

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

1796

CANTONALE ET
UNIVERSITAIRE
BIBLIOTHEQUE
EX
DONO
JEAN
HERBETTE
ancien ambassadeur
1878-1960
DE LAUSANNE
1972

824
10
June 27
C. 12

8032

SEX AVRELII
PROPERTII

ELEGIARVM

LIBRI IV.

CVM COMMENTARIO PERPETVO

PETRI BURMANNI SECVNDI

ET MVLTIS DOCTORVM NOTIS INEDITIS.

OPVS BURMANNI MORTE INTERRUPTVM

LAVRENTIVS SANTENIVS, IC.

A B S O L V I T.

TRAJECTI AD RHENVM.
APVD BARTH. WILD.
MDCCLXXX.

L 2068

able 1000

A D M A N E S

PETRI BVRMANNI SECVNDI,

P O Ë T A R V M P R I N C I P I S .

*Accipe, Petre, tuæ monumenta insignia famæ,
Non tibi ab ignota dona parata manu;
Sed tuus n superis tibi quæ Santeius oris
Mittit Avernales, magne Secunde, domos.
Qua lauri nemus inter, odoribus addite priscis
Ludis, et æterna gaudia veris habes.
Vel quæ gramineæ recubanti in margine ripæ
Aluit Eridani candida membra liquor.
Hæc doctus, Latio quem protulit Umbria, vates
Te petit, a curis cultior ipse tuis.
Nomina nec titulo quærit speciosa potenti.
Sit tuas, ille tua nunc redituus ope.*

*Nam tibi, quam Bromio, sua plus debere fatetur
Carmina; servari carmina digna Deo.
Cernis, ut in proprio fulgens accedat amictu?
Ceperat hac vultus, Cynthia, veste tuos;
Aut hac Romanas inter conviva puellas
Regnabat, nullis, non ita dives, avis.
Cernis, ut absterfis sua posse poemata naevis,
Exsultet, pueris virginibusque legi?
Hic Charis, Oenotrae hic spirat facundia linguae,
Italix hic, Grajis fluctibus orta, Venus.
Hic Decor, et focius roseo Puer ales Honestus,
Gaudiaque hic inter saluus amoena Pudor;
Imaque de tenero suspiria corde petita,
Hollandæ quæ non erubuisse nunc est.
Non levis ille vagis desultor amoribus, illi
Cynthia supremus, Cynthia primus amor.
Quin etiam, ante diem quæ raras auxerat umbras,
Formosa humanis ne foret ulla locis,
Cynthia quin etiam pulcræ monumenta figurae,
Petre, videns scriptis emaculata tuis,*

Cynthia

*Cynthia gaudet in ornatu , teque induit ulnis ,
Terque caput nivea mulcet et ora manu.
Scripta quidem dextrae labor haec fuit ultimus aegrae.
Judicii limam non subiere tui.
Quicquid at orbatis praestare industria chartis ,
Et potuit laudè , Petre , cavere tuae ,
Praestitit , et memori tibi pectore cavit alumnus ,
Ille , a te partes jussus obire tuas.
Atque , utinam domini manus has impleffet , et ipse
Auctor mansurum continuasset opus !
Hoc ego , te vivo , caruissem laetus honore.
Non jam , quo vocat haec gloria , sponte sequor.
Publica perpetua vigilantem in commoda , Mors Te
Non tulit , et fuscis livida mersit aquis.
Non tua longinquas Santhorstum praebuit umbras
Ducenti ad placitos omnia docta Lares ;
Otia vicinae (nimis heu brevia illa !) senectae
Virtuti urbs dederat Amstelis aequa tuae.
Pro quibus aeternam properavit Parca quietem ,
Foeda repentinae crimine Parca necis.*

Heu quantam amisit pater Amstela nominis! altam

Burmanno attollens, Amstela, vate caput.

Ut Patriae te languet amor moriente! nec acta

Mirari aut pronum clara referre nepos

Ardet! ut externis postponens seria nugis

Nil, animae nisi quod robora frangit, amat!

Palladis hoc, Belgaeque haud eluctabile damnum;

Jaclura, extento non reparanda die.

Scilicet indomito sunt pervia cuncta labori.

Quisque per hunc pronum laudis adimus iter;

Naturae felicitis opes, cognataque coelo

Pectora, dant paucis secula rara viris.

Non tamen ut mentis referam longo ordine dotes,

Aut, exstant Genii quot benefuſta tui;

Doctrinae aut animo quae copia clauſa capaci,

Gratia nativo quanta lepore fuit.

Da veniam, nostro teritur minor area curru,

Et chelys ad tantos deficit icſta modos.

Hoc agat eloquii, Schraderus, norma Latini,

Mustae Burmanno, Grotius, aequa suo.

Hoc

*Hoc tibi persolvit jam tersi Tollius oris
Officium, Manes demeruitque novos.
Mi licet ereptam lacryma respergere amisum,
Mi Praeceptorem ; mi mea damna queri.
Eosdem olim gemitus genitori in funere fudi.
Hos ego singultus ad sua busta tuli.
Noctibus a nata mihi pendet imagine somnus,
Ante oculosque, senex, stas venerande meos.
Te bifidas, memini, duce scandere nixus in arces
Laurigerum a teneris jam meditabar iter.
O monita, a studiis praecepta salubria nostris,
Paene fatalitia quae mihi more dabas !
Tu, cum divitias sponderet Atlantiæ natus,
Majugemæ urgebas altera castra sequi ;
Nec pigea, aut legisse mihi sum visus inepte.
Sic o ! sic inopem non onus, esse, puto
Mi mea, mi Gentis, mihi Phoebi et damna tuorum
Flere licet. parvus tot horum pulvis habet.
At meritum in cives manet immortale Batavos,
Nec decus ingeni deleat ulla dies.*

Vindice

*Vindice te Latiae steterunt, te vindice Musae,
Petre, nec Hollandos deseruere focos.
En, tua crescentes premimus vestigia vates,
Formata exemplo, aut pollice turba tuo.
Tu modo ab Elysiis, tentanti impellere chordas
Discipulo faveas, Umbra benigna, choris.
Sic Petrus patriae succrescat in omina famae!
Una olim vitae spes Petrus illa tuae.
Dic animose sitim quo fonte, Poëta, levâras?
Urna Propertiacam quae tibi fudit aquam?
Fortior ille tuus mihi spiritus impleat ora;
Nil sonet humanum, nil nisi grande sonet!
Praedicer ut tantum non degenerasse Magistrum;
Hoc, quondam sat erit, si mihi laudis erit.
Jugera si quando mihi fortunata patebunt,
Dedecori asseffum ne tibi rere meum.
Jamque, favilla, vale, ingentis mihi Numinis instar;
Terraque securo ne gravis assa terat!*

LAVR. SANTENIVS.

PRAE-

PRAEFATIO.

LAVRENTIVS SANTENIVS

LECTORI

S.

Magnum dolorem boni omnes, & verae Eruditionis studiosi, ex BURMANNI SECUNDI morte, quae ante duos ferme annos accidit, ceperunt. Quamvis enim vir, excellenti & immensa doctrina abundans, jam quintum & sexagesimum aetatis annum attigisset; tamen ejus obitus immaturus & acerbus existimandus est, quod, quorum ingeniis immortalia opera parantur, eorum vita ultra mortalitatis terminos producenda videatur. Quis autem, (quod sine cujusquam contumelia dixerim!) tot tam praeclaris operibus haec humanitatis studia auxit & ornavit? quis non juvenum solum, sed etiam virorum animos tanto cum eruditionis, tum patriae amore inflammavit? Quis illi unquam par repertus est in ingeniis ad magna quaevis & gloriosa excitandis? Vera me praedicare, sciunt, qui in illustri Amstelodamensium Athenaeo, per sex & triginta annos Burmanni nomine illustrato, animose docentem mecum audiverunt; quorum multi, aut patriae Urbis regimini admoti, aut quarumvis artium doctrinam professi, se nunc quoque sub Burmanniana disciplina animum excoluisse gaudent. Novi; quos Burmannus uno verbo ad literarum amorem sic incenderit, ut eum non nisi cum vita deponerent. Sed Burmanni dotes & merita recensere mearum non est partium, praesertim aliis hoc officio jam rite defunctis.

* *

Cum

Cum vero omnis Burmanni vita in laboribus eruditis consumeretur, non mirum, si mors ejus inchoatum aliquod opus abruperit. Quam sortem Propertio, facundissimo poëtae, obtigisse, eo magis dolemus, quod opus, cui tot annorum labores Burmannus impenderat, dimidia sui parte jam typis descriptum, ad finem properabat, & justam ei doctorum omnium gratulationem spondebat. Jam etsi aliorum complurium editionem animo agitabat, saepe tamen mihi, quasi instantem mortem praefagens, significavit, satis diu vixisse sese existimaturum, si Umbri vatis commentario absoluto, vixisset. Itaque hac de re interdum desperans Burmannus, pro eo, quo me complectebatur, amore, me sibi, si quid accidisset, hoc in opere successorem designabat. De quo cum satis constaret Nobilissimis optimi viri propinquis, post mortem mariti patrisque ad me, non invito librario, operis redemptore, librum curandum detulerunt. Ego vero mihi gloriosissimum fore putavi, & amicissimis Manibus jucundum, tanti Magistri opus ad finem perducere, & omnes curas eo conferre, ut, quantum in me esset, Burmanni nomine dignum in lucem exiret. Et, quamvis imparem me successoram esse, probe nossem, tamen, cum Burmannus totum fere commentarium, in schedis descriptum, reliquisset, non tam doctrinam, quam attentam curam requiri, judicavi. Itaque ejus autographum secutus sum, omittens interdum, quod ipsum Burmannum, si retractare per fata licuisset, omisurum fuisse, confidebam, de meo nihil fere immiscens. Hoc tamen intelligi nolim de ultima Propertii elegia, sive de nobili illo, & multum a Criticis vexato Corneliae epicedio. Id quoniam Burmannus vix dum inchoaverat, ego mihi totum tractandum illustrandumque sumsi; in quo quam minimum potui a Burmanniano commentandi genere discessi. Addendis etiam nonnulla, e mea penu depromta, inferenda censui.

Hactenus de Burmanni in Propertium commentario. Sed magnum

num momentum in eo est, ut lector doceatur, qui sint Codices Scripti, & qua auctoritate, quae veteres editiones, ad quarum fidem per totum opus provocat Burmannus; quibus praesidiis fretus ad poëtam edendum accesserit, quam rationem in edendo secutus sit, quid denique praecipui in hac nova recensione praestiterit. Illud igitur notis iterum evolvendis, iisque cum supellectile Burmanni libraria comparandis, & variantibus denuo investigandis, (quae res homini, aliis etiam negotiis occupato, aliquando molestiam & taedium creare possit) efficere sum conatus. Sed ne sic quidem omnium mihi plana facta est ratio. Ipse Burmannus de his rebus nihil prorsus in schedis notaverat praeter ea, quae de decem Codicibus hic subjungam.

„ LEIDENSIS PRIMUS, forma quarta, membranaceus, in append.
„ dice catalogi Bibliothecae p. 529. N. 133. olim Jacobi Men-
„ telii, recens.

„ LEIDENSIS SECUNDUS, eadem forma, item in membrana, in
„ Append. catal. p. 530. N. 43. recens, sed optimus, olim
„ Alex. Petavii. P. F.

„ VOSSIANUS PRIMUS, forma quarta, membran. in catalogo
„ p. 385. N. 117. recens, olim Card. & pr. a Dietricstain.

„ VOSSIANUS SECUNDUS, in quarto, membran: in catalogo p. 387.
„ N. 38. paullo antiquior, desinens in Lib. II. Eleg. I. olim
„ P. Petavii.

„ VOSSIANUS TERTIUS in quarto, chartaceus, in catalogo p. 386.
„ N. 13. recens.

„ VOSSIANUS QUARTUS, forma duodecima, in charta scriptus, in
„ catalogo p. 389. N. 82. recens.

„ D'ORVILLIANI DUB, in quarto, chartacei, recentissimi, in quo-
„ rum primo Anni 1473. legitur: per me Petrum Paulum de de-
„ laitis Notarium.

• • 2

„ CODEX

IV. P R A E F A T I O.

„ CODEX MEUS, quem eundem puto, cum Franciano primo; con-
 „ veniunt certe, quae scribit Broukhusius de hoc Codice in prae-
 „ fatione : *scriptus est in Italia litera non admodum antiqua, sed tamen*
 „ *plana ac facili; forma, ut vocant, octava.* certe fuisse Francii patet, quod
 „ Lib. II. El. 3. post v. 55. *perjuras tunc ipse solet*, manu sua ad-
 „ scripserit, *pagellas aliquot bibliopecti vitio confusas esse.* fuit & Na-
 „ Heinsii, qui in fronte Codicis notavit : *Contuli N. H.*

„ ALTER CODEX MEUS.”

Horum decem Codicum variantes Burmannus Broukhusii secun-
 dae editioni adscripserat, Leidensium & Vossianorum copiam nactus
 a Francisco Oudendorpio, D’Orvillianorum a J. P. D’Orvillii
 filio.

Reliquum Burmanni apparatus recensituro occurrit Codex ANT.
 ASKEWII, Medici quondam Londinensis, cujus excerpta habuit
 Burmannus ab Jano Helvetio, doctissimo suo olim & plerorumque
 hujus aetatis Eruditorum amico. vide Burmannum in hoc com-
 mentario ad Lib. I. Eleg. I. v. 9. Idem Helvetius Burmanno ex
 Anglia transmisit breve specimen variantium ex CODICE Musei Bri-
 tannici HARLEJANO. Usus quoque est Burmannus collatione Codicis
 BORRICHIANI, Broukhusii manu scripta, & Codicum REGIORUM Pa-
 risiensium & COLBERTINORUM Gallaei manu; atque ex iis infinitis par-
 tibus plura, quam Broukhusius, protulit. Novam etiam egregii
 illius GRONINGANI amicae debuit Cl. Schraderi diligentiae.

Sed plurimum profecit ex opibus Heinsianis, quae, licet non
 omnes, pleraeque tamen ad eum devolutae sunt. Hae sunt colla-
 tiones ANGELI COLOTII, & quinque Codicum VATICANORUM, & Codi-
 cis NEAPOLITANI, qui ad S. Joannem Carbonarium erat, quas Hein-
 sius notaverat ad editionem Gryphii 1573. Unde vero Burmannus
 SECUNDUM NEAPOLITANUM laudaverit ad I. IV, 13. I. IX. 13. II.
 XXI, 13. nondum indagare potui. Hujus tamen Codicis lectiones
 nescio

nescio an inveniantur in Vossiano exemplari bibliothecae nostrae Leidenfis, Historic. n. 418.

Sed inter copias Heinianas oculos in se convertibat exemplar, quod PERREJANUM vocabo, editionis Aldinae secundae Anni 1515, ex quo cum plus boni in Propertium, quam ex reliquis redundarit, age, quale illud sit, paulo accuratius tradamus. Hujus autem rei facultatem dedit insignis amicissimi hominis erga me liberalitas, per quam hoc ipsum exemplar una cum aliis hujus generis cimeliis ex Cl. Magistrî bibliotheca in meam migrasse gaudeo.

Comparavit igitur Heinsius sua manu hanc editionem cum Codice MENTELIANO, omnium Codicum optimo, cum Codice VOSSIANO, cum egregiis ex Codice, quo magnus SCALIGER usus est, EXCERPTIS, quae habuit Heinsius ab Illustrissimo Constantino Hugenio, Zulichemio, ut patet ex Heinssii notis ad Vellej. Lib. II. cap. 87. cum optimis excerptis FR. MODII, denique cum suo ipsius Codice. Variantes quoque adjecit editionum rarissimarum, RHEGENSIS A. 1481. & VENETAE 1475: quarum huic, ab Hadriano Wallio suppeditatae, manus viri docti passim Varias lectiones adnotarat. Praeterea uti nullum exemplar HEINSIIUS manu versabat, cui non nova foecundissimi ingenii specimina adderet, ita hunc etiam Perrejanum librum multis conjecturis, quas frustra apud Broukhusium, in Heinssii notis ad Propertium, & in Adversariis ejus quaeras, locupletavit.

Nec minorem hic liber commendationem habet ab ipsius ANTONII PERREJI adnotatis, de quibus ut judicandi potestas fiat, hic, quae in fine adscripsit, repetere juvat:

EMENDABAM ET ANNOTABAM CATULLUM, TIBULLUM ET PROPERTIUM EGO ANTO. PERREJUS, COLLATIS VETUSTISSIMIS EXEMPLARIIS, ALIO PONTANI, ALIO EPISCOPI CREMONENSIS, ALIO FRANCISCI RUCCII, NEC NON ALIIS ROMAE ET FLORENTIAE HABITIS, ANNO 15-- ET 15--

Margines libri tametsi ita sunt accisi, ut annorum notae legi nequeant,

queant, tamen ex comparata ad Catullum & Tibullum subscriptione satis liquet, annum 1528, vel duos insequentibus, designari. Confer Burmannum ad Lib. I. Eleg. I. v. 9.

Quis fuerit ille Antonius Perrejus, aut unde domo, cum nec Heinsius, nec Broukhusius, nec noster Burmannus, viri in historia Italorum literaria versatissimi, cognoverint, ego quaerere supersedeo. Suspiciari licet, nobilem hunc libellum jam olim possessum esse ab elegantiarum patre, Mureto, siquidem J. Lipsius, qui anno circiter 1567, viginti annorum juvenis, Romam venit, & ibi per biennium Mureti praeceptis imbutus est, in Libro I. Antiquarum lectionum. cap. 4. in fine memorat librum, sibi a Mureto ostensum, in quo *Antonius Ferillus quispiam* ante annos quinquaginta adnotasset, *Driasin* legi apud Propert. L. I. Eleg. XX. v. 5. haec autem a me agnoscitur ipsa scriptio Antonii Perreji. credo igitur, aut Muretum, aut Lipsium, in nomine hominis ignoti errasse. Quicquid sit hujus rei, Heinsius Florentiae emerat a scrutario sex assibus anno 1646. Eundem Jacobus Tollius dignum judicavit, quem totum sua manu describeret Holmiae Suecorum Anno 1662, quo tempore Heinsius secundam obibat Legationem Suecicam. Deinde, anno 1704, Jano Broukhusio describendum concessit, summus ejus amicus, Petrus Burmannus, patruus. Vide Broukh. praef. Tibul.

Nec mirum cuiquam videri debet, hunc libellum tam cupide esse expetitum, & tantum operae in eo describendo collocatum, cum praeter illa, quae nunc ex eo ad Propertium apponuntur, salutarem olim Tibullo medicinam attulerit, Catullo aliquando, nisi augurium vanum est, sit allaturum.

Broukhusius cum primum ederet Propertium, haec Perrejana excerpta nondum possidebat, triennio autem post, eorum copiam habens, & Tibullo operam navans, doctorum laborum & simul vitae laudabilis finem fecit; ad Propertium vero non nisi perpauca ex illis fu-

futurae editioni paraverat, quae Vlamingius repetitae Broukhufii recensitioni adjecit. vide eum ad Lib. I. Eleg. XX. v. 12. & ad Lib. II. Eleg. IV. v. 4. ubi adde etiam Burmanni notas. Sed liberaliore manu omnes hujus libelli gemmas in novam hanc recensitionem contulit Burmannus noster.

Nec tamen omnes, si quaeris, aequae benignam de his Excerptis Italicis, uti vocat Heinſius in Advers. p. 32. vel Excerptis Italicorum Codicum, uti p. 30. sententiam tulerunt. Ipse Heinſius, eorum promus condus, in epistola ad Graevium tom. IV. Syllog. p. 233. ait, se timide solere iis accedere, cum ex Pontani, aliorumque, schedis sint corrasa, qui plurimum sibi permiserint in Propertio interpolando; & satis constat, in Catullo totos Pontani versus exhiberi. Celeberrimus quoque Heynius, quem virum elegantis eruditionis & amicitiae, olim contractae, nomine veneror, in nova ad Tibullum praefatione p. XIX. horum Excerptorum auctoritatem non spernendis rationibus elevavit. Quid? ne ipse quidem Burmannus Secundus semper fidit Perrejo. vide ad Lib. II. XXIII. 43. Lib. III. XII. 8. Lib. IV. VI, 73.

Non ego is sum, qui talium virorum suspiciones oppugnem; praesertim cum existimem, pro certo & indubitato affirmari non posse, sintne haec Excerpta omnia ex Codicibus profecta, an ex parte etiam Doctorum Italicorum ingeniis debeantur; sed tamen in Addendis ad Propertium conficiendis jam occupatus, praeter omnem opinionem nactus sum quaedam subsidia, incognita fere viris doctissimis, quibus Perreji fides, ante mihi quoque suspecta, extra omnem dubitationis aleam collocatur.

Nempe juvenis non minus ingenio, quam natalium splendore conspiciendus, Joannes Andreas Munterus, post decursum in hac Alma Leidenſi per viam regiam studiorum curriculum, eaque eruditionis specimina edita, qualia utinam multi proferrent! nunc per
prae-

praecipuas Europae oras, nec literarum nostrarum, quibus large instructus est, nec amicorum immemor, peregrinatur. Hic, Romae commoratus, dum venerandae Antiquitatis monumenta, hominesque eorum intelligentes omni cura indagat, vel praecipue se applicavit ad exquisitae doctrinae amabilisque modestiae virum, V. M. Giovannazzium, Praefectum bibliothecae Illustrissimi Principis Altierii, & Custodem bibliothecae Vatieanae, ejusque mihi, multis nominibus optandam, benivolentiam conciliavit. Qui vir clarissimus, ut alia ejus adversus me officia praeteream, accuratissime in meos usus describendas curavit FRANCISCI PUCCII emendationes in Propertium omnes, quae ante Romae apud Victorios exstabant, et his ipsis diebus publice distrahebantur. Hae quamvis numero infinitae, & pro temporum ratione omnium admiratione dignissimae sint, post tantum tamen seculorum intervallum, tantamque a Principibus Literatoribus Propertio impensam operam, ad ipsum poëtae textum minus, quam credas, contulerunt; quippe pleraque ab aliis, Scalligero inprimis & Heinsio, vel Codicum nomine, vel conjecturarum, in commentario Burmanni occupata reperiuntur. Quid igitur, inquires, haec scire interest? Non omnium permagni, fateor. Semper enim haec cura ad paucos pertinet. At, qui, unde quaeque lectio fluxerit, & quam habeat auctoritatem, scire cupiunt, omninoque qui post Burmannum Propertii carmina castigaturi sunt, haec cognosse non poenitebit. Exemplar igitur Victorianum hanc subscriptionem habebat: FRANCISCUS PUCCIUS HAEC ADNOTABAT ANNO SALUTIS MDII. AUGUSTINO SCARPINELLA COMITE STUDIORUM, SEQUVTUS FIDEM ANTIQUISSIMI CODICIS, QUI PRIMUM FUIT BERNARDINI VALLAE, PATRITII ROMANI, VIRI DOCTISSIMI, DEIN AB EO DONO DATUS EST ALPHONSO II. REGI NEAPOLITANO, PRINCIPI LITERARUM AMANTISSIMO.

CONTULI CUM CODICE AVTOGRAPHO IDIBUS IULIIS MDXXI. P. VICTORIUS.

Mo-

P R A E F A T I O ix

Monet autem in literis Cl. Giovenazzius, in Victoriani exemplaris subscriptione nomen Francisci Puccii sic abrasum esse, ut ne vestigium quidem ullum appareat; nec se causam, cur ita factum sit, dicere posse; sed sine erroris periculo suppleri ex tribus quatuorve Neapolitanis Codicibus, in quibus eadem subscriptio, iisdemque plane verbis, addito Puccii nomine legitur. Horum unum exstare apud Aleisum Lancellottum, virum eruditissimum; ceteros servari in bibliotheca Carbonaria monachorum Augustinensium.

Ceterum Puccius ex emendationibus, quae certae viderentur, ipsa verba editionis Rhegionensis correxerat; ubi prava vel anceps lectio in Codice occurrisset, apposuerat, *ita vetus is Codex*; multas denique conjecturas & explicationes in margine notaverat.

Circa idem tempus ad me quoque delatae sunt collationes, quas M. Antonius Pocchus in margine Aldinae 1502. scripserat. Quem librum, cum olim Lucas Holstenius Nicolao Heinsio muneri dedisset, ex ejus thesauro librario p. 118. n. 619. in 8°. transit in bibliothecam Bodlejanam Oxonii. Eadem bibliotheca habet alterum exemplar Aldinum 1515, cui multa adnotavit Octav. Ferrarius; hunc etiam librum Nicolai Heinsii fuisse, indicat catalogus p. 119. n. 621. in 8°. ex quo factum apographum nostras in manus pervenit.

Et Pocchiano & Ferrariano libro usus etiam est Editor Propertii Cantabrigiensis, cujus editionem mihi oculis usurpare nunquam licuit. Ex his, item ex Puccii libro omnia apponere, plane supervacuum duxi; cum in tanta Codicum multitudine semper fere cum hoc vel illo consentirent. Aliquas tamen ex his variantes Addendis intexui; quae, etsi numero paucae, nec omnes verae sint, tamen novitate & specie quadam commendantur. At in Addendis ad ultimam elegiam omnes omnino variantes, quae in ternis his excerptis exstabant, tanquam eorum specimen daturus, exhibui. Eodemque consilio iis intexui lectiones Codicis membranacei, scripti anno 1460, e bibliotheca eruditissimi viri, Venantii Lupacchini;

***

&

& Editionis illius Principis A. 1472. quos totos in meos usus contulit humanissimus Giovenazzius; nec non quae Minturnus, priusquam sacris initiatus est, ad Aldinam 1502 adnotaverat, quae amicissimi Munteri munificentiae accepta refero.

Ex accurata autem harum variantium comparatione hoc liquido videor posse affirmare, Antonium Perrejum, qui omnes fere explicationes Puccii transcripsit, ex millenis variantibus, quas omnes ad examen vocavi, aut perpaucae aut nullas dedisse, quae non ex Puccii sive Vallae libro essent repetitae, vel ex Pontani Codice, quem Pocchus frequenter, nonnumquam etiam Ferrarius laudat. Imo recte distinxit Perrejus Pontani conjecturas, quas sic notat: *Ron.* vel *Po.* ab Codicis ejus lectionibus, quas ita: *Pon. C.* Pocchus quoque, qui totos versus ex Pontani Codice affert, modo dat: *C. Pont.* modo: *ita legit Pont.*

Porro ex Pucciano exemplari novum nascitur argumentum, quo liquidissime demonstratur, quanto in errore versati sint viri eruditi, cum existimarant, omnes omnino Propertii Codices ex unico illo, qui Pontano adolescentulo in cella vinaria inventus sit, fluxisse, nec, praeter id, ullum vetustum hujus poëtae exemplar inveniri. Dudum equidem de veritate hujus opinionis dubitavi, neque eam Cl. Giovenazzio placuisse, laetus intellexi. Sane, si Codex Bernardini Vallae ex illo, cujus Pontanus mentionem facit, descriptus esset, istum *antiquissimum* vocare non potuisset Franciscus Puccius, Angeli Politiani discipulus, & Joannis Joviani Pontani familiaris; quem Puccium aliquando in his literis principatum tenuisse, testatur discipulus ejus, Janus Parrhasius; Hieronymus autem Carbone clarum posteris reddidit his versibus:

*Et, qui Sebethum patrio modo praetulit Arno
Puccius, Etrusci fama decusque soli;
Quem, culti eloquii tanta est facundia, credas,
Posse movere homines, posse movere Deos.*

Nec

P R A E F A T I O

Nec ipse Politianus Codicem hunc *vetustum* dixisset *Centur. prim. Miscell. cap. LXXXI.* cujus ipsa verba hic ponenda videntur:

„ Apud Propertium quarto elegiarum libello (Eleg. 3. v. 21.)
„ ita duo versiculi leguntur:

„ *Dignior obliquo funem qui torqueat orno:*

„ *Aeternusque tuam pascat, aselle, famem.*

„ Diu, fateor animum stimulaverat ac pupugerat quidam quasi
„ scrupulus: donec eum Codex vetustus evellit, quem mihi Ber-
„ nardinus Valla, celeberrimus Jureconsultus, & primae hominis nobilitatis,
„ Romae abhinc ferme quinquennium commodavit: ubi non *orno*,
„ sed *Ocno* legi: legisseque me, statim duobus eruditissimis juveni-
„ bus ostendi, qui me domi commode salutaverant.

„ Lectio *Ocno*, quam citat Politianus, exstat apud Puccium, nec
„ alius, quod sciam, Codex ejus fundus laudatur.

„ Ex quo apparet, risu dignum esse R. Titium, qui *Affert. contr. Scalig. pag. 50.*, ne nunquam non magnis viris obloqueretur, dixit, hunc Vallae Codicem nunquam in rerum natura fuisse.

Atqui Vallae Codicem non eundem esse cum Pontani Codice, patet cum ex diversitate lectionis, quam notavit Perrejus, tum ex laudata Perreji subscriptione, in qua hos Codices distinguit.

Praeterea, ne unius Puccii testimonio hac in re niti videar, Domitius Calderinus, ut illius aevi captus erat, vir sane doctissimus, qui primus poëtam nostrum publice explicare aggressus est, Propertii loca obscura, a se explanata, plus uno Codice adhibito, edidit Romae A. 1475. quem librum, a nemine, quod sciam, commemoratum, ipse possideo; eumque repetitum credo in editione Brixienfi anni 1486, Domitii conjecturis aliquando in textum receptis. Sed Domitii annotationes in Propertium, nec non Joannis Cottae, eximii illius ac prope unici Catulli imitatoris, falso jactat editio Veneta, A. 1500 ab Avancio curata, quae Cl. Heydii quoque spem fefellit; vivebat tamen eo tempore, annumque aetatis agebat cir-

eiter septimum decimum Cotta; sed ejus commentationes in Propertium ne fando quidem auditae sunt. nam Cornelius a Beughem in Incunabulis typographicis Avancianae editionis titulo se decipi passus est.

Domitium quidem in multis secuti sunt, qui primi integros in Propertium commentarios scripserunt, quod & ipse comparando didici, & J. Parrhasius in Epist. III. p. 8. stomachabundus queritur; sed tamen Antonius Volscus, cujus commentarius prodiit anno 1488, vel jam anno 1482, si modo Maittairio fides habenda est, vetustos Codices multos consuluit; & Philippus Beroaldus, qui jam anno 1486. in Propertium commentatus est, quamvis Domitium nominet, membranarum & ipse usus est multis, iisque valde bonis, tanquam Joannis Pici Mirandulani, quibus nullae dum vetustiores inventae sunt.

Quid? hos ipsos viros eximios, Domitium, Volscum, Beroaldum, quorum ego commentarios, licet multi errores adpersi sint, ob egregia tamen inventa prae nonnullis recentiorum admirari soleo; qui plurimos Auctores Veteres ex optimis manu scriptis Codicibus, quorum tum Italia plena erat, nobis exhibuerunt; hos, inquam, an ullo modo credibile est in Propertio edendo secutos esse Codices, & Pontani Codice derivatos, atque adeo sua ipsorum aetate scriptos? Quidvis potius, quam hoc, mihi persuaderi patiar.

Alios sciens praetereo, ne Codicum & Editionum seriem videar pertexturus; nec inficias eo, recentissimos quoque poetae nostri Codices inveniri, qualem Mureti a. 1460. scriptum memorat Donnola de patr. Propert. §. LV., & qualis fuit D'Orvillianus primus anni 1473. alique.

Editiones antiquas quod attinet, has omnes, si Venetam Principem & Braxiensensem excipias, numero & pretio non contemnendo, habuit ditissima Burmanni bibliotheca. Secundam Venetam anni 1475, & illam Rhegii Lepidi anno 1481. impressam, ut & posteriorum maxime insignes, diligenter excussit. Quin & Vicentinam, anno 1481. a Joanne Calphurnio curatam, laudavisset Burmannus, si suas ipse divitias novisset. Nempe possidebat exemplar, in quo

a:glutinatore juncti erant Catullus Brixienſis anni 1486. cum commentario Parthenii, Tibullus cum commentario Cyllenii Venetiis 1487, Propertius ſine commentario locoque & anno impreſſionis; ſed dum ad ſignaturas a Tibullo ad Propertium interruptas non attendit vir, ceteroquin in hiſtoria literaria & librorum notitia Eruditorum, qui una vixerunt, forte Princeps, editionem commentus eſt Venetam anni 1487. quae nulla unquam fuit, ne inter Beroaldinas quidem; quarum prima Bononiae hoc anno prodiit, & adſervatur in inſtructiſſima Leidenſi bibliotheca.

Quas autem lectiones Burmannus Venetae 1487. tribuit ad I. Eleg. 2. v. 2. II. 2, 63. III. XI. 39. & alibi, ego in Vicentina ipſe vidi. Tu igitur hanc illi ubique ſubſtitue, & Venetiſ anni 1487 omnem fidem abroga. quando vero Burmannus *utramque Venetam* laudat, ut ad IV. 1, 24. IV. 2, 27. & ſaepe alibi, intellige Venetam 1475 & Vicentinam.

Multum quoque verae Propertii lectioni indagandae, vel receptae confirmandae, faciunt, quae ex vetuſtis commentatoribus, Grammaticis aut Criticis enotata & nunc primum Poetae noſtro adhibita ſunt; in quo labore diligentiam Burmanni nemo facile adequaverit. Eminent inter haec Neſtoris Vocabularium, Alberti de Eyb Margarita Poetica, Mirandulae Viridarium, Latini Latini Variantes.

Ne vero quid dicam de Editoribus Interpretibusque, qui Burmannum praeceſſerunt, in quorum notis emendationes paucas invenias, quarum Burmannus non meminerit; ne memorem tot viros eruditos, multos etiam primi ordinis Criticos, qui poſt Broukhuiſſi editionem plurima poetae huius loca tractarunt; ut omittam; praeter hos Burmannum infinita Propertio attuliſſe, quae Viri Docti in commentariis ad alios Auctores, vel in diſſertationibus, antiquas literas ſpectantibus, ad hunc emaculandum, vel illuſtrandum contulerant; Illud omnino omittendum non videtur, dote maxime inſigni hanc editionem locupletaviſſe Burmannum ex theſauris ſuppellectilis ſuae literariae, ex quibus antea nunquam editas, aut edi-

tis uberiores, depromsit Conjecturas vel Observationes JOANNIS AU-
RATI, JANI DOUZAE, Patris, ISAACI VOSSII, LUCAE FRUTERII, JANI
GRUTERI, C. F. AYRMANNI, BURMANNI Patruī, HADRIANI RELANDI,
FRANCISCI OUDENDORPII, GUIL. VLAMINGII, HEINSIANA, FRANCIANA,
BROUKHUSIANA, editis multo plura, &, quae inter praecipua censen-
dae sunt ornamenta, MARKLANDI & HEMSTERHUSII Conjecturas & Ob-
servationes: Hujus notas, olim ad Vlamingium per epistolam missas,
Cl. Schradero debuit Burmannus; Illius, tanto ingenio dignas, D'Or-
villii filio. Praeterea, uti eruditi harum regionum fere omnes fami-
liari & amico utebantur Burmanno, ita multi illorum, vel per ser-
mones, vel per literas, de Propertianis versibus sententias suas cum
illo communicaverunt, quas ipse notis addidit. Ex his nominasse
suffecerit RUHNKENIOS, SCHRADEROS, CANNEGITEROS, WASSENEER-
GIOS, HELVETIOS, ELDIKIOS, ut alios taceam.

In verbis poëtae exhibendis, sive textu, quem vocamus, raro a
Broukhusio discessit Burmannus; quamvis aliquot ejus conjecturas,
Heinsianas quoque, relegarit. Transpositiones versuum & elegiarum
a Scaligero factas, adoptavit omnes, illisque acquiescendum putavit,
quia secundum hunc ordinem nunc plerumque adferuntur loca Pro-
pertii, confusionis vitandae causa (vide ad Lib. II. Eleg. 3.) Harum
licet nonnullas vehementer probaret, & ipsum Scaligerum semper ve-
neraretur, in progressu tamen operis se hujus instituti adeo poenite-
re, saepe mihi confessus est, ut, si res esset integra, mutaturus es-
set consilium.

Indices, rite confectos, sub patris auspiciis jam inchoatos, accep-
tos refer, Erudite Lector, industriae Francisci Petri Burmanni, Pe-
tri nostri filii; qui felici ingenio, cujus semina in eo agnoscimus,
utinam Parentem, quod non desperamus, aliquando exprimat, ejus-
que desiderium leniat! Ex his autem indicibus videbis hoc commen-
tario non tantum Propertio, sed aliis etiam multis Auctoribus lucem
& medelam allatam esse. Vale.

LIVI-

L I V I N V S M E Y E R V S

E S O C I E T A T E J E S U,

E L E G I A R V M L I B R O I V. E L E G. I.

*Callimachi cupiat si quis cognoscere manes,
Umbri respiciat nobile vatis opus.
Hic Latii Graias docuit sermone Camoenas
Posse loqui, Musas instituitque rudes.
Non mihi fas tenerum tecum conferre, Propertii,
Nasomem, aut a quo Delia nomen habet:
Aut aliquem invidia veterum perstringere vatum.
Absit ab ingenuis versibus iste furor!
Litem alius moveat triplici de carmine iudex,
Cuius se volet palmam,sertaque prima ferat.
Haecenus arbitrium prudens suspendit Apollo,
Noluit &, Musas vincat ut una duas.
Pieridesque Deae vatum tria nomina gaudent
Aeternis Pindi scribere corticibus.
Ite pares a me. vario tamen ore, Propertii,
Nescio quid nobis dulce Poëta canis.
Et siue Jōnio victrices aequore puppes
Concinis: Jōniis Musa superbit aquis.
Sive triumphato scandis Capitolia Nilo:
In niveis victrix Musa triumphat equis.
Seu responsuris illidis carmina saxis:
Reddita vocali carmina rupe sonant.
Sive canis silvas. silvae sentire videntur,
Et flectunt virides ad tua verba comas.
Et tibi subsultant teneri cum matribus agni,
Pastor ut argutis ludis arundinibus.*

Et

*Et modo nescio quid tumido grave pectore spiras,
 Nunc teris imparibus mollia prata rotis.
 Quidquid habet varium Natura, Propertius aequans
 Carmine, nativo cuncta colore refert.
 Quid referam teneros, vates quibus uritur, ignes?
 Ah nimis ex vero turpis amator erat!
 Me miserum! hac una peccarunt parte Poëtae.
 Cetera divini plena decoris habent.
 Dum domitum bello Euphratem, Crassosque piatos,
 Vectaque trans Tigrim Caesaris arma canit:
 Arduus in nubes & majestate verendus
 Fertur, quaque solet Jupiter ore, tonat.
 Utque canit, Latius ruit in certamina miles,
 Et Furiae circum tympana pulsa volant.
 Idem inter virides aestivo sole cicadas
 Cantat, & ad cytisos pastor ovesque redit.
 Scilicet huic omnes numeros concessit Apollo,
 Plenius & nulli Delphica favit humus.
 Nec tibi displiceat si quando abruptus, hiansque,
 Nec semper leni tramite versus eat.
 Crede mihi, placet asperitas in carmine, quando
 Aspera res verbis materiesque subest.
 Aspice Naturam, nihil est ornatus illa,
 Et tamen haec dispar, dissimilisque sibi est.
 Flore nitet tellus, eadem quoque sentibus horret.
 Hic nemora, hic montes, hic sata laeta vides.
 Aspice currentes variis erroribus amnes,
 Quos patriis fessos accipit aequor aquis;
 Non semper placido labuntur flumina tractu,
 Saepe strepunt raucis turbida vorticibus.
 Felix! qui potuit naturam claudere versu,
 Et rebus facies arte referre suas.*

SEX.

SEX. AVRELI PROPERTII CYNTHIA.

LIBER PRIMVS.

SEX. AVRELI PROPERTII CYNTHIA.] Hanc inscriptionem omittunt Leidensis primus & secundus, primus Vossianus, unusque ex meis Codicibus. **SEXTI** prænomen in secundo D'Orvilliano desideratur. **INCIPIT MONOBIBLOS PROPERTII AVRELI NAVTAE AD TULLUM** in Vossiano altero. **PROPERTII LIBER PRIMUS INCIPIT AD TVLLVM** in tertio ejusdem Vossii. **AVLI PROPERTII VMBRI ELEGIA AD TULLVM** in quarto Vossiano. **INCIPIT MONOBIBLOS PROPERTII AVRELI NAVTAE** in veteri codice, cujus collationem ed. Aldinae an. 1515 adscripserat Antonius Perrejus. **SEX. PROPERTII NAVTAE MONOBIBLOS AD CYNTHIAM** in Excerptis Scaligeri ex Cod. Vaticano. **AVRELI PROPERTII NAVTAE VMBRI INCIPIT LIBER ELEGIARVM, VEL CYNTHIA,** in primo D'Orvilliano, in quo ab alia manu **MONOBIBLOS AD TVLLVM**, in ejusdem secundo Codice etiam praefigitur, **AVRELI PROPERTII POETAE CLARISSIMI MONOBIBLOS INCIPIT.** & ab alia manu **MONOBIBLOS AD TVLLVM.** & sic in aliis Codd. MSS. Notum est illud **NAVTAE** cognomen, quod in nonnullis Codicibus additur, poëtae perperam adhaesisse ex mendoso loco Lib. II. El. 19. 24. *quamvis non ita dives eras.* ubi male scripserant librarii *navita dives eras.* quod ab aliis dudum notatum est. **SEX. AVRELI PROPERTII CYNTHIA. MONOBIBLOS** veram olim huic primo libro inscriptionem fuisse recte censet Broukhuius, prolato Martialis loco Lib. XIV. Ep. 187. cujus lemma in variis Codd. MSS. quorum apud me **Excerpta**, est **MONOBIBLOS PROPERTII,**

Cynthia facundi carmen juvenale Properti.

unde titulum fuisse, **SEX. AVRELI PROPERTII IVVENALIS MONOBIBLOS** existi-

mabat Scaliger in notis ad Catalecta pag. 5. sed illud *carmen juvenale* versus extendendi tantum gratia a Martiale dicitur, & inscriptionis simplicitas exigit **CYNTHIA, MONOBIBLOS.** Idque Patruus meus probabat ex loco Ovidii Rem. Am. vl. 764.

*Carmina quis potuit tuto legisse Tibulli,
Vel tua, cujus opus CYNTHIA sola fuit.*

& **CYNTHIA** hujus libri titulum esse indicat ipse Propertius Lib. II. El. 18. v. 82.

*Tu loqueris, quum sis jam noto fabula libro:
Et tua sit toto CYNTHIA lecta foro.*

hoc sua imitatione secutus est Janus Secundus, cujus Elegiarum Liber primus inscribitur, **IVLIA, MONOBIBLOS**, sive **ELEGIARVM LIBER PRIMVS.** sic D. Heinsius libro Elegiarum singulari hunc eundem titulum praefixit **MONOBIBLOS**, p. 182. Poëmat. & Vincentius Fabricius, in cujus Carminibus est **ELEGIARVM JUVENILIVM MONOBIBLOS.** Sed praecipue Dan. Heinsius illo Elegiarum libro separato genium Propertianum, Graecos feliciter exprimentem, adsecutus est, & ad illius exemplum frequentius polysyllaba in pentametri versus sine adhibuit, quam in reliquis Elegiis, quod hoc in libro etiam fecit Propertius, licet illis etiam non raro utatur in sequentibus libris. vide ipsum Heinsium in Monobibli Dedicatione P. Scriverio inscripta, & quae dixi in Praefat. ad Lotichium. Sub *Cynthia* a Propertio amata latere Hostiam, feminam eruditam, & arte poëtica ad exemplum Avi sui Hostii insignem, (vide Broukh. ad Lib. I. El. 2. 27.) communis virorum doctorum sententia est. Idque firmat Scholiastes ineditus Juvenalis ad Sat. VI. vl. 7. cujus verba adfert Barthius Lib. LVI. Adv. cap. 3. *Cynthia Propertii amica sumtuosa, proprio nomine Hostia dicebatur.*

A

tur.

tur. Errat enim Passeratius, qui putat *Hosiliam* dictam fuisse. Errat autem ideo, quia id repugnat poetarum veterum consuetudini, qui semper in fictitiis amicorum nominibus, quas carminibus suis celebrabant, easdem syllabas, numeros, & quantitatem veri nominis observare solebant. vide Gevart. ad Statium p. 58. & eruditam Bentley notam ad Horat. Lib. II. od. 12. 13. sic *Lesbia* Catulli pro *Clodia*, *Delia* Tibulli pro *Plania* vel *Flavia*, Corn. Galli *Lycoris*, vero nomine *Cytheris*, *Perilla* Tigidiae pro *Metella*, *Licymnia* pro *Terentia*. quales recenset Apulejus in *Apologia* pag. xi. ed. Pricaei: eadem opera accusant C. Catullum, quod *Lesbiam* pro *Clodia* nominavit; & *Tigidam* similiter, quod, quae *Metella* erat, *Perillam* scripserit; & *Propertium*, qui *Cynthiam* dicat, *Hosiliam* dissimulet: & *Tibulum*, quia ei sit *Plania* in animo, *Delia* in versu. ubi Pricaeus dubitare videtur an *Hosiliam* praeferat, quia *Hosiliae* cuiusdam mentio sit in vetusta, quam profert, Inscriptione; vano certe argumento, tamquam *Hosiorum* familia non aequae nota esset in antiquis monumentis, quam *Hosiliorum*. vide Glandorpil Onomast. pag. 407. ubi *Hosiliam* hanc, *Propertio* sub *Cynthiae* nomine amatam, etiam *Hosii* accenset: & fuisse filiam illius *Hosii*, qui bellum Istricum descripsit sub Jul. Caesare, cujus poematis fragmenta apud Festum, Servium, & Macrobius exstant, censet Vossius Lib. I. de Hist. Lat. cap. 16. Sed illius neptem fuisse videbis apud Broukh. ad Lib. III. El. 18. v. 8. Non minus igitur errant, qui sub *Corinnae* nomine ab Ovidio *Juliam Augusti* amatam volunt, eademque de causa redarguendi sunt, qui in loco Apuleji, quem modo adscripsi, male legunt *Planca*, ut Ayrmannus in vita Tibulli §. LXXIII. p. 103. perperam etiam alii reposuerunt *Plantia*, pro *Plania*, seu *Delia*, quod recte ei vindicavit Broukhufius ad Tibulli Lib. I. El. 1. 57. pag. 24. de *Perilla* Tigidiae, quae *Metella* est, vide notas ad Ovid. II. Trist. 437. recte igitur Ang. Politianus in Nutriciis v. 543. ubi de Tibullo & *Propertio*:

— ut terti memorat pia Musa Tibulli,
Musa sibi primos quae jure adsciscat honores
Inparibus numeris; ni blanda Propertius ora
Solvat, & ambiguam faciat certamine palmam.
Plania materiam teneri dat & Hostia cantus.

Ceterum gens *Propertia* apud veteres celebratissima est, & in lapidum Inscriptionibus frequenter occurrit. quarum duas produxit Broukhufius, sed plures Thaddaeus Donnola in libro de *Patria Propertii* pag. 130 & seqq. *Sex. Propertii* men-

tio sit apud Cic. pro domo cap. 19. *Propertius Celer*, praetorius, memoratur. Tacito Lib. I. Ann. 75. quin & *Veientum Rex Propertius ex Catone* apud Serv. ad Virg. VII. Aen. 697. Q. *PROPERTIVS SECUNDVS* in lapide apud Smetium pag. CXXVIII. & Gruter. pag. MCCCCLII. 4. C. *PROPERTIVS HALGIVS* apud Murator. Tom. I. pag. LIII. 2. Q. *PROPERTIVS Q. F. FAB. & C. PROPERTIVS IIIVIR* Tom. II. pag. DCCXXVIII. 2. C. *PASSENIO C. F. SERG. PAVLLO PROPERTIO BLAESO* Tom. III. pag. MDCCXXXIII. 4.

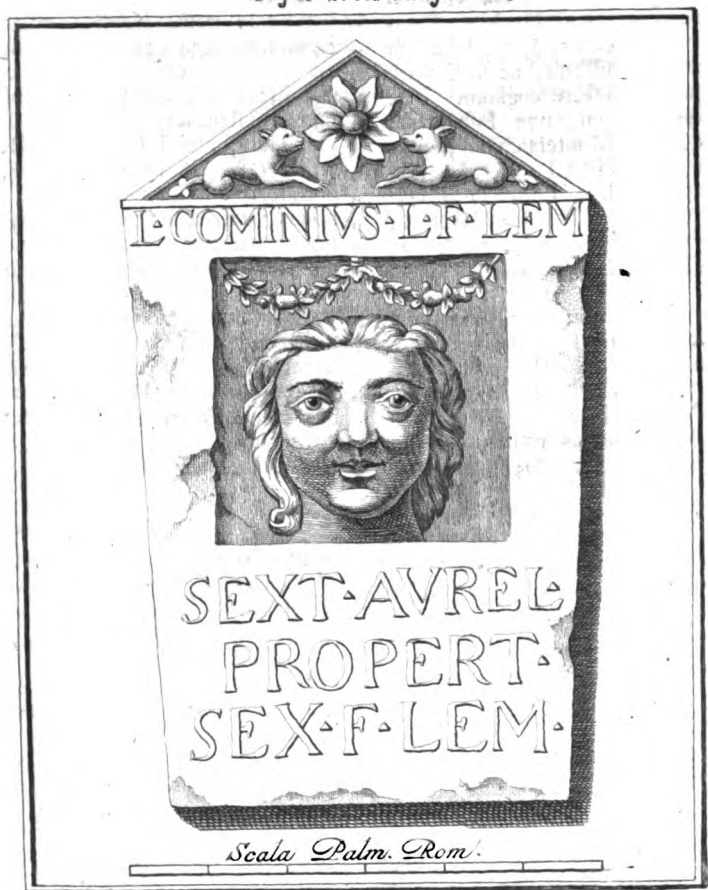
De *Propertii* patria statuuntur vulgo quinque *Umbriae* civitates *Mevania*, *Ameria*, *Perusia*, *Assisium*, & *Hispellum* contendisse, quibus duas alias adjecerunt nonnulli, ut implerent numerum septem urbium de *Homeri* natalibus certantium. *Mevaniam* plurimi fecerunt, eosque inter *Torrentius* ad Suet. Calig. cap. 43. ut *Propertium* pro *Mevanienfi* se habere scripsit etiam Broukhufius initio notarum. *Amerinum* facit Scaliger, probante Barthio ad Stat. I. Sylv. 2. 253. Sed controversiam omnem diremit monumentum insigne *Tabulae vetustissimae*, *Hispelli* in *Umbria* an 1722. repertum, cujus Inscriptio est apud Murator. pag. MCDLV. I. *SEXT. AVREL. PROPERT. SEXT. F. LEM.* unde *Propertii* patria, nomenque patris & tribus fuit erutum. Illud ipsum aeri incidi, & a mendis nonnullis purgari curavit *Ferdinandus Passerinus*, addita *Tabulae* notitia, quae unam alteramve paginam quia tantum continebat, illam ex typis descripto, sed paucis viso, exemplari, hic inferere operae pretium existimavi. De eodem hoc monumento egit *Bern. Montfauconius* in *Supplemento Antiq.* Tom. III. Lib. I. Cap. 4. pag. 17--23. ubi *Passerini* & *Fontanini* in illud observationes, typo quoque *Tabulae* ipsius exhibitio, retulit, variasque illorum opiniones, an caput *Apollinis*, vel ipsius *Propertii* sit, & a poeta hic lapis in villa sua fuerit positus, cujus possessor deinde *L. COMINIUS* suum quoque nomen superposuerit, an vero sepulcrum *Propertii* sit monumentum, recensuit. *Hispellum* vero *Propertii* patriam fuisse, multis argumentis probavit *Thaddaeus Donnola*, Ictus *Hispellensis*, rarissimo libro de *Patria Propertii*, quem *Fulginiae* in *Umbria* editum, forma quarta, an. 1629. frustra se quaesivisse, & numquam oculis usurpasse fatetur Broukhufius: mihi illum comparare contigit, eumque ex prima editione huic operi subjunxissem libenter, nisi bono consilio hoc opusculum *Vitembergae* anno hujus seculi XIII. recudi, subjectis notis suis, curasset eruditissimus *Henr. Leonardus Schursfleischius*.

HIS-

H I S P E L L V M
Splendidissima olim
C O L O N I A J V L I A ,
P R O P E R T I I

Clarissimi Poëtae PATRIA.

Ex vetustissima Tabula silicea ibidem detecta
die VI Junii MDCCLXII.
cujus icon subjicitur.

A 3

Quon

„ Quam illustrissima, atque excellentissima D.
 „ Teresa Pamphilia, singulari comitate non mi-
 „ nus & eruditione, aliisque animi sui dotibus
 „ spectabilis admodum, quam gentis familiae-
 „ que suae magnitudine & splendore satis cuique
 „ nota, domum suam quamdam Hispelli sitam
 „ reparari mandasset, nescio quo fato conti-
 „ git, ut dum area interior expurgabatur, tabu-
 „ la quaedam e duro silice, saxi herbisque coo-
 „ perta, ac muro ejusdem areae adhaerens de-
 „ tegeretur. Ea enim pervetustis characteribus
 „ insculpta, SEX. AVRELIi PROPERTII
 „ nomen ac patriam, ibi LEMONIA tribu de-
 „ signatam, prae se fert. Quo certissimo omnium
 „ testimonio tam variae de hujus clarissimi poë-
 „ tae patria, Petri Criniti scilicet, Josephi Sca-
 „ ligeri, Justi Lipsii, Lillii Gyraldi, Joannis
 „ Passeratii, aliorumque doctissimorum virorum
 „ opiniones omnino corrunt, & Thaddaeo Don-
 „ nolae, viro item pererudito, qui Hispellum
 „ PROPERTII patriam asseruit, ac totus pro
 „ Hispello fuit, primas deferre cogimur. Hoc
 „ enim lapide non Assisium, non Fulginiam,
 „ non Mevaniam, non Montefalchium, prae-
 „ ceteris non Trebiam STELLATINA, non
 „ Ameriam SERGIA, non Perusiam TRO-
 „ MENTINA, sed Hispellum LEMONIA,
 „ tribu nempe, in lapide expressa, verum ac
 „ genuinum PROPERTII nostri patrium solum
 „ fuisse docemur.
 „ Cui maxime adstipulari videtur locus, qui
 „ amoenissimus & oleis confusus haud longe a
 „ porta S. Barbarae, vulgo della Montagna,
 „ Hispelli existat. Is enim ad nostra usque tem-
 „ pora POETA dicitur. Illic vero PROPERTII
 „ villam existisse, cuius rudera visuntur
 „ adhuc, & loci ipsius denominatio, & vetus tra-

„ ditio facile suadent. Hinc distichon ibidem:
Seito hospes: fama hic circum jam rura PROPERTI:
Hucque axis scandens, hincque POETA locus.

„ Ex quo nunc fit, ut ad ejus fundi, seu vil-
 „ lae se possessorem ac dominum designandum,
 „ ipsummet PROPERTIVM monumentum is-
 „ tud posuisse, & sequioribus inde temporibus
 „ in eandem domum, ubi modo repertum fuit,
 „ translatum esse pro certo habeamus. Nec nos
 „ conjectura falli credimus; quandoquidem tam
 „ domus ipsa, ubi lapsus iste inventus est, quam
 „ fundus etiam ille, unde in eandem domum de-
 „ latum fuisse putamus, & qui, ut diximus,
 „ POETA nuncupatur, ad eosdem dominos,
 „ nempe ad nobilem familiam de Urbanis ex
 „ Comitibus acutis, olim pertinuit.

„ Ad nomen L. COMINII quod attinet, in
 „ summitate hujus lapidis, ac supra crinitum
 „ Apollinis caput, rudioribus literis insculp-
 „ tum, alio quidem tempore additum fuisse, ex
 „ non iisdem ipsis characteribus observamus: quo
 „ tamen instrui facile possumus, fundi ejusdem
 „ dominium, post ipsius PROPERTII obitum,
 „ ad hunc L. Cominium devenisse, qui tanti sui
 „ decessoris memoriam venerans, abolitam eam
 „ noluit, sed nomen ipse suum in ea superioris
 „ lapidis parte tantummodo addens, illam quo-
 „ que perpetuo duraturam esse voluit.

„ Interea ne universae literatorum reipubli-
 „ cae tam insigne ac praeclarum antiquitatis
 „ monumentum, suaeque patriae decus, uti se
 „ habet, diutius lateat, *Ferdinandus Passerinus*
 „ illud recognitum, & a mendis nonnullis, qui-
 „ bus coinquinatum nuper prodiit, diligenter
 „ expurgatum, aeri incidi, atque iterum publi-
 „ ci juris fieri curavit.

ELEG.

E L E G. I.

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis,
Contactum nullis ante Cupidinibus.

Tum

I. *suis miserum me cepit ocellis.*] *me fecit in secundo Voss. sed bene Passeratius alterum cepit illustravit. vide ad Antholog. Lat. Tom. II. p. 494. Ovidius Epist. XVI. 132.*

Sed mihi laudatam cupienti cernere formam, Lumina, nil aliud, quo caperentur, eras.

& Lib. XIV. Met. 372:

— *per o tua lumina, dixit, Quae mea ceperunt, perque hanc, pulcherrime, formam.*

& hic locus patrocinari posset illis, qui apud Ovid. II. Am. El. 16. 44. legunt,

Per me, perque oculos, qui rapuere, tuos. ut eod. libr. El. XIX. 19.

Tu quoque, quae nostros rapuisti nuper ocellos. apud nostrum infra Lib. II. El. 2. 19.

Nec me tam facies, quamvis sit candida, cepit. sic capta puella, captus amator, & sim. vid. infra ad El. XI. 29. *auferre hoc sensu dixit idem* Ovid. Epist. XII. 36.

Abstulerant oculi lumina nostra tui.

& hunc versum decepisse librarios, ut Lib. III. El. 8. 15. scriberent,

Et qua primum oculos cepisti veste, Properti. notavit illic Broukhusius. ad hoc Propertii initium respicit Janus Secundus Lib. III. El. 16. 34.

Deliaque & Nemesis, tortoque superba capillo. Primus amor Iovis Cynthia Callimachii.

2. *Contactum nullis ante Cupidinibus*] libidinibus perperam in nonnullis MSS. *intactum cupiditatibus* dixit Seneca Epist. XLI. *interritum periculis, intactum cupiditatibus.* Sed *Contactum* hic longe efficacius, pro vi numinis percussum & veluti abreptum. Ovidius Epist. IV. 50.

Aut quas semideae Dryades, Faunisque bicornes Numine contactas adtonuere suo.

ubi adtonare, ut Lib. III. Met. 532.

Quis furor, auguigenae, proles Mavortia, vestras Adtonuit mentes.

ut recte Heinsius pro *Adtollit* restituit.

III. Amor. El. I. 64.

Fam nunc contacto magnus in ore sonor.

quod male inprobat Tanaq. Faber in Epistolis Criticis Tom. I. pag. 151. vide illic N. Heinsii & Patru mei notas. Lib. III. Trist. 4. v. ult.

Prospera sic vobis maneat Fortuna: nec umquam Contacti simili forte negetis opem.

Ammianus Marc. Lib. XIV. cap. 1. *nullo scelere contactus.* vid. Drakenb. ad Livium II. 5. 2. qui vero hic *antecupidinibus* conjuncta per hyphen voce legunt, eos invito Propertio rus horridum ingerere, recte censet Broukhusius. id tamen Passeratio se probare potuit, tam hoc in loco, quam *anteperarat* infra El. VIII. v. 36. *semper-amicus* El. XIII. 12. qui saepe alibi similia conjungit: & placuit Sentlebio ad Catulli Phaselum pag. 43. ejusdem generis sunt *ante-mala, semper-amans, semper-strens, semper-furor*, & plura, quae olim viris doctis adridebant. vide Scalig. ad Tibull. Lib. I. El. 4. 26. Gebhard. infra ad El. XVIII. 15. Schottum Lib. II. Observ. c. 42. & Lib. I. No-dor. Cicer. cap. 17. p. 298.

3. *Tum mihi constantis dejecit lumina fastus*] *constanti* Leidenfis alter a manu secunda. & sic in ed. Venet. 1487. ut cum mihi connectatur. *constantes lumine fastus* in cod. Palatino. J. Dou-fa P. *constant* etiam legebat, & *fastus* pro repulsa capiebat, in sui exemplaris margine. quo sensu *fastus* saepe apud Propertium. vide Lips. Lib. II. Var. Lect. cap. 22. Sed praefero *constant* *fastu*, ut innuit, Cynthia, non vero Amorem, ut Passeratius, adfiduo fastu suo lumina a se amovisse. & in terram dejecisse, & sic imitetur Theocritum Idyll. II. 112.

Kai μ' ἐν δὲν ἄσπερος, ἐν ἡρώδῃ ὑμῶν πείρασ.

Ovidius Epist. XI. 35. *Erubui, gremioque pudor* dejecit ocellos. Queritur igitur, Cynthia, adfiduo fastu suo lumina sibi dejecisse, quemadmodum Cupido colla sibi calcabat superbo pede inposito, quod sequenti versu addit. verum Celeb. Hemsterhusius in suis ad duos priores Propertii libros Animadversionibus ineditis, sub finem hujus

Tum mihi constantis dejecit lumina fastus,

Et

Voluminis adjiciendis, versum hunc ad Amorem potius quam ad Cynthiam referebat. deinde *dejectis* in cod. Borrichiano. *dejicere lumina* est praepudore oculos humi figere, ut contra *tollere vultum*, de superbis, & inflatis, ut bene exposuit Passeratius, probante Broukhufio. Sed ad hujus notam virgulae censoriae obelum adposuerat infensus ejus hostis, Palaemon olim de grege Scholastico, notaveratque, *nemo sane negavit dici*, tollere vultum; sed *addidisse oportuerat exempla* q̃ dejicere lumina. & ideo conjecerat, *constantes dejecit numine fastus*. infelicitate sane. sub ferulam igitur vocet Virgilium VI. Aen. 863.

Sed frons laeta parum, & dejecto lumina vultu.

III. Aen. 320.

Dejecit vultum, & demissa voce locuta est.

Lib. XI. 480.

— Lavinia virgo

Causa mali tanti, oculos dejecta decoros.

& Ovidium Epist. XI. 35.

Erubui, gremioque pudor dejecit ocellos.

& Lib. I. Am. 8. 37.

Cum bene dejectis gremium spectabis ocellis.

vide Heinf. ad Lib. II. Amor. 4. II. κατὰ γλῶσσαν eadem in re Daphnis apud Theocritum Idyll. VIII. 75.

Ἄλλὰ κατὰ βλεφάρων, γὰρ ἀμετέρων ὄδον εἴρωσι.

demittere lumina eidem Nafoni Epist. XVI. 225.

Lumina demitto, cum te tenet artius ille.

sic *dejicere aures* Claudiano Lib. I. in Eutrop. 136. ubi vide N. Heinf. quod *demittere* dixit Horatius Lib. I. Sat. 9. 20.

Demitto auriculas, ut iniquae mentis afellus, Cum gravius dorso subiit onus.

demissis cervicibus ire dicitur nostro Lib. II. El. XI. 11.

4. *Et caput inpositis pressit Amor pedibus*] Hoc eleganter imitatus est Ovidius Rem. Am. 530.

Mollior es, nec abire potes, vinculusque teneris, Et tua saevus Amor sub pede colla premit.

ubi tenet in cod. MS. Huydecop. ut Epist. IX. 12.

Plus tibi, quam Juno, nocuit Venus, illa premendo Sustulit, haec humili sub pede colla tenet.

sed premit tam ex hoc loco firmatur, quam ex lib. VII. Met. 425.

Ipse pede inposito caput exitabile pressit.

premendi verbo de Amore etiam eleganter usus est noster infra El. IX. v. 24.

Nullus Amor cuiquam faciles ita praebuit alas, Ut non alterna presserit ille manu.

sic *pedem collo inpressum* dixit Virgil. XII. Aen. 357.

Semianimi lapsoque supervenit, & pede collo Inpresso, dextrae macronem extorquet &c.

calcare pede inposito Ovidio Lib. V. Trist. El. 8. 10. *Inposito calcas quid mea fata pede.* & sic Amor ipse de statua sua a Praxitele facta gloriatur in Epigrammate Juliani Lib. IV. Anth. Gr. Tit. XII. Ep. 52. p. 470.

Κλίνας αὐχίνα γὰρ ὦν ἡμετέροις πιδίλοις Χερσὶ με λυδίαις ἔπασσε Πραξιτέλης

quod sic vertit Grotius:

Praxiteles famulante manu me fecit Amorem, Sub pedibus pressus colla superba meis.

Omnia autem hic captivitati propria vocabula sunt, *cepis ocellis, dejecit lumina, & caput pressit pedibus inpositis*. quae pluribus coloribus venuste depingit infra Lib. II. El. 23. 59.

Instat semper Amor supra caput, instat amanti, Et gravis ipse super libera colla sedet. Excubat ille acor custos, & tollere nusquam Te patietur humo lumina capta semel.

forte respiciens illud Bionis Idyll. II. in fine, ubi Amorem capiti insidentem sic describit:

Οὗτος ὁ νῦν φεύγων καὶ ἐπαλμῶς αὐτὸς ἀφ' αὐτῶν ἔλθων ἑξαπύρας κεφαλῶν ἐπὶ σείῳ καθίζῃ.

ista Propertiana sic imitatus est antiquis par poeta Sannazarius Lib. II. El. 7. 13.

Instat saevus Amor, rescitque in cote sagittas, Nec patitur presso colla movere iugo.

Et licet adsiduis tabescant pectora curis, Quaerimus, unde queant tanta venire mala.

quae ultima etiam adhaerent nostro Lib. II. El. 1. 76. de Amoris vulneribus,

Quippe ubi nec caussas, nec apertos cernimus ictus, Unde damen veniant tot mala, caeca via est.

Ut autem Cupidinem hic describit poeta *pede proculcantem, & instantem* illis, quos captivitati suae

Et caput inpositis pressit Amor pedibus.

Do-

huic mancipavit, ita de Fato, cunctis incubante, in Inscriptione, quam inter Spuria retulit, sed vitiosissime edidit, Gruterus, pag. XXIII. 19. MORS. CVNCTA. CALCAT. SVPPEDITAT. quae sic castiganda, MORS CVNCTA CALCAT SVB PEDE. INSTAT. ut conjeci ad Anthol. Lat. Tom. II. p. 169. Cupido ipse apud Statium Lib. I. Sylv. 2. v. 83. & seqq.

Ex illo quantos juvenis premat anxius ignes
Testis ego, adtonitus quantum me nocte dieque
Urguentem ferat. haud ulli vehementior umquam
Incubui, Genetrix, iterataque vulnera fixi.

quae his Propertianis illustrat Barthius, quem etiam vide Lib. III. Advers. c. 14. ubi plura in hac prima Elegia percurrit & exponit. talis Cupido super colla sedens Herculis, & supra caput instans cernitur in eleganti iaspide Regia apud Marietum Tom. II. Lapidum Incisorum N. LXXXI. & huc refer nummum antiquum, in quo Herculis caput inposito pede premit Cupido, apud Schlaegerum de Nummo Alex. M. cap. VIII. Tab. I. N. 6. talem quoque Herculis, Cupidinem tergo gestantis, ac prope succumbentis, imaginem antiquam ante oculos habuisse videtur Janus Secundus, cum scriberet Epigr. IV. imitatione Ovidiana compositum:

Ante quibus coelum fuerat leve pondus, iisdem
Nunc gravis est humeris sarcina, parvus Amor.

Ceterum ut passim Propertius ex Graecorum fontibus, praecipue in hoc Monobiblo, suos deduxit elegantiarum rivos, ita totum hujus Elegiae initium debetur Meleagro, epigrammatographorum omnium vetustissimo, cujus versus Graecos produxit D'Orvillius ad Chariton. p. 526. & post eum Cl. Valckenarius ad Euripid. Hippol. v. 525. qui & hic merentur legi,

Τὸν με πόθῳ ἀτρωτοὺς ὑπὸ σείροισι, Μυῖσκος,
Ὀμματι τοξύνει, τὸν δ' ἐπ' ὀφρύσι κείνο φρύαγμα
Σκηπτροφόρος σοφίας ἠνὶδὲ ποταί πατῶ.
Τῶδ', ὅσον ἀμπνύσας, ἰὸδ' ἔφην, φίλε κῆρε, τὶ
θάμβος;

Καὐτὸν ἀπ' Οὐλόμπυ Ζῆνα καθίλει Ἔρως.
idque epigramma his numeris Latinis interpretari conabar:

Vulnere me nullo laesum jaculatus ocellis,
Crudaque percutiens corda Myiscus, ait;
Captivum teneo: turgentia lumina fastu,
Scepترigerique premo sub pede colla Sophi.

Respirans, nil, care puer, mirabile, dixi:
Deiuxit supera sede Cupido Jovem.

cum quibus conferendum est illud Pauli Silentarii, Lib. VII. Antholog. Gr. Ep. 40.

Ὁ πρὶν ἀμαλθαιτοῖσιν ἐν φρεσὶν ἦδ' ἐν ἡβῇ
Οἰσεφόρῳ Παφίῃ θειομένη ἀπαιτάρμοις,
Γυνώσκεις βελίσσιον ἀνέμβατος ὁ πρὶν Ἑρώτων,
Λύχιναι σοὶ κλίνῃ Κύπρι μεταπύλοιοι.
Δίξο μὲ καὶ χαλῶσα, σοφίῳ ὅτι Παλλάδα νικᾷς.
Νῦν πλὴν ἢ τοπῆρος μέλω ἐφ' Ἑσπερίδων.

quod sic vertit Hugo Grotius,

Ille ego, qui quondam, dum ver mihi floruit aevi,
In Paphiae leges corde rebellis erum;
Ille ego, qui vixi telis intactus Amorum,
Submitto senior jam tibi colla, Venus.
Suscipe me rideque, magis jam Pallada vincis,
Quam cum de malo lis fuit Hesperidum.
& ejusdem Silentiarii Ep. 49. quod totum producam ad Lib. II. El. 9. 14.

ἔχετε γὰρ μοι
Λαζ' ἐπιβάς, εἰρηοῖς πικρὸν ἔπηξε πόδα,
Ἀσεμφὲς, ἀδὸνῆος ἐνέζῃται. ὕδ' ἐμπίση,
Εἰς ἐμὲ συζυγίῳ κεράμῳ πλεονέχων.

id est, ex ejusdem versione,

nam ferus ex quo
Inposito pressit pectora nostra pede;
Insidet immotus:

ubi hunc Propertii versum adfert Brodaeus. & Elegiae hujus initium inter recentiores poetas imitati sunt Janus Secundus Lib. III. Eleg. 3. prope finem:

Cynthia deinde potens oculis jaculantibus ignem,
Subsequitur Coa mobilis in tunica.
Haec domuit fortem, tactumque Cupidine nullo,
Et fastus spoliū celsa tuentis habet.

Nicolaus Grudius, Jani Secundi frater, Lib. I. El. 1. pag. 3. hac poëtae ipsius laudatione;

Alter & ornati blandique Propertius oris,
Quem victum dominis pressit Amor pedibus,
Ut rigidum, vacuoque parantem vivere lecto
Cepit prima suis Cynthia luminibus.

& Dan. Heinsius in Monobiblo Eleg. VI. ad Jan. Rutgersium, pag. 216. Poëm.

Nec modus aut blandi carmen recitare Propertii,
Quem levis inpositis pressit Amor pedibus.
Sive illum molli defixit Cynthia somno,
Horrentem, notae jurgia saevitiae. & seqq.

5. Do-

8 SEX. AVRELII PROPERTII

5. Donec me docuit castas odisse puellas
Inprobus, & nullo vivere consilio.
Et mihi jam toto furor hic non deficit anno,

Quum

5. *Donec me docuit castas odisse puellas*] *castas docuit odisse* in primo & tertio Vossiano, Heinsiano, meoque primo codice. *castas puellas* praeter Passeratium, & Philip. Sylvium, Delphinicum Interpretem, *pudicas* etiam exponit Jo. Ant. Vulpus, qui Barthil. explicationem & Broukhufii ad sensum repudiens, ideo Propertium dicit *castas*, seu *probas*, *odisse puellas*, quia illae minus obsequentes amanti sunt. additque censoriam hanc notam: *Egregiam doctrinam accipiunt homines a nequissimo ludimagistro: Discunt intemperantiam, dediscunt pudorem, obsequio feminarum delectantur, oderunt difficiles & castitatis retinentes.* Hoc scilicet supercilio infectari oportebat Propertium, ut omnibus notum faceret, se hujus poetae explicationem non suscepisse, ut juvenutem corrumpere, vel digitum ad lupanar intenderet, sed potius, ut ex poetarum flagitiis aliquid bonae frugis eliceret, quod juvare legentes posset, non perdere, ut scribit in notis ad Lib. II. El. 2. 27. prioris edit. sed in altera ad Lib. II. El. 3. 18. ubi in saltationem, veluti libidinis incitamentum, graviter invehitur. neque minori sapientia If. Verburgius editioni Broukhufianae tam hoc loco quam huj. libri Eleg. XI. v. 29. adscripserat, *castas puellas* dici, quae uni amatori tantum inserviunt, siue non omnem sed vagum amorem aspernantur. & ideo hoc in loco Propertium odio habere puellas castas, quia amare ceperat Cynthia nuptam, & uno viro contentam. Barthius Lib. III. Adv. 14. quum in initio ad Musas retulisset, in fine tamen illius capitis, sui oblitus, videtur eodem modo intellexisse, quum ait, *nam se alias quoque amasse fatetur. eo spectat, ut post Charybdis in Scyllam incidisse dicat.* Sed missis his intempestivis Catonibus, sequamur potius judicium Jani Broukhufii, qui ejusmodi Censores irridens iis regerit, & nos etiam querimus de obscenitate veterum poetarum? scilicet postquam iis nostram dedimus mentem. per castas nimirum puellas Propertium hic Musas & Minervam intelligere, certum est, quibus se valedixisse, & jam nullo consilio vivere proficitur, postquam Cupidini in praedam cesserat. recte Aymanus hic quoque castas puellas exponit Castalias, seu Musas, in Sylloge Emend. Critic. Giffae an. 1727. edita. & sic libro suo adscripserat Marklandus, negligere se docuit

Musas, ex quo fere sequitur, nullo vivere consilio. pariter Tibullus Lib. II. El. 4. 15.

*Ite procul Musae, si nil prodestis amanti,
Non ego vos, ut sint bella canenda, colo. &c.
Ad dominam faciles aditus per carmina quaero;
Ite procul Musae, si nihil ista valent.*

6. *& nullo vivere consilio*] *vincere male* in Menteliano, aliisque codd. imitatus est Sannazarius Lib. II. El. 7. 62.

*At nos incertis caeci jactamur in undis,
Ducimus & nullo tempora consilio.*

Sidronius Hofschius Lib. I. El. 4.

*Vivimus incerto multi, pars maxima nullo
Consilio: pauci, quo vocat usus, eunt.*

& hunc Propertii locum in animo habebat Pamphilus Mauriliarius, seculi XV poeta, in Prologo ante Elegias de Arte Amandi, ut in meo Cod. MS. legitur,

*Ergo loquar Veneri, Venus est mors vitaeque nostra,
Ducunturque suis omnia consiliis.*

Rutilius Lupus pag. 38. ed. noviss. Nimirum nullo consilio filios procreamus. quod recte pro temere exponit Cl. Ruhnkenius.

7. *Et mihi jam toto furor hic non deficit anno*] totis annis duo Vossiani & Heinsianus. *totos annos* in Voss. tertio, & pro diversa lectione superscript. *totis annis. totos annos* adfert Voss. de Construct. cap. 34. sufficit in cod. Regio. Heinsius in notis ad Propertium, quas ejus Adversarii Criticis subjunxi, pag. 654. legebat, *Et me jam toto f. h. non def. anno*, vel, *Et mihi jam totum f. h. n. deficit annum*, aut *toto non defit in anno*. Si quid mutandum, praeferebam primam Heinsii emendationem, *Et me jam toto furor hic non deficit anno*. quia similiter apud nostrum Lib. I. El. 8. 23.

Nec me deficiet nautas rogitare citatos.

ubi vide Passeratium. apud Tibullum Lib. IV. Carm. I. 4.

— *meritas si carmina laudes Deficiant.*

Ovidius Lib. I. Am. 8. 93.

Cum te deficient poscendi munera caussae.

ut

Quum tamen adverbos cogor habere Deos.
Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores

10. Sac-

ut pro tibi restituit Heinsius, & optimo aeo sic locutos veteres ostendit. adde Vossium de Construct. cap. XXXIV. pag. 448. & Heins. ac Drakenb. ad Silium Ital. VIII. 661. vulgatae Propertii lectioni adhaesit Janus Secundus Lib. I. Eleg. 3. 33.

*Nec mihi deficiat calor hic hiemantibus armis,
Nec, me cum tenebris obruit atra dies.*

quod emendandum monuit Nicolaus Nicolai Epist. ad Hadr. Marium, Tom. II. Sylloges pag. 215. contendens mihi deficiat non recte dictum. *Nec me deficiat* etiam hoc in loco correxerat Francius. Utrumque tamen apud optimos auctores antiquos occurrere, adeoque nihil hic mutandum, fuse adversus Heinsium disputat Fred. Otto Menckenius in Miscell. Lips. Nov. Vol. IV. Tom. IV. p. 737--742.

8. *Quum tamen adverbos cogor habere Deos]* Cur tantum in quarto Vossiano. Quum tantum, pro, usque adeo, legebat Langermannus. *aversos Deos* emendabat Heinsius ad Ovid. Epist. VII. 4. ubi etiam praeferebat, *averso movimus ista Deo*. quod tamen, deficiente Codd. MSS. auctoritate ut illic non recepit Patruus meus, ita hic quoque non admittendum opinor, quia alterum constanter servant codices, & editiones vetustae. utrumque enim obvium. *adversis Diis & hominibus* similiter dixit Flor. III. c. XI. §. 2. vide plura apud Drakenb. ad Livium Lib. I. cap. 46. §. 2. Scio haec verba semper fere permutari in veterum locis, sed non ubique *adversum* conmutari in *aversum*, neque hoc alteri cedere debet. sic Lib. IV. El. 1. 75.

*Aversis Charisin cantas, adversus Apollo
Poscitur invita verba pigenda lyra.*

mutari nolim in *Adversis*. neque apud Ovid. III. Am. 12. 17.

Aversis utinam tetigissem carmina Musis.

& apud Tibull. Lib. III. El. 3. v. 28. recte viri docti praetulerunt,

*At si pro dulci reditu quaecumque voventur
Audiat averfa non meus aure Deus.*

ubi vide Broukhuf. id enim idem ac *surda aure* infra Lib. II. El. 13. 48.

perjuros ridet amantes
Jupiter, & surda negligit aure preces.

vide Drakenb. ad Livium Lib. XXXVIII. c. 34. §. 11. apud Valer. Fl. VI. 463. legebat Gronovius, probante Heinsio,

Mens mihi non eadem Jovis, atque averfa voluntas.

Martialis Lib. IX. Ep. 68.

Quod petis a nostro supplex dominoque Deoque.

ubi in uno Vossiano *adverso*, in altero *averso*. ut passim haec voces confunduntur. vide eundem Drakenb. ad Sil. Ital. Lib. II. 618. *aversi* igitur & *adversi* Dii differunt, *aversi* enim, qui precibus hominum surdas opponunt aures, *adversi*, qui consilia eorum improbant & irrita reddunt, vel antea propitii se illis infestos ostendunt. Sic *aversum astrum* praetulit Heinsius, & aliis exemplis adstruxit, apud Virg. I. G. v. 218. pro *adverso*. *mutatos Deos* vocat Horat. I. Od. 5. 6.

— *Heu quoties fidem
Mutatosque Deos flebit.*

pro *cogor* in Heinsiano, Broukhufi, & meo primo codice *cogar*. *cogor habere*, pro *habeo Deos adversos*, elegantiae poeticae esse, eamque se fufius illustraturum, adscripserat Marklandus, uberioribus notis nempe, quas in Propertium plus semel promisit ad Statii Silvas; nam quae margini edit. Graevianae adleverat, & ex supelleccile Dorvillianae passim a me proferentur, primae tantum illarum formae sunt. sic & Ovid. V. Trist. I. 64.

*Strangulat inclusus dolor, atque exaestuatus intus:
Cogitur & vires multiplicare suas.*

amat hoc noster, & saepius ita loquitur. infra El. VII. v. 8.

*Nec tantum ingenio, quantum servire dolori
Cogor, & aetatis tempora dura queri.*

El. XII. v. 14.

*Nunc primum longas solus cognoscere noctes
Cogor, & ipse meis auribus esse gravis.*

El. XVI. 13.

Haec inter gravibus cogor deslere querelis.

El. XVIII. 8.

Nunc in amore tuo cogor habere notam.

& v. 30.

B.

Et,

10. Saevitiam durae contudit Jāsidos.
Nam modo Partheniis amens errabat in antris,

Ibat

*Et, quodcumque meae possunt narrare querelae,
Cogor ad argutas dicere solus aves.*

allisque in locis. infra El. 4. 2. *domina cogis
abrie mea*, quod pro *cogere vis & conaris*, interpretatur Passeratius.

9. *Milanien* nullo &c.] ita recte a viris doctis, & jam ante duo secula, ut notat Broukhufius, correctum fuit, innuens procul dubio, sic jam emendasse Bern. Realinum in Adnot. ad varios Scriptor. cap. XII. & Gyraldum Dialog. XX. p. 435. & ipse Anton. Volsus jam monuit legendum esse *Milanien*. quum in omnibus fere codd. MSS. *Minalien*, *Mimalien*, vel *Minaleon* exarabatur. ut in quatuor Vossianis, duobus Dorvillianis, meoque codice *Minalien* inveni, quod & in Heinfsiano, Neapolitano, Menteliano, Groningano, & Excerptis Ant. Perreji, qui ad finem edit. Aldinae adscripserat, se an. 1528. emendasse Propertium ex vetustiss. exemplaribus, uno Pontani, altero Episcopi Cremonensis, alio Franc. Puccii, praeter illos, quos Romae & Florentiae contulit. *Minalien* etiam in cod. Ant. Askewii, Melici Londinensis, cujus Excerpta habui ab Jano Helvetio, eruditissimo mihi olim amico, sed in marg. *Milanien* pro varia lectione. *Mimalien* in Leid. primo. *Minaleon* in secundo, & Borrichiano. *Menalion* in uno Dorvill. & primo Vaticano, *Mimalien* in ed. Venet. 1475 & 1487. Reg. Lepid. 1481. Aldinis 1502 & 1515. Junrina, aliisque. & sic passim in hoc nomine turbant libri veteres in multis auctorum locis. *Medalion* drama Antiphanis laudatur Athenaeo Lib. X. cap. 6. ut recte Casaubonus. prave enim alii inde fecerant *Medalion*. & veram esse scripturam *Milanien* patebit, praeter alios, ex notis N. Heinfsii ad Ovid. III. Amor. El. 2. 29. & II. Art. Am. 188. qui ultimus Nasonis locus omnino cum his Propertianis conferendus est,

Quid fuit asperius Nonacrina Atalanta?

Succubuit meritis trux tamen illa viri.

Saepe suos casus, nec mitia facta puellae

Fleffe sub arboribus Milaniona ferunt.

Saepe tulit jussu fallacia retia collo:

Saepe fera torvos cuspide fixit apros.

Sensit & Hylaei consentum saucius arcum:

Sed tamen hoc arcu notior alter erat.

ipse vero Propertius hoc loco videtur imitari Aristophanem in *Lystrata* v. 786. & seqq.

Ἡ μενίσκῃ Μιλανίῳ τις, ὅς·

Φεύγον γάμον,

Ἀφίκετ' εἰς ἐρημίαν, καὶ

Τοῖς ὄρεσιν ὤκει.

Καὶ ἰλαγοθήρει,

Πλεῖστ' ἀρκυῖ,

Καὶ νότα τιν' εἶχει,

Κυκίτι κατὰ θῆναι πάλιν οἶκαδ' ὑπὸ μίσῳ·

e recentioribus vestigia haec eleganter presserunt Andreas Naugerius, elegantissima Elegia ad Gelliam rusticantem v. 57.

Saepe pererrabat tacitos Atalanta recessus:

Tuta tamen fido Milanione fuit.

Cingeret obessos seu curva indagine colles,

Seu cuperet saevas cominus ire feras:

Haerebat lateri semper comes ille: nec umquam

A domina lato longius ungue fuit.

Sic ego per silvas, tecum, & per prata vagarer,

Grata essent sine te gaudia nulla mihi.

& Jo. Bapt. Amaltheus optima Elegia, qua Galae querelas de marito venatore describit:

Qualis Maenaios errans Atalanta per agros

Terruit adjuncto Milanione feras,

Sic & nulla tuos injuria laedet amores,

Et strepet arguto nulla querela toro.

quae ad intellectum hujus loci fabulaeque Milanionis & Atalantae Jāsidos, diversae ab Atalanta, Schoenei filia, contulit in Scholiis suis Muretus, egregia & elaborata sunt, quibus addi merentur, quae ad locum Manili aduersus Bentleyum dedit D'Orvillius ad Chariton. pag. 544. in cujus altero codice contulit *Hyphados*. sed *Tasidos* in marg. contulit etiam in cod. Colbertino. hujus autem Atalantae pater *Jāsus* vel *Jāson* veteribus dicitur. vid. Micyll. & Ciofan. ad Ovid. IX. Met. 422. de altera Atalanta Schoeneide vid. Gronov. Diatr. ad Stat. p. 363. & quae notavi ad Antholog. Lat. T. II. p. 493. utramque vero saepe, inter se, etiam ab antiquis, confusam docent Barth. ad Stat. VI. Th. 563. Perizon. & Kuhnus ad Aelian. Lib. XIII. cap. I. init. & operose Micyllus ad Ovid. Lib. VIII. Met. 318. ubi illas bene distinguit.

11. Nam modo Partheniis amens errabat in antris] Jam modo in Heinfs. & meo codice. Summo jure Broukhufius castigat Guyetum, antris hoc loco pro antris Propertio ingerentem; quod idem

DO-

Ibat & hirsutas ille ferire ferat.

Ille

nobilis audaciae Criticus reponebat infra El. 2. v. 11.

Surgat & in solis formosus arbutus antris:

certe quia *antrae* in Glossis Isidori & Philoxeni pro convallibus occurrunt, exigui iudicii manifestum specimen est, vocem adeo rancidam obtrudere Poëtae ex Grammaticorum Glossis, quae neque apud Propertium, neque ullum alium poetam Latinum, usquam occurrat. Sic & alibi Guyetus, Gruterus, & Gebhardus tales voces antiquatas poetæ nostro obtrudere infelicitate conati sunt, ut suis locis notabo. ipsa Guyeti verba ex notis ejus ineditis profert Heinsius post Adversaria p. 654. 655. sed recte subjungit, frustra egisse Guyetum. *antri* enim in Parthenio Arcadiae monte meminisse Aelianum Lib. XIII. c. 1. *Arcadias rupes* mox vocat. sic *valles Partheniae* Ovidio Epist. IX. 49.

*Non ego Partheniis temeratae vallibus Augen,
Nec referam partus, Ormeni nympha, tuos.*

ubi *valles* etiam de montibus capi possent. ut saepe apud poetas. vide Vilitii & Patui mei notas ad Gratii Cyneg. v. 377. & montem hunc venationibus frequentatum indicat locus Virgilii Ecl. X. 57.

*Interea mixtis lustrabo Maechala nymphis,
Aut acres venabor aptos, non me ulla vetabunt
Frigora Parthenios canibus circumdare saltus.*

ubi Servius, *Parthenius mons est Arcadiae, dictus a virginibus, quae illic venari consueverant.* errabat igitur Milanion apud antra montis Parthenii, ut venatu dolorem ex saevitia & fastu Atalantæ contractum molliret, vel in solis his locis querelas suas velut amens effunderet. quod aliis poetarum locis illustrat Broukhuf. unde Ovidius d. l.

*Saepe suos casus, nec mitia facta puellae
Fleffe sub arboribus Milaniona ferunt.*

noster infra El. XVIII. init.

*Haec certe deserta loca, & taciturna querenti,
Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
Hic licet occultos proferre impune dolores,
Si modo sola queant saxa tenere fidem.*

Virgilius eadem Eclog. v. 59.

*Fam mihi per rupes videor lucosque sonantes
Ire: libet Partho torquere Cydonia cornu
Spicula; tamquam haec sint nostri medicina doloris,*

Callimachus Hymn. in Dian. v. 190. de Minoë Britomartidis amore contacto:

ἔς ποτὶ Μῖνον
Προειδούς, ὅπ' ἔρατι καλὶδερῶν ὕμνα Κρήτης. &c.
ὁ δ' ἔνθα μῖνος ἐφύηεν
Πάικαλά τε κρημῶς τε.

recte vero Broukhufius in *antris* exposuit *apud* vel *juxta antra* montis Parthenii. quam praepositionis vim pluribus Graecorum & Latinorum exemplis firmavit Perizon. ad Aelian. Lib. II. cap. 25. §. 12. & sic apud Homerum Il. φ. 87. *ἐνδ' Σαρπίοντι*. ubi Strabo *ἐν* legi vult. videj & Patui mei notas ad Ovid. I. Met. 689. & Oudendorpii ad Lucan. VIII. 862.

12. *Ibat & hirsutas ille ferire ferat*] ita ex emendatione N. Heinsii edidit Broukhufius. *videre* pro *ferire* olim vulgabatur, etiam in edd. primis, ceterisque vetustioribus; & pertinaciter in hanc lectionem conspirant codices vetusti, quatuor Vossiani, Leidenses bini, totidem Dorvilliani, & unus ex meis codicibus; neque aliter in Borrichiano, Menteliano, Heinsiano, & Askewiano. & hanc lectionem se pluribus probaturum in sua Propertii editione promissit Marklandus ad Statii Silvas p. 214. quam quia non produxit in lucem, hic addam loca, quae ad eam stabilendam in codicis sui margine indicaverat. *videre* enim *feras* hic capiebat eo sensu, quo saepe veteres utuntur hoc verbo de locis, quae cum aliquo periculo adeuntur, & de rebus, quibus intersumus. ut Eleg. IX. 19. *Armenias accedere tigres*. Catullus Carm. LXIV.

— ad Idæ retuli nemora pedem,
*Ut apud nivem, & ferarum gelida stabula forem,
Et earum omnia adirem furibunda latibula.*

Valer. Fl. III. 531.

*Cum fugerent jam tela ferae, processerat ultra
Turbatum visura nemus.*

Virg. II. Georg. 68. *casus abies visura marinet.*
III. Aen. 431.

*Quam semel informem vasto vidiſſe sub antro
Scyllam, & caeruleis canibus resonantia saxa.*
VI. Aen. 134.

*Bis Stygios intrare locus, bis nigra videre
Tartara.* Ovid. IV. Met. 294.

*Ignotis errare locis, ignota videre
Flumina gaudebat.*

B 2

Sed

Ille etiam Hylaei percussus vulnere rami
Saucius Arcadiis rupibus ingemuit.

15. Er-

Sed in omnibus his locis nullum video, quo probari possit *hirsutas feras videre* cum aliqua elegantia dici, pro venando persequi & agitare. praeferebat tamen hanc lectionem etiam Vulpius in notis suis, & in Observationibus ineditis Cel. Hemsterhusius, hoc sensu; *Milanion ibat venatum, Atalantaque junctus comes, ut amorem ejus obsequio demereretur, sylvas ferasque visibat.* Scaliger quoque in sua editione *videre* retinuit. Sed ex hac lectione Robertus Titius in libris Locorum Controversorum apud me ineditis scribendum censebat,

Ibat & hirsutas ille viere feras.

& *viere feras* exponebat feras indagine cingere, & quasi vincere, ineptissime, si quid umquam. & hic tamen Titius Scaligero toties *stuporem ingenii* objicit. Forte viros doctos offendit *ferire feras*, tamquam sonus ingrator, licet talia apud Propertium obvia. vel alterum tueri maluerunt, unice ut a Broukhufio dissentirent. Liceat tamen mihi N. Heinfil, non minoris rei poeticae arbitri, judicium hic sequi, cui illud *videre feras* vehementer frigere videbatur, ideoque *ferire* reponere ad Ovid. I. Fast. 287. Lib. II. Advers. cap. 6. p. 248. & in notis Propertianis post Advers. p. 655. nam sic de Milanione Ovidius Lib. II. A. A. 190.

Saepe fera torvos cuspide fixit apros.

quod *ferire apros* eidem Lib. III. Met. 715. Ayrmannus autem & Cl. Oudendorpius conjecterant, *hirsutas illaqueare feras*. quod videntur eliciisse ex vocula *ille*. certe eodem loco Ovidius de Milanione *Saepe tulit jussu fallacia revia collo.* & hinc Milanion *πλεῖστα δ' ἀπὸν* Aristophani, loco supra producto. Fuit cum hariolabar, *hirsutas ille agitare feras*. ut apud Virg. III. G. 409.

*Saepe etiam cursu timidus agitas onagros,
Et canibus leporem, canibus venabere damas.
&c.*

XI. Aen. 686.

Silvis te, Tyrrhene, feras agitare putasti.

Ovid. X. Met. 539.

*Aut pronos lepores, aut celsum in cornua cervum,
Aut agitat damas.*

Claudianus Gigant. v. 122.

Errantes agitare feras.

sic apud Silium Ital. XIV. 264. legebat Bentlejus,

*Seu silvis agitare feras, seu retibus aequor
Verrere.*

& huic conjecturae favet auctor veteris Epitaphii de Cane venatrice, quod ex Maffei Museo Veronensi edidi Tom. II. Anthol. Lat. Lib. IV. p. 293. ex hujus loci Propertiani imitatione,

*Docta per incertas audax discurre silvas,
Collibus hirsutas atque agitare feras.*

ubi vide quae notavi, & ad Lotich. pag. 621. adde notas Jureti ad Symmach. pag. 234. & Heinfil. ac Patru mei ad Ovid. V. Met. 605. de Graecismo illo *ibat videre*, vel *ferire*, vide Heinfilium ad Claudian. II. in Rufin. 98. ad Lib. III. de R. P. 386. Gronov. ad Gell. XIX. 10. & Patru mei notas ad Valer. Fl. VI. 647. recte vero Passeratium *hirsutas feras* pro libidinosis absurde interpretantem castigavit Broukhufius, & erroris hujus comitem, nomine non expressum, qui illud Ovidii Lib. II. Trist. 259.

Sumferit Annales, nihil est hirsutius illis,

etiam pro libidinoso exposuerat, similiter traduxit ad nostri Lib. IV. El. I. 61. per quem Pitiscum indicat, Suetonii Commentatorem de trivio. *hirsutae ferae* Propertio sunt, quae *λαοίοι* Sophocli in Philoct. v. 185. *λαοίαι δούε* Callimacho Hymn. in Dian. v. 192. & sim. sic saepe de leonibus, urfis, aliisque feris majoribus. Ovidius Epist. IX. 111.

*Pro pudor! hirsuti costas exuta leonis
Aspera texerunt vellera molle latus.*

V. Fast. 176.

*in apros
Audet, & hirsutas cominus ire leas.*

13. Ille etiam Hylaei percussus vulnere rami] pro Hylaei in vetustis codicibus, & primis editionibus *Pfili* antea legebatur, ut in Borrichiano, Neapolitano, Menteliano, & Scaligeri Excerptis Vaticanis, tribus Vossianis, primo Leidensi, & duobus Dorvillianis. *Pfili* in Leidensi alte-

15. Ergo velocem potuit domuisse puellam;
Tantum in amore preces, & benefacta valent.

In

altero, 'quarto Vossiano, & ed. Venet. 1475. *Pflei* in primo, *Pfilleus* in secundo Vaticano. *Pfyli* vel *Pfili* in Heinsiano, meo primo, Excerptis Modii, Groningano, qui olim Jo. Pöschii fuit, & ed. Reg. Lep. 1481. *Pfili* in Codice Regio, quem contulit Jan. Helvetius, & in altero *Illiaci*. *Pfyli* in primo Colbertino, *pfili* in altero. *Pfilius* in v. c. Ant. Perreji, qui in marg. *Hyllei* vel *Hylei* legendum adscripsit. *Pflei* ed. Ven. 1487. & Aldinae. *Pfili* in Juntina. *percussus pondere* ex v. c. adfert Paseratius. *percussus ab arbore telis* cod. Livineji. *arbore* etiam in Voss. sec. *pondere rami* conjecturat Heinsius, ut de clava Hylaei intelligatur, notaveratque de ramo Hylaei videndum esse Aelianum Lib. XIII. c. 1. sic infra Lib. IV. El. 9. 15. de Caco:

Moenadio jacuit pulsus tria tempora ramo.

& ita Guyetus. Lepidum vero Beroaldi commentum est, Centaurum hunc, qui Milanionis rivalis eum in venatu fauciat, *Pfiteum* a Propertio, *Hylaeum* ab Ovidio dici, & utroque nomine veteribus vocatum fuisse. Sed *Pflei* vel *Pfili*, aut *Pfyli* scripturae ex codd & edd. vultis modo prolatae, sunt tantum librariorum aberrationes. *Hylaeum* enim constanter vocant, quidquid auctorum veterum est. *Ἰλᾱος* Graecis. & *Hylaeum* inter Centauros etiam memorat Virg. II. G. 457. vid. Bapt. Pium ad Valer. Fl. VI. 74. Perizon. ad Aelian. XIII. cap. I. §. 35. & Spanhem. ad Callim. Hymn. in Dian. v. 221. pro *rami* vero Heinsius malebat *nervi*, ut arcu & sagittis Hylaei vulneratum Milanionem innuat. quam conjecturam adjuvat Ovid. II. A. A. 191.

Sensit & Hylaei contentum sauctus arcum.

ubi de Hylaeo etiam vide Micylli notas, & ad lib. VIII. Met. 312.

15. Ergo velocem potuit domuisse puellam] potuit domuisse, Graecorum more pro domuit dictum, praeter G. Canterum Lib. II. Novar. Lect. cap. 2. illustrant Torrent. ad Horat. lib. III. od. 3. 43. & Pricaeus ad Apulej. Met. p. 129. sic & alibi Propertius. infra El. XII. 15.

*Felix, qui potuit praesenti flere puellae,
Non nihil adpersis gaudet Amor lacrimis.
Aut si despectus potuit mutare calores.*

El. XVII. 1.

Et merito, quoniam potui fugisse puellam.

Lib. III. El. 13. 3.

Nec potuit saxo vitam posuisse Cerauno.

Ovid. Epist. IV. 168.

Sic namquam, quae se spernere possit, amas.
pro spernat. & Epist. V. 86.

Sunt mihi, quas possint sceptris decere, manus.

Claudian. Bel. Get. 143.

*Tres potuit superare duces, fregitque furentem
Cunstando.*

vide Patruj mei notas ad Lucan. III. 449. & sic forte intelligendum Lib. II. El. 13. v. 20.

*Atque utinam Romae nemo esset dives, & ipsa
Straminea posset dux habitare casa.*

pro habitaret. licet illic nosset mallet Cl. Schraederus. ceterum recte Muretus reprehendit Volscum, *velocem puellam* de Atalanta Schoeneide, *quae volucrum cursu vicerat Hippomenem*, explicantem. Atalantam quidem, Schoeneo genitam, *velocem* etiam vocat Ovid. in Ibide v. 373.

*Ut qui velocem frustra petiere puellam,
Dum capta est pomis tardior illa tribus.*

sed haec quoque Atalanta Jassii filia pedum pernicitate, qua viros semper fugiens, *vestigia cunctis Indeprensa* proteris relinquebat, apud veteres celebratur, ut constat ex insigni loco Aeliani, qui prae ceteris Milanionis & Atalantae fabulam accurate describit Lib. XIII. cap. 1. §. 22. *Ἐπιφύκει δὲ ἁνίστη τις πόδας, καὶ ἂν διὰ φύγῃς ἰταῦθα ὅτε θῆριον, ὅτε ἰκτερίδιον αὐτῇ ἀνδραγῶ. φύγει δὲ ἰθὺς αὐτὴν ἢ ἢ τις αὐτῇ παύσεται.* ut eum emendarunt Muretus ad h. l. & Barthius ad Stat. VI. Theb. 565. qui de eadem Atalanta Lib. IV. v. 312.

*— fugit silvas pernicio alite vento
Saxa per, & plenis obstantia flumina riptis.*

& hinc fugacem vocat Ovid. III. Am. El. 2. 29.

*Talia Milanion Atalantes crura fugacis
Optavit manibus sustinuisse suis.*

quod vel ideo notamus, ne quis Propertium hoc in loco duas, ut alii e veteribus, Atalantas confudisse suspicetur.

B 2

17. In

14 SEX AVRELI PROPERTII

In me tardus Amor non ullas cogitat artes:
Nec meminit notas, ut prius, ire vias.
At vos, deductae quibus est fallacia Lunae,

20. Et

17. In me tardus Amor non ullas cogitat artes] falsus Amor in primo Dorvill. & Excerptis Scaligeri ex Vatic. cod. Sed nihil mutandum. infra El. VIII. 41. neque amanti tardus Apollo. ubi surdus in aliis codd. quem hic tardum in se Amorem Propertius dicit, Ovidio desidiosus est Lib. II. Am. El. 9. init.

O numquam pro me satis indignate Cupide,
O in corde meo desidiose puer.

& sic Rem. Amor. v. 148. in XVII codd. legi testatur Heinsius,

Adfluit incautis desidiosus amor.

vulgo infidiosus. nonnullas in codicibus Regiis, secundo Colbertino, tribus Vossianis, duobus Dorvill. & meo codice primo. & sic in Heinsiano, Menteliano, & Neapolitano. Sed non ullas in Groningano, ceterisque codd. ed. Venet. 1475. & 1487. & Reg. Lep. quod praetulit Muretus. non illas Doussa P. ut coniecerat etiam Marklandus. hoc forsan sensu, non curat sed spernit Cynthia id omne, quod gratiae ejus conciliandae causa feci, sed ad Cupidinem potius referatur. pro cogitat vitiose in quarto Voss. agitat. ceteris codicibus nihil variantibus. non ullas concitat artes coniecerat Patruus meus. pro non facit mihi ingenium, ut dicit Lib. II. El. I. 4.

Ingenium nobis ipsa puella facit.

vel hic sensus sit, non mihi suggerit amor ullas artes, nec more suo, ut olim, erga me animatus est. & hinc ad magica decurrit. sic Lib. III. El. 19. 8.

Dulcia quam nobis concitet arma, Venus.

& ejusdem libri El. 13. 45.

Fabula nulla tuas de nobis concitet aures.

ubi in quibusdam MSS. artes. Possent etiam, quia major pars codicum in nonnullas conspirat, ut etiam est in ed. Ald. Juntina, Colinaei, Gryphil, aliisque, & voces tardus ac surdus inter se haud raro commutantur,

In me surdus Amor non nullas cogitat artes,
Nec memini notas, ut prius, ire vias.

nam memini in Vossiano secundo. metuit in Borrichiano, cogitat vero interpretor, malas artes

& dolos meditatur. ut de Aenea Dido apud Ovid. Epist. VII. 29.

Ille quidem male gratus, & ad mea munera surdus,
Et quo, si non sim stulta, carere velim.
Nec tamen Aeneam, quamvis male cogitat, odi:
Sed quoror infidum &c.

ubi ad mea munera tardus eadem varietate in tribus codd. & male cogitat, illic est, fallaciam animo occultat, me deferere molitur. ut apud Senecam Epist. 9. Qui se spectat, & propter hoc ad amicitiam venit, male cogitat. Epist. 104. Repetivi ergo jam me; non permansit marcor ille corporis dubii, & male cogitantis. & VI. de Benef. cap. 37. circa fin. qui etiam si bene cogitat, male precatur. perperam illic bene optat in cod. Amstelae. vide ad Antholog. Lat. Tom. II. pag. 503. ubi in Epigr. vet. Tu qui non bene cogitas &c. In me surdus Amor est, quod Lib. II. El. 13. 48. dicit, surda negligit aure preces. vel conjungenda sunt, In me cogitat artes. ut infra v. 33. In me nostra Venus noctes exercet amaras. Cicero VII. ad Fam. p. 12. de Appio, ut ipse facile animadverterem, male eum de me cogitare. vid. etiam notas Torrenii ad Valer. Max. Lib. V. cap. 2. prope init. p. 433. deinde Nec memini notas, ut prius, ire vias, si ex cod. Voss. admittatur, idem erit, quod in loco Achillis Tatii, a Gebhardo prolato, *εἰ λίγω; τί ποῦ; πᾶς ἂν τόχοιμα τῆς ἰσχυρίας; ὅτι οὐδὲν γὰρ ἰγὰ τὰς ὁδοὺς*. qui illud ire vias, repudiata Passeratii expositione, recte interpretatur. noster infra Lib. II. El. 19. 50.

Unusquisque sua noverit ire via.

ubi suam viam Broukhuf. ire vias huic loco, & Lib. III. El. 14. 12. ex Heinsii sententia Scironis medias his licet ire vias etiam vindicavit Munckerus ad Hygin. Fab. XXXVIII.

19. At vos, deductae quibus est fallacia Lunae] subductae male in primo Leidensi, Heinsiano, meoque codice primo, Menteliano, uno Regio, Colbertino, aliisque duobus apud Broukhuf. quod ortum sine dubio ex fallacia. nihil enim notius inter magicas artes, quam coelo deducere Lunam. vid. Passeratium ad h. l. Broukhuf. mox ad v. 24. et quae dedi ad Antholog. Lat. Tom. II. p. 328. eodem modo Jupiter valida, (vel ut in nonnullis MSS. summa) deductus ab arte, apud Ovid.

20. Et labor in magicis sacra piare focis:

En agetum, dominae mentem convertite nostrae,

Et

Ovid. III. Fast. 321. ubi v. Heins. & ad Sabini Epist. III. 83. pro *fallacia* Jan. Meller. Palmerius legebat *pellacia*, quod quia contra omnes codices est, rejecit Passeratius & Broukhufius. ita tamen hic etiam correxerat Lucas Fruterius, & Marklandus, addito Virgillii loco ex IV. G. 443.

Verum; ubi nulla fugam reperit pellacia.

ubi & in aliis *fallacia*; sed *pellacia* tam illò, quam hoc Propertii loco, praefert Heinsius, & multis veterum locis firmat. quem etiam vide ad Lib. II. Aen. 90. *invidia postquam pellacis Ulixi*. ubi & in aliis codd. *fallacis*. sed alterum auctoritate veterum Grammaticorum illuc etiam probat Pierius. adde eundem in notis ad Propert. post ejus Advers. editis pag. 655. Catull. Carm. XXXI. v. 4.

Nec facta impia pellacum hominum coelicolis placent.

ubi al. *fallacum*.

20. Et labor in magicis sacra piare focis] *parare* in cod. Dorvill. a man. pr. Jani Doufæ explicationem, qua in Schediasm. Succid. pag. 62. per *sacra* hic intelligebat defunctorum manes & umbras, Broukhufio probatam miror, quia, inquit, magorum fere res cum Manibus agebatur; sic quidem *piare busta* Lib. IV. El. 7. 34. & Ovidio Lib. V. Fast. 426. & ita *expiare manes* apud Petron. cap. 135. legebat Patruus meus. sed ab hoc loco id valde alienum est. Non enim magicas artes hic inplorat poeta, ad placandos Cynthiae manes, sed ad amorem ejus sibi conciliandum. *piare* igitur *sacra* hic simpliciter *sacra* peragere notat. Lib. III. El. 8. 19.

Inde coronatas ubi thure piaveris aras.

est enim frequens apud nostrum hoc sacrorum verbum. Lib. IV. El. 1. 50. *Dixit Aventino rura pianda Remo*. IV. 9. 25. *Femineae loca clausa Deae, fontesque piandas*. & v. 55.

Interdicta viris metuenda lege piatur,

Quae se submota vindicat ara casa.

jura piare Virg. in Ciri v. 155. & hoc pluribus contra Doufam Broukhufiumque tuetur Cel. Hemsterhusius. in *magicis focis*, pro magicis sacrificiis, & in abundare videbatur Marklando. ut infra El. II. v. 6. in propriis membra nitere bonis. quomodo in apud Graecos. ut Theocrito Idyll. I.

in ὁδομασίῳ ἰνέμεται. in τῇ Πανσφύλα ἀντὶ in Pauli Epist. II. ad Corinth. XV. 3. quae loca adscripserat.

21. En agetum] *Eia agetum* Canterus, inprobante Broukhufio, idque ineptum notat Passeratius. placuit tamen etiam Heinsio in notis post Adversar. pag. 655. apud Statium Lib. I. Ach. 508. ex MSS. & edd. vetustis legendum,

Eia age, rumpe moras, & fata latentis laxa.

& Lib. II. 198.

Eia age, rumpe moras, sine perfida pallesat Ida.

& sic saepe alibi haec vocula corrupta fuit. vide Heins. ad Ovid. IV. ex P. 3. 21. & ad Virg. III. G. 42. *agedum* etiam apud nostrum Lib. IV. El. 9. 54.

lucoque, age, cede verendo,

Cede, agetum, & tuta limina linque fuga.

Catullus Carm. LXVIII. ad Januam:

Dic agetum nobis, quare mutata feraris,

In dominum veterem destituisse fidem.

ut restituit Ach. Statius; pro *Dic age, dic nobis*; ut apud Claudian. Conf. Olybr. v. 129. *Dic agetum, quare causa viae*. ubi *Dic, age, dic* volebat Patruus meus. Phaedrus Lib. V. Fab. 4. 10.

Numeremus, agetum, qui deprensi perierint.

Cic. pro Sulla cap. 26. *agedum, conferte nunc cum illis vitam P. Sullae, & eam ante oculos vestros proponite*. quod recte contra Lambinum, *agitedum* legentem; hoc ipso Propertii loco tuetur Gruterus. bene etiam Broukhufius a Laur. Valla, *Vos agetum* emendante, discedit. frequenter enim *age* cum verbo plurali jungitur. Illo Cicerohis, quem adfert, adde ex Orat. pro Fontejo cap. 15. *Age vero, nunc inserite oculos in Curiam, introspicite penitus in omnes Reipublicae partes*. & sic saepe apud Valerium Flaccum, ut patet ex notis Viror. Doct. ad Lib. III. v. 111. & VI. 29. & praeter ea, quae Barthius ad Statium plus semel hac de re animadvertit, vide ejus notas ad Claudian. Bel. Gild. v. 428. ed. pr. & ad Cirin v. 98.

dominae mentem convertite nostrae] *convellite* olim conjecerat Patruus meus. ut apud Ovid. Epist. XVII. 111.

Define molle, precor, verbis convellere peccus.

&

Et facite illa meo palleat ore magis.

Tunc

& Claudian. Lib. I. R. P. v. 65.

— *neu foedera fratrum
Civili converte tuba.*

ubi Scaliger, teste Heinsio, *convelle*. vel *converte* capiebat, ut infra El. XV. 23.

Quarum nulla tuos potuit convertere mores.

tibi amores in codd. MSS. Sed praecedentia jubent, locum hunc intelligendum esse de inprecationibus magicis, per quas Pharmaceutriae in gratiam amantium carminibus herbisve absentium puellarum animos convertere solebant, adeoque nihil potius tentandum videtur. his enim devotionibus amores solvere, & amantium animos alio flectere, vel artius vincire posse credebantur sagae, ut mutui amoris igne flagrant. quod ex Theocriti & Virgillii Pharmaceutriae notum est. confer nostrum Lib. IV. Eleg. 5. cum Ovidii Eleg. VIII. Lib. I. Amorum. & Livineji notas infra ad h. l. Eleg. III. v. 30. Tibullus Lib. I. El. 2. 59.

*Quid credam? nempe haec eadem se dixit amoris
Cantibus aut herbis solvere posse meos.*

ubi vide Broukhufium. Virgilius Ecl. VIII. 66.

*Conjugis ut magicis sanos avertere sacris
Experiar sensus, nihil hic nisi carmina defunt,
Carmina vel coelo possunt deducere Lunam.*

vide ad hunc locum Passeratii notas, qui inde *Venerem Verticordiam* dictam putat. hinc Lutatius ad Stat. V. Theb. 65. *habet Venus ignes nunc cupiditatis nunc odii, secundum fidem sacrorum vel precatum Veneris Verticordiae praecipue, quae rogatur, ut amores inficiat, rursus ut auferat.* de ea vide Coler. ad Valer. Max. Lib. VIII. c. 15. §. 12. & notas ad Ovid. IV. Fast. v. 160. Cogitabam aliquando, iposse etiam legi, *dominae mentem configite nostrae.* Nam hoc quoque mentem defigere vocabant. Virgilius in Ciri v. 377.

*Pergit, Amyclaeo spargens altaria thalla,
Regis Iolciacis animum defigere votis.*

quod imitatus est Lotichius in Pharmaceutria, seu Ecl. V. 37. quo carmine veterum descriptiones ejusmodi sacrorum magicorum feliciter aemulatus est,

*Absentes magico defigere carmine mentem
Adgreditur, solvitque comas tunicamque resolvit.
& seqq.*

de quibus defixionibus magicis egregie egit Heins. ad Ovid. III. Am. El. 7. 29. Sed *convertere mentem* bene se habet, & illustratur optime ex insigni Horatii loco Epod. V. ad Canidiam veneficam, v. 71. & seqq.

— *solutus ambulat veneficae
Scientioris carmine.*

*Non usitatis, Vare, potionibus
(O multa fleturum caput!)*

Ad me recurre: nec vocata mens tua

Marsis redibit vocibus.

Majus parabo: majus infundam tibi

Fastidienti poculum.

Priusque coelum fides inferius mari,

Tullure porrecta super,

Quam non amore sic mei flagres, uti

Bitumen atris ignibus. &c.

Venena, magnum fas nefasque, non valent

Convertere humanam vicem.

adposite Sabinus Epist. III. Paradis v. 79.

Quod si vertendae spes mentis concipis hujus,

Cur cessant herbae, carmina curve tua?

Nam te nec Phoebi sollertior artibus ulla est,

Phoebeaeque Hecates somnia vera vides.

Tecum sideribus, tecum deducere Lunam

Nubibus, & memini surripuisse diem.

22. *Et facite illa meo palleat ore magis]* modo palleat in Codd. Regiis, & Leid. sec. ut in ed. Reg. Lep. & prima Veneta. placeat in Voss. altero. corrupte. Passeratius exponit, arte vestra efficite, ut Cynthia vultu pallorem meum superante majorem manifestet amorem. infra El. V. 21.

*Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
Aut cur sim toto corpore nullus ego.*

infra El. IX. 17.

Necdum etiam palles, vero nec tangeris igni.

El. XV. 39.

Quis te cogeat multos pallere colores.

Canace apud Ovid. Epist. XI. v. 27.

Fugerat ore color, macies adduxerat artus.

& Arethusa apud nostrum Lib. IV. El. 3. 27.

Diceris & macie vultum tenuasse, sed opto,

E desiderio sit color ille meo.

vide Theocritum Idyll. II. v. 88. & seqq. de pallore amantibus apto colore, omnia expositis nota. Barthius tamen Lib. III. Adv. cap. 14. ad

Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes

Posse

ad Lunam referebat, quae incantationibus magicis pallere credebatur, idque confirmabat ex Carmine Astronomico Varronis Attacini, ut dicit, sed quod Sisebutum, antiquum Hispaniae olim Regem, auctorem habet, & inserui Tom. II. Anthol. Lat. pag. 322. seqq. ubi v. 16. de Luna:

*Non illam, ut populi credunt, nigrantibus antris
Infernas ululans mulier praedira sub umbras
Detrahit altivago e speculo, & seqq. dum lumina
Fratris*

*Detinet umbriferis metis: tum sidere casso
Pallefcit teres umbra rotas.*

Lucanus Lib. VI. 500.

— illis & sidera primum
Praecipiti deducta polo: Phoebeque serena
Non aliter diris verborum obfessa venenis
Palluit.

Medea apud Senecam Act. IV. v. 787 & seqq.

*Vide Triviae currus agiles,
Non quos pleno lucida vultu
Pernox agitat; sed quos fasie
Lurida moesta, cum Thessalicis
Vexata minis, coelum freno
Propiore legit, sic facie tristem
Pallidam lucem funde per auras.*

ita Solem magico suo carmine pallere jactat Medea apud Ovid. VII. Met. 207.

Te quoque, Luna, traho, quamvis Temesaea labores

*Aera tuos minuunt. currus quoque carmine nostro
Pallet avi, pallet nostris Aurora venenis.*

neque ego hanc expositionem, quae mihi, antequam Barthiana inspexissem, etiam in mentem venerat, penitus repudiandam opinor.

23. Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes &c.] nobis in Menteliano & Leidensi secundo. Fruterius sensui supplendo legabat, *Crediderim vobis, vos sidera &c.* ut edidit Gryphius, vel ducere sequenti versu nonnulli exponunt pro duci. ut Passeratius ad Lib. I. El. 6. 31. ignes Excerpta Scalig. pro amnes. mihi videtur vobis abundare, & forte legi posse,

*Tunc ego crediderim, vos coelo & sidera, & amnes
Posse Cytacaeis &c.*

ut apud Tibullum Lib. I. El. 2. 43.

*Hanc ego de coelo ducentem sidera vidi,
Fluminis haec rapidi carmine vertit iter.*

ubi vide Broukhufii notas. Horatius Epod. v. 45.

*Quae sidera excantata voce Thessala
Lunamque coelo deripit.*

Nesse in cod. Heinlii; vos sidera & umbras Nesse &c. tentabat Ezr. Clercquius Specim. II. ad Lucan. pag. 2. cui favere posset Virgilii locus IV. Aen. 489.

*Sistere aquam fluviis, & vertere sidera retro:
Nocturnosque ciet manes. &c.*

& in Pharmaceutria, seu Ecl. VIII. v. 98. saepe animas imis excire sepulcris. Valerius Flaccus Lib. I. 736. saevoque vocat grandaeva tumultu Thessalis etanimes atavos. Ovidius Lib. I. Am. El. 8. 17.

*Evocat antiquis proavos atavosque sepulcris.
Et solidam longo carmine finit humum.*

Lib. VII. Met. 205. ubi loquitur Medea:

*Et silvas moveo, jubeoque tremiscere montes,
Et mugire solum, manesque exire sepulcris.*

pariter Tibullus eadem Elegia,

*Haec cantu finditque solum, manesque sepulcris
Elicit, & rapido devocat ossa vogo.*

Horatius Lib. I. Sat. 8. 29. de Canidiae veneficae artibus magicis:

— cruor in fessam confusus, ut inde
Manes elicerent, animas responsa daturas.

Sed contra codices hic nihil muto, praesertim quia umbras nimium recedat a vulgata amnes, quae vox facilius commutari potuisset cum manes, quam umbras; & quia in sacris magicis sidera & amnes plerumque junguntur, ut in eodem Virgilii & Tibulli loco, modo producto, & Ovidii Epist. VI. 85.

*Illa reluctantem curru deducere Lunam
Nititur, & tenebris abdere Solis equos,
Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit.*

quo in loco conjectura valde frigida & absurda Waddellius in Animadv. Crit. pag. 89. corrigebat, *reluctantem curru deducere Lunam Dicitur.* nihil enim aptius poterat poeta opponere Lunae *reluctanti*, quam *deducere Nititur*.

C

Me-

Posse Cytaeaeis ducere carminibus.

25. Et vos, qui sero lapsum revocatis, amici,
Quaerite non sani pectoris auxilia.

For-

Medea apud Ovid. d. I. VII. Met. 199.

— cum volui, ripis mirantibus, amnes
In fontes rediere suos. &c.

plura vide ad Anthol. Lat. Tom. II. pag. 644.
ubi in Epigrammate de saga muliere:

— mihi flumina parent,
Quid leviora loquar? Lunae descendit imago,
Carminibus deducta meis.

Illud Nasse se tueri posset ex Ovid. I. Am. 8. 5.

Ille magas artes, Aeaeaeque carmina novit.

& passim haec commutari patebit ex notatis ad
Lib. IV. Epigr. vet. Tom. II. Anth. Lat. p.
264. 265.

24. Cytaeaeis ducere carminibus.] pro Cytaeaeis
monstra diversarum lectionum sunt in Codd.
MSS. ipsa vox deest Leidensi primo; Cytali-
nis in utroque Colbertino, Voss. prim. & ed.
Venet. 1487. Citalinis in primo Dorvilliano,
& in marg. Citainis. in altero ejusdem Cithenis,
cum glossa Cithenis venefica fuit a loco nominata;
Cythalinis in Voss. altero. Cytollinis cod. Askew.
& in marg. Cythinis. Cythainis in Codd. Reglis,
Leid. sec. Voss. tertio & quarto, meo codice,
ed. Reg. Lep. & Venet. 1475. Citainis Excerpta
Scalig. ex Cod. Vatic. Citalinis Beroaldus ex-
ponebat de Circe, quae Citalis dicta fuerit, ab
insula Citale. quod vero Scaliger suspicabatur
Propertium scripsisse, Posse, Cytaei, tuis ducere
carminibus, non convenit praecedentibus credi-
derim vobis. vera lectio est Cytaeaeis carminibus,
id est incantationibus magicis Medae, ut Aeaea
carmina Ovidio I. Am. 8. 5. hinc Medea Cytaeaeis
nostro Lib. II. El. I. 73.

Non hic herba valet: non hic nocturna Cytaeis,
Non Perimedea gramina secus manz.

a Kῦραια autem, Colchorum urbe, Kῦραια, ut
Aia, ab Aia. vid. Schollast. Apollon. Rhod.
ad Lib. II. 401. Heinss. in notis ad h. l. post
Adversaria ejus editis p. 655. ad Valer. Fl. I.
331. & Carrion. ad ejusd. Lib. V. 467. Harduin.
ad Plin. Lib. IV. cap. 12. §. 26. p. 470. &
Clerici Biblioth. Antiq. & Nov. Tom. VII. P.
II. p. 387. Recte etiam observat Passeratius, di-

logiam esse in verbo ducere, quod proprie dici-
tur de sideribus, id est Sole & Luna, coelo de-
ductis. vide loca veterum poetarum, ut alia
praeteream, apud Urfin. ad Virg. Ecl. VIII. v. 69.
Ciosan. ad Ovid. VII. Met. 207. Commentato-
res ad Claudian. I. in Rufin. 147. & quae nota-
vi ad Lotich. Lib. I. El. 5. 31. & ita ducere pro
trahere ad lubitum, ut de Orpheo infra Lib. III.
El. I. 41. Orpheu, te duxisse feras &c. vide
notas ad Ovid. XI. Met. 2. sed amnes requirere
verbum sistere, notat. ut Virgilio, Sisters aquam
fluvii. aut vertere. ut in loco Tibulli. Sic amant
veteres unum tantum verbum ponere, licet duas
res diversas memorent, alterumque ex sensu sup-
plendum omittere, ut saepe a viris doctis obser-
vatum est: quem loquendi modum multis Grae-
corum & Latinorum exemplis illustravit D'Orvil-
lius ad Chariton. pag. 395. & seqq. Patruus meus
ad Claudian. Lib. II. de Conf. Stilich. v. 16. p.
378. vide quae notavi ad Lotich. Lib. I. El. II.
v. 9. & adde exemplum insignis ejusmodi Apax-
ayias in loco Juvenalis Sat. X. 16.

— jussuque Neronis
Longinum, & magnos Senecae praedixit hortos
Claust.

ubi supplendum est, Longinum mori coegit, &
hortos Senecae clausit. & simili modo exponi
posse locum nostri infra El. VII. init. illic notavi.
sidera autem per excellentiam dici de Sole ac
Luna, constabit ex notis Lambini ad Lucret. V.
499. & Patruus mei ad Virg. II. Aen. v. 154.

25. Et vos, qui sero lapsum revocatis, amici,]
Nunc vos Guyetus, Vos quoque Heinss. At vos in
Excerpt. Scalig. quod male repetitum ex v. 19.
Cel. Heinsterhusio legendum videbatur, Aut vos,
qui sero &c. nexu sententiae ita postulante:
praecessit enim In me tardus Amor &c. Aut vos
(magae) mentem dominae convertite. Aut vos,
amici, quaerite non sani pectoris auxilia. cui lu-
bens accedo. seros vitiose in Letd. sec. & edd.
primis. Iassum in primo Dorvill. laxum in cod.
Askewiano. lapsum se fatetur, in amoris nempe
retia. ut El. XI. 15.

Us solet amoto labi custode puella.

ubi vide Broukh. & Passeratium ad h. l.

26. Quaerite non sani pectoris auxilia] Quae-
ritis

Fortiter & ferrum, saevos patiemur & ignes.
 Sit modo libertas, quae volet ira, loqui.
 Ferte per extremas gentes, & ferte per undas,

30. Qua

riis insani Fruterius. sed nihil variant Codices. male Baptista Pius ad Plauti Amph. II. 2. 60. *quaerite auxilia* exponit, obsecundate, obsequimini. Sensus est, medicinam non sani pectoris, pro, non sano pectori, seu mihi aegroto, quaerite. ita apud Ovid. Epist. v. 154.

Me miseram! quod amor non est medicabilis herbis,

Deficior, prudens artis, ab arte mea.
Quod neque graminibus tellus fecunda creandis,
Nec Deus, auxilium tu mihi ferre potes.

& sic alii auctores centies. vide Livinejum & Passerat. ad h. l. & Markland. ad Stat. Lib. V. Sylv. I. v. 158. p. 249. & hinc *auxiliares herbae*, medicinales. vide Gebhardi notas pag. 115. *medicinam mali sui* vocat ipse noster infra El. 5. 28.

Non ego tum potero solatia ferre roganti,
Quam mihi nulla mei sit medicina mali.

27. *Fortiter & ferrum, saevos patiemur & ignes: Sit modo libertas, quae volet ira, loqui.* Quia nonnulli Interpretum, qui locum hunc adtulerunt, non nihil aberrarunt, adponam hic, quae ad verum loci hujus sensum recte intelligendum adnotaverat Cel. Hemsterhusius: *Ego fortiter instrumenta exscindendo & exurendo amori adnota perpetiar, modo libertas sit in Cynthia, duram & ingrata, egerendi, quae ira mihi, amatori spreto ac repulso, subministraverit. Propertius enim hunc utilem medicinae dolorem non reformidabat, dum modo solutus amoris vinculis ore libero in crudelem Cynthia invehetur & seqq. ad hanc expositionem confirmandam arbitrum dabat ipsum Propertium, loco valde adposito, Lib. III. El. 23. 9.*

Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
Eluere aut vasto Thessala saga mari.
Haec ego non ferro, non igne coactus, & ipsa
Naufragus Aegaea vera fatebar aqua.
Corruptus saevo Veneris torrebatur aeno &c.

vides illic quoque ferri & ignis mentionem fieri a poeta, quia secando & urendo remedium saepe vulneribus gravioribus adhibetur, unde Seneca in Agamemnon. v. 152.

Et ferrum & ignis saepe medicinae loco est.

quod hic ad Amoris curationem & pectoris non sani auxilia, seu medicinam transfert. sic Ovidius Epist. XX. v. 183.

Ut valeant aliae, ferrum patientur & ignes,
Fert aliis tristem succus amarus opem.

Remed. Amor. v. 229.

Ut corpus redimas, ferrum patieris & ignes,
Arida nec sitiens ora levabis aqua;
Ut valeas animo, quidquam tolerare negabis?
At pretium pars haec corpore majus habet.

Passeratius tamen ad gladiatorum, qui urendo & secando ad quosvis dolores indurabantur, cruciatus referebat, quos poeta se instar legitimi athletae ferre paratum innuerit. sed praecedens *auxiliorum*, seu *remediorum*, mentio hanc explicationem non admittit. sequente versu *Sed modo libertas* in quarto Vossiano. *quae velis ira* in decem MSS. tam Leidenisibus, Vossianis, Dorvillianis, Askewiano & meo codice. quam lectionem vindicat vel solus locus ex hujus Libri Eleg. 18. 14.

Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera delet,
Non ita saeva tamen venerit ira mea.

illa in Codd. Regiis, Leidensi altero, Excerptis Scalig. ed. Reg. & Veneta priore, quomodo ex antiquis editionibus restituendum male judicabat Barthius Lib. III. Advers. cap. 14. & absurdum in modum exponit, poetam nimirum dicere, se omnia, quamlibet dura, passurum, modo Cynthiae obsequium praestare possit, nihilque contra ejus voluntatem locuturum; quae a mente Propertii alienissima sunt.

29. *Ferte per extremas gentes, & ferte per undas* Forte in Voss. sec. *eternas*, id est, *externas* in altero Dorvill. sed *extremas* reliqui omnes, & editiones primae agnoscunt. recte Gebhardus rejecit viri docti, quem tamen non nominat, conjecturam *ferre per Indos*, pro *unilas* legentis, & vulgatam tuetur. forte illius animo obversabatur illud Catulli carm. XI.

Sive in extremos penetrabit Indos,
Sive in Hyrcanos, Arabesque molles,
Seu Sacas, sagittiferosque Parthos. &c.

vel illud nostri Lib. II. El. 23. v. 53.

Quo fugis, ab demens? nulla est fuga. tu licet usque
Ad Tanaim fugias, usque sequetur Amor.

C 2

30. Qua

30. Qua non ulla meum femina norit iter.
Vos remanete, quibus facili Deus adnuit ore,
Sitis & in tuto semper amore pares.
In me nostra Venus noctes exercet amaras,

Et

30. *Qua non ulla meum femina norit iter]* non nulla in primo Voss. In vetustiss. edd. Reg. Lep. & Veneta 1475. *femina* pro *femina*. unde *femita* legit Barthius Lib. III. Advers. 14. & sic Fruterius, & Doufa P. apud Tibullum Lib. IV. Carm. XIII. 10.

*Sic ego secretis possum bene vivere silvis,
Qua nulla humano fit via trita pede.*

ubi Francius conjecerat *femita trita pede*. pro *fit via*. idque hoc in loco probavi olim in notis ad Lotich. Lib. III. 49. p. 192. & Lib. III. Carm. 28. 35. p. 553. ubi haec Propertiana respicit:

*Degere fert animus solis in montibus aevum,
Quo ferat humanos femita nulla pedes.*

quem etiam imitatur Lib. II. El. 2. 20.

*O ego quam vellem, ne quis mihi nuntius esset,
Extremas ultra Solis abire vias!*
*Degere vel Libycas ubi dissipat Auster arenas,
Quo non ulla meum fama sequetur iter.*

sed nunc Broukhusio accedo, vulgatam *femina* retinente; cum quia ab omnibus fere codd. MSS. haec lectio probatur, tum quia *norit* potius convenit *feminae*, & *femita* requireret *monstret*, *pandat*, vel *ducat*. novit in Leidensi primo; quarto Voss. primo Dorvill. Menteliano, & in marg. cod. Askewiani.

31. *Vos remanete]* eo sensu, ni fallor, hic capiendum, vos, quibus propitius favet Amor, in urbe deliciis fruimini, quia praecessit, *Ferte per extremas gentes*. ut apud Suet. Aug. cap. 43. *custodes in urbe disposuit, ne raritate remanentium grassatoribus obnoxia esset*.

Quibus facili Deus adnuit ore] sic praetulit Broukhusius. *aure* in Leid. pr. & sec. tribus Vossianis, primo Dorvill. meoque codice, & in marg. Askew. neque aliter in ed. Reg. Lepid. Venera prima, aliisque. *aura* in secundo Vaticano. in altero Dorvill. ore, ut ex libro Commelini etiam adfert Gebhardus, licet ipse *aura* probaverit. ut & Mercerus ad Non. Marcell. contra quem tamen ore vindicavit & recepit Broukhusius. & sic in notis suis MSS. legebat Marklandus. sed a Broukhusio in diversa abibat Cel. Hemsterhusius,

conjungens, *Deus facili aure*, non *adnuit aure*. pro altera tamen lectione stat Ovidii locus Lib. XIV. Met. 593.

*Adfensere Dei: nec conjux regia vultus
Inmotos tenuit, placatoque adnuit ore.*

ubi Broukhusium ore hic praeferentem laudat Patruus meus, & ita Heinsius ad Lib. XII. Met. v. 430. & in notis ad Propert. post Adversaria ejus editis pag. 656. recte omnino. & *aures* sequitur mox v. 37. *tardas adverterit aures*. neque infrequens harum vocum commutatio est. infra El. XII. 6. *nec nostra dulcis in aure sonat*. ubi *nostro dulcis in ore* Guyetus. Statius Lib. XII. Theb. 222. *nec corde, nec aure pavescent*. ut *aure pavens* Lib. I. 366. annuet in Codd. Regiis, altero Colbertino, Leidensi sec., & primo D'orvill. quod ἀρχαῖα; exponit Passeratius, quia Ennius *Abnuco* dixerit. quam observationem nemo, ut puto, ei invidet. Confer cum hoc loco illud Tibulli Lib. II. El. 1. 80.

*Alii miseri, quos hic graviter Deus urguet, at ille
Felix, cui placidus leniter adflat Amor.*

ubi adflat eleganter, ut προπτεῖς Theocrito Idyll. XVII. 51. de Berenice,

Πᾶσι δ' ἕπιος ἦδι βροτοῖς, μαλακὴς δὲ ἱρώτας,
Προπτεῖς, κύφας δὲ διδοῖ ποθέοντι μερίμνας.

& hinc forte explicandum illud nostri Lib. II. El. 18. 85.

Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis.

Ceterum non dubito hunc Propertii versum in animo habuisse Hieron. Angerianum, cycnea illa cantione, antequam manu facta morte infelicitis amoris taedia absolveret:

Vivite vos alii, quibus omnia jugiter adfert

Laetus Amor: gladium tu mea sume manus &c.

32. *Sitis & in tuto semper amore pares]* ad mutuam amoris voluptatem refero. simile fere illud Theocriti Idyll. XII. 10.

Ἐἰδ' ὁμαλοὶ πίνουσιν ἐπ' ἀμφοτέρωσιν Ἐρωτες.

33. *In me nostra Venus noctes exercet amaras]* notaverat Marklandus, *noctes amaras* hic dici, „ ut Graec. πικρὰς. Sophocles Philoct. πικρὸν „ Σί-

Et nullo vacuus tempore deficit amor.

35. Hoc, moneo, vitæ malum. sua quemque moretur

Cura, neque adueto mutet amore locum.

Quod si quis monitis tardas adverterit aures,

Heu referet quanto verba dolore mea.

ELEG.

„Σίγην pag. 386. & πικρὰς Ἀρπιδας. & eodem
„dramate πικρὰς βάζει amarum sermonem Euri-
„pid. Medea v. 1374. Virg. X. Aen. 591.

Quom prius Aeneas dictis adfatur amaris.

„sic enim legend. non pius” ut patet ex v. 882.
Hæc Marklandus. noctes inanes male in Scali-
geri Excerptis. similiter noctes amaras dixit infra
Lib. II. El. 13. 59.

quoties desertus amaras.

Explevi noctes, fractus utroque toro.

vide Broukhuf. ad ejusd. Elegiae v. 29. Lib. IV.
El. 3. 29.

At mihi quom noctes induxit vesper amaras.

Ovidius Epist. XII. 169.

Non mihi grata dies, noctes vigilantur amarae.

ubi male Scaliger, noctes vigilantur amore. quod
fatis refutatur ex illo Tibulli Lib. III. El. 4. 11.

Nunc & amara dies, & noctis amarior umbra,

Omnia jam tristi tempora felle madent.

Calpurnius Ecl. III. 46.

hos tibi cantus

Dat Lycidas, quos nocte miser modulatur amara,
ubi acerba in aliis. vide illic Patru mei notas. &
de vi verbi exercet ad Petron. cap. 94. p. 452.
simile est quod supra v. 17. dixit,

In me tardus Amor non ullas cogitat artes.

In me dura Venus legebat Francius. sed nostra
Venus de Cynthis recte intelligunt Interpretes. ut
apud Virg. Ecl. III. v. 68.

Parta meae Veneri sunt munera.

ubi Servius meae amicae exponit. Huic autem
loco Propertiano perquam simile est illud Posi-
dippi Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 121. p. 615.
ed. Obsop.

Ἀγῶν δ' ἔπει' ἱρατός. αἰεὶ δὲ μοι ἐξ Ἀφροδίτης
ἄλγος ὃ μὴ χεῖραν κοινὸν ἀγορεύει πένθος.

id est, interprete H. Grotio,

Me Venus exercet semper. succedit amori
Illicet ex caussa qualibet ortus amor.

34. Et nullo vacuis tempore deficit amor] Ut
nullo codex Heinf. Leid. prim. Mentellianus, &
meus. pro tempore in Excerpt. Scal. petiore. quod
forte petium ex Eleg. X. in fine:

Qui namquam vacuo petiore liber erit.

defit in duobus Leidenf. quatuor Vossianis, pri-
mo D'orvill. marg. Askew. ed. Reg. Lepid. Ven-
net. aliisque. defit in secundo Dorvill. Gronin-
gano, meoque codice. sic supra hac Eleg. v. 7.
legebat Heinsius,

Et mihi jam toto furor hic non defit in anno.

idem Lib. IV. Advers. c. 1. p. 565. & cap. 2.
pag. 568. apud Tibullum Lib. III. 4. 19. etiam
præfererat, de somno, sollicitas defit is ante do-
mos. pro defuit. & Lib. IV. Carth. I. 105.

Tunc tibi non defit, faciem componere pugnae.

ad quem locum plura vide in notis Broukhufii.
& adde notata ad Anthol. Lat. Vol. I. pag. 351.

35. Hoc moneo, vitæ malum] Hoc moneo vi-
tare malum Mentelian. Heinf. & meus codex.

36. neque adueto mutet amore locum] nec af-
suetu Voss. quartus, & Askew. assuetum quint.
Vatic. assuetu Mentelian. forte pro a sueto. & sic
suo exemplari adscripserat Broukhufius: lego, a
sueto, disjungim, hoc enim vult, neque ab amore
assuetu recedens mutet locum. sic Lib. II. El. 1. 12.

Mox venit a sueto mollis ad arva iugo.

ut legendum conjeci pro assuetu. sed infra El. 4.
v. 4.

Hoc magis assuetu vivere servitio.

sic enim in eodem codice illic legitur assuetum mutat
amore locum Barthius Lib. III. Adv. c. 14. pro-
pe finem. neque assuetu mutet amore novum Mar-
klandus ad Stat. Lib. V. Syl. 3. 93 p. 295. cui
favere posset illud ex Lib. III. El. 19. 16. Pollue-
itque novo sacra mixta toro. sed vulgata se tue-
ri potest ex Lib. II. El. 18. 38.

Altera me cupidis teneat foveatque lacertis,
Altera si quando non finit esse locum.

C 3

&

ELEG. II.

Quid juvat ornato procedere, vita, capillo?
Et tennes Coa veste movere sinus?

Aut

& forte mutare locum assueto amore idem notat, quod Lib. IV. El. 8. 28.

Mutato velis castra movere toro.

locutionis usum egregie illustrant quae notavit Bentlejus ad Horat. Lib. II. od. 16. 18. Drakenb. ad Livium Lib. V. 30. §. 3. & Lib. XLII. 5. §. 3.

37. Quod si quis monitis tardas adverterit aures] advexerit Vossian. quartus. forte legendum *furdas obverterit aures.* vel *avertit.* ut apud Boëthium Conf. Philos. Metr. I.

— *furda mihi avertitur aure.*

eadem variatio infra El. VIII. 41. neque amanti tardus Apollo. ubi *furdus* ex suo codice emendabat Heinsius. El. X. 16. Et dominae tardas possum aperire fores. ubi *furdas* praestat. vide Broukhuf. ad Eleg. VII. 17. sic Lib. II. El. 13. v. 36.

Turpis amor furdis auribus esse solet.
& v. 48.

furda negligit aure preses.

& Eleg. XVI. 13.

ad furdas mihi dicitur aures.

Tibullus Lib. IV. El. 14.

Nunc ego me furdis auribus esse velim.

Ovid. I. Am. El. 8. 86.

Commodat illis numina furda Venus.

obverterit aures. ut *obvertere mentem* Ovidio Lib. II. Met. 470.

Quo simul obvertit saevam cum lumine mentem.
ubi *advertit* in aliis. vide illic Patru mei notas. Statius XI. Theb. 484.

— *quid belli obverteris ausis*

Numen iners pacique datum.

advertere aures est *advertere.* ut apud Ovid. I. Fast. 179.

Ad primam vocem timidas advertimur aures.

ubi vid. Heinf. & *oculos advertere* apud Claudian. Conf. Olybr. v. 196.

Funonem Inachiis oculos advertere templis.

monitis hic accipe, ut Eleg. XX. 51.

His, o Galle, tuos monitis servabis amores.

ubi male *monitus* in nonnullis MSS. El. XV. 41.

Quis ego nunc pereo, similes moniturus amantes:
O nullis tutum credere blanditiis!

ultimo versu, *Seu referat* in Heiniano & meo codice. *referet* hic est, recordabitur. vide Heinf. ad Ovid. Epist. V. v. 183. ubi *Hec referes* in in hoc Propertii loco adfert. *Quis, vel His, si quis monitis* correxerat Francius.

El. II. 1. Quid juvat ornato procedere, vita, capillo] *vincta* in Leid. pr. & quarto Voss. Mentel. & Excerpt. Scalig. *vitta* Dorvill. sec. *vitta* Voss. sec. & tert. a man. pr. unde quis emendandi cupidus legendum conjiceret *ornato vitta*, vel *vitis*, *prodire capillo*. ut *vittas* crinales inuavat, quibus capillorum fluxum in nodum colligebant & ligabant, unde *vittati capilli*. vide Barth. ad Stat. IV. Theb. 603. & *prodire* hac in re aequae usitatum, ac *procedere*. infra Lib. II. El. 19. 79.

Vidistis quamdam Argiva prodire figura:

Vidistis nostras. utraque forma rapt.

Ovidius IV. Fast. 309.

Cultus, & ornatis varie prodisse capillis, Obsuit.
ubi vide Heinf. & Broukh. ad Tibull. Lib. I. 10. 70. *incedere* Lib. II. El. 1. 5.

Sive illam Cois fulgentem incedere totis.

Sed vulgatae acquiescamus. initium hujus Elegiae non invenisse imitatus est Nicolaus Grudius Lib. I. Eleg. 8.

Pyxide compositos, Hieronyma, projice fucos,
Et fuge mentita velle placere coma.

Haec tibi, si nescis, deformant addita formam,
Ut nequeas propriis ipsa nitere bonis &c.

pro *Coa veste* in primo Leid. quatuor Vossianis, & Mentel. *Choa*, & sic in membranis G. Vlamini,

gii,

Aut quid Orontea crines perfundere myrrha?

Teque peregrinis vendere muneribus?

5. Naturaeque decus mercato prodere cultu?

Nec

gi, & primo Vaticano. in Pothiano, & Leid. altero Cea. & sic in marg. cod. Askewiani. ut habent edd. primae, Venet. 1475. & Reg. Lep. 1481. Caea in Venet. 1487. primum vero Aldum Manutium Cea mutasse in Cea indignatur Barth. Lib. IX. Advers. cap. 10. ubi hujus Elegiae aliquot loca illustrat. sed ita jam exstare in ed. principe anni 1474. notavit Broukhufius; qui de hac scripturae & utriusque insulae Caea & Co differentia optime ad h. l. egit. & ad Lib. II. El. 1. v. 5. cui adde Micylli & aliorum notas ad Ovid. VII. Met. 368. & ad II. A. A. 298. Vltimum ad Graetii Cyneg. v. 404. pag. 255. & Heinss. ad Sabin. Epist. III. v. 45. *fovere sinus* coniecerat Heinss. sed *movere sinus* recte Passeratius exponit, in procedendo, seu inter ambulandum, vibrare, ventilare. hinc *tunicae solutae, & fluentes, fluxi amictus, &c.* velut levi vento agitati. vide ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 70 & 265.

3. *Aut quid Orontea crines perfundere myrrha*] *Aut Orontea* in primo Leidensi, adversus metrum. & sic in Menteliano, in quo *Orontea*. *Orontea* Voss. quart. *myrra* in Leid. pr. de myrrha Orontea, praeter viros doctos a Broukhufio laudatos, vide Casp. Hofmannum Lib. III. Var. Lect. cap. 4. *crinem*, ut magis poeticum, scripsisse Propertium, censet Broukhuf. certe ita etiam in initio *ornato capillo*; non *ornatis capillis*. & locis ab eo prolatis adde Valer. Fl. II. 103. *te-rati crinem subnectitur auro*. Claudianus Conf. Olybr. v. 3.

crinemque repexi

Blandius elato surgant temone jugales.

ubi etiam *crines* in MSS. saepe enim apud Poetas numerus singularis augeat, & praestat plurali. de quo vide notas ad Ovid. Epist. I. 24. idque amat Propertius. Lib. II. El. 4. 21.

Nec tibi perjuro scindam de corpore vestem.

ut recte, pro *vestes*, praetulit Broukh. eod. libr. El. 2. 66.

Idaeis tunicam ponere verticibus.

ubi *tunicas* in plurimis MSS. quod probatum fuit Scaligero, citra necessitatem. Lib. I. El. XI. 9. *remo confusa marino*. mallet Broukhuf. quam *remis marinis*. Lib. II. El. 23. 104.

Hic posuit nostra nuper in urbe pedem.
non *pedes*. ut Lib. III. El. 13. v. 44.

Nescit vestra ruens ira referre pedem.

& passim aliis in vocibus, quae loca cumulare non opus est. vid. Patru mel. notas ad Lucan. II. 57. & 298. & infra ad Lib. II. El. 4. 21. versu sequenti *vendere male* Passeratius exponit, prostituere veluti pretio meretricio. *vendere* hic est te jactare, ostentare, ut vultus omnium & ora in te convertas & amatores adicias. quod se *venditare* Ciceroni frequenter. id *jactare se* aliis etiam dicitur. vide infr. ad Lib. II. El. 19. 15. melius sane explicuit Gebhardus. adpositus est Petronii locus in Satyr. cap. 126. *quo enim spectant stitae pestine comae, quo facies medicaminae adrita &c.* & quo *incessus compositus*, & ne vestigia quidem pedum extra mensuram aberrantia, nisi quod formam prostituis ut vendas. & seqq. sive ergo nobis vendis quod peto, mercator paratus est, sive commodas &c.

5. *Mercato prodere cultu*] *pendere* ex cod. Pothiano Palmerius. & sic in Excerptis Fr. Modii. quod natum fuit ex praeced. *vendere. cultu* mutandum videtur in *vultu*. idque auctoritate codicis Regii; nam ad *cultum* praecedentia spectant, sed hic innuere videtur fucatum cerussae lenocinium, quo oris formam a natura datam coloremque pigmentis interpolare & augere, vel potius polluere & perdere amant puellae illices, sed quas ante ipsum senil tempus speculum vidisse piget. forte igitur legendum,

Naturaeque decus fucato perdere vultu.

vel *prodere*. id *φύσις πουργασί τὴν, ἀλυσίαν ψῦδος*, dicitur Polluci Lib. V. Onomast. cap. 16. in fine. ubi Seberus id hoc ipso Propertii loco illustrat. Ovidius Lib. II. Trist. 487.

Composita est aliis fucandi cura coloris,

ut recte V. D. restituerunt pro *fucandi*. hinc mox nullam *figuram medicinam esse* dicit, ubi vide Passerat. *lenociniis aut coloribus faciem poluere* vocat Seneca Conf. ad Helv. cap. 16. loco adposito: *Non faciem lenociniis ac coloribus poluisti: numquam tibi placuit vestis, quae nihil amplius, quam nudam componeret: unicum tibi ornamentum pulcherrima, & nulli obnoxia arti* (sic

Nec finire in propriis membra nitere bonis?

Crede

(sic malim cum Lipsio & Passeratius ad h. Eleg. v. 21. quam aetati.) forma: maximum decus visa est pudicitia. quo loco videtur Seneca hunc Propertianum in animo habuisse, nam nulli obnoxia arti forma ei dicitur, ut mox v. 21.

Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis.

& quod addit, formae maximum decus visam esse pudicitiam, aperte exprimit id quod v. 24. subiungitur,

Illis ampla satis formae, pudicitia.

fucato vultu, ut emendandum conieci, hic adstrui posset ex dicto Ovidii Carmine, seu fragmento Medicaminum Faciei v. 97.

*Tempore sit parvo mulier licet illita vultus,
Haerebit toto mulctus in ore color.*

ut legit Micellus. huc faciunt quae ad Callimachum Hymno in Delum v. 198. p. 511. notavit Spanhemius. neque feminas tantum, sed & viros non puduisse fucis illini patet ex Cic. Orat. in Senatu habita cap. 6. init. & in L. Pison. cap. XL. noster Lib. II. El. 14. v. 25. seqq. loco insigni;

Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,

Ludis & externo tincta nitore caput.

An si caeruleo quaedam sua tempora fuco

Tinxerit, idcirco caerula forma bona est?

Ut Natura dedit, sic omnis rella figura est;

Turpis Romano Belgicus ore color.

Illi sub terris fiant mala multa puellae,

Quae mentita suas vertit inepta comas.

quo ultimo versu fere adducor, ut hic quoque legi posse suspicer,

Naturaeque decus mentito prodere vultu.

vel cultu, ut in vulgatis. Conferendus est hic Propertii locus cum illis Tibulli Lib. I. El. 9. 9.

Quid tibi nunc molles prodest coluisse capillos?

Saepeque mutatas disposuisse comas?

Quid fuco splendente genas onerasse? quid un-

guis

Artificis docta subsequisse manu?

Frustra jam vestes, frustra mutantur amictus,

Ansaque compressos colligit arta pedes.

Ipsa placet, quamvis inculto venerit ore,

Nec nitidum tarda comserit arte caput.

quae ex Callimacho expressa notat Schottus Lib.

II. Observ. cap. XI. cum his & similibus poetarum veterum locis comparari etiam potest incerti, licet aetatis inferioris, poetae Elegia ad *Virginem nimis cultam*, in Anthol. Lat. Vol. I. p. 691. & seqq. non quidem ut cum illis aequali passu ambulet, licet nonnullae in isto poemate emicent scintillae ingenti satis felices, si meliori vixisset aevo, adeoque inde agnoscamus, quantum aevi longinqua valet mutare vetustas. Possis etiam medicato perdere vultu, quod ad mercato propius accedit. sic *medicare capillos* Nasoni Lib. I. Am. 14. I.

medicare tuos desiste capillos;

Tingere quam possis, jam tibi nulla coma est.

apud Senecam de Constant. Sap. cap. 18. de Caligula: tanta capitis destituti & medicatis capillis adpersi deformitas, ut in MSS. legi pro emendatis testatur Lipsius, & fuco tinctis exponit. vide etiam Interpretum notas ad Gratii Cynege. 415. ita facies medicamine adtrita Petronio d. I. medicata fuco lana pro tincta apud Horat. III. Od. 5. 28. & hinc carmini suo titulum de *Medicamine faciei* inscripsit Ovidius. pro vulgata lectione *mercato cultu* adducere quis posset illud Calpurnii Ecl. I. 69.

Jam nec adumbrati faciem mercatus honoris,

Nec vacuos tacitus fasces, & inane tribunal
Accipiet Consul.

sed illic agitur de honoribus pretio emtis, non meritis, quos faciem seu speciem dignitatis vocat. Ceterum haec imitatione sua sic expressit Janus Secundus Epigr. XIII.

Mitte peregrinis oppleri coloribus ora,

Nudus Amor nudae munera frontis amat.

de nativa formae simplicitate, adscititio venustatis artificio praeferenda, non inelegans est Epigramma poetae veteris in *Munditias*, quod edidi Tom. I. Anthol. Lat. Lib. III. Ep. 199. p. 636. 637. versu seq. propria bona recte de naturali pulchritudine exposuit Passeratius. ut Lib. H. El. 2. 40.

Non, non humani sunt partus talia dona,

Ista decem menses non peperere bona.

neque tantum de corporis sed & animi dotibus. Ovid. I. Trist. 5. 34.

Prima bonis animi conspicerere tui.

Sta-

Crede mihi, non ullā tuae est medicina figurae;
 Nudus Amor formae non amat artificem.
 Adspice, quot submittat humus formosa colores,

10. Et

Statius Lib. I. Sylv. 3. 106.

*Digne Midae Croesique bonis, & Perside gaza,
 Maiste bonis animi.*

ubi Marklandus legendum conjicit *Croesique opibus*. ne bis eadem vox recurat. Lib. IV. Sylv. 4. 21. *dubium*, *morumne probandus Ingeniive bonis*. sic τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ Xenophonti Ephesior. Lib. I. init. contra *mala* de deformitate tam corporis quam mentis. utrumque uberius illustravit Patruus meus in Comment. ad Phaedr. Lib. III. fab. 8. 15. & vide Canneg. ad Avien. Fab. V. p. 41 & 42. & quae notavi ad Lotich. p. 652.

7. *non ulla tuae est medicina figurae*] hoc praetuli. ex longe. majori librorum MSS. suffragio, ita enim in quatuor Vossianis, duobus Leiden. totidem Dorvill. Codd. Regiis & Colbertino, Heinssiano, Menteliano, Borrichiano, Neapolitano, Groningano, meoque codice. nec aliter in ed. Reg. Lep. & Veneta an. 1475. *tuae medicina figurae est* edidit Broukhufius.

8. *Nudus Amor formae non amat artificem*] *formam artificem* legit Heinss. Lib. II. Advers. cap. 6. & recte firmat loco Valerii Fl. Lib. VI. 465. *Da precor artificis blanda adspiramina formae*. Persius Sat. V. 40. *Artificemque tuo ducat sub pollice vultum*. vide Broukhuf. ad Lib. II. El. 23. 8. & Barth. ad Stat. I. Achill. 332. p. 1657. Marklandus ad haec notaverat, „ *optime legere possis*, *formam artificem*, ut artifices bonos, artifices manus, artificii pollice Statius. „ *& similia passim*. Sed obstat noster Lib. II. El. 1. 60. *Nil igitur mutandum*. *formam* tamen *artificem*, ut magis Propertianum, hic praefero. alter enim locus ex Lib. II. El. I. 60.

Solus Amor morbi non amat artificem,

nonnihil diversus est. illic *morbi artifex* pro medico dicitur, vel sanatore morbi, ubi *morbus artifex* locum habere, neque recte dici possit. hic *forma artifex* est, quae multo artis molimine conciliatur & adornatur. ut contra *nulla arte* dicuntur, quae ex natura se commendant. ut v. 14. & Ovid. II. Fast. 764. *nulla factus ab arte decor*. alio nonnihil loquendi modo *formae artifices* dicuntur, qui puellas comendo & exornando, formae gra-

tiam illis arte adquirunt & augment. Tibullus Lib. I. El. 9. 11.

*Quid fuco splendente genas ornaſſe? quid unguis
 Artificis docta subſecuiſſe manu?*

sic *artifices lateris* mimicorum motuum magistros vocat Ovid. III. A. A. 351. tales erant *ornatrices*, quae heras suas & puellas multa arte comebant. de quibus vid. Heinss. ad Ovid. II. Am. El. 7. 17.

9. *Adspice, quot submittat humus formosa colores*] ita recte a V. D. fuit restitutum. *quos* in Leid. pr. quatuor Voss. duobus Dorvill. & meo codice. & sic Ayrmannus. sed *quos* praeferebant cum Heinssio. vide Markland. ad Statil. Silvas p. 208. *submittit* male etiam in sec. Leid. & primo Dorvill. *quod submittit* idem Leid. ed. Reg. Lep. & utraque Veneta. *quos submittat* Ald. & Junta. *submittit* perperam quoque in Groning. nam post *Adspice* requiritur *submittat*, ut in Borrichiano & Askewiano. & sic semper fere apud veteres. vid. ad Anthol. Lat. Tom. I. p. 235. ne dicam frequentia veniant, & surgat hanc lectionem poscere. neque aliter scribendum hoc in loco monuit Heinss. ad Ovid. I. Amor. 13. 43: ubi similiter olim edebatur,

Adspice quos somnos juveni donavit amato.

pro *quot somnos donarit*. apud nostrum El. XV. hujus Libr. v. 3.

Adspice me quanto rapiat Fortuna periclo.

Lib. II. El. 22. 57.

*Adspice ut in toto nullus mihi corpore surgat
 Spiritus.*

El. 25. v. 55.

*Adspice me, cui parva domi fortuna relicta,
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi;
 Ut regnem mixtas inter conviva puellas.*

& sic ex codd. Voss. corrigendum infra El. 17. 6.

Adspice quam saevas increpet aura minas.

& Lib. II. 18. 35.

Adspice uti coelo modo Sol modo Luna ministrat.
 hinc Lib. II. El. 19. 29. loco corrupto.

D

Ad-

10. Et veniant hederæ sponte sua melius:
Surgat & in solis formosius arbutus antris,
Et sciat indociles currere lymphæ vias:

Li.

*Adspice quid donis Eriphyla invenit amaris,
Arserit & quantis nupta Creusa malis.*

ubi invenit & Arserit merito displicebant Hein-
sio, & ideo donis Eriphyle fieri amatis corri-
gebat Lib. II. Advers. cap. 5. p. 244. & in no-
tis ad Propert. p. 693. *submittat humus nemorosa*
conjecerat Heinf. pro inculta. offende-
bat eum sequens *formosius*. dein *calores* male Fruterius. *co-*
lores recte in omnibus codicibus. id est, flores
versicolores. Virg. IV. G. 306.

Ante novis rubeant quam prata coloribus.

Ovid. IV. Fast. 429.

*Tot fuerant illic, quot habet natura, colores,
Pistaque dissimili flore nitebat humus.*

Valerius Flac. VI. 492.

Lilia per vernos lucent velut alba colores.

submittat humus colores, vel flores, adhaeret Lu-
cretio Lib. I. v. 8.

— *tibi suaves. Daedala tellus
Submittit flores.*

Valer. Fl. III. 528.

*Ipsa citatarum tellus pede pulsa sororum
Personat, & teneris submittit gramina plantis.*

ubi vide Patru mei notas. seq. versu *Ut veniant*
Ayrmannus, & Heynius ad Tibull. pag. 181. *ve-*
niunt male in uno Voss. & Heinssii codice.

11. *Surgat & in solis formosius arbutus an-*
tris] *pomofior* legebat Heinf. Lib. II. Advers.
cap. 6. vel *frondosior*. quod ultimum etiam adri-
debat Bentlejo ad Horat. Lib. I. Od. 12. v. 45.
vel *animosior*. Certe *humus formosa*, & hoc ver-
su *formosius*, tam parvo intervallo recurrentia,
magis quam aliis in locis apud nostrum, in quib-
us tales vocum repetitiones, sine ulla tamen
emphasi aut elegantia, non raro obviae sunt,
offendunt merito, & emendationem requirunt,
quantumvis Cel. Hemsterhusius in notis suis
MSS. vulgatae adquietat, sed *formosior* ma-
luerit, quam *formosius*, ut poeticum magis;
formosior certe est in cod. Neapol. sed *for-*
mosius in Vossianis, Leidenfis, Mentelia-

teliano, aliisque. Mihi *pomofior arbutus* ceteris
virorum doctorum conjecturis praeferendum vi-
detur, propter loca auctorum ab Heinssio prola-
ta. *arbutus* enim veteribus poma rubra instar pru-
norum proferre dicitur. unde *pomo onerata ruben-*
ti Arbutus Ovidio Lib. X. Met. 101. & *arbutet*
foetus Lib. I. 104. & XIII. 820. ut recte pro
Arborei restituerunt Interpretes. *arbuta* autem
poma ipsa. vide Serv. ad Virg. I. G. 148. & II.
v. 69. Auctor Culicis v. 51.

Pendula projectis carpuntur & arbuta ramis.

ubi vide Taubman. & Cerdam ad Virg. Tom. I.
pag. 226. *pomofii horti* Tibullo Lib. I. El. I. v.
21. quos *pomiferos* vocat Calpurn. Ecl. II. 64.
pomofa corona nostro lib. IV. El. 2. 17. de Ver-
tumno:

Insitor hic solvit pomofii vota corona.

Guntherus Lib. IV. Ligur. v. 152.

Inter & Argeas pomofii Tiburis arces.

ut recte corrigit Heinf. ad Ovid. III. Amor. 6. 46.
pro *famofii*. Auctor Elegiae in Maecen. obit. v.
34. Tom. I. Anthol. Lat. p. 260.

Maluit umbrosam quercum, Nymphasque canen-
tes,

Paucaeque pomofii jugera certa soli.

pomofa arva apud nostrum Lib. IV. El. 7. 81.

Pomofis Anio qua spumifer incubat arvis.

ubi vid. Broukh. qui sic optime illic restituit pro
Ramofis. *Sola arva* egregie illustrant ea, quae ad
Horat. d. I. notavit Bentlejus, nam Guyetum *an-*
cris hic iterum obtrudentem merito valere jussit
Broukhufius. vid. supra ad El. I. v. 11. vers. seq.
sciat currere, pro currat. Graecorum more, ut
passim loqui amat Propertius. *ut sciat* tam hoc
versu, quam praeced. *Surgat ut, &, Ut veniant*
legi in cod. MS. Achillis Statii notavit Mure-
tus. & ex v. c. etiam adscripserat Antonius
Perrejus. quod minime repudiandum, neque pro
nihil habendum, ut videbatur Gebhardo. *Ut*
veniant etiam Doufa P. in margine libri sui con-
jecerat. *indociles addidit* Graecorum exprimit.
v. Lennep. Animadv. ad Coluth. Lib. II. cap. I.
p. 76.

13. per

Litora nativos per se dent picta lapillos,

Et volucres nulla dulcius arte canant.

15. Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe,

Pol-

13 *per se dent*] ita ex ingenio Scaligeri emendatum edidit Broukhuf. recte omnino. quod probavit Heinfs. Lib. II. Advers. cap. 6. p. 248. & in notis ad Propert. pag. 656. *per se* hic idem, ac paullo ante,

Et veniant hederæ sponte sua melius.

& arbores *sponte sua natae* Ovidio V. Met. 591.

Sponte sua natas ripis declivibus umbras.

In libris manu exaratis, primisque editionibus mira hic lectionis varietas. *persuadent* in tribus Vossianis, primo Leid. primo Dorvill. Menteliano, Neapolitano, Scaligeri Excerptis, Heinfsiano, & primo meo Codice, quem Heinfsiano eundem opinor. *persuadent* quoque pro varia lect. in iisdem Excerptis Scalig. *collucent* in Codd. Regiis, secundo Colbertino, Excerptis Modii, Leidensi altero, Borrichiano, ed. Reg. Lep. & Veneta utraque. idque probabat Marklandus ex Ovid. V. Fast. v. 363. *collucent floribus agri. pellucent* in Aldi, Juntae, & aliis edd. *collucent* etiam Barthio non movendum videbatur, ut ad coloratorum lapillorum varietatem referatur, Lib. IX. Advers. c. 10. cui in suis adnotationibus adnuebat Cel. Hemsterhusius, sed quia *collucent* cum ceteris *submittat, veniat, surgat, & sciat* non congruit, altera ejus conjectura præferenda, qua refingebat,

Litora nativi colluflrent picta lapilli.

verbo ex picturae arte deducto. ut apud Cic. Orat. 36. in *picturis alios horrida, inculta, abdita & opaca, contra alios nitida, lacta, collustrata delectant.* in multis etiam codicibus & edd. *nativis lapillis.* ut in quatuor Voss. duobus Leid. ed. Reg. Lep. Venetis, Ald. aliisque. Ayrmannus *nativis placeant ut picta lapillis.* denique *persuadent* in Voss. quarto, & altero D'Orvill. quod in primæ editionis notis Scaligero probatum fuerat, tamquam *ἐμπαριστάται*, ut innuat lapillos per se provenire, eosque veluti quasdam sudoris bullas erumpere. sed bene id correxit in ed. posteriore Commel. an. 1600. *per se* eleganter dicitur de illis, quæ sponte, & sine industria hominum, nullo cultore, sed naturæ dono proveniunt. ut Ovid. I. Met. 102. *per se dabat omnia tellus.* vide Drakenb. ad Silium Lib. XI. 447.

& notas ad Valer. Max. Lib. V. c. 7. §. 1. *per-rident* quoque aliquando conjecerat Heinfs. ut apud Virg. in Ciri v. 103.

Purpureis late ridentia litora conchis.

sed *per se dent* nullo modo sollicitandum est. versu seq. *canunt* male in quatuor Voss. binis Leidens. Borrichiano, Groningano, Regiis & Colbertinis, primo Dorvill. & meo secundo, qui ab hoc versu incipit. sed rectius *canant* in Heinfsiano, primo meo MS. & altero D'Orvill. Quod *volucres* in Neapolitano.

15. Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe, Pollucem cultu non Halaira soror.]

incendit in Voss. tertio. *succedit* in ejusdem quarto: male in Heinfs. & meo codice *Leucippi*, in quibus alter versus totus desideratur. *Thelaira* in Groningano, tribus Vossianis, duobus Leidens. & in secundi margine *Ilaria*. *Ilaira* in primo & quinto Vaticano. *Ilaira* in secundo. *Thelata* in Borrichiano, & in marg. *Ilaira*. *Ilaira* legendum ex Pindari Scholiaste notaverat Heinfsius. vid. Turneb. XI. Advers. c. 15. *Thelaira* Mentelianus, & meus codex secundus. *Hilaira* edidit Broukhuf. certe in marg. cod. Reg. *Hylaira*. *Elaira* ed. Mureti Aldina. *Thelaira* in Aldi & Juntae edd. ut male etiam adfertur a Brodaeio ad Theocrit. Idyll. XXII. 138. ubi *Λυκίππειο κόρη* vocantur. *Ἰλαίρα* vitiose scribitur in Tabula Picturar. antiq. Herculan. in qua amores Castoris & Pollucis exhibentur, pro *Ἰλαίρα*. vide Act. Lips. Nov. mens. Jan. 1759. pag. 8. Quod autem hic *Hilaira* soror dicatur, subintelligendum, soror Phoebe, nam Phoebe & Hilaira Leucippi filiae, unde Phoeben *Leucippida* hic vocat Propertius, uxores Dioscurorum, quarum tamen matrimonia poeta noster confundit, nam Phoebe Pollucis, Hilaira Castoris fuit uxor. vide Pausaniam Lib. XI. cap. 22. p. 161. Apollodor. Lib. III. Bibl. cap. XI. §. 2. & Hygin. fab 80 cui *Ilairæ* nomen recte pro *Laira* reddidit Heinfsius. & Ovidio *Phoeben* hanc restituendam censebat, Bpist. VIII. 77.

Flebat avus, Phoebeque soror, fratresque gemelli. ubi Phoeben non Helenæ sororem, sed Leucippi filiam aliis vocari, Patruus meus notavit. idem lib. V. Fast. 699,

D 2

Ab

Pollucem cultu non Hilaïra soror.
 Non Idæ, & cupido quondam discordia Phoebo.
 Eveni patriis filia litoribus.
 Nec Phrygium falso traxit candore maritum
 20. Avecta externis Hippodamia rotis:
 Sæd facies aderat nullis obnoxia gemmis,

Qua-

*Abstulerant raptas Phœben, Phœbesque sororem
 Tyndaridæ fratres, hic eques, ille pugil.
 Bella parant repetuntque suas & frater & Idas,
 Leucippo fieri pactus uterque gener.*

ubi frater Idæ est Lynceus, uterque earum proci, qui Castori & Polluci in raptu Phœbes & Hilaïræ se opposuerunt. vid. Theocrit. Idyll. XXII. v. 137. & seqq. & quæ notavit Ciofan. ad Ovid. VIII. Met. 306. hinc Paris apud Ovid. Epist. XVI. 327.

*Non sequar Aegidæ factum, fratrumque tuorum
 Exemplo tangi non propiore potes.
 Te rapuit Theseus, geminas Leucippidas illi.*

utraque autem, & virginēs in earum delubro illis sacratae, *Leucippides* dictæ. vid. Pausan. lib. III. cap. 16. Passerat. ad h. l. p. 147. & Meursium lib. II. Miscell. Lacon. cap. 15. Gebhardum destituit sana mens, quum hic legeret *Leucippi Phœbe*, ut *Deiphobe Glauci*, & sim. *Ida* igitur seq. disticho, frater Thesei, & *Eveni* filia est Marpeffa, Idæ uxor, a Phoebo rapta. vid. Homer. Iliad. IX. 553. & seqq. & Beroaldi Comment. ad h. l. Quare & legi posset,

*Non Idan, cupido quondam discordia Phoebo
 Eveni patriis filia litoribus.*

nempe succendit, quod ex præcedenti repetendum. & deest Cod. Voss. *Ida* in binis Leidenſibus & Voſſianis, Menteliano, Neapolitano primo, utroque meo cod. *Ide* in Voss. tert. & pr. Dorvill. deinde *Ebeni* in Borrich. *Evenit* vitiose in Neap. pr. tribus Voſſ. binis Leid. Dorvill. pr. Mentel. & meo utroque Cod. ut & in ed. Reg. Lep. & prima Venet. *discordia Phoebo* hic dicitur Marpeffa, pro causa discordiæ. vide Passerat. ad h. l. & J. Schulting. ad Calpurn. Decl. XI. p. 805. *patriis litoribus* lucem adfundunt notæ virorum doctorum ad Ovid. II. Met. 537. Ceterum cum hoc loco conferenda sunt quæ habentur infra El. XV. 5. & seqq. ad Cynthiam:

*Et potes hesternis manibus componere crines,
 Et longa faciem quaerere desidia.*

*Nec minus Eois pectus radiare lapillis,
 Ut formosa novo quæ parat ire viro.
 At non sic Ithaci digressu nota Calypso
 Desertis olim staverat aequoribus.
 Multos illa dies incommis moesta capillis
 Sederat. & seqq.*

19 *Nec Phrygium falso tr. cand. maritum*]
Non Phrygium in Voss. tert. utroque Colbertino, Groningano, primo Dorv. & meo secundo ut in præcedentibus. *maritum Phrygium*, seu Pelopem, hic vocat pro sponso, vel marito futuro; quod genus loquendi Graecis quoque usitatum. vid. Servium ad illud Virgilii IV. Aen. 536.

Quos ego jam toties sum dedignata maritos.

idemque de uxore & genere notat ad Ecl. VIII. 18. & II. Aen. 344. Apulejus lib. IV. Metam. p. 154. ed. Elm. *votis nuptialibus pactoque iurati pridem destinatus, consensu parentum tabulis etiam maritus nuncupatus.* deinde *Adusta* in tribus Voſſianis. *Adevta* in meo secundo, Heinſiano, & Askewiano. Ovid. Epist. VIII. 70. & II. A. A. 8.

Vecta peregrinis Hippodamia rotis.

& de Helena lib. I. Amor. 10. 1.

Qualis ab Eurota Phrygiis avecta carinis.

ubi *adducta*, *transvecta*, vel *devecta* etiam in aliis codd. deinde *falsum candorem* hic vocat, quem *quaesitum* lib. III. El. 23. 8.

Quum tibi quaesitus candor in ore foret.

cum quo loco Douſa aliique conferunt illud Ovidii III. A. A. 227.

Cur mihi nota tuo causa est candoris in ore,

Claude forem thalami, quid rude produs opus?

pro externis in Borrichiano *aeternis*, perpetuo fere in Codd. MSS. errore. *externas rotas* cur vocet, vide apud Marium ad Ovid. lib. III. Amor. El. 2. 15. & J. Paribaf. in *Quaestis* per Epist. pag. 196. 197.

22. Qua-

Qualis Apelleis est color in tabulis.

Non illis studium vulgo conquirere amantes,

Illis ampla fatis forma, pudicitia.

25. Non ego nunc vereor, ne sis mihi vilior istis;

Uni si qua placet, culta puella sat est.

Quum tibi praesertim Phoebus sua carmina donet,

Aoniam.

22. Qualis Apelleis est color in tabulis] respicit procul dubio, ut observat Heinſius in notis p. 656. ad nudam Venerem ἀνὰ τοὺς πόδας, ab Apelle pictam, sine ullo ornatu ac cultu. infra Lib. III. El. 7. 11.

In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles. inepta igitur Verburgii est censura, qui adſcripſerat, comparatio haec an ſatis concinna ſit, videndum. meliora ex Beroaldi Commentario, & Gebhardi notis diſcere potuerat, de Apelle in picturis ſuis naturae decus, poſthabitis adſcitiis ornamentis, tantum exprimente, vide Strabonem Lib. XIV. p. 657. ed. Caſaub. & de nuda hac ejus Venere elegantia Antipatri Sidonii & aliorum Epigrammata ſunt in Anthol. Graec. Lib. IV. Tit. XII. p. 465. & ſeqq. ed. Obſ. e quibus unum eſt quod adfert Harduinus ad Plin. XXXV. 10. & vide etiam ad Ovid. III. A. A. 224. haec Venus ἀνὰ τοὺς πόδας conſpicitur in Numo meo maximae formae rariffimo Caracallae & Plautillae a Cnidiis percuſſo, de quo vide Spanhem. T. II. de Praeſt. & Uſu Numiſm. p. 296. eademque videtur in ſtatua Arundelliana apud Pricaeum ad Apulej. Apolog. pag. 93. Cel. Ruhenius tamen hic potius ad tabulam, in qua Apelles Pelopem & Hippodamiam pinxerat, quam ad Venerem illam, reſpici opinabatur; quia Hippodamiae & Pelopis mentio praecedat. id lubens amplectar, ſi iſtius tabulae mentio veteris aliquis ſcriptoris loco probetur.

23. Non illis ſtudium vulgo conquirere amantes] ultro probarem conjecturam, quam hoc in verſu propoſuit Theod. van Kooten, optimo Emend. Criticar. Specim. cap. 2.

Non illis ſtudium cultu conquirere amantes.

quam adpoſitis ſimul exemplis; niſi vicinum nimis, adeoque bis idem repetitum eſſet, quod paulo ante praecedat:

Pollucem cultu non Hilaſtra ſoror.

25. Non ego nunc vereor] Non ego non vereor in primo Neapol. ut ſaepe non repetitur a Propertio. vereor Heinſ. ſed infra Eleg. VI. init.

Non ego nunc Hadriae vereor mare noſcere tecum.

& Eleg. 19.

Non ego nunc triftes vereor, mea Cynthia, manes. quae loca nunc vereor hoc in verſu vindicant. deinde, ne ſim tibi vilior iſtis in Regiis & Colbertinis, Menteliano, Groningano, Askewiano, duobus Leidenſ. binis Voſſ & totidem Dorvill. ut & utrôque meo cod. ed. Reg. Lep. Veneta, utraque Ald. Colin. Gryph aliſque edd. quod probatum fuit Mureto. ſed recte Broukhuiſ. alterum ſis mihi praetulit, quod a Vaticano primo firmatur. pro culta puella in altero Voſſ. & mei ſecundi margine, una puella.

27. Quum tibi praesertim Phoebus sua carmina donet, & ſeqq.] Cogitabam aliquando an carmina diſcat, corrigi, & donet ſequente verſu ſubintelligi debeat. de quo loquendi modo vide ad Eleg. I. v. 23. ſic Lib. II. El. 1. 3. ex Codd. Palat.

Non haec Calliope, non haec mihi diſcat Apollo. ubi vide. Lib. IV. El. 1. 133.

Tum mihi pauca ſuo de carmine diſcat Apollo.

ſed quia codices hic nihil variant, vulgatam probabo. Hoc & ſequens diſtichon meretur conſerri cum Epigrammate Virgilii, ut volunt, ad Antonium Muſam, medicum Auguſti doctiſſimum, quod edidi Tom. I. Anth. Lat. pag. 303.

Cui Venus ante alios, Divi, Divumque ſorores
Cunſta, neque indigno, Muſa, dedere bona.
Cunſta, quibus gaudet Phoebus, chorus ipſeque
Phoebi:

Doctior o quis te, Muſa, fuiſſe poteſt?

O quis te in terris loquitur jucundior uno?

Clio nam certe candida non loquitur.

ex quo loco firmatur vera lectio in ejuſdem Virgilii Elegia ad Meſſalam v. 21. eodem Volumine pag. 295.

Certatim ornabant omnes Heroïda Divi,

Certatim Divae munere quaeque ſuo.

non, omnes Heroïda Divae. ſic ibid. v. 59.

Nos ea quae tecum finxerunt carmina Divi

Cynthius, & Muſae, Bacchus, & Aglaia, &

D 3

Aoniamque libens Calliopea lyram:
 Unica nec desit jucundis gratia verbis,
 30. Omnia quaeque Venus, quaeque Minerva probat.
 His tu semper eris nostrae gratissima vitae,
 Taedia dum miserae sint tibi luxuriae.

ELEG.

& hinc in Epitaphio Caesae Celsae Tom. II. Anth. L. pag. 214. emendandum conjeci,

*Quod voto petiere suis plerumque parentes,
 Cuncta tibi Divae, Caesia, contulerunt.*

pro mendosissima lectione,

Cuncta tibi dignae, Caesia, conjicerunt.

ipse Propertius ad Cynthiam suam Lib. II. El. 2. v. 35.

*Haec tibi contulerunt coelestia munera Divi,
 Haec tibi ne matrem forte dedisse putēs.
 Non, non humani sunt partus talia dona,
 Ista decem menses non peperere bona.*

& saepe noster hanc amicam suam a doctrinae & artis poeticae dote effert, ut patet ex locis a Broukhufio prolatis. quibus adde ex El. III. hujus libri, v. 42. ubi ipsa loquitur,

*Nam modo purpureo fallebam stamine somnum,
 Rursus & Orpheae carmine fessa lyrae.*

Lib. II. El. XX. 26.

*Nam mea quum recitat, dicit se odisse beatos,
 Carmina tam sancte nulla puella colit.*

passim vero Poëta Apollo & Musae carmina dicere, vel lyram donare, suam chelyn cedere, & ingenium eorum movere dicuntur. vide quae notavi ad Lib. IV. Epigr. & Poëm. vet. Tom. II. Anth. Lat. pag. 112. ubi loco corrupto restitui,

Et gratam cessit docta Thalia chelyn.

hinc Poëta superum dono mortalibus commodatos (ita enim legend. cum Gulielmio, non commendatos) dicit Cicero pro Arch. cap. 8. ut in Orat. pro Marcel. cap. 6. cetera a fortuna commodata esse videantur. apud Senecam Epist. XXVII. *Beatus mens nec commodatur, nec emitur.* ut recte Lipsius, pro commendatur. quod illic a Cod. MS. Amstel. confirmatur.

29. *Unica nec desit jucundis gratia verbis* dicitur in Voss. prim. & tert. Groning ac meo secundo. cod. sed in marg. verbis. pro varia lectione. in Voss. quarto, & Palatino rebus, nihil in mutandum, nisi quod pro jucundis Patruus meus

conjecerit *facundis*, quod huic loco aptius, quia eruditionem Cynthiae & poetices studium praedicat, putabatque hoc imitatum esse Ovidium XIII. Met. 127.

— *nec abest facundis gratia verbis.*

& sic ad libri sui marginem Marklandus. Sappho apud eundem Nasonem Epist. XV. 195.

*Haec sunt illa, Phæon, quae tu laudare solebas,
 Visque sunt toties ingeniosa tibi.*

Nunc vellem facunda forent.

eadem fors variatione apud Auctorem Dialogi de Oratorib. cap. 9. ubi de Materno: *non quia Poëta es, neque ut pro eo versus facias: hi enim Basso domi nascuntur, pulchri quidem & facundi.* ubi vulgo etiam *jucundi* editur. licet alterum defendi possit ex ejusd. Dialogi cap. 10. sed lyricorum quoque jucunditatem, & elegorum lascivias, & jamborum amaritudinem, epigrammatum lusus, & quaecumque aliorum speciem eloquentiae habent (ita legendum) anteponendam ceteris aliarum artium studiis credo. in Epigrammate etiam Virgilii, paullo ante prolato,

O quis te in terris loquitur jucundior uno.

nisi & illic *facundior* praestiterit. sic apud Ovid. III. Am. El. 12. 41.

Exis in inmensum facunda licentia vatū.

ubi in variis codd. *jocunda* vel *jucunda*. in aliis *fecunda*. pro *Unica* Guyeto placebat *Vivida*. improbante Heinio in notis ad Propert. p. 657. idque merito, & quae ad Ovid. III. Met. 454. notavit, alteram lectionem egregie vindicant. ubi dicitur hoc in versu ex MSS. praefert. *Unica* vero *gratia verborum* est quae doctrinae & poeticae culturae dotem praecipuum conciliat. *Unicum* saepe pro praestantissimo & prae ceteris eminente poni, notum est. versu seq. probet Livinejus. malum probent.

31. *nostrae gratissima vitae* mensilegebat Heinio. ad Ovid. Lib. V. Met. 261. & Lib. II. Advers. cap. 6. p. 248. ex Homero *ἡμετέρας ἀγαθὰς* vel *curas*, ut conjicit in notis ad Propert. pag. 657. sed *nostrae vitae* simpliciter pro nobis, lo-

ELEG. III.

Qualis Thesea jacuit cedente carina
 Languida desertis Gnosia litoribus:
 Qualis & accubuit primo Cepheia somno,
 Libera jam duris cautibus Andromede:

5. Nec

locutione Propertio familiari, exponit Scioptus.
 ut Lib. III. El. 9. init.

Quid mirare, meam si verset femina vitam.

& alibi. Eum vide Lib. IV. Verisim. cap. 13.
 ultimo etiam versu *seras luxuriae* emendat Hein-
 sius. simili variatione infra El. XV. 21.

Conjugis Evadne seros elata per ignes.

ubi *miseris* alii praeferunt. vide illic plura. Dra-
 kenb. ad Silium Ital. IV. 401. & quos indicavi ad
 Anthol. Lat. Tom. I. p. 142. apud Ovidium
 Epist. IX. 19. loco vitioso:

*Quid nisi notitia est misero quaesita pudori,
 Si maculas turpi facta priora nota.*

notitiam misero pudori *quaesitam* qui intelligat, ex-
 plicet velim. Mihi illic legendum videtur,

Quid nisi stultitia est sero quaesita pudori.

ut Herculi exprobrat Deianira, facinus ab eo
 committi, cujus stultitiae illum sero pudere de-
 beat, post tot facta egregia. & ideo addit, *Coe-
 pisti melius, quam desinis, ultima primis Cedunt.*
 sic in plurimis veterum locis *serum* & *miserum* fuit
 turbarum ac confusum. vel corrigi etiam posset,
Quid nisi nequitia est. de qua voce adi notas
 ad Petron. cap. 87.

Eleg. III. 1. *Qualis Thesea jacuit cedente carina
 Languida desertis Gnosia litoribus.*

Confer Ariadnes Epistolam Theseo scriptam
 apud Ovid. Epist. X. init.

*Quae legis, ex illo, Theseu, tibi litore mitto,
 Unde tuam sine me vela tulere ratem.*

*In quo me somnusque meus male prodidit: & tu,
 Pro facinus! (sic leg.) somnis insidiare meis.*
 &c.

*Interdum vigilans, a somno languida, movi
 Thesea pressuras semisupina manus.*
 idem Lib. I. Amor. El. 7. 15.

*Talis perjuri promissaque velaque Thesei
 Flevit praecipites Crassa tulisse Notos.*

& sic Laodamia a Protefilao relicta in somnum
 collapsa describitur ab eodem Epist. XIII. 105.
 & seqq. Tibullus III. El. 6. 39.

*Gnosia, Theseae quondam perjuria linguat
 Flevisti ignoto, sola relicta, mari.*

*Sic cecinit pro te doctus, Minois, Catullus,
 Ingrati referens impia facta viri.*

2. *Gnosia*] *Gnosia* Mentelian. & primus ex
 meis codicibus. quam scripturam recte inprobat
 Broukhuf. in Numis enim antiquis, quales plu-
 rimi ediderunt, meisque haud paucis semper
 ΚΝΟΣΙΩΝ. ut in illo antiquissimo cum Labyrin-
 thi ambagibus, quem etiam edidit Beger. Tom. I.
 Thes. Brandenb. pag. 401. ubi male ΚΝΟΣΙΩΝ,
 nam in meo ejusdem typi clare ΚΝΟΣΙΩΝ ex-
 stat. qui etiam habetur apud Haymum Vol. II.
 Thes. Britan. p. 117. N. 2. Wildium in Select.
 Numism. Tab. VI. N. 38. & in Museo Pem-
 brokiano P. II. Tab. 14. N. 9. vide & Drakenb.
 ad Livium XXXVII. c. 60. p. 135. hinc *Gnosia*
 potius scribendum videtur. in Horatio lih. I. od.
 15. v. 17. *calami spicula Cnosii* edidit Bentlejus.

3. *Qualis & accubuit*] cum Perseo nempe.
 sic infra Lib. II. El. 23. 32. loco difficili:

*Si tamen Oeagri quaedam compressa figura
 Bistonis olim rupibus accubuit.*

Lib. III. El. 13. 12.

Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.

vide hic Passeratium. & Patruj mei notas ad
 Sueton. Caes. 72. ita apud Apulejum Lib. I.
 Met. p. 105. ed. Elmenb. legebat Heinsius: *ut
 accubui ei, saniosam luem contraho.* vulgo, *ut ac-
 quievi.*

4. *Libera jam duris cautibus Andromede*] *coti-*
bis in quatuor Voss. duobus Leidensibus, As-
 kewiano, Dorvillianis, meisque codicibus, &
 edd. primis. ex qua scribendi diversitate aline
 vo-

5. Nec minus assiduus Edonis fessa choreis
 Qualis in herboſo concidit Apidano:
 Talis viſa mihi mollem ſpirare quietem
 Cynthia, non certis nixa caput manibus.
 Ebria quum multo traherem veſtigia Baccho,

10. Et

voces ſaepe apud auctores veſteres corruptae fuerunt. vide Heinf. ad Ovid. XII. Met. 430. *Andromade* in meo ſecundo, & Borrichiano.

5. *Nec minus assiduus Edonis fessa choreis*] praeclara certe eſt N. Heinfii conjectura, qua Lib. II. Adverſ. cap. 6. p. 249. hic emendandum cenſebat,

Maenas & assiduus Edonis fessa choreis.

quam firmat ipſe Propertius Lib. III. El. 6. 14.

Seu ſequitur medias Maenas ut iſta vias.

neque cauſam video, quare de ea haefitaverit in notis ad h. l. poſt Adverſ. pag. 657. non raro *Maenadis* nomen a librariis deturpatum in alias lectiones degeneravit. vide quae notavi ad Auctorem Eleg. in Obiit. Maecen. v. 61. in Tom. I. Anthol. Lat. pag. 266. adpoſite ad hunc locum, quem imitatus videtur, Ovidius Lib. I. Amor. El. 14. v. 19.

*Saepe etiam, nondum digeſtis mane capillis,
 Purpureo jacuit ſemiſupina toro.*

Tum quoque erat neglecta decens, ut Tbrechia Bacche,

Cum temere in viridi gramine ſaſſa jacet.

Edonis in altero meo cod. & Groning. de comuni huius vocis ſyllaba, ut in *Sidonis*, vide quae obſervavit Heinf. ad Ovid. Remed. Am. v. 593. & IV. Trift. El. 1. 42. *Appidano* in nonnullis codd. in *herboſo* pro juxta, apud herboſum Apidanum. vide Broukhuf. ſupra ad Eleg. I. v. 11. & Oudend. ad Lucan. VIII. 862.

7. *mollem ſpirare quietem*] male *ſperare* in quatuor Voſſ. primo Leid. Dorvill. Menteliano, & meo ſecundo. ſed *ſpirare* in ſec. Leid. altero D'orv. & primo meo cod. *ſpirare quietem*, pro ſpirando lenem ſomnum ducere. ut recte exponit Vulpius. *ſpirare* cum caſu quarto, multis veterum locis reſtituit Heinfius ad Claudian. IV. Conf. Hon. 592. & vide Gudii notas ad Phaedr. lib. I. fab. 2. 4.

8. *non certis nixa caput manibus*] haec conſtans librorum MSS. & editionum veterum lec-

tio eſt. ſibi igitur habeat Guyetus *conſertis manibus*. recte Heinfius exponit languidis, vel vacillantibus. ut de Ilia Ovidius lib. III. Faſt. 20.

*Blanda quies victis furtim ſubrepat ocellis,
 Et cadit a mento languida ſaſſa manus.*

9. *Ebria quum multo traherem veſtigia Baccho*] traherem ſuſpiria in ſolo cod. Groningano, olim Poſthiano, quod ex Palatino etiam adfert Livinejus. ſed ut ineptiſſimum bene rejecit. alterum ſatis vindicat locus Claudiani, a Gebhardo prolatum, quo hunc imitatus eſt Lib. I. de Rapt. Prof. 19.

Ebria Maenius firmat veſtigia thyruſus.

ubi vid. Heinf. qui firmat *veſtigia* illic optime adſtruxit variis Poëtarum exemplis. ex illo autem Claudiani loco etiam patere notaverat Marklandus, male alios hic conjicere *Lubrica veſtigia*, quos tamen non indicavit. quae vero *ebria veſtigia* noſter vocat, *titubantem gradum* dixit Columella Lib. X. 309.

Et titubante gradu multo maſeſaſtus Iaccho.

Ovidius III. Met. 608.

Ille mero ſomnoque gravis titubare videtur.

hinc *tentare gradus* dicitur nimius Bacchus. ut in Epigr. veteri Tom. I. Anth. Lat. p. 539.

*Ut Venus enervat vires, ſic copia vini,
 Et tentat grefſus, debilitatque pedes.*

ut legendum illic oſtendi, non *Attenuat*, vel *Et lentat grefſus*, proprie igitur trahere *veſtigia* ebria, pro nutantes & ebrietate vacillantes pedes difficulter movere. vid. Cel. Ruhnken. ad Rutil. Lup. Lib. II. p. 111. *errantes male ferre pedes* Tibullo Lib. II. El. 1. 30. noſter Lib. II. El. XXII. init.

Hefterna, mea lux, quum potus nocte vagarer.

& hoc eſt quod alia in re dixit Virg. V. Aen. 331.

veſtigia preſſo Haui tenuit titubata ſolo.

& *ancipiti veſtigia* figere planta de ſanambulo Juvenalis Sat. XIV. 272.

10. Et

10. Et quaterent sera nocte facem pueri.

Hanc ego, nondum etiam sensus deperditus omnes,

Molliter inpresso conor adire toro.

Et, quamvis duplici correptum ardore juberent

Hac Amor, hac Liber, durus uterque Deus,

15. Sub-

10. Et quaterent sera nocte facem pueri] *saeva* in Excerptis Scalig. & D'Orvill. sec. fervos intelligit *λαμπάδφωτος*. quales sibi, dum potus nocte vagaretur, adfuisse Cupidines eleganter fingit Lib. II. El. 22. 5.

Quorum alii faculas, alii tenuere sagittas.

& Amorem ipsura Lib. III. El. 14. 16. ubi nocte ad dominam Tibure morantem tendit:

Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras:

Ipsa Amor accensas praecutit ante facies.

& de Venere Lib. IV. El. 3. 50.

Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem.

quamquam illic alio sensu intelligi possit. Valerius Aedituus venusto Epigrammate, in T. I. Anth. Lat. p. 670.

Quid faculam praefers, Phileros? qua nil opus nobis.

Ibimus. hoc lucet pectore flamma satis.

ubi plura in notis. quater facem illustrant Hein- sius ad Ovid. IV. Met. 758.

12. conor adire] *cogor* in Voss. text. & quarto, Dorvill. altero, & in mei codicis secundi margine. sed recte notionem verbi *conor* hic illustravit Broukhufius, pro cogito, mihi propono. ut in Epigrammate Valerii Aeditui Tom. I. Anth. Lat. p. 671:

Dicere quum conor curam tibi, Pamphila, condis.

Phaedra apud Ovidium Epist. IV. 8.

Ter tecum conata loqui &c.

vid. Tan. Fabrum ad Lucret. pag. 346. frustra autem acuti sunt, qui nuptum verbum hic statuunt, & in *adire* obsceniorum quaerunt sensum, pro *inire*. quum simplici ac naturali significatione intelligendum sit. ut non sine falsa Pasteratii & Gebhardi castigatione ostendit idem Broukhufius, cui recte adstipulatur Vulpus. sic saepe viri docti turpiores ubique significationes obtrudunt invitis auctoribus, in quibus ceteroquin non desunt ejusmodi nupta, ut vocant,

verba. vide supra ad El. I. v. 5. infra ad b. Eleg. v. 16. & 24. idemque in Barthio reprehendit Patruus meus in notis ad Petron. cap. XVIII. & in Mariangelo Accursio ad Ovid. Epist. II. v. 87. & sic in Epist. V. v. 16. Epist. XVIII. v. 208. parem sensum improbiorem ingerebat J. Douza, de quo ne cogitasse quidem Ovidium nemo dubitabit.

14. Hac Amor, hac Liber, durus uterque Deus] *Hac Venus, hac Liber* in quarto Voss. & Askewiano, quod a glossatore profectum opinor. *durum Deum* impudentem exponunt nonnulli, & Jan. Douza P. ad marginem ed. Lugdun. 1569. quod recte rejicit Gebhardus, notatque dictum, ut *Γίαιος θεός Amor & Liber* vocantur apud Achillem Tatium Lib. II. p. 69. in fine, loco valde adposito: τὸ δὲ ποτὶ πρόσωτος ἦδη καὶ ἀναιχύντας ἐς αὐτὴν ἰόσαν. Ἐπεὶ δὲ καὶ Διόνυσος, δὲς Γίαιος θεὸς ψυχὴν κατασχόντες ἐκμάκρυνον εἰς ἀναιχύντας, οὐ μὲν καὶ αὐτὴν τῇ συνήθει περὶ, ὃ δὲ τὸν αἶνα ὑπὲρκαμα φέρον. εἰς γὰρ Ἐρωτος τροφί. hinc Sophoclem in tragicis choris *Βάκχον καὶ τὸν Ἐρωτα*, ut Deos conjunctos cecinisse dicit Ihermesianax in Elegia ab Athenaeo servata Lib. XIII. cap. 8. *durus* igitur *Deus*, tamquam tyrannus, qui vehementer imperat, & *nihil moderabile suadet*, ut de Amore & Baccho ait Ovidius. *duro servire tyranno* infra Lib. II. El. 19. 51. *ὑπερβία τύραννος* vocat Anacreon Od. IX.

Ἀνακρίων μ' ἱπικῆς
Πιὸς παῖδα τὸν Βαθύλλον,
Τὸν ἀπὲρ τῶν ἀπάντων
Κρατύντα καὶ τύραννον.

Tibullus Lib. IV. 5. 4. ad Cerinthum:

Te nascente novum Parcae cecinere puellis
Servitium, & dederunt regna superba tibi.

idem Lib. I. El. 9. 7.

Deus crudelius uris,
Quos videt invitos succubuisse sibi.

ubi *Deus* de Cupidine. ut passim apud Tibullum. & ad durum illius jugum referendus ejusdem poetæ locus Lib. II. El. 1. 79.

E

Ah

15. Subjecto leviter positam tentare lacerto,
& osculaque admota fumere ad ora manu:

Ah miseri, quos hic graviter Deus arguit: at ille

Felix, cui placidus leniter adflat Amor.

caprarius apud Theocritum Idyll. III. v. 14.

Nῦν ἔγνω τὸν Ἔρωτα, Ἐαυτὸς θεός.

Nunc scio quid sit Amor, durus Deus.

& in fragmento Eubuli apud Athenaeum Lib. XIII. p. 562. Cupido dicitur ἔτε καὶ φθόνος ἔτε πάθος, βαρὺς δὲ κομιδῇ. hinc toties saevus, improbus, & malus ille puer audit Cupido apud poetas. vid. Cel. Valcken. Diatrib. ad Euripid. fragm. pag. 159. quo sensu intelligendum puto in fragmento Callimachi, quo duritiam huius Dei sic describit, pag. 569.

*ἵπαι θείας ἔδδ' ὑπελάου
Ἀκλῆνται μερόπιοι διζυροῖσιν ἰδῶκε.*

si nimirum θείας illic ad Cupidinem referatur. quod ad Venerem transtulit Catullus. carm. LXVII. v. 18.

*Et Venus, & Veneris lateri lascivus adhaerens,
Gaudia qui curis dulcia miscet, Amor.*

15. Subjecto leviter positam tentare lacerto] supposito Voss. quart. supposito leniter in Askewiano. sed leniter metro obstat. ut librarii etiam peccarunt apud Ovid. Epist. III. 80. breviter Voss. tert. subjecto positam leviter in Colbertinis. Ovid. Epist. XIII. 106.

*noct grata puellis,
Quarum suppositus colla lacertus habet.*

& Epist. XV. v. 127.

*Saepe tuos nostra cervice onerare lacertos,
Saepe tuae videor supposuisse meos.*

Lib. II. ex P. Ep. 3. 39.

Mitius est lasso digitum supponere mento.

Lib. III. Am. 6. 81. 15.

*Supposuisse manus ad pectora lubricis amnis
Dicitur.*

Ep. VI. 14.

*Brachia da lasso potius prendenda natanti,
Nec pigeat mento supposuisse manum.*

Tibullus Lib. I. 9. 33.

*Huic tu candentes humero suppone lacertos.
Ovid. IV. Met. 775.*

*Id se solerti furtim, dum traditur, astu
Supposita cepisse manu.*

Subjecto tamen hic minime mutandum propter positam. quod sine sensu jacentem exponit Passeratius, ut corpus positum de exanimi cadavere, & positi de mortuis. vid. Guell. ad Virg. XI. Aen. 30. & Heins. ad Ovid. III. A. A. 740. sed melius Livinejus, ut & ibidem Valens Guellius, interpretantur dormientem, καὶ δόμῳ ut Graecis καὶ δόμῳ pro dormire. jaceo. Ovidio Epist. XIV. 33.

*Famque cibo vinoque graves somnoque jacebant.
positos pro jacentibus idem dixit Epist. IV. 98.*

*Sustinuit positos quaelibet herba duos.
noster Lib. II. El. 7. 5.*

*Possim ego in alterius positam spectare lacerto.
infra El. XI. 14.*

*Molliter in tacito litore compositam.
tentare hic est manu adtractare, seu tactu explorare, an dormiret Cynthia. & jungenda sunt leviter tentare, non leviter positam, nam sequitur,*

*Non tamen ausus eram dominae turbare quietem.
eodem sensu tentare apud Phaedrum Lib. III. Fab. 10. 26.*

*Ad lectum accedit, tentat in tenebris capus.
ubi vid. Patru mei Comment. & ad Petron. cap. 78. pag. 509. ed. ult. sic retentare. Ariadne apud Ovid. Epist. X. 9.*

*Incertum vigilans, a somno languida, movi
Thesca pressuras semisupina manus.
Nullus erat: referoque manus, iterumque retento.*

16. Osculaque admota fumere ad ora manu] locus variis virorum doctorum conjecturis & explicationibus valde agitur. quas singulas recenset & plerisque explodit Broukhuius. videamus Codd. MSS. discrepantes lectiones. sumere & arma in primo Leid. sumere & arma in Leid. altero, Heinsiano, Menteliano, tribus Voss. duobus D'Orville & totidem meis. & sic in primis edd. Reg. Lep. Venetis, Aldin. aliisque. amota fumere & arma in Askewiano. admota manu vera lectio est. in quo verbo aliquid liberius latere notat Patruus meus

Non tamen ausus eram dominæ turbare quietem,
Expertae metuens verbera saevitiae.

Sed

mens ad Ovid. Lib. I. A. A. 605. & hinc plu-
rimi arma obsceno etiam sensu intelligunt de
telo, cujus in re venera usus est. ut Lib. IV.
8. 88. *toto movimus arma toro*. tamquam poeta
in Cynthiam somno sopitam instar tauri rueret
tentasset. quod absurdissimum esse sequentia sa-
tis manifestant. hac etiam mente versum hunc
exposuit Robertus Titius in Libris Locorum
Controversorum apud me ipeditis, cui sic praei-
verat Janus Douca Pater in Schediasm. Succid.
pag. 62. fretus praefertim loco Ovidii Lib. III.
Amor. El. 7. 73.

*Hanc etiam non est mea dignata puella
Molliter admota sollicitare manu.*

& ita Livinejus, Passeratius, Janus Douca Fil.
aliique poetae nostri interpretes, & frena pu-
doris similibus explicationibus plerumque laxans
If. Vossius Observ. ad Catullum pag. 347. hoc
certe modo si verecundi hi poetarum veterum
exegerat suas dormientes amicas, saltem non
prostitutas, adirent, femineae *verbera saevitiae*
meritos pronuntiaret Propertius. pari acumine in-
sulso G. Merula versum Ovidii ex Lib. I. A. A.
702. de Achille,

Fortia nam posita sumserat arma colo,

torst ad obsceniora, merito castigatus a Micyl-
lo. *sumere inermis*, pro *inermia*, non tantum Pal-
merius, sed & Fruterius tentaverat, & J. Dou-
ca P. in libri sui margine. *sumero adempta* Ayr-
mannus. Scaligeri *tarda* vel *certa oscula* irrisset
Gebhardus, neque tamen felicius *oscula* de pro-
tinalfide, & paralis congressus venerat armis,
veluti novam & aliis intentatam explicationem,
venditavit. sensus forte est, tentasse Propertium
Cynthiam dormientem osculo dato expergefacer-
re. ut Lib. II. El. 12. 5.

*Ille meos somno lapsos potefecit ocellos
Ore suo &c.*

sumere carpta conjecerat Heinsius in Epist. ad
Graev. Tom. IV. Syllog. pag. 303. & Lib. II.
Advers. cap. 6. p. 250. *rapta* in notis ad Ovid.
II. Amor. El. 5. 53. ut innuat, se dormientis
Cynthiae collum esse amplexum, & basium ipsi
dedisse. quae certe magis blandiuntur, quam quod
excogitaverat ingenium Barthianum *amota sume-*
re amara, quod recte repudiavit Broukhuius, &

prae ceteris amplexus est, atque in contextu
exhibuit J. Fr. Gronovii restitutionem,

Osculaque admota sumere ad ora manu.

ut intelligamus Propertium dormientis Cynthiae
manum leniter ori suo admovisse, eamque oscu-
latum fuisse, aut manum suam exosculatam retu-
lisse ad os Cynthiae. sic apud Valer. Fl. VIII. 44.

Sic ait, & primis supplex dedit oscula palmis.
vide Patru mei notas ad illud Suetonii Aug. 94.
ejusque osculum delibatum digitis ad os suum re-
tulisse. nisi quis hunc praetulerit sensum, ut in-
dicet, se libasse osculum Cynthiae, (ut apud
Virg. I. Aen. 257. *Oscula libavit natae*) dum ma-
num suam ejus ori ad demulcendum mentum ad-
moveret. ut apud Homer. II. A. v. 361.

Χερί τέ μιν κατέριζεν.

& v. 501.

Δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνδριῶν ἰλῦσα.

Euripides Androm. v. 574.

Χερί δ' ἐκ ἔξισί μοι

Τῆς σῆς λαοείδαι φιλάτης ῥουάδος.

καπνύζειν vel *καταρίζειν* id eleganter vocant
Graeci, desumpta a nutricum blandimentis locu-
tione. ut notat Casaub. ad Theophr. Charact.
pag. 314. haec poetae tenero, non rustico ama-
tori, aut Satyro petulco, melius convenire ar-
bitror. Cynthia certe Propertio sic lascivienti in-
gereret, quod Eunica bubulco apud Theocrit.
Idyll. XX. 5.

Μὴ τὸ γὰρ μιν κύστης τὸ καλὸν εἶμα, μὴδ' ἐν οἰκίῳ.

18. *Expertae metuens verbera saevitiae* jurgia
saevitiae olim edebatur, quod exstat in cod.
Mentel. binis Leid. quatuor Voss. tum codici-
bus Regiis, Colbertinis, & duobus Dorvill. As-
kewiano, & meo utroque. *Ex parte metuens jur-*
gia saevitiae in ed. Venet. 1475. & Reg. Le-
pid. 1481. sed in Veneta 1487. *Experte m. jur-*
gia saevitiae. ut in Aldi, aliisque edd. idque ve-
rum esse notaverat Marklandus, & sua imita-
tione conprobasse videtur D. Heinsius in Mono-
biblo El. VI. ubi de Propertio agens hunc lo-
cum respicit:

*Sive illum molli defixit Cynthia somno
Horrentem notae jurgia saevitiae.*

E 2

ver-

36 SEXI AVRELI PROPERTII

Sed sic intentis haerebam fixus ocellis,
20. Argus ut ignotis cornibus Inachidos.

Et

verbera tamen ex suis eodd. Scaliger & Passeratius, eosque secutus Broukhufius recte praetulerunt. Cynthiae saevitiam expertam & furoris verbera eleganter descripsit Lib. IV. El. VIII. & factum ejus, irae inpotentiam, ac vindictam in Elegia ad Gallum infra El. 5. Lib. III. El. 6. aliisque in locis saepe de verberibus huc refer, quae notavi ad Epigr. vetus de viro a muliere verberato T. I. Anthol. Lat. p. 618. parum enim refert, an de verberibus proprie dictis, ut scutica Omphales tremefactum Herculem describit Deianira apud Ovid. Ep. IX. 81. an de linguae fulminantis convitiis capiamus, quia utraque corpus mentemque percutiunt. & haec conjungit Ovid. It. A. A. 533.

*Nec maledicta puta, nec verbera ferre puellae
Turpe, nec ad teneros oscula ferre pedes.*

verbera linguae ex Horatio notarunt viri docti, & sic convicio verberare Cic. XVI. ad Fam. Ep. 16.

19. *intentis*] inpositis male in Voss. quarto. in testis Canterus, probante Livinejo. perperam. *intentis oculis* similiter apud Cic. pro Flacco cap. 11. *vos oro & obtestor, judices, ut totam causam quam maxime intentis oculis, ut ajunt, acerrime contemplemini.* ubi illa, *ut ajunt*, locutionem fere proverbialem indicant. Juvenalis Sat. VII. 150.

*— sed fidera testes
Intendunt oculos.*

vultum intendere Silio Ital. II. 114.

vultum intendens telumque in virginis ora.

est enim verbum a venatoribus & sagittariis desumptum, ut dicit Donatus ad Terent. Andr. IV. 3. 18. ejus vim optime illustravit Heinsius ad Valer. Fl. Lib. VII. 114. idem Valer. Fl. IV. 351. in eadem hac Jūs fabula:

*Inachidosque vias, pelagusque emensa juvencae
Exsilia: intentisque canis.*

ita intendere aures Ovidio IV. ex P. Ep. 4. 36.

Intendunt aures ad tua verba suas.

eleganter autem Propertius ad rem augendam hic cumulat haerebam, fixus, & intentis ocellis. aliter enim *figere lumina in aliquo*, vel *aliquem*, simpliciter saepe occurrit de eo, qui ad conspec-

tum alterius obstupescit. Ovid. IV. Met. 196.

*— & virgine figis in una,
Quos mundo debes, oculos.*

X. Met. 601.

— vultuque in virgine fixo.

quod vultum intendens in virginis ora Silio Ital. d. I. idem Ovidius Ep. XXI. 113.

Luminaque in gremio, veluti de fixa, tenebam.

XIII. Met. 456.

Inque suo vidit figentem lumina vultu.

IV. Fast. 317.

vultus in imagine divae Fixit.

& haerere ac lumina fixus etiam conjungit Epist. VI. v. 26.

*— ille pudore
Haesit, in opposita lumina fixus humi,
noster infra El. XIX. 5.*

Non adeo leviter nostris puer haesit ocellis.
fixus ocellis, ut apud Albinov. Epic. Drusi v. 92.

Et tenuit vultu lumina fixa tuo.

quod nescio cur suspectum fuerit Marklando ad Stat. V. Sylv. 5. 80.

20. *Argus ut ignotis cornibus Inachidos*] sic constanter omnes eodd. & edd. veteres, uti naris Scaliger. inmotus conjecerat Heinsius. vel *Argus ut Argoae* in notis ad Propert. p. 657. sed *ignotis cornibus* recte Broukhufius exponit, quia Argus, quum a Junone vaccam custodiendam accipiebat, in ea puellam Iō latere ignorabat. vel *ignotae* legi potest, ut video etiam coniecisse Francium & Marklandum. Fabulam late describit Ovidius Epistola Hypermnestrae XIV. v. 85. cui adde Valer. Flacc. Lib. IV. 354. & seqq. idem Lib. I. Amor. 2. 45.

*Dum nimium servat custos Junonius Iō,
Ante suos annos occidit; illa Dea est.*

de Junone Lib. I. Met. 610.

*Conjugis adventum praesenserat, inque nitentem
Inachidos vultus mutaverat ille juvencam:
Bos quoque formosa est.*

Et modo solvebam nostra de fronte corollas,
Ponebamque tuis, Cynthia, temporibus.
Et modo gaudebam lapsos formare capillos,

Nunc

& de Argo eam diligentissime custodiente v. 628.

*Constitit quocumque loco, spectabat ad Id,
Ante oculos Id, quamvis averfus, habebat.*

hinc *Argum stellatum oculis custodem virginis*
Id vocat Nemesian. Cyneg. v. 31. ad exem-
plum Virgilii VII. Aen. 791. & Ἄργον ἀσπίδα τοῖς
πικασμένοι οὐδ' ἀλμυροῖς Moschus Idyll. II. v. 57.
ignota *cornus* optime hic vindicant, quae apud
Nafonem sequuntur v. 641.

— novaque ut conspexit in unda
Cornua, perstrinxit, seque externata refugit.
Naxos ignorant, ignorat & *Inachus* ipse,
Quae sit; at illa patrem sequitur, sequiturque so-
cores.

& hinc versa caput Id apud nostrum Lib. II. El.
21. 19.

Id versa caput primos mugiverat annos.

& Eleg. 24. 7.

*Tu certe Jovis occultis in amoribus Id
Sensisti, multas quid sit inire vias.
Quum te jussit habere puellam cornu Juno,
Es pecoris dura perdere verba sono.*

Conferendum cum hoc loco Propertiano est Pau-
li Silentarii Epigramma in vetulam, colloquium
suum cum puella amata, instar Argi centoculi,
Id custodientis, observantem & inpedientem,
Lib. VII. Antholog. Graec. Ep. 47. p. 594.
ed. Obsop.

Ἰδὲ, φῖν, καὶ τὸ λάλημα τὸ μελίχρον ὃ φέροντες
ἔργον,

Ἐλπίμα τε λαθιδίως φθονοῦσθ' ἄν βλεφάρων.
Ἰσαμβοὶ δ' ἄγχιστα, τίθ' ἵπταται ἔμμα γεραιῶν.
Οἷα πολὺ γάλλων ἐκκόλον Ἰσχυίης.
Ἰσσο καὶ σποσίμω. μάττω δὲ σὸν ἦτορ ἀμύνων.
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψυχῇ ἔμμα τίος ταύσεως.

quod his numeris vertit Musa Grotiana:

*Impedit heu livor dulcis commercia linguae,
Mutaque furtivi verba supercillii.
Nos taciti stantes vultum miramur anilem,
Tam vigil Inachidos vix puto pastor erat.
Sta, speculari tuum mihi cor ede, nam tua certe
In nostras animas lumina non penetrant.*

Aliud autem Epigramma a Paulo Silentario ex
hoc Propertii loco adumbratum esse notat Cel-
D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. III. pag.
433.

21. *Et modo solvebam nostra de fronte corollas]*
solvebam Heinsius. *demere fersa comis* dixit Ovi-
dus Epist. XII. 156. *solvebam* non mutandum.
nam *solvere coronas*, & *lappos formare capillos* est
demere nodos, quibus ligati erant, vide D'Or-
vill. ad Chariton. pag. 349. *coronas* in D'Orv.
secundo.

23. *Et modo gaudebam lapsos formare capillos]*
laxos in Voss. quarto, & quinto Vaticano, ut
conjecerat Livinejus. id est solutos. sed quod recte
inprobavit Broukhufius. *lappos* *comas* similiter
dixit Ovid. III. A. A. 238. *nec lappos saepe re-*
solve comas. ubi *laxas* etiam in codd. MSS. & pri-
ma editione. vide illic Heinsum. Lib. I. A. n. 6.
38. *madidis lapsa corona comis*. *crinem* *jacentem*
vocat Ep. XV. 140. & IV. Fast. 318. *formare*
capillos proprium hac in re verbum est. vide Patru-
mei notas ad Petronium cap. 110. *gaudebam for-*
mare, pro *formabam*, locutio ad genium Propertii
non tantum, sed & aliis usitata. vide Mar-
kland. ad Statii Silvas p. 46. Ceterum *haerebam*,
solvebam, *ponebam*, *gaudebam*, & *dabam*, singu-
lis versibus cumulata, hic ingratior tot syl-
labarum similiter desinentium auribus praebent
sonum. Sed talia nonnumquam alibi Propertio
exciderunt. nec minus Ovidio, ut insigni prae-
ceteris exemplo patet ex illius Epist. XII. v. 15.
seqq.

*Isset anhelatos non praemedicatus in ignes,
Immemor Aesonides, oraque adunca botum.
Semina jecisset, totidem sensisset & hostes,
Ut caderet cultu cultor ab ipse sua.*

Quantum perfidiae tecum, scelerate, perisset.

& eadem Epistola v. 121.

*Complexos utinam Symplegades essissent,
Nostraeque adhaerent ossibus ossa tuis.
Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos!*
Debit ingratis &c.

Quaeque vomit fluctus & seqq.
Nos quoque Trinacriae supposuisset aquae.

vide & Epist. XVI. v. 215. & seqq.

E. 3

24. Nunc

Nunc furtiva cavis poma dabam manibus.

25. Omniaque ingrato largibar munera fomno,
Munera de prono saepe voluta sinu.

Et

24. *Nunc furtiva cavis poma dabam manibus*
Tunc in primo meo codice. *canis poma dabam manibus* corrupte in Leid. sec. Ingeniosi hic iterum sunt nonnulli, qui *poma manibus dare* nequiore sensu interpretantur. Rob. Titius ineditis Locorum Controversorum libris Cap. XVIII. explicat, papillis manus admove, easque contrectare, & ita hunc versum, quem propterea *salacem*, & *practextatum* vocat, intelligebat Durant. Casellius Lib. I. Variar. Lect. c. 20. pag. 49. sic *poma*, *μῆλα*, pro papillis, apud scriptores eroticos non raro occurrunt, ut ex Heliodori & Aristtaeneti locis apud Gebhardum videre licet. notum illud Hieron. Amalthei, venustissimi inter receptiores poetarum, epigramma de Lycoride:

*Fert nitido duo poma sinu formosa Lycoris,
Illa, eadem nitido fert duo fraga sinu.
Sunt mammae duo poma: duo sunt fraga papillae;
Poma nives vincunt, fraga colore rosas.*

sensu magis obsceno exposuerunt Lipsius Lib. III. Antiq. Lect. cap. I. pag. 162. & Salmasius, qui nimia memoriae confidentia hunc versum sic adfert ad Plaut. Pseudol. III. 1. 18.

Et modo suppositis mala dabam manibus.
confundens locum ex Lib. I. El. 15. 36.

Ut tibi suppositis exciderint manibus.
Nescio etiam ex quo codice vel editione Marklandus, hunc versum adferens ad Statii Silvas pag. 141. produxerit,

Et modo furtivis poma dabam manibus.
verbis autem Plauti, si quispiam det, quod manus gravior fiet, nequiores interpretationem similiter ingerunt viri docti (quos inter etiam est Janus Gruterus Lib. XVII. Suspicion. ineditar. cap. 8.) sed quibus merito ad sensum negat Joh. Fr. Gronovius. An igitur sensu obsceno etiam capienda sunt *mala* & *poma* apud nostrum Lib. II. El. 25. 69. & seqq.

*Utque decem possint corrumpere mala puellam,
Missus & inpressis haedus ab uberibus.
Felix, qui vili pomo mercaris amores,
Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.*
ubi respicit ad Virg. Ecl. III. 71.

*Silvestri ex arbore lecta
Aurea mala decem misi, cras altera mittam.*

Non dubito *poma* hic a Propertio corollis addi, ut exprimeret Theocritea Idyll. II. v. 120. seqq.

*Μῆλα μὲν ἐν κόλποισι Διανύσοιο φυλάσσει
Κρατὶ δ' ἔχον Λεύκαν, Ἡρακλῆος ἱερὸν ἱερὸν
Πάντοτε πορφύρεσι περιζέσσειεν ἱλκτάν.*

vel illud Philetæ ante oculos habuit, quod illic Scholiastes servavit:

*Μῆλα φέρει κόλποισι, τὰ οἱ πότε Κόπρις ἱλοῖσα
Δῶρα Διανύσου δῶκεν ἀπὸ κροτάφου.*

de quo poetæ Coi fragmento vide Casaub. Lect. Theocr. cap. 3. & P. Victorium Lib. XXXVII. Lect. cap. 13. & quis nescit *poma* & *mala* inter munera & illecebras amatoriarum passim apud poetarum memorari. vide quae notavi ad Lotich. Lib. V. El. 9. 11. & ad Tom. II. Anthol. Lat. p. 545. *furtiva* autem *poma dabam*, vel pro furtim, clam dabam, dixit, ut *scula furtiva* Lib. III. El. XI. 33. vel furtim ex arbore decerpta. Conferendus est Catulli locus, a Passeratio indicatus, Carm. LXIV. ad Ortalum:

*Ut missum sponsi furtivo munere malum
Procurrit casto virginis e gremio,
Quod miserae oblitae molli sub veste locatum,
Dum adventu matris profilit, excutitur,
Atque illud prono praeceps agitur decursu,
Huic manat tristi conscius ore ruber.*

quo sequentia, *Munera, de prono saepe voluta sinu*, puellae nimirum, optime etiam illustrantur. & sic apud Ovid. V. Met. 399.

*ut summa vestem laniarat ab ora,
Colle&it flores tunicis cecidere remissis.*

non dissimile illud apud Calpurn. Ecl. III. 77.

*Saepe etiam leporem, decepta matre, paventem,
Mifimus in gremium. per me tibi liliâ prima
Contigerant primaeque rosae.*

Ifacus autem Vossius in Observ. ad Catull. p. 253. illic quoque *malum furtivo munere missum* ad obscenam significationem transtulit.

25. *Omnia quae ingrato*] hanc J. Douzæ lectionem.

Et quoties raro duxti suspiria motu,
Obstupui vano credulus auspicio;
Ne qua tibi insolitos portarent visa timores,
30. Neve quis invitam cogeret esse suam.
Donec diversas percurrans Luna fenestras,

Lu-

tionem, Elvinejo etiam probatam, in contextum admisit Broukhuius, ut adhaereat Catullo Carm. LXXV.

Omnia quae ingratae petierunt credita menti.
quia tamen id in nullo codice MS. aut ed. vetusta exstat, in quibus constanter *Omniaque ingrato*, antiquam lectionem loco movendam non existimavi. *ingratum somnum* bene Marklandus exponebat, *munera mea non sentientem*, quia somno oppressa erat Cynthia. quo sensu *ingratum* alibi apud nostrum. infra El. XVII. 4.

Omniaque ingrato litore vota cadunt.
ut in plerisque legitur codd. quod vindicare hoc in loco posset,

Omniaque ingrato largibar munera somno.
licet Scaliger illic *Ominat* reposuerit. sic *ingrato cineri*, id est, non sentienti, nec gratiam relatu-
to, ultima dona missa apud Virg. VI. Aen. 213.

— *Et cineri ingrato suprema ferebant.*
quod imitatus est Auctor Copae v. 35. Tom. I. Anth. Lat. p. 718.

Quid cineri ingrato servas bene olentia fersp.
alio sensu *ingratos somnos* dixit noster Lib. III. El. 8. 25.

Dulciaque ingratos adiuvant convivia somnos.
ubi pro interpestivis ponuntur, ut recte Broukhuius.

27. *raro duxti suspiria motu*] duxit pertinaciter in plerisque codd. primo Leid. binis D'orvill. & totidem meis, Regiis, Colbertinis, Mentel. Heiniano, Borrich. Neapol. & Askewiano. in Groningano tamen, secundo Leid. primisque edd. recte *duxti*. sequitur enim,

Ne qua tibi insolitos &c.
ubi male sibi in tertio Voss. & sec. meo cod. *duxti* pro *duxisti*, ut infra v. 37. *consumpsi*. sic *perduxti*, *praecepsi*, *transi*, *percepisti*, *exstinxi*, & in infinitivis *sumse*, *consumse*, pro *sumsisse*.

se, consumpsisse, dixi, scripse, pro *dixisse, scripsisse*. & sim. de quo syncopes usu vide Scriver. ad Martial. Lib. III. Ep. 22. Carrionem Lib. I. Antiq. Lect. cap. XI. Heins. ad Virg. IV. Aen. 682. & Tollium ad Ausonii Lud. Sapient. pag. 270. *raro* autem *motu suspiria ducere* exponit Passeratius, lenta suspiria, non turbida aut singultu atque anhelitu concitata, ducere, ut in molli & placida quiete: quod a mente auctoris alienissimum arbitror, praesertim quum addat, se sollicitum fuisse, ne aliqua visa Cynthia timore insolito agitent, aut magica forsan arte quis invitam ad suos amores traheret. an *rarum motum* dixit, ut *raras voces*, gemitibus interruptas, Virg. III. Aen. 314. ubi Servius notat, *qui nimium morrent, singultibus ore etiam aperto verba reddere non possunt*. Sed hoc loquentibus potius quam dormientibus convenit. vel pro insolito, non vulgari, posuit. si vero pro nullo fere motu capiamus, quae communior vocis *rari* significatio, a sensu huius loci alienum est, quia, id placidam dormientis tranquillitatem, nulla corporis agitatione commotam, indicat. Itaque forsitan scripserit Propertius,

Et quoties vario duxti suspiria motu.
id est, corpore inter anhelitus & suspiria varie concusso itaque, ut in turbidis sit somniis, seu quum *timidam dementia somnia terrent*, ut dicit Lib. III. 6. 15. Possis etiam *rapido motu* cum Cel. Ruhnkenio.

29. *Ne qua tibi insolitos portarent visa timores*] sibi Voss. tert. & meus secundus. *insolidos* in D'orvill. altero. de verbo *portare*, quod in somniis, graviora mala portendentibus, efficax est, vide hic Passerat. & notas Patru ad Petron. cap. 124.

30. *invitam*] *inventam* male in Leid. sec. codd. Regg. Excerptis Modii, ed. Venet. 1475. & Reg. Lep. *cogerit* in altero meo cod.

31. *Donec diversas percurrans Luna fenestras*] sic in omnibus legitur codd. & edd. vetustis. *divisas* ex conjectura reponebat Scaliger, & *fissas* interpretabatur. bipatentes, seu bifores intelli-

Luna moraturis sedula luminibus,
Compositos levibus radiis patefecit ocellos.

Sic

gebat J. Doufa ad libri sui marginem. Sed recte Broukhufius, *diversas* viridicavit, & exposuit fenestras ex adverso oppositas lectulo Cynthiae, cujus oculos ferientibus Lunae radiis expergefacta est, seu *adversas*, ut est in cod. Borrichiano. eo sensu passim *diversum litus*, *diversa ripa*, & sim. pro oppositis occurrunt, & eadem variatione saepe in *divisa* abierunt. vide Patruī mei notas ad Lucan. III. 273. & ad Seren. Sammon. cap. 2. v. 30. & Bentlej. ad Manil. IV. 674. est autem hoc in loco imitatio Virgiliana Lib. III. Aen. 152.

multo manifesti lumine, qua se
Plena per infertas fundebat Luna fenestras.

& haec Propertiana conferenda sunt cum Epigrammate Anthologiae Graecae Lib. IV. Tit. XI. p. 462. ed. Obsop. in quo, ut Luna Cynthia, adstante poeta suo, dormientem hic e somno excitasse, ita etiam Sol per fenestras intrasse, & lumina sua inferuisse fingitur tabulae, quae Martem & Venerem jacentes referebat:

Ἄριστ' ὅτι Παρίων ὁ ζωγράφος ἐς μέσων οἴκων
Ἀμφιπεριπλήγῃ γύγνασθαι ἀφοτίμους.
Ἐκ θυρίδος δὲ μόλις φαίνονται, πολὺν ἀμφῶν αἴγλην,
Ἐστὶ ἀμοχανῶν ἀφοτίμους σκοπίων.
Ἥλιος ὁ βαρύμηνις ἴως τίτος; ἔδ' ἐπὶ κερῶ
Ἥβην ἀψύχῃ τὴν χόλον ἐξέλασται.

quae sic vertit H. Grotius,

Ecce domo media per amoris vincula ligati
Pictoris Mayors & Venus arte jacent.
Omnia qui illustrat, Sol forte patente fenestra
Haec videt, atque animo non patiente videt.
Quo Sol usque graves temet durabis in iras,
In ceras etiam qui tua tela jasis?

unde egregie confirmatur emendatio, qua in Carmine Repositani de Concubitu Martis & Veneris v. 135. Tom. I. Anth. Lat. p. 48. legendum conieci,

pro conscia facti
Invida lux! Veneris qui nunc produntur amores
Lumine, Phoebe, tuo? capti stant indice tanto
Mars, Amor, & Paphie, ramisque inserta tremiscunt
Lumina, nec possunt crimen, te teste, negare.
non ut in Schedis Salmasi & Divionensi ex qui-

bus edidi, legebatur, *capti stant judice tanto, & ramisque incerta.* vid. ad Anth. Lat. T. II. pag. 707, sequente versu *moraturis luminibus* recte Livinejus exponit, quae morari & resistere debebant, probante Patruo meo ad Petron. cap. 119. p. 559. ubi similia adfert exempla.

33. *Compositos levibus radiis patefecit ocellos* Compositis in prim. & sec. Voss. & altero meo cod. in cujus margine *compositos. ocellos compositos* vocat sopore clausos. ut *compositi lecto* dicuntur ad somnum captandum. Lib. III. Epigr. vet. Lat. Ep. 205.

Lecto compositus vix prima silentia noctis
Carpebam, & somno lumina victa dabam.
Cum me saevus Amor pressum sursumque capillis
Excitat, & lacerum pervigilare jubet.

de cubantibus infra El. XI. 14.

Quam vacat alterius blandos audire susurros
Molliter in tacito litore compositam.

labentes oculos vocat infra El. X. 7.

Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos.
sic lapsos patefecit ocellos Lib. II. El. 12. 5. de Cynthia Propertium excitante:

Illa meos somno lapsos patefecit ocellos
Ore suo, & dixit, ficcine, leute, jaces?

ut autem Luna, radiis suis ora oculosque Cynthiae percuciens, somnum ei interpellat, ita apud Statium, cujus locum oportune adtulit Gebhardus, Lib. X. Theb. 114. de Iride:

— *Zonis lucentibus ista*
Evigilat domus. ipse autem nec lampade clara,
Nec sonitu, nec voce deae percussus, (sic MSS.)
eadem

More jacet, donec radios Thaumantias omnes
Impulit, inque oculos penitus descendit inertes.

ubi legendum radio *Thaumantias omni* *Impulit*, nam omnis in codd. MSS. & sic video coniecisse Heinsium. recte vero Broukhufius ad suum auctorem redire iussit duos istos versus adulterinos & Propertio indignos, quos Latinus Latinus hic desiderari scripserat. In notulis nempe, seu variantibus potius lectionibus ad Propertium, quae habentur in Ejus Oper. P. II. pag. 57. & seqq.

34. Sic

Sic ait, in molli fixa toro cubitum

35. Tandem te nostro referens injuria lecto

Alterius clausis expulit e foribus?

Namque ubi longa meae consumpsisti tempora noctis,

Lan-

34. Sic ait, in molli fixa toro cubitum] Tunc ait in primo Vatic. & cod. MS. Passeratii. Hic liber Mureti. Hinc vel Vix ait Heinsius, qui probabat Guyeti conjecturam Sic ait, quod Oudendorpio etiam placebat. An, Haec ait? sed vulgatam plerique codices & edd. primae agnoscunt. vide & H. Cannegiet. ad Avien. pag. 39. in molli nixa toro Passerat. & Heinf. in notis post Advers. pag. 658. & ad Ovid. VII. Met. 343. ut supra v. 8.

non certis nixa caput manibus.

& sic Graev. Epist. ad Heinf. p. 195. Tom. IV. Sylloges. Virgilius IV. Aen. 690.

Ter sese adtollens. cubitoque innixa levavit.

vel adnixa. ut praefert Heinsius, quem vide. sed innixa probasse videtur Janus Secundus, ut colligi potest ex ejus imitatione Lib. II. El. 9. 21.

cubitoque innixa supino
Erigitur, nostrum labitur inque sinum.

Apulejus Lib. II. Met. pag. 34. ed Pric. effultus in cubitum, suberectusque in torum, porrigit dexteram, & ad instar oratorum conformat articulum. & seqq. & Lib. X. p. 223. accumbere suffixo cubito, perdocuit, quodque esset mirabile, verbis nutum commodare. ubi de hoc cubantium, sed loqui incipientium habitu vide Pricaeum pag. 110. & 111. qui tamen in hoc Propertii loco fulta adfert. cubito subnixa in Ciri v. 347.

36. Alterius clausis expulit e foribus] reppulit ex vet. cod. Scaliger, ut in ed. Doufarum, probante Heinsio, qui legebat reppulit a foribus. In Voss. quarto & Askewiano etiam a foribus. quod requirere videtur clausis. expulit in codd. Regg. altero Colbertino, ceterisque. forte hoc imitatus fuit Auctor Epigrammatis antiqui Lib. III. Anth. Lat. Ep. 168. p. 612.

Sed praetensa catus derisit retia quidam,
Teque tuis miserum depulit e laribus.

praecedente versu injuria videtur intelligenda, quam Cynthia fecerat Propertius, quod alterius amore lassus, nunc se lecto ejus referret, non autem de injuria, quam ille alterius a foribus

depulsus acceperat, ut Passeratius. sic Lib. IV. 4. 8.

Quum fieret nostro toties injuria lecto,
Quae solum tacitis cognita sit foribus.

Lib. III. El. 6. 19.

Non est certa fides, quam non injuria versat.

37. Namque ubi longa meae consumpsisti tempora noctis] Namque ubi longa meae sumpsisti in primo D'orv. & sumpsisti a man. sec. in secundo ejusdem,

Namque ibi longa meae consumpsisti.

consumpsisti etiam in binis Regiis, altero Colbertino, duobus Leid. quarto Vossiano, Menteliano, & in prima Veneta ed. & Reg. Lep. consumpsisti in altero Regio. Jamque ubi l. m. consumpsisti in Borrichiano. Jamque conjecerat etiam Heinsius. forte legendum,

Nempe ibi longa meae consumpsisti tempora noctis.

id est alterius amicae toro dedisti gaudia meae, seu mihi promissae & debitae, noctis, nunc languidus & alio lassus amore venis. ut Ovid. III. Am. El. 8. 80. hinc sequentem versum sine ulla distinctione scribe,

Languidus exactis hei mihi fideribus.

mihi languidus & iners exacta jam nocte redis ab externo amore & concubitu exhaustus. vel hic mihi lege, ut opponatur τῷ Nempe ibi. ut conjeci. sic ibi & hic eodem modo opposita erunt, ut hic, & alio loco, apud Ovid. III. Am. 2. v. ult.

Risit, & argutis quiddam promisit ocellis.

Hoc satis hic; alio cetera redde loco.

Nempe, praecedente exprobratione, ut hoc in loco, inservit stomacho vel irrisioni indignabundae, & alibi quoque cum namque confusum fuit. vide notam Patru mei ad Ovid. II. Met. 474. noster quoque elegantissime hac vocula uti solet instar responsionis, adfirmantis ea quae praecefferant. Lib. IV. El. I. 88.

Non posse ad patrios sua pila referre penates.

Nempe meam firmant nunc duo busta fidem.

F

&

Languidus exactis, hei mihi, fideribus.
O utinam tales producas, inprobe, noctes,
40. Me miseram quales semper habere jubes.

Nam

& El. V. 42.

*Nec te Medea delectent probra sequacis:
Nempe tulit fastus ausa rogare prior.*

Lib. IV. El. XI. 4.

*Te licet orantem furvae Deus audiat aulæ;
Nempe tuas lacrimas litora surda bibent.*

& sic saepe apud Ciceronem. ut in Orat. pro Cluentio cap. 22. condemnastis Scamandrum: quo crimine? nempe quod Avitum per servum medici veneno necare voluisset. pro Ligario cap. 3. pag. 178. Apud quem igitur hæc dico? nempe apud eum, qui cum hoc sciret, tamen me, antequam vidit, Reipubl. reddidit. & pag. 181. quis putat esse crimen, fuisse in Africa Ligarium? nempe is, qui & ipse in eadem Africa esse voluit. & cap. 8. p. 214. acceptae injuriae querelam ad quem detulisti? nempe ad eum, cujus auctoritatem secuti in societatem belli veneratis. meae noctis est mihi debita, ut mea limina, quibus ego admittor, infra El. V. 13.

*Ah mea contentus quoties ad limina cures.
mea oscula Ovidio Lib. I. Am. El. 4. 40.*

*Oscula si dederis, fiam manifestus amator,
Et dicam, mea sunt, injiciamque manum.*
notum illud Virgilii Ecl. IX. 4.

haec mea sunt, veteres migrate coloni.
male autem in nonnullis codicibus consumsi vel sumfisti. adhaeret Virgilio Lib. II. Aen. 795.

— socios consumpta nocte reviso.
quod cum hoc Propertiano confert Germanus Valens Guellius. & Heinsius cum illo Nafonis Lib. II. Am. El. 10. 27.

*Saepe ego lascivæ consumo tempore noctis
Utilis & forti corpore mane fui.*

39. O utinam tales producas, inprobe, noctes] perducas in duobus Leidenfibus, quatuor Voss, utroque meo codice, Menteliano, Borrichiano, Groningano, Askewiano, primis edd. & in Doufarum Raphelengiana; idque praeferunt Livinejus & Passeratius. per duras Excerpta Scalig. Vaticana, & Heinfil codex. unde perdures conjecerat Patruus meus. quod suam quoque habet elegantiam. verbo *perdurare* utitur Ovid. in Medic. Fac. V. 49.

Sufficit, & longum probitas perdurat in aevum.

ut autem hic *perdurare noctem*, sic *durare laborem*, pro *sustinere*, *durare vias*, *durare aequor*, & sim. quam locutionem probam esse ostendit Bentlej. ad Horat. I. od. 14. 7. *durare per aestus* apud Statium Lib. V. Sylv. I. 129.

*— tecum omnes animo durare per aestus,
Et, si castra darent, vellet gestare pharetras.*

ut legit Marklandus, quem vide p. 248. & *durare* ac *firmare animum* optime illustrat idem Bentlej. ad Horat. Lib. III. od. 24. 54. Ovid. II. A. A. 119.

*Jam molire animum, qui duret, & adstrue for-
mae.*

ubi *durare* de animo. ut in Elegia ad Liviam v. 198.

Duravitque animum, destituitque preces.

ubi vid. Lindenbrog. *obdurare*. Catullo Carm. VIII.

*Sed obstinata mente perfer, obdura:
Vale puella, jam Catullus obdurat.*

unde Ovidius III. Am. XI. 7.

Perfer & obdura, dolor hic tibi proderit olim.

Sed producas, ut Heinsum secutus edidit & variis veterum locis firmavit Broukhufius, rectum est. Horatius Lib. III. od. XI. 23.

Vivaeque producent lucernae.

quod *proferre vigiles lucernas* vocat Lib. III. ode 8. 15.

*— & vigiles lucernas
Profer in lucem.*

non *Perfer*. ut male in aliis. *vitam producere* pro extendere, Virgilio II. Aen. 637. Cic. in Somn. Scip. cap. I. *Sermonem in multam noctem productum*. Livius Lib. XXXIII. 48. 7. *Convivium multo vino in serum noctis productum*. & hæc verba ubique fere permutantur. vid. Heinfil. ad Virg. Ecl. I. v. 72. & ad Vellej. Pat. II. 128. prope fin. *ducere noctem* infra El. XI. 5.

Nostri cura subit memores alii ducere noctes.

ubi *traducere* Passeratius. El. XII. 13.

Nunc primum longas solus producere noctes.

ut

Nam modo purpureo fallebam flamine somnum,
 Rursus & Orpheae carmine fessa lyrae.
 Interdum graviter mecum deserta querebar
 Externo longas saepe in amore moras:

45. Dum

ut illic legit Heinſius, pro *cognoscere noctes*. quod hoc etiam in loco *perducas* vindicare posset. Lib. IV. El. 6. 85.

Sic noctem patera, sic ducam carmine.

41. Nam modo purpureo fallebam flamine somnum] Jam modo in primo meo codice. *purpureum* in Groningano. locum hunc imitatus est Ovidius Epist. I. 9.

*Nec mihi, quaerenti spatiosam fallere noctem,
 Lassarēt viduas pendula tela manus.*

& Epist. XIX. 37.

*Tortaue versato ducentes flamina fuso
 Feminea tardas fallimus arte moras.*

de elegantia verbi *fallere* hac in re vide Cortii notas ad Plinium Lib. V. Epist. 6. pag. 341. seq. versu male Guyetus, *Rursus eram Orpheae* &c. quod a nullo codice probatur, & per se subintelligitur.

43. Interea mecum graviter deserta querebar] Interdum graviter mecum in quatuor Voss. duobus Leid. totidem Dorvill. & meis, ut & Martelliano, & Excerptis Scalig. quod in contextum reduxi. Interdum hic minime mutandum etiam censebat Cel. Hemsterhusius, quia optime procedunt, nam modo, rursus, & interdum. sic Lib. II. El. 12. 3.

*Nam modo nudatis mecum est luctata papillis,
 Interdum tunica duxit aperta moram.*

Idque firmabat ex Auctore Moreti v. 28.

Interdum fessat succedit &c.

modo carmina cantat.

Interdum clamat Scybaleu.

ut legendum putabat. & quia Broukhusius fluctuabat, quem sensum haberet Interdum, mox sequente saepe, ideoque interea edidit, notaverat Hemsterh. moras saepe longas jungenda, & hunc sensum esse, Interdum ego, tela lyraque sepositis, quae animum aegrum recreare non poterant, querebar moras tuas saepe longas in externo amore. Responderi etiam poterat, interdum saepe pro interim & interea poni. ut docuit Davisius ad Jul. Caes. Lib. I. de Bel. Gall. c. 14. & Dra-

kenb. ad Silium Ital. Lib. VI. 30. forte Broukhusium offendit modo & interdum semel positum, cum ceteroquin alterutra vox repetatur. sed ita etiam apud Petron. cap. 113. modo implebat osculis pectus, interdum concinnabat spoliatum crinibus vultum. ubi in cod. Leid. modo concinnabat, voce repetita. sed quod illic codicis illius auctoritate non tamen substituendum hic Propertii locus docet. Interdum leviter mecum in Borrich. Neapol. & Askewiano. leviter etiam in cod. quem Antonius Perrejus contulit, Excerptis Modii, Regis & Colbertinis, prima Venet. & Reg. Lep. & sic Ayrmannus. ut jam ediderat Muretus. Hoc sensu leviter queri erit submissa & quasi suppressa voce increpare. de quo vide notas ad Ovid. Epist. III. 80. sed graviter Cynthiae in iram pronae melius convenit. loquebar in primo Voss. secundo Dorvill. & altero meo cod.

44. Externo longas saepe in amore moras] recte Livineji hesternum inprobat Broukh & externum amorem exponit, quem foris exercuerat Propertius. Ovid. Epist. V. 102.

— externe laesus amore dolet.

& Epist. XVII. 96.

*Altera vel potius felix sine crimine fiat,
 Quam cadat externo noster amore pudor.*

infra El. XI. 6.

Ecquis in externo restat amore locus.

ut legit Passeratius, probante Heinſio. extremo fit vulgatis. Tibullus Lib. I. El. 10. 57.

Semper sint externa tuo vestigia lecto.

ubi vide Broukhus. qui iure illud vindicat pro hesterna, quod aliis placebat. & passim hae voces in MSS. confunduntur. infra El. XV. 5.

Et potes hesternos manibus componere crines.

ubi externos in plurimis codicibus. sed hesternos illo in loco recte praetulit Broukhusius. eadem lectionis varietas est Lib. II. El. 25. 59. Lib. III. El. 6. 1. apud Virg. VIII. Aen. 513. Ovid. I. Trist. 3. 44. ubi vide eruditorum notas, & Markland. ad Statium Lib. I. Sylv. 2. 100. pro saepe

45. Dum me jucundis lapsam sopor inpulit alis.
Illa fuit lacrimis ultima cura meis.

ELEG.

pe in Voss. tertio *semper. esse in amore* in ejusdem quarto cod. & Askewiano. *saevae* Heinf. in notis ad Propert. p. 658. pro *moras* in Excerpt. Mod. & Groningano *vias*. Ceterum ex hoc Propertii loco elegantem similis querelae colorem deduxit Janus Secundus Eleg. 7. in rivalem suum,

*Julia, tam lentas producat frigida noctes
Optabis nostras in tua colla manus.*

*Julia: non veniam. veniet, querulumque subibit,
Ille peregrino lassus amore, torum.*

quem cum Tibullianis versibus Lib. I. El. X. 55. etiam contulit Broukhufius.

45. *Dum me jucundis lapsam sopor inpulit alis*
Tum me in primo meo cod. *Quum* Guyetus. pro *lapsam* maluit nonnulli *lassam*. ut paullo ante v. 42.

Orpheae carmine fessa byras.

Idque placuit Lipsio Lib. IV. Antiq. Lect. c. XI. Lat. Latinio in Variant. ad Propert. P. II. Operum p. 58. & aliis. sed *lapsam* recte probavit Broukhuf. & Heynius in notis ad Tibull. pag. 311. infra El. X. 7.

Quamvis labentes premeres mihi somnus ocellos.

sopor inpulit horis in marg. Excerpt. Scalig. *intulit alis* in Menteliano, & primo Vossiano. de Somni alis, quibus soporem conciliat, vide quae ad hunc locum Passeratius, & Broukhufius ad Tibull. Lib. II. El. I. v. 89. contulerunt. & recte eruditi Callimachi Interpretes hoc comparant cum illius Hymno in Del. v. 234. ubi somnus Iridi *ἰναιπιδεν* *πρὸς* dicitur. *inpulit* tamen hic mihi nonnihil suspectum, & quia *intulit* est in quibusdam MSS. elegantius videtur,

Dum me jucundis lapsam sopor induit alis.
quod amplecti Ovidio est Lib. VIII. Met. 818.

— *altoque sopore solutum*

(*Noctis erat tempus*) *geminis amplectitur alis.*
non *ulnis*, ut in aliis est. hinc ipse Somnus *fus* eis circumlatus alis Tibullo dicitur d. I. Lib. II. El. I. v. 89. & hominem *fusco amictu velare* Lib. III. El. 4. 55.

Et quum te fusco Somnus velavit amictu.
ubi vide Heynii notas. Statius Lib. V. Sylv. 4. 16. ad Somnum:

— *nec te totas infundere pennas
Luminibus compello meis.*

hinc apud Silium Ital. Lib. X. 346. forte corrigendum, ubi Juno ad Somnum:

— *nec posco ut mollibus alis
Des vinctum mihi, Somne, Jovem.*

pro *vinctum*.

46. *Illa fuit lacrimis ultima cura meis* *ultima* meta edidit Broukhufius, Heinsii conjecturam contextui inferens, qui non tantum in notis ad Ovidium ita emendavit, sed etiam Lib. II. Advers. cap. 6. p. 249. & ad Propert. p. 658. idque probatum fuit D'Orvillio ad Chariton, pag. 188. & firmatur a solo Vossiano quarto. falsum id longe melius Scaligerano *ultima creta*. Sed quia omnes fere codices, nempe Vossiani, duo D'orvilliani, totidem mei, secundus Lelidensis, (cui adstipulantur primus ejusdem Bibliothecae, & Mentelianus, in quibus *cura*) Borrich. Groning. & primae editiones lectionem antea vulgatam *ultima cura* unanimi consensu comprobant, hoc revocandum censui, idque Cel. Hemsterhusio etiam praeferebatur & Ayrmanno. *cura* hic pro euratione & medicina aegritudinis dicitur, ut recte etiam libri sui margini adscripserat Doussa P. qua oppressa Cynthia, tandem in somnum, veluti ultimum lacrimis & dolori remedium, incidit. sic *cura* eodem sensu intelligenda Lib. II. El. 19. 37.

Unica nota meo pulcherrima cura dolori.

infra El. X. 17.

Et possum alterius curas sanare recentes,

Nec levis in verbis est medicina meis.

quamquam illic *curae* de sollicitudine dicantur. male in cod. Scalig. *poemas*. Seneca Lib. VI. de Benef. cap. 16. de medico: *ego illi potissima cura fui*. ubi *curatio* in cod. Amstelae. ut in suis MSS. etiam legi testatur Lipsius, & mutatum noluit. sed *curatio* e glossa venit. *cura* proprium medicis verbum est. Horatius Lib. II. Epist. 2. 136.

— *curisque refectus*

Expulit ellebero morbum, bilemque meraco,

Et redit ad sese.

Macrobius Lib. VII. Saturn. cap. 4. considerat nullum unquam fuisse medicorum circa curas aegrescentium tam audacis negligentiae, ut febrienti varium & non simplicem cibum daret. vide Barth. ad Gratii Cynege. v. 366. & Keuchen. ad Seren. Samm. cap. 33. Lennepius vero in notis ad

ELEG. IV.

Quid mihi tam multas laudando, Basse, puellas
 Mutatum domina cogis abire mea?
 Quid me non pateris, vitae quodcumque sequetur,
 Hoc magis adsueto ducere servitio?
 5. Tu licet Antiopae formam Nyctæidos, & tu
 Spartanam referas laudibus Hermionen,
 Et quascumque tulit formosi temporis aetas,
 Cynthia non illas nomen habere sinet.

Ne

ad Coluthum Lib. II. cap. XI. tentabat,

Ille (sopor) fuit lacrimis ultima vota meis:
 inductus alio Propertii loco Eleg. VI. huj. libri
 v. 24.

*Et tibi non unquam nostras puer iste labores
 Adferat, & lacrimis ultima vota meis.*

sed ubi longe diversa sermonis structura est, &
ultima vota illic reguntur a verbo *Adferat*. hic
 vero *Ille*, somnus nempe, *fuit ultima vota la-*
crimis meis, durissima sine exemplo est adpositio.
 saltem conjecisset,

Ille tulit lacrimis ultima vota meis.

sed minime opus est. ceterum huic Propertii lo-
 co simile est illud apud Heliodorum Lib. II. cap.
 2. in fin. pag. 37. ed. Commel. καὶ ἔδ' αὖ ἰλκῶν
 σπινῶντες, εἰ μὴ τις ὕπνιος ἰκταρὸς ὅφ' ἠδ' αὖτ' αὖ
 γόων ἴκταρος τῶν δακρυῶν. quae video etiam ad
 hunc locum prolata esse a J. Doussa Fil. qui emen-
 dat. ἴκταρος καὶ vel τῶν τε δακρυῶν.

ELEG. IV. AD BASSVM inscribunt plerique
 Codices, celebrem ejus aetatis jamborum scripto-
 rem, Nasoni quoque familiarem, quem Vossius,
 Gyraldum secutus, in libro de Poëtis Lat. pag.
 35. male *Rasum* vocat. ut recte notarunt vi-
 ri docti. vide Heiniorum & Patru mei notas ad
 Ovid. IV. Trist. 10. 47. primo versu *Quid me*,
 in nonnullis codd. ut cum *cogis mutatum* jungatur.
 & pro *laudando* in cod. Askew. *numerando*.

4. *adsueto ducere servitio* nescio cur Brouk-
 husius *vivere* ediderit, & veterem repudiaverit
 sectionem *ducere*, quae a quatuor codd. Vossianis,
 uno Leidensi, Menteliano, Heiniano, secundo

& quinto Vaticano, Askewiano, duobus D'or-
 villianis, mesque agnoscitur, licet *vitam vivere*,
servire servitutem, & similia, recte dicantur, an
 autem *vitae quod restat, vivere*, dubito: certe
ducere hic praefert etiam Heinsius in notis post
 Advers. pag. 658. & *vivere* ac *ducere aetatem*,
 passim inter se commutantur. vide Patru mei
 notas ad Lucan. VIII. 479.

5. *Tu licet Antiopae &c.* in plurimis libris
 manu exaratis & vetustis editionibus antea lege-
 batur,

*Tu licet Antiopae formam Nyctæidos, et tu
 Spartanæ referas laudibus Hermionæ.*

sed merito offendeat Broukhufii aures sonus du-
 rior *Antiopae & Spartanæ Hermionæ*. *Antiopæ*
 in meo cod. sec. id est *Antiope*, ut in altero
 D'orvill: *Hermionæ* in Heiniano & primo meo
 MS. pro *Hermionæ*. ut in aliis. & sic Lat. Lati-
 nius. alterutrum admitti, & servato eorundem
 casuum tenore legi posset.

*Tu licet Antiope formam Nyctæidos, & tu
 Spartanæ referas laudibus Hermiones.*

reperita in altero versu voce *formam*. Antiope
 fabulam & illius ac Jovis amores pluribus des-
 cribit noster Lib. III. El. XIII. ubi vide. *Her-*
mione est Menelæi & Helenæ filia, eadem, cu-
 jus apud Ovidium exstat Epist. VIII. ad Oresten.
 recte Broukhufius observat *Spartanæ* vocari
 Hermionen, epitheto nimine otioso, quia Spar-
 ta, seu Lacedaemon, inter Graeciae civitates
 καλλίστην dicta. de quo vid. Casaub. ad Athe-
 naeum Lib. XIII. cap. 2.

8. *nomen habere sinet* sinat hi quatuor Vof-
 f

F 3

fia-

Ne dum, si levibus fuerit collata figuris,

10. Inferior duro iudice turpis eat.

Haec sed forma mei pars est extrema furoris.

Sunt maiora, quibus, Basse, perire juvat.

In-

flans, primo Leid. duobus D'orvill. & altero meo Cod. finit in primo Leid. ed. Reg. Lep. & prima Venet. finet in Heiniano, & Excerpt. Modii.

9. *Ne dum, si levibus fuerit collata figuris*] Necdum communi errore in Voss. quarto, & secundo D'orvill. ut passim male scribitur in codd. vetustis. vide infra El. IX. 32. elegans voculae *Nedum* usus apud veteres, pro tantum abest, ut si &c. & semper negat, ac postponitur plerumque. vide Manut. ad Cic. VII. ad Fam. Ep. 28. p. 357. vel pro non modo, seu non modo non. vide eundem Manut. ad Lib. I. ad F. Ep. 9. p. 67. 68. & ad Lib. IV. Ep. 13. & adde Malaspinam ad Lib. X. ad Att. Ep. 16. p. 196. non semper tamen negare, adversus Manutium ostendit Cel. Drakenb. ad Livium Lib. X. cap. 32. §. 4. sed & simplici *ne* utuntur pro *nedum*. de quo vid. Andr. Schott. III. Observ. cap. 26. & Gronov. ad Livium Lib. III. c. 32. *leves figuras* N. Heinsius de umbris intelligendas coniecerat, Antiope nempe, Hermione, & quascunque formosi temporis aetas olim tulit. sive ut Lib. II. El. 21. 31. de Cythia dicit,

*Et tibi Maonias inter Heroldas omnes
Primus erit, nulla non tribuente, locus.*

sic *leves populi*. Ovidio Lib. X. Met. 14.

Perque leves populos, simulacraque funta sepul-
cris,

Persephonen adiit.

quas *tenuis umbras* vocat Virg. IV. G. 472.

Umbrae ibant tenues, simulacraque luce carentum.

Id si admittatur, *duro iudice turpis eat*, capiendum erit de Aeaco, tamquam formarum apud inferos iudice, quem Cynthiae prae ceteris palmam pulchritudinis daturum augeretur. simili fere modo, ut Cornelia ad hunc iudicem de virtute atque integritate sua provocat Lib. IV. El. XI. 19.

*Aut si quis posita iudex sedet Aeacus urna,
In mea sortita vindicet ossa pilae.*

& v. 47. & seqq.

*Mi natura dedit leges a sanguine ductas,
Nec possum melior iudicis esse metu.
Quaelibet austeras de me ferat urna tabellas,
Turpior ad sensu non erit ulla meo.*

sed malim *leves figuras* exponere vulgares, quotidianas. ut Donatus ad Terent. Eunuch. II. 3. 6. explicat *quotidianarum, levium, & usatarum*. & Horatius Lib. I. od. 25. 10.

Flebis in solo levis angipertu.

Id est nullo jam loco habita. sic *anima levis* Senecae Herc. Fur. v. 1308 *leves & ignobiles accusatores*, pro vilioribus, apud Tacit. IV. Ann. c. 36. fin. vide hic Passeratium. *collata*, Propertio hac in re amata vox est. infra Eleg. V. v. 7,

Non est illa vagis similis collata puellis.

Lib. II. El. 21. 11.

Num sibi collatam doluit Venus.

Lib. IV. El. XI. 85.

— *collata priori*
Vertet in offensas libera verba suas.

Ovidius II. Am. 17. 13.

*Non tibi si facies nimium dat in omnia regit:
(O facies oculos nata tenere meos!)*

*Collatum idcirco tibi me contemnere debes;
Aptari magnis inferiora licet.*

Rem. Am. 709.

*Vos quoque formosis vestras conferte puellas,
Incipiet dominae quemque pudere suae.*

*Utraque formosae Paridi potuere videri,
Sed sibi collatam vicit utramque Venus.*

Auctor Elegiae in Anthol. Lat. Tom. I. editae v. 50. pag. 693.

Si quae contulerit se tibi, vilis erit.

11. *Haec sed forma mei pars est extrema furoris,
Sunt maiora &c.]*

Haec forma, omisso *sed*, in cod. Mentel. & primo Leidensi. par in Voss. *pars extrema furoris*, deficiente *est*, Leid. sec. pro *extrema* Heinsius malebat *postrema*. sed vulgatam defendit Sciop-

Ingenuus color, & multis decus artibus, & quae
Gaudia sub tacita ducere veste libet.

15. Quo

Scioppius Lib. I. Verisim. cap. 18. *part. extrema furoris* pro minima, seu quae minus me tangit, exponit Passeratius, & adfert illud Terentii Eunucli. IV. Sc. 2. v. 12. quod hinc lucem accipit, *certe extrema linea amare haud nihil est*, ubi *extrema linea*, ut hoc loco *extrema pars*, hoc est, forma Cynthiae, quantumvis venusta, minimum est, quod me cogit eam amare, sed *maiores sunt*, quibus me amore perire juvat. nempe,

Ingenuus color, & multis decus artibus, &c.

& illud Terentii locum advocat Broukhufius, eo quod illustrat illud nostri infra El. XI. v. 6.

Ecquis in extremo restat amore locus.

ubi externo Passeratius. quamvis longe aliam ejus explicationem, & certe meliorem, dederit Heinsius ad Ovid. III. Amor. El. 2. 19. *perire* autem hic non significat *morì*. ut Gallicani Interpretes exposuerunt, recte ob id castigati a Broukhufio, qui verbi hujus usum pro amore contabescere, egregie illustravit: cui addè Patruj mei notas ad Quintilian. Declam. XVI. 8. id ipsum est nostro infra El. X. v. 5.

*Quum te complexa morientem, Galle, puella
Vidimus in longas ducere verba moras.*

quod de morte proprie dicta interpretari, absurdum esset. sic *perire aliqua*, pro perditè amare, idque rectius, quam *aliquam*, ut puella amando dicitur *perdere*. vide ad Lib. IV. Epigr. vet. Tom. II. Anthol. Lat. pag. 122. pro *perire* juvat Heinsius malebat *juvet*.

13. *Ingenuus color, & multis decus artibus*] *Ingenuus pudor* Ayrmanno legendum videbatur. sed *ingenuus color* est nulla arte factus, ut *ingenui crines*, suo ingenio flexi, apud Statium Lib. II. Sylv. I. 44. ubi v. Barth. pro *multis decus artibus* Scioppio tam In Verisimilium libris, quam in notis ad Priapeja pag. 93. placebat *nullis artibus*, id est, quae se a forma nativa commendabat. quod rejicit Broukhufius, & graviter in Theod. Marcilium invehitur, qui ad Horat. pag. 78. emendabat *mutis decus artibus*, seu nullo artificio aut lenocinio fictis & compositis. *mutis artibus* conjecerat Heinsius, eo sensu quo apud Virgil. *mutas agitare inglorius artes*. quod displicet, & magis adhuc Barthil acumen, qui per *mutas artes* intelligebat occulta amoris gaudia, quae non nisi sub tacita veste dicere liceat.

mihì non omnino rejiciendum videtur *artibus*, non vero *mutis*, ut Marcilius, sed forte *cultis* vel *nudis* reponendum. vel quia in secundo Vaticano *mollis*, inde legi posset *mollis decor artibus*. nam *decor* est in altero D'orvilliano. ut intelligat membra Cynthiae decora, quae cum ipse amator perfectius usu nosceret, majoris ardoris ipsi causa erant. certe ita apud Horat. Lib. III. od. 6. 22. *pro fingitur artibus* in codd. MSS. & vetustis edd. est *artibus*, unde recte Muretus *frangitur artibus*. ut Heins. ad Claudian. Lib. I. in Eutrop. 264. vel *nullis decor artibus*, id est nullo artificio adoptatus, quod convenit *ingenuo colori*, nativo, non fucato. vide supra ad El. II. v. 5. vel *multis decor artibus* cum Bentejo ad Horat. IV. od. 13. 17. & Patruo meo ad Ovid. III. A. A. 258. Si quis tamen his omnibus possibilibus praeferat Gebhardi explicationem, qui in notis suis p. 126. *multas* Cynthiae artes referebat ad pingendi, texendi, saltandi, & canendi artes, quas variis in locis poeta celebrat, praesertim ejus doctrinam & Musarum studium, non meum refragabor. de quo vide Broukhuf. supra ad Eleg. 2. v. 27. & quae ibidem notavi. Laudat igitur Cynthiam non tantum a corporis forma, sed & animi bonis ac meritis. ut Sappho de Phaone apud Ovid. Ep. XV. 188.

Et forma & meritis tu mihi Phoebus eris.

quod *μοῦσος καὶ ἑρως* dicit Pindarus od. IX. Olymp. 98.

14. *Gaudia sub tacita ducere veste libet*] sic bene restituerunt viri docti, licet in multis codd. MSS. & edd. vetustis *dicere*. ut in quatuor Voss duobis Leid. uno Dorvill. binis meis codd. Groningano, Borrichiano, Mentel. Heinsiano, & ed. pr. Venet. Reg. Lep. Ald. & Junt. *discere* conjecerat Heinsius. *ducere* tamen firmant duo Vaticani, collationes Angeli Colotii, alter D'orvill. & Commelini liber apud Gebhardum. & ita Franciscus ad oram ed. Scalig. in qua *dicere*. sic *gaudia ducere* apud Prudent. I. contra Symmach. 239.

gaudia ducunt

Festa kalendarum.

Gaudia sub tacita dicere veste libet conjecerat D'Orvillius. *sub tacita mente* Marklandus. ut Ovidio Lib. III. Am. 7. 63.

At quae non tacita formavi gaudia mente.

sed

15. Quo magis & nostros contendis solvere amores,
 Hoc magis accepta fallit uterque fide.
 Non inopine feres. Sciet hoc insana puella,
 Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.
 Nec tibi me post haec committet Cynthia, nec te
 20. Quaeret: erit tanti criminis illa memor.

Et

sed desidero exemplum locutionis *sub tacita mente*. hic vero recte *sub tacita veste*. innuit id, quod *vesticonsubernium* facere dicitur Petronio cap. XI. ubi vid. Interpretes. Si quem hic offendat *tacita veste*, & *mox tacitis vocibus*, hoc in versu legi posset.

Gaudia sub testâ ducere veste libet.

veste sub injecta, vel *superjecta*, ut praefert Heinſius, dixit Ovidius Lib. I. Am. El. 4. 48. *interposita veste* Tibullus Lib. I. El. 10. 56.

Tecum interposita languida veste cubet.

15. Quo magis & nostros contendis solvere amores,

Hoc magis accepta fallit uterque fide.]

Quo magis heu, vel *o*, nostros Marklandus, adscripto Virgilii loco X. Aen. 631.

— *ut o potius formidine falsa*
Ludar.

contendens & in altero versu *fallet* Heinſius. sed tam praesenti adfirmante, quam aliis temporibus, in hac locutione *Quo magis*, & *Hoc magis*, utuntur veteres. Ovidius XI. Met. 437.

Quo magis hoc vox &c. *magis hoc repr. esse*, timendos.

cum subjunctivo optante, apud nostrum infra El. X. 27.

At quo sis humilis magis, & *subjectus Amori*,
Hoc magis effectus saepe fruarè bono.

qui locus firmat Barthii sententiam hic legentis,
Quo magis at nostros. posset etiam hic reponi,

Quam magis at nostros contendis solvere amores,
Tam magis &c.

quod non minus usitatum esse, quam vulgarius *Quo magis*, & *Hoc magis*, ostendunt exempla, quae non exigua copia adferunt Heinſius & Patruus meus ad Virg. III. Georg. 309. *solvere amores*, ut Lib. III. El. 15. 5. ad Bacehum,

Per te junguntur, per te solvuntur amantes.

& huic opponitur *vincire*, *ligare*, *concellere*. vide Broukhuf. ad illud Tibulli de saga Lib. I. El. 2. 60.

— *haec eadem se dixit amores*
Cantibus, qui herbis solvere posse meos.

altero versu *fallit utrumque* in primo & tertio Voss. primo Leid. Menteliano, Borrichiano, & meo secundo. pro *accepta fide* Heinſius Lib. II. Advers. cap. 6. p. 250. & in notis ad Propert. p. 659. emendabat *asserta* vel *q̄ certa*. ubi pluribus hoc adstruit. adducta Marklandus. Sed stare potest vulgata, *accepta fallit uterque fide*; ut sensus sit, quo magis, Basse, me Cynthia quoque diducere contendis, hoc magis uterque te fallit, quia constantes manemus *data acceptaque fide*. de qua locutione vide hic Vulpii notas.

17. *Sciet hoc insana puella*] id praetuli ex tertio & quarto Voss. secundo D'orvill. & Askeviano; idque malebat Heinſ. miror Broukhuf. edidisse *sciet haec insana puella*. quae lectio dubium facit lectorem, an *haec insana puella* jungenda sint, an *sciet haec*. & mox sequitur, *post haec*. in ed. Gryph. 1551. legitur, *sciet haec, insane, puella*. quod minime rejiciendum videtur. sciat in Voss. prim. & Groning. altero versu *At tibi* in Borrich. *non tacitas voces* dicit convitia aperte prolata, & cum clamore ingesta.

19. *Nec tibi me post haec committet Cynthia*] post haec juncta voce in Borrichiano. *post hac* in primo, secundo, & quarto Vaticano, Ang. Colotii, & Ant. Perreji cod. de usu praepositionis *post* hac in re vide Patruus notas ad Nemes. Ecl. II. 69. *committet* exponit Passeratius, ut verbum sit fidei, quum alienae custodiae quid credimus, ut *commissa laetitia*, cui testis fui adhibitus, infra El. X. 12.

Sed quoniam non es veritus concedere nobis,
Accipe commissae munera laetitiae.

Ovid. I. Am. 12. 21.

Hicne ego commisi nostros insanus amores.

Se-

Et te circum omnes alias irata puellas
 Differet: heu nullo limine carus eris.
 Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
 Et quicumque facer, qualis ubique, lapis.
 25. Non ullo gravius tentatur Cynthia damno,
 Quam sibi cum rapto cessat amore Deus.

Prae-

Seneca Epist. 3. *Tu quidem ita vive, ut nihil committas, nisi quod committere etiam inimico possis.* ubi ludit in diversa vocis significatione. vide illic Gronov. Malim tamen *committet* hic interpretari, me tibi comparabit, conferet, ut duo paria *committi* dicuntur, seu componi, in Circensibus, vel re bellica. ut & poetarum atque oratores in certaminibus ingenii & eloquentiae. vid. Torrent. ad Suet. Aug. c. 89.

21. *Et te circum omnes alias irata puellas Differet* At te Borrich. *illata* vitiose in nonnullis MSS. ut Leid. sec. Excerptis Modii, Groning. ed. prima Veneta, & Reg. Lep. *Differet* legendum cum Beroaldo, Lipsio, Passeratio, Gebhardo, & Heinsio. idque firmat primus, secundus, & quintus Neapolitanus, Groning. & alter D'orvill. non *Deferet*, ut in primo, tertio, & quarto Voss. Heinsiano, Menteliano, duobus Leid. meis codd. & primis aliisque edd. *Differet* in Voss. sec. *Differet* est traducet, infamabit. ut infra El. XVI. v. ult.

— aeterna deferor invidia.

ubi etiam *deferor* in multis codicibus. Tacit. I. Annal. 4. *pars maxima imminentes dominos variis rumoribus differebant.* Valer. Fl. Lib. I. 754. *regemque fragor per moenia differt*, quod recte viri docti illic tuentur, pro *desert*, & hoc Propertii loco Patruus meus adstruit. ita corrigendum apud Dictyn Cretenf. Lib. I. c. 3. *alia in talem modum singuli differebant non differebant.* ut vulgo editur. male igitur H. Ernstius ad Valerii Probi Notas p. 137. ex cod. MS. *Differt, heu nullo lumine.* ubi quod *lumine* etiam profert, a nonnullis quidem codd. firmatur, ut a Voss. quarto, primo D'orvill. in quo *die* superscriptum erat. *limine* in primo meo cod. & pro varia lectione *crimine*, quod ex praeced. disticho *tanti criminis illa memor* derivatum est. sed *limine* omnino probum. id est, nulla domo excipieris. ut El. XII. 34.

non alio limine dignus eris.

ubi eadem in scriptis varietas. vide quae illic notavi malim etiam cum Heinsio,

— & nullo limine carus eris.

23. *Nullas illa suis contemnet fletibus aras* contendit in Voss. quarto. & aures in D'orvill. sec. pro *aras*. vitiose. sensum ita exponunt viri docti, nullas aras Deorum praeteribit, quas non lacrimis suis irrigabit, ad omnes aras flebit, ut Fruterius in ora libri sui. vide & Passerat. sed N. Heinsio emendandum videbatur *non tinget*, (vel, non *sparget*) *fletibus aras.* ut Lib. IV. El. 4. 44.

Palladis extinctos si quis mirabitur ignes,
Ignoscat: lacrimis spargitur ara meis.

vide illius notas ad Ovid. Epist. XIII. 113. Cel. Ruhnkenio legendum videbatur,

Multas illa suis consperget fletibus aras.

25. *Non ullo gravius tentatur Cynthia damno* certatur in ed. Ant. Volsi an. 1488. sed *tentatur* ipse legisse videtur; nam exponit, movetur aut indignatur.

26. *Quam sibi cum rapto cessat amore Deus* *Quam si* Excerpt. Scalig. pro *Deus*, qui Cupido est. forte melius hic reponeretur *Venus.* ut in illo Tibulli Lib. I. El. 6. 4.

— sed jam, cum gaudia adirem,
Admonuit dominae, deseruitque Venus.

apud nostrum Lib. III. El. 4. 34.

Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.

& huc referri potest illud ejusdem Tibulli ad Priapum, Tom. II. Anth. Lat. pag. 559.

Tedente cum jaceret abditus sinu,
Venus fuit vieta.

id est languida, & per inertiam cessans. ut pro *quieta* emendasse Heinsium illic notavi.

G

27. Prae-

Praecipue nostri. maneat sic semper, adoro:
Nec quidquam ex illa, quod querar, inveniam.

ELEG. V.

Invide, tu tandem voces conpesce molestas,
Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.
Quid tibi vis, insane? meos sentire furores?
Infelix, properas ultima nosse mala.
5. Et miser ignotos vestigia ferre per ignes,

Et

27. *Praecipue nostri. maneat sic semper, adoro.*] nostro, nempe amore, ex vers. praec. repetito, praefero cum Heinsio. *id oro* in cod. Antonii Perreji, duobus Vaticanis, & Excerptis Ang. Colotii. sed recte viri docti *adoro* hic pro simplici *oro* exponunt, quod sine exemplo esse licet Hadr. Valesius existimaret, & ideo apud Virg. X. Aen. 677. corrigeret, *volens vos Turnus id oro*, optime tamen a Broukhusio vindicatum est. & vide notas eruditorum ad Ovidii Epist. X. 141. & ad Livium Lib. VI. c. 13. v. seq. *Ne quidquam*, ut volebat Doufa, legitur in ed. Paris. Colinaei an. 1529. *Nequicquam* in Juntina.

ELEG. V.] AD GALLVM inscribunt codices vetusti, Borrichianus, meus uterque, Antonii Perreji, alique. AD AEMVLVM SVVM GALLVM in edd. prioribus. confer Eleg. XIII. hujus libri ad eundem hunc Gallum scriptam. Intelligi Gallum, virum nobilem, & multarum imaginum, notavit Doufa Fil. ad hujus Elegiae v. 23.

*Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti,
Nescit Amor prius cedere imaginibus.*

additque errasse Suetonium, qui eum ex humili forte ad Aegypti praefecturam ab Augusto evectum opinatur. certe duos Gallos, Cornelium nempe Gallum, poetam, Foro-Juliensem, vel, ut aliis placet, Foroliviensem, & illum Aegypti praefectum, alii quoque inter se confuderunt, & de morte Corn. Galli non eadem tradiderunt. vide Casaub. ad Strabon. Lib. XVI. p. 265. notas ad Ovid. III. Am. El. 9. 63. & quae dedi ad Antholog. Lat. Tom. I. pag. 353. quibus adde Jo. Bapt. Morgagni Epist. Aemilian. X. pag. 58--64. post ejus Opusc. Misc. edita Venet. 1763. qui Foroliviensem facit. Non tamen hanc

Elegiam ad Corn. Gallum Poetam fuisse scriptam opinor, qui mortem sibi conscivisse censetur sex annis ante Virgilii obitum; sed ad alium quemdam Gallum, Romanum nobiliorem, ex gente Cornelia. Sed forte & haec & aliae ad Gallum Elegiae Propertianae referendae sunt ad Gallum, Umbrum Amerinum, a Corn. Gallo longe diversum, cui inscripta est Elegia XX. hujus libri, ubi v. 8.

Sive Amerina tuos tinxerit unda pedes.

quod ad illum retulit Scaliger. & vide de eo Jul. Fontanin. in Hist. Literar. Aquilej. cap. 1. pag. 12. Quod ad verum Elegiae hujus intellectum adtinet, operae pretium erit legere, quae in Adnotationibus suis contulit Celeb. Hemsterhusius.

1. *Invide, tu tandem*] *Invide at o tandem*, vel *Invide io tandem* conjecerat Heinsius. & vers. sec. cui sumus.

3. *meos sentire furores*] *suos* Guyetus. recte meae, Cynthiae nempe, Cl. Hemsterhusius. sed ipsius Propertii amoreni vehementem per furores intelligi praestat. ut supra El. I. v. 7.

Et mihi jam toto furor hic non deficit anno.

4. *Infelix properas ultima nosse mala*] *nescit* Mentel. hoc est nosce, ut in meo sec. cod. forte enim voluit librarius,

— *meos sentire furores*

Infelix properas; ultima nosce mala.

& ita in primis edd. Veneta utraque, & Reg. I. ep. sed recepta lectio minime sollicitanda est. infra v. 18.

Nec poteris qui sis, aut ubi, nosse miser.

5. *Et miser ignotos vestigia ferre per ignes*] bene haec exposuit Gebhardus, posthabita Pas-

se

Et bibere e tota toxica Theffalia.
Non est illa vagis similis collata puellis:
Molliter irasci non sciet illa tibi.

Quod si forte tuis non est contraria votis,

10. At

seratii explicatione, & cum illo Horatii contulit Lib. II. Od. 1. 8. *Incedis per ignes Suppositos cineri doloso*. quem locum etiam adscripserat Doussa. *διὰ τῷ πυρὶ βυθίζεν* dicit Aristophanes Lysistr. v. 133. idem Gebhardus ex primo eod. Palat. ignotas adfert. quod legitur etiam in primo D'orvill. ut *horrida pulvis, arida cinis*, & sim. neque tamen recipiendum, sed quia *ultima nosse mala*, & *miser ignotos parum concinna sunt*, mallem *insolitos, intactos, occultos*, vel simile quid, scripsisset Propertius. *απυρὶον πῦρ* Graecis.

6. Et bibere e tota toxica Theffalia] Ebibere & tota in Voss. sec. & Leid. primo. videtur votum in desperato amore, simile loco Tibulliano Lib. II. El. 4. 55. & seqq.

Quidquid habet Circe, quidquid Medea veneni,
Quidquid & herbarum Theffalia terra gerit:
Et quod, ubi indomitis gregibus Venus adflat amo-

re,
Hippomanes cupidae stillat ab inguine equae:
Si modo me placido videat Nemesis mea vultu,
Mille alias herbas misceat illa, bibam.

ubi Mille malas herbas praefero cum Cel. Valckenario ad Ammon. pag. 222. ut Lib. I. El. 2. 51.

Sola tenere malas Medae dicitur herbas.
ubi vide Broukhuf. quamquam illic artes alii praeferant. sic *mala gramina*, pro venenatis. Glossarium Vossianum: *meditum, Mala gramina, herbae venenosae*. ut legendum, pro corrupta scriptura, *Mala gramma, herba venenosa*. vide ad Lotich. Lib. I. El. 5. 58.

8. Molliter irasci non sciet illa tibi] non solet omnibus fere codicibus, Vossianis quatuor, binis Leidensibus, utroque D'orvilliano, & totidem meis, Menteliano, Groningano, & Borrichiano, pertinaciter inhaeret. sed in margine sec. D'orv. *finet*. neque aliter in primis aliisque editionibus vetustis. Sed quia Cynthiam nondum expertus erat Gallus, *irasci non solet illa tibi*, in congruum est, & praestaret,

Molliter irasci non solet illa mihi.
quod aemulo suo adfirmare poterat Propertius,

saevitiam Cynthiae & furorem nimis expertus. Sed recte Scaliger non sciet ex vet. libris substituit, quem licet nugari dicat Passeratius, ipse potius fallitur, quum tibi abundare vel ad ornatum poni notat. idem innuit, quod supra Eleg. praec. v. 18.

Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.

pro Molliter Fruterius coniecerat Fortiter irasci. quod si quis admittendum censeat, legi posset,

Fortiter irasci nam sciet illa tibi.

pro vehementer irasci, ut alio sensu fortiter facere dicitur, quae quis toto animo agit, fortiter ferre, fortiter mori, fortiter amare, & sim. Ovid. Epist. VII. 180.

Fortiter edisco tristia posse pati.

supra El. 1. 27.

Fortiter & ferrum saevos patiemur & ignes.
vide notas ad Rem. Am. 463. nec quemquam offendat sonus ingrator, quia forte sequitur. nam pariter in illo Ovidii loco,

Fortius e multis mater desiderat unum &c.

& additur, *Ac ne forte putes*. ita fortiter loqui, fortia verba. infra v. 14. & sim. vide notas doctorum ad Albinov. Epiced. Drusi v. 10.

9. Quod si forte tuis non est contraria votis] Sic legitur in primis & antiquioribus edd. in cod. Menteliano, Groningano, Leidensi primo, secundo & quarto, & primo D'orv. a man. sec. & ex cod. Reg. probat Guyetus. *animis nostris* in cod. Ant. Perreji, primo & secundo Vaticano, & Neapolitano, ut in ed. quae Graevii nomen praefert. & sic Ayrmannus. in aliis codd. *ruis votis*, pro *tuis*, vel *ruis nostris*, ut in Borrichiano, Askewiano, Voss. pr. sec. & quarto, meoque secundo sed *tuis votis* in marg. *ausis non est contraria nostris* in contextu secundi Vossiani, & in primo meo codice legitur, ut edidit Scaliger. quod secutus est Broukhufius. *ausis vestris* Heins. sed praetuli *tuis non est contraria votis*, ut ad solum Gallum referatur, quod sensus exigit. idque probabat Hemsterhusius. *obscure votis* dicitur Ovidio Epist. XXI. 40. & de Fortuna adversa Lib. IV. ex P. Ep. 6. 7.

G 2

Per-

10. At tibi curarum millia quanta dabit!
Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos.
Illa feros animis adligat una viros.

Ah

*Perstat enim Fortuna tenax, votisque malignum
Opponit nostris infidiosa pedem.*

de optato noctis gaudio noster infra El. X. v. 4.

O quoties votis illa vocanda meis!

votis contraria vota Tibullo Lib. III. El. 4. 85.

10. At tibi curarum millia quanta dabit] *Ah* tibi non male in Voss. quarto, primo & sec. Vatic. & Excerptis Colotii. Et tibi cod. Heins. in quo millia multa, ut in meo primo, sed perperam. millia quanta, pro quot millia, vide Broukh. infra ad El. XII. 4. notas Patui mei ad Valer. Fl. V. 274. & Jo. Columbi ad Lactant. de Mort. Pers. pag. 317.

11. Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos] ocellis Excerpt. Scalig. illa deest in Heinsiano, & primo meo codice. unde quis hariolari posset,

Non tibi jam somnos irata relinquet ocellis.

ut Lib. II. El. 19. in fine:

*Quum satis una tuis insomnia portet ocellis,
Una det & quaevis femina multa mala.*

ut forte legendum, non, *Una sit & cuius.* Heinsius tentaverat,

Non tibi jam somnus noctu inclinabit ocellos.

quod quidem conferri posset cum Lib. IV. El. 7. 25. quem locum cogitabat procul dubio,

At mihi non oculos quisquam inclinavit hiantes. Lib. II. El. 1. 11.

Seu quum pascens somnum declinat ocellis.

Sed quia haec conjectura a vestigiis receptae lectionis nimium recedit, vulgata potius explicanda quam sollicitanda videtur. innuit nempe, Cynthia Gallo die & nocte adfuturam; & denuntiat aemulo, stabit semper tibi ante oculos tuos, nec te relinquet, tam irata, quam votis tuis non contraria, sive somnum captes, seu vigiles, per ocellos enim vigilantem de die indicat, ut per somnos dormientem. sic infra El. VIII. 44.

Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.

& El. IX. 27.

*Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
Nec vigilare alio nomine, cedat Amor.*

ubi vide Broukh. El. XIV. 9:

*Nam sive optatam mecum trahit illa quietem,
Seu facili totum ducit amore diem.*

Laodamia apud Ovid. Ep. XIII. v. 103.

*Sive latet Phoebus, seu terris altior exstat,
Tu mihi luce dolor, tu mihi nocte venis.*

& huic interpretationi robur addit locus ex Lib. IV. El. 1. 143. de imperio amicae,

*Illius arbitrio noctem lucemque videbis,
Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet.*

passim vero iram Cynthiae velut propriam tribuit. Eleg. praec. v. 21.

*Et te circum omnes alias irata puellas
Differet.*

& alibi. certe illa hoc versu, & sequenti, *Illa feros animis, & bis paullo ante, Non est illa vagis, irasci non sciet illa, parum concinna sunt.*

12. *Illa feros animis adligat una viros*] animos in D'Orvill. colligat in Vossiano quarto, & Askewiano. adligat hic capi posset, ut apud Ovid. III. A. A. 300.

Adligat ignotos ille fugatque viros.

ut pro *Adlicet* ex MSS. praetulisse videtur Heinsius. sed illic de incensu decoro agitur, quo viti capiuntur, hic de iracundia, & fastu Cynthiae. dubium vero, an *feros animis* jungenda sint, an *animis adligat* priori modo, & forsan rectius, intelligit Passeratius ad Lib. II. El. 4. 18. p. 266. illo versu,

Parce tuis animis, vita, nocere tibi.

ubi *animis* pro fastu & vehementia Cynthiae recte exponit. qui tamen locus alteri etiam explanationi posset favere, ut dicat, Cynthia feros viros suis *animis*, id est iracundia sua, ut passim eam describit, & hac praecipue Elegia Gallo rivali depingit, solere imperio suo subicere, & velut inposito pede premere. unde etiam hic forte legi posset,

Illa feros animis subjugat una viros.

si enim ad literarum ductus adtendas, repetita & ex vocis praecedentis fine, *sad* in *sub* transferre, & ex *ligat* elicere *jugat*, non dura certe aut longe quaesita mutatio est. quidquid enim ex

Do

Ah mea contemptus quoties ad limina curre,
Quum tibi singultu fortia verba cadent.

15. Et

Donato ad locum Terentii, & Horatio adfest Broukhufius, ad elegantiam vocis adligat illusttrandam, & ex aliis Barthius ad Claudian. p. 691. sensui hujus loci minus convenire videtur, quum Propertius, ut Gallum ab amore Cynthiae deterreat, atque superbiam illius & fastum ei minetur magis, quam quod Gallo puellam suam artiori amoris vinculo ligari velit; sed solere eam feras animis viros, seu quibus gloria fortis est, qui magnifice magna loquuntur, ut alibi dicit, sub jugum servile & intractabile ducere, ut suo exemplo noverat. hinc infra subjungit v. 19.

*Tum grave servitium nostrae cogere puellas
Discere.*

& hoc jugum excutere, volupe esse dicit El. XII. 18.

*Sunt quoque transito gaudia servitio:
sic animos submittere amor* de Didone apud Virg. IV. Aen. 414:

Cogitur & supplex animos submittere amor:
pariter in re bellica, cum castris Amoris toties comparata, apud Claudian. VI. Cons. Hon. 249.
— nulla est victoria major,
Quam quae confectas animo quoque subjugat hostes.
id est nisi animos hostium etiam dejeceris, ut bene explicat Claverius. domare vocat noster infra El. IX. 6.

— *quos juvenes quaque puella domet.*
Subiectus Amori El. X. 27.

At quo sit humilis magis, & subiectus Amori.
jugum inponere, de Iole Herculem sibi subji-
ciente, Ovid. Epist. IX. v. 6.

*Quem nunquam fano, seriesque immensa laborum
Frerit, huic Isten inposuisse jugum.*

& jugum in servitio amoris Propertio usitatum.
Lib. II. El. 4: 14.

Dum licet, injusto subtrahit cella iugo.
& Lib. III. El. 9. 4.

Quod nequeam fracto rumpere vincla iugo.
sic parum referet, an feros animis viros, an vero
animis subjugat jungamus, & ad Cynthiae refe-

ramus. animos autem pro iracundia poni, fre-
quens est. Ovid. Epist. III. 85.

Vince animos iramque tuam.

Statius Lib. II. Sylv. I. 169.

*Unde animi, saevaeque manus, & barbarus hor-
ror?*

& XI. Theb. 525.

*Tantum animis, iraque, atque ignescencia cer-
nunt*

Per galeas odia.

Juvenalis Sat. VI. 285.

iram atque animos a crimine sumunt.

vide Barthium ad Gratil Cyneq. v. 195. & Pa-
trui mei notas ad Ovid. I. Met. 166. Ex his
patet, inepte armis hic coniecisse Ayrmannum.
Cynthiam igitur fera corda domantem & emol-
lientem hic ita describit Propertius, ut Cupidi-
nem Tibullus Lib. III. El. 6. 13. qui locus ad-
scribi meretur:

*Aut si quis viti certamen mite recusat,
Fallat eum testis cara puella dolo.
Ille facit dices animos Deus: ille ferocem
Contudit, & dominae misit in arbitrium.
Armenias tigres, & fulvas ille leonias
Vicis, & indomitis mollia corda dedis.
Haec Amor & majora valet.*

ubi mites animos pro dices reponendum censet
Heynius. quod amplector, modo paullo ante
certamen inire pro certamen mite legatur.

13. *Ah mea contemptus quoties ad limina curre]*
mea limina dicit, vel quibus ego admitti soleo,
ut Cynthiae domum, qua exclusus Gallus, in-
telligat, quomodo supra El. III. 37. *meam noctem*
pro mihi pactam & debitam. ubi vide. vel con-
temptus ac rejectus a Cynthia, quoties ad meas
aedes curre, & de fastu Cynthiae quiriteris.
quod praefendum propter v. 27.

Non ego tum potero solatia ferre roganti.

14. *Quum tibi singultu fortia verba cadent]*
Quam tibi singultim fortia verba cadent! Heinsius
Lib. II. Advers. c. 6. ut Horatio Lib. I. Sat.
6. v. 56.

— *singultim pauca locutus.*

G 3

Apu

15. Et tremulus maestis orietur fletibus horror,
Et timor informem ducet in ore notam.

Et

Apulejus Lib. II. Met. p. 162. ed. Elm. *La-*
mentabiles questus singultum instrebat. ubi sin-
vide de hac voce Barth. ad Statium VIII. Theb.
751. sic *anhelatim* in MSS. apud Tibullum Lib.
I. El. 9. v. 37. *singultu* tamen hic loco non
est movendum. Ovidius III. Am. El. 9. 12.

*Excipiunt sparsi lacrimas per colla capilli,
Oraque singultu concutiente sonant.*

Remed. Am. 598.

Ruptaque singultu verba dolentis erant.

XI. Met. 420.

Singultuque pias interrumpente querelas.

ubi *singultu* *medias* in codd. MSS. ut I. Trist.
El. 3. 42.

Singultu medios praepediente sonos.

singultantia verba alii vocant. vide Titii & Bar-
thii notas ad Calpurn. Ecl. VI. 24. quae expri-
munt Homericum *ἀνὰ δάδην γόοντα*. ut notat D.
Heins. ad Silium Ital. Lib. II. v. 362. dein *for-*
tia verba cadent, ut Lib. II. El. 2. *cecidit spiri-*
tus ille tuus. Seneca Epist. 82. *Magna verba*
excident, cum terror poposcit manum. fortia au-
tem verba sunt confidentiae & arrogantiae plea-
na. vide Patru mei notas ad Albinov. Epi-
ced. Drusi v. 10. *alta verba* vocat Ovid. Ep. IV.
150.

Hec ubi nunc fastus, altaque verba? jacent.

sic enim recte distinguebat vir & eruditione &
probitate optimus Arnoldus Drakenborchius,
non ut editur vulgo, *altaque verba jacent*. ubi
cadunt Gronov.

15. *Et tremulus maestis orietur fletibus horror*
tremulis in primo D'orvill. *Et tremulis maestis*
in primis edd. Veneta utraque, Reg. Lep. Vol-
sci, & Ald. & sic ed. Mureti, & Fruterius tam
in margine libri sui, quam in Epistolis a Gabbe-
ma editis p. 637. *tremulus maestis* in Voss. Hein-
siano, Menteliano, Borrichiano, aliisque. *horor*
praeterea in Menteliano. Heinsius Lib. II. Ad-
vers. cap. 6. p. 151. & in notis ad Propert. p.
659. legebat,

Et tremulis maestis orietur fletibus humor.

quod firmabat illo Albinovani in obitum Maecce-
natis Tom. I. Anthol. Lat. p. 284.

Mollibus ex oculis aliquis tibi precipiet humor.
addere poterat illud Horatii Lib. I. od. 13. 5.

Tunc nec mens mihi, nec color

Certa sede manet: humor & in genas

Furtim labitur, arguens

Quam lentis penitus macerer ignibus.

sed tremuli vel maestis fletus mihi hic parum sa-
tisfaciunt. Itaque, cum maestis in plerisque codd.
& edd. legatur, Propertium scripsisse opinor,

Et tremulus mixtis orietur fletibus horror.

tremulus horror etiam apud Ovid. IX. Met. v.
345.

— & tremula ramos horrore moveri.

quod hoc Propertii loco firmat Patruus meus,
pro tremulos ramos, ut in MSS. legebatur. hor-
ridus tremor in loco Senecae, quem adfert Brouk-
husius, Troad. v. 168.

Pavet animus; artus horridus quassat tremor.

maestis vero ingestum fuit huic loco, quia *mixtis*
a librariis fuerat exaratum pro *mixtis*, pro more
seguioris aetatis, nam Pierius ad Virg. I. Aen.
488. *mixtum* & *permixtum* in codd. antiquiori-
bus scribi notat, non *mixtum*, & *permixtum*. v.
Dausquej. P. 12. Orthogr. p. 199. sic *mixtus* &
maestus confusa fuerunt apud Sedulium Lib. IV.
v. 2. vid. infra ad El. XIII. 21. El. XV. 21.
& El. XV. 21. ubi *Conjugis Evadne mistos* (seu
mixtos) elata per ignes emendandum coniecti,
pro *miseros*. *mixtis fletibus horror*, ut *mixta lacri-*
mis verba, *mixta mandatis oscula*, & similia apud
Nasone non semel. idem Epist. XVI. 6.

— dum tempora dentur

Lactitiae mixtos non habitura metus.

III. Trist. 5. 16.

Et singultatis oscula mixta sonis.

pocula lacrimis mixta Lib. V. 3. 50. Tibullus
Lib. I. El. 1. 76.

Tristibus & lacrimis oscula mixta dabis.

Ausonius initio Protreptici:

*Sunt etiam Musis sua ludicra, mixta Camenis
Olia.*

&

Et quaecumque voles fugient tibi verba querenti,

Nec poteris, qui sis, aut ubi, nosse miser.

Tum grave servitium nostrae cogere puellae

20. Discere, & exclusam quid sit abire domum.

Nec

& Epigr. IX.

Ludat permixtis sobria Musa jociis.

sic mixtae risu lacrimae Statio Lib. II. Sylv. r. 45. ubi vide Marklandum, ex cujus notis patebit, saepe & alibi hanc vocem a librariis fuisse corruptam. Illo praesertim loco, ubi in vulgatis habetur,

*Et mistae risu lacrimae, pentusque loquentis
Hyblaeis vox mista favis.*

ubi in altero versu *tincta favis* corrigit Marklandus, sed cum Heinio malim *Hyblaeis vox pasta favis*.

16. *Et timor informem ducet in ore notam*] *Es tremor inf. ducet in ora notam* Excerpta Modii. tremor etiam ex Groningano adfert. Broukhuf. sed qui recte illud ex praecedenti versu tremulus horror irrepsisse notat. tumor legebat Ayrmanus. ut oculi tumentes fletu. & sic Heynius ad Tibull. pag. 228. male vero Broukhufius ex eodem cod. Groningano in contextum recepit *ducet in ora*, quum reliqui omnes apud me codices, quatuor Vossiani, duo Leidenses, totidem D'orvilliani, ac mei constanter in ore conspirent. neque aliter in Borrichiano, & Askewiano, & primis edd. vetustioribus, Venetis, Reg. Lep. Volsci, Aldi, & Juntae. certe *notam ducere in ore*, pro pingere, os macula deformare, quartum casum non admittit. ut docent exempla ab Heinio prolata ad Ovid. Lib. VI. Fast. 649. quibus adde ex Lib. I. Met. v. 649.

Litera pro verbis, quam pes in pulvere duxit ubi male fixit in tribus codd. eodem sensu *ducere* occurrit Lib. III. Art. Am. 493.

Ducere consuecat multas manus una figuras. notam vero ducere, ut apud Horat. Lib. IV. od. 2. 59.

*Qui notam duxit niveus videri,
Cetera fulvus.*

17. *Et quaecumque voles &c.*] *Nec quae dicta voles* Hein. nempe proferre. pro querenti in Voss. quarto loquenti. & sic in Askewiano, sed querenti in marg. optime vero Laur. Santenius;

doctrinae & amicitiae nomine mihi conjunctissimus, hic legendum censebat,

Et quaecumque volet, fugient tibi verba querenti. ut inuenit, Gellum voce querula & submissa effusurum, quaecumque volet ac praescribet Cynthia. ut Paris Helenae apud Ovid. Epist. XVI. 320:

*Tunc ego jurabo quaevis tibi numina, meque
Adstringam verbis in sacra jura tuis.*

rei imaginem de Cynthia leges sibi praescribente depinxit noster Lib. IV. El. 8. v. 74. & seqq.

*Accipe quae nostras formula legis erit.
Tu neque Pompeja &c.*

Indixit leges. respondi, ego legibus utar.

hac correctione admissa, *fugient tibi verba* non eo sensu, quo Passeratius, eumque secutus Broukhufius capiebant, pro silentio obmutescas, intelligenda sunt, qua significatione potius *fugient* se dixisset, ut in illo Virg. Ecl. IX. 54.

Vox quoque Moerim

Fam fugit ipsa.

sed ex ore fluent, evolabunt, ut in illo Livii, quod ipse Passeratius adfert, *verbum ex ore profugit*. & apud Homerum, *ὄρον ἔπος ἰδέσθω*. Haec utroque pollice lubens proba.

18. *Nec poteris. qui sis, aut ubi, nosse miser*] *quis sis* Askew. aut tibi vitiose in Mentel. recte Gebhardus haec contulit cum loco Euripidis in Bacchis v. 506.

ὅς τις ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ πόθεν ἐστὶν.

& imitatus est Janus Secundus Bassio XI. 6.

*Anxius exquiram, quid de me quisque loquatur.
Ipse quis, aut ubi sim, vix meminisse vacat.*

20. *Discere, & exclusam &c.*] *Miscere* Hein. filii & meus codex. *exclusam* in Askewiano. reliqua sic emendabat Hein. *& e clusa*, (id est, clausa) quid sit abire domo. supra El. III. v. 36.

Alterius clausis expulit e foribus.

& sic *clausam domum* dicit Tibullus II. 4. 22.

Ne jaceam clausam stibillis ante domum.

seq.

Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
 Aut cur sim toto corpore nullus ego.
 Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti,
 Nescit amor priscis cedere imaginibus.

25. Quod si parva tuae dederis vestigia culpae,

Quam

sed non opus est. *exclusus amator non admissus.*
 infra El. XVI. 8.

*Et mihi non desunt turpes pendere corollae
 Semper, & exclusis signa jacere facies.*

Lib. III. El. 14. 20.

*Sanguine tam parvo quis enim spargatur amanti
 Inprobus? exclusis sit comes ipsa Venus.*

& El. 23. 35.

*Exclusa inque vicem fastus patiere superbos,
 Et quae fecisti, facta quereris anus.*

quem locum eleganter imitatus est Ovidius Lib.
 III. A. A. 69.

*Tempus erit, quo tu, quae nunc excludis amantem,
 Frigida deserta nocte jacebis anus.*

& sic apud eundem Lib. I. Amor. El. 8. 78. III.
 A. A. 588. Remed. Am. v. 36. Tibullus Lib.
 II. El. 4. 39. & alios saepe. idem & poetis re-
 jectus dicitur. Horatius Lib. III. od. 9. 10.

Rejedaque patet janua Lydiae.

Ovidius IX. Met. 605.

*Et, si rejicerer, potui moritura videri.
 neglectus amator infra El. VII. 13.*

21. *toties mirabere nostrum] miserabere* Heinssii
 codex, & primus Voss.

22. *cur sim toto corpore]* id est cur sim corpo-
 re non integro, sed propter amorem emacera-
 to, ut Lib. II. 17. 21.

— *exiles tenuatus in artus.*

sic de se Naso Lib. I. Am. 6. 5.

*Longus Amor tales corpus tenuavit in usus,
 Aptaque subducto pondere membra dedit.*

Ceyx apud Ovid. XI. Met. 660.

Invenies toto pro corpore corporis umbram.

quomodo ex vestigiis codicis Arundelliani le-
 gebat Heinssius. vide Gronov. Diatrib. Stat. cap.
 11. & Patruj mei notas ad Ovid. VI. Met. 142.

24. *Nescit amor priscis cedere imaginibus]* cre-
 dere in primo Leidensi, Excerptis Scalig. Men-
 tel. Heinss. & meo primo codice. male. nam sic
 infra El. 14. 8.

Nescit Amor magnis cedere divitiis.

*cedere eleganter dicitur de iis, qui vi aliqua ma-
 jore de possessione sua dejiciuntur.* infra El.
 XIV. 13.

Tum mihi cessuros spondent sua gaudia Reges.

Lib. II. El. 7. 75.

*Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam.
 rivali nempe.* Tibullus Lib. I. El. 4. 10.

*Tu, puero quodcumque tuo tentare libebit,
 Cedas. obsequio plurima vincit Amor.*

& Lib. IV. 10. 6.

Ne cedam ignoto, maxima cura, toro.

25. *Quod si parva tuae dederis vestigia culpae]*
Quid si in primo & tertio Voss. meoque secun-
 do. recte omnino. infra El. IX. 15.

Quid si non esset facilis tibi copia.

ubi *Quod si* in multis codicibus. Lib. II. El. 6.
 15. in altero Colbertino legitur,

Quid si vera meae comitarent castra puellae.

ibid. El. 7. 67.

Quid si longinquos miles retinerer ad Indos.

ubi *Quod si* in Voss. quarto a man. pr. El.
 XIV. 7.

Quid si jam canis aetas mea candeat annis.

Horatius Lib. III. od. 9. 17.

Quid, si prisca redit Venus.

vid. ad Tom. II. Anth. Lat. p. 271. pro *cul-
 pae* Heinssius legebat *curae*. sed *culpam* vocat,
 quod amicam suam audacter, sed infelicitate,
 tantare fuerat ausus. ut *culpa* in amoris delicto,
 centies apud Ovidium, aliosque. infra Lib. II.
 XI. 31.

Quod si forte aliqua nobis mutabere culpa.

nbi

Quam cito de tanto nomine rumor eris?
Non ego tum potero solatia ferre roganti,
Quum mihi nulla mei sit medicina mali.
Sed pariter miseri socio cogemur amore

30. Al-

ubi cura etiam legebat Heinſius. notum illud
Horatii Lib. III. od. 6. 17.

*Faecunda culpaſe ſecula nuptias
Primum inquinavere.*

vide Barth. ad Stat. II. Theb. 233.

26. *Quam cito de tanto nomine rumor eris?*]
id eſt, de viro priſcis imaginibus illuſtri turpis
fabula fiet, ut alii loquuntur. Ovid. II. A. A.
630.

Ut quamque adtigeris, fabula turpis eris.

Tibullus Lib. I. El. IV. 83.

*Parce, puer, quaſe, ne turpis fabula ſiam,
Quum mea ridebunt vana magiſteria.*

& Lib. II. El. 3. 31.

*Fabula nunc ille eſt. ſed cui ſua cura puella eſt,
Fabula ſit mavult, quam ſine amore Deus.*

apud noſtrum Lib. II. El. 18. 21. *cum ſis jam
noto fabula libro.* vide Heinſ. ad Ovid. II. A. A.
v. 561. hoc ſenſu rumor, ſermo, jocus, riſus,
& ſim. infra Lib. II. El. 17. 7.

*Et nunc inter eos tu ſermo es: te ille ſuperbus
Dicit ſe invito ſaepe fuiſſe domi.*

reſte haec exponunt Paſſeratiuſ pag. 166. & Geb-
harduſ p. 130. vid. notas Interpretum ad Cic.
pro Milon. cap. 16. p. 858.

28. *Quum mihi nulla mei ſit medicina mali]*
Tum mihi conjecerat Heinſ. in marg. ed. Gryph.
& Broukhuf. ad oram ed. Colinaei. quod & in
Heinſiano & altero meo codice legitur. Cum in
primo. ſed reſte in primis edd. *Quum mihi.* Poſ-
ſis etiam *Quum non ulla mei* &c. rationem enim
reddidit, cur Gallo ſolatia ferre non poſſet, quum
ipſe in eodem verſaretur piſtrino. contra v. 18.
ad hunc eundem Gallum:

*Et poſſum alteriuſ curas ſanare recentes,
Nec levis in verbis eſt medicina meis.*

imitatus eſt hunc Propertii locum Petruſ Loti-
chiuſ Secunduſ Lib. II. El. 2. v. 39.

O utinam poſſem ſolatia ferre ſodali!

Non adeo durum, quo premor, eſſet onus.

*Jam neque me veterum mulcent praecepta viro-
rum,*

Ulla nec in libris eſt medicina meis.

30. *Alter in alteriuſ mutua flere ſinu]* ferre
in Voſſ. tertio a man. pr. & quarto, quod ex
v. 27. repetitum eſt. *munera ferre* ex Commeli-
niano adfert Gebharduſ. ſed abſurde. alter in
alteriuſ ſinu mutua flere dicitur, cum maerſtuſ
uterque lacrimas miſcet, occulte, non palam.
ut contra in *tacito ſinu gaudere* Tibullo Lib. IV.
El. 13. 8.

Qui ſapit, in tacito gaudeat ille ſinu.

ubi vid. Broukh. noſter infra Lib. II. El. 19. 70.

*Tu tamen interea, quamvis te diligit illa,
In tacito cohibe gaudia clauſa ſinu.*

Sabinuſ Epift. I. v. 124.

— tu preme ſollers

Laetitia], & tacito gaudia conde ſinu.

& ſic *tacito in peſtore gaudere* vel *queri*, & ſim.
de illis, quae in occulto ſunt. vide Heinſ. Lib.
III. Adverſ. cap. 14. p. 505. ubi verſum illum
Tibulli, lapſu memoriae, Propertio tribuit. *mutua*
etiam Heinſiuſ reponendum conjecit infra El.
XI. v. 12.

Accipe commiſſae mutua laetitiae.

pro *munera*, ut editur. Eleg. XVI. 26 de janua:

Reſpondeſ tacitiſ mutua carminibuſ.

elegantiam vero locutionis *Alter in alteriuſ*, ſae-
pe, omiſſa priori voce *alter*, in aliſ veterum
lociſ fuiſſe corruptam patebit ex notiſ N. Heinſil
ad Petron. cap. 70. p. 348. quod ſine dubio in-
de provenit, quia *alter* cum plurali junctum, ut
hic *cogemur*, ferre non poterant. ſic Ovidio
Epift. III. v. 10.

Alter in alteriuſ jaſtantes lumina vultum

Quaerebant taciti, noſter ubi eſſet amor.

Lib. V. Met. 673.

*Alteraque alteriuſ rigido concreſcere roſtro
Ora vident.*

H

vide

30. Alter in alterius mutua flere sinu.

Quare, quid possit mea Cynthia, desine, Galle,
Quaerere: non inpune illa rogata venit.

vide notas Patru mei ad Vellej. Paterc. Lib. I. c. 16. & Oudend. ad Jul. Caes. III. de B. G. cap. 30.

31. *Quare, quid possit mea Cynthia, desine, Galle, Quaerere*] male haec in primo meo Codice invertuntur hunc in modum:

Quaerere, quid possit mea Cynthia, desine, Galle: Quare? non inpune illa rogata venit.

forte id petium ex Lib. II. El. 18. 13.

Quaeris; Demophoon, cur sis tam mollis in omnes?

Quod quaeris, quare non habet ullus amor?

sed illius loci longe alius sensus, alia verborum structura est. numquam sic solet Propertius, sed frequens hujus vocis apud nostrum usus est, initio versus, in dehortatione, vel admonitione post argumenta proposita. infra El. IX. 34.

Quare, ni pudor est, quam primum errata fateri. Dicere quo pereas, saepe in amore levat.

El. XIX. in fine:

Quare, dum licet, inter nos laetemur amantes: Non satis est ullo tempore longus amor.

Lib. II. El. 13. 7.

Quare, si sapias, oblatus ne desere messas: Et stolidum pleno velleae carpe pecus.

& v. 55.

Quare, ne tibi sit tanti Sidonia vestis, Ut timeas, quoties nubilus auster erit.

& El. XVIII. in fine:

Quare, ne tibi sit mirum, me quaerere viles, Parcius infamant. num tibi caussa levis?

32. *illa rogata venit*] Graecismo Propertiano pro rogatur. ut infra El. X. 25. *Irritata venit*: pro irritatur. Tibullus Lib. I. El. I. v. 64.

quum fletu nos vigilanda venit.

ubi vide Scaligerum. quod nostro frequens esse docent exempla a Passeratius producta. Marklandus *vocata venit*. conjecerat, forte quia v. 27. praecessit *roganti*. ut apud Ovid. I. ex P. Ep. 5. 12.

Nec venit ad duos Musa vocata Getas.

sed talia vocum earundem brevi intervallo recurrentium exempla apud nostrum obvia sunt, neque semper mutanda. *rogata* est ad amores sollicitata. notum illud Ovidii Lib. I. Am. 8. 43. *casta est, quam nemo rogavit*. & Lib. II. 19. 20.

Saepe time infidias, saepe rogata nega.

vide Passeratium, notas Patru mei ad Ovid. Lib. II. Amor. El. 2. 5. & ad Calpurn. Ecl. III. 25.

ELEG.

ELEG. VI.

Non ego nunc Hadriae vereor mare noscere tecum,
Tulle, neque Aegaeo ducere vela fallo:
Cum quo Rhiphaeos possim conscendere montes,

UL-

EL. VI.] AD TVLLVM in Borrich. meis
codd. aliisque, & in primis edd. Elegiae hujus
initium felici artificio imitatus est Dan. Heinſius
in Monobiblo Eleg. VI.

*Rutgerſi, cui junctus amem, ni fata morentur,
Ire per & terras, ire per & maria.
Seu, fugitive, pares extremum viſere Celtam,
Seu dominas rerum viſere ad Aeneadas & ſeqq.*

1. *Non ego nunc Hadriae] Non ego tunc ma-*
le in Voſſ. prim. & ſec. & altero meo cod. tum
in Voſſ. pr. ſupra El. 2. 25.

Non ego nunc vereor, ne ſis mihi vilior iſtis.
infra El. XIX. init.

Non ego nunc triſtes vereor, mea Cynthia, manes.
vide & ad Lib. I. El. 2. 43. *Adriae* in Borrich.
Leid. primo, Askewiano, & meo cod. *mare cer-*
gere in margine cod. Askew. quod exponi poſ-
ſet eo ſenſu, quo Marklandus ſupra El. 1. v. 12.
videre explicabat de rebus, quas cum periculo
adimus. Sed hic non opus eſt mutare. nam *noſce-*
re mare eſt tentare, mari ſe credere. vide Mar-
kland. ad Statii Silvas pag. 184. *Paſſeratium* ad
h. l. & infra ad El. IX. 20.

Et magis infernae vincula noſſe rotas.

ſic *noſcere loca*, pro inhabitare, incolere. vid.
Drakenb. ad Silium Ital. XVII. v. 22.

2. *neque Aegaeo ducere vela [fallo] pandere vela*
Guyetus. credere Heinſ.

3. *Cum quo Rhiphaeos poſſim conſcendere mon-*
tes] Tecum Rhiphaeos in aliis legi teſtatur Lat.
Latinius in Variant. ad Propert. P. II. Operum
pag. 58. & ſic in altero D'orvilliano. mendose
in ſecundo meo codice, *cum Corripeas*. id eſt
cum eo (pro quo) *rhipeos*. niſi in illa ſcriptura la-
teat aliorum MSS. leſtio *Quum Corcyraeos*, ut
in tribus Voſſianis, Heinſiano, primo Dorvill.

& primo meo cod. *Corypheos* in marg. quod &
in Menteliano. *quo* certe deſideratur in Leid.
primo, tribus Voſſ. & Dorv. hinc forte quis
elicere poſſet *Et Corcyraeos*, ſubintelleſto *tecum*
ex verſu primo. Sed *Rhiphai*, vel *Rhipet*, *mon-*
tes Scythiae celebres, non ſollicitandi, qui per-
petuo ventorum impetu ac flatibus difficiles &
denſa nive obſiti, geluque ac frigore aſperi ſunt.
vide Serv. ad Virg. III. Georg. 382. & IV. 518.
ubi de Orpheo Eurydicen quaerente,

*Solus Hyperboreas glacies, Tanaimque nivalem,
Arvaque Rhiphaeis numquam viduata pruinis
Luſtrabat.*

& hinc *Rhipheam brumam* de intenſiſſimo gelu
dicit Valer. Fl. Lib. V. 603. hanc lectionem
egregie firmat Senecae locus in Hippolyti initio,
ubi inter loca ſimilia fere inaccessa *Rhiphaei mon-*
tes etiam memorantur:

*Ite, umbras cingite ſilvas,
Summaque montis juga Cecropii
Celeri planta luſtrate vagi. & ſeqq.
— ſcandite colles
Semper canos nive Rhiphaea.*

vide illic Delrii Comment. pag. 154. huc refer
illud Valerii Flacci Lib. II. 515.

*Qualis ubi a gelidi Boreas convallibus Hebri
Tollitur, & volucres Rhiphaea per ardua nubes
Praecipitat, piceo nec dum tenet omnia coelo.*

ubi pro *Hebro* fluvio recte Patruus meus *Haemi*
montis nomen ſubſtituendum notavit, & *tegit*
pro *tenet* margini editionis ſuae adſcripſerat. ſimi-
li confuſione apud Gratium Cynege. 128.

Plurima Threſcii nutritur vallibus Hebri.

ubi *Haemi* malebat Heinſius. Poſſet etiam hic
repeti *Tecum Rhiphaeos*. ut legitur in ſecundo
D'orvilliano. vel *Tecum ego Rhiphaeos*. de diverſa
ratione, qua *Ripheos*, *Rhipeos* & *Rhiphaeos* ſcribe-
bant, vide Column. ad Ennium pag. 138. prae-
te-

H 2

SEX. AVRELI PROPERTII

Ulteriusque domos vadere Memnonias.

5. Sed me complexae remorantur verba puellae,

Mu-

terea pro *possim* *conscendere* conjeceram *aufim* in notis ad Lotich. Lib. II. El. 9. p. 141. cum postea vidi, idem quoque in mentem venisse Jano Doufæ Fil. & N. Heinsio ad marg. ed. Ald. sic apud Tibullum Lib. IV. Carm. 1. 193. loco simili:

*Pro te vel rapidas aufim maris ire per undas,
Pro te vel solus densis subsistere turmis,
Vel pavidum Aetnaeae corpus committere flammae.*

ubi parvum corpus, quod olim legebatur, vindicat Cel. Dorvill. ad Chariton. p. 712. Ego mahim, primum Aetnaeae corpus committere flammae. pariter Ovidius Lib. II. Am. 16. 19.

*Fum mihi, si premerem ventosas horridus Alpes,
Dummoda cum domina, molle fuisset iter.
Cum domina Libycas aufim perrumpere Syrtes,
Et dare non aquis vela ferenda Notis.*

Claudianus Conf. Olybr. v. 131.

*Non ego vel Libycos cessare tolerare vapores,
Sarmaticosve pati medio sub frigore Coros.
Ibimus. & nulla sub tempestate timentes
Solstitio Meroën, bruma tentabimus Istrum.*

& Lib. II. in Rufin. 240.

*te, quo libet ire, sequemur.
Te vel Hyperboreo damnatam fidere Thulen,
Te vel ad incensas Libyae comitaber arenas, & seqq.
ubi legendum opinor,*

Teque ad inaccessas &c.

& simili colore ad tenerrimi amoris testificationem saepe utuntur poëtae. Statius Lib. V. Sylv. 1. 127.

*Parva loquor, tecum gelidas comes illa per Artos,
Sarmaticasque hiemes, Istrumque, & pallida Rheni
Frigora, tecum omnes animo durata per aestus,
Et, si castra darent, vellet gestare pharetras.*

posse tamen pro audere infra El. XV. 37. ubi vide Broukhuf. & plura dedi in notis ad Lotich. Lib. II. El. 9. 73. & in Addendis pag. 681. & huic lectioni nonnihil favet illud Martialis Lib. X. Ep. 20.

*Tecum ego vel sicci Gaetulae mapalia Poeni,
Et poteram Scythicas hospes adire casas.
& Tibulli Lib. IV. El. 13. 9.*

Tecum ego secretis possim bene vivere silvis.

ut legit Markland. ad Statii Silvas p. 373. sed illic *possim* recte. hic vero *aufim* melius est de re periculosa.

4. *Ulteriusque domos vadere Memnonias*] *Ulteriusque* in Heinsiano, & meo primo codice. *ulterius vadere*, ut apud Claudian. in Laud. Herc. v. 89. *namque impiger ultra vadis*. ut legit Heinsius, & hoc Propertii loco in Addendis firmat. *vadere* eleganter de suscepto itinere periculis obnoxio. Ovid. IV. Trist. El. 3. 74.

Ardua per praeceps gloria vadat iter.

ubi tendat male Heinsius. Virgil. II. Aen. 359.

*per tela, per hostes,
Vadimus haud dubiam in mortem.*

sic vadere de ingressu cum quodam impetu. ut vadere in hostes. vide notas ad Valer. Fl. VI. 229. pro Memnonias in Voss. sec. & tertio, & libro Livineji, Memnonias. Semnonias in primo Leidi. in Aemonias Voss. prim. Leid. sec. Heinsian. & uterque meus codex, ed. prima Veneta, & Reg. I. ep. quae lectio non omnino repudiari debet, & se probavit Lipsio IV. Antiq. Lect. cap. XI. nempe Tullus ille in Asiam proconsul iturus, Propertium itineris scium invitarat, Cyzicum profecturus, quam Aemonias nobile gentis opus vocat Ovidius Lib. I. Trist. El. 9. 30.

*Hincque Propontiacis haerentem Cyzicon oris,
Cyzicon, Aemoniae nobile gentis opus.*

nostr. Lib. III. El. 21. init. ad hunc eundem Tullum,

*Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
Tulle, Propontiaci qua fluit Isthmos aqua.*

sed Memnonias domos de Aethiopia intelligunt. vide Oudend. ad Lucan. III. 284. quid si Hyperboreas legamus? ex loco Virgilii supra prolato,

*Solus Hyperboreas glacies, Tanaimque nivalem,
Arvaque Rhiphaeis numquam viduata pruinis.
Lustrabat.*

5. *complexae remorantur verba puellae*] *memorantur* in Voss. sec. *vincla puellae* conjecerat Heinsius in ora ed. Ald. quod optime corroborari potest illo Tibulli Lib. I. El. 1. 55.

Me retinent vincum formosae vincla puellae.

80

Mutatoque graves saepe colore preces.
 Illa mihi totis argutat noctibus ignes,
 Et queritur nullos esse relicta Deos.
 Illa meam mihi se jam denegat, illa minatur;
 10. Quae solet ingrato tristis amica viro.

His

eo sensu supra El. V. 12. *Ille feros animis alligat una viros*, explicat idem Broukhufius. Lib. III. El. 9. 4.

Quod nequeam fracto rumpere vincula iugo.

Lib. III. El. 13. 10.

— *nec femina post te*

Ulla dedit collo dulcia vincula meo.

ubi eadem variatione male verba in nonnullis codd. Lib. I. El. XV. 16.

Sanguinis & cari vincula rupit Amor.

6. *Mutatoque graves saepe colore preces*] dolore in tribus Voss. & meo secundo. calore Hein-
 sius coniecerat. forte colore mutato est variato saepe praetextu. notum illud Juvenalis Sat. VI. 279.

Dic aliquem fodes, dic, Quintiliane, colorem.

nisi quis praeferat explicationem Passeratii, qui de colore Cynthiae saepe ex varia animi perturbatione mutato interpretabatur, id iue jam Volscus praeceperat, qui notat, *mutato colore*, quod ex iracundia & dolore solet contingere. infra El. XV. 39.

*Quis te cogebat multos pallere colores,
 Et fletum invitis ducere luminibus?*

ita haec confunduntur infra El. XII. 17.

Aut si despectus potuit mutare colores.

ubi colores in aliis. & El. XVIII. 17.

An quia parva damus mutata signa colore.

ubi colore in MSS.

7. *Ille mihi totis argutat noctibus ignes*] acuit sub noctibus in cod. Ant. Perreji. & secundo Vaticano. pro ignes Guyetus *insians*. sed vide Hein-
 sium, vulgatam scripturam *argutat* vindicantem, Lib. II. Advers. cap. 6. p. 251. huc refer illud Statii Lib. II. Sylv. 1. 45. *blandis ubinam ora arguta querelis*. ubi v. Barth. & adde Manut. ad Cic. VI. ad Att. Ep. 5. p. 180. & Cerdam ad Virg. Ecl. VII. 1. p. 120.

8. *Et queritur nullos esse relicta Deos*] dies in Excerpt. Scallig. eod. Hein- & D'orv. quomo-

do forte scripserunt librarii, ad oppositionem noctibus in versu praec. vel cogitantes illud Penelope apud Ovid. Epist. 1. 8.

Nec quereretur tardes ire relicta dies.

sed Deos hic minime tentandum, ut de Cynthia dieat Propertius, queritur de me, si eam relin-
 querem post fidem tam sancte & saepe jactatam, deosque testes jurejurando invocatos. ut apud Nasonem Lib. III. Am. El. 3. init.

Esse Deos, i, crede, fidem jurata fefellit.

& El. IX. 36.

*Cum rapiant mala fata bonas, ignoscite fasso,
 Sollicitor nullos esse putare Deos.*

IX. Met. 204.

*At valet Eurystheus, & sunt, qui credere possunt,
 Esse Deos? dixit.*

sic Demophoonti Deos male juratos exprobat Phyllis Epist. II. 23.

*At tu lentus abes, nec te jurata reducant
 Memina, nec nostro motus amore redit.*

9. *mihi se jam*] *mihi jam se* in duob. Leid. tribus Voss. binis D'orvill. utroque meo codice, & priscis edd. *se denegat esse* male in Groningano, & MS. Livineji.

10. *Quae solet ingrato*] sic edidit ex conjectura sua Broukhuf. & recte adstruxit, pro *irato*, quod antea circumferebatur, & pertinaci errore in codd. scriptis exstabat, ut in quatuor Vossianis, duobus Leid. Dorvillianis, & meis codd. ac primis edd. *ingrato* firmatur ab uno Vaticano, & Excerptis Colotii, & ita etiam emendabat Hein-
 sius in notis ad Propert. pag. 660. sic Scyl-
 lam a Minoë relictam convicia ingrato facientem inducit Ovid. VIII. Met. 119.

*Hac quoque si prohibes, si nos, ingrato, relinquis,
 Non genetrix Europa tibi, sed inhospita Syrtis,
 Armeniaeve tigres, Austrove agitata Charybdis
 &c.*

Qui te progeniuit, taurus fuit.

H 3.

FE

His ego non horam possum durare querelis.

Ah pereat, si quis lentus amare potest!

An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,

Atque Asiae veteres cernere divitias.

15. Ut mihi deducta faciat convicia puppi

Cyn-

Tibullus Lib. III. El. 6. 42.

*Sic cecinit pro te doctus, Minor, Catullus,
Ingrati referens inopia facta viri.*

sic iratus & ingratus etiam permutantur apud Liv. XXV. 4. 2. ubi pro damnari se ab iratis civibus possum esse, in aliis legitur ingratis. vide illic Gronov. & Drakenb. & Patru mei Comm. ad Phaedr. Lib. IV. fab. 24. 14.

11. *His ego non horam possum durare querelis*] *His sine* Guyetus. *possum* Fruter. ed. Muret. & Lugdun. Rovillii. elegantem vocis durare usum bene illustravit Marklandus ad Statii Silvas pag. 248. *horam durare* etiam dixit Horatius Lib. I. Epist. 1. 82.

Iidem eadem possunt horam durare probantes. in hora Lib. II. El. 7. v. 33. id aliis momentum horae. vide Patru Comment. ad Phaedr. prolog. Lib. III. v. 5. vel punctum temporis. ut Cic. II. de N. D. 4. *Consules summum imperium statim deponere, quam id tenere punctum temporis contra religionem.*

12. *si quis lentus amare potest*] inepte laetus in quarto Voss. *lenti* amatores passim apud poetas pro frigidis, perpetuo fere in amoribus convitio. infra Lib. II. El. 2. 48. de Menelao & Paride:

Nunc, Pari, tu sapiens, & tu, Menelaë, fuitis:

Tu quia poscebas: tu, quia lentus eras.

apud Ovid. Rem. Am. v. 774.

*Quid, Menelaë, doles? ibas sine conjuge Creten,
Et poteris nupta lentus abesse tua.*

ubi pari variatione laetus antea edebatur. sed alterum Naugerius & Heinsius recte praetulerunt. Helena apud eundem Epist. XVII. 249.

Tu fore tam justa lentum Menelaon in ira.

noster infra El. XII. 6. & dixit, *siccine, lente, jaces.* Lib. III. El. 22. 12.

Iraſcor, quoniam es, lente, moratus heri.

& alibi saepe. vide Sclop. III. Verif. c. 14. Graevium ad Cic. IV. Verr. 62. p. 286. infra Broukhuf. ad Eleg. XI. 14. notas ad Ovid. Epist. I. init.

Heins. ad Epist. XV. 169. & Epist. XIX. v. 81. & Passeratium ad h. l. Ceterum in primo Cod. Leid. reliqua desiderantur usque ad v. 12. Elegiae VIII. sed omnia inferebantur post v. 28. Elegiae IX.

13. *An mihi sit tanti*] *At mihi* in Voss. quarto. *doctas cognoscere Athenas*, ut Lib. III. El. 20. init.

Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas.

14. *Atque Asiae veteres cernere divitias*] noscere in Excerptis Scalig. & Modii, Groningano, Voss. quarto, secundo D'orvill. & Askew. quod ex praeced. cognoscere promanavit. locum hunc imitatum esse Ovidium, notavit Passeratius, Lib. I. Trist. El. 2. 77.

*Nec peto, quas quoniam petii studiosus Athenas,
Oppida non Asiae, non loca visa prius.*

cernere delicias conjecerat Francius. quod non placet, cum propter verbum cernere, id est lustrare divitias, civitates opulentas, & superba palatia per Asiam totam conspicienda, quae a divitiis passim apud veteres celebratur, tum quia id Tullo, a quo itineris comes fuerat rogatus, minus convenit, cujus vitae ratio bellicis potius artibus, quam deliciis, amoribus, & luxui vacabat. vid. infra v. 21.

15. *Ut mihi deducta faciat convicia puppi*] *deductae puppi* Voss. tert. pro *faciat convicia* conjecerat Passeratius *jaciat*, (quod a nullo tamen codice confirmatur) ut Lib. III. El. 6. 11.

Quae mulier rabida jactat convicia lingua.

sic Ovid. V. Met. v. 664.

convicia vitae

Cum jacerent.

ubi in aliis *facerent*. vide Illic Heinsium, qui locutionem, *facere convicia* plurimis exemplis, addito hoc ipso Propertii loco, vindicavit ad Ovid. Rem. Am. 507. & XIV. Met. 710. quibus adde ex Lib. IX. Met. 302.

ingrato facio convicia demens

Vana Jovi.

16. &

Cynthia, & infans ora notet manibus:
Osculaque opposito dicat sibi debita vento.

Et

16. *Infans ora notet manibus*] infra Lib. II. El. 6. 6.

*Tu vero nostros audax invade capillos,
Et mea formosis unguibus ora nota.*

ubi vide, & quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 502. & Tom. II. p. 735. & hic Passeratium. Ita sic aemulatus est Ovid. II. A. A. 453.

*Ille ego sim, cujus laniet furiosa capillos,
Ille ego sim, teneras cui petat ungue genas.*

Lib. I. Am. El. 7. 49.

*At nunc sustinui, raptis a fronte capillis,
Fervens ingenuas ungue notare genas.*

ubi vide notas. *infans manibus illustrant notata* Marklando ad Statii Silvas p. 120.

17. *Osculaque opposito dicat sibi debita vento*] difficilem hunc locum variis conjecturis, & explicationibus obscuriorem potius reddiderunt viri docti, quam lucem ei adfuderunt. *opposito dicat contraria vento* in Voss tertio, & in marg. *sibi dedita*, ut in Askewiano, & secundo D'orvill. in meo primo, *Oscula quae opp. dicat sibi debita vento*. & in marg. *dicat contraria vento*. ut in cod. Heinf. *dedita* in Neapolitano primo, Leid. sec. Voss. pr. & altero meo cod. ac primis edd. Venet. & Reg. Lep. aliisque. unde *dedita* coniecerat Heinsius ad oram ed. Ald. sic olim Palmerius in Spicileg. p. 788. qui *oscula vento dedita*, dissipata, irrita facta, capiebat. quod ut ridiculum merito traduxit Passeratius. *opposito* in Excerptis Modii. Doufa Pater margini ed. Rovillii Lugdunensis 1559. adscripserat, *argute interpretatus est hunc locum Scaliger. Ego tamen Fruterio meo adsentior potius, emendanti dedita, pro data*. sic nempe Fruterius Lib. II. Verif. cap. 18. Sed illius, & Scaligeri sententiam, Passeratio & Livinejo probatam, rejecit Broukhufius, & hunc sensum esse adnotavit, ventum secundum, ac vela facturo Propertio faventem, Cynthiae votis oppositum, seu contrarium vocari, qui violenter ei eriperet oscula ab infido amatore sibi debita. Fuerunt alii, qui lectioni *Osculaque opposito dicat sibi debita vento* adhaerentes, ventum exposuerunt de veste tenuissima, qua oscula a decessuro Propertio sibi data removerit Cynthia, quasi velo obtento, ut *dextra opposita* Lib. II. El. 22. 39.

Dixit, & opposita propellens suavia dextra.

Horat. Epod. III. 21.

Manum puella suavia opponat tuo.

& apud Martialem Lib. III. Ep. 68. 10.

*Custodem melio statuit quem villicus horto,
Opposita spectat quem proba virgo manu.*

opponere oculis manus apud Petron. cap. 132. Ovid. IV. Fast. 178. *ante oculos opposuitque manum*. Ita Corinthus utroque litore suo moras mari *opponere* dicitur Senecae in Medea v. 35. ut recte legit Gronovius. Inter illos vero, qui *ventum oppositum* hic de veste tenui & pellucida, osculis Propertii objecta, capiendum argutati sunt, fuit etiam Jo. Is. Pontanus Lib. III. Analect. cap. 9. idque supine amplexus est Erhardus ad Petron. cap. 55. pag. 274. simili acumine *carbascos ventos* de vestibus textilibus tenuissimis intellexerunt apud Tibullum III. El. 2. 21. sed quo commento repudiato velis recte reposuit Broukhufius. Mihi hic versus sic legendus esse videtur,

Osculaque opposito dicat mihi debita vento.

ut *dicat mihi jungantur*, vel *sibi debita*. sed illa ratione, qua obscurum hunc locum interpretatus est Patruus meus in notis ad Valer. Flacc. cujus explicationem, quia sensui poetæ adcommodatissima, & a Broukhufio minus bene relata est, hic amplius confirmabo. ut nempe dicat Cynthia, omnia oscula, quae a Propertio in procinctu stante accepit, non illi, sed vento opposito seu contrario, qui iter ei morabatur, se debuisse, qui quam primum magis secundus flaret, oscula eriperet. Sic Oenone apud Ovidium Epist. V. 49.

Ali quoties, cum te vento querere teneri,

Riserunt comites; ille secundus erat.

Oscula dimissae quoties repetita dedisti!

Quam vix sustinuit dicere lingua, vale!

Dido Epist. VII. 41.

Quo fugis? obstat hiems: hiemis mihi gratia profuit.

Adspice, ut everfas concitet Eurus aquas.

Quod tibi maluerim, sine me debere procellis,

Iustior est animo ventus & unda tuo.

Lao.

Et nihil infido durius esse viro?
 Tu patruī meritas conare anteire secures,
 20. Et vetera oblitis jura referre foris.

Nam

Laodamia Epist. XIII. init.

*Aukide te fama est vento retinente morari.
 Ali! me cum fugeres, hic ubi ventus erat?
 Tum freta debuerant vestris obfistere remis.
 Illud erat saevis utile tempus aquis.
 Raptus es hinc praeceps: & qui tua vela vo-
 caret,
 Quem cuperent nautae, non ego, ventus erat.*

Ita enim locum illum, resecto disticho valde sus-
 pecto, *Oscula plura viro, mandataque plura de-
 dissem* &c. constituendum cenfeo, simulque etiam
 in sequentibus delendum esse distichon institutum
Linguaeque mandantis &c. pari querela Jasonem
 compellat Hypsipyle apud Valer. Flacc. Lib. II.
 v. 407.

*Famne placet primo deducere vela sereno,
 Carius o mihi patre caput? modo saeva quierunt
 Aequora, sic portus fugeret ratis, aspera si te
 Plias in adversae tenuisset litore Thraces?
 Ergo moras coelo cursumque tenentibus undis
 Debuias? dixit lacrimans.*

ubi hunc Propertii locum eo, quo indicabam,
 modo interpretatus est Patruus meus, idque se
 per epistolam olim cum Broukhufio communicas-
 se, sed quem verba sua non recte expressisse, no-
 tavit. & hanc explicationem ut verissimam calcu-
 lo suo probavit Vulpus: quae si vel ideo, quia
 a Patruo meo hic nodus solutus fuit, aliis mi-
 nus adrideat, sed carpenda videatur, deposito
 livore meliora proferant, quaeso.

19. *Tu patruī meritas conare anteire secures*
patri emeritas in cod. Ant. Perreji, & Vaticano
 secundo, *patriae* in Dorvill. sec. patet hinc, vel
 patrem vel patruum Tulli consulatu defunctum
 fuisse. Quis vero ille fuerit, disquirat Passera-
 tius pag. 170. qui de hoc ipso Tullo videndus
 ad Eleg. I. v. 9. & hoc in loco *patruī emeritas*
 probat, intelligitque L. Volcatium Tullum, qui
 cum M. Lepido consul fuit A. v. 687. biennio
 ante Ciceronis Consulatum, eundem, quem me-
 morat Horat. Lib. III. od. 8. 12. conjicitque
 hunc Tullum, illius fratris filium, qui Cyzice-
 nis praefuit, Asiaticumque pro consule obtinuit, Lu-
 cium quoque Volcatium Tullum dictum, Colle-
 gam Augusti in secundo consulatu an. 720. fuis-
 se. vide Fastos Consulares. priorem illum hu-

jus Tulli patruum fortiter se opposuisse Catili-
 nae Consulatum petenti, patet ex fragmentis Orat.
 Cic. in Toga Candid. p. 983. ubi vide Ascon.
 Pedian. quod autem Livinejus in notis suis pag.
 55. & ante eum Beroaldus versus alterum *Et
 vetera oblitis* &c. intelligant de Tulli patruo,
 eumque jus dixisse provincialibus Asiaticis,
 Asiaticumque ut praetorem rexisse colligant, refe-
 rendum potius videtur ad Tullum ipsum. Cel.
 Hemsterhusius notaverat, sibi multa de Tullo,
 aliis indicta, in promptu fuisse. quae utinam pro-
 tulisset!

20. *Et vetera oblitis jura referre foris*] sic ex
 emendatione N. Heinsii edidit Broukhufius, li-
 cet pro lectione ante vulgata *refer sociis* loca
 nonnulla Ciceronis valde adposita etiam adferat.
 cum nempe in nonnullis MSS. legeretur *jura
 referre sonis*, hinc tam in notis ad Ovid. I. Fast.
 287. & ad Lib. II. 532. quam Lib. II. Advers.
 c. 6. p. 252. restituit,

Et vetera oblitis jura referre foris.

idque confirmatum inveni a codice Ant. Perreji,
 secundo Vaticano, & duobus meis; quamquam Vos-
 siani quatuor, secundus Leid. & uterque Dorvillia-
 nus, alteri lectioni *refer sociis* adstipulentur, quam
 etiam servant editiones primae, easque secutae
 vetustiores. neque contemnenda sunt, quae pro
 ea notavit Passeratius, tam ad hunc versum, quam
 ad Lib. III. El. 21. init. pag. 532. per *socios* in-
 telligens Cyzicenos foederatos, quibus liberta-
 tem antea a se ademptam restituisse Augustum
 scribit Dio Cass. Lib. LIV. cap. 23. §. 71. quae
 vero ad improbandam N. Heinsii correctionem
 protulit Vulpus, partim corrasa sunt e Passera-
 tio, partim ex Broukhufio, qui tamen eam ad-
 struxerat, & *jura referre foris* bene explicuerat
 de Tullo ad Cyzicenos misso, ut jus, quod in
 foro dicebatur, illis restitueret, quo per ali-
 quod tempus caruerant, unde *oblitis foris* jura ut
 referat, Tullum adhortatur Propertius. Adoptata
 autem Heinsii emendatione *jura referre foris* in-
 telligendum erit de conventibus, quos age-
 re solebant Magistratus provinciales, idque *fo-
 rum* vel *conventum agere*, aut *indicare* vocabant.
 Festus in voce *forum*. *forum intelligitur, cum
 is, qui provinciae praest, forum agere dicitur.*
 Virg.

Et tibi non umquam nostros puer iste labores
Adferat, & lacrimis ultima vota meis.

25. Me sine, quem semper voluit fortuna jacere,
Hanc animam extremae reddere nequitiae.

Mut-

mata patria offendebat Cel. Hemsterhusium, ideoque levi mutatione praeferebat,

Semper at armato cura fuit patriae.

hoc sensu, tu tuam aetatem, quae amori numquam cessavit, in armis transegit, ut patriam defenderes. Conjecturam adjuvat ipse Propertius, qui contrarium vitae genus se praeferre, & armis minus idoneum, militiam Veneris fato suo secutum testatur infra v. 29.

Non ego sum laudi, non natus idoneus armis.

Hanc me militiam fata subire volunt.

& hinc Tibullus, Marti Deam Idaliam praefere-
rens, infernalibus umbris comitem addi vovet il-
lum, qui castra se diu sequi optaris, & amores
suos temeraverit, Lib. I. El. 3. 82.

Illic sit, quicumque meos violavit amores,

Optavit lentas & mihi militias.

23. *Et tibi non umquam nostros puer iste labo-
res Adferat.] At tibi Fruter. Turnebus, & Guye-
rus. Ut in Heinsiano & primo meo cod. Adferet*
in quarto Vossiano.

24. *& lacrimis ultima vota meis]* omnia nota
in primis edd. MS. Askeviano, & binis meis
codicibus, sed *vota* in marg. secundi. omnia n.
in Vossianis, & utroque D'orvill. omnia Turneb.
lacrimis limina nota meis conjecerat N. Heinsius
ad oram ed. Ald. *somnia* Passeratius. Marklan-
dus *lacrimis omnia nota meis* probabat. & intelli-
gebat labores & omnia mala, quae expertus erat
Propertius. *lacrimis autem meis* pro mihi lacri-
manti exponebat. Broukhuisius ex suo codice pro-
tulit & in contextu exhibuit lectionem, quantavis,
ut ait, pretii; *lacrimis ultima vota meis*, (quae a
Leideni primo probatur, & Monteliano,) & per
ultima vota intelligit mortem, quam in acrumnoso
amore saepe optant poëtae, idque eleganter aliis
locis illustrat. sic *ultima mors, ultima fax*, de
rogo, *ultima & aeterna nox, ultimus ille dies*,
de morte, & sim. vide ad Antholog. Lat. Vol. I.
pag. 464. 466. 597. & 725. ita *suprema vota*,
defunctis soluta, Statio Lib. I. Theb. 656.

— *expectant matres, supremaque fundunt
Vota mihi.*

& *ultima vota*, in mortis periculo suscepta, apud
Germanicum in Arateis v. 415.

— *si mergitur undis*

Prona ratis, sorbetque inimicum Nerea prora,

Vel si respexit servator Jupiter, aegre

Ultima persolvunt jactati vota salutis.

sic enim recte emendat Grotius in notis p. 16;
non *solvetque inimicum Nerea*, & *jactatae salutis*.
male vero Lennepius ad Coluthum Lib. II. cap.
XI. ex hoc loco apud nostrum supra El. III. in
fine tentabat,

— *sopor inpulit alii,*

Ille fuit lacrimis ultima vota meis.

ut illic notatum est.

25. *quem semper voluit fortuna jacere]* voluit
semper in pr. & tert. Voss. Heinsiano, & meo-
sec. prae *jacere* Gebhardus ex libro Commelini
profert *latere*. sed glossam esse recte addit. &
omnes codices nostri alterum servant. *jacere* enim
est cum adversa fortuna luctari, infelicem, ani-
mo dejectionem, vel contentum ac despectum esse.
Ovid. II. Am. 2. 30.

Ille potens, alii, sordida turba, jacent.

III. A. A. 411.

Nunc hederæ sine honore jacent.

Auctor Panegyrici in Pisonem v. 109.

— *quamvis sine crimine constet*

Vita, tamen probitas cum paupertate jacebit.

& v. 241.

Tu vati protende manum, tu, Piso, latentem

Exsere, nos humilis domus.

ubi forte *jacentem* quoque corrigendum. vide ad
Anthol. Lat. Lib. II. Ep. 246. p. 432. & Er-
hard. ad Petronii Fragm. pag. 678.

26. *Hanc animam extremae reddere nequitiae]*
nequitiae vocem corruptam esse adscripserat Mar-
klandus, nescio quare. est enim de ludo amoris
apud Propertium frequentissima, ut docent non
pauca exempla a Passeratius producta. quibus adde-
ex Lib. III. El. 8. 24.

Et sint nequitiae libera verba tuæ.

an-

Multi longinquo periere in amore libenter,
In quorum numero me quoque terra tegat.

Non

animam reddere, ut apud Virg. III. G. 495.

*Hinc lactis vituli vulgo moriuntur in herbis,
Et dulces animas plena ad praesepia reddunt.*

animam ponere dicit Lib. II. El. 10. 43.

*Atque utinam primis animam me ponere cunis
Jussisset quaevis de tribus una soror.*

& El. 20. 57.

Quod mihi si ponenda tuo sit corpore vita.

ubi vide. & Crustum in Probab. Crit. pag. 118. recte vero Broukhusius animam extremae nequitiae reddere explicuit de voto apud nostrum obvio, ut medium inter opus solveretur; & locis ab eo adscriptis adjice ex Lib. II. El. 1. 47.

*Laus in amore mori. laus altera, si datur uno
Posse frui. &c.*

exempla autem plurima illorum, qui talis voti obsoeni & temerarii conpotes facti, in media Venere occubuerunt, adfert in notis ad Lib. II. El. 7. 98. similemque historiam de Ladislao Rege notavit ad Sannazar. Lib. I. Ep. 4. pag. 182. ed. Vlaming. & de infelicibus aliorum in ipso concubitu extinctorum fatis vide Salvagn. ad Ovidii Ibin v. 531. & Haverk. ad Tertull. Apolog. p. 389. Janus Secundus Epitaphio cujusdam Menelai, pag. 190. Poëm.

*Inter opus medium lasciva morte solutus,
Hic situs est, & init jam Menelaus humum.
Qui blandae Veneri vitae sacraverat annos,
Haud aliter vitam ponere dignus erat.*

idem evenisse sceleratissimo Papae Joanni XIII, qui in ipso adulterio interiit, memoriae prodidit Platina pag. 118. & Argirillam quamdam, feminam Italiam, inter amantis amplexus exspirasse narrat Jo. Anton. Campanus Lib. II. Epist. 16. pag. 81. quem, Episcopum licet Aprutinum, mirari licet talem mortem ut felicem & minime miseram illic multis praedicare, cum tamen idem Campanus alio loco, ubi poetarum veterum lectionem tamquam moribus exitiosam dissuadet, in Ovidium invehatur Lib. I. Epist. 5. pag. 39. quia ille voto magis poetico, quam serio, optaverat in medio opere solvi, Lib. II. Amor. 10. 36.

*At mihi contingat Veneris languescere motu,
Cum moriar, medium solvar & inter opus.*

Huc refer illud Senecae Epist. LXVI. alius inter coenandum solutus est, alterius continuata mors somno est, aliquem concubitus extinxit. ubi forte restituendum, alterius continuatus morte somnus est. quamquam alterum defendi possit exemplis, quae collegit Patruus meus ad Vellej. Paterc. II. 88. sic & Laïs *ἐξιδαναι* *κοιμήσθαι* apud Athenaeum XIII. 6. p. 587.

28. *In quorum numero me quoque terra tegat]* Mallem me mea terra tegat. ut optet potius in patria sibi mortem contingere inter illos, qui in amore quidem perierunt, non vero in regione peregrina, minime avidus longinquum in terris diffitis amorem quaerere, quem domi habebat. alio nempe sensu, quam quo Heinsius ad Claudian. Idyll. I. v. 27. in notis ad Propert. post Adversaria editis pag. 661. & Broukhusius longinquum amorem pro longo ac diuturno intellexerunt, quam vocis notionem pluribus aliis exemplis probare in promptu esset, sed quia tam de loco quam de tempore frequenter occurrere notum est, videndum, quid menti auctoris conveniat. Excusat enim se hac tota Elegia apud Tullum, quod itineris in Asiam se comitem ipsi deneget, quia Cynthiae vincla se remorabantur, vide ad v. 5. eodem modo ut Tibullus, Mesalam in expeditione Syriaca comitatus. sed morbo gravi in itinere correptus, & apud insulam Corcyram subsistere coactus, in terra peregrina ac longinqua obire averfatur, pulcherrima Elegia tertia Libri primi. Conjecturam autem, quae hic reponendum censui, me mea terra tegat, optime confirmat ipse Propertius Lib. III. El. 5. 46. ubi ad oppositionem eorum, qui mari se credunt, ut in exterarum regiones peregrinentur, addit,

Anchora te teneat, quem non tenere penates?

Quid meritum dicas, cui sua terra parum est.

& in fine ejusdem Elegiae, postquam Paeti naufragium descripserat, simili voto subjungit,

*Quod si contentus patrios bove verteret agros,
Verbaque duxisset pondus habere mea.*

Viveret ante suos dulcis conviva penates,

Pauper, at in terra, nil ubi flere potest.

At tu, saeve Aquilo, numquam mea vela videbis.

Ante fores dominae condar oportet iners.

quae certe meae hujus loci emendationi & expli.

Non ego sum laudi, non natus idoneus armis:

30. Hanc

plicationi haud parum opitulantur. Ovidius II. Am. XI. 30.

*Quid si concussas Triton exasperat undas?
Quam tibi tunc toto nullus in ore color.
Tum generosa voces fecundae sidera Ledae:
Et, Felix, dicas, quam sua terra tenet!*

& III. Amor. El. 2. 48.

*Piaudite Neptuno, nimum qui creditis undis,
Nil mihi cum pelago, me mea terra capit.*
vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 735.

29. *Non ego sum laudi, non natus idoneus armis*] Offendit me nonnihil, fateor, illud natus idoneus armis, cum alterutrum sufficiat, sonumque ingratiorem reddat. neque hic ad pleonasmum puto confugiendum, ut abundet natus, quoniam Cuperus lib. III. Observ. cap. 10. in locis Ciceronis & Phaedri homo natus, vir natus, exponit. neque eo decurrendum arbitror in alio Propertii versu, Lib. II. El. 2. 39.

Gloria Romanis una es tu nata puellis.

haec enim a nostro loco diversa sunt; quem levi verborum transpositione sic constituendum conjicio,

*Non ego sum laudi natus, nec idoneus armis:
Hanc me militiam fata subire velint!*

ut indicet, se neque a natura aut nascendi forte, neque ab artis peritia militiae & castris aptum, sed quasi factorum lege, (facta enim male in nonnullis MSS.) palaestrae Amoris innutritum esse. simili fere colore, licet alia in re, utitur Ovidius Lib. II. Am. El. 3. 7.

*Non tu natus equo, non fortibus utilis armis,
Bellica non dextrae convenit hasta tuae.
Ista mares trahent, tu spes depone viriles.
Sunt tibi cum domina signa ferenda tua.*

ubi primo versu eandem vides verborum structuram,

Non tu natus equo, non fortibus utilis armis.

non alia certe verborum dispositione, ac si hoc quoque in loco scriptum invenisset frequens Propertii imitator,

Non ego sum laudi natus, nec idoneus armis.

huc refer illud nostri Lib. III. El. 7. 17. & seqq.

*Est quibus Eleae concurrat palma quadrigae,
Est quibus in celeres gloria nata pedes.
Hic fatus ad pacem, hic castris utilis armis,*

Naturae sequitur semina quisque suae.

laudi natus, bellicae nempe virtuti, quae per excellentiam laudis voce insignitur apud veteres. ut saepe apud Cicer. Orat. pro Marcello cap. 2. 3. & aliis in locis. Ovid. Epist. XVII. 117.

Utraque cum regnum, belli daret altera faudem.
IV. ex P. Ep. 8. v. 61.

*Sic victor laudem superatis Liber ab Indis,
Alcides capta traxit ab Oechalia.*

Tibullus Lib. IV. Carm. 1. 88.

*Laudis & adsiduo vigeat certamine miles.
& v. 116.*

*At non per dubias errant mea carmina laudes,
Nam bellis experta cano.*

hinc & viri laudati, qui rem bene gesserant, Ovidio II. ex P. Ep. 1. 30. Virgil. Aen. 461.

En Priamus. Junt hic etiam sua praemia laudi.
ubi vide la Cerdam, qui tamen male illic e nostro adfert locum ex Lib. III. El. 10. 3.

Quot non infames exerces corpore laudes.
pro ludot. Lib. V. 355.

primam merui qua laude coronam.

ubi vid. Serv. & Cerdam ad Lib. X. 825. Catullus Carm. LXI. 102.

Aut mortem oppoteret Theseus, aut praemia laudis.
Cicero V. in Verr. c. 47. *Vobiscum Africanus hostium spolia, & praemia laudis communicavit.* Firmat hanc emendationem locus similis Tibulli Lib. I. El. 1. 53. & seqq.

*Te bellare decet terra, Messala, marique,
Ut domus hostiles praeferat exuvias. &c.*

*Non ego laudari curo, mea Delia, tecum
Dummodo sim, quaeso, segnis inersque vocer.*

ubi illud laudari ad laudationes castrenses & dona militaria, virtuti bellicae tribui solita, refert. & egregie illustrat Broukhufius. Possis etiam,

*Non ego sum laudi, non Martis idoneus armis,
Hanc me militiam fata subire velint.*

ut

30. Hanc me militiam fata subire volunt.
 At tu, seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
 Lydia Pactoli tinguit arata liquor;
 Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
 Ibis, & accepti pars eris imperii.
25. Tum tibi si qua mei veniet non inmemor hora,
 Vivere me duro fidere certus eris.

ELEG.

ut hanc militiam, seu castra Veneris, opponat campo Martis. ut Helena apud Ovid. Epist. XVII. 256.

*Apta magis Veneri, quam sunt tua corpora Marti.
 Bella gerant fortes: tu, Pari, semper ama.
 Hectora, quem laudas, pro te pugnare iubeto;
 Militia est operis altera digna tuis.*

militiam vero & militare in rebus amoris frequenter dici, obvium est. unde utriusque artes tota Elegia inter se comparavit Ovidius Lib. I. Am. 9. notum illud Horatii Lib. III. od. 26. 2.

*Vixi puellis nuper idoneus,
 Et militavi non sine gloria.*

ubi si puellis natus idoneus dixisset Flaccus, ut hoc loco legitur in vulgatis, non natus idoneus armis, cenforem, puto, magnum certe Bentleium non effugisset. alia forma natus in armis Tibullo Lib. IV. Carm. 1. 110. natus in arma Livio Lib. IX. 9. & Lib. X. cap. 16. Galli inter ferrum & arma nati. velint praeterea rectius quam volunt, optandi modo, idque propter praecedens, me quoque terra tegat!

32. — seu qua Lydia Pactoli tinguit arata liquor] sic Voss. sec. tingit Heinſian. Mentel. Leid. prim. D'orvill. & meus, & ed. Vossii. tangit D'orvill. sec. cingit in MS. Ant. Perreji, Leid. sec. Voss. pr. & tertio, Vaticano secundo, & altero meo cod. sed in marg. tingit pro varia lectione. in ed. Reg. Lep. & prima Venet. 1475. cingit quoque excusum, in altera Veneta 1487. tinguit. tignit Askew. stringit arata correxit Heinſ. Lib. II. Advers. c. 6. p. 252. & in notis ad Propert. p. 661. sic infra Eleg. XX. 8.

Sive Aeniæ tuos tinxerit unda pedes.

ubi strinxerit idem Heinſius. aratra in nonnullis codd. MSS. ut in Beroaldino, Groningano, Borrichiano, Menteliano, duobus Leid. utroque D'orvill. Heinſiano, primo meo cod. Askewiano

primis edd. Aldina utraque, Juntina, Colinaef, Gryphii, & Rovilliana, cui adscripserat Douſa aratra pro arvis poni. sed arata in Venet. tingit aratra forte nonnulli tuerentur, quia Justinus lib. XLIV. cap. 3. §. 8. narrat ferrum & tela apud Gallaecios non probari, nisi tingantur Bilibi aut Chalybe fluvis. & ita sensus erit, Pactolum ipsa aratra, vomere altius inpresso, liquore suo aureo tingere, vide Passeratium. Sed arata jam ex cod. vet. praetulit Turnebus lib. XXI. Advers. cap. 16: quod perperam inprobat Livinejus. nec aliter legit Pierius Indice Virgiliano in fata, & egregie vindicavit Broukhufius. Lydia autem arata, seu arva, ut in loco Senecae Herc. Oct. 623.

— nec tota sitim
*Lydia vincit; nec quae Zephyro
 Subdita tellus, stupet aurato
 Flumine clarum radiare Tigrim;
 Nec si totus serviat Hebrus.*

ubi in notis Delrii vide adpositum Claudiani locum. Lydia vero illic pro Libya bene adferitur ab erudito Anglo in Miscell. Observ. Tom. I. p. 288. 289. & ultimo versu Hermus cum Heinſio legendum pro Hebrus. idem Seneca in Oedipo v. 467.

*Divite Pactolus vexit te Lydius unda,
 Aurea torrenti deducens flumina ripa.*

vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 618. denique Pactolus liquor, pro Pactoli, hic legitur in Excerptis Scalig. non ineleganter. & ita Pactoli liquores eodem modo capi possent Eleg. XIV. 11.

Tum mihi Pactoli venient sub testa liquores.

& Lib. III. El. 16. 28.

Croesum aut Pactolus quas parit humor opes.
 sic lege. Bajae aquae pro Bajanis El. XI. in fin. ubi vide.

34. accepti pars eris imperii] acceptis par eris
 I 3 im:

ELEG. VII.

Dum tibi Cadmeae dicuntur, Pontice, Thebae,

Ar-

imperii legendum conjiciebat Passeratius, licet alterum multis exemplis illustraverit. *asserti imperii* N. Heinsius Lib. II. Advers. cap. 6. p. 250. in Notis p. 661. & in Epist. ad Graev. T. IV. Syllog. p. 376. quod probat Graevius p. 378. notum illud ex Epitaphio antiquo Rufi Virginii Tom. I. Anth. Lat. pag. 219.

Imperium adseruit non sibi, sed patriae.

ELEG. VII.] AD PONTICVM inscribunt nostri codices, ad quem etiam est Elegia nona hujus, & ultima secundi libri, sub persona Lyncei, rivalis sui, quibus inter se collatis recte Broukhufius refutat Vossium, qui in libro de Poët. Lat. pag. 34. Ponticum amatoris carminibus operam dedisse censebat, qua in re secutus est Gyraldus Dialog. de Poët. p. 164. & in eodem errore versatur Braccianus ad Politiani Nutricia p. 117. Nam Propertius illic Ponticum ad scribendos amores quidem adhortatur, & ab epicis carminibus gravique cothurno ad Musas molliores deducere conatur, unde & illic eum Homero confert, ut hoc in loco, non tamen inde colligi potest, aut sine certo testimonio affirmari, eum revera lusus amatorios scripsisse, praesertim quia *heroo carmine clarum* Ponticum dicit Ovid. IV. Trist. 10. 47. eumque simul & Bassum (ad quem est Eleg. 4. huj. libri) convictus sui membra fuisse. illius Pontici Thebaica, gravi & epico carmine scripta, principio hujus Elegiae innuit, & infra El. IX. 9.

Quid tibi nunc misero prodest grave ducere carmen,

Aut Amphioniae moenia flere lyrae?

Plus in amore valet Mimnermi versus Homero,

Carmina mansuetus lenia quaerit Amor.

vide Broukhuf. ad Lib. II. El. 25. v. 9. & 38. ubi iacturam hujus Thebaldos deplorans addit, qua utinam hodie frui liceret, & interciderent potius quorundam posteriorum deliciae Aphrodisiae. quin & ipsa tota Statii Thebaide eam redimere se velle, scribit ad initium hujus Elegiae; non quod superstites poematis quaedam reliquiae ipsi salivam moverint, sed quia Virgilio propior felici illa & aurea aetate vixerit, & ab Ovidio

Propertioque adeo fuerit laudatus, ut Homero eum contulerit, noster. Illorum certe judicium jure opponit Barthio, qui hanc Pontici Thebaida non magnae rei fuisse censebat in notis ad Statium IV. Theb. 45. Antimachi potius Graecam Thebaida, quam in eodem Commentario suis toties laudat meritis, & aliquot ejus fragmenta adferre, extare desiderio ingenti ibidem paullo ante vovet, & illius Antimachi celebratam apud veteres famam memorare non neglexit Broukhufius, quem vide ad v. 3. hujus Eleg. ad cujus exemplum poterat sane Antimachum praedicare Barthius sine Pontici ignominia, cujus poemati idem forte titulus fuit inscriptus, quem Aeschylus ab interitu servatum drama hodie prae se fert, *septem contra Thebas*. quod conjicere licet ex v. 17. hujus Eleg.

*Longe castra tibi, longe miser agmina septem
Flebis in aeterno furda jacere situ.*

& huc referunt illa ex Lib. III. El. 7. 37.

*Non flebo in cineres arcem fidiisse paternas
Cadmi, nec semper praelia clade pari.*

ubi Lipsius & Fruterius, *septem praelia*, Marklandus *fratrum praelia*, ut v. 2. hujus Elegiae, *Armatae fraternae tristia militiae*. legendum existimabant. sed semper bene vindicat Broukhufius.

1. *Dum tibi Cadmeae dicuntur, Pontice, Thebae]* ducuntur in veteribus scriptis se invenisse testatur Scaliger, & probavit, addito nostri loco ex Lib. IV. El. 6. 13.

*Caesaris in nomen ducuntur carmina, Caesar
Dum canitur, quaeso, Jupiter, ipse vaces.*

& sic infra El. IX. hujus Lib. v. 9. *grave ducere carmen*. ubi in plerisque tamen codicibus *dicere*, infra El. XVI. v. 41.

At tibi saepe novo deduxi carmina versu.

vide Salmaf. ad Simmiae Ovum pag. 166. & Markland. ad Statii Silvas pag. 293. sic *deducere versus*, *deductum carmen*, apud Poetas frequens. Scaligeri vero auctoritate motus Broukhufius ducuntur edidit, quamvis in MSS. suis omnibus, ut fate-

Armaque fraternae tristitia militiae:

Sint

fiatetur, dicere invenerit. neque aliter legitur in quatuor Vossianis, binis Leidensibus, & duobus D'orvill. ac meis codd. quibus reliqui adstipulantur, & primae easque secutae editiones vetustiores. idque contra Broukhufium tuetur Bentlejus ad illud Horatii Lib. I. od. 7. 9. *Aptum dicit equis Argos*. negatque tolerari posse *ducere Thebas*, sed *dicere Thebas* rectum esse. in nota autem Scaligeri (quae in posteriore ejus editone an. 1600. legitur, nam in prima an. 1572. & altera an. 1582. non occurrit) postquam prius *ducuntur Pontice*, *Thebae* in suis MSS. recte legi dixisset, subjunguntur haec verba: *Virgilius dicit Aeneam, rectum est; dicit Aeneida, barbarum. Hic quoque Latinum esset, dicere Thebas; non Thebaida. quae dissona sunt, nam sic in fine notae probasse videtur dicuntur Thebae*, quum initio *ducuntur* praetulisset. Francius adscripserat *dicuntur* simplicius, sed alterum elegantius esse. a Broukhufio quoque, ut passim, dissentit, & Bentlejo suffragatur Celeb. Hemsterhusius, cuius notam ad hunc locum consulat lector. Vellem certe Broukhufius *Arma* non retulisset ad *ducuntur*, sed potius in altero versu omissum ex more veterum observasset verbum, idque supplevisset, *Armaque fraternae militiae*, seu Oedipodarum, Eteoclis nempe & Polyneicis, a te describuntur, canuntur. de qua loquendi ratione vide supra ad Eleg. I. v. 23. 24. Sed vellem simul, Cel. Hemsterhusius silentio non praeteriisset aliam expositionem, qua *ducuntur* Broukhufio placuit, minime ridiculam aut contemnendam, pro e ruinis suis excitatae quasi a te conduntur rursus, & instaurantur. ut *ducere muros, arces, moenia*, & sim. de quo Bentlej. ad Horat. Lib. III. od. 3. 15. idque ideo, ut notaverat Broukhufius, quia poetae saepe ipsi eleganter dicuntur facere, quae ab aliis facta describunt & canunt. exemplis ex Ovidio ab eo productis adde ex Lib. II. Trist. 317. loco adposito:

Cur non, Argolicis potius quae concidit armis,
Vexata est iterum carmine Troja meo?
Cur tacui Thebas, & mutua vulnera fratrum?
Et septem portas, sub duce quamque suo.

Virgilius Ecl. VI. 61.

Tum canit Hesperidum miratam mala puellam:
Tum Phaëtoniadas musco circumdat amarae
Corticis, atque solo procerae erigit alnos.

ubi canit Atalantam, & Phaëtoniadas circumdat, & erigit, pro circumdatas musco corticis, & in alnos mutatas describit, ut in hoc Propertii loco suppleri posse modo dixi, tibi, Pontice, *ducuntur Thebae*, & *arma militiae fraternae canuntur*. Servius illic notat: *Mira est canentis laus, ut quasi non factam rem cantare, sed ipse eam cantando facere videatur*. sic in Culice v. 25.

Sancite puer, tibi namque canis non pagina bellum.
Phlegra Giganteo sparsa est quo sanguine tellus:
Nec Centaureos Lapithas compellit in enses:
Urit Erechthonias Oriens non ignibus arces:
Non perfoffus Aethos. & seqq.
Mollia sed tenui pede currere carmina versu,
Viribus apta suis, Phoebo duce, ludera gaudet.

notum illud Horatii Lib. I. Sat. 10. 35.

Turgidus Alpinus jugulat dum Memnona, dumque
Defingit Rhene luteum caput; haec ego ludo.

eodem colore illic dicit Flaccus, dum Alpinus jugulatum Memnona canit &c., *haec ego ludo*: (ut ibidem Auctor Culicis) quo hic Propertius,

Dum tibi Cadmeae ducuntur, Pontice, Thebae,
Armaque fraternae &c.
Nos, ut consuevimus, nostros agitamus amores.

cum quibus recte Vulpius contulit illud Anacreontis Od. XVI.

Σὺ μὲν λίγεις τὰ Θηβας,
Ὁ δ' ἐν Φρυγίᾳ αὐτὰς,
Ἐγὼ δ' ἱμάς ἀλώτεις.

quod favet etiam illis, qui *dicuntur* propugnant, ut in primo ejus Odario:

Θίλω λίγεις Ἀτρεΐδας,
Θίλω δὲ Κάδμῳ ἔδεν &c.

his similia sunt apud nostrum Lib. II. El. 1. v. 17. cum illo Culicis loco conferenda:

Quod mihi si tantum, (cantu Heinss.) Maecenas,
fata dedissent,

Ut possem heroas ducere in arma manus.
Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo
Inpositum, ut coelo Pelion esset iter.

Non veteres Thebas, nec Pergama, nomen Himeri,
Xerxis & imperio bina coisse vada. & seqq.

qu-

Atque, ita sim felix, primo contendis Homero,

Sint modo fata tuis mollia carminibus.

5. Nos, ut consueveris, nostros agitantur amores,

At

quibus addit v. 45.

Nos contra angusto versamus praelia lecto,

Qua pote, quisque in ea conterat arte diem.

ubi heros ducere in arma manus, est, heroum bello canere. par loquendi modus & elegantia est in illis Statii Lib. IV. Sylv. s. init. de Virgilio & Homero:

Regia Sidoniae convivia laudat Elissae,

Qui magnum Aenean Laurentibus intulit arvis:

Alcinoique dapes mansuro carmine monstrat,

Aequore qui multo reducem consumpsit Ulixem.

vide Gronovium Diarr. Stat. cap. XXII. & qui illum Statii locum hoc Propertiano illustrat, D'Orvillium in Misc. Observ. Vol. II. Tom. II. pag. 235. similia ex Graecis Latinisque scriptoribus dederunt Casaub. ad Theophrast. Charact. pag. 216. J. Schulting. ad Senec. Controv. lib. I. 3. pag. 99. Patruus meus ad Rust. l. iun. 312.

& eruditissima observatione Hemsterh. ad Thom. Magistr. p. 187. & seqq. quin & in sacris literis Prophetas non raro dici id facere, quod futurum praenuntiant, docuit Bochartus lib. I. Phaleg. cap. x. 14. Broukhufio quoque se opposuit Vulpus, sed nugae agit, cum ad loca Ovidii, ab eo citata, & praesertim illud ex Pontico, *Gallia quae Phrygium duxit in arva senem*, regerat, Propertium loqui de urbe non ambulante, sed inmota; & expositionem illam, qua poetas facere dicuntur, quae canunt, nimis coactam, & ab aures Propertii simplicitate, ut ait, multum alienam pronuntiat, a viro elegantissimi iudicii, ut agnoscat, dissentire contentus, quam verisimilem omnes petimus & diuini vicissim, sed meliora non adferens. Propter constantem tamen omnium codicum MSS. & antiquissimarum editionum consensum, & clarorum in his literis diuinitum, Bentleji atque Hemsterhufii, susfragia, dicuntur in contextum revocari: ita tamen, ut unicuique liberum sit, suo sui iudicio.

Ceterum Elegiae hujus initium aperta imitatione expressit Ovidius Lib. III. Amor. Ell. 18. ad Mar-
cum, Homeri Iliada imitantem,

Carmen ad iratum dum tu perducis Achillem,

Primaque juratis induis arma viris.

Uer, Macer, ignava tener s cessamus in umbra,
Et tener ausuros grandia frangit Amor.

Primum Homerus, poetarum principem, expo-

nit Vulpus, cui sic praeiverant Volscus & Passeratus. prisco tamen, quod in Heiniano, & meo codice habetur, non rejiciendum videtur, propter Horatii & allorum loca a Broukhufio adscripta, qui tamen alteri lectioni etiam adquevit, quam magis huic loco aptam agnoscerem, si ante alios poetas veteres, Antimachum & Graecis, & Ponticum Romanis, primum in eodem Thebaïdos argumento versatum fuisse Homerum, dici posset. ea propter priscum Homerum interpretor, qui ceteros epicis poetas vetustate temporis antecessit. sic antiquus Homerus Ovidio II. A. A. 109.

Sis licet antiquo Nireus adamatus Homero.

& antiquam Corinnum, ut ab Ovidiana distinguat, invocat noster Lib. II. El. 2. 31. & priscos Quirites, a sua aetate longe remotos, Lib. IV. 1. 13. Tibullus lib. II. r. 2.

Ritus ut a prisco traditus exstat avo.

utrique, Homero & Antimacho, hunc Ponticum confert noster Lib. II. El. 24. 45.

Tu non Antimacho, non tuor ibis Homero.

3. *Atque, ita sim felix, primo contendis Homero.* Formulam hanc bene illustravit Passeratus, & ex eo rivos suos deducens Vulpus. Sed vide an huic loco melius conveniat,

Atque, (ita sit felix!) primo contendis Homero. ut ad Ponticum referatur, si Homerum aequare possit, quod suadet alter versus,

Sint modo fata tuis mollia carminibus.

Statius III. Achill. 117.

Sis felix, numeroque ducum praestantior omni,
Si magnum Danaus per te portandis Achillem.

Virgil. II. Aen. 330.

Sis felix! nostrumque leves quaecumque laborem
ubi vide Serv. Catullus Carm. 97.

Sis felix, Coeli, sis in amore potens.

& plura de hac formula dabit Broukhuf. ad Tibull. Lib. III. El. 6. 30. illo versu,

Sis felix, Et sint candida fata tua.

pariter ac hoc loco *Sis felix* — *Sint modo fata tuis mollia carminibus.*

4. *Sint modo fata tuis mollia carminibus]* le-
ntia

Atque aliquid duram quaerimus in dominam.
Nec tantum ingenio, quantum servire dolori

Co-

nia in Voss. quarto, *levia* in Askewiano, sed in marg. *mollia*, quod verum docet imitatio Ovidii Lib. IV. Trist. El. 8. 32.

Fata repugnant, quae quum mihi tempora prima Mollia praebuerint, posteriora gravant.

& *fatum mollius* IV. ex P. Ep. XII. 36. hunc autem versum Doufa P. molliorem fore putabat, si legeretur,

Sint modo carminibus mollia fata tuis.

neque aliter scripturum fuisse Ovidium, codici suo adnotaverat. Sed ad modum Ovidianum non semper exigendi sunt numeri Propertiani, in quibus polysyllaba, in fine pentametri, praefertim primo hoc libro, totum saepe carminis artificium ad Graecorum imitationem formatum, constituunt, aureaeque lectioni ejus adsuetae mollius adiciunt, quam Ovidiani in bisyllabas voces fluentes versus; qua de re copiose egi in praefatione ad Lotichium. idem dicendum de hexametris, quos duriores nonnullis visos saepe viri docti magis sonoros reddere conati sunt. quare miror Broukhusium, quem genius Propertianus minime latebat, versum illum ex lib. II. El. 25. v. 3.

Vix unum potes infelix requiescere mensem, transpositis vocibus suaviorem reddere tentavisse,

Vix potes infelix unum requiescere mensem.

sed plura e Propertio & Tibullo exempla dedi in notis ad Lotich. p. 266. & 267. & in Addendis p. 692.

6. *Atque aliquid duram quaerimus in dominam]* *dura quaerimus in domina* Dorvill. prim. ed. Venet. 1485. & Reg. Lepid. Miror ad hunc versum non haesisse Heinsum & Broukhusium. Volsus & Passeratius contorta explicatione interpretantur, *excogitamus & invenimus aliquid, ut Cynthiae saevitiam canamus & mitigemus.* singulari certe loquendi modo, *quaerere aliquid in duram dominam*, quod tibicine illo fulciendum erat, ad saevitiam ejus expugnandam. nulla autem causa erat Propertio *quaerendi*, vel excogitandi aliquid in duritiem dominae, cujus tam manifesta specimina toties erat expertus. Novi *quaerere* absolute pro meditari, cogitare, & laborare, poni. ut Lib. II. El. 2. 5. — *va-*
quo quaerebam vivere lecto. ubi vide Broukhuf. sed *quaerere aliquid in dominam*, pro expo-

lare cum domina, aut materiem carminis in illius saevitiam excogitare, locutio videtur, cujus exemplum desidero. Neque placuisse videtur P. Francio, qui tentaverat,

Atque aliquid duram ludimus in dominam.

Sed quia in alterum verbum *quaerimus* constanter conspirant codices & editiones vetustae, illud loco haud movendum arbitror. Tu lege, & suam Propertio mentem mecum restitue,

Atque aditum duram quaerimus ad dominam.

per carmina nempe. quod innuit vers. seq. *Nec tantum ingenio* &c. & hujus emendationis sponso-rem dabo Tibullum Lib. II. El. 4. 19.

Ad dominam *faciles aditus per carmina* quaero. hinc aditum ad Cynthiam sibi per carmina patefactum gloriatur noster infra El. VIII. 39.

Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
Sed potui blandi carminis obsequio.

eleganter Ovidius Lib. II. Am. El. I. 25.

Carminibus cessere fores; insertaque possi,

Quamvis robur erat, carmine victa sera est.

aditu autem difficilem fuisse Cynthiam, saepe lamentatur, & januam ejus, domina ipsa crudeliorem, non minus obsecratam, quam illam Tarpeiae, elegantissime sub persona exclusi amatoris descriptam infra El. XVI. Huc refer illud ex El. VIII. 22.

Nam me non ullae poterunt corrumpere saedae,

Quin ego, vita, tuo limine vera querar.

vel, *acerba querar.* ut in aliis, sive, ut legebat Doufa,

Quin ego sueta tuo limine verba querar.

infra El. X. 16.

Possum ego diversos iterum conjungere amantes,

Et dominae tardas possum aperire fores.

& diuturnam nimis Cynthiae repulsam, anni instar longam, queritur Lib. III. El. 14. 9.

Peccaram semel, & totum sum pulsus in annum;

In me mansuetas non habet illa manus.

7. *Nec tantum ingenio, quantum servire dolori]* *Nec tamen* in Menteliano, primo Leid. secundo & tertio Voss. & primo meo cod. *Non tantum* in Borrichiano deinde *saevire dolori* in secundo Leid. prima-ed. Veneta & Reg. Lep. sequenti versu *tempora dira* in Leid. primo, & sec. Voss.

K

pro

Cogor, & aetatis tempora dura queri.

Hic mihi conteritur vitae modus, haec mea fama est.

110. Hinc cupio nomen carminis ire mei.

Me laudent doctae solum placuisse puellae,

Pon-

pro dura, quod admitti posset propter praecedens duram.

9. *Hic mihi conteritur vitae modus*] Sic mihi in Heiniano & meo codice. ut apud Ovid. V. Trist. 7. 65.

Sic animum tempusque traho.

Sed hic vitae modus, & haec mea fama est, id repudiant. conteritur vitae modus hic est, pro transigitur, consumitur. ut in illo Tibulli, Lib. I. El. 7. 70.

— *proprios ego tecum,
Sit modo fas, annos conteruisse velim.*

& apud Cic. de Amic. cap. ult. *otium & tempus in studiis contere.* noster Lib. II. 23. 82.

Nos modo propositum, vita, teramus iter.

quod vel ideo noto, ne quis hic sensum obscuriorem quaerat, quia se amoribus suis indulgere paullo ante dixit. ut *terere, contere, differere* verba libidinis esse notat Passeratius pag. 470. *haec mea vita est* in eodem Heinf. & Voss. quarto, a man. pr. sed in marg. *fama est* non comparet quoque in D'orvill. sec. ut de Groningano testatur Broukhufius. Gebhardus, quum in priore Palatino reperisset *capio*, pro *cupio*, ex sui ingenii venustate restituendum putabat.

Hinc capior nomen carminis ire mei.

& exponebat, ita dementatus sum, ut ex carminum meorum tenuitate aliquod famae gaudium sperem. sic & infra El. IX. 19.

Tunc magis Armenius cupies accedere tigris.

eodem iudicii stupore legit, *cupiare accedere tigris.* quod palato Lipsii Lib. IV. Antiq. Lect. Cap. XI. etiam sapuisse non miror. sed vide illic Broukhufii notas. Lib. III. 23. 33.

Vellere tum cupies albos a stirpe capillos.

ubi conjicit idem Gebhardus reponendum esse, *vellere tum cupiare.* dementatum certe oportet esse Criticum, qui talia Propertio ingerat, aut ex ejusmodi correctionibus famam speraverit. manum tamen abstinent ab illis locis, ubi versus ratio eum deterrebat. ut infra El. XI. 21.

Tu cave ne tristi cupias pugnare puellae.

vel Lib. II. El. 12. 41. ut praeferrunt viri docti,

Qualem si cuncti cuperent decurrere vitam.

El. 18. 61.

Et cupit iratum talos me poscere eburnos.

quem versus eadem dementia sic corrumpere potuisset,

Et capitur talos me iratum poscere eburnos.

merito igitur monuit Broukhufius, talem medicinam Propertium non desiderasse. certe Gebhardo non magna sit injuria, si in eum retorqueatur censura, qua perstringit Caelium Rhodiginum, in notis ad Cic. X. ad Fam. Ep. 12. *mirificum nempe fuisse emendationum & explicationum coquum, omnia jura confundentem.* *Nomen carminis* pro laude & gloria, frequens nostro est. supra El. IV. 8.

Cynthia non illas nomen habere sinet.

& Lib. II. El. I. 21. *Pergama, nomen Homeri.*

Ovid I. Am. 3. 21.

Carminis nomen habent, exterrita cornibus Jō,

Et quam fluminea lusst adulter ave.

& saepe alibi. totum hunc Propertii locum artificiosum vulgari imitatus est Sannazarius Lib. I. El. I. 15.

Nec tantum populos, nec tantum horrescimus urbes,

Quantum non justae saevitiam dominae.

Hoc vitae genus, hoc studium mihi fata ministrant.

Hinc opto cineres nomen habere meos.

Me probet umbrosis pastorum turba sub antris,

Dum rogat agrestem lacte tepente Palam.

Me rudis indotta moduletur arundine Thyrsis:

Et tam constanti laudet amasse fido.

II. *Me laudent doctae solum placuisse puellae*] laudant Voss. sec. *solum* conjecerat Marklandus. quod mihi adeo improbat, ut, si *solum* haecenus fuisset editum, *solum* rescribendum esse affirmarem, quia his verbis de Pontico vel quocumque rivali veluti triumphat. & adnueret ipse, ni fallor, Propertius. ita enim Lib. II. El. I. 48.

laus

Pontice, & injustas saepe tulisse minas.
 Me legat adsidue post haec neglectus amator,
 Et prosint illi cognita nostra mala.

15. Te quoque, si certo Puer hic concusserit arcu,
 Quod nolim nostros evoluisse Deos:

Lon-

— laus altera, si datur uno
 Posse frui. fruar o solus amore meo.

El. VI. 19.

Tu mihi sola places: placeam tibi, Cynthia, solus.

Hic erit & patrio sanguine pluri amor.

& El. XVI. in fine:

Hoc mihi perpetuo jus est, quod solus amator
 Nec cito desisto, nec temere incipio.

sufficiant haec e solo Propertio, ad suam sibi
 scripturam vindicandum, ut aliorum poetarum
 loca praeteream. pro placuisse in Neapolitano
 docuisse. mox injustae Borrich.

13. Me legat adsidue post haec] Hinc patet,
 recte apud Ovidium initio Artis Am. a viris doc-
 tis emendatum esse,

Me legat, & lecto carmine doctus amet.

non Hoc legat. v. Graev. ad Cic. V. ad Fam.
 12. p. 258. apud eundem Lib. II. Trist. 370.
 de Menandro,

Et solet hic pueris virginibusque legi.

non Haec cum Heinssio. fabula nempe, quae
 praecedit. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 352.
 Posthac in Voss. quarto, Neapolit. & Colotiano.
 altero versu Ut prosint non male in Heinssii &
 meo cod.

15. Si certo puer hic concusserit arcu] per-
 cussit Guyetus. & sic Cel. Valckenarius ad Eu-
 ripid. Hippol. v. 1303. verberare vocat Lib. III.
 El. 8. 27. Quem gravibus pennis verberat ille
 puer. sed illic de alis Cupidinis, hic de ejus
 arcu agitur. nisi certo percussit ictu malis. ut
 certus ictus sit, qui non aberrat, sed gravi vul-
 nere sauciat. sic certus ictus apud Ovidium E-
 leg. de Nuce v. 73. Has puer erectus certo
 dilaminat ictu. de amoris vulneribus apud O-
 vium Lib. II. El. I. 75.

Quippe ubi nec causas, nec apertos cernimus ictus.
 vulgatam tamen vindicat Ovidii locus Lib. I.

Am. XI. 11. Credibile est & te sensisse Cupi-
 dinis arcus. Lib. II. Am. El. I. 7. Atque aliquis
 juvenum, quo nunc ego saucius, arcu, Agnoscat
 flammae conscia signa suae. Lib. I. A. A. 21.

Et mihi cedit Amor, quamvis mea vulneret arcu
 Pectora, jactatas excutiatque faces.

Quo me fixit Amor, quo me violentius ussit,
 Hoc melius facti vulneris ultor ero.

infra El. IX. 21. 15. Quam Pueri totis arcum
 sensisse medullis. ubi vide Passeratium. certus igitur
 arcus, hic pro certa & non fallente sagitta,
 ex arcu Cupidinis emissâ. ut saepe. vide Barth.
 ad Claudian. IV. Conf. Hon. v. 529. p. 695.
 Ovid. XII. Met. 83.

Sed quamquam certa nullus fuit error in hasta.

adpositus est ejusdem Nasonis locus Lib. I.
 Am. I. 25.

Questus eram, pharetra quon protinus ille soluta
 Legit in exitium spicula missa meum.

Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum;

Quodque canas, vates, accipe, dixit, opus.
 Me miserum! certas habuit Puer ille sagittas.

Uror; & in vacuo pectore regnat amor.

Libi Met. 519.

Certa quidem nostra est: nostra tamen una sagitta
 Certior, in vacuo quae vulnera pectore fecit.

Lib. III. Am. 10. 25.

Viderat Iâsum Cretaea Diva sub Ida
 Figentem certa terga ferina manu.

certa hasta etiam apud Virgil. XI. Aen. 767.
 certam quatit improbus hastam. Valer. Flac. I.
 436. certus Aethalides subitas nervo redeunte sa-
 gittas Cogere. vide Heinss. ad Lib. II. A. A.
 192. Rem. Am. 112. & ad Claudian. Conf. Oly-
 br. & Prob. v. 187.

16. Quod nolim nostros evoluisse Deos] evolas-
 se in quatuor Vossianis, duobus Leidenf. altero
 Dorvill. utroque meo cod. cui lectioni favet
 primus D'orvill., in quo evoluisse, id est, e-
 K 2

vio-

Longe castra tibi, longe miser agmina septem
Flebis in aeterno furda jacere situ.

Et

violasse. & sic in Menteliano, Askewiano, ed. Venet. 1475. Reg. Lepid. Aldina utraque, Juntina, aliisque. & libro suo adscripserat Fruterius, & Doufa P. qui exponebant pro violenter effecisse. Gr. *ἀναγκάσαι. hei violasse vel, neu violasse*, Lipsius Lib. II. Var. Lect. 4. & IV. Antiq. Lect. c. 111. quod libenter ei redonamus *heu & voluisse* Marklandus. *evoluisse* in primo, secundo, & quinto Vatic. Colotii, & Ant. Perreji cod. quod etiam inveni in ed. Venet. 1487. & ex suo codice adfert Beroaldus, & sic hoc in loco emendandum monuit Valens Guellius ad Virg. I. Aen. 16. nec aliter Muretus & Scaliger, probatque Gebhardus. idque non tantum operose illustrat, sed in contextum quoque recepit Broukhufius. qui per *nostros Deos* intelligit Deos amorum praefides, eique adsentitur Vulpus. Doufa in margine libri sui, & in Schediasmate Succidaneo pag. 63. existimabat subtilius fore, si de amica sua Cynthia loqui Propertium statuamus. quod non puto rejiciendum. nam sic de Demophoonte Phyllis apud Ovid. Epist. II. 126.

*Et quaecumque procul venientia linteā vidi,
Pretinus illa meos auguror esse Deos.*

Leander Epist. XVIII. 86.

Illā meum, dixi, litora numen habent.

& de Corinna sua idem Ovid. Lib. II. Am. XI. 44.

*Primus ego adspiciam notam de litore pinum,
Et disam, nostros advehit illa Deos.*

& sic Passeratius: huic explicationi favere posset, si de eodem hoc Pontico, sub persona Lyncei, intelligenda sit Elegia XXV. Libri II. ubi in eum tanquam rivalem, & qui Cynthiam suam corrumpere tentaverat, invehitur, v. 9. & seqq.

*Lynceū, tunc meam potuisti tangere curam,
Perfide, nonne tuae tunc cecidere manus?
Lecto te solum, lecto te deprecor uno,
Rivalem possum non ego ferre Jovem.*

& sequitur v. 25.

*Lynceus ipse meus seros insaniit amores.
Solum te nostros laetor adire Deos.*

hoc admisso, probandam puto N. Heinsii emendationem, quam editioni Aldinae adleverat,

& quae in Notis ejus ad Propert. p. 661. legitur,

Quam nolis nostros heu violasse Deos!

cui adstipulatur editio Parisina Colinaei 1529, quae exhibet,

Quod nolim nostros te violasse Deos.

te violasse etiam in suo codice invenit Livinejus. ita apud Ovid. IV. M. 612. *Tam violasse Deum, quam non agnosce nepotem Poenitet.* sic carere possumus violenta & contorta Passeratii interpunctione & expositione, si Cupido te concusserit eviolasse nostros Deos, quod nolim tua & mea causa, id est, si te inpulerit violare meam Cynthiam, & eam tangere atque adtractare, quae tibi sacra esse debet, & mihi dicata. sed quid faciemus Antonio Volsco, qui per *nostros Deos* intelligebat poetas, non *Cupidinem & Venerem, ut Ennius poetas adpellavit Deos. nollem inquit, Cupidinem in poetas saevire.* Nimirum, quod de eo judicabat Muretus, id tale est, ut si fatuis & insulis declarationibus praemium aliquod positum esset, id Volsco hac una fretus, sine controversia, suo jure, dñs hominibusque plaudentibus, ablaturus fuisse videatur. Nonnihil tamen mitius animadvertere decet in illos, qui initio renascentium literarum in tenebris micabant, barbariae nondum debellatae nebulis obsepti.

17. *Longe castra tibi, longe miser agmina septem Flebis in aeterno furda jacere situ.* Gebhardus ex scriptura Palatini codicis, ex quo nulla profert, legendum divinabat,

Flebis in aeterno nupta jacere situ.

& *nupta situ* explicabat, carie altissima ac situ obducta. miserabilem profecto hariolum! Gebhardus sane insulis saepe conjecturis merebatur illam Mureti de interpretationibus Volsci censuram, praesertim quum eo homine doctior, illa aetate vixerit, qua major literis jam adfulgebat lux. Sed in conjecturis ad corrupta veterum loca integritati restituenda excogitandis raro suos favet successus, nisi eruditioni mutuas vices praestet felicitas acuminis & sagacitas iudicii, quae in Gebhardo passim desideres. Quia vero hic Pontico denuntiat Propertius, si Cupidinis fagittis ictus amoribus indulgeat, fore ut Thebaïdos suae

Et frustra cupies mollem componere versum,
20. Nec tibi subjiciet carmina serus amor.

Tunc

suæ telam, magno animo inchoatam, tandem interruptam, & lyræ silentio ac situ obductam deplorat (nam ita optime sensum loci exposuit Broukhufius) præsteret forte, saltem Gebhardiana melior foret conjectura;

Flebis in aeterno muta jacere sita.

certe *furda* & *mutus* etiam confunduntur apud Ovid. II. ex P. Ep. 6. 32. Idem Epist. XV. v. 198.

*Non mihi respondent veteres in carmina vires,
Plectra dolore tacent, muta dolore lyra est.*

ubi *plectra* jacent præferrem ex marg. ed. Berfmanni, ne bis idem dicatur, ut hoc loco *jacere situ*, & *muta* aptius lyrae convenit, quam *tacere plectris*, sic *Muta jacet* X. Met. 654. ubi in aliis etiam *tacet*. in Epicedio Drusi ad Liviam v. 185.

Fura silent, mutaeque tacent sine vindice leges.

ubi Heinf. & Francius malebant *mutaeque jacent*. ita de Cupidinis facibus Ovid. Rem. Am. 140.

Consentaneaeque jacent & sine honore faces.

ut vero *muta* hic de poemate, sic *muta avena* in Val. Catonis Diris v. 7. ubi plura notavi. Innuit igitur fore, ut Thebaica Pontici, ubi semel amori & carminibus mollibus operam dederit, *muta* & situ obducta jaceant, & non abfoluta ab eo destituantur. sive ut apud Theocritum Idyll. XVI. v. 10. de Gratiis:

Ὅτι μὲν δὲ πάλιν κινῆς ἐπὶ τοῦ μὲν χυλῆς
φυγῆς ἐν γοῦντος κάρη μῦνοντι βαλεῖται.
Ἐπὶ δὲ οὐκ ἔστιν ἴδρι, ἐπὶ ἀπρακτοῖς ἰκάντι.

& quod hic aeterno situ jacere dicitur, ibidem v. 43. Theocrito est *κακρὸς αἰῶνας ἔκειτο*. vulgata tamen lectio *furda jacere* præferenda videbatur Cel. Ruhenkenio, qui *agmina furda* exponebat ignobilia, non audita, non cognita. ut Broukhufius capiebat. & Drakenb. ad Silium Lib. VIII. 248. quorum suffragio repugnare nolum. versu præced. *Longe castra tibi, longe miser &c.* elegans repetitio est. de qua vide Heinf. ad Ovid. VIII. Met. 435. apud Silium Italica. Lib. I. v. 301. *longe clausis sua foedera,*

longe Ausoniam fore. & Lib. XVII. 80.

Longe conjugia, ac longe Tyrios Hymenaeos.

ubi vid. Drakenb. & D'Orvill. ad Charit. pag. 390. *longe esse* similiter apud Nafonem Epist. XII. 53.

Quam tibi nunc longe regnum dotale Creusae.
de ipsa locutione vide Muret. lib. X. Var. Lect. cap. 4. J. Doussæ Filii notas ad th. I. Gronov. ad Senec. Hippol. 974. & Interpr. ad Flor. II. c. 2. §. 8. minus recte eam exponit Cerda ad Virg. Lib. XII. v. 52.

19. *Et frustra cupies mollem componere versum]* *mollem versum* recte intelligunt de amatoris, praesertim Elegiacis, versibus, ad Epici carminis oppositionem. infra Lib. II. El. 25. 41.

Desine Achilleo componere verba cothurno,

Desine, & ad molles membra resolve choros.

& mox durum poemam opponit. Lib. III. El. I. 19.

*Mollia Pegafides vestro date ferta poetæ,
Non faciet capiti dura corona meo.*

Lib. II. El. I. init.

*Quaeritis, unde mihi toties scribantur amores,
Unde meus veniat mollis in ora liber.*

Lib. III. El.

*Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te
Carminis Heroi tangere jussit opus?*

*Non hinc ulla tibi speranda est fama, Properti,
Mollia sunt parvis prata terenda rotis.*

sic apud Horat. Lib. II. Od. 12. v. 4.

*Nolis longa ferae bella Numantiae,
Nec durum Hannibalem, nec Siculum mare
Paeno purpureum sanguine, mollibus
Aptari citharae modis.*

20. *Nec tibi subjiciet carmina serus amor]* *verus amor* in secundo & tertio Voss. sed in marg. *servus* vel *serus*. *verus* etiam in meo secundo, sed in marg. *al. servus*. & a man. sec. *al. saevus*. *seuus* in primo Leidens. quarto Voss. & primis edd. in cod. Askewiano etiam *seuus*, sed in marg. *serus*. *servus* in Groning. *saevus* in prima Aldina, Juntina, Colin. Gryph. Rovill. aliisque. vera lectio est *serus amor*, ut bene restituit Scaliger, &

K 3

pro-

Tunc me non humilem mirabere saepe poëtam:
Tunc ego Romanis praeferar ingeniis.

Nec

probavit Lips. IV. Antiq. Lect. c. XI quod confirmatur a meo primo codice, secundo & quinto Vaticano, Neapol. Borrich. Heinsiano, Scaligeri & Modii Excerptis, & utroque D'Orvill. ut in secunda editione Aldus. idque jubet tardus amor ultimo huj. Eleg. versu. & Lib. II. El. 25. 25. de Lynceo, seu eodem hoc Pontico:

Lynceus ipse meus seros insanit amores.
vel, ut conjiciebat Broukhusius.

—— *ipse meos insanit seros amores.*

pro *subjiciet* in duobus Leidens. tribus Voss. primis edd. & Aldinis *subjiciet*. de qua scriptura vide Barth. ad Stat. IV. Theb. 518. Conjecturam aliquando,

Nec tibi sufficiet carmina serus amor.

id est, suppeditabit, ad versus scribendos stimulat. Virg. II. Aen. 618.

Ipse pater Danaï animos viresque secundas Sufficit: ipse Deos in Dardana suscitavit arma.

ubi Servius exponit, *Subministrat, suggerit*. hoc sensu *sufficere* etiam apud Silium Ital. Lib. I. v. 36. capiebat Cl. Drakenborchius:

—— *dux agmina sufficit unus*
Turbanti terras, pontumque movere paranti.

explicat enim pro subministrat, suppeditat. quo sensu Hannibal Junoni agmina suppeditasse illic diceretur. sed legendum forte,

—— *dux agmine sufficit unus*
Turbanti terras.

ut innuat, solum Hannibalem suo agmine sufficere seu satis esse Deae ad terras & maria turbanda, & hunc unum ducem instar esse multorum agminum. ut de Hectore apud Ovid. Epist. XVI. 366.

Unus is innumeris militis instar habet.
& hoc suadent sequentia,

Ipseque Deae cunctas sibi belliger induit iras
Hannibal: hunc audet solum componere fati.

contra de Caesare Pompejus apud Lucan. VII. 368. *Caesar nostris non sufficit armis*. pro, par non est. sed *sufficere* pro suppeditare etiam in-

terpretatur Servius in illo Virgillii versu III. G. 65.

Atque aliam ex alia generando sufficit prolem.

subjiciet tamen nunc potius cum Scaligero explicandum videtur pro distabit, ut Gr. *ὑποβάλλει*, monere, in memoriam vocare, suggerere, locutione a scenis desumpta, idque etiam amplexi sunt Passeratius & Gebhardus: vel, ut Broukhusio placet, translatione a praeconibus deducta, qui verba legum ferendarum, si ab aliis praeterrirentur, suggerebant. & huc spectat locus Ciceronis V. in Verrem cap. 10. *Cupio mihi, iudices, ab illo subjici, quoniam de militari ejus gloria dico, si quid forte praetereo*. nisi malis *subjicere* hic idem notare, quod Graecis *ὑπαγορεύειν, ὑπογράφειν, & ὑποτίθειν*. ut *ἰλπίδας ὑποδείξαι* Xenophonti Lib. IV. Hellen. p. 541. & *ὑπαγορεύειν ἰλπίδας* Straboni Lib. I. pag. 840. unde stabiliri potest lectio apud Ovid. VII. Met. 304.

Spes est virginibus Pelia subiecta creatis.

ut pro subnata praetulit Patruus meus. hinc *stimulos subjicere*, pro adhortari, impellere. ut *lasso subiectare stimulos* Horatio Lib. I. Sat. 7. 94.

21. *Tunc me non humilem mirabere saepe poëtam*] miraberis ipse malebat Marklandus. ut sensus sit, etiam tu magniloquus iste vates ipse miraberis me poëtam non humilem. quod non adspernandum videtur: ut Ponticum statuamus aliquando Propertium vocasse *humilem* poëtam, qui levioribus numeris amatoria includeret. & non potius ad suum exemplum graviore incederet corhurno. huc referri posset illud in fine hujus Elegiae, ut vulgo legitur & exponitur:

Tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu.

& hoc ipsi Pontico in idem velabrum postea coniecto regerere videtur infra El. IX. 9.

Quid tibi nunc misero prodest grave ducere carmen.

22. *Tunc ego Romanis praeferar ingeniis*] Haec ita ut vulgo leguntur, requirere videntur, ut de ipso intelligamus Pontico, adeoque innuat Umber, tu, cum ipse amori & mollioribus versibus indulgebis, me, quem antea humilem dicebas poëtam, ipsis ingeniis Romanis praeferes. alioquin,

Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulcro,

Ardo-

quin, si ipsius Propertii verba censemur, mallem reponero,

Tunc ego Romanis conferar ingeniis.
ut Francium etiam coniecisse video. modestius certe loquitur Lib. III. El. I. 35.

Nec non ille tui casus memorator Homerus
Posteritate suum crescere sentit opus.
Meque inter seros laudabit Roma nepotes.
Illum post cineres auguror ipse diem:
nisi quis praeferat,

Tunc ego, Roma, tuis conferar ingeniis.
nonnihil enim hic se effert poeta, ut & alibi, & quaesitam meritis sumit superbiam. non dissimilis locus est Lib. III. El. I. 15;

Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent,
Qui finem imperii Baetra futura canent.
Sed quod pace legas, opus hoc de monte Sororum
Detulit intacta pagina nostra via.

sic etiam Lib. II. El. 25. sub finem: ubi post laudata ingenia Romanorum, Varronis, Calvi, Catulli, & Galli, subiungit,

Cynthia quin etiam versu laudata Propertii.
Hos inter si me ponere fama volet.

quo loco illustratur id, quod hic sibi pollicetur;

Tunc ego Romanis conferar ingeniis.
vel, *Tunc ego, Roma, tuis &c.* firmat emendationem illud Ovidii Lib. V. Trist. El. I. 73.

Nec me Roma suis debet conferre poetis,
Inter Sauromatas ingeniosus ero.

sic conferre apud eundem Lib. III. Amor. El. I. 39.
Non ego contulerim sublimia carmina nostris,
Obruit exiguas regia vestra fores.

Lib. I. ex P. Ep. I. 23.

Quod metuas, non est. Antont scripta leguntur;
Doctus & in promptu scrinia Brutus habet.

Nec me nominibus furiosus confero tantis.

ubi pro furiosus mallem ventosus. id est, inepte gloriosus. de quo vid. Serv. ad illud Virg. XI. Aen. 708.

Fam nosces, ventosa ferat cui gloria laudem.

ingenia autem praecipue de poetis dicuntur. Suet. Ner. 39. ne fatendo dolorem irritaret ingenia. vide exempla apud Passeratium ad Lib. II. El. I. 4. & Patruum meum Comment. ad Phaedr. pag. 109.

23. *Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulcro*] Nihil variant codices, nisi quod *nostro juvenes* in Askewiano. *nostro hoc retinere* in ed. Gryph. 1551. Sed quem non offendant *nostro sepulcro*, *Ardoris nostri*, & *nostra carmina* trium versuum intervallo tam invenuste repetita? talem certe stribiginem nemo ferret in artis poeticae tyrone. Novi optime, & alibi haud raro tales earundem vocum recursus apud nostrum alioque inveniri, quos ubique mutare aut tollere velle temerarium esset. ut multis exemplis probavit Cl. Schraderus Animadv. ad Musaeum cap. XIII. Sed nemo tamen mihi persuadebit, inde augeri carminum concinnitatem, aut has gemmas esse quae splendeant. e multis haec sufficiant ex El. IV. hujus libri, v. 7. & seqq.

Non tamen ista meo &c.

Nam sive optatam mecum &c.

Tum mihi Paetoli &c.

Tum mihi cessuros &c.

Quae maneant, dum me fata &c.

Nulla mihi tristi &c.

Quae mihi dum placata aderit &c.

sic El. XVI. v. 34. & seqq.

At mea nocturno &c.

Sed tu sola mei, tu max. causa doloris;

Vista meis numquam janua muneribus.

Te non ulla meae laesit &c.

Ut me tam longa &c.

Ante tuos quoties verti me, perfida, postes.

Lib. II. El. 10. 18. & seqq. ubi *mei*, *mea*, *mihi* decies occurrunt duodecim versuum spatio; sic *tua*, *tibi*, *te*, *tuam*, sexies intervallo septem versuum Lib. III. El. 7. 21. & seqq. & *meus*, *tuus*, *tibi*, *me*, decies intra undecim versus recurrentia Lib. IV. El. XI. 68. seqq. neque melioris notae illa Ovidii Epist. XII. v. 81.

Ah virgo, miserere mei, miserere meorum,

Effice me meritis tempus in omne tuum.

Sed mihi tam faciles unde meosque Deos.

Spiritus ante meus tenues vaneat in auras,

Quam thalamo, nisi tu, nupta sit ulla meo.

& dextrae dextera juncta meae.

sic Epist. XI. v. 106. seqq. ubi *admissi*, *admisit*, & *admisso*, & Epist. XVI. 215. & seqq. ubi *posita*, *posito*, *inposuit*, & *posui* recurrunt nimium vicina. Alia sciens praetereo. Hoc certe in loco illud etiam

Ardoris nostri magne poëta, jaces.

25. Tu

etiam concoquere non potuisse videtur N. Hein-
sius, ideoque *fero* vel *maesto sepulcro* legebat
Lib. II. Advers. cap. 6. p. 249. & in Notis ad
Propert. p. 661. *maesto* equidem praeferrem,
quia modo praecessit *ferus amor*, & *maesto* pro-
pius accedit ad *nostro*. *maesta sepulcra* apud O-
vid. II. Fast. 562.

———— *habent alias maesta sepulcra faces.*

Fortè tamen scripserit Propertius,

Nec poterunt juvenes noto reticere sepulcro.

nihil profecto facilius, quam ut *noto* ex sequen-
tibus versibus transierit in *nostro*. innuit sodales,
qui *noto* poëtae, a se amati, sepulcro acclamarent,
quod addit velut monumenti inscriptionem,

Ardoris nostri magne poëta, jaces.

noto sepulcro, ut apud Catullum Carm. LXVII.
97. de fratris obitu:

Quem nunc tam longe non inter nota sepulcra,

Nec prope cognatos compositum cineres;

Sed Troja obsoena, Troja infelice sepultum

Detinet extremo terra aliena solo.

simile mendum detergendum est Nemefiano Ecl.
I. 41. qui locus adscribi meretur:

Accipite hos calamos, atque haec nostro Melibaeo

Mittite, si sentire datur post fata quietis &c.

Tu nostros adverte modos, quos ipse benigno

Pectore fovisti, quos tu, Melibaeus, probasti.

Longa tibi, cunctisque diu spectata senectus,

Felicesque anni, nostrique novissimus aevi

Circulus, innocuae clauferunt tempora vitae.

Nec minus hinc nobis gemitus, lacrimaeque fuere.

ubi pariter, ac hoc in loco, *nostro*, *nostros*, *no-*

stri, & *nobis*, admodum inconcinne recurrunt.

Legendum itaque,

Tu notos adverte modos, quos ipse benigno

Pectore fovisti.

sic & alibi peccatum fuit. ut apud Lucanum Lib.

X. 379.

———— *nec nos deterreat ausis*

Hesperii fortuna ducis. ———

Nos quoque sublimis Magnus facit, adspice litus

Spem nostri sceleris, pollutos consule fluctus,

Quod liceat nobis.

quo in loco - *accipe laetus Spem* noti sceleris
legebat Ezra Clerquius, cujus tantum duo Spe-
cimina Emendationum, nunc felicium, nunc

audacium, in Lucanum edita sunt. & non raro
has voces *nostra* & *nota* confundi in aliis vete-
rum locis docet Marklandus ad Stat. Lib. II.
Sylv. 2. 142. In fine etiam hujus Elegiae *nostra*
mendosa opinor illo versu,

Tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu.

quae sic exponunt Interpretes, quasi Ponticum
admoneret Propertius, ne Musam suam contem-
neret, & quia poëta epicus erat, tumore in-
flatus amatoria in Cynthiam carmina despiceret,
ridiculo certe fastu. Mihi longe alius verbo-
rum sensus videtur, & ut *nostra* hic quoque ejl-
ciatur, restituendum videtur:

Tu cave & ista tuo contemnas carmina festu.

& per *ista carmina* intelligo admonitiones & prae-
dictiones, quibus Pontico vaticinatus erat, eum
arcu Cupidinis concussum, epico Thebaicorum
operi vale dicturum, & ad amatorios lusus se
conferre conaturum, ac proinde videret, ne
ista carmina, sive molles Elegos capias, sive
potius auguria sua, pro nihilo haberet, illo fa-
ctu, quo se nullis Cupidinibus contactum, &
telis Amoris inperivium sibi pectus esse gloriaba-
tur; quam explicationem si admittamus, melius
certe cum fine hujus Elegiae cohaerebit initium
Eleg. IX. quae cum hac conjungenda est,

Dicebam tibi venturos, inrisor, amotes,

Nec tibi perpetuo libera verba fore.

Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellae &c
quibus simile est initium Eleg. 2. Libri II.

Qui nullam tibi dicebas jam posse nocere,

Haesisti, cecidit spiritus ille tuus.

carmina vero pro auguriis vel praedictionibus,
ut canere & praecinere passim dicuntur vates.
denique *ista* eleganti emphasi, ut infra El. IX.
v. 13. ad Ponticum:

I, quaeſo, & tristes istos depone libellos,

Et cane, quod quaeris nosse puella velit.

praesertim singulari vi utitur noster hac vocula,
addita seria admonitionis sententia, ut hoc loco,

Saepe venit magno &c. sic Eleg. XIV. 7.

Non tamen ista meo valeant contendere amori:

Nescit amor magnis cedere divitiis.

Lib. II. El. 2. 38.

Non non humani partus sunt talia dona;

Ista decem menses non peperere bona.

El.

25. Tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu.
Saepe venit magno fœnore tardus amor.

ELEG. VIII.

Tune igitur demens? nec te mea cura moratur?
An tibi sum gelida vilior Illyria?

Et

El. XIX. 49.

*Non tamen ista meos mutabunt secula mores:
Unusquisque sua noverit ire via.*

El. XXIII. 81.

*Ista senes licet accusent convivia duri.
Nos modo proposuit, vita, teramus iter.*

& Lib. III. El. 9. 7.

Tu nunc exemplo discere timere meo.

Sed reliqua hujus Elegiae absolvamus.

24. *Ardoris nostri magne poeta, jaces*] ita in plerisque MSS. & primis edd. *taces* in Excerptis Modii & codice Groningano. sed alterum a Passeratio bene adstruitur. & sic legisse etiam Janum Lernutium inde patet, quia totum hunc versum adoptavit in Epigrammatibus suis pag. 395. ad tumultum Franc. Petrarchae:

*Di teneum tibi terram, & in urna perpetuum ver:
Ardoris nostri magne poeta, jaces.*

vid. ad Lotich. p. 394. Palmerius tamen, Scalliger, & Heinsius ex vetustis codd. probarunt, *magne poeta, vale.* & solitam formulam *AVE ET VALE*, in sepulchralibus monumentis frequentem, huc contulerunt. sic apud Catullum Ep. 98. quo fraternalis Manibus parentat:

Accipe fraterno multum manantia fletu,

Atque in perpetuum, frater, ave atque vale.

ardoris autem nostri poeta est velut magister nobis ac praeceptor Amoris, qualem describit Tibullus Lib. I. El. 4. v. 75. & seqq. & se Gallo praestat noster infra El. X. dictumque est: eodem modo, quo Lib. III. El. 15. 20. *Virtutisque tuae, Bacche, poeta ferar.* & *nequitiae poeta* Ovidio Lib. II. Amor. I. 2. *Ille tui vates operis* El. III. v. 9. ad quae loca vide notas. III. Amor. El. I. 16. *O argumenti lente poeta*

tui. eleganter vero juvenes Propertium *sui amoris poetam* vocant, simili colore, quo de se dicit Ovidius Lib. II. Am. I. 7.

*Atque aliquis juvenum, quo nunc ego, saucius arcu
Agnoscat flammae conscia signa suae.
Miratusque diu, quo, dicat, ab indice doctus
Composuit casus iste poeta meos.*

qui locus hoc optime illustrat.

26. *Saepe venit magno fœnore tardus Amor*] par illud Ovidii Epist. IV. v. 19. *Venit amor gravius, quo serius.* ubi *Uris* praeferunt alii. ut apud eundem Lib. I. Am. El. 2. v. 17. de amore, *Acrius invitos multoque ferocius uris*; pro *urgue* legebat Heinsius. sed vulgatem probante Patruo meo. ut primo loco etiam *Venit* hoc Propertii versu vindicatur, ex quo plura in notis ad v. 26. ejusdem Epist. adferuntur, sic initio El. IX. ad eundem Ponticum, & ad hunc ipsum locum respiciens,

Dicebam tibi, venturas, invisor, amores.

& v. 18.

Haec est venturi prima favilla mali.

magno fœnore, ut duplici fœnore Lib. III. El. I. 22.

*At mihi, quod vivo detraxerit invida turba,
Post obitum duplici fœnore reddet honor.*

EL. VIII. 1. *Tune igitur demens? Nec te mea cura moratur*] Lege cum N. Heinsio,

Tene igitur, demens, te nil mea cura moratur.

quod ideo probo, quia repetitiones iteratae in hac adventus Cynthiam expositulatione, a qua Elegiam orditur, vehementiam concitato adfectui addunt, modo versu altero etiam corrigatur. *Jam tibi sum gelida vilior Illyria?* quod elegantiam augeat, quia sequitur, *Et tibi jam tanti &c.* sic

L

mox

Et tibi jam tanti, quicumque est iste, videtur,
Ut, sine me, vento quolibet ire velis?

5. Tune audire potes vesani murmura ponti
Fortis, & in dura nave jacere potes?

Tu

mox repetit, *Tune audire potes vesani murmura ponti?* & in dura nave jacere potes? Tu potes &c. ita apud Ovidium Lib. III. Amor. El. 8. 11.

Hunc potes amplecti formosis, stulta, lacertis?
Hujus in amplexum, stulta, venire potes.

quod praefero, ut hoc loco *demens*, pro *vita* in utroque versu, ut voluit Heinsius. Ut autem hic in interrogatione *potes* ter iteratur, sic in adfirmatione *possum* eodem modo recurrit infra El. X. v. 15. & seqq.

Possum ego diversas iterum conjungere amantes,
Et dominae tardas possum aperire fores:
Et possum alterius curas sanare recentes.

ubi similia notavi. versu secundo *An tibi sim* ex Commeliniano Gebhardus, majore, ut putat, emphasi, sed quam in voce *sim* non video majorem. rectius in D'orvill. a man. sec. *At tibi sum.* sed *Fam tibi sum?* ut conject., repetitiones magis connectit. Heinsianam vero emendationem primo in versu *Tene igitur, demens, te nil* &c. firmant illa Liviae in doloris agitatione apud Albinovan. Epicedio Drusi v. 135.

Tene ego sustinui positum scelerata videre?
Tene meae poterunt unguere, nate, manus?
Nunc ego te infelix summum teneoque tuorque?

dein simili modo *demens* interseritur apud nostrum Lib. II. El. 23. 52. etiam ad Cynthiam, urbem relinquentem,

Falleris: ista tui furtum via monstrat amoris,
Non urbem, demens, lumina nostra fugis.
Quo fugis ah, demens? nulla est fuga &c.

& Lib. III. El. 2. 15.

Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te
Carminis heroi tangere jussit opus?

Virgil. IX. An. 560.

— *nostrasne evadere, demens,*
Sperasti te posse manus.

Ovidius Lib. I. Am. 7. 19.

Quis mihi non, demens, quis non mihi, barbare, dixit.

Tibullus Lib. I. El. 10. 78.

Blanditiasne meas aliis tu vendere es ausus,
Tune aliis, demens, oscula ferre mea?

ita enim interpungendum est. ut Lib. IV. El. 3. 7. *Quis furor est, demens, densos indagine colles* &c. ut recte Doula Fil. & N. Heins. nam male illic antea edebatur,

Quis furor est, quas mens?

dehortatur autem hac Elegia Cynthiam, eique persuadet, ne divitem quemdam praetorem in Achaïam & Illyriam navigantem sequatur, illum nempe, in quem invehitur Lib. II. El. 13. *Praetor ab Illyricis venit modo, Cynthia, terris.* &c. ex qua patet, Cynthiam tamen eundem Romanum reversum recepisse. inter quas Elegias anni spatium intercessisse, (nam in hoc carmine ejus abitum in illam provinciam, in altero illius reditum describit, ut annuae erant provinciae): recte censuisse videtur Guyetus. vide Miscellan. Observ. Vol. V. Tom. I. pag. 118:

4. *Ut sine me vento quolibet ire velis*] ita legendum. haesitat enim Passeratius, an interpungendum sit, *Ut sine me vento, quo libet, ire velis.* & *ire vento* conjungit. sed *quolibet vento* melius connectuntur, nempe saevo etiam & adverso, vel ferente. vide notas Patru mei ad Ovid. Epist. XII. 110. contra, *qua libet, ire via, non qualibet*, in Epigr. Petronii Tom. I. Anthol. Lat. p. 583. ut illic corrigendum patet ex notis ad Tom. II. pag. 492. *Et sine* in primo meo cod.

5. *Vesani murmura ponti*] *insani* male in Voss. quarto, & Askewiano.

7. *Tu pedibus teneris positas fulcire pruinas*] Mirifice in vera hujus loci lectione constituenda: & explicanda aestuarunt viri docti. *fulcire pruinas* olim edebatur, ut in ed. Venet. 1475. & Reg. Lep. & sic Mentelianus, vetus Passeratii codex, & Excerpt. Scalig. Neapolitanus, primus & sec. Leid. Vossianus alter, secundus Dorvill. Askewianus, primus meus codex. MS. Livineji & Geba

Tu pedibus teneris positas fulcire pruinas?

Tu

Gebhardi Palatinus Scaligero adfentitur. *fulcare pruinas* in ed. Venet. 1487. Aldina utraque, Jun-
tina, Colin. Gryph. aliisque. totum vero distichon in quarto Voss. desideratur, ut de secundo Colbertino testatur Broukh. *fulcire pruinas* etiam in cod. Harleiano Musei Britannici. lotus hic expressus est e Virgilio Ecl. X. 47.

*Tu procul a patria (nec sit mihi credere) tantum
Alpinas, ah dura, nives & frigora Rheni
Me sine sola vides. ah te ne frigora laedant!
Ah tibi ne teneras glacies secet aspera plantas!*

ubi Valens Guellius haec Propertiana conferens etiam adfert *positas fulcare pruinas*. idque probat Colvius ad Sidon. Apollinar. pag. 59. & ita Ayrmannus. sed Ant. Perrejus editioni Aldinae, quam cum v. c. contulit, adnotavit *Quidam re-
posuere positas fulcare pruinas nimis duriter, quasi
pedes aratrum essent. lege, fulcire, id erit, sub-
jicere pedes ruituris de coelo nivibus. pruinas
recte quidem vindicavit Broukhufius, pro ruinas,
& Gronovio consentit neganti ruinas simpliciter,
pro coeli ruinis, quod addere amant veteres,
seu grandine vel nive de coelo cadente, recte
dici. ruinas quidem pro vehementi procella ac
tempestate apud veteres occurrere non diffiteor,
ut apud Cic. pro Cluent. cap. 32. partim ruinae
similiora aut tempestati, quam iudicio aut discep-
tationi. & cap. 35. p. 179. vis illa fuit, & ut saepe
jam dixi, ruina quaedam atque tempestas. vide
Graevii notas ad Florum pag. 611. pruinae quoque
& ruinae confunduntur in loco Claudiani
Bel. Get. v. 327. de leone:*

*— tacitusque per altas
Incedit furiale nives; stant colla pruinae
Aspera: flavescentes adstringit stiria saetas;
Nec meminit leti, nimboque aut frigora curat.*

ubi in cod. Juniano *ruinis. positas* autem *nives* quod interpretetur Broukhufius, quia poni eleganter dicitur de iis, quae coelo delabuntur. rectius *positas nives* dixeris, quae coelo delapsae, jacent in terra. vide Guell. ad Virg. VI. Aen. 611. & Patruimei notas ad Lib. II. Georg. 14. Sed quod *fulcire* hic praeferat ideo, quia Servius ad Ecl. VI. 53. notet: *unusquisque eo, super quod jacebat, fultus dicebatur*, subiungitque *ita hic Cynthia fulta est pruina*, id recte quidem a Servio dictum, quia illa, quae subiunguntur, quasi fulcra sunt. sed non ideo homines super terram ambulantes,

pedibus eam fulcire possunt dici. aut *solum fulcire* illa, quae ei inponuntur, ut domus, columnae, & sim. neque etiam recte Cynthia dicitur *fulta pruina*, sed ipsa fulcit seu stipat pruinas pedibus, & densat eundo super pruinas. denique pro hac lectione stabilienda conducere posse non opinor locum Virgillii, quem ita, ut eum emendandum conjicit, adscripserat Marklandus, ex Lib. III. Georg. 368.

*— Stant circumfulta pruinae
Corpora magna boum.*

vulgatum quippe *circumfusa* nimis languidum censebat. Sed quae minime sollicitanda videntur. *circumfusus* enim densatis nivibus & earum undique acervo ita circumvallatos innuit boves, ut pedes proferre nequeant. an languido igitur verbo usus est idem Virg. II. An. 383.

— densis & circumfundimur armis.

ubi vide notas. ita apud Sillum Ital. Lib. VII. 308.

*— ut armata circumfundare corona,
Et vallet clauso collectos miles in orbe.*

languidum certe hoc verbum nemini adparebit apud Ovid. Lib. III. Met. 180.

*— circumfusaque Dianam
Corporibus texere suis (nymphae) tamen altior illis
Ipsa Dea est, colloque tenus supereminet omnes.
& Lib. V. Fast. 582.*

*Gens fuit & campis, & equis, & tuta sagittis,
Et circumfusus invia fluminibus.*

positae igitur *pruinae* hoc in loco requirere videntur *calcare*, non *fulcare* per hypallagen, ut Pafseratius. sic *calcare nivem* Ovidio II. Met. 852. Phyllis apud eundem Epist. II. 121.

*Moesia tamen scopulos fruticosaque litora calco.
scopulum calcare* IX. Met. 228. *calcare viam* Horatio Lib. I. Od. 28. 18. & apud alios passim. Itaque *fulcire ruinas* pro *calcare*, ut Scaliger, vel *fulcire pruinas*, pro *incedere per pruinas*, ut Broukhufius, sine exemplo est. *exterere nives* dixit Ovid. I. Am. El. 9. 12.

*Ibit in adversos montes, duplicataque nimbo
Flumina: congestas exeret ille nives.
Sed quia hic locus tanti est, Musarum amatoribus*
L 2

Tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
 O utinam hibernae duplicentur tempora brumae,
 10. Et sit iners tardis navita Vergiliis.
 Nec tibi Tyrrhena solvatur funis in ora,

Neve

bus legi merentur, quae ad illum observavit Celeb. Hemsterhusius in notis ad Luciani Dialogos pag. 94. ed. minoris, an. 1707. ubi observat, prave illic a Barlaeo in hoc Propertii versiculo *positas fulcire ruinas* exhibitum fuisse, & addit, praeterquam enim, quod ibi legendum docueris pruinis elegantissimus Broukhufius, aliam illic longe notionem habet fulcire, ut ex eruditissimi hominis Commentario discas. Haec vivente Broukhufio scripta, sed in editione majore quam omissa sint, conferri merentur, quae, erudita ad hunc versum Propertianum nota, deinde in chartas conjecit in Animadversionibus, quas sub finem hujus Voluminis edidi. Illic enim *positas fulcire ruinas* tuetur pro in jacente pruina nisi pedibus, & cum Graecorum *ἰσίδας* confert, unde videmus tot principum in his literis Virorum Scaligeri, J. Fr. Gronovii, Broukhufii, & Hemsterhusii in hoc loco illustrando fluctus, quos componere nostrum non est. Forte tamen omnis difficultas aut contorta explicatio, quas huic loco declarando quisque pro suo intellectu congerit, & vario eruditionis lumine perfundere adnititur, amoveri possent, si conjectura non violenta ex *fulcire*, paucis literis mutatis, exsculpere liceret *super ire*. 1 & f ejusdem in codd. MSS. formae sunt, adeoque substitui posset,

Tu pedibus teneris positas super ire pruinas.

vel ex altera codicum nonnullorum lectione *fulcare* si quis malit *positas superare pruinas*, me obnitentem non habebit. pari scilicet variatione, qua apud Manilium Lib. III. 385.

Aeternas superare nives, orbemque rigentem.

ubi *super ire* in Gemblacensi vetustissimo & Jacobi Sufii codice. Lucret. III. 104.

Ac pedibus falsas docuit super ire lacunas.

ut ex codd. MSS. pro *superare* restituit Lambinus. *superare* autem hic eo sensu capies, quo *superare montes, superare aequor, & vincere*, ac sim. de difficili dicuntur itinere. Claudianus IV. Conf. Hon. 436.

————— *non dura viarum,
 Non incerta maris, Lybiae squalentis arenas,
 Audebit superare pedes.*

Virgilius I. Aen. 244.

*Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
 Regna Liburnorum & fontem superare Timavi.*

Valer. Fl. II. 545.

————— *superabit ovante
 Litora tuto gradu.*

vide notas ad ejusdem poetae Lib. I. 75. & ad Claudian. II. de Laud. Stil. 401.

8. *ferre nives*) ex Volsci adnotatione colligi potest, in aliis *minas* lectum fuisse. quod tamen in nullius codicis Excerptis reperi. *naves* mendose in primo Leid.

9. *Tempora brumae*] *lunae* male in cod. Heinf. & Voss. primo.

11. *Nec tibi Tyrrhena solvatur funis in ora*] *Ne tibi* legendum suadent sequentia. pro *funis* in v. c. Ant. Perreji, Colotii, & secundo Vaticano *puppis*. sed alteram lectionem recte servant omnes codices. infra Lib. III. El. 5. 24.

*Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
 Omnia detricto vincula fune cadunt.*

Hic autem locus varie torsit Interpretes. in omnibus enim editionibus antecedentibus huc usque lectum fuit, *Nec tibi Tyrrhena solvatur funis arena*. plurimos nempe offendit sonus leonini versus, auribus non minus insuavis, quam infra Eleg. XVII. 5. *Quin etiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti*. vid. J. Doufæ Fil. notas ad Propert. cap. 3. pag. 93. unde non inmerito miratur & simul indignatur Broukhufius, cultissimum e recentioribus poetam Petrum Lotichium Secundum sua hujus loci imitatione veluti adprobare voluisse insolentiorum rhythmum. Ita enim Phoenix ille poetarum Germanorum Lib. V. El. 13. 25.

*Sed nunc Tyrrhenis forsan tu laetus arenis,
 Non memox es patriae, cum patriaue mei.*
 ubi

Neve inimica meas elevet aura preces :

At-

ubi in notis p. 355. & ad Lib. II. Carm. 22. v. 48. p. 493 & 494. non exiguam dedi copiam similium ex antiquis poësis exemplorum, quibus tales quoque exciderunt versus, temere vix imitandi, licet non semper etiam sint emendandi. Mirari licet Barthium hunc quoque versum non produxisse inter undecim rhythmorum exempla ex solo Propertio prolata ad Stat. II. Th. 259. p. 397. fed quae minime ad hunc accedunt. alia ex veteribus attulit Vulpus, ut Broukhufio, cujus aures stridori huic ferendo inpaes erant, sed quarum iudicium superbissimum dicit, obloqueretur, *sequioris aetatis has delicias* vocans. sed nobis cum optimi aevi poëta res est; & alia curatione hic indiget Propertii locus, qua confet, vocem *arena*, non tantum hinc removendam, quia sonum illum ingratum efficit, sed non sua sede positam fuisse. Huic igitur ulceri medicinam minime intempestivam sed oportunam adhibere tentavit Patruus meus, qui ad marginem editionis Broukhuf. legendum coniecerat,

Nec tibi Tyrrhena solvatur funis ab ora.

& mox

Et me defixum vacua patiaris arena.

vacua arena firmabat ex Lib. II. El. 19. 43.

Putris & in vacua requiescat navis arena.

& Ovidio II. Am. XI. 47. de Corinna ex maritimo itinere reduce, & a se excepta in litore,

Inque tori formam nolles sternentur arenae.

Lib. I. A. A. 527.

Gnōsis in ignotis amens errabat arenis.

& ita eum emendasse in Epistola ad se exarata d. 25. Jan. 1734. adscripserat D'orvillius. *arena* igitur pro litore vel ripa. ut aliis etiam in locis. vide Broukhuf. ad Lib. III. El. 12. 17. Eodem modo etiam huic incommodo mederi in suis Adnotationibus conatum fuisse Cel. Hemsterhusium, laetus video, & consensum hunc Patruus mei manibus gratulor. sic enim ille hos & sequentes versus, servato codicum MSS. ordine, constituendos censebat,

Nec tibi Tyrrhena solvatur funis ab ora,

Neve inimica meas elevet aura preces.

Atque ego non videam tales subsidere ventos,

Cum tibi provectas auferet unda rates.

Ut me defixum vacua patiaris arena

Crudelem infesta saepe vocare manu.

vel *Et me defixum vacua patieris arena. Tyrrhena ab ora*, ut Lib. I. El. 20. 9. *Sive Gigantea spatiabere litoris ora.* ad alteram autem trajectionem *vacua patiaris arena* adstruendam eundem margini adleverat locum ex Lib. II. El. 19. 43. & illum Lucani Lib. VIII. 62.

— jam fune ligato

Litoribus, lustrat vacuas Pompejus arenas.

addideratque „ illo in versu, *vacua patiaris arena*, commodissime sententiam ab *arenas* „ voce ornari : quippe quae tristissimae solitudinis & aridae vastitatis imaginem excitet, „ quod utique miseriam amatoris, qui solus in „ arenoso litore destitutus abeuntem suam profectat, mirifice auget”. recte omnino. talis enim Ariadnes a Theseo relictæ querela est apud Ovid. Epist. X. v. 17. & seqq.

Luna fuit : specto, si quid, nisi litora, cernam : Quod videant oculi, nil nisi litus habent.

Nunc huc, nunc illuc, & utroque sine ordine curra.

Alta puellares tardat arena pedes.

sic in discessu Jasonis Hypsipylum relinquentis apud Valer. Fl. II. 493.

Auxerat haec locus, & facies moestissima vasti Litoris, & tumuli, coelumque, quod incubat urbi. de Phyllide, a Demophoonte destituta, Ovidius Rem. Am. v. 595.

Et modo, qua poterat, longum spectabat in aequor, Nunc in arenosa lassa jacebat humo. Perfide Demophoon, surdas clamabat ad undas; Ruptaque singultu verba dolentis erant.

arena autem de litore vel tumulis arenosis tali in re frequenter apud poëtas. Valer. Fl. Lib. I. 442.

Sed non, Iphi, tuis Argo reditura lacertis, Heu celerem Scythica te moesta relinquet arena.

Ovid. XII. Met. 38.

Multaque perpeffi Phrygia potiundus arena.

infra El. XVII. 8.

Haecine parva meum funus arena teget.

quod vero attinet ad ordinem versuum, quem illic, codices secutus, praefert Hemsterhusius, sciendum est, eo tenore hunc locum exhiberi

Atque ego non videam tales subsidere ventos,
Quum tibi provectas auferet unda rates.

15. Et

in Voss. primo & tertio, utroque Dorvill. & totidem meis codicibus, ceterisque omnibus, quorum Excerpta ad manum mihi fuerunt, ut & in edd. primis, easque secutis vetustioribus. His igitur auctoritatibus permotus, & quia singula sic melius cohaerent, hunc versuum ordinem postliminii jure revocavi, ac *Tyrrhena in ora*, & *vacua patiaris arena* edendum censui. Sed Broukhussius illam secutus fuit lectionem & interpunctionem, qual locum totum digerendum jussit Scaliger, qui *patiat* conjungebat cum *aura*, hoc sensu, ne aura elevet meas preces, neve patiat me in vacua ora te crudelem vocare. & ideo Heinsius in Epistolis suis MSS. ad Graevium, sed in Syllogen non relatis, emendabat,

Ne me defixum vacua patiaris in ora.

sed vide Graevium p. 210. quod autem *hora* in primo Leid. Voss. sec. & quarto, aliisque legatur, ea tantum vitiosa librarii scriptura est. neque opus ergo *assa* hic substituere cum Viro docto in Misc. Observ. Vol. I. p. 131. *arena* enim hic vera lectio, ut modo dictum est. & certe restituendum *vacua patiaris arena* jubent etiam ed. Venet. 1487. Aldinae 1502 & 1515. Juntina, Colinael, utraque Gryphana, Rovillii, & Mureti ab heredibus Aldinis curata, in quibus sic excusum inveni, sed servata *arena* in superiore disticho, ubi *in ora* reponendum erat, unde tamen patet, jam olim *vacua arena* emendatum, sed in reliquis editionibus corrigi neglectum fuisse. *arena* quoque hoc versu legebatur in cod. Colbertino, & Borrichiano. sic *vacuo furari litore arenas* Ovid. II. Am. 19. 45. *elevet aura* bene exponit Broukhussius, pro, ne *ventus* aliquis insaufus vota mea auferat & disceperat, irritas & leviores reddat preces. eo sensu *elevare* Lib. II. El. 24 v. ult.,

Elevat adsiduos copia longa viros.

& El. 25. 58.

Hoc, ego quo tibi nunc elevor, ingenio.

ubi pro deprimor, fama ingenii mei imminuitur, deteritur. vide Patru mei Comm. ad Phaedr. III. fab. 10. 7.

13. *Atque ego non videam tales subsidere ventos, Quum tibi provectas &c.* *subsidere* separatis vocibus in nonnullis MSS. & in Heinsiano, ac meo primo codice. unde *tali sub fidere* conjece-

rat Heins. ut *sidus Vergiliarum* seu *Pleiadum* intelligatur, quibus orientibus mare aperiebatur, & ventis vela dabantur. quo respicit supra v. 10. *tali sub fidere ventos, Quis tibi &c.* Graevius in Epist. ad Heins. T. IV. Syllog. p. 195. *sed non videam* turbat sensum, & obscurum reddit. itaque praefero alteram ejusdem Heinsii conjecturam, quam cum Graevio communicavit in Epistolis ineditis p. 180. & 200.

Atque ego tunc (vel, tum) *videam velis subsidere ventos.*

ut optet, ventos statim, quum, soluto anchorae fune, altum peteret Cynthia, deficere ac cum velis requiescere. nam *subsidere venti, mare, aequora*, & *undae* dicuntur, quum placidum ventis stat mare. & sic legebat Lib. II. Advers. cap. 6. p. 252. vel *tunc videam late subsidere ventos*. aliam conjecturam addit in Notis ad Propert. pag. 662.

Atque ego non videam faciles succedere ventos.

sed quae nimium ab altera recedit. *subsidere* enim non mutandum videtur. sed *tum* pro *non* requirit sensus, & inde loco satis obscuro egregia exoritur lux, si cum eo rescribamus,

Atque ego tum videam velis subsidere ventos, Quum tibi provectas &c.

Virgilius V. Aen. 820.

Subsidunt undae, tumidumque sub axe tonanti Sternitur aequor aquis: fugiunt vasto aethere nimbi. de ventis apud Ovid. II. Trist. 151.

Ac veluti ventis agitantibus aequora non est Aequalis rabies, continuusque furor; Sed modo subsidunt, intermissique silescunt, Vimque putes illos deposuisse suam.

ex quo loco hic *tacitos ventos* pro *tales* reponi posse, suspicari liceret, adeoque legendum,

Aut ego tum videam tacitos subsidere ventos.

& hoc forte ceteris conjecturis praeferendum pro voce *tales* procul dubio mendosa. Valer. Fl. Lib. III. 732. *Flamina conticuere, tacet sine fluctibus aequor. vel flatibus*, ut alii. ubi vide Patru notas. sic & *residere* Lib. I. A. A. 373.

Sed propera, ne vela cadant, auraeque residant.

ut

15. Et me defixum vacua patiaris arena
Crudelem infesta saepe vocare manu.

Sed

ut recte Heinſ. pro *iraeque*. Haec certe longe praeferenda videntur emendationi, qua olim Baptiſta Pius in notis ad Lucret. Lib. V. 641. legebat,

Atque ita nunc videam thraces ſubſiſtere (vel *ſubſidere*) *ventos*.

& ventos eteſias intelligebat. eum vide Fol. CXLIII. & ſeq. ed. an. 1514. Miror quoque Paſſerium *ſubſidere ventos* hic exponere, pro in inſidiis eſſe, & quomodo id ſententiae huius loci conveniat, non intelligo. dein *proſeſſas rates* in ſecundo Leid. Codicibus Regiis, Excerptis Modii, Groningano, prima ed. Venet. & Reg. Lep. *proſeſſas rates* dixit, ut Ovid. III. A. A. v. 100.

*Sed me fluminibus venti majoris iturum,
Dum ſumus in portu, provehat aura levis.*

apud eundem Lib. II. Am. 9. 32.

*Ut rapit in praeceps dominum, ſpumantia fruſtra:
Frena retentantem durior oris equus:*

*Ut ſubito, prope jam preſſa tellure, carinam
Tangentem portus ventus in alta rapit.*

ubi repetitum illud *rapit* quem non offendat? Lege ex MSS. *ventus in alta trahit*. vel *ventus & unda refert*. id eſt, portu prope tacto in mare revehit. *propulſam carinam* vocat Epiſt. VI. 67.

Caerulea propulſae ſubducitur unda carinae.

& Lib. I. Trift. 10. 33:

*propulſaque fortibus Auſtris
Tranſeat inſtabiles ſtrenua Cyaneas.*

eleganter enim *provehī & propelli* ventis vel remis dicitur navis, quum aquis cedentibus agitur vel ſecatur mare. unde hic *unda* dicitur *aufferre rates* *provehas*. vide Patruī mei notas ad Valer. Fl. II. 77. & Oudendorpii ad Lucan. IX. 319. *aufferat* in quarto Voſſ.

16. *Crudelem infesta saepe vocare manu*] *infesta saepe* notare Heinſius. vide Graevii Epiſt. ad Heinſ. 151. & 153. quod ſi eo ſenſu ceperit, quo ſupra El. VI. 16. *inſanis ora notet manibus*, illi quidem ab hoc loco alienum eſt. vel forte *vocare manu* eum offenderit. ſed idem tamen Heinſ. in Epiſt. MS. ad Graev. p. 224. vulgatum retinet, quia veteres multa geſtibus manuum

exprimebant, nobis nunc ignota. Ego *vocare manu* hic interpretor, Propertium Cynthiam, abitu ſuo ſe deferentem, clamare crudelem & perjuram, manu in altum elata, vel pectus plangente. quod egregie illustratur ex illis Ariadnes apud Ovid. Epiſt. X. 35.

*Quo fugis? exclamo, ſcelerate, revertere, Theſeu,
Fleſte ratem, numerum non habet illa ſuum.
Haec ego. quod voci decrat, plangore replebam:
Verbera cum verbis mixta fuere meis.
Si non audires, ut ſaltem cernere poſſes,
Faſtatae late ſigna dedere manus.*

ubi pro *faſtatae late*, quae inſuavius ſonant, ſcriptum forte fuerit *alte*, ſecunda litera praepoſita, & hinc *faſtatae ex alto* corrigendum videtur. de cuius locutionis uſu vide notas ad Lib. II. Am. 4. 16. ſic. de eadem Ariadne Lib. I. Artis Am. 503:

*Theſea crudelem ſurdas clamabat ad undas,
Indigno teneras imbre rigante genas.
Clamabat, flebatque ſimul. ſed utrumque decebat,
Nec facta eſt lacrimis turpior illa ſuis.
Jamque iterum tundens molliſſima pectora palmis,
Perfidus ille abiit: quid mihi fiet? ait.*

infesta manu male Livineius, & ſanguinariam exponit, de Cynthia intelligent. deinde pro *Crudelem saepe vocare* ſuſpicor hoc in verſu forte caſtigandum eſſe,

Crudelem infesta, saeva, vocare manu.

ut paſſim amat noſter verba ejuſmodi acerbiora in expoſtulationibus Interjicere. ſic ſupra El. 3. 44. legebat Heinſius.

*Interea mecum graviter deſerta querebar
Externo longas, ſactus, in amore moras.*

ubi *saepe* circumfertur in vulgatis. infra El. XIII. init.

Tu quod, saepe, soles, nostro lactabere casu,
conjiciebat Patruus meus, pro *saepe*. Lib. II. El. 24. 19:

Aus nos e nostra te, saevus, fugabimus urbe.

frequenter autem *saepe* a librariis pro altera voce ſubſtitutum fuit. Lib. II. 19. 52. *Et gemere in tauro saepe Perille tuo* in plurimis exaratum in-

Sed quocumque modo de me, perjura, mereris,
Sit Galatea tuae non aliena viae.

Ut te felici provecta Ceraunia remo

20. Accipiat placidis Oricos aequoribus.

Nam

inveni codicibus, pro *saeva Perille*. sic in loco Horatii Lib. II. Od. 10. 9.

*Saevis ventis agitatur ingens
Pinus, & celsae graviore casu
Decidunt turres.*

praeclara emendatione pro *Saevis* corrigendum monuit Patruus meus ad Ovid. Epist. XIV. v. 39. plura hujus confusionis exempla dedi in notis ad Anthol. Lat. Vol. I. pag. 148.

17. Sed quocumque] quodcumque in Regiis & Colbertinis. Voss. sec. & primo D'orvill. male. infra v. 34.

Et quocumque modo maluit esse mea.

18. Sit Galatea tuae non aliena viae] imitatur hoc Ovidius II. Amor. 12. 34.

Aequa tamen puppi sit Galatea tuae.

non aliena, propitia itineri tuo. ut infra El. XV. v. 32. *Sis, quodcumque velis, non aliena tamen.*

19. Ut te felici praevecta Ceraunia remo
Accipiat placidis Oricos aequoribus]

At te in primo meo Cod. Ut ere corrupte in Voss. primo tertioque, & meo secundo. provecta Voss. prim. tert. & quartus, Mentel. Groning. Heinsianus, Askewianus, Harlejanus Musei Britannici, Colbertini, & Excerpt. Scalig. ac Modii. sed provectas rates paullo ante dixit. provecta Ceraunia, pervecta, per saeva, vel provectam felice Ceraunia remo in Vaticanis. provecta etiam in ed. Volsi. praevecta Ceraunia agnoscunt Borrichianus, & Neapolitanus, ut in suo codice invenit Turnebus. & ne ed. Venet. 1475. Reg. Lepid. sed in Veneta 1487. vectam per caerula. ut in ed. Beroald. utraque Aldina, Juntina, Gryph. Rowillii, Mureti, aliisque. quod probasse videtur Cerda ad Virg. III. Aen. v. 208. & forte ita mutatum fuit, quia te praevecta offendeat. Scaliger tamen te praevecta, pro praevectam, & nominativum vel vocativum pro alio quovis, ut ait, casu, positum notat, quia alloquitur Cynthia. de quo loquendi modo v. Cerdam ad Virg. XL. An. 464. & Passeratium ad h. l. ve-

reor tamen ut aliis hoc in loco id persuaferit. certe non placuisse videtur N. Heinsio, qui Lib. II. Advers. c. 6. p. 253. & in Epistolis MSS. ad Graev. p. 206. & 224. emendabat,

*Ut te, felici post vecta Ceraunia remo,
Accipiat &c.*

quod Graevio in Epist. responsoria, quae est in Sylloge Tom. IV. p. 210. non quidem displicebat, sed exemplum desiderabat locutionis *vincere Ceraunia* pro superare. videtur tamen vincere pro praetervehi, recte dici, ut *vincere montes, vincere flumina*, & sim. quam locutionem exemplis illustrat Heinsius. & sic *superare*, de quo supra ad v. 7. hujus Eleg.

20. Accipiat placidis Oricos aequoribus] Accipiat non Excipiat, eo sensu intellige, quo apud Virg. II. Aen. v. 70. *Heu quae me tellus, inquit, quae me aequota possunt Accipere.* & III. 210.

*Servatum ex undis Strophadum me litora primum
Accipiunt.*

ubi in aliis Excipiunt, frequenti commutatione. de qua agunt notae ad Ovid. Epist. XII. 29. & VI. Fast. 485. sed Livius XXII. cap. 39. §. 13. de Hannibale, *nullae cum urbes accipiunt, nulla moenia; nihil usquam sui videt; in diem rapto vivit.* quod recte adversus Gebhardum, excipiunt ex cod. Palat. rescribentem, vindicavit Cel. Drakenborchius. pro Oricos in MSS. Orithos, Coricos, Oriquos, Orycos, vel Orychos. vitiose. ut Oryos in quinto Vatic. sic saepe alibi corrupte scriptum hoc nomen occurrit. vid. Markland. in Explic. veter. locor. post Euripid. Supplic. pag. 274. confer cum hoc loco illud Apollonii Rhod. Lib. IV. 1215.

-- καὶ δὲ ἢ Κεράυνια μίλλον Ἀΐαντων
Οὐρία, Νεράϊος τε καὶ Ὀρικόν εἰραφινίδαι.

& de hoc Epiri oppido vide Holsten. ad Steph. Byzant. p. 362. *Dardaniam Oricon* vocat Lucan. III. 185. apud Cicer. XI. Philip. c. XI. p. 843. in cod. Huydecop. legitur *instat Epiro, urguet Oricum.* pro *Illyricum.* quod & in suo cod. invenit & probavit Ferrarius.

21. Nam

Nam me non ullae poterunt corrumpere taedae,
Quin ego, vita, tuo limine vera querar.

Nec

21. *Nam me non ullae poterunt corrumpere taedae*] ita edidit Broukhufius. nam ex varia codicum antiquorum lectione etiam in diversa abierant viri eruditi. *Fam me* in primo meo cod. nonnullae Borrich. *corrumpere dirae* in Heinssii & meo primo cod. *corrumpere, de te* in Leid. primo & sec. quatuor Vossianis, Borrich. Neapol. & quinto Vat. Askewian. binis D'orvill. & altero meo cod. ut in ed. Venet. 1475. & Reg. Lep. quod amplexus est Scaliger. *thede* in Groning. id est *thedae*, ut in Juntina, pro *taedae*. quod in ed. Ven. 1487. Volsci. & Ald. sec. in priore *thedae*. unde Heinssius coniecerat *Ledae*. ut in illo Petronii cap. 138. *Quid huic formae aut Ariadne aut Leda habuit simile*. idem tamen formae legebat ad Ovid. I. Fast. 287. & vide ejus notas in Propert. post Advers. pag. 662. *taedae* recte praetulisse videtur Broukhuf. ut *faces* de nuptiis vel quibusvis amoribus. infra Lib. II. 6. 8. *Quam possem nuptae perdere amore faces*. & hanc veram esse lectionem notaverat Marklandus, & putabat adluisse Propertium ad legem Juliam, de qua vide ad Lib. II. El. 6. init. sed quod nimis longe quaesitum arbitror, licet ad hunc locum illustrandum Elegiam illam prae omnibus Commentariis commendet Broukhufius. *Nunc me non ullas poterunt confundere* male tentabat Ayrmannus, & sine ulla codicum auctoritate. quid enim juvat *corrumpere* in aliud quoddam verbum mutare, quum elegantissimi & frequentis usus sit apud poetas in rebus amoris. Lib. II. El. 15. 9.

Illic te nulli poterunt corrumpere ludi.

& ita legendum Lib. II. El. 23. 114.

*Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt,
Corrupti torvi candida forma bovis.*

ubi *corripuit* male in multis MSS. eadem Elegia v. 89. *Ipsa Venus quamvis corrupta libidine Martis*. & Eleg. XXV. 69.

Utque decem possint corrumpere mala puellam.

Ovidius Lib. A. A. 714.

Corripuit magnum nulla puella Jovem.

quod recte vindicat Heinssius pro aliorum codicum scriptura *corruptis*, vel *increpuit*. Tibullus Lib. I. 10. 53.

At te, qui puerum donis corrumpere es ausus.

Ovidius I. A. A. 355.

Hanc tu pollicitis, hanc tu corrumpere rogando.

Lib. II. Trist. 301.

Omnia perversas possunt corrumpere mentes.

Sueton. Oth. 3. *Nec corrupisse* (Poppaeam Sabinam) *contentus, adeo dilexit, ut ne rivalem quidem Neronem aequo tuleris animo*. quod recte Torrentius alique praetulerunt pro *corripuisse*, ut olim edebatur. & sic alibi passim. vide hic Passeratium. & hinc *corruptas Bajae*, quas puellis corrupendis oportunae erant, vocat infra El. XI. 28.

22. *Quin ego, vita, tuo limine vera querar*] & hic non eadem MSS. & vetustarum editionum lectio est. pro *vita* in Voss. pr. & sec. *tuta*, quod & in meo altero. *visita* in Vaticano quinto Voss. tertio, Heinssiano, & primo meo cod. sed *vita* a manu sec. quod & in Groning. *sueta tuo limine verba* coniecerat Doufa. meo in Voss. quarto. *meo limine verba* in Askew. *lumine* in duobus Leidens. Vossianis, Mentelliano, uno Dorvill. & meo secundo. in utroque *verba loquar*, sed *querar* superscriptum in primo. *verba* etiam in duobus Leid. Regiis & Colbertinis, quatuor Vossii, binis Dorvillii, & *loquar* in primo & tertio Voss. Heinssiano, & primi Dorvill. marg. *lumine verba* in Groning. *two lumise verba loquar* Borrich. in prima ed. Veneta & Reg. Lep. *Quin ego vita tuo lumine verba querar*. in altera Veneta 1478. *Quin ego visita tuo lumine* sed in Beroaldina, Volsci, Aldinis, Juntina, aliisque. *Quin ego, vita, tuo limine verba querar*. Ex his patet *acerba*, quod Scaligeri est, in nullo codice conspici. nec *vera querar*, ut coniecit Passeratius & edidit Broukhuf. quod a Schotto Lib. II. Observ. cap. 7. & Livinejo excogitatum addit. & hoc probabat Marklandus. eadem varietate Lib. III. El. 23. 12. *Naufragus Aegae*

M

gek

SEX. AVRELII PROPERTII

Nec me deficiet nautas rogitare citatos:
Dicite, quo portu clausa puella mea est?

25. Et

gea vera fatebar aqua. ubi verba in multis MSS. vide notas V. D. ad Calpurn. Ecl. VI. v. 25. *nec enim potes, inprobe, vera Exprobrare mihi.* ubi male verba ex praec. versu inreperat. *querar* pro cum querimonia loquar, defendi potest ex illis quae notavit Patruus ad Petron. cap. 91. p. 441. & ad Virg. Ecl. VIII. 19. Adfentiri non possum Scaligeri tuo lumine acerba, pro luminis, & lumini tuo, pro tibi ipsi, exponenti. licet id probasse videatur Th. Munckerus ad Lactant. Argum. Metam. Ovid. Lib. XI. p. 779. *vita* Doufae non placebat, forte quia *vita*, blandientis vox, non convenit acerba querenti, & paulo ante *perjuram* vocaverat. Sed hic ab expositione desistit ad querelas mitiores, & tamen se Cynthiae memorem, si abiret, fore, & nautas quoscunque super ea rogaturum pollicetur. *tua limine* admittendum videtur, ut innuat, se interim ad ejus januam suas effusurum querelas, velut carmine paraclausithyro. vide supra ad El. VII. 6. & ad El. XVI. 17. talem juvenis exclusi ad limen amicae querelam innuit. Norat. Lib. I. od. 25. 5. de janua,

*Quae prius multum faciles movebat
Cardines, audis minus & minus jam.
Me tuo longas pereunte noctes
Lydia dormis.*

Qua querar coniecerat Heinsius in notis ad Propert. pag. 662. sed *acerba* praetulit post Scaligerum. & sic Ayrmannus. cui emendationi nonnihil favent codices, qui verba exhibent.

23. *Nec me deficiet nautas rogitare citatos*]
Haec me male in Leid. primo. *deficiat* Voss. sec. & tert. de locutione *Nec me deficiet*, pro, non cessabo, non definam de te interrogare nautas, vide A. Schottum Lib. II. Observ. cap. 7. ubi hellenismum hunc nostro familiarem ex Sophocle illustrat. vide etiam Barthium Lib. XIX. Advers. c. 4. & quae supra notavi ad El. I. v. 7. & Cel. Rubnkenium ad Rutil. Lup. pag. 132. Tibullus Lib. IV. 1. 191. *Nec te deficient nostrae memorare Camenae.* pro *rogitare* in Vossiano quarto *vocitare*. sed alterum propugnat notum illud Virgilii Lib. I. Aen. 754.

Multa super Priamo rogicans, super Hectora multa.

Q. Cincinnatus apud Livium Lib. III. c. 26. §. 9. *admiratus rogicansque, satini salva essent omnia.* simile illud Penelopes apud Ovid. Epist. I. 59.

*Quisquis ad haec vertit peregrinam libora puppim,
Ille mihi de te multa rogatus ablit.
Quamque tibi reddat, si te modo viderit usquam,
Traditur huic digitis charta notata meis.*

& Herus Epist. XIX. 29.

*Utque regem de te, & scribam tibi, si quis Abydos
Venerit, aut quaero, si quis Abydon eat.*

oportune Passeratius huc adfert illud Nasonis III. Trist. El. 12. v. 33.

*Sedulus occurram nautae, distoque salute,
Quid veniat, quaeram, quisve, quibusve locis.*

sed quod haereat, an *citatos nautas* explicet festinantes, an nomine vocatos, ultimum verissimum est; prius enim recte dici vix puto. *citati nautae*, ad me arcessiti, vocati & compellati. Ovidius Epist. VII. 101. *Hinc ego me sensu nato quater ore citari.* Phaedrus Lib. I. Fab. 17. 8. de legatis, *Citati non respondent.* ubi vide Commentatorum notas, qui hoc verbum de testibus vocatis proprium esse docent. de quo etiam vide Davesium ad Cic. II. de Finib. cap. 21.

24. *Dicite, quo portu clausa puella mea est*] *puella ... est* in Voss. primo. an forte, repetita ultima syllaba ex voce *puella*, inde legi posset,

— *quo portu clausa puella later.*

nam *mea est* recurrit sequenti disticho. favet conjecturae adpositus Ovidii locus Epist. I. 57.

*Victor abes, nec scire mihi, quae causa morandi,
Aut in quo lateas ferreus orbe, licet.*

clausa puella, ut infra El. XI. 11. *Aut teneat clausam* &c. ut autem hoc loco Propertius nautas rogat, & inquit, ut dicerent, quo portu clausa haereret Cynthia, non dissimili elegantiae colore Venus Amorem fugitivum vestigans inclamat apud Moschum. initio primi Idyllii:

A

25. Et dicam, licet Atraciiis confidat in oris,
Et licet Eleis, illa futura mea est.

Hic

Ἄ ἑσπερ' ἐν Ἑρμῇ τὸν οὐρανὸν ἰσάμενοι,
Ἐν τῇ ἐν ἐρίοις πλαυόμενοι εἰδὲν Ἑρμῇ.

Iphis fillam Evadnen quaerens apud Sophoclem
in Supplic. v. 1044.

Βίβραυ. ἀλλὰ τῇδε ἐν δαΐζοντι
Μάλα' ἂν εἶναι; φεῖξ' ὅτι κατόιδαν.

Ita Aeneas Anchisen quaerens apud inferos
Virgilio describitur Lib. VI. Aen. 669.

Dicite, felices animae, tuque, optime vates,
Quae regio Anchisen, quis habet locus? illius ergo
Venimus, & magnos Erebi tranavimus amnes.

& Venus in silva, virginis habitu, Aeneae ejus-
que foclis adparens Lib. I. Aen. 325.

— heus, inquit, juvenes, monstrate mearum
Vidistis si quam hic errantem forte sororum,
Succinctam pharetra & maculae tegmine lynce.

Ovidius Lib. VIII. Met. 859.

Quae modo cum vili turbatis veste capillis
Litore in hoc steterat, (nam stantem in litore vidi)
Dic ubi sit? neque enim vestigia longius exstant.

IV. Fast. 487. de Cerere fillam Proserpinam
quaerente:

Sed neque Persephone Cererem, neque filia matrem
Audit, & alterius nomen utrumque perit.
Unaque, pastorem vidisset an arva colentem,
Vox erat; hac gressus si qua puella tulit.

apud Nemesianum Ecl. II. 20. & seqq. Idas
Donaces vestigia lustrans:

Quae colitis silvas, Dryades; quaeque antra Napeae,
Et quae marmoreo pede, Naiades, udo secatis,
Dicite, quo praeo Donacen, qua forte sub umbra
Inveniam, roseis stringentem lilia palmis.

haec venustissime imitatus est antiquis conseren-
das poeta, Petrus Lotichius Secundus, Lib. III.
Eleg. 5. 33.

Dicite, custodes pecoris, nemora alta tenentes,
Ecqua sub hoc servat monte puella gregem?

Dicite, lassatas quo fonte refrigerat artus?
Quas silvas, medio quae subit antra die?

& Lib. IV. El. 3. 77.

— sed fallit, an amnem

Conspicimus? brevior carmine facta via est?
Dicite, qui colitis Rhœni vada coerula, nautae,
Ecquis ad argentes constitit hospes aquas?

25. Et dicam, licet Atraciiis confidat in oris,
Et licet Eleis &c.] Et dicam, Atraciiis licet haec
confidat in codd. Reglis, Vossiano primo & se-
cundo, altero Leidensi, & meo utroque, quod
primas & plerasque antiquiores editiones etiam
occupavit, sed alterum servant reliqui codd. cum
Excerptis Modii, & magis ad genium Propertianum
est. mutatum id fuit ab illis, qui existima-
bant sic molliorem huic versui numerum condi-
liari, ut saepe in aliis locis contigit. de quo
alibi. & recte Broukhuf. id rejecit propter illa,
in pentametro versu. ne absurde haec praecedat,
& illa sequatur, tamquam de duabus diversis ser-
mo esset. pro Atraciiis, id est, Thessalicis, mira
in MSS. est varietas. a thritiis licet haec in Men-
teliano, & primo meo cod. Atraciiis Borrichia-
nus. Atraciiis in Vossiano & secundo Vaticano.
Atraciiis Excerpt. Modii. a tratiis in prima Ve-
neta & Reg. Lep. Atraciiis ed. Volsci, Atraciiis
altera Veneta, & Ald. Atraciiis in primo Vati-
colotii & Ant. Perreji codice, qui legendum
adscripterat Atraciiis; quia Appiano & Plinio
Atracii sunt Illyrici populi. altero versu codices
non minus discrepant, & pro Eleis exhibent
Hylaeis vel Flacis, ut in Excerptis Scalig. meo
primo, Mentelliano, Borrich. Neapol. aliisque.
ellaeis in altero meo codice. Barthium Atraciiis
oras in genere pro remotis, longinquis, expo-
nentem, merito rejecit Broukhufius; sed quod
ipse addat poetam nondum certum fuisse, an
iste proconsul sive praetor, de quo hic agitur,
in Aetolia sedem esset fixurus, an vero in Elide,
& ideo loci utriusque hic mentionem fieri, non
fatis capio. An igitur incerti erant proconsules,
in quam ituri essent provinciam, & an Eleis sub
Illyrico? quae in Peloponneso est. Scalgero etiam

M 2

vix

Hic erit: hic jurata manet. rumpantur iniqui.
Vicimus! adfiduas non tulit illa preces.

Falsa

vix concedere possum, si Ostia solvit, ut praeter Ceraunia Oricum venerit, quod neminem fecisse puto, sed Brundisio trajiciebant in Illyricum & Graeciam. Quia autem hic praetor in Illyricum tendebat, veram forte lectionem nobis servarunt Angeli Colotii & Antonii Pereji codices, in quibus *Autariis* & *Issaëis* legitur, ut *Eleis* petitem sit ex v. 36. ubi *Elidis* mentio fit, tum *Atracia*, & *Atracis ora* ex aliis poetis notior librariis prae *Autariis* fuisse videtur. Vide igitur, an hic sedem sibi vindicare non debeant Illyrici sinus loca, adeoque restituendum sit.

Et dicam, licet Autariis (vel Autaricis) *confidat* in oris,

Et licet Issaëis, illa futura mea est:

Autarii vel *Autariotae* in Illyrico, ut patet ex Strabone Lib. VII. pag. 313. eorumque meminerunt Arrianus Lib. I. de Exped. Alex. 5. Polyaeus Lib. IV. Strateg. 12. 1. & Lib. VII. c. 42. alique. *Autaricis* etiam Muretus probabat, sed *Hyllaeis* seq. versu, eosque Illyriae populos esse notat, & sic legitur in ed. Rovilliana Lugdun. 1559. Praefero tamen *Issaëis*. *Issam* enim urbem & insulam esse in Illyrico, constat ex eodem Strabone Lib. II. p. 124. & Lib. VII. p. 315. & Polybio Lib. II. cap. 8. Stephanus Byzant. in *Ισσα*: *ἰσὶ καὶ τῆς πάλιν ἀπέναντι ἔχουσα, κατὰ Δαλματίας καὶ Ἰαυρίας*. & addit, *ἰσὶ καὶ θηλυκῶς Ἰσσις*. ubi pro *Ἰσσις* recte *ἰσὶ καὶ θηλυκῶς Ἰσσις ἐκὶ τῆς* &c. corrigit Gavellus in Miscell. Observ. Novis Tom. VII. pag. 776. sic & in Dionis Excerptis Legat. apud Holsten. ad Steph. Byz. pag. 149. *Issaëis* quoque memorantur Livio Lib. XXXI. c. 45. § 10. vide illic Sigonius, & Drakenh. ad Lib. XXXII. c. 21. § 27. ubi in hoc nomine admodum quoque variant codices MSS. Certe in primis renascentium literarum tenebris Antonius Vossius jam *Autaricis* pro *Athraciis* legendum, & *Autarios* esse Illyriae populos, sed altero versu *Ardeis* pro *Ileis* corrigendum monuit: & post eum Beroaldus de *Autariis* & *Issaëis* cogitavit: non tantum, sed in ejus editione an. 1487. ita excusum video; quod miror a Broukhussio, Scalligerum pressius sequente, repudiatum, & pro

hallucinatione habitum fuisse. *confidat*, non *confistat*, hic ex notione intelligendum, qua apud Virg. I. Aen. 572. *Vultis & his mecum pariter confidere regnis*: Lib. III. 162. — non haec tibi litora suasit Delius, aut Cretae jussit confidere Apollo. & VI. 67. *Latia confidere Teucras*. quibus in locis *confistere* in codd. MSS. ut haec passim permutantur. apud Tibullum Lib. IV. Carm. I. 151. correxit Heinsius, probante Broukhussio, *confidit in aëre tellus*: pro *confistit*. vide Markland. ad Statii Silvas pag. 143. & sic apud Ovid. II. Met. 632. ubi Heinsius hunc locum adferens, memoriae vitio *licet Atracis confederis arvis* exhibet. *confistere* tamen nunc in his, *confidere*. In illis veterum locis esse praefendum patebit ex Patru mei notis ad Lib. XI. Met. v. 437. & ad Lucan. Lib. V. 461.

27. *Hic erit: hic jurata manet* &c.] erat in Voss. sec. Colbertino & Neapolitano. *Sic erit* vel *Sic eat* Heins. sed quia hic exultare incipit poeta, se Cynthiam blandi carminis obsequio ab hoc itinere dimovisse, *Hic erit* intelligo, pro *Romae* manebit, praetorem non comitabitur: & continuandum cum praeced. *illa futura mea est*. ut Penelope apud Ovid. Epist. I. 83. *Increpet usque licet, tua sum, tua dicar oportet Penelope. conjux semper Ulixis ero*. male vero in Excerpt. Scalig. & Dorvill. sec. *hic jurata mea est*. sed *manet* in Groning. ceterisque codd. ut & Regii & Colbertinis, in quibus *rumpantur*. sed *rumpantur* est ad imitationem Virgilii Ecl. VII. 26. *invidia rumpantur*. ut illa Codro. Martialis Lib. IX. Ep. 99,

Rumpitur invidia, quod amamus, quodque probamus;
Rumpatur, quisquis rumpitur invidia.

Sed & *rumpi*, sine addita *invidiae* voce, simpliciter, ut hoc loco. *Hermione* apud Ovid. Epist. VIII. 57.

Rumpor, & ora mihi pariter cum mente tumescunt.
Paris Epist. XVI. 221.

Rumpor, & invideo (quid enim tamen omnia narrem);
Membra superjecta cum tua veste fovet.

&

Falsa licet cupidus deponat gaudia livor,
30. Destitit ire novas Cynthia nostra vias.
Illi carus ego: & per me carissima Roma

Dici-

& loco tam adposito, ut videatur hunc Propertianum ante oculos habuisse, in Rem. Am. 389.

*Nil mihi cum vitta: Thais in arte mea est.
Si mea materiae respondet Musa jocosae,
Vicinus! & falsi criminis acta rea est.
Rumpere, Livor edax; jam magnum nomen habemus.*

ex quo patet etiam *Vicinus* hic recte editum, non *Vincinus*, ut in priore Leidens. codicibus Regiis, & primis edd. favetque Borrichianus, in quo *Dicimus*, litera initiali prius omissa, dein male inserta D. idem Ovidius Lib. II. Amor. El. r2. 2.

*Ite triumphales circum mea tempora lauri!
Vicinus! in nostro est ecce Corinna sinu.*

ubi vide Heinf. Oudend. ad Lucan. Lib. VI. 164. & de hac exultantis formula Passeratium ad h. l. non tulit ira male in Voss. prim. & Heinsiano. pro *tilla*. simile illud Ovidii de Achille Lib. III. Trist. El. 5. 38.

Dardanii lacrimas non tulit ille senis.

29. *Falsa licet cupidus deponat gaudia livor*] *deponas* Heinsius. mihi propter *Falsa* videtur legendum *conponat*, id est fingat, simulet. triumphet quasi de Cynthia a me discessu: *imitari gaudia falsa* dicit Tibullus Lib. III. El. 6. 33. & seqq.

*Hei mihi, difficile est imitari gaudia falsa,
Difficile est tristi fingere mente jocum.
Nec bene mendaci risus componitur ore,
Nec bene sollicitis ebria verba sonant.*

idem Lib. IV. El. 7. 9. *vultus componere famae*
Taedet. noster Lib. II. El. 23. 69.

Nil agis: infidias in me componis inanes.

falsa gaudia Cel. Ruhnkenius hic capiebat pro fallacibus, quae gaudentem decipiunt. ut Albinov. ad Liv. 37. *Gaudia vana foves, spem pone, miserima, falsam.*

30. *Destitit ire novas*] *Deficit* in primo D'orvill. a man. sec. male. verbi hujus significacionem, qua mutatae mentis consilium indicat, optime illustravit Broukhufius ad Tibull. Lib. I. El. 9. 71.

31. *Illi carus ego: & per me*] Sic edidi propter constantem veterum codicum consensum, primi ac secundi Leidensis, quatuor Vossianorum, duorum meorum, ac D'orvill. nec aliter in codd. Regiis, Colbertinis, Groning. & Askew. & in hanc lectionem conspirant quidquid est primarum & vetustiss. edd. Veneta utraque, Reg. Lep. Volsci, Beroaldi, Aldinae, Juntina, aliaeque ante Scaligeranam, quam secutus Broukhufius edidit.

Illi carus ego: per me carissima Roma.

licet in editis notis causam rei non reddiderit: in primis tamen animadversionum lineis adscripserat: & per Groningan. *primus noster & secundus. perperam*. sed nusquam fere noster ultimam *in ego* producit, & ubi ita nunc editur, plerumque codd. MSS. copulam & inferunt. ut hoc loco, vel eliditur cum sequenti voce. sic Lib. II. El. 14. 24.

Frater ego, & tibi sum filius unus ego.

& El. XVI. 11.

In te ego & aeratas rumpam, mea vita, catenas:
Lib. III. El. 9. 27.

Nam quid ego heroas, quod raptem in crimina divos.

Lib. IV. El. 2. 3. *Tuscius ego, & Tuscis orior.* ut in MS. D'orvill. non *Tuscius ego*, *Tuscis* &c. contra sentit Vossius Lib. II. Art. Gram. cap. 27. cui adstipulari videtur Drakenb. ad Silium Ital. XVII. 358. nam rejecta illic Heinsii emendatione, *neque ego haec mutare*, vel, *inmutare*, laborans, pro vulgata *neque ego, mutare*, adfert duo Propertii loca, modo etiam producta, sed quae codices MSS. inserta copula sufficere negant, ut ex iis licentia haec probetur. & in plerisque veterum locis corrupta fuit scriptura. ut apud Virg. V. Aen. 236. male in-

M 3

nom-

Dicitur: & sine me dulcia regna negat.
 Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
 Et quocumque modo maluit esse mea:

35. Quam

nonnullis libris, *Pobis laetus ego candentem in litore taurum.* rectius in aliis, *ego hoc candentem in litore.* sic apud Ovid. Epist. XIII. 135. edebatur, *Sed quid ego revoco haec?* sed recte Hein- sius *Sed quid ego haec revoco?* qui numquam a Nasone huius voculae ultimam produci notat, & falsos esse illos, qui ab ullo Augustei aevi poeta id factum contendunt, dicit ad Albinov. Epiced. Drusi v. 193. ubi etiam correxit vitio- sam antiquarum editionum lectionem, — *quid ego jam credulus, inquit.* vid. & B. Pium ad Val- ler. Fl. VIII. 163.

31. *per me carissima Roma. Dicitur* } *Ducitur*
 coniecerat Broukhufius, sed nihil variant MSS.
 codd. vel editiones antiquae. innuit Propertius,
 se eo perduxisse Cynthiam, ut prae omnibus
 regionibus & urbibus solam Romam laudet &
 praedicet, obvia verbi significatione, sibi caris-
 simam, vatis sui causa. id enim *per me* hic no-
 tat, usu Propertiano. Lib. II. El. 7. 16. *Per te*
nunc Romae quidlibet audet amor. id est, propter
 te. ut *per aetatem*, *per annos*, Terent. Eun. 1. 2.
 33. & Adelp. 5. 8. 8. Suet. Caes. 34. *per tumultum.*
 vide hic Passerat. pro *dulcia regna* Canterus
ditia regna negat. id est recusat. quod non impro-
 bo, licet rejecerit J. Doufa, propter sequentia,

*Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
 Et quas Elis opes ante pararat equis.*

in fine Elegiae XIV.

*Quae mihi dum placata aderit, non ulla verebor
 Regna, nec Alcinoi munera despicere.*

Tibullus Lib. III. El. 3. v. 23.

*Sit mihi paupertas tecum jucunda, Neaera,
 At sine te Regum munera nulla volo.*

& v. 29.

*Nec me regna juvant, nec Lydius aurifer amnis,
 Nec quas terrarum sustinet orbis opes.*

Phaedrus Lib. III. fab. 7. v. ult. *Regnare nolo,*

liber ut non sim mihi. per regna vero intelligit
 Regum vel Magistratum amores, seu divitias,
 quas per illos adipisci posset. vel si quis *dulcia*
regna praeferat, intelligi possunt eo sensu, quo
regna & regnum tenere passim apud poetas de
 imperio puellae in amatorem, & gaudiis amorum,
 sibi potius quam rivali concessis, occurrunt. ut
 ita haec regna opponat Regum sceptris. sic saepe
 apud nostrum, praecipue Lib. II. El. 13.
 18. in eundem hunc praetorem, rivalem suum:

*Barbarus excussis agitat vestigia lumbis,
 Et subito felix nunc mea regna tenet.*

Tibullus Lib. II. El. 6. 41.

Nota liquor, regnum ipse tenet.

& apud alios. vide ad Lotich. Lib. III. Carm.
 10. p. 514. eleganter igitur dicit Cynthiam re-
 gnis & magnatum divitiis praeferre *angusto* seu
 parvo potius lecto secum requiescere. ut Lib. II.
 El. I. 45.

Nos contra angusto versamus praelia lecto.

vide Passerat. & Gebhard. ad Tibull. Lib. I. El.
 I. 43. ubi legunt,

*Parva seges satis est, parvo requiescere lecto
 Si licet, & solito membra referre toro.*

& haec Propertiana cum illis, quae de Bacchide
 Meneclides dicit apud Alciphronem Epist. 38.
 p. 176. ed. Bergl. *ἀλλ' ὅτι τὸν ἀγαπᾷ κοίτην
 καὶ χλαίονα, τὸ λίγὸν τὸ καὶ δημοτικόν,* con-
 tulit v. eruditus in Observ. Miscell. Vol. V.
 pag. 59. *mecum requiescere*, ut apud Tibull. III.
 6. 43.

*Quam vellem totum longas requiescere noctes,
 Et tecum longos pervigilare dies.*

Ovid. I. Amor. 6. 45.

Forfitan & tecum tua nunc requiescet amica.

in

35. Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
Et quas Elis opes ante pararat equis.
Quamvis magna daret, quamvis majora daturus,
Non tamen illa meos fugit avara sinus.

Hanc

in codice autem Colbertino hic per me repetitur
ex versu praeced. pro sine me.

35. Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
Et quas Elis opes ante pararat equis.]

nihil hic differunt codices, nisi quod pararet in
Voss. quarto, forte pro pararit. pararet aquis in
Heinsiano. insulam. esse lectionem vulgatam di-
cit Heinsius in notis ad Propert. p. 663. ideo-
que emendat,

Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
Et quas Elis opes ante pararat, emi.

eo sensu, maluit esse mea potius, quam sibi emi
Achaiae regnum & opes, nam per regnum vetus
Hippodamiae intelligitur Peloponnesus. simili
fere poetica elegantia, qua Tibullus Lib. I. El.
10. 31.

Tunc mihi jurabas, nullo te divitis auri

Pondere, non gemmis vendere velle fidem:

Non tibi si pretium Campania terra daretur.

Non tibi si, Bacchi cura, Falernus ager.

aquis autem bene vindicarunt Beroaldus & Pas-
seratius, ut respiciat ad ludorum Olympicorum
certamina curulia, in Elide exhiberi solita,
unde magnas opes comparabant Elei. hinc toties
Eleos equos laudant veteres. vide Markland. ad
Statii Silvas pag. 209, quia vero hic desideratur
verbum in illis, Quam sibi dotatae &c, Aus
quas Elis opes pararat, ideo emi pro equis re-
ponendum censuit Heinsius. Marklandus in
margine libri sui notaverat, subintelligi, Quam
sibi regnum, Hippodamiae, parari, quod ex
seq. versu revocandum putabat. sed ut maluit
praecedat, ita hic velit vel optarit supplendum.
recte etiam interpretes dotatae exponunt de re-
gno Achaiae, quod Oenomaus, a Pelope supe-
ratus, ei simul cum filia Hippodamia in do-
tem cedere debuit: id mihi in memoriam revo-
cat vexatissimum Ovidii locum ex Epist. VI. 118.

Dos tibi Lemnos erit, terra ingeniosa colenti,
Me quoque dotatae inter habere poter.

ut post alias conjecturas refingendum coniecit
Heinsius, prolato hoc ipso Propertii versu, vel
dotaes cum Salmasio, ut se quoque simul cum
Lemno in dotem Jasoni offerat Hypsipyle. id
enim propius insistit vestigiis vulgatae, Me quo-
que res tales inter habere potes. hoc est, me quo-
que inter tam fertiles & frugiferas res, quas
profert Lemnos, terra colentibus ingeniosa, ha-
bere potes; quam lectionem si quis servandam
contendat, mallet seq. versu emendari, Nunc
etenim peperit. pro Nunc etiam. Certe praefe-
rendum harioleioni contortae & minus elegan-
ti, quam excogitaverat Withofius, terra ingenio-
sa colenti, Me quoque quod recolat, eo sensu,
me quoque habere potes inter illud, quod iur-
sus, instar agri non sterilis, colas, neque tan-
tum Lemnon, sed & me foecundes. quod satis
absurdum, modestior sic esset Tan. Fabri emen-
datio, me quoque jam matres inter. nam in aliis
edd. jam tales legebatur. sed dotatae vel dotaes
prae ceteris mellioribus conjecturis adridet. sic
Exete tellus dotalis Epist. IV. 163. Est mihi
dotalis tellus, Jovis insula, Crete. ubi vide Pa-
trui mei notas. & dotalis Roma, propter Antonii
& Cleopatrae amores, apud Auctorem Elegiae
in Obit. Maecen. v. 54. Tom. I. Anthol. Lat.
p. 264.

ne posset femina Romam

Dotalem stupri turpis habere sui.

& in Epigrammate antiquo, eod. Volum. p. 314:

Dotalemque petens Romam Cleopatra Canopo,

Hinc Capitolino fistra minata Jovi.

ubi vide quae ad utrumque locum notavi. dotata
agri Ovidio Lib. V. Fast. 209. & dotalis servus,
quem pro dote adfert uxor, Plauto Aulinar. r.
4. 70. ubi vid. Taubman.

38. Non tamen illa meos fugit avara sinus]
fregit in cod. Colbert. amara in Leid. pr. Voss.
sec. Borrichiano, Mentel. Heinsiano, & primo
meo cod. sed avara recte se habet, pro tanquam
avara, & quae pecuniae cupidine, si majora daturus

rus

40. Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
Sed potui blandi carminis obsequio.
Sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo:
Quis ego fretus amo: Cynthia rara mea est.

Nunc

rus esset praetor; se dimoveri & a me divelli passa esset. ut jubent frequentia. meo sinu legit Broukhufius, & adposito Catulli loco firmat.

39. Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
Sed potui blandi carminis obsequio.]

videri possint haec, ut alia, è fonte Theocriteo derivata. sic enim ille de Polyphemo Idyll. XI. in fine:

“Οὐτω τοι Πολύφημος ἐπαίματι τὸν ἦρατα,
Μυρίδασι, ῥᾶν δὲ διὰ γ’, ἢ χρυσὸν ἴδμεν.”

hinc Tibullus Lib. III. El. 1. 7.

*Carmina formosae, pretio capiuntur avarae:
Gaudeat, ut digna est, versibus illa meis.*

Sed differunt valde ab hac gloriatione, quibus in Cynthiam suam, ejusdem praetoris ex Illyrica provincia reducis muneribus & auro corruptam, invehitur Lib. II. Eleg. 13. 11.

*Cynthia non sequitur fasces, non quaerit honores,
Semper amatorum ponderat illa sinus.*

*At tu nunc nostro, Venus o, succurre dolori,
Rumpat ut adfudis membra libidinibus.*

*Ergo muneribus quivis mercatur amorem?
Jupiter! indigna merce puella perit.*

& quae plura illic in lucripetas puellas, aurum magis quam Musarum praemia curantes, subjungit. cum quibus conferant poetarum elegantiarum studiosi Ovidium Lib. I. Amor. El. 10. Lib. III. El. 8. II. A. A. 275. & seqq. Tibullum Lib. I. El. 10. Lib. II. El. 4 & è recentioribus Janum Secundum Lib. II. El. 8. 41. & seqq. & Lib. III. El. 1. per conchas vero hic intelligendas esse baccas, videbis in notis Heinssii ad Ovid. III. A. A. 124. & Broukhufii ad Tibull. IV. 2. 19. gemmam Indicam vocat infra Lib. H. El. 18. 10.

*Sive vagi crines puris in frontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tenet.*

41. Sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo:] *surdus Apollo* ex suo codice Heinss. Lib. II. Advers. cap. 6. p. 253. & in notis ad Propert. p. 663. quae voces non raro inter se commutantur. vide notas ad Ovid. Epist. VII. 27. ubi pro *ad mea munera surdus* in aliis Codd. *tardus*. & adde quae supra notavi ad Eleg. I. v. 17. Ceterum hoc epiphonema *Sunt igitur Musae*, conferunt viri docti cum sollempni illa sibi vel aliis gratulantium formula, qua, rebus ex voto fluentibus, Deos esse, & humana ex aequo curare, exclamabant. quod ad Musarum numina hic eleganter retulit Propertius, quia Cynthiam non auro aut gemmis, sed sola blandi carminis arte a proposito abeundi reduxerat. Statius Soteriis Rutillii Gallici, Lib. I. Silv. 4. 1.

*Estis to Superi! nec inexorabile Clotho
Volvit opus: videt alma pios Aethrae, Jovique
Conciliata redit* (sic Heinss.) *dubitataque sidera cernit*
Gallicus; *es coelo, Dis es, Germanice, cordi.*

quae multis illic illustrat Barthius, & Gevar-tius Papinian. Lect. cap. XXX. pag. 93. simile illud Tibulli Lib. I. El. 6. 21.

*Eventient, dat signa Deus, sunt numina amanti.
Saevit & injusta lege relicta Venus.*

contra in rebus calamitosi & desperati numi. na nulla esse obvia querela est. ex multis veterum locis sufficiat ille apud Lucanum Lib. VII. 445.

— *sunt nobis nulla profecto
Numina: quum caeco rapiantur secula casu,
Mentimur regnare Jovem. Spectabit ab alto
Aethere Thessalicas, teneat quum fulmina, caedes.*
vide & Barth. ad Claudian. pag. 1078. & seq.

42. Cynthia rara mea est] *cara* ibidem praefert

Nunc mihi summa licet contingere fidera plantis.

Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.

45. Nec mihi rivalis certos subducet amores.

Ista meam norit gloria canitiem.

ELEG.

fert Heinſius ex ſuo codice; quod & in meo primo MS. inveni. & ſic Ayrmannus. ſed *rara* probat Broukhuf. ut apud noſtrum infr. El. XVII. 16. de Cynthia,

Quamvis dura, tamen rara puella fuit.

& huc advocat Inſcriptt. veteres, in quibus toties occurrit *FEMINAE RARISSIMAE*. vide Gorii Inſcr. Florent. Tom. I. p. 83. utroque tamen in loco *cara* defendit Jo. Ic. Pontanus Lib. III. Analeſt. c. 9. eadem varietate Lib. IV. El. XI. 52.

Claudia, turritae cara miniſtra Deae.

ubi *rara* ex plerisque MSS. videtur reſcribendum, licet Broukhufius, Heinſium ſecutus, alterum illic admiferit. apud Ovidium tamen Lib. II. ex P. Ep. 3. 55. idem Heinſius legebat,

*Scilicet indignum, juvenis rariffime, ducis
Te fieri comitem ſtantis in orbe Deae.*

vel *juvenum rariffime*. quod tamen propter praecedens *indignum* minus adridet, in multis quoque codd. illic *cariffime*. ut haec paſſim variantur.

43. *Nunc mihi ſumma licet contingere fidera plantis*] ita conſtanter in omnibus codd. & edd. vetuſtis. niſi quod in Excerptis Scaligeri *fidera Atlantis*. quod ex *plantis* deductum videtur. *palmis* conſecerat Heinſ. ad oram ed. Ald. ut Scaliger, Livinejus, Lipſius IV. Ant. Lect. cap. XI. & Schottus Lib. II. Obſerv. c. 7. ut reſpiciatur ad proverbium *digito coelum tangere*. priſcam lectionem poſt alios viros doctos, quos indicat, tuetur Broukhufius, quibus paria faciunt Scioppius ad Priapej. pag. 93. Rittershuf. ad Gunther. p. 49. & Barthius ad Stat. Lib. I. Sylv. 2. v. 212. p. 83. eodem ſenſu *tangere divos* dixit Statius Lib. III. Theb. 155. ubi vide eundem Barth. pag. 719. & adde Mich. Bruti notas ad Horat. Lib. I. od. 1. in fine.

45. *certos subducet amores*] in Menteliano, Borrich. Neapol. Heinſiano, primo Leid.

quatuor Voſſianis, binis D'orvill. & totidem meis legitur *subducit*, quod ex duobus codd. etiam proſert Broukh. *certos amores* ſpe & opinione conſtantes interpretatur Paſſeratius. quod nonnihil adſtrui poteſt ex El. XIX. 24.

Fleſcitur adſiduis certa puella minis.

Lib. II. El. 25. 11.

Quid ſi non conſtans illa & tam certa fuiſſet.

vide tamen an deleta *s*, quae ex prima ſequentis vocis litera adhaeſit, forte ſcripſerit Proper- tius:

Non mihi rivalis leſto subducet amores.

ſupra enim v. 33. gloriatus erat, Cynthia ſecum *leſto* anguſto requieſcere maluiſſe, quam regna poſſidere. Lib. II. 1. 45.

Nos contra anguſto verſamus praelia leſto.

ibid. Eleg. 7. 95.

Nec domina ulla meo ponet veſtigia leſto.

favet conjecturae illud ex Lib. II. El. 25. 17: ad eundem hunc Ponticum, rivalem ſuum,

Leſto te ſolum, leſto te deprecor uno.

Rivalem poſſum non ego ferre Jovem.

& praefertim locus Tibulli, ubi *subducere* eadem in re, Lib. IV. El. 13. init.

Nulla tuum nobis subducet femina lectum,

Hoc primum juncta eſt foedere noſtra Venus.

Ovid. III. Am. El. 3. 39.

At ſi venturo ſe ſubduxiffet amanti.

infra quoque El. ſeq. v. 27. *vacuos subducere ocellos* in multis codd. MSS. pro *ſeducere*. pro *certos* in Voſſ. ſec. *ſummi*. in tertio ejuſdem Voſſii. & meo ſec. *ſomnus*. in qua ſcriptura forſan diverſum quid latet.

46. *Iſta meam norit gloria canitiem*] hypallagen eſſe notavit Paſſeratius, pro *canities*, ſe-
N neſtus

ELEG. IX.

Dicebam tibi venturos, inrisor, amores,
 Nec tibi perpetuo libera verba fore.
 Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellae,
 Et tibi nunc quovis imperat emta modo.

5. Non

nectus mea, sentiat istam gloriam. quales locutiones saepe notarunt viri docti. vide Barth. ad Stat. 1. Theb. 375. & 11. 91. Davif. ad Caes. IV. de B. G. c. 25. & saepe ad hanc figuram in Propertio confugerunt, etiam ubi minime erat necesse.

ELEG. IX. v. 1. *Dicebam tibi venturos, inrisor, amores,*] AD PONTICVM EMVLVM praefigitur in primo, AD AEMVLVM IRRISOREM in secundo meo codice. AD AEMVLVM in uno D'Orvill. in altero AD AEMVLVM IRRISOREM, ID EST PONTICVM. & sic in primis edd. AD PONTICVM in Borrichiano. eundem nempe Ponticum, ad quem supra El. VII. scripsit, ubi praedixerat huic rivali suo, fore, ut, relicto heroico Thebaidos opere, Cupidinis arcu saucius, ad molliores versus & Amatoria carmina se conferret, cum qua haec Elegia connectenda est, nam hic veluti non vanus aruspex triumphat augurium suum eventu ratum fuisse, idque indicat eleganti locutione *Dicebam tibi* &c. qua utuntur veluti formula, cum aliquid se praemonuisse, sed neglecto consilio meliore, postea tamen ita evenisse exprobrant. Ovidius 1. Amor. El. 14. init.

Dicebam, medicare tuos desisse capillos:

Tinguere quam possis, jam tibi nulla coma est.

idque imitatus est Ausonius Epigr. XIII.

Dicebam tibi, Galle, senescimus. effugit aetas &c. Sprevisi, obrepfit non intellecta senectus.

Statius Lib. IV. Sylv. 3. 123. loco corrupto:

*Dicebam, veniet, (manete campi,
 Atque annis) veniet, favente coelo,
 Qui foedum nemus & putres arenas
 Celsis pontibus, & via levabit.*

quae sic feliciter emendabat N. Heinsius,

*Dicebam, veniet, (manete campi,
 Tuque annis) veniet, favete, coeno
 Qui foedum nemus &c.,*

ubi *favete campi*, repetitione non invenusta, conjiciebat juvenis doctissimus Laur. Santenius. Catullus Ep. LXXIII.

*Dicebas quondam solum te nosse Catullum,
 Lesbica, nec prae me velle tenere Jovem.*

vide de hac formula Schefferi notas & Patruſ mei Commentar. ad Phaedr. Lib. IV. fab. 21. v. 26. & sic dicere eodem sensu intelligendum apud nostrum Lib. IV. El. 1. v. 85.

*Dixi ego, quum geminos produceret Arria natos,
 & seqq.*

Nempe meam firmant nunc duo busta fidem.

2. *libera verba fore.*] fortia verba Douſa & Fruterius, ut supra El. 5. 14.

Quum tibi singultu fortia verba cadent.

fortia verba loqui apud Albinovan. Epicedio Drusi v. 10. ubi vide notas. *superba loqui* infra Eleg. XI. 22.

4. *Et tibi nunc quovis imperat emta modo*] quaevis in MSS. variis, duobus Leid. quatuor Vossianis, Regiis, quinto Vaticano, Borrich. Groning. altero meo cod. primisque & aliis vetustioribus edd. inepte Palmerius *quovis domo*. sed *quovis modo* bene correxit Scaliger, probante Heinſio, qui tamen in marg. ed. Ald. etiam conjecerat, *saevius imperat emta modis*. ut apud Ovid. Rem. Am. v. 664.

Horrebant saevius omnia verba minis.

quovis modo firmatur etiam a codice Ant. Perreſſi, ceterisque. ut Eleg. praec. v. 34.

Et quocumque modo maluit esse mea.

& Eleg. VIII. 7.

Sed quocumque modo de me, perjura, mereris.

in

5. Non me Chaoniae vincant in amore columbae
Dicere, quos juvenes quaeque puella domet.
Me dolor & lacrimae merito fecere peritum:

At-

in quarto autem Vossiano,

Ecce tibi quaevis imperat emta modo.

unde optima repetitione, & Propertio praesertim amata, legi posset,

*Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellae:
Ecce tibi quovis imperat emta modo.*

Idque elegantius, quia ipsi in memoriam revocat indignum amorem puellae de catasta emtae, seu ancillae. illic enim mancipia servilia emebantur. vid. Casaub. ad Perf. Sat. VI. p. 513. & seq. unde apud Tibull. Lib. II. El. 6. in fine,

*Nota loquor, regnum ipse tenet, quem saepe coegit
Barbara gypjatos ferre catasta pedes.*

quos versus male sub Propertii nomine adfert Claverius ad Claudian. I. in Eutrop. v. 28. ea de re, emendandus in transcurso est Senecae locus de Const. Sap. cap. XIII. ubi vulgo editur: non moleste feram, si mihi non reddiderit nomen aliquis ex his, qui ad Castoris negotiantur, nequam mancipia ementes vendentesque. quam lectionem frustra illic tuetur Lipsius. alii ad castra. sed reponendum est, ad catastas. vel in catastis. pro ad jura puellae corrupte in Menteliano ad tua. sub jura corrigebat Marklandus. ut Ovidio Lib. I. A. A. 609. Non tua sub nostras veniet facundia leges. sub jura venire, in leges a serva praescriptas descendere. Lib. III. El. 9. 2. Et trahit additum sub sua jura virum. Ovid. I. Am. 2. 20. Porrigimus vietas ad tua jura manus. ubi in aliis ad tua jussa. sed vide istic Heinssii notas.

5. Non me Chaoniae vincant in amore columbae
Dicere] Ita distinguendum, ut recte in primo meo codice. vincant dicere, locutione Graeca, ut apud Silium Italic. VII. 224.

*Stat pensata diu belli sententia, vincam
Servare invitas, urgentesque ultima fata.*

quod cum hoc versu Propertiano recte contulit Cel. Drakenborchius. columbae male in secundo D'Orvilliano. quod ne quis amplectatur, & de ipso Jovis Dodonaei templo, columnis innixis, &

in quo oracula edebantur, intelligat, cavet Servius ad Virg. Ecl. IX. 13 ubi Chaonias columbas Epiroticas interpretatur, nam in Epiro dicitur nemus fuisse, in quo responsa dabant columbae; quod ideo fingitur, quia lingua Thessala Peliades & columbae & vaticinatrices vocantur. nemus illud, in quo columbae oraculorum responsa dabant, innuit idem Maro Lib. II. Georg. 16.

— nemorumque Jovi quae maxima frondet
Aesculus, atque habitae Grajis oracula quercus.

vid. Carrionis notas ad Valer. Fl. Lib. I. 304. de origine horum Jovis Dodonaei oraculorum, a columbis, sive avibus, sive feminis ita dictis, editorum, legi merentur quae observavit Spanhem. ad Callim. Hymn. in Delum v. 284. dicere autem hic, & alibi passim, pro praedicere, verbo de oraculis proprio, quae hinc distiones vocantur, ut notum. Ovid. IV. Trist. El. 8. 43.

*Hoc mihi si Delphi, Dodonaque diceret ipsa,
Esse videretur vanus uterque locus.*

noster Lib. IV. El. I. 50.

*Si modo Avernalis tremulae cortina Sibyllae
Dixit Aventino rura pianda Remo.*

vide Heinss. ad Ovid. Ep. V. 33. & Drakenb. ad Silium XIII. 819. Maximus Tyrus Diff. XXXV. p. 416. ed. Davis. loco ad rem faciente: 'Αχ' ὁ πόρ' Ἀπείων ταῦτα ἐν Δελφῶν ἢ λίγαι, εἰδ' ὁ Ζεὺς ἐν Δωδώνῃ λίγαι, εἰδ' ἔξ ἄλλης γῆς ἄλλοι θιδς. Ex his patet, male Barthium ad Claudian. pag. 790. hunc quoque locum adferre inter alia, quibus columbarum voluptatem in amore, & columbari pro Instar columbarum suaviari, describere solent poëtae.

7. Me dolor & lacrimae merito fecere peritum] Novi exempla, quibus illud merito, sive cum verbis sive adjectivis conjunctum, ipsi Propertio saepe usitatum, possit probari. Sed dubito, an huic loco conveniat, & an non potius hic valde frigeat, quia in praecedentibus Pontico exprobrat, se verum vatem fuisse, & venturos ipsi amores praedixisse, neque ipsa oracula

N 2

Do-

100 SEX. AVRELI PROPERTII

Atque utinam posito dicar amore rudis.
Quid tibi nunc misero prodest grave ducere carmen,

10. Aut

Dodonaea in divinandis amoribus se superare.
& obstat praeterea *peritum* ita simpliciter ac nude positum. Elegantius igitur fore opinor, si deleta ultima vocis syllaba refingamus,

Me dolor & lacrimae veri fecere peritum.

ut pro *veri* librarius ex fine praecedentis vocis *lacrimae*, (ut in MSS.) aberrante calamo fecerit *meri*, pro *veri*, truncamque vocem postea alius suppleverit *merito*. Conjecturae adstipulatur ipse poeta Lib. II. El. 17. 3.

*Sed tibi jam videor Dodona verior augur.
Uxorem ille tuus pulcher amator habet.*

Lib. IV. El. I. 52. & seqq.

*Aut si Pergameae fero rata carmina vatis
Longaevum ad Priami vera fuere caput.*

Lib. III. El. XI. 61.

*Certa loquor, sed nulla fides. neque enim Nil
quoniam
Verax Pergameis Phoebas habenda malis.*

quem imitatum esse Ovidium Ep. XVI. 6. notant viri docti:

Vera loquar, veri vix habitura fidem.

ut praeferunt plurimi, pro *veram fidem*. Lib. III. Artis Am. v. 790. loco his perquam simili, & emendationem hanc prae ceteris stabiliente,

*Sed neque Phoebei tripodes, nec corniger Ammon,
Vera magis vobis, quam mea Musa, canent.
Si qua fides arti, quam longo fecimus usu,
Credite: praestabunt carmina nostra fidem.*

ubi se, *veri* magis *peritum*, futura certius praedicere posse, quam Phoebi vel Jovis Ammonis oracula, etiam jactat, ut hic de Dodonaei Jovis vaticinio Propertius, ideoque arti suae, quam longo fecerat usu, credi postulat. *veri peritus*, ut *veri non sordidus auctor* Horatio Lib. I. od. 28. 15. & proprie *veri* vel *veraces* dicuntur *vates* ac vaticinantes. Ovidi Epist. V. 123.

At nimium vates miserae mihi vera fuisti.

Epist. XVI. 278.

— fore ut a coelesti sagitta
Figar, erat verax vaticinata soror.

Sabinus Epist. I. 94.

*Sed si Tiresias tam laeti providus augur,
Quam verax vates in mala nostra fuit.*

quin & *verum* de oraculis & responsis saepe apud veteres occurrit, adeoque *veri peritus* hic idem est ac *vaticinandi peritus*. vide notas Patru mel ad Valer. El. Lib. V. v. 4. locum vero hunc sic imitatus est Lotichius Lib. II. El. 12. 5. & seqq.

*Non me Pierides, Clusi, fecere poetam,
Non Aganippeae lucidus humor aquae.
Sed dolor & lacrimae, saevique Cupidinis ignes,
Tristis & ad rigidas saepe querela fores.*

8. *Atque utinam posito dicar amore rudis*] apposito vitiose in Voss. secundo. Ovidius II. Am. 9. 25.

*Vive, Deus, posito, si quis mihi dicat, amore:
Deprecor. usque adeo dulce puella malum est.*

& Remed. 559.

Ad mala quisque animum referat sua, ponet amorem.

rudis simpliciter pro rudis amorum, & inexpertus. de quo hic vide Gebhard. & Passerat. & quae infra notabo ad Lib. III. 15. 7. *dicar rudis* more Propertiano, pro *sim rudis*. ut Lib. II. 19. 4. *Et dicor lecto jam gravis esse tuo.* & alibi. vid. Markland. ad Statii Silvas pag. 241.

9. *Quid tibi nunc misero prodest grave ducere carmen,
Aut Amphioniae moenia flere lyrae.*

grave prodest Vossian. pr. *dicere* in Mentliano, Borrich. duobus Leidens. quatuor Vossianis, duobus D'orvill. & meis. & sic Groningan. alique codd. cum priscis edd. sed *ducere* recte praetulit Heinsius, & in editione sua exhibuit Broukhuisius. vide supra ad El. VII. 1. ubi de Thebaicis Pontici, quae hoc etiam loco indicantur, actum est. & adde de iis Broukh. ad Lib. II. El.

El.

10. Aut Amphioniae moenia flere lyrae?
Plus in amore valet Mimnermi versus Homero,

Car-

El. 25. 9. pro moenia flere male in D'Orvill.
primo ferre. An hic praestat ut legamus,

Atque Amphioniae moenia flere lyrae.

id est Thebas lyra Amphionia structas velut grandiore tuba, seu carmine epico sonare. flere convenit heroico poemati. ut apud Martialem Lib. XI. Ep. 3.

*At quam victuras poteramus pangere chartas,
Quantaque Pieria praelia flere tuba.*

quo loco Broukhufius recte vindicavit veram lectionem apud nostrum Lib. III. El. 2. v. 42. loco non dissimili:

*Contentus niveis semper vestabere cynis,
Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.
Nil tibi sit rauco praetoria classica cornu
Flare, nec Aonium cingere Marte nemus.*

ubi etiam *Flere* in plurimis codicibus, pari variatione, quod tamen tuetur Is. Vossius ad Catull. p. 226. hoc tamen in loco si quis vulgatam propugnandam contendat, non refragabor, maxime propter illud ex Lib. III. El. 7. 37.

*Non flebo in cineres arcem fuisse paternos
Cadmi, nec semper praelia clade pari.*

11. *Plus in amore valet Mimnermi versus Homero*] valent male in Borrich. pro *Mimnermi* nomine corruptissimae scripturae vestigia sunt in codd. MSS. *numerini* in duobus Leidd. primo, tertio, & quarto Voss. utroque Dorvill. & meis. & in prima Venet. & Reg. Lep. editione. *munerini* in quarto Voss. *Homeri* in Regiis, altero meo cod. & in primo pro diversa lectione a man. sec. & in iisdem edd. Respici hic ad distichon Mimnermi ipsius apud Plutarchum & Stobaeum Serm. LXI. notat Andr. Schottus Lib. II. Observ. cap. 7. quod sic ex Stobaeo legitur in Excerptis Grotianis Tit. LXIII. pag. 242.

*Τίς δὲ Σίῃ, τί δὲ τερπιδὼν ἄτερ χρυσῆς Ἀφροδίτης;
Τεθναίνῃ, ὅτε μοι μνηεῖται ταῦτα μέλοι.*

ubi *πίλοι* legit H. Stephanus, & cum Antipha-

nis, ac Sophoclis versibus comparat ad Sophocl. Antigon. v. 1182. apud Plutarchum vero,

Τίς δὲ χάρις, τί τὸ ἴσεν χρυσῆς Ἀφροδίτης;

illa Mimnermi etiam ante oculos habuit noster infra El. XIV. v. 15.

*Nam quis divitiis adverso gaudet amore?
Nulla mihi tristi praemia sint Venere.*

& bene haec confert Schottus cum loco Horatii Lib. I. Epist. 6. 65.

*Si, Mimnermus uti censet, sine amore jocisque
Nil est jucundum: vivas in amore jocisque.*

ubi de Mimnermo vide Mureti & Torrentii notas. illum vero Graeci hujus poetae versum in animo habebat Politianus in Nutriciis v. 552.

*— nec qui sine amore jocisque
Jucundum nihil esse putat.*

ubi vide Brassicani notas pag. 96. & plura apud Voss. Lib. III. Instit. Poët. pag. 52. frequens ejus mentio apud veteres, & prae ceteris Athenaeum Lib. XIV. XV. & XVI. sed insignis de eo locus est in Elegia Hermesianactis, itidem Colophonii, apud eundem Athenaeum Lib. XIII. cap. 8. pag. 597. ubi quae de Mimnermi carminibus, quibus Nannus suae amores cecinit, adferuntur, varie a viris doctis, post Casaubonum, emendata sunt, a Cel. Ruhnkenio in Epist. Critic. II. pag. 77. & 78. Lennepio in Animadv. ad Coluth. Lib. III. c. 8. p. 166. 167. & Struchtmeyero Lib. II. Animadv. Critic. cap. 5. eodem carmine Hermesianax Mimnermum facit primum versus pentametri auctorem, quod alii Callino, vel Callinoo, alii Archilocho tribuerunt, teste Censorino, vel Scriptore incerto fragmenti post Censorini librum de die Natali editi, & Mario Victorino Lib. III. de Art. Gram. p. 146. ubi per *Colophonium quemdam* intelligi Mimnermum recte notat Henr. Valesius Lib. IV. Emend. cap. 14. pag. 118. qui in eodem Censorini fragmento etiam emendavit, *hos secuti Elegiarum Callimachus, Mimnermus, Euenus.* probante Cel. Ruhnkenio ad Callim. Fragm. a Bentlejo collecta pag. 439. ejusdem Mimnermi Elegiam de vitae humanae miseria, ex Stobaeo profert, & Latinis numeris

Carmina mansuetus lenia quaerit Amor.

I, quaeso, & tristes istos compone libellos:

Et cane, quod quaevis nosse puella velit.

15. Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu

Insanus medio flumine quaeris aquam.

Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni.

Haec est venturi prima favilla mali.

Tunc magis Armenias cupies accedere tigres,

20. Et

10. Levinio redditam exhibet etiam Schottus Lib. II. Observ. cap. 52. & merentur legi quae de celebri hoc Graecorum Poëta notarunt Passeratius ad h. l. Rupertus ad Valer. Max. pag. 92. & eruditi Interpretes ad Aelian. Lib. XII. Var. Hist. cap. 36. illius quoque nomen reddendum esse Propertio Lib. II. El. 25. 31. existimabat Heinsius:

Tu satius Mimnermum, aut Coum imitere Philetam.

Et non inflati somnia Callimachi.

ubi nunc legitur,

Tu satius Musis meliorem imitere Philetam.

ut illic videbimus.

12. *Carmina mansuetus lenia quaerit Amor*] *inassuetus* in Voss. quarto. *levia* vitiose in Neapol. duobus Leid. quatuor Voss. binis D'orvill. & meis.

13. *Tristes istos compone libellos*] *tristis* in omnibus fere meis codd. & edd. primis. *reponere* in primo Vaticano, & Colotiano. *compone* in Regiis, Colbertinis, Borrichiano, secundo Neapol. v. c. Ant. Perreji, Excerptis Modii & Scalig. Mentel. Heinisian. Groning. D'orvill. aliisque, & primis edd. ut ex v. cod. Lips. IV. Antiq. Lect. c. XI. & ex suo MS. producit Livinejus. idque praefert & locis veterum adstruit Broukhufius, probante Patruo meo ad Ovid. II. A. A. 463. *seponere* Heinsius in notis p. 663. qui etiam tentaverat, *tristis scriptor seponere libellos*. sed postea rejecit. & *istos* retinendum recte censuit. ut infra El. XIII. v. 11. *vulgares istos conspescet amores*. mihi tamen praefendum videtur, *istos deponere libellos*. ut legitur in Aldi utraque, Juntina, Rovillii, Colinaei, Gryphii, & aliis.

14. *nosse puella*] *scire* in sec. D'orvill. forte quia mox sequitur *vincula nosse*.

15. *Quid si non esset*] ita legendum, licet *Quod si* in primo, sec. & quarto Voss. ac secundo D'orvill. sed alterum recte in ceteris codd. & edd. primis. vide ad El. V. 25. pro *nunc tu* in Voss. pr. *nec tu*. Heinsius conjecerat *nae tu*. quod v. 17. *Nae tu etiam palles* reponit Gebhardus Lib. III. Crepund. cap. 20. & infra in notis ad Lib. II. El. 12. v. 22. p. 182. *quaeris aquas* in Borrich. & primo Leid.

17. *vero nec tangeris igni*] *nec vero tangeris* in Dorvill. sec. an forte *vero nec carperis igni*. ut sit imitatio Virgillii IV. Aen. 2. *Et caeco carpitur igni*. Ovid. III. Met. 490. *Et caeco paulatim carpitur igni*. & lib. X. 378. *virgo Cyrele pervigil igni Carpitur indomito. vel adureris*. ut apud eundem Epist. IV. v. 33. *digno quod adurimur igni. igne* in quarto Voss. sed passim *igni* pro *igne* praetulerunt viri docti. Lucan. II. 445. *ferro populetur Et igni*. vide Drakenb. ad Sil. Ital. VII. 368. & sic *fusti* pro *fuste*, & sim. vide Voss. Lib. II. de Analog. cap. 12. & notas ad Vellej. Paterc. II. 78.

19. *Tunc magis Armenias cupies accedere tigres*] *Tum* in plerisque codd. *Tu* in Excerpt. Scalig. *Cum* in primo meo MS. & *cuperes* in eodem, Ant. Perreji, & secundo Vatic. Lipsium & Gebhardum *capiare* hic legentes merito rejicit Broukhuf. & vide quae supra notavi ad El. VII. v. 15. *attingere tigres* in tertio Voss. *accendere* in Excerpt. Scalig. ut adfert etiam Ciofan. ad Ovid. VIII. Met. 121. *accedere ad te tigres* explicat Passeratius. sed melius est, ut subintelligatur, *accedere cupies ad tigres*, quod convenit *nosse* in seq. versu. Virg. I. Aen. 201.

Vos Et Scyllaeam rabiem penitusque sonantes Accetis scopulos.

ubi recte Servius *accedere* exponit de locis, quae cum periculo adeuntur. Quintilian. Decl. IX. 5.

Dicam

20. Et magis infernae vincula nosse rotae.
 Quam pueri totis arcum sentire medullis:
 Et nihil iratae posse negare tuae.
 Nullus Amor cuiquam faciles ita praebuit alas,
 Ut non alterna prefferit ille manu.

25. Nec

Dicam ego, per quos juvenis navigaverit fluctus, quos accefferit scopulos, quantos lustraverit sinus. Ex hoc loco Broukhusium in Tibullo Lib. III. El. 6. 15. edentem Armeniae tigres, & fulvas ille leaenas Vicit, refutat Heynius Observ. ad Tibull. pag. 333. quia Armenias tigres dicere amant doctiores, ut ait, poetae, quam Armeniae, secundo regionis casu: quod recte notat, nam & ita passim Hyrcanas tigres dicunt potius, quam Hyrcaniae, Libykos leones, magis quam Libyae, & sim. sed hac tamen distinctione, si epitheton, tigribus vel leonibus additum, non requirat alterum. Sufficiat illud Statii IX. Theb. 15.

— nome Hyrcanis bellare putatis
Tigribus, aut saevos Libyae contra ire leones.
 ubi saevos Libykos invenustum esset. & ita in loco Tibulli, si poeta addidisset rabidas tigres, fulvasque leaenas, praeferebam Armeniae rabidas tigres, pro Armeniae rabidas tigres. itaque haec observatio perpetua non est.

20. Et magis infernae vincula nosse rotae] *nosscere vincla* in primo tertioque Voss. & altero meo cod. *nosscere vincla* in v. c. Memmii legi testatur Passeratius. *vincla subire* vel *subisse* Heinsius. sed nihil tentandum esse patet ex illis, quae notata sunt ad El. VI. init. & vide Marklandum ad Statii Silvas pag. 214. negligentissime in editione, Graevii nomen prae se ferente, excusum *vincula nosse meae*.

21. Quam pueri totis arcum sentire medullis] *toties vel totiens* in primis & ceteris antiquioribus edd. legitur, & in MSS. duobus Leidens. quatuor Vossianis, D'orvillianis, meis, & reliquis omnibus. codd. Broukhusius ex emendatione Doussae Fil. edidit *totis medullis*. ex sic Heinsius. quod non repudiandum videtur. nam quod hic Innuvit Propertius, eleganter exprimit Helena apud Ovid. Epist. XVI. 275.

*Non mea sunt summa leviter destrieta sagitta
 Pectora, descendit vulnus ad ossa meum.*
 infra Lib. II. El. 25. 60.

Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus.

Seneca Hippol. 640.

— petus insanum vapor
Ardoque (sic lege, non *Amorque*) torret intimas saevus vorat
*Penitus medullas, atque per venas meat
 Visceribus ignis merfus & venis latens.*

ubi *venas & venis* merito Grotium & Gronovium offendunt. forte emendandum,

— atque per venas means,
*Visceribus ignis merfus exeat latus,
 Ut agilis altis flamma percurrit trabes.*

e recentioribus Janus Secundus Eleg. I. Juliae suae, in fine, de Cupidine,

*Vix ea personuit; sonuit simul arcus. & una
 Cum jaculo in venas sensimus ire Deum.*

sed neque toties, tot codicum & edd. veterum auctoritate fultum, videtur abdicandum. dicit enim aliquid amplius, nempe repetitis vicibus amare. Lib. II. El. 14. 20.

*Cum sene non puduit talem dormire puellam,
 Et canae toties oscula ferre comae.*

El. XXIV. 5.

Quae Dea tam cupidos toties divisit amantes.

Lib. IV. El. 8. 27.

Quum fieret nostro toties injuria lecto.

seq. versu, *Et nihil irata posse rogare tua.* legebat Ayrmannus. quod satis refutatur ex El. X. 23. ubi Gallo amoris praecepta dat:

*Tu cave, ne tristi cupias pugnare puellae,
 Neve superba loqui, neve tacere diu.
 Neu si quid petit, ingrata fronte negaris,
 Neu tibi pro vano verba benigna cadant.*

Lib. II. El. 23. 116.

Non potuit magno casta negare Jovi.

24. *Ut non alterna prefferit ille manu*] Haec explicuit Passeratius de Cupidine alas suas, quum propitius favet, ultra expandente & ad amatorem advolante, sed alterna manu eas premente, seu inhibente, cum tardus venit.
 sive

25. Nec te decipiat, quod sit satis illa parata:

Acrius illa subit, Pontice, si qua tua est.

Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,

Nec

sive ut Ovid. II. Am. El. 9, 53. de ventosis Cupidinis alis dicit,

Gaudiaque ambigua dasque negasque fide.

Idemque est apud nostrum Lib. II. El. 14. 6.

— quod saepe Cupido

Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.

male igitur illa in Voss. quarto. inde conjecit Broukhuf. pro postea, deinde, quod non displicet. *alterna manu*, ut infra El. XI. 12.

Alternae facilis cedere lympa manu.

Lib IV. El. 7. 18.

Alternata veniens in tua colla manu.

ita hic Cupido nunc hanc, nunc illam alam injicere indicaretur. hinc infra Lib. II. El. 9. 7. de Cupidine alato:

Idem non frustra ventosas addidit alas,

Fecit & humano corde volare Deum.

Scilicet alterna quoniam jactamur in unda,

Nostraque non ullis permanet aura locis.

vide Patru mei notas ad Calpurn. Ecl. III. 75. *premere* igitur *alas* pro corripere, adducere, de Cupidine dictum esset, locutione desumpta ex re equestri, in qua *premere habenas*, & *praebere*, seu *inmittere*, opponuntur. sic *premere currum* Ovidio II. Met. 135. *premere frenum manu* VIII. Met. 37. *pressae habenae* Claudiano II. in Eutrop. 107. & haec quidem ad Passeratii expositionem possent conducere, sed quia *premere alas manu* minus recte diceretur, malim in minore versu *alterna manu presserit*, subintelligere amatorem ipsum, cui nunc favet, nunc adversus est Cupido. vel. si quis ellipsin hanc nonnihil coactam, & *presserit* ad *alas* referri debere contendat, ut eadem loquendi figura totum decurrat distichon, pro *alterna manu* substitui posset,

Ut non alterna presserit ille mora.

praeced. versu quoquam *facilis* in priscis edd. *cuius* in cod. Cobert.

25. *quod sit satis illa parata*] Hoc est, quae non sinit esse moram, si quis adire velit, ut dicit Lib. II. 18. 36. Tibullus Lib. II. El. 4. init.

Hic mihi servitium video, dominamque paratam.

quod recte pro *parari* vindicat Broukhufius. in Priapejis Epigr. XLVII.

Nam quamvis videar satis paratus.

ubi vide quae notavi Tom. II. Anth. Lat. p. 519. & adde Patru mei notas ad Ovid. V. Met. 603.

26. *Acrius illa subit*] *Artius* in secundo D'orvill. an forte *Altius* voluit librarius? *Aptius* in aliis legi testatur Latin. Latinius. sed *Acrius* subit elegantissime dictum, pro, animum intrat, & in medullis sentitur, ut supra v. 21. sic *acrius urit* vel *urguet amor* Ovidio lib. I. Am. 2. 17. & lib. II. 19. 3. ubi *altius* in Palatino. possis & *Acrior illa subit*. ut apud Lucan. III. 142. *Acrior ira subit*. *subit* hic, ut apud Ovid. lib. I. Amor. El. 2. v. 6. de amore clam subrepente:

Nam puto sentirem, si quo tentarer amore,

An subit, & tacita callidus arte nocet.

idem Lucanus Lib. IV. 705.

— *quem dira voluptas Ense subit presso.*

vide illic Patru mei notas, & ad Lib. X. 366. ubi legendum conjicit, *Si subiit*, vel *subeat*, *formosa soror*, pro languida lectione *Si fuerit*, firmatque adducto hoc ipso Propertii loco.

27. *vacuos seducere ocellos*] *subducere* in primo Leid. tribus Voss. Dorvillianis, Heiniano, & utroque meo codice, nec aliter in Excerptis Scalig. Mentelliano, Borrich. & Colbert. ut ex Palatino profert Gebhardus. pro *subtrahere*. vide supra ad Eleg. praeced. v. 45. *deponere* in Excerpt. Modii, seu Groningano, *subducere* etiam conjecerat Marklandus. quod non improbo, licet *seducere* pro oculos ab amata puella amovere, praetulerint viri eruditi. sic *subducere* & *seducere* confunduntur apud Curtium Lib. X. cap. 6. §. 7. ubi vide notas. possis etiam *vacuos diducere ocellos*. nam haec invicem permutantur, & saepe hoc verbo utitur Propertius, ut *diducere amantes*, pro separare, non raro apud nostrum occurrit. vide notas ad Ovid. IV. Met. 372.

— & *istum*

Nulla dies a me, nec me diducat ab isto.

ubi in aliis *seducat*. adde Drakenb. ad Silium Lib. IX. 644. *vacuos ocellos* ab amore nimirum. ut Eleg. seq. v. ult. *Qui numquam vacuo pectore liber erit.*

28. Nec

Nec vigilare alio nomine, cedit Amor?
Qui non ante patet, donec manus adtigit ossa.

30. Quis-

28. *Nec vigilare alio nomine, cedit Amor*] alio limine Heinſius. ut infra El. 34. *non alio limine dignus eras*. ubi vide. & ſupra ad El. IV. 22. ſed nihil hic mutandum. *alio nomine* hic eſt, alia de cauſa, ut recte Paſſerat. nam alios male in cod. Heinſ. ſic apud Horatium Lib. III. od. 21. v. 5.

*Quocumque foetum numine Maſſicum
Servas,*

quod eodem ſenſu, duce Acrone, prius cum recte explicafſet Bentlejus, poſtea tamen mutandum coniecit,

Quocumque foetum numine Maſſicum.

ita tamen ut diffidere videatur, an virts doctis conjectura haec ſe probatura ſit. Cic. III. Verrin. cap. 95. ſin. tanta licebit per cellae nomen aeſtimationis magnitudine conſequatur. perperam quoque Livinejus alio nomine exponit, alia puella. *vigilare alio nomine* hic eſt, aliis rebus occupatum eſſe, quae a puella abducant, & unde cedit Amor, non pro concedat, ut male Lipſius Lib. III. Var. Leſt. cap. 7. ſed ea notione, qua Ovidius in Rem. Am. v. 139. & ſeqq. loco adpoſito,

*Otia ſi tollas, periere Cupidinis arcus,
Contentaeque jacent, & ſine luce, faces: &c.
Tam Venus otia amat, qui ſinem quaeris amoris,
Cedit Amor rebus, res age: tutus eris.*

ſic apud Tibullum *cedit Amor*, ex conjectura Heinſii reſtituendum eſt, Lib. III. El. 6. 4.

Saepe tuo cedit munere victus Amor.

quod propius inſiſtit vulgatae *cecidis*. quam coſſit, ut legebat Broukhufius, improbante Patruo meo ad Phaedr. IV. fab. 5. 2. qui tamen Douſae emendationem, in verſu Petronii, cujus illic meminit Broukhuf. laudavit, Epigrammate nimirum de Fortuna, quod edidi Tom. I. Anth. Lat. p. 605.

*Quum fortuna manet, vultum ſervatis amici,
Quum cedit, turpi vertitis ora fuga.*

eleganti oppoſitione *manet* & *cedit*. non *cecidit*, ut illic quoque male olim edebatur. Senſus igitur huius loci eſt, an *cedat*, hoc eſt cederet, Amor ubi quotidie praefentem ante oculos habemus puellam, neque aliis rebus invigilando

otia tollimus; ut fere exponebat Broukhufius, & lucem adferunt illa, quae occurrunt Lib. II. El. 2. 5. & ſeqq.

Liber eram, & vacuo quaerebam vivere lecto;

At me compoſita pace ſeſellit Amor.

Quaerebam, ſicca ſi poſſet piſcis arena,

Nec ſolitus ponto vivere torvus aper;

Aut ego ſi poſſem ſtudiis vigilare ſeveris.

Differtur, numquam tollitur ullus Amor.

ceterum poſt hunc verſum deſunt in Leid. pr. & Voſſ. quarto reliqua uſque ad v. 27. Elegiae XI. ſed quae in illis codicibus habentur poſt verſum ſecundum Eleg. XIV.

29. *Qui non ante patet, donec manus adtigit ossa*] varie exercuit viros eruditos hic locus, intellectu difficiliſ. Scaliger in prima editione legendum coniecerat,

Cui non ante patet, donec manus adtigit, ossa.

ſingulari hac expoſitione, quicumque non credis te fruturum re, niſi eam manu adprehenderis, deducta locutione a proverbio, quo Romani bolum & offam dicebant pro praeda, quae manibus tenetur. Sed haec merito expoſit Paſſeratus, & certe mirari licet, tantum virum hanc mentem poëtae dare potuiſſe. in curis vero ſecundis, quas non vidiffet Paſſeratium opinor, reſecta iſta hariolatione, ita haec interpretatur, Amor non ante patet, quam emaciato corpore, ossa cutem ipſam paene pertundant, ut ipſa manu tangi poſſint. Huc trahunt nonnulli illud ex Lib. II. El. 25. 60.

Quem tetigit tactu certus ad ossa Deus.

ſed pro mala lectione *tetigit tactu* illic *jaſtu*, id eſt jaculo, vel arcu, legendum, & alio ſenſu intelligendum eſſe, ex notis Broukhufii patet. Hanc tamen Scaligeri expoſitionem ſequitur, & amplius illuſtrat Gebhardus, reſecta Paſſeratii explicatione. In nonnullis nempe codicibus legatur, *donec cutis attingit ossa*, ut ex Groningano adfert Broukhuf. & ſic in Excerptis Modii, in quibus etiam *attingat*, ut in primo Leid. & ex illa *cutis* lectione natum eſt, quod in aliis habetur *catus*. in ceteris omnibus, & antiquis edd. *donec manus adtigit ossa*. Heinſius tentaverat, *donec media attingit ossa*, vel *tacita*, aut *ſumma*.

O

Cel.

30. Quisquis es, assiduas effuge blanditias.
Illis & filices, & possunt cedere quercus:
Nedum tu possis, spiritus iste levis.

Quare

Cel. Ruhenkenius censet adigit hic dici ex imitatione Graec. ἀψιδῶν. de quo vide Bergler. ad Alciphron. p. 187. Sed quia constanter in MSS. & edd. primis *manus* legitur, placet valde Modii divinatione *malus*, id est, Cupido, qui passim apud poetas *malus ille puer* dicitur. Virg. in Ciri v. 133.

*Sed malus ille puer, quem nec sua flectere mater,
Fratum potuit.*

Idque firmabat idem Modius illo Ovidii Lib. I. Am. El. 2. 6. de Amore, *An subit, & tacita
callidus arte nocet.* Hinc legendum opinor,

Qui non ante patet, donec malus adterit ossa.

non patet Amor, pro *non ante se* manifestat. ut apud Ovid. II. Am. 19. 25.

Pinguis Amor, nimiumque patens.

quod recte pro *latens* viri docti vindicant. nisi ille *patens* sit facilis. ut apud nostrum Lib. IV. 7. 74. *patuit, nec tibi avara fuit.* ubi vide Broukhuf. *malus* Cupido, ut Lib. II. El. 14. 6.

*Quin ego deminus curam, quod soepe Cupido
Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.*

adterit ossa de Amore, corpus consumente & pallidum ac macilentum reddente, frequens poëtis. apud Theocritum Idyll. III. 17. queritur caprarius de Amore,

Ὅς μὴ καταρῶνται καὶ τὸ ὄρος ἄγριος ἰάσσει.
infra Lib. IV. 3. 27.

*Diceris & macie vultum tenuasse, sed opto
E desiderio sit color ille meo.*

Hinc de se Ovidius Lib. I. Am. 6. 5.

*Longus Amor tales corpus tenuavit in usus:
Aptaque subducto pondere membra dedit.*

Canaco apud eundem Epist. XI. 25. & seqq.

*Fugerat ore color, macies adduxerat artus,
Sumebant minimos ora coacta cibos. &c.*

*Nec, cur haec facerem, poteram mihi reddere
causam:*

Nec noram, quid amans esset, at silud eram.

Lib. I. A. A. 733.

*Arguat & macies animum: nec turpe putaret
Palliolum nitidis inposuisse comis.*

Attenuent juvenum vigilatae corpora noctes;

Curaque, & e magno qui fit amore dolor.

Ut voto potiare tuo, miserabilis esto:

Ut, qui te videat, dicere possit, Anas.

de Narcisso Lib. III. Met. 489.

— sic adtenuatus amore

*Liquitur, & caeco paulatim corpitur igni,
Et neque jam color est mixto candore rubori,
Nec corpus remanet.*

30. *Quisquis es, assiduas effuge blanditias*] mira pertinacia codices conspirant in pravam lectionem *ausuge blanditias*, ut legitur in duobus Leidens. tribus Vossianis, utroque Dorvillii & meo, neque aliter in Borrich. Groningano, Askewiano, ceterisque, & antiquissimis edd. sed recte Broukhufius verbum hoc cum quarto casu apud bonum Latinitatis auctorem veterem occurrere negat, licet contrarium, hoc etiam Propertii loco usus, adfirmet Munckerus ad Hygini. fab. 358. edidit igitur *effuge blanditias*. sic *effugere amorem* Ovidio XIII. Met. 745. III. A. A. 563.

Effuge rivalem: vinctos, dum sola tenebris.

heu fuge Marklandus, ut apud Virgil. *Heu fuge, nate Dea.* Seneca de Const. Sap. cap. 17. de Vatinio: *inimicorum & in primis Ciceronis urbanitatem effugis.* & ita passim. non *Ausuge*. similis locus est infra El. XV. in fine:

*Quis ego nunc pereos, similes moniturus amantes.
O nullis tutum credere blanditiis.*

ubi Passeratius hic legit *assiduas & fuge blanditias*. quibus in locis *blanditiae* non tantum de verbis, quibus demulcetur animus, sed de quibusvis amorum lenociniis & illecebris dicuntur. quod multis poëtarum locis probat Passeratius. hinc illecebras & *blanditias* jungit Suet. Claud. 26. *Illecebris Agrippinae & per blanditiarum occasiones pellectus in amorem.*

31. *Illis & filices, & possunt cedere quercus*]
[cili-

Quare, ni pudor est, quam primum errata fatere.
Dicere quo pereas, saepe in amore levat.

ELEG.

*scilicet in Mentellano. cilices in primo Leid. fa-
lices Voss. prim. & sec. & alter meus codex. pos-
sunt & Groning. & possunt legendum cum Hein-
sio, quod firmat cod. Neapol. idque propter se-
quens, Nodum tu possis, ubi Nodum male in
variis codd. vid. supra ad El. IV. v. 9. mox spi-
ritus ipse levis praestat ex Voss. pr. & tercio,
primo & secundo Vatic. & Colotii cod. & sic
Fruter. Nodum tu possis spiritus esse levis in D'or-
vill. sec. innuit poeta, filices & quercus blanditiis
cedunt, tantum abest, ut tu illis par esse possis.
ut sentium loci recte exponit Cel. Drakenb. ad
Liv. X. 32. §. 4. confer cum his illud Ovidii
III. Am. 7. 57.*

*Ille graves potuit quercus, astantaque durum,
Surdasque blanditiis saxa movere suis.*

33. *Quare, ni pudor est*] sic Heinl. & Doufa
Fil. quem secutus est Broukhuf. ut in cod. Ang.
Colotii. *si pudor est* in duobus Leidens. tribus
Vossianis, utroque D'orvill. & meo cod. infra
Lib. II. El. 9. 18. *Si pudor est, alio trajice tela
tua.* ubi etiam corrigi posset *Ni pudor est.* alte-
rum tamen praefert Marklandus, & exponit,
si quid pudoris reliquum habes. Ovid. III. Am.
2. 34.

— *tua contrahere crura,
Si pudor est, rigido nec preme terga genu.*

Juvenalis Sat. III. 154. *exeat, inquit, si pudor
est.* ubi vide Grangaeum, & Torrenium ad Valer.
Max. Lib. II. cap. 9. §. 1. *fateri* in primis edd.
& cod. Askew.

34. *Dicere, quo pereas, saepe in amore levat]*
pereat in Except. Modii & sec. Vatic. forte *qua
pereas.* ut Lib. II. El. 12. 13.

Ipse Paris muda fertur periisse Lacaena.

sic in Epigr. veteri Vol. II. Anth. Lat. p. 122.
corrigendum conjeci,

*Nam formae exemplum periit, cum obijt mea Lyda,
Qua periire homines, qua periire Dei.*

non *Quum.* ubi plura de hoc loquendi modo.
infra El. XV. 41.

Quis ego nunc pereos, similes moniturus amantes.
vide & Broukhuf. supra ad El. IV. 12. *levat* in

Vossianis, Leidens. Mentellano, Scaligeri &
Modii Excerptis, Neapol. Groning. aliisque
codd. & libris Livineji ac Gebhardi, Veneta
prima, Reg. Lep. & Volsi ed. idque praeferen-
dum, quia voluptatis significationem magis auge-
t, quam quod in altera Veneta, Aldinis, Juntina,
aliisque edd. legitur *juvat.* licet hoc melius esse
notet Scaliger. Recte igitur Lipsius Lib. IV. An-
tiq. Lect. cap. XI. & Modius in Novantiq. Epist.
XVIII. p. 82. *levat* ex suis membranis probant,
& in sua editione Broukhuf. qui in notis diffe-
rentiam utriusque verbi bene exponit. Ovidius
IV. Trist. El. I. 19.

Me quoque Musa levat Ponti loca iussa petentem.

ubi etiam *juvat* in nonnullis codd. frequenter
hoc verbo utitur eo sensu Cicero, ut VII. ad
Attic. Ep. 13. *Loquacitati ignosces, quae & me
levat ad te quidem scribentem.* IX. Philipp. cap. 5.
*Cujus luctus aut hoc honore vestro, aut nullo
solatio levare potest.* & validius esse quam *conso-
lari,* patet ex Lib. V. ad Fam. Ep. 17. nullo
loco deero neque ad consolandum, neque ad *levan-
dum fortunam tuam.* pulchre imitatus est hunc
locum Lotichius Lib. I. Carm. 23. p. 443.

Dulcia cur usti celas incendia cordis?

Si nescis, gravius vulnera testis dolent.

Dic age, nam duri sermone levantur amores;

Hic tibi colloqui maximus usus erit. & seqq.

Ut relevant lacrimae pressum & suspiria pectus,

Sic & amicorum voce levatur amor.

ex quo colligi potest, *levat* eum hoc in versu
etiam praetulisse. conferenda cum hoc Propertii
loco sunt illa Horatii Lib. I. od. 27. 10.

— *dicat Opuntiae*

Frater Megillae, quo beatus

Vulnere, qua pereat sagitta.

Cessat voluntas? non alia bibam

Mercede, quae te cumque domat Venus,

Non erubescendis adurit

Ignibus: ingenuoque semper

Amore peccas. — quidquid habes, age,

Depone tutis auribus.

ex quo patet, inter bibendi leges etiam veteri-
bus usitatum fuisse amores suos sodalibus inter
pocula profiteri,

ELEG. X.

- O jucunda quies! primo quum testis amori
 Adfueram vestris conscius in lacrimis.
 O noctem meminisse mihi jucunda voluptas,
 O quoties votis illa vocanda meis!
 5. Quum te complexa morientem, Galle, puella
 Vidimus, & longa ducere verba mora.

Quam-

ELEG. X.] AD GALLVM inscribunt codd. MSS. & vetustae edd. eundem, ad quem est Eleg. V. XIII. XX. & XXI. hujus Libri.

1. O jucunda quies] dies legebat Graevius Epist. ad Heinf. Tom. IV. Syllog. p. 195. sed repugnat v. 3. O noctem meminisse &c. & v. 7. & 8. premeret mihi somnus ocellos, Et coelo Luna ruberet. imitatus videtur Martialis Lib. XI. Ep. 27.

O mihi grata quies! & blanda, Telephore, cura,
 Qualis in amplexu non fuit ante meo.

2. vestris conscius in lacrimis] conscius inlecebris Scalig. Fruter. J. Doufa P. & Heinf. & lacrimis Ayrmannus. lacrimas hic vindicat v. 13. vestros didici reticere dolores. & El. XIII. v. 15.

Vidi ego te toto vinctum languescere collo,
 Et flere injectis, Galle, diu manibus.

Vide hic Muretum. male notat Volscus, melius fore, si dixisset Propertius vestrarum lacrimarum conscius. rectum sermonem esse docent exempla Ciceronis & Minucii Felicis, a Broukhufio producta. quibus adde Oros. Lib. III. c. 10. conscius in facinoribus. passim quoque cum casu tertio. ut apud Virg. IV. Aen. 167. conscius aether Cornubis ex MSS. praetulit Heinf. pro Connubii. quem etiam vide ad Ovid. VI. Met. 588. & ad Valer. Fl. I. 211. alia notavi ad Anthol. Lat. Vol. II. p. 625.

5. Quum te complexa morientem, Galle, puella
 Vidimus, & longa ducere verba mora.]

marcentem pro morientem Heinf. in Notis p. 664. Virgilius in Ciri v. 347.

Noctem illam sic moesta super morientis alumnae
 Frigidulos cubito subnixae pendit ocellos.

ubi item Heinsius marcentis vel moerentis. sed vide Gonsal. ad Petron. cap. 7. & 129. complexa puella, ut supra Eleg. VI. v. 5. Sed me complexae remorantur verba puellae. morientem igitur hic non videtur sollicitandum. indicat enim, vidimus te post complexum graviter anhelantem, & vix animam trahentem, vel, nimia illidine languescentem, vel, ut Volscus explicat, amore percuntem. ut supra Eleg. praec. v. ult. & El. IV. 12. Sunt majora, quibus, Basse, perire juvat. Ovid. II. Amor. El. 7. 10. alterius dicor amore mori. id est amoris cura tabescere. ut in Val. Catonis Diris v. 125.

At mihi tabescunt morientia membra dolore,
 Et calor infuso decedit frigore mortis.

ubi Heinsius etiam marcentia. quod illic praefendum ex notis constabit, quia cum tabescunt melius jungitur, & seq. versu recurat frigore mortis. vide & notas ad Petron. cap. 20. in minore versu & longa ducere verba mora edidit Broukhufius, ut in multis codd. quos indicat, & in Vatic. secundo, Regiis, Colbertinis, & primo meo MS. & hoc tuetur etiam Gebhardus, dicere in cod. Askew. in longa mora quintus Vaticanus, & codex Ant. Perreji, qui exponebat, cum anhelitu loqui, deficientibus verbis, pro more & adfectu vario amantium, quo sensu haec etiam capiebat Gonsalvus ad Petron. cap. 91. ita ex metu apud Ovid. Lib. I. Am. 7. 20.

Ipsa nihil: pavido lingua retenta metu.

& apud Virg. IV. Aen. 76. de Didone: Incipit effari, mediaque in voce resistit. & sic in ed. Aldi an. 1515. sed lectionem illam, quam in contextu dedit Broukhufius, inficetam dicit Marklandus ad Stat. Lib. III. Sylv. 5. 34. & omnino legendum esse Vidimus in longa ducere verba moram.

Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos,

Et mediis coelo Luna ruberet equis:

Non tamen a vestro potui secedere lusu,

10. Tantus in alternis vocibus ardor erat.

Sed quoniam non es veritus concedere nobis,

Accipe commissae munera laetitiae.

Non solum vestros didici reticere dolores,

Est quiddam in nobis majus, amice, fide.

15. Pos-

ram. Idque etiam probabat Heinſius in notis pag. 664. ut in *longam noctem potare*, & ſim. & forte inſicetus Marklando viſus eſt hic verſus propter ſonum auribus ingratiorem, *longa ducere verba mora*. quamvis ſic quoque apud Ovidium Epiſt. XIX. 10.

Ponitis in varia tempora longa mora.

certe in *longam moram* legitur in Excerptis Modii, Leidenſi ſecundo, Groningano, primis editionibus, & Aldina 1502. Coltraci 1529. Rovillii, aliſque. Virgil. IV. Aen. 463.

Saepe queri, & longas in ſletum ducere voces.

quo loco *ducere* pro *dicere* etiam firmatur. & hanc leſionem ſua imitatione probaſſe videtur Lotichius Lib. I. El. 74. illo loco, quem adfert Broukhuiſius,

— lacrimisque fluentibus ambo

Duximus in longas triſtia verba moras.

8. *Et mediis coelo Luna ruberet equis*] *aquis* male in Voſſ. primo. *coeli* coniecerat Heinſius ad oram ed. Ald. duplici forte ablativo offenſus. ſed non opus eſt. *mediis equis* pro medio coelo, vel media in coelo Luna. de quo loquendi modo vide Patruſi notas ad Virg. II. Aen. 508. eundemque & Heinſ. ad Claudian. I. in Ruſin. 41. videtur autem hic ante oculos habuiſſe illud Virgilli X. Aen. 216.

— almae curru

Noſtivago medium Phoebe pulſabat Olympum.

9. *secedere lusu*] *luxu* male in cod. Ant. Perreji, Vaticano, D'orvill. & Askew. mox *alterius* pro *alternis* in cod. Heinſ. eadem fere, quae hoc loco, occurrunt infra El. XIII. 19. ad hunc Gallum:

Non ego complexus potui diducere vestros:

Tantus erat demens inter utroſque furor.

11. *Sed quoniam non es veritus concedere nobis*] *concedere* in plerisque codd. Leidenſi ſecundo, tribus Voſſ. duobus D'orvill. Regiis, Colbertinis, Excerpt. Modii, Groning. Neap. Borrich. altero meo cod. & primis edd. *te credere* in aliis. *cedere* in Heinſ. *condere* Mentel. ſed *concedere* optimae notae verbum de re, quam fideli amico committimus. *fortunas & famam alicui concedere* apud Cic. pro Roſc. 39. ejuſque imitatione Apulejus Apol. pag. 87. ed. Caſaub. *videbatur ſibi peridoneum maritum matri reperiſſe, cui bono periculo totam domus fortunam concederet.*

12. *Accipe commissae munera laetitiae*] *praemia* vel *mutua* Heinſius. quod ultimum adſtrui poſſet ex Eleg. V. 30. *Alter in alterius mutua flere ſinu.* infra El. XVI. 26. *Respondes tacitis mutua condinibus. commissae laetitiae*, ut ſupra El. IV. *Nec tibi me poſthrec committet Cynthia.* licet illic alia etiam notione accipi poſſe notaverim. *commissa* enim *laetitia* hic eſt, cui teſtis conſcius ſum adhibitus. ut apud Cicer. Orat. pro Coelio cap. 23. *ut omnes ſuas fortunas alienis ſervis committeret? At quibus ſervis?* & ſeqq. *quibus omnia committantur, per quos gerantur, qui verſentur iſdem in voluptatibus, quibus occulta credantur, ad quos aliquantum etiam ex quotidianis ſumtibus ac luxuria redimet?* infra Lib. II. El. 14. 37.

— noli committere famas,

Et rumor terras tranſilit, & maria.

& amat noſter *laetitiam* ponere pro amoris gaudio. de quo ad El. ſequentem v. 24.

15. *Possum ego diversos iterum conjungere amantes,*] *possum ego & averſos* coniecerat Heinſius. cui favet D'orvill. ſecundus, in quo *Possum ego & adverſos. diſiſos* in quinto Vaticano, aliſque

15. Possum ego diversos iterum conjungere amantes,
Et dominae tardas possum aperire fores:
Et possum alterius curas sanare recentes,
Nec levis in verbis est medicina meis.

Cyn-

que codd. quod tuetur Passeratius, laudante
Heinsio in Notis p. 665. ut Lib. II. El. 24. 5.

Quae Dea tam cupide toties divisit amantes.

Lib. II. El. 6. 3.

*Ni nos divideret, quamvis deducere amantes
Non queat invito Jupiter ipse duos.*

Pindarus Thebanus Epitome Iliad. v. 325.

*Nostraque me miseram timui ne Doricus ensis
Discula divideret.*

ut in meo cod. MS. legitur, cui adstipulatur
Vossianus, in quo *dideret*. vulgo *discuteret*. *di-*
versos tamen, ut edidit Broukhusius, in majore
codicum numero, Leidenisibus, Vossianis,
Dorvill. primo, & secundo Vaticano, Neapol.
Groning. Regiis, Mentel. Excerptis Scalig.
& Modii. nec aliter in primis ac vetustioribus
edd. *diversi* enim amantes recte dicuntur,
a divertendo. unde in *diversa* ire, pro dissidere,
dissentire. vid. Broukhus. & passim hae
voces in MSS. confunduntur. ut apud Claud.
III. de laud. Stil. 45. *Præterea divisus erat favor*.
ubi in MSS. *diversus*. & ibid. v. 275. Bell. Gild.
532. Lucan. III. 274. & alibi. infra El. XII. 3.
Tam multa illa meo divisa est millia lecto.
ubi *diver/a* in MSS. de frequenti harum vocum
confusione vide Cortii notas ad Sallust. Catil.
cap. 11. 1. & cap. V. 8. Imitatur vero hunc locum,
bis etiam repetito *possum*, Ausonius in praef.
Ludi VII. Sapientum:

*Possum ego censuram lectoris ferre severi,
Et possum modica laude placere mihi.*

sic lege ex vetustiss. cod. Vossiano, non *Possẽm*
ego. Auctor Panegyrici in Pison. v. 237 & 244.

*Possumus deterinae nomen committere famae: &c.
Possumus inpositis caput exonerare tenebris.*

ubi forte emendandum, *caput exfertare tenebris*.
nam quid est, quaeso, *caput tenebris exonerare*?
an pro liberare se tenebris, velut inposito gravi
onere?

16. *Et dominae tardas possum aperire fores*
forte *surdas fores*. quas voces alibi quoque con-
fusas vidimus ad El. VIII. 41. & hoc etiam
Heinsio placuisse video in Notis ad Propert. pag.
665. Ovidius Lib. I. Am. El. 6. v. 54.

*Si satis es raptæ, Borea, memor Orithyæ,
Huc ades, & surdas flamine tunde fores.*

& v. 62.

*— nec te precibusve minisve
Movimus, o foribus surdior ipse tuis.*

ut restituit idem Heinsius, pro *durior*. eundem
vide ad Lib. XIV. Met. 711. vel quia *aperire*
additur, forte *duras fores* praestaret. vid. infra ad
El. XVI. v. 18. ad talem surdam ac duram
januam, quae *preces non reddit*, seu exaudit,
querela est nostri infra El. XVI. 17.

*Janua, vel domina penitus crudelior ipsa,
Quid mihi tam duris clausa taces foribus.
Quae numquam referata meos admittit amores,
Nescia furtivas reddere mota preces..*

ex quo loco hic etiam *tacitas* pro *tardas* emen-
dare liceret. & sic Eleg. XVIII. 24.

Quae solum tacitis cognita sint foribus.

Tibullus Lib. I. El. 2. 5.

*Nam posita est nostras custodia saeva puellae,
Clauditur & dura janua fulta sera.
Janua difficilis domini, te verberet imber,
Te Jovis imperia fulmina missa petant.
Janua jam pateas uni mihi, victa querelis,
Neu furtim verso cardine aperta senas.*

17. *Et possum alterius curas sanare recentes*
poenas cod. Scalig. quod tamen in nullo MS. in-
veni. & recte *curas* vindicat Broukhus. cura enim
de amoribus apud poetas obvium. supra El. I. 35.

*— sua quemque moretur
Cura, neque assueto mutet amore locum.*

vide Barth. ad Claudian. I. in Eutrop. 362. pag.
1330. & quae notavi ad Tom. 1. Anth. Lat.
p. 672. pro *recentes* in aliis *dolentis* legi scribit
Latin. Latinius in Var. Lect. ad Propert. pag. 58.

20. *Quae-*

Cynthia me docuit semper, quaecumque petenda,

20. Quaeque cavenda forent: non nihil egit Amor.

Tu cave, ne tristi cupias pugnare puellae,

Neve superba loqui, neve tacere diu:

Neu si quid petiit, ingrata fronte negaris,

Neu tibi pro vano verba benigna cadant.

25. Inritata venit, quando contemnitur illa:

Nec meminit justas ponere laesa minas.

At quo sis humilis magis, & subjectus Amori,

Hoc

20. *Quaeque cavenda forent*] interpolatam hanc lectionem dicit Scaliger, ideoque ex libro suo, in quo *querenda* legebatur, reponit *Quaeque cavenda forent*. *cavenda* in primo D'orvill. an forte *cavenda* ad oppositionem *petenda*? quia sequitur *Tu cave*. vel *pavenda*? sed vulgatam recte probant Passeratius & Heinsius. quae etiam existat in codd. Regiis & Colbertinis, & ceteris MSS. ac praeis edd.

23. *ingrata fronte negaris*] *ingrate* in cod. Mentel & primo Leid. an forte *irata fronte*. hoc est *vultu duro*, ut Lib. II. El. 2. 11.

Quae si forte aliquid vultu mihi dura negarat.
supra El. IX. 22.

Et nihil iratae posse negare tuas.

ubi Ayrmanno male *irata rogare tua* legendi hunc locum opposul.

24. *Neu tibi pro vano verba benigna cadant*] perperam haec intelligebat Ant. Perrejus, nam ed. Aldinae, quam cum v. c. contulerat, sive codicis glossam, sive suam explicationem, adscripserat, *promissa non praestes, sed vana atque irrita facias*. Ego intelligo verba puellae petentis cum blanditiis, adeoque monet Gallum, ne illa rejiciat, nec, quae rogavit, dura fronte neget. *pro vano verba cadant*, ut apud Ovid. Epist. III. 98. *At mea pro nullo pondere verba cadunt*. id est vanae rei instar, tamquam sine pondere. quod nostro Lib. II. El. 18. 44. dicitur,

Quid juvat in nullo pondere verba loqui.

vide hic Passeratium, & ad illum Nasonis locum

notas N. Heinsii, qui locutionem *pro nullo pondere*, quam minus Latinam illic pater ejus damnaverat, recte aliis exemplis, & hoc ipso Propertii loco, vindicat. Idque Tacito frequens esse patet ex Freinsheimii Indice. & adde Senecae locum de Const. Sap. cap. 18. *Chaercae tribuno militum sermo non pro manu erat*. eodem Ovidii loco v. 99. *ne me pro conjuge gessi*, tamquam conjugem. ut Lib. I. Met. 400.

— nisi sit pro teste vetustas.

& alia his similia, Gronovio etiam notata ad Livium Lib. 1. cap. 21. §. 1. pro *Neu* tam hoc quam praeced. versu *Seu* legitur, in primo meo cod. infra Lib. II. El. 22. 28.

Neu tibi, neve mihi quae nocturna forent.

ut in nonnullis codd. in aliis *Seu*. in ed. Broukh. *Neu tibi, neve*. ut Lib. III. 10. 11.

*Neve sua Medae latentur caede sagittae,
Perreus armato neu cataphractus equo.*

sed hoc versu praestiterit fortan, *Ne tibi*.

25. *Inritata venit*] Graecissimo Propertiano pro *irritatur*. de quo vide supra ad El. V. v. 32. *irritatura* vitiose in Voss. secundo. *irrita* in prima ed. Venet. & Reg. Lep.

27. *At quo sis humilis magis, & subjectus Amori, Hoc magis effectu*] *Et quo* in primo meo cod. *susceptus* in Vossiano. legendum forte & distinguendum,

*At quo sis humilis magis & subjectus, amoris
Hoc magis effectu saepe frui bono.*

Ovi.

Hoc magis effectu saepe fruire bono.
Is poterit felix una remanere puella,
30. Qui numquam vacuo pectore liber erit.

ELEG.

Ovidius Lib. II. A. A. 411.

*Tunc neque subiectus, solito nec blandior esto,
Haec animi multum signa nocentis habent.*

Epist. IV. Heroid. 149.

Non ego dedignor supplex humilisque precari.

Iucanus Lib. VIII. 344.

Dejectum fatis humilem fractumque videbit.

de locutione Quo magis, hoc magis, vide supra
ad Eleg. IV. 15. Possis etiam,

Hoc magis eventu saepe fruire bono.

ut apud Ovid. Am. 10. 48.

Non habet eventus sordida praeda bonos.

& sic coniecerat Heinſius in Notis pag. 665. addens ita BONVM EVENTVM in Numis & aliis monumentis memorari. ita certe in Galbae, Titi, Juliae Domnae, aliisque Caesarum & Augustarum Numis saepe occurrit; in quibus BONVS EVENTVS, ut hoc loco, pro felici, propitio, ac fausto, ut BONAE DEAE VENERI, BONA IVNO, FORTVNAE BONAE, BONAE SPEI, & sim. & τοὶ ἀγαθοὶ Graecis. vide Spanhem. de praest. & usu Numism. Tom. II. p. 336. & 337. sic *Eventus*, instar numinis, apud Apulejum IV. Met. p. 64. ed. Pric. invocato hilare atque prospero *Eventu*. quia tamen effectu in plerisque codicibus, duobus Leid. tribus Vossianis, uno Dorvillii (nam officio in illius altero) Askewiano, utroque meo MS. & vetustis fere omnibus edd. legitur, quibus accedit

Vaticanus quintus, in quo *affecto*, pro effectu, (nam *effectum* aequae ac *effectus* dicitur) editam scripturam probo, & ipse eam firmat Propertius Lib. III. El. 22. 10.

Semper & effectus promerere bonos.

ubi suos, pro bonos, non male in Voss. tertio. Ovidius Lib. II. Am. 3. 16.

Non caret effectu, quod voluere duo.

Petronius cap. 140. cum res ad effectum spectaret. ubi haec ipsa Propertii loca etiam in curis secundis Patruus produxit.

20. *Is poterit felix] poterat* in Leidens. secundo, cod. Regio, Excerptis Modii, & prima Veneta, Reg. Lep. Colinaei, aliisque edd. quod licet Passeratius & Broukhuf. improbent, non tamen rejiciendum patebit ex Heinſii & Patruus mei notis ad Virg. Ecl. I. 80. ultimum versum imitatus est Ovid. Remed. Am. v. 752.

Dum bene de vacuo pectore cedat Amor.

& e recentioribus Jo. Jov. Pontanus Lib. II. Amor. El. 2. in fine:

*Sic quos junxit Amor, tristis custodia solvit,
O nullo vacuum pectore, quisquis amat.*

& Lotichius Lib. V. El. 6. 20.

*Haftenus, & repetens suspiria, lumina terſit.
O numquam vacuo pectore, quisquis amat?*
ubi vide.

ELEG. XI.

Ecquid te mediis cessantem, Cynthia, Bajis,
Qua jacet Herculeis semita litoribus,

Et

ELEG. XI. v. 1. *Ecquid te mediis cessantem, Cynthia, Bajis*] Et quid melius in quatuor Vossianis, Neapolitano, & primo D'orvill. sic enim scripsisse veteres contendunt, quos laudat Broukhuf. & ita in nonnullis MSS. Lib. II. El. 18. v. 58. *muneris & quid habes.* & mox v. 6. *Et quis in extremo &c.* pro *Ecquis*, in Borrichiano, Regiis, quatuor Vossianis, uno D'orvill. & meo secundo cod. de perpetua fere hac variatione, ut & in *ecquis*, & *quid*, & *quando*, & *ecquando*, & sim. vide Drakenb. ad Livium Lib. V. 36. 5. sic apud Lucanum Lib. III. 38. praetulerunt viri docti,

Et, quid, ait, vani terremlur imagine visus?
& Lib. IV. 542.

*Et quis, ait, juvenes, cujus sit dextra cruore
Digna meo.*

pro *Ecquis*, ait, *juvenum est.* de *Ecquando* & *Et quando*. vid. infra ad Lib. II. El. 7. 39. pro *mediis Bajis* Heinsius legebat *tepidis*, ex loco Sillii Ital. Lib. XII. 113.

— docet ille tepentes
Unde ferant nomen Bajae.

Statius Lib. III. Sylv. 2. 16.

*Surgite de vitreis spumosae Dorides antris,
Bajanosque sinus, & foeta tepentibus undis
Litora tranquillo certatim ambite natatu.*

tepentes fontibus Bajae Floro I. 16. §. 4. quod firmari etiam posset ex ipso Propertio Lib. III. El. 16. init. quae cum his conferenda sunt,

*Plausus ab umbræ qua ludit pontus Averno,
Fumida Bajarum stagna tepentis aquae,
Qua jacet & Trojae tubicen Misenus arena,
Et sonat Herculeo struxta labore via.*

Regianus Epigrammate de Bajis Tom. I. An-

thol. Lat. pag. 476.

*Ante bonam Venerem gelidae per litora Bajae.
Illa natare lacus cum lampade jussit Amorem.
Dum natat, argentes cecidit scintilla per undas.
Hinc vapor uffit aquas; quicumque natavit,
amavit.*

2. *Qua jacet Herculeis semita litoribus*] Quae in Heinf. & meo cod. tacet in Menteliano. *Herculeis semita strata viis* Ayrmannus. quod petit ex altero nostri loco, paullo ante producto, *Qua sonat Herculeo struxta labore via.* Sed quid, quae, est *semita struxta viis*? *semita* enim hic, ut observat Passeratius, pro via ponitur a Propertio, ut Lib. IV. El. 8. v. 60. *Omnis & infana semita voce sonat.* licet aliter distinguantur. vide Gudium ad Phaedrum prolog. Lib. III. v. 38. Idem Passeratius *Qua jacet* exponit, ubi sita est. Sed an *jacet* *semitae* conveniat, dubito, quod regionibus vel urbibus aptius verbum est. Malim itaque,

Qua patet Herculeis semita litoribus.

sic *patentes* & *jacentes* terrae confunduntur apud Ovid. II. Met. 178. *Herculeis litoribus* lucem aliquam dant illa Sillii Ital. Lib. XII. 118.

— medioque in gurgite ponti
*Herculeum commendat iter, qua discidit aequor
Amphithryoniades, armenti victor Hiberi.*

Intelligitur enim via illa, quam non procul a Bajis Herculem, ut per hanc Geryonae boves traduceret, munivisse tradunt veteres, & aggeribus lacum Avernum cohibuisse, ne in mare exiret, viamque juxta mare stravisse, quae ab eo *Herculea* dicta est. vide Diodor. Sic. Lib. IV. cap. 22. pag. 267. & Strabonem Lib. V. pag. 245. ubi hanc viam Herculeam & aggerem describit, quem *ἡρωϊκὸν τὸ μῆκος, πλάτος δὲ ἀμαζιτῶ πλάσιος* dicit, unde Maquet, cur Propertio

Et modo Thesproti mirantem subdita regno,

Proxima

pertio sonare haec via dicatur Lib. III. El. 16.

Et sonat Herculeo strueta labore via.

rotarum nempe strepitu, & quia lapidibus forte strata fuit. ad quem locum de hac via Herculea vide Livinejum. Neque dubito hanc semitam ab Hercule nomen habuisse, ut *Coclitis semita*, ab Horatio Coclite nomen sortita, Lib. III. El. 9. 65.

Coclitis abscissor testatur semita pontes.

Forfan igitur hic reponi posset,

Qua patet Herculeis semita in aggeribus.

in aggeribus vero, pro juxta aggeres, usu vere Propertiano. de quo vide supra ad El. I. v. 11. Ne quis tamen hanc conjecturam a vulgata lectione nimium recedere objiciat, sciendum est, valde turbatum hic fuisse a librariis; nam versu primo in cod. Groning. & Excerptis Modii pro *Cynthia* scriptum fuit *litora*, versu secundo *litoribus*, & rursus versu quarto, *Misenis aequora litoribus* in aliis legitur, teste Scaligero ad Culicem v. 14. & sic in v. c. Passeratii: *Proxima litoribus aequora nobilibus* in Excerptis Modii, seu Groningano. Hinc quia *litoribus* versu secundo praecessit, Heinsius conjectat *Misenis culminibus*, ut *montem aërium* de Miseno dicit Virg. VI. Aen. 234. inde, ni fallor, patebit, non temere me *Herculeis aggeribus* pro *litoribus* v. 2. tentasse. illorum aggerum Herculeorum in hoc tractu post Aenariam, Prochytenque & Bajas, etiam meminit Sannazarius Lcl. IV. v. 42.

*Hinc magni Alcidae tauros, stratumque profundum.
Aggeribus memorat, ductamque per oppida pompam.*

sed reliqua adtentius perpendenti visum fuit initio Elegiae *mediis Bais*, rejecta Heinssii conjectura *tepidis*, commodè servari, totumque locum sic forte constitui posse,

*Et quid te mediis cessantem ad litora Bais,**Qua patet Herculeis semita in aggeribus,**Et modo Thesproti &c.*

vel potius *Et modo te Prochytae* cum Sannazario, deleta *Cynthia* versu primo, ad quam Elegiam hanc scriptam esse, paullo post v. 8. indicatur,

Sustulit e nostris, Cynthia, carminibus.

quod nomen repeti necesse non est, & illic sub finem periodi aptius collocatur, quam ut illius initio & fine bis ponatur. *cessantem ad litora*, *Qua patet* &c. ideo conjeci, quia via illa Herculea juxta aggeres ab eo exstructos ad litora se extendebat; & *mediis Bais* ea propter non sollicito, quia Bajas ipsae in litore erant mediae inter sinum Puteolanum & Misenum in ora Campaniae, seu tractu Neapolitano. Bajas in litore fuisse testatur Strabo Lib. V. pag. 243. in fine ed. Casaub. infra hac eadem kl. v. 28.

*— corruptas deferre Bajas.**Multis ista dabant litora discidium.*

& semper fere *litora* apud poetas, quotiescumque de Bais agunt, memorantur. Statius Lib. III. Sylv. 3. 96.

*Sive vaporiferas, blandissima litora, Bajas,
Enthea fatidicae seu visere testis Sibyllae
Dulce fit.*

Lib. V. Sylv. 3. 170:

*Quosque Dicarchaei portus Bajanaque mittunt
Litora.*

Juvenalis Sat. III. 4. de vicinis Cumis:

*Janua Bajarum est, & gratum litus amoeni
Secessus.*

Ovidius Lib. I. A. A. 255.

*Quid tibi femineos coetus, venatibus aptos,
Enumerem? numero cedit arena meo.*

*Quid referam Bajas, praetextaque litora velis,
Et, quae de calido sulfure fumat, aquam.*

quo loco *litora velis praetexta* Heinssius intelligebat de lintribus, quae in sinu Bajano frequentissimae per totum illum tractum litoralem a Puteolis usque ad Misenum promontorium ad navigationes luxuriosas per lacum Lucrinum & Avernum instituendas, in quas acriter invehitur Seneca Epist. 51. *Illic videre ebrios per litora errantes, & comestiones navigantium & Symphoniarum cantibus perstreperes lacus.* Cicero pro Coelio cap. 15. *Accusatores quidem libidines, amores, adulteria, Bajas, aëtas, convivia, comestiones, cantus, symphonias, navigia jactant.* sed forte praetextaque litora velis corrigendum, idque

Proxima Misenis aequora nobilibus,

5. Nostri

idque de velis seu tentoriis expansis capiendum, sub quibus otiantur & delicias agebant. ut de Verre & Cleomene apud Cic. V. Verr. c. 12. & 33. vel *praetextaque litora villis* cum Gronovio legendum, quia in tractu Bajano plurimae & amoenissimae erant villae. de quibus vide Capacium in Hist. Puteol. cap. XXII. pag. 115. & Cluverium Lib. IV. Ital. Antiq. pag. 1124. & seqq. & huic Gronovii emendationi suffragari potest locus Claudiani II. de Laud. Stilic. v. 187. & seqq.

*nova culmina totis
Aedificet ripis, & saevum genibus omnem,
Thyridis in morem, domibus praevelet amoenis.*

Sed ad alia pergendum.

3. *Et modo Thesproti mirantem subdita regno,
Et modo Misenis &c.]*

Hic quoque locus virorum eruditorum ingenia non parum exercuit. *tesproti* scribitur in altero meo codice. *Tesproti* in Vossiano. *Thesproti* in Askewiano. in prima Veneta 1475. *Et modo te sproti mirantem subdita regno.* in ed. Reg. Lep. 1481. *Et modo te sproti mirantem subdita.* hinc Janus Parrhasius in Quaef. Epist. III. pag. 9. ex codd. MSS. a se consultis, in quibus pari modo *te sproti*, vel *te sproti*, exaratum erat, *Thesproto* ejecto, quia ad Epirum, longe a Campania remotum, spectant *Thesprotii*, hic emendandum censuit,

Et modo te Protei mirantem subdita regno.

Proteus enim ad Capreas Bajas vicinas sedem habuisse fingitur. idque probabat Dauſquejus ad Silium Ital. pag. 311. & Livinejus in notis ad h. l. apud quem vitio operarum pro *Parrhasii* nomine *Pansalii* corrupte editum est. Thesprotia certe ad Epirum in Thessalia pertinet. hinc Eustathius ad Homeri Odyss. VI. pag. 412. *χώρα δὲ τῆς πέλις ἢ Θεσπρωτία περὶ τὰ ἔχματα Θετταλίας.* simili filo deducta est N. Heinsii conjectura, qua tentaverat *Teleboe*, vel *Prothoi regno*. Haec autem innituntur loco Silii Ital. Lib. VII. 418.

*Teleboi medio surgunt qua regna profundo,
Pumiceaeque procul sedes, immanis in antro*

*Conditur abrupto Proteus, ac spumea late
Cautibus objectis rejectat coerula, vates.*

idem Heinsius etiam divinaverat *Thesproto subdita stagno*. ut Avernum vel Lucrinum lacum intelligat. Jam olim quoque Jac. Sannazarius illud *Thesproti regnum* hic ferre non potuit, ac proinde legebat, *Et modo te Prochytae*, quem hanc emendationem multis confirmantem inducit Alex. ab Alexandro Lib. II. Genial. Dier. cap. 1. felicissima certe conjectura, quam a viris eruditis non receptam fuisse equidem miror. vulgatae lectioni interpretationis lucem adfunderet conatus est Turnebus Lib. XI. Advers. cap. 14. & explicandum censuit de magnificis villis, quas Romani nobiliores non tantum ad Misenum, jactis in altum molibus, habebant, sed & Thesprotiam ipsam atque adeo Epirum possessionibus occupaverant, & ita non tantum mare ad Misenum tenebant, sed etiam Thesprotiae regnum suum fecerant. Scaliger in notis ad h. l. & ad Culicem v. 14. inter Catalecta ab eo edita pag. 6 & 7. Sannazarium, & cum eo Parrhasium ac Turnebum, ni fallor, intelligit, quum scribit locum hunc inmerito *viris magnis negotium facesse*, & *regnum Thesproti* intelligit, quod ab Abantibus, qui antea Thesprotiam incoluerant, & inde in magnam Graeciam & Campaniam pervenerant, occupatum fuit. Id mihi in memoriam reducit locum ex Glossario veteri apud me inedito, in quo legitur, *Abantes, mortui, quos Graeci ellebontes appellant.* quae corruptissima sunt. Tentabam, *Abantes, populi, quos Graeci Theleboas appellant*, ut indicet Abantes hos, qui ex Euboea in Thesprotiam, & inde, columba duce, in magnam Graeciam se effuderunt. nisi malis *Abantes Thesproti, vel mortui, quos Graeci alibantes appellant.* Favet emendationi locus Hesychii, *Ἀβάντες, Εὐβοῖς, καὶ κολοσσὶ, νεκροί.* qua glossa tamen similiter duas voces adfines, *Ἀβάντες* & *Ἀλιβάντες*, confudisse Lexicographum recte censet Kuſterus. Itaque reponi illic posset, *Ἀβάντες, Εὐβοῖς, καὶ κολοσσὶ.* ut *νεκροί* diversa sit glossa a priori separanda, & supplenda, *Ἀλιβάντες, νεκροί.* sed & ibidem pro vitiosa lectione *κολοσσὶ* potius cum Celeb. Ruhnkenio castigandum *Μολοσσὶ*. Diversos igitur intelligit *Abantes* populos Euboeos, & *Alibantes*, mortuos. sic enim idem Hesychius

5. Nostri cura subit memores ah ducere noctes?
Ecquis in extremo restat amore locus?

An

Ἀλίκαντες, οἱ νεκροὶ, διὰ τὸ ξηροὶ εἶναι, καὶ οἱ τὸν ὕγρυσιν τινὰ μὴ ἔχειν, ἢ λιβαδά. ubi vide notas. H. Stephan. Thesaur. L. Gr. Tom. V. pag. 356. & Barkaei Epistolae p. 356. vitiose in alio Glossario MS. Leidenf. *Abantes*, mortui, quos *Graeci aliquantes appellant*. ubi *alibantes* emendandum. & sic castigari etiam potest, si prima conjectura minus adrideat, in altero Glossarii veteris loco. Sed ad Propertium revertamur. Idem Scaliger in notis ad Culicem d. l. in *Misenis nobilibus* subintelligit *urbibus*, & his *Misenis urbibus* comprehendit omnes illas, quae in tractu Neapolitano erant, Cumas, Bajas, Puteolos, & per *aequora Thesproti regno subdita* omnia, quae ab Abantibus illis in magnam Graeciam emigrantibus occupata fuerunt: atque in loco Columellae Lib. X. 131. emendat, ——— *Thesproti litore Cumas*. pro *Cesepoto*. quod N. Heinsio etiam in mentem venerat. Sed has Scaligeri observationes non sine verborum amaritudine, qua Viro maximo insultare Italici etiam doctissimis frequens est, longa digressionem castigavit Camillus Peregrinus in Campania Felice Diss. II. §. 14. p. 156. & seqq. Tom. IX. P. 11. Thef. Ital. qui in hoc Propertii loco substituendum censet,

Et modo Thesproti mirantem subdita regno.

& *Thesprotos* ac *Thespiades* eosdem facit, quod probari posse vix credo, eosque genus deducentes a Thespii filiabus, ab Hercule amatis, ex Sardinia in magnam Graeciam se contulisse, & circa Cumas confedissee contendit, ideoque ad solas Cumas hos Propertii versus refert. Merito autem miratur, quid in mentem venerit Julio Caesari Capacio, (sed loco non indicato) qui ex initio hujus Elegiae elicere voluerit in sinu Bajano templum Dianae fuisse, cujus rei nullum hic adparet vestigium. Eum vide in Historia Puteolana cap. XXII. pag. 117. ubi de templis Bajanis agit. Mihi ex tam diverso eruditorum hominum molimine prae ceteris palmam praeripere videtur Sannazarii, poetae Neapolitani, & tractus illius peritissimi, conjectura, praesertim quum *te Prochytae* non multum recedat a ductu literarum in *Thesproti*, vel, ut separatim in MSS. & primis editionibus legitur, *te protii*; adeo ut

digna videatur in contextum admitti; & ne quis ad *Prochytae regnum* haereat, insulas *regna* vocari, firmat ex illo Virgilii Lib. VII. Aen. 375.

Teleboum capreas cum regna teneret.

ipse quoque hunc locorum ordinem observat Sannazarius versibus suis, Propertii vestigia prementibus, quos hic adfert Broukhufius, ex ejus Lib. II. El. 7. init.

*Dum tibi Bajanae spectantur ab aequore nymphae,
Stagnaue vicinis hospita litorebus:*

*Qua vetus Herculeos perduxit semita tauros,
Longius excluso concita claustra mari.*

*Quaque jacet Baulos inter, lucumque Sibyllae,
Et Prochytae rectum per juga tendit iter.*

ubi de sinus Bajani locis ejusdem Broukhufii notas vide. & de insula Prochyta, Campano litori cum Inarime & Pithecusis objacente, Ovidio, Virgilio, aliisque e veterum scriptoribus saepe memorata, Cluver. Lib. IV. Ital. Antiq. cap. 4. situm vero hodiernum locorum circa Bajas describit Mabillon in Itin. Ital. p. 105-107. & Mifson Tom. I. p. 315. Sed haec sufficiant, ne Commentarii limites excedam. Illud tantum addam, repetitionem illam *Et modo*, a solo Scaligero provenisse, qui sic in suo invenerat codice, ejusque auctoritate sic edidisse Broukhufium; cum tamen in omnibus MSS. quorum collationes adhibui, quatuor Vossianis, duobus Leidenfibus, totidem Dorvillianis ac meis, Regijs, Groningano, Borrichiano, ceterisque, item primis & antiquioribus edd. miro consensu legatur,

Proxima Misenis aequora nobilibus.

veterem lectionem, tot codicum & editionum priscarum auctoritate subnixam, revocandam duxi. sic *modo* semel tantum positum eodem sensu supra El. I. 11.

*Nim modo Partheniis amens errabat in antris,
Ibat & hirsutus ille ferire feras.*

El. III. 41.

*Nam modo purpureo fallebam stamine somnum,
Rursus & Orpheae carmine fessa lyrae.*

&

An te nescio quis simulatis ignibus hostis
 Sustulit e nostris, Cynthia, carminibus?
 Atque utinam mage te remis confisa minutis

10. Parvula Lucrina cymba moretur aqua.

Aut

& alibi saepius. denique hoc Propertii loco Petrus la Sena eruditissimo libro de Gymnasio Neapolitano cap. 3. pag. 40. recte confirmabat optimam emendationem suam apud Cicer. Lib. VII. ad Fam. Ep. 1. *Quin tu ex illo cubiculo tuo, ex quo tibi Stabianum perforasti, etiam patefecisti Sejanum.* ubi pro monstro istius vocabuli *Sejanum*, ex vestigiis v. c. in quo *senum*, reponebat *Misenum*. quamquam si Lambini notas consuluisset, id ei jam in mentem venisse reperisset.

5. *Nostri cura subit memores ah ducere noctes*] sic Scaliger, & Heinsius ad Ovid. I. A. A. 568. ubi de Graecismo *subit ducere*. in plerisque codicibus, quatuor Vossianis, Regiis, duobus Leidd. binis D'orvill. mssisque *adducere*. & ita in Menteliano, Borrichiano, Askewiano, aliisque, & primis edd. & haec lectio se probavit Jo. Ic. Pontano Lib. III. Analect. cap. 9. qui *adducere noctes* exponit contrahere, conjungere. *traducere* Passerat. ex cod. Memniano, vel *subducere* legendum conjiciebat. sed recte Broukhuf. *ducere* vindicat, quod si de tempore dicatur, idem ac trahere est. ut *ducere diem* infra El. XIV. 10. ubi ejusdem notas vide, & Patruj mei ad Ovid. IV. Met. 292. & ad Lucan. VIII. 479. male vero Livinejus distinguit, ut in primis editionibus etiam inveni,

Nostri cura subit: memores adducere noctes?

nam *nostri memores noctes* jungenda sunt. altero versu recte Passeratius *externo amore*, probante Heinsio & Marklando. sic supra El. III. v. 44. ubi notata vide.

8. *Sustulit e nostris, Cynthia, carminibus*] *luminibus* margini codicis sui adscripserat Marklandus.

9. *Atque utinam mage te remis confisa minutis*
Parvula Lucrina &c.]

remo minuto magis poeticum fore notat Broukhufius. sic sane supra El. VIII. 19.

Ut te felici praevecta Ceraunia remo.

Ovidius Epist. II. 87.

At si nostra tuo canescant aequora remo.

& Epist. XIII. 101.

— *remoque move veloque carinam.*

& Lib. I. A. A. 3.

Arte citae veloque rates remoque moventur.

& aliis in locis. non tamen perpetuo id observant poetae. idem Ovid. III. Am. El. 8. 43.

Non freta dimissi verrebant eruta remi.

I. ex P. 5. 40.

Mox ducit remos, qua modo navit aqua.

& Lib. IV. 15. 28.

Augetur remis cursus euntis aquae.

& passim alibi. apud nostrum supra El. 6. v. 33.

Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis.

IV. 6. 22.

— *stetit aequore moles*

Pinea, nec remis aequa favebat avis.

& v. 45.

Et nimium remis audent (pro turpe!) Latinis,
Principe te, fluctus regia vela pati.

confisa remis D'orvillius pro *confisam* capiebat, te cum hac voce jungens. ut Scaliger illud ex El. VIII. huj. libr. 19. *te felici praevecta Ceraunia* etiam pro *praevectam* exponebat. sed locum illum aliter legendum ibidem notavi. hic vero *confisa* jungi debet cum *cymba* seq. versu. ubi Lucrinus lacus indicatur, quem nunc penitus interiisse, Avernum vero adhuc exstare, tradit Cluver. IV. Ital. Antiq. p. 1121 & 1122. ex Lucrino enim lacu portus ab Augusto factus est mole contra vim maris objecta, qui tamen illis terrae motibus, quos an. 1535. accidisse refert Cluverius, cineribus & pumicibus totus oppletus fuit, superfluit tantum coenosa palude cum

Aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda

Alter-

parvo arundineto, de utroque lacu vid. Paul. Merulam P. II. Geogr. Lib. IV. pag. 580. 581. ed. in Fol. per cymbam vero parvulam intellige lintrem, qualibus navigiis velo remoque actis, ad voluptatem utebantur in lacu Lucrino & Averno, iisque oppleta erant orae Bajanae litorea. ut locum Ovidii Lib. I. A. A. 255. *Quid referam Bajas, praetextaque litora velis*, exposuisse Heinsum, paullo ante dixi ad huj. El. v. 2. *celeris lintres tardis navibus, fune tractis*, opponit infra El. XIV. 3.

*Et modo tam celeres miraris currere lintres,
Et modo tam tardas funibus ire rates.*

ubi vide Passeratium.

II. *tenui Teuthrantis in unda*] ita recte a Scaligero emendatum fuit ex vitiosa codicum veterum scriptura, in quibus vel *tentantis* vel *teutantis*, *titanis*, vel *tentatis*, ut in Vaticanis. *ruitantis* in Borrichiano. *metantis* in Menteliano, primo Leid. Voss. tertio, & primo Dorvill. in quo superscriptum erat *temptantis*. *tentatis* etiam in tertio & quarto Voss. & secundo Dorvill. & in v. c. Ant. Perreji, qui, fere ut Beroaldus, adscripserat, *si legas Teutatis, erit nomen balnei, ita forte dicti a tutela Mercurii, qui Teutates dicitur*. Passeratius ex v. c. *te fluminis alveo*. quod merito rejecit Broukhufius. *teutantis* est in secundo meo codice, sed *teutantis* in primo, quod verissimam Scaligeri emendationem firmat. & eo ducit lectio codicis Liveneji *tuzantis*, qui testatur adscriptum fuisse, indicari insulam, vel parvum fluvium. & sic erat in Vossiano secundo. in Askewiano legebatur *tempandis*. sed in marg. *Theutantis*. fuisse vero tunc ignobile fluvium, qui postea evanuerit, sive euripum, vel piscinam agri Campani, non procul a litore Bajano, recte colligit Broukhufius ex illis, *clausam tenui Teuthrantis in unda*. nam aquae Bajanae, lacusque Lucrinus, & haec Teuthrantis unda erant quasi clausa, oppositis molibus contra impetum maris, aqua veluti captiva, unde Lucrino addita claustra apud Virg. II. G. 161.

An memorem portus, Lucrinoque addita claustra.
& Lib. IV. 364.

Speluncisque locus clausos, lucosque sonantes.

Silius Lib. XV. 178.

— *securae gurgite clauso
Stant puppes.*

& de portu apud Juvenal. Sat. XII. 75.

Tandem intrat positas inclusa per aequora moles.
supra El. VIII. v. 24.

Dicite quo porta clausa puella mea est.

si vero piscina fuerit haec Teuthrantis unda, facit huc illud Senecae Epist. XC. *vitaria piscium clausa, ut tempestatum pericula non adiret gula*. Sed fuisse potius euripum. in quo natatus instituebantur, suadet minor verius, ubi ejus lympha facile cedere alternae manui dicitur. sic de natante Ovid. IV. Met. 353. *alternaque brachia ducens In liquidis translucet aquis*. in Ibi v. 591.

Si qua per alternas pulsabitur unda lacertos.

id optime firmatur ex Rutilio Lib. I. Itin. 247. ubi portum Centumcellensem cum sinu Bajano, & aquis illic per moles injectas clausis, comparat:

*Qualis in Euboicis captiva natatibus unda
Sustinet alterno brachia lenta sono.*

illud enim adumbrasse Rutilium ex his ipsis versibus Propertianis, quos ibidem, comparato altero nostri loco ex Lib. III. El. 16. init. *Claustris ab umbrosa qua ludit pontus Averno*, egregia luce adfundit, Patru mei notae docebunt. nomen vero *Teuthrantis* in hac Campaniae ora non ignotum, & eo tempore illic fluvium hunc sive euripum fuisse, inde etiam firmatur, quod Silius Ital. XI. 290. *Cyrnes incolam Euboica testudine personantem inducat Teuthrantem*, dum Capuae epularetur Hannibal, nomen viri a flumine deducens. vide illic Cl. Drakenborchii notas. *Teuthrantem* enim fluvium esse, licet illius vix meminerint Geographi veteres, patebit ex Casaub. ad Strab. Lib. VI. pag. 123. ed. Paris. an olim nomen habuerit a Teuthrante Myrsorum rege, nolum affirmare. de eo vid. Holsten. ad Steph. Byzant. p. 322.

12. Al.

Alternae facilis cedere lymphæ manu:
Quam vacet alterius blandos audire susurros
Molliter in tacito litore conpositam.

15. Ut solet amoto labi custode puella

Per-

12. *Alternæ facilis cedere lymphæ manu*] ita
ferre in omnibus MSS. & primis edd. ut *manu*
pro *manui* sit. quod multis exemplis firmat Brouk-
husius. vide infra ad Lib. II. El. 1. 68. & ad An-
thol. Lat. Lib. III. Ep. 123. p. 577. idque pas-
sim in alijs etiam vocibus obtinet, *usu, casu, luxu,*
& sim. vide Cort. ad Sallust. Jug. cap. 6. *Alternæ*
tamen *manu* Heinſius. quod a quinto Vaticano
firmatur. nam *cedere* etiam cum sexto casu jun-
git noster Lib. II. El. 25. 84.

Anſeris indocto carmine caſſit olor.

nisi & illic pro carmini positum sit. *Alternæ faci-*
lis in Menteliano & Groningano. *facili* in Ex-
cerptis Modii, & secundo Voss. *credere* Voss. quart-
us & secundus D'orvill. *cedere* eleganter de
aquis. Leander apud Ovid. Ep. XVIII. 76.

Per mihi cedentes nocte ferebar aquas.

& sic *cedere* dicitur mare navium impulsu. vide
Quend. ad Lucan. IX. 38.

13. *Quam vacet alterius blandos audire susur-*
ros] *alternis* in cod. Voss. male. *alternæ, manu*
præcessit, nec *tenuis* e Vossiano quarto, secun-
do D'orvill. & meo primo cod. pro *blandos* ad-
mittendum. intelligit amantium blanditias, sub-
missos sonos, & tacita quasi murmura, ut apud
Horat. Lib. I. Od. 9. 19.

Lenesque sub noctem susurri
Conposita repetantur hora.

ubi vid. Torrent. & hinc *susurrare*, submissa vo-
ce loqui, vel canere. Ovidius Epist. XIX. 19.

Aut ego cum cara de te nutrice susurro.

Martialis Lib. III. Ep. 63.

Cantica qui Nili, qui Galitana susurrat.
molliter conpositam, seu cubantem, dicit, ut in-
fra El. XIV. init.

Tu licet abjectus Tiberina molliter undæ
Inviter positam supra El. III. 15.

15. *Ut solet amoto labi custode puella*] *amota*
custode ex eod. Regio Guyetus, quod a Palatinis
Gebhardi, duobus Leidenſibus, secundo & quar-
to Vossiano, primoque D'orvill. Colbertinis, co-
dice Harlemano Musei Britannici, & primis edd.
firmatur. idque præfert Gebhardus, matrem
vel nutricem intelligens, tam in notis ad h. l.
quam ad Lib. II. El. 6. circa fin. sed vulgatæ
adſtipulantur primus & tertius Vossii, secundus
D'orv. meus uterque cum reliquis codicibus. &
recte. locus enim Tibulli, quem pro altera lectio-
ne adſerunt viri docti ex Lib. I. El. 3.

ſanctique pudoris

Adſideat custos sedula ſemper anus.

de matre anu intelligendus, quæ custodiendo
filiae pudori adſidebat. vide Broukhusium. neque
de nutrice poteſt capi, quales Canacæ, Heroni,
Cydippæ, aliisque adpositæ occurrunt apud
Ovidium. ſervi ingenuarum puellarum custodes
passim nostro, Naſoni, Tibullo, aliisque me-
morantur. Graecis *ἀνάλυτοι*, Latinis *custo-*
des, comites dicuntur. de quibus erudite egit D.
Heinſius Introduct. ad Hesiodi *ἔργα καὶ ἡμέραι*. cap.
VI. tales innuit noster Lib. II. El. 5. 29.

Quos igitur tibi custodes, quæ limina ponam.

Quæ numquam supra pes inimicus eat.

Nam nihil invitas tristis custodia prodest:

Quam peccare pudet, Cynthia, tuta ſat eſt.

El. 18. 70.

Contra rejecto quæ libera vadit amictu,

Custodum & nullo ſepta timore, placet.

ut illic legendum, non *tumore*. Lib. III. El. 6. 13.

Custodum gregibus ſeu quum ſe ſtipat euntem.

Ovidius Epist. IV. 142.

Non tibi per tenebras duri referenda mariti

Fanua, non custos decipiendus erit.

Lib. I. Am. El. 9. 27.

Custodum transire manus vigilumque catervas.

ubi

Perfida, communes nec meminisse Deos.
Non quia perspecta non es mihi cognita fama;

Sed

ubi transire oculos ex MSS. praefero. III. Am.
El. 4. 23. init.

*Dure vir, inposito tenerae custode puellae
Nil agis, ingenio quaeque tuenda suo.*

& v. 23.

*Penelope mansit, quamvis custode careret,
Inter tot juvenes intemerata procos.*

& passim eadem Elegia. III. A. A. 60r.

*Incitet & filii tristis custodia servi,
Et nimium duri cura molesta viri.*

v. 619.

Scilicet obstabit custos, ne scribere possis.

ut saepe illic in sequentibus. & sic apud Tibulum Lib. II. El. 1. 75. El. III. 45. IV. 33. Lib. IV. El. 6. 11. Martialem Lib. X. Ep. 68. aliosque frequenter.

16. communes nec meminisse Deos] metuisse, quod ex uno suo codice adfert Broukhufius, etiam legitur in Menteliano. idque firmari posset ex Elegia Virgilio ad Messalam v. 50. Tom. I. Anth. Lat. p. 299.

Communem belli nec timuisse Deum.

ubi pari varietate non meminisse in antiq. ed. Venet. unde Tollius metuisse. sic aliis in locis haec verba conmutari patebit ex notis Patru mei ad Ovid. IV. Fast. v. 132. apud eundem Virg. in Ciri v. 360. Communemque timere Deum. Ovid. XIV. Met. 694.

*Ultioresque Deos, & pectora dura perosam
Idalien, memoremque time Rhamnufidis iram.*

huic tamen lectioni hic non adstipulantur codices ceteri, neque primae editiones. nihil itaque inmutandum. vid. Miscell. Observ. Vol. II. pag. 99. per communes Deos J. Doufa P. in libri sui margine intelligendam esse adscripserat Fortunam, quae omnibus communis, nunc huic nunc aliis benigna est, vel Deos, quibus quasi testibus interpositis mutua inter se fide amantes inligantur. Sed recte Broukhufius interpretatur Venerem Cupidinesque. Communes enim Dii dicuntur pro ratione rei, de qua agitur. ut apud

Virg. VIII. Aen. 275. Communemque vocate Deum. ubi vide Servium. illis, quae ad hunc locum egregie observavit Janus Doufa Fil. adde Barthii notas ad Statium II. Sylv. 6. 66. Patru ad Valer. Fl. IV. 761. & quae dedi ad locum Virgilio modo indicatum ex Eleg. ad Messal. confer cum his illud nostri Lib. II. 21. 7.

*Sed non tam ardoris culpa est, neque crimina coeli,
Quam toties sanctos non habuisse Deos.
Hoc perdit miseras, hoc perdidit ante puellas,
Quidquid jurarunt, ventus & unda rapit.*

17. Non quia perspecta non es mihi cognita fama] perfecta in Voss. quarto, Ant. Perreji codice, & ed. Reg. Lep. sed reliquis MSS. aut editionibus non adsistentibus. perspecta fama optime dicitur pro spectata, experta, probata. Cic. V. in Verr. c. 68. Reliquum iudicium non jam de mea fide, quae perspecta est; neque istius vita, quae damnata est, sed de iudicibus, & de te futurum est. Lib. I. de Offic. 41. Eos autem, quorum vita perspecta in rebus honestis atque magnis est. &c. praeterea est in duobus Leid. primo, tertio, & quarto Voss. primo D'orv. meo secundo, Regiis, Colbertinis, & primis aliisque vetustis edd. sed es recte servant Vossian. sec. alter D'orv. primus noster, Vaticani tres, alitae. pro fama Heinsius conjecerat flamma; dubitans tamen, an fama hic non potius pro pudicitia dicatur. sic sane infra El. 16. 11.

*Nec tamen illa suae revocatur parcere famae,
Turpior & seculi vivere luxuria.*

famam pudicam vocat Lib. II. El. 23. 71.

— famae iactura pudicae

Tanta tibi miserae, quanta mereris, eris.

& eadem significatione recte Passeratius exponit illud Cornellae Lib. IV. El. XI. 12.

*Quid mihi conjugium Paulli, quid currus avorum
Profuit, aut famae pignora tanta meae?*

perspectae famae hic legit Marklandus ad Stat. Lib. V. Sylv. 3. p. 299. probatque Broukhuffi conjecturam Lib. II. El. 22. 38. admissi notus adulteris, pro admissio adulterio, Graecismo ad Propertii morem eleganti.

Sed quod in hac omnis parte timetur ~~amor~~or.

Ignoscas igitur, si quid tibi triste libelli

20. Adtulerint nostri, culpa timoris erit.

An mihi non major carae custodia matris,

Aut sine te vitae cura sit ulla meae?

Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,

Omnia tu nostrae tempora laetitiae.

25. Seu

20. culpa timoris erit] causa in Voss. tertio & m. pr. eris in margine secundi mei codicis. timentis erat Francius. sed eris in plerisque MSS. & edd. vetustis. timentis male in solo Scaligeri codice. notum illud Penelopes apud Ovid. Epist. I. 12. Res est solliciti plena timoris Amor. confer cum hoc loco illa Herus apud eundem Epist. XIX. 107. & seqq.

Non quia venturi dederas mihi signa doloris,
Haec loquor, aut fama sollicitata nova.
Omnia sed vereor, (quis enim securus amavit)
Cogit & absentes plura timere locus.
Felices illae, sua quas praesentia nosse
Crimina vera jubet, falsa timere vetat.

& Remed. Am. 543.

Fit quoque longus amor, quem diffidentia nutrit,
Hunc tu si quaeras ponere, pone metum.
Qui timet, ut sua sit, neu quis sibi detrahat illam;
Ille Machaonia vix ope sanus erit.

21. An mihi non major carae custodia matris,
Aut sine te vitae cura &c.]

At mihi in utroque D'orvill. a man. pr. & Askewiano. sit major in secundo Vatic. & Ant. Perreji cod. seq. versu An sine te in Vossiano tertio, & meo secundo. Haud sine in Excerpt. Modii. Legendum, ni fallor,

At mihi non major carae custodia matris,
Ut sine te vitae cura sit ulla meae.

nam ex priore versu initialis litera repetita, secundo adposita fuit, unde Aut pro Ut scripserunt. sed obscurus est locus. & forsan praestiterit antiquae lectioni adhaerere, An mihi sit major carae — Aut sine te vitae &c.

23. Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,
Omnia tu nostrae tempora laetitiae.]

locum venustissimum foedavit levis macula, quam

viris doctis, & quidem sagacissimo Heinke Broukhustioque praeteritam miror; & tamen absurde loquentem facit poetam, cum dicit Cynthia omnia sibi mutuae laetitiae tempora fuisse. Mendo igitur hoc sublato sua Propertio reddetur elegantia, si legamus ac distinguamus,

Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,
Omnia tu, nostrae tempore laetitiae.

id est, quum te fruor, tu mihi omnia, & &c. ut omnia alicui esse, Graecis τὰ πάντα εἶναι. apud Herodotum Lib. VII. 156. Geloni ἱκανὰ πάντα αἰ Συμπύρου. Ovidius Epist. XII. Medae v. 162.

Deferor, amissis regno, patriaque, domoque,
Conjuge: qui nobis omnia solus erat.

vid. ad T. II. Anth. Lat. p. 728. cum his comparanda sunt illa Valerii Flacci Lib. III. 324.

Tu, mihi qui conjux pariter fraterque parensque
Solus, & a prima fueras spes una juvenis,
Deferis heu.

ubi cum Francio praefero, Tu me, qui conjux &c. Deferis. quae ex hoc Propertii loco mutuum esse Valer. Flaccum existimat Broukhustius: sed illum ex fonte Homérico II. 2. 414. & Ω. 725. haec derivasse, ostendit vir eruditus in Miscell. Observ. Vol. IV. pag. 167. unde forsan etiam hauserit Propertius, sive ex Euripidis Oreste v. 730. aut Theocrito, Idyll. XIV. 44. Ἄλκις ὅν πάρα. ut censet Patruus meus ad illud Petronii cap. 37. Trimalchioni τὰ πάντα est. ubi plura ex Graecis alii etiam Interpretes contulerunt. & proverbii instar habere hanc locutionem, patet ex Domitii Marfi Epigrammate de Bavio, quod edidi Vol. I. Anthol. Lat. p. 436. 437.

Omnia quum Bavio communia frater haberet,
Unanimi fratres sicut habere solent;

Rura, domum, nummos, atque omnia: denique,
at ajunt,

Corporibus geminis spiritus unus erat.

Q

ut

25. Seu tristis veniam, seu contra laetus amicis,
Quidquid ero, dicam, Cynthia causa fuit.
Tu modo quamprimum corruptas defere Bajas:
Multis ista dabunt litora diffidium:

Litora

ut legendum est, ubi his similia notavi. sic omnia esse dicitur, qui primam sibi auctoritatem arrogat. ut in fragmento Varronis apud Nonium Marcell. pag. 48. ed. Merc. *Hic enim omnia erat, idem sacerdos, praetor, parochus, denique idem Senatus, idem populi caput.* plura de hac locutione dedit N. Heinsius ad Vellej. Paterc. Lib. II. c. 103. & Broukhuf. ad Tibull. I. 5. 30. omnia igitur Propertio sola erat Cynthia, quum sui copiam ei daret, posthabitis parentibus, & tota domo. eodem colore Briseis apud Ovidium Epist. III. 51.

*Tot tamen omissis te compensavimus unum,
Tu dominus, tu vir, tu mihi frater eras.*

& cum hoc Propertiano conferunt viri docti illud Phaedri Lib. III. fab. 19. init.

Aefopus domino solus quum esset familia.

Id est, instar omnium famulorum. dein tempore laetitiae nostrae, est concubitus seu coitus nostri tempore. quo sensu laetitia passim apud nostrum, Ovidium, aliosque. supra El. X. 12.

Accipe commissae munera laetitiae.

El. XV. 14.

Illam tamen longae conscia laetitiae.

ubi in MSS. nequitiae. ut Lib. II. El. 5. 22.

Nequitiaeque suae noluit esse rudes.

& Lib. III. El. 8. 24.

Et sint nequitiae libera verba tuae.

quae voces licet saepe confundantur in MSS. hic tamen laetitiae non mutandum. Lib. II. El. 5. 24.

Furgia sub tacita condita laetitia.

Ovidius Epist. XVI. 6.

*— dum tempora dentur
Laetitiae, mixtos non habitura metus.*

& eo sensu capiendum illud Laodamiae Epist. XIII. 116.

Languida laetitia solvar ab ipsa mea.

ubi tristitia solvar conjiciebat Patruus meus, & laetitia solvi recte dici negabat. sed solvar, praefertim propter vocem languida, illic explicandum, ut apud eundem Lib. II. A. A. 683.

Odi concubitus, qui non utrumque resolvunt.

& Lib. IX. Met. 483. *ut jacui totis resoluta me-
dullis.* sed & gaudio solvi dicitur. vide ejusdem notas ad Petron. cap. 131. & ad Virg. II. Aen. 26. eodem modo hunc Ovidii locum explicuisse Gesnerum in Thef. L. L. in solvo, admonuit me Cel. Ruhnkenius.

26. *Quidquid ero, dicam, Cynthia causa fuit.* Quidquid ego in cod. Colbert. praestaret Quidquid erit. sed vulgatae adquefco. quam probabat etiam Marklandus. infra El. XIX. 11.

Illic, quidquid ero, semper tua dicar imago.
Lib. II. El. 16. 26.

Quidquid eram, hoc animi gratia magna tui.
Virg. I. G. 36.

Quidquid eris, nam te nec sperent Tartara regem.
pro dicam in cod. Voss. quarto semper, ut jungantur semper Cynthia causa fuit. sed dicam hic eodem modo, ut supra El. VIII. 25.

*Et dicam, licet Atracis confidat in eris,
Et licet Eleis, illa futura mea est.*

28. *Multis ista dabunt litora diffidium]* dabant legendum ex cod. Voss. ut fuerant seq. vers. in omnibus fere MSS. habetur, Leidensibus, Vossianis, D'orvill. Regiis, Colbertinis, & primis edd. deinde *discidium* corrigendum ex quinto Neapolitano, & utroque D'orvill. innuit enim Bajanorum litorum voluptates saepe amantes antea bene conjunctos dissolvissse, & non tantum *diffidii*, seu discordiae, sed *discidii*, id est separationis

Litora quae fuerunt castis inimica puellis.

30. Ah pereant Bajae, crimen amoris, aquae.

ELEG.

rationis ac divortii causam fuisse. haec epim illarum vocum differentia est, quae perpetuo fere in MSS. permiscetur. ut infra Lib. II. 19. 16.

*Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem,
Discidium vobis proximus annus erit.*

ubi vide Broukhuf. & ad Tibull. Lib. I. El. 5, 1. & sic apud Ovid. V. Met. 530. XIV. v. 79. ubi vid. Ciofan. Claudian. Bel. Gild. 242. Suet. Dom. c. 3. & alibi passim hae permutantur. optime igitur Gronovius in notis ad Livium XXV. 18. viris doctis praevit, ut utriusque vocis discrimine observato, ad hanc normam veterum loca, in quibus confusae fuerunt, emendarent.

29. *Litora quae fuerunt castis inimica puellis* fuerant in omnibus fere codd. MSS. haberi, modo notavi. *fervent* tamen legendum conjecit Passeratus, quod placuit Heinsio in Notis ad Propert. pag. 666. & probavit Patruus meus ad Valer. Fl. I. 121. quod vel ad teporem Bajani sinus & aquas calidas, vel ad frequentiam illic voluptuantium referendum est. *captis puellis* pro *castis* in primo Leidensi, & Menteliano. ut in illo Ovidii I. A. A. 83.

*Illo saepe loco capitur consultus amore,
Quique aliis cavit, non cavet ipse sibi.*

Epist. XX. 65.

*Denique, dum captam tu te cogere fateri,
Insidiis esto capta puella meis.*

nofter El. I. init.

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis.

& Lib. II. 7. 62.

Di faciant, isto capta fruaré viro.

certe deliciis Bajanis saepe captas captosque fuisse plurimos, exemplis aliquot firmat Abramus ad Cic. pro M. Coelio cap. XI. in fine; unde non immerito nofter *corruptas Bajae*, & Bajanis aquas *crimen amoris* vocat. quae eleganti loco describit Seneca Epist. LI. *Ne Bajae quidem eligeret. diversorium vitiorum esse coeperunt. Illic sibi plurimum luxuria permittit: illic tamquam aliqua licentia debeatur loco, magis solvitur, &c. Videre ebrios per litora errantes, & comestiones navigantium, & symphoniarum cantibus perstreptentes lacus, & alia, quae velut soluta legibus luxuria, non tantum peccat, sed publicat, quid necesse est? sed castis puellis, propter oppositum inimica, acquiescamus. Bajae autem aquas dixit pro Bajanis ut Colcha venena, pro Colchicis, silvas Phaeacas pro Phaeacis Lib. III. El. I. 51. & sim. vide Broukhuf. & Cuporum Lib. I. Observ. cap. 17. pag. 124. sic *effeda Britannia*, pro Britannicis, Lib. II. El. I. 26. ubi vid. ejusdem Broukhufii notas. & talia hujus metaplasmi insignia exempla dedit Meursius ad Lycophr. v. 496. & ex ipso Propertio Scriber. ad Martial. pag. 26.*

ELEG. XII.

Quid mihi desidia non cessas fingere crimen,
Quod faciat nobis conscia Roma moram?
Tam multa illa meo divisa est millia lecto,

Quanta

ELEG. XII.] Superiori male connectitur in Leidenfibus; Vossianis, Regiis, Colbertinis, D'orvill. meis, Borrichiano, Askewiano, aliisque codicibus, & primis editionibus, ac Parisina Colinaei.

1. *desidia non cessas fingere crimen*] *figere* conjecerat Marklandus in ora libri sui, reluctantibus libris omnibus, invito certe ipso Propertio. sic enim Lib. III. El. 9. 3.

Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis.

fingere enim hic falso insinulare notat. ut Lib. II. El. 17. 1.

At quantum de me Panthi tibi pagina finxit.

id est, me calumniatus est, vide illic Passerat. & ad hunc locum. Ovid. Ep. XII. 177.

In faciem, moresque meos, nova crimina fingas.

eadem lectionis differentia apud Ammian. Marcell. XIV. cap. 1. *adfectati regni vel artium nefandarum calumnias insensibus adfigebant.* ut ex MSS. reposuit Valesius, sed vulgatam tamen hoc Propertii loco defendi posse subjunxit, Jac. Gronovio alterum tuente. contra apud Virg. XI. Aen. 84. *inimicaque nomina figi* recte pro *fingi*, quod in aliis MSS. legitur, retinent viri docti. & sic variantur haec verba in codicibus apud Stat. V. Th. 228. & Ovid. IV. Met. 141. ubi vid. Heinf. *desidia crimen* de Antonio etiam apud Vellej. Pat. II. 87.

2. *Quod faciat nobis conscia Roma moram*] varie hic quoque aestuant viri docti. in codice Passeratii,

Quod faciat nobis, Cynthia, Roma moram.

verum Elegia haec non ad Cynthiam, sed aliquem ex amicis scripta est, qui Propertio velut exprobraverat, eum Romae desidere lentum, dum in secessus Bajani deliciis genio suo indulgeret

Cynthia. *Cynthia amore moram* Fruterius legebat. ut El. XIII. 6.

Certus & in nullo quaeris amore moram.

Cynthia nostra Graevius & Heinsius in Epistolis mutuis. ut supra El. VIII. 30.

Desistit ire novas Cynthia nostra vias.

sed recte vulgatam defendit Passeratius, eamque in sua editione expressit Broukhassius, cui etiam codices plerique & primae adstipulantur editiones, & bene Lipsii ac L'vineji *Quod faciat nobis conscia Roma notam* rejecit, qui *faciat nobis notam* exponebant pro infamia me oneret. ut Eleg. XVIII. 8.

Nunc in amore tuo cogor habere notam.

facere moram recte omnino hic dicitur, ut Lib. IV. 1. 96.

Et facerent uteri pondera lenta moram.

Ovidius VIII. Met. 348.

Claudit iter, fecitque moras Achelous cuncti.

Sabinus Epist. I. v. 109.

Seu venti fecere moras, seu aequora vobis.

apud Virg. Ecl. X. 11.

Nam neque Parnasi vobis juga, nam neque Pindus Ulla moram fecere.

frequens ea locutio est Justino, ut Lib. VI. cap. 2. circa fin. *nec moram agendis rebus facit, multa fortiter, multa feliciter agit.* Lib. XII. c. 8. *nec Alexander pugnae moram fecit.* XIV. c. 2. *nec Eumenes moram praesto fecit.* Lib. XVI. 1. *nec Demetrius spe invadendi Macedonicis regni moram fecit.* & alibi.

3. *divisa est millia lecto*] *diversa* in Borrichiano. vide supra ad El. X. 15.

Quanta Hypanis Veneto diffidet Eridano.
5. Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores
Cynthia, nec nostra dulcis in aure sonat.

Olim

4. *Quanta Hypanis Veneto diffidet Eridano*] sic recte emendavit Heinsius in notis ad Propert. p. 667. & ad Ovid. I. ex P. Ep. 5. 21. ut *millia* *quanta* supra El. V. 10. ubi vide. male enim in Leidens. Vossianis, meo utroque cod. aliisque, & priscis edd. *Quantum*. & sic e suis codd. adferunt Nestor in Vocabulario pag. 159. & Tortellius in Orthogr. in *Hypanis*. pro *diffidet* in Voss. quarto *distat ab Eridano*. quae alterius verbi glossa est. *diffidere* enim pro distare, remotum esse, eleganti neque vulgari usu dicitur, ut egregie, non praeterito hoc ipso Propertii loco, docuit Gronovius ad Senecae Oedip. v. 620. Exemplis ab eo prolatis accedat illud Virgilii Lib. VII. Aen. 370.

Omnem equidem, sceptris, terram, quae libera nostris

Diffidet, externam reor.

adde Drakenb. ad Silium VII. 736. de Hypani, Scythiae vel Indiae flumine, satisfaciunt, quae ad hunc locum Beroaldus & Passeratius. illorum adnotatis adiungatur Eustathius ad Dionys. Perieg. 1145. ubi de Indiae Hypani, quem *Hypasin* vel *Hyphasin* vocant alii. de quo vide Salmas. ad Solin. T. I. p. 790. & T. II. p. 992. & seqq. ed. Parif. alterum Scythiae innuit Ovidius XV. Met. 285.

— *Scythicis Hypanis de montibus ortus,*
Qui fuerat dulcis, salibus vitatur amaris.

cui loco illustrando faciunt illa Pomponii Melae Lib. II. cap. 1. *Hypanis ex grandi palude oritur, & diu, qualis natus est, defluit. Tandem non longe a mari, ex parvo fonte, cui Exampeo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoque jam sui dissimilis, & non dulcis hinc defluat.* & praefertim duo Herodoti loca apud Holsten. ad Stephan. Byzant. pag. 396. Vibius Sequester libello de Fluminibus, *Hypanin Scythiae esse, & Asiam ab Europa separare dicit*, adfertque de hoc fluvio illud Galli fragmentum, *Uno tellures dividit amne duas.* quod vel ideo notari merebatur, quia nullum apud veteres Gramma-

ticos Corn. Galli poetae fragmentum superesse scribit Broukhufius infra ad Lib. II. El. 25. 91. ubi vide. poetica igitur exaggeratione Cynthiam Bais degentem tanto intervallo a se, Romae conmorante, disjunctam fingit, quanto Hypanis Scythiae distabat a Venetorum fluvio Eridano.

5. *amplexu*] *complexu* in Voss. quart. & Aske-wiano, Excerpt. Modii, ut ex Groningano adfert Broukhuf. sic infra El. XIII. 19.

Non ego complexus potui diducere vestros.

amplexus Leid. sec. voluit forte librarius *consuetos amplexus nutrit amore.*

6. *nec nostra dulcis in aure sonat*] *dulcius* in secundo D'orvill. a manu pr. *aure* constanter in omnibus codd. & vetustis edd. non *ore*. Non probo igitur Guyeti & Heinsii correctionem *nostro dulcis in ore*. Novi qui existimaret indicari forte illud Horatii, *dulce ridentem Lalagen amabo, dulce loquentem.* recte quidem vulgatam non mutandam censet Broukhufius, sed quod notet sermonem esse de Cynthia, *dulces poetae suo nugas in aurem garriente*, & ad explicationem hanc corroborandam adferat illud ex Epigrammate veteri, quod edidi in Anthol. Lar. Tom. I. pag. 638. & 639.

Non aliter teneris collum complexa lacertis
Auribus admotis condita verba daret.

equidem adfentiri non possum, si de praesente amica intellexerit. ut colligere licet cum ex aliorum poetarum, Martialis praefertim, quae adfert, locis, tum ex argumento, quod Elegiae initio praefixit, ubi dicit, Propertium ab amico potentiore, Tullo puta, vel Gallo, in villam fuisse evocatum, sed se excusasse, *Romae apud Cynthiam clavo Cupidinis adfixum*, tamquam tunc e secessu Bajano jam in urbem rediisset Cynthia. sed de ea adhuc absente, & se solo Romae relicto, hac Elegia queri poetam, totus illius contextus suadet. sic enim de Cynthia dicit v. 3. *Tam multa illa meo divisa est millia lecto* &c. & huc refero v. 11. *mutas via longa puellas.* & v. 13.

Q 3

long

Olim gratus eram: non illo tempore cuiquam
Contigit, ut simili posset amare fide.

Invidiae fuimus: num me Deus obruit? an quae

io Lecta

longas solus cognoscere noctes Cogor, & quod v. 15. felicem vocet, qui praesenti flere puellae possit. Malim itaque haec verba nec nostra dulcis in aure sonat exponere de illa veterum opinione, qua credebant tinnire aures absentium, & frequentem de se sermonem esse apud illos, quorum discessum impatienter ferebant: quod ex eodem illo Epigrammate antiquo ad Deliam, de tinnitu auris, manifestum est: cujus initium de absente Delia agit,

*Garrula, quid totis resonas mihi noctibus auris?
Nescio quem dicis nunc meminisse mei.
Hic quis sit, quaeris? resonant tibi noctibus aures,
Et resonant totis: Delia te loquitur.
Non dubie loquitur me Delia: mollior aura
Venit, & exili murmure dulce fremit.*

haec addit non aliter sibi a praesente Delia fieri solere sequentibus versibus,

*Non aliter teneris collum complexa lacertis
Auribus admotis condita verba daret.
Agnovi: verae venit mihi vocis imago,
Blandior arguta tinnit in aure sonus.*

hic enim illius Epigrammatis sensus est. talem tinnitum amoris auribus obversantem innuit Meleager Lib. VII. Anth. Graec. Ep. III. p. 613. ed. Obsop.

*Αἰεὶ μοὶ δύνει πρὸς αὐτὴν ἡχοὺς ἔμμετος,
Ὅμμα δὲ σίγα πάθοις τὸ γλυκὺ δάκρυ φέρεται.
Οὐδ' ἡ νύξ, ἡ φέβρος ἀνείμιεν, &c.*

quod sic vertit H. Grotius,

*Semper in aure mihi sonus obversatur amoris,
Clamque illi lacrimas lumina nostra ferunt.
Non tenebris non luce quies venit, &c.*

Ex his igitur optime hic Propertii locus illustratur, si de absente, ut dixi, Cynthia capiatur, quam de se non loqui, neque tinnitu illo in aure sua sonare, queritur, quia olim gratus fuerat, quo tempore nemo se felicius erat in amoribus, sed nunc despectus ab ea destituebatur, nec confueto amplexu fruebatur, in quibus adparet Horatii imitatio, egregio illius & Lydiae dialogo

Lib. III. od. 9.

*Donec gratus eram tibi,
Nec quisquam prior brachia candidas
Cervici juvenis dabat,
Perfarum vigui Rege beator.*

deinde non ullo tempore, pro illo, Heinsius, & Broukhuf. ad marg. ed. Colinaei, quod a quarto cod. Voss. firmatur. idem Heinsius etiam conjecerat,

*Donec gratus eram, non illo tempore cuiquam
Contigit &c.*

ex Horatiani loci procul dubio imitatione.

9. Invidiae fuimus: num me Deus obruit?
an quae

Lecta Prometheis dividit herba jugis?]

Invidiae fuimus in Voss. sec. Guyetum secutus est Broukhufius, edendo, *an me Deus obruit?* quod in nullo codice aut vetusta editione conparet. num in Heinssiano ac meo primo. & in utraque ed. Ald. Juntina, Colinaei, Rovillii, Gryphii, Mureti, Scalig. & aliis. non in duobus Leid. Regii & Colbertinis, primo & secundo Voss. Menteliano, binis Dorvill. meo secundo, utraque ed. Veneta & Reg. Lep. nunc in Voss. quarto, Groningano & Excerptis Modii, & in margine unius Colbertini. Quod autem *an quae* dederit Broukhufius, quia num semper negativam comprehendit, quid vetat ut hic etiam ita edatur, pro *an non me Deus obruit*, & in fine versus, *an quae*, vel *aut quae*, ut in aliis codd. quia utrumque veteribus in usu. Virg. IV. Aen. 370.

*Num fletu ingemuit nostro? num lumina flexit?
Num lacrymas vitius dedit, aut miseratus
euntem est.*

ubi ter praecedit *num*, sequente *aut*; ut apud nostrum quater repetito *num*, sed sequente *an*, Lib. III. El. 3. 64.

*Num rota, num scopuli? num fitis inter aquas?
Num tribus infernum custodit faucibus antrum
Cerberus, & Titio jugera pauca novem.
An fissa in miseras descendit fabula gentes?*

apud

10. Lecta Prometheis dividit herba jugis?

Non

apud Horat. II. Sat. 5. 58.

Num funis, an prudens ludis me obscura canendo.

Ovidius III. Am. El. 7. 27.

*Num mea Theſſalico languent devota veneno
Corpora? num miſero carmen & herba nocent?
Sagave Poenicea defixit nomina cera,
Et medium tenues in jecur egit acus?*

Forte etiam praestaret hic repeti me, ac poinde reponi,

*Invidiae fuimus: num me Deus obruit, an me
Lecta Prometheis dividit herba jugis?*

nam verborum structura, ceteroquin nonnihil intricatior, relativo pronomine praeposito, quod & aliis in usu, sed saepe obscuriorem reddit sensum, sic ordinanda est, *an herba dividit, quae lecta est jugis Prometheis?* vide notas Patru mei ad Gratii Cyneg. v. 222. & ad Rutil. Lib. I. 191. dividit vero Scalig. ad Catalect. p. 172. seu ad Diras Catonis v. 2. exponit devovet. Sed malim explicare, *dividit amantes*, diducit, solvit, ut infra Lib. II. El. 6. 3.

*Ni nos divideret, quamvis diducere amantes
Non queat invitos Jupiter ipse duos.*

Idque firmant, quae de odii potione ex herba Promethea notavit Broukhufius. sic v. 3. *Tam multa illa meo divisa est millia lecta.* Francius ed. Scaligeranae adscripserat: *illud dividit herba necessario inter duo commata videtur ponendum. an vero sub num semper negativa intelligatur, dubito. nec scio an moveri debeat vulgata, praesertim si in proximo versu sequamur lectionem Rubenii, an mutat via longa puellas.* Sed alio modo hunc locum constituere tentavit N. Heinſii secundum conjecturarum ingenium, qui in notis ad Propertium, quas Adversariis ejus adjeci, pag. 667. legendum putabat;

*Invidiae nimbo quis me Deus obruit, aut quae
Lecta Prometheis &c.*

Germanus Valens Guellius in Commentario ad Virgil. bonae frugis referatissimo, Lib. XI. Aen. 481. tentabat,

Invidiae fumis an me Deus obruit?

idque illustrat e Lucretio, qui *invidia summa vaporare* dixit Lib. V. v. 1130. acumen ingenii in utroque agnosco, sed conjecturis his consentire nequeo. *invidiae esse optima & elegans locutio.* Ovidius III. Am. 3. 17.

At non invidiae vobis Cepheta virgo est.

& El. XII. 14.

Invidiae nostris illa fuere bonis.

qui locus huic nostri poetae persimilis est. his paria sunt, quae infra occurrunt Lib. II. El. 13. 67.

*Quem modo felicem invidia admirante ferebant,
Nunc decimo admittor vix ego quoque die.*

cum quibus confer ex hoc libro El. XVIII. 7.

*Qui modo felices inter numerabar amantes,
Nunc in amore tuo cogor habere notam.
Quid tantum merui? quae te mihi crimina mutant?
An nova tristitiae caussa puella tuae?*

El. XVI. in fine:

*Sic ego nunc dominae vitiis, & semper amantis
Fletibus aeterna differor invidia.*

& hanc in amore cavendam esse invidiam praecipit Lib. II. El. 19. 69. & seqq.

*Tu tamen interea, quamvis te diligit illa,
In tacito cohibe gaudia clausa sinu.
Namque in amore suo semper sua maxima cuique
Nescio quo pacto verba nocere solent.
Quamvis te persaepe vocet, semel ire memento.
Invidiam quod habet, non solet esse diu.*

His desungi possem ad hujus loci Illustrationem sed quia additur *num me Deus obruit?* (male Livinejus & Gebhardus, *num te Deus obruit*.) cogitabam, an *invidia* haec non adeo ad ceterorum rivalium aut amantium dolorem lividum, generali significatione, referenda sit, quam quidem ad Deorum Invidiam, quam passim incusabant in facilitatis suae mutatione aut calamitate, cor edente. vid. Merceri notas ad Nonium Marc. pag. 99. praesertim in obitu suorum immaturo perpetua haec est querela: eademque *Invidia* Graecis φθόνος, Ἀδραχία, & Νίμρις. ut constabit ex illis quae notavi ad Antholog. Lat. Tom. II.

Non sum ego, qui fueram. mutat via longa puellas.

Quantus in exiguo tempore fugit amor!

Nunc primum longas solus cognoscere noctes

Cogor, & ipse meis auribus esse gravis.

15. Felix,

II. pag. 84. & 85. & h. Diis invidiam facere dicebantur, inculando eos ut injustos calamitatum suarum auctores. ut hanc locutionem recte exposuit Cuperus Lib. II. Observ. c. 4. Eiusdem sententiae esse video Cel. Hemsterhusium, qui in suis ad hunc locum observationibus exponebat, dubitare Propertium, utri causae assignet animum Cynthiae mutatum, Deorum iniquitati, felicitatem suam imminuenti, an malis graminibus ac veneficiis; simulque illam *Deorum Invidiam* erudite illustrat.

II. *Non sum ego, qui fueram*] quae in Leidensi sec. altero D'orvill. & prima Veneta, ac Reg. Lep. editione. forte legendum,

Non sum ego, quod fueram.

idque suadet imitatio Ovidii, cuius locum hic adfert Broukhuf. ex Lib. III. Trist. XI. 25.

Non sum ego, quod fueram, quid inanem proteris umbram?

ubi Heinsius qui *Fueram* ex MSS. nonnullis praefere videtur, cum tamen a majori codicum numero alterum confirmetur. apud eundem Epist. IX. 106.

Quod tu non esses jure, vir illa fuit.

ad quem locum non exigua exemplorum copia hanc locutionem Patruus meus probavit, quibus adde ex Lib. IV. Fast. 230. *definit esse, Quod fuit.* vide & Heins. ad Epist. XII. 31. ubi recte restituit tunc coepi scire, quid esses. pro quis, ut antea legebatur. & Lib. I. ex P. Ep. 6. 11.

— cum primum potui sentire, quid essem.

&, ne dubitemus, emendationi huic adnuit ipse Propertius Lib. II. El. 7. 33. de eadem amoris vicissitudine:

*Iste quod est, ego saepe fui. sed fors est in hora
Hoc ipso ejecto cavior alter erit.*

Lib. III. El. 23. 6.

Ut, quod non esses, esse putaret amor.

infra El. XV. v. 32.

Sis quodcumque velis, non aliena tamen.

vid. ad T. I. Anth. Lat. p. 457. imitatus etiam est Maximianus ille pseudoGallus El. I. v. 5.

Non sum, qui fueram, perit pars maxima nostri.

ubi quod fueram scripsisset, nisi alios secutus fuisset codices. deinde an *mutat via longa puellas?* codici suo adscripsit Marklandus. ut Rubenius conjecerat, Broukhufio non reluctante. minorem versum confer cum illo Nafonis Epist. III. 42.

Quo levis a nobis tam cito fugit Amor?

13. *Nunc primum longas solus cognoscere noctes*] lectionem hanc ex glossa superscripta natam opinatur Heinsius, & pro cognoscere conjicit *perducere*. quod si verum, malim *producere*. vide supra ad El. III. 39. & XI. 5. Sed nihil potius mutandum, & recte Passeratius *cognoscere* interpretatur, experiri, ut supra El. IX. 20. *infernae vincula nosse rotae*. quem etiam vide ad Lib. III. El. 13. 39. *Antiope cognosce Jovem*. sic El. VI. v. 13. *dolitas cognoscere Athenas*, pro, *visere*, seu perlustrando notas habere. vide Markland. ad Statii Silvas Lib. I. 3. init. pag. 35. Virgil. Ecl. 1. 42. *Nec tam praesentes alibi cognoscere divos. cognita mala*, experta, El. VII. huj. Libr. v. 12. *Et profint illi cognita nostra mala*. Lib. IV. El. 6. 38. *Auguste, Hectoris cognite major avis*. Nepos Miltiad. cap. 1. *confidere cives possent, talem futurum, qualem cognitum judicarunt*. Cic. pro Coelio cap. 30. *voluit veteri instituto a populo Romano ex aliqua illustri accusatione cognosci. longae noctes* hic vindicant locum Horatii ab emendatione Bentleji, qui invitis MSS. ut ait ipse, contextui ingessit Lib. I. od. 25. 7.

Me tuo longam pereunte noctem,

Lydia dormis.

quum in omnibus codd. & editis legatur *longas noctes*. supra El. I. 33.

In me nostra Venus noctes exercet amaras.

El.

15. Felix, qui potuit praesenti flere puellae.
 Non nihil adspersis gaudet Amor laerimis.
 Aut si despectus potuit mutare calores,
 Sunt quoque translato gaudia servitio.
 Mi neque amare aliam, neque ab hac discedere fas est.
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

ELEG.

El. III. 39.

O utinam tales producas, improba, noctes.

El. XI. 5.

Nostri cura subit memores ah ducere noctes.

& Lib. II. El. 13. 60.

— quoties desertus amaras Explevi noctes.

vide & infra ad Lib. II. El. 22. 22. & adde notas Patru mei ad Ovid. Epist. I. v. 9. ubi praefert,

Nec mihi quaerenti spatiosas fallere noctes.

pro spatiosam noctem. altero versu meis moribus conjecerat Heinf. ad oram ed. Ald.

15. praesenti flere puellae] puella Heinsius. quod recte improbat Broukhufius. sic infra El. XX. v. 16. indomito fleverat Ascanio. & Tibulli loco, quem adfert, adde alterum ex Lib. I. El. XI. 64.

— quater ille beatus,

Cui tenera irato flere puella potest.

non Quo. ut ibidem in notis bene vindicat. sic ridentibus adridere, stentibus adstere, & sim: vide Markland. ad Statii Silvas pag. 216. seq. versu male Guyetus exspersis. Heinsius ah sparsis. sed nihil variant codices.

17. Aut si despectus potuit mutare calores] Aut qui despectus Heinsius. ut supra El. VI. 6.

Mutatoque graves saepe calore preces.

despectus etiam tentavit eruditus Britarnus in Misc. Observ. Vol. II. pag. 99. sed quem in nota subjecta recte Patruus meus refutavit, Heinssii lectione etiam non admissa. Aut quo despectus legendum putabat Cel. Hemsterhusius, & rell. qua Sunt quoque translato &c. velut additum enthymema spectari debere, ut modo, Non nihil

adspersis &c. qualia Propertio valde amata fuisse, docent exempla, quae produxi supra ad El. VII. in fine. At si despectus potui in Excerptis Scaligeri. altero versu Sunt sua translato &c. Heinssius. quod placet. adeo ut forte scripserit auctor,

At si despectus potuit mutare calores,
 Sunt sua translato gaudia servitio.

ut innuat translatis alio amoribus suam quoque inesse voluptatem, & si despectus sui animum Cynthiae & amorem mutaverit, minetur ei id quod facit Lib. II. El. 44.

Haec merui sperare? dabis mihi, perfida, poenas.
 Et nobis alio, Cynthia, ventus erit.

ut illic, ejecto Aquilone, legendum, suo loco probabitur. inepte in nonnullis codicibus colores, & in meo secundo. infra El. XVIII. 17.

An quia parva damus mutati signa coloris.
 & aliis in locis.

19. Mi neque amare aliam, neque ab hac discedere fas est] Me in Scaligeri Excerptis, duobus Dorvill. & Groningano. sed utroque casu veteres dixisse mihi vel me fas est, sequente infinitivo, docent Patru mei notae ad Virg. IV. Aen. 350. nihil itaque mutandum, praesertim cum illud Me pro mihi Propertio in deliciis sit. vid. ad Lib. II. El. 22. 21. Si in primo nostro codice. adhuc pro ab hac vitiose in Colbertinis. desistere in primo & secundo Vaticano, Ant. Perreji cod. & Scaligeri Excerptis. dissistere in Neapolitano, & secundo Vossiano. desiscere Heinssius. sed discedere in reliquis omnibus codicibus, & primis aliisque antiquis edd. quod recte tuentur Gebhardus & Broukhufius. nec ab hac discedere in Borrichiano. ultimum versum forte cogitabat Ovidius XIV. Met. 682.

— tu primus & ultimus illi
 Ardor eris: solique suos tibi devoverat annos.
 R

ELEG. XIII.

Tu, quod saepe soles, nostro laetabere casu,
Galle, quod abrepto solus amore vacem.

At

ELEG. XIII. v. 1. *Tu, quod saepe soles*] *Tu quoque* in cod. Voss. *saepe facis* in Scalig. Excerpt. *Tu quod, saepe, soles*, coniecerat Patruus meus. ut saepe haec verba inter se confusa. vide quae notavi supra ad El. VIII. 14. sed Gallum Propertio identidem & saepius in rebus amoris insultasse colligi satis potest ex El. V. huius libri, quae cum hac conferenda est.

2. *quod abrepto solus amore vacem*] *arrepto* in Excerptis Modii, seu Groning. *arrecto* Dorvill. secund. *abrupto* Fruterius & Heinsius. ut in illo Catulli Carm. LXVIII. 84.

Possit ut abrupto vivere conjugio.

sed *abrepto*, ut legitur etiam in primo meo codice, recte Passeratius vindicat, & exponit de amica per vim abducta, adeo ut forte innuat Cynthiam a quodam rivali Bajas extractam fuisse. nam recte Broukhufius notat, poetam hac Elegia pergere in eodem argumento, quo duae superiores sunt scriptae. Lib. II. El. 7. 17.

Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles.

Ovidius VII. Met. 732.

— *desiderioque calebat*
Conjugis abrepti.

ut illic praetulit ipse Heinsius, cujus notas vide. *erepta* puella Lib. II. 25. 2. *solus* hic pro deserto, viduo relicto. ut Lib. II. El. 7. 95.

Solus ero, quoniam non licet esse tuo.

& El. XIX. 32.

Et modo servata sola relicta vivo.

Lib. III. 4. 23.

Gaudet me vacuo solam tabescere lecta.

plura notabo ad Lib. II. El. 7. 41. & sic *vacui* dicuntur amantes, qui soli cubant. vide Broukh.

ad Lib. III. El. 15. 11. docet praeterea locutio, qua hic utitur noster, *amore vacare*, recte facere viros eruditos, qui locum Ciceronis Lib. III. Orat. cap. xi. *Athenis jam diu doctrina ipsorum Atheniensium interit, domicilium tantum in illa urbe remanet, studiorum, quibus vacant cives, peregrini fruuntur, capti quodammodo nomine urbis & auctoritate*, intelligunt de inertia & discordia Atheniensium, prisca majorum studia non jam amplius curantium, sed eruditionis culturam negligentium; adeoque Nizolium, aliosque eum secutos, errasse, qui *vacare* in similibus Ciceronis locis intellexerunt pro operam dare, deditum esse. quo significato *vacare literis*, vel *studiis*, nusquam apud Tullium occurrit. licet *vacare Philosophiae* dixerit Seneca de brev. vitae cap. 14. ut optime docet Fr. Vassor de vi & usu quorund. verbor. pag. 88. & 89. hio certe exponi non potest, pro amori operam dare, nam queritur de Cynthia absente, & se solo relicto. Lib. II. El. 7. 57.

At tu non una potuisti nocte vacare,
Impia: non unum sola manere diem.

vid. ad Lib. II. El. 12. 5. Ovid. III. Am. 4. 23.

Penelope mansit, quamvis custode vacaret,
Inter tot juvenes intemerata procos.

quod ex cod. Scriveriano adfert, & prae altera lectione careret tam illic probare videtur Heinsius, quam Lib. II. Met. 422.

— *sessam & custode vacantem.*

ubi perperam Ciofanus ex aliis MSS. *caudentem* praefert, quae prioris vocis glossa est. infra El. XVII. 32.

Nec deserta tuo nomine saxa vacent.

ut in multis codd. legitur, pro *tacent*. & El. XIX. 6.

Non adeo leviter nostris puer haesit ocellis,
Ut meus oblito pulvis amore vacet.

At non ipse tuas imitabor, perfide, voces.

Fallere te numquam, Galle, puella velit.

5. Dum tibi deceptis augetur fama puellis,

Certus & in nullo quaeris amore moram,

Perditus in quadam tardis pallefcere curis

Incipis, & primo lapsus abire gradu.

Haec

3. *At non ipse tuas imitabor, perfide, voces]*
Aut non in cod. Colbert. tuos mores Marklandus
ad libri sui marginem, me non probante. supra
El. V. init. ad hunc Gallum,

Invide, tu tandem voces conpescce molestas.

Lib. III. El. 6. 2.

Vocis & infaniae tot maledicta tuas.

voces enim hic convicia notant. de Galli insolentia
multa habet Gyraldus Dial. IV. p. 464. sed lo-
quitur de Gallo Poeta, qui ab hoc Gallo diver-
sus est.

6. *Certus & in nullo quaeris amore moram]* viam
in primo & tertio Voss. & meo secundo, sed in
cujus marginē moram. in cod. Colbert. notam.

7. *Perditus in quadam tardis pallefcere curis]*
pro perditus in Voss. secundo *Quaeritis*. forsan
voluit librarias,

Quaeris & in quadam tardis pallefcere curis:
Incipis & primo &c.

sed *Perditus* minime sollicitandum. Tibullus Lib.
II. El. 7. 33.

Tunc morior curis: tunc mens mihi perdita fingit,
Quisve meam teneat, quot teneatve modis.

noster supra El. III. v. 11.

Hanc ego nondum etiam sensus deperditus omnes
Molliter inpresso cunor adire toro.

hinc *perditae amare*. ut in Epitaphio antiquo,
quod edidi Tom. II. Anthol. Lat. Lib. IV.
pag. 116. & 117. emendandum conjeci,

Haec quae me fato praecessit, corpore casto
Conjuxi. una meo perditae amata animo.

pro absurda lectione *perditae amans animo*. ubi plu-
ra notavi. porro in *quadam pallefcere* dicitur, ut
Lib. III. El. 6. 28.

Semper in irata pallidus esse vestim.

ubi male in aliis *iratom*. & in illo Ovidii Lib. L
A. A. v. 731.

Pallidus in Lyricae silvis errabit Orton,
Pallidus in lenta Naide Daphnis erat.

sic *perire*, *ardere*, *flagrare aliqua*, rectius, quam
casu quarto. vid. Broukhuf. ad Eleg. IV. v. 12.
& quae supra dedi ad El. IX. in fine. *deperire*
in aliquo apud Curtium Lib. VIII. cap. 6. §. 8.
Ex eadem cohorte erat *Sofistratus*, amore ejus ar-
dens, qui quum laceratum corpus, in quo deperi-
bat, intueretur &c. ut recte Modius, pro in quod
deperibat, neque Scheffero causā fuit dubitandi,
an *deperire* in aliqua Latinis receptum sit,
quod rectum est, aequae ac *pallefcere* in aliqua
Propertio, & *perire* in aliqua apud alios auctores.
ut in puellis *utere* Horatio, *ardere* & *suspirare*
in aliqua Ovidio & Catullo, & sim. quae exem-
plis ad h. l. productis probat Passeratius.

8. *& primo lapsus abire gradu]* recte *lassus* te-
gebat Heinsius. & Patruus meus ad Ovid. Epist.
XX. 41. quod requirit verbum *abire*, pro quod
male *adire* in primo Leid. quatuor Vossianis,
duobus D'orvill. altero meo cod. Groning. &
Borrich. sed *abire* in Heiniano & primo meo
MS. amore in codd. Regiis, unde Guyetus &
Muretus, *amare. lassus amare* in cod. Ant. Per-
reji, & secundo Vatic. *lassus amare* in primo
Colotiano. *lassus abire* prior Vatic. *lassus amore*
in tertio, & primis editionibus, verissima lectio
est *primo lassus abire gradu*. nam illud *lassus*
male derivarunt ex voce *gradu. lassus* etiam
conjecerat Heinsius ad oram. ed. Ald. 1515. in
qua *adire*. ut in priore Aldina an. 1502.

R 2

9. Haec

132. SEX AVRELI PROPERTII

Haec erit illarum contemti poena doloris:

10. Multarum miseras exiget una vices.

Haec tibi vulgares istos conpescet amores.

Nec

9. *Haec erit illarum contemti poena doloris*] *Non erit* in primo Voss. *Nec* D'orvill. sec. & meus alter cod. sed in marg. *haec. contemti* Voss. sec. & primus D'orv. ut in ed. Ald. 1515. sed in prima *contemti*. ut in MSS. reliquis, Voss. pr. Heiniano, Menteliano, ceterisque, & primis edd. pro *poena* etiam *fama* in quarto Voss. coloris Heinsius. ut Eleg. praec. v. 17.

Aut si despectus potuit mutare calores.

ubi vide.

10. *Multarum miseras exiget una vices*] *exigit* male in secundo Leid. Askewiano, primis edd. & utraque Aldina. *exiget* in Borrichiano, Neapolitano, Vossianis, Heiniano, Groningano, ceterisque codicibus, *erigit* in Colbertinis. *exigit vices* tamen probasse videtur Barthius ad Stat. IV. Th. 620. & *vices* exponit de alterna rerum seu utriusque fortunae vicissitudine. Sed malim *vices* interpretari poenas, *dinas*. ut in loco Virgilii II. Aen. 433.

— nec ullas
Vitavisse vices Danatium.

ubi Servius dupliciter explicat, vel de praeliorum vicissitudine, vel poenis. addit enim: *Legimus etiam poenas vices dici*. adducto Horatii loco ex Lib. I. od. 28. 32. *vicesque superbae* *Te maneat ipsum*. & sic poena pro ultione. cuius significationis exempla dedit Cel. Ernestus in Clave Cicer. in h. v. & hoc sensu valde proprium verbum est *exigere*. Dido apud Ovidium Epist. VII. 97.

Exige laese pudor poenas violatae Sigae.

VIII. Met. v. 125. *exige poenas Nise pater*, & v. 531.

Nam de matre manus, diri sibi conscia facti,
Exegit poenas, aëro per viscera ferro.

IV. Fast. 230. *huic poenas exigit ira Deae*. V.

Trist. El. 8. 9.

Exiget ah dignas ultrix Rhamnusia poenas.

vide Interpretum notas ad Suet. Caes. 47. & Claud. c. 30. N. Heins. ad Tacit. de morib. Germ. cap. 7. & Markland: ad Statii Silvas pag. 114. denuntiat igitur Gallo, in amoribus tam instabili, ex tot deceptis ab eo puellis, spretisque, unam pro omnibus satis poenarum ab illo exacturam, simili fere colore, quo Phyllis apud Ovid. Epist. II. 43.

Si de tot laesis sua numina quæque Deorum
Vindicet, in poenas non satis unus eris.

pro *miseras* Broukhufius *seras* conjecit. & sic in ora libri sui Marklandus, adscripto altero loco ex Lib. III. El. 4. 32.

Poena erit ante meos sera, sed ampla, pedes.

& illo-Lucani VII. 431.

Quod semper seras debet tibi Parthia poenas.

ubi alii tamen *saevas* praeferunt. adde Tibull. Lib. I. El. 10. 4.

Sera tamen tacitis poena venit pedibus.

& Ovid. II. Trist. 545.

Sera redundavit veteris vindicta libelli,
Distat & a meriti tempore poena sui.

passim has voces permutari saepe a viris doctis notatum est. vid. ad Anthol. Lat. Tom. I. p. 142. & T. II. p. 713.

11. *Haec tibi vulgares istos conpescet amores*
Nec tibi sec. Leid. & primae edd. ut in Regis,
& meo altero. sed *Haec* a man, sec. pro *conpescet* in tribus Vossianis *conponet*, & in sec. meo cod. licet in marg. *conpescet*. sic Lib. III. El. 15. 3.

Tu potes insanae Veneris componere fastus.

ubi *conpescere* etiam praefert Broukhufius. quod hoc

Nec nova quaerendo semper amicus eris.
Haec ego non rumore malo, non augure doctus,
Vidi ego, me, quaeso, teste negare potes?
15. Vidi ego te toto vinctum languescere collo,
Et flere injectis, Galle, diu manibus:

Et

hoc in loco multis exemplis ibidem adstruit. sed alterum tueretur Patruus meus ad Ovid. III. A. A. 501. ubi rabidos componere mores pro con-
pescere vindicat. apud Cic. II. Tusc. Disp. cap. 21. In fine: atque haec cogitatio, quid patientia, quid fortitudine, quid magnitudine animi dignis-
simum sit, non solum animum comprimit, sed ip-
sum etiam dolorem nescio quo pacto mitiorem facit.
sic antea edidit & probavit Davilius. animum con-
firmat Bentlejus. sed in tertia sua editione idem
Davilius componere legendum praetulit. vide &
Daumii notas ad Praefat. Distich. Caton. pag. 9. quo pacto morem animi tui componas.

12. Nec nova quaerendo semper amicus eris].
Haec nova. Borsich. querendo Neapol. iniquus
legebat Guyetus, sensu admodum refragante.
Leviter corrigendum arbitror,

Sed nova quaerendo semper amicus eris.

id est. novis & vagis amoribus illis semper tan-
tum amicus, nunquam amator eris. nam amator
his in rebus saepe plus notat, quam amicus. sed
& vulgate commode servari potest. amicus enim
praefat amanti, Seneca Epist. XXXV. Qui ami-
cus est, amat: qui amat, non utique amicus est.
infra Lib. III. El. 18. 9. in levem Cynthiae
amatorem:

Fortunata domus! modo sit tibi fidus amicus.
Fidus ero, in nostros curre, puella, sinus.

neque dissimili oppositione Lib. II. El. 6. 21.

Uxor me numquam, numquam me ducet amica.
Semper amica mihi: semper & uxor eris.

ubi amica praevalet amatae. nova quaerendo, ut
apud Petron. cap. 120.

Qui nova semper amas, & mox possessa relinquis.

13. Haec ego non rumore malo] rumore vago
conjecerat Francius. non cogitabat illud nostri

Lib. II. El. 23. 74.

Nuper enim de te nostras me laedit ad aures
Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.

& Catulli Carm. LXVIII.

Laedit te quaedam mala fabula.

Helena apud Ovid. Epist. XVII. 149. sensi mala
murmura vulgi. Lib. XI. Met. 667.

— non haec tibi nuntiat auctor

Ambiguus; non ista vagis rumoribus audis.

ubi malis rumoribus in cod. Med. legi notatur.
quamquam illic vagis praeferendum suadet auctor
ambiguus. idque a tribus meis codd. confirmatum
inveni, & a quatuor Palatinis, quos contulit
Gebhardus. iniquum rumorem vocat IV. Fast. 703.

Cassa quidem, sed non & credita, rumor iniquus
Laeserat, & falsi criminis acta rea est.

rumore sinistro apud Persium Sat. V. 166. vide
etiam notas ad Silium Ital. XVII. 34.

15. Vidi ego te toto vinctum languescere collo]
totum prim. Leid. & Mentel. vinctum in primo
& quarto Vossiano, priore D'orvill. codd. Re-
giis; Mentel. & primis edd. vinctam in quinto
Vatic. toto collo, ut supra El. IX. 21.

Quam pueri totis arcum sentire medullis.

versu minore pro injectis male in Leid. pr. in-
laetis. & illecebris in sec. & quarto Vossiano, sec.
Vatic. & Dorvilliano altero. inlecebris Neapol.
& Colbertini, sed insertis in primo D'orv. a
manu sec. quod non adspiciendum videtur.

17 Et cupere optatis animam deponere labris]
pro labris maxima codicum pars verbis. ut in
binis Leidens. quatuor Vossianis, duobus meis,
D'orvillianis, & Groningano, in Borrichiano,
optabis animam deponere verbis. hinc membris ex-
sculpit Scaliger, probante Doufa, quam veram
esse lectionem censebat etiam D'orvillius. sed

R 3

recte

Et cupere optatis animam deponere labris,
Et quae deinde meus celat, amice, pudor.
Non ego complexus potui diducere vestros;

20. Tan-

recte Broukhufius id rejecit, quia non convenit cum sequente versu, *Et quae deinde meus celat, amice, pudor.* optime vero Passeratius ex vetustis libris reposuit *animam deponere labris.* cui desumptum videbatur ex illo Platonis apud Gellium Lib. XIX. cap. xi.

Τῇ ψυχῇ, Ἀγάθων φίλιν, ἐπὶ χεῖρας ἔχον.
Ἥλθεις γὰρ ἡ τέλειον ἄς διαβρομένη.

additque versus inde liberius ab amico suo, *in amicum*, sive ab ipso Gellio, ut censebat Barthius ad Claudian. pag. 791. deductos, qui incipiunt;

*Dum semihulco suavio
Meum puelum suavior,
Dulcemque florem spiritus
Duco ex aperto tramite;
Animula aegra & saucia
Cucurrit ad labias mihi. & seqq.*

quae optime confirmant labris hoc in loco. ut legebat etiam Heinsius in notis ad Propert. p. 638. huic emendationi vindicandae plura congeffi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 653. & his adde Callimachi Epigramma ex Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 145. p. 619.

Ἐυρώπης τὸ φίλημα καὶ ἡ ἄχρη χεῖλος ἔλθῃ,
Ἥδ' ὄρε, καὶ ψαύῃ μῦθον ἄχρη στόματος.
Ἐάντι δ' ἐκ ἄκροισι τοῖς χεῖλεσσιν. ἀπ' ἐγούσας
Τὸ στόμα, τὴν ψυχὴν ἐξ ἐνύχου ἀνάγει.

quae sic vertebat Hugo Grotius;

*Europae equidem sunt oscula dulcia, tantum
Summa licet tangat labra vel ora tibi.
At non sic tamen illa: sed os ita ducat, ut ipsam
Extrahat ex imis unguiculis animam.*

huic adjungatur illud Meleagri Lib. VII. ejusd. Anthol. Tit. I. Ep. 15.

Τὸ σκύφος ἰδὼ γίγνεται. λίγαι δ' ἔτι τῆς φιλήματος
Ζηλοφίλας ψαύει τῇ λαλῇ στόματος.
Ὀλβιοὶ ἴθ' ὅπ' ἐμοῖς χεῖλεσσιν χεῖλας θάσσῃ,
Ἀπιοῦσι ψυχὰς τὰν δὲ ἐμὴν προπίσσει.

hoc est, eodem interprete,

*Dulcia Zenophiles quoniam modo contigit ora,
Gaudet, & hoc sese jactat honore calix.*

*Laudo, sed o utinam labris sua labra maritans
Illa meis totam combibat hanc animam.*

haec lucem, si fallor, egregiam huic loco adferunt. sed languet illud *optatis labris.* quapropter certam amplector Patru mei restitutionem, qui in notis ad Petron. cap. LXXIX. pag. 392. legebat, *aptatis animam deponere labris.* id est, vincitis, connexis. sive ut in illo Meleagri Epigr. *ἐπ' ἐμοῖς χεῖλεσσιν χεῖλας θάσσῃ.* aptare autem pro adnectere exponit Serv. ad Virg. IV. Aen. 239. eadem variatione Lib. III. Aen. 132.

Ergo avidus muros optatas molior urbis.

ubi quum in fragmento Walliano reperissem *aptare*, hinc juvenis conjeceram legendum, *aptare emolior urbi.* & hanc Patru mei hoc in loco emendationem probavit Heskith ad Bionis Idyllia pag. 9. ubi in Epitaphio Adonidis eleganter talia oscula describuntur,

— τὸ δ' αὖ πύματόν με φίλασσι,
Ἀχρὶς ἀπὸ ψυχῆς ἐξ ἐμῆς στόμα παύσας ἔπειτα
Πνιῖμα τὸν βίον.

oscula labris morata vocat noster Lib. II. El. 12. 8.

*Quam vario amplexu mutantur brachia? quantum
Oscula sunt labris nostra morata tuis.*

ex quo loco labris pro verbis hic non parum firmatur. quod egregie etiam, rejecta Scaligeri conjectura *membris*, vindicavit Heinsius ad illud Claudiani Epith. *Pallad. & Celest. v. 132.* *Labra ligent animas.* vetuiste haec Propertiana imitatus est nostras Janus Secundus, felicissimus in exprimendis veterum delictis poeta, Lib. I. El. 5. 85.

*Te juvet in nostris positam languere lacertis,
Me juvet in gremio, vita, cubare tuo.
Et cum suaviolis animam deponere nostris,
Eque tuis animam sugere suaviolis.*

19. *Non ego complexus potui diducere vestros]*
deducere in Leïd. pr. primo Voß. & Dorv.
Mental. Excerpt. Modli. seu Groning. sed didu-
cere, quod in ceteris MSS. & primis edd. le-
gitur,

20. Tantus erat demens inter utrosque furor.
Non sic Haemonio Salmonida mixtus Enipeo
Taenarius facili pressit amore Deus.
Nec sic coelestem flagrans amor Herculis Heben
Sensit ab Oetaeis gaudia prima jugis.

25. Una

gitur, proprium hac in re verbum est, pro di-
vellere a complexibus, vide infra ad Lib. II. El.
4. v. 3.

21. *Non sic Haemonio Salmonida mixtus Enipeo
Taenarius facili pressit amore Deus*
Salmonida vel Salomoni corrupte in MSS. &
primis edd. & Enipheo. Haemonius Enipeus est
Thessalicus. ut infra Lib. III. El. 17. 13.

*Testis Thessalico flagrans Salmonis Enipeo,
Quae voluit liquido tota subire Den.*

ubi liquidus Deus est Neptunus, qui hic Taena-
rius dicitur, propter Taenarum ej. sacram. pro
quo corrupte Tremarius in primis edd. & intel-
ligitur Tyro, Salmoni filia, a Neptuno sub for-
ma fluminis Enipei compressa. vid. Homer.
Odyss. A. 234. & seqq. & Lucian. Dialog. Ma-
rin. XIII. p. 320. 321. ubi de Tyrus & Ne-
tun, Enipeum simulantis, amoribus vide Cel. H. mis-
tusi notas. & Potteri ad Lycophr. v. 722. Ov-
dius Lib. III. Am. 6. 43.

*Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus,
Cedere jussit aquam: jussa recessit aqua.*

ubi non probo Heinssii emendationem *Fictus ut
amplecti*, quia Neptunus falsam Enipei formam
adsumserat. sed reliqua *cedere jussit aquam* hoc
repudiant. recte vero Propertium, Thessaliae
tribuentem fluvium Enipeum, quem alii Achaiae
adscribunt, defendit Casaub. ad Strabon Lib.
VIII. p. 157. ed. Paris. & Carrio ad Valer. Fl.
Lib. I. v. 83. sed errat Ciofanus ad Ovid. I.
Met. 579. qui multis contendit, ubique *Eni-
pheus* pro *Enipeus* esse scribendum, quum illa
sit librorum posterioris aevi scriptura, & Grae-
cis constanter *Enipeus* non *Enipheus* dicatur. vid.
illic Patru mei notas, ad Claudian. Bel. Get.
v. 183. & ad Lucan. VI. 373. *missus Enipeo* in
margine codicis mei secundi, hoc est, *missus* pro
mixtus. sed illam recentioris aetatis scripturam
esse notat Pierius ad Virg. I. Aen. 492. & vi-
de supra ad Eleg. V. v. 15.

23. *Nec sic coelestem flagrans amor Herculis
Heben*

Sensit ab Oetaeis gaudia prima jugis.]

*Non sic Francius. coelesti Hebe legit Marklandus
ad Stasii Silvas pag. 223. sic certe Lib. II. El.
2. 43.*

Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus.

& ita perire, ardere aliqua, passim apud Poetas.
de quo supra ad huj. El. v. 7. sed nihil hic va-
riant codices. & *coelestem Heben* adfert etiam
Nestor in Vocabulario pag. 157. in *Oetaeis jugis*
omnes fere codices, quorum excerpta adhibui,
& primae edd. recte tamen Scaliger & Marklan-
dus *ab Oetaeis* praetulerunt, pro, post juga Oe-
taea, five postquam in monte Oeta hominem
exulisset. Sed praeterea amplector optimam Cel.
Schraderi emendationem Lib. II. Emend. cap. 5.
qui pro *jugis* hic reponebat,

Sensit ab Oetaeis gaudia prima rogis.

Idque firmabat ex Statio in Hercule Surrentino
Lib. III. Sylv. 1. 6.

*— ceu taedis iterum lustratus honesti
Ignis, ab Oetaea censenderis aethera flamma.*

& in Hercule Epitrapezio Lib. IV. Sylv. 6. 32.

*Qualis ab Oetaeis emissus in astra favillis
Nestor adhuc torva laetus Junone bibebat.*

& hoc suadent *gaudia prima*, quia Hercules,
postquam in Oeta arsisset, deposita mortalitate,
& Junoni reconciliatus, *Heben coelestem* uxorem
nactus est, & sic immortalibus adscriptus *prima*
sensit *gaudia*, nuptilis in coelo celebratis. vide
hic Broukhuf. non dissimili sensu *sagitta* Hercu-
lis, qua Paris a Philoctete ictus interiit, *coelestis*
vocatur, propter Herculem inter Deos relatum,
apud Ovid. Ep. XVI. 277. neque infrequenter
juga & *rogi* in codd. MSS. commutantur. infra
Lib. III. El. 7. 8.

Fama nec ex aequo ducitur una jugo.

ubi

25. Una dies omnes potuit praecurrere amantes :
 Nam tibi non tepidas subdidit illa faces.
 Nec tibi praeteritos passa est succedere fastus ;
 Nec finet abduci : te tuus ardor aget.
 Nec mirum, quum sit Jove digna, & proxima Ledaë,
 30. Et Ledaë partu, gratior una tribus.

Illa

ubi rogo in aliis. apud Claudian. Praef. in
 Rufin. v. 2.

Membraque Cirrhaeo fudit anhelata iugo.

ubi rogo etiam in margine lisingr.

25. *Una dies omnes potuit praecurrere amantes*] nihil equidem variant codices, cum tamen locus manifeste corruptus sit, nam quo referas sequentia, *subdidit illa faces, Nec tibi pr. passa est succedere fastus*, &c. nemo facile extricabit, si *Una dies* retineatur, quum cetera ad puellam, cuius tamen mentio non praecedat, spectent. Feliciter itaque emendabat Heinsius,

Una adeo haec omnes potuit praecurrere amantes.

licet pro haec malim *Una adeo en omnes* &c. quod propius inhaeret ultimis duabus literis vocis *dies*, ne haec & illa eodem disticho ponantur. mirum quam saepe librarii vocolam hanc *adeo*, quae elegantiae causa inferitur, corruperint vel extruserint, quia eam abundare credebant. exempla dabunt Heinsius & Drakenb. ad Sil. Ital. VIII. 550. Marklandus ad Statii Silvas pag. 263. & vide quae notavi ad Lotich. Ecl. I. 5. pag. 569. apud Claudian. III. R. P. 48.

Atque adeo Cererem, quae tunc ignara malorum &c.

ut recte pro *ideo* restituerunt viri docti. Statius Lib. I. Theb. 15.

Atque adeo jam nunc gemitus & prospera Cadmi Praeteriisse sinam.

ubi *ideo* male in cod. Voss. Taurinenti, & Cassellano. apud Lucretium Lib. III. 534.

Atque adeo cunctis sensum deducere membris.

ita enim edidit Gifanius. *ideo* in noviss. ed. quomodo saepe alibi peccatum fuit. vid. Cort. ad Sallust. Jug. cap. cx. §. 4. & sic vocem hanc

Virgilio reddendam censebat Cl. Schraderus, Lib. VI. Aen. 304. de Charonte,

*Et ferruginea subvehat corpora cymba,
 Jam senior; sed cruda adeo viridisque senectus.*

ubi *Deo* nunc circumfertur. *viro* in cod. sec. Moreti. vulgata tamen defendi posset ex Apulejo Lib. VI. Met. p. 121. ed. Pric. *nec Charon ille, Dis portitor, tantus Deus, quicquam gratuito facit.* ut locum emendandum suspicatur Cel. Hemsterh. ad Lucian. Tom. I. pag. 423.

28. *Nec finet abduci*] adduci in Excerptis Modii, Menteliano, primo Leid. Voss. sec. duobus D'orvill. & meo primo cod. quod Doufæ Fil. probabatur. & sic in suo codice legi notaverat G. Vlamingius. sed recte rejecit Broukhuf. & in alteram lectionem conspirant reliqui codices & primæ edd. Heinsius conjecerat,

Nec finet abduci, quo tuus ardor agit.

29. — *quum sit Jove digna, & proxima Ledaë,
 Et Ledaë partu, gratior una tribus.*

ita in omnibus codd. & priscis edd. nisi quod in nonnullis, *Et Ledaë e partu gratior una tribus.* mirifice haec disposuit Scaliger, sublata primi distichi distinctione, hunc in modum:

Nec mirum, quum sit Jove digna, & proxima Ledaë,

*Et Ledaë partu: gratior una tribus
 Illa sit Inachiis & blandior heroinis.*

ut sequentis distichi verba cum priore conjungantur, quod Catullo magis quam Propertio usitatum, & per tres heroinas *Inachias* idem Scaliger *Ledam*, *Helenam*, & *Clytemnestram* intelligebat. Sed vide Passeratium. N. Heinsius legebat,

— *quum sit Jove dignae proxima Ledaë,
 Ledaë & partus gratior una tribus.*

Ni.

*Illa sit Inachiis & blandior Heroinis,
Illa suis verbis cogat amare Jovem.*

Tu

Nihil potius mutandum videtur, & per *Jove dignam* intelligo Junonem. ut infra Lib. II. El. 2. 58. *Et incedit vel Jove digna soror.* ubi vel *Jove digna viro* idem conjiciebat, quod proba. ita enim apud Ovidium Epist. XVI. 272.

*O decus, o praesens geminorum gloria fratrum,
O Jove digna viro, ni Jove nata fores.*

& hanc Heinfsianam emendationem respuit pentametri finis *gratior una tribus.* Junone nempe, Leda, & Helena, quas hic indicari arbitror. ad formae enim laudem & commendationem facit comparatio cum Junone, Leda, & Helena. quod egregie illustratur ex loco Petronii cap. 138. *Quid huic formae aut Ariadne habuit, aut Leda simile? quid contra hanc Helene? quid Venus possit? Ipse Paris Dearum lividantium (litigantium lego cum Doufa) judex, si hanc in comparatione vidisset tam petulantibus oculis, & Helenen huic donasset & Deas.* sequente versu pro *Et malim vel*, levique transpositione eriges sensum, si legatur,

Illa vel Inachiis sit blandior Heroinis.

ita enim hac vocula pro quantum libet, etiam si, licet, uti amat noster. supra El. 8. 33.

Illa vel angustum mecum requiescere lecto.

Lib. II. El. 23. 57.

*Vel si te sectae rapiant talaribus auroe,
Nil tibi Mercurii proderit alta via.*

Lib. III. El. 9. 38.

*Iffent Phlegraeo melius tibi funera campo,
Vel tua si socero colla daturus eras.*

El. 14. 22.

Talis mors pretio vel sit emenda mihi.

Virg. VII. Aen. 808.

*Illa vel intactae segetis per summa volaret
Culmina.*

nisi potius blandior vel Inachiis Heroinis dictum sit, pro ipsis Heroinis Inachiis. quod nostro etiam frequenti in usu est. infra El. XVI. 17.

Janua vel domina penitus crudelior ipsa.

Lib. II. El. 2. 49.

Digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles.
& v. 58. — *incedit vel Jove digna soror.*
El. XII. 40. *Nocte una quisvis vel Deus esse potest.* El. XXI. 3. *Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Juno.* Lib. III. El. 7. 47.

Te duce vel Jovis arma canam.

& Lib. IV. El. 5. 5.

Docta vel Hippolytum Venori mollire negantem.

similia de vi hujus particulae vid. apud Manut. ad Cic. IX. ad Fam. Ep. 8. Heinfs. ad Ovid. Epist. XVII. 95. & Broukhuf. ad Tibull. Lib. I. El. 9. 53. male autem in primis edd. ut & Aldinis, Juntina, Colinael & Scaligeri, distinguitur,

Illa sit Inachiis, & blandior Heroinis.

confer cum his illud nostri El. XIX. 13.

*Illis formosae veniant genus heroinae,
Quas dedit Argivis Dardana praeda viris;
Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
Gratior.*

32. *Illa suis verbis cogat amare Jovem*] Illecebrisque suis malebat Heinfsius. ut supra El. X. 2. vestris conscius illecebris idem ac Fruterius legabant. Sed verba Propertio pro blanditiis, illecebris ipsis, dictis jucundis, multo fave & gratia conditis, ut hoc Libro El. 2. 29.

Unica nec desit jucundis gratia verbis.

El. XV. 25.

Desine jam revocare tuis perjuris verbis.

est igitur mollibus verbis demulcere, & ideo suis verbis, quibus solet, eique in promptu est corda flectere. *ἰπείας μαλακοῖσι καθάπτειν* Homero Iliad. A. 582. Odyss. A. 56.

Ἀνδρὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ ἀμυδρίοις λόγοις θάλλει.

& Od. η. 392. *Μελιχίοις ἰπείας καθάπτειν* προσέειπεν. dictis pectora mulcere Virgilio Lib. I. Aen. 197. & mollibus verbis lenire Horatio Epod. 5. 83.

S

Tu vero quoniam semel es periturus amore,
 Urere. non alio limine dignus eras.
 Quae tibi sit felix, quoniam novus incidit error:
 Et quotcumque voles, una sit ista tibi.

ELEG.

33. *Tu vero quoniam semel es periturus amore,
 Urere. non alio limine dignus eras]*

Ut in duobus Leid. quatuor Vossianis, primo D'orvill. meisque binis codd. Excerptis Modii, Borrich. Groning. primisque edd. amore nempe quod nescio cur repudiatum fuerit. Tibullus Lib. I. El. 9. 47.

*At tu, dum primi floret tibi temporis aetas,
 Urere. non tardo labitur illa pedes.*

Helena apud Ovid. Epist. XVII. 257.

*His ego, si scirem, paulloque audacior essem,
 Uterer. utetur, si qua puella sapit.*

idque defendi posset ex nostro Lib. IV. El. 85. v. 5.

*Dum vernal sanguis, dum rugis integer annus,
 Urere, ne quid cras libet ab ore dies.*

ex quo Heinsius olim conjecerat simili in loco apud Ovid. III. A. A. v. 62. legendum esse,

*Dum licet, & vernos etiam nunc editis annos,
 Ludite, eunt anni more fluentis aquae.*

sed veros annos dein retinuit. virides ducitis annos illic legebat Markland. ad Stat. V. Sylv. 3. 92. p. 293. Ayrmannus vero hic interpungebat,

*— quoniam semel es periturus, amore
 Urere.*

qua tamen distinctione non opus est. Urere vindicavit Broukhuf. amore ex praecedenti versu subintelligendum. & hanc lectionem tuentur codex Ant. Perreji, secundus Vaticanus, Gebhardi Palatinus, alique. deinde non alio limine in secundo Leidensi, Voss. quarto, altero D'orvill. Borrich. Groning. altero Vaticano, & in margine secundi mei cod. primisque edd. quod Passeratus de amoris face intelligit, ut in illo Horatii Lib. I. od. 27. *Digne puer meliore flamma.* & sic Ayrmannus. libera nimis est P. Francii conjectura

non alia tu face. sed non alio limine Broukhufius exponit, non alia domo, in qua amares, placuitque Heinsio. & recte. quia id nostro frequens est. supra El. IV. 22. nullo limine carus eris.. El. V. 13.

Ah mea contemtus quoties ad limina cures.
 infra El. XVIII. 12.

*— ut non altera nostro
 Limine formosos insulit ulla pedes.*
 Lib. H. El. 2. 9.

Anne ego transirem tua lumina clausa maritus.
 domo eod. Lib. El. I. 58.

*Una meos quoniam praedata est femina sensus,
 Ex hac ducentur funera nostra domo.*
 & El. XIII. 22.

Atque una fieret cana puella domo.
 vide etiam supra ad El. VIII. 22.

Quin ego, vita, tuo limine acerba querar.

ubi eadem in scriptis varietas. sequente versu. *Haec tibi sit felix malebat Francius.*

36. *Et quotcumque voles] Ut* D'orvill. sec. quaecumque in Voss. sec. & tertio, altero D'orvill. Heinsiano, & meo. quocumque in Excerpt. Scallig. Menteliano, codd. Reg. & Colbert. priscis edd. & in membran. Gul. Vlamingii, qui id probabat, & voles non a velle, sed volare deducebat; eo, ni fallor, sensu, pro venti instar levis ad alios transvolare amores cupies. sed de quo ne cogitasse quidem Propertium, certum sum. quicumque in Vaticano quinto. recte Fruterius, Doufa, & Heinsius, *Et quotcumque voles.* ut Gallo suadeat, quocumque tandem uratur igne, haec una instar omnium sit. quod merito probavit Broukhufius.

ELEG. XIV.

- T**u licet abjectus Tiberina molliter unda
 Lesbia Mentoreo vina bibas opere;
 Et modo tam celeres mireris currere lintres
 Et modo tam tardas funibus ire rates:
 5. Et nemus omne fatas intendat vertice silvas,
 Urguetur quantis Caucasus arboribus.

Non

ELEG. XIV. v. 1. *abjectus Tiberina molliter unda*] *ulva* emendandum censebat Marklandus ad Stat. Lib. I. Sylv. 3. v. 50. pag. 42. & ad Lib. IV. Sylv. 3. 68. p. 206. sed cui ad sensum non praebeo. neque etiam *asta* hic locum habere posse existimo, ut conjecerat vir eruditus in Miscell. Observ. Vol. I. pag. 131. Marklandi emendationem rejiciens, qui D'orvillius est: quamquam Passeratii expositioni deinde adqueverit, & recte. nam *abjectus unda* pro ad undam. villam enim illic & silvam habuisse videtur Tullus ad ripam Tiberis. sic Eleg. III. v. 6. *Qualis in herbofo concidit Apidano.* pro ad *Apidanum*. vide quae supra notavi ad Lib. I. El. I. v. 11. eodemque sensu etiam capi posset Lib. II. El. 10. 55.

Illis formosum jacuisse paludibus.
 pro ad *paludes*. & infra El. XV. 10.

Desertis olim floverat aequoribus.
 pro ad vel juxta aequora, ubi vide. *abjectus*, ut apud Ovid. Epist. Didus, init. *udis abjectus in herbis*. vide Patruj Comm. ad Phaedr. Lib. IV. Fab. 1. 13. *molliter compositus* supra El. XI. 14.

Quam vacet alterius blandos audire susurros
Molliter in tacito litore compositam.

3. *Et modo tam celeres &c.*] jam hoc & seq. versu in Voss. secundo. primo versu navigatio secundo flumine, altero autem adverso describitur. & *funibus* de remulco intelligendum notaverat Ant. Perrejus. sic apud Aufonium Epist. 2. v. 9.

— *celerisque remulci*
Culpabam properos adverso flumine cursus.
 Ovidius Lib. IV. Trist. El. I. 8.

Constat & innitens limosae pronus arenae,
Adverso tardam qui trahit amne ratem.

praesertim captas naves funibus trahebant. de quo vid. D'orvill. ad Chariton. p. 281. bene hunc loco illustrando contulit Passeracius alium Aufonii locum in Mosella v. 39. & seqq.

Tu duplices sortire vias, & quam omne secundo
Defluis, ut celeres feriant vada concita remi:
Et quam per ripas nusquam cessantes remulco
Intendunt collo malorum vincula nautae.

ita adfert, Inquam, ut in vulgatis Aufonii editionibus etiam legitur; sed non dubito emendandum esse.

Intendunt collo malorum vincula nautae.

rates enim funibus trahebantur vel hominum vel malorum ope. ut apud Horatium Lib. I. Sat. 5. 13.

Jam satis est, dum aëx exigitur: dum muta
ligatur.

Ita conjeceram, cum postea vidi emendationem istam in loco Aufonii jam occupatam a Scheffero in Addendis ad Lib. II. de Milit. Nav. p. 326. ubi quod dicat versum exigere ut pro *malorum* legamus *mulorum*, non cogitabat primam recte produci, quum de malo navis agitur. de *remulco*, unde est verbum *remulcare*, praeter ea quae Scalliger ad Festum in h. v. & Vinetus ad illud Aufonii locum notarunt, egregie egit Jac. Nic. Loënsis Lib. IV. Miscell. Epiph. cap. 12. & Davissius ad Caes. III. de B. Civ. cap. 40.

5. *Et nemus omne fatas intendat vertice silvas*] *sacras*, ut conjecerat Livinejus, est in primo D'orvill. a manu sec. *satis* in Borrich. inepte. Ayrmannus *Et nemus ut tantas*. optime Bröukhausius *fatas* tuetur. sic *lucus hederofo confitus antra* Lib. IV. El. 4. 3. ubi ejusdem notas consule. *nemus omne & silvae* offendisse Heinsum videntur, licet *silvas* pro arboribus exponat Barthius tam

S 2

in

Non tamen ista meo valeant contendere amor,
Nescit Amor magnis cedere divitiis.

Nam sive optatam mecum trahit illa quietem,

10. Seu facili totum ducit amore diem:

Tum mihi Pactoli veniunt sub tecta liquores,
Et legitur rubris gemma sub aequoribus.

Tum

in Commentario Statiano, quam Lib. XXI. Advers. cap. 9. pag. 1039. Conjecerat itaque,
Et domus alta fatas &c.

vel Et testum omne. prior conjectura satis blanditur. & firmari posset locis Virgilii Lib. II. G. 461. & X. Aen. 526. in quibus domus alta de divitum testis frequens est, Horatii Lib. III. od. 10. 6. & Tibulli Lib. III. El. 3. 15. a Broukhufio adductis, in quibus — nemus Inter pulcra satum tecta remugiat. tum, Et nemora in domibus sacros imitantia lucos. ad quem locum plura de silvis intra domorum septa ejusdem Broukhufii notae suppeditant. quibus addatur Senecae locus Epist. CXXII. non vivunt contra naturam, qui pomaria in fumis turribus serunt? quorum silvae in tectis domorum ac fastigiis nutant, inde ortis radicibus, quo improbe cacumina egressent. ubi vide quae observavit Lipsius, & Torrentius ad Suet. Aug. 72. quamquam Broukhufius in notis ad dictum Tibulli locum contendat, morem illum arbores ferendi in domorum vertice, inventum esse recentioris temporis. pro intendat in quinto Vaticano, & primis edd. incendat. in uno Regio incendat. & in altero incendat. sed intendat est augeat, spatia nemoris extendat, arboribus denset. vide Scioppium Lib. III. Verif. cap. 4. & Patruj mei Comm. ad Phaedr. I. fab. XXIV. 6.

8. Nescit Amor magnis cedere divitiis] vide supra ad El. V. 26. simili loco:

Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti:
Nescit Amor praeis cedere imaginibus.

9. Nam sive optatam mecum trahit illa quietem] notat Heinsius, nihil praecedere, ad quod referatur illa. sed subintelligitur Cynthia, quod satis indicatur v. 7. meo amor. supra El. XII. 3.

Quid mihi desidia non cessas fingere crimen,
Quod faciat nobis conscia Roma moram?
Tam multa illa meo divisa est millia lecto &c.

Lib. II. El. 1. 51.

Sed meministi, solet illa leves culpae puellas:
Et totam ex Helena non probat Iliada.

ubi eadem indicatur Cynthia, licet illius mentio neutro in loco praecesserit. trahere quietem pro somnos ducere, contra Passeratium, qui pro contrahere, breviorē facere, exponebat, adstruit Broukhufius. exemplis ab eo prolatis adde Ovid. II. Am. 19. 55.

Nil metuum? per nulla traham suspiria somnos.

sed malim hoc in loco trahere quietem interpretari noctem longiorem facere, extendere, quia nulla amantibus nox satis longa, ut seq. vers. totum ducit amore diem. & sic in loco Senecae, quem adfert Broukhufius, Herc. Oet. 645.

Aurea rumpunt tecta quietem,
Vigileque trahit purpura noctes.

ubi trahit noctes, est, longiores & taedio plenae facit, etque opponitur cespes Tyrio mollior ostro, solet inpavidos ducere somnos. contraria enim & opposita sunt ducere somnos, & trahere noctem. vide illic Gronov. apud Ovid. Epist. XII. 58.

Tracta est per lacrimas nox mihi, quanta fuit!

ut recte illic legebat Francius, non Alia est, ita trahere bellum. Cic. V. Philip. c. XI. ut bene restituerunt viri docti, Teretur interea tempus, belli adparatus refrigescit. unde est adhuc bellum tractum, nisi ex retardatione & mora. ubi vid. Graev. sic trahere laborem, lente laborare, trahere moras, & simpliciter trahere. vide notas ad Virg. VII. Aen. 315. & trahere fata sua, vita aerumnosa mortem differre. Valer. Fl. I. 764.

— nec fata traham, natumque videbo
Te sine.

pro, vitam diutius non extendam. de quo ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 531.

Tum mihi cessuros spondent mea gaudia Reges:

Quae maneant, dum me fata perire volent.

15. Nam quis divitiis adverso gaudet amore?

Nulla mihi tristi praemia sint Venere.

Ille

13. *Tum mihi cessuros spondent mea gaudia Reges* splendent in primo D'orv. spondeant in meo cod. priore, ut paullo ante veniant in Voß sec. nova gaudia in secundo Vatic. & altero D'orvill. Legendum opinor,

Tum mihi cessuros spondent sua gaudia Reges. ut sensus sequentis versus sit, quae gaudia maneant Regibus, quibus nec divitias, nec voluptates suas invideo, dum me fata volent perire, amando scilicet. nam male Francius conjecerat manere, venusta, ut censebat Broukhufius, repetitione, qui ipse substituendum opinabatur, dum me fata venire jubent, ad sedes nempe funtorum, notatque perire duram & inauspicatam esse locutionem, qua religiose abstinebant Romani, sed neutrum placet. ita enim noster supra El. XIII. 33.

Quoniam semel es periturus amore.

Lib. II. El. 20. 69.

Solus amans novit, quando periturus, & a qua Morte.

Eleg. IV. hujus libri v. 12.

Sunt majora, quibus, Basse, perire juvat.

El. 6. v. 27.

Multi longinquo periere in amore libenter.

& El. IX. 34.

Dicere quo pereas, saepe in amore juvat.

Ovid. II. Am. 14. 21.

— cum fuerim melius periturus amando.

Epist. IV. Her. 86.

Non sum materia digna perire tua.

Vlrg. Ecl. X. 10.

— indigno quum Gallus amore perires.

Tibullus Lib. III. El. 2. v. ult.

*— dolor huic & cura Neerae
Conjugis ereptae, caussa perire fuit.*

vide Patru mei notas ad Valer. Fl. VII. 7. &

ad Quintil. Decl. XV. 8. & quae notavi ad T. II. Anth. Lat. p. 422. & 752. si quis tamen vulgatam non inmutandam contendat, sensus erit, *mea gaudia spondent Reges se mihi cessuros.* vel *mea gaudia mihi spondent, Reges cessuros meis gaudiis.* sed prius male, nam passim poëtae, fructu amoris exultantes, nec Regibus sceptrum & opes, nec ipsi Jovi coelum se invidere jactant. Anacreon od. XV.

Ὅ μοι μέλει Γόγας
τῷ Σαρδίῳ ἄνακτος;
Ὅδ' αἰεὶ με χροῦδε,
οὐδὲ φθονῶ τυράννοισιν.

infra in fine hujus Elegiae,

*Quae mihi dum placata aderit, non ulla verborum
Regna, nec Alcinoi munera despiciere.*

Tibullus Lib. I. El. 9. 34.

Et Regum magnae despiciantur opes.

Lib. III. El. 3. 29.

*Nec me regna juvant, nec Lydius aurifer amnis,
Nec quas terrarum sustinet orbis opes.*

*Haec alii cupiant. liceat mihi paupere cultus
Secure cara conjuge posse frui.*

& Lib. IV. Carm. I. 198.

*— nostri sit parvula cura,
Sit tibi quanta libet, si sit modo; non mihi regna
Lydia, non magni potior sit fama Gylippi.*

supra El. VIII. 33.

*Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
Et quocumque modo maluit esse mea:
Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae,
Et quas Elis opes ante pararat equis.*

sed haec pluribus illustrata dedi in notis ad Lottichium Lib. II. El. 12. 13. p. 157. & ad Lib. V. El. 17. v. 69. p. 369. 370.

15. *Nam quis divitiis adverso gaudet amore?
Nulla mihi tristi praemia sint Venere]*

*Nam quis male in Groning. gaudia in quarto
Voß.*

Illa potest magnas heroum infringere vires:

Illa etiam duris mentibus esse dolor.

Illa neque Arabium metuit transcendere limen,

20. Nec timet ostrino, Tulle, subire toro:

Et

Voss. ut *tristi* opponantur. *sunt* in Leidensibus, Vossianis, Dorvilliano utroque, membranarum G. Vlamingii, Borrichiano, Groning. primo meo cod. & priscis edd. *sint* in Neapolitano, & Ant. Perreji cod. ut edidit Broukh. desumptus hic locus est ex illis Minnermi, quod fragmentum supra produxi ad El. IX. huj. Lib. v. 12.

Τίς δὲ βίβη, τί δὲ τερπνὸν ἄντι χροῦς Ἀφροδίτης;
Τὶ δὲ μὲν, ὅτι μοι μάλιστα ταῦτα μέλει.

quod sic vertit Grotius,

Vita quid est, quid dulce, nisi juvet aurea Cypris?
Tum peream, Veneris cum mihi cura perit.

cui simile illud Zopyri in iisdem Grotii Excerptis Stobaeanis pag. 240.

Μαδὲς ἄπειρος τῶν ἡμῶν εἴη φίλων
Ἐρως. ἰουυχῶν δὲ τὸν Διὸν λάβει.

Ego vitam amoris degere expertem meis
Non precor amicis. sed Deo placido frui.

17. *Illa potest magnas heroum infringere vires* mentes in marg. Excerpt. Scalig. sed sequitur *duris mentibus. fringere* in Menteliano, & primo Leid. *fringere* prior Voss. & *leges*. sed *vires* in tertio Voss. in Epigrammate veteri T. I. Anth. Lat. p. 474. *Qui potuit rigidas Gothorum ducere mentes*. ut legendum conjeci, pro *subdere*. ubi apud alios *frangere*. ut hoc loco *infringere vires*.

19. *Illa neque Arabium metuit transcendere limen* illud *Arabium* quid sit, non capere se, Heinsio scribit Graevius Tom. IV. Syllog. Epist. pag. 213. & *atratum limen*, funestum, reponi malebat. sed ab hoc loco nihil magis alienum, quam ut de morte, aut quacumque re funesta cogitemus. *auratum* vel *aeratum* Heinsius in Epistolis ad Graevium, & notis ad Propert. p. 669. qui etiam conjecerat *Attalicum*. ut Lib. II. El. 10. 22.

Nec mihi tunc fulcro sternatur lectus eburno,
Nec sit Attalico mors mea nixa toro.

sic *aulaea Attalica* Lib. II. 23. 46. *Attalicas supera vestes* Lib. III. 17. 19. vide Heins. ad Claud. I. in Eutrop. 357. certe *Arabium limen* hic corruptum videtur, & explicatum vellem. nisi capias de limine domus, Arabo marmore obdueto. quo sensu *transcendere limen Arabium* ut in codd. Regiis, Colbert. ceterisque, notaret intrare domos opulentiores, quarum limina marmoris Arabici lapide constrata. sic *transire limen domus* Ovidio I. Am. 12. 5. *conscendere* in primo Vaticano, & Menteliano. quod primum comparuisse dicit Broukhufius in ed. Colinaei Parisina 1529. non videtur consuluisse Aldinam an. 1502. & Juntinam, in quibus sic jam editum fuerat. sed in altera Aldi 1515. *transcendere*. sic & alibi haec verba confundi patet ex notis Oudend. ad Lucan. I. 304. Forte hinc elici posset,

Illa neque Arabium metuit conscendere lectum.

ut lectum mensae adhibitorium, Arabo odore sparsum & illibutum, primo versu innuat, ut *Archiacis recubere lectis* Horatio Lib. I. Epist. 5. v. 1. & hunc forte locum respicit Ovidius Epist. XII. 179.

Tyrio jaceat sublimis in ostrino.

Virgil. in Ciri v. 440.

Nec Libys Assyrio stornatur lectulus ostrino.

altero per *ostrinum torum* cubile Tyrium intellegat. Tibullus Lib. I. El. 1. 63.

Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
Prodest, quum fletu nox vigilanda venit.

quod eleganter imitatus est Sannazarius Lib. I. El. 1. 59. seqq.

Nam quid rubra juvant fulgentibus aequora
conchis,

Aut quae multa niger rura Sabaeus erat?

Quidve torus prodest, pluma spectandus & ostrino,
Si non est gremio cara puella meo?

vid.

Et miserum toto juvenem versare cubili.
Quid relevant variis serica textilibus?

Quae

vid. Heinf. ad Claudian. Epigr. XX. 8. *cespes Tyrio mollior ostro* Senecae Herc. Oet. v. 644. & de lecto mensali in Agamenn. 877.

———— *epulae regia instructae domo
Celebrantur. ostro lectus Iliaco nitet.*

& huic rei convenit *conscendere*, verbo de utrifque toris usitato, ut contra *descendere*. quod egregie docuit Broukhufius ad Tibull. Lib. I. El. 2. 19. noster Lib. IV. El. 4. 88.

Nube, ait, & lecti scande cubile mei.

hic enim cum Heinsio legendum, non *regni*. His sensum, ni fallor, amoribus magis opportunum huic loco concitavi, ut indicet, eam non aversari cum locuplete amatore & epularum & thalami participem esse, quae utraque etiam junguntur noto Virgilii versu,

Nec Deus hunc mensa, Dea nec dignata cubili est.
Tibullus Lib. III. El. 6. 59.

*Non ego, si fugiat nostrae convivium mensae
Ignotum cupiens vana puella torum.*

noster Lib. II. El. 2. v. 40. 41.

*Romano accumbens prima puella loco.
Nec semper mecum Romana cubilia vises*

toro subire dicit, licet frequentius *torum*, *lectum subire*. ut apud Petron. cap. 140. *inperavit, ut lectum, in quo ipse jacebat, subiret.* sed ita Lib. III. El. 18. 14.

Quae voluit liquido tota subire Deo.

& Virg. VII. Aen. 161. *muroque subibant*. ubi vide Heinf. & ad Lib. IX. 371. His tamen posthabitis non renuo cum Cel. Ruhnkenio censere *Arabium limen* defendi posse ex Plinio Lib. XXXVI. 7. ubi commemorantur columnae ex onyche Arabico.

21. *Et miserum toto juvenem versare cubili*] *Et juvenem toto miserum* transponitur in primo Leidensi & Menteliano. Passeratius ex veteris codicis vestigiis legebat,

Hac miserum toto juvenem versante cubili.

& optime illustrat *lecto versari*. sed nihil mutò. nam *versare* a praecedentibus dependet. Lib. II. El. 1. 45.

Nos contra angusto versamus praelia lecto.

de vi & elegantia verbi *versare* vid. ad Lib. III. El. 9. 1.

22. *Quid relevant variis serica textilibus?*] *relevant* in primo Leid. tribus Vossianis, Menteliano, Borrichiano, Askewiano, & altero meo codice, pro *variis textilibus* praeclare N. Heinsius ad Claudian. I. in Eutrop. 357. & in notis ad Propert. p. 669. emendabat *Phariis textilibus*. quod, licet argutum, non tamen necessarium existimabat Broukhufius. Miror, nec adfentior. huic enim loco perquam opportunum & ultro admittendum exigunt praecedentia de *Arabio lecto*, & *ostrino*, seu *Tyrio, toro*. par illud Tibulli, paullo ante prolatum,

*Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
Prodest?*

varia textilia, pro versicoloribus, languent prae Pharis seu Aegyptiis. sic variant codices apud Sueton. in Dom. cap. 1. *inter sacrificulos variae* (vel *vanae*) *superstitionis*. ubi *Phariae superstitionis* emendant viri docti, quia de Idis sacerdotibus sermo est. apud Virg. VIII. Aen. 685.

*Hinc ope barbarica, variisque Antonius armis,
Victor ab Aurorae populis & litore rubro
Aegyptum, viresque Orientis, & ultima secum
Baëra vehit; sequiturque (nasas) Aegyptia
conjux.*

ubi *Phariis armis* Heinsius etiam legendum coniecerat. quod firmari potest ex Epigrammate Valeriani de Cicerone Lib. II. Anth. Lat. Ep. 157. p. 341. *par scelus admisit Phariis Antonius armis*. Claudianus IV. Conf. Hon. 575.

———— *Nilotica fistris
Ripa sonat, Pharioque modos Aegyptia ducit
Tibia.*

ut illic ex vet. cod. restituit Delrius, pro *varior*. &

Quae mihi dum placata aderit, non ulla verebor
Regna, nec Alcinoi munera despiciere.

ELEG.

& Epithal. Hon. v. 50.

Pharjūmque cubile
Proteos, & septem despeſcat cornua Nili.

quo loco *varium* etiam male in nonnullis codd.
& edd. apud Auctorem Elegiae de Phoenice,
v. 93.

Tunc inter varias animam commendat odores.

ubi *Pharios odores* legendum conieci, & locis Scat-
tii corroboravi, quod praecedentia postulant. vi-
de illic notas. *Quid profint* hoc in versu, memo-
riae errore, adfert Heins. ad Claud. d. l. i. in
Eutr. 357. *relevare* hic ea notione, qua supra
El. IX. v. ult.

Dicere quo pereas, saepe in amore levat.

ut recte pro *juvat* repositum est. Tibullus Lib.
III. El. 3. v. 21.

Non opibus mentes hominum curaeque levantur.
relevare humanum genus pro oppressum & pro-
stratum auxilio erigere, Claudiano III. R. P. 34.

Nunc mihi cum magnis instat Natura querelis
Humanum relevare genus.

23. — non ulla verebor Regna] Mark-
landus margini codicis sui adnotaverat pro *ulla*
forte *Iuda*, hoc est *Lyda*, rescribendum, adeoque
legendum esse,

non Lyda verebor
Regna, vel Alcinoi munera despiciere.

ut innuat opulentum Croesi regnum. ingeniosa
profecto conjectura. nam sic Croesum *Lydum*

vocat nosſer Lib. III. El. 3. 39.

Lydus Dulichio non distat Croesus ab Iro.

Lyda autem *regna*, pro *Lydia*. ut *Lyda colus*
Lib. IV. El. 9. 48. firmat emendationem opti-
mam locus Tibulli Lib. IV. Carm. 1. v. 199.

non mihi regna
Lydia, non magni potior sit fama Gylippi.

neque dissimile illud ejusdem Lib. III. El. 3. 29.

Non me regna juvant, nec Lydius aurifer
amnis,
Nec quas terrarum sustinet orbis opes.

24. nec Alcinoi munera despiciere] sic codices
Regii, & duo Leidenses, Borrich. Groning. duo
G. Vlaming. codices, quod & in primis edd. le-
gitur, & Aldina 1502. Juntina ac Colinaei, sed
in altera Aldi an. 1515. vel, ut in quinto Vati-
cano, Mentel. aliisque. nec Alcinoi jugera in
ora codicis sui coniecerat Francius. quod fir-
mari quidem posset loco Homeri, quo opulen-
tam Alcinoi aulam hortumque operose describit
Lib. VII. Odyss. v. 113.

Ἐπεὶ δ' αὖλῃς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων
Τετράγυος.

ubi κήποι τετράγυος γυῶν, hortum quatuor jugerum,
exponit Scholiastes. *munificum* tamen *Alcinoum*
vocat Ovid. II. ex P. Ep. 9. 42. & ideo mu-
nera memorat Propertius, quia respicit ad mu-
nera Ulyxi ex horto Alcinoi data. de his vero
hortis Alcinoi celebratissimis copiose disseruit
III. Cardinalis Quirinus in Primordiis Corcyrae
cap. VII.

ELEG. XV.

- Saepe ego multa tuae levitatis dura timebam,
 Hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.
 Adspice me quanto rapiat Fortuna periclo:
 Tu tamen in nostro lenta timore venis.
 5. Et potes hesternos manibus componere crines,
 Et longa faciem quaerere desidia.

Nec

ELEG. XV. v. 1. *Saepe ego multa tuae levitatis dura timebam*] jura in cod. Ant. Perreji, Mentel. Excerpt. Scalig. secundo Vatic. Borrich. Groning. primo Leid. altero D'orvill. & Colbertino, unde Heinsius *jure timebam*. blandiri potest Lipsii distinctio, *multa tuae levitatis, dura, timebam*. ut Lib. II. 23. 65.

Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas.

figna, quod in aliis est, Francio non displicebat. *levitatis damna* in utraque Aldina, Colinaei, Rovillii, Gryphil, aliisque edd. sed in primis edd. Veneta 1475. Reg. Lep. & Volsi *dura* excusum est. quod & Neapol. Voss. Heins. secundus Leid. primus Dorv. meique codd. tuentur. Mutarunt, qui duo adjectiva geminata *multa dura* ferre non poterant; quod tamen priscae elegantiae esse docent exempla a Broukhufio prolata. imitatus autem videtur Virgilium VIII. Aen. 522.

Multaque dura suo tristi cum corde putabant,

alia loca similia passim notarunt viri docti. vide ad Lotich. Lib. V. El. XI. p. 345. & El. XVIII. p. 376.

3. *quanto rapiat Fortuna periclo*] raptat quarto Voss. forte pro *raptet*. *periculum* hic ponit pro *procella*, qua agitatus fuit maritimo itinere, de quo hac Elegia agit, & apud absentem Cynthiam queritur. confer El. XVII. totam, ubi v. 7. *procellam* vocat, *Nullane pacatae veniet fortuna procellae*. non probo itaque Marklandi emendationem, qua hic legebat, *quanta rapiat Fortuna procella*. quia apud Ovid. V. Trist. 12. 5. *Nostra per adversas agitur Fortuna procellas*. & quia *Fortunae saevientis*

procellae dicuntur Ammiano Marc. non enim omnia ubique conveniunt. hic certe sonum reddit satis ingratum. altero versu pro *timore* male in Mentelliano & primo Leidensi *furore*. *timorem* vocat ipsum, quo jactabatur, periculum. Ovidius III. Trist. El. 4. 10.

*Effugit hibernas demissa antenna procellas,
 Lataque plus parvis vela timoris habent.*

5. *Et potes hesternos manibus componere crines,
 Et longa faciem quaerere desidia*]

ita cum Lipsio, Livinejo, & Heinsio praetulit Broukhufius, licet dissentientibus plurimis MSS. nam in duobus Leidens. primo, tertio, & quarto Vossiano, Groningano, Borrichiano, secundo Dorvill. meoque codice & primis edd. *externos*. quod probabat Doufa P. ut de comis adscititiis intelligatur. sic enim Cynthiae alibi quoque capillos adulterinos & obductum faciei fucum exprobrat. Lib. II. El. 14. 25.

*Nunc etiam infectos demens imitare Britanno,
 Ludis & externo tincta nitore caput.*

Lib. III. El. 23. 5.

*Mixtam te varia laudavi saepe figura,
 Ut quod non esses, esse putaret Amor.
 Et color est roseo toties collatus Eoo,
 Quum tibi quaesitus candor in ore foret.*

v. H. Junium de Coma p. 554. extremo in Askewiano. *hesternos* tamen in suo codice & Neapolitano invenit Heinsius, quod firmatur a Vossiano secundo, Colbertino, primo D'orvilliano, meoque priore. quae vera lectio est. sic *hesternae corollae* Lib. II. El. 25. 59.

*Me juvet hesternis possum languere corollis,
 T.*

&

Nec minus Eois pectus radiare lapillis,
Ut formosa novo quae parat ire viro.

At

& *hesterna rosa* Ovidio III. Am. 7. 66. *lappos crines* dicit supra El. III. 23.

Et modo gaudebam lappos formare capillos.

id est cincinnos & gradus eorum reficere. eosdem *sparsos* vocat Lib. II. El. 1. 7.

Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos.

Ovidius III. A. A. 154.

*Et neglecta decet multas coma, saepe jacere.
Hesternam credas; illa repexa modo est.*

ubi *externam* etiam in aliis codd. sed Heinſius alterum tam in illo, quam hoc Propertii loco, in notis ſuis probavit. paſſim vero *heſternus*, *externus*, & *extremus* confunduntur. vid. Scriber. ad Martial. Lib. II. Ep. 29. notas ad Ovid. V. Faſt. 507. & Markland. ad Statii Silvas pag. 24. qui tamen illic in poetæ ſui loco perperam emendavit & edidit, *Illic juvenum lapſus*, ſuaque, *haud extrema*, *revolvit Vulnera*, pro *heſterna*. quod tentandum non videtur. nam per *haud heſterna vulnera* intelligit veteres amores. ut vocat Ovid. Epist. XVI. 255. V. Met. 576. & alii paſſim. ſed pro *juvenum lapſus* illic corrigere præſtituiſſet *luſus*. dein *conponere crines*, ut *formare* Eleg. III. 23. de capillorum ornatu. auctor Epigrammatis antiqui in *Munditias*, Tom. I. Anthol. Lat. pag. 636.

*Semper munditias, ſemper, Baſiliſſa, decoreſ,
Semper conpoſitas, arte decenſe, comas.*

*Et comtoſ ſemper cultuſ, unguentaque ſemper,
Omnia ſollicita comta videre manu.*

ubi *diſpoſitas* in cod. Voſſiano. ſic apud Tibullum Lib. I. El. 10. 67.

*Tunc putas illam pro te conponere crineſ,
Et tenuer denſo peſtere dente comas?*

ut recte Broukhuſius pro *diſponere*, quod præceſſerat, & hoc ipſo Propertii loco adſtruit. quamquam *diſponere capilloſ* etiam poetiſ frequenſ ſit. ſic apud Ovidium Lib. I. Am. 14. 35. ſubſtituit Heinſius,

Quid male diſpoſitoſ quereris perſiſſe capilloſ.

pro *conpoſitoſ*. ut antea edebatur. vide notas Patruſ mei ad Lib. IV. Met. 348. ubi in loco

Macrobii, quem adfert, de Hortenſio legit, *faciem in ſpeculo conponebat*. pro *ponebat*. ſed in aliis edd. *faciem in ſpeculo quaerebat* quod hoc Propertii loco vindicari poſſet, *Et longa faciem quaerere deſidia*. noſter Lib. III. El. 23. 8. *Cum tibi quaſituſ candor in ore foret*. id eſt, arte & fuco adoptatuſ. ut apud Ovid. III. A. A. 199.

Scitiſ & induſta candorem quaerere cera.

male in Excerptiſ Scaligeri *Et longam facie quaerere deſidia*. *faciem quaerere*, eleganter ponit, pro facie culturam & ornatum conciliare. ut Ovidio Lib. III. A. A. 105. *Cura dabit faciem: facieſ neglecta peribit.* & v. 217. *Iſta dabit faciem*. idque optime in Salmacide, formam ſuam componente, depingit Lib. IV. Met. 313. & ſeqq. *longa vero deſidia* pro longa mora exponit Paſſeratiuſ, juxta notum illud Terentii; *dum moliantur, dum comuntur, annuſ eſt*. ſed forte Propertiuſ propria vocis *deſidia* ſignificatione hic uſuſ eſt, a *deſidendo*. ut innuat, Cynthiam ad faciem quaerendam, ſeu venuſtatem multa arte augendam, ſe totam ornatricibuſ dare, & ad componendos capilloſ, formamque adſtruendam, ad excipiendaa amatoꝝ blanditias & conſabulationeſ, otioſam & lentam *deſidere* ad ſpeculum, & mundi muliebric meſam. qualem Praxinoen feſtively deſcribit Theocrituſ in Adoniaſiſ, ad quem vide Cel. Valckenarſi notaſ p. 336. & Gebhardi ad hunc locum, quem bene illuſtratum dedit. ſic *deſidia* pro quiete ad ludum & voluptatem. de quo vide Markland. ad Statii Silvaſ. p. 221.

7. *Nec minus Eoiſ pectuſ radiare lapilliſ] vaſtare* quidem pertinaciter in omnibuſ ſere codicibuſ, duobuſ Leid. quatuor Voſſ. utroque D'orvill. meiſque, Askewiano, & reliquiſ. nec aliter in priſciſ editionibuſ. Lib. II. El. 5. 25.

Non iſtiſ olim variabant teſta figuris.

& hoc ſimpliciuſ videbatur Francio, idemque ſignificare quod *diſtinguere*. ſupra librariorum tamen captum eſt lectio *radiare*, quam ex Commelini membranaiſ producit Gebharduſ, & optime adſtruit Broukhuſiuſ. *radiare pectuſ lapilliſ Eoiſ* eleganti Graeciſmo dicitur Cynthia, ut ſcuta & arma rutilo auri, gemmarum, vel ſolis ſplendore *radiari* in lociſ Ovidii & Lucani,

ab

At non sic Ithaci digressu mota Calypso
10. Desertis olim fleverat aequoribus.
Multos illa dies incommotis moesta capillis
Sederat, injusto multa locuta fallo.

Et,

ab eo prolatis. & sic forte legendum ex MSS. apud eundem Nafonem Lib. II. Met. 4. *Argenti bifores radiabant lumina valvae pro lumine.* Seneca Herc. Oet. 626. *Stupet aurato Flumine clarum radiare Tagum.* Statius II. Achill. 187.

Si semel adverso radiavit lumine terram.

& Phoebus radiare Lunam dicitur apud poetam antiquum in Catalectis Pithoei, seu carmine Astro-nomico, quod edidi T. II. Anth. Lat. p. 331 v. 57.

— metam Sol eminens exit,

Intorquetque peplum noctis, radiatque Sororem.

ubi plura huic lectioni confirmandae contuli. Est autem radiare verbum elegantissimum de armis, aqua, & sideribus splendentibus. noster Lib. IV. El. I. 27.

Nec rudis infestis miles radiabat in armis.

quo loco veram Silio Ital. Lib. VIII. 469. lectionem adseruit Drakenborchius, *Is primam ante aciem pictis radiabat in armis.* apud eundem Silium Lib. IV. 153. *Colla viri fulvo radiabant laetea torque.* infra Lib. IV. El. 6. 26. *Armorum radiis ista tremebat aqua.* ut illic legendum, non picta. Ovid. Epist. XVIII. 77. *Unda repressae radiabat imagine Lunae.* Lib. III. Am. El. 3. 9. *Argutus habuit, radiant ut fidus, ocellos.* locutionis indolem bene explicuit Dukerus ad Florum Lib. IV. cap. 2. §. 30. & radiare in hoc Propertii loco etiam probavit Oudendorpius ad Lucan. Lib. VII. 214.

9. *Ithaci digressu mota Calypso] digressum mota* in Excerptis Modii, seu Groningano, quod adstipulatur emendationi Graevii, qui in Epistolis ad N. Heinf. p. 198. legebat *immota*, Hein-fio probante in Responsoriis ad Graevium ineditis: quamquam vulgata *non sic mota* exponi possit sic *inmota*. vel, *non adeo commota*. pro *At non* in Voss. secundo *Et non*. Hein-fius *Ac non*. perperam Guyetus *comta*, pro *mota*, nam mox sequitur *incommotis moesta capillis*. altero versu *steterat* pro *fle-verat* in secundo Leidenf. forte *steterat in aequori-bus*, pro ad vel juxta aequora, sedem suam ad-

luentia: quam locutionem Propertio familiarem esse, supra saepe notatum fuit. vulgatae tamen fa-uet illud Tibulli Lib. III. El. 6. 40. de Ariadne,

*Gnosia, Theseae quondam perjuria linguae
Flevisti ignoto sola relicta mari.*

Ceterum *Deserte* in Menteliano & primo Lei-dens. *quondam pro olim* in Vossiano. sed illud olim hic mihi suspectum & fere superfluum videtur, & *desertam* ipsam Calypsonem dici malim, quam *deserta aequora*. unde divinabam, forte scripsisse Propertium,

Deserta Ogygis fleverat aequoribus.

ad Ogygiam enim insulam, in qua regnabat Ca-lypso, delatus Ulixes, per sexennium illius amore potitus, (unde mox *longae conscia laetitiae*.) pos-tea tamen eam elusit & deseruit. vide Homer. Odyss. VII. v. 244. & seqq.

Ὀγυγίῃ τις ἤτοι ἀπέπροθεν εἰς ἀλὶ καὶ τῶν
Ἐ. 244. ὅτε Ἀχιλλεύς θανάτου, δολοῖσται Καλυψίδι
Ναίει ὑπὸ λίκαστος.

infra Lib. II. El. 17. 13.

*Sic a Dulichio juvene est elusa Calypso,
Vidit amatorem parvum vela suum.*

Ovidius Lib. II. Am. El. 17. 15.

*Creditur & Nympha mortalis amore Calypso
Capta reluctantem detinuisse virum.*

hanc vero conjecturam a genio Propertiano mi-nime alienam judicabunt, opinor, illi, qui eum inbiberunt. *fleverat aequoribus*, tertio casu, ut apud Valer. Fl. Lib. IV. 46. *queriturque tumen-tibus undis*. ubi vide Patruj mei notas.

12. *injusto multa locuto fallo] solo* in binit Leidenf. & Mentel. *Sed erat injusto* perperam in meo secundo. *injusto fallo*, ut apud Ovid. II. Am. XI. 12. *Una est injusti caerulea forma maris.* ubi *infidi* vel *infesti* conjecerat Hein-fius, sed deinde hoc ipso Propertii loco vulgatam tuetur. neque opus *inmensi* illic corrigere, ut tentabat eruditus Anglus in Miscell. Observ. T. II. pag.

Et, quamvis numquam posthac visura, dolebat
Illa tamen longae conscia laetitiae.

15. Alphefiboea suos ulta est pro conjuge fratres,
Sanguinis & cari vincula rupit. Amor.
Nec sic Aesoniden rapientibus anxia ventis
Hypsipyle vacuo constitit in thalamo:
Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
20. Ut semel Haemonio tabuit hospitio.

Con-

26. & 27. merito illic a Batavo editore reprehensus, qui *injustum mare* utroque in loco recte exponit, quod amantes dividit. eodem sensu hic *injustum salum* dicitur, cujus ope aufugerat, & Calypsonem deseruerat Ulixes.

13. *numquam posthac visura*] *posthaec* in Voss. tert. & Groning. *posthac* in primo ejusdem Vossii, & meo cod. *post haec* in altero. in quo *visura* dolebat. junguntur.

14. *longae conscia laetitiae*] *longe* in primis edd. & Aldina utraque. *nequitiae* male in primo & secundo Vaticano, Angeli Colotii & Ant. Perreji codice. vide supra ad El. XI. 24.

15. *Alphefiboea suos ulta est pro conjuge fratres*] hoc distichon duobus sequentibus postponendum, margini exemplaris sui adscripserat Marklandus. & ita judicabat Cl. Schraderus Lib. II. Observ. cap. 5. pag. 107. quomodo Alphefiboea, Phegei filia, necem conjugis Alemaeonis, quem propter junctam sibi Callirrhoën, interfecerant Alphefiboeae fratres, vindicaverit, fratribus suis Temeno & Axione occisis, fuisse ad loci hujus intellectum notarunt Muretus & Passeratius, & ante eos Volscus, cujus in restituendis nominibus propriis non semper putidum fuisse caput, specimen dedit. in Scholiis suis ad hunc versum, ubi in illis literarum tenebris jam in Ovidio verissime emendandum. monuit, Remed. Am. v. 455.

*Amphilochi frater, ne Phegida semper amaret,
Callirhoe fecit parte recepta tori.*

pro. *Antilochi, Phegida, & Calione*. ubi plura Naugerius & Heinsius. sequenti versu ad illa, *Sanguinis & cari vincula* Marklandus adscripserat locum Ammiani Marc. Lib. XVIII. (cap. 5.) *fugam ad Persas cum conjuge, liberis, & omni vinculo caritatum ingenti molimine conabatur.*

eumdemque caritatis nomine propinques & necessitudine conjunctos alibi vocare. & remittebat ad notas Heinsii in Ovid. II. Fast. 618.

19. *Hypsipyle nullos post illos sensit amores*] *post illa* emendasse G. Fabricium notaverat Fruterius. quod miror Heinsio etiam placuisse. *nullo* in Mentel. corte cujus aures non offendant *nullos post illos*. credo scriptum fuisse *post illum*, & corrigendum *post illum*, Aesoniden nempe, seu Jasonem, hospitem Haemonium. Ex isto scribendi more, quo accusativos in *um*, in codd. MSS. plerumque per *om* exarabant, plurimis erroribus deturpata fuisse veterum loca, aliquot exemplis probavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 62. altero versu recte elegantiam verbi *tabescere* illustravit Passeratius. Lib. III. El. 4. v. 23; *Gaudet me vacuo solam tabescere lecto*. & El. X. 9. *Illa quidem interea fama tabescet inani*. de Daphnide Theocritus Idyll. VII. 76.

Εἶσι χῆλον ὧς τις κατεράξεται μακρὸν ὄψ' Αἴμον.

21. *Conjugis Evadne miseros elata per ignes*] Revocavi veterem scripturam *miseros ignes*, non alia de causa, quam quia eam tuentur omnes codices, duo nempe Leidenses, quatuor Vossiani, duo D'orvill. totidem mei, & reliqui cum priscis editionibus. Solius N. Heinsii auctoritate *seros ignes* in poetae contextum recepit Broukhufius. Ita quippe emendandum conjecerat Heinsius ad Vellej. Paterc. Lib. II. cap. 87. Lib. II. Advers. cap. 6. p. 249. & in notis ad Propert. p. 670. *seros* quidem *ignes* de ultimis vel supremis rogis recte dici, firmare possunt ea quae notavi ad T. I. Anthol. Lat. p. 466. Sed lectionem olim vulgatam non ideo eliminandam existimavi, quam probasse etiam videtur. Jac. Gronovius ad Herodot. Lib. I. in fin. pag. 857. & Heynius ad Tibull. pag. 175. neque hanc Broukhufii licentiam in conjectura Heins.

Conjugis Evadne miseros elata per ignes
Occidit, Argivae fama pudicitiae.

Quarum

Heinsiana ipsi auctori, ut saepe alibi fecit, inge-
renda ferre potuit Celeb. Heinsius, qui in
suis Animadversionibus *feros* hinc amovendos, &
miseros horum conjugum *ignes* resuscitandos esse
contendit. Evadne enim, *Ausa maritales viva subire
rogas*, in mariti Capanei, fulmine concussi, ro-
gum, mortem ejus impatienter ferens, ipsa insi-
luit, Iphide patre eam nequidquam prohibente,
ut notum vel ex Euripidis Supplicibus, initio
Actus quinti. Ego licet *miseros ignes* studio oblo-
quendi nolim damnare, non tamen nimis com-
mune, aut Propertii sententiae non minus
decorum, sed historiae ipsi propius adhaerens fuit
epitheton, si pro *miseros*, Heinsio Broukhufio-
que posthabitis, *mixtos elata per ignes* reposuisset
Heinsius; ut in libris MSS. solito libra-
riis more, *mixtos* pro *mixtos* exaratum fuerit, unde
miseros deinceps reliquos occupaverit codices. ut
haec vocēs mutantur apud Statium VIII. Th. 613.
ubi vid. Barth. *mixti* enim *ignes*, si aliquem
poëtarum elegantiarum sensum adsequi possim,
de quocumque etiam fato miserabili & extra ordi-
nem funesto, dici possunt, sed *mixti* vel *mixti ignes*,
unice Capaneo & Evadnae conveniunt, unde
apud Euripid. in Supplic. v. 1020. ipsa Evadne,

Σῶμα τ' αἵματι φλόγῃ
Πόσει συμμιχθῆσα φίλον.

& Capaneus simul cum Evadne, συμμιχθῆσα
dicitur v. 1071: sic & apud Apollodor. Lib. III.
Bibl. cap. 7. §. 1. in fin. Εὐάδης, θυγάτηρ Ἰφί-
δος, ἰαυτὴν βυλῶσα συγκατακαίσει. Horum vero
satum a poëtis in pudicitiae & pietatis potius
conjugalis, quam miserabilis spectaculi exem-
plum depingitur: ut Eorum conjugum *piam*
turbam, quae *flammis pectora praebent*, *Inponunt-
que suis ora perusta viris*, in fidei uxoriae, non
miseræ scenae, specimen optime describit noster
Lib. III. El. XI. 15. & seqq. idque ad mentem
Propertii hic magis adcommodatum arbitror, qui
heroidum illarum nomina Cynthiae suae ad amoris
mutui virtutem exstimulandam in memoriam re-
vocat. Huic vero conjecturae stabiliendae facit
illud Claudiani Panegyrico Serenae v. 152.

Laodamia sequens remeantem rursus ad umbras
Phyllaciden, & prona ruens Capaneia conjux
Communes ardente rogo mixtura favillas.

quo loco imitatus est illa Ovidii, qui Laodamiae
Protesilae, Alcestidis Admeti, & Evadnae Ca-
panei conjugum pia in maritos exempla aliarum
criminibus opponit eleganter Lib. III. A. A.
v. 17. & seqq.

Respice Phyllaciden, & quae comes isse marito
fertur, & ante annos occubuisse suos.
Fata Phereatidae conjux Pagaea redemit,
Proque sui est uxor funere lata viri.
Accipe me, Capaneu, cineres miscemur, inquit
Iphias, in medios desiluitque rogos.

ubi pro *lata* in aliis codd. absurde *laeta*, *laeta* in
nonnullis. *funera passa* ex MS. Francof. arride-
bat Patruo meo. sed *lata* illic non sollicitandum
videtur, ut hoc loco *miseros* (vel *mixtos*) *elata*
per ignes, pro quo *illata* perperam Guyetus. *de-
lata* in primo Leidenf. Menteliano, & Palatino
Gebhardi. Huc in primis pertinet locus Senecae
Patris, quo *mixtos ignes* hic firmabat Cel. Ruhs-
kenius, Controv. II. 10. p. 169. *Quaedam arden-
tibus se maritorum rogis miscuerunt, quaedam vica-
ria maritorum salutem animae redemerunt, mixtos*
*denique ignes tueri etiam possunt exempla poëta-
rum* ab Heinsio ad illum Ovidii locum prolata,
apud quos frequens illud occurrit veri & post fata
superstitis amoris votum, ut *cineres una misceren-
tur*, instat Evadnae. cujus virtuti par facinus
Haemonis & Antigoniae memorat noster Lib. II.
El. 7. v. 83:

Quid? non Antigoniae tumulo Boetius Haemon
Conruit ipse suo saucius ense latus?
Et sua cum miseræ commiscuit ossa puellae,
Qua sine Thabanae noluit ire domum.

ubi vide Passeratium & Broukhuf. & quae notavi
ad Anthol. Lat. Vol. I. pag. 322. Statius III.
Theb. 169.

Ite diu fratres, indiscretique supremis
Ignibus, & caros urna confundite mores.

ubi vid. Barth. recte igitur Marklandus ad Eu-
ripid. Supplic. v. 935. p. 188. ex Evadnae &
Capanei cineribus *mixtis* refutat Barnesium, qui
censebat Capaneum non combustum sed huma-
tum fuisse. contra odii internecini, ut in rogis
fratrum,
T. 3.

Quarum nulla tuos potuit convertere mores.

Tu quoque uti fieres nobilis historia.

25. Desine jam revocare tuis perjuris verbis,

Cynthia, & oblitos parce movere Deos.

Audax ah nimium nostro dolitura periclo,

Si quid forte tibi durius inciderit.

Muta

fratrum Thebanorum, indicium est in Inscriptione apud Fabretum pag. 201. N. 496. & Gorium in Inscriptt. Florent. T. I. p. 16.

CINERES. HEIC. CONDITI
PRISTINI. ODIL. MEMORES
VNA. RENOVNT. COMMISCERI.

Ceterum conjecturam hanc sponte excogitaveram, & haec chartis mandaveram, solis Hemsterhusii notarium schedis intensus haerens, quum oculis post in Broukhustii adnotationes rejectis, obstupui, eandem innotu notae ab eo propositam, sed prae Heinssii emendatione repudiata esse; quod bona fide adfirmo; ne quis dissimulata ejus mentione, eam mihi me vindicasse suspicetur, illamque Cel. Hemsterhusium silentio praeteriisse mirabar. Video etiam P. Francium in ora libri sui conjecisse *medios elata per ignes*, sed epitheto etiam nimis communi.

23. Quarum nulla tuos potuit convertere mores] Harum nulla Francius. amores in quarto Voss. secundo D'orvill. & primo meo codice, ut variant etiam codices infra El. XVII. 15.

Nonne fuit melius dominae pervincere moras.

ubi mores pro morositate ac fastu ponuntur. committere ex MSS. 11. Vossius. frustra. supra El. I. 21.

En agedum dominae mentem convertite nostrae.

ubi vide. Ut quoque tu fieres in secundo D'orvill.

25. Desine jam revocare tuis perjuria verbis,

Cynthia, & oblitos parce movere Deos]

renovare Guyetus & Francius. sed revocare perjuris idem hic significat quod renovare, seu Diis in memoriam reducere. unde patet, ne bis idem repetat, frustra Passeratium, probante licet Heinssio in notis ad Propert. p. 670. sequenti versu oblitos parce monere Deos praetulisset, quum prius recte explicuisset, Deos ad iram concitare, exasperare. fovere etiam in ora ed. Ald. conjecerat Heinssius fluctuasse videtur Broukhustius, qui prius quum monere praetulisset, deinde tamen

movere pro lacerare, irritare, seu ad perjuria vindictam commovere, exponit, de cujus lectionis sinceritate non dubitandum; praesertim cum et opulenter codices fere omnes, duo Leidenses, quatuor Vossiani, bini D'orvilliani & mei, cum Menteliano, Borrichiano, Groningano, Askewiano, ceterisque, & primis, eaquae secutis vetustioribus, editionibus, qua propter eam suo auctori reddidi, eo sensu movere pro exacerbare apud Ovid. Epist. XX. 115.

Parce movere feros animosae Virginis arcus,

Mitis adhuc fieri, si patiari, potest.

& hoc quoque praeferebat Cel. Hemsterhusius, indicato Aristageti loco ex Lib. I. Epist. 10, p. 48. & ex Hesychio. *Κυνηγετῶν, ἐργασίας*, Gebhardus locutionem derivabat a dormientibus e somno excitatis, ut in Graecorum proverbio *κύνηγετῶν πρὸς κινήσει*, quo refer illud Horatii Lib. III. od. 20. init.,

Non vides quanto moveas periclo.

Pyrrhe, Getulae catulos laenae.

Terentius Heaut. IV. 5. 8. dormiunt. ego pol istas commovebo. Livius Lib. I. 39. 2. de puero Serv. Tullii dormiente, sedato tumultu, moveri vetuisse puerum, donec sua sponte experrectus esset.

28. Si quid forte tibi durius inciderit] sensus exigit, ut mihi reponatur, in periculo hujus itineris versanti, si quid mihi humanitus contingat, ad vitandam *δυστυχίαν*. vid. Schottum Lib. I. Nodor. Cicer. cap. 2. p. 279. & ita Marklandus. idque confirmatum inveni a codice Angeli Colotii, & primo quinq; Vaticano. Audax o nimium in Menteliano, & priore Leidensi recte Broukhustius incidit tuetur contra non neminem, qui acciderit, in rebus calamitosi tantum habere locum contendeat. Francium innui opinor, qui sic margini codicis sui adscripserat; indicatis Suetonii locis, in Aug. cap. ult. si quid his accideret. Calig. 3. fin. si quid sibi accideret. & cap. 23. si quid sibi per tempestates accideret. & Claud. c. 18. Si cui quid per

30. Muta prius vasto labantur flumina ponto,
Annus & inuertas duxerit ante vices,
Quam tua sub nostro mutetur pectore cura,
Sis quodcumque voles, non aliena tamen.
Quamve mihi viles isti videantur ocelli,
Per quos saepe mihi credita perfidia est.

35. Hos

per tempestates accidisset. addi potest illud ex veteri inscriptione apud Donium Cl. XVIII. N. 20. ET SIET QVANDOQ. HVMANITVS ATTIGERIT. ubi vide Gorium. & illic quoque ACCIDERIT legi posset. exemplis a Broukhufio productis suffragatur illud Ovidii VII. Met. 503.

*Dira lues ira populis Junonis iniquae
Inciderat.*

ubi vide Patruſ mei notas. & ad Valer. Fl. IV. 743. Sueton. Tib. 8. curam administravit annonae; quae artior inciderat. Posset etiam tibi durius inciderit cum cultissimo Santonio referri ad poenam perjurii, Cynthiae lumentem a Diis irritatis, & nostro dolitura periculo intelligi, ut Propertius sentiret dolores Cynthiae ex perfidiae poena, a Diis commotis illata, ut hanc causam morbo & adfectae ejus valetudini tribuit Lib. II. El. 21. 7.

*Sed non tam ardoris culpa est; neque crimina coeli:
Quam toties sanctos non habuisse Deos.
Hoc perdit miseris, hoc perdidit ante puellas,
Quidquid jurarunt, ventus & unda rapit.*

29. Muta prius vasto labantur flumina ponto] Haec Mureti conjectura est, cum in codd. MSS. Multa legatur pari consensu, ut in Leidenſibus, Voſſianis, Dorvillianis, ceteris omnibus, primisque editionibus: & exponit, probante Broukhufio, de fluminibus sine ullo strepitu in mare devolventibus: & sic emendandum ed. Graevianae adscripserat Marklandus. certe Multa & Muta frequenter etiam alibi inter se confusa sunt. vide ad Catonis Diras v. 7. Tom. II. Anth. Lat. p. 651. Nulla profert Passeratius ex veteri libro. Ut sensus, & adinatus, quod hic innuitur, erigatur, pro Muta vel Multa hic malleſ Alta, & pro vasto, quo epitheto carere possumus, commode reponi posset,

*Alta prius retro labantur flumina ponto,
Annus & inuertas &c.*

idque suadet imitatio Ovidii Lib. I. Trist. El. 7. init.

*In caput alta suum labentur ab aequore retro
Flumina, conversis Solque recurret equis.*

simile illud Osones apud eundem Epist. V. 29. seqq.

*Cum Paris Oenone poterit spirare relicta,
Ad fontem Xanthii versa recurret aqua.
Xanthe, retro propera, versaſque recurrere lymphas,
Sustinet Oenonen deferuisse Paris.*

infra Lib. III. El. 17. 6.

*Flamma per incensas citius sedarit aristas,
Fluminaſque ad fontis finit reditura caput.*

ex quo etiam loco probatur, recte a Mureto labantur, pro labentur, quod in omnibus fere codd. tamen legitur, emendatum esse. idque jubet duxerit vers. seq. Horatius Lib. I. od. 29. 10.

*— quis neget arduis
Promos relabi posse rivos
Montibus, & Tiberim reverti.*

confer cum hoc loco illa nostri Lib. II. El. 12. 31. & seqq.

*Terra prius falso partu deludet arantes,
Et citius nigros Sol agitat equos.
Fluminaſque ad caput incipient revocare liquores,
Aridus & sicco gurgite piscis erit;
Quam possim nostros alio transferre calores.
Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.*

& vide quae illic notavi. est autem hoc desumptum ex proverbio Graeco ἀπὸ ποντοῦ, de illis, quae contra naturam sunt. vid. Schottum ad Zenobii Adag. Gr. Cent. II. 56. pag. 41. male autem altero versu Amnis, pro Annus, in Menteliano, Borrichiano, & primo Leid. quod rejiciendum, ne bis idem dicatur. inuertas vices optime illustrent quae viri docti notarunt ad Ovid. I. Met. 626. ne quis hic vias reponat, quae voces frequenter inter se confunduntur. de quo vide Markland. ad Statii Silvas pag. 278.

31. Quam tua sub nostro mutetur pectore cura] foedere Heinſius. invito Propertio.

33. Quamve mihi viles isti videantur ocelli] Quam tibi me in primo Leid. tribus Voſſ. duobus D'orvill.

35. Hos tu jurabas, si quid mentita fuisses,
 Ut tibi subpositis exciderent manibus.
 Et contra magnum potes hos adtollere Solem?
 Nec tremis admittae conscia nequitiae?
 Quis te cogeat multos pallere colores,
 40. Et fletum invitis ducere luminibus?
 Quis ego nunc pereo, similes moniturus amantes.
 O nullis tutum credere blanditiis!

ELEG.

D'orvill. & primo meo cod. *Quam tibi ne in Colbertinis, meo altero, Excerptis Scalig. Menteliano, Askewiano, & priore Neapolitano, nas in altero. mihi ne in secundo Leid. Groningano, & quarto Voss. Quam mihi, ne viles in codd. Regiis. aliquid lucis hic se desiderare notaverat Francius. Quam tibi ne viles ex v. c. adfert Passeratius, exponitque, Quam tui oculi, licet tibi viles, mihi viles videantur. recepta lectio est a Beroaldo. alterum versum imitatur Ovidius III. Am. 3. 10.*

*Argutos habuit, radiant ut fidus, ocellos,
 Per quos mentita est perfida saepe mihi.*

& v. 13.

*Perque suos illam nuper jurasse recorder,
 Perque meos oculos, & doluere mei.*

Tibullus Lib. III. El. 6.

*Esti perque suos fallax jurarit ocellos,
 Funoneque suam, perque suam Venerem;
 Nulla fides inerit.*

ubi de jurejurando per oculos vide Broukhufii notas, & adde Gonsallum ad Petron. cap. CXIII. & Passerat. ad h. l. pag. 214. & 215.

36. Ut tibi subpositis exciderent manibus] Et tibi in primo Voss. quod forte mutatum, quia praeced. versu Hos tu jurabas intelligebant pro per hos. sed jurabas est jurando optabas. Quos tu jurabas conjecit Broukhufius. sed Hostu meus uterque, quod Francio magis adridebat. exciderint Voss. tert. subpositis manibus, ut Lib. II. El. 23. 96.

— Idaeo legisti poma sub antro
 Subposita excipiens, Nai, caduca manu.

37. Et contra magnum potes hos adtollere Solem] forte imitatur illud Jasonis, Medae necis filiorum exprobrantis, apud Euripidem in Medea

v. 1327.

*Καὶ τὰυτὰ δέσσει· Ἡλιοῦτι προσβλῖπεις,
 Καὶ γαῖαν, ἔργον τλάσσει δασυβίτητον.*

& hoc ideo, quia Solem, omnia lustrantem videntemque, perjurii ac scelerum vindicem timebant, summaeque impudentiae, censebant, si perjurii conscius oculos ad sidera tollere auderet, & qui atrocis contumeliae sibi illatae vindictam exposcebant, manus ad Solem tendere, in monumentis vetustis exhibentur. quae copiose illustravi ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 241. & in Addendis p. 692. hinc Antigone Oedipo in solatium dicit apud eundem Euripid. in Phoeniss. v. 1555.

— δι' ὁδὸν δὲ ἴβας
 Εἰ τὰ τίθριππά γ' εἰς ἄρματα λάβωσαν
 Ἀελίῳ, τὰδε σώματα νεκρῶν
 Ὀμματος αὐγῆς ἐκινώμας.

potes es attollere in Menteliano & primo Leidenss. potes, pro audes, recte exponunt Passeratius & Broukhufius. vide supra ad huj. Lib. El. VI. v. 3. sic El. XIII. v. 14.

Vidi ego; me, quaeso, teste negare potes?

& infra El. XVII. 1. quoniam potui fugisse puellam.

39. Quis te cogeat multos pallere colores] fictus vel nullus colores Heinsius, qui etiam conjecerat multi pallere coloris. certe multos pallere colores mire dictum esse in ora libri sui notaverat Marklandus. Quid te in Borrichiano & Menteliano. quod saepe viri docti praetulerunt. ut patebit ex multis veterum locis apud Heinss. ad Ovid. Epist. X. 88. & Drakenb. ad Silium Ital. XVII 232. vers. seq. fletum ducere, pro flere, dictum esse notaverat Marklandus, ut ducere volatus, pro volare: remittens ad suas in Statium notas. sic & ducere lacrimas, ducere suspiria, & sim. obvia sunt.

42. O nullis tutum] nulli Marklandus,

ELEG. XVI.

Quae fueram magnis olim patefacta triumphis
 Janua Tarpejæ nota pudicitiae,
 Cujus inaurati celebrarunt limina currus,
 Captorum lacrimis humida supplicibus:
 5. Nunc ego, nocturnis potorum saucia rixis,
 Pulsata indignis saepe queror manibus.
 Et mihi non desunt turpes pendere corollae

Sem-

ELEG. XIV. v. 2. *magnis olim patefacta triumphis Janua Tarpejæ nota pudicitiae*] de porta triumphali, per quam ingrediebantur Imperatores triumphantes, & in Capitolium se conferebant, intelligit Beroaldus, & post eum Andreas Querneus rarissimo Egregiorum libello cap. IV. p. 30. sed Beroaldum refutavit Passeratius. Forte hic innuitur puella illa Tarpeja, quae Sabinis Capitolium prodidisse dicitur, ut verborum ordo sit, ego Janua, quae fueram nota pudicitiae Tarpejæ, seu feminis pudicis in monte Tarpejo habitantibus, mihi indignum in modum insultari queror; atque intelligatur Tarpeja puella, quae stupri cum Tatío suspecta fuisse videtur. de qua vide Eleg. quartam Libri IV. Illius autem domum prope Capitolium vetustate collapsam forte inhabitabat femina quaedam non ignobilis, sed inpudica, quae eo tempore, quo Elegiam hanc scribebat Propertius, flore aetatis marcido effeta amatoribus ludibrium erat facta, qualem Lydiam describit Horatius Lib. I. od. 25. cum quo confer Catulli Epigr. VIII. ubi eandem contumeliam Lesbiae, cui valedicit, minatur, quam noster Cynthiae Lib. III. El. 23.

5. *Nunc ego, nocturnis potorum saucia rixis*] Huc ego in Askewiano. idem de Lydia Horatius, initio illius odes,

*Parcius junctas quatiant fenestras
 Ictibus crebris juvenes protervi.*

infra Lib. II. El. 15. 5.

*Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras,
 Nec tibi clamatae somnus amarus erit.*

& Lib. III. El. 23. 30.

*Limina jam nostris valeant halantia fectis,
 Non tamen irata janua fracta manu.*

ut legebat Heinsius, pro *lacrimantia verbis*. Ovid. Rem. Am. 31.

*Effice nocturna frangatur janua rixa,
 Et tegat ornatas multa corona fores.*

7. *Et mihi non desunt turpes pendere corollae*] *non desunt* Marcilius ad Persium pag. 131. sed male. vide Lips. ad Senec. III. de Ira cap. 36. Casaub. ad Capitolin. Gordian. tert. cap. 31. p. 127. & Cel. Ruhnkenium ad Rutilium Lupum pag. 132. qui locutionem *non desunt pendere* optime illustrarunt. *coronae* in secundo D'orv. *turpes corollae* licet a codicibus agnoscantur, hoc tamen loco, literis transpositis, malim *putres pendere corollae*, post peractam ante fores noctem mane flaccidae & aridae, quibus congruit verbum *pendere*, idque apte convenit desertae ac despectae a juvenibus feminae. simile illud Ovidii Lib. III. A. A. 71.

*Tempus erit, quo tu, quae nunc excludis amantem,
 Frigida deserta nocte jacebis anus.*

*Nec tua nocturna frangetur janua rixa,
 Sparsa nec invenies limina mane rosa.*

contra apud Catullum in Aty Carm. LXIII. v. 66.

*Mihi januae frequentes, mihi limina tepida,
 Mihi floridis corollis redimita domus erat,
 Linquendum ubi esset orto mihi Solo cubiculum.*

putres corollae, squalore & situ languidae ac jacentes. *arentes* vocat Lib. II. El. 12. 51.

Ac veluti folia arentes liquere corollas.

hesternas El. 25. 29.

Me juvet hesternis positum languere corollis.

& in hunc sensum Horatius dicit juvenes *virenti hedera & myrto magis gaudere, quam aridis frondibus*. id est, puellas vetulis antepone, Lib.

V

L

Semper, & exclusi signa jacere faces,

Nec

I. od. 25. in fine. sic de annosa quercu Seneca Oedip. 534.

*Curvosque tendit quercus & putres sita
Annosa ramos.*

tellus putris ab aestu infra Lib. IV. El. 3. 39. quae sole putris dicitur Statio IV. Theb. 728. ubi vide Barth. putria poma, vieta, nimis matura. vid. Heinf. ad Ovid. VII. Met. 585. putris gleba Virgilio I. Georg. 44. noster Lib. IV. El. 9. 28.

*Devia puniceae velabant limina vittae.
Putris odorato luxerat igne casa.*

& in genere putres dici res pro derelectis habitas, squalidas, & immundas, docet Broukhuf. ad Lib. III. El. 4. 33. putres autem coronas μαραιορδής σιφάνης Graeci vocant. Meleager in Epigrammate Lib. VII. Anth. Gr. Ep. 114. p. 613. ed. Obf.

*Εἰ κάλλος καυχῆ, γίγται· ὅτι καὶ ῥόδον ἀνθῆ.
Ἄλλα μαραιορδὴν ἄφνω, σὺν κορμίοις ἱρίφῃ.
Ἄνθος γὰρ καὶ κάλλος ἴσον χρόνι ἐκὶ λαχόντα.
Ταῦτα δ' ὁμοῦ φθονίαν ἐξέμαρτυρῶ ὁ χρόνος.*

quod sic vertit H. Grotius,

*Si tumidam te forma facit, micat & rosa: verum
Marcida mox sordes inter & ipsa jacet.
Tempore tantillo tam flos quam forma senescunt:
Esse diu pulchris invida fata negant.*

sic & aliis in locis turpis & putris confunduntur. apud Tibullum Lib. I. El. XI. 36.

*Non seges est infra, non vinca culta; sed audax
Cerberus, & Stygiae navita turpis aquae.*

ita in sua editione praetulit Broukhufius, & in notis firmavit. sed cui antea placuerat navita putris, ut ex ejus adnotationibus MSS. mihi constatit, & Francio quoque legendum videbatur, quod tamen minime spernendam videtur. nam sic ipse Charon apud Lucianum in Dial. Mortuor. T. I. p. 363. dicit sibi esse σκαφίδιον μικρὸν καὶ ἐπὶ σκάβῃ, parvum & putrefactum navigium. putris autem Charon propter senectam, sive

— cui coma putrisque
Stat coma, & in pectus sordida barba cadit.

ut alia in re dicit Martial. Lib. IV. Ep. 53. & huc lectioni adstipulantur ipsi codices & edd. veteres Tibulli, in quibus puppis legitur, quam vocem ex putris elicuerunt corruptores propter navitam, sed cum illam superfluum viderent alii, tur-

pis supposuerunt. putris tamen navita an Charonti conveniat, dubitabat Cel. Bohnkenius, quippe cujus viridem & crudam senectutem laudat Virgilius. Ceterum ritum illum coronas adpendendi ad fores amicarum, satis illustrarunt viri eruditi, & ad hunc locum Beroaldus ac Passeratius. quibus adde Brodaeum ad Antholog. Graec. Lib. VII. Ep. 117. pag. 614. & ejusdem libri Epigramma in Rhodopen N. 134. quod Rufino in coll. MSS. tribuitur, pag. 617.

*Ἦν ποτε καὶ σιφάνης πρὸ θυρῶν ὑπερεκκρεμάσασθαι
Ὀργισθεῖσα κατὰ τοῖς σεβάροις ἔχουσιν.*

id est, interprete Grotio,

*Ipsius exornem sertis si limina, flores
Calcat inhumano protinus illa pede.*

8. & exclusi signa jacere faces] exclusis in secundo Leidensi, quatuor Vossianis, Regiis & Colbertinis, binis D'orvill. totidem meis, Menteliano, Borrich. Groning. Askewiano, & primis edd. exclusae signa jacere facis Ant. Perrejus. Heinsius editioni Aldinae an. 1515. in qua etiam exclusis, adscripserat, lege, „ exclusae „ faces signa per appositionem. Lipsius exclusi „ minus bene. Ovid. Epist. Herus lucernam vocat assuetae signa notamque viae. Lipsius Lib. III. Var. Lect. cap. 12. emendavit exclusi. ut apud Lucret. Lib. IV. 1172.

*At lacrimans exclusus amator limina saepe
Floribus & sertis operis.*

sed prae ceteris praefero Heinsianam conjecturam excussae, & legendum,

Semper & excussae signa jacere facis.

eum vide in notis ad Propert. p. 670. optime. autem explicat Lipsius, quod & codici suo adscripserat Fruterius, de facibus extinctis, quas non intronissi amatores simul cum corollis projicere solebant ante ostium, si noctem illic vigilem frustra peregissent, ut mane praetereuntes scirent non valde pudicam aut castam illic habitare, & ideo conqueri januam, se pudorem dominae suae non amplius defendere posse, quae ipsa famae suae non parceret. sic de coronis flaccidis ante limina projectis Ovidius Lib. I. Am. El. 6. 67.

*At tu, non laetis detracta corona capillis,
Dura super tota limina nocte jace.
Tu dominae, cum te projectam mane videbit,
Temporis absumti tam male testis eris.*

&

- Nec possum infamis dominae defendere noctes
 10. Nobilis obscoenis tradita carminibus.
 Nec tamen illa suae revocatur parcere famae,
 Turpior & secli vivere luxuria.
 Haec inter gravibus cogor deslere querelis
 Supplicis ah longas tristior excubias.

15. Ille

& ita caprarius coronam, quam ex hedera tex-
 tam in Amaryllidis gratiam gerebat, se discerp-
 turum ei minatur apud Theocrit. Idyll. III. 21.
 possis etiam *extinctae facis*, ex loco Persil Sat.
 V. 166.

— an rem patriam rumore sinistro
 Limen ad obscoenum frangam, dum Chrysidis
 udas

Ebrius ante fores extincta cum face canto.

ubi vide Casaub. sic Lib. III. El. 2. 48. loco
 corrupto, legebat Marklandus,

Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnasque canes, ebria signa, faces.

forte enim lectio *exclusis* vel *exclusi* originem
 suam debet glossatori, qui *excussas* vel *extinctas*
faces, amatoris *exclusi* signa notaverat, idque
 deinceps plerisque codicibus inhaeserit. *extinctas*
faces etiam dixit Tibullus Lib. II. El. 5. 114.

Acer Amor, fractas utinam tua tela sagittas
 Illicet, extinctas adspiciamque faces.

pro jacere in Voss. prim. & tert. tenere, quod
 & in Heinisiano & meo utroque. pendere signa in
 D'orvill. sec. quod male ex praeced. versu re-
 petitum.

9. Nec possum infamis dominae defendere noctes]
 possum in Voss. secundo. infames Ayrmannus. mo-
 res pro noctes aliquando conieceram, ut supra
 El. XV. 23.

Quarum nulla tuos poterit convertere mores.

ubi vide. Sed nihil nunc muto. noctes enim de
 quocumque amoris ac nequitiae commercio. supra
 El. 3. 39. O utinam tales producas, inprobe, noctes,
 Me miseram quales semper habere jubes. Lib. II.
 El. 12. 37. Quod mihi si secum tales concedere no-
 ctes Illa velit, vitae longus & annus erit. Lib. II.
 El. 24. 22. At tu, quae nostro nimium inplacata
 dolori es, Noctibus his vacui perficiamus iter. &
 mox, mediae nequeunt te frangere noctes. Lib.
 III. El. 4. 34. Noctibus illorum dormiet ipsa
 Venus. & saepe apud nostrum, ut aliorum loca
 praeteream. seq. versu pro tradita forsitan scrip-

ferit poeta ipse reddita. id est infamis facta car-
 minibus obscoenis, ad ostium cantatis. perperam
 enim *criminibus* in quinto Vaticano. neque tamen
 male Passeratius tradita exponit, traducta, infa-
 mata. & in loco Ciceronis pro Leg. Manil. cap.
 10. de Pompejo, ex MSS. legit, *cujus ado-
 lescencia non stipendiis, sed triumphis est tradita*,
 pro traducta, quod male defendit Barth. XXXIV.
 Advers. 12. sed erudita Lambinus & Gruterus
 praetulerunt, ut edidit etiam Graevius. nobilis
 autem hic pro turpi, famosa, nota. vid. ad An-
 thol. Lat. Vol. II. pag. 19. & 500.

12. Turpior & secli vivere luxuria] segni luxu-
 ria coniecerat Heinsius ad ed. Aldinae margi-
 nem, me non probante. auget enim dominae, de
 qua queritur janua, turpitudinem, qua seculi sui
 luxuriam superabat. seculum saepe pro temporis,
 quo vivitur, mala consuetudine ac moribus. Ta-
 citus de morib. Germ. cap. 4. corrumpere & cor-
 rumpi, seculum vocatur. Lib. II. El. 19. 47.

Et si secla forent antiquis grata puellis.
 & mox v. 49

Non tamen ista meos mutabunt secula mores.

Tibullus Lib. I. El. 4. 51.

Heu male nunc artes miseras haec secula tractant.
 Lib. II. El. 6. 17.

Ferrea non Venerem, sed praedam secula laudant.
 Horatius Lib. III. od. 6. 17.

Fecunda culpa. secula nuptias
 Primum inquinavere, & genus, & domos.

Lucanus Lib. IV. 816. perdita tunc Urbi nocue-
 runt secula. vid. J. Schulting. ad Senec. Controv.
 II. contra seculo major, de eo, qui temporis sui vi-
 tils & contagio non abripitur. Albinovanus Epi-
 cedio Drusi v. 45.

Quid tenuisse animum contra sua secula rectum,
 Atius & vitiis exseruisse caput.

13. Haec inter gravibus cogor deslere querelis]
 Has male in duobus Leid. quatuor Vossianis,
 V 2 Bor.

15. Ille meos numquam patitur requiescere postes,
 Arguta referens carmina blanditia:
 Janua, vel domina penitus crudelior ipsa,

Quid

Borrichiano, Groningano, binis D'orvill. meis,
 & priscis edd. Heinsius legebat ac distinguebat,

Haec inter gravius: cogor deslere querelas.

Ayrmannus vero, *Haec inter gravius cogor deslere querelas Supplicis at longas &c.* sed *gravius querelis* in Borrichiano, Groningano, Regiis, Colbertinis, aliisque codd. & primis edd. *deslere* hic pro supra modum flere. vid. Scalig. & Canneg. ad Avieni Fab. I. pag. 12. altero versu, *Supplicis a longis tristior excubiis* duo Leidenfes, cum tribus Vossianis, Askewiano, primo D'orvill. & meo secundo. *ex longis tristior excubiis* in altero D'orvill. *Supplicis ah* Passerat. & codex Heinsii, qui id probat, legitque *trita sub excubiis. tritior* in Excerptis Scalig. *Supplicis ah longis tristior excubiis* ex cod. Palat. praefert Gebhardus.

17. *Janua, vel domina penitus crudelior ipsa* an *penitus crudelior* comparativo junctum, hic non aequè offendat, ac *penitus infestissimus* superlativo apud Vellej. Pat. II. c. 27. viderint viri eruditi. forte in hac voce latet *poenis crudelior*. vel, si ita mavis, *precibus crudelior*, id est ad preces meas surdior ipsa domina. ut contra apud Ovid. I. Am. 6. 26. de puella;

*nec te precibusve minisve
 Movimus, o foribus surdior ipsa tuis.*

crudelis precibus, quem *precibus difficilem* vocat idem Ovid. Lib. II. ex P. Ep. 2. 20. eleganter enim *crudelis* cum tertio casu jungitur. de quo vide Passerat. infra ad El. XX. v. 4. hinc & mox exprobrat januae, eam *preces* suas ne quidem *reddere* dominae. has antem voces exiguo intervallo recurrere, Propertio frequens. *crudelem januam* similiter dixit Ovid. II. A. A. 581. *Ante fores jaceat, crudelis janua clamet.* versu sequente *Quae mihi tam duris clausa tacet foribus* Ayrmannus. Heinsius conjecerat,

Quin mihi tam duris clausa pates foribus?

savere posset similis Tibulli locus Lib. I. El. 2. v. 9.

*Janua jam pateas uni mihi visita querelis,
 Neu furtim verso cardine aperta sones.*

cui par illud Ovidii XI. Met. 608.

*Janua, quae verso stridorem cardine reddat,
 Nulla domo tota, custos in limine nullus.*

jam duris cod. Neapol. & Palatinus Gebhardi. *tam surdis* Francius. vide supra ad El. X. 16. sed *duris foribus* hic nullam controversiam moveri praestat. vide quae notavit Broukhuf. ad Tibull. Lib. II. El. 7. 29. *jaces* Commelini liber. *noces* in v. c. Ant Perreji, altero Vaticano, & D'orvill. secundo, quod jure rejecit Heins. in notis p. 671. quia haec janua non referata moto cardine stridorem non dabat. *tacet* Voss. alter. Ceterum recte monet Broukhufius, querelam hanc sive expostulationem ad januam, esse genus carminis paraclausithyri, ejusque exempla similia apud Ovidium Lib. I. Am. El. 6. & Tibullum Lib. I. El. 2. exstare. adde Catulli Carm. LXVIII. & quae notarunt D. Heinsius Lect. Theocrit. ad Idyll. III. cap. 7. sub finem, & Casaubon. ibid. cap. 5. sed qui uberius de eo egit in Commentario ad Persium pag. 454. & Kusterus ad Aristoph. Eccles. v. 954. *θεοκλήτην* vocant Graeci, id est, *ἡ δὲ τῶν θυρῶν ἀνελκιδναί*, unde *παράκλαυσιθον* carmina dicta sunt. vide Cel. Ruhnkenium ad Timaei Lexic. Platon. pag. 106. & hoc genus carminis innuit Ovid. IV. Fast. 109.

*Primus amans carmen vigilatum nocte negata
 Dicitur ad clausas concinuisse fores.*

*Eloquiumque fuit duram exorare puellam,
 Proque sua causa quisque disertus erat.*

ubi *carmen modulatum* in cod. D'orvill. e recentioribus ingenium in talis argumenti carmine eleganter exercuit Joannes Jovianus Pontanus Lib. I. Amor. Eleg. 3. Tom. II. Poëm. pag. 5. ed. Ald. ad fores puellae, ubi post preces frustra ad surdam januam fusas, his inter alia in eam invehitur:

*Sed mihi quid lacrimae, quid prae sunt vota precesve,
 Roboribus duris nulla subest pietas.
 Crudeles postes. crudelis janua, tuque
 Invidiose meis pessule deliciis.
 Vos situs obducas: vos dura fracta securi
 Inponas flammis sordida dextra Coci.*

ita enim haec in cod. MS. Wittiano legebat.
 tur,

- Quid mihi tam duris clausa taces foribus?
 Cur numquam reſerata meos admittis amores,
 20. Nescia furtivas reddere mota preces?
 Nullane finis erit nostro conceſſa dolori?
 Triftis & in tepido limine ſomnus erit?
 Me mediae noctes, me ſidera prona jacentem,
 Frigidaque Eoo me dolet aura gelu.

25. Tu

tur, longe aliter quam in editis, ut & ſequentia.
 Jo. Ant. Campanus. poëta feſtivus, Epifcopus
 quondam Aprutinus, Lib. III. Carm. 21.

*Saevis horridior janua tigribus,
 Quas urgunt rapidis per juga montium
 Pastores canibus, nec mihi ſteſſeris. & ſeqq.
 Cur me, difficilis janua, prohibes
 Ad dulces dominae proſilium ſinus,
 Et mellita genis baſia conferam,
 Quales Chaoniae corripiunt aves,
 Celfis dum geminant murmura turribus.*

20. *Nescia furtivas reddere mota preces]* furtiva
 cedere mota prece Heinſius. ut apud Cicer. ad
 Brutum Epist. XII. nihil tuli gravius quam me
 non poſſe matris tuae precibus cedere. ſed reddere
 preces commode explicari poteſt, ad dominam
 tuam preces meas deferre, & cardinis motu effi-
 cere, ut eas audiat. ut infra v. 27.

*O utinam trajecta cava mea vocula rima
 Percuſſas dominae vertat in auriculas.*

reddere enim preces hic eo ſenſu, quo Servius
 ad Virg. III. Aen. 40. reddi exponit illa, quae
 per alterum deferuntur, ut quae nobis credita
 ſunt, reddere dicimur. vid. Lambin. ad Horat.
 Lib. I. od. 3. 7. niſi melius ſit preces reddere,
 pro excipere, exceptas audire, neque irritas fa-
 cere, ſed apud dominam pro me intercedere,
 & ſic preces meas mihi reddere, ut paſſim voces
 reddere dicitur reſonabilis Echo. & reddere vicem
 de mutuo amicorum auxilio. notas audire & r de-
 dere voces Virgilio Lib. I. Aen. 413. & VI. 689.
 ſed prima explicatio videtur verior.

22. *Triftis & in tepido limine ſomnus erit]*
 Turpis in primo Leidenſi, Borrichiano, tribus
 Voſſ. Colbertinis, duobus D'orvill. & meis.
 ſed *Triftis* in primo & ſecundo Vaticano, Gro-
 niugano, & primis edd. pro *tepido limine* Hein-
 ſius conjeceſerat *Triftis an in rigido*. ut apud

Ovid. I. Am. El. 6. 73.

*Vos quoque crudeles rigido cum limine poſtes.
 & in Remed. Am. 25.*

*Et modo blanditias, rigido modo jurgia poſti
 Dicat, & exclusus flebile cantat amans.*

id certe hic convenientius eſſe epitheton, quam
tepido, pro quo etiam *gelido* reponi poſſet, docent
 ſequentia, *Frigidaque Eoo me dolet aura gelu. du-
 rum limen* vocat Ovid. Remed. 508. loco ad-
 poſito:

*Dixerit, ut venias poſtea tibi nocte, venito.
 Veneris, & fuerit janua clauſa, feras.
 Nec dic blanditias, nec fac convicia poſti,
 Nec latus in duro limine pone tuum.*

23. *Me mediae noctes, me ſidera prona jacentem,
 Frigidaque Eoo me dolet aura gelu]*

mediae noctes dixit, ut Lib. II. El. 24. 25. *me-
 diae nequeunt te frangere noctes*. idque imitatione
 μιᾶν νυκτῶν Graecorum, licet de una nocte aga-
 tur. vid. Cel. D'orvillium in Obſerv. Miſcell.
 Vol. I. pag. 132. & ad Chariton. pag. 632. ſed
 & toto hoc loco graeciſſat Propertius, nam in
 illis, *me ſidera prona jacentem*, reſpicit procul
 dubio ad paroemiam ſeu formulam, qua carmen
 paraclaſiſthyrum finire ſolebant cantantes ama-
 tores, πρὸν γι κείσομαι, ut caprarius ad antrum
 Amaryllidis jacens cantum finit apud Theocritum
 Idyll. III. 53.

*Ἀλγίω τὰν κεφαλάν. τίς δ' ἂν μέλει. ἐκείτ' αἰείδω,
 Κεισέμεναι δὲ πρὸν.*

*Doleo caput. tu vero me non curas. non amplius
 canam.*

Facebo hic ſtratus.

& forte Propertii animo illa Theocriti obverſa-
 bantur, cujus locum optime illuſtrat D. Heinſius
 Lect. Theocrit. cap. VII. circa finem. his ſimile
 illud

V 3

25. Tu sola humanos numquam miserata labores
Respondes tacitis mutua carminibus.

O uti-

illud Ovidii Lib. II. Art. Am. 523.

*Clausa tibi fuerit promissa janua nocte;
Perfer in immunda ponere corpus humo.*

dem Lib. II. Amor. 19. 21.

*Et sine me ante tuos projectum in limine postes
Longa pruinosa frigora nocte pati.*

bi pruinosa noctem vocat, ut Lib. I. Am. El. 6. 61.

*Omnia consumsi, nec te precibusve minisve
Movimus, o foribus surdior ipse tuis. &c.**Tamque pruinosa molitur Lucifer axes;
Inque suum miseros excitat ales opus.*

sic Eous gelu noster, quod de matutino pruinæ frigore capiendum recte D'Orvillius dd. II. monuit. ut Lib. II. El. 7. 91.

Sidera sunt testes & matutina pruina.

Graecis enim ἑωσφορ de matutino tempore, quod passim imitantur Latini. Helvius Cinna apud Serv. ad Virg. I. Georg. 288.

*Te matutinus stentem conspexit Eous,
Et stentem paullo vidit post Hesperus idem.*

& auctor Elegiae de Rosa v. 45.

*Quam modo nascentem rutilus conspexit Eous,
Hanc rediens sero vespere vidit anum.*

& hinc Eous pro Lucifero. vide Grotium ad Aratea v. 166. pag. 86. & quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. p. 354. male autem sidera plena in duobus Leid. quatuor Vossianis, Regiis, Colbertinis, Borrichiano, Askewiano, primo D'orvill. & meo utroque codice, cum primis edd. Aldina utraque, & aliis vetustioribus. quod licet retinendum censeat Gebhardus Lib. III. Crepund. cap. 19. & cum eo alii, optime tamen prona vindicavit Livinejus & Broukhufius. idque legitur etiam in secundo D'orvill. Excerptis Modii, & in v. c. invenit Scaliger, probavitque, plena ineptum pronuncians. & Scaligero, quum adhuc ei blandiretur, obsecutus est Scioppius Lib. III. Suspect. Lect. Epist. 22. cujus sententiam veluti eruditiorum patris & deorum sobolis illic amplectitur, sed postea plusquam caninum in modum ei oblatrans. Recte vero notat Broukhufius intel-

ligi partem illam noctis, quae post mediam noctem sequitur, & diluculum praecedat, quod plurimis veterum poetarum locis illustrat. cui addo Heinsum ad Valer. Fl. VII. 457. cadentia sidera vocat Virg. II. Aen. 9.

— & jam nox humida coelo
Praecipitat, suadentque cadentia sidera somnos.

ubi Servius: aut epitheton est siderum, quae oriuntur & occidunt, aut certe majorem noctis partem dicit esse transactam. & Lib. IV. 81.

— lumenque obscura vicissim
Luna premit, suadentque cadentia sidera somnos.

ubi vera est ultima Servii interpretatio: an ipsa Luna suum lumen reprimit, occidens, & se obscurans. lapsa sidera nostro Lib. IV. El. 4. 62.

Ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.

ut in plerisque MSS. lapsa edidit Broukhufius. altero versu me dolat Scaliger, quod in quinto Vaticano, & Vossiano quarto. idque codicis sui orae etiam adscripserat Marklandus. in Scaligeri libro veteri me vidit. quod placebat Heinio, & legitur in Ang. Colotii codice, primoque Vaticano. sed dolet in Borrichiano, tertio Vossiano, & primis edd. ut & in codd. Regiis, & uno Colbertino, nam in altero domat. ut conjecerat Franciscus. qui non inmerito ambigebat, an me dolet pro mei miseretur, ut exponebat Broukhufius, recte dici possit. dolet defendit Jo. If. Pontanus Lib. II. Analect. 13.

25. Tu sola humanos numquam miserata labores
Respondes tacitis mutua carminibus]

heu magnos vel heu tantos umquam miserata labores legendum censebat Heinio. dolores in tribus Vossianis, utroque D'orvill. primo meo cod. a manu sec. Menteliano, Heiniano, Borrich. Groning. Askewiano, & primis edd. In codd. Regiis & Colbertinis,

Tu sola humanos numquam miserata dolores
Responde tacitis mutua carminibus.

sed labores praefero cum Heinio, nam paullo ante praecessit dolori v. 21. & sic Marklandus. Responde etiam in secundo Leid. Excerpt. Scalig. gis

- O utinam trajecta cava mea vocula rima
 Percussas dominae vertat in auriculas!
 Sit licet & saxo patientior illa Sicano,
 30. Sit licet & ferro durior & chalybe:
 Non tamen illa suos poterit conpescere ocellos,
 Surget & invitis spiritus in lacrimis.

Nunc

& priscis edd. & *carminibus* in Excerpt. Modii, Borrichiano, Groningano, & primo meo codice. Sensum hujus loci obscuriorem luce adfusa magis clarum reddidit Patruus meus in notis ad Virg. III. Aen. 250 qui *numquam* hic repetendum monet, tamquam legeretur *Tu numquam miserata labores humanos, numquam respondes* &c., & similia ejusmodi locutionis exempla adfert. sic & paullo ante v. 19.

Cur numquam referata meos admittis amores.

ubi in altero versus membro *meos numquam admittis amores* etiam repeti potest. Quid si hunc eliciamus sensum, tacitis cardinibus, nec motu apertae januae ullum stepitum edentibus, etiam tu obmutescis, & cum illis paria facis, numquam referata tui copiam non praebes, ut tua ope ad dominam admittar. ut supra v. 18.

Quid mihi tam daris clausa tases foribus.

si cui *carminibus* adrideat, *numquam* necessaria repetitione supplendum erit, ut januae exprobre, eam post cantus suos finitos ac tacentes numquam respondere *mutuam*, nisi forte pro *mutua* legi posset *nuntia carminibus*, an ad dominae aures pervenerint preces, querelae meae, & carmina ad ejus fores cantata. sic enim supra v. 20. *Nescia furtivas reddere mota preces.* & huic interpretationi favent quae mox optat, ut vox tantum sua per rimam trajecta ad amicae auriculas perveniat. quo refer illud ex Lib. IV. El. 1. 145.

*Nec mille excubiae, nec te signata juvabunt
 Limina: persuasae fallere rima sat est.*

& Lib. II. El. 13. 72. *Aut per rimosas mittere verba fores.* vitiose igitur *jacula* pro *vocula* in se eundo Vossiano. *vertat in auriculas* pro *vertatur*, capiebat Fruterius. sed *vergat* legit Gruterus Lib. XII. Suspicion. ineditar. cap. 4. firmatque loco Apuleji Lib. VIII. Met. p. 159. *Thrasylus pergit linguae sauciantis susurros inprobos invergere.* ubi tamen *inurguere* praefert Pricaeus.

29. *saxo patientior ille Sicano*] per *saxum Sicanum* Scyllam innui notaverat Marklandus. *patientior ex* Commelini membranis adfert Gebhardus. unde forte per *saxum* vel *lapidem Sicanum* intelligendum esse pyriten lapidem, quis conjiciat, de quo vide notas Vlitii ad Gratii Cyneg. 404. vel de Aetna, ut passim poëtae Aetnaeis caloribus aestus amoris comparant. eo referri posset locus Severi in Aetna v. 399. de pyrite lapide:

*Quin etiam varie quaedam sine nomine saxa
 Toto monte liquant, illis custodia flammae
 Vera tenaxque data est. sed maxima caussamolaris
 Illius incendit lapis, & sibi vindicat Aetnam.*

& reliqua usque ad v. 409.

*Sed simul atque hausit flammam, non tutior hausit
 Ulla domus, servans aciem, duransque tenaci
 Septa fide; tanta est illi patientia victo.*

cujus loci primo versu *vimine* pro *nomine* in cod. Voss. unde Heinsius *alumine*. Sed recte videtur Fruterius *patientior* ad libri sui marginem exposuisse *durior*. ut suadent sequentia, *Sit licet & ferro durior* &c. unde *durare* pro pati. sic *durior & surdior saxis, scopulisve*, de illis, qui preces & suspiria amantum non exaudiant, poëtis frequens. simile illud Ovidii XIV. Met. 712. de Iphide:

*Surdior illa freto surgente, cadentibus Haedis,
 Durior & ferro, quod Noricus excoquit ignis,
 Et saxo, quod adhuc virum radice penetret.*

vide hic Jani Doussae P. notam, qui bene interpretatus est. par illud Tibulli Lib. I. El. 1. 77.

— non tua sunt duro praecordia ferro
 Vincta, neque in tenero stat tibi corde flex.

31. *Surget & invitis spiritus in lacrimis*] heu pro in conjecerat Heinsius. sed in *lacrimis* pro inter lacrimas posuit. quas *invitas* hic vocat, ut Eleg. praec. v. 40. *Et fletum invitis ducere lumi-*

Nunc jacet alterius felici nixa lacerto;

At mea nocturno verba cadunt Zephyro.

35. Sed tu sola mei tu maxima caussa doloris,
Victa meis numquam, janua, muneribus.

Te non ulla meae laesit petulantia linguae,
Quae solet iratus dicere trita loco.

Ut

nibus. sensum esse, inter lacrimas suspirabit, & lacrimabitur, licet invita, adscripterat Marklandus, addito Luciani loco ex Contemplat. p. 350. ed. Graev. ubi *ἐν τοῖς ἄλλοις* pro inter cetera, & p. 459. *ἐν ἡμῖν ποσειδάμων*, inter nos quiritantem. spiritus hic usu non valde obvio, pro suspirio, & surgere, ut Lib. II. El. 22. 38.

Adspice, ut in toto nullus mihi corpore surgat Spiritus.

sic forte αἶψα de suspirio infelicitis Evadnes intelligenda apud Euripidem in Supplicib. 1048. ubi Iphis pater filiam desperatam intuens, rogat,

Τίνος, τίς αἶψα; τίς τόλμα;

quod vertunt,

Filia, quanam aura? quis amicus.

haesitat Marklandus, & de vento, qui Evadnem illum advexerat, exponit. sed mallet, quis anhelitus? eodem dramate v. 1029.

Ὁ εὖς ἰνὰ ἡμῶν γαμίτας
Συνηχθεὶς αἶψα ἀδολαί.

quod interpretor,

Tuus autem lecti maritus
Contabescens amore non ficto.

id quod nostro est vacuo *solam tabescere lecto* Lib. III. El. 4. 23. & cura *tabescere*, amoris nempe, ejusd. libr. El. 10. 9.

33. alterius felici nixa lacerto] licet nixa tueantur codicum MSS. Excerpta, & editiones priscae, non tamen rejiciendam puto codicis Palatini lectionem *nexa*, propter alterius lacerto. ut Lib. II. El. 7. 5.

Possum ego in alterius postam spectare lacerto?

praesertim quum oscula nixa sequantur v. 42. *innexa* legebat Heinsius. vid. Markland. ad Statii

Silvas pag. 321. Ovidius Epist. II. 141.

Colla quoque infidis quia se necienda lacertis
Praebuerunt.

& Epist. V. 48.

Non sic adpositis vincitur vitibus ulmus,
Ut tua sunt collo brachia nexa meo.

ut bene ex MSS. pro *vincha* restituit Heinsius, & multis firmavit exemplis. Num jacet Ayrmannus, & deinde *Ac mea*, seq. versu cadent in Voss. primo, adhaesit huic loco Ovidius Epist. XV. 208.

— & Zephyri verba caduca ferunt.

infra El. XVII. 4. ingrato litore vota cadunt, vide supra ad El. V. 14.

38. Quae solet iratus dicere trita loco] locus manifeste corruptus est. Quae solet irato dicere tota loco in duobus Leidenf. quatuor Vossianis, primo D'orvill. Heiniano, Menteliano, Excerptis Modii, Borrich. Groning., Regiis, Colbertinis, meo utroque, & primis edd. tota quoque in Askewiano, sed verba in marg. quod etiam legitur in secundo D'orv. utraque Aldina, Colinaei, & Gryphii. Quae solet immerito v. c. Passeratii. iratus in Excerpt. Scalig. ingrato Fruterius. trita est ex v. c. Scalig. turba in cod. Ant. Perreji, Colotii, & primo ac secundo Vatic. ut conjecerat Livinejus. tanta in quinto. in ed. Rovill. Lugd. 1559. Quae solet irato licere tuta loco. in cujus margine Janus Doussa ingrato conjecerat, & in aliis multa pro tuta legi notaverat. ingrato dicere multa loco Graevius in Epistolis ad Heinf. ut multa mala ingerere Terentio. Heinsius in Epistolis ineditis ad Graev. irato dicere pota joco. & Notis ad Propert. pag. 672. ut iratum jocum vocet convitium seu dieterium acrius. v. Passerat. pag. 220. hinc supra Lib. I. El. 5. v. 8.

Molliter irasci non sciet illa tibi.

Idem

Ut me tam longa raucum patiare querela
 40. Sollicitas trivio pervigilare moras.
 At tibi saepe novo deduxi carmina versu,
 Osculaque inpressis nixa dedi gradibus.
 Ante tuos quoties verti me, perfida, postes,

De-

idem quoque *dicere terro* vel *acerba* conjecerat. *irato joco* etiam Ayrmannus. loco tamen hic vindicavit Patruus in notis ad Suet. Aug. c. 49. & loco de janua ipsa vel aedibus exponit Broukhufius. *irato dicere trita joco* etiam legebat Marklandus. Francio videbatur Broukhufius verum loci sensum eruisse. sed illud *quae* & *trita* ad ejus gustum non faciebat, & ideo pro *trita*, si per codd. MSS. liceret, legendum adnotaverat *verba*. id certe in nonnullis codd. & edd. vetustis extat, ut modo notavi.

42. *Osculaque inpressis nixa dedi gradibus*] *nixa* oscula displicent, & forte huc intrusa sunt ex v. 33. *Nunc jacet alterius felici nixa lacerto*. recte igitur Graevius & Heinsius in Epistolis mutuis tam editis quam ineditis, *fixa dedi gradibus*. & sic idem Heinsius in notis ad Propert. post Advers. pag. 672. firmabatque illo Virgilii II. Aen. 490.

Amplexaeque tenent postes atque oscula figunt.

Albinovan. ad Liviam v. 95.

At miseranda parens suprema neque oscula fixit.

& ita Ayrmannus. *nixa* etiam hic non probantur juveni in hisce sagacissimo Er. Hub. El. dikio, qui literis Zutphaniae d. 24. Julii 1773. ad me datis, *fixa* vel *spissa* praeferendum existimabat, quem etiam *gratus* non inmerito offende-
 debant, ubi sermo ad januam dirigitur, ideoque poetam scripsisse suspicabatur,

Osculaque inspersis mixta dedi lacrimis.

idque ex more amantium. Lucretius Lib. IV. 1173.

*At lacrimans exclusus amator limina saepe
 Floribus & fertis operit, postesque superbos
 Unguit amaracino, & foribus miser oscula figit*.

quo loco *fixa oscula* hic quoque adstrui possunt. addebat & illud Tibulli Lib. I. El. 1. 76.

*Flebis & arfuro positum me, Delia, lecto,
 Tristibus & lacrimis oscula mixta dabis*.

certe *oscula lacrimis mixta* hic commodè admitti possunt. saepe enim vox *mixta* in alias degeneravit. vide quae supra notavi ad El. V. 15. illud vero *inspersis* juvare etiam potest locus nostri supra El. XII. 16.

Nullum adpersis gaudet Amor lacrimis.

Divinabam aliquando, an pro *inpressis gradibus*, quam scripturam suspectam habebam, quia in quarto codice Vossiano *inplexis* legitur, (*imprexis* in Askewiano,) hic reponi posset,

Osculaque inplexis fixa dedi genibus.

ut *inflexo genu*. Lib. III. El. 7. 6. ubi vid. Passerat. & ad El. XIII. 34.

Sic cadit inflexo lapsa puella genu.

& huc conjecturae adstipulatur similis locus Tibulli Lib. I. El. V. 41. & seqq.

Non ego, si merui, dubitem procumbere templis,

Et dare sacratis oscula liminibus.

*Non ego tellurem genibus perrepere supplex,
 Et miserum sancto tundere poste caput.*

id Ovidio est *proiectus ante postes in limine*, Lib. II. Am. El. 19. 21.

*Et sine me ante tuos projectum in limine postes
 Longa pruinosae frigora nocte pati.*

postis genibus procumbere Lib. I. Met. 729. *flexum genu submittere* IV. 340. & *flexo succubuisse genu* IV. Trist. 2. 2. & *succiduo procubuisse genu* Epist. XIII. 24. *gradibus* sane hic alienam lectionem esse, inde quoque colligi posset, quod in nonnullis codd. turbatur; nam *manibus* est in Borrichiano, Heinsiano, & primo meo codice, sed id mox sequitur. *inflexis* autem *genibus* de supplice, ut *procumbere* in loco Tibulli. vulgatam tamen lectionem *gradibus* vel secutus est, vel probasse videtur D. Heinsius in Monobiblo El. VI. hunc locum respiciens:

*Seu cum non faciles impugnat carmine valvas,
 Ebrius & duris oscula dat gradibus.*

X

44. Du-

Debitaque occultis vota tuli manibus?

45. Haec ille, & si quae miseri novistis amantes,
Et matutinis obstrepat alitibus.

Sic ego nunc dominae vitiis, & semper amantis
Fletibus, aeterna differor invidia.

ELEG.

44. *Debitaque occultis vota tuli manibus*] Seta tuli conjecerat Marklandus. ut in loco Lucretii, paullo ante producto, *limina saepe Floribus & fertis operit*. idque firmari posset ex Ovid. II. Art. Am. v. 527.

*Postibus & durae supplex blandire puellas,
Et capiti demtas in fore pone rosas.*

vide supra ad v. 7. huj. Eleg. vota tamen propter debita non sollicitanda videntur.

45. *miseri novistis amantes*] novistis Heinsius.

46. *Et matutinis obstrepat alitibus*] Heu vel En idem Heinsius. Haec Livinejus. *matutinas aves* de quibuscumque avibus mane canentibus exponit Passeratus. sic in versibus apud Cic. I. de Divin. cap. 8.

Et matutinis acedula vocibus instat.

Virgil. in Cliri v. 408. *Vos matutina si qui de gente venistis*. ut restituit Scaliger, & volucres intelligit, cantus suos mane integrantes, prolato hoc ipso Propertii loco. sed melius Gallos, lucis nuntias aves, intelligit Beroaldus. ut de matutino tempore Martialis Lib. XIV. Ep. ult. *Cristataeque sonant undique lucis aves. matutinae aliter*, ut φέγματ' ἐρίθω Έφω apud Sophoclem in Electr. v. 18.

Ὡς τῶν ἤδη λαμπρῶν ἡλίου σίλος.
Έφω κινῆ φέγματ' ἐρίθω σαφῶ.

& in Meleagri Epigrammate inedito, quem locum suggestit Cel. Ruhnkenius,

Ὁ ζεφύριος, δυοῖσι κατήγγιλε, γῆν, τριτάτῃ,
ἐπύχιος κράτεις πλευροτυπῇ κίλαδος.

Ovidius XI. M. 597.

*Non vigil ales ibi cristati cantibus oris
Evocat Aurora.*

& hoc praefero, praesertim propter *obstrepat*. hoc enim loco imitatum esse illud Theocriti Idyll. VII. 48. ubi ἔριθις Χίον ἀοιδῶν Ἀντία ποικύζοντες

dicuntur, seu ἀλεκτρονίαι Chio vati obstrepentes, & Musarum alitem crocitu laceiscentes, optime ostendit D. Heinsius Lect. Theocr. cap. XII. quomodo anferem argutis oloribus *obstrepatem* dicit Virg. Ecl. IX. 36. infra Lib. II. El. 16. 6.

*Non tam nocturna volucris funesta querela
Attica Cecropiis obstrepat in foliis.*

& de tympanis Ovidius IV. Met. 392.

*Tympana cum subito non apparentia raucis
Obstrepuere sonis.*

Tibullus Lib. II. El. I. 86.

—— nam turba jocosa

Obstrepat, & Phrygio tibia curva sono.

47. *Sic ego nunc dominae vitiis, & semper amantis*

Fletibus, aeterna differor invidia]

His ego Passeratio & Heinso legendum videbatur. deferor in primo Leid. tribus Vossianis, primo D'orvill. meo utroque, Heiniano, Mentelli, Borrichiano, & Colbertino, ut in ed. Venet. 1487. sed male. vide supra ad El. IV. v. 22. *amatis* pro *amantis* conjecerat Heinsius, praecedit enim *novistis amantes*. Marklandus legebat,

*Sic ego nunc dominae vitiis, nunc semper amantis
Fletibus alterna differor invidia.*

quod minime displicet, nam sensum cum praecedenti versu bene connectit, & *alterna invidia* legendum suadet. hanc igitur Marklandi conjecturam amplector. sic enim de amoris vicissitudine supra El. IX. v. 24.

*Nullus Amor cuiquam faciles ita praebuit alas,
Ut non alterna presserit ille manu.*

& Lib. II. El. 9. 7.

*Scilicet alterna quoniam saetamur in unda,
Nostraque non ullis permanet aura locis.*

nunc semper etiam conjecerat Franelus.

ELEG. XVII.

Et merito, quoniam potui fugisse puellam,
Nunc ego desertas adloquor Alcyonas.
Nec mihi Cassiope solito visura carinam est,

Om-

ELÉG. XVII. v. 1. *Et merito*] sic omnes codd. MSS. & primae edd. *At merito* praeter Volscum & Colinaei ed. Lugd. etiam in Gryphiana 1551 legitur. sed recte Passeratus & Broukhufius *Et merito* formulae instar dictum vindicarunt. vide & Axenii notas ad Phaedrum pag. 136. & abruptum ab hac formula est Elegiae initium, veluti responsum ad praecedentes querelas, quod concitati adfectus indicium est. id eleganter ex recentioribus imitatus est Angelus Politanus, optimo Albieriae Albitiae Epicedio,

*Et merito! quis enim tantum perferre dolorem,
Aut quis tam miseris temperet a lacrimis?*

eiusque exemplo Broukhufius, initio Elegiae in obitum Theod. Georgii Graevii, Lib. III. El. 7.

*Et merito! quis enim tam crudo vulnere, Graevi,
Durus inexplētis temperet a lacrimis.*

potui fugisse more Propertiano, ut Eleg. I. 15.

Ergo velocem potuit domuisse puellam.

vel pro, ausus fui relinquere puellam. vid. ad Eleg. XV. 36.

2. *Nunc ego desertas adloquor Alcyonas*] Huc ego in Borrichiano. optimo cum iudicio Propertium hic Alcyones, aves solitarias & querulas, quibus saepe comparantur moerore confumti, doloris sui conscias facere, & adloqui, notavit Broukhufius, quod pluribus veterum & recentiorum poetarum exemplis illustravi ad locum Lotichii, quem adfert, Lib. III. El. 7. p. 213. & 214. & adde similia ex Graecis poetis apud Leichium ad Carmina Sepulcr. Anthol. Graec. MSS. Ep. XX. pag. 27 & 28. aliam tamen, eamque non minus probabilem, reddunt rationem Beroaldus & Passeratus, quia de procella ventisque adversis queritur poeta, adeoque invocet Alcyonas, quae mare tranquillum & pa-

catum reddere credebantur, praesertim quum ovis incubabant. unde *alcyonia* *reducere* de composita tempestate. Theocritus Idyll. VII. 57.

*Ἀλκυόνες, φασισσύντι τὰ κύματα, τὰς τε θάλασσας,
Τόν τε Νότον, τόν τ' Εὐρόν.*

ubi vid. Scholiaf. Servius ad Virg. I. Georg. 399. de Alcyonibus agens: *Istae autem aves nidos faciunt in mari, media hyeme. quibus diebus tanta est tranquillitas, ut penitus nihil in mari possit moveri. Inde etiam dies ipsi Halcyonia dicuntur.* huc refer illud nostri Lib. III. El. 8. v. 5. & seqq.

*Transseat hic sine nube dies, stent aëre venti,
Ponit & in sicco molliter unda minas. &c.
Alcyonium positis requiescant ora querelis,
Increpet absuntum nec sua mater Itryn.*

3. *Nec mihi Cassiope solito visura carinam*
Qminat, ingrato litore vota cadunt]

sic edidit Broukhufius, Scaligero obsecutus, codicum veterum diversas in hoc nomine scripturas non recensebo, in his enim *Casyope*, *Cassio-pae*, in illis *Calliope*, in aliis aliae librariorum aberrationes sunt. Cassiopem vero Scaliger, & ante eum Volscus & Beroaldus, de signo coelesti *Cassiopea* intellexerunt. nec aliter Passeratus. de Scaligero hoc quoque inde mihi constitit, quia margini codicis Petronii, quem totum ex codice Cujaciano manu sua descripserat, hunc Propertii versum adnotaverat ad finem cap. XCIX. ubi occurrit, *adoratis fideribus intro navigium.* melius illic Wouwerius in notis suis adposuit alium nostri locum ex Lib. III. El. 20. 18. *Cogor & undisonas nunc prece adire Deos.* ejusdem quoque sententiae olim fuisse N. Heinsum, patuit mihi ex illius ineditis ad Graevium Epistolis, in quibus locum hunc sic constituibat,

Nec mihi Cassiope e solito visura carinam est.

X 2

✱

Omniaque ingrato litore vota cadunt.

5. Quin

& per *solium* Cassiope intelligit ejus sellam, cui insidens conspicitur in Imaginibus vetustis Signorum Coelestium apud Germanicum pag. 29. ed. Grot. & in Hygin. Poët. Astron. Lib. III. pag. 427. ed. Muncker. ubi hoc Cassiopeiae *solium filiquastrum* vocat Hyginus. *sellam* Schollastes Germanici. in alia ad eundem Graevium Epistola praeferebat Heinsius, *solitam visura carinam est*. Melius tamen in notis suis ad Propertium post Adversaria editis pag. 672. refutato Scaligero, intelligit Cassiopem, Epiri portum, productis veterum auctorum locis, quae portum hunc oportune illustrant: idque probabat Graevius in Epist. ad Heinf. T. III. Syllog. pag. 227, qui hoc in versu etiam legebat *ex solito*, ut solet, vel *mihi solito* conjungebat in iisdem Epistolis pag. 202. 210. infelicitur vero Ayrmannus legebat.

Nec mihi Cassiope solito ductura carinam.

de sidere etiam intelligens. Eiusdem nominis erat Corcyrae oppidum, quod innuit Sueton. in Ner. cap. 22. fin. *Nec profectio dilata, ut primum Cassiopem trajecit, statim ad aram Jovis. Cassi cantare auspicatus est.* ubi in notis suis Patruus meus prolixè de hoc Propertii loco egit, & emendandum conjecit,

Nec mihi Cassiopem, solet ut, visura carina. Ominat.

In illo autem Suetonii loco Cassiopem, Corcyrae oppidum, intelligendum recte etiam monuit Quirinus in Primordiis Corcyrae cap. VIII. pag. 69. quod palam facit *Jovis Cassi* mentio, unde in Corcyrae nummis, quales binos possideo, ΣΕΥΣ ΚΑΚΙΟΚ in templo duarum columnarum sedens conspicitur; pluresque produxerunt Andr. Mar. mora in Historia Corcyrae, Italice scripta, five in Tabulis Numorum Corcyraeorum, quos ad Lib. I. II. & III. exhibuit; Arigonius in Num. Pop. & Urb. Tab. VIII. & nuper Pellerinius Tom. III. Tom. XCVI. N. 11 & 12: alique numero non pauci, qui vetera Numismata illustrarunt. Sed in hoc Propertii loco indicari Cassiopem, Epiri continentis portum, quae Cassiope Corcyrae colonia erat, non dubitandum est. utramque distinguendam docet prae ceteris locus Ciceronis Lib. XVI. ad Fam. Ep. 9. *in portum Corcyraeorum ad Cassiopem stadia CXX. processimus.* ubi Victorii & Graevii notas consule. de eadem

hac Cassiope vide Strabonem Lib. VII. pag. 324. ed. Casaub. & quae notavit Weffelingius ad Antonini Itinerar. p. 521. Nescio autem quid Vulpio in mentem venerit, ut *Cassiope* allegorice pro ipsa Cynthia capiendam somniaret, & *mea Cassiope* sit, mea Cynthia, meum sidus, & ejus fastum atque arrogantiam, ut superba fuit Cassiopea, notaret poeta, quae refutatione non indigent. Nollem igitur Broukhussius, passim a viro maximo Scaligero vix latum unguem discedens, etiam de sidere vel signo coelesti exposuisset. Sed pluribus de hoc loco egi in notis ad Auctorem Elegiae ad Messalam Tom. I. Anthol. Lat. pag. 295 & 296. ubi post tot virosum eruditissimorum aestus eum sic tandem restituendum judicavi,

Nec mihi Cassiopem solito visura carina est; Omniaque ingrato litore vota cadunt.

sive *solito* pro *ex solito* capias, sive *mihi solito*, cum Graevio jungas. *carina*, vel *carinam est* in variis codd. MSS. legitur. Neque minus miror, Broukhussio *Ominat*, quod *ex solito* Scaligeri conjectura est, adeo placuisse, ut in contextum receperit. *ominat visura*, pro *visuram*, exponebat Scaliger, hoc sensu, neque Cassiope neque alia sidera mihi omen dant se visura carinam, quae per Hypallagen interpretatur, pro *ex astris ominor*, me. carinam non visurum, quae valde contorta sunt; & veteris Tragici Pomponii exemplo *ominat*, pro *ominatur*, fulcit. Non tam facilis ceteroquin Broukhussius est in verbis Accii, Pacuvii, vel similis aevi scriptorum Propertio ingerendis, si Gebhardi aut Guyeti hac in re iudicium castiget. Itaque illud *Ominat* unius auctoritate Scaligeri, cujus tamen manes quo majori veneratione colo, eo magis invitatus a tanto viro dissentio, (neque enim cum Passeratius dicam, eum hic *nugari*.) poetae nostro non obtrudendum, sed revocandam esse. pristinam lectionem censui, quam diu ex Augustae aetatis auctore ejus exemplum desideramus; praesertim quum omnes codices, quorum lectiones adhibui, & primae ac vetustiores editiones, constanti consensu *Omniaque ingrato* &c. tueantur. Francio etiam *ominat* insolens videbatur, qui legebat,

Nec mea Cassiopem solito visura carina, Omniaque ingrata &c.

vota.

3. Quin etiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti.
 Adspice, quam saevas increpet aura minas.
 Nullane placatae veniet fortuna procellae?
 Haecine parva meum funus arena teget?
 Tu tamen in melius saevas converte quærelas.
 10. Sat tibi sit poenae nox & iniqua vada.
 An poteris ficcis mea fata reponere ocellis?
 Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu?

Ah

vota intelligo, quae suscipiebantur ante itineris ingressum, & *vota cadunt* pro incassum funduntur irrita. ut supra El. 16. 34.

At mea nocturno verba cadunt Zephyro.

vid. Broukhuf. ad Tibull. Lib. I. El. 7. 91. & Guellium ad Virg. I. Aen. 338: qui de victimis votivis male exponit.

5. *Quin etiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti*] ingratum hunc rhythmum nullae tollunt membranae veteres, cui vellem mederi. possem eadem ope, qua supra El. 8. v. 11. *Tyrrhena arena* remotum fuit. nam quod Barthius ad Stat. II. Th. 239. p. 397. ex hac sola Elegia undecim enumeret versus, in eundem sonum desinentes, reliqui decem, praeter hunc, minime rhythmum duarum syllabarum consonantium exhibent, sed syllabae tantum unius, ut *desertas alloquor Halcyonas, saevas increpat aura minas, placatae veniet fortuna procellae* &c. quae tales faciunt rhythmos, eo nomine vix appellandos, quales omnes poetarum paginae suppeditant.

6. *Adspice, quam saevas increpet*] sic edidi auctoritate veterum codicum, non *increpat*. ut Broukhufius. ita enim nostro usitatum post *Adspice*. supra El. XV. 3.

Adspice, me quanto rapiat Fortuna periclo.

Lib. II. El. 18. 35.

Adspice, uti coelo modo Sol, modo Luna ministret. ubi *ministret* male in nonnullis edd. vide supra ad El. II. 9. *saevas* in cod. Voss. tam hoc versu, quam mox v. 9.

7. *Nullane placatae veniet fortuna procellae*] *placata puella* in MSS. quod adridebat Doulae. *pacatae* Heinf. venit in primo D'orvill.

8. *Haecine parva meum funus* &c.] *Siccine* coniecerat Marklandus. sed *Haecine arena* referenda ad *litus ingratum* v. 4. in quo quærelas has effundebat. *rara* pro *parva* Heinf. & *corpus* pro *funus* in Borrichiano, meoque primo, quae glossa marginalis est. vid. ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 565.

10. *Sat tibi sit poenae nox*] ita in duobus Leid. quatuor Voss. binis D'orv. meisque, & reliquis codd. ac primis edd. *Sat tibi, sat poenae* ex Palatino Gebhardi praetulit Broukhuf. sensus est, etsi non peream naufragio, sat tibi poenae sit procella & mare iniquum.

11. *An poteris ficcis mea fata reponere ocellis*] *opponere* in secundo Leid. Groning. Colbert. Excerpt. Modii, Palatino, & primis edd. *exponere* Graevius in Epist. ad Heinf. T. IV. Syllog. pag. 202. sed Heinfio *mea fata reponere* cum Passeratius praeferebat subscribit pag. 270: & recte. subintelligitur enim *tumulo*, vel toro mortuali, reponere meum cadaver, ut apud Virg. VI. 220. *membra toro defleta reponunt*. tentaverat etiam Heinfius in Epistolis ad Graevium medicis,

An poteris ficcis, mea vita, reponere ocellis.
Ossaque adusta tuo &c.

eundem vide Lib. II. Advers. cap. 5. p. 243. & in notis ad Propert. p. 673. *ossa tenere sinu*, ut apud Senecam Consol. ad Helv. cap. 2. circa finem: *modo in eundem sinum, ex quo tres nepotes emiseras, ossa trium nepotum recepisti*. ubi videtur Lipf. & Passeratium ad h. l. *ossa nulla* Marklandus interpretabatur in nihilum vel minimum redacta, quae *ossa minuta* vocat Lib. II. El. 10. v. ult. sed *nulla* potius dicta videntur, quod Cynthia nulla teneret *ossa* illius, qui in mari periret, & in litore Epyri humaretur.

X 3

Ah pereat, quicumque rates, & vela paravit
Primus, & invito gurgite fecit iter.

15. Nonne fuit melius dominae pervincere mores?
(Quamvis dura, tamen rara puella fuit.)
Quam sic ignotis circumdata litora silvis
Cernere, & optatos quaerere Tyndaridas.

Illic

13. *Ah pereat, quicumque rates, & vela paravit Primus, & invito* illustrant haec quae in primum maris tentatorem audacem passim apud poetas obvia collegerunt viri docti, a Barthio indicati ad Stat. III. Sylv. 2. 61. in invito D'orv. sec. novi qui conjecerat, *Et primum invito gurgite fecit iter.* Sed vulgatam minime sollicitandam probant loca veterum poetarum, primum maris navigatorem detestantium, quae contuli in notis ad Lotich. Lib. III. Carm. 29. p. 556. 557.

15. *Nonne fuit melius dominae pervincere mores* Nonne fuit levius in cod. Ant. Perreji, tribus Vossianis, primo D'orvill. meo altero, Colbertino, & secundo Neapol. *dominae melius* in altero D'orvill. alibi noster, *Nonne fuit satius.* vid. ad Lib. II. El. 19. 51. Non dubito Propertium in animo habuisse illud Virgilii Ecl. II. 14.

*Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras,
Atque superba pati fastidia.*

ubi *fastidia, & tristes Amaryllidis iras pati,* quod hoc loco *dominae pervincere mores,* fastum nempe, superbiam & morositatem. male enim ex follemni codd. confusione *amores* in primo Leid. Vossiano, Menteliano, Borrichiano, meoque priore. sic *mores* eodem sensu Lib. II. El. 4. v. 7.

*Nec mihi tam duris insultet moribus, at te
Vellicet.*

supra El. XV. 23.

Quarum nulla tuos potuit convertere mores.

ubi plura notavi. Haec Propertiana sic imitatus est Lotichius Lib. II, El. 1. 25.

*Nonne fuit melius dominae servire puellae,
Cernere quam tumidi litus utrumque maris?
Quid mihi cum pelago, mea si tellure morantur
Gaudia, si puppis non velit una duos?*

16. *tamen rara puella fuit* rara viduosa in Voss.

prim. & tert. *cara* in aliis. sed vide supra ad El. VIII. 42. *Cynthia rara mea est.*

17. *circumdata litora silvis* circumdare in sec. D'orvill.

18. *optatos quaerere Tyndaridas* optatas male in Voss. primo & tertio, & meo utroque. recte Broukhufius *quaerere Tyndaridas* non inplorare, ut Douza capiebat, quod satis indicatur ex addito epitheto *optatos*, ut *ventos optare ferentes* Valerio Fl. Lib. I. v. 266. sed frustra optatos & circumspectos non invenire, nec videre faventia sidera, exposuit. quem etiam vide ad Tibull. Lib. II. El. 3. 26. Horat. Lib. I. od. 32. 2.

Quaerenti pavidam montibus aviis Matrem.

noster Lib. II. El. 23. 103.

Qui quaerit Tatios veteres, durasque Sabinas.

Claudian. praef. ante Lib. II. R. P. v. 4.

*Lugebant crepta sibi solatia Nymphae,
Quaerebant dulces flumina moesta modos.*

Petronius Carm. de Bel. Civ. cap. 119. Satyr.

Quaerit se natura, nec invenit.

vide Patru mei notas ad Ovid. II. Met. 239. & Valer. Fl. Lib. III. 690. male igitur Doussae interpretatoni adhaesit Gruterus ad Cic. Fragm. Poët. pag. 1422. ed Gronov. T. II. & miror viros doctos pro Doussae sententia non adtulisse illud Petronii cap. 99. in fine: *adoratis sideribus intrò navigium.* ubi Castorem & Pollucem intelligendos recte notant Gonsalvus & Wouwerius. navigantes enim vota Dioscuris pro itineris incolumitate faciebant. Rutilius Lib. I. 155.

Pande precor gemino placatum Castore pontum.

& haec illis reddebant post superati itineris vel naufragii pericula, ut notum est. sufficiat vetus Inscriptio apud Montfaucon. in Supplem. ad Antiqq.

- Illic si qua meum sepelissent fata dolorem,
 20. Ultimus & posito staret amore lapis:
 Illa meo caros donasset funere crines:
 Molliter & tenera poneret ossa rosa.

Illa

Antiqq. Tom. I. Lib. V. cap. 4. pag. 192.

CASTORI. ET. POLLUCI
SACRVM.OB. FELICEM. IN. PATRIAM
REDITVM. TOT. SVPERATIS
NAVERAGIL. PERICVLIS
EX. VOTO. CVM. SOCIIS
L. M. P.

C. VALERIVS. C. F. AGELLVS.

19. Si qua meum sepelissent fata dolorem] *per-*
perissent in primo Leid. quarto Voss. Mentelia-
 no. Borrichiano, & meo priore. sed *sepelissent*
 in reliquis codd. & primis edd. *sepelirent* in Ex-
 cerpt. Scalig. vid. ad Lib. III. El. 13. 9.

20. Ultimus & posito staret amore lapis] *expo-*
sito Graevius in Epist. ad Heinf. T. IV. Syllog.
 pag. 202. quod probabat Heinf. vel *apposito* le-
 gebat. *honore* pro *amore* in Excerpt. Scalig. quod
 non repudiandum videtur, & *exposito* *honore* capi
 posset pro vulgari, tralatitio honore, atque hu-
 manitate. sic certe emendandum infra El. XIX. 3.

Sed ne forte tuo careat mihi funus honore,
 Hic timor est ipsi durior exsequis.

vulgo male illic *amore* editur, quod ibidem sequitur
 v. 6. *Ut meus obliito pulvis amore vacet.* pro *lapis*
 Marklandus coniecerat *labos*. idque firmabat allo-
 nostri loco Lib. IV. El. 9. 17. *Herculis ite bo-*
ves, nostrae labor ultime clavae. & Ovidii Epist.
 XII. 50. *Ultimus est aliqua decipere arte labor.*
 addere potuisset *extremum laborem* apud Virg. Ecl.
 X. init. Sed non persuadet.

21. Illa meo caros donasset funere crines] *donat-*
ret & mox *clamaret* Guyetus. quod probro, sequi-
 tur enim *poneret*. pro *funere* in Vossiano mur-
 mure. *damnaisset* Heinsius. male. idem etiam in
 ora ed. Ald. coniecerat, *Illam meo cineres donasset*
funere caros. sed tunc praestaret *munere* ex cod.
 Vossiani scriptura *murmure*, nisi quis substitui
 praeferat,

Illam meo caro donasset munere manes.
 quomodo apud Catull. Carm. 97. *Ut te postremo*

donarem munere mortis. vide mox Broukhuf. ad
 v. 23. *caros crines* idem Broukhufius supra ad El.
 XV. v. 5. exponit *crines*, in quibus excolendis
 multum curae adhibere solent puellae. sed in re
 funesta aptius hic puto epitheton fore, si legamus,

Illam meo ramos donaret finire crines.

& *funere* pro *funeri* positum, ut passim apud no-
 strum. moris enim erat detonsos *crines* ferre in
 rogum vel sepulcrum consanguineorum, aut caro-
 rum, morte sibi ereptorum. ut Orestes patri Aga-
 memnoni parentat apud Euripidem Electra v. 90.

— πρὸς τὰ φέροι μολὼν πατρός
 Δάκρυά τ' ἰδύμενα, καὶ κόμης ἀπυρξάμενα.

& ibid. v. 515. & seqq. Ovid. XIII. Met.
 427. de Hecuba:

Hectoris in tumulo canum de vertice crinem,
Inferias inopes crinem lacrimasque reliquit.

Phaedra apud Senecam in Hippol. 118.

Placemus umbras. Capitis exuvias cape.
Laceraeque frontis accipe abscissam comam.

vide hic Livinejum, Passeratium, & Barthium:
 ad Stat. II. Theb. 256. p. 416. Canace Epist. XI.
 Heroid. 116.

Non mihi te licuit lacrimis perfundere iustis,
In tua non tonsas ferre sepulcra comas.

ubi vid. Micyll. & Ciofan. sed male illic *non*
tonsas jungit Hybertinus, & longas exponit. *non*
ferre connectenda sunt. possis etiam *caesos crines*.
 ut in Epicedio Drusi v. 95. & seqq.

At miseranda parens suprema neque oscula fixit,
Frigida nec fovit membra tremante sinu.
Non animam adposito fugientem excepit hiatu,
Nec traxit caesas per tua membra comas.

ubi *sestas* malebat Heinsius. ut *sestos capillos* eadem
 in re Ovid. III. Met. 505. in funere Narcissi.

— planxere sorores

Naltes, & sestis fratri posuere capillos.

vide Cerdam ad Virg. IX. Aen. v. 215. pro
tremante sinu etiam apud Albinovanum *tepen-*
 te corrigit

Illa meum extremo clamasset pulvere nomen.

Tum mihi non ullo pondere terra foret.

25. At vos aequoreae formosa Doride natae,

Candida felici solvite vela choro.

Si quando vestras labens Amor adtigit undas,

Manfuetis socio, parcite litoribus.

ELEG.

corrigit Marklandus ad Statii Silvas p. 333. quod *frigida membra* ad oppositionem exigere videntur. quamquam defendi etiam possit *vulgata tremente sinu*, qui miserandae matri conveniat, praesertim quia mox sequatur *vere tepente. laceros crines* vocat Lucanus l. lib. IX. 57. in querela Corneliae de marito Pompejo insepulto;

*Ergo indigna fui, dixit, Fortuna, marito
Accendisse rogam? gelidas effusa per artus
Incubuisse viro? laceros exurere crines?*

ex quo loco *laceros crines* ex vestigiis literarum pro *caros* hoc quoque in loco reponere liceret: idque conjecturis modo propositis, si mei arbitrii res sit, praesferrem; ut in loco Albinovani *laceras comas* emendasse Jac. Roverium notaverat Heinſius. & haec emendatio nostra egregie firmatur ex imitatione Sannazarii, qui totum hunc Propertii locum optime aemulatus est Lib. I. El. 3. v. 19.

*Ipsa meos tumulo Manes laniata vocares,
Inque tuo legeres ossa minuta sinu.
Flebilis & longos scindens ad busta capillos,
Clamaret nomen jam moritura meum.
Tum cineri, & mutae persolvens iuxta favillae,
Mista dares rutilis lilia cana rosis.*

23. *Illa meum extremo clamasset pulvere nomen*] ita constanter in codd. manu exaratis. *murmure* conjecerat Heinſius. sed *extremus pulvis* est cinis in urna conditus, quando manes ciebant. infra El. XIX. init.

*Non ego nunc tristes vereor, mea Cynthia, manes,
Nec moror extremo debita fata rogo.
Sed ne forte tuo careat mihi funus honore,
Hic timor est ipsis durior exsequiis.
Non adeo leviter nostris puer haesit ocellis,
Ut meus oblito pulvis amore vacet.*

neque hic placet *extremo munere*, ut Broukhufio legendum videbatur. *vulgatam* defendit Patruus meus ad Lucan. VIII. 741. & adde notas ad Ovid. III. Met. 137. altero versu *Tum mihi* edidit Broukhuf. Passeratium secutus, qui sic

correxerat ex vestigiis codicis Memmiani, in quo *Tu mihi*, licet in prima editione dederit *Ut mihi*, quod plurimorum MSS. auctoritate retinendum videtur. ideo nempe nomen meum clamasset, ut cineri meo humus non esset onerosa, *Properti, sit tibi terra levis.*

25. *At vos aequoreae formosa Doride natae*] *Ut vos* in meo primo cod. *formosa* & *Doride* Voss. prim. *formosae* in cod. Heinſ. imitatus est Flaminii Lib. II. Carm. 7. pag. 67. ed. Patav.

*Vos o coeruleae formosa Doride natae,
Vos dominam ad litus, quaeso, referte meam.*

26. *Candida felici solvite vela choro*] sic edidit Broukhufius, ex Scaligeri emendatione, ut in Neapol. & Menteliano, quum antea legeretur *solvite vela Noto*. quod placebat Francio, & firmant Voss. primus & tertius, meus uterque codex; & sua imitatione Sannazarius, cujus memoriae ita inhaesit hic Propertii versus, ut totum adoptaverit Lib. III. El. I. 166.

*Dum redit in patriam juvenis, tot honoribus
auctus,*

Candida felici solvite vela Noto.

pariter Flaminii Lib. II. Carm. 6.

Tum laetus clamat summa de puppe magister,

Candida felici pandite vela Noto.

quae tamen inter plagia his primi ordinis poetis non esse adscribenda patebit ex illis quae notavi in Addendis ad Lotich. p. 662 & 663. seq. versu *labens amor*, pro amatore navigante exponebat Broukhufius, quod insolens videbatur Francio.

28. *Manfuetis socio parcite litoribus*] *Manfueta litora* Marklandus adscripserat dici, quae *μαλακὰς ἁλίας* vocat Lucianus in Merc. Cond. p. 445. *mollia litora* Nafoni; I. ex P. Ep. 2. 62. *bona litora* nostro Lib. III. El. 17. 7.

*Et placidum Syrtes portum & bona litora navis
Praebeat hospitio saeva Malea suo.*

& his contraria *litora portubus orbo* Ovidio III. Trist. 12. 38.

ELEG. XVIII.

- H**aec certe deserta loca, & taciturna querenti,
 Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
 Hic licet occultos proferre inpune dolores,
 Si modo sola queant saxa tenere fidem.
 5. Unde tuos primum repetam, mea Cynthia, fastus?
 Quod mihi das flendi, Cynthia, principium?
 Qui modo felices inter numerabar amantes,
 Nunc in amore tuo cogor habere notam.

Quid

[ELEG. XVIII.] AD CYNTHIAM inscribitur in Borrichiano, meo utroque codice, & primis edd. in Aldina secunda, & Rovilliana, SOLVS LAMENTATUR DE FASTV CYNTHIAE ET LEVITATE. primo versu *tacitura* in Excerptis Scaligeri, ut coniecerat Broukhufius, qui ex Elegiae hujus initio venustos imitationis colores deduxit in juvenilibus pag. 498. Poëm.

*Hic certe locus, & tranquillae spiritus aerae,
 Lymphaque muscosis devia de scatebris,
 Et matutini Alcyonum trans litora questus,
 Denique quae facilem pinus opacat humum,
 Dum me secretis juvat indulgere querelis,
 Sufficiunt lacrimis apta theatra meis.*

in Elegia hac emendanda valde ineptit Palmerius in Spicileg. p. 799. & seqq. Tom. IV. Facis Crit. Gruterianae. Locis inanimatis querelas suas & dolores hic narrat ac confidit Propertius, ad exemplum Poëtarum, Graecorum praesertim, qui saepe miseros & queribundos inducunt, calamitates suas coelo, terrae, filvis, montibus, vel sim. lamentantes. vide Euripid. Medeam v. 57. & illic Scholiast. Sophoclem in Electr. 85. ibidemque Scholiast. & Camerar. & adde P. Vistonium Lib. IV. Var. Lect. 7.

2. *Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.* Hoc vacuum MS. Guyeti, unde legit *Hic vacuum*. bene explicuit Passeratius, tenet, tamquam illius loci incola, vel dominus, & imitatum esse Lucanum monuit Patruus meus ad illius Lib. II. v. 454.

— *ut quum mare possidet Auster
 Flatibus horridis.*

qui plura elegantis locutionis exempla dedit ad illud Petronii cap. 114. *saepissime Italici litoris Aquilo possessor convertebat; huc illuc ratem*. quod ex hoc Propertii loco mutuatum esse notavit Gruterus Lib. XIV. ineditar. Susp. cap. 8. & vide Barth. ad Stat. IX. Theb. 494. forte etiam ex hoc versu colorem deduxit Martialis Lib. VI. Ep. 76.

Et famulum victrix possidet umbra nemus.

4. *sola queant saxa tenere fidem*] movere in primo Leid. Voss. Menteliano, & Heinsii cod. *sola saxa* hic dicuntur, quae deserta loca vers. primo & apud Ovid. Epist. X. 129.

Me quoque narrato sola tellure relictam.

& Epist. XI. 84. *in solis destituique locis*. infra apud nostrum Lib. II. El. 15. 7.

Sola eris, & solos spectabis, Cynthia, montes.

ubi vide Broukhuf. Heins. ad Ovid. XIV. Met. 681. & Lennepium Lib. I. Animadv. ad Colum. cap. VII.

5. *repetam, mea Cynthia, fastus*] recitem in quarto Voss. pro *mea* Heinsius coniecerat *dic*, Cynthia, de quo loquendi modo vid. Broukhuf. ad Lib. IV. El. 3. 23.

7. *felices inter numerabar*] *numerabar inter* male in Voss. sec. *feliciter* in ejusdem quarto. sequente versu *habere notam* illustrant, quae notavit Patruus in Comment. ad Phaedr. Lib. I. fab. 9. v. 11.

Y

Quid tantum merui? quae te mihi crimina mutant?

10. An nova tristitiae causa puella tuae?

Sic mihi te referas levis, ut non altera nostro

Limine formosos intulit ulla pedes.

Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,

Non ita saeva tamen venerit ira mea:

15. Ut tibi sim merito semper furor, & tua flendo

Lumina dejectis turpia sint lacrimis.

An

9. quae te mihi crimina mutant] carmina in duobus Leid. quatuor Voss. binis D'orvill. & meis. & sic in Groningano, Neapolitano, & Borrich. primis edd. Aldina utraque, Colin. Rovill. Gryph. aliisque. idque tuetur Passeratius, & carmina magica intelligit cum Beroaldo, & ante eos Volsus. quod jure explodit Broukhuisius. rectius certe exposuissent carmina, quibus ipse Propertius saepe in Cynthiam gravius fuerat investus, & perfidiam ipsi exprobraverat. sed bene Lipsius Lib. IV. Antiq. Lect. c. XI. fin. crimina emendavit. quod probant sequentia, in quibus levitatem, adspexitatem, & superbiam ei objicit. crimina etiam in Perreji codice, & Colotii Excerptis. praestiterit tamen forsitan, ut per crimina intelligamus Propertii delictum & notam mutati amoris, ut sequens suadet versus,

An nova tristitiae causa puella tuae?

subjicitque, nullam aliam domui suae pedes intulisse, & si falleret, ut mutuam sibi levitatem referret, obtestatur.

11. Sic mihi te referas levis] lenem sec. D'orvill. in aliis lenis, quod metro adversatur, nisi interpretatio sit vocis levis pro leni & benigna, quo sensu hic capiendum notaverat J. Doula, adscripto illo Catulli versu ex Carm. 75. Audiebant eadem haec leniter & leviter. sic & apud alios levis pro facili, amica, & propitia. vid. Patruinotae ad Valer. Fl. II. 323. & ita hic exponebat vir eruditus (Dorvillius) in Miscell. Observ. Vol. I. pag. 133. vel distinguendum putabat, Sic mihi te referas, levis. Ayrmannus te referas, levis ut non altera. Scaliger vero ad Eleg. VIII. v. 19. pro levem capiebat. de quo illic vide, & ad El. XI. 9. referas te, ut apud Catull. Carm. 101. ad Lesbiam:

Restituis cupido atque insperanti, ipsa refert te
Nobis, o lucem candidiore nota!

pro ut non in Askewiano. aut non. non altera ulla displicebat Heinssio. illa in Mentellano, Neapolitano, & primo Leidensi. Patruus meus conjecerat alta. ut apud Ovid. I. Am. 12. 6.

Missa foras iterum limen transire memento
Cautius, atque alte sobria ferre pedem.

sed similia exempla dederunt viri docti ad illud Minuc. Fel. cap. XI. quis unus ullus ab inferis vel Protefilai sorte remeavit.

13. aspera debet] praebet in tertio Voss.

14. saeva] scaeva in Voss. primo & Heinssiano. frequenti mutatione. ira mihi Marklandus. qui seq. vers. furor recte exponebat pro causa furoris.

15. Ut tibi sim merito] meritae Guyetus & Heinssius.

15. — & tua flendo

Lumina dejectis turpia sint lacrimis]

delectis in primo Leid. D'orvill., & Neapolitano. dilectis in Voss. primo & secundo, alteroque meo cod. deletis in Heinssiano, Excerptis Modii, seu Groningano, ac meo primo, dejectis in Borrichiano. idque tuetur Broukhuisius, ut jacere verba, jacere querelas, & sim. de quo vid. Jac. Gronov. ad Tacit. I. Ann. cap. 10. sed longe praefero, quod conjecerat Heinssius, delectis. lumina enim delectis lacrimis turpia sunt, quae aliis effleta vel defleta dicuntur. vid. Pricaeum ad Apulej. Lib. I. Met. pag. 16. idem Heinssius pro turpia corrigendum censebat turgida. Catullus Epigr. 3. v. ult. meae puellae Flendo turgiduli rubent ocelli. infra El. XXI. 3. Quid nostro gemitu turgentia lumina torques. turpia tamen non rejecerim. oculos lacrimis foedare Tibullo Lib. II. El. 7. 25. & lacrimis corrumpere ocellos Ovid. III. Am. 6. 57.

An quia parva damus mutato signa calore?

Et non ulla meo clamat in ore fides?

Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,

20. Fagus, & Arcadio pinus amica Deo.

Ah

17. *An quia parva damus mutato signa calore*] sic praetulit Broukhufius, exponitque, translato in aliam amore. quod quidem a cod. Groningano, primisque & Aldinis edd. firmatur, sed *colere* constanter tuentur tres Vossiani, quintus Vaticanus, Mentelianus, & Excerpt. Scalig. duo Dorvilliani, & meus alter codex, in cujus marg. *calore* a manu recentiori. & sic Fruterius & J. Doufa, ut indicet, incerto se colore esse, idque exigit seq. vers. *meo clamat in ore fides*. id est, signa amoris manifesta pallore dat. supra El. V. 21.

Nec jam pallorem toties mirabere nostrum.

El. XV. v. 39:

Quis te cogebat multos pallere colores.

vid. ad Eleg. I. 22.

Et facite illa meo palleat ore magis.

recte igitur Livinejus calore, quod ex suo MS. profert, ut ineptam lectionem damnavit; & colore praetulit etiam Palmerius. Miror Broukhufium colore rejecisse ideo, ne binis versibus bis idem dicat poeta, forte in hanc cogitationem adductus a Passeratio, qui *meo clamat in ore fides* male sic interpretatus est, res ipsa loquitur ac vociferatur, me amare, cum in vultu pallor & inacies conspiciatur. & male huc adfert locum ex El. VI. 6.

Mutatoque graves saepe colore preces.

Illic enim colore de praetextu, non de pallore intelligendum notavi. Verus secundi versus sensus est, Et quia non semper in ore habeo, & cum clamore praedico fidem meam. *non ulla clamat*, pro *non clamat*, seu clamatur, & molestus occinitur. ut codici suo adscripserat Marklandus. forte etiam legi posset,

An quia rara damus mutato signa colore?

ut interroget Cynthiam, an ideo fidem suam haberet suspectam, quia raro colorem mutabat, neque semper in ea pallebat. sic *rarum visum*, pro infrequenti, ex cod. Puteaneo restituit Hein-

sius, pro vulgato *parvum*, apud Prudentium Caethem. Hym. VII. 69. quod & meus codex vetustissimus, olim Egmondanus, illic confirmat.

18. *Et non ulla meo*] *Ut* in meo primo cod. *non nulla* in Voss. primo & tertio. primo D'orvill. & Neapolit. prave. *non illa* conjecerat Passeratio.

19. *si quos habet arbor amores*] inepta valde lectio est *ardor*, quae habetur in duobus Leidensibus, primo sec. & quarto Voss. unoque D'orvill. Heiniano, & primo meo cod. sed in altero a manu recent. *ardor* margini erat adscriptum. neque aliter in primis edd. sed vere *arbor* in Aldina utraque, & reliquis, ut & in cod. Voss. tertio, altero D'orvill. Borrich. & Groning. simili confusione in Epigrammate Floridi, quod edidi Tom. I. Anthol. Lat. pag. 687.

Quando ponebam novellas arbores mali & piri, Cortici summae notavi nomen ardoris mei, &c. Crescit arbor, gliscit ardor, ramus inplet literas.

ubi male in aliis legebatur, *gliscit arbor*. vide quae illic notavi. seq. versu, *Arcadio pinus amica Deo* recte etiam in Borrich. primo & secundo Vatic. Neapol. Menteliano, meo primo, Ant. Perreji cod. & primis edd. idque agnoscunt codd. Regii, & unus Colbertinus, in quibus, transpositis arborum nominibus, legitur,

Pinus, & Arcadio fagus amica Deo.

amata perperam in primo & tert. Voss. binis D'orvill. & meo altero, utraque Aldina, Rovill. aliisque. quod tamen adridebat Marklando, ex Ovidii loco Lib. III. Trist. I. 42.

Num quia perpetuos meruit damus ista triumphos, An quia Leucadio semper amata Deo.

sed & illic *amica* in cod. MS. & ita apud Claudian. II. de R. P. 108. *Quercus amica Jovi*, pro grata, dilecta. ut *noctis amicior hora* Ovidio Epist. XIX. 33. ubi *amantior* male in Regii & Moretani codicis Excerptis. & passim *amicus* adjectivo. vid. Heins. ad Lib. I. A. A. 585.

Y 2

Ah quoties teneras resonant mea verba sub umbras,

Scribitur & vestris CYNTHIA corticibus!

An, tua quod peperit nobis injuria curas,

Quae solum tacitis cognita sunt foribus.

25. Omnia consuevi timidus perferre superbae

Iussa, neque arguto ficta dolore queri.

Pro

21. *Ah quoties teneras resonant mea verba sub umbras*] Emendandum cum Guyeto, *Te quoties*. ut sit imitatio Virgilii Ecl. I. *resonant Amaryllida silvae*. sic infra v. 31. legebat idem Guyetus, *resonant te, Cynthia, silvae. teneras umbras* hoc loco quis ferat, & recte alii inprobarunt. Ego ex primo Vaticano & Excerptis Colotii tremulas reponi vellem, ut in aliis etiam legi notat Passeratius. quia id propius vulgatae inhaeret, quam *virides*, ut hariolabatur Guyetus, qui seq. versu recte emendabat,

Scribitur & teneris CYNTHIA corticibus.

quod jubet Virgilii locus, e Theocrito expressus, Ecl. X. 54.

— *tenerisque meos incidere amores
Arboribus, crescent illae, crescent amores.*

primo versu *vestras umbras*, & altero *teneris corticibus* praetulit nuper Koppiersius in Obferv. Crit. cap. XI. p. 136. transpositione non improbanda. Sed *teneris* coniecisse Guyetum jam monuerat Heinsius in notis ad Prop. p. 673. idque imitatione sua probasse videtur Sannazarius Lib. I. El. 2. 15.

*Et teneris nostros ulms incidimus ignes,
Quos legat errantum coetus Hamadryadum.*

eleganter etiam Herm. Canegieterus, insignis eruditae Themidis lumen, suis ad me literis hic legendum coniecerat,

*Ah quoties tremulas ref. m. v. sub umbras,
Scribitur & levis CYNTHIA corticibus.*

nisi quis pro *levis* cum Cel. Ruhnkenio praeferat *quernis*. ad illustrationem hujus loci faciunt quae notavit Brodaeus ad Antholog Gr. Lib. I. cap. 68. Ep. I. & quae contuli ad Lotich. Ecl. I. 66. *Scribitur vestris* male in cod. Colbertino. *nostris* in Menteliano & Borrichiano.

23. *An tua quod peperit nobis injuria curas*]

Lipsius Lib. IV. Antiq. Lect. cap. xi. legebat,

At tua quot peperit nobis injuria curas.

Ah tua quot Palmerius, probante Passeratio. id certe praestat emendationi & expositioni Scaligeranae,

An, tua quae peperit nobis injuria, curas.

pro, an ideo curis agitaris, ne alibi amem; quod recte improbatum Broukhufio. neque se commendat mihi conjectura Jo. If. Pontani Lib. II. Analect. cap. 2. substituentis,

Ah tua quot peperit nobis injuria dura.

ut supra El. XV. init.

Saepe ego multa tuae levitatis dura timebam.

Lipsianum *At tua quot* etiam Francio non displicebat. *nostris injuria curis* in membranis Gebhardi. *nostris* etiam in quarto Vossiano. *Nam tua quot* coniecerat Heinsius. *dederis pro peperit* Ayrmannus. qui distinguebat, & interpretabatur, ut ante eum Scaliger. sic supra El. V. 10.

At tibi curarum millia quanta dabit.

cura pro mutati amoris sollicitudine ac dolore, saepe apud nostrum. vid. supra ad El. X. v. 17. sic apud Ovid. II. Am. 12. 17. *Nec belli nova causa mei, nisi rapta fuisset Tyndaris*. ubi cura olim legebatur. sed Patruus meus illic malebat *Nec belli mea causa novi*. seq. vers. *cognita sit* mallem, injuria nempe, ut exigunt sequentia. & sic Passeratius ex v. c. in quo *sic* offenderat. *sunt ad curas* referri nequeunt, propter *cognita*. nam est mutatio generis, ut bene observat Broukhufius, qualis saepe apud alios occurrit. vide Patru Comm. ad Phaedr. Lib. I. fab. 8. 10.

25. *timidus perferre*] *timidus* male in pr. D'Orvill. *timidis* etiam perperam in primo Leid. meoque codice.

26. *neque arguto ficta dolore queri*] *facta* in Leid. primo. *fata* in altero, quatuor Vossianis, Men.

Pro quo, Dī, vivi fontes, & frigida rupes,
Et datur inculto tramite dura quies,

Et

Mentellano, Borrichiano, utroque D'orvill. Heinſiano, & meo priore, ut conjecerat Heinſius. *facta* male in meo altero, & primis aliſque edd. *ſiſſa* ex cod. Paſſeratii Memmiano recepit Broukhufius, & bene illuſtravit. quod & in primo Vaticano legitur, & ſic conjecerat Marklandus. Sed neque *arguto* placebat Heinſio, quia mox ſequitur v. 30. *Cogor ad argutas dicere ſolus aves.* neque valde id mihi blanditur. an forte *aſtuto dolore*? quod *ſiſſa* ſuadere videntur. ut *ſiſſum aſtutumque* jungit Horatius Lib. I. Sat. 3. 63. ſic *aſtutos Getas* vocat Lib. IV. El. 5. 44.

Quum ferit aſtutos comica moecha Getas.

27. *Pro quo, Dī, vivi fontes,*] ita ex Scaligeri emendatione, quam e tripode deductam dicit, edidit Broukhufius, quum *divini fontes* in plurimis codd. & edd. vetuſtis legeretur. ſic certe in binis Leidenſibus, quatuor Voſſianis, utroque D'orvill. & duobus meis codd. exaratur, nec non in Borrichiano, Groningano, codd. Regiis & Colbert. Aſkeviano. & primis, eaſque ſecutis aliis editionibus. *divinos* & *ſacros fontes* veteribus dici, quod negaverat Scaliger, ex Inſcriptionibus antiquis oſtendit Broukh. & abunde alii docuerunt. vide Patruī mei notas ad Ovid. III. A. A. 452. & Ciofani ad Lib. II. Met. 464. Jacobus vero Gronovius ad Tacit. IV. Hiſt. 52. excogitaverat *Pro quo Dī, rivi, fontes.* quod merito rejecit Patruus meus ad illud Virg. III. Aen. 442. *Divinoſque lacus, & Averna ſonantia ſilvis.* Gruteri ingenium exſculpiſit, *Pro quo Clitumni fontes,* & v. ſeq. *Et datur in culto tramite.* qui *culto* interpretatur trito, celebri, frequenti, ut *adſiduo tramite* Lib. III. El. 14. v. 26. eum vide Lib. I. Suſpicion. cap. 15. infeliciter ſane. *inculto tramite* ſatis vindicatur ex Tibullo Lib. I. El. 1. 62.

*Et te dum liceat teneris retinere lacertis,
Mollis in inculta ſit mihi ſomnus humo.*

ubi idem Gruterus divinaverat *Mollis* & *in culta*, eodem ſenſu, cujus inventi propter alia longe majora Gruteri in literas beneficia jure illic viro egregio gratiam facit Broukhufius. in aliis *Mollis* & *in nuda*, unde Douſa Fil. *Mollis* & *in dura* fecerat. Omnium ineptiſſime Palmerius hunc

locum corruptiorem reddidit tentando, *Pro quo, o Dī, vinum fontes*, cujus & Scaligeri emendationem refutavit Paſſeratius. *Pro quibus* & *vivi fontes* conjecerat Franciuſ. Sed *fontes* quocumque, & multo magis *Clitumni fontes*, ab hoc loco maxime alienos arbitror. queritur enim poëta, ſe pro injuria toties a Cynthia accepta & patientia ac fide ſua nihil aliud retuliſſe, quam ut in aſperis, frigidis, & incultis locis ſomnum humi capere cogatur, frequenti poëtis expoſtulatione. Vidit hoc N. Heinſius, qui in notis ad Propert. pag. 673. conjecit, *Pro quo dumoſi*, vel *deverxi*, aut *continui montes*. ex quibus conjeſturis *dumoſi montes* prae ceteris adrident. nam ſic *dumoſa rupes* Virg. Ecl. 1. 77. pro ſpinofa & rigida. *dumoſa ſaxa*, & ſimilia, ſaepe apud poëtas, ſed locis per librarios paſſim corruptis. Ovid. X. Met. 535.

Per juga, per ſilvas, dumoſaque ſaxa vagatur.

Auctor Culicis v. 47.

Jam ſilvis, dumisſque vagae, jam vallibus abdunt Corpora.

vide quae notavi ad Diras Catonis v. 78. Tom. II. Anth. Lat. p. 664. *duros montes* noſter vocat infra El. XX. 13.

*Nec tibi ſit duros montes, & torrida ſaxa,
Galle, neque expertos ſemper adire lacus.*

Vidit hoc etiam Marklandus, qui in margine edi Graevianae, cui notulas ſuas adleverat, conjiciebat forte *Pro quo, Dī, nudi montes* ſubſtituendum eſſe. quod ſua non deſtituitur elegantiā. *nudi enim montes* ſunt nullo gramine obducti aut veſtiti. *nudus Haemus* Statio Lib. V. Th. 16. *nudus arboris Othrys* Ovidio XII. Met. 512. *nudi ſine fronde ſine arbore campi*, Lib. III. Triſt. 10. 75. *nuda humo recumbere* eidem recte vindicavit Heinſius Epist. XIV. 100. venuſtam quoque eſſe interjectionem *Dī*, eaſque Graecos etiam ſaepe uſos in indignatione vel admiratione, notaverat Marklandus, adſcripto Luciani loco ex Dial. Trit. & Nereid. p. 258. ὁρᾷ τὴν Ἀνδρομέδαν, &c. καλλίστην, ὃ θεοί, καθεμίνη τὰς κόμας. & p. 266. πολλῶν γὰρ, ὃ θεοί, καὶ μεγάλων πτημάτων. Catullus Carm. 1.

Doſtis, Jupiter, & laborioſis.

Y 3

Ovi-

- Et quodcumque meae possunt narrare querelae,
 30. Cogor ad argutas dicere solus aves.
 Sed qualiscumque es, resonent mihi CYNTHIA silvae,
 Nec deserta tuo nomine saxa vacent.

ELEG.

Ovidius Epist. XVIII. 102.

Oscula (Dt!) magnum trans mare digna peti.
 ut legebat, pro *Dt magni!* ubi tamen vide Heinf.
 qui vulgatam adpositis exemplis recte adstruit.

29 *meae possunt narrare querelae*] iterare Hein-
 sius in ora ed. Ald. seq. versu *Cogor & argutas*
 in secundo Leid. codd. Regg. Heinsiano, & meo
 priore. *Cogor argutas* in Mentel. & primo Leid.

31. *resonent mihi CYNTHIA silvae,*
Nec deserta tuo nomine saxa tacent]

sic edidit Broukhufius. *resonent* Leid. sec. tres
 Vossiani, Excerpt. Scalig. Mentel. Borrich. Gron-
 ing. Regii, Colbertini, uterque D'orvill. &
 meus alter codex, neque aliter in primis edd.
 & Aldinis, Colinaei, Rovill. Gryph. aliisque. *re-*
sonant tamen, & v. seq. *vacant* Scaliger, & Mark-
 landus. *tibi* praeterea in duobus Leid. quarto
 Voss. Neap. & primo, secundo, ac quinto Vatica-
 no, Colotiano. primo meo codice, iisdemque
 vetustis edd. *mea Cynthia* in Excerptis Modii.
resonent te, Cynthia, silvae Guyetus. vid supra ad
 v. 21. deinde *Ne deserta* in Excerptis Modii seu
 Groning. *vacent* in Mentellano, Leidenfibus, Vos-
 stanis, D'orvillii binis, meo utroque, & primis
 edd. ceterisque. & sic codices Regii & unus
 Colbertin. in altero *jacent*, quod & in Neapol.
 mihi *vacent* & *resonent* auctoritate tot codd. &
 priscarum edd. recipiendum videtur. & hoc
 longe praeferebat Cel. Hemsterhusius, qui in
 Animadversionibus suis, rejecta lectione *tacent*, a

Broukhufio ingesta, duplicem loci hujus inter-
 pretationem proponit, vel ut desertae atque
 aviae rupes nomen Cynthiae saepius a Propertio
 ingeminatum reddant & repercutiant. cui ex-
 positioni favet illud Ariadnes apud Ovid. Ep.
 X. 22.

Interea toto clamanti litore, Theseu,
Reddebant nomen concava saxa tuum.

vel potius hoc sensu: nec deserta saxa fidem
 amoris mei testatura nomine tuo inscripto ca-
 reant. quam in rem Callimachi Epigramma, a
 Scaligero ad v. 22. hujus Elegiae prolatum, post-
 habita Bentleji conjectura, verissima restituit
 emendatione, quae, collata etiam Aristaeneti
 Epistola, olim Pierfonio, juveni, dum fata
 Deusque sinebant, eruditione, vulgarem mo-
 dum supergressa, magna quaevis pollicenti,
 in mentem venerat, & Cl. Ernestio adeo proba-
 ta est, ut in contextum Epigrammatis Callimachi
 reposuerit. & huc referri potest veterum mos,
 quo amicorum absentium vel relictorum no-
 mina saxis inscribebant, memoriae & amoris
 testandi causa. de quo vide D'Orvill. ad Chariton.
 pag. 532. His itaque rationibus & anti-
 quorum codicum primarumque editionum con-
 sensu veterem in Propertio scripturam, repudiata
 Broukhufii mutatione, revocavi. *vacant* enim
 verissima lectio est, de quo verbo vide quae
 notavi supra ad Eleg. XIII. v. 2. *tacent* quidem,
 ut Broukhufius voluit, non displicebat Fran-
 cio, sed difficultatem vidit, quia addiderat, sed
 quid fiet *tuo nomine*?

ELEG. XIX.

- Non ego nunc tristes vereor, mea Cynthia, manes,
 Nec moror extremo debita fata rogo.
 Sed ne forte tuo careat mihi funus amore,
 Hic timor est ipsis durior exsequiis.
 5. Non adeo leviter nostris Puer haesit ocellis,
 Ut meus oblito pulvis amore vacet.
 Illic Phylacides jucundae conjugis heros

Non

ELEG. XIX. v. 2. *Nec moror extremo debita fata rogo*] *facta* in Menteliano, primo Leid. & tertio Voss. obvia aberratione. *fata debita*, male a librariis saepe in *debita*, vel *didita*, permutata, eleganter dicuntur. ut apud Valer. Fl. lib. V. 21. *nec debita fata movebant*, quod proprium hac in re verbum illic Patruus meus aliis firmavit exemplis. *debita conjux*, fatis destinata, Ovidio Epist. VII. 103. ubi *debita* ex nonnullis MSS. placebat Heinſio. ut apud Claudian. I. in Eutrop. 45. idem Heinſius praetulit, *cunabula prima cruentis Debita suppliciis*. pro *Debita*. ubi tamen mallet *Debita* a fatis assignata exponere. ut Lib. I. in Rufin. v. 371. *jam debitus ultor Inminet*. vulgatae tamen apud Ovidium lectioni deinde adquevit Heinſius, & recte. XIII. Met. 54. *Debita Trojanis exercet spicula fatis*. quo loco *Debita* etiam in nonnullis codd. Virg. VIII. Aen. 375. *Dum bello Argolici vastabant Pergama reges Debita* quae Servius exponit fataliter ad exitum destinata. Horatius A. P. 63. *Debemur morti nos nostraque*. apud Lucanum quoque Lib. VII. 35. conjecerat Heinſius, *Hoc scelus haud umquam fatis debere putavit*. pro *haerere*. Lib. VIII. 415. *jam pridem debita fatis Assyriis*. ubi *debita* etiam in aliis codd. *nec moror fata* hic notat, non diu vivendo fata differre opto. ut Dido priore Ovidii loco, *Nulla mora est, venio, venio tibi debita conjux*. vide Patruus notas ad Virg. II. Aen. 647.

3. *tuo careat mihi funus amore*] *honore* Heinſius, forte quia *amore* mox sequitur. vide supra ad Eleg. XVII. 20. *tibi funus* in Borrich. Heinſiano, & meo primo cod.

5. *Non adeo leviter nostris Puer haesit ocellis*] *noster* in Menteliano, Heinſiano, quatuor Voſſianis, Regiis & Colbertinis, meo utroque primis, aliisque vetustis edd. sed *nostris* in tribus Vaticanis, Colotii Excerptis, reliquisque codd. pro *haesit* in Voſſ. tertio, Groning. & MS. Gebhardi *exit*. quod ille probavit & absurde exposuit. *egit* in Excerptis Modii. *tacet* pro *vacet* in eodem Gebhardi codice. de quo vide ad El. praec. v. ult.

7. *Illic Phylacides jucundae conjugis heros* & seqq.] Miror tot Propertii interpretes & conjecturarum fertilissimum N. Heinſii ingenium non offendiſſe *Illic* hoc versu perperam positum, quum nulla loci alicujus, vel inferni, quod hic requirebatur, praecesserit mentio, & ad superiora referri non possit *Illic*, adeoque huc irrepsisse certus sum ex sequentibus v. 11 & 13. *Illic quidquid ero* &c. *Illic formosae* &c. ubi eleganti repetitione ad caeca loca, seu sedes Averni, quae v. 8. memorantur, respicit. Non dubito itaque hic emendandum esse,

Ille & Phylacides jucundae conjugis heros
 Non potuit caecis inmemor esse locis.

jaetat enim Propertius praeced. versu amorem suum etiam post fata duraturum, & hanc constantiam fidemque post obitum perennantem confirmat exemplo illius etiam herois Proteſilai, qui apud inferos uxoris Laodamiae non oblitus, & ab ea vicissim sic amatus est, ut vel ipse, vel uxor, a Diis unum diem, sive, ut Hyginus tradit, tres horas inpetraverit, quo ad conjugem rediret. patet igitur, magnam rei elegantiam & vim addere, *Ille* & *Phylacides*. nam, ut notat dit,

Non potuit caecis inmemor esse locis.

Sed

Servius ad Virg. X. Aen. 677. *antiqui Ille vel magnitudini, vel nobilitati adsignabant.* sic Lib. II. El. 7. v. 17.

*Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles
Cessare in thecis pertulit arma sua.*

ubi vid. Broukhuf. ibid. v. 26.

Fortem illum Haemoniis Hecora traxit equis.

& cum repetitione El. I. huj. Lib. v. 12. & 13. de Milanione:

*Ibat & hirsutas ille ferire feras.
Ille etiam Hylaei percussus vulnere rami &c.*

quin & de Jove ipso Lib. II. El. 13. 53.

Perjuras tunc ille solet punire puellas.

plura non addo, quia elegantiam voculae ille, si insignis viri mentio fiat, larga satis manu illustrarunt Broukhuf. ad Tibull. I. 4. 19. & Heins. ad Virg. VII. Aen. 110. ad hanc vero Protefilai fabulam referendus Statii locus, corruptissime olim editus, & valde vexatus, Lib. V. Sylv. 3. 272.

*Si chelyn Odrysiam pigro transmisit Averno
Causa minor, si Thessalicas Admeton in oras,
Si conjux retro Phylacida retulit umbram,
Cur nihil exoret genitor, chelys aut tua Manes,
Aut mea.*

sic emendavit, & in contextum recepit Marklandus, quum in antiquis & aliis edd. corrupte vulgaretur *Silva una retro*, vel *una tetra*. sed a vestigiis vetustae lectionis minus recedere videtur conjectura Heinsii, tam in libri sui margine, quam in notis ad Ovid. Epist. XIII. 25. & ad Lib. I. Fast. 287.

Si lux una retro Phylacida retulit umbram.

unius enim diei comneatum obtinuisse Protefilaum ab inferis redeundi ad Laodamiam, praeter Lucianum in Dialogis Mortuorum, confirmat idem Statius Lib. II. Sylv. 7. 121.

*Unum, quaeso, diem Deos silentium
Exores.*

& eo adludens noster Lib. IV. El. 7. 26. *Unum inpetrassem, te revocante, diem. tres vero horas tantum ei indultas*, ut in his variant Mythographi, scribit Hyginus fab. 103. & 104. locis a Broukhufio productis adde quae notavit Micyll,

ad Ovid. IH. A. A. 17.

*Respice Phyllaciden, & quae comes isse marito
Fertur, & ante annos occubuisse suos, &c.*

quem imitatus est Claudian. in Laud. Seren. v. 150.

*Laodamia sequens remeantem rursus ad umbras
Phylaciden, & prona ruens Capaneia conjux
Communes ardente viro mixtura favillas.*

in versu autem Statiano, in quo constituendo valde aestuat Marklandus, res nondum ad liquidum deducta est. & forsitan ex vestigiis vulgatae lectionis *Silva una retro*, admittenda est juvenis eruditissimi Laur. Santenii conjectura,

Si Stygis unda retro Phylacida retulit umbram;
cui non dissimile est illud Ovidii Lib. II. A. A. 41.

*Per Styga detur iter, Stygias tranabimus undas;
Sint mihi naturae jura novanda meae.*

ubi male in nonnullis codd. *transibimus*. alterum enim firmatur ex Albinov. ad Liviam. v. 432.

Nullaque per Stygias umbra renavit aquas.

quod autem Broukhufius in loco Minucii Felicis cap. xi. circa fin. ubi nunc legitur, *quis unus ullus ab inferis vel Protefilai forte remeavit, horarum saltem permissio comneatu*, observet aliquid excidisse, ultro adsentior, sed quod suppleat, *horarum saltem paucarum*, melius forte esset, si ex ultimis literis praecedentis vocis *saltem* eliciamus *horarum saltem trium permissio comneatu*. ut in locis Hygini. & sic video conjecisse Davisium, a quo tamen dissentit ultimus editor Lindnerus, ellipsin statuens pro *aliquot horarum*. nimium certe recedit Broukhufii *paucarum*, qui tamen propterea non merebatur adeo rusticum a Gronovio insultum, ut horribili nota tam ferociter traduceretur, & quidam, vel, ut in Addendis, *ingens ille quidam*, pro Jacobi illius elegantia, vocaretur. Ceterum *Phylacides* prima producta non tantum Propertius, & ubique Ovidius, sed & Claudianus, & Sabinus Epist. I. v. 67. posuerunt, sed *Phylacida umbram* prima correpta in loco Statii, & *Phylacida conjux* Ovidio V. Trist. 14. 39. *Ut vivat fama conjux Phylacida*, vid. Heins. ad Ovid. Epist. XIII. 35. ita autem dictus est Protefilaus ab avo Phylaco, Iphicli patre, non vero ab urbe Phylace, quam condidit Phylacus primus, Deionis filius. vide Micyll. ad Ovid. II. A. A. 356. & Patru mei Catalog. Argonaut. in *Iphiclus alter*.

Sed cupidus falsis adtingere gaudia palmis

10. Thessalis antiquam venerat umbra domum.
Illic, quidquid ero, semper tua dicar imago,
Trajicit & fati litora magnus amor.

Illic

9. *Sed cupidus falsis adtingere gaudia palmis*] forte imitatur illud Virgillii IV. G. 498. de Eurydice Orpheum nequidquam amplectente,

— *feror ingenti circumdata nocte,
Invalidaque tibi tendens, heu non tua, palmas.*

& de eadem Ovidius Lib. X. Met. 57. & seqq.

*Flexit amans oculos, & protinus illa relapsa est;
Brachiaque intendens, prendique & prendere
certans,*

Nil nisi cedentes infelix adripit auras.

sed cupidus & Thessalis umbra vix convenire videntur. Itaque cupidus adtingere forte praestaret. de quo ablativi absoluti, ut vocant, vario usu vid. J. F. Gronov. ad Liv. I. 41. Graev. ad Cic. II. agrar. 3. Cortium ad Sallust. Catil. XLII. Comment. ad Suet. Oth. 7. ad Martial. IX. 104. & Periz. ad Sanct. Lib. IV. 4. p. 619. praeterea Broukhusius curis secundis conjecerat falsis sua tangere gaudia palmis, censens, ultimam literam in falsis absorpsisse illud sua, cujus vocis primum elementum verbo sequenti adtingere adhaeserit. idque eo magis, quia poetae, ubi de amica vel conjuge agunt, semper sua, mea, vel tua adiungunt. sed propter palmas potest etiam de amplexu intelligi. versu seq. Thessalus in codd. Regiis, altero Colbert. Heinsiano, meo priore, & primis edd. sed recte Thessalis umbra, de Protefilao, vindicat Broukhus. ut Mygdonis umbra Epitaphio egregio Hecitori agitatori a Domitilla scripto, quod editum T. II. Anth. Lat. pag. 264. Phylacelda umbram vocat Statius d. I. male igitur Fruetius de magica intelligebat. pro venerat in Voss. primo, & altero meo cod. verberat. in ed. Volsi noverat. antiquam domum, Laodamiae nempe, quam saepe adierat. Catullus Carum. LXIX. ad Mallium,

*Conjugis ut quondam flagrans advenit amore
Protefilaeam Laodamia domum.*

nisi quis ad Stygiam domum emendare velit, & intelligere de domo Avernali, quam jam incoluerat, sed postquam apud superos Laodamiam

falsis, seu elusis, manibus amplecti voluisset, ipse umbra Thessalis, in sedes infernas reductus fuit a Mercurio. adeoque venerat hic pro redierat capiendum esset. vel venerat eo significato, quo de morte & Fato proprium est. de quo v. Broukh. supra ad El. XIV. v. 14. & quae notavi ad Auctorem Copae v. ult. in fine Tom. I. Anth. Lat.

11. *semper tua dicar imago*] tua dicit imago male in Regiis, altero Colbert. secundo Leid. & primis edd. forte non incommode legi posset,

*Illic, quidquid ero, semper tua dicar imago,
Trajiciet fati litora magnus amor.*

quidquid ero, quodcumque de me fiet. Ovid. in Ibin v. 153.

Quidquid ero, Stygiis erumpere nitar ab oris.

tua dicar imago tenerrimi affectus indicium praebet, quo adfirmat, post mortem non sui imaginem, sed Cynthiae, in qua vivebat, se futurum. cum loco Homeri contulit eruditus Britannus in Miscell. Obs. Vol. II. Tom. I. p. 100. Broukhusius imaginem exponit ex veterum superstitione, qua credebant tenues corporis defuncti species, quae simulacra & imagines dicebantur, ad inferos descendere, & illic obambulare, firmatque adposito Servii loco ad illud Virg. IV. Aen. 645. *sub terras ibit imago*. eo certe sensu etiam Lib. VI. Aen. 292.

*Et, ni docta comes tenues sine corpore vitas
Admoneat volitare cava sub imagine formae.*

vide notas Gebhardi p. 154. qui haec illustrat Heliodori loco Lib. I. pag. 5. ed. Com. mel. ubi Theagenes fere expirans ad Charicleam: *ἐν αἰχρῇ δ' ἴλως, εἰδὲ μετὰ θάνατον ἀπο-
σταῖν ἡμῶν, ἀλλὰ φάντα τὸ ἐν τῇ ψυχῇ τὰς
ἡμῶν περιπατεῖ τούχας.* & haec pluribus optime illustravit Delrius Comment. ad Senecae Herc. Oet. v. 1959. pag. 358. 359. Mihi videtur Propertius toto hoc disticho continuare adlusionem ad Laodamiam & Protefilaum, cujus amor fati litora trajecit, seu Stygias paludes remeavit, quum

Z

EX

Illic formosae veniant chorus heroinae,
 Quas dedit Argivis Dardana praeda viris.
 15. Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
 Grator: & Tellus hoc ita iusta sinat.

Quam-

ex inferis ad conjugem redeundi facultatem accepisset, sed postquam domum Erebi repetiisset, Laodamia imaginem, seu simulacrum Protefilai in thalamo posuit, idque colere, amplecti, & osculari non destitit, quod cum pater ejus Acastus rescivisset, effigiem Protefilai, pyra facta, iussit conburi, in quam se conjecit Laodamia, & simul exusta est ut refert Hyginus fab. 104.

13. *Illic formosae veniant chorus heroinae*] *Illinc* in Mentel. Palat. & primo Leid. *Illec* Voss. quartus. sic apud Juvenal. Sat. II. 159. de inferno: *Illuc heu miseri trahimur*. ubi in duobus MSS. Putmanni, aliisque *Illic*. eleganti enim usu *Illic*, pro, apud inferos, passim a Latinis Graecisque scriptoribus, a verbo du-riore abstinentibus, poni notaverat Marklandus; indicatis locis Aristophan. Ranis v. 82. Euripid. in Medea v. 1075. Sophoclis Ajac. Flag. p. 57. & Antig. p. 203. & Latinis poetis adde illud Ovidii XIII. Met. v. 25.

*Aeacus huic pater est, qui jura silentibus illic
 Reddit, ubi Aesoliden saxum grave Sisyphon
 urguet.*

& Tibulli de campis Elyssis Lib. I. El. 3. 65.

Illic est, cuicumque rapax mors venit amanti.

veniat chorus minus bene in Borrich. Voss. pr. Dorvill. secundo, & meo. *vernant* in Exc. Colot. & primo Vatic. quam lectionem multis exemplis stabilivit Passeratius, nullum tamen codicem MS. aut editionem indicans, unde eam hauserit. *veniant* enim in ceteris omnibus libris scriptis, & edd. vetustis.

14. *Quas dedit Argivis Dardana praeda viris*] ex hoc loco non dubito Francium reponere voluisse apud Ovidium Epist. I. 26.

Ponitur ad patrios Dardana praeda Deos.

pro *barbara praeda*. licet alterum adhaereat Eu-

ripidi, quem forte imitatus est Naso, in Electra v. 7. ubi de Agamemnone,

*Ἀφικεῖ εἰς τὴν Ἄργος ὀψυλῶν δ' ἐπὶ
 Νῆων τίθεντι σκόλα πλεῖστα βαρβάρων.*

eadem mutandi cupidine vicissim aliquis hoc loco *barbara praeda* substituere posset. sed codicum consensum sequi praestat. nam hae voces saepe commutantur in MSS. vide notas ad Ovid. XIV. Met. 574. ubi legebat Heinsius,

postquam Dardanus ignis
 Abstulit.

pro vulgata lectione *barbarus*. Rutilius Lib. I. Itin. v. 144. *Inpleat Augustos barbara praeda sinus.*

15. *Quarum*] *Harum* legebat Heinsius.

16. *& tellus hoc ita iusta sinat*] locus manifestam corruptelam prae se ferre videtur, & aestuat valde Passeratius, ut *iustam tellurem* exponat benignam ac propitiam, vel quia omnibus paret, aut communis hominum mater sit. Volsco exponebatur; Tellus, quae ante diem nos perimat, & male alios inferna loca intelligere notavit. Broukhuisius *tellurem*, quae deos manes continet, interpretatur. reliqui altum silent. & his tacentibus etiam piscis instar mutus est interpret Delphicus. parenthesi haec verba includit Ayrmannus. Marklandus adscripserat ex Ovidii Ibide v. 168.

Respuet invisum iusta cadaver humus.

Vulpus hunc sensum adtingit, Tellus nollit mihi succensere, si te unam omnibus priscis heroinis anteposuerit. Haec quam contorta sint, non opus est multis ostendere. Adsentior Heinso, qui in voce *tellus* latere ulcus fuit odoratus, sed licentiae Criticae nimis indulget conjectando, *& scelus hoc ne Cytherea sinat. ut cita scriptum fuerit*, & hinc ita venerit, omisso *ne*. certe illud ita hic valde friget. sed *iusta* non rejiciendum videtur. Molliori itaque curatione locum hunc adfectum sic

Quamvis te longae remorentur fata senectae,
 Cara tamen lacrimis ossa futura meis.
 Quae tu viva mea possis sentire favilla,
 20. Tum mihi non ullo mors sit amara loco.

Om-

sic sanare tentabam,

*Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
 Gravior, & Venus hoc, si Dea iusta, sinat.*

nam ex ita elicere si dea, non violenta certe
 medicina est: & ideo si Dea iusta, apto colore
 poetico inferetur, quia formosis invidiosa Dea
 est. sic enim Lib. II. El. 21. 12.

*Num sibi collatam deluit Venus? illa peraeque
 Prae se formosis invidiosa Dea est.*

sic enim recte praetulit D'Orvill. ad Charit. p.
 616. pro Semper formosis, ut aliis placebat. &
 plura de Dearum in formosas invidia notavit.
 hinc Helena Parridi rescribit apud Ovid. Epist.
 XVII. 126.

*Contenta est oculis hominum mea forma probari.
 Laudatrix Venus est invidiosa mihi.*

Cynthiae igitur adfirmat Propertius, se antiquis,
 quae apud inferos sunt, heroinis, quamlibet
 formosis, illam tamen, vel ipsa Venere iudice
 & probante, anteferre. supra El. IV. v. 5.

*Tu licet Antiopae formam Nyxeldos, & tu
 Spartanam referas laudibus Hermionen.
 Et quascumque tulit formosi temporis aetas,
 Cynthia non illas nomen habere sinet.*

& Lib. II. El. 21. 27. seqq.

*Quod si forte tibi properarint fata quietem,
 Illa sepulturae fata beata tuae.
 Narrabis Semelae, quo sis formosa periclo,
 Credet & illa suo docta puella malo.
 Et tibi Maenias inter heroidas omnes
 Primus erit, nulla non tribuente, locus.*

18. Cara tamen lacrimis ossa futura meis] ossa
 hic Heinſio valde displicebant, & ideo legebat,

Cana tamen lacrimis caussa futura meis.

ut ad Cynthiae referatur, adscripto loco ex
 Lib. II. El. 13. 22.

Aequa una fieret cana puella domo.

vel, si ossa retineas, conjecerat,

Sparſa tamen lacrimis ossa futura meis.

sed *sparſa lacrimis ossa futura*, pro *ossa lacrimis
 spargentur*, quis ferat? *lacrimis tuis* revocandum
 puto ex aliis edd. nam ad Propertii cineres haec
 potius referenda, suadent sequentia, in quibus
 vereri videtur, ne Cynthiae propinqui eam a busto
 suo abstrahant, & invitam lacrimas siccare cogant.
 certe *cara lacrimis tuis*, sive *meis*, *ossa* hic val-
 de obscura sunt. superiore versu *longa senectus*
 malebat Francius.

19. *Quae tu viva mea possis sentire favilla]*
 Locus satis adhuc obscurus. *Qua tu viva* in duo-
 bus Leidens. quatuor Vossianis, binis D'Orvill.
 meo utroque, Askewiano, & primis aliisque ve-
 tustis edd. Passeratius, quum in veteribus libris
 reperisset *Quae sine te me possis*, inde legendum
 coniecit,

Quae sine te viva possim sentire favilla.

Ayrmannus vero,

Quod si viva meas possis sentire favillas.

cui favent Excerpta Modii, in quibus habetur,

Quae tu viva meam possis sentire favillam.

infra El. XXI. 6.

*Sic te servato possint gaudere parentes,
 Haec soror Acca tuis sentiat e lacrimis.*

minus certe hic mihi adridet distinctio Heinſii in
 notis ad Propert. p. 674.

*Quae mea dum viva possis sentire favilla
 Te, mihi non ullo &c.*

ut te *viva* jungantur. Recte autem me fecisse
 opinor, quod *viva* huc revocaverim, quae lectio
 a tot codicibus & vetustis edd. confirmatur. Nam
 quod Broukhusius ediderit, *Quae tu, vita, mea*,
 in eo conjecturam Aurati secutus est, eamque
 auctori invexit, cujus emendationem, nullius
 codicis consensu suffultam, etiam inprobabat Cl.
 Hemsterhusius, cui *viva* majorem hic vim habere

Z 2

vi-

Quam vereor, ne te contemto, Cynthia, busto
 Abstrahat a nostro pulvere iniquus amor.
 Cogat & invitam lacrimas ficare cadentes.
 Flectitur adsiduis certa puella minis.

25. Quare,

videbatur, quia longae fata senectutis paullo ante, & favillae ac mortis Propertianae hoc disticho elarior est oppositio. pro loco seq. vers. rogo in Menteliano, priore Leid. Heinisiano, Borrichiano, & primo meo codice.

21. *Quam vereor, ne te contemto, Cynthia, busto*] *contente* in primo Leidensi. *contentae* in Mentel. *contemto busto* est villi, plebejo. sic enim Lib. II. El. 10. v. 19. usque ad v. 26. exsequias sibi optat tenues & vulgares, *bustumque exiguum*. v. 33.

Et sit in exiguo laurus superaddita busto,
Quae tegat extincti funeris umbra locum.
 Lib. III. El. 1. 37.

Ne mea contemto lapis indicet ossa sepulchro.
 Horatius Lib. III. od. 16. 25.

Contentae dominus splendidior res.
 vide Patruui mei Comm. ad Phaedr. Lib. I. fab. 12. 1.

22. *Abstrahat a nostro pulvere*] sic Mentel. Heinisian. Borrich. alique codd. *e nostro* tres Vossiani, Groning. & uterque D'orvill. ut edidit Aldus, pro *pulvere* Heinisius *funere*. sed vulgatam non sollicito. supra El. XVII. 23.

Illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
Tum mihi non ullo pendere terra foret.

23. *Cogat & invitam lacrimas ficare cadentes*] *Cogat & invitas* in Voss. primo, & altero meo cod. *invitas* etiam male in cod. Colbert. pro *cadentes* tentabam aliquando *calentes lacrimas*. sed nil muto. Ovid. II. ex P. Ep. 3. 84.

———— *moestisque cadentes*
Excepit lacrimas Aetialis Iva genis.
 & saepe alius in locis. *caducas lacrimas* dicit Lib. IV. M. 596.

———— *malesaque terra caducas*
Excepit lacrimas, ac venis peribit imis.
 Lib. X. 509. *lacrimisque cadentibus humet.*

24. *Flectitur adsiduis certa puella minis*] sic constanter in scriptis editisque codicibus. Guyetus tamen *adsidua prece* legebat ex Tibullo Lib. III. El. 4. 76.

Ergo ne dubita blandas adhibere querelas,
Vincuntur molli pectora dura prece.

Ovid. II. Met. 482.

Neve preces animos, & verba potentia flectant.
 poterat & illud nostri advocare ex Eleg. VIII. hujus Libr. v. 28.

Vicinus. adsiduas non tulit illa preces.

& sic apud Lactantium in Argum. Met. Ovid. Lib. XI. 10. p. 779. *miser cordia Junonis, quam adsiduis precibus fatigabat.* ut recte ex MSS. restituit Munckerus, pro *suis* vel *ipsius* *precibus*, ut antea edebatur. Sed vulgatam loco movendam non opinor, & merito Guyeti emendationem rejecit Broukhufius. per *adsiduas minas* intelligo propinquorum, matris puta, si erat, vel aliorum consanguineorum minas, qui *iniquo amore* Cynthia a tumultu & offibus Propertii abstraherent, & discedere, atque invitam lacrimas ficare cogerent. *minis* etiam probabat Marklandus, adscripta hac observatione: „*Suspicio hunc locum versum esse ex aliquo poeta Graeco, ubi occur-*“
 „*rebat ἀπειλὰς, id est, promissis. utrumque enim*“
 „*significat vox Graeca, unde noster more suo hoc*“
 „*pro illo videtur, & interpretatus est minis, cum*“
 „*alter forte voluerit promissis. sic Virg. II. Aen.*“
 „*96. Promissi ultorem, & verbis odia aspera*“
 „*movi. & alibi, plura minatus. Scio hoc & aliis*“
 „*vocibus accidisse. sic Lib. II. El. 3. 13. Alter*“
 „*saepe uno mutat praecordia verbo. ubi praecor-*“
 „*dia vocat φειράς. quae vox iram quoque signifi-*“
 „*cet, & hanc voluisse Propertium, apparet ex alio*“
 „*loco, Lib. II. El. 4. v. 15. Quam subito irati*“
 „*verbo mutantur amantes. sic & ὀργὰς Graecis*“
 „*significat animum & iram: unde poetae non-*“
 „*numquam τὸν animus utuntur pro ira.*“ dein vitiose in ed. Colinaei certe *puella. certa puella* est, quamlibet constans & stabilis in amore.

Lib.

ELEG. XX.

Hoc pro continuo te, Galle, monemus amore,
 Id tibi ne vacuo defluat ex animo.
 Saepe imprudenti fortuna occurrit amanti.
 Crudelis Minyis dixerit Ascanius.

5. Est

ELEG. XX.] Huic Elegiae, multis in locis olim perditae corruptae, feliciter emendandae infudarunt Lipsius Lib. I. Antiq. Lect. cap. 4. Janus Rutgersius Lib. III. Var. Lect. cap. 8. & post eos J. Fr. Gronovius Lib. III. Observ. c. 3. quia autem tota ad imitationem Graecorum composita est, juvabit conferre Theocritum Idyll. XIII. Apollon. Rhodium Lib. I. 1207. & seqq. Orpheum in Argon. v. 641. seqq. & e Latinis paullo aliter narrantem Valer. Fl. III. 594. nam cui non dictus Hylas? Cum veteribus in certamen ingenii ad hunc Hylae raptum elegantissime describendum multi quoque e recentioribus, praesertim Italici, descendisse videntur. prae ceteris Jo. Jovianus Pontanus Lib. V. de Stellis pag. 102. Poëm. ed. Ald. Flaminius Lib. II. Carm. 6. Jo. Bapt. Anathus Elegia ad Lygdamum, pag. 76 — 78. e Gallis Rapius Lib. III. Hortor. pag. 71. & seqq. & e nostris D. Hein- sius Monobibl. Eleg. V. sed diverso quique fictionis artificio. & hanc Elegiam innuit idem D. Hein- sius eodem Monobiblo EL. VI. ubi de Propertio:

*Herculis aut magni raptos deducit amores,
 Opprobrium castis non leve Natalin.*

de fabula ipsa vide Apollodor. Lib. I. Bibl. cap. 9. §. 19. & ex Nicandri *Ἐρωιδισμός* Antonin. Liberal. cap. XXVI. Hygin. Fab. XIV. & quae notavit Barthius ad Stat. V. Theb. 443. Hylam sinistro brachio tenere conspicitur Hercules in Numo Juliae Domnae ΜΙΔΑΕΩΝ, inter Select. Numism. max. mod. Abbatis Fr. de Camps pag. 63. ut exposuit Vaillantius.

v. 1. *Hoc pro continuo* &c.] Haec male Men- tel. Regii, Borrich. alique. nam Haec non ad- mittit sequens *Id.* licet utrumque *Hoc* & *Id* eo- dem disticho cumlatum offendat. Itaque non displicet, quod in duobus Leidenibus, & secun-

do ac tertio Voss. legitur,

At pro continuo te, Galle, monemus amore.

quam elegans sit usus *et* initio orationis, cum quadam increpatione & admonitione, proba- bunt abunde, quae notavit Hein- sius ad Ovid. Epist. XII. init. III. Amor. EL. 7. v. 1. & quae dedi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 555. & seq. & hoc, sequente *Id.* displicuisse etiam Hein- sius videtur, quia altero versu *Fors tibi* conjecerat. pro *defluat* vitiose in cod. Hein- siano, meoque primo *defleat*. nisi *deleat* voluerit librarius, quam- quam *defluat* minime sollicitandum sit, quia ap- tissimum est verbum de illis, quae memoria ela- buntur. ut bene hic observavit Passeratius. *ef- fluere ex animo* Ciceroni VII. ad Fam. Ep. 14. *daba operam, ut istuc veniam, antequam plane ex animo tuo efflueret.* Catullus Carm. LXII.

*No tua dicta vagis nequidquam credita ventis
 Effluxisse meo forte putes animo.*

3. *Saepe imprudenti fortuna occurrit amanti* de- currit in Mentel. & Hein- siano, primo Leid. Borrich. & meo priore. currit Voss. sec. *fortu- nam occurrere* malebat Hein- sius, quod vel refe- rendum esset ad superius, *monemus*, vel *fortunam occurrere dixerit Ascanius*. sed magis ex genio Propertii est, ut hic versus velut enthymema consideretur, seu effatum, quo vicissitudinis in re amoris admonet Gallum, idque exemplo Hy- lae Herculi erepti confirmat. *amori* in aliis. *amandi* Ayrmannus. *occurrit* vero, hic est ad- versatur, infesta est. vide notas Patru mei ad Ovid. XIV. Met. 452. & ita capiendum in loco Quintiliani, ubi *occurrere* & *obstare* conjungit, Lib. II. cap. 13. de ordinatione & mutatione aciei, *sed mutabitur natura loci, si mons occurrer, si flumen obstabit, si collibus, silvis, asperitate prohibebitur.*

4. *Crudelis Minyis dixerit Ascanius*] *Minyis*, sive Argonautis, restituerunt viri docti, ex cor- rupta

5. Est tibi non infra speciem, non nomine dispar
Thiodamanteo proximus ardor Hylae.

Huic

rurp codd. vett. scriptura, in quibus vel *minias*, ut in primo Leid. Voss. sec. & tert. Borrich. Colbert. Mentel. meoque priore. *minimus* in altero. *Minuis dixerat* codd. Regii. in aliis *duxerat*, ut in Ant. Perreij. codice, in cuius tamen margine a manu recent. *Minyis dixerit*. quam lectionem verissimam esse jam vidit Beroaldus. & ita restituendum monuit Scaliger tam in notis ad h. l. quam ad Catalect. p. 249. sive ad Eleg. Virgillii ad Messal. v. 24. *Altera non fama dixerit ipse prior*. vide Tom. I. Anth. Lat. 295. neque aliter cum Beroaldo legisse Auratum, codici suo adnotaverat J. Doula, & *dixerit* exposuisse, testis erit, testimonium perhibebit. male igitur Volscus, Turnebus, & Fruterius *dux erit*. quod merito improbat Passeratius, & *dixerit*, pro testis erit, confirmabit, oportunis exemplis, & Propertio ipso petitis, adstruxit. & his accedat rectum J. Fr. Gronovii iudicium tam in Observationibus, quam in Gustu ad Statii Theb. II. 108. de hac igitur lectione non dubitandum est, neque de altera *Ascanius*, nam humani aliquid hic passus est Muretus, cui *Aesonius*, pro Iasone, tam hoc loco quam infra v. 16. reponendum videbatur. *Ascanius*, Bithyniae vel Mysiae lacus, qui *crudelis Minyis* dicitur, quia apud hunc amnem Hercules & reliqui Argonautae Hylam a Nymphis raptum amiserunt. vid. Muncker. ad Hygin. fab. XIV. & Carrion. ad Valer. Fl. III. 596. qui *dux erit* male adfert, & refutat illos, qui *Aesonius* legunt, Muretum cogitans. inde ab hoc Bithyniae lacu Ascanio, infra v. 34. *Nymphis Thyniasin* pro Bithynis. Ascanium amnem seu fluvium hac in re memorat etiam Antoninus Liberalis cap. xxvi. ὁ δὲ παῖς ὕλας ἔχων κλισίαν, ἔλθει πρὸς τὴν Ἀσκάνιον ποταμὸν, ὅθεν ἀποῖσιν τοῖς ἀριστοῖσι. ille vero solum amnem Ascanium nominat, sed Hyginus fab. XIV. *Hylam in Mysia*. (non *Maeſta*) a Nymphis juxta Cion flumenque Ascanium raptum tradit, ubi Munckerus ex corrupto Servii loco, in quo legabatur, *apud fontem Calciannis, cum aquatum ivisset*, a Nymphis raptus est, restituebat Ascanii amnis. nisi illic praeferenda sit optimi & eruditissimi Henr. Verheyckii conjectura in nuperis ad Antonin. notis, *Ciani amnis*. quia κίον & fluvius & urbs Mysiae est. Apoll. Rhod. Lib.

J. 1177.

Τὴν δ' ἄρ' οὖν ἀφίκοντο Κωνίδος ἕδρα γαίης
Ἀμφ' Ἀργαυδάνειον ὅρ' προχέας τὴ Κίον.

vid. Scholiast. Theocr. ad Id. XIII. v. 30 & 34. cui Idyllio v. 64. *Cianorum* nomen non minus feliciter, quam Apollon. Rhodio v. 1354. ejusdem libri πρὸ ὕλας pro Περύλων, ut vtiōssime apud Etymologum legitur, restituit Cel. Valckenarius Epist. ad M. Röverum, ante Urſini Virg. cum Graecis collat. pag. 36. & in Cio Insula raptum Hylam scribit Scholiast. Aristoph. ad Plut. v. 1128. Quod autem Rutgersius totum hoc distichon trajiciendum infra post v. 14. & legendum consuerit.

Saepe imprudens Fortuna occurrit amanti
Crudelis. Minyis dixerit Ascanius.

Quae miser &c.

viros eruditos ei consensuros dubito. & huc forsitan respexerit Gronovius Lib. III. Observ. c. 3. init. ubi Elegiam hanc Propertii recensendam Iuvenis scribit, *eam a summis viris tractatam, nondum tamen satis intellectam, & hos nimium nimiumque sibi indulsisse. Equidem nullam trajectionem versuum admiserim.*

5. Est tibi non infra speciem, non nomine dispar] specie Heinſius, ut specie & nomine jungantur, adeoque innuat Hylam Galſi, ejusdem nominis, ac formae fuisse, ac Hylam Herculis. specie non inferior recte quidem dictum, negari nequit, sed infra speciem pro speciem sine exemplo opinor. infra speciem in altero meo cod. sed juxta in marg. specimen in Menteliano & primo Leidensi. versu seq. pro Thiodamanteo in primo Leid. & Vossiano, Therodamanteo. in utroque secundo Therodamanteo, ut in meo altero cod. Theradanteo in Neapolitano. Therodamanteo in primis edd. sed recte Thiodamanteo in secundo Dörvill. de Thiodamante, Hylae patre, vide Munckeri & Verheyckii notas ad Antonin. Liber. cap. 26. qui auctor Ceyce natum scribit, cujus nomen Scholiastae Theocriti restituit Rutgersius pag. 217. Var. Lect. notatque Propertium secutum esse Apollon. Rhod. qui Hylam etiam Thiodamantis filium facit. ut Servius ad Virg. Ecl. VI. 43. & Probus ad Lib. III. Georg. v. 66.

Huic tu, five leges umbrosae flumina silvae,

Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes:

Sive Gigantea spatia litoris ora,

10. Sive ubicumque vago fluminis hospitio:

Nympharum semper cupidas defende rapinas.

Non

7. *Huic tu, five leges umbrosae flumina silvae*] *Huic tu* ex Aurati emendatione edidit Broukhussius, ut in margine ed. Ald. etiam coniecerat Heinſ. & legendum esse monuerunt Livinejus ac Gronovius, & *Huic defende cupidas Nympharum rapinas* connectenda esse. male enim Passeratius *Hunc* tuetur, legitque *cupida rapina*. *Nunc* in duobus Leid. primo quartoque Voss. & priore Dorvill. ut in primis aliisque vetustioribus edd. fuerat excusum, *legis* in Leidensi secundo, codicibus Regijs, & primis edd. sed reliqua viris doctis suspecta propter *umbrosae silvae* epitheton nimis generale, in quo latere nomen proprium *Thesprotae* coniecerat Heinſius, vel cum Scaligero reponendum *umbrosae flumina Silae*. nemus enim Brutiorum est *Sila*. de quo G. Fabric. & Heinſ. ad Virg. XII. Aen. 715. ubi *Silae* hic quoque praetulit, & in Epist. ad Graev. Tom. IV. Sylloges pag. 303. lacum Aricinum indicari censebat Livinejus. sed forte intelligitur Clitumnus, quod firmari posset ex Lib. II. El. 15. 25.

*Qua formosa suo Clitumnus flumina luce
Integit.*

& praesertim ex ejusdem libri El. 21. 23 ubi Anienem similiter cum Clitumno jungit,

*Hic Anio Tiberne fluis, Clitumnus ab Umbro
Tramite, & aeternum Marcius humor opus.*

& *nymphae Anienae* meminit Lib. III. 14. 4.

Et cadit in patulos nympha Aniena lacus.

neque male *umbrosae flumina silvae* ad Clitumnus referri, patet ex Suet. Calig. cap. 43. ubi *nemus flumenque Clitumni* memorat. vel Thybrin respexit, qui arboribus inumbratus passim describitur, de quo vide notas doctor. ad Gratii Cyne. 39.

8. *Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes*] servant hanc lectionem vestigia corruptae codd. MSS. lectionis, in quibus *amoena*, ut in primo Leid. meo utroque, & Borrichiano, vel *amena*, ut in Mentel. Voss. pr. & sec. ac Groning. sed

sine ulla scripturae corruptione *Aniena* est in codd. Regijs & altero Colbertino, nec non Askewiano, & primis edd. *Amerina* tamen Scalliger, lacum Vadimonis intelligens, quod probat Jul. Fontanius in Hist. Liter. Aquilej. cap. 1. pag. 12. & hunc Gallum Umbrum facit Amerinum, diversum a Cornelio Gallo, sed illum Vadimonis lacum nihil hac facere recte notavit Broukhussius. pro *tinxerit* in Voss. pr. & meo secundo *cinxerit*. *tinxerat* in Heinſiano & primo meo cod. *stinxerit* coniecerat Heinſius. de quo vid. supra ad El. VI. 32. ubi idem legebat,

Lydia Paſſali ſtringit arata liquor.

9. *Sive Gigantea spatia litoris ora*] *Gigantei litoris* in cod. Regio. sed *Gigantea ora* praefero, nam intelligit regionem Cumanam in Campania, ubi campus Phlegraeus, pugna & strage Gigantum contra Jovem & Herculem mobilitatus. de quo vid. Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 357. noster Lib. II. El. 1. v. 39.

*Sed neque Phlegraeos Jovis Enceladique tumultus
Intonet angusto pectore Callimachus.*

Lib. III. El. 7. 47.

Te duce vel Jovis arma canam, coeloque minantem

Coeum. & Phlegraeis Oromedonta jugis.

vers. seq. *vagi fluminis Auratus*. quod etiam in Voss. & Heinſiano cod. & ed. Colinaei. idque plurimis ipsius Propertii locis probavit Passeratius, sed repudiante Vulpio.

11. *Nympharum semper cupidas defende rapinas*] *cupidas semper* in tribus Vossianis, & Borrichiano. sed *semper cupidas* in quinto Vaticano & Menteliano. *semper cupidis defende rapinis* in Excerptis Modii, seu Groningano, & v. 7. *Hunc*. Passeratius, *Hunc tu* — *Nympharum cupida def. rapina*. sed rectius Gronovius, alique *Huic tu* — *N. cupidas def. rapinas*, probante

Non minor Aufoniis est amor ah Dryasin.
 Ne tibi sit duros montes & torrida saxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus.
 15. Quae miser ignotis error perpeffus in oris

Her-

bant Heinſio. imitatus eſt Statius Lib. IV. Theb. 696.

— nocturnaeque furta licentum
 Cornipedum, & cupidas Faunorum arcebo rapinas.
 ubi fruſtra ruinas in cod. Caſtellano. vid. Mark-
 land. ad Statii Silvas pag. 99. quod autem hic
 defendere Propertio, arcere Statio eſt, eadem
 verbi ſignificatione, de qua vide Lipſium II. Var.
 Lect. cap. 22.

12. Non minor Aufoniis eſt amor ah Dryasin] &
 Dryasin Lipſ. & Heinſ. *Adriacis* in codd. Regiis
 & Colb. Menteliano, Excerptis Modii, duobus
 Leidd. tribus Voſſ. utroque D'orvill. & meo ſec.
Adriaticis in Heinſiano, & primo meo cod. *Ha-*
dracis in primis edd. ut in Venetis, Reg. Lep.
 & Voſſci. in *Dryadis* Beroaldina, Aldina utraque,
 Jurtin. Colin. Gryph. & Rovill. Italus ille in codi-
 ce Heinſii Aldino, quem innuit Broukhufius, eſt
 Antonius Perrejus, quem ignoraffe eum miror,
 quia ſingulis tribus poetis, Catullo, Tibullo, &
 Propertio ſub finem adnotavit, ſe cum vetuſtis
 exemplaribus manu exaratis contuliſſe. ille vero
 in margine ex cod. vet. in *Dryasin* adſcripſerat, &
 in ima pagina, *Nec minor Aufonias eſt amor &*
Driadas. quod lepidum ſatis Broukhufio adpare-
 bat. ut *edere* amor *Dryadas* dicatur. ac *Dryasin*
 Ayrmannus. & *Dryasin* Heinſ. Sed forte prae-
 ſtat quod in quarto Voſſiano occurrit,

Non minor Aufoniis ardor amadriadis.

unde *Hamadryasin* elicere facile eſt. ut infra v. 34.

Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin.

Dryasin vero & *Hamadryasin*, ut *Nymphis Thy-*
niasin hac Eleg. v. 34. Lib. IV. El. I. 75. *Aver-*
ſis Charifin cantas. & *Troasfin* Ovid. Epift. XIII.
 137. ubi plura N. Heinſius.

13. *Ne tibi ſit duros montes & torrida ſaxa]*
Nec tibi ſit durum in Menteliano, Borrichiano,
 Groningano, Askewiano, duobus Leidenſ. tertio
 & quarto Voſſ. meoque primo cod. *Ne tibi ſit*
durum in codd. Regiis, uno Colbert. ac priſcis
 edd. ut legendum cenſuit Rutgerſius in Var. Lect.

p. 218. in altero Colbertino *Ne tibi ſint duri*
montes, ut in primo & ſecundo Voſſ. utroque
 D'Orvill., Neapolitano, & meo ſecundo. *duros* v. c.
 Paſſerat. *duro* in Excerpt. Scalig. *duros montes*
 ex Lipſii conjectura Lib. I. Antiq. Lect. c. 4.
 ut ex auctoritate MSS. etiam reponebat Hein-
 ſius, in ſua editione expreſſit Broukhufius. ne-
 que obſiſto. nam & ita apud Ovid. XIV. Met.
 557.

— *durisque in montibus ortae*
Molle fretum celebrant.

ut recte & illic, pro *ſummis*, quod in codd. MSS.
 erat, vindicavit Heinſius. ſed quod *torrida* Grono-
 novium ſecutus dederit, non adſentior. quamvis
 olim id probaverim in notis ad Lotich. p. 686.
turbida in v. c. Mureti, & Regiis, ut in uno Col-
 bertino, primo Leidenſi, ſecundo Voſſ. Borri-
 chiano. *tabida* Lipſius. *turgida* conjecerat If. Voſ-
 ſius. ſed *frigida* in Leid. primo, quatuor Voſſia-
 nis, binis Dorvill. meo utroque, altero Colber-
 tino, & omnibus fere edd. vetuſtioribus. ſic *frigi-*
da rupes ſupra El. XVIII v. 27. ubi *fontes & fri-*
gida rupes junguntur, qui locus forte permovit
 Livinejum, ut hic quoque *fontes* ſubſtitueret,
 praefertim quia *lacus* ſequuntur. ſed eum falli,
 docet imitatio Theocritea, mox indicanda. *fri-*
gida rupes etiam praefertur a Paſſeratio, quem
 vide p. 236. idque Francio ut ſimplicius adride-
 bat, qui praeterea conjecerat,

Nec tibi ſit (durum!) montes &c.)

& ſic fere expoſuit Gronovius. ſeq. verſu &
inexpertos Guyetus, inprobante Heinſio. *neque*
experto Livinejus. elegantiam locutionis *Ne tibi*
ſit adire, pro, ne adieris, optime Lipſius &
 Gronovius illuſtrarunt.

15. *Quae miſer ignotis error perpeffus in oris*
Herculis,] ſic diſtinguendum, ut *error Herculis*,
 pro ipſo Hercule errante, jungantur. vid. Lip-
 ſium Lib. I. Var. Lect. 19. & Muncker. ad Ful-
 gent pag. 73. quod tamen ab hoc loco alienum
 judicabat Rutgerſius, & erro legebat, ut *Hylam*
erronem dixerit Propertius, quia ad aquam peten-
 dam longius evagatus fuit, ſed an puer ac mi-
 niſter,

A 2

Herculis, indomito fleverat Ascanio.
 Namque ferunt olim Pagasae navalibus Argo
 Egressam longe Phasidos esse viam;
 Et jam praeteritis labentem Athamantidos undis
 20. Myforum scopulis adplicuisse ratem.

Hic

nister, aquatum missus, quia *processerat ultra*,
erro Herculis recte dicatur, idque genius Linguae
 Latinae admittat, viderint alii. *misera* Ayrman-
 nus, forte connectens cum *fleverat*. pro *ignotis*
 male in Voss. quarto *indomitis*. Respicit autem Pro-
 pertius, his & praecedentibus duobus versibus, &
 imitatus est illa Theocriti in Hyla v. 64. & seqq.

Ἡρακλῆς τοῦτ' ἐν ἀτρίπτωσιν ἀκάνθαις
 Παιδὰ πεδῶν δίδονατο, πάλιν δ' ἐπιλάμβαναι
 χῶρον.

Σχίτλιοι μὲν φιλέοντες. ἀλώμενος ὅσα' ἐμύγησεν
 Ὄρεα καὶ δρυμῶς.

N. Heinsius legebat,

Quae miseri ignotis error perpeffus in oris
Herculis admoto fleverat Ascanio.

vel *Herculis indomiti*. sed forte *indomitum As-*
canium hic vocat, quem supra *crudelem* v. 2.
 vel durum, qui nullis lacrimis movetur. ut ex-
 primat Graecorum *ἀδάμας* vel *ἀδάμαστος*. de
 quo vide. Cel. Valcken. ad Theocr. Idyll. 11.
 14. *fleverat Ascanio*, pro ad annem Ascanium,
 ad fletum Herculis surdum, & inlacrimabi-
 lem. ut *praesenti flere* puellae supra El. XII. 16.
 & recte hoc modo loci hujus sensum exposuit
 Carrio ad illa Valerii Fl. III. 596. cum his
 conferenda:

Sic Furiis accensa gerens Tirynthius ora
Fertur, & intento decurrit montibus arcu. seqq.
 ——— volat ordine nullo

Cumta petens, nunc ad ripas, dejectaue saxis
Flumina, nunc notas nemorum percurrit ad
umbras:

Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa
reclamat

Avia.

quae montes & saxa hoc etiam in loco contra
 Livinejum vindicant. & *rupes* illic pro *ripas* con-
 jecerat Heinsius.

17. *Pagasae navilibus Argo Egressam longe*
Phasidos esse viam] *Pagasae* vitiose in Leidenli-

bus duobus, quatuor Vossianis, secundo D'orvill.
 Neapolitano, aliisque, & primis edd. *Pegasos* in
 v. cod. Ant. Perreji, & secundo Vaticano. in
 aliis *Pegase. Paegasae* in ed. Volsi, licet in
 adnotationibus recte exponat de *Pagase*, urbe
 Thessaliae, in cujus portu navis Argo fabricata
 fuit, unde passim *Pagasaea navis* dicitur, &
Pagasaeus Jason, non *Pegasaeus*, ut passim
 male in vetustis auctorum codd. & edd. quod
 dudum notarunt viri eruditi. vid. Barth. ad Stat.
 I. Achill. v. 65. Broukhusium ad h. l. N. Heins.
 ad Ovid. Epist. XVI. 345. notas Eruditorum ad
 Lucan. II. 715. & Cellar. ad Silium Ital. XI.
 472. *Argon* in omnibus fere codd. & primis edd.
Argon Egressum Heinsius. navium enim nomina,
 praesertim si ab artifice suo, ut Argo, vel a
παρορήμῳ adpellatae essent, masculino etiam ge-
 nere efferuntur. vide Drakenb. ad Silium Ital.
 XIV. 500. nusquam tamen *Argus* eo genere
 occurrit. *longae* in Menteliano, & *esse* pro *esse*,
 ut in primo Leid. meoque cod. sed *esse* vera
 lectio est. Exprimit illud Theocriti v. 23.

Ἀλλὰ διακίεζε, Καὶ δ' ἐν ἰσίδωμῳ θῶσεν.

pro *longe* idem Heinsius *Colgi* scriptum fuisse,
 & inde *Colchi* legendum, conjiciebat. sed nihil
 muto. *Argon* etiam ex cod. D'orvill. probabat
 Marklandus, ut *Echon*, *Didon*, *Heron*, & sim.
 quae notavit ad Stat. Lib. IV. Sylv. 3. 63.
 ubi & *Argon* apud Ovid. Epist. XII. 9. prae-
 ferebat. sed *Argo* casu quarto, ut *Dido*, *Hero*,
Calisto, *Aleto*, & sim. etiam dicitur. vide notas
 Interpr. ad Ovid. Epist. VII. v. 133. & ad Silium
 VIII. 122. reliqua sic interpungenda codici suo
 idem Marklandus adscripserat,

Myforum scopulis adplicuisse, ratem.

ut *Argon ratem* jungamus.

20. *Myforum scopulis*] *Misenum* male in cod.
 Colbertino. Apollon. Rhod. I. 1179.

Τὸς μὲν ἐν ξείνῳ Μυσοὶ φιλότῃ κίοντας
 Δειδῖχατ' ἱππῆται κείνης χθονός.

On

Hic manus Heroum, placitis ut constitit oris,
Mollia conposita litora fronde tegit.
At comes invicti juvenis processerat ultra
Raram sepositi quaerere fontis aquam.

25. Hunc

Orpheus Argon. 628.

Θέμι διακρήσσει' ἀλμύρια κύματα Πόντου
Μόσια δὲ χερσὶν παρυμναίβειτο πείρατα γαίης.

ubi κύματα Πόντου, ut hoc loco *Atthamantides*
undis. & apud Theocr. v. 28.

— καίλα δὲ καθιδρυθύντις ἐς Ἀργὸν,
Ἑλλάσποντος ἵκοντο, νότῳ τρίτῳ ἅμα αἰνῇ.
Ἔγω δ' ἔρπον ἵδοντο Περσόντιδος.

21. placitis ut constitit oris] sic Heinſius &
Broukhuf. quod probo. non placidis. male etiam
undis in cod. Reg. & vitioſe v. ſeq. tempora
fronde tegit, pro litora, in Voſſ. tertio. tegit in
aliis. legit in Voſſ. pr. & Heinſiano. reſpicit illa
Theocriti v. 32.

Ἐκάντις δ' ἐπὶ θύῃ, κατὰ ζυγὰ δαῖτα πίνοιο
Δαίμονι. πολλοὶ δὲ μίαν τερτῶντο χαμῖναν.
Λαμῶν γὰρ σφιν ἔκειτο, μέγα τιβάδιον ὕειας.

haec & praecedentia ſic expreſſit Flaminius Ele-
gia de Hercule & Hyla,

Jamque volans, undis Nerei mirantibus, Argo
Myſorum clavis urbibus appulerat.
Hic juvenes piſcis o puppibus egredientes
Deponunt altis membra ſub arboribus.

compoſita igitur fronde, pro lecti accubitorii
ſpecie e frondibus & foliis ſtrata, ut ſeculo priſco
moris erat. Ovid. Ep. IV. v. 98. Suſtinuit poſi-
tos quaelibet herba duos. & Epift. V. 14.

— requievimus arbore teſti,
Mixtaque cum foliis praebuit herba torum.

ad quae loca vide notas, & ad Lib. III. Am.
El. 10. 10.

33. At comes invicti juvenis processerat ultra
Raram sepositi quaerere fontis aquam]

invictis & se poſiti in primis edd. invictis etiam in
codd. Regiis. processerit in primo Voſſ. &
Menteliano. preceſſerit Voſſ. quartus, & Aſke-
wianus. male vero Broukhufius invicti juvenis,

Herculis nempe, videtur conjunxiſſe. cur enim
Hercules juvenis? ſimpliciter invicti capiendum,
& juvenis primo caſu eſt Hylas, Herculis invicti
comes. ſed majoris momenti eſt Rutgerſii in
Variis Lectionibus emendatio, qua juvenis pro-
ceſſerat urna, ſubſtituendum conſecit pro ultra.
idque locis Theocriti & Apollonii Rhodii ad-
ſtruxit. ſed poſtea eam ipſe rejecit, motus loco
Valerii Fl. Lib. III. 530. de Dryope, quae
Hylam rapuiſſe dicitur,

Ἐ quibus Herculeo Dryope percuffa fragore,
Cum fugerent jam tela feras, processerat ultra,
Turbatum viſura nemus.

& haec Rutgerſii conjectura non placuit N. Hein-
ſio in Notis ad Propert. p. 675. qui urnam Hylae
potius reponendam exiſtimabat infra v. 43.
Tandem haurire parat demiffis flumina in urnis.
ubi vide. utroque tamen loco urna poſſet admitti,
quia illius etiam bis mentio fit apud Theocritum
in Hyla, primum, quum ab Hercule, cum Te-
lamone menſam adparante, a quatuor mitteretur
Hylas, v. 36.

Καὶ χεῖρ Ὑλάος ὁ ξανθὸς ὕδαρ ἐπιδορπιον οἰσῶν
Αὐτῷ δ' Ἡρακλῆϊ καὶ ἀτιμῶν Τηλαμῶνι,
Χάλκειον ἄγλος ἔχον.

deinde quum aquam e fonte hauriret v. 46.

Ἦτοι ὁ κῆρος ἐπέχει ποτῶ πολυχανθία κρῶσιν,
Βάψαι ἐπιγόνῳ.

ut in hac Elegia diſto v. 43. emendabat Hein-
ſius, qui etiam improbat alteram avunculi ſui
correctionem Sacram aquam verſu ſequenti, ex
Apollon. Rhod. qui ἱερὸν ῥόδον vocat, legentis. ſed
raram Propertio dici exiſtimabat, cum ideo Hy-
las ultra processerat, quia illic aqua erat rara. &
hinc sepositum, in ſpecu abditum, vocat fontem,
ſeu procul inde remotum. de quo vocis uſu vide
Bernegger. ad Suetonii Titum cap. IX. fin. Huc
referendum, quod in Epigrammate veteri, edito
Tom. I. Anthol. Lat. pag. 107. occurrit,

Raptus aquator Hylas, Nympharum gaudia
crescunt,

Herculis ira timet, raptus aquator Hylas.

A a 2

ut

25. Hunc duo sectati fratres, Aquilonia proles,
 Hunc super & Zetes, hunc super & Calais
 Oscula suspensis instabant carpere plumis,
 Oscula & alterna ferre supina fuga.
 Ille sub extrema pendens secluditur ala,

30. Et

ut verissime, pro *amator*, emaculandum me monuit juvenis eruditissimus Eldikius, literis Zutphaniae 12 Junii 1765 scriptis, qui etiam in Epigrammate Graeco, quod corruptissime edidit Muratorius Thef. Inscr. pag. MDII., & ex eo Bonada Tom. II. pag. 309. optime restituebat,

Τοῖς πάρος ἐν μύθοις πισύσασσι. Παῖδα δ' ἰδὼν
 Ἥρασαν, ὡς περ Ἰλάν, Νάϊδες, ἔα Σάιατος.

nunc vitiose illic legitur, ὡς περιλίαν Nades. in qua macula eluenda diverso quisque modo operam dederunt viri celebratissimi, Wesselingius apud Leichium post Carm. Sepulcr. pag. 46. Hagenbuch. Epist. Epigraph. pag. 403. & D'Orvillius ad Chariton. pag. 261.

26. Hunc super & Zetes, hunc super & Calais] ita correxi. Graecis enim ubique Ζήτης. Zethes male in omnibus fere edd. tam vetustis quam recentioribus, & Broukhufiana, ac Vulpii, qui in locis Apollonii Rh. & Apollodori, quos adfert, Ζήτης vitiose etiam exhibuit. in codd. MSS. Zetus vel Zethus. confuso nomine cum Jovis & Antiopes filio Zetho, Amphionis fratre. de quo vid. Lib. III. El. 13. 29. & perperam apud Sidon. Apollin. Carm. XXIV. 48. legitur, Hic Zeti & Calais tibi adde pennas. eadem confusio est in codd. MSS. apud Ovid. VI. Met. 716. ubi hos alatos Fratres, Argonautarum socios, Boreae filios, unde hic Aquilonia proles dicuntur, describit.

27. Oscula suspensis instabant carpere plumis] palmis in duobus Leid. Voss. pr. sec. & quarto, binis D'orvill. meisque, & primis edd. plantis Auratus, & H. Vossius. ut digiti pro pedum digitis. sed Livinejo plumis legenti adfentitur Broukhufius. quod firmat locus Sidon. Apoll. Carm. XI. 57. de Cupidine,

Cernuus, & laevae pendens in margine palmae,
 Libratos per inane pedes adverberei alis,
 Oscula sic matris carpens.

apud Apulejum Lib. V. Met. p. 104. ed. Pric. ubi remigio plumae raptum maritum proceritas spatii fecerat alienum. ubi palmae in cod. Voss. pennis tamen Broukhufio etiam non displicebat, ut Guyetus & Graevius Epist. ad Heinf. T. IV. Syllog. p. 302. & hoc unice verum esse adscripserat Marklandus. quem vide in notis ad Statium pag. 81. sic plumae & pennae permutantur apud Virg. XI. Aen. 724. instabant carpere, ut apud Auctorem Culicis v. 173. — acrior instat Lumina diffundens intendere. quam lectionem recte in notis suis ineditis vindicabat, & hoc ipso loco confirmabat Heinsius. instat intendere, cursum properare instat. nam male illic Aldus edidit instat Lumina diffundens intentus. sic eodem poemate v. 320. ferro Vulnera protectus depellere navibus instet. similitum locutionum, in quibus indicativi usus ille apud poetas frequentissimus est, farraginem dedit Barthius ad Claudian. pag. 379.

29. Ille sub extrema pendens secluditur ala,
 Et volucres ramo &c.]

Miror nihil obscuro huic loco illustrando contulisse Broukhufium. secluditur manifeste corruptum videtur. in quo verbo explicando misere se torquet Passeratius, neque satisfacit Vulpius. subducitur Mentel. Leid. pr. Voss. & Askewianus. concluditur in codd. Regiis, Leid. sec. & tertio. & primis edd. producit Voss. tert. succcluditur in quarto. subcluditur in codd. Colbert. D'orvill. pr. & Borrich. Graevius Epist. ad N. Heinf. Tom. III. Syllog. p. 303. tentabat,

Ille sub extremum intendens subducitur illis,
 Et volucrum ramo submovet insidias.

sed melior videtur Heinssii conjectura Ep. seq. p. 304.

Ille sed extrema pendentes ludit in ala,
 Et volucres ramo &c.

ut

30. Et volucres ramo submovet infidias.
Jam Pandioniae cesset genus Orithyiae:

Ah

ut Hylas sub arboris propinquae ramos se receperit, ut tutus esset ab insidiatorum volucrum osculis, quos ita ludebat. & pendere in ala dicitur, ut pendere in novacula apud Phaedrum Lib. V. fab. 8. 1. ubi vide Patruī mei Comment. in extenta ala idem Heinſius. in notis autem ad Propert. post Advers. pag. 675. conjiciebat,

Ille sub extremam tendens se proripit umbram.

sed ex his conjecturis praeplacet omnium optima,

Ille sed extrema pendentes ludit in ala.

quaeque adstrui potest loco Ovidii VI. Met. v. 667.

Corpora Cecropidum pennis pendere putares:
Pendebant pennis.

neque volucres cum Graevio mutandum in volucrum. volucres infidias elegantiae Propertianae sunt. Ceterum quae hic de fratribus Borealis alatis interſerit poëta, neque apud Theocritum, Apollonium Rhodium, vel Orpheum reperias, unde ea ex ſuo ingenio finxiſſe dicendus eſt Propertius.

31. Jam Pandioniae cessat genus Orithyiae] cessit in primo Voss. secundo D'orvill. Excerpt. Modii, seu Groning. Mentel. & sic Heinſius, vel potius cessant, ut uterque Calais & Zetes, Boreae & Orithyiae filii, intelligantur. eum vide in Epist. ad Graev. T. III. Syllog. p. 303. cesset tamen in plerisque codd. secundo Leidensi, quatuor Vossianis, primo D'orvill. Askew. meo utroque. cessat ex uno Regio, accedente Gronovii auctoritate, Broukhusius, qui Orithyiae male hoc in versu, & Lib. II. El. 20. 51. rapta Orithyia negabit, edidit, punctis adpositis, quod metro obstat, quia 'Oreithyia Graecis est, & ideo secunda corripī nequit. sed contrahendae sunt duae ultimae syllabae, ut versus sit spondaicus. quod jam monuit Pierius ad Virg. IV. Georg. 463. & vide Micellum ad Ovid. Lib. VIII. Met. 371. Orithyiae hic legitur in priore Leid. meisque codd. ut in edd. praeſcis, secunda Venet. & Reg. Lep. sed in Veneta prima 1575. Orithyae, ad indicandam syllabarum contractionem. & sic apud Ovid. VI. Met. 707. ubi fabula Orithyiae

a Borea raptae describitur, castigandum,
Orithyian amans fulvis amplectitur alis.

& Lib. VII. 695.

Procris erat (si forte magis pervenit ad aures
Orithyia tuas) raptae soror Orithyiae.

ubi in his quoque Propertii & Statii locis male Orithyiae in notis Heinſii est. Apollon. Rhod. Lib. I. 212.

Ζήτης ἄν, Καλαίς τε Βορῆϊαι νῆες ἱκόντα
'Οὐς ποτ' Ἐριχθίδης Βορέη τέκεν Ὀρείθυια.

Orpheus Argon. v. 216.

Δισσὴν δ' ἄν Βορέϊα καλὴν εἶχον εἰσπύοντα
Οὐς τίν' Ἐριχθῆος θοῖα κλυτὴ Ὀρείθυια.

optime igitur Servius ad illud Virgillii Lib. XII. Aen. 83. quos ipsa decus dedit Orithyia, adnotat, hic versus σπονδιαῖον est; nam θυι diphthongus Graeca est. eodem modo peccatur vulgo in nomine Ilithyiae, quod in carmine non minus ac Orithyia trisyllabum vitiosum facit quia diphthongus α in secunda, syllabam productam requirit, quod satis manifestum ex Carm. Sec. Horatii v. 14.

Lenis Ilithyia tuere matres.

& Ovidio IX. Met. 283.

Praepositam timidis parientibus Ilithyam.

sic scribendum, non Ilithyam. & in aliis veterum locis apud Heinſ. ad Ovid. Lib. II. Am. 13. 21. inepigit itaque Broukhusius in hunc scopulum pag. 114. Poem. ubi in pentametro,

Non sterilem spondet Ilithyia domum.

quod miror vel ipsum Broukhusium, vel editorem Hoegſtratanum non mutasse, ut alio in loco pag. 79. ubi nunc editur,

Audiat effusas casta Diana preces.

sic enim correctum fuit pro eo, quod in prima editione pag. 22.

Audiat effusas Ilithyia preces.

Aa 3

&

Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin.
Hic erat Arganthi Pege sub vertice montis
Grata domus Nymphis humida Thyniasin.

35. Quam

& in H. Grotii Poëm. Lib. III. Sylv. pag. 99.

*Cinxia, seu Juno cupis Ilithya vocari,
Cinxia matronis, sed matribus Ilithya.*

ubi male, superpositis punctis, editur *Ilithya*, quae tollenda, ut metrum constet. Non dissimilis res est in *Idyia*, matre Medeae, quam Ovidio egregie restituit Heinſius, Epist. XVII. 232. ubi Apollonium secutus, contractis duabus ultimis syllabis, emendavit,

Non Idya parens, Chalciopeque soror.

quamquam illic scribi posset *Idyia*. nam, licet prima producatur ab Apollonio Rhod. corripitur tamen ab Hesiodo, locis ab Heinſio ibidem productis. & Graecis non *Eidya*, sed *Idya* est. sed in *Orithya* & *Ilithya* secunda apud Graecos habet diphthongum *ei*.

32. *Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin*] in plerisque codd. MSS. legitur *ibat Hamadryas hinc*. ut in Regiis & Colbertinis, duobus Leid. quatuor Vossianis, Askewiano, binis D'orvill. meo secundo, & primis aliisque editionibus, versu admodum inconcinno. *hinc ibant* in meo primo, ut in cod. Heinſ. *ibat hinc Hamadryas* in Borrichiano. *ibat Hylas Dryasin* Aymannus, quod jam occupavit Rutgerſius. ut supra v. 12.

Non minor Aufoniis est amor ah Dryasin.

ubi ardor amadriadis in quarto Voss. unde illic ardor Hamadriasin legi posse notavi.

33. *Hic erat Arganthi Pege sub vertice montis*] Neque hic locus, ut innumeris in Propertio restant, levi manu tractandus est. Sed videamus prius diversas codicum veterum lectiones. *Phlegae* in primo Leid. *Phlegrae* in meo priore. *Arganthi Phlegre* in uno Colbert. in altero *Arganthi Pege*. primus Regius *Arganthi Phlegae*. alter *Arganthophagi*. *Phrege* quartus Voss. *Phlege* in altero Leid. tribus Voss. primo D'orvill. Excerpt. Scalig. & Askewiano, *Phegi* in secundo D'orvill. *Phlegae* Mentel. *Phlege* Borrich. *Phegie* Neapol. *Arganti Phlegae* in primis edd. *Arganti Phlegre* in cod. Groning. & ed. Aldina utraque.

Arganto cod. Ant. Perreji. *Argantonini* in secundo Vaticano. *Arganthonii* in quinto *Arganthoni* in Ang. Colotii Excerptis. quod favere posset Mureto, qui legebat,

Hic erat Arganthoni sub vertice montis.

deleta voce *Pege*. neque felicius *Hic erat Arganti Phagi* Domitius Calderinus ad Statii Silvas pag. 31. Mureti emendationem laudavit Toupius Emend. ad Suidam P. I. pag. 171. 172. sed mirari satis nequeo, viro eruditissimo in mentem venire potuisse, quod & Lipsio olim exciderat, *pege* voce Graeca, *πηγε*, hic pro Latina *fonte* usum fuisse Propertium, idque in politissimo scriptore Romano sibi semper putidissimum visum fuisse addit; quod profecto aequae insolens & putidum esset, ac si pro voce Graeca *πηγε* hic scripsisset *crene*, vel alio in loco *sub frondibus hules* pro *silvae* posuisset. certe non minus ridicule, quam quod nonnulli in optimo Epigrammate veteri scriptum fuisse existimarunt,

Cui precor ut cineres sint in, sintque rosae.

pro *cineres lilia sintque rosae*. de quo vide ad Tom. II. Anth. Lat. p. 185. & seq. hinc amplexus fuit Toupius illud Mureti.

Hic erat Arganthoni sub vertice montis.

Ne quid de versu duritie dicam, *Phege* suo loco minime movendum est, reclamantibus omnibus codicibus, (quorum varietates, nomen proprium indicantes, vel ideo adcuratius paulo ante produxi) & quidquid est priscarum editionum. Locum vero hunc desiderare Marklandi *πηγίαν*, addit Toupius, quem solum in hujusmodi rebus nasum atque oculos habere dicit. Sed nihil suo exemplari adscripserat Marklandus, certus procul dubio, nulla alia hic emendatione opus esse, postquam Turnebus Lib. XI. Advers. c. 15. *Pege* legendum esse monuisset. quod nomen proprium fontis est, unde *domus humida Nymphis grata* hic dicitur, non vero substantivum Graecum pro Latino *fonte*. Fundum emendationis adfert Turnebus Apollonii Rhodii locum, Lib. I. v. 1222.

*Αἶψα δ' ὅγε κρήνη μετεκίανεν, ἢ καλίστην
Πηγὰς ἀγχιχέουσι περικείμεται.*

ubi

35. Quam supra nullae pendebant debita curae
 Roscida desertis poma sub arboribus.
 Et circum irriguo surgebant lilia prato

Can-

ubi Scholiastes *Ὀνομα κρήνης Πηγῆς, ὅτι κρήνη*. vide etiam Holsten. ad Steph. Byzant. p. 253. Non male itaque Scaliger *Pegae*. sed singulari *Pege* hic usus est Propertius, *Hic erat Arganthis Pege*, &c. quod procul dubio viris doctis ansam dedit cogitandi de *pege*, Latina terminatione ex Graec. *πήγη* desumpta. Scrupulus quidem omnis tolleretur, si Apollonius *κρήνη*, ἢ *κρήνη Πηγῆς*, ejusque Scholiastes scripsisset, *ὄνομα κρήνης Πηγῆς, ὅτι κρήνη*. sed forte indicare voluerunt, fontem hunc, magna aquarum copia scatentem, vocatum fuisse *πήγης*, seu *vim aquarum*. ita ut ex earum abundantia in nomen proprium apud incolae abierit fons, vero nomine *Ascanius* dictus, de quo supra ad v. 4. *πήγη* enim sua notione *fontem* significat, quam vocem Apollodoro contra Galeum recte vindicavit doctissimus Verheykii ad Antonin. Liber. p. 254. sed *πήγης* de aquarum copia dicuntur. ut *πήγης δακρύων* Sophocli Antig. 814. & Charitoni Lib. I. cap. 3. ubi vide D'orvill. p. 42. & hinc *πήγης ποταμῶν* Homero Iliad. Y. v. 9. *Arganthum* vero Propertius vocavit montem, ut Orpheus Arg. v. 638. Hylae quoque raptum describens, quem *Arganthonium*, eadem de re loquens, Strabo Lib. XII. p. 564. ed. Casaub. *Ἀργανθῶν* Antonino Liber. cap. 26. de Argonautarum itinere: *ἐπὶ δὲ πρὸς τὸ πῦρ ἔκειτο τὸ Πόντος, καὶ τὰ σφύρα περιέπλυνον τῆς Ἀργανθῶν. Ἀργανθῶν* Stephano Byzantino, ad quem vide Berkellii notas p. 100. & Holstenii pag. 43. & hinc in loco Suidae in *Ἀργανθῶν* Sevinus in Histon. Acad. Inscript. & eleg. Liter. Tom. III. pag. 339. *κρήνη* pro *κλήνη* legendum recte conjicit, prolato hoc ipso Propertii loco, sed in quo tamen videtur etiam *pege* pro fonte, minore litera, non pro *Pege*, nomine proprio, accepisse: dicit enim Propertium nobis concessisse memoriam fontis ex hoc monte defluentis, sed quod apud Etymologum Magnum in *Ἀργανθῶν*, ubi *Euphoriomem* & *Philiam* dixisse ait *Arganthonium*, & ex illis hunc adferat versum, *ἔδιδον μοι κρήνην παρ' Ἀργανθῶν ἄϊκος*, in corrupto *Φιλίας* nomine latere *Φιλίας* opinetur, utroque pollice proba, adeoque inter Philetæ fragmenta, quae haud pauca collegi, hunc quoque versum referendum censui. Illud vero montis nomen ab Arganthona, Oresibii filia,

deducit Toupius, ejus fabulam exponit Parthenius in Eroticis cap. XXXVI. ubi Arganthonae & Rhesi amores, similes fere Meleagri & Atalantes amoribus, narrat; sed quae nihil ad Hylam. denique *Nymphis Thyniasin* dixit pro Bithynis, ut Horatius Lib. III. od. 7. 3. *Thyna merce beatum*. vid. hic Passeratium. male igitur *Thyniacis* in Borrichiano. recte *Thyniasin* in Neapolit. Ant. Perreji cod. Menteliano, Scaligeri Excerptis, aliisque, & edd. vetustis. *Nymphas Thyniades*, Graeco Propertii more, sunt *Thyniacae*, non *Thyniades*, seu Bithynae. *sub vertice montis* hic pro *in vertice* positum, ut *sub Aetna* Lib. III. El. 1. 45. quem loquendi modum contra alios operose vindicavit Patruus ad Ovid. I. Met. 689. *grata domus Nymphis*, ut Ovidio IV. Fast. 321. de Sicilia, *Grata domus Cereri*. vide Heinf. ad Lib. I. Met. 68r.

35. *Quam supra nullae pendebant debita curae*] ita in plerisque codd. & primis edd. ut Venetis, Reg. Lep. & Volsi, sed *nulli* in Aldina utraque, Junctina, Colin. Gryph. aliisque, ut in Voss. quarto. hunc itaque locum referunt viri docti inter exempla, licet rariora, in quibus *nullae* tertio casu pro *nullis* occurrat. vid. Muncker. ad Fulgent. pag. 139. ubi etiam ex Tibullo Lib. IV. El. 6. 9. adfert,

— *nullae non ille puellas*

Servire, aut cuiquam dignior illa viro.

ita certe illic in v. c. Scalig. sed in reliquis *ulli*. vide & Gebhardi notas ad Lib. II. El. 1. 66. sic *toto* pro *toti* infra Lib. III. El. 9. 57. *toto quae praesidet orbi*. quod illic etiam recepit Broukhufius. *ἀρχαῖος* etiam *uni* pro *unius* dixit Catullus Carm. XVII. 17. *ut lubet, nec pili facit uni*. *nulli* tamen hic praeferebat Heinf. & conferebat cum Virg. II. G. 439. *non ulli obnoxia curae*. ubi *nulla* in scriptis est varietas. seq. versu *Rosida* in omnibus fere codd. & primis edd. an forte pro *Rorida*? ut Lib. II. El. 23. 28.

Roscida muscosis antra tenere jugis.

ubi *Rorida* in MSS. vide illic Broukhuf.

37. *Et circum irriguo*] praefereendam putavi omnium fere codicum veterum, Reg. Colbert. Leidensium, Vossianorum, D'orvill. meorum, Borrich. Gro-

- Candida purpureis mixta papaveribus.
 Quae modo decerpens tenero pueriliter ungui
 40. Proposito florem praetulit officio.
 Et modo formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus.
 Tandem haurire parat demissis flumina palmis

Nixus,

Groning. ceterorumque, & edd. priscarum lectionem *circum irriguo*. ut volebat etiam Titius ad Calpurn. Ecl. I. 35. vel *circum riguo*, ut in v. c. Scalig. *circumriguo* edidit Broukhuius. *riguus hortus* saepe Ovidio. vide Heinf. ad Lib. V. Met. 535. & passim *irrigua* & *rigua prata*, *hortus irriguus*, & *riguus promiscue* dicuntur. vide notas ad Sil. Ital. VI. 195. & VII. 180. recte igitur hoc loco usus est Fr. Oudendorpius ad firmandam conjecturam suam in Avieni Descript. Orb. v. 1272.

percurrunt flumina terram
 Perfidis, & riguas curvant labentia ripas.

ut pro rigidas legit in Miscell. Observ. Vol. V. pag. 172.

38. lilia prae Candida purpureis mixta papaveribus] Secutus est, ut passim in hac Elegia, Theocritum in Hyla v. 40.

περί δὲ θρία ποτὰ πύρραι,
 Κυάνον τε χελιδόνιον, χλοερὸν τ' ἀδιαντον,
 καὶ δάκρυα σείλαι, καὶ εἰλιπνὲς ἄγρως.

ubi pro θρία nuperus Theocriti eruditissimus editor Wartonus legebat θρία, a θρίον, ulva, quam palustrim plantam huic loco melius convenire censet. sed antequam ex fonte aquam haurire, iussu ab Hercule officio, parabat Hylas, pueri instar flores e pratis decerpebat; vel πρία, lilia, conjiciebat. sed θρία loco non movenda, quae papavera Propertii sunt, ut in versibus Nicandri apud Athenaeum occurrere ipse notat; neque reliqui flores Theocrito memorati in locis aquaticis crescunt. & haec vestigia, mutatis florum nominibus, pressit Flaminius Lib. II. Carm. 6. de Hercule & Hyla:

At formosus Hylas taciti per devia montis
 Ibat luciduli sumere fontis aquam.
 Fons erat in silva puris argenteus undis,
 Quem bicolore tegit populus alta coma.
 Ac circum Paphiae densant umbracula myrtus,
 Et parit assiduas aura benigna rosas.

Narcissumque, crocumque, immortalemque amarantum,
 Et te flebilibus scriptum, hyacinthe, notis.

& haec Propertiana sic aemulatur Amaltheus Elegia ad Lygdamum,

Ille autem vario texens e flore corollas,
 Incusoditum saepe moratur iter.
 Nunc nova formosa decerpit lilia dextra,
 Nunc teneris ornat ferta papaveribus. &c.
 Ille tamen prope fontis aquas incautus, & amens
 Constitit, & vanis arsit imaginibus.

39. Quae modo decerpens tenero pueriliter ungui
 Proposito florem &c.]

Quem Leid. prim. Mentel. & prior meus codex. ut ad florem referatur. sed perperam. colorem desumptum esse ex Virgilio Lib. XI. Aen. 68.

Qualem virgineo demessum pollice florem,
 Seu mollis violae, seu languentis hyacinthi &c.

notavit illic Valens Guellius Pimponius. pertulit male in Mentel. Borrichiano, priore Leidensi, & meo cod.

42. Errorem blandis tardat imaginibus] tradit in primo Vaticano, & v. c. Ant. Perreji, male. verus loci sensus est, tardat errorem blandis imaginibus, diutius aberrat, & tempus vagando trahit, nunc flores in patris legens, nunc fonti incumbens, & in liquidis undis conspēcta sua pulchritudine sibi blandiens. & ideo formosas undas vocat, quia Hylae formam velut in imagine referebant. quo refer illa Valerii Flacci Lib. III. 557.

gratos avidus procumbit ad amnes.
 Stagna vaga sic luce micant, ubi Cynthia coelo
 Prospicit, aut medii transit rota candida Phoebi,
 Tale jubar diffundit aquis.

43. Tandem haurire parat demissis flumina palmis] dimissis male in nonnullis codd. & flu-
 mine

Innixus dextro plena trahens humero.

45. Cujus

mine in Voss. sec. Heinii vero conjectura

— haurire parat demissis flumina in urnis.

hic non minus blanditur, quam Rutgerii supra v. 30. procefferat urna. praesertim propter verbum additum haurire. ut apud Ovid. XIII. Met. 534. 535.

— ad litus passu processit amih,
Albentes laniata comas.

— date, Troades, urnam,
Dixerat infelix, liquidas hauriret ut undas.

ubi properavit in vetustis codd. sed vulgatam defendit illud procefferat ultra, vel urna, apud nostrum. oportune etiam Heinii huc adfert ex Ovid. III. Met. v. 36.

— demissaque in undas
Urna dedit sonitum.

urnam vero, qua Argonautis aquam ad convivium hauriret Hylas, huic etiam loco adferunt Theocritus, qui χαλκίον ὕψος & κρωσσὸν vocat v. 39. & 46. & Apollon. Rhod. Lib. I. 1207.

τόφρ' ὃν Ἰλας χαλκίῳ σὺν κάλπιδι τόφρ' ὀρίλιν
Δίξ' ἔτο κρώσῃσι ἰσθὺν ῥέον.

Antonin. Liber. cap. 26. ὃ δὲ παῖς Ἰλας ἔχων κρωσσὸν, ἦλθε πρὸς τὴν Ἀσκάνιον ποταμὸν, ὅθ' ὡς ἀποῖσιν τοῖς ἀριστῶσι. Juvenalis Sat. I. 164.

Et multum quaesitus Hylas, urnamque secutus.

Probus ad Virg. III. G. v. 6. Cum ex comitatu Argonautarum in Mysiam Hercules recessisset, ad materiam quaerendam remi fracti, & Hylas, ad hauriendam aquam Ascanii fluminis, urnam extulisset, dum accedit ad ripam, adamat a Nymphis est. venuste J. Bapt. Amaltheus Elegia ad Lygdamum, de Hyla,

Huc puer ad gelidos properabat forte liquores,
Et teneram inplebat fidililis urna manum.

Urna manum inplebat, variis distincta figuris,
Quam quondam Alcidae fecerat Eurytion.

D. Heinii in Hyla, metro ad genium Graecum, ut ubique in illa Elegia, formato,

— utque comes volucris descendit ab Argo
Pergit Hylas puram quaerere fontis aquam.

Valle sub umbrosa, qua pumice desuper alta
Humor aquae prono murmure defiliens
Pendebat nemore in medio. puer inscius urnam
(Inscius hoc captas nempe videre Deas)
Admovet; Ast illae sub frondibus hinc atque
illinc

Innocuam junctis involant manibus.

44. Innixus dextro plena trahens humero] Nixus & exserto restituendum censuit Heinii ad Ovid. III. A. A. v. 307. & in notis ad Propert. p. 676. quum in codd. MSS. & edd. primis legeretur, Innixus dextro. quomodo in binis Leidens. quatuor Vossianis, utroque D'orvill. meis, ceterisque omnibus. & hanc veram esse lectionem ad libri sui marginem notaverat Marklandus, ita distinguens,

Innixus dextro, plena trahens, humero.

plena trahens nempe flumina, & hoc verbum trahens etiam urnis patrocinator, non palmis, multae enim aquae capacem fuisse urnam indicant illa Theocriti v. 46.

Ἦτοι ὃ κῆρος ἐπέχει, ποτὶ πολυχανδία κρωσσὸν
Βάψαι ἐπειγόμενον.

exsertum tamen Hylae, seu nudatum, humerum confirmat sequens versus, Cujus ut accensae Dryades candore, humeri nempe. Hanc igitur emendationem recepit, & plurimis exemplis probavit Broukhuisius, quibus addantur, quae idem Heinii dedit ad Valer. Fl. III. 528. Salmastius ad Plaut. Mil. Glor. IV. 4. v. 44. Tennul. ad Frontin. Lib. II. x. 3. & vide quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 335. Nixus autem est inclinatus, ut recte in Observationibus monuit Gronovius. sic Lib. III. El. 3. 15.

Inque sinu carae nixus spectare puellas
Incipiam.

Lib. I. El. 3. 8.

Ebria non certis nixa caput manibus.

El. 16. 33.

Nunc jacet alterius felici nixa lacerta.

& v. 42.

Osculaque inpressis nixa dedi gradibus.

Bb

Nixus

45. Cujus ut accensae Dryades candore puellae
Miratae solitos destituere choros.

Prolapsum leviter facili traxere liquore.

Tum sonitum rapto corpore fecit Hylas.

Cui

Nixus igitur hic est, quod Apollonio Rhod. Lib. I. v. 1235. ὅφ' ἐν κάλπῳ ἔρως λίχρῃ πα-
χυφθεῖς. Hanc tamen N. Heinsii emendatio-
nem ut ingeniosam laudavit quidem, sed a Brouk-
husio in contextum receptam suis Animadversio-
bus inprobavit Cel. Hemsterhusius. illam ita-
que pluribus quidem hic corroboravi, in con-
textu tamen eam admittere, & omnium codd.
ac vetustarum edd. lectionem sede sua movere,
ausus non fui.

45. *Cujus ut accensae*] *Quovis* in Vossiano,
id est *Quovis*. ut infra v. 49. *Quoi procul Alci-*
des in D'Orvill. pro veteri scribendi modo. sic
quoiquam in MSS. & primis edd. Lib. I. El. 9.
23. El. XII. 7. & alibi. quod ubique indicium
praebet, tales codices ex antiquioribus MSS.
derivatos esse, vid. ad Catulli initium,

Quoi dono lepidum novum libellum.

& adde notas ad Ovid. VIII. Met. 640. Brouk-
hus. ad Tibull. I. El. XI. 64. & D'Orvill. in
Miscell. Observ. T. I. p. 134. *Hujus at ac-*
censae Heinsius. forte quia in aliis codd. & edd.
& *accensae*. sed *Cujus ut accensae* in Regiis,
Colbertinis, Borrichiano, aliisque. *Cujus inac-*
censae in duobus libris legi testatur Lipsius.

46. *solitos destituere choros*] *solidos* male in
D'Orvill. sec. Exprimit illud Theocriti v. 43.

Ἰδατὶ δ' ἐν μίση Νύμφαι χορὸν ἀπρίζοντο
Νύμφαι ἀκοίμητοι.

Apollonius Rhodius Lib. I. 1222.

οἱ δὲ πᾶ ἄρτι
Νυμφαὶν ἴσαντο χοροί.

deseruere in uno Gebhardi, quae voces frequen-
ter commutantur. sed vulgatam recte defendit
Broukhusius, addito Tibulli loco Lib. II. El.
I. 38.

his vita magistris
Destituit querna pellere glande famem.

ubi tamen postea recte praetulit *Desuevit*. idque

pluribus firmat Patruus meus in notis ad Lucan.
Lib. V. 464. sed *destituere* huic loco vindica-
bunt, quae notavit Heinsius ad Ovid. Epist.
XVII. 196.

47. *Prolapsum leviter facili traxere liquore*]
Prolapsum & leviter Heinsius, sensu id requi-
rente. *fragili texere* corrupte in Voss. tertio.
texere etiam in cod. Ant. Perreji, prima Aldina.
Juntina, Colin. ac Gryphii, quod Passeratius ex-
plicat, undis mersere. *struxere* vitiose in primo
Vaticano. sed *traxere* in Neapol. Groning. aliis-
que, & primis edd. quae verissima lectio est, &
adhaeret Apollonio Rhod. Lib. I. 1239. ubi
fingit Ephydatiam nympham collo Hylae in fon-
tem prolapsi sinistram, ut eum exoscularetur,
inposuisse ulnam, dextra vero cubitum ejus ad-
traxisse, & praecipitem egisse.

δείτερον δὲ
Ἄγκων, ἔπαυε χεῖρ, μίση δ' ἐνκάββαλε δίη.

prolapsum male Rutgersius inclinatum exposuit,
quod supra v. 44. praecessit, sed *prolapsum*, in
aquam cecidisse indicat, quem mox Nymphae,
liquore facilius cedente, ad se *traxere*, & opti-
me hanc lectionem firmant Valerii Flacci & Sta-
tii loca a Passeratius producta; illius ex Lib. III.
Argon 562. ubi Dryopen nympham puerum Hy-
lam adtraxisse fingit,

Turbavitque sonus surgentis ad oscula Nymphae
Illa avidas injecta manus, heu sera cientem
Auxilia, & magni referentem nomen amici,
Detrahit: adjutae prono nam pondere vires.

quos versus vel ideo adfero, quia Passeratius,
nescio unde, exhibet,

Hunc Dryope fertur traxisse cientem
Auxilia, & magni referentem nomen amici.

& haec Valerii Flacci imitatus est Amaltheus
Elegia ad Lygdamum,

Tum puerum magni clamantem nomen amici
Certatim cupidis corripuit manibus.

hujus vero locus est ex Coma Earini Lib. III.
Sylv.

Cui procul Alcides iterat responsa: sed illi
50. Nomen ab extremis fontibus aura refert.

His

Sylv. 4. v. 43. ubi ad Hylae raptum respicit,

———— te caerula Nais
Mallet, & adpressa traxisset fortius urna.

& hanc lectionem eleganti imitatione probavit
Jo. Jov. Pontanus in Hyla,

———— puerumque sub undas
Traxerunt, terque ipse manu pedibusque hu-
merisque
Obnitens clamavit herum. ter candida Nais
Ora manu pressans liquidum vi traxit in amnem.

& Flaminius,

In medio faciles nudato corpore Nymphae
Ludebant sparsis per rosea ora comis.
Quae puerum cupido miratae lumine, cum viz
Illius molles tingeret unda pedes.
Arreptum subito vitreum traxere sub 'amnem,
& seqq.

49. Cui procul Alcides iterat responsa: sed illi
Nomen ab extremis fontibus aura refert]

pro Alcides Gronovius in Observationibus suspi-
catur Elatides vel Ilatides legendum ex Apollo-
nio Rhod. Lib. I. v. 1241. qui scribit raptum
Hylam & clamantem primum auditum esse a
Polyphemo Elatide, & ab eo nuntium rei ad
Herculem perlatum fuisse. Sed secutus est noster
Theocritum, qui in Hyla v. 55. nulla Polyphemi
mentionem facta, dicit,

Ἀμφίφρονιάνδας δὲ παραπτόμενος αἰεὶ παῖδι &c.
Τρίς μὲν Ἰλάν ἄνυσιν ὅσον βαδὺς ἤρυγε λαίμους,
Τρίς δ' αἶψ' ὁ παῖς ὑπάκυσεν.

Rutgersius autem in Variis Lectionibus p. 223.
longe aliter interpungit, emendatque,

Tum sonitum rapti corpore fecit, HYLAE
Cui procul Alcides iterat. Responsa sed illi
Nomen ab extremis &c.

quod probavit Alardus, omnia Rutgersiana pro
more describens, ad Valer. Fl. III. p. 213. Hanc
tamen Rutgersii conjecturam, quantumvis blan-
dientem, & quae Cel. Hemsterhusio mirifice
placuit, rejicit D'Orvillius, non levi gustu in
perspiciendis veterum poetarum, Propertii prae-
sertim, elegantiss exercitatus, in Miscell. Ob-

serv. Tom. I. pag. 134. eamque everti notat a
formula illa in fine versus, sed illi, non tantum
aliis poetis, sed Propertio prae ceteris, amata.
ut Lib. IV. El. 4. 15.

Hinc Tarpeja Deae fontem libavit: at illi
Urgebat medium fictilis urna caput.

& El. 7. v. 11.

Spirantisque animos & vocem misit: at illi
Pollicibus fragiles increpuere manus.

Tibullus Lib. I. El. 4. 73.

Hic, quia fortis adest audacia, cepit, at illi
Virgineus teneras stat pudor ante genas.

quibus exemplis adde illud nostri ex Lib. II.
El. 20. 49.

Jam Deus amplexu votum persolvit: at illi
Aurea divinas urna profudit aquas.

neque transitu illo in sequentem versum, Pro-
pertio minus frequenti quam Catullo, opus erit,
si cum Heinio legamus,

Quem procul Alcides iterat. responsa sed illi
Nomen ab extremis montibus aura refert.

iterat responsa tamen conjungenda, neque responsa
cum ceteris sic connectenda videntur, sed responsa
illi nomen refert aura. neque placet montibus cum
Heinio substitui pro fontibus, ut aura, seu echo,
in quam mutatus est Hylas, nomen suum a mon-
tibus repercussum Herculi clamanti reddiderit:
licet favere possit locus Valerii Fl. Lib. III. 597.

Rursus Hylan, & rursus Hylan, per longa
reclamat

Avia, responsant silvae, & vaga certat imago.

nam ex fonte ipso auditam fuisse Hylae rapti
tenuem vocem, Heri sui auxilium inplorantis,
cui responsa iterat Hercules, Hylan clamando
& Hylan repetendo, indicat Theocritus v. 59.

Τρίς δ' αἶψ' ὁ παῖς ὑπάκυσεν. ἀραιὰ δ' ἴκετο φωνή
Ἐξ ὕδατος.

idque firmat Antoninus Liberalis cap. 26. ἡ
ἔβησε (Ἡρακλῆς) πολλάκις τὸν Ἰλάν &c. Νύμφη
δὲ μέγιστον τὸν Ἰλάν, ἡ ἱστοῖσιν Ἡλάν, καὶ
πρὸς τὴν βοήν πολλάκις ἀντιφώνησεν Ἡρακλῆς. quae
Bb 2
ulti-

196 SEX. AVRELI PROPERTII

His, o Galle, tuos monitis servabis amores,
Formosum Nymphis credere tutus Hylan.

ELEG.

ultima eadem ac in versu Propertiano,

— at illi
Nomen ab extremis fontibus aura refert.

Haec autem ita aemulatus est Jo. Jov. Pontanus,

*Ass. heras semno excitus pavonisque dolensque
Quaerit Hylan, repetitque & Hylan. nemora
avia longe
Responsant. iterantque & Hylan. Puer abdū-
tus antro.
Ipse quidem responsa refert, sed nymphis, sed
antri
Oclusasque fores, molesque inmanis aquarum.
Adversans, prohibent superas cōtingere ad auras*

5r. *His, o Galle, tuos monitis servabis amo-
res* monitus in Colotiano, v. c. Ant. Perreji,
secundo Vatic. Neapol. ac primo D'orvill. ut
in Gebhardi Commeliniano. & sic curis secundis
conjecerat Broukhufius. sed perperam. supra
El. I. in fine,

Quod si quis monitis tardas adverterit aures.

neque dissimile illud in fine El. XV.

*Quis ego nunc pereō: similes moniturus amantes:
O nullis tutum credere blanditiis.*

Marklandus autem, sublata in fine prioris ver-
sus distinctione, conjungebat *servabis credere*,
& *servabis* exponebat *cavebis*, eo more, quo
Graeci. utuntur verbo φλάττω. adscripto. So-

phoclis loco in Philoſt. v. 460.

Τολοικὸν ἔδη τηλόθεν τό, τ' Ἴλιον
καὶ τὰς Ἀτρεΐδας εἰσορῶν φυλάζομαι

& Euripidis in Medea v. 102.

Μυδὶ προΐδωτ'. ἀλλὰ φυλάσσειοθ'·
Ἄγριον ἦδος.

altero versu *tutus* ex suo MS. Scaliger, quod
recepit etiam Rutgerſius. *visus* in Leidenſibus,
Voſſianis, Borrich. Regijs, uno Colbert. Gro-
ning. utroque D'orvill. & meis. & sic in primis
aliisque edd. *riſus* vel *rurſus* in aliis MSS. *juſſus*
in quinto Vatic. & altero Colbert. *niſus* conje-
cerat Heinf. vel *cautus*. quod ultimum Francio
etiam placebat. & in hunc ſenſum Amaltheus
Lygdammum eodem modo, quo Gallum Proper-
tius, admonet circa finem Elegiae.

*His tua nunc primum metire pericula damnis.
Lygdame, & exemplo cautior eſſe velis.
Effuge Nympharum acceſſus, neu crede repoſitis
Te fluviis, quoties occupat offa calor.
Et potius non ulla habeant hae flumina ripae,
Quam tu umquam Herculei fata ſequaris Hylae.*

hujus enim & aliorum poetarum recentiorum in
eodem argumento artificium atque elegantiam
hic cum Propertio, Theocrito, & Apollonio
Rhodio conferre Muſarum cultoribus, ad fel-
cis imitationis exemplum, neque inutile neque
injucundum cenſui.

ELEG. XXI.

Tu qui consortem properas evadere casum,
Miles ab Etruscis saucius aggeribus:
Quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
Pars ego sum vestrae proxima militiae.

5. Sic te servato possint gaudere parentes,

Flacc

ELÉG. XXI.] superiori adjungunt omnes fere codices, Regii, Colbertini, Borrich. Askewianus, Leidenses, Vossiani, D'orvilliani, meus uterque, & primae editiones. forte quia Gallo praecedens Elegia inscripta est, qui tamen diversus est ab illo, cujus infelix fors tempore belli Perusini hic describitur, unde EPICEDIVM IN GALLVM praefigitur in primo Vaticano. Loquens induci videtur aliquis Propertii propinquus, bello Perusino interemptus, sive is Gallus sit sive alius. nam Propertii propinquum fuisse patet ex seq. Eleg. v. 7. eundemque bello L. Antonii partes contra Augustum secutum interiisse colligi potest ex huj. Eleg. v. 7. & 8. his autem versibus commilitoni fugienti mandata ad sororem perferenda dat morti vicinus. conferendum hoc Galli loquentis epitaphium cum illo Evippi in Epigrammate Asclepiadae Lib. III. Anthol. Graec. Tit. XXII. Ep. 29.

Ὁ παρ' ἑμὸν στήθων κινδὸν ἦριον εἶπεν, ἰδὲ τὰ
Εἰς Χίον εἴτ' ἂν ἵκη, πατρὶ Μιλησιγόρῃ,
Ὡς ἰμὲρ ῥῶ καὶ ἡμᾶ καὶ ἱμπορίῃ κακὰς Εὐρὸς -
Ὡλισσι, Εὐίππῃ δ' αὐτὸ λείπει? ὄνομα.

quod sic interpretatus est Hugo Grotius,

Si Chion advenias, tumulum qui cernis inanem,
Dic, hospes, patri, quaeso, Melesagorae:
Meque ratemque & onus sacro periisse sub Euro:
Evippi nomen, plus nihil esse super.

& cum illo Bitonis in Epigrammate Nicaeneti, ibidem N. 31:

Ἠρίον εἰμι Βίτανος, ἰδοῖσθε. οἱ δὲ Τορῶν
Δεῖπαν, εἰς αὐτῷ ἔρχεται Ἀμφίπολιν,
Εἰπὲν Νικαγόρῃ, παῖδαν ὅτι τὸν μόνον αὐτῶ
Στρυμονίης ἱριφῶν ἄλλοι παιδυσίη.

id est, ex ejusdem viri maximi versione,

Ipsa Bitonis habes, hospes, monumenta. Torone
Digressum si te fert iter Amphipolim,
Nicagorae dicas: de matre quod unicus illi
Strymonia periiit, dum subit haedus aquas.

praefertim illud Laconum in Thermopylis occisorum, quod Simonidi a Cicerone adscriptum, & ab eo Latine versum, edidi Tom. I. Antholog. Lat. pag. 206.

Dic, hospes, Spartae, nos te hic vidisse jacentes,
Dum sanctis patriae legibus obsequimur.

ex hac quoque Elegia colores deduxisse videtur egregius Italorum poeta, Joannes Cotta, Epitaphio Canis Caparionis, quod inter pauca illius, quae restant nobis, Carmina agmen claudit.

3. Quid nostro gemitu turgentia lumina torques? Qui nostro Groning. quod ex suo codice etiam adfert & probat Livinejus. & ex Commeliniano Gebhardus. optime Heinsius Quid nostro interitu. lumina prave in primo Leid. & Mentel. torquens in primo Voss. & meo secundo. lumina lacrimis turgentia torquere idem, quod aliis fletu cruciari, foedare, corrumpere oculos. Ovidius III. Am. 6. 57.

Quid flet, & madidas lacrimis corrumpis ocellos?
& Lib. I. A. A. 129.

— quid teneros lacrimis corrumpis ocellos?
Tibullus Lib. II. 7. 25.

Nec lacrimis oculos digna est foedare loquaces.

& sic passim in Epitaphiis antiquis. vid. ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 96. & 208. male enim Passeratius lumina torquere exponit aciem oculorum flectere.

4. Pars ego sum vestrae proxima militiae] Par ego sum nostrae in Vossiano primo. Par etiam in Leidensi priore, & Mentel. maxima v. c. Ant. Ferreji, & in Voss. tertio, sed proxima superfer. a man. sec. versum nonnihil quidem durum, sed sensum meliorem, reddit Heinssii conjectura,

Pars ego sum vestrae inprospera militiae.

5. Sic te servato possint gaudere parentes] Si te in altero meo cod. us possint inseritur in omnibus codd. MSS. & edd. vetustis. sed recte Passeratius
B b 3. fera-

Haec soror Acca tuis sentiat e lacrimis,
Gallum per medios ereptum Caesaris enses
Effugere ignotas non potuisse manus.
Et quaecumque super dispersa invenerit ossa
10. Montibus Etruscis, haec sciat esse mea.

ELEG.

feratius defendendum ut monuit, notatque nonnullos pro *servato ut legere Sic te servatom*, seu *servatum*. unde id desumisse videtur editor Elector. Etonenf. pag. 111. ubi in sequentibus nonnulla e Propertio excerpta carmina adjunxit Electis ex Ovidio & Tibullo, & in notulis quemdam coniecisse *servatom* addit. sed *te servato gaudere* locutio est nostro usitatissima. vid. Passerat. est autem formula bene precantis, & vitam commilitoni salvam optantis, si mandata sua ad sororem deferat.

6. Haec soror Acca tuis sentiat e lacrimis] Nec soror male in quinto Vatic. Excerptis Modii, seu Groning. duobus Leidenf. Regis, uno Colb. Mentel. tertio quartoque Voss. meo primo, Borrich. & primis edd. Ne soror in Neapol. duobus Voss. & D'orvillianis, meoque altero, & secundo Colbert. sed jam Beroaldus Haec soror legendum monuit. *acta*, pro *Acca*, quod Scaligero debetur, est in omnibus illis MSS. nisi quod *Atta* in primo D'orvill. quod nomini proprio feminae Romanae posset adstipulari. eadem certe confusio est in loco Silii Ital. Lib. IX. 117.

Haec tibi, cara parens Acca, ad solatia luctus
Dona feram.

ubi similiter *Atta* vel *apta* librarii substituerant, ut hoc in loco soror *apta* in Palatino priore Gebhardi. vide illic Heinsii & Drakenborchii notas. hoc igitur praeferrem conjecturae Heinsii, quae *ada* vel *auda* tentaverat, propter lacrimas. qui vulgatam tuentur, *acta* exponunt, vel quae bello Perusino erant gesta, vel morientis mandata, commilitoni commissa. ut Lib. II. El. 10. 18.

Quandocumque igitur nostros mors claudet ocellas,
Accipe quae serves funeris acta mei.

ubi vide Passeratium.

7. Gallum per medios ereptum Caesaris enses] ignes in cod. Regio. ut apud Horat. IV. od. 14. 24.

impiger hostium
Vexare turmas, & fremantem
Mittere equum medios per ignes.

ubi enses reposuit Bentlejus. alterum adhaeret Virgilio VII. Aen. 296.

— medias acies, mediosque per ignes
Invenere viam.

elapsus in ora libri sui coniecerat Marklandus, pro ereptum. forte cogitabat illud Virgilii I. Aen. 243. mediis elapsus Achivis. & II. 318. telis Panthus elapsus Achivum. & sic saepius apud eundem, praesertim Lib. II. 526.

Ecce autem elapsus Pyrrhi de caede Polites,
Unus natorum Priami, per tela, per hostes
Porticibus longis fugit.

VIII. 492.

Ille inter caedes Rutulorum elapsus in agros
Confugere.

sed quia hic nulli codices huic correctioni opitulantur, vulgatam sollicitare non ausim. idem Virg. III. Aen. 476.

Cura deum, bis Pergameis erepte ruinis.

& v. 711.

Hec tantis nequidquam erepte periculis.

Ovid. XIV. Met. 476.

Me tamen armiferae servatum cura Minervae
Fludibus eripuit.

& alibi.

8. Effugere ignotas non potuisse manus] vias in Voss. quarto. minas in tertio. Sed per ignotas manus inuist latrones, in quos, cum per munitiones & stationes Caesarianas elapsus esset, incidit, qui eum vulneratum & exanimem reliquerunt, ut recte exponit Auctor Elector. Etonenf. frustra igitur in notas coniecerat Fruterius. hic notas Heinsius.

9. Et quaecumque super dispersa] quicumque in primo Leid. primo & tertio Voss. Borrich. meis, utraque Aldina, Juntina, Colin. & Gryph. in ceteris MSS. & primis edd. Et quaecumque ut ex libro suo Scaliger. Ut quaecumque ex v. c. Passeratius. quod probo. At quaecumque Ayrmannus.

ELEG. XXII.

Qualis, & unde genus, qui sint mihi, Tulle, penates,
 Quaeris pro nostra semper amicitia.
 Si Perusina tibi patriae sunt nota sepultae
 Italiae duris funera temporibus.

5. Quum Romana suos egit discordia cives:
 (Sis mihi praecipue pulvis Etrusca dolor.
 Tu projecta mei perpeffa es membra propinqui,

Tu

ELEG. XXII. v. 1. *Qualis, & unde genus* Quaeris male in cod. Heinf. unde domus in tertio Vossiano. forte unde domo. sic apud Senecam ad Helv. cap. 6. iube omnes istos ad nomen citari, & unde domo quisque sit; quare. ubi vid. Lips. sed illic emendandum & unde domo, quisve sit, monuit Patruus meus ad Virg. III. Aen. 608. ut apud Ovid. Epist. II. 106. *Hei mihi, si quae sim Phyllis, & unde, rogas.* ubi vide notas. & ad Virg. d. I. & ad Lib. VIII. 114 sic Graecis sic ita. vid. D. Heinf. Lect. Theocr. cap. 10. Quae ex hac Elegia de Propertii origine & loco natali colligi possint, pluribus disseruit Thaddaeus Donnola de Patria Propert. §. XXII. & seqq. & vide quae ad libri huius initium adnotavi. Esse autem majoris Elegiae fragmentum videbatur Francio. AD TVLLVM DE PATRIA SVA praefigitur in vetustis edd.

3. Si Perusina tibi patriae sunt nota sepultae &c.] *sepulchra* in omnibus MSS. Leidenfib. Vossianis, D'orvillianis, meisque. & in codd. Regiis, Colbertinis, Borrich. Groning. membran. Gul. Vlamingii, & primis aliisque edd. de Perusia ad ultimam famem redacta, & L. Antonio illic a Caesare Octaviano obsessio, vide Boschi. in notis ad Petron. Sat. c. ult. ubi in hoc Propertii loco etiam *sepulchra* adfert. quod probasse videtur Marklandus, nam adscripserat locum ex Lib. II. El. 1. 27.

Nam quoties Mutinam, aut, civilia busta, Philippis.

neque dissimili colore urbes deletae & regiones subactae *sepulchra* dicuntur, ut Graeci *τάφαι* & *τάμβαι* vocant. quod erudite illustravit Bentlejus ad Horat. Epod. IX. v. 26. sed nec male

Scaliger patriae sepultae, ut in v. c. Memmiano invenit Passeratius. Cic. IV. Catil. cap. 6. *cervo animo sepulta in patria miseris atque inssepultos a cervos civium.* & elegans huius vocis usus est de rebus obscuratis & oblivione deletis. de quo vide ad Lib. III. El. 13. 9.

5. Cum Romana suos egit discordia cives] fuit cum fregit emendandum censerem. sed nihil potius innovandum. Lucan. VI. 780.

Effera Romanos agitat discordia manes.

Horat. Epod. VII. 17. *acerba fata Romanos agunt.*

6. Sis mihi praecipue pulvis Etrusca dolor] ita legendum monuit Scaliger. *Sis* coniecerat Heinf. *Sic mihi* in primo Leid. Voss. tertio, secundo D'Orvill. MS. G. Vlamingii, & Mentel. *Sit mihi* in sec. Leid. primo, secundo, & quarto Voss. Regiis & Colbertinis, Borrich. primo D'Orv. Askew. meoque sec. nam in meo priore & Heinsiano *Tu mihi.* quod coniecerat Marklandus. *Sis* vel *Vae* Passerat. *praecipue haec pulvis* in quinto Vatic. *Sit mihi* in primis edd. & Aldinis, Juntina, aliisque. *pulvis Etrusca*, ut Lib. II. El. 10. 35. *qui nunc jacet horrida pulvis.* ubi vid. Broukh. & sic *atra cinis, usta cinis*, & sim. in Epitaphiis vetustis. vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 32 & 147 ad has belli Perusini, A. V. C. 711. gesti, clades etiam referendum, quod infra Lib. II. El. 1. 29.

Everfosque focos antiquae gentis Etruscae.

& vide de eo Passerat. p. 242.

7. Tu projecta mei perpeffa es membra propinqui] *Et projecta* in Voss. pr. & sec. meoque altero cod. ut vers. seq. *Et nullo* cum repetitione in Voss. tertio. pro *membra* prave in uno Colbert.

Tu nullo miseri contegis ossa sole:)
 Proxima subposito contingens Umbria campo
 10. Me genuit, terris fertilis uberibus.

bert verba. *proiecta ossa* inhumata, insepulta.
 Ovid. Lib. VII. Met. 602.

Ante sacros vidi proiecta cadavera postes.

Epist. II. 135.

*Ad tua me fluctus proiectam litora portant,
 Occurramque oculis intumescula tuis.*

vide Salvagn. ad Ibin v. 166. & Bentlej. ad
 Horat. Epod. X. 22. sic *res proiectae*, viles, &
 nullius pretii. vid. Graev. ad Cic. XIV. ad Fam.
 Ep. 2. Gallum montibus Etruscis peremtum ac
 sine sepultura projectum intelligi, satis patet ex
 sine praecedentis poematii,

*Et quaecumque super dispersa invenerit ossa
 Montibus Etruscis, haec sciat esse mea.*

non possum igitur adsentire Thaddaeo Donnoae,
 qui in libro de Patria Propertii §. 23. p. 21. & 22.
 per *propinquum* hic indicari poëtae patrem
 credidit, neque video Passeratium, ad quem re-
 mittit lectorem, in alio nostri loco ex Lib. IV.
 El. 1. 81. *non degenerasse propinquos*, strictim de
 parentibus exponere, sed de sanguine proximi-
 nis: illic enim adnotat, *id est me non descivisse
 ab eorum, qui sanguine me propius contingunt,
 institutis*. Certe exemplum probati scriptoris pro-
 ferri vellem, qui *propinquum* pro patre dixerit,
 quum de cognatis atque adfinibus proprium &
 usitatissimum sit. vid. Manut. ad Cic. IV. ad
 Fam. Ep. 12. & Hotoman. ad Orat. pro Ra-
 bir. 3.

9. *Proxima subposito contingens*] *subiecto* adfert
 Scaliger ad Manil. I. 580. qui *contingens* abso-

lute positum, notat, pro *contigua*. huic versui
 sequentia adnotaverat Marklandus: „ *proxima* „
 „ pro *proxime*, Graeco more, dixit Propertius: „
 „ ea pars Umbriae, quae Perusiam proxime con- „
 „ tingit, genuit me. *subposito campo*, humili. un- „
 „ de Silius Lib. VI. 647.

„ *Et sedet ingentem pascens Mevania taurum.*

„ *Mevaniae* enim, patriae Propertii, humilis erat
 situs. & recte illum Silius Ital. locum huc contu-
 lit, in quo situs humilitas voce *proiecta* praeci-
 pue firmatur,

———— *atque ubi lactis*
Proiecta in campis nebulas exhalat inertes,
Et sedet ingentem &c.

sic enim vere Heinſius, pro *latis campis*, tam illico
 restituit, quam Lib. VIII. 458. *lactis Mevania*
pratis, propter agrorum circa Mevaniam uberta-
 tem, ut hoc loco, *terris fertilis uberibus*. *federe*
 autem de locis planis ac depressis, frequens est.
 vide Barth. ad Stat. I. Theb. 330. & VI. 256.
 & sic *καὶ ποτὶ νύκτωρ* in Theocriti Hyla exposuit
 D. Heinſius Lect. Theocr. cap. 19.

10. *terris fertilis uberibus*] *terrae uberibus* Geb-
 hardus. ut Virgilio *Divitis uber agri, uber glebae,*
fertilis ubere campus, ac sim. pro fertilitate,
 ubertate. sed desidero exemplum, quo *ubera*
terrae eo sensu occurrere probetur, plurali nu-
 mero. hic autem *terrae uberes* adjectiva notione
 recte dicuntur. ut *uberes fruges* Horatio Lib.
 IV. od. 15. 5.

Fruges & agris replet uberis.

SEX.

SEX. AVRELI PROPERTII ELEGIARVM

LIBER SECVNDVS.

Quaeritis unde mihi toties scribantur amores?
Unde meus veniat mollis in ora liber?
Non haec Calliope, non haec mihi dicat Apollo.

Inge-

v. 1. *Quaeritis, unde mihi &c.*] ita recte, non *Quaeritur*. ut alibi non raro reposuerunt librarii. Lib. III. El. XI. init.

*Quaeritis, unde avidis nox sit pretiosa puellis,
Et Venere exhaustae damna querantur opes?*

Ovidius Lib. V. Fast. init.

Quaeritis, unde putem Majo data nomina mensi?

vid. Heinf. ad Rem. Am. v. 161.

2. *Unde meus veniat mollis in ora liber*] sic recte castigatum fuit a viris eruditis. olim legabatur, *mollis in ore*. quod frustra propugnat Scaliger. sed *veniat in ora*, iungenda sunt. vide hic Passerat. & Broukhuf. & quae notavi ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 344 & 366. differunt enim *venire in ora*, & *esse in ore*, populi nempe. ut apud Ovid. Epist. XVII. v. 34.

Ne quando nomen non sit in ore meum.

& VI. Fast. 528.

Estque frequens, Ino, nomen in ore tuum.

sed *venire*, *volitare*, *tradi*, & *traduci in ora*, vel *per ora*. vide Bernecc. & Vorst. ad Justin. XVI. cap. 5. §. 5.

3. *Non haec Calliope, non haec mihi dicat Apollo*] sic edidi auctoritate codd. Palatinor. idque probabant in notis suis Livinej. Heinf. & in libri sui margine Marklandus. quod nescio cur reputatum fuerit. *cantat*, quod alios codices, &

vetustas edd. occupavit, edidit Broukhuf. infra Lib. IV. El. I. v. 133.

Tum mihi pauca suo de carmine dicat Apollo.

ubi eadem varietate *cantat* in MSS. Sappho apud Ovid. Epist. XV. 27.

*At mihi Pegafides blandissima carmina dicant,
Jam canitur toto nomen in orbe meum.*

apud eundem Lib. II. Amor. El. I. v. ult.

Carmina purpureus quae mihi dicat Amor.

passim vero Apollo, Calliope, vel Musae bonis poetis carmina *dicare*, *lyram suam illis donare*, vel *cedere*, dicuntur. vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 121. & quae supra notata sunt ad Lib. I. El. 2. 27. *Non mihi Calliope* in duobus Leidd. Heinsiano, Menteliano, Borrich. meo secundo; & primis edd. *Non mi Calliope* in ed. Doufar. aliisque. *Non hoc Calliope, non hoc mihi &c.* in Excerptis Scaligeri. In codd. Regijs & uno Colbert. *Non mihi Calliope, non haec mihi &c.* sed in altero Colbertino, *Non haec Calliope, non haec*. quam veram lectionem probat imitatio Ovidii Lib. V. Trist. El. I. 27.

*Non haec ingenio, non haec componimus arte;
Materia est propriis ingeniosa malis.*

& è recentioribus. locum hunc in animo habebat Lotichius Lib. V. Eleg. I. 9.

*Non haec Pierides dicant, non fautor Apollo,
Non haec Castaliae suggeris humor aquae.*

Cc

Ingenium nobis ipsa puella facit.

5. Sive illam Cois fulgentem incedere totis,
Hoc totum e Coa veste volumen erit;

Seu

4. *Ingenium nobis ipsa puella facit*] non dubito Ovidium haec imitatum esse Epist. XV. Sapphus v. 84.

*Sive abeunt studia in mores, artisque magistra
Ingenium nobis molle Thalia facit.*

ubi male dedit in aliis codd. & edd. vide illic notas. Epist. XX. 26.

Sollertem tu me, crede, puella facis.

idem Ovidius Lib. II. Am. El. 17. 34. de Cynthia sua:

*Nec, nisi tu, nostris cantabitur ulla libellis,
Ingenio caussas tu dabis una meo.*

roster infra El. XXIII. v. 36.

Nam sine te nostrum non valet ingenium.

Martialis Lib. VIII. Ep. 73.

*Cynthia te vatem fecit, lascive Properti,
Ingenium Gallo pulchra Lycoris erat.*

sic legendum, non Galli.

5. *Sive illam Cois fulgentem incedere totis,
Hoc totum e Coa veste &c.]*

locum hunc non uno modo vexarunt codices antiqui, editiones priscae, & viri docti. *Sive illam Cois fulgentem incedere cogis* in primo Leid. duobus Voss. Menteliano, secundo & quinto Vatic. utroque D'orv. Heinsiano, & meo priore. *Sive illam Cois fulgentem incedere cogis, Hoc totum e Coa Groning. incedere vidi* in Voss. quarto. *Ceis & Cea* etiam in secundo Leid. ut haec passim variantur. vid. ad Lib. I. El. 2. v. 2. *longis fulgentem incedere Cois* legebat Ayrmanus. in fine autem versus *cogis* est in multis codd. MSS. & Askewiani margine. *togis* in codd. Regiis, Colbert. & meo secundo, in cuius marg. *cogis*, ex qua vitiosa scriptura enatum fuit *logis*, id est *longis*. ut *stola longa* Ovidio Lib. VI. Fast. v. 654. in primis edd. *Caeis togis*. unde Broukhufius *Cois fulgentem incedere totis* edidit. sed *Cois fulgentem incedere totam* placebat Patruo meo ad Virg. X. Aen. 539. sic Lib. III. El. XI. 35. *totos operibat amantes*. ubi *positos* male Heins. & *Coa* absolute dicuntur. vid. Heinsii notas pag. 677. ubi etiam conjicit,

Sive illam tunicis fulgentem incedere Cois.

quod minime displicer, favetque repetitio elegans ejusdem vocabuli in fine praecedentis & initio sequentis versus, *fulgentem incedere Cois, Hoc totum e Coa veste &c.* vel potius *Totum de Coa veste*, ut legebat Cl. Schraderus Lib. II. Observ. cap. 6. quod non immerito amplexus fuit Koppius in Observ. cap. XI. pag. 137. & huic lectioni favent codices, nam *Hoc* desideratur in Voss. quarto, & de *Coa* in eodem. & Askewiano. *Cois fulgentem incedere togis* in codd. Regiis & Colbertinis, metro in ultima voce vitiatum, unde in aliis editionibus,

Sive togis illam fulgentem incedere Cois.

sed recte Scaliger notavit, *togas* meretricibus & damnati pudoris moechis convenire. Forte praeter ceteris praeferenda esset Patruo mei ad Virg. conjectura, quam tamen Heinsio perperam tribuit Cl. Schraderus, *Cois fulgentem incedere totam*. nam verbum *incedere* a seq. v. 7. *Seu vidi ad frontem* &c. male dependere, contra loquendi consuetudinem, adeoque hic ex uno cod. Vossiano legendum esse *incedere vidi*, nondum probare possum; neque enim minus elegans repetitio est, *Cois fulgentem incedere totam, Totum de Coa, &c.* quam *incedere vidi*, &, post interjectum alium versum, *Seu vidi ad frontem*. Marklandus in ora libri sui legendum adscripserat,

Sive illam Coa fulgentem incedere veste.

idque propter repetitionis elegantiam, *Hoc totum e Coa veste*. sic Lib. I. El. 2. v. 2.

Et tenues Coa veste movere sinus.

& Lib. IV. El. 5. 55.

Qui versus, Coae dederit nec munera vestis.

vid. Heins. ad Sabin. Epist. III. 45. idem tamen Marklandus huic conjecturae praeferebat,

Sive illam Cois fulgentem incedere textis.

ut Lib. IV. El. 5. 23. *Coae textura Minervae*; Ovid. Epist. IX. 163.

Illita Nessaeo mihi tibi texta veneno.

Epist. XVII. 223.

Purpure nempe mihi pretiosaque texta dabuntur;
Cel,

Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos,
Gaudet laudatis ire superba comis.
Sive lyrae carmen digitis percurrit eburnis,

10. Mira:

Cel. Hemsterhusius ad hunc locum animadvertat, „Ulcus aliquod in hoc versu inveteratum latere, codices satis ostendunt, cui vereor „ut Broukhufius remedium tulerit. Hoc certius „adfirmare licet, minus eum attendisse, cum explicaret, h. e. omni corpore undique pellucens, tem ac perspicuam; hoc vel monuisse sufficit, „ne putidum videatur apud L. L. peritum accuratius enodare, quid *fulgere* his in locutionibus valeat. Sed censuram hanc in Broukhufium nimis rigidam esse agnoscat, quicumque ejus notam inspexerit; usum enim elegantem verbi *fulgere* de ipso Cynthiae corpore in veste Coa perlucida candido illustravit, ut Passeratium, *fulgentem* male ad purpuram trahentem, refutaret. certe *fulgere* ita simpliciter etiam occurrit apud Senecam Hippol. 651. *Quis tum ille fulsit?* Herc. Oet. 238. *Et fulsit Fale.* & v. 386. de forma, *Deperdit aliquid semper, & fulget minus, Nec illa Venus est.*

7. *Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos]* ad fontem in uno Vossiano: unde orae codicis sui Patruus meus adnotaverat scripsisse forsitan Propertium,

Seu vidi ad fontem sparsos errare capillis.

ut innuat, se vidisse Cynthiam ad fontis ripam ambulantem solutis & promissis capillis, quos referebat aquae imago, non aliter ac Narcissus in fonte videbat,

Et dignos Baccho, dignos & Apolline crines.

& huic conjecturae favet ire *superba*, sequenti versu, *laudatis comis*, a vate suo nimirum, non dissimili colore, quo *laudato pavone* *superbior* apud Ovid. XIII. Met. 802. & sic errare ad Cynthiam, non ad *capillos*, erit referendum, ut *diffusis errare capillis*, licet alio sensu, apud Ovid. Epist. X. 47. vulgatam tamen lectionem tuetur illud nostri infra Eleg. 2. v. 23.

Nec de more comae per laevia colla fluentes.

& Eleg. XVIII. 9.

Sive vagi crines puris in frontibus errant.

errare autem eleganter de capillis solutis ac flui-

tantibus. Claudian. II. de R. P. 31.

— *levibus projecerat auris*
Indociles errare comas.

ubi vid. Barth.

9. *Sive lyrae carmen digitis percurrit eburnis]* *percurrit*, ut edidit Broukhufius, est quidem in variis codd. MSS. Leid. Voss. Borrich. uno D'orvill. meo utroque, & aliis, ut & in primis ac reliquis fere edd mihi tamen praeferendum videtur, quod Doufa Fil. coniecerat, *percurrit*, quia hoc exigunt *faciles manus*, id est agiles, volubiles, ut recte exponit Guellius ad Virg. VIII. Aen. 309. firmatque illud Ovidii Lib. II. Am. El. 4. 27.

Haec querulas agili percurrit pollice chordas,
Tam doctas quis non possit amare manus?

ut recte illic quoque praetulerunt viri eruditi, quia *percurrit* melius *agili pollici* convenit, quam *praetentat*, aut *deduct*, quod in aliis codd. legitur. in plerisque autem veterum locis, quae adfert Broukhufius, ut tueatur *percurrit*, agitur de graviore sono, quo cithara pulsatur, feritur, ac percutitur, neque adduntur *agiles* vel *habiles manus*, ut hoc loco *faciles manus*, molles ac leves, quae mulcent potius & agilitate vaga percurrunt lyram, quam percutiunt. & ut *faciles manus*, sic *faciles pedes* de agilitate dicuntur. vide notas ad Ovid. I. A. A. 160. Pindarus, Thebanus vulgo dictus, Epitom. Iliados v. 891.

— *haec dextra tympana pulsat,*
Illa lyrae graciles extenso pollice chordas
Percurrit, septemque modos modulatur avenis.

ubi *extenso pollice chordas percurrere* egregie huic loco *percurrit* vindicat. male enim illic in meo cod. MS. *Percutit, haec septemque modos &c.* vide quae olim notavi ad Lotichium Lib. IV. Eleg. 2. 39. p. 250. 251. *Percutit* tamen hic etiam praetulisse videtur Marklandus ad Statii Silvas pag. 181. ubi poetae suo adferit, *Sive chelyn complexa ferit*, pro *petit*. & similia ex poetis, ut ad hunc versum Broukhufius, adfert loca, in quibus *ferire*, *pulsare*, & *percutere chelyn* occurrat, quod ut obvium, ita non semper & ubique con-

Cc 2

con-

10. Miramur, faciles ut premat arte manus.

Seu

convenit. sic apud Auctorem Elegiae in obitum Maecen. v. 51.

*Altius ipse lyram plectro percussit eburno,
Postquam viatrices conticuere tubae.*

ubi optime percussit, quia post victoriam gravi sono canebat, nam percurrit illic minus aptum esset. dein lyra legendum, quod & Heinſio inciderat, Cel. Hemsterhuſio placebat ex Ovidii loco IV. Trist. El. 10. 50. quem adfert Broukhufius,

Dum ferit Ausonia carmina culta lyra.

sed ferire carmina in illo Nafonis versu, non minus quam hoc in loco percutere carmen lyra, locutio est insolentior, & apud Calpurn. Ecl. IV. 128.

*Seu cantare juvat, seu ter pede laeta ferire
Carmina, non nullas licet hic cantare choreas.*

ubi pede additur, ut ad saltationem modulatam referatur. vide illic Patruī mei notas, qui locum Ovidii, in quo ferire carmina non nisi de solo cantu ad lyram intelligi possit, non integrum, & locutionem sine exemplo esse existimat. Mihi videtur ex codicis Bernensis vestigiis, in quo *Dum colit*, apud Nafonem emendari posse, *Dum canit Ausonia* &c. in MS. Leid. a man. sec. illic legitur, *Dum facit*. Sed praeterea neque carmen lyrae percurrere, neque digiti eburni Heinſio placebant, non enim percurrere carmen hic capi potest, ut in Culice v. 34.

Mollia sed tenui percurrere carmina versu.

metaphora a textura desumpta, ut exponit Scaliger. decurrere illic legebat Heinſius, qui Lib. II. Advers. cap. 1. Propertium dedisse opinabatur,

Sive lyrae stamen digitis percussit eburnae.

& in Notis, quas illius Adversarii adjeci, pag. 677. lyrae stamen vel lyra eburna probabat. certe lyrae stamen pro filo vel nervo lyrae Ovidio etiam dicitur, Lib. XI. Met. v. 169. de Apolline:

*Distinctamque fidem gemmis & dentibus Indis
Sustinet a laeva; tenuit manus altera plectrum.
Artificis status ipse fuit. tum stamina docto
Pollice sollicitat.*

ubi carmina etiam in MSS. sed stamina recte Patruus meus vindicat. sic alibi haec quoque varian-

tur. ut apud nostrum Lib. IV. El. 7. 51.

Furo ego Fatorum nulli revolvibile stamen.

ubi carmen in multis codd. quod ab aliis male praefertur. vide de vocum harum permutatione Heinſ. ad Claudian. II. in Eutrop. 458. plectrum vero eburnum Apollini tribuit quidem Auctor Elegiae in Obit. Maecen. d. I. & noster infra Lib. III. El. 2. 25. *& plectro sedem mihi monstrat eburno.* & eburno verbere, plectri nempe, chelyn pulsare apud auctorem Panegyrici ad Pison. v. 154.

Sive chelyn digitis & eburno verbere pulsas.

digitos tamen eburnos agnoscunt omnes codices, & e suis adfert Nestor in Vocabular. pag. 50. in ebur. idque sua imitatione probasse videtur Petrus Bembo Elegia ad Lucretiam Borgiam pag. 240. Carm.

*Seu calamo conditis numeros & carmina sumto,
Illa novem possunt scripta decere Deas.*

*Naulia seu, cithyramve manu percurrere eburna,
Et vario Ogygios ore ciere modos.*

Locum igitur hunc optime constitutum iri puto, si admissa Heinſii emendatione lyrae stamen, sed servata lectione digitis percurrit eburnis, quod Bembo etiam placuisse videtur, legatur,

Sive lyrae stamen digitis percurrit eburnis.

neque enim causam video, cur digiti eburni Heinſio displicuerint magis, quam eburnea brachia, eburnea colla, eburnea cervix, & similia apud Ovidium frequentia, quas marmorea saepe poëtis dicuntur. vide Drakenb. ad Silium XII. 246. & eburni digiti iidem, qui marmorei, propter candorem, aliis vocantur. vid. ad Tom. I. Anth. Lat. p. 700.

10. faciles ut premat arte manus] illud premat Cel. Hemsterhuſio mutandum videbatur in regat. Haec enim adnotaverat: „Mox si regat scrip. „rum foret, ego quidem illud premat minime „desiderarem. infra El. XXV. v. 80.

„Tale facis carmen docta testudine, quale
„Cynthius inpositis temperat articulis.

Sed praeterquam quod codices MSS. huic lectioni non adstipulentur, nihilque variant, nisi quod premit in nonnullis, facilis in aliis, Mirentur in Excerptis

Seu quum poscentes somnum declinat ocellos,
Invenio causas mille poeta novas.

Seu nuda erepto mecum luctatur amictu,
Tunc vero longas condimus Iliadas.

15. Seu quidquid fecit, five est quodcumque locuta,
Maxima de nihilo nascitur historia.

Quod

cerptis Modii, omnes tamen constanter *7a premat* tuentur, unde ego quidem, si *regas* in vulgatis existeret, vel unius codicis auctoritate *premat* huc revocarem, & hanc lectionem eodem nostri loco stabilire adniterer, ubi *inpositis articulis temperare testudinem* dicitur Apollo, quod *faciles manus premere* est, si quis *digitis* lyram percurrat. *premat* igitur manus, hic est, moderetur, temperet, ne agilitati nimium indulgentes extra orbitam vagentur. sic *premere pollicem* apud nostrum Lib. III. El. 8. 14.

Et nitidas pressio pollice finge comas.

quod Passeratius pag. 464. exponit *digitis quadam arte leviter admotis*, ut hoc loco *faciles ut premat arte manus*. vel *pressio pollice*, restricto & retento, ne laedat. sic *alas premere*, pro contrahere, inhibere, de Cupidine, supra Lib. I. El. 9. 24.

11. *Seu quum poscentes somnum declinat ocellos]* somnus in secundo Leid. altero D'orvill. Groning. & in primis, aliisque priscis edd. idque tuetur Livinejus. rectius tamen *somnum* ex aliis codd. praetulerunt V. D. quod a Neapolitano, Borrichiano, & Scaligeri codice firmatur. *ocelli, somnum poscentes* jungenda sunt. & *declinat* pro *inclinat*. ut Lib. IV. El. 7. v. 25.

At mihi non oculos quisquam inclinavit hiantes.

somno enim oppressus *declinat lumina*, non autem *somnus oculos declinat*. ut in illo Virgilii IV. Aen. 185.

— *nec dulci declinat lumina somno.*

& ita etiam hoc in loco legendum notavit N. Heinf. ad Valer. Fl. VIII. 66. & ad Ovid. VII. Met. 155.

14. *Tunc vero longas condimus Iliadas]* sensum hujus loci non recte percepisse videntur Passeratius, & Ciofanus ad Ovid Lib. II. ex P. Ep. 7. 34. quorum hic *condere longas Iliadas* exponit de

Propertio ipso, quasi innueret, se tunc scribere & componere opus diffusum & Iliade longius, ille vero interpretatur, *tum maxime scribimus & componimus opus longum, & XXIV. Volu- minum*. Indicare videtur poeta, quando Cynthia secum in palaestra amoris luctatur, ipso etiam erepto amictu, tunc longas querelas rixaeque amatorias inter utrumque excitari, statimque, ubi alter quid protervius aut acerbius dixerit, maximam de nihilo, five levi ira, tamquam ingentem ex tenui scintilla ignem, nasci historiam, adeo ut tota fere altercationum & turbarum Ilias inde possit condi. ut *Ilias malorum*, quasi proverbiali locutione, de ingenti calamitatum numero & ferie dicitur. ut in illo Ovidii loco modo indicato, ex Ponticis, *Ilias est fatis longa futura meis*. vid. Comment. ad Cic. VIII. ad Att. Ep. XI. *historia* autem hic dicitur de re, quae rumoribus & vulgi sermonibus ansam praebeat. ut Lib. III. El. 19. v. 18.

Illi sint quicumque solent in amore dolores.

Et caput argutae praebat historiae.

& sic *historia* de amoribus hominum sermone tritis Lib. IV. El. 7. 64.

Andromedeque, & Hypermnestre sine fraude maritae

Narrant historiae pectora nota suae.

supra Lib. I. El. 15. 24.

*Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
Tu quoque uti fieres nobilis historia.*

ubi vide Passeratium pag. 213. Huic igitur expositioni favere videtur illud *Maxima de nihilo nascitur historia* neque tamen obnitor, si quis velit Propertium indicare, se tam longum opus scribere quam est Ilias; aut Elegias longas condere de lectulo, deliciis suis beato, & exultare tamquam potiore triumpho de Cynthia, quam Parthis devictis, relato.

C c 3

Quod mihi si tantum, Maecenas, fata dedissent,
Ut possem heroas ducere in arma manus:

Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo

20. Inpositum, ut coelo Pelion esset iter:

Non veteres Thebas, nec Pergama, nomen Homeri,
Xerxis & imperio bina coisse vada:

Regnave prima Remi, aut animos Carthaginis altae,

Cim:

17. Quod mihi si tantum] Quid mihi in secundo Leid. & primis aliisque vetustioribus edd. sed Quod in ceteris codicibus. O mihi si cantu conjecerat Heinſius, vel, Quod si oris tantum. ut infra Eleg. 8. v. 16. magni nunc erit oris opus. & El. 25. 83.

Nec minor his animis, nec se minor ore canorus
Anſeris indocto carmine cessis olor.

Lib. III. El. 15. 40.

Qualis Pindarico spiritus ore tonat.

& Lib. IV. El. 1. 58.

Ilei mihi, quod nostra parvus in ore sonus.

as magna sonaturum Horatio Lib. I. Sat. 4. 43. seq. vers. Ut possim quartus Voss. posses pr. Leid. & Mentel. possent in secundo. Et possem in meo priore.

19. — non Ossan Olympo
Inpositum, ut coelo Pelion esset iter]

coeli in omnibus fere codd. quorum apud me Excerpta sunt, ut & Leidensib. Vossianis, D'orvillianis, meisque, unde coelis conjecerat Cl. Oudendorpius. sed coelo recte, pro ad coelum. coeli pervium ut esset iter tentaverat Guyetus. quod vel ex uno, ut alia omittam, Ovidii loco rejicitur, Lib. I. Fast. v. 307.

Sic petitur coelum: non ut ferat Ossan Olympus,
Summaque Pelias fidera tangat apex.

Cum his & reliquis versibus conferenda sunt illa ex Culice v. 26. & seqq.

— tibi namque canit non pagina bellum,
Phlegra Giganteo sparsa est quo sanguine tellus:
Nec Centaureos Lapithas compellit in enses:
Urit Erechthonias Oriens non ignibus arces.
Non perſoſſus Athos, nec magno vincula Ponto
Facta, meo quaerent jam sera volumine famam:

Non Helleſpontus pedibus pulſatus equorum,
Graecia cum timuit venientes undique Perſas:
Mollia ſed tenui percurrere carmina verſu
Viribus apta ſuis, Phoebſo duce, ludere gaudet.

21. Non veteres Thebas, nec Pergama] Nec veteres in Excerptis Modii, seu Groning. Neapol. altero Colbert. primo & tertio Voss. utroque D'orvill. & meo secundo. quod probō, ut hic variationis causa nec repetatur, ut praeced. disticho non. & in sequentibus vel & aut, sive ut in Neapol. Regna aut prima Remi, & dein & repetitur. altero versa Xerxis in primo Leid. Voss. sec. & quarto, duobus D'orvill. & Neap. Aersis in Mentel. pro vera scriptura Perſis, ut in Heinſiano, meo priore, & aliis MSS. ita saepe variis poetarum locis Perſes ex MSS. restituerunt Viri, docti, pro Xerxes. vide notas ad Lucan. II. 672. & Lib. III. 286. & quae contuli ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 190 & 191. ubi & in versu Ennii ex Terentiano Mauro legendum notavi, Penibus inſtratis conmiſit litora Perſes, pro vitiosa in vulgatis scriptura perſes. Illic autem edidi duo optima notae Epigrammata in Xerxem, in cujus altero de Atho monte perſoſſo, & utroque Helleſponti litore per pontem conjuncto,

Hic, quem cernis, Athos, inmiſſis pervius undis,
Fluctibus obliquis circumeundus erat.
Accepit magno deductum Nerea fluctu,
Perque latus miſit maxima bella suum &c.
Idem conmiſit longo duo litora ponte
Perſes; & fecit per mare miles iter.

quae bina vada imperio Xerxis coisse, ut hoc loco dicitur, optime illustrant. Et Xerxae, vel Perſae, imperio etiam conjecerat Heinſius.

23. aut animos Carthaginis altae] sic omnes codices & editiones. muros tamen Carthaginis adferunt Douſa & Boxbornius ad Sulpiciae Sa. tyr.

- Cimbrorumque minas, & benefacta Mari;
 25. Bellaque, resque tui memorarem Caesaris, & tu
 Caesare sub magno cura secunda fores.
 Nam quoties Mutinam, aut, civilia busta, Philippos,
 Aut canerem Siculae classica bella fugae:
 Everfosque focos antiquae gentis Etruscae,
 30. Et Ptolemeeae litora capta Phari:

Aut:

tyr. v. 19. quid si arces propius ad animos accedarent? ut apud Horat. Epod. VII. 5.

*Non ut superbas invidae Carthaginis
 Romanus arces ureret.*

sed animos pro virtute bellica & mentis robore ac firmitate intelligere possumus, unde passim animos viresque de mentis & corporis praestantia jungunt. vide Patruī mael notas ad Virg. X. Aen. 357. qui similiter apud Maniliū Lib. I. v. 10. legēbat,

Das animos viresque facis ad tanta canenda.

pro animum. mox Cimbrorumque manus, pro copiis ingentibus, ex cod. Palatino Gebhardus. sed non audio. Miror Viros eruditos cum his Propertianis non contulisse insignem Horatii locum Lib. II. od. 12. v. 12. ad Maecenatem, qui totus adscribi & comparari meretur,

*Nolis longa ferae bella Namantiae,
 Nec durum Hannibalem, nec Siculum mare
 Peeno purpureum sanguine, mollibus
 Aptari cytharae modis.
 Nec saeves Lapithas, & nimium mero
 Hylaeum: domitosque Herculeae manus
 Telluris juvenes, unde periculum
 Fulgens contremuit domus
 Saturni veteris: tuque pedestribus
 Dices historiis praelia Caesaris,
 Maecenas, melius, ductaque per vias
 Regum colla minacium.
 Me dulces dominae Musa Licimniae
 Cantus, me voluit dicere lucidum
 Fulgentes aculos, & bene mutuis
 Fidum pectus amoribus.*

minae Cimbrorum praeterea hic dicuntur, ut Hannibalis minae eidem Horatio Lib. IV. od.

8. 16. & minacis Porfense manus Epod. XVI. 4. Cimbrorumque minae in codd. Regiis, & primis edd.

26. Caesare sub magno cura secunda fores] post magnum Caesarem tu alterum Musis meis praebes argumentum. infra Eleg. 2. 42.

Post Helenam haec terris forma secunda redit.

Aut canerem Siculae classica bella fugae] maxima regna in tertio Voss. classica vela corrigebat N. Heins. Lib. II. Advers. c. 1. pag. 201. & in Notis p. 678. bella enim modo praecedunt, & vela favent fugae. classica pulsa Ayrmannus. quod hausit ex Tibullo Lib. I. El. 1. 46. cui somnos classica pulsa fugent. ubi pulsa sunt inflata, quod ab hoc loco alienum est. vela igitur cum Heinsio praeferrem, ut vela fugacia Ovidio Epist. XIII. 21. intelligit enim Sex. Pompejum, difficili licet bello, e Sicilia tandem fugatum, atque cum freto Neptunius Dux fugit uestis navibus, ut ait Horatius Epod. IX. praecedenti versu bellum Mutinense, & pugnam ad Philippos Thessaliae urbem, ut & sequenti disticho bellum Perusinum, & Alexandrinum, & deinde Aegyptum in provinciae formam redactam innuit. quae ad seriem temporis digessit Casaub. ad Suet. Aug. c. 17. Ceterum notanda videtur elegans repetitio vocis canerem, hoc versu, & mox v. 31. Aut canerem Aegyptum, licet supra v. 19. etiam praecessisset, Non ego Titanas canerem, &c. ubi tamen facile abesse, & ut reliqua sequentia, connecti potuisset cum memorarem v. 25. Hujus vero loci repetitio, Aut canerem Siculae &c., & Aut canerem Aegyptum, eadem est, ac illa Virgilii II. Georg. 158. & 161.

An mare, quod supra, memorem, quodque adluit infra, &c.

Aut memorem portus, Lucrinoque addita claustra;

Aut canerem Aegyptum & Nilum, quum tractus in urbem
Septem captivis debilis ibat aquis:

Aut Regum auratis circumdata colla catenis,
Actiaque in Sacra currere rostra Via:

35. Te mea Musa illis semper contexeret armis,
Et sumta & posita pace fidele caput.

Theseus infernis, superis testatur Achilles,
Hic Ixioniden, ille Menoetiaden.

Sed

31. *Aut canerem Aegyptum, & Nilum, quum tractus in urbem &c.*] *Cyprum & Nilum* in plurimis codd. ut primo Leid. tribus Vossianis, Groning. Borrich. quinto Vatic. secundo Colbert. Mentel., utroque D'orvill. meisque. *Cyptum* in Neapol. deinde *& nullum contractus* in Leid. priore, & Mentel. *contractus* in primo Voss. & D'orv. *attractus* in Neapol. & Voss. sec. *qui tractus* in tertio, *captus* ad in quarto. *& nilum contractus in urbem* in meo priore, in orbem vitiose ed. Gryph. vera lectio est, *quum tractus in urbem*, quod exigit debilis ibat, quia in triumphis & regiones subactae, & flumina illis vicina, unde *Aegyptum & Nilum* conjungit, fractis cornibus debiles & lentius euntes ferebantur in ferculis & thensis. ut notum. vide hic Passeratium. sic trahere Reges famulos, & captiva flumina ferre, ut hic Nilo in urbem tracto tribuit noster captivas aquas, Claudianus elegantissima triumphus descriptione, Lib III. de Laud Stilic. v. 23. seqq.

*Hi famulos traherent Reges, hi facta metallo
Oppida, vel montes, captivaeque flumina ferrent,
Hinc Libyci fractis lugerent cornibus amnes,
Inde catenato gemeret Germania Rheno.*

ubi catenatum Rhenum vocat, ut famulas aquas ei tribuit Ovidius Lib. I. Fast. 286.

— *& vestri, Germanice, caussa triumphus
Trahiderat famulas jam tibi Rhenus aquas.*

sed de hoc ritu plura notavi ad Tom. I. Anth. Lat. p. 230. ubi in fragmento vetusti epigrammatis de victoria Germanici,

Ister pacatis lentior ibat aquis.

34. *Actiaque in Sacra currere rostra Via]* *fervere* coniecerat Heinsius. ut infra El. VII. 20. *Feryere & Hecorea Dorica castra face.* sed non

obsequor. nam spolia hostilia, ut hic rostra navium in victoria Aetia relata, curru triumphali simul vehebantur. corrupte vero in nonnullis codicibus *insana via*. ut in primo Leid. Menteliano, Borrichiano, Heinsiano, & meo priore. *sacrae viae* in cod. Colbert. *rastra* male in Groning. per Sacram Viam Imperatores triumphantes curru debebantur in Capitolium. Horatius Epod. VII. 8.

*Intactus aut Britannus ut descenderet
Sacra catenatus Via.*

vide Broukhuf. infra ad Lib. III. El. 3. v. 22.

Mi sat erit Sacra plaudere posse Via.

ubi male *media via* in aliis codd.

35. *Te mea Musa illis semper contexeret armis]* *Et te Musa* in primo D'orvill. *Et mea* in secundo, & duobus Colbert. *contexeret* in binis Leidens. tribus Voss. Mentel. Heinsiano, Borrich. uno D'orv. & meo utroque: *contexuit* in Groning. & seq. vers. *Te sumta*. Mihi illud semper hic valde suspectum, languidum, & prorsus inutile videtur. an forte substitui posset?

Te mea Musa illis insertum intexeret armis.

non dissimile iud. Tibulli Panegyrico ad Messal. Lib. IV. Carin. 1. 5.

*Nec tua te praeter chartis intexere quisquam
Facta queat, didis ut non majora supersint.*

37. *Theseus infernis, superis testatur Achilles,
Hic Ixioniden, &c.]*

Hi versus, quantumvis Propertii genium spirantes, quomodo huic loco conveniant, non facile quis dixerit. aut male huc aliunde intrusi sunt, aut desiderantur nonnulla. unde hiulca haec & *ἀνάνηδα* pronuntiat Vulpus. quod autem Be.

Sed neque Phlegraeos Jovis, Enceladique tumultus
40 Intonet angusto pectore Callimachus.

Nec

Beroaldus alique velint, fidem & amicitiam inter Maecenatem & Augustum, hic comparari cum amore Thesei erga Pirithoum, Ixioniden, & Achillis erga Patroclum, seu Menoetiaden, nimis contortum videtur. toto igitur disticho, quod erronis instar e sua sede ejectum vagatur, hinc amoto, optime sequentia cum praecedentibus cohaerent. Locum forte commodiorem invenire posset supra Lib. I. El. 19. post v. 6. ubi amoris sui constantiam, aequae in terris quamdiu viveret, ac post obitum in locis infernis duraturam versibus elegantissimis jactat, quibus si inseratur hoc distichon eo ordine,

*Non adeo leviter nostris Puer haesit oceltis,
Ut meus oblito pulvis amore vacet.
Theseus infernis, superis testatur Achilles,
Hic Ixioniden, ille Menoetiaden:
Ille & Phylacides (ut legend. conject.) juncundae conjugis heras,
Non potuit caecis inmemor esse locis,*

exempla heroum illic memorabit, qui non tantum in vita amicitiae perennis tenorem, ut Patroclo Achilles, & post fata, spreto ipso Phlegethonte, Theseus Pirithoo, sed etiam conjugalis vinculi sanctimoniam & mutuis fidem pectus amoribus, ut Laodamiae Proteusilaus, apud inferos exhibuerunt. Neque tamen conjecturam hanc certam adfirmo, cedere paratus illi, qui alium e Propertio locum suppeditet, cui versus hic melius conveniant. Miror vero Broukhussium superis hic de *ἐπαισις* seu coelestibus locis intellexisse, quum superae orae, quas homines incolunt, infernis passim opponantur apud Poetas, ut infra El. XXI. 50.

*Sunt apud infernos tot millia formosarum,
Pulchra sit in superis, si licet, una locis.*

Ovidius Lib. X. Met. 11. de Orpheo & Eurydice:

*Quam satis ad superas postquam Rhodopetus auras
Deslevit vates; ne non & tangeret umbras,
Ad Styga Taenaria est ausus descendere porta.*

Silius Ital. Lib. XIII. 777. de Crasso:

Dives apud superos, sed mors aequarat egenis.

Seneca Phoeniss. 235.

*— cur caput tenebris grave
Non mitto ad umbras Ditis aeternas? quid haec
Manes meos detineo? quid terram gravo?
Mixtusque superis erro.*

eadem oppositio apud Vellej. Paterc. Lib. II. cap. 48. *& quam apud superos habuerat magnitudinem, inlibatam detulisset ad inferos.* ubi vide notas. & Oudend. ad Lucan. Lib. III. 702. Recte igitur Marklandus ad hunc locum sequentia notaverat: „superis, pro hominibus, qui „supra terram sunt, & ideo opponuntur inferis, vel mortuis, qui infra terram. Seneca „Hippol. v. 625.

„Regni tenacis dominus & tacitae Stygis
„Nullam reliquos fecit ad superos viam.

„Virg. IV. Georg. 486.

„Redditaque Eurydice superas veniebat ad auras.

„ubi forte legendum ad oras. ut II. Aen. 91. „superis concessit ab oris. idem Lib. VI. 128. „Sed revocare gradum, superasque evadere ad „oras, Hoc opus hic labor est. v. 241. superas „ad convexa ferebat. v. 481. Hic multum fleti „ad superos. & eodem sensu v. 568. quae quis „apud superos furto lactatus inani. idem distincte videtur superas a superis coelestibus, quae „dicit superas alta Lib. VI. 788. Omnes coelestias, omnes superas alta tenentes. & superas coelis „auras Lib. VII. 768. ad sidera rursus Aethera, „& superas coeli venisse sub auras.

40. Intonet angusto pectore Callimachus] Intonat in primo Leid. quod admitti potest propter conveniunt seq. vers. nisi illic conveniant cum Heinio legendum. intonare Phlegraeos tumultus, de grandifono carmine, eleganter, ut tonare bella, intonare Hymenaeon, & sim. vid. N. Heins. ad Claudian. Conf. Olybr. v. 208. & ad Lib. II. de R. P. v. 231. angusto male in Voss. pr. Heinsiano, meoque primo. sed angusto recte in ceteris omnibus. ejusdem coloris est illud Ovidii in Rem. Am. 381.

*Callimachi numeris non est dicendus Achilles.
Cydippe non est oris, Homere, tui.*

Dd

ange-

Nec mea conveniunt duro praecordia versu
Caesaris in Phrygios condere nomen avos.

Navita

angustum vero Callimacho dat *peñus*, quod ad laudatam ejus *Γεγοντολογία*, cujus valde erat studiosus, retulisse videtur Spanhem. ad Callim. Hymn. in Apoll. v. 112. sed & ideo forte *angustum* Callimachi *peñus* dicit, quia mollibus carminibus amatoris, non autem Epico poemati, & illius & suus aptior erat spiritus. ut *exiguum peñus* de se ipse Lib. IV. El. 1. 59.

*Hei mihi, quod nostro parvus in ore sonus.
Sed tamen exiguo quodcumque e peñore rivi
Fluxerit, &c.*

hinc non inflatum Callimachum vocat noster Lib. II. El. ult. v. 32.

Et non inflati somnia Callimachi.

suam tamen Callimacho laudem, qua in heroicis grandiloquum, licet in Elegis amatoris tenuem, & tam ingenio, quam arte valuisse, contra Ovidii judicium vindicat H. Stephanus Lib. III. Schediasm. cap. 14. & hinc mox *duro versu Caesaris* nomen condere, *fuis non convenire praecordiis* addit, ubi *praecordia* in Excerpt. Modii, seu cod. Groning. sed *praecordia* saepe apud Propertium pro animo & ingenio. vide hic Passerat. & infra ad El. 2. v. 13.

Alter saepe uno mutat praecordia verbo.

durum igitur versum de Heroico vel Epico poemate recte exponebat Marklandus, ut *durum cothurnum* vocat Ovid. III. Am. El. 1. 45. notaveratque ad hanc significationem adludere nostrum Lib. III. El. 1. 20.

*Mollia, Pegafides, vestro date ferta poetar,
Non faciet capiti dura corona meo.*

ubi *mollia ferta* ad Elegiacum, & *dura corona* ad Epicum carmen referenda. sic & *angusto torno*, ut hic *angustum peñus* de Callimacho, *durum poetam* opponit Lib. II. El. 25. 44.

*Incipe jam angusto versus includere torno,
Inque tuos ignes, dure poeta, veni.*

& *duro versui mollem* Lib. I. El. 7. 19.

Et frustra cupies mollem componere versum.

ubi vide quae notavi. eodem modo Broukhussius exponit illud ex Lib. III. El. 7. 57.

Mollia tu coeptae fautor cape lora juvenae.

eo nimirum sensu, ut concedat sibi Maecenas deductum ac tenerae aetati conveniens carmen dicere. huic loco non dissimile est illud Ovidii Lib. X. Met. v. 150.

— *cecini pleñro graviore Gigantas,
Sparsaque Phlegraeis vitricia fulmina campis,
Nunc opus est levioze lyra.*

42. *Caesaris in Phrygios condere nomen avos*] nomen agnoscunt omnes codices, duo Leidenses, quatuor Vossiani, bini D'orvill., meus uterque, & quidquid est primarum ac vetustiorum editionum. & hanc veram esse lectionem, olim se probaturum adscripserat Marklandus. nullo enim jure Broukhussius conjecturam suam, quam in notis proponere sufficiebat, contra membranarum omnium & typis excusorum exemplarium auctoritatem contextui invexit, eamque probare adnifus est exemplis Horatii, quae tamen ab hoc loco aliena sunt: & *condere nomen* usitatus, quam *condere numen*. Nihil igitur temere immutandum, & *condere nomen Caesaris in avos Phrygios* notat, ad Trojanorum gentem & originem transferre; videturque alludere ad Virgillianam Aeneida, quod Francius etiam censebat: per *Phrygios avos* intelligit familiae Juliae originem a Tithono Phryge ad Dardanum. vide Ovid. Lib. IV. Fast. v. 31. & seqq. & Guellium ad illa Virgillii Lib. III. Georg. 48. cum his conferenda:

*Mox tamen arduos accingar dicere pugnās,
Caesaris & nomen fama tot ferre per annos,
Tithoni prima quot abest ab origine Caesar.*

qui solus locus *Caesaris nomen* hic vindicat. nomen enim *Caesaris*, vel res *Caesaris* praecclare gestas, laudem & gloriam ejus notat. ut supra v. 21. *nec Pergama, nomen Homeri*. vide Passerat. ad Lib. I. pag. 160 & 166. vel *Caesaris* nomen de generis ejus nobilitate capiendum. ut passim nomen de gente splendida vel viris illustribus. supra Lib. I. El. 5. 26.

Quam cito de tanto nomine rumor eris.

id est de viro adeo nobili, tot majorum imaginibus jactante. Canace apud Ovid. Epist. XI. v. 17.

*Quid juvat admotam per avorum nomina coelo,
Inter cognatos posse referre Jovem.*

vide

Navita de ventis, de tauris narrat arator,
Enumerat miles vulnera, pastor oves.

45. Nos contra angusto versamus praelia lecto.

Qua pote, quisque in ea conterat arte diem.

Laus in amore mori: laus altera, si datur uno

Posse frui. fruar o solus amore meo;

His saltem ut teneat jam finibus: aut mihi si quis

50. Venerit alter amor, acrius ut moriar.

Sed

vide Heinſ. ad ejuſdem Epist. XVII. v. 60. & Graevium ad Cic. III. ad Fam. Ep. 7. *condere* vero hic eadem ſignificatione, qua pro *celebrare*, laudibus extollere, apud Ovid. II. Trist. 336.

*Divitis ingenii eſt inmania Caesaris alta
Condere, materia ne ſuperetur opus.*

ubi *dicere*, vel *edere*, quod alii habent codices, glosſemata ſunt. vide Patruſ mei notas ad Albinov. Epiced. Druiſ v. 343.

43. *de tauris narrat arator*] *de bovis* in Voſſ. primo, & Heinſiano. an forte pro *bubus*? ſeq. verſu, *Et numerat* in Neapolitano. ut in illo Polyphemi apud Ovid. XIII. Met. 824. *Pau-peris eſt numerare pecus.* mox *aves* male in meo priore.

45. *Nos contra anguſto verſamus praelia lecto*] *verſantes* in duobus Leidenſ. quatuor Voſſianis, Regiis, Colbertinis, Mentel. Neapolit. Borrich. Groning. Askewiano, binis D'orvill. meiſ-que & primis edd.

46. *Qua pote, quiſque in ea conterat arte diem*] *qua pote* quis Voſſ. prim. pro *in ea* in plurimis codd. *mea.* ut duobus Leidenſ. primo & tertio Voſſ. Regiis, Colbertinis, ſecundo Dorvill. meo priore. & edd. primis. *conterit* in aliis. vel *conteret.* hoc autem epiphonema deſumptum ex Graecorum proverbio apud Ariſtoph. in Veſp. v. 1432.

**Ἐπδοι τίς ἢ ἕνατος εἰδείν τίχων.*

quod vertit Cicero Lib. I. Tuſcul. c. 18.

Quam quiſque norit artem, in hac ſe exerceat.
ubi vide Daviſſi notas. & adde Leon. Allatium

ad Epist. Socratic. pag. 184. & Gataker. ad Nov. Inſtrum. cap. XXV. pag. 215 — 218.

47. *Laus in amore mori: laus altera, ſi datur uno
Poſſe frui &c.]*

ita ex codd. MSS. & vetuſtioribus edd. recto repoſuerunt viri docti, quod firmatur a primo Vatic. Neapol. Scaligeri & Modii Excerptis, pro quo in aliis, *laus ſi datur altera.* vide Scaligerum. in *amore mori*, ne quis *κακίμφο* exiſti-met, ut apud Ovid. II. Amor. 7. 10.

— alterius dicit amore mori.

ubi in aliis MSS. *amore frui.* ſed alterum hoc ipſo Propertii loco illic Patruſ meus vindica-vit, licet *frui* proprium hac in re verbum ſit. vid. Barth. ad Claudian. pag. 1331. *Una poſſe frui* Heinſ. & Ayrman. *vivo* in Borrich. primo & ſecundo Vatic. Mentel. & Ant. Perreji codice, qui recte etiam praeferebat, *laus altera, ſi datur vivo* etiam in v. c. Paſſeratii, vel *altera ſi datur uno.* qui poſtერიorem lectionem probat. & ſic in Leidenſib. & Voſſ. tert. in marg. *laus ſi datur altera vivo* in Regiis, Colbertinis, & meo priore, cum primis editionibus. in aliis edd. vetuſtis, ut in Aldina utraque, Juntina, Colinaei, ac Gryphii, *laus ſi datur altera in uno.*

49. *His ſaltem ut teneat jam finibus &c.]* totum hoc diſtichon, quod in codd. MSS. & antiquioribus edd. hic deſideratur, ſed infra Eleg. 2. poſt verſ. 54. *uret & Hesperios*, legebatur illo verborum ordine, quo in codd. Regiis, Colbertinis, Leidenſibus, Voſſianis, D'orvill. meiſ-que, *Acrius ut moriar, venerit alter amor*, huiſ loco inſeruit & reſtituit Scaliger, cujus tranſpoſitionis nullam tamen mentionem fecit Broukhuſius.

D d 2

Sed memini, solet illa leves culpae puellas:

Et totam ex Helena non probat Iliada.

Seu mihi sint tangenda novercae pocula Phaedrae,

Pocula privigno non nocitura suo:

55. Seu mihi Circae pereundum gramine, sive.

Colchis Jölciacis urat aëna focis.

Una

51. *Sed memini, solet illa leves*] Si memini in omnibus fere codd. MSS. & edd. vetustis, vide hic Passerat. & notas ad Ovid. III. Am. El. 1. 33. ille in Voss. primo, & meo secundo. illa hic est Cynthia, licet ejus mentio non praecesserit. vide supra ad Lib. I. El. 14. 9. *levis* in primo Leid. Mentel. & meo utroque.

53. *Seu mihi sint tangenda novercae pocula Phaedrae*] sunt Voss. sec. & quart. ut in Mentel. Borrich. Neapolitano, Vaticano quinto, & meo priore; in quo pondera vitiose pro pocula & in Borrichiano. per *Phaedrae novercae pocula*, Beroldus intelligit philtro amatoria, quibus Phaedra privignum Hippolytum frustra in amorem pellicere comata fuit. & hoc sequitur interpret Delphinicus, cum adnotat: *pocula seu philtro amatoria significat poeta, quibus Phaedra privignum suum Hippolytum in amorem pellicere nitentur. ut refert Seneca Tragicus in Hippolyto.* Vellem Senecae locum indicasset. Livinejus aliud agebat, quum noraret, *privigno, id est mihi. fingit enim se ejus privignum in amovendo poculo amatorio.* Quum vero neque apud Euripidem, neque Senecam in Hippolyto, aliquid occurrat de philtro, quo Hippolytum in sui amorem pellicere tentaverit Phaedra, suspicor valde, nisi alios poeta secutus sit auctores, *Phaedrae* nomen huc irrepsisse a manu librarii, qui de hac incesta Hippolyti privigna cogitabat. Forte igitur substituendum,

Seu mihi sint tangenda novercae pocula Thesei, Pocula privigno non nocitura suo.

ut per *novercam Thesei* intelligamus Medeam, Aegeo nuptam, cujus astu Theseus fere interiit: in illius enim exitium Medea aconiton paraverat, poculumque venenatum in prandio Aegeus ipse filio Theseo, quae proles ignara parenti erat, destinaverat; sed ex gladii forma agnito mox filio, calicem projecit. vide Plutarchum in Theseo pag. 5. E. & Eustath. in Scholiis ad Dionys.

Perieg. v. 1017. Adstipulatur prae ceteris Ovidii locus Lib. VII. Met. 421.

Agristes aconita vocant. ea conjugis aestu Ipse parens Aegeus nato porrexit, ut hosti. Sumserat ignara Theseus data pocula dextra: Cum pater in capulo gladii cognovit eburno Signa sui generis, facinusque excussit ab ore.

favent praeterea huic conjecturae *tangenda pocula*, quae nempe Theseus ore tantum tetigerat, sed ebibere prohibuerat pater Aegeus: adeoque carere possumus Passeratii adnotatione, qui *tangere pocula* pro gustare & haurire exponit. Novit etiam, qui *pangenda* conjecerat, vel *tangenda* intelligebat, ut *tangere*, pro scribere carmen. sed hanc Propertii mentem non esse opinor, ut innuat, sive Phaedrae amores, seu Medae veneficia carmine describam. Sensus est, sive toxicum esset bibendum, seu arte magica pereundum, soli Cynthiae devotum se vivere ac mori velle. Marklandus notaverat *pocula non nocitura* dici, pro non nocentia, seu quae non nocebant. ut infra El. 2. v. 18. *nupta futura est*, quae nupta non erat. mallet *non nocitura*, quae nocere non potuerunt aut debuerunt, quem futuri usum Propertianum pluribus illustravit Patruus meus ad Petron. cap. 119 p. 556.

55. *Seu mihi Circae pereundum gramine*] est interserunt omnes codices, & editiones vetustae. delerum procul dubio fuit, propter sequens *urat*, & praecedens *Seu mihi sint*. pro *gramine* in Voss. primo ac tertio, & in margine mei secundi cod. *sanguine*. an forte *carmine*? pro incantatione magica. vide Lib. I. El. 1. 24.

56. *Colchis Jölciacis urat aëna focis*] *Colchiacis* in plerisque ante Scaligerum edd. quod & in Borrich. Groning. aliisque, & utroque meo codice. *Cholciacis* in duobus Leidensib. Vossianis quatuor, & binis D'orvill. *Colchiaci foci* ad Medeam *Colchidem* referendi essent, ut quidem *Colcha* & *Colchica venena* passim apud poetas. vide

notas

Una meos quoniam praedata est femina sensus,

Ex hac ducentur funera nostra domo.

Omnes humanos sanat medicina dolores:

60. Solus Amor morbi non amat artificem.

Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon,

Phoenicis Chiron lumina Philyrides.

Et

notas ad Ovid. VII. Met. 394. & Bentlej. ad Horat. Lib. II. od. 13. 8. sed *Colchis Colchiacis* minus recte cumulantur. verissime igitur Scaliger *Jolciacis*, quia *Jolcos* venenorum ferax. idque merito probarunt Passeratius, Heinsius ad Ovid. VII. Met. 158. II. Fast. 575. in notis ad Propert. p. 678. & Munckerus ad Antonin. Liber. in Addend. pag. 68. Adludit enim ad fabulam Aesonis a Medea in Jolco recocti. vid. Ovid. VII. 158. & seqq. versu seq. *ahena* in primo Leid. primo Voss. secundo Vatic. & meo altero. quam vocem Nasoni optime restituit Heinsius, Lib. VII. Met. 349. de Pelia ab eadem hac Medea interemto, *calidis laniatum merfit ahenis*. pro *in undis*. sic in carmine de Medea, quod edidi Tom. I. Antholog. Lat. pag. 167. ex Virgilio emendavi,

Jam gravior Pelias, & ahenis undantia flammis.
ubi vide. & in Epigrammate de Balneis pag. 485.

In flammis dominantur aquae, furit ignis ahenis.
ut legendum conjecei, pro *furit ignis amoenus*. eademque corruptela infectum Claudiani locum praef. bel. Get. v. 7. bene sanavit Claverius, *sed prior effigiem tribuit successus ahenam*. ubi olim quoque *amoenam* legebatur. deinde *urat ahenam*, vindicare posset apud Horat. Lib. I. od. 4. 8.

— *dum graves Cyclopum*
Vulcanus ardens urit officinas.

quem locum huc contulit Passeratius; sed invito Bentlejo, qui vel cum Jul. Scaligero *urget*, vel codd. MSS. auctoritate *visit* illic praetulit.

60. *Solus Amor morbi non amat artificem*] hanc lectionem constanter omnes tuentur codices & editiones antiquae, nisi quod in solo Vossiano quarto *non habet artificem*, ut legendum videbatur P. H. Koppiersio in Observ. Philolog. cap. XI. pag. 138. qui praeterea locum hunc in vetustis Propertii codicibus mendosis lacerum ex-

stitisse suspicatur *Solus Amor morbi*. ... sed deinde suppletum a descriptoribus fuisse hariolatur, *non amat artificem*, ex Lib. I. El. 2. 7.

Nudus amor formae non amat artificem.

Sed utroque loco Propertius illud *amat*, ut Graec. *φιλάει*, saluum & intemeratum servet. & reclamat Horatius, cui id frequenti in usu est, ad Graecorum exemplum. Lib. II. od. 3. 10.

Qua pinus ingens albaque populus
Umbrae hospitalem consociare amant
Ramis.

ubi vid. Lambin. Lib. III. od. 16. 10.

Aurum per medios ire satellites
Et perrumpere amat saxa.

& Epod. VIII. 16.

Quid, quod libelli Stoici inter sericos
Facere pulvillos amant.

Ovidius Epist. IV. 76.

Fine coli modico forma virilis amat.

& passim apud alios. quia vero illis in locis infinitivus additur, melius erit *non amat* hic capere, pro odit, averfatur. & ita hunc locum intellexisse videtur assiduus Propertii imitator Janus Secundus Epig. LV.

Artifices herbae sanant genus omne malum,
Solus Amor medicam spernit & horret opem.

61. *Tarda Philoctetae sanavit crura Machaon*] notaverat Marklandus *tarda* hic *crura* dici, ut Graecis *βραχίονα* pro claudo. unde *tardipes* Vulcanus Catullo. Virgil. XII. Aen. 746.

Nec minus Aeneas, quamvis tardata sagitta
Interdum genua impediunt, cursumque recusant,
Insequitur.

62. *Phoenicis Chiron lumina Philyrides*] vulnera perperam in Excerptis Scaligeri, & D'Orvill. secundo.

D d 3

Et Deus extinctum Cressis Epidaurius herbis
Restituit patriis Androgeona focis.

65. Mysus & Haemonia juvenis qua cuspide vulnus
Senferat, hac ipsa cuspide sensit opem.
Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus
Tantaleae poterit tradere poma manu.

Dolia

[63. Et Deus extinctum Cressis Epidaurius herbis &c.] suos procul dubio auctores habuit Propertius, qui Androgeona, ab Atheniensibus occisum, ab Aesculapio vitae restitutum tradiderunt, id autem alii de Hippolyto referunt, quem

— ad sidera rursus
Aetheria & superas coeli venisse sub auras
Poeniis revocatum herbis, & amore Dianae,

scribit Virg. VII. Aen. 768. ubi Servius: *Poeniam herbam dixit, cujus Creta ferax est.* quod firmat Broukhufii adnotationem, qui *Cressas herbas* non propter Androgeona Cretensem, ut intelligebat Beroaldus, sed quia Creta saluberrimarum herbarum copia insignis erat, recte exponit. & sic intellexisse videtur Guellius ad Virg. XII. Aen. 412. qui hunc locum illic adfert de Ida Cretensium monte, herbarum ubertate foecundo, in quo Venus dictamnum legit ad sananda filii Aeneae vulnera. Alii vero Glaucum, cujus frater erat Androgeus, & uterque Minois filius, ab Aesculapio ad vitam revocatum tradunt. unde eo recurrit Beroaldus, ut binominem fuisse Androgeum, & Glaucum quoque dictum existimarit. vide hic Passeratium. Certe inter illos, qui ab inferis resuscitati sunt, Androgeona non memorat Hyginus fab. 251. eorumque nomina exhibens G. Fabricius ad Virg. VII. Aen. 773. illum quoque ex Propertii auctoritate iis adjungit. de aliis, quibus id numquam concessum fuit, insignis locus est apud Theocrit. Id. XV. 138. & seqq.

65. *Mysus & Haemonia juvenis qua cuspide*] ita recte editum a viris doctis, nisi quod *Haemonii juvenis*, id est Achillis, maluerit Heinsius Lib. II. Advers. c. 1. & in notis ad Propert. p. 678. Telephum enim eadem hasta ab Achille vulneratum & sanatum, pleraque poëtarum loca confirmant, licet alii herbis ab eo curatum tradant, ut notum est. ad hunc Propertii locum for-

sitan respexerit Ovidius Lib. II. Am. El. 9. 7.

*Quid? non Haemonius quem cuspide perculit heros,
Confossum medica postmodo juvit ope.*

vide Scholiast. Pindar. od. III. Nemeor. 55. & Dausquej. ad Q. Calabrum 1. pag. 14. recte igitur Heinsius Claudiano restituit in Epist. ad Hadrian. v. 48.

*Sanus Achillea remeavit Telephus hasta,
Cujus pertulerat vires: & sensit in uno
Letalem placidamque manum.*

alia notavi ad Epigramma vetus de Telepho editum Tom. I. Anthol. Lat. pag. 82. mihi tamen *Mysus juvenis* praefendum potius videtur, quam ut Telephus sine alia voce addita simpliciter *Mysus* seu *Mysorum Rex* vocetur. pro quo vitiose *Misus* in MSS. pessime *Nysus* in ed. quae Graevii nomen praefert. neque etiam obstat videtur *juvenem* dici Telephum, licet aetate Achillem antecederet. vide infra ad v. 83. hunc locum illustravit Delrius in Advers. ad Senecae Troadas v. 218. p. 240. elegantem hinc colorem desumpsit Macedonius Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 36. de amante telis Amoris faucio:

*Τηλεφός εἰμι, κόρη, τὸν δὲ γυνὴ πικρὸς Ἀχιλλεύς.
Κάκῃ σὲ παῦσον τὸν πότον, ὃς ἔβαλες.*

quod sic vertit H. Grotius,

*Telephus en tibi sum, mea tu mihi te face
Achillem:*

Et flammam sedit, quam tua forma facit.

Ovidius Rem. Am. v. 43.

*Discito sanari, per quem didicisti amare,
Una manus vobis vulnus opemque ferat.*

hoc autem loco deficit fragmentum secundi codicis Vossiani.

68. *Tantaleae poterit tradere poma manu*] sic alios secutus edidit Broukhufius, qui *Tantalae manu*

- Dolia virgineis idem ille repleverit urnis,
 70. Ne tenera adsidua colla graventur aqua.
 Idem Caucasia solvet de rupe Promethei
 Brachia, & a medio pectore pellet avem.
 Non hic herba valet: non hic nocturna Cytacis:
 Non Perimedeae gramina secta manu.

65. Quippe

manu pro *manus* exponunt. quod Propertio quidem usitatum, negari nequit. vide ad Lib. I. El. XI. 12. sed eo hic decurrendum non videtur. & doceri velim, quid hoc loco significet *tradere poma Tantaleae manus*, vel ipsi Tantalo, ut manu poma adprehendat. *Tantalea* legitur in duobus Leidenf. primo & quarto Voss. Hein- siano uno D'orvill. Borrich. Mentel., Gron- ing. & meo utroque. mendum igitur latet in voce *tradere*. pro quo *radere* Heinssio placuit Lib. II. Advers. cap. 1. p. 201. ubi proluxe de *radendi* verbo. & sic idem in notis ad Propert. pag. 678. & ad Claudianum atque Ovi- dium hanc emendationem etiam proposuit, locis a Broukhussio indicatis, qui tamen hic Viro in- signi non obsequitur, & *radere poma*, pro corra- dere; veteribus usitatum, aut Tantalo convenire recte quidem negat, sed interpretatio, qua lectio- nem *Tantaleae manu tradere poma* tuetur, pro fame enecto Tantalo poma tradere poterit, non satisfacit. Mihi legendum videtur;

Tantalea poterit carpere poma manus:

sic enim optime *adsidua* haec constabunt: qui morbum amoris mihi sanare poterit, (ita enim bene in MSS. non potuit) is, licet Tantalus esset, poma manu carpere, seu prehendere posset, quod Tantalus non potest, Danaidum dolia pertusa aquis implere, & a Promethei jecore aqui- lam amovere valebit. *carpere* autem & *captare poma* de irriti Tantali labore, poetis frequens. ut in Epigrammate, quod ex Petronio edidi Tom. I. Anth. Lat. pag. 591.

*Nec bibit inter aquas, poma aut pendentia carpit
 Tantalus infelix, quem sua vota premunt.*

ubi in aliis *neque poma natantia sumit*. unde Cl. Oudendorpius, *poma aut nutantia carpit*. Ovidio *captare fugacia poma* Lib. II. Am. 2. 43.

*Quaerit aquas in aquis, & poma fugacia captat
 Tantalus.*

& Lib. II. Art. Am. 605.

*O bene, quod frustra captatis arbore pomis
 Garrulus in media Tantalus aet aqua.*

prendere eidem Nasoni Epist. XVIII. 181.

*Velle quid aliud est fugientia prendere poma,
 Spemque suo refugii fluminis ore sequi.*

Horatius Lib. I. Sat. 1. 68.

*Tantalus a labris sitiens fugientia captas
 Flumina.*

& saepe apud alios.

73. *Non hic herba valet: non hic nocturna Cytacis:
 Non Perimedeae gramina secta manu]*

distichon hoc cum reliquis tribus usque ad v. 81. desideratur in duobus Leidenf. tribus Voss. uno D'orvill. meo utroque; primis & ceteris vetu- stioribus edd. sed inferuntur hi versus Eleg. 3. post v. 6. illos vero huc transferendos esse primus monuit Scaliger, probante Guyeto. Est autem aperta imitatio Theocriti Idyll. II. 15. ubi utram- que veneficam Medeam & Perimeden cum Circe conjungit:

*Φάρμακα ταῦτ' ἰπδοῖσιν χερσίνου μήτι τι Κίρκης,
 μήτι τι Μήδειας, μήτι Χαΐδῆς Περιμήδους.*

pro *nocturna* in cod. Voss. meoque secundo *nocti- tura*. sed bene Passeratius & Broukhussius nota- runt *nocturnam* dici Medeam, quia noctu semper fiebant sacra magica. *Cytacis* enim est Medea, non *Citheis*, ut vitiose in MSS. a *Kútaia*, Col- chorum urbe. vide Potter. ad Lycophr. v. 174. & quae supra notata sunt ad Lib. I. El. 1. 24. altero versu *Non per Medeam* in multis codd. ut in Voss. Heinss. Borrich. Groning. Men- tel. utroque, Askew. Regils & Colbertinis, & in primis easque secutis edd. in qua tamen lectione verum *Perimedes* nomen latet, quod optime hic restitutum fuit a Beroaldo, & Passe- ratio.

75. Quippe ubi nec caussas, nec apertos cernimus ictus,
 Unde tamen veniant tot mala, caeca via est.
 Non eget hic medicis, non lectis mollibus aeger:
 Huic nullum coeli tempus, & aura nocet.
 Ambulat, & subito mirantur funus amici.
 80. Sic est incautum, quidquid habetur amor.

Quan-

ratio. & vide Mureti notas pag. 89. ed Ald. idque vel unus ille Theocriti locus probat, ne *Medeae* bis fiat mentio, *nocturna Cytacis*, *Non per Medeae* &c. male enim per *Cytaeida* Circei vel Hecaten intelligebat Volscus. *Perimedeae manus* in Excerptis Scalig. & codice Angeli Colotii. deinde *gramina cocta* in Menteliano, Borrichiano, Groning. aliisque, & vetustissimis edd. ut etiam in prima ed. dederat Broukh. sed *sesta* in secunda. *trita* coniecerat Heinsius. ut infra El. XIII. 70. in plurimis codd. legitur,

Sumere & in nostras trita venena manus.

pro *tetra*. eademque variatione apud Tibullum III. 5. 10. *nec cuiquam tetra venena dedit*. ubi *trita* in MSS. Forſan tamen hic melius legeretur *gramina lecta*, quam *sesta*. supra Lib. I. El. 12. 10.

— an quae

Leſta Prometheis dividit herba jugis.

Virgilius Ecl. VIII. 95.

*Has herbas atque haec Ponto mihi leſta venena
 Ipse dedit Maeris.*

& alibi saepe. hoc tamen in loco *Non Perimedeae pocula cocta manu* legendum esse monuit olim Julius Caesar Pius Bononiensis in Comment. ad Patris sui Jo. Bapt. Pii Supplementa Valer. Flacci Lib. IX. fol. CLXX. & CLXXI. ed. an. 1519. certe *poculorum* passim in re magica fit mentio apud poetas. supra hac Eleg. v. 53. *Seu mihi sint tangenda novercae pocula Phaedrae*. & vide Broukhuf. ad Tibull. III. 5. 9. sed sine codd. MSS. auctoritate nihil hic mutandum opinor.

76. *caeca via est*] *certa* in Colotiano, primo Vatic. & in Excerpt. Scal. quod sensum postulare adscripserat Marklandus. sed Broukhufius non sollicitandam esse vulgatam opinabatur, & *caecam* exponit obscuram, ut Canterus. sic Lib. III. El. 12. 32. *caecum versat amator iter*. & *caeca*

passim de occultis, dubiis, & incertis. vide Delrium ad Senecae Troad. v. 171. Heins. ad Silium Lib. VI. 7. & ad Ovid. III. Met. 490. qui apud eundem Nasonem Lib. I. Am. El. 2. 6. etiam legendum coniecit,

An subit, & caeca callidus arte nocet.

licet *tacita arte* praeferret. Marklando tamen favent codices, qui ex vi sententiae & oppositionis *certa* necessarium esse existimavit, quia, licet caussae & ictus non aperte se manifestarent, *certa* tamen erat *via*, unde venirent.

79. *Ambulat, & subito mirantur funus amici*] *subitum miramur* Heinsius. ut infra Eleg. VII. v. 65.

Et lectum flentes circumstaremus amici.

vivum funus coniecerat Marklandus. certe utraque blanditur conjectura, modo codices consensum praeberent. Heinsii tamen emendationem praeferrem, quia *subitum* legitur in cod. Ant. Perreji, Colotii, & secundo Vatic. *miramur* in Excerptis Modii, seu cod. Groning. in margine autem cod. Colbertin. *monstratur*. unde quis coniecere posset *subitum monstratur funus amicis*. ut *digito monstrari* de illis qui publice irridentur ac notantur. Horat. IV. od. 3. 22.

Quod monstror digito praetereuntium.

funus autem subitum, vel *vivum*, si id cum Marklando praeferatur, de homine amoris morbo contabescente intelligendum erit, ut in illis Theocriti Idyll. II. 89.

*Ἐβριον δ' ἐκ κεφαλῆς πάντα τριχίς. αὐτὰ δὲ λοιπὰ
 Ὅσι' ἔτ' ἐς τὸ δέρμα.*

sic *cadaver*, *sepulcrum*, de homine, cui vita vix constat, *ἐμψυχὸν τάφον*, ut vocat Lucianus in Dial. Mort. VI. c. 2. p. 347. ubi vide notas.

&

Quandocumque igitur vitam mea fata reposcent,

Et breve in exiguo marmore nomen ero;

Maecenas, nostrae spes invidiosa juventae,

Et vitae & morti gloria iusta meae:

85. Si te forte meo ducet via proxima busto,

Effeda

& Pricaeum ad Apulej. IV. Met. p. 190. *Ambulat* hic eo sensu, quo apud Petron. cap. 24. *Utres inflati ambulamus, minores quam muscae sumus.* altero versu *Sic est incautum*, ita intelligendum adscripserat Marklandus, adeo difficile est cavere sibi ab amore, & *incautum* hic passivo sensu significare, quod cavere non potest, ut *ἄφρονος* vel *ἀφρόνους* Graecis. *Hic est incautum* in Borchiano.

81. *vitam mea fata reposcent*] me facta in primo Voss. quod favet conjecturae Heinssii & Marklandi, qui legebant *vitam me fata reposcent*, quod & Livenejo placebat. eleganter enim *poscere* & *repositere* cum duplici casu quarto jungitur, ut hoc in loco legendum, exemplis adpositis, probat Heinssius in notis ad Virg. II. Aen. 139. & vide Patrum meum ad Quintil. Lib. V. c. 10. alterum tamen non male tuetur Broukhufius.

83. *nostrae spes invidiosa juventae*] pars in primo & quinto Vaticano, secundo D'orvill. Groning. aliisque. quod & in suis invenerat & probaverat Beroaldus, sed merito rejectum fuit a Broukhufio. vulgatam, ut jam notavit Passeratius, firmat imitatio Ovidii IV. Met. 794. *Multorumque fuit spes invidiosa procorum.* qui versus etiam occurrit Lib. IX. v. 10. quod autem idem Broukhufius *nostrae juventae* intellexerit de ipso Propertio, ad quem sequens versus refertur, non probo. & supine Interpres Delphinicus, o *Maecenas, mea juvenutis spes eximia.* nam *nostrae juventae* potius pro *juventae Romanae* dixerit. ut infra El. 3. 43.

Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus.

errori forte ansam dederit, Maecenatem virilis aetatis flore *Romulae* *juventae* *spem* adpellari, qui Augusto tam bello quam pace *fidele* *caput* supra laudatur v. 36. sed nihil frequentius, quam *juvenem* & *juvenam* de aetate robustiore & jam

matra ac provesta dici, ut Telephus in bello Trojano ab Achille vulneratus *Mysus juvenis* supra hac ipsa Eleg. v. 65. & Ulyxes *Dulichius juvenis* infra El. XVII. 13. pari ratione apud Virg. I. Aen. 471.

— uti bellantes Pergama circum
Hac fugerent Graji, premeret Trojana juvenus:
Hac Phryges.

ubi Servius notat: *desinitio est Hectoris, ut, Catillusque, acerque Coras, Argiva juvenus.* & huc facit Senecae locus in Oedipo v. 775.

Quae spatia moriens Latus vitae tulit?
Primone in aevo viridis, an fracto occidit?
Inter senem juvenemque, sed propior seni.

ubi vide Delril Comment. p. 129. & seq. & plura apud Vossium Lib. I. Inst. Orat. p. 191. *Ut vitae & mortis* adfert Torrent. ad Horat. pag. 3. *mortis* in nonnullis MSS. Heinssiano, & meo priore. *gloria juncta* Guyetus. *gloria tute meae* inepte in primo Leidensi. nisi *tuta* voluerit librarius. sed *iusta* recte a Passeratius adseritur.

85. *Si te forte meo ducet via proxima busto*] ducit in cod. Heinssiano, meoque secundo. simile illud in Epitaphio veteri Tom. II. Anthol. Lat. Ep. CCLX.

Tu quicumque mei veheris prope limina busti,
Supprime festinum, quaeso, viator iter.

& pulchre hunc Propertii locum imitatus est Sannazarius Lib. II. El. 1. in fine, ad Alphonsum Siciliae Regem:

Quare, si nostri veniet tibi nuntia lesi
Fama, triumphales jam prope fiste rotas,
Atque haec ad cineres moerens effare sepultos,
Saevitia dominae rapte postea jaces.

E o

vide

*Effeda caelatis fiste Britannia jugis.
Taliaque inlacrimans mutae jace verba favillae.
Huic misero fatum dura puella fuit.*

ELEG.

vide notata ad Lotichium pag. 212. & 252: altero versu *Exedra* vitiose in quinto Vaticano. *Re effedis* vide hic *Passerat.* & *Exedra*; notas Interpr. ad Ovid. II. Am. El. 16. 49. & Abram. ad Cic. II. Phil. cap. 24. p. 510: *effedas* quoque *effedis* veteres, notat Lipsius ad Senec. Epist. 56. N. 17. *celatis* in theo (secundo) cod.

87. *inlacrimans mutae jace verba favillae* muta favilla, ut Graec. *καὶ νέος* & *συνόδια*. vide Miscell. Observ. Vol. V. pag. 59. Catullus Ep. 102. ad fratris tumulum:

*Ut te postremo donarem munere mortis,
Et mutum nequidquam alloquerer cinerem.*

mutos manes dicit infra El. X. 57. non dissimile

ab hoc loco est illud Horatii Lib. II. od. 6. in fine:

*— ubi tu calentem
Debita sparges lacrima favillam
Patris amici.*

88. *Huic misero fatum dura puella fuit*. sic recte, non *fatum tulit*. vide Heinf. ad Ovid. II. Fast. 408. non dissimile illud Leandri, apud Nasonem Epist. XVIII. 200.

*Flebis enim, tactuque meum dignabere corpus,
Et, Mortis, dicas, huic ego causa fui.*

idem Lib. II. Am. 10. 37.

*Atque aliquis nostro lacrimans in funere dicat,
Convensiens vitae mors fuit ista juvae.*

E L E G. II.

Qui nullam tibi dicebas jam posse nocere,
 Haesisti: cecidit spiritus ille tuus.
 Vix unum potes infelix requiescere mensem,
 Et turpis de te jam liber alter erit.

5. Liber

EL. II. Insigne specimen Carminum Propertii misere turbatorum praebet haec Elegia, cuius versus in omnibus fere codd. MSS. & editionibus vetustis confusissimi variis in locis habentur, totaque ex hac secunda & sequente tertia Elegia conflata est, & duo priora disticha Elegiae tertiae praeposuntur. sed secutus sum eum ordinem, quo edidit Broukhadius, probata Scaligeri transpositione, quamquam illius transpositiones passim factas damnaverit Lipsius Cent. I. Epist. 13. & satis acerbe in eum invehatur Wajllus notis ad Poemata sua pag. 269. ubi Scaligerum misere lacerasse & distraxisse Propertium criminatur. qui tamen egregiam & se dignam hic praestitit operam, nam in editionibus antea excusis omnia instar scoparum dissolutarum male cohaerebant.

1. *Qui nullam tibi dicebas*] sic ex conjectura sua edidit Broukhadius, ut correxerat etiam Heinsius. nullum in plerisque codd. Regiis, Colbert. Menteliano, Borrich. Groning. D'orvill. meo utroque, & aliis. nullum dicebam in Mentel. nihilum Scaliger. initium huius Elegiae adscripta hac annotatione. sic exponebat Marklandus: „Dialogeticus est. inducitur quidam, „qui quatuor prioribus huius Elegiae versibus „Propertio exprobrat suam inconstantiam, ut „potes qui non multo ante dixerit, nullam „amicam posse animum suum movere. Cui ille „respondet, se nimis juveniliter tunc magna „promississe, eo tempore ab amore vacuum: sed „Cynthiae formam & dotes animi coegisse illum „palinodiam canere.

2. *Haesisti: cecidit spiritus ille tuus*] elegantissimis utitur verbis. haerere enim est amoris oestro contactum & adtonitum stare, Cupidini praedam fieri. Ovidius Lib. I. Am. El. 8. 23.

Scis heri te, mea lux, juveni placuisse deo.
 Haesisti, & in vulnere consisti usque tuo.

ubi elegantiam verbi pluribus, praeter hoc ipse Propertii loco, Patru mei notae illustrant; qui etiam haeret pro ardet praefert Lib. XIII. Met. 906.

Glaucus adast: visaeque cupidine virginis haeret.
 vide ad Suet. Aug. 71. circa libidines haesit. deinde cecidit spiritus ille tuus fere ex imitatione Virgilii est, Lib. III. Aen. 206.

— cecidere animi: nec jam amplius armis,
 Sed votis precibusque jubent exposcere pacem.
 supra Lib. I. El. 5. 14.

Quum tibi singultu fortia verba cadent.
 illic enim fortia verba, qui hic spiritus, de constantiae iactatione. Seneca Epist. 82. magna verba exoidunt, quum tortor popascat manum. id eleganter Ovidio dicitur Epist. IV. 150.

Heu! ubi nunc fastus, altaque verba? jacent.
 sic enim distinguendum optime judicabat eruditissimus Drakenborchius. ubi etiam eadem in cod. Gronov. pro jacent. talem se describit Tibullus Lib. I. El. 5. init.

Asper eram. & bene discedium me ferre loquebar.
 At mihi nunc longe gloria fortis abest.

3. *Vix unum potes infelix requiescere mensem*] numerus hic insuavis videbatur Broukhadio, ideoque legendum existimabat,

Vix potes, infelix, unum requiescere mensem.
 quod confirmatum quidem inveni a quinto Valicano. sed alterum tamen ad genium Propertianum magis facere opinor, cui saepe ejusmodi transpositionibus verborum vim intulerunt viri eruditi, ut alibi pluribus exemplis confirmabitur. pro requiescere in margine Excerpt. Scallig. cognoscere pro varia lectione.

5. Liber eram, & vacuo quaerebam vivere lecto :

At me composita pace fefellit Amor.

Quaerebam, sicca si posset piscis arena,

Nec solitus ponto vivere torvus aper;

Aut ego, si possem studiis vigilare feveris.

10. Differtur, numquam tollitur ullus amor.

Ac

5. *Liber eram, & vacuo quaerebam vivere lecto*] hinc incipit nova Elegia in multis codd. & edd. vetustis, cum titulo PVELLAE CYNTHIAE LAUDES. vel AD CYNTHIAM, ut in meo codice. *meditabar vivere* in duobus Leidens. tribus Voss. Mentel. Groning. Borrich. Regiis, Colbertinis, & primis aliisque edd. sed recte Broukhuisius illud alterius lectionis, cujus vim interiorum ignorabant librarii, glossema esse animadvertit. *quaerere* enim pro cogitare, cupere, operam dare, adniti, dicebant veteres. Ovidius Epist. I. 9.

Nec mihi quaerenti spatiosam fallere noctem.

Catullus Carm. LXXIII.

Non jam illud quaero, contra ut me diligas illa.

Lucretius Lib. III. 515.

Aut aliam quamvis naturam flectere quaerit.

Valerius Flac. VI. 450.

Funo duci sociam conjungere quaerit Achivo.

Seneca Herc. Oct. 889.

"Nocens videri, qui mori quaerit, cupit.

Horatius Lib. I. od. 37. 22. de Cleopatra mortem veneno properatam meditante:

— quae generosus

Perire quaerens, nec muliebriter

Expavit enssem &c.

& eod. Libro, od. XI. init.

Tu ne quaesieris scire (nefas) quem misit, quem tibi

Finem Di dederint,

ubi vide Lambin.

6. *Composita pace*] bene Broukhuisius exponit conficta, simulata: nam male Passeratius de facta & stabilita pace intelligebat, secutus, ut

opinor, Vossium, qui de conciliatione facta interpretatur. infra El. VII. 69.

Sed vobis facile est verba & componere fraudes. Hoc unum didicisti femina semper opus.

& El. XXIII. 69.

Nil agis: insidias in me componis inanes.

& sic Scioppius Lib. IV. Veris. cap. 12.

7. *Quaerebam sicca si posset piscis arena, Nec solitus ponto vivere torvus aper.*]

possit in aliis MSS. & edd. posset in melioribus. solus aper in Borrichiano, Heiniano, & meo priore. an forte furvus vel fulvus aper? ut apud Ovid. II. A. A. 373.

Sed neque fulvus aper media tam saevus in ira est.

ubi furvus in cod. Vaticano, teste Hemstio. nisi & illic etiam praestet torvus aper, ut Patruus meus conjiciebat, adscripto hoc Propertii loco. est autem adineros simile illi Virgiliano Ecl. I. 61.

Ante leves ergo pascentur in aequore cervi, Et freta destituens nudos in litore pisces.

& Horatiano in A. P. v. 30.

Delphinum silvis adpingit, fluctibus aprum.

Nemesianus Ecl. I. 75.

Namque prius fectis phocae pascentur in arvis, Hirsutusque freta vivet leo &c.

ubi vide Titii notas.

9. *studiis vigilare feveris*] serenit in primo Leidensi, Vossiano, Menteliano, Colbertino, Heiniano, meo priore, & pro varia lectione in margine secundi codicis, quod fere probabat Broukhuisius propter Lucretianum, *noctes vigilare serenas*. sed quatenam studia severa intelligat, innuit

Ac veluti primo taurus detractat aratro,
Mox venit adfucto mollis ad arva iugo;

Sic

innuit ipse Lib. III. El. 20. 25.

*Illic vel studiis animam emulare Platonis
Incipiam, aut hortis, dux Epicure, tuis.
Persequar aut studium linguae, Demosthenis arma,
Librorumque tuos, doctæ Menandre, sales.*

asperiora studia vocat Horat. Lib. III. od. 24. 53.
contra mitia studia poetis propria. vide Markland.
ad Statium pag. 210. 211.

II. *Ac veluti primo taurus detractat aratro,
Mox venit adfucto &c.]*

Ac veluti primus Leid. & Colbertin. vid. infra ad
Eleg. XII. v. 51. *Ut Mentel. detractat aratro* in
duobus Leidens. tribus Vossianis, duobus D'or-
vill. Groning., meo secundo, & primis edd.
idque a Passeratō exemplis confirmatur, quibus
adde Ovid. I. Amor. El. 2. v. 14. *Detraçant
pressi dum iuga prima boves.* & III. ex P. El.
7. 15.

*Ductus: ab armento taurus detractat aratrum,
Subtrahit & duro colla novella iugo.*

aratro tamen in v. c. Scalig. Borrich. & Hein-
sio, qui id probat in notis p. 681. eoque magis
inclinat Broukhufius. aliter Patruus meus in no-
tis ad Lucan. Lib. II. v. 646. qui *detractat* non
cum aratro conjungit, sed primo aratro absolute
positum notat, quum aratro primum jungitur
taurus. Ludunt saepe in hac conparatione poetæ.
Ovidius Epist. IV. 21.

*Scilicet ut teneros laedunt (vel urunt) iuga pri-
ma juvencos,*

*Frenaque vix patitur de grege captus equus;
Sic male vixque subit primos rude pectus amores,
Sarcinaque haec animo non sedet apta meo.*

Lib. I. A. A. 19.

*Sed tamen & tauri cervix oneratur aratro,
Frenaque magnanimi dente teruntur equi.
Et mihi cedet Amor, quamvis mea vulneret arcu
Pectora &c.*

& Lib II. 184.

*Obsequium tigresque domat, Numidasque leones,
Rustica paulatim taurus aratra subit.*

infra Eleg. XXV. 47.

*Sed non ante gravi taurus succumbit aratro,
Cornus quam validis haeserit in laqueis.
Nec tu tam duros per te patieris amores.
Trux tamen a nobis ante demandus eris.*

Tibullus Lib. I. El. 4. 11.

*Sed te ne capiant, primo si forte negarit,
Taedia, paulatim sub iuga colla dabit.
Longa dies homini docuit parere leones &c.*

vide Pricæi notas ad Apulej. VII. Met. p. 386.
eo adludens Seneca de Provid. cap. 4. *magis
urguent saeva inexpertos, grave est tenerae cervicis
jugum.* ut forte legendum, non *ferae cervici.* quod
firmat prior Ovidii locus, *teneros laedunt iuga
prima juvencos.* Horatius Lib. I. Epist. 2. 64.

Fingit equum tenera docilem cervice magister.
simili colore auctor Epigrammatis vetusti Tom.
II. Anthol. Lat. pag. 657.

*Quid saevis, Sybari? domiti modo terga juvenco
Quid premis, & tenerum currere cogis equum?
Dum stupet, ac novus est, & adhuc non novit
amorem,*

Parce: premendus erit, cum veteranus eris.
qui locus vindicat receptam apud Ovidium le-
ctionem Lib. I. Amor. El. 2. 14. loco paullo
ante prolato:

*Verbera plura ferunt, quam quos juvat usus aratri,
Detraçant pressi dum iuga prima boves.*

ubi male *prensi* corrigebat Marklandus ad Stat.
Lib. I. Sylv. 2. 45. *detractant* vero pro *detrectant*
in melioribus codicibus, & hanc ipsissimam vetu-
statis scripturam esse notavit Broukhufius ad h. l.
quem etiam vide ad Tibull. I. 7. 44. & adde
Patruj mei notas ad Ovid. V. Met. 246. & VIII.
607. sic scribendum Epist. XX. v. 141. *Con-
tractatque sinus.* & aliis in locis. vide etiam Ch.
Schraderi Animadv. ad Musaeum cap. 1. altero
versu in omnibus fere libris MSS. & priscis edd.
post venit, quod nescio cur mutarint alii, ac prae-
tulerit Broukhufius, in *Mox.* Ovid. IV. Fast. 255.

*Post, ut Roma potens opibus jam secula quinque
Vidit, & edomito sustulit orbe caput.*

Mox molli adfucto venit ad arma, in Voss. quarto
E e 3 *Post*

Sic primo juvenes trepidant in amore feroces,
Dehinc domiti post haec aequa & iniqua ferunt.

15. Turpia perpeffus vates est vincla Melampus,
Cognitus Iphicli subripuisse boves.

Quem

*Post venit a facto in meo secundo. an forte scrip-
sit auctor? Post redit a facto mollis in arva jugo.*
eo sensu, taurus, qui antea collum jugo sub-
traxerat, postea tamen ei adlusfactus, post ara-
tionem mollis ad arvum redit, & pascua repetit.
mitis pro mollis conjecerat Francius. sic infra El.
III. v. ult.

Altera vix ipso sanguine mollis erit.

ubi *mitis* in codice Modii seu Groningano, quod
tamen illic propter hunc locum rejicit Broukhui-
sius. de *adlusfacto jugo* vide Barth. ad Stat. IV.
Theb. 651.

13. *Sic primo juvenes trepidant in amore feroces*
lectionem hanc, quam omnes codices & vetu-
stae editiones unanimi tuentur consensu, impro-
babat tamen Marklandus, qui libro suo adscrip-
serat pro *trepidant* forte corrigendum *turbant*.
ut apud Virg. VI. Aen. 800.

Et septem gemini turbant trepida ostia Nili.

& Scatius Achill. & plurima turbat. id est tur-
bas dat, facit. neque id inepte convenit *tauro*
jugum aratri detrahenti. vel conjecerat *seve-*
ripant. ut apud Albinovan. Epicedio Drusi
v. 183.

*Incerti clauduntque domos, strepitantque per
urbem.*

ubi tamen *trepidantque* scribendum notaverat,
quod certum videtur. sed hoc tamen in loco
nihil mutandum arbitror. optime enim *trepidare*
dicantur, qui jugo amoris ferendo inadsueti
& inexpertum sunt, ut qui, sine libertatis spe,
servitutis vincula aegre patiuntur. Persius Sat.
V. 170.

*Ne trepidare velis, atque artos rodere casses
Nunc ferus & volens: at si vocet, haud mora,
disas.*

*Quidnam igitur faciam? ne nunc cum arcessas,
& ultro*

*Supplicet, accedam. Si totus & integer illius
Bacchic, nec meum.*

quem locum optime Casaubonus cum his Pro-
pertianis contulit in Comment. p. 457. & eadem
notione utrique poetae verbum *trepidare* pos-
tum notavit. ita *trepidus* & *trepidare* non semper
de timido, sed incerto, dubio, &, quid agat,
ignaro. vide Barth. ad Stat. Lib. II. Theb. 476
& eo forte sensu apud Virgil. IV. Aen. 121.
Dum trepidant alae, exponi posset, quatenus
illic fluctuant interpretes & varie explicant, ut
ex Patru mei notis patebit. altero versu pro
posthaec legebat Eldickius,

Dehinc domiti fortes aequa & iniqua ferunt.

ut apud Ovidium Epist. VII. 180.

— dum tempore & usu
Fortiter edisco tristitia posse pati.

15. *Turpia perpeffus vates est vincla Melampus,
Cognitus Iphicli & seqq.]*

vates & vincla in Mentel. primo Leid. meoque.
Nylampus in eodem Leidi & priore D'orvill.
Nylampus Borrich. *Nylampus* in Menteliano.
ne alias in hoc nomine librorum corruptelas
recenseam. intellectus loci hujus peti potest ex
illis, quae habet Scholiastes ad illa Theocriti
Idyll. III. 43.

Τὸν ἀγίλαν καὶ μάστιγι ἀπ' Ὀδρυνος ἄγε Μελάμπεος
'Εὖ Νύλος. ὃ δὲ Βιάτος οὐ ἀγκυρόμενος ἐκλήθη.
Μάστιγ' ἂν χάριστα περίσφουτος Ἀλφειοβοίας.

ubi tertio versu mater pulchra Alpheisibaeae est
Pero, quam Neleus promiserat illi in uxorem,
qui boves Iphicli subripere auderet, quod in
gratiam fratris Biantis, amore virginis capti,
suscepit augur Melampus. Sed cum armenta Iphi-
cli subripuisse, id est subripere voluisse, cognitus
esset Melampus, ab Iphiclo captus & in vincula
traditus est: e quibus postea dimissus, boves non
tantum inpetravit, sed & Pero Bianti, Me-
lampi fratris, in nuptias cessit. lucem optimam
his dabit narratio Pausaniae Lib. IV. cap. 36.
ubi Kuhnius hunc Propertii locum adnotavit,
qui majorem acciperet, si exstaret Hesiodi poe-
ma

Quem non lucra, magis Pero formosa coëgit,
Mox Amythaonia nupta futura domo.
Nec me tam facies, quamvis sit candida, cepit:
20. Lilia non domina sunt magis alba mea
Ut Maeotica nix minio si certet Hiberno,
Utque rosae puro lacte natant folia.

Nec

ma is τὸν μέγιστον Μελάνποδα, cuius meminit idem Lib. IX. cap. 31. eleganter haec exposuit Muretus in Scholiis, sed brevius Beroaldus & Passeratius in notis, hinc intelliguntur illa, *Quem non lucra*, e subreptis nempe Iphicli bobus, coëgerunt, sed Pero, ut eam fratri Bianti impetraret; seu *κερδία δ' ἐκ ἰδιότητος*, ut alia de re dicitur in Epigr. Graeco apud D'orvill. ad Chariton. p. 79. uterque autem erant Amythaonis filii, unde *Amythaonius Melampus* Virgilio III. Georg. 550. & Tibullo Lib. IV. Carm. 1. 120. & hinc Pero mox nupta futura dicitur *domo Amythaonia*, pro quo *Amythaoniae* malebat Marklandus. ut apud Ovid. Epist. XVI. 368.

Ignoras, cui sis nupta futura viro.

& sic *domo* pro *domui* dicatur. an forte *Amythaonia nupta futura viro*? ut Hero apud Ovid. Epist. XIX. v. 100.

— & in par

Dicar Abydeno Thressa puella toro.

ut recte Heinſius reſtituit, pro viro. torus enim hepe, & lectus pro marito, quomodo infra El. XIII. 23. legebat Broukhufius,

Atque uno ſeret cana puella toro.

pro una *domo*. quem illic vide. de uxore apud Ovid. Epist. VIII. 26.

— nec turpe marito

Aspera pro caro bella tulisse toro.

noſter Lib. III. El. 10. 6.

Et quisquis fido praetulit arma toro.

Sabinus Epist. II. 80. de Penelope:

Exemplum fidi non leve facta tori.

pro, fidae uxoris. sic & lectus Ulyxis pro uxore infra El. V. 15. ubi vide. hinc ſaepe apud Ovidium, alioſque poetas, viro ſubſtituerant Ibra-rii pro toro, nec raro hae voces confunduntur. ut optime docuit N. Heinſ. ad Naſonis Epist.

XIX. v. 100. & vid. Broukh. infra ad El. VII. 54. de augurio Melampo eſt Epigramma in Anthol. Graec. Lib. v. c. i. Ep. 34.

19. *Non me tam facies*] *Non tantum facies* in D'orvilliano. *Me nec tam facies* Marklandus. ut apud Horat. I. od. 7. 11.

Nec tam Larissae percussis campus opimae.

ſed omiſſo *tam* vel *adeo* apud Ovid. IV. Trist. El. 8. 23.

— *nec me peregrinum ducere coctum,*

Nec siccam Getico fonte levare ſitim;

Sed modo, quos habui, vacuum ſecedere in hortos.

ſeq. verſ. *nec domina ſint* Heinſ. vulgatam ſervant omnes codices, Leidenses, Voſſiani, D'orvill. & mei. non diſſimile illud Ovidii Lib. II. Am. 5. 27.

Quale coloratum Tithoni conjuge coctum

Subrubes, est ſponſo viſa puella novo:

Quale rosae fulgent inter ſua lilia mixtae.

21. *Ut Maeotica nix minio si certet Hiberno*] *Maetia* Heinſius. *Et Maeotica* in primo Leid. & priſcis edd. Ut in Borch. Groning. Neapol. ſecundo; & quinto Vatic. *Atque rosae* in Borch. & meo priore. deinde *natant* in primo quartoque Voſſ. & Neapol. ſed praeced. verſu malè *certat*, ut in cod. Groning. nam ſequitur *natant*, & mox *lucet*. folia hic eleganter in *lacte natere* dicuntur, ut infra El. XII. v. 51.

Ac veluti folia erentes liquere corollas,

Quae paſſim calathis ſtrata natere vides.

ubi *cyathis* in vet. cod. quod non repudiandum. de vi verbi *natere* hac in re vide Patruſi mei notas ad Calpurn. Ecl. II. 77. & Ecl. VI. 44. imitatus haec eſt Janus Secundus Lib. II. El. 7. 18.

Candor erat, qualem Veneris ſlos albus habebit,
Purpureo Bacchi ſi natat in latice.

&

Nec de more comae per laevia colla fluentes,
Non oculi, geminae, sidera nostra, faces.

25. Nec si qua Arabio lucet bombyce puella.

Non sum de nihilo blandus amator ego.
Quantum quod posito formose saltat Jäccho,

Egit

& Lib. I. od. XI. 9.

*Ut rubra puro lacte natans rosa,
Serpebat albas purpura per genas.*

vide quae notavi ad Lotich. pag. 524.

24. *Non oculi, geminae, sidera nostra, faces*
imitatur hunc versum Ovidius Lib. II. Am.
El. 16. 44.

*At mihi te comitem juraras usque futaram,
Per me, perque oculos, sidera nostra, tuos.*

25. *Nec si qua Arabio lucet bombyce puella*
Heinsius in Notis p. 680. legebat,

Nec si quando Arabae lucet bombyce puellae.

& adfert ex Ovidii Epistola Deianirae, *Coae
fedissee in veste puellae*, pro veste, quam puella
Coa texuit. sed versus est ex Sabini Epist. III. 45.
pro puella virum doctum coniecisse papilla, no-
tatur in Miscell. Observ. Vol. I. pag. 134.
frustra, ut puto.

26. *Non sum de nihilo blandus amator ego* Non
tam Marklandus. de nihilo pro temere exponit
Janus Gulielmijus in Quaest. Plautin. pag. 167.

27. *Quantum quod posito formose saltat Jäccho*
Tam quantum posito in quinto Vaticano. poto Jäc-
cho legunt alii, quod recte improbat Gebhardus
p. 163. & posito tustur ex loco Nafonis Lib. III.
A. A. 350.

*Quis dubitat, quin scire velim saltare puellam
Et moveat posito brachia iussa mero.*

addere potuisset, ut alia loca practeream, illud
ejusdem ex Lib. I. Artis v. 231.

*Saepe illic positi teneris adducta lacertis
Purpureus Bacchi cornua pressit Amor.*

ubi vide Heinsii notas. Miror viros doctos non
offendisse *formose saltare* pro scite, eleganter, ac
decenter. Mallem profecto, *numerose saltat*.
Ovidius Lib. II. Am. El. 4. 29.

Ille placet gestu, numerosqae brachia ducit.

ubi in duobus Moreti codicibus, *numero quae
brachia ducit*, etiam non male. nam sic in Rem.
Am. 754.

*Enervant animos citharae, lotoſque, lyraeque,
Et vox, & numeris brachia mota suis.*

Virgil. Ecl. VI. 27.

*Tum vero in numerum Faunsque ferasque
vires*

Ludere, tum rigidas motare cacumina querens.

ubi Servius, in numerum ludere, id est saltare
ad modum rhythmici & cantilenae, vel ad certam
modulationem. & XIV. Met. 520.

Ad numerum motis pedibus duxere choreas.

*Geityram numerosam choris adjungit noster Lib.
IV. El. 7. 61.*

*Qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cy-
bebes,*

Mitratisque sonant Lydia pleſtra choris.

posset tamen *formose saltat* dictum esse, ut apud
Apulej. VI. Met. p. 183. ed. Elmenh. *Venus suavi
musicae suppari gressu formose saltavit*. & Lib. V.
p. 168. *Vides Cupidinem, formosum Deum, formose
cubantem*. deinde notanda videtur constructionis
variatio, *Quantum quod saltat*, cum mox sequatur,
Et quantum ludere, nisi illic supplendum sit, &
*quantum quod sit docta ludere par lyrae Aganip-
peae*. vel supra v. 19. ex cod. D'orvilliano le-
gendum, *Nec tantum facies, subintellecto me,*
ut cum illis haec cohaereant, *Quantum quod
posito &c. Et quantum Aeolio quod tentat carmi-
na pleſtro: Par Ag. ludere docta lyrae*. Ceterum
cum his Propertianis conferenda sunt illa Statii
Lib. III. Sylv. 5. 64.

*Sive chelyn complexa ferit, seu voce paterna
Discendum Musis sonat, & mea carmina fleſcit;
Candida seu molli diducit brachia motu;
Ingenium probitas, artemque modestia vincit.*

- Egit ut evantes dux Ariadna choros.
 Et quantum, Aeolio quum tentat carmina plectro,
 30. Par Aganippeae ludere docta lyrae.
 Et sua cum antiquae committit scripta Corinnae,

Car-

28. *Egit ut evantes dux Ariadna choros*] mira hic librorum, ut passim in vocibus & nominibus propriis, quae ignorabant, oscitantia. pro *evantes* in primo Vossiano & Menteliano *eribates*. in Heiniano, Borrichiano, & meo priore *euphrates. evantes* in D'orvill. pro *Ariadna* in Borrich. *eribana. Adriana* in priore Leid. primo & tertio Voss. meoque secundo. ut saepe alibi quoque id nomen pro *Ariadna* supposuerunt. vid. ad Lib. III. El. 15. 8. *evantes chori* optime *Ariadnae* conveniunt. hinc in Inscriptione antiqua apud Murator. Tom. I. pag. cxlv. legebat Cel. Dorvillius, ΕΠΑΡΧΕΣΘΑΙ ΔΕ ΤΟΥΣ ΧΟΡΟΥΣ ΕΥΑΝΤΑΣ, *choros evantes, iuvantes.* & his choris dux *Ariadna* dicitur, ut apud Virg. VI. Aen. 517.

*Illa chorum simulans, evantes orgia circum
 Ducebat Phrygias.*

regina chori Statio III. Theb. 185. ubi Lutatius: & *choros ducebat sacerdos una Baccharum.* talem se ἀρχήχορος vocat noster infra El. XXIII. 33.

*Hic ubi me prima statuent in parte choreae,
 Et medius tella cuspide Bacchus erit.*

ubi plura.

29. *Et quantum, Aeolio quum tentat carmina plectro*] Legendum quod *tentat*. ut paullo ante, *Quantum quod posito* &c. & sic Guyetus. comparat Cynthiam suam Sapphoni, ut indicat *plectrum Aeolium*. Horatius Lib. IV. od. 9. 11.

*Vivuntque commissi calores
 Aeoliae fidibus puellae.*

recte igitur apud Ovidium Lib. II. Am. 18. 26. reposuit Heinſius, *Aeoliae Lesbii amica lyrae*, pro *Aoniae*. & Lib. IV. Trist. El. 10. 50. de Horatio, *Dum ferit Aeolia carmina culta lyra*. pro *Aufonia*. sequente versu idem legebat Heinſius,

Par Mytilenaeae ludere docta lyrae.

idque adstruebat loco Claudiani,

Quod Mytilenaeo modulatur pectine Sappho.

lyra enim *Aganippea* pro Musarum *lyra* languidum nonnihil ei videbatur, quod tamen se probavit Broukhusio, qui notat Propertium Cynthiam suam non adeo cum Sapphone conferre, sed, quod majus est, eam canere, quod non averſentur Musae, sed ipsam earum *lyram* aequare possit. ut Lib. I. El. 2. v. 27. ubi poeti- cam Cynthiae facultatem effert,

*Quum tibi praesertim Phoebus sua carmina donet,
 Aoniamque libens Calliopea lyram.*

& forte noster cogitabat illud Theocriti Idyll. VII. 100.

Ἐδὲ λὸς ἀνὴρ μέγ' Ἀριστὶ, δὲ ὠδὴ καὶ ἀδὲς αἰεὶ δὴ
 Φοῖβος σὺν φάρμυλ' ὡς τ' ἐμπόδιον μεγάλῳ.

pari colore apud Statium loco supra producto, Lib. III. Sylv. 5. 65.

*Sive chelyn complexa ferit, seu voce paterna
 Discendum Musis sonat.*

ubi Marklandus *Dicendum*, vel *Livendum*, Musis ipsis invidendum. sed *Discendum* est, quod ipsas Musas ediscere non dedeceret. hinc Musae cirharam suam optimis poetis tribuere saepe dicuntur. de quo vid. ad T. II. Anth. Lat. p. 112. Heinſio tamen persuasum fuisse, nomen poetriae Graecae proprium hic latere, patet, quia *Telephillaeae*, vel *Praxilleae* etiam conjecerat in notis pag. 680. sed haec nimis a vulgatae lectionis vestigiis recedunt, quamvis ingeniosa. fuit non dissimilis locus de Theophila est apud Martialem Lib. VII. Epigr. 69.

*Non tua Pantaenis nimium se praeferat illi,
 Quamvis Pierio sit bene nota choro.
 Carmina fingentem Sappho laudavit amatrix:
 Castior haec, & non doctior illa fuit.*

ubi legendum videtur, *at non doctior.*

ff

Carminaque Erinnes non putat aequa suis.

Num

32. *Carminaque Erinnes non putat aequa suis*] Non dubitavi suam Propertio reddere scripturam, quam deturparunt librarii adeo, ut inde a verae lectionis eruendae tramite aberraverint viri etiam maximi. nam quum in nonnullis codd. MSS. legeretur, *Carmina quae quivis non putat aequa suis*, sic enim habetur in Borrichiano, secundo Vaticano, Neapolitano, Regiis, uno Colbertino, meo utroque, Menteliano, ed. Venet. 1475 & 1487. inde Scaliger, quod in tanto viro mirari vix satis possum, exsculpfit,

Carminaque aequaevīs non putat esse suis.

cum tamen *aequa* in fine versus haereat in omnibus illis codd. & edd. priscis, qua voce deleta, *esse* substituit Scaliger, tanque verum credit, Propertium ita scripsisse, quam se vivere: & hac viri magni correctione nihil certius esse affirmavit Broukhufius, adeo ut eam contextui ingesserit. Vellem protecto sensum hujus lectionis simul exposuissent viri eximii, a quibus discere ipsa hic jubet veritas, & cura Propertio debita. Nullam vero hic agnosco elegantiam poeta dignam. merito itaque frigidam Scaligeri conjecturam censebat Dorvillius, & huic loco ad oram codicis sui adnotaverat Marklandus: *desperatissimus locus, ut mihi videtur, tantum abest ut Scaligeri correctio vera sit. Propertium quaero, sed in hac lectione minime cum invenio.* Desperare tamen de sanando loci hujus affecti vulnere vetarunt aliorum codicum veterum vestigia, nam in tertio Vossii *quae lirines*, & in marg. *liricis*, ut in quarto ejusdem, & Askewiano. *quae Lyrines* in primo Dorvilliano, *quae Lirinos* in secundo. *Carminaque Lirinos* in codice Harlemano Musei Britannici, *quae Lyrnes* ex altero Colbertino, & Groningano profert Broukhufius, additque, *quod ego quid sit, numquam divinaverim.* & tamen id, quod verum erat, ante oculos habebat positum, neque divinare difficile fuisset, si paulo attentius corruptelas librariorum in nominibus propriis explorasset. Ex vetustioribus enim editionibus restituendum erat,

Carminaque Erinnes non putat aequa suis.

certe in codice Colotiano claris literis *Erinnes* legebatur. & ex suo MS. Livinejus etiam adfert

Carmina quae Lyrnes, addens id propius ad veram scripturam *Erynnēs* ducere. Neque merebatur hoc in loco Volscus, ut *putidum* ejus caput infectaretur Broukhufius, qui saepe in eum severe & inclementer invehitur, maxime vero ad hujus libri El. VII. v. 64. Negari nequit eum multa saepe loca corrupisse; sed hic miror potius Volscum in tenebris literarum, quibus sua aetate premebatur, tam feliciter micasse, nam in illius editione quum excusum sit *Carmina quae herynēs*, in notis tamen suis post refutatum Domitium, qui de *Lyrne* Orionis amica somniaverat, emendandum censebat,

Carminaque Erynnēs non putat aequa suis.

Laudem igitur & adplausum hic potius merebatur Volscus, quem & alibi non infelicem fuisse in nominibus propriis restituendis offendi. & agnovit ipse Broukhufius in loco antea corruptissimo infra El. X. init. *Non tot Achaemeniis armantur Susa sagittis*, quam *palmarum* correctionem, ut candide vocat, Antonio Volscus laudem sua nequaquam defraudando, debere notat, idemque illius judicium de Volscio aequum est in loco ex Lib. II. El. 20. 39. ubi *rudis Argo* restituerat, & Lib. III. El. XI. 39. ubi emendavit *Corniger Idaei* &c. Lib. IV. El. 6. v. 3. *Serta Philetacis* pro *Philippeis* &c. quae certe putidi cerebri indicia non sunt. Volsci vestigia e longinquo pressit Beroaldus, cujus id commentum esse perperam dicit Scaliger, nam in illius editione, *Carmina quae Erynes non putat aequa suis*, ut operarum vitio in notis Volsci excusum erat, pro *Carminaque Erynnēs*, recte igitur Muretus, cujus notae hic consulendae, Aldus in utraque editione, Colinaeus, Gryphius, alique ediderunt, *Carminaque Erinnes non putat aequa suis*: unde non mirum est ea lectione probata hoc modo locum proferri a J. Meurfio Lib. II. Biblioth. Graec. p. 1326. Vinc. Obsopaco ad Antholog. Graec. pag. 135. & Brodaeus p. 135. Gronovio ad Tacit. XV. Annal. 49. Harduino ad Plinium XXXIV. 8. p. 651. & Jac. Wallio, sed cum acerba Scaligeri reprehensione, in notis ad Poëmata sua p. 269. ubi promittit se integram Erinnes oden, & selecta Graecorum Poëtarum carmina a se versa editurum. Verissimam igitur poëtae lectionem me in contextum

Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus

Aureus

tum reduxisse, & *Erinnes* poëtriae Graecae nomen huc revocasse, adprobaturus esse viros eruditos opinor, nam quod Heinſius etiam divinaverat *Carminaque aequa Anytes non putat esse suis*, ingenio ejus conjecturarum foecundo tribuendum est, praefertim quum *Erinnae* in antiquo codice legi testetur. Anytes quidem poëtriae nomen minime ignotum, & vide de ea Holſten. ad Stephan. Byz. p. 317. Oportunius tamen Sapphoni adjungitur *Erinne*, ejus coaeva & amica, idemque Heinſius optime Maximo Tyrio *Erinnes* nomen restituit pro *Γέρinna*, ut vulgo edebatur, in notis ad Ovid. Epist. XV. 17. & hanc quoque Sapphoni, ceterisque poëtriis Graeciae celebrioribus, comitem dat Antipater Lib. I. Anthol. Graec. Tit. LXVII. Ep. 8. quod meretur adscribi:

Τὰς δὲ θεογλώσσας Ἑλικῶν ἱερῆς γυναικὸς
Ἵμνοις, ἢ Μακεδῶν Πιερίας σκόπιλος,
Περσίδα, Μυρῶ, Ἀνύτης τέμα', ἔβλεπ' Ὀμηρον,
Λεοβιάδην Σαπφῶ πότμον ἰσχυρότατον.
Ἡρίνην. Θεοδόσιον ἀγαλῖα, καὶ σὶ Κόρινθα,
Θῆβιν Ἀθανάτης ἄσπιδα μελψαμένην.
Νεορίδα θαλόγλαυκον, ἰδὲ γλυκυκλῖα Μέρτην,
Πάνας αἰνῶνι ἱργατίδας σελίδων.

idque sic interpretatus est Hugo Grotius, versio-
ne inedita:

Sunt etiam doctae, muliebria nomina, vates,
Quas Helicon aluit, Pieriumque jugum.
Praxilla, & Myro, fecundaeque gloria Lesbi,
Et quae vix Anyte cedit, Homere, tibi.
Est Erinna etiam, Teleſillaque, tuque Corinna,
Quae docta clypeum Palladis arte canis.
Et Myrtis placida, & versu quoque femina Nassis,
Omnes perpetui carminis artifices.

de ipsa autem Erinna sequitur eodem Titulo
Epigr. XIV.

Δίοβιον Ἡρίνης τόδε κῆριον εἰδὼ τι μικρὸν,
Ἄλ' ὅλον ἐν μνήμῃσι κερνάμενον μέλιτι.
Οἱ δὲ τρικλῖνοι ταύτης εἴχοι, ἴσοι Ὀμήρῳ,
Τῆς καὶ παρθενικῆς ἵστα παιδικέτης. &c.
Σαπφῶ δ' Ἡρίνης ὅσον μελίτῳ ἀμείων,
Ἡρίνη Σαπφῆς τόσον ἐν ἑξαμέτροις.

hoc est, ex ejusdem Viri magni interpretatione,

*Lesbiidis Erinnae non magna mole, sed omnis
Pieridum redolet dulcia mella favus:*

*Haud plus ter centum quae versibus aequat Ho-
merum,*

*Annos nata decem virgo, superque novem. &c.
Si cupis, Erinnae Sappho testudine vincat,
Dum tamen Erinnae cedat in hexametris.*

ex quo patet, Erinnae Heroica Homericis ae-
quata, & Lyrica scripsisse, in quibus Sappho
eam superavit, sed brevis aevi fuisse; quod
firmatur quatuor aliis Epigrammatibus Antipatri,
Leonidae, Asclepiadae, & incerti, quae existant
in eadem Anthol. Gr. Lib. III. Ep. 66. & seqq.
& in illius laudes etiam est Epigramma
Lib. V. Tit. 1. N. 21. Non facile igitur aures
nostras permulcebit Jani Gebhardi Sirene, qui
in re Critica raro acutus hic legendum excogi-
taverat,

*Carmina Sirenis (vel Sirenium) non putat aequa
suis.*

certe si insulsis conjecturis palma publice esset
proposita, hac una eam suo jure auferret Geb-
hardus. Confirmemus potius *Erinnen*, Propertio
quasi postliminii jure vindicatam, notamque pro-
lixiorum, ut merebatur hic locus, absolvamus
auctoritate Celeb. Hemſterhuſſi, qui in suis Ad-
notationibus, sive Epistola, qua cum Petro Vla-
mingio animadversiones in duos priores poëtae
nostri libros communicaverat, ut ultimae editioni
Broukhufianae subjungerentur, ita de vera hujus
versus lectione judicabat: „Locus, inquit, dif-
„ ficilis, & a librariis, qui peregrinam Pro-
„ pertii eruditionem non capiebant, corruptus,
„ ad quem Davum accedere fas non sit. Ego,
„ qui me Oedipum non profiteor, leviora tan-
„ tum delibabo. In Fratris tui Gul. Vlamingii,
„ hominis, dum fuit, Latinae venustatis studiis
„ excultissimi, codice legebatur, *Carmina quae*
„ *quavis non putat aequa suis*. Ego durissimam
„ illam Scaligeri correctionem, quam Broukhu-
„ sius in contextum intulit, non tam bono sum
„ stomacho, ut concoquere possim. Sane Pro-
„ pertius, qui Cynthiam cum ipsis Musis com-
„ parare non fuit veritus, nunc in ea poëticae,
„ qua posset, virtutis fiduciam laudat, quippe
„ quae non dubitet infra se positas esse putare
„ praestantissimas Graecorum vates: quare puti-
„ dum illud Volſci, temerarii saepe corruptoris,
„ & pusillum ingenium hic admiror & excolu-
„ tor, qui, si non certam, at summe probabilem

Ff 2

„ ac

Aureus argutum sternuit omen Amor?

35. Haec:

„ ac Propertio dignam lectionem excogitavit,
 „ *Carminaque Erinnes non putat aequa suis.* quid
 „ aliud Groningani Colbertinique codicum scrip-
 „ tura sibi vult, *Carmina que lyrae*? nonne cer-
 „ tis propemodum vestigiis ad *Erinnes* ducit?
 „ tum satis gravis est ratio, cur post Corinnam
 „ *Erinnae* meminerit Propertius, cujus carmina
 „ tanto habita fuerunt in pretio, ut cum Home-
 „ ricis compararentur. ab hac etiam parte stat
 „ Harduin. ad Plin. Tom. V. pag. 115." Hujus
 „ autem Viri iudicium in his rebus peracutum
 „ quis non praeferat perversitati Jo. Antonii Vul-
 „ pii, qui tamquam e tripode pronuntiat, *versum*
 „ *hunc corruptisse Antonium Volsium, eumque teme-*
 „ *re secutum esse Beroaldum*; nihil praeterea è sua
 „ penu conferens, contentus lacinias Passeratii &
 „ Broukhufii, è quorum purpura, sed pannis divul-
 „ sis ac laceris, maxima commentarii ejus moles
 „ conflata est, adfuisse. praecedente versu edidi,
 „ *Et sua cum antiquae &c. non quum*, ut in Brouk-
 „ husiana. est enim idem loquendi modus, subintell.
 „ *cum scriptis Corinnae*, ut infra El. VII. v. 85.
 „ *Et sua cum miserae commiscuit ossa puellae.*

35. Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus
Aureus argutum sternuit omen Amor]

Et hic quoque locus Viros doctos varie exerci-
 tos habuit. pro *Num tibi* in primo Voss. altero
 D'orvill. meoque *Nunc tibi*. in primo Leid. &
 tertio Voss. *Non tibi*. Guyetus *Quam tibi*. altero
 versu *Aureus* est ex emendatione Broukhufii,
 idque etiam Heinsius conjecerat. *Aridus* legitur
 in primo Leid. Voss. Mentel. Harlejano Musei
 Britannici, meo utroque, primis aliisque vetu-
 stis edd. *Ardus* in quarto Voss. D'orvill. sec.
 Askew. Excerptis Modii, seu Groning. & sic
 adfert Nestor in Vocabulario in *sterno* p. 123.
Aridus in v. c. Ant. Perrejl, Colotiano,
 Neap. & sec. Vatic. altero Leid. tertio Voss.
 & primo D'orvill. *Candidus* in v. c. Passer.
 & primo Vatic. *Fervidus* Beroald. Macrobius au-
 tem, indicante Broukhufio, adfert *Candidus*
augustae. unde Scaliger, Guyetus, alique
Candidus augustum. Heinsius, *Candidus argute*.
 & forte *Candidus* probum est, ut ad faustum
 omen referatur. vide Passerat. & Gebhard. &
 hanc lectionem sua imitatione hic probasse vide-
 tur Sannazarius Lib. I. El. 3. v. ult.

Candidus & pennis omina firmos Amor.

& P. Lotichius Lib. II. El. 8. v. 60.

Plausit & argutum candidus omen Amor.

ubi vide quae notavi. *Candidus* quoque se pro-
 bavit Cel. Hemsterhusio, & *augustum omen*.
 tum versu praeced. *Nam tibi*. ut ex ejus Ani-
 madversionibus liquet. Cel. D'orvillio in Miscell.
 Observ. Vol. I. pag. 136. in mentem venerat,

Naribus argutis sternuit omen Amor.

& eo referebat illud Catulli Ep. 57. ubi legebat
 Scaliger, *Dignam naribus & tuo cachinno*. Sed
 melius placet, quod *argutum omen* exponat
 de iis, quae in sternutando observabantur, prae-
 fertim propter Homeri locum de Telemacho.
 nisi quis *argutum omen* cum Cel. Ruhakenio in-
 terpretari malit omen cum acuto sono prolatum:
 optime autem *sternuit* restitutum hic fuit pro
stertuit, quod in aliis libris scriptis & editis.
 sic enim in duobus Leidenf. primo & tertio
 Voss. secundo D'orvill. Heinsiano, meo utroque.
 nec aliter apud Nestorem, & in Scaligeri ac
 Modii Excerptis, Menteliano, secundo Pala-
 tino Gebhardi, & quinto Vatic. *stertuit omnis*
amor in Regiis, secundo Leid. & primis edd.
stertuit in Voss. quarto. sed *sternuit* unice ve-
 rum. nam sic Propertio praeivit Theocritus
 Idyll. VII. 96.

Σπινχίδα ῥῶν Ἐρατὶς ἐκίτταρον.

ubi vide Scholiaften. & hoc probavit Obsopaeus
 ad Antholog. Graec. Lib. VII. p. 628. Catullus
 Carm. XLVI. v. 9.

*Hoc ut dixit, amor, sinistra ut ante,
 Dextra sternuit approbatione.*

quod hoc Propertii loco ibidem illustrat Muretus.
 passim vero librarii *sternuit* corruperunt in *ster-*
tuit. ut in loco Ovidii Epist. XIX. 151.

*Sternuit & lumen (posito nam scribimus illo)
 Sternuit; & nobis prospera signa dedis.*

ita recte viri docti restituerunt, pro *stertuit*. vide
 illic Heinsii & aliorum notas. & his adde, quae
 ex Scaligeri Lect. Aufon. relata sunt in notas ad
 Plaut. Pseud. Act. I. Sc. 1. 105. & ex Salmasio
 ad Act. II. Sc. 2. 34. ubi corrigit, *dum tu ster-*
nuas, pro *Arenuas*. licet longe aliter illic legat
 Barthius Lib. XXVIII. Advers. cap. 6. Ceterum
 illud *nascenti omen Amor sternuit* referendum est
 ad

35. Haec tibi contulerunt coelestia munera Divi,

Haec tibi ne matrem forte dedisse putes.

Non, non humani sunt partus talia dona,

Ista decem menses non peperere bona.

Gloria

ad felicia auguria & omina, quae natalibus inesse credebant veteres. vide egregium Ciceronis de Bruto locum, VII. Philipp. cap. 4. ubi, *Brutum, omine quodam illius generis & nominis, natum ad Rempublicam liberandam vocat*, ut optime emendavit Faërnus, pro eo quod antea legebatur *hominem quondam illius generis &c.* idque aliis Ciceronis locis conprobari posset. uno tantum defungar ex Philipp. III. cap. 4. fin. *Majus a D. Bruto beneficium Pop. R. & habet & expectat, quam majores nostri acceperunt a L. Bruto, principe hujus maxime conservandi generis & nominis. & ex hoc omine eundem Brutum Imperatorem, Consulem, & civem non sibi sed Reipublicae natum dicit Philip. V. cap. 9.*

35. *Haec tibi contulerunt coelestia munera Divi contulerint* in codd. Regiis & Colbert. Borchii. Neapolit. duobus Leidens. primo & quarto Voss. priore D'orvill. ac meo. *contulerant* in Groning. & D'orvill. secundo. *cum tulerint* in Heinsiano, & meo secundo. parum refert an contulerunt legatur, an vero potius ex auctoritate tot codicum contulerint, quod & in primis edd. inveni. sed contulerunt in Beroaldina. Seneca de Tranq. anim. cap. XI. de Sejano: *in quem, quidquid congeri poterat, dii hominesque contulerant.* Auctor Octaviae v. 551. de Poppaea Neronis:

*Omnes in unam contulit laudes Deus,
Talemque nasci fata voluerunt mihi.*

quibus locis, & hoc Propertiano, stabilivi certam, nisi mihi blandior, emendationem in Epitaphio veteri, quod edidit Tom. II. Anthol. Lat. pag. 214. 215.

*Quod voto petiere suis plerumque parentes,
Cuncta tibi Divae, Caesia, contulerunt.*

pro eo quod legebatur corrupte, *Cuncta tibi dignae, Caesia, conjicerunt.* vide ibidem pag. 629. *coelestia numina* in Dorvilliano. altero versu edidit Broukhufius, Scaligerum sequens,

Haec tibi: ne matrem forte dedisse putes.

quod propter repetitionis gratiam etiam praefert

Heynius ad Tibull. p. 317. sed *Haec tibi ne matrem*, postposita priori distinctione, placebat D'orvillio. *Cynthia, ne matrem* Guyetus. Sed nescio quo modo adridet codicum MSS. lectio,

Haec tibi ne matrem, stulta, dedisse putes.

ita enim in codice Ant. Petreji, tertio quartoque Vossiano, & secundo Vaticano. unde Heinsius,

Fors tibi ne matrem, stulta, dedisse putes.

illud vero *stulta* eleganter poetæ interferunt, lenis admonitionis vel exprobrationis causa. infra El. XVII. 18.

Experta in primo, stulta, cavere potes.

ubi *tuta cavere* in MSS. Lib. III. El. 18. 5.

At tu, stulta, Deos, tu fingis inania verba.

& hinc apud Ovidium Lib. III. Am. 8. 11. praeferebam,

Hunc potes amplecti formosiss, stulta, lacertis?

Hujus in amplexus, stulta, venire potes?

ubi ex Puteaneo vita utroque versu reposuit Heins. sed quod in blanditiis frequentius.

37. *Non, non humani sunt partus talia dona* ita recte in omnibus fere codd. MSS. meo utroque & edd. primis. *Non nunc* in tertio Voss. sed non superscr. pro varia lect. sic supra Lib. I. El. 2. v. 25. in cod. Neapol. legitur,

Non ego non vereor, ne sis mihi vilior istis.

pro *Non ego nunc vereor.* apud Catullum Ep. XIV. v. 16.

Non, non hoc tibi, false, sic abibit.

ubi male Is. Vossius, *Non modo hoc tibi.* elegantiam hujus repetitionis optime illustrarunt Passeratius pag. 259. & 321. Manutius ad Cic. X. ad Attic. Ep. 10. pag. 32. G. Fabricius

Ff 3

Gloria Romanis una es tu nata puellis:

40. Romano accumbes prima puella Jovi.

Nec

etus in Terent. pag. 60. & ad hunc locum Broukhufius. cuius notis addam quae codici suo adleverat Marklandus: „ Utuntur hac repetitione, quando aliquid maiore cum emphasi & „ adfectu efferendum est. Horatius Lib. III. „ od. 24. 25.

„ O quis, quis volet impias
„ Caedes & rabiem tollere civicam?

„ Sophocles Philoct. v. 1270.

„ Έστὶ τις, ἴστω, ὃς σε καλύπτει τὸ δρᾶν.

„ Euripides Medea v. 467.

„ Ηλθες πρὸς ἡμᾶς, ἦλθες.

„ multus est in hac figura Euripides, atque ideo „ deridetur ab Aeschilo apud Aristophanem in „ Ranis Aët. V. Sc. 2." Colorem vero mutatus forte Propertius est ex Virg. XII. Aen. 427.

Non haec humanis opibus, non arte magistra
Proveniunt: neque te, Aeneas, mea dextera servat:
Major agit Deus, &c.

ubi non similiter repetitur. Ceterum quia in hac Elegia versuum dispositio in codd. MSS. valde turbata est, hoc distichon forte ponendum ante praecedentia Num tibi nascenti, vel Nam tibi, ut legebat Cl. Hemsterhusius, & recte cohaerebunt omnia, si hoc ordine legantur,

Et sua cum antiquae committit scripta Corinmas,
Carminaque Erinias non putat aequa suis.
Non non humani sunt partus talia dona;
Ista decem menses non peperere bona.
Haec tibi contulerunt coelestia munera Divi,
Haec tibi ne matrem forte dedisse putes.
Nam tibi nascenti primis, mea vita, diebus
Candidus argutum (vel augustum) sternuit
omen Amor.

partus sunt in cod. Colbertino, Heiniano, & Groningano, bona vero hic non de pu chritudine, ut male Gonsalvus ad Petron. cap. 101. pag. 160. sed de animi dotibus intelligenda. vide supra ad Lib. I. El. 2. v. 6. dona vitiose in ed. Volci.

39. Gloria Romanis una es tu nata puellis,
Romano accumbes prima puella Jovi]

Neque hic locus levi manu tractandus est, de mendo valde suspectus. Quem enim non offendat ter repetitum, Romanis puellis, Romano loco, Romana cubilia? ut in contextu exhibuit Broukhufius. videri aliquid latere adscripsit Francius. primo versu recte Broukhufius adstruit lectionem, uno es tu nata. in quo loquendi modo nata per pleonasmum poni adnotat Cuperus Lib. III. Observ. cap. 10. addit tamen Broukhufius, vulgatam rara etiam posse defendi. quas vulgatas innuat editiones, vix intelligo, nisi edd. vulgatas solam Scaligeri vocet, quamquam in notis suis de hac scripturae varietate nihil monuerit vir Illustris. Ne de codd. MSS. dicam, qui, nullo excepto, nata tumentur omnes, consului primas, & reliquas vetustiores editiones, Venetas, Volsi, Beroaldi, Reg. Lepid. Aldinas, Mureti, Colinaei, Gryphii, Rovillianam, Doufarum, ceterasque, in quibus singulis pari consensu nata excusum offendi. & eo tendit donata, quod ex v. c. adfert Livinejus. Sed maioris momenti reliqua sunt. Romano loco ex v. c. reposuit Scaliger, quod, ut passim, secutus est Broukhufius. sed Romano loco prima accumbes, quid sit, nemo facile dixerit; nam quod ad hypallagen confugiat Scaliger, prima accumbes Romano loco, pro primum locum inter puellas Romanas habebis, inter Graecas secunda eris post Helenen, nimis durum & contortum adparet. neque parum differt, quod ex Lib. II. El. 21. 32. producit,

Et tibi Maeonias inter Heroidas omnes
Primus erit, nulla non tribuente, locus.

Aonio choro conjecerat Heinsius, quod probare non possum. Sequamur potius plurimorum codicum & vetustissimarum editionum vestigia, in quibus legitur,

Romana accumbens prima puella Jovi.

sic enim in Leidensibus, Vossianis, Menteliano, Groningano, Borrichiano, Regiis, Colbertinis, binis Dorvillianis, ac meis; neque alter in primis, ceterisque editionibus antiquis. Romana accumbens

Nec semper nobiscum humana cubilia viles:

Post Helenam haec terris forma secunda redit.

Hac

accumbens pr. p. Jovi in ed. Mureti Aldina.
Legamus itaque,

Romana accumbens prima puella Jovi.

ut jam excusum invenit in Beroaldina. sive de lecto vel mensa caplamus; intelligit id, quod in notis Virgilli versu; Eccl. IV. in line:

Nas Deus hunc mense, Dea nec dignata subili est.

vide ad Lib. I. El. 14. 19. & hinc infra v. 58. hujus Elegiae, vel *Jove digna soror*. ubi *Jove digna viro* conjicit Heinsius. si vero quis *Romano* ex glossa marginali, vel ex praec. & seq. versu, huc irrepsisse suspicetur, posset etiam reponi,

Accumbes Latio prima puella Jovi.

infra Lib. III. El. 3. 6.

Adfuescent Latio parta tropaea Jovi.

Latio reddita vota Jovi apud Ovid. III. Trist. 12. 46. Martialis Lib. IX. Ep. 65.

Alcide Latio nunc agnoscende Tonanti.

hinc *Latialis* vel *Latiaris Jupiter*. quod nomen Calligulae per adulationem inditum dicit Sueton. cap. 22. de eo vide ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 60. & si quis *Latium Jovem* de Augusto velit intelligere, non refragabor. ut innuat Cynthiam, exuta mortalitate, Augusto inter *Deos recumbenti*, & *purpureo ore nectar bibenti*, ut ait Horatius, lecti accubitorii participem futuram. sic *Latium Deum* ex cod. Palatino, Propertio, licet loco non oportuno, restituendum, & Augustum intelligendum putabat Gebhardus ad Lib. III. El. 1. 38. Non inelegans tamen hic est repetitio,

Gloria Romanis una es tu nata puellis,

Romano (vel Romana) accumbes prima puella Jovi.

sed vel hinc manifestum est, inconcinne versu sequenti *mecum Romana cubilia viles* repeti, ut edidit Broukhaffus, sed revocandam fuisse eorundem MSS. codd. & editionum vetustissimarum lectionem,

Nec semper nobiscum humana cubilia viles.

quem versum se non intelligere adscripserat

Marklandus. sic tamen omnia elegantissimi coloris, ac poeta nostro digna erunt, & *humana cubilia* apte opponuntur *thalamo Jovis*, eodem modo ut infra v. 55.

Cur haec in terris facies humana moratur,
Jupiter, ignoro praesina fura tua.

& supra v. 35. *humano partiti* opponuntur *coelestia munera*. dicit enim primam praeceteris puellis Romanis Jovis lecto accubitorum esse Cynthiam; humano cubili superiorem, insigni sane honore. hinc Juno apud Ovid. VI. Fast. 27.

Est aliquid nupsisse Jovi, Jovis esse sororem.

& v. 33.

Si torus in pretio est; dicitur matrona Tonanti.

ita de Procris & Cephale apud Ovid. VII. Met. 800.

Nec Jovis illa meo thalamos praeferreret amori,
Nec me quae caperet, non si Venus ipsa veniret,
Ulla erat.

praecipue huc faciunt illa Junonis ad Juturnaam, Furni sororem, apud Virg. XII. Aen. 143. seqq.

Scis, ut te cunctis unam, quaecumque Latinae
Magnanimi Jovis ingratum ascendere cubile,
Praetulerim, coelique ludens in parte locarim.

ut autem Jovis vel Deorum thalamo recipi, formosis honorificum fingitur a poetis, ita inmaturo pulchrarum virginum obitu passim ab iis adscribitur Stygio Jovi, suis toris eas vindicanti: quod ex Graecis & Latinis abunde illustravi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 221. 222. *accumbere* igitur, quod frequentius de lecto conviviali dicitur, hic pro *concumbere* poni suadent *cubilia* versu sequenti. & ita alibi apud nostrum. vid. ad Lib. I. El. 3. 3. certe exigit hoc verbum *accumbes*, ut *Jovi* legatur, satisque refutat *Romano loco*, ut Scaligero ex unico codice sic emendanti obsecutus edidit Broukhaffus, a quo discedere me jussit tot librorum scriptorum & excusorum consensus ac fides.

42. *Post Helenam haec terris forma secunda redit*] Nihil mutant membranae veteres, aut editiones. Broukhaffus tamen a manu poetae fuisse

Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus?

Pulchrius hac fuerat, Troja, perire tibi.

45. Olim mirabar, cur tanti ad Pergama belli
Europae atque Asiae causa puella fuit.

Nunc

fuisse non dubitat,

Post Helenam haec Grajis forma secunda redit.
conjectura quidem ingeniosa, sed de cujus veritate non liquet. nam *terris* in genere pro terrarum orbe potest exponi, ut mox v. 55.

Cur haec in terris facies humana moratur.

infra Eleg. V. 23.

Ah gemat in terris ista qui protulit arte &c.

El. XIII. 65.

Durius in terris nihil est quod vivat amante.

& saepe terrae ac gentes opponuntur Romano imperio. ut Lib. IV. El. 4. 12.

Atque ubi nunc terris dicuntur jura subactis,
Strabant Romano pila Sabina fora.

vide notas Patru mei ad Ovid. III. ex P. Ep. 3. 61. ad Virgil. 1. Georg. 25. Lucan. 1. 542. & praecipue ad Calpurn. Ecl. IV. 8. ubi nihil contra omnes codices scriptos & editos hic mutandum, & *terras*, seu gentes ac populos, Romanis opponi notat. hinc apud Senecam de Brevit. vitae cap. 5. legendum puto, *Qui omnia videbat ex se uno pendencia, qui Romanis gentibusque fortunam dabat.* nunc vulgo editur, *qui hominibus gentibusque.* Idque in hoc Propertii loco etiam probasse videtur D'orvillius in Miscell. Observ. Tom. I. pag. 291. pro *redit* Guyetus *venit.* sed forte melius posset emendari,

Post Helenam terris forma secunda redi.

deleta voce *haec.* praesertim quia sequitur *Hac ego,* & *Pulchrius hac.* ut ad Cynthiam sermo sit, quod suadere videntur praecedentia, *una es tu nata, accumbes, & vises.*

43. *Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus?* sic Guyetus, quod firmat secundus Vaticanus, Mentel. & Voss. pr. in Regiis, secundo Leid. & priscis edd. *Ah ego nunc miser.* in Colbertino, *Ast ego nunc mirer. Hac ego non*

in Voss. tert. D'orvill. *atero,* & meo primo, in quo *miror.* *Ah ego* in secundo. *Hanc* in Voss. quarto. *nostra voluptas* in Mentel. & primo Leid. Legendum, *Non ego nunc mirer.* ut Lib. I. El. 6. 1. *Non ego nunc Hadriae vereor mare nascere tecum.* ubi vide. vel potius, *Hac ego num mirer.* ut *num* & *nunc* passim confunduntur. vid. ad hujus Eleg. v. 33.

44. *Pulchrius hac fuerat, Troja, perire tibi* fuerit in Excerpt. Modii, seu Groning. *ah* pro *hic* in sec. Leid. Regiis, & primis edd. *hac fuerat,* est, majori tibi honori & gloriae fuerat. ut melius, *justius, satius fuerat,* & sim. vide Markland. ad Statii Silvas pag. 18.

45. *Olim mirabar, cur tanti ad Pergama belli
Europae atque Asiae causa puella fuit]*

quod tanti in duobus Leid. Voss. pr. & tertio, utroque D'orvill. meisque, & primis edd. *qui* Guyetus, pro *cur.* in Groningano, *Mirabar, cur tanti,* probante Broukhuisio. quod etiam firmare potuisset ex Ovidio I. Fast. 165.

Post ea mirabar, cur non sine litibus esset.

sed cum Heinio legendum,

Olim mirabar, quid tanti &c. causa puella foret.

infra Lib. III. El. 8. init.

Mirabar, quidnam misissent mane Camenae.

Virgil. Ecl. 1. 37.

Mirabar, quid maesta Deos, Amarylli, vocares.

vide Heinio ad Claudian. Epithal. Pallad. & Celler. v. 56. & Patru mei notas ad Petron. cap. 69. circa fin. *tanti* in Pergama Voss. tert. & duo Livineji. *tanti Pergama belli* in sod. Colbert. Borrich. Neap. duobus D'orvill. *tanti ad bella fuissent* in quarto Voss. *belli causa,* ut apud Ovid. Epist. VIII 20.

Cui pia militiae causa puella fuit.

Lib.

Nunc Pari, tu sapiens, & tu, Menelaë, fuisti:

Tu, quia poscebas, tu, quia lentus eras.

Digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles,

50. Vel Priamo belli causa probanda fuit.

Si quis vult fama tabulas anteire vetustas,

Hic dominam exemplo ponat in arte meam.

Sive

Lib. I. Amor. 10. init. de Helena,

*Qualis ab Eurota, Phrygiis avesta carinis,
Conjugibus belli causa duobus erat.*

qui hunc locum imitatus videtur Lib. II. Am.
12. 17.

*Nec belli nova causa mei: nisi rapta fuisset
Tyndaris, Europae pax Asiae foret.*

ubi vide notas. & forte noster ante oculos ha-
buit Virgilium Lib. X. Aen. 90.

— *quae causa fuit consurgere in arma
Europamque Asiamque.*

47. *Nunc, Pari, tu sapiens, & tu, Menelaë,
fuisti &c.] fuistis* Heinſius. Non dubito ad hunc
locum respexisse Ovidium III. A. A. 253.

*At Helene; quam non stulte, Menelaë, reposcis;
Tu quoque non stulte, Troie raptor, habes.*

ex cuius loci comparatione patet, poscebas hic ad
Menelaum, raptam Helenam sibi reddi postulan-
tem, lentus eras ad Parin, Helenam restituere
cessantem, referendum esse. eam enim si resti-
tuisset Paris, Troja non fuisset capta. notum illud
Ovidii Rem. Am. 65.

*Redde Parin nobis, Helenen Menelaus habebit:
Nec manibus Danaïs Pergama viſta cadent.*

& v. 774 & seqq.

*Quid, Menelaë, doles, ibas sine conjuge Creten,
Et poteras nupta lentus abesse tua.*

*Ut Paris hanc rapuit, nunc demum uxore carere
Non potes. alterius crevit amore tuus.*

sic & lentus Menelaus in Epistola Helenae
XVII. 249.

Tu fore tam iusta lentum Menelaon in ira &c.

quibus locis forte induciti nonnulli lentus eras
hic quoque referrent ad Menelaum, sed con-

tra mentem poetæ, qui *sapientem* vocat Mene-
laum, quia raptam Helenam reposcebat, Parin
vero, quia reddere nolebat: & recte monuit Pas-
seratius, translatam locutionem esse a creditori-
bus, res raptas repetentibus, & a debitoribus,
solvere cunctantibus.

49. *pro qua vel obiret Achilles]* obiret Atrides
legebat Livinejus, contra omnium librorum MSS.
& editorum consensum, in quibus *Achilles*. recte
igitur id improbat Heinſius in notis p. 681. quia
pro Helena obiit Achilles, non vero Agamem-
non aut Menelaus. Miror Broukhufium hic nul-
lam iterum mentionem transpositionis verſuum
fecisse. facie in primo Leid. & Menteliano.

50. *Vel Priamo belli causa probanda foret]*
hanc restitutionem debemus Heinſio in notis ad
Sabinum Epist. III. 75. ubi aperte hunc Propertii
locum poeta ille imitatur,

*Non vereor belli ne non sit causa probanda,
Est illi facies digna movere duces.*

& firmat Heinſii emendationem codex Ant. Per-
reji & Neapolitanus. olim legebatur *Vel Priamus*.
obiret nempe. quod & in Menteliano, Leiden-
sibus, Vossianis, D'orvillii, ac meis. foret in
Excerptis Modii, aliisque MSS. ut conjecerat
Heinſius. servandam tamen lectionem antiquitus
excusam censuisse Cel. Hemsterhusium, ex ejus
adnotatione patet.

51. *Si quis vult fama tabulas anteire vetustas,
Hic dominam exemplo ponat in arte meam]*

Si qui fama volet in Excerptis Modii, seu Gro-
ning. Heinſius *Si quem fama vocet*, vel fama
juvet, aut, *Si cui fama subit*. eum vide in notis
p. 681. Idem quoque *Si quis vult forma*, quod
& Marklandus libri sui orae adscripserat. altero
versu in arce cod. Ant. Perreji, & Vatican. sec.
Qui antiquata captarunt, inante, voce ex duabus
praepositionibus conflata, intruserunt, ut Gisa-
mus

Gg

Sive illam Hesperis, sive illam ostendet Eois,
Uret & Eoos, uret & Hesperios.

55. Cur haec in terris facies humana moratur?
Jupiter, ignoro pristina furta tua.

Fulva

nus Indice Lucretiano, Georg. Fabricius Grammat. Partit. II. Livinejus in notis p. 76. qui *ponat inante* pro *anteponat* capit. sic & Gebhardus Lib. II. Crepund. cap. 5. & Passeratium exagitant ad h. l. pag. 165. Jan. Gulielmii Lib. II. Verif. cap. 4. & Gruterus ad Cic. I. Catil. cap. 3. p. 612. quibus talia erant in deliciis. quare nollem hoc suo calculo probasset Vossius IV. de Analog. c. 23. cultiori enim Latio id inusitatum recte repudiavit Gronovius Lib. I. Observ. c. 15. p. 128. ubi Scaligerum illud Propertio obtrusisse notat. quod, quia in antiquis ante natum Scaligerum editionibus hic jam habebatur, *calumniae* & *merae aeruginis* nomine a Broukhusio traductur. Fefellit tantum memoria Gronovium. vocem enim illam apud Catullum reponendam censuit Scaliger, Carm. XLVI. illo versu,

*Hoc ut dixit, Amor sinistra inante;
Dextram sternuit adprobationem.*

addens simul, *inante*, ἔμπροσθεν, apud Propertium. illic ergo *inante* ex hoc Propertii loco, ut olim editum fuerat, firmavit, non quidem primus ei obtrusit. Recte tamen hic emendatum est, *ponat in arte*, ut legitur in Colotiano, quinto Vaticano, Heinsiano, tribus Vossianis, utroque D'orv. & meo priore. *ponet in arte* in meo secundo. *arte* exigunt *tabulae vetustae*. sic Lib. III. El. 7. 12.

*In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles:
Parrhasius parta vindicat arte locum.*

exemplar in quarto Voss. ut Gifanio placebat, teste Scioppio Lib. IV. Verisim. c. 12. Heinsius vero legebat,

Hic dominam exemplum ponat in arte meam:

exemplum *famae*, vel *formae*, eleganter apud Poetas usu. de quo vide ad Antholog. Lat. Tom. II. p. 122. & 123. & commodè in arte servari potest, admissa Gebhardi expositione, de pictore, cui praecipiat poeta, ut Cynthiae formam, ad eximiae pulchritudinis imaginem pingendam, Zeuxidis Helenam, vel Venerem Praxitelis supturam, in exemplum sibi ante oculos proponat

53. *sive illam ostendet Eois*] *ostendit* in sec. Leid. D'orvill. priore a m. pr. & priscis edd. *exponat* ex membranarum Commelini probat Gebhardus, quia *exponere* de pictoribus opera sua in perguis omnium conspectui exhibentibus eleganter dicitur: sed *ponat* & *exponat* minus concinne juncta, & minori mutatione *ostendet* malum, quod eodem sensu pictoribus convenit, pro vendideret jactantius. simili variatione apud Virg. V. Aen. 376.

*Ostenditque humeros latus, alternaque jactat
Brachia protendens.*

ubi Servius, *melius dixisset ostendat*. sed parum refert, nam *ostendere* pro *ostentare*, & vicissim dicitur. vid. Cel. Dukeri notas ad Florum Lib. III. cap. 5. *ostendat* in Groning. *ostendet* in Borrich. quinto Vatic. Heinsiano, Menteliano, & uno Vossiano. notari etiam forte meretur, eodem in disticho *Eois* & *Eoos* prima brevi & producta hic occurrere.

55. *Cur haec in terris facies humana moratur*] fuit cum *facies divina* conjicerem, quod firmatum inveni a codice Ant. Ferreji, ut *terris* eo melius opponatur, eodem modo, quo supra v. 40. & seqq.

*Romana accumbes prima puella Jovi;
Nec semper nobiscum humana cubilia vises,
Post Helenam haec terris forma secunda redit.*

non dissimilis coloris sunt illa Leandri apud Ovid. Epist. XVIII. v. 168.

*Teque, magis coelo digna puella, sequor.
Digna quidem coelo, sed adhuc tellure morare:
Aut dic ad Superos & mihi qua sis iter.*

56. *Jupiter, ignoro pristina furta tua*] ita in eodd. Regiis, Colbertinis, Borrichiano, primo & secundo Vaticano, Neapol. Mentel. Excerptis Modii & Scalig. Voss. Heins. Groning. D'orvill. meo utroque, & vetustis editionibus. vid. Voss. IV. Institut. Orat. pag. 102. & P. Scriverii Anecd. Philol. cap. 128. in aliis tamen rectius *ignosco pristina furta tua*. quod propugnant Passeratius & Livinejus. idque pro *ignosco furtis* po-

Fulva coma est, longaeque manus, & maxima toto
Corpore: & incedit vel Jove digna soror.

Aut

possitum contendit Guellius ad Virg. X. Aen. 532. sed *ignoscere peccatum* etiam dixit Plautus Amphitr. I. I. 101. & *ignoscere facinus* Cicero pro Muren. 30. *Fatetur aliquis se peccasse, & ejus delicti veniam petit? nefarium est, facinus ignoscere, nisi illic ita distinguendum sit, nefarium est facinus, ignoscere, (ut video nunc editum esse a Cel. Ernestio) quia praecedenti cap. delicto ignoscere occurrit. tamen ibidem cap. 31. Nihil ignoveris. Immo aliquid, non omnia. noster Lib. II. El. 21. 3.*

Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Jumo.

Ovidius IV. Trist. 4. 8. *ignoscas laudibus ista tuis.* ubi etiam ignoras in cod. MS. vide illic notas. *ignosco pristina furta tibi legebat* Hein- sius Lib. II. Advers. cap. 5. vel forte *agnosco* scripserit auctor. *furta* autem pro amoribus, obvium. & prae ceteris celebria apud poetas sunt *Jovis furta*. sufficiat illud Paridis ad Hele- nam apud Ovid. Epist. XVI. 289.

*Jupiter his gaudet, gaudet Venus aurea furtis,
Haec tibi nempe patrem furta dedere Jovem.*

vide Gonsal. ad Petron. cap. 100. & quae nota- vi ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 5. sed praeser- tim de raptu puellarum. Virg. X. Aen. 91. & *foedera solvero furto*. quod Servius exponit de foederibus inter Graecos & Trojanos per rap- tum Helenae solutis. sed gravis macula ejus verbis inhaeret, ubi legitur, *unde commotus Priamus misit Paridem cum exercitu, ut aliquid tale abduceret, aut uxorem regis, aut filiam, qui expugnata Sparta, Helenam rapuit.* illic enim pro *aliquid tale*, emendandum *aliquid Telamoni ab- duceret, & Hesionem rapuit.* non Helenam. ut docent praecedentia. netum fuit mendum ex- compendiosa scriptura. hunc vero Propertii lo- cum cum inedito Leonidae Epigrammate con- tulit Cel. Valckenarius Epistola ad Roverum pag. 13.

57. *Fulva coma est, longaeque manus, & maxi-
ma toto
Corpore, & incedit vel Jove digna soror]*

Fulva, vel, ut aliis, *Flava coma* apud poetas pas- sim in formae venustate laudatur, ut notum est. vide Broukhuf. ad Tibull. I. 6. 8. & Interpretes

ad Petron. cap. 110. p. 506. non dissimili colore Cydippes pulchritudinem describit Acontius apud Ovid. XX. 57.

*Hoc flavi faciunt crines, & eburnea cervix,
Quaeque, precor, veniant in mea colla manus.
Et decor, & vultus sine rusticitate pudentes;
Et, Thetidi quales vix reor esse pedes.*

ubi de *flavis crinibus* vide eruditorum notas. his addit *longas manus*, quae etiam commendabantur in puellis, exemplo Palladis, ut pedes, quales Thetidis erant. unde in Epigrammate Rufini Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 137.

*Ὅμηρος ἔχει Ἥρας, Μελίτην, τὰς χεῖρας Ἀθήνης,
τὸς μαζὸς Πάφους, τὰ πόδια τῆς Θέτιδος.*

& hoc sensu exponunt nonnulli illud de Pacto naufrago infra Lib. III. El. 5. 13.

*Quo rapitis miseros primae lanuginis annos?
Adulimus longas in freta vestra manus.*

contra de Acme Catullus Ep. 44.

*Salve, nec minimo puella naso,
Nec bello pede, nec nigris ocellis;
Nec longis digitis, nec ore sicco.*

deinde *maxima toto Corpore* non de nimia sed augustiore corporis proceritate, instar Deae, recte exponit Gifanius ad Lucret. p. 313. ideo- que incessum Junone dignum ipsi tribuit versu seq. ubi *incedit ceu Jove digna viro* legebat Hein- sius, ut apud Ovid. Epist. XVI. 272.

O Jove digna viro, ni Jove nata fores.

supra Lib. I. El. 13. 29.

*Nec mirum, quum sit Jove digna, & proxi-
ma Leda.*

& hinc corroboratur vera lectio in hac El. v. 40.

Romana accumbes prima puella Jovi.

forte respexit Propertius illud Virgilii Lib. I. Aen. 46.

*Ast ego quae Divum incedo Regina Jovisque
Et soror & conjux.*

ubi vide Guellium. talem incessum Regina vel Dea dignum Helenae etiam dat Paris apud Ovid. Epist. G g 2

Aut quum Dulichias Pallas spatiat ad aras,

60. Gorgonis anguiferae pectus operta comis.

Qualis & Ischomache, Lapithae genus heroinae,

Centaurs medio grata rapina mero.

Mer.

Epist. XVI. v. 131.

*Ibis Dardantas ingens Regina per urbes,
Teque novam credet vulgus adesse Deam.*

quem imitatur Sotius II. Theb. 362.

*Fors aderit lux illa tibi, qua moenia cernes
Conjugis, & geminas ibis Regina per urbes.*

ubi vide Barthium, & ad Lib. IV. 800. adde notas ad Virg. II. Aen. 578. & de *incesso* puel-
larum, propria voce, vide ad Petron. cap. 126.
p. 598.

59. *Aut quum Dulichias Pallas spatiat ad
aras*] Adsentior N. Heinso Lib. II. Advers.
cap. 5. & in notis ad Ovid. II. Met. 709. emen-
danti *Munychias*, quod a codice Ant. Perreji,
& primo ac secundo Vaticano firmatur, & opti-
me Heinso adstruit illo Nafonis loco, in quo
Munychios agros *gratam Minervae humum* vo-
cat, & Statii Lib. II. Theb. 252. ubi *Mu-
nychia* juga Palladi non minus quam Lariissam
grata dicit. & ita hic emendandum notavit Mark-
landus ad Statii Silvas pag. 344. adde Miscell.
Observ. Tom. I. pag. 292. & notas Doctor. ad
Frontin. Lib. I. Strateg. c. 5. §. 7. ubi *portum
Munychiam* pro *Monoeciam* optime restituerunt.
Quod autem Th. Graevius ad Callimach. Hymn.
in Dian. v. 259. Minervam *Munychiam* dictam
putet, ex illis Photii verbis in Lexico MS. *Μυν-
χία, τόπος τῆ Πειραιῶς, ἀπὸ Μυνυχίας Ἀθηναί-
ας, ἧτις ἐπωνομάσθη ἀπὸ Μυνύχης τῆ Παντιουκλίας.*
idem quoque notavit, productis illis Photii ver-
bis, Holsten. ad Steph. Byzant. in *Μυνυχία*,
pag. 211. sed utrumque errare, & pro *Ἀθηνᾶς*
in Photio. scribendum *Ἀρτίμιδος*, quae nomina
saepae confunduntur, admonuit me Cel. Ruhn-
kenius, ut *Diana Munychia* intelligatur, quod
firmabat ex Etymolog. M. in *Μυνυχία*, pag.
589. *Μυνυχία, τόπος τῆ Πειραιῶς, ἀπὸ Μυνυχίας
Ἀρτίμιδος.* &c. & manifestum est ex Pausania in
Atticis cap. I. ubi *Μυνυχίας Ἀρτίμιδος* templum
memoratur, ut apud Stephan. Byzant. d. I. de
Municho, Rege Athenarum, unde *Munychia*
dicta est, vide Meurs. Lib. I. Lect. Attic. cap. 14.

*Ut quum in Ang. Colotii codice, quomodo corri-
gebat Aymannus, quod jam occupatum Livinejo
pag. 74. qui recte huc confert illud Virgilii Lib.
IV. Aen. 62. de Didone:*

Aut ante ora Deum pingues spatiat ad aras.

quod illic cum hoc quoque Propertii versu com-
parat Guellius. corrupte igitur in Voss. tertio
ad aras.

60. *Gorgonis anguiferae pectus operta comis*
ita restitutum fuit a viris eruditis, pro eo, quod
in Scaligeri editione male legebatur, *pectine
operta comas*. Adfensum praebent omnes fere
codices MSS. & editiones primae ac reliquae ve-
tustiores, quascumque inspexi, *aperta* in Hein-
siano & meo priore. Recte igitur veram lectio-
nem *pectus operta comis* contra Scaligerum tuentur
Passeratius & Broukhufus. Locis Statii ab eo
productis adde ex Lib. VIII. Th. 518.

*Pallada mulcet honos, rediitque ardore remisso
Vultus, & erecti sederunt pectoris angues.*

ubi vide quae notavit Barthius pag. 900. Vale-
rius Flac. Lib. III. 88.

— *densis thoracibus horrens* —

*Stat manus: aegiso quam nec fera pectore virgo
dispuerit.*

in hac vero aegide, qua pectus tegebat Pallas,
caput Medusae crinibus, seu anguibus, cinctum
conspiciebatur, ut notum est. unde *crines Gorga-
neos* saepe memorant poetae. vide Heinso. ad
Ovid. Lib. V. Met. 195. & ad Valer. Flac. Lib.
III. v. 54.

61. *Qualis & Ischomache, Lapithae genus he-
roinae, &c.*] solita codicum MSS. In nominibus
propriis corruptela pro *Ischomache* in primo Lei-
densi *Hisonitae*. in Borrichiano & meo priore
Hysomace. in Menteliano *Hisconite*. *Isonache* in
quarto Voss. *Ischomene* in Excerpt. Scalig. *Hi-
stomace* *Laphithae* in Askewiano. *Ischomacae la-
phitae*, & *Centaurs* in primis edd. *Ipodame* in
margine Vossiani tertii, quod a glossatore provo-
nit,

Mercurio & sanctis fertur Boebeïdos undis
Virgineum Brimo conposuisse latus.

63. Cedite

ult., indicari *Hippodamen* notante, ut vocatur Ovidio XII. Met. 224. ubi Lapitharum & Centaurorum certamen describit. eadem *Hippodamia* est. de qua Lib. I. Am. El. 4-7.

*Define mirari, posito quod candida vino
Atracis ambiguos traxit in arma viros.*

aliis *Deidamia* est. sed nostro *Ischemache* ad imitationem Callimachi, ut notat Beroaldus. vellem locum addidisset. vid. & Muncker. ad Hygin. Fab. XXXIII. pro *Lapithae genus* in Borrichiano *laphyte*. *laphitum* in secundo Vaticano. *Lapithum* in v. c. Ant. Perreji, & Scaligeri Excerptis. quod confirmat emendationem Heinssii, qui *Lapithum genus* legebat Lib. II. Advers. c. 5. p. 239. & in notis ad Propert. pag. 679.

63. Mercurio & sanctis fertur Boebeïdos undis
Virgineum Brimo conposuisse latus]

Et hic locus est inter tot alios Propertii, ad quem veluti scopulum haeserunt viri eruditi. Videamus diversas codicum & editionum veterum lectiones, quibus expensis certius constabit de vexatorum horum versuum restitutione. *Mercurioque satis* in Excerptis Scaligeri & Modii, vel omissa copula *Mercurio satis* in Neapolitano, Groningano, altero Colbertino, meo secundo, & Vossiano primo ac tertio, in cuius margine *Sais*. *Mercurio qualis* in Colotiano & primo Vaticano. quod ex praecedenti *Qualis & Ischemache* repetitum est. *Mercurio Sais* in Veneta 1487. *Mercurioque satis* in Aldina utraque, Colinaei, Rovillii, Gryphii, & aliis edd. quod retinendum putasse Auratum notaverat J. Doussa, & intelligendum de Minerva, quae ita dicta ab oppido *Saite*. vide Mafer. ad Valer. Fl. III. 543. & Domit. Calderin. ad Stat. Lib. III. Sylv. 2. 109. Ita jam olim Volscus & Beroaldus, qui seq. versu primo in suis invenerunt codd. ideoque exponunt de Minerva, quae, antea virgo, ad lacum Boebeïda primum cum Mercurio consuevit. sed quia id de Pallade a nullo veterum scriptore traditur, hoc loco valde alienum arbitrator, & recte tamquam *ἀπερδιόρου* rejicitur a Mureto & Passeratius. de Proserpina vero, quae Brimo est, constat ex Scholiaste Apollon. Rhodii Lib. III. cuius locum vide apud Delr. ad

Senec. Med. v. 812. & ex iis quae habet Tzetzes ad Lycophr. v. 698. & hinc Mercurium Proserpinae amatorem fuisse dicit Serv. ad Virg. IV. Aen. 577. *Mercurio sanctis* praeter codices Regios; unumque Colbertinum, tuentur primus & secundus Leid. Mentelian. quartus Voss. uterque D'orvill. Askew. & prior meus codex. & sic in ed. Venet. 1475. & Reg. Lepid. 1481. deinde *Boebeïda* in Menteliano & primo Leid. *Boebeïdas* Borrich. & edd. primae. *boebeïdas* quintus Vatic. alter Leidens. Regii, & primus Colbert. *boebeïdas* meus uterque. sed recte *Boebeïdos* in v. c. Ant. Perreji, Groningano, aliisque. *bebeïdos* in edd. antiquis. Expositis veterum librorum tam calamo quam typis descriptorum diversis lectionibus, tentemus, an alia vulnere, quod huic loco insidere opinor, fieri possit curatio. *sanctis*, ut in Scaligeri editione, vel *sacris undis*, ut Passeratius, tritum & commune epitheton Heinssio adparuisse videtur, quia in notis ad Propert. p. 679. legendum conjecit,

*Mercurio & patrias fertur Boebeis ad undas
Virgineum Brimo &c.*

quod a veteri vel recepta scriptura nimium recedit. & tamen *sanctis undis*, licet de iis dubitare vetet Broukhuisius, paludem hanc limosam, *juncoaque litora Boebes*, ut dicit Ovidius VII. Met. 231. epitheto nimis certe honorifico & augusto ut ornaverit Propertius, vix a me inpetrare possum, ut credam. Vide igitur an corruptis codd. MSS. & priscarum editionum vestigiis, in quibus *sais* vel *satis* deprehendimus, omissa *&* vel *que* copula, & ultima e *Mercurio* litera repetita, unde emergit *O/sais*, propius inhaereat, & ad genium Propertianum accedat,

*Mercurio Ossaeis (vel Ossaeae) fertur Boebeïdos undis
Virgineum Brimo conposuisse latus.*

ut *Ossaea Boebeïds* dicatur, quia ad Ossam montem erat haec palus Thessaliae, juxta Laceriam, postea Larissam, Pheris vicina. vide Palmer. ad Strabon. Lib. IX. pag. 666. ed. Almelo. Firmat conjecturam Lucanus Lib. VII. 176.

Ire per Ossaeam rapidus Boebeïda sanguis.
ubi vide Interpretum notas. Valer. Flaccus Lib. I. G g 3

65. Cedite jam, Divae, quas pastor viderat olim
 Idaeis tunicam ponere verticibus.
 Hanc utinam faciem nolit mutare vetustas,
 Et si Cumaeae secula vatis aget.

ELEG.

I. 449. de Apolline, crines in lutosa hac palude
 lavando corrumpente,

— ubi Ossaëae captaret frigora quercus,
 Perderet & pingui miseros Boebeiæ crines.

ad quem locum de hoc lacu virorum docto-
 rum adnotationes plura suppeditant, cujus no-
 men Ovidio d. l. Lib. VII. Met. 231. restituit
 Regius, Catullo II. Vossius pag. 233. Lucano
 Oudendorpius ad Lib. VI. 382. & vide hic Pas-
 seratium pag. 255. & Comment. ad Steph. By-
 zant. in Boiss. altero versu primo in omni-
 bus fere codd. MSS. Regiis, Colbertinis, Bor-
 rich. quinto Vaticano, Groning. Askewiano,
 Leidens. Voss. D'orvill. meis, ceterisque. ut &
 in edd. priscis. similes librorum aberrationes
 vide apud Heins. ad Ovid. VII. Met. v. 56. sed
 verissime Turnebus & Scaliger Brimo reposue-
 runt. illa enim Proserpina sive Diana est, aliis
 Ceres. de qua, præter Muretum, Scaligerum,
 & Passeratium ad h. l. vide Leopardum Lib. XVI.
 Emend. cap. 12. Meursium ad Lycophr. v. 1176.
 Barthium ad Statii Sylvas pag. 221. & Marklan-
 dum pag. 100. composuisse latus, pro coisse,
 concubuisse, poetis frequens. Ovidius Epist.
 XIX. 138.

Has certe pluresque canunt, Neptune, poetæ
 Mollis latus lateri composuisse tuo.

ut pro *conseruisse* restituit Heinsius, quem illic
 vide. & Broukhuf. ad Tibull. Lib. I. El. 5. 8.
 eidem Nasoni Lib. II. Am. 14. 22. *Nec femori
 inpositum sustinuisse femur.*

65. Cedite jam Divae &c.] *Credite & o Divae*
 in primo Leid. *Credite etiam* in Vossiano primo
 & quarto, utroque D'orvill. & meo secundo, cum
 primis aliisque vetustis editionibus. *Credite* quo-
 que in Menteliano. *Cedite vos* in quinto Vati-
 cano, & tertio Voss. sed recepta lectio non est
 sollicitanda. infra El. XXV. 65. *Cedite Romani
 scriptores, cedite Graeci.* altero versu *tunicas* in
 v. c. Scalig. Excerpt. Modii, seu Groning.
 Vossiano primo, tertio & quarto, utroque
 D'orvill. & meo secundo. quod ideo probabat

Marklandus, quia tres fuerunt Divae. sed *tun-
 nicam* in codd. Regiis, uno Colbert. Mentel-
 liano, Askew. Borrich. D'orvill. & aliis, ut &
 primis edd. idque magis ex usu poetarum vide-
 tur, qui singularem numerum passim praeferunt,
 ut quaeque Dearum suam deposuerint tunicam,
 quia se nudas Paridi exhibuerunt. Helena apud
 Ovid. Epist. XVII. v. 116.

— & in altae vallibus Idæ
 Tres tibi se nudas exhibuere Deae.

& sic in monumentis vetustis conspiciuntur, licet
 in duabus gemmis Musei Medicei Tom. II.
 pag. 17. sola Venus nuda sit, Pallade & Juno-
 ne vestitis. Comparandus autem hic locus est cum
 illis apud Petron. cap. 138. *Quid huic formae
 aut Ariadne habuit aut Leda simile? quid contra
 hanc Helene, quid Venus passit? Ipse Paris,
 Dearum lividantium (litigantium Douia) iudex.
 si hanc in comparatione vidisset tam petulantibus
 oculis, & Helenen huic donasset, & Deas.*

67. Hanc utinam faciem nolit mutare vetustas]
senectus est in omnibus fere codd. MSS. editio-
 nibus primis, & ceteris antiquioribus, & tamen
 prioris vocis interpretatio videatur. apud Ovid.
 XII. Met. 182.

Tum senior, quamvis obstat mihi tarda vetustas.

ubi longa vel tarda *senectus* in aliis codd. quod
 forte petium ex Virg. IX. Aen. 610.

— nec tarda senectus Debilitat vires.

Lib. III. A. A. 77.

Anguibus exuitur tenui cum pelle vetustas,
 Nec faciunt cervos cornua iusta senes.

in Epigrammate Laberii Tom. I. Anthol. Lat.
 pag. 555.

Ita me vetustas amplexu annorum enecat.
 Sepulcri similis, nil nisi nomen retineo.

faciem vero hic non pro vultu, vel forma, ut
 Passeratius, sed pro tota puellae persona capien-
 dum, ut *αἶδo*, Graecis, notaverat Marklandus.

68. Et

E L E G. III.

Multa prius dominae delicta queraris oportet:
 Saepe roges aliquid, saepe repulsus eas.
 Et saepe inmeritos corrumpas dentibus ungues,
 Et crepitum dubio suscitet ira pede.

5. Ne-

66. Et si Cumaeas secula vatis aget] Noli dubitare de sinceritate lectionis, quam ex Libro Palatino & Comaeliniano adfert Gebhardus,

Et sic Cumaeae secula vatis aget.

optandi forma. & sic, venustate formae non imminuta, Sibyllae Cumaeae senium superet. ut ex sequentis vocabuli prima litera reducatur. & hoc firmari posset imitatione Ausonii Epigr. XIX. de se & uxore:

Nestore sim quamvis provectior, aemulaque annis
 Vincas Cumanam tu quoque Delphobem.

idque probabat Marklandus, nam sic agat idem notat, ac talis agat. ut Lib. I. El. 4. 27. maneat sic semper adoro. frequens est haec corruptio. ut Lib. III. El. 4. 2.

Sic tibi sint dominae, Lygdome, demta juga.
 ubi Si tibi in varis MSS. ejusdem Libri Eleg. XIII. 33.

Litore sic tacito sonitus rarefcit arenae:

Sic cadit inflexo lapsa puella genu.

ubi Si tacito & Si cadit in plurimis codicibus. Valer. Fl. Lib. IV. 587.

Verum inter medias dabitur sic currere coutes.

ubi dabitur si currere in aliis MSS. & hanc scripturam adjuvant hoc loco codices, in quibus agat pro aget. ut in primo Leid. quarto Voss. D'Orvill. sec. uno Livineji, Menteliano, Heinsiano, & Askewiano. vulgata tamen lectio suavior visa est D'Orvillio in Miscell. Observ. Tom. I. pag. 292. dein Cumanae in Excerptis Modii, seu Groningano, & Livineji codice, quae alterius vocis glossa est. Cumaeae enim frequentius est in locis veterum, ut patet ex illis, quae notat Vlitius ad Gratii Cynege. v. 35. Lactantius Epit. V. quartam Cumaeam, septimam Cumanam. ubi quartam Cimmeriam emendat Davisius. & Cumaeae hic

sua imitatione praetulisse videtur Sannazarius Lib. II. El. 8. in fine:

Quodque opto, innumeras (si quid prece posse
 putamur.)

Cumaeae vincas vatis Olympiadas.

pro secula in Askewiano tempora. sed alterum in margine.

EL. III.] Mirifice hic turbant codices MSS. & edd. vetustae. tota enim Elegia ex quatuor primis antecedentis Elegiae versibus, tum a v. 6. Querebam sicca &c. usque ad ejusdem v. 54. Uret &c. Eos &c. in illis digesta est. post quae subjungitur distichon ex El. I. h. l. v. 49. His saltim ut teneas &c. deinde secundae Elegiae versus undecimus, Ac veluti primo &c. sequitur usque ad v. 18. Mox Amythaonia &c. denique post v. 6. hujus Eleg. in multis MSS. & priscis edd. inseritur ex El. I. v. 73. Non hic herba valet, usque ad v. 80. Sic est incautum &c. cuius rei nihil in notis suis admonuit Broukhufius, secutus transpositionem Scaligeri, cui tamen & hic & alibi acquiescendum existimavi, quia secundum hunc ordinem nunc plerumque adferuntur loca Propertii, confusionis vitandae causa.

3. Et saepe inmeritos corrumpas dentibus ungues] corrodas legit N. Heinsius, multisque veterum locis adfruit in notis Propertianis p. 681. 682. vulgatam tamen servo, quam omnes codices & edd. veteres tuentur, nam ungues dentibus corrumpere est corrodere. ut lacrimis corrumpere ocellos Ovidio III. Am. 6. 47. & I. A. A. 129.

4. Et crepitum dubio suscitet ira pede] strepitum in Voss. pr. & tertio, & altero meo codice, sed in cujus margine crepitum. ut in reliquis codd. & edd. antiquis. Tibullus Lib. I. El. 2. 35.

Non strepitu torrete pedum, neu quaerite nomen.

5. Nequidquam perfusa meis unguenta capillis:
Ibat & expenso planta morata gradu.
Nam cui non ego sum fallaci praemia vati?
Quae mea non decies somnia versat anus?

Hostis

& El. 7. 68.

*Haec foribusque manet noctu me adfixa, proculque
Cognoscit strepitus me veniente pedum.*

Ovid. Epist. XIX. 45.

*Auribus interdum voces captamus, & omnem
Adventus strepitum credimus esse tui.*

ubi *crepitum* in cod. Sriver. sed forte illic legendum, & *omen*. hoc sensu, & *strepitum* quemcumque credimus omen esse tui adventus. *crepitus* tamen hic *iras* melius convenire videtur, & de sonitu graviore capiendum, terra irato pede percussa. vide Passeratium & Livinejum, qui pro *dubio* conjiciebat *dura*, iracundo pede. ut *dubia* & *dura* saepe confunduntur. vide notas ad Valer. Flac. VI. 545. subito Guyetus. Et *strepitum adducto*, id est, contracto, Heinsius notis Propertianis p. 682. qui de *adducto pede* videndus ad Ovid. II. ex P. Epist. 9. 32. *dubio pede* Broukhufius intelligit de amatore secum deliberante, an non praestet blanditiis rem agere. sed melius videtur; ut accipiamus de amatore, an abire velit nec ne, haesitante. ut suadere videtur v. 2. saepe repulsus eas.

6. *Ibat & expenso planta morata gradu*] *expenso* conjecerat Passeratius, praeferebat tamen codicum MSS. lectionem *extenso*. ut in quarto Vossiano, & secundo D'orvill. quod Heinsius etiam placuit ad Valer. Fl. VI. 540. & in Notis ad Propert. p. 682. vel *offenso*. idem Heinsius apud Valer. Flacc. Lib. VII. 540. corrigebat *extenta planta*, & hoc Propertii loco firmabat, sed illic *intenta planta*, contrario sensu, pro gradu incitato, & cum impetu in hostem promotu poni, Patruus meus docuit. Broukhufius ad marginem ed. Colinaei legendum & distinguendum adscripserat,

*Nequidquam perfusa meis unguenta capillis
Ibat, & extensos planta morata gradus.*

sed in notis editis, servata distinctione recepta, *expenso gradu* vindicat, id est, lento & composito. & ita jam Volscus & Beroaldus, qui librato &

cunctabundo exponunt: hoc est quod Petronio cap. 126. eleganter dicitur, *incessus tute compositus, & ne vestigia quidem pedum extra mensuram aberrantia*. ubi vide Interpretum notas, qui hoc Propertii loco ista illustrant. sed ibidem pro *incessus tute compositus* forte emendari possit, *arte compositus*. ut Ovidio III. A. A. v. 301. *Haec movet arte latus*. Scaliger vero adscripserat *ritmice* vel *mimice*, respiciens ad Catulli Ep. 39. ubi legebat,

Turpe incedere ritmice ac moleste.

vel *mimice*, ut aliis placebat. vide illic Ach. Statium. *expenso* etiam hic ex cod. suo, primo nempe, non improbasse videtur D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. I. p. 429. ita *extensos & extentos pedes* variant codices apud Ovid. III. A. A. 304.

— *extensos fertque refertque pedes.*

ubi vide Patruus mei notas.

7. *Nam cui non ego sum fallaci praemia vati?* *Nam quo* in D'orvill. primo, id est quod, ut clare in Groningano. altero versu *somnia vexat anus*. conjecerat Heinsius. sed *versat* optime exponit Passeratius, pro animo saepe volvit, variisque conjecturis ea interpretatur *saga*, somniorum vates, & incantatrix, cui saepe se praedam fuisse dicit. *praevia* corrupte in nonnullis MSS. & *fallacia* male in Commeliniano. locum Theocriti dudum codici meo adscripseram, quem imitatus est Propertius, ex Idyll. II. 90.

— *ἡ ἴς τίνος ἐκ ἐπίρροια,
ἢ ποίας ἑλεποι γράϊας δόμοι, ἄτις ἐπᾶδι.*

cum postea vidi Livinejum & Gebhardum quoque eundem indicasse. talem anum innuit Martialis Lib. VII. Ep. 53.

Semper mane mihi de me tua somnia narras,

Quae moveant animum sollicitentque meum.

*Jam prior ad faecem (adferrem Heinf.) sed &
haec vindemia venit,*

Exorat noctes dum mihi saga tuas.

ubi legendum arbitror, *Explorat*. id est variis con-

Hortis si quis erit nobis, amet ille puellas:

10. Gaudeat in puero, si quis amicus erit.
Tranquillo tuta descendis flumine cymba.
Quid tibi tam parvi litoris unda nocet?
Alter saepe uno mutat praecordia verbo:
Altera vix ipso sanguine mollis erit.

ELEG.

conjecturis somnia volvit ac revolvit, ut ea explicet, sive, ut hic Propertius loquitur, *somnia versat anus*. talem superstitiosum, somnia sua interpretibus versanda dantem, eleganter describit Theophrastus in Charact. cap. *περί δεισιδαιμονίας*. est autem multa in verbo *versare* elegantia, quando pro sollicite inquirere, perscrutari, & considerare ponitur. ut exponit Servius ad illud Virgilii V. Aen. 408.

Huc illuc vinclorum immensa volumina versat.

eadem notione apud nostrum Lib. III. El. 12. 32. *caecum versat amator iter*. plura Barthius ad Stat. IV. Theb. 626. & Broukhuf. infra ad Lib. III. El. 6. 19.

9. *amet ille puellas*] *ipse* in duobus Leidenf. primo Voss. Excerpt. Modii, meo secundo & primis edd. aliisque. sed *ille* in uno Regio, & Colbertino, Borrich. Neap. quinto Vatic. Groning. *puellam* in Heinssiano, Borrich. & meo priore, quod rectius videtur propter v. ult. *Altera vix ipso* &c.

11. *Tranquillo tuta descendis flumine cymba*] *Tranquillo tum discedens* corrupte in quarto Voss. *descendit* in duobus Leidenf. Borrich. Regis, & altero Colbert. meo priore, & pro varia lectione in tertio Voss. *descendit flumina* in Excerpt. Modii, seu Groning. *descendit* in

quinto Vatic. obscenitatem in hoc & sequenti versu subesse notaverat Guyetus. Nobis non datur esse sic acutis.

13. *Alter saepe uno mutat praecordia verbo*] *Altera* in quarto Voss. & in meo primo pro varia lectione. ut volebat Heinssius. Sed recte *Alter* in ceteris codd. & priscis edd. *alter* enim referendum ad *puerum*. & altera ad *puellam* v. 9. & 10. vide Passeratium. *verbo*, hic eo sensu, quo Eleg. seq. v. 13.

Quam facile irati verbo mutantur amantes.

ultimo versu *sperso* vel *misso* sanguine coniecit Heinssius. *mitis erit* in Groningano. quod probabat Marklandus, & pro mitigata ac pacata capiebat. certe defendi posset ex Ovidio II. Am. 17. 5.

Atque utinam dominae miti quoque praeda fuisset.
& praesertim Lib. II. A. A. 178.

Si nec blanda satis, nec erit tibi comis amanti;
Perfer & obdura, postmodo mitis erit.

ubi *mollis* in Palatino cod. quod illic admittendum videtur, quia sequitur *Flectitur obsequio* &c. & mox recurrit, *nec mitia facta puellae*. & hoc in loco *mollis* etiam praetulit Broukhuf. cui lectioni adstruendae facere possunt, quae notavit Patruus meus ad Va. cr. Pl. VII. 127.

ELEG. IV.

Hoc verum est, tota te ferri, Cynthia, Roma,
Et non ignota vivere nequitia?
Haec merui sperare? dabis mihi, perfida, poenas,

Et

ELEG. IV. v. 1. *Hoc verum est, tota te ferri, Cynthia, Roma*] Num verum est Heinſius, reſſragantibus omnibus codd. & edd. elegantem hunc loquendi modum, quo utebantur ad rumorem adſirmandum, vagis antea ſermonibus ſparſum, ut Graecis ἀλλοις, illuſtravit Scaliger ad Cataleſt. vett. Poët. p. 210. & Paſſeratiuſ ad h. l. ferri te in Voſſ. quarto, & quinto Vaticano. quod praefero. te fieri vitioſe in ſecundo Leidenſi, & primis edd. ferri dicuntur, qui vulgi ſermonibus publice traducuntur, & in ore omnium ſunt. Terent. Eun. III. 1. 39.

Tuumne obſecro hoc dictum erat? vetuſ credidi.
T. Audieras? G. ſaepe; & fertur in primis.

Suet. Caef. 20. utque vulgo mox ferrentur hi verſus. jaſtari dicitur Ovidio Lid. III. Am. 1. 21.

Fabula (nec ſentis) tota jaſtariſ in urbe.

differrī ſupra Lib. I. El. 16. 48. aeterna differor invidia. & paſſim differrī pro infamari. vid. ad ejuſd. libri El. IV. 22. pro nequitia Gebharduſ ex libro Commelini adfert laetitia. paſſim quidem hae voces confunduntur, & laetitia ſaepe apud noſtrum alioſque poëtāſ pro amoris gaudio ac voluptate occurrit, de quo vide ſupra ad Lib. I. El. XI. 24. hic tamen nequitia ſuum locum tueri debet, noſtro enim vox illa frequentiffima, pro libidinoſa petulantia. ut aliorum loca praeteream, Lib. I. El. 6. 26.

Hanc animam extremae reddere nequitiae.

El. 15. 38.

Nec tremis admiſſae conſcia nequitiae.

infra El. 5. 22.

Illa puellarum ingenuoſ corruptit ocelloſ,
Nequitiaeque ſuae noluit eſſe rudes.

El. 18. v. 86.

Non ego nequitiae dicerer eſſe caput.

Lib. III. El. 8. 24.

Et ſint nequitiae libera verba tuaſ.

aliſque in lociſ. vide notaſ ad Petron. cap. 87.
& Torrent. ad Horat. III. od. 4. 79.

3. Haec merui ſperare? dabis mihi, perfida, poenas] Heu D'orvill. ſec. Hoc merui in primo Leid. meoque, ed. Aldina 1515. Mureti 1558. & Rovilliana. quod repetitioniſ cauſſa praefero. Hoc verum eſt &c. Hoc merui ſperare? deinde, dabis mi, perfida, poenas in tertio Voſſ. a man. pr. & ſecundo D'orvill. quomodo ſcripſerunt, quia & alibi ſic Propertio uſitatum noverant. ita in ſimili loco Siliī Ital. Lib. IV. 645. Scaliger, Voſſiuſ, aliique corrigunt,

Magnas, o Trebia, & meritaſ mi, perfide, poenaſ
Exſolveſ.

pro mthi, tamquam ſuaviuſ inter plureſ dactyloſ. par illud Tibulli Lib. I. El. 9. v. 81.

At te poena manet, nō deſiniſ eſſe ſuperba.

ubi malim Et te, etiam te, poena manet.

4. Et nobiſ Aquilo, Cynthia, ventuſ erit] Nul- luſ fere in toto Propertio locuſ eſt, qui viroſ eruditoſ magiſ exercuerit, eorumque ingenia tamquam turbine quodam adſlaverit, quam hic Aquilo ventuſ, quem levi & petulanti Cynthiae hic minatur. Ex primis interpretibuſ Ant. Voſſ. cuſ ſomniabat, Aquilo auferet mea verba, & ego in fide non ſtetero. Beroalduſ expoſuit, Poëtāſ indicare, olim ſibi ventoſ ſecundoſ propitiuſque futuroſ & ſerenam tempeſtatem. Scaligero placebat, & nobiſ erit ſuda tempeſtaſ. proverbium. nam Aquilo ſudificuſ. Paſſeratiuſ poſt enumerataſ alio- rum ſententiaſ interpretatur, Ut fideſ tua, in- ſtar venti Aquiloniſ, leviſ & inſtantiſ eſt, ſi & noſtra fideſ erit. Noſ, o Cynthia, ventoſ ni- hil aliud quam ventoſ putabimuſ, & verba tua, mera verba eſſe. quod omnium minime ſibi diſ- plicere dicit Broukhufiuſ, ſic tamen, ut ſimul fateatur aquam ſibi haerere. Italuſ ille, cujuſ ibidem meminit, qui oraſ editioniſ Aldinae, variantibuſ Heinſianiſ ornatae, adſcripſerat, Et noſ aliquando ſecundo utemur ſtatu, eſt Anto- niuſ Perrejuſ, Beroalduſ hic ſecutuſ: unde liquet Broukhufiuſ hoc ipſum exemplar, ex quo tot codicum lectioneſ diverſaſ, Heinſianaſ nactuſ, in hac editione produxi, etiam oculiſ luſtraſſe. ſed

Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus erit.

5. In-

sed neque ille scopum ferit. Certe de loco hoc perquam obscuro, ita ut vulgo circumfertur, verissimum est, quod initio notarum ait Scaliger, *neminem esse puto, qui poetam hunc in secundo libro nisi per caliginem, quod dicitur, intelligat*, additque ex vero, *plures esse qui Propertium ament, quam intelligent*. Aestuarunt praeterea in hoc versu explicando Turnebus Lib. XVII. Advers. cap. xi. Rob. Titius Lib. IX. Locor. Controv. cap. i. & Latin. Latinius P. II. Operum pag. 72. Heinsiani vero ingenii acumen nihil hic tentasse, miror equidem. Fuerunt etiam, qui excogitarunt, Propertium Cynthiae abitum trans mare minari, ut ipsa fecerat Lib. I. El. 8. & quidem in Graeciani & Asiam, quia ventus Aquilo navigantibus in meridiem secundus erat. sic rivalem Propertii a Cynthiae lecto *vela dedisse* exprobrat Lib. III. El. 18. 2. & seqq. vel hoc modo intellexerunt, mea carmina & verba Aquiloni irrita dabo ferenda, ut tu ventis promissa tua tradidisti, quod & de Demophoonte queritur Phyllis apud Ovid. Epist. II. 25.

*Demophoon, ventis & verba & vela dedisti,
Vela quoror reditu, verba carere fide.*

Hadrianus Relandus, inter principes Bataviae nostrae eruditos censendus, si vitam ei Fata produxissent, editioni Broukhusianae adscripserat, legendum sibi videri, sine ulla distinctione,

Et nobis Aquilo Cynthia ventus erit.

(eris, ni fallor, praestitisset) hoc sensu, *ob instantiam suam eris & habebitur nobis Cynthia eodem numero ac Aquilo, quo nihil mobilius confer hujus Elegiae v. 11. & 28. vel, relinquam te, ut Virg. VII. Aen. 360. quos primo Aquilone relinquat*. Cel. Dorvillius adnotaverat ex Theocriti Idyll. X. 46. *ἡ ἄρπυξ ἀνέμων* & seqq. Oudendorpius autem coniecerat, *Nec votis Aquilo, Cynthia, ventus erit*. Withofius denique suo codici sequentia adnotaverat, quae mecum communicavit Cel. Herm. Cannegieterus, *forte legendum, Et verbis Aquilo &c. id est, mea verba laudesque in te congestas, ventus diripiet Aquilo. ut supra El. X. v. 24. & El. XVI. 34. vel alludit ad fabulam Orithyiae a Borea vel Aquilone raptae, ut hoc velit, Et nobis, vel in usum nostrum, erit Aquilo, ventus ille raptor puellarum, cujus ope aliam e multis fallacibus fidiorem auferam. Aut forte ex loci Horatiani Lib. I. od. 25. de Thracio vento his verbis lux quaedam dari potest, ut sit sensus. Et nobis Aquilo inserviet, ut dum per plateas*

vagaris nocte, ille bacchando amatores domi continet, teque ita in mei gratiam puniat. quae viris doctis placitura vix auguror. Expectaveram a novissimo poetae nostri editore J. Ant. Vulpio aliquam aenigmati hujus intricatissimi solutionem; qui post Passeratii & Broukhusii adnotationes exhibitas, duabus explicationibus huic Sphynghi Oedipus accessit, ut nempe dicat poeta, mentis suae nebulas, quia nubes depellere solet Aquilo, hoc vento dissipatum iri, ut jam Cynthiae vitia Lynceis oculis pervidere possit, eamque pro meritis fastidire; vel, quia frigus inducit Aquilo, puellae suae frigus in amore minari. Nebulas certe densissimas & frigus intensum cerebro ejus induxisse videtur Aquilo hic Propertianus. Ex his patet, quanto turbine hic ventus jactaverit tot viros eruditione praestantes; adeo ut toti Exercitationi Academicae, *de Aquilone Propertii, quem Cynthiae minatur*, materiem praebuerit Jo. Herm. Bennero, Gissae Hassorum ventilatae an. 1734. qui post collectas aliorum interpretationes fingit Propertium a Cynthia exclusum, & ante asperas fores Aquilonibus obiectum, par pro pari se Cynthiae relaturum minitari, eamque vicissim e foribus ejecturum, & Boreae asperitati obiecturum. Ingeniosa profecto & vere poetica, vel, ut serio agam. rustica potius in amoribus comminatione. Quid tandem dicemus ipsi? Mirari me, tot viros doctos unice de *Aquilone* securos, tam contortis explicationibus locum hunc, ut libere dicam, adeo vexasse, neque vocem hanc de mendo habuisse suspectam: nisi quod nunc videam, solum Marklandum codici suo adlevisse, corruptam esse vocem *Aquilo*, sed infeliciter hariolabatur *versus erit*. ut in fine hujus Elegiae, *Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit. Ventus autem Aquilo* librariorum supinitate & oscitantia huc intrusus, majori incommodo motus excitavit, & Viris eruditus plures turbas fecit, quam in loco Lucani Lib. V. 417. ut ex Patru mei notis illic patebit. Quis vero credat, Propertium Aquilone inplorato, trans mare se in Asiam vel aliorum vela daturum minari, qui in hunc ventum inmanuetissimum, non minus quam Leander apud Ovidium, Pacti naufragio deterritus invehitur Lib. III. El. 7. 71.

At tu, saeve Aquilo, numquam mea vela videbis.

Quemadmodum igitur gravioribus morbis & vulneribus salubriorem saepe opem adfert simplicissima

Hh 2

5. Inveniam tamen è multis fallacibus unam,
Quae fieri nostro carmine nota velit.

Nec

fima medicina, ita ulcus hoc, quod Propertio tam diu infedit, mollissima cura sanari posse dudum deprehendi, si statuamus olim exaratum fuisse, *Et nobis aliquo*, & inde descriptores alios *Aquilo* formasse, oculis in versum mox sequentem coniectis, ubi legitur,

Non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae.
quo levitatem Cynthiae eodem describit colore, ac infra Eleg. VII. 71.

Non sic incerto mutantur flamine Syrtes.
adeoque hic etiam *Aquilonem* loco non suo eos inseruisse, ad id praesertim infectos, quia *ventus* addebatur. qualem cespitationem a librariorum incuria minime alienam nemo non sentit, qui codices MSS. frequenti manu versando illorum hallucinationes noverit. Propertium itaque ipsum scripsisse opinor,

Et nobis alio, Cynthia, ventus erit.
vel ut Cynthiae suae propter ejus nequitiam minetur, se perfida amica desertura abiturum in alias terras, ut hoc discessu ingratae puellae amor ex animo suo evanescat. ut Lib. El. 20. 10. ubi se Roma relicta Athenas petiturum denuntiat,

Unum erit auxilium mutatis, Cynthia, terris,
Quantum oculis, animo tam procul ibit amor.
vel potius, se alio vela dare, hoc est alio igne constituisse incallescere, seu *dominam mutare*, ut alibi vocat. de quo vid. ad h. L. El. XIII. 73. Hanc sibi mentem fuisse, ideoque sic se scripsisse, ipse agnoscere & consentire videtur poeta, si sequentia his connectamus:

Haec merui sperare? dabis mihi, perfida, poenas.
Et nobis alio, Cynthia, ventus erit.
Inveniam tamen e multis fallacibus unam,
Quae fieri nostro carmine nota velit.
Nec mihi tam duris insultet moribus; Et te
Vellicet, heu sero flebis amata diu!
Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus &c.

Nihil certe poetis frequentius, quam puellis male de se meritis minari, se alterius amore fastum earum vindicatueros. infra Eleg. XVIII. 40.

Aut si forte irata meo sit facta ministro,
Ut sciat esse aliam, quae velit esse mea.

Horatius Epod. XV. in fine:

Heu heu translatos alio maerebis amores,
Ast ego vicissim risero.

id Lucretius Lib. IV. 1058. vocat,

— pabula amoris
Abstergere sibi, atque alio convertere mentem.

alios amores suspirare Tibullus Lib. I. El. 7. 42. & Lib. IV. El. 5. 11.

Quod si forte alios jam nunc suspirat amores.

Favet etiam huic emendationi ipse Propertius infra El. XII. 35. ubi Cynthiae optime de se meritis adjurat,

Terra prius falso partu deludet arantes,
Et citius nigros Sol agitabit equos &c.
Quam possim nostros alio transferre calores.
Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.

Lib. III. El. 18. 6.

At tu, stulta, Deos, tu fingis inania verba,
Forfitan ille alio pettus amore terit.

& Cupido alio tela trajicere dicitur hoc libro. El. 9. 18.

Si pudor est, alio trajice tela tua.

Sed haec sufficiant, praesertim quum conjecturam hanc jam olim juvenis, quadraginta abhinc annis, virorum in arte Critica principum judicio exposuerim in Miscell. Observ. Vol. VI. Tom. II. pag. 465. & seqq. & deinde paullo amplius in notis ad Lotich. pag. 414. 415. & laetatus sum, album illorum calculum eam retulisse.

5. *Inveniam tamen è multis &c.*] recte Passerati confert illud Polyphemi apud Theocritum Idyl. XI. v. 76. quem locum noster imitatus videtur,

Ευρήεις Γαλάτειαν ἴσως καὶ παρθένον ἄλλαν.

& vide Ursini Virgil. cum Graecis collat. ad Ecl. II. in fine. tandem forte legendum, vel tamen pro tandem cum Doussa capiendum: ut apud Ovid. I. Trist. 5. 81.

Denique quaesitos tetigit tamen ille penates.

vide notas ad Valer. Flacc. VI. 385. & Oudend. ad Lucan. I. v. 333. altero versu, *Quae fieri nostro carmine nota velit*, pro celebrata, famae commendata, ut apud Ovid. III. Am. 12. 9. non dis

Nec mihi tam duris insultet moribus, & te
Vellicet. heu sero flebis amata diu.

Nunc est ira recens; nunc est discedere tempus.

20. Si dolor abfuerit, crede, redibit amor.

Non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae:
Nec dubio nubes vertitur atra Noto:

Quam

diffimili de amicae perfidia querela,
Quae modo dicta mea est; quam corpi solus amare,
Cum multis vereor ne sit habenda mihi.
Callimur? an nostris immotuit illa libellis?
Sic erat ingenio prostitit illa meo.

infra El. 19. 39.

Ista meis fiet notissima forma libellis.
imotescere aliis dicitur. de quo vide Patruſ mei
Comment. ad Phaedr. Lib. I. fab. 10. 1.

7. *Et te Vellicet. heu sero flebis amata diu]*
Vendicet in codd. Regiis, duobus Leidens. primo
Voss. Excerptis Scalig. Mentel. Borrich. &
meo altero, cum primis editionibus. *Vendicet* in
cod. Ant. Perreji, secundo Vaticano, Voss. tertio,
meoque priore. idque probat Heinſius in notis
p. 682. quod si admittatur, legi posset,

*Nec mihi tam duris insultet moribus, at me
Vendicet.*

me uicificatur. vide Curtium ad Sallust. Jug. 31.
& notas ad Phaedr. V. fab. 2. init. *Vellicet* tamen
videtur verbum a librariis minime ingestum, &
quod vindictae femineae in rivalem alteram opti-
time convenit, pro, te insectabitur, & per ora
hominum traducet. ut in illo Horatii Lib. I. Sat.
10. 79. *Vellicet absentem Demetrius.* vide hic Be-
roaldum. *vellicare* enim hac notione idem quod
Gr. *ἐμύον*. ut notat Lennep. ad Coluth. Lib.
III. c. 5. p. 150. vel exponi potest ea notione,
qua Graecis *μισέω*. unde *μισοί* & *μισογυνα* aman-
tium offensiones. vid. Bergler. ad Alciph. Lib. I.
Ep. 29. p. 122. pro *heu sero* in aliis edd. *heu mi-
sero. en sero* ex Palatinis membranis Gebhardus.
in uno Colbertino, *en sero flebis amara diu. ama-
ra* etiam in meo cod. & aliis MSS: sed nihil in-
mutandum. *heu sero flebis*, ut apud Horat. Lib. I.
od. 5. 6. *heu quoties fidem, Mutatosque Deos
flebis.* & od. 25. 10.

*Invicem moechos anus arrogantes
Flebis in sole levius angiporcu.*

Epod. V. 74. O multa fleturum caput. elegans

verbi hujus usus est, & velut formula animi
contortioris; alteri poenitentiam facti & dolore in
magno suo malo denuntiantis. Lib. I. El. 7. 18.

— longe miser agmina septem
Flebis in aeterno furda jacere situ.

Lib. II. El. 14. v. ult.

— dominam mutare cavebo,
Tum flebit, quum in me senserit esse fidem.

Tibullus Lib. I. El. 10. 79:

Tunc flebis, quum me vincum puer alter habebit.
& eodem sensu amator infelix apud Theocritum
Idyll. XXIII. 34.

*Ἢγε καὶ πρὸς ἐκείνους ὀπανάκα καὶ τὸ φιλόστοιχον,
Ἀνίκα τὰν κραδίαν ὀπτεύμενος, ἄλμυρος κλαύσας.*

sic Creusae Medea apud Ovid. Epist. XII. 180.

*Rideat, & Tyrio jaceat sublimis in astro;
Flebit: & ardores vincet adusta meos.*

ubi *vincet adusta* de mendo suspectum videbatur,
quia non *adusta* fuit Creusa, sed penitus *usta*
veneficii Medae, simul cum patre Creonte,
& ipso, ut volunt, Jafone. hinc conjeceram, *ar-
dores sentiet usta meos.* cum postea, inspectis N.
Heinſii notis, vidi id a codd. MSS. & primis
edd. confirmari. sic in loco Horatii Lib. I. Sat.
10. 63. de Cassio, *librisque combustum propriis*,
pro *ambustum*, restituit Marklāndus Epist. Critic.
ad Fr. Harium pag. 108. & seqq.

9. *Nunc est ira recens]* ruens e Palatino Geb-
hardus amplectitur tamquam *sapidiorē lectionem*,
quod merito inprobat Broukhuffus.

10. *Si dolor abfuerit, crede, redibit amor]* Si
dolor abfuerit corde conjecerat Heinſius. eade Gu-
yeto placebat:

11. *Non ita Carpathiae variant &c. Nec dubio
nubes vertitur atra Noto]* verritur Passeratius. ut
conjecerat etiam Heinſius Lib. III. Advers. cap.
4. p. 431. vel *tergitur atra Noto* Gebhardus ex
cod. Palat. & sic legisse videtur Turnebus Lib.

Hb 3

XVII.

Quam facile irati verbo mutantur amantes.

Dum licet, injusto subtrahe colla iugo.

15. Nec tu non aliquid, sed prima nocte dolebis.

Omne in amore malum, si patiare, leve est.

At tu, per dominae Junonis dulcia jura,

Parce tuis animis, vita, nocere tibi.

Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,

20. Verum etiam instanti laesa repugnat ovis,

Nec tibi perjuro scindam de corpore vestem,

Nec mea praeclusas fregerit ira fores:

Nec

XVII. Advers. c. xi. quod rejicit Broukhufius, sed dubitat Patruus meus ad Ovid. XII. Met. 51. ubi simili varietate in MSS. cum *Jupiter aëtas increpuit nubes*, pro *atras*. quod tamen illic praefert. Claudianus Bel. Get. v. 378.

— vel qualis in atram

Sollicitus nubem maesto Jove cogitur aether.

ubi nihil variant codices. nisi quod iniquam in nonnullis. pari comparatione apud Valer. Fl. III. 51.

Caeruleo veluti cum Jupiter agmine nubem constituit; cecant Zephyri, frustra que rigentem Pulsat utrimque Notus.

ubi duorum ventorum luctam habes, & nubes a Zephyris & Noto pulsatur, ut hic Aquilones cum Noto jungit vide illic Patruus mei notas, qui id aliis poetarum exemplis, & hoc ipso Propertii loco, illustrat.

13. verbo *mutantur amantes*] *notantur* vitiose in tertio Voss. *mutamur* conjecerat Oudendorpius. sequentem versum imitatur Ovidius Rem. Am. v. 90.

Quale sit id quod amas, celeri circumspice mente; Et tua laesuro subtrahe colla iugo.

15. *sed prima nocte dolebis*] vel. *prima* Heinf. morte in altero Colbert.

18. *Parce tuis animis*] *armis* conjecerat Marklandus. proverbii enim species est, *suis sibi armis nocere*. quale illud Ovidii Lib. II. Amor. El. 9. 4. *in castris vulneror ipse meis*. & Epist. II. 48. *Heu patior telis vulnera facta meis*. & Tibulli Lib. I. El. 5. v. ult. *quid messes uris acerba tuas*. contra *armis suis se defendere* de puella, quae pulchritudine sua iratum amatorem placat,

apud Ovid. Lib. II. Am. 5. 48.

Defensa est armis nostra puella suis.

sed *animis* hic ponit pro fastu & iracundia, in quam prior Cynthia. hinc paullo ante v. 13.

Quam facile irati verbo mutantur amantes.

Virgil. IV. Aen. 414. *animos submittere amor*. Ovidius Lib. II. Am. 17. 7.

Dat facies animos, facie violenta Corinna est. (Me miserum) cur est tam bene nota sibi?

vide supra ad Lib. I. El. 5. 12. hinc *animos irasque* saepe conjungunt. Statius XI. Th. 525.

Tantum animis, irasque, atque ignescens cernunt

Per galeas odia.

vide notas Patruus mei ad Ovid. I. Met. 166. & ad Lucan. VIII. 28. praecedenti versu *at te* Heinsius, subintell. precor. *Aut tu* in D'orvill. sec. & *dona* pro *jura*. *sacra* Heinf.

21. *Nec tibi perjuro scindam de corpore vestem*] *perjurae* in tribus Vossianis, primo Vatic. & meo secundo, ut Guyetus ex cod. Reg. *Nec ten per juro* in cod. Palat. quod per *opi* terperjuro sapit Gebhardo. *pectore* in Voss. quarto. *vestes* in Excerptis Modii, uno Livineji, duobus Leid. tribus Voss. binis D'orvillianis, meo utroque, & primis edd. sed *vestem* ex Groningano firmavit Broukhufius. idque ut magis poetice alius in locis etiam praeferre solent viri docti. vide notas ad Ovid. I. Met. 528. & I. Fast. 409. Tibullus Lib. I. El. XI. 61.

Sit satis, e membris tenuem rescindere vestem;

Sit satis, ornatus dissoluisse comae.

infra El. XII. v. 18. *Scissa veste meas experiere manus.*

Nec tibi connexos iratus carpere crines,

Nec duris ausim laedere pollicibus.

25. Rusticus haec aliquis tam turpia praelia quaerat,

Cujus non hederæ circuire caput.

Scribam igitur, tua quod nunquam deleverit aetas:

Cynthia forma potens, Cynthia forma levis.

Crede

mus. vid. ad Lib. I. El. 2. v. 3. *scindere* autem & *rescindere* hac in re proprium esse notat Marklandus ad Statium pag. 235. ubi locis his Propertianis firmat conjecturam suam in Statio *Scissis pilea futa de lacernis*. pro *Caesis*. infra Lib. III. El. 6. 8. *Fac mea rescisso pectora nuda sinu*. seq. versu praeduras in marg. Excerpt. Scalig. *Nec me in meo secundo*.

23. *Nec tibi connexos iratus carpere crines*] *connexos* in Mentel. & primo Leid. *contextos* *crines* ex suo cod. probat Heinfl. quod & in v. c. Anton. Perreji. & secundo Vatic. *frangere crines* in tertio Voss. & *carpere* pro varia lectione. ut in Groningano & Askewiano. *solvere* in Palatino, ut Lib. I. El. 3. 21. *Et modo solvebam nostra de fronte corollas*. sed *carpere crines* irae hic aptius est. sic apud Ovidium Lib. III. A. A. 370. & seqq. quo loco veterem & sapientem in amoris palaestra militem describit, qualem hic se proficitur Propertius,

*Nec franget pestes, nec saevis ignibus uret,
Nec dominae teneras adpetet ungue genas.
Nec scindet tunicasve suas, tunicasve puellae,
Nec raptus flendi causa capillus erit.*

ubi *captus* in cod. Huydecop. a man. pr. forte pro *carptus*. ut Gruterum & Passeratium etiam maluisse, illic notavit Heinflus. apud Valer. Fl. VIII. 9.

—— *crinemque genasque*
Ungue per antiqui carpsit vestigia somni.

nam ita pro *Ante* legebat Patruus meus. ut *unguibus ora notare*. de quo vide infra ad Lib. III. El. VI. 6. *laniare capillos* vocat Ovidio II. A. A. 451.

*Ille ego sim, cujus laniet furiosa capillos,
Ille ego sim, teneras cui petat ungue genas.*
idem Lib. I. El. 7. ubi in se ipse invehitur, quia Corinnae capillos discernerat, v. 11.

*Ergo ego digestos potui laniare capillos,
Nec dominam motas dedecere comas.*

Medea apud eundem Epist. XII. 155.

*Ire animus mediae suadebat in agmina turbae,
Sertaque compositis demere rapta comis.
Vix me continui, quin sic laniata capillos
Clamarem, meus est, &c.*

26. *Cujus non hederæ circuire caput*] hoc est, cujus caput hederæ, doctorum praemia frontium, non cinxerunt, vel, quod cum Persio in prologo dici possit, *quorum imagines non lambunt hederæ sequaces*.

27. *Scribam igitur, tua quod nunquam deleverit aetas*] *quod non umquam tua deleat aetas* in sec. Leid. tribus Voss. utroque D'orvill. & meis, cum primis edd. codex Mentelii, *tua quod non umquam deleverit aetas*. unde *aboleverit* Heinflus. ut apud Ovid. circa finem *Metamorph.* *Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas*. vel, *quod nulla umquam deleverit aetas*. sua etiam conjece- rat. vide Observ. Miscell. Vol. II. Tom. I. pag. 101.

28. *Cynthia forma potens, Cynthia forma levis*] *verba levis* in cod. Ant. Perreji, Mentel. Groning. Askew. duobus Leid. Vossianis tribus, primo D'orvill. & meo secundo. *forma levis* in meo priore, ut Passerat. Palmer. & Guyetus. Scaliger in Castigationibus suis testatur, se adolescentulum emendasse,

Cynthia formipotens, Cynthia verbilevis.

sed quod Lucilio vel Pacuvio dignas, quam Propertio. vel legebat *verba lues*. neutrum placet. *forma potens* vocatur Cynthia, ut infra Lib. III. A. A. 18. 7. *Est tibi forma potens*. & Lib. III. El. 8. 17. *Et pete, qua polles, ut sit tibi forma perennis*. Ovidius III. A. A. 258. *Est illis sua des, forma sine arte potens*. vide Heinfl. ad Lib. II. Amor. 2. 30. *formam* pro *formosa* capiendum notat Hemsterhus. ad Luciani Dialog. pag. 13. dein, *serva levis* in cod. Harleiano Musei Britann. sed *verba levis* Graeco more, pro in verbis *levis* & variabilis, ut exponit Jo. If. Pontanus ad Senec. Herc. Oet. v. 1599. pag. 375. ubi etiam vide Delrium p. 350.

Crede mihi, quamvis contemnas murmura famae,
Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit.

E L E G. V.

Non ita conplebant Ephyreae Laïdos aedes,
Ad cuius jacuit Graecia tota fores.

Turba

29. *quamvis contemnas murmura famae*] Ita in Menteliano, primo Leidens. Vossianis tribus, primo D'orv. meo utroque, & primis aliisque edd. nec aliter in Askewiano, Regiis & uno Colbertino, in altero *contendas*. codicum itaque consensu *contemnas* praetuli, non *contemnis*, ut edidit Broukhuf. quia *quamvis contemnis* sonum ingratiorem efficit. & sic Marklandus ad oram libri sui. licet non ignorem Lib I. El. 18. 12. *Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet.* & infra El. 7. 89. *Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura.* & aliis in locis. *munera famae* male in Excerpt. Modii, seu Groningano. seq. versu, *Hoc tibi pallori, Cynthia, carmen erit* Guyetus, audaçter & male. licet id defendere nonnulli possent ex Ovidio Epist. II. 146.

Aut hoc, aut simili carmine notus eris.
& Epist. VII. 194.

Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit.

respicit enim solum versum praecedentem, *Cynthia forma potens, Cynthia forma levis*. aliter, si plures versus, inscriptionis instar, subjungat, numerum addit. ut infra El. X. 35.

*Et duo sint versus: Qui nunc jacet horrida pulvis,
Unius hic quondam servus Amoris erat.*

Lib IV. El. 2. 57. *Sex superant versus &c. sipes acernus eram.* & seqq. Sappho apud Ovid. Epist. XV. 182.

*Inde chelyn Phoebæ, communia munera, ponam,
Et sub ea versus unus & alter erunt.
Grata lyram posui tibi, Phaebe, poëtria Sappho;
Convenit illa mihi &c.*

EL. V. 1. *Non ita conplebant Ephyreae Laïdos aedes,*

Ad cuius jacuit Graecia tota fores]

pedes in Leid. primo, Vossiano priore ac tertio,

Borrichiano, Heinsiano, Menteliano, Excerpt. Scalig. & meo utroque. quod Heinsio placuisse videtur, quia id loco Ovidii Epist. III. 84. firmabat, *Et jacet ante tuos Graecia maesta pedes*. sed illic de Graecia supplice agitur. neque etiam id defendi potest ex obvia locutione *ad pedes jacere, pedes & genua amplecti*, & sim. de quo vid. Broukhuf. ad Lib. III. l. 4. 32. illa enim supplicibus, aut mancipiis servilibus potius conveniunt. ut Herculi Omphales amoribus inretito, eique turpiter servienti, exprobrat Deianira apud Ovid. Epist. IX. v. 82.

*Crederis infelix, scuticae tremefactus habenis,
Ante pedes dominae procubuisse tuae.*

Tibullus Lib. I. El. 10. 30.

*nunc me flevisse loquentem,
Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes.*

neque patrociniū huic lectioni peti potest ex Epigrammate in sepulcrum Laïos, quod ex Athenaeo petatum in Mantissa Epigrammatum ab H. Stephano Anthologiae Graecae adjectorum legitur pag. 14. ed. Obšop.

Τῆςδε ποτ' ἡ μεγάλησυχος ἀνίκητος τε πρὸς ἀλλήν
Ἑλλὰς ἰδὲ λῶθ' ἀχαιῶς ἰσοθίχ
Λαΐδος, ἢ τέκνοντι Ἐρωι, θρίψεν ἢ Κρόνου,
Κεῖται δ' ἐν κλειῶς Θηταλικοῖς πεδίοις.

idque Latinis versibus reddidit Obšopaeus ad Lib. III. Anthol. Gr. p. 328. 329. sed longe elegantiori arte interpretatus est H. Grotius,

*Capta fuit cuius coelesti Graecia vultu
Illa ferox, nullo gens data Marte capi.
Laïs Amoris erat soboles, & alumna Corinthi:
Quam nunc Thessaliae nobilis abdit humus.*

fores enim, quod optime tuetur Broukhufius, & in reliquis codd. & edd. primis, easque secutus, legi-

Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in qua populus lussit Erichthonius.

5. Nec

legitur, hic maiorem Laidis superhiam indicant, quae procos & amatores, etiam non proletarios, ex omni Graecia, tamquam turbam clientium, ad fores suas jacere cogebat, antequam aegre admitterentur. & hanc lectionem requirunt *Laidos aedes* versu primo; atque unice firmatur ex Epigrammate Platonis Lib. VI. Anth. Gr. Tit. VIII. Bp. I. ubi ipsa Laïs loquitur,

Ἡ εὐκαρπία γὰρ ἔστι καὶ Ἐλάδος, ἣ τὸν ἰσότητι
ἔχειν ἐν προδύοις αἰεὶ ἔχουσα νέον,
τῇ Παφίῃ τὸ κάτοπτρον, ἐκὸς τοῦ πρὸ ὀφθαλμοῦ
οὐκ ἰδύλα. οἷον δ' ἡ παρὸς δ' ὀφθαλμοῦ.

quod sic idem vertebat Grotius:

*Ante fores habui quae grande examen amantium,
Cum mihi magnificae Graecia ludus erat,
Hoc tibi mitto, Venus, speculum, me cernere nolo
Sum qualis, quando non quæo, qualis eram.*

cujus Epigrammatis initium forte ante oculos hic habuit Propertius. & simile est illud Luciani, quod ibidem sequitur Bp. IV.

Ἐλλάδα πικρὰν ὑπὲρ βίον ἀπὶ δὲ Μήδων
λαῖς ἔχειν ἐν κάλλει ληϊδίῃ.

*Quae feta scatiferi devicerat agmina Medii,
Laidi formosae Graecia praeda fuit.*

ante fores igitur jacere hic longe aptius est de agmine amantium; quam ante pedes. Ovidius Rem. Am. 304.

*Sic mihi juravit: sic me jurata fefellit,
Ante suas quoties passa jacere fores.*

idem Lib. II. Am. 19. 21.

*Et sine me ante tuos projectum in limine postes
Longa pruinosa frigora nocte pati.*

sic apud nostrum Lib. I. El. 16. init. queritur amator exclusus, & ante fores jacens:

*Fanus vel domina penitus crudelior ipsa,
Quid mihi tam duris clauja taces foribus &c.
Nullane finis erit nostro concessa dolori,
Tristis & in tepido limine somnus erit.
Me mediae noctes, me sidera prona jacentem,
Frigidaque Eo me dolet aura gelu.*

Laidem vero Ephyræam recte viri docti non a patria, nam natione Sicula creditur, sed quia in Ephyræ, seu Corintho, fuerit educata, adpellatam

centent. Ita Synesius Epist. 3. Laida dicit fuisse ἀνδράποδον Ἰταρικὸν ἐν Σικελίᾳ ἰσθηδόν. Ita enim scribendum ex Stephano Byzant. in Ἑδοκαρπία, ubi locum illum adfert. male enim in ed. Porti Οὐγκαρπία, & in marg. Σὺγκαρπία. in ora ed. Πέταρ. Καρπία. hinc in Epigrammate Graeco supra prolato, de Laide, ἐστὶν δὲ Κόρινθος Claudianus Lib. I. in Eutrop. 90. Haud aliter juvenum flammis Ephyræa Laïs & gemino ditata mari, ubi vide Bartium. Brodaeum & Obsop. ad Antholog. Graec. p. 328. & 329. sed rem incertam esse videbis apud Casaub. ad Athenaeum Lib. XIII. cap. 3. circa finem. adde quae notarunt Pinedo & Berkelius ad Stephan. Byzant. in Ἑδοκαρπία, & in Κράτος. Ceterum non video, quomodo initium hujus Elegiae, *Non ita complebant &c.* & seqq. fuerat nec Thaidos &c. Nec quae deletas &c. cum illis, quae sequuntur, *Quin etiam falsos &c.* recte cohaereat. deberet enim subjungi, quam tuas aedes obsident amatorum exathina. vel sim. ut Eleg. praeced. v. 11. & 13. *Non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae, &c. Quam facile irati verbo mutantur amantes.* infra El. VIII. init.

*Non, ob regna magis diris cecidere sub armis
Thebanis &c.*

Quam mihi si media &c.

El. X. *Non tos Achementis &c. Spicula quot nostro &c.* El. XI. 1.

Non ita Dardanio gavissus Atrida triumpho, &c. & sequitur v. 9.

Quanta ego praeterita collegi gaudia nocte.

Itaque exciderunt forte nonnulla, vel in alium locum male rejecta sunt, quae hic desiderantur post v. 6. comparationi enim non respondent illa, *Quin etiam falsos fingis tibi saepe propinques.* quod miror neque Broukhufium, neque alios Interpretes animadvertisse.

3. *Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim Tanta* fuerat Nixteidos in cod. Heinsiano & meo: priore. Antiopen forte cogitabat librarius, sed intempestive, in animo vel oculis habens illud ex Lib. I. El. 4. 5. *Tu licet Antiopae formam Nyxteidos &c.* pro *Tenta* in primo Leid. Vossiano, li

5. Nec quae deletas potuit componere Thebas

Phryne, tam multis facta beata viris.

Quin etiam falsos fingis tibi saepe propinquos,

Oscula ne desint qui tibi jure ferant.

Me juvenum facies pictae, me numina laedunt

siano, Mentelliano, Heinisiano, & meo utroque codice repetitur *Turba*. quae confusio favere posset Guyeti conjecturae, legentis

*Tanta Menandreae fuerat nec Thaidas alio
Turba, in qua populus lusst Erichthonius.*

pro lusst, quod omnes nostri codices & veteres editiones tuentur, Gebhardus ex libro Commelini adfert *risit*. Scioptianum *ussit* damnavit etiam Heinisius in Epistolis ad Graevium ineditis, & in notis ad Propert. p. 683. rejecitque Freinsheimius Indice Curtiano in *ludibrium*. *ludere* & *lustus* in rebus amoris frequentissima. vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 516. *Menandrea* autem *Thais*, quia Menandri Comodia de cantata. ut Lib. IV. El. 5. 43.

*Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
Quum feris astutos comica moecha Getas.*

5. *Nec quae deletas potuit componere Thebas*. Non quae in Voss. tertio. *deletas* in ejusdem primo & quarto, Neapolitano, primo D'orvill. Askewiano, meo secundo. *deletas* in ed. Gryph. 1551. sed in ceteris codd. primis edd. aliisque *deletas*. *disjeclas* Cl. Schraderus Emend. cap. VI. p. 121. ex vestigiis codd. in quibus *deletas*, quae tamen scriptura magis adjuvat *deletas*, una tantum litera adempta, quam *disjeclas*. *componere Thebas* dicit pro Thebas everfas & excisas instaurare, respiciens ad notam de hac Phryne Thespia historiam, quam refert Athenaeus Lib. XIII. cap. 6. pag. 591. ubi ex Callistrato tradit, eam multis prociis tam *beatam*, seu divitem, factam, ut Thebas ab Alexandro deletas refecturam se polliceretur, si hoc Inscriptionis titulo ac monumento honoraretur, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΝ ΚΑΤΕΣΚΑΨΕΝ, ΑΝΕΣΤΗΞΕ ΔΕ ΦΡΥΝΗ ΕΤΑΙΡΑ. vide illic Casaub. ex Aristaeo, & hoc Propertii loco ista illustrantem, & Brodaeum ad Antholog. Graec. Lib. IV. Tit. XII. Ep. 52. & seqq. pag. 470. ed. Obsop. ubi quatuor occurrunt Juliani, Simonidae, Tullii Gemini, & Leonidae Epigrammata in Cupidinem Praxitelis, cujus imaginem Phrynae donavit, quibus addendum aliud Epigramma, quod sub *Incerti* nomine in editionibus

vulgatis editum, eidem *Gemino* in MSS. tribuitur, Lib. VI. Tit. ix. Ep. 4. vide & Periz. ad Aelian. IX. Var. Hist. cap. 32. *componere Thebas* igitur hic est restituere, condere. Virg. III. Aen. 387.

Quam tuta possis urbem componere terra.

ubi vide notas. male haec exposuerunt olim Vossius & Beroaldus, & *Phrynem* vocarunt ex corrupta codicum scriptura, ut bene monuit Muretus. qui hoc idem nomen lenae restituit apud Tibull. II. 7. 27. ubi *Phryne* vel *Phirne* vitiose in MSS. ut hic quoque in Mentelliano, Borrich. Groning. meo utroque, & aliis plerisque codd. ac vetustis edd. sed *Phryne* recte in v. c. Perreji & Colotiano.

8. *Oscula ne desint, qui tibi jure ferant*] Ita recte edidit Broukhufius, quod merito Gebhardus ex libro Commelini praeferebat, nam male in multis MSS. *nec desunt*, ut in duobus Leid. tribus Voss. Groning. Askew. utroque D'orvill. & meis, primis aliisque edd. sic apud Ovidium Lib. II. A. A. 629.

Ne desint, quas tu digitis ostendere possis.

ut recte pro *Nec desint* ex MSS. Heinisius. ideo autem falsos fingebat Cynthia propinquos, ne deessent, qui sub hoc nomine ac titulo oscula tamquam jure sibi darent. vitiose igitur *rara* pro jure legitur in codd. MSS. unde *cara* vel *carpta* conjiciebat Heinf. sed sanissima lectio est *jure*, propinquitatis scilicet. ut apud Ovid. I. Amor. El. 4. 64.

Quod mihi das furtim, jure coacta dabis.

id est, jure matrimonii viro dabis oscula coacta, quae mihi furtim dabis ultro. & apud Sueton. Claud. cap. 26. *illecebris Agrippinae, Germanici fratris sui filiae, per jus osculi & blanditiarum occasiones pellectus. fratris autem, sororis, seceri, generi, vel matris nomine saepe clandestinos colabant amores.* de quo vide quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 430. & 641.

9. *Me juvenum facies pictae, me numina laedunt*] *Te juvenum* male in meo priore. *pictae facies*

10. Me tener in cunis, & sine voce puer.

Me

facies in omnibus fere codicibus, tribus nempe Vossianis, utroque D'orvill. Groning. altero Colbert. meoque secundo. *Me pictas facies juvenum* in quinto Vaticano. deinde nomina in Bottrichiano, Groning. Askewiano, binis Leidenf. tribus Voss. utroque D'orv. & meis; quod & in primis ceterisque vetustioribus editionibus reperi. numina in aliis, quod ex v. c. adferunt Passeratius & Gebhardus. Idque praeferebat Janus Doussa in Centur. Plautin. cap. vii. five ad illa Plauti in Añn. Añ. IV. Sc. 1. 18. loco adposito,

*Ne epistola quidem ulla sit in aedibus,
Nec cerata adeo tabula, & si qua inutilis
Pictura sit, eam vendat.*

inprobante N. Heinsio in notis Propertianis p. 663. sed exempla, quibus nomina tuetur, hic parum ad rem faciunt. per *facies pictas* intellige imagines formosorum juvenum, & nomina his addita ac subscripta Deorum, aliorumve e fabulis antiquis, a formae pulchritudine laudatorum, puta Apollinis, Bacchi, Adonidis, Narcissi, Cephal, & sim. quod egregie illustratur ex loco Ovidii Lib. II. Trist. 521.

*Scilicet in domibus vestris, ut prisca virorum
Artifici fulgent corpora picta manu;
Sic quae concubitus varios, Venerisque figuras
Exprimat, est aliquo parva tabella loco.*

ubi pro virorum si ex antiquo codice firmare possem conjecturam deorum, non parum numina huic loco vindicaret, ut optima observatione ex Plinii praesertim & Arnobii locis fecit Broukhufius; cui adde Patruj mei notas ad Sueton. Calig. cap. vi. p. 613. & huic lectioni suum calculum adjicere videtur D'Orvillius Animadv. ad Charit. pag. 338. qui tamen potius intelligendum existimabat de statuis & imaginibus ipsorum Deorum, quae in domibus multrae erant; vel interpretandum esse de Propertio timente Deos ne Cynthiam abriperent, ut in loco Sapphus apud Ovid. Epist. XV. 86.

*Hunc ne pro Cephalo raperes Aurora, timebam,
Es faceres. sed te prima rapina tenet &c.*

quo referri posset illud, quod supra Eleg. II. v. 55. occurrit,

*Cur haec in terris facies humana moratur?
Jupiter, ignosce pristina furta tua.*

& Epigramma Graecum ex Anthologia inedita, cui nomen ΙΑΙΟΥ ΔΕΩΝΙΑΟΥ, vel ΔΕΩΝΙΑ,

(ut Scaliger) praefigitur in MSS.

Ο Ζεύς ἀνέστη πάλι τρίτην εὐλαπίναν,
Ἡ χρυσεὶ Δανάῃ ἄρκεσσι εἰς θάλαμους.
Θάλαμ' ὦ, εἰ Περσίδρον ἴδῃς, ἐκ ἡπείρου γῆρας
Τὸν καλὸν ὃ φιλόπαις ἐκείνῃ ἦν ὁ θεός.

sic enim integrum in meis Graecor. Epigr. ineditor. apographis legitur: nam secundi distincti sententiam ex isto nostri loco *Cur haec in terris facies &c.* supplendam notavit Cel. Valckenarius in Epist. ad M. Roverum pag. 13. ubi initium hujus Epigr. adfert, & pro ΙΑΙΟΥ legendum *Ζεύς* recte monet. hoc enim addito pronomine ΙΟΥΑΙΟΥ ΔΕΩΝΙΑΟΥ aliud Epigramma occurrit Lib. I. Anthol. Gr. Tit. 55. Ep. 3. & alibi. alia Graecorum & Latinorum poetarum loca de formosis Deorum raptu e terra sublatis produxi ad Tom. II. Antholog. Lat. pag. 221. 222. Hoc tamen in loco potius de amatoribus, quorum imagines sub Deorum specie & nomine, ut maritis vel rivalibus fucum facerent, pictas habebant, explicandum videtur. quod autem hic de sui ipsius suspitione eleganter dicit, etiam de Cynthia Lib. III. El. 6. 16.

*Seu timidam crebro dementia somnia terrent,
Seu miseram in tabula picta puella movet.*

pictae juvenum imagines ad libidinis irritamentum parietibus adfixae, memorantur in S. S. Ezech. cap. XXII. 14. ubi incesti Oholibae amores describuntur. quod Claudian & Ovidii locis illic illustrat Grotius. & huc respicit Sidon. Apoll. Lib. II. Epist. 2. *Non hic per nudam pictorum corporum pulchritudinem surpis prostrat historia, quae sicut ornat artem, sic devenusta artificem.* vide & Casaub. ad Suet. lib. cap. 43.

10. *Me tener in cunis, & sine voce puer]* *Te tenet in cunis* in Heinsiano & meo priore. An hoc intelligendum de filio Cynthiae recens nato? Erat enim nupta, ut ostendit Broukhufius ad seq. Eleg. init. Sed obitat hujus Libri Elegia XIV. v. 23.

*Quum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus:
Frater ego, & tibi sim filius unus ego.*

Oportet igitur diverso tempore scriptam esse utramque Elegiam; quae nullo ordine in Propertio collocatae sunt, & Elegiam illam XIV. ante hanc compositam fuisse, vel illud de filio legitimo capiendum hoc forte de infante ex clandestino coitu concepto. mirifice in hoc versu

Me laedit, si multa tibi dedit oscula mater,

Me soror, & cum qua dormit amica simul.

Omnia me laedunt: timidus sum: ignosce timori.

Et miser in tunc suspicor esse virum.

15. Felix Admeti conjux, & lectus Ulyxis,

Et quaecumque viri femina limen amat.

Tem-

exponendo aestuat Passeratius. ita Cynthiam nondum matrem fuisse factam, cum scriberet Elegiam XII. ejusdem hujus Libri. I. colligere licet ex illius v. 21.

*Nec dum inclinatae prohibent te ludere mammae,
Videris hoc, si quam jam peperisse pudet.*

potest etiam simpliciter de quocumque puero non Cynthiae, sed alterius feminae, capi, cui illa in cunis jacenti dabat oscula: vel de puero fictitio seu juvene amatore, in cunis celato, ac filere jussu, nam si verus esset infans, vagitu se proderet.

11. *Me laedit, si multa tibi &c.*] Hic quoque *Te laedit*, ut paullo ante, *Te juvenum facies pictae*, & mox *Te soror*, in meo cod. priore: quod si admitteretur, *Te laedit* capiendum, aut in illo Catulli, *Laedit te quaedam mala fabula*, sed *Me laedit*, pro cruciat, urit, sollicitum habet, recte exponunt Interpretes. Gebhardus ex Palatinis membranis adfert,

Me laedet, simulata tibi dabit (vel dedit) oscula mater.

& ex libro Commelini, *Me laedet simulata Venus dabit oscula*. utrumque falsum. ideo multa oscula matris suspecta erant, quia, si semel iterumque oscula daret vera mater, nihil erat, quo laederetur, ideoque fictitiam matrem, multa oscula dantem, sororem, amicam, & in tunc virum timet, ne sub muliebri specie aliquid viri lateret. dabit etiam in aliis MSS. & priscis edd. praecedente *laedet*, ut in Regiis, uno Colbert. duobus Leidensibus, & tribus Voss. *laedet* in Askew. altero Colbert. & meo secundo. seq. versu & cum quae Doufa Fil. quae amica, pro aliqua. quod male probavit Broukh. & supine secutus est Vulp. cum qua nempe sorore, simul dormit amica. ut apud Ovidium Lib. I. A. A. 601.

Et bene dic dominat, bene cum qua dormiat illa. ubi vide notas. sic cum Heinio praestaret, & si quae dormit amica simul, vel & tibi quae dormit &c. inepte vero Gebhardus Lib. III. Cre-

pund. cap. 20. cum qua dormit amica. in qua voce secundam producit sine exemplo. sic tamen in suo v. c. reperit Passeratius. corrupte etiam in plurimis MSS. cum qua dormis, ut in Borrichiano, Regiis, uno Colbert. Askew. duobus Leid. quarto Voss. altero D'orv. meo priore & edd. primis, quae codicum pertinacia fraudi fuit viris doctis, ut lectionem metro adversam & reluctantem, & mendum, in pueris scutica dignum, ut hic ait Muretus, admitterent. praeter primos interpretes, Volkum & Beroaldum, qui sic ediderunt, etiam in id iniegit B. Pius. ad Valer. Fl. Lib. I. v. 42. qui tamen ad Lucret. Lib. IV. 25. legit, cum qua dormis amica tibi. vide ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 697.

13. *Omnia me laedunt: timidus sum, ignosce timori*] *laedunt* Borrich. Mentel. & priscae edd. *laedunt* in Voss. quarto, Heiniano, & Excerptis Modii, seu Groning. Heinio legebat *Omnia me laedunt timidum: tu ignosce timori*. notum illud Penelopes apud Ovidium Epist. I.

Res est solliciti plena timoris amor.

idem coniecerat vers. seq. *Heu miser*. post haec in duobus Leidens. tribus Vossianis, utroque D'orvill. meis ceterisque codicibus, ut & plerisque ante Scaligerum editionibus inseruntur octo versus, qui leguntur El. VII. v. 9. *His olim, ut fama est, vitis ad praelia ventum est: & seqq.*

16. *Et quaecumque viri femina limen amat*] *feri* in Neapol. Vossiano primo, D'orvill. & meo secundo. *feri* in primo Leid. *fori* in Heiniano, & meo priore. *vici* in altero Leid. & codd. Regiis. *veni* Mentel. unde ulcus latere suspicabatur Heinio, & conjiciebat *senis* vel *serae*. sed sana est lectio recepta, nam exemplo Alcestitidis, seu Admeti conjugis, & Penelopes laudat feminas, quae limen viri, id est domum mariti, eo absente, servant & curant. infra Lib. III. El. 10. in fine:

— quia casta domi persederat uxor,
vincet Penelopes Aelia Gallia fidem.

no-

Templa Pudicitiae quid opus statuiffe puellis,
 Si cuivis nuptae quidlibet esse licet?
 Quae manus obfcoenas depinxit prima tabellas,
 20. Et posuit casta turpia visa domo;

Illa

notum est, tales *domifedae* dictas, idque inter praecipuas olim uxorū laudes fuisse semper celebratum, adeo ut earum sepulcris pro elogio insigni inscriberetur, *domum servavit, lanam fecit* &c. vide quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 104. & adde Passeratium ad h. l. & Apollonii atque Euripidis loca apud Gebhardum p. 170. & 171. *lectus Ulyxis* pro uxore, ut alibi *torus*, de quo vide supra ad El. 2. 18. idque Graecorum more dictum notaverat Marklandus, ad scripto Euripidis loco in *Medea* v. 591.

— ἀλλὰ βάρβαροι λίχθη
 Πρὸς γῆρας ἐκ ἑνδοξοῦ &c.

& v. 672.

Δάμαρτος ὕπης, ἢ λίχης ἀπειρος ὤκ

& hoc significatu etiam capiebat apud nostrum infra El. 23. v. 111.

Dic mihi quis potuit lectum servare pudicum.

17. *Templa Pudicitiae quid opus statuiffe puellis] posuisse* in quinto Vaticano, & tertio Voss. pro varia lectione. quae verba & alibi permutantur. de quo infra ad Lib. III. El. 9. 19. de Pudicitiae templis, uno patriciae, altero plebejæ, quae Romae erant, vide hic Beroaldum & Passeratium. de templo Pudicitiae patriciae agit Montfaucon. Tom. I. Itinerar. Ital. pag. 187. & seq. & de plebejæ Pudicitiae sacello vide notas Antonii Augustini ad Festum p. 53. in *plebeja* & *pudicitia*.

18. *Si cuivis nuptae quidlibet esse licet] cuius* in Heinsiano, & meo priore. *quovis* in uno Vossiano, primo D'orvill. & meo altero. *cui libet* in eodem Heinsii & Mentelii codice, primo Leid. Voss. & meo. *quolibet* in altero Leid. *esse decet* in primo Vatic. Passeratius,

Si quaevis nuptae quidlibet esse licet:
 quod refutavit Gebhardus, & legit,

Si cuivis nuptae, quod libet, esse licet.
 separata voce *quod libet*, non iuncta *quolibet*, ut N. Heinsius ad Ovid. Epist. VII. 168. ubi Di-

do dicit,

Dum tu, si Dido, quodlibet esse feram.

& hoc firmari posset ex iis, quae notant viri docti ad illud Nasonis Lib. II. Trist. v. 518.

Quodque libet, mimis scena licere dedit.

vulgata quidem sic exponi posset, *si nuptae licet esse quidlibet cuivis*, id est, si nuptae licet se quibuscvis prostituere. ut *omnia alicui esse* in re amoris. de quo ad Lib. I. El. XI. 34. ita de nimia amantium licentia infra El. II. 6. 16.

Per te nunc Romae quidlibet audet Amor.

ubi in aliis etiam *quodlibet*. elegans quidem est Broukhuffi conjectura,

Si cuivis nurui quidlibet esse licet.

ut *cuivis nurui* sit, tam patriciae quam plebejæ; quo titulo templa duo Pudicitiae fuisse Romae, modo dictum est. Sed prae ceteris amplector conjecturam Toupilii in Emend. ad Suidam pag. 23.

Si cuivis nuptae, quo libet, ire licet.

quia hoc aptissime opponitur *domifedae*, seu quae *viri limen amat*, quod praecedit v. 16. sic apud Cic. XIII Philip. cap. 17. in literis Antonii, legitur in codice Huydecoperiano, *nihil moror eos salvos esse, & ire quo libet*. pro eo quod in vulgatis est, & a Grutero defenditur, *ire quo iubetis*. quod tamen non inmutandum, quia milites ab Antonio dimissi, adhuc in Senatus potestate erant. in Epigrammate Petronii, edito Tom. I. Anthol. Lat. p. 583. recte etiam Patruus meus legebat,

Hoc amo, quod possum, qua libet, ire via.

non *qualibet*. & ita in alio Epigrammate Tom. II. p. 492.

Ergo, cui libet, huc licebit intret.

ut praefendum esse notavi, pro *quolibet*:

20. *Et posuit casta turpia visa domo] iussa* in Palatino Gebhardi, primo Voss. Leid. Heinsiano, & meo utroque. an forte *turpia signa*? ut infra Eleg. XXIII. ubi porticum Apollinis, &

Illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos,
Nequitiaeque suae noluit esse rudes.

Ah gemat, in terris ista qui protulit arte
Jurgia sub tacita condita laetitia.

25. Non istis olim variabant tecta figuris.
Tum paries nullo crimine pictus erat.

Sed

varis statuis picturisque decoratum describit,
v. 8. *Quatuor artifices, vivida signa, boves. &*
Lib. III. El. 7. 9.

Gloria Lysippo est animosa effingere signa.

& alibi saepe. sed *visa* potius se tueantur ex eadem Elegia XXIII. huj. Lib. v. 21. ubi post picturas, furta Jovis exhibentes, addit:

*Qui videt, is peccat: qui non & viderit, ergo
Non cupiet. facti crimina lumen habent.*

visa tamen de iis, quae in tabulis pictis videntur, non valde obvia sunt. de *ob/caenis* illis *tabellis* vide quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 633. & Tom. II. p. 483.

21. *puellarum ingenuos corrumpit ocellos*] amores in tertio Voss. & uno Colbert. sed in cujus margine *ocellos. corrumpit* in Heiniano & Groningano. de verbi hujus usu apud poetas vide ad Lib. I. El. 8. 21. altero versu *non finit* in Voss. tert. & quinto Vaticano. *nequitiae non rudes* firmare potest conjecturam, qua Lib. III. El. 15. 7. legendum videri notabo,

Te quoque enim non esse rudem testatur amoris.
ubi plura.

23. *Ah gemat in terris ista qui protulit arte*] Malim *At gemat.* ut indignantis inprecatio sit, qua in re elegans particulae *at* usus est, praesertim initio versus. eadem variatio infra El. 13. 35. *At pudeat corte, pudeat.* ut in plerisque MSS. Lib. III. El. 1. v. 7. *At valeat, Phoebum quicumque moratur in armis.* ubi *Ah* etiam in vulgatis, plura ad Lib. VI. Epigr. & Poem. vet. Ep. 81. p. 555. Heinsius legebat,

Ah gemat aeternum, ficta qui protulit arte.

certe *istis* sequitur. *iste* in Neapolitano. altero versu pro *Jurgia* forte praestaret *Praelia.* id est, coitus formas ac modos. ut supra El. 1. v. 45.

Nos contra angusto versamus praelia lecta.

sed praeferenda videtur. Cel. Ruhnkenii conjectura,

— *ista qui protulit arte
Orgia sub tacita condita laetitia.*

ut *orgia* vocet varios concubitus modos, qui reticere debent, non per statuarios & pictores in lucem proferri. quo sensu saepe *orgia Veneris* dici, seu *μυστήρια*, exemplis ostendunt Passeratius ad Poetae nostri Lib. III. El. 1. p. 405 & El. X. p. 466. & D'Orvillius ad Chariton. pag. 402. qua emendatione admissa, pro *ista arte* cum Heinio *ficta* mallem. male autem Livineius *gemat in terris* conjungit, pro, sub terris quod Doussa etiam margini ed. Rovillianae adscripserat. distinguendum est, ut edidi, *Ah gemat, in terris ista &c. in terris protulit recte.* vide supra El. 2. v. 42. adeoque non opus est, ut cum Heinio *aeternum* corrigatur.

25. *Non istis olim variabant tecta figuris*] *templa* Guyetus. male. Ovidius II. Trist. 521.

*Sed licet in domibus vestris, ut prisca virorum
Artifici fulgent corpora picta manu;
Sic quae concubitus varios, Venerisque figuras
Exprimat, est aliquo parva tabella loco.*

vide ad Lib. III. El. 17. 12. an hic forte *variabant* legi posset ex codd MSS. in quibus mox loco non suo librarii dederunt *vitiatis aranea fanum.*

26. *Tum paries nullo crimine pictus erat*] *Tum* in Excerptis Scalig. Neapol. primo & quinto Vatic. & v. cod. Fruterii, quod ex Groningano, & duobus Colbertinis praetulit Broukhuf. pro *Cum*, ut in aliis. pro *crimine* in secundo D'Orvill. *carmine.* in Heiniano & meo priore *lumine*, vitiose. Heinsius vero in Notis p. 684 legendum putat, *nullo crimine aepertus erat.* firmatque loco Plinii Lib. XXXVI. c. 6. ubi *parietis crasse marmoris operuisse* occurrit. sed quae valde dif-

Sed non inmerito velavit aranea fanum,
Et mala desertos occupat herba Deos.

Quos

differtunt. nihil mutandum docent loca a Broukhuffio prolata. paries nullo crimine pictus elegantissime dicitur, in quo nulla pendet stuprorum vel adulteriorum pictura, turpes vel incestos amores oculis exponens. Ovidius Lib. VI. Met. 131.

Et rupit pictas, coelestia crimina, vestes.
quod recte contra Heinsum vindicavit Patruus meus, & de adulteriis Deorum, quae vestibus illis intexta erant, explicuit. Statius Lib. III. Sylv. I. 42.

— qualemque vagae post crimina noctis
Thestius obstupuit.
pictus itaque non sollicitandum, ut supra v. 19.

Quae manus obscaenas depinxit prima tabellas.
& juvenum facies pictas v. 9. ubi vide. hunc autem versum Marklandus notaverat Ovidio obversatum fuisse Lib. VI. Fast. 262.

Quas nunc aere vides, stipula tunc testas videres,
Et paries lento vimine textus erat.

27. Sed non inmerito velavit aranea fanum,
Et mala desertos occupat herba Deos.]

Locus obscurior, quam primo forte intuitu videtur. pro velavit in tertio & quarto Voss. variavimus, quod ex praeced. disticho male repetitum fuit. vitiavimus in Groningano, secundo D'orvill. & codice Litvineji, qui ut ineptum merito damnat, licet Guyeto placuerit. recte Heinssius velavit probat, & inde araneorum vestes dici notat. Sed de vero loci huius sensu magis sollicitos nos reddit fani & Deorum desertorum mentio, quae Guyetum induxisse videtur, ut paullo ante variabant templa figuris reponeret pro testas. Adscripserat Cel. Dorvillius, se haec non bene intelligere. Nullam vero opem hic adferunt tot Interpretum Commentaria. Si liceat conjectando velut ex nebula aliquid lucis elicere, forte post invektivam in obscaenas istas tabulas a v. 19. usque ad v. 26., quasi è diverticulo hic redit ad templa Pudicitiae, olim Romae exstructa, quae memoraverat v. 17. adeoque haec explicanda opinor ex Livio Lib. X. cap. 23. ubi postquam de utroque Pudicitiae sacello, (sic etiam Festus vocat in plebejæ) egisset, sequentia subiungit, §. 10. vulgata deinde religio a pollutis, nec ma-

trons solum, sed omnis ordinis feminis postremo in oblivionem venit. vide igitur an hic scripserit Propertius,

Sed nunc emeritum velavit aranea fanum.

sic emeritas genas, annosas & cariosas, vocat Lib. IV. El. 5. 16. & emeritum regum extinctum, vel terum, pro vacuo, ut forte legendum, ibid. El. XI. 98. emeriti anni de milite veterano apud Ovid. IV. Trist. El. 8. 21. emeritae noctes, & sim. vid. Heinss. ad Lib. XV. Met. 186. vel hoc modo,

Sed nunc praeteritum velavit aranea fanum.

id est neglectum. nam praeterire elegans hac in re verbum. Ovidius VIII. Met. 278.

— solas sine thure reliqas

Praeteritae cessasse ferunt Latolides aras.

& Epist. XXI. 179.

Praeteritae tuas de tot coelestibus aras.

Si quis vulgatam praeferat, non inmerito dicit fanum aut sacellum Pudicitiae situ obductum fuisse, Deorum desertorum ira, quia propter ingravescentem libidinem turpesque amores, templa illa Pudicitiae inutilia & vacua erant facta, & ut Livius ait, religio in oblivionem venerat. neque male forsan huc referri posset illud Horatii ex egregia Oda, qua Romanorum libidinem praesertim, & corruptos mores insectatur, Lib. III. od. 6.

Delicta majorum inmeritis huius,
Romane, donec templa refeceris,
Araeque labentes Deorum, &
Foeda nigro simulacra fumo.

elegantissima igitur locutione dicit araneas illud fanum desertum occupasse, telarum suarum vela illic expandisse, ut passim loca inculta, neque ab hominibus frequentata, sed vetustate & squalore collapsa araneis obducta ac velata dicuntur apud poetas. Propertius ipse Lib. III. El. 4. 33.

Patriis & in vacuo textetur aranea lecto.

ubi vide Broukhuffum, & quae notavi ad illud Epigrammatis antiqui. Araneosus obsides fores situs, in Tom. II. Antholog. Lat. pag. 564. altero versu an male desertos cum Heinssio & Relando legatur, parum interesse puto. desertos Deos dicit, ut

Quos igitur tibi custodes, quae limina ponam?

30. Quae numquam supra pes inimicus eat?

Nam nihil invitae tristis custodia prodest:

Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

ELEG.

ut Lib. III. El. XI. 47. *desertis cessant sacraria lustris. & fana deserta* Nepoti in Timol. cap. 3. recte vindicarunt Interpretes, quorum notas illic consule. a Broukhusio mala herba praefertur, qui intelligit malam herbam inutilem, & quae bonas fruges obsidens ejicitur. sed quia malae herbae, mala gramina, etiam de plantis venenatis dicuntur, vix opus esse videtur, praesertim cum herba simpliciter, eadem notione, dicatur Ovidio Epist. I. v. 56. *ruinosas occulit herba domos.*

29. Quos igitur tibi custodes, quae limina ponam] vitiosa procul dubio lectio est quae limina ponam. quid enim notat limina alicui ponere? in Borrichiano & meo primo codice,

Quos igitur custodes, quae tibi limina ponam.

Legendum ex certissima Heinsii emendatione,

Quos igitur tibi custodes ad limina ponam?

unde non tantum sanus redit sensus, sed & quos, quae, quae, & quam, hic inconcinnius cummulata, minus offendunt. quos custodes & hic & alibi intelligat, vide infra ad Eleg. 18. v. 70.

31. Nam nihil invitae tristis custodia prodest] prodest corrupte in Vossiano. sensum recte exposuit Passeratius, & interpretationis vicem praebere potest tota Ovidii Elegia quarta Lib. III. Amor. ubi in initio,

Dure vir, inposito tenerae custode puellae

Nil agis, ingenio quaeque tuenda suo.

Si qua metu dempto casta est, ea denique casta est.

Quae, quia non liceat, non facit, illa facit &c.

*Cui peccare licet, peccat minus; ipsa potestas :
Semina nequitiae languidiora facit. & seqq.*

quae optime illa nostri explicant, *Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.* vide Abramium ad Cic. pro Milon. cap. 28. p. 916. talis se ipsam custodire eleganter dicitur, Seneca Lib. I. de Clem. cap. 1. quem locum adfero, ut veram ei lectionem vindicem: *Severitatem. additam ac clementiam in procinctu habeo. Sic me custodio, tamquam legibus, quas ex abdito ac tenebris in lucem evocavi, rationem redditurus sum.* ubi illa ex abdito procul dubio mendosa sunt, praesertim quia additam modo praecedit, ex qua voce haec propagata videntur. in Codice Bibliothecae Amsteladaemensis, quas exiru ac tenebris in lucem evocavi. unde suam Senecae manum restituo, quas ex situ ac tenebris in lucem revocavi. ita conjeceram, Lipsii editionem Plantiniam, cui varias codicis illius lectiones adscripseram, in manibus habens. sed postea amici admonitu laetatus sum, sic etiam emendasse & edidisse Gronovium. Ceterum in omnibus ante Scaligerum editionibus, etiam primum excusis, finem hujus Elegiae absolvent hi duo versus,

*Uxor me numquam, numquam me ducet amica,
Semper amica mihi semper & uxor eris.*

qui etiam in plerisque MSS. hic occurrunt. sed Scaliger eos rejecit in seq. Elegiam post v. 20. unde & in ed. Doussarum aliisque hoc loco non leguntur. Id monere Broukhusium oportebat. vide de his versibus Heineccium in Comment. ad Leg. Juliam pag. 47.

ELEG. VI.

Gavisa es certe sublatam, Cynthia, legem,
Qua quondam edicta flemus uterque diu,
Ni nos divideret, quamvis diducere amantes
Non queat invitos Jupiter ipse duos.

5. At

ELEG. VI. v. 1. *Gavisa es certe sublatam, Cynthia, legem*] Ita edidi & distinxi, pro *Gavisa est certe sublatam Cynthia legem*. alii legere malunt *Gavisa est per te*, quod ex cod. Palat. profert Gebhardus. ut ad Augustum referatur. frequens quidem ea commutatio est. Lib. III. El. 15. 5.

Per te junguntur, per te solvuntur amantes.

ubi certe *junguntur* in variis codd. MSS., & saepe viri docti unum pro altero substituerunt. apud Ovid. Epist. I. v. 3. correxit Patruus meus, *Troja jacet per te Danais invisa puellis*. ubi plura exempla in notis dedit, & ad Calpurn. Ecl. V. 10. ut apud Lucan. Lib. VIII. v. 501. etiam legendum conjecit,

Aegyptum per se Latius tueamur ab armis.

ubi certe in vulgatis. in illo autem Ovidii loco quamvis non ignorem, nuper conjecturam Patru mei ab Heusingero damnatam esse in Tom. III. Observ. Hist. & Liter. ex Biblioth. Guelferb. pag. 91. non tamen adeo *infaustam*, ut vocat, emendationem esse arbitror, ut sequens ei versus repugnet. certe patrocinatur illud ex Lib. VII. Met. 436.

— *tellus Epidauria per te*

Clavigeram vidit Vulcani occumbere prolem.

Simili variatione apud nostrum infra El. 9. 14. conjiciebat Eldikius Specim. Suppl. Crit. cap. 7.

Per te sed pennas perdidit ille suas.

pro *Sed certe pennas*. vide & Miscell. Observ. Vol. I. pag. 429. sed quia tota Elegia Cynthiam suam adloquitur, unde in uno codice meo, ut in Borrichiano, aliisque, & priscis edd. AD CYNTHIAM, vel DE CYNTHIA, ut in altero inscribitur, *per te* hic loco non valde commodo stabit, ut hoc primo versu Augustum adloqueretur, in reliquis Cynthiam. ideo placuit emendatio, quae legitur in P. H. Kopplersii Observ. Philol. cap. XI. p. 139.

Gavisa es certe sublatam, Cynthia, legem.

praesertim quia *flemus uterque, Ni nos divide-*

ret, sequitur. & sic Cl. Schraderus in libro Emen-dat. cap. vi. p. 123. *sublata lege* praeter codicem unum Livineji, etiam est in Excerptis Modii, seu Groningano. perperam vero Livinejus intelligebat legem Juliam de Adulteriis & Pudicitia. Recte enim agunt viri docti, qui hic respici putant ad Legem Juliam de maritandis ordinibus, quae amoribus impedimentum erat adlatura, poenis in coelibes constitutis, unde Propertius, relicta Cynthia, aliam quaerere, & ducere uxorem cogeretur, sed in mariti ejus morte spem habebat repositam, ut alter alteri aliquando jungeretur, vide Broukhufium. Augustus vero legem illam non quidem sustulit, seu abrogavit, unde patet *per te* hic minime locum habere posse; illam enim perferre non potuit, multitudine populi obstante, sed triennii dilationem tantum impetravit. vide Torrent. ad Suet. Aug. 34. Passerat. ad h. l. p. 273. & plura de hac lege apud Pri-caeum ad Apulej. Apolog. p. 189. eundem Tor-rentium peculiari tractatu ad legem Juliam & Papiam Poppaeam, post ejus notas ad Horatium edito. J. Vinc. Gravinam de Legibus & Sctis Tom. II. Oper. p. 350. seq. ed. ult. & praefertim Heineccium in Antiqq. Rom. ad Institut. Lib. I. Tit. XXV. §. 6. & seq. & insigni Com-mentario ad Legem Juliam cap. 3.

2. *flemus uterque diu*] *flemus* in Excerpt. Mo-dii, Borrich. duobus Leidens. tribus Voss. utro-que D'orvill. meis, & primis editionibus.

3. *Ni nos divideret, quamvis diducere aman-tes*] *Quae nos* in cod. Ant. Perreji, primo & se-cundo Vaticano. *Quis nos* in primo Voss. Pala-tino uno, Commelin. & mox altero. *Si nos* in priore. in aliis *Ne nos*. sed *Ni nos* in Regiis, Colbertinis, Borrich. Groning. & primis edd. ut pro *ne* dixisse veteres probat Broukhufius. *divideret*, ut infra El. 24. 5.

Quae Dea tam cupidos iterum divisit amantes.

Lib. I. El. 10. 15.

Possum ego divisos iterum componere amantes.

kk

ur

5. At magnus Caesar. sed magnus Caesar in armis.
 Devictae gentes nil in amore valent.
 Nam citius paterer caput hoc discedere collo,
 Quam possem nuptae perdere amore faces.

Anne

ut in MSS. quod ex suis etiam codd. probat Passeratius. plura illic notavi. Petronius cap. 114. *Fam. amplexus amantium iratum dividet mare.* deinde deducere male in primo Leid. Menteliano, & primo D'orvill. supra Lib. I. El. 13. 19.

Non ego complexus potui deducere vestros.

ubi deducere etiam in nonnullis MSS. Seneca lib. II. de Ira cap. 29. *qui amicitias cohaerentes deducere velit.* vide Patru mei notas ad Ovid. IV. Met. 372.

5. At magnus Caesar. sed magnus Caesar in armis.] *An magnus Caesar?* ex Palatino Gebhardus. id est, ne Jupiter quidem nos divideret. An igitur Caesar, quantumvis magnus? in medio versu si magnus Caesar, pro sed, in cod. meo primo. unde facili correctione rescribi potest, *fit magnus Caesar in armis.* ut respondeat praecedenti objectioni, *At magnus Caesar.* & sic Marklandus ad Statii Silvas pag. 305. & jam Gruterus Lib. XXII. ineditar. Susp. cap. 13. hoc sensu, cum legem tulisset Caesar de mariandis ordinibus, nec ea tamen per tumultum resistentium perlata esset, ideo sic exultat poeta, dicitque, non hoc quidem Caesaris esse, ut amantes conjunctos separet, quamlibet magnus sit, immo maximus, at titulus hic ei convenit cum est in armis, sed amor dari nec potest nec debet. id certe longe praefero conjecturae viri eruditi in Miscell. Observ. Vol. I. pag. 430. qui legi posse suspicabatur,

At magnus Caesar: at magnus Caesar in armis.

ultima in Caesar, prima versus parte, propter caesuram producta, sequente licet vocali. magni titulum Caesari quasi sollemnem fuisse patet ex Virg. IV. G. circa finem: *Caesar dum magnus ad altum Fulminat Euphraten bello.* supra Eleg. I. h. L. v. 26. *Caesare sub magno cura ferunda fores.* ubi vid. Passerat. Horatius Lib. I. od. 12. 50. ad Jovem: — *tibi cura magni Caesaris fatis data.* qui altum Caesarem vocat Lib. III. od. 4. 38. eundemque ab alto demissum genus Aenea Lib. II. Sat. 5. 62. de quo vide Heinf. ad Ovid. VI. Fast. 305. Ayrmannus vero

distinguebat,

— Caesar in armis

Devictae gentis. nil in amore valent.

fatis absurde. pro *Devictae* in Heiniano & meo priore *Seductae.* an voluit librarius *Subiectae?*

7. Nam citius paterer caput hoc discedere collo] *discindere* in Excerpt. Modii, seu Groning. sed reclamantibus ceteris codd. & priscis edd. & imitatione Ovidiana, Epist. XVI. 153.

Ante recessisset caput hoc cervice cruenta,

Quam tu de thalamis abstraherere meis.

ut illic Doussam notasse Patruus meus monuit. quo loco, *caput a cervice recisum* in codice Lincolniensi, quod non rejiciendum videtur. sic enim apud Lucanum VIII. 574.

At postquam trunco cervix abscissa recessit.

idem Ovidius Lib. II. ex P. Ep. 8. 65. hunc ipsum Propertii locum in animo habebat,

Nam caput è nostra citius cervice recedet,

Et patiar fossis lumen abire genis;

Quam caream raptis, o publica numina, vobis.

ubi vide Heinf. parl sententia Lib. I. Amor. El. 6. 36.

Ante vel a membris divideri ipse meis.

8. Quam possem nuptae perdere amore faces] in ors Mentel. Borrich. alter Regius, duo Leidens. tertius & quartus Voss. uterque D'orvill. meus primus, & primae editiones, Aldinae, Junta, aliaeque vetustiores. more in v. c. Passerat. Neapol. primo, & quinto Vatic. Askew. sed amore in cod. Ant. Perreji, Groningano, Colbertinis, uno Regio, aliisque. *prodere* in tertio & quarto Voss. quod volebant Livinejus & Passeratius. ut innuat, se potius mortem subiturum, quam ut ducta propter legem Juliam uxore, Cynthiae amorem perdere vel prodere vellet. in reliquis *perdere*, quod praetulit Broukhuisius, sed explanationem ejus verba Propertii non admittunt, quasi adfirmaret, se potius moriturum, quam ut argentum in adparatum nuptialem perderet. quod refutavit etiam D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol.

- Anne ego transirem tua limina clausa maritus,
 10. Respiciens udis prodita luminibus.
 Ah mea tum quales caneret tibi tibia somnos,
 Tibia, funesta tristior illa tuba!

Unde

Vol. I. pag. 430. ubi *faces* pro amoribus, vel puellis amatis, frequenter a poetis dici notat. ita *tedae*, *ignis*, & sim. obvia sunt. vide notas doctor. ad Nemesian. Ecl. IV. 5. *prodere* tamen hoc in loco probabat Heinſius Lib. II. Adverſ. cap. 5. p. 239. & in Notis ad Propert. p. 684. apud Naſonem tamen Rem. Am. 453. ubi legit,

Paphiahs Minos in Procride prodidit ignes.

ſervari forſan praeflet *perdidit*, idque hic etiam non movendum arbitror, quia mox ſequuntur *limina prodita*, ut legunt Muretus, Palmerius, Scaliger, aliique, ubi in nonnullis etiam codd. & edd. vetuſtis *perdita*, unde *obdita* corregebat Heinſius in Adverſariis, & ad Ovid. II. A. A. 636. ſed *clauſa* & *obdita* uno diſticho minus bene junguntur, & ideo hoc verſu *prodita* pro deſerta, relicta, cum aliis viris doctis, & paullo ante *perdere faces* praefero.

9. Anne ego transirem tua limina clausa maritus,
 Respiciens udis prodita luminibus.]

ita edidit Broukhufius, Heinſium ſecutus. *Anne* etiam Douſa in libri ſui margine. *Aus ego* tamen eſt in omnibus ſere codicibus, Mentel. Borrich. Groning. Askew. Excerpt. Scalig. Heinſiano, Leidenſib. Voſſianis, utroque D'orvill. & meis, primisque edd. quod & probabat Ayrmanus. *transferim* in Excerptis Modii, ſeu Groning. quod placebat Heinſio. *clara* pro *clauſa* in Mentel. & primo Leid. *transirem* vero hic eo ſignificatu dicit, quo Ovidius Rem. Am. 785.

*Ut faciant, dominae poſſis transire reliſſae
 Limina, propoſito ſufficiantque pedes.*

nam illic comparat Naſo *limina dominae* cum Lotophagis & Sirenibus, quae praeternavigandae erant. quamquam hic etiam intelligi poſſet de pompa nuptiali, qua uxorem ducens Propertius, alterius maritus factus, aedes Cynthiae tranſiret, & ideo *tibia* ſequitur, ad quam deduceret novam nuptam; ſed *limina Cynthiae*, eamque adhuc magis, reſpiceret *oculis udis*, ut apud Ovidium Epift. XII. v. 55. *oculis abeuntem proſequor udis*. forte autem pro *udis*

luminibus majori emphafi ſubſtitui hic poſſet *tumidis*. idque eo ſenſu, quo in loco perquam ſimili apud Sueton. Tib. cap. 7. *Agrippinam abegiffe poſt divortium deluit: & ſemel omnino ex occuſu viſam, adeo contentis & tumentibus oculis proſecutus eſt, ut cuſtoditum fit, ne utquam in conſpectum ejus poſthac veniret*. ubi egregie Caſaubonus *tumentes illos oculos*, propter adfectus & amoris vehementiam, conſert cum iis, qui Theocrito *κυλοιδιόντις* dicuntur. Locus eſt in Idyll. I. 38.

Ἄλλα δ' αὖ ποτὶ τὸν, ριπτοῖ νόον, οἱ δὲ ἐπ' ἔρωτι
 Δαδὰ κυλοιδιόντις ἰσώσιμα μεχθίζοντι.

vid. Ccl. Ruhnkenii notas ad Timaei Lex. Platon. p. 122. apud Suetonium tamen *tremantibus oculis* legebat Nic. Loëſſis Lib. IV. Miſcell. Epiphyll. cap. 26. rationibus quidem non contemnendis; ſed ſtetu tumentes exponit Patruus meus ad Ovid. III. Am. El. 6. 79. praefero tamen Caſauboni & Torrentii explicationem; & hoc loco longe efficacius certe eſt, ut Cynthiam ejusque limina *tumidis oculis*, & animo bile agitato, *reſpicere* ſe dicat Propertius, ſi alteram invitus duceret uxorem, quam ſtentibus & *udis*. nihil enim frequentius apud ſcriptores veteres, quam ut in dolore, luctu, ira, invidia, aliſque gravioribus adfectibus *tumor oculis*, ori, cordi, & animo tribuatur. vide multa exempla apud Bentlej. ad Horat. A. P. v. 197. & Heinſ. ad Claudian. Bel. Gild. 330. eo ſenſu *tumore*, & *ιδαιών* Graecis uſitatum eſt.

11. Ah mea tum quales caneret tibi tibia somnos,
 Tibia, funesta tristior illa tuba!]

ſic ope membranarum veterum reſtitutum fuit partim a Scaligero, partim Heinſio. in codicibus MSS. & priſcis editionibus olim legebatur,

*Ah mea tum qualis caneret tibi, Cynthia, somnos
 Tibia, &c.*

ſic enim in Scaligeri & Modii Excerptis, Mentel. Borrich Neap. Leidenſ. Voſſianis, Regiis, & uno Colbert. utroque Dorvill. & meis, primisque edd. *qualis caneret tibi, Cynthia, cantus Tibia*

Kk 2

Unde mihi patriis natos praebere triumphis?
Nullus de nostro sanguine miles erit.

5. Quod

Tibia in Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, Ro-
vill. & aliis edd. *mihi Cynthia* in uno Regio. *tibia*
bis repetita in Neap. altero Colbert. quinto Va-
tic. primo Leidensi, Vossianis, D'orvill. aliisque,
nisi quod *Cynthia* in secundo Leid. in nullo ta-
men cod. MS. aut vetusta editione *faceret* tibi
legitur, ut emendabat Heinsius. *caneret tibi*
Cynthia somnos Tibia recte exposuit Scaliger de
tibia nuptiali, qua nova nupta domum deduce-
batur noctu; & haec ironice capienda, pro tibia
mea somnos tibi adimeret, quum tibiam Propertii
tui, uxorem ducentis, audires. *faceret* igitur
somnos ex sola Heinsii conjectura (vide Lib. II.
Advers. 5. p. 239. & Notis in Propert. p. 685.)
in contextu dedit Broukhufius. *facere somnos* lo-
cutionem probe Latinam esse, negari non potest;
& praeter loca a Broukhufio producta, Ovidius
etiam sic loquitur Lib. III. Fast. 17.

— *umbrosae salices, volucresque sonorae,*
Fecerunt somnos, & leve murmur aquae.

Juvenalis Sat. III. 242.

Namque facit somnum clausa lectica fenestra.

& v. 282. *Somnum rixa facit.* aliique plures.
Sed an ideo contra omnium codicum & editio-
num veterum consensum id auctori ipsi ingeren-
dum sit, dubito. D'Orvillius certe hic notaverat,
Heinsium & hoc in l. co. & v. 15. aliquantum
liberius Criticem exercuisse, eique non optimo
exemplo ad sensum ubique esse Broukhufium. Non
ausus igitur sui veterem lectionem, itidem pro-
bam, & contextu deturbare. Locum hunc, ut
passim alios, etiam imitatus est Ovidius Epist.
XII. 140.

Tibiaque effundit socialia carmina vobis,
At mihi funerea flebiliora tuba.

quem sequitur Seneca Agam. v. 584.

Sacrifica dulces tibia effundat modos.

Ex illa autem Ovidii imitatione amicissimus L.
Santenus, comparato utriusque loco, hic quo-
que legendum conjiciebat,

Tibia funerea tristior illa tuba.

ut Propertius ejusque imitator opponat tibiam
nuptialem illi, quae

Cantabat moestis tibia funeribus.

Ceterum ne temere ab Heinsio Broukhufioque hic

discessisse dicar, fulciri & corroborari sententiam
meam videbis a Cel. Hemsterhusio, in illius
Animadversionibus ad hunc locum.

13. *Unde mihi patriis natos praebere triumphis?*
Novam hic Elegiam, quatuor distichis
constantem, plurimi inchoant Codices, ut ex
Puccii codice notaverat Ant. Perrejus. & sic
Mentelianus, Neapolitanus, Borrichianus, Re-
gii, Colbertini, Leidenses, Vossiani, meus uter-
que & D'orvillian. nec aliter in primis aliisque
vetustis editionibus. sed recte cohaerent cum
praecedentibus. *patriae* in Vossiano. *unde* hic
capiendum, pro quorsum, ut *Quo mihi for-
tunam*, & sim. vel ex quo fonte. Ovidius Epist.
XII. 84.

Sed mihi tam faciles unde, meosque Deos?

ubi vide Heins. & Gronov. ad Senecae Herc.
Fur. 295. Sensus enim loci, quem omnibus pa-
tere dubito, hic est, Non ego sum isto genere
natus, ut possim filios producere, qui summos
honores & triumphos nanciscantur, vel ut mi-
lites gignerem, qui triumphos patrios, id est Ro-
manos Caesaris prosequerentur. adeo ut *prae-
bere* natos triumphis, sit dare, procreare filios
milites, ut versu seq. *Nullus de nostro san-
guine miles erit.* sive, de prosapia mea. Liv-
nejus patrios triumphos refert ad legem Ju-
liam de maritandis ordinibus, cujus ferendae
occasionem dederunt bella civilia, quibus valde
exhaustus erat civium numerus, ut matrimonii
novam patriae sobolem ac milites procreari
necesse esset. unde apud Horatium Carm. Sec.
post librum Epodon v. 17.

Divae, producas sobolem, patrumque
Prosperes decreta super jugandis
Feminis, prolisque novae feraci
Lege marito.

Sed haec durior & coacta explicatio videtur, ne-
que probo viri docti, quicumque sit, trajectionem
in hoc disticho, qui, teste Cel. D'orvillio in
Miscell. Observ. Vol. I. pag. 431. hic corrigend-
um arbitratur,

Unde mihi nostris natos debere triumphis?
Nullus de patrio sanguine miles erit.

praeferebam potius conjecturam Heinsii *Latius*
triumphis, licet minus necessariam censeat Cl.
Schra-

15. Quod si Romanae comitarent castra puellae;
Non mihi sat magnus Castoris iret equus.
Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen,
Gloria ad hibernos lata. Borysthenidas.

Tu

Schraderus Animadv. ad Musaeum cap. XII. p. 230. non male tamen eam adstruit loco Claudi-
diani VI. Conf. Honor. 507.

Candida qui Latius praebent armenta triumphis.
cui eandem vocem Heinsius quoque resti-
tuit Lib. II. de R. P. 177. *Latius nondum praeci-
niste tropaeis.* pro corrupta lectione *latis*. certe
Latium saepe in *patrium*, aliasve voces, a libra-
riis permutatum fuisse patet ex notis ad Tom.
II. Anthol. Lat. p. 389. quamquam recepta lectio
etiam commode servari possit.

15. *Quod si Romanae comitarent castra puellae]*
Non dubitavi hanc lectionem Propertio reddere,
quae debetur Scalligero, labem inveteratam felici-
ter eluenti, nam in antiquis scriptis & editis
codicibus legebatur, *Quod si vera meae*, idque
etiam habetur in Montellano, Leidensibus, Vos-
sanis, Borrich. Groning. Dorvill. meis, cete-
risque. & ita in suo codice Propertiano exstare
scribit Ciofan. ad Ovid. XIV. Met. 259. *Et si
vera meae comitarent* in Leid. secundo, Aske-
wiano, Regis, unoque Colbertino. in altero,
Quid si vera meae. in aliis *comitaret*, *comitarem*,
vel *comitarer*, sed *comitarent* in plerisque. *sera*
conjecerat Oudendorpius. sed restitutionem Sca-
ligeri firmat Propertius ipse Lib. IV. El. 3. v. 45.

Romanis utinam patuissent castra puellis.

Ex disciplina enim Romanorum militari femi-
nae castris prohibebantur, ut notum est. vide
Guellium ad Virg. VIII. Aen. 687. Barth. ad
Statii V. Sylv. I. 130. p. 435. & Markland pag.
248. Scaligero recte adsentus est Passeratius &
Gebhardus. Livinejus, nulla Scaligeri mentione
facta, eandem conjecturam proponit in notis suis
p. 83. Nollem Broukhussius amplexus fuisset, & in
ipso contextu dedisset, N. Heinssii conjecturam,

Quod mea si tenerae comitarent castra puellae.

sic enim legendum existimabat vir Illustris, non
tantum ad Ovid. II. A. A. 636. & I. Trist. El. 9.
3r. sed & Lib. II. Advers. c. 5. p. 239. 240.
& in notis Propertianis p. 685. Quia autem te-
nerae puellae centies fere poetis dicuntur, an

ideo hic quoque Propertius hoc communi epi-
theto usus est? Rejeda tamen Scaligeri emenda-
tione Heinssio etiam obsecutus est Sichterman de
poenis Militar. cap. 3. pag. 43. 44. Sed suffra-
gio longe majori se tueatur, Hemsterhusii nem-
pe, cujus de hoc loco animadversione cum sta-
bilitatem videbit lector, ita tamen ut vote-
rem lectionem non penitus rejiciat. *castra*
autem pro expeditionibus dicuntur. vide Oud-
dend. ad Lucan. Lib. I. V. 374. altero versu *Sic
magnum* Heinssius, ut *altum spirare*, & sim.
Inuit Castoris equum, Cyllarum dictum, non
satis velociter se posse vehere ad castra, si
puellis ac Cynthiae suae ad ea pateret aditus.
vide Beroaldum, cujus verba singula descripsit
Interpres Delphinicus. simili colore poetico uti-
tur Ovidius Lib. III. Trist. El. 8. init.

*Nunc ego Medae cuperem frenare dracones,
Quos habuit fugiens arce, Corinthie, tua.
Nunc ego iactandas optarem sumere penas;
Sive tuas, Perseu, Daedala, sive tuas.*

17. *Hinc etenim tantum meruit mea gloria no-
men]* non est hypallage, (ad quam toties in Pro-
pertio confugiunt viri docti) ut existimat Passera-
tius, pro *nomen meum meruit tantam gloriam*.
sed suam gloriam carminibus & amore quaesitam
opponit gloriae militari. bellicae enim virtuti
propria vox est *gloria & laus*. vide notas Patridi
ad Valer. Fl. I. 77. & quae dedi ad Lib. I. El.
6: 29. *Hinc* igitur est, ex carminibus amatoris,
quae magnum nomen mihi pepererunt, ut legen-
dum etiam infra Eleg. X. 37.

Nec minus hinc nostri nesciet fama sepulcri.

non haec. ubi vide. neque opus est mereat cum
Ayrmano legere. recte Broukhussius sequentem
versum exponit de tribunis & Centurionibus Ro-
manis, apud longe distitas regiones militantibus,
& in castris amatoria Propertii carmina legentibus.
vide Plutarchi locum de Aristidae Milesia-
cis apud Politianum Miscell. cap. XVI. & huic
Broukhussii sententiae adstipulatur Wesselingius
Lib. II. Observ. cap. 12. circa fin. ubi plura de
hoc loco, & Borysthene.

Kk 3

Tu mihi sola places: placeam tibi, Cynthia, solus.

20. Hic erit & patrio sanguine pluris amor.

Uxor me numquam, numquam me ducet amica.

Semper amica mihi, semper & uxor eris.

ELEG.

20. *Hic erit & patrio sanguine pluris amor*] sic editur vulgo, neque dissentiunt codices MSS. aut vetustiores editiones, nisi quod *e patrio* in quarto Voss. *patriae* in Voss. primo, & meo secundo. Livinejus exponit *sobole*, quae patriae debetur. ut patrii triumpho paullo ante v. 13. Passeratius interpretatur, *eris mihi carior, quam parentes, liberi, & propinqui omnes*. Sed quia in antecedentibus amorem gloriae militari, castrisque longe praeposuerat, multum erigi posse huius loci sententiam arbitror, si legamus,

Hic erit & Partho sanguine pluris amor.

ut sensus sit, hic amor mihi pluris erit, quam si de Parthis occisis triumpharem. firmat emendationem ipse Propertius infra El. XI. 23.

Pulsabant alii frustra, dominamque vocabant.

Mecum habuit postum lenta puella caput.

Haec mihi devictis potior victoria Parthis:

Haec spolia, haec Reges, haec mihi currus erunt.

& simili oppositione Lib. III. El. 10. init.

Postume, plorantem potuisti linquere Gallam?

Miles & Augusti fortia signa sequi?

Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,

Ne faceres Gallia multa rogante tua.

Ovidius Lib. II. A. A. 175.

*Praelia cum Parthis, cum culta pax sit amica,
Et focus, & caussas quidquid amoris habet.*

hanc vero conjecturam meam hoc in loco non tantum probabat Cel. Ruhnkenius, sed & eandem medicinam adhibendam esse censebat supra v. 12. ubi *Parthis triumphis* pro *patriis* etiam emendandum putabat, ut indicet poeta, nullos sibi natos esse, qui Parthicum Augusti triumphum prosequantur; in quo inest tacita Augusti adulatio. *Parthus* autem & *patrias* vice reciproca in veterum locis confunduntur. ut insigni exemplo ostendit Cl. Schraderus Lib. I. Observ. cap. 2. ubi loco Virgilio XII. Aen. 856. restituit,

*Armata saevo patrii quere felle veneni
Parthus sive Cydon telum inmedicabile torfit.*

pro vulgata & incongrua repetitione,

— *Parthus quam felle veneni
Parthus sive Cydon &c.*

21. *Uxor me numquam &c.*] hoc distichon a Scaligero, & Lipsio Lib. II. Var. Lect. cap. 25. recte huc translatus est, nam in codd. MSS. & praeis edd. legitur in fine praecedentis Elegiae quintae. ubi *Hos uxor* in duobus Leidens. tertio Voss. Mentel. & primis editionibus. in Aldinis, ceterisque *Uxor me. Nos uxor* in Excerpt. Scalig. Vossiano primo & quarto, Askewiano, duobus D'orvill. Heinisiano, & meo priore. *me ducet amica* recte pro capiet, adiciet, vel inponet mihi, interpretatur Heinisius ad Ovid. VIII. Met. 123. &, ni fallor, melius, eodemque significato, quo infra El. XIII. v. 57.

Mentiri noxam, promissis ducere amantem.

ubi pro glossa in aliis codd. *fallere*. Erravit itaque eruditissimus Icius Heinseccius in Comment. ad Leg. Juliam pag. 47. qui *ducere uxorem* non tantum de viris, sed & de feminis *ducere maritum*, hic dici observat, cujus locationis exemplum ex idoneo scriptore produci posse dubito. nam quae Barthius adfert Lib. VI. Advers. 14. aliena sunt. Forte hic legi posset,

Uxor me numquam, numquam subducat amica.

id est, numquam me tibi auferet, a te avertet. ut apud Tibullum, cum cujus versibus ultima huius Elegiae conferenda sunt, Lib. IV. El. 13. init.

Nulla tuum nobis subducat femina lectum.

Hoc primum juncta est foedere nostra Venus.

Tu mihi sola places: nec jam, te praeter, in urbe

Formosa est oculis ulla puella meis,

Atque utinam possis uni mihi bella videri!

Displiceas aliis, sic ego tutus ero.

ubi nulla tuum subducat femina lectum exponunt illud nostri, *Uxor me numquam, numquam me ducet amica*, vel *numquam subducat*, ut recte me conjecisse puto. est enim verbum hac in re proprium, & nostro usitatum. supra Lib. I. El. 8. 45.

Nec mihi rivalis certes subducat amoris.

ubi vide.

E L E G. VII.

Eripitur nobis jam pridem cara puella:
 Et tu me lacrimas fundere, amice, vetas?
 Nullae sunt inimicitiae, nisi amoris, acerbae:
 Ipsum me jugula, lenior hostis ero.

5. Possum

EL. VII.] Omnia hujus Elegiae in MSS. & editionibus vetustis longe alio ordine exhibentur, & quaedam aliunde in eam transfusa sunt ex Lib. III. EL. XVI. vel non unum efficiunt earmen, frustra illius avulsa novas constituunt Elegias, ut ex Scaligeri notis patet, quem, ita ut melius digessit, secutus est Broukhussius. singula suis locis breviter indicabo. AD AMICVM inscribitur in codd. Colbertinis, Borrich. Groning. meo utroque, & reliquis. AD CYNTHIAM in Regiis, aliisque. certe ad Cynthiam instituitur sermo ab illa Elegiae hujus parte, v. 33. *Iste quod est, ego saepe fui* &c. sed quae in multis edd. novam Elegiam constituit: & videntur nonnulla adhuc etiam post Scaligeri transpositionem, licet meliori ordine, quam in praeiis editionibus habebantur, institutam, loco non suo collocata esse, neque apte cohaerere, ut plurima alia in Propertio, & praesertim hoc Libro secundo, innumeris locis confusa & turbata sunt.

1. *Eripitur nobis jam pridem cara puella*] *Aripitur* in Excerpt. Modii, seu Groning. id est *Aripitur*. ut infra v. 17.

Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles.

Lib. I. EL. 13. 2. *quod abrepto solus amore vacem*. ubi vide. sed *Eripitur* hic vim majorem indicat. Tibullus Lib. III. EL. 2. init. loco adposito:

*Qui primus caram juveni carumque puellae
 Eripuit juvenem, ferreus ille fuit.
 Durus & ille fuit, qui tantum ferre dolorem,
 Vivere & erepta conjuge qui potuit.*

& in fine:

*Lygdamus hic situs est. dolor huic & cura
 Neerae
 Conjugis ereptae, causa perire fuit.*

infra quoque v. 24.

Tantus in erepto saevit amore dolor.

Barthium tam pridem emendantem recte refutavit Broukhussius, & pro jam diu exponit. Notaverat Cel. Dorvillius, *jam pridem* in aliis auctorum veterum locis sumi pro in praesenti modo, *jam jam*: adscripto Virgillii loco Ecl. II. v. 43.

Jam pridem a me illos abducere Thestylis orat. quod pro etiam nunc erat dictum intelligebat. sic forte etiam capi potest infra apud nostrum Eleg. XVII. 17.

Nunc quoque, qui restet, jam pridem quaeritur alter.

& Lib. III. EL. 8. 15.

Dein qua pridem oculos cepisti veste Properti.

eo autem sensu *jam pridem* conjungendum est cum *Eripitur*. sed si *jam pridem* cara connectamus, pro jam a longo abhinc tempore amata, dictum erit. certe per quinque annos se Cynthiam amasse indicat ipse Lib. III. EL. 23. 23.

Quinque tibi parvi servire fideliter annos.

supra EL. IV. 8. *heu sero flebis, amata diu*. sic *jam pridem* pro olim, ante longum tempus, apud Sueton. Aug. cap. 1. *nam & vicus celeberrima parte oppidi jam pridem Octavius vocabatur.*

2. *lacrimas fundere, amice, vetas*] *negas* in Voss. quarto.

4. *Ipsum me jugula, lenior hostis ero*] *levior* vitiose, & reluctante metro, in secundo Leid. & primo D'orvill. in quibus vocibus confundendis perpetuus est librariorum error. ut Lib. I. EL. 9. 12.

Carmina mansuetus lenia quaerit Amor.

ubi

5. Possum ego in alterius positam spectare lacerto?
 Nec mea dicetur, quae modo dicta mea est?
 Hic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Atridae magno quum stetit alter amor.
 His olim, ut fama est, vitiis ad praelia ventum est,
 10. His Trojana vides funera principiis.
 Aspera Centauros eadem dementia jussit
 Frangere in adversum pocula Pirithoum.

Cur

ubi *levia* etiam in MSS. sed utriusque vocis distinctionem operose notavit Bentlejus ad Horat. A. P. v. 26. *segnior* in primo & tertio Voss. & meo secundo. *lenior* recte se habet, sed legendum videtur,

Ipsum me jugula, lenior hostis eris.

ut indicet, acerbius sibi esse erepta puella vitam protrahere, leniorem vero hostem fore rivalem, si vitam sibi adimexet, quam Cynthiam. ut passim apud poetas mortem potius subire praeferunt amantes, quam amicas abstrahi, aut alias sibi jungi patiantur. supra El. VI. 7.

*Nam citius paterer caput hoc discedere collo,
 Quam possem nuptae perdere amore facies.*

quod cum illo Ovidii loco contuli Epist. XVI. 153.

*Ante recessisset caput hoc cervice cruenta,
 Quam tu de thalamis abstraherere meis.*

5. Possum ego in alterius positam spectare lacerto? Possum in alim cum Heinio. confer haec cum Ovidio Lib. I. Am. El. 4. 5.

*Ergo ego dilectam tantum conviva puellam
 Adspiciam? tangi quem juvet, alter erit?
 Alteriusque sinus apte subjecta fovebis?
 Injiciet collo, cum volet ille, manum?*

alterum versum idem imitatur Lib. III. Am. 12. 5.

*Quae modo dicta mea est, quam coepi solus amare,
 Cum multis vereor ne sit habenda mihi.*

7. Hic olim ignaros luctus populavit Achivos] in duobus Leidensibus & meo codice priore hoc distichon desideratur, & inseritur in fine Lib. III. El. 16. post v. 28. ut & in editione Scaligerana. sed hic recte & suo loco legitur.

Hinc in Leidensi primo & Achilles pro Achivos. Heinsius vero legebat,

Sic olim ignaros Orcus populavit Achivos.

ignaros nempe, cur pestilentia exercitum invaderet, ut ex primo Iliados libro notum est.

8. Atridae magno quum stetit alter amor.] errasse Scaligerum, qui magno Atridae conjunxerit, recte notat Broukhuius, & magno stetit, pro ingenti damno fuit, exposuit. sic apud Naesum Epist. VII. 47.

*Exerce pretiosa odia, & constantia magno,
 Si, dum me careas, est tibi vilo mori.*

Lucanus Lib. IX. 404.

Laetius est, quoties magno sibi constat, honestum.

optime etiam alterum amorem de Briseide, quae post redditam Chryseida alter Agamemnonis amor fuit, adversus Passeratium, interpretatur idem Broukhuius.

9. His olim, ut fama est, vitiis &c.] hic versus cum septem sequentibus in utroque Leidensi, tribus Vossianis, binis D'orvill. & meis leguntur supra El. V. post v. 14. Et miser in tunica &c. Longe etiam aliter in primis ceterisque vetustis editionibus, quae ante Scaligerum prodierunt, disposita sunt omnia, nam post v. 6. Nec mea dicetur &c. in illis sequuntur ista, v. 31. Omnia vertuntur &c. magni saepe Ducis &c. Munera quanta dedi &c. & reliqua alia multum diverso ordine.

10. & 11. His Trojana vides funera principiis.
 Aspera Centauros eadem dementia jussit
 sit &c.]

forte ex hoc Propertii loco suos deduxit colores Basilii Epigrammate de Venere & Vino Tom. I. Anthol.

Cur exempla petam Grajum? tu criminis auctor
Nutritus durae, Romule, lacte lupae.

15. Tu rapere intactas docuisti inpune Sabinas:
Per te nunc Romae quidlibet audet Amor.
Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles
Cessare in Teucros pertulit arma sua.

Viderat

Anthol. Lat. pag. 540.

*Perdidit horrendo Trojam Venus improba bello,
At Lapithas bello perdis, Jäcche, gravi.*

in adversum Pirithoum, pro, in ora ejus adversa.
ut eadem in re Ovid. XII. Met. 237.

*Antiquus crater, quem vasto vastior ipse
Sustulit Aegides, adversaque misit in ora.*

ubi in ora adversa mittere, ut apud Florum Lib. IV. cap. 12. §. 5. *infantes in ora militum adversa miserunt.* v. Broukh. ad Lib. III. El. XI. v. 54. ad illustrationem hujus loci conferunt, quae notant Guellius & la Cerda ad Virg. II. Georg. 455. & vide infra ad Lib. II. El. 24. 31. *frangere pocula in Pirithoum*, ut apud Petronium cap. 22. *ancillae super torum morcentis excussum forte altius poculum capiti infregit.* ubi vide Heinl.

13. *Cur exempla petam Grajum*] *Quin exempla in meo priore. Cum vel Cumque in aliis. extrema in Menteliano, & Groning. qui codex idem ac Posthianus, ex quo eandem lectionem profert Palmerius Spicileg. p. 796. Tom. IV. Facis Critic. & inde elicuerat Cur externa petam.* cui conjecturae licet favere possint loca Ciceronis, quae adfert Broukhufius, in quibus *externa & domestica exempla* opponit, & illis addi possit Ovidii locus II. Trist. 421. ubi *peregrina & Romana* similiter opponuntur, receptae tamen lectioni cum eodem adquietere praestat. *gravius pro Grajum in Menteliano.*

14. *Nutritus durae, Romule, lacte lupae*] *dure* in duobus Leid. tribus Vossianis, meo utroque, D'orvill. & priscis edd. & sic in prima Broukhufii editione. sed *durae* in quinto Vaticano, Excerpt. Modii, ceterisque, probante Heinlio. *dure* in Groning. quod *durae* suffragatur. vide Drakenb. ad Silium Ital. VI. 21. *dirae* praeferebat Francius, id est, inhumanae, ut Lib. IV. El. 4. 52.

— non quem sine matris honore

Nutrit inhumanae dira papilla lupae.

ut illic in meo cod. priore, pro *dura*.

16. *quidlibet audet Amor.*] Ita in Reglis, Colbertinis, ceterisque codd. MSS. & primis edd. *quodlibet* in aliis, & ed. Scalig. ut passim & ubique fere haec turbantur. vid. supra ad Eleg. V. 18.

17. *Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles*] in multis MSS. & in meo cod. utroque hi versus usque ad v. 28. leguntur infra post v. 90. neque aliter in primis & vetustioribus editionibus. ad hunc locum notaverat Marklandus: „*mo, do dixerat v. 13. Cur exempla petam Grajum? & ecce exemplum Achilles. sed omnia sunt turbata & confusa in hac Elegia.*” Ex hoc versu forsitan apud Ovid. Rem. Am. 777. legendum,

Hoc & in abrepta Brisetide fiebat Achilles.

ut in margine cod. Huydecoperiani scriptum invenit, pro *abducta*. quod tamen e nostro defendi potest El. XVI. huj. libri, v. 1.

Quid fles abducta gravius Brisetide.

& sic apud eundem Ovidium Epist. XVI. v. 341.

Tot prius abductis equae repetita per arma est.

vide & Heinl. ad Lib. VII. Met. 731. *erepta* alibi apud nostrum. vide supra ad v. 1. hujus Eleg. & Heynium ad Tibull. Lib. III. El. 2. 4. p. 299. *desertus*, ut eidem Nafoni Epist. XII. 161.

*Deseror, amissis regno, patriaque, domoque,
Conjuge, qui nobis omnia solus erat.*

ubi vide notas.

18. *Cessare in Teucros pertulit arma sua*] *Cessare in thecis* ex sola Guyeti, temerarii Critici, & quem raro ceteroquin sequitur, edidit Broukhufius. Admitterem, si vocem hanc Poëtis, elegiacis praesertim, usitatam vel uno loco adducto ostendisset, de quo valde dubito. vetus codicum & antiquarum editionum scriptura fuit *Cessare in thecis*. quod in secundo Leid. tribus Voss. utroque Dorvill. & meis legitur. *Caesare in thecis*

LI

cor-

Viderat ille fugas, fractos in litore Achivos,
20. Fervere & Hectorea Dorica castra face.
Viderat informem multa Patroclon arena

Porre-

corrupte in primo Leid. Praeferendam existimavi
lectionem, quam ex vet. cod. Passeratius, & ex
libro Commelini protulit Gebhardus,

Cessare in Teucros pertulit arma sua.

& ita in margine D'orvilliani secundi scriptum
reperi. vocem hanc alibi quoque deturparunt &
in alias transfuderunt librarii. ut *Teucer & tener*
confunditur in MSS. apud nostrum Lib. IV. El.
6. v. 21. ubi Broukh. & *Teucris* pro *terris* Si-
lio Ital. III. 75. & XIII. 115. restituit Hein-
sius. apud Catullum Epithal. Pelei & Thetid.
v. 363.

Cum Teucrum e caeso coacervatum aggere bustum.

ut idem emendat Heinsius in notis post Ejus
Adversaria editis pag. 648. pro corrupta lectione
vulgata, *Cum teres e caeso*. respicit autem Pro-
pertius ad Achillem ex indignatione prop-
ter abreptam Briseida a bello Trojano absti-
nente.

19. *Viderat ille fugas, fractos in litore Achivis*
Haec est lectio ex codice Palmerii, Fruterii,
& Passeratii deducta, cui adquevit Broukhuius,
notatque in partem juvare codicem suum pri-
mum, & Borrichianum, in quibus, *Viderat ille*
Phrygas. sic & in Excerpt. Scalig. sed quis hanc
lectionem *Phrygas* a librorum ingenio deriva-
tam dicet, eaque scriptura *fugas* defendet, quum
hoc potius ex illo formasse videantur. in D'or-
villiano tamen, Neapolitano, & quinto Vatic.
etiam *fugas*, & pro varia lectione in Voss. ter-
tio, in quo a manu prima *Phrygas*, ut in meo
priori. *fuga* in quarto Voss. & duobus Leidd.
fuga fractos Fruterius. *fractos* etiam in vet. cod.
Passeratii, unde ille *fuga stratos* legebat. *tractos*
tamen est in duob. Leidd. tribus Voss. utroque
meo. & D'orvill. *tractosque* in Voss. tertio. Variam
huic loco medelam adferre conatus est Heinsius,
qui legebat, *Viderat ille Phrygas stratis in litore*
Achivis. vel *Viderat ille fuga sparsos*. vel denique,
Viderat Iliaco fractos in litore Achivos. quod ul-
timum ingenio ejus dignissimum. Sed Cel. Hem-
sterhusius ex vestigiis codicum MSS. in quibus
Viderat ille Phrygas, veram Propertii manum sic

efformandam judicabat,

*Viderat ille Phrygas, fractis in litore, Achivis,
Fervere & Hectorea Dorica castra face.*

ut innuat, Achillem in litore, fractis Achivis,
vidisse Phrygas navibus imminentes. post tot vi-
rorum eruditorum conjecturas placeret prae ceteris
secunda Heinssii, *fuga sparsos*, nisi mox *sparsos*
caede sequeretur. vel, *Viderat ille fugas*
stratos in litore Achivos. ut Ovid. XII. Met. 74.

instabat Achilles.

Troaque Peliacae sternebat cuspideis istu Agmina.

& v. 604. & ostendens sternentem. *Trota ferro*
Corpora Peliden. de hac Graecorum fuga imitatus
est auctor duo Homeri loca, quae produxit Cerdas
ad illud Virgilii Lib. I. Aen. 470.

ut bellantes Pergama circum

Hac fugerent Graji, premeret Trojana juvenus.

qui *fuga tractos* hoc in loco adfert. male autem
Passeratius ad Lib. III. El. 5. 56. *tractos Achivis*
exponit dissipatos, distractos, palantes. altero
versu forte respicit eundem Virg. IV. Aen. v. 567.

*Jam mare turbare trabibus, saevasque videbis
Collucere faces, jam fervere litora flammis.*

huc facit illud Briseidos ad Achillem, ab armis
cessantem, apud Ovid. Epist. III. 85.

*Vince animos iramque tuam, qui cetera vincis,
Quid lacerat Danaas impiger Hector opes?*

Dorica transstra conjecerat Heinsius. sed *castra*
pro navalibus, statione, recte exposuisse videtur
Passeratius. Virgilius III. Aen. 519.

Dat clarum e puppi signum. nos castra movemus.

ubi vide Serv. & ad V. Aen. 669. & Patru-
mei notas ad Ovid. VII. Met. 99. sic apud Sta-
tium XI. Theb. 41.

— *sua nunc defendunt castra Pelasgi.*

ut pro *testra* legebat eruditus Britannus in Miscell.
Observ. Vol. I. pag. 362.

21. *Viderat informem multa Patroclon arena
Porrectum &c.* Est imitatio Virgilii IX. Aen.
v. 589.

— *& multa porrectum extendit arena.*

ubi

Porrectum, & sparsas caede jacere comas.
Omnia formosam propter Briseida passus.
Tantus in erepto saevit amore dolor.

25. At postquam fera captiva est reddita poena,
Fortem illum Haemoniis Hectora traxit equis.

Infe-

ubi etiam *proiectum* in MSS. ut hic in Vossiano tertio: sed *porrectum* bene in ceteris codd. vide illic notas. Tibullus Lib. I. El. 3. 75.

Porrectusque novem Tityos per jugera teras.

non *Proiectusque*. ut in aliis, & alterum illic vindicat Heinsius ad Ovid. IV. Met. 437. Virgilius III. Georg. 351.

Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem.

ubi *proientam* exponit Servius. sic *plaga porrecta ab ortu ad occasum* Pomp. Melae Lib. I. cap. 1. Horatius Epod. V. v. 80.

*Priusque coelum fidet inferius mari
Tellure porrecta super.*

Valer. Flac. Lib. VI. 553.

*— illum aperit lato per pectus hiatus
Argus; utrumque ab equis ingenti porrigit arvo.*

ubi vide G. Vossii & aliorum notas. & quae dedi ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 109. alia res est in loco Horatii Lib. III. od. 10. 3. ubi *proiectum* pro *porrectum* recte vindicavit Bentlejus, & saepe in utraque voce diversae significationis confundenda aberrasse librarios, tam illic notavit, quam ad Epod. V. 22. & ad Lib. II. Sat. 2. 112. forte hunc Propertii locum ante oculos habuit Sabinus Epist. I. Ulixis v. 73.

*Vidi, nec lacrimas oculi tenuere cadentes,
Deformem Atiden (hei mihi) caede nova.*

22. *sparsas caede jacere comas*] recte Broukhufius exponit crines cruore foedatos. *sparsas comas* pluribus exemplis firmat vir Doctus in Observ. Miscell. Novis Vol. IV. p. 219. *caedes* hic pro sanguine, ut saepe apud poetas. vid. Passerat. ad Catull. p. 66. hinc *cruor* & *caedes* junguntur Tibullo Lib. II. El. 6. 20.

Praeda feras acies acuit discordibus armis.

Hinc cruor, hinc caedes, mors propiorque venit.

ubi male Broukhuf. furor supposuit, pro *cruor*. merito improbane Cl. Heynio, nec bene *crudelibus* edidit pro *discordibus*, quod in aliis, & in

meis cod. Schefferianis Excerptis. & sic *φύλον* apud Graecos pro tabo, sanguine, ac sanie. Apollon. Rhod. II. 1217. *σπέρμα ἀπὸ πύλης τῆς αἱμῆς*. vid. Reines. Lib. I. Var. Lect. cap. 1. & D'Orvill. ad Chariton. p. 374. & seq.

23. *Omnia formosam propter Briseida passus*] in Excerptis Modii hic versus ultra modum carminis productus sic legitur,

Omnia formosa pro Briseide passus Achilles.

saltem librarius iste, versus inmutans, vel si *Achilles* margini pro glossa fuerit adpositum, idque in contextum receperit, scripsisset,

Omnia pro pulchra Briseide passus Achilles.

vel, pro *serva Briseide*. quia *captiva* sequitur. notum illud Horatii Lib. II. od. 4. 3.

— prius insolentem

Serva Briseis niveo colore

Movit Achillem.

24. *Tantus in erepto saevit amore dolor*] notari meretur in utroque meo codice hic legi *saevit* verbo inaudito, licet *saevus* vox elegans sit, sed saepe a libris eiectione, supposita voce *saevus*. sic *saevus* & *saevus amor*. de quo vide ad T. II. Anthol. Lat. p. 110. ubi plura de hac voce. & adde Scalig. ad Festum in *saevum* p. 180.

25. *At postquam fera captiva est reddita poena,
Fortem illum Haemoniis &c.*]

pro *fera* in Vossiano quarto, Scaligeri Excerptis, & D'Orvill. utroque *seva*. sed *sacra* in Voss. pr. & tert. meoque secundo. alterum versus imitatus est Ovidius II. Amor. El. I. 32.

Raptus & Haemoniis flebilis Hector equis.

& hoc loco etiam defenditur lectio apud eundem XII. Met. 591.

Hectoris umbra subit, circum sua moenia trahit pro *rapti*.

Inferior multo quum sim vel matre, vel armis,

Mirum si de me jure triumphat Amor?

Magni saepe Duces, magni cecidere tyranni,

30. Et Thebae steterunt, altaque Troja fuit.

Omnia vertuntur, certe vertuntur amores.

Vinceris, aut vincis, haec in amore rota est.

Iste quod est, ego saepe fui. sed fors & in hora

Hoc ipso ejecto carior alter erit.

35. Mu-

27. *Inferior multo quum sim vel matre, vel armis]* multum in D'Orvill. marte in antiquissimis olim editionibus non tantum, sed & in codd. MSS. legebatur: ut in primo Leid. tribus Vossianis, utroque D'Orvill. & meo priore. *vel in arte* Leid. alter, & meus secundus. sed *matre* in v. c. Ant. Perrejl, Colotiano, primo & secundo Vaticano, & libro Passeratii, quod probat Heinſius, & optime adseruit Broukhusius, ut dicat, se neque matris origine, Dea quippe, neque belli gloria cum Achille comparandum esse. a materna enim nobilitate saepe censebantur heroës, praesertim si paterna deficeret. Virg. XI. Aen. v. 340. de Drance:

— genus huic materna superbum
Nobilitas dabat, incertum de patre ferebat.

In hoc autem disticho desinit Elegia haec in multis edd. priscis: & in meo codice primo. nova incipiebat sub titulo, AD AMICAM DE RIVALI. v. 31. *Iste quod est ego saepe fui, sed fors & in hora Hoc ipso electo* (pro ejecto) carior alter erit. Penelope poterat &c. v. 41. neque aliter in meo secundo, Borrichiano, Groningano, aliisque.

28. *Mirum si de me &c.]* Legi etiam posset, si codices addicerent, *Mirum ni de me jure triumphat Amor.* nam utrumque in usu apud veteres. vide Bentlej. ad Horat. II. Sat. 1. 55. & notas ad Ovid. VII. Met. 12.

30. *Et Thebae steterunt, altaque Troja fuit]* steterant in Borrich. Groning. binis Leidens. Voss. tertio, utroque D'Orvill. meis, aliisque codd. ut in primis, Aldinis, ceterisque vetustioribus edd. *Et Thebae steterunt, altaque Troja fuit.* legebat Heinſius ad Ovid. Rem. Am. 66. & sic saepe aliis in locis hoc verbum esse praeferendum, patebit ex iis, quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 315. vulgata tamen hic tueri se potest, ut respexerit poeta ad notum illud Virgilii Lib.

II. Aen. 325. *fuius Troës, fuit Ilium, & ingens Gloria Teucrorum.* vide hic Gebhardum.

32. *haec in amore rota est]* caeca vel aequa in amore rota est conjecerat Heinſius. sed nihil muto. haec minime sollicitandum, & eandem hic vim habet, ac supra Lib. I. El. 13. v. 9.

*Perditus in quadam tardis palleſcere curis
Incipis, & primo lapsus abire gradu.
Haec erit illarum contenti poena doloris;
Multarum miseras exigit una vices.*

& in illo Terentii Eun. L. 1. 14.

*In amore haec omnia insunt vitia, injuriae,
Suspiciones, inimicitiae, inducias,
Bellum, pax rursus, &c.*

Amori aequae ac Fortunae rotam tribuit propter utriusque vicissitudinem, unde commune delubrum apud Siculos Agrinenses habuisse, videbis apud Broukhus. ad Tibull. L. El. 6. v. ult. ubi multa egregia de Fortunae rota notavit. post hunc versum in nonnullis editionibus, ut Rovilliana, & quae Graevii nomen venditat, lacunae signum adpositum est, sequente disticho, *Magni saepe Duces, &c.* in meo autem utroque codice & D'Orvill. hoc distichon praecedenti anteponitur.

33. *Iste quod est, ego saepe fui. sed fors & in hora]* ab hoc versu novam Elegiam multae ordiuntur editiones vetustae, & codices manu exarati. *fors an* in Voss. quarto. sed *fors &* recte legitur in Mentel. Borrich. Groning. utroque Leidens. primo & tertio Voss. binis D'Orvill. & priscis edd. & hoc recte adstruit Broukhus. in curis secundis. nam in prima ejus ed. *forsit*, quod in altero Vaticano, ut Canterus & Scalliger. praeter Heinſii notas ad Valer. Fl. Lib. I. v. 478. & ad Virgil. XI. Aen. v. 50. vide etiam Markland. ad Statii Silvas pag. 321. in hora.

pro

35. Munera quanta dedi, vel qualia carmina feci?

Illa tamen numquam ferrea dixit, Amo.

Ergo tam multos nimium temerarius annos,

Inproba, qui tulerim teque tuamque domum.

Ecquandone tibi liber sum visus? an usque

40. In nostrum jacies verba superba caput?

Penelope poterat bis denos salva per annos

Vivere, tam multis femina digna procis.

Con-

pro exiguo temporis spatio, quod alibi non raro corruerunt librarii. vide notas ad Valer. Fl. VII. 318. altero versu pro *ejecto* in variis codd. *erepto*, ut in Reglis, Groning. Leidensi secundo, & D'Orvill. *electo* in Heinsiano, Borrich. Neapol. primo D'Orv. & in altero Colbert. sed *erepto* in marg. quod forte petatum ex v. 24. ubi aptiorem locum habet, de Briseide,

Tantus in erepto saevit amore dolor.

ejecto hic bene se habet. vide infra ad Eleg. XVII. 12.

35. *Munera quanta dedi, vel qualia carmina feci?* Francius legendum existimabat,

Munera quanta dedi? quae non ego carmina feci?

37. *Ergo tam multos &c.] Ergo ego tam multos* Heinsius & Francius. novam hic Elegiam facit Guyetus, legitque, *O ego tam multos. jam multos* in Menteliano, Voss. primo, utroque D'Orvill. meis codd. & primis, aliisque vetustis edd.

38. *Inproba, qui tulerim] quin* cod. Neapolit.

39. *Ecquandone tibi] ita* in mellioribus codicibus Borrich. Scaligeri & Modii Excerptis, Colotiano, duobus Vaticanis, Neapol. aliisque, nisi quod *Et quandone* in duobus Leidens. primo D'Orvill. & meo utroque. *Et quando ire* tam in primis edd. quam Aldinis, Colinaei, Gryphii, aliisque. *Et quoniam ire* in Voss. primo. vera lectio est *Ecquandone*. vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 495. par ratio in *Et quis*, & *Et quod*, ut scribunt libri meliores, non *ecquid*, & *ecquod*. de quo supra ad Lib. I. El. XI. 1.

40. *In nostrum jacies verba superba caput] tela superba*, forte sonus ingrati causa, quae nonnihil aures adficit in *verba superba*, olim conjecturam. sed *verba jacere* etiam supra El. I. huj.

libr. v. 87. *mutae jace verba favillae.* & Lib. IV. El. XI. 80.

Non responsurae singula verba jace.

& de concitato adfectu, ut hoc loco, Lib. IV. El. 9. 32.

Et jacit ante fores verba minora Deo.

vim & elegantiam verbi *jacere*, hoc significatu, erudite exponit Schottus ad Procli Chrestomath. pag. 30.

41. *Penelope poterat bis denos salva per annos. Vivere] ita* quidem in codd. MSS. & editionibus antiquis. nisi quod *potuit* in secundo D'Orvill. *bis senas* male in Voss. tertio, Groningano, & Livineji codice. *salva* autem D'Orvillio, aliisque viris doctis non inmerito displicebat. licet Livinejus, & ante eum Volsus, exponant integram, incorruptam. *casta* Guyeto adridebat. *sancta* J. Arnzenio ad Aurel. Viêt. de viris illustr. cap. 46. *sola* recte in libri sui margine conjecerat Francius, & Marklandus, cui praeterea vers. seq. *multis unica digna procis* legendum videbatur, sed hac quidem emendatione carere possumus. *femina* enim passim apud nostrum de ipsis heroinis, & illustribus matronis. supra El. 5. 15. 16.

Felix Admeti conjux, & lectus Ulixis,
Et quaecumque viri femina limen amat.

infra El. 10. v. 10.

Nec si qua illustres femina jactat avos.

& de Cynthia sua hoc Libro, El. I. v. 57.

Una meos quoniam praedata est femina sensus.

Francius conjecerat, *multis femina culta procis. sola* etiam se probavit Cl. Schradero R. mend. cap. vi. p. 124. & seq. & Koppiersio in

Ll 3

Observ.

Conjugium falsa poterat differre Minerva,
Nocturno solvens texta diurna dolo.

45. Visura & quamvis numquam speraret Ulixen,
Illum expectando facta remansit anus.
Nec non exanimum amplexens Briseis Achillen,
Candida vesana verberat ora manu.

Et

Observ. Philol. cap. xi. pag. 139. & sic in ora ed. Graev. coniecerat Marklandus. infra El. 23. 112.

*Dic mihi quis potuit lectum servare pudicum,
Quae Dea cum solo vivere sola Deo?*

optime autem Penelopae convenit sola, a viro tam diu deserta ac vidua. infra El. XVII. 6. tu nymium credula sola jaces. El. XIX. 32. de Medea:

Et modo servato sola relicta viro.

El. XXIV. 41.

Nulla tamen lecto recipit se sola libenter.

Lib. III. El. 2. 20.

Quam legat expectans sola puella virum.

El. IV. 23.

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto.

Virg. Ecl. X. 48.

— nives & frigora Rheni

Me sine sola vides.

ubi Servius notat: hinc est IV. Aen. sola domo moeret vacua. nam meretrix sola esse non potest. sic solus pro viduo Lib. I. El. 13. 2. quod abrepto solus amore vacem. vide ad Catonis Diras v. 130. T. II. Anthol. Lat. p. 670. mea sola puella est. alio nonnihil sensu apud nostrum infra El. XV. 7. de Cynthia sine se rura colente:

Sola eris, & solos spectabis, Cynthia, montes.

& apud Martialem Lib. IV. Ep. 25. ad Euganeos sola puella lacus. & hanc lectionem sua imitatione firmat Andr. Naugerius, qui hunc locum in animo habuisse videtur Elegia cultissima ad Amicam rusticantem:

*Non sic Penelope, non sic Capaneia conjux
Antiqui meruit temporis esse decus.*

*Altera defuncti maerens ad busta mariti
Noluit abrepto vivere sola viro.*

*Altera bis denos potuit durare per annos,
Dum cupidos cauta detinet arte procos.*

hos & sequentes de Penelope versus eo, quo nunc legantur, modo etiam ex quibus cod. adfert

Octavian. Mirandula in Viridario Poëtico Fol. 182.

43. Conjugium falsa poterat differre Minerva] poterat falsa dividere in secundo D'orvill. falsam Minervam optime Broukhufius exponit de Penelope, telam, quam texere simulabat, semper retexente, ut procos falleret & eluderet. locis ab eo productis adde Claudianum in Laud. Serenae v. 31.

*Penelope trahat arte procos, fallatque furentes
Stamina nocturnae relegens sollertia telae.*

ubi relegere idem quod apud alios hac in re dicitur retexere. de quo vid. Markland. ad Statii Silvas pag. 174. & haec Propertiana imitatus est Sabinus Epistola Demophoontis II. v. 79.

Penelopen audis: toto laudatur in orbe

Exemplum fidi non leve facta tori.

Illa piae, sic rumor ait, mendacia telae

Struxit, & instantes distulit arte procos:

*Cum properata palam revocaret stamina noctis,
Atque iterum in lanas omne rediret opus.*

ubi recte Heinsius procos pro toros restituit. & de elegantia vocis falsus, hoc significatu, vide eundem ad Ovid. Epist. II. 73. Markland. ad Statium p. 321. & Patruī mei notas ad Valer. Fl. VI. 491.

45. Visura & quamvis numquam speraret Ulixen.

Illum expectando facta remansit anus.]

Visura speraret, pro speraret se visuram, locutio, ad Graecorum exemplum, Propertio non infrequens. vide ad Lib. I. El. VIII. 19. & El. XI. v. 11. & adde Vossium de Construct. cap. 60. altero versu Janus Gruterus Lib. XXII. ineditar. Suspicion. cap. 13. legendum conjiciebat, sancta remansit anus: ut vellet poeta, eam se ita continuisse ab omni virorum contactu, ut solent res sanctae. sed illum refellit imitatio Ovidiana Epist. I. Penelopes, in fine:

*Certe ego, quae fueram, te discedente, puella,
Protinus ut redens facta videbor anus.*

Et dominum lavit maerens captiva cruentum
50. Adpositum flavis in Simoënta vadis.
Foedavitque comas, & tanti corpus Achillei,
Maximaque in parva sustulit ossa manu.

Quum

49. *maerens captiva*] *moriens* in uno Colberti-
no. paullo ante olim *Chryseis* ab aliis lectum
fuisse patet ex Volco.

50. *Adpositum flavis in Simoënta vadis*] ver-
sus hic nothus videbatur Scaligero, sed ab om-
nibus tamen MSS. agnoscitur. & recte eum tue-
tur Gebhardus. pro *fluviis vadis*, quod olim co-
dices, & primas aliasque vetustiores editiones
obsederat, & Passeratium defensorem habuit,
nonnulli *fulvis*, sed pluribus suffragiis alii *flavis*
praetulerunt, ut clare legitur in D'orvill. secun-
do. sic enim Heinsius ad Ovid. III. Am. Ei.
7: 7. ad Claudian. III. R. P. 333. Lib. II. Ad-
vers. cap. 5. p. 241. & in Notis Propertianis
pag. 686. ubi scribit Guyetum legisse,

Adposito flavis in Simoënte vadis.

flavis etiam Marklandus in suo codice correxe-
rat. neque aliter adfert Barth. ad Stat. IX. Theb.
375. esse autem epitheton de fluviis apud poë-
tas obvium, palam faciunt loca veterum a
Broukhufio adducta. quibus adde Ovid. II. Met.
245. ubi *flavus Lycormas*. ut apud Senecam
Herc. Oet. 591. in Ibide v. 140. ex restitu-
tione Ciofani,

Dum Tiberis flavas Tuscus habebit aquas.

Silius Ital. IX. 513. de Vulturno,

Ipse caput flavum caligine conditus atra.

Statius Lib. IV. Sylv. 3. 67. de eodem:

*At flavum caput, uvidumque late
Crimen mollibus inpeditus ulvis
Vulturnus levat ora.*

Neque etiam non blanditur conjectura Fr. On-
dendorpii, qui ex veteri lectione *fluviis* emen-
dandum existimabat *Phrygiis vadis*. & forte, cum
ita conject, in animo habuit illud Virgilii Lib.
I. Aen. v. 628. de Aenea,

Alma Venus genuit Phrygii Simoëntis ad undas.

sic *Idaeum Simoënta*, id est Phrygium, vocat no-
ster Lib. III. El. 1. 27. pro *Adpositum* in v. c.
Ant. Perreji *propositum*, ut in Neapolit. secundo,
Vaticano, uno Colb. Heiniano, meoque priore.
Gebauerus tamen in Dissert. Anthologic. II. *fulvis*

vadis legendum contendit, cujus sententiam nimium
forte laudarunt eruditi Lipsienses in Actis Aul. An.
1733. pag. 382. vide Cl. Schraderi Animadv. ad
Museum cap. XV. p. 269. *Adpositum in Si-
moënta*, pro *Simoënte*, exemplis similibus confir-
mat A. Schottus Lib. I. Nodor. Cic. cap. 6.

51. *Foedavitque comas, & tanti corpus Achillei,
Maximaque in parva sustulit ossa manu*]

Siccavitque comas in Colotiano, & primo Vati-
cano. quod & in suo libro invenit Passeratius,
& amplexus est Gebhardus, atque ex suo codice
Barthius ad Stat. IX. Theb. 375. cujus al-
ter locus, in notis Broukhufii vitiose indicatus,
est ex Lib. XI. Th. 644. *Isinene collapsa super
lacrimsque comisque Siccabat plangens*. Virg. IV.
Aen. 687. *atros siccabat veste cruores*. sic in loco
Bionis, quem Livinejus innuit, Idyll. I. 85. unus
Cupidinum cruentum Adonin lavat, alter alis
abstergit & siccant. sed male adfert, *ἡ δὲ μέγιστα
χίτων*. pro *χίτων*. utrumque vero ritibus funebri-
bus convenire, ac veterum locis adstrui posse,
patet ex illis quae profert Broukhufius. pro
recepta lectione *Foedavit*, seu pulvere consper-
sit, facit Claudiani locus apud Livinejum, &
quae notat Elmenhorst. ad Apulej. p. 248. sunt
etiam, qui capiunt de crinibus lugentium more
evulsis vel detonsis. Statius XII. Theb. 364.

comisque

Squalentem, & crasso foedatam sanguine vultus.

vid. Freinsheim. ad Curt. Lib. X. c. 5. N. 17.
& Barth. ad Stat. II. Th. 256. p. 416. sed
Siccavit hic praeferendum, quia lugentis Bri-
seidis habitus jam praecessit, & de Achillis
comis foedatis capi non potest. pro *Achillei* in
omnibus fere codd. quorum variantibus utor,
& antiquis edd. legitur *Achillis*. sed genitivum
Graecum *Achillei* vel *Achilli*, ut *Ulixei* & *Ulixi*,
dudum praetulerunt viri eruditi. vid. Victorium
ad Cic. IX. ad Attic. Epist. I. Graevium ad
Lib. XIII. Ep. 2. Cortium ad Sallust. Fragm.
p. 934. Bentlej. ad Horat. III. od. 16. 41. &
quos indicavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 85. ut
tanti legebat Ayrmannus. & *tantum* in aliis legi
testatur Volscus, altero versu *Grandiaque Gu-*
yetus,

Quum tibi nec Peleus aderat, nec caerula mater,
Scyria nec viduo Deïdamia toro.

55. Tunc igitur veris gaudebat Graecia natis:

Tunc etiam felix inter & arma pudor.

At tu non una potuisti nocte vacare,

Inpia, non unum sola manere diem.

Quin etiam multo duxisti pocula risu:

60. Forsitan & de me verba fuere mala.

Hic

yetus, sine ulla necessitate. Imitatus est hunc locum Ovidius XII. Met. 615.

*Jam cinis est, & de tam magno restat Achille
Nescio quid, parvam quod non bene compleat
urnam.*

cui simile illud ejusdem in Epicedio Tibulli Lib. III. Am. 9. 40.

*— facit ecce Tibullus,
Vix manet e tanto parva quod urna capit.*

& quod de se Cornelia dicit infra Lib. IV. El. XI. 14.

En sum quod digitis quinque levatur onus.

ubi vide. & Gebhardum ad h. 1. Seneca Troad. v. 102.

*Complete manus. hoc ex Troja
Sumfisse licet.*

quod ad urnam Hectoris referendum, licet aliter exponat Delrius. adumbrata haec esse ex Sophoclis Electra notaverat Marklandus. locus est, huic plane geminus, v. 759. de Oreste:

*Καί νιν πυρὰ κείαντες εὐδὺς, ὃ βραχὺ
Χαλκῷ μίγιστον σῆμα δαίλαις σποδῶ
Φέρουσι ἄνδρες Φωκίων τέταρτον.*

53. *Quum tibi nec Peleus aderat*] Quo in Vossiano, hoc est *Quom. Quando ibi* conjecerat Heinsius. quod & Guyeto placebat, & firmatur a Colotii Excerptis, ac veteri Passeratii codice. in reliquis *Quum tibi*. altero versu *viro pro toro* in duobus Leidens. tribus Voss. utroque D'orvill. & meis. & sic adfert Nestor in Vocabular. pag. 119. b. in *Scyros*. & pag. 151. atque ex v. c. Scaliger. vid. Passerat. p. 283. & quae supra notavi ad hujus libri El. 2. 18.

54. *Scyria nec viduo Deïdamia toro*] ita ex v. c. emendavit Scaliger. nam *viro* in omnibus fere MSS. & edd. vetustis. quod etiam habetur

in Regiis, Excerpt. Scalig. a man. sec. Borrich. Groning. Askew. Leid. duobus, primo & tert. Voss. utroque D'orvill. & meis. nam haec voces passim & ubique in codicibus confunduntur. ut de eadem hac Deïdamia apud Ovid. I. A. A. 682. correxit Heinsius,

Scyrias Haemonto juncta puella toro.

pro *viro*. corrupte etiam *Syria* in Regiis, sec. Leid. Voss. primo, aliisque. *Schyria* in meo priore.

55. *Tunc igitur veris gaudebat Graecis natis*] *castis natis* in plerisque codd. duobus nempe Leidens. primo & tertio Voss. meo utroque & D'orvill. quinto Vatic. Menteliano, & pro varia lect. in Excerpt. Scalig. nec aliter in praeis edd. sed glossam puto, & alterum ex Colbertino & Groningano recte vindicavit Broukhusius; favetque etiam codex Neapolitan. in quo *viris*. nam *veri nati* sunt genuini, spuris oppositi, casti thalami pignora. ut passim *verum* pro puro, sincero, & non fucato. vide Patru mei notas ad Ovid. I. A. A. 62. *Gratia* male in primo D'orvill. & mox *infelix* in Voss. tertio.

59. *multo duxisti pocula risu*] minime contemnenda est lectio vetusti codicis, quem contulit Ant. Perrejus, *duxistis*. ut Cynthiam reliquosque convivas, quibuscum genio indulserat, comprehendat. est enim elegans numeri hujus pluralis usus, licet ad unum instituat sermo. sic infra El. XIII. v. 49. in plerisque codd. MSS. legitur,

*Vidistis moto sonitus procurrere caelo,
Fulminaque aethera dissiluisse dono?*

quod cum Broukhusio nolim librarii lapsum pro-num dicere, pro *Vidisti*. licet Cynthiam adloquatur. alterum enim simul spectat ad praetorem Illyricum, quocum Cynthia noctes septenas cubarat, ut Jovis tonantis iram utrique commine-tur. pariter Cydippe apud Ovid. Epist. XXI. 37.

ad

Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit.

Dī faciant, isto capta fruarē viro.

Haec mihi vota tuam propter suscepta salutem,

Quum capite hoc Stygiae jam poterentur aquae:

65. Et

ad solum Acontium:

Si tibi deformis, quod mallet, visa fuisset,

Culpatum nulla corpus egeret ope.

Nunc laudata gemo: nunc me certamine vestro

Proditis, & proprio vulneror ipsa bono.

ubi certamine vestro proditis, tu, & rivalis, vel
procus, subintelligitur, ut hic duxistis, tu & con-
vivae, quos sequenti versu male de se locutos
suspiciatur. huc refer locum ex hoc libro El.
XVII. 7. ubi antea de solo Pantho, Cynthiae
amatore, sed a quo eludebatur, locutus, addit:

Et nunc inter eos tu sermo es: te ille superbus

Dicit se invito saepe fuisse domi.

ubi inter eos, est inter Panthum, ejusque uxo-
rem, qui tibi insultant. Ita saepius praece-
denti singulari numero, si plures eo continean-
tur, subjungitur pluralis. ut Roma consulistis,
Calliope audistis, & sim. vide notas ad Ovid.
IV. Fast. 157. quem loquendi modum Graecis
Latinisque usitatissimum illustravit Patruus meus
ad Valer. Fl. VIII. 178. infra v. 69. Sed vobis
facile est, sequente femina. ubi sexus ipse in-
telligitur, de quo vide ad Lib. III. El. 17. init.
risu recte defendit Broukhufius, consentientibus
plerisque MSS. & vetustissimis editionibus. licet
luxu in aliis, & lusu praetulerint Guyetus,
Heinsius, & ex codd. antiquis Passeratius, quem
vide pag. 283. & supra ad El. V. v. 4. p. 269.
sic El. XXIII. hujus libri, v. 79.

Sin autem longo nox una aut altera lusu

Consumpta est, non me crimina parva movent.

risu tamen hic exigit versus sequens, quo se
ludibrium Cynthiae & convivis fuisse conjicit;
firmaturque simillimo loco apud nostrum Lib. III.
El. 23. 22.

Risus eram positus inter convivia mensis,

Et de me poterat quilibet esse loquax.

Horatius Epod. XI. 7.

Heu me per Urbem (nam pudet tanti mali)

Fabula quanta fuit! conviviorum ut poenitet!

neque abit multum illud Petronii cap. 81. jacent

nunc amatores obligati nobis totis, & for-
tan derident solitudinem meam.

61. qui te prius ipse reliquit] prior legebat
Marklandus. ut apud Ovid. III. Met. 358.

Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis Echo.

ubi prius in MSS. & IV. Fast. 924.

Quodque potest alios perdere, perde prior.

ut recte Ciofan. pro prius. sic etiam petitur in
Borrich.

63. Haec mihi vota tuam &c.] At mihi Guyet.
& Heinsius. Haec tibi in uno Colbert. Nec mihi in
codd. Regiis, secundo Leid. altero D'orvill.
meo priore, & priscis edd. Forte corrigendum,

En mihi vota tuam propter suscepta salutem!

ut cum exprobratione dicat, En hunc sollicitudi-
nis, quum pro te aegrotante vota Diis susciperem,
fructum ingratum & amarum fero, ut nunc, quod
me capere oportet, alter interceptat. vide hic
Passeratium. eleganter enim tali indignationi in-
servit en. Virgil. Ecl. I. 73.

en quo discordia cives

Perduxit miseros, eu quis conferimus agros.

IV. Aen. 534.

En quid ago? rursusne procos irrifa priores
Experior?

& sic apud Terent. Eun. II. 2. 7. legebat Bentle-
jus, en quo redactus sum. pro hem. vide etiam
Patruus mei notas ad Calpurn. Ecl. III. 26. totus
autem hic locus conferendus est cum simili que-
reia Tibulli Lib. I. El. V. 9. & seqq.

Ille ego, quum tristi morbo defessa (forte de-
fessa) jaceres,

Te dicor votis eripuisse meis. &c.

Omnia persolvi. fruitur nunc alter amore,

Et precibus felix utitur ille meis.

64. Quum capite hoc Stygiae jam poterentur
aquae] peterentur, ut olim in primis & vetustio-
ribus edd. habebatur, etiam est in Groningano,
duobus Leidens. tribus Vossianis, D'orvillianis,
M m

&c

65. Et lectum flentes circumstaremus amici:
Hic ubi tum, pro Di, perfida, quisve fuit?
Quid si longinquos retinerer miles ad Indos?
Aut mea si staret navis in Oceano?

Sed

& meis. sed *poterentur* in cod. Ant. Perreji, & Neapolitano. quod Passeratio & Heinio probatum, a Broukhufio plurimis exemplis firmatur. *poter* enim aequae ac *potirer* veteribus usitatum. Ovid. XIV. Met. 641. ut *poterentur* ea. Valer. Flac. VII. v. 54.

Scilicet *Aeoliae pecudis* poteretur ut *aura*.

ut ex MSS. Heinio, pro *potiatur*. & sic apud Suet. Caes. 64. fin. ne *spolio* poteretur *hostis* est in codd. pro *potiretur*. ubi vide notas, & Valeriana pag. 117. Forte tamen hic legendum,

Quum caput hoc Stygia jam premeretur aqua:
ut apud Horatium Lib. I. od. 4. 16.

Jam te premet nox, fabulaeque manes.

vel, quod malim, *Stygia jam veheretur aqua*. hoc est, jam prope veheretur. Lib. III. El. 3. 36.

Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.

Lib. IV. El. 7. 92.

Nos vehimur: vestrum navis recenset onus.

& eadem Eleg. v. ult.

Cujus honoratis ossa vehantur equis.

ubi in nonnullis MSS. *aquis*. Dubitat autem Passeratus, an haec ad Propertium aegrotantem, vel ad Cynthiam morti fere addictam referenda sint, quod miror, cum ad Cynthiae morbum spectent omnia, *vota mihi propter tuam salutem, suscepta. lectum circumstaremus amici*, &c.

66. *Hic ubi tum, pro Di, perfida, quisve fuit*] ita haecenus editum. sensum tamen desidero, licet explicent, quis tibi periclitanti, praeter me, adfuit, lectoque adfedit. quod ineptum esse praecedens versus clamat de amicis, lectum simul cum Propertio circumstantibus. Emendandum opinor,

Hic ubi tum, pro Di, perfida, quisve fuit?
eo nempe sensu, quo Lib. I. El. 5. 18.

Nec poteris, qui sis, aut ubi, nosse miser.

& hoc optime convenit amatori, ex invidia erga rivalem, & propter morbum puellae periculosissimum sensus omnis experti, sui que nescio. sic

in loco Euripidis, quem illic produxi, in Bacchis v. 506.

ὅκιν δ' ἴαδ' ὅτι ζῆς, εἴδ' ὅτις, εἴδ' ὅτις, εἴδ' ὅτις.

talem animi fluxum & refluxum eleganter describit Plautus Cistell. II. Sc. I. v. 6. *ita nubilam mentem animi habeo: ubi sum, ibi non sum: ubi non sum, ibi est animus*. aliis id dicitur, *quid mihi tunc animi fuit?* Ovidius I. Met. 359.

Quid tibi, si sine me satis erepta fuisset,
Nunc animi, miseranda, foret?

& Lib. XIV. 177.

Quid mihi tunc animi, nisi si timor abstulit omnem

Sensum animi quoque, fuit?

ad rivalem referebat Livinejus, de quo paullo ante *Hic etiam petitur*. ut dicat, qualem se iste tibi probavit, quum te aegrotante abesset, nulla tui cura habita. offendisse etiam Marklandum videtur recepta lectio, quia conjecerat,

Tunc ubi tunc, pro Di, perfidus iste fuit?

ut rivali odium apud Cynthiam conciliet, qui abfuerit, dum illa tam graviter aegrotaret. quod contrario apud Ovidium loco nonnihil adstruere potuisset, ubi Acontius in rivalem aegrotanti Cydippae adsidentem invehitur Epist. XX. v. 135. & seqq. sed haec a vulgatae vestigiis nimium recedunt. *Haec tibi tum* in v. c. Ant. Perreji, Caelotiano, & secundo Vaticano, *Sic ubi tum* Borrich. *Hic mihi ubi tum* in primo Voss. *Hic ubi prohi* Dii in meo priore & Heistiano.

68. *Aut mea si staret navis in Oceano*] *Aut medio staret* Heinio Lib. II. Advers. cap. 5. pag. 241. & in Notis p. 687. *naret* Guyetus, quod & ipse Heinio conjecerat in notis ad Ovid. VIII. Met. 104. sed postea damnavit. & cuius aures non laedat *naret* *navis*? defendi quidem id posset nonnihil ex El. 19. hujus libr. v. 64.

Quum saepe in portu fracta carina natet.

ex Tibullo Lib. I. El. 7. 38. *in liquida nat. tibi linter aqua*. & Nafone Lib. II. Fast. v. ult.

Naviget hinc alia jam mihi linter aqua.

Doufa

Sed vobis facile est verba & componere fraudes.

70. Hoc unum didicit femina semper opus.
Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,
Nec folia hiberno tam tremefacta Noto:
Quam cito feminea non constat foedus in ira,
Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.
75. Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam.
Tela, precor, pueri, promite acuta magis.
Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam,
Sanguis erit vobis maxima palma meus.

Sic

Doufa & alii *staret* interpretantur, pro, ventis adversis detineretur. sed hic malim de anchora intelligere, in qua *stare* dicuntur naves. unde Stationes dictae. notum illud Virgilii III. Aen. 277.

Anchora de prora jacitur, stant litore puppes.

Florus Lib. II. cap. 2. *CLX. navium classis in anchoris stetit.* J. Caesar Lib. II. de B. Civ. cap. 25. 6. Curio navibus onerariis pronuntiari jubet, quae stabant ad Uticam, & seqq. temporis puncto sublatis anchoris omnes Uticam relinquunt.

69. Sed vobis facile est verba & componere fraudes] facile & verba & componere fraudes Heinſius. componere pro fingere, machinari. ut supra El. II. v. 6. *composita pace sefellit amor.* pro ficta, simulata pace. ubi vide. *stetis* in uno Gebhardi pro fraudes, quem vide p. 179.

71. Non sic incerto mutantur flamine Syrtes] Incertae in Palatino priore. quod praefendum vel unus Sallustii locus jubet in Jugurth. cap. 80. ubi Syrtes describit: *ita facies locorum cum ventis simul mutatur.* ubi vide Putschium & Wassium. sic dubiae Syrtes Lucano Lib. IX. 861. ubi vide Patruī mei notas. *mutatur flamine Syrtis* in Excerptis Modii. simile illud supra El. IV. 11.

Non ita Carpathiae variant Aquilonibus undae,

Nec dubio nubes vertitur astra Noto:

Quam facile irati verbo mutantur amantes.

73. Quam cito feminea non constat foedus in ira] *feminea in ira*, adscripserat Marklandus, ἡ δὲ ἰσχυρὴ, *γυναικείη*, id est, indole, ingenio, animo feminarum. unde, quia Graeca vox etiam *iram* significat, ita vertit noster *feminea ira*, pro indole. ita minas dixit pro promissis, & *servabis* pro cavebis. locutionem *quam cito non constat*,

comparato Tibulli loco ex Lib. I. El. 4. 24.

Quam cito non segnis stat, remeatque dies,
illustrat G. Canterus Lib. IV. Novar. Lect. cap. 4.

76. Tela, precor, pueri, promite acuta magis] ita recte a viris doctis restitutum fuit, consentientibus membranarum antiquis, & primis editionibus. nam *figite* hoc & sequenti versu repetitum, ab Hieronymo Avancio Veronenſi, in editiones Aldinas investum fuisse, monuit Broukhusius. addere potuerat, inde etiam in Colinaei Parisinam an 1529. Gryphil Lugdunensem 1551. & Rovillianam 1559. aliasque migrasse. sed recte *promite* in omnibus, quorum Excerpta mihi ad manum sunt, exaratis codicibus. Ovidius Lib. I. Met. 468.

Eque sagittifera promissis duo tela pharetra.

& *promere faces* Lib. V. Fast. 508.

Et promit quassas conminuitque faces.

ubi profert in aliis. vide illic notas. per *pueros* Passeratius intelligit Cupidines. sed quid vetat famulos vel servos indicari, ut *puer* eo sensu passim apud Catullum, Horatium, aliosque: quibus jubeat, ut ferro mortem sibi inferant, quo & ipsam Cynthiam deinde conficiant. infra v. 88.

Hoc eodem ferro sillet uterque oruor.

77. Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam] *solvite curam* legebat Heinſius ex codice Scaligeri. quod defendi posset ex loco Valerii Fl. VIII. 220.

Solvere in hoc tandem refides dux litore curas.

& ex illo Didonis apud Virg. IV. Aen. 652.

Accipite hanc animam, meque his exsolve curis.

Mm 2.

alia

Sic igitur prima moriere aetate, Properti?

80. Sed morere. interitu gaudeat illa tuo.

Exagitet nostros manes, sectetur & umbras,

Insultetque rogis, calcet & ossa mea.

Quid? non Antigonaë tumulto Boeotius Haemon

Corruit ipse suo faucibus ense latus?

85. Et

alia veterum loca, quibus utraque lectio firmetur, profert Passeratius pag. 285. hic tamen *soluite vitam* praefero. nam *solvere vitam*, *solvi* pro *mori*, & *soluti* pro defunctis obvia sunt. dubia apud Ovidium lectio est Epist. X. 76.

Vivimus: & non sum, Theseu, tua, si modo vivis, Femina, perjuri fraude sepulta viri.

Me quoque, qua fratrem, mactasses, inprobe clava;

Effet, quam dederas, morte soluta fides.

ubi *fraude soluta viri*, eadem significatione, legunt alii, quod si admittatur, *morte sepulta fides* pro abolita, cum Patruo meo praestaret. quia tamen *solvere fidem* recte dicitur, priori disticho *sepulta Ariadne*, licet viveret, eleganter etiam dicitur, quia in insula relicta, & commercio hominum exempta erat. ut obscurata dicuntur *sepulta*. vid. infra ad Lib. III. El. 13. 9. sic *soluti* pro mortuis, ut in epigrammate Senecae Tom. I. Anth. Lat. p. 465.

Parce relegatis, hoc est, jam parce solutis.

ubi alii *sepultis*. vide quae istuc notavi. nam utraque vox passim conmutatur. *solvere vitam* etiam ex melioris aevi poetarum imitatione dixit Maximianus, ille pseudoGallus, Eleg. 1. 3.

Solve precor miseram tali de carcere vitam.

eleganter autem *Figite certantes*, tamquam certamen leti instituerent, quis prior eum figeret. ut Lib. III. El. xi. 19.

Et certamen habent leti, quae viva sequatur Conjugium: pudor est, non licuisse mori.

79. Sic igitur prima moriere aetate, Properti?
Sed morere.]

elegans imitatio ex illis Diodonis ad mortem se instigantis apud Virgil. IV. Aen. 660.

— moriemur inultae?

Sed moriamur, ait. sic sic juvat ire sub umbras.

Hauriat hunc oculis ignem crudelis ab alto

Dardanus: & nostrae secum ferat omina mortis.

ubi vide la Cerdam. & hoc stimulo ad virtutem vel gloriosam mortem subeundam utitur Cicero VII. Philip. cap. 5. *Quod si non possumus facere, dicam quod dignum est & Senatore & Romano homine, moriamur.* ut apud Virgil. II. Aen. 353.

— moriamur, & in media arma ruamus.

sic & Priamum jam moribundum adloquitur Pyrrhus Lib. II. Aen. 550.

— nuntius ibis

Pelidae genitori, illi mea tristia fata,

Degeneremque Neoptolemum narrare memento.

Nunc morere.

cum quibus confer Euripid. Orest. v. 1464. & seqq. Seneca Herc. Oet. v. 332.

Moriere. morior Herculis nempe incliti Coniux.

eleganter autem proprium nomen suum interponunt, quando cum animo loquuntur, ut hic *prima moriere aetate, Properti?* ut infra El. XIX. 21. III. El. 2. 17. IV. 1. 73. & El. VII. 49. idque vel secunda vel tertia persona. vid. Dorvill. Animadv. ad Chariton. pag. 90. *Sed morte* pro *Sed morere* corrupte in Groning.

83. Quid? non Antigonaë tumulto Boeotius Haemon

Corruit &c.]

Quid non? Antigone distinguitur in Borrichiano, & meo priore. Antigone etiam in altero Neapol. Askew. & Colbertinis, id est Antigones, ut in Voss. tertio. Antigonaë in quinto Vatic. Borrich. Groning. nonne Antigones Heinsius, ex more Propertii. Lib. I. El. 17. v. 15.

— Nonne fuit melius dominae pervincere mores.

infra El. IX. 2.

— Nonne putas miras hunc habuisse manus.

El.

85. Et sua cum miserae permiscuit ossa puellae,
Qua sine Thebanam noluit ire domum.
Sed non effugies. mecum moriaris oportet.
Hoc eodem ferro stillet uterque cruor.

Quam-

El. XLX. 51.

Nonne fuit satius duro servire tyranno.

El. XXV. 8.

Colchis & ignatum nonne secuta virum.

& v. 10.

Perfide, nonne tuae tunc cecidere manus?

Bottius hemon in meo utroque. Neapol. Regis, & Colbertinis, & prisca edd. de Haemone, qui ad tumulum Antigoniae, cui viva iussu Creontis propter clam sepultum fratrem Polynicen, inlata est, sibi ipse manus violentas inulit, praeter egregiam Sophoclis Tragoediam, *Antigona* titulo inscriptam, in qua eminet praeter ceteris Haemonis huius inuestiva in patris sui Creontis saevitiem, & Statium XII. Theb. videndus hic Passeratius, & notae doctor. ad Ovid. II. Trist. 402. & in Ibid. v. 563. sed quia alii Haemonem, quum frustra pro Antigone vita deprecatus esset Hercules, se & Antigone simul interfecisse tradunt, ut Hyginus Fab. 72. & illo vetustiores procul dubio scriptores alii, hos forte secutus est Propertius, ut ex sequentibus colligi posset,

*Sed non effugies, mecum moriaris oportet,
Hoc eodem ferro stillet uterque cruor. &c.*

hoc tamen discrimine, ut Haemon id pietate & amore ductus patreaverit, ne viva tumulo addiceretur Antigone, & sic lenta & dira morte enecaretur, aut eodem in tumulo caderet, Propertius vero id Cynthiae minetur, vindictae causa propter rivalem sibi praelatum; unde *inhonestam* sibi mortem istam futuram fatetur, quae Haemoni tamen fuit gloriosa. pro *Corruit* Francius in libri sui margine coniecerat,

Contudit ipse suo saucius ense latus.

me non probante. infra El. XV. 14.

Haedus ubi agrestes corruet ante focus.

85. Et sua cum miserae commiscuit ossa puellae]
tam miserae in quarto Voss. & Excerptis Modii,

seu Groningano. tunc miserae in secundo D'Orvill. sed male. *comiserae* in quinto Vaticano. infelicitate Francius hic emendandum adscripserat,

Et sua cum misera permiscuit ossa puella.

quatuor vocibus in eundem sonum male desinentibus. Est enim eadem hic loquendi forma, *sua ossa puellae commiscuit*, pro puellae ossibus, ut supra El. II. 31.

Et sua cum antiquae committit scripta Corinnae.

pro cum *Corinnae scriptis*. ubi male quum edidit Broukhuf. qui similes loquendi modos ex Cicerone hic adfert. *permiscuit* in secundo Leid. tribus Voss. duobus D'Orvill. meis, Askew. ceterisque codd. & omnibus fere antiquis edd. quod cum Broukhufio mutare unius Colbertini MS. auctoritate, in quo *commiscuit*, necesse non existimavi. de mixtura cinerum, summo amoris indicio; praeter ea, quae hic consulit Broukhufius, vide supra ad Lib. I. El. XV. 21. at tero versu *Quis sine coniecerat* Heinsius, ossibus nempe, quia *Thebanam domum*, patriam suam; ire noluit Haemon, nisi mortuam Antigone sua quoque morte fuisset comitatus, & domum hic accipe, ut Lib. I. El. 19. 10.

Thessalis antiquam venerat umbra domum.

87. *Sed non effugies*] ita in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, secundo Vaticano, Neapol. a manu sec. Mentelliano, & Groningano, idque probavit Lipsius Lib. I. Ant. Lect. 20. & Passeratius. *effugies* in Regis, Colbertinis, altero Leidensi, tribus Voss. primo D'Orvill. meo utroque, & in antiquis edd. sed *effugies* recte edidit Broukhufius. Scaligeri editionem secutus, licet in notis de lectionis varietate nihil monuerit, *non effugies* simpliciter sic positum, est, pro mihi te elabi non patiar. ut in noto Virgilii loco Ecl. III. 49. *Numquam hodie effugies.* & apud Martialem XI. Ep. 98. & XII. 84. vide Heinf. ad Ovid. II. A. A. 28. & 531. vel *effugies mortem* subintelligendum. ut mox Eleg. seq. v. 4.

Mortem ego non fugiam morte subire tua.

M m 3

al.

- Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura;
 90. Mors inhonesta quidem; tu moriere tamen.
 Sidera sunt testes, & matutina pruina,
 Et furtim misero janua aperta mihi:
 Te nihil in vita nobis acceptius umquam.
 Nunc quoque eris, quamvis sis inimica mihi:
 95. Nec domina ulla meo ponet vestigia lecto.
 Solus ero, quoniam non licet esse tuo.
 Atque utinam, si forte pios eduximus annos,
 Ille vir in medio fiat amore lapis.

ELEG.

altero versu, *Hoc eodem ferro*, pro *telo*, quod in ed. Scabg. est, recte adstruit Broukhuius. idque ab omnibus codd. quorum Excerptis utor, & primis edd. firmitur. Cic. in Pison. cap. 7. in fine, *quod eorum ferro ac furori meum corpus atque omnium bonorum vitam obficere voluistis.* eodem hic in bisyllabon contrahitur. de quo vide ad Lib. IV. El. 7. 7. quod vero Francius in margine codicis sui conjiciebat, *Hoc eodem scilicet telo utriusque eruer*, paucis adrisurum opinor.

89. *Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura*] *Quamvis haec mihi mors est inhonesta* in primo D'orvill. adversante metro. altero versu *tu moriere* in Voss. priore. hic sequitur in meo utroque codice v. 17. hujus Eleg. *Ille etiam abrepta* &c. usque ad v. 28.

91. *Sidera sunt testes, & matutina pruina*] *sint testes* forte legendum. hunc ipsum Propertii locum innuit Servius ad illud Virgillii Ecl. V. 21. *vos coryli testes & flumina Nymphis.* ubi tamen inverso verborum ordine sic adfert: *testes mihi sunt coryli & flumina.* sic Horatius: *Testis Metaurum flumen.* Propertius: *testes sunt sidera nobis.* vide ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 207. Juvenalis Sat. VIII. 150. *sed sidera testes intendunt oculos.* respicit forte id quod questus erat Lib. I. El. 16. 24.

*Mo mediae noctes, me sidera prona jacentem,
 Frigidaque Eos me dolet aura gelu.*

ubi secundo versu *matutinam* innuit *pruinam.* Ovidius III. Met. 488.

— ut intabescere flavae
*Igne levi cerae, matutinaeve pruinae
 Sole tepente solent.*

ubi Ciofanus ex illo Ovidii loco Joh. Jov. Pontanum desumisse notat,

Unde cadunt imbres, & matutina pruina.

quo versu ad hunc Propertii locum potius respexisse videtur, certe id colligi potest ex altero ejusdem Pontani loco, quem hic adfert Broukhuius.

93. *Te nihil in vita nobis acceptius umquam*] *magis est acceptius* in Voss. tertio, & superscript. *nihil est.* ut in D'orvill. secundo a manu pr. in meo secundo *nobis est acceptius*, abundante est, & in marg. *magis est.* quomodo in Heinisiano cod. ita ut *magis acceptius dictum sit*, quomodo apud Auctorem Culicis v. 78.

Quis magis optato queat esse beator aere?

licet illic *magis optato* jungi praestet. altero versu *sic inimica* in Neapolitano.

96. *quoniam non licet esse tuo*] ita ex Heinisii restitutione edidit Broukhuius. licet in omnibus codicibus, & vetustis editionibus *tuum* legatur. tecum vitiose in Dorvill. primo.

97. *si forte pios eduximus annos*] *si forte pios, Dt, duximus annos* castigabat Heinsius Lib. II. Advers. cap. 5. p. 241. & in notis ad Propert. p. 687. sic supra v. 66. hujus Eleg. *Hic ubi tum, pro Dt, perfida, quisve fui.* & Lib. IV. El. XI. v. 92. idem legebat Heinsius,

Prole mea Paullum, Dt, juvet esse senem.

pro sic juvet. similes librariorum aberrationes notavit Patruus meus ad Lucan. Lib. IX. 848. id certe longe melius, quam *eluximus*, quod conjece-

E L E G. VIII.

Non ob regna magis diris cecidere sub armis
 Thebani, media non sine matre, duces:
 Quam mihi si media liceat pugnare puella,
 Mortem ego non fugiam morte subire tua.
 5. Sed tempus lustrare aliis Helicon choreis,

Et

jecerat Francius. *eduximus annos*, ut *ducere annos*. de quo vid. Markland. ad Statii Silvas pag. 293. & Patruj mei notas ad Lucan. VIII. 479. ultimo versu *medio fiat agone* perperam Guyetus. *fiat* in meo priore, & in Voss. tertio a man. sec.

98. *Ille vir in medio fiat amore lapis*.] Dubito an omnibus se probatura sit Broukhufii interpretatio, ut in medio amore lapidem fieri rivalem optet, pro, in mortem subitam obrigescat, qua occasione plurima profert exempla illorum, qui in medio Veneris opere animam exhalant. sed aliis locutionibus talem mortem praecipitatum noster solet describere. ut constabit ex illis, quae notavi ad Lib. I. El. 6. v. 26. Non illam igitur Propertio mentem hoc loco fuisse opinor, sed tantum, ut in medio amore torpeat immobilis, obdurescat instar lapidis, truncus iners, & inutile saxum fiat. qualem fortem in amore duram sibi evenisse queritur Ovidius Lib. III. tota Eleg. 7. sic apud Plautum alio sensu *lapis fieri* dicitur homo adtonitus, qui instar lapidis obstupescit, neque movetur. Ariadne apud Ovid. Epist. X. 50.

Quamque lapis sedes, tam lapis ipsa fui.

ELEG. VIII.] Hanc Elegiam, ita ut nunc eam habemus, ordinavit Scaliger, ut Castigationes illius consulenti patebit. quatuor tamen priores versus uno tenore praecedenti Elegiae adnectuntur in variis codd. MSS. quin & tria prima disticha cum illis conjunguntur in primis editionibus. Aldinae aliaeque incipiunt a quinto versu, *Sed tempus lustrare* &c. quod admittendum opinor, & duo illa disticha *Non ob regna magis* &c. usque ad *morte subire tua*, commode collocari possent. post v. 90. Elegiae antecedit. *Mors inhonesta, quidem, sed mori tamen*. Illic enim mutuam Cynthiae conminatur mortem; *necum moriaris*.

oportet. Hos eodem ferro &c. adeoque apte hoc exemplum Thebanorum fratrum Oeoclis & Polynicis adderetur, qui mutuis vulneribus simul cum Jocasta matre interierunt, de quibus primum Elegiae hujus distichon intelligendum est. vide Gonsal. ad Petron. cap. 80. init. pag. 129. cujus locum ex his Propertianis adumbratum esse notavit, quod & ante eum monuerat Passeratius. *media* autem est, pugnantibus intercedente; quae manus sibi ipsa intulit, postquam frater uterque cecidissent. vide Barthium ad Statium Lib. XI. Theb. 390. & de hac vocis *mediae* significatione N. Heinf. ad Claudian. II. in Rufin. 310.

4. *Mortem ego non fugiam morte subire tua*.] *Mortem ego non fugio* in meo codice primo. *fugio* etiam in cod. Heinssiano & Borrichiano. *Sed mihi* vers. praeced. in quinto Vatic. Heinssius Lib. II. Advers. cap. 5. p. 242. & in notis Propertianis pag. 687. emendandum putabat,

Mortem ego non fugiam morte subire tuam.

ut vicariam intelligat mortem, qualem pro marito subiit Evadne. non dissimile illud Virgilii VI. Aen. 121. de Castore & Polluce,

Si fratrem Pollux aeterna morte redemit.

Quintillian. Decl. VI. init. *Senex odiosus mortis filii mei vivo*. idem quoque conjecerat,

Mortem ego non fugiam morte subire mea.

quo referebat illud Horatii Epod. I.

*Paratus omne Caesaris periculum -
 Subire, Maecenas, tuo.*

5. *Sed tempus lustrare aliis Helicon choreis*.] *Sit tempus* Heinssio placebat. *Est tempus* in meo se.

Et campum Haemonio jam dare tempus equo.
 Jam libet & fortes memorare ad praelia turmas,
 Et Romana mei dicere castra Ducis.
 Quod si deficient vires, audacia certe
 10. Laus erit: in magnis & voluisse fat est.

Aetas

secundo, nisi quod *sed* in marg. ut in cod. Ant. Perreji, Scaligeri & Modii Excerptis, ceterisque MSS. & primis edd. Qui vero novam ab hoc versu Elegiam inchoant, cum titulo AD AVGVSTVM, ut etiam in MSS. nonnullis habetur, *Jam tempus ediderunt*, ut Aldus in utraque ed. Colinaeus, Gryphius, Rovillius, aliique. *aliis choreis Heliconam lustrare* idem est, ac illud Manili Lib. I. circa init.

*Coelestis rationis opus deducere mundo
 Adgredior; primusque novis Heliconam movere
 Cantibus.*

9. *Et campum Haemonio jam dare tempus equo*] diversas Interpretum sententias in exponendo loci hujus sensu repudiens Broukhufius *Haemonium equum* refert ad Achillem, equorum praestantissimorum dominum, & bellatorem eximium, ut innuat poeta, se constituisse ad exemplum Iliados Homericæ grave epos condere. Sed hæc refutavit D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. I. pag. 432. & seqq. qui *Haemonium equum* vel pro praestantissimo, quales erant equi Thessali, cum Beroaldo exponit, & *campum equo dare* a stadiis & Circo desumptam locutionem notat, vel potius *Haemonium equum* huc a librariis inventum esse censet ex Eleg. praeced. v. 26. *Fortem illum Haemoniis Hectora traxit equis*, ideoque probat *Aonio equo*, ut dicat Propertius, se relictis carminibus amatoris bella graviore sono dicturum, quod mihi etiam praefereendum videtur. Ita enim corrigendum monuit Heinsius in Notis ad Propert. p. 688. & Lib. II. Advers. cap. 5. p. 242. *vel Maenio equo*, adeoque legendum putavit, *Campum Maenio jam dare tempus equo*, ut ad Homeri poetam epicam respexerit. sed licet *Maenius* dicatur Homerus, non tamen ideo *Maenium equum* cum respectu ad ejus poetam dici posse existimaverim. Conferri cum his meretur Nemesiani locus Cynege. v. 3. & seqq.

*— Aonio jam nunc mihi pectus ab oestro
 Aestuans, ingentes Helicon jubet ire per agros:*

*Castaltusque mihi nova pocula fontis alumno
 Ingerit, & late campos metatur apertos.*

ubi Barthius hunc Propertii locum adferens, *Aonio equo* etiam exhibet, non indicans, unde lectionem illam hauserit, quæ in nullis editionibus antiquis compareret. Posset etiam legi *Horæ*, vel pro *Aonio* substitui *Ausonio*, quia ad laudes Augusti canendas se parat, *Et Romana sui dicere castra Ducis*, sive ut Virgilius de Augusto Lib. III. Georg. 51. *ardentes accingar dicere pugnas Caesaris*, eodem sensu apud Ovid. IV. Trist. 10. 50. de Horatio:

Dum ferit Ausonia carmina culta lyra.

ut praefert Bentlej. ad Horat. IV. od. 3. 23. pro Heinfsiano *Aeolia*, infra Lib. III. El. 3. 6.

Adfuescent Latio Partha tropaea Jovi.

7. *Jam libet & fortes memorare ad praelia turmas*] Nova hic Elegia incipit in primis edd. cum inscriptione AD MVSAM, elegantem & Propertio praefertim amatum loquendi modum *fortes ad praelia*, ut alibi *venales ad munus*, *sobrius ad lites*, *cives ad eloquium*, & sim. illustravit Gul. Canterus Lib. III. Novar. Lect. cap. 20. quibus plura alia e nostro exempla addidit Broukhufius. sic *Tarquinius fortis ad arma* dicitur Ovidio II. Fast. 688. ubi perperam Heinfsius in *arma*, Livius Lib. VII. c. 40. *fortes ad sanguinem civilem*, ubi vide notas Drakenb. & Patruj mei ad Virg. III. G. 50. *fortes ad aratra juveni*, quod imitatus est Silius Ital. Lib. VIII. 368. *habiles ad aratra Labici*, sic *invictum ad vulnera corpus*, non a *vulnere*, Ovidio Lib. XII. Met. 167. *ad bella fugaces* Lucano Lib. II. v. 558.

8. *Et Romana mei dicere castra Ducis*] ad hunc versum notaverat Marklandus: 'fatis familiariter, si ita scripsit Propertius de Augusto, quem alibi (Lib. III. El. 3. 1.) *Deum Caesaris*, rem vocat. & ita Lib. IV. XI. 60. *& lacrimas vidimus ire Deo*, unde suspicor hic quod, que legendum,

„ Et Romana Dei dicere castra Ducis.

„ licet

Aetas prima canat Veneres, extrema tumultus.

Bella canam, quando scripta puella mea est.

Nunc volo subducto gravior procedere vultu:

Nunc aliam citharam me mea Musa docet.

15. Surge, anime, ex humili. jam carmina sumite vires.
Pierides, magni nunc erit oris opus.

Jam

„ licet Ovidius quidem eodem modo de Augusto loquatur Lib. I. A. A. 202.

„ *Eos Latio dux meus addat opes.*

sed illud *meus* non tam familiaritatis indicium habet, quam *judicii*, cujus virtuti maxime faveo & adplaudo. quo sensu saepe apud alios. vide Patru mei Comment. ad Phaedr. Lib. V. fab. 7. 32.

12. *Aetas prima canat Veneres, extrema tumultus* veteres in Groningano. absurde. juventuti canendos vult amores, bella vero aetati provectiori, cui grande epos magis convenit. per *tumultus* bella intelligit. ut supra Eleg. I. 39.

*Sed neque Phlegraeos Jovis Enceladique tumultus
Intonet angusto pectore Callimachus.*

Horat. Lib. IV. od. 4. 47.

—— & in pio
*Vastata Poenorum tumultu
Fana Deos habuere rectos.*

altero versu quoniam scripta in Voss. quarto.

13. *Nunc volo subducto gravior procedere vultu* succedere in Menteliano, Borrichiano, Regiis, altero Colbertino, & primis aliisque edd. *cultu* male in Groningano. *vultus subductus*, gravis & austerus. ut *subductum supercilium*. de quo vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 521. & in Addendis p. 699. elegantiam & vim verbi *volo* bene illustravit Broukhufius, de illis, qui alacri animo ad aliquid suscipiendum se aptant, & gestiunt. Anacreon Od. I.

Θίλω λίσσεν Ἀλκίδας,
Θίλω δὲ Κάδμωι ἄδεν.

vide Barthium Lib. VI. Advers. cap. 8. & ad Statium Lib. I. Silv. 5. 9. mox *Namque aliam* in uno Colbert. Borrich. Mentel. primo Leid. Voss. & meo secundo. in primo *Jamque*.

15. *Surge, anime, ex humili. jam carmina sumite vires.*

Pierides, magni &c.]

ita distinguendum, & viam monstrantibus codicum vestigiis in ipso textu edendum censui. non ut Broukhufius, Scaligeri aliasque editiones secutus, dedit,

*Surge anima ex humili jam carmine. sumite vires
Pierides: magni &c.*

carmina enim in Leidensi secundo, Regiis, & altero Vaticano, ut in Palatinis codd. & melioribus edd. haberi notat Gebhardus. certe sic clare in priori meo codice, & MS. Harlejano Musei Britannici, primisque editionibus. in nostro secundo distinguitur, ut in ed. Broukhuf. eleganter autem *os magnum* opponitur *7° humili*. vide Markland. ad Statii Silvas pag. 229. qui tamen *humili jam carmine* conjungit. sed *Surge anima ex humili*, jam legisse videtur Claverius ad Claudian. Lib. II. in Rufin. 333. & *carmina sumite vires* sua imitatione probasse Sannazarium patet ex ejus Lib. III. El. I. v. 11.

*Ardua sunt tentanda: novas en carmina vires
Sumite: per durum Gloria anhelat iter.*

sic *vires in carmina dare* Ovidio Lib. I. Fast. v. 17. *anime* praeterea, pro *anima*, praestat cum Heinio, Marklando, & Broukhufio in curis secundis. Gallio apud Quintillian. Lib. IX. cap. 2. *Dura, anime, hodie dura*. ita passim, quando se ipsos adhortantur, & ad aliquid audendum exstimulant. Seneca Herc. Oet. 840.

Quid, anime, cessas? quid stupes factum scelus.
Medea v. 41.

—— *quaere supplicio viam,*
Si vivis, anime.

& v. 988.

Quid nunc moraris, anime,
Quid dubitas? potes.

N n

Cato

- Jam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet.
 India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho,
 20. Et domus intactae te tremit Arabiae.
 Et, si qua extremis tellus se subtrahit oris,
 Sentiet illa tuas postmodo capta manus.

Haec

Cato apud Senecam de Provid. cap. 2. *adgre-
 dere, anime, diu meditatam opus.* vide etiam
 quae notavi ad Lotich. pag. 488. neque aliter
 apud Graecos. Euripides Medea v. 1056.

Ἄ, ἄ, μὴ δὴ, τὰ θυμὸν, μὴ οὐκ ἐργάζοι τὰδε.
 Aristophanes Equit. v. 1191. ὦ θυμὸν, οὐ
 θυμολόχοις ἔξωπὶ τι. quod autem hic *surgere ex
 humili animo* jubet poeta, id *altius animos eri-
 gere* vocat Florus IV. 9. 3. altero versu *nunc
 erat ex Groningano Broukhufius*, locisque vete-
 rum adstruit. quibus adde Ovid. Epist. I. 108.

Nunc erat auxiliis illa tuenda patris.

sed *nunc erit* in ceteris codicibus, & binis Lei-
 dens. tribus Vossianis, Askewiano, utroque
 D'Orvill. meo secundo, ac primis edd.

17. *Jam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet*
equitem constanter in MSS. Regiis, Borrich.
 Groning. ceterisque. & antiquis edd. praeter Sca-
 ligeranam. pro *tueri* Heinſius *vereri*. dein *tenuisse*
 procul dubio mendosum. *tenuisse* in Voss. tertio
 a man. pr. Menteliano, Leidensi, meoque
 priore. *metuisse* in Voss. primo, & meo altero
 in marg. Passeratius exponit detinuisse, captos-
 que occidisse, vel reddere noluisse. aut *sustinuisse*
legendum conjicit. non male Beroaldus intel-
 ligit, Euphratem dolere se reliquias Crassorum
 & cadavera insepulta tenuisse, quo referri possat
 illud nostri Lib. IV. El. 6. 83.

*Gaude, Crasse, nigras si quid sapias inter arenas,
 Ire per Euphraten ad tua busta licet.*

variis conjecturis hunc locum tentaverat Hein-
 sius, qui *se sepelisse, necuisse, temerasse*, vel
Crassis se tenuisse conſecerat. confer haec Pro-
 pertiana cum loco Ovidii I. A. A. 177 — 180.
 & 209 — 212. & seqq. Nam eo ipso tempore,
 quo Augustus bella illa contra Indos, Arabas,
 Parthosque meditabatur, hoc est A. V. 752.
 Anem illam suam condebat Ovidius, ut docet

Broukhufius supra ad huj. El. v. 6. p. 140. &
 Georgica sua absoluebat Virgilius, ut ipse in
 fine operis innuit:

*Haec super arborum cultus pecorumque canebam,
 Et super arboribus; Caesar dum magnus ad altum
 Fulminat Euphraten bello.*

v. G. Fabric. ad Horat. pag. 67. & Tan. Fa-
 brum in Chronolog. Horat. Lib. II. Epist. 49.
 p. 127.

19. *India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho,
 Et domus intactae te tremit Arabiae.*

India quis vitiose in Scaligeri Excerptis, duo-
 bus Leid. tribus Vossianis, Heinſiano, Borrich.
 Neapolit. Regiis, Colbertinis, Askew. meo
 utroque, D'Orvillianis, & primis edd. *Indicus o*
 in secundo Vaticano. *domus Arabiae est* imitatio
 Virgiliana Lib. G. 115. *Eoasque domos Arabum.*
 supra Lib. I. El. 6. 4. *Ulteriusque domos vadere*
Memnonias. Horatius Lib. II. od. 12. 23. *Ple-
 nas aut Arabum domos.* Lib. III. Anthol. Graec.
 Tit. 7. pag. 319. ed. Obsop.

καὶ πλεῖν Εὐρώπας ἰσχυρότερος δόμος.

intactae in primo D'Orvill. *intacta* Arabia, non-
 dum subjugata, ut eidem Horatio Lib. III. od.
 24. init.

Intactis opulentior

Thesauris Arabum, & divitis Indiae.

& Epod. VII. 7.

*Intactus aut Britannus ut descenderet
 Sacra catenatus via.*

Aramiae conſecerat Heinſius, sed *Arabia & In-
 dia*, licet valde diffitae, non raro a poetis jun-
 guntur. ut in primo Horatii loco, aliisque. vide
 Hessel. ad Vibium Sequest. p. 154. ceterum
Arabiae, cum prima producitur, duplici r scri-
 bendum, prolatis Propertii locis, contendit Ne-
 stor in Vocabul. p. 9. b. & pag. 156. b.

21. *Et si qua extremis tellus se subtrahit oris*
 An forte legendum *submoveret*? nam hic quoque
 imi-

Haec ego castra sequar vates: tua castra canendo

Magnus ero: fervent hunc mihi fata diem!

25. Ut caput in magnis ubi non est tangere signis,

Ponitur hic imos ante corona pedes.

Sic

imitatus videtur Maronem VII. Aen. 225.

*Audiat & si quem tellus extrema refuso
Submovet Oceano, & si quem extenta plagarum
Quatuor in medio dirimit plaga Solis iniqui.*

ut illic notavit Valens Guellius. nisi potius hic sensus sit, & si qua gens remotissima se armis tuis subducere, neque tibi se submittere tentabit, non diu post victas dabit manus, & potentiam tuam sentiet. ut *subtrahere colla jugo* supra El. IV. v. 14.

Dum licet, injusto subtrahere colla jugo.

& de tauro primum feroce & aratrum detrahetante Ovid. III. ex P. Ep. 7. 15.

*Ductus ab armento taurus detrahet aratrum,
Subtrahit & duro colla novella jugo.*
sic de capto amante eidem Rem. Am. 90.

Et tua laesuro subtrahere colla jugo.

Lib. V. Trist. El. 2. 40.

Subtrahis effracto tu quoque colla jugo.

extremis oris pro remotis veluti in ultimo orbis termino. Cicero V. Verr. cap. 65. *si tu apud Persas aut in extrema India deprehensus ad supplicium ducerere, quid aliud clamitores, nisi te civem esse Romanum.* & si tibi apud barbaros, apud homines in extremis atque ultimis gentibus posito nobile & illustre nomen tuae civitatis profuisset. vide ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 264. mox sentiat in Menteliano, Excerptis Modii, Borrich. Groning. Heinsiano, Askewiano, binis D'Orvillii, meisque, & primis edd. pro *capta*, quod constanter in iisdem habetur membranarum, in aliis edd. *victa*. ut in Aldinis, Gryphii, & Rovillianae. Gruterus autem Lib. XVII. Suspici. inedit, cap. 5. quum in membranarum nonnullis pro *postmodo* invenisset *post mihi* (ut in Excerptis Modii habetur) legendum existimabat *post ibi*. sed *postmodo*, (pro *postea*, quod carminis lex non admittit) Tibullo etiam, & praesertim Ovidio, aliisque usitatissimum est.

23. *Haec ego castra sequar vates*] ita scripsisse Propertium dubito, qui supra El. VI. v. 14. numquam se castra sequi velle, nullumque e suo sanguine militem fore dixerat. Legendum itaque

opinor,

*Haec ego castra loquar vates: tua castra canendo
Magnus ero.*

vel hac potius distinctione;

*Haec ego castra loquar: vates tua castra canendo
Magnus ero:*

certe in primo D'Orvill. & secundo meo codice distinguitur,

Haec ego castra sequar. vates tua &c.

haec firmant praecedentia v. 12.

Bella canam, quando scripta puella mea est.

& ibidem,

Nunc aliam citharam me mea Musa docet.

bella loqui pro canere, scribere. vide Patrufr Comm. ad Phaedr. Lib. V. fab. 5. 39. *fari* nostro Lib. IV. El. 4. 2.

*Tarpejum nemus, & Tarpeiae turpe sepulchrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.*

sequar tamen hic pro *persequar*, narrabo, positum existimabat Cel. Ruhnkenius. ut apud Senecam Troad. v. 236.

— *inclytas laudes juvat,*

Et clara magni facta genitoris sequi.

ubi forsitan loqui praestiterit. ut in Oedipo v. 683.

Laudare modica, & otium ac somnum loqui.

pro *fervent hunc mihi fata diem* Heinsius conjecerat *properent*. quod non displicet, quia fausta ominantibus frequens formula est, ut *fata*, sive *Aurora* aut *Lucifer*, diem illum quam primum, & citatis equis, adferant. vide Heins. ad Ovid. IV. Trist. El. 2. 73. & quae notata sunt ad Lotichium Lib. I. El. 2. in fine. simile illud Aristophanis in Pace v. 345.

Εἰ γὰρ μοι γένοιτο ἰδεῖν ταύτην τῆς ἡμέρας πρῶτη.

ubi vide Bergler. tale Nasonis votum de Augusti triumphis est Lib. IV. Trist. El. 2. & Lib. II. ex P. Epist. I.

25. *Ut caput in magnis ubi non est tangere signis,*

Ponitur hic imos ante corona pedes]

Et caput in Borrichiano & meo priore. J. Doufa in margine ed. Rovillianae conjecerat *cui non est tan-*

Sic nos, nunc inopes laudis conscendere carmen,
Pauperibus sacris vilia thura damus.

Non-

tangere signis, Ponitur huic &c. his Scaliger, Heinf. & Broukh. in ora ed. Colin. & sic Francius ad ed. Scalig. hac in Regiis Leid. sec. D'orvill. & Neapol. haec in primo Vatic. & Voss. sed bene Passeratius huc, ut in Voss. tertio a man. pr. & ceteris, refert ad praecedens ubi. neque Doussae conjecturam cui non est probatio. nam ubi non est Graecorum more dixit, ut illis in is, non licet, non datur. sic Lib. III. El. 12. 30.

Nec digitum angusta est inseruisse via.

sensus enim est, quando non licet caput majoris signi, id est simulacri vel statuæ alicujus Dei, tangere, illic corona ante pedes ejus ponitur. nam qui Deorum simulacra venerabantur, eorum caput & pedes tangebant. quo refer illud Juvenalis Sat. XIV. 219. & Cereris tangens aramque pedemque. & forte hunc locum imitatus est Ovidius Lib. II. Amor. El. 13. 23.

*Ipse ego thura dabo fumosis candidus aris,
Ipse feram ante tuos munera vota pedes.*

vide & Paschalius de Coronis Lib. IV. cap. XI. p. 239. de elegantia locutionis non est, pro, non licet, praeter Passeratium ad h. l. vide N. Heinsium ad Ovid. II. A. A. 28. & quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 155.

27. Sic nos, nunc inopes laudis conscendere carmen,

Pauperibus sacris vilia dona damus.

Locus corruptissimus, cui sanando parum auxilii ferunt scripti codices, & editiones vetustae. non inopes in uno Colbert. Heinsiano, primo D'Orvill. meoque. laudes Voss. tert. carmen vitiosum procul dubio, & sequuntur carmina. Passeratius ex cod. Memmiano, laudis conscendere culmen. probante Heinsio, forte ut responderet comparatio praecedentibus, Ut caput in magnis ubi non est tangere signis. sic etiam legebat Janus Doussa Filius, Fruterius, & Gruterus Lib. XVII. Suspic. ineditar. cap. 10. productis Apuleji, Valerii Max. & Symmachi locis, in quibus laudis culmen etiam vindicat. & ita Ayrmannus. in arcem excogitaverat Palmerius. Videntur viris doctis haec placuisse propter verbum conscendere. quo illeisti conscendere currum divinare possemus, ut Marklando etiam in mentem venerat. Beroaldus quidem comparationis a Propertio hic factae sensum commode fati explicuit

hoc modo: quemadmodum coronam ponimus ante pedes statuæ colosseae, cujus caput tangere non possumus, ita nos exiguo thuscule sacrificamus, cum simus inopes, nec valeamus conscendere ad laudes Augusti carmine grandiloquo. Sed quis ferat, aut apta locutione dictum probet, haec ultima significari illis verbis, inopes laudis conscendere carmen? Broukhufius tentaverat, laudis contendere cursu, sed verum hunc adeo corruptum agnoscebat, ut fere spurium suspicaretur, addita ratione, quia turis mentio aperte clamat, aliud quid, cui responderit, desiderari. eruditissimus Eldickius suis ad me literis legebat,

Sic nos nunc inopes laudis ostendere cultum.

ut lauta sacra, seu taurus, pauperibus & thure sacrificiis opponantur. Alia medicina adfecto huic loco succurrebat Franc. Oudendorpius, quem doctrinae, & amicitiae, dum in vivis esset, nomine libenter memoro. ille enim restituendum censebat,

*Sic nos nunc inopes tauris conscindere collum,
Pauperibus sacris vilia thura damus.*

quam praeclaram emendationem ex merito laudavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 37. ubi in Epigrammate Virgilii, Dedicationem Aeneidos ad Venerem continente, legendum conjeci,

*Corniger haud aries humilis, sed maxima taurus
Vidima sacratos tanget honore focos.*

pro eo, quod antea vulgabatur,

*Corniger hos aries humilis, & maxima taurus.
Vidima sacratos &c.*

conscindere collum tauris, aliis frangere taurorum colla dicitur. Valer. Fl. Lib. I. 192.

— non illo certior alter

Pinguis letifera perfringere colla bipennis.

vide Heinf. ad Claudian. II. de Laud. Stilic. 21. frequens autem in divitum sacrificiis tauri, majoris victimae, mentio. ut Dianae pro incolumitate Principis taurum hostiam vovet Philippus Lib. IV. Anthol. Graec. Tit. 10. Ep. 1.

Σοὶ δὲ ὅτι ἐν βαμῶν ἀτμῶν λιβάσειο Φίλιππος.
Ῥίξει κακιδύται τῶροι ἐρεινόμεν.

hoc:

Nondum etiam Ascræos norunt mea carmina fontes,
30. Sed modo Permessi flumine lavit Amor.

Scri-

hoc est, interprete Grotio,

*Multa tuis aris adolebit thura Philippus,
Si ferus hic taurus victima caesa liæt.*

aptissima ergo oppositione Propertius dicit, suarum facultatum non esse taurum, locupletibus dignum sacrificium, sed thura, quae pauperibus sacris conveniunt, pro felicitate Augusti, Diis se offerre, ut haec passim opponuntur. ad sensum Propertii egregie facit locus Tibulli Lib. IV. Carm. I. 14.

*Parvaeque coelestes placavit mica; nec illis
Semper inaurato taurus cadit hostia cornu.
Hic quoque sit gratus parvus labor, ut tibi
passim
Inde alios, aliosque memor componere versum.*

Ovidius Lib. II. Trist. 75.

*Sed tamen ut fuso taurorum sanguine centum,
Sic capitur minimo thuris honore Deus.*

& IV. ex P. Ep. 8. 39.

*Nec quae de parva Ds pauper libat acerra,
Thura minus, grandiquam data lance, valent.
Agnaeque tam laetens, quam gramine pasta Falisco,
Vidimus Tarpejos inficit ista focos.*

sed haec sufficiant ad optimam emendationem confirmandam. aliter Clercquius in Prodro I. Observ. ad Lucanum pag. 7. qui scripsisse potestam putabat,

*Sic nos, nunc inopes lauto contendere cultu,
Pauperibus sacris &c.*

ex his eligat lector, quod salubriorem opem loco huic depravato adferre videbitur. Ultimus tamen Propertii editor Vulpus retinendam esse vulgatam contendit, non alia ratione addita, quam esse hoc unum ex Propertii singularibus, ut vocat, quod fortasse a Callimacho vel Phileta derivaverit. singulari certe argumento. Sed nihil e Callimacho vel Phileta desumpsit, in quo sensus & mens sana non constabat. Quia vero in codice suo villia tura scriptum repererat Gul. Vlamingius, inde villica, id est rustica, legendum coniecerat, ut apud Juvenalem Sat. IX. 137.

*O parvi nostrique Lares, quos thure minuto,
Aut farre, aut tenui soleo exorare coram.*

ubi exornare in MSS. & aliis edd. sed villia thura minime sollicitanda sunt, quae thuri minuto, in illo Juvenalis loco, & minimo thuris honori apud Ovidium, Tibullum, aliosque respondent, qualia villia pauperum dona, quae pura comitatur mens, Diis saepe gratiora, quam locupletium victimas majores, aut lances grandiores, noto loco describit Persius Sat. II. in fine. ubi vide Casaub.

29. Nondum etiam Ascræos norunt mea carmina fontes,
Sed modo Permessi &c.]

Necdum in Colotiano. Nundum in primis edd. mea flumina male in Voss. Ascræos fontes non proprie ad Hesiodum, ut Beroaldus, refero, licet Ascræa oppidulum ad ripas Heliconis situm Hesiodi fuerit patria, sed ad Hippocrenen & Aganippen, vicinos fontes, ex quibus majores poetae bibere fingeantur, minores e Permessio. vide Passeratium. eodem videlicet colore, quo Persius in Prologo:

*Nec fonte labra prolui Caballino &c.
Heliconiadasque pallidamque Pirenen
Illis remitto, quorum imagines lambunt
Hederae sequaces.*

ubi recte Casaubonus respici putat ad poetas majores, qui se fonte Hippocrenes labra sua proluisse, seu totum velut exhaustisse jactabant. sic infra apud nostrum El. X. v. 4.

Fussit & Ascræum sic habitare nemus.

silva enim & Tempe Ascræa prope Heliconem; vide Markland. ad Statii Silvas p. 312. ubi isto nostri loco stabilivit emendationem suam in Statii Lib. V. Sylv. 3. v. 209. Me quoque vocales lucos, Ascræaque Tempe pulsanter. quae tamen nimis forte recedit a vulgata lectione lustrataque. & lustrandaque malim cum Heinsio. certe lustrare Tempe defendi potest ex nostro Eleg. praeced. v. 5.

Sed tempus lustrare aliis Helicon choreis.

Ceterum Ascræos norunt mea carmina fontes hic de mendo suspectum videtur, pro qua voce forte reponendum rorans. sive intelligamus sensu activo carmina mea rorant fontes, seu ingenti haustu irrigata

Scribant de te alii, vel sis ignota licebit:

Laudet, qui sterili semina ponit humo.

Omnia, crede mihi, secum uno munera lecto

Auferet extremi funeris atra dies.

35. Et tua transibit contemnens ossa viator,
Nec dicet, *Cinis hic docta puella fuit.*

ELEG.

gata sunt, ut *monate mella*, *rorare favos*, & sim. vel *Asraei irrorant mea carmina fontes* legendum, ut fontes Aganippidos nondum sua carmina pentus madefecisse & irrigasse, sed Amorem se tantum e Permessi flumine lavisse fingat. quae elegantior erit oppositio. *Permessi flumina* in meo priore, *Parnessi* primus D'Orvill. *Parnassi* in uno Colbertino. *Me modo Permessi* legebat Franciscus. *Et modo Permessi* adfert Nestor in Vocabular. pag. 97. b.

31. *Scribant de te alii &c.*] Sex ultimi hi versus non magis ad hanc, quam aliam quamcumque Elegiam spectant, & panni sunt infeliciter hic adfuti, unde in nonnullis codd. MSS. & primis edd. constituunt separatim sex versuum Elegidion cum titulo AD CYNTHIAM. vel fragmentum potius alterius Elegiae huc male intrusum, ut in primis editionibus etiam octo versus ex El. VI. huius libri a v. 13. usque ad v. 20. separatim & aliunde avulsim exhibent frustum. Forte pertinent ad Elegiam praecedentem, ubi ex dolore admissi rivalis & sibi & Cynthiae mortem denuntiat. certe illa, *Scribant de te alii &c.* indicare videntur, ut Cynthia novum poetam quaerat, & amatorem; quum ipse non profecturis bubus litora araret, praelato sibi rivali, adeoque Cynthiae valedicat. hoc versu *ne sis ignota*

in Menteliano, primo Leid. aliisque codd. quod placebat Heinsio. *Scribebant alii* in eodem Mentel. duobus Leid. primo Voss. & meo. dein *Laudet* in quarto Voss. binis Leidenf. uno Regio & Colbertino, Askewiano, utroque D'Orvill. & primis edd. quod praefert Passeratius. *Laudet* in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, secundo & quinto Vaticano, codice Scaligeri, & Groning. cui lectioni favent MSS. in quibus *Audet*, vacua relicta priore litera, ut in Borrich. Heinsiano, & meo priore. pari confusione, in codd. MSS. frequenti, Lib. III. El. XI. 21. *Audent victrices*, vel *Ardent*, omissa G litera initiali, pro *Gaudent*. & alibi saepe, ut passim viri docti notarunt. *semina ponit* adhaeret Virgilio IL Georg. 14. *posito surgunt de semine*, sequente versu *tecum uno munera lecto*, pro *secum*, in duobus Leidenf. tribus Vossianis, utroque meo, D'Orvillianis, & priscis edd. *secum* in Excerpt. Modii, seu Groning. & codice Livineji.

36. *Nec dicet, cinis hic docta puella fuit*] *jacet* in tertio Voss. imitatus est Janus Secundus Lib. I. Epist. 9. p. 149.

Et dicet, cinis hic nobile pectus erat.

& Janus Lernutius Lib. II. Epigr. p. 89.

Et dicat, cinis hic trux fuit ante latro.

E L E G. IX.

Quicumque ille fuit, puerum qui pinxit Amorem,
 Nonne putas miras hunc habuisse manus?
 Hic primum vidit sine sensu vivere amantes,
 Et levibus curis magna perire bona.

5. Idem

ELEG. IX.] DE AMORE inscribitur in variis codd. MSS. Venustissima haec Elegia conferenda est cum Moschi Idyllio primo, ex quo haud pauca mutuatus est Propertius: unde eam suae Moschi editioni adiecit Adolphus Meeterkuis, addita H. Stephani paraphrasi Graeca, cui Latine Angeli Politiani versionem, faventibus Musis scriptam, addere potuisset. neque dissimiles colores sunt in Meleagri epigrammate Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 16. & 17. & apud Senecam in Hippolyto v. 195. & seqq. Hanc Cupidinis descriptionem Propertianam optime illustrant verba Scholiastae inediti Juvenalis ad Sat. VI. 137. quae ideo hic adferam ex codice Vossiano, ut illius specimen Musarum cultoribus exhibeam: *Phaetris Veneris dicit propter Cupidinem, puerum Veneris, qui faretatus, nudus, cum face, pennatus, & puer depingitur. Phaetratus ideo, quia sicut corpus sagittae, ita mentem vulnerat amor. Nudus ideo, quia amoris turpitudine semper manifesta est & nusquam occulta. cum face autem, quia turpis amor calore & fervore quodam accenditur. Pennatus insuper, quia amor cito pertransit & perfunctorius est. puer etiam, quia sicut pueris per imperitiam facundia, sic quoque nimium amantibus per voluptatem deest. unde Virgilius de Didone: Incipis affari, mediaque in voce resistit. e recentioribus multi quoque ex hoc Propertii fonte suos irrigarunt rivos, nec infelici successu, ut Marullus Lib. I. Epigr. LIX. Hieron. Angerianus Erotopaegnii Ep. 67. & 164. Alciatus Emblem. 95. & Henricus Harius Lib. IV. Trist. El. 14. p. 263. & seq. ed. Canneg. & egregie haec illustrabunt, quae notavit Menagius ad Tassi Amintam, Prologo v. 27. pag. 114—117.*

1. *Quicumque ille fuit, puerum qui pinxit Amorem*] primus qui pinxit, in codd. Regiis, altero Colbertino, Groningano, Livineji codice, secundo Leidensi, & primis edd. quod probavi

olim in notis ad T. I. Anthol. Lat. pag. 183. quia huic lectioni favere possunt illa Eubuli apud Athenaeum Lib. XIII. p. 562. cuius locum Scaliger quoque & Doufa Fil. adferunt:

Τίς ἦν ὁ ἀνέψας πρῶτος ἀνθρώπων ἄμα
 Ἡ' ἀποπλασθέντας ἔραβ' ὑπόπτιστον. & seqq.

ubi γράψας scribendum recte monuit Cel. Valckenarius ad Euripid. Hippol. v. 1268. & merentur cum his componi Theophrasti, Theophrili, & aliorum poetarum fragmenta, ibidem apud Athenaeum exstantia. *puerum* tamen nunc non mutandum opinor, quia sequitur v. 13. *manet & puerilis imago. & primum* mox recurrit. Moscho etiam, quem in variis Cupidinis attributis secutus videtur Propertius, v. 6. *Ἐστὶ δὲ παῖς περίσσωμος*. Retineamus igitur *Puerum qui pinxit Amorem*. praesertim, quia rationem addit, cur puer pingatur: nimirum, *sine sensu vivere amantes*, instar puerorum. quo faciunt Servii verba ad Virg. L. Aen. 667. *quia turpitudinis est stulta cupiditas, puer pingitur, item quia imperfectus est in amantibus sermo, sicut in puero*. ita in sequentibus causam adjungit, cur alatus, & cur sagittis armatus pingatur. quae fere conveniunt cum verbis Scholiastae Juvenalis, modo prolatis. altero versu auribus consulendum, levi mutatione corrigendo, *Nonne putes miras* &c.

3. *Hic primum vidit sine sensu vivere amantes*] *Is primum* praeter alterum Colbert. etiam est in utroque D'orvill. & meo secundo, altera ed. Ald. anni 1515. Gryph. & Rovill. sed *Hic primum* in Borrich. primo Vatic. Heiniano, meo priore, & Veneta 1475. aliisque primitus excussis, Aldina 1502. & Colinaei, unde servata in initio lectione recepta, *puerum qui pinxit Amorem*, hic scribi praestaret, *Hic primus vidit* &c. quod

5. Idem non frustra ventosas addidit alas,
Fecit & humano corde volare Deum.
Scilicet alterna quoniam jactamur in unda,
Nostraque non ullis permanet aura locis.
Et merito hamatis manus est armata sagittis,
10. Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet.

Ante

quod firmari potest ex illis quae notavi ad Lotich. p. 557. & 558. *sine lumine* in Excerptis Scaligeri. oppositum huic versui, quo *sine sensu vivere amantes* dicuntur, est secundum Theophrasti, eique adjunctum Theophili fragmentum ab Athenaeo productum. mox cum Heinso praestat,

Et levibus caussis magna perire bona.
vel multa, ut in D'orvill. secundo. Lib. II. 7-74.

— *feminea non constat foedus in ira,*
Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.

5. *Idem non frustra ventosas addidit alas*] Virgilianum hemistichium est Lib. XII. Aen. 848. *ventosaeque addidit alas*. Ovidius II. Amor. El. 9. 49. ad Cupidinem,

Tu levis es, multoque tuis ventosior alis.

ubi male *velocior* in aliis codicibus. hinc Servius ad Virg. d. l. *aligerum Amorem* explicans notat; Sane nomen hoc ratione non caret. *Alatus enim ideo, quia amantibus nec levius aliquid, nec mutabilis invenitur*. hinc *πτερόεις Έως* in Antholog. Gr. Lib. IV. cap. 8. Ep. 17. p. 450. ed. Obsop. Moschus dicto Idyll. v. 16.

Καὶ πτερόεις ὅσον ὄρνις ἐφ' ἵπταται ἄλῃ· ἐπ' ἄλῃς.
ventosus igitur *Cupido*, pro *levi*, *inani*, & *inconstanti*. vid. Markland. Epist. Critic. ad Fr. Harium pag. 170. & talis *Cupido Myndius* describitur a Cedreno in Annal. p. 265. ed. Xylandr. *ventosas alas celeres*, volucres exponit Passeratius, vel *leves*. vide Patru mei notas ad Calpurn. Ecl. IV. 28. quia autem *alatus Amor* in Nummis, aliisque vetustis monumentis frequens occurrit, hinc Themistius in Orat. XI. pag. 151. ed. Petav. *Καὶ δὲ ἐν Νικᾷ μὲν καὶ Ἑρωτᾷ ἐπιτερωμένοι, εἴτε ἐν χαλκῷ, ἢ τε ἐν λίθῳ, ἢ τε ἐν χρύσειον εἶδον*. altero versu *humana sorte* legebat Heinso, ut exprimat Graec. ἀνθρώπου εἶδος. non sine causa hic innuit Propertius, *alatum & volentem Cupidinem* solis pictoribus de-

beri, quod egregie illustratur ex versibus Alexidis apud Athenaeum,

— λίγεται γὰρ λόγῳ
Ἵπὸ τῶν σοφιστῶν, μὴ πίσιθαι τὸν θεὸν
τὸν Ἑρωτα, τὴν δ' ἱρώτα. αἰτίαν δ' ἔχει
Ἐκεῖνοι ἄλλως, ἐγνοήσας δὲ τὸς
Γραφεῖς, ἔχοντα πτέρυγας αὐτὸν ζωγραφεῖν.

& fragmento Eubuli ibidem;

— πῶς αἱ δὲ ἔχοντες πτερὰ;
Τοιοῦτο πτερόνμα λῆρ' ὡς καὶ χερσεῖ τις.

7. *Alterna quoniam jactamur in unda*] vide ad Lib. I. El. 9. 24. mox nonnullis perperam in Mentellano, uno Leid. Voss. Heinso, primo D'orv. & meo utroque. *non uno loco* in cod. Livin. *nostram auram* Marklandus exponebat, secundam, faventem, quod probo. *ut suo vento navigare* Ovidio Rem. Am. v. 14. *Gaudeat, & vento naviget ille suo.* & sic suos Deos habere, & sim. apud poetas obvia.

10. *Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet*] pro *jacet* in Vaticano quinto, & Voss. tertio *sonat*, ut in Aldina secunda, & Rovilliana. quod probabat Heinso, ut sit imitatio Virg. IX. Aen. v. 660. *pharetramque fuga sensere sonantem*. sed in ceteris MSS. & vetustis edd. *jacet*. idem Heinso quatinus conjecerat. quod si admitteretur, emendandum foret, *Et pharetram ex humero Gnosia utroque quatit*. verum frequentia, *Ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem*, docent *sonantem pharetram*, aut quam ex humero utroque *quatit* Cupido, hic valde alienam, & si quid mutandum esset, *tacet* potius ex *jacet* supponi debere, quam *sonat*. insidiantem enim, & inopinatum ictum *hamatis sagittis* suis meditantem describit Amorem. idque convenit fraudulentae & testae Cupidinis menti apud Moschum v. 10.

Ἦν δὲ χολᾷ, νόος ἐστὶν ἀνήμερ', ἡπεροπειτής.
& v. 15.

Γυμνὸς μὲν τόγχι σῶμα, νόος δὲ οἱ ἐμπειπύκατος.
V. II.

Ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem,

Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.

In me tela manent, manet & puerilis imago,

Sed certe pennas perdidit ille suas:

15. Evolat heu nostro quoniam de pectore nusquam,

Adfi-

II. *Ante feris quoniam, tuti quam cernimus hostem*] tuti non cernimus in Voss. quarto, Livineji cod. & Groning. cum cernimus in uno Colbert. *qua cernimus* Borrich. Heinsian. *hostes* in Excerpt. Modii. pro tuti Heinsius conjecerat, *incauti*. vel *cauti*. ut El. I. v. 80. *Sic est incautum quidquid habetur amor*. ubi incautum est, quod caveri nequit. ut illic notavi. & vide Bentlej. ad Lucan. IV. 719. sic infra El. 23. 70. idem legebat Heinsius, *Tendis iners cauto retia nota mihi*. pro *docto*. quod tamen non mutandum. forte hic scripserat, *testum quam cernimus hostem*, vel *tacitum*. Ovidius Lib. I. Am. El. 2. v. 6.

Nam puto sentirem, si quo tentarer amore,
An subit, & tacita callidus arte nocet.

nt pro *testa arte* prætulit Heinsius, quem illic vide. *testa & tacita* conjungit Terent. Hec. III. Sc. 3. 28. *testi* conjecerat Francius, altero versu *Nec quisquam ex illo vulnere sanus erit* in Voss. primo, & meo secundo, sed in cujus marg. abit. hoc ita exprimit Eubulus in fragmento apud Athenaeum supra indicato; de Amore,

Ἐν γὰρ ἔτι κέρως ἔτι μέδω
Ἀπαγγελῶν τῷ φίλῳ τὴν νόσον,
Βαρὺς δ' ὀμνίῃ.

13. *In me tela manent*] Confer illud Moschi, dicto Idyll. v. 18. & seqq. ubi cum sagittas Cupidinis descripsisset & pharetram auream, addit,

ἔδωκε δ' ἑνὶ

Τοῖς μικροῖς πάλαι, τοῖς πολλοῖς καὶ τετράτοις.

14. *Sed certe pennas perdidit ille suas*] *poenas* male in Menteliano, & primo Leid. *Hic certe*, vel *Nunc certe* Heinsius. *Per te sed pennas* eruditiss. Eldikius in Specim. Suspic. cap. vii. pag. 44. quas voces alibi quidem saepe confusas docent exempla ad h. L. El. VI. v. 1. producta, sed hic vulgatam servemus. non enim ad Cynthiam, vel pictorem sermo convertitur; sed inde adfirmat poëta, Cupidinem certe pennas suas perdidisse, quia e pectore suo numquam evola-

bat. huc facit id, quod eleganter fingit Aristophon in versibus ibidem ab Athenaeo productis, petulanti nimis Cupidini alas praecisas, ne in coelum iterum evolveret, sed apud homines tantum in exilio degeret, & pennas ejus Victoriae datas fuisse:

Ἐκείθεν αὐτὸς τὰ πτερὰ
ἵνα μὴ πύγῃται πρὸς τὸν ἕρποντα πάλιν,
Διὸς αὖτις ἐφυγάδουσιν ὡς ἡμᾶς κάτω,
Τὰς δὲ πτέρυγας, ὅς τις ἔχει, τῇ Νίκῃ φορεῖ
ἔδωκεν. &c.

hinc Victoris & Cupidinibus alas in vetustis monumentis datas conspici, dicit Synesius loco supra prolato. Ceterum hunc versum aliosque ex hac Elegia transtulisse Paulum Silentiarium Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 49. pag. 594. ed. Obsop. notavit Doufa Fil. cum qua Epigrammate hunc locum etiam, addita sua versione, contulit D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. I. p. 436.

Μηκέτι τις πτέρυγας πόντος βίβας ἰδούκην γὰρ
Εἰς ἐμὴν λαβρὸς ἔρως ἐκκίναται ὄλην.
Μὴ πτερύγων τρομέει τις ἐπ' ἡλυσσιν ἔστι γὰρ μοι
Ἀλγὴ ἐπίβας, σίνοις μικρὸν ἐπ' ἡλυσσιν
Ἀσιμῶς. ἀδούκην ἐνέζεται, ὅδε μετὶς
Εἰς ἐμὴν συζυγίην κερσάρδρος πτερύγων.

quod vel ideo hic quoque lectorum oculis subficio, ut ei adjungam Hug. Grotii interpretationem ineditam:

Flammea ne quisquam timeat jam tela pharetram
In mea nam vacuum vulnera fecit Amor.
Nec penna metuat de praepete: nam ferus ex quo
Inposito pressit pectora nostra pede,
Insidet immotus: quin, ne discedere possit,
En etiam pennas absceidit ipse sibi.

15. *Evolat heu nostro quoniam de pectore nusquam*] male in Borrich. Groning. & reliquis fere codicibus, binis Leidens. tribus Voss. meo utroque, D'Orvill. & praeis edd. legitur *Evolat e nostro quoniam de pectore*. & huc tendit scriptura.

O o

co-

Adfiduusque meo sanguine bella gerit.
 Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?
 Si pudor est, alio trajice tela tua.

In-

codicis Askewiani, in quo *enro*, idque Livinejus dictum notat more Graecorum, duas praepositiones synonymas pro una ponentium. Passeratius *Evolat e nostro de pectore* etiam defendit, vel *Evolat en* legit, quod non displicet, ut *n* repetatur ex initio sequentis vocis *nostro*! saepe quidem praepositio verbis ex eadem compositis additur, ut *in suam induxit sententiam*, non vero *in suam induxit ad sententiam*, invocare *in* auxilium, sed non, *in suum invocare ad auxilium*, *e sua exegit domo*, non item *e sua exegit a domo*, & sim. ideo *evolat e nostro de pectore* absolum & barbarum licet defensores habeat Palmerium & Gebbardum, quos recte rejicit Bronkhussius, & Mureto ac Lipsio Lib. II. Var. Lect. cap. 4. *heu* vel *hei* legentibus adstipulatur. *Evolat* autem recte se habet, non *Avolat*, ut conjecerat Francius. Ovidius II. A. A. 19. de Cupidine:

Et levis est, & habet geminas, quibus evolet, alas.

ubi Heinsius etiam *avolet*, sed *evolet* recte vindicavit Patruus meus, quia id proprium de illis, qui evadere tentant, locis ab eo prolatis adde Virg. VII. Aen. 387.

Quin etiam in filvas, simulato numine Bacchi, Evolat.

ubi *Avolat* in Moretano. Lib. IX. 477. *Evolat infelix*, & sic forte corrigendum Lib. XI. 712. & ex MS. *At juvenis, vicisse dolo ratus, evolat ipse, (Haud mora) conversisque fugax aufertur habenis*. in vulgatis *avolat*. Ovid. XI. Met. 790.

utque novas adsumserat alas,

Evolat, atque iterum corpus super aequora mittit.

17. *Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?* Quo tibi Heinsius. *Quid tibi jucundi* conjecerat Marklandus, sed quia in alteram lectionem consentiunt codices, *jucundum* retinebat, more Graeco, *τι σοι τιπιδον*, *jucundum est* in Borrich. Voss. primo & tertio, utroque D'orvill. & meo secundo, & sic Neapol. a manu sec. & a m. pr. *siccis habitare medullis* exprimit, quod de Cupidine dicit Moschus v. 17.

ἐπὶ σπλάγχνοις δὲ κάθηται.

habitare enim hic est insidere, haerere, diu mo-

rari. de quo vide notas Patruus mei ad Ovid. III. Trist. El. 10. 11. & Passerat. ad h. l.

18. *Si pudor est, alio trajice tela tua* varie hunc versum viri docti vexarunt, quia codicum MSS. valde diversa lectio multis conjecturis ansam praebuit. *Si puer est* in Regijs, Colbertinis, Mentel. Heinssian. primo & tertio Voss. & uno D'orvill. ut in primis edd. Aldinis, aliisque vetustioribus. *Si par est* in primo Vatic. Nonnullis placebat *Si puer es*. ut in meo cod. priore, secunda Aldi, & Gryphil. sed male, quia *es* sequente vocali corripitur, de quo vide infra ad El. 24. 117. recte *Si pudor est* ex aliis codd. praetulerunt viri docti, quod in prima Aldi, Juntina, Colinaei, & Rovillana legitur. vide Voss. Lib. II. de Art. Gramm. cap. 31. forte etiam legi posset, *Ni pudor est*. ut Lib. I. El. 9. v. 33.

Quare, ni pudor est, quamprimum errata fateri.

deinde *trajice puella tua* in Regijs, quinto Vaticano Leideni primo & tertio Voss. & uno D'orvill. meo secundo, & primis edd. nisi quod *loco* in Voss. tertio, & Colbert. a man. sec. ut & in primo Leid. secundo D'orv. & meo priore. *Si pudor est*, vel *Si puer*, hinc in v. c. Passeratili. vel *I puer hinc*, ex aliis profert, quod non displicet. Ant. Perrejus adscripserat, in Puccii codice legi, *Si pudor est, alio trajice bella tua, & tela loco* in alio MS. invenerat. *bella loco* in Colotiano, & duobus Vaticanis. *bella toro* etiam in aliis. *puella tua* in Neapolit. & Mentel. *puella* etiam in MSS. cum invenisset Lipsius, inde fabricavit *trajice duella*, ut *trajice* in bisyllabon contrahatur, quo modo *retice* apud Virg. sed nec *duella*, nec *bella*, hic admittenda sunt. *duella* certe, neque Ovidio, neque Tibullo, aut Horatio adhibitam vocem, Propertio quis obtrudat? neque id placuit D'Orvillio in Miscell. Observ. Vol. III. pag. 434. *alio trajice tela tua* recte se habent. ut ex Groningano Bronkhussius, neque aliter in Borrichiano. supra v. 13. *In me tela manent*, & quia praecedat *medullis*, recte *venena* sequitur. *telo* enim & *veneno* passim apud scriptores veteres, Graecos & Latinos, vis amoris confertur. vid. D'Orvill. ad Chariton. p. 204. *trajice tela puer* in quarto Vossiano, quod favere posset

Intactos isto satius tentare veneno:

20. Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.
 Quam si perdideris, quis erit qui talia cantet?
 Haec mea Musa levis gloria magna tua est.
 Quae caput, & digitos, & lumina nigra puellae,
 Et canit, ut soleant molliter ire pedes.

ELEG.

posset Pierio sic legenti ad Virgil. X. Aen. 870. recepta vero lectio, *Si pudor est, alio trajice tela* tua dudum probata fuit a Lud. Carrione ad Valer. Fl. VII. 291. qui nullis codicum veterum subsidiiis fultus sic restituit, quod fuisse Broukhufium miror.

19. *Intactos isto satius tentare veneno*] potius in Vaticano quinto, Voss. primo & tertio, Commeliniano Gebhardi, D'orvill. pr. & meo secundo. sed perperam. vide infra ad El. XIX. 51.

20. *tenuis vapulat umbra mea*] ita recte in omnibus MSS. quibus accedant singuli Leidenses, Vossiani, meus uterque, & D'orvill. cum primis ceterisque edd. male igitur ex sua solius conjectura mei in contextu edidit Broukhufius. Est enim imitatio Plauti in Persa, *Nam umbra mea jam intus vapulat.* ut notavit Janus Donla Lib. IV. Explic. Plautin. cap. 10. *umbram* cur se vocet Propertius, bene explicavit Gebhardus. *funus* eadem notione supra El. I. 79.

*Ambulat, & subito mirantur funus amici:
 Sic est incautum quidquid habetur amor.*

21. *Quam si perdideris*] *perdiderit* male in Regiis, Leid. sec. & primis edd. *quis est* Borrich. & primus meus codex. *euros* pro *cantet* in quarto Voss.

22. *Haec mea Musa levis &c.*] *Nec* Leid. sec. Groning. & Regil. *Ne* in altero D'orvill. & sic in aliis MSS. unde Gebhardus legebat, *Nae mea Musa levis &c.* adfirmantis modo.

23. *Quae caput & digitos &c.*] *Qui* in omnibus fere MSS. ut Ant. Perreji, Mentel. Excerpti. Scalig. Regiis, Colbertinis, utroque Leidensi, primo & tertio Vossiano, utroque D'orv. meo

secundo, Borrich. secundo & quinto Vatic. & primis edd. hinc *Cut* legebat Heinsius, tibi nempe. nam praecesserat, *mea Musa gloria magna tua est.* pro *lumina nigra* in tertio Voss. & quinto Vaticano, *brachia longa.* quod firmari posset ex h. Lib. El. 2. v. 57.

Fulva coma est, longaeque manus, & maxima toto Corpore.

Et canat cod. Perreji. Mentel. Borrich. prim. Leid. primus Voss. & meus uterque.

24. *ut soleant molliter ire pedes*] *saltant* in primo D'orvill. *soleam* Leid. sec. N. Heinsius in Notis ad Propert. p. 689. tentabat, *Et cantat solitos molliter ire pedes.* sed praeferenda videtur altera ejus conjectura, qua Lib. II. Advers. cap. 5. pag. 252. legebat,

Et canit in solea molliter ire pedes.

ut infra El. XXII. v. 40.

Profluit in laxa nixa pedem solea.

Ovidius Lib. II. A. A. v. 212.

Et tenero soleam deme vel adde pedi.

vide quae notavi ad Lotich. Lib. V. El. XXI. v. 58. p. 401. & haec lectio ideo laudanda, quia *soleae* breves erant, neque minima puellarum laus consistebat in exilitate pedum. vide H. Vossium ad Catullum pag. 290. pro vulgata *facere* potest illud Ovidii Lib. II. Am. 4. 23.

*Molliter incedit; motu capiti altera dura est;
 At poterit tacto mollior esse viro.*

Cantat, & ut soleant male conjecerat Francius.

E L E G. X.

Non tot Achaemeniis armantur Susa sagittis,
 Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
 Hic me tam graciles vetuit contemnere Musas,
 Iussit & Ascræum sic habitare nemus.

5. Non

ELEG. X. v. 1. *Non tot Achaemeniis armantur Susa sagittis* in *armantur Etrusca sagittis* in Menteliano, Regius, Colbertinis, Scaligeri & Modii Excerptis, Borrichiano, secundo Vaticano, primo Leid. & Voss. utroque D'orvill. & meo secundo. *armantur hetrusca* in sec. Leid. tertio & quarto Voss. & primis edd. & ita ex suis codd. adfert Nestor in Vocabul. pag. 160. *armatur Etrusca* in Groning. quarto Voss. Askew. & utroque D'orvill. Ant. Perrejus adscriperat Joh. Jov. Pontanum legisse, *armatur Itura sagittis*. & sic in quibusdam MSS. haberi notat Passeratius, probante Guyeto, & Heinio in notis pag. 689. certe in secundo Vaticano sic legitur, & latet in scriptura Excerpt. Modii, in quibus *tura*. *Ituraei* enim vel *Ithyraei* a sagittandi arte veteribus valde laudantur. Lucanus Lib. VII. 230.

— *Ituraeis cursus fuit inde sagittis.*

ubi vide notas Oudendorpii. & v. 514.

*Tunc & Ituraei, Medique, Arabesque solutæ,
 Arcu turba minax, nusquam rexere sagittas.*

Vibius Sequester pag. 155. *Ithyrei vel Itharei, Syrii, usu sagittarum periti.* ubi in cod. D'orvill. *Ilarei, vel Itharei.* sed *Iturei* scribendum. vide Dressem. ad Joseph. Iscan. Lib. V. de Bel. Troj. v. 321. ubi recte *Iturea cuspidem* corrigit, quod firmatur a rarissima edit. Antwerp. 1608. ab Alex. Car. Trognaesio curata. vitiose in vulgatis *Iturea*. de diversa nominis hujus scribendi ratione vide etiam Patruj mei notas ad Virg. II. Georg. 448. altera loci hujus emendatio *armantur Susa sagittis* Antonio Volsco recte acceptum retulit Broukhufius, eamque ita laudavit, ut palmariam adpellat. male enim Scaliger, qui Volsco commentario nusquam usus est, primum conjecturae hujus auctorem facit Beroaldum, eamque probat quidem, sed ita, ut dubitet, an non aliud mendum in portento, ut vocat, lectionis *Etrusca* lateat. *Susa* etiam tuetur A. Schottus Lib. II.

Observ. cap. 7. confirmant hanc emendationem *Achaemenia Susa* apud Lucan. Lib. II. 49. loco a Passeratio & Broukhufio etiam prolato,

— *Achaemeniis decurrant Medica Susis
 Agmina.*

ubi *Achimeniis* in MSS. ut hic quoque in primo Leid. Voss. D'orvill. meo utroque, Neapolit. & Borrich. & sic scribitur etiam in MSS. codd. Boëthii Lib. V. Metr. 1. int. sed *Achaemeniis* nardo Bentlejus edidit apud Horat. Epod. XIII 8. *Achaemeniae sagittae* pro Parthicis. vide Barth. ad Stat. VIII. Theb. v. 286. recte etiam *armantur Susa*, non *armatur*, ut in nonnullis MSS. nam *Susa*, Suforum, ut *Bactra*, & sim. Herodot. Lib. V. c. 54. *μῆχρ' Σούων, τῶν δὲ Μιμρόνων ἄντ' καλεῖται.* & ita semper apud eundem. vide & Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 1073. & Holsten. ad Steph. Byzant. pag. 302. hinc forte Cl. Oudendorpio in mentem venerat, ut conjiceret hic scribendum esse *armant se Bactra*. quae neutro plurali etiam dicuntur. infra Lib. III. El. 1. 16.

Qui finem imperii Bactra futura canent.

El. IX. 26.

Iussit & imperio surgere Bactra caput.

& IV. 3. 7.

Te modo viderunt iteratos Bactra per ortus.

Sed *Susa* longe praeferenda videntur. Gebhardo autem libenter iudicium suum remitto, qui ex libro Commellini legebat *hamantur*. quia Eleg. praec. v. 9. de Cupidine,

Et merito hamatis manus est armata sagittis.

3. *Hic me tam graciles vetuit contemnere Musas* tum *graciles*, & altero versu *hic habitare* v. c. Passeratii. *secum habitare* conjecit amicus Gebhardi, cujus notas vide p. 183. jam *graciles* Ayr.

5. Non ut Pieriae quercus mea verba sequantur,
 Aut possim Ismaria ducere valle feras.
 Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu.
 Tunc ego sim Inachio notior arte Lino.
 Non ego sum formae tantum mirator honestae:

10. Nec

Agrmannus, *meruit contingere* in tertio Voss. *graciles Musas* forte dixit, ut initio Aeneides, *gracili modulatus avena Carmen*. Asraeum nemus illustrant quae supra notavi ad El. VIII. 29. Asraeum iussit hic habitare nemus legebat P. Francius.

6. *Aut possim Ismaria* &c.] Levi mutatione scribendum, *Et possim*. nam utrumque & quercus & feras carmine ducere, ut & flumina, non ad duos diversos, sed solum Orphea spectat. Virgilius IV. Georg. 510.

Mulcentem tigris, & agentem carmine quercus.
 Horatius Lib. I. od. 12.

Unde vocalem temere insecutas
Ophea silvae,
Arte materna rapidos morantem
Fluminum lapsus, celeresque ventos,
Blandum & auritas fidibus canoris
Ducere quercus.

noster Lib. III. El. I. 41.

Orpheu, te duxisse feras, & concita dicunt
Flumina Threicia detinuisse lyra.

vide Claudian. praef. ad Lib. II. de R. P. v. 21. & seqq. Cassii Parmensis Orpheum, & Palladii de eo Allegoriam in Tom. I. Anthol. Lat. pag. 97—99. & quae illic notata sunt.

7. *Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu*] perinaciter errore in multis MSS. *stupefiat*, prima syllaba repugnante. ut in Regiis, Menteliano, Heiniano, Borrich. Vaticano quinto, duobus Leidens. meo priore, & primis edd. *sepefiat* Passeratius, & N. Heinf. ut & alibi hae voces permutantur. vide Patruj mei notas ad Nemesian. El. I. v. 13: sed nihil innovandum videtur. sic forte substituendum Lib. IV. El. I. 63.

Ut nostris stupefacta superbiat Umbria libris;
Umbria Romani patria Callimachi.
 pro *tumefacta*. receptam igitur lectionem recte iugetur Broukhufius.

8. *Tunc ego sim Inachio notior arte Lino*] *Tum sim ego* in primo Leid. & Menteliano. pro *notior* male in Voss. quarto *doctior*, a man. pr. sed superscript. *notior*. id est, celebrior. ut infra El. XXV. 88.

Lesbia quis ipsa notior est Helena.

pro *arte* in aliis *ante*. quod Palmerio frustra placebat, & *ante-Lino* per *opem*, quam centies Propertio obtrudunt, capit, pro antiquo Lino. ingenioso certe acumine. vide Passeratium, qui talia passim etiam nostro ingessit. *apte* vitiose in primo. D'orvill. *notior arte* jungenda, pro clarior arte canendi, vel Lyrica arte. & hoc quoque probabat Marklandus, ut eodem modo Graecis *εἰς*. indicato Aristophanis loco in Ranis v. 873. & v. 969. sic *ars* simpliciter apud poetas Latinos. Ovidius II. Fast. v. 96.

Inde domum repetens puppim conscendit Arion,
Atque ita quae sitas arte ferebat opes.

ubi male etiam *ante* in Thuaneo, aliisque codd. & in genere pro quibuscumque doctrinis. IV. Trist. El. 10. 16.

Imus ad insignes urbis ab arte viros.

ubi vide doctorum notas.

9. *Non ego sum formae tantum mirator honestae*] *sim formae* hic quoque in codd. ut versu praeced. *honestae* capiendum esse pro nobili, bonis oriunda, sequens versus ostendit, eadem notatione apud Suet. Aug. 46: *Ac necubi honestorum deficeret copia, & equestrem militiam petentes etiam ex commendatione publica cujusque oppidi ordinabat*. Ovid. I. A. A. 769.

Inde fit, ut quae se timuit committere honesto,
Vilis in amplexus inferioris eat.

Plinius XXXV. 10. §. 8. *Semper quidem honos ei fuit, ut ingenui excernerent, mox ut honesti*. Seneca Epist. 123. ubi de luxu Romanorum: *quod si pauci facerent, nollemus imitari, cum plures facere coeperunt, quasi honestius sit, quia frequentius, sequimur, &*

10. Nec si qua illustres femina jactat avos.
Me juvat in gremio doctae legisse puellae,
Auribus & puris scripta probasse mea.

Haec

videtur apud nos locum tenet error, ubi publicus factus est. & paullo post, turpe est nullo esse, qui occurrentes via dejiciant, qui honestum hominem venire, magno pulvere ostendant. & hinc honesta quaecumque elegantiora, & a vulgo remota sunt. vide ad Ovid. Rem. Am. 393. & Patru mei notas ad Petron. cap. 55. p. 266.

10. Nec si qua illustres femina jactat avos] jactat in Mentel. primo Leid. tertio Voss. meoque primo. & si qua, non si quas. ut supra El. 2. v. 25.

Nec si qua Arabio lucet bombyce puella.

ubi si quo in altis. si quando Heinſius. verum usum harum particularum illustrat Bentlejus ad Horat. Lib. II. Sat. 6. 10.

11. Me juvat in gremio doctae legisse puellae] Nos juvat in Voss. tertio. Nam in meo primo. juvat in Regiis, Groning. Leid. sec. Voss. pr. & quarto, meo altero, & primis edd. easque Iecutus vetustioribus, in gremio puellae legisse hic est praelegisse mea carmina, eaque probasse puellae doctae, qualis erat Cynthia, & a nostro describitur Lib. I. El. 2. prope finem, & alibi saepius. confer illud Ovidii Lib. II. Amor. El. 4. 20.

Est, quae Callimachi prae nostris rustica dicat
Carmina; cui placeo, protinus ipsa placet.

12. Auribus & puris scripta probasse mea] pueri in Excerpt. Scalig. & D'orvill. secundo. pueris in Neapolit. Mentel. Regiis, & altero Colbert. duobus Leidens. Askewiano, quarto Voss. primo D'orvill. & primis edd. quod pro puerilibus capiebat Oudendorpius. sic quidem Horatius Lib. III. od. 1. 4.

— virginibus puerisque canto.

& Ovidius de Metandro Lib. II. Trist. 370.

Et solet hic pueris virginibusque legi.

apud nostrum Lib. III. El. 7. 45.

Haec curent pueri, haec curent scripta puellae,
Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.

sed illud pueris derivatum esse ex antiqua codicum scriptura pureis pro puris, recte notat Scaliger ad h. Lib. El. 34. 29. terſis conjecerat Heinſius. purae aures sollicitandae non sunt, quas purgatas vocat Horatius Lib. I. Epist. 1. 7.

Est mihi, purgadam crebro qui perſonet aurem.

eo sensu Martialis Lib. II. Ep. 86.

Scribat carmina circulis Palaemon,
Me raris juvat auribus placere.

Lib. IV. Ep. 87.

Si vis auribus Atticis probari,
Exhortor moneoque te, libelle,
Ut docto placeas Apollinari.

neque dissimile illud Callimachi Hymn. in Jov. v. 65. ἀνὴρ δ' ἂν ἢ ἄνθρωπος ἀνὴρ. id est illa, quae placeant auribus. puris auribus etiam sua imitatione hic probasse videtur Lotichius Lib. IV. El. 1. 74.

Mollia saepe quidem deducere carmina tento,
Non tamen ut puris auribus ista prebent.

ubi vide quae ad hunc Propertii locum notavi in Addendis pag. 689. purae autem, doctae, & rarae aures in his locutionibus exactum artis peritorum judicium notant. vid. Barth. ad Claudian. Conf. Mallit in praef. v. 9. p. 63. & Patru mei notas ad Phaedr. Lib. III. fab. 18. 3. dicta probasse in Voss. Heinſiano, & meo priore. idque ex suo codice, & Gebhardi Commeliniano adstruit Broukhuis, & tueri quis posset ex Lib. IV. El. 1. 61.

Ennius hirsuta cingat sua dicta corona.

sed scripta praefero, pro carminibus. supra El. 2. 31.

Et sua omni antiquae committit scripta Corinnae.

infra El. XXV. 87.

Haec quoque lascivi cantarunt scripta Catulli.

13. Haec

Haec ubi contigerint, populi confusa valeto

Fabula. nam domina iudice tutus ero.

15. Quae si forte bonas ad pacem verterit aures,

Possim inimicitias tunc ego ferre Jovis.

Quandocumque igitur nostros nox claudet ocellos,

Acci-

13. Haec ubi contigerint, populi confusa valeto
Fabula. nam domina iudice tutus ero]

Legendum opinor,

Haec mihi contingant! populi confusa valeto
Fabula. &c.

Tibullus Lib. I. El. 1. 43.

Hoc mihi contingat. sit dives jure &c.

& El. 3. 33.

At mihi contingat patrios celebrare perates.

Ovidius Lib. III. Am. 2. 9.

Hoc mihi contingat. sacro de carcere &c.
vel cum amicissimo Santonio legendum,

Hoc ubi contigerit.

eodem colore auctor Elegiae ad Messalam, in
fine, Tom. I. Anthol. Lat. p. 301.

Possimus optatis plus jam procedimus ipsi.

Hoc satis est. pingui nil mihi cum populo.

domina vindice coniecisse J. Doussam notavit
Broukhufius, & probasse videtur. sed iudice prop-
ter codicum omnium consensum non moveo.
Ovidius Lib. II. Am. El. 2. 56.

Judicis illa sui tuta favore venit.

Lib. III. El. 14. 50.

Cum tibi contingat verbis superare duobus,

Et, si non caussa, iudice vince tuo.

Claudianus praef. ante III. Conf. Honor. v. 17.

Jam dominas aures, jam regia tota meremur,

Et chelys Augusto iudice nostra sonat.

Ovidius Lib. I. Fast. 19. ad Germanicum:

Pagina iudicium docti subitura movetur

Principis, ut Clario missa legenda Deo.

jam domina iudice tutus eo coniecerat Heinsius.
jam domina etiam Francius.

15. Quae si forte bonas ad pacem verterit aures]
Quod si in Regis, altero Colbert. Groning.
Borrich. Excerpt. Modii, & in mei secundi
margine, primisque & ceteris vetustioribus edd.
sed Quae in Ant. Perreji cod. Colotiano, altero
Vatic. Mentel. Voss. Heiniano, & meo primo.
verteris in Modiano seu Groning. altero versu

Possim ego Heinf. ut paullo ante v. 6. Aut
possim I'maria &c. supra El. VII. 5.

Possim ego in alterius postam spectare lacerta?

El. XVI. 28.

Possim ego naturae non meminisse tuas?

& El. XXV. 18.

Rivalem possim non ego ferre Jovem.

ut illis in locis vel codices MSS. vel viri docti
praeferunt. ultimo tamen, & hoc loco, Possim
malim, quia haec adfirmantis, illa rogantis sunt.
nunc ego in quarto Voss.

17. Quandocumque igitur nostros nox claudet
ocellos] mors in omnibus MSS. & editionibus
hactenus legebatur, sed nox edidit Broukhufius,
ex emendatione N. Heinssii ad Ovid. III. Met.
503. ubi restituit, Lumina nox clausit. ut eod.
libro v. 695. Stygiae demittite nocti emendat. pro
morti. Idque etiam codici suo adscripserat Mark-
landus. ut sit imitatio Virgilli X. Aen. 746. in
aeternam clauduntur lumina noctem. infra El.
XII. 24.

Nox tibi longa venis, nec reditura dies.

Ariadne apud Ovidium Epist. X. 112.

Crudeles somni, quid me tenuistis inertem?

At semel aeterna nocte premenda fui.

& Hypermnestra Epist. XIV. 74.

Nox tibi, ni properes, ista perennis erit.

Lib. I. Met. 721. de Argo:

centumque oculos nox occupat una.

vide Jan. Doussae Fil. notas ad Catull. carm. I.
ubi Senecae Herc. Fur. v. 1077. etiam restituit,

Cogis longam discere noctem.

pro mortem. adde Drakenb. ad Silium Lib. X.
173. Sed non omittenda sunt, quae ad hunc lo-
cum adnotavit Cel. Hemsterhusius. „ Jam
„ summopere mirari subit, usquam ab Heinssio
„ discessisse Broukhufium. quid, quae so, causae
„ dicit

Accipe quae ferves funeris acta mei.

Nec

„ dicit, cur mors *mutandum videatur in nox?*
 „ immo *sequitur statim apud nostrum*, Nec sit
 „ in Attalico mors mea nixa toro. unde liquet
 „ *probam & veram esse Heinssii correctionem.*
 Sed in utraque editione Broukhufiana nihil om-
 nino occurrit, ex quo colligi possit eum ab
 Heinssio hic discessisse, neque enim in ejus no-
 tis leguntur illa verba, *quid quaeso causae cur mors*
mutandum videatur in nox? quae ultimis verbis
 unde liquet *probam* & seqq. contraria essent. In
 tota enim annotatione Heinssianam correctionem
 probat & exemplis confirmat. Addit Cel. Hem-
 sterhusius: „ Sed plane retinendum mors, quod
 „ tanto suavius est, quia mors apud poetas non
 „ raro personam gerit. vide modo Euripideam
 „ Alcestem. Scholiast. Homer. ad Il. Z v. 158.
 „ & Hesych. Pro altera tamen lectione *nox*
claudet margini adnotaverat locum Horatii Lib.
 I. Carm. 28. v. 15. & illic videndum esse Tor-
 rent. & Cunningham. Animadv. in Horat. Bentlej.
 p. 331. His porro sequentia adjunxerat: *Haec*
cum superioribus incommode satis cohaerere, Brouk-
hufio lubens adsentior: verum quem in locum
oportuniorem migrare debeant, nunc subtilius an-
quirere supersedebam. Illud autem quod in propinquo
positum est, monere non grauabor; sed lectis prae-
cedentes versus si priori Elegiae connectantur,
nihil fore omnino, quod ad elegantiam carminis
desiderari queat. Recte quidem Broukhufius ani-
 madvertit reliqua hujus Elegiae cum superiori-
 bus male cohaerere, ut infinita alia apud no-
 strum; hoc praesertim libro secundo. sed quod
 ejus rei causam hanc addat: *nam qua ratione*
de tribus libris loquitur, secundo dimidio non-
dum confecto? adsentiri non possum. respicit
 nempe v. 25.

*Sat mea sit magna est, si tres sint pompa libelli,
 Quos ego Persephoniae maxima dona feram.*

eandem difficultatem movet Scaliger, de tribus
 Propertii Carminum libris, quos nondum media
 parte abolverat, etiam intelligens. ut & Passer-
 rati capiebat. Lipsius hunc locum tractans Lib. I.
 Var. Lect. cap. 16. putat hic indicare Propertium,
 se re vera tres tantum Elegiarum Libros, quos
 amoribus dicavit, scripsisse, quartum vero dis-
 paris argumenti, in quem grandiora carmina con-
 jecit, ab illis separandum, & *monobiblon* inscri-
 bendum; aliosque male titulum istum ad librum
 primum retulisse. Sed tres illos libellos necesse non

est ad tres Propertii ipsius Elegiarum libros re-
 ferre, quum de paucis aliorum libellis, Calli-
 machi, Mimnermi, Philetiae, vel similibus
 poetarum, assidua lectione a se evolutis & ver-
 satis, quosque manibus detraxerat usus, exponi
 possint. sic certe Vulpus ad Catulli Carm. I.
 6. & in Commentario ad hunc locum. Eo etiam
 sensu haec intellexisse videtur Lotichius, Elegia
 ad Jo. Sambucum, cum his conferenda, in qua
 similiter tenues tumuli optat honores, hunc no-
 stri locum procul dubio cogitans, Lib. III. El.
 9. v. 15. & seqq.

*Pro quibus officiis, haeres abeuntis amici,
 Accipe fortunae munera parva meae. seqq.
 Tu veterum dulces scriptorum sume libellos,
 Adritos manibus quos juvet esse meis.
 Invenies etiam viridi quae lufimus aeva,
 Dum studis aetas mollibus apta fuit.
 Illa velim rapidis sic uras carmina flammis,
 Ut vatem ipse suis ignibus ussit Amor.*

ubi de more poetarum, pompam inanem & ma-
 gnificum adparatum funeris sui averfantium, plura
 notavi. Mihi autem videntur haec & reliqua hu-
 jus Elegiae transferri posse in Lib. III. & com-
 mode connecti cum fine Elegiae XIV. illius libri,
 cui subjuncta optime cohaerebunt, quibus inter
 se collatis pulcherrima adparebit imitatio Sanna-
 zarii Lib. I. El. 2. v. 31 & seqq., & Eleg. 3.
 v. 29. & seqq. ad finem. His itaque, ita ut
 dixi, conglutinatis, & in Lib. III. conjectis,
 tres libelli bene intelligi possent de tribus Pro-
 pertii Elegiarum libris, quemadmodum praeter
 veterum libellos, manu sua & assidua lectione
 adritos, Lotichius sua quoque carmina ustulan-
 da, seu Persephoniae dona offerenda fingit. Idem
 Cynthia a nostro exigit Lib. IV. El. 7. 77.

*Et quoscumque mea fecisti nomine versus,
 Ure mihi, laudes desine habere meas.*

Forte etiam Elegia illa XIV. Libri III. si haec
 ei adjuvantur, non male desinere posset in v. 42.

Non nihil ad verum conscia terra sapit.

Sed haec non nisi inter conjecturas incertas re-
 ponenda, quia opus esset codice vetustissimo,
 longe integriore, quam unicus ille, ex quo re-
 liqui omnes promanarunt, ad carmina Propertii
 divulgata & membris non apte cohaerentia, suo
 loco & ordini restituenda.

19. Nec

- Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa,
 20. Nec tuba fit fati vana querela mei.
 Nec mihi tum fulcro sternatur lectus eburno;
 Nec fit in Attalico mors mea nixa toro.

Desit

19. *Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa*] scribendum *Ne mea*. nam ab hoc versu incipit praescribere, quae in funeris sui exsequiis observanda mandat, reliqua *Nec tuba*, *Nec mihi tum fulcro* &c. his copulantur. *tum longa* in sec. D'Orvill. nunc in Heiniano, & meo priore. *Tunc mea nec*, & mox, *Tunc mihi nec fulcro* Francius. *longa imagine spatietur pompa*, ut apud Lucanum Lib. II. 298.

— longum producere funus
Ad tumulum iubet ipse dolor.

recte vero Passeratius *imaginem* exponit de gentilitiis majorum imaginibus, quae in funebri Virorum illustrium pompa praeferebantur. locis e Plinio & Tacito, quos adfert, adde illud Horatii Epod. VIII. 11.

*Esto beata, funus atque imagines
 Ducant triumphales tuum.*

Albinovanus Epicedio Drusi v. 205.

*Auctorisque sui praefertur imagine moesta,
 Quae victrix templis debita laurus erat.*

Silius Ital. Lib. X. 567.

— *nec celsis de more feretris
 Praecedens prisca exsequias decorabat imago.*

plura dabunt Schefferus Lib. II. de Re Vehic. cap. 3. pag. 58. notae Doctor. ad Suet. Vesp. cap. 19. & D'Orvillius ad Chariton. pag. 364. totum vero hoc distichon desideratur in uno codice Colbertino.

21. *Nec mihi tum fulcro sternatur lectus eburno*] *Nec mihi tunc* in duobus Leid. tertio & quarto Voss. primo D'Orv. & meo secundo. *meo tunc* in primo. pro *fulcro* in tertio Voss. *feretro*. sic & in Excerpt. Scaligeri, qui illud probabat, quia, ut ait, *lecti mortuorum non habebant fulcra*. sed quia tori mortuales & convivales iidem erant & ejusdem formae, fulcra certe habuerunt. de

toro mortuali vide Heinf. ad Petron. cap. 78. & quae notavi ad Auct. Eleg. de Phoenic. v. 90. *fulcra thalami jugalia* Prudentio II. contra Synmach. v. 1083.

22. *Nec fit in Attalico mors mea nixa toro*] *mors mea visa* in Mentelliano, primo Leid. uno Colbert. Heiniano, & meo priore. hoc est *nixa*. ut saepe in codd. MSS. sed minus antiquis, pro *nixa*, ut *mista* pro *mixta*. *Nec sic in Attalico* adfert Christoph. Landinus ad Horat. Lib. I. od. 1. 12. vitio typi, ut puto, vel pro *Nec sic Attalico*. Heinsius vero in Notis p. 689. legebat,

Nec sine Attalico corpora nixa toro.

& ita Ayrmannus, tamquam primus ita conjecisset. Sed vulgata bene se habet. *mors mea* est cadaver meum, ex usu Propertiano. sic *letum meum* pro funere meo, seu cadavere, quod feretro inpositum est, in MSS. legitur Lib. IV. El. 7. 30.

*Si piguit portas ultra procedere, at illud
 Fuffisses, letum lentius ire meum.*

pro vulgato *letum*. *funus* pro ipso cadavere eod. Libro El. 17. 8.

Haecce parva meum funus arena teget?

ubi male in meo cod. MS. *corpus*. idque apud alios frequens. Claudian. Lib. I. in Rufin. 155. & *condita funera traxi*, *Carminibus victura meis*. Valer. Fl. Lib. VII. 643. *hausit sua funera tabulus*. quod male alii mutant. vide illic notas. & ita *exsequias*, pro cadavere, recte exposuit & pluribus adstruxit Marklandus in loco Statii Lib. III. Sylv. 5. v. 52. pag. 178. *fata mea* eodem significato supra Lib. I. El. 17. 11.

An poteris siccis mea fata reponere ocellis.

quod non mutandum. nam *fata mea*, me mortuum, cadaver meum notant. infra v. 39. hujus Eleg. *si quando venies ad fata*, pro ad sepulcra mea. & Lib. I. El. 19. 2. *extremo debita fata rogo*. vide etiam Passeratium ad h. l.

Pp

23. Desit

Desit odoriferis ordo mihi lancibus: adsint

Plebeji parvae funeris exsequiae.

25. Sat mea sat magna est si tres sint pompa libelli:

Quos ego Persephona maxima dona feram.

Tu vero nudum pectus lacerata sequare,

Nec fueris nomen lassā vocare meum.

Osculaque in gelidis ponas suprema labellis,

30. Quum dabitur Syrio munere plenus onyx.

Deinde

23. Desit odoriferis ordo mihi lancibus, adsint
Plebeji parvae &c.]

valde inconcinne eodem in versu desit & adsint cumulantur. in secundo Leid. D'Orvill. & meo priore, *Ne sit odoriferis.* unde *Nec sit* corrigi potest, ut in antecedentibus. vel in fine versus legendum cum Heinio,

———— at sint
Plebeji parvae funeris exsequiae.

quod praeplacet. per *lances* intelliguntur fune-
rum fercula. vide Barthium ad Stat. VI. Theb.
226. *obsequias* praeter Groningani codi-
cem, seu Excerpta Modii, etiam in duobus Li-
vineji leguntur: quod palato Palmerii sapuit,
sed a Broukhusio recte exploditur, & jam ante
a Passeratio.

25. Sat mea sat magna est si tres sint pompa
libelli] Sat mea sit magna si in Regiis, Colber-
tinis, Mentellano, Excerptis Scalig. Borrich.
Neapol. Groning. Heiniano, Askewiano, dub-
bus Leidens. tribus Voss. utroque D'Orvill. &
meis. nec aliter primae edd. Sed lectionem a
Gebhardo & Broukhusio probatam ac receptam
confirmant Ant. Perreji codex, Colotianus,
primus & secundus Vaticanus. Heinio ed. Al-
dinae adscripserat legendum esse,

Sat sint magna mei, si tres sint, pompa libelli.
in notis vero Propertianis pag. 689. coniecerat,

Magna satis duo tresve mei sint pompa libelli.

ex quo patet ei etiam obstitisse tres libellos in
media Libri secundi Elegiarum parte memoratos.
de quibus paullo ante dictum ad v. 17. altero
versu imitationem Virgilianam esse ex Lib.

VI. Aen. 142.

Hoc sibi pulchra suum ferri Proserpina munus
Instituit.

notavit illic Göttn. Valens Gueffius, & ex dicto
Simonidae desumptum esse, è Plutarchi loco
docuit,

27. Tu vero nudum pectus lacerata sequare] *se-*
queris in Borrich. Groning. Regiis, Mentellano,
& primis edd. *sequaris* in cod. Livineji, Voss.
quarto, utroque D'Orvill. & meo primo, ut in Pa-
latinis & Commel. invenit Gebhardus. *exsequias*
subintellige. ut apud Ovid. I. Trist. 8. 14.

———— neque exsequias prosequere meas.

mox *lassa clamare*, invita metri lege, in quarto
Voss. totum hunc locum confer cum Tibullo
Lib. III. El. 2. 9. & seqq.

29. Osculaque in gelidis ponas suprema labellis,
Quum dabitur Syrio &c.]

pones in liisdem codicibus, & edd. in quibus
paullo ante *sequeris*. quod licet tenue sit, tamen
praeferendum videtur, quia utrumque spectat ad
Cynthiam, de cuius adfectu & pietate non du-
bitare se indicat, si eo modo legatur, reliqua
mandata sunt, quae observanda praecipit ac ju-
bet. primo versu videtur exprimere illud infeli-
cis amatoris apud Theocritum Idyll. XXIII. 40.

———— τὸ δ' αὖ πύματόν με φίλασσι.

Καὶ νεκρῷ χάρισαι τὰ σὰ χεῖλεσσι.

vel Bionis, Epitaphio Adonis v. 45.

———— τὸ δ' αὖ πύματόν με φίλασσι,

Τοσῦτόν με φίλασσι ὅσον ζῶνι τὸ φίλασμα.

Minor versus adhaeret eidem Theocrito Idyll.
XV. 112. de Arsinoë Berenices filia, mortuum
Ado-

Deinde ubi subpositus cinerem me fecerit ardor,

Accipiat manes parvula testa meos.

Et sit in exiguo laurus superaddita busto,

Quae tegat extincti funeris umbra locum.

35. Et duo sint versus, *Qui nunc jacet horrida pulvis,*
Unius hic quondam servus Amoris erat.

Nec

Adonin floribus aliisque donis ornante, & con-
ponente,

Πάρ μὲρ οἱ ἄνθρα καὶ τὰ ὅσα δρυὸς ἄκρῃ φέροντι,
Πάρ δ' ἀπαλοὶ καὶ ποικιλοχρῆμοι ἐν ταλα-
σίαις

Ἀργυρίοις. Συρίφ δὲ μέρῃ χρόνῳ ἀλάβεσθαι.

& Bionii Idyll. eodem, v. 77.

Ῥαῖνι δὲ μιν Συρίφῳ ἀλείψαι, Ῥαῖνι μέρῳ.

ut certissima emendatione versum illum restitue-
bat Cel. Ruhnkenius. pro Ῥαῖνι δὲ μιν μέρῳ, ἀ-
λείψαι, idque firmat ed. Aldina, in qua pro
μέρῳ legitur μέρῳ. his paria sunt ista Tibulli
d. l. v. 23.

Illuc quas mittit pinguis Panchaea morces,
Eoque Arabes, dives & Assyria,
Et nostri memores lacrimae fundantur eodem.
Sic ego componi, versus in ossa, velim.

Syrium rorem dixit idem Tibullus Lib. III. El.
4. 32. licet illic male ita substitutum esse a
Broukhufio notet H. Relandus Lib. IH. Palaest.
pag. 1011. sed jam Scaliger ita ante Broukhu-
fium correxerat, & ex Theocriti, Bionis, & hoc
Propertii loco confirmari potest.

32. *Accipiat manes parvula testa meos* cineres
Francius. quod nollem. invenuta repetitio est
cinerem me fecerit, & *Accipiat cineres*. neque fa-
vet Modii, seu Groningani, aliorumque codicum
lectio, in quibus *cineres me fecerit*. hac enim in
re *cinerem* numero singulari semper praeferunt
poetae. Ovidius Lib. III. Trist. El. 3. v. 85.

Quamvis in cinerem corpus mutaverit ignis.

Valer. Max. Lib. V. c. 3. §. 2. in cinerem col-
labi. ubi etiam alii in cineres. vide Heinsii &
aliorum notas ad Nasonis Epist. l. 24. & adde
quae notavi ad Auctorem Elegiae de Phoenice
v. 98. quin & cinis simpliciter pro mortuo, apud
Phaedrum Lib. III. fab. 9. 4.

Et cedo invidiae, dum modo absistat cinis.

supra Eleg. VIII. 36. cinis hic docta puella fuit.
sic passim singularem numerum in ignem, pro ignes,
in flammam, pro flammis, ad tumulum pro ad
tumulos, & sim. praeferunt poetae. vide Patru-
mei notas ad Lucan. II. 57. & 298. manes pro
cinere & ossibus, nostro frequens. ut cinerem &
manes Virgilius, alique saepe jungunt. vide
Passerat. ad huj. Libri El. VII. v. 81. p. 278.

33. *Et sit in exiguo laurus superaddita busto]*
set in exiguo Heinsius. sed ingrator auribus
sonus est *Et set*. de communi hoc poetarum
voto, quo sepulcra sua lauri, myrti, aliarumve
arborum umbra tegi optant, vide Broukhuf. ad
Lib. III. 14. 28. & quae dedi ad Lotich. p. 230.
231. mox *Quae tegat extincto funeris umbra do-*
num, pro *locum*, conjecerat Heinsius.

35. *Et duo sint versus; Qui nunc jacet horrida*
pulvis,

Unius hic quondam servus Amoris erat.]

simile Epitaphium sibi poni jubet Eleg. I. huj.
Libr. v. 88.

Tallaque illacrimans mutae jace verba favillae:
Huic misero fatum dura puella fuit.

quae ex Theocrito imitatum esse Propertium,
neminem Interpretum adnotasse miror, Idyll.
XXIII. 46. ubi infelix amator, antequam su-
spendio finem desperationi ac vitae inponeret,
sepulcrum sibi fieri, & hanc inscriptionem addi
postulat,

Γράψον κ' τὸδε γράμμα, τὸ σοὶ εἴχῃσι χαράξω.
Τῶτον ἔρωι ἔκλειν, ὁδοί ποτε, μὴ παροδύνῃς,
Ἀλλὰ τὰς τὸδε λίθῳ, Ἀκπρία εἶχῃσι ἱταίρῳ.

vel potius, τόσῳσι εἴχῃσι χαράξω, ut corrigit
Lennepius in notis ad Coluth. pag. 62. Tibul-
lus loco supra indicato, & cum his comparando,
Lib. III. El. 2. 30.

Sed tristem mortis demonstret litera causam,

Atque haec in celebri carmina fronte nota:

Pp 2

Lyg.

Nec minus haec nostri notescet fama sepulcri,
 Quam fuerant Phthii busta cruenta Viri.
 Tu quoque, si quando venies ad fata, memento
 40. Hoc iter ad lapides cana venire meos,

Interea

*Lygdamus hic situs est: dolor huic & cura
 Neaerae
 Conjugis ereptae causa perire fuit.*

& haec passim imitati sunt recentiores. vide ad Lotichium pag. 49. & 212. *arida pulvis* legebat Menagius ad J. Casæ Poëm. Ital. pag. 26. & sic Guyetus, inprobante Heinssio in notis p. 689. *horrida* certe mei tuentur codices, & Passeratii, cum primis editionibus. *pulvis* hic fem. gen. ut *cinis atra*, & sim. vid. ad Lib. I. El. 22. 6. mox *hic quondam* in primo Leid. *hac condam* Mentel. forte, *Unius ah quondam* &c. in margine mei secundi codicis, *Unius hic etiam*.

37. *Nec minus haec nostri notescet fama sepulcri*
Non minus hoc tristi in Groningano. Legendum omnino,

Non minus hinc nostri notescet fama sepulcri.

Non minus est ex codicum veterum, Vossiani tertii, primi D'Orvill. & mei utriusque auctoritate, *hinc* ex conjectura. *hinc*, vel ex amoribus, vel carminibus meis. ut supra El. VI. 17.

*Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen,
 Gloria ad hibernos lata Borysthenidas.*

Lib. I. El. 7. 10.

Hic mihi conteritur vitae modus, haec mea fama est.

Hinc cupio nomen carminis ire mei.

altero versu supplendum, *quam nota fuerant* busta Phthii Achillis, tamquam praeced. versu *notescet* idem significaret, ac *nota erit*; quod codicis sui margini adleverat Marklandus. unde insolentior haec locutio Passeratium impulit, ut pro *notescet* conjiceret *nota esset*. sed similem loquendi modum vide etiam infra El. XVI. 17. & quae illic notavi. *busta* autem Achillis hic *cruenta* recte viri docti exponunt propter Polyxenam ad ejus sepulcrum inmolatam. & hinc *busta Achillea* illustrat Marklandus apud Stratum Lib. V. Sylv. 1. 36. p. 241. ubi in loco Ovidii

XIII. Met. 452. de Polyxena, ingeniose emendat,

*Fortis, & infelix, & plusquam femina virgo,
 Ducitur ad tumulum, Phthioque fit hostia busta.
 pro ditroque.*

notescat in D'Orvill. secundo, Heinssiano, & meo priore. sed vulgata est apud Nestorem in Vocabul. in *notesco* pag. 166. b. ubi etiam *Nec minus haec*. pro *Phthii* vitiose *Pythii* in uno Colbert. primo Leid. Askew. & primo D'Orvill. *psithii* Borrich. *Phthii* in Regiis, sec. Leid. primo & tert. Voss. & altero D'Orvill. *Scythici* in Heinssiano & meo primo.

39. *Tu quoque, si quando venies ad fata, memento*

Hoc iter ad lapides cana venire meos]

ad sacra in margine quarti Vossiani, quod de inferiis, Propertii manibus offerendis, esset intelligendum. sed *ad fata* ponit, pro, ad sepulcra mea. vide supra ad v. 22. Reliqua longe aliter in codicibus manu exaratis & praevis editionibus leguntur,

memento

Hoc iter. ad lapides cana veni memores.

ita enim in Menteliano, Regiis, Colbertinis, duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, ceterisque omnibus fere MSS. & in primis easque secutis vetustiorib. edd. sed primus Scaliger ita emendavit, ut edidit Broukhufius. *Hoc iter* ex antiquo usu ab *iter*, *iteris*, nam secundus casus *itineris* est a recto veteri *itiner* pro *iter*. Nonius Marcell. p. 482. ed. Merc. *Itiner dictum pro iter*. &c. *mutata declinatio non est: ab eo quod est iter, iteris facit, ab eo, quod est itiner, itinerris.* & pag. 485. *Iteris positum pro itineris, & quidem recte; ab eo quod iter iteris facit, itiner itineris.* vide Juretum ad Symmach. pag. 178. Sed quia loca veterum, quae adfert Nonius, ex Accio, Turpilio, Naevio, deducta sunt, antiquo illo casu *itere*, usum fuisse Propertium, vel alium quemcumque aevi Augustei poetam, dubito, & alia praeter hoc vulnera versu huic infi-

Interea cave sis nos aspernata sepultos.
Non nihil ad verum conscia terra sapit.

Atque

insident. illud enim *itere*, & *cana*, & repetitio verbi *venire* quem non offendant? Munckerus in notis ad Hygin. fab. XXXVIII. illustrans locutionem *ire vias*, nostro usitatam, praefert, *memento Hoc iter ad lapides cana venire meos*. intam relinquens vitiosam procul dubio scripturam *cana*, & repetitum *venire* post praecedens *venies*. dudum conjeci, *ad lapides, cara, venire meos*. ut Cynthiam adloquatur, ad quam sermo instituitur supra v. 27 — 30. & mox v. seq. *Interea cave sis* &c. frequenter autem *cara, vita*, & sim. apud nostrum interseruntur. pro *cana* in cod. Livineji *cauta*. *cara* etiam Heinssio placebat, qui tentabat,

———— *memento*
Hoc iter. ac lapides, cara, subire meos.

vel — *memento Huc ferri, ac lapides* &c. Hoc tamen modo locum corruptissimum esse perfanatum vix credo; & mendum haerere arbitror in *Hoc iter*. quodnam enim *Hoc iter* innuit? neque *subire* placet pro iterato *venire*. principio versus literam initialem H in M mutandam opinor, quam a librariis vacuum plerumque relictam nemo nescit, unde fit *Moc iter*, ideoque libriori conjectura restituendum haviolabar,

Tu quoque, si quando venies ad fata, memento
Molliter ad lapides, cara, redire meos.

redire, quia Propertii exsequias, dum efferretur, ad rogum fuerat comitata, ut patet ex v. 27.

Tu vero, nulum pectus lacerata, sequeris,
Nec fueris nomen lassia vocare meum.

funus igitur poetae sui secuta fuerit Cynthia, & vale ter saepiusque clamaverit. Nunc vero eam admonet, ut frequenter sepulcrum suum invisere amoris & inferiarum causa meminerit. ut in Epigrammate antiquo, quod edidi Tom. II. Antholog. Lat. pag. 48.

Quod si forte tibi fatorum cura meorum,
Ne grave sit tumultum visere saepe meum.

quod ex hoc Propertii loco imitatum esse auctorem, illic notavi. *Molliter* vero, sine strepitu, ut exigebat sepulcri religio, & haec vox eo sensu

Propertio usitata est. Lib. I. 3. 12.

Molliter inpresso conor adire gradus.
supra in fine Eleg. IX.

Et canit, ut soleant molliter ire pedes.
sed praesertim huc faciunt illa ex eod. Libr. El. XVII. 22. ubi in re etiam funerea:

Illa meo caros donasset funere crines,
Molliter & tenera poneret ossa rasa.
Illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
Tum mihi non ulla pondere terra foret.

qui locus prae ceteris conjecturae huic non parum opitulatur. certe *Molliter* propius accedit ad *Hoc iter*, quam Heinssii *Huc ferri*. in hac etiam sede ulcus latere suboluisse Ayrmanno video, qui conjecerat *Comiter ad lapides* &c.

41. *Interea cave sis nos aspernata sepultos,*
Non nihil ad verum conscia terra sapit]

haec quoque sana non videbantur Heinssio, qui *aspernere* legebat in notis p. 690. & praeterea margini ed. Aldinae adscripserat vers. sequenti emendandum videri,

Non nihil ah Venerum conscia terra capit.
ingeniosa certe conjectura. ad vivum J. Doufa in ora ed. Rovill. Ayrmannus vero,
Non nihil & rerum conscia terra sapit.
sapit certe non videtur sollicitandum. sic enim Lib. IV. El. 6. 83.

Gaude, Crasse, nigras si quid lapis inter arenas,
Ire per Euphraten ad tua busta licet.
sensire dicitur Ovidio Lib. III. Trist. El. 3. 83. loco simili:

Tu tamen extincto feralia munera ferto,
Deque tuis lacrimis humida ferto dato.
Quamvis in cinerem corpus mutaverit ignis,
Sentiet officium maesta favilla pium.

hoc autem Propertii loco emendationem suam apud Statium Lib. I. Sylv. 2. 105. *vultu non aspernata rogantem* adstruit Marklandus.

Pp 3

43. At-

Atque utinam primis animam me ponere cunis
Jussisset quaevis de tribus una soror.

45. Nam quo tam dubiae fervetur spiritus horae?
Nestoris est visus post tria secla cinis.
Quis tam longaevae meminisset fata senectae

Gallicus

43. *Atque utinam primis animam me ponere cunis
Jussisset quaevis de tribus una soror.*

curis in Mentellano, Leidenf. primo, & Neapolit. a man. pr. quod de primis amoris sui curis forte quis capere posset; ut *cura* amoris propria vox est. sed *primis cunis*, pro eo quod a *primis cunabulis* dicitur aliis, optatque ut a prima potius infantia obiisset. altero versu *quaevis* suspensum fuit Heinso, qui coniecerat,

Jussisset saevis de tribus una soror.

Luxisset in meo priore. animam ponere, ut vitam ponere infra El. 13. 3.

Non potuit saxo vitam posuisse Cerauno.

45. *Nam quo tam dubiae fervetur spiritus horae?
Nestoris est visus post tria secla cinis]*

quonam dubiae Heinso. sed *Nam* quonam aures laedunt. *serventur* in uno Colbert. dein *Nestoris est jussus* in meo secundo. *Est Nestor visus* vel *Nestor* & *est visus* Francius. *Nestor* & *est factus* post tria secla cinis, coniecerat D'Orvillius. post tua secla male in Mentel. confer cum his Antipatri Epigramma Lib. I. Anthol. Graec. Tit. XXXIV. Ep. 3.

Τρις δίκαι με πειθόντι καὶ δις τρία μάντιες ἔσσαν
Φαίβο. ἰμοὶ δ' ἀρετῇ καὶ δίκῃς ἢ τριτάτῃ.
Τέτο γὰρ ἀνδράποισι βίωτες ὄρος. οἱ δ' ἐκὶ τέτοισι,
Νίσσορι. καὶ Νίσσῃ δ' ἔλθοιεν εἰς αἰδύλο.

quod sic vertit H. Grotius:

*Bis tres terque decem rives, mihi dixerat, annos,
Astrologus: decies tres satis esse puto.*

*Hoc satis: haec hominum vita est; quae tempora
restant,*

Nestoris. ad manes ivit & ille tamen.

& sequens Incerti, quod etiam legitur Lib. III. Tit. x. Ep. 6.

Τρεῖς ἑτάην δικάδας, τετράδας δύο, μέτρον ἴδμεν
Ἡμετέρης βιωτῆς μάντιες ἀσπίδια.

Λαμβάνει τούτοις. ὁ γὰρ χρόνος. ἄνδρες ἄριστοι
Ἡλικίης. ἴδμεν καὶ τριγύραν Πύλιον.

id est, eodem Interprete,

*Promisere mihi, quibus ars est sidera nosse,
Curricula annorum ter tria terque decem.*

Sufficit: aetatis flos isto fine tenetur.

Non fugit Pylius fata triseclisene.

Seneca Epist. 78. prope finem: *Nulla vita est non brevis: nam si ad naturam rerum respexeris, etiam Nestoris & Staliliae brevis est, quae inscribi monumento suo jussit, annis se nonaginta novem vixisse. proverbii igitur vicem de hominibus, licet valde longaevis, mortalitatis tamen conditionem non effugientibus, apud Graecos obtinuisse videtur, ut in illo apud Romanos, Mortuus est & Ancus. de quo vide Gifanii Col. lect. ad Lucret. in Ancus p. 306.*

47. *Quis tam longaevae meminisset fata senectae
Gallicus Iliacis & seqq.]*

Locus non uno mendo obitus, inpeditus, & variis hominum eruditorum conjecturis agitat. multas vero difficultates, quibus eorum tentamina premuntur, recenset D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. III. p. 435. & seqq. Singula accuratius excutiamus. Scaligerum presso pede hic pro more sequitur Broukhusius. nam hunc in modum emendanti Viro Illustri obsecutus est, ut *Quis* pro *Quibus* dictum sit, & *meminisset*, pro, commemorasset Nestor senectae suae longaevae calamitates. sed an *meminisset* pro commemorare, ullo alio exemplo probari potest? & *Gallicus miles* Nestor diceretur, quia tendebat juxta Phrygiae fluvium Gallum. sic Janus Doufa margini ed. Rovillianae, & in notulis MSS. ad Ovid. IV. Fast. 361. adnotaverat: *Gallicus miles a Gallo Phrygiae terrae fluvio (cujus memini Naf) atque hinc puto liquere cuivis, cur Gallicum militem appellet Propertius, qui Phryx esset. cujus rei tamen ignoratio & Muretum & alios, quantum est, interpretes tortos exercitosque habuit. Sed videamus codicum & editionum veterum le-*

ctio-

Gallicus Iliacis miles in aggeribus?

Non

etiones. *Qui* vel *Quis* si tam longae, minuiſſet in Menteliano, Excerptis Modii, & Scaligeri, (in quibus etiam *monuiſſet* pro varia lect.) Regils. Colbertinis, Askew. Groning. Borrich. in margine, (sed *meminiſſet* a man. pr.) secundo Leid. Voss. tertio, utroque D'Orvill. & primis edd. Si tam longae minuiſſet in utraque Aldi, Juntina, Colinaei, Gryph. & Rovill. *Cui* tam in Vaticano a man. fec. *Quis* in secundo, Colot. & Borrich. pro *meminiſſet* vel *minuiſſet*, etiam *jurasset* in uno Colbert. a manu pr. & in margine codicis mei secundi. *minuiſſet* etiam in ed. Plantiniana Raphelengii. *Qui* si in Voss. quarto, & altero versu *Chloricus* in marg. unde facillima, & forte vera, emendatione refingi posset *Doricus*. nam *d* & *cl* passim confunduntur. *Gallicus* in *Iliacis* in Borrich. & meo priore. *Gallicum* militem etiam notaverat Ant. Perseus forte dicti a Gallo fluvio, vel a vicina Gallo Graecia. sic fere Beroaldus. Scaliger *Gallicum* militem, pro temerario & stolido forti exponit. pro Phryge vel Troiano Douſa Fil. notis ad Propert. cap. ix. Passeratius hunc constituit sensum, si *Gallicus* miles, id est, hostis Trojanus, contraxisset vitam & fata Nestoris, illum occidendo; non vidisset filii Antilochi rogam; vel *Gallicum* pro barbaro quolibet, & mercenario capiebat. *Bellicus* placebat Behotio Lib. I. Apophoret. cap. 4. *Græcus* Heinsio in notis p. 690. qui etiam *neviſſet* coniecerat pro *meminiſſet*. idem Heinsius Lib. II. Advers. cap. 5. p. 243. propius ad veram lectionem accessit, corrigendo,

Cui si longae minuiſſet fata senectae
Troicus Iliacis miles in aggeribus.

Ayrmanno lubentur redonamus conjecturam minuiſſet fata senectae Jam vetus Iliacis. Marklandus ad Statii Silvas pag. 173. rem confectam sua emendatione persuadere conatur,

Qui si tam longae minuiſſet fata senectae
Saucius Iliacis miles in aggeribus,
Non ille Antilochi &c.

hoc sensu, si vitam finisset Nestor eo tempore, quo vulneratus erat, pugnans ad Trojam, non vidisset funus Antilochi. sed audacem hanc conjecturam merito censuit D'Orvillius. longae senectae, ut Lib. I. El. 19. 17.

Quamvis te longae remorentur fata senectae.

post hunc eruditissimus Toupus in Emend. ad Suidam P. III. p. 220. reponendum excogitavit, *Garrulus Iliacis* &c. & ad loquacitatem Nestoris refert, quae tamen hic nihil ad rem facit. sagacissimus Eldickius suis ad me literis tentabat,

Qui nisi tam longae impleſſet fata senectae
Classicus Iliacis miles in aggeribus,
Non ille Antilochi vidisset corpus humari.

vel potius *Callidus Iliacis* &c. quod Nestori convenit. per aggeres autem *Iliacos* intelligebat murum & propugnacula, quae in Trojae obsidio construxerant Graeci ex Nestoris consilio. vide Homer. Iliad. H. v. 325. & seqq. 436. & sequenique amicissimus Santenius codicibus MSS. proxime adhaerere existimabat, si legeretur,

Cui si tam longae minuiſſet fata senectae
Troicus Iliacis &c.

ut longae ex glossa natum sit. idque confirmabat ipsius Propertii loco, quem modo produxi,

Quamvis te longae remorentur fata senectae.

& Juvenalis, mox indicando,

Quod facinus dignum tam longo admiserit aere,

Post tot virorum doctorum aestus commodissime ex quarti codicis Vossiani vestigiis (in quo *Chloricus*) legendum videtur:

Qui si tam longae minuiſſet fata senectae
Doricus Iliacis miles in aggeribus,

haec sententia, si Nestor, inter Graecos militans, seu *Doricus* miles, minuiſſet senectam longae, vel, si ita mavis,

Cui si tam longae minuiſſet fata senectae
Dardanus Iliacis miles in aggeribus,
Non ille Antilochi vidisset &c.

id est, si Nestori Trojanus miles vitam ademisset ante obitum filii Antilochi, felicius fuisset, neque mortem tam seram sibi venire doluisset. confer locum Juvenalis ex Sat. X. v. 246—255. oportune a Broukhusio huc adductum. optime igitur Valens Guellius haec Propertiana comparavit cum illis Virgilii Lib. XI. Aen. 159. de Evandro:

— tuque o sanctissima conjux
Felix morte tua, neque in hunc servata dolorem.
Contra

Non ille Antilochi vidisset corpus humati:

50. Diceret aut, O mors, cur mihi fera venis?

Tu tamen amisso nonnumquam flebis amico.

Fas est praeteritos semper amare viros.

Testis, qui niveum quondam percussit Adonin,

Venantem Idalio vertice, durus aper.

55. Illis

*Contra ego vivendo vici mea fata, superstes
Restarem ut genitor: Troum socia arma secutum
Obruerent Rutuli, telis animam ipse dedissem.*

frequens enim illud defunctis apud veteres tribuitur solatium, ut ante suorum clades & patriae ruinas, mortem sibi obtingere vel optent vel gaudeant. quod multis poetarum aliorumque locis illustravi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 252. & seq. & in Addendis pag. 693. *Antilochus* autem, Nestoris filius, ante patrem interiit, de quo Ovidius Epist. I. 15. ubi vide Interpretum notas, quorum tamen nullum loci huius Propertiani meminisse miror, ubi de Antilocho hoc, Nestoris filio, sive ab Hectore, sive a Memnone, interemto disputant.

49. *Antilochi vidisset corpus humati*] *humari* in Excerpt. Scallig. Mentelliano, v. c. Passeratii, Commeliniano Gebhardi, Colbertinis, Borrich. Neapol. Groning. primo I. eid. Voss pr. & quarto, utroque D'orvill. meo priore. & sic in suis codd. legit Livinejus. Non opus igitur erat, ut Vulpus suo periculo, tamquam nova esset conjectura, scribendum juberet *humari*, addens, nisi *Lynceos oculos habeas, humatum cadaver videre non poteris*. Non opus hic est oculis Lynceis, sed tantum interprete poetarum loquendi modis adueto. recte enim *humati*, ut est in primis ceterisque vetustioribus edd. Broukhufius exponit *humandi*, & bonis exemplis adstruit. quibus adde ex nostro Lib. III. El. 10. 3.

Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi?

pro *spoliandi*. ubi ejusdem notas vide. & Patru mei ad Virg. II. Aen. 721. contra *fraudandae copia notis*, pro *fraudatae*, Lib. III. El. 6. 39. & *Phoebas habenda*, pro *habita*, eod. Lib. El. XI. v. 62. ut exponunt viri eruditi.

50. *Diceret aut, O mors, cur mihi fera venis*] imitatus est Maximianus, (pseudoGallus vulgo

dictus) Eleg. I. init.

*Aemula cur cessas finem properare senectus,
Cur & in hoc fesso corpore tarda sedes.*

& Janus Secundus Lib. I. Funer. pag. 189.

*Luminaque occlusit longo damnata sopore,
Et dixit Morti, cur mihi tarda venis?*

52. *Fas est praeteritos semper amare viros*] *praeteritos viros* pro amissis, defunctis, dixit more Graecorum, qui *εἰρηδῆς* & *παροικηδῆς* ἀνδράς mortuos vocant. vide Livinej. & Gebhard. & adde D'Orvill. ad Chariton. pag. 257.

53. *Testis, qui niveum quondam percussit Adonin*] *Adonem* in aliis, & apud Nestorem in Vocabulario pag. 14. b. ut *Adona* Graeci, ab *Adon*, pro *Adonim*, casu quarto dicunt. vid. Hesych. in *Adona*. & illic Cl. Alberti notas. *juvenem* pro *niveum* in cod. Heinisiano. quod firmari posset ex Ovidio III. Am. 9. 16.

*Nec minus est confusa Venus, moriente Tibullo,
Quam juveni rupit cum ferus inguen aper.*

& ipsa Venus Adonidem sic appellat Lib. X. Met. 545.

Parce meo, juvenis, temerarius esse periclo.

sed *niveum* non muto. adhaeret enim Bioni in Epitaphio Adonidis v. 10.

— τὸ δὲ οἱ μίλαν εἴβεται αἶμα
Χανίας κατὰ σπῆκος.

& v. 27.

— οἱ δὲ ὑπομαζῶ
Χιόνιοι τοκάροιθεν Ἀδωνίδι περιέρποντα.

Adscribi merentur, quae ad hunc versum codicis suo adnotaverat Marklandus; „Non intelligo., „quomodo aper, qui percussit Adonin, possit teneri, fas esse amare viros amissos. Ipse Adonin, nis

55. Illis formosum jacuisse paludibus, illuc
 Diceris effusa tu, Venus, isse coma.
 Sed frustra mutos revocabis, Cynthia, manes.
 Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui.

ELEG.

„nis debuit esse testis hujus rei. Lege, Testis,
 „quem niveum quondam percussit, Adonis, Ve-
 „nantem Idalio vertice durus aper. Jam habes
 „ipsum Adonin testem, non aprum. id licet mi-
 nime rejiciendum videatur, non minus tamen a
 mente poetæ alienum erit, si ipsa Venus po-
 tius hic testis dicatur, fas esse defunctos amare,
 quia amissum Adonin ingenti planctu fleve-
 rit; & amorem perennem ei servaverit, ut te-
 nerrimis versibus ipsam Deam Adonidis fatum
 deplorantem describit Bion a v. 39. usque ad
 v. 62. Hinc legi posset,

*Testis, quum niveum q. percussit Adonis,
 Venantem Idalio vertice, dirus aper,
 Illis formosum planxisse paludibus, illuc
 Diceris effusa tu, Venus, isse coma.*

& sic optime omnia cohaerebunt cum antece-
 dentibus,

*Tu tamen amisso nonnumquam flebis amico &c.
 nisi quis malit cum eruditissimo Herm. Canne-
 gletero,*

*Nescis quum niveum quondam &c.
 Illic formosum jacuisse & seqq.*

55. Illis formosum jacuisse paludibus, illuc
 Diceris effusa tu, Venus, isse coma]

Illos in Mentel. & primo Leid. jacuisse legitur
 in Ant. Perreji codice, Menteliano, Modii Ex-
 cerptis, Borrich. Neapol. primo & secundo Va-
 ticano, Vossianis, Leidens. aliisque, & primis
 edd. sed in Excerpt. Scalig. lavisse pro varia
 lect. & sic e veteri libro adfert Passeratius, &
 praetulit Scaliger, quae lectio vindicatur etiam in
 Miscell. Observ. Vol. III. p. 457. & seq. sic
 de Briseide Achillis cadaver lavante supra El.
 VII. 49.

*Et dominum lavit moerens captiva cruentum
 Adpositum flavis in Simoente vadis.*

ubi lavisse etiam hoc in loco legit Livinejus in
 notis pag. 84. infra El. 25. 92.

*Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna vulnere lavit aqua.*

vide Schottum II. Observ. c. 26. & ad Procli
 Chrestomath. pag. 46. objicit Broukhufius, an
 satis decore Adonis lavatur aqua coenosa & ulva
 palustri. sed haec nihil ad Bacchum, nam palu-
 des hic simpliciter aquas significant. unde liquidæ
 paludes Ovidio I. Met. 324.

*Jupiter ut liquidis stagnare paludibus orbem,
 Et superesse videt &c.*

& ex palude aquam bibere Lib. II. ex. P. Ep.
 7. 74.

*Est in aqua dulci non invidiosa voluptas,
 Aequoreo bibitur cum sale mixta palus.*

Egit etiam de hoc loco Cel. D'Orvillius in Ob-
 serv. Miscell. Vol. III. pag. 437. qui post expo-
 sitas vel refutatas aliorum lectiones propensior
 est in lavisse, & intelligendum censet de vulne-
 ribus Adonidis, quae Venus lavisse hic dicatur,
 non de cadavere, quia vivum juvenem adhuc in-
 venit. jacuisse paludibus tamen explicari posset
 pro ad paludes. ut Lib. I. El. 14. initio, abje-
 ctus Tiberina molliter unda. pro ad undam. ubi
 vide. Sed illas quo referemus paludes? de qui-
 bus nihil praecessit, quum in Idalio vertice per-
 cussus Adonin modo dixerit? & in aliis codici-
 bus flevisse legitur pro lavisse vel jacuisse. ut in
 quinto Vaticano. Heinsius ad oram ed. Aldinae
 olim tentaverat,

*Ulvus formosum lavisse palustribus illic
 Diceris, & fusa &c.*

ut apud Ovid. in Ibide v. 225.

Protinus Eumenides lavere palustribus ulvis.

idem fere Marklando in mentem venerat, qui
 libro suo adscripserat locum desperatissimum esse,
 sed forte legendum,

*Illic formosum texisse palustribus ulvis
 Diceris, & fusa tu, Venus, isse coma.*

sed amplector potius alteram ejusdem Heinssii
 emendationem,

Ilis formosum flevisse in vallibus, vel collibus.
 Qq nifi

ELEG. XI.

Non ita Dardanio gavisus Atrida triumpho est,
 Quum caderent magnae Laomedontis opes:
 Non sic errore exacto laetatus Ulixes,
 Quum tetigit carae litora Dulichiae:
 5. Nec sic Electra, saluum quum adspexit Oresten,

Cujus

nisi jacuisse in collibus confessi posset cum illo
 Bionis v. 7.

Καί γαυ καλὸς Ἀδωνίς ἐν ἄριστι.

certe flevisse nimis languidum pro luctus acerbitate videbatur acutissimo Eldikio, qui restituentum etiam existimabat planxisse, ut in loco Ovidii, quem adfert Broukhuf. de Venere Adonin lugente Lib. X. Met. 722.

pariterque sinus, pariterque capillos
 Rupit, & indignis percussit pectora palmis.
 Quae saepe cum fati, at non tamen omnia vestri
 Furis erunt, inquit. luctus monumenta manebunt
 Semper, Adoni, mei: repetitaque mortis imago.
 Annua plangoris peraget simulamina nostri.

praeterea tu Venus languet, pro quo rescribendum tunc vel tum. Totum itaque locum sic constituiamus:

Illis formosum planxisse in collibus, illuc
 Diceris effusa tunc Venus isse coma.

quae optime adhaerebunt Bioni v. 4. ad Venerem:

Ἐγὼ δὲ λαίᾳ κυανοτόλῃ, καὶ πλατύνῃ
 Στάδιον.

tum planxisse, seu luxisse, in collibus, firmatur ex eodem Bionis Epitaphio v. 36.

ἢ δὲ Κυθήρη

Πάντας ἀνὰ κυμῶν καὶ ἀνὰ πτόλιν οἰκτρὸν αἰδῶν.

& comis effusis solutis, vel ruptis, ut in loco Ovidii, consentiunt illa v. 20.

ἢ δὲ Ἀφροδίτῃ

Λυγαῖρ' ἀπὸ πλακῶν, ἀνὰ δρυμὸς ἀλάληται
 Πιπυλίσ, ἰππικέτ', ἀκάνθα.

plangere effusa coma, ut infra Eleg. XIX. 36.

ut me

Demissis plangas pectore nuda comis.

ultimo versu qui poterunt, pro quomodo, in Palatinio Gebhardi, ut legebat Fruterius. ossa minuta exponi possunt contusa & offilegio collecta, ut moris erat. licet haec lectio vitiosa videatur. Cel. Ruhenkenio.

ELEG. XI. v. 1. gavisus Atrida triumpho est] est non agnoscunt codd. Regii & alii, cum edd. primis triumpho es Heinf. ad Ovid. VIII. Met. 550. ut Atrida quinti casus sit: sed quod resutant sequentia, non sic laetatus Ulyxes, Quum tetigit. & reliqua. recte igitur id inprobavit Broukhufius. Atrida & Atrides recto casu promiscue dicitur. vide notas Patru mei ad Quinctil. Lib. I. c. 5.

2. Quum caderent magnae Laomedontis opes] magni praeferebat Marklandus, ut apud Ovid. Kpist. XVII. 206.

Pronurus & magni Laomedontis ero.

sic saepe in aliis poetarum locis mutarunt virtutem, & codices variant. ut apud Ovid. XIII. Met. 433.

sceleris nisi praemia magnas

Adjecisset opes.

ubi sceleris magni in MSS. sed vide Commentarium Patru mei ad Phaedrum Lib. II. fab. 7. 14.

5. Nec sic Electra, saluum quum adspexit Oresten] ita edidi ex consensu codicum plus quam duodecim, nisi quod Electra, ut in ed. Broukh. in v. c. Ant. Perreji, Neapol. quinto Vaticano, &

Cujus falsa tenens fleverat ossa soror:
Nec sic incolumem Minois Thesea vidit,
Daedaleum lino quum duce rexit iter.

Quanta

& secundo Dorvill. habetur. In Regis, secundo v. 1756.
Leid. primo & quarto Voss. meo utroque,

Nec sic Electra suum saluum &c.

quod etiam existat in primis edd. utraque Aldi, Juntina, Cohnaei, Gryphii, aliisque. duplici errore, sic, & prima in *Electra* perperam correptis. idque fraudi fuit inferioris aevi poetis, sic corruptis. ut notat Daumius ad Paulin. pag. 347. melius in Excerptis Modii, seu cod. Groning.

Non Electra suum saluum cum vidit Oresten.

optime illi codices, in quibus suum desideratur, & hoc modo legitur,

Non sic Electra, saluum quum adspexit Oresten.

sed quia saluum quum adspexit duriorum facit sonum, & in Heiniano ac primo meo codice habetur conspexit, ceteris lectionibus praestaret,

Nec sic Electra saluum conspexit Oresten.

vel saluum quum vidit Oresten, ut in quarto Voss. & secundo D'orvill. quod admitti posset, nisi vidit sequeretur. ultima autem in *Electra* producitur, ut apud Ovid. IV. Fast. 177.

*Sive quod Electra Trojae spectare ruinas
Non tulit.*

& passim apud poetas, *Phaetra*, *Hypermetra*, *Leda*, *Andromeda*, *Amathea*, *Rhea*, & plura sim. ultima longa. exempla dabunt notae ad Ovid. Epist. XIV. 1. D'orvillius in Miscell. Observ. Vol. II. p. 202. & plura vide ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 215. & ad T. II. p. 78.

6. *Cujus falsa tenens fleverat ossa soror*] flexerat male in D'orvill. primo. *tenens fleverat ossa sinu* emendabat Heinl. Lib. II. Advers. cap. 5. p. 243. & in Notis p. 690. ut Lib. I. El. 17. 12.

*An poteris fideis mea fata reponere ocellis,
Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu.*

soror enim ex glossa in textum inrepisse putabat. & hoc valde blanditur. Seneca Herc. Oct.

— Sed quid hoc? moestam intuo
Sinu gerentem reliquias magni Herculis,
Cineremque jactans squalidum Alcmena gemit.

Tibullus Lib. I. El. 3. 6.

— non hic mihi mater,

Quae legat in moestas ossa perusta sinus.

Albinovanus Epicedio Drusi v. 69.

Frigida nec fovit membra tremante sinu.

& apud alios saepe. *falsa* vero *ossa* vocat, quia *Electra*, Orestis ficta morte audita, & accepta ejus urna, fratrem ut defunctum flevit, quem postea saluum Argos redeuntem adspexit. vide Sophoclis *Electr.* v. 1223. & seqq. & Euripidis v. 567. & seqq. confer Gronov. ad d. l. Senecae.

8. *Daedaleum lino quum duce rexit iter*] optime Heinsius filo. sic enim ipsa Ariadne apud Ovid. Epist. X. v. 72.

*Cum tibi, ne victor tecto morerere recurvo,
Quae regerent passus, pro duce fila deli.*

& v. 103.

*Nec tibi, quae reditus monstrarent, fila dedissem,
Fila per adductas saepe relecta manus.*

ubi vide ejus notas. *Phaetra* apud eundem Epist. IV. v. 59.

*Perfidus Aegides, ducentia fila secutus,
Curva meae fugit tecta sororis ope.*

Seneca Hippolyto v. 670.

*Monstrique coecam Gnoissii vidit domum,
Et longa curva fila collegit via.*

ita de Daedalo apud Virg. VI. Aen. 30.

*Daedalus ipse dolos tecti ambagesque resolvit,
Caeca regens filo vestigia.*

ubi vide Patru mei notas. *rexit opus* in Voss. quarto pro varia lectione. quod de Labyrintho, Daedali opere, posset intelligi.

Q q 2

9. col-

Quanta ego praeterita collegi gaudia nocte.

10. Immortalis ero, si altera talis erit.

At dum demissis supplex cervicibus ibam,

Dicebar sicco vilior esse lacu.

Nec mihi jam factus opponere quaerit iniquos,

Nec mihi ploranti lenta sedere potest.

15. Atque

9. *collegi gaudia nocte] persensit gaudia scrip-*
fisse Propertium mallet H. Stephanus de Latin.
Lips. pag. 80. receptae lectioni propius inhae-
sisset, si tentasset *concepi gaudia*. ut *concupere*
spem, amorem, voluptatem, & sim. vide notas
ad Ovid. VII. Met. 22. sic mutantur haec Lib.
1. Fast. 473. *aetherios animo conceperat ignes*. ubi
collegerat in MSS. *concupere felicitatem* Suet. Ner.
40. *perpetuam singularemque concepit felicitatem*.
sed nihil potius mutare praestat, cum omnes in
vulgatam conspirent codices, & editiones veteres.
Ovidius Lib. V. Met. 446. *Fessa labore sisim*
collegerat. ut recte Heinsius, pro *conceperat*. &
sic forte legendum etiam Lib. I. Met. 166.

Ingentes animos, dignas Jove colligit iras.

pro *concupit*, eadem variatione. Marklandus quo-
que hic *collegi* probabat. *gaudia* honesta circum-
scriptione concubitus voluptatem notant. quod
multis poetarum locis illustrat Barthius ad Clau-
dian. pag. 133L.

10. *Immortalis ero, si altera talis erit] erat* in
primo Voss. venustissimam sententiam deformat
sonus in hoc versu ingratissimus, *Immortalis, &*
talis, ut & *ero*, & *erit*. ne quid dicam de dura
elisione *si altera*. forte *altera talis* e. glossa mar-
ginali inrepsit, & ex cod. Vossiani scriptura
erat, duabus ultimis literis in *talis* transpositis,
elici posset *si redeat*, & pro *si altera* restitui *cra-*
stina: adeoque, si audaciori conjecturae, quam
timide tamen. propono, indulgere fas sit, hario-
lari liceret.

Immortalis ero, crastina si redeat.

vel, *crastina talis eat*. nox nempe *crastina*, quae
praeteritae succedat. favet nonnihil illud Ovidii
Rem. Am. 104.

Sed quia delectat Veneris decerpere flores,
Dicimus adfidue, cras quoque fiet idem.

certe elegantius idem exprimit infra El. XII.

37. & seqq.

Quod mihi si secum tales producere noctes

Illa velit, vitae longus & annus erit.

Si dabit haec multas, iam immortalis in illis.

Nocte una quivis vel Deus esse potest.

quae cum Graeco Rufini Epigrammate illic com-
paravi.

11. *At dum demissis supplex cervicibus ibam]*
Aut dum Neapol. a man. pr. *dimissis* male in:
Groning. perperam Guyetus hoc distichon habet
suspectum. idem dicit, quod initio Eleg. I. Lib. 1.

Tum mihi constantis dejecit lumina fastus.

ubi vide quae notavi. eodem sensu *submissis cer-*
vicibus dixit Ammian. Marcell. Lib. XV. idque
opponitur elatae & sublimi cervici, qua se ex-
tollunt superbi & arrogantes. quod Ovidio dicitur
dat vultum populo sublime Epist. IX. 129. vide
Barth. ad Stat. II. Theb. 326. altero versu *sicco*
lacu vilior corruptum censebat Cel. Ruhnkenius,
dubitans an ullus Graecorum vel Latinorum sic
umquam locutus sit. An talem indicat, qui nullius
ubertatis aut fructus est, instar fluvii, in quo nulla
sit piscatio, vel qui similis *arido pisci in sicco gur-*
gite, ut dicit infra El. XII. 34. Doufa huic versuli
adscripterat illud Martialis Lib. IV. Ep. 4.

Quod siccae redolet palus lacunae &c.

14. *Nec mihi ploranti lenta sedere potest] Haec*
mihi hoc & praec. vers. in Voss. quarto. *lenta*
sedere recte Broukhuf. exponit pro lacrimis meis
non moveri, collato Tibulli loco Lib. I. El.
XI. 58:

Inter & iratum lentus utrumque sedet:

Sedere autem hic fastidii cujusdam ac contemptus
significationem recipit. ut in illo Helenae apud
Ovid. Epist. XVI. 16:

Nec sedeo duris torvae supercilios.

male Passeratius eodem modo exponit illud quod
infra legitur El. XIV. 36. *Nec nimis ornata*
fronte sedere velis. ubi vid. Broukh.

15

15. Atque utinam non tam fero mihi nota fuisset.
 Conditio. cineri nunc medicina datur.
 Ante pedes caecis lucebat semita nobis.
 Scilicet infano nemo in amore videt.
 Hoc sensi prodesse magis. contendite amantes.
 20. Sic hodie veniet, si qua negavit heri.
 Pulsabant alii frustra, dominamque vocabant.
 Mecum habuit positum lenta puella caput.

Haec

15. — fero mihi nota fuisset

Conditio. cineri nunc medicina datur]

mea nota fuisset. Conditio Francius. nata fuisset
 conjecit Heinſius, ſed neutrum a codd. ſirma-
 tur, neque ulla emendatione indiget hic locus,
 cujus ſenſum explanavit Patruus meus in notis
 ad Lucanum Lib. II. 391. *conditio* pro vo-
 luptatis paſſione exponitur a Paſſeratio, eſt
 enim haec vox matrimonio propria, adeoque ad
 Veneris gaudia hic transfertur. vid. Gronov.
 Lib. I. Obſerv. cap. 6: ſed aliter hunc locum in-
 telligebat Cel. Ruſſenſius, & quidem, poëtam
 queri, nimis fero ſibi cognitum eſſe modum, quo
 convenire cum Cynthia, & noctem tranſigere
 poſſet; caecum ſe fuiſſe, qui illum modum non
 citius viderit, adeoque *conditio* hic eſt ratio, via,
 modus, ut ſaepe apud Ciceronem. mox *cineri medi-
 cina datur* optime a Broukhufio vindicatum eſt;
 nam haec omnium codicum & veterum editionum
 conſtans lectio, quam Scaliger male vocavit Bero-
 di commentum, & *emeritis* ſuppoſuit, notans;
*cineri, aut mortuo medicinam dare, ſtoliditatis
 eſſe.* Sed jam Voſſeus recte expoſuit; transla-
 tionem, aut locutionem proverbii inſtar haben-
 tem eſſe, a malo medico deſumptam, qui cum de
 funere cogitandum eſt, ſalute aegroti conclama-
 ta, ſerum adfert remedium. vide quae notavi ad
 Auctorem Copae v. 35. Tom. I. Anth. Lat. p.
 718. qui locus lucem opportunam his adfert:

Quid cineri ingrato ſervas bene olentia ſerta?

Anne coronato vis lapide iſta tegi?

Guyetus quoque. Scaligerum *cineri* fruſtra mu-
 taſſe notaverat, & legebat, *heu cineri.* & Paſſe-
 ratiuſ locutionem de ſera medicina proverbialem
 bene hic illuſtravit. Catullus Ep. 102. in Inferiis
 ad Fratrem:

Ut te poſtremo donarem munere mortis,

Et mutum nequidquam adloquerer cinerem.

ubi mutum cinerem vocat, ut in Epigrammate

Antipatri Lib. III. Anthol. Graec. Tit. XXXI.
Ep. 9.

— ἀντὶ δὲ τοῦ

Στάλα καὶ κατὰ λείπεται ἄμμι νόις.

19. *contendite amantes*] *contemnite* in omnibus
 fere MSS. & Regils. Borrich. Groning. Askew.
 duobus Gebhardi, Leidenſib. Voſſianis, primo
 D'Orvill., meo utroque, & vetuſtis edd. *con-
 temnere* ſecund. D'Orvill. *contendite* editum eſt
 ex v. c. Scaligeri & Paſſeratii. quod pro eniti-
 mini, durate, exponit Broukhufius. ſed pro jurg-
 ia exercete, etiam capi poteſt. *jurgia* nempe
ſub tacita condita laetiſſia, ut ſupra dicit Eleg.
 V. 24. talem rixam luſtamque eleganter deſcri-
 bit initio Elegiae ſequentis. hinc Lib. III. El.
 3. 24.

Stant mihi cum domina praelia dura mea.

concedite Guyetus. ſed *contendite* etiam pro per-
 ſeverate, vel hoc agite magna animi contentio-
 ne, capi poſſet, [ut *contentum* Gonſalvus aliique
 pro perſeverante exponunt apud Petron. cap. 80.
 altero [verſu *venit*, in Regils. uno Colbertino,
 primo Leidenſ. D'Orvill. & primis edd. ſed *ve-
 niet* in ceteris. *venire* autem hic pro ſui copiam
 praeſtere, ea notione, qua infra El. XIV. v. 34.

Mi formoſa ſat es, ſi modo ſaepe venis.

ubi vide. & ad Lib. III. 20. 19. ubi eadem op-
poſitione,Vix tamen aut ſemel admittit, quum ſaepe no-
gavit,

Seu venit, extremo dormit amiſſa toro.

& ita huj. libri Eleg. XVIII. 43.

Aut ſi es dura, nega: ſin es non dura, venito.

22. *Mecum habuit poſitum lenta puella caput*]
lenta puella hic non referenda eſt ad ipſum Pro-
 per-

Q 3

Haec mihi devictis potior victoria Parthis.

Haec spolia, haec reges, haec mihi currus erunt.

25. Magna ego dona tua figam, Cytherea, columna,

Taleque sub nostro munere carmen erit:

Has

pertium, ut patet ex v. 14. sed respectu procorum, qui frustra Cynthiae *fores pulsabant & dominam* blandientes vocabant. diverso sensu infra El. XII. 6. *ficcine lente jacēs?* & aliorum in locis, in quibus pro inertis & in amoribus tardo sumitur vid. Graev. ad Clc. IV. Verr. 61. p. 286. & notas ad Ovid. Epist. I. init. vel *lenta* est, diu in amplexibus meis haerens. ut *lensis adhaerens brachiis* apud Horat. Epod. XV. 6. *positum vero caput*, est conjunctum, eo sensu, quo apud Ovid. Epist. III. 107.

Perque tuum nostrumque caput, quae junctus una.

ubi vid. Heinf. Tibullus Lib. I. El. 5. 8.

Per Venerem, quaeso, compositumque caput.

ubi plura Broukhuf. & adde notas ad Petronium cap. 22. p. 73.

23. *Haec mihi devictis potior victoria Parthis* Nec mihi Voss. quart. *dejectis* Markland. sine necessitate, ut putq. supra El. VI. 6. *Devictae gentes nil in amore valent.* pro *Parthis* in Voss. primo *palmis*. hinc forte quis ex codicum vestigiis inmutandi nimium cupidus substituendum divinaret,

Haec mihi de cunctis potior victoria palmis.

vel *palmis*. nam sic frequenter in codicibus Propertii scribitur. ut infra El. 19. 44. & Lib. IV. El. 10. v. 40. vide Broukhuf. ad Tibull. I. El. X. 82. Sed *Parthis* unice vera lectio est. Parthorum victoriam, gloriae militaris apicem innuit, cui triumphum de Cynthia relatum anteposit. & hoc loco corroboravi emendationem, qua supra El. 6. v. 20. legendum conjeci;

Tu mihi sola places: placem tibi, Cynthia, solus.
Hic erit & Partho sanguine pluri amor.

pro vulgata *patrio sanguine*. seq. versu eleganter victoriam de Cynthia expugnata sibi instar spoliū, curruum triumphalium, & regum subactorum esse dicit, simili colore, quo Helena amorem Paridis virtuti bellicae a Pallade, &

regno a Junone ei oblato, sibi longe praefere- dum jactat apud Ovid. Epist. XVII. 135. hanc autem Elegiam, ut & superiorem, sub tempus expeditionis, quam in Parthos meditabatur Augustus, scriptam esse, ad carminis hujus finem notat Broukhufius.

25. *Magna ego dona tua figam, Cytherea, columna* tuae columnae in Borrichiano, Groningano, & Heiniano. recte omnino. Silius Ital. XV. 495.

Pyraenes tumulo clypeum cum carmine figunt.

Tibullus Lib. I. El. X. 81.

— *Venerique merenti*

Fixa notet casus aurea palma meos.

tuis columnis Francius.

26. *Taleque sub nostro munere carmen erit* carmine nomen in tertio Vossiano. munere edidit Broukhufius, secutus Scaligerum, qui ita in suo reperit codice. sed nomine in ceteris omnibus MSS. quorum apud me Excerpta, cum duobus Leidens. primo & quarto Voss. Ashew. Borrich. Groning. utroque meo, & D'oryill. neque aliter in primis & vetustioribus edd. uni igitur codici ceterorum numerus praefereendus, & vel ideo nomine amplector, quia sequitur *Has pone ante tuam tibi, Diva, Propertius, aedem Exuvias*. nam in ejusmodi votivis donariis nomen proprium illius, qui ea ponebat, vel dedicabat, exprimebatur, ut patet ex locis Virgilii, Ovidii, Tibulli, quae adfert Passeratius, & altero Ciceronis apud Broukhuf. ex IV. Verr. cap. 36. ubi de Dianae simulacro Segestanis per Scipionem restituto dicit, *idque ejus Imperatoris nomine possum ac dedicatum fuisse*. & sic de Hasdrubalis spoliis a Scipione dedicatis Silius Ital. Lib. XV. 495. imitatione Virgiliana,

Hasdrubalis spoliū Gradio Scipio victor.

Tibullus Lib. I. El. 10. 83. ad Venerem:

Hanc tibi fallaci resolutus amore Tibullus
Dedicat, & grata sis Dea mente rogat.

Ovi-

Has pono ante tuam tibi, Diva, Propertius aedem.

Exuvias, tota nocte receptus amans.

Nunc ad te, mea lux, veniat mea litore navis

30. Servata, an mediis fidat onusta vadis.

Quod

Ovidius Lib. II. Am. 13. 25. pro aegrotante El. 3. 30.
Corinna:

*Ipse ego thura dabo fumosis candidus aris,
Ipse feram ante tuos munera vota pedes.
Adjiciam titulum, servata Naso Corinna.
Tu modo fac titulo muneribusque locum.*

qui locus pro munere hic pugnare posset. & huius ritus frequens in monumentis vetustis, Graecis & Latinis, mentio est. vide quae notavi ad Lotich. Lib. I. Carm. 9. pag. 419. initio versus *Taleque* offendisse videtur P. Francium, correxerat enim *Tale* & sub nostro sed temere. simile illud Tibulli Lib. I. El. 5. 11.

Ipseque ter circum lustravi sulfure puro.

ubi idem Francius malebat *Ipse ego*, poeta, nil fallor, invito, ut patet ex eodem Lib. I. El. 9. 10.

Saepeque mutatas disposuisse comas.

multa similia exempla collegit Ol. Schraderus Emend. cap. iv. pag. 77. & frequenter hoc imitati sunt optimi e recentioribus, & e nostratibus Janus Secundus. ita Broukhussio & Francio copula haec infinitivis addita displicebat infra apud nostrum El. XXIII. 67.

Spargereque alterna communes caede penates.

quod tamen illic ad Propertii genium esse exemplis aliis vindicabo.

27. *Has pono ante tuam tibi, Diva, P. aedem Exuvias* tuas aedes in omnibus fere MSS. codd. & editionibus primis, reliquisque, ante Scaligeranam. illam enim intellige, cum hic notet Broukhussius tuam aedem nunc vulgo edi: & tamen hoc praefero, non tantum quia aedem semper dicunt veteres de templo, sed & propter sonum auribus incommodum, *Has exuvias ante tuas aedes.* ante tuam aedem pro in tua aede positum adscripserat Marklandus, quia exuviae non ante, sed in templis suspendi mos erat. & sic intelligebat in loco Tibulli Lib. I.

*Ut mea votivas persolvens Delia noctes
Ante sacras lino tella fores sedeat.*

sed illic quidem ante fores exponi non potest in ipso templo, sed vestibulum ante ipsum sacrae aedis, ut probant Ovidii loca, quae illic adfert Broukhussius, & notum illud Virgilii III. Aen. 288.

*Postibus adversis figo, & rem carmine signo,
Aeneas haec de Danais victoribus arma.*

sic coronae Diis oblatae ante fores templi pendebantur. Tibullus Lib. I. El. 1. 19.

*Flava Ceres, tibi sit nostro de rure corona
Spicea, quae templi pendeat ante fores.*

ubi vide Broukhuf.

29. *Nunc ad te, mea lux, veniat mea litore navis
Servata, an mediis fidat &c.]*

Hic sensus, si hanc lectionem sequamur, *Nunc ad te navis mea veniat, an fidat.* & vix intelligi haec posse, vel ipsa Scaligeri ostendit expositio difficilior & obscura. neque MSS. aut edd. vetustae succurrunt, ut majorem his tenebris lucem adfundamus, in quibus *veniet tua litora, vel me, vel litore,* & initio versus *a te*, pro quo *abs te* Ayrmano placebat. sed haec nullam opem adferunt. amicissimus Santenius lectionem probans illorum codicum, in quibus *a te*, legebat,

Nunc a te veniat, mea lux, ad litora navis.

sic a te Lib. III. El. 7. 59.

*Hoc mihi, Maecenas, laudis concedis, & a te est,
Quod ferar in partes ipse fuisse tuas.*

litora autem alibi etiam de portu dicuntur apud Propertium. de quo vide ad Lib. III. El. 20. 23. altero versu *in mediis*, vel, omisso *in*, *mediis* in cod. Heinf. *judat* in uno Colbert. Mentel. & primo Leid. *sistat* Voss. quart. Excerpt. Modii, Groning. & Livineji codex, qui id ineptum recte pronuntiat.

Quod si forte aliqua nobis mutabere culpa,
Vestibulum jaceam mortuus ante tuum.

ELEG.

tat. Ant. Perrejus ed. Aldinae, quam cum codd. MSS. contulit, adscripserat, *Nunc ad te*, supple verbum *partinet*, in tua, inquit, est manu, an navim meam succedere portui, an fidere velis in medio mari. Sensum perspexit, sed quem magis perspicuum reddit felix ingenii. Heinsii e-mendatio Lib. II. Advers. cap. 5. pag. 243. & in Notis p. 690.

In te stat, mea lux, teneat sua litora navis
Servata, an mediis &c.

ut In te stat, dictum sit, pro in tua potestate est, quomodo apud Sil. Ital. Lib. XVII. 401.

In ducibus stabat spes & victoria solis.

neque ab hac significatione aliena est locutio, qua ab alterius judicio & nutu res stare vel cadere dicitur. ut Ovidio Lib. I. Fast. 18.

Ingenium nutu (sic Heins.) statque saditque tuo.

Marklandus vero in notis ad Stat. Lib. IV. Sylv. 4. v. 99. sic legendum & distinguendum existimabat,

Nunc ad te, mea lux, veniet mea litore navis
Servata, an mediis fidet onusta vadis?

Sed Heinsianam conjecturam praefero, quam suo etiam calculo adprobavit Cel. D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. pag. 113. qui his vestigiis insitens minori mutatione refingebat,

Nunc in te, mea lux, veniat sua litora navis
Servata.

ut in te, vel in te est, eodem sensu, quo in te stat dicatur, ut Graecis *ἐν σοὶ*, vel *ἐν σοὶ*; & veniat sua litora, pro ad sua litora, vel legebat hoc modo,

Nunc ad te, mea lux, veniat, sua litora, navis.

ut per adpositionem Cynthiam sua litora vocet, sive portum ac stationem tutam, quo sensu exposuisse Passeratium video. Quod autem D'Orvillius illud quoque incommodum hoc in loco

notaverit, quo *mea lux* & *mea navis* inconelone uno versu recurrit, non adeo me commoveret, memorem aliorum poetae nostri locorum, in quibus vicina talis repetitio longe frequentior occurrit. ita *suo* & *sua* eodem versu infra El. XIX. 71.

Namque in amore suo semper sua maxima cuique &c.

praesertim Eleg. praeced. X. v. 18. & seqq. ubi *mea*, *mihi*, *meum* decies intra aliquot versus recurrunt. & Lib. I. El. XIV. v. 11. & seqq. & El. XVI. 34. & seqq. & sic *tua*, *te*, *tibi*, *tuam* Lib. III. El. 7. v. 21. & seqq. & Lib. IV. El. XI. v. 69. & seqq.

31. Quod si forte aliqua nobis mutabere culpa,
Vestibulum jaceam &c.]

Quae si in secundo Vaticano, Groning. Regis, uno Colbert. Palat. Excerpt. Modii, & primis edd. sed *Quod si* in Perrej. Colot. Mentel. Voss. Heins. Excerpt. Scalig. & Borrich. Tu si Francius. alia cura Heinsius Lib. II. Advers. c. 5. p. 244. & in Notis p. 691. pro alterius amore. ut Lib. III. El. 18. 6.

Forstian ille alio pectus amore torit.

sic Lib. I. El. 15. 31.

Quam tua sub nostro mutetur pectore cura.

& cura saepe pro amore. ut alibi supra notatum est. rivalem itaque si praesferret sibi Cynthia, mortem ante ejus fores, instar Iphidis in vestibulo Anaxaretes, & infelicis Amatoris apud Theocritum Idyll. XXIII. se subiturum minatur. altero versu *vestibulum jaceam* &c. simili colore ante fores Cynthiae sepeliri optat Lib. III. El. 5. 72.

Ante fores dominae condar oportet iners.

vide D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. p. 115. ubi recte refutat la Cerdam, qui putabat Propertium hic respexisse ad corpora mortuorum in vestibulis collocata.

E L E G. XII.

O me felicem, o nox mihi candida! & o tu
Lectule, deliciis facte beate meis!

Nam modo nudatis mecum est luctata papillis,
Interdum tunica duxit operta moram.

5. Illa meos somno lapsos patefecit ocellos
Ore suo, & dixit, ficcine lente jaces?

Quam

ELEG. XII. v. 1. O me felicem, o nox mihi candida] *Ah me* in Voss. pr. & altero meo, forte pro *Ha.* ut saepe apud Statium. *nox o mihi candida* in Excerptis Modii, Voss. primo, & meo priore. ut in secunda Ald. Rovill. & Gryph. & *o nox mihi* in Voss. tertio. quomodo exararunt, qui hiatum supplere & elisioni cavere studebant, sed in Palat. Commelin. Neapol. Groning. D'orvill. primo, & ceteris omnibus MSS. *o nox mihi*. ut in primis edd. Aldina priore, Juntina, & Colin. & recte monet Broukhufius *nasum suum non consuluisse*, qui haec inverterunt. *neglectum artificiosum esse, non observato metro*, propter stuporem lactitiae, notaverat P. Francius. sed eo decurrere opus non est, quum saepe & in aliis poetarum locis, & apud nostrum, litera in non elidatur, sequente vocali. vide Broukhuf. infra ad El. XXIII. 101. & Oudendorpii notas ad Lucan. Lib. V. 527. ubi hoc ipso loco id confirmat, & contra codd. MSS. male mutatum notat. sic apud Virgil. Lib. II. Aen. 656.

Nam quod consilium, aut quae fortuna dabatur. ut ex vetustis membranarum legit N. Heinsius, qui tales aliosque hiatus innumeros auctoritate codicum praestantiorum passim Maroni restituit. Confer cum Elegiae hujus initio illud Petronii cap. 79.

*Qualis nox fuit illa, Di Deaque!
Quam mollis torus! haesimus calentes.
Et transfudimus hinc & hinc labellis
Errantes animas. valet curae
Mortales! ego sic perire coepi.*

3. *Nam modo nudatis mecum est luctata papillis*] *Jam modo* in primo meo cod. qualis variatio etiam est Lib. I. El. 1. 11. *Nam modo Parthenis amens errabat in antris.* ubi *Jam modo* in

MSS. Tibullus Lib. I. El. 1. 47. *Jam modo non possum contentus vivere parvo.* ubi *Quippe ego jam possum* in vet. col. *luctata* illustratur a Grutero Lib. XIII. Susp. cap. 2. in omnibus autem codd. MSS. & editionibus, olim evulgatis, ante hunc versum legebatur distichon, quod mox sequitur v. 11. *Quam multa adposita* &c. sed margini ed. Rovillianae adscripserat Janus Doula Pater: *hoc distichon puto collocandum post nostra morata tuis, & praeponendum illis*, Non juvat in caeco Venerem &c. *ita nimirum exigente sententia.* his similia habentur inter nonnulla Doulae Patris, addita Jani Filii notis in ed. majore Parisina an. 1604. quae desumpta sunt ex Jani Doulae Patris Paralipomenis notarum ad Propertium, post Filii notas editis in ed. Plantiniana an. 1592. hunc ducem secutus Broukhufius recte distichon transposuit, & suo loco restituit.

5. *Illam meos somno lapsos patefecit ocellos Ore suo*] *somno lapsos* Leid. sec. unus Regius, & primae edd. *lassos* in Borrich. primo Leid. tribus Voss. utroque meo, & D'orvill. ut editum in utraque Aldina, Junt. Colin. Gryph. Rovill. altisque. *lassos* in MS. Askew. sed *lassos* recte in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, altero Regio. & Palatino Gebhardi. quod ex suo libro etiam profert Passeratius, & placebat Heinsio in Notis p. 691. qui bis ad Ovidium confirmavit, ut indicat Broukhuf. & hoc praefendum, quia sequitur *patefecit*. vide ad Lib. I. El. 3. 45. *patefecit ore suo*, dato nimirum osculo, ut Cynthiae dormienti oculos se patefecisse innuit Lib. I. El. 3. 16. ubi vide. Broukhufianae autem notae ad h. l. in secunda editione male adfuta occurrunt verba, quibus *Domitii Enarrationes in Propertium laudari a Beroaldo* legitur. sed haec pertinent

Rr

Quam vario amplexu mutamus brachia? quantum

Oscula sunt labris nostra morata tuis?

Quam multa adposita narramus verba lucerna?

10. Quantaque sublato lumine rixa fuit?

Non juvat in coeco Venerem corrumpere motu.

Si

rere ad collectanea, quae libro suo de viris doctis, qui in hunc poetam scripserunt, ut fieri solet, adnotaverat. pro *lente* vitiose in nonnullis codd. *lesse*. in aliis *vaces* pro *jaces*, forte pro *vacas*, ut putat Broukhufius, non infubido, ut ait, sensu. *vacas*, nempe ab amore, iners veluti species, & truncus, solus *jaces*. quo referri posset ex Lib. I. El. 13. 2. *quod abrepto solus amore vacem*. ubi plura supra El. 7. 57. *At tu non una potuisti nocte vacare*. ab amore scilicet, hinc *vacui amantes*, *vacuus lectus*, & sim. apud nostrum obvia. *viduas noctes* vocat Catullus. ad quem vide J. Doufæ F. notas cap. 1. in fin. & Menag. ad Tassii Amintam pag. 114. & seqq.

7. *Quam vario amplexu mutamus brachia? quantum*

[Oscula &c]

mutare brachia locutio ad variat amplexum. sensum exprimendum aptissima est, ne quis *mutamus* conjiciat. ita corrigendum ex conjectura N. Heinsii apud Lucretium Lib. IV. v. 790.

Et mollia membra movere,

Mollia mobiliter cum alternis brachia mutant.

pro mittunt. sic *mutare* & *mutare* confusa sunt apud Ovidium Lib. XIII. Met. 937. ubi elegantiam hujus verbi optime idem illustravit Heinsius, adducto etiam hoc Propertii loco, in quo tamen aberrante calamo adfert *multo amplexu*. eundem vide ad Valer. Fl. VII. 587. *mutantes* male Ayrmannus. pro *quantum* Guyetus *quantum*, & suis in fine vers. seq. *labiis* in primo Leid.

9. *Quam multa adposita narramus verba lucerna?* *Multa tecum opposita* male in Heinsiano & meo priore. neque placet Ayrmanni *dederamus*, aut ullam video causam, cur *verba* inprobet Guyetus. intelligit *disseria* jocosa, sermones lascivos ac petulantes, quales inter se vel in convivii non sobriis, vel in lecto ferere amantes solent. Lib. I. El. 10. 6.

Quum te complexa morientem, Calle, puella
vidimus in longam ducere verba moram.

de narrationibus inter pocula, rivali odiosis, h. L. El. 7. 60. *Forſitan & deme verba fuere mala*. eodem sensu capiendum infra El. XIX. 72.

Namque in amore suo semper sua maxima cuique
Nescio quo pacto verba nocere solent.

Lib. III. El. 8. 24.

Et sint nequitiae libera verba tuos.

talia verba intelligit Ovidius Lib. III. Am. El. 14. 24.

Illic nec voces, nec verba juvantia cessant,
Spondaque lasciva mobilitate tremant.

& Lib. II. A. A. 705.

Conscius ecce duos accepit lectus amantes;

Ad thalami clausas, Musa, resiste fores.

Sponse sua, sine te, celeberrima verba loquentur:
Nec manus in lecto laeva jacebit iners.

ubi vel *celeberrima*, saepe repetita, cum Patruo meo exponenda sunt, vel *creberrima* legendum. quas voces apud Nasonem in codd. MSS. passim. commutari patet ex notis ad Lib. III. Am. 5. 3. Haec faciunt, cur vulgatum sollicitare vix audeam, quamvis Cl. Schraderus Emend. cap. 6. pag. 126. castigandum jussit,

Quam nuda apposita miramur membra lucerna.

sed dubito, an *quam nuda* recte dicantur membra. *quam* enim elegantiae decorem augeat, si *quam nivea*, *quam candida*, vel sim. laudentur membra nudata, & aditum oculis dantia, si puris nivibus, vel lacte, vel cyno candidiora sint, ut de Helena Paris apud Ovid. Ep. XVI. v. 248. seqq. non autem *quam nuda*. nisi *quam miramur*, pro *quantum miramur*, conjungi voluerit, quod vix puto, & praecedentibus *Quam vario*, *Quam multa* &c. non convenit. Receptae igitur lectioni adhaeremus.

11. *Non juvat in coeco Venerem corrumpere motu* committere ex suo codice Scaliger & Passeratius, quod & in notis suis p. 691. praefert Heinsius.

&

Si nescis, oculi sunt in amore duces.
 Ipse Paris nuda fertur periisse Lacaena,
 Quum Menelaëo surgeret è thalamo.
 15. Nudus & Endymion Phoebi cepisse fororem
 Dicitur, & nudae concubuisse Deae.
 Quod si pertendens animo vestita cubaris,

Sciffa

& ad Ovid. Rem. Am. 407. ut Lib. IV. El. 7.
 19. *Saepe Venus trivio commissa*. plures tamen
 codices in alteram confestim lectionem, ut
 Regii, Colbertini, Borrich. Groning. reliqui
 omnes, & quidquid primarum ac veterum edi-
 tionum prodit ante Scaligeranam. Recte igitur
 suam Propertio scripturam restituit Broukhusius,
 praefertim quia *corrumpere* hac in re longe effi-
 cacious, quam *committere*. Ovidius Lib. II. Amor.
 19. 58. *Corruptis vitio gaudia nostra tuo*. vide
 Patru Comment. ad Phaedrum Lib. IV. 24. 18.
 ubi hoc in loco id etiam praefert. ita *spem cor-
 rumpere* pro *perdere*, apud Ovid. Epist. XXI. 127.

Mors bonis subito spem non corrumpere fraude.

Ceterum *motus* ille *caecus* hoc in versu ostendit
 oportune Broukhusium praecedens *distichon* huc
 transfuisse in suam sedem, nam *caecum motum*,
 obscurum, & in tenebris actum, opponit lucer-
 nae, nocturni gaudii consciae, eoque corrupit,
 ac deteriolem & insuaviorem reddi voluptatem
 innuit, quia *oculi in amore duces* sunt. & hanc
 Broukhusii explicationem probavit D'Orvillius
 in Miscell. Observ. Vol. V. pag. 115. hinc v.
 23. dicit *oculos satiemus amore*. ubi male Guye-
 tus *animos satiemus*. ut enim nocte oculos paste-
 ret conspectu nudae Cynthiae, in tenebris lucer-
 nam exigit. huc facit Epigramma Pompeii de
 Laide Lib. III. Anth. Gr. Tit. XII. Ep. 8.

*Κόμης, ἢ τὰ νύκτι Ζηλόματα, ἢ τὰ ποδύοντα
 Κρίσματα, καὶ μόνον λόχον ἀπειπαμένη.*

quod sic vertit Grotius,

*Vos epulae, dixit, juvenum certamina, amoris
 Jurgia, & arcanis fida lucerna, vale.*

vide illic Brodaeii notas p. 328. ed. Obsop. ubi
Ζηλόματα & *κρίσματα* exprimiunt *lucem rixam-
 que* Propertii v. 3. & 10. & hinc *λόχον σιγῶντα*
συνίσταται τῶν ἀλαλῶν, id est *Lusibus arcanis te-
 stem sine voce lucernam*, vocat Philodemus Lib.
 VII. ejusd. Anthol. Ep. 89. ibidem sequitur ele-
 gantissimum Meleagri Epigramma, (nam huic in
 codd. MSS. tribuitur) quod meretur cum Gallieni

versibus & locis Martialis, a Broukhusio prolu-
 cis, componi, vel praeferrit

*Νύξ ἰσὴν, καὶ λόχον, συνίσταται ἄσπας ἄσπας
 Ὀρεως, ἀπ' ὁμίας εἰλέμιθ' ἀμφοτέρω.
 Χάρις ἰμὶ τίς ἐστιν, κείνη δ' ἰγὼ ἔπειτα λείψω
 Ὀμόταρδον. κενὴ δ' εἴχετε μαρτυρίην.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἔκτα φησὶν ἐὼς ὕδατι καὶ φέρεται.
 Λόχον δὲ δ' ἐὼς κέλευσις ἀπὸν ὁρᾶς ἰστέον.*

Idque sic interpretabatur Musa Grotiana,

*Testibus est vobis, o nox sacra, tuque lucerna,
 Furando inter nos jure sacrata fides.
 Ille mei fore semper amans, ego fallere numquam
 Polliciti (testes estis uterque) sumus.
 Raptari sed aquis nunc foedera dicit, & ipsum
 In gremio alterius tute lucerna vides.*

plura ad horum illustrationem contulit Gonsalvus
 ad Petron. cap. xxx. p. 209 & vide quae nota-
 vi ad Anthol. Lat. Tom. I. p. 684.

13. *Ipse Paris nuda fertur periisse Lacaena]*
nudam Lacaenam legisse Scaligerum notaverat
 Heinsius. sic apud Livium Lib. IV. cap. 9. *Vir-
 ginem plebeji generis maxime forma notam petiere
 juvenes*. ubi periere in aliis. ut eadem variatione
 in Epigr. veteri Tom. II. Anth. Lat. pag. 122.

Quam petiere homines, quam petiere Dei.

ubi quae periere corrigendum notavi, quia *perire*
aliqua, vel *ardere*, *furere* in aliqua rectius, quam
perire puellam. infra El. XIX. 27.

Credo ego non paucos ista perissey figura.

vid. Broukh. ad Lib. I. El. 4. 12.

17. *Quod si pertendens animo]* ita in omnibus fere
 codd. nisi quod in Groning. *pretendes*. *pertendens*
 in Voss. tertio. *pertendens* animos in quinto Vatica-
 no. *praetendens* male Vulpus in prima edit. quod
 ex libro Posthiano, qui idem ac Groninganus, e-
 tiam producit, sed ut ineptum damnat, Livinejus,
 & recte explicat, obstinata, pertinax, *διὰ τὴν ῥῆσιν*
 ut *pertendere*, pro *pertinacem* esse, seu *obstinata
 mente perdurare*, ut loquitur Catullus, prolato
 hoc Propertii loco, *ὁ περιπατεῖσθαι* exponunt
 R r 2 Sca.

Sciffa veste meas experiere manus.

Quin etiam si me ulterius provexerit ira,

20. Ostendes matri brachia laesa tuae.

Necdum inclinatae prohibent te ludere mammae.

Viderit hoc, si quam jam peperisse pudet.

Dum nos fata sinunt, oculos satiemus amore.

NOTA

Scaliger & Dion. Gothofredus ad Varron. de L. L. init. & J. Rivius ad Terent. Eun. 1. 1. 6. qui adfert *pertendes animo vestita cubare cubares* in Regiis, Borrich. Neap. Groning. Mentel. Heinsiano, Leidens. duobus, primo & quarto Voss. utroque D'Orvill. & meis. ut in primis edd. de *sciffa veste* vide supra ad El. IV. 21.

20. *Ostendes matri brachia laesa tuae*] male in codd. Regiis & primis edd. *Ostendens*. praecedens versus turpato & vitioso ordine sic legitur in Groningano, *Quin etiam si provexerit me ulterius ira. produxerit* in pr. D'Orvill. similis coloris sunt illa Lib. IV. El. 5. 39:

*Semper habet morsus circum tua colla recentes,
Lutibus alternis quos putet esse datos.*

21. *Necdum inclinatae prohibent* &c.] elegantiam vocis *inclinatae* pro flaccidis, pendentibus, & jacentibus, satis illustrarunt eruditi Interpretes, Livinejus, Gebhardus, & Broukhusius, ac docuerunt oppositas iis esse *stantes durasque papillas*. vide ad Antholog. Lat. Tom. I. pag. 516. & 648.

22. *Viderit hoc, si quam jam peperisse pudet*] *Viderit haec* in codd. Regiis, Leid. sec. & Voss. tert. pro varia lect. & primis edd. *hoc* in ceteris codd. ut Perreii, Colot. Vaticano sec. Colbertinis, Mentel. Excerpt. Modii, Heinsiano, Groning. in quo etiam *perisse. si quis jam peperisse putet* in secundo D'Orvill. ut ex suo codice Scaliger. sed quem male hunc versum mutasse dicit Heinsius in Notis p. 691. pro *Viderit* vir eruditus in ora codicis sui conjecerat *Fugerit hoc*. sed alterum tuentur omnes codices & edd. *vestitae*, pari consensu: Virgil. X. Aen. 743.

— *Ast de me Divum pater atque hominum rex*
Viderit.

Ovidio praesertim id frequens. ut patet ex notis Heinsii ad Lib. I. ex P. Ep. 2. 9. ubi hunc quoque Propertii locum non praeteriit. & vide hic

Passeratium. Gronov. ad Senec. de provid. cap. 31. & Patru mei notas ad Petron. cap. 61. & 87. sic Graecis usitatum *αὐτὸς ἐν εἰδήσιν, ipse viderit*, notaverat Marklandus, indicato Luciani loco in Dial. Jovis & Ganym. p. 205. & Menippi & Amphilochoi p. 267. vid. Pricaei notas ad Matth. cap. XXVII. 4. & 24. Cic. de Amic. cap. 3. *quam id recte faciam, viderint sapientes*. Ceterum tangit hoc loco puellas, quae fieri matres avefabantur, ne formae jacturam facerent. quo etiam refer illud Ovidii. Elegia de Nuce v. 23.

*Nunc utrum vitiat, quae vult formosa videri,
Raraque in hoc aevo est, quae velit esse parens.*

Statius Lib. I. Sylv. 2. 269. Epithalamio Stellae & Violantillae:

*Sed parcat Lucina, precor, tuque ipse parenti
Parce, puer; ne mollem uterum, ne stantia laedas
Pectora:*

ubi vide Domit. Calderinum:

23. *Dum nos fata sinunt, oculos satiemus amore*] Mallet,

Nos, dum fata sinunt, oculos satiemus amore.

ut Amili in loco Tibulli Lib. I. El. 1. 83.

*Interea, dum fata sinunt, jungamus amores;
Jam veniet tenebris Mors adoperta caput.
Jam subrepet iners aetas, nec amare decet,
Dicere nec cano blanditias capite.*

Virgil. IV. Aen. 651.

Dulces exuviae, dum fata Deusque sinebant.

dum licet, in eadem re, infra hac El. v. 49.

Tu modo, dum licet, hunc fructum ne desere vitas.

ubi vide. Nos initio versus sic positum, ad oppositionem praecedentium, ex more Propertiano est. infra Eleg. XXIII. 82.

*Ista senes licet accusent convivia duri,
Nos modo propositum, vita, teramus iter.*

Lib.

Nox tibi longa venit, nec reditura dies.
25. Atque utinam haerentes sic nos vincire catena
Velles, ut numquam solveret ulla dies.

Exemplo

Lib. I. El. 7. 5.

Dum tibi Cadmeae & seqq.

Nos, ut consueamus, nostros agimus amores.

hoc Libro. El. I. 45.

Navita de ventis, &c.

Nos contra angusto versamus praelia lecto.

*fatiemur amore Heinſius. ſacremus male in Men-
teliano, & primo Leid. animos pro oculos frustra
emendasse Guyetum, supra notatum est ad v. 11.*

24. Nox tibi longa venit, nec reditura dies]
notaverat Broukhufius, noctem a poetis dici mor-
tem, notissimum esse. nigrum vero diem non
item. sed videtur hanc animadversionem, quia
in Notis editis eam omisit, postea improbasse.
& recte. dies enim non reditura, dies ultimus,
& sim. de fato, apud poetas obvia sunt. summa
dies Ovidio Lib. III. Amor. El. 9. 27.

Hunc quoque summa dies nigro submerſit Averno.

de nocte pro morte vide etiam supra ad El. X. 17.
sed quia hic dies bis in fine pentametri, nimis
vicina repetitione, non valde eleganter recurrit,
& sequens distichon desideratur totum in secundo
Leid. & utroque D'Orvill. hinc suspicio nonnulla
de mendo suboriri posse videtur, & hoc versu nec
reditura quies forsitan praestaret. ut quies non re-
ditura, quam quietem aeternam alii vocant, nocti
longae juncta hic dicatur; quomodo nox perpetua
una dormienda, Catullo, ad quem vide J. Dou-
ſae Fil. notas cap. 1. ubi longam noctem pro
mortem etiam Senecae Tragico restituit, & loca
similia adfert ex Opheo & Moscho, qui *διάνοι
ὑπνιον*, & *μακρὰ μακρὸν ἀνέμωνα νύκτερον ὑπνιον*
vocat. sic quies aeterna de morte apud Quinti-
lian. Decl. 299. & QUIETI AETERNAE, SOMNO
AETERNALI, saepe in Inſcriptt. vetustis. hinc
mox emendari posset, ut numquam solveret illa
dies. hoc est, ut amor noster esset perennis etiam
post fata. eleganter illa dies, nigra nempe illa,
& tenebris caput adoperta. infra Eleg. XIX. 20.

*At me non aetas mutabit tota Sibyllae,
Non labor Alcidae, non niger ille dies.*

hoc sensu forte etiam intelligi posset in loco
obscurus Valer. Fl. Lib. VI. 355.

*Quem pelagi rabies, quem nubila, quemque se-
quatur*

illa dies.

ubi quies pari variatione in MSS. & ut de ho-
minis ultimo vitae termino, ita de supremo ter-
rae die apud Auctorem Octaviae v. 393.

— nunc adest mundo dies
Supremus ille.

25. Atque utinam haerentes sic nos vincire catena
Velles,]

ita constanter in libris scriptis & editis. Guyetus
tamen propter illud *Velles*, dubitans ad quam
personam referendum esset, emendabat,

— sic nos vincire, Cythere,
Velles &c.

quod nonnihil defendi posset ex Epigrammate
veteri Tom. I. Anthol. Lat. pag. 685. *Adliget
plexus (f. amplexus) tenerorum mater Amorum.*
sed praecessit tibi. & si ad Cynthiam & Propertium
nos vincire referri non posse, nisi tertia
requiratur persona, quis contendat, corrigi pos-
set *Vellent*, fata nempe, quae praecesserunt.
certe catena sollicitanda non est, praesertim
propter Tibulli locum, ab Heinſio indicatum,
Lib. IV. 5. 15.

*Sed potius valida teneamur uterque catena,
Nulla queat posthac nos soluisse dies.*

unde, ne quid dissimulem, *ulla dies*, hic vindicari
posset. illa Dea tentabat Cel. Ruhnkenius. Venus
nempe. Marklandus autem haerenti catena male-
bat, quam irruptam copulam vocat Horatius, &
firmam catenam Ovidius Epist. IV. 135. sed
haerentes non muto. Petronius Sat. 114. *ne sic
cohaerentes malignior fluctus distraheret, utrum-
que zona circum venienti praecinxit, & si ni-
hil aliud, certe diutius, inquit, juncta nos mors
feret, vel arena componet. Patior ego vinculum
extremum, & veluti lecto funebri aptatus expecto
mortem jam non moleſtam.* sic de Marte & Ve-
nere deprensus & catena Vulcani ligatus Ovidius
R. 3. IV.

Exemplo junctae tibi sint in amore columbae,
Masculus & totum femina conjugium.

Errat, qui finem vesani quaerit amoris.

30. Verus amor nullum novit habere modum.
Terra prius falso partu deludet arantes,
Et citius nigros Sol agitabit equos;

Flumi-

IV. Met. 184.

In medijs ambo deprensi amplexibus haerent.

catenam optime etiam Broukhufius contra Guyetum hic adseruit, aliisque veterum locis illustravit Cel. D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. p. 116. amantibus autem optime convenit *vincire catena*, de qua locutione, aliis in rebus etiam usitata, vide Drakenb. ad Silium Ital. Lib. XVII. 143.

27. *Exemplo junctae tibi sint in amore columbae* vinctae in Neapol. Vossiano, & D'orvill. quae voces licet passim in MSS. confundantur, hic tamen *junctae* praestat. *vincire* enim modo praecessit. *tibi sunt* in Regiis, Mentel. Borrich. duobus Leidenf. primo Voss. meo utroque, & primis edd. sic *sint* in Excerpt. Scalig. ut edidit, unde *sibi sint* coniecerat Heinsius. altero versu *totum conjugium* tuerentur omnes codices, & prius edd. quod licet ineptum Livinejo fuerit visum, qui *tutum* praeferebat, quomodo etiam Guyetus, optime tamen a Broukhuffo adseritur & exponitur. Vulpio olim quoque *tutum* vel *notum* placebat, sed postea in Broukhuffii sententiam ivit, *totum* nempe *conjugium*, quia unus columbus una columba contentus est, neque vaga venere utitur. unde Ovid. II. Am. El. 6. 56.

Oscula dat cupido blanda columba mari.

30. *Verus amor nullum novit habere modum*] his egregie, praeter illa, quae ex nostro adfert Passeratius, convenit similis sententia apud Xenoph. Ephes. Lib. V. de Amor. Anth. & Abroc. pag. 65. *καὶ ὃν ἀληθῶς μεμάθηκα, ὅτι ἔρω ἀληθινὸς ἔρω ἡλικίας ἐκ ἔρω.* ubi *ἡλικίας*, duplici accusativo, nunc certe didici, verum amorem terminum non habere aetatem humanae vitae, hoc est, ultra mortem perdurare, corrigit Cel. Hemsterhusius, & cum hoc Propertii loco confert, in Miscell. Observ. Vol. VI. Tom. II. pag. 339.

31. *Terra prius falso partu deludet arantes,
Et citius nigros Sol agitabit equos;*

falso partu coniecerat Jan. Doufa pater, ut significet, terram prius squamosum pecus & monstrum marina producturam esse, quod minime adridet. *falsos arantes* legebat Heinsius Lib. II. Advers. cap. 5. p. 244. & in Notis p. 691. ut *falli & deludi* dicuntur agricolae a terra sterili, quae credita sibi semina non reddit cum fructu. vide illic Addenda pag. 767. & seq. sed aequae *falsus partus* dicitur, qui arantes eludit, eorumque vota destituit. Ita hoc Propertii loco codicum lectionem apud Ovidium Lib. V. Met. 482. adstruit Patruus meus,

*Fertilitas terrae, latum vulgata per orbem,
Falsa jacet, primis segetes moriuntur in herbis.*

quamquam *Cassa* illic praetulerit. & notum est, terram ac segetes passim dici *fallere, decipere, eludere* arantes. Tibullus Lib. II. El. 1. 19.

Nec seges eludat messem fallacibus herbis.

ubi vide Broukhuff. & Heins. ad Ovidii Lib. II. ex P. Ep. 9. v. 29. Verum quia hoc inter *adversum* referri non potest, & saepe colonorum spes destituuntur, cum integer anni labor perit, malim' *falso partu* exponere, non suo, sive de illis, quae naturae adversa e terra provenire nequeunt, aut ut confusis legibus, & inversis anni vicibus terra intempestivos proferat fructus. simili fere exemplo, quo apud Nemesian. Ecl. I. 75. & seqq.

*Namque prius secis phocae pascentur in arvis,
Hirsutusque freto vivet leo, dulcia mella
Sudabunt taxi, confusis legibus anni,
Messem tristis hiems, aestas trahabit olivas,
Ante dabit flores autumnus, ver dabit uvae,
Quam taceat, Meliboe, tuas mea fistula laudes.*

versu seq. Heinsius Stygios equos legendum coniecit, vel nigros pro infernis interpretabatur, quod praefero. ut passim omnia dicuntur *nigra*, quae

Fluminaque ad caput incipient revocare liquores,
Aridus & sicco gurgite piscis erit;

35. Quam possim nostros alio transferre calores.

Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.

Quod mihi si secum tales concedere noctes

Illa velit, vitae longus & annus erit;

Si

quae inferno tribuuntur. *pigros*, forte propter *citius*, legebat Rob. Titius, quem merito explo-
sit Scaliger in Castigationibus sub Ivenis Vil-
lomari nomine in Locos ejus Controversos editis
pag. 148. cui in Assertionibus suis p. 170. frustra
se opposuit Titius. Possis etiam *nigros equos* in-
terpretari oppositos *albis Solis & niveis equis*,
quales semper describuntur. Ovid. II. Am. I. 23.

Et revocant niveae Solis rursus equos.

33. *Fluminaque ad caput incipient revocare li-
quores*] *agitare* ja Borrich. Heinsiano, & meo
priori. quod ex vers. praec. repetitum per li-
brarii supinitatem. *revocare liquores ad caput* est;
quod infra El. 25. 33. *rursus fluere* dicit,

Non rursus licet Aetili referas Achelo;
Fluxerit ut magno fractus amore liquor.

ubi perperam Scaliger *rursus referas* conjungit.
Lib. III. El. 17. 6.

Flamma per incensas citius sedarit aristas;
Fluminaque ad fontis sunt reitura caput.

Lucianus Dial. Mort. VI. c. 2. *ἡν ὅδ' ἀποκαύει
τὸ πῦρ*. sic Lib. I. El. XV. 29. legendum con-
juncti ex vestigiis codicum,

Alta prius retro labentur flumina ponto,
Annus & inversas duxerit ante vices,
Quam tua sub nostro mutetur pectore cura.

ubi plura. *caput* autem Propertio de fontibus
fluviorum dicitur. Lib. II. Am. El. I. 26.

Inque suos fontes versa recurrit aqua.

Valerius Cato in Diris v. 67.

Flectite currentes lymphas vaga flumina retro,
Flectite, & adversis sursum diffundite campis.

ubi vide quae de hoc *ἀδύνατον* poetis usitatissi-
mo notari, & plura ad Lotichium pag. 172. al-

terum adhaeret Virg. Ecl. I. 61.

Et freta destituent nudas in litore pisces.

supra noster El. 2. huj. Libr. v. 7.

Quaerebam sicca si posset piscis arena,
Nec solitus ponto vivere torrus aper.

incipient revocare, Graeco more, pro *revoca-*
bunt, ut amat Propertius. infra El. XV. 19.

Incipiam captare feras.

& Lib. III. El. 3. 15.

Inque sinu carae nixus spectare puellas
Incipiam.

ubi vide.

35. *alio transferre calores*] *dolores* constanti
errore in Regiis, Colbertinis, Menteliano,
Heinsiano, Borrich. Neapol. Vatic. secundo,
Groning. duobus Leidenf. tribus Voss. utroque
D'orvill. meis, & primis edd. *conferre dolores*
in Askew. *calores* bene restitutum a viris doctis.
v. Heinsii notas p. 691. sic Lib. I. El. 12. 17.

Aut si despectus poterit mutare calores.

& El. XVIII. 17.

An quia parva domus mutato signa calore.

ut illic praefert Broukhussius, pro amore in aliam
translato, & cum hoc loco comparat. sed *colore*
ibidem legendum notavi.

37. *Quod mihi si secum*] *tecum* legitur in cod.
Borrich. Mentel. ceterisque, & primis editioni-
bus, utraque Aldi, Juntina, & aliis vetustiori-
bus. *secum* margini adnotaverat Ant. Perrejus,
idque ex sub MS. Heinsius, ex v. c. Passeratii
Guyetus, & e Groningano Broukhussius proba-
runt, ut requirunt *Illa velit*. altero versu *longus*
ut annus est Heinsius.

39.

Si dabit haec multas, fiam immortalis in illis.

40. Nocte una quivis vel Deus esse potest.

Qualem si cuncti vellent decurrere vitam,

Et pressi multo membra jacere mero:

Non ferrum crudele, neque esset bellica navis.

Nec

39. — fiam immortalis in illis,
Nocte una quivis vel Deus esse potest]

pari modo exultat Eleg. praeced. v. 9.

Quanta ego praeterita collegi gaudia nocte!
Immortalis ero, si altera talis erit.

Graecas videres haec sapiunt. nam cum his comparandum est optimum & elegantissimum Rufini Epigramma Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 137.

Ὅμμα' ἔχεις Ἥρας, Μελίτη, τὰς χεῖρας Ἀθήνης,
τὰς μαζὰς Παφίης, τὰ σφύρα τῆς Θέτιδος.
Εὐδαίμων ὁ βλέπων σε. τριστόλμιος, ὅστις ἀκύνει.
Ἡράδεος δ' ὁ φίλῳ. ἀδάνατος δ' ὁ συνών.

quod Latinis Gratiis non minus feliciter litans sic vertit eruditione & virtute immortalis Hugo Grotius:

Lumina Junonis tibi sunt, Venerisque papillae,
Pes Thetidis, Melite, Palladiaeque manus.
Felicem adspexit tuus, adfatusque beatum,
Semideum faciunt oscula, noxaeque Deum.

passim enim apud poëtas illi, qui in amoribus felices sunt, se Diis aequare solent. quod eleganter illustravit Zinzerling. Promuls. Critic. cap. 40. ubi etiam Rufini epigramma adfert. & huc refer illud Sapphus initio odes elegantissimae apud Longinum περί ὕψους, Sect. IX. quam tot viri docti emendarunt & illustrarunt,

Φαίνεται μοι κῆρ' ἴσος θεῶν
Ἐμμεν ὄντες, ὅστις ἐκείνῳ τοι
ἴσται, καὶ πλεονεξίᾳ φανέ-
σας ὑπακύνει,

Καὶ γέλασας ἱμερόεν.

sive, ut vertit Catullus Ep. LXII.

Ille mi par esse Deo videtur,
Ille, si fas est, superare divos,
Qui sedens adversus identidem te
Spectat, & audit

Dulce ridentem.

ad hunc autem versum, quo, nocte una quivis vel Deus fieri posse dicitur Propertio, margini

exemplaris sui adscripsisse Gul. Canterum, vel diabolus etiam, narrat J. Pontanus in Prodidagmatibus ad Ovidii Tristia in Epilogo. & hoc quoque legitur ad marginem edit. Canteri, Antverpiae 1569. excusae. Quis tale supercilium in Gul. Cantero ferat, cui Graecorum & Latinarum poetarum elegantiae adeo perspectae erant. Sed ludicram potius quam seriam adnotationem existimare praestat, nisi ipse id expertus una ac prima nocte malum daemonem toro exceperit.

41. Qualem si cuncti vellent decurrere vitam] cuperent in plerisque codicibus, uno Colbertino, Neapolit. tribus Vossianis, utroque D'orvill., & meo secundo, licet in margine vellent. & hoc D'Orvillio placebat, ne languidior tot spondaeis versus sit. cuperent decurrere pro decurrerent, dictum notaverat Marklandus, addens, se phrasin hanc, minus, ut opinabatur, cognitam, amplius in notis explicaturum. quae cum in lucem non prodierint, earum vicem hic supplere possunt, quae notavi ad Lib. I. El. 7. 10. vulgata vellent decurrere est in primis edj. Aldinis, Juntina, ceterisque vetustioribus. cupient deducere vitam in Excerptis Modii seu Groningano. cuperent deducere in quarto Voss. & secundo D'Orvill. sed decurrere probum est. Phaedrus Lib. III. fab. 20.

Qui natus est infelix, non vitam modo
Tristem decurrit &c.

Ovid. III. Trist. 4. 33.

Nam pede inoffenso spatium decurrere vitae
Dignus es.

ubi vide notas. & Passerat. ad h. l. pag. 306. & sic cursus & decursus vitae, apud Cic. pro Sextio cap. 21. nesciebam vitae brevem esse cursum, gloriae sempiternum. ubi vide Abramii notas.

43. Non ferrum crudele, neque esset bellica navis] variant hic admodum codices. Non ferrum crudele meum est neque in Menteliano & primo Leidensi. Non ferrum crudele est nec in Heiniano, & meo primo. unde legendum,

Non ferrum crudele esset, neque bellica navis.

ut

Nec nostra Aetiacum verreret offa mare.
45. Nec toties propriis circum oppugnata triumphis
Lassa foret crines solvere Roma suos.

Me

ut plures praeferunt codices. sic enim in Regiis, Colbertinis, Neapol. Vaticano secundo, Excerptis Medii, altero Leid. Askew. meo secundo, & in primis aliisque edd. licet Broukhuisio hic numerus non videatur ad gravitatem Propertianam, & praetulerit, *Non ferrum crudele, neque esset. male Valens Guellius ad Virg. Ecl. IV. adfert,*

Non bellum crudele esset, neque bellica navis.
Ingrata belli & bellica navis eodem in versu repetitione. neque etiam opus est conjectura P. Francii,

*Non ferrum crudele foret, non bellica navis,
Non nostra &c.*

foret enim in nullo codice conparet. vitiose manus pro navis in primo D'Orvill. similis vel potius contrarii coloris in descriptione felicitatis amantium, quae aureo Saturni aevo obtinebat, sunt illa Tibulli Lib. I. El. 3. 45. & seqq.

*Ipsae mella dabant quercus, ultroque ferebant
Obvia securis ubera laetis oves.*

*Non acies, non ira fuit, non bella: nec enssem
Innuiti saevus duxerat arte faber.*

*Nunc Jovo sub domino caedes; nunc vulnera
semper,*

Nunc mare, nunc leto multa reperta via.

cujus loci primum distichon, memoriae lapsu, sub Propertii nomine adfert Fulv. Ursinus in Virg. cum Graecis collato ad Ecl. IV. 30. pag. 23. dein pro *Non acies, non ira fuit*, legendum *Non rabies*, quia addita *bella* minus necessariam faciunt *aciem*, & *rabies* atque *ira* sic melius junguntur, ut mox *caedes* & *vulnera*, conjeci olim in notis ad Lotichium pag. 264. & vidi postea, eodem modo emendasse Patruum meum in Miscell. Observ. Vol. II. Tom. II. p. 240. confer cum his locum insignem apud Auctorem Octaviae v. 399. & seqq.

44. *Nec nostra Aetiacum verreret offa mare*] ita recte, Scaligero praeceunte, edidit Broukhuisius, quum in scriptis exemplaribus antea legereur *verteret*, quod quidem exstat in Regiis, Borrich. Groning. Askew. Harleiano Musei Brit.

tansici, duobus Leidens. tribus Voss. binis D'Orvillianis, meo utroque, & ceteris codd. primisque edd. Aldinis, Juntina, aliisque; & probasse videtur Guellius ad Virg. Ecl. IV. 38. ut & Passeratius ac Guyetus a Scaligero hic dissentiant. sed alterum *verreret* probavit Heinsius in Varr. Lectt. ad illud Claudiani Lib. II. de R. P. p. 454. *quidquid salis aequora verrunt.* vide loca Virgilii apud Nonium Marc. p. 420. ed. Mercer. idque etiam hic praetulit Gebhardus in notis ad alium nostri locum Lib. III. El. 3. 46. pag. 237. ubi legit, *Saucia maerenti corpora verrat aqua.* passim vero haec duo verba confunduntur & permiscuntur. vide Pierium ad Virg. VI. Aen. 320. & J. Fr. Gronov. ad Stat. IV. Theb. 722. sic *verrere aequor retibus*, non *vertere*. de quo Heinss. & Drakenb. ad Silium Ital. XIV. 262. & plura notavi huc facientia ad Tom. I. Anth. Lat. p. 563. & ad Diras Catonis v. 59. Tom. II. p. 661. porro *Aetiacum* in nostro secundo, & primis edd. *Adriacum* in Mentel. Borrich. & Groning. Ex hoc autem loco colligere licet, Elegiam hanc scriptam esse non diu post victoriam Adriacam, de Antonio & Cleopatra relata.

45. *Nec toties propriis circum oppugnata triumphis
Lassa foret crines solvere Roma suos*]

Nec propriis circum toties pugnata triumphis in secundo D'Orvilliano. reliqui codices nihil variant, nisi quod *Passa* in Heinssiano & meo priora. Cogitabam aliquando hic legendum, *patriis triumphis*, ut supra El. VI. v. 13.

Unde mihi patriis natos praebere triumphis.

sed per *propriis triumphos* intelligi possunt bella civilia, nullos habitura triumphos, ut dicit Lucanus; & his oppositi sunt *justi triumphis*, de quibus vide Marklandum ad Statii Silvas pag. 60. *circum*, id est undique oppugnata, hoc in versu offendeat Guyetum, ideoque legebat,

Nec toties propriis (miserum) oppugnata triumphis.
ut in illo Virgilii Aen. VI. 21.

pendere poenas
Cecropidae iussi (miserum) septena quotannis
Corpora natorum.

S

sic

Me certe merito poterunt laudare minores.

Laeserunt nullos pocula nostra Deos.

Tu modo, dum licet, hunc fructum ne desera vitae:

50. Om-

Ac miserum, miserabile, & similia, parenthesi inclusa, eleganter saepe inseruntur. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 196. & notatis adde illud Claudiani Bel. Gildon. v. 99.

Qui trabeas & sceptrum dabat, quem semper in armis

*Horribilem gentes, placidum sensere subactae,
Nunc inhonorus, egens, perfert miserabile pacis
Supplicium.*

ubi Delrius ex veteri libro profert mirabilia. sed forte & illic pari modo scribendum,

*— perfert (miserabile!) pacis.
Supplicium.*

crines solvere nescio an satis bene Interpretes exposuerint de communi lugentium habitu. Reserrem potius ad Romam in propria viscera saevientem, & bellis civilibus in triumpho veluti circumductam, quam triumphantem ipsam. hinc jungenda arbitror crines suos solvere propriis triumphis, non vero oppugnata triumphis, ut Beroaldus & alii. solutis enim vel passis crinibus gantes subactae pompam triumphalem comitabantur. Ovidius IV. Trist. El. 2. 43.

*Crinibus en etiam fertur Germania passis,
Et Ducis invicti sub pede maesta sedet.*

& sic de Parthico Augusti triumpho Lib. I. A. A. 224.

*Hic est Euphrates, praecinctus arundine frontem,
Cui coma dependet caerulea, Tigris erit.*

aliisque in locis.

47. Me certe merito poterunt laudare minores.] sic legitur in Colotiano, Menteliano, primo Leidensi, Voss. tertio. Te in Heiniano & meo prior. Nec certe unus Colbert. primus Voss. & tertius pro varia lecta & primus D'Orvill. Nec in meo altero. e quibus praefero, Me certe cum Heinio. & sic edidi, quia ad hanc lectionem ducit omnium fere codicum consensus. non Haec certe, ut edidit Broukhafius. possunt laudare in Voss. quarto.

48. Laeserunt nullos pocula nostra Deos.] luminis nostra in primo Voss. pocula de veneno po-

calis infuso accipit Broukhafius, cuius nota ad hunc locum conferenda est cum illis, quae dedit ad Tibullum Lib. III. El. 5. 9. ubi pleraque eadem leguntur. putaque tangi a poeta veneficium, cuius aliquando postulata fuit Cynthia, quando cum quodam praetore in Illyricum esset profecta; ad quod facinus etiam refert alium locum ex El. XXIII. huj. Libr. v. 67. Sed non valde decoram istam amicae suae objectionem esse recte animadvertit D'Orvillius in Miscell. Vol. V. p. 117. qui censet hic potius tacite notari Antonii amores, ejusque praecipue vinolentiam, quae bellorum civilium, quorum modo meminir, fomes fuit; ut inmania Antonii pocula civilibus tumultibus causasse dicit Cicero, & saepe in Philippicis ebrietatem ejus exagitat; & illius ac Cleopatrae mentem Marcotico lymphatam perstringit Horatius Lib. I. od. 37. 14. & eo respicit noster Lib. III. El. 9. v. 56.

Et Ducis adsiduo lingua sepulta mero.

ubi vide. sua vero pocula innocua fuisse, & nullo maledicto Deos laesse innuat Propertius. Sed melior videtur Cel. Ruhnkenii sententia, qui Augustum hic intelligendum existimabat, & respici ad Gallum postam aequalem, cui exitio fuerunt convicia in Augustum inter pocula jacta. Ovidius II. Trist. 445.

*Nec fuit opprobrio celebrasse Lycorila Gallo,
Sed linguam nimia non tenuisse mero.*

49. Tu modo, dum licet, hunc fructum &c.]] hunc omittunt Regii & unus Colbert. Borrich. Leidensis secundus, primus Voss. uterque D'Orvill. meus alter, & primae edd. dum liceat, fructum in Menteliano, Excerptis Scalig. & Modii, primo Leid. Voss. tertio & quarto, secundo D'Orvill. Groning. & Askew. & sic Fruterius. dum licet in v. c. Ant. Parreji, altero Colbert. Neapol. Vaticano secundo & quinto, quod ex suis etiam libris adfert & non inprobat Passeratius, exponitque, dum haec lux tibi cernitur, dum vita superest. quod recte dici merito dubitat Broukhafius. sed dum licet hic idem est, ac supra v. 23. dum fata sinunt. & apud nostrum Lib. I. El. 19. v. 25.

Quare, dum licet, inter nos laetemur amantes.

Lib.

50. Omnia, si dederis oscula pauca, dabis.
Ac veluti folia arentes liquere corollas,
Quae passim calathis strata natare vides;

Sic

Lib. II. El. 4. 14.

Dum licet, injusto subtrahere colla iugo.

& Ovidium III. A. A. 61.

*Dum licet, & veros etiam nunc editis annos,
Utere, eunt anni more fluentis aquae.*

Lib. I. A. A. 41.

Dum licet, & loris passim potes ire solutis.

& in noto illo Petronii,

Ergo vivamus, dum licet, estque bene.

50. Omnia si dederis oscula, pauca dabis.]
ita editur vulgo. parva in secundo D'Orvill.
utroque pollice laudo distinctionem Jani Doussae
Fil. longe elegantiorē,

Omnia, si dederis oscula pauca, dabis.

vulgata multivolo Catullo potius convenit. sic
igitur in contextu interpungendum judicavi.

51. *Ac veluti folia arentes liquere corollas,
Quae passim calathis strata natare vides].*

At veluti in multis codd. & editionibus vetustis,
quod etiam legitur in secundo Leid. primo &
quarto Voss. meo altero, & D'Orvilliano: sed
Ac veluti in Excerpt. Modii, seu Groning. & in
libris Gebhardi ac Passeratii. quod probat Hein-
sius. ut supra Eleg. II. v. 11.

Ac veluti primo taurus detrahet aratro.

corollas in D'Orvill. sec. pro *calathis* in v. c. Ant.
Perreji, Neapol. & secundo Vatic. *cyathis*. quod
Scaligero etiam placuisse videtur, qui *calathos*
hic non quasillos, ut putat Beroaldus, aut *vim-*
neos calathos, quales occurrunt Lib. III. El. XI. 30.
intelligit, sed pocula, ut *calathos* pro calicibus
exponit Servius ad Virg. Ecl. V. 71. & de fo-
liis & capite, coronis solutis, in calices inter
comissiones decidentibus interpretatur; cui valde
favet additum verbum *natare*. ut supra El. 2. 22.

Utque rosas puro lacte natans folia.

certe saepe mentio occurrit de coronis, quas,

postquam hilaritati indulissent in conviviliis, capiti
dēmas abiciebant, vel quae flaccidae factae &
solutae sponte cadebant. ut in loco Ovidii, quem
Gebhardus adfert, Lib. V. Fast. 360.

*motis flores cecidere capillis,
Decidere in mensas ut rosa missa solet.*

sic idem Naso Lib. I. Am. El. 6. 37.

*Ergo Amor, & modicum circum mea tempora
vinum.*

Mocum est, & madidis lapsa corona comis.

hinc *arentes corollas* hic vocat. vide ad Lotich.
p. 654. & *projectas coronas* Ovidio optime resti-
tuit Heinsius, Lib. II. Fast. 537. cuius notas
illic vide, & adde locum Quintiliani ex deper-
dita Cic. Oratione pro Q. Gallio, Lib. VIII. 3.
ubi *languidulas coronas* vocat, inter Ciceronis
Fragm. pag. 989. ed. Graev. *Verfabatur inter hos
Gallius unguentis oblitus, redimitus coronis:
humus erat immunda, lutulenta, vino, coronis
languidulis cooperta.* sed paullo aliter sensum hu-
jus loci exponit Patruus meus in notis ad Cal-
purn. Ecl. II. 77. qui interpretatur folia, ex aren-
tibus coronis decidentia in calathis vimineis &
perfluentibus natare, hoc est soluta & sparsa
fluctuare. ut *solutae violae* Ovidio II. Fast. 539.
convenit huic explicationi illud Auctoris Elegiae
de Rosa v. 31.

*videntis calathis patefecit honorem,
Prodens intus semina densa croci.*

*At modo, quae toto titillaverat igne comarum,
Pallida collapsis deseritur foliis.*

quocumque modo intelligi, & comparationem a
floribus & coronis brevi marcescentibus cum vi-
tae humanae fragilitate desumisse videtur Pro-
pertius ex noto Theocriti loco Idyll. XXIII. 28.
& seqq. & confer Mimnermi versus apud Sto-
baeum in Florilegio Grotiano pag. 398. Sed prae-
cipue hic adscribi meretur elegans Rufini epigram-
ma, quo pulchritudinem formae cum *arefcente co-*
rolla contulit, Lib. VII. Anthol. Graec Ep. 127.

Πίμπω σοι. ῥόδον κλονά, τόδε τίφος, ἀνδρὶ
πλῆξας,
Αὐτὸς ὅφ' ἐμετίραις δρεψάμενος παλάμῃς.
S s 2 Έρι

Sic nobis, qui nunc magnum spiramus amantes,
Forſitan includet craſtina fata dies.

ELEG.

Ἔστ' κείνοι, ῥαδίη τι κάλυξ, ῥοτὴρ δ' ἀνιμάου,
καὶ ἰακισσοὺς ὄγρως, καὶ κυανὰ γένε' ἰόν.
Ταῦτα εὐψυχῶν, λῆξαι μεγαλαυχῶς ἴδου.
Ἀνδρῆς, καὶ λέγεις, π' οὐ, καὶ ὁ εἰφάτος.

quod sic vertebat Grotius:

Floribus e pulchris mitto tibi, pulchra, coronam,
Conposui manibus quam, Rhodoclea, meis.
Eſt narcissus tibi, roſa nes minus: eſt anemone,
Albaque caeruleis lilia cum violis.
His redimita caput noli, precor, eſſe ſuperba.
Sic eſ ut hoc fertum: floret, & inde perit.

vide & Jacobonii Append. ad Fontej. de priſca
Caefior. gente pag. 82. 83. & quae notavi ad
Tom. I. Anthol. Lat. pag. 700.

53. Sic nobis, qui nunc magnum spiramus
amantes] sic magnum nobis qui nunc in Neapolit.
Optimo iudicio Broukbusius ſecutus fuit Scali-
gerum & Lipſium, qui hoc modo legendum
monuerunt, valere juffis Turnebo, Paſſeratio,
& Gebhardo, ſperamus defendentibus, pro ma-
gnam ſpem concipimus ac fovemus: quod licet
tam in pluribus antiquis codicibus, eoſque inter
illis, quorum excerptis utor lectionibus, quam
primis aliſque edd. legatur, ſpiramus tamen ve-
ram Propertii manum eſſe non dubito. recte
enim magnum ſpiramus dictum cenſent, ut Grae-
cis μεγαλοφρονῶν, καὶ ἀνιμάου, ut Luciano
Dial. Mort. XXIV. init. ἐπὶ τῇ μέγῃ φρονεῖς.
& apud alios paſſim. vid. Caſaub. ad Perſ. Sat. IV.
dæg. 333. ſuperba loqui noſtro Lib. I. El. 10. v. 22.
& ita Fruterius, & Gruterus Lib. XII. Suſpic.
inedit. cap. 14. hoc in loco id praetulit, & Plau-

ti Bacchidibus, Aët. IV. Sc. 4. 62. Si cui ani-
mus ſpirat, non ſperat. itemque Valerio Maximo
Lib. III. cap. 7. §. 1. ubi Scipio dicit, Cartha-
ginem magna ſpirantem leges noſtras accipere juſſi,
pro vulgato ſperantem, veriffime reſtituit. vide
illuc notas. idque eodem Valerii Max. & iſto
Prudentii loco ſpirat enim majora animus, contra
Guyetum & Paſſeratum, ſperamus praeferentes,
adſerit N. Heinfius in notis Propertianis pag.
692. Seneca Epift. 94. magnos animos ſpiritus
concepit, ac fiducia inpletur. Valerius Flac. Lib.
II. 184. Magnum aliquid ſpirabit amor. ubi male
etiam ſperabit in aliis. idem eſt quod Virgilio
Lib. IX. 186. aliquid jam dudum invadere ma-
gnum Mens agitat mihi. magna flare Quincti-
liano Lib. XII. 6. vera igitur lectio eſt apud Se-
necam Lib. I. de Ira cap. 16. Omnes, quos vecors
animus ſupra cogitationes extollit humanas, al-
tum quidem & ſublime ſpirare ſe credunt. non
ſperare. ut recte in majore ed. Gronoviana, nam
ſperare in minore pēperam excuſum eſt. ſed &
forte illic legendum altum quiddam & ſubli-
me ſpirare. & altum ſpirare illic firmatur ex
Statio Lib. V. Silv. 3. 11. Iam altum ſpi-
rans. & Lib. I. Theb. 18. quando Itala non-
dam Signa, nec Arcteos auſum ſpirare triump-
phos. ut recte legit Heinfius, pro ſperare. cujus
notae ad Ovid. V. Met. 348. & ad Claudian.
Gigantom. v. 40. plura ſuppeditabunt. & adde
quae dedi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 184.
& 567. ult. verſu includens in D'orvil. ſec. en-
cludet conjecerat Heinfius. ſed nihil moveo,
niſi forte inducet praefterit. ut craſtina dies.
nobis inducere fata dicatur. & ſic Ayrmannum
tentaffe video.

E L E G. XIII.

Praetor ab Illyricis venit modo, Cynthia, terris,
 Maxima praeda tibi, maxima cura mihi.
 Non potuit saxo vitam posuisse Cerauno!
 Ah, Neptune, tibi qualia dona darem!
 5. Nunc sine me plena fiunt convivia mensa,
 Nunc sine me tota janua nocte patet.
 Quare, si sapias, oblatas ne desere messes:
 Et stolidum pleno vellere carpe pecus.

Deinde:

ELEG. XIII. v. 1. *Praetor ab Illyricis venit modo, Cynthia, terris* in Excerpt. Scalig. ut mox v. 10.

Dic alias iterum naviget Illyrias.

terras nempe. vide Heinss. ad Claudian. II. in Eutrop. 215. & ad Ovid. I. Trist. 4. 19. eundem hic intelligi praetorem, de quo Lib. I. El. 8. notavit Passeratius. & sic Guyetus, qui anni spatium inter duas istas Elegias intercessisse putat. vide Miscell. Observ. Vol. V. p. 118. missus enim fuerat hic praetor in provinciam Illyriam, & quae post annum, ut moris erat, redux, & bene ditatus, Cynthiae amoribus in praedam cessit, quod hac Elegia indignatur Propertius.

3. *Non potuit saxo vitam posuisse Cerauno* Ceraunio D'Orvill. sec. male exponit Passeratius, tam durum fuisse praetorem, ut ne saxo quidem Ceraunio interierit. *Non potuit vitam posuisse*, suo more Propertius dixit, pro, non posuit vitam. ut saepe. & sic infra v. 20.

Straminea posset Dux habitare casa.

pro habitaret. vid. ad Lib. I. El. 1. 15. Ceraunia saxa navigantibus saepe fatalia. unde Cynthiae, abitum in Illyricum cum praetore hoc meditantem, metu hujus periculi iter deterret Lib. I. El. 8:

*Ut te felici praevecta Ceraunia remo
 Accipiat placidis Oricos aequoribus.*

de his montibus seu scopulis Cerauniis, vel Acro-cerauniis, vid. Potter. ad Lycophr. v. 1017.

4. *Ah, Neptune, tibi qualia dona darem* verba.

darem male in Excerpt. Scalig. D'Orvill. sec. 2 man. prima, & in aliis MSS. colore poetico pronaufragio & interitu rivalis undarum potenti Deo se voto adstringit ad dona ei offerenda. ut contra pro salute amicarum dona Veneri figunt. supra El. XI. 25.

Magna ego dona tuae figam, Cytherea, columnae: elegantissime hunc locum imitatus est Janus Secundus Lib. I. El. 7. 20. simili in rivalem, summa regna teneantem, investiva:

*Subque rota ponat odiosam in pulvere vitam,
 Multaque projecti viscera carpat avis.
 Aut mergatur aquis, & monstra natantia pascat:
 Quanta Deo pelagi tunc ego dona feram!*

5. *Nunc sine me plena fiunt convivia mensa* fiunt tota convivia mensa in Heinssiano & meo priore.

8. *Et stolidum pleno vellere carpe pecus* Sensum loci optime exposuerunt Interpretes, quorum explicationes huc redeunt; Propertium adhortari Cynthiam, ut praetorem, qui ex Illyrica provinciā gravem aere dextram domum retulerat, carpere & emungere, atque instar ovīs non tondere tantum, sed etiam ad cutem deglubere: adnitatur, ut nudus pauperque Illyriam repetere: cogeretur. quā in re proprium & elegans verbum est carpere. ut Ovid. I. A. A. 400.

invenit artem.

Femina; qua cupidi carpat amantis oper.

hoc sensum etiam emungere in versibus poetarum antiqui Comici ex Epichero apud Cic. de Amic. s. 3.

cap.

Deinde ubi consumto restabit munere pauper,

10. Dic alias iterum naviget Illyrias.

Cynthia non sequitur faeces, nec curat honores:

Semper amatorum ponderat illa sinus.

At tu nunc nostro, Venus, o succurre dolori,

Rumpat ut adfiduis membra libidinibus.

15. Ergo

cap. 26.

*Hodie me ante omnes comicos stultos fenes
Versaris, atque emunxeris lautissime.*

ut ex vestigiis cod. Palatini, in quo *unxeris*,
restituit Bentlejus ad Horat. A. P. 92. p. 670.
pro vulgato *luseris*. esse autem illos Caecilii
versus patet ex eodem libro cap. xi. sic & *glu-
bere* pro spoliare & nummis emungere, capi
posset in illo Catulli Epigr. LV. de Lesbia:

Glubit magnanimos Remi nepotes.

licet non ignorem, longe obscoeniorum illic
sensum dari a plerisque interpretibus. al-
ter Barthius Lib. VI. Advers. cap. 6. qui
ex hoc Propertii loco interpretatur Varronis
pecuatum ire. pleno quidem *vellere* pro uberiore,
& magis pretioso, posset accipi, ut apud Ovid. I.
Am. El. 10. 15. ubi in puellas, munera captan-
tes, invehitur.

*Carpite de plenis pendentes vitibus uvas,
Praebeat Alcinoi pama benignus ager.*

& Lib. II. 14. 23.

Quid plenam fraudas vitem crescentibus uris.

& apud alios, cum agitur de arboribus, quae fru-
tibus refertae sunt. *pleno* igitur *vellere* *carpere*,
notabit ita *carpere*, ut nihil vellens super sit: to-
tumque deripiatur. Sed vide an hic ad poëticam
Propertii elegantiam propius accedat, ut re-
spexerit ad vellus aureum ab Iasone ablatum,
adeo ut praetor hic *auratae vellere dives ovis*
ex Illyria Romam rediisse dicatur, quomodo
de Iasone Hypsipyle apud Ovid. Epist. VI. 2.
ea propter, & quia *plena mensa* modo praecessit,
vel *fulva vellera*, vel, quod *pleno* magis inhae-
reat, substitui hic posset,

Ex stolidum Helleo vellere carpe pecus.

ut *Hellès vellus* Valerio Flacco Lib. I. 167.

Tyndariusque puer mihi vellere dignior Helles.

certe ad auratum hoc vellus Colchicum spectat
dictum illud Diogenis apud Laërtium Lib. VI.
Sect. qui infansum & stolidum divitem *epiCaros*
χρησάμενος vocabat, & quod de sensu locuplete

emungendo dicitur apud Plautum in Bacchid.
Act. II. Sc. 3. 7.

*Adibo hunc, quem quidem ego hodie faciam hic
arietem*

*Phryxi, itaque tondeto auro usque ad vivam
cutem.*

loco adposite a Passerat. huc relato. *stolidum*
vero hominem fuisse hunc praetorem, a Cynthia
exsugendum, indicat poëta eleganter in eadem
loquendi figura persistens, quia *stolidum* *pecus*
de ovibus proprium. Valer. Fl. VI. 537. *Et sto-
lidum perisse pecus, non pascua, nec seps Est tibi.*
pecoris certe vox convicii plena est. & ad haec
indicaverat Marklandus in ora libri sui locum
ex Luciani Herm. pag. 556. & Aristoph. Nub.
v. 1215. vid. Lamb. Bos Exerc. Crit. pag. 75.
de formula *Si sapias*, vide Passerat. ad Cic. pro
Quinctio cap. 4. pag. 20. & quae notata sunt ad
Tom. II. Anthol. Lat. pag. 526.

11. *nec curat honores*] hanc Propertio lectio-
nem restitui, quam confirmant numero plures
codices, nam ex solius Groningani libri aucto-
ritate veterem scripturam mutavit Broukhufius,
& edidit *non quaeris honores*, quod quidem in
Excerptis Modii & uno Livineji, qui codices
idem ac Groninganus, etiam existat, nec ta-
men ideo contextui inferendum duxi, nam
in ceteris omnibus MSS. quorum variantibus
utor, & primis secutisque editionibus, quot-
quot excusae fuerunt, *curat* suum tuetur locum,
& mox sequitur *quaerere gemmas. curare* hoc sen-
su apud nostram est, aliquo numero ac pretio
habere, supra El. 9. 21. *quis erit qui talia curet.*
Lib. III. El. 7. 45.

Haec curent pueri, haec curent scripta puellae.
infra v. 33.

*quum me nec cura theatri,
Nec tetigit campi.*

Tibullus Lib. I. 1. 58.

Nos ego laudari curo, mea Delia.

ubi male cupio in aliis. altero versu *ponderat una*
in v. c. Ant. Perrejt; secundo Vatic. & Neap.

15. Ergo

15. Ergo muneribus quivis mercatur amorem?

Jupiter, indigna merce puella perit.

Semper in Oceanum mittit me quaerere gemmas,

Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro.

Atque utinam Romae nemo esset dives, & ipse

20. Straminea posset Dux habitare casa!

Nume-

15. Ergo muneribus quivis mercatur amorem] mercatur Leid. sec. & primae edd. amicom in Mentellano, Askew. primo & sec. Leidensi, & in marg. mel' codicis sec. pro varia lect. ut in priscis edd. amores in quinto Vatic. infra El. XXV. 71:

Felix qui viles pennis mercaris amores.

amorem cum vulgatis in Groning. v. c. Passeratij, primo Vatic. & Neap. idque probat Heinsius. mox indignum ex suo MS. Palmerius, pro smat, deperit indignum hominem vel parenthesti includendum esset.

Jupiter! (indignum!) merce puella perit.

sic apud Horat. Lib. II. Sat. 5. 79.

Venit enim (indignum!) donandi parca juvenas. ut restituit Bentlejus, & similia adtulit ex aliis. in Epitaphio Ciceronis T. II. Antit. Lat. p. 344.

Occidit (indignum!) manibus laceratus iniquis. ut legendam conjeci ex vestigiis MSS. in quibus indigne. male in vulgatis insane. vide & supra ad Eleg. praeced. v. 45. indigna merce tamen non damno, quod optime exposuit Passeratus.

18. *Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro] ex ipso* male in Mentellano, Borrich. duobus Leidens. primo & tertio Voss. primo D'Orvill. & priscis edd. sed ipsa in reliquis codd. intelligit vestes purpureas, Tyrio murice tinctas, quas dono sibi dari continuo flagitabat Cynthia, una cum gemmis ex Oceano petitis. infra v. 43.

Sed quascumque tibi vestes, quascumque smaragdos,

Quosve dedit flava lumine chrysolithes.

egregie haec illustrantur ex loco Tibulli Lib. II. M. 4. 27:

*Operent, quicumque legit viridesque smaragdos,
Et niveam Tyrio murice tinguit ovem.*

*Hic dat avaritiae stimulos: hinc Coa puellis
Vestis, & a rubro lucida concha mari.*

ubi gemmae & purpura, gratissima avidis puellis

dona, etiam junguntur, ut hoc loco, & infra Lib. III. El. XI. init.

Quaeritis unde avidis nox sit pretiosa puellis.

Et Venere exhaustas damna querantur opes &c.

Inda cavis aurum mittit formica metallis.

Et venit e rubro concha Erycina sale.

Et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores &c.

Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.

Haec etiam clausas expugnant arma pudicas seqq.

apud eundem Tibullum Lib. IV. El. 2. 15:

Sola puellarum digna est, cui mollia caris

Vellera det fucus bis madefacta Tyros.

Possideatque, metit quidquid bene olensibus arvis

Cultor odoratae dives Arabs segetis.

Et quascumque niger rubro de litore conchas

Proximus Eois colligit Indus equis.

dibaphas illuc intelligi, omnium pretiosissimas, recte monuit Broukhufius, quem vide. Sidoniam vestem, a praetore Cynthiae datam, vocat. infra v. 55.

19. ——— & ipse

Straminea posset Dux habitare casa.]

& ipsa in Borrich. Heiniano, & meo primo. Straminea in secundo D'Orvill. ut ex suo codice Scaliger, improbante Heinio. quod bene etiam refutavit Gebhardus pag. 190. Straminea agnoscunt Regii, Colbertini, Groning. & reliqui omnes codices, cum primis aliisque antiquioribus edd. adludere potest ad casam Romuli adscripserat Ant. Perrejus. de qua vide J. Doussae P. Praecidan. ad Petron. Lib. III. cap. 3. & hunc locum in animo habuisse videtur Ovidius Lib. II. Am. El. 9. 18:

*Roma, nisi intussum vires promisset in orbem
Stramineis esset nunc quoque densa casa.*

ut notavi ad Louich. pag. 505. eundemque cum hoc loco etiam contulit A. Schottus Lib. II. Obb. serv. cap. 7. adducto altero ex Fastis, quem etiam

Numquam venales essent ad munus amicae,

Atque una fieret cana puella domo.

Non quia septenas noctes sejuncta cubaris,

Candida tam foedo brachia fusa viro

25. Non,

etiam dedit Broukhufius, & Tibulli Lib. II. El. 5. 26. in descriptione antiquae simplicitatis Romanorum:

*Sed tunc pascebant herbesa palatia vaccae,
Et stabant humiles in Jovis arce casae.*

ubi de Romuli casa vide Broukhuf. *facta sine ante casa* eadem in re dicitur nostro Lib. IV. El. 1. 6. Heinſius editioni Aldinae adſcripſerat, de *ſtraminea casa emenda* Cornel. Nepotem. in animo, ni fallor, habuit locum ex vita Alcibiadis cap. x. ubi de ejus nece: *Illi, quum ferro eum aggredi non auderent, noctu ligna contulerunt circa casam ſtramineam, in qua quieſcebat, eamque succenderunt.* ita enim videtur praetulisse pro *casam eam*. alii circa domum *ſtramineam*. vide illic Magii & aliorum notas. deinde *noſſet habitare* emendabat Cl. Schraderus. sed ex more Propertiano est *poſſet habitare* pro habitaret, ut ſaepe ſupra notatum est. vide ad Lib. I. El. 1. 15. & El. 8. 40. ſic eodem libro El. XII. 8. ut *ſimili poſſet amare fide*. pro *amaret*. & paullo ante hac Eleg. v. 3. per *Ducem* intelligi poſſeſt Auguſtus, ut codici ſuo adſcripſerat J. Douſa P. addito Horatii loco, *Incolumi Duce, & urbe Roma*. reſpicit ad Lib. III. od. 5. 12. ſed ubi legitur, *Incolumi Jove. ducem* quoque de Auguſto exponit Vulpius, adferens ex eodem Horatio Lib. IV. od. 5. 5. *Lucem redde tuae, Dux bone, patriae*. Ovidius Lib. III. A. A. 119.

*Curia concilio quae nunc digniſſima tanto eſt,
De ſtipula, Tatſo regna tenente, fuit.*

*Quae nunc ſub Phoebæ Ducibusque palatia
fulgent,*

Quid niſi araturis paſcua bubus erant?

ubi *Duces* ad Auguſtum & Tiberium nonnulli referunt. III. Faſt. 428.

*Vivite inextincti, flammaque, Duxque, præcor.
& Lib. IV. 408.*

— at vos optate, coloni
Perpetuam Pacem, perpetuumque Ducem.

& ita de Caefare apud Lucanum Lib. X. 107. *Pax ubi parta Duci*. ubi vide Patruſ mei notas. & plura ad Ovid. Epift. XIII. 43. qui viroſ quofcumque illuſtres & heroas a poetis *duces* vocari animadvertit. ſequente verſu *Non tam venales*, quod ex ſuis codicibus proferit Paſſeratiuſ, reſpuendum non videtur.

23. *Atque una fiet cana puella domo] uno viro* in Borrichiano, Heinſiano, meo primo, & Colbertino. ſed in cujus margine *domo. una domo* non ſollicitandum, *viro* mox ſequitur. infra h. L. Eleg. XIX. 8.

In primis una diſcat amare domo.

praefertim pro vulgata ſtat notum Claudiani Epigramma II.

*Felix, qui patriſ aevum tranſegit in arvis,
Ipsa domus puerum quem videt, ipſa ſenem.
Qui baculo nitens, in qua reptavit arena,
Unius numerat ſecula longa caſae.*

quem locum etiam adfert Broukhufius, cujus tamen emendatio *uno toro* valde etiam blanditur, quia in MSS. eſt *viro*, & hae voces paſſim a librariis permifcentur; & quia *torus* pro marito frequens eſt noſtro. vide ad El. II. huj. Lib. v. 18. *cara puella male in Grœning. & Livineji codice.*

23. *ſejuncta cubaris] cubares* in Regiſ, Mentel. Borrich. duobus Leidenſ. & primis edd. *ſejuncta cubaret* in Askew. *ſejuncta* in D'Orvill. *ſejuncta cubare* hic non eſt, ut alibi, *ſecubare*; ſed a me ſejuncta cubaris cum praetore nam maſe Paſſeratiuſ reſert ad ſacra Iſidis, eorundemque praetextu uſam eſſe Cynthiam, ut ſecubaret, quod ſaepe quidem puellas facitaffe notum eſt ex Ovidio Lib. I. Am. 8. 74. & noſtro Lib. IV. El. 5. 54. ſed hic locum habere non poſſeſt, & recte a Paſſeratio diſſentit Vulpius. ſeq. verſu, *Brachia tam foedo candida fuſa viro* in D'Orvill. ſecundo. ſum *foedo* in Excerpt. Modii. pro Mentel. & primus Leid. *fuſa toro* Heinſius, vel *ſeſſa*.

25. Non,

25. Non, quia peccaris, testor te: sed quia vulgo
Formosis levitas semper amica fuit.
Barbarus excussis agit vestigia lumbis,
Et subito felix nunc mea regna tenet.

Adspice

25. *Non, quia peccaris, testor te:*] perperam in multis codd. *peccarim*. ut in Regiis, Colbertinis, Menteliano, Groning. Neap. duobus Leidens. primo Voss. Heinsiano, utroque D'orvill. meo secundo, & primis edd. *peccarem* Borrich. objicit enim Cynthiae perfidiam, qua peccaverat, tot noctes a se separatam cubando cum praetore, cui se totam dederat. *testor te* pro detestor, exponit Liplius Lib. III. Var. Lect. c. 7. & locum hunc obscuricrem diligentius interpretatur. vide & Gulielmii Quaest. ad Plauti Pseudol. cap. vi. Marklandus conjiciebat *sektor te*, pro insector. ut supra El. VII. 81. *Exagitet nostros mares, sector & umbras*. pro insectetur, ut saepe verbis simplicibus pro compositis utitur Propertius. Miror eandem conjecturam etiam Gulielmio non venisse in mentem, qui ibidem in alio nostri loco ex El. XX. huj. Libr. v. 26. emendabat,

Solum te nostras sektor adire Deos.

id est, *insector*, pro vulgato *laetor*. Sed malim *testor te* accipere pro obtestor. ut non raro apud Ciceronem, Tacitum, aliosque.

27. *Barbarus excussis agit vestigia lumbis,
Et subito felix nunc mea regna tenet.*]

In vera loci hujus lectione & explicatione fluctuarunt admodum Viri eruditi, & praesertim N. Heinsius, ut videri potest in Vol. V. Miscell. Observ. pag. 119. ubi Heinsiana quae protulit Cel. D'Orvillius, & quorum usum a Patruo meo habuerat, eadem leguntur in Notis ejus ad Propertium pag. 692. 693. quas postea Viri Illustris Adversariis subjunxi. *excussis lumbis* est in Regiis, Colbertinis, Scaligeri Excerptis, Mentel. Borrich. quinto Vatic. Askew. Groning. primo Leid. tribus Voss. meo utroque, D'orvill. & primis edd. *excussus* in D'Orvill. primo. *lombis* Voss. tert. & prior. Leidens. *nombis* D'Orvill. sec. a man. sec. forte pro *excussis nombis*, id est *nummis*, sive *consumto munere pauper*, ut supra v. 9. *excussis nobis* Ayrmannus. Heinsius vero conjecerat *exhaustis*, *exsuctis*, vel *exsuccis lumbis*. ut *latera effututa* in Carminibus Liberis,

dein *agitat fastidia* idem conjecerat, simili varietate, qua apud Justinum Lib. VIII. 4. 10. *tantarum urbium fastidium agit*. vide Gronov. Lib. IV. Observ. cap. 10. Sed *vestigia* in omnibus MSS. & editionibus extantia non moveo, quae huic rei propria sunt. ut supra El. VII. 95.

Non domina ulla meo ponet vestigia lecto.

infra El. XXII. 35.

Adparent non ulla toro vestigia presso.

Ovidius Lib. I. Am. 8. 97.

Ille viri toto videat vestigia lecto.

Tibullus Lib. I. 10. 57.

Semper sint externa tuo vestigia lecto.

Petronius cap. 97. *lectulum vestimentis inplevi, unusque hominis vestigium ad corporis mei mensuram figuravi*. aliam viam in hoc loco perquam difficillimam constituendo ingrediebatur eruditissimus E. H. Eldikius, qui, ut cohaereat cum seqq. *dominis amaris*, legendum conjiciebat,

Barbarus excussis agit vix, inopia, bulgis &c.

hoc sensu: vix Propertii regna adfectaverat praetor, fide Cynthiae, oblati ingentibus muneribus, sollicitata, quin voti fieret compos, gaudiisque poetae excluso debitis frueretur. *inopiam* vero Cynthiae vocat ob perfidiam & levitatem, ut v. 69.

Nunc jacere e duro corpus juvat, inopia, saxo.

& *agitare regna* eadem ratione capiebat, qua illud Flori Lib. II. cap. 2. *paribus uterque votis imperium orbis agitabat*. dein *bulgas* optime huic loco convenire censebat, quia praetor iste e provincia Romam redux corrasis divitiis abundabat, producto Lucilii versu apud Nonium Marcellum,

Bulgam, & quidquid habet numorum secum, habet ipse.

sed pro Lucilii vel similis aetatis poetae loco mallem exemplum ex poeta melioris aevi, & qui

Tt

- Adspice quid donis Eriphyla invenit amaris,
 30. Arserit & quantis nupta Creusa malis.
 Nullane sedabit nostros injuria fletus?

An

quidem elegiaco, apud quem haec vox occurrat. *agitare* autem *vestigia* quo sensu hic capiendum sit, dubium reddunt diversae virorum doctorum sententiae. a venatione desumptam metaphoram opinabatur Heinsius. ut passim eo sensu *agitare* occurrit, de quo agunt notae ad Ovid. V. Met. v. 606. sed vide Passeratium. Broukhufii expositionem, pro, Barbarus iste, me excluso, agit & calcit meae vestigia, inque iis se volutat, (ut mea ex seq. versu retrahatur) dum lumbos excutit, & clunem movet, ad examen revocat D'Orvillius in Miscell. Observ. d. I. pag. 120. & *agitare vestigia* intelligit pro agere, seu imprimere & facere nova signa viri, qui in lecto cubaverat, indicia libidinis relinquens. Id illustrari posset e loco Ciceronis III. Verr. cap. 34. cum in lectulo decumanae mulieris vestigia viderent recentia, quibus illum inflammari intelligebant. & talia vestigia duorum in lecto volutantium dicuntur infra El. XXII. 35.

*Adparent non ulla toro vestigia pressa,
 Signa, volutantes nec jacuisse duos.*

ut legendum pro *Signa voluptatis*. altero versu non sua regna coniecerat D'Orvillius. sed nunc mea regna tenet praefero, ut queratur, praetorem illum interciperi, quod se capere oportebat. regna tenere in rebus amoris elegantissimi usus de rivali praelato, & amatorem excludente. Tibullus Lib. I. El. 10. 80.

*Tunc flebis, quum me vinctum puer alter habebit,
 Et geret in gremio regna superba tuo.*

ubi male Broukhufius, *Et geret in regno sceptrum* &c. Lib. II. El. 6. in fine:

*Nota loquor: regnum ipse tenet, quem saepe coëgit
 Barbara gypsatos ferre catasta pedes.*

vide Broukhufium ad ejusdem Lib. I. El. 7. v. 75. & plura e Tibullo ac Propertio notavit Gruterus Lib. XIV. Suspici. inedit. cap. 8. quibus adde quae dcdi ad Lotichium pag. 514. & supra ad Lib. I. El. 8. 31. & sic regna puellae, quae in amatores exercet. vide Heins. ad Ovid. Rem. Am. v. 299.

29. *Adspice quid donis Eriphyla invenit amaris]* Accipe quid donis Eriphyle invenit amoris in Mentellano & primo Leid. Accipe etiam in uno Colbertino, & Palatinis Gebhardi. *amatis* conjecit Marklandus. eodemque modo *thalamos amatos* dixisse Ovidium IV. Met. 218. notaverat. sed pro vulgata *donis amaris* adscripserat locum Euripidis in Hippolyto (v. 1411.)

ἢ δ' αὖτε πατρὸς σὺ Ποσειδάωνος πίνακα.

avaris legebant Livinejus & Guyetus, pro *avaro* capitis. sed recte *amaris* tuetur Broukhufius. invenit autem corruptum esse Heinsio adsentior, qui Lib. II. Advers. cap. 5. p. 244. & in Notis p. 693. legebat, *Eriphyle fletis amatis*. indoluerit nempe, quod aureo monili se corrupti a Polynice fuerit passa, & maritum Amphiarum, hac esca inlecta, Adraсто prodiderit. fletis autem ideo placet, quia sequitur *Arserit*, ut post *Adspice* semper fere apud nostrum, aliosque, obtinere notatum est ad Lib. I. El. 2. 9 & quia *εὐρυπύλη* Eriphyla Homerus, ejusque imitatione *maestam* Eriphylum dixit Virg. VI. Aen. 445. ubi vide Guellium. & ex illis Aufonius Cupid. Cruc. v. 26.

*Harmoniae cultus Eriphyle maesta recusat.
 Infelix nato, nec fortunata marito.*

ubi Vinetus fabulam Eriphyles exponit, de qua vide Pausaniam Lib. X. p. 870. & Hygin. fab. 73. infra apud nostrum Lib. III. El. XI. 57.

*Tu quoque, ut auratos gereres, Eriphyla, lacertos,
 Dilapsis nusquam est Amphiarus equis.*

scribe etiam *Eriphyla fletis* ultima producta. sic enim in MSS. ut *Elestra*, & sim. supra vidimus ad Eleg. XI. 5. vulgatam tamen Cel. Ruhnkenius servandam censebat, *invenit* exponens, ut in illo Terentii Heaut. II. 1. 17. *Hoc ego mali non pridem invenit*. & Taciti I. Ann. 74. *perniciem aliis, ac postremum sibi invenere*. alter versus lucem egregiam accipit ex insigni loco Euripidis in Medea v. 1159. & seqq. ubi describuntur dona illa Creusae a Medea missa, e quibus una cum marito Jasone, & omni domo arsit. & apud Senecam in Medea Act. IV. & V. & adde Hygin.

An dolor hic vitiis nescit abesse suis?
Tot jam abiere dies, quum me nec cura theatri,
Nec tetigit campi, nec mea Musa juvat.

35. Ah pudeat certe, pudeat: nisi forte, quod ajunt,
Turpis amor surdis auribus esse solet.

Cerne

gin. fab. XXV. recte igitur Passeratius malis
quantis arserit exponit, quibus doloribus, quan-
ta sua suorumque pernicie. sic Tibullus Lib. II.
El. 4. v. 36.

*Heu quicumque dedit formam coelestis avarae,
Quale bonum multis addidit ille malis.*

32. *An dolor hic vitiis nescit abesse suis?* tuis
in Excerptis Modii, seu Groningano. abire in Com-
meliniano Gebhardi. *vitiis crescet & usque tuis*
coniciebat Heinſius in Notis p. 693. sed *nescit*
abesse bene se habet, id est semper adest, caus-
sam suam agere & tueri non desinit. ut apud
Florum Lib. IV. cap. 9. *nec ille desuit vitiis*,
quin periret. loquendi modum illustant Patru-
mei notae ad Lucan. Lib. X 105. obscurum hunc
locum sic explicabat eruditissimus L. Santenius:
Nullane praetoris vel Cynthiae injuria dissolvat
amores eorum, atque adeo fletus meos sedabit?
An hic dolor (amor infelix) nescit abesse (id est
abire, in melius mutari) vitis suis consuetis,
injuriis nempe & rixis amantium.

33. — quum me nec cura theatri,
Nec tetigit campi, nec mea Musa juvat]

Hoc loco Marklandus adstruit conjecturam suam
in Addendis ad Statium ex Lib. III. Sylv. 5. 16.

— nec aut rapidi mulcent te praelia Circi,
Aut intrat sensus clameſi cura theatri.

pro vulgato *turba theatri. nec mea mensa juvat* in
Menteliano, Colbertinis, Neapolitano, quinto
Vaticano, Borrich. Livineji codice, primo Leid.
tribus Voss. uno D'Orvill. & meo utroque. sed
Musa in reliquis codd. & primis edd. quod a
Passeratio & Broukhufio recte praefertur. *nec*,
mea Musa, tui conjecerat Francius. forte ei dis-
plicebat praeteriti & praesentis tetigit & juvat
variatio in uno eodemque versu. sed exempla
plurima suppeditabunt notae eruditorum ad Virg.
II. Aen. 12. Gratium Cynege. v. 45. 416. 426.
Calpurn. Ecl. III. 69. & Wopkenſius Lib. III.
Lect. Tullian. cap. 7.

35. *Ah pudeat certe, pudeat: nisi forte, quod*
ajunt,
Turpis amor surdis auribus esse solet]

At pudeat in Menteliano, Neapol. primo Leid.
tertio Voss. utroque D'Orvill. & meo priore. non
male. vid. ad Tom. II. Anth. Lat. p. 555. mox
illud *quod ajunt* non placebat Francio, qui vix
poëtis id usurpatum putabat. Nescio an hunc
indiceret Broukhufius, quum adnotat, *Vidi, qui-*
bus haec locutio plebejorum saperet. sed recte Cice-
ronis & aliorum locis eam stabilivim. quibus
adde Horat. Lib. I. Epist. 7. 49.

— conspexit, ut ajunt,
Adrasum quemdam vacua torſoris in umbra.

illud vero nostri ex El. XXI. huj. Libr. V.

Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt,
Corruptis torvi candida forma bovis;

alio nonnihil sensu, quam hoc loco, intelligen-
dum est. nam *ut ajunt* hic notat indicari locutio-
nem proverbialem, ut in ultimo Ciceronis loco,
quem adfert Broukhuf. ex Orat. in Pison.
cap. 28. *iste claudus, quomodo ajunt, pilam*
retinere quod acceperat &c. eadem notione
ut dicitur est in V. Verr. cap. 21. *& ut hoc be-*
neſcium; quemadmodum dicitur, trabali clave fi-
geret. III. Philip. cap. 8. *sed tamen currentem, ut*
dicitur, incitavi. & cap. XI. *o praeclarum custo-*
dem ovium, ut ajunt, lupum. de Amicit. cap. 5.
Agamus igitur pingui Minerva, ut ajunt. & cap.
6. *itaque non aqua, non igni, ut ajunt, pluribus*
locis utimur, quam amicitia. Domitius Marſus
Epigrammate de Bavio Tom. I. Anthol. Lat.
pag. 437.

Rura, domum, nummos, atque omnia: denique,
ut ajunt,

Corporibus geminis spiritus unus erat.

ubi vide quae notavi. Ita hic Propertius eo di-
cto *Turpis amor surdis auribus esse solet*, respi-
cere videtur ad vetus proverbium. quod colligo

T t 2

ex

Cerne ducem, modo qui fremitu conplevit inani

Actia damnatis aequora militibus.

Hunc infamis amor versis dare terga carinis

40. Jussit, & extremo quaerere in orbe fugam.

Caesa-

ex Menandro in Stobaei Florilegio Grotiano
pag. 265.

——— φέρει γὰρ ἰς ἡγῶν
τῇ νεύειντος καφόν.

——— ingenio suo Amor
Ad consilia surdis auribus est.

& eo forsā adludit Tibullus Lib. IV. Carm. 14.

Rumor ait, crebro nostram peccare puellam,
Nunc ego me surdis auribus esse velim.

infra El. XVI. 13.

De te quodcumque, ad surdas mihi dicitur aures.
vide totam Ovidii Elegiam XIV. Lib. III. Amor.
& Lib. II. El. 2. 51. & seqq. & illustrant haec
quae notavit Janus Gullelmus Lib. II. Verisim.
cap. 16.

37. Cerne ducem, modo qui fremitu conplevit inani
— Actia damnatis &c.]

Heinsius in margine ed. Aldinae conjecerat,

—— modo cui fremitus conplevit inanis
Actia damnatis aequora militibus.

offendebant eum, ni fallor, duo ablativi con-
juncti fremitu inani conplevit aequora Actia dam-
natis militibus. sed innumera ejusmodi exempla
sunt apud veteres. quale est illud Maronis Lib.
II. Aen. 419.

—— si quos obscura nocte per umbram
Fudimus insidiis.

& Lib. VIII. 219.

Hic vero Alcidae furtis exarserat atro
Corde dolor.

Horatii Lib. III. od. 16. 31.

Pulgentem imperio fertilis Africae
Fallit forte beator.

Claudiani I. de Laud. Stilic. 382.

—— si jure perempto
Insultaret atrox famula Carthagine Maurus.

& apud alios passim. qualia dederunt Cortius ad
Sallust. Catil. cap. 45. & Patruus meus ad Lucan.
IX. 927. & ad Suet. Tib. cap. 62.

39. Hunc infamis amor versis dare terga cari-
nis Jussit] infans amor in meo cod. secundo.
forte pro infans, ut legitur in Menteliano,
Borrich. primo Leid. Heinsiano, & meo priore.
Virg. Ecl. X. 44.

Nunc infans amor duri me Martis in armis,
Tela inter media, atque adversos detinet hostes.
Sappho apud Ovid. Epist. XV. 176.

Sit procul infano vitium amore timor.

supra El. XI. 18.

Scilicet infano nemo in amore videt.

vesanum amorem vocat El. XII. 29.

Errat qui finem vesani quaerit amoris.

& saepe alibi. infamis tamen a Passeratio adstru-
tur, & a Broukhuisio praefertur. quia Romae in-
famis amor erat mulieris peregrinae, adeoque
Antonio infamiam conflavit Cleopatra, ut Tito
Berenice. & huic lectioni acquiesco, licet conje-
cerim aliquando, Hunc fatalis amor &c. ut Ho-
ratio fatale monstrum dicitur Cleopatra, Lib. I.
od. 37. 20. ubi de victoria Actiaca,

—— daret ut catenis
Fatale monstrum. quae generosius
Perire quaerens, nec muliebriter
Expavit ense, nec latentes
Classe cita reparavit oras.

qui locus etiam hic tueri potest extremo orbe pro
externo, ut in secundo Leidensi, aliisque codd.
& primis ac vetustioribus edd. sed extremo recte
in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, Neapol. duo-
bus Vaticanis, Colbertinis, Menteliano, Ex-
cerpt. Modii, seu Groning. & ceteris codd. melio-
ris notae. Innuit enim Aegyptum, in quam An-
tonius confugerat. Auctor Elegiae in Obitu
Maecen. v. 47. Tom. I. Anthol. Lat. p. 263.
& 264.

Militis Eoi fugientia terga secutus,
Territus ad Nili dum fugit ille caput &c.

Hic

Caesaris haec virtus, & gloria Caesaris haec est:

Illa, qua vicit, condidit arma manu.

Sed quascumque tibi vestes, quoscumque zmaragdos,

Quosve dedit flavo lumine chrysolithos.

45. Haec videam rapidas in vanum ferre procellas,

Qua

*Hic tela in profugos (tantum curvaverat arcum)
Misit ad extremos ecce Orientis equos.*

vide quae illic notavi. & infra ad Lib. III. El. 9. 51. *extremus Nilus* Claudiano Lib. I. in Eutrop. 316. *ab extremo referens oracula Nilo*. Silii Ital. Lib. I. 270. de Hannibale in Hispania bellum Romanum meditante:

— *Roman comprehendere bello
Gaudet, & extremis pulsat Capitolia terris.*

ubi vid. Cel. Drakenb. Ovidius IV. Trist. El. 9. 9.

Sim licet extremum; sicut sum, missus in orbem.
extremi Garamantes Virgilio Ecl. VIII. 44. & *ita extremi Indi, extremi Sabaei*, & sim. frequenter apud alios. vide Patru mei notas ad Claudian. II. R. P. v. 83. perpetuam vero harum vocum esse confusionem in veterum locis, dubiamque alterutius electionem, patebit ex ejusdem notis ad Lucan. Lib. I. 314. & Marklandi ad Statii Silvas pag. 24.

42. *Illa, qua vicit, condidit arma manu*] Legendum arbitror,

— *haec virtus, & gloria Caesaris haec est,
Illa, qua vincit, condit & arma manu.*

sic de Caesare Ovidius Lib. I. Am. El. 2. in fine:

*Adspice cognati felicia Caesaris arma,
Qua vincit, victos protegit ille, manu.*

condit autem pro condere solet. quamquam pro vulgata adferri possit illud ejusdem Ovidii Rem. Am. 612.

Et quae condiderat, tela resumit Amor.

sed & illic *resumit* in cod. Cantabr. sic de Jove Auctor Panegyri. ad Pison. v. 140.

*Igne quin etiam superum pater arma recondit,
Et Ganymedae repetens convivia mensae
Pocula sumit ea, qua gessit fulmina, dextra.*

condere arma hic eo sensu. quo apud Calpurn. Ecl. I. v. 59. *injanos clementia condidit enses.* ubi male Barthius *condidit*. Ovidius II. Trist. 179.

*Parce, precor, fulmenque tuum, fera tela,
reconde.*

43. *Sed quascumque tibi vestes, quoscumque zmaragdos,*

Quosve dedit flavo lumine chrysolithos]

quascumque smaragdos in Voss. tertio. *smaragdos* in omnibus MSS. illis vero, quae de veteri scriptura *zmaragdos* monuit Broukhufius, adde notata Gudio ad Phaedr. Lib. III. fab. II. p. 73. Cel. Hemsterhuffio ad Lucian. Ind. Vocal. I. 94. & firmat eam Martian. Capella Lib. III. p. 57. qui monet *z* ante *m* solere poni, ut *Zmyrna*. & ita in monumentis antiquis. ut C FVFIO ZMARAGDO in Inscript. apud Donium Claf. XVII. 18. vide If. Voss. ad Catull. p. 321. Buherium ad Marm. Brettiana pag. 10. & 34. & quae notata sunt ad Numism. Sic. p. 391. Athenaeus tamen Lib. III. pag. 94. contendit *maragdum*, ἀντὶ τοῦ μαρμαρῶν, *splendere*, scribendum esse, adducto Menandri loco. His similia sunt Tibulli Lib. II. El. 4. 27. de puella avara, & vestium ac gemmarum cupida,

*O pereat quicumque legit viridesque zmaragdos,
Et niveam Tyrio murice tinguit ovem.* & seqq.

ubi de *zmaragdi* scriptura etiam vide Broukhuf. altero versu Propertium ad etymologiam *chrysolithi* respexisse notat Ciofanus ad Ovid. II. Met. 109. *flavos lumine* in quarto Voss. duobus D'Orvill. Heinssiano, & meo utroque. *Quos flavos dedit* in primo Voss.

45. *rapidas in vanum ferre procellas]* in *vanum* pro in mare dictum adscripserat Fruterius. in *ventum* Ayrmannus. quod jam occupasse Passeratium video, & specie blandiri posset, propter illa Tibulli Lib. III. El. 6. 50.

— *perjuria ridet amantum*

Jupiter, & ventos irrita ferre jubet.

& praesertim defendi ex altero ejusdem loco Lib. I. El. 4. 18.

— *Veneris perjuria venti*

Irrita per terras & freta longa ferunt.

quibus locis mox sequentia etiam illustrantur. ubi dicit *perjuria amantum* non semper in ventos ferri. ut plerumque sibi persuadebant. unde Graecorum

T t 3

Qua tibi terra, velim, qua tibi fiat aqua.
 Non semper placidus perjuros ridet amantes
 Jupiter, & surda negligit aure preces.
 Vidistis moto sonitus procurrare coelo?
 50. Fulminaque aetheria diffiluisse domo?

Non

corum proverbium *A'φpedioros ὅπως ἀν' ἐμπερίῃ*. vide Suidam in *A'φpedioros*. & illic Kusterum. sed Jovem perjuros saepe punire & ulcisci dicit Auctor Ciris v. 156.

*Et si quis nocuisse tibi perjuria credat,
 Causa pia est, iunxit fratri te ostendere Juno.*

quod hoc ipso Propertii loco illustrat Scaliger. Recte vero idem Passeratius in *vanum* exponit in nihilum, inane, nam haec neutra Propertio frequentis usus sunt, ut in *incertum*, in *plenum*, in *longum*, ad *sanum*, & similia, quae adfert. vide infra ad Lib. III. El. 22. 18.

46. *Qua tibi terra, velim, qua tibi fiat aqua*] Haec lectio a Scaligero est, quam probavit etiam N. Heinsius ad Valer. Fl. Lib. V. 85. adductis multis veterum locis, in quibus elegans illa repetitio *qua, qua*, a librariis corrupta fuit. in omnibus autem codd. MSS. primis & ceteris vetustis edd. *Quae tibi terra, velim, quae tibi fiet aqua*. quod, admissio *fiet aqua*, praefertur a D'Orvillio ad Chariton. pag. 684. ubi haec Propertiana cum loco Manethonis contulit. neque etiam scripti aut editi agnoscunt *precor*, ut idem Scaliger mutaverat pro *velim*. *Qui tibi terra, velim, qui tibi* &c. placebat Guyeto. vid. Miscell. Observ. Vol. V. Tom. I. p. 122. simile huic Propertii voto, quo munera ab Illyrico praetore Cynthiae data devovet, est illud Tibulli Lib. I. El. 10. 11.

*Muneribus meus est captus puer; At Deus illa
 In cinerem & liquidas munera vertat aquas.*

v. Fulv. Ursin. ad Virg. Ecl. I. 60. pag. 13. Ovidius III. Am. 8. in fine,

*O, si neglecti quisquam Deus ultor amantis
 Tam male quaesitas pulvere mutet opes!*

neque dubitandum est poetam respexisse ad Homerum locum a Mureto, & Passeratio adductum, Illad. H. 99.

Ἄλ' ὅπως ἂν πάρος ἔδωκε καὶ γαῖα γένοιτο.

49. *Vidistis moto sonitus procurrare coelo?
 Fulminaque aetheria diffiluisse domo?*

Vidistis edidi, quia sic legitur in Regiis, Colbertinis, Neapol. Excerpt. Modii, Borrich. Groning. Livineji codice, binis Leidens. tribus Voss. Askew. utroque meo & D'Orvill. cum primis edd. quem tot codicum parem consensum non facile librariorum lapsus pronum cum Broukhufio existimo, qui *Vidistis* edidit, sed potius longe elegantiore lectionem, ut, quantumvis Cynthiam adloquatur, & perfidae puellae praetorice Illyrico simul tonitru ac fulmine Jovis, ad perjuriam Cynthiae puniendam inmisso, terrorem incutiat. eodem modo, quo supra El. VII. 59. ex cod. MS. praefendum censui,

Quin etiam multo duxistis pocula risu.

non *duxisti*, ut Cynthiam, aliosque convivas, quibuscum hilariter egerat, comprehendat. ubi vide plura. *toto coelo* in iisdem fere omnibus codd. & edd. non *moto*. ut apud Virg. VIII. Aen. 427.

*Fulmen erat, toto genitor quae plurima coelo
 Dejicit in terras.*

Lucanum Lib. I. 656.

*— toto fluerent incendia mundo,
 Succensusque tuis flagrasset curribus aether.*

& eadem varietate apud Silium Ital. Lib. III. 205.

*— te toto turbida coelo
 Tempestas, caedesque virum, magnaeque ruinae
 Idaei generis, lacrimosaeque fata sequuntur.*

ubi *moto* praetulit Heinsius, ut huic loco etiam vindicavit in notis ad Ovid. III. Fast. 347. idem *procurrere*, pro *percurrere*, quod in plerisque codd. habetur, duobus nempe Leidens. Mentel. Borrich. Askew. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. in quibus etiam *Flumina*, & *desiluisse*, pro quo correxit *Fulmina* & *diffiluisse*, totumque locum sic constituebat Lib. II. Ad-

Non haec Pleiades faciunt, neque aquosus Orion:

Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.

Perjuras tunc ille solet punire puellas,

Deceptus quoniam flevit & ipse Deus.

55. Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis,
Ut timeas, quoties nubilus auster erit.

Mentiri

Advers. cap. 5. pag. 145.

Audisti (pro *Vidisti*) *moto sonitus procurrere coelo,*

Fulminaque aethera diffiluisse domo.

diffiluisse etiam hic praefere videtur Valens Guellius ad Virg. XII. Aen. 923.

— *nec fulmine tanti Diffultant crepitus.*

ita certe in Menteliano, Groning. Heinssiano, & meo priore, ut conjecit Passeratius. *diffiluisse* in Askew. & huic lectioni favet illud Horatii Lib. I. od. 34. 6.

— *namque Dispiter
Ignt corusco nubila dividens.*

nempe collis & ruptis nubibus. Virgilius III. Aen. 199. *ingeminant abruptis nubibus ignes.* Statius Lib. V. Theb. 394.

*Ut vero elisit nubes Jove tortus ab alto
Ignis, & ingentes patuere in fulmine nautae.*

& Lib. X. 929.

Fulguraque adritis quoties micuere procellis.

ubi Scholiastes Lutatius *adritis procellis* exponit *collis* nubibus. vide illic Barthium pag. 1282. Sed has Heinssii emendationes, & quibus eas adstruit, Broukhussii rationes, animadversione proluxa repudiavit Cel. Hemsterhusius. qui *toto coelo*, & *fulmina desiluisse* propugnat. *tonitrus* autem pro *sonitus* voluisse amicum doctum ac disertum, addit Broukhussius, intelligens P. Francium, qui sic conjecerat in marg. ed. Scaligeranae, quod exemplar manu ejus conscriptum adseruo.

52. *Nec sic de nihilo fulminis ira cadit*] *Nec si* in Menteliano. *Non sic* Francius & vers. praec. *nec aquosus Orion. fulminis aura* conjecerat Heinssius ad oram ed. Ald. ora in Mentel. sed *ira* optime se habet, *fulminis ira* est irati

Jovis fulmen. notum illud Ovidii, sine *Metamorph.*

— *quod nec Jovis ira, nec ignis,
Nec poterit ferrum, &c.*

Valer. Fl. VII. 568.

*Ac velut ex una si quando nube corusci
Ira Jovis torfit geminos mortalibus ignes.*

Juvenalis Sat. XIII. 223.

*Hi sunt qui trepidant, & ad omnia fulmina (sic MSS.) pallent,
Cum tonat: exanimes primo quoque murmure coeli;
Non quasi fortuitus, nec ventorum rabie, sed
Iratu cadat in terras, & judicet ignis.*

fulmen vero non de nihilo cadere hic dicitur, quod *consulto fulmina mitti* infra El. XXV. 54.

Nec si consulto fulmina missa tonent.

de nihilo pro temere, levem ob causam, etiam supra El. 2. 26.

Non sum de nihilo blandus amator ego.

Terent. Hecyr. V. 1. 1.

*Non hoc de nihilo est, quod Laches me nunc
conventam esse expetit.*

vid. Jani Gulielmii Quaest. Plautin. in *Mostellar.* cap. 1.

53. *Perjuras tunc ille solet*] *Perjuras Deus ille solet* Guyetus. forte elegantiam in repetitione vocis *Deus* quaerens, quam ego nullam agnosco ipse in Menteliano, primo Leid. Heinssiano, & meo priore. mox *flevit* & *ille* in aliis. *flevit* hic praefero, ut pro indoluit capiamus. de quo vide supra ad El. IV. 8.

55. *Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis,*] intelligit vestes Tyrias vel Sidonias a praetore Cyn-

Mentiri noctem, promissis ducere amantem,
 Hoc erit infectas sanguine habere manus.
 Horum ego sum vates, quoties desertus amaras

60. Explevi noctes, fractus utroque toro.

Vel

Cynthiae donatas, de quibus supra v. 18. & 43. quas tanti non esse ait, ut Jovis irati fulmina sibi imminere timeat, quotiescumque coelum nubibus contractum procellas minatur. *Sidonia* hic secunda producta, quam corripit El. XXII. 15. ubi *Mygdoniae mitrae* legunt alii. vid. Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 117. *nubibus* in Mentel. & primo Leid. Ceterum Elegiae finem hic faciunt omnes codices scripti, quotquot alii excuserunt, & ipse contuli, vel quorum Excerpta mihi ad manum sunt, & editiones antiquissimae, novamque ordiuntur ab illis, *Mentiri noctem* & seqq. quae cum his connecti primus jussit Scaliger. Sed Livinejus cum illa jungendam existimat Eleg. XIV. quae incipit *Adsiduae multis odium peperere querelae*, & seqq. & certe hac Elegia inductus fuit in praetorem illum, quocum perli-da Cynthia suo indulserat genio, in ceteris queritur se ab amica exclusum: unde novae sequenti Elegiae *Mentiri noctem* &c. codices MSS. & editiones vetustae titulum praefigunt DE EXCLUSIONE: huic vero AD CYNTHIAM, vel, ut in meo altero codice, AD CYNTHIAM, DE AEMVLO. praeterea versus hic, *Quare ne tibi sit* &c. velut formula Propertio communis est, qua saepissime Elegias absolvit, tamquam monito, praecedentia terminante. vid. Lib. I. El. V. 31. El. IX. 33. El. XIX. 25. & Lib. II. El. XVIII. 89.

57. *Mentiri noctem, promissis ducere amantem* *Mentiris* male in Vossiano & meo secundo. *fallere* in Voss. tertio, D'Orvill. primo, & meo altero, sed in cujus margine *ducere*, quod rectum (cujus glossa est *fallere*) & fictis blanditiis congruum est verbum, pro spe inani lactare. ut constabit ex multis veterum exemplis, quae adferunt Patruus meus ad Ovid. VII. Met. 301. & Heins. ad Lib. VIII. 123. vide & supra ad El. VI. 21. *amantes* in Regio. altero versu *Hoc erat* ex suo codice praetulit Scaliger, exponens, olim aliquem promissis decipere flagitium erat instar caedis & parricidii. ita etiam legendum monuit Livinejus. & sic in D'Orvill. secundo. neque tamen *Hoc erit* rejicio, ceteris codicibus & edd. vetustis in hoc consentientibus. *infectas* prave in ed. Volsi & Wecheliana. Auctor Epi-

grammatis optimi in Tiberium, Tom. I. Anthol. Lat. p. 227.

*Nec non Antont civilia bella moventis,
 Nec semel infectas adspice caele manus.*

vide Gronovii notas ad Senecae Epist. XCIV. p. 445.

59. *Horum ego sum vates, quoties desertus amaras
 Explevi noctes, fractus utroque toro*

Passeratius *explevi* vel pro *fatiaui*, vel pro *totas noctes infomnes transegi*, interpretatur. alterum verius est, & significat se *totas noctes amaras ad finem perduxisse sic implere diem longum sermonibus* Ovidio VII. Met. 661. & Floro Lib. II. c. 12. *cujus spectaculo triduum inplevit*. quod male sollicitant. *noctes amarae*, ut Lib. I. El. 1. 33.

In me nostra Venus noctes exercet amaras.

ubi plura notavi. mox *fractus utroque dolo* conjectit Ayrmannus, quia nempe *mentiri noctem*, & *promissis ducere* duplex ei videbatur dolus. sed per *utrumque torum* recte intelligunt alii utramque tori partem, seu spondam anteriorem & posteriorem. ut in loco Ovidii III. Am. 14. 32.

Cur pressus prior est interiorque torus.

neque placet Heinsii *jactus utroque toro*. pro *jactus*. *fractus* est vigiliis, cura & sollicitudine confectus, dum latus mutando in utramque tori partem me converto. infra El. 24. v. 25.

— *mediae nequeunt te frangere noctes.*

id est, neque bibendo aut ludendo fatigare. initio hujus distichi *Horum ego sum vates* Marklandus exponebat, haec ego vera esse docere possum, ut *vates* sit doctor, interpres. quod Cel. Ruhenius confirmabat loco Plinii XI. H. N. 37. fin. *Herophilus medicinae vates*. & Valer. Max. VIII. 12. 1. *Scaevola legum vates*. Quod autem Marklandus *horum vates* eodem modo dictum opinabatur, quo *animi aruspex* Lib. III. El. 6. 17.

His ego tormentis animi sum verus aruspex.

1a

Vel tu Tantalea moveare ad flumina forte,

Ut liquor arenti fallat ab ore sitim.

Vel tu Sisyphios licet admirere labores,

Difficile ut toto monte voluter onus.

65. Durius in terris nihil est, quod vivat, amante,

Nec, modo si sapias, quod minus esse velis.

Quem modo felicem, invidia admirante, ferebant,

Nunc decimo admittor vix ego quoque die.

Nunc

in eo fallitur, nam tormentis animi illic jungenda sunt. recte vero haec confert cum illis Sophoclis in Electra v. 1530. *ὅτι οὐ μάλιστα εἴμι τῶν ἄλλων*.

61. *Vel tu Tantalea moveare ad flumina forte] movearis flumina* Scaliger, qui in prima editione Graecum loquendi modum esse censebat, improbante Guyeto & Heinssio. Gebhardo etiam durum & insolens videtur. & recte Livinejus explicat, licet Tantali ad flumina positi sortem miferentis. Janus Gruterus Lib. XXII. Suspicionem ineditat. cap. 13. ex lectione codicis Scaligerani movearis, suspicabatur reponi posse,

Vel tu Tantalea movearis fluminis arte.

hoc sensu, licet stupeas artem fluminis, in quo Tantalus degit, tamen poena amantium gravior est, & *ars fluminis* in eo consistat, qua sequitur, ut liquorem suum neget inclinato Tantalo; & ideo *fallacem* dici Lib. IV. El. XI. 24.

Fallax Tanteo corripere liquor.

sed huic explicationi viros eruditos haud opinor adjecto calculo suo consensuros esse.

62. *Ut liquor arenti fallat ab ore sitim] Vel liquor* in Menteliano, Voss primo, Leidensi, Heinssiano, & meo secundo. male. *fallat in ore* Heinssius.

63. *Vel tu Sisyphios licet admirere labores]* torquent se Interpretes, quomodo explicant illam laboris Sisyphii admirationem. cum admiratione & stupore spectes, ac miseratione, exponit Passeratius. Sed si sensum poetæ perspicio, indicat, licet Tantali sortem subeas ac Sisyphi labores suscipias, experieris irrita quævis esse ad mentem fallacia & perfidia puellae mutandam, ac fateberis, nihil inter mortales amante durius & infelicius esse. Quia igitur hoc in versu *licet admirere labores*, & mox *invidia admirante*, admodum in-

concinna repetitione, jure offendunt, exigua mutatione hic pro *admirere* reponere tentabam,

Vel tu Sisyphio licet adnitare labore.]

& mox volutat. hoc sensu, licet omni ope adniteris saxum Sisyphi volvendo & revolvendo illius aerumnas exhaurire, nihil ages, frustra adlaborabis. *adniti, eniti, & conniti*, pro summo animi studio & labore contendere ad ardua superanda, Ciceroni, Livio, aliisque usitatissimum nemo nescit. simili conparatione utitur noster supra El. I. 67. & seqq.

Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus Tantaleae poterit tradere poma manu.

Dolia virgineis idem ille repleverit urnis,

Ne tenera adfida colla graventur aqua.

Idem Caucaëa solvet de rupe Promethei

Brachia, & a medio pectore pellet avem.

65. *in terris]* apud inferos, intelligebat Marklandus, idque se fufius probaturum in Notis adscripserat. sed de viventibus inter homines, mortalibus, malim exponere, id enim jubet additum *quod vivat*. vide supra ad h. L. El. 2. v. 42. *in terris* enim & *sub terris* opposita sunt. ut infra El. XIV. 31. *Illi sub terris fiant mala multa puellae*. ubi *sub terris* apud inferos exponit Broukhufius, quem etiam vide ad Lib. IV. El. XI. 100. *sub terras* id aliis dici, patebit ex notis ad Ovid. V. Met. 504.

67. *Quem modo felicem, invidia admirante, ferebant.]* *invidia admirante* depravatam notat Marklandus ad Statii Silvas pag. 62. & ad sensum potissime respiciens, existimat Propertium scribere debuisse *ringente* vel *fremente*. ultimum metro adversaretur. *adfirmante*, vel *moerente*, conjecerat Heinssius in notis p. 694. quia modo praecessit *admirare*, & contrarium, ut ait, invidiae est *admirari*. ultimum *moerente* praeferebam. eruditissimus

Vv

El.

Nunc jacere e duro corpus juvat, in pia, saxo,
70. Sumere & in nostras tetra venena manus.

Nunc

Eldickius legebat *invidia hanc mirante*, notum illud Virgilianum, *Non equidem invideo, miror magis*. possis etiam hariolari *adversante* vel *indignante*. sed vulgatam potius servemus, si paullo ante pro *Sisyphios licet admirare labores* commoda emendatione aliud verbum substituatur. neque enim *admirari* invidiae adeo contrarium est, si eo sensu capiamus, quo *admirari* dicitur etiam apud alios pro obstupere cum quadam invidia ad alicujus felicitatem, ut Graecis θαυμάζειν. quod optime docuit Casaub. ad Theophrast. Charact. pag. 153. & hinc ad adulatores transfertur, qui blandiendo aliquid mirantur, licet animo id invideant. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 456. recte igitur Beroaldus exposuit, prius in amore felix dicebar, etiam ab invidis felicitatem meam admirantibus. hinc supra Lib. I. El. 12. v. 7. & seqq. etiam gloriatur:

*Olim gratus eram: non illo tempore cuiquam
Contigit, ut simili posses amare fide.
Invidiae fuimus. num me Deus obruit?*

ubi vide.

69. *Nunc jacere e duro corpus juvat, in pia, saxo* haec quidem scriptorum & editorum codicum lectio est. At valde blanditur J. Aurati conjectura, quem sic legisse adnotaverat Fru-terius,

Nunc jacere e duro corpus juvat in freta saxo.

& hoc ideo placet, quia imitatus videtur Theocritum Idyll. III. 25.

Τὰς βάραις ἀποδὺς, εἰς νύμφα τῆς ἀλκυμῆς.

& Idyll. V. 15.

Τὰς βάραις ἀπιδύς ὁ Καλαϊθίδης ἢ κατὰ τῆς
Τὰς πέτρης, ἀνδραπεί, μανείς ἐς Κράβη ἀλκυμῆς.

forte enim respicit ad saltum e Leucade saxo, desperatorum amantium asylo, unde ei nomen saltus amantium. infra El. XX. 19.

Sanque ego conabar summo me mittere saxo.

Sappho, Deucalionis exemplo usa, apud Ovidium Epist. XV. 171.

*Hanc legem locus ille tenet, pete protinus altam
Leucada; nec saxo defluisse time.* & seqq.

& versa ult.

Ut mihi Leucadae fata petantur aquae.

notum illud Ausonii in Cupid. Cruc. v. 24.

*Et de nimbo saltum Leucate minatur
Mascula Lesbicis Sappho peritura sagittis.*

ubi multa egregia notavit Scaliger. illic vero Heinsius conjecerat,

Et de nimbo minatur Leucade saltum.

sed *Leucatem* genere masculino etiam alii dicunt auctores. Seneca Hippol. 1014.

Et cana summum spuma Leucatem ferit.

& *nimbosum Leucatem* Ausonius vocat imitatione Virgilii III. Aen. 274.

Mox & Leucatae nimboe cacumina montis.

ubi Servius notat: Sane de hoc *Leucate* amatores se in mare, ad excludendum amorem, praecipitare dicebantur. ubi forte emendandum ad *eluendum*, aut *extinguendum*, vel cum Cel. Ruhenkenio ad *exuendum amorem*. sic enim de Deucalionis Leucadio saltu Sappho apud Ovid. v. 167. & seqq.

*Hinc se Deucalion, Pyrrhae successus amore,
Misit, & illaeso corpore pressit aquas.
Nec mora: versus amor tetigit lentissima Pyrrhae
Pectora; Deucalion igne levatus erat.*

Statius Lib. V. Sylv. 3. 154.

—— saltusque ingressa viriles
Non formidata temeraria Leucade Sappho.

ubi vide Marklandi notas p. 306. simile illud Phylidis apud Nasonem Epist. II. 131. & seqq.

*Est sinus adductus modice falcatus in arcus,
Ultima praerupta cornua mole rigent.
Hinc mihi suppositas inmittere corpus in undas
Mens fuit, & quoniam fallere pergis, eris.*

70. *Sumere & in nostras tetra venena manus* trita venena est in plerisque codicibus, quibus accedunt primus & tertius Vossianus, D'Orvilianus uterque & mei. tuta in Palatino Gebhardi, qui *tetra venena* recte vindicat. ut & Passeratus. & certe latet hoc in primarum editionum scriptura

tetia

Nunc licet in triviis sicca requiescere Luna,
 Aut per rimosas mittere verba fores.
 Quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo.
 Tum flebit, quum in me senserit esse fidem.

ELEG.

tetia vena. in Aldinis, Juntina, ceterisque veterioribus *trita*. eadem variatione apud nostrum infra El. 19. v. 11.

Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas. ubi miror *trita* Heinſio magis placuisse, quam hoc in loco. sed *tetra* ibidem quoque tuentur illi codices MSS. in quibus *terra* vitio calami pro *tetra*. sic in loco Tibulli Lib. III. El. 5. 10.

Non mea mortiferis infecit pocula succis
Dextera, nec cuiquam tetra venena dedit.

in v. c. Scaligeri erat *trita*. Seneca Epigrammate in maligne jocantem Tom. I. Anthol. Lat. pag. 602.

Deque tuis manant tetra venena jocis.

ut cum Francio pro *atra* legendum praetuli. Ammianus Marcell. Lib. XV. cap. 3. *tetra venena serens. varieque dispergens.* ut bene restituit P. Castellus, probante Valesio. *mira venena*]. Gronovio facile redonemus. alterum *dispergens* pro *disperdens* est ex emendatione Illustris Bynkershoekii Lib. III. Observ. c. 19. porro hoc in versu pro *nostras manus* Gruterus Lib. XXII. inedit. Suspici. c. 13. legit *moestas*. sed sine codicum auctoritate. *sumere* autem *venena*, pro *bibere*. de quo vide notas ad Ovid. VII. Met. 450. simile illud Phyllidis apud Nasonem Epist. II. 139.

Saepe venenorum fitis est mihi: saepe cruenta
Trajectam gladio morte perire juvat.

71. *Nunc licet in triviis sicca requiescere Luna*
Nec licet in plerisque codd. Nunc libet Guye-

tus, quod probat Cel. D'Orvillius in Observ. Miscell. Vol. V. p. 123. *Sicca Luna* Scyligero exponitur die intermenstruo, quando spirant Aquilones, adeoque se *saevis obiectum Aquilonibus*, ut ait Horatius, ante fores dominae procumbentem queratur. *fitiente Luna* in Plinii loco apud Heinſ. p. 694. ubi Pintiani emendationem *silente* recte rejicit. altero versu *per rimosas mittere verba fores* conferenda cum illis, quae notata sunt ad Lib. I. El. 16. 27. & sic Lib. IV. El. 1. 146. *persuasae fallere rima sat est.*

73. *dominam mutare cavebo*] *vitare* secundus D'Orvill. in ceteris omnibus, & primis aliisque vetustis edd. *mutare*, pari consensu. vide ad Lo. tich. pag. 414. Scaliger in curis prioribus *dominae mutare*, merito improbantibus Passeratius, Broukhufio, & N. Heinſio in Notis pag. 668. absurdum vero Jo. Iſ. Pontani iudicium quis non obstupeſcat, qui Lib. II. Analect. cap. 2. Propertio invito infelicitate obtrudere tentabat *dominam futare*, verbo caſco & rancido, ex Tinnio & Gloſſis, in quibus, *futare*, *ἐλκεῖν*. jure ob id caſtigatus a Broukhufio. Sed poſtea videtur reſpuiſſe, quia in notis MSS., quas ſuo operis illius exemplari, quod apud me exſtat, adleverit, duce Gebhardo Lib. III. Crepund. cap. 20. *mutare* retinendum eſſe. *caveto*, & mox in ſe legebat Guyetus. *quum mi*, pro *mihi*, Aldinae, aliaeque edd. antiquae. unde *mihi cum* placebat Francio. ſed in *me* in cod. Perreji, Mentelliano, Borrich. Excerpt. Modii, ſeu Groning. duobus Livineji, ceterisque, & primis editis. recte igitur id recepit, & adſtruxit Broukhufius.

E L E G. XIV.

Adfiduae multis odium peperere querelae,
 Frangitur in tacito femina saepe viro.
 Si quid vidisti, semper vidisse negato:
 Aut si quid doluit forte, dolere nega.
 5. Quin ego deminuo curam, quod saepe Cupido:
 Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.
 Quid si jam canis aetas mea caneret annis?
 Et faceret scissas languida ruga genas?

At

ELEG. XIV. V. 5. *Quin ego deminuo curam* &c.] distichon hoc in multis codicibus MSS. ponitur inferius post v. 22. & in primis ceterisque edd. ante Scaligeranam, in qua etiam tota haec Elegia praecedenti adnectitur: versus minoris transpositionem, a Guyeto factam, *Huic bonus esse solet, cui malus ante fuit*, irridet D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. pag. 123. in Vossiano primo *Nunc malus esse solet, qui bonus ante fuit*. & ita Aysmannus.

7. *Quid si jam canis aetas mea caneret annis?*] ita repositum fuit a Scaligero, ut *caneret* media correpta dicatur, quomodo *fervēret* & *forvēret*, aliaque his similia. sed exemplum hujus verbi *canēre* pro canescere, merito quis desideret. *canēat* est in Regijs, Leidensi secundo, & Voss. quarto, Mentel. Excerpt. Modii, seu Groning. Venetis, Aldinis, Juntina, aliisque vetustis edd. *canēat* in Voss. tert. & Askew. *caneret* in Borrich. & Colbertinis, quod arripuisse Broukhusium miror; sed Scaligero adensus est. *vergeret* ad oram ed. Ald. conjecerat Heinsius, vel *aetas mea marceat*. Sed ex codice Neapolitano praefendum videtur.

Quod mea si canis aetas canesceret annis.

unde idem Heinsius *marcesceret*, vel, quod potius videtur, *candesceret*. sic enim apud Tibulum Lib. I. El. XI. 43.

Sic ego sim, liceatque caput candescere canis.

idque probat D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. p. 124. qui ipse tentabat *aetas mea can-*

dēret, ut *canēre* pro *candēre* eadem forma dicatur, qua *canēre* pro *canēre*, ut volebat Scaliger. sed neutrius exemplum adduci posse arbitrator. neque admittebat Bentleji *aetas mea curreret*, ut ille conjecerat ad Horatium Lib. II. od. 5. 13. & hoc quoque codici suo adscripserat Francius. quod licet vulgata lectione multo accommodatius videretur Cel. Hamsterhusio, locum tamen hoc modo persanatum esse non credidit: & illam Bentleji conjecturam improbat quoque Cl. Schraderus Lib. I. Observ. cap. 5. pag. 66. adquiescens emendationi Heinisianae *canis candesceret*. quod & ceteris aliorum conjecturis praefendum videtur. & faver locus e Cirs v. 320.

Edita candentes praetextat purpura canas.

initio versus *Quid si etiam canis* in primo D'Orvill.

8. *Et faceret scissas languida ruga genas*] *faciunt* in Excerpt. Modii, *peraret fissas* conjecerat Heins. ut rugae arare vultum ac corpus dicuntur Nasoni Lib. II. A. A. 118.

*Et tibi jam venient canis, formosae, capilli,
 Jam venient rugae, quae tibi corpus arant.*

Medic. Fac. v. 46:

— *formam popalabitur aetas.
 Et placitus rugis vultus aratus erit.*

vel arandus cum Heinsio. Lib. I. ex P. Ep. 4. inft.

*Jam mihi deterior canis adspersitur aetas,
 Jamque meos vultus ruga senilis arat.*

sed

At non Tithoni spernens Aurora senectam:
 10. Desertum Eoa passa jacere domo est.
 Illum saepe suis decedens fovit in ulnis,
 Quam prius abjunctos sedula lavit equos.

Illum

sed vulgatam lectionem tuerentur, quae hic notavit Passeratius, & Patruus meus ad Ovid. I. Amor. 14. 18. eidem Heinio *flaccida vel arida ruga* corrigendum videbatur. *emeritas* rugas eleganter vocat Prudentius Lib. II. contra Symmach. v. 1083. de Virginibus Vestalibus, sero audentibus;

Transfert emeritas ad fulcra jugalia rugas.

9. *At non Tithoni &c.] An non* in Regiis & altero Colbert. Neapol. Voss. primo, meo secundo, & primo D'Orvill. quod ex membranis Palatinis & Commel. praefert Gebhardus. *Et non* in meo priore. *Tithoni senectam* dixit, pro, *senem* Tithonum, ut v. 17. vel legi posset,

At non Tithonum, spernens Aurora senectam, Desertum Eoa &c.

Eoam domum exponit v. 13.

Illum ad vicinas quum amplexa quiesceret Indos.

conferri cum hoc loco meretur Epigramma Antipatri Thessalonicensis in Anthol. Graec. Lib. VII. Epig. 163. quod sic interpretatus est Hugo Grotius:

*Luceffit, Chrysis: suis jam cantibus ales
 Invidus Aurorae praevia signa dedit.
 Ah pereas generis pennati pessime, qui me
 Pellis, & ad juvenum cogis abire choros.
 Fis, Tithone, senex: nam cur ita lutea conjux
 Matruina tuo pellitur e thalamo?*

11. *Illum saepe suis decedens fovit in ulnis,
 Quam prius abjunctos sedula lavit equos.]*

desertum fovit prave in Borrich. Heiniano, & meo primo, quod irrepsit ex praeced. versu. *discedens* ex Commelini libro adfert Gebhardus. *accedens* Ayrmannus. & sic conjecerat Broukhussius, pro rediens ab itinere quotidiano, adscripseratque hoc confirmari a codice Groningano, in quo *excedens*. sed videtur id postea abieciisse, quia in notis editis omisit, in quibus monet translatam esse locutionem a provinciarum prae-

sidiis, qui post expletum muneris tempus proprie *decedere* dicuntur. sed hoc in loco malim interpretari verbum *decedens* ut proprium de Sole, Luna, & astris. ut apud Virgil. Lib. I. Georg. 450. de Sole: *emensus cum jam decedat Olympo*. ubi Servius, *percurso & perlustrate coelo cum jam descendat ad occasum*. descendens conjecerat Marklandus. in undis depravata lectione est in plerisque codicibus & editionibus antiquis. dein *Quam primum abjunctos* in Excerptis Modii, seu Groning. Askew. & quarto Voss. quod forte admitti posset, vel *Quum prius*, licet viri eruditi *Quam prius* pro *priusquam* possumus notent. vid. Scalig. ad Copam v. 6. & Vossium de Construct. cap. LXIII. sic sane *quam prius* & *quam ante* saepe disjuncta occurrunt, pro *priusquam*, *antequam*. infra El. XIX. 65.

Aut prius infecto deponit praemia cursus;

Septima quam metam triverit ante rota.

Lib. III. El. 19. 7. *Foedera sunt ponenda prius, &c.*

Quam multae ante meis cedant sermonibus horae.

& apud Tibullum Lib. I. El. 3. 9.

— *quae me quam mitteret urbe;*

Dicitur ante omnes consuluisse Deos.

ubi vide Broukhuf. *abjunctos* etiam est in Borrichiano, Menteliano, duobus Leidens. primo & tertio Voss. utroque D'Orvill. meisque, & priscis edd. Sed *abjunctos* pro abjugatos, jugo solutos; bene correxit Scaliger, probante Barthio ad Statium Lib. I. Sylv. 3. 76. & sic *abjungere*, & *conjungere*, ut contraria opponit Lutatius ad Lib. V. Theb. 389. male igitur huic lectioni obloquitur Gebhardus, confusam & inplexam interpretationem adnectens. *abjunctos sedula adivit*, vel, *movit*, equos conjecerat Heinsius. pariter equos Ayrmannus. Sed *abjunctos sedula lavit equos vera* & sana lectio est; quae unice firmatur ex insigni Callimachi loco, Lavacr. Pall. v. 5. & seqq.

"Ον ποτ' Ἀθανία μεγάλης ἀπείλητο πάχους;

Πρὶν νόον ἰππέας ἱελάσσει λαγόνων. &c.

Ἄλλὰ πολὺ πρῶτος ὅφ' ἄρματ' ἀρχίας ἵππων
 Λυσαιμένη, παλαιῇ ἔκλυται Ὀκισσῶ

V 3

Ἰδὲ

Illum ad vicinos quum amplexa quiesceret Indos,
Maturus iterum est quæsta redire dies.

15. Illa Deos, currum conscendens, dixit iniquos:

Invitum & terris præstitit officium.

Cui majora senis Tithoni gaudia vivi,

Quam gravis amisso Memnone luctus erat.

Cum fene non puduit talem dormire puellam,

20. Et canae toties oscula ferre comae.

At

Ἰδὲ καὶ τὴν ἀνέμωσαν. ἰφίσταται δὲ πάντως
πάντα χαλκωφάγῃ ἀφρὸν ἀπὸ τομάῳ.

& lavit optime adstruunt poetarum exempla a Passeratio producta. Ceterum totum hunc locum *At non Tithoni* & seqq. non cohaerere cum superioribus, & alterius Elegiae ἀποσπασμάτων esse censebat Scaliger. Cohaerere satis haec videntur cum praecedente disticho, *Quid si jam canis* &c. sed expendendum viris doctis propono, an hic non turbatum fuerit in codd. MSS. ut passim apud nostrum, & nulla fere Elegia hoc praesertim in libro membris integris constat. Forte igitur distichon hoc *Illum saepe suis* &c. trajiciendum est post v. 16. ut singula hoc tenore conjuncta decurrant:

At non Tithoni spernens Aurora senectam

Desertum Eoa passa jacere domo est.

Illam Deos, currum conscendens, dixit iniquos:

Invitum & terris præstitit officium.

Illam saepe suis decedens fovit in ulnis,

Quum prius abjunctos sedula lavit equos.

Illam ad vicinos &c.

sic enim meliori ordine Aurora prius currum conscendens, (*descendens* ed. Rapheleng.) postquam terris officium, licet invitum, præstitit (*Invitum terris praebebat officium* in nonnullis codd). ex eodem decedens, post jugo solutos & refrigeratos equos, in Tithoni complexus properare fingitur, quibus fruens queritur, citius iterum redire dies, quam vellet, seu *Maturum est iterum quæsta redire diem*, ut legebat Guyetus. eleganter Ovidius Lib. I. Amor. El. 13. v. 35. ad Auroram:

Tithono vellem de te narrare liceret:

Fabula non coelo turpior ulla foret.

Illum dum refugis, longo quia frigidus aëre,

Surgis ad invisas a fene mane rotas.

At si, quem manibus Cephalum complexa teneres,
Clamantes: lente currite nostris equi.

de fene autem Tithono ab Aurora amato cum his conferenda sunt illa Auctoris Elegiae in Obiit. Maecen. v. 119. & seqq.

Pascitur Aurorae Tithonus neſſare conjux.

Atque ita jam tremulo nulla senecta nocet.

Ut tibi vita foret semper medicamine sacro,

Te vellem Aurorae complacuisse virum.

Illius optus eras roseas adjungere bigas,

Tu dare purpurea lora regenda manu.

Tu mulcere jubam, cum jam torſiſſet habenas,
Procedente die, respicientis equi.

ubi *adjungere bigas* notat parare cursum itineris aetherii, sed *abjunctos equos* hujus loci sensus postulat. *Invitum*, (vel *Invisum*, ut legi etiam posset ex loco Ovidii,) *terris præstitit officium* dicitur hic de Aurora, ut de Sole idem Naso II. Met. 385. *Officiumque negat mundo.*

17. Cui majora senis Tithoni &c.] ita in Perreji codice, Modii Excerptis, Colotiano, primo Vatic. Mentel. Borrich. & Groning. Huic Francius. Quoi v. c. Fruter. & D'Orvill. Quae in meo altero. Qui in priore. que in primo Voss. Cum majora in Regiis, & altero Colbert. Tam majora Livinejus. Forte legendum,

Tum majora senis Tithoni gaudia vivi,

Quam gravis amisso Memnone luctus, erant.

majora tunc erant Aurorae gaudia cum vivo Tithono, quam luctus ei gravis fuit, quum filium Memnona amissum lugeret. notum illud Ovidii Lib. III. Amor. El. 9. init.

Memnona si mater, si mater flevit Achillem.

20. Et canae toties oscula ferre comae] *genae* in Excerptis Modii, seu Groning. ut supra v. 8. Et faceret scissas languida ruga genas. & haec frequenter

At tu etiam juvenem odisti me, perfida, quum sis
 Ipsa anus haud longa curva futura die:
 Quum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus,
 Frater ego, & tibi sim filius unus ego.
 25. Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,
 Ludis & externo tincta nitore caput.

An,

quenter conmutari patet ex notis Patru mei ad Ovid. Epist. XI. 92. comae praetulit Broukhufius, laudante D'Orvill. ad Chariton. pag. 689. quem etiam vide in Miscell. Observ. Vol. V. p. 125. & hoc tuetur Gebhardus. canae tamen genae admitti posset, si pro senis barbata facie exponatur, non pro capite cano. Statius VIII. Theb. 492.

Ille genas Phoebo, crinem hic pascebat Jäccho. ubi supplendum, genas inficit, tinguit. per comam hic caput intelligebat Marklandus, adscripto Ovidii loco ex Lib. II. Fast. 845. de Lucretia:

*Illo jacens ad verba oculos sine lumine movit,
 Visaque concussa dicta probare coma.*

cui addere potuisset illud ex Epist. XX. Acon. tii v. 20.

*Adfuit, & praesens, ut erat, mea verba probavit,
 Et visa est mota dicta probare coma.*

21. quum sis Ipsa anus haud longa &c.] aut longa in Mentel. Neapol. duobus Leidenf. primo Voss. utroque D'Orvill. & meo secundo. cana pro curva in quarto Voss. pessime in nonnullis edd. distinguitur,

quum sis
Ipsa anus, haud longa curva futura die.

quasi Cynthiae puellae a se amatae fati rustice exprobraret illam jam tum anum esse. neque locus a Broukhufio adductus ex Eleg. XXIII. hujus Libr. v. 44. Appia cur toties te via ducit anum, sanus est. ut illic videndum erit. difficultatem enim omnem, quam in notis Broukhufius movet, tollemus, si sine ulla distinctione, ut edidi, legamus,

quum sis
Ipsa anus a longa curva futura die.

quum tu, quae nunc florida adhuc aetate es, ipsa aliquando anus sis futura a longa die. sic enim corrigendam puto codicum scripturam, in quibus aut longa. nam a longa die est post longam

vitae diem. vel haud longa die, non diu post. ut praeferebat eruditissimus Santenius. non igitur Cynthia quinque tantum annos a se amata, jam anum vocat, sed venturum olim senium, floremque detritum, ei praedicat, vel imprecatur, ut Lib. III. El. 23. v. 31.

*At te celatis aetas gravis urgeat annis,
 Et veniat formae ruga sinistra tuae.
 Vellere tum cupies albas a stirpe capillos,
 Et specule rugas increpitante tibi.*

& hoc frequens poetis, ut puellas formae dote superbas futurae senectutis admoneant, numquam vero, ut illas tamquam vetulas infectentur. de quo ad illum locum plura. juvenem me odisti Heinſius. sed non respuo codicis mei prioris lectionem, An tu etiam juvenem &c. pro At tu.

24. Frater ego, & tibi sim filius unus ego] Francius haec ita interpungebat,

Frater ego tibi sim: filius unus ego.

sed nusquam fere Propertius, neque Ovidius, nisi locis corruptis, primam in ego producit. vide ad Lib. I. El. 8. 31. simile illud Lib. I. El. XI. v. 23.

*Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,
 Omnia tu nostrae tempore laetitiae.*

totum vero hoc distichon in Mentellano. duobus Leidenf. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & vetustis edd. legitur post v. 28. ejusque loco hic interferunt, quod supra habetur v. 5. & 6.

25. Nunc etiam infectos demens imitare Britannos] fractos pro infectos in altero D'Orvill. superscripta glossa lascivos. eo sensu fractos dici, constabit ex Casaub. ad Persium pag. 64. sed id hujus loci non est. infecti hic spectat ad comas colore adscititio & peregrino tinctas. mutare vitiose in Vossiano. Guyetus legebat flavos Batavos, (quae conjectura versum rhythmum insuavem reddit) addens flavos dici Batavos, quia, ut cuncti Germani, spuma quadam crines inficiebant, & hinc

An, si caeruleo quaedam sua tempora fuco
Tinxerit, idcirco caerulea forma bona est?
Ut natura dedit, sic omnis recta figura,

30. Turpis Romano Belgicus ore color.
Illi sub terris fiant mala multa puellae,
Quae mentita suas vertit inepta comas.
De me, mi certe poteris formosa videri,

Mi

hinc Martiali Lib. XIV. Ep. 176. *Et mutat Latias spuma Batava comas.* inde & Suevos Claudiano & Sdonio Apoll. *flavos* dici, a capillo flavo. ut *flavi Rusteni* Lucano Lib. I. 402. ubi vide Interpretes. *Britannos* hic pro *Batavis* accipit Broukhufius, quia mox sequitur, *Turpis Romano Belgicus ore color.* notatque Britannos, Belgas, & Gallos saepe promiscue poni. sed praestaret, ni fallor, *Sicambros* vel *Sygambros*, quam scripturam viri docti praeferunt. Ovidius Lib. I. Am. El. 14. 49.

*Nunc tibi captivos mittet Germania crines,
Culta triumphatae munere gentis eris.
O quam saepe, comas aliquo mirante, rubebis;
Et dices, emta nunc ego merce probor.
Nescio quam pro me laudat nunc iste Sygambra.*

ubi notas confule. Claudianus IV. Conf. Honor. 446.

*Ante ducem nostrum flavam sparsere Sygambri
Caesariem.*

ad gladium respicere Propertium censet Broukhufius. sed vide D'Orvillium in Miscell. Observ. Vol. V. pag. 125. 126. qui de sapone, quo rutilabant capillos, intelligendum monet. illustrarunt hunc capillos tinguendi ritum Beroaldus & Livinejus ad h. l. If. Vossius ad Melam pag. 249. & 250. & ad Catullum p. 142. quibus adde Herm. Barbarum ad Plinium Lib. XXII. cap. 1. & Harduinum ad Lib. XXVIII. Sect. 51.

27. *An, si caeruleo quaedam sua tempora fuco
Tinxerit, idcirco caerulea forma bona est?*
distichon hoc in variis MSS. & edd. vetustis collocatur post v. 34. *fuco* vel *succo* *Tinxerit* in Leid. sec. Vossiano primo & tertio, meo utroque, solita permutatione. sic Lib. I. El. 2. 23.

Non illis studium fuco conquirere amantes.
emendabat eruditissimus Eldickius, pro *vulgo*.

& hoc loco firmabat. Quid si *Pinxerit* legamus, quod verbum fuco aptum est. nam *tincta* modo praecessit. passim *pingere* & *tingere* variantur in codd. vide ad Ovid. Epist. IV. 72. *Traxerit* in Palatinis, quod defendere adnititur Gebhardus. sed meliora docebunt notae eruditorum ad illud Ovidii Lib. III. A. A. 269.

Pallida purpureis tinguat sua corpora virgis.

mox *forma bona* Patruus meus adstruit tectionem MSS. apud Ovidium X. Met. 563. *Laude pedum formae bona praestantior esset.* pro *formaene bono*. quod tamen suam elegantiam minime postponit, & defendi potest ex illis, quae notavi ad Lib. I. Eleg. 2. 6.

29. *sic omnis recta figura*] *recta figura* in Men- teliano, Leid. primo, Voss. D'Orvill. & primis edd. sed *recta* optime vindicavit Passeratius. vid. infra ad Eleg. XXV. 46.

Despicit & magnos recta puella Deos.

ubi etiam *recta* in MSS.

32. *Quae mentita suas vertit inepta comas*] *venit* conjiciebat Struchtmeyerus Animadv. Crit. pag. 95. sed sequitur mox *venis*. melius esset *fingit*. componit comas externas, suas seu nativas mentita. ut Ovidio Lib. I. A. A. 306.

Quid toties positas fingis inepta comas.

& Tibullo Lib. I. El. 5. 50.

Et manibus canas fingere velle comas.

sed nihil inmutari praestiterit. *fient* praeced. vers. male in Askew. simile illud nostri Lib. III. El. 19. 17.

Illi sint quicumque solent in amore dolores.

33. *De me, mi certe poteris formosa videri*] *Deme* juncta voce in v. c. Ant. Perreji, qui adscripserat, *id est, tolle istas cincturas comarum.* *michi* nimium pro *mi* in plurimis codd. ut Men- teliano,

- Mi formosa sat es, si modo saepe venis.
 35. Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus,
 Nec nimis ornata fronte sedere velis.

Credam

tellano, Neapol. Vatic. secundo, Borrich. primo Leid. & priscis edd. in meo cod. priore .... *mihī*, relicta lacuna. Heinſius in ora ed. Ald. conſecravit *Denique me certe* &c. ſed nulla opus eſt emendatione, & illud *Deme mihī*, jam improbat Paſſeratiuſ, & *De me* optime expoſuit, ad me quod adinet, locutione Propertio amata. infra El. XVI. 13. *De te quodcumque*. El. XXIII. 71. *Sed de me, minus eſt: famae jactura pudicae* &c. Ita enim diſtinguendum, non *Sed de me minus eſt*. elegantiam locutionis illuſtrat nota Gul. Canteri ad Cic. I. ad Fam. Ep. 2. pag. 11. & 12. & ſic fere Gebharduſ intelligebat, neque enim opus eſt ejus diſtinctione, *De me nil, certe poteris* &c. quia in Palat. cod. *De me nil certe*.

34. *Mi formosa sat es, si modo saepe venis]* ita recte emendatum fuit a N. Heinſio, quum antea in omnibus edd. male legeretur, *Mi formosa satis*, quod etiam in duobus Leid. tribus Voſſ. utroque D'Orvill. meis, ceteriſque codd. ſed Propertio frequentiuſ alterum eſt. Lib. I. El. 2. v. 26.

Unī si qua placet, culta puella sat est.

ſupra h. L. El. 5. in fine.

Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

El. 22. 33. *Sat erit mihi cognitus unus.* ubi vide, & quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. p. 284. neque etiam amant veteres illud *satis* tam nudum ſine verbo eſt adjuncto ponere. ut notavit Bentlej. ad Horat. Lib. II. Sat. 4. 48. mox *venis* ita explicabat Scaliger, ut *formosa venis* more Propertiano dictum ſit, pro *formosa es*. ſed quam interpretationem recte reprehendit N. Heinſiuſ ad Ovid. Lib. II. A. A. v. 11. ubi multis exemplis docuit *venire* & *convenire*, honeſto in rebus amoris vocabulo, dici, ut Graecis *ἔρχεσθαι* & *ἐνέχεσθαι*. de puellis, quae diſto die & loco copiam ſui praebent. de quo vide etiam Maſſiacum ad Plutarch. de Flumin. pag. 320. & Patruī mei notas ad Naſontis Lib. I. A. A. v. 79. Propertio praefertim iſta notio- ne uſitatiffimum hoc verbum eſt. ſupra El. XI. 20.

Sic hodie veniet, si qua negavit heri.

infra El. XVIII. 43.

Aut si es dura, nega; sin es non dura, venito.
 & v. 46.

Speranti subito si qua venire negat.

Lib. III. El. 20. 8.

Vix tamen aut semel admittit, quum saepe negavit:
Seu venit, extremo dormit amicta toro.

& El. XXII. 15.

Aut dixit. venias hodie, cessabimus una:
Hospitium tota nocte paravit Amor.

In Epigrammate ad Nealcen Lib. III. Anthol. Lat. Ep. 203. p. 640.

Sit totus, & lecti genius, secretaque sponda,
Quis tenera in nostrum veneris arbitrium.

ubi vide quae notavi.

35. *Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus]* Iſte in v. c. Perrej. Colot. Mentel. Borrich. Excerpt. Scalig. ſecundo Vatic. utroque D'Orvill. noſtro primo. & ſic in Voſſiano tertio, hoc verborum ordine,

Iſte tuus tibi ſit ſemper custodia lectus.

custodia hic ſimili ſenſu, quo in fine Eleg. V. huj. Libri:

Nam nihil invitae tristis custodia prodest:
Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

altero verſu prave *Nec minus* in Leid. ſec. Voſſ. tertio. aliſſque. *fidere* etiam vitioſe in Askewiano, primo Leid. & Mentel. *ſedere* veriffime contra Paſſeratiuſ, qui pro lenta eſſe, in theatro conſpici, aut deduſto a meretricibus vocabulo capiebat, expoſuit Broukhufiuſ, pro in thalamo ſedere, ex more mulierum. praefertim *ſedere* huic admonitioni, Cynthiae a Propertio factae, convenit, quia id verbum caſtiſ & pudiciſ matroniſ tribuitur. vide Patruī mei notas ad Ovid. Epift. XVII. v. 16. male igitur Scioppiuſ Lib. III. Veriſ. cap. 14. *ſedere* hic pro *eſſe ornata fronte*, interpretabatur.

X x

37. Cre-

Credam ego narranti; noli committere Famae.
Et terram rumor transilit, & maria.

ELEG.

37. *Credam ego narranti, noli committere famae.
Et terram rumor transilit, & maria.*

non inepta est interpunctio Passeratii, quae a
cod. Groningano confirmatur,

Credam ego, narranti noli committere famae.

pro famae garrulae, quae omnia a te, veluti au-
ribus fidelibus commissa, evulgabit, & aliis ar-
cana tua non tacebit. idque probasse videtur
Gebhardus. favet certe huic explicationi verbum
committere, eodem sensu, quo Lib. I. El. 10. 12.

*Sed, quoniam non es veritus concedere nobis,
Accipe commissae munera laetitiae.*

ubi vide. ultimo versu *At terram in meo oedi-
ce primo. terras recte Guyetus. terras & maria
transilire* conferebat Cel. Ruhnkenius cum illis
Ovidii Lib. I. ex P. Ep. 5. 76.

*Per tantum terrae, tot aquas vix credere possum
Indicium studii transiluisse mei.*

Sed quia hic de Fama agitur, non rejicienda vi-
detur Petri Francii conjectura,

Et terras rumor transvolat & maria.

& sic hoc in loco legisse Flaminium suspicari quis
posset ex ejus imitatione Lib. II. Carm. 6. pag.
68. ed. Mancurti, ubi de Mercurio:

*Cum celeres patris defert mandata per auras,
Et pennis terras transvolat, & maria.*

Famae enim alas tribul, quarum ope citissime

rumores quoscunque transferat, notum est vel
ex illo Virgilii IV. Aen. v. 180. ubi famam pe-
dibus celerem, & perniciousis alis vocat. & mox
v. 184.

*Nocte volat coeli medio, terraeque per umbram &c.
ubi vide Lud. Cerdam, & IX. Aen. 474.*

— — volitans pennata per urbem
Nuntia fama ruit.

Valerius Flaccus, elegantissima vagae Famae de-
scriptione, Lib. II. 124.

*Talem Diva sibi scelerisque dolique ministram
Quaerit avens: videt illa prior, jamque advolat
ultra*

Inpatiens; jamque ora parat; jam suscitatur aures.

Petronius Carmine de Bel. Civ. cap. 123. Satyr.

*Interea volucer, motis conterrita pennis,
Fama volat, summiq; petit juga celsa palati.*

ubi vide Patru mei notas. & illustrabunt haec
quae de Fama alata notavit Merula ad Ennium
pag. 462. sic *volucres pennas* fortunae, fato, &
sim. tribuunt. vid. Cuningh. ad Horat. cap. XV.
p. 272. Admonet igitur his Cynthiam, ut Fa-
mae, ne nomen ejus in ore sit, habeat reve-
rentiam, eodem colore, quo Helena apud Ovi-
dium Epist. XVII. v. 207.

*Non ita contemno volucris praeconia Famae,
Ut probris terras impleat illa meis.*

E L E G. XV.

Et si me invito discedis, Cynthia, Roma,
 Laetor, quod sine me devia rura colis.
 Nullus erit castis juvenis corruptor in agris,
 Qui te blanditiis non sinat esse probam.
 5. Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras,
 Nec tibi clamatae fomnus amarus erit.

Sola

ELEG. XV. v. 1. *Et si me invito discedis, Cynthia, Roma* Et sine me invito in Borrich. Voss. primo, meo utroque, quod placet, modo cum interrogationis indicio legatur,

Et sine me invito discedis, Cynthia, Roma?
Laetor, quod sine me devia rura colis.

& tu sine me, qui itineris comes esse malueram, Roma discedere potes? Laetor tamen, quod juvenibus corruptoribus non comitata agros incolis, sed sola eris. Virgilius Ecl. X. 47.

Alpinas ah, dura, nives & frigora Rheni
Me sine sola vides.

& venusta hoc in disticho est repetitio, qualis Lib. III. El. 22. v. 5. & 6.

Illae jam sine me norant placare puellas,
Et quaedam sine me verba diserta loqui.
sine me discedis, doloris augendi causa. ut apud Tibullum Lib. I. El. 3. init.

Ibitis Aegeas sine me, Messala, per undas.
 noster supra Lib. I. El. 8. 4.

Ut sine me vento quolibet ire velis.
 neque otiosum hic est *Et*, quod, initio praesertim orationis, singularem habet vim, & increpationi inseruit, nec semper copulativa est particula. vide Muret. ad Cic. III. Catil. cap. 1. Virgil. VI. Aen. 807.

Et dubitamus adhuc virtutem extendere factis?
 noster Lib. II. El. 7. 2.

Eripitur nobis jam pridem cara puella:
Et tu me lacrimas fundere, omice, vetas?
 vide Passerat. ad Lib. I. 15. 37. pag. 215. & de eleganti ejus emphasi, qua plus quam etiam no-

tat, quod saepe pro altero male reposuerunt, Heins. ad Vellej. Paterc. Lib. II. c. 116. & Broukh. supra ad Lib. II. El. 19. 32. *discedis* perperam in D'Orvill. secundo. mox *colis* in Mentel. probante Heinsio. neque aliter in duobus Leidens. & tertio Voss. a man. pr. ut in curis secundis conjecerat Broukhussius. idque sequentia exigunt.

4. *Qui te blanditiis non sinat esse probam* esse meam in quinto Vatic. primo tertioque Vossiano, & meo secundo, sed in cujus margine *probam*. & recte. *probas* enim passim puellas suas vocant poetae amatores, si castae & sibi fideles sint. vide notas ad Ovid. I. Trist. 6. 19. & V. El. 14. 22. illud *sinat*, quod hic ἀρξαιῶς, nempe a *sinim*, ut *edim*, & sim. volebant Scaliger, Passeratius, & Gebhardus, etiam Grutero, non minori ejusmodi antiquorum verborum captatori, se probavit, Lib. X. Suspicion. cap. 1. in Miscell. Lips. Nov. Vol. III. pag. 483. sed recte Broukhussius ex codd. MSS. & primis edd. *sinat* retinuit, quod etiam Regii, Colbertini, & reliqui omnes mei codices firmant, (praeter primum Voss. meumque alteram, in quibus *sinet*) & Francio probabatur. sic apud Martial. Lib. XI. Ep. 61.

Quodque senem Pylum non sinat esse senem.
 ex cujus imitatione patet sic quoque scribendum apud Ovid. I. Fast. 414.

Nequitia est, quae te non sinat esse senem.

5. *Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras,*
Nec tibi clamatae fomnus amarus erit.]

Gebhardus ex Commelini libro adfert *Ulla neque*, quod & Guyeto placebat, reclamantibus ceteris
 X x 2

Sola eris, & solos spectabis, Cynthia, montes,

Et pecus, & fines pauperis agricolae.

Illie te nulli poterunt corrumpere ludi:

10. Fanaque peccatis plurima causa tuis.

Illic adfidue tauros spectabis arantes,

Et vitem docta ponere falce comas.

Atque

omnibus codd. & edd. vetustis, in quibus constanter *Nulla neque*, vel *Nulla nec*, duplici negatione. vide Scalig. Passerat. & Broukhuf. & recte huic loco id etiam vindicat Heinsius ad Virgil. Ecl. V. 25. *nulla neque omnem Libavit quadrupes*. ubi similiter *ulla neque* in aliis MSS. simile illud Ovidii Lib. III. A. A. 71.

Nec tua nocturna frangetur janua rixa.
Sparsa nec invenies limina mane rixa.

& Rem. Am. 31.

Effice nocturna frangatur janua rixa,
Et tegat ornatas multa corona fores.

altero versu *damnatae* in nonnullis MSS. mendo ex frequenti confusione literarum *ci* & *d* exorto. quod autem vir maximus J. Fr. Gronovius in notis ad Statii Silvas Lib. II. 6. v. 82. pag. 370. *clamatae* pro *conclamatae*, conploratae, intellexerit, invitae dissentio. vita defunctam Cynthia hic cogitare vetat *somnus amarus*, qui non de somno aeternali, sed interrupto & turbato capiendus. sensus igitur loci est, somnum tibi non excutient vel turbabunt juvenes, nomen tuum ante januam clamando & saepius iterando, ut admittantur. commentarii vicem praebent illa Horatii Lib. I. od. 25. init.

Parcius junctas quatunt fenestras

Isibus crebris juvenes protervi,

Nec tibi somnos adimant; amatque

Janua limen,

Quae prius multum facilis movebat

Cardines. audis minus & minus jam

Me tuo longam pereunte noctem,

Lydia, dormis.

ubi malim legere,

Quae prius multis facilis movebat
Cardines.

multis nempe juvenibus, ut eleganter janua dicatur prius multis amatoribus faciles cardines

aperuisse, non *multum* movebat, ut alii interpretantur, vel *multum facilis*, janua, quod Bentlejo adridebat. Cynthiae igitur, rure agenti & soli, somnum non adempturos procos dicit, ut contra somnum ipsi amarum reddituram esse tibiam transeuntis suae pompae funebris, dicit supra Eleg. VI. v. 11. *vitiose somnus avarus* in Heiniano & meo priore, *amatus* in Vossiano.

10. *Fanaque peccatis plurima causa tuis*] *Famaque* in Mentel. duobus Leid. tertio Voss. & secundo D'Orvill. *Fanaque* in Borrich. & meo priore. *Phanaque* in primo & quarto Voss. meo secundo, & antiquiss. edd. *fana* forte Isidis vel Serapidis intelligit; quia in illarum templis vel fanis frequentes versabantur lenae & meretrices ad inliciendas puellas. vide Beroaldum ad h. 1. & doctorum notas ad Ovid. Lib. I. A. A. 77. unde sub praetextu sacrorum Isidis saepe se excusabant, & amatoribus consuetis sui copiam negabant, tamquam secubiturae. notum illud Ovidii Lib. I. Am. 8. 74.

Et modo quae causas praebet, Isis erit.

vide Broukhuf. ad Tibull. I. 3. 29. hinc & in Isidis sacra invehitur Propertius infra El. XXIV. possunt etiam Bonae Deae templa intelligi, quae saepe etiam Veneris sacraria erant, unde Isidis & Bonae Deae fana hac in re jungit Ovidius Lib. III. A. A. v. 633. & seqq.

Quid faciat custos, cum sint tot in urbe theatra,

Cum spectet junctos illa libenter equos.

Cum sedeat Phariae sisbris operata juvencae,

Quoque sui comites ire videntur, eat.

Cum fuget è templis oculos Bona Diva virorum,

Praeterquam si quas illa venire jubes.

12. *Et vitem docta ponere falce comas*] *vitem doctam* ponere castigabat Scaliger, id est solitam ponere. sed contra omnes libros scriptos editoque. & recte hanc Scaligeri emendationem rejicit Cuperus in praef. ad Apotheos. Homer. pag.

Atque ibi rara feres inculto thura facello,
 Haedus ubi agrestes corruiet ante focos,
 15: Protinus & nuda choreas imitabere sura,
 Omnia ab externo sint modo tuta viro.
 Ipse ego venabor. jam nunc me sacra Dianae
 Suscipere, & Veneri ponere vota iuvat.

Inci-

pag. 6. & 7. Heinſius ad oram ed. Ald. tenta-
 bat, induſſa falce, ut apud Virg. 1. Georg. 316.
meſſorem induceret arvis. Idem in notis Propertianis pag. 695. coniecit *ſeſſas ponere falce comas*,
 vel *admota falce*. Sed haec poſtea reiecit, & me-
 rito. vulgata minime ſollicitanda, & recte a
 Broukhufio probata eſt, qui *doſſam falcem* ex-
 ponit doſti ſeu periti putatoris falcem. ſic *doſ-
 ſam bipennem* Valerio Flacco Lib. I. v. 122.
 adferuit Patruus meus, & pluribus illam loquendi
 modum, loci huius Propertiani non inmemor,
 illuſtravit. *ponere falce comas*, ut apud Virgil. XII.
 Aen. 209. de arbore recifa:

— poſuitque comas & brachia ferro.

13. *Atque ibi rara feres inculto thura facello*
Illic rara feres Francius & Guyetus. ut paullo
 ante *Illic te nulli*, & *Illic adſidue*. *Atque iterata*
feres coniecerat Heinſius, ſed *rara* vocat *thura*,
 quia *incultum* erat *facellum*, & minus frequen-
 tabatur. *feres* vitioſe in Bôrrich: *rara fides* in
 codicibus Regiſ & primis edd. *tura ferre* locuſſo
 eſt pluribus exemplis adſerta ab Herakdo ad Ar-
 nobium pag. 268. de facellis, quae in fundis
 ſuis habebant lautiores, vide hic Broukhuf. &
 Colvium in notis ad Apulej. pag. 257.

14. *Haedus ubi agrestes corruiet ante focos*
agrestis Neapol. Groning. Leid. ſec. uterque
 D'Orvill: *Haedus ibi agrestis* in primo & tertio
 Voſſ. meoque ſecundo. erudita ſunt quae hic no-
 tavit Broukhufius contra Paſſeratium, Faunalia
 interpretantem, ut oſtenderet locum hunc ad
 Fontinalia reſpicere, quae menſe Octobri, in-
 molato haedo, inſtituebantur. ſed quid vetat
 Dionyſia agreſtia intelligere, quae antiquiſſimi
 ruſtici, conſecta vindemia, faciebant, quando caper
 Libero inmolabatur, ut dicit Servius ad illud
 Virgilii II. G. 381.

Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
 Caeditur, & veteres incunt proſcena ludi.
 Praemiaque ingentis pagos & compita circum

Theſidae poſuere: atque inter pocula laeti
Mollibus in pratis unctos ſaliere per utres.

ubi ſaltationes ruſticae etiam adduntur, ut mox
choreas imitabere, & ludi memorantur, quorum
 etiam meminit noſter paullo ante v. 9. & hos
 choros agreſtium Bacchanalium, tempore vinde-
 miarum ductos, deſcribit Tibullus Lib. II. El.
 I. v. 51. & ſeqq. haec autem incidēbant in il-
 lam aeſtatis partem, qua Cynthiae volupe erat
 ruſticari, ſed quibus agricolarum oblectationibus
 corrumpi eam non poſſe ſibi perſuadet poëta,
 quippe voluptatibus & ludis magis urbanis ad-
 ſuetam, modo a viro externo, ſeu rivali Romano,
 illuc etiam ſe conferente, nihil metuendum eſſet.

15. *Protinus & nuda choreas imitabere ſura*
imitabere reponebat Guyetus, bene Broukhu-
 ſio reſutatus. & vulgatam e ſuis etiam libris ad-
 fert Neſtor in Vocabular. pag. 37. b. in *chorea*.
 liberiore conjectura tentaverat Heinſius,

Et Dryadum nuda choreas imitabere ſura.

ſed puellarum agreſtium choreae intelligi poſ-
 ſunt, quas viſas protinus imitaturam eſſe Cyn-
 thiam. innuit. ut in loco Virgilii, quem Paſſe-
 ratius & Broukhufius adferunt, Ecl. V. 73.

Saltantes Satyros imitabitur Alpheſiboeus.

nuda ſura hic non eſt pede nudo, ſed cothurno
 ad ſummam ſuram induſto, ex habitu Nympha-
 rum, ut recte Paſſeratius, quem etiam vide ad
 Catull. Epithal. Pelei & Thetid. v. 129. pag. 46.

18. *& Veneri ponere vota iuvat* nota coniece-
 rat Guyetus, improbante Heinſio. & merito. v.
 Sciopp. ad Apulej. p. 109. *ponere vota* pro de-
 dicare expoſuit Paſſeratius, ut ſupra El. VIII. 26.

Ponitur hic imos ante corona pedes.

ſic Lib. II. El. XI. 27.

Has pono ante tuam tibi, diya, Propertius aedem
Exurias.

XX 3

Mark-

Incipiam captare feras, & reddere pinu

20. Cor-

Marklandus adscripserat *pondere* hic esse *deponere vota*, olim Veneri facta, ut alibi, *pasita patre pro deposita*. sed Passeratio praeferenda videtur, hoc sensu, posthabita Venere, cui votivas suspendam tabulas, totum me Dianae, dabo ex amatore venator factus, ut respexerit ad ritum, quo solebant arma suspendere & tabulas votivas illis numinibus, quibus satis ex voto operati erant. quod bene hic illustravit Vulpius.

19. *Incipiam captare feras, & reddere pinu Cornua* tractare feras in D'Orvill. altero, a manu sec. reliqua hoc in versu mendosa esse non dubito. quid enim est *reddere pinu cornua*? de ritu, quo cervorum & similium ferarum cornua, arboribus sacris suspensa, Diis, & in primis Dianae, dedicabantur, explicat Colvius ad Apulej. pag. 162. & sic fere Passeratus tam in notis ad b. l. p. 323. quam ad Catullum pag. 44. & Schottus Lib. I. Observ. c. 12. hoc etiam Heinssio in mentem venisse videtur, quia coniecerat *suspendere pinu Cornua*. sed vota & sacra Dianae suscepta jam memoraverat. hic autem species venationis indicari videtur, quae mendo obsita est. infelictus Ayrmannus tentabat, *flectere pinu*. videamus codicum veterum scripturas. primum in Borrich. Heinssio, & meo priore. *pinum* in Voss. tertio. *pum* in ejusdem primo. *pinu* in meo secundo. *pinu* in primis edd. Dudum est, quod divinaverim,

Incipiam captare feras, & nectere (vel prendere) pinnis

Cornua.

ut intelligamus de pinnis in venatione adhibitis ad formidinem avium & ferarum, quas in insidias agebant & claudabant. & huic conjecturae opitulantur codices MSS. in quibus *pinni*, ut in primo Varicano, Voss. tertio a manu secunda, & D'Orvilliano. Nemesianus Cyneg. v. 303.

*Linea quin etiam magnos circumdare saltus
Quae possit, volucresque metu concludere praedas,
Digerat innexas non una ex alite pinnae.*

Seneca Hippolyto v. 45.

— alius *raras*
*Cervice gravi portare plagas,
Alius teretes properet laqueos:*

*Pissa rubenti linea pinna
Fano cludat terrore feras.*

ubi in Leid. cod. *prima*. eadem confusione, & in eodem ac Trajectino *claudat*. unde Iudas Heinssius Lib. I. Advers. cap. 6. sed *cludat*, vel *claudat*, illic non est mutandum, quia lineis & pinnis clauduntur, sive cinguntur ferae, non eluduntur. idem Seneca Lib. II. de ira cap. 12. *Non est mirum, cum maximas ferarum greges linea pinnis distincta continet, & in insidias agat.* & Lib. I. de Clem. cap. 12. *Sic feras lineis & pinna clusas continet, easdem a tergo eques telis incessat.* ubi in cod. Amstelae. *lineas & primae clusas continet.* ad quem locum plura de hoc venandi modo dabit Lipsius. & adde Rittershus. ad Oppian. Cyneg. Lib. IV. 387. Colvium ad Apulej. p. 258. & Titii ac Barthii notas ad Grati Cyneg. v. 75. apud Manilium Lib. V. 284. *duruntur & ipsi Retibus, & claudunt campos formidine pinnae.* ut legit Marklandus ad Statil Silvas pag. 43. quod Virgilii & Lucani locis optime firmat. Aufonius Epist. IV. 28.

*An cum fratre vagos demota per via cervos
Circumdas maculis, & multa indagine pinnae.*

vel *multae indagine pinnae*, ut Heinssius. sic in Epigrammate veteri Tom. I. Anth. Lat. p. 499. loco mendoso,

*Si vero alitibus fraudem contexere pinna,
Seu magis inbellis libuit circumdare cervos.*

ut legendum. huc referrent etiam nonnulli locum Valetii Fl. Lib. VI. 421.

*Quam corvos ubi non Umbra venator elaci,
Non penaa petis.*

ubi *pinna* in antiquis edd. sed illic *pennam* de sagitta intelligendam Patruus meus censet. Cel. Ruhnkenius tamen suspicabatur aliud hic latere venandi genus, quod forte reperietur conparatione Ovidii Epist. IV. 41.

*In nemus ire libet, pressisque in retia cervis,
Hortari celeres per juga summa canes.*

qui locus nonnihil favere posset *pinnis*, quibus terrebant, & in insidias, ut Seneca dicit, agebant, atque in *retia* premebant cervos, aliasque feras.

20. &

20. Cornua, & audaces ipse monere canes.
Non tamen ut vastos ausim tentare leones,

Aut

20. *& audaces ipse monere canes*] *movere* est in Menteliano, secundo & quinto Vatic. Borrich. duobus Leid. primo & tert. Voss. Heinsio; utroque meo, & D'Orvill. neque aliter in primis edd sed *monere* pro *go*, quod Ovidio d. l. & alijs est *hortari*, adstruit Gebhardus p. 199. probante Broukhufio. de quo vid. infra ad Lib. III. El. 12. 14. *movere tamen*, quia tot numero codices in hanc lectionem conspirant, hic capi posset pro irritare, cessantes lacessere, extimulare. vid. ad Lib. I. El. 15. 26. certe jam Vossius *movere canes* exposuit incitare ad feras prebendas, alioque mendose *monere* legere notavit.

21. *Non tamen ut vastos ausim tentare leones*] suam Propertio reddidi scripturam *tentare leones*, quam unius Groningani codicis auctoritate, ac praeunte, quod miror, Palmerio in Spicileg. p. 797. inmutavit, & *temerare* edidit Broukhufius, productis exemplis parum ad rem facientibus: nam singula veterum loca, quae adfert, ad sacra, & res non sine placulo violandas, spectant, quae optime *temerari* dicuntur. vide quae notavi ad Anthol. Lat. Tom. II. pag. 23. & praefertim pag. 674. ubi simili varietate in Catonis Diris v. 157. legebatur,

Sacratamque meae vittam tentare puellae.

pro quo illic recte Broukhuf. *temerare* emendabat, idque pluribus ibidem confirmavi, sed hic valde alienum esse monui, licet *tentare* ibidem quoque retineri posset, ea significatione, qua *tentare pudicitiam* recte dicitur. ut Tibullo Lib. I. El. 3. 73. *Illic Funonem tentare* &c. ubi vide Broukhuf. & Patru mei notas ad Ovid. Lib. I. A. A. 273. *temerare* igitur minime convenit huic loco, in quo *tentare* omnes fere codices, quorum variantibus utor, & priscoe editiones, praeter Excerpta Modii, hoc est Groningani codicem, & secundum D'Orvill. *attentare* in Voss. tertio. *captare* in altero Leidensi. sed *tentare* confirmatur imitatione Grati in Cyneg. v. 515.

Non tamen Hispano Martem tentare minorem ausim.

Marklando etiam displicuisse *temerare*, patet, quia codici suo, Broukhufium innuens, adleverat, *male Vir Cl. edidis temerare*. & jam N.

Heinsius in Notis Propertianis p. 695. illud *temerare*, a Palmerio excogitatum, rejecit; cujus emendationes, plerumque absurdas, ceteroquin raro probare aut sequi solet Broukhufius, a quo dissentit etiam, & alterum vindicat Patruus meus ad Valer. Fl. I. 529. quia *tentare* proprium de arduo & periculoso molimine. illum vero, dum veterem scripturam contra Broukhufium propugnat, hic quidem recte iudicio usum agnoscit Cel. Hemsterhusius in Animadvers. ineditis, & *tentare* pluribus vindicat. Heynius quoque in notis ad Tibull. Lib. IV. El. 3. pag. 391. repudiavit illam lectionem, contextui male a Broukhufio ingestam, & *tentare leones* pro lacessere, adgredi, positum docuit, tota vero illa Tibulli Elegia, cum his Propertianis conferri meretur. *tentari* autem propriis dici periculosa, & ideo *audere* adungi, patet ex Nemes. Cyneg. v. 62.

*Nunc primum dat vela Notis, portusque fideles
Linqvit, & Hadriacas audent tentare procellas.*

quod recte pro *tranare* vindicant viri docti. notum illud Virgillii Ecl. IV. 32. *Quae tentare Thyrsi ratibus*. supra apud nostrum El. IX. 19.

Intactos isto satius tentare veneno.

vide Patru mei notas ad Valer. Fl. Lib. I. v. 197. praesertim vero *ausim* confirmat sinceritatem lectionis *tentare*, ut in Grati & Nemesiani locis, modo productis, & apud nostrum Lib. I. El. 6. 3.

*Cum quo Rhiphaeos ausim conscendere montes,
Ulteriusque domos vadere Memnonias.*

ut illic legendum probavi, pro *possim*. & hinc nihil mutandum apud Ovid. V. Fast. 176.

———— in apros

Audet, & insulas cominus ire leas.

ubi *Gaudet* malebat Heinsius. Idem quoque ad oram ed. Aldinae hic conjecerat,

Non tamen inpastos ausim ut tentare leones.

forte quia *inpastos* seu esurientes leones adgredi periculum auget & audaciam. sed *vastus* proprium epitheton de feris majoribus & supra modum ingentibus. neque etiam opus est emendatione Ayrmanni, *Non tamen aut vastos*, quia sequitur

Aut

Aut celer agrestes cominus ire fues.
Haec igitur mihi sit lepores audacia molles
Excipere, & structo figere avem calamo:

25. Qua

Aut celer agrestes &c. est enim hic eadem ellipsis, quae apud Ovid. Epist. V. 83.

Nontamen ut Priamus Nymphae focer esse recuset,
Aut Hecubae fuerim dissimulanda nurus

ubi aliis etiam placebat *aut Priamus*. sed vide illic Heinssii notas. Denique difficultatem illam, quam in fine notae suae movet Broukhusius de *leonibus* in Italia non exstantibus, tollit D'Orvillius nodumque solvit in Observ. Misc. Vol. V. Tom. I. pag. 126. suum quoque calculum adjiciens illis, qui *tentare* hic prae Broukhusii lectione *temerare* longe praeferunt.

22. *Aut celer agrestes cominus ire fues*] Marklandus in ora libri sui corrigendum notaverat, *agresti cominus ire sui*. addens locum ex Lib. III. El. I. 26.

Fluminaque Haemonio cominus isse viro.

sed dubitans tamen, an non illic *Haemonium virum* legendum sit. praefertim quia non sine praepositione hac phrasi utitur Ovid. V. Fast. 175.

— in apros

Audet, & hirsutas cominus ire leas.

sed eodem modo, quo Propertius, etiam loquitur Statius Lib. III. Theb. 100.

— qui cominus ausus

Vadere contemptum Regis, quaque ampla veniret
Libertas, sancire viam.

& hanc lectionem huic loco, & alteri Martialis, vindicavit Rhodius ad Scribon. Larg. p. 45. neque etiam repudiavit Naugerius hac locutione sic uti in Elegia ad puellam rusticantem;

Cingeret obfessos seu curva indagine colles,
Seu cuperet saevas cominus ire feras.

non *saevius feris*.

23. — lepores audacia molles

Excipere, & structo figere avem calamo]

nihil variant codices. Heinssius tamen in margine ed. Ald. conjecerat *Exigere*. sed *Excipere* proprium in verbatum esse patebit ex notis ad

Valer. Fl. Lib. VI. 422. pro *structo calamo* non tantum in vetustissimis editionibus, sed & in codd. MSS. legebatur *striato*, quibus accedunt Mentel. bini Leidenses, tres Voss. uterque D'Orvill. & mei. & hoc contra Broukhusium tuetur Cel. Hemsterhusius in Animadversionibus ad h. l. *structo* firmatur a primo Vaticano, & Passeratii codice, & hoc intelligunt viri docti de aucupio viscato, quod structa vel crescente arundine fiebat, & describitur a Martiale Lib. IX. Ep. 54.

Et crescente levis traheretur arundine praeda,
Pinguis & implicitas virga teneret aves.

tale innuit noster Lib. III. El. XI. 46.

Sive petas calamo praemia, sive cane.

& Lib. IV. El. 2. 33.

Cassibus inpositis vener: sed arundine sumta
Foenus plumoso sum Deus aucupio.

ubi arundine structa etiam reponi posset. de hoc aucupio intelligendum illud Bionis Idyll. II. 5.

— *ἔπειτα δὲ μέγα φάετο ὄριον αὐτῶν,*
Τὰς καλέμους ἅμα πᾶντας ἐκ ἀλάοις ἐνὶ πύλῳ.

& Virgilli, Lib. I. Georg. 139.

Tum laqueis captare feras, & fallere visco
Inventum.

Prudentius Hamartig. v. 806.

— *laqueos ubi callidus aucupio*
Præstendit, lentoque inlevis vimina visco.

vid. Gronov. ad Senecae Octav. v. 412. *structa* avena similiter Valerio Fl. III. 523. ut pro *striata* habena legit Heinss. ad Silium Ital. VII. 675. quo loco describitur his versibus:

Ut qui viscata populatur arundinis lucas,
Dum nemoris celsi procera cacumina sensim
Substructa cœtat tactus contingere mœta,
Sublimem calamo sequitur crescente volucrum.

ubi plura Heinssius, *structum calamum* huic Propertii loco etiam cum Salmasio ad Solin. T. II. p. 1088. vindicans, & de hoc viscati aucupii genere

25. Qua formosa suo Clitumnus flumina luco
Integit, & niveos abluit unda boves.
Tu quoties aliquid conabere, vita, memento
Venturum paucis me tibi luciferis.
Sic me nec solae poterunt avertere silvae,
80. Nec vaga muscosis flumina fusa jugis:
Quin ego in adsidua mutem tua nomina lingua,
Absenti nemo ne nocuisse velit.

ELEG.

nere vid. Gronov. III. Observ. cap. 18. p. 566. G. Vossium ad Valer. Fl. Lib. VI. 262. & plura de eo notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 178. *stricto* tamen *calamo* hic retinendum notat Schurzsch. ad Thadd. Donnoiam de patria Propertii pag. 104.

26. *¶ niveos abluit unda boves*] *pedes prave* in Voss. pr. meo secundo, aliisque MSS. *abluit* *anne boves* conjecerat Marklandus, nimirum Clitumnus. conferendus, ut alios de Clitumni aqua albos boves reddente omittam, Statii locus Lib. I. Sylv. 4. 128.

— non si vacuet Mevania valler,
Aut praesent niveos Clitumna novalia tauros.

quae niveos boves huic loco adferunt. sed male illic *omnes tauros* Marklandus, cum *niveos* hic Propertii versus tueatur. notum illud Virgilii Lib. II. Georg. 146.

Hinc albi, Clitumne, greges, ¶ maxima taurus
Vidima, saepe tuo perfusi flumine sacro.

ubi Servius: Clitumnus fluvius est in Mevania, de quo, ut dicit Plinius in *Hist. Nat. animalia*, quae potaverint, albos foetus creant. vide Th. Donnoiam de patria Propert. §. CXI. pag. 119. & de Clitumno Miffon. *Itinerar. Ital.* Tom. I. p. 236. sed plura in Dissert. Italica Abbatis Riboldini Venuti, de Clitumno, ejusque templo antiquissimo, edita Romae 1753. sic & alla flumina, quae vellera animalium hoc vel illo colore tinguerent, recenset Georg. Fabricius ad Horat. Lib. II. od. 6. 10.

27. *Tu quoties aliquid conabere*] *Tum quoties* Doufa P. *aliquid conari* pro male precari exponit Broukhufius, neque tamen videtur Passeratii interpretatio pro pessima habenda esse, qui *aliquid conabere* ita simpliciter positum, pro aliquid in me peccare meditaberis, explicabat. ut *conari* etiam absolute aliis de rebus utuntur. vide Barth.

ad Stat. VI. Theb. 804. de locutione *paucis luciferis*, pro intra paucos dies, praeter ea, quae ad hunc locum idem notat Passeratius, adde etiam illius notas ad Cic. pro Arch. cap. 4. p. 296. & Guyeti ad Terent. Andr. I. 1. p. 8. & ad Hecyr. I. 2. pag. 178.

29. *Sic me nec solae poterunt avertere silvas,*
Nec vaga muscosis &c.]

Si me in primo Leid. Hic me Passerat. non ullae poterunt in aliis. solit. in Groning. forte pro solitae. muscosis jugis, ut infra El. XXIII. 28.

— libeat tibi. Cynthia, mecum
Rosida muscosis antra tenere jugis.

31. *Quin ego in adsidua mutem tua nomina lingua*] *obscuri loci sensum vix me adsequi fateor*, neque haec se intelligere, codici suo adscripserat Marklandus. vellem ei lucem aliquam adfudisset Broukhufius. Sed nec alii Interpretes quidquam laude dignum contulerunt. absolum enim est *mussem tua nomina*, quod Palmerius fabricaverat. neque capio Livineji conjecturam in *occidua*. docile hunc locum a Passeratio expeditum laudat Gebhardus. valde sane aestuat Passeratius, & se torquet, ut aliquem his versibus adcommodet sensum: vel enim credit locutione illa *mutem tua nomina*, quia *vita* praecedat, indicare Propertium, se blanditias illas vocum, quibus nunc *vitam*, nunc *voluptatem*, nunc *corculum*, nunc *mel meum*, nunc *meos lepores*, suas puellas vocare solent poetae, non in ore habiturum, cum Cynthiam nominaret, ne quis absenti nocere vellet: vel *mutem nomina* explicandum suspicatur, alternis jurgils blanditias illas permutaturum, nunc *delicias* suas, *lepores*, & *vitam* appellando, nunc vero ut *perfidam*, *ingratam*, *inprobam* infectando. Sed his interpretationibus suaviter potius nugari videtur Passeratius,

Y y

ELEG. XVI.

Quid fles abducta gravius Briseide? quid fles
Anxia captiva tristius Andromacha?
Quidve mea de fraude Deos, insana, fatigas?

Quid:

ratus, quam obscura docte expedire. Ayrman-
nus tenebat,

*Quin ego confecta cantem tua nomina lingua,
Absenti nemo sic nocuisse velit.*

audacter sane, & contra poetæ mentem, ut puto.
His missis videamus an forsitan hoc modo scrip-
serit poeta,

*Quin ego inadfecta vitem tua nomina lingua,
Absenti nemo ne nocuisse velit.*

Illo sensu, dum rusticaris, contra solitum morem,
quo nomen tuum mihi semper fere in ore est,
vitabo de te loqui apud alios, ne absenti quis
mala dicta ingerat, aut corruptor aliquis juvenis
te quaerat in agris, & a me avertat. sic enim
v. 3. hujus Elegiæ,

*Nullus eris castis juvenis corruptor in agris,
Qui te blanditiis non sinat esse probam.*

Hinc Helena Paridi præcipit, ut vitaret laudes
suas evulgare, ne sibi noceret Menelaus, apud
Ovid. Epist. XVII. 167.

*Fama quoque est oneri, nam, quo constantius ore
Laudamur vestro, justius ille timet.*

& eodem sensu Lib. III. Amor. El. 12. 9.

*Et merito. quid enim formæ præconia feci?
Vendibilis culpa facta puella meæ est.*

*Me lenone placet, (s. patet) duce me perductus
amator.*

Janua per nostras est adapertha manus. &c.

vel vitato de te sermone occasionem præcide-
re adnitar, ne quis male de te loquatur, aut
si levitatis te criminetur, surdas ei opponam
aures. ut infra El. XVI. 13.

*De te quodcumque; ad surdas mihi dicitur aures,
Tu modo ne dubita de gravitate mea.*

si quis nodum feliciter solverit, lubens ei ad-
surgam. nemo non nocuisse in quinto Vatic. Bor-
rich. secundo Leid. primo & tertio Voss. utro-
que D'orvill. & meis. edd. Aldinis, aliiſque.

me nocuisse in Mentel. & primo Leid. sed ne in
Regiis & Colbertinis, Modii Excerpt. seu Gro-
ning. & primis edd.

ELEG. XVI.] Huic Elegiæ occasionem de-
disse pugillares a Cynthia ad Propertium missos,
in quibus de ejus perfidia querebatur, colligit
D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. pag.
128. quod admodum verosimile videtur, idem-
que conjecerat Beroaldus ad v. 33. Guyeto au-
tem notha videbatur hæc Elegia. rationes vel-
lem addidisset. tota enim genium Propertianum
spirat. in uno codice Colbertino nulla hic erat
a præcedenti Elegia separatio, sed ei adne-
scabatur.

3. Deos, insana, fatigas] *vesana* in cod. Sca-
lig. ut ipse edidit, licet invitis ceteris MSS. &
editionibus. utrumque in vehementiori dolore,
aliove adfectu usitatum, & *vesana* nostro fre-
quens est. supra El. VII. 48.

Candida vesana verberat ora manu.

ubi vide Passerat. Lib. III. 10. 7.

Tu tamen injecta testus, vesane, lacerna.

præsertim de amoris aestu. ut h. L. El. 12. v. 29.

Errat qui finem vesani quaerit amoris.

vide Markland. ad Statii Silvas p. 120. *Deos fa-
tigas* recte exposuit Broukhufius. exemplis ab
eo productis adde quæ dedit Cl. Drakenb. ad
Silium Ital. VI. v. 573. sic Fama rumoribus
vagus & malignis terras *fatigare* eleganter dici-
tur Valerio Fl. Lib. II. v. 121.

—— *terrasque fatigat,*

*Quas datur: audentem primi spernuntque fo-
ventque:*

Mox omnes agit, & motis quatit oppida linguis.
ubi legendum opinor,

—— *terrasque fatigat,*

Quas adit: audentem primi spernuntve fovende.
vel ex antiquis edd. cum Cel. Ruhnkenio, revocan-

Quid quereris nostram sic cecidisse fidem?

3. Non tam nocturna volucriis funesta querela
Attica Cecropiis obstreperit in foliis.

Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
Sollicito lacrimas depluit è Sipylo.

Me

candum, Qua datur, pro qua licet. territat urbes
Virgilio, cuius locum illic imitatur Valerius,
Lib. IV. Aen. 187. passim quoque *fatigare* aliquem
precibus, *legationibus*, & sim. vide J. Vossii
notas ad Sulpic. Sever. Dial. I. cap. 4. p. 382.

4. *nostram sic cecidisse fidem*] novi qui conjiceret
nostram succubuisse fidem. ut in illo Dido-
nis apud Virg. IV. Aen. 19.

Huic uni forsan potui succumbere culpa.

ejusque imitatione Ovid. VII. Met. 749.

Et potuisse daxis simili succumbere culpa
Me quoque muneribus.

sed nil muto. Helena apud Ovid. Epist. XVII. 96.

Quam cadat externo noster amore fides.

& Lib. II. ex P. Ep. 3. 10.

Et cum Fortuna statque caditque fides.

7. *Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba*
Sollicito lacrimas depluit è Sipylo.

Non tantum in uno Voss. *superbae* in Mentel.
Excerpt. Scalig. Borrich. binis Leidenf. primo
& tertio Voss. secundo D'Orvill. *superbe* in Neapolit.
primo D'Orv. meo utroque, & Voss. tertio pro varia lect.
superba a manu pr. *Niobae superbae* in primis edd.
deinde *lacrimans* in uno Colbertino, Askew. & meo secundo,
in quibus etiam *depluit* a *Siphilo* vel *Sipilo*, ut in utroque
Leidenf. tribus Voss. binis D'Orvill. meoque secundo.
a *Syphilo* Neapol. in *Sipylo* quintus Vatic. *lacrimas* tamen in primo & sec. Vatic.
Neapol. Groning. & Regits, in quibus etiam *depluit*,
ut in reliquis omnibus unanimi consensu, & in vetustiss.
edd. Heinsius notis Ovidianis legit, *Niobe superba*
Sollicito lacrimae depluit, probante Broukhuffo,
vel *superbae Sollicito lacrimae depluit* in notis Propertianis
p. 695. Patruus meus ad Virg. III. Aen. 348. conjecit,

Nec tantum Niobae bis sex ad busta superbae
Sollicito lacrimae depluit è Sipylo.

hoc verborum ordine, *Nec tantum lacrimae de-*

pluit superbae Niobae, ut *depluit* non tantum
augeat, sed & de lacrima decidente, & in terram
manante capiatur, quo sensu *depluit* etiam stare
posset. sed vulgatam defendit eruditissimus Henr.
Canneg. ad Avieni Fab. IV. pag. 37. & operose de
hoc loco contra Broukhuffum egit Hagenbuchius in
Epist. Epigraph. pag. 142. & seqq. qui *lacrimas*
depluit tuetur. cui subscribit Buberius p. 235.
nonnullis placebat, *Niobe a Sipylo*, pro *Niobe*
Sipyleta, ut *Magnesia a Sipylo*, & similia apud
alios. de quo Spanhem. Tom. I. de praest. Numism.
pag. 656. quod omnium minime placet, & recte ut
nimis longe quaesitum rejicitur a D'Orvillio in
Miscell. Observ. Vol. V. Tom. I. p. 127. 128. de
Niobes statua in Sipylo vide Pausaniam in Atticis
cap. xxi. Sophocl. in Antig. 835. & seqq. & illic
Scholiast Loco autem huic perquam simile est
illud Leonidas Lib. III. Anthol. Gr. 1it. VII. Ep.
5. p. 316. ed. Obfop.

Πίτος ἔτ' ἐν Σιπύλῳ Νιόβη, θρήνησεν αἰάλα
Ἐπὶ δὲ δάκρυα μυρομένη θάνατον.
Ἀλλ' οὐδ' αἰῶνι γυν. τί δ' ἀμαρτία μύθον
Φθίγγετο, τὸν ζωῆς ἄρπαρα, καὶ τοκίαν
quod sic vertebat Hugo Grotius:

Jam lapis in Sipylo Niobe non cessat, & illuc
Flere, bis heu septem partibus orba parens.
Nulla dies luctum claudet. cur? verba superba
Protulit, & vita quae luit & sobole.

Mihi recepta lectio, quam è Broukhuffo dedi,
commode servari, vel *Niobe superba lacrimas*
depluit, aut *depluit*, quod parum refert, legi
posse videtur, quia *Niobe lacrimas depluit* locutio
mere Propertiana est. ut autem hoc loco *superba*
Niobe lacrimas depluit dicitur, sic apud Nasonem
Epist. XX. 105.

Quaeque superba parens, saxo per corpus oborto,
Nunc quoque Mygdonia flebilis exstat humo.

Seneca Herc. Fur. 390.

Riget superba Tantalus luctu parens,
Moebusque Phrygio manat in Sipylo lapis.

Y y 2

&

Me licet aeratis adstringant brachia nodis,
10. Sint mea vel Danaë condita membra domo;

In

& Agam. 375.

— tu Tantalidos
Funera matris viatrix numeras,
Sed nunc Sipyli vertice summo
Flebile saxum.
Et adhuc lacrimas marmora fundunt
Antiqua novas.

ubi quae de codd. MSS. verba illa inferentibus
Et adhuc lacrimas maesta aeternum Marmora
manant, notat Gronovius, a codice Ultrajectino
firmantur, nam Antiqua novas interpolata sunt:
& recte lacrimas manant, pro mittunt, ut in aliis,
tuetur, quae conferenda sunt cum notis Heinssii
ad Ovid. VI. Met. 311. ubi de eadem Niobe,
& lacrimas etiamnum marmora manant. idque
lacrimas depluere hic dicitur Propertio. huc facit
etiam Theodoridae Epigramma Lib. IV. Anthol. Gr. Tit. IX. Ep. 4.

Στάθι πέλας, δάκρυτον ἰδὼν, ξίνο, μέγα πένθη
Τῆς ἀδυρογλώσσου Τανταλίδος Νιόβας.
Ἄς, ἐπὶ γὰς ἴτρασι δυνδινάπαιδα λοχέειν
Ἄρτι, τὰ μὲν Φοῖβη τόξα, τὰ δ' Ἀρτέμιδος.
Ἄ δὲ λίθῳ καὶ σαρκὶ μεμυγμένοι οἶδος ἔχουσα,
Πιτῖται. σπιάχει δ' ὑψιπαγὲς Σίπυλος.

id est, ex ejusdem Grotii interpretatione,

Hospes siste gradum, nimisq; superba locutae
Tantalidos Niobes illachrymare malis.
Bissex ediderat partus, quos tempore eodem
Hinc arcu Phoebus stravit, & inde soror.
Sic misera in mediam silicis carnisque figuram
Concrevit: Sipylus tristitia fata gemit.

Quod vero Beroaldus in quibusdam exemplaribus bis septem ad busta legi testetur, ne unum quidem ex tot codicibus, quos vel alii adhibuerunt, vel quorum Excerptis utor, habet adstipulantem, neque ullam editionem antiquam; licet in numero liberorum Niobes variant admodum veteres, quorum diversas sententias jam Volscus & Livinejus hic memorarunt. sed prae ceteris erudita ad hunc locum est Broukhuffii nota, paullo ante per avem Cecropiam neque notuam cum Passeratio, neque hirundinem cum Beroaldo, sed lusciniam intelligendam esse evincit Sophoclis locus, a Vulpio oportune hic productus, in Electra v. 147. & seqq. ubi similiter lugubris luscinae & Niobes fletus conjunguntur.

passim enim philomela avis Attica, & Pandionia poëtis vocatur, & ideo hic funesta dicitur quia nefas incesti Tereos semper flere, & llyn nocte dieque deplorare fingitur.

9. Me licet aeratis adstringant brachia nodis]
Mi licet in Voss. tertio. adstringat in secundo Leid. primo Voss. & meo altero. desstringant Heinssius, qui Guyetum legisse testatur,

Me licet aerati constringant brachia nodi.

vincula sine ulla MSS. auctoritate reponebat Clercquius Specim. secundo ad Lucanum pag. 23. brachia vindicat locus ex El. I. hujus Libri v. 71.

Idem Caucasus solvat de rupe Promethei
Brachia, & a medio pectore pellat avem.

nisi & illuc solvat vincula quis praeferat. ad Promethea forte Caucaso adligatum hic versus referri posset, licet Andromeden intelligat Livinejus. de Antiope cogitaverat Volscus, quae a Dirce, quam maritus Lycus, ea repudiata, duxerat uxorem, in carcerem conjecta, ruptis vinculis in Cletheronem aufugit. vid. Lib. III. El. 13. v. 11. & seqq. certe ad exemplum simile ex historia fabulari hic respicere poeta videtur. neque enim debebat Passeratius de licetioribus, brachia captorum catenis & loro adstringentibus, vel de licetiorum brachlis somnare. Infeliciter etiam Interpres Delphinicus, quamvis me catenis aeneis hominum brachia constringant. brachia igitur ad Propertium spectant, ut seq. versu mea membra. quapropter vel Guyeti probanda est conjectura, vel quia adstringat in MSS. propius vulgatae insisteret, si legamus,

Me licet aeratis adstringar brachia nodis.

licet mihi adstringar brachia vinculis aereis, locutione genium Propertii referente. nuperus interpres Propertii Gallicus de Longchamps distichi hujus verba interpretatione sua invertit hoc modo, quand je serois enfermé dans la tour de Danaë, quand j'y serois retenu par cent chaînes d'airain. sed duo diversa significari, sequens satis ostendit distichon. altero versu Sunt mea nec in Mentel. & Leid. primo. damnes vitiose in plurimis MSS. pro Danaes. in meo secundo nec damnes condita membra domo. & in marg. vel damnes condita membra domo. modo etiam in cod. Livineji, Regiis, primo quartoque Voss. Excerptis Modii seu Groning. & utroque D'Orvill. tra-

jecta

In te ego & aëratas rumpam, mea vita, catenas,
Ferratam Danaës transfiliamque domum.

De

jecta litera ex scribendi vitio. *Daphnēs c. m. modo* in Excerptis Scalig. sed *domo* requirunt sequentia, quae repetuntur, & antecedentibus respondeant necesse est.

11. In te ego & aëratas rumpam, mea vita, catenas] *Ante ego* in Excerpt. Scalig. In te ergo aëratas D'Orvill. prima. In te ergo ferratas quintus Vaticanus, primus Voss. v. c. Passerat. & noster secundus. A te in secundo Leid. & D'Orvill. Tunc ego ibidem consilii Clericus. sed In te minime movendum, pro, propter te. ut supra El. VII. 24.

Tantus in erepto saevit amore dolor.

ubi in erepto amore, pro, propter ereptam Briseida, exponit Guyetus ad Terent. Prolog. Andr. v. 15. ut Ovidio III. A. A. 283. in qua male vulneror una, quod propter quam explicat Doula, & cum hoc loco confert. & sic in aliis locutionibus in saepe pro propter. vid. Voss. ad Valer. Max. Lib. V. cap. 9. §. 3. deinde pro mea vita in Excerptis Scaligeri & Palatino Gebhardi meq. iura.

12. Ferratam Danaës transfiliamque domum] Aëratam coniecerat Francius. Erratam certe in Askewiano. infra El. XXIII. 115.

Nec minus aërato Danaë circumdata muro,
Non potuit magno casta negare Jovi.

Claudianus I. in Eutrop. 82.

Illo vel aërata Danaë in turri latentem
Epiceret.

Sed miror Interpretes Bronkhusumque sicco pede locum hunc satis difficilem transiisse, & concoquere potuisse Danaës transfiliamque domum. neque enim transilire maria, quod ex El. 14. in fine, cum his confert Passeratius, aliquid cum hac locutione habet commune, & multo minus hic versus adjuvare potest lectionem Epigrammatis antiqui in Sirenas, quod edidi Tom. I. Anthol. pag. 115: ubi legitur vulgo:

Transiit scopulos & inhospita litora classis.

Mic enim Transiit ut scopulos cum Heinio legendum nemo negabit, cui constat mens sana. transfiliamque eodem ad Lucanum Specimine coniecerat Clericus, pro perrumpam clausus in Danaës turri. sed aliud hic mendum latere, suspicari licet ex veterum codicum scriptura, in

quibus Stasiliamque, ut in Neapolitano, primo Leid. Voss. D'Orvill. & meo. vel separata voce Stas iliamque, ut in meo secundo. Stas iliamque in altero D'Orvill. transfiliamque in Mentellano. similes olim lectiones in aliorum MSS. fuisse patet ex Ant. Volsi ad hunc locum annotatione; qui tradit nonnullos suo tempore Strophiliamque domum legisse, ut intelligatur Strophilus, cui Orestes custodiendus fuit datus ab Electra, ut Aegisthi crudelitatem effugeret, qui post occisum Agamemnonem Orestae quoque insidiabatur. Sed repudiata illa lectione, inclinatur magis Volsus in Stasiliamque domum. verba ejus adscribi merentur: si Stasiliam legi maluimus, Stasilius erit intelligendus, Geginis filius, qui filiam Alicen, ut pudicitiam servaret, munitissimis penetralibus clausisse dicitur, quem cum superasset Cory Mauius ex Callitree filius, Alice potius est, & ex ea Aryn filium suscepit. de hoc autem Stasilio ejusque filia Alice, munitissima domo, virginitatis custodiendae causa, a patre inclusa, si quid certius constaret, (nam valde vitata & ignota in illis verbis nomina propria videntur) optime Danae adjungeretur, & rumpam, pro perrumpam, aperiā domum Danaës & Stasili, ex versu praeced. repetendum esset, dubium autem videtur, an innuat Propertius, se propter sinistros de Cynthia rumores amoris tamen suo non valedicturum, licet ipse vinculis & carceri additus esset, ut aliis eruditis amicis intelligendum videtur, qui domum, vel turrim, muro circumdatam exponebant, ut Lib. II. El. 23, 115. aërato Danaë circumdata muro. an vero Cynthiae adfirmet, licet propter proterviam & malos mores caenis, instar Andromedes, adligata, vel, ut Danaë, turri inclusa esset, ad illam tamen liberandam se omnia experturum esse: quem sensum hic praefendum, & ideo emendatione non nimis libera locum hunc indigere opinor. nam quia domo ac domum hic inconconnius repetuntur, Danaës condita membra domo, & Danaës transfiliamque domum, nata mihi fuit conjectura, praesertim quia domum & torum alibi etiam haud raro confuderunt librarii, an forte hoc modo restitui posset,

Ferratam Danaës infiliamque torum.

vel Aëratam, ut respiciat ad thalamum Danaës ferreum, vel aereum, quo eam turri inclusam

De te quodcumque, ad furdas mihi dicitur aures,

Tu modo ne dubita de gravitate mea.

15. Offa tibi juro per matris, & ossa parentis:

(Si fallo, cinis heu fit mihi uterque gravis!)

Me

incubare jussit Acrisius, hinc Paulus Silentarius
Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 29.

Χρόσιος ἀφ' ὧσ' αἰὲς δέτμαζ' ἄμμα καρείας
Ζεύς, διαδὸς Δανάας χαλκιδάσας θαλάμους.
Θαμὶ λῆγειν τὸδε μῦθος ἰγὰ τὰδε, χάλκεια νικᾷ
Δάπεδα καὶ δισμὸς χρυσοῦς ὁ παιδαμάλωρ. & seqq.

quod sic vertit Grotius:

Ingressus Danaës aërata cubilla, clausas
Jupiter effregit vincla pudicitiae.
Fabula non dubium est, sibi quid velit: aërata testis
Omnipotens aurum vincla quoque cuncta domat.

ad quem locum Scholiastes e Pausania adfert
(Lib. II. cap. 23.) Παντανίας δὲ Ἀργείων διγυγνήν.
ἀπὸ δὲ τῶν Ἀργείων θίας ἔξω, καὶ κατὰ γαῖαν
διγυγνήματα. ἐκ' αὐτῶν δ' ἦν ὁ χαλκιδάς θαλάμος,
δὲ Ἀκρίσιος ποτὶ φρουρὰν τῆς θυγατρὸς, ἐποίησεν.
Περίαςος δὲ κατέλειν αὐτὸν. Lucianus in Timone
Tom. I. Oper. pag. 122 ed. noviss. ἐν χαλκιδά. ἢ
σιδηρῶν θαλάμων, κατέκειρε τῷ Δανάῃ παρθενεύοντι.
Ovidius Lib. III. Amor. El. 4. 21.

In thalamum Danaë saxo ferroque perennem
Quae fuerat virgo tradita, mater erat.

hac autem emendatione admissa, etiam paullo
ante vers. 10. cum cultissimo Santenio, cujus
judicio in his perquam subactis ea minifice placebat,
legendum est, *Sint tua vel Danaës condita membra domo*, non *mea*. & sic singula optime cohaerebunt. sed & hoc amplius addam, legendum etiam videri, *Te licet aeratis, non Me, & mox In te ex MSS. tuas nempe catenas frangam*, adeo ut totus locus sic constituendus videatur:

Te licet aeratis adstringant brachia nodis,
Sint tua vel Danaës condita membra domo:
In te ego & aeratas rumpam, mea vita, catenas,
Ferratum Danaës insiliamque torum.

ut primo & tertio versu ab Andromede ducatur comparatio. infra Lib. III. El. 21. 29.

Non hic Andromedae resonant pro matre catenae.
& ita aptius eodem in disticho Andromede & Danaë conjunguntur, quam ut illud ad poetam ipsum referatur; ultimus autem respondeat secundo versui, *Sint tua vel Danaës &c.*

13. De te quodcumque, ad furdas mihi dicitur aures:
Tu modo ne dubita de gravitate mea]

recte Scaliger de te exponit, pro, ad te quod addit, ut supra El. XIV. 35.

De me; mi certe poteris formosa videri.

ubi vide. eodem sensu Guyetus intelligebat illud Terantii Haecyr. II. l. 36. *ita me Di ament*, gnati causa. nam de te quidem satis scio, splendendum enim est, quodcumque ad me defertur de te, rumoribus illis, quamlibet veris, ingratis tamen, furdas oppono aures. ut in illis Tibulli Lib. IV. El. 14.

Rumor ait, crebro nostram peccare puellam.

Nunc ego me furdis auribus esse velim.

Crimina non haec sunt nostro sine jacta dolore.

Quid furdum torques, rumor acerbe? tace.

vide quae notavi ad Eleg. XIII. h. L. v. 36. lectionem, quam ex suo codice produxit Livi-nejus & insulsam merito vocat, quaeque versum septem pedibus incidentem reddit, *De te quodcumque absurdas mihi dicatur in aures*, etiam librarius in codicem Groninganium innoxit, akero versus forsitan scripserit auctor,

Tu modo ne dubita de probitate mea.

hoc est. constantia ac fide. quae passim probitas in rebus amoris dicitur. v. ad Ovid. Ep. XVII. 175. & Patruj notas ad Lib. V. Trist. 14. 22. & quae dedit Lotichium p. 357. & supra ad El. XV. 4. *Qui te blanditiis non sinat esse probam*, nisi forte gravitatem, levitati oppositam, eadem significatione dixerit, pro castitate, & constantia. idque placuisse videtur Marklando, qui adscripserat loca Juvenalis ex Stat. X. 325.

Sed casto quid forma nocet? quid profuit olim Hippolyta grave propositum?

& Sat. VI. 178.

Quae tanti gravitas, quae forma, ut se tibi semper inputet.

15. Offa tibi juro per matris, & ossa parentis:
(Si fallo, cinis heu fit mihi uterque gravis!)]

per patris male in Hemfiano, & meo priore. heu deest Groningano. cinis hic legebat Francius.

cor-

Me tibi ad extremas mansurum, vita, tenebras.

Ambos una fides auferet, una dies.

Quod si nec nomen, nec me tui forma teneret,

20. Posset servitium mite tenere tuum.

Septima jam plene deducitur orbita Lunae:

Quam

confer cum hoc loco illud Statii Lib. V. Theb. 464.

— cinerem, furiaque meorum

Testor, ut externas non sponte aut crimine taceas.
Aukigerim, scit cura Deum.

& paullo ante v. 329. cineres jurare sepultos. per
majorum enim ac parentum cineres & ossa jurare
solitos fuisse veteres, patet vel ex uno Ovidii
loco Epist. VIII. 119.

Per genus infelix juro, generisque parentem, &c.
Per patris ossa tui, patris mihi: quae tibi
debent,

Quod sic sub tumulo fortiter ulsa jacent.

ita enim legendum, pro Quod sc. non enim
Agamemnon ipse caedem suam, sed filius ejus
Orestes ultus est. apud nostrum Lib. IV. El.
XI. 37.

Testor Majorum cineres tibi, Roma, colendos,
Sub quorum titulis Africa tonsa jaces.

quod feliciter imitatus est Loxichus Lib. II.
Eleg. 4. 61.

Majorum tumulos, sacrasque Taistonis umbras

Testor, & haec tacito fidera fixa polo:

Me servasse fidem. Si mentior. &c.

ubi si mentior, quod hoc loco ex communi for-
mula Si fallo. & Lib. IV. El. 7. 53.

Juro ego fatorum nulli revolvibile stamen, &c.
Me servasse fidem: Si fallo &c.

plura de ritu jurandi per parentum & propin-
quorum cineres vide apud Lambin. & Torrent.
ad Horat. Lib. II. od. 8. 9. & A. Schottum Lib.
III. Observ. cap. 39.

17. Me tibi ad extremas mansurum, vita, te-
nebras,

Ambos una fides auferet, una dies]

tibi pro tuum exponit Passeratius. sed loca quae
adfert ad Lib. I. El. 17. 3. magis referenda
sunt inter illa exempla, in quibus frequenter mihi

vel tibi abundat. offendebat nempe mansurum
simpliciter ita positum, pro constantem, fidelem
tibi mansurum, ut plene dixit Ovidius Lib. V.
Trist. El. 4. v. 35.

Te filii cum paucis meminis mansisse fidelem.

Similis igitur hoc in loco ex usu Propertii mo-
dus est loquendi, ut fidelem subintelligamus,
quia sequitur fides, quemadmodum supra El. X. 37.

Nec minus hinc nostri notescet fama sepulcri,
Quam fuerant Phidii busta cruenta viri.

ubi Quam nota fuerant busta supplendum, quia
notescet praecedat. vide illic notas. tales ellipses,
quando ex superiori vel posteriori periodo ali-
quid repetendum, vel subintelligendum est, no-
tavit J. Fr. Gronovius ad Livium Lib. XXX.
cap. 7. hinc etiam patet una fides sequenti versu
cum Guyeto non esse mutandum hoc modo,

Ambos unanimes auferet una dies.

& satis defenditur vulgata ex v. 34. huj. Eleg.

Ultima talis erit, quae mea prima fides.

in primo autem D'Orvilliano verba hoc ordine
leguntur,

Ambos una dies auferet, una fides.

auferat in Askewiano.

19. Quod si nec nomen] Quid si in Leid. pri-
mo, aliisque MSS. solita variatione. nomen hic
pro fama & nobilitate accipiendum, ut infra El.
XVIII. 88.

Userer & quamvis nomine, verba darem.

vide Vulpii notas ad h. l. & quae supra dedi ad
El. I. huj. Libr. v. 42.

21. Septima jam plene deducitur orbita Lunae]
diducitur male in Askew. locutionis elegantiam,
qua Septima Lunae orbita, pro septimo ejus cursu
hic dicitur, bene illustravit Passeratius ad h. l.
& Marklandus ad Statii Silvas pag. 283.

22. Quam

- Quum de me & de te compita nulla tacent.
 Interea nobis non numquam janua mollis,
 Non numquam lecti copia facta tui.
 25. Nec mihi muneribus nox ulla est emta beatis.
 Quidquid eram, hoc animi gratia magna tui.
 Quum te tam multi peterent, tu me una petisti.
 Possum ego naturae non meminisse tuae?
 Tunc me vel tragicæ vexetis Erinnyes, & me
 30. Inferno damnes, Aeace, iudicio.

Atque

22. *Quum de me & de te compita nulla tacent*] *Quum de te & de me* ex uno codice adfert Livinejus, quomodo transponendum censebat Guyetus, sine dubio civilius, & ex usu hominibus politius existimans, ut amicae nomen suo praeponat poeta. sic & alii viri docti saepe in veterum auctorum locis hunc ordinem, sed contra eorum usum, immutarunt. ut multis ostendit Patruus meus ad Lucanum Lib. IX. 985.

26. *Quidquid eram, hoc animi gratia magna tui*] *haec animi gratia* Heinsius correxerat. alterum Propertio placuisse opinor, propter praecedens *quidquid*. & innumera produci possent similis locutionis exempla, nisi notissima essent. non fuit hoc ira apud Senecam Lib. II. de Ira cap. 5. hoc quoque culpa tua est Ovidio Epist. III. 8. Et quod nunc ratio est Remed. Am. 10. hoc meriti summa Epist. II. 56. ubi vide notas, Gronov. ad Senec. Conf. ad Marc. cap. 19. Patruum meum ad Claudian. Biddell. V. 17. & ad Lucan. IX. 249.

28. *Possum ego naturae non meminisse tuae*] *Possum* Guyetus, & Heinsius ad Ovidii Lib. XIV. Met. 172. vid. supra ad El. X. 16. naturae etiam displicebat Heinio, & ad oram ed. Ald. coniecerat, *Possum egone ah curae*. sed dura emendatione. Si quid mutandum, mallet cum Patruo meo in notis ad Quinctil. Decl. IX. 16. legere,

Possum ego fortunae non meminisse meae?

naturae tamen hic tuetur Broukhufius, & pro indole atque ingenio positum aliis exemplis, Cicero- nis praefertim, probat. quibus adde illud ex Lib. XIII. ad Fam. Ep. 78. *Cognitum, per te ipsum, quae tua natura est, dignum tuae amicitiae atque hospitii judicabis. fortunae tamen meae confirmare possent praecedentia, non numquam janua mollis, numquam lecti copia facta tui.* simili sensu

fortuna El. seq. v. 18.

Unicuique dedit vitium natura creato:

Mi fortuna aliquid semper amare dedit.

ubi utroque versu fortuna in MSS. sed aliis natura placet, eadem variatione. contra fortuna occurrere seu ob stare amanti dicitur Lib. I. El. 20. 3. & hinc fortuna & felicitas, de amoris successibus, & felices ac fortunati, quibus favet Venus. ut noster Lib. II. El. 12. init.

O me felicem! o nox mihi candida! &c.

vid. Guyet. ad Terent. Eun. II. 3. pag. 73.

29. *Tunc me vel tragicæ vexetis Erinnyes*] *Tum me* in v. c. Perreji, Heiniano, meo primo, & sec. Vatic. *versetis* Leid. sec. & Voss. tertius. simili varietate apud Tibullum Lib. I. El. 3. v. 74. de Ixione:

Versantur celeri nexa membra rota.

ubi *Vexantur* in Colbertino, quod recte illic improbat Broukhuf. *Erinnydes* Groning. Vatic. sec. Mentel. primus Leid. Voss. prim. & quartus. *Erinmyles* Askew. *Erinides* Borrich. *herinides* in meo priore. *herynides* in altero. *Erinnydes* in Venet. prima, Volsi, Beroaldi, & aliis vetustioribus edd. sed scribendum *Erinnyes*. talis scripturae variatio est in codd. MSS. apud Ovid. Epist. XI. v. 103.

Ferte faces in me, quas fertis, Erinnyes atrae.

tragicas Erinnyes hic recte Passeratius exponit, quales in Tragoediis inducuntur. ut *Thyestes* tragicus Apulejo in Apologia, ubi male Pricaeus in notis pag. 40. *Thestin* reponit. *τηστιναι* Graecis, vide Casaub. ad Strabon. III. p. 265. & *Erinides* pro *Erinnydes* de quo Henr. Valesius ad Euseb. III. Hist. Eccles. cap. 6. & hinc Poenis *agitatus Orestes*, id est Furiis, pro *scenis*, apud Virg. IV. Aen. v. 471. legit Marklandus; aliis licet improbantibus.

31. A

Atque inter Tityi volucres mea poena vegetur:

Tumque ego Sisyphio saxa labore geram.

Nec tu supplicibus me sis venerata tabellis.

Ultima talis erit, quae mea prima fides.

35. Hoc mihi perpetuo jus est, quod solus amator

Nec cito desisto, nec temere incipio.

ELEG.

31. *Atque inter Tityi volucres mea poena vegetur,
Tumque ego Sisyphio saxa labore geram.*

mea pectora vagent, notabili varietate, in Voss. quarto. veteres enim *vagare* aequae ac *vagari* dixisse, multis probat Heinsius ad Ovid. VIII. Met. 13. & sic in MSS. apud Claudian. II. in Rufin. 436. & Lucan. VII. 567. ubi vide notas, *mea poena* in omnibus MSS. & ed. Volsci, Be- roaldina, ac Rovilliana. sed in Veneta 1475. Aldina utraque, Juntina, Colinaei, & Gryphiana, *mea penna*. quod ex suo veteri cod. etiam adfert Passeratius, & exponit, *mea avis*; meus vultur, mihi infestus. non credo. *mea poena* recte alii ediderunt, nam Tityi poenam suam optat, si pejeret. sic *Argyni poena* Lib. III. El. 5. 52.

Quae notat Argyni poena natantis aqua.

volucres ex Homeri imitatione dixisse Propertium volant, quia ille binos vultures Tityo praebet. de quo vide Gebhardum pag. 202. & Broukhuf. ad Tibull. 1. 3. 76. *me poena* male in codd. Regis. Francius vero hic legebat, *Tunc inter Tityi volucres* &c. *Atque ego*, vel *Tumque ego*, *Sisyphio* &c. dein pro *saxa geram*, Heinso placebat *regam* vel *teram*. ut *terere viam*. de quo vid. Passeratium pag. 339. Marklandus codici suo adscripserat, licentia poetica tertiam in *Sisyphio* corripit a nostro, aliisque poetis, quam productam esse oportebat, quia Graecis est *Σισύφειος*, non *Σισύφειο*. sed quantum in his nominibus Graecis sibi indulserint poetae Latini, nunc breviter producendo, nunc longa corripiendo, ipse multis exemplis probat in notis ad Statium Lib. IV. Sylv. 3. v. 59. pag. 205. & innumera talia notarunt passim viri docti. vide Scalig. Lib. II. Lect. Aufon. cap. 21. Schottum Lib. II. Obferv. cap. 39. Rualdum vita Plutarchi cap. ult. pag. 64. & Duportum ad Theophrasti Charact. pag. 226. idem dicendum de *Pagaseo* Lib. II.

El. 23. v. 55. quod in penultima diphthongum apud Graecos habet aequae ac *Sisyphio*.

33. *Nec tu supplicibus me sis venerata tabellis* labellis ad marginem ed. Ald. confecerat Hein- sius. male, si quid video. *tabellae* hic sunt lite- rae, epistolae, quibus Cynthia Propertium ob- testata fuerat de fide servanda; quales erant inter amantes mutuae & frequentes. sic Lib. III. El. 22. init.

*Ergo tam doctae nobis perire tabellae,
Scripta quibus pariter tot perire bona &c.
Illae jam sine me morant placare puellas,
Et quaedam sine me verba diserta loqui.*

Ovidius Lib. II. Am. El. 15. 15.

Idem ego, ut arcanas possim signare tabellas.

El. XIX. 41.

Quo ferat & referat sollers ancilla tabellas.

& Lib. III. A. A. 485.

Ancillae puerive manus ferat opta tabellas.

Tibullus Lib. II. El. 7. 27.

— *furtimque tabellas*

Occulto portans itque reditque sinu.

tales autem pugillares Propertio occasionem de- disse hanc Elegiam conscribendi, censuisse Pas- seratium & D'Orvillium, supra notavi. altero versu, *ceu mea prima fides* corrigebat Heinsius.

35. *Hoc mihi perpetuo jus est, quod solus ama- tor* &c.] absunt hi duo versus ab Excerptis Mo- dii, seu codice Groningano. *Nec mihi* in D'Or- vill. secundo. *perpetuum jus est* Lipsius, quod contra Passeratium tuetur Broukhufius. *Hoc mihi perpet. fas est, quod factus amator* placebat Ayr- manno.

ELEG. XVII.

At quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
Tantum illi Pantho ne fit amica Venus.

Sed tibi jam videor Dodona verior augur?

Uxorem ille tuus pulcher amator habet.

5. Tot noctes periere. nihil pudet? adspice, cantat

Liber:

ELEG. XVII. v. 1. *At quantum de me Panthi tibi pagina finxit*] *Ah quantum* in primo Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. quod etiam in primis, aliisque antiquis edd. & contra Scaligerum a Passeratius probatur. recte tamen cum Viro illustri *At* praetulit Hein- sius ad Ovid. Epist. XII. init. *An* in cod. Groning. *O quantum* in secundo Leid. Hanc vero Elegiam superiori connectendam censebat Scaliger, adversantibus omnibus MSS. & editionibus primis, in quibus praefigitur, AD CYNTHIAM DE PANTHO. Panthum illum, riva- lem malignum; in invidiam apud Cynthiam ex merito adducit hac Elegia, quia carmine quo- dam Propertii fidem apud eam reddiderat suspec- tam, quod versu primo indicatur, ubi *pagina* de carmine intelligenda. ut Lib. III. El. 23. 37.

Has tibi fatales coctit mea pagina diras.

& saepe aliis apud nostrum locis, ut recte mo- net Passeratius. Ovidius Lib. I. Fast. v. 19.

*Pagina iudicium docti subitura movetur
Principis, ut Clario missa legenda Deo.*

3. *Sed tibi jam videor Dodona verior augur*] videar Livinejus. *Sed tibi num videor* conjectanti Hein- sius adsentior, quia hac interrogatione erigitur sententia, & major est irrisio- nis acrimonia. ut in illo Nestoris apud Ovidium XII. Met. 573.

*Num videor debere tui praeconia rebus
Herculis, o Rhodiae ductor pulcherrime classis.*

ubi male *Non* vel *Nunc* in aliis codd. & saepe hanc voculam ejecerunt librarii. infra El. XVIII. 29. & seqq.

*Quid? quum e complexu Briseidos iret Achilles,
Num fugere minus Thejjala tela Phryges?*

*Quid? ferus Andromachae lecto quum surgeret
Hector,
Bella Mycenae num timuere rates?*

illic enim non in multis codd. sed num praefere- dum. & v. ult. ejusd. Eleg.

Parcius infamant, num tibi causa levis?

male nunc in MSS. El. XXIII. 65. non dissimili ironia;

*Num jam dura paras Phrygias nunc ire per
undas.*

ubi etiam *Nunc* vel *Nunc tu dura* in codd. & sic corrigendum El. XXIII. 90.

*Ipse Venus quamvis corrupta libidine Martis,
Num minus in coelo semper honesta fuit?*

pro *Nunc minus*, ut sphalmate typorum editur. Lib. IV. El. I. 38. legendum conjeci,

Sanguinis altricem num pudet esse Lupam?

pro *nunc pudet*, recte etiam Broukhussius id vin- dicavit Lib. III. El. 4. 3.

Num me laetitia tumefactum fallis inani?

pro *Dum me*. neque illic placet cum Hein- sio. *Cur me. Dodona verior augur* adjuvant emenda- tionem, qua Lib. I. El. 9. v. 5. & seqq. resti- tuendum conjeci,

*Non me Chaoniae vincant in amore columbae
Dicere, quos juvenes quaque puella donnet.
Me dolor & lacrimae veri facere peritum.*

ubi, vide quae notavi.

5. *Tot noctes periere. nihil pudet.*] *Ter noctes periere* in Menteliano. *periere mihi. pudet* in D'Orvill. secundo. *perire* in Regiis. *Tot noctes perisse nihil pudet?* Hein- sius & Marklandus. quod fir-

Liber: tu nimium credula sola jaces.
 Et nunc inter eos tu sermo es: te ille superbus
 Dicit se invito saepe fuisse domi.
 Dispereram, si quidquam aliud, quam gloria de te
 10. Quaeritur: has laudes ille maritus habet.
 Colchida sic hospes quondam decepit Jäson,
 Ejecta est: tenuit namque Creusa domum.

Sic

firmari posset ex El. XIX. 2.

Tam te formosam non pudet esse leuem?

Lib. IV. El. 1. 38.

Sanguinis altricem num pudet esse lupam?

ut forte legend. pro *non pudet*, ut in MSS. vel
nunc pudet, ut in editis. alterum versum imita-
 tum esse Ovidium Epist. V. 106.

Nunc jacet in viduo credulus ille toro.

notatur in Miscell. Observ. Vol. V. T. I. pag.
 129. haec autem, *cantat Liber: Tu nimium cre-
 dula sola jaces*, esse initium cantilenae alicujus,
 tunc bene notae, & simile quid apud Ovidium
 exstare, sed locum sibi non succurrere, notave-
 rat Marklandus. id valde placet, sed quem Na-
 sonis locum cogitaverit, neque mihi nunc me-
 moria suggerit, nisi forte ad talem cantum
 amatoribus consuetum respexerit, quum Helenae
 accinentem fingit Paridem Epist. XVI. 315.

*Sola jaces viduo tam longa nocte cubili,
 In viduo jaceo solus & ipse toro.*

tale canticum amatorum innuit Horatius ad Ly-
 diam Lib. I. od. 25. 7.

— *audis minus & minus jam,
 Me tuo longas pereunte noctes,
 Lydia, dormis.*

ubi vide Torrentium.

7. *Et nunc inter eos tu sermo es: te ille super-
 bus* forte de nihilo non est codicis primi D'or-
 villiani scriptura, *sum sermo es. te ille superbus*
 &c. ut aberraverit librarii manus, alium descri-
 bens codicem, in quo legebatur,

*Et nunc inter eos sum sermo: & te ille super-
 bus &c.*

nam in Vossiano quarto & ille superbus. adeo-

que innuat, se simul cum Cynthia Pantho, ce-
 terisque ei notis rivalibus, lusum jocumque fau-
 se, unam hanc gloriam de Cynthia a se victa,
 postquam copiam sui praebuisset Pantho, quae-
 rentibus, ut post voluptatis fructum eam infa-
 ment, & per ora hominum traducant, quod se-
 quentia significant. sic supra El. VII. 59.

*Quin etiam multo duxistis pocula risu:
 Forsitan & de me verba fuere mala.*

sic enim illic e cod. MS. legendum, non *duxistis*.
 licet sermo sit ad solam Cynthia, quam simul
 & convivas de se male locutos suspicatur. ubi
 vide quae notata sunt. *Dicit* in Voss. primo &
 tertio, Heiniano, & meo secundo.

12. *Ejecta est: tenuit namque Creusa domum.*
 Haec veterum editionum, quae Beroaldinam se-
 cutae, lectio. sed mendosus est locus, variis-
 que conjecturis sollicitatus. *Ejecta* plurimorum
 MSS. codicum auctoritate nititur. *Ejecta est te-
 nuis namque Creusa domo* in Mehteliano, Re-
 gliis, Colbertinis, Excerptis Modii, secundo
 Lekdensi, Borrich. Neap. Vatic. sec. meo secun-
 do, & primis editionibus. sed in Aldina utraque,
 Juntina, Collinaei, Gryphii, aliisque, *Ejecta est:*
 (*Medea nempe*) *tenuit namque Creusa domum*, ut
 voluerat Beroaldus, & in cod. Groningano le-
 gitur. *Ejecta* est etiam in primo Leid. tribus Voss.
 Askew. D'Orvill. priore, & meo. *Excepta* in se-
 cundo Vatic. quod etiam ex suo libro probat
 Passeratius, sed Creusa ab Jäson domum non
 est ducta; ipso enim nuptiarum die *exarsit Col-
 chis nova nupta venenis*, ut dicit Ovidius VII.
 Met. v. 394. ubi vide Interpretum notas. *Ere-
 cta est tenuis* &c. in altero Leid. & sec. D'Or-
 vill. quomodo Gebhardus e Palatino. *Erecta est*
tenuis n. c. domo in Excerpt. Scalig. Heinssius
 Lib. II. Advers. c. 17. p. 347. variis conjectu-
 ris locum corruptum restituere conatus est; vel
 enim tentabat, *Excepta Aesonis est namque*
 Creusa

Z z 2

Sic a Dulichio juvene est elusa Calypso.

Vidit

Creusa domo, aut Aesoniam tenuit namque Cr. domum. vide ejusdem notas Propertianas p. 696. Aesoniam domo licet a vulgatae vestigiis nimium recedat, conferri tamen potest cum loco Ovidii Epist. Medae XVII. 230.

Omnia Medae fallax promisit Jason:

Pulsa est Aesoniam num minus illa domo?

& III. A. A. 34.

Phaëda, jam matrem, fallax dimisit Jason.

Venit in Aesonios altera nupta finis.

ad quem locum Heinſius hic legendum notat,

Electa Creonte est namque Creusa domo.

additque, se hanc emendationem pluribus adſtructurum in ſuis ad Propertium notis. His veſtigiiſ inſiſtens, & ſcripturae veteri tenui vel tenuis adhaerens, reſtituendum exiſtimavit, & edidit Broukhufius,

Electa est tenui namque Creusa domo.

& ſic Bynaeus, cujus nonnullae notae habentur additae in editione, quae Graevii nomen venditat, pag. 448. hoc nimirum ſenſu, Creuſa tenui domo orta, & quidem Siſyphii ſanguinis, placuit Jaſoni, Medea poſthabita, quae filia erat regis Aeetae, & a Sole originem trahebat. Sed an tenuis Creuſae domus poteſt dici, quae quidem infamia, ſed non paupertate aut obſcuritate laboravit. Siſyphus enim Aeoli filius, ad Jovem genus referebat, ut omnes Aeolidae erant nobiliſſimi. hinc Creuſam magni Creontis filiam vocat Horatius Epod. V. v. 64. & Medea apud Ovidium Epist. XII. v. 54.

*Quam tibi nunc longe regnum dotale Creuſae,
Et ſocer, & magni nata Creontis erant?*

& nuptam ſocerumque potentem habere, Jaſoni exprobrat in eadem Epist. v. 205. unde apud Euripid. in Medea v. 740. de Creonte & hac ſua pellice invidioſe dicit,

Τοῖς δ' ἄλλοις ἰσὶ καὶ δῆμος τυραννικός.

Cui vero *Electa* cum Broukhufio adridet, pro tenui domo, quae hic Creuſae minus honorifica eſt, reponere poſſet,

Electa est Ephyres namque Creusa domo.

quod ſibi etiam in mentem veniſſe ſignificavit amiciffimus L. Santenius. ut ex Corintho Creuſam elegiſſe dicatur Jaſon. ſic Ovidio Lib. I.

A. A. v. 335.

Cui non deſſeta eſt Ephyreas flamina Creuſae.

& ſic forte legendum in Epistola Medae v. 103.

Dotis opes ubi nunc? ubi nunc Ephyreia conjux?

pro ubi nunc tibi regia conjux. ut editur in vulgatis, quam emendationem virorum doctorum puncta laturam conſido. Marklandus denique ad codicis ſui marginem conjecerat,

Aeolia venit namque Creusa domo.

Aeoliam nempe *Creuſam* vocat Statius Lib. II. Sylv. I. 142:

Nec fera crudeles Colchis durasset in iras.

Editus Aeolia nec ſi foret iſte Creuſa.

& quia venit verbum nuptiale eſt. ut apud Virgil. VII. Aen. 98. *Externi veniunt generi.* Sed pace virorum doctiſſimorum, liceat mihi, his tentaminibus, quorum pleraque a veteri ſcriptura liberius aberrant, praeferre Patruſi mei conjeſturam, quam dedit in notis ad Virg. II. G. 407. ubi locum adſectum faciliori medicina ita ſanandum propoſuit:

Colchida ſic hoſpes quondam decepit Jason,

Ejecta tenuit namque Creusa domum.

Ejecta, Colchide Medea, Creuſa domum Jaſonis tenuit. & hoc firmatur querela ipſius Medae apud Ovidium Epist. XII. 132.

Ausus es o, (juſto deſunt ſua verba dolori)

Ausus es, Aesoniam, dicere, cede domo.

Juſſa domo ceſſi, natis comitata duobus:

Et qui me ſequitur ſemper, amore tui.

ſupra apud noſtrum Eleg. VII. 34.

Hoc ipſo ejecto carior alter erit.

domo extrudere apud Cicer. V. Verr. 15. *non domo tua Chelidonem extrudere poſuiſſi*: vide etiam quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 154. Poſſis etiam cum Cel. Rhunckenio, *Ejectae* tenuit namque *Creuſa* locum. locum & domum ſaepe conmutari patet ex Ovidio XII. Met. 43. ubi vide notas.

13. *Sic a Dulichio juvene eſt eluſa Calypſo*] excluſa in Mentel. Leid. pr. excluſa D'Orvill. primus. *deluſa* in Modii Excerpt. ſeu Groning. Voſſ. primo, meo ſecundo & D'Orvill. Lege cum N. Heinſio ſine ulla diſtinctione,

Sic a Dulichio juvene & deluſa Calypſo

Vidit amatorem &c.

huc

Vidit amatorem pandere vela suum.

15. Ah nimium faciles aurem praeberere puellae,
Discite desertae non temere esse bonae.

Nunc quoque, qui restet, jam pridem quaeritur alter.
Experta in primo, stulta, cavere potes.

Nos

huc spectat nostri locus Lib. III. El. 10. 31. de II. Met. 471.
Ulyxe:

*Ex thylamum Aeocae flentis fugisse puellas,
Totque hiemis noctes, totque nataste dies.*

17. Nunc quoque, qui restet, jam pridem quaeritur alter] Huic quoque in binis Leidens. tribus Voss. uno D'Orvill. & meo utroque. restat in iisdem Leidens. primo & tertio Voss. utroque D'Orvill. & meis. praestat in Excerpt. Scallig. Nunc quoque, qui restet, ex sua emendatione edidit Broukhufius, & restare exponit, in vestigio manere, nec quoquam progredi, adductis duobus Terentii locis, sed in quibus restite- rim & restitisse malim deducere a resisto. ut in Phorm. Act. V. Sc. 6. 11. id quidem jam tibi fiet, nisi resistis, verbaro. & apud nostrum infra El. 19. v. 58.

Restat & inmerita sustinet aure minas.

ubi Resistit in MSS. Lib. III. El. 6. 31.

Dum vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector.

Ovidius II. Fast. 749.

Postmodo victa cades; melioribus, Ardea, restas.

Nepos in Catone cap. 3. quamtiu adfuit, ne qua sibi statua poneretur, resistit. Sed hoc forte loco legendum videtur,

Nunc quoque quid restat? jam pridem quaeritur alter.

quid restat, quid reliquum est. simile illud Dido- nis apud Nasonem Epist. VII. 17.

*Alter habendus amor tibi restat, & altera conjux,
vel quasi ex formula dicatur, quid restat, ad ultimum calamitatis & malorum cumulum indi- candum. Virgilius II. Aen. 70.*

— aut quid misero mihi denique restat?

Ovidius IV. ex P. Ep. 2. 45.

Quid, nisi Pierides, solatia frigida, restat.

Scilicet hoc unum restabas, adultera, dixit.

VI. 539. ne quod facinus tibi, perfide, restet. ad quae loca vide doctorum notas, & ad Lib. XIV. 996. alio sensu restare pro superesse, in orbitatis querelis, frequens est in Epitaphiis vetustis. quod restitui Epigrammati antiquo Tom. II. Anthol. Lat. pag. 180. ubi vide. deinde jam pridem quaeritur ille in Vossiano quarto. jam quaeritur altera pridem Guyetus & Heinsius. sed recte videtur Broukhufius explicuisse de novo amatore post hunc desultorem a Cynthia quaerendo. Ovid. Epist. VII. 13.

— quaerenda per orbem

Alter, quaesita est altera terra tibi.

alio sensu, sed simili significatione, quaerere vi- rum. de quo vid. Rutgers. Venus. Lect. cap. xxix. & Interpretes ad Petron. cap. 119.

18. Experta in primo, stulta, cavere potes] placet lectio Heinssiani codicis, Borrichiani, meique prioris, *tuta cavere potes*. qualis varietas etiam est apud Ovidium VII. Met. 47.

— cogamque in foedera testes

Esse Deos. quid tuta times?

ubi in MSS. quid, stulta, times. Heinsius tamen hic legendum coniecerat;

Experta in primo, vita, cavere potes.

ut praetulit etiam apud eundem Ovid. III. Am. El. 8. 11. & 12.

Hunc potes amplecti formosiss, vita, lacertis?

Hujus in amplexus, vita, venire potes?

stulta utroque versu illic antea legebatur, sed in pentametro malim stulta, in primo versu vita. saepe haec vox, inter amatorum blanditias usitata, inseritur nostro, sed passim vitiata. vide notas ad Lib. I. El. 2. init. El. XVII. 12. & h. L. El. 2. 33. El. praec. XVI. v. 11. & 17. aliisque in locis. potest male in primis ceterisque edd. antiquioribus.

Z z 3

20. Sive

Nos quocumque loco, nos omni tempore tecum
20. Sive aegra pariter, sive valente sumus.

ELEG. XVIII.

Scis here mi multas pariter placuisse puellas,
Scis mihi, Demophoon, multa venire mala.

Nulla

20. Sive aegra pariter, sive valente sumus] Livineji observationem, qua pariter hic pro simul, ut his simul, pro cum his, simul nobis, pro nobiscum, & sim. exponerat, non inmerito inprobat Guyetus.

ELEG. XVIII. Scis here mi multas pariter placuisse puellas] in multis codd. MSS. absurda librariorum oscitantia heremi junctim exaratum fuit, tamquam proprium nomen vocandi casu esset, unde titulum fabricarunt Elegiae huius inscriptum, AD HEREMVM DEMOPHONTEM. vel EREMVM, aut HEREMIVM, in aliis AD HERENIVM DEMOPHONTEM. ut etiam inscribitur in cod. Harlemano Musei Britannici. in ed. Veneta 1475. & Reg. Lep. 1481. AD HEREMVM DEMOPHONTIS. & v. 1. Scis herevnt. quod ex suis codicibus etiam adfert Livinejus. & ita in Regiis, unoque Colbert. in altero Herent. hinc similibus codd. vel edd. priscis usus Octavianus Mirandula in Viridario Illustrum poetarum an. 1515. edito. fol. 182. versus ex hac Elegia adfert sub titulo, ad Heremum Demophontis. turpiter etiam se dedit Volscus, ridicula inscriptione, quam in MSS. invenerat, deceptus, quum in argumento & explicatione Heremium Demophontem nomen cognomenque esse aemuli Propertiani adnotat. eandem in suo codice inscriptionem esse testatur D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. II. pag. 297. vide quae notavi in praefat. ante Auctorem Rhetoricor. ad Herennium pag. 22. Beroaldus alios recte quidem inepitire notat, qui Heremium Demophonta inde fecerint, sed ipse nihilo melius herum exponit dominum, ut Propertius reverentiae causa Demophoontem herum suum adpellet. Livinejus sibi ipse contradicit, nam in notis ad h. l. recte ait, Heremi falso in MSS. legi, verumque esse, here mi, id est heri mihi. sed ad Eleg. XXIV.

pag. 99. Tu loqueris &c. dicit illic significari Demophoontem, quem supra & herum & invicem vocat, qui forte Propertius rivalis erat in amore Cynthiae. Nihil certius quam here hic idem notare quod nuper, vel heri. ut patet ex imitatione Ovidiana Lib. I. Am. El. 8. 23.

Scis here te, mea lux, juveni placuisse beato, ubi in antiquis edd. hera etiam legebatur. sed vide illic Marli & aliorum notas. & N. Heinsum Lib. II. Advers. cap. 4. p. 234. Horatius Lib. II. Sat. 8. 2. dicit here illic De medio portare die. Cicero Lib. X. ad Attic. Ep. 13. hoc here effecit. hodie autem in Aenariam transire constituit. ubi vide Malaspinas notas p. 183. Juvenalis Sat. III. 23.

Res hodie minor est, here quam fuit atque eadem cras

Deteret exiguis aliquid.

apud nostrum Lib. III. El. 22. 12. lente moratus here est in cod. Scaligeri, pro heri. Martialis Lib. IV. Epigr. 7.

Cur, here quod dederas, hodie, puer Hylle, negasti.

vide illic Raderum pag. 252. & ita corrigendum apud Prosperum Aquitan. de Provid. Dei v. 703.

Una dies cui semper adest, cras, atque here nostrum.

male enim heri editur.

2. Scis mihi, Demophoon, multa venire mala] Scis miser o Demophoon in Borrich. & meo priore. forte voluerit librarius, Scis misero Demophoon. quamquam Demophoon, non Demophon, quod metro obstatet, dictus fuerit, cui Elegiam haec

Nulla meis frustra lustrantur compita plantis.

Omnia in exitium nata theatra meum.

5. Sive aliquis molli deducit candida gestu
Brachia, seu varios incinit ore modos.
Interea nostri quaerunt sibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore si qua sedet.

Sive

haec inscripsit Propertius. ut patet ex v. 13. *Scis mi o Demophon* in libro Commelini, quod elegans admodum & venustum videbatur Gebhardo. multa venire bona in Voss. primo, seq. versu, *Nulla mihi frustra* in codd. Regiis, altero versu Colbert. & primis edd.

4. *Omnia in exitium nata theatra meum* O nimirum exitio nata theatra meo in plerisque codicibus, quibus adstipulantur bini Leidenenses, primus & tertius Voss. Askew. meus uterque, & prior D'Orvill. & primae aliaeque vetustae editiones. exitio nata defendi potest ex nostro infra El. 19. v. 37.

Unica nata meo pulcherrima cura daleri.

& similia vide in notis Heinssii ad Ovid. Remed. v. 220. *Omnia in exitio* v. c. Perreji, Colotianus, & secundus Vatic. in aliis tamen codd. *Omnia in exitium nata theatra meum*. ut in Voss. quarto, secundo D'Orvill. & cod. Passeratii, quam meliorem esse lectionem notat Broukhusius. Ovidius Lib. I. Am. El. 1. v. 22.

Legit in exitium specula missa meum.

ubi id hoc in loco etiam Patruus meus praetulit. *Onimis exitio nata theatra meo* coniecerat Francius.

5. Sive aliquis molli deducit candida gestu
Brachia, seu varios incinit ore modos]

deducit in omnibus codd. & editionibus vetustis. quod tueri & pro leniter movere exponit Heinssius ad Ovid. Rem. Am. 334. probante Broukhusio, & D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. pag. 297. & sic Ciofanius ad Lib. II. Amor. 4. 29. ex loco Statii, quo Propertium imitatur.

Candida seu molli deducit brachia motu.

deducat condita in Colbertino. *deducit* tamen legendum existimat Passerati, pro pandit, extendit, in diversas partes movet. quod *jacitare* brachia nostro est Lib. IV. El. 5. 45.

— si brachia jacit,
I comes, & voces ebria junge tuas.

& hoc praefert Patruus meus ad Nasonis Lib. III. A. A. 350. & Marklandus ad Statii Silvas pag. 182. ubi in sui poetae loco etiam *diducit* vindicat. quorum sententiae accedo. intelligit autem mimos, qui saltant amores. idem Marklandus codici suo adscripserat, legendum esse, *Sive aliqua in molli* &c. quia de puellis per totam Elegiam ab initio agit. altero versu pro *incinit* in Menteliano, primo Leid. Voss. & D'Orvill. meoque secundo *incinit*, quod ex more scripturas librariorum est *inicit*, ut in altero Leid. Voss. Borrich. & libro Commelini. *invenit* in Palatino Gebhardi. *concinit* in v. c. Perreji, & D'Orvill. sec. sed recte Broukhusio, post loca aliorum prolata, quae lectioni *inicit* favere possent, praeplacet *incinit*. quod in primis edd. Aldinis, Juntina, Colinael, ceterisque vetustioribus extat, & minime sollicitandum est, atque a Passeratio bene adferitur. Petronius in Fragmentis pag. 680.

— calami loquaces
Incinuere Midam.

ut legunt Salmastius & Palmerius. vulgo *Invenere*. vide illic notas Interpretum, quos inter Munckerus hoc etiam in loco *incinit* probat. Ceterum post hoc distichon collocandos versus 9. & 10. & sequenti praefigendos esse censet Lennepius in Animadvers. ad Coluthum pag. 52. hoc ammirum ordinae:

*Sive aliquis molli deducit candida gestu
Brachia, seu varios incinit ore modos:
Sive vagi crines puris in fontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tenet:
Interea nostri quaerunt sibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore si qua sedet;
Quae si forte aliquid & seqq.*

quod probro & amplector.

8. *non tecto pectore si qua sedet* corpore male in Voss. tertio. infra El. 19. 36. *pectore nuda*. quod Lib. IV. El. 4. 70. fertur *aperta sinu*. Ovidius Epist. XV. 122. *eram lacero pectus aperta sinu*.

- Sive vagi crines puris in frontibus errant,
 10. Indica quos medio vertice gemma tenet.
 Quae si forte aliquid vultu mihi dura negarat,
 Frigida de tota fronte cadebat aqua.
 Quaeris, Demophoon, cur sim tam mollis in omnes?
 Quod quaeris, quare non habet ullus amor?
 15. Cur aliquis sacris laniat sua brachia cultris?
 Et Phrygis infanos caeditur ad numeros?

Uni-

finu. eadem varietas Lib. II. Met. 339.

— nomenque in marmore lectum
 Perfudit lacrimis, & aperto pectore fovit.

ubi aperto corpore in Gronoviano, & duobus aliis MSS., quorum apud me excerpta sunt. in notis enim Patruï errore calami ex Gronov. cod. male excusum pectore, sed corpore in suo exemplari correxit. & passim aliis in locis hæc voces confunduntur.

9. Sive vagi crines puris in frontibus errant] totum hoc distichon desideratur in Excerptis Modii seu Groningano. mihi frontibus errant in quarto Vossiano. puris frontibus, ut apud Ovid. III. A. A. 137.

Longa probat facies capitis discrimina puri.

ubi quid capitis puri discrimina, & hoc in loco purae frontes, seu pectine purgatae, significant, explicat Patruus meus ad Lib. II. A. A. v. 303. seq. versu teget male in Borrich. Heiniano, & primo meo codice.

11. Quae si forte aliquid vultu mihi dura negarat] Quae si D'Orvill. prim. Quod si forte aliquid v. m. d. negarat codices Passeratii. negaret in Regiis; Askew. Voss. quarto, & edd. priscis. negarat in Colbert. Mentel. primo Voss. Heiniano, & sic Guyetus. negaris Aldus, & ed. Colin. negavit in primo Vatic. aliquid negarat, ut apud Ovid. III. Amor. El. 2. 84.

Risit & argutis quiddam promisit ocellis.

ubi aliquid promisit in duobus Palat. & aliis MSS. illis autem vocibus aliquid vel quiddam poetæ in rebus amoris plus intelligunt quam expriment. & ita capiunt nonnulli supra El. XV. 27.

Tu quoties aliquid conabere.

ubi vide Passerat. & ad Eleg. XXIV. 42.

Est quiddam, quod vos quaerere cogit amor.

Dido apud Virgil. IV. Aen. 317.

Per connubiâ nostrâ, per incertos hymenaeos,
 Si bene quid de te merui, fuit aut tibi quidquam
 Dulce meum.

vide Davif. ad Cic. III. Tuscul. Disp. cap. 18. in fin. ad sequentis versus illustrationem præter ea, quae contulit Broukhufius, addantur D'Orvillio animadverta in Vol. II. Observ. Miscell. T. III. pag. 366. 367. Vol. V. T. II. p. 299. & ad Chariton. p. 380. ex quo patet Propertium hic imitatum esse illud Simaethæ apud Theocritum in Pharmaceutr. v. 107.

— ἐκ δ' ἁμύνει
 ἰδὲ μὲν κοχλῶν τὸν ὀπίσθιον ἱπποδ.

vide etiam quæ de hoc amoris adfectu ad Valeril Aeditui Epigramma notavi Tom. I. Anth. Lat. p. 672. seq. versu Frigida de tota fronte manabat aqua vitiose adfert Caelius Rhodiginus Lib. VI. Lect. Antiq. cap. 4.

13. cur sim tam mollis in omnes] non spernenda videtur lectio codicum, in quibus legitur, tam mollis & amens. ita enim in Excerptis Modii, seu Groningano, & D'Orvill. secundo. idque ex suo codice adfert Livinejus. seq. vers. Quid quaeris in Voss. tert. & Askew. non dabit ullus amor conjecerat Heinsius. versus mihi obscurior videtur. unus amor Marklandus legebat, ut v. 36. Possis etiam, quare nos habet ullus amor. vel forte, quare non cavet ullus amor?

15. laniat sua brachia] sibi brachia in Menteliano, primo Leid. & uno Colbert. queritur ad numeros Mentel. vel quaeritur, ut in Exc. Scalig. & primo Leid. creditur in Heiniano, sed in marg. ceditur.

Unicuique dedit vitium natura creato.

Mi natura aliquid semper amare dedit.

Me licet & Thamyrae cantoris fata sequantur,

20. Numquam ad formosas, invide, caecus ero.

Sed, tibi si exiles videor tenuatus in artus,

Falleris. haud umquam est culta labore Venus.

Per-

27. Unicuique dedit vitium natura creato

Mi natura aliquid semper amare dedit]

fortuna creato in quinto Vaticano, primo Leid. Voss. tert. D'Orvill. primo. sed *natura* in meo secundo, aliisque MSS. pro *creato* forte legendum *natura creatrix*. quod epitheton *Naturae* passim tribuit Lucretius. licet *unumquemque creatum* pro quemcumque hominem, Graeca forma dictum censeant viri eruditi. deinde *Me* pro *Mi* in Mentel. Heinsiano, Leid. pr. & ed. Ald. & Gryph. *fortuna* hoc in versu est in duobus Leidens. Askew. primo & tertio Voss. utroque D'Orvill. meis, aliisque codd. & primis edd. quod praefero, licet *natura* utroque versu ediderit Broukhufius. *natura* primo, *fortuna* altero versu adfert Octavianus Mirandula in Viridario illustr. Poetar. Fol. 183. & sic in ed. Junt. Heinsius tentaverat, *Mi formarum aliquid*, vel *Mi furtivi aliquid*. eruditissimus vero Eldickius legebat,

Mi forte uni aliquid semper amare dedit.

sive *natura* seu *fortuna* hic legatur, eo spectat, quod in fati esse, ut semper amet, profiteatur. Lib. I. El. 6. v. 30.

Hanc me militiam fata subire volunt.

Sed forte legendum,

Mi fortuna aliud semper amare dedit.

desultorem enim se profitetur hac Elegia. infra v. 36.

Sic etiam nobis una puella parum est.

& v. 40.

Ut fiat esse aliam, quae velit esse mea.

ubi aliquam in primo D'Orvill. vide ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 733. ad quem locum plura de MSS. confusione in vocibus *natura* & *fortuna*. de qua etiam paullo ante ad El. XVI. 28.

19. *Me licet & Thamyrae cantoris fata sequantur]* Thamyris Exc. Scalig. quod olim placebat Broukhufio, quia Thamyris vocatur, cre-

debatque inflexionem hanc mutatam fuisse propter sonum concinniores, ne duae voces Thamyris cantoris eodem modo desinentes conjungerentur. sed recte hoc in notis editis praeteriit, nam licet Homerus, Euripides in Rheso v. 925. aliique Θάμυριν vocent, utrumque tamen Thamyryn & Thamyran dici apud veteres, patebit ex Heinsii notis ad Ovid. III. Amor. El. 7. 62. illo versu,

Quid miserum Thamyran plectra tabella juvet.

ubi etiam Thamyryn in aliis. & sic variant codices in scriptura, qua Thamyryn vel Tamyryn, quae Cyro caput praecidit, vocant. vide Hemsterh. ad Lucian. Contempl. Tom. I. pag. 508. de Thamyrae, a Musis, quas cantu provocaverat, excaecati, fato nota est fabula. praeter illos, quos laudat Broukhufius, vide etiam Salvagn. ad Ovidii libin v. 274.

21. *Sed tibi si exiles videor tenuatus in artus, Falleris. haud umquam est culta labore Venus.]*

Et tibi Guyetus, citra necessitatem. est enim obiectio Demophoontis, formam exilem quasi exprobrantis Propertio, cui respondet, majorem sibi in exiguo corpore regnare virtutem, jactans se numquam voluptatis opere fatigatum. sive ut Ovidius Lib. II. Am. 10. 28.

Decepta est opera nulla puella mea.

& majori cum gloriatione Lib. III. El. 7. 23. & seqq. noto loco. hinc tertii Vossiani codicis lectio admittenda videtur, *haud umquam est fessa labore Venus*. quod & in Colotiano & primo Vaticano legitur. vel cum Cel. Ruhnkenio legendum, *rupta labore Venus*. ut Lib. II. 13. 14.

Rumpat ut adfideis membra libidinibus.

& rumpere latus in hac nequitiae palaestra frequens. certe *culta* hic non placet. *exiles tenuatus in artus*, ut de se Ovidius Lib. I. Am. 6. 5.

Longus amor tales corpus tenuavit in usus,

Aptaque subducto, pondere membra dedit.

A a a

conq

Percontere licet. saepe est experta puella
Officium tota nocte valere meum.

25. Jupiter Alcmenae geminas requieverat arctos,
Et coelum noctu bis sine rege fuit.
Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit.
Nullus amor vires eripit ipse suas.
Quid? quum e complexu Briseïdos iret Achilles?
30. Num fugere minus Theffala tela Phryges?

Quid?

concretus in artus apud nostrum de nano Lib. IV. El. 8. 41.

Nanus & ipse suos breviter concretus in artus.
vel contractus, ut in aliis.

25. Jupiter Alcmenae geminas requieverat arctos] vitiose in Menteliano geminos artus, quod ex praecedenti disticho male repetitum. requieverit in Borrich. requievit in Voss. primo. requieverat arctos geminas, pro requiescere fecerat dictum esse adscripserat Fruterius. in Alcmenae nempe gratiam duas, sive tres noctes, requievit Jupiter, ut Herculem procrearet, vide Meursium ad Lycophr. v. 33. Livinej. ad h. l. & de fabula ipsa prae ceteris Cel. Hemsterh. ad Lucian. Somn. pag. 21. hinc Ovidius Lib. I. Am. El. 23. 45. ad Auroram,

*Ipse Deum genitor, ne te tam saepe videret,
Commisit noctes in sua vota duas.*

Seneca Agam. 826. de Hercule,

— violentus ille
Noctes non una poterat creari.

quo loco imitatur, ut passim, Ovidium Epist. IX. 9.

*At non ille velit, cui nox (sic creditur) una
Non tanti, ut tantus conciperere, fuit.*

ita enim legendum cum Waddelio Anim. Critic. pag. 91. non si creditur. Seneca de brev. vitae cap. 16. inde etiam poetarum furor, fabulis humanos errores alentium, quibus visus est Jupiter, voluptate concubitus delinquit, duplicasse noctem. de locutione geminas requieverat arctos vide Scalligerum infra ad El. ult. huj. Lib. v. 75. ubi recte emendavit,

Quamvis ille suam lassus requiescat arenam.

Virgilius Ecl. VIII. 4.

Et mutata suos requierunt flumina cursus.
ubi Servius ex Calvi Jo adfert,

Sol quoque perpetuos meminit requiescere cursus
ita simplici quiesco utitur Seneca Herc. Oet. v. 1586.

Quam tuas laudes populi quiescant.
ubi vide J. If. Pontani notas.

28. Nullus amor vires eripit ipse suas] praecipit vel eligit conjiciebat Gebhardus. sed malim cum Heinio vires deserit aut deterit. subtrahere vires Ovidio Rem. Am. 444.

Alterius vires subtrahit alter amor.

30. Num fugere minus Theffala tela Phryges]
Non fugere in duobus Voss. & D'Orvill. Cum in meo priore. Legendum conjicio,

Num sensere minus Theffala tela Phryges?
Lib. II. El. 1. 66.

*Mysus & Haemonia juvenis qua cuspide vulnus
Senserat, hac ipsa cuspide sensit opem.*

Lib. IV. El. 9. 39.

Quis facta Herculeae non sensit fortia clavas.
ut illic ex MSS. emendandum, pro audis. ubi plura. Ovidius I. Amor. El. 9. 39.

Mars quoque depressus sabrilia vincula sensit.
paullo post etiam corrigendum,

Bella Mycenaeae num timuere rates?
nempe num minus, repetitione ex versu praecedente, Num fugere minus? & sic coniecerat Mark.

Quid? ferus Andromachae lecto quum surgeret Hector,
Bella Mycenaeae non timere rates?

Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros.

Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.

35. Adspice uti coelo modo Sol, modo Luna ministrat:

Sic etiam nobis una puella parum est.

Altera me cupidis teneat, foveatque lacertis,

Altera, si quando non finit esse locum.

Aut

Marklandus. vid. ad Eleg. praeced. v. 3. & de elegantia interrogationis *Num minus*, sed semper fere a librariis corrupta, plura notabimus ad Lib. IV. El. XI. v. 13. pro *timuere* in Menteliano *tenere*.

33. Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros.

Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego] poterant in Neapolitano. *classe* Heinsius. optimo iudicio hic Achillem & Hectora a Propertio memorari, quia in muris evertendis praecipue valebat Achilles, in navibus cremandis Hector, notat Barthius ad Stat. I. Achill. v. 89. altero versu *Sic ego male* in Borrich. *Hoc ego Pelides, hoc ferus Hector ego* emendaverat Marklandus, quod si admitteretur, ex versu praeced. possum suppleri deberet. Mihi ex codice Modii, seu Groningano, & D'Orvill. secundo praefendum videtur,

Hic ego Pelides, hic ferus Hector ero.

in hac palaestra amoris me Achillem & Hectorem praestabo. Sensus loci manifestus erit, si comparemus similes elegantiae ista Tibulli Lib. I. El. 1. 89.

Nunc levis est tradanda Venus: dum frangere pestes

Non pudet, & ritas inseruisse serae.

Hic ego dux milesque bonus, vos signa tubaeque
Ite procul. cupidis vulnera ferte viris.

& utramque militiam, partumque in altera a se triumphum, pari colore describit Ovidius Lib. II. Am. 5. & seqq.

Haec est praecipuo victoria digna triumpho:

In qua quaecumque est, sanguine praeda caret.

Non humiles muri, non parvis oppida fossis

Cincta, sed est ductu copta puella meo.

Pergama cum caderent bello superata bilustri,

Ex tot, in Atrida pars quata laudat erat?

At mea seposita est, & ab omni milite diffors
Gloria, nec titulum muneris alter habet.
Me duce ad hanc voti finem, me milite veni:
Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui.

& hinc Helena Paridem a campo Martis ad Veneris amplexus perducere tentat Epist. XVII. v. 255.

Apta magis Veneri, quam sunt tua corpora Marti,
Bella gerant fortes, tu, Pari, semper ama.
Hectora, quem laudas, pro te pugnare iubeto.
Militia est operis altera digna tuis.

35. *Adspice uti coelo modo Sol, modo Luna ministrat*] *Adspice ut coelo m. S. m. L. ministras* in Heinssiano, & meo primo. hinc Heinsius *Adspice ut e coelo. vel Adspicis ut coelo, aut Adspicito ut, sed, Adspice uti ministrat rectum, & ex usu Propertii est, unde male etiam ministras in Borrichiano. vide ad Lib. I. El. 3. 9. & El. XVII. 6. ministrat Sol & Luna, alternis lucem praebant, ut Lib. III. El. 14. 15. Luna ministrat equis, demonstrant astra salebras. quod autem nostro ministrare de Sole & Luna dicitur, id δαλύν Euripidi in Phoenissis v. 549.*

Καὶ γὰρ μίτρη' ἀνθρώποισι καὶ μίτρη' ταυρῶν
Ἰσοτὴς ἔταξε καὶ ῥῆματι διάρισε.
Νεκρὸς τ' ἀφ' ἑγγύς βλίφαρον, ἥλιος τε φῶς,
Ἰσὺν βαδίζει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον. &c.
Ἐὶ δ' ἥλιος μὲν, οὗτος τε δαλύνει βροτοῖς.

quem locum ideo lubentius adscripsi, quia illum in animo habuisse poetam nostrum credebatur juvenis optimus, Musarum aequae ac Themidos eruditae amor, & venerum Propertianarum calientissimus, Laurentius Santenius.

38. *Altera, si quando non finit esse locum*] sic edidit Broukhussus. sed aliter in codd. MSS. & editionibus vetustis. in Regiis, *Altera, si quando est, non finat esse locum.* ut in Veneta, Reg. Lep.

A a a 2

- Aut si forte irata meo sit facta ministro,
 40. Ut sciat esse aliam, quae velit esse mea.
 Nam melius duo defendunt retinacula navem,
 Tutius & geminos anxia mater alit.
 Aut si es dura, nega: sin es non dura, venito.

Quid

Lep. Aldinis, Junt. Coln. Gryphii, aliisque edd. in Menteliano, Scaligeri & Modii Excerptis, Groningano, Borrich. & Neapol. *si quando non finat*, vel *finat*, esse locum. *finat* etiam in secundo Leidensi, primo & tertio Voss. quod autem insertum fuerit *est*, & nonnullis scriptis edicisque libris intrusum *si quando est*, sensum fecit obscurissimum, & hinc, ni fallor, Passeratius conjectura inauspicata tentaverat, *Altera si qua deest*, victim Propertio ingerens, a quo optimi semper sibi caverunt poëtae, qui numquam *deest* prima brevi adhibent, sed voce in monosyllabon contracta utuntur. vide Barth. ad Stat. X. Theb. v. 230. Felicius N. Heinſius legebat,

Altera, si quando haec non finit esse locum.

Altera, me teneat nempe & amplexu foveat, si prima aditum neget. sensu plano & perspicuo. & sic legisse amicum, quem *Andream* vocat, testatur Livinejus, & valde probat, per quem *Andream Schottum* intelligendum opinor, quia ab illo se postumas Livineji notas in Amorum triumphos accepisse testatur in praefatione sua Gebhardus.

40. *Ut sciat esse aliam, quae velit esse mea*] *Et sciat* in Borrich. & meo priore. *Vel sciat* in Groning. Heinſius conjecerat, *At vel Ut sciet*. Marklando placebat, *Tum sciat esse aliam. aliquam* D'Orvill. sec.

41. *Nam melius duo defendunt retinacula navem*] *Jam* in meo priore. *Nam duo defendunt melius retinacula navem* numero molliore in Heinſiano, & Gebhardi Commeliniano. sed *defendunt* deest in meo codice primo, relicto hiatu. Passeratius subintelligit, *defendunt*, a ventorum & fluctuum impetu, dura satis ellipsi, & nescio an hoc verbum ita simpliciter positum alibi occurrat, quum semper addatur aliquid rei, de qua agitur, congruum, ut *defendere a frigore*, *aestu*, *sestio*, & sim. pro arcere. Cogitabam igitur, an servato verborum ordine, quem praecedunt codices, forsitan scripserit auctor,

Namque duo melius fundant retinacula navem.

verbo hac in re proprio, & cujus vestigia satis clara in *defendunt*, deleta prima syllaba, forte ex *duo enata*. *fundare* autem pro stabilire, de duabus anchoris fundo maris injectis, (quas per *retinacula* intelligo) navesque hoc vinculo firmatas retinentibus. notum illud Virgillii VI. Aen. 4.

Anchora fundabat naves, stant litere puppes.

Claudianus Conf. Mallit v. 113:

Jam tibi conpositam fundaverat anchora puppim. sic puppis carina solida fundata Ovidio IV. ex P. Ep. 3. v. 5.

Dum mea puppis erat valida fundata carina.

ubi firmata in MS. quae glossa est. eidem Epist. XVI. 109.

Fundatura citas fleſtuntur robora naves,
Textitur & costis panda carina suis.

sententiam hanc e Graeco fonte deductam, ex Socratis apud Stobaeum dicto, optime notavit J. Douſa fil. (& ex Pindaro atque Aristide similia dedit Passeratius. eleganter etiam imitatus est Ovidius Rem. Amor. v. 446.

Non satis una tenet ceratas anchora naves,
Non satis est liquidis unicus hamus aquis.

& e recentioribus Dan. Heinſius Lib. II. El. 7. pag. 188.

Certius ex alta his mittitur anchora puppi,
Et tenet instabiles uncus uterque rates.

Certius hoc, fateor, sed nas crudelis in una
Et nimium constans, sed pia, cura tenet.
Non peris in cunctis, si quis non haeret in una.
Ludit, & e quavis gaudia certa petit.

43. *Aut si es dura, nega: sin es non dura, venito*] sic Borrich. Groning. alique codd. & vetustae edd. Si non es dura in Mentel. Nunc si es dura Guyetus. Francius correxerat,

Quod si es dura, nega: si non es dura, venito. distichon hoc non cohaerere praecedentibus notaverat Marklandus, & ad hunc locum vix pertinere

Quid juvat in nullo pondere verba loqui?

45. Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti,
Speranti subito si qua venire negat.

Quanta illum toto versant suspiria lecto,
Quum recipi, quem non noverit, illa vetat.

Et

tinere videbatur D'Orvillio. *venito*, & mox *venire* repetitum, eo sensu dicitur, quo supra El. XIV. 34. ubi vide notas. In quem locum forte distichon hoc posset transferri, quia se a Cynthia fastidium illic queritur, unde satis commode ibidem cohaerebunt,

*De me; mi certe poteris formosa videri,
Mi formosa sat es, si modo saepe venis.
Aut si es dura, nega: fin es non dura, venito.
Quid juvat in nullo pondere verba loqui?
Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus &c.*

ubi certe *venis* & *venito* aptius repeti videtur quam hoc in loco. Sed de hac transpositione liberum virorum doctorum sit judicium.

44. *Quid juvat in nullo pondere verba loqui?* Quod juvat prior Palatinus Gebhardi, forte pro Quo juvat. & nullo in Regiis, Colbertinis, Borrich. Groning. Mentel. Scalig. Excerptis, Voss. primo Askew. Leidensib. duobus, utroque D'Orvill. ac meis. e nullo Voss. tert. *Quid juvat in nullo* Heinsius. sed quod rejecit, & in abundare notavit. de quo vid. Giffanii Ind. Lucet. p. 360. in nullo ponere verba loco in v. c. Ant. Perreji, qui id e Pontano quoque notaverat & sic in Mentel. Excerpt. Modii, Borrich. Groning. Neap. Vatic. sec. Regiis, Colbertinis, Askew. Livineji & Gebhardi codicibus, binis Leidens. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, vetustiss. edd. & apud Volsicum, sed tot codicum in illam lectionem, quam merito ineptam dicit Livinejus, conspirantium pertinacia non tamen evincit, ut alterum repudietur, quod ex Beroaldina in Scaligeranam aliasque edd. recte translatus est. & firmari potest ex Ovidio Epist. III. v. 98.

At mea pro nullo pondere verba cadunt.

& Lib. II. El. 14. 42.

Et sint aeminibus pondera nulla meis.

45. *acer amanti* asper in uno cod. Regio. altero versu *Spektanti* in Groningano, pro *expektanti*, ut saepe.

47. *toto versant suspiria lecto* Quanti illum toto versant in D'Orvill. primo. versent Voss. quart. versant fatigant, agitant, verbo eleganti & apud nostrum obvio. sic El. I. huj. Libr. 45. angusto versamus praelia lecta. vide ad Lib. III. El. 9. 1.

48. *Quum recipi, quem non noverit, illa vetat* locus interpolando vexatus & nonnihil obscurus, si hanc lectionem sequamur. in codicibus non una varietas est. in Regiis & primo Colbertino,

Cui recipi quae non noverit ille vetat.

nisi quod ipse superscriptum. in altero Colberti

Cur recipi quae non noverit ille vetat.

Cui recipi etiam est in Heinisiano, meo priore, & edd. primis, quae non noverit in iisdem edd. & primo D'Orvill. ceu non noverit Heinsius. pro vetat in aliis negat. Cum recipi quem non noverit illa putat ex v. c. Puccii adscripserat Perrejus. sic etiam in Colotiano, primo & secundo Vatic. Cum recipi, q. u. n. i. vetat in quinto Vatic. Quo recipi — negat in Borrich. sed in marg. putat. Cur recipi quem non noverit ille putat Groning. in Menteliano, Cum recipi quem non noverit ille vetat. alias lectionum differentias ex Palatinis, Commeliniano, & antiquis edd. adnotavit Gebhardus, Passeratio accedens legenti,

Cum recipi, quem non noverit, illa vetat.

Cl. Heynio in notis ad Tibullum p. 295. placebat,

Quum recipi, quem non noverit illa, necat.
vel,

Quum recipi, quem non noverit ille, necat.

& necat interpretatur, urit, dolet recipi a puella, quae venire negavit, alium non notum sibi. Marklandus se versum hunc non intelligere adscripserat, & ex vestigiis codicis D'Orvilliani, in quo legebatur,

Quis recipi, quae non noverit, ille vetat.

Aaa 3

emen-

Et rursum puerum quaerendo audita fatigat,
 50. Quem, quae scire timet, dicere plura iubet.
 Cui fuit indocto fugienda haec semita vulgi,
 Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
 Ingenuus quisquam alterius dat munera servo,
 Ut promissa suae verba ferat dominae?

55. Et

emendandum censebat,

Quum recipi, quasi non noverit, illa vetat.

quum famulo iubet excludere & non recipere eum, quasi sibi ignotum, & veluti numquam antea illum viderat. & hanc ceteris aliorum lectionibus praeferebam. *quasi non noverit* jam est in editione, quae sub Graevii nomine prodiit. & hoc sensu Scaliger coniecerat,

Quum recipi, quem non noverit illa, vetat.

puella nempe. Vide tamen an pro *vetat*, si substituiamus *videt*, sic refingi hic versus posset,

Quum recipi, quem non noverit illa, videt.

ut referatur ad exclusum amatorem, quem suspicia toto lecto versant, quum videt alium ignotum procum, se non admissio, quem noverat, praeferrit sibi ac recipi.

49. Et rursum puerum quaerendo audita fatigat,
 Quem quae scire timet, dicere plura iubet.]

rursum propter sonum correxerat Marklandus. quod in Borrich. Groning. secundo Leid. tribus Voss. meo utroque, & D'Orvillianis. *rursum quaerendo* jungenda sunt, ut de Calypso & Ulyxe Ovid. II. A. A. 127.

*Haec Trojae casus iterumque iterumque rogabat,
 Ille referre aliter saepe solebat idem.*

altero versu *Quem quoque* in Voss. pr. *Cum quae* in Mentel. *Quae quoque scire* in meo secundo. *Quem scire pudet* Borrich. *Quem qua scire* in Excerptis Scalig. *Quae cum scire timet* in cod. Modit. dein *quaerere* in duobus Leidens. primo & tertio Voss. Borrich. Groning. utroque D'Orvill. meisque, & vetustioribus edd. Heinsius ad oram ed. Ald. coniecerat,

Quoque haec scire timet, quaerere plura libet.

Legendum videtur,

Quam quae scire timet, dicere plura iubet.

vel *iubens*. famulum iubet plura, quam scire eum timet, dicere. desetus erat hic versus in Neapolitano. Conferenda haec sunt cum Ovidii Lib. I. Am. El. XI. de Nape tabellas ad Conrinnam deferente.

51. *Cui fuit indocto fugienda haec semita vulgi*] Novam Elegiam hic ordiuntur Regil, Colbertini, Leidenses, Vossiani, D'Orvilliani, mei, & ceteri omnes MSS. cum primis & aliis vetustis edd. praescripto titulo de *SERVITUTE AMORIS*. sed praecedentibus continuavit Scaliger, Heinso etiam videbatur superiori Elegiae connectenda, sed primum versum mendosum censebat. *Cui fuit indocti* in plerisque codd. & Leidens. Vossianis, D'Orvillii, ac meis. quod probabat Marklandus. vel *Qui fuit indocti*, ut in primis & antiquioribus edd. tum *fugienda* & *semita*, vel *est semita*. in Borrichiano *est* utroque versu omittitur. *indocto* correxit Scaliger. Legendum puto,

*Cui fuerat docto fugienda haec semita vulgi,
 Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.*

eo sensu, quo *lacum* exponunt Interpretes de vulgivago amore, ut dicat, jam placet aqua non de fonte, sed lacu petita, quae semita vulgi mihi amorum minime rudi aut ignaro, si scirem, fugienda erat. Heinsius coniecerat, *Ipsa epota lacu*. ut apud Ovidium, *Dulcius ex ipso fonte bibuntur aquae*. Seneca Epist. 119. *Utrum haec aqua sit ex lacu proximo excepta, ad naturam nihil pertinet*. quod hoc Propertii loco illustrat Lipsius. *lacum* de re villi & contenta dici notant viri docti ad El. XI. huj. Libr. v. 8. & forte hoc in versu latet proverbii cuiusdam species.

53. Ingenuus quisquam alterius dat munera servo,
 Ut promissa suae verba ferat dominae.]

Ingenuus quamquam in Voss. primo, meoque altero. *det munera* Guyetus. *quisnam alterius det munera servo* Heinsius. *Ingenuus quisque* praefaret,

55. Et quaerit toties, Quenam nunc Porticus illam
Integit? &, Campo quo movet illa pedes?

Deinde

staret, quia muneribus demereri servos etiam alienos moris erat. Ovid. II. A. A. 255.

*Sed tamen & serve (levis est impersa) roganti
Porrige fortunae munera parva tuae.
Porrige & ancillae.*

dein promissa firmatur a Neapol. Regis, Colbertinis, Menteliano, Scaligeri & Modii Excerpt. Vossian. Heiniano, aliisque codd. & primis edd. permixta coniecerat Heinl. ad oram ed. Aldinae, in qua commissa, quod etiam in Colinaei, Gryphii, Rovill. aliisque edd. habetur, neque adeo adspicienda lectio est, ut in *liberale Bernaldi* flagitium dici meruerit a Brückhusio, quin potius praeferenda videtur. verba enim famulo commissa notant pugillares, ejus fidelis creditos, ut ad dominam perferantur. Lib. I. El. 10. 12.

Accipe commissas minora testat.

supra El. XIV. 37.

Credam ego narranti, noli committere famas.

Seneca Epist. 3. *Epistolas ad me perferendas tradidisti, ut scribis, amico tuo. deinde admones, ne omnia cum eo ad te pertinentia committam.* & seqq. *Tu quidem ita vive, ut nihil (amico) committas, nisi quod committere etiam inimico possis.* ubi vide Gronov. credere; eadem abtione apud Naso- nem III. A. A. 485.

*Ancillae puerive manus ferat apta tabellas:
Pignora nec juveni credite vestra novo.*

sic & arcana tabellis committi dicuntur Ovidio Lib. I. Amor. El. 12. 21. de similibus pugillaribus,

*Hic ego commisi nostros infamur amores,
Molliaque ad dominam verba ferenda dedi.*

IX. Met. 586.

Tam cito commisi propeptis verba tabellis.

55. Et quaerit toties, Quenam nunc Porticus illam Integit? Dic tegerit coniecerat Heinl. sed nihil mutò. supra El. XV. 25.

*Qua formosa suo Clitumnus sumina ludo
Integit.*

ideo autem hic Porticus & Campus memorantur, quia in illis locis convenire solebant amantes.

Ovidius Lib. II. Am. El. 2. 4.

*Hesterni vidi spatiantem luce puellam;
Illa, quae Danae porticus agmen habet.*

Lib. I. A. A. 491.

*Seu pedibus vacuis illi spatiosa teretur
Porticus, hic socias tu quoque junge moras.*

Rem. Am. v. 627.

*Nec quae ferre solet spatiantem porticus illam,
Te ferat: officium neve colatur idem.*

vide Elegiam XXIII. hujus Libri, qua Phoebe porticum Juliam describit, in quam venire Cynthia rogat v. 37.

*Hoc utinam spatium loco, quodcumque vacabis,
Cynthia. sed tibi me credere turba vetat.*

ubi & Pompeiae porticus meminit v. 45. ut Ovidius I. Artis v. 67.

*Tu modo Pompeja lentus spatium sub umbra,
Cum Sol Herculei terga Leonis adit,*

de Campo, qui varii Romae erant, non minus quam porticus, Ovidius III. A. A. 385.

*Nec vos Campus habet, nec vos gelidissima Virgo,
Nec Thuscus placida devehit amnis aqua.
At licet & prodest Pompejas ire per umbras,
Virginis aetherei cum caput ardet equis.*

Ceterum in codice D'Orvilliano illum Integit. porticus idem in Neapolit. & seq. versu, Campo quo movet ille pedes in Vossiano quarto. quod vel ideo noto, quia praecedentes quatuor versus sede sua motos suspicor, & hi connectendi videntur cum illis, *Et rursus puerum quaerendo aulita fatigat* &c. turbatus nempe in hac Elegia adparet nonnullorum versuum ordo. praeterquam enim quod novam Elegiam a v. 51. male ordiantur plurimi codices, tria etiam disticha, a v. 59. usque ad v. 64. illo loco, non occurrunt in variis MSS., sed in finem Elegiae rejiciuntur. Singula igitur forte in integrum sic restituenda & legenda sunt:

*Quanta illum toto versant suspiria lecto,
Quum recipi, quem non noverit illa, videt.
Ingenuus quisque alterius dat munera serva,
Ut commissae suae verba ferat dominae,*

Quas

Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama, labores
Herculis, ut scribat, Muneris ecquid habes?

Et modo pavonis caudae flabella superbi,

60. Et manibus dura frigus habere pila:

Et

*Quae toties puerum quaerendo audita fatigat,
Quem, quia scire timet, dicere plura iubet.
Et quaerit toties, Quanam nunc Porticus illum
Integrit? & Campo quo movet ille pedes?
Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama, labores
Herculis, ut scribat, Muneris ecquid habes?
Et modo pavonis caudae flabella superbi,
Et manibus dura frigus habere pila,
Et cupit iratum talos me poscere eburnos,
Quaeque nitent sacra vilis dona Via.
Cui fuerat docto fugienda haec semita vulgi,
Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
Ah peream, si me ista mavent dispendia, sed me
Fallaci dominae jam pudet esse jocum & seqq.*

sic saltem omnia meliori sensu, qui in vulgata obscurissimus est, cohaerebunt, ni fallor: ut famuli cum tabellis ad puellam missi praecedat mentio, quem multa iterum iterumque quaerendo fatigat, & ad pugillares missos rescribat, munera varia petendo. locutio autem proverbialis est fugienda haec semita vulgi, quam e Callimacho expressam Fragm. 293. admonuit Cel. Rubnkenius, cujus & Bentleji notas illic vide.

57. Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama, labores
Herculis, ut scribat, Muneris ecquid habes?]

quod dixit fama Heinſius. quos dicit poena in Commeliniano Gebhardi. elegantissime aerumnas amatorum, perfidia puellae suae elusorum, comparat laboribus, quos exantlare debuit Hercules. quae egregie illustrantur ex Eleg. seq. v. 9. & seqq. ubi rivalem suum coram Cynthia sic provocat:

*Si libitum tibi erit; Lernaeas pugnet ad hydras,
Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat.
Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas,
Et numquam pro te denegat esse miser.
Quos utinam in nobis, vita, experiri labores,
Jam tibi de timidis iste superbus erit.*

pro ut scribat sequente versu Guyetus inepte ut *fridas*, id est stridula voce dicat. *Herculis*, &

scribat in Regiis, primo & quinto Vatic & vultus edd. ut substat, Heinſius, vel huic quod des muneris conjectit in notis ad Ovid. Epist. VIII. 104. sed ut scribat non videtur sollicitandum; innuit enim, misero amanti, post perpeſſos puellae fastus & superbiam, id tantum restare solatii, ut ad literas, per servum missas, nihil aliud scribat, quam muneris ecquid habes. unde toties poëtae, & praecipue Tibullus, Ovidius, & ipse noster Propertius in puellarum, munera tantum captantium, aviditatem invehuntur. oportune Janus Douſa P. adſcripserat illud Anthol. Graec. Lib. VII. (Ep. 183.)

Ἐλπίζων ἔχεις; ὑποτίθεις δὲ τί; ἰούρα. φέρεται τί; ἔργον, ἐνδύμεται καὶ τόσον, ὅς ἐστιν αὐτῶν.

id est, vertente Grotio,

Spes ne aliqua est? quid vis? noctem volo. quid geris? aurum.

Sume animum. tantum num dabis? hoc nimium est.

ubi J. Douſa Fil. corrigebat,

Ἐλπίζων ἔχεις αὐτοῖς δὲ τί;

59. Et modo pavonis caudae flabella superbi
superbae secundus Leid. primus & tertius Voss. uterque D'Orvill. cum meis. & sic in primis, Aldinis, Junt. Colin. Gryph. aliisque edd. neque aliter adfert Nestor in Vocabular. p. 154. recte quidem Broukhufius *superbi* adseruit, & exemplis de pavone pennis caudae laudatis superbo illustravit, quibus adde quae notavit Bochartus P. II. Hieroz. Lib. II. cap. 16. p. 240. sed quod rationem addat, quia pavo masculus non femina caudam habet oculatam & gemmatam, miror, nam qui *superbae* ediderunt, *caudae* adjunxerunt. *pavonis caudam flabella superbae* Heinſius per adpositionem. sed probo lectionem receptam. intelligit flabellum, quo ad refrigerandum & ventilandum aestatis calore utebantur puellae, quae & *tabella* dicitur, quam *πίδα* vel *πίδιον* Graeci vocant, cujus hic aptissima post Herculem fit mentio. nam hoc servilli ministerio, ut Omphalae

Et cupit iratum talos me poscere eburnos,
Quaeque nitent Sacra vilia dona Via.
Ah peream, si me ista movent dispendia: verum
Fallaci dominae jam pudet esse jocum.

65. Cer-

phedae ventilaret, functum fuisse indicat Lib. IV. El. 9. 50.

*Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus.
Et manibus duris apta tabella fuit.*

quamquam illic apta puella fui male ediderit Broukhufius, & forte locus ille aliter legendus sit. Ovidius Lib. III. Am. El. 2. 37.

*Vis tamen interea faciles arcessere ventos,
Quos faciat nostra mota tabella manu.*

& Lib. I. Artis Am. 161.

Profuit & tenui ventos movisse tabella.

ut recte a viris doctis emendatum, pro *fiabello*, cujus vocis primam produci vel hic locus ostendit. haec vero *fiabella* ex pavonis caudis habebant elegantiores & lautiores. Claudianus Lib. I. in Eutrop. 109.

*Et quum se rabido fessam projecerat aestu,
Patricius roseas pavonum ventilat alas.*

plura de his vide apud Broukhuf. ad h. l. Casaub. ad Suet. Aug. cap. 82. & quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 370. 371. mox *du-rae frigus habere pilae* Heinsius, de *pila lusoria* male intellexit Passeratius, reprehendens Beroaldum, qui recte exposuerat de *pila* ex crystallo, quam feminae manibus tenebant ad calorem frigore ejus mitigandum. & sic Volscus ac Livinejus. quod e Plinio optime firmavit Broukhufius. sed dubito valde an cum Vulpio huc referendum sit illud nostri ex Lib. IV. El. 3. v. 52.

Crystallusque tuas ornet aquosa manus.

quia illic de gemma annuli, ornamento digiti, agitur, non vero de *pila* crystallina ad manus refrigerandas.

61. *Et cupit iratum talos me poscere eburnos* iratam conjicit Passeratius, & interpretatur, cupit ut iratam placem lusu talorum. sed hunc sensum an verba admittant, viderint alii sic enim *irata cupit me ad talos poscere* dicendum fuisset. *subit iratam* ad oram ed. Aldinae adscripserat Heinsius. Mihi videtur locus ita intelligendus,

& cupit me iratum, (iratum ideo, quia excluso nihil aliud ad literas responderat, quam munuscula rogando) poscere talos eburnos sibi mittam, quibus ludat cum novo amatore admissio, & nonnullas alias munerum petit quiesquilias, in Sacra Via coemtas, & sic amanti insultet. hunc sensum exigunt sequentia *Fallaci dominae jam pudet esse jocum. cupit poscere* more Propertii pro *cupide* poscit. altero versu *Quaeque nitent Sacra Julia dona* Via legebat Beroaldus, & Caesarea, ideoque pretiosa, interpretatur. ita in meo codice primo, ed. Venet. 1475. & Reg. Lepid. sed *vilia dona* recte se habent, de levioribus munusculis, qualia unicuique in Sacra Via prostabant venalia. vide Nasonis Eleg. VIII. Lib. I. Amor. a v. 87 — 106. qui locus haec optime illustrat. quia & poma, & agrorum hortorumque fructus illic emere & ad amicas mittere solebant. hinc talia *parva munera* vocat Lib. II. A. A. 261. & seqq.

*Nec dominam jubeo pretioso munere dones,
Parva, sed e parvis callidus apta dato.
Dum bene dives ager, dum rami pondere nutant,
Adferat in calathis rustica dona puer.
Rure suburbano poteris tibi dicere missa,
Illa vel in Sacra sint licet emta Via.*

unde *Julia* illa *dona* satis refutantur, & *vilia* hic confirmantur. adde quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 497. Abram. ad Cic. pro Milon. cap. 24. p. 896. & Gorium ad Donii Inscrip. Antiq. Cl. VIII. pag. 319. qui propter *talos eburnos* hic memoratos existimat in Via Sacra praeter negotiatores unguentarios etiam fuisse eborarios. *vilia* & *Julia* similiter confusa in loco Martialis Lib. V. Ep. 10.

Et laudant fatui vilis templa senes.

ubi in aliis MSS. *Julia*.

63. *Ah peream, si me ista movent dispendia: verum*

Fallaci dominae &c.]

Ac peream in Excerpt. Modii, & Borrichiano. Malim hic *Dispeream, si me* &c. quia mox sequitur v. 68.

Ah pereant, si quos janua clausa juvat.

Bbb

supra

65. Cernere uti possis vultum custodis avari,
Captus & immunda saepe latere casa,

Quam

supra El. XVII. 9.

*Dispercam, si quidquam aliud, quam gloria de te
Quaeritur.*

in versibus apud Suet. Tib. cap. 59.

Dispercam, si te mater amare potest.

& passim alibi. in fine versus *ni me* Excerpt. Scalig. *si me* Neapol. Borrich. Mentel. secund. Leid. Voss. prim. & tert. secundus D'Orv. meus uterque, & primae edd. rectius *sed me* in Regiis, & Colbertinis, ut Aldus in utraque editione; Junta, Colinaeus, Gryphius, alique. & sic adfert Barthius ad Calpurn. Ecl. III. v. 50. dein non pudet superscriptum in Voss. tertio. *esse locum* in Borrich. Heinsiano, & meo priore. utrumque vitiose.

65. *vultum custodis avari* amari, praeter codices aliis memoratos, & primas editiones, etiam est in Regiis, Colbertinis, Mentel. Modii & Scalig. Excerpt. Neapol. Groning. duobus Leidens. primo tertioque Voss. binis D'Orvill. & meo secundo. in priore & Heinsiano *avari*. quod optime vindicat Broukhufius de ostiario, data mercede, fores facilius reserante. hinc noster Lib. IV. El. 5. 47.

Janitor ad dantes vigilet, si pulset inanis,

Surdus in obdormitam somniet usque seram.

Ovidius III. A. A. 657.

Sed semel est custos longum redimendus in annum:

Saepe dubit, dederis quum semel, ille manus.
ita legendum pro *dederit* quas.

66. *Captus & immunda saepe latere casa* Locum non adeo apertus, ac prima fronte videtur. in *immunda* D'Orvill. sec. in *munda* Borrich. cum primis edd. *immundo cavo* conjecerat Heinsius in Notis p. 698. ut *immunda caverna* idem legit Lib. III. El. 13. 17.

Saepe illam immundis passa est habitare cavernis.
sed quia *immundo* mox sequitur v. 71. etiam hoc modo locum corrigendum cogitaverat,

Spretus & in nudo saepe jacere solo.

sic apud Ovidium III. Am. El. XI. 10.

*Ergo ego sustinui, foribus tam saepe repulsus,
Ingenuum dura ponere corpus humo.*

& II. A. A. 524.

Clausula tibi fuerit promissa janua nocte,

Perfer & immunda ponere corpus humo.

ubi in aliis *dura. in nuda* cod. Haydecop. eadem varietate apud Tibull. I. El. 1. 62.

Mollis in inculta fit mihi somnus humo.

ubi in *dura*, vel in *nuda* in aliis. vid. Broukhuf. & Oudend. ad Lucan. VI. 550. & huc quidem emendationi suffragari posset codex meus secundus, in quo in *nuda* pro *immunda* legitur. Eiusdem Heinsii sagacitas critica loco huic, qui procul dubio corruptus est, mederi tentaverat ad oram ed. Ald.

Captus & immundae saepe latere casae.

in septo casae sordidae. certe *saepe* hic valde languet, quae vulgarior vox videtur a librariis pro *sepe*, minus illis nota, supposita esse. Nondum tamen a praecipuo ulcere perfanatum locum arbitror, quod latere puto in voce *Captus*. novi quid sit *captus amator*, *capta puella*, & sim. unde Passeratius *deprehensus*, & paene *captus*, exponitur. Sed ab hoc loco id alienum, & Heinsium quoque offendisse videtur, ut patet ex secunda ejus conjectura, qua *Spretus* divinaverat, quod tamen a vulgata scriptura, ut & *solo* a *casae* nimium recedit. sed *jacere* pro *latere*, & *immundae saepe casae*, valde placet, ideoque hunc verum sic restituendum opinor,

Et canis immundae saepe jacere casae.

ut *casam immundam* canis diversam statuamus a janitoris cella vel gurgustio, nam quod Broukhufius notat, *canem simul cum ostiario clavigero in eadem cella aetatem degisse*, probandum erat. vel, si *sepes* ex conjectura Heinsiana displiceat, de canis casula, legi posset,

Et canis immunda saepe latere casa.

immunda haec *casa* dicitur, ut *immunda hara* Ovidio Epist. I. 104. de porcilli. auget igitur hoc injuriam excluso amatori factam, ut non tantum observare supercilium avidamque manum janitoris avari, sed & in septo casae caninae jacere de nocte cogatur. sic *custodem ostiarium* & *canem* conjungit Tibullus loco, quem produxit Broukhufius, Lib. I. El. 4. 31. & seqq.

— hinc *clavim janua sensit,*

Et coepit custos liminis esse canis.

Sed pretium si grande feras, custodia victa est:

Nec prohibens claves, & canis ipse tacet.

Ovi.

Quam care semel in toto nox vertitur anno?

Ah pereant, si quos janua clausa juvat.

Contra, rejecto quæ libera vadit amictu,

70. Custodum & nullo septa timore, placet.

Cui

Ovidius II. Am. 19. 40.

Incipe, quis toties furtim tua limina pulset;

Quætere: quid latent nocte silenti canes.

ubi vide notas. sed Heinsium illic corrigentem tui latent rejecit Jac. Gronovius ad Gellium Lib. VII. cap. 1. de canibus ad limina puellarum simul cum janitore custodibus vide Casaub. ad Theophrasti Charact. pag. 142. 143. & quæ notavi ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 293.

67. *Quam care semel in toto nox vertitur anno* vertitur in D'Orvill. secundo, Modii Excerptis, seu Groning. & codice Livineji. fertitur conjicit Heinsius. vertitur nox toto anno forte placere nonnullis posset, ut El. XXI. 34.

Et Deus, & durus vertitur ipse dies.

perditur hic correxerat Marklandus, quod Broukhufio etiam in mentem venerat. sed verissima est Cel. Hemsterhusii emendatio,

Quam care semel in toto nox venditur anno.

vide ejus Animadversiones. & hoc confirmavit Cl. Schraderus Lib. I. Observ. cap. 3. pag. 28. & Emend. cap. VI. p. 127. favet præsertim huic lectioni addita vox care: ut in illo Senecæ de Brev. vitæ cap. 16. possunt istis non brevissimæ videri noctes, quas tam care mercantur? mox si quas janua clausa juvat non male in secundo Leid. ut inprecatio sit in puellas amatorem excludentes.

69. *Contra, rejecto quæ libera vadit amictu* neglecto tentaverat Broukhufius, forte quia rejicere vestem in tergum dicitur de illis, qui opus aliquod adgrediuntur. sed rejicere amictum ex humeris, etiam proprium de illis, qui se nudant. Ovidius Lib. II. Met. 582.

Rejicere ex humeris vestem molibar.

& sequuntur illic nuda pectora. ita enim recte pro desicere restituit Patruus meus, cujus notæ plura suppeditabunt. huc forte spectat illud Petronii cap. 7. *rejecit anus urbana centonem*. quod de nudata intelligendum, quia velamine obductæ in publico incedebant inpuccæ, sed quod rejiciebant, cellas aut domos voluptarias intrantes. vide illic Interpretum notas.

70. *Custodum & nullo septa timore, placet* sic edidi, codicum omnium & primarum editionum consensum secutus. ita enim in Regiis, Colbertinis, Neapol. Vaticano primo, Montel. Modii Excerptis, seu Groningano, Leidenibus, Vossianis, D'Orvill. meisque, in Aldina utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, Rovilliana, Scaligeri, aliisque edd. timore, quod valde tueretur Gebhardus. probabatque Guyetus, & prætulit Broukhufius. sed jure rejicitur ab Hemsterhusio. timore placuit etiam Marklando. & Pricæo in notis ad Apulej. IX. Met. p. 516. neque aliter idem Heinsius in notis antea ineditis, nuper vero, me suppeditante, publicatis a Cel. Ernestio, ad Tacit. de morib. Germ. cap. 19. init. ubi legendum, *Ergo septæ pudicitia agunt, nullis spectaculorum illecebris, nullis conviviorum irrationibus corruptæ: non septa pudicitia*, multo minus certa cum Adalio. *septæ pudicitia* illic præstat ex cod. Arundelliano, ut hoc loco *custodum septa timore*. neque cum Heinsio tentandum *operta* vel *seposita*. dein timore hic firmatur ex Ovidio III. Amor. El. 4. 30.

Non proba sit, quam vir servat, sed adultera cara est,

Ipse timor pretium corpore majus habet.

& Eleg. 8. 63.

Me prohibet custos, in me timet illa maritum.

sic in alio Propertii ipsius loco Lib. III. El. 10. 17.

Quid faciet nullo munita puella timore.

ubi perperam Heinsius marito. licet timore probaverit in notis ad Ovid. III. Am. El. 4. 30. El. XII. v. 23.

Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ.

Nec gravis austeri poena cavenda viri.

neque dissimili sensu supra Eleg. V. huj. Lib. in fine:

Nam nihil invitæ tristis custodia prodest.

Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

ubi secundo versu idem dicitur, quod *septam pudicitia*

Bbb a

Cui saepe inundo Sacra conteritur Via focco,
Nec finit esse moram, si quis adire velit.

Differet haec numquam, nec poscet garrula, quae te
Adstrictus ploret saepe dedisse pater.

75. Nec dicet, Timeo, propera jam surgere, quae so:
Infelix, hodie vir mihi rure venit.

Et

dicitia vocat Tacitus d. l. qualis Penelope describitur Nasoni Lib. III. Am. El. 4. 23.

*Penelope mansit, quamvis custode careret,
Inter tot juvenes intemerata procos.*

talem custodem innuit noster Lib. I. El. XI. 15.

Ut solet amoto labi custode puella.

quod recte vindicat, & de servo custode puellis adposito exponit Broukhufius, atque a codd. MSS. firmatur. nam *amota* perperam in aliis. supra El. V. 29.

Quos igitur tibi custodes ad limina ponam.

Tibullus Lib. II. El. I. 75.

*Hoc duce custodes furtim transgressa jacentes
Ad juvenem in tenebris sola puella venit.*

quae conferenda cum loco Ovidii Lib. I. Am. El. 9. 27.

Custodum transire manus (oculos in MSS.) virgulumque catervas,

Militis, & miseri semper amantis opus.

El. 3. 45.

*Nullus erat custos, nulla exclusura volentes
Janua.*

& Lib. IV. El. 6. 11.

*Nec possit cupidos vigilax deprendere custos,
Fallendique vias mille ministret Amor.*

Ovidius Epist. IV. 142.

*Non tibi per tenebras duri referanda mariti
Janua, non custos decipiendus erit.*

ubi male editur dabitur referenda. durum maritum vocat, quem austerum virum noster Lib. III. El. 12. 24. sic Lib. III. Artis Am. 602.

*Incitet & fidi tristis custodia servi,
Et nimium duri cura molesta viri.*

Remed. 554.

Et si qua est duro capta puella viro.

vide Nasonis totam Elegiam IV. Lib. III. Amor.

73. *Differet haec numquam, nec poscet garrula,
quae te
Adstrictus ploret &c.]*

Differet in Regiis, Colbertinis, Excerptis Modii, & primis edd. *poscit* in Voss. tertio. *possit* in Borrich. & Heiniano. *posset* in meo sec. sed in marg. *poscet. posse garrula* in primo D'Orv. *garrulam* Passeratius exponit *nimum tinnientem*. sed melius Cl. Schraderus Emend. cap. VI. p. 127. conjicit *poscet grandia*, & Martialis imitatione firmat. *quod te* in Mentel. Modii Excerpt. uno Colbert. binis Leid. primo tertioque Voss. Neapol. utroque meo, & D'Orvill. desinde *Adstrudus* in Mentellano. *Ah stridus* male Scaligerum legisse notaverat Heinsius. *Adstridus* est parcus & tenax. ut apud Justin. XLIV. 2. 1. *dura omnibus & adstridus parcimonia*. Seneca de brevit. vitae cap. 3. *Adstridi sunt in continendo patrimonio, simul ad temporis jacturam ventum est, profusissimi*. Livius Lib. XXXIX. cap. 1. §. 6. *inops regio, quae parcimonia adstringeret milites*. ubi vide Drakenb. sic *adstridus frons* apud Martialem Lib. XI. Ep. 40.

*Et numeras nostros adstridus fronte trientes,
Tamquam de cella sit cadus iste tua.*

ubi Innultur, avari hominis esse, convivarum pocula numerare, seu ἀριθμῶν πόδας κύλικας ἰσχυρὸς πίπτει, ut dicitur Theophrasto, capite περὶ μικρολογίας. ubi vide Casaub. pag. 226. licet *adstridus fronte* illic etiam de subducto & contracto supercilio posset intelligi.

75. *Nec dicet, Timeo, propera jam surgere, quae so:]* Non dubito ad hunc locum respexisse Ovidium Lib. III. Amor. El. 4. 32.

*Indignere licet, juvat inconcessa voluptas.
Sola placet; Timeo, dicere si qua potest.
Et tamen ingenuam vis est servare puellam.
Hic metus externae corpora gentis agat.*

ita enim illic legendum exigit totius Elegiae argumentum.

- Et quas Euphrates, & quas mihi misit Orontes,
 Me capiant: nolim furta pudica tori.
 Libertas quoniam nulli jam restat amanti,
 80. Nullus liber erit, si quis amare volet.
 Tu loqueris, quum sis jam noto fabula libro:
 Et tua sit toto CYNTHIA lecta foro?
 Cui non his verbis adspersat tempora furdo,
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
 85. Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis,
 Non ego nequitiae dicerer esse caput.

Nec

gumentum, non, ut vulgo editur,

Nec tamen ingenuam jus est servare puellam.
 akero versui simile est illud Horatianum Lib. I.
 Sat. 2. 119. seqq.

— namque parabilem amo Venerem, facilem-
 que. &c.

Nec vereor, ne, dum futuo, vir rure recurrat.

& huc referebat Doufa P. illud nostri Lib. IV.
 El. 5. 29.

Et simulare virum, pretium facit, utere caussis:
Major dilata nocte recurrat amor.

ut adscriperat ed. Rovillianae, & pluribus ad
 illum locum notavit in Schediasm. Succid. pag. 72.

78. *Me capiant*] *Me juverint* in Neapol. unde
 Heinſius *jurint*, pro *juverint*. ut in illo Ennii,
O Tite, si quid ego adjuro, pro *adjuvero*. Sed
 quis Enniana facile Propertio obtrudet?

81. *Tu loqueris, quum sis jam noto fabula li-*
bro] novam Elegiam hic inchoant plerique co-
 diceſ & editiones vetustae. *cum sis* in Borrich.
 Regiiſ. Colbertiniſ. Askew. Leidensiſibus, duo-
 bus Voſſianiſ. D'Orvill. meiſque, & antiquiſ edd.
 in quibus etiam *toto fabula libro*, quod probat
 Gebhardus. *noto* verſ. ſeq. in uno Voſſ. Hein-
 ſiano, primo & ſecundo Vaticano, Neapol. forte
 hunc etiam locum in animo habebat Ovidiuſ Lib.
 III. Am. El. 1. 21.

Fabula, nec ſentis, tota jaſſaris in urbe.
 pro *foro* in Voſſ. tertio *thuro*.

83. *Cui non his verbis adspersat tempora furdo*
Aut pudor ingenuus &c.]

adspersat tempora furdo, addita diſtinctione, in
 plerique codicibus ſcriptiſ, primis ac vetuſtio-
 ribus edd. quod probabat Heinſiuſ. & ſic Cl.
 Henr. Joh. Arntzeniuſ in Specim. Obſerv. cap.
 XIII. p. 104. ſed ingratae auribus ſunt tres vo-
 ces uno in diſticho ſimiliter deſinentes *furdo*,
pudor, *amor*. neque cum Cantero, Paſſeratio, &
 Guyeto facile admiſerim,

— *adspersat tempora fudore*.

Aut pudor ingenuus.

unicum enim hoc in toto Propertio, ſi recte
 memini, exemplum eſſet ſyllabae in fine verſuſ
 ſuperfluae, quae cum ſequenti coaleſcat. Sequor
 igitur hic Scaligerum & Broukhufium, *furdo* eden-
 tes, illo ſenſu, quo Lib. IV. El. 8. 47. *Canta-*
bant furdo. & in noto Virgilii verſu, *Nos can-*
mus ſurdis. & hanc Scaligeri lectionem prae-
 tulit D'Orvilliuſ ad Charit. pag. 381. *Quoi nos*
his verbis in meo cod. ſecundo. *Quoi non asper-*
gat verbis his Groning.

85. *Quod si tam facilis] jam fatilis* in quinto
 Vaticano.

86. *Non ego nequitiae dicerer esse caput] ne-*
quitiae caput hic dici pro nequam, notaverat
 Marklanduſ, ut Lib. IV. El. 1. 52.

Longaevum ad Priami vera fuere caput.

idque a Graecis deſumptum eſſe, adſcripto So-
 phocliſ loco ex Electra, *Οιδίπυ καρα. & τῷ*
πῶν καρα, pro *ἰπῶν*. Oedip. Tyr. v. 40. *Οιδίπυ*
καρα. & v. 1258. *Ἰονάρε καρα.* & Euripid. in
 Phoeniſſ. 615. *ὁ δειπνὸν οὐκ πατρὶς ἰονάρε καρα.*
 & paſſim apud alioſ.

Bbb 3

87. Nec

Nec sic per totam infamis traducerer urbem:

Urerer & quamvis nomine, verba darem.

Quare ne tibi sit mirum me quaerere viles.

90. Parcius infamant, num tibi caussa levis?

E L E G. XIX.

Hoc erat in primis quod me gaudere jubebas?

Tam te formosam non pudet esse levem?

Una aut altera nox nondum est in amore peracta,

Et dicor lecto jam gravis esse tuo.

5. Me modo laudabas, & carmina nostra legebas,

Ille tuus pennas tam cito vertit amor?

Conten-

87. *Nec si per totam infamis traducerer urbem:
Urerer & quamvis nomine, verba darem]*

Nec si in Excerpt. Modii, primo Leid. meo, & Palatino Gebhardi. *traduceret* in Leid. Voss. & primis edd. *Ureret* in primo Leid. uno D'Orv. meo utroque, edd. primis, Aldinis, aliisque. sed *Ureret* in Borrich. & Groning. distinguunt alii,

Ureret & quamvis, nomine verba darem.

id est simulato alterius, pro vero Cynthiae nomine, populo inponerem, ut Doufa P. alique intelligunt, vel potius *Ureret & quamvis nomine*, exponi posset, licet te amarem ob nobilitatem generis. ut supra El. XVI. 19.

Quod si nec nomen, nec me tua fama teneret.

vide ad El. I. huj. Libr. v. 42.

ELEG. XIX.] Haec quoque Elegia in multis MSS. & antiquis edd. connectitur cum superiori post v. 65. plurima enim in his & antecedentibus longe alio illic exhibentur ordine, antequam Staliger, eo modo, quo nunc leguntur, ea transposuerat, sed nimium tamen sibi in his digerendis indulgisse virum maximum notat Cel. Hemsterhusius ad h. Eleg. v. 57.

v. 1. *Hoc erat in primis quod me gaudere jubebas]* *Hoc eris male* in Neapol. imitatio est

Virgilii Lib. II. Aen. 664.

*Hoc erat alma parens, quod me per tela per ignes
Eripis.*

quod cum hoc Propertii loco illic contulit Valens Guellius. & Lib. IV. Aen. v. 675.

Hoc illud, germana, fuit.

vide Gronov. Observ. ad Script. Eccl'es. pag. 187. pro *jubebas* in Regiis, secundo Leid. tertio Voss. primo D'Orvill. meo altero & primis edd. *videbas*.

2. *Tam te formosam non pudet esse levem]* *Fam* te in meo priore. *nam pudet* Mentel. & primus Leid. *tam* conjungendum esse cum *levem*, quia aliter scripsisset auctor, *Te tam formosam*, non *Tam te formosam*, notaverat Marklandus.

3. *Una aut altera nox nondum est in amore peracta]* *nundum* in meo secundo. *vixdum* in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, primo & sec. Vaticano. pro *peracta* in Palatino *parata*. unde Gebhardus pro suo judicio *patrata* legendum conjecterat, quid opus erat hic intrudere verbum obscenum? & *quo pure qui loquuntur Latine, non temere utuntur*, ut ait Casaub. in nota ad Cic. I. ad Att. Ep. 14. pag. 93. ubi *patrare* non nisi de re flagitiosa atque obscena dici observat. eundem vide ad Persium Sat. I. v. 18. & Schottom Lib. II. Observ. cap. 58.

8. *una*

- Contendat mecum ingenio, contendat & arte,
 In primis una discat amare domo.
 Si libitum tibi erit, Lernaëas pugnet ad hydras,
 10. Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat.
 Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas,
 Et numquam pro te deneget esse mifer.
 Quos utinam in nobis, vita, experiare labores,
 Jam tibi de timidis iste superbus erit;
 15. Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem,
 Diffidium vobis proximus annus erit.
 Dura est, quae multis simulatum fingit amorem,
 Et se plus unum si qua parare potest.

At

8. una discat amore domo] una puella contentum esse. vide supra ad El. XIII. 22.

Atque una fiet cana puella domo.

9. — Lernaëas pugnet ad hydras,
 Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat.]

Hydras in Voss. tert. & primo D'Orv. ad aras D'Orvill. sec. a manu pr. Lernaëas aut aras vitiose in Excerpt. Scalig. ad hydras pugnet pro contra, adversus hydras. vide hic Passeratium p. 342. Muncker. ad Hygin. fab. XCI. p. 147. & Guyetum ad Terent. Hecyr. IV. 1. p. 198. Ut tibi ab Hesperio in meo priore. expressa haec esse ex Theocriti παιδιού, Idyll. XXIX. v. 37.

Νῦν ὁδὸν καὶ τὰ χερσὶν μὲν ἴσταν εἶδεν
 βάτον, καὶ φέλακας νεύων περὶ χέρσιν.

notavit D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. II. pag. 299.

11. Tetra venena libens &c.] corrupte Tetra in Mentel. & meo priore. sed quod favet lectioni tetra. trita enim hic quoque, ut alibi, conjecerat Heinsius. vide supra ad h. L. El. XIII. 70. libans male in Heiniano, & primo meo cod. bibens vitiose apud Nestorem in Vocabulario pag. 92. seq. versu Et nusquam malebat Marklandus.

13. Quos utinam in nobis, vita, experiare labores] Quos autem Groning. vitta in cod. Askew. vitam Leid. sec. experiare D'Orvill. sec. labores recte vocat, quia Herculis modo praecessit mentio. ut supra El. XVIII. 57. Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama, labores Herculis.

15. Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem] se abest ab Excerpt. Modli. & veteri codice Fruterii, quod etiam de Groningano & uno Colbertino testatur Broukhufius, sed qui locutionem se jactare contra Gebhardum optime e Cicerone aliisque vindicavit. adde ex nostro Lib. III. El. 7. 10.

Exactis Calamis se mihi jactet equis.

notum illud Virgilii I. Aen. 130. ille se jactet in aula Aeneas. ubi se jactet, gloriatur, exponit Servius. Horatius Lib. I. od. 2. 18.

Illic dum se nimium querenti jactat ultorem.

vid. Casaub. ad Pers. Sat. IV. pag. 330. Ovid. Epist. XII. 175.

— stultat dum te jactare maritae Quæris.
 & Epist. XXI. 62.

Quid mihi te jactas? gratia nullo tua est.

Cic. II. Philip. cap. XI. citius dixerim jactasse se aliquos, ut fuisse in ea societate viderentur. Justinus Lib. XVIII. cap. 7. nusquamne te aliis jactare potuisti. pro in tumidum Livinejus & Guyetus in tantum. ut Lib. III. El. 9. 17.

Omphale & in tantum formae processit honorem.

Heinsius in nimium jactando effertur, vel se evertit honorem.

17. Dura est, quae multis simulatum fingit amorem &c.] hoc distichon recte huc revocatum in aliis codd. & edd. ponitur inferius post v. 32.
 Cura

- At me non aetas mutabit tota Sibyllae,
 20. Non labor Alcidae, non niger ille dies.
 Tu mea compones, & dices, ossa, Properti,
 Haec tua sunt: heu heu, tu mihi certus eras.
 Certus eras heu heu. quamvis nec sanguine avito
 Nobilis, & quamvis non ita dives eras.
 25. Nil ego non patiar. numquam me injuria mutat.
 Ferre ego formosam nullum onus esse puto.
 Credo ego, non paucos ista periisse figura.
 Credo ego, sed multos non habuisse fidem.
 Parvo dilexit spatio Minoïda Theseus,
 30. Phyllida Demophoon: hospes uterque malus.

Jam

Cura est in meo priore & Borrich pro fingit in aliis ducit, ut in Scalig. Exc. & D'Orvill. sec. fingit in Neapolit. sed fingit a Regiis, Colbertinis, & reliquis MSS. firmatur, & priscis edd. Vulpus testatur sibi adolescenti concinnatus fuisse visum.

Dura est, quae multos simulato ducit amore.

ut promissis ducere amantem supra El. XIII. 57. sed deinde receptae lectioni simulatum fingit amorem acquivit. notum illud Ovidii Lib. I. Am. El. 8. 71.

Nec nocuit simulatus amor, sine credat amari: Sed cave, ne gratis hic tibi constet amor.

altero versu per ellipsin plus uni pro plusquam uni, positum monuit Scaliger, & Valens Guelius ad Virg. IV. Georg. 207.

23. Certus eras heu heu, quamvis nec sanguine avito

Nobilis, & quamvis non ita dives eras]

heu heu, pro eheu, & hoc & praecedente versu reposui omnium codd. MSS. & primarum edd. auctoritate, quod jam toties monitum hic pluribus firmare opus non est. deinde non ita dives eram corrigit Gallus eruditus Beaumontius in Hist. Crit. Reip. Liter. Tom. XII. pag. 119. sed illum refutat initium hujus distichi Certus eras heu heu. continuantur enim Cynthiae mortem Propertii doliturae verba. haud ita Heinsius. navita dives in omnibus fere codicibus praeter Borrichianum: ex qua loci hujus corrupta le-

ctione in plurimis MSS. Propertio, supinitate librariorum, cognomen NAVTARA haesisse notum est. sed non ita jam reposuisse Jo. Jov. Pontanum, notaverat Ant. Perrejus, & Beroaldum sic emendantem laudavit Scaliger. qua de re vide Brotkhus. ad h. l. Alex. ab Alexandro Lib. I. Genial. Dier. cap. 1. circa fin. & Vossium Lib. II. de Hist. Lat. cap. 14.

25. Nil ego non patiar. numquam me injuria mutat] patior in Leid. & Voss. pr. non quae me injuria mutet in Heiniano, Borrich. & meo priore. num quae in Voss. seq. versu non onus in Heinf. & meo primo. formosam ferre pro ferre malos mores & injurias formosae feminae, exponebat Marklandus.

28. sed multos non habuisse fidem] idem Marklandus adscripserat, non fuisse fideles, vel non creditos fuisse. ut apud Ovidium l. Trist. 3. 8.

Et nihil est, de quo non sit habenda fides.

Lib. III. 10. 36. ratam testis debet habere fidem. IV. Fast. 58. & emeruit vocis habere fidem. & apud Justin. XIII. cap. 1. Sed nec devotae gentes fidem nuntio habuerunt.

29. Parvo dilexit spatio Minoïda Theseus] hunc versum eo ordine collocandum censebat D'Orvillius,

Dilexit spatio Theseus Minoïda parvo, quam tamen verborum transpositionem Propertium ipsum admissurum dubito. seq. versu hostis pro hospes male in Borrichiano, Heiniano, & meo priore.

31. Jam

Jam tibi Jāsonia nota est Medea carina,

Et modo servato sola relicta viro.

Noli nobilibus, noli conferre beatis.

Vix venit, extremo qui legat ossa die.

35. Ji tibi nos erimus; sed tu potius, precor, ut me

Demissis plangas pectore nuda comis.

Unica nata meo pulcherrima cura dolori,

Excludi quoniam fors mea, saepe venis.

Ista

31. *Jam tibi Jāsonia nota est Medea carina*] *viſa eſt* in Borrich. Heinſiano, meoque primo. unde *veſta* vel *leſta eſt* conjiciebat Heinſius, & haec ad Varronis Atacini Argonautica forte referenda putabat. de quibus infra El. XXV. 85.

Haec quoque perſeſto ludebat Jāſone Varro, Varro Leucadias maxima flamma ſuae.

ubi vide. neque ab hac ſententia alienus erat D'Orvillius in Miſc. Obſ. Vol. V. Tom. II. pag. 299. & 300. ſed *nota* retinebat, quia Poëtarum ſcripta in lucem edita, paſſim *nota* dicuntur, ut ex prolatis ab eo exemplis patet. *nota Medea*, omiſſo eſt, in Menteliano. altero verſu *Et modo ab infido* in meo ſecundo, ſed in margine *fallaci* pro varia leſione, vel gloſſa, ut in uno Colbertino, primo Voſſ. & Leid. ſupra El. XVII. 2.

Colchida ſic hoſpes quondam decepit Jāſon.

receptam tamen leſionem tuentur quae notavit Patruus meus ad Valer. Fl. VII. 387. *A modo ſervato* conjecerat Francius. ſed vulgatam defendit Broukhufius, & ſingularem emphafiſin 72 & 73, plus quam etiam ſignificantem, multis exemplis illuſtrat. quibus adde Scholiaſt. Statii X. Theb. 246. notas Heinſii ad Vellej. Paterc. II. 116. & Jac. Gronovii ad Minuc. Fel. cap. 34. & ſic apud Senecam Troad. v. 176.

Nec ſola tellus tremuit, & pontus ſuum Adeſſe Achillem ſenſit.

33. *Noli nobilibus, noli conferre beatis*] *nobilis* in prima Veneta & Reg. Lepid. *te offerre* Heinſio placebat in notis ad Ovid. I. Am. El. ult. v. 34. & ad Propert. p. 699. & ita ſe olim conjeciſſe, ſed poſtea repudiaviſſe notaverat Marklandus. *te inferre* conjecerat Oudendorpius. Heinſianam conjecturam ut argutam laudavit Broukhufius, & interpretabatur, noli fidem meam cum divitibus ac nobilibus comparare. ſed vulgata non videtur ſollicitanda, hoc ſenſu, noli me

componere divitibus, quorum nemo offilegit offitium mihi mortuo faciet; quod ſequente verſu *Ji tibi nos erimus: ſed tu potius* &c., vovet ſe vel Cynthiae praefiturum, vel illam potius ſe deſunctum deploraturum eſſe. ut ſupra v. 21.

Tu mea compones, & dices, oſſa, Properti, Haec tua ſunt.

neque haſitare debebat Paſſeratius, an *conferre* hic prodeſſe notaret, an tuum ad illos amorem dirigere. utrumque enim a mente poëtae alienum eſt. *gaudere beatis* aliquem correxiſſe notat Cl. Schraderus Lib. II. Obſerv. cap. 7. *noli confidere laetis* ſuis ad me literis eruditiff. Eldickius. *beati* pro locupletibus, ut *oſſa* pro *oſſibus*, Graecis. ſupra El. V. 6.

Phryne tam multis facta beata viris.

& Eleg. ſeq. v. 25.

Nam mea quum recitat, dicit ſe diſſe beator.

altero verſu legit Heinſius, quod & in aliis codd. & priſcis edd. ſed *legat* a Menteliano, Groningano, primo & quinto Vaticano, Palatino Gebhardi, ceteriſque MSS. firmatur, idque Livinejus probabat. vide Muret. ad Catull. Ep. XXII. & Cuperum Lib. III. Obſerv. cap. 1.

35. *Ji tibi nos erimus* &c.] *Hi* in Mentel. primo Leid. tertio & quarto Voſſ. & ſic correxerat Francius. *Hic* Leid. ſec. *Si tibi* in Heinſiano, meoque primo. mox *dimiſſis* in ſec. Leid. & tertio Voſſ. *pectora* bini Leidenses, tres Voſſ. uterque meus, & D'Orvill. cum vetuſtiſis edd. ut *nudam pectora* per Graeciſmum dicat. ſed alterum hic praefero cum Broukhufio.

37. *Unica nata meo pulcherrima cura dolori*] novam Elegiam hic incipiunt omnes fere codices, Regii, Colbertini, Leidenſes, Voſſiani, Borrich. Groning. Askew. D'Orvilliani, mei, cum editionibus priſcis, praefcripto titulo, AD AMICAM IRATAM. in Regiis AD CYNTHIAM,

Ccc

qvod

Ista meis fiet notissima forma libellis:

40. Calve, tua venia, pace, Catulle, tua.
Miles depositis annosus secubat armis,
Grandaevique negant ducere aratra boves.
Putris & in vacua requiescit navis arena,
Et vetus in templo bellica parma vacat.

45. At

QVOD PERPETVO EAM AMABIT. dolore in Borrich. Heiniano, & meo priore. imitatus est hunc versum Janus Secundus Lib. III. El. XVI. init. ad Hier. Suritam:

Unica nata meis requies, Hieronyme, curis.
altero versu *Excludit* in Groning. Borrich. duobus Leid. tribus Voss. D'Orvill. utroque, meis codd. & primis edd. pro *quoniam* in v. c. Ant. Perreji, primo Vatic. aliisque *quae me. quoniam* in Colotiano, & secundo Vatic. In Menteliano *Excludit quoniam fors mea, saepe veni.* unde mutandi avidus eliceret, *Me quoniam excludit fors mea, saepe veni.* certe *veni* in plurimis codicibus, quibus consentiunt tres Vossiani, uterque D'Orvill. & mei. & hoc praeferebat Marklandus. in vulgatis *venis*, ut *cura venis* conjungantur. Heinsius praeterea ad oram ed. Ald. conjecerat *Excludit quoniam me fore saepe*, pro domo excludit. quod minus adridet.

39. *Ista meis fiet notissima forma libellis*] *la-*
bellis vitiose in Mentel. & primo Leid. pro *for-*
ma forte legendum *fama*, ut passim hae voces
variantur. *famam* sibi ex carminibus, quibus
Cynthiam notam ac celebrem reddidit, saepe
spondet. Lib. I. El. 7. 10.

Hic mihi conteritur vitae modus, haec mea fama est.

Hinc cupio nomen carminis ire mei.

supra El. 10. v. 37.

Nec minus hinc (ita leg. non haec) nostri no-
testet fama sepulcri.

Cynthiae igitur gloriosum erat vatis sui carmini-
bus *famam* esse *notissimam*. unde ei inconstanti
ac perfidae minatur El. IV. huj. Lib. v. 6.

Inveniam tamen o multis fallacibus unam,

Quae fieri nostro carmine nota velit.

Ovidius II. Am. El. 17. 28.

Sint tibi pro magno felicia carmina consue-

Et multae per me nomen habere volunt.

41. *Miles depositis annosus secubat armis, &c.]*
sepositis in sec. Leid. & Voss. quarto, & Com-
meliniano Gebhardi. *depositis annosus decubat*
armis a Scaligero est, improbante Passeratius,

sed adnuente Guyeto. Heinsius conjecerat,

Miles depositis grandaevus an excubat armis?

vel, *Miles nec positus annosior excubat armis.*
quod praefero, quia & reliqua sine interroga-
tione sunt, & *grandaevus*, nisi calami lapsus sit,
admitti nequit, propter seq. versum *Grandaevi-*
que negant. nec positus excubat armis magis pla-
cet, pro excubias propter senectutem non agit.
recubat tentabat Cl. Henr. Cannegieterus ad
Avieni Fab. I. pag. 10. quod non rejiciendum
videtur, quamquam *secubat* pro otatur, secedit,
explicet D'Orvill. in Misc. Observ. Vol. V.
Tom. II. p. 301. qui recte *sepositis* improbat. na-
que male Broukhufius *secubat* interpretatur, so-
lus, non in aliorum militum contubernio, tendit.
qui praeterea observat *grandaevos boves* raro exem-
plo dici, quia vix de animalibus *grandaevus* oc-
currat haec propria hominibus vox. de apibus
etiam dixit Virgilius IV. G. 178.

— *grandaevus oppida curae,*

Et munire favos & daedala figere tella.

44. *Et vetus in templo bellica parma vacat]*
palma in Borrich. primo Voss. Leid. meo secun-
do in marg. pro varia lect. primisque edd. ut
saepe pro *parma* praetulerunt viri eruditi. Ti-
bullus Lib. I. El. 10. 82. *Fixa notet casus aurea*
palma meos. ubi *palmam* pro *parma* poni notat
Broukhufius. & exemplis firmat, probante Pa-
truo meo. *parma vacat*, ut apud Martialem Lib.
VII. Ep. 1. de parma Domitiani,

Dum vacat haec, Caesar, poterit lorica vocari,
Pectore quum sacro sederit, aegis erit.

ubi *parma vacat* de pacis tempore intelligendum,
hic vero de parma, quae exactis militiae sti-
pendiis, in templo Diis consecrabatur, de quo
ritu vide Meurs. ad Lycophr. v. 711. & notas ad
Valer. Fl. Lib. I. 398. Ceterum hos & praee-
dentes versus concinniores in ordinem sic trans-
ponebat idem J. Meursius in Exerc. Crit. P. II.
Lib. III. cap. 3. p. 112.

Miles depositis annosus secubat armis,

Et vetus in templo bellica parma vacat.

Putris

45. At me ab amore tuo deducet nulla senectus,
Sive ego Tithonus, sive ego Nestor ero.
Et si secula forent antiquis grata puellis,

Essem

*Putris & in vacua requiescit navis aenea,
Grandaevique negant ducere aratra boves.*

quod egregie adjuvari potest Ovidiana hujus loci imitatione, ubi eadem omnia eodem modo occurrunt Lib. II. Amor. El. 9. 19. & seqq.

*Fessus in acceptos miles deducitur agras,
Tutaque deposito poscitur ense rudis.
Longaque subductam celant navalia pinum,
Mittitur in saltus carcere liber equus.*

ut illos quoque ordinasse Scaligerum notat D. Heinſius. nam quartus versus illic secundi locum etiam in vulgatis edd. obtinet: & ex deposito ense hic quoque vindicatur depositis armis. male enim seposito ense apud Ovidium legebat B. Pius ad Valer. Fl. Lib. I. 632. Confer similem ejusdem Nasonis locum IV. Trist. El. 8. 17. & seqq.

*In cara ducuntur quassae navalia puppes,
Ne temere in meditis dissoluantur aquis.
Ne cadat, & multas palmas inhonestet adeptas,
Languidus in pratis gramina corripit equus.
Nilis ut emeritis non est satis utilis annis,
Ponit ad antiquos, quae tulit, arma Lares.*

ubi recte viros doctos offendunt ista Ovidio indignissima *multas palmas adeptas*. Nondum me poenitet conjecturae, qua versus turpi mendo foedatum hoc modo emaculavi in notis ad Lotichium pag. 345.

Ne cadat, & nutans palmas inhonestet adeptas.

ut a librario scriptum fuerit *nutans*, pro quo *multas*, & dein *multas* alii supposuerint. *nutans* autem optime *nut* cadat convenit, id est vacillans, & senio confectus (ut Ennio) equus Olympicus, qui labi dicitur Virgilio III. G. 498.

*Labitur infelix studiorum atque immemor herbae
Victor equus.*

& jacere. Tibullo Lib. I. El. 4. 27.

*Quam jacet, infirmas venere ubi fata senectus,
Qui prius Eleo est carcere missus equus.*

45. At me ab amore tuo deducet nulla senectus] recte Heinſius & Marklandus diducet. quod a secundo Leidensi, & tertio Voss. firmatur. ut re-

cte etiam praeserunt viri docti apud Ovidium Lib. IV. Met. 370.

— ita Di jubeatis, & illum

Nulla dies a me, nec me diducat ab isto.

male Cioſanus in illo & hoc Propertii loco deducat, alii seducat legunt. Bronkhufius tamen deducet tuerat, & verbum a re militari desumptum notat.

47. Et si secula forent antiquis grata puellis] hoc & sequens distichon in multis codd. MSS. & edd. antiquis transpositum legitur infra post v. 74. *Invidiam quod habet &c. At si secula in v. c.* Perreji, Colotiano, Groning. Colbertino, Leidensi secundo, tertio & quarto Voss. meo secundo, idque ex Palatino & Commeliniano praefert Gebhardus, pro *Esse*, ut in vulgatis, ac primis edd. legebatur. *At si* probat Cl. Schraderus Lib. II. Emend. cap. 7. p. 130. sed praecedit *At me ab amore tuo* &c. Sed reliqua hoc in versu & dubiae valde lectionis & obscuriora sunt, in quibus constituendis & explicandis fudat valde Passeratius, ad cujus aetum componendum, non sine verborum contumelia, Gebhardus sua confert, sensum hunc formans, ut innuat, si secula grata forent antiquis, id est, antiqui moris puellis existentibus, & minime perdidis, facile se apud Cynthiam eo loco futurum, quo nunc rivalis erat. Haesit etiam in hujus versus interpretatione Scaliger, qui ad Cynthiam aetate provectionem referebat. Livinejus exponit, si castae & constantes nunc essent puellae, ut prisca seculis, & altero versu, suae aetati corruptos puellarum mores adscribat: sensu quidem optimo, sed structurae verborum, ita ut vulgo leguntur, vix conveniente. Ant. Perrejus adscribat hypallagen esse, pro, si secula antiqua puellis nostris essent grata, ut passim ad hanc veluti sacram anchoram, etiam alibi apud nostrum confugiunt viri eruditi in locis negotium sibi facessentibus. in codd. nonnullis, teste Passeratio *gratis antiqua puellis*. in aliis *gnata*, unde *gnara* vel *nata* conjecerat. Forte omnis verborum obscuritas tolli posset, si legeretur,

Et si secula forent antiquis aequa puellis.

si nostra secula similia seu aequalia essent aetate
Ccc 2 puel-

Essem ego, quod nunc tu, tempore vincor ego.
Non tamen ista meos mutabunt secula mores.

50. Unusquisque sua noverit ire via.

Nonne

puellarum antiquo. ut apud Ovidium V. Trist.
El. 5. 43.

Edidit haec mores illis Heroisin aequos.

ubi N. Heinſius in vexato Statii loco ex Lib. III.
Sylv. 5. v. 45. emendabat,

Qua veteris Latii, Grajisque Heroisin aequa es.
hinc aequare & conferre conjungit Cic. I. in Verr.
c. 8. *Omnium ante damnatorum scelera, furta,*
& *flagitia cum hujus parva parte aequari conser-*
tiqua posse. noster Lib. III. El. 7. 31.

Crede mihi, magnos aequabunt ista Camillos
Judicia. &c.

vel leviori medicina substitui posset cum Jana
Douſa Filio, antiqua his grata puellis. Alia ope
locum hunc curandum existimabat sagacissimus
Eldickius:

Etsi secula forent annique ingrata puellae,
Essem ego, quod nunc, haud tempore vincor ego.
Non commissa meos mutabunt secula mores.

hac nimirum sententia: Etsi propter aetatem
tam grandaevam, qualis aut Tithoni aut Ne-
storis fuit, ego senex tibi amator ingratus
forem, ab amore tuo tamen non desisterem. *secula*
annique, pro annosis seculis. dein *commissa secula*
conjuncta, continuata, exponebat. confer supra v. 19.
At me non aetas mutabit tota Sibyllae. Nimis li-
beram forte hanc conjecturam dicent nonnulli.
neque ego facile antiquis puellis controversiam
moverim, quia plane ad genium Propertii est.
supra El. II. v. 31.

Et sua cum antiquae committit scripta Corinnae:
infra El. XXIII. v. 81.

Ista senes licet accusent convivia duri,
Nos modo propositum, vita, teramus iter.
Blorum antiquis onerentur legibus aures.

Ibid. v. 18.

Et cedere antiqui dulcia furta Jovis.
El. XXV. v. 56.

— cui parva domi fortuna relictæ est,
Nullus & antiquo Marte triumphus avi.

ubi perperam Heinſius *Nullus & prius. Lib.*
IV. El. 4. 2.

Tarpeas turpe sepulcrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.

48. *Essem ego, quod nunc tu, tempore vincor*
ego] *Essem ego quo nunc*, omisso *tu*, in Borrich.
Heinſiano, & meo primo. in expositione hujus
loci non satisfacit Broukhufius. ut nec ceteri
Interpretes. ad rivalem, se excluso, admissum
convertit sermonem, eadem locutione, qua su-
pra El. VII. 33.

Iste quod est, ego saepe fui. sed fors & in hora
Hoc ipso ejecto carior alter erit.

visor ego in Palatino, unde Gebhardus absurdo
commento putat *visari*, a *visum* posse dici, ut
a *vestum* est *vestari*. seq. versu in eodem Pala-
tino, Commeliniano; Menteliano, duobus Lei-
denſ. tertio & quarto Voſſ. *amores*.

50. *Unusquisque sua noverit ire via]* *suam no-*
verit ire viam legebat Broukhufius. quod probari
potest ex Lib. I. El. 1. 18.

Nec memini notas, ut prius, ire vias.
ubi vide. & sic apud Bionem in Epigrammatibus
post Idyllia:

Αὐτὰρ ἴδαν βασιῶν ἱμῶν ἰδῶν.

ut recte edidit Urſinus. in aliis

Αὐτὰρ ἴδαν βὰς εἰς ἱμῶν ἰδῶν.

sed alterum defendi potest ex Theocrito Idylli.
II. 8.

Βασιῶν περὶ τὰς Τιμαρχίδου παλαίπρασ.
ire vias etiam dixit Lib. I. El. 8. 30.

Destitit ire novas Cynthia nostra vias.
Virg. III. G. 77.

Primus & ire viam & fluvios tentare minaces.
& IV. Aen. 467.

— *longam incommutata videtur Ire viam.*
Ovidius III. A. A. 37.

Quaere novem cur. ipse vias dicatur.

Cassius

Nonne fuit satius duro servire tyranno,
Et gemere in tauro, saeve Perille, tuo?
Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu?
Caucasias etiam si pateremur aves?

55. Sed

Cassius Parmensis in Orpheo Tom. I. Anth. Lat. pag. 91.

Aufus & ire viam viventibus insoncessam.

& ita ambulare vias Ovidio Lib. I. Fast. 122. restituit Heinſius. & ire iter Hirtio de Bel. Afric. cap. 75. vindicavit Oudendorpius. Sed haec ſufficiant ad confirmandam Broukhuffi emendationem.

51. *Nonne fuit ſatius duro ſervire tyranno,
Et gemere in tauro, ſaeve Perille, tuo?
Gorgonis & ſatius fuit obdureſcere vultu]*

Heinſius ſuſpicabatur ſub duro (malim diro) latere patriam alicujus tyranni, ut Siculo tyranno vel quid ſimile. id forte placere poſſet, & firmari ex Ovidio III. Triſt. XI. 41.

Quique bovem Siculo fertur donaſſe tyranno.

& illo Perſi Sat. III. 39.

Anna magis Siculi genuerunt aera juvenet.

ubi Phalaris & Perilli taurus etiam intelliguntur. & haec forte imitatus eſt Claudianus Bel. Gil- don. v. 187.

— *Phalarin tormentaſque flammæ
Proſuit, & Siculi mugitus ferre juveni,
Quam tales audire choros.*

huc refer locum ex Callimachi *Αἰτίαι* inter Fragm. a Bentlejo collect. pag. 487. & *Perilli*, ſeu *Perilai*, ut alii vocant, nomen Laſtantio Lib. III. cap. 25. illis verbis jam *cruces & ignes*, & *Perilai taurum contemnet*, reſtituit Marklandus in Explic. vet. Script. poſt ejus notas ad Eurip. Supplic. pag. 261. idem Heinſius mox quoque ſub *ſatius* in illis, *Gorgonis & ſatius* &c. latere epitheton Gorgonis putabat, ingrati- tamque repetitionem vocis *ſatius* cenſebat, ideo- que in ora ed. Aldinae conjecerat,

Gorgonis & ſaevo fuit obdureſcere vultu.

Sed huic quidem conjecturae calculum adjicere nequeo, propter repetitionem longe ingratiorem *ſaeve Perille*, & *ſaevo vultu*, & quia *fuit* (quod male omittitur in Menteliano) neceſſario addi- tum requirit *ſatius*. Eſt autem digna Propeſtio

in his repetitio,

*Nonne fuit ſatius duro ſervire tyranno,
Et gemere in tauro &c.*

Gorgonis & ſatius fuit & ſeqq.

non diſſimili iteratione, qua apud Tibullum Lib. I. El. XI. 61. *ſatius* repetitur:

Sit ſatis e membris tenuem reſcindere veſtem.

Sit ſatis ornatas diſſoluſſe comas.

Sit lacrimas moviſſe ſatis.

ſatius igitur non mutandum. quae amata Propertio vox eſt. ſupra Lib. I. El. 17. 15:

Nonne fuit ſatius dominae pervincere mores.

& h. I. El. IX. v. 19.

Intactos iſto ſatius tentare veneno.

ubi male potius in MSS. infra El. XXV. 31.

Tu ſatius Muſis meliorem imitere Philetam.

notum illud Virgilii Ecl. II. 14.

Nonne fuit ſatius triſtes Amaryllidis iras,

Atque ſuperba pati ſaſtidia.

Seneca Epist. 82. non diſſimili vocis repetitione: *Quid ergo? viro non vel obrigeſcere ſatius eſt? &c. non ſatius eſt vel ſic jacere, quam iſtis officiorum vorticibus volutari? Nonne fuit melius* Lib. I. El. 17. 15. ubi vide. Francius in marg. ed. Scalig. conjecerat *Gorgonis an ſatius*, vel *Gorgoneo ſa- tius*. reſpicit ad Graecorum proverbium *Γοργόναυ* *Σάτιον*, pro omnem ſenſum ſupore amittere. de quo vide Markland. ad Eurip. Supplic. v. 321. p. 135. deinde *gemere in tauro ſaepe*, *Perille*, *tuo* male in Neapolitano, Menteliano, Palatino & Commeliniano Gebhardi, duobus Leidenſ. primo & tertio Voſſ. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. quae continua fere harum vocum permutatio eſt. vide notata ad Antholog. Lat. Tom. I. pag. 148. liſque addé locum Virgilii Lib. I. Aen. 148. ubi forte legendum,

*Ac veluti magno in populo quum ſaeva coorta eſt
Seditio, fervetque animis ignobile vulgus.*

pro *ſaepe coorta eſt*. alterum *fervetque* pro *ſaevit* que eſt ex Scholiaſte Horatii Crucquiano. *indureſcere vultu* in Excerptis Modii, ſeu Groningano, & D'Orvill. ſecundo. *Caucasias* in multis MSS.

Ccc 3

55. Sed

55. Sed tamen & scabra teritur robigine mucro
Ferreus, & parvo saepe liquore filex.

At

55. Sed tamen & scabra teritur robigine mucro
Ferreus, & parvo saepe liquore filex.]

ita ex N. Heinsii emendatione, quam dedit ad Claudian, II. de Laud. Stilic. 194. & in notis Propertianis p. 700. in ipso contextu edidit Broukhufius, eamque adeo veram censet, ut miretur ipsum Heinsium illam deseruisse. Deferuit procul dubio, quia nonnihil audacior est. quamquam adjuvari posset ex Sulpitii Luperci carmine de vetustate, in Tom. I. Anthol. Lat. Lib. III. Ep. xevii. p. 552.

*Decidens scabrum cavat unda tafum,
Ferreus vomis tenuatus agris
Splendet, ac trito digitos honorans
Annulus auro.*

quae adumbrata sunt ex Lucretio Lib. I. v. 312.

*Quin etiam multis olim (sic lege ex cod. Gortorph. non solis) redeuntibus annis
Annulus in digito subtertenatur habendo:
Stillicidit casus lapidem cavat: uncus aratri
Ferreus occulto decrevit vomer in arvis.*

ubi occulto in aëro legit Bentlejus ad Horat. I. od. 12. 45. & ex hoc fonte derivatum illud Ovidii Lib. I. A. A. 473.

*Ferreus adsiduo consumitur annulus usu:
Interit adsidua vomer aduncus humo.
Quid magis est saxo durum? quid mollius unda?
Dura tamen molli saxa cavantur aqua.*

sic in Epigrammate veteri Lib. III. Anthol. Gr. Tit. 14. Ep. 1.

*ἔχου καὶ πέτρην ὁ πολὺς χρόνος, εἰδὲ σιδήρεα
Φειδεται, ἀλλὰ μὴν πᾶσι λίαν δρεπάνη.*

id est, H. Grotio interprete,

*Adterit & lapidem, nec ferro parcere novit,
Una falce metens omnia, longa dies.*

pondum tamen medicina illa Heinsiana persanatum hunc locum opinor. Videamus codicum veterum scriptorum & editorum, qui hic admodum variant, lectiones. in uno Regio, unoque Colbarto, primo & quarto Vossiano, Heinsiano, D'Orvill. secundo, Askew. meisque duobus, Sed tamen obfistam. quod ex Palatinis & Comme-

liniano etiam adfert Gebhardus. nec aliter legitur apud Octavianum Mirandulam in Viridario Illustr. Poët. pag. 206. b. ed. Venet. 1507. & hanc lectionem verissimam censet Cel. Hemsterhusius. *obfistam* in altero Regio, primo Leid. Mentel. & primis edd. *obfita* in secundo Colbart. & D'Orvill. primo. Sed non *obfita* tagitur in Excerpt. Modii seu Groningano. *tegitur* quoque in uno Colbart. & meo priore. *obfistam* *tegitur* in Borrichiano. *obfistam* etiam est in Beroaldina & Junina. *obfistam* in ed. Volsi, quod typi vitium esse patet, quia in notis *obfistam* explicat, in amore perdurabo. quo & inclinabat Gebhardus. id certe melius quam quod Passeratius, postquam mirifice se torfisset in explicanda lectione *obfistam*, haesissetque an *obscura* praeferreret, excogitabat *obfistam*, quia *obfistam*, producta secunda, obliquum notat, aut violatum & de coelo tactum, ut exponitur a Festo. Cel. D'Orvillius *obdura* vel *occulto* *robigine* coniecerat: quod ultimum nonnihil firmari posset ex Lucretii d. I. *uncus aratri Ferreus occulto decrevit vomer in arvis*. Sed vera forte lectio latet in vulgato, ut vocat Broukhufius, *obscura*, quod ab Hier. Avancio, qui Aldinae praefuit officinae, provenisse suspicatur, quia in Aldi editione ita legitur, quod verum est de Aldina secunda anni 1515. nam in prima an. 1502. excusum Sed tamen *obfistam*. non tamen in fota Aldi illa editione altera extat *obscura*, sed etiam in codice Vossiano tertio a manu prima, & Leidensi secundo, in cujus margine *obscura* trahitur. & sic in Aldina cum Scholiis Mureti an. 1558. Rovilliana, Gryphii, tribus Scaligeri edd. Parisina, Antverpiensi, & Compelliniana, ut & Canteri. Hinc igitur eliciendum conjicio,

*Sed tamen obdura: teritur robigine mucro
Ferreus, &c.*

ut orationem ad animum convertat, seque ipse exhortetur ad constantiam in amore, & dominae fastus patienter ferendos, quam tempore placatam atque emollitam sibi pollicetur, ut ferrum & duri silices teruntur ac mollescunt. neque invenusta repetitio est,

*Gorgonis & satius fuit obdurefcere vultu,
Caucasias etiam si pateremur aves?
Sed tamen obdura &c.*

notum

At nullo dominae teritur sub limine amor, qui

Restat,

notum illud Ovidii III. Amor. XI. 7.

Perfer & obdura: dolor hic tibi proderit olim.
& V. Trist. XI. 7.

Perfer & obdura: multo graviora tulisti.
sed praefertim loco his valde simili Lib. II.
A. A. 177.

Si nec blanda satis, nec erit tibi comis amanti,
Perfer & obdura: postmodo mitis erit.

Gallio apud Quinctilian. Lib. IX. cap. 2. *Dura, anime, hodie dura, heri fortior fuisti.* Valerius Fl. I. 237. *Ingentes durate animae. durare enim hoc sensu est, quod Graecis κατερεν, ἐπαμείνεν.* vide quae notavi ad illud Auctoris Elegiae de Spe, Tom. I. Anth. Lat. pag. 537.

Spes est, quae classes diverso ex hoste coactas
Ducit. Spes cupidos trudit in arma viros.
Et dicit, Dura. nec te praesentia frangant.

ut legendum, adde Doussae Fil. notas ad Catull. cap. 2. pag. 22. ceterum utramque comparationem de ferro, quod situ obtrititur, & duro lapide guttis aquae molito ac pertuso, saepe apud veteres jungi, patet ex locis Lucretii & Ovidii supra productis. ultimam proverbii speciem obtinuisse indicat fragmentum Bionis post Idyllia:

Ἐκ θαρινῆς παδάμυγος, ὅπως λόγος, αἰὲν ἰσότης
καὶ λίθος ἐς ἰσχυρὸν καὶ λαίνετα.

ubi vide Jo. Heskin. notas pag. 46. & addé Pafserat. ad h. l. p. 347. & Lambin. ad Lucret. Lib. IV. in fine.

57. *At nullo dominae teritur sublimine amor, qui*
Restat,]

& hic quoque turbant admodum codices & editiones veteres. pro dominae in multis legitur de me. ut in Groning. primo Voss. D'Orvill. & meo utroque, sed in marg. dominae. in Borrichiano, *Et nullo de me teritur sub lumine amorque. sub lumine* etiam est in Voss. primo & tertio, Heiniano, & meis. Scaliger in Castigationibus ad h. l. & in Conject. ad Varron. Lib. III. p. 235. legebat,

At nullo de me teritur sublimine amor, qui
Restat.

& sublimen connexa voce interpretatur inferius limen, ut superius est ἐπίθρυον. cui adsentitur

Colvius ad Apulej. pag. 280. Antonius Perrejus in marg. ed. Ald. *sublimine, id est, superbia.* ut Volscus & Beroaldus. *sublimine* etiam probat Vossius de Analog. cap. 36. p. 547. & pro sublimento capit. sed improbante Heinio in notis ad Propert. p. 700. qui ipse conjicit *dominae teritur sub limine amator, vel sub limine amor, quin Restat.* Guyetus *sub limine* separata voce exponebat ἐπίθρυον, vel etiam ἐπὶ θρύον, vestibulum, ut Horatio *superba civium Potentiorum limina.* Davilius in notis ad Cic. II. de Nat. D. cap. 2. *dominae molimine* excogitavit, hoc sensu, licet omni conatu Cynthia adnatar amorem meum amovere, nil agit tamen. quod probatum fuit Marklando in Epist. Critic. pag. 30. & valde laudatum a Cel. Hemsterhusio. neque hoc rejicit D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. II. pag. 302 & 303. ubi hanc vocem quoque Aufonii Mosellae v. 32. restituit; sed tamen praee omnibus aliorum conjecturis cum Langermanno praefert,

At nullo Dominae teritur sub crimine amor, qui
Restat.

Id est, quantumvis in me invehatur domina, eam tamen deserere nequeo. ut crimen pro criminatione capiatur. Sed, ut unicuique in re literaria libera debet esse iudicandi facultas, nondum a me impetrare possum, ut hic distedam a Broukhusio, qui in notis, primas editiones secutus, legit *dominae sub limine*, disjuncta voce, (quod a Veneta 1475. Reg. Lep. Aldinis, Juntina, aliisque edd. priscis firmatur) & sensu perspicuo exponit, nullam dominae limen, (in quo nempe exclusus jaceam) tam durum erit, ut deterere possit amorem meum, qui resistit, neque minis aut contumeliae cedit. *restare* enim hic, ut saepe alibi, pro resistere ponitur. (*Restitit* est in v. c. Fruterii & Excerptis Modii) neque ab hac explicatione abeunt, quae Turnebus in Adversariis, & Passeratius contra Scaligerum hic notavit. & valde huic interpretationi favet quod sequitur v. 60. *& invitis ipse redit pedibus.* ubi *invitis* male in cod. Regio, & primis edd. Tibullus Lib. II. El. 6. 12.

Juravi quoties rediturum ad limina numquam,
Quam bene juravi, pes solum ipse redit.

Ovidius Rem. Am. 218.

Perfer, & invitos currere coge pedes.

58. &

Restat, & inmerita sustinet aure minas.
 Ultro contemptus rogat, & peccasse fatetur
 60. Laesus, & invitis ipse redit pedibus.
 Tu quoque, qui pleno fastus adsumis amore,
 Credule, nulla diu femina pondus habet.
 An quisquam in mediis persolvit vota procellis,
 Quum saepe in portu fracta carina natet?

65. Aut

58. *Et inmerita sustinet aure minas*] *inmeritas* in quarto Vossiano, ultima litera s ex prima praecedentis vocis repetita. in *merita* in Neapolitano. *emerita* olim conjecerat Broukhufius, id est, adsueta jam pridem & vetere ad tuas querelas & jurgia, eo sensu, quo apud Ovid. III. A. A. 565.

*Ille vetus miles sensim Et sapienter amabit:
 Multaque tyranni non patienda feret.*

sed quia in notas editas non retulit, postea rejecisse videtur. quid si legamus *intrepida sustinet aure minas*?

59. *Ultro contemptus rogat*] *contentus* in Groningano. colorem deductum, esse e Terentio Andr. 1. 5. 13. *Quot modis contemptus, spretus. hem! repudiatus repeto.* censebat Cl. Rubrikenius.

60. *invitis ipse redit pedibus*] recte Broukhufius explodit correctionem Th. Marcilii ad Horat. pag. 78. qui legebat, *invitus ipse redit pedibus*, addita interpretatione non minus absurda, vel unus eum redarguit modo prolatus Ovidii locus Rem. Am. 218.

*Sed quanto minus ire vales, magis ire memento,
 Perfer, Et invitos currere coge pedes.*

ubi imitari videtur Naso vers. 73. hujus Eleg.

Quamvis te persaepe vocet, semel ire memento.

61. *Tu quoque, qui pleno fastus adsumis amore*] Heinsius in notis ad Propert. pag. 700. legebat *qui pleno fastus hos sumis amore*, vel *quid pleno fastus adsumis*. ut Doula. idem Heinsius ad oram ed. Ald. conjecerat *laeto amore*. quid cornua tollis, & te effers, propitio tibi amore? sed pleno est in omnibus MSS. nisi quod *plenos fastus* in Neapolitano. quem hic *plenum amorem* vocat noster, *pinguem*, *nimiumque patentem* dicit Ovidius Lib II. Am. El. 19. 25. pro secundo amo-

re capit Broukhufius infra ad v. 67. altero versu *Credula nulla diu* in Menteliano, Leidensi primo, & codd. Regiis.

63. *An quisquam in mediis persolvit vota procellis*] *Aut quisquam* in MSS. & ex suo codice Heinsius. ut mox sequitur *Aut prius infecto*. ubi *An* in secundo Leid. Voss. tertio & quarto, Excerpt. Modii, seu Groning. Borrich. meoque primo. At in Mentel. & priore Leid. defendit hic locus *An quisquam persolvit* modum verbi aequae usitatum, ac *persolvat*. ut infra El. 23. v. 97.

An quisquam in tanto stuprorum examine quaerit. apud Ovid. III. Am. El. 8. 1.

*Et quisquam ingenuus etiamnum suspicit artes.
 Aut tenerum dotes carmen habere putat.*

ubi *An quisquam* in Juniano, Palat. aliisque codd. & apud Virg. I. Aen. 48.

— *Et quisquam numen Junonis adorat
 Praeterea, aut supplex aris inponit honorem?*

ubi in aliis *adoret* & *inponat*. vide ad utrumque locum Heinssii & aliorum notas. *persolvit dana* in quarto Vossiano. sed *solvere* & *persolvere vota* nostro aliisque usitatissimum esse ostendunt loca a Passeratius producta.

64. *Quum saepe in portu fracta carina natet*] vitiose *fracta carina nator* in primo D'Orvill. recte viri docti conferunt cum Lib. III. El. 5. 30.

*Ventorum est, quodcumque paras: hanc ulla carina
 Consenuit: fallit portus Et ipse fidem.*

& quia Propertium cum Graecorum elegantius comparare, bene de eo mereri est, egregie hoc dictum illustrat Epigramma Aemiliani Nicaeensis Lib. I. Anthol. Graec. Tit. 55. Ep. 8. quo inducitur

65. Aut prius infecto deposcit praemia cursu,
Septima quam metam triverit ante rota?
Mendaces ludunt flatus in amore secundo.

Si

ducitur navis servata, vectoribus in portu submersis:

Ἀβάλε χαμαί μιν κατέκλυσε κύματα πόντου
Δολιχῶν, νικῶνι φέρτοι ἀμειψαμένων.
Αἰδίομαι σαρδέϊα. τί μοι πλέον ἔρμαι ἰκίθαι,
Δευερῶν φαντῶν πείσματα δασυρόντων.
Κακὴντα μὲ λίγοιτε βαρὺ σκάφος. ὅλιστα φῶτας,
Ὀλισσα. ναυηγάι δ' εἰσὶν ἴσων λιμένων.

id est, Grotio interprete:

Me quoque debueras, Nereu, submergere ponto,
Qua rate tot merfi triste servantur onus.
Esse pudet salvam: quid enim mihi tangere
portus?
Cum desint, religens qui mea vincla, viri.
Cocyti trux cymba vocer. periere virorum
Robora, navisfrages, hei mihi, portus habet.

& illud Antipatri de Aristagora in portu naufragium passio Lib. III. Tit. XXII. Ep. 44.

Πᾶσα θάλαττα, θάλαττα. τί Κύκλαδας, ἢ τοῖς
Ἑλλης
Κῦμα, καὶ ὀρέας ἤλα μινφόμεθα;
Ἀλλ' ὡς τ' ἐνὸς ἔχουσιν. ἵπαι τί μιν τὸ πρὸςφυγόντα
Κεῖνα, Σκαρφαλίδες ἀμφεκάλυψε λιμένη.

quod sic idem vertebat Grotius:

Crede, mare omne mare est. quid Cycladas ergo,
quid Helles
Accusare fretum, quid vada caeca juvat?
Voce mera distant. an non ego sospes ab illis
Scarphacum portum naufragus ore bibi.

66. Septima quam metam triverit ante rota] ante
legitur quidem in Menteliano, Excerptis Modii,
v. c. Fruterii, Neapol. Borrich. primo Vatic.
Groning. Livineji codd. Palatinis & Commel.
Gebhardi, aliisque. & sic emendaverat Doufa
P. in margine ed. Rovill. ut verborum structura
sit, Aut prius deposcit praemia cursu infecto,
antequam septem spatia absolverit. Heinsius ta-
men in notis ad Propert. p. 700. arte in vetustis
codd. exstare testatur, idque non mutandum di-
cit, quia ante abundat, & prius quam cum praec.
versu jungenda. ut supra El. XIV. 12. Quam

prius adjunctos sedula lavit equos. pro priusquam.
ubi vide. Volscum igitur & Sciopplum sic emen-
dantes nimis severe castigat Broukhusius. arte
etiam hic legitur in utraque Aldi, Juntina, Co-
linaei, Rovilliana, Gryphii, Canteri, Wechel.
aliisque. an forte scripserit poeta,

Septima quam metam triverit axe rota.

sic de auriga Circensi, ut hoc loco, apud Ovid.
III. Am. El. 2. 70.

Me miserum! metam spatiofo circuit orbe.

Quid facis? admoto proximus axe subit.

eadem varietate apud Nasonem Lib. I. Am. El. 2.
v. 26. conjecerat olim Heinsius, adjunctas axe
movebis aves. pro arte. quod tamen postea bene
rejecit. quia arte illic convenientius est. triverit
metam, ut apud Ovid. I. A. A. 40.

Haec erit admissa meta terenda rota.

& Lib. II. 426.

Interior curru meta terenda meo est.

utrobique fluctuat Heinsius, an premenda, an
tenenda praeferat. primo in loco premenda est in
cod. MS. Amplissimi Balth. Huydecoperi, in
altero tenenda; triverit ante etiam adfert L. Vives
ad Augustin. de Civ. D. Lib. II. cap. 6. p. 152.
ubi de septenis Circi spatiis. de quibus vide Schot-
tum Lib. II. Observ. cap. 27. & quae notavi ad
Tom. I. Anthol. Lat. pag. 468. 469.

67. Mendaces ludunt flatus in amore secundo]
ludunt saltus in meo secundo. flatus de jaecantia
& vaniloquentia dicuntur. vid. Barth. ad Clau-
dian. II. in Rufin. 234. & Heinsum ad Ovid. I.
A. A. 715. ubi restituit tumidos accedere flatus.
quum antea ederetur fastus. & sic etiam conje-
cerat apud Virg. III. Aen. 326. Stirpis Achil-
leae flatus, sed Patruo meo illic improbante.
Idem Heinsius d. I. ad Ovid. hic restituit in
amore secundo, quum in plerisque codicibus, &
vetustis antea editionibus legeretur, flatus in
amore secundis. Tibullus Lib. I. El. 1. 63.

Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
Prodest, quum fletu max vigilanda venit?

Ddd

68. Si

- Si qua venit sero, magna ruina venit.
 Tu tamen interea, quamvis te diligat illa,
 70. In tacito cohibe gaudia clausa sinu.
 Namque in amore suo semper sua maxima cuique
 Nescio quo pacto verba nocere solent.
 Quamvis te persaepe vocet, semel ire memento.
 Invidiam quod habet, non solet esse diu.
 75. At vos, qui officia in multos revocatis amores,
 Quantum sic cruciat lumina vestra dolor?
 Vidistis pleno teneram candore puellam,
 Vidistis fusco. ducit uterque color.

Vi-

68. *Si qua venit sero, magna ruina venit*] in suos usus convertit perpetuus Propertii imitator Janus Secundus Lib. II. El. VII. init.

Si qua venit summo positis in culmine rerum, illa ruina suo pondere magna venit.

70. *In tacito cohibe gaudia clausa sinu*] vid. ad Lib. I. El. 5. 30. & sic Passeratius exponit illud ex Lib. III. El. 21. 32.

Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.

ubi tamen situ alii praeferunt. seq. versu maxima verba Marklandus comparabat cum illis Aristophanis in Ranis v. 859. *μή μεγάλη λίαν λήγῃ.* & Sophoclis Antig. (v. 129.) *Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπης ὑπερχαίρει.*

73. *Quamvis te persaepe vocet*] nocet perperam in primo Voss. & meo secundo. post hoc distichon in meis aliisque codd. sequuntur quatuor versus, qui supra occurrunt v. 47. *Et si secula forent & seqq.*

75. *At vos, qui officia in multos revocatis amores*] *At vos ex Palatino Gebhardus.* vitiosissime in primis edd. *At vos qui offam in multos.* pro amores in primo meo cod. amicos. revocatis hic malim exponere, dividiis, renovatis. aliter ac fecit Passeratius. praecedentem versum *Invidiam quod habet* &c. memoriae vitio sub Nafonis nomine adfert Barthius ad Claudian. p. 1055. cogitans forte illius locum ex Lib. II. Am. 6. 39.

Optima prima fere manibus rapiuntur avaris. Impletur numeris deteriora suis.

76. *Quantum sic cruciat lumina vestra dolor*] sic cruciat procul dubio corruptum. *Si cruciat* in

Scaligeri Excerptis, Menteliano, Regiis, Borrich. Neapol. duobus Leid. tribus Voss. uno D'Orv. Askew. & meo utroque. ut in primis aliisque vetustioribus edd. *discruciat* conjecerat Heinsius. vel *Quantus ito cruciat*, aut *Quantum hic discruciat. lumina nostra* in Neapolit. & Colbertinis.

77. *vidistis pleno teneram candore*] plenam teneram in Borrich. Heinsiano, & meo priore. altero versu, *Vidistis fuscas* conjecerat Marklandus, quia *fuscus candore* ei displicebat. sed vel subintelligitur colore, vel *fuscus candor* opponitur perfecto & pleno candori. ut in illo Ovidii II. Am. 4. 40.

Candida me capiet, capiet me flava puella; Est etiam fusco grata colore Venus.

78. *ducit uterque color*] hanc lectionem revocavi, licet *dulcis uterque color* ediderit Broukhusius, posthabito Lipsio Lib. V. Antiq. Lect. cap. 20. & Scaligero, qui ex suo codice recte ediderat, *ducit uterque color.* probante Heinsio, quod firmatur a Modii Excerptis, Livineji codd. Palatino & Commeliniano Gebhardi, Borrich. secundo & quinto Vaticano, Groning. Leidensi secundo, Voss. tertio & quarto, D'Orvill. utroque, & meo secundo in marg. *deceat* in meo primo & Heinsiano. *dulcis* est in primis edd. Berwaldina, Volsci, utraque Aldina, Juntae, Colinaei, Gryphii, aliisque. quarum auctoritatem cur tot veterum codicum suffragiis praeferamus, causam equidem video nullam, quamvis pro utraque lectione nonnulla adferat Passeratius. *gratus* in altero cod. Regio, in primo & Colbertinis *dulcis.* ducit enim est ad se adlicit, vel, ut mox, *utra-*

Vidistis quamdam Argiva prodire figura:

80. Vidistis nostras. utraque forma rapit.
 Illaque plebejo, vel sit sandicis amictu:
 Haec atque illa mali vulneris una via est.
 Quum fatis una tuis infomnia portet ocellis,
 Una sit & cuivis femina multa mala.

ELEG.

utraque forma rapit. ducit igitur hic ea notione intelligo, qua pro delectari & capi aliqua re dicitur. de quo vide Heinf. ad Ovid. Epist. XXI. 182. & ad Lib. VIII. Met. 123.

79. *Argiva prodire figura*] *prodente* in Mentel. primo Leid. Voss. & meo secundo. *figuram* in eod. Leid. & Mentel. *puella* in Heiniano & meo priore. *prodire* & *procedere* proprium esse de puellis cum pompa quadam & ornatu oculos feriente in publicum prodeuntibus, patet ex notis Heinf. ad Ovid. IV. Fast. 309. & Broukhuffi ad Tibull. Lib. I. El. 10. 70. vide etiam ad Lib. I. El. 2. 1.

80. *Vidistis nostras. utraque forma rapit*] infeliciter Jo. If. Pontanus Lib. II. Analect. cap. 2. emendabat,

Vidistis nostrati? utraque forma rapit.

nostrati nempe, seu Romana, prodire figura. ut hypermetron simile sit ac Lib. III. 21. 10.

Herculis, Antaeique, Hesperidumque choras.

& Lib. I. El. 5. 52.

Quaerere, non impune illa rogata venit.

Passeratius jam coniecerat *nostrate*, vel *nostra*, cum hiatu. quod ultimum etiam placuit Lipsio Lib. V. Antiq. Lect. cap. 20. Sed *Vidistis nostras* respondet praecedenti, *Vidistis quamdam Argiva* &c. & subintelligitur, Romano more seu figura cultas. pro *utraque forma rapit* Heinsius ad oram ed. Ald. capit. sed alterum praefero. *rapere* enim & *surripere* dicitur forma, quae vel invitum ad se trahit. vide notas ad T. II. Anth. Lat. pag. 493.

81. *vel sit sandicis amictu*] sic in Voss. pr. Leid. & meo altero. secundam in *sandice* corrumpere Gratium notavit Heinsius, Cyneg. v. 86.

Interdum Libyco fuscantur sandice pinnae.

ubi vide notas Patruj mei, & ad Marcell. de Medic. v. 30. adde locum ex poetae veteris Epigrammate, quod edidi Tom. I. Anthol. Lat. p. 690.

Ille caput roseum florenti sandice cinctus.

& vide Borrichii Adpendicem secundam ad Cogitationes de L. L. pag. 30. bene sensum huius versus exposuit Broukhufius de pullo seu plebejo & purpureo amictu opposito; cui adde Rubenium Lib. I. de Re Vest. cap. 16. pag. 98. & Ferrar. Lib. III. cap. 23. confer cum his Tibull. locum Lib. II. 2. 9. & seqq.

Seu solvit crines, fufis decet esse capillis:

Seu comsit, comitis est veneranda comis.

Urit, seu Tyria voluit procedere palla:

Urit, seu nivea candida veste venit.

84. *Una sit & cuivis femina multa mala*] locus procul dubio corruptus. durissima enim locutione *femina una* dicitur *cuivis multa mala esse*. *Una sit est* in secundo Vatic. & v. c. Ant. Perreji. *Una sat est* in Colotiano. ut & in aliis libris legi testatur Passeratius. & sic Scaliger. *Una sat o cuivis* in aliis. *cujus* in meo priore, id est *cuivis*. forte legendum,

Una dat & cuivis femina multa mala.

supra El. XVIII. init.

Scis hunc mi multas pariter placuisse puellas,

Scis mihi, Demophaon, multa venire mala.

notum illud Ovidii II. Am. El. 5. v. 4.

Hei mihi perpetuum nata puella malum.

& El. 9. 26. usque adeo dulce puella malum est. Graecorum loca cum hoc dicto contulerunt Livinejus & Gebhardus. versu praeced. *meis infomnia portet ocellis*, pro *tuis*, Marklandus.

Ddd 2

E L E G. XX.

Vidi ego te in somnis fracta, mea vita, carina.
 Jönio lassas ducere rore manus;
 Et quaecumque in me fueras mentita, fateri:
 Nec jam humore graves tollere posse comas.

5. Qua-

EL2G. XX.] in codd. Regiis inscribitur AD
 CYNTHIAM DE SOMNIO NAVFRAGII. ut in primis
 edd. & Aldinis, aliisque. in meo utroque cod.
 & Borrichiano, SOMNIUM DE AMICA.

v. 1. *Vidi ego*] sic edidi ex Vaticano quinto,
 secundo Leidensi, tertio Vossiano, meoque pri-
 mo. Aldina 1515. Rovilliana, Canteri, Doussæ,
 aliisque edd. quamquam ego omittant Mentelia-
 nus, Groning. Borrich. ed. Ven. Reg. Lep. Ald.
 1502. & Juntina. quod praetulit Broukhufius,
 propter numerum, ut ait, minus mollem ac ve-
 nustum, quem ego magis incitatum arbitror, in-
 serito pronomine. ita enim ipse Propertius. Lib.
 I. El. 13. 14.

Vidi ego me, quæso, teste, negare potes?
Vidi ego te toto vinctum languescere collo.

Lib. IV. El. 2. 53.

Vidi ego labentes acies, & tela caduca.

& El. V. v. 59.

Vidi ego odorati vixura rosaria Paesti:

& v. 65.

Vidi ego rugoso tussim concrefcere collo.

ipse etiam Broukhufius Tibullo Lib. I. El. 4. 29.
 ex MSS. restituit,

Vidi ego jam juvenem, premeret quum senior
aetas.

Maerentem stultas praeteriisse dies.

& multis poetarum, ipsiusque Propertii, exem-
 plis id confirmavit, atque energiam jucundam
 esse in pronomine addito notavit. apud Ovidium

quoque Epist. III. 47. 49.

Vidi ego consortes pariter generisque necisque
Tres cecidisse: tribus, quæ mihi, mater erat.
Vidi ego, quantus erat, fufum tellure cruen-
ta &c.

ut & illic e codicibus edidit Patruus meus, &
 in hoc Propertii loco contra Broukhufium pro-
 bavit. exemplis ex Nasone ab eo productis adde
 e Lib. I. Am. El. 2. 11.

Vidi ego jactatas mota face crescere flammæ.

II. Am. 2. 47.

Vidi ego compedibus liventia crura gerentem.

& El. 12. 25.

Vidi ego pro nivea pugnantes conjuge tauros.

& apud Virgil. I. G. 197. *Vidi ego lecta diu,*
Cerda alique praeferunt.

2. *Jönio lassas ducere rore manus*] *lassas* in
 primo D'Orv. Commel. & secundo Palatino
 Gebhardi, in priore *laxas*. solita confusione:
ducere manus de natantibus Ovidio quoque vin-
 dicavit Heinsius, Lib. IV. Met. 353.

Desilit in latices, alternaque brachia ducens
In liquidis transluet aquis.

ubi *jactans* antea edebatur. *rorem Jönium* recte
 Broukhufius cum Passeratius de summa maris aqua
 exponit. quod poetis praefertim usitatum, &
 pro quovis etiam humore poni, notat Gifan.
 Collect. ad Lucret. in Ros. & vide Potteri no-
 tas ad Lycophr. v. 322. *mox fueris mentita*
 Voss. prim. & seq. vers. *Nec jam jam male in*
 Groning.

5. Qua-

5. Qualem purpureis agitatam fluctibus Hellen,
Aurea quam molli tergore vexit ovis.
Quam timui, ne forte tuum mare nomen haberet,
Atque tua labens navita fieret aqua.

Quae

5. Qualem purpureis agitatam fluctibus Hellen,
Aurea quam molli tergore vexit ovis.
Quam timui, ne forte tuum &c.]

sic edidit Broukhussius, damnavitque insulam;
ut ait, lectionem agitavit. quae exstat in codd.
Régis, & Voss. tertio a manu sec. nam agita-
dam a man. pr. & recipi posset illud agitavit;
si hoc modo distingueretur;

Qualem purpureis agitavit fluctibus Hellen
Aurea, quam molli tergore vexit, ovis.

agitam tamen agnoscunt plures numero codi-
ces, ut: Ant. Perreji, Colotianus, Neapol. pri-
mus, secundus, & quintus Vatie: Mentel. &
Excerpta Scaligeri ac Modii cum ceteris. idque
ex suo praeferit Livinejus, & e Palat. primo ac
Commeliniano Gebhardus. ea lectione recepta
cum Heinio emendandum;

— agitam fluctibus Hellen
Aurea cum molli tergore vexit ovis.

pro quam molli, quod verborum structura tur-
bat. epitheton purpureos marinis fluctibus tribui
notaverat Marklandus, collato Luciani loco Dial.
Mar. Neptun. & Enip. (pag. 321.) περιήσας
πυρρόν τι κύμα. quod e fonte Homeri dedu-
ctum illic notavit Cél. Hemsterhussius. Qualem
exponit Livinejus pro Talem, quia nihil sequit-
ur, quod post Qualem desiderari posset. sed quo-
cumque modo legatur, mihi sequens distichon
huic praeponeadum videtur, ut hoc modo co-
haereat utrumque,

Quam timui, ne forte tuum mare nomen haberet,
Atque tua labens navita fieret aqua;
Qualem purpureis & seqq.

eleganter enim vereri se fingit, si mari Jōnio
submergeretur Cynthia, nomen ei daturam, ut
Helle dedit Hellesponto. vel si vulgatum ordi-
nem sequamur, haec ad praecedentia sic erunt
referenda. vidi te natam in Jōnio, qualem Hel-
len vexit ovis & submersit. similis comparatio
est in Epigrammate Antipatri Macedonis Lib. I.
Anthol. Gr. Tit. 55. Ep. 7.

Αὐτὴ θάλαττῃσιν ὕδαρ κακὸν Ἑλλήσποντος;
Ζεῦ, Κλυμένης πόντος Δυρραχίδος.

Πλάτῃ δ' ἰς Σπέρῃ μετὰ νόμφιον. ὃ δὲ μελαίη
Φερτὶδὶ τῷ Ἑλλῆς μοῖσεν ἀπὸ πλῆστα.

quod sic interpretabatur H. Grotius:

Femineo semper generi gravis Hellespontus,
Dyrrachis hoc, hospes, te Cleonica docet.
Ducitur insigni dum per freta saeva marito,
Mergitis hanc, Hellen quae rapuistis aquae.

& conferenda haec cum illis Ovidii Epist.
XVIII. 142.

Et satis amissa locus hic infamis ab Helle est,
Utque mihi parcat, crimine nomen habet.
Invideo Phryxo, quem per freta tristia tutum
Aurea lanigero vellere vexit ovis.

qui locus favere posset lectioni codicis Colber-
tini, in quo hic etiam legitur molli vellere. idque
Francio adridebat. sed in alio Ovidii loco, quem
profert Broukhussius, ex Lib. II. Am. El. XI.
init. de Argo;

Quae concurrentes inter temeraria cautes
Conspicuum fulvo vellere vexit avem.

non vellere vexit, sed conspicuum vellere conjun-
genda sunt. tergo revexit corrupte in Borrichiano,
& meo priore, pro tergore vexit. quod mutan-
dum non est. tergore enim pro tergo veteribus in
usu est. Manilius Lib. IV. 515. hac eadem in re:

— testis tibi laniger ipse,
Quam vitreum findens aurato vellere pontum,
Orbatumque sua Phryxum per fata sorore
Phasidos ad ripas, & Colchida tergore vexit.

ubi vide Scaligerum, qui optime restituit ter-
gore vexit, pro Colchida regno, vel terga re-
vexit, ut in MSS. simili librariorum errore, ac
in hoc Propertii loco. crasso metri errore in ed.
Delphinica illic legitur Phryxum per freta sorore.
sic tergus & tergum etiam apud alios promiscue
occurrere notat Passerat. pag. 352. dorso. vehi
infra Lib. II. El. 23. 55.

Non si Pegaseo videris in aëre dorso.

pro Atque tua Heinisus conjecerat Teque sua
vel Neve tua. deinde, moerens navita in cod. Li-
vineji, Mentel. Excerptis Medii, seu Groning.
Ddd 3

- Quae tum ego Neptuno, quae tum cum Castore fratri,
 10. Quaeque tibi excepi tum Dea Leucothœe?
 At tu vix primas extollens gurgite palmas
 Saepe meum nomen jam peritura vocas?
 Quod si forte tuos vidisset Glaucus ocellos,
 Effes Jönii facta puella maris.

15. Et

& secundo D'Orvill. in quo labens superscriptum; quod recte tuetur Broukhussus. infra Lib. IV. El. 6. 48. invito labitur illa mari. Ovidius Epist. X. 65.

Ut rate felici pacata per aequora labar.

& XIV. Met. 8. ex MSS. restituerunt viri docti, Tyrrhena per aequora lapsus. pro vetus. sic relabi in eadem Ariadnes Epistola v. 149.

Fleste ratem, Theseu, versoque relabere vento.

& Epistola Sapphus XV. 95.

Huc ades, inque sinus, formose, relabere nostras.
 ferret aqua pro steret in Borrich. & Heinssiano.

9. Quae tum ego Neptuno, quae tum cum Castore fratri,

Quaeque tibi excepi tum Dea Leucothœe?

Quem ego in primo Voss. Borrich. meo secundo. & in seqq. quem & quemque. feci male in marg. tertii Voss. pro fratri. altero versu pro excepi in Menteliano excepti. Quaeque tibi exegi, vel Quae tibi suscepi, nempe vota, Heinssius. Ovid. VI. Fast. 246. cum Marti vota Senatus suscipit. Marklandus adscripserat excepti poni pro suscepi; vel hunc Propertii sensum esse, qualia vota feci vobis, o Dii maris, cum hac tamen exceptione, si Cynthia evaderet. sed vide Patru mei notas ad Sueton. Caes. 73. pro tum Dea in Regiis, Colbertinis, Borrich. altero Vatic. Mentel. Modiff Excerptis, seu Groning. Askew. secundo Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo priore jam Dea. ut in primis edd. unde Heinssius olim conjecerat candida Leucothœe. sed sequitur candida Nept. Leucothœe hic scribitur in plerisque codd. MSS. ut & infra El. XXI. 22.

Hanc miser inplorat navita Leucothœe.

sed male. Λευκοθία Graecis dicitur. Cicero Lib. I. Tuscul. Quæst. c. 12. Quid? Ino Cadmi filia, nonne Λευκοθία nominata a Graecis, Matuta habetur a nostris? ubi vide Davissi notas, & Patru

mei ad Ovid. IV. Met. 196. recte itaque Leucothœe in Virgillii Ciri v. 396. nuper etiam pro Leucothœe rescribendum monuit Heynius, Vir Clarissimus. fabulam ipsam, quomodo Ino in deam marinam versa sit, quam Λευκοθία Graeci, Matutam Latini vocant, exponunt Interpretes Luciani ad Dial. Marin. Tom. I. pag. 311. & vide Scholiast. Statii ad Lib. I. Theb. 13. ubi etiam Leucothœe in vulgatis. Leucothœa apud eundem ad Lib. III. 186. & ad Lib. VII. 421. ut est in MSS. Lib. VI. Th. 12. ubi editur Leucothœe. quia tamen in aliis ejusmodi nominibus Κυμοθία, 'Ιπποθία, & sim. eadem est analogia, utrumque probum haberi potest, modo Codd. MSS. auctoritatem sequamur.

12. Saepe meum nomen jam peritura vocas] vide ad Lib. III. El. 5. 22. primas palmas versu praeced. a Valerio Flacco dici extremas manus Lib. I. 293. notaverat Marklandus, ubi vide Patru mei notas. & Valerium illic sua ex hoc Propertii loco expressisse putat Vulpus.

13. tuos vidisset Glaucus ocellos] Graeco more dictum pro te vidisset, adscripserat Marklandus, ut apud Eurip. Med. 1043. ὄμμα φαιδρὸν ὡς εἶδον τίκων. & Sophoclem Oed. Tyr. (v. 1018.)

Τὰ τῶν τεινόντων ὄμματα ἴδεναι βλέπον.

addito Virgillii loco Lib. V. Aen. 577.

oculosque suorum
 Lustrare in equis.

sed ocellos Cynthiae pulcherrimos hic praecipue memorat poeta, per quos se primum amore ejus captum profitetur Lib. I. El. 1. Init. ubi vide.

14. Effes Jönii facta puella maris] Jönii maris puella Passeratius exponitur, ut ruris puellae in Pervigilio Veneris. adeoque puella maris pro nympha marina dicatur. Sed forsitan scripserit auctor,

Effes Jönii praeda puella maris.

vel

15. Et tibi prae invidia Nereides increpitarent,
Candida Nefaeae, caerula Cymothoë.
Sed tibi subsidium delphinum currere vidi,
Qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram.
Jamque ego conabar summo me mittere saxo,
20. Quum mihi discussit talia visa metus.

Nunc

vel potius Ihesus *Jōni facta rapina maris.* ut de Hyla Lib. I. EL. 20. 11.

Nympharum cupidus semper defende rapinas.

15. *Et tibi prae invidia]* ob invidiam in v. c. Perreji, & Fruterii Excerpt. Scallg. & Modii, Borrichiano, Groning., Neap. Vaticano secundo & quinto, uno Colberino, Leid. sec. Vossiano tertio & quarto, utroque D'Orv. meo priore. ob invidias in primo Vatic. *Sed tibi invidiam* & Askew. ab invidia Marklandus. ut in loco Horatii Lib. I. Sat. 4. 26.

Aut ab avaritia, aut misera ambitione laborat. ut a Jano Doufa aliisque emendatum, pro, ob avaritiam, quod recte probavit Bentlejus. *increpitarent* in Borrich. Heinliano, & primo meo codice.

16. *Candida Nefaeae, caerula Cymothoë]* Niseis in Excerptis Modii, seu Groningano. Nisee in primo Leid. Voss. primo & quarto, Borrich. D'Orvill. utroque, & vetustis edd. Nysae in meo primo. Nysae in secundo, & Neapolitano, proxime verum. nam Nefaeae, non Neseë, ut in editione Broukhufii, scribendum, ut correxerat Fruterius, & monuit D'Orvillius in Misc. Obferv. Vol. V. T. II. pag. 303. quia Graecis Νησαίης. Lycophr. v. 399. Νησαίης Νησεύς, seu Nefaeae soror Thetis. ubi v. Scholiast. neque aliter Passeratius ex Homero & Virgilio. vide notas ad Maronis IV. Georg. 338. & sic clare in primo Vaticano. Niseë & Cymothoë in Askewiano. Francius vero legebat,

Caerula Nefaeae, caerula Cymothoë.

17. *Sed tibi subsidium delphinum currere vidi]* subsidio in omnibus fere codicibus & editionibus antiquis, licet ex solo Borrichiano & Commeliniano Gebhardi subsidium praetulerit Broukhufius, quod miror, propter sonum ingratiorem subsidium delphinum, qui etiam Francium offendeat, ideoque delphinem correxerat. utraque locutio subsidio & subsidium esse, subsidio &

auxilio vel subsidium & auxilium venire, & sim. proba & usitata est, etiam apud poetas, nam extra versum subsidio venire ex uno Cicero-nis loco notat Broukhufius. cui addere potuisset ex Lib. VIII. ad Att. Ep. 7. *at nemo dubitat quin subsidio venturus sit.* Ovidius in Ibin v. 283. *Nec tibi subsidio sit praesens numen.* vide Heinfil notas ad Ovid. Rem. Am. 528. & ad XII. Met. 90. Gronovii ad Liv. XXXVIII. 52. & Patul mei ad Phaedr. III. 10. 42. delphinum accurrere correxerat Heinfilus.

18. *Qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram]* minime adfentior Broukhufio, qui illud puto hic a Propertio additum existimat, ut indicet se quoque fabulam de delphino Arionem vehente veram censuisse historiam. Simpliciter malim exponere, quem eundem illum puto delphinum fuisse, qui olim Ariona vexit. neque enim puto semper veritati adfirmandae inservit: quin ironiae passim apud poetas inseritur. vid. Heinfil. ad Ovid. III. Am. 7. 2. *lyram vero Arioniam* recte Marklandus dici notaverat pro Arione lyrista, cytharoedo. ut Lib. IV. El. 6. 36. *inbelles quem timuere lyrae*, id est Apollo *λυγιστὴν.* Quam puto in Neapol.

19. *summo me mittere saxo]* ponto in aliis, & in margine cod. Groning. sed male. Sappho apud Ovid. Epist. XV. 172.

pete protinus altam
Leucada, nec saxo desiluisse time.

& v. 192.

Quam poterant saxi praecipitanda dari.

seq. versu *discussit talia visa metus*, ut in illo Ariadnae apud Ovidium Epist. X. 13.

Excussere metus somnum, conterrita surgo:
Membraque sunt viduo praecipitata toro.

infra Lib. III. El. 8. 13.

At primum pura somnum tibi discute lymph.

21. Nunc

Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puella
Serviat, & tota dicar in urbe potens.
Non si Cambyse redeant, & flumina Croesi,
Dicat: De nostro surge poëta toro.

25. Nam

21. *Nunc admirentur &c.*] novam Elegiam hic inchoandam nemo facile negabit, quia sequentia nihil commune habent cum praecedentibus de somnio Propertii, quod optime illo versu absolvitur, *Quum mihi discussit talia visa metus.* nonnulla excidisse videbantur Broukhufio, quia haec cum reliquis non cohaerent, ideoque lacunam hic esse statuebat; inprobante erudito Britanno in Miscell. Observ. Vol II. Tom. I. pag. 303. ubi notavit D'Orvillius, Guyeto videri Elegiam hanc institutam esse, sed cujus judicium merito explofit. Sine dubio in duas Elegias separanda est, & ab hoc versu initium alterius ducendum est. & sic censebat Lennepius in Anecd. ad Coluthum Lib. II. cap. ult.

ib. *quod tam mihi pulchra puella Serviat, & tota dicar in urbe potens*] *Serviat* cur suspectum Guyeto fuerit visum, causam video nullam. *Servire & servitium* in amoribus nostro frequens. Lib. III. 23. 23.

Quinque tibi potui servitae fideliter annos.
Lib. I. El. IV. 4.

Hoc magis ad sueto vivere servitio.
El. V. 19.

*Tum grave servitium nostrae cogere puellae
Discere.*

& El. XII. 18.

*Aut si despectus potuit mutare calores,
Sunt quoque translato gaudia servitio.*
aliique in locis.

23. *Non si Cambyse redeant, & flumina Croesi*] *Cambyse* in Neapol. redeat in Voss. pr. *redeant* autem hic Graecorum more pro *αποίχωνται*, in reditu sint, positum notat Marklandus Conject. ad Lysiam p. 600. sensumque loci sic explicat, pro toto fluviorum auriferorum reditu Cynthis me a toro suo non rejiceret: *Cambyse* mentions Propertium loqui de Pactolo notat Broukhufius. Sed quid Cambyse cum Pactolo? corrupta procul dubio est lectio. *Candaule* legebat Guyetus.

Conjeceram aliquando *Non si jam Cyri redeant, & flumina Croesi.* ut *Cyrum & Croesum* jungit Claudian. I. in Rufin. 199.

— *laxet rutilos tibi Lydia fontes,
Jungantur solium Croesi, Cyrique tiara,
Numquam dives eris.*

Sed jam ante aliquot annos substituendum existimavi,

Non si jam Gygae redeant & flumina Croesi.
quae lectio propius *Cambyse* vestigia premit. Gyges enim Lydiae Rex ditissimus, cui & Croeso Pactolus melius convenit, unde apud nostrum Lib. I. El. 6. 32.

Lydia Pactoli tinguit arata liquor.
Lib. III. El. 3. 39.

Lydus Dulichio non distat Croesus ab Iro.
& El. 16. 28.

Croesum, aut, Pactoli quas parit humor, opes.
vid. Markland. ad Statii Silvas pag. 53. & haec cum Theocriti loco, quem bene emendat, comparavit Pierfonus, juvenis, dum superesset, eruditissimus, Lib. I. Versim. cap. 4. pag. 47. *Gygae* quoque nomen hic restituendum probabat Cl. Schraderus Lib. II. Emend. cap. 6. pag. 130. adducto Strabonis loco adposito, ubi *Gyges & Croesus* etiam junguntur, & rejecta D'Orvillii sententia, qui in Misc. Observ. Vol. V. pag. 304. emendandum opinabatur, *Non, si Cambyse redeant, vel Cambyse*, numero plurali. Firmat *Gygae* lectionem hic recipiendam Anacreon Od. XV.

Ὅ μοι μέλεις Γύγας,
τῷ Σάρδιον ἄνακτος,
οὗδ' αἰρίαι με χερσὶς,
οὐδ' ὀφθαλμοὶ τυράννοισ.

ubi recte viri docti putant respici ad notum Archilochi trimetrum de Gyge,

Ὅ μοι τὰ Γύγαι τῷ πολυχέρου μέλιν.

quo versu Bentlejus confirmat emendationem suam

25. Nam mea quum recitat, dicit se odisse beatos.
 Carmina tam sancte nulla puella colit.
 Multum in amore fides, multum constantia prodest.
 Qui dare multa potest, multa & amare potest.
 Seu mare per longum mea cogitet ire puella,

30. Hanc

suam in loco Anacreontis, Οὐ μοι μέλει τὰ
 Γόγγω in notis ad Horat. Lib. II. od. 17. 14.
 & hunc Archilochi versum innui etiam voluit ab
 Herodoto Lib. I. cap. 12. in fine: ubi de Gyge,
 τὴ καὶ Ἀρχιλόχῳ ὁ Πάριος, κατὰ τὸν αὐτὸν
 χρόνον γεγονώς, ἐπὶ ἰάμβων τελευτήσας ἐπιμνήσκει.
 quae tamen Cel. Wesselingius delenda & librariis
 adscribenda suspicabatur, quamquam ista Herodoto
 vel vindicare, vel satis vetustum glossema pro-
 bare posset Rufini locus de metris Comicis
 pag. 2712. ed. Putsch. ubi verba illa ex He-
 rodoto sic profert, αὐτὴ καὶ Ἀρχιλόχῳ Πά-
 ριος, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονώς, ἐπὶ ἰάμβων
 τελευτήσας. Ceterum hoc disticho fortè indi-
 cat poeta aliquem divitem ex provincia Asia re-
 ducem, vel qui missus erat ad bellum Parthicum,
 quod meditabatur Augustus.

25. Nam mea quum recitat, dicit se odisse bea-
 tos] Jam mea in nostro priore. pro odisse in codd.
 Regiis, Palatinis Gebhardi, & primis edd. dicit
 se audisse. vulgatam non mutò, licet Clercquius
 Spec. II. Observ. ad Lucan. pag. 11. ejectione di-
 sticho sequenti, hic emendandum censuerit, di-
 cit sordere beatos.

28. Qui dare multa potest, multa & amare
 potest] versum hunc ut spurium & nothum dam-
 navit Broukhufius, fabricatumque a librariis opi-
 nabatur ex Ovidio Lib. III. Am. El. 8. 62.

Imperat ut captae, qui dare multa potest.

sed dubito, an proscribi mereatur propter rhyth-
 mum auribus ingratum, quales versus & alibi
 apud nostrum occurrentes supra notavi ad Lib. I.
 El. 8. 11. & vide ad Lotich. p. 355. & 493.
 Heinssio placebat, multum & amare potest & sic
 Francius in libri sui margine. Patruo meo olim
 corrigendum videbatur, multum in amore potest.
 ut Lib. I. El. IX. 11.

Plus in amore valet Minusnormi versus Homero.

& hinc potens amator, qui primas obtinet, & in
 amore ceteris potior est. de quo vide Heinssium
 ad Ovid. II. Am. 2. 30. Broukhuf. ad Tibull.
 Lib. 1. El. 6. 37. & huc faciunt quae notavit
 Gruterus Lib. XIV. Suspici. inedit. cap. 8. Mul-

ta negare potest conjecerat Marklandus. Santenio
 meo legendum inciderat,

Qui dare multa potest, non & amare potest,
 ut multa ex prima versus parte repetatur. Sed
 aliud latere puto, & quia hic versus praecedenti
 plane obstat, ubi fidem & constantiam multum
 in amore prodesse dicit, absconum esset, plus
 danti primas hic partes deferre, praesertim
 quum passim poetae in illos, qui auro & mune-
 ribus mercantur amorem, invehi soleant. Resti-
 tuendum itaque huiusmodi,

Qui dare multa potest, stulte & amare potest.
 id est, nullo consilio, & amenti inpetu amare,
 & se ridendum atque absurdum amatorem prae-
 bere potest, qui solis divitiis & auro puellas,
 non autem fide & constantia, adlicere se posse
 confidit, quum tener adfectus poetis in amore
 dux sit. Illud stulte amare ad poetarum genium
 est. Ovid. III. A. A. 253.

Aus Helene, quam non stulte, Menelaë, reposcis,
 Tu quoque non stulte, Troie raptor, habes.
 Epim. I. 75.

Haec ego dum stulte meditor, (quae vestra li-
 bido est)

Esse peregrino captus amore potes.

Ep. XVI. 167.

Nec piget, aut umquam stulte legisse videbor.

Tibullus Lib. I. El. 10. 45.

Tum miser interit stulte confisus amari.

sic stultus maritus, stultus amator, stulta puella,
 saepe. Ovidius II. Am. El. 19. 46.

Ille potest vacuo furari litore arenas,

Uxorem stulti si quis amare potest.

alio nonnihil colore amatorem multa dantem, &
 promissis etiam post fata divitem, & tamen ineptum
 ac stultum, tangit Juvenalis Sat. II. 59.

— cur solo tabulas impleverit Hister

Liberto, dederit vivus cur multa puellae.

Dives eris, magno quae dormit tertia lectae.

29. Seu mare per longum mea cogitet ire puella]
 Seu mare per long. mea cogitat ire puella Guye-
 tus,

30. Hanc sequar, & fidôs una aget aura duos.
Unum litus erit sopitis, unaque tecto.
Arbor, & ex una saepe bibemus aqua.
Et tabula una duos poterit componere amantes,
Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.
35. Omnia perpetiar, saevus licet urgeat Euris,
Velaque in incertum frigidus Auster agat.
Quicumque & venti miserum vexastis Ulixen,
Et Danaum Euboico litore mille rates.
Et qui movistis duo litora, quum rudis Argus
40. Dux erat ignoto missa columba mari.

Ella

tus, qui hinc initium novae Elegiae facit. unus quidem codex Neapolitanus novam quoque hic orditur Elegiam, sed reliqui omnes & praeae editiones superioribus adnectunt.

31. *Unum litus erit sopitis, unaque tecto Arbor,* unaque tectum Heinſio corrigendum videbatur. & sic Francius. id est, unum litus & una arbor pro lecto vel tecto erunt. tectum enim de omni, qua tegimur, structura. vide Miscell. Observ. Vol. I. Tom. III. p. 362. firmat optimam emendationem locus Ovidii Epist. V. 13.

*Saepe greges inter requievimus arbore tecti,
Mixtaque cum foliis praebuit herba torum.*

& Lib. II. A. A. 622.

*Tunc quoque, cum solem nondum prohibebat
imbrem*

Tegula, sed quercus tecta cibumque dabat.

33. *duos poteris componere amantes*] pateris in Menteliano, & primo Leidensi.

35. *saevus licet urgeat Euris*] saevus in Heinſiano, & meo priore. forte ingruat Euris.

36. *frigidus Auster agat*] turbidus v. c. Ant. Perreji, liber Passeratii, & codex Heinſii, cui id placebat, ut in illo Horatii Lib. III. od. 3. 5.

neque Auster.

Dux inquieti turbidus Adriæ.

37. *Quicumque & venti miserum vexastis Ulixen*] Quotcumque in Excerptis Modii, seu Groning. vexastis in Askewiano. forte ante oculos habuit illud Virgilii. Ecl. VI. 76. *Dulichias vexasse rates, laceratae*, dicitur. Ovidioq. Lib. III.

ex P. Ep. 6. 39.

*Nec, quia Neptunus navem lacerarat Ulyxis,
Leucothœ nanti ferre negavit opem.*

vexare eadem in re dicit in Epist. XIX. 126.

*An mare ab invisa privignae nomine dictum.
Vexat in aequoream versa notiorca Deam.*

vexatam per multa pericula vitam. noster infra El. XXI. 17.

39. *Et qui movistis duo litora, quum rudis Argus
Dux erat ignoto missa columba mari*

sic bene restituisse Volsium pro *ratis Argo*, ut illius tempore legebatur, merito laudat Broukhufius. certe quum *ratis Argo* in codd. Colbertinis, Menteliano, Excerptis Scaligeri & Modii, Borrich. Groning. quinto Vatic. Neapol. duobus Leid. Voss. primo & tertio, utroque D'Orvill. & meis. *ratis Argus* in quarto Voss. cum *satis Argo* in Regiis codd. & primis edd. corrupte pro *ratis*. sed optime se habet recepta scriptura, ut Beroaldus etiam emendandum monuit. *rudis* enim *Argo*, quae mare nondum satis erat experta. Claudianus in praefat. Lib. I. de R. P. init.

*Inventa primus secuit qui nave profundum,
Et rudibus remis sollicitavit aquas.*

ubi vide Barthium, & ad Nemesian. Cyneg. v. 14. Lucanus Lib. III. 193.

— cum *rudis Argo*

Miscuit ignotas, temerato litore, gentes.

adde nostri & Catulli loca apud Broukhuf. ita certe hic intelligendum, quia columbae navi *Argo*, cursus ignarae, praevio ductu quasi per mare, & concurrentes Symplegadum cautes, viam mon-

certa.

Illa meis tantum non usquam desit ocellis,

Incendat navem Jupiter ipse licet.

Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris,

Me licet unda feras, te modo terra tegat.

45. Sed non Neptunus tanto crudelis amori,

Neptunus fratri par in amore Jovi.

Testis Amymone, latices quum ferret in Argis,

Conpressa, & Lernae pulsa tridente palus.

Jam

Ararunt. infra Lib. III. El. 21. 13.

*Qua rudis Argoa natat inter saxa columba
In faciem prorae pinus adacta novae.*

hinc saepe etiam columbae aliaeque aves colonia-
rum conditoribus, vel nova regna quaerentibus,
finguntur viam & iter pandisse. vide Salvagn. ad
Ovidii Ibin v. 267. Rupertum ad Velles. Pa-
terc. pag. 26. & seqq. Broukhuf. tam ad h. l. quam
infra ad Lib. IV. El. I. 40. & ad Sannazar.
Lib. II. El. 9. v. 22. & similia notavi, colum-
baeque typum in Naxlorum & Segestanorum nu-
mo huc referendum conjeci in Comment. ad
Numism. Sic. Tab. XII. N. 6. pag. 411. & seq.
male vero in codd. Regijs, Askewiano, & pri-
mis edd. *Et qui novistis duo litora. pro movistis.*
Symplegades intelliguntur concursu suo litra
moventes. Ovidius Lib. II. Am. El. XI. init.

*Prima malas docuit, mirantibus aequoris undis,
Peliaco pinus vertice caesa vias.*

*Quae concurrentes inter temeraria cautes
Conspiciam fulvo vellere vexit ovem.*

& XV. Met. 537.

*timuit concursibus Argo
Undarum sparsas Symplegadas elisarum.*

41. non usquam desit ocellis] spectat ocellis in
uno Colbert.

42. Incendat navem Jupiter ipse licet] Incendit
Mentelian. & primus Leid. Incendat vel Incen-
dat navem Jupiter igne licet conjecerat Hein-
sius, vel Jupiter ille, quod ultimum etiam in
ed. Doufae, & alijs. vid. Henf. ad Virg. VII.
Aen. 110. & Broukhuf. ad Tibull. Lib. I. El.
4. 19. ipse tueretur Passeratius, ut ex oppositione
Palladis. quae Ajaclis navem fulmine petierat,
dictum sit. vide Miscell. Observ. Vol. V. Tom.
II. p. 305. possis etiam Infestet. ut apud Ovid.
II. Am. XI. 18.

Quas Scylla infestet, quasve Charybdis aquas.

& XIII. Met. 731.

*Scylla latus dextrum, laevum inrequieta Charybdis
Infestet.*

43. Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris]
Ferte in Voss. quarto. quod pro forte scripserat
bibliarius Crete in Menteliano. & primo Leidensi,
forte pro Crede. deinde pro nudi Marklandus
conjecerat nulli, id est mortui. ut Ariadna apud
Ovid. III. Fast. 478.

Jamque ego praesenti tempore nulla forem.

sed retineamus vulgatam lectionem. sic enim
noster Lib. III. El. 3. 36.

Nudus ab inferna, stulta, vehere rate.

ubi vide. Virgilius V. Aen. in fine:

Nudus in ignota, Palinure, jacebis arena.

pro jactabimur in uno Colbertino luctabimur. hoc
est in Neapol. seq. versu unda tegat male in
Voss. quarto. dein te quoque terra tegat in Men-
tel. primo Leid. & Voss.

45 tanto crudelis amori] sancto conjeceram,
cum postea id Livinejo quoque in mentem ve-
nisse vidi. infra El. 22. v. 41.

Sic ego tam sancti custos excludor amoris.

sanctus pudor Tibullo Lib. I. El. 3. 83.

sanctique pudoris

Adsideat custos sedulo semper anus.

47. Testis Amymone, latices quum ferret in
Argis, Conpressa, &c.] hoc praetuli, licet alias
editiones secutus arvis ediderit Broukhufius.
ut passim librariorum in Argis arvis, & agris cesp-
tasse saepe notarunt viri docti. quod firmant loca
Statii Lib. I. Th. 225. Lucani VII. 452. & Clau-
diani praef. Lib. II. de R. P. 9. ubi similis in
codd. MSS. confusio est. Conjeceram aliquando

Eee 2

pro

- Jam Deus amplexu votum persolvit: at illi
 50. Aurea divinas urna profudit aquas.
 Crudelem & Boream rapta Orithyia negabit.
 Hic Deus & terras & maria alta domat.

Crede

pro arvis rescribendum *latices quum ferret in urnis*, ut in loco Ovidii mox producendo. vide ad Elegiam de raptu Hylae Lib. I. 20. 23. Francius distinguebat, *latices quum ferret, in arvis Compressa*. sed malui Guyetum, Passeratium, & Heinsum sequi, qui *Argis* pro arvis legendum censuerunt. Amymonem enim, dum Argi siccitate premerentur, & illa aquatum ivisset, Neptunus compressit, & in pretium complexus monstravit ei paludem Lernaean, unde aquam peteret. vide Lucian. in Dialog. Marin. VI. pag. 302. & 303. ex quo lectio haec egregie firmatur. Ovidius Lib. I. Am. 10. 5.

*Qualis Amymonem sicis errabat in Argis,
 Cum premeret summi verticis urna comam.*

ubi olim quoque in arvis edebatur. sed *Argis* tam illo, quam hoc Propertii loco etiam Patruus meus praetulit. erudita hanc in rem observavit Trifstanus Tom. II. Comment. pag. 44. & 45. quae ad stabiliendam hanc scripturam legillie operae pretium erit. & vide nonnulla apud Barth. ad Stat. VI. Theb. 287. *Argis* etiam ex v. c. notaverat Ant. Perrejus. neque aliter in Colotiano, & primo ac secundo Varicano. restituentam igitur hanc lectionem censui, & forte etiam distinctio Francii, licet arvis probaret, sic quoque admittenda, *latices quum ferret, in Argis Compressa*, &c. Gebhardus ex vitiosa codicis Palatini lectione in *armis*, exponebat armos, seu humeros, & multa argutatur de more, quo aquam humeris, vel in capite virgines ferre solebant, quae nihil ad rem faciunt. deinde Cel. D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. II. p. 305. notat virum doctissimum, quem nomine non exprimit, hic emendandum conjecisse, *latices quum quaereret Argis*. quia aquam investigaturam nondum latice ferebat. sed vulgatam defendit, & exponit, tamquam dixisset auctor, dum officium subibat ferentis aquam, *id est, dum latura esset aquam*. quia in hac Argi siccitate quaesitum ibat aquam, sed non ferebat, quum a Neptuno comprimeretur, & recte Lerna, vel Lerna, corrigit pro Lerna, ut edidit Broukhuisius. Lerna certe in illius primo, meo secundo, & quarto Voss. *pulsa palus* tridente, Neptuni, ut

remis pulsata palus, quod Horatio contra Bentlejum vindicat Cuningham. in Animadv. cap. XII. p. 210. mox *Jam Deus amplexus* legebat Passeratius ex conjectura, qua tamen non opus esse videtur.

50. *Aurea divinas urna profudit aquas*] unde male in Heiniano, Borrich. & meo priore. ibidem in Misc. Obs. D'Orvillius ex merito inprobat Heinii conjecturam *virgineas aquas*. *divinas aquas*, divino beneficio indicatas & profluentes bene interpretatur Passeratius, sed contra quem, *Aerea urna* reponentem, erudite auream urnam vindicat. miror vero eundem Passeratium sub *urna & aquis* obscoeni aliquid latere suspicatum fuisse. *refudit* in Regiis, Colbertinis, Askewiano, & priscis edd. infra El. XXIII. v. 50. *Quum subito Triton ore recondit aquam*. quod per *refundit*, revomit exponit Broukhuisius. & hanc lectionem sua imitatione probasse videtur Lotichius Lib. IV. El. 4. 84.

Humida qua liquidas urna refundit aquas.

ubi vide quae notavi. *profudit* tamen etiam praeferebat Marklandus.

51. *Crudelem & Boream rapta Orithyia negabit*] *negavit* in duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis, ac priscis edd. in quibus *Orithyia* pro *Orithya*, vel *Orithyia*, ut scribendum. *Orithyia* quinque syllabis vitiose in ed. Broukhuis. ut male etiam editum apud Sillum Ital. VIII. 516.

— *Boreae quem rapta per auras
 Orithyia vago Geticis nutrit in antris.*

de quo vide ad Lib. I. El. 20. 31. sed merentur adferri, quae ad hunc versum adnotaverat Marklandus: *Mire poni videtur haec vox crudelem pro amoris expertem. Sensus omnino postulat hanc significationem: nisi intelligas crudelem tanto amoris repetendum ex superioribus*. Sed non Neptunus tanto crudelis amoris. cum quo versu hic connecti debet. & hoc verum est. Neptunus non crudelis erit. duobus, qui tam ardenter se mutuo amant. Ille enim amavit Amymonem. Sed nec Boreas, & hoc Orithyia probabat ab illo rapta. quibus sensum recte adsecutus videtur. utrumque etiam conjungit.

Crede mihi, nobis mitefcet Scylla, nec umquam
Alternas revomet vafte Charybdis aquas.

55. Ipsaque fidera erunt nullis obfcura tenebris.

Purus & Orion, purus & Haedus erit.

Quod mihi fi ponenda tuo fit corpore vita,
Exitus hic nobis non inhonestus erit.

At

git nofter Lib. III. El. 5. 29. & feqq.

*Infelix Aquilo, raptae timor Orithyiae,
Quae fpolia ex illo tanta fuere tibi?
Aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina &c.*

fimili colore Boreae, ne fibi adverfus effet, il-
lius quoque amores in mentem revocat Leander
apud Ovid. Epift. XVIII. 39.

*In me, fi nescis, Borea, non aequora, faeris.
Quid faceres, effet ni tibi notus amor.
Tam gelidus cum fis, non te tamen, inprobe,
quondam
Ignibus Aëaeis incaluisse negas.*

53. Crede mihi, nobis mitefcet Scylla.] mi-
nime rejicienda videtur nonnullorum codicum
veterum lectio, in quibus *mitescet* Scylla. fic
enim in primo Vossiano, meo fecundo, Aske-
wiano, & Harlejano Musei Britannici; ut ad ca-
nes Scyllae adludat, & fenfus fit, nobis navi-
gantibus nullos latratus edet Scylla, nec Cha-
rybdis nobis erit infesta, ut latrare de Scylla,
canibus undique cincta, obvium apud poetās. &
ita legebat vir doctus apud D'Orvillium in
Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 2. qui
elegantissimam vocat conjecturam, & exemplis
confirmat, licet pro vulgata etiam faciant loca
ibidem producta. Si quis tamen hoc acumen ad
auream aevi Augustei simplicitatem nimis longe
quaesitum judicet, alterum *mitescet* fervetur. co-
pulam insertam ex Palatino adfert Gebhardus,
mihi, & nobis.

54. *Alternas revomet vafte Charybdis aquas*] in
codicibus MSS. & primis aliisque vetustioribus
edd. olim legebatur,

Alternante vomens vafte Charybdis aqua.

fic certe in Leidensibus, Vossianis, Askewiano,
utroque D'Orvill. & meis. *vorax* superscriptum
in Voss. quarto. *Alternante vorat* in quinto Va-

ticano. sed Passeratius alteram lectionem prae-
tulit *Alternas revomet vafte Charybdis aquas*. quae
firmatur a secundo Vaticano. *Alternas revomens*
in Colotiano. Fr. Oudendorpice placebat *Alter-
nam revom. v. Ch. aquam. vel Alternans revomes*
v. C. aquam. Marklandus tentaverat, *Alterna*
revomens hausta Char. aqua. posses etiam *torta*
Charybdis. ut apud Sabinum Epist. L. 34.

*Illum non avidis canibus Niseta virgo
Fregit, non tumidis torta Charybdis aquis.*

Sed adquiescamus lectioni nunc receptas. Ovi-
dus XIII. Met. 730.

*Infestant. vorat haec raptas revomitque carinas,
Hla feris atram canibus succingitur abyrum.*

& IV. ex P. Ep. 10. 25.

*Scylla feris trunco quod latrat ab inguine monstribus,
Heniochae nautis plus nocuere rates.
Nec potes infestis conferre Charybdisin Achaëis,
Ter licet epotum ter vomat illa fretum.*

56. *Purus & Orion, purus & Haedus erit.*] non dubito Propertium in animo habuisse illa
Theocriti Idyll. VII. 52.

*Ἐοικταὶ Ἀγιάωντι καλὰς πλοῖ- δὲ Μιτυλιάνων,
Χάτας ἰφ' ἰσπρίαις ἱρίφοις τότος ὄγρον διόκη,
Κύματα, κ' Ὀρίων ὅτ' ἐκ' Ὀυκισφ' πίδαας ἵκη.*

alteram versus hujus partem illustrant notata ab
Huetio ad Manil. v. 306. pag. 68.

57. *Quod mihi fi ponenda tuo fit corpore vita*] *Quid mihi fi* in Mentel. Heinsiano, primo Leid.
Voss. & meo secundo, *tuo corpore*, pro te; more
Graecorum intelligit Livinejus. bene hunc lo-
cum de communi naufragii interitu explicuit
Cel. D'Orvillius in Miscell. Obs. Vol. V. Tom.
III. pag. 3. Broukhufio non adfentens, qui de
morte in medio amplexu exposuerat; vel legen-
dum
Ecc 3

At vos incertam, mortales, funeris horam

60. Quaeritis, & qua sit mors aditura via:
 Quaeritis & coelo Phoenicum inventa sereno,
 Quae sit stella homini commoda, quaeque mala.
 Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Britannos:
 Et maris & terrae caeca pericla viae.

65. Rursus

dum cum viro erudito notavit,

Quod mihi si ponenda tuo sit pondere vita.

sic certe Patruo meo legendum videbatur; eo sensu, si naufragio te servare volens, & corpus tuum ferens moriar, ex consuetudine amantium voto, ut cum iisdem amatis corporibus simul expirent. *ponere vitam*, ut supra El. X. 43. *animam ponere*. & in Epigrammate antiquo, *Conjugis in manibus licuit quod ponere vitam*. ubi alii *reddere vitam* citra necessitatem. & forte Propertius, qui saepe Ciceronem imitatur, ut non uno in loco notavit Broukhufius, hic in suam rem vertit illa Tullii Lib. IX. ad Fam. Ep. 24. *Si in hac cura atque administratione vita mihi ponenda est, praeclare altum mecum putem*. vide ad Tom. II. Anthol. I. at. pag. 125. ultima hujus Elegiae similia sunt illis, quae occurrunt Lib. III. El. 20. in fine:

*Seu moriar fato, seu turpi fractus amore,
 Aeque erit illa mihi mortis honesta dies.*

59. *At vos incertam, mortales, funeris horam
 Quaeritis, & qua sit mors aditura via]*

Novam Elegiam hic incipiunt plerique codices, ut dividitur in Regiis, Colbertinis, Mentelianis, duobus Leidensibus, tribus Vossii, Borchii, Groning. Askew. utroque D'Orvill. meis, aliisque. neque aliter in edd. primis & vetustioribus, praescripto titulo DE INCERTA MORTIS HORA. & hanc Elegiae hujus partem Graecis numeris reddidit Josephus Scaliger inter Carmina Selecta ex Poëtis Lat. Graece versa pag. 98. ejus Poëm. ed. Scriber. in solo Perreji codice, Scaligerano, MSS. Passeratii, ac Lipsii Lib. V. Antiq. Lect. cap. 20. praecedentibus haec connectuntur. *Et vos in altero D'Orvill. seq. versu mors adeunda* in margine quarti Vossii. *obeunda* Heinsius. sed infra Lib. III. El. 5. v. 2.

Per te immaturum mortis adimus iter.

62. *Quae sit stella homini commoda, quaeque mala]* haec forte imitatur Ovidius in Ibin, v. 212.

— *nec ulla*

Commoda nascenti stella levissime fuit.

ubi vide Salvagn. & Graevii Lect. Hesiod. cap. XVII. pro *quaeque* hic *malum quaeque*.

63. *Seu pedibus Parthos sequimur]* sequitur malebat Cl. Schraderus Lib. II. Emend. cap. 6. pag. 131. *homo* nempe, ex versu praeced. quod in solo Groningano, seu Modii Excerptis legitur, & ex cod. Posthiano, (qui Modiano & Groningano idem est) adfert Livinejus, sed lectionem hanc ut ineptam rejiciens, quia loquitur ex persona Romanorum Augusto adulantium, expeditionem in Parthos meditantem. & sic exponebat J. Doufa Pater in notis ad Propert. p. 133. pro: *lato* Horatii loco ex Lib. III. od. 5.

— *praesens deus, habebitur
 Augustus, adjectis Britannis
 Imperio, gravibusque Parthis.*

hinc codici suo adscripserat Broukhufius, hanc Elegiam sibi scriptam videri circa illud tempus, quo expeditionem in Parthos parabat Augustus. de quo vide ejus notas ad El. 8. huj. Lib. v. 6. ubi utrumque hoc bellum etiam memoratur v. 17. & seqq.

*Jam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Partharum, & Crassos se tenuisse dolet.
 India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho,
 Et domus intus te tremit Arabiae.*

64. *Et maris & terrae caeca pericla viae]* non inmerito viris doctis haec de mendo suspecta sunt. & latere aliquid, forte indicio esse posset codicis Palatini prioris lectio, ex quo *caeca pericla die* adfert Gebhardus. sane illud *terrae* peti- tum videtur ex Lib. IV. El. 1. 72.

Et maris & terrae longa pericla canamus.
 terrae

65. Rurfus & objectum fletis capiti esse tumultum,
 Quum Mavors dubias miscet utrimque manus.
 Praeterea domibus flammam, domibusque ruinam:
 Neu subeant labris pocula nigra suis.
 Solus amans novit, quando periturus, & a qua
70. Morte: neque hic Boreae flabra, neque arma timet.
 Jam licet & Stygia fedeat sub arundine remex,

Cernat

terrae via pro itinere terrestri quidem est apud
 Tibull. Lib. II. El. 6. 3.

*Et, seu longa virum terrae via, seu vaga ducent
 Aequora.*

sed id diversum & ab hoc loco alienum videtur.
 Marklandus tentabat *terrae suae*. ut Lib. III.
 El. 5. 46.

Quid meritum dicas, cui sua terra parum est.

& sic Heinsius, qui etiam *duras viae* conjece-
 rat. vide Pricaeum ad Apulej. II. Met. pag. 94.
terrae forte propius *terrae* insisteret. vel *vastae
 viae* substitui posset ex Virg. X. Aen. 57.

Totque maris vastaeque exhausta pericula terrae.
 sed quocumque modo legatur, intelligit terrestris
 & navalis militiae pericula. unde mox v. 70.
Boreae flabra & arma jungit.

65. Rurfus & objectum fletis] *flomus* in Re-
 gila, uno Colbertino, Menteliano, Scaligeri
 Excerptis, duobus Leidenf. tribus Voss. Askew.
 meo secundo, aliisque legitur, & in primis edd.
 quod propter praecedens sequimur videtur prae-
 ferendum. aliter enim ad remotius *Quaeritis* v.
 60. 61. referendum est. *fletus* in duobus D'Or-
 vill. Heinsiano, & meo priore.

66. Quum Mavors dubias miscet utrimque ma-
 nus] *uterque* in meo secundo. *Quum dubius Ma-
 vors miscet utraque manus* in Palatino Gebhardi.

67. Praeterea domibus flammam, domibusque
 ruinam] *famam* male in D'Orv. primo. *ruinas*
 in Neapol. Leidenf. sec. Voss. pr. meo altero
 & D'Orvill. *flammas & ruinas* in Excerpt. Mo-
 dii seu Groning.

68. Neu subeant labris pocula nigra suis] sic
 edidit Broukhufius, licet *tuis* in omnibus fere
 codd. & edd. vetustis. per *pocula nigra* venenata
 intelligit. *Ne subeant* in sec. Leid. Voss. quarto,

Heinsiano, & meo primo, Borrich. Commelin.
 & quinto Vatic. *Hec subeant* in Regiis, D'Orv.
 pr. & Groning.

69. Solus amans novit] *Solus amor* in Comme-
 liniano Gebhardi. qui ex Palatino profert seq-
 versu, *neque arma tenet*, & exponit, in recenti
 memoria habet. sed neutrum a codicibus meis
 firmatur. hunc versum imitatus est Lotichius
 Lib. V. El. 19. 50.

Frigida quid Boreae flabra, quid uda Notf.

& Janus Secundus Lib. I. Elegiar. pag. 21. Eleg.
 Soll. I. v. 20.

*Et dominae servare fores, pluviasque molestas,
 Et saevas Boreae non timuisse minas.*

71. Jam licet & Stygia fedeat sub arundine
 remex] & Stygia in Vaticano Livinejl. ab arun-
 dine in Menteliano & primo Leidensi. *Stygiam
 arundinem* pro cymba Charontis arundinea vel
 cannea explicant Interpretes, ut Beroaldus.
 Volscio videbatur *remex* referendus esse ad ama-
 torem trajiciendum, quia sedebant remiges in
 transtris. & sic fere Passeratius. J. Doufa Pater
 vel de pertica hortatoria, vel de arundine ad
 ripas Stygis crescente, vel de tugurio ac recep-
 taculo navali, arundine tecto, in quod cymbae
 subducebantur, exponi posse notavit. sed filius
 Doufa vel cum Beroaldo de cymba arundinea
 intelligebat, vel Patris secundam sententiam pro-
 babat de arundinetis, quibus ripa Stygis obsta-
 singatur, sub quibus latitabat Charon, ut animas
 transvehendas expectaret. & hoc ultimum am-
 plectitur, & insigni eruditionis copia illustrat
 D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III.
 pag. 4. & seqq. sic enim *limum & deformem arun-
 dinem* Cocyti memorat Virg. IV. G. 478. egregie
 huc facit Pausaniae locus Lib. X. cap. 28. ubi de
 pictura Ulixen ad inferos descendentem refe-
 rente:

Cernat & infernae tristitia vela ratis:
Si modo clamantis revocaverit aura puellae,

Con-

ferente: Ὑδρὸς αἶμα ποταμὸς ἵσκει δῆλα ὡς ὁ
Ἀχίρην, καὶ καλαμοὶ τὶ ἐν αὐτῇ πειθυμένοι &c.
καὶ καὶ ἴσως ἐστὶν ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ὁ πορθμῖος ἐπὶ
ταῖς κόπαις. subjungitque ex Minyade versus de
Thesei & Pirithoi ad inferos descensu:

Ἐὶδ' ἄτοι νῆα μὲν ἱκνήμεναι ἢ ὁ γιγνόμενος
Πορθμῖος ἐκὶ Χάρων, ἀνὰ Ἰθάκῃσι ἰνδοῖν ἔργον.

altero versu pro *Cernat* in mēo secundo *Servat*,
sed in margine *Cernat*. an forte *Servet*, pro ob-
servet, hinc legi posset, & referri ad Charon-
tem, animas defunctorum expectantem, quas
inferna rate transferat? *Solvat* Broukhufius con-
jecerat in curis secundis. cui quidem nonnihil
favere posset illud ex Lib. IV. El. XI. 96. *mihi*
cymba volenti solvitur. sed videtur id postea re-
jecisse, nam codici suo deinde adscripserat:
immo Cernat, id est, expectans in ripa amator.
certe ad amantem ipsum, non ad Charontem,
referendum videtur. *cernere* autem & *videre* Cha-
rontis navem, vel Stygem, de mortui vicinis ele-
ganter dicitur, vel de illis, qui inferos adierunt.
Virgil. VI. Aen. 134.

Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre
Tartara.

& v. 373.

Tu Stygias inhumatus aquas omnemque severum
Eumenidum adspicies.

Horatius Lib. II. od. 14. 17.

Vifendus ater flumine languido
Cocytos errans.

Lucianus Dial. Mort. XX. prope init. καὶ τὴν
λίμνην, καὶ τὸν Περιφλεγέοντα καὶ ἰσχυρὰς ἰστών.

73. Si modo clamantis revocaverit aura puellae]
Si modo damnatus in Modii Excerptis, & D'Or-
vill. sec. hoc est, *damnatus*, ut in Groningano.
id est, morti jam addictum, ut supra El. XVI. 30.

Inferno damnes Aeace iudicio.

Id forte quis tueri posset ex Statio I. Theb. 48.

Mesferat aeterna damnatum morte pudorem.
quamquam illic diverso dicatur sensu. N. Hein-

sto, & Marklando in notis ad Statii Silvas pag.
288. emendandum videbatur,

Si modo clamantis revocarint ora puellae.

sed quod refutavit Cl. Schraderus ad Musaeum
pag. 303. neque sollicitanda videtur recepta le-
ctio *revocaverit aura puellae*, licet de verborum
sententia & significatione *aurae* differant Inter-
pretes. pro sono capiebat Pruterius. quod & pla-
cebat Cel. Ruhenkenio, qui *auram* hic exponebat
pro sono vel voce, quia sonus aura propagatur,
ut apud Virg. VII. Aen. 646.

Ad nos vix famae tenuis perlabitur aura.

& sic *aura* saepe pro odore, quod odor *aura* pro-
pagetur. Passeratius *auram puellae* vel pro ejus
voce benigna ac nitore, vel *auram* de vento vo-
culam ejus ad aures ferente interpretabatur.
Broukhufius *favorem* exponit, metaphoram a
venti *aura* secunda deducens, quod probabat
D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom.
III. pag. 7. & 8. altera Broukhufii explicatio est
de habitu Cyntbiae, seu *aura* ac spiritu, ore le-
gentis poëtae sui animam, & fugientem revo-
cantis in vitam. ut de morientis Adonidis *aura*
sive spiritu per osculum in Veneris jecur trans-
eunte, colore non dissimili apud Bionem Epita-
phio Adonidis, seu Idyll. I. v. 46.

Τοσῦτον μὲν φίλαστον, ὅσον ζῶσι τὸ φίλαμα.
Ἀχρὶς δὲ ψυχῆς ἐν ἑμὲν σῶμα καὶ ἐμὲν ἔπαρ
Πνύμα τὸν μύστη. & seqq.

ita de praecone, qui cantu mellifluis animas mor-
tuum in corpora revocasse fingitur in Epita-
phio apud Gruter. pag. 328. 2.

Κέρυξ καὶ τάρως ἡμὶ βροτῷ πάρος ἀρχιχέρου
Ἐντόχῃ, αἰάζειν ἔπειτα μινυθάδιον,
Ὡς θνητοῖς ψυχῇ πείσας ἐπὶ σάφασιν ἰλθεῖν,
Τὴνδ' αὐτῷ μέλους ἀνὰ ἔκπνοισι μινεῖν.

quod sic vertebat Hugo Grotius,

Eutychis hic ego sum tumulus praecone choragi:
Non levis est de te, Parca, quetela mihi.
Auctor namque animae cum sis, in corpus ut
intret,
Crudelis, cur non auctor es ut maneat.

in

Concessum nulla lege redibit iter.

ELEG.

in Inscriptione autem Aesculapio sacrata, quam ex Reinesio hic adfert Broukhusius, quaeque ex eodem habetur in Marmorib. Felsin. pag. 80. ubi HERMIPPVS VIXIT ANN. CXV. PVELLARVM ANHELITV, rectius & integrius apud Dalecamp. ad Plin. VII. 28. legitur PVERORVM HALITV REFOCILLATVS AC REDVCTVS. ut emendandum forte pro EDVCTVS. sed nullam fere curam meretur ista Inscriptio, quia commentitia est. tall aura vel spiritu osculorum, quod *χέλαια* *χέλαια μίξιν* vocat Bion, d. l. fisti & redneri, quin & in vitam revocari posse moribundorum amantium animas, saepe fingunt poëtae. & *revocare* elegans hac in re verbum est. ut supra El. X. v. 57.

Sed frustra mutos revocabis, Cynthia, manes.

Lib. IV. El. 7. 26.

Unum inpetrassem te revocante diem.

sed pluribus hunc Propertii locum illustravi in notis ad Lotich. pag. 341. ad Antholog. Lat. Tom. I. pag. 653. & ad Tom. II. pag. 258. & seq.

74. *Concessum nulla lege redibit iter*] nullis in Perreji & Passeratii codice. quod & legitur in primo & secundo Vaticano. an forte voluerunt librarii *Concessa nullis lege?* ut *Fatorum nulli revolutibile stamen* Lib. IV. El. 7. 51. sed praestat vulgata. ut neque Heinsii conjectura *iterabit iter* ullius codicis auctoritate fulcitur. & vel uno Ca-

tulli loco *redibit* vindicatur, Carm. III. v. 10.

*Qui nunc is per iter tenebricosum
Illuc, unde negant redire quicquam.*

quod egregie e Graecis poëtis illustrat illic J. Doufa Fil. & inter alia hoc Philetæ versu de Orco,

Τὴν ἄνω τις ἱαντίον ἔλθει οἴτης.

illud fragmentum ex Philetæ Mercurio legitur apud Stobaeum pag. 599. & ex eo in Grotii Excerptis pag. 487.

*ἄτραπὸν εἰς ἄδιν
Ἦνσα. τὴν ἄνω τις ἱαντίον ἔλθει οἴτης.*

ita enim cum Scaligero vir maximus restituit in notis pag. 560. pro *ἀτραπὸν εἰς ἄδιν*, ven- titque,

*qua remeare via
Non licuit cuiquam, penetravi limen ad Orci.*

quem Philetæ locum forsitan in animo habuerit Propertius. par illud Agathiae Lib. I. Anth. Gr. Tit. 37. Ep. 1. de morte :

*Μῶνος ἀπαξ θητοῖς παρεγγύηται, εἰδὲ ποτ'
αὐτὸν
Εἰδὼν τις θητῶν διότερον ἐρχόμενον.*

& Antipatri Lib III. Tit. 31. Ep. 9.

*Ὡλεῖ' ἀπειθὲς μοι τίς τις σῖθεν. εἰς γὰρ ἄκαμπτον
Ἐς τὸν ἀόρητον χῶρον ἔβης ἐλθόν.*

ELEG. XXI.

Jupiter, adfectae tandem miserere puellae:
 Tam formosa tuum mortua crimen erit.

Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Juno.

Frangitur & Juno, si qua puella perit.

5. Venit enim tempus, quo torridus aestuat aër,

Incipit & sicco fervere terra Cane.

Sed non tam ardoris culpa est, neque crimina coeli:

Quam toties sanctos non habuisse Deos.

Hoc

ELEG. XXI.] AD JOVEM PRO VEL DE AMICA AEGROTANTE inscribitur in Regiis, Borrich. meo primo, Mentel. Groning. aliisque codd. & primis edd. Veneta, Reg. Lep. Ald. ceteris. vel simpliciter DE AMICA AEGROTANTE, ut in Colbertinis, meo secundo. primam inscriptionem praefero. Jovem enim invocatur, quia perjuriam punit, de quibus v. 10.

Quidquid jurarunt, ventus & unda rapit.

Auctor Ciris v. 156.

Et si quis nocuisse tibi perjuriam credat,

Causa pia est, timuit fratri se ostendere Juno.

& quia morbi ex Jove. vid. Homerum Odyss. I. v. 411.

v. 1. *adfectae tandem miserere puellae*] sic recte, non *adfectae*, ut aliter supponere amant librarii. de quo vide Gebhard. ad Cic. XIV. ad Fam. Ep. 4. p. 356.

2. *tuum mortua crimen erit*] eriges sententiam, si interrogationis notam adponas, *tuum mortua crimen erit*? elegantiam locutionis bene illustrarunt Passeratius & Gebhardus. quibus accedant Heinsius ad Ovid. II. A. A. 110. & Drakenb. ad Silium Ital. VI. 84. eo sensu Lib. I. El. XI. 30.

At pereant Bajae crimen amoris aquae.

& Lib. III. El. 16. 7.

At nunc invisae magno cum crimine Bajae,

ula illic obiit Marcellus. & El. 17. 15.

Crimen & illa fuit patria succensa senecta,
Arboris in frondes condita Myrrha novae.

3. *Hoc tibi vel poterit &c.*] huc revocavit Bröukhusius hoc distichon, quod in codd. MSS. & omnibus edd. vetustioribus legebatur infra post v. 34. illius autem verba singula transcripisse & sua fecisse Parisinum editorem, notavit D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. II. pag. 8. innuens illum, qui poetae nostri editionem, Duci Aurelianensi inscriptam, & nulla alia dote, nisi chartae & literarum nitore, se commendantem, produxit Lutet. Paris. 1723. *Hic tibi* in quinto Vatic. *poterat* in primo Voss. & meo secundo. Passeratio, qui jam monuerat versus hos duos hac sede collocandos esse, perperam obloquitur Vulpus. versum minorem de Junone *Γαμήλιον*, quae nuptiis praesidet, recte intelligebat Marklandus, quae proinde jure frangitur animo seu adfligitur, si qua moriatur puella, & nuptiarum expers.

5. *Venit enim tempus, quo torridus aestuat aër*] ita recte editum est, quod in aliis editionibus, *tempus, quum.* ut etiam in ed. Graevianae margine correxerat Marklandus. sic *dies, quo hoc gestum* in aliis veterum locis praeferunt viri docti, pro *quum.* vide quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 536.

6. *Incipit & sicco fervere terra Cane*] *Incipit* s. f. *rura Cane* in Modii Excerptis, seu Groning. & secundo D'Orvill.

7. *Sed non tam ardoris culpa est*] *Sed nec tam* in Colbertinis, secundo Leid. Voss. tertio & quarto, primo D'Orvill. & meo. *sed neque* in Modii Excerptis.

9. Hoc

Hoc perdit miseras, hoc perdidit ante puellas:

10. Quidquid jurarunt, ventus & unda rapit.
Num sibi collatam doluit Venus? illa peraeque
Prae se formosis invidiosa Dea est.

An

9. Hoc perdit miseras] perdet malim cum Heinsio, propter sequentia, hoc perdidit ante. pro vulgata facit imitatio Lotichii Lib. I. El. I. 59.

Hoc perdit nostras, hoc olim perdidit urbes,
Funditus infanda seditione ruunt.

10. Quidquid jurarunt, ventus & unda rapit] jurantur ex libro Posthiano adprobantem Palmerium recte rejecit Broukhufius. juratur in uno Colbertino, Scaligeri Excerptis, Borrich. secundo Leid. tertio & quarto Voss. Heinsiano, utroque D'Orv. meo priore, & in aliis MSS. quod non rejecisse videtur D'Orvill. in Miscell. Observ. d. I. pag. 8. jurarem in Neapol. deinde ventus & aura in secundo Leid. & tertio Voss. quae saepe junguntur. Ovidius Lib. II. Am. 16. 46.

Verba puellarum, foliis leviora caducis,
Irrita, quo visum est, ventus & unda ferunt.

ubi Bersmannus & alii ventus & aura ediderunt, quod a XIV Codicibus illic firmatur. vide Patul mei notas. aura quoque hic praeferebat Cl. Schraderus, probabatque ex Ovid. Lib. I. Am. 8. 106.

Nec tulerint voces ventus & aura meas.

& in Ibin v. 106.

Deneget adflatus ventus & aura suos.

alterum tuetur Broukhufius, sed quod in loco Catulli Carm. LXXI.

— mulier cupido quod dicit amanti,
In vento & rapida scribere oportet aqua.

repudiet Gifanium In vino emendantem, frustra est. differunt valde ventus & unda (vel aura) rapiunt perjuriam, & scribere perjuriam in vento & unda. magis enim proprium est in vino & aqua scribere quam in vento, praesertim cum imitatio sit ex Xenarchi Περτάδης apud Athenaeum Lib. X. pag. 441.

Ὁρῶν δ' ἵππ' ὑπὸ γυναικὶς εἰς εἶνος γράφει.

ut notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 541.

alterum in aqua scribere illustratur ex Epigrammate Meleagri (huic enim in cod. MS. tribuitur, non Philodemo) Lib. VII. Ep. 90. p. 608. Νῦν δ' ἰ ἰππ' ὑπὸ γυναικὶς εἰς εἶνος γράφει. ubi Scholiastes, παρὰ τὸ ὅτι εἰς εἶνος γράφει. Catulli vero Epigramma conferendum est cum alio Callinachi, quod legitur Lib. VII. Anth. Graec. Ep. 166. p. 624. & inter Ejus Epigrammata N. XXVI.

11. Num sibi collatam doluit Venus? illa peraeque

Prae se formosis invidiosa Dea est.]

Nunc sibi in Voss. primo & D'Orvill. sec. Non sibi in ejusdem primo, & Neapol. praelatam in Menteliano, & primo Leid. male omnino. majus enim est, ut fingat, Venerem sibi mortalem formam ne collatam quidem, multo minus praelatam, pati posse. Ovidius Rem. Am. v. 712.

Sed sibi collatam vicit utramque Venus.

& huic lectioni confirmandae faciunt quae notavi ad Lib. I. El. 4. 9. si levibus fuerit collata figuris. deinde ipsa peraeque in sec. D'Orv. pereque in Neap. pareque in meo secundo. peraeque in Scalig. Excerpt. ipsa paremque in Modiano, seu Groning. uno Colbertino, Askew. & in margine tertii Vossiani. ridicula vero lectio est, quam ex Palatino adfert Gebhardus illa per aequor. haec enim vitiosae librariorum manus sunt, illud peraeque minus intelligentium. mox Semper formosis conjecerat Marklandus, & sic virum doctum maluisse notat D'Orvill. ad Charit. pag. 616. sed qui recte vulgatam praefert. sequitur enim Semper formosae non nostis parcere verbis. pro invidiosa Behotius Lib. II. Apophor. cap. 19. malebat insidiosa. & sic Heinsius in notis ad Tacit. VI. Annal. cap. 5. ubi agit de vocula peraeque Catullo, Ciceroni, Tacito, Suetonio, aliisque usitata. apud Ovid. Epist. XVII. 126.

Laudatrix Venus est insidiosa mihi.

ut in codd. MSS. legitur pro invidiosa. Lib. I. A. A. 134.

Scilicet ex illo sollemniter more theatra
Nunc quoque formosis insidiosa manent.

Fff 2

ubi

An contemta tibi Junonis templa Pelasgae?

Palladis aut oculos ausa negare bonos?

15. Semper, formosae, non nostis parcere verbis.

Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.

Sed tibi vexatae per multa pericula vitae,

Extremo veniet mollior hora die.

Jö

ubi invidiosa in cod. Juniano & Palatino. Sed vulgatam retineo. vid. ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 606. & quae supra notavi ad Lib. I. El. 19. 16. sequens distichon huic praeponendum censebat Vulpius.

84. *Palladis aut oculos ausa negare bonos?* Id ideo, quia caecos Palladis oculos saepe improbatos & irrisos fuisse tradunt veteres. vide hic Passeratium. N. Heinf. ad Ovid. II. Art. Am. 659. & Fr. Junium Lib. III. de Pict. Vet. p. 239. 240.

15. *non nostis parcere verbis*] sic omnes codices & edd. recte igitur Broukhufius, & ante eum J. Fr. Gronovius, Gebhardum sibi habere suum *possis* jusserunt, dummodo suum Propertio *nostis* relinquat. ut infra El. XXII. 8.

Arripite hunc, inquit: nam bene nostis eum. hoc certe verbo & alibi noster capitur. supra El. XII. 30.

Verus amor nullum novit habere modum. El. 19. 50.

Unusquisque sua noverit ire via.

16. *Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit*] imitatus est Ovidius Epist. XV. v. 68.

Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.

17. *Sed tibi vexatae per multa pericula vitae*] mihi in Heinsiano & meo priore. Sed ubi unus Regius. *vexata vita* in primo & secundo Vatic. & Ant. Perreji codice. an forte *versatae per multa pericula vitae*, vel *versata vita*? pro agitata, ut *vexata* alterius vocis interpretatio sit. Amat noster hoc verbum efficaciae non vulgaris. Lib. III. El. 9. init.

Quid mirare, meam si versat femina vitam. El. XV. 12.

Spesque timorque animum versat utroque meum. Medea apud Ovid. Epist. XII. in fine:

Viderit ista Deus, qui nunc mea pectora versat.

Lib. I. Am. 2. 8.

Et possessa ferus pectora versat amor.

supra El. XVIII. 47.

Quanta illum toto versant suspiria lecto.

Lib. I. El. 14. 22.

Et miserum toto juvenem versare cubili.

Lib. III. 6. 19.

Non est certa fides, quam non injuria versat.

vide illic Broukhuf. & notas Patru mei ad Ovid. II. Am. 2. 29. ubi varia, quae adfert, exempla frequentem horum verborum permutationem docent. qui eodem Lib. II. Am. El. 19. v. 15. etiam praeferebat, *Sic ubi versarat. pro vexarat.* Dido apud Virg. IV. Aen. 595.

Quid loquor? aut ubi sum? quae mentem insaniam versat.

ut in MSS. pro *mutat.* vide illic notas. & addo Graevium ad Cic. de Amic. cap. 26. in fine. ubi in versu Caecilii, quem perperam Pacuvio tribuit;

Hodie me ante omnes comicos stultos Jenes Versaris, atque luseris lautissime.

18. *Extremo veniet mollior hora die*] venit in Regiis & Colbertinis, duobus Leidens. tribus Voss. primo D'Orvill. meo secundo. & plerisque edd. vetustis. *veniat* in Askewiano. sed *veniet* in cod. Perreji, Colotiano, tribus Vaticanis, Scaligeri & Modii Excerptis, Groning. & secundo D'Orvill. pro *mollior hora* in aliis libris *aura* haberi testatur Passeratius, & oportunis Ovidii exemplis firmat. & sic emendat Pricaeus ad Apulej. XI. Met. p. 666. ubi hoc in loco adfert *post multa pericula*, pro *per*, ut conjecturat etiam Marklandus. passim vero *aura* & *hora* permutantur. vide notas ad Ovid. Epist. III. v. 44. ubi Heinsius, hunc versum producens, *aura* in nonnullis codicibus legi notat, quem etiam vide Lib. I. Advers. cap. 6. pag. 73.

19. Jt

- Jö versa caput primos mugiverat annos:
 20. Nunc Dea, quae Nili flumina vacca bibit.
 Ino etiam prima terras aetate vagata est:
 Hanc miser inplorat navita Leucotheën.

Andro-

19. Jö versa caput] inepte dictum notabat Heinſius, cum tota ſit mutata. ſed *caput* ex parte pro toto ponit corpore, vel praecipue ad ejus cornua caputque bovinum respicit. ut Lib. II. El. 24. 9. & seqq.

*Quum te jussit habere puellam cornua Juno,
 Et pecoris duro perdere verba sono.*

*Al quoties quernis laeſiſti frondibus ora:
 Manſiſti & ſtabulis abdita paſta tuis.*

*An quoniam agreſtem detraxit ab ore figuram
 Jupiter, idcirco facta ſuperba Dea es?*

confer Ovidium Epist. XIV. v. 85 — 108. ubi paſſim *ora*, *vultus*, & *cornua* Jūs memorantur. & vide Miſcell. Obſerv. Vol. V. Tom. III. pag. 8. & Struchtmeyer. Lib. II. Animadv. Critic. cap. 2. pag. 96. & 97. eruditissimus Eldickius conjecerat,

Jö versa vaga ut primos mugiverat annos.
 ut pro postquam, ut saepe. *vaga* autem proprio Jus epitheto. Horat. A. P. 123.

*Sit Medea ferox, invictaque flebilis Ino,
 Perfidus Ixion, Jö vaga.*

ſed *vaga* & mox *vagata* hic minus concinna ſunt. ſed locum hunc fruſtra conjecturis vexari cenſebat Cel. Ruhnkenius, qui hunc ejus ſenſum ſimpliciſſimum ſic exponebat: Jö, cujus caput, ut vaccae, in terram inclinatum erat, quod ante in forma humana erectum geſſerat. pro *mugiverat* vitioſe in uno Colbertino *arguerat*. an forte in hac ſcriptura latet *mare fugerat*? pro *per mare*, ut mox *terras vagata* pro *per terras*. ſed *mugiverat* vindicat Ovid. ead. Epist. v. 87.

*An ſatis eſt poenae teneram muſiſſe puellam,
 Nec modo formoſam poſſe placere Jovi &c.
 Conatoque queri mugitus edidit ore,
 Territaque eſt forma, territa voce ſua.*

ſic aptius ſequentia his reſpondent; nam Ino etiam prima aetate terras vagatam mox addit. conjecturam adjuvant illa Ovidii Epist. XIV. 101. de Jö,

*Per mare, per terras, cognataque flumina curris,
 Dat mare, dant amnes, dat tibi terra viam.
 Quae tibi cauſa fugae? quid Jö freta longa
 pererras?*

neque inelegans erit oppoſitio, ut Jö, quae prius per mare fugerat, deinde in vaccam mutata flumen Nili bibat, ut Leucothœe, per terras vagata, poſtea precibus Veneris a Neptuno inter Deas marinas relata eſt. vide Ovid. IV. Met. 530 — 541. vulgatam tamen non damno. nam & apud Ovid. I. Met. 745. de Jö ex vacca in formam humanam reſtituta,

*metuitque loqui, ne more juvencae
 Mugiat, & timide verba intermiſſa retentat.
 Nunc Dea linigera colitur celeberrima turba.*

20. Nunc Dea, quae Nili flumina vacca bibit] flumine in Excerptis Scaligeri, Heinſiano, & meo priore. ut de eadem Jö Ovid. Epist. XIV. 97.

Fonte bibis, ſpectasque tuam ſuſeſaſta figuram.
 & hoc praeferrī poſſet propter ſonum auribus gratiorem flumine vacca bibit, quam flumina vacca. ſed alterum tuetur Broukhufius, licet parum inſit.

21. Ino etiam prima terras aetate vagata est:
 Hanc miser inplorat navita Leucotheën.]

terris in omnibus fere codicibus, Ant. Perreji, Colotii, Neap. Vaticano quinto, Borrich. Menteliano, Modii Excerptis, ſeu Groningano, Askewiano, Leidensibus, Voſſianis, utroque D'Orvill. meiſque. *terras* ex editionibus primis edidit Broukhuf. prolatis ſimilibus locutionibus. quibus addantur illa quae dedit Cl. Schraderus Animadv. ad Muſaeum cap. XVII. p. 300. & hoc probaſſe, per ſubintelligendo, videtur Voſſius de Conſtruct. cap. 66. pag. 591. & Jan. Gulielmius in Plauti Pſeudolum cap. 6. quamquam hæreat Paſſeratius, an *terris* præferat, an *terras vagata*, pro *pervagata*, quum nempe conjugis Athamantis furorem fugeret. *vagavit* in ſecundo Leidensī, & altero D'Orvill. vid. infra ad Eleg. XXIII. 37. *Leucothoën*, vel *Leucothoëm*, in Mentel. Borrich. duobus Leidens. tribus Voſſian. utroque D'Orvill. meis, & veruſtioribus edd. *Leucothœe* ſcribendum, vel *Leucothoë*, non, ut apud alios vitioſe, *Leucothoa*. vide Muncker. ad Hygin. fab. 2. & quae ſupra notavi ad El. præced. v. 10. Ino autem hic dicitur a nautis invocari, nempe

Fff 3

Andromede monst'ris fuerat devota marinis:

Haec eadem Persei nobilis uxor erat.

25. Callisto Arcadios erraverit ursa per agros:

Haec nocturna suo sidere vela regit.

Quod si forte tibi properarint fata quietem,

Illa sepulturae fata beata tuae;

Narra-

nempe cum jam Dea esset facta, & Leucotheë dicta. unde hoc loco Muratorius illustrare tentavit veterem Inscriptionem, in qua minime obvia adpellatione occurrit NAVISALVIA: quam putat Deam fuisse, cui nautae pro itinere navibus propitio vota nuncupabant, MATRI DEVM ET NAVISALVIAE &c. & per illam, unam ex Deabus marinis, easque inter Leucotheën, intelligi hariolatur. Eum vide Tom. I. Thes. Inscript. vet. pag. 98. N. 3. Sed referenda est ista Inscriptio ad Claudiam, *caram Deae turritae ministram*, Navisalviam ideo dictam, quia navem cum Matris Deum sacris salvam traxit in urbem. de qua noster Lib. IV. El. XI. 51.

*Vel tu, quae tardam movisti fune Cybeben,
Claudia, turritae cara ministra Deae.*

Id certissimum esse patebit ex alia Inscriptione apud Maffejum in Museo Veronensi. pag. cclii. 4. ubi in marmore conspicitur Cybebe, navi insidens, quam fune adtrahit Claudia, addita hac epigraphe,

MATRI. DEVM. ET. NAVISALVIAE.
SALVIAE. VOTO. SVSCEPTO.
CLAUDIA. SYNTYCHE.
D. D.

sed illic primo vel secundo versu delendum esse SALVIAE, suadet alia in eodem Museo exhibita Inscriptio pag. xc. ex illa constata, in qua legitur,

NAVISALVIAE. ET.
MATRI. DEV. D. D.
CLAUDIA. SINTI.

vel. cum Cel. Ruhnkenio corrigendum, MATRI DEVM ET NAVISALVIAE SALVA VOTO SVSCEPTO CLAUDIA SYNTYCHE. ex utraque vero constet, male etiam Muratorium in sua, quam adfert, Inscriptio opinari, legendum esse MATRI DEVM NAVISALVIAE, deleto ET, ut ipsa Dea Navisalvia dicatur. quum Cybele Dea, & Claudia, quae navem Deae salvam adtraxit, intelligendae sint.

23. *monst'ris fuerat devota marinis*] monstrata in primo Voss. & meo secundo.

25. *Callisto Arcadios erraverit ursa per agros*] Mirari hic satis nequeo Gebhardi iudicium, qui cum in membranarum aliquid erasum in voce erraverit invenisset, felici suo acumine hariolatur Propertium scripsisse *circaverit*, verbo ex Glossariis deducto, & ultimum *vae* inprecatur illis, qui *gemmam hanc genuinam suis obscenis unguibus poetae abstulerant*. Sed an ei regerere non liceret illa, quibus Passeratium reprehendit ad El. XXV. v. 35. p. 212. *Dolendum est sane, Criticorum audaciam eo provectam esse, ut statim contra libros MSS. quae non capiunt correctionibus pestilentissimis* (sic loquitur) *pervertere properent*. Magis miror magnum Scaligerum, Tibullo & nostro poetam alibi idem verbum *circare* ingerere voluisse, eique adfensum praebuisset elegantissimum Broukhufium. de quo vide ad Lib. IV. El. 9. 35.

27. *Quod si forte tibi properarint fata quietem,
Illa sepulturae fata beata tuae;*

Distichi huius sensus perobscurus videbatur Cel. D'Orvillio, quem sibi dilucidius expositum volebat. Certe neque Beroaldus neque Passeratius in illius explicatione satisfaciunt. secundo versu Marklandus conjecerat *sepultura facta beata tua*, ut supra El. XII. 2. *deliciis facite beate meis*. Lucem forte aliquam accipere haec poterunt ex Agathiae Epigrammate Lib. I. Anth. Gr. Tit. 37. Ep. 1.

Τὸν θάνατον τι φοβέσθαι, ἢν ἡσυχίᾳ γινώσκῃς,
Τὸν πάντοτε ἴσους, καὶ παντὶ ὀδύνας;

ubi *ἡσυχίᾳ γινώσκῃς*, seu *quietis matrem* vocat mortem, quae morbos & miseras tollit ac finit. sic in Epigrammate veteri, quod corruptum & mutilum edidit Muratorius, sed a D'Orvillio feliciter supplētum notavi in Tom. II. Anthol. Lat.

- Narrabis Semelae, quo sis formosa periclo,
 30. Credet & illa suo docta puella malo.
 Et tibi Maenias inter Heroïdas omnes
 Primus erit, nulla non tribuente, locus.
 Nunc, utcumque potes, fato gere saucia morem.
 Et Deus, & durus vertitur ipse dies.
 35. Deficiunt magico torti sub carmine rhombi,

Et

Lat. pag. 55.

Sperabam Lethen, defunctorumque quietem.

hinc forte pendet sensus pentametri, ideoque
fata ejus beata vocat, quia mortis beneficio ab
 aerumnis ac morbis soluta ad Semelen & antiquas
 Heroïdas iret. Seneca Agamemni. v. 589. & seqq.

*Heu quam dulce malum mortalibus additum
 Vitae dirus amor: cum pateat malis
 Effugium, & miseros libera mors vocet
 Fortius aeterna placidus quiete!*

29. quo sis formosa periclo] ita ex suo codice
 secundo edidit Broukhusius. ut conjecerant etiam
 Fruterius, Guyetus, & N. Heinsius. & recte
 emendaverat Behotius Lib. II. Apoph. cap. 19.
 qui sensum loci bene exposuit; ubi in Elysium
 & formosarum sedem admissa fueris, Semelae
 narrabis, formam tuam magno tibi constituisse,
 quae tibi narranti eo magis credet, suo exemplo
 sortem eandem experta. male igitur *quo sis* in
 omnibus fere codd. MSS. & editionibus vetustis.
 ut adfert etiam Nestor in Vocabular. p. 170. ubi
 & *Semele*. ut in meo secundo. sequenti versu
 etiam forte tuo malo rescribendum pro suo. vel
 cum L. Santenio *credet & ipsa suo. credat* male in
 ed. Graev. & manu vitiose in cod. Regio, pro ma-
 lo. Ovid. Epist. XIII. 43. *damno formosae tuorum.*

31. Et tibi Maenias inter Heroïdas omnes
 Primus erit, nulla n. tr. locus.]

Maenidas in Voss. quarto, D'Orvill. secundo.
 & vetustiss. edd. *Maenias* in tertio Voss. &
Maenidas a man. sec. *Maenias interque Heroi-*
das in Regiis, Borrich. Neapol. primo & sec.
inter & heroïdas in Menteliano, primo Leid.
omnis Heroïdas inter in secund. Leid. primo &
 tertio Voss. quod adstipulatur conjecturae Hein-
 sii, *Maenias omnes Heroïdas inter*. in Excerptis
 Scalig. & D'Orv. sec. vitiose *Nereïdas*. sed
Maenias inter Heroïdas omnes in notis suis cor-

rexit Scaliger, & adspirationem positionis loco
 positam probavit. cui tamen non omnino adsen-
 tire videtur Vossius Lib. II. Art. Gram. cap. xv.
 p. 215. vide quae notavi ad T. II. Anth. Lat.
 pag. 605. & 606. Micyllus vero ad Ovid. Lib.
 V. Met. 268. hic legisse videtur,

Et tibi Maenides interque Heroïdas omnes &c.

ut *Maenides* pro Musis dicantur. aperte haec
 aemulatus est idem Naso Lib. I. Trist. El. 6. 33.

*Prima locum sanctas Heroïdas inter haberes,
 Prima bonis animi conspicerere tui.*

nostr. Lib. I. El. 4. 5. & seqq.

*Tu licet Antiopae formam Nyctæidos, & tu
 Spartanam referas laudibus Hermionen,
 Et quascumque tulit formosi temporis aetas,
 Cynthia non illas nomen habere finet.*

ex quo loco apud Albinovan. Epiced. Drusi v.
 343. legi posset,

Femina digna illis, quos aurea protulit aetas.

vel *digna viris*. licet prodidit illic placeret Cel.
 Ruhnkenio ad Vellej. Paterc. Lib. I. 3. 2. non
 dissimile illud Statii Lib. V. Sylv. I. 255.

— jubeat ire faces Proserpina laetas,
 Egrediasque sacris veteres Heroïdas antris,
 Lumine purpureo tristes aperire tenebras.

ex hoc autem Propertii loco colorem deduxit;
 & *Maenidas* probasse videtur Janus Secundus
 Batio II. v. 27. & seqq.

*Turba beatorum nobis adsurgeret omnis:**Inque herbitis sedilibus**Inter Maenidas prima nos sede locarent.*

35. Deficiunt magico torti sub carmine rhombi]
 sub cardine in Excerpt. Scalig. crimine in Voss.
 tertio a manu pr. sub imagine in Colbertino, &
 primo Voss. a prima manu. turbine conjecerat
 Hein,

Et tacet extincto laurus adusta foco.
Et jam Luna negat toties descendere coelo;

Nigra-

Heinsius. in animo forte habens illud Horatii
Epod. XVII. v. 7.

*Canidia, parce vocibus tandem sacris,
Citumque retro solve, solve turbinem.*

deinde *nimbi* in primo Leid. & Voss. quarto.
nymbi in Askew. ut in Regiis & uno Colbert.
in cuius tamen margine *rombi*. *rumbi* in meo
utroque & Borrichiano. *bombi* Neapolitanus,
in quo nova hic incipit Elegia. in meis codd. &
primis aliisque editionibus hic legitur distichon
secundum huius Elegiae. receptam vero lectio-
nem tuentur illa quae ad loci huius illustratio-
nem contulerunt Tristanus Tom. I. Comm.
pag. 196. Cerda & Ursinus ad Virg. Ecl. VIII.
37. & Passeratius ad h. l. Ovidius Lib. I. Am.
El. 8. 7.

*Scit bene quid gramen, quid torto concita rhombo
Licia, quid valeat virus amantis equae.*

infra Lib. III. El. 4. 26.

*Non me moribus illa, sed herbis improba vicit.
Staminea rhombi ducitur ille rota.*

ubi alios, qui de rhombo veneficarum, licis
circumdato, & inter magica carmina intorto, ege-
runt, laudat Broukhufius. Lucanus Lib. VI. 460.

Traxerunt torti magica vertigine fili.

vide illic notas, & ad Ovid. II. Fast. 575. quam-
quam *torti fili* in isto Lucani loco ridiculum vi-
deatur Bentlejo, & corrigat *torti rhombi*, quod
Ovidii ac Propertii locis firmat. deinde *magico
sub carmine*, pro *ad carmen magicum*, Graeco-
rum more dictum esse patebit ex notis Cl. Hem-
sterhuffii ad Lucian. Dial. Mort. Tom. I. p. 355.

36. *Et tacet extincto laurus adusta foco] jacet*
in omnibus fere codd. & edd. vetustis legitur.
quas enim praeas editiones innuat Broukhufius,
e quibus *tacet* se revocasse ait, comminisci non
possum. In utraque enim Veneta, Reg. Lep.
Volsi, Beroaldi, utraque Aldina, Juntina, Co-
linaei, Gryphii, Rovilliana, Scaligeri, & Dou-
sae editione pertinaci consensu *jacet* excusum
inveni. quibus libri manu exarati adstipulantur
cum binis Vossianis, secundo Leidensi, Borri-
chiano, utroque D'Orvill. & meis. recte tamen

tacet vindicavit post Passeratium. & hoc probat
Caelius Rhodiginus Lib. V. Lect. Antiq. cap. 7.
in sola Canteri ed. Antverp. an. 1569. existat,
Et tacet extincto &c. & in margine exponitur,
non crepat. pessimi enim ominis erat, si laurus
in arae flammam coniecta crepitum non ederet,
sed velut muta taceret. vide Potterum ad Ly-
cophr. v. 6. ubi tamen male hoc in versu *jacet*
adfert. contra optimum signum dabat, si crepitu
sonaret. Ovidius IV. Fast. 728.

*Ure maris rores, taedamque, herbasque Sabinas,
Et crepet in mediis laurus adusta focus.*

Tibullus Lib. II. El. 5. 81.

*Et succensa sacris crepitet bene laurea flammis,
Omine quo felix, & sacer annus erit.*

Laurus to bona signa dedit.

ubi vid. Ach. Statium. sic & *muta laurus, mutus
Parnasus, muti Delphi*, & sim. de oraculis ces-
santibus. Statius Lib. VIII. Theb. 202.

*Quin & cornigeri vatis nemus, atque Molossi
Quercus anhelat Jovis, Trojanaque Thymbra
tacebit,*

Ipsi amnes ipsaeque volent arescere laurus.

vide ad Antholog. Lat. T. II. pag. 651. & *mu-
tae* dicuntur Musae, nimio dolore oppressae.
ut apud Stat. VIII. Theb. 552. recte vindicavit
Gronovius, *Amisum mutae flevit sorores*. pro
Musae. vid. ad Lib. I. El. 7. 17. & ad Ovid.
Ep. XV. 198. pari colore fibrae *tacere* dicun-
tur, quae non litant. Silius Ital. Lib. I. 138.

— *venientia fata*

*Scire ultra vetuit Juno. fibraeque repente
Conticuere.*

ubi vid. Heins. contra loqui dicuntur nostro Lib.
IV. El. 1. 100.

Aut sibi commissos fibra locuta Deos.

ubi vide Broukhuf.

37. *Et jam Luna negat toties descendere coelo]*
discedere ex Palatino probat Gebhardus. quae
verba frequenter quidem conmutantur, sed hic ni-
hil variant ceteri codices. male Ciofanus ad Ovid.
VII. Met. 207. hunc versum inter alia veterum
loca

Nigraque funestum concinit omen avis.
Una ratis fati nostros portabit amores

40. Caerula ad infernos velificata lacus.

Si

loca adfert, in quibus de Luna per artes magicas coelo deducta agitur. de quo vide ad Lib. I. El. 1. 19. vehementer etiam fallitur Passeratius, quum fingit Lunam hic deducta, ut morbi genus ab ea cognoscatur. respuunt hanc explicationem praecedentia v. 35.

Deficiunt magico terti sub carmine rhombi.

quibus aptissime subiungit, Lunam quoque opem suam negare, qua sagas aliter adjuvare solebat; nam ad magica descendere fingebatur. hinc Simaetha apud Theocritum Idyll. II. v. 10.

Νῦν δὲ τιν ἐν θύμῳ καταβόσκει, ἔχῃ Σάλας
Φαῖσι καλῶν. τιν γὰρ ποταμίονα δρυχὰ δαΐμον.

Horatius Lib. I. Sat. 8. 21.

— simul ac vaga Luna decorum
Protulit es, quin ossa legant, herbasque nocentes.

& ad Lunae observationem magica sacra facit Dido apud Virg. IV. Aen. 513. ubi vide Servium.

38. *Nigraque funestum concinit omen avis* concinit omen avis in codd. Regijs, & Vossiani tertii marg. ut in ed. Veneta 1475. Reg. Lepid. utraque Aldina, Juntina, Colinaei, & Gryphii. & hoc ex libris Ach. Statii probat Barthius ad Claudian. pag. 1277. quod recte rejecit Broukhufius. & sic in ed. Vossii, licet in notis de infautis avibus exponat. avis est in Colotiano, Neapolitano, primo & secundo Vaticano, & Modii Excerptis, concinat omen avis cod. Ant. Perreji. eadem varietas apud nostrum Lib. IV. El. 5. 6.

Concordique toro pessima semper avis.

ubi anus in variis MSS. quod illic nonnullis placuit. *condidit* etiam est in duobus Leidens. Voss. pr. & sec. primo D'Orv. & meo secundo. veram lectionem *concinit omen avis* ex Borrichiano & Groningano recte adstruxit Broukhufius; quae firmatur a Colotiano, primo & secundo Vaticano, Excerptis Modii, Livineji codicibus, & Askewiano. & vindicatur unice ex loco Ovidii, quem non praeteriit Broukhufius, Lib. III.

Am. El. 12. 2.

*Quis fuit ille dies, quo tristia semper amanti
Omnia non albae concinuisstis aves.*

Phyllis Epist. II. 118.

Et cecinit maestum devia carmen artis.

conticet in marg. ed. Ald. conjecerat Heinsius; forte quia v. 35.

Et tacet extincto laurus adusta foco.

sed *concinit* loco movendum non est. quomodo etiam correxerat Marklandus in margine ed. Graev. in qua *condidit*. possis etiam *praecinit* ut in illo Tibulli Lib. I. El. 9. 4.

Praecinit eventus nec mihi cantus avis.

39. *Una ratis fati nostros portabit amores
Caerula ad infernos velificata lacus*

Uda ratis conjecerat Heinsius, reclamantibus codicibus MSS. & editis, & invito sensu. *una ratis*, eadem Charontis cymba, *nostros amores*, seu nos duos amantes, portabit in qua expositione omnis loci elegantia consistit. sic supra El. XX. 31.

Unum litus erit sepitis, unaque tellus

Arbor, & ex una saepe bibemus aqua.

Et tabula una duos poteris componere amantes,
& v. 43.

Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris,

Me licet unda ferat, te tua terra tegat.

ratem fati optime Marklandus explicabat *ratem fatalem*, ut *fati litora* pro fatalibus Lib. I. Ek. 19. 12. & *caeruleam* Charontis *ratem*, quam *ferugineam cymbam* vocat Virgil. VI. Aen. 303. pro *Caerula* in uno Colbertino Garrula, in altero *Gerula*. quod ex Palat. cod. & aliis membranarum etiam profert Gebhardus, & pro suo ingenii acumine inde legendum conjicit *Gerrua*, quasi ex gerris & cratibus confuta. id vero *omnem stultitiam superare* codici suo adscripserat Broukhufius. minus ineptum esset *Lurida*. ut omnia inferni lurida dicuntur. vide Broukh. ad Lib. IV. El. 7. 2. sed *Caerula* Charontis *ratis* optime se habet. sic enim *caeruleam* hanc *carinam*

Ggg

nam

Si non unius, quaeso, miserere duorum:
Vivam, si vivet: si cadet illa, cadam.
Pro quibus optatis sacro me carmine damno:
Scribam ego, *Per magnum salva puella Jovem.*

45. Ante tuosque pedes illa ipsa adoptata sedebit,
Narrabitque sedens longa pericla sua.

Haec

nam dixit auctor epitaphii, quod edidi Tom. II.
Anth. Lat. pag. 11.

*Non ego caeruleam remo sulcabo carinam,
Nec te terribilem fronte timebo, Charon.*

41. Si non unius, quaeso, miserere duorum:
Vivam, si vivet: si cadet illa, cadam.]

Sed non unius male in Neapolitano. par illud
Canaces apud Ovid. Epist. XI. 60.

Vive, nec unius corpore perde duos.

Hero Epist. XIX. 149.

*Da veniam, serveque duos. natat ille, sed isdem
Corpus Leandri, spes mea, pendet aquis.*

& Acontius Epist. XX. 233.

*Juncta salus nostra est: miserere mihique tuique.
Quid dubitas unam ferre duobus opem.*

& Lib. II. Am. El. 13. 15. ad Isidem de Corinna
periclitante.

*Huc adhibe vultus, & in una parce duobus.
Nam vitam dominae tu dabis, illa mihi.*

Tibullus Lib. IV. 4. 21.

*Phoebe fave, laus magna tibi tribuitur, in uno
Corpore servato restituisse duos.*

ubi vide Heynium. cum altero versu conferen-
dum illud Heliodori Lib. I. pag. 5. ed. Commel.
in oratione Theagenis ad Charicleam: 'Εν σοι,
ἄφθ, τὰ ἰμὰ, ἃ κέρη, (sic lege, non ἡ κέρη,
οὐκ ἔστιν αὖτε κέρη.)

44. *Per magnum salva puella Jovem*] per ma-
gnum est in primo Leid. Voss. Askew. meo se-
cundo, aliisque codd. & edd. praeclis. sed omit-
tunt illud est Borrich. Groning. Heinsian. D'Or-
vill. & meus primus, ceterique. quod recte con-
probavit Broukhuisius. qui praeced. versu olim
conjecerat *sacro me munere*, ut codici suo adscrip-

serat, sed postea id rejecisse videtur. *carmine*
enim in votis similibus saepe utuntur pro inscrip-
tione ac titulo. supra El. XI. 25.

*Magna ego dona tua figam, Cytherea, columna,
Taleque sub nostro munere carmen erit:*

*Has pono ante tuam tibi, Diya, Propertius
aedem*

Exuvias, &c.

vide Drakenb. ad Silium Lib. IX. 266.

45. *Ante tuosque pedes illa ipsa adoptata sede-
bit*] *operta* in Mentellano, unde Colbert. primo
Leidensi, Vossiano, & meo secundo. *adooperata*
in Heinsiano & meo priore. idque favet codici
Neapolitano, in quo *operata*, quod probasse vi-
detur Heinsius ad Ovid. Lib. II. Am. El. 13. 17.
ubi egregie agit de ritu, quo sedentes Diis ope-
rabantur, & hoc habitu illis etiam adversa sua &
pericula narrabant, ut ex hoc loco patet. vide
hic Passeratium. & calamitatum suarum testes coe-
lum & terram invocabant. unde nutritrix apud Eu-
ripidem in Medea v. 56. dicit,

Ἐγὼ δ' εἰς τὴν ἐκείνην ἀλγυδὸν,
ὧς θ' ἰμερός μ' ἐπύλασε γῆ τε καὶ οὐρανός
λίξαι, μολύσῃ δ' ὄϊρο, Μηδείας τύχας.

quem locum adscripserat Marklandus. *operata* au-
tem & *operta* etiam variantur in codd. MSS.
apud Ovid. III. Fast. 261. infra El. XXI. v. 2.
de sacris Isidis:

*Tristia jam redeunt iterum sollemnia nobis:
Cynthia jam noctes est operata decem.*

idem Heinsius in margine editionis Aldinae hunc
locum sic legendum conjecerat,

Ante tuosque pedes illa, Ipsi, operata sedebit.
vel,

Ante tuos haec, Ipsi, pedes operata sedebit.
vel denique,

Ante tuosque pedes hinc, Ipsi, adoptata sedebit.
Ante

Haec tua, Persephone, maneat clementia, nec tu,
Persephones conjux, saevior esse velis.

Sunt apud infernos tot millia formosarum:

50. Pulchra sit in superis, si licet, una locis,
Vobiscum est Jole, vobiscum candida Tyro,
Vobiscum Europe, nec proba Pasiphaë.

Et

Ante pedes Propertio & aliis frequens. vide Bentley. ad Lucan. Lib. II. 32. ultimae Heinssii conjecturae favet Tibulli locus Lib. I. El. 3. 30. ad idem,

*Ut mea votivas persolvens Delia noctes,
Ante sacras lino testa fores sedeat.*

lino enim velati sacra peragebant, ut recte etiam eidem Tibullo restituerunt viri eruditi, El. V. 15.

*Ipse ego velatus lino, tunicisque solutis,
Vota novem Triviae nocte silenti dedi.*

pro *filo*, ut olim legebatur. quod corrigendum, & ex MS. Caroli Saccati reponendum *lino* jam monuit Corradus in Quaest. Cicer. pag. 325. adde Ruperti Observ. ad Florum Lib. I. cap. 14. p. 234.

47. *Haec tua, Persephone, maneat clementia*]. Nec in primo Voss. altero D'Orvill. & meo secundo. in quo etiam *moveat. moneat* in primo D'Orv. *moveat* in Voss. pr. *tu* in Mentel. *Huic* correxerat. Heinssius. Si quis nullam forsitan emendatione locum indigere contendat, sensus erit poëtae, ut voveat, Cynthiam manere Proserpinae clementiam, id est, cui parcat clementer, & avidas ab ea manus absteineat. adeoque dictum sit, ut supra v. 2. huj. Eleg.

Tam formosa tuum mortua crimen erit.

sed quia durior haec ellipsis videtur, probata illa explicatione malim cum Passeratio, Guyeto, Marklando,

Hanc tua, Persephone, maneat clementia.

pro *nec tu* in Askewiano *nec ter*. totum hunc versum, ita ut in vulgatis legitur, etiam adfert Nestor in Vocabular. p. 189. b. deinde *Persephone* in primo Leid. Voss. Askew. D'Orv. utroque, & primis edd. hoc est, *Persephones. Persephoniae* in Mentel. & Borrich. *saevior* in Voss. pr. & meo.

49. *Sunt apud infernos tot millia formosarum:
Pulchra sit in superis, si licet, una locis*]

in *superis* scilicet in duobus Leidenensibus, Vossiano tertio, Groning. D'Orvill. & meo utroque, ut in primis, aliisque vetustioribus edd. & apud Octav. Mirandulam in Viridario Illustr. Poët. fol. 206. b. quod ex codd. Palatinis pro suo iudicio tuetur Gebhardus. sed *si licet* in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, secundo Vatic. ceterisque, quomodo etiam Heinssius, vel, *si licet una*. nam *una* in Regiis, Colbertinis, & plerisque aliis codd. atque edd. praevalens. illa Excerpt. Scalig. *supera* loca hic opponuntur *infernis*, ut apud *superos*, *ἡδὲ ἀντὶ*, vivere, est inter homines versari, respectu sedis infernae, sive apud *ἡδὲ ἀντὶ*. ut monuit Cel. Hemsterhusius in notis ad Lucian. Dial. pag. 12. & 13. ed. primae, (nam in curis secundis ista non occurrunt) & haec Propertiana contulit cum loco ex Dialogo Menippi & Mercurii, ubi formosorum & formosarum apud inferos recensum Menippo agit Mercurius. *humana* loca vocat Ovid. I. Fast. v. 247.

— *patiens cum terra Deorum
Effet, & humanis numina mixta locis.*

sic *supera* opponuntur *infernis* El. I. huj. Lib. v. 37.

*Theseus infernis, superis testatur Achilles,
Hic Ixioniden, ille Menoetiaden.*

ubi vide notata. Virg. VI. Aen. 128. *superas evadere ad auras*. & v. 680. *Inclusas animas, superumque ad limen ituras*. adde Cl. Ruhenkenii notas ad Vellej. II. 47.

51. *Vobiscum est Jole, vobiscum candida Tyro*]. *Vobiscum Antiope* in vetustis libris haberi testatur H. Vossius ad Catull. p. 237. & probare videtur, quia Antiope & Tyro ab Homero quoque inter Orci incolae junguntur. ut Tyro Helena & Leda apud inferos comes datur in loco Luciani. *Antiope* etiam placebat Heinssio. & sic in v. c. Ant. Perreji & Colotiano. hujus quoque inter

Ggg 2

ter

Et quot Jöna tulit, vetus & quot Achaiä formas,
Et Thebae, & Priami diruta regna senis.

55. Et

ter formas laudatas meminit noster Lib. I. El. 4. v. 5.

*Tu licet Antiopae formam Nyctēidos, & tu
Spartanam referas laudibus Hermionem.*

quae imitatus est ex Hermesianactis Elegia apud Athenaeum Lib. XIII. cap. 8. & huius Antio-
pes Nyctēidos mentio infra Lib. III. El. 13. 12.
& seqq. Jöle tamen ne hic sede sua moveatur,
suadent alii codd. MSS. in quibus *Hyope*, ut in
binis Leidensibus & tertio Voss. *Jope* in meo
utroque, ut in primis & antiquioribus edd. &
sic adfert Octav. Mirandula in Viridar. Illustr.
Poëtar. fol. 206. b. quod favet illis qui *Antiope* le-
gunt. *Japle* in Askewiano. *Vobiscum est Jo* in
secundo Vaticano. *Niobe* in altero D'Orvill.
quae vitatae lectiones sunt ex *Jöle*, ut clare in
Modiano seu Groningano, cujus ultima forte
syllaba in *Jöpe* a librariis mutata & petita
fuit ex sequenti *Europe*. & hoc praetulerunt
Passeratus & Guyetus, ut intelligatur Euryti
Regis filia Jöle, ab Hercule amata, prop-
ter quam invidia exarsit Deianira. ut notum
ex Ovidii Epist. IX. Jöle etiam hic probat
D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. II. p. 103
& 104. reprehenditque Broukhufium, qui ideo
Andromedon contra Beroaldum hic admitti non
posse notaverat, quia illa in astrum mutata fuit;
cum tamen in campis Elysiis eam collocet Pro-
pertius Lib. IV. El. 7. 63. in eodem codice
Groningano male *Pyrrho* pro *Tyro* legitur, quae
inter formas antiquas laudatissima etiam recense-
tur ab Herone apud Ovidium Epist. XIX. ad
Leandrum, v. 131.

*Si neque Anymone, nec laudatissima forma
Criminis est Tyro fabula vana tui.*

*Lucidaque Alcione, Circeque, & Alymone nata,
Et nondum nexis angue Medusa comis.*

de hac Tyrone, Salmoni filia, unde *Salmonida*
vocat noster Lib. I. El. 13. 21. & Lib. III. El.
17. 13. praeter ea, quae Muretus & Passeratus
ad hunc locum notarunt, vide Carrionem ad
Valer. Fl. Lib. I. 83. & ad Lib. V. 479. dein-
de *vobiscum est* in tertio & quarto Voss. & meo
secundo, in quo *vobiscum* & *Europae*. *Europa*,
ultima producta, ut in aliis nominibus propriis
saepè, apud Octavian. Mirandulam. *Pasiphone* in
primo Leid. Voss. D'Orv. & meo utroque. *Pasi-*

phae in Neapolitano. *Pasiphie* in Askewiano.
Pasypthiae vitiose in ed. Veneta 1475. *Pasyptha*
in Reg. Lep. sed *Pasiphæ* in reliquis.

52. Et quot Jöna tulit, vetus & quot Achaiä
formas] Hanc Scaligeri emendationem ex codi-
cum veterum vestigiis, in quibus *Hioa*, vel *Hiona*,
deductam, & probatam Scriverio ad Martialem
pag. 26. in contextum admisit Broukhufius. sed
metaplasmum illius Jöna, pro Jönia, exemplo de-
stituimur. In vetustis codd. & edd. Et quot *Troja*
tulit. quibus consentiant Regii, Colbertini, Gro-
ning. Borrich. duo Leid. tres Voss. Askew. uter-
que D'Orvill. & mei, cum primis aliisque edd.
ut adfert etiam Nestor in Vocabulario pag. 3. b.
in *Achata*. & p. 152. b. & Octavian. Mirandula
in Viridario Illustr. Poëtar. d. l. ubi distinguitur,
Et quot *Troja* tulit vetus, & quot &c. *Sparta*
conjecerat Heinsius, firmabatque ex Lib. I. El.
4. 6. *Spartanam referas laudibus Hermionem*. &
eiusd. Lib. El. XIII. v. 30. & 31.

*Ille sit Inachis & blandior Heroinis,
Ille suis verbis cogat amare Jovem.*

Spartam vero passim a poetis *Ἰωνία* dici
docet Casaubon. ad Athenaeum Lib. XIII. cap. 2.
quod magis adrideret, si pro *vobiscum est Jöle*
praecessisset *vobiscum Hermione*. Jölae enim me-
lius conveniret, Quotque *Euboea* tulit. vel later
alterius regionis vel gentis forniosarum feminarum
secundae nomen; altero versu *Thebae* etiam ex
Scaligeri emendatione fuit restitutum, pro *Phoe-*
bi, quod codices modo memoratos & editiones
obsidebat, & apud Octav. Mirandulam legitur.
unde libris inemendatis usus Nestor in Vocabula-
rio pag. 112. b. in *Rus* adfert,

Et Phoebi & Priami diruta membra senis.

Priami diruta templa male in Voss. quarto. *di-*
ruta Priami regna forte respiciunt illud Homeri
Iliad. A. 19. *Ἐκείρην Πριάμοιο πόλιν*. & hinc
Ovid. Epist. I. 51.

Diruta sunt aliis, uni mihi Pergoma restant.

& quae *Priami regna* hic dicuntur, *Priami regia*
celsa senis eadem Epist. v. 34. illa vero *Priami*
regna hic memorata satis refutant lectionem
codd. & edd. veterum praecedenti in versu, Et
quot

55. Et quaecumque erat in numero Romana puella,
Occidit. has omnes ignis avarus habet.
Nec forma aeternum, aut cuiquam est fortuna perennis.
Longius, aut propius, mors sua quemque manet.
Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo,
60. Munera Dianae debita redde choros.

Redde

quot Troja tulit. quae tautologia non immerito quidem offendeat Gruterum, sed infelici conjectura ei succurrere tentabat, in Lib. XXII. Suspicio ineditar. cap. 13. ubi haec notavit: „*me mihi persuadebit tautologia hanc cultissimi poetae. quid enim Trojam memorat, cum ejus statim mentionem faciat pentametro sequenti, & Priami diruta regna senis. Quid ergo est? Suspicio fuisse, Et quot Eos retulit, vetus &c. ut signet regionem orientalem. Malum quidem, Et quot Eoa tulio, sed non succurrit simile exemplum, nec libri, qui me id doceant, praesto sunt.*” Haec Gruterus. sed adqueiscamus potius emendationi Scaligeranae.

etiam aliquando conjeceram ignis & Orcus. & favet illud infra El. XVI. 19. & seqq.

*Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
Gemmae sint ludis: ignibus ista dabis.
Tendimus huc omnes. huc primus & ultimus ordo.
Est mala sed cunctis ista terenda via.*

ut legebat Heinſius, pro Sed tamen huc omnes. sed avarus ignis est roguſ omnia depaſcens & consumens, & recte exponitur a Paſſeratſio de flamma rogi avida & inſatiable, ac confertur cum iſto Virgilii Lib. II. G. 492. *ſtrepitumque Acherontis avari.* quot Servius interpretatur omnes in mortem trahentis.

55. Et quaecumque erat in numero Romana puella] Et quaecumque aliquo in numero Heinſius in notis ad Propert. pag. 704. poſt Adverſaria. idem in ora ed. Adinae conjecebat, Et quaecumque harum in numero, vel Et quaecumque erat in numero hoc Romana puella. Sed nihil invitis omnibus MSS. & editionibus antiquis innovandum videtur. quaecumque in numero erat, aliquo cenſenda pretio, in hanc claſſem referri digna. vide Patruſ mei Comment. ad Phaedr. Lib. IV. Fab. 24. 26. numero & in numero eſſe dicitur, ut apud Cic. IV. in Catil. cap. 7. neque enim in improborum civium ſed in acerbiffimarum hoſtium numero habendos puto. ubi in deſt in codd. MSS. teſte Grutero. & hinc in Graecorum proverbio, quod adſcripſerat Guyetus, ὅτι ἐν λόγῳ, ὡς ἐν ἀριθμῷ. &, ὅτι ἐν λόγῳ, ὡς ἐν ἀριθμῷ. vide hic Paſſeratium. eadem notione numerari pro aeſtimari, cenſeri. Cicero Parad. I. cap. 2. neque non ſaepe laudabo ſapientem illum Biantem, ut opinor, qui numeratur in ſeptem. ut ex Pithoeano codice edidit Graevius, cujus notas illic vide pag. 546.

56. has omnes ignis avarus habet] a ſomnis in Borrichiano, Heinſiano, & meo priore. pro ignis avarus Francius olim conjecebat ignis Avernus. & ſic in ora libri ſui Marklandus, unde

57. Nec forma aeternum, aut cuiquam est fortuna perennis] nec cuiquam in Heinſiano & meo priore. nec cuique in Askew. aut cuique in ed. Vell. Reg. Lep. Ald. & Gryph. haud cuique in Junta, & Colin. ſed aut cuiquam in Groning. primo Leid. Gebhardi codicibus, & aliis. perenne Heinſius, propter praecedens aeternum, probante D'Orvillio in Miſcell. Obſerv. Vol. V. Tom. III. pag. 9. altero verſu ſors ſua Marklandus.

59. Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo] Nunc quoniam Heinſius. ex pro es in primo Leid. magno dimiſſa periclo Leid. magno dimiſſa periclo Leid. ſec. & Askew. quod placebat Marklando. ſed demiſſa in reliquis omnibus & priſcis edd. ut Eleg. ſeq. v. 29. ſomno demiſſa recenti. ubi in aliis etiam dimiſſa. vide hic Paſſeratium.

60. Munera Dianae debita redde choros] ita ex ſuffragio Scaligeri & Lipſii edidit Broukhuiſius. quod etiam in antiquiſſimis legitar edd. & Excerptis Scalig. Modiſque, Menteliano, Groning. Voſſ. Heinſiano, & meo utroque. choro in ed. Voſſei, Aldi, & Juntae, redde tuae in ſecundo D'Orvill. ſed recte Heinſius in notis ad Propert. pag. 704. emendabat redde tholo. quod Statii locis adſtruit. vide Miſcell. Obſerv. Vol. V. Tom.

Redde etiam excubias divae nunc, ante juvencae,
Votivas noctes & mihi solve decem.

ELEG.

III. pag. 9. & 10. & eo inclinasse videtur Passer-
ratus, hanc lectionem etiam memorans, quae
à codice Colotiano firmatur. sic apud Tibullum
Lib. II. El. 4. 23. Idem Heinſius Lib. IV. Ad-
verſ. cap. 1. legebat,

Aut rapiam ſuſpenſa tholis inſignia ſacris.

pro ſacris inſignia ſacris. vel, ut in aliis, ſacris
inſignia ſanctis.

61. Redde etiam excubias divae nunc, ante ju-
vencae] vix Latinum eſſe dicit Heinſius in notis
pag. 704. ideoque emendabat, Redde etiam ex-
cubias, veſtes intelligens, in quibus decubuerant
aegri, quaſque Diis ſalutiferis dedicabant. ſed
ad alteram lectionem vindicandam faciunt, quae
notavit Valens Guellius ad illud Virgilii Lib. IV.
Aen. 201. Excubias Divum aſternas &c. quod
aeque ac in hoc Propertii loco de excubiis ſacro-
rum, quas Diis ſuis vigilabant, exponit. innuit
igitur excubias, quas Iſidi pro valetudine ſua per
decem noctes egerat Cynthia, ſibiſque reddi po-
ſſulat.

62. Votivas noctes & mihi ſolve decem] redde,
ter repetita voce, edidit Broukhuiſius, quia ſic
ex ſuo codice legi juſſerat Scaliger. ſed alterum
praetuli auctoritate membranarum veterum. ſolve
enim eſt in Regiis, Colbertinis, Borrich. Gro-
ning. duobus Leidens. tribus Voſſ. primo D'Or-
vill. meo utroque, primis & ceteris editionibus
antiquis. redde eſt in ſolo D'Orv. ſecundo. male
Gebhardus ex ſuis codicibus diſtinguebat;

*Redde etiam excubias divae nunc, ante juvencae,
Votivas, noctes & mihi ſolve decem.*

ſed votivas noctes ſolve veram eſſe lectionem ne
dubitemus, facit Tibulli locus Lib. I. El. 3. 29.
ad Iſidem :

*Nunc Dea nunc ſuccurre mihi, nam poſſe mederi
Piſca docet templis multa tabella tuis:
Ut mea votivas perſolvens Delia noctes
Ante ſacras lino teſſa fores ſedens.*

ubi vide Broukhuiſium.

E L E G. XXII.

Hesternæ, mea lux, quum potus nocte vagarer,
 Nec me servorum duceret ulla manus,
 Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta
 Venerat: hos vetuit me numerare timor.

5. Quorum alii faculas, alii retinere sagittas,
 Pars etiam visa est vinela parare mihi.
 Sed nudi fuerant. quorum lascivior unus,
 Abripite hunc, inquit: nam bene nostis eum.

Hic

[ELEG. XXII.] AD CYNTHIAM DE SUA VISIONE
 inscribitur in Regiis & Colbertinis. qui titulus
 Elegiæ XX. aptius convenit. præcedenti male
 connectitur in primo Voss. & meo secundo co-
 dice. Cupidines hic Propertium obvium de nocte,
 & bene potum corripiunt, ut poenam de ejus
 temeritate sumant, quemadmodum non dissimili
 colore poetico Cupidini dormienti ex inferis su-
 pervenire, & de eo poenas meditari finguntur
 Phædra, Scylla, Medea, Progne, & aliae,
 quas facibus suis vivas cruciatur, in Epigrammate,
 licet ævi non optimi, quod sub Modestini no-
 mine ex codd. MSS. edidi Tom. I. Anthol.
 Lat. Lib. I. Ep. xxxi.

v. 1. *Hesternæ, mea lux, quum potus nocte
 vagarer*] *Extrema* Heinſ. modo *lux* in primo
 Voss. & meo altero. *vagamur* in Excerpt. Mo-
 dii, & Groningano. ut supra El. XXI. v. 21.
 in MSS. legitur,

Ino etiam prima terras ætate vagavit.

sed recte notat Broukhusius, antiquata verba non
 facile aucupari Propertium, sic & infra El.
 XXIII. v. 37.

Hoc utinam spatium loco, quodcumque vacabis.
 ubi *vagaris* in aliis. sed ex codice Farnesiano
quocumque vagabis placebat Lipsio Lib. V. An-
 tiq. Lect. cap. 20. in fine, quia *vacabis* in suis
 etiam codicibus invenit. sic quoque legi jussit
 Gebhardus pag. 223. sed alterum merito idem
 Broukhusius adseruit. sequentem versum illu-
 strant notata Gonsalio ad Petron. cap. LXXIX.
 p. 127. ubi de ritu, quo temulenti noctivagi ope
 servorum domum reducebantur, agit.

3. *Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta
 Venerat.*]

minuti Venere legebat Heinſius. *puerorum turba
 minuta* Francius. sed *pueri, turba minuta*, di-
 stinguendum, & per adpositionem dictum est.
hoc vetuit in Neapolitano, & uno D'Orvill. me-
 ruit Borrich. *nos numerare* in quarto Voss.

5. *Quorum alii faculas, alii retinere sagittas*]
 Melius forsitan hic legeretur *Horum alii faculas*,
 quam sequenti disticho *horum pro quorum*, ut
 Broukhusio videbatur. dein *petiere sagittas* in
 cod. Colbertino. *retinere* pro *tenerere* exponit
 Passeratius. sed melius *tenuere* Heinſius, ut ali-
 quando etiam conjecerat Broukhusius, sed postea
 repudiavit. An igitur præstiterit?

Quorum alii faculas, alii intentare sagittas.

ut cum sequenti versu *vinela parare* expri-
 mat habitum Cupidinum, qui Propertium suis
 armis singuli adgredebantur. ita verbum hoc
 forte restituendum Lib. IV. El. XL. 22.

Eumenidum intentet turba severa faces.

ut illic videndum erit. *intentare manus in oculos*
 apud Petron. Satyr. c. 108. ut autem hic Cupidi-
 nes, sera nocte sibi obvios, faculis & sagittis in-
 struit, dum potus vagaretur, sic Lib. I. El. 3. 9.
 de pueris, seu famulis, faces sibi præferentibus:

*Ebria quum multo traherem vestigia Baccho,
 Et quaterens sera nocte facem pueri.*

7. *Sed nudi fuerant. quorum lascivior unus,
 Abripite hunc, inquit:*]

fuerunt Heinſ. pro *lascivior* in Vossiano quarto
luxurior. quod ad palatum Gebhardi forte saperet,
 fi

Hic erat: hunc mulier nobis irata locavit.

10. Dixit. & in collo jam mihi nodus erat.

Hic alter jubet in medium propellere: & alter,

Interest, qui nos non putat esse Deos.

Haec te non meritum totas expectat in horas:

At tu nescio quas quaeris, inepte, foris.

15. Quae

si vocem in Glossario quodam aut casco scriptore reperisset. deinde *Accipite* in primo Vossiano, & Groningano. *Abripite* coniecerat Heinsius. ut apud Senecam in *Troade* v. 815.

Abripite prope *classis Argolicae* moram.

ubi *Arripite* in cod. Ultraj. aliisque. quod & hic praefero, pro comprehendite. idem Heinsius emendandum praeterea putabat *Abripite hinc*, quia hunc & eum eodem in versu inprobabat. hoc admissio distinguendum esset.

Abripite hinc puori, nam bene nescis, eum.

sed ipse apud Ovidium III. Met. 694. ubi olim scribendum judicavit, *Praecipitem famuli rapite hinc*, postea vetustorum codicum fidem secutus, praetulit *rapite hunc*. plura illic in ejus notis vide. jam bene in Neapol. & quarto Voss. *Arripite hunc ipsum, nam bene nescis, ait.* coniecerat Francius.

9. *Hic erat: hunc mulier nobis irata locavit* Sic erat coniecerat Heinsius. reliquit in codd. Regijs, Borrich. & aliis codd. ac primis & vetustioribus edd. sed *locavit* in Perreji & Colotii codice, primo & secundo Vatic. Mentel. Groning. ceterisque.

10. *Dixit. & in collo jam mihi nodus erat* [i.e. gendum ex Vossiano primo, & meo secundo codice,

Dixerat. in collo jam mihi nodus erat.

quod emphasin adjuvat. desumpta autem haec sunt ex arte gymnastica, in qua *nodum*, Graecis *ῥυμν*, injiciebant collo adversarii, eumque brachiis implicitis adtractum deiciebant, quod *ῥεχλιζέω* vocabant. vide Cuperum Lib. I. Observ. cap. 12. pag. 90: & seq.

11. *Hic alter jubet in medium propellere: & alter,* Hinc alter Heinsius. deinde at alter in Neapol. sed & alter in Regijs, Groningano,

ceterisque. minorem versum illustrat illud Rufini ex Antholog. Gr. Lib. VII. pag. 618. ed. Obsop. a D'Orvillio prolatum Tom. V. Observ. Miscell. Vol. III. pag. 11.

Εἰ μὴ ἐν ἀμφοτέρωθεν ἔσται ἡ ἐξὰς τῆς αἰτίας, ἢ οὐδὲν. εἰ δὲ πῶς πρὸς μίαν, ἢ οὐδὲν.

quod sic vertit H. Grotius:

Si jactu duo corda pari petis, es Deus: hac si Vergunt tela, Deus jam mihi non es Amor.

13. *Haec te non meritum totas expectat in horas* Hoc te in primo Voss. Heiniano, meoque, Borrichiano, & Groningano. *notas* vel *solitas in horas* coniecerat Heinsius. sed vulgatam non mutuo. & *totas horas* pro omnibus horis capio. sic enim solet noster. supra El. XI. 28. *tota nocte receptus amans.* El. XIII. 6.

Nunc sine me tota jactua nocte patet.

El. XVIII. 24.

Officium tota nocte valere meum.

XIX. 19.

At te non aetas mutabit tota Sibyllae.

Lib. III. 22. 16.

Hospitium tota nocte paravit Amor.

& El. 14. v. 9. *totum sum pulsus in annum.* & multis aliis in locis, aliis etiam in rebus, apud Propertium. Nemesian. Ecl. II. 58.

Concubitus hominum totis connascere seclis.

totis erubuisse genis Ovid. Epist. XXI. 112. & II. Am. 8. 16. vld. Cel. Hemsterhusii Animadvers. ad hujus Libr. El. XIII. v. 49. altero versu *fores* in omnibus fere codd. MSS. & editionibus priscis. sed Doussae emendationem *foris* in contextum recepit Broukhusius. *fores* probum videbatur Marklando. aliarum nempe amicarum limina de nocte vagando quaeris, Cynthia te dudum expectante. *Ut tu nescio quas* in tertio Voss.

15. Quae

15. Quae quum Sidoniae nocturna ligamina mitrae
Solverit, atque oculos moverit illa graves:
Adflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
Sed quos ipse suis fecit Amor manibus.

Parcite

15. *Quae quum Sidoniae nocturna ligamina mitrae Solverit*] *Quae* tum in Reglis. nunc in uno Colbert. *Mygdoniae* Passeratius, Guyetus, & N. Heinſius, pro *Lydia*, *Maconia*, ex Virgilio IV. Aen. 216.

Maconia mentem mitra, crinemque madentem Subnixus.

vide Heinſ. ad Ovid. Epist. IX. 101. ad Lib. II. A. A. 219. & in notis ad Propert. p. 705. sed neque hic *Sidoniam* *mitram*, neque in Ovidii loco *Sidonium amicum* sollicitandum opinor, nam & ita *Sidonia palla* de eodem Hercule apud nostrum Lib. IV. El. 9. 47.

Idem ego Sidonia feci servilia palla Officia.

& apud Senecam Herc. Fur. 467.

Fulſitque pictum veste Sidonia latus.

recte igitur Broukhufius *Sidoniam* *mitram* pro Tyria vel purpurea exponit. ut purpuram ipsam *Sidonium ostium* vocat Ovidius IV. Trist. 2. 27. *Sidonio fulget sublimis in ostro.* & de palla purpurea Omphales, qua indutus Hercules lanificio operam dabat, Statius X. Theb. 643.

— sic *Lydia* conjux

*Amphitryoniaden exutum horrentia terga
Perdere Sidonios humeris ridebat amictus.*

altero versu ac *oculos moverit illa graves* in prima notarum editione conjecerat Scaliger, capſulas aromaticum intelligens, sed postea id delevit, & merito rejectum fuit a Passeratio, qui bene exponit, oculos somno gravatos extulerit. aliter si *oculos* codices MSS. firmarent, cum Heinſio *aere graves* legi posset, pro te emunxerit, seu pleno vellere carpsit, ut de praetore Illyrico supra El. XIII. 8. notum illud Virgilii, Ecl. 1. 36. *gravis aere domum mihi dextra redibat.*

17. *Adflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
Sed quos ipse suis fecit Amor manibus]*

germine conjecerat Heinſius. sed *gramine*, quod in omnibus codd. & edd. vetustis, recte tuetur D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III.

p. XI. & vide Markland. ad Statium Lib. II. Silv. 4. 35. ubi legit,

*Et tenues Arabum respirant gramina plumae,
Sicanioque crocos.*

& per *Arabum* *gramina* cassam intelligit, idque hoc ipso Propertii loco adstruit. certe *gramine* illic in cod. Vossiano. addere potuerat locum ex eodem libro Silv. 6. 87.

— *odoriferos exhaust flamma Sabaeos,
Et Cilicum menses, Phariaeque exempta volucris
Cinnama, & Assyrio manantes gramine succos.*

ubi *germine* in eodem Vossiano. adde quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. p. 490. & Tom. II. pag. 734. *Arabo de gramine* Excerpt. Scalig. quod placet. altero versu *fecit* non immerito offende-
bat eruditum Britannum in Miscell. Observ. Vol. II. Tom. I. p. 104. qui conjiciebat *pressis*. certe *fecit* an *odoribus*, & verbo *Adflabunt*, conveniat, valde dubito. nam quod obijci posset, imitationem esse Virgilii XI. Aen. 74.

*Ipsa suis quondam manibus pulcherrima Dido
Fecerat.*

idque cum hoc loco illic conferre Val. Guellium; aliter se habet, pretiosas enim vestes a Didone textas memorat, & in imitatione varianda sunt verba pro ratione rei, de qua agitur. An igitur legendum *odores jecit*, pro ventilavit, sparsit, sufficit? Idque propter additum *Adflabunt*. si vero pro unguento, vel sertis odoratis, capiendum, conferri potest cum illo Catalli Carm. XIII.

*Unguentum dabo, quod meae puellae
Donarunt Veneres Cupidinesque.*

sed praefero conjecturam Hieronymi Boschii, Musarum & amicitiae nomine mihi carissimi, legentis, *Sed quos ipse suis legit Amor manibus*. supra Lib. III. 2. 35. *Haec hederas legit in thyrſos*. nihil enim apud poetas frequentius, quam ut Dii, Nymphae, vel Divae *legere flores* dicantur, pro ratione rei, de qua agitur, vide Ovid. IV. M. 315. Lib. V. 554. & XIV. 350. & de Hhh locu

Parcite jam, fratres, jam certos spondet amores,

20. Et jam ad mandatam venimus ecce domum.

Atque ita mi injecto dixerunt rursus amictu,

I nunc, & noctes difce manere domi.

Mane

locutione ipsa notas Heinſii ad Lib. III. A. A. 703. ipſe igitur Cupido, recepta hac emendatione, eleganter dicatur manibus ſuis legiſſe *odores*, ſeu flores odoriferos, & quibus fiunt aromata eo ſenſu apud Auctorem Eleg. de Phœnice v. 79.

*Colligit hinc ſuccos & odores, divite ſilva
Quos legit Aſſyrius, quos opulentus Arabs.*

paſſim vero *odores* dicuntur pro aromatibus. vid. quæ illic notavi, & ad T. II. Anth. Lat. pag. 442. vulgatam tamen *fecit* tuebatur Cel. Ruſſenſius ex loco Plinii Lib. XIII. Hiſt. Nat. cap. 1. ubi de unguentis diſputat: *juvitque luxuriæ omnia ea miſcere, & è cunctis unum odorem facere.*

19. *spondet amores*] *spondeo* in v. c. Perreji, & Vaticano ſecundo.

21. *Atque ita mi injecto dixerunt rursus amictu,
I nunc, & noctu &c.]*

ita ex ingenioſiſſima N. Heinſii emendatione edit Broukhufius. neque aliter Guyetus, & Canterus in ed. Plantin. nam in codd. MSS. & vetuſtis edd. legebatur *me — duxerunt*, ut edidit Scaliger. quibus accedunt duo Leidſenſes. tres Voſſiani, primus D'Orvill. & meus ſecundus. in aliis etiam pro *injecto* legitur *in lecto*, ut in Borrich. utroque D'Orv. & meo altero. *inlecto* Voſſ. tert. *dixerunt* exigis verſus ſequens. & *mi dixerunt* plane ad genium Propertianum eſt, apud quem illud *mi pro mihi* frequens, ſed & ſæpe à librariis corruptum eſt. Lib. I. El. 12. 29. *Mi neque amare aliam, neque ab hac diſcedere fas eſt.* Lib. II. El. 4. 3. *dabis mi perfida poenas* legitur in nonnullis MSS. pro *mihi*. ſupra El. 14. v. 33. *mi certe poteris formoſa videri, Mi formoſa ſas es, ſi modo ſæpe venis.* Lib. III. El. 3. 22. *Mi ſas eris, Sacra plaudere poſſe Via.* ubi *me* perperam in MSS. ſed alterum recte vindicavit Broukhuf. vide notas Cioſani ad Ovid. IX. Met. v. 191. & Patruſi mei ad illud Virg. VI. Aen. 104.

— *nova mi facies inopinaque ſurgit.*

unde illi accedendum opinor, qui apud Quinti-

lianum Lib. VIII. cap. 3. 25. ubi antiquata Virgilii verba enumerat, *mi non miſ* legendum exiſtimant. quamquam alterum Virgilio Lib. XI. 405. *contra miſ jurgia fingit.* pro *mea jurgia reſtituendum* contendat N. Heinſius. apud Tibullum verò Lib. I. El. 7. 69. *Vive diu mi dulcis anus,* non per archaiſmum cum Scaligero & Broukhufio *mi anus conjungere*, ſed pro *mihi dalcie* exponi malim. vide notas Cl. Heynii ad Tibull. pag. 210. in reliquis *injecto rursus amictu* vitium ſubefſe ſuſpicabatur Marklandus, quia ex præcedentibus non adparet Propertium veſtibus exutum fuiſſe. ſed id fingere licet factum fuiſſe, quum Cupidines eum vinculis injectis adriperent & in medium propellerent, ut ſupra v. 8. & 11. Sed recte hic rem egiſſe videtur Vulpius, quò *injecto rursus amictu* exponit de tegumento, quo caput velabant, qui noctu ad luſtra & popinas ibant, quo adempto Propertium agnoverunt, ſed deinde iterum inpoſito hoc velamine eum dimiſerunt. ſic enim *amictus* ſupra El. XVIII. 69.

Contra reſecto quæ libera vadit amictu.

ubi vide. Quod autem altero verſu Heinſium *noctu* emendantem, pro *noctes*, ſecutus ſit Broukhufius, blandiri quidem poſſet propter exempla quæ adfert Heinſ. in notis Propertianis pag. 705. ſed veterem revocavi lectionem, quia omnes coddices, quorum excerptis utor, & vetuſtæ editiones, *noctes* conſtanter ſervant, & ex conſuetudine Græcorum loquitur Propertius, qui *noctes* de una nocte frequenter dicunt. Lib. I. El. 16. 23.

Me mediæ noctes, me ſidera præna jacentem &c.

infra El. XXIIV. 25.

Lenta bibis, mediæ nequeunt te frangere noctes.

Lib. III. El. 10. 32.

Totque hiemis noctes totque nataſſe dies.

ubi *Totque hiemes noctu & die* Heinſius. vide ad Lib. I. El. 12. 13. Suet. Calig. cap. xi. *gamear. reſte longa noctibus obiret.* ſic apud Apulejum. Lib. IV. Met. pag. 75. *excubare noctes* pro *noctu*. exponit Pricæus in notis p. 208.

23. *Mane*

Mane erat, & volui, si sola quiesceret illa,
Visere: at in lecto Cynthia sola fuit.

25. Obstupui. non illa mihi formosior umquam
Visa, neque ostrina quum fluit in tunica.
Ibat & hinc castae narratum somnia Vestae,
Neu sibi, neve mihi quae nocitura forent.
Talis visa mihi somno demissa recenti.

30. Heu quantum per se candida forma valet!
Quo tu matutinus, ait, speculator amicae?
Me similem vestris moribus esse putas?

Non

23. *Mane erat, & volui* &c.] novam Elegiam hic inchoandam censebat Guyetus, contradicentibus codicibus scriptis, & primis aliisque antiquis editionibus. altero versu *& in lecto* malim ex Modii Excerptis, seu Groningano, Heinsiano, Voss. quarto, & meo priore. mox *Obstupui* in primo Leid.

25. *neque ostrina quum fluit in tunica*] fuit prave in plerisque codd. quibus consentiant duo Leid. quatuor Voss. Askew. uterque D'Orvill. & mei. *tum fuit* in Regiis, & edd. primis. sed *fuit* optime a Fruterio correctum, & a Broukhufio contra Gebhardum adsertum est. In loco Phaedri Lib. V. Fab. I. 12. de Menandro, *vestitu fluens* legunt alii, vel *effluens*, ut Gronov. Lib. II. Observ. cap. 7. *adfluens* in vulgatis. ut apud Valer. Max. IX. 11. init. *delicato cultu adfluens*. vide Gifanium Ind. Lucret. in *fluitari*. & quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 269.

27. *Ibat & hinc castae narratum somnia Vestae*] locus varietate lectionis & conjecturarum molimine non parum agitatus. *Ibat*, & *hinc castae* narrabant somnia Vestae in nonnullis codd. & edd. priscis. in aliis, *Ibat & in casta narratum somnia veste*, ut legit etiam Guellius ad Virg. IV. Aen. 518. quod a Passeratio multis defenditur. & sic adfert Patruus meus ad Claudian. Bel. Get. v. 228. lectionem receptam confirmant vet. cod. Perreji, Vaticanus primus, Groninganus, Leidenses, Vossiani, D'Orvilliani, mei, aliique. *insomnia* in primo Leidensi. aliter N. Heinsius, qui in notis ad Propert. p. 705. 706. & ad Ovid. III. Fast. 417. emendandum censebat,

Ibat & hinc caecae (vel *canae*) narrare insomnia matri.

vel *canae Vestae*. ut *canae penetralia Vestae* illic Ovidio & Virgilio dicuntur. Sed aliter hos versus collocandos esse censebat D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 12. quia illud *talis visa mihi* non cohaeret cum praecedentibus, unde Broukhufio videbatur legendum, *Qualis visa mihi*, cum sequatur, *Heu quantum* &c. versum itaque 27. & 28. vel parenthesi includendos, & *talis visa* referendum ad v. 25. & 26. ut *ibat* positum sit pro *ire parabat*. vel versus 29. & 30. praecedenti disticho proponendos esse censebat D'Orvillius, quem etiam offendeant *visere*, & *bis visa*, nimis vicino intervallo repetita. altero versu *Heu sibi* in Mentel. primo Leid. D'Orv. & primis edd. *Non sibi* Voss. pr. *Seu sibi*, *neve* in meo priore. *Non sibi*, *neve mihi* in altero. *Ne sibi*, *neve mihi* Cl. Schraderus Lib. II. Emend. cap. 7. p. 132. sed dubitanter. pro *forent* forte corrigendum: *vovet*, Cynthia nempe.

29. *somno demissa recenti*] *dimissa* in secundo Leid. & Voss. quarto. & sic Guyetus. ut supra El. XXI. 59. *magno dimissa periculo*. ubi *dimissa* etiam in aliis. quod utroque loco ibidem probat Cl. Schraderus. qui seq. versu, *O quantum* legebat, rejecto Passeratio & Broukhufio: & hoc a secundo Vaticano firmatur. *dimissa* etiam praeferebat Marklandus.

31. *Quo tu matutinus, ait*] *Quid tu* in primo Leid. Voss. primo & tert. meo secundo, & in primis, ceterisque antiqq. edd. *Quid? tu* Guyetus. *Quae tu* in Regiis. sed *Quo tu* agnoscunt castigatiores codices, quod recte recepit Broukhuf. *speculator* in Borrichiano. *amice* male in meo secundo, ut & vers. seq. *Te* in primo.

Hhh 2

33. *Non*

Non ego tam facilis: sat erit mihi cognitus unus,
Vel tu, vel si quis verior esse potest.

35. Adparent non ulla toro vestigia presso,

Signa

33. *Non ego tam facilis: sat erit mihi cognitus unus*] ita recte editum, non *satis est*. quod tamen placere etiam posset ex huj. Libri El. XXIV. 15.

An tibi non satis est fuscis Aegyptus aluminis.

Sed alterum est in omnibus MSS. & edd. vetustis, ut apud Cicer. III. de Nat. Deor. cap. 4. *mihi enim unum sat erit, ita majores nostros tradidisse*. ut in MSS. non *satis*. supra Lib. I. El. 2. 26.

Uni si qua placet, culta puella sat est.

& Lib. II. El. 14. 34.

Mi formosa sat es, si modo saepe venis.

ut illic vindicavi, pro *satis*, quod erat in MSS. *sat erit* pro sufficit. vid. Broukhuf. de *q̄ facitis* vide Barth. ad Claudian. pag. 1330. *cognitus* hic capi potest, ut Lib. I. El. XI. 17.

Non quia perspecta non es mihi cognita fama.

vel potius hic sensus est: mihi satis erit cum uno rem habuisse, ut contextum ipsum docere existimabat Cel. Ruhnkenius.

34. *Vel tu, vel si quis verior esse potest*] certior conjecerat Heinsius, pro constantior, fidellor. ut supra El. XIX. 22. *heu heu tu mihi certus eras*. infra El. XXV. 11.

Quid si non constans illa & tam certa fuisset.

sed miror id postea ab eo repudiatum fuisse.

35. *Adparent non ulla toro vestigia presso*] nonnulla in Heinssiano & Askew. *vestigia pressa* in prima Veneta, Reg. Lep. & Volsci editione. quod nonnulli forte probarent, & *vestigia toro impressa* exponerent. sed praeterquam quod alterum auribus sit gratius, *torus dicitur pressus* a jacentis corpore, qui relinquit *vestigia*, seu indicia incubantis. ut apud Ovidium Epist. X. 55.

*Incumbo, lacrimisque toro manante profusus,
Pressimus, exclamo, te duo, redde duos.*

Epist. XII. 30.

Et premittis pios corpora Graja toros,

I. Am. 4. 15. *Cum premittit ille torum*. Lib. II. A. A. 712.

Cum premeret mollem lassus ab hoste torum.

apud eundem vero Epist. XI. v. 78. in nonnullis etiam codicibus habetur,

Sic mea vibrari pallentia membra videres,

Pressus ab inposito corpore lectus erat.

pro vulgata *Quassus pectore* in Scriveriano. sententiae igitur istius loci aptius foret, si legeretur,

Quassus ab adonito pectore lectus erat.

nam ab *inposito corpore* lectus premittitur; sed *adonito pectore* etiam corpus & cum illo lectus quantitur, quod Canacae contingebat ad terrorem inruentis Aeoli, quaevis fatalia ei minantis. sic *pressas herbae*, *pressum gramen*, & sim. eidem Nasoni. vide Heinssii & Patru mei notas. ad Lib. III. A. A. 721.

Vidit ut inpressa vestigia corporis herba.

ut illic legendum censent, pro *oppressam herbam*. Albinov. ad Liv. 316.

Quemque premit sine ta, sternitur ecce torus.

II. Fast. 795. *Usque torum pressit*. vid. notas ad Petron. c. 18. *vestigia* eadem notione in loco Ciceronis III. Verr. c. 34. *praesertim cum in lectulo decumanae mulieris vestigia viderent recentia*, quibus illum inflammari ad perseverandum intelligebant. Ariadne apud Ovidium Epist. X. 53.

*Et tua, qua possum, pro te, vestigia tango,
Stratoque, quae membris intepuere tuis.*

Lib. I. Am. 8. 97.

Ille viri toto videat vestigia lecto.

Fasque lascivis livida colla notis.

supra El. VII. 95.

Nec domina ulla meo ponet vestigia lecto.

ubi vide Broukhuf. & notas ad Petron. cap. 97. p. 462. sic & aliis indiciis, ut unguento non delibutum esse, apud maritos & amatores se a suspitione externorum amplexuum purgabant. ut ex Catulli & Aristophanis locis docet P. Victorius Lib. XXXV. Var. Lect. cap. 20.

36. Signa

Signa voluptatis nec jacuisse duos.
 Adspice, ut in toto nullus mihi corpore surgat
 Spiritus, admisso notus adulterio.

Dixit,

36. *Signa voluptatis nec jacuisse duos*] voluptatis non jacuisse in Regiis, meo secundo, & aliis codd. ac vetustis edd. nec in Colotiano, Mentel. Modii Excerpt. Vatic. sec. Borrich. & Groning. in quibus etiam voluptatis. cui lectioni favet illud Ovidii Rem. Am. 431.

*Ille, quod a Veneris rebus surgente puella
 Vidit in immundo signa pudenda toro.*

quae satis aperte exponunt *signa voluptatis* hoc in loco dicta. voluptati jacuisse Passeratius. voluntatis in Neapolitano, hoc est volutantis, transposita litera n, idque quarto casu pro volutantes. ut ex libro Farnesiano Lipsius Lib. II. Antiq. Lect. cap. 10. quae unice vera lectio est, probata Cuperio in Addendis ad Lib. IV. Observ. & multis locis vindicata ab Heinsio notis Propertianis pag. 706. Legamus itaque,

*Adparent non ulla toro vestigia presso,
 Signa, volutantes non jacuisse duos.*

Origo mendii orta est, quia voluptari & volutari passim confunduntur in MSS. sic apud Senecam Epist. 79. *Tunc animus noster habebit, quod gratuletur sibi, cum emissus his tenebris, in quibus volutatur, non tenui visu clara prospexit.* & Epist. 82. *non satius est vel sic jacere, quam istis officiorum vorticibus volutari.* quo utroque loco voluptatur & voluptari, in MS. cod. Amstelod. quod etiam in Apuleji, Ciceronis, Senecae Rhetoris, Petronii, & hoc ipso Propertii loco, praefert Gruterus Lib. XIII. Suspici. ineditar. cap. 2. & hoc quoque aliis placet. sed illos errare, docent notae Patru mei ad Petron. cap. 79. pag. 393. ubi volutari pro voluptari contra Graevium defendit. Est autem proprium nequitiae verbum. ut *κυλνδρῶν* Graecis. Athenaeus Lib. XII. cap. xi. de Dionysio, Siciliae tyranno, *ἐν γυναικὶ μετὰ γυναικὶν εἰδὲν αἰχρῶν καλῶν ἐπὶ τῷ σπέρματι κυλνδρῶν*. vide Bergleri notas ad Alciphron. Lib. I. Epist. 23.

37. *Adspice, ut in toto nullus mihi corpore surgat
 Spiritus, admisso notus adulterio.]*

ut in moto Marklandus ad Statii Silvas pag. 299. qui etiam in margine codicis sui peccare conjece-

rat pro corpore. surgit male in primo meo codice. nam post *Adspice* ut requiritur subiunctivus. vide ad Lib. I. El. 2. 9. *Spiritus* hic pro anhelitu, ut *spiritum trahere* pro aegre suspirare. & *surgere spiritus* eodem modo Lib. I. El. 16. 32.

Surgit & invitis spiritus in lacrimis.

quod notavit Gruterus Lib. XII. Suspici. inedit. cap. 6. cum vero in iisdem Suspicionum libris, qui, praeter editos, nondum integri in lucem prodierunt, de hoc loco egerit Lib. XVI. cap. 9. lectori non ingratum fore opinor, si ea his inferam: ita enim ille: „Suboffendebat quidem „voce notus adulterio. neque mihi placet forte „mutari eam vel in motus. vel in natus. vult enim se non gravem iterare anhelitum, ut so- „lent, qui recentes ab opere. Nec aliam ad- „mittit interpretationem illud Suetonii in Calig. „cap. 36. in fin. ubi de ejus libidine: *Quoties „deinde libuisse egressus triclinio, cum maxi- „me placitam provocasset, paulo post recentibus „adhuc lasciviae notis reversus, vel laudabat pa- „lam, vel vituperabat.* ubi lasciviae notas intel- „ligo vexatam comam, vultus ardentes oculos. „que, & crebriorem anhelitus reciprocatorem, „secretum prodentes. de eo accipi posset quod „Nonius citat ex Afranli Privigno, *Et propter „patruelem tuam constituit hilare anhelans deje- „cta coma.* Alias notas sic exprimit idem Sue- „tonius vita Augusti cap. 69. *Antonius super „festinatas Liviae nuptias obsecit ei feminam con- „sularem e triclinio viri coram in cubiculum abi- „ductam rarsus in convivium rubentibus auriculis „incomptiore capillo reductam.* Sed & aliquan- „tum huc facit Tibullus Lib. I. El. 9. 57.

„*Nota Venus furtiva, mihi est; ut lenis agatur
 „Spiritus, ut nec dent oscula rapta sonum.*

„magisque Juvenalis Sat. V. 185.

„*— nec prima si luce egressa, reverti
 „Nocte solet, tacito bilem tibi contrahat uxor;
 „Humida suspectis referens multicia rugis,
 „Vexataque comas, & vultum auremque ca-
 „lentem.*

haec Gruterus. in secundo tamen versu *admisso* motus adulterio legebat Marcilius ad Catullum pag. Hbb 3

420 SEX. AVRELIi PROPERTII

Dixit, & opposita propellens suavia dextra,

40. Proflit in laxa nixa pedem solea.

Sic ego tam sancti custos excludor amoris.

Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

ELEG.

pag. 10. & sic Heinsius, Relandus, & Marklandus, cui etiam *admissi notus adulteris* placebat in notis ad Statium, ut Broukhufio quoque in mentem venerat. vel *admissi notus adulterio*. quod & Patruus meus coniecerat. proprie autem *admissum adulterium* de violata pudicitia. ut saepius apud Ovidium, Epist. VII. 104. XI. 106. 110. Ep. XVII. 45. & H. Art. Am. v. 381. vide Broukhuf. ad Tibull. Lib. I. El. 7. 62. & Patruus notas ad Suet. Calig. 21.

39. *Dixit, & opposita propellens suavia dextra* suavia nostra in Regiis & Colbertinis, Scaligeri Excerpt Mentel. Borrich. Neapol. Heinsiano, Leid. & Voss. pr. D'Orvill. priore, meo utroque, ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsci, somnia pro varia lect. in cod Scalig. *opposita veste* in Leid. sec. tertio Voss. ed. Venet. 1487. & Beroald. quod nonnihil defendi posset ex iis, quae notata sunt ad Lib. I. El. 6. 17. ubi *Osca* laque *opposito dicat sibi debita venio*, de veste tenuissima a nonnullis, quamquam male, expolitur. sed *opposita dextra* hic tuentur ceteri codices, & sic in ed. utraque Aldina, Juntina, Colin. Gryph. Rovill. & alijs.

40. *Proflit in laxa nixa pedem solea* laxa corrupte in Neapol. Mentel. Borrich. primo Leid Voss. D'Orvill. meo utroque. in sacra Modianus seu Groninganus. Passeratium in laxa junctim legentem recte refutavit Gebhardus. laxa tuentur ceteri codices, & pro soluta, non adstricta, recte explicatur a Livinejo. deinde *nixu pedem in laxa*

solea, pro *laxa solea pedem innixa*. ut apud Ovid. III. Am. 1. 41. *pitris innixa cothurnis*. ubi vide N. Heinsiam.

41. *Sic ego tam sancti custos excludor amoris* hanc lectionem è diversis veterum membranarum scriptura, aliisque virorum doctorum conjecturis praetulit Broukhufius. *Hic ego* in Heinsiano & meo priore. *custos rejector* in vet. cod. Ant. Perreji, id est, rejicior. *custos recludor* in Colotiano, primo, tert. & quinto Vatic. Scalig. Excerpt. Heinsiano, tribus Vossianis, meo utroque, sec. Leid. & ed. Venet. 1487. *custode recludor* primus Leid. & uterque D'Orvill. ut in Aldina utraque, Junt. Colin. Rovill. Gryph. idque placuisse videtur Scioppio in notis ad Priapej. Carm. V. hunc adtingens sensum, *excludor a Cynthia*, quae amorem tam sancte colit. *custodis rector* in marg. tertii Voss. ed. Venet. 1475. & Reg. Lep. *amoris rector* in ora cod. Askew. Guyeto hoc distichon erat suspectum, quod & Heinsio videbatur, vel legendum conjiciebat, *custodis cultor*, vel *custodi excludor* in notis ad Propert. p. 706. quod ultimum Marklando etiam inciderat. sed in marg. ed. Ald. *custode excludor*, pro, a custode, adscripserat idem Heinsius. an forte, *tam sancti custos eludor amoris*? ultimo versu *Ex illa* D'Orv. sec. non mihi nulla in Mentel. Neapol. Borrich. binis Leidens. primo & tertio Voss. meoque secundo. & ed. Venet. 1475. sed *nox mihi nulla* in ceteris membranis, & vetustis edd.

E L E G. XXIII.

Quaeris, cur veniam tibi tardior? aurea Phœbi
Porticus a magno Caesare aperta fuit.
Tota erat in spatium Poenis digesta columnis:

Inter

EL. XXIII.] Securus est Broukhufius ediciones Scalgeri, qui ex tribus Elegiis, ut in plerisque codd. MSS. & editionibus antiquis legebantur, unam confecit, & ut Vulpius notat, hic, si umquam alias, plura sibi licere voluit, & omnia miscevit ac pervertit. Olim nempe in vetustissimis editionibus, Venetis, Reg. Lep. Volsel, & Beroaldi duae post praecedentem sequebantur Elegiae, quarum prior inciepiebat a v. 53. *Quo fugis ah demens*, &c. desinens in v. 36. *Nam sine te nostrum non valet ingenium*. dein separata succedit Elegia, cujus ab hac initium est, *Quaeris? cur veniam tibi tardior* &c. & finit v. 118. *Semper vive meo libera iudicio*. sed in Aldina utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, Rovilliana, aliisque, in tres digeruntur Elegias, quarum prima inchoat a v. 53. *Quo fugis ah demens* usque ad v. 36. altera ab hac orditur, *Quaeris cur veniam* &c. usque ad v. 16. *Pythius in longa* &c. quam, omisiss duobus distichis a v. 17. usque ad v. 20. *Illis adspicias* &c. usque ad *Denique ut ad Trojas testis*, excipit tertia prolixior, cujus principium a v. 21. *Qui videt, is peccat: qui non & videt* &c., & absolvitur v. 118. *Semper vive meo libera iudicio*. sed plerimis distichis aliter collocatis, in meo codice secundo haec Elegia superiori adhaeretur & continua serie sequitur v. 53. *Quo fugis ah demens* &c. Omnia vero in his adeo confusa & perturbata sunt, ut sine ope meliorum ac vetustiorum codicum ea in ordinem restitui posse vix sperandum sit.

v. 3. *Tota erat in spatium Poenis digesta columnis*] Tanta in Regiis, Colbertinis, Mentel. Borrich. Heinsiano, primo Leid. tribus Voss. D'Orvill. utroque meis, & praeicis edd. nisi quod tota in altero D'Orv. a man. sec. ut in Colotiano, primo Vatic. Groningano, & Scalgeri libro. erit Voss. tert. & D'Orvill. sec. in speciem Regii, Colbertini, Leidensis uterque, tres Voss. blini D'Orvill. & mei, cum edd. praeicis, id est

ad ornatum & splendorem, ut elaboratus ad speciem Macrobio Lib. II. Sat. cap. 9. ubi vide Pontanum; & notas Interpretum ad Claudian. Bel. Gild. v. 507. *Tantum erat in speciem in Aldina utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, Rovill. aliisque. Tota erat in species Scalgeri, & exponit et idem, ut picturae, quibus ornata erat porticus, species dicantur. sed verissime N. Heinsius ad Ovid. I. A. A. 73. ad Lib. III. Fast. 529. & in notis Propertianis pag. 708. emendavit.*

Tota erat in spatium Poenis digesta columnis.

vel in seriem. quod Statii & Lucani locis firmat. sed prius probat Auctor Elector. minor. Etoneus. pag. 113. ubi hanc Elegiam usque ad v. 16. edidit. in spatium quoque defendit, & in contextum admisit Broukhufius. sed tota in spatium male explicat, in totum spatium, seu per omne spatium. nam in spatium ponitur pro in rectum, in longitudinem, ut copiose animadvertit D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 14. & seqq. sic apud Plinium Lib. XXXV. cap. 1. ex MSS. legebat Quidendorpius: nam placent jam abaci in spatia (vel abacina spatia) montes in cubiculo dilatantia. Coepimus & lapide pingere. & montes exponebat lapides montanos, jungendo dilatatos. vide ad illum locum Comment. & Patru mei notas ad illud Ovid. Lib. II. Met. 197.

Porrigit in spatium signorum membra duorum.

secundo versu aperta perperam in Regiis codd. & primis edd. Ceterum initio hujus Elegiae ad marginem ed. Rovillianae adscripserat Janus Doula Pater: *Videndum an porticus & Bibliotheca Apollinis Palatini ab Augusto dedicata sit, ut de aetate Propertiana major planiorque certitudo nascatur nobis. intelligi Porticum, quam Augustum addidisse templo Apollinis in parte domus Palatinae, scribit Sueton. cap. 29. notavit Livinejus.*

A. Th.

Inter quas Danaï femina turba fenis.

5. Hic equidem Phoebo visus mihi pulchrior ipso

Mar.

4. *Inter quas Danaï femina turba fenis*] *Inter* aquas in nonnullis codicibus, quod Palmerio in Spicileg. p. 303. adridebat. sed *Inter quas*, columnas nempe, positaë erant Belidum imagines, ut ex locis Ovidii optime illustrarunt Livinejus & Broukhufius. *nurus* etiam perperam pro *fenis* in Voss. tertio, & libro Scalig. utrumque merito improbat Auctor Elect. Ettonens. Minor. Cogitabam aliquando, an hic legi posset,

Inter quas Danaï femina turba feri.

idque propter locum Ovidii II. A. A. de eadem hac porticu,

Quaque parare necem miseris patruelibus ausas
Belides, & stricte stat ferus ense pater.

& Lib. III. Trist. I. 61.

Signa peregrinis ubi sunt alterna columnis
Belides, & stricte barbarus ense pater.

ubi forte legendum *ubi stant alterna*, & sic Danaum violentum parentem vocat Hypermnestra apud Ovid. Epist. XIV. 43. & saevum patrem v. 53. senem tamen etiam adpellat v. 114.

Cum sene nos inopi turba vagamur inopi.

Ceterum ex hoc loco patet, tales porticus distinctis spatiis ornatas fuisse signis vel statuis antiqui operis, quales in porticu, Dianae templo addita, memorat Cydippe apud Ovid. Ep. XXI. 97.

Et modo porticibus spatior, modo munera Regum
Miror: & in cunctis stantia signa locis.

5. *Hic equidem Phoebo visus mihi pulchrior ipso*] hoc & sequens distichon Vulpus censet collocandum esse post v. 16. *Pythius in longa* &c. sed quod jam praeceperat J. Douza Filius. *Hic eadem* in meo secundo. *Hic quidam* legebat Marklandus. quod valde probat D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. T. III. pag. 16. *quidam* enim aequè de viris claris & illustribus ac ignotis & obscuris dici notat, & Augustum intelligit sub Apollinis imagine illic cultum. ut illius Dei effigie in coena duodecim Deorum ornatus ipse discubuit Augustus apud Suet. cap. 70. Sed operae pretium arbitror lectori hic exhibere quae ad hunc locum mecum communicavit

amicissimus L. Santenius, eruditaë juventutis exemplum: „ In his versibus Apollinem ipsum „ Palatinum, Scopae opus, intelligendum esse „ putavit Scaliger, & Scaligero adhaerens Broukhufius. Douza ordinem versuum mutandum censuit. Lapsi sunt hic viri maximi. Apollo „ Palatinus, stetit in medio ipsius templi, ut „ solent simulacra Deorum, non in vestibulo „ sive porticu. ad hunc, non ad statuam Augusti, „ referendi versus, qui sequuntur:

„ *Deinde inter matrem Deus ipse, interque sororem*

„ *Pythius in longa carmina veste sonat.*

„ hunc Dalecampius ad Plin. Lib. XXXVI. c. 5. „ confudit cum Capitolino Apolline, de quo „ idem Plin. Lib. IV. c. 13. & XXXIV. c. 7. „ versus autem: *Hic quidam Phoebo* &c. tangunt „ Augustum, cui simulacrum factum est cum „ Apollinis cunctis insignibus. quae verba Servii „ sunt ad Eclog. IV. v. 10. & frustra in suspicionem vocata a Casaubono ad Sueton. Aug. „ c. 70. Augusti quoque statuam respicere existimo Virgilium Lib. VIII. Aen. v. 720.

„ *Ipse sedens niveo candentis limine Phoebi*
„ *Dona recognoscit populorum, aptatque superbis,*
„ *Postibus.*

„ Hanc statuam in Bibliotheca stetit monent „ Acro ad Horat. Lib. I. Epist. III. v. 17. „ a Broukhufio laudatus: *a monte Palatino, ubi* „ *Caesar in Bibliotheca sibi statuam posuerat,* „ *habitu ac statu* (sic corrige ex Schol. Crucq. „ ut apud Ovid. XI. Met. 169. de Apolline: „ *Artificis status ipse fait.*) Apollinis. Res ipsa „ jam suboluit D'Orvillio in Miscellaneis. Ista „ autem Bibliotheca porticuli vicina fuit, vel „ forte in ea. Ovid. III. Trist. I. 59. & seqq.

„ *Inde tenore pari gradibus sublimia celsis*
„ *Ducor ad intonsi candida templa Dei:*
„ *Signa peregrinis ubi stant alterna columnis*
„ *Belides, & stricte barbarus ense pater:*
„ *Quaque viri docto veteres cepere novique*
„ *Pectore, lecturis inspicienda patent.*

„ Sueton. Aug. c. 29. *Templum Apollinis in ea*
„ *parte*

Marmoreus tacita carmen hiare lyra.
 Atque aram circum steterant armenta Myronis
 Quatuor artifices vivida signa boves.
 Tum medium Clario surgebat marmore templum,
 10. Et patria Phoebus carius Ortygia.

Auro

„ parte Palatinae domus excitavit (extruxit legit
 „ Pompon. Sabinus ad Virg. VIII. Aen. v. 721.)
 „ quam fulmine istam desiderari a Deo haruspices
 „ pronuntiarent. Addidit porticus cum Bibliotheca
 „ Latina Graecaque. verius igitur omnes ordine
 „ a Propertio collocati sunt. Ruæus hic nos non
 „ morabitur, quaerens, quare Virgilius Ecl. IV.
 „ v. 10. Augustum nominaverit Apollineum; nec
 „ cum ipso eam rationem reddemus, quae Au-
 „ gusto fuisset probrosa, nec prudenter a Vir-
 „ gilio ei objecta. non minus imprudenter
 „ Pompon. Sabinus ad Ecl. Virg. IV. v. 10.
 „ hanc Apollinis Palatini Bibliothecam confu-
 „ dit cum Atrio Libertatis.”

6. *Marmoreus tacita carmen hiare lyra*] pro car-
 men hiare lyra inepte in primo Leid. utroque
 D'Orv. & meo secundo legitur *carmen habere*. vi-
 tiose in Veneta 1475. & Reg. Lep. *crimen hiare*,
 quod & in codd. Regiis. ex hoc Propertii loco
 deceptum fuisse Sannazarium, qui *carmen hiare*
 de Altilio & Pontano, celebribus inter Italos
 poetis, dixerit Lib. I. El. XI. v. 18. & Lib. II.
 El. 2. 12. notavit illic Broukhufius, quia hic
 sermo est de signis & statuis in porticu Apollin-
 is Palatini. adde Cl. Schraderum Emend. cap.
 VIII. aptius certe hoc imitatus est Janus Secun-
 dus Lib. III. El. 17. 44. ubi de statuis in
 templo S. Dionysii,

*Quique diu artificem Romam decoravit, & altis
 Aurea porticibus carmina Phoebus hiat.*

decepit itaque hic locus etiam Scaligerum in Syl-
 va Carmin. pag. 31.

— *dulci gutture carmen hians.*

ipsumque Broukhufium in Carm. Juvenil. pag. 427.

Audebis posita carmen hiare lyra.

Forfan etiam induci fuerunt illo Catulli Carm.
 XCVI.

*Millia cum interea quingenta Hortensius uno
 In pede stans fixo carmina rictat hians.*

qui tamen versus in multis Catulli editionibus

desideratur. *hiare* activo sensu etiam apud Per-
 sium Sat. V. init. *Fabula seu maesto penatur
 hianda tragoedo.* ubi vid. Marci. p. 120. & sic
 Valer. Fl. Lib. VI. 706. *subitos ex ore cruores
 Saucia tigris hiat.* pro *tacita lyra* Koppius
 in Observ. Crit. pag. 141. legendum existima-
 bat *tacta*. quem vide. sed *tacita lyra* de statua
 recte dici videtur.

8. *Quatuor artifices vivida signa boves*] *artifi-
 cis invidia* in Regiis, Palatino Gebhardi, Gro-
 ningano, primo Leid. Voss. tertio, utroque
 D'Orv. G. Vlamingi, meo secundo, & priscis
 edd. sed *vivida*, *ἰσχυρά*, *spirantia signa* sunt,
 ut Virgilio III. G. 34. *Stabant & Parii lapidis
 spirantia signa.* ne quis *invidia* pro invidiosis, vel
 invidia dignis, exponat. nam passim *vivere de
 signis*, marmoribus, & picturis artificiose factis.
 vid. ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 225. *artifices*
 recte edidit & defendit Broukhufius, ad cuius
 emendationem stabiliendam alia loca producuntur
 in Miscell. Observ. Vol. V. T. III. p. 17. de My-
 ron's bucula vide hic Livinejum, & adde aliquot
 Epigrammata in Anthologia Graeca Lib. IV. Tit.
 VII. & apud Aufonium, quae exhibet Hein-
 sius in notis ad Prudent. Apoth. 722. Cic. IV.
 Verr. c. 60. *quid Athenienses, ut ex marmore
 Jacchum, aut Peralum pictum, ut ex aere My-
 ron's buculam.* unde patet ex aere factam. de
 quo vid. Markland. ad Statii Silvas pag. 42.
 versu praec. *steterantque* in Neapolitano.

9. *Tum medium Clario surgebat marmore tem-
 plum*] ita restituit Scaliger, & ex Commelini li-
 bro probat Gebhardus, quum antea *claro* lege-
 retur in vetustioribus editionibus, quod & in
 Regiis, Colbertinis, Groning. duobus Leid.
 tribus Voss. utroque D'Orv. meis, ceterisque
 membran. Guyetus legebat, *At medium Pario.*
 ut medium templi dicatur fultum fuisse columnis
 e marmore Pario. *Pario* etiam conjecerat Passer-
 atius, probante Heinso in notis p. 708. & ad
 Ovid. I. A. A. 73. cui praeterea *elato* vel *Grajo*
 in mentem venerat. sed *Clario* interpretatur
 Scaliger, templum hoc Palatini Apollinis cario-
 rum

- Auro Solis erat supra fastigia currus,
 Et valvae, Libyci nobile dentis opus.
 Altera dejectos Parnasi vertice Gallos,
 Altera moerebat funera Tantalidos.
 15. Deinde inter matrem Deus ipse, interque sororem,
 Pythius in longa carmina veste sonat.

Illic

rem Phoebo fuisse aedem, quam quae in Claro aut in Delo erat. nam *Ortygia* Delos est. vide Spanhem. ad Callim. Hymn. in Apoll. v. 59. *Pario* tamen etiam blanditur. *surgere*, pro verticem extollebat. ut Lib. III. El. 9. 26.

Fussit & imperio surgere Baëtra caput.

ut quidem in vulgatis legitur. sic apud Ovid. Epist. VII. 11. *nec te surgentia tangunt Moenia*, pro *crefcentia* Patruus meus praefert. vide ad Tom. II. Anth. Lat. p. 589. hoc autem distichon praecedenti anteponendum consuet Janus Doufa F. ad Lib. IV. El. 1. 3.

11. *Auro Solis erat supra fastigia currus*] In quo *Solis erat* v. c. Perreji, & tres Vaticani. *Et quo* in Regiis, Colbertinis, Palatino Gebhardi, Mentel. Borrich. Groning. primo Leid. quarto Voss. & tertio in marg. D'Orvill. priore, meis duobus, & primis edd. *Et auro* in sec. Leid. & primo Voss. a quo in altero Voss. *E quo* D'Orv. sec. erant in sec. Leid. tribus Voss. & meo priore. sed optime se habet, *Auro Solis erat currus* pro ex auro, aureus. quod in Voss. tertio a manu pr. ut Lib. III. 15. 37.

Arte fores templi crater antistitis auro.

sic argento apud Virg. VIII. Aen. 673.

*Et circum argento clari delphines in orbem
 Aequora verrebant.*

vide & Claver. in Miscell. ad Claudian. cap. XV. sub finem. male igitur alii,

Aurea Solis erat supra fastigia currus.

ut in libro Scaligeri, quod placebat Heinssio. sed merito id rejecit Patruus meus in notis ad Ovid. II. Met. 107.

12. *Et valvae Libyci nobile dentis opus*] ita sine ulla interpunctione olim editum, & a Broukhufio. unde *valvae* casu secundo, numero singu-

lari, capiebat Patruus meus ad Ovid. III. Am. 1. 40. idque rarius esse observat. ejus nota exhibetur in Misc. Observ. Vol. V. T. III. p. 17; sed primum numeri pluralis casum hic esse arbitror, ideoque, ne duo genitivi concurrant, *opus valvae dentis Libyci*, distinxi,

Et valvas, Libyci nobile dentis opus.

per adpositionem, ut paullo ante,

Quatuor artifices virida signa boves.

idque firmant sequentia, quae cum his cohaerant, *Altera*, valvarum nempe, referebat Gallos, duce Brenno Delphos invadentes, sed ab Apolline dejectos e montis sui vertice, *Altera moerebat*, id est moestis figuris exhibebat interemtam Apollinis & Dianae sagittis Niobes sobolem. vide hic Beroaldum. hunc Propertii versum imitatum esse Martialem Lib. XIV. Ep. 2.

Essemus Libyci nobile dentis opus.

notavit Cl. Schraderus Emend. cap. VI. in fine. ubi *opus* in cod. Leid. a man. pr. *gentis opus* in Borrich.

14. *funera*] *funere* male in Voss. & meo priore.

15. *inter matrem Deus ipse, interque sororem*] *Deus* desideratur in Heinssiano, & meo priore. geminationem illam praepositionis *inter*, Bentleje valde improbatam in loco Horatii, Lib. I. Sat. 7. 11. multis aliorum exemplis, & hoc quoque Propertii loco vindicavit Cuningham. in Animadv. cap. XIII. pag. 247.

16. *Pythius in longa carmina veste sonat*] Non tantum Spanhemius in Observationibus ad Callimach. Hymn. in Apoll. v. 32. ut observat Broukhufius, hunc versum ita produxit,

Atius in longa carmina veste canit.

sed & ante eum Trifstanus Tom. I. Comment. Hist. pag. 77. ubi egregie illustrat numum Augusti,

Illic adspicias scopulis haerere sorores,
 Et canere antiqui dulcia furta Jovis;
 Ut Semela est combustus, ut est deperditus Jo:

20. Denique ut ad Trojae testa volarit avis.

Qui

gusti, quales duos & ipse possideo, in quibus Apollo Aëtius stans in longa citharoedi veste, dextra plestrum, sinistra citharam tenens, conspicitur, subscripto ACT. & in area IMP. X. in altero IMP. XII. ACT. in quo Apollo itidem Aëtius, eadem palla talari indutus, utraque manu citharam tenens. Tristiani verba retulit Haewerk. ad Morell. Thesaur. Numism. Imp. Rom. Tom. I. p. 277. ubi uterque ille numus occurrit. eodem habitu etiam est Apollo in meo Gordiani numo Graeco ΠΑΤΑΡΕΩΝ, de quo vide Patinum pag. 375. & Vaillant in Num. Graec. Imp. p. 154. idemque Apollo Aëtius est in numo Augusti apud Harduin. de Num. Pop. & Urb. pag. 6. & in meo argenteo Antonini Pii, & aureo apud Vaillant. Num. Praest. Lat. Imp. Rom. Tom. II. pag. 159. ed. Rom. quem vide. & sic in meis Commodi & Septimii Severi argenteis atque aereis Numismatibus. de Aëtio Apolline legi merentur quae notavit Valens Guellius ad Virg. VIII. Aen. 703. & Berkelius ad Steph. Byz. in Α' xiv. Pythius quidem unanimi consensu hic tuerentur omnes codices & editiones veteres. eodemque ornatu, in longa veste stans, se videndum praebet Apollo in numo Smyrnenfium, de quo vide Mead. de Numis Smyrnenf. in honor. Medic. percussis pag. 43. & 44. Aëtius tamen hic praefendum suadet noster Lib. IV. El. 6. ubi quum v. 11. praecessisset,

Musa Palatini referamus Apollinis aedem.

deinde post pugnae Aëtiae descriptionem addit v. 67.

Aëtius hinc traxit Phoebus monumenta. &c.

Ceterum hoc versu Elegiam hanc absolvunt pleraque editiones vetustae, novamque ordiuntur a v. 21. *Qui videt, is peccat* &c. Ant. Perrejus editioni Aldinae adscripserat, *finem hujus & principium illius sequentis Elegiae haud dubie desiderari*. sed Scaliger eum in ordinem digessit, quo edidit Broukhuisius, quem secutus sum.

17. *Illic adspicias*] *Illis* conjecerat Heinsius. *adspicias* in Regiis, Colbertinis, Borrich. duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. aliisque, & vetustis edd.

18. *Et canere antiqui dulcia furta Jovis*] confer ejusmodi picturam apud Terent. in Eunuch. Act. III. Sc. 5. v. 36. & seqq. *antiqui Jovis*, ut Lib. IV. El. 4. 2. & *antiqui limina capta Jovis*. Statius Lib. I. Sylv. 6. 40.

*I nunc, secula compara, vetustas,
 Antiqui Jovis, aureumque tempus.*

19. *Ut Semela est combustus*] *Et Semele* in Borrich. vitiose *Ut semel* in primo Leid. Voss. quarto, D'Orv. secundo, & meo utroque. *Semele* in praeis editionibus. sed *Semela* in v. c. Fruterii, Neapolit. aliisque, quod rectum, ut Circa, Penelope Andromeda, & sim. vide Heins. ad Virg. III. Aen. 386. & quae supra notavi ad El. XI. v. 5. *combustus* praeterea hic quoque non mutandum in *ambustus*, ut male doctus Britannus in loco Statii de Semele, quae a Jove icta fulmine, & *ambusta* non *combusta* fuit. vide Miscell. Observ. Tom. I. pag. 262. *utrum est deperditus Jovis* in secundo D'Orvill.

20. *Denique ut ad Trojae testa volarit avis*] a *Trojae* in primo D'Orvill. Heinsius in notis pag. 607. emendandum conjecerat,

Devia ut ad Trojae tesqua volarit avis.

ut ad Idam montem, non ad Trojam ipsam, raptum Ganymedem innuat. *Trojae testa* Passeratus ipsam Trojam exponit. ut Horatio Lib. III. Od. 3. *testa reparare Trojae*. sed cum Patruo meo in Miscell. Observ. Vol. II. pag. 105. malim legere,

Denique ut ad Trojam testa volarit avis.

ut *testa avis* jungantur, sub forma nempe & imagine aquilae, qua adsumta Ganymedem in venatione rapuit Jupiter ex agro Trojano, licet plerique id Idae monti adtribuant, nam de loco raptus differunt veteres. vel *testa avis*, sit furtim & ex improviso superveniens, ut *testus hostis*, & sim. ibidemque Britannum eruditum, qui *Trojae tesqua*, ut Heinsius, etiam conjecerat, refutat, quia *tesqua* loca inculta & horrida sunt, hic non convenientia. *testa igitur avis*, ut

Qui videt, is peccat: qui non & viderit, ergo

Non cupiet: facti crimina lumen habet.

Quod si nemo exstat, qui vicerit Alitis arma,

Communis culpa cur reus unus agor?

25. Una contentum pudeat me vivere amica?

Hoc si crimen erit, crimen amoris erit.

Mi nemo objiciat, libeat tibi, Cynthia, mecum

Roscida muscosis antra tenere jugis.

Nec

de Jove Ledam amante sub forma cycni Helena
apud Ovid. Epist. XVII. 46.

*Matris in admissio, falsa sub imagine lusae,
Error inest, pluma tectus adulter erat.*

& hinc falsam avem vocat ibid. v. 56.

*Dat mihi Leda Jovem, cycno decepta, parentem,
Quae falsam gremio credula fovit avem.*

eademque in re plumis additus albis, & falsa
avis dicitur Jupiter Lib. I. Am. El. 10. 3.

*Qualis erat Lede, quam plumis additus albis
Callidus in falsa lusit adulter ave.*

vide Luciani Dial. Deor. XX. 6. ubi Ganymedem in Ida rapuisse dicitur Jupiter, *ἐπὶ δὲ Ἰδῆ ἐν τῇ ἀετῇ ἔσθ' ὅτε, quum jam mutatus in aquila lateret*, quem sensum illorum verborum esse docet Cel. Hemsterhusius, ut *ἀετὶ ἐν τῇ ἀετῇ* dicatur pro latere, celari in forma aquilae, quod testam avem hoc in loco optime firmat. volavit in Borrichiano, Heiniano, meoque primo: volaret in secundo, ed. Ven. 1475. & Reg. Lep. sed volavit in reliquis. quod non tantum euphonia postulat, ut dicit Broukhuf. sed & constructionis ratio. dependet enim ab *aspicias*, quod v. 17. praecessit. vim ac notionem verbi *aspicere*, pro oculos in rem obviam conjicere, subiecto saepe alio verbo *videre*, *cernere*, vel sim. quo adcuratior innotuit notetur, ut mox sequitur, *Qui videt, is peccat*, cum cura exposuit Patruus meus ad Nemesian. Ech. I. v. 34. Haec scripseram, & typis dederam, quum aliam mecum hoc in loco conjecturam communicavit Cel. Ruhnkenius, cui legendum videbatur,

Denique ut ad Trois testa volarit avis.

praeclara certe emendatione. Fros enim pater Ganymedis, qui propterea puer regius dicitur Virgilio V. Aen. 252. & a Servio exponitur *Trois regis Phrygiae filius*.

21. *Qui videt, is peccat: qui non & viderit, ergo
Non cupiet. facti crimina lumen habet.]*

Qui volet prim. Voss. qui te non viderit in Excerpt. Scalig. Mentel. Borrich. Groning. Leidensib. Vossianis, utroque D'Orvill. & meis. nec aliter in Regiis & Colbertinis, vel, qui non te viderit. ut in Aldina utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque edd. deinde aegre concupiet divinaverat Heinsius, qui recte emendasse videtur facti luminis crimen habent. vide ejus notas p. 708. & sic Marklandus. eleganter enim lumina dicuntur facti crimen habere, seu notam criminis sustinere, Graecis αἰτίας ἔχον. quod dictum illustrant quae notavit Pricaeus ad Matth. cap. V. 28. Cic. pro Milon. cap. 35. sibi facinoris suspicionem, non facti crimen obflare. Juvenal. Sat. XIII. 210. Facti crimen habet. Lucanus VIII. 118. Haec jam crimen habent. Tibullus Lib. I. El. 7. 47.

Quisquis & occurret, ne possit crimen habere.

vide Patruus mei notas ad Ovid. III. A. A. 454. & ad Phaedr. Lib. I. fab. 3. v. 11. & hinc forte paullo post v. 26. legendum,

Hoc si crimen habet, crimen amoris erit.

erit enim minus venuste illic eodem in versu repetitur.

25. *Una contentum pudeat me vivere amica]* ad hunc locum forte respicit Ovidius Lib. II. A. A. 392.

*Dum fuit Acrides una contentus, & illa
Casta fuit, vitio est improba facta viri.*

27. *Mi nemo objiciat, libeat tibi, Cynthia,
mecum.*

Roscida muscosis antra tenere jugis.]

locus obscurus & procul dubio corruptus. Si nemo in Borrich. Heiniano, & meo priore. sed quem

Nec tu Virginibus reverentia moveris ora:

30. Hic quoque non nescit, quid sit amare, chorus.

Si tamen Oeagri quaedam compressa figura
Bistonis olim rupibus accubuit.

Hic

quem sensum hic constituent illa *Mi nemo ob-
iciat*, edoceri velim, & gravius mendum latere
opinor. *nemo* vitiose in Neapolitano. quod
nonnihil favere posset conjecturae N. Heinsii,
qui in notis Propertianis pag. 707. divinabat,
Mnemonidum atque utinam, vel *Dummodo*, aut
Si modo, *Mnemonidum*, vel denique, *Mnemoni-
dum o utinam*. deinde *liceat modo*, *Cynthia, tecum*
in Menteliano, Borrich. Voss. meo priore, &
in MSS. Broukhufii. ut legebat Marklandus
ad Statii Silvas pag. 289. *liceat* etiam in primo
Leid. Voss. tertio, aliisque. sed, ne quid dicam
de sono auribus ingratis *obiciat*, *liceat*, ve-
ram lectionem esse *libeat tibi*, *Cynthia, tecum*,
docet locus Virgilii, a Broukhufio etiam prolatus,
quem aperte imitatur, Ecl. II. 28.

*O tantum libeat tecum tibi sordida rura,
Atque humiles habitare casar.*

vide ad Lotich. pag. 570. & Patru mei notas
ad Virg. III. G. 436. *obiciet*, *liceat modo*, *Cyn-
thia, tecum* Livinejus. altero versu *Rerida* in
Mentel. Borrich. Colbertinis, binis Leidens.
utroque D'Orvill. & meo secundo. *Florida* in
quinto Vaticano. *Horrida* in meo priore, id est
Horrida, ut in Heinsiano. *Torrida* in Excerptis
Scalig. Heinsius coniecerat *Thespia*, & de He-
licone agi putabat. sed versus in hac Elegia
transpositi & luxati omnes fere conjecturas fa-
ciunt incertas. pro *tenere* in priore Leidensi su-
bire. *muscosa juga*, ut supra El. XV. 30.

Nec vaga muscosis flumina fusa jugis.

mox *noveris ora* Borrich. & Heinsian. *Nec te vir-
ginei reverentia moveris oris* in v. c. Ant. Perreji,
primo & secundo Vaticano. & sic Lipsius Lib. II.
Antiq. Lect. c. 10. quod non improbasse videtur
Passeratius, & Guyeto ac Heinsio placebat. sed
a Gebhardo rejicitur. melius certe est, quam
quod Canterus in ed. suae margine *reverentia* le-
gebat vocandi casu, hoc modo,

Nec tu Virginibus, reverentia, moveris ora.

Expensis his veterum codicum scripturis, forte ad
difficilis & mendosi loci sanationem accedere fas
erit, nemo repetitum suspicor ex v. 23. *Quod si ne-*

mo exstat. & quia in tribus MSS. *Si nemo, antra su-
bire* in Leidensi, & in aliis *virginei reverentia
moveris oris* legitur, inde restituendum auguror,

Si nemora adiciant, *libeat tibi, Cynthia, tecum
Roscida* (vel *Thespia* cum Heinsio) *muscosis
antra subire jugis.*

Nec te Virginei reverentia moveris oris:

*Hic quoque non nescit, quid sit amare,
chorus.*

ut invitet Cynthiam, doctam & Musarum aman-
tem puellam, secum potius in *nemora* jugi
Heliconii secedere, quam in *nemus Dianae*
sub religionis specie currere, ut sequitur v. 40.
cui conjecturae egregie favet quod subjun-
git v. 37. *Hoc utinam spatium loco*. illo nem-
pe loco, in quo se chori ducem futurum dixe-
rat, seu *ἀρχή*. de quo vid. supra ad Lib. II. El.
2. 28. *nemora* autem *adiciant* eleganti locutione,
ut saepe loca dicuntur homines *allicere*, pro in-
vitare, & suis deliciis ad se trahere. de quo vi-
de Cuperum Lib. II. Observ. cap. 14. altero
versu male *non nescit* in Mentel. Borrich. duo-
bus Leid. Voss. primo & tertio a marg. pr. utro-
que D'Orvill. & meo priore. *num nescit* in Al-
dina utraque, Juntina, Gryph. & Wechel.

31. *Si tamen Oeagri quaedam compressa figu-
ra &c.* Calliopen sub figura fluvii Oeagri ab
Apolline compressam, unde Orpheus genitus
fuit, intelligit Broukhufius, adeoque Musis pa-
dorem injicere non debere suum cum Cynthia
amorem; eodem modo, ut sub forma fluminis
Enipei Tyronem a Neptuno vitiatam memorat
Lib. I. El. 13. 21. & Lib. III. El. 17. 13. vide
etiam hic Passeratium. posset tamen legi,

Si tamen Oeagro quaedam compressa figura.

ut *quaedam figura*, primo casu, ab Oeagro,
quem virum alii faciunt, compressa dicatur, &
quaedam figura sit una ex Musis, Calliope nimi-
rum. ut *leves figuras* de puellis dicit Lib. I. El. 4. 9.
quondam in D'Orvill. sec. & meo primo. deinde
seq. versu pro *accubuit* in D'Orvill. priore *occu-
buit*. in tertio Voss. *ingemuit*, ut in meo secun-
dum, sed *accubuit* in marg. ut supra Lib. I.
El. 3.

El.

Hic ubi me prima statuent in parte choreae,
Et medius testâ cuspide Bacchus erit.

35. Tum capiti sacros patiar pendere corymbos:
Nam sine te nostrum non valet ingenium.
Hoc utinam spatium loco, quodcumque vacabis,

Cynthia,

El. 3. 3.

Qualis & accubuit primo Cephæa somno.

Lib. III. El. 13. 12.

Nyctæos Antiopen accubuisse Lyce.

infra v. 92.

*Quamvis Ida Parim pastorem dicat amasse,
Atque inter pecudes accubuisse Deam.*

ubi vide Livineij notas pag. 110.

33. *Hic ubi me prima statuent in parte choreae]* te prima statuant Guyetus. te certe in quinto Vaticano. Exprimunt Graecorum ἀρχίχορον, qui χορεύειν, vel primus χορευτής, chori dux dicitur. ut ex Euripide aliisque notat Spanhem. ad Callimach. Lavacr. Pall. v. 67. Ita ἀρχίχορος in Epigrammate Graeco, quod post Gruterum pag. cccxxiii. ex Ligorii & aliis schedis vitiosis produxit Muratorius Tom. I. Thesaur. Infer. pag. dcl. 2. sed emendatius exhibuit Cel. D'Orvillius ad Charit. pag. 150. & 151. addita Grotii versione. χοροποιὸς ἀναξ Sophocli in Ajac. 712. & talis describitur Sappho, venustissimo Epigrammate, Lib. I. Anthol. Gr. Tit. LXVII. Ep. 12. pag. 135. ed. Obfop. (p. 92. ed. Steph.) quod totum hic adscribi meretur:

Ἐλθέτε ποῖς τίματος γλαυκῶπιδες ἀγλαὴ Ἥρης
Λισσίδες, ἀπὸ ποδῶν βήματ' ἱερυνάδων.
Ἐἴδα καλὴν εἴσσομαι θιῇ χορῶν. ὕμνῳ δ' ὑπάρξει
Σαπφῶν, χρυσέην χερσὶν ἔχουσα λύρην.
Ὀλβίαι ἀρχομένη πολυγυῖος, ἣ γλαυκὴ ὕμνον
Εἰσαίεν αὐτῆς δόξῃτε Καλλιόπης.

idque sic interpretatus est Hugo Grotius:

*Lesbides ite simul dominae Junonis ad aram,
Suspensa tenerae mollior ite gradu:
Docta chorum vobis sacrata per atria Sappho
Inchoet aurata conspicienda lyra:
Hac duce gaudentes saltate: videbitur ipsa
Edere mellitos Calliopea choros.*

Idem denuo in eadem Antholog. recurrit Lib. IV. pag. 508. (p. 369. ed. Steph.) sed ubi versu ter-

tio male editur, Ἐἴδα χορὴν καλὴν εἴσσομαι ὕμνον δ' ὑπάρξει. quod metro adversatur. sed alteram firmatur a prima editione Jani Lascaris Florentina 1497. literis capitalibus excusa, in qua vers. secundo ΑΥΤΟΠΟΙΩΝ ΒΗΜΑ. talis regina chori dicitur Statio III. Theb. 185. ubi Latinius, ut choras ducebat sacerdos una Baccharum. supra El. 2. huj. Libr. v. 28.

Egit ut evantes dux Ariadna choras.

pater chori de Baccho infra El. XXIII. 94.

Silenique senes, & pater ipse chori.

chori magistrum, id est, qui choro modum adhibere possit, vocat Philargyrius ad Virg. Ecl. VI. 14. vide etiam ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 201.

34. *Et medius testâ cuspide Bacchus erit]* doctus cuspide in Regiis, Colbertinis, Groning. duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. meisque & ceteris MSS. ac vetustis editionibus. quod tuetur Passeratius. testâ primus correxit Scaliger, cujus certissimam, ut vocat, emendationem egregie firmat Broukhusius. cuspis enim thyrsi pampino vel hederâ erat obvoluta. vide la Cerdam ad Virg. Ecl. V. 31. Qua medius posita cuspide conjecerat Heinsius. Bacchus ers Guyetus, qui remittebat ad Cic. II. Phil. ubi Marcus Antonius exagitur, quod temulentus in convivio Bacchum egisset. sed nihil tale in tota illa Ciceronis Oratione reperies. Cogitasse Guyetum Velleji Paterculi locum fuscipabatur Cel. Ruhnkenius, ex Lib. II. cap. 82. ubi scribit, Antonium novum se Liberum Patrem appellari jussisse, & redimitum hederis, coronaque velatum aurea, & thyrsum tenentem, cothumisque succinctum, curru, velut Liberum Patrem, Alexandriae vectum esse.

37. *Hoc utinam spatium loco, quodcumque vacabis]* spatium in Colbertino, Borrich. Heiniano, secundo Leid. tertio Voss. & meo utroque. quicumque sec. Leid. quocumque in primo, & edd. vetustioribus. quodcumque vocabis Borrich. quod.

Cynthia, sed tibi me credere turba vetat.
 Quum videt accensis devotam currere taedis
 40. In nemus, & Triviae lumina ferre Deae.
 Nam quid Praenestis dubias, o Cynthia, sortes?
 Quid petis Aeaei moenia Telegoni?

Curve

quodcumque vacabis in primo Vatic. Neapol. Mentel. Groning. quod probat etiam Marklandus, adscripto Ovidii loco Lib. II. Fast. 18. *pacando si quid ab hoste vacas*. ubi vide Interpretes, & ad illa Calpurnii Ecl. III. 13.

Altius ista querar: si forte vacabis, Jola.

ubi etiam *vacabis* vel *vacabit* in aliis. *vocaris* in quarto Voss. *quicumque vocabit* vel *vacavit* Hein- sius in notis ad Prop. p. 709. idem in margine ed. Ald. coniecerat,

Outinam spotiere loci (vel loco) *quocumque vacabit*. sic *vocare* & *vacare* confunduntur in MSS. apud Statium VIII. Theb. 186. & Lucan. II. 476. ubi vide Patru mel notat. *quocumque vagabis* in aliis, quod placuit Lipsio, Doufae, & praesertim Gebhardo, quem vide p. 223. de quo supra ad Eleg. XXII. 1. sic apud Columellam Lib. X. v. 435.

Lenaeumque patrem canimus sub tella vacantes.

ubi *vacantes* in cod. S. Germani, unde *vagantes* legebat Hein- sius. *mon, nam tibi me* in Gronin- gano. probante Cl. Schraderio Lib. II. Emend. c. 7. p. 133. pro *vetat* male in Neap. *vocat*.

39. *Quum videt accensis devotam currere tae- das* &c.] ad hunc versum sequentia notaverat Fr. Guyetus: „ de cursu τῶν λαμπροφόρων ab ara „ Promethei, quae in Academia erat, usque ad „ ἀρὲν, vide Pausaniam Lib. I. pag. 58. hic au- „ tem lampadum cursus in honorem Promethei „ ob ignem Jovi surreptum cepisse fieri videtur: „ hinc ad aliorum Deorum cultum traductus. „ vide Gyraldum, & alios. huc refer Epigram- „ ma ἀνιδότοι,

„ Λάμπαδα τῶν κύρις ἱερῇ ἔσθ' &c.

„ Naso in Fastis,

„ Saepe potens voti frontem redimita coronis
 „ Femina lucentes portat ab urbe faces.

Epigramma illud ineditum, a Guyeto indicatum, est Crinagorae, & integrum, addito altero Al- caei, producit a D'Orvillio in Miscell. Ob- serv. Vol. V. T. III. pag. 18. recte Beroaldus sensum loci exposuit, quo Cynthiae objectat

Propertius, eam in nemus Dianae Aricinae cum taedis accensis currere, non religionis causa, sed ut extra urbem amoribus indulgeret. loco Ovidii, qui est ex Lib. III. Fast. 269. addatur illud Graeti in Cynege. 483.

*Idcirco aëriis molimur compita lucis,
 Spicataeque faces: sacrum ad nemora alta Dianae
 Sistimus.*

ubi vide J. Viliti notat, qui haec Propertia- na illuc quoque contulit. & de hoc λαμπρο- φόρων ritu, quo mulieres cum facibus ardentibus in illud Dianae nemus ibant, ut in sacris Proserpinae, Cereris, aliisque apud Athenien- ses, erudita sunt, quae notavit Muretus ad Platonis Lib. I. de Repub. pag. 628 — 630. hinc ipsa passim Diana cum accensis taedis currens in variis Numis antiquis conspicitur, quorum unus omnium instar sit, quem ex Regis Gallorum gaze profert Spanhem. ad Callim. Hymn. in Dian. v. 11. p. 169.

41. *Nam quid Praenestis dubias, o Cynthia,
 sortes?*

Quid petis Aeaei moenia Telegoni?

Praenesti in v. c. Ant. Perreji, Mentel. duo- bus Vatic. Borrich. Groning. Regiis, Colber- tinis, primo Leid. quarto Voss. primo D'Orvill. Askew. meo utroque. ut ex Vaticano & Farne- siano cod. etiam adfert Lipsius Lib. V. Antiq. Lect. cap. 20. *pernesti* Vatic. quintus, in mar- gine Voss. tertii, D'Orvill. secundo, ed. Ven. 1475. & Reg. Lep. Barthius ad Stat. I. Sylv. 3. v. 79. hoc in loco Herculis Tiburtini sortes intelligebat, & ideo Cynthia quasi Tibur ad eas capiendas petiisse. sed a Praeneste hic clare separat Tibur Herculeum, quo secesserat Cyn- thia voluptatis causa, & interfert Tusculum, seu moenia Telegoni, quae singula loca deliciis suis & amoenitatibus amantes adiciebant. de for- tibus Praenestinis vide quae notavit Morisotus Cent. II. Epist. 86. Broukhuf. ad Tibull. I. 3. 11. & Gorius ad Tom. I. Inscript. Florent. pag. 265. ubi male *Alaei* in minore versu adfertur. *dubitas* etiam

Curve te in Herculeum deportant effeda Tibur?
Appia cur toties te via ducit anum?

45. Sci-

etiam corrupte in Colbertino. ibidem Barthius etiam de Fortuna Praenestina, quae illic simul cum Hercule colebatur, intelligi posse notavit. de qua vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 58. pro *Aaei Telegoni* vitiose in codd. MSS. *Eaei* vel *Easi Lethogoni*, vel *Thelegoni*. a Telegono enim Aeaeo, id est Circae, seu Circes filio, conditum Tusculum. ut notum est. huc refer locum Statii in villa Tiburtina Manlii Vopiscus Lib. I. Sylv. 3. 76. & seqq.

*Quod ni templa darent alias Tirynthia sortes,
At Praenestinae poterant migrare sorores, &c.
Cedant Telegoni, cedant Laurensia Turni
Fugera, Lucrinaeque domus, & seqq.*

43. Curve te in Herculeum deportant effeda Tibur] Cur vatem H. deportant, miro consensu in variis codd. MSS. ut in Regiis, Colbertinis, Menteliano, Borrich. Vatic. sec. & tert. duobus Leidenfibus, Voss. prim. & tert. Askew. utroque D'Orvill. & meis, & superscr. in quarto Voss. neque aliter in primis edd. Cur autem in quinto Vatic. Curva tenus in primo. Beroaldus emendandum coniecerat, Curva ten' Herculeum deportant effeda Tibur? per interrogationem. sed quod inprobabat Ant. Perrejus, qui editioni Aldinae haec adnotaverat: Sed cum quid interrogatione proferatur, equidem interrogationum particulis per anadiplosin geminatis non ita elegantia carminis servaretur. Ego nihil muto; hoc sensu, ut sub specie religionum & divinationis peregrinaretur Cynthia. lego praeterea, Cur effeda portant te Herculeum ad vatem, ad divinam aliquam ariolam. itidem, cur Appia via ducit te totiens ad anum, id est, sagam. utrobique enim praepositio ad poetico more omissa suppletur. sed quae de vate Herculeo, seu ariolo, & anu saga ad viam Appiam somniat, delirat ipse Perrejus. Lege cum N. Heinio,

Cur tua in Herculeum te portans effeda Tibur?

& intellige de Tibure, Herculi sacro. vide ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 549. Tibur autem frequentem puellis secessum fuisse patet ex Martiale Lib. I. Ep. 13.

Itur ad Herculei gelidas qua Tiburis arces.

Lib. IV. Ep. 62.

*Tibur in Herculeum migravit nigra Lycoris,
Omnia dum fieri candida credit ibi.*

& Lib. VII. Ep. 12.

*Dum Tiburtinis albescere collibus audit,
Antiquis densis fusca Lycoris ebur,
Venit in Herculeos colles: quid Tiburis alti
Aura valet? parvo tempore nigra redit.*

Hercules ipse apud Statium III. Silv. 1. 183.

*Nec mihi plus Nemeae, priscumque habitabitur
Argos,
Nec Tiburina domus, Solisque cubilia Gades.*

apud Gruter. pag. XLIX. 6. MERCULI TIBURTINO VICTORI. vid. Fr. Martii Hist. Tiburt. Lib. II. pag. 19.

44. Appia cur toties te via ducit anum?] Offendit non immerito viros doctos haec lectio, quae, ut ait Broukhusius, dominae suae tam rustice insultaverit Propertius, Cynthia anum vocando. alia enim res est supra El. XIV. 22. ubi venturam ei senectutem denuntiat:

*At tu etiam juvenem odisti me, perfida, quum sis
Ipsa anus haud longa curva futura die.*

hic vero Cynthia ad Praenestinas, Tusculanas, & Tiburtinas delicias tendentem, viamque Appiam saepius pervagantem, ut amoribus indulgeret, anum dici, procul dubio absonum est. & tamen in hanc lectionem conspirant plerique codices & editiones vetustae, nisi quod te sus dicit anum in Regiis & Colbertinis. ut dicit etiam male in Venetis edd. & Reg. Lep. Ovidius Lib. I. ex P. Ep. 8. 67. ex emendatione Heinii,

*Umbria nunc revocat: nunc rura Albana petentem
Appia ferventi ducit ab urbe rota.*

Volscus anum interpretabatur aniculum praestigiarum. Beroaldus somniabat poetam dicere velle, Cynthia consensuisse, dum jugiter spatiaretur per viam Appiam. anus est in Mentel. Borrich. Heiniano, primo Leid. Voss. & meo. quomodo legendum contendit Markland. ad Stat. Lib. IV. Silv. 4. 163. ut Appia anus dicatur, quae

45. Scilicet umbrosis fordet Pompeja columnis

Por.

quae Appia amosa Statio. Heinssus vero ex vestigiis illorum codicum, in quibus *anus* scribitur, *onus* corrigendum coniecerat, quod probat & exemplis adstruit Broukhusius, certus tamen, locum in menda cubare. Sed Vulpio frigida & coacta videtur haec coniectura Heinssiana, notatque Propertium vel ex ira vel nimia familiaritate *anum* vocare Cynthiam, quia veteribus non eadem fuit urbanitas, quae nobis, additque sic hodie Venetis *mia vecchia* blanditiarum nomen esse, quo compellentur puellae; quod tam frigidum & coactum est, ut nihil magis. eruditissimus Eldickius excogitaverat Appia cur toties te via Tarracinam. vide Antonini Itiner. p. 106. 107. & Pinedo ad Stephan. Byz. in h. v. Alia via loci huius medicinam suscepit eruditus Anglus in Miscell. Observ. Vol. II. Tom. I. pag. 106. qui non vulgari molimine refingere tentabat,

Appia cur toties te via Lanuvium?

deportat nempe, ex vers. praeced. ut ducit ex interpretatione inrepperit. neque haec emendatio nimium abit ab edita scriptura, nam in illis via *anum* latent fere vestigia vocis Lanuvium, & egrege confirmari potest ex Lib. IV. El. 8. v. 14. & seqq.

Huc (Lanuvium) mea detonsis avecta est Cynthia marris,

Causa fuit Juno, sed mage causa Venus.

Appia, dic, quaeso, quoties te teste triumphum

Egerit, effusus per tua saxa rotis.

Turpis in arcana sonuit quum rixa taberna:

Si sine me; famae non sine labe tuae.

ut legendum pro famae non sine labe meae. ubi Lanuvium & Appia via etiam junguntur, & ex illa Elegia adparet causa, cur iter hoc puellis cavendum susciperent & Lanuvium peterent formae Romanae. Sed haec a vulgata lectione nimium recedere, & quod Cynthiam suam *anum* hic adpelleret poeta, aliis quidem exemplis Graecorum poetarum, ex Anthologia Graeca desumptis, hanc inurbanitatem excusat D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 18 & 19. qui tamen eo tandem inclinatur, ut sibi valde blandiri profiteatur Hadr. Relandi coniecturam, qua ille emendandum divinaverat,

Appia cur toties te via ducit? Amas.

vel Amas? cum interrogatione. neque diffiteri possum elegantem & ingeniosam esse hanc coniecturam, ut Cynthiae vagos amores exprobrat, quibus plena erat Appia. hinc Appius Caecus, viae hujus munitor, de Q. Claudia apud Cic. pro M. Caelio cap. 14. *ideo ego pacem Pyrrhi diremi, ut tu amorum turpissimorum quotidie foedera ferires? ideo aquam adduxi, ut ea tu incestu abuterere? ideo viam muniri, ut eam tu alienis viris comitata celebrares?* Saepius autem illud Amas, vel Amo, in fine pentametri quasi ex formula simili acuminis elegantia post alia additur. supra El. VII. 35.

Ilia tamen numquam ferres dixit, Amo.

& frequenter apud Ovidium. Epist. V. 130.

Unde hoc compereris tam bene, quaeris? Amo.

Epist. XI. 34.

Prima mihi nutrix, Aeoli, dixit, Amas.

Epist. XVII. 88.

Orbe quoque in mensae legi sub nomine nostro,
Quod deducta mero litera fecit, Amo.

Lib. I. A. A. 738.

Ut qui te videat, dicere possit, Amas.

Rem. Am. v. 8.

Et si, quid faciam, nunc quoque quaeris? Amo.

nutrix Myrrhae Lib. X. Met. 408.

Atque ita complectens infirmis colla lacertis,
Sensimus, inquit, Amas.

Ne quid tamen dissimulem, illa eruditi Britannii emendatio magis mihi genium Propertianum, Relandiana vero Nasonianum potius referre videtur, praesertim propter illam nostri Eleg. octavam Libri IV. ex qua patet per viam Appiam puellas Romanas saepe Lanuvium petisse, amorum causa, qui locus optime antecedentibus adnectitur, & quo minus cum Relando illud Amas hoc in versu nunc placeat, causa est, quia hanc suspicionem mox Cynthia indicat v. 51.

Falleris. ista tui furtum via monstrat amoris.

Nen urbem, demens: lumina nostra fugis.

adeoque bis idem diceret.

Kkk

46. Per-

Porticus aulaeis nobilis Attalicis:
Et creber platanis pariter surgentibus ordo,
Flumina sopito quaeque Marone cadunt.

Et

46. *Porticus aulaeis nobilis Attalicis*] *Attalicis* in Borrich. primo D'Orvill. *Attalicis* Neapol. de hac Pompejana porticu ad deambulationes exstructa praeter alios vide Hier. Mercurialem Lib. III. de Art. Gymnast. cap. 2. pag. 182.

47. *Et creber platanis pariter surgentibus ordo*] pro creber N. Heinſio placebat *celeber*. dein pariter platanis in duobus Leidd. tribus Voſſ. Askew. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. male. nam creber pariter ingratum sonant, & pariter surgentibus jungenda sunt. ut bene transposuit Douſa Fil. *urgentibus* in Regiis, Mentel. Groning. Neapol. primo Leid. Voſſ. quarto, uno D'Orvill. meo utroque, & priſcis edd. *planis urgentibus* in Excerpt. Scalig. Gebhardus ex priore Palatino adfert *platanis urgentibus*, & ex altero *platanis pariter urgentibus*. Quod autem Marklandus ad Statii Silvas pag. 242. hic *crebri horti* emendandum cenſeat, forte, quia orti in codd. MSS. pro horti ſolet ſcribi, unde ordo poſtea ſubſtitutum fuerit, id non inmerito reſtat, & vulgatam optime vindicat D'Orvill. in Miſcell. Obſerv. Vol. V. Tom. III. pag. 19—21. docuitque ordinem ſaepe dici de ſerie platanorum ordine ſatarum & diſpoſitarum, probavitque Patruſi mei emendationem apud noſtrum Lib. III. El. 15. 15.

Ipſe ſeram rites, pangamque ex ordine caules.

48. *Flumina ſopito quaeque Marone cadunt*] Voſſeus & Beroaldus hic argutantur reſpici ad Virgillum, qui in Eclogis ſub perſona Tityri ſe dormientem delectatum dicit aquarum ſuſurro, illo nimirum verſu Ecl. I. 56.

Saepe levi ſomnum ſuadebit inire ſuſurro.

neque minus nugabatur Ant. Perrejus, quum margini ed. Ald. adſcriberet, *Maronem dici pro quovis poëta meridante ſub umbra arboris, ſunt enim propria poëtarum haec otia*. Turnebi expoſitionem, qui intelligebat ſtatuum Maronis vinitoris. comitis expeditionum Oſiridis, poſitam in aquaeductu, qua ſaliebat aqua, probavit Paſſeratiuſ, ſed reſecit Broukhuſius, laudato Scaligero, qui de Marone Peloponneſi flumine non

longe ab Alpheo cogitaverat, praefertim cum fluvii dormientium & conſopitorum habitu exhiberi ſoleant. quo referri poſſet. Epigramma vetuſ editum Tom. I. Anthol. Lat. pag. 62.

*Huius Nympha loci, ſacri cuſtodia fontis,
Dormio, dum blandae ſentio murmur aquae.
Parce meum, quiſquis tangis cava marmora,
ſomnum
Rumpere, ſive bibas, ſive lavere, tace.*

Sed Maron ille Peloponneſi fluvius, ejuſque dormientis ſimulacrum huic loco parum convenire videbatur Marklando, qui editionis Graevianae margini adſcripſerat, legendum eſſe,

Flumina ſuſpenſo quaeque Anione cadunt.

Anio enim aequae ac Anien noſtro dicitur. ut Lib. III. 21. 23. *Hic Anio Tiburto fluit.* & Lib. IV. 7. 81. *Pompoſis Anio qua ſpumifer incubat arvis.* Horatius Lib. I. od. 7. 13.

*Et praeceptis Anio, & Tiburni lucus, & uda
Mobilibus pomaria rivis.*

ſic ſaepe apud Frontinum de Aquaeductibus, aſhoſque, & hic praecedentibus locis aptius adiungitur. *ſuſpenſum* vero *Anionem*, ad aquaeductum nempe, interpretabatur ex loco Maniliuſ Lib. IV. 265.

*Et varios fabricare lacus, & flumina fixa,
Et peregrinantes domibus ſuſpendere rivos.*

addideratque ſe fuſius hanc emendationem in notis adſtrueturum. ingenioſa certe & palmaria videtur haec emendatio, quaeque firmari poſſet ex Lib. III. El. 4. 4. Tiburis etiam mentione praecedente,

*Candida qua geminas oſtendunt culmina turres,
Et cadit in patulos lymphæ Aniena lacus.*

ubi ſimiliter innuit Anienis aquam in lacus ſeu receptacula cum grato murmure ac ſuſurro cadentem. *ſuſpenſo* etiam adjuvari poſſet illo Rutilii Lib. I. Itin. v. 97.

*Quid loquar aërio pendentes fornice rivos,
Qua vix imbriferas tolleret Iris aquas?*
vide illic Caſtalionis & Sitzmanni notas. ſic ſuſcepta

- Et leviter nymphis tota crepitantibus urbe,
 50. Quum subito Triton ore recondit aquam.
 Falleris. ista tui furtum via monstrat amoris,
 Non urbem, demens: lumina nostra fugis.
 Quo fugis, ah demens? nulla est fuga. tu licet usque
 Ad Tanai'n fugias, usque sequetur Amor.

55. Non

repta cupidine balnea Statio Lib. I. Silv. 3. 43.
ubi suspensa etiam legi posset. ad quem locum
 de suspensuris balneorum plura Gevartius Lib. I.
 Lect. Papin. cap. 26. *pendere* autem & *suspende-*
re proprium de opere fornicato, vel saxis erosis.
 Seneca Epist. XLI. *si quis specus saxi penitus*
exesis montem suspenderit. cui simile illud Avieni
 Descript. Orb. V. 731.

— *ubi saxa dehiscunt*
Molibus exesis, & curvo fornice pendent.

vid. Broukhuf. ad Lib. III. El. 2. 28.

49. *Et leviter nymphis tota crepitantibus urbe,*
Quum subito Triton ore recondit aquam.]

ita recte pro *lymphs*, quod in plurimis est codd.
 edidit Broukhufius. & passim hoc viri docti prae-
 ferunt. vide Bentlej. ad Horat. III. od. 13. 15.
 & Markland. ad Statii Silvas pag. 48. & seq.
 Heinsius autem legebat,

• *Et pariter Nymphis toto (vel moto) crepitanti-*
bus orbe.

vel *mota crepitantibus urna*. ut cinctus fingatur
 Triton a nymphis in orbem crepitantibus. apud
 Auctorem Copae v. 12.

Et crepitans rauco murmure rivus aquae.

ut in duobus Vossianis. *strepitans* in vulgatis. ubi
 tamen *trepidans* praefendum videri, notavi ad
 Tom. I. Anth. Lat. p. 713. Ovidius XI. Met.
 604.

— *per quem cum murmure labens*
Invitat somnos crepitantibus unda lapillis.

leviter crepitantibus nymphis, ut apud Horat.
 Epod. XVI. 48. *Leve crepante lympa desilit pede*
 legit Cunningham. Anim. in Horat. Bentlej. cap.
 XIX. p. 360. & hoc loco confirmat. altero ver-
 su *recondit*, quod in plerisque codd. & edd. vetu-
 stis, emittit, aperit, jaculatur, exponit Perrejus

ad marg. ed. Ald. Scaliger capit pro contrario *73*
condit, probante Broukhufio. & sic Sciopp ad Pri-
 pej. Carm. V. sed *recludit* legitur in quinto Vati-
 cano. *retundit* in Voss. tertio. quod faver Hein-
 sio *refundit* conjicienti, qui refert ad concham ori
 admotam, unde aqua profillierit. vel legit *subito*
rore, id est, cum Triton inflaret concham,
 etiam Nymphae inflabant. vide ejus notas Pro-
 pertianas pag. 709. *refundit* etiam praefert Pa-
 truus meus ad Suet. Aug. c. 78. *Qui subito*
 Marklandus.

53. *Quo fugis, ah demens? nulla est fuga. tu*
licet usque
Ad Tanai'n fugias &c.]

novam Elegiam, antecedenti praepositam, hic
 faciunt multi codices, & editiones vetustae. *Quo*
fugis, o demens in sec. Vatic. *Quos fugis Men-*
tel. imitatur Virgil. Ecl. II. 60. *Quem fugis ah*
demens. Lib. V. Aen. 741.

— *quo deinde ruis? quo proripis, inquis?*
Quem fugis? aut quis te nostris complexibus arceat?

sic apud Valer. Fl. III. 270. *Quos fugitis? ut*
 illic pro *Quo* praetulerunt Interpretes, quia scio-
 bant *quo fugerent*, sed quos amicos & hospites,
 ignorabant. & apud Silium Ital. XI. 177.

Quos fugitis? socios quosve additis?

ubi vide notas. sed hoc in loco *Quo fugis*, ut
 recte in ceteris MSS. praecedentia loca, in quae
 Cynthia secesserat, requirunt. imitatus est Ja-
 nus Secundus, Lib. III. El. 14. 5. *Quo fugis,*
ah demens, mediis Aquilonibus anni de interse-
 ctione vocis *demens* ad exprobrationem vide ad
 Lib. I. El. 8. init. & adde illud Quintilii Crispini
 ad ingratum Campanum apud Valer. Max. V.
 1. 3. *Quid agis, lemens? aut quo te prava cu-*
piditas transversum rapit. pro, *nulla est fuga*, in
 Excerptis Scaligeri, *nusquam locus est, licet us-*
que. & altero versu pro *sequetur* in Borrich. re-
 dibit.

Kkk 2

55. Non, si Pegaseo vesteris in aëra dorso,
Nec, tibi si Persei moverit ala pedes.
Vel, si te sectae rapiant talaribus aurae:
Nil tibi Mercurii proderit alta via.

Instat

Sibit. hanc vero sententiam de Amore, vestigia semper premente, quocumque instituat fuga, non dissimili elegantia expressit Paulus Silentarius Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 47. pag. 597.

Εἰ καὶ τηλαγερὰ Μερκούριος τοῦ Ἰχθυὸς ἰρεῖαι,
Πτελὺς ἔρως πλὴν κείναι τάχιστα με φέρει.
Εἰ καὶ ἐς ἀντολίην πρὸς ὁμόχρονον ἔξαι ἡμέ,
Πεζὺς ἀμυγδαλοῖς ἴψαμα ἐν σάδιαις.

quod sic interpretatus est Hugo Grotius:

*Tu licet ulterius Merodn vestigia ponas,
Illuc ales Amor me feret, ales Amor.
Seu loca visis, ubi surgit tibi concolor Eos;
Immensis spatiis vel pedes ipse sequar.*

& alio colore de Augusto, licet extremas terras petente, gloriam tamen usque eum secuturam, utitur Crinagoras Epigr. Graeco apud D'Orville in Siculis cap. IV. pag. 34. in hunc sensum Horatius Lib. I. od. 22. 21.

*Pono sub curru nimium propinquæ
Solis in terra domibus negata;
Dulce ridentem Lalagen amabo,
Dulce loquentem.*

Seneca Epist. LXXXII. Quid denique prodest secessisse, tamquam non trans maria nos sollicitudinum causae persequantur. Quae latebra est, in quam non intret metus mortis? quae tam munita & in altum subducta vitae quies, quam non dolor terret? & his veterum vestigiis insistent Janus Secundus Lib. II. El. XI. 13. & seqq.

*Tu licet extremos properes bellator ad Indos,
Ad latus usque tuum callidus ibit Amor.
Induet & galeam, furasque includet in aere,
Et sparget tenera tela cruenta manu.
Difficile est pugnare Deo: quo longius ibis,
Erronem tanto durius uret Amor.*

familia e Graecis, Italisque, nec praeterito hoc Propertii loco, dedit Menagius ad Tassi Aminationem Act. II. Sc. 2. v. 151. p. 287. & seqq.

55. Non si Pegaseo vesteris in aëra dorso] verteris in aliis codd. & edd. vetustis. verteris in aere:

apud Octavian. Mirandulam in Viridario Illustr. Poëtar. pag. 206. b. sed *vesteris* in v. c. Perreji, Mentel. primo Neap. reliquis. idque probasse videtur Passeratius. in *aëre* perperam quoque in nonnullis MSS., & primis edd. quod male praetulisse & in contextu exhibuisse Broukhuffium, patebit ex Patru mei notis ad Lucan. I. 587. *aëra* est in Colotiano, primo Vaticano, aliisque. *vesteris per aëra* Heinſius in notis p. 706. sed *vesteris in aëra* recte se habet. conferendus hic locus cum illis Catulli Carm. LIII. v. 25.

*Non si Pegaseo feras volatu,
Nan Ladas si ego, pennipesve Perseus,
Non Rheſi niveae citaeque bigae. &c.*

& Nafonis Lib. III. Trist. El. 8. init.

*Nunc ego Triptolemi cuperem conscendere currus,
Nunc ego Medae vellem frenare dracones.
Nunc ego jactandus optarem sumere pennas,
Sive tuas, Perſeu, Daedale, sive tuas.*

57. Vel, si te sectae rapiant talaribus aurae] *septae* in Modii Excerptis, seu Groning. *septem* in Mentel. & primo Leid. *sectae talaribus aurae* sunt fissa, ut Ovid. IV. Met. 666.

Et liquidum motis talaribus aëre findit.

Lib. II. Met. 159:

— pedibusque per aëra motis
Obstantes findunt nebulas.

ut pro scindunt & illic, & Lib. IV. 717. Sic *celeri fissum praeceps per inane volatu Terga ferat pressit*, recte emendarunt viri docti. *sectae* autem aurae, ut Virg. IV. Aen. 257. de Mercurio:

*Haud aliter terras inter caelumque volabat,
Litus arenosum Libyae, ventosque secabat.*

sic *secūm puppibus aequor* Ovidio VII. Met. init.

Famque fretum Minyae Pagasea puppe secabant.

Claudianus praef. Lib. I. in Rufin. init.

Inventa primus secuit qui nave profundum.

rapiant

- Instat semper Amor supra caput, instat amanti,
 60. Et gravis ipse super libera colla fedet.
 Excubat ille acer custos, & tollere nusquam
 Te patietur humo lumina capta semel.
 Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est,
 Si modo praesentes viderit esse preces.
 65. Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas,
 Et petere Hyrcani litora nota maris?
 Spargere & alterna communes caede penates,

Er

rapiant pro moveant bene ex Regiis, Colbertianis, & primis editionibus praetulit Broukhufius, quod a ceteris membranis firmatur. praecessit enim moverit.

59. *Instat semper Amor supra caput, & seqq.] Forte melius interpungeretur,*

Instat semper Amor, supra caput instat amanti. ut in repetitione emphasis major sit. confer cum his duo Pauli Silentiarum Epigrammata, quae ex Anthologia Graeca produxi ad Lib. I. El. I. v. 4. pag. 7. ubi pluribus haec illustravi, & ad Lib. II. El. 9. 24. seq. versu *At gravis in* codd. Heinf.

61. *Excubat ille acer custos, & tollere nusquam &c.] numquam in binis Leidens. tribus Voss. utroque D'Orvill. meo priore, & reliquis apud me codicum Excerptis, ac primis aliisque vetustis edd. nusquam edidit Broukhufius ex Groningano, hac, ni fallor, ratione inductus, quia in praecedentibus locorum mutatio memoratur. alter custos male in Palatino priore Gebhardi. acer custos, ut apud Justin. Lib. XXXVIII. 9. acrioribus custodiis observari jubet. ut in MS. pro arrioribus. Cic. X. ad Att. Ep. 16. acerrime observabimur. ut legendum, pro observabimus. apud Tacitum III. Annal. cap. 28. acriora ex eo vincla, inditi custodes. ubi Pichena & Lipsius artiora. sed praefero Heinfii emendationem, artiora ex eo vincla inditi, custodes &c. induci. ut XI. Ann. 1. in fin. vinclisque inditis in urbem raptus. Virgil. II. Aen. 146.*

— manicas atque arta levare
 Vincla jubet.

63. *Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est] forte, Sed jam si pecces. exorabilis ille in meo*

primo. altero versu viderit ille in Borrich. Leid. sec. Voss. pr. & tert. meoque secundo. sed recte esse in marg. ut in Neap. ceterisque, nam ille in praeced. vers. praesentis in Mentel. uno D'Orv. & meo altero.

65. *Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas] Nunc jam in Groning. ceterisque codd. secundo Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. meo priore. & edd. antiqq. Nunc tu in secundo. Nun Mentel. Num jam Scalig. Tunc ah dura Heinfius At dure v. c. Passeratii. At tu dura in Colottario, primo & quinto Vatic. Non tamen immerito Neapolit. Non jam, dura, paras Cl. Schraderus Lib. II. Emend. cap. 7. pag. 134. ut ad illum, qui in militiam abire cogitabat, non vero ad Cynthiam haec referantur, ut supra v. 53. Quo fugis ah demens? dein Phrygia Mentel. & primus Leid. Phryxas ire per undas conjecerat Marklandus in ora codicis sui, ut apud Ovid. IV. Fast. 278. de Cybebe Dea,*

*Ille sui per aquas fertur tutissima nati,
 Longaque Phryxae stagna sororis adit.*

sed nihil inmutari praestat. ire per umbras in primo D'Orvill. altero versu pro Hyrcani maris. Janus Helvetius, inter eruditos sodales olim mecum conjunctissimus, legendum arbitrabatur, arcani maris, Euxinum intelligens, quod arcanum vocari putabat, quia in sinu Oceani remotissimo est. unde vetitum mare Senecae in Medea v. 758. litora nota Heinfio hic suspecta videbantur, & lata conjecerat.

67. *Spargere & alterna communes caede penates] sic edidit Broukhufius, quia insuavis admodum ipsi videbatur elisio Spargereque alterna &c. ut in MSS. codicibus & editionibus vetustioribus*

Kkk 3

Et ferre ad patrios praemia dira lares?
 Nil agis: infidias in me componis inanes:
 70. Tendis iners docto retia nota mihi.

Sed

bus habebatur. ita certe in primo Leidens., meo secundo, Askewiano, aliisque codd. edd. Veneris, Reg. Lep. utraque Aldina, Juntina, Colinaei, Gryphii, Rovill. & pluribus. neque effugit hanc elisionem Tibullus Lib. I. El. 3. 84.

Reddereque antiquo menstrua tura lari.

quod tamen illic Broukhussium non offendit. & sua imitatione hoc in loco probavit P. Lotichius Secundus Lib. IV. El. 5. 86.

Spargereque hostili pingue cruore solum.

ubi plura hujus generis notavi, & ad Lib. III. El. 20. 13. respicere hic videtur Propertius ad Alud Virgilii IV. Aen. 21.

— miseri post fata Sichaet

Conjugis, & sparjos fraterna caede penates.

quem imitatur Valer. Fl. II. 596. licet alio sensu,

— iterum Aelios Fortuna penates

Spargit, & infelix Scythicum gens quaeritis annem.

sed ubi recte notat Heinsius, aliud esse exsilio sparjos penates, aliud sanguine resperfos. Marklandus ad oram ed. Graev. legendum adscripserat *Spargere fraterna communes caede penates.* indicato Euripidis loco in Medea v. 165. ubi illa de fratre suo Absyrtio occiso, membris in via sparjis,

ὦ πάτερ, & πόλις, ὦν ἀπινάθην
 Αἰσχεῖς, ἢ ἐμὴν κλέματα πάσσιν.

quae imitatus est Ovidius Ep. XII. 109. — 113. Hypsipyle apud eundem Epist. VI. 129.

Spargere quae fratris potuit laniata per agros Corpora.

Sed huc respici a Propertio non arbitror. pro caede N. Heinsius conjecerat *sede*, ut *spargere penates* sit dividere. Lib. III. El. 2. 11. Hannibalemque lares Romana sede fugantes. pro alterna Guyetus externa. sed forsan hi duo versus alio spectant. *praemia magna* pro *dira* in Borrichiano, Heiniano, meoque priore. *digna* in primo & tertio Voss. & Groning. Quae Broukhussius de praetore Illyrico, & Cynthia vene-

ficii accusata, sed non convicta, adnotavit rejecit Vulpus, locumque ex Scaligerana versuum trajectione obscurissimum longe aliter interpretatur, & haec verba refert ad tibiam v. 84. in praeliis adhiberi solitam, ubi alterna hujus & illius partis caede possiduntur penates: quae apud illum legi malim, quam hic operose discuti. Aquam enim mihi haerere, & tenebris densis haec obsita esse profiteor, cum omnia in hac Elegia misere turbata sint. utriusque vero tam Broukhussii quam Vulpus adnotationes rejecit Cl. Schraderus Emend. pag. 134. & seq.

69. Nil agis: — Tendis iners docto retia nota mihi] Nil agis locutionem esse proverbialem de irritato conatu, ex Ciceronis loco, notavit Broukhussius. Terent. Adelph. 5. 8. 14. nihil agis, fieri aliter non potest. Ovidius III. Am. El. 4. 2.

Nil agis; ingenio quaeque tuenda suo.

Lib. II. Fast. 807. de Tarquinio Lucretiae nequidquam obluctanti instante:

Nil agis: eripiam, dixit, pro crimine vitam,
 & de Jano Nympham Granen observante Lib. VI. Fast. 124.

Nil agis en. latebras respicis ille tuas.

Nil agis en, dixi.

Seneca Epist. XXIV. de Catone: *Nihil, inquit, egisti, Fortuna, omnibus conditibus meis obstando, vel obfistendo.* ut est in cod. Bibl. Amstelae, in Epigrammate Euphorbi de Cicerone Tom. I. Anthol. Lat. pag. 342.

Nil agis, Antoni: scripta dispersa manent.

ubi plura notavi. & hanc formulam illustravit Cel. Ruhnkenius ad Rutil. Lup. II. p. 120. mox pro docto Heinsius conjecerat *cauto*, sed docto est rerum harum perito & prudenti. supra El. XXI. 30.

Credet & illa suo docta puella malo.

Ovidius III. Trist. El. 4. 3.

Ufibus edocto si quidquam credis amico.

retia magna irrepsit in ed. Graevianam, quam tamen nihil varient membranae aut editiones veteres,

Sed de me minus est: famae jactura pudicae
Tanta tibi miserae, quanta mereris, erit.
Nuper enim de te nostras me laedit ad aures
Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.
75. Sed te non debes inimicae credere linguae.
Semper formosis fabula poena fuit.
Non tua deprenso damnata est fama veneno.

Testis

terea, sed sic Doussa-Filius conjecerat, quod recte repudiavit Gebhardus. vana Heinſius.

71. Sed de me minus est:] est non comparat in Voss. quarto a manu. pr. minor est famae jactura ex v. c. Scaliger edidit. minus est in Regiis, Colbert. & reliquis. sed forte distinguendum,

Sed de me, minus est: famae &c.

de me, quod ad me attinet, ut supra El. XIV. 33.

De me, mi certe poteris formosa videri.

& El. XVI. 13.

De te quodcumque; ad surdas mihi dicitur aures.

cujus locutionis elegantiam illustrant, quae habentur in nota Gul. Canteri ad Cic. I. ad Fam. Ep. 2. pag. 11. & 12. Seneca Ep. LVII. Non de me nunc loquor, qui multum ab homine perfectio absit. minus est eodem sensu apud Florentinam Lib. III. cap. 21. 4. Minus est, quod apud Saepiportum & Collinam portam, septuaginta amplius millia Sylla concidit. Lib. IV. c. 1. §. 3. totam denique rempublicam funditus tollere — aggressus est. Ipse patricius. sed hoc minus est. deinde famae & jactura in Voss. quarto, & utroque D'Orvill. altero versu meretur in Neapol. mineris Groning.

73. Nuper enim de te nostras me laedit ad aures. Rumor,] laedit in Colotiano. laeſerat in D'Orvill. sec. nostra me laedit in meo secundo. notum illud Catulli,

Laedit te quaedam mala fabula.

supra El. V. 9. & seqq.

Me juvenum facies pictae, me numina laedunt &c.

Me laedit, si multa tibi dedit oscula mater.

Me soror &c.

Omnia me laedunt.

Ovidius IV. Fast. 307. rumor iniquus Laeſerat. me venit ad aures in quarto Vossiano, & mi superscriptum a manu recentiori. ut conjecit Hein-

sius, vel nostras mi laeſerat; qui etiam tentaverat, nostras qui laederet: vel nostras se didit. Guyetus nostras illudit, & seq. vers. urbe fuit, vulgatam lectionem agnoscunt praecae editiones. quamvis viros doctos offendisse videatur locutio, rumor me laedit ad nostras aures. quam tamen ad Graecorum morem formatam notaverat Marklandus; adscripto Sophoclis loco ex Philoct. circa fin. (v. 1445)

Ποῦ δὲ φανῆς τῆς ἡμετέρας
Ἐρμῆος ὅρος παρὰ πτερύγεσσι ἐκείνῃ,
Στόνος ἀντίφωνος χερμαζόμενον.

vera sine dubio & Propertio reddenda est codicis Groningani scriptura, nostras pervenit ad aures. cui adscripturatur illud me venit in Vossiano. neque aliter hic legendum censuit elegantis eruditionis juvenis Jac. Ph. Wakkérus in Amoen. Litter. pag. 88; & hoc probavit Cl. Schraderus Lib. II. Emend. cap. 7. p. 136. atque Ovidii locis corroboravit: quibus adde illud ex Auctore Octaviae v. 273.

Quae fama modo venit ad aures,

Utinam falso credita, perdat

Frustra toties jactata fidem.

ubi pro credita Patricius meus legebat proſſa. altero versu interpolatam lectionem Rumor enim e Palatino producit Gebhardus. Et rumor de te non bonus urbe fuit male adfert Abramus ad Cic. pro Milon. cap. 16. p. 858.

75. Sed te non debes inimicae credere linguae] tu in omnibus fere MSS. & duobus Leid. tribus Vossianis, utroque D'Orv. & meis. neque alter in antiquis edd. te a Scaligero est. quod probasse videtur Heinſius ad Silium Ital. XVII. 34. qui altero versu conjecerat fabula poena subit, vel poena sua est.

77. Non tua deprenso damnata est fama veneno.] Haec quoque ad Cynthiam veneficii postula, tam, quam ex provincia cum praetore rediret, Brouk-

Testis eris puras, Phoebe, videre manus.
Sin autem longo nox una aut altera lusu

80. Consumta est, non me crimina parva movent.
Ista senes licet accusent convivium duri,
Nos modo propositum, vita, teramus iter.
Illorum antiquis onerentur legibus aures:
Hic locus est, in quo tibia docta sonet;

85. Quae

Broukhufius retulit, sed rectius alii exponunt, indicari tantum Cynthiam a quocumque infamiae gravioris crimine immunem fuisse, & puras habuisse manus. ut supra El. 12. 48.

Laeferunt nullo pocula nostra Deos.

Tibullus Lib. III. El. 5. 9.

*Nec mea mortiferis infecit pocula succis
Dextera, nec cuiquam tetra venena dedit.*

ubi vide Broukhuf. sed longe alia interpretatione hunc locum illustravit Abramus ad Cic. pro Coelio cap. 29. qui putat Propertium hic respicere ad famosam pyxidem Clodiae, ut philtris amatores sibi devinceret, unde in tota urbe rumor etiam malus fuit; & hoc verosimile facit, quia infra v. 101. sequitur,

Haec eadem ante illam impune & Lesbia fecit.

Lesbia autem a Catullo amata, fuit ipsa Clodia, quae post mariti Metelli mortem vitae dissolutissimae se totam dedit, & ut Catullus dicit, in quadriviis & angipertis magnanimos Remi nepotes glubere solebat.

78. Testis eris puras, Phoebe, videre manus] *testis eris* in Regiis, primo Leid. Voss. pr. D'Orvill. & meo. *vincere Phoebe manus* in v. c. Ant. Perreji, primo Vatic. *vivere Phoebe* in Colot. & Vatic. secundo. Guyetus conjecerat *Te scit enim puras Phoebus habere manus*. de ritu, quo Solem, omnia pervidentem, Innocentiae testem vel vindicem, invocabant scelerum insimulati. vide quae notata sunt ad Tom. II. Anthol. Lat. p. 241. & 692. seq.

79. — longo nox una aut altera lusu
Consumta est]

luxu in libris melioribus esse notat Broukhufius, cui id impense placebat. sic certe in Borrich, Gro-

ning. secundo Leid. primo & tertio Voss. altero D'Orv. & meo utroque. ut passim hae voces inter se confunduntur. Lib. IV. El. 4. 73.

Annua pastorum convivium, lusus in urbe.

ubi luxu in D'Orvill. sec. vide Drakenb. ad Livium I. 5. §. 2. supra Lib. I. 10. 9.

Non tamen a vestro potui secedere luxu.

ubi luxu in MSS. hoc libro El. 7. 59.

Quin etiam multo duxisti pocula lusu.

ut pro risu alii legunt. vide illic notata. sed lusu hic tuentur reliquae membranae cum Regiis & Colbertinis, ac vetustis edd. quod & praefendum videtur.

82. Nos modo propositum, vita, teramus iter] *vite* in Heinsiano. an forte voluit librarius *vite*. sed *vita* bene se habet. *iter* hic capiunt ut infra El. XXIV. 22.

Noctibus his vacui perficiamus iter.

ut emendandum illic notabo. Ex hoc loco recte viri docti apud Rutilium Lib. II. 62. legunt,

Carmine propositum jam repetamus iter.

83. Illorum antiquis onerentur legibus aures] *onerantur* in Neapolitano & meo secundo. *ornentur* in Modii Excerptis, seu Groningano, secundo Leid. & tertio Voss. sed *onerentur* recte in reliquis, & edd. antiquis, in quibus hoc & sequens distichon collocantur post v. 64.

84. Hic locus est, in quo tibia docta sonet] *sonet* in Regiis, Mentelliano, primo Leid. Voss. D'Orvill. secundo, meo utroque, & edd. praeis. sed *sonet* omnino legendum propter sequens *natasti*. confer illa Ovidii Lib. III. A. A. 505. de hac eadem fabula;

*I procul hinc, dixit, non es mihi tibia tanti,
Ut vidit vultus Pallas in amne suos.*

ut

85. Quae non jure vado Maeandri jacta natasti,
 Turpia quum faceret Palladis ora tumor.
 Tyndaris externo patriam mutavit amore,
 Et sine decreto viva reducta domum.

Ipsa

ut bene correxit Heinſius, pro *non eſt*, & hoc Propertiano aliſque locis firmavit. idem hic legebat, in *quem tibia doſta ſones* in Notis ad Propert. p. 706. ex hoc verſu male *doſta* mox repetitur in ſecundo D'Orvill. & Excerptis Scaligeri. *jacta* enim eſt projecta, ſeu *jactata*, ut Claudiano II. in Eutrop. 255.

*Hic cecidit Libycis jactata paludibus olim
 Tibia, foedatam quum reddidit umbra Minervam.*

ubi male cecinit legendum putabat Livinejus in notis ad h. l. quod *jacta* ſatis reſutat. vide illic notata Interpretum. & confer Ariſtotelis verba apud Guellium ad Virg. IX. Aen. 618. ubi, *οὐκ ἔστιν Ἀθηνῶν ἐν γούρῳ ἀποβᾶλῃν τῆς αὐλῆς*. unde *jacta* etiam firmatur. ad illuſtrationem hujus loci praeter illos, quos laudavit Broukhufius, non proſtrita contulerunt hic Livinejus, Chytracus in notis ad Caſae Galat. p. 200. & 201. Markland. ad Stati Silvas pag. 292. & errorem Scholiaſtae Lucani in hac fabula notavit Oudend. ad Lib. IX. 353. cujus locum cum hoc Propertiano confer. dein mendosae ſunt codicum & edd. veterum ſeſtiones, in quibus *Menandri*, & *pallidus ora timor* exhibetur. *tumor*, aequae ac praec. verſu *jacta*, probatur ex verbis Hygini Fab. CLXV. hac eadem in re: *Juno & Venus cum eam (Minervam) irriderent, quod & caeſta erat, & buccas inflaret, foeda viſa (forte viſu) & in cauſu irriſa, in Idam ſilvam ad fontem venit, ibique cantans, in aqua ſe adſpexit, & vidit ſe merito irriſam, unde tibiaſ ibi abiect.*

88. Et ſine decreto viva reducta domum] *domum eſt* in Borrich. Neap. ſec. Leid. tribus Voſſ. utroque D'Orvill. & meis. ut in ed. Scalig. Paſſerat. Plantiniana, aliſque. Et ſine decreto eſt viva reducta domum in Regiſ, Askew. & Groning. ut in primis edd. & Beroaldi, Aldina utraque, Juntina, Colin. & Gryphii. adeoque Broukhufius. ſolius Borrichiani & ſui codicis auctoritate eſt ejecit. ſine decreto Interpretes exponere videntur, Helenam ſine Ducum Graecorum

ſuffragiſ, quibus nihil inclementius in eam propter patriam maritumque relictum fuit ſtatutum, intercedente ſolo marito, incolumem in Menelai domum] reductam eſſe. ſed quia *decreti* vox pro judicum ſententia huic loco minus idonea videtur, licet apud Ovidium eo ſenſu dicatur Lib. II. Trift. 131.

*Nec mea decreto damnaſti facta Senatus,
 Nec mea ſeſtito judice juſſa fuga eſt.*

ad mentem Propertii tamen hic longe adcommodatior eſt ingenioſiſſima Laur. Santenii conjectura, qua ex veſtigiis codicum, in quibus *ſine decreto eſt* legitur, ſubſtituendum exiſtimabat,

Et ſine dedecore eſt viva reducta domum.

quod vel unice confirmatur ex ſequentibus, ubi de Venere,

*Ipsa Venus, quamvis corrupta libidine Martis,
 Num minus in coelo ſemper honeſta fuit?*

Menelaum enim, poſtquam nuptam ademtam receperat, cum ea reconciliatum fuiſſe, probabat ex eleganti deſcriptione illius reditus a Troja apud Sabinum Epiſt. I. 107. & ſeqq.

*Felix Pleſthenide, quacumque in ſorte fuiſti
 Conjuge cum cara; non gravis illa fuit.
 Seu venti fecere moras, ſive aequora vobis,
 Ad nulla eſt veſter damna retentus amor.
 Oſcula nec venti certe tenuere nec undae:
 Promptaque in amplexus brachia ſemper erant.*

non moverat igitur Menelaum, quod ſuas noctes Helena cum Paride conſumerat, ut Cynthiae non minus commodum ſe fore hac Elegia promittit Propertius. male autem Vulpius praeced. verſ. *patrium* legebat, hac ſententia *patrium amorem externo mutavit*. auget enim rei invidiam, & patriam & lectum conjugalem externo amori poſtponere.

LII

89, Ipsa

- Ipſa Venus, quamvis corrupta libidine Martis,
 90. Num minus in coelo ſemper honeſta fuit?
 Quamvis Ida Parim paſtorem dicat amaſſe,
 Atque inter pecudes adcubuiſſe Deam.
 Hoc & Hamadryadum ſpectavit turba ſorum,

Sile-

89. *Ipſa Venus, quamvis corrupta libidine Martis,
 Num minus in coelo &c.]*

fertur corrupta in Neapol. altero verſu re-
 vocavi veram leſionem *Num minus*, ut re-
 cte in prima editione dederat Broukhufius, pro
 quo male *Nunc minus* in altera, licet ſic in ſec.
 Leid. primo & tertio Voſſ. uno D'Orv. & meo
 utroque. *Non minus* in primo, ſecundo, & quin-
 to Vatic. & Ant. Perreji cod. *Nec minus* in ve-
 tuſtioribus edd. ſed ubique fere elegans haec
 locutio *Num minus* fuit vitiata, ſuppoſitis ſimi-
 libus ſcripturis. de quo plura ad h. L. El. XVIII.
 29. & ad Lib. IV. El. XI. 13. locum hunc cum
 Euripideis contulit Cel. Valckenarius ad Hippol.
 v. 451. pag. 216.

91. *Quamvis Ida Parim paſtorem dicat amaſſe,
 Atque inter pecudes adcubuiſſe Deam]*

Quamvis te Ida Pari v. c. Ant. Perreji, Colo-
 tianus, & ſecund. Vatic. unde mendum latere
 ſuſpicabatur Heinfius. nam quod ad Oenonen
 referant Interpretes, ei diſplicebat, quae *Dea*
 minus recte adpelleſtur, cum Nympa fuerit, Ce-
 brenſis fluvii filia. vide Heinf. ad Sabin. Epift.
 III. 89. Itaque ad Venerem, quae in Ida An-
 chiſen amaverit, reſpici putabat, conjectabatque
Quamvis Dardanum, vel *Idaeum*, paſtorem.
 cum vide in notis ad Propert. pag. 709. Sed
 quid fiet ſi dicat, quo enim illud referri ſic po-
 terit? ſi *Dardanum*, vel *Idaeum paſtorem* admit-
 tamus, ſubſtituendum eſſet,

Quamvis Ida novum paſtorem dicat amaſſe.

ut novum paſtorem vocet Anchiſen, oppoſitione
 Paridis, qui in Ida monte arbiter Dearum ſedit,
 & *Parim* librariis ſuggeſſerit *Idae* mentio, ideo-
 que novum paſtorem ex gloſſa marginali explicue-
 rint *Parim*. hinc *Phrygen* conjecerat Cl. Schra-
 derus, ut Paris apud Ovidium Epift. XVI. 201.

Phryx erat Anchiſes, volucrum cui mater A-
morum

Gaudet in Idaeis concubuiſſe jugis.

de illo Veneris & Anchiſae coitu in monte Ida,
 ex quo Aeneas progenitus, ſic Apollodorus
 Lib. III. Bibl. cap. 12. §. 2. in fine. ἡ δὲ ἱμε-
 ρική ἐπιθυμία Ἀφροδίτην συνεδύσα, Αἰεΐας ἐγένε-
 ται. & forſan Propertius in animo habebat illud
 Homeri Iliad. B. 820.

Αἰεΐας, ὅν ὡς Ἀγχίση τίκε δὲ Ἀφροδίτη
 Ἰδης ἐν κρημαῖσι, διὰ βροτῶν συνεδύσα.

Ida autem Vepsrem dicat amaſſe paſtorem, pro-
teſtetur, non male exponunt Volſcus & Paſſe-
 natius, eo ſenſu, quo Lib. I. El. 20. 4.

Cruelis Minyis dixerit Aſcanius.

ubi vide. Certe ad Venerem *Deam*, non ad
 Oenonen, haec referenda, & forſan reſpexerit
 illa Theocriti Idyll. I. 105.

Ὁδ' ἀγεται τὰν Κύπριν ἐς ὕμνολος, ἔρως ποτ' ὕδαι,
 ἔρως ποτ' Ἀγχίση.

& Idyll. XX. 34.

Ὁὐκ ἔγωγε δ' ὅτι Κύπριν ἐπ' ἄντροι μύωτο βέτα,
 καὶ Φρυγίης ἐνὸς ὄρεος ἐν ὄρεον.

Haec Heinſianae conjecturae ſuffragari poſſent.
 ſed falſam eſſe ejus opinionem, *Nymphas* non
 poſſe *Deas* dici, cenſebat Cel. Ruſnkenius, id-
 que plurimis veterum locis reſelli, & monumen-
 tis antiquis, in quibus ſaepe *DEAS NYMPHAS*
 occurrunt. ut apud Reineſ. pag. 193. & 221. in
 lapide apud Muratorium pag. LXXXVII. 1.
DEABVS NYMPHIS. & Servium ad Virgil. I. Aen.
 72. qui Nympham Deiopeam *Deam* vocat. adeo-
 que Parin hic intelligendum & a conjecturis ab-
 ſtinendum arbitrabatur. ſeq. verſu *Huiusque inter*
pecudes conjecerat Heinſius, dura eliſione. *ad-*
cubuiſſe ſimpliciter dictum forte ei diſplicebat,
 quod tamen apud noſtrum non ſine exemplo eſt.
 vid. ad Lib. I. El. 3. 3. & ſupra ad El. XXIII. 31.

93. *Hoc & Hamadryadum ſpectavit turba ſo-*
rorum] *Hoc etiam* in primo D'Orvill. & Askew.
Amadriadum in Borrich. & meo utroque. *ſpecta-*
rit correxerat Marklandus. *dearum* pro *ſorum*
 in

- Silenique fenes, & pater ipse chori.
 95. Cum quibus Idaeo legisti poma sub antro,
 Subposita excipiens, Nai, caduca manu.
 An quisquam in tanto stuprorum examine quaerit,
 Cur haec tam dives? quis dedit? unde dedit?

in Borrichiano, Heinfil. & meo priore. in primis vero editionibus totum hoc distichon sic olim edebatur,

*Hoc & hamadriadum spectabit turba sororum,
 Silenique senis: & pater ipse tori.*

& sic etiam in codd. Reglis. *esse chori* in Borrich. *Sollenusque* — *tori* in Askew. *pater chori* est Bacchus *ἄρχος*. vide supra ad El. XXIII. v. 33.

95. Cum quibus Idaeo legisti poma sub antro,
 Subposita excipiens, Nai, caduca manu]

Num minus Idaeo legisti coniecerat Marklandus, eamque certissimam esse restitutionem adscripserat. nihil certe ex valde etiam blanditur, propter venustissimam repetitionem e praecedentibus,

*Ipsa Venus, quamvis corrupta libidine Martis,
 Num minus in caelo semper honesta fuit?*

Quamvis Ida Paridis &c.

Hoc & Hamadryadum spectavit, non spectavit, & seqq.

*Num minus Idaeo legisti poma sub antro,
 Subposita excipiens, Nai, caduca manu.*

amant enim poetae elegantem illam rogationis formulam *Num minus* iterare. unde supra El. XVIII. 30. ex MSS. praetuli,

*Num fugere minus Theffala tela Phryges?
 Quid? ferus? Andromachae lecto quum surgeret
 Hector,*

Bella Mycenaeae num timere rates?

hoc est, num minus timere. vide ad Lotich. pag. 390. mox referes pro excipiens in Excerptis Scalig. *Naica dona* in Reglis, Vossianis tribus, utroque D'Orv. meis, & ceteris fere omnibus membranis ac vetustis edd. accipies *Naica dona* in Askew. exceperas monstroso vitio in ed. Graevii nomen venditante. *Naica dona* Volscus & Beroaldus exponunt poma & flores, quae legere amant Naides, & a Paride acceperat Oenone. *sub antro*, pro, in antro, vel ad radices montis Idaei. quem loquendi modum abunde illustrant Patru mei notae ad Ovid. I. Met. 689. *subpo-*

sita manu, ut Lib. I. El. 15. 36.

Ut tibi suppositis exciderent manibus.

quod autem Lipsius Lib. III. Antiq. Lect. pag. 162. *legere poma* hic sensu obscenioris exponat, ut *μυλοελεῖν* Graecis, acumen a poetae mente alienum arbitror. Sed Scaliger, probante Livinejo, emendavit *Nai, caduca*, & per *Naida* etiam Oenonen intelligit, ut & Passeratius. in nonnullis MSS. *Naica diva*, unde *Nai, cadiva* coniecerat Heinsius. ut *poma cadiva* apud Plinium Lib. XV. 16. & 17. sed *caduca* pro cadentia posuit, vel *caduca* exponi possunt matura, ut legantur. ut in Epigrammate veteri,

*Poma ut in arboribus pendant, sic corpora nostra
 Aut matura cadunt, aut cito acerba ruunt.*

poma hic sub antro Idaeo lecta memorantur, quia Ida mons arboribus variis confitus erat. Ceterum quod per *Naida* plerique Interpretes intelligant Oenonen, inde factum, quia v. 91. de ea intellexerunt, quem locum ad Venerem, quae cum Anchise in jugis Idaeis concubuit, ab aliis referri, supra notavi, ideoque, quia hoc in versu *Naica* adjectivum forte sine exemplo est, & *diva* in nonnullis codd. legitur, forsan deleta voce *Nai*, emendari posset,

Subposita excipiens, diva, caduca manu.

ut dicatur Venus cum Anchise in Ida monte poma ab arboribus cadentia legisse, ab Anchise ipsi donata. Vencrem enim hic *Naida* dici absonum esset. sed servari potest, si de Oenone capiatur, quae magno de flumine edita nympha fuit, & ad quam spectant *Hamadryades sorores*, seq. versu memoratae. Scaligeri igitur conjecturam *Nai, caduca* probandam, existimabat etiam amicissimus L. Santenius.

98. *quis dedit? quid dedit in primo D'Orvill. an qui dedit? praecedenti versu superorum* in marg. Voss. quarti. *ex agmine* in meo uno, aliisque MSS. & primis edd. unde P. Francius, *An quisquam tanto stuprorum ex agmine.*

LII 2

99. O

- O nimium nostro felicem tempore Romam,
 100. Si contra mores una puella facit.
 Haec eadem ante illam impune & Lesbia fecit.
 Quae sequitur, certe est invidiosa minus.
 Qui quaerit Tatios veteres, durasque Sabinas,
 Hic posuit nostra nuper in urbe pedem.
 105. Tu prius & fluctus poteris siccare marinos,
 Altaque mortali deligere astra manu:

Quam

99. O nimium nostro felicem tempore Romam,
 Si contra mores una puella facit]
nimum felicem pro felicissima recte exponit J. Arntzen. ad Aurel. Vict. Epit. cap. 48. 11. & vid. Bentlej. ad Lucan. III. 215. ubi corrigit,
Et felix, sic fama, nimis, prunosa Damascus.
an hunc forte locum in animo habuit Rutilius, initio Itinerarii, de Roma:
O quantum, & quoties, possim numerare beatos,
Nasce felici qui meruere solo. & seqq.
Felices etiam, qui proxima munera primis
Sortiti, Latias obtinere domos.
contra mores facere illustrat Pricaeus ad Apulej. VII. Met. pag. 391.

101. Haec eadem ante illam impune & Lesbia fecit] ante illam jam impune inseritur in secundo Leid. primo & tertio Voss. forsan non male. licet blatum hic praetulerit Broukhufius. sed inprobante, & alterum praeferente Cl. Schraderi Emend. p. 136. & seqq. in Excerptis Scalligeri, Haec impune ante illam, impune & Lesbia fecit. ad Claudiae, sub Lesbiae nomine a Catullo amatae, libidines haec refert Abramum, supra notavi ad h. El. v. 77.

103. Qui quaerit Tatios veteres, durasque Sabinas,
 Hic posuit &c.]

queritur perperam in secundo Leid. & altero D'Orvill. Tacitos in MSS. unde vitiose tacitos in Neap. & Askew. deinde durasque Sabinas in secund. Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis, primis aliisque vetustioribus edd. quod defendi posset ex Virg. II. G. 532.

Hanc olim veteres vitam coluere Sabini,
 Hanc Remus & Frater.

Drususque Sabinos in marg. tertii Vossiani. sed duras Sabinas emendavit N. Heinsius ad illud Ovidii II. Am. 4. 15.

Astera si visa est, rigidasque imitata Sabinas.
 & in notis Propertianis p. 710. sic infra v. 117.
 Quod si tu Grajas, seu sis imitata Sabinas.
 ut in nonnullis edd. pro Latinas. Ovid. III. Am. 8. 61.

At nunc exaequet tetricas licet illa Sabinas.
 passim vero a morum severitate Sabini laudantur. vid. Abram. ad Cic. in Vatin. cap. 15. circa fin. pro Tatios veteres Cl. Schraderi Lib. I. Observ. cap. 7. reponendum placebat Latias veteres, ut in fine huj. Eleg. Grajas & Latinas conjungit: cujus sententiae confirmandae nonnulla contuli ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 479. Statius Lib. III. Sylv. 5. v. 45:

Qui veteris Latii, Grajisque Herois aequas.
 ut legit Heins. ad Ovid. V. Trist. 5. 43. pro vulgato.

Qui veteres Latias, Grajasque heroïdas aequas.

Latias tamen simpliciter poni pro Latinas, non addito substantivo matronas, heroïdas, vel sim. ut in loco Statti, vellem exemplis veterum firmari. mox in Regiis & Colbertinis etiam pedem, non locum, licet pro varia lect. in iisdem sedem, metro reluctantem. sed pedem in ceteris omnibus codd. & primis aliisque vetust. edd. quod recte tuetur Broukhuf. Qui posuit in uno Colbert. Hac posuit in primo & tertio Voss.

106. Altaque mortali deligere astra manu]
 Conjeceram deripere. ut apud Tibull. Lib. I. El. XI. 60. e coelo deripit ille Deos. & Horat. Epod. V. 46. Lunamque coelo deripit. sed deligere

Quam facere ut nostrae nolint peccare puellae.

Hic mos Saturno regna tenente fuit:

Et quum Deucalionis aquae fluxere per orbem,

110. Et post antiquas Deucalionis aquas.

Dic mihi, quis potuit lectum servare pudicum?

Quae Dea cum solo vivere sola Deo?

Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt,

Corruptit torvi candida forma bovis.

115. Nec minus aerato Danaë circumdata muro,

Non potuit magno casta negare Jovi.

Quod si tu Grajas, seu sis imitata Latinas:

Sema-

gere suum servet locum, ut *deligere rosam* Ovidio Epist. IV. 30.

Et tenui primam deligere ungue rosam.

Horat. Lib. II. Sat. 8. 32.

*Post hoc me docuit melimela rubere minorem
Ad Lunam delecta.*

vide Graev. ad Cic. in Vatin. cap. 14. & Heinf. ad Ovid. Rem. Am. 189.

108. *Hic mos Saturno regna tenente fuit*] *Is mos* in meo secundo aliisque codd. & prioribus edd. sed *Hic mos* in uno Colbert. Borrich. Colot. primo & sec. Vatic. Neap. Groning. ceterisque. *Hic* in D'Orv. altero. imitatus videtur Ovidius Epist. IV. 131.

*Ista vetus pietas, aevo moritura futuro,
Rustica Saturno regna tenente fuit.*

110. *Et post antiquas Deucalionis aquas*] *At post* in meo priore. optime Marklandus correxerat,

Et post antiqui Deucalionis aquas.
ut supra h. El. v. 18.

Et canere antiqui dulcia furta Jovis.
& IV. El. 4. 2. *antiqui limina capta Jovis.* illum vide ad Statii Silvas, & quae supra notavi ad El. XIX. 47. Janus Doufa P. in notis pag. 135. interpungendum judicabat,

*Et post antiquas Deucalionis aquas
Dic mihi, quis potuit &c.*

sensu in sequens distichon continuato, quod tamen hic necessarium non videtur. neque opus est cum Vulpio corrigere, *At quum Deucalionis aquae.* seq. vers. *quis potuit*, Deus nempe. locum hunc cum Euripideis confert Valckenarius ad Hippol. v. 451.

114. *Corruptit torvi candida forma bovis*] *Corripuit* Perreji, Colotii, & Scaligeri codex, primus & secund. Vatic. quartus Voss. alter Leid. in marg. & Askew. *Corruptit* in primo Voss. & secundo D'Orv. sed *Corripuit* in reliquis, & meo priore. idque recte praefert Heinsius. supra h. El. v. 89.

Ipsa Venus quamvis corrupta libidine Martis.
infra El. XXV. 69.

Uique decem possint corrumpere mala puellam.
Lib. I. El. 8. 21.

Nam me non ullae poterunt corrumpere tædæ,
ubi vide quae notavi.

116. *Non potuit magno casta negare Jovi*] *clausa* Francius, ut in suo libro conjecerat etiam Broukhufius, sed quod in notas non retulit. *manere* Livinejus. *perperam.* *negare* enim hac in re proprium. vid. ad Lib. I. El. 9. v. 22.

117. *Quod si tu Grajas, seu sis imitata Latinas*] hanc lectionem Propertio reddidi, licet eam inficetis correctoribus deberi notet Broukhufius. Patendum quidem in Excerptis Scalig. Borrich. Neap. Groning. Leidenf. secundo, tribus Voss. Askew. utroque D'Orvill. & meo priore,
Lil 3.

Semper vive meo libera iudicio.

ELEG.

priore, ut & in primis edd. Venetis, & Reg. Lep. legi, tuque es imitata. quod ex Palatinis & Commeliniano etiam profert Gebhardus. sed jam correctum fuit hoc vitium in Volsci, Beroaldi, utraque Aldina, Juntina, Colihael, Gryphii, Rovillana, aliisque edd. in quibus excusum inveni seu sis imitata. & mallem cum Heinio,

Quod seu tu Grajas, seu sis imitata Latinas.

imitata in secundo Leid. & duobus Vossianis. an forte voluit descriptor mirata? certe es mirata hic praefert Cl. Schraderus Emend. VII. p. 140. Francius conjecerat, *Seu tu sis Grajas, seu sis imitata Latinas.* vel, *Tu, seu sis Grajas* &c. Merito autem lectionem illam sive es imitata, vel seu es, genuinam esse dubitavit magnus Vossius Lib. II. de Art. Gram. cap. 31. pag. 290. & nollem Broukhusius, callentissimus rei poeticae arbiter, eam defendisset, Scaligeri editionem secutus, ut es sequente vocali producat. Defendit autem uno loco Albinovani Eleg. ad Liviam v. 379.

Nata quod es alte, quod foetibus audita duorum.

& exemplo Petri Bembi e recentioribus, additque, magnos saepe poetas sic migrare canones Grammaticorum. sed Albinovani locus controversae lectionis est. & melius illic in aliis edd. *Nata quod en alte es*, &c. quod recepit Patruus meus, & Broukhusio ad sensum negavit. nam in eodem Epicedio corripitur v. 99. *Raptus es absenti* &c. neque exemplum Bembi, poetae quamlibet eximii, sed recentioris, & corruptas editiones veterum poetarum secuti, magnum huic licentiae addit auctoritatis pondus. Liceat igitur mihi huic unico, sed vitato, Albinovani loco, ne res in exemplum eat, opponere loca veterum, qui constanter corripiunt ante vocalem. Ovidius Epist. I. 41.

Ausus es o nimium, nimiumque oblite tuorum.

Epist. VII. 7. & 9.

*Certus es ire tamen, miseramque relinquere Dido,
Atque idem venti &c.*

Certus es, Aenea, cum foedere solvere naves.

Epist. IX. 114.

Sed tua, tuque feri victor es, illa tui.

Epist. XVIII. 171.

Hic es, & exiguum misero contingis amanti.

& saepius alibi. nam correctores inficeti corruerunt locum ex Lib. II. Trist. 175. ubi in nonnullis MSS. legitur, *Dimidioque tui praesens es & adspicis urbem, Dimidio procul es.* pro praesens hanc adspicis urbem. & Lib. XIII. Met. 340. perperam quoque in uno Heinii codice, *Fortis ubi es Ajax.* pro est. Tibullus Lib. I. El. 10. v. 53.

At te, qui puerum donis corrumpere es ausus.

& v. 78.

Blanditiisne meas aliis tu vendere es ausus.

apud Statium Lib. I. Sylv. 1.

——— *quem tradere es ausus*

Pellaeo, Lysippe, duci.

in Priapeis Ep. 70.

Haec es ad arreptos verba locuta procos.

& apud Martialem Lib. II. Ep. 4. aliisque in locis. Recte igitur Carrio ad Valer. Fl. VII. 291. inprobat nonnullorum emendationem apud nostrum Lib. II. 9. 18.

Si puer es, alio trahe tela tua.

pro, *Si pudor est.* ubi vide. pro *Latinas* in Doularum aliisque editionibus *Sabinas*. quod derivatum ex v. 103. hujus Eleg. *Latinas* tuentur membranae veteres cum primis & vetustioribus edd. & sic codices Palatini apud Gebhardum.

E L E G. XXIV.

Tristia jam redeunt iterum sollemnia nobis:
 Cynthia jam noctes est operata decem.
 Atque utinam Nilo pereat quae sacra tepente
 Misit matronis Inachis Aufoniis.

5. Quae Dea tam cupidos toties divisit amantes,
 Quaecumque illa fuit, semper amara fuit.
 Tu certe Jovis occultis in amoribus, Jö,
 Sensisti, multas quid sit inire vias.
 Quum te jussit habere puellam cornua Juno,

10. Et

ELEG. XXIV.] DE ISIDE AEGYPTIORVM DEA
 inscribitur in Borrichiano, & meo priore. primo
 versu male *redeant* Guyetus.

v. 3. *Atque utinam Nilo pereat quae sacra
 tepente &c.*] *Atque utinam pereat Nilo*, praeter
 codices a Broukhufio memoratos, etiam est in
 quinto Vaticano, secundo Leid. tertio & quarto
 Voss. Askew. utroque D'Orvill. & meis. *pereant*
 in Neapol. *Atque utinam pereat, Nilo quae &c.*
 Heinsius. sed ita ut edidit Broukhuf. praefert
 D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III.
 pag. 22. quia haec trajectio verborum, ut ait,
 versum ad tollere videtur. *repente* male in Palat.
 & Commelin. apud Gebhard. *tepenti* quint. Vati-
 tic. *tepens Nilus* propter ferventissimum Solis
 ardorem in Africa. vid. Drakenb. ad Silium VI.
 289. *Aufis* in uno D'Orv. *Inachus* in Borrich.
 & meo utroque. *sacra Isidis*, quibus operata
 erat Cynthia, hic intelliguntur, quae Isiacae sa-
 craria lenae vocat Juvenalis Sat. VI. 488: illa
 vero saepe in praetextum adripuisse puellas, quo
 minus amatoribus sui copiam facerent, patet ex
 Lib. IV. El. 5. 34.

*Denique ubi amplexu Venerem promiseris emto,
 Fac similes puros Isidis esse dies.*

vide ad huj. Lib. El. XV. 10. & sic eadem haec
 Isidis sacra innuit supra El. XXI. in fine:

*Redde etiam excubias divae nunc, ante juvencae,
 Votivas noctes & mihi redde decem.*

ex quo loco patet, praeced. versu male in Va-

ticano quinto, & secundo D'Orvill. legi, *noctes
 est operata novem*. de sacris vero Isiacis Romae
 receptis, ejectis, ac postea restitutis vide Matth.
 Aegyptium ad S. C. de Bacchanalib. pag. 83.
 & seqq.

5. *Quae Dea tam cupidos toties divisit amantes*
jam Passeratius. mox semper iniqua fuit in mar-
 gine Voss. tertii.

8. *multas quid sit inire vias*] obire Francius.
 nec inprobo. sic de eadem Jo Ovidius Epist.
 XIV. 101.

*Per mare, per terras, cognataque flumina curris,
 Dant mate, dant amnes, dat tibi terra viam.
 Quae tibi caussa fugae? quid Jö freta longa
 pererras?*

hinc vaga Jo Horatio in A. P. v. 124. supra
 de Ino El. XXI. v. 21.

Ino etiam prima terras aetate vagata est.

Jös autem fabula omnibus nota, & ab Ovidio
 copiose descripta est in illa Hypermetrae
 Epistola. sed in vasto poetarum veterum nau-
 fragio interiit Calvi Jö, ex qua versum hunc,
Ah virgo infelix, herbis pascereis amaris, adfert
 Servius ad Virg. Ecl. VI. 47.

9. *Quum te jussit habere puellam cornua Juno*
 ita constanter in codd. & edd. vetustis. Nume-
 rus tamen hujus versus offendisse videtur N.
 Heinsum, qui verba sic transponebat,

Cornua quum Juno te jussit habere puellam.
 sed:

10. Et pecoris duro perdere verba sono.
 Ah quoties quernis laesisti frondibus ora:
 Mansisti stabulis abdita pasta tuis.
 An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
 Jupiter, idcirco facta superba Dea es?
 15. An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis?

Cur

sed alterum Propertii auribus magis placuisse alia docent exempla. supra El. I. huj. Lib. v. 53.

Si mihi sint tangenda novercae pocula Phaedrae.
 quod suo iudicio praetulit, non autem,

Pocula si Phaedrae mihi sint tangenda novercae.
 Lib. III. El. 4. 25.

Non me moribus illa, sed herbis improba vicit.
 quod longe magis artificioso numero singulantis puellae adfectum exprimit, quam si scripisset, ut alii, versum sine caesura elumbem existimantes, transposuerunt, sed inprobante Broukhusio,

Inproba non vicit me moribus illa, sed herbis.
 quod tamen eidem Heinso etiam placuit in notis Propertianis p. 719. id enim aptius conveniret puellae vehementi ira concitatae. Lib. IV. El. 7. 5.

Quum mihi somnus ab exsequiis penderet amaris.
 ut recte Broukhusius, quum antea ederetur,

Quum mihi ab exsequiis somnus penderet amaris.
 & El. 8. 63.

Cynthia gaudet in exuviis, victrixque recurrit.
 quem numerum Propertio idem Broukhusius bene reddidit, sic a librariis mutatum,

Cynthia in exuviis gaudet, victrixque recurrit.
 haec & alia loca, in quibus numeros Propertio probatos transpositionibus vel emendationibus in-tempestivis ei eripuerunt nonnulli, produxi olim in notis ad Lotichium p. 266. 267. & vide quae notavi ad Val. Catonis Diras v. 31. Tom. II. Anth. Lat. p. 656. Miror igitur Broukhusium, qui loca modo indicata recte vindicavit, alium versum ex hoc Libro El. 2. v. 3.

Vix unum potes infelix requiescere mensem.

verbis transpositis molliorem reddere voluisse,

Vix potes infelix unum requiescere mensem.

vid. supra ad Lib. I. El. 7. 4. ubi Doufa quoque pentametrum vere Propertianum, *Sint modo fata tuis mollia carminibus*, suaviorem fore judicaverat, si legeretur,

Sint modo carminibus mollia fata tuis.

eodem modo Scaliger corripit versum Tibulli Lib. II. El. 6. 22.

Bellica quum dubiis rostra dedit ratibus.

quem concinniores fore judicabat ex suis Excerptis reponendo,

Quum tribuit dubiae bellica rostra rati.

nimia certe mutatione, qua *tribuit* pro *dedit*, & *dubiae rati*, pro *dubiis ratibus*, substituit, minori molimine potuisset, iisdem Tibulli verbis retentis, transposuisse,

Quum ratibus dubiis bellica rostra dedit.

sed ejusmodi emendationibus, vel potius corruptelis, ipsorum poetarum genio vim fieri patebit ex egregia ad illum locum Broukhusii observatione, lectu dignissima illis, qui numerorum poetarum artificium capiunt.

12. *Mansisti stabulis abdita pasta tuis*] *Mansisti & stabulis* Heinsius. sed repetendum ex versu praeced. *Ah quoties* multis adstruit Broukhusius. dein *abdita vacca* conjecerat Marklandus. quod amplector. Hunc forte locum in animo habebat Statius Lib. III. Sylv. 2. 101.

Isi, Phoroneis quondam stabulata sub antris,
Nunc Regina Phari, numenque Orientis anhelis.

15. *An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis*] *fusis* vitiose in codd. Regiis, primis edd. & Volsci, qui *nigris* tamen in notis exhibet, & expo-

Cur tibi tam longa Roma petita via?
 Quidve tibi prodest viduas dormire puellas?
 Sed tibi, crede mihi, cornua rursus erunt.
 Aut nos e nostra te, saeva, fugabimus urbe.
 20. Cum Tiberi Nilo gratia nulla fuit.
 At tu, quae nostro nimium placata dolori es,

Nocti-

exponit, *Aegyptii solis ardore fusci*. infra Lib. IV. El. 6. 78.

Cepheam hic Meroën fuscaque regna canat.
 & hinc *Andromede*, natione Aethiopia, patriae fusca colore suae dicitur Ovidio Epist. XV. 36. Tibullus Lib. II. 6. 37.

Illi sint comites fusci, quos India torret,
Solis & admotis inficit ignis equis.
 quae ex Grascis Theodestae versibus desumpta notat Casaubonus, sed sub Propertii nomine, memoriae vitio, Tibulliana adferens, vel hunc locum in animo habens, ad Strabon. Lib. XV. pag. 247. per *comites* autem *fuscos* Tibullum illic intelligere servulos ex Aethiopia, paret ex eodem Casaub. ad Theophrasti Charact. p. 318. non autem amatores, ut olim notabam ad Lottichium pag. 154.

17. *Quidve tibi prodest*] ita in Regiis, Colbertinis, Askew. duobus Leidens. tribus Voss. utroque D'Orv. meis, & ceteris omnibus codd. atque edd. vetustis, alterum *Quid tibi quid prodest* ex suo codice Scaliger in contextum recepit, eumque secutus Broukhufius, sed omnium scriptorum & excusorum librorum auctoritatem uni codici praetuli. seq. versu forte corrigendum, *Sic tibi, crede mihi &c.*

19. *Aut nos e nostra te, saeva, fugabimus urbe*] *At nos* in primo D'Orvill. *saeva* in Voss. tertio, Heinssiano, meo primo, & Commeliniano Gebhardi. quod hic Isidi potius convenit, quam *saeva*. ut in plerisque veterum locis librarii vocem *saeva* ejecerunt. quod saepius viri docti notarunt. vid. Juretum ad Symmach. pag. 26. Colvium ad Apulej. pag. 48. & seq. & ad Sardon. Apoll. pag. 23. *fugavimus* in meo secundo. respicere Propertium ad sacra Isiaci ex urbe Roma ejecta recte notavit Broukhuf. sic enim saepe peregrinae religiones urbe expulsae. vide Passerat. p. 389. & 552. & Muret. ad Tacitum pag. 431.

20. *Cum Tiberi Nilo gratia nulla fuit*] ita restitui ex omnibus codd. MSS. & edd. vetustis. solus Scaliger fuit legendum jussit, quod in suam editionem recepit Broukhufius, & in notis pro-

basse videtur. sed vellem non mutasset sententiam. aliter quippe antea censuit, & in prima Commentarii sui *hypotyposi*, quae mihi ad manum est, sequentia notaverat: „fuit noster MS. „ & Gebhard. semper mihi displicuit illud *fuit*. „ non ita solet loqui politissimi sermonis poeta. „ neque satis adsentiri possum magno Scaligero, „ qui ex hoc ipso loco *fuit* legi jubet apud „ Tibullum Lib. I. El. 1. 67. *Ferreus ille fuit*. „ praesertim cum MSS. nostri ibi legant *fuit*. „ quod & agnoscunt omnes vulgatae, & in notis suis Guyetus. *fuit* Groning. & noster secundus MS. antiquatum illud *fuit* etiam est in codice Egmondano & Coleri apud Prudentium Lib. I. contra Symm. v. 505. *Ornamenta fiant patriae*. sed bene Heinssius in notis pag. 121. *cluant* vindicavit. & hic nobis res est cum poeta aevi melioris, & quidem elegiaco, ne quis id defendat ex noto illo Virgilii, *Tros Rutulove fuit*. quod alterius naturae est. recte igitur *fuit* edentem Broukhufium etiam inprobavit eruditus Anglus in Miscell. Observ. Vol. II. Tom. I. pag. 107. qui tamen male respici putat ad praelium Actiacum, quum Tiberis & Nilus veluti de orbis imperio certarent, & eo refert illud ex Lib. III. El. 9. 42. de Cleopatra,

Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubim,
Et Tiberim Nilis cogere ferre minas.

in notis enim ibidem subiectis Patruus meus Nilum simplicius exponit per Aegyptios, & Tiberim per Romanos, ut passim flumina & montes pro populis ponuntur. N. Heinssius in notis Propertianis pag. 710. forte ut Scaligeranum *fuit* ejiceret, conjecerat,

Cum Tiberi Nilo gratia nulla tuo est.

sed veterum codicum & editionum consensu acquiescamus.

21. *At tu, quae nostro nimium placata dolori es*] sic Scaliger, licet *dolere* in omnibus fere codd. legatur, ut & Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis, cum vetustis edd. sed praefero conjecturam Nic. Heinssii, *nimium inplacata dolori es*. vel *inpacata. pacata* Marklandus. *Aut tu* in codd. Reglis, & priscis edd.

M m m

22. Nocti

Noctibus his vacui ter faciamus iter.
Non audis, & verba finis mea ludere: quum jam

Flectant

22. *Noctibus his vacui ter faciamus iter*] Hic quoque Scaligeri unius auctoritatem secutus est Broukhufius, qui edidit *refaciamus iter*. quum tamen in omnibus codicibus, Regiis, Colbertinis, Leidensibus, Vossianis, Askewiano, meo utroque, D'Orvillanis, & vetustis editionibus legatur *ter faciamus iter*. ut edidi. idque praetulit Gebhardus, meritoque irridet absurdissimam Palmerii conjecturam, *rem faciamus item*. Adscribamus, quae ad hunc locum notavit Janus Gruterus Lib. XVII. Susp. inedit. cap. 10. „ *vacui* „ hic, qui nullis impediuntur sacris, atque adeo „ prius vacabant rebus seriis. sic Ovidius de „ Junone Lib. III. Met. (318.)

„ *Forte Jovem memorant diffusum nescire curas*
„ *Deposuisse graves, vacuaque agitare remissos*
„ *Cum Junone jocos.*

„ *facere iter Venereum est.* Ovidius II. A. A. (726.)

„ *Sed non tu dominam velis majoribus usus*
„ *Desere, nec cursus anteat illa tuos.]*
„ *Ad metam properate simul.*

„ Ausonius Cent. Nupt. *Itque reditque viam toties.* Novi tamen amicum meum, qui malebat, „ sed pudenter admodum, *vacui Perficae eamus iter.* Arnobius Lib. IV. (p. 131.) *Etiame Perfica est una e populo numinum quae obscenas „ illas & luteas voluptates ad exitum perficit.* „ Allusit forte Martialis, (Lib. III. Ep. 79.)

„ *Res peragit nullas Sertorius, inchoat omnes.*
„ *Hunc ego, cum fuit, non puto perficere.*

„ Verum haec quisquam merito aestimaret acutius dici quam verius. Haec Gruterus. Sane illud *Perficae eamus iter*, tam erudite ineptit, ut hoc ipse fastidiret Propertius. Sensus loci recte quidem exposuit Broukhufius, ut innuat poeta, *noctibus his vacui*, de peracto Iſidis casto, cui decem noctes operatam fuisse Cynthiam initio Elegiae dixerat, ad pristinum vivendi morem revertamur. quod firmare potuisset simili loco ex El. praeced. v. 82.

Ista senes licet accusent convivia duri,
Nos modo propositum, vita, teramus iter.

sed quod *refaciamus* tueatur, miror, cum verbi hujus sic positi exemplum simile apud ullum

poetam dari posse dubitem; licet ita etiam in margine libri sui correxerit Marklandus, quae vero pro prima in *refacere* producta adfert Scaliger, & pro secunda *refacere* pro *reficere* Broukhufius, hic aliena sunt, & indicta vellem, quia veterum auctoritate destituta sunt, non minus quam *recadere* pro *recidere*, de cujus prima longa agit Broukh. ad El. VIII. hujus Libri, v. 44. *rite teramus* conjecerat Withofius, vel *rite iteramus iter*. sed prius praeferebat, ut Lib. I. El. 7. 9.

Hic mihi conteritur vitae modus.

& Lib. IV. El. 5. 20.

Saxosamque terat sedula culpa viam.

idem antea cogitaverat scripsisse auctorem *calfaciamus iter*. id est, saepe teramus, ut apud Suet. Aug. 71. *forum aleatorium calfecimus*. sed poeta, ni fallor, invito. *ter faciamus iter* praefert etiam Modius in Novantiq. Lect. Epist. XVIII. pag. 82. & hoc defendunt Passeratius & Gebhardus contra Scaligeri & Palmerii conjecturas, eo nimirum sensu, quo Ovidius, *ter candida Pitho, Ter Libas officio continuata meo.* & sic fere Beroaldus, & Volscus, addita hac expositione, *colamus Veneris studia, atque sapius jungamur. iter* hic posset capi, ut *spatium amoris* dixit Lucret. Lib. IV. 1190. *spatium decerpere amoris*. Sed veram & simplicissimam lectionem arbitror,

Noctibus his vacui perficiamus iter.

ut Lib. III. El. 8. 32.

Natalisque tui sic peragamus iter.

ubi *ter* in MS. Sambuci esse testatur Modius, qui in eodem codice etiam *amoris vias* pro *moras* legi Lib. I. El. 3. 44. adnotat. illud *iter* Propertio valde amatum etiam aliis in rebus. Lib. III. El. 5. 2. *Per te immaturum mortis adimus iter.* El. XI. 54. *Et trahere occultum membra soporis iter.* El. XII. 32. *cacum versat amator iter.* XIII. 4. *Et data libertas noscere amoris iter.* Lib. IV. 6. 10. *Pura novum vati laurea molles iter.* & aliis in locis. sic *carminis iter* Manillio restituit Barthius Lib. III. Advers. cap. XI. & vid. Broukh. ad d. l. ex Lib. III. El. 8. 32.

23. *& verba finis mea ludere] finis me ludere*; Heinsius. pro frustra perdere, quod minime displicet.

Flectant Icarii fidera tarda boves.

25. Lenta bibis, mediae nequeunt te frangere noctes.

An nondum est talos mittere lassā manus?

Ah pereat, quicumque meracas reperit uvas, —

Corruitque bonas nectare primus aquas.

Icare, Cecrōpiis merito jugulate colonis,

30. Pampineus, nosti, quam sit amarus odor.

Tu quoque, o Eurytion, vino, Centaure, peristi:

Nec non Ismario tu, Polypheme, mero.

Vino

plicet. & sic adfert B. Pius ad Lucret. IV. 25. quamvis *verba ludere* possint dici, ut supra El. 19. 67.

Mendaces ludunt flatus in amore secundo.

24. *Flectant Icarii fidera tarda boves*] *Flectant* hic forte pro *flectantur*, vel *se flectant*, & *fidera tarda* per adpositionem dicuntur. innuitur diluculum matutinum, ante quod adparere desinit Bootes. vide Parrhaf. Quaesit. per Epist. pag. 4. sic in loco Valerii Fl. VII. 457.

— non jam matura ruebant

Sidera, & extremo se flexerat axe Bootes.

ut emendat N. Heinsius, qui illic pluribus haec illustravit. & ad Ovid. II. A. A. v. 55. sic apud Manilium Lib. II. v. 495. ex cod. Gemblacensi restituit Scaliger,

*Cancer & adverso Capricornus conditus astro
In semet vertunt, oculosque in mutua tendunt.*

pro in se invicem convertuntur. *Icarios boves* hic vocari Septentriones idem notat Scaliger ad Manil. pag. 46.

25. *mediae nequeunt te frangere noctes*] notaverat Marklandus, forte in animo habuisse Propertium ista Anacreontis, od. III. ink.

Μισονυκτίαις ποθ' ἄραις
Στρίφεται ὅτ' Ἀρμ' ὅδ' ἤδη
Κατὰ χεῖρας τὴν Βούτην,
Μιρόπων δὲ φύλα πάντα
Κίεται κόπῳ δαμνίτα. &c.

& *medias noctes* hic Graecorum more pro media nocte dici, ut apud Lucian. Hermot. (cap. XI. p. 750. ed. noviss.) καὶ ἰδρῶσιν μάλα πολλὰ ἐς μίσας νύκτας ἀποταθείης, ὡς φασί, τῆς συνουσίας. vide quae notavi ad Lib. I. El. 16. 23.

26. *An nondum*] *An nondum* in Mentel. Groning. primo Leid. & Voss. quarto. *lenta pro lassā* in Excerpt. Scalig.

28. *Corruitque bonas nectare primus aquas*] *novas* D'Orvill. sec. *corrumpere aquas nectare* dixit, pro vino aquas miscere, quod illustrat Cerda ad Virg. II. G. 466. p. 334. & Marcellius ad Perf. Sat. II. v. 64. pag. 69. *nectar* pro vino apud eundem Lib. IV. G. 384. *Ter liquido ardentem perfudit nectare Vestam.*

31. *Tu quoque, o Eurytion, vino, Centaure, peristi*] *Tuque o* in Mentellano, Borrich. Neap. duobus Leidd. primo Voss. uno D'Orvill. & meo altero, ut & in cod. Fruter. *Tu quoque Eurytion* in Voss. quarto, & sec. D'Orv. *Eurytis* prim. Leid. *Tu quoque Oerytio* in Venet. 1475. & Reg. Lep. desumta haec sunt ex Homero Odyss. φ. 295:

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα
"Ὀλίσσῃ" ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμῳ Περιόσειο
"Ἐς Λαπίθας ἰλθόν" &c.

ubi vide Scholiast. sic enim locum profert Athenaeus Lib. XIV. init. & lectionem "Ὀλίσσῃ" firmat illud Alcaei Lib. I. Anthol. Graec. cap. LIX. N. 6. ex Homero desumptum, ut notat Brodaeus:

Οἶνος καὶ Κένταυρον, "Ἐπίκρατες, ἔχῃ σὲ μῦνον
"Ὀλίσσῃ, ἢδ' ἐγείλῃ Κασίου ἡλικίῃ.
Occidit & vino Centaurus, Epicrates, haud tu
Solus es, & dulci Callia flore puer.

ut vertit H. Grotius. quod Epigramma Alcaei multa luce adfudit D'Orvill. ad Chariton. pag. 621. meminit Eurytionis etiam Ovidius XII. Met. 220. ubi *Eurytum* vocat, qui alia in
M m m 2 flexione

Vino forma perit, vino corrumpitur aetas,
Vino saepe suum nescit amica virum.

35. Me miserum, ut multo nihil est mutata Lyaeo!
Jam bibe: formosa es: nil tibi vina nocent.
Quum tua praependent demissae in pocula fertae,
Et mea deducta carmina voce legis;

Largius

flexione *Eurytion* dicitur. vide Hemsterh. ad Aristoph. Plut. p. 207. & hunc locum respiciet. bat Lib. I. A. A. 593.

Occidit Eurytion stulte data vina bibendo.

vide & Orphei Argon. v. 416. & quae ad illum notavit Wesselingius Lib. II. Observ. c. 14. Virgilius II. G. 456.

Bacchus & ad culpam causas dedit, ille furentes Centauros leto domuit, Rhoetumque, Pholusque, Et magno Hylaeum Lapithis cratera minantem.

ubi bene haec illustrarunt Cerda & Valens Guellius, quem non praeteriit hic Propertii locus, in quo adfert, *Tu quoque o Euryteu. Ismarium merum* dicit, quia Ulixes Polyphemum vino ad Ismarum nato, quod a Marone, Apollinis sacerdote, acceperat, confopivit & occaecavit. *l'opageon* *Isos* vocat Suidas. vide Homer. Od. I. 196. seqq. hinc *Maroneum merum* Tibullo IV. 1. 57. ubi vide Broukhuf. Icarum autem, cujus meminit disticho praecedente, ob Bacchi munera caesi fabulam optime illustrat fragmentum Orphei, prolatum & correctum a Grotio ad Germanici Phaenon. pag. 5. ubi in loco Germanici verissime emendavit,

— seu Bacchi ob munera caesus
Icarus ereptam pensavit fidere vitam.

de ipsa Icarum, vel Icarii, fabula vid. Muncker. ad Hygin. fab. 130. & Salvagn. ad Ovidii Ibin v. 613.

35. *Me miserum, ut multo nihil est mutata Lyaeo, Jam bibe, formosa es:]*

ut pote non *es mutata falerno* in aliis legi testatur Latinus Latinius P. II. Biblioth. pag. 61. quod ex v. 39. interpolatum adparet. *nihil est mutata* bene adstruxit Broukhufius, multisque veterum locis hunc abruptum admirabundi sermonem, licet sequatur *formosa es, nil tibi vina nocent*, illustravit. similia exempla orationis obliquae in tertia persona, & deinde directae in secunda, dedit Raphaelius Adnot. ad N. T. ex Xenoph. Astor.

I. 4. & Torrenius ad Valer. Max. II. 1. 2. in aliis enim codd. & plerisque edd. vetustis *nihil est mutata* legitur. sed *est* etiam in Mentel. Heinisiano, utroque D'Orvill. Leidens. Voss. meisque. illud, *Jam bibe, formosa es* convenit cum eo, quod de Phyllide dicit Lib. IV. 8. 30.

Sobria, grata parum: quum bibit, omne decet. pro *vina* inepte in ed. Graev. *vitra*.

37. *Quum tua praependent demissae in pocula fertae]* *Quin tua* Guyetus. *praependent* in Groning. sec. Leid. tribus Voss. & meo secundo, *propendent* in Heinisiano. sed *praependent* in reliquis, & priscis edd. deinde *demissae in pocula ferta* in duobus Leid. primo, tertio, & quarto Voss. Askew. utroque D'Orvill. & meis. nec aliter in primis ceterisque edd. vetustis, praeter Doussarum Raphelengianam, in qua *demissae fertae*, ut clare in Neapolitano. *sertae* enim feminino genere a Propertio efferri testatur Sospater Charisius, (ut in margine ed. Canteri notatur) cujus verba hic exhibuit Broukhufius. & hanc scripturam, Charisii etiam auctoritate, tuetur Lipsius Lib. III. Antiq. Lect. pag. 157. probante Gebhardo. possent tamen *coronae* subintelligi. ut *sertae coronae* dicantur, quomodo apud Lucanum Lib. X. 164.

Accipiunt fertas nardo florente coronas.

quo tamen loco utitur Servius ad Virg. I. Aen. 417. ut indicet *sertas* absolute non dici, nisi addatur *coronas*. & sic *flores ferti, lilia ferta*, & sim. de quibus vid. ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 658. sua etiam conjecerat Heinsius pro *tua*.

38. *Et mea deducta carmina voce legis]* *delicta* in codd. Regiis, & primis edd. vitiose. & sic olim edidit Volscus, qui crasso satis errore in notis pro *deducta* emendandum monet *delicta*, a *deliquo*, & vocem *delictum* exponit, multo potu madidam. sed *deducta* est molli, & tenui: ut in versu Cornificii apud Macrobi. Lib. V. Saturn. cap. 4.

Deducta mihi voce garrienti.

quod

- Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
40. Spumet & aurato mollis in calice.
Nulla tamen lecto recipit se sola libenter.
Est quiddam, quod vos quaerere cogat Amor.
Semper in absentes felicior aestus amantes.
Elevat assiduus copia longa viros.

ELEG.

quod cum hoc Propertii loco confert Pontanus. & sic in versu Afranii apud eundem Macrob. quem Passeratius hic adfert & emendat. *Verbis pauculis respondis tristis, voce deducta.* vide & Gebhardum ad h. l. *demissam* vocem dicit Virg. *II. Aen.* 320.

Dejecit vultum, & demissa voce locuta est.

submissam & tenuem vocem auctor Epigrammatis ad Deliam Tom. I. Anth. Lat. pag. 639. & Valerius Cato in *Diris* v. 109. *Tom. II. p. 668.*

Et mea submissa modulatur carmina vocis.

ubi vide. *submisso sono* Tibullus Lib. III. El. I. 22.

Atque haec submisso dicite verba sono.

ubi vid. Cl. Heynium p. 298.

39. *Largius effuso madeat tibi mensa Falerna* Adsentior Broukhuisio, ab Heinio hic discedenti, qui *infuso* vel *& fuso* legebat, & de potatione potius quam de libatione in mensa agi existimabat, quam tamen intelligi suadent *madeat tibi mensa*, (*mansus* perperam in Menteliano, & Leideni secundo) & praesertim *effuso*. ut apud Petron. Sat. cap. 38. *Plus vini sub mensa effundebatur, quam aliquis in cella habet.* cap. 73. *Trimalchio vinum sub mensa iussit effundi.* & cap. 135. *partem super mensam effudit, iussitque me diligenter purgare.* & ad hanc libationem vini in mensa referendum illud *Didonis* apud Virg. I. Aen. 736.

Dixit, & in mensam laticum libavit honorem, Primaque libato summo tenuis atigit ore.

eleganter *Barchi liquorem irrorare mensis* vocat Silius Ital. XI. 304. Horatius Lib. I. od. 37. *de patera novum fundens liquorem.* ubi vide Lambin.

41. *Nulla tamen lecto recipit se sola libenter* *nota* coniecerat Heinio. sed *sola* se tueretur ex

Eleg. praeced. v. 12.

Dic mihi, quis potuit lectam servare pudicum, Quae Dea cum sole vivere sola Deo?

nihil igitur mutò propter vers. seq. *Est quiddam, quod vos quaerere cogat Amor.* ubi nos in Mentel. primo Leid. ac D'Orvill. & meo secundo. unde forsitan legi posset,

Est quiddam, quod nos querere cogat, amor.

est quiddam, quod feminas cogat, ut nos viros quaerant. supra Lib. I. El. 10. 14.

Est quiddam in nobis majus, amice, fide.

est quiddam dictum est, quomodo apud Ovid. Lib. III. Art. Am. 755. *est quiddam gestus edendi.* ut recte Heinio restituit, & aliis exemplis firmavit Patruus meus, quibus adde illud Cicer. VI. ad Att. Ep. 3. *Est quiddam, advenientem non esse peregrinum atque hospitem.* & XII. Ep. 1. *Est profecto quiddam ~~xi~~xi, quae habet etiam, si nihil subest, colloctione ipsa suavitatem.* ubi in aliis quaedam. sed vide illic Malespinam. eodem sensu etiam *Est aliquid* frequenter apud Ovidium. *lecto se recipit*, ut apud Phaedr. Lib. I. fab. 18. 4. *corpus lecto reciperet.* ubi vide notas. sequenti versu *absentis* in Excerpt. Scalig. & vetustis edd. praestiterit forsitan,

Semper in absentes felicior aestus amantes.

vel *serventior.* quod eleganter exprimit Ovidius II. A. A. 349.

Cum tibi major erit fiducia, posse requiri,

Tum procul, absenti cura futurus, abi.

Phyllida Demophoon praesens moderatius uisit.

Exarsit velis acrior illa datis.

Penelopen absens solers torquebat Ulixes:

Phyllacides aberat, Laodamia, tuus.

quod postremum distichon nimis forsitan rigide damnabat Heinio. ad ultimi versus illustrationem adpositum Suetonii locum suggestit Cel. Ruhenius, Tib. cap. 10. *Statuit secedere, ut vitato assiduitatis fastidio, auctoritatem absentia tueretur.*

Mmm 3

E L E G. XXV.

Cur quisquam faciem dominae jam credat Amori?
Sic erepta mihi paene puella mea est.

Expertus dico. nemo est in amore fidelis.
Formosam raro non sibi quisque petit.

5. Polluit ille Deus cognatos, solvit amicos,
Et bene concordēs tristia ad arma vocat.
Hospes in hospitium Menelao venit adulter.

Colchis

EL. XXV.] Superioribus continuant varii libri MSS., Mentellianus, Excerpta Modii, Askewianus, meus uterque, & alii codices cum primis edd. in ceteris novum inchoatur carmen cum inscriptione AD LYNCEVM POETAM. Elegiam cum Petronii cap. 79. conferendam esse notavit illic Gontalius.

v. 1. *Cur quisquam faciem dominae jam credat Amori*] Cum *quisquam* in Mentelliano, Heinsiano, primo Leidensi, & meo priore, in quo *faciem* omisit descriptor, ut & in Heinsiano. in *faciem* meus alter. & *non credit*. in aliis etiam codicibus *credit*, ut in Regiis, Mentel. primo Leid. & quarto Voss. sed *quisquam credat* rectius, quam *credit*, & *quisquam* cum contentu ac stomacho dicitur. ut notat Patruus meus ad Virg. I. Aen. 48. pro *Amori*, quod agnoscunt Neapolitanus, Fruterii codex, Mentel. Palatini & Commelinianus apud Gebhardum, Heinsian. Vossiani, & reliquae membranæ cum priscis edd. in aliis *amico* legitur. ut in Borrichiano, Aldina utraque, Juntina, Colinael, Gryphii, aliisque. unde Heinsius in notis Propertianis pag. 711. conjiciebat,

Cui quisquam faciem dominae jam credat amico?
amari vitiose in Groning. sed *Amori* rectum esse patet ex v. 5. *Polluit ille Deus*. &c. & hoc contra Beroaldum tuentur Scaliger & Gebhardus.

2. *Sic erepta mihi paene puella mea est*] *puella fuit* in quarto Voss. *erepta puella*, ut supra El. VII. init.

Eripitur nobis jam pridem cara puella.

vide eruditiss. Heynii Observ. ad Tibull. Lib. III. El. 2. 4.

Vivere & erepta conjuge qui potuit.

& quæ supra notata sunt ad Lib. I. 13. 2.

4. *Formosam raro non sibi quisque petit*] *Formosam* in Excerpt. Scalig. *Et formam raro* in meo secundo, & Commeliniano Gebhardi.

5. *Polluit ille Deus cognatos, solvit amicos*] ita legitur & distinguitur in codicibus & vetustissimis edd. sed displicet valde, ut Cupido dicatur *polluere cognatos*, & *solvere amicos*. pro quo *amores* in primo Palatino Gebhardi. pro *cognatos* in Heinsiano & meo priore *conjunctos*, quod in suo etiam codice legi testatur Broukhusius. unde legendum videtur,

Polluit ille Deos, conjunctos solvit amicos.

ut dicatur Cupido Deos inter & homines diffidii & discordiarum fomes esse, & amoribus infames reddere. certe *Deos* postea confirmatum inveni ab altero codice Regio, & *conjunctos* quodammodo exigere videntur sequentia, *Et bene concordēs* &c. passim vero Cupidinis in *Deos* & *homines* imperium ac tyrannidem conjungunt poëtæ. unde Cupidinem *superare hominesque Deosque* dicit Ovid. Lib. I. Am. 2. 37. Statius Lib. I. Sylv. 2. 56. de Cupidine:

— quæ pectora figi

Imperet, an terris sævire, an malis in undis,

An miscere Deos, an adhuc vexare Tonantem.

alia veterum loca contuli ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 15.

8. Col-

- Colchis & ignotum nonne secuta virum est?
 Lynceu, tunc meam potuisti tangere curam?
 10. Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus?
 Quid si non constans illa & tam certa fuisset?
 Posses in tanto vivere flagitio?

Tu

8. Colchis & ignotum nonne secuta virum est?]
 quamquam nihil valent scripti vel editi libri,
 sed tamen nonne hic suspectum & languidum
 videtur, praesertim cum mox sequatur, nonne
 tuæ tunc cecidere manus. Forte igitur scripserit
 poeta,

Colchis & ignotum sponte secuta virum est.

deleta interrogacionis nota. id enim invidiam
 auget Medae ignotum virum sponte sequenti.
 qua de re ipsa queritur in Epistola ad Iasonem
 apud Ovid. Ep. XII. 109.

Proditus est genitor, regnum patriamque relinqui:
 Munus in exilio quolibet esse tui.

hinc sequacem Medeam vocat noster Lib. IV.
 El. 5. 41.

Nec te Medae delectent probra sequacis:
 Nempe vult fastus ausa rogare prior.

& haec imitatus est Sabinus Epist. I. 80.

Tyndaris has illi laeso pro foedere poenas
 struxerat, aeternas ipsa sacuta viros.

quod Doula aliique cum hoc loco conferunt. ta-
 les secutulejas vocat Petronius cap. 81. ubi vide
 Interpretum notas. Ignotum Colchis, deleta co-
 pula, transponebat Francius. virum ignotum di-
 cit pro externo. ut terra ignota, peregrina, Vir-
 gilio Lib. V. Aen. 795. & IX. 485. praeced.
 vers. Meneloi in Groning. & altero Regio.

9. Lynceu, tunc meam potuisti tangere curam?
 Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus?

nonne meam in Mentel. & primo Leid. potuisti,
 perfide, curam Tangere mutato verborum ordi-
 ne, secundum Leid. tres Vossiani, Groning. &
 uterque D'Orvill. ut in aliis legi notat Latin.
 Latinus. meam curam hic pro amica mea poni,
 ut Graecis τὴν φίλῃ μου, notat Scaliger ad Ci-
 cin v. 75. numne tuæ in secundo D'Orvill. &
 meo priore. tum cecidere manus ex cod. Regio
 Guyetus, quod firmatur a Mentel. Neap. Borrich.
 Heiniano duobus Leidd. tribus Voss. primo
 D'Orv. meo utroque, & primis edd. cecidere

manus comparabat Marklandus cum Virg. VI.
 Aen. 33. Bis patriae cecidere manus. & Ovid.
 Ep. XIV. 46. Ter male sublato recidit ense ma-
 nus. sed minus apte, ni fallor. illic enim dicitur
 de manu, quæ ab incepto revocatur & desistit
 ex commotiore adfectu. Hic vero miratur, Lyn-
 ceo manus & brachia a corpore non cecidisse
 velut in poenam perfidiae, qua Cynthiam ad-
 tractare fuerat ausus, vel aliquid amplius cum
 ea agere, ut explicat Gebhardus. sic propter
 verberatam Corinnam sibi imprecatur Ovidius
 Lib. I. Am. El. 7. 23.

Ante meos humeris vellem cecidisse lacertos,
 Utilius potui porto carere mei.

similem perfidiae ac perjurii poenam, ut oculi
 exciderent, memorat Lib. I. El. 15. 35.

Has tu jurabas, si quid mentita fuisses,
 Ut tibi suppositis exciderent manibus.

ubi vide Passeratium, & ad h. locum. sensus ta-
 men, qui Marklando placuit, huic loco adcom-
 modatior videbatur Cel. Ruhnkenio, qui putat,
 poetam, si alterum exprimere voluisset, haud
 dubie addidisse ab humeris, a corpore, vel sim.
 ut in exemplis, quæ modo produxi, ne in ambi-
 guum incurreret.

11. — non constans illa & tam certa fuisset
 Posses in tanto vivere flagitio?

Nihil variant codd. MSS. nisi quod in Regio
 tum certa, probante Guyeto. tam deest in meo
 priore. Livinejus autem legebat,

Si non tam constans illa, & jam recta fuisset,
 ut infra v. 46.

Despicit & magnos recta puella Deos.

sed certa puella Propertio etiam usitatum. Lib. I.
 El. 19. 24.

Flectitur adfiduis certa puella minis.

ubi vide quæ notavi, & ad ejusdem Libri El.
 8. 45. & saepe apud Propertium certam puellam
 de Cynthis rigidior, & in ira pertinace occur-
 rere, notat Acidalius ad Vellej. Patere. Lib. II.
 cap.

Tu mihi vél ferro pectus, vel perde veneno:

A domina tantum te modo tolle mea.

15. Te socium vitae, te corpóris esse licebit,
Te dominum admitto rebus, amice, meis.

Lecto te solum, lecto te deprecor uno.

Rivalem possum non ego ferre Jovem.

Ipsé meas solus, quod nil est, aemulor umbras,

20. Stultus, quod stulto saepe timore tremo.

Una

cap. 38. §. 2. altero versu *Possis in tanto* v. c. Fruterii. *possisne* in cod. Perreji, & in aliis. *Posses* & Mentel. Excerpt. Scalig. Groning. & meus uterque, hoc est, *Posses* & ut in Voss. quarto, & a man. pr. in tertio. Askew. & priscis edd. *possis* ne conjecerat Perrejus. Heinsius *Posses tunc tanto*, vel, *Possesne in tanto. posses in tanto* tuentur Neapol. & Borrich. idque ex cod. Palat. & aliis edd. probat Gebhardus, sed ineptum notat Livinej. qui praefert *Posses* & ut legitur etiam in Regiis & Colbertinis. *Posses tu tanto* Marklandus. Francius conjecerat. *Posses ut*, vel *In tanto posses*.

13. *Tu mihi vel ferro pectus, vel perde veneno*] notandus locus, ut addatur exemplis ejusmodi locutionum, in quarum priore membro desideratur verbum, ex sensu supplendum. hic enim *ferro pectus trajice, vel me perde veneno*, subintelligendum est, quales e Graecis & Latinis scriptoribus larga manu dedit Cel. D'Orvillius ad Chariton. pag. 395—397. quibus adde quae supra notavi ad Lib. I. El. 1. 21. pag. 18.

14. *A domina tantum te modo tolle mea*] conferenda cum his illa Petronii cap. 79. circa finem: *Afcylton truci intuent vultu, quoniam, inquam, fidem scelere violasti & communem amicitiam, res tuas ocyus tolle, & alium locum, quem possuas, quaere. mox socium vitae & corporis Passeratus exponebat animae meae & corporis participem, ut dicat, omnia animi & corporis bona mihi tecum erunt communia. Novi virum eruditum, qui conjecerat socium carminis. sed corporis socium interpretor pro eo, qui continuus comes lateri adhaeret.*

17. *Lecto te solum, lecto te deprecor uno*] *De lecto solum* Heinsius. *Te solum lecto* Francius. quod admitterem, si cum secundo D'Orvill. transponamus, *te lecto deprecor*. sed parum re-

fert. Innuit se Lynceum omnium amicitiae sacrorum participem velle quidem admittere, sed excepto solo lecto & amore Cynthiae, a qua sum abstinere vult. recte Beroaldus & Passeratus *deprecor* exponunt pro amoveo, abigo, amovior. de qua verbi notione vide Graevii notas ad Auct. Rhetor. ad Herenn. Lib. 1. cap. xi.

18. *Rivalem possum &c.*] *possem* in Heiniano, Gebhardi Palatino, & meo primo. *possum* in Voss. tertio, quod praeferebat Francius. qualis varietas paullo ante v. 12. *Posses in tanto vivere flagitio*. ubi *Possis* in v. c. Fruterii supra El. X. 16.

Possum inimicitias tunc ego ferre Jovis.

& El. XVI. 28.

Possum naturae non meminisse tuae.

ubi *Possum* in aliis, utroque loco. vide quae illic notata sunt. & sic Lib. IV. El. 4. 57. *Commisissas acies ego possum solvere* in MSS. legitur, pro *possum*. versus Jani Secundi, quibus eum haec imitatum esse notat Broukhufius, sunt ex illius Basio VII. 31. & seqq.

20. *Stultus, quod stulto saepe timore tremo*] & *stulto* in Borrich. quid *stulto* D'Orvill. sec. qui *stulto* in aliis apud Latin. Latinum. non valde elegans videtur haec repetitio, *Stultus, quod stulto &c.* ideoque admitterem facile conjecturam Heinsonianam, in notis ad Propert. p. 711. *Stultus & in nullo saepe timore tremo*. hoc est, ubi nulla timendi causa est, omnia tuta tremo. idem quoque ad oram ed. Ald. tentaverat lib. berius,

Atque inconsulto saepe timore tremo.

Gebhardum ex Palatinis *tremore tremo* probantem, praeter Broukhufium etiam rejecit Parvus meus ad illud Ovidii II. Met. v. 180. *subito genus instremuere timore*. ubi *tremore* etiam in MSS.

21. Una

Una tamen caussa est, quæ crimina tanta remitto;

Errabant multo quod tua verba mero.

Sed numquam vitae faller me ruga severae.

Omnes jam norunt, quam sit amare bonum.

25. Lynceus ipse meus seros insanit amores.

Solum te nostros lætor adire Deos.

Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris

Proderit? aut rerum dicere posse vias?

Aut quid Lucreti tibi profunt carmina lecta?

30. Nil

21. *Una tamen caussa est, quæ crimina tanta remitto* cui crimina Heinſius. in Neapolitano, *Una tamen tanta remitto crimina caussa.* mox *Errabat multo quod tua dextra* idem conſecerat Heinſius, forte quia v. 9. *Lynceus, tunc meam potuiſſi tangere curam.*

23. *Sed numquam vitae faller me ruga severae]* *me faller* in Heinſiano, primo Leid. & meo ſecundo: ſed *faller me* in ceteris, & vetuſtis edd. optime huic loco convenit illud Ovidii Lib. I. Am. 8. 45.

Has quoque, quæ frontis rugas in vertice portant,
Excute, de rugis crimina multa cadent.

ita enim correxit Patruus meus, pro abſurda lectione *quas portas*. præſertim hæc Lynceo conveniunt, quia eum in ſequentibus ut Philoſophum auſterum depingit, quales sæpe introrſum turpes, fronte rugis contracta, & ſupercilio adducto gravitatem ſeveritatemque morum adſeſtantes deſcribuntur a veteribus. vid. Cel. Valckenār. ad Eurip. Hippol. v. 956. Cicero Orat. poſt reddit. in Senat. cap. 7. *vos non conſilio &c. ſed rugis ſupercilioque decepit.* ſic apud Statium Lib. II. Sylv. 2. 148.

Non frontem vertere minae, ſed candida ſemper Gaudia, & in vultu rugarum ignara voluptas.

ut in codice ſuo ed. Gevart. pro *curarum* legebat Heinſius, adſcripto hoc Propertii loco, & in notis ad Ovid. Epist. XXI. 165. inprobante licet Marklando. ſequentem verſum ſibi ſuſpectum eſſe ed. Aldinae idem Heinſius adnotaverat.

25. *Lynceus ipſe meus ſeros insanit amores]* ſeros male in primo Leid. Colbertino, Mentel. & meo altero. probò conſecturam Broukhufii legentis,

Lynceus ipſe meus insanit ſeros amores.

certe *serus* in meo codice primo. & *meos* in Excerptis Modii. *meos serus* in Heinſiano *serus jam insanit* Francius. vulgata eſt apud Neſtorem in Vocabul. p. 75. *nostros Deos* hic accipe de amica ſua Cynthia. vide ad Lib. I. El. 7. v. 16. niſi Cupidinem & Venerem intelligat. *insanit amores*, ut Graecis *ἐκμανίται*. vide Spanhem. ad Callim. Hym. in Cerer. v. 30. p. 771. pro *solum* Heinſius *Insolitum nostros*. pro *lætor* Janus Gulielmjuſ in Quæſt. Plautin. ad Pſeud. cap. VI. pag. 238. emendandum cenſuit *ſector*, pro *inſector*. quod non inmerito rejecit Gebhardus. *Olim te nostros* conſiciebat Broukhufius. ſed *solum* hic eſt, te ex omnibus hominibus aut ceteris amatoribus.

28. *aut rerum dicere posse vias]* *ducere* in primo D'Orvill. *discere* in Borrich. Heinſiano, & meo primo. ſic Lib. III. El. 3. 47.

Tum mihi Naturæ libeat perdiscere mores,
Quis Deus hanc mundi temperet arte domum.
Lib. IV. El. 3. 35.

Cogor & e tabula pictos ediscere mundos,
Qualis & hæc docti ſit poſitura Dei.
Et diſco qua parte fluat vincendus Araxes.

Auctor Dialogi de claris Orat. cap. 30. *ille rerum motus cauſſasque cognovit.* ut legit Schurzſſeiſch. in Actis Liter. pag. 174. quem vide, & quæ notavi in Addend. ad Lotich. pag. 696. recte etiam *rerum vias non vices*. ut apud Claudian. præf. in Lib. I. de R. P. 4.

Quas Natura negat, præbuit arte vias.

vid. N. Heinſ. ad Valer. Fl. Lib. III. 17. præced. verſu, *Socraticis chartis* legebat Francius.

29. *Aut quid Lucreti tibi profunt carmina lecta]* hæc eſt Scaligeri reſtitutio, quam Turnebus, Paſſeratiuſ, Guyetueſ, & Broukhufius probarunt, Nnn idquo

30. Nil juvat in magno vester amore senex.

Tu.

idque prorsus admirabile ac verissimum esse in Animadversionibus suis dicit Cl. Hemsterhusius; forte quia praecedit, *rerum dicere posse vias*. *Erethaei* in primo Leid. *Erethaei* in Excerpt. Modii. *Erethaei* in Menteliano, altero Leid. primo & tertio Voss. *Crethaei* Voss. quartus, Groning. primus D'Orv. & meus secundus. *Erethaei* in D'Orvill. altero. in meo primo erat lacuna *Aut quid . . . profunt. Cretaei*, quod in priscis, aliisque edd. legitur, non displicebat Cl. Oudendorpio, ut forte *Rhianus*, Cres, intelligatur, qui Heraclea composuit. de Rhiano hoc vide illius & aliorum Interpretum notas ad Suet. Tib. cap. 70. Epimenidem indicari putabat Canterus. & ed. Aldinae adscripserat Ant. Perrejus, intelligi Epimenidem, poetam Cretensem, qui scripsit Argonautica. Scaligeranum *Lucreti*, ut ante eum Turnebus legebatur, forte non sine ratione quis in dubium vocare posset, quia Graecum poetam hic requiri docent sequentia, & quae infra v. 41. & seqq. occurrunt. hinc Heinsius variis conjecturis locum restituere conatus est, *Aut quid Erethaei*, vel *Tyrtaei*, vel *Aut quid Smyrnaei*, vel denique *Cretaei tibi profunt carmina lecti*, id est Labyrinthi, ut innuat poetam aliquem, qui Cretensia scripserit. sed omnes lubricae & incertae conjecturae sunt. certe *Smyrnaei* & *Erethaei* eadem de causa rejiciendum, quia *Cretaei* repudiavit Scaliger, & Barthianum *Cittaei*, id est Zenonis, expoluit Broukhussius, quia sic patria tantum poetae, non vero ejus nomen exprimitur. quam ob rem Oudendorpianum *Cretaei*, seu *Rhiani*, etiam improbandum est. itaque *Tyrtaei* prae ceteris conjecturis Heinsianis magis adrideret, quod ex veteri codice ad marginem ed. Ald. adscripserat etiam Perrejus, & a Colotiano, ac duobus Vaticanis confirmatur. & sic legendum conjecerat Beroaldus, sed postea *Critaei*, hoc est *Cretaei*, praetulit, Epimenidem intelligens. *Critaei* in alio Vatic. *Crethaei profunt tibi* in Borrichiano. *Aut quid Erethaei tibi profunt carmina lecti* in aliis haberi notavit Latin. Latinus. *profunt tibi* etiam in secundo Leidensi, tribus Vossianis, & meo prioribus. *possunt* male in D'Orvill. secundo. infra v. 39. *Amphiarcae nil profunt fata quadrigae*, ubi etiam *possunt* in primo Leidensi. altero versu *naves senex* in Palatino Gebhardi, & meo secundo. forte aliquid latet in alterutra voce. per *senem* intelligunt vel Socratem *senem*. *Hymetto* nu-

tritus Juvenali dictum. Vel Homerum, cujus versus *nil in amore valere* dicit Lib. I. El. 9. 11. vel denique Epicurum, qui *senior Gargettius* vocatur Statio Lib. I. Sylv. 3. 94. eundemque innuit Lib. II. Sylv. 2. 113.

Sau voluit monitus, quos dat Gargettius auctor.

vid. Corrad. ad Cic. XV. ad Fam. Ep. 15. *Tyrtaeum* igitur si admittamus, duos diversos significabit, dicetque, neque bellica Tyrtaei carmina, neque Epicuri Philosophica te in amore aliquid juvabunt, licet etiam de Epicuri carminibus, quae de Amore scripsit, intelligi possit, qui *senex* non sine causa dicitur, quoniam longaevis vixit, quemadmodum Epimenides, quem praeverbu per *Cretaeum*, seu Cretensem, poetam indicari volunt, spatium vitae humanae longissimum extendit. vide hic Beroaldum & Passeratium. si vero Epicurum intelligamus, faveret correctioni Scaligeranae *Lucreti*, ut Latinum Poetam Graecis inferuerit & huc inclinasse videtur Doussa Pater, qui sequentia editionis Beroaldianae margini adscripserat, in Schediastate ejus Succidaneo non occurrentia: *Beroaldus hic Cretaeum pro Epimenide Cretensi dictum putat. Constat autem eum scriptorem carminum fuisse. Aut Lucreti legendum est, cujus elegantissima carmina de Rerum Natura haecque existant. Fortasse enim ea perstudiose Lynceus legebatur, cum & ipse poetas amaret, & versus scriberet, & ex illius aetatis poeta se ad Epicuri sententiam propensorem & dociliorem praeberet, ea enim tum Philosophia in amoribus & deliciis erat. probabilius tamen Beroaldi sententia videtur. sed haec ipsa Turnebi verba sunt Lib. VII. Advers. cap. 26. in fine. Ex his eligat lector, quae ad Propertii mentem magis accommodata videbuntur.*

31. Tu satius Musis meliorem imitéro Philotom] Et hic locus non leviter viros eruditos habuit exercitos. pro *satius* Cl. Schraderus Emend. pag. 141. placebat potius, nullis MSS. ad dicentibus, & alterum Propertio usitatissimum est. vid. ad Lib. II. El. 19. 51. sed reliqua majoris momenti sunt. Videamus codicum scripturas, vel potius corruptelas. *meliozem* Musis in Leid. primo, & D'Orv. sec. *memorem* Musis in Regiis Colbertinis, Excerpt. Scallig. Heinsiano, As. kew. Groning. & priscis edd. *Musis memorem*. Borrich. duo Leidd. tres Voss. & meus uterque.

pro

Tu fatius Musis meliorem imitere Philetam.

Et

pro imitare vitiose in tertio Voss. *immitte. mirere* in sec. Leid. & primo Voss. *Musis memere imitere* Philetam codicem suum habere testatur D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 22. additque se *Musis meliorem* non intelligere. neque se adsequi notat Gebhardus, quid acuminis sit in hac lectione, vulgatam *memorem* *Musis* longe venustiore censens. *meliozem* vero legi voluit Scaliger, quem secutus est Broukhusius. neque aliter Dalecampius in notis marginalibus ad Athenaeum Lib. IX. pag. 401. Adscribenda sunt, quae codici suo ed. Graev. adleverat Marklandus: *Scaliger edidit, Musis meliorem, & post eum fere omnes, male. quomodo enim dici possit Philetas melior Musis? hoc omnem arrogantiam superat. Consentiunt MSS. exhibentes memorem Musis. Lege, Tu fatius memorem Musas imitere Philetam. Musas, & perinde, Graeca terminatione phrasin memorem Musas explicavi ad Stat. IV. Sylv. 6. 56. Sed in his Marklandi acumen Criticum valde delidero, ne dicam meram hanc esse cavillationem, quia Scaliger meliorem Callimacho, non meliorem Musis, iungenda cogitavit, quamvis tertio casu Musis accipi posset, ut Philetas Musis melior pro acceptior dicatur, ut apud Ovid. Rem. Am. 761.*

Me certe Sappho meliorem fecit amicae.

Philetas igitur *Musis melior*, quam praecedens ille *senex* poeta philosophus. *Musis memorem imitare Philetam* Guiljelmus ad Plant. Pers. Aët. II. Sc. 1. 1. aliis etiam conjecturis locum hunc adfectum sanare conati sunt viri docti. *Tu fatius Musas numeros imitare Philetas*, tentabat Strachtmeyerus in Anim. Critic. pag. 98. Cogitabam aliquando, an ex vestigiis cod. MSS. in quibus *meliozem* *Musis* igitur, restitui posset.

Tu fatius mollem Musis imitere Philetam.

hoc est, Musis tuis seu carminibus exprime lenem & tenerum Philetam. ut de Mimnermo Lib. I. El. 9. 12.

Plus in amore valet Mimnermi versus Homeri, Carmina mansuetus lenia quaerit amor.

infra v. 42.

— ad molles membra referto choros.

Lib. I. El. 7. 19.

Et frustra cupies mollem componere versum.

Lib. III. El. 1. 19.

Mellia, Pegafides, vestro date sorta poetas.

ita conieceram ipse, cum postea vidi id quoque in mentem venisse Andream Schotzo notis ad Procli Chrestom. pag. 29. aliter eruditiss. Eldikis, qui in suis ad me literis tentabat,

Tu fatius teneri lusus imitere Philetas.

nam teneri epitheton aeque Philetas aptum est quam Propertio, cui ab Ovidio datur Lib. III. A. A. 393.

Et teneri possis carmen legisse Propertii.

lusus autem, ut Nasoni II. Trist. 223.

Lusibus ut possis advertere lumen ineptis.

& Martiali Lib. I. Ep. 4.

Innocuas censura potest permittere lusus.

idque Philetas non male convenit, qui *παιγνία* seu *lusus*, carmine Elegiaco scripserit. & *σποντα* ac *lusus* sine offendiculo hic copulantur. Possis etiam cum cultissimo Santonio,

Tu fatius Musam leviozem imitare Philetas.

quod epitheton poetae elegiaco & erotico non minus convenit, quam *mollem*. ita enim de se poster Lib. II. El. 9. 22.

Haec mea Musa levis gloria magna tuis est.

Ovidius Lib. I. Am. El. 1. 19.

Nec mihi materia est numeris levioribus apta.

Hic tamen virorum doctorum conjecturis, ut ingenue fatear, sua licet laude non fraudandis, praeferenda semper, licet liberior, sed Propertio digna, mihi visa est N. Meinli emendatio, castigantis,

Tu fatius Mimnermum, aut Coen imitatore Philetam.

ut socius Philetas & Callimachus commode adjungatur Mimnermus, de quo vide ad Lib. I. El. 9. 11. Ita vestigia *Homisiana* premens juvenis eruditiss. N. p. 2

Et non inflati somnia Callimachi.
Non rursus licet Aetoli referas Acheloi
Luxerit ut magno fractus amore liquor.

35. At-

simus P. H. Köpplersius in Observ. Philolog. cap. xi. pag. 148. & seqq. propius vulgatae lectioni adhaerens substituebat,

Tu satius Mimnermi, aut Musam imitere Philetas,

Et non inflati carmina Callimachi.

vel, *Tu satius Mimnermum aut Musam imitere Philetas.* certe Mimnermi nomen hic restitutum debetur Heinio, neque dissimulare possum, *Cum Philetas* valde mihi blandiri, ut Lib. III. El. 1. init.

Callimachi manes, & Coi sacra Philetas.

& El. VII. 44. ut plurali legendum censent,

*Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
Et cecinisse modis, Coi poeta, tuis.*

ubi *Dore* poeta nunc editur ex emendatione Scriverii, qui erudita adnotatione ad Martialem pag. 26. & 27. loca similia adfert vel corrigit, ubi Philetas cum Callimacho jungitur. Sed *Coi poeta* illic vindicare potest illud Ovidii Lib. III. A. A. 329.

*Sit tibi Callimachi, sit Coi nota poetae,
Sit quoque vincti Teta Musa senis.*

& Rem. Am. 760.

*Callimachum fugito, non est inimicus Ameri,
Et cum Callimacho tu, quoque, Coi, nocet.*

& sic passim *Φιλέτας ὁ Κωῖος ποιητής* apud Athenaeum, Photium, Stobaeum, Scholiastem Theocriti, aliosque auctores Graecos.

32. *Et non inflati somnia Callimachi* inflantis in Borrich. Heiniano, Voss. primo, & meo inflantis nomine in sec. Leid. & Voss. tertio. inflantis omnia Neap. & Groning. inflatis omnia in meo secundo. Marklandus notaverat, constructionem esse, *Et somnia Callimachi non inflati*, id est tenuis & simplicis, unde Lib. II. El. 1. v. 40. *Callimachum angusto pectore vocat.* cui expositioni favet illud Ovidii Rem. Am. 381.

Callimachi numeris non est dicendus Achilles.

& quod ipse de se dicit Callimachus Fragm. CLXV. p. 504. ed. noviss.

Μὲν δ' αὖτ' ἰμὲν διφῶτα μίγνυσι ψαφίονα δαίδαλα.

ubi vide doctorum Interpr. notas. pessime

vero Scaligerum haec exposuisse censebat; qui *inflatum Callimachum* pro turgido interpretatur, ut Lyncæum adhortetur potius ad imitationem molliis ac teneri Philetas, quam ad *somnia inflati* Callimachi, per quae intelligit Callimachi *versum*, morosum atque obscurum, ut ait, opus, & in quo somniverit se Musarum coetui intervenisse, & ab illis carmina sua acceperisse. certe Callimacho Ovidium praeferebant puellae Romanae, ut ipse jactat Lib. II. El. 4. 19.

*Est, quae Callimachi prae nostris rustica dicat
Carmina, cui placeo, protinus ipsa placeat.*

& Scaligero hic quoque in suis Animadversionibus discedit Cel. Hemsterhusius, neque verosimile existimabat, de Callimacho hic tam inique judicasse Propertium, qui illum & Philetam sibi praecipue imitandos proposuit. Ideoque adfentior illis viris doctis, qui haec *Aëria* ex Elegis non vero hexametris constituisse censent. illud vero Callimachi opus hic indicari consensit Hemsterhusius, sed non tamen adeo obscurum fuisse opinatur, quia in illis veterum fabularum morumque rationes exponantur. ad haec quoque *Aëria* hoc in versu respici censent Brodaeus & Obso-paeus ad Antbol. Graec. Lib. I. p. 140. & Lib. III. p. 402. seq. de iis vide Parrhas. in Quaes. per Epist. p. 217. & Meursium ad Heiladii Chrestomath. pag. 46. & adde Epigramma Graecum a Bentlejo laudatum ad Callimach. Fragm. p. 416. & 417. ed. noviss. ubi plura notarunt eruditi Interpretes. *somnia* autem hic ejicienda, & pro iis carmina substituenda putabat d. l. Köpplersius. sed forsitan Callimachus in *Aëria*, vel Elegis amatoris, somnia poetis coloribus deducta scripserat, ad quae respiciat Propertius.

33. *Non rursus licet Aetoli referas Acheloi
Luxerit ut magno fractus amore liquor*

Nam rursus in duobus Leidd. tribus Voss. & utroque D'Orv. *Nam* in Heiniano, & meo priore. *Nunc* Guyetus *Num* in Excerpt. Scaligeri, qui legendum iussit *Non rursus*, & exponit Ponticum non-iterum tractaturum, quae Callimachus antea in *Aëria* tractaverat, in quibus Acheloi fabulam, & fluvium Maeandrum, & Nemea ad Archemori exsequias descripta, adfirmat. Sed haec minus feliciter a viro Maximo exposita in fine

Ant-

35. Atque etiam ut Phrygio fallax Maeandria campo
Errat, & ipsa suas decipit unda vias.
Qualis & Adraſti fuerit vocalis Arion,
Tristia ad Archemori funera victor equus.
Amphiaraëae nil profunt fata quadrigae,
40. Aut Capanei magno grata ruina Jovi.

Defino

Animadvers. suarum monet Cel. Hemsterhusius. Douſa quoque adſcripſerat, erraſſe Scaligerum, nam *rurſus* hoc loco *retrorſum* ſignificare, & cum *Fluxerit*, non autem cum *reſeras*, conjungendum eſſe. *caſus* conſecerat Marklandus. in Modiano ſeu Groningano codice *cuſus*. ut in aliis legi notavit Lat. Latinius, & ex Commeliniano adfert Gebhardus. unde Heinſius *cuſus Flexerit*. ut Lib. III. r. 46. *Ad tua vorantes carmina flexit equos. Fluxerit* in plerisque codicibus & edd. vetuſtis. idque defendit Pontanus ad Macrobr. p. 641. idem Heinſius in notis Propertianis pag. 712. locum ſic conſtituebat,

*Nam luſſam licet Aetoli reſeras Acheloi,
Luxerit ut magno fraſtus amore liquor.*

vel *taſtus amore*. ſed *fraſtus* praefero. quod Cantero & Paſſeratio placebat. *faſtus* peſſime Barthius ad Gratii Cynege. v. 337. quam vitioſam ſcripturam hauſit ex antiquis edd. eaque plurimos etiam codices obſidet. vera igitur lectio eſt, *Luxerit ut magno fraſtus amore liquor*. quae firmatus ex Ovidio Epist. IX. 139.

*Cornua ſiens legit ripis Achelous in udis,
Truncaque limoſa corpora merſit aqua.*

vide quae notavi ad Lotichium Lib. I. El. XI. 18. pag. 79. & in Comment. ad Numiſm. Sic. pag. 388.

37. *Qualis & Adraſti fuerit vocalis Arion &c.*] hoc diſtichon ſequenti poſtponendum, atque ad Antimachum quatuor hos verſus referendos cenſebat Heinſius, & *Adraſtum tulerit vocalis Arion Tristia ad Archemori funera* legebat, non *Tristis* ut in codd. & edd. vetuſtis. haec autem forte in Ponticum dici, qui Thebaida ſcripſit, conjiciebat. Illius emendationem *Adraſtum tulerit*, Broukhufio probatam, firmare poteſt verſus Antimachi apud Apollodor. Lib. III. Biblioth. cap. 6. in fin. ut eum ex MS. Palatino reſtituit Barthius ad Stat. II. Theb. 197.

Ἀδραστὸν μὲν ἴππον ἴκοντι δῖος Ἀπὼν.

male in vulgatis, *Ἀδραστὸν δὲ μὲν ἴππον ἴκοντι δῖος Ἀπὼν*. ſolum enim Adraſtum ē Ducibus, qui apud Thebas perierunt, equus hic Arion exitio eripuit. alios ejusdem Antimachi verſus ex Graeco Thebaidos poemate apud Pauſaniam exſtantes de hoc Adraſti equo adfert idem Barthius ad Lib. IV. Theb. 43. p. 897. & ſeq. eundem vide ad Lib. VI. 302. & 512. ideo autem *Arion vocalis* dicitur, quia vates & praefagus erat. vide Behot. II. Apoph. 19. qui tamen illic humani aliquid paſſus eſt, quum in argumento Lib. VI. Theb. Statii, ex cod. MS. emendat, *Exſtitit hic Arion victor, Polynice cadente*. pro *Dorion*, ut in vulgatis. ſecunda enim in *Arion* nuſquam corripitur. praefat igitur ex MS. Barthii illic legere, *Exſtitit hic caſu Polynice victor Arion*. ſed & *vocalis Arion* dici poteſt, quia clara voce humana praedicus fingitur, ut citharoedus *vocalis Arion* Ovidio II. Faſt. 91. vide Patru mei notas ad Nemeſian. Ecl. III. 51. *Orion* vitioſe in Mentel. Groning. primo Leid. & meo. *Tristis & Archemori funere* in Leid. Voſſ. Groning. D'Orv. & meo utroque.

39. *Amphiaraëae nil profunt fata quadrigae*] metro vim inferunt codices vetuſti, in quibus *Non Amphiaraëae*, aut *Amphiariae*, vel *Nil Amphiaraeae profunt*. ut in Vaticanis, Regiis, Colbertinis, Leidd. Voſſianis, D'Orvillianis, Groning. Borrich. Askew. meo utroque, & priſcis edd. *Haud Amphiaraeae* in v. c. Ferreſij. *Non Amphiaraeae profunt* Palatinus Gebhardi, & prim. D'Orv. *profunt tibi* etiam eſt in Leid. ſec. primo & tertio Voſſ. D'Orvill. priore, & meo ſec. *Amphiaraeae nil profunt* in Neap. *poſſunt tibi* Mentel. & Leid. pr. *poſſunt tibi* in Voſſ. pr. & tertio, Leid. priore, D'Orv. ac meo ſecundo. *profunt tibi* in Voſſ. quart. & meo primo. *tibi profunt* in altero D'Orvill. Nil mirum igitur vetuſtis editionibus deceptum ſic quoque advocaſſe Barthium, ut indicat Broukhufius. veriffime Heinſius *Amphiaraëae*. ſecundam enim & tertiam in *Amphiaraus* corripit patet ex Lib. III.

Nan 3

Rh

Define & Aeschyleo componere verba cothurno,
Define, & ad molles membra resolve choros.

Incipe

El. XI. 58.

Dilapsus nusquam est Amphiaras equis.

vide hic Muretum, nimis licenter Marklandus tentaverat, *Non non Amphiaras tibi fata quadrigae. deleto profunt.* vel adhaesit forte Scaliger, qui veterem lectionem interpolatam censens in sua editione exhibuit,

*Non non Amphiaras tibi fata quadrigae
Profunt, aut Capanei grata ruina Jovi.*

nimirum altero versu magno omittitur in multis MSS. & priscis edd. in quibus legitur,

Aut Capanei grata ruina Jovi.

ut in Excerpt. Scal. Heiniano, Borrich. Groning. D'Orvillianis, & meis. & in utraque Veneta, Volsca, Aldinis, Junt. Colin. Gryph. aliisque. sed magno ex vet. cod. reposuit Muretus, quod firmatur a Mentel. Voss. ceterisque. irate conjecit Heins. ad Ovid. I. Fast. 287. & in notis Propertianis p. 712. vel potius, *Aut Capaneus spreto.* sed prius praefero. *fata autem quadrigae Amphiaras* dicit, quia terrae hiatus simul cum curru absorptus periiit Amphiaras, quo spectant versus oraculi apud Athenaeum Lib. VI. p. 232.

Αμφιγένης ἔκρυψ' ἐνδ' ἡνὶ ἀδρείαι ἐν Ἰππαις.

Pindarus Od. IX. Nemeor. v. 57.

— ὁ δ' Ἀμφιγένης
Σχίσεν κρηναῖν παμπύλιν
Ζεύς ἴδεν βαδύστερον χθόνα,
ἔκρυψεν δ' ἄμ' Ἰπποῖς.

ubi vid. Scholiast. & ad VI. Olymp. 21. et de Eurip. in Phoeniss. v. 1188. & in Supplicib. 926. ubi fabulam hanc exponit Marklandus p. 187. de Amphiarao multa collegit Barth. ad Stat. I. Th. 399. haec autem, & reliqua hic memorata in Thebaicis suis descripsisse Ponticum, verosimile est.

41. Define & Aeschyleo componere verba cothurno] Hanc lectionem textui reddendam censui, pro Define Achilleo, ut edidit Broukhuius, secutus emendationem Scaligeri, qui Tragoediam Achillem intelligi putabat, ut Ennii Achilles a veteribus laudatur. sed de poeta aliquo Latino aevi remotioris, qui sub Achillis titulo drama conpo-

suorit, ne cogitare quidem Propertium, certum sum. ad Homeri Iliada respici putabat idem Broukhuius, cui favere posset Ovidii locus Lib. II. Am. El. 18. 1.

Carmen ad iratum dum tu perducis Achillem.

Achilleo etiam placebat Marklando. sed obviatur omnes fere libri scripti & editi vetustiores, in quibus constanter,

Define & Aeschyleo componere verba cothurno.

ita certe in Regiis, Colbertinis, Leidd. Vossianis, D'Orvillianis, meo utroque, Groningano, ceterisque, quibus proxime accedit Neap. in quo Achilleo. & pr. D'Orv. in quo achileo. in secundo Leid. & esculco. sic & Aeschyleo excusum fuit in primis & reliquis edd. antiquis ante Scaligeranum. & hanc lectionem omnium verissimam existimo propter additam cothurni vocem. Horatius in Art. Poet. 280.

*Post hunc personae pallaeque repositae honestae
Aeschylos, & modicis lustravit pulpita tignis,
Et decus magnamque loqui, nitique cothurno.*

idque praetulisse videtur Livinejus ad h. l. & Fulv. Ursinus in Virgilio cum Graecis collato ad Ecl. VIII. 10. hunc enim Propertii versum confert cum Virgiliano,

Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

& sic Pindaro cothurnam tribuit Lib. III. El. 15. 39.

*Haec ego non humili referam memoranda cothurno,
Qualis Pindarico spiritus ore tonat.*

recte igitur Aeschyleo reposui, ut respiciat ad Aeschyli Tragoediam septem Ducum contra Thebas, quia Ponticus Thebaica scripserat. seq. versu membra referre in secundo D'Orvill. quam lectionis varietatem ex aliis etiam notavit Latin. Latinius. Heinsius solvere membra, ut cum Define, ablata distinctione, jungatur. quomodo frangi artibus Horatio III. od. 6. 22. & fra-
giles enervi corpore gressus dixit Petron. c. 119. ubi Gonsalli & aliorum notas consule. sed nihil muto. adhortatur enim Ponticum, ut a graviiori carmine epico desisteret ad Elegos. toros vel thoros male in nonnullis MSS. & edd. antiquis, deos Leid. sec. & alter D'Orvill.

43. In-

Incipe jam angusto versus includere torno,
Inque tuos ignes, dure poëta, veni.

45. Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero.

Despicit

48. Incipe jam angusto versus includere torno,
Inque tuos ignas, dure poëta, veni,]

Incipe & D'Orv. sec. angusto in meo altero. arguto coniecerat Heinſius. pro includere in Menteliano, primo Leid. ſecundo D'Orvill. & meo componere. ſed includere in Regiis, Colbertinis, Gröning, ceteriſque, & primis edd. ut in Venetis, Voſci, Aldina utraque, Juntina, Colinaei, aliiſque. quod verum eſt, nam componere modo præceſſit. ita ex aliis etiam Incipe & anguſto verſus componere torno adfert Lat. Latinus. pro torno in meo ſecundo turno. unde anguſto gyro harioſari quis poſſet. de quo vide infra ad Lib. III. El. 2. v. 21. recte vero Broukhuiſius recepit verſus includere torno, pro torno polire, vide Juret. ad Symmach. pag. 313. & de verbo tornare N. Heinf. ad Prudent. pag. 125. quod autem Broukhuiſius hæc conſecrat cum noto, ſed vexatiſſimo, Horatii loco in A. P. v. 441. Et male tornatos incudi reddere verſus, id repugnante Bentlejo ſit, qui operoſa digreſſione contendit illic legendum, Et male ternatos incudi reddere verſus, tam in ſuo ad Horat. Commentario, quam in notis ad Callimachi Fragm. XL. pag. 429. quam tamen emendationem, multa licet eruditione corroboratam, non omnibus perſuaſit veram. ſeruſa ludi magiſtri eam caſtigavit Rich. Johnſon Ariſtarch. Anti-Bentl. P. II. p. 113. moderatius vero refutavit Cuningh. Animadv. in Horat. Bentlej. cap. XII. pag. 211. & ſeqq. qui Guyeti formatos in textum amiſit. tota etiam velitatione Bentlejo ſe oppoſuit Fr. Oudinus Miſcell. Obſerv. Novis Tom. II. pag. 416—422. & de utroque Horatii. & hoc Propertii loco vide Roſelium Baunionium in Hiſt. Gall. Critic. Reip. Liter. Tom. IX. pag. 116. & ſeqq. altero verſu dure poëta non ſollicitandum videtur, neque cum aliis pure, aut cum Heinfio crude, quod recentem in amore exponebat, ut primo juvenes in amore feroces ſupra El. 2. v. 18. multo minus cum Scriverio Dore poëta ſubſtituendum eſt. ut legebat idem infra Lib. III. El. 7. 44. Et ceciniffe modis, Dore poëta, tuis. quod illic recepit Broukhuiſius. ſed hic durum poëtam, apicum & gravi cothurno innitentem, opponit mellibus choris. & recte Gebhardus notat durum contrarium eſſe poëtae, qui ſcribit amatoria.

ſic Lib. II. El. 1. 41. Non mea conveniunt dura pæcordia verſu. & contra Lib. I. El. 7. 19. Et fruſtra cupies mollem componere verſum. lenia carmina vocat eodem Libro El. 9. 12. vide Patruſ mei notas ad Sulpic. Sat. v. 7. alio ſenſu Marium ad ſtudia poëtica duriorem, hoc eſt, qui venuſtatem eorum non ſentiat, vocat Cicero pro Archia cap. 9. ubi vide Paſſeratium. deinde, Inque meos ignes Heinſius, ut in meos ignes dicat, pro ad meos amores veni, carminibus cantatos. ut apud Ovidium II. Am. 18. v. 40. & a veſtris in mea caſtra redis. & ſic Marklandus, cui etiam in mentem venerat, Inque tuos gyros. ut apud Ovid. Rem. Am. 398. adrahe lora Fortius, & gyro curre, poëta, tuo. Ridiculum vero Dacierii ſtuporem, qui locum hunc ita interpretabatur, remitte tuos verſus in fornacem, ut inde molliores exeant, merito caſtigavit Bentlejus ad d. I. Horatii ex A. P. v. 441. & vide de eo D'Orvill. in Miſcell. Obſerv. Vol. V. Tom. III. pag. 23.

45. Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero] recte ſenſum loci, exploſa Paſſeratii interpretatione, expoſuit Broukhuiſius, ut Ponticum admoneat; eum non tutiorem fore ab Amoris telis, quam Antimachus fuit aut Homerus. ſed quod memoret luculentum fragmentum Hegſianæ apud Athenæum (Lib. XIII. cap. 8.) unde hic Propertii locus poſſit explicari, in quo de amoribus Antimachi & Homeri mentio fiat, vel calami vel memoriae error eſt pro Hermæſianæ. Lyde vero Antimachi amor fuit. de qua vide Interpretes ad Ovid. Lib. I. Trift. El. 5. init. Lennep. ad Coluth. pag. 168. & quae notavi ad Catonis Dſas non procul ab initio. Neque ſine ratione hos duos conjungit Propertius, quia Antimachum nonnulli e veteribus comparabant & aequabant Homero. qua de re exiſtat inſigne Antipatri Theſſalonicenſis Epigramma in Mantiffa IV. Anthologiae Graecae Grotianae, quod hic adponi meretur:

Ὁβελμοὶ καμάρῃς εἶχον αἰνέον Ἀντιμάχῳ
Ἄλῃον ἀρχαῖαν ὀφρὺς ἡμιβίαν
Περὶ δὲ χαλκῶν ἐπ' ἄμμοτον, εἰ τὸν ἔως
Ἑλλὰς, εἰ δ' αὖτε τῷ ἀγέλατον ἔτα,
Εἰ τὰν ἀρετῶν καὶ ἀνέμῳ ἀτραπὸν ἄλλοις
Μαίαν. εἰ δ' ἄμμοτον οὐκ ἔχον, Καὶ

Despiciat & magnos recta puella Deos.
Sed non ante gravis taurus succumbit aratro,
Cornua quam validis haeserit in laqueis.

Nec

καὶ Ζεὺς τοὶ κρείσσαν ἐνογχόσιος. ἀλλ' ἐνογχόσαν
τῷ μὲν ἔρην μέγαν, ἀθανάτων δ' ὕπατος
καὶ ἰατὴρ Κολοφῶνας ἐπίζευκται μὲν Ὀμήρῳ,
Ἀγῶται δ' ἄλλων πλάσιος ὑμνοπόλων.

quod sic interpretatus est Vir maximus;

*Antimachi fortes numeros, & carmina lauda,
Heroum veterum digna supercilio:*

*Formata Aoniis incudibus, auris acuta
Si tibi, si tua mens ora severa probat:*

*Nullius pede trita juvat si te via. quod si
Pieriae sceptrum laudis Homerus habet.*

Vincit Neptunum quoque Juppiter: attamen ille

Tam Dīs est major, quam Jove rege minor.

Sic uni cedit civis Colophonis Homero,

Sed colit hunc vatum cetera turba ducem.

de Antimacho autem vid. J. Nic. Loensem Lib. II. Misc. Epiph. cap. 7. Barth. ad Statium Lib. V. Theb. 92. If. Vossium ad Catull. p. 220. & 323. & Broukhuf. supra ad Lib. I. El. 7. 3. illius nomen pro Callimacho, quocum saepius confusus est, Luciani loco praeclare restituit Pierfonus ad Herodian. Philetaer. post Moeridis Atticist. pag. 440. ubi de eo plura notavit. & Antimachi Thebaïda, pro Antagorae, scriptori vitae Arateae reddidit Hemsterh. ad Testim. vet. de Callim. p. 591.

46. Despiciat & magnos recta puella Deae] Despicit in marg. Voss. tertii. recta puella Mentel. Leid. pr. Voss. D'Orv. & meus a man. sec. spreta Heinisius, qui etiam ad oram ed. Ald. pro puella conjecerat favilla. rara puella mihi aliquando adridebat. ut Lib. I. El. 8. 42. Cynthia rara mea est. & El. XVII. 16. Quamvis dura, tamen rara puella fuit. sed recta, ut etiam in altero meo codice est, bene se habet. vide supra ad El. XIV. v. 29. Sensum vero hujus & praecedentis versus ita exponebat Marklandus, „ Quid? duo homines Homerum & Antimachum despiciat non tantum, sed ipsis etiam „ Diis superior est pulchra puella, formaeque „ numen habet. ut ait Ovid. III. Am. El. 3. 12. „ & 20. Et mecum lufos videt inulta Deos. quippe, ut ibid. v. 31. addit, Formosas superius metuent offendere laesi. merito ergo tales Deos „ despiciat formosa, quanto magis homines. aliter Broukhufius.

47. Sed non ante gravis taurus succumbit aratro,
Cornua quam validis haeserit in laqueis.]

succumbat in Voss. tertio, succurras in quarto ejusdem. & mox pro haeserit in altero D'Orvill. laeserit. in quinto Vatic. exerit. gravem taurum validum & adultum interpretatur Broukhufius. sic gravem tigrim legit, & fortem exponit Vilius apud Gratium Cyneg. 165. Sed adsentior Doufae, Passeratius, Acidalio ad Vellej. Paterc. & Heinisio ad Valer. Fl. VII. 555. gravi aratro emendantibus. altero versu Cornua quam haeserit, praefert Gruterus Lib. XII. Suspici. inedit. cap. 8. & confert cum istis Apulej, longe peiores inhaesimus laqueos. sed cornua haeserit recte per Graecismum exponit Broukhufius, idemque notat, quod de cervo apud Phaedrum Lib. I. Fab. 12. 10.

— silva tum exceptit ferum,
In qua retentis impeditur cornibus.

ille vero locus Apulej haeserit hic vindicare potest contra Canterum laeserit legentem Lib. V. Novar. Lect. cap. 16. cujus correctionem rejicit etiam Gebhardus, & Passeratij dispositionem succumbit aratro cornua, activo sensu, recte improbat. Sed praestiterit hic forsitan,

Sed non ante gravi taurus submittit aratro
Cornua, quam validis haeserit in laqueis.

submittit certe in aliis legi testatur Lat. Latinius. supponere dicit Ovidius III. Amor. 10. 13.

Prima jugo taurus supponere colla coegit,
Et veterem curvo dente revellit humum.

& Rem. Am. 171.

Colla jube domitos oneri supponere taurus.

ubi submittere in MSS. & prima ed. posset etiam subjungit legi cum Cel. Ruhnkenio, quod proprius ad succumbit accedit. conferendus autem hic locus cum El. II. hujus Lib. v. 11. & seqq.

Ac veluti primo taurus detrahat aratro,
Mox venit adfucto mollis ad arva jugo:
Sic primo juvenes trepidant in amore feroces,
Dehinc domiti post haec aequa & iniqua ferunt.

ubi

Nec tu tam duros per te patieris amores.

50. Trux tamen a nobis ante domandus eris.
Harum nulla solet rationem quaerere mundi,
Nec cur fraternis Luna laboret equis.

Nec

ubi vide quae notavi. & praecipue cum Epigrammate veteri Tom. I. Anth. Lat. pag. 657.

*Quid saevis, Sybati, domiti modo terga iuveni
Quid premis, & tenerum currere cogis equum?
Dum stupet, ac novus est, & adhuc non novit
amorem,*

Parce; premeris erit, cum veteranus erit.

Ovidius Epist. IV. 21.

*Scilicet ut teneros laedunt juga prima iuvencos;
Frenaque vix patitur de grege captus equus,
Sic male vixque subit primos rude pectus amores.*

ubi urunt, pro laedunt, in cod. Ambrosiano. quod firmari potest ex illis quae notavit Bentley ad Horat. I. Epist. 13. 6. & vide ad Lib. IV. El. 3. v. 23.

49. per te patieris amores] pati laboribus Marklandus.

50. Trux tamen a nobis ante domandus eris] displicet hic illud ante, quia praecesserit Sed non ante gravi taurus &c. itaque hoc etiam in loco, ut saepe alibi, a librarlis opinor ejectam esse vocalam, quae & in multis veterum locis per illos corrupta, vel in exilium abire iussa est. Legendum nempe,

Trux tamen a nobis arte domandus eris.

idem mendum adhuc obsidet locum Tibulli Lib. II. El. 7. 6. ubi legitur vulgo,

*Haec laqueos volucres, haec captat arundine pisces,
Quum tenues hamos abdidit ante cibum.*

sed corrigendum opinor abdidit arte, hoc est, callide, perite. nam arte fieri dicuntur quaevis dolosa ac fraudulenta. ut apud Virg. XII. Aen. 632. cum prima per artem Foedera turbasti. ubi Servius exponit per fraudem. vide Wopkens. Lect. Tullian. p. 195. & sic arte pro artificiose, dextre, apud eundem Tibull. Lib. II. El. 1. 24. & ex virgis extruere arte casas. ubi etiam male ante in vulgatis. & sic variant codices apud Virg. IX. Aen. 315. & Claudian. I. in Eutrop. 167. quam qui se protulit, arte Ereptas possedit opes. ut in MS. legi testatur Delrius. pro ante. & v. 194. neglectaque fuerat arte Clausura re-

moliri. ut in suo codice idem Delrius, atque in Leid. & Pulmanni MS. & ed. Claver. legi testatur Patruus meus. sic in praefat. Lib. I. de R. P. 4.

Quas Natura negat, praebuit arte vias.

Virg. V. Aen. 441.

*Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat
Arte locum.*

apud Petronium cap. 17. legebat Scioppius, fabulas & arte cessura lasrocinia, id est artificiose vobis successura, pro antecessura. infra apud nostrum Lib. III. El. 2. 50. Qui vult austeros arte ferire viros. & El. 3. v. 48. Quis Deus hanc mundi temperet arte domum. Ovidius Lib. I. A. A. 544. — pressas continet arte iugas. & Lib. III. 166. Proque suis alios efficit aere suos. ubi in cod. Ampliff. Balth. Huydecoperi alios arte suos efficit. id est, alios efficit arte suos. quumquam illic aere non sollicitandum sit. sic v. 200. Sanguine quae vero non rubet, arte rubet. & v. 485. ex eodem codice, Ancillae puerive manus ferat arte tabellas. non ante apud eundem Lib. I. Am. El. 2. 26. adjunctas arte movebis aves. ubi male Heinsius axe. quod merito inprobat Patruus meus ad Lib. I. Art. Am. 3.

*Arte citae veloque rates, remoque moventur,
Arte leves currus, arte regendus amor.*

51. Harum nulla solet rationem quaerere mundi] hunc & tres sequentes versus censebat Vulpus transponendos esse post v. 58. quia harum non habet, quo referatur, & sic mutato versuum ordine connecti possit cum illis,

Ut regnem mixtas inter conviva puellas.

conferenda cum hoc loco sunt, quae occurrunt Lib. III. El. 3. v. 47.

*Tum mihi Naturae libeat perdiscere mores,
Quis Deus hanc mundi temperet arte domum:
Qua venit exoriens, qua deficit: unde coactis
Cornibus in plenum menstrua Luna redit.*
& seqq.

& vide ad Lib. IV. El. 3. 36. seq. vers. Haec cur in meo priore. pro cur male in Voss. primo, Quare fraternis.

ooo

53. Nec

Nec si post Stygias aliquid restabit ad undas,
Nec si consulto fulmina missa tonent.

Nec

53. *Nec si post Stygias aliquid restabit ad undas*] sic edidit Broukhuius ex ed. Doufæ. quod & in v. c. Perreji, Coloriano, & duobus Vaticanis legitur. sed quænam hæc verborum structura, *aliquid restabit post Stygias ad undas*? nisi quis ita intelligat, *Nec si post (obitum nempe) aliquid e nobis supererit ad undas Stygias*. sed quod durum & contortum videtur. in plerisque eodd. MSS. & vetustis edd. *Nec si post Stygias aliquid restaverit undas*. ut in secundo Leid. tribus Voss. Groning. Askew. utroque D'Orv. & meis, cum utraque Veneta, Reg. Lep. Vossii, Aldinis, Colinaei, Gryphii, aliisque edd. Sed malim *umbras* quam *undas*. ut *Stygias tenebras* dicit Lib. IV. El. 9. 41. *Atque uni Stygias hominum iuxisse tenebras*. Ovid. I. Met. 139. *Quasque reconsiderat, Stygiisque admoverat umbris*. & Lib. X. 11. — *ne non tentaret & umbras, Ad Styga Taenaria est ausus descendere porta*. Lucanus Lib. V. 667. *Et Dictator eam Stygias & Consul ad umbras*. Lib. VI. 569. *Arcanumque nefas Stygias mandavit ad umbras*. & passim. in aliis codicibus *restabis erumnas*, ut in Menteliano, quinto Vaticano, Leidensis primi margine, uno D'Orvill. & priore Gebhardi Palatino. unde Erinnys plur. accus. Gæaco *ἐρμῆς*; castigabat Schurzheisch. ad Juvenal. Sat. VII. 52. pag. 94. Novi, qui ex vitiosa ista codicum scriptura *erumnas* eliciendum putabat *arenas*. ut Lib. IV. El. 6. 83.

Gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas. sed *erumnas*, quod nonnullae offerunt membranae, natum esse ex glossa, qua libraril *aliquid* explicuerunt per *poenas*, seu *aerumnas*, *post mortem* *timendas*, existimat D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 23. notatque Heinsum huc advocasse illud Ovidii Lib. IV. ex P. 14. 12. *Si quid & inferius quam Styga mundus habet*, loco certe valde adposito, & qui confirmet lectionem illam, *si post Stygias aliquid restaverit undas*. ut & Heinsius præferebat, & Marklandus. de perfecto illo *restaverit* vid. Cel. Duker. de Lat. vet. lctor. pag. 337. idque defendunt eo modo dictum, ut *præstavi*, *sonavi*, *tonavi*, & sim. vide Bentlej. ad Horat. Lib. I. Sat. 8. 41. & Morhof. Epist. post Ejus Dissert. pag. 6c8. sic *sonavi* in MSS. apud Ovid. in Ibin v. 128. Sed veram forte lectionem substituemus, si *restaverit* interpretationem statuamus

verbi Propertio hic, ut opsnor, reddendi,

Nec si post Stygias aliquid superaverit undas.

vel *umbras. superare*, pro *superesse*, *restare*, descriptoribus minus forte notum, sed optimis auctoribus usitatum est. vid. Barth. ad Stat. IV. Th. 735. notas ad Ovid. II. Trist. 69. Broukhuf. infra ad Lib. III. El. 3. 69. & quæ dedi ad Tom. II. Anthol. Lat. p. 180. sic apud Lucan. Lib. V. 773. *legebat Bentlejus*,

*Ut nolim superare malis, sed morte parata
Te sequar.*

pro vulgato *servire*. *superare* autem vel *superesse* aliquid post Styga ac Tartarum, credebant veteres vel suspicabantur. quamquam alii infernum esse negabant. vid. Caelium Rhodiginum Lib. X. Lect. Antiq. cap. 12. infra Lib. III. El. 3. 67.

*Num tribus infernum custodit faucibus antrum
Cerberus, & Tityo jugera pauca novem.*

An fista in miseras descendit fabula gentes,

Et timor haud ultra, quam rogus, esse potest. ubi alia notavi. Seneca Herc. Fur. 613. *Quid restat aliud? vidi & ostendi inferos. Da si quid ultra est.* Phoeniss. 144. — *Tartaro condi juvat, Aut si quid ultra Tartarum est.* & Herc. Oet. v. 741.

*I, profuge, quaere, si quid ulterius patet,
Terris, freto, sideribus, Oceano, inferis.*

Tartarum enim locum inferni profundiorum statuebant. vid. Serv. ad Virg. VI. Aen. 135. ubi advocat illa Lucani Lib. VI. 748.

*Indespecta tenet vobis qui Tartara, cujus
Vos estis.*

vide Barth. ad Stat. V. Theb. 364. & Gronov. ad Senec. Thyest. v. 1012.

54. *Nec si consulto fulmina missa tonent*] hunc versum Guellius ad Virg. IV. Aen. 209. connectit cum v. 51. & adfert,

— *rationem quaerere mundi,*

Et si consulto, &c.

consulto hic est certa ratione, quod *consilio* aliis dicitur. Cic. I. de Offic. 8. circa fin. *Sed in omni injustitia permultum interest, utrum perturbatione aliqua animi, quæ plerumque brevis est, & ad tempus, an consulto, & cogitata sit injuria.* Florus

55. Adspice me, cui parva domi fortuna relicta est,
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi.
 Ut regnem mixtas inter conviva puellas
 Hoc, ego quo tibi nunc elebor, ingenio.
 Me juvet hesternis positum languere corollis,

60. Quem

rus Lib. IV. c. 2. §. 59. relicto in fustibus patudamento, seu fato, seu consilio, ut illud ingruentibus hostium telis saxisque peteretur. vid. Patru mei Comment. ad Phaedr. Lib. V. fab. 3. v. 12. ejusdemque notas ad Ovid. V. Trist. 5. 33. flumina vitiose in Neapol.

55. Adspice me, cui parva domi fortuna relicta est, Nullus & antiquo &c.]

relicta est legitur in plerisque meis codd. Leidensibus duobus, tribus Vossianis, utroque D'Orv. meo secundo, & reliquis, excepto solo Heiniano. neque aliter in vetustis edd. itaque est hic reposui, a Brunkhusio delectum, quia in quibusdam libris non adparebat. altero versu Heinianus Nullus & prisco Marte triumphus avi. nimia licentia. avi in nonnullis MSS. desideratur. ani Mentel. in Voss. quarto triumphus erit. fortunae & generis tenuitatem, nullumque e majoribus suis rei bellicae ornamenta triumphalia posse jactare indicat. confer supra El. VI. huj. Lib. v. 13.

Unde mihi patriis natos praebere triumphis,
 Nullus de nostro sanguine miles erit.

57. Ut regnem mixtas inter conviva puellas] Et regnem in Heiniano. regimen vitiose in primis edd. miseram pro mixtas perperam in altero D'Orvill. mixtas inter conviva puellas dicit, pro mixtus inter puellas. ut has inter medias, pro media inter has, apud Valer. Fl. II. 174. ubi vide Patru mei notas, & ad Virg. Ecl. X. 55. & II. Aen. 508. & Doufam. ad Sulpic. Sat. v. 35.

58. quo tibi nunc elebor] quod in Regiis, Colbert. meo secundo, & edd. antiquis.

59. Me juvet hesternis positum languere corollis] externis in primo Vatic. Neap. Borrich. Groning. & D'Orvill. secundo. ut ex suis codicibus etiam adfert Neffor in Vocabular. pag. 37. b. in corona. extremis Askew. & unus Colbert. aeternis Regii, & alter Colbert. cum priscis edd. quod Marklando placuisse miror. aeternum positum in meo secundo. perperam Stewech. ad Apulej. Lib. VI. p. 345. Me juvat aeternum positum languere corollis. de continua harum vocum permutatione vid. ad Lib. I. El. 15. 5. & ad III. El. 6. init. in vernis corollis coniecerat Heinianus ad marg. ed.

Ald. sed hesternis recte in cod. Ant. Perreji & Fruterii, Colotiano, Mentel. Scaligeri Excerptis, secundo & quinto Vaticano, ut Lipsius e suis MSS. probante Gebhardo. idque ex Vaticano adfert Livinejus, & egregie firmatur ex loco Ciceronis apud Quintilianum Lib. VIII. cap. 3. pag. 703. Videbar videre alios intrantes, alios exeuntes, quosdam ex vino vacillantes, quosdam hesterni potatione oscitantes. Versabatur inter hos Gallius unguentis oblitus, redimitus coronis. Humus erat immunda, lutulenta vino, coronis languidulis. ubi vide Patru mei notas. adde Aquilam Romanum pag. 144. & quae illic notavit Cel. Ruhnkenius. Ovidius II. Am. 7. 66.

Nostri tamen jacuere, velut praemortua, membra
 Turpiter, hesterni languidiora rosa.

fusas coronas vocat Ovidius II. Fast. 739. fufis per colla coronis Inventiunt posito pervigilare inero. projectas Lib. II. Fast. 537. ubi vid. Heinf. & ad Epist. Her. XXI. v. 165.

Projicit ipse suas deducta fronte coronas.

ubi deducta fronte, vel adducta, quod tuetur Heinianus, non placet. & praeferrem quoque Francii conjecturam sua deductas vel detractas fronte coronas. quae firmatur ex Suet. Ner. 13. tiara deducta, diadema inposuit. vel forte illic emendandam,

Projicit ipse, sua demtas de fronte coronas.

quod e nostro firmari potest Lib. I. El. 3. 21.

Et modo solvebam nostra de fronte corollas,

Ponebantque tuis, Cynthia, temporibus,
 demissae in pocula fertae supra El. XXIV. 37. male igitur positus corollis pro hesternis Stewechius. positum enim hic vocat jacentem, vino prostratum, *Κεῖσθαι*, vel languidum ac lentum. Lib. I. El. 3. 15. Subiecto positam leviter tentare lacerto. ubi vide quae notavi. supra El. VII. 5. Possum ego in alterius positam spectare lacerto. & El. XI. 22. Mecum habuit positum lenta puella caput. vide Guellum ad Virg. XI. Aen. 30. & 830. hunc autem locum sic imitatus est Janus Secundus Lib. I. El. 5. 85.

Te juvet in nostris positam languere lacertis,

Me juvet in gremio, vita, cubare tuo.

000 2

60. Que

60. Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus.
 Actia Virgilium custodis litora Phoebi,
 Caesaris & fortes dicere posse rates.
 Qui nunc Aeneae Trojani suscitatur arma,
 Jactaque Lavinis moenia litoribus.
65. Cedite Romani scriptores, cedite Graji.
 Nescio quid majus nascitur Iliade.

Tu

60. *Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus*] *jactu* inepte in Voss. tertio. *jactus* in Heiniano, Borrichiano, & meo priore. sed *jactu certus* est jaculo vulnerare peritus. nam haec jungenda, non *tetigit jactu. certus* enim de istu non fallente, frequens. de quo hic vide Broukhufium, & quae notavi ad Lib. I. El. 7. 15. *tetigit* vero est vulneravit, percussit, ut recte exponit Muretus ad Catull. Ep. XXI. simile illud Paridis apud Ovid. Epist. XVI. 276. *descendit vulnus ad ossa meum.* & forte Propertius cogitabat illud caprarum apud Theocritum Id. III. v. 17.

Ὁς μὲν καταρούχων ῥαὶ ἐς δῖον ἄχ' ἵε' ἰάτρην.
 pro *Deus* in Excerptis Scaligeri Puer.

61. *Actia Virgilium custodis litora Phoebi,
 Caesaris & fortes dicere posse rates*]

Virgilio in codice Perreji & Fruterii, Excerptis Scaligeri, Menteliano, Heiniano, duobus Leidens. tribus Voss. Borrich. meo utroque, & D'Orvill. cum priscis edd. unde Perrejus margini ed. Ald. adscripserat subintelligendum esse *licet*, *fas est*, aut simile. sed *Virgilium* referri potest ad praecedens *juvet*. nam quod *Virgilio* in illis codicibus MSS. legatur, inde factum, quod *Virgilium* exaraverint, ex quo scribendi more & alia veterum loca saepe corrupta fuerant, ut recte observat Broukhufius ad h. l. & multis exemplis probavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 62. Non dubito respicere hic Propertium ad egregiam pugnae Actiacae descriptionem apud Virgilium circa finem Lib. VIII. Aen. 703.

Actius haec cernens ascum intendebat *Apollo*
Desuper & seqq.

vide & nostrum Lib. IV. El. VI. v. 27. & reliqua.

63. *Qui nunc Aeneae Trojani suscitatur arma,
 Jactaque Lavinis &c.]*

Qui nunc Aeneam Trojanaque suscitetur arma in

secundo D'Orvill. & ita Passeratius ex MSS. *Aeneae Trojanaque* in aliis. vide quae dixi in Praefat. ad Virgilium pag. 44. altero versu firmatur lectio apud Maronem initio Aeneidos, *Lavinaque venit litora*, non *Lavinia venit*. recte igitur *Lavinis*, pro *Lavinis*, quod alii maluerant, defendit Broukhufius; cujus etiam notas vide ad Tibull. Lib. II. El. 5. v. 51. pro *Jactaque Lavinis moenia* emendandum esse *Factaque* censet Salmasius ad Solin. pag. 219. negans usquam sibi lectum *jacere moenia*, ut loquitur Solinus cap. XXV. sed vide Parrui mei mei notas ad Virg. V. Aen. 631. apud Ovid. Epist. VII. 119.

*Urbem constitui, lateque patentia fixi
 Moenia, finitimis invidiosa locis.*

ubi *feci moenia* in novem codicibus haberi testatur Heinsius, unde *feci* conjicit, prolato hoc ipso Propertii loco, & altero ex Nasonis Fastis Lib. III. 92. ubi etiam legendum existimat,

Jactaque Telegoni moenia celsa manu.

pro *Factaque. jacere muros* Virg. V. Aen. 631.

Quid prohibet muros jacere, & dare civibus urbem?

sed in priore Nasonis loco ex Epistola Didus praestare opinor, ut legatur,

*Urbem constitui, lateque patentia vidi
 Moenia.*

quia illic, ut passim in ista Epistola, imitatur Virgilium IV. Aen. 655. ubi ipsa etiam loquitur Dido,

Urbem praeclaram statui: mea moenia vidi.

imitatus est hunc locum PseudoGallus in Catalogis Pithoei pag. 420.

*Qui nunc Crassorum manes, direptaque signa
 Pindicat, Augusti Caesaris auspiciis.*

67. Tu

Tu canis umbrosi subter pineta Galefi
Thyrfin, & adtritis Daphnin arundinibus.

Utque decem possint corrumpere mala puellam,

76. Missus & inpressis hoedus ab uberibus.

Felix, qui viles pomis mercaris amores,
Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.

Felix, intactum Corydon qui tentat Alexin
Agricolae domini carpere delicias.

75. Quam-

67. Tu canis umbrosi subter pineta Galefi
Thyrfin &c.] *spineta* Borrich. Groning. Hein-
sian. D'Orvill. fec. & in meo priore. an forte
vineta legendum? ut apud Statium Lib. II.
Sylv. 2. III.

Blanda Therapnoei placeant vineta Galefi.
ubi pineta ex hoc Propertii loco in suo ed. Ge-
vartianae exemplari coniecerat Heinsius. & Pa-
trius meus ad Calpurn. Ecl. VI. 78. quem vide-
sed *vineta* etiam de Gauro apud eundem Lib.
III. Sylv. 5. 104.

Seu tibi Bacchei vineta madentia Gauri &c.
umbrosum dicit *Galefum*, quia hic fluvius multis
arboribus constitus erat. vid. Behot. II. Apophor.
cap. 19. ideo amoenum Virgilio in tractu Ta-
rentino praebebat secessum, unde *nigrum Gale-*
sum vocat Lib. IV. G. 126.

Qua niger humectat flaventia culta Galefus.
hoc est opacus & *umbrosus*, ut *nigrum nemus*,
densis arborum umbris opacum. ita enim expo-
nit Valens Guellius, prolato hoc Propertii lo-
co, in quo *spineta* adfert. vide etiam illic Pa-
trui mei notas. *umbrosi* in Neapolitano. Cete-
rum sua libertate hic usus poeta, ad agrum
Tarentinum juxta amnem Galefum transtulit id,
quod in ripa Mincii agitur apud Virgil. ut no-
tavit Parrhasius in Quaes. Epist. IV. pag. 11. &
in sequentibus similia hic animadvertit Scaliger.

69. Utque decem possint corrumpere mala puel-
lam] *Atque male in fec.* Leid. & altero D'Or-
vill. *puellas* in Reglis, Colbertinis, Mentel.
Neapol. Groning. Askew. duobus Leid. tribus
Voss. primo D'Orvill. meo utroque, & priscis
edd. forte librarii inepte conjunxerunt *decem*
puellas. respicit Virgil. Ecl. III. 71.

Quod potui, puero silvestri ex arbore lecta
Aurea mala decem misi, cras altera mittam.
ubi vide Guellium. ex quo loco vir doctus in ora
ed. Scalig. *puellum* forte hic legendum adscrip-

ferat. sed hoc quoque, ut alia in his versibus,
mutasse videtur Propertius. nam quae puero
mala mittuntur apud Maronem, ea caprarius ad-
fert Amaryllidi apud Theocrit. Id. III. 10.

Ἡ δὲ τοὶ δῖνα μᾶλα φίρα. τῶν δὲ καθεύδον,
ὧ μ' ἐνέλιον καθεύδον. τὸ αὐτὸν ἄλλὰ τοὶ οἰσῶ.

70. Missus & inpressis haedus ab uberibus]
recte Broukhussius Scaligerum sequitur, qui *in-*
pressa ubera exponebat non multa, manibus non
pressa, quod probat etiam Casaub. ad Suet. Aug.
cap. 78. ut *inpressa virorum terga* in loco Statii
V: Theb. 404. quem adfert Broukh. ubi vide
Barth. pag. 201.

71. Felix, qui viles pomis mercaris amores]
mercatur verissime emendabat Cl. Schraderus
Emend. cap. VII. p. 143. laudante Koppiersio in
Observ. Philol. cap. XI. p. 143. id enim jubent
sequentia, *Felix, intactum Corydon qui tentat*
Alexin. quo respicit ad secundam Virgilii Eclo-
gam. sic supra El. XIII. 15.

Ergo muneribus quisvis mercatur amorem.
viles amores hic dici de illis, qui vili vel modico
pretio veniunt, non valde opportunum est. ejus-
modi enim *amoribus vilibus* minime convenit
exclamatio illa *Felix, qui* &c. rebus beatis vel
pretiosis propria, quam pluribus illustravi ad
Tom. I. Anth. Lat. pag. 501. itaque *vili pomo*
recte idem legebat Koppiersius. ut dudum ipse
conjeceram. sic etiam legisse videtur D. Hein-
sius, ut colligi potest ex ejus imitatione, Lib. II.
El. 7. pag. 190.

Hic pomo teneros aliquis mercatur amores,
Huic pretium formae dulce columba venit.
& huc respicit in Monobiblo El. VI. p. 217. op-
timo Propertii elogio:

Felix, qui dulces versu mercatus amores,
Haeret in extincti nomine Callimachi.
Felix, in roseis semper qui tempora sertis,
Inque Philetasis semper habet foliis.

000 3

75. Quam-

75. Quamvis ille suam lassus requiescat avenam,
 Laudatur faciles inter Hamadryadas.
 Tu canis Asbraei veteris praecepta poetæ,
 Quo seges in campo, quo viret uva jugo.
 Tale facis carmen docta testudine, quale
80. Cynthus inpositis temperat articulis.
 Non tamen haec ulli venient ingrata legenti,
 Sive in amore rudis, sive peritus erit.
 Nec minor his animis, nec se minor ore canorus
 Anseris indocto carmine cessit olor.

85. Haec

75. *Quamvis ille suam lassus requiescat avenam*] Hanc Scaligeri lectionem merito probarunt & receperunt viri eruditi. *suas avenas* Passeratius, quia in libro veteri reperit *suas avenas*, quod & in antiquissimis legitur editionibus. *sua avena* in Regiis, Colbertinis, Borrich. Groning. Askew. duobus Leidens. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. sed *requiescat avenam*, ut hoc Libro El. 18. 25.

Jupiter Alcmenas geminas requieverat Arctos. ubi vide quae notavi. & adde Henr. Cannegieteri notas ad Avien. pag. 39. mox *Laudatur facilis* in multis codd. ut Neapol. Mentel. Heinsiano, Leid. Neap. priscis edd. *faciles* vocat *Hamadryadas*, ut *faciles Nymphas* Virg. Ecl. III. 8. & *faciles Natas* Nemesian. Cynege. 94. ubi vide Interpretum notas. & sic *facilis puella*, non dura, sed parata. vide Barth. ad Claudian. Lib. I. in Eutrop. 363. pag. 1330.

77. *Tu canis Asbraei veteris praecepta poetæ*] respicit procul dubio illud Virgilii Lib. II. G. 176.

Asbraeumque cano Romano per oppida carmen.

per *praecepta Asbraei poetæ* intelligit Maronis Georgica, in quibus Hesiodum imitatus est, qui *praeceptor arandi* Ovidio Lib. VI. Fast. 13.

*Ecce Deas vidi, non quas praeceptor arandi
 Viderat, Asbraeas cum sequeretur oves.*

altero versu quo *viret herba jugo* in Voss. primo, Leid. Heinsiano, meo utroque, & aliis MSS. *viget* in uno Colbert. sed recte quo *viret uva* emendat vir doctus apud Cl. Schraderum Emend. cap. VII. p. 143.

81. *Non tamen haec ulli venient ingrata legenti*] illi in Borrich. Heinsiano, & meo priore. per haec amatoria & Bucolica Virgilii intelligi notaverat Heins. *virent* a man. pr. in Neap. 66.

venti pro *legenti* ad marg. ed. Cofin. conjecerat Broukhassius, quod in ejus notis non comparet. itaque id ipse postea repudiavit. altero versu *Huic in amore meus primus. & pro sivo peritus* in Leidensi *parvus*. in Voss. pr. *paratus*.

83. *Nec minor his animis, nec se minor ore
 canorus*

Anseris indocto carmine cessit olor]

Nec memor in meo secundo. *his animis* omitunt Heinsianus, & meus primus. *animans* in Excerpt. Scalig. pro varia lect. *his animus* in v. c. Fruterii. ut *animus* sit audacia ac fiducia. Lib. IV. 1. 45. *Tunc animi venere Dec.* & *Spiritus Pindaricus* Lib. III. El. 15. 40. *Qualis Pindarico spiritus ore sonat. aut si minor ore* Regii, Colbertini, Askew. Leid. D'Orv. prior. meus sec. & vetustae edd. *etsi minor* tentaverat Marklandus. *aut sim minor* Vatic. quintus, Borrich. Groning. Leid. sec. Voss. pr. & quartus, cum meo priore, *nec sim* Voss. tert. & D'Orvill. sec. Heinsius in notis ad Propert. p. 713. conjecerat *Nec minor his animis, aut his minor ora*, ut de Virgilio & Anseri, invidio ejus hoste & olorem hunc interstrepente capiatur, quod probat D'Orvill. in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 24. *Nec minor his animi, nec segnior ore* Cl. Heynius ad Donati vitam Virgil. §. 67. certe procacem fuisse illum Anserem patet ex Ovid. II. Trist. 435. *Cinna quoque his comes est, Cinnaque prociacior Anser.* ubi vide Merulae notam. quem utrumque poetam sibi obtristentem respicere & ridere Maronem notat Servius, ad Ecl. IX. v. 35.

*Nam neque adhuc Varo videor, nec dicere Cinna
 Digna, sed argutas inter strepere anser olores.*

recte vero Scaliger legit *nec se minor*, obscurumque locum hoc sensu explicuit, Virgilium licet ab aemulo

85. Haec quoque perfecto ludebat Jäfone Varro,
Varro Leucadiae maxima flamma suae.
Haec quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,
Lesbia quis ipsa notior est Helena.

Haec

mulo Anſere laceſſitum & provocatum, qui in Bucolicis nonnulla carperat, tamen ſe ipſo indignum exiſtiſſe, ſi quid obſectatori reſponderet. de poëta hoc Anſere vid. Voſſ. Lib. I. de Hiſt. Lat. cap. 17. pag. 85. *indocto carmine ceſſit pro indocto carmini*, de quo vide ad Lib. I. El. XI. v. 12. *ceſſit* in Borrich. & Heinfiano.

85. *Haec quoque perfecto ludebat Jäfone Varro, Varro Leucadiae maxima flamma suae*

Hoc quoque in Voſſ. quarto. *profecto* male adfert Neſtor in Vocabular. in *proſciſcor* pag. 164. *laudebat* in Excerptis Scalig. Heinfiano, ſecundo Leid. primo & tertio Voſſ. & meo utroque. ſed *ludebat* optime ſe habet, & a reliquis firmatur, a quibus una tantum litera ſuperflua abſt. D'Orvill. ſecundus, in quo *laudebat*. innuit Varronis Attacini Argonautica, quae etiam indicat Ovidius Lib. I. Am. 15. 21.

Varronem primamque ratem quae nesciet aetas, Aureaque Aeſonio terga petita duci.

& Lib. III. A. A. 335.

Diſtaque Varroni fulvis inſignia villis Vellera, germanae, Phryxæ, querenda tuæ.

& ad haec Varronis Argonautica Heinfius referebat noſtri locum ſupra El. XIX. huj. Libr. v. 31.

Jam tibi Jäſonia veſta eſt (in vulg. nota eſt) *Medea carina,*

Et modo ſervato ſola relicta viro.

vide de his Varronis Argonauticis, quibus Apollonium Rhodium expreſſit, Paſſeratium ad h. l. & Voſſium Lib. I. de Hiſt. Lat. cap. 16. altero verſu *Laochadiae* in Regiis, Menteliano, meo ſecundo, aliſque, & primis edd. pro *flamma* in Borrichiano, Heinfiano, ſecundo Leid. tribus Voſſ. meoque primo, *maxima cura*. quod probaſſe videtur Heinfius in notis p. 713. addito loco ex initio hujus Eleg. v. 9.

Lynceu, tunc meam potuiſſi tangere curam.

& ſic alibi apud noſtrum, Ovidium, ceteroſque *flamma & cura* non raro permutantur. vide notas ad Naſonis Remed. Am. 495. indicat autem hic Propertius, Varronem Attacinum praeter Argonautica etiam Elegias amorum ſcripſiſſe. idque

manifeſtum eſt ex loco Ovidii Lib. II. Trift. 439.

Is quoque, Phaſiacas Argo qui duxit in undas, Non potuit Veneris furta tacere ſuae.

flamma hic accipi poteſt ea noſtione, qua apud Ovid. II. Trift. 373. de Homeri Iliade: *Quid prius eſt illi flamma Chryſeidos? utque Fecerit iratos rapta puella duces?* & v. 383. *Nam quid in Hippolyto, niſi caecae flamma novercae.* & paſſim apud poëtas. ſed forte minus recte Varro dicitur *maxima flamma Leucadiae*, quae aptius diceretur *maxima flamma Varronis*, ideo praefarendum videtur cum Marklando *maxima fama*.

87. *Haec quoque lascivi cantarunt scripta Catulli* turbatum hic a librariis fuiſſe olim ſuſpicatus erat Broukhufius, & in primis notarum formis adſcripſerat hoc loco tranſponendum, *Haec etiam docti cantarunt scripta Catulli*, & mox, *Haec quoque lascivi conſeſſa eſt pagina Calvi*. quia cognomen *docti* Catullo velut proprium propter Graecarum literarum peritiam ſemper ſere adhaeret apud veteres. vide illius notas ad Tibull. III. El. 6. 41. & Patruſi mei Comm. ad Phaedr. Prolog. Lib. III. v. 26. blandiri certe poſſet illud Ovidii III. Amor. 9. 62.

Obvius huic venias hedera juvenilia cinctus

Tempora, cum Calvo, doctæ Catulle, tuo.

& *lascivi* epitheton Calvo non male convenire patet ex Lib. II. Trift. 431.

Par fuit exigui ſimiliſque licentia Calvi,

Detexit variis qui ſua furta modis.

ſed quia hoc in Commentarium poſtea non reſtulit, ſententiam muſaſſe videtur, inductus procul dubio alio Naſonis loco II. Trift. 427.

Sic ſua laſcivo cantata eſt ſaepe Catullo

Femina, cui falſum Leſbia nomen erat.

de Calvo poëta praeter Beroaldum & Paſſerat. ad h. l. vide J. Nic. Loëſem T. V. Facis Critic. p. 366. Schottum de claris apud Senecam Rhetor. pag. 9. N. Fabrum ad ejuſdem Controv. III. 19. & If. Voſſium ad Catull. pag. 118. & Cel. Ruhnken. ad Aquil. Rom. p. 184.

88. *Lesbia quis ipsa notior est Helena* quin *ipsa* in Mentel. Borrich. binis Leidenſ. & Voſſianis; meoque priore. ſed *quis* in margine Voſſ. tertii & quarti, utroque D'Orvill. & primis edd. 90. mi.

- Haec etiam docti confessa est pagina Calvi,
 90. Quum caneret miserae funera Quintiliae.
 Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna vulnera lavit aqua.
 Cynthia quin etiam versu laudata Propertii,
 Hos inter si me ponere Fama volet.

90. *miserae funera Quintiliae*] vulnera male in Vossiano, & v. 92. *perperam funera* in aliis.

91. *Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus Mortuus inferna vulnera lavit aqua*]

Locus obscurus & manifeste corruptus. *quam multa* in Mentel. duob. Leid. Voss. Groning. utroque D'Orv. meo priore, & vetustis edd. *qua* ed. Scalig. *qui multa* Colotian. & quint. Vatic. *quo* Neap. *quis multa* Vatic. pr. prolixè de hoc loco egit D'Orvill. in Misc. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 24 — 27. ubi notat Heinsium legere *qui multa*. ut *vulnera multa* pro *permulta*, & *mulcere vulnera* dicantur, quod aliter *fovere vulnera*. vide eum in notis Propertianis pag. 713. 714. idque non inprobabat Oudend. ad Suet. Aug. cap. 66. p. 273. qui Barthium male hunc locum intellexisse notat, & de Corn. Gallo nonnulla addit. sed hoc sensu *multa vulnera* non videntur placuisse Graevio, qui in Epistolis ad Heins. Tom. IV. Syllog. pag. 641. 644. 645. exemplum simile produci desiderabat, ut verbum insolentius esse ibidem notat D'Orvillius, qui ipse tentabat, *Et modo formosa qui inulta*, ut *qui* non elidatur, sed corripatur, exemplo Virgilii *Credimus an qui amant*, & similibus aliorum, quae illic adfert. pro *formosa* Francius tentaverat *deserta*, sed nimis licentia. Marklandi nota, quam editioni Graevianae, in qua excusum est *quam multa*. adleverat, hic minime praetereunda est. ita enim ille: „ nulla in his constructio, quid enim faciunt ista, „ Lycoride formosa, aut ubi eam pones, ut sensus & Grammaticae ratio consent? Praeterea „ frigidum istud multa, in qua voce latet hujus „ loci desperatio. Feliciter, credo, conjeci;

Et modo formosa qui siente Lycoride Gallus Mortuus inferna vulnera lavit aqua.

quoquo te vertas, vix aliam vocem inveneris, quae tam apte quadret sensui & constructioni. Hanc ego Marklandi conjecturam propius ad loci hu-

jus sanationem accedere opinor, eamque sine mora amplectar, si vel ab uno codice MS. confirmatur. versus autem minor expressus est ex Euphoriæ, quem Graecum poetam Latinis numeris reddiderat Gallus, apud Photium in Biblioth. pag. 471. ed. Schotti, ut illuc ad marginem notatur,

Κανυθες μῦθος τὸν ἀφ' ἑλκεος τὴν Ἀδων.

Ceterum quod notet Broukhusius, ne unum quidem poetae hujus Galli fragmentum apud ullum Grammaticum exstare, in eo fallitur, ut vel ex illis Vibii Sequestri in Libello de Flumin. pag. 34. patet: *Hypanis Scythiae, qui, ut ait Gallus, uno tellures dividit amne duas*. quod latuit etiam Barthium, quem sequitur Broukhusius. illius verba confer Lib. XVII. Advers. cap. 11. quem tamen postea vidi in illum locum incidisse Lib. XLI. Advers. cap. 26. ubi distichi hujus hexametrum frustra sic sollicitat,

De modo formosa quam multa Lycoride Gallus.

quod fugisse Broukhusium miror. confer quae de fragmentis Galli habet Fabricius Lib. I. Bibl. Lat. cap. 14. ubi pag. 429. editionis, nuper a Cel. Ernestio egregie auctae, ex Nestoris Vocabulario adfertur, tamquam Galli fragmentum, *Praxitelis manibus vivo iterum Niobe*. sed qui versus Ausonii est in Epitaph. Her. 18. & sic apud Nonium Marc. p. 133. adfertur Galli fragmentum *Durum rus fugis, & laboriosum*. quod tamen Calvo, auctoritate Gellii, recte vindicat Mercerus. finem hujus Elegiae imitatus videtur Ovidius Lib. III. Art. Am. v. 339. ubi post Callimachum, Philetam, Anacreontem, & Menandrum e Graecis, atque ex Romanis poetis Propertium, Gallum, Tibullum, Varronem, Virgiliumque laudatos, pari modo subjungit,

*Forſitan & nostrum nomen miscbitur istis:
 Nec mea Lethaeis scripta dabuntur aquis.*

FINIS VOLVMINIS PRIMI.

SEX. AVRELI PROPERTII ELEGIARVM

LIBERTERTIVS.

ELEG. I.

Callimachi manes, & Coi sacra Philetæ,
In vestrum, quaeso, me finite ire nemus.
Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
Itala per Grajos orgia ferre choros.

5. Dicite

EL. I. v. 2. *In vestrum, quaeso, me finite ire nemus*] verissime Broukhufius, rejecta aliorum infelici interpretatione, explicuit de lucis & amoenis fortunatorum nemorum viretis, circa virorum illustrium sepulcra constitis, in quibus eorum manes habitare credebantur. probante collectore Elect. Etonenf. Min. p. 115. Exemplis ab eo productis haec addantur. Horatius Lib. III. od. 4. 7.

*Auditis? an me ludit amabilis
Insania? audire, & videor pios
Errare per lucos, amoenae
Quos & aquae subeunt & auræ.*

Valer. Fl. II. 599.

*Hic nemus arcanum, geminaeque virentibus aræ
Stant tumulis.*

Ascræum nemus supra Lib. II. 10. 4. *Caesarum nemus* eadem de re exponunt apud Sueton. Aug. 43. & de Mausoleo Augusti cap. 101. in fine: *circumjectasque silvas & ambulationes in usum populi publicarat.* unde confirmatur emendatio Torrentii apud eundem in Tiber. cap. 1. *lucumque sibi ad sepulturam sub Capitolio publice accepit.* Martialis Lib. VI. Ep. 76.

Et famulum victrix possidet umbra nemus.

idem Broukhufius per *sacra Philetæ* potius intelligit ejus Manes, quam ut *sacra* hic poemata, communem poetarum cultum, notent, ut placebat Barthio ad Statium Lib. II. Th. 521. *sacra poetica* exponit editor Elector. Etonenf. verbumque a Bacchi sacris leviter detortum, perperam

notat. sed *sacra Manes* ipsi sunt. *sacra piare* Lib. I. El. 1. 20. umbras & manes placare, explicabat Doufa pater. sed significatione illic minus opportuna. de Philetæ Coi, cujus fragmenta ex Stobæo, Athenæo, aliisque scriptoribus, & Scholiastis ac Grammaticis vetustis, in unum colligi & edi merebantur, praeter ea, quæ ad hunc locum in Scholiis suis Muretus, Gyraldus Dial. III. de Hist. Poët. p. 160. Jo. Meursius in notis ad Hesych. Illustr. pag. 216. Vossius Lib. III. de Hist. Graec. pag. 401. Lib. III. Instit. Poët. cap. XI. & de Poëtis Graec. cap. VII. Periz. ad Aelian. Lib. IX. cap. 14. alique scripserunt, adeundus est Fabricius in Biblioth. Graec. Tom. VIII. Lib. V. cap. 30. manes igitur Callimachi & Philetæ invocant, quia illos e Graecis poetas sibi prae ceteris imitanæos proposuit. unde patet eum de Callimacho honorifice censuisse, quem *angusti pectoris, & non inflatum*, sed mollem & tenuem alibi vocat. vide supra ad Lib. II. El. 25. 32. quamvis eum *non ingenio* sed *arte valere* dixerit Ovidius. de quo Nafonis judicio vide H. Stephanum Lib. III. Schediasm. cap. 14.

3. *Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
Itala per Grajos orgia ferre choros*] ante oculos habuisse videtur illud Virgilii Lib. II. G. 175.

— *tibi res antiquae laudis & artis
Ingredior sanctos ausus recludere fontes.*
& Lib. III. G. 12.

*Primus ego in patriam mecum (modo vita superstit)
Aonio rediens deducam vertice Musas.
Primus Idumaeas referam tibi, Mantua, palmas.*
Ppp ubi

5. Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro,
Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam.

Ah

ubi vide Valent. Guellium, & Cerdam. *ingredior* vero tam apud Virgil. quam hoc loco, pro incipio, *adgredior*. Manilius haec Propertiana imitatus, initio Astronomici:

*Caelestis rationis opus deducere mundo
Adgredior, primusque novis Heliconia movere
Cantibus, & viridi nutantes vertice silvas,
Hospita sacra ferens, nulli memorata priorum.*

Claudianus de Laud. Herc. v. 7.

— *namque tuam non nunc novus advena turbam
Ingredior.*

ubi *rupem* vel *Cyrrham* Heinsius. adloquitur enim Phoebum. Cicero VII. Philip. cap. 3. *magna spe ingredior in reliquam orationem.* & pro Archia cap. i. *ad suscipiendam & ad ingrediendam studiorum rationem.* ubi vid. Passerat. & P. Fabrum ad ejusd. Acad. pag. 24. hinc *ingressus* pro exordiis. ut explicat Servius illud Maronis IV. G. 316.

Inde nova ingressus hominum experientia cepit. Quod autem hic gloriatur poeta, se primum Romanorum rationem carminis elegiaci ad genus Graecorum transtulisse, falsitatis hanc justificationem insinuat Vulpus in Prolegomenis, quia ante Propertium Catullus Elegiae Latinae numeros ex Graecorum fontibus felici successu deduxerit, severo sane supercilio. Reprehendat igitur eadem quoque censura Virgilium, Horatium, aliosque poetas optimos, qui similem meritis quaesitam sumserunt superbiam. sic enim Maro Lib. III. G. 291.

*Sed me Parnasi deserta per ardua dulcis
Raptat amor. juvat ire jugis, qua nulla priorum
Castaliam molli deversitur orbita clivo.*

& saepe Horatius, praesertim Lib. III. od. 30. 10.

*Dicar, qua violens obstrepit Ausidus, &c.
Princeps Aeolium carmen ad Italos
Deduxisse modos.*

ubi quod jactet se primum *ad Italos modos deduxisse carmen Aeolium*, noster inversa seu reciproca locutione dicit *Itala orgia per Grajos choros ferre*, pro *Graja orgia per choros Italos ferre*. neque aliter Lucretius, Manilius, alique gloriantur, se nullius ante trita solo peragere loca, & nulli priorum memorata ferre sacra. praesertim vero insectetur Nemesianni fastum, qui initio Cyne-

getici ita se effert,

— *ingentes Helicon jubet ire per agros
— ducitque per avia, qua sola numquam
Trita rotis, juvat aurato procedere curru.
Et parere deo: virides en ire per herbas
Imperat, intacto premimus vestigia musco.*

quum tamen eum praecesserint Gratius & Opi-
pianus, ut Virgilium Hesiodus, Flaccum Pin-
darus. Magis ridiculum illic se praebet Vulpus,
cum ostendere adnititur, Propertium fuisse gar-
rulum illum, quem sibi, in Via Sacra ambulanti,
sua loquacitate molestum fuisse scribit Horatius
Lib. I. Sat. 9. utrumque vero invicem sibi fuisse
lividum, & ideo alterum alterius nusquam me-
minisse. pro *puro de fonte* in Vatic. quinto *purus de fonte sacerdos*. sed *purus fons* est aliis in-
tactus & integer. vid. Broukh. ad Tibull. Lib.
II. El. 1. 14. *vestro de fonte* legunt alii, quia
Callimachi & Philetas manes invocant, quibus fa-
vere possent illa, quae infra occurrunt El. II. v. 51.

*Talia Calliope, lymphisque e fonte petitis
Ora Philetas nostra rogavit aqua.*

& sic in margine libri sui conjecerat Marklandus,
qui *astro* scriptum fuisse putabat, (id est, *vestro*), unde
puro enatum fuerit. sed praecessit *vestrum* nemus.

5. *Dicite, quo pariter carmen tenuastis in antro*
quod pariter Groning. *cantu tenuistis* In aliis le-
gi notat Lat. Latinus. *tenuistis* constans fere li-
brorum veterum scriptura est, Regiorum neme-
pe, Colbertinorum, Menteliani, Borrich. Askew.
duorum Leidd. trium Voss. mei utriusque, binarum
edit. Venet. & Reg. Lep. unde absurdo judicio *teruistis* Gebhardus, quod non in-
merito irridet Broukhuf. & ante eum Barthius
ad Stat. IV. Sylv. 7. v. 9. illo versu, *Maximo
carmen tenuare tento*. quod hoc Propertii loco
illic etiam firmat Marklandus. *tenuastis* certe est
in secundo D'Orvill. & jam ita excusum inveni
in ed. Volsi, qui exponit, *tenui dicendi stilo
perfecistis*. & post eum Beroaldus testatur bonos
codices habere *tenuastis*, idque significare ad-
nuatum & gracile carmen concinnastis, atque al-
lusionem esse ad *stylum tenuem* & *exilem chara-
cterem*, quo usi sunt Callimachus & Philetas in
Elegia pangenda. & hanc lectionem jam probavit
Franc. Flor. Sabinus Lect. Subsec. cap. XV.
Tom. I. Facis Crit. pag. 1073. neque aliter edi-
tum in utraque Aldina, Colinaei, Rovilli. Gry-
phii,

Ah valeat, Phoebum quicumque moratur in armis,

Exactus tenui pumice versus eat.

Quo me Fama levat terra sublimis, & a me

10. Nata coronatis Musa triumphat equis.

Et mecum in curru parvi vectantur Amores,

Scriptorumque meas turba secuta rotas.

Quid

phili, aliisque. quam lectionem Passeratius etiam probatam bene tuetur Broukhufius. Statius Lib. V. Sylv. 3. 98.

Et quis lasciva vires tenuare Thalia

Dulce, vel heroos gressu truncare tenores.

vide Lambin. ad illud Horatii Lib. II. Epist. I. 225. & tenui deducta poemata filo. & adde Cuperi Observ. pag. 32. antri autem hic meminit, ut Delphicum, Castalium, Corycium antrum, & sim. quia inspirationibus adcommodata credebantur antra. infra El. III. 14.

Quum me Castalia speculans ex arbore Phoebus

Sic ait aurata nixus ad antra lyra.

Horatius Lib. I. od. 32. 1. — si quid vacui sub antro Lusinus tecum. ut ex cod. MS. Galei praetulit, & optime illustravit Bentlejus, pro sub umbra. & forte hunc locum respexerit Statius Lib. I. Sylv. 2. 253.

*hanc ipse choro plaudente Philetas,
Callimachusque senex, Umbroque Propertius antro,
Ambissent laudare diem.*

ubi in nonnullis MSS. & edd. *Coos plaudente*. quod male defendit Parrhasius in Quaest. per Epist. pag. 120. Coos cives intelligens, primamque corripere posse contendens, licet Graecis καὶ dicatur. altero versu *Quave pedem ingressi, quamve tulistis aquam* in aliis apud Lat. Latinum. *quave bibistis aquam* in Borrich. Heinsiano, primo Voss. D'Orv. meo itidem priore, Commeliniano Gebhardi, & ed. Volsi, in duabus Venetis, *quave bibistis aquam*. sed in reliquis vet. excusis *quamve bibistis aquam*. sic Lib. II. El. 21. 20. *Nunc Dea, quae Nili flumina vacca bibit*. ubi in aliis *flumine*. infra El. II. 5.

Parvaeque tam magnis admoram fontibus ora,

Unde pater sitiens Ermitus ante bibit.

& hinc Castaliae vocales undas in loco Statii interpretatur Barthius XXVIII. Advers. cap. 4.

8. *Exactus tenui pumice versus eat*] erat in Heinsiano, & Borrich. *versus tenui pumice exactus* est cura non morosa limatus & politus. vide hic Passerat. & Patru mei notas ad Gratii Cynege. v. 475.

9. *Quo me Fama levat terra sublimis, & a me
Nata coronatis &c.]*

Quoi Fruterius. *levet & mox triumphet* Heinsius. & sic Marklandus, qui in libri sui margine haec adscripserat, *quo, versu, sublimis Fama me levat terra; pro, quo versu sublimem me Fama levat, ut casus pro casu, & alibi, Sic mihi te referas levis, pro levem. Mallem tamen legere levet, & triumphet, & vectentur, ut optantis sit potius quam indicantis, licet alibi quidem satis magnifice de se loquatur Propertius*. simile illud Horatii Lib. I. od. 1. fin. *Sublimi fertam sidera vertice* v. Barth. ad Claudian. I. in Rufin. v. 257. ubi male adfert *Musa vehatur equis*. respicere autem hic videtur illud Virgillii III. G. v. 9.

*tentanda via est, qua me quoque possim
Tollere humo, victorque virum volitare per ora.
ubi volitare per ora, ut infra v. 24.*

Majus ab exsequiis nomen in ora venit.

& Lib. II. El. 1. 2.

Unde meus veniat mollis in ora liber.

hinc *volare per ora*. de quo vide ad Tom. I. Anth. Lat. p. 344. & 409. altero versu *Nata*, quod ex veteri libro praetulit Passeratius, etiam est in Askewiano. sed *a me nata* Broukhufius tuetur propter sequentia v. 17. *opus hoc de monte Sororum Detulit intacta pagina nostra via*. ut se parentem Elegiae Romanae gloriatur, quemadmodum supra, *Primus ego ingredior* &c. deinde ex hoc loco etiam forte firmari posset lectio nonnullorum in fine Elegiae ultimae Lib. IV. *Cujus honoratis ossa vehantur equis*. pro *aquis*. ubi vide.

11. *Et mecum in curru parvi vectantur Amores*] *At mecum* in Heinsiano, & meo priore. currum D'Orvill. ut in Palatino Gebhardi. *vectantur* Heinsius & Marklandus. *currum* hunc, quo se efferunt poetae ad sidera, oportunis aliorum locis bene illustravit Huetius ad Manilium Lib. II. v. 58. quibus adde illud Pindari od. IX. Olymp. v. 121. *ἐν Εὐροισιν ἀναγείσθαι Πόρο· πορὸς δὲ Μοῖραν διφρα*. altero versu *Scriptorum turba*, ut apud Livium praefat. *Operis: Si in tanta Scriptorum turba mea fama in obscuro sit.*

Ppp 2

13. Quid

Quid frustra missis in me certatis habenis?

Non datur ad Musas currere lata via.

15. Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent,

Qui finem imperii Baëtra futura canent.

Sed quod pace legas, opus hoc de monte Sororum

Detulit intacta pagina nostra via.

Mollia, Pegafides, vestro date ferta poetæ:

20. Non faciet capiti dura corona meo.

At mihi quod vivo detraxerit invida turba,

Post obitum duplici fœnore reddet honos.

Omnia

13. Quid frustra missis in me certatis habenis] inmissis habenis legisse Auratum notaverat Doufa. inmissis mecum certatis habenis Heinſius. sic inmissi per moenia curruſ infra El. IX. 23. ubi missi in multis codd. MSS. infra El. VII. 58.

Mollia tu coeptæ fautor cape lora juventæ,
Dexteraque inmissis da mihi signa rotis.

mittere habenas in Epigrammate Petronii, quod edidi Tom. I. Anth. Lat. pag. 581. loco corrupto,

Mox & Socratico plenus grege, mittat habenas
Liber, & ingentis quatiat Demosthenis arma.

16. Qui finem imperii Baëtra futura canent] canant Heinſ. ut in Groningano.

17. opus hoc de monte Sororum Detulit] de fente v. c. Perreji, prius & sec. Vatic. quod non improbasſe videtur Passeratius. de morte futurum apud alios legi notat Lat. Latinus. Rettulit in Heinſiano, & meo priore.

19. Mollia, Pegafides, vestro date ferta poetæ] date vestro in Reglis, Colbertinis, Mentel. Neap. Borrich. Voff. quarto, Heinſiano, primo D'Orvill. meo secundo, & primis edd. sed vulgatæ lectionis numerum prætulit Broukhufius, & ſua imitatione Lotichius Lib. I. El. 6. 53.

Frigida Pegafides vestro date pocula vati.

ferta dare, ut in veteri Inſcript. apud Gorſum in Inſcr. Florent. pag. 75. DELIAR SERTA DATE. quod cum hoc loco contulit. mollia ferta & dura corona hic dicuntur ad oppositionem heroici & Elegiaci carminis. vid. ad Lib. II. El. I. v. 40. & El. 25. 44. hinc Ennio hirsutam dat coronam Lib. IV. El. I. 61. mollia enim ferta sunt, quæ conveniunt poetæ amores cantanti. qualia erant

myrtea, quæ amantibus in Elyſio tribuit Tibullus Lib. I. El. 3. 66.

Illic est cuiſcumque rapax mors venit amanti,
Et gerit inſigni myrtea ferta coma.

& hinc Ovidius, Elegos præferens heroicis & gravioribus carminibus, Lib. I. Am. I. 29.

Ferrea cum vestris bella valetè moris.
Cingere litorea flaventia tempora myrto,
Musa, per undenos emodulanda pedes.

& II. A. A. circa finem:

Finis adeſt operi, palmam data grata juventus,
Sertaque odoratæ myrtea ferte comæ.

talia ferta mollia innuit Theocritus Idyll. VII. 63.

Κῆρ' ἂν τῆς καὶ ἄμα, ἀνδρῶν ἢ ποδῶντα,
ἢ καὶ λελούσας εἴφασι περὶ κρατὶ φυλάσσων.

ubi Scholiaſtes: ἀνδρῶν δὲ ἰχρῶντα εἴφασις, ὡς Ἀλκαῖος, καὶ Σαπφώ. Non faciat Heinſius. ut optantis ſit, quomodo ſupra v. 9. & ſeqq. me fama levet, Musa triumphet, & veſſentur amores, corrigendum cenſebat.

21. quod vivo detraxerit] ita in v. c. Fruterii, Excerpt. Scalig. Groning. Heinſiano, utroque D'Orv. meo priore, & priſcis edd. Veneta utraque, Volſci, Beroaldi, Colinaei, prima Aldi, & Juntina, ut legendum notavit Gebhardus, probante Broukhufio. detraxerat in duobus Leidd. tribus Voff. Mentel. ſecunda Aldi, Rovill. Gryph. Canter. aliisque. altero verſu in multis MSS. onus vel honor. opus in primo D'Orvill. ut in aliſ legi teſtatur Lat. Latinus. placet valde emendatio Marklandi,

Ut, mihi quod vivo detraxerit invida turba,
Poſt obitum duplici fœnore reddat honos.

ſeqquen-

Omnia post obitum fingit majora vetustas,
Majus ab exsequiis nomen in ora venit.

25. Nam quis equo pulsas abiegno nosceret arces?
Fluminaque Haemonio cominus isse viro?

Idaeum

sequentia *Majus ab exsequiis nomen* &c. imitatus videtur Ovid. IV. Trist. El. 10. 122.

*Tu mihi (quod rarum) vivo sublimē dedisti
Nomen, ab exsequiis quod dare Fama solet.*

25. *Nam quis equo pulsas abiegno nosceret arces*] vitiosa in Regijs, Colbertinis, Menteliano, primo Leid. & Borrich. scriptura, *ab regno*, quam etiam ex suo libro profert Livinejus, & in priore D'Orvill. obregno, quod provenit a librariis, quibus *equus abiegnius*, seu ἵππος ἀβιγνίος Homeri, erat incognitus. infra Lib. IV. El. I. 42. de equo Trojano,

*Jam bene spondebant tunc omina, quod nihil illam
Laeferit abiegni venter apertus equi.*

ubi *armati* in Vossiano. *ambigui* in meo secundo. sic in Epigrammate veteri de Laocoonte Tom. I. Anth. Lat. pag. 90. legendum conjeci,

Quod tamen abiegni violaris terga caballi.

quamvis *iligni equi* illic etiam stare possit. *abiegna traves* de Argo nave apud Auct. Rhetor. ad Herenn. Lib. II. cap. 22.

*Utinamne in nemore Pelio securibus
Caesa cecidisset abiegna ad terram traves.*

quae Enniana adoptavit Phaedrus Lib. IV. fab. 6. v. 6. & seqq. huic autem loco sequentia adscripserat Marklandus. „*Nam quis*, elegans & Graec. „*canica ἀπείσπνησις*. *Nam*, nisi illa essent, „*quis nosceret* &c. Respondet γὰρ Graecorum „*ἱπεί*. Lucianus de conscrib. Hist. (§. 38. p. 49.) „ubi de Historiis loquitur, *Μάλιστα δὲ καὶ προτῶν* „*πάντων*, *ἐλευθεροῦ* ἔσω τὴν γνώμην, &c. *ἱπεί* „*ἔμοι* ἔγωγε τοῖς φούλοις διακαταῖς. Sophocles „Oed. Tyr. (v. 441.)

„*Ὁ δὲ* τί σ' ἔδειν μάστιγι φανέον; ἱπεί „*Ἐχολῇ* σ' ἂν οἴκως τὴς ἱμῶς ἐγχειλάμην.

„Ovidius I. A. A. 625.

„*Nam cur in Phrygiis Junonem & Pallada
„silvis*

„*Nunc quoque judicium non tenuisse pudet?*

deinde *artes male* in Regijs, Colbertinis, Neapol. Askew. Leidenf. secundo, Vossiano pr. & quarto, primo D'Orv. & meo altero. sed *arces equo pulsas* dixit, quia sequitur illos, qui arietis muralis machinam fuisse equum Trojanum tradiderunt. vide Livinej. & Passerat. Plinius Lib. VII. 56. *Equum, qui nunc aries appellatur, in muralibus machinis (invenisse) Epeum ad Trojam*. Ceterum quod his & sequentibus versibus dicit Propertius, Trojam & Heroas, qui bello Trojano incluti fuerunt, inglorios posteritatem latuisse, nisi existisset Homeri Ilias, videntur omnia adumbrata ex illis Theocriti Idyll. XVI. 42. & seqq. de Simonide:

Ἀμαρτοὶ δὲ, τὰ πολλὰ καὶ ὕλβια τῆρα λιπόντες,
Δηλοῖς δὲ νικύουσι, μακρὰς αἰῶνας ἔκοντο,
Εἰ μὴ δεινὸς αἰεὶδὸς ὁ Κῆριος αἰόλα Φαίω
Βάρβιτον ἐς πολύχρονον, εὖ ἀδεδεσσι δὴν ἰοματὺς
Ὀπλοτίροις.

ibidemque de Homero subjungit, & Odysses, v. 51.

Ὀδδ' Ὀδυσσεύς, ἱκατόν τι καὶ εἰκατὶ μύῳς ἀλαθείῃ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπων, &c.

— αὐτὸς τι περίσπασσεν Λαίρτης
Εἰ μὴ σφῆς ἀνασσει ἴσους ἀνδρὲς αἰδοῖαι.
Ἐκ Μαιῶν ἀγαθὸν κλῖος ἔρχεται ἀνθρώποις.

& hinc sua deduxit Horatius Lib. IV. od. 9. 25. loco notissimo:

*Vixere fortes ante Agamemnona
Multi; sed omnes inlacrimabiles
Urguentur, ignotique longa
Noctē, carent quia vate sacro.*

hunc vero Propertii locum cogitabat Ovidius IV. ex P. Ep. 8. 51.

— scriptis Agamemnona nosti,
Et quisquis contra, vel simul arma tulit.
Quis Thebas, septemque duces sine carmine nosti.
Et quidquid post haec, quidquid & ante fuit.

26. *Fluminaque Haemonio cominus isse viro*
Pulmina vitiose in Voss. tertio. *esse* in Borrich. Heinsiano, Voss. Leidl. pr. & meo secundo. *ipse*
Ppp 3

Idaeum Simoënta Jovis cunabula parvi?
Hectora ter campos, ter maculasse rotas?

Despha-

In primo D'Orv. *Haemonium cominus esse virum* Heinſius in notis Propertianis p. 714. remittens ad notas suas in Fastos Nafonis. nimirum ad Lib. V. 176. *agrestes cominus ire leas*. sic apud Martialem Lib. XIV. Ep. 31.

Hic brevis ingentem cominus ibit aprum.

ut in MSS. pro in *grandem*. de qua locutione vide supra ad Lib. II. El. 15. 22. quomodo autem Xanthus adjutus a Simoënte aquarum copia submergere voluerit Achillem narrat Homerus Iliad. v. 205. & seqq. *Haemonius enim vir est Achilles*. ut Lib. II. 7. 26. *Fortem illum Haemoniis Hectora traxit equis*. & alibi saepe.

27. *Idaeum Simoënta Jovis cunabula parvi* Xanthumque & Simoënta Guyetus. ideo forte, quia Idam Phrygium & Cretensem hic a Propertio confundi existimant nonnulli; cum haec ad Idam, Cretae montem, Jovis patriam, referenda sint, unde *Cretaeam Idam* vocat Ovid. III. Am. El. 10. 25. facit huc locus Juvenalis, sed corruptus, Sat. XIII. 41.

tunc, cum virguncula Juno,

Et privatus adhuc Idaeis Jupiter antris.

ubi pro mendosa voce *privatus* Patruus meus codicis sui margini adscripserat, *Et vagiret adhuc*, conjectura probabilis; quamquam etiam *nutritus*, vel *lactatus*, posset substitui. Virgilius III. Aen. 104.

Creta Jovis medio magni jacet insula ponto,
Mons Idaeus ibi, & gentis cunabula nostrae.

ubi quae Servius notat de Curetibus & Corybantibus, tinnitu aeris & clypeis circa recens natum & vagientem Jovem ludentibus, egregie illustrantur loco Statii Lib. IV. Theb. 783,

qualis Borecynthia mater,

Dum circa parvum jubet exsultare Tonantem

Curetas trepidos, illi certantia plaudunt

Orgia, sed magnis resonat vagitibus Ide.

& praesertim eximia illo Caracallae numo *MAGNHTON* majoris moduli, in quo Corybantes tympana pulsantes circa Jovem infantem, in cippo positum, conspiciuntur, cujus typum exhibet Tristanus Tom. II. pag. 196. & 199. prolato Callimachi loco ex Hymn. in Jovem v. 52. 53. ubi quae notavit Spanhemius, optinam numismati lucem adferunt. eundemque habet Vaillantius in Num. Graec. Imp. Rom. pag. 104. cum alio tamen scribae nomine *APIETOMAXOY*. pro *APIETOXAOY*, quod nomen est in meo numo hujus

formae integerrimo. ut apud Tristandum aliud *ΕΠΙΚΡΑΤΟΥ* nomen legitur. eundem numum vide in Museo Theupoli Tom. II. p. 796. & 971. & in Tabula II. ante Inscriptiones Donii, quaeque illic observavit Gorius pag. 40. idem quoque typus est in Elagabali numo apud Vaillantium eodem opere pag. 128. ab illo autem Cretae monte Ida dictus est *Jupiter Idaeus*. de quo vid. Vales. ad Excerpt. Peiresc. p. 133. & Spanhem. ad Callim. Hymn. in Jov. v. 6. Sed longe aliter hunc Propertii locum, ab Interpretibus omnibus de Jovis incunabulis expositum, capiendum esse censebat Patruus meus ad Ovid. XIV. Met. 589. qui *Jovem parvum* hic de Aenea intelligebat, quem, ut ait Virg. I. Aen. 617.

Dardanio Anchisae

Alma Venus Phrygii genuit Simoëntis ad undas.
& ad hunc locum respexisse illic Nafonem con-jicit, ubi fingit Venerem Aeneae suo parvum numen a Jove petere.

28. *Hectora ter campos, ter maculasse rotas* sic optime Fruterius & Livinejus restituerunt, nam in codd. & edd. vetustis legebatur, *Hectora per campos ter maculasse rotas*. ita certe in duobus Leidens. tribus Voss. utroque D'Orv. meisque, & ceteris fere omnibus MSS. & quidquid est praesearum editionum. sed *ter campos, ter maculasse rotas*, eleganti anadiplosi, recte edidit Broukhufius. idque etiam probasse jam videtur Passeratius. Homerus Iliad. II. 16.

Τῆς δ' ἱρώας αἰεὶ σῆμα Μυμιτιάδος θανόντος.

Euripides Androm. 107.

Καὶ τὸ ἱμὲν μελίας πόρῃ ἔκτορα, τὸ αἰεὶ τείχε' ἔλκυσε διφρεὶν πῦρ ὀλίας Θίτιδος.

Virgil. I. Aen. 483.

Ter circum Iliacos raptaverat Hectora muros.

& Lib. II. 272. de Hectore:

Raptatus bigis, ut quondam, atque cruento.

Pulvere, perque pedes trajecit lora tumentes.

illam vero Achillis, qua Hectorem necavit, crudelitatem aemulari gloriae sibi duxit Alexander. Curtius Lib. IV. cap. 6. imitatione illius loci Virgiliani, *Per talos Betis* (praefecti Darii) *sp-rantis adhuc lora trajecta sunt, religatumque ad currum traxere circa urbem equi, gloriantes Rego Achillem, a quo genus ducebat, imitatum se in poena esse.*

29. &

Deiphobumque, Helenumque, & Poludamanta sine armis,
30. Qualemcumque Parin vix sua nosset humus.
Exiguo sermone fores nunc, Ilion, & tu
Troja, bis Oetaei numine capta dei.

Nec

29. *Poludamanta sine armis*] Hanc Scaligeri correctionem, Guyeto probatam, secutus est Broukhufius. ut edidit etiam Vulpus. in plerisque codicibus *Polydamantes in armis*, ut in Regiis, Colbertinis, primo Leid. Voss. pr. & tertio, Groning. utroque D'Orv. & meo priore. *Polydamantes in armis* Borrich. *Polydamantas in armis* Leid. sec. & Voss. tert. Neap. & priscae edd. *Polydamantem in armis* Askew. *Polydamanta sub armis* v. c. Perreji, ut legendum notat Marklandus ad Statil. Silvas p. 264. & sic Hein-
sus, & ex vet. libro Passeratius. vide etiam Gebhardum. *Poludamanta, sine armis Qualemcumque Parin* distinguebat Marcius ad Persi Sat. I. 7. coniungens *Parin sine armis* seu inermem & qualemcumque, *sine armis* cum Scaligero recte praetulisse videtur Broukhufius, qui ad Deiphobum, Helenum, & Polydamanta refert. Deiphobum enim Helena, quam post Paridem sibi junxerat uxorem, arma subdlexerat. Virg. VI. Aen. 523.

*Egregia interea conjux arma omnia tehis
Emovet, & fidum capiti subdlexerat enssem.*

& sic Helenus vates, ac Polydamas, consilio clarus, *sine armis* ideo dicuntur, quia tales erant inermes, sed *sub armis* erant omnes Graeci pariter ac Troiani, in qua lectione nihil arguti, ut in altera *sine armis*. & hoc etiam probavit editor Elestor. Etonenf. Min. p. 116. *Puludamanta* edidit Broukhufius, praecedente Heinio in notis Ovidianis. sed qui ipse id postea rejecit: & praevalent, quae pro altera scriptura notavit Drakenb. ad Silium Ital. XII. 212.

30. *Qualemcumque Parin vix sua nosset humus*] haec imitatus est Ovidius Lib. V. Trist. 5. 54.

*Vixit Echionias si vir penetrasset in arces,
Forfitan Evadne vix sua nosset humus.*

& Lib. III. Art. Am. 413.

*Sed famae vigilare juvet: quis nosset Homerum,
Ilias aeternum si latuisset opus.*

Quis Danaen nosset, si semper clausa fuisset.

ubi forte emendandum est,

— quis nosset Achillem,
Dias aeternum si latuisset opus.

non *Iliados* terris, ut conjecti ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 538. ut *Homeri* nomen a glossatore fuerit suppositum. idque egregie firmatur adposito Ciceronis loco pro Archia cap. 10. *nisi Ilias exstisset, idem tumulus, qui Achillis corpus contexerat, nomen etiam obruisset.* & Ovidii Lib. II. F. 119.

*Nunc mihi mille sonos, quoque est memoratus
Achilles,
Vellem, Maeonide, postus inesse tuum.*

31. *Exiguo sermone fores nunc Ilion, & tu Troja*] nunc Pergamon, & tu Guyetus. ut apud Virg. II. Aen. 555. *Trojam incensam & prolapsa videres Pergama.* & sic *Trojae Pergama* Lucretio Lib. I. 477. forte ita voluit Guyetus, quia *Ilion & Trojam* quasi diversas urbes posuisse ei videbatur Propertius. *Ilios* hic praefert Broukhufius. sed parum referre patebit ex Heinii notis ad Ovid. Epist. I. 48. & quod ad sonum auribus gratiores adinet, mihi *Ilion* probandum videtur. apud Homerum certe & Virgilium non nisi neutro genere occurrere observat Scholiastes ad II. O. 71. & Servius ad III. Aen. 3. qui addit Horatium feminino genere extulisse. de quo vid. Bentlej. ad Lib. III. od. 3. 23.

32. *& tu Troja, bis Oetaei numine capta Dei*] corrupte *evehi* in Menteliano. *Oetae* unus Colbert. & Borrich. *Oete* Neapol. bis Trojam ab Hercule captam, non pauca veterum loca testantur. primum, quum Laomedonti iratus classe XVIII navium Ilium cepit, occiso Laomedonte, & deinde ope ejus sagittarum, quae Philoctetae obtigerant. ipse Hercules apud Sophoclem Philoct. v. 1485.

*Τὸ δῖον ἦν τοῖς ἰμοῖς αὐτῶν χρεῖον
Τῶν αἰώνων.*

Valer. Fl. Lib. II. 571.

*Namque bis Herculeis debet Pergama telis
Audierat.*

Josephus Iscanus initio poematis de bello Trojano
*Iliadum lacrimas, concessaque Pergama fatis,
Praelia hinc ducum, bis adactam cladibus urbem
In cineres querimus.*

ubi

Nec non ille tui casus memorator Homerus
Posteritate suum crescere sentit opus.

35. Meque inter feros laudabit Roma nepotes.
Illum post cineres auguror ipse diem.

Ne

ubi vide Drefemil notas. de Hercule Ovidius
Lib. XI. Met. 215.

Bis perjura capit superatas moenia Trojae.

ubi *bis peritura*, ut alii, etiam praefert Schmi-
dius ad Pindar. V. Isthm. 46. pag. 97. sed alte-
rum bene vindicavit Ciofanus. vid. Senecam
Agam. 614. & 864. & praefertim in Troad.
v. 135.

*Bis pulsata Dardana Grajo
Moenia ferro. bisque pharetras
Passa Hereuleas.*

quae ex deperdita Varii Tragoedia Thyeste de-
sumta sunt, ex qua hoc fragmentum ita restituit
Rutgerfius in Venuf. Lect. cap. 3. p. 249.

*Bis pulsata
Dardana Grajo.
Spernit superbos
Humilestque simul.
Audetque vitae
Ponere finem.*

ubi praecessisse *Moenia ferro*, quae exciderunt,
vel secundo versu inferenda, ex Senecae imita-
tione colligere licet. adde Daufquejum ad Silium
Ital. pag. 45. Meurs. ad Lycophr. v. 56. & 69.
ubi de tertio & quarto Trojae excidio, Canterum
ad eundem v. 911. & Drakenb. ad Silium Lib.
I. 43.

33. *Nec non ille tui casus memorator Homerus
Posteritate suum crescere sentit opus]*

memorabit Askew. *memoratur* vitiose in aliis,
posita in fine primi versus distinctione, & al-
tero versu *sensit* in duobus Leidd. tribus Voss.
duobus D'Orvill. meo secundo, & reliquis fere,
cum vetustis edd. *memorator* recte, non *narrator*.
quia *memorare* frequens nostrum est, pro grandilo-
quo sermone, ut epico carmine, aliquid nar-
rare. Lib. II. El. I. 25. ad Maecenatem:

*Bellaque resque tui memorarem Caesaris: & tu
Caesare sub magno cura secunda foret.*

& El. VIII. 7.

*Fam libet & fortes memorare ad praeliaturas,
Et Romana mei dicere castra Ducis.*

infra El. p. 69.

*Leucadius versas acies memorabit Apollo:
Tantum operis belli fustulit una dies.*

& El. 15. 39.

*Haec ego non humili referam memoranda co-
thurno.*

Qualis Pindarico spiritus ore tenat.

altero versu *Prosperitate* perperam in Borrichia-
no, Heiniano, & meo priore. inepta lectione.
posteritas pro sequentium seculorum hominibus,
ut apud Cic. I. ad Fam. Ep. 18. *sed si me audi-
es, vitabis inimicitias, & posteritatis otio consu-
les.* ubi simpliciter pro *in posterum tempus* expo-
nunt. sed illic Cicero Thermum monet, ne tri-
bunidis clamoribus se immisceat, sed paci in po-
steritatis commoda potius studeat. Ovidius I. ex
P. Ep. 4. 24.

*Adspice in has partes quod venerit Aesone natus,
Quam laudem a fera posteritate ferat.*

crescere sentit opus bene Vulpus, & ante eum
Passeratius, confert cum illo Horatii Lib. III. od. 3.
usque ego postera Crescam laude recens.

35. *Meque inter feros laudabit Roma nepotes]*
Teque in Heiniano & meo priore. male, ut &
laudavit in Regiis, & priscis edd. *auguror ipse*
recte tuetur Broukhuf. pro *esse*, quod vetustio-
res praeferunt editiones, & a Passeratio proba-
tur. *ipse* servant etiam primus & secundus Vati-
canus, Perreji codex, Mentelian. Heinian. &
reliqui. *ipse deae* Neapol. *post cinerem* Mental.
& primus Leid. locum hunc elegantissime imita-
tus est P. D. Huertius pag. 23. Poëm. ed. Graev.

Livor edax, in me vanis incurris habentis.

Melpomene cedro nomina nostra linet.

Meque suis addet laudatrix Gallia fastis.

Illum post cineres spondet Apollo diem.

37. Ne

Ne mea contempto lapis indicet ossa sepulcro
 Provisum est, Lycio vota probante Deo.
 Carminis interea nostri redeamus in orbem,
 40. Gaudeat ut solito tacta puella sono.
 Orpheu, te duxisse feras, & concita dicunt
 Flumina Threïcia detinuisse lyra.

Saxa

37. *Ne mea contempto lap. ind. ossa sepulcro Provisum est*] Non mea in secundo Leid. Hein-
 lian. Borrich., meo priore, & aliis apud Lat. La-
 tinium. Nec Mentel. Leid. pr. & D'Orvill. *Me mea*
cont. l. indicet in primis edd. *contempto* pro vili, &
 ideo praeterito sepulcro. ut Lib. I. El. 20. 21.

Quam vereor, ne te contempto, Cynthia, busto
Abstrahat a nostro pulvere iniquus amor.

& Lib. II. El. 8. 35.

Et tua transibit contemnens ossa viator.

Horatius Lib. III. od. 16. 25.

Contemptae dominus splendidior rei.

altero versu *Promissum est* in quinto Vatic. Gron-
 ing. sec. Leideni, & primo Voss. *perperam*.
provisum, prospectum cautumque a me est, seu
 vivus nominis immortalitatem mihi per carmina
 paravi. Gebhardi *Latio Deo*, pro Apolline,
 merito repudiavit Broukhufius.

39. *Carminis interea nostri redeamus in orbem*]
 novam Elegiam, in scripto titulo AD LIBRVM
 SVVM, hic inchoant plerique codices scripti, &
 editiones vetustissimae. & sic Aldus in prima ed.
 cum inscriptione POEMATATA SOLVM VACARE MOR-
 TE. ut in Juntina, & Colinaei. sed in Aldina altera
 an. 1515. Roëllii, Seb. Gryphii 1551. ejusque
 haeredum an. 1561. tum Christoph. Plantini Ant-
 verp. 1560. & Scaligeri, haec praecedentibus con-
 nectuntur. in ed. Ant. Gryphii 1573. Canteri, &
 Doufae, novae Elegiae initium est a v. 41. *Orpheu*
 &c. quod secutus est Vulpus. *redeamus in orbem*
carminis nostri Passeratius exponit de carmine cyclo-
 co. sed malim interpretari, redeamus ad carminis
 nostri, id est amatorii, institutum mollius, &
 choros magis placidos. ut sequens indicat versus.
 sive, ut Horatius dicit Lib. I. Sat. 1. 108. *Illuc*,
unde abii, redeo. simili fere colore, quo Lib. IV.
 El. 6. 69.

Bella satis cecini: eitharam jam poscit Apollo
Victor, & ad placidos exiit arma choros.

altero versu male *Gaudeat insolito* in v. c. Fru-
 terii, Palatino, Neap. Regiis, Colbertinis, pri-
 mo D'Orvill. & priscis edd. unde Heinſius *hinc*
solito. sed quod connectant codices vocem *insolito*,
 separanda videtur *Gaudeat in solito*. ut Lib.
 II. El. 3. v. 10.

Gaudeat in puero, si quis amicus erit.

41. *Orpheu, te duxisse feras, & concita dicunt*
Flumina Threïcia detinuisse lyra]

variant hic admodum libri scripti & editi. *Orpheu*
detinuisse in Modii & Scaligeri Excerptis, Men-
 tel. primo & quinto Vatic. Neap. duobus Leidd.
 tribus Vossianis, Borrich. Groning. Askew. utro-
 que D'Orv. meo priore, aliisque apud Lat. Latini-
 um. *Orpheu te tenuisse* in Regiis, Colbertinis, &
 meo secundo. ut in primis edd. Venetis, Reg. Lep.
 Volsci, utraque Aldina, Juntina, Colinaei, aliis-
 que. & apud Octav. Mirandulam in Viridar. Illustr.
 Poët. fol. 183. verso. *Orpheu te tenuisse* Beroat-
 dina. *Orpheu te tenuisse* & minore versu *susti-*
nuisse Guyetus ex cod. Reg. ut Lipsius, Modius,
 aliique. pravo judicio Vulpus *detinuisse* primo
 versu, & altero *sustinuisse* edidit, quae insuavis-
 simum reddunt versum. & *detinuisse feras* libra-
 riorum oscitantiae debetur, sequentis versus le-
 ctionem cum primo confundentium. neque ve-
 nusta videtur repetitio, si utroque versu *detinuisse*
 legatur, ut censebat Scaliger. Cogitabam ali-
 quando, *Orpheu, te muluisse feras*. ut imitatio
 sit Virgilii Lib. IV. Georg. 510. de Orpheo,

Mulcentem tigres, & agentem carmine quercus.

quod *lenire tigres* Horatio est A. P. 393. Sene-
 ca Medea v. 229.

— *munus est Orpheus meum,*

Qui saxa cantu mulcet, & silvas trahit.

vel *flexisse*. ut apud Cic. pro Arch. cap. 8. *Saxa*
& solitudines voci respondent, bestiae saepe inma-
nes cantu flexuntur atque consistunt. sed mox se-
 quitur *flexit equos*. nisi illic, *duxit* ex nonnullis
 codd.

Saxa Cithaeronis Thebas agitata per artem

Sponte sua in muri membra coisse ferunt.

45. Quin etiam, Polypheme, fera Galatea sub Aetna

Ad tua rorantes carmina flexit equos.

Mire-

codd. MSS. substituendum videatur. praestat igitur cum Broukhufio admittere conjecturam Heinssii, *Orpheu, te duxisse feras*, cuius vide notas ad Propert. p. 715. ubi etiam *domuisse* conjicit, quod firmari posset ex Phaedro Prolog. Lib. III. v. 58. de Orpheo

*Qui saxa cantu movit, & domuit feras,
Hebrique tenuit impetus dulci mora.*

quo loco etiam *Flumina detinuisse* in minore versu adstruitur. ducere hac in re etiam apud Horatium noto loco, de Orpheo & Amphione, in A. P. 396.

*Saxa movere sono testudinis, & prece blanda.
Ducere quo vellet.*

Silius Ital. Lib. XIII. 347. de Pane, *ducit stabula omnia cantu.* & Lib. XV. 461.

— cum curia vocem

Posceret, ut cantu, ducebat corda Senatus.

ubi vid. Drakenb. & Heinss. ad Claudian. Praef. Lib. I. in Rufin. v. 13. altero versu pro *sustinuisse*, quod in v. c. Fruterii, primo Leid. D'Orvill. Neapol. Mentel. Excerptis Scaligeri, Askew. aliisque codd. & primis edd. etiam legitur, & a multis probatum fuit, Broukhufius *detinuisse* recepit, quod ejusdem notio- nis est. & sic legendum apud Florum Lib. III. cap. 3. §. 12. *postquam detinere amnem manibus & clypeis frustra tentaverant.* pro *retinere*. & passim *detinere* pro *morari*, etiam aliis in rebus. vide notas ad Ovid. I. Met. 683. *sustinuisse* tamen hoc in loco, propter *concita flumina*, praefert Patruus meus ad Valer. Fl. Lib. III. 100. & ita adfert Octav. Mirandula in Virid. Illustr. Poët. d. I.

43. *Saxa Cithaeronis Thebas agitata per artem*] ita in omnibus fere codd. & edd. vetustis. neque aliter e suis adfert Nestor in Vocabulario pag. 35. & 177. *Thebis* in primo D'Orvill. *Thebes* apud Octav. Mirandulam. *Thebanam agitata per artem* Heinssius. *Phoebeam agitata per artem* tentabat eruditus Britannus in Miscell. Observ. Vol.

II. pag. 109. & musicam Amphionis artem intellegebat, ut *Phoebeus Amphion* Statio Lib. III. Sylv. 2. 41. sed in notis illic subiectis. Patruus meus nihil inmutandum contendit, quia & montis Cithaeronis, & urbis Thebarum mentio satis ostendunt, quae ars intelligenda sit, & loca plurima poetarum, quae adfert, in quibus simpliciter artes memorantur, satis manifestant artem, de qua agitur. *per artem* vero pro arte. ut saepe apud poetas. Virg. VIII. Aen. 143. *neque prima per artem Tentamen. ta tui pepigi.* Silius Ital. IV. 715.

— pontum tractare per artem. Nescius.

vide notas doctor. ad Gratii Cyneg. 151. Cel. Ruhenkenio *Thebas* e glossa provenisse, veramque lectionem suo loco movisse videbatur. Lepidam illam fabulam de Rege Cithaerone, quam ex Pausania adfert Broukhufius, mallem omisset. de saxis arte lyrae Amphioniae sponte coeuntibus nota est fabula. vid. Barth. ad Stat. I. Th. v. 19. semper vero scribendum *Cithaeronis*. nam male infra El. XIII. 25. *Cythaeronis* in ed. Broukhuf. pejus adhuc *Citheronis* & *Cythaeronis* in Indice tamquam diversi ponuntur montes. altero versu pro *muri vitiose* in Neapol. primo. Voss. & secundo D'Orvill. in numeri.

45. — fera Galatea sub Aetna

Ad tua rorantes carmina flexit equos]

duxit in Borrich. Commeliniano Gebhardt. Heinssiano, & meo primo. vide paullo ante ad v. 41. *Ad te rorantes* male in ed. Graeviana. & *flumina flexit* perperam in aliis apud Lat. Latinum. *fistere* aliis dicitur. ut *fistere aquam fluviis* Virgilio, Ovidio, & *fistere gradum*, ac sim. vide notas ad Tibull. Lib. I. El. 2. 44. & ad Ovid. IX. Met. 43. *rorantes*, vel *parentes*, (tibi obsequentes,) *aquas* conjecerat Heinssius. *aquas* olim Broukhufio etiam in mentem venerat. eruditissimus Eldickius suis ad me literis refingendum suspicabatur.

Quin etiam, Polypheme, aures Galatea sub Aetna
Ad tua rorantes carmina flexit aquis.

sed *fera Aetna* pro inculta & horrida recte adstruitur.

Miremur, nobis & Baccho & Apolline dextro,
 Turba puellarum si mea verba colit.
 Quod non Taenariis domus est mihi fulta columnis,
 50. Nec camera auratas inter eburnae trabes:

Nec

struitur a Passeratio. ut *feri factus* Claudiano Conf. Olybr. v. 186. & *fera arva* Manilio Lib. I. 86. Et *fera diversis exercita frugibus arva*. per equos Broukhufius intelligit pisces frenatos, quibus Deae marinae vehebantur. sed rectius de equis marinis, in pisces definitibus, capit doctus Britannus in Miscell. Observ. Vol. II. p. 111. ut Tritoni *coeruleos equos* tribuit Ovidius Epist. VII. 50. Respicit hic procul dubio Propertius ad carmina Polyphemi, quibus Galateam sibi conciliare studet apud Theocritum Idyll. XI. v. 19. & seqq. usque ad finem carminis. cui adde Ovid. XIII. Met. 780. & seqq.

Patruus meus,

— *quid nunc Phrygiis effulta columnis*
Atria, prolataeque juvant ad sidera moles?

pro vulgata *quid purpureis*. licet *purpureis columnis* pro porphyreticis caperet Cel. Ruhenkenius. ut apud Capitolin in Anton. Pio cap. 11. recte *fulta auro laquearia*, pro *culta*, eidem restitutum est in Bel. Getic. v. 224. qualis variatio apud Statium Lib. I. Theb. 144.

Et nondum crasso laquearia fulta metallo,
Montibus aut late Grajis effulta nitent
Atria.

47. & Baccho & Apolline dextro bene viri docti hunc locum conferunt cum illis Calpurnii Ecl. IV. 56.

— *& modo te Baccheis Musa corymbis*
Munerat, & lauro modo pulcher obumbrat
Apollo.

dextro Apolline & Baccho etiam Casaubonus exponit ad Persium Sat. II. p. 183. & 184. ubi merito Gyrardum ridet, qui *dextro Hercule* proprium Alcidae cognomen esse somniaverat.

ubi *fulva metallo* in aliis. sed *culta* cum Heinio legendum. altero versu *alte Grajis fulta metallis* Culmina in MSS. pari colore Auctor Culicis v. 61.

Si non Assyria fuerint bis tanta colore
Atalidis opibus data vellera: si nitor auri
Sub laqueare domus animum non tangit avarum.

similia vide apud Guellium ad Virg. II. Georg. 461. Bernart. ad Stat. d. l. Lib. I. Theb. 144. & Scalig. ad Manil. Lib. V. 508. & hoc Propertii loco Marklandus firmat conjecturam suam apud Statium Lib. I. Sylv. 2. 152.

Splendent Taenariis fastigia nitida columnis.

auratae trabes hic memoratae vindicant veram lectionem in loco Tibulli paullo ante producto, *Aurataeque trabes, marmoreumque solum*. ubi male Torrentius ad Sueton. Aug. 72. adfert *Aurataeque fores*. quae lectionis diversitas etiam est apud Senecam in Thyest. v. 347. *Non auro nitidae trabes*. ubi *fores* in Florentino. sed in eadem Tragoedia v. 646. — *cujus auratae trabes* *Partis columnae nobiles maculis ferunt*. & in Hippol. 497.

Non quod Vatic. quint. *Si non Taenariis male* Guyetus, & sic apud Octav. Mirandulam. nam quod hic significat *quamvis*. ut recte Broukhufius. sic Lib. II. El. 19. 61. quod pleno fastus adsumis *amere*. exemplis ab eo prolatis adde alia apud Heinf. ad Ovid. Epist. XVII. 51. & quae notavi ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 484. *Taenariis domus est mea fulta columnis* in altero Regio. confer cum his illa Tibulli Lib. III. El. 3. 13.

Quidve domus prodest Phrygiis innixa columnis,
Taenare, five tuis, five, Caryste, tuis?
Et nemora in domibus sacros imitantia lucos?
Aurataeque trabes, marmoreumque solum?

hinc apud Claudian. II. in Rufin. 135. legebat

— *mille non quaerit tegi*
Dives columnis; nec trabes multo insolens
Suffigit auro.

Virgilius II. Aen. 448.

Aurataeque trabes, veterum decora alta parentum.
 Q99 2 quod

Nec mea Phaeacas aequant pomaria silvas,
Non operosa rigat Marcus antra liquor:
At Musae comites, & carmina cara legenti,
Et defessa choris Calliopea meis.

55. For-

quod recte tuerentur Pierius & Patruus meus, pro *Acrataeque*, vel *Aeriaeque*, ut in aliis codd. & sic in loco Plinii Lib. XXXIII. cap. 3. Sed & illius aureae camerae, & argenteae trabes narrantur & columnae. quem adfert Bentleius ad *trabes Hymettias* illustrandas apud Horatium Lib. II. odi. 18. 4. denique *camara* in meo etiam cod. primo. ut scribendum contendunt, quando de opere laqueato vel fornicato fermo est. vide Patruum mei notas ad Petron. cap. XXX. pag. 112. & ad Phaedr. IV. Fab. 24. 29. sic CAMARAM. SIBI ET SVIS POSTERIS in Inscript. apud. Donium Claf. XIV. N. 66. p. 435.

51. *Nec mea Phaeacas aequant pomaria silvas*] *Phaeacidas* in primo Voss. *feacias* Mentel. *Phaeacias* in Regiis, Colbertinis, & primis edd. *Phocacias* Borrich. *Phaeacias* apud Octav. Mirandulam, ut in Groning. duobus Leidd. Voss. tertio & quarto, meoque secundo, Aldina utraque, Juntina, Colinaei, aliisque, sed metro adverfante. *Phaeaces* adfert Nestor. in Vocabul. pag. 99. vera scriptura est *Phaeacas*, ut in Excerptis Scaligeri, quomodo Livinejus & Passeratius. & sic Cerda ad Virg. III. Aen. 291. & Heinsius notis ad Propert. p. 715. quem vide, & Broukhuf.

52. *Non operosa rigat Marcus antra liquor*] *Atque operosa* Guyetus. *Non nemarosa* Heinsius. sed vulgata non videtur sollicitanda. *antra* quoque hic ferri non posse existimabat Cl. Schraderus, cui & *antra operosa*, & *liquor. antra rigat*, valde displicebant, ideoque Emend. cap. VIII. pag. 147. legebat *arva*, quae recte *rigari* dicuntur, ut & *operosa arva* Ovidio Lib. I. A. A. 399.

Tempora qui solis operosa colentibus arva.

& *operosi vitibus agri* Lib. II. Am. 16. 33. *antra* tamen se tueri posse videntur, si intelligamus, veteres ex aquaeductibus in hortos, in quibus *antra*, (*grottes*) aquam derivasse. quae *operosa* dicuntur, id est, multa arte & sumtu elaborata. ut Nasoni-Epist. III. 31.

Viginti fulvos operoso ex aere lebetas.

Et tripodas septem, pondere & arte pares.

& *operosae cultibus ambae* Lib. II. Am. 10. 5.

vide & Passeratium. *Martius* male in duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. meis codd. & priscis edd. *Marcus* enim scribendum viri docti dudum monuerunt, quia haec aqua *Marcia* in urbem inducta a P. & Q. Marcis, ex Anei Marcii posteris, ut notat Passerat. p. 412. & vid. Heins. ac Broukhuf. *Marcus* igitur, non *Martius*, praestat. adde Sigon. & Drakenb. ad Livium Lib. I. cap. 32. sic infra El. 21. v. 24. & aeternum *Marcus humor opus*. ubi male etiam *Martius* in MSS. & ita apud Statium Lib. I. Sylv. 3. v. 67. & Sylv. 5. v. 27. corrigendum, monuit Marklandus. ubi de hoc aquaeductu Marcio etiam videndus Domit. Calderinus. & ad de notata ad Anthol. Lat. Tom. I. p. 644. pro *antra* in Neapol. ante.

53. *At Musae comites, & carmina cara legenti,*
Et defessa choris &c.]

Ut *Musae* in meo secundo Et in Borrich. sequ. versu *At defessa* in Heinsiano, & meo priore. *decessa* in Regiis. recte videtur Scioppius Lib. I. Verisim. cap. 10. hic. *At ter repetitum* substatuisse,

At Musae comites, at carmina cara legenti,
At defessa choris &c.

ut apud Virg. II. G. 467.

At secunda quies, & nescia fallere vita,
Dives opum variarum: at latis otia fundis,
Speluncae, vivique lacus: at frigida Tempe &c.

vide ad Lotich. p. 372. ubi *comites Musas* etiam illustravi, quas semper se comitari, voti poetarum summa est. quod & imitatur Boethius Lib. I. Conf. Philos. Metr. I. de Musis:

Has saltem nullus potuit pervincere terror,
Ne nostrum comites persequerentur iter.

& hunc Propertii locum in animo habuisse videtur Ovidius Lib. I. Am. El. 3. v. 7. & sequ.

Si me non veterum commendant magna parentum,
Nomina: si nostri sanguinis auctor eques;
Nec meus innumeris renovatur campus arastris,
Temperat & sumtus parvus uterque parens.

At:

55. Fortunata meo si qua es celebrata libello;
Carmina erunt formae tot monumenta tuae.
Nam neque Pyramidum sumtus ad sidera ducti,
Nec Jovis Elaei coelum imitata domus;

Nec

*At Phoebus, comitesque novem, vivisque reperit,
Hic faciant: & me qui tibi donat, Amor.*

Brancius vero distinguebat,

At Musae comites, & carmina, cara legenti.
pro *cara* in Voss. quarto *rara*. quod non sper-
nendum. *grata* in Groning. D'Orvill. secundo, &
aliis apud Lat. Latinum.

55. *Fortunata meo si qua es celebrata libello]*
est in Mentel. Regiis, Colbertinis, Groning. duo-
bus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. meo prio-
re, & priscis edd. pro *celebrata* in Voss. pr.
Borrich., & meo primo *cantata*, ut & in marg.
secundi. quod praefero, & favet Livineji Vatica-
nus, in quo *est cantata*. sic Ovidio Lib. III.
Am. El. XI. 19. restituerunt viri docti,

Scilicet & populo per me cantata placebas.

quod. variis exemplis illic Patruus meus firmavit.
quem & vid. ad Nemesian. Ecl. II. 85. *nume-
rata* in v. c. Fruteril, secundo Leid. primo &
tertio Voss. utroque D'Orv. & meo primo. quam
vocem librarii codicis Borrichiani & Heinsiani
ingesserunt sequenti versui. *suas* in Voss. tert.
primo D'Orvill. & aliis codd. Lat. Latinis. pro
formae vitiose fortunae in primo Voss. tam. mo-
numenta in D'Orv. secundo.

57. *Nam neque Pyramidum sumtus ad sidera
ducti]* ad *sidera coeli* in Groning. *moles ad sidera
ductae* legebat Heinsius. cui favere posset illud
Senecae de brev. vitae cap. ult. *moles magnas
sepulcrorum & operum publicorum dedicationes
disponunt.* & illud ex Epigr. antiquo de *Litera-
rum aeternitate*, cujus auctor haec Propertiana
aperte imitatus est, Tom. I. Anth. Lat. p. 447.

*Haec urbem circa stulti monumenta laboris;
Quasque vides moles, Appia, marmoreas;
Pyramidasque ausas vicinum adtingere coelum;
Pyramidas, medio quas fugit umbra dio:*

*Et Mausoleum miserae solatia mortis
Intulit externum quo Cleopatra virum,
Concutiet sternetque dies.*
Carmina sola carent fato, mortemque repellunt.

*montes ad sidera ducti olim divinaveram in notis
ad Lotich. pag. 14. & 296. ubi multis hunc
locum illustravi, eamque conjecturam pluribus
adstruxi ad Anthol. Lat. p. 448. 449. ubi in
Epigrammate sequenti,*

*Tu licet extollas magnos ad sidera montes,
Et Pharias aequas marmore Pyramidas,
Ingenio mors nulla nocet: vacat undique tutum,
Inlaesum semper carmina nomen habent.*

sic enim legebat Heinsius, non *calidas Pyrami-
das*, quod antea edebatur, aut *validas*, ut in
marg. Pithoel. quamquam *solidas* potius illic sub-
stituendum censuerint Pierfonius, & Eldickius
in Specim. Suspic. Crit. cap. VII. pag. 48. quod
miniine displicet. *sumtus* tamen *Pyramidum* hic
posuisse videtur Propertius, pro *Pyramidibus*
magno sumtu extructis. ut mox *Mausolei dives
fortuna sepulcri.* ex quibus verbis Clercquius
apud Lucanum Lib. VIII. 698. legebat,

*Et Ptolemaeorum manes seriemque pudendam:
Pyramides claudant, & dicta Mausolea.*

pro *indignaque*, quod epitheton *Mausoleis* non
convenire putabat.

58. *Nec Jovis Elaei coelum imitata domus]* Le-
gi merentur quae ad hunc locum illustrandum
de celebratissima hac Jovis Elaei seu Olympici
aede scripsit Parrhasius in Quaesitis per Epist.
pag. CXI. *coelum imitata*, ut de Pantheo, quod
templum etiam *θεοσενδις* erat, dicit Dio Cass.
Lib. LIII. p. 722. *Θεοσενδις, ὅτι τὸ θεῶν ὁμοίωμα.*
quo loco Casaub. ad Athen. Lib. II. cap. 19.
in fine, exponit Persarum Regum tabernaculum
ἐργασίον, & tales papilionis *ἀγρίων*, dictos
docet. huc refer Callimachi Fragmentum CXCVIII.
quod servavit Pindari Scholiastes ad Od. X.
Olymp. 50. in quo *Ἥλην* vocat *Διὸς εἰκόνα*.
Q99 3. 60. Mor-

Nec Mausolei dives fortuna sepulchri

60. Mortis ab extrema conditione vacant.

Aut illis flamma, aut imber subducet honores,

Annorum aut ictu pondera victa ruent.

At

60. *Mortis ab extrema conditione vacant*] sic recte editum, ut ad Pyramidas & Mausoleum referatur, male enim *vacat* in Leid. sec. tribus Voss. secundo D'Orvill. & primis aliisque antiquis edd. & apud Octav. Mirandulam. *vacant* firmatur a Memellano, uno Colbert. Neap. Groning. & Heinssano, meisque.

61. *Aut illis flamma, aut imber subducet honores*] *subducit* Neapol. Leid. sec. & alter D'Orvill. male. sequitur enim *ruent*. ex hoc loco videtur Passeratius apud Ovid. prope finem Metam. legisse, *quod nec Jovis ira, nec imbrēs, Nec poterit ferrum, nec edax abolere vetustas*. ubi *ignes* in vulgatis editur. & favet illud Horatii Lib. III. od. ult. *Quid non imber edax, aut Aquilo inputens Possit diruere*.

62. *Annorum aut ictu pondera victa ruent*] *Armorum* in Mentel. Colbertino, quinto Vatic. primo Leid. & meo priore. eadem varietate etiam in Epigr. vet. Tom. I. Anth. Lat. pag. 690.

* *Carmina vivaci membranis illita succo
Armorum serie debilitata cadunt.*

ubi recte Cl. Schraderus & Pierseus *Annorum serie*. ut eodem Vol. p. 459.

*Non tamen annorum series, non flamma, nec
ensis,*

Aeternum potuere hoc abolere decus.

& in versibus Laberii pag. 555.

Ita me vetustas amplexu annorum enecat.

apud Horat. III. od. ult. v. 5.

— aut innumerabilis
Annorum series & fuga temporum.

male vero in ed. Graevii nomen praeferebat, *Annorum aut tractu*. quod merito improbat Auctor. Elect. Eton. Minor. p. 117 qui in tribus codicibus *Armorum* legi testatur. neque mihi placet Broukhussii conjectura *Annorum aut actu*.

nem *pulsare*, quod a Juvenale addert, *ictu* magis propugnat, quam *actu*. ita *ictus* fortunae Ovidio Lib. II. ex P. Ep. 7. 41.

*Sic ego continuo Fortunae vulneror ictu,
Vixque habet in nobis jam nova plaga locum.*

quamvis tamen Broukhussii correctionem non improbandam censebat Cel. Ruhnkenius, si *actus* ea notione accipiatur, qua *annus* *agi* & *circumagi* passim dicitur. possis etiam cum amicissimo Santenio *Annorum aut ipso pondere*. hoc est, *solo pondere*. ut apud Senecam Agam. 87. *fidunt ipso Pondere magna*. vel *Annosa aut ipso. Arverum* in primo Voss. *ictus* in meo secundo. Heinssus tentaverat, *Ventorum aut ictu*. ut *icta vento* aequora Lucano Lib. II. 458. vel, *Annorum aut numero*. sed haec minus adrident. *pondere* Mentel. duo Leidd. Voss. pr. & quartus, uterque D'Orv. & meus primus. unde legendum diu arbitratus sum,

Annorum aut ictu, pondere victa, ruent.

quam emendationem pluribus firmavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 315. ubi *ruent* etiam adserui contra codices, in quibus hic *jacens*. quamquam defendi id nonnihil posset aliorum locis, quae ibidem produxi pag. 247. sed *ruit* nunc praefero, quod actis Pyramidum montibus & Mausoleo magis convenit. ut in illo Ovidii II. Trist. 86.

Lapsa suo quondam pondere tellus ruunt.

Cic. XIV. Phil. cap. 3. *omnibus*, quamquam *ruit* ipse *sals* *cladibus*, *pestem*, *vastitatem* denuntiat. *pondera victa* hoc in loco placuisse videntur Patruo meo ad Petron. cap. 83. p. 409. & ad Valer. Flac. Lib. I. 831. ubi tamen *pondere fessam materiem mundi* quod vocet Valerius, huic conjecturae opitulatur. neque obstat concursus ablativorum, qui distinctione adjuvatur *Annorum aut ictu, pondere victa, ruent*. Wihoffius conjecerat *Annorum aut ictu aut pondere*. Eldickius vero *Annorum aut tacito pondere*. ut *anxi taciti*, & *tacito passu* sibi Ovidio, & *occultum aevum* Horatio.

63. At

At non ingenio quaesitum nomen ab aevo
Excidet, ingenio stat sine morte decus.

ELEG.

63. At non ingenio quaesitum nomen ab aevo
Excidet] ingenium male in Heinssano D'Orvill.
& meo priore. ingenii in quarto Voss. Heinssius
conjecerat,

At non ingenii quaesitum nomen ab aevo.

quia sequitur ingenio, repetitione, ut forsan ipsi
videbatur, minus grata. idem est. Aldinae ad-
scripserat,

ingenii quaesitum nomen Homeri

Excidet.

me non probante. ab aevo est diuturnitate tem-
poris. Ovidius l. Am. El. 15. 32.

cum dens patientis aratri

Depereant aevo, carmina morte carent.

quo loco Bentlejus ad Horat. Lib. I. od. 12. 45.
utitur ad probandam conjecturam suam in filis
Lucretii Lib. I. 314.

uncus aratri

Pervetus occulto decrevit vomer ab aevo.

infra El. III. v. 19.

hoc fit in aevum,

Coruis ab Aenea quod superesse caput.

sic per aevum, pro in perpetuum, in aeternum,
apud nostrum Lib. IV. El. 2. 55.

Sed facias divum facer, ut Romana per aevum
Transseat ante meos turba togata pedes.

de quo vld. Bentleji ad Horat. Carm. Se-
cul. v. 26. Ceterum cum his conferendum est
Epigramma Graecum in Laertem Ulixis patrem

Lib. III. Antholog. Tit. XIV. Ep. I.

ἄχην καὶ τίτλων ὁ πολλὸς χρόνος, ὅτε σιδήρεω
Φαίνεται, ἀλλὰ μὴ παντ' ὀλίγου δρεπάτη.
Ὅς καὶ Λαέρτης πιδ' ἔριον. ὃ χροὸν ἀκτῆς
Βασιλῆος, ψυχρῶν λαβείτων ἐξ ὑπαιάν.
Οὐκ ἔστι μὲν ἥριος ἀνὶ ἰδν. ὃ δ' αἰεὶ δαῖς
Ἀμδλόντων αἰὼς (καὶ ἰδία) δύναται.

quod sic interpretatus est Hugo Grotius:

Atterit ὃ lapidem, nec ferro parcere novit.

Una falce metens omnia, longa dies.

Nunc quoque Laertiae tumulum, qui litore distans

Non procul insani spargitur imbre maris.

Nomen at herojs semper viget. inclita vatum

Carmina vis aevi laedere nulla potest.

ubi plura veterum loca, eaque inter hos quoque
Propertii versus profert Obsopoeus. & his si-
milis sunt toto fere Theocriti Idyllio XVI. qui-
bus addi meretur insignis Synesii locus Epist.
XLIX. de Hierone & Simonide, cui poetae Si-
culum Regem plus debere dicit, quam Regi poe-
tam, καὶ ἵνα δ' ἴδωμεν ὅτι οὗτος ἀποταμιεύει τὴν
ἐκκλησίαν. & in hanc sententiam Martialis Lib. X.
Ep. 2. loco varia agitato,

At chartis nec furda nocent, nec secula praesunt,
Solaque non norunt haec monumenta mori.

ubi in variis MSS. sed, vel ὃ, secula praesunt.
ut legebat Passerat. ad Propert. p. 414. Scribo-
rius in notis ineditis, nec fata nocent, ὃ secula
praesunt. fata certe in membranis antiquis, forte
legendum nec fata nocent, nec secula defunt. id
est, aeternum supersunt ac vivunt.

5. Parvaeque tam magnis admoram fontibus ora,
Unde pater sitiens Ennius ante bibit.

ELEG. II. *Visus eram*] SOMNIVM PROPETII in-
scribitur in plerisque codd. & edd. vetustis. *Vi-*
sus eram male in meo priore.

3. *Reges, Alba, tuos. & Regum facta tuorum*
Et res, Alba, tuas. & Regum &c. conjecerat
 Heinſius. Marklandus legebat *fata*. Heinſio non-
 nihil favere poſſet illud noſtri Lib. II. El. 1. 25.

Bellaque resque tui memorarem Caesaris.

& Livii in præfat. Operis: *Facturus ne operæ pretium sim, si a primordio Urbis res Populi Romani perscripserim.* Marklandus autem illud Virgillii adnotaverat, Lib. VI. Aen. 683.

*Forte recensēbat numerum, carēsq; nepotes,
Fataq; , fortunāsq; virum, morēsq; , ma-
nusq; .*

¶ VIII. Aen. in fine:

Ad tollens humero famamque & fata nepotum.

fed neutrum probo. *facta* hic sunt res bello gestae, ut in D'Orvill. secundo, & aliis apud Lat. Larinium, *regum gesta suorum*. videtur autem cogitasse illud Virgilii Ecl. VI. imit.

*Cum canerem Reges, & praelia, Cynthia aurem
Vellit, & admonuit deductum dicere carmen.*

altero verſu idem Heinſius, *Tantum operis nu-
meris ducere*, reclamantibus omnibus libris. &
remittebat ad notata ſua in Phaedr. III. fab. 1.
dicere, pro *hiſcere*, legebat Cl. Schraderus Emend.
cap. VIII. p. 148. quomodo ſi ſcripſiſſet Pro-
pertius, pro illo vulgari verbo librariis *hiſcere*
in mentem venire vix potuiſſet, ut puto. *ner-
vis meis hiſcere tantum operis eſt*, fidibus meis
tam grave carmen ſonare, & grandia facta loqui.

Virg. III. Aen. 313. *& raris vocibus hisco*, ubi
Sarcvius loquor exposit. *carmen hiare* alibi vocat.
de quo vid. ad Lib. II. El. 23. 6. *nervis male*
Beroaldus haesitabat an pro viribus dictum esset,
an fidibus. ultimum unice verum. Ovid. Lib. J.
Am. I. 18.

*Cum bene surrexit versu nova pagina primo.
Adtenuat nervos protinus ille meos.*

ubi parí variatione *numeros* in aliis codd. ut hic *numerus* coniecerat Heinſius. ſed alterum hoc ipſo Propertii loco Patruus meus tuetur. ſic infra v. 35. haec carmina *nervis Aptat. Tantum operis*, ut Lib. III. p. 70. *Tantum operis belli fuſtulit una dies*. vir doctus nescio quis apud Geb. hardum legebat.

'Quantum operis! nervis hñscere posse meis.

quod si admittatur, sic distinguendum erit.

Reges, Alba, tuos, & regum facta tuorum

(Quantum operis!) nervis hāscere posse meis.

5. *Parvaeque tam magnis admoram sensibus ora]*
jam Guyeto & Heinſio placebat, quod blanditur.
 pro *admoram* in Menteliano & primo Leidenſi
admittens. ut in Palatino Gebbardi *admittam*.
 unde putabat quiddam *cedro dignum* poſſe extendi.
 ſed poſthabita cedri illius ambitione vulgata
 minime ſollicito, propter illud Virgilii Ecl. III.
 43. *Necdum illis labra admovi. admoveſcere labella*
 Ovidio Ep. XVIII. v. 17. *admoveſcere ora* Lib. X.
 282. XII. 425. & alibi ſaepe. *amoram* in Bor-
 rich. *ora* autem hic ad carminis epiſci gravitatem
 referenda, eo ſenſu, quo Lib. II. El. 8. 16.

———— sumite vires,
Pierides. magni nunc erit oris opus.

&

Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila,
 Regiaque Aemilia vecta tropaea rate.
 Victricesque moras Fabii, pugnamque sinistram
 10. Cannensem, & versos ad pia vota Deos.
 Hannibalemque Lares Romana sede fugantes,
 Anseris & tutum voce fuisse Jovem.
 Quum me Castalia speculans ex arbore Phoebus

Sic

& apud Ovidium Lib. II. El. 1. 12.

*Aufus eram, memini, coelestia dicere bella,
 Centimanumque Gygen, & satis oris erat.*

qui locus cum his conferendus, & Lib. I. Am. El. 1. initio, ubi simili colore fingit se bella gravi numero canere tentantem a Cupidine prohibitum, ut hic a Phoebo se increpitum canit Propertius.

9. *Victricesque moras Fabii*] sic verissime restitutum dederunt viri docti, idque firmant codd. Rezii, Colbertini, Groning. alique castigatores, & edd. antiquissimae, Venetae binae, Reg. Lep. Volsci, Beroaldi, Aldi, Juntina, aliaeque. & sic legit Merula ad Ennium p. 465. deterius & minus poetice in aliis, *Victrisque moras Fabii*, ut in Borrichiano, & Voss. tertio, *Victrisque moram* in Excerptis Scalig. quod margini ed. Graevianae etiam adscripserat Marklandus. *Victrisque* Voss. prim. & meus. *Victrisque mora* in Palatino Gebhardi, qui ex Comeliniano praefert *Victrisque moras Fabii*. *Victrisque moram* Francius. cum his confer illa Manlii Lib. I. 785.

*Fabricius Curtiusque pares: & tertia palma
 Marcellus, Cossusque prior de rege necato:
 Certantesque Deo votis, similesque triumphis,
 Inviictusque mora Fabius, victorque necati
 Livius Hasdrubalis socio per bella Nerone,
 Scipiadaeque duces, fatum Carthaginis unum,
 Aemiliaeque domus proceres.*

ubi Curii ex hoc Propertii loco reposuit Bentlejus. mox pugnamque sinistram Cannarum correxerat Heinsius. deinde ad sua vota legendum censebat Marklandus, intelligens vota, quae ab aliis facta sibi audire solebant, jam ipsi facere cogebantur, & quae ideo sua dici possunt. sed recte Merula ad Ennium pag. 450. & 451. exponit de supplicationum precibus, quibus, post cladem ad Cannas, bello Punico secundo Romani Deos

& praesertim Junonem iratam mitigarunt. Ceterum hoc loco respicit Propertius ad Ennii versus, quibus Curios & Horatios fratres, (*patres* hic in aliis codd. legi testatur Latin. Latinus) Persem Macedonum Regem a Paulo Aemilio devictum, rem Romanam a Fabio Cunctatore restitutam, cladem Cannensem, fugatumque Hannibalem, & Gallos ab arce Tarpeja depulso descripserat. Illorum autem Ennianorum versuum nunc non nisi tenuia in ejus Annalium Fragmentis supersunt vestigia.

11. *Hannibalemque Lares Romana sede fugantes*] *alacres* in secundo Leid. Heiniano, Borrich. tribus Vossianis, secundo D'Orvill. & meo utroque. *acres* in primo D'Orvill. *lacies* corrupte in Neapol. *Romana sede* recte tuetur Broukhuius contra Passeratii conjecturam *Romana ex aede*, id est sano Dei Tutani, quem ab Herculis exercitu fugato id nominis accepisse indicat Varronis Epigramma, editum Tom. I. Anthol. Lat. pag. 27. ubi vide. Vossius Lib. I. de Idolol. Gent. cap. XI. in fine, refert ad Lares publicos, viarum & compitorum Deos, ut innuat, eos Hannibalem ab Urbe fugasse. *Romana ex aede* Passeratius, quod recte improbat Broukhuius. sic apud Ovid. II. Fast. 616.

— qui compita servant,
 Et vigilant nostra semper in Urbe, Lares.

ut emendavit Heinsius pro in aede. qui illic plura de publicis Laribus notavit. tales erant Etruscorum Lares publici, *praefites*, & *Indigetes* dicti. de quibus vide Demster. Lib. II. de Etrur. Reg. cap. 12. & Goriium Tom. I. Musei Etrusc. p. 227. & seqq.

12. *Anseris & tutum voce fuisse Jovem*] vid. ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 445.

13. *Quum me Castalia speculans ex arbore Phoebus*] *speculans* in Heiniano, Borrich. & Harlejano

Rrr

Sic ait, aurata nixus ad antra lyra: 15. Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te

lemano Musei Britannici. quae lectio, sicut refelli-
tur ex Ovidio II. Met. 557. *Abdita fronde levi densa speculabat ab ulme,
Quid facerent.*

Lib. I. Met. 667. *montis sublime cacumen
Occupat, unde sedens partes speculatur in omnes.*
Lib. XIII. 247. *Omnia cognoveram, nec quod specularem, habebam.*
est enim proprium de insidiatore. apud eundem
in Ibide v. 481. de Astacone,

Quique verecundae speculantem labra Dianae.
Claudianus I. de R. P. 213. *Viderat haec dudum summa speculatus ab arce
Jupiter.*
Auctor Ciris v. 175. *Sedibus ex altis coeli speculatur anorem.*
supra Lib. II. El. 22. 31.

Quo tu matutinus, ait, speculator amicae?
Ita e speculis tempus dea inacta nocendi apud
Virg. VII. Aen. 511. in speculis esse Nasoni Ep.
XVIII. 12. & sic spectator & speculator variantur
in MSS. apud Senecam Epist. 64. *ipsum interim
mundum saepe tamquam spectator notus video.* ubi
in aliis speculator. & spectabilis ac speculabilis
apud Statium XII. Theb. 624. *Castalio e cul-
mine Guyetus.* quod recte improbat Hein-
sius. *Castalia ex agmine tentavit Koppiersius in Ob-
serv. pag. 146. sed vulgatae potius adquiscamus.*
ex arboris enim est, ex luco. Castalio. ut infra
El. XXI. 33.

Penthoe non faevae venantur in ardore Bacchae.
sic El. VII. 51. in codd. MSS. legitur.
Eductisque parvas silvestri ex arbore reges.
pro ubere. neque aliter hic intelligendum docet
Sannazarius, qui totum hunc Propertii locum
& sequentia, optimo artificio aemulatus est Lib.
XI. El. 1. circa Inj.

Nec me Pieria spectabit Phoebus in umbra.
Inter certantes carmina ferre choros.
Qua densas Helicon saltus, collesque virentes
Pandis, & Aonidum portus antra liquon.
Dispositaque jugis intexunt sorta puellae.
Unde patiens sonant pro care saxa hyem.

Carminis
Marklandus autem codici suo adnotaverat: *Si
Phoebus speculabatur ex arbore Castalia, seu lau-
ro, unde est quod dicitur nixus ad antra? absur-
dum hoc videtur.* hanc vero difficultatem non
movisset, si non de una arbore lauru, ut Passe-
ratus, alique Interpretes, sed toto nemore
Castalio cogitasset: & optime Phoebum hic ad
antra nixum induci, patebit ex iis, quae notavi
ad El. praec. v. 5. *antri Castalii* meminit etiam
Ovid. III. Met. 14. eruditissimus Elsdickius suis
ad mollioris conjiciebat,

Quum me Castalio speculans ex aethere Phoebus.
firmabatque ex Statio VI. Ph. v. 356.

citharaeque manus insertus Apollo
Parnasi summo spectabat ab aethere terras.
ubi ab adre Hein-
sius, id est, a culmine. ut
legebat etiam Zinzerling. Promulsi, Crit. cap. 10.
sic *arbor* & *aether* permutantur apud Lucan. VII.
339. *visus in Regio. fessus pro varia lectione*
in mel codicis secundi margine. *ab antra* in As-
keu. recte Passeratus ad antra exponit apud vel
juxta antrum. habitus hic Phoebi, sinistro cubitu
lyrae suae innixi, passim exhibetur in Numisma-
tibus antiquis. qualis Jupiter *laeva encephalione*
chelin, innitenti similia, inprimis describitur Mar-
tiano Capellae Lib. I. pag. 17. ed. Gror.

15. Quid tibi cum tali, demens, est flumine? N. Hein-
sius emendandum videbatur.

Quid tibi cum tali, demens, molimine?
sed alterum defendunt praecedentia v. 2. *Belle-
rophontei qua fluit humor equi.* & v. 5. *Parva-
que tam magnae admodum fontibus ora.* respicit
procul dubio ad fontem Castalium in radicibus
Parnasi, & in animo forsitan habuit illa Virgi-
lii III. G. 291.

Sed me Parnasi deserta per ardua dulcis
Raptat amor. fuvat ire jugis, qua nulla priorum
Castaliam molli devertitur orbita clivo.
ubi molli clivo, ut mox v. 18.

Mollia sunt parvis prata serendo rotis.
Illius Castalii fontis aquam qui potaverint, in-
spirari se, ut qui in vertice Heliconis somnian-
tes recubaverant, quod initio hujus Elegiae in-
nuitur, potius se exsistere opinabantur. quae de
se audita, hic Propertiana lucem simul ad-
fundens, ego Castalonius Commentatio ad Por-

Carminis heroi tangere iussit opus?
Non hinc ulla tibi speranda est fama, Propertii.

Mollia sunt parvis prata terenda rotis,

Ut tunc in scamno jactetur saepe libellus,

20. Quem legat. expectans sola puella virum.

Cur tua praescriptos eversa est pagina gyros?

Non

fil Prologum. imitatur hunc locum Ovidius Lib. II. Fast. 125.

Quid voluit demens Elegis imponere tantum
Ponderis? heroi res erat ista pedis.

16. — quis te Carminis heroi tangere iussit
opus? quisve in Regis & altero Colbertino.
epos hic legabant Heinſius & Francius. ut passim
hanc vocem in aliis veterum locis praeserunt
virī docti, ubi de poemate grandifono agitur.
sic apud Statium Lib. IV. Sylv. 7. init.

Favi dudum lato spatiosa campo
Fortis heroos Erato labores.
Differ, atque ingens epos in minores
Contrahe gyros.

ut in margine libri. ſei correxit Heinſius, pro
opus. & in Epith. Stellas Lib. I. 2. v. 251. Qui
mobile gressu Extremo fraudatis epos. ut illic etiam
conject Marklandus. vide Heinſii notas ad Ovid.
Rem. Am. 396. qui tamen & in hoc Propertij
foco tangere iussit opus, & in illo Naſonis prae-
fert, Quantum Virgilio nobile debet opus. ubi
epos Martini & Cioſano placebat, & Cl. Heynio
in vit. Virg. p. 165. ſed Heinſio adſenſum dedis-
ſe Patruſius meus, quia opus ſaepe etiam de poemate
epico dicitur. quod tamen argumentum nihil
probare cenſet Marklandus, quia opus etiam de
Elegis occurrit: quae certe eodem redeunt, ac
ſi uterque dixiſſent non tantum de Elegis; ſed
etiam de epicis carminibus dicendum. vide quae no-
tavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 338.

17. Non hinc ulla tibi speranda est fama] Ita
recte emendatum, pro Non hic, ut in vetuſtiſ-
ſi editionibus, & variis codd. MSS. quibus acce-
dunt etiam duo Leidenſes, tres Voſſiani, D'Or-
villiani ac mei. ſed hinc recte etiam Fruterius,
Heinſius, & Francius. Lib. I. El. 7. 10.

— haec mea fama est.
Hinc cupio nomen carminis ire mei.
Lib. II. El. 6. 17.

Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen.
pro ulla in Neap. ſiſta a manu pr. & tunc in Ex-
cerpt. Scelig. altero verſu prata tenenda male in
Pallino Gebhardi, cujus abſurdam conjecturam

formis rotis pro conformibus & aptis, merito ex-
plicit Broukhuiſius. rotas refer ad currum, quo
ſe vehi jactant ſaepe poëtae. ſupra El. I. 12.

Et mecum in curru parvi veſtantur Amores;
Scriptorumque meas turba ſecula rotas.

ubi vide. & Zinzerling. Promuſſ. Crit. c. XVIII.
qui tam illic quam in Comment. ad l. 5. de naut.
foen. pag. 118. etiam Ovidio vindicavit Lib. I.
A. A. 264.

Praecipit in partibus veſta Thalia rotis.

pro mōſis; ut oſim edebatur. adde Patruſi mei
notas ad Nemōſan. Cyneg. v. 9.

19. Ut tunc in scamno jactetur saepe libellus]
haec ex Graeco Epigrammate, quod legitur in-
ter Stratonis παρὰ Ν. XI. deſumpta eſſe mo-
nuit Cel. Valckenarius apud Koppiertium in
Obſerv. pag. 150. illiſ nimirum verſibus,

Πολλὰς ποιήσεις ἀποκαλίπεις, ἢ ὀδὸν ὀφθαλμοῦ
ἐλπίς, τομὴς αὐτῆς, καὶ αὐτὴ δὲ γὰρ ἀφ' ὧν.

ubi ὀδὸν ὀφθαλμοῦ γὰρ ἐν in scamno jactatus, Pro-
pertio imitationis colorem praebuit. integrum il-
lud epigramma produxit D'Orvillius ad Chas-
ton. pag. 348. ubi prius verſum ab Ovidio,
initio Tristium, expreſſum notat. & vide quae
de hoc epigrammate notavit Reiskius in Miſcell.
Lips. Vol. IX. P. 1. p. 187. locum hunc cum
illo Horatii Epod. IV. 15. contulit Th. Mar-
cilius.

Quid, quod libelli Stoici inter sericos
jactent puerillos amanti.

poſſet etiam de ſcamnis ſeu ſubſelliis theatr.
intelligi, de quibus vide Bulenger. de Circo
cap. 34. pag. 87. & Herald. ad Martial. Lib. V.
Ep. 28.

21. Cur tua praescriptos eversa est pagina gyros]
praescriptos eversa est pagina gyro in Regis, Col-
bertinis; Mentehano, Groning. duobus Leid-
tribus Voſſ. & utroque D'Orvill. ut in vetuſtiſſiſ-
ſi editionibus, nec aliter in meo priore, niſi quod
in illo ſit libra pro gyro, & in ſecundo prae-
ſcriptos eversa e. p. gyro. ut in Aſkewiano. ſed prae-
ſcriptos eversa eſt pagina gyros legendum jam
Rrr 2 monue-

Non est ingenii cymba gravanda tui.
 Alter remus aquas, alter tibi radat arenas,
 Tutus eris. medio maxima turba mari est.
 25. Dixerat, & plectro sedem mihi monstrat eburno,
 Qua nova muscoso semita facta solo.
 Hic erat adfixis viridis spelunca lapillis,

Pen-

monuerunt Lipsius Lib. III. Var. Lect. cap. 12.
 & Guellius ad Virgil. Ecl. VI. 12. & recte. vide
 ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 469. gyros praescrip-
 tos evecta pagina, de carmine terminos propo-
 sitos supergresso. redire in orbem carminis supra
 El. I. 39. Ovidius Rem. Am. 398.

adtrahe lora
 Fortius, & gyro curre poëta tua.

Statius Lib. IV. Sylv. 7. init.

Fertis heroos Erato labores
 Differ: atque ingens opus in minores
 Contrahe gyros.

Ac Lib. II. El. 25. 43. legendum conjeci,
 Incipe jam angusto versus includere gyro.

Columella Lib. X. v. 225. & seqq.

Me mea Calliope cura levior vagantem
 Fam revocat, parvaque jubet decurrere gyro,
 Et secum gracili connectere carmina filo.

ubi ingeniose emendabat Heinsius, Cyrrha ul-
 tiore, vel Cyrrhae per rura vagantem. licet
 curru levior placeret L. Santenio. desumpta au-
 tem locutio est ab arte Circensi, de qua flectere
 equum in gyros, frequens occurrit. vide Mark-
 land. ad Statii Silvas p. 273. ubi tamen male
 eum flectere equos gyris, locutione insolenti;
 corrigere notavit Patruus meus ad Lucan. VI. 288.

22. Non est ingenit cymba gravanda tui] haec
 imitatus videtur Ovidius Lib. III. A. A. 26.

Nec tamen hoc mentes nostra pascuntur ab arte,
 Conveniunt cymbae vela minora meae.

& II. Trist. 330.

Non idea debet pelago se credere, & qua
 Audet in exiguo ludere cymba lacu.

infra El. VII. 4.

Quid me scribendi tam vastum mittis in aequum?
 Non sunt apta meae grandia vela pati.

& v. 35.

Non ego veltifera tumidum mare fundo carina,
 Tutu sub exiguo flumine nostra mora est.

Horat. Lib. IV. od. 15. init.

Phoebus volentem praelia me loqui,
 Visas & urbes, increpuit lyra.
 Ne parva Tyrrhenum per aequor
 Vela darem.

Auctor optimi Epigrammatis vetusti Tom. I.
 Anth. Lat. pag. 634. ubi se excusat quod non
 grandiora scribat carmina:

Esse tibi videor demens, quod carmina nostis
 Scribere, patricio digna supercilio &c.
 Quod non aut magni scribam primordia mundi,
 Aut Pelopis currus, aut Diomedis equos.
 Aut ut Achilleis infelix Troja lacertis
 Quassata, Hectoris vulnere conciderit.
 Vos mare tentetis. vos datis linsea ventis:
 Me vehat in tutos parva carina lacus.

23. Alter remus aquas, alter tibi radat arenas]
 sic optime emendatum ex mellioribus codd. nam
 male in aliis tradat arenas. radat arenas, litora
 tantum legat. Virgilius VII. Aen. 10.

Proxima Circaeae raduntur litora terrae.

Ovidius XIV. Met. 416.

Raserat occiduus Tartessus litora Phoebus.

vide N. Heinf. ad Lib. III. Am. El. 15. 2. Ad-
 haeret noster Virgilio Lib. V. Aen. 163.

Litus ara: & laevas fringat sine palmula cautes,
 Altum alii teneant.

ut notavit illic Valens Guellius. & confer D'Or-
 vill. ad Charit. pag. 697. medium mare illustrant
 Patru mei notas ad Lucan. I. 260. turbam di-
 cit pro turbinibus & fluctibus maris commoti. ut
 turbatum mare Suetonio Tib. 69. Calig. 23. &
 pelago turbante apud Lucan. III. 593.

26. Qua nova muscoso semita facta solo] Au-
 thoritate MSS. hic delevi est. nam in omnibus
 fere edd. semita facta solo est. quod inconcin-
 nius repetebatur, quia paullo ante praecessit spo-
 randa est fama, evecta est pagina, Non est ingenii,
 & maxima turba mari est. ubi etiam est desidera-
 tur in Borrichiano, aliisque apud Lat. Latinum.

28. Pen-

Pendebantque cavis tympana pumicibus.
Ergo Musarum, & Sileni patris imago

30. Fictilis, & calami, Pan Tegeae, tui.
Et Veneris dominae volucres, mea turba, columbae
Tinguunt Gorgoneo punica rostra lacu.

Diver-

28. *Pendebantque cavis tympana pumicibus*] *canis* corrupte in meo secundo, & in margine tempora pro varia lectione. quae Broukhufius ad hunc locum profusa manu contulit, ut varis poetarum locis illustraret locutionem, qua *pendere antra*, *pendentia testa*, *pumice pendens spelunca*, & sim. dicuntur de saxi aut speluncis eros, huc parum faciunt. ut notavi ad Auct. Eleg. de Phoenice v. 73. ei forte erroris ansam praebuerunt verba Turnebi. quem ante oculos habebat, notantis per *pumices* hic intelligi *saxa in antri formam*, & *pendentia*, prolato Plinii loco, in quo occurrunt *saxa annis erosa*, *dependentia* &c. sed *pendere* hic non ad speluncam aut pumices referendum est, verum ad *tympana*, in antro pendentia, ut *fistula pinu pendere* dicitur apud Virg. Ecl. VII. 24. *sacra pendebat fistula pinu*. qualis in pinu pendens fistula pastoritia conspicitur in gemma apud Pignor. ad Menf. Isiac. pag. 18. & ita ex imitatione Virgiliana Tibullus Lib. II. El. 5. 29.

*Pendebatque vagi pastoris in arbore votum
Garrula silvestri fistula sacra Deo.*

ubi vide ipsum Broukhufium, propriam verbi *pendere* notionem hac in re bene illustrantem. illo autem loco indicari ritum, quo pastores fistulas suas Pani dedicabant, monet Gevartius Lect. Papin. cap. VII. p. 214. & ita de temulento Sileno capiendum est apud Virg. Ecl. VI. 17.

Et gravis adrita pendebat cantharus ansa.

ubi male Servius *pendebat* de ansa manibus non emissis exponit, cum cantharus Sileni iacentis in antro pendentem innuat. vide ad Numism. Sic. pag. 408.

29. *Ergo Musarum, & Sileni patris imago Fictilis*,] *Ergo* hic displicuit Heinssio, qui legebat *Plestraque Musarum*. vel *Cereae*, imago nempe, vel *Orgia*. Eldickius *Organa* coniecerat. *Illic Musarum*, vel *Hic & Musarum* Francius. Sed vetusta & rariori significatione *ergo* pro deinde exposuit Broukhufius. Passeratius, perperam *ergo Musarum* jungens, exponit, Musarum causa, vel gratia. Scaliger in notis ad Catalecta pag. 271. eodem sensu *ergo* hic, pro autem, intelligit, quo apud Albinovanum Eleg. in Obli.

Maecen. v. 114. (Tom. I. Anthol. Lat. p. 277.)

*Redditur arboribus florens revirentibus aetas,
Ergo non homini, quod fuit ante, reddit.*

Cylleni pro Sileni in Leidensi, Voss. pr. & tertio. & origo pro imago in Excerpt. Scalig. primo Voss. & Leid. corrupte. pro *Fictilis* in Palatino Gebhardi *Futillis*. unde ille *Futillis* coniebat. sed *fictilia* erant ejusmodi simulacra, e luto vel argilla, & hae Sileni imagines plures ridiculam speciem exterius exhibebant, interius ipsum numen. unde Plato in Convivio pag. 216. & 221. Socratis faciem talibus Sileni & Satyrorum simulacris comparat. praeterea Sileni imago hic Musis jungitur, quia fatidicus erat Deus, & Musices amans, atque in Parnaso locum etiam habebat. ad illustrationem confer insigne monumentum Calicis in Monasterio S. Dionysii apud Trifan. Tom. II. Comment. pag. 603. ubi imagines & personae suspensae, & ipsius quidem Sileni vel Panis. & adde Montfaucon in Antiq. Explic. T. II. Tab. CLXVII. & Porticum Justiniani apud eundem T. I. P. I. Tab. LX. quamvis forte illic Thalia & Melpomene larvas tenent. altero versu, & *thalami pane tegae tui* in Regiis. *calami* plerumque Pani ac Satyris dantur. infra El. XV. v. 34.

Capripedes calamo Panes hiantes canent.

Pan o Tegeae in Colbert. meoque primo. o *tegeae* in primo Leid.

31. *Et Veneris dominae volucres, mea turba, columbae*] *Ut Veneris* in Groning. *Et Veneris volucres dominae* transponunt Voss. tert. & D'Orvill. sec. mox placet conjectura Passeratii *mea cura* legentis, tam propter locum Virgilii Ecl. I. 58. *raucae, tua cura, palumbes*. quam quia confirmatur a codice Colotiano. eadem variatione apud Ovid. III. A. A. in fine:

*Ut quondam juvenes, ita nunc, mea turba,
puellas*

Inscribant spoliis, Nasa magister erat.

ubi *mea cura* ex quinque codd. praefertem, quia illis praecepta amorum dederat. seq. versu Cingunt male in Heinssiano, & meo primo. *Fingunt* in Voss. tert. Palatino Gebhardi, & Harleiano Muset Britannici. *Gorgoneo* in meo secundo.

R11 3

33. Di-

Diversaeque novem sortitae rura puellae

Exercent teheras in sua dona manus.

35. Haec hederas legit in thyrsos, haec carmina nervis

Aptat; at illa manu textit utraque rosam.

E quarum numero me contigit una fororum:

Ut reor a facie, Calliopea fuit.

Con-

33. *Diversaeque novem sortitae rura puellae*] jura legebat Scaliger, quod a Vaticano quinto firmatur, & a Marklando probabatur. *Et diversa novem* in Colotiano. *novae* in Borrich. *turba* in Regiis & uno Colbert. *rura* in altero. *turba* quoque in primis edd. quod repetitum ex praecedentibus. *Et diversa novem sortitae jura* Hein- sius. Sed sequor Broukhufium *rura* praeferen- tem, ut singulae Musae sortitae dicantur *rura*, seu agros, in quibus hederas & rosas legerent, quas poëtae in dona offerrent. oportune hic *ro- sas* Propertio legunt Musae, quia e rosis coro- nas Musarum texere solebant veteres. ut emen- dato Sapphus fragmento docet Victorius Lib. XIV. Var. Lect. cap. 18. idem Broukhufius *Diversae sortitae rura puellae* per hypallagen exponit pro *diversa sortitae rura*, ut in loco Virgillii *diversae in litore damae*. sed miror puris poëtae eximii auribus placere potuisse sonum ingratissimum *di- versae sortitae rura puellae*. praesertim quum mox recte damnaverit codicis sui scripturam, *E quarum numero me contigit una dearum*. propter sonum subagrestem *quarum dearum*. Legendum itaque ex cod. Colotiano,

Et diversa novem sortitae rura.

& sic Francius malebat. ut unaquaeque Musarum in diversa, seu remota, abierint rura distinctis officiis, ad hederas & flores carpandos in thyrsos & ferta. *diversa rura* eo dicuntur sensu, quo apud Virg. V. Aen. 166. *Quo diversas abis?* & VII. 150. *finis & litora gentis Diversi explorant.* de qua vocis significatione vide notas ad Ovid. Epist. XII. 145. & ad Valer. Fl. IV. 387. & de eleganti notione verbi *exercent* Ovidend. ad Lucan. III. 693.

35. *Haec hederas legit in thyrsos, haec carmi- na nervis*

Aptat; at illa manu textit utraque rosam.]

haec thyrsos male in Commeliniano Gebhardi, & quarto Voss. in quo superscr. *in. & thyrsos* in meo secundo. sed venustatem locutionis *hederas in*

thyrsos legit sollicitare nefas. in *thyrsos* enim si- nem consilii notat, pro in usum thyrsorum. ut apud Virg. VII. Aen. 13.

Urit odoratam nocturna in lumina cedrum.

Lucanus III. 674.

In pugnam fregere rates.

quem locum adfert Servius ad Virg. II. Aen. 446 sed hunc loquendi modum abunde illustrant notae Heinssii ad Claudian. I. in Ruf. 152. & Patru mei ad Petron. cap. 89. *haec carmine nervos Aptat*, male in v. c. Scaligeri. *Aptat* hic ele- gantissimi usus verbum est. de quo vide docto- rum notas ad Nemesian. Cyneg. v. 90. deinde at illa edidi ex secundo Leidensi, Borrichiano, Neap. Voss. pr. & quarto, priore D'Orvill. & meo secundo. & sic Livinejus, Francius, & Mark- land. ad Stat. Lib. IV. Sylv. 6. 57. pag. 224. ad- nuente Cl. Schradero Emend. cap. V. p. 88. *rosas* in Voss. quarto. *utramque rosam* Voss. primus, & uterque D'Orvill. quam lectionem amplexus est Palmerius, ex suo codice deductam, eamque proba- vit Fruterius, & Gruterus Lib. XIV. Suspic. Inedit. cap. 12. qui *utramque rosam* etiam de candida & ru- bea intelligebat, ut & *duplicem coronam* in loco Va- lerii Flacci Lib. VIII. 235. sed recte id rejecit Gebhardus, & *manu utraque* merito vindicatur a Broukhufio, qui pravum hoc Palmerii commen- tum false explodit. & sic legendum suadent *te- nerac manus* distichq praeced. infra El. XIII. 24.

Regales manicas rupit utraque manu.

Petronius cap. 14. *injecit utramque laciniae ma- num.* & cap. 140. *utraque manu Deorum benefi- cia tractat.* proprium enim hoc illis, qui summo studio & omnibus viribus aliquid agunt, eique opponitur *una manu*, pro levi opera. vide hic Passeratium. & Patru mei notas ad Calpurn. Ecl. III. 75.

37. *una fororum*] *dearum* in omnibus fere co- dicibus MSS. & edd. antiquis legebatur, sed

- Contentus niveis semper vestabere cynis,
 40. Non te fortis equi ducet ad arma sonus.
 Nil tibi sit rauco praetoria classica cornu
 Flare, nec Aonium cingere Marte nemus.
 Aut quibus in campis Mariano praelia signo
 Stent, & Teutonicas Roma refringat opes.

45. Bar-

quod recte eiecit Broukhufius, nam glossam sapit vocis *fororum*. ut etiam in cod. Heinisiano. semper enim pro ratione rei, de qua agitur, satis intelligitur, quae *sorores* intelligantur, licet saepius librarii varia corruperint loca, in quibus vel Musae, vel Parcae, vel Furiae memorantur, ut optime docuit Gronovius ad Statii Lib. VIII. v. 553.

39. *Contentus niveis semper vestabere cynis*] ita constanter omnes libri scripti & editi, nisi quod in secundo Gebhardi Palatino *laetabere*, in priore *metabere*, quam veram ille lectionem & palmariam, ut ait, emendationem Propertio obtrudere adipis est, sed merito ut ineptissimam seiecerunt Gronovius & Broukhufius. supra El. l. II.

Et mecum in curru parvi vestantur Amores.

vestari verbum esse mollis gestationis docent notae ad Petron. cap. 101. his autem poetam admonet Calliope, ut contentus sit Elegos amatorios scribere, nam *cyni* Veneris currum trahunt, non autem sono *equi fortis*, seu bellatoris, moveatur ad bella carmine epico canenda. & recte viri docti id illustrent loco Ovidii Lib. III. A. A. 809.

Lusus habet finem: cynis descendere tempus.
Duxerunt collo qui fuga nostra suo.

de curru Veneris a cynis tracto vide Interpretes ad Horat. III. od. 28. 15. & Lib. IV. l. 10. & Livinejum ad h. l.

41. *Nil tibi sit rauco praetoria classica cornu
 Flare, nec Aonium cingere Marte nemus*]

Nec tibi Fruter. Ne Passerat. & Guyetus. sint Groning. praeconia v. c. Perreji, Scaligeri, Mentel. Regii, Colbertini, Borrich. Neap. Vatic. pr. & sec. Askew. Leid. prim. Voss. tert. & quart. D'Orvill. sec. & prior meus. praeconica in sec. Leid. Voss. & D'Orvill. pr. meoque sec.

pejus adhuc *clauso praeconia* in aliis apud Lat. Latinum. *rauco cornu* ad imitationem Virgilii est Lib. VIII. Aen. 2. *rauco strepuerunt cornua campum*. pro *Flare*, ut recte edidit Broukhufius, in omnibus fere codd. & edd. vetustis *Flere*. quod tuetur Gebhardus. & sic legendum contendit J. Vossius ad Catull. pag. 226. motus hoc versu poetae Veronensis. *Multi raucisonis efflabant cornua bombis*. ut in MS. Mediolanensi. ubi tamen in aliis codd. *efflabant*. & recte *Flare* hic probant Fruterius, Doussa, Guyetus, & Scaliger, ut *Flator* in Glossis antiquis additur vertitur. eum vide ad Festum in *Flator*. & sic Heinsius ad Ovid. VI. Fast. 704. de tibia, ubi vere emendavit,

*Inventam Satyrus primum miratur: at usum
 Nescit, & instatam sentit habere sonum.*

Virgil. II. G. 539.

Neculum etiam audierant inflari classica.

idem in loco Tibulli Lib. II. El. 6. 10. legebat, & mihi *flata tuba est*. quod etiam illic probata ultimus Tibulli editor eruditissimus Heynius in notis suis p. 291. & ex Nasone adfert Lib. IV. Fast. 341. *furiosaque tibia flatur*. licet *flata tuba est* apud Tibullum praeferat Passeratius. *grata* Muretus. Claudian. Epith. Pallad. v. 40.

Ad terram tacito defluxit fistula flata.

ut pro lapsu correxit Heinsius. Hoc certe in loco aptius est *Flare*, quia id magis convenit heroico & graviori carmini. vid. ad Lib. I. El. 9. 10. ubi legendum conjeci,

Aut Amphioniae moenia flare lyrae.

altero versu *tingere* male in cod. Perreji & Scalig. Neap. primo Vatic. Askew. aliisque apud Lat. Latinum, pro *cingere*. Claudian. Bel. Get. 208.

— *Latioque libet post terga relinqui*

Longinquum profugis Aram praecingere castris.

45. Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus
 Saucia moerenti corpora vectet aqua.
 Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnaeque canes ebria signa fugae.
 Ut per te clausas sciat excantare puellas,
 50. Qui volet austeros arte ferire viros.
 Talia Calliope, lymphisque a fonte petitis,
 Ora Philetea nostra rigavit aqua.

ELEG.

& IV. Conf. Hon. v. 35.

per vasta cucurrit
Aethiopum, cinxitque novis Atlanta manipulis.
 vide Barth. ad Stat. II. Theb. 526. *tinguere* ta-
 men praefert Gebhardus, & cruentare ac pol-
 luere exponit.

45. *Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus*] ita ex vet. cod. correxit Scaliger, & ante eum Volscus ac Beroaldus, probante etiam Passeratlo, & Marklando. quibus consentit co-
 dex Ant. Perreji, primus ac secundus Vatica-
 nus, & margo quarti Vossiani. *saeco* in Regiis,
 Colbertinis, Borrich. Groning. primo Leid. tri-
 bus Vo.I. utroque D'Orvill. meo secundo, &
 edd. vetustis. *saeco* secund. Leid. Heinianus,
 & meus primus. optime Broukhufius refellit In-
 terpretes, ad Augustum male haec referentes, &
 ex Jul. Caesare exponit de fuga & clade Ario-
 visti, & versu seq. *vestet* bene tuetur contra Geb-
 hardum, *verrat* reponentem.

48. *Nocturnaeque canes ebria signa fugae*] in
 loci hujus explicatione fluctuat valde neque satis-
 facit Passeratius. pro *fugae* conjeceram aliquan-
 do *viae*. sed praefero ingeniosam emendationem
 Marklandi, qui legendum adscripserat,

Nocturnaeque canes, ebria signa, faces.
 per adpositionem, ut Lib. II. 23. 8.

Quatuor artifices, vivida signa, boves.

& hanc conjecturam firmabat loco Plutarchi in
 Pyrrho, (pag. 390. D.) λαβὼν εἴφαναι τὴν ἰάλαν,
 αὐτὸν λαμπάδιον, ὥστε οἱ μεθύοντες. ubi coronas &
faces conjungit velut signa ebria. quomodo apud
 Persium Sat. V. 166. dum Chrysidis udas Ebrius
 ante fores extincta cum face canda. sic facem
 & coronas in comissione jungit Antiphones apud
 Athenaeum Lib. VI. cap. 10. pag. 243.

Ἐπὶ κῶμον, εἰ δοκεῖ, ἵωμεν, ὥστε ἵχωμεν,
 Οὐλοῦν καὶ δῆδα καὶ τεφάνες λαβόντες.

nostr. Lib. I. El. 16. 8.

Et mihi non desunt turpes pendere corollae,
 Semper & exclusi signa jacere faces.

ubi excussae Heinsius. sed extinctae signa jacere
facis illic legendum conjeci, & Marklandiana bujus
 loci emendatione firmavi. talem facem ante fo-
 res dominae se gestasse innuit Ovidius Lib. I.
 Am. 6. 58.

Aut ego jam ferroque ignique paratior ipse,
 Quem face sustineo, testis superba petam.

ubi faces indicantur, quas amatores exclusi mina-
 bantur cum securibus ad fores vel incendendas
 vel subruendas. vide illic notas. & Aristophan.
 Plut. v. 1054.

49. *Ut per te clausas sciat excantare puellas*]
exornare in primo & quarto Vaticano, & v. c.
 Perreji, qui magis sibi placere adscripserat le-
 ctionem cod. Pucciani *exorare*. quod etiam Hein-
 sius conjecerat. & firmari posset e Tibullo Lib.
 IV. El. 7. 3.

Exorata meis illum Cytherea Camenis Adulit.
 & Ovidio Lib. IV. ex P. Ep. 8. 22.

Quos colis, exora supplice voca Deos.

extaurare in Regiis, Colbertinis, primis edd. &
 Palatino Gebhardi, quomodo a librariis scriptum
 fuisse conjicit pro *externare*, sed *excantare* sin-
 ceram lectionem esse adfirmat, quam egregie
 tuetur Broukhufius, derivata locutione a fru-
 gibus, ex agro in agrum traductis. non opus
 igitur est, ut cum Livinejo *expugnare* repona-
 mus, quamvis pro eo facere possit, quod occurrit
 infra El. XI. 9.

Haec etiam clausas expugnant arma pudicas.
 sed vide illic notas. *clausas* vero puellas elegan-
 ter dicit, pro sollicita custodia septas, ut ἡ παῖς
 ἡ καλὰ κλεισθεῖς Callimacho Fragm. CXVIII. ubi
 vide Cel. Ruhnkenii notas.

E L E G. III.

Arma Deus Caesar dices meditatur ad Indos,
 Et freta gemmiferi findere classe maris.
 Magna viae merces. parat ultima terra triumphos.
 Tigris & Euphrates sub sua jura fluent.

5. Seres

ELÉG. III.] DE TRIUMPHO CAESARIS inscribitur in Borrichiano, & meo utroque codice. DESCRIPTIO TRIUMPHI in vetustis edd. de tempore & argumento hujus Elegiae vide Broukhuf. ad Lib. II. El. 8. 6. & 19. ubi confer illa, huc referenda,

*Jam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet.
 India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho,
 Et domus intactae te tremit Arabiae.
 Et si qua extremis telius se subtrahet oris,
 Sentiet illa tuas postmodo capta manus.*

& haec imitatus videtur Ovidius Lib. I. A. A. 177.

*Ecce parat Caesar domito, quod defuit, orbi
 Addere, nunc Oriens ultime noster eris.
 Parthe, dabis poenas, Crassi gaudete sepulti,
 Signaque barbaricas non bene passa manus.
 & seqq.*

vide etiam quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 264. primo versu Heinſius conjecerat *Arma meus Caesar*. sed vide Rhodium ad Scribon. Larg. pag. 12. mox *meditatis* idem ed. Aldinae adscripserat, quia in illa, ut in pluribus aliis, legebatur versu quarto *sub tua jura fluent*. & sic Lib. I. Advers. cap. 9. quamquam *sub nova jura* legendum eidem edit. adnotaverat. sed in tota Elegia sermo ad ipsum Augustum non dirigitur. meditantur ex membranarum Basileensibus excogitata acumen Barthii Lib. XXXVII. Advers. cap. 9. tamquam dictum esset, Augustus & Dii meditantur arma adversus Indos. Sed recepta lectio proba est, & *sua jura* pro *ejus* ponuntur. ut passim. secundo versu *findere clauſſa* supine in ed. Graev.

v. 3. *Magna viae merces*] ita ex emendatione Heinſii edidit Broukhufius, pro *viri*, ut in omnibus fere codd. & edd. antiquis male legebatur. *virum* enim dici Augustum, quem paullo ante

Deum vocaverat, absconum est. idem Heinſius in margine ed. Ald. etiam conjecerat *viris*, pro Ducibus & militibus Augustum comitantibus, quod firmari posset ex v. 21. & seqq. & v. ult. Silius Ital. Lib. IV. 766. *Cauſſa viae non parva viris*. in Adversariis autem, *magna operi merces* conjecerat. sed *Magna viae merces* praefendum, licet recipere non audeat editor Elektor. Etonenf. Minor. pag. 118. ubi initium hujus Elegiae excusum est. Ovidius Lib. II. Am. El. I. 35.

*Magna datur merces; heroum clara valet
 Nomina.*

noſter Lib. IV. El. ult. v. 97.

Haec est feminei merces extrema triumphii.

via autem de itinere longinquo & maritimo plerumque. ut probant exempla a Broukhufio prolata. quibus adde illud Valerii Fl. Lib. VIII. 38.

*Solaque tantarum virgo haud ignara viarum
 Cauſſa reperta mali.*

& Claudiani Praef. Lib. I. de Rapt. Prof. v. 4.

*Qui dubiis ausus committere flatibus alnum,
 Quas Natura negat, praebuit arte vias.*

4. *Tigris & Euphrates sub sua jura fluent*] *sub tua jura* in omnibus fere scriptis editisque vetustis. quibus accedunt duo Leidenses, tres Vossiani, uterque D'Orvill. & mei. sed *tua* non habere quo referatur, quia non adloquitur Caesarem, & corruptum esse ex *sua*, notat Broukhufius, qui *sua* exponit, ejectis Regibus, erunt sui juris & liberi. quamquam id vix conveniat cum versu sequente, *Seres & Ausoniis* venient provincia *virgis*. juris igitur Romani futuros innuit. hinc *sub nova jura* conjecisse Heinſius videtur. Tibullus Lib. II. El. 6. 6.

Atque iterum erronem sub tua signa voca.
 S s s

ubi

5. Seres & Aufoniis venient provincia virgis.

Adfuescent Latio Partha tropaea Jovi.

Ite, agite, expertae bello date lintea prorae,

Et

ubi sub sua signa legebat Broukhusius. sed illic tua praefero, quia adloquitur Cupidinem. hoc etiam in loco tua probat Patruus meus ad Lucan. III. 151. absurda lectio est sub tua colla, quam in aliis haberi notat Lat. Latinius.

5. Seres & Aufoniis venient provincia virgis] Haec est egregia partim Jani Gulielmii in Quaest. Plautinis pag. 239. partim N. Heinsii ad Claudian. IV. Conf. Hon. 317. Lib. I. Advers. cap. 9. & in notis ad Propert. p. 716. loci huius restitutio, quum antea in omnibus editis legebatur, *Sera sed Aufoniis veniet provincia virgis*. ut habetur etiam in Regiis, Colbertinis, Menteliano, Askewiano, Leidenfibus, Vossianis, D'Orvillianis, meis, reliquisque codd. & primis edd. quam lectionem frustra contra Gulielmum tuentur Passeratius & Gebhardus. haec enim palmaria emendatio non tantum stabilitur loco Horatii, quem adfert Broukhusius, ex Lib. I. od. 12.

*Ille seu Parthos Latio imminentes
Egerit iusto domitos triumpho,
Sive subiectos Orientis orae
Seras & Indos.*

fed & Lucani Lib. I. 17.

*Sub juga jam Seres, jam barbarus issset Araxes,
Et gens si qua jacet nascenti conscia Nilo.*

ubi vide Scholiast. & utrosque etiam conjungit Silius Ital. Lib. XV. 79.

— cui post Seras & Indos
Captivo Liber cum signa referret ab Euro,
Caucasae currum duxere per oppida tigres.

In illa tamen Gulielmii & Heinsii emendatione scrupulum restare inquit editor Elect. Etonens. Minor. pag. 118. *quam bene perdomitis jam Seribus, Parthicos triumphos pollicetur*. sed quae obiectio facile vel solo Horatio loco, modo laudato, amovetur. dein *Aufoniis virgis*, seu fascibus, dixit pro potentiae Romanae se subijcient. sive ut ait Ovid. II. Trist. 199.

*Haec est Aufonio sub jure novissima, vixque
Haeret in imperii margine terra tui.*

6. *Adfuescent Latio Partha tropaea Jovi*] ita recte emendatum, pro *partha tropaea*, ut legitur in primis edd. & Aldinis, Juntina, Colinaei, & Gryphii. hunc locum, ni fallor, respexit Ovidius Lib. III. Trist. El. 12. 45.

*Is precor auditos possit narrare triumphos
Caesaris, & Latio reddita vota Jovi.*

7. *expertae bello date lintea prorae*] *date bello* in Menteliano, ut de suo secundo testatur Broukhusius. & de uno codice editor Elector. Etonens. pro *lintea* corrupte in quinto Vaticano *littora*. respicit forte illud Virgilii III. Aen. 686. *certum est dare lintea retro. bello expertae*, nempe a bello Aetico jam vincere doctae. locutionem ipsam bene illustrant Th. Marcellius & Patruus meus ad Suet. Vespas. cap. 4. frustra enim alii sic exponunt, o expertae prorae, date lintea bello, pro in bellum.

8. *Et solitum armigeri ducite munus equi*] Obscurissimus & variis Commentatorum interpretationibus agitatus locus. recte Volscus & Passeratius ad terrestrem militiam referebant, ut versu praecedenti navalis expeditio indicatur. Equos armigeros hic adloquitur, ut illic classes bello expertas. nam errarunt, qui *munus armigeri equi*, secundo casu, junxerunt. Quod autem Passeratius monet Beroaldum interpretari, *equi armigeri ducite munus vestrum, id est, agite, facite officium vestrum in bello*, nihil tale in Beroaldi Commentariis, quorum tres inspexi editiones, reperi, nam altum ille silet. & hoc sensu ducere munus quis dixerit, probari vellem. ducite pondus equi conjecerat Heinsius in margine ed. Ald. ut de equitibus dorso equorum insidentibus dicatur, quomodo *pondus* saepe professore. Broukhusius in prima editione, se locum non intelligere professus erat ingenue, & latere ritum aliquem adhuc ignoratum suspicabatur. Sed in curis secundis de equo cum oratu Imperatorio, qui, dignitatis insigne, e publico dabatur, capiebat. hanc ejus explicationem in animo habebat Marklandus, quum orae ed. Graevianae adscriberet, *minime mihi satisfacit Cl. Viri explicatio hujus loci in curis secundis. nam in prima ed. desperaverat. Latet adhuc aliquid.*

Et solitum armigeri ducite munus equi.

Omina

quid. de equis cataphractis somniabat Vulpus. *armigeræ aquæ* legebat editor Elector. Etonenf. Minor. pag. 118. cum præcedentibus conjungens, proposita hac interpretatione: *post victorias Siculas & ab Actio reportatas comperto satis equorum obsequio, pro armigeris Caesarianis famulantia munus suum, cum legionibus classem ut ducant devehantque citat poëta.* quæ locum satis per se difficilem tenebris Cimmeriis obruunt. eruditus Britannus in Miscell. Observ. Vol. I. Tom. III. p. 378. & 379. qui primam Broukhussii editionem tantum consuluit, *munus armigeri equi* explicabat de equo, Consuli e publico in solitum munus oblato, qui phaleratus Consularia insignia gerebat. præter Lipsium in notis ad Tacitum, ad quem remittit lectorem, vide eundem Lib. III. de Milit. Rom. Dial. 7. & Harduinum. ad Plinium Tom. II. pag. 48. ubi de phaleris. de quibus vide etiam Heinfs. ad Valer. Fl. Lib. III. 13. Haec docet Britannii sententia adeo congruit cum curis Broukhussii secundis, ac si illis non visis eadem divinasset. Sed in nota illic subjecta Patruus meus longe alia medicina locum adfectum curabat, levi emendatione,

Et solitum armigere discite munus equi.

hoc sensu: Vos equi, pace & quiete tam diu vacantes, & qui jam dedidicisse videmini bellum, solitum rursus opus discite. nam *munus* de bellico opere passim occurrit. ut apud Frontin. IV. Strateg. c. 1. §. I. *redactis ad munus quotidianum exercitatione militibus.* sic certe omnia clarissima, ut subjungit, & sine ullius ritus obscuri aut ignoti significatione, Propertii sententiae convenientia erunt verba. Ne quid tamen dissimulem, illud *discite* minus apte succedit *proris bello expertis* vers. præced. adeoque equis, aut terrestribus copiis, bello non minus expertis, licet pacis intervallo quieverint, minori laude munus suum velut iterum *discere* ut incitaverit poëta, vix placere non difficeor. Mallem igitur aequæ facili conjectura, eodemque sensu, hic legere,

Et solitum armigeri sumite munus equi.

ut *sumite* ponatur pro iterum *sumite munus*, vel opus bellicum, quia additur *solitum.* *sumere* autem bellum propria rei militaris locutio est. ut exemplis firmat Casaub. ad Sueton. Caes. cap. 60. N. Heinfs. ad Ovid. Epist. XVI. 371. & Drakenb. ad Silium Ital. Lib. I. 272. quibus adde

Plinii locum Lib. XV. 18. & Flori Lib. IV. 12. ita *sumere arma, tela, gladios, & sim.* passim apud veteres obvia sunt. infra El. V. v. 16.

In me coeruleo fuscina sumta Deo est.

inest etiam huic verbo elegans & rei conveniens adhortationis notio. Lib. II. El. 8. 15.

Surge, anime, ex humili jam carmine, sumite vires Pierides.

Ovidius Rem. Am. 518.

Sume animos, animis cedat ut illa tuis.

& passim. Si quis vero in alia omnia ire, & in Passeratii sententiam discedere velit, qui de equis, viris fortibus virtutis causa donatis, & ab armigeris eorum ductis, exponebat; vel quia *triumphi & tropæa* Augusto hic plus semel spondentur, ad equos ante currum triumphalem coronatos & phaleris ac torquibus ornatos, quæ *solita munera* bellica erant, equis ipsis, non equitibus, ut censent nonnulli, induta, respici contendat, suo fruatur suffragio. tales memorat Ovidius IV. Trist. El. 2. 22. & II. ex P. Ep. I. 52. hinc equi ipsi *εὐφρανόμοι* dicti. vide Bentlej. ad Horat. IV. Od. 2. 17. & quæ notavi ad Numism. Sicul. p. 295. utriusque tamen, & equitis & equi, ornamenta fuisse phaleras, probat Drakenb. ad Silium Ital. XV. 255. inde deducta locutione apud nostrum Lib. III. El. 1. 10.

— & a me

Nata coronatis Musa triumphat equis.

ad talem equum victorem & phaleratum referendus est elegantissimus Nafonis locus in Halieut. v. 66.

*Hic generosus honos & gloria major equorum,
Nam captunt animis palmam, gaudentque triumpho, &c.*

*Nonne vides, victor quanto sublimius altum
Adtollat caput, & vulgi se venditet auræ.
Celsave quum caeso decoratur terga leone,
Quam tumidus, quantoque venit spectabilis actu,
Concussiatque (sic recte Heinfsius) solum generoso
concita pulsu*

Ungula sub spoliis graviter redeuntis opimis.

sed vel hac explicatione admissa *sumere* præferendum erit, pro induere ornamenta triumphalia. nam *ducere* pro ferre ac portare, recte dici, probandum esset. Verum præstiterit forsan hæc felicioribus ingeniis enodanda relinquere.

S s s 2

9. Omina

Omina fausta cano. Crassos, cladesque piate:

10. Ite, & Romanae consulite historiae.

Mars pater, & sacrae fatalia lumina Vestae,

Ante meos obitus sit, precor, illa dies;

Qua videam spoliis onerato Caesaris axe

Ad vulgi plausus saepe resistere equos.

15. In-

9. *Omina fausta cano. Crassos, cladesque piate*] *Omnia* in v. c. Perreji, Colotiano, primo & secundo Vatic. duobus Leidd. primo tertioque Voss. primo D'Orvill. meo utroque. & edd. priscis. sed recte *Omina* in Askew. & aliis codd. vid. Canter. Lib. I. Nov. Lect. 8. *clademque piate* in Neap. Leid. altero, tribus Voss. & meo primo. *clases clademque* Groning. *classe clademque* prior D'Orvill. *clasesque piate* in uno Regio, & Borrich. *cladesque piate* male in meo secundo. nam *date lintea, ducite munus equi, ite, & consulite* exigunt *piate*. Florus Lib. I. cap. 12. *ea clades ingentibus expiata victoriis*. Marklandus suspicabatur vocem *Carras* hic latere. sed *Crassos* recte adstruxit Broukhufius. idque jubet ultimus Elegiae versus, *Crassi signa referte domum*. ubi conjicit idem Broukhufius, inde patere Elegiam hanc scriptam esse, antequam Parthi signis relatis, quae a Crasso aliisque Ducibus Romanis antea ceperant, se Augusto subjecissent, de quibus vide Guellium ad Virg. VII. Aen. 666. & qui illustrarunt Nummos veteres Augusti, in quibus SIGNIS RECEPTIS.

11. *sacrae fatalia lumina Vestae*] *fatiae* corrupte in uno Vossiano, unde *Latiae* conjecerat Hein- sius. *numina* in Groningano, & secundo D'Or- vill. ut in aliis legi notavit Lat. Latinus. *li- mina* Regii, Colbertini, Mentel. Borrich. Vos- sianus tert. in marg. meus primus, & edd. ve- tustiores. quod de sacrario seu interiore Vestae templo capiunt. Sed vera lectio *fatalia lumina*, quae in Colotiano, secundo & quinto Vatic. meoque altero habetur, quibus aeterni Vestae ignes, fata Romae continentes, intelliguntur. vide hic Passeratium.

12. *Qua videam spoliis onerato Caesaris axe*
Ad vulgi plausus saepe resistere equos]

Quom videam in Voss. quarto. hoc est, *Quom videam*, ut in secundo Leidensi & meo. sed receptam lectionem ex usu veterum esse pate-

bit ex notis ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 536. Ovidius XV. Met. 868.

Tarda sit illa dies, & nostro senior aevi,
Qua caput Augustum, quem temperat, orbe
reliquit,
Accedat coelo.

Statius Lib. III. Sylv. 2. 127.

Ergo eris illa dies, qua te majora daturus
Caesar ab emerito jubeat discedere bello.

& sic supra Lib. II. El. 21. 5.

Venit enim tempus, quo torridus aestuat aer.

ut illic etiam legendum monui, non *quom*, ut in aliis edd. deinde *spoliis onerato Caesaris axe* recte Muretus, Scaliger, Doufa, & Lipsius. quomodo etiam Hein- sius correxerat in ed. Ald. olim enim in vetustis edd. *oneratos Caesaris axes*, ut in plerisque etiam codd. & Regiis, Colberti- nis, Menteliano, Groningano, Askewiano, duobus Leidens. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. idque defendit Fruterius Lib. III. Verif. cap. 2. Tom. V. Fac. Crit. Gruteri. & hinc seq. versu etiam in Hein- siano, meo priore, aliisque, & apud Lat. Latinum. *saepe resistet equus*. posita post *oneratos axes* distinctione. forte offende- bantur, qui hoc mutarunt, elisione in pentametri sine *re- sistere eques*, quae si absque judicio adhibeatur, vitiosa, sed hic artificiosa est, & vindicat lectionem Ovidii locus, quo hunc Propertianum sine dubio imitatur, Lib. IV. Trist. El. 2. 54.

Ipse sono plausuque simul fremituque canentum
Quadrijugos cernes saepe resistere equos.

vide Boh. Balbini Verifim. cap. V. pag. 163. neque in hexametro id refugit Statius III. Th. 299. *Hos assistere equos, hunc enssem avellere dextra*. D'Orvillius autem conjecerat,

Qua videam spoliis onerati Caesaris axe.

vel *ornato Caesaris axe*, sed vulgata praestat, respici-

15. Inque sinu carae nixus spectare puellae
 Incipiam, & titulis oppida capta legam.
 Tela fugacis equi, & braccati militis arcus,
 Et subter captos arma sedere Duces.

Ipsa

respicit ad spolia a curru triumphali dependentia.
 supra Lib. II. El. XI. 24.

Haec spolia, haec reges, haec mihi currus erunt.

& sic in victoria maritima prorae navium laurearum adfixa erant spolia hostilia. Silius Ital. XI. 487.

— lauro redimita subibat

*Optatos puppis portus, pelagoque micabant
 Captiva arma, procul celsa fulgentia prora.*

15. Inque sinu carae nixus spectare puellae
 Incipiam, & titulis oppida capta legam]

aut primo versu spectare referendum est ad currum Augusti triumphalem, spoliis hostilibus oneratum, cujus mentio praecessit, quod tamen vix admittendum videtur, quia illie videam & hic spectare incipiam tautologum est, aut potius cum Nic. Heinio emendandum,

*Inque sinu carae nixus spectare puellae
 Incipiam titulis oppida lata suis.*

& ideo oppida lata, non capta, quia sequitur captos duces, sed alterum tuetur imitatio Ovidii IV. Trist. El. 2. 20.

*Ergo omnis poterit populus spectare triumphos,
 Cumque Ducum titulis oppida capta leget.*

in pompae enim triumphalis ferculis oppida inscriptis nominum titulis circumferebantur, ut notum est. vide hic Livinejum. idem Ovidius H. ex P. Ep. I. v. 50.

Oppida sub titulo nominis ipse tui.

Claudianus III. de Laud. Stilic. v. 23.

*Hi famulos traherent Reges, hi facta metallo
 Oppida, vel montes, captivaeque flumina ferrent.*

qui locus oppida capta hic etiam propugnat. Sed prae ceteris huc facit illud Tibulli Lib. II. El. 5. 119. & seqq.

*Ut Messalinum celebrem, quum praemia belli
 Ante suos currus oppida victa feret.*

*Ipse gerens laurus, lauro devinctus agresti
 Miles, & magna voce, triumpho, canet.
 Tum Messala meus pia det spectacula turbae,
 Et plaudat curru praetereunte pater.*

Incipiam spectare pro spectabo, Graecorum more. ut ἀρχαῖος αἰδων, pro αἰσιν ἡρεσθαι λῆγειν, pro ἔλγειν. sic saepe noster. ut Lib. II. 15. 19. Incipiam captare feras. infra El. XX. 26.

*Illic vel stadiis animum emendare Platonis
 Incipiam.*

& Lib IV. El. 10. 1.

Nunc Jovis incipiam causas aperire Feretri.

17. Tela fugacis equi, & braccati militis arcus] braccati militis arcus recte Broukhufius exponit de Parthis, Indis, & qui Tigrim & Euphratem accolunt, illi enim omnes utebantur braccis, ut & Persae ac Medi. Ovidius V. Trist. El. 10. 34.

*Hos quoque, qui geniti Graja creduntur ab urbe,
 Pro patrio cultu Persica bracca tegit.*

Perfius Sat. III. 33.

Quaeque docet sapiens braccatis illita Medis.

ubi vide Marcillum. & ad h. l. Beroaldum. sic in carmine libero Tom. II. Auth. Lat. p. 518. *Medis laxior Indiciisque braccis.* ubi alia notavi. & de Scytharum braccis vide Ruben. Lib. II. de Re Vest. cap. 16. Parthi autem & Medi jaculis & arcibus insignes. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 250. & huc spectat illud Ovidii Lib. II. Trist. 227.

*Nunc petit Armenius pacem: nunc porrigit arcus
 Parthus eques, timida captaque signa manu.*

& V. Fast. 593. *Parthe, refers aquilas: victos quoque porrigis arcus.* ubi vide Neapolis & Patruſ mei notas.

18. Et subter captos arma sedere Duces] optime Gronovius ad Senecae Troadas v. 151. probante Broukhufio, explicuit de ferculis triumphalis pompae, in quibus sub tropaeis exhibebantur.

- Ipfa tuam serva prolem Venus: hoc fit in aevum,
 20. Cernis ab Aenea quod supereffe caput.
 Praeda fit haec illis, quorum meruere labores:
 Mi sat erit Sacra plaudere posse Via.
 Pacis Amor Deus est, pacem veneramur amantes.
 Stant mihi cum domina praelia dura mea.

25. Non

bantur captivi & adligati duces, lugentium habitu subter arma sedentes. ut patet ex duorum Caesaris numismatum typis, quos illic exhibet. quales etiam in Vespasiani, Trajani, & aliorum numis videntur. vide Carpegnae Rar. Max. Mod. Numism. pag. 52. ubi numus M. Aurelii a Perinthiis cufus illustratur, in quo duo captivi duces subter arma sedent in ferculo, pompa triumphali circumlato. & sic conspiciuntur in Numismate Augusti cum epigraphae ARMENIA CAPTA apud Morell. Thef. Imp. Rom. T. I. N. 12. Tab. 60. & PARTHIA vel DACIA CAPTA, cum simili typo, in numis Trajani. & ita in Consularibus & Imperatoriis numis saepe regionis subactae typus est tropaeum ex armis hostilibus erectum, sub quo captivi sedentes lugent, vel genibus flexis se victos fatentur. vide Spanhem. T. II. de Pr. & Uf. Numism. pag. 222. 223. in loco autem Sillii Ital. Lib. XVII. v. 630. de triumpho Scipionis, legendum fortasse,

*Ante Syphax, feretro residens, captiva premebat
 Lumina, & auratae signabant cella catenae.*

non *servabant*. innuit illic nomen Syphacis feretro inscriptum sub ejus imagine lectum fuisse; non enim vivus in triumpho circumductus fuit. vide illic Drakenborchium. respicit autem Silius ad illud nostri Lib. II. El. 1. 33.

Aut Regum auratis circumdata colla catenis.

19. *Ipfa tuam serva prolem Venus*] *prolem serva* in primo Leidensi Askewiano; meo secundo, & edd. vetustis. reliqui recte in vulgatam conspiciunt. *o fit in aevum* Heinsius.

21. *Praeda fit haec illis*] *fit & illis* vitiose in Menteliano & primo Leidensi. *hoc illis* Voss. tert. *his illis* Fruterius. male Guyetus *Praeda fit illorum*. quod, sequente *quorum*, sonum auribus ingratiſſimum incutit. *haec illis* recte in reliquis codd. & vetustis edd.

22. *Mi sat erit Sacra plaudere posse Via*] *Me* Groning. Borrich. Mentel. Neapol. duo Leidd.

tres Voss. Heinſian. duo D'Orvill. & meus uterque. sed *Mi sat erit* jure praefert Broukhufius, quia id Propertio amatum. vide ad Lib. I. El. 12. 19. & plura ad Lib. II. El. 22. 21. adde notas ad Virg. Ecl. VII. 33. quamvis dubium saepe reddat sensum, addito infinitivo, ut patet ex locis, quae adfert Patruus meus ad Lucan. Lib. IX. 584. hic tamen *Mi sat erit* jungenda esse, non *me plaudere*, manifestum est. *Mi* quoque in codd. Regiis, aliisque, & primis ac vetustioribus edd. legitur. male tamen in his *media via*, quod etiam in Regiis, Colbertinis, Askewiano, & meo secundo. sed *Sacra Via* in tribus Vaticanis, Perreji & Fruterii codice, Neapol. Groning. Palatino & Commelliano Gebhardi, ceterisque; ut legendum jam monuit Volſcus, & in suis codd. haberi notarunt Beroaldus & Passeratius, licet *media* ediderint. sed alterum recte probatum Jano Douſae F. & Gebhardo, quia triumpho per *Viam Sacram* agebantur, ut notum est. vide Broukhufium. Heinſium Lib. I. Advers. cap. 9. & quae supra notavi ad Lib. II. El. 1. 34. Marklandus quoque codici suo adſcripserat, *Mi sat erit Sacra* legendum esse.

23. *Pacis Amor Deus est, pacem veneramur amantes*] novam hinc Elegiam ordiuntur plurimi codices, Regil, Colbertini, Borrich. Askew. Leid. sec. tres Voss. uterque D'Orv. & mei, ut & omnes edd. vetustae, praescripto titulo, AD AMICAM IRATAM. sed in ed. Scaligeri cum praecedente connectitur. pro *veneramur* blandiri posset N. Heinſii conjectura, quam ed. Aldinae adleverat, *pacem venamur amantes*.

24. *Stant mihi cum domina praelia dura mea*] mirificam esse locutionem *Stant mihi praelia*, notat Broukhufius. eam tamen tuentur codices MSS. & meus uterque, cum editionibus vetustis. sic Eleg. praeced. v. 43.

*Aut quibus in campis Mariano praelia signo
 Stent, & Teutonicas Roma refringat oper.*

Sic

25. Non tamen inviso pectus mihi carpitur auro,
Nec bibit e gemma divite nostra fitis.
Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur,
Nec miser aera paro clade, Corinthe, tua.

O

Stent conjecerat Heinſius, vel *Sat mihi*. quod & Livinejo in mentem venerat, eo ſenſu, *ſatis eſt cum domina bellum gerere. praelia ſtant* pro *manent* interpretatur Paſſeratiuſ. Broukhuiſius a manu poëtae fuiſſe credebat, *Sunt mihi cum domina praelia d. mea.* repudiante & contra Propertii mentem cenſente Patruo meo ad Valer. Fl. II. 84. qui *ſtant* exponit, deſinunt, ſiniuntur. praecedat enim, *Pacis Amor Deus eſt.* quod admittere videtur D'Orvillius eruditis Diſſertationibus Deliacis, inſertis Vol. VII. Miſcell. Obſerv. Tom. I. pag. 105. & ſic fere Rob. Stephanus in Theſaur. L. I. qui *Stant* explicat, non exercentur, quieſcunt. ut infra El. VIII. 5.

*Tranſeat hic ſine nube dies. Stent aëre venti,
Ponat & in ſicco molliter unda minas.*

& v. 18.

Inque metum ſemper ſtent tua regna caput.

ubi ſunt in ſecundo D'Orvill. quae gloſſa eſt. nam *ſtare* pro eſſe, hoc quoque in loco accipiebat Gebhardus ad Tibull. p. 52. infra El. XXI. v. 21. *tantum pietate potentes ſtamus.* & hoc probabat Pontanus ad Macrobi. pag. 639. vid. Broukh. ad Tibull. Lib. I. El. 7. 92. ubi praetulit,

Exemplum cana ſtemus uterque coma.

pro *ſimus*, ut in vulgatis antea edebatur, & in ſuis etiam codd. inveniriſſe videtur Paulinus Nolanus, & ipſe poëta ſupra ſeculi ſui captum, & veterum feliciffimus imitator, verſum hunc Tibulli in animo habens Carmine exhortatorio ad Conjugem, pag. 647. ed. Roſw. & Ducaei,

Exemplum vitae ſimus uterque piae.

recepta igitur lectione contenti ſimus. ut hic ſenſus ſit, obfirmato animo praelia exercere conſtituimus & ſolemus, licet Pacis Deus ſit Amor. quia, ut ait Ovidius Lib. I. Am. 8. 96.

Non bene, ſi tollas praelia, durat amor.

praelia dira Marklandus.

25. Non tamen inviso pectus mihi carpitur auro]
Nec tamen in tribus Voſſianis, binis D'Orvill.

meo utroque, & vetuſtis odd. *Nunc tamen tam-
hic quam tribus ſeqq. verſibus Nunc bibit &c.* male Guyetus. *injuſſo* ſec. Leid. an voluit librarius *injuſto*? ſed *inviſo* ſaniffima lectio eſt. ut de Mida Ovid. XI. Met. 130.

— *ſitis arida guttur*

Urit, & inviſo meritis torquetur ab auro.

ubi, ſi codices addicerent, ad oppoſitionem *gut-
turis* non male ex hoc loco ſubſtitueretur,

— *inviſo pectus torquetur ab auro.*

rapitur vitioſe in primo Voſſ. & Leid. mox *Nec
venit* in aliis legi notat Lat. Latinius. in gemmis
Francius.

27. *Nec mihi mille jugis Campania pinguis
aratur*] reſpicit forte Virgil. VII. Aen. 539.

— *Auſoniis olim ditiffimus arvis:*

*Quinque greges illi balantum, bina redibant
Armenta, & terram centum vertebat aratris.*

& inde Ovidius Lib. I. Am. El. 3. 9.

*Nec meus innumeris renovatur campus aratris.
aratra* male in primo D'Orvill.

28. *Nec miſer aera paro clade, Corinthe, tua]*
Variant hic admodum codices, & virorum do-
ctorum conjeſturae. *ire paro clade* in v. c. Ant.
Perreji, Mentel. Askew. primo Leid. altero
Colbert. a man. pr. *ire paro claſſe* in Excerpt.
Scalig. Heinſiano, Borrich. codd. Regiis & pri-
mo Colbert. ſecundo Leid. tribus Voſſ. utroque
D'Orv. meis, & priſcis odd. *ire paro* ut Lib. II.
El. 23. 65.

*Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per
undas.*

& Lib. I. El. 15. 8.

Ut formoſa novo quae parat ire viro.

quamquam hoc Livinejo diſplicebat. *aera paro
clade* in v. c. Fruterii, Groning. & ſecundo Col-
bert. a man. ſec. *aere* Neapolit. *aera paro clade*
in

O prima infelix fingenti terra Prometheo.

30. Ille parum cauti pectoris egit opus.

Corpora disponens mentem non vidit in arte.

Recta animi primum debuit esse via.

Nunc

in primo, secundo, & quinto Vatic. aliisque apud Lat. Latinum. pro *aera paro* in aliis *peto*. *paro* exponi posset emo, comparo. ut apud Ovid. Med. Fac. v. 21. *Intuitis collo lapides Oriente paratos*, ubi eadem varietate *petitos* in aliis. *aera peto classe* Marklandus. Broukhuisius in ora ed. Colin. conjecerat,

Nec misera aera paro clade, Corinthe, tua.

misera *Corinthe* conjungens, & de statu ex aere Corinthio factis intelligens. quod aes Corinthiacum e triplici metallo, ut volunt, conflatum, Romae magno erat in pretio. vid. Brodaeum ad Anthol. Graec. Lib. III. Tit. XXIII. Ep. 30. pag. 380 ed. Obsop. Interpretes ad Petron. cap. 50. & ad Cic. pro Rosc. Amer. cap. 46. hinc Cl. Ruhnkensius conjiciebat. *Nec mista aera peto clade* &c. eo fere sensu capiebat Acidalius ad Vellej. Pat. Lib. I. cap. 13. qui legebat,

Nec miser aera peto classe, Corinthe, tua.

jungens *aera tua*, non *classe tua*, & rejiciens emendationem Scioppii *clade tua*. ut in MSS. invenit Palmerius Spicileg. p. 804. recte etiam Vossius Lib. I. de Anal. cap. 12. p. 428. castigat eundem Scioppium, qui *miser Corinthe* genere masculino capiebat, cum *miser* ad poetam ipsum referendum sit. cui adsentitur Rupertus ad Vellej. Pat. pag. 26. fluctuat autem Acidalius, an *miser Corinthe*, pro homine Corinthio, an vero *misera* scribendum sit. Illum refutavit Patruus meus in notis ad Lucan. III. 287. qui praeter ceteris hanc praefert lectionem, codicum MSS. auctoritate subnixam,

Nec miser ire paro classe, Corinthe, tua.

eo sensu, non ingredior mare nave Corinthiaca, ut in terris remotis mercatura ditescam, adeoque hoc disticho innuat Propertius, se neque aratorem neque negotiatorem esse, desumpta periphrasi ab uberrima Campaniae regione, & Corintho, quae mercatura florebat. *miserum* vero non pro avaro, ut Passeratius, capiebat, sed de navigante, qui lucri causa per mare iactatur, ut in locis diffitis & peregrinis mercaturae commer-

ciis divitias conparet: qualem Paetum lucri aviditate miserum navigatorem & naufragio pereuntem describit infra El. V. sic *miser navita* Lib. II. El. 21. 22.

Hanc miser inplorat navita Leucothea.

Haec loci satis vexati simplicissimam esse lectionem & interpretationem arbitror, certe praefendam conjecturae Heinisanae in notis ad Propert. p. 717.

Nec mi ferta paro clade, Corinthe, tua.

per *serta* intelligens laurum triumphalem.

29. O prima infelix fingenti terra Prometheo] *frangenti* male in Neapol. Ovid. I. Met. 83. de hominis creatione,

Finxit in effigiem moderantum cuncta Deorum.

Phaedrus Lib. IV. fab. 4.

*Idem Prometheus audor vulgi fixilis,
Naturae partes, veste quas celat pudor,
Quum separatim toto finxisset die.*

Juvenalis Sat. XIV. 35.

Es meliore luto finxit praecordia Titan.

Claudianus IV. Conf. Honor. 232.

quum conderet artus
*Nostros, aetheriis miscens terrena Prometheus &c.
Et quum non aliter possent mortalia fingi.*

caute in Mentel. priore Leid. Voss. pr. & quarto, utroque D'Orvill. & meis. *peccore* Voss. tert.

31. Corpora disponens mentem non vidit in arte] componens sec. Leid. & Voss. tert. vidit in arte codicibus plerisque & edd. vetustis insidet. non vidit inertem conjecerat Heinsius in ora ed. Ald. quod legitur in Colotiano, Leidensi secundo, & tertio Vossiano. idem Heinsius notis ad Propert. p. 717. mentem non addidit arti. sed vidit est procuravit, providit. vide ipsius notas ad Ovid. I. A. A. 588. & Passeratium ad h. l. qui alteram tuetur lectionem *mentem non vidit in*

Nunc maris in tantum vento jactamur, & hostem
Quaerimus, atque armis nectimus arma nova.

35. Haud

In arce, quia mentem seu rationem in capite, velut in arce, positam statuebant. & sic Gebhardus, repudiante Broukhufio. Favere quidem Passeratio & Gebhardo possent loca veterum, quae produxi ad Loricium Lib. III. Eleg. pag. 201. iisque addi illud Claudiani IV. Conf. Honor. v. 234. ubi de anima rationis capaci:

— haec sola manet bustumque superstes
Evolat. hanc alta capitis fundavit in arce.

& Macrobij Lib. VII. Saturn. c. 14. in fin. *ideo Deus opifex omnes sensus in capite, id est circa sedem rationis, locavit.* Nicephorus Basilaca inter Excerpta Rhetorum Allatii pag. 142. Τῶν κεφαλῆς ὡς ἀποδότῃς ὑπέρκειται, ἡ δὲ τοῦ ὧς ἐν ἀκροπόλει τῇ κεφαλῇ φύλακος ὡν. plura vide in notis Pricaei ad Apulej. Apolog. pag. 123. 124. & Davissii ad Cic. II. de N. D. cap. 56. Neque tamen hic ita legendum probare velle. sed vel adquietendum explicationi Broukhufianae, ut innuat, Prometheum, in formandis hominum corporibus quidem providum, non tamen cogitasse, mentem deesse arti, id est fabricae corporis, quo sensu artem exponi posse firmat Statii locus, ubi homines *diri Prometheus artes* vocat Lib. XI. Th. 468. vel forte castigandum,

Corpora disponens, ignem non induit arti.

ut mentem, glossae instar, supposuerint librarii ex sequente animi, & hic loci sensus sit: *prima* fingenti terra, est princeps illud *lusum*, unde primos homines effinxit Prometheus, ut animas formatae infundere terrae dixit Ovidius I. Met. 364. sed quum ignem, seu divinae particulam aerae, deesse videret, eum a Diis mutuatus est, unde Jovi ignem, id est igneam illam animi vim, eripuisse, & propterea Caucaſo adligatus fuisse fingitur, cujus furti causam perorantem ipsum Promethea elegantissime descripsit Lucianus in Prometheo, & subsequente Dialogo illius ac Jovis. per hunc vero ignem, Diis abreptum, intelligendam esse mentem animi indicat Claudianus d. l. v. 229.

— cum conderet artus
Nostros, aetheriis miscens terrena Prometheus
Sinceram patrio mentem furatus Olympo
Continuit claustris.

huc refer illa Ennii ex Epicharmo;

Terra corpus est: at mentis ignis est.

Isteic de Sole sumtus ignis.

Iisque actus mentis est.

ad quae vide H. Columnae notas pag. 279. & seq. ed. Neap. neque parum adjuvat hanc conjecturam locus Horatii Lib. I. od. 3. 26.

Gens humana ruit per vetitum nefas.

Audax Japeti genus

Ignem fraude mala gentibus intulit.

ubi forte etiam legendum *mentibus induit*, quia praecessit *gens humana*. hae enim voces passim in MSS. confunduntur. vide infra ad v. 67. *induere* autem elegans hac in re verbum esse patebit ex notatis ad Tom. I. Anth. L. pag. 514.

33. Nunc maris in tantum vento jactamur] *infandum* in aliis, teste Passeratio, quod probat Guyetus. & sic v. c. Fruterii, Livinejus ex conjectura, & e MS. Palmerius. *intadum* Palatinus Gebhardi. unde *intacti* conjecerat Broukhufius. ut apud Horatium Lib. I. od. 3. 21.

Non tangenda rates transiunt vada.

ubi vide Torrent. & Interpretes ad Valer. Fl. I. 197. Sed quia in notas editas non retulit, mutasse sententiam videtur. & sane in *tantum* in omnibus codd. & edd. vetustis, quod non est sollicitandum. Valer. Fl. II. 375. — *tantum maris aequor adorti*. ubi hoc in loco *maris aequor* subintelligendum censet Patruus meus, & locutionem illam illustrat. ut saepe *aequora ponti*, *maris aequora* & sim. de quo vid. Markland. ad Statii Silvas p. 144. infra El. IX. 17.

Omphale & in tantum formae processit honorem. vento in Regiis, Colbertinis, Neapol. Borrich. Groning. Excerpt. Scallg. Voss. Heinsiano, ceterisque codd. & primis edd. non *ventis*. ut in Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque.

34. atque armis nectimus arma nova] *arvis nectimus arva nova* in Voss. quarto. *quaerimus* pro *nectimus* male repetitur in meo secundo. *nectere arma* est bella ex bellis ferere, cumulare, & miscere. ut apud Stat. IX. Theb. 567. *nectebat vulnera Mavors*. vel *funera*, ut legebat Marklandus ad Lib. V. Sylv. I. 18. vide hic Passeratium.

Tt

35. Haud

35. Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas:

Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.

Victor cum victis pariter miscebimur Indis.

Consule cum Mario capte Jugurtha fedes.

Lydus

35. *Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas:*
Nudus ab inferna, stulte, vehere rate]

ad infernas rates in multis quidem codd. legitur, ut in Regiis, Colbertinis, Mentel. Borrich. Heinisiano, Groning. duobus Leidd. Voss. primo & tertio a manu sec. utroque D'Orvill. meis, Palatino Gebhardi, antiquis edd. & apud Octav. Mirandulam in Viridario Illustr. Poët. fol. 184. idque praefert D'Orvillius in Miscell. Observ. Vol. V. Tom. III. pag. 7. Sed *ab inferna rate* tuentur Ant. Perreji codex, Colotianus, & tres Vaticani. neque ad alterum defendendum sufficit Lucani locus Lib. III. v. 16.

Praeparat innumeras puppes Acherontis adustis
Portitor, in multas laxantur Tartara poenas.

nam id recte ad Cordubensis poetæ hyperbolica refert Oudendorpius, vel emendandum,

Praeparat innumeras puppes Acherontis ad umbras.

hoc est, puppem ad innumeras umbras transvehendas praeparat, aut *innumeris*, vel *in numerum* rescribendum censet. conferatur potius illud Tibulli Lib. III. El. 3. 10.

Tunc, quum praemensae defunctus tempora lucis
Nudus Lethaea cogeret ire rate.

& Sillii Italici, qui hunc ipsum Propertii locum imitatus videtur, Lib V. 267.

— — *modo quem Fortuna fovendo*
Congestis opibus donisque referis opimis,
Nudum Tartarea portabit navita cymba.

Gebhardus etiam *inferna rate* praetulit, quod & placebat Marklando. sed quia Latinitati obstat *vehi a nave*, recte Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. pag. 148. corrigebat,

Nudus at inferna, stulte, vehere rate.

similis sententia est in noto Palladae disticho apud Stobaeum pag. 530. & in Antholog. Graec. Lib. I. Tit. XIII. Ep. 6.

Ἦς ἐπὶ βλῦ γυμνός, γυμνός δ' ὁπὸ γαῖας ἄπαστης,
καὶ τὴ μάτην μοχθῶ. γυμνὸς ἐρῶν τὴ πάλος.

quod sic vertit Grotius,

Nudus in hanc veni tellurem, nudus abibo:
Quid satago nudum natus ad exitium?

in Inscriptione sepulcrali, quae vitiose legitur apud Murator. p. MDCLIV. 2. & Donium Cl. XV. N. 28. p. 442. sed paullo emendatior apud Gudium pag. CCCXVII. 9.

NVDVS NATVRA FVERAS E MATRE CREATVS,
NVLLVS ERIS. OBITIS GRATIA NVLLA DATVR.

ubi versu secundo elegantior esset repetitio, NV-
DVS ABIS. PRO NVLLVS ERIS. Columbanus Carm. II. 54.

Nudi nascuntur, nudos quoque terra recepat,
Divitibus nigri referantur limina Diis.

vid. Drakenb. ad Silium Lib. XIII. 777. ubi de Crasso:

Dives apud superos, sed mors aequarat egenis.
& pluribus hoc dictum illustrat Bern. Damkenius ad Agapet. *πρᾶγμῶς*. cap. 67. pag. 107.

37. *Victor cum victis pariter miscebimur Indis.*
Consule cum Mario &c.]

Hanc a Jano Gulielmio in Quaest. Plantin. p. 230. propositam emendationem amplexus est Broukhuisius, quum in vetustis edd. legeretur, *miscibitur umbris*. certe *miscibitur* etiam est in Borrich. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. & apud Octav. Mirandulam fol. 184. *umbris* in primo Leid. uno Voss. Askew. binis meis, ac secundo D'Orvill. *misceberis* Francius. sed *miscibimur* recte Livinejus & Modius ex cod. Posthiano, hoc est Groningano, in quo *miscibimur undis*. *undis* quoque in secundo Leid. & priore D'Orv. *miscibimur* vero requirunt praecedentia *jassamur* & *nestimus* v. 33. & 34. idque ex Commelini libro etiam praetulit Gebhardus. sic Lib. III. A. A. 21.

Accipe me, Capaneu, cineres miscebimur, inquit
Iphias.

male Passeratius *cum victis umbris* conjungit, nam

Lydus Dulichio non distat Craesus ab Iro.

40. Optima mors, parca quae venit apta die.
Me iuvat in prima coluisse Helicon juvena,
Musarumque choris implicuisse manus.
Me iuvat & multo mentem vincere Lyaeo,
Et caput in verna semper habere rosa.

45. Atque

nam *viſtor cum viſtis* eleganti locutione pro *viſtores & viſti*. ut ſeq. verſu *Fugurtha cum Mario*. Ovid. V. Faſt. 330.

— *Conſul cum Conſule ludos*
Poſtumo Laenas perſoluere mili.

vel *viſtores miſcebimur cum viſtis*. nam paſſim veteres plurali utuntur, ubi de duobus per praepoſitionem *cum* conjunctis agunt. ut multis exemplis probat Patruus meus ad Ovid. I. Met. 320. & ad Lucan. IV. 619. ſic & alibi ſaepe peccatum. ut infra El. VII. 20. recte praetulerunt viri docti,

Naturae ſequimur ſemina quiſque ſuae.

pro ſequitur. par ratio in illa locutione apud Horat. A. P. v. 63. *Debemur morti nos neſtraque*. quod recte vindicat Bentlejus contra Ach. Statium, *Debentur* ſubſtituentem. idem Paſſeratiuſ quoque *Indis* conjecerat, quod Gulielmiuſ occupavit, vel *miſcebere Cimbris*, inprobantibus Gebhardo & Broukhufio. *Conſulem* verò *Marium* hic non tantum *capto* opponi *Fugurthae*, quam quidem majore cum emphafi, quia Marii Conſulatus, ſepties repetitus, omnium Romanorum maxime inſignis, & ipſo numero clarus erat, optime exiſtimabat amiciffimuſ Santenius. eo adludunt paſſim poëtae. ut de Mario Ovidiuſ IV. ex P. 3. 46.

Ille Fugurthino claruſ Cimbrique triumpho,
Quo viſtrix toties Conſule Roma fuit.

& Maniliuſ IV. 46.

Quod Conſul teties exſul, quod de exſule Conſul.

& hinc apud Vellej. Paterc. Lib. II. cap. 26. legendum conjiciebat: *Mariuſ ſepties Coſ. filiuiſ, vir animi magiſ quam aevi paterni, multa fortiterque molituſ, neque uſquam inferior nomine Conſul.* non, ut in vulgatiſ, nomine *Conſulit*. hoc eſt, non uſquam inferior conſul nomine Mariano, valde celebri Conſulatu. vocem igitur *Conſul* non tantum ad munuſ, quam ad qualita-

tem referebat. ut apud eundem Vellej. III. 92. de Sentio Conſule: *in Comitiiſ habendiſ praeci-pium egit Conſulem.* & ſic fere Caſſiuſ apud Cic. XII. ad Fam. Ep. 13. *Maximuſ Conſulariſ maximuſ Conſulem te ipſe viſitiſ.*

39. non *diſtat Craeſuſ ab Iro*] diſcat *Craeſuſ abire* corrupte in Mentel. Borrich. Voſſ. & Leid. primo, D'Ory. meoque.

40. *Optima morſ, parca quae venit apta die*] *parta* in Heinſiano, & meo priorē. *aſta* cod. Fruterii, & Neapolit. cum primo & quinto Vatic. & ſic adfert Alb. Eyb in Margarita Poët. cap. XIII. ed. Baſil. 1495. *apta* Gebharduſ. *tarda quae venit aſta die* Guyetuſ. *propera* Heinſiuſ ad marginem ed. Ald. ut innuat optimam eſſe mortem, quae cito venit.

41. *Me iuvat in prima*] *juvet* in Neapol. & Mentel. ut Guyetuſ, & diſticho ſequenti. & ſic Marklanduſ. forte etiam *a prima* corrigendum, ut *a teneriſ adſueſcere multuſ* Virgilio. altero verſu *Muſaruſque comiſ* vitioſe in uno Colbert. & ſecundo D'Orvill. haec & ſequentia ex Soloniſ Elegiaciſ deducta eſſe cenſet Cel. Ruhnkeniuſ, quae edidit ad Callimachi Fragmenta p. 421.

Ἔργα δὲ Κυπρωγυνῆς οὐν μοι φίλα, καὶ Διονύου, καὶ Μυρίων, ἃ τίθησ' ἀνδραὶ ἐὺφρονέτας.

43. *multo mentem vincere Lyaeo*] adſcripſerat Januſ Douſa illud ex Statiſ Sylviſ, *Et mentem vincere thoriſ*. quod legitur Lib. III. Sylv. 3. 109.

44. *Et caput in verna ſemper habere roſa*] huic loco ſequentia adnotaverat Marklanduſ. „ in ro- „ ſa, id eſt roſa coronatuſ. ſic ἐν μύρῳ, un- „ guento delibutuſ. Ariſtoph. I. π. v. 1367. „ Sed quomodo ſemper in verna roſa? Ovidiuſ „ quidem Lib. V. Faſt. 194. *vernaſ eſſat ab ore roſaſ*. ſed ibi recte & ex decoro. loquitur „ enim de Dea Flora, & de menſe Majo. an „ ſemper pro plerumque, ſaepe? aliter enim „ falſuſ & abuſuſ. Sed ſuſpicor Propertiuſ „ ſcripiſſe in tenera roſa. ſic Lib. I. El. 17. 22. „ Mol- „ Ttt 2

45. Atque ubi jam Venerem gravis interceperit aetas,
Sparserit & nigras alba senecta comas:
Tum mihi Naturae libeat perdiscere mores,
Quis Deus hanc mundi temperet arte domum.

Qua

„Molliter & tenera poneret ossa rosa." Non improbo quidem hanc conjecturam, sed tamen illud semper non tam stricte capiendum opinor, praesertim si caput in verna rosa habere explicemus, molliter reclinatum esse in pulvillis rosa, vere vel aestate decerpta, fartis. ut apud Cic. V. in Verrem cap. XI. pulvinus Melitensi rosa fartus. sic Lib. III. El. 5. 64. fultum vel effultum pluma versicolore caput exponunt de pulvillis pluma versicolore fartis, quibus caput incumbit. vide illic Passeratium. huc facit illud Senecae Epist. XXXVI. aequo animo in rosa jaceat. Anacreon od. XV.

Ἐμοὶ μίλει κόροις
Καταβρίχων ὑπὸ νη.
Ἐμοὶ μίλει πόδοις
Κατασίφειν κάρυνα.

Synesius Epist. XXXII. pag. 95. ἐν τριάνοις καὶ κόροις μεθύοντα καὶ καμύζοντα. adde quae notavit D'Orvillius ad Charit. pag. 97. posset tamen cum L. Santenio caput in verna rosa habere exponi, pro rosa vernanti, recenti, non languida cinctum esse.

46. Sparserit & nigras alba senecta comas] integras in MS Fruter. Excerptis Scalig. Leidensi primo, Livineji codicibus, Borrich. Groning. meo utroque, Voss. primo & quarto, in quo superfer. in nigras. integras quoque in vetustis edd. ingratis in quinto Vaticano, secundo Leidensi, & tertio Voss. Sparset & integras in Regiis, Colbertinis, & secundo D'Orvill. Olim conjiciebam, Sparserit & niveas, Id est nivis instar canos capillos per caput sparserit. Sed recte Broukhufius vindicavit Sparserit & nigras, ut in codice Perreji, primo & secundo Vaticano, aliisque & ita Guyetus. Firmat Ovidii imitatio IV. Trist. El. 8.

Inficit & nigras alba senecta comas.

vid. ad Lotichium pag. 469. alba igitur senecta, & nigrae comae eleganter opponuntur, nam sparere hic significat variare. ut apud Ovid. III. A. A. 76.

Quaeque fuisse tibi canas a virgine fures,
Spargentur subitae per caput omne comae.

vide Heinsum ad Lib. I. Fast. 512. praeced. versu Venerem caput interceperit aetas in primo D'Orvill. an forte librarius voluit cana interceperit aetas? sed sanissima est lectio vulgata. eleganter hunc locum imitatus est Janus Secundus Lib. III. El. 1. qua Propertii manes invocant,

Cum glacialis hiems calidos extinxerit aestus,
Naturae libeat tunc mihi scire vias.
Immensumque suis sectum regionibus orbem,
Quaeque malum spondent sidera, quaeque bonum.

47. Tum mihi Naturae libeat perdiscere mores] liceat in Groningano. perdiscere jura Heinsius. sed alterum tuetur illud Virgilii Lib. I. Georg. 51.

Ventos & varium coeli praediscere morem.

sic ventorum mores Lucretio Lib. I. 194. ad quem vide Gifanii Collectanea pag. 378. Manilius Lib. IV. 122.

Nunc tibi Signorum mores, summumque colorem,
Et studii varias artes ex ordine reddam.

Plinius Lib. XVII. 2. ad soli naturam, ad loci ingenium, ad coeli cujusque mores dirigenda solertia est. vide Gevart. Lect. Papin. ad Lib. III. Sylvar. Carm. 2. cap. 5. & Markland. Epist. Crit. ad Fr. Harium pag. 10. illum autem Virgilii locum potius hic animo Propertii obversatum fuisse opinor, quam, quod Cerda existimabat, alterum ex Lib. II. G. 477.

Accipiant; coelique vias & sidera monstrant.

hunc enim aemulatus videtur noster supra Lib. II El. 25. 28.

Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
Præderit? aut rerum dicere posse vias?

ubi forte discere ex MSS. legendum esse notavi, ut hoc in loco Naturae perdiscere mores. nisi illic rerum vias dicere accipias pro describere, canere. vide Addenda ad Lotich. p. 696. mundi rationem quaerere vocat noster Lib. II. El. 25. 51.

Harum nulla solet rationem quaerere mundi,
Nec cur fraternis Luna laboret equis.

seq. versu Qua Deus (arte nimirum) in quarto Voss.

- Qua venit exoriens, qua deficit: unde coactis
 50. Cornibus in plenum menstrua Luna redit.
 Unde salq superant venti: quid flamine captet
 Euris: & in nubes unde perennis aqua.
 Si ventura dies, mundi quae subruat arces:
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas.

55. Aut

Voss. a manu sec. sed *Quis Deus* recte se habet. Ovid. XV. Met. 68.

Quis Deus, unde nives: quas fulminis esset origo.
 & seqq.

loco cum his conferendo, & cum Statianis a Broukhufio productis. & vide Barth. ad Stat. V. Silv. 3. 21. similes veterum ac recentiorum poetarum de studio Philosophico descriptiones contuli in notis ad Lotich. Lib. V. El. 19. 43. p. 383. & seq. *temperat* vero, eleganti significatione, ut in illo Horatii Lib. I. od. 12. 15.

— *qui res hominum ac Deorum,*
Qui mare & terram, variisque mundum
Temperat horis.

49. *Qua venit exoriens, qua deficit: & seqq.*
 Totum hoc distichon transponendum censebat Broukhufius infra post v. 54. hoc ordine:

Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi,
Solis & atratis luxerit orbis equis.
Qua venit exoriens, qua deficit: &c.

non inmerito eum offendisse videtur insolens locutio, qua *exoriens* simpliciter ponitur, non addita voce *Sol*, quae, admissa ejus transpositione, reperenda ex versu praeced. *Solis & atratis* &c. ita certe Virgilius, cujus locum forte hic cogitabat Propertius, Lib. I. G. 437.

Sol quoque & exoriens, & cum se condit in undas,
Signa dabit. Solem certissima signa sequuntur.

& sic jubar *exoriens, exoriens Aurora*, & sim. saepe occurrunt, nusquam vero *exoriens*, quod sciam, pro *Sole*, vel *Aurora exoriens*. pluribus de hoc loco egi olim in notis ad Lotich. p. 249. & ad Anthol. Lat. Tom. I. p. 264. 265 ubi apud Auctorem Elegiae in obitum Maecen. v. 56. similiter edebatur haftenus,

Hic tela in profugos (tantum curvaverat arcum)
Misit ad extremos exorientis equos.

sed emendandum conject,

Misit ad extremos ecce Orientis equos.
 idque propter Ovidii locum ex Lib. I. A. A. 177.
Ecce parat Caesar domito, quod defuit, orbi
Addere, nunc Oriens ultime noster eris.

alia res est in loco Calpurnii Decl. II. ubi vide Patru mei notas. Si quis tamen Broukhufianam versuum transpositionem repudiet, necesse erit, ut sublata majori distinctione post *deficit, exoriens Luna* hic conjungatur, & *Qua venit exoriens (Luna) & in plenum rexit*, inter se opponantur. nam *venire* proprie de ortu Solis vel Lunae, *deficere* de occasu dicitur. vide notas ad Ovid. Lib. II. Met. v. 382 deinde *peractis Cornibus* in aliis legi testatur Lat. Latinus.

51. *Unde salo superant venti: quid flamine captet*
Eurus, & in nubes unde perennis aqua]

superent in Groning. & sec. D'Orvill. quod admittere potest propter sequens *captet*. vel *captat* illic cum Francio corrigendum. *salto superant venti* exponit Passeratius, e mari spirent, vel abundant, superfint. ita apud Ovid. VII. Met. 510. *superat mihi miles & hosti*. vide Broukhuf. infra ad v. 69. hujus Eleg. ubi recte notavit *superare* hic abundantiam notare. *superant cuncti* in primo Voss. *cunctis* pr. D'Orv. deinde *flumine captet* in Mentel. Leid. prim. & D'Orv. pro *Eurus* in Palatino *curus*. unde *Corus* Gebhardo placebat. in his vero colorem duxit ex Virgilio Lib. I. G. 462.

— *unde serenas*
Ventus agat nubes, quid cogitet humidus Auster,
Sol tibi signa dabit.

53. *Si ventura dies, mundi quae subruat arces:] sit ventura* Mentel. duo Leidd. tres Voss. meus uterque, & D'Orvilliani, cum primis edd. sed recte Passerat. & Gebhardus tumentur *Si*, pro an, obvio usu. *substruat arces* in Borrichiano. *qua subruat artes* Mentel.
 T t t 3 arcem

55. Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi,
Solis & atratis luxerit orbis equis.

Cur serus versare boves, & plaustra Boötes:

Pleia-

arctem praefero ex Palatino ac Colbertino, & altero versd bibat ex Menteliano, primo Leid. & sec. D'Orvill. & sic Francius. Est autem imitatio Virgillii Lib. I. G. 380. *Et bibit ingens arcus*. ubi vide Ursinum in Virg. cum Graecis collato pag. 123. *πίνει* eodem sensu apud Anacreontem elegantissimo odario XIX.

Η γῆ μέλαινα πίνει,
Πίνει δὲ δίνδρι' αὐτὴν,
Πίνει βάλασσα δ' αὖρος,
Ὅ δ' Ἡλίου θάλασσαν.

quod autem Caelius Rhodiginus, & Turnebus hoc in versu *Caeruleus* contra omnes codices & editiones proferant, monente Broukhufio, forte eorum memoriae obverfabatur illud Virgillii Lib. I. G. 452. *Caeruleus pluviam denuntiat, igneus Euros*.

55. *Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi*] *Perrhaebi* nomen valde deformant codicum scripturae, in quibus *Per herebi*, ut in Mentel. Borrich. primo Leid. & meo. in altero nostro *Perhebi*. *Perebi* in Neap. *Penei* D'Orvill. sec. a manu sec. *Pirrei tremuere c. mundi* Askew. innuitur hic ingens Thessaliae motus, quo *tremuisse juga Pindi* dicit, quem *Perrhaebum* vocat, quia populi *Perrhaebi* Thessaliae adscribuntur, iisque vicinus erat Pindus. ut ex Strabone patet, qui operose de *Perrhaebia* agit Lib. IX. ubi de Pindi vicinitate, pag. 442. ed. Casaub. *Οἱ δὲ Περραιβοὶ — πτόχωροι ὄντες Μακεδόσι. πολὺ μέρος εἰς τὰ ἄλῃ. Ἀθαμανίαν ὄρη, καὶ τὴν Πίνδον ἐξίπνισι.* Plinius Lib. IV. cap. 1. *Perrhaebi*, quorum mons *Pindus*. Facit huc insignis locus Scholiaetae Theocriti ad Idyll. I. 67. cujus verba exhibebo, ut ea castiganda existimabat eruditione & amicitia mihi conjunctissimus Laur. Santenius: *Πηνειὸς, ποταμὸς Θητταλίας. τέμνη δὲ γυνικῶς μὲν τὰ ἄλῃ. ἴν καὶ τὸ μεταξὺ τῆς Ὀσσης, καὶ τῆς Ὀλύμπου χωρίον, ὃ εἶσι πτόχαδεις, καὶ ἄπὸρ ὑπὸ θείας γυνικῆς πτόχας διόρυξιν διηρημένοι, δι' ἧς ὁ Πηνειὸς πτόχας τῶν θάλασσαν ῥέει. λέγεται καὶ τῆς τὸ χωρίου, τέμνια Θητταλικά. — Πίνδος, ὄρος τῆς Ἀρκαδίας, ἢ ποταμὸς κατὰ δὲ τινὰς ὄρος τῆς Περραιβίας ἐγγὺς θαλάσσης. male in vulgatis, Πηνειὸς, ποταμὸς Σικελίας, pro Θητταλίας. sic mox idem Scholiaetae ad v. 69. τέμνη τῆς*

Πηνειὸς. ποταμὸς ὅρος Θητταλίας. deinde *Περραιβίας* recte corrigebat pro *Περραιβοίας*. sic enim Stephanus Byzantinus hanc vocem bis scribit in *κῶφας*. & Latinis passim *Perrhaebia*. ut Ciceroni in *Pison*. cap. 40. Livio Lib. XXXI. c. 41. Lib. XXXII. c. 15. XLIV. c. 2. aliisque. formam vero adjectivi Propertianam *Perrhaebus Pindus*, pro *Perrhaebaeus*, vel *Perrhaebus*, firmabat ex Stephano Byz. in *Περραιβός*. τὸ ἰδιὸν, inquit, *Περραιβοίαι*. ἃ θηλυκὸν κατὰ κατὰ φύσιν, ἢ *Περραιβός* καὶ *Περραιβή*. & sic *Caeneus* dicitur *Perrhaebus* Ovidio XII. Met. 172.

———— *Perrhaebum Caenea vidi,*
Caenea Perrhaebum; qui factis inclytus Othryn incoluit.

vide Illic Regii & Micylli notas.

56. *Solis & atratis luxerit orbis equis*] *attractis* Mentel. unus Colbert. Heinfsian. Groning. duo Leidd. tert. & quart. Voss. meus uterque, D'Orv. sec. & in marg. *auratis. attractis* Askew. *a tractis* Borrich. *astratis* pr. Vatic. *aratis* in primo D'Orvill. *luxerit*, a legendo, ad deliquium Solis, quum caput obscura ferrugine texit, ut ait Virgilius, recte referunt viri docti. vide Scaligerum, & Doussae Fil. notas.

57. *Cur serus versare boves, & plaustra Boötes*] sic Regii, Colbertini, Groning. alique. ut jam ediderunt Volsus & Beroaldus. *serus* Neapol. *senis* in Voss. primo, Heinfsiano, & priore D'Orvill. quod ad veram lectionem *serus* accedit. neque aliter omnes editiones vetustae ante Scaligerum, qui edidit *segnis*. ut in tertio Vossiano. bene autem Broukhufius tuetur *serus*, sed loca Catulli & Boethii, in quibus *tardus Boötes*, suffragari aequae possent alteri lectioni *segnis*. ut *pigrum* vocant alii. vide Ciofan. ad Ovid. II. Met. 177. ubi de Boöte,

Quamvis tardus eras, & te tua plaustra tenebant.

serus enim Boötes vel Arctophylax dicitur, quia, ut ait Catullus in Coma Beronices Carm. LXIII. *vix sero alto mergitur Oceano*. Hyginus Lib. III. Poët. Astron. cap. 3. de Roote: *sero occidere dicitur, quod magis erectus a pedibus perverit ad terram: at exorients citius quam Chelae videtur.* ubi

- Pleiadum spisso cur coit imbre chorus.
 Curve suos fines altum non exeat aequor,
 60. Plenus & in partes quatuor annus eat.
 Sub terris si jura Deum & tormenta Gigantum:
 Tisiphones atro si furit angue caput.
 Aut Alcmaeoniae furiae, aut jejunia Phinei:
 Num rota, num scopuli, num sitis inter aquas.
 65. Num tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus, & Tityo jugera pauca novem.
 An ficta in miseras descendit fabula gentes,
 Et timor haud ultra, quam rogos, esse potest.

Exitus

ubi vide Interpretum notas. *servus* vitiose in ed. Gryph. 1551. *Cur servus versetque boves*, vel *versetve*, Heinsius.

58. *Pleiadum spisso cur coit imbre chorus*] *spisso igne* antea in omnibus fere codd. & vetustis edd. legebatur. sed *spisso imbre*, propter Pleiades imbriferas, optime restituit Heinsius in notis ad Ovid. X. Met. 508. quem etiam vide ad Valer. Fl. Lib. V. 46. ubi de Pleiadum *choro*. eodem Libro v. 416. ubi antea edebatur,

Pleiades & madidis rorant e crinibus ignes.

felicitur *imbres* emendavit, merito conjecturam laudante Broukhusio ad Tibull. I. 1. 42. & sic Marklandus hoc in loco correxerat.

60. *Plenus & in partes quatuor*] *ut in partes* corrige cum Heinso, & de locutione *fines* non *exeat*, versu praeced. vide ejusdem notas ad Ovid. II. Met. 517.

61. *Sub terris si jura Deum*] *sint* in Menteliano, binis Leidd. meo secundo, D'Orvill. & edd. antiquis. *fin jura* Askew. *sunt* Heinsonianus, tres Voss. primus D'Orv. & meus. sed bene correctum est *si*. ut jubet versus sequens *si furit angue*, ubi *ferit* in Colbert. Mentel. & primo Leid. *fuert* vitiose in Askew. pro *furit*. deinde *Anne Alcmaeoniae*, pro *Aut*, in Perreji & Colotii codice, primo & tertio Vatic. ut mox v. 66. *an Tityo* in eodem Perreji. Colot. & primo Vatic. seq. vers. *Non rota, non sc. non sitis* in Mentel. Neap. & primo Leid. Ceterum hi & sequentes versus spectant ad illorum inter veteres, Epicureos praefertim, opinionem, qui infernum esse negabant, saltem de eo dubitabant, & Styga, Eumenidas, Charontem, Cerberumque

inridebant, ac Tantali, Sisyphi, Ixionis, & Tityi poenas infernales non nisi fabulas, pueris terrorem incutientes, & nomina vana habebant. vide ad Lib. II. El. 25. 53. hinc Horatius Lib. I. od. 4. 16. *Jam te premet nox, fabulaeque Manes*. ubi vid. Lambin. & Torrent. Cic. pro Cluent. cap. 61. *Nam nunc quidem quid tandem illi mali mors attulit? nisi forte ineptis ac fabulis ducimur, ut existimemus, illum apud inferos in piorum supplicia perferre, ac plures illic offendisse inimicos, quam hic reperisse*. IV. Catil. cap. 4. *Itaque ut aliqua in vita formido improbis esset posita, apud inferos ejusmodi quaedam illi antiqui supplicia inpiis constituta esse voluerunt, quod videlicet intelligebant, his remotis, non esse mortem ipsam pertimescendam*. ubi vide Muretum. & plura apud Delrium ad Senec. Herc. Fur. v. 726. pag. 273. & Cortium Excurs. VII. in Salust. Catil. cap. 52. pag. 403.

66. *& Tityo jugera pauca novem*] *& deest* Mentel. primo Leid. & Voss. tert. a man. pr. *an Tityo* conjecerat Oudendorpius, ut in v. c. Ant. Perreji, Colotiano, & primo Vaticano. *pauca jugera* Marklandus *parva* exponebat, addens, se dixisse ad Statium. passim apud Poetas praetulerunt viri dicti *pauca* & *multa jugera*, non *parva* & *magna*. vide ad Ovid. III. Am. 15. 12. III. Fast. 192. Broukh. ad Tibull. I. 1. 2. & quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 260.

67. *An ficta in miseras descendit fabula gentes*] sic editi propter consensum omnium codd. quorum Excerpta adhibui, ne uno quidem excepto, & vetustiss. edd. conjecturam enim suam *descendit* textui ingessit Broukhusius. Novi *escendere* saepe a viris eruditiss. restitutum fuisse mul-

tis

Exitus hic vitae superet mihi. Vos, quibus arma
70. Grata magis, Crassi signa referte domum.

ELEG.

tis veterum locis, sed saepe etiam minus oportu-
tunam in eo substituendo adhibitam vel adfecta-
tam fuisse curationem. vid. Cel. Ruhnken. ad
Rutil. Lup. I. pag. 48. & quae notavi ad Tom. I.
Anth. Lat. p. 185. hic certe scripturam anti-
quam revocandam censui, & *descendit in gentes*
interpretor de fabula a maioribus ad posteros
tradita. Ovid. I. Fast. 537.

Talibus ut nostros dictis descendit in annos.

quod venire in hos annos dicit Lib. VI. 309.

Venit in hos annos aliquid de more vetusto.

Manilius Lib. I. v. 733.

Pama etiam antiquis ad nos descendit ab annis.

rem igitur hic optime egit Vulpus, qui, post-
habita etiam Broukhufii mutatione, & prava
Passeratii explicatione rejecta, *descendit* vindica-
vit, cujus altera interpretatio cum nostra con-
spirat, licet primam praeferat, de rebus nempe,
quae ab ineunte aetate per parentes vel magi-
stros traditae, in animos hominum radicibus alte
actis descendunt, quam locutionem multis exem-
plis confirmat. *gentis* in Neap. Mentel. primo
Leidl. Voss. & D'Orvill. pro *gentes* in Excerptis
Scalig. *mentes*, ut legebat Heinsius, & Mark-
landus. saepe enim hae voces inter se permutan-
tur. apud Horatium Lib. I. od. 3. 26. *Gens hu-*
mana ruit per vetitum nefas. ubi *mens* in codd.
MSS. forte quia mox sequitur *gentibus*. sed ubi
mentibus legendum conjeci supra ad v. 31. Ger-
manicus in Arateis v. 133.

Ferrique invento gens est lastata metallo.

ubi *mens* corrigendum adscripserat Heinsius. vide
notas ad Ovid. I. Met. 99. Markland. ad Stat.
I. Sylv. 2. 183. & quae dedi ad T. I. Anth. L. p.
145. & 474. altero versu pro *haud ultra* in va-
riis codd. & edd. antiquis *aut.* in meo priore
distinguitur,

Et timor: aut ultra quam rogus esse potest.

sed in v. c. Perreji, Colotiano, primo & quinto
Vatic. aliisque, *haud ultra. ire potest* olim con-
jecerat Broukhufius.

69. *Exitus hic vitae superet mihi. Vos, quibus
arma*

Grata magis, Crassi signa referte domum]

supereſt in duobus Leidd. primo & tertio Voss.
utroque D'Orvill. meis, & priscis edd. sed in ceteris
MSS. *superet*, optantis modo, ut in Groning. Voss.
quarto a man. sec. aliisque. quod recte contra
Gebhardum tuetur Broukhufius, & *superare* pro
superesse veteribus frequens esse ostendit. de
quo vid. ad Lib. II. El. 25. 53. *Exitus vitae*
hic notat totum vitae cursum usque ad mortem.
sic *exire de vita* apud Plinium Lib. III Epist. 9.
& MORTALITATIS FINITAE EXCESSVM habes in
Inscript. apud Gruter. pag. cccxciv. 4. Ulti-
mum versum illustrant notata a Guellio Pimpon-
tio ad Virg. VII. Aen. 606. & huc, praeter
aliorum scriptorum loca, spectat illud Flori Lib.
IV. cap. 12. §. 63. *Parthi quoque, quasi victo-
riae poeniteret, rapta clade Crassiana ultro signa
retulere.* ubi vide Freinshemium, & Numos an-
tiquos, rei memoriam servantes, in ed. Grae-
viana, quales & ipse argenteos servo. infra IV.
6. 80.

*Hic referat sero confectum foedere Parthum:
Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua.*

insignis hac de re locus est Ovidii V. Fast. 585.

*Signa, decus belli, Parthus Romana tenebat;
Romanaeque aquilae signifer hostis erat.
Isque pudor mansisset adhuc, nisi fortibus armis
Caesaris Ausoniae protegerentur opes,
Ille notas veteres, & longi dedecus aevi
Sustulit; agnorunt signa recepta suos. &c.
Parthe, refers aquilas, victos quoque porrigis arcus.
Pignora jam nostri nulla pudoris habes.*

ubi numos illos Augusti memorat Neapolis. sed
plures SIGNIS his Parthorum RECEPTIS inscrip-
tos Augusti numos, aureos argenteosque, oculis
exhibitos & illustratos videre licet apud Patin.
ad Suet. Aug. cap. 21. & in Thesauro Morel-
liano Tom. I. ad Tab. XI. p. 223 — 229. &
ad Tab. XVII. p. 297. 298.

ELEG. IV.

Dic mihi de nostra, quae sentis, vera puella:
 Sic tibi sint dominae, Lygdame, demta juga.
 Num me laetitia tumefactum fallis inani,
 Haec referens, quae me credere velle putas?

5. Om-

EL. IV.] AD LYGDAMVM inscribitur in variis codd. & edd. antiquis, idem ille Lygdamus servus etiam alibi apud nostrum memoratur, praesertim vero Lib. IV. El. 8. ubi iracundiam Cynthiae cum deprenso Propertio expertus eleganter describitur. omnes Scaligeri in hac Elegia transpositiones probabat Guyetus.

v. 1. *Dic mihi de nostra, quae sentis, vera puellae*] recte distinxit Broukhufius. nam *Dic vera* jungenda sunt. male Passeratius fluctuat an vera connectat cum *sentis*. quod tamen Marklando placuisse videtur, qui adscripserat, *quae sentis vera, veram tuam opinionem dic*. sed alterum praefero. Martialis Lib. VIII. Ep. 75.

Dic verum mihi, Marce, dic, amabo.
 Horatius Lib. I. Od. 8. 1.

*Lydia dic, per omnes
 Te Deos oro.*

Dic mihi, ut supra Lib. II. El. 23. 117.

Dic mihi, quis potuit lectum servare pudicum.
 Virgilius Ecl. III.

Dic mihi, Damoeta, cujus pecus?
 Enitatus Theocritum Id. IV. init.

Εἰπέ μοι, ὦ Κορίδα, τίς αἰ ὄϊς.
 formulam hanc *Dic mihi*, sollicitudinem animi indicare, sed non semper injuriosam esse, adversus Donatum docet Broukhuf. ad Lib. IV. El. 3. 23. *quis sentis* in Askew.

2. *Sic tibi sint dominae, Lygdame, demta juga*] Si tibi in secundo D'Orvill. *sint dominae* in Heinsiano, & meo priore. *depta* in Neap. *lenta juga* male alii intruserunt, quod recte damnavit Gebhardus. perperam etiam nonnulli *dominae* casu tertio accipiunt. & pejus adhuc alii interpretantur *dominae juga* hoc modo: sic Lygdame, numquam ames, liber sis ab amoris imperio, ut Passeratius, vel durae dominae servus sis, seu jugum patiaris amicae crudelis. Lygdamo enim libertatem adprecatur vel pollicetur, si vera sibi de domina referret. hinc in fine Elegiae, *per me, Lygdame, liber eris*. saepe enim servis bene de se meritis libertatem dabant. quod notum vel ex Plauti Menaechmis Aët. V. Sc. 7. & Terentii Adelphis Aët. V. Sc. 9. passim vero sic boni omnis voto inservit. ut Lib. I. El. 21. 5.

Sic te servato possint gaudere parentes.

Lib. III. El. 2 in fine:

Et sic Cumaeae secula vatis agas.

El. 13. init.

Sic ego non ullos jam norim in amore tumultus.
 Ovidius VIII. Met. 857.

*Sic mare compositum, sic fit tibi piscis in unda
 Credulus.*

& alibi saepe.

3. *Num me laetitia tumefactum fallis inani,
 Haec referens &c.]*

Dum me in duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. Non Neapol. *Num*, ut edidit Passeratius, in v. c. Perreji, Colotiano, & primo ac secundo Vatic. *Tu me* Fruterius. *Cur me* Heinsius. pro *tumefactum* forte praestiterit *stupefactum*. quae verba inter se confundi notatum est ad Lib. II. El. 10. 7. & vide ad Lib. IV. El. 1. 63. *stupere* enim de subita animi agitatione dicitur, tam in laetis quam adversis, quae praeter spem metumve nuntio non expectato ad nos deferuntur. seq. versu conjecerat idem Heinsius, *Haecne refers? Nec referens* in Borrich. & meo priore. *Ille refers* in quinto Vaticano. *credere velle* locutio amata nostro, aliisque, in qua *velle* abundat. vid. Broukhuf. ad Tibull. I. 5. 5c. & Patru mei notas ad Petron. cap. LXX. p. 349.

Vvv

5. Om-

5. Omnis enim debet sine vanis esse relator,
Majoremque metu servus habere fidem.

Nunc

5. *Omnis enim debet sine vanis esse relator*] ita ex Regiis & altero Colbertino edidit Broukhufius, Idque pro varia lectione etiam inveni in margine secundi mei codicis, & in ed. Veneta 1475. Reg. Lepid. ac Volsci idem excusum fuit. sed quod loquendi modum inde derivet, ut Lygdamus *veluti Consul referat ad Propertium, quasi ad Senatum, de negotio Cynthiae, quasi de negotio Reipublicae*, scriptum a Broukhufio nollem. si relator hic locum habet, simpliciter accipi debet de narratore, ut versu praeced. *Haec referens, quae me credere velle putas.* sed offendunt *referens* & *relator* spatio nimis vicino juncta. minus argutum esset, si haec verba capiamus, tamquam Lygdamus legati personam egerit, ut vera Propertio de Cynthia renunciaret, ac referret. ut loquitur Livius Lib. XXIV. 48. *ut duo legationem referrent ad Imperatores.* quod *renunciare legationem* dicit Lib. XXXV. 32. & Cic. IX. Philip. cap. 1. vide Patru mei notas ad Quintilian. VII. 4. p. 634. & sic *relatio* pro legatorum renuntiatione apud Justin. Lib. XXV. c. 2. init. vel hoc sensu potest exponi, ut nuntii partes egerit Lygdamus, cui etiam convenit *referre*, apud Virg. II. Aen. 547.

— *referes ergo haec, & nuntius ibis*
Pelidae genitori.

reportare vocat noster infra v. 37.

Et mea cum multis lacrimis mandata reporta.

sic Napae ancillae ad Corinnam mandata sua perferenda dat Ovidius Lib. I. Am. El. XI. Verum longe aliam lectionem exhibent veteres codices scripti editique, nam in duobus Leidd. tribus Vossianis, utroque D'Orv. meisque, *sine vano* (vel *vanis*) *nuntius esse*. quod & in reliquis omnibus legitur, & in ed. Beroaldi Veneta 1487. Aldina utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, Mureti, Rovillii, Scaligeri, ceterisque. & apud Octav. Mirandulam in Viridar. Illustr. Poët. fol. 184. quod nescio cur posthabitu fuerit. forte *relator* in contextum inrepperit ex glossa marginali, verbis illis *sine vano nuntius esse*, adposita, unde *sine vano* mutatum in *sine vanis*, ut staret versus, *sine vanis esse relator*. ea autem notione *relator* pro narratore vix apud Augustei aevi scriptorem reperitur. nam in Epistola Balbi

ad Ciceronem, ex qua locum adfert Broukhufius, longe alia significatione poni de eo, qui ad Senatum refert, ipsa verba manifestant, *consilio Senatus, auctore te, illo relatore, Pompejum & Caesarem conjungi posse*. quae ideo produxit, ut illam suam interpretationem de Lygdamo, instar Consulis ad Propertium, veluti ad Senatum, referente, nonnihil confirmaret.

6. *Majoremque metu servus habere fidem*] in omnibus fere MSS. & edd. praeis legebatur,

Majoremque timens servus habere fidem.

ita certe in Excerptis singulorum codicum, quibus usus sum, & antiquis, quas consului, editionibus. & apud Octav. Mirandulam. Mendi originem inde ortam recte divinavit Muretus, quia in suo vetere libro scriptum *metuens*, sed ab alia manu substitutum erat *timens*, unde ipse ex corrupta scriptura *metuens*, detracta ultima syllaba, emendavit *metu*. quamquam illud *timens* deinceps reliquos libros tam manu exaratos, quam typis excusos, occupavit. & placuisse videtur Scaligero, cui *timens* exponitur *ειδλαβός*. & hanc quoque lectionem secutus est Passeratius. atque in margine libri Aldini Ant. Perrejus *timens* proponebat, *fallere timens*, *reversens*. Mureti tamen calculo assenserunt, Guyetus, & Heinsius, qui ipse ex conjectura sic legendum ed. Aldinae adscripserat, & Scaligero hic insuper habito, id recepit Broukhufius, de metu servili explicans, sed male cum aliis interpretari *fidem habere majorem metu*, seu fidem majorem, quam metum. Sensus enim est, quum omnis nuntius, qui ad alium mandata deferat, fidem praestare debet, ut vera referat, eo majorem servus fidem adhibere tenetur, & cautius adhuc rem agere, neque dominum fallere, prae metu, ne vapulet, quia acriores poenae exigi solent a servo fallaci. Notandum simul, *habere fidem* hic alia significatione a Propertio dici, quam vulgo solet. notat enim plerumque alicui credere, pro quo minus recte alii *adhibere fidem*, quod est fideliter in re sibi commissa versari. male igitur apud Auct. Rhetoricor. ad Herenn. Lib. IV. cap. 12. in codice Pithoeano legitur, *ei rationi non est fidem adhibere*. pro *habere*. vid. Victor. ad Cic. VIII. ad Att. Ep. 3. Voss. de vitiiis Serm. p.

Nunc mihi, si qua tenes, ab origine dicere prima

Incipe, suspensis auribus ista bibam.

Siccine eam incomitis vidisti flere capillis?

10. Illius ex oculis multa cadebat aqua?

Nec speculum strato vidisti, Lygdame, lecto?

Ornabat niveas nullane gemma manus?

Ac

405. Vavass. de vi & usu quorund. verbor. pag. 148. Noltenii Lex. Antib. p. 722. & Joh. Vorst. ad Susp. Sev. de vita Martin. cap. I. & XI. & quae notavi ad Lorich. pag. 176. hoc autem in loco ponitur pro fidelem esse, praestare vel exercere fidem. ut Lib. II. El. 19. 28.

Credo ego, sed multos non habuisse fidem.

& Lib. III. El. 22. 4.

Qui non signatas iussit habere fidem.

contra neglectam habere fidem Ovidio Epist. XXI. 234.

Neglectam queritur testis habere fidem.

id est, sibi non creditum fuisse, ut Lib. III. Trist. El. 10. 36.

*Vix quidem credas: sed cum sint praemia falsi
Nulla, ratam debet testis habere fidem.*

tenere fidem Tibullo Lib. I. El. XI. 19. metu igitur hic valet, ex metu, propter metum, a cuius vocis recta explicatione pendet praesertim verus loci sensus, quam cum *τῷ* maiorem male conjunxit Broukhufius. vid. de hoc ablativi usu Daviss. ad Caesar. VI. de B. G. cap. 34. idque apud Graecos etiam obtinet. ut Herodot. Lib. I. c. 7. *ἐκ τῆς*, propter adventum, Lib. II. c. 14. *τῇ ἀποχρίσει*. & 19. *ἐκ τῆς*, propter cupidinem.

7. — ab origine dicere prima

Incipe: suspensis auribus ista bibam]

Malim ab origine ducere prima, hoc est deducere, repetere, ut in loco Virgilii, cui noster adhaeret, l. Aen. 376. *O Dea, si prima repetens ab origine pergam.* ita in fragmento Varro- nis apud Nonium, quod adfert Passeratius, vitae rursus ut cognoscere possem, atque servitutis & libertatis ab origine ad exodium ductae. & initio Metamorph. Ovidii,

— primaque ab origine mundi

Ad mea perpetuum deducite tempora carmen:

II. Trist. 560.

— prima surgens ab origine mundi

In tua deduxi tempora, Caesar, opus.

quod recte, pro defluxi, tuentur viri docti. IX. Met. 264. *nec quidquam ab origine ductum*

Matris habet. haec autem verba semper fere commutantur. ut *ducere* & *dicere carmen.* vide Broukh. ad Tibull. Lib. II. El. 1. 54. & quae supra notavi ad Lib. I. El. 7. 1. Si quis tamen *dicere* pro narrare, indicare, praefereat, non valde refragabor. deinde *auribus hausta* coniecerat Heinsius. ut in illo Virgilii IV. Aen. 359. *vocem que his auribus hausi.* eleganter quidem *haurire* tam de auditu quam visu dicitur, de quo vide Patru- mei notas ad Valer. Fl. I. 262. & Virg. IV. Aen. 661. sed receptam lectionem tuetur locus Ovidii Lib. III. Trist. El. 5. 14.

*Et lacrimas cernens in singula verba cadentes,
Ore meo lacrimas, auribus illa bibi.*

cui simile illud ex eod. libro El. IV. 40.

*Nostra tuas vidi lacrimas super ora cadentes,
Tempore quas uno, fidoque verba, bibi.*

locutionem ipsam illustravit Marklandus ad Sta- til Silvas pag. 263. *suspensis auribus* vel arre- ctis, & adtentis, vel de Cynthia sollicitis, & inter spem metumque demissis, exponi potest. ut apud Tibull. II. 1. 77.

— *suspensa timore*

Explorat coecas cui manus ante vias.

ita *suspensa pede*, *suspensa gradu ire*, de clande- stino & sollicito gressu. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 270.

9. *Siccine eam incomitis]* Sicut eam Mentel. Borrich. Askew. duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orvill. & mei, cum priscis edd. *Sic ut eam* in Regiis. & ita in Palatinis & Commeliniano Gebhardi, sine interrogationis nota.

11. *Nec speculum strato vidisti, Lygdame lecto]* ambiguum Passeratii explicationem amove- bimus, si cum Heinio legamus *Nec speculum in strato* &c. nam in absorpsit ultima praecedentis vocis litera. hunc locum cum illo Phaedri Lib. III. fab. 8. 4. contulit Patruus meus,

*Hi speculum, in cathedra matris ut positum fuit,
Pueriliter ludentes, forte inspexerant.*

Haec speculum male in meo secundo.

VVV 2

13. A

Ac moestam teneris vestem pendere lacertis?

Scriniique ad lecti clausa jacere pedes?

15. Tristis erat domus? & tristes sua pensa ministrae
Carpebant? medio nebat & ipsa loco?

Humi-

13. *Ac moestam teneris vestem pendere lacertis*] Ad Mentel. & primo Leid. *Ac Groning.* cum Palatinis & Commeliniano Gebhardi, ut legebat Livinejus. sed emendandum *An maestam*, ut video etiam conjecisse Doufam Fil. probante Gebhardo. in solo Askewiano *Agrestem teneris*. in qua scriptura latet forte *Ac tristem*. sed mox sequitur *Tristis erat domus?* in Voss. tertio *niveis*, sed *teneris* superscr. quae confusio ex versu praecedente orta est. perperam Vulpius hic cogitabat de armillis aureis, quibus soluta erat vestis. indicat enim vestem negligenter demissam, ut apud Virg. VI. Aen. 301.

— ex humeris nodo dependet amictus.

praesertim propter dolorem, quia *moestam* addit. pro quo *vestem* corrupte in Neapol. id proprio verbo *deducere vestem*, *deducere tunicam*, vocabant, in luctu praesertim, ira, vel simili adfectu. vid. Heinf. ad Ovid. I. Amor. 7. 47. & ad Lib. III. Met. 480.

14. *Scriniique ad lecti clausa jacere pedes*] ideo *clausa* vocat *scrinia*, quia moesta sedens chartis ex scrinio ad literas scribendas depromptis non utebatur, nam in illis scriniis, seu thecis, epistolas, libellos, chartasque, & sim. servabant. vid. Sponii Miscell. erud. Antiq. p. 216. & 314. ubi scriniorum formam ex monumentis antiquis exhibet. vel quia ornatu omni abjecto ea clauserat ac projecerat; nam & in scriniis unguenta condebant. vid. Passerat. pag. 434. *pedes lecti* sunt fulcra lecti, *κλινώδια*, ut *pedem grabati* vocat Catullus Carm. X. v. 22. & *candidum pedem lectuli* Carm. LX. 115. vel referri potest ad partem lecti, ubi pedes ponuntur. ut contra *caput lecti*, ubi pulvillus. ut apud Suet. Caes. 84. & Domit. cap. 17. ubi vide Interpretum notas. intelligitur autem lectus lucubratorius, ante quem scrinia aperta habebant, cum quid scriberent. de quo egregie agit Casaub. ad Suet. Aug. cap. 78. & post eum Buchnerus ad Plin. Lib. III. Epist. 1. & Lib. V. Ep. 5. & Schefferus Lib. II. de Re Vehic. cap. 5. circa finem. ex hoc autem loco patet, haec scrinia, si illis non uterentur, clausa ad lecti pedes jacuisse.

15. *Tristis erat domus? & tristes sua pensa ministrae*
Carpebant? medio nebat & ipsa loco?

Tristis erat domina? Heinf. sed *domus* hic ponitur pro domesticis, ancillis. ut Lib. I. El. XI. 23.

Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes. *tristis s. p. ministra* Carpebat in Askewiano. cogitabat Virgilium I. Georg. 390.

Nec nocturna quidem carpentes pensa puellae:

ut illic notat Valens Guellius. altero versu *medio loco* reposui, quia sic jubeant omnes membranae & editiones veteres, quibus accedunt Leidenses, Vossiani, meus uterque, & primus D'Orvill. in cujus altero legebatur *toro*. ut adfert Heinf. ad Valer. Fl. II. 138. & in notis Propertianis p. 718. emendat. *colo* in aliis legi scribit Lat. Latinius in Biblioth. Prof. pag. 61. Broukhufius ex sola Doufae P. conjectura in contextu exhibuit *feco*, notatque *focum* saepe pro penatibus ac familia dici. & hoc praefert Struchtmeyer Anim. Crit. Lib. II. c. 1. p. 93. sic quoque in ora ed. Ald. olim conjecerat Heinf. sed postea delet. Neque causam video, cur deferamus constantem omnium fere codicum scripturam, praesertim quum *medius locus*, in lanificio honoratior, herae erat proprius, quum inter ancillas neret. ut Lucretia *inter famulas data pensa trahentes* ipsa sedens inducitur apud Ovid. II. Fast. 741.

Lumen a l. exiguum fanulae data pensa trahebant,
Inter quas tenui sic agit ipsa-sono.

Mittenda est domino, (nunc, nunc properate puellae)

Quamprimum nostra facta lacerna manu.

& hinc confirmatur vera lectio apud Tibull. I. El. 3. 87.

Ac circa gravidus pensis adfixa puella,

ubi *circa* est media inter ancillas lanam ducentes. ne quis cum Scaligero de *Circa* nomine proprio cogitet. vide illic Broukhuf. & Cl. Heynii notas. nam *circa* pro circum eam quae erant puellae, lanificii comites, Graecorum more, *αἱ αἰεὶ ἀδύνατοι*. vide Casaub. ad Suet. Caes. cap. 27. & ad Dio-

Humidaque inpressa ficcabat lumina lana?

Retulit & querulo jurgia nostra sono?

Haec te teste mihi promissa est, Lygdame, merces?

20. Est poenae servo rumpere teste fidem.

Ille potest nullo miseram me linquere facto?

Ac qualem nulla dicere habere domo?

Gaudet

Diogen. Laërt. III. 22. quam locutionem pluribus illustrat Rualdus in vita Plutarch. cap. XV. pag. 62. Possis etiam, si consentirent codices, *media domo*. nam saepe *domus*, *locus*, & *torus* in MSS. confunduntur. sic de eadem Lucretia Livius Lib. I. cap. 57. *nocte sera deditam lanae inter lucubrantem ancillas in medio aedium sedentem inveniunt*. ita circum Cyrenen Nymphas lanam trahentes describit Virg. IV. G. 334.

Cyrenen circum Milesta vellera Nymphae
Carpebant.

vid. ad Tom. II. Anth. Lat. p. 104. & adde hic Vulpil notat, qui loco edidit, & pluribus vindicavit.

17. *inpressa ficcabat lumina lana*] *impraesa* corrupte in Menteliano. *lanam* vero huc inrepsisse suspicor ex praecedentibus, ubi lanificii mentio fit, ideoque Cynthia dicatur globo lanae, quae facile (ut ait Passeratius) lacrimas conbibebat, lumina deterfisse & sicasse. sed forsitan ipse poeta scripserit *ficcabat lumina laena*. ut Cynthia lanae trahendae dedita induta fuerit laena, seu villore pallio domestico, qua luminibus *inpressa* lacrimas absterferit. certe *laenam* quoque *muliebrem vestem* fuisse notat Servius ad Virg. IV. Aen. 262. ita conjeceram, quum postea vidi N. Heinsium ad marginem ed. Gryph. 1573. cui variantes cod. Neapolitani adscripserat, etiam *laena*, vel *palla*, emendasse. sic puella *flammeo suo lacrimas tergens* est in loco Apuleji, quem adfert Passeratius, Lib. IV. Met. pag. 86. ed. Pric. similiter *laenam* pro *lana* loco Persii restituit Marklandus Epist. Critic. ad Fr. Harium pag. 87.

19. Haec te teste mihi promissa est, Lygdame,
merces?

Est poenae servo &c.]

verba Cynthiae esse, margini adscripserat Ant. Perrejus. & sic Beroaldus. Janus Doufa P. editioni Rovillianae adleverat, *verba Cynthiae cum famulo suo de fide (cujus datae idem conscius fuerat) Propertii expositulantis*. nec aliter Livinejus,

qui recte refutat Beroaldum & Canterum, praecedentia v. 14. *Tristis erat domus*, &c. male ad Lygdamum referentes, quasi illa retulerit Propertio, quod satis refutant *jurgia nostra* v. 18. singula enim inquirentis & rogantis Propertii verba sunt. *Nec te teste* in Regijs, & meo priore. *Haec me teste* Mentel. & prim. Leid. pro *Est poenae* Passeratius in aliis libris legi notat *Inpuna*. uude Guyetus *Inpune est servo* &c. sed nihil omnino novandum. *poenae* vel *poena esse* obvia locutio. Lib. I. El. 17. 10.

Sat tibi sat poenae nox, & iniqua vada.

Lib. II. El. 23. 76.

Semper formosus fabula poena fuit.

b. L. El. XI. 38.

Nec fuerat nudas poena videre Deas.

Janus Doufa P. adscripserat locum Sallustii in Jugurth. (cap. 72.) *Omnis civitas aut poenae aut praedae fuit*. addens lectionem illam sincerissimam a Lud. Carrione male fuisse vitiatam. vide Waffii Indicem Sallust. in poena.

21. Ille potest nullo miseram me linquere facto?
Ac qualem nulla dicere habere domo?]

Ille in Regijs, Mentel. Voss. pr. & tert. D'Orvilliantis, & meo priore a man. sec. *miserum* Borrich. duo Leidd. Voss. pr. & tert. & a man. sec. in quarto. & utroque D'Orvill. *potestne* uno Heinf. ad oram e. Ald. dein *fato* sec. Leid. *facto* in Excerpt. Scalig. & Voss. tert. ut conjecerat Heinf. & Broukhufius ad marginem ed. Colin. sed *facto* est culpa vel admissio. ut apud Ovid. Epist. XI. 108.

Quo laesit facto vix bene natus avum?

vid. Passerat. p. 229. & 435. Si vero haec praecedentibus adjuncta, ut cum sequentibus connectantur, & verba Propertii continent, legendum omnino est, ut in nonnullis codd. MSS. habetur,

Ille potest nullo miserum me linquere facto?

VVV 3

nec

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto?

Si placet, insultet, Lygdame, morte mea.

25. Non me moribus illa, sed herbis improba vicit.

Sta-

nec aliter in primis edd. & v. 23.

Gaudet me vacuo] solum tabescere lecto?

solum enim pro *solam* in Excerpt. Scal. Regiis, sec. Leidenf. tertio & quarto Voss. altero D'Orvill. iisdemque editis. *Gaudeat & solum* in Askewiano. sed haec Cynthiae verba esse, quae Propertio retulit Lygdamus, notaverat Marklandus. & ante eum monuerat Beroaldus, quod firmari posset ex v. 35. altero versu *Aequalem* in Regiis, Colbertinis, Mentel. quinto Vatic. Borrich. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo altero. quod Ant. Perrejus in marg. ed. Ald. interpretabatur, *aequo sed & mutuo amore junctam Aequalem* in Askew. & meo primo. ut in aliis libris. unde. *Et qualem* Broukhuf. qui locum valde obsecrum non sine causa judicat. *Ac qualem* Scaliger, in cuius codice *nullo modo*. unde Heinsius *Aequalem nulla dicet habere domo?* vel *nullam domi?* (ut *domi* in Palatino Gebhardi) ad juncto Valerii Flacci loco, Lib. VIII. 142.

omnes matresque nurusque
Colchides, aequalesque tibi, Medea, puellae.

Passeratius tentabat,

Et qualem nullas discet habere domos.

vel *nulla domo*, aut denique *Aequalem ducere*, id est, parem habere. Gebhardi ingenium excogitabat *avere*, ut *haveret* fuerit scriptum, pro more librariis solito. Quid si legamus,

At qualem nulla possit habere domo.

ut apud Ovid. III. Am. El. 7. 39.

At qualem vidi tantum tetigique puellam.

vel *nulla possit amare domo*. ut *una domo amare* Lib. II. El. 19. 8.

In primis una discat amare domo.

& eod. libr. El. 13. 22.

Atque una fieret cana puella domo.

Aequalem nulla ducere ab arte domum conjecerat Cel. D'Orvillius. Marklandus vero ad Statii Silvas pag. 241. versus hos depravatissimos sic constituebat,

*Ille potest uno miseram me linquere facto?
Rivalem ex illo dicor habere domo?*

ut *dicor habere* solito Propertii modo dicatur, pro *habeo*. quam locutionem illic egregie illustrat. denique cultissimus Koppiersius in Observ. Philol. pag. 146. hanc loco adfecto medicinam ferre conabatur,

*Ille potest nullo miseram me linquere facto!
Et quali nullam dicere amare modo.*

ex his eligant Propertii cultores periti, quod poetæ genio adcommodatius videbitur.

24. *Si placet, insultet, Lygdame, morte mea]* *morte tua* in Askewiano. ut in aliis legi notat etiam Lat. Latinus. *morte meae* Scaliger, & Vossius Lib. II. de Anal. cap. 10. dativo antiquo pro *morti*. quod valde laudat Barthius ad Claudian. p. 1276. sed non opus est, nam *insultare morte mea*, casu sexto locum tertii obtinente, frequens est apud Propertium, ut dictum sit pro *morti meae*, seu mihi mortuo, insultet. similes loquendi modos vide apud Scalig. ad Lib. I. El. 8. 22. & plura exempla adferam infra ad El. IX. h. L. v. 40. *Una Philippeo sanguine inusta nota*. pro *sanguini*. Aliter hic cum Heinso substituere liceret, *exsultet, Lygdame, morte mea*. sed *insultet* longe efficacius. ut Lib. II. El. 7. 82.

*Exagitet nostros manes, sectetur & umbras,
Insultetque rogis, calcet & ossa mea.*

Lib. II. El. 4. 5.

*Nec mihi tam duris insultet moribus, at te
Vellicet.*

& propria significatione Horat. Lib. III. od. 3. 40.

*Dum Priami Paridisque busto
Insultet armentum.*

vide de hoc verbo Passerat. ad Catull. pag. 50. de formula *si placet*, quæ acerbè increpanti & stomachanti propria, vide hic Broukhuf. & quæ notavi ad Tom. II. Anth. Lat. p. 560.

25. *Non me moribus illa, sed herbis improba vicit]* *ille* Fruter. sed *illa* a viris doctis refertur ad pellicem, cui Cynthia haec exprobrat. *vincit* in Borrich. Leid. sec. & tertio Voss. His autem nu-

Staminea rhombi ducitur ille rota.
Illum turgentis ranae portenta rubetae,

Et

numeris ex genio Propertiano artificiose dimensis versum non interpolatum exhibent vetus cod. Ant. Perreji, Colotianus, duo Vaticani, Neapolitanus, Excerpt. Scalig. Mentel. Palatinus Gebhardi, Livineji codices, Heinsianus; aliique libri manu exarati. *Non me illa moribus* Borrich. duo Leidd. cum primo & tertio Voss. *Non me muneribus illa* &c. prave in Groningano. & corrupte in Commelliniano Gebhardi *Non me muneribus sed herbis.* unde fluctuasse librariorum patet. Hinc molliorem & concinnum magis versum se reddituros putarunt, qui eum sic constituerunt,

Inproba non vicit me moribus illa, sed herbis.

quod primum provenisse ab Hieronymi Avancii audacia colligit Broukhufius ex Epistola Aldi Manutii ed. Ven. 1515. praefixa, quae in meo exemplari praemittitur ante primam Aldi ed. 1502. sed desideratur in altera anni 1515. in qua scribit Aldus se in emendando Propertio illius Avancii opera adjutum fuisse; in anterioribus vero editis eo ordine legi addit, quo nunc exhibetur. ita certe reperi in Veneta 1475. Regii J.ep. 1481. & Ant. Volsci 1488. sed jam in Bezae roaldina anni 1487. sic existat, ut deinde in Aldinis, Colinaei, Gryphii, Rovillii, aliisque edd. excusum fuit, quod miror Heinsio placuisse in notis ad Propert. p. 719. Recte vero Passeratius & Broukhufius lectionis nunc receptae numeros ad singulantis puellae adfectum exprimendum dedita opera a Propertio sic compositos judicaverunt. sic & aliis in locis saepe librariorum vel correctores emendationibus vel transpositionibus intempestivis Propertio suum eripuisse artificium notavit idem Broukhuf. ad Lib. IV. El. 7. 5. & ad El. VIII. 63. & plura contuli ad Lib. II. El. 24. 9. ubi vide. hujc autem loco similia sunt illa Hypsipyles apud Ovid. Epist. VI. 83. de Medea:

*Nec facie meritifve placeo, sed carmina movit,
Diraque cantata pabula falce metit, seqq.*

& paullo post,

*male quaeritur herbis,
Moribus & forma conciliandus amor.*

26. *Staminea rhombi ducitur ille rota* illa in Askew. tertio Voss. & quarto pro varia lectione,

ut ad pellicem Cynthiae referatur. Sed ille bene se habet, ut innuat Cynthia, Propertium a pellice sua duci seu irretiri, & velut rhombi stamine involvi, ac versari. *rumpi* vitiose in Regiis codd. & primis edd. *rumbi* in meo utroque. *stamina torti rhombi*, seu *torto concita rhombu Licia*, ut vocat Ovidius Lib. I. Am. El. 8. 7. erant fila rhombi rotae circumdata, quo instrumento in arte magica utebantur pharmaceutriae, ad aliquem amore implicandum. vide Serv. ad illud Virgilii Ecl. VIII. 73.

*Terna tibi haec primum triplici diversa colore
Licia circumdo.*

quae imitatus est ex Theocrito Idyll. II. 30. ubi *χάλαςον ῥόμβον* vocat:

*Χ' ὡς διπλῶν ἄλκι ῥόμβος ὁ χάλαςον, ἐξ Ἀφροδίτης
Ὡς καὶ τοὺς διπλοῖτο ποδ' ἀμετέφθοι δούρησιν.*

ubi vide Scholiaf. & adde Livinejum ad h. l. Tristanum Tom. I. Comment. pag. 196. & quae supra notata sunt ad Lib. II. El. 21. 35. ubi Passeratius etiam adeundus, & ad h. l. praeter illos, quos indicavit Broukhufius.

27. *Illum turgentis ranae portenta rubetae* portenta corrupte in primo Voss. & D'Orvill. secundo a man. pr. quod favere posset Heinsio profecta emendanti, qui praeterea ad marg. ed. Ald. conjecerat, *Illum turgentis sanio*, pro veneno, quia *rubetam* simpliciter tantum poëtae dicere malunt, *ranam* subintelligentes, & *saniam* serpentibus passim tribuunt. quam conjecturam elegantem quidem & ingeniosam vocat Broukhufius, sed vulgatam ex Plinio tuetur. *turbenta* in primo D'Orvill. unde tormenta tentabat Marklandus. forte huc facit illud Juvenalis Sat. III. 44. *ranarum viscera numquam Inspexi.* ubi Scholiaf. *non sum venenarius.* Sat. VI. 659.

At nunc res agitur tenui pulmone rubetae.

quod Scholiaf. exponit, *ranae, cujus viscera venenosa sunt.* Ovid. III. Am. El. 7. 79. *Aut te trajectis Aeaea venefica ranis Devoret.* ut legunt nonnulli pro *lanis*. de quo loco vide Andr. Querneum cap. XI. Egregiorum, ubi & hunc Propertianum illustrat. Glossarium Henr. Stephani pag. 655. *φύρος, rubeta, rana rubra.* Papias in Vocabulario: *Rubeta, ranae genus, bruscus dicitur vulgo.*

Et lecta exsectis unguibus ossa trahunt.

Et

vulgo. Joannes de Janua in Catholico: *Rubeta*, a *rubus* dicitur, haec *rubeta*, rana in *rubis* manens. Juvenalis: *porrectus* (scrib. *Porrectura*) viro miscet sitiente *rubetas*. qui versus est ex Sat. I. v. 70. ubi Scholiastes Vossianus ineditus: *Rubeta* vocatur rana major a *rubis*, in quibus moratur, quae *venenifera* est. Tria autem sunt genera ranarum: *rubeta* est & fluviale, est & calamitum, quae in calamis moratur, quod est mutum & parvum, quod, ut Isidorus dicit, si projiciatur in os latrantis canis, statim facit eum tacere. adde Acronem ad Horat. Epod. V. 19. apud Ovid. VI. M. 380. de ranis:

Spina viret: venter, pars maxima corporis, albet. ubi *Spina*. *rubet* ex MSS. profert Heinsius, & hinc *rubetas* dictas notavit. vide etiam de hoc loco ejusdem Heinssii & Graevii Epist. T. IV. Syilog. Epist. pag. 296. & seq. ubi *sanie* pro *ranae* ab Heinssio emendatum adprobat Graevius.

28. Et lecta exsectis unguibus ossa trahunt] turbant hic admodum codices. *exsectis* in Colot. Vatic. pr. & sec. Leid. sec. Voss. quarto, & a man. pr. in tertio, D'Orv. pr. meoque secundo. *exsectis* in vetust. edd. unde *enectis* Heinsius aliquando conjecerat. ex *satis* Mentel. *exsuis* in Excerpt. Scalig. pro *exsuis*. *laeta exsectis* Borch. *exsectis* etiam in D'Orv. sec. & meo priore. *exsectis* unctis in Regis. ex *sertis*, vel *exsectis* pro varia lectione, in uno Colbert. *exsectis* in altero. *exsectis* unguibus in cod. Fruter. quod rejecit Broukhut. & *exsectis* unguibus edidit. quia *anguis*. Plinio auctore, non sunt *venenati*. ut addit. Sed haec aliena sunt. nam de veneno hic nulla mentio, sed potius de amoris conciliatione. Delrius in Disquis. Magic. Lib. III. Quaest. 3. pag. 14. adfert,

Et lecta e sectis unguibus ossa trahunt.

quod vero unguibus in contextu dederit Broukhutius, ex sua ipsius conjectura est, & segmina unguium e cadaveribus lecta intelligit, quibus in arte magica utebantur, nam non ossa quaecumque, sed cum certo quodam delectu partes cadaverum, & segmina unguium colligebant veneficae, ut notat Reines. Epist. ad Daum. pag. 97. in fin. Sed si haec lectio a MSS. firmaretur, mallet alio sensu Et lecta exsuis, vel potius exsuccis unguibus ossa trahunt, id est aridis, quia

anus plerumque ossa illa legebant. Horatius Lib. I. Sat. 8. 22. seqq. de sagis:

— quin ossa legant, herbasque nocentes.
Vidi egomet nigra succinctam vadere palla
Canidiam pedibus nudis & scalpere terram
Unguibus.

exsuccis autem vel exsuccis vetulae optime convenit. ut de puella uvis passis aridior in Epigr. vet. Tom. II. Anth. Lat. p. 506.

Quae succo caret, ut peresa pumex.

hinc apud Senecam Epist. XXX. Scis illum semper infirmi corporis & exhausti fuisse. ubi *exsuis* in cod. MS. Biblioth. Amstel. pro quo scribendum *exsuis* vel *exsuccis*. ut in vet. edd. quomodo etiam Forcellinus optimo Latinitatis Lexico, notatque in aliis edd. legi *exhausti*. apud Horatium Epod. V. de Canidia venefica v. 37. ut in codd. MSS.

Exsuis uti medulla, & aridum jecur
Amoris esset poculum.

quod locis veterum adstruit Bentlejus, sed Heinssianum *Exesa* praetulit, quamquam & *Exhausta* conjiciat, quod tamen non videtur admittendum, quia *Exhausta* praecedit. apud Columellam quoque in Praefat. §. 16. *exsuis*, vel *exsuccis* sudore legendum censet Vir eruditus in Miscell. Observ. Vol. VII. T. II. p. 278. Sed a Broukhutius discedit Oudendorpius ad Lucan. VI. 543. qui *lecta exsectis unguibus* tuetur, vel *trita* pro *lecta* tentat. sane *anguibus* hic est in omnibus fere codd. quibus consentiunt duo Leidd. tres Voss. Askew. uterque D'Orvill. & mei, cum edd. antiquioribus. Variis etiam conjecturis corrupto loco opem adferre tentavit Heinssius, tam in notis Propertianis p. 719. quam ad Vellej. Paterc. Lib. II. cap. 87. vel enim *Exsecta e vivis unguibus exta*, vel *e foetis unguibus exta* legebat, ut apud Ovidium IV. Fast. 638. *Extaque fumosis secta dedere focis*. Seneca Medea v. 734.

Moestique cor bubonis & raucae strigis
Exsecta vivae viscera.

ubi vide Delrii Comment. p. 65. & seqq. Marklandus conjecerat,

Et lecta ex atris ignibus ossa trahunt.

ut

- Et strigis inventae per busta jacentia plumae,
 30. Cinctaque funesto lanea vitta toro.
 Si non vana canunt mea, Lygdame, somnia, testor,
 Poena erit ante meos fera, sed ampla, pedes.

Putris

ut apud Ovid. in Ibin v. 633.

— circumdatus ignibus atris
 Membra feras Stygiae semicremata rati.

& Virg. IV. Aen. 384.

— sequar atris ignibus obfons.
 Et, cum frigida mors animam seduxerit artus,
 Omnibus umbra locis adero.

sed, si hic intelligenda sint ossa e rogis lecta, vulgatae ex *seclis*, vel ex *seclis*, ut in MSS. est, propius accederet, si cum Heinio Epist. ad Graev. Tom. IV. Syll. d. I. legeretur,

Et lecta ex feris ignibus ossa trahunt.

feri enim, *supremi*, vel *extremi ignes*, sunt ignes rogales. vide Broukhuf. ad Lib. I. El. 15. 21. & de more fagarum, ossa e rogis ad officinam magicam instruendam legentium, idem agit in notis ad Tibull. Lib. I. El. 2. 46.

29. Et strigis inventae per busta jacentia plumae] busta-jacentia Broukhufius exponit collapsa, diruta & everfa, licet Palmerii *tacentia* non rejiciat. *carentia* in D'Orvill. sec. *rotantia* in Excerpt. Modii, seu Groningano. Heinio conjecerat *recentia*, *calentia*, vel *tepentia*. ut apud Ovidium Epist. VI. 89. *Certaque de tepidis colligit ossa rogis*. & Tibullum Lib. I. El. 2. 48.

— manesque sepulcris
 Elicit, & tepido devocat ossa rogo.

vide ejus notas ad Propert. p. 719. de *plumis strigis* in sepulcreto inventis, & in arte magica adhibitis, optime Broukhufius huc confert illud Horatii Epod. V. de Canidia:

Et uncta turpis ova ranae sanguine,
 Plumamque nocturnae strigis, &c.
 Et ossa ab ore rapta jejuna canis
 Flammis adurit Colchicis.

abi vid. Torrent. adde illud Ovidii de Medea Lib. VII. Met. 269.

Addit & exceptas Luna pernocte pruinas,
 Et strigis infames, ipsi cum carnibus, alas.

nocturnam autem *strigem* ideo vocat Horatius, quia nocte volare, infantium intestina comedere, & in eas mutari credebantur sagae. vide Ovid. VI. Fast. 135. & seqq. Salmas. ad Terullian. de Pall. p. 471. & Lindenbr. in Glosfar. ad Cod. Legg. Antiq. pag. 1483.

30. Cinctaque funesto lanea vitta toro] *toro* recte castigavit Heinio pro *viro*, ut antea in MSS. & editis. quod etiam in duobus Leidd. Voss. tribus, secundo D'Orv. & meo utroque conparet. idem Heinio *rogo* conjecerat, vel *Cinctaque funestae lanea vitta pyrae*. eum vide in Epist. ed. Graev. Tom. IV. Syll. p. 296. & 299. nam *Cinctaque* est in Leidenfibus, Vossianis, altero meo, & D'Orvill. cujus lectionis corruptum vestigium est in primo D'Orv. in quo *Cynthiaque*. *Functaque* in cod. Heiniano, unde ille *Vinctaque* emendaverat. ut hae voces passim confunduntur. vide ad Tom. II. Anth. Lat. p. 533. *Cinctaque* exhibui in ipso contextu, quia sic in majore codicum numero, non *Vinctaque*, ut edidit Broukhufius, sed *toro* recepi, (nam haec quoque saepius variantur in MSS.) & *laneis vittis* vel fasciis cadaver involvebatur, iisque torum feralem ornabant. vide Oudend. ad Lucan. Lib. VI. 536. sic & arae laneis taeniis cingebantur. ut Lib. IV. El. 6. 6.

Terque focum circa laneus orbis eat.

ubi vide.

31. Si non vana canunt mea, Lygdame, somnia] nihil mutare scriptos codices, notat Broukhufius, & *canunt* tuetur, quia *canere* pro portendere, praedicere, saepe ponitur. *cadunt* tamen, quod probabant Passeratius, Gebhardus, & Scioppius Lib. III. Verif. cap. 20. firmatur a quinto Vaticano, Leidensi secundo, tribus Vossianis, primo D'Orvill. & meo altero. quod non facile repudiandum. sic Lib. I. El. 16. 34.

At mea nocturno vota cadunt Zephyro.

& El. 17. 4.

— ingrato litore vota cadunt.

XXX

ele.

Putris & in vacuo textetur aranea lecto.

Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.

35. Quae tibi si veris animis est quæsta puella,

Hac eadem rursus, Lygdame, curre via.

Et mea cum multis lacrimis mandata reporta:

Iram, non fraudes esse in amore meo.

Me quoque consimili inpositum torquerier igni

40. Jurabo, & bis sex integer esse dies.

Quod

eleganter enim *cadere* pro *evenire*, de bono vel infelice successu sæpe occurrit. similis variatio apud Tibullum Lib. I. El. 7. 91. *Hæc aliis male dicta cadant*. ubi *sanant* in Commeliniano Gebhardi, quod ineptum & cassâ nuce vix emendum dicit ipse Broukhufius, & alterum plurimis exemplis vindicat, & Lib. II. El. 2. v. 17.

Vota cadunt. videntur ut strepitantibus advolet aliis &c.

in plerisque vero codd. transponuntur verba *mea somnia, Lygdame, testor*. seq. versu recte Heinſius & Broukhufius rejecerunt Scioppii emendationem *Poma eris ante ejus &c.* loquitur enim Cynthia de Propertio, ante pedes suos procumbente, & veniam rogante, pœnas exactura. sic infra El. VI. v. 12.

Et Veneris magnas volvitur ante pedes.

ubi Vulpus etiam Scioppii hoc in loco conjecturam damnat, & eodem modo, quo Broukhufius, exponit, nisi quod *pœna* pro eo, qui supplicio adfectus est, interpretetur.

33. *Putris & in vacuo textetur aranea lecto* Nutrix in Borrich. *In vacuo putris* Guyetus. sed sine ulla necessitate, ut indicat locus ex Lib. II. El. 19. 43.

Putris & in vacua requiescit navis arena.

recte vero Broukhufius locutionem hic agnoscit proverbialem de locis desertis, ac rebus situ & squalore obductis, & quae pro derelictis fere habentur. de quo vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 564. & hoc Graecis quoque usitatissimum eruditius animadversionibus illustravit Cel. Valckenarius ad Euripidis Fragment. Var. Dramat. cap. XVI. pag. 168. 170. ubi hunc Propertii versum ex Memerico fonte deductum notavit.

34. *Noctibus illorum dormiet ipsa Venus* dormiat in Groning. secundo D'Orvill. & meo priore. *illa Venus* in Regiis & Colbertinis. recte dormiet pro languabit, iners erit nocturnis illorum voluptatibus, seu concubitu, quæ in re *noctes* passim nostro dicuntur, explicat Broukhufius, sed quod conferat cum illo ex Tibulli carmine Ithyphallico, *Venus fuit quæta* &c. rectius illic cum Heinſio *vieta*, id est marcida & invalida, legendam notavi ad Tom. II. Anth. L. p. 559.

36. *Hac eadem rursus, Lygdame, curre via* viam Neapol. *Hæc eadem* in primo Vatic. & Askew. *Huc conjecerat* Heinſius. eadem contracta in bisyllabam voce. ut Lib. II. 7. 88.

Hoc eodem ferro stillat uterque cruor.

vide ad Lib. IV. El. 7. 7.

39. *Me quoque consimili inpositum torquerier igni: Jurabo,*

Te quoque in Borrichiano. *cum simili* in Groning. & meo secundo. *consuli* in Neap. quod contractum ex *consimili*, ut in plerisque codd. *consimili testum torquerier igni* Heinſius. sed *inpositum* non videtur sollicitandum, quia *igni inponi* frequens locutio est. ut apud Ovidium Elegia de Nuce v. 177.

Si merui, videorque nocens, inponite flammæ, Neſtraque fumosis uride membra focis.

vide notas ad Gratii Cynege. v. 416. *torquerier* etiam est apud Horat. II. Sat. 8. 67.

— *torquerier omni*

Sollicitudine distributum.

sed *torrerier* Palmerio hic placebat. ut infra El. XXIII. 13.

Correptas sacro Veneris torrebar atheno.

ubi

Quod mihi si tanto felix concordia bello
Exstiterit, per me, Lygdame, liber eris.

ELEG.

ubi vide. ita apud Tibullum Lib. I. 4. 81. legit
Cl. Heynius,

Heu heu quam lento Marathus me torret amore.

pro torquet. & passim haec verba confundi vide-
bis in notis Heinii & Drakenb. ad Silium Lib.
I. 194. sic Lycidam *ἡμετέρου* i. e. *Ἀφροδίτης*
vocat Theocritus Idyll. VII. 55. recte tamen
vulgatam tuetur Passeratius, & locutionem de-
ducit ab igne, quo fontes torquebantur in quae-
stionibus. unde Lib. I. El. 1. 27.

Fortiter & ferrum, saevos patiemur & ignes.

Lib. IV. El. 7. 43.

Lygdamus uratur, candescat lamina vernae.

Tibullus Lib. I. El. 9. 21.

*Ure meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verbera torqa seca.*

apud Ovidium Lib. III. A. A. 573.

Ignibus hic lentis uretur, ut humida taeda.

ubi ex cod. Regio torretur praefert Patruus
meus. mox *Furato* legendum censebat Hein-
sius, quod codici suo adscripserat Marklandus.

ut ad Lygdamum sermo sit, praecessit enim
curre via, & mandata reporta. Furabo bis sex,
omissa copula, in Mentel. Neapol. Borrich. Lei-
densi secundo, tribus Voss. Askew. utroque
D'Orvill. & meis.

42. — *felix concordia bello*

Exstiterit, per me, Lygdame, liber eris]

sic distinguitur in plerisque codicibus & edd.
Marklandus legebat,

— *felix concordia bello*

Exstiterit per te.

ut & ipse olim conieceram. sed nunc praefero
per me liber eris. hoc est meo beneficio, ut in
manumissionis formula *liber esto.* sic Lib. II.
21. 44.

— *per magnum salva puella Jovem.*

infra El. XV. 5.

Per te junguntur, per te solvuntur amantes.

& sic passim *per te, per me*, fieri dicuntur, quo-
rum quis causa est. vide Patruus mei notas ad
Ovid. Epist. 1. 3. & ad Ep. VI. 147.

ELEG. V.

Ergo sollicitae tu caussa, pecunia, vitae es:
Per te immaturum mortis adimus iter.

Tu

ELEG. V.] DE MORTE PETI, ET MALA AVARITIAE inscribitur in Veneta 1475. hoc est AVARITIAE, ut in ed. Reg. Lep. & Volsi, vel, ut in meo codice secundo, DE MORTE PETI ET MALO AVARITIAE. in Regiis & Colbertinis, DE MORTE PAETI, ET MALIS AVARITIAE. apud Oñav. Mirandulam in Viridar. Illustr. Poet. fol. 184. DE MORTE PAETI. ET AVARITIAE MALA. in Aldinis, DE MORTE PETI OB AVARITIAM. in Beroaldina simpliciter DE MORTE PETI. in primo meo codice QVERITVR PETI MORTEM. ut in Borrichiano, nisi quod POETAE, pro PAETI supinitate librarii. *Paetus* cognomen fuit familiae Aeliae, Papiriae, Arriae, Caesenniae, & Confidae; forte ab oculorum vitio, ut *Pompejus Strabo*, *Appius Caecus*, & sim. Cicero pro Cluentio cap. 26. *quid tu, inquit, Paete? hoc enim tibi Stalenus cognomen ex imaginibus Aeliorum delegerat. Papirio Paeto* inscriptae sunt variae Epistolae apud Cic. IX. ad Fam. Ep. 16. & seqq. *Caesennius Paetus* est in Numis Consularibus Familiae Caesenniae. vide Glandorpil Onomasticon pag. 181. & in meo Domitiani numo insigni Smyrnenſi, qui Smyrnae & Ephesi *quoriam* exhibet, cum epigraphae ΕΠΙ ΚΑΙCΕΝΝΙΟΥ ΠΑΙΤΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤ. quem male exposuerunt Vaillantius in Num. Gr. Imp. Rom. pag. 33. & Morellius tam in Thef. Num. Imp. Rom. Tom. III. Tab. 97. N. 15. quam in Thef. Famil. Rom. Tom. I. pag. 57. idemque *Caesennius Paetus* est in Numismate Domitiae apud Patinum p. 169. & Harduinum de Num. Pop. & Urb. p. 162. qui Patinum male legentem refutans ipse infelicius corrigit CΕΠ. ΠΑΙΤΟΥ, *Seprimium Paetum ex Caesennio Paeto*, Asiae Proconsule sub Domitiano, effingens. quod nomen recte vindicarunt Spanhem. de Praest. & usu Numism. Diss. VI. p. 570. Noris. de Annis & Epoch. Syro Maced. Diss. II. p. 133. & Ryckius in notis ad Tacit. XIV. Ann. c. 19. p. 238. & seq. praeter hos *Paetus Arriae* maritus memoratur apud Plinium Lib. III. Epist. 16. & nescio quis *Paetus* apud Cic. XIII. Philip. cap. 16. *securi percussos Paetum*

& *Menedemum*. ut recte vindicavit Graevius. nam *Petrum* illic ingesserant somniantes librarii. quod malo iudicio tuetur Gruterus. *Paetum* vero hunc esse eundem illum *Arrium*, *Paeti* cognomine etiam dictum, in quem ludit Catullus Ep. LXXXV. ubi *Arrium* hunc in Syriam navigasse, & in Jonio mari submersum fuisse indicat, conjectura est Passeratii pag. 439. quam tamen certam adfirmare nolim. Cum Elegiae huius argumento conferenda sunt aliquot Epigrammata, quae in Anthologia Graeca occurrunt, Lib. I. Tit. 56. Ep. 2. Lib. III. Tit. 22. Ep. 26. & 39. p. 364. ed. Obſop. Stobaeus Serm. LVII. p. 374. Petronii locus de Lyca naufrago cap. 114. quem cum nonnullis huius Elegiae versibus composuit J. Douſa P. Lib. II. Praecidan. cap. 10. & egregie huc facit illud Plinif. Lib. II. cap. 47. *Nec tamen saevitia tempestatum concludit mare. Piratae primum coegerunt mortis periculo in mortem rueri, & hiberna experiri maria. nunc idem hoc avaritia cogit.* Plurima vero huius Carminis valde inverſa & transposita in MSS. & antiquis edd. leguntur. unde suam operam in plurimis huius Elegiae valde turbatae ac confusae versibus alio ordine digerendis jam contulit Gul. Canterus Lib. V. Novar. Lect. cap. 30. Scaliger ita transposuit, ut nunc legitur, probante Guyeto. sed editor Eleſt. Etonenſ. Major. pag. 151. & seqq. antiquiores editiones secutus est. in notis tamen nonnulla aliter transponere conatur.

v. 1. *Ergo sollicitae tu caussa*] sic in Regiis, Colbertinis, Borrich. Groning. & primis edd. *Ergone* male in Mentel. Heinſiano, primo Leid. aliisque, & in vitiosis edd. secunda enim correpta apud aevi Augustei poetas non occurrit. & *Ergo*, stomachanti proprium, recte vindicatur a Broukhufio. vid. ad Lotich. pag. 12. & ad T. I. Anthol. Lat. pag. 357. *tua caussa* in meo secundo. *es* desideratur in Neapol. altero versu *ematurum* in primo D'Orvill. *immaturae* adfert Lipsius ad Senec. Lib. III. de Ira cap. 32. quod

Tu vitiis hominum crudelia pabula praebes:

Semina curarum de capite orta tuo.

5. Tu Paetum ad Pharios tendentem lintea portus

Obruis infano terque quaterque mari.

Nam dum te sequitur, primo miser excidit aevo,

Et nova longinquis piscibus esca natat.

Flens

tamen a nullo codice aut vetusta editione confirmatur. dein *mortalia pabula* in D'Orvill. sec. *miscet* pro *praebes* in aliis legi testatur Lat. Latinius, quod si probum esset, *pecula miscet* alii forte substituerent, & Senecae verbis, loco indicato, adstruerent, ubi simili fere sententia: *haec (pecunia) fera defatigat, patres liberosque committit, venena miscet, gladios tam percussoribus quam legionibus tradit. haec est sanguine nostro delibuta.* sed sana mutare nihil opus est. neque aliter ac hic leguntur, quatuor priores versus, codicibus MSS. usus, adfert Alb. Eyb in Margar. Poët. cap. XIII. seq. versu *Semine curarum* editor Elest. Etonenf. ex ed. Brixiana. licet in nota addita fluctuet, ut in explicatione loci valde aestuat Passeratius.

6. *Obruis infano terque quaterque mari*] imitatus est, ni fallor, Ovidius Epist. 1. 6.

Obrutus insanis esset adulter aquis.

ubi frustra incanis aquis corrigit Bentlejus ad Lucan. Lib. II. 673. in Epigr. veteri Töm. I. Anth. Lat. pag. 506.

*Haecenus iratum mare noverit. ecce refluxo
Gurgite securos obruit unda pedes.*

ut in nonnullis codd. legitur pro *abluit*, quod illic hoc ipso Propertii loco defendi posse notavi, Juvenalis Sat. XIV. 296.

— *haec forsitan ipsa
Nocte cadet fractis trabibus, fluctuque premetur
Obrutus.*

mirari satis non possum Passeratii acumen, qui hoc in versu dilogiam statuit, *obruis ter quaterque*, & *mari ter quaterque infano*. an igitur hoc etiam modo infra El. X. v. 15. *Ter quater in casta felix*, o Postume, Galla exponendum, *ter quater felix*, & *ter quater casta*? sed formula haec *ter quater, terque quaterque*, apud poëtas sine talibus argutiis frequentissima est, pro saepius, nu-

mero non stricte sumto, ut apud Tibull. III. 3. 26.

O mihi felicem terque quaterque diem.

ter quater Statio VII. Theb. 594. & IX. 484. & apud alios passim. merito itaque Passeratium hic inrisit Broukhufius.

7. *primo miser excidit aevo*] *occidit* male conjectit Livinejus, quod in editione Volsci legitur, forte quia infra v. 60. *Paetus ut occideret, tot colere mala.* sed ubi diversa locutio est. Passeratius *excidit* interpretatur, navi excidit, in mare perlit, adductis Euripidis & Virgilii locis, & sic *ἐκπίπτειν* Graecis. vid. Jac. Gronovium ad Arrian. Lib. VI. cap. 25. sed quia additur *excidit aevo*, dictum arbitror, pro, vita, aetate privatus est. supra El. I. hujus Lib. v. 63. *At non ingenio quaesitum nomen ab aevo Excidit.* conferendum Epigramma Leonidae Lib. III. Anthol. Gr. Tit. XXII. Ep. XI. ubi eadem fere de Callaeschro naufrago:

Εἶρε με τρηχέα καὶ ἀπήισσα καταιγὶς,
καὶ νύξ, καὶ διαφειρὲς κύματα πανδυσίης
Ἐβλαψ' Ὀρίαντος. ἀπώλειδον δὲ Γίοιο
Καλλιχροῦς, λιβυκῇ μέσσα θίαν πελάγῳ,
καὶ γὰρ μὲν πόντος διειρύθη, ἰχθύσι κύμα,
Ὀίχημα. ψεύσῃς δ' ἴσως ἔστι λίθος.

quod sic vertebat Hugo Grotius:

Nox gravis, & totus pelagi jam factus Orion,
Es turbans Euri saeva procella fretum,
Callaeschro nocuere mihi: namque excido vita,
Dum medium Libyci gurgitis aequor ara.
Jamque feris ego praedananantibus aequore volvor,
Hic tumulus mendax nil nisi nomen habet.

cui simile illud ejusdem Callaeschri cenotaphium, Epigr. LVII.

Οὗτος ὁ Καλλιχρῆς κινεὶ τάφος, ὃν βαδὺ χεῖμα
Ἐσφαλῆσι λιβυκῶν εὐδρυμίστα πέλας.
Συμμὲς δ' ἐτ' Ὀρίαντος ἀνιερῶφθησι λάτῃς
Εἰδὼς, ὑπὸ τυρῆος εἰδματα πανδυσίης.

XXX 3

Kaj

Flens tamen extremis dedit haec mandata querelis,

10. Quum moribunda niger clauderet ora liquor:
Dī maris, Aegei quos sunt penes aequora, Venti,
Et quaecumque meum degravat unda caput.

Quo

Καὶ γὰρ μὲν δαίσαντο κυκάρῃσιν οἱ ἀλλ' ὄφεις,
Καὶ φῶν δὲ γάλη γέφυμα λίλογχ' ἔδου.

hoc est, eodem Interprete:

*Hic est Callaeschri tumulus, sed inanis, ab Afro
Litore quem vetum dira fefellit aqua.
Cum pelagus, subiens quod jam turbabat Oriem,
Excitit ex imis aequora tota vadis.
Illum subter aquas pisces edere marini.
Nominis haec servat muta columna notas.*

ubi feris carnivoris & piscibus marinis esca esse
etiam dicitur, ut hoc loco, & eod. Tit. Ep. 15.

Σάρκα γὰρ οὐ πόντος φάγοι ἰχθύσις. &c.

longinquis autem *piscis*, ut apud Ovid. in Ibin
v. 150.

Nestraque longinquus viscera piscis edat.

idque recte Passeratius de mari, quod procul a
domo erat, exponit, & licet aliam quoque in-
terpretationem addat, sed quam improbat Bar-
thius ad Stat. IX. Theb. 300. Claudiani loco
firmat Gebhardus, Lib. II. in Eutrop. 334.

Non freta longinquis Maecotica piscibus explent.

longinquus enim tam de loco, quam tempore di-
citur. supra Lib. II. El. 7. v. 67.

Quod si longinquos retineret miles ad Iados.

vid. Broukhuf. ad Lib. I. El. 6. 27. & notas
Vir. doct. ad Claudian. Idyll. I. 27.

9. *Flens tamen extremis dedit haec mandata
querelis*] Est imitatio Catulli Epith. Pel. &
Thetid. v. 130.

Atque haec extremis maestam dixisse querelis.

seq. versu *clauderet ossa liquor* vitiōse in quarto
Voss. haec respiciebat Ovidius Lib. II. A. A. 92.
de Icaro,

Clauserunt virides ora loquentis aquae.

Auctor Octaviae v. 346. de Agrippina a Mero.

ne submersa:

— ferar ad manes

*Inhumata tuas,
Obruta saevis aequoris undis
Feriunt fluctus ora loquentis.*

niger vero liquor, ut infra v. 66. *Et niger in-
vitam traxit hiatus aquam.* ubi vide. haec autem
& sequentia similia sunt Euphorionis versibus
ex Philoetete, inter Excerpta Stobaei Grotiana
pag. 227.

Τὴν δ' ἐκάλυψε θάλασσα λιλαιόρῃσιν βιότῳ,
Καὶ οἱ πύχαις ἕκρον ὑπερβαίνοντο γαδίησις,
Ἀχρεῖα σπάραισις ἄλλης Δολοπιοῖδας
Δυσίτου. Ζεῦ δὲ μὲν ὄψας ἔμβαλε πᾶσιν,
Χείρας ὑπερπλάζων, ἄλμυρ δ' ἐκάλυψεν ἑδόντας.

11. *Dī maris, Aegei quos sunt penes aequora,
Venti,*] ponti, non venti, in Excerptis Scalig.
unde in ejus editionem irrepsit. & sic conjece-
rat Marklandus. sed venti in omnibus codd. &
edd. vetustis, & recte a Broukhufio vindicatur
haec lectio. *Ventos* enim cum ceteris Diis etiam
invocat ille apud Tragicum in versibus apud Cic.
IV. Tusc. Quaeft. 34. *Te Apollo sancte, fer-
vorem, teque omnipotens, Neptune, invoco, Vosque
adeo Venti.* vide praefertim Synesii Epist. 55.
pag. 147. Virgilius Lib. X. 676.

— vos o potius miserescite Venti.

neque dissimile est illud Lib. V. Aen. 235.

*Fudissetque preces, divosque in vota vocasset:
Dī, quibus imperium est pelagi, quorum ae-
quora curro.*

quem locum forte cogitabat Passeratius, & cum
eo confudit, quod mox e Virgilio addert Lib.
V. Aen. *Ventosque in vota vocabant.* id enim
frustra in eo quaeras. hinc apud Ovid. II. Am.
16. 27.

*Quod si Neptunum ventosa potentia vincit,
Et subventuros auferet unda Deos.*

& hinc ventis, ut Diis, dedicatum atque immola-
tum

Quo rapitis miseros primae lanuginis annos?
 Adtulimus longas in freta vestra manus.

15. Ah

tum fuit. vide Bentlej. ad Horat. Lib. I. od. 25. v. ult. Vulgatam lectionem si sequamur, *Aegei* quos sunt penes aquora, *Aegeum* absolute, pro mari Aegeo capiendum. ut *magnum Aegeum* Statio III. Th. 434. & *Fonium* Claudiano Lib. I. de Laud. Seilic. v. 174.

— *sub puppibus ibat Fonium.*

Seneca Agam. 506.

Sed trunca toto puppis Fonio natat.

Ovidius IV. Met. 534.

Factari quos cernis in Fonio immenso.

vel *Fonius*, & *Aegeus* genere masculino. Claudian. II. in Eutrop. 333.

Ingluviem non Aegeus, non alta Propentis.

vid. Rutgers. Lect. Venus. cap. X. notas ad Tom. I. Anth. Lat. p. 114. & infra ad Libri huius El. IX. v. ult. & in genere *Aegaeum* pro fluctuoso & magno mari. vid. D. Heinss. ad Sil. Ital. Lib. I. 468. Sed distinguendum puto,

Di, maris Aegei quos sunt penes aquora, Veni;

nam *maris aquora* more poetarum dicuntur. ut *aquora ponti*, & sim. vid. Markland. ad Statii Silvas pag. 144. huc facit & Poeto convenit, *Aegeum* navigare, de homine ob lucris studium nihil omnino periculi recusante, ut exponitur in Sylloge MS. Proverbiorum ex codice Meermanniano. quae eadem verba leguntur apud Erasmus in Adagiis Titulo *Discrimen* pag. m. 207. unde non immerito colligebat Cel. Ruhmkensius, Syllogen illam Meermannianam non a veteri quodam Grammatico, sed ab homine recentiore ex Erasmo excerptam esse. alteri versui simile illud Lib. IV. El. IX. 26.

Et quaecumque meos implicat unda pedes.

degravat autem, ut apud Livium Lib. IV. cap. 33. etiam nandi peritos lassitudo & pavor degravant. Ovidius IV. Fast. 436. *Hanc gremium, laxos degravat illa sinus.*

11. *Adtulimus longas in freta vestra manus]*
in freta longa male in Borrich. & meo secundo.

vestra in Colotiano, primo & quinto Vaticano, Mentel. Groning. aliisque. sed valde placet, quod in Regiis, Colbertinis, Askew. & primis aliisque vetustioribus edd. legitur *in freta vasta*. quod in suis etiam membranis invenit Gebhardus. saepe enim aliis etiam in locis *vestra* & *vasta* fuisse confusa patebit ex notis ad Ovid. III. Amor. El. I. 40: *vasta* autem *freta* vel *aquora* communi quasi epitheto positus dicuntur. infra v. 56. huj. Eleg. *Naufraga quum vasto Graecia tracta salo est.* & passim. *Haud tulimus* coniecerat Heinssius. *An tulimus* legendum videbatur doctiss. H. J. Arntzenio in Specul. Observ. pag. 104. sed vulgatam non sollicito. Lib. IV. El. 6. v. 31.

Non ille adtulerat crines in colla solutos.

longas vero manus, teretes, & juveniles, *padnas* exponebat Fruterius, vel formosas. Lib. II. El. 2. 57. *Fulva coma est, longaeque manus.* totas Lipsio placebat ad Suet. Tit. cap. 9. quod sequitur Struchtmeyer in Animadv. Crit. pag. 100. Scaligeri ac Broukhuffi expositionem rejiciens. *locum corruptum*, Scaligerumque male eum fuisse interpretatum, adscripserat Marklandus. Sed virum illustrem *longas manus*, perjurio non debilitatas, interpretantem laudavit Casaubonus in Lect. Theocr. cap. X. putabant enim perjuros membro aliquo mutilari vel deformari. vid. Turneb. Lib. XXVI. Advers. cap. 31. & Torrent. ad Horat. Lib. II. od. 8. 3. *longas comas* coniecerat Oudendorpius, eodem sensu, pro perjurio non imminutas. cui favere potest locus Ovidii Lib. I. Am. 14. 41.

Nec minuit densas invida lingua comas.

praesertim adstipulatur huic conjecturae alter Nasonis locus, a Broukhuffio prolatus, Lib. III. Am. 3. 3.

Quam longos habuit, nondum perijura, capillos,
Tam longos, postquam numina laesit, habet.

Petronius cap. 105. *Itane, inquit, capillos alius quis in nave praesidit, nocte intempesta &c. sed quia nocentes horridos longosque habebant capillos, ne viderer de nave coacerem facere, passim squalorem damnatis auferri. & hinc e naufragio servati crines tondabant & sacrabant.* vide Luciani vel Lucilli Epi-

15. Ah miser Alcyonum scopulis adfigar acutis.
In me caeruleo fuscina sumta Deo est.
At saltem Italiae regionibus advehat aestus :

Hoc

Epigramma Lib. VI. Anth. Gr. Tit. 21. Ep. 1. & illic Brodae notas. Perjuris autem & perfidis mare valde periculosum statuebant. Dido apud Ovid. Epist. VII. v. 57.

*Nec violasse fidem tentantibus aequora prodest.
Perfidiae poenas exigit ille locus.*

certe hoc praefendum videtur conjecturae Passeratii *Attulimus longas moras*, ut dicat Pae-
tus, se diu cunctatum esse, neque statim navi-
gare voluisse. sed longe aliam Propertio men-
tem adfigit Vulpus, putatque Pactum Diis ma-
ris in memoriam revocare, se, antequam na-
vem conscenderet, sacrificia non neglexisse, &
mare intrasse palmis supplicibus, & ad Deos pro-
tentis; gloriaturque locum a nemine adhuc ex-
plicatum satis feliciter se primum exposuisse.
mirum non coniecisse *largas*, quod tali interpre-
tatione dignum esset. locum vero Ovidii, quem
hos Propertii versus ante oculos habuisse existi-
mabat, ex Epist. X. 145.

*Has tibi plangendo lugubria pectora lassar,
Infelix tendo per freta longa manus.*

nihil cum his commune habere certus sum. illic
enim Ariadne manus supplices per freta ad The-
seum, ut reditum ejus exoreret, tendere fingitur.
Sed malim Scaligeri & Casauboni calculo sub-
scribere.

15. *Scopulis adfigar acutis*] *affigat* in Excerpt.
Scalig. Regiis, Mentel. Perreji & Fruterii co-
dice, Neap. primo & sec. Vatic. primo Leid.
& Askew. cum primis edd. Venet. Reg. Lepid.
Volsi & Beroald. *adfigat* sec. Leid. prim. &
tert. Voss. ac prior D'Orv. *affiger* in meo sec.
ego figat in priore. *affigat* in Groning. aliisque
codd. ut in edd. Aldin. Junt. Colin. & Gryph.
affigat ex cod. Regio male etiam legisse Guye-
tum notat Heinsius, qui *adfigat* recte praetulit
in notis ad Ovid. III. Fast. 599. quod & pla-
cuit Gronovio Lib. IV. Observ. cap. 8. ut haec
passim confunduntur. Virgilius I. Aen. 59. *scopu-
loque infixis acuto*. ubi male in aliis *infixit*,
quod & praetulisse Cornutum, notat Servius.

vide illic Val. Guellium & Heinsum, ejusdemque
notas ad Ovid. XII. Met. 139. & Comment. ad
Tacit. IV. Annal. cap. 45. non dissimile illud in
monumento Ephesino, quod produxit Chishull
in primis foliis Tomi secundi, sed non absolu-
ti, Antiqq. Asiatic. N. XVI. pag. 12.

Ὅτι μὲν καὶ τὰς ἐμὰς σπιλάδας διέχουσιν
Ὀχθαί κρημνῶν ἄλλ' ὑποδείκνυνται.

*Dum feror in praeceps scopulis illisus acutis,
Ossa quidem & nervi disperiere mei.*

16. *In me caeruleo fuscina sumta Deo est*] hanc
versum & 19 ex Homero desumptum notavit Sca-
liger. & hinc forsan auctor Carminis liberi Tom.
II. Anth. Lat. pag. 486.

Nec datur aequoreo fuscina testa Deo.

17. *At saltem Italiae regionibus advehat aestus*]
evehat in Regiis & Colbertinis, aliisque codd.
& primis edd. quod male praetulit & in contex-
tu exhibuit Broukhusius. *evehat* enim est a lito-
re in altum vehat. sed *advehat* legendum, quod
firmat codex Scaligeri & secundus D'Orvill. op-
tat enim, ut aestus maris ad litus Italiae corpus
suum referat, sive, *ad litus expellat*, ut dicit
Petronius cap. 114. simile votum Leandri apud
Ovid. Ep. XVIII. 197.

*Optabo tamen, ut partes expellar in illas,
Et teneand portus naufraga membra tuos,*

& Ceycis Lib. XI. M. 562.

— sed plurima nantis in ore
Halcyone conjux. illam meminitque refertque:
Illius ante oculos ut agant sua corpora fluitans
Optat, & exanimis manibus tumultetur amatis.

evehat legebat Guyetus, ut in tertio Voss. sed
perperam. sic *propelli* in altum, & contra *refer-
ri*, id est ad litus revehi, dicitur navis. Ovidius
Epist. XXI. 41.

*Ipsa, velut navis, jactat, quam certus in altum
Propellit Boreas, aestus & unda refert.*

advehat etiam correxerat Marklandus. vide &
Observ. Miscell. Vol. II. Tom. I. pag. 112.
ubi

Hoc de me, sat erit, si modo matris erit.
Subtrahit haec fantem torta vertigine fluctus:

20. Ultima quae Paeto voxque diesque fuit.

Paete,

ubi eruditus Britannus ostendit loca Livii & Quinctiliani, a Broukhusio producta, ut *evehat* defendat, nihil ad rem facere, cui in nota subiecta consentit D'Orvillius, sed *evehat* tuetur, & alio sensu exponit de aestu, qui ex fundo maris Paetum evehere poterat in litus Italicum, idque locis magis opportunis firmat.

18. Hoc de me, sat erit, si modo matris erit] Hoc modo me codex Scaligeri. in aliis edd. distinguitur, Hoc de me sat erit. intellige corpus mortui & ad Italiam litus ejecti, quod solum de Paeto supererat. ut Lib. III. El. 10. 13.]

Neve aliquid de me flendum referatur in urna.

si modo mater erit in Borrich. Heinsiano, & meo priore. forte legendum, si modo matris ero. id est, si mater cadavere meo potiri poterit. hinc infra v. 25.

Et mater non iusta pia dare debita terrae,
Nec pote cognatos inter humare rogas.

Tibullus Lib. I. El. 3. 5.

Abstineas, mors atra, precor. non hic mihi mater,
Quae legat in maestas ossa perusta sinus.

Si quis tamen vulgatam praeferat, nihil moror.

19. Subtrahit haec fantem torta vertigine fluctus] fantem cod. Scalig. hoc fantem in Vossiano, Heinsiano, primo D'Orvill. ac meo. fontem vitiose in Borrich. & Voss. tert. fontem sec. D'Orv. confer cum his illa Petronii cap. 114. & illum quidem vociferantem in mare ventus excussit, repetitumque infesto gurgite procella circumegit atque hausit. Seneca Oetavia v. 345.

Obruta saevis aequoris undis.
Feriunt fluctus ora loquentis.

Ovidius Lib. II. A. A. 91. de Icaro,

Decidit, atque cadens, Pater, o pater, auferor, inquit.
Clauserunt virides ora loquentis aquae.

20. Ultima quae Paeto voxque diesque fuit] noxque in Groning. Askew. sec. Leld. Voss. tert. D'Orvill. & meo utroque. ut in vetustis edd. sed voxque in Mentel. Colot. Neap. secundo & quinto Vatic. quod a Doufa P. jam restitutum vindicavit Broukhusius, repudiante Marklando, qui codici suo adscripserat. „nox, „que diesque est ultimum tempus. Ovidio III. „Trist. 3. 18.

Nulla venit sine te nox mihi, nulla dies.

„voces noxque diesque quando conjunguntur, „omne tempus significant. noster Lib. I. El. „8. 44.

„Sive dies seu nox veneris, illa mea est,

„& Lib. II. El. 12. 24.

„Nox tibi longa venit, nec reditura dies.

„male Broukhusius substituit vox. sed nimia fiducia Broukhusium reprehendit Marklandus, & aliena sunt loca, quibus probet noxque diesque esse ultimum tempus. voxque diesque optima est lectio, quae habetur etiam in MSS. Passeratii; & Doufae emendationem probarunt Scaliger ac Guyetus. idque suadent illa Subtrahit haec fantem. & mox, quid cara natanti Mater in ore tibi est? ultima enim voce Matrem clamabat. ut apud Statium IX. Theb. 349.

Ultimus ille sonus moribundo emerfit ab ore,
Mater. in hanc miserj ceciderunt flumina vocem.

quod cum hoc loco contulit Barthius. sic Icarus cadens in mare, Patrem clamat, d. I. Ovidii, & de Ceyce & Halcyone Lib. XI. M. 665.

Oraque nostra tuum frustra clamantia nomen
Impleunt fluctus.

& paullo ante v. 562.

————— focerumque patremque
Invocat heu frustra. sed plurima nantis in ore
Halcyone conjux, illam meminitque refertque.

& ita passim moribundis parentum vel carorum nomina in ore dantur, ut vox ultima. quod pul-

Yyy

Paete, quid aetatem numeras? quid cara natanti
Mater in ore tibi est? non habet unda Deos.
Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
Omnia detricto vincula fune cadunt.

25. Et

pulchre illustrat Broukhufius. supra Lib. II. El. 37. 23. de Cleopatra,
20. 22.

*At tu vix primas aduolens gurgite palmas
Saepe metum nomen jam peritura vocas.*

ubi vide Passerat. p. 353. neque aliter de eo, qui defunctum ingenti desiderio luet. ut de Oro de filium Pacorum impatienter plorante Justinus Lib. XXII. cap. 4. *post mortem deinde dies, ubi dular vocem laxaverat, nihil aliud quam Pacorum uocabat. Pacorus illi videri, Pacorus audiri videbatur.* & de Virgilio Rufo defuncto Plinius Lib. II. Epist. 1. *Virginium cogito, Virginium video. Virginium jam videri imaginibus audio, adloquor, teneo.* &c. totum vero, hunc Propertii locum eleganti artificio acutissimus est Petrus Bembus in Galathea, de *Forma in undis eam insequente, sed aquis obruto:*

*Labitur, & summas dorsi convertit arenas;
Labentem intartus obruit unda fretis.*

Utiq; Deam, Galatea iterans, Galatea, vacabat.

Impleunt tepidas, pra vacantis aquae.

21. *Paete, quid aetatem numeras?*
non habet unda Deos.

quid aetatem narras in secunda D'Orville quod favet Cl. Schrader, cui memoras corrigendum videbatur Emend. cap. VIII. propter v. 13. *Quo rapitis miseros primae lammuginis annos.* quamquam alterum constanter servant omnes codd. & edd. veteres. ut apud Albinov. Epicedio Drusi v. 447.

Quid numeras annos, vixi maturior annis.

mox non habet unda Deos ad notam illam veterum formulam, qua in rebus calamitosi Deos esse negabant, refert Barthius ad Claudian. pag. 1079. sed id huius loci non est. nam haec spectant ad ea quae supra praecesserant v. 11. *Di maris, Aegei, quos sunt peneo aquora.* &c. Quo rapitis miseros primae lammuginis annos? sed haec hic corruptum videtur. an forte castigandum, non pavet unda Deos. Lib. IV. El. 5. v. 38. *has artes si pavet ille, tenes.* Horatius Lib. I. od.

*nec maledictis
Expovis ensem.*

certe aequor suos non habere Deas dici nequit, nam passim *Di maris*, quibus imperium pelagi est, poetis memorantur, ut supra v. 11. sed in procellis vehementioribus aequor Deorum suorum rationem iustamque venerationem non habere, fani & poetici coloris est.

23. *Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
Omnia detricto vincula fune cadunt.*

saxa illa ligata Heinsius videtur conjunxisse, sed de mendo suspecta habuisse, nam *rigata*, vel *agitata*, vel denique *Eubata* aut *Aegaea* consecratur. & *agitata* firmabat ex huius Libri El. I. v. 43.

Saxa Cythaeonis Thebas agitata per artem.

sed ubi alio sensu dicuntur. Nihil autem hic mutant codices aut vetustae editiones, & haec verborum structura satis aperta videtur, omnia vincula, ligata ad saxa, nocturnis procellis detricto fune cadunt. per saxa intelligi *λεγγύς*, ad quos adligabantur naves, notat Valens Guellius ad Virg. VI. *Aen.* *rostrum anchoras ipsas, quae apud veteres ex saxo vel ingenti lapide erant.* vide Lycophr. v. 20. Apoll. Rhod. I. 955. Scholiast. Rindar. ad od. IV. Pyth. 341. Plinius XXXVII. 15. & Barthel. ad Steph. Byz. in *Αγινάρι*, sic saxa Lib. IV. I. 110.

namque Aulide solvit

Ille bene haerentes ad pia saxa rates.

hinc infra v. 49.

Anchora te teneat, quem non tenere penates.

nocturnas autem procellas pro vehementissimis ponit. ut Lib. I. El. 16. 34.

At mea nocturno vota cadunt Zephyro.

altero versu de trito in meo secundo, aliisque codd. & edd. antiqua de tristi in Borrich. & meo priore.

25. Et

25. Et mater non iusta pie dare debita terrae,
Nec pote cognatos inter humare rogos.
Sed tua nunc volucres adstant super ossa marinae,
Nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare.
Infelix Aquilo, raptae timor Orithyiae,
30. Quae spolia ex illo tanta fuere tibi?
Aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina?
Portabat sanctos alveus iste viros.

25. Et mater non iusta pie dare debita terrae,
Nec pote cognatos &c.]

At mater in Gronoviano. & sic Guyetus, & Heinsius. neque aliter in ora libri sui Marklandus. *busta* male in Mentel. & primo Leid. eadem varietate apud Lucan. IX. 67.

— nunquam dare iusta licebit
Conjugibus.

quod hoc Propertii loco recte firmat Oudendorpius, pro *busta*, ut in aliis. in Epigr. Vet. Tom. II. Anth. Lat. Ep. 342.

Cui tot amicorum iusta dedere manus.

Terrae majore litera scribendum notaverat Marklandus, nempe Terrae Matr. ut apud Suet. Tib. 75. *Terram Matrem Deosque Mater drarent, ne mortuo sedem ullam darent.* sed hoc minus placebat amicissimo Santeio, qui per terram hic intelligebat pulverem arenae, quam quia mater non poterat dare, Paetum sponte sua villis arena tegeret. Ut pote in Borrich. Heinsiano, & meo priorc. *Nec potes ignotas in Commeliniano Gebhardi.*

27. Sed tua nunc volucres adstant super ossa marinae] Sed sua, & vers. seq. Nunc tibi pro tumulo legebat Gruterus Lib. VII. Suspici. cap. 5. vel admittendam hic esse Scaligeri traiectionem versuum censebat. locum hunc imitatus est Ovidius Epist. X. 123.

Ossa superfluum volucres inhumata marinae.

marinas volucres pelagias dixit Petronius. vide Doussae Praecidan. Lib. II. cap. 8. in fine, & Patrai mei notae ad ejusdem cap. 109. Guillemus Vlamingius adscripserat, intelligendos esse haliaetos, de quibus agit Plinius Lib. X. cap. 3.

p. 391. ubi vide Harduin. & Scalig. ad Ciria v. 536. neque has volucres confundendas esse cum illis avibus, de quibus agit Petronius d. cap. 109. altero veris Carpathium omne mare est in Scaligeri codice, Neapol. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo secundo. de Carpathio mari vide Scalig. ad Ciria v. 113.

29. Infelix Aquilo, raptae timor Orithyiae] memor Orithyiae in v. c. Perreji, Colotiano. primo & sec. Vatic. Ovidius Lib. I. Am. El. 6. 53.

Si satis es raptae, Borea, memor Orithyiae,
Huc ades, & furdas flamine tunde fores.

supra Lib. II. El. 20. 51.

Crudelem & Boream raptam Orithyia negabit.

inmemor tamen hic placebat Heinsio. de vera Orithyiae scriptura vide supra ad Lib. I. El. 20. v. 31.

31. Aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina] quidnam in primo D'Orvill. unde quidnam hic legendum conjecturat Marklandus. qua voce antiquata bis usum fuisse Virgilium, Lib. V. Aen. 13. & Lib. X. v. 6. testatur Quintilianus Lib. VIII. cap. 3. & Grammatici veteres, vide Erythraei Ind. Virg. Sed an Propertio id conveniat, vehementer dubito. sequentem versum in animo habuisse videtur Ovidius II. Fast. 407.

Sustinet inpositos summa curvus alveus unda,
Hec quantum fatis parva tabella vehit.

Cicero pro Caelio cap. 18. p. 415. *alveusne ille, an equus Trojanus fuerit, qui tot invictos viros tulerit ac texerit.* forte etiam apud Statium Lib.

Yyy 2

V.

O centum aequoreae Nereo genitore puellae,
 Et tu materno tacta dolore Thetis,
 35. Vos decuit lasso subponere brachia mento.
 Non poterat vestras ille gravare manus.
 Reddite corpus humo, positaque in gurgite vita
 Paetum sponte sua vilis arena tegat.

Ut

IV. Th. 479. restitui posset,

— & pleno redeat Stygia portitor alveo.

nam alvo in cod. Cassellano legitur, pro plena alveo. eadem varietas apud Silium Ital. XII. 521. ubi tamen alveo praeferunt viri eruditi. apud Virg. VI. Aen. 412. simul accipit alveo Ingenitum Aeneas de navis alveo recte exponit Beroaldus Tom. 1. Facis Crit. pag. 471. firmatque hoc Propertii loco, nam male Servius de alveo fluminis capiebat. quod notavit etiam, Beroaldi indicti vestigia legens, Grangaeus ad Juvenal. Sat. XII. 30. Tacitus Lib. II. Annal. cap. 23. quo levarentur alvei manantes per latera, & fluctu superurgente. ubi nantes Lipsius. innantes alii. mutantes vel alternantes latera Heinsius. sed rectius. ni fallor, niantes per latera Patruus meus coniecit ad oram edit. Gronovii, qui vulgatam utcumque tuetur.

33. O centum aequoreae Nereo genitore puellae,
 Et tu materno tacta dolore Thetis]

cogitabat forte illud Virgilii IV. G. 382.

— simul ipsa precatur

Oceanumque patrem rerum, Nymphasque sorores,
 Centum quae silvas, centum quae flumina servant.

At tu Borrich. nocturno coniecerat Marklandus, ut in ed. Scallgeri excusum est. sed materno tuentur omnes codices & priscae editiones. & haec verissima lectio. optima enim comparatio est, ut mater dicatur Paetum lugere, quomodo Achillem Thetis mater. nihil igitur apertius materno dolore, quo moveretur Dea marina. nocturno autem hic valde alienum. tracta in Excerptis Scalig. Neapol. quinto Vatic. utroque D'Orvill. & meo secundo. fracta dolore Theti Heinsius.

35. Vos decuit lasso subponere brachia mento] lasso in primo Voss. ac meo. sed alterum firmat imitatio Nasonis Lib. II. ex P. Epist. 3. 39.

Mitius est lasso digitum supponere mento,
 Mergere quam liquidis ora natantis aquis.

& El. VI. 13.

Brachia da lasso potius prendenda natanti,
 Nec pigeat mento subposuisse manum.

non dissimile illud Senecae de Octavia iam mergente, in Tragoedia cognomine v. 350.

— cedit

Fessa labori &c. multi dominae
 Ferre auxilium pelago fractis
 Viribus audent. brachia quamvis
 Lenta trahentem, voce hortantur,
 Manibusque levant.

eodem sensu subponere in Epistola Sapphus XV. 179.

Tu quaque mollis Amor pennas subpone cadenti,
 Ne sim Leucadiae mortua crimen aquae.

confer similem in Deas marinas expositulationem Lib. II. Amor. El. XI. 33. seqq.

At si vana ferunt volucres mea dicta procellae,
 Aequa tamen puppi sit Galatea tuae.
 Vestrum crimen erit talis iactura puellae,
 Nereidesque Deae, Nereidumque pater.

36. Non poterat vestras ille gravare manus] veras male in Voss. primo. verum hunc alia in re sic imitatus est Lotichius Lib. III. El. 9. in fine:

— tenera bustum superintege myrto.
 Non poterit cineres illa gravare meos.

37. positaque in gurgite vita] sic in omnibus quidem codd. & edd. nisi quod in Neapolitano posita est in gurgite vita. sed amplector emendationem Marklandi ad Statium Lib. II. Sylv. 4. pag. 211.

— positumque in margine ripae.

quod firmare potuisset ex Lib. II. Sylv. 3. 17.

— fluidos collegit amictus.
 Arctius, & nivae posuit se margine ripae.

&

Ut, quoties Paeti transibit nauta sepulcrum,
40. Dicat. Et audaci tu timor esse potes.

Ite

& LIB. IV. Theb. 703.

deceptum margine ripae
Stat pecus, atque amnes quaerunt armenta natos.

Ovidius Epist. V. 27.

Popule, vive precor, quae confita margine ripae.

ubi dubitat Heinsius, an ex MSS. margine rivi legendum, quia praecedat fluviali confita ripa. ubi rivo in cod. Bernensi. sic Lib. V. Met. 598.

Territaque infisto propioris margine ripae.

positum vero non sepultum, sed a fluctibus illic depositum corpus, recte intelligebat Cel. Ruhnkenius. Huic emendationi Marklandianae, quam se brevi in ipsis ad Propertium notis probaturum ibidem promittit, adstipulatur epigramma Bianoris, bis editum in Anth. Gr. Lib. I. Tit. 22. Ep. XL & Lib. III. Tit. 22. in Naufragos, Ep. 25.

Ἰχθύες καὶ πτερυγὶ Κλειτόνυμον ἰχθύος ὄμιλος
ὦν, ὅτ' εἰς ἄκρην ἔλθῃ τυροποφίος.
Ἀλλὰ δὴ καὶ μὴ ἴδωμεν ποταποφίον ὃς ἰχθύ
πᾶν δίψας ἐς κρητὸν ἐν ποδὶς ἐκτίσσει.
Καὶ τὰ δ' ἰχθυόεντες διὰ βροχίας αἰδομένη δὲ
Γὰρ κούρῃ τὴν ἰᾶς ἔρπον ἰκθυόεντας

quod sic vertebat Grotius:

Te captum in media, Clitonyme, caede tyranni
Piscibus & fluvio gens inimica dabat.
Non tulit invidiam tantam Deus arbiter aequi,
Ripaeque te totum lapsa repente tegit.
Non igitur vir fortis aquis agitabere: iussa
Pro libertatis vindice fecit humus.

idem Marklandus sequente versu pro vilis arena legebat mollis arena tegas. hoc est, quod Lib. I. El. 17. 24. dicit,

Tum mihi non ullo pondere terra foret.

hinc frequens defunctis adprecatio, ut molliter ossa quiescant. ut apud Virg. Ecl. X. 33. Ovid. Epist. VII. 162. I. Am. 8. 108. III. Trist. 3. 76. & passim. sed vulgatam non sollicitare praestiterit, nisi quod in textu recipiendum, exigente sensu, existimaverim Paetum sponte sua vilis arena tegat. ut legebat Guyetus, eoque non in-

specto ita conjecerat Santenius, & vilem arenam exponebat, quae adluendo advecta sponte Paetum tegeret, quod transiens nauta ex ipsa cumuli spontanei forma facile cognosceret naufragi esse. haec autem Doufa P. Lib. II. Praecidan. cap. 10. confert cum illis Petronii cap. 114. certe diutius juncta nos mors feret, vel, si voluerit misericors ad idem litus expellere, aut praetereans aliquis tralatitia humanitate lapidabit, aut, quod ultimum est, iratis etiam fluctibus, imprudens arena componet. ubi imprudens arena est, quod hoc in loco sponte sua arena tegat. vilis tamen arena hic etiam ferveri posset, & referri ad ritum, quo naufragis insepultis, pietatis causa, manu ter quantulumcumque terram & glebam in os mortui injiciebant, & sic homini, qui naufragio, hoc est miserrimo & valde invisio mortis genere, perierat, iusta facere dicebantur. quod optime illustravit Meursius ad Lycophr. v. 367. ubi ex Scriverii emendatione apud Festum in Praecidanea legendum notat, qui mortuo iusta non fecisset, id est, glebam in os jecisset. quam restitutionem sibi vindicavit Dempsterus in Paralipom. ad Rosini Antiqq. Lib. V. cap. 39.

39. Ut quoties Paeti transibit nauta sepulcrum? Et quoties male in multis codd. ut in Menteliano, Borrich. Groning. Askew. primo & sec. Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. mels, aliisque, & edd. antiquis. Ut quoties recte emendatum a Doufa, probante Livinejo, qui seq. versu Dicit male legebat. huic loco sequentia adscripserat Marklandus: „ Hic versus clare probat emendationem meam, nempe legendum esse, positumque in margine ripae. nisi enim sepulcrum positum sit in margine ripae, quomodo illud videre posset nauta transiens. necesse est igitur, ut per arenam intelligas litoralem, non eam, quae ad fundum maris est. ergo in margine ripae positum verbum funerale est. ut passim apud Virgil. & alios. posita in gurgite vita ineptissima repetitio. gurgite & margine pariter commutantur apud Statium Lib. I. Sylv. 3. Quererere etiam potuerat Marklandus, unde nauta sepulcrum Paeti transiens scire poterat, humatum illic esse naufragum? Innuit forte ejus tumulo insculptam fuisse navem procellis laceram, remos fractos, anchoram, tabulasque naufragi.

Yyy 3

Ite, rates curvas, & leti texite causas.

Ista per humanas mors venit acta manus.

Terra parum fuerat: fatis adjecimus undas:

Natu-

fragii indices. vel ex titulo sepulchrali, *Naufragus hic situs est.* naufragorum enim tumulis inscribi solitum fuisse *Ναυγῦ πάρος ἔστι*, ostendunt varia eorum epitaphia, quae habentur Lib. III. Aethol. Gr. Tit. XXII. in Naufragos; sed praesertim huc facit Epigramma, quod eodem Titulo illic legitur N. XIII.

Ἐνταῦθα τοὺς ἔρποντας καὶ ἐκβολὰς τῶν ἐν τῇ θάλασσῃ
Ἀλλὰ ἐπὶ ψυχρῇ ἐγγυφίᾳ σκεδῶν.
Ναυαγῶ το δὲ μῦθος. εἰ τῆς ἐν κόραις λῶντος
Ἀἰῶνος ἀναμῦθος εἰς τὴν ἡμῶν γῆν; ἰδίῳτος.

hoc est, interprete H. Grotio:

Dic tibi quid toties remos, aerataque fuadet

Rostro super gelidas pingere reliquias?
Naufragus hic situs est. sed cur meminisse sepulcras

Sub terra cogis, quod male fecis aqua.

41. *Ite, rates curvas, & leti texite causas]*
Ite rates curvae & leti texite causas ex Farnesiano & Ursini codice Lipsius Lib. II. Antiq. Lect. cap. 10. relicto hiato, ut ad naves ipsas sermo referatur. quod Gebhardo valde probatum fuit. & Lipsio favent secundus Leidensis, tres Voss. uterque D'Orvill. & mei, nisi quod *contexite* in Leid. sec. Voss. tert. & quarto, meoque priore, ut in Borrichiano. *curvae & leti quoque texite causas* in Regius & Colbertinis, ut in vetustis edd. & apud Octav. Mirandulam in Viridar. Illustr. Poët. fol. 184. *Ite rates curvae ite & leti texite causas* in Mentel. & primo Leid. *curvae & leti contexite causas* in Askewiano. *detexite* quint. Vatic. *terite* Neapol. corrupte in Groning. *Ite rates curvae & letius texite causas.* Scaliger ex v. c. praetulit, *& leti texite causas*, ut *letī causa* sit pro leto ipso. Heinsius Lib. I. Advers. cap. 9. p. 88. & in notis ad Propert. p. 720. *Ite, rates curvas, leti contexite causam.* per adpositionem, ne *curvas & causas* sonum faciant nonnihil ingratum. quod recipiendum videtur. *causam* etiam correxerat Marklandus. Livinejo in notis pag. 124. placebat Boschi, (ut editur) amici sui emendatio, *Ite, rates curvas, leti contexite causas.* cuius Boschi emendationem suam fecisse N. Heinsium adfirmat Cl. Schraderus Emend. cap. V. 88.

quod miror, quia nimis perspicuum viro in his exercitatissimo est secundum N. Heinsii ingenium, quam ut alienas emendationes suas facere opus habuerit, quem de Boschi illo ne cogitasse quidem certus sum, neque Boschum aliquem, Livinejo aetate parem, novisse. Quis enim iste Boschus fuerit, mallem Vir Cl. indicasset. Non dubito operarios, notas Livineji describentes, eadem oscitantia errasse in hoc nomine, qua in iisdem Livineji notis pag. 61. *Panofolius* editur pro *Parrhasio*. Livinejum vero ipsum scripsisse sic legit Boschius noster. Joannes nempe Boschius, eo tempore, quo vivebat Livinejus, Senatui Antverplensi a secretis, qui elegantissimis versibus Heroicis Psalmos Davidicos vertit atque erudito Commentario illustravit, aliisque scriptis, poematibus praesertim, inter insignia illius seculi ingenia locum non minimum obtinuit: quem Boschium *eruditionis & multae lectionis* nomine etiam laudat Livinejus ad Panegy. vet. pag. 316. Eundem vero Heinsium aliquando maluisse, *Ite, rates curvas, leti contexite causam*, patet ex Graevii Epistola Tom. IV. Syllog. pag. 593. qui illud utraque manu se amplecti scribit. Egrege etiam de hoc loco egit Gronovius Lib. II. Observ. cap. 9. qui Passeratii emendationem, Guyeto quoque probatam, vindicavit, & hoc sensu explicuit, *Ite mortales, texite rates, totidem leti causas.* & Gronovio adsentitur Graevius in Lect. Hesiod. cap. XVII. neque enim rates ipsas adloquitur. ut patet ex vers. seq. *Ista per humanas mors venit acta manus.* vel *ausa*, ut coniecerat Heinsius ad marg. ed. Ald. propter sequentia, ni fallor, *fatis adjecimus undas.* sed *ausa & auximus* cumulari nollem. absurdo iudicio Gebhardus hic legebat,

Ista per humanos mors venit acta manu.

ut *humanos* pro hominibus dicat ἀνθρώπους. idem in notis ad huius Libri El. III. 40. p. 241. *mors venit ausa* etiam coniecit, vel *ausa* interpretatur laceffita. ut apud Tibull. I. XI. 33. *auram bellis arcessere mortem.*

43. *Terra parum fuerat: fatis adjecimus undas]*
ita edidit Brontchius, ut in plerisque MSS. & in v. c. Porzeji, Menteliano, primo & sec. Vatic. ac Neap. Excerptis Scaligeri, Heinsiano, Borrich.

Naturae miseris auxiliis arte vias.

45. Anchora te teneat, quem non temere penates?
Quid meritum dicas, cui sua terra parum est?

For-

rich. Groning. meo secundo, & primis edd. ut in alijs legi etiam notat Lat. Latinius. An forte distinguendum, Terra parum fuerat satis: adjecimus undas. sed terris adjecimus undas in tertio Voss. ut in Aldina utraque; Junctina, Colinaei, Gryphii, aliisque. idque aliqua specie adstrui posset loco Tibulli Lib. I. El. 3. 37. & seqq.

*Nondum coeruleae prius contemserat undas,
Effusum ventis praebuorutque sinum.
Nec vagus ignotis repetens compendia terris
Praeferrat externa navita merce ratem.*

Illud vero terris frigidum, & ex Italorum caninis profluxisse censet Gebhardus. magis tamen friget ejus amici, quam memorat, conjectura, futuris adjecimus undas. de qua dubitare licet, an ex cerebro sano proveniret. Recepti lectionem a MSS. confirmatam, ut interpungendum, ejecta voce inscitia terris, jam monuit Lipsius Lib. II. Antiq. Lecl. 10. qui hoc confert cum loco Lucani de Argo, qui est ex Lib. III. 195.

*Primaque cum ventis pelagique furentibus
undis
Composuit mortale genus, fatisque per illam
Accessit mors una ratem.*

Seneca Lib. V. Nat. Quaest. cap. 18. Quid moria inquietamus? Parum videlicet ad mortem nostras terra late patet. Germanicus in Arateis v. 307.

*Ast alii procul à terra jactantur in alto:
Munit eos breve lignum, & fata instantia pellit,
Nam tantum a leto, quantum mare fluctibus,
absunt.*

& ita distinguendum notat Delrins ad Senecae Med. 338. & exponit, genus humanum reliquis calamitatibus suis adjecisse naufragia.

44. Naturae miseris auxiliis arte vias] haec haecra lectio est. licet in plerisque eodd. habeatur Fortunae, ut etiam est in duobus Leidensibus Voss. Askew. utroque D'Orelli. meo, & vetustiss. edd. ut apud Octavian. Mirandulam. sequitur enim mox, *Fortuna infestas pontum substravit arvis.* neque Aetruinae, ut conjecterat Heinsius, protare possum. recte igitur Naturae via-

dicavit Broukhufius. quod praeter alia loca ab eo producta firmat imitatio Claudiani Praefat. in Lib. I. de R. P. init.

*Inventa secuit qui primus nave profundum,
Et rudibus remis sollicitavit aquas.
Qui dubiis ausus committere fluctibus alnum,
Quas Natura negas, praebuit arte vias.*

& hoc praeferebat Marklandus, qui adscripserat, „ forte Naturae. naturae miseris auxiliis arte „ & inventionibus nostris. miseris vias naturae „ dicat pro videretur, naturam. & opponitur na- „ tura & ars.” vide quae notavi ad Lotichium Lib. III. Carm. 29. pag. 557. Naturae vias, ut leti vias, & sim. dixit. supra v. 2. mortis iter. Tibullus Lib. I. El. 3. 50.

*Nunc mare, nunc leto multa reperta via
& El. XI. 4.*

Tum brevior dicit mors aperta via est.

vide ad utrumque locum notas Broukhufii, Patruj. meo ad Rhedrae IV. Fab. 6. 8. & doctor. interpretum ad Valer. Fl. I. 502. Haec autem perpetua saeva querela est, quando prima navigationis temeraria auspicia detestantur poëtae. confer Ovid. II. Am. XI. init. & Statii locum insignem Lib. III. Sytv. 2. 61. ubi vide Barthium, & ad Claudian. praef. Lib. I. de R. P. v. 1. & adde Callimach. Fragm. CXI. p. 483. ed. ult. Fortuna autem & Natura in MSS. non raro confunduntur. ut mox v. 47. & supra Lib. II. El. 16. 18. El. XVIII. 18. vide notas ad Ovid. Epist. XVII. 113. ad Claudian. IV. Conf. Hon. 214. & ad Suet. Tib. 19.

46. Quid meritum dicas, cui sua terra parum est?] quae sua in Groning. & primo Leid. quod vetusti codicis indicium esse, alibi notavi. sua terra, pro, quam hominibus incolendam dedit Natura. Ovidius Lib. II. Am. El. XI. 30.

Es, solita, dicas, quam sua terra tenet!

ubi vide notas. hinc terrenum hominem vocat. Lucanus Lib. VI. 401.

*Primo fretum scindens Pagaseo litore puppis
Tarcentum ignotas hominem projecit in undas.*

ut

Fortuna insidias pontum substravit avaris.

Ut tibi succedat, vix semel esse potest.

Ventorum est, quodcumque paras: haud ulla carina

50. Consenuit: fallit portus & ipse fidem.

Sunt Agamemnonias testantia litora curas,

Quae notat Argynni poena natantis aqua.

Hoc

ut recte pro *Tyrrhenum* emendatum est. vide illic Oudend. & Patruī mei notas, eademque variatio est in loco simili Sillii Ital. XI. 472.

*Quin etiam Pagasea ratis, cum caerulea nondum
Cognita terrigenis, pontoque innare negarent.*

ubi *terrigenis* vel *terrenis* ab Heinſio & Draken-
borchio recte vindicatur, pro *Tyrrhenis*. Virg. II.
G. 341.

— virumque

Terrea progenies duris caput extulit arvis.

licet *Terrea* praeferant nonnulli. ut & Servius
legit, qui *durum genus* explicat. sed *Terrea* ex
Lactantio probatur ab aliis. ut ex Pierſi & Pa-
trui mei notis liquet. ad hunc locum facit illud
Juſtini Lib. III. Anth. Graec. Tit. XXII. Ep. 39.

*Ὅτι οἱ πόντος ὄλισσε, καὶ ὃ πνέοντες ἄνθρωποι,
Ἄλ' ἀνέστητος ἱμῶς φοιτᾶδος ἱμπορίας.
Ἐν μὲν γαίης ὀλίγος βίος. ἐν δὲ θαλάσσης
Ἀνέστητος μάλιστα κέρδος ἀνθρωπότητος.*

quod sic vertit H. Grotius,

*Non tibi caussa necis venit, neque Nereus unda,
Verum ex merce lucri non satiat amor.*

*Vita sit in terra tenuis mihi, quos maris urit
Quaestus, eant, & cum turbine bella gerant.*

vide etiam Ep. 45. eodem Titulo. & adde nota-
ta ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 505.

47. *Fortuna insidias pontum substravit avaris*
eadem variatione. *Natura*, qua paullo ante, hic
legitur in variis MSS. quibus suffragantur duo
Leidenſes, tres Voss. uterque D'Orvill. cum meis
codd. & priscis edd. sed recte notavit Marklan-
dus id falsum esse, „*Natura enim optima Dux*
„ *& mater numquam insidias mortalibus struit.*
„ *Recte igitur qui legunt Fortuna.* male etiam
insidians in primo Leid. tribus Voss. utroque
D'Orvill. meo secundo, & antiquis edd. sed *in-*
sidias ex veteri codice, hoc est Groningano,
praefert Modius in Novantiquis Epist. 18. & sic

Marklandus ad Statii Silvas pag. 147. idque
Gebhardus notat firmari a cod. Palatino, ex quo
portum adfert pro *pontum*. Dubiam hic locus fa-
cere posset lectionem apud Horatium Lib. I. od.
28. 18. *Exitio est avidum mare nautis*, ut ex
MSS. reposuit Bentlejus, an vero *avidis* prae-
stet, quia *avari* vel *aridi nautae* proprio epithe-
to, ut ipse notat, dicuntur, & mercatores, qui
lucri causa Tethyn tentant audacius, sed exitium
saepae in Oceano inveniunt, quod Paeto huic
optime convenit. altero versu conjecerat Hein-
sius, *vix semel isse potes. vel, Ut tibi subſidas,*
ſet semel esse potest.

49. *Ventorum est, quodcumque paras: haud ulla
carina*

Consenuit: fallit portus & ipse fidem.]

Ventosum conjecerat Heinſius. quod quidem
nonnihil adstrui posset ex Ovidio Lib. II. Am.
16. 27. *Quod si Neptunum ventosa potentia vin-*
cit. & sic ventosum aequor, ventosas undas, &
ſim. apud eundem non semel occurrere novi.
sed sensus huius loci est, quodcumque paras,
in ventorum potestate est, & procellis datur di-
ripiendum. alter versus convenit cum illo Lib. II.
El. 19. 64. *Quum saepe in portu fracta carina*
natet. ubi duo Aemiliani & Antipatri Epigramma-
ta Graeca cum his contuli. de portu fidem fal-
lente sic Ovidius II. Am. 9. v. 31.

*Ut subitus. prope jam pressa tellure, carinam
Tangentem portus ventus in alta rapit.*

& Valerius Fl. Lib. VII. 83.

*Non ita Tyrrhenus stupet Jóniusque magister
Qui portus, Tiberine, tuos, claramque serena
Arce Pharon praeceps subiit: nusquam ostia,
nusquam
Ausoniam videt & saevas accedere Syrtes.*

52. *Quae notat Argynni poena natantis aqua*
varie hic turbant MSS. & edd. veteres. *Qua*
notat in Borrich. primo Leid. duobus Voss. utro-
que

Hoc juvene amisso classem non solvit Atrides:

Pro qua mactata est Iphigenia mora.

55. Saxa triumphales fregere Capharea puppes,
Naufraga quum vasto Graecia tracta salo est.

Paul-

que D'Orvill. & meis. *Qua notat Argivum poena minantis aquae* in Regis, Colbertinis, & Mœliano. *Qua notat Argynni Askew. natat Argynni* apud alios haberi testatur Lat. Latinus. *natat* etiam in quinto Vatic. & secundo D'Orvill. *minantis* in binis Leidd. quarto Voss. meo utroque, & D'Orvillianis. *natantis aquae* in Colotiano & primo Vatic. *minantis aquae* correxerat Fruterius. *Argynni* in v. c. Perreji, & primo Leid. *Argynni* in altero. *Argivi* in Heinssiano. *Argynni* Neapol. *Argynni* quint. Vatic. *Quae nota Argivis* Groning. *Argivi* in meo priore. *Qua notat Argivum poena minantis aquae* in priscis edd. *Quae notat, litora* nempe, Passeratius, vel *Quar*, curas Agamemnonis, propter Argynnum puerum a se amatum, & in amne Cephiso submersum. vid. Scaligerum. Scribendum vero *Argynni*, non *Argyni*, ut in ed. Broukhufii. sic *Aegyn* apud Steph. Byzant. correxit [Holstenius pag. 44. & vide Livineji notas pag. 123. Parrhasii autem sententia, qui in Quæstus Epist. pag. 211. ed. Steph. legendum censet, *Qua notat Argynni poena natantis aquae*, pro aquas infames reddit, Cantero & N. Heinssio etiam probata fuit. *natantis* forte propria notione posset intelligi, quia natantem in Cephiso Argynnum vidit ac deperiit Agamemnon, non autem cum Passeratio, *Qua notat Arg. poena minantis aquae*. ut *natat* ponatur, pro mortuus aquis fluitat. ut supra v. 8. *Et nova longinquis piscibus esca natat*. Sed aliter viri eruditi manus, qui in margine ed. Scaligeranae sequentia ex Marcillo adnotaverat: „*Lege, Quae notat Argynni poena, minantis aquae. ut sit ordo: „Sunt litora minantis aquae, id est, maris Aegei, testantia curas sive amores Agamemnonis, quae litora notat sive infamat poena pueri Argynni, ad ea litora naufragio ejecti. recte autem Aegei maris aquam minantem, sive minacem, id est iracundam vocat. nam ejusmodi est Aegeum mare atque inde nomen ipsum illius maris. Et Artemidoro Lib. II. cap. 12. dicitur φεβεράτωρ πηλαγός. sic a Constantino Porphyrog. dicitur βαρύλαος ἢ δουρίπαιον in Themat. p. 32. Et vid. Dionys. Alex. v. 130. Et 513. pœnam autem*

pro naufragio dixit, nam haec avaris terraque non contentis poena. Non facile alibi quam hic apud Propertium repereris fabulam propter tempus in lusu Argynni consumptum ab Agamemnone ventoque postea restante coactum Agamemnonem filiam immolare Iphigeniam, ut ventos placaret sive eliceret secundos. de Argynno autem videndus Jul. Pollux, Athenaeus Lib. XIII. Clemens Alex. in Protreptice, Plutarchus, Stephanus de Urbib. in Aegyn. ubi scribendum *Aegyn*. Haec inferenda duxi ad loci hujus illustrationem. An vero Propertius hic Argynnum cum Ergino Argonauta confuderit, ei que cum aliis conveniat de causa retentae Graecorum classis in Aulide, legi ad h. l. meretur Scaliger, & cum eo conferri, quae Delrius & Gronovius notant ad locum Senecae in Medea v. 623.

55. Saxa triumphales fregere Capharea puppes,
Naufraga quum vasto Graecia tracta salo est.]

trita salo in Heinssii codice, & meo priore. *trita solo* est in Borrichiano. *tracta solo* est in primo Voss. & Leid. *tracta salo* est in vetustis edd. *tracta* vitiose in ed. Gryph. *strata* conjecerat Heinssius ad oram ed. Aldinae. sed *tracta* bene se habet, non eo sensu, quo Passeratius exponit pro distracta, ac dissipata, in fugam acta, quomodo etiam *tractas Achivos* Lib. II. El. 7. 19. intelligit fugatos ac palantes. Illic enim *fractos* viri eruditi praetulerunt. sed *tracta salo* classis Graeca, hic est, quae dolo adtracta ad rupes Opheltis prope Caphareum promontorium, in scopulos illisit, & maris fundo tamquam voragine submersa est, quod suadet *fregere* versu praeced. sic apud Lucanum Lib. V. 235.

*Euripusque trahit, cursum mutantibus undis,
Chalcidicas puppes ad iniquam classibus Aulim.*

ubi Scholiasten intelligere hoc naufragium classis Graecae, a Trojano excidio redeuntis, ad Capharea Euboeae, notavit Oudendorpius. non dissimili significato trahere eidem Lucano Lib.

Paullatim socium jacturam flevit Ulixes,
In mare cui soliti non valere doli.
Hunc parvo ferri vidit nox improba ligno:

60. Paetus

II. 486.

*Atque omnes trahē, gurgēs, aquas, ut spumeus
alnos
Discussa compage feras.*

ubi vide ejusdem notas, in quibus dubitat, an non rectius illic legatur;

*Atque omnes fer, gurgēs, aquas, ut spumeus alnos
Discussa compage trahas.*

posset etiam legi *vasto Graecia rapta salo*. nam in hac locutione *trahā* & *rapta* saepe inter se confunduntur. ut apud Ovid. I. Trist. 4. 15.

Sic non quo voluit, sed quo rapis impetus undae.

ubi trahit in aliis. vide Heinsii & Patru mei notas ad Ovid. VIII. Met. 553. & ad Virg. I. Georg. 203. his autem versibus innuit Propertius, classem Graecorum victricem ad Caphareum montem, dolo Nauplii, Palamedis filii caedem vindicantis, accenso fallaci igne in cautes Euboeicas adactam, & naufragio absorptam. vide Hyginum Fab. CXVI. infra Lib. IV. El. 1. 115.

*Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,
Et natat exuviis Graecia pressa tuis.*

utrumque nostri locum cum Graeco Bassi Epigrammate contulit Valens Guellius ad Virg. XI. Aen. 260. quod legitur Lib. I. Anthol. Graec. Tit. 55. Ep. XI. & cum Crinagorae inedito Epigrammate Holstenius ad Stephan. Byzant. pag. 166. de re ipsa vide Q. Calabrum Lib. XIV. v. 612. & seqq. Senecam Agam. 560. ad v. 576. Meurf. ad Lycophr. v. 385. & Begerum in Spicilegio Antiquit. N. XV. pag. 26. & seqq. ubi conjectura verosimili Nauplium monti insistentem, faciemque manu tenentem, in numo Butthrotiorum exponit. *saxa Capharea* Homeri *πλωγγὰς* vel *πίλγας Καφρηδὰς* notant. de quibus vide Lennep. ad Phalarid. Epist. IX. pag. 50.

57. *Paullatim socium jacturam flevit Ulixes]* Illud *Paullatim* explicant Passeratius & Broukhusius de Ulixē socios non simul & semel amittente, ac lugente, sed sensim. quod tamen valde contortum videtur. Heinsius conjecerat,

Pellax & socium jacturam. quam vocem, ubi de Ulixē vel fraudulentia sermo est, scriptoribus antiquis reddere amabat. eum vide ad Virg. IV. G. 443. & Lib. II. Aen. 90. quia autem hic de vasti Ulixis fallacia non agitur, sed de classis Graecorum naufragio, praeferenda videtur altera ejus egregia conjectura, quam orae ed. Aldinae adscripserat, *Palantum socium*. cui favet corrupta quarti codicis Vossiani scriptura, in quo, *Et plantim*. *Palantes* Ulixis socios tempestatibus dispersos, & raros in gurgite vasto errantes intellige Virgilius IX. Aen. 780. *Palantesque videt socios hostemque receptum*. Lib. X. 674. *Et nunc palantes video, gemitumque cadentum Accipio*. & XII. 615. *extremo bellator in aequore Turritus Palantes sequitur socios*. Silius Ital. Lib. II. 162. — a moenibus actos *Palantesque fuga, praeceps ad litora cursu Egeras*. ubi vide Cellar. Justinus XV. 3. 11. *Insistenti Regi quosdam palantes hostes*. & Lib. XXIV. 8. 15. *Gentes quoque nationesque, per quas iter habebant, palantes velut praedam sectabantur. vagos & palantes saepe jungit Livius*. ut ad Lib. XXI. 61. 2. notavit Drakenborchius. *jactura* in Heinsiano, ut in Palatino Gebhardi. *stabat* in Regiis, Colbertinis, Menteliano, primo Leid. & praeis edd. *Achilles* in aliis legi notat Latin. Latinus. quod absurdum.

58. *In mare cui soliti non valere doli]* solum in quinto Vatic. ut legebant Fruterius & Muretus. *soli* in duobus Leidens. tribus Voss. utroque D'Orvill., meisque, & antiquioribus edd. rhythmo ingrato. *cum soli* in Groning. recte igitur *soliti* Lipsius, Passeratius, Guyetus, & Heinsius ad Ovid. III. Fast. 746. eadem variatione apud Lucanum IX. 642. *Eumenidum crines solos movere furorē*. ubi *solitos* ex Scholiaste Statii Barbiano praefereendum videtur. ut apud Ovidium III. Met. 72. *postquam solitas accessit ad iras*. & huic lectioni opitulatur illud ex Epigrammate veteri de Ulixē Lib. I. Anthol. Graec. Tit. LXII. 2.

— δόλον ἀκέραιος ἐτόχθη
Ἐν χερσὶ καὶ πηλόγισσι καὶ ἐν πηλοῖσι Ὀδυσσεύς.
hoc est, interprete Grotio,

— unus Ulixes
In terris pelagoque dolos meditatus & Orco.
60. Paetus

60. Paetus ut occideret, tot coiere mala.
Non tulit huic pectus stridorem audire procellae,
Et duro teneras laedere fune manus.
Sed thylae thalamo, aut Oriciae terebinthi
Effulto pluma verficolore caput.

65. Huic

60. *Paetus ut occideret, tot coiere mala*] *cohi-*
bere Borrich. quod venit a more librorum, qui
cohiere scribebant. *quot coiere* Heinſius. confer
illud Heraclidae Sinopenſis Lib. III. Anthol. Gr.
Tit. XXII. Ep. 26.

Λάιλανψ, καὶ πολὺ πῦμα, καὶ ἀντολαὶ ἀρκυροῖο,
καὶ ἐκός, Αἰγυῖα τ' οἶδμα κακὸν πελάγους,
τὰς δ' ἅμα πάντα κύκνει ἰμῶν νῆα. τριχθα δὲ
κλαδούς
Ἴσος, ὅμῃ φέρτω καὶ μὲ πάλανψι βυθῷ.

quod his numeris Latinis reddidit Grotius:

Nox gravis Aegcumque furens in fluctibus
aequor,
Arcturusque oriens, & freta nimbus agens,
Tanta meam petiere ratem mala. fracta ter arbor
Me maris in fundum misit onusque simul.

61. Non tulit huic pectus stridorem audire pro-
cellae,
Et duro teneras laedere fune manus.]

ita restituit Scaliger, plaudente Douſa P. sed
reſſiciente Gebhardo. *Non tulit hic Petus* in
plerisque edd. vetustioribus. *Non tulit hunc* Bor-
rich. Neap. cod. Scalig. Heinſian. Leid. sec. tres
Voſſ. uterque D'Orvill. & meus secundus. *Pae-*
tus in Mentel. binis Leidd. tertio & quarto Voſſ.
Non tulerit Paetus conſecrerat Heinſ. ad margi-
nem ed. Ald. sed in Notis praefert, *Non tulit*
hic Paetus. hic, in terra non ſuſtinuit Paetus
audire ſtridorem procellae. nam in Aldi aliſque
edd. hic verſus ſubſequitur poſt illum, qui infra
nunc occurrit v. 70. *Pauper, at in terra &c.*
Scaliger autem haec verba ad Ulixem retulit,
quod improbat D'Orvillius, haec animadvertens:
Non video quare haec ad Ulixem referat Scaliger.
An poſſunt laborioſe Ulixi tenerae manus tribui?
porro reor duos verſus ſequentes ex alia Elegia
huc irreſſiſſe. Marklandus etiam ſuo codici ad-
ſcripſerat, nullam conſtructionem nec ſenſum his
verſibus ineſſe. Sed in tota Elegia verſus miſere
turbati & tranſpoſiti ſunt tam in MSS. quam

edd. antiquis, ut ad ejus initium notavi, adeo
ut mirum non ſit, ſenſum ſaepe non niſi difficili
opera erui poſſe.

63. *Sed thylae thalamo, aut Oriciae terebinthi*
Effulto pluma verficolore capus]

monſtra ſcripturae hic exhibent codices & edi-
tiones antiquae. *chio calamo* Colotianus, primus
Vatic. Regii, Colbertini, Mentel. Groning.
Heinſian. Borrich. Askew. tres Voſſ. uterque
D'Orvill. & mei, cum Palatino & Commel. Geb-
hardi. & in aliis apud Lat. Latiniſm, & *Orchidia*.
Cio thalamo in Harlejano Muſei Britannici.
calamo etiam v. c. Fruterii. dein *Orythia terebintho*
in Regiis, Colbertinis, Borrich. primo quarto-
que Voſſ. & priſcis edd. *Orithia terebinto* Askew.
Orynthia in praeore D'Orv. *Corycia* ſec. Leid.
Oronthea Mentel. & prim. Leid. *teretento* in quarto
Voſſ. *terebuntho* in meo ſecundo. in codice Gul.
Vlamingii, *Sed Chia calamo, aut Oronthea there-*
binto. Orica in Heinſ. ſed plures librorum
aberrationes notare taedet: recte ſcribitur *Oricia*
terebinthus, ſeu *Ephrotica*, quia *Oricos* in Epy-
ro. de quo oppido vid. ad Lib. I. El. 8. 20.
mox *Effulto* correxit Scaliger, ut cum huic v. 61.
conjungeret. quod probaſſe videtur Caſaub. ad
Perſ. Sat. V. 147. p. 446. in plerisque codd.
Et fulsum, ut in Regiis, Colbertinis, Askew.
duobus Leidd. primo & tertio Voſſ. meis duobus,
& utroque D'Orvill. ac primis edd. *Aut fulsum*
Voſſ. quart. Borrich. Groning. *Effultus* in Per-
reji cod. Colotiano, primo & ſec. Vatic. idque
ex MSS. Heinſius praeferebat, ſecutus lectio-
nem aliarum veterum edd. *Non tulit hic Paetus*.
in animo autem habebat Propertius notum illud
Virgilii X. Aen. 136.

Incluſum buxo, aut Oricia terebintho
Lucet ebur.

ubi hunc locum adfert Valens Guellius hoc mo-
do, *aut Oricia terebintho Effultum*. ibidemque
Heinſius *Oricia* veram eſſe ſcripturam, licet
codices valde turbent, monuit. vide etiam notas
Zzz 2 doctor.

65. Huic fluctus vivos radicitus abstulit unguet,
Et niger invitam traxit hiatus aquam.

Quod

doctor. ad Seren. Sammonic. v. 589. Sensus igitur est, Paeto non convenisse procellas in mari audire, aut manus teneras laedere funibus, quippe qui solitus erat caput reclinare pulvillo plumis versicoloribus farto, jacens in lecto ex thylae ligno citrio, aut terebintho Epirotica facto. vide Passeratium. *fultus* enim de eo, super quod quis jacet. vide Serv. ad Virg. Ecl. VI. v. 53. *latus niveum molli fultus hyacintho*. de thylae arbore, quam citream putant, vide quae praeter Beroaldum, ad locum Plinii Lib. XIII. c. 16. adnotarunt Hartungus Tom. II. Facis Critic. p. 680. & Leopardus Lib. VIII. Emend. cap. 6. & de ligno terebintho notas ad Petron. cap. XXXIII. p. 129.

65. *Huic fluctus vivos radicitus abstulit unguet* Nunc *fluctus* in Mentel. & primo Leid. *vivo* in plerisque codd. & edd. vetustis, quod tueretur Passeratius, & *vivo* exponit, vident ac sentient. vel *vivo radicitus* pro penitus ad vivum. sed *vivos unguet* praetulerunt plerique viri eruditi, Palmerius, Canterus, Heinsius, Guyetus, alique. ut in illo Horatii Lib. I. Sat. 30. 71. *vivos & raderet unguet*. & sic legendum monuit Th. Marcellius ad Persium pag. 130. Scaliger animadvertit, eo hic respici, quia naufragis & unguet a cute recedere & extremitates tabescere credebant, ideoque veteres sibi unguet praeseccasse, quoties turbaret mare, tamquam naufragium deprecaturus, adferens illa Petronii cap. 104. in fine, *Audire enim non licere cuiquam mortalium in nave neque unguet neque capillos deponere, nisi quum pelago ventus irascitur*. ad quem locum Vir Illustris in margine libri sui, qui in Biblioth. Leidensi servatur, & quo totum Petronium ex cod. MS. Cujaciano descripserat, eo adluisse hic Propertium notavit, adferens, *Huic fluctus misero*. Erhardus in notis *vivo*. Haec vero Scaligeri tamquam absurda, & a mente Propertii aliena fugillat Passeratius, qui exponit, Paeto tabulam, cui inhaeserat, firmiter tenenti, unguet ablatis fuisse. Scaligeri tamen sententiae calculum suum adjecit Jac. Durantius Casellius Lib. II. Variar. cap. 9. & Janus Doussa P. in notis ad v. 14. qui observat naufragis fluctuum & scopulorum reciproca collisione unguet & extremas corporis partes saepe deradi & radicitus avelli, idque se non raro observasse in eorum

cadaveribus ad litus nostrum ejectis. huc forte referri posset Epigramma de naufrago, quod sub Incerti nomine editum Lib. III. Anthol. Graec. sed Philippo adscribitur in MSS. Tit. VI. N. 42. p. 309. ed. Obsop.

Ἦόνιον τόδε σῆμα βροτῶ πατλάμενος ἄθρει,
Σπαρτὸν ἀλιτράγιον ψυχέρδην ἐκασίλην.
Τῇ μὲν ἱρμολόμης κείται καὶ χῆρος ἰδόντων
Κόρη. τῇ δὲ, χερῶν πειταφυσὶς ὀνυχίς.

quod sic vertit Grotius:

*Sparfa vides hominis miseri monumenta per aëthra,
A scopulis jacta quae feriuntur aqua.
Dentibus hic orbem caput est, & honore co-*

marium,
Est illic quisvis unguibus apta manus.

& illud Q. Calabri Lib. XIV. v. 575. de Ajaxis naufragio:

καὶ γὰρ οἱ ἀμφὶ πάγοισιν ἱλισσομένη μάλα δερὴν
Ἰεῖρης ἀπιδρόφθησαν. ἐπὶ δ' αἶμα' ὀνυχίσσι.

66. *Et niger invitam traxit hiatus aquam* Et *miser invisam* in duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, aliisque codd. & edd. vetustis. *miser* etiam in Askew. & *invisam* in Reglis ac Colbertinis. sed *invitam* in aliis. Heinsius commiserat,

Et miserum invisae traxit hiatus aquae.

An forte castigandum,

*Huic fluctus vivos radicitus abstulit unguet,
Ut niger invitum traxit hiatus aquae.*

hoc sensu, postquam nigra voragine mergus est, unguet a fluctibus ablatis sunt. *invitum* traxis, quia hoc naufragio excidebat spe lucris, & primae lanuginis annis. *niger* vero *hiatus* non sollicitandus est. ut recte legit Lipsius Lib. II. Antiq. Lest. cap. 10. sic enim supra v. 10.

Quum moribunda niger clauderet ora liquor.

ubi *niger liquor* Propertio est, quem μέλαν ὕδωρ vocat Homerus Iliad. B. 825. ut κρήνη μέλανος II. I. 14. & II. II. 3. ubi Scholiastes, βαθεῖα, σκότης. Ovidius XI. Met. 568. de Ceyce,

*Ecce super medias fluctus niger arcus aquarum
Frangitur, & raptam mergum caput obruit unda.*
invi.

Quod si contentus patrio bove verteret agros,
 Verbaque duxisset pondus habere mea:
 Viveret ante suos dulcis conviva penates,
 70. Pauper, at in terra, nil ubi flere potest.
 At tu, saeve Aquilo, numquam mea vela videbis.
 Ante fores dominae condar oportet iners.

ELEG.

invinum traxit hiatus aquae corrigendum suspica-
 tus sum, ut de Hyla Lib. I. El. 20. 47.

Prolapsum leviter facili traxere liquore.

idque ita exprimit Crinagoras Lib. I. Anthol.
 Graec. Tit. 36.

Χίρροι ἐκινεῖσθαι κατὰ πρῶτον ἄνδρα
 Διὶ καὶ πικρὸν καὶ ἴππῳ δαίτῳ.

Id est, Grotio vertente,

*Adrahitur pelagi terram superantibus undis,
 Et saevam mortis potat amaritiam.*

Scaliger hoc confert cum versu poetae veteris in
 Catalectis (Tom. I. Anth. Lat. p. 504.) de Na-
 vigatione:

Illic inmanes mors obfita (obvia) solvit hiatus.
 addi potest illud Terentiani Mauri pag. 57. b.
 ed. Briff. v. 1213. ubi de ancipiti morbo suo:

*Nam neque mors avida (sic scrib. non avidae)
 nigres pandebat hiatus,*

Nec vitam forti retinebant siccamine Parcae.

67. Quod si contentus patrio bove verteret agros]
 patrios agros emendabat Heinsius, ut apud Ho-
 ratium Epod. 2. Paterna rura bubus exercet suis.
 Eum vide ad Claudiani Ep. 2. init. ubi optime

restituit,

Felix, qui patris aevum transegit in agris,

pro eo quod antea propriis legebatur. vid. ad
 Lotichium pag. 113. & ad Anthol. Lat. Tom. I.
 p. 497. id si hic quoque admittatur, contentus
 simpliciter, pro, sorte sua contentus, accipi de-
 bet, non sine emphasi. de quo vide Pricaei no-
 tas ad Apulej. p. 709. si quis vero receptam
 malit lectionem, contentus patrio bove jungenda
 sunt.

70. Pauper, at in terra, nil ubi flere potest]
 recte at in terra, nil ubi flere emendatum fuit,
 pro eo, quod in vetustis edd. at interea nil nisi
 flere potest. ut in Regiis, Colbertinis, & primis
 edd. in Aldinis aliisque & in terra. at in terra
 in plurimis codicibus, duobus Leidens. tri-
 bus Voss. utroque D'Orvill. & meis. in Per-
 reji codice, at in terra nil nisi flere potest.
 quod & in Colotiano, primo & secundo Vatic.
 & in terra, nil ubi flere opus est coniecerat
 Marklandus.

72. Ante fores dominae condar oportet iners]
 condere in Heiniano, & meo priore. jacter in
 Voss. quarto. similis coloris sunt, quae de infe-
 lice amatore leguntur apud Theocrit. Idyll.
 XXIII. 50. & seqq. saeve Aquilo in primo meo
 codice.

Dulcis ad extremas fuerat mihi rixa, lucernas,
Vocis & insanae tot maledicta tuae.
Dum furibunda mero mensam propellis, & in me

Projicis

VERB. VI. V. 1. *Dulcis ad extremas fuerat mihi rixa lucernas*] externas Borrich. Groning. Leid. sec. uterque D'Orvill. & mei ut in Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsci, utraque Aldi, Juntina, Colinaei, aliisque. quomodo etiam in suo libro emendaverat Marklandus. *hesternas* hic supponunt alii codices MSS. ut Ant. Perréji, Colotianus, primus, secundus, & quintus Vaticanus, Voss. tert. pro varia lect. ut edidit Beroaldus, Gryphius, & Canterus, & sic corripbat Heinsius. sed utraque illa lectio verum ingrato rhythmo facit insuavem. est autem haec frequens in MSS. confusio. ut apud Ausonium Ep. LXXIV. Statium II. Theb. 279. Ovid. V. Fast. 506. & passim alibi. vide ad Lib. I. El. 15. 5, & ad Lib. II. El. 25. 39. recte igitur *extremas lucernas* tuetur Broukhuisius, quod & in Menteliano, & primo Leidensi, & in prima ed. 1472. legi testatur Vulpus, idque in Veneta 1478. excusum inveni, & in ed. Doufarum Raphelengiana. & hanc lectionem vel solus vindicat Petronii locus cap. XXII. ubi *extremae lucernae* dicuntur *humore defectae*, *tenuis* & *extremum lumen spargentes*. dormitantem lucernam vocat Ovidius Epist. XIX. 195. ut contra *vigiles lucernae* Horatio Lib. III. od. 8. 14. tales *serae lucernae* sunt Martiali Lib. X. Ep. 19.

*Seras tutior ibis ad lucernas,
Haec hora est tua, cum furit Lyaeus,
Cum regnat ressa, cum madent capilli.*

nostr Lib. II. El. 12. 9.

*Quam multa adposita narramus verba lucerna,
Quantaque sublato lumine rixa fuit.*
fenestras in solo Askewiano. Heinsius quoque ad oram ed. Ald. coniecerat *Fugis rixa*. sed *dulcis rixa* in amore, ut apud Catullum Ep. LXVII.

Dulcia nocturnae portans vestigia rixae.
& Statium Lib. IX. Theb. 61.

— *primae bona jurgia noctis,
Alternaque manus, & longi pignus amoris
Ira brevis.*

ad lucernas, de nocte, exponit Drakenb. ad Silium Lib. I. 66.

2. *Vocis & insanae tot maledicta tuae*] ad *insanae* in Colotiano, & sec. Vatic. *tot maledicta tui* Heinsius. *insanae vocis*, ut Lib. IV. El. 8. 60. *Omnis & insana semita voce sonat*. ut legendum cum Passeratius, pro *nocte*. vide Heynii V. Cl. Observ. ad Tibull. III. 5. 13. malim etiam *tot mala dicta*. ut apud Ovid. II. A. A. 533. in MS. Huydecop. a manu sec.

*Nec mala dicta puta, nec verbera ferre puellae
Turpe, nec ad teneros oscula ferre pedes.*
ut in cod. Neapol. illic etiam legi Patruus meus notat. quem vide.

3. *Dum furibunda mero mensam propellis*] *Quor furibunda* in cod. Scalig. Leid. sec. Voss. pr. & tert. quo Voss. quart. *Cur Neap. Mentel.* Modii Excerpti Askew. Leid. pr. D'Orv. sec. & mei, ut in Veneta utraque, Reg. Lep. Volsci, Beroaldi. Cum Aldinae, Juntina, Colinaei, Gryph. & aliae edd. *moribunda* vitiose in Voss. tertio. *procellis* ex uno Gebhardi Palatino edidit Broukhuisius, cui tamen opponere licet omnium codd. MSS. quorum Excerpta adhibui, & edd. priscarum auctoritatem, in quibus singulis unanimi consensu *propellis*, quod cur rejiciamus, causam video nullam. itaque sic edidi. recte etiam hoc verbum viri docti restituerunt Valerio Max. Lib. I. cap. 4. 2. *partem tegulae decussam ante eum propulerunt*. non *proculerunt*, ut edidit Aldus. *mensam* vero *propellere* est evertere, perturbare. Ovidius VI. Met. v. 661.

Thraetas ingenti mensas clamore repellit.
quod recte pro *replevit*, tuetur Patruus meus. sic *eversae mensae* Lib. XII. 222.

Protinus eversae turbant convivium mensae.
& in simili mensae *procella* apud nostrum Lib. IV. El. 8. 44.

Recidit inque suos mensa supina pedes.
talem convivii tumultum describit Juvenalis Sat. V. 26.

— *de conviva Corybanta videbis,
Furgia proludunt: sed mox & praelia torques
Saucius, & rubra deterges vulnera mappa.*
pro-

Projicis insana cymbia plena manu.

5. Tu vero nostros audax invade capillos,

Et mea formosis unguibus ora nota.

Tu minitare oculos subjecta exurere flamma,

Fac

propellis etiam hoc in loco sua imitatione probasse videtur elegantissimus, & venusti ingenii fertilitate inter Brabantinos olim excellens poeta Livinus Meyeras, praeclaro opere de Ira Lib. III. pag. 88.

*Inprobus inmerito furor insultavit amico,
Et memini aeternos me violasse Deos.*

*Nec timuit furibunda manus propellere mensam,
Et cava sunt tumida pocula jacta manu.*

saepe autem haec verba *procellere* & *propellere* confundi docent Heinssii notae ad Ovid. IV. Met. 137. & Drakenb. ad Silium II. 213.

4. *Projicis insana cymbia plena manu*] de poculis ab irata & ebria Cynthia in terram jactis capiunt interpretes, ut in loco Suetonii, quem adfert Broukhufius, de iracundo Nerone cap. 46. *mensam subvertit, duos scyphos gratissimi usus, solo illisit.* sed quia addit *in me projicis*, malim intelligere in faciem meam. ut apud Nasonem XII. Met. 237. de pugna Lapitharum & Centaurorum:

*Antiquus crater, quem vastum vastior ipse
Sustulit Aegides, adversaque misit in ora.*

& nostrum Lib. II. El. 7. FI.

*Aspera Centaurus eadem dementia jussit
Frangere in adversum pocula Pirithoum.*

Petronius cap. XXII. *cecidit etiam mensa cum argento, & ancillae super torum marcentis excussam forte altius poculum caput fregit.* & hunc sensum postulant sequentia. Sed *insana manu*, & paullo ante *insanae vocis*, tam brevi spatio inconcinne recurrunt. unde hic repetitum a librariis videtur. vide an *irata manu* praestet. sic *iratam manum de exasperato amante dixit* Lib. III. El. 23. 30.

Nec tamen irata janua fracta manu.

iratam sitim de Hercule a nympharum fonte expulso Lib. IV. El. 9. 62. *Nec tulit iratam janua clausa sitim.* & *iratos Phyllidis unguis* El. VII. 58.

5. — *nostros audax invade capillos,
Et mea formosis unguibus ora nota.*

corrosis, vel *praerosis*, aut *praemorsis unguibus* conjecerat Heinssius. ut Lib. IV. El. 8. 64. etiam

tentaverat, *Et mea praerosa sauciat ora manu.* pro *perversa*, ut in vulgatis. ubi tamen, si quid mutandum, ex hoc loco mallet *formosa manu.* neque aliter Lib. II. El. 3. 3. legebat,

Et saepe inmeritos corrodas dentibus ungues.

ubi receptam lectionem non sollicitandam notavi. neque hic *corrosis unguibus ora notare* valde congruum videtur. nam licet ab irata puella faciem sibi notari unguibus, pati non aversetur, non obstat tamen, quo minus *formosam ipsi manum* tribuat. ut Phyllidem, licet *ebriam*, tamen *decoram* dicit Lib. IV. El. 8. 30. *notare unguibus ora*, ut supra Lib. I. El. 6. 16.

Ut mihi deducita faciat convicia puppi

Cynthia, & insana ora nescit manibus.

Ovidius Lib. I. Am. 7. 50.

*At nunc Justinus, raptis a fronte capillis,
Ferrens ingenuas ungue notare genas.*

Lib. II. El. 6. 4.

Et rigidis teneras ungue notate genas.

Lib. III. El. 6. 48.

Ungue notata comas, ungue notata genas.

& Lib. III. A. A. 567.

*Nec franget postes, nec saevis ignibus urit,
Nec dominae teneras adpetet ungue genas.*

tales amoris rixas Horatius Lib. I. od. 6. 27. vocat

— *praelia virginum*

Seclis in juvenes unguibus acrium.

ubi *Scribia* legebat Bentlejus. adposite Pythias apud Terent. Eun. IV. 3. 6. *Ut ego unguibus facile illi in oculos involem venefico.* & quod hic *invadere capillos* dicit Propertius, id *involare in capillos* ibidem Act. V. Sc. 2. 20. *vix me continet, quoniam involem in capillos.* ubi Donatus, *utinae istae proprie feminarum sunt.* & in se, & alios unguibus *servientium*. Sed haec satis illustrabunt notata ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 502. & 684. & vide supra ad Lib. II. El. 4. 23.

7. *Tu minitare oculos subjecta exurere flamma*

Tu mutare in codd. Regiis, Colbertinis, & primis codd. uti hoc loco ponisset Bentlejus in no-

Fac mea rescisso pectora nuda sinu.

Nimirum vesi dantur mihi signa caloris:

10. Nam sine amore gravi femina nulla dolet.

Quae mulier rabida jactat convicia lingua,

Et Veneris magnae volvitur ante pedes:

Custo-

tis suis ad Horatium, cui hoc verbum *minitari* pro *meditari* restituit, ad Lib. IV. od. 14. 28. *Diluvium minitatur agris. subiecta urere flamma* in Heinssiano, ac meo priore. sed vitiose. recte Passeratius cum his confert illud Plauti in *Menaechn.* Act. V. 2. 89.

Ut ego illi oculos exuram lampadibus ardentibus.

Perii, mi pater! minatur mihi oculos exurere.

ubi lampadibus exurere, ut hic *subiecta flamma*, id est, face sursum protenta. nec aliter legit apud nostrum Lib. IV. El. 8. 57. *Phyllidis iratos in vultum conficit ignes.* ut ex MSS. illic praefarendum notabimus, non *ungues.* eodem Libro El. 7. 43. *Lygdamus uratur, candescat lamina vernae.* Ovidius III. A. A. 573. *Ignibus hic lentis uretur, ut humida taeda.* Petronius Sat. cap. 117. *sacramentum juravimus, uri, vinciri, verberari, ferroque necari, & tamquam legitimi gladiatores domino corpora animasque religiosissime addicimus.* quo loco confirmare potuisset Passeratius explicationem suam apud nostrum Lib. I. El. 1. 27. *Fortiter & ferrum, saevos patiemur & ignes,* quod ex palaestra gladiatorum desumptum interpretabatur, addens illud Tibulli Lib. I. El. 9. 21.

Ure meum potius flamma caput, & pate ferro Corpus, & intorte verbera terga seco.

seq. versu *Hac mea* corrupte in Heinssiano, & meo primo. *resciso* male etiam in primo Leid. ac Vossiano. *resciso* D'Orv. sec. Ovidius III. A. A. 569.

Nec scindet tunicasve suas, tunicasve puellae.

X. Met. 386.

Seque ferit, scinditque sinus.

nostr. Lib. IV. El. 4. 70.

Strymonis abscesses fertur aperta sinus.

supra Lib. II. El. 4. 21.

Nec tibi perjuro scindam de corpore vestem.

6. *veri dantur mihi signa caloris*] *mihi dantur signa caloris* in Borrichiano. *caloris* quoque in Regiis, Leid. primo, Voss. tertio, quod & in aliis legi notat Lat. Latinius. *doloris* Heinssian. alter Colbert. & meus prior. ut in margine ed. Scalig. conjecerat Francius. sed male id mutarunt, nam sequitur *femina nulla dolet.* & *veri caloris signa* erant tot convicia & irae, quibus saevierat Cynthia, sive, ut infra dicit v. 18. *Has certas didici saepe in amore notas.* haec signa sunt *caloris vehementer ardentis*, non *doloris.* quae eleganter depingit Tibullus Lib. I. El. XI. 53.

Sed Veneris tunc bella calent, scissosque capillos Femina, perfractas conqueriturque fores.

Flet teneras subtusa genas; sed victor & ipse

Flet, sibi dementes tam valuisse manus.

At lascivus Amor rixae mala verba ministrat, Inter & iratum lentus utrumque sedet.

seq. versu forte legendum,

Tam sine amore gravi femina nulla dolet.

nulla femina adeo manifesta amoris vehementis dat signa, quam Cynthia hoc suo furore. hoc est illud Catulli de Lesbia coram marito sibi irascente, Ep. LXXVII.

Non solum meminit, sed quae multo acrior est res, Irata est: hoc est uritur & loquitur.

11. *Quae mulier rabida jactat convicia lingua*] *gravidus lingua* in omnibus fere codd. & edd. antiquis legebatur ante Scaligerum, quibus consentiunt Leidenses duo, tres Vossiani, uterque D'Orvillianus cum meis. *gravis lingua* recte dicitur, sed *lingua gravis* sine exemplo est, ni fallor. bene igitur Vir illustris notat id provenisse a librariis, qui *rabida* scripserant, pro *rabida.* unde tamen Oudendorpius conjecerat *rava.* ut apud Festum, *Rava vox rauca, & parum liquida, proxime canum latratum sonans.* unde etiam *caussidicus pugnaciter loquens rabula.* *rava* autem lingua, quae vociferando rauca est. vid. Marklandi Epist. Critic. ad Fr. Harium pag. 136. &

137.

Custodum gregibus seu quum se stipat euntem,
 Seu sequitur medias, Maenas ut icta, vias:
 15. Seu timidam crebro dementia somnia terrent,
 Seu miseram in tabula picta puella movet:

His

137. & plura de hac voce in notis Bentleji ad Horat. Epod. XVI. 33. ubi *ravos leones* pro *flavos* emendavit. ut *rava lupa* Lib. III. od. 27. 3. ubi vide Lambin. qui recte etiam ex MSS. restituit in versibus apud Cic. Lib. I. de Divin. 8. *Rava fulix*, pro *cana*, & ante eum Camerarius, probante Davilio. sed neque *ravam linguam* huic loco convenire opinor. nec melius *rapida* in aliis. Passeratius igitur, licet *gravidam linguam* conviciis foetam exponeret, jure Scaligero adensus est, & *rabida lingua* praetulit. Festus in h. v. *Rabidus a rabie dictus, qui morbus caninus est.* & e Catullo adfert, de Aty, Carm. LXII. v. 38.

1. Abit in quiete molli rabidi furor animi.

ubi vide Ach. Statil. notas p. 226. ita passim *rabidum es*, de Furiis, Sibyllis, & hominibus irafurentibus. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 175. *rabies linguae* Apulejo L. Florid. infra El. XVII. 10.

Et rabidae stimulos frangere nequitiae.

ubi *rapidae* male in MSS. & edd. vetustis. ut ubique haec confunduntur. mox *Quae Veneris* in v. c. Perreji, Colotiano, primo & sec. Vatic. sed malim *Haec Veneris*. ut Livinejo etiam in mentem venerat. recte hoc loco Broukhusius vindicavit veram in Tibullo lectionem, Lib. I. El. 5. 37.

Num Veneris magnae violavi numina verbo.

ubi prave Gebhardus & Passeratius legebant *magno verbo*. eundem Passeratium pro *volvitur*, ex MS. correxisse & legisse *vertitur ante pedes*, scribit Dempsterus Lib. III. de Estrur. Reg. cap. 6. qui se Parisiis docentem Passeratium audivisse addit. forte igitur in Praelectionibus sollempnibus (ut inscribuntur ejus notae) ita legendum docuerit Passeratius, nam in edito Commentario id non compareret. licet loca nonnulla adferat, in quibus utriusque ritus volvendi ante pedes & vertendi se ad Deorum imagines, mentio fit. sed alteram lectionem bene tuetur Broukhusius.

13. Custodum gregibus seu quum se stipat euntem,
 Seu sequitur medias Maenas ut icta vias]

Custodem in Excerptis Modii. *gregibus circa se stipat* Regii, Mentel. Groning. Borrich. Neap. duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orvill. & mei, cum primis edd. *quae se stipat* v. c. Perreji, Colot. & primus Vatic. *circum se* edidit Scaliger. quod probat Vulpus, & marginali adscripserat Marklandus. infra El. XII. 29.

At nostra ingenti vadit circumdata turba.

N. Heinsius in ora ed. Ald. conjecerat,

Custodum grege seu circumstipata ruendum
Subsequitur.

vel *Seu fertur. quae se stipat* & *Quae sequitur* in Colot. & sec. Vatic. *Maenas ut icta* Borrich. Leid. sec. Voss. tert. & alter D'Orvill. quod Vulpio placuisse videtur. & defendi potest ex Valer. Fl. VI. 667. *Talis ad extremos agitur Medea furores. jacta* in Mentel. & primo Leid. sed *icta* in Neapolitano, quinto Vatic. Heinsiano, & meo utroque. idque Gebhardus & Broukhusius praetulerunt, & Heinsius in notis Propertianis pag. 721. *icta* ebria vel furis agitata dicitur Maenas, ut *icta dolore*, *icta malis*, & sim. Ovidius II. Fast. 818.

Cui paret exsequias, quove sit icta malo.

quod recte Heinsius pro *icta* tuetur. sic *ictus telis* & *sagittis amoris* apud eundem Epist. XXI. 212.

Ut jaculo, scriptis eminus ictus tuis.

& Epist. XVI. 40.

Missilibus telis eminus ictus amo.

vide ad Anthol. Lat. Tom. II. p. 65. & 66. *medias vias* dicit, pro, frequentia hominum celeberrimas. ut Graecis *ὁ μίσηρ*. vide D'Orvill. ad Charit. pag. 547.

16. Seu miseram in tabula picta puella movet],
 miserum male in Borrich. Heinsiano, Voss. primo & quarto, & meo utroque. *miserum tabula*,
 Assa
 omisso

His ego tormentis animi sum verus aruspex.
 Has certas didici saepe in amore notas.
 Non est certa fides, quam non injuria versat.

20. Hostibus eveniat lenta puella meis.

Inmor-

omisso in, Voss. quart. *miseram* vocat, quae invitis oculis imaginem alterius puellae in tabula pictae videt, & hinc animo ad iracundiam movetur. ut Lib. II. El. 2. 9. *Me juvenum facies pictae, me numina laedunt.* ubi vide. hunc forte locum respicit Ovidius III. Am. 7. 62. *Quid miserum Thamyram picta tabella juvet.* pro movet in aliis legi monet notat Lat. Latinus. praeced. versu *tumidam* consecerat Marklandus. post hunc versum aliquid excidisse, & hiatus orationis esse suspicabatur Broukhafius. sed nihil deest, nam haec & praecedentia dependent a v. 9. Nimirum veri dantur mihi signa calor, inter quae signa refert varios mulieris agitatae aestus, quos animi tormenta vocat, seque illis verum aruspicum dicit; unde colligat has certas in amore notas esse, si puella fundit convicia, ante Veneris pedes volvitur, custodibus stipata incedit, Maenadis instar in publico vagatur, somnulis terretur, & alterius puellae effigie commovetur: quibus subjungere non opus erat, talem puellam amore sciam esse, quia supra dixerat sine amore gravi femina nulla dolet.

17. *His ego tormentis animi sum verus aruspex.* *His ego tormentis videor* in Askew. *anmi aruspex* male jungebat Marklandus, ut notavi ad Lib. II. El. 13. 59. nam tormenta animi dicit, ut Juvenalis Sat. IX. 18.

Deprendas animi tormenta latens in aegro Corpore.

ubi Scholiastes MS. Vossianus *aegritudinem animi* exponit. Seneca Epist. 87. p. 562. D. in fin. ed. Lips. *sacrilegium dat lucrum, sed cum metu, fallacitudine, tormentis & animi & corporis.* Epist. seq. p. 566. *tempestates animi* vocat. & *inquieti pectoris agitationem tumultusque perpetuos* Lib. VII. de Benef. cap. 26. Veler. Max. Lib. V. cap. 9. §. 2. de filio Hortensii: *filium potius in tormentis animi, (sic MSS.) quam in voluptatibus reponens.* Tacitus VI. Annal. cap. 6. *Tiberiam non fortuna, non solitudines protegebant, quin tormenta pectoris suisque ipse poenas fateretur. morsus animi sunt*

Ciceroni Lib. II. de Offic. cap. 7. *Aciores morsus sunt intermissae libertatis, quam retentae.* & III. Tuscul. 34. *aegritudo erit sublata, morsus tamen & contractiunculae quaedam animi relinquentur.* Martialis Lib. XII. Ep. 34.

*Si vitare velis acerba quaedam,
 Et tristes animi cavere morsus.*

Livius Lib. VI. 34. 8. *Confusam eam ex recenti morsu animi quum pater forte vidisset.* & Ovidius Epist. XIX. 114. *Incitas & morsus error uterque pares.*

18. *Has certas didici saepe in amore notas* Nam didici certo in Regijs, Colbertinis, meo secundo, & primis edd. aliisque vetustioribus. *Has didici certo* in Mentel. primo Leid. duobus Voss. & meo priore. *Has ego didici saepe* in D'Orvill. & Askew. *Has didici certas* cod. Scal. & sec. Leid. Nam didici certas, vel *Has didici veras* consecerat Marklandus, quia sequitur *Non est certa fides.* sed praecessit *modo verus aruspex.* ideo potius ex codicum illorum scriptura, in quibus *Has didici certo* mallet cum Heinio *Has didici experto.* sic Lib. I. El. 3. v. 18. *Expertus metuens verbera saevitiae.* Lib. II. El. 17. 18. *Expertus in primo stulta cedere potes.* & El. 25. 3. *Expertus dico: nemo est in amore fidelis.* Francius malebat, *Has didici certas esse in amore notas.* pro *notas* in aliis *rotas* apud Lat. Latinum.

19. *Non est certa fides, quam non injuria versat* Locum hunc in sui exemploris margine sic interpretabatur Marklandus, *Amor iste, qui injuriis non movetur, non est verus & bene fundatus amor.* optime quidem Broukhafius elegantiam verbi *versare*, pro *agitare* & *vexare*, illustravit, de quo etiam vide infra ad El. IX. 1. sed sensum loci an recte perceperit, dubito, quem ita exponit, *nihil potes tibi polliceri de fide puellae, nisi eam variis injuriis lacefferis.* crediderim potius *injuriam* hic ad puellam ipsam referendam, non vero illam esse intelligendam, quam amator facit puellae. Idque firmat Ovidius

10.

Inmerso aequales videant mea vulnera collo:
Me doceat livor mecum habuisse meam.

Aut

locus, a Broukhufio productus, ex Lib. III.
A. A. v. 597.

*Quamlibet extinctas injuria suscitât ignes,
En ego (confiteor) non nisi laesus amo.*

& hoc est, quod idem praeceptor amorum dicit
Lib. I. El. 8. 96. *Non bene, si tollas praelia,
duras amor. ita injuria de fastu puellae & repul-*
sa, apud nostrum Lib. I. El. 18. 23.

An tua quod peperit nobis injuria curas.

Lib. II. El. 19. 25.

*Nil ego non patiar. numquam me injuria mutat.
Forse ego formosam nullum onus esse puto.*

Lib. IV. 8. 27.

Cum fieret nostro saepe injuria laeso.

nisi illic injuria potius de stupro dicatur. sic &
apud alios injuria vel activo vel passivo sensu.
vid. Servium ad Virg. IX. Aen. 108. & Dra-
kenb. ad Livium Lib. V. cap. 3. § 4. & hoc
sensu capendum satis manifestant praecedentia,
& quod sequitur mox v. 23

Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem.
inde amoris suo boni ominis signum accipit v. 9.

*Nimirum veri dantur mihi signa ceteris,
Nam sine amore gravi femina nulla dolet.*

ubi viri pro veri in cod. pr. D'Orvill. forte vivi
voluit librarius. simile illud Catulli Ep. LXXVII.

*Lesbia mi, praesente viro, mala plurima dicit.
Haec illi fatuo maxima laetitia est.*

*Mule, nihil sentis, si nostri oblita taceret,
Sana esset. quod nunc garris & obloquitur,
Non solum meminit. sed quae multo acrior est res,
Irata est. hoc est, uritur & loquitur.*

& Ep. LXXXVII.

*Lesbia mi dicit semper male, nec tacet umquam
De me: Lesbia me, dispeream, nisi amat.*

ubi puellae, in rixas amatorias pronae, hic
opponitur lenta puella, quae non facile irascitur,

& in amore friget. supra Lib. II. El. XI. 14.

Nec mihi ploranti lenta sedere potest.
Tibullus Lib. I. El. XI. 58.

Inter & iratum lentius utrumque sedet.

ubi vide Broukhuf. recte igitur lenta puella, quae
nullis animi adfectibus movetur, sed stupa-
da torpet, exponitur a Caellio Rhodigino Lib.
XXIII. Lect. Antiq. cap. 22. talem averfa-
ri se indicat, utque hostibus eveniat, precatur,
solita poetis formula. Ovidius II. Am. 10. 16.
Hostibus eveniat vita severa meis. III. Am. XI.
16. *Eveniat nostris hostibus ille pudor.* Paris He-
lenae Ep. XVI. v. 217. *Hostibus eveniant convi-*
via talia nostris. Albinovanus Epicedio Drusi
v. 450. *Hostibus eveniat longa senecta meis.* &
passim. vide Broukhuf. ad h. l. & Drakenb. ad
Silium Lib. II. 54.

21. *Inmerso aequales videant mea vulnera collo]*
mera vulnera Fruterius. *aequales* hic pares vel
rivaes sunt. quod favere potest illis, qui supra
El. IV. 22. legendum praefereunt,

Aequalem nulla dicere habere domo.

In morsa plerique codices & vetustae add. sed
una voce *Inmerso* correxit Heinsius ad Vellej.
Pat. Lib. II. cap. 87. (quod a secundo Va-
ticano firmatur) probante Broukhufio, & Ben-
tlejo ad Horat. II. Sat. 4. 61. quia *inmersus*
tam probae notae vox est, quam *admersus*. ut
brachia admersa colubris de Cleopatra Lib. III.
9. 53. innuit colla morsu lascivo livida, unde
v. seq.

Me doceat livor mecum habuisse meam.

pro quo corrupte in D'Orv. sec. *Me deceat le-*
vior. eo sensu, quo apud Ovid. I. Am. 7. 42.

*Aptius impressis erat os livere labellis,
Et collo blandi dentis habere notam.*

& El. VIII. 98.

Faetaque lascivis livida colla notis.

Tibullus Lib. I. El. 7. 14.

*Turn succos herbasque dedi, quos livor abinet,
Quem facit inprae mutua dente Venus.*
Aaaa 2

Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem:

Sive meas lacrimas, sive videre tuas.

25. Tecta superciliis si quando verba remittis,
Aut tua quum digitis scripta filenda notas.

Odi

abi vide Broukhuf. & quae notavi ad Töm. I. Anth. Lat. p. 658. infra Lib. IV. El. 3. 25.

*Haec noceant potius, quam dentibus ulla puella.
Det mihi plerandas per tua colla notas.*

El. V. 39.

*Semper habet morsus circum tua colla recentes,
Litibus alternis quos puset esse datos.*

quibus in locis intelliguntur morsus in rixa amatorum petulante dati, sed ex ira vel furore eod. Libro El. 8. 65.

*Inponitque notam colla, morsuque cruentat,
Praecipueque oculos, qui meruere, ferit.*

quod male Passeratius ad h. l. non distinguit ab aliis Propertii locis, ad morsus amatorios spectantibus. *mecum habuisse meam* honesta locutione dictum, quam illustrat Broukhuf. ad Tibull. Lib. IV. El. 7. 10. Cicero V. Verr. cap. 31. sed paullo solutiore tamen animo secum illam haberet. vid. ad Töm. I. Anth. Lat. p. 643. & ita *οὐκ ἔστιν* & *οὐκ ἔστιν*, pro *μὴ*, apud Graecos, de quo Muncker. ad Anton. Liber. cap. XLI. p. 275. & 280. ed. noviss.

23. *Aut in amore dolere volo*] Nam in primo D'Orvill. forte pro *Namque*. *dolere* nolo male in uno Colbert. *dolere* hic ea notione, qua apud Ovidium Lib. II. El. 7. 4.

Eligis e multis, unde dolere velis.

vide Patru mei notas ad Lib. I. Am. El. 3. 18. supra El. IV. v. 15.

*Nec tu non aliquid, sed prima nocte dolebis,
Omne in amore malum, si patiare, leve est.*

25. *Tecta superciliis si quando verba remittis,
Aut tua quum digitis scripta filenda notas*]

hos versus se intelligere quidem, sed quid hoc in loco significant, non capere, notaverat D'Orvillius. primus certe versus desideratur in Mentelliano, & primo Leidensi. spectant forte ad

allam Elegiam, iisque omiſſis cuncta commodè hic cohaerent. Suspisor non male hoc distichon transponi posse ad Lib. II. El. 33. post v. 80. ubi in Cynthiae levitatem inductus insidias sibi structas, malum de ea rumorem, & convivium cum amatoribus peracta memorat, & his ignoscere paratus ista subjungit; quibus haec inferi possent;

*Sin autem longo nox una aut altera iussa
Consumpta est, non me crimina parva movent.
Tecta superciliis seu (ita malim pro se) quando
verba remittis,
Aut tua quum digitis scripta filenda notas;
Ista senes licet accusent convivia duri,
Nos modo propositum, vita, teramus iter.*

ut tale convivium illic innuat, quale cum Paridæ egit Helena apud Ovid. Epist. XVII. 75. seqq. qui locus ex hoc Propertiano expressus videtur,

*Ille quoque adposita quae nunc facis, improbe,
mensa,
Quamvis experiar dissimulare, noto. &c.
Ah quoties digitis, quoties ego tecta notavi
Signa supercilio paene loquente dari.
Es saepe extimui, ne vir meus illa videret,
Non satis occultis erubuisse notis.*

& cum Corinna Ovidius Lib. I. Am. El. 4. 17.

*Me specta nutusque meas, vultumque loquacem;
Excipe furtivas, & refer ipsa, notas.
Verba superciliis sine voce loquens dicam;
Verba leges digitis, verba notata mero.*

ubi ex cod. Mentelliano praeferrem,

Verba superciliis, sed voce carentia, dicam.

propter vultum loquacem, qui praecessit. ibidem referre furtivas notas, prius exceptas, idem est, quod hoc in loco. *verba superciliis tecta remittere*, hoc est reddere, respondere. ut apud Virg. XII. Aen. 919. & vocem late nemora alta remittunt. & sic mittere verba pro loqui, *ἰναι*, apud nostrum Lib. II. 13. 72. *Nunc per rimas mittere verba.*

Odi ego quos numquam pungunt suspiria somnos.
Semper in irata pallidus esse velim.
Dulcior ignis erat Paridi, quum Graja per arma
30. Tyndaridi poterat gaudia ferre suae.

Dum

verba fores. quod autem Livinejus notet Dou-
sam per digitos hic intellexisse unguis, in qui-
bus apte literae scribi possunt, id in Doussae
notis frustra quassavi, in quibus tantum haec
cum loco Ovidiano confert. notas autem has
furtivas digitorum motu ac crepitu edebant.
unde *digiti loquaces* dicti, non vero in unguibus
scribebant. plura de his amantium mutis sermo-
nibus, nutuque loquaci, vide apud Broukhuf.
ad Tibull. lib. I. El. 2. 21. & Lib. II. El. 7. 25.
& Cl. Schraderum Anim. ad Musaeum cap. XI.
scripta dolenda in primo Leidensi & Mentellano.
dicta silenda Guyetus. male. nam *verba* jam prae-
cesserunt. quamvis sic quoque conjecerit Brouk-
hufius. per *scripta* innuit epistolas, seu tabulas
pridem missas, quarum arcana silenda digitis lo-
quacibus notabat. Tibullus Lib. IV. El. 7. 7.

*Non ego signatis quidquam mandare tabellis,
Ne legat id nemo, quam meus, ante velim.*

quod cum hoc loco confert Cl. Heynius. sed
magis forte probanda est Marklandi conjectura,
qui hic legebat *signa silenda*. ut apud Ovid.
Epist. XVI. 256.

Et modo per nutum signa tegenda dabam.

& IV. Met. 63.

Conscius omnis abest, nutu signisque loquuntur.

praefertim id firmabat loco supra prolato ex Ep.
XVII. 82. *ego testis notavi Signa supercilio paene
loquente dari*. vocem vero *scripta* Broukhufius
frustra torsisse addiderat.

27. Odi ego, quos numquam pungunt suspiria,
somnia quae numquam in Groning. duobus Leidd.
tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & vetustis
edd. quos in Colot. quinto Vatic. & unius Col-
bertini margine. quod praefertant Passeratius,
Guyetus, & Broukhufius. *quam* primus Vatic.
quum in secundo. *quae numquam pugnant* Askew.
quod numquam pangunt in Palatino Gebhardi.
pangunt in primo Leid. & Mentel. *pungunt* sec.
Leid. & Voss. tert. *rumpunt* cum Heinsio prae-

fert Patruus meus ad illud Ovidii II. Am. 19. 55.
Nil metuum? per nulla traham suspiria somnos.
sed *pungunt* loco non facile moverim, & recte
a Passeratius exponitur de somnis, quos suspiria
non stimulant, & interrumpunt. *manu ungere*,
è somno excitare, apud Petron. cap. 87. sub
finem. *ungere* Graecis *κτείνω* vel *κτερίζω*, ut
in Glossis antiquis exponitur. sic *ungere* de do-
lore & ignominia mentem excruciente apud Cic.
Lib. II. Tusc. Quaest. 13. *Pungit dolor. vel fa-
diat sane. si nudus es, da jugulum.* & Lib. III.
cap. 34. *Si paupertas momordit, si ignominia pu-
pugit, si quid tenebrarum obsudit exsiliū.* *ἀνύκτορος*
Aeschilo in Persis v. 161. *Καὶ μὴ νύκτιος*
ἀνύκτορος ὀππρὶς.

28. *Semper in irata pallidus esse velim* in tra-
tam duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orvill. cum
meis codd. & priscis edd. quod male tuetur Pas-
seratius, sed alterum recte Broukhufius vindica-
vit, & firmatur a cod. Neapol. nec aliter Gu-
yetus. & Heinsius in notis ad Propert. p. 722.
vide ipsum Passerat. ad Lib. I. El. 13. 7. &
quae illic notavi. male igitur Franciscus apud Ovi-
dium Epist. I. 14. legendum conjecerat, *Nomen
ad Heclorem pallida semper eram.* pro *Nomine
in Heclorem*.

29. Dulcior ignis erat Paridi, quum Graja per
arma
Tyndaridi poterat gaudia ferre suae]

quo in meo secundo a man. pr. igne videlicet.
Graja per arma dudum restituendum viderunt
viri eruditi, Frnterius in Epist. ad Canterum,
inter Epistolas a Gabbema collectas pag. 637. &
sic Doufa P. Passeratius, Guyetus, Heinsius,
aliique, pro *grata*, quod multos codices & edd.
veteres obsidet. ut passim hae voces in membra-
nis. antiquis confunduntur. *Tyndaridis* in altero
Regio. recte vero Broukhufius refutat illos, qui
gaudia ferre per dare oscula exposuerant. quod
contra usum postarum est. tu vide N. Heinsii
notas. ad Ovid. Epist. XVIII. 43. ubi ex cod.

Aaaa 3

Gro-

Dum vinctunt Danai, dum restat barbarus Hector,
Ille Helenae in gremio maxima bella gerit.

Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
Semper erunt: in te pax mihi nulla placet.

35. Gaude, quod nulla est aequae formosa: doleres,
Si qua foret: nunc sis jure superba, licet.

At

Gronoviano emendat,

*Gaudia latus si quis tibi claudere vellet
Aërias aditus, quo paterere modo?*

& variis exemplis locutionem illustrat. quam
quam illic *Gaudia rapturo*, ut in vulgatis legitur,
etiam intelligi posset de Borea Orithyiam rapiente.
huic autem loco melius convenit illud ex
Remed. Am. 778.

*Hoc & in abducta Briseide flet Achilleus,
Illam Priisthenio gaudia ferre toro.*

31. Dum vinctunt Danai, dum restat barbarus
Hector
Ille Helenae in gremio maxima bella gerit.]

Dardanus Hector coniecerat Heinssius, sed *barbarus*
pro Trojano potest intelligi, ut saepe
apud Ovidium, aliosque. hanc vero Paridis
militiam bellatoribus Graecis & Hectori opposi-
tam confert Valens Guellius cum loco Virgilii
XI. Aen. 736. Sed de sinceritate lectionis dubi-
to, neque enim hic placeat *maxima bella*, epi-
theto non valde congruo. Conieceram aliquan-
do *mollia bella gerit*, ut apud Joseph. Iscan. Lib.
V. de Bel. Troj. 337. de Paride & Hectore:

— ereptumque hosti Trojamque reductum
Restituit thalamis, & bellis mollibus aptat.
Molle Paris, sic terga paras? sic praelia linquis,
Atque hostes, ignave, tuos?

Sed magis nunc placet, forsitan scripsisse Propertium,

Ille Helenae in gremio Martia bella gerit.

ut per ironiam innuat Paridem bella, quibus in
palaestra Martia se exercere docebat, gerere in
gremio Helenae (quam inaudito stupore Aga-
memnonis uxorem facit Interpres Delphinicus
ad Manil. IV. 80.) ibique se virum fortem prae-
stare, quia Veneri quam Marti aptior erat. hinc

seria exprobratione ei objicit ipsa Helena apud
Ovid. Epist. XVII. 253. loco adposito:

*Apta magis Veneri, quam sunt tua corpora Marti,
Bella gerant fortes, tu, Pari, semper ama.
Hectora quem laudas, pro te pugnare jubeto,
Militia est operis altera digna tuis.*

& simili colore Laodamia de Proteusilo scribit
Epist. XIII. 83.

*Non est, quem deoet nudo concurrere ferro,
Saevaeque in oppositos pectora ferre vires.
Fortius ille potest multo, quam pugnat amore,
Bella gerant alii, Proteusilaus amet.*

Francium quoque maxima bella offendisse viden-
tur, nam transpositis vocibus coniecerat, *In gre-
mio ille Helenas altera bella gerit*, cui favere pos-
set illud Ovidii d. I. *Militia est operis altera
digna tuis*. Locum hunc cum Homero II.
r. 53. Josepho Iscano, & Iliados Epitome, Pin-
dari Thebant titulo insignita, contulit doctiss.
Wakkerus in Amoen. Liter. cap. VI. p. 36.
recte autem Broukhuisius *dum restas barbarus
Hector* exponit, dum resistit & obnititur, non
vero, dum superest ac vivit, ut Passeratius. sic
apud Ovid. II. Fast. 749. *melioribus Ardea restas*.
vide supra ad Lib. II. El. XVII. 17. & sic Fru-
terius Lib. II. Verisim. cap. 18. Guyetus ad
Terent. Andr. V. 4. pag. 48. & Janus Guel-
mus Quaest. Plautin. in Amphitr. cap. 5. pag. 14.
qui tamen memoriae lapsus, tamquam a Tibullo,
hunc locum sic adfert,

Dum fugiant Troes, dum restat barbarus Hector.

34. *in te pax mihi nulla placet*] vitas pax in
meo sec. praeced. versu pro te firmatur ab omni-
bus codd. & edd. antiquis. recte igitur per te
ex solo Gronoviano non admisit Broukhuisius.

35. *Gaude, quod nulla est aequae formosa, doleres,
Si qua foret, nunc sis jure superba, licet*

nulla est aequae in Mental. & primo Leid. doleres in

At tibi, qui nostro nexisti retia lecto,
Sic focer aeternum, nec fine matre domus.

Cui

in tribus Voss. primo D'Orvill. & Askew. Sive foret, sis nunc Voss. quart. aure superba in altero D'Orvill. vitiose. iure est meritis & dote pulchritudinis. ut in illo Horatii Lib. III. od. 30. 14. sume superbiam Quaesitam meritis sic iure pro ratione rei, quae obtenditur. vide ad Lib. II. El. 5. 8i Sed totum hoc distichon, praeter ceteris satis incitatis valde languidum & frigidum, non nihil suspectum est, & si abesset, praecedentia ac sequentia non interrupto tenore recte cohaerebant.

37. At tibi, qui nostro nexisti retia lecto,] tendisti in Regis, Colbertinis, Borrich. Groning. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. mels. & antiquis edd. idque praeferebat Paulus Metastis, teste Grutero ad Senecae Herc. Fur. 538. & Vossius Lib. III. de Analog. cap. XXVI. pag. 111. qui tamen cap. XXXI. p. 128. nexisti ex Diomedem probasse videtur, ut ex Charisio, Diomedem forte cogitans, legendum monuit Scaliger; quod a primo & quinto Vaticano confirmatur. Diomedem enim sub nomine Maecenatis hunc versum produxisse, & in eo nexisti agnovisse, notarunt alii. ita saltem legitur in ed. Putschii pag. 366. ubi tanquam ex opere quodam Maecenatis adfertur, & nexisti retia lecta editur. Sed hinc memoriae fallacis errore cespitavit N. Heinsius ad Virg. V. Aen. 279. qui versum hunc, a Diomede sub Maecenatis nomine memoratum, existimabat fragmentum esse ex carmine Maecenatis deperdito, quo Martis & Veneris congressum, & retia a Vulcano illis nexa, describeret: ad quam fabulam hic adluisse Propertium, notaverat Marklandus: quod quidem Passeratius etiam in mentem venerat, sed mox rejecit. & recte. nam a venatione desumptam esse locutionem, neque de Vulcani rebus cogitasse poetam censebat Cel. Ruhnkenius. Unde autem error ille in editionem Diomedis, quam ex tribus MSS. castigavit Putschius, iarepserit, mirum videtur. idem Heinsius in notis Propertianis pag. 722. (ubi typorum incuria vitiose Martialis nomen pro Maecenatis excusum est) ipsum Maecenatis locum omissem excidisse suspicabatur. sed forte alia corruptelae causa fuit, qua nonnullorum Grammatici illius codicum descripto-

res, hunc versum e Propertio adherentes, coniecerint oculos in Elegiae mox sequentis initium, quae Maecenati inscripta est, & hinc illius nomen ostiterant suppositum videntur pro Propertio. In editione autem Diomedis, quae Coloniae cura Herm. Buschii an. 1523. excusa est, verba haec nexisti retia lecta, Fol. XXVIII. male connecta leguntur fragmento Livii ex Odyssaea, quod praecedat, sequente Lucili versu, curarum ratio nexis. Sed in editione, quae studio Jo. Caesarii apud Alphenum an. 1528. prodit. integer hic versus sub Propertii nomine adfertur pag. 29. & in ejusdem ed. Colon. 1536. pag. 52. unde ex antiquioribus editionibus locum adferens Lucas Fruterius Lib. II. Verisim. cap. 10. notat Diomedem auctoritate Propertii adfirmare, veteres nexisti dixisse, nulla Maecenatis fragmenti mentione facta. neque aliter apud Priscianum Lib. X. pag. 903. ed. Putsch. & Nestorem in Vocabulario, in Necto, pag. 90. apud quos nexisti etiam legitur, sine dubio ex codd. MSS. quibus utebantur, non tendisti, quod a scolis intrusum. Grammaticorum igitur veterum auctoritatem praefendam esse recte admonet Fruterius. ut autem nexisti pro nexuisti, ita stertisset, pro stertuisset, in vetustis olim Ovidii editionibus Epist. VIII. v. 21. ubi videtur notat: initio versus Et tibi in Heinsiano. Et mihi in Borrich. & meo priore. At tu Vatic. quint.

38. Sic focer aeternum, nec fine matre domus] sine matre in primo Vatic. & aliis. id est, rixa, discordia. quod recte improbat Passeratius. Beroaldus enim, quum hanc lectionem prius recte exposuisset, mox eam pervertit, legitque,

Sic sacer aeternum, nec fine matre domus.

hoc est, sis execrabilis semper, & domus tua numquam rixis careat. & ita legitur in ejus editione an. 1487. 1493. 1500. & 1520. Mihi vero blanditur admodum conjectura amicissimi Santenii,

Sic sacer aeternum, nec fine matre torus.

ut sacer torus eo dicatur sensu, quo Hypsipyle Jasoni imprecatur apud Ovid. Epist. VI. in fine:

Vivite devoto femina virque toro.

&

Cui nunc si qua data est furandae copia noctis,
40. Offensa illa mihi, non tibi amica dedit.

ELEG.

& per *martem* intelligamus adulterum, rivalem, quod adstrui posset ex v. 32. *mihi cum rivalibus arma Semper erunt*. Forte etiam conijcere quis posset,

Sit sacer aeternum, sit sine patre torus.

ut filios ipsi spurios adprecetur, quorum ipse sator non fuerit, sed pater ignoretur quomodo eleganter *sine patre, sine matre esse* dicuntur illi, quorum parentes ignoti vel obscuri latent. quam locutionem optime illustrarunt Perizon. Anim. Hist. cap. III. p. 157. & Cel. Wesseling. Lib. II. Observ. cap. 10. Sed forte Propertius tangere voluerit affines & cognatos rivalls, nobis non magis notos quam soror illa apud Tibull. I. 10. 59. loco non dissimili:

*Semper sint externa tuo vestigia lecto,
Et pateat cupidis semper aperta domus.
Nec lasciva soror dicatur plura bibisse
Pocula, nec plures emeruisse viros.*

39. Si qua data est furandae copia noctis] miror Broukhufium ex solo Groningano & Gebhardi Commeliniano praetulisse, & in contextu exhibuisse *data est fraudatae*, lectione auribus ingratissima, posthabito veterum codicum longe majori numero, in quibus *furandae*. hoc est,

furatae. ita certe in omnibus MSS. quorum variantibus utor, & editionibus antiquioribus legitur, nisi quod *frustrandae* in Menteliano. *furast noctem* elegans locutio, ut *furta & furtiva Venus*, in clandestinis amoribus. auctoritate igitur tot membranarum & edd. veterum hoc reposui. Quae nunc in aliis apud Lat. Latiniun.

40. Offensa illa mihi, non tibi amica dedit] *Offensam* in Reglis, Colbertinis, Scaligeri cod. Borrich. Leid. sec. tribus Voss. primo D'Orvill. meo utroque, & priscis edd. ut *offensam dedit* jungantur. *Offensum* in Askew. & altero D'Orv. sed *Offensa* in cod. Perreji, Colotiano, primo & sec. Vatic. & Neapol. *Inensa* in Aldinis, Junta, aliisque post Beroaldum editionibus. sed *offensa* de laesa & irata Cynthia recte exposuit Broukhufius. ut apud Ovid. Epist. XXI. 202,

*Ingemit, & tacito suspirat pectore, meque
Offensam, quamvis non mereatur, habet.*

ubi alii male *Inensam*. probitatem locutionis adstruit Pricaeus ad Apuleji Apolog. p. 216. & passim *inensos* & *offensos* Deos permutarunt librarii, sed *offensos* praetulere viri docti. vid. notas ad Ovid. Epist. XXI. 48. & ad Lib. I. Fast. 482.

E L E G. VII.

Maecenas, eques Etrusco de sanguine Regum,
Intra fortunam qui cupis esse tuam:

Quid me scribendi tam vastum mittis in aequor?

Non sunt apta meae grandia vela rati.

5. Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus,
Et pressum inflexo mox dare terga genu.

Omnia

EL. VII. 1. *Maecenas, eques Etrusco de sanguine Regum, Intra fortunam qui cupis esse tuam*

meam in Vaticano Livineji. recte Broukhusius hanc lectionem vindicavit adversus Livinejum & N. Heinsum, qui *Infra fortunam* praeferebant, nullo codice aut vetusta editione adnuente. *intra fortunam* se continet, qui, licet excelsa sede positus, sibi moderatur, neque cornua tollit: quam vocis significationem illustrant ea, quae notat Freinsheimius Indice ad Florum in *intra*. & vide Bentlej. ad Horat. A. P. 265. — *tutus* & *intra Spem veniae cautus*. ubi plura de hac significatione vocis *intra*, exposito contra Dacerium Flori loco, Lib. I. cap. 3. *facinus intra gloriam fuit*. adde Rupertum ad Valer. Max. p. 109. Snakenb. ad Curt. Lib. VII. cap. 1. §. 25. & Patruj mei notas ad Ovid. III. Trist. 4. 25. ubi hoc in loco etiam *Intra fortunam* tuetur, Heinsumque refellit illic quoque emendantem, & *infra Fortunam debet quisque manere suam*, sed modestius, quam in prima Propertij editione Heinsum, objecto ipsi insanabili novandi pruritu, oculis Criticorum loliginem obfundente, castigaverat Vulpius, quod tamen in curis secundis omisit: sensum ex loco Velleji Paterc. Lib. II. cap. 88. ubi de Maecenate dicit: *Vixit angusti clavi sine contentus, nec majora consequi non potuit, sed non concupivit*, exposuit Ciofabus ad Ovid. IV. Trist. El. 10. 29. sic infra v. 29.

Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras, Velorum plenos subtrahis ipse finis.

Maecenati autem genus regium non tantum hoc in loco tribuit Propertius, sed *atavis Regibus editum*, & *Tyrrhenam Regum progeniem* fuisse testatur Horatius, ejusque imitatione Martialis

Lib. XII. Ep. 4. *Maecenas atavis Regibus ortus eques*. & illius *scepbris celebratum nomen Etruscis* dicit Silius Ital. Lib. X. 41. idque adversus Dacerium, per *reges* tantum viros illustres intelligentem, recte tuetur Broukhusius. hunc tamen regiae stirpis splendorem Maecenati denegavit etiam Franciscus Dinus, libro Italico de origine, gente, patria, & rebus gestis Caji Maecenatis, edito Venet. 1704. sed inlibatam hanc ejus nobilitatem adseruerunt Scaliger ad Auct. Eleg. in Obiit. Maec. v. 13. *Regis erat genus Etrusci*. & operose Dempsterus in Etrur. Regali Lib. II. cap. 54. & 55. de hac regia Maecenatis, ex Cilnio, Etruscorum Rege, qui in urbe Arretio sedem habebat, origine, vide Dorleans ad Tacit. p. 534. Gorium in Inscriptt. Florent. Tom. II. pag. 271. & seqq. ad p. 275. Marianum de Etrur. Metrop. cap. XVI. & adde quae notata sunt ad Tom. I. Anth. Lat. p. 254. recte igitur Bentlejus propter tam illustres Equitis hujus natales apud Horat. Lib. I. od. 20. 5. restituit, *Clare Maecenas eques*. pro *Care*, quod in aliis legebatur.

3. *Quid me scribendi tam vastum mittis in aequor? Non sunt apta meae grandia vela rati*

tam magnum male in Askewiano. ad illustrationem hujus loci faciunt; quae supra notavi ad Libri hujus Eleg. 2. v. 22. satis libere haec imitatus est poeta elegantissimus Jac. Wallius Lib. I. Eleg. 1. ad Alexandr. VII.

O Pater, o felix secli melioris origo,

O spes, o nostri, quem regis, orbis amor.

Tu me tam vastum scribendi mitte per aequor,

Et, per quas facies, da, precor, ire vias.

5. *Turpe est, quod nequeas &c.*] *Turpe quod est nequeas* in Regiis codd. primis edd. & apud Bbbb. Ota.

Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
Fama nec ex aequo ducitur una jugo.

Gloria

Octavian. Mirandulam in Viridar. Illustr. Poët. fol. 184. altero versu *Et possum* in v. c. Ant. Perreji. conferenda est hujus loci sententia cum illis Ovidii II. ex P. Ep. 7. 77.

*Sustineas ut onus, nitendum vertice pleno est;
At flecti nervos si patiare, cades.*

hinc forte desumit Seneca Thyest. 920.

— magnum, ingenti
Strage malorum pressum. fracti
Pondera regni non inflexa
Cervice possi.

& egregia comparatione Cicero Lib. II. Tuscul. cap. 22. *ut onera contentis corporibus facilius ferantur, remissis opprimunt, siquillime animus in-ceptione sua depellit pressum omnem ponderum, remissione autem, sic urgetur, ut se nequeat sustinere.*

7. *Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta]* hæc hic suspicioris legendum esse rebus sunt omnibus apta. ut adferunt alii, & Alb. Eyb in Margar. Poët. cap. XII. *omnia rerum Graecisino Propertiano dicuntur pro omnes res. vid. Cuiuspiet. Animadv. ad Horat. Rontlej. cap. X. p. 125. & adscripserat Marklandus illud Euripidis in Medea v. 56. *ὅτι δὲ δύσιν*, pro *αὐτὴν δὲ δύσιν*, & Aristoph. Pluto v. 1061. *ταύτας* *αὐτὰς*. Ovidius III. A. A. 188.*

Nam non conveniens omnibus omnis erit.

ibi aliis locis, & hoc ipso Propertiano, loquendi modum illustravit Heinſius.

8. *Fama nec ex aequo ducitur una jugo]* Hæc Lipsii emendatio est, non inmerito a Broukhufio laudata & recepta. nam *Flamma* olim in vetustis erat codicibus, in quibus etiam rogo pro *jugo*. ut ex aliis adfert Lat. Latinius, accedunt Montelianus, Excerpta Scaligeri, Regii, Horrich. Neap. duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orvill. & meus secundus, eum primis add. in multis etiam *ulla* vel *illa*. in aliis clauditur *ulla*. *Fama nec ex aequo d. ulla jugo* adfert Albertus Eyb in Margarita Poëtica cap. XII. apud Octavian. Mirandulam, *Flamma nec ex aequo ducitur ulla jugo*. tales vero scriptores ex codd. MSS. loca veterum producant. Guxeto

placebat, *Fama nec ex uno ducitur aequo jugo*. sed *aequum jugum*, desumpta locutione a jumentis, aequali jugo trahentibus, recte exponit, & absurdam Gebhardi interpretationem, qui *jugum* hic esse fontiam caput somniaverat, explosit Gronovius Diatr. Stat. cap. XXX. p. 193. quod autem *ulla* tueatur pro *una*, & explicet, nec unquam fama par existit ex geminata scientia, non probo. a Gronovio non dissentit editor Elector. Etonens. pag. 119. 120. ita tamen, ut Beroaldi aut Scaligeri interpretationem non rejiciat. imo *jugo* conjecerat Heinſius. Sed pro nihilo pon habenda est Heinſiani & primi mei codicis lectio, in quo, *Palma nec ex aequo ducitur una jugo. aequo jugo, ἰσὺν ζυγῶν*. ut deducta locutio sit ab equis eodem sub jugo trahentibus currum triumphalem vel Olympicum, qui palma erant coronati. Horatius Lib. I. od. 1. Init. de diversis etiam hominum studiis, ad Maecenatem:

— palmaque nobilis
Torræum dominat exiit ad Deos.

hinc infra v. 17.

Est quibus Eleæ concurrens palma quadrigæ:

vulgata tamen ita exponi potest, ut innuat, variis viis in eadem arte ad gloriam grassari licere, quod deinde probat exemplo celeberrimorum Pictorum, qui, licet sibi dissimiles, suis tamen, quantumvis diversis, meritis censendi sunt singuli. ad rem facit insignis Ciceronis locus, Lib. III. de Orat. c. 7. *Una fingendi ars est, in qua praestantes fuerunt Myro, Polydorus, Lyſippus, qui omnes inter se dissimiles fuerunt; sed ita tamen, ut neminem sui velis esse dissimilem. una est ars ratioque picturae, dissimiliumque tamen inter se Zeuxis, Aglaophon, Apelles, neque eorum quisquam est, cui quidquam in arte sua deesse videatur. — Atque id primum in poetis cerni licet. — quam sint inter sese Ennius, Pacuvius, Acciusque dissimiles. quam apud Graecos Aeschylus, Sophocles, Euripides; quamquam omnibus par paene laus in dissimili scribendi genere tribuatur. & hunc quidem Ciceronis locum totum adscripsi, quia eum in animo habuisse Propertium, adfirmare ausim. Tulliana enim imitatione non raro gaudere nostrum, saepe notavit Broukhufius. vid. ad Lib. III. El. 3. 6. El. XIV. 22. IV. 7. 65. & alibi.*

9. Glo.

Gloria Lysippo est animosa effingere signa,
ro. Exactis Calamis se mihi jactat equis.
In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles:

Par-

9. Gloria Lysippo est animosa effingere signa] animosa fingere signa in Excerpt. Scalig. Bbrich. Voss. pr. & quarto Heinſiano, meo utroque, & primis edd. animata legebat Heinſius. quod aliorum exemplis minime indiget. Statius Lib. V. Sylv. 1. 2.

Si manus aut similes docilis mihi fingere ceras,
Aut ebur, impressis aurumve animare figuris.

Claudianus IV. Cōdſ. Hon. 591.

— picturamque metallis

Vivit opus, multaque animatur insipide cultus.

ut legebat Heinſius, pro ornatur. animata autem intellige ab artifice Lysippo, signis suis animam seu vitam dante, ἡμύοχα. Antipater Lib. IV. Anth. Graec. Tit. XII. Ep. 7. de Cnidia Praxitellis Venere, τίς λίδον ἰψόχαρα. vid. Cel. Valckenar. ad Theocrit. Adonias. v. 83. vivida signa vocat noster Lib. II. El. 23. 8. Petronius cap. LXXXVIII. Lysippum statuæ unius lineamentis inhaerentem inopia extinxit, & Myron, qui pæno hominum animas ferarumque aere comprehendit, non invenit heredem. vide Marklandum ad Statii Silvas pag. 101. in Epigrammate veter. de Equis ætheis, Tom. II. Anthol. Lat. pag. 458.

Quæ manus hos animavit equos? quibus aere rigenti

Currere velle dedis, & in æthere quærere cursus?

ubi emendari posset,

— quis in aere rigenti

Currere velle dedis.

plura illic notavi. & eodem Vol. p. 352. vivere Ovidio Lib. X. Met. 250.

Virginis est verat facies, quam vivere credas:
Et, si non obſtet reverentia, velle moveri.

πλάττον ἱμῶνα, de Myronis bucula, in Epigrammate Antipatri Lib. IV. Anthol. Gr. Tit. VII. Ep. 13. hinc apud Pacatum Paneg. cap. 44. p. 141. emendandum censebat Cel. Ruhnkenius, hæc in coloribus vivens, hæc in aere moveantur. pro in aera.

10. Exactis Calamis se mihi jactet equis] vitioſe calamus in Regils, Neap. Borrich. Askew. secundo Leid. tribus Voss. meo utroque, primo D'Orv. primique edd. calamus in altero D'Orv.

Calaſis Groning. quæ eadem nominis corruptib est in MSS. & edd. antiquis apud Ovid. IV. ex P. Ep. 1. 33.

Vindicat ut Calamis laudem, quos fecit, equorum.

quo loco Apellis, Phidias, Calamidis, & Myronis opera memorans, hunc Propertianum respexisse Nafonem, non dubito. Calamidis, calatoris & statuarii insignis, equi a veteribus, Pausania, Plinio, aliisque laudantur. vide Broukhufii notas ad h. l. Harduin. ad Plin. XXXIV. 8. §. 11. p. 121. & Fr. Junſt Catalog. Artific. Veter. pag. 42. illius Calamidis nomen loco Luciani restituendum conjicit Robert. Titius in Assertionem Locor. Controv. Lib. II. c. 17. pro σφαῖρα καλᾶμεν pro sphaera ex calamo vel arundine, ut vulgo legitur, vel καλᾶμεν, nomine proprio, ut prius conjecterat. sed vide Interpretēs ad illum Luciani locum, qui est in Nigfino Tom. I. pag. 41. exactos igitur equos vocat, multa arte elaboratos, ἐκτετατοῦς. supra El. I. v. 8.

Exactus tenui pumice versus est.

ubi vide Passeratium. infra El. XX. 30.

Sive ebre exactæ, seu magis aere manus.

sic exacta referre, exquisita interpretatur Servius apud Virg. I. Aen. 309. Seneca Lib. I. de Ira cap. 3. Regium illud & principale parum subtile, parum exactum. vide Xylandri notas ad Horat. III. od. 30. 1. dein se mihi jactet Heinſius. quod minime rejiciendum, oppositionis vel diversæ laudis causa; modo in sequentibus pentametris etiam vindicet, & flectat legatur. se tibi Guyotus. de locutione se jactare vide ad Lib. II. El. 19. 15. hunc vero Propertii locum sic imitatus est Sidronius Hofchtus, cum antiquis de palma poetica certans, Lib. II. El. 12. pag. 51.

Si Calamis nocti tantum tenebrisque labores,

Exactos Calamis quid mihi jactet equos?

11. In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles] poscit in Neapolitano & meo secundo. quod non facile rejecerim, ut de Parrhasio sequitur vindicat arte locum. poscit summam, gloriæ nempe, quæ præcessit, ut exponit Patruus meus ad Ovid. Epist. VII. 12. ubi Heinſius summam simpliciter dici existimabat. & sic Passeratiſ, quamquam exempla, quæ adfert ex Terentio

Bbbb 2

ad

Parrhasius parva vindicat arte locum.

Argu-

& Cicerone, aliquid adjectum habeant, quo laudis summa exprimatur. ut *summa rerum*, *summa animi*, *judicii*, & *urbis summa* ex Ovidio. sic *meriti summa* eidem Epist. II. 56. *summa laboris* III. A. A. 404. ubi in aliis *fama laboris*. recte igitur in codd. MSS. apud Cicer. IV. Catil. 6. *ne quid de summa reipublicae minueretur*. omissa *dignitate*. in loco autem Velleji Paterc. II. 76. ubi Heinsius emendabat, *parum habebat summam accepisse rei publicae*, Acidalium *summa accepisse* legentem in sua editione secutus est Cel. Ruhenkenius. *palmam tabulae* vocat Plinius XXXV. 10. de Protogene: *Palmam habet tabularum ejus Fabryus*. *poscere* vero de eo, qui aliquid tamquam jure meritum exigit. Virgilius IX. Aen. 194.

Si tibi, quae posco, promittunt, non mihi facti fama sat est.

ubi Servius: *Poscere est secundum Varrenam quies aliquid pro merito nostro deposcimus*. Paris apud Ovid. Epist. XVI. 19,

Praemia magna quidem, sed non indebita posco.

Lib. XII. Met. 624. in contentione de armis Achillis,

Non ea Tydides, non audet Olleos Ajax, &c. Poscere.

& XHI. 180.

Arma peto, vivo dederam, post fata repoſco.

multa de hoc verbo Heinsius ad Claud. II. in Rufin. 298. recte igitur Apelles hic suo quodam jure *poscere* dicitur *summam gloriae*, propter laudatissimam Veneris *amandus* tabulam, ad formam Phrynes expressam. sic apud Ovid. IV. ex P. Ep. I. 29.

Ut Venus artificis labor est & gloria Cui.

vide ad Lib. I. El. 2. 22.

12. *Parrhasius parva vindicat arte locum*] *parva vindicat arte* ex Scaligeri emendatione edidit Broukhufius, ut *parere artem* dicatur, quomodo *parere laudem*, *gloriam*, & sim. *parere nomen ac famam ex arte*. vel quacumque disciplina, recte dici nemo diffidebitur, sed *parere artem*, pro primum artis inventorem esse, quis dixerit, ignoro. melior ergo altera esset Scaligeri conjectura, *parva vindicat arte locum*. quam probat editor Elektor. Etonenf. pag. 120. Jo. If. Pon-

tanus Lib. II. Analect. cap. 2. legebat, *Parrhasius propria &c.*, & mox v. 16. *Praxitelem Parrasius vindicat arte lapis*. ubi *propria arte* olim legebatur. & hoc praefert Wakkerus in Amoen. Liter. cap. XII. p. 100. Sed revocandam hic censui antiquam lectionem *parva vindicat arte*. ut pari consensu habent omnes fere codices, Regii, Colbertini, Mentel. Borrich. Groning. duo Leidd. tres Voss. D'Orvillianus uterque, & mel. cum priscis edd. idque exigunt praecedentia, ubi *grandia vela* cymbae suae non convenire, neque vastum aequor sibi navigandum esse dixit, ideoque propter merita diversa Lyſippi signis animosis equos Calamidis exactos, & hoc loco Veneri Apellis in magna tabula pictae opponit Parrhasii parvas, seu minores, tabellas, in quibus lasciviora exhibebantur, ut vocat Plinius Lib. XXXV. cap. 10. *Parrhasius minoribus tabulis libidines pinxit eo genere petulantis joci se reficiens*. quo loco hanc quoque lectionem defendit Carolus Datus, libro Italico, quo Vitas veterum Pictorum descripsit, pag. 78. & 79. refutatque Beroaldum, cui *Pyreicus* pro *Parrhasio* substituendus videbatur, quia Plinio hic pictor humilitatem secutus, in minoribus picturis excelluisse dicitur. sed quod satis refutatur ex iis quae notavit Scaliger. quamquam Beroaldo nonnihil favere posset Vaticanus primus, in quo *Pyrricus*, & clarius in quarto Vatic. *Pireicus*. hinc *Pyreicus* derivatum est in primam Aldi, Juntinam, Mureti, Colinaei, Rovill. Antwerp. Christoph. Plant. 1560. Cantori 1569. Gryphianam 1573. ex Jac. Grafferi, quae ex illius cod. MS. excusa est. de hoc artifice vide Harduin. ad Plin. XXXV. 10. §. 37. ubi hic *Pyreicus arte paucis postferendus* dicitur. ipse vero Datus suo idiomate videtur vel perperam vel obscurius hunc Propertii versum reddidisse pag. 61. *In piccolo Parrasio in preso il luogo. In parvo Parrasio pretium habet locus*. verus enim sensus est, parvas Parrhasii tabulas lascivas apud multos locum sibi vindicasse in secretiore aedium cubiculo, ut Parrhasii tabulam obsoenam a Tiberio in cubiculo dedicatam memorat Sueton. cap. 44. idemque de Parrhasii Archigallo scribit Plinius XXXV. 10. quam picturam *LX. seſtertis aestimatam Tiberius cubiculo suo inclusit*. ita recte locum hunc exposuit Patruus meus, & posthabita Scaligeri emendatione *parva*, tuetur *parva*, ad illud Ovidii Lib. II.

Argumenta magis sunt Mentoris addita formae:
At Myos exiguum flectit acanthus iter.

Phi-

II. Trist. 524. ubi de Augusto,

*Scilicet in domibus vestris, ut prisca virorum
Artifici fulgent corpora picta manu,
Sic, quae concubitus varios Venerisque figuras
Exprimat, est aliquo parva tabella loco.*

parva etiam ex cod. Regio praeferebat Guyetus. similes ergo erant parvae Parrhasii tabulae Elephanticos tabellis, de quibus vide ad Tom. I. Anth. Lat. p. 633. & ad Tom. II. p. 483.

13. *Argumenta magis sunt Mentoris addita formae* addita Fruterius. & pro formae Heinsius conjecerat *famae*. vel, *Argumenta pari sunt Mentoris addita normae*. argumenta fabulas vel historias picturae additas interpretabatur Passeratius. Ant. Perrejus margini ed. Ald. adscripserat: *Argumenta sunt fictiones & inventa caelatura faciendae, vel argutiae, & vivacitas aeris*. ut de Parrhasio Plinius refert: *Primus symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris*. ubi *argutiae* sunt diversitates vultus tamquam loquentis. sed merentur adscribi, quae ad hunc locum adnotaverat Marklandus, „ex oppositione apparet. Propertium velle „dicere, Mentorem in majoribus & grandioribus „operibus artem exercuisse, ut *Myos exiguis*. „igitur argumenta magis videtur dicere pro majora argumenta, majoris mensurae. argumenta „sunt caelaturae. Cic. IV. in Verrem cap. 56. „valvas templi Minervae memorat, & in his „ex eboe argumenta. magis vero pro majora, „adverbium pro adjectivo, more Graecorum. „Euripides Medea v. 651. Martialis XIV. „Ep. 189.

*Cynthia facundi carmen juvenile Propertii,
Accepit famam, nec minus ipsa dedit.*

„id est, nec minorem. priorem Marklandi expositionem firmat codex primus Leidensis, in quo *Argumenta magna* pro *magis*. quae tamen glossa potius quam varians scriptura est. *Argumenti* significationem unice probat locus Virgilii Lib. VII. 791. de Turni clypeo,

*At levem clypeum sublatis cornibus J8
Auro insignibatur, jam factis obsita, jam vos,
Argumentum ingens, & custos virginis Argus.*

Ovidius Lib. IV. Met. 69.

*Illic & lentum filis inmittitur aurum,
Et vetus in tela deducitur argumentum.*

vide Colvium ad Apulej. pag. 70. notas ad Petronium cap. 88. & Scaligerum apud Scriver. in Anecd. Philol. pag. 69.

14. *At Myos exiguum flectit acanthus iter* ad *Myros* in Regiis, Colbertinis, sec. Leid. Voss. tert. & primis edd. Ad *Miros* in primo Leid. duobus Voss. priore D'Orv. At *mirum exiguum* Exc. Scal. Ad *miron* sec. D'Orv. in aliis Ad *muros*, ad *nuros*, vel corruptius. *Mys* artificio caelaturae celebratus, ut praeter alios patet ex loco Pausaniae Lib. I. cap. 28. ubi memorat Minervae ex aere signum Phidiacum, in cujus clypeo Lapitharum & Centaurorum pugnam *Mys* caelaverat. hic innuuntur vasa argentea, paterae, vel pocula ejus, mollis & flexi acanthi foliis brevi spatio circumdata, ut apud Virg. Ecl. III. 45.

Et molli circum est ansas amplexus acantho.

Ovidius XIII. Met. 701.

*Haecenus antiquo signis fulgentibus aere
Summus inaurato crater erat asper acantho.*

ubi multa de *acantho* differit Ciofanus. hinc *acanthus* de quacumque flexura, ab *acantho* herba flexuosa, ponitur, ut docet J. Bapt. Plus in Adnot. Poster. cap. 167. Tom. I. Facis Crit. p. 553. & vid. Barth. ad Stat. III. Sylv. 1. 37. *Myos* nomen Petronio reddendum conjicit Heinsius, Satyr. cap. 52. *Habeo capidem, quam reliquit patrone Mys*. sed Statio felicius illud restituit Lib. IV. Advers. cap. 6. ubi in Manlii Vopisci villa Tiburtina Lib. I. Sylv. 3. 50. emendat,

*Quidquid & argento privum (vel primum) Myos,
aere Myronis.*

pro corrupta scriptura, *Quidquid & argento primum vel in aere Myronis*. non enim Myronis aerea tantum, sed & argentea signa apud veteres memorantur. sic argento caelando nobilis *Mys* laudatur Martiali Lib. VIII. Ep. 34. *Archetypum Myos argentum te dicis habere*. quamquam Marklando apud Statium reponendum videbatur, *Quid-*
Bbb 3.

15. Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno,
 Praxitelem Parius vindicat urbe lapis.
 Est, quibus Eleae concurret palma quadrigae,
 Est, quibus in celeres gloria nata pedes.

Hic

quid & argento Mentor, vel in aere Myronis.
 neque parum Heinssii conjecturam adjuvat alter
 Martialis locus, eod. Lib. Ep. 51. ubi *Myos &*
Myronis mentio etiam conjungitur,

Quis labor in phiala? docti Myos, anne My-
 ronis?

Mentoris haec manus est, an, Polyclete, tua?
 ejusdemque Myos phialam auream laudat Lib.
 XIV. Ep. 93. ubi vide Scriverium, & de hoc
 artifice Fr. Junium in Catalogo p. 130.

15. *Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno,*
Praxitelem Parius vindicat urbe lapis]

armat in Groningano, aliisque. ut haec verba saepe confunduntur. vide ad Tom. II. Anth. Lat. p. 458. innuit Phidiae statuam Jovis Olympici in Elide, a veteribus miraculi laude celebratam, quorum loca nonnulla produxit Broukhusius. adde quae notarunt viri docti ad Ovidium Lib. IV. ex P. Ep. I. 31. Flor. Christian. ad Aristoph. Pac. v. 604. Harduinus ad Plinium Lib. XXXIV. c. 8. p. 110. & operosius Fr. Junius in Catalogo Artific. pag. 154. & seqq. Cedrenus in Annalib. pag. 265. ed. Xylandr. καὶ ἡ Φειδίας ἐλ-
 φάντης Ζεύς, ὃν Περιχλὴς ἀνίσταται εἰς τὴν Ὀλυμ-
 πιον. ubi ἐλφάντης Ζεύς, eburneus Jupiter, ut hoc in loco, *signo se Jupiter ornat eburno*. erit enim signum ex ebore. confer Schellast. Aristoph. d. I. sed Cedrenum illic Minervam, quam Pericles Athenis dedicavit, confudisse cum Jove Olympico ab Eleis dedicato, me admonuit Cel. Ruhnkenius. altero versu *propria vindicat urbe* in v. c. Perreji, Borrich. Neap. primo & sec. Vatic. Mentel. uno Palat. & Commel. Gebhardi, Groning. priore Beld. primo & quarto Voss. D'Orvill. utroque, & meo sec. cum ed. utraque Veneta, Reg. Lep. & Volsci. *proprio vindicat urbe* Askew. *proprius* in Excerptis Scalig. sec. Leid. Voss. tert. quod Marklando placebat. *propria arte* ed. Rovill. *Pariis vindicat arte lapis* in utraque Aldina, Beroaldi, Juntina, Colinaei, Gryphii, Grasseri, aliisque edd. certe *Pariis lapis*, ex marmore Pario, hic probatum fuit Beroaldo, Llvinejo, Passeratius, Guyeto, Joh. If. Pontano Lib. II. Analect. c. 2. Heinssio Lib. II. Advers. 18. p. 356. & in notis Propertianis p. 722. quem etiam vide ad Valer. Fl. Lib. V. 188. Francius quoque adscripserat, *Pariis lapis* sibi simplicius

videri, si arte in ullis esset exemplaribus. & sic adfert Harduinus ad Plin. Lib. XXXIV. c. 8. p. 120. ubi Praxitelem marmore quam aere felicior dicit. *Paria urbe* edidit Broukhusius, & de statua ex Pario marmore facta explicuit. quum antea legendum existimasset *Pario urbe*, adscriptis plurimis poetarum veterum locis, qui orbem dixerint de singulis orbis partibus, qualla exempla dedit Passeratius p. 312. ut *lapis Paria urbe*, vel *Paria urbe*, dicatur, quomodo *vinum Lesbos*, *ficus Zacynthos*, & simi. sed *Paria urbe* servata melius de altero illius Cupidine nudo intelligimus, quem non in Paro insula, sed in urbe *Paria*, colonia *Propontidis*, fuisse scribit Plinius XXXVI. 5. laudatque tamquam opus *Veneri* ejus *Cnidiae par nobilitate*, nam haec Venus non minus celebrata, quam Coa Venus Scopae. vid. Oudend. ad Sueton. Vesp. cap. 18. quia autem marmore praes ceteris excelluit, hinc *liber* Praxitelis laudat Aemilianus Lib. IV. Anth. Graec. Tit. VI. p. 442. & Antipater Tit. XII. Ep. 7. p. 462. ita de Praxitelis Veneri Cnidia Cedrenus in Annalib. p. 265. καὶ ἡ Κνιδία Ἀφροδίτη ἐκ λίθου λευκοῦ, γυμνὴ, μὲντοι τῇ αἰδῷ τῇ χαρὶ περιέχουσα ἵσχυι τῷ Κνιδίᾳ Πραξιτέλει. vide etiam Meleagri Epigr. XIII. in splendida Anallector. Graecorum Collectione, ab eruditissimo Brunckio nuper adducta, Tom. I. pag. 6. & illius notam Tom. III. p. 312. arte in Aldinis & sequentibus editionibus excusum fuit, quod Hier. Avancio tribuit Broukhusius. sane petulum ex antecedente v. 12. *Parrhasius parva vindicat arte locum*. Miror vero neminem offendisse bis *vindicat arte*, ut in plurimis edd. legitur, in his versibus repeti. *vendicat* in meo primo, sicut passim in codd. vetustis. unde quis *vendicat* elicere posset. ut innuat, gloriosius hanc ejus statuam jactatam & ostentatam fuisse a Pariis. ita saepe *vindicare* & *vendicare* confusa esse patet ex notis Interpretum ad Justin. V. 3. & Patru mei ad Lucan. VIII. 675.

17. *Est, quibus Eleae concurret palma quadrigae]*
 adhaeret Virgilio Lib. I. Georg. 59. *Diadum palmas Epirus equarum*. quo loco firmatur vera lectio apud nostrum Lib. I. El. 8. 36.

Et quas Elis opes arte pararat equis.

recte Atticismum huic *Est*, quibus Propertio adseruit Broukhusius, quod a Menteliano, Neap. Bor-

Hic satus ad pacem, hic castrensis utilis armis.
 20. Naturae sequitur semina quisque suae.
 At tua, Maecenas, vitae praecepta recepi,
 Cogor & exemplis te superare tuis.

Quum

Borrich. Groningano, Askewiano, Heiniano, Harleiano Musci Britannici, meo priore, aliisque codd. confirmatur. & sic e suo codice adfert Scaliger, additque hellenismum esse *ten eis rion*. nec aliter ex Palatinis & Commeliniano Gebhardus, probante Guyeto, & Grutero ad Cic. d. Ver. cap. 2. p. 416. quo in loco similiter Janum Gualterium legisse notat, de impudentia singulari, quod adest, quod respondet, est qui mirantur. quamvis Gruterus ipse id duriusculum opinetur. Est autem hic Graecorum more ponti pro *ten eis rion*, notat Stolbergius ad Sophoclis Ajax. Flag. pag. 219. sed hunc loquendi morem saepe etiam alibi apud auctores veteres extruxerunt librarii. unde ex codicum MSS. auctoritate etiam apud Virgilium Lib. III. Georg. 69. admittendum censebat Patruus meus. Semper erit, quarum mutari corpora malis. pro semper erunt. concurreunt sec. Leid. Harleianus Musci Britannici, tres Vossiani, in quorum quarto arma pro palma. concernit Heinsius. sed concurrunt, ut apud Homer. II. 1. 245.

Ω φησι, πχ ηντι ανδρυν ηδε γι εδω. quadriga hic numero singulari, ut apud Gratium Cynege. 228. ubi vide Titium. altero versu gloria nota male in D'Orville. sec. Ovid. II. Am. 17. 12. O facies oculos nata tenere meos. ubi male in aliis MSS. docta vel digna. vide ad Lib. I. El. 6. 29.

Non ego sum laudi, nec natus idoneus armis.
 confer cum his Juvenal. Sat. XIII. 98.

— quid enim velocis gloria palmae
 Praestet, & esuriens Pisacae ramus olivae.

max Hic satus ad pacem in Montel. Regiis, Colbertinis, primo Leid. & meo, cum priscis edd. Francio numerosior videbatur versus; si legeretur, Hic satus ad pacem est, hic castribus utilis armis. sed nimia est haec mutandi licentia. oppositionem hoc in loco de diversis naturae dotibus e fonte Homérico deductam indicat Berneggerus ad Suet. Titum cap. 3.

20. Naturae sequitur semina quisque suae] in omnibus MSS. & editis, & e suis adfert Alb. Eyb in Margar. Poët. cap. XII. emendationem Broukhuij sequitur quisque suo amplexeretur,

ut elegantem & poeticam, si a codicibus vetustis confirmaretur. Hunc loquendi modum saepe Ovidio restituit Heinsius. quem vide ad Lib. II. Am. XI. 21. I. Met 59. V. 343. & ad Lib. X. 32. sic Lib. II. ex P. Ep. 10. 18.

Diversum quamvis quisque sequamur iter.

ut bene correxit G. Fabricius, pro sequatur. & simili locutione Misicimus moestus uterque idem Ovid. Ep. V. 46. & Lucanus VII. 641. Vincimur his gladiis omnis, quae serviet, aetas. quod recte vindicarunt viri docti, pro vincitur. vide illic Oudendorpii notas. Sed sine ullius codicis consensu hanc lectionem in contextum admittere non ausus sum. semina quaeque in Neapol.

22. Cogor & exemplis te superare tuis] Conor Heinsius, & Broukhuius. quem respiciebat Marklandus, quum codici suo adscriberet, cogor superare, id est, supero. ut fufius probabo. quibus igitur legat Conor. Sensum huius loci non recte percepisse videtur Broukhuius, nam ex Inscriptione veteri, quam adfert, superant hic poni pro vincere, eum intellexisse patet. sed superare hic vel corruptum est, vel notat convincere, coarguere. Maecenas enim Propertium adhortabatur heroica scribere, ut ex Elegiae initio patet, at tuo exemplo, hic respondet, mihi alia facienda comonstras, qui, cum possis praecipuus esse in Republ. te in humili loco & intra fortunam tuam tenes, atque in tenues umbras te colligis, velis contractis. haec tua vitae praecepta vocat. ut apud Horat. Lib. II. Sat. 4. 95. vitae praecepta haurire. ne quis ex corrupta MSS. scriptura, in quibus, ut in meo priore, legitur iure, hic aliquis emendandum coniciat juvenis praecepta recepi. ut infra h. El. 7. 57.

Mollia tu coeptae fautor cape lora juventae.

male etiam meis in Neapolit. a manu sec. Forte tamen non male legi posset,

Cogor (vel Conor) & exemplis me superare tuis.

hoc est, tam illustri tuo exemplo non tantum mihi ipse moderari, mea sorte & parvo contentus esse didici, sed & non alto etiam cothurno inniti, nec graviore Musa bella capere, me vel

Quum tibi Romano dominas in honore secures,
Et liceat medio ponere jura foro:

25. Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes,

Atque

invitum oportet; instar Horatii, qui primum indicat, quum Maecenati scribit Lib. III. od. 16. 19.

— jure perhorru
Late conspicuum tollere verticem,
Maecenas, Equitum decus.

— nil cupientium
Nudus castra peto, & transfuga divitum
Partes linquere gesto.

Contemtae dominus splendidior rei.
alterum Lib. II. od. 12. init.

Nolis longa ferae bella Numantiae,
Nec dirum Hannibalem, nec Siculum mare,
Aptari citharae modis &c.
Dices historiis praelia Caesaris,
Maecenas, melius, ductaque per vias
Regum colla minantium.

24. Et liceat medio ponere jura foro] Ut liceat in sec. Leid. condere jura conjecerat Heinſius ad marginem ed. Ald. sed ponere jura per duas pias seu tribunalia interpretatur Valens Guellius ad Virg. I. Aen. 430. si enim de jurisdictione intelligendum esset, dicere vel dare jura scripsisse poetam addit. & hinc deducta locutione forte legendum ex hoc loco apud Ovid. II. Am. 17. 24. Te deceat medio jura dedisse foro. foro nempe Amoris, seu thalamo, cujus glossam refert vulgata toro. referre jura foris supra Lib. I. El. 6. 20. Et vetera oblitis jura referre foris. ubi vide. Cel. Ruhenkenius conjecerat promere jura foro. quod de praetore vel judice dicitur, ut apud Plinium Lib. I. Ep. 10. judicare, promere, & exercere justitiam. & de eo qui de jure respondet Horat. Lib. II. Ep. 1. 104. Mane domo vigilare, clienti promere jura. vulgatam tamen non improbat. non dissimili colore bellicam & forensem laudem, ut hoc in loco, conjungit Ovidius Remed. Am. 165. de Aegistheo:

Sive operam bellis vellet dare, nulla gerebat:
Sive foro, vacuum litibus Argos erat.

25. Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes] Medorum hostes jure hic viros doctos offendunt, licet quis vulgatam forte adstruere vellet ex illo Valerii Fl. I. 438. tu medios gladio bonus ire per hostes. certe ire per hostes recte dictum nemo negabit. ut ire per foras Ovid. Epist. IV. 38.

Est mihi per saevas impetus per ire foras.

quod illic ex hoc Propertii loco defendi potest, quomodo ire per gladios Epist. XVII. 246. & per obstantes caervas ire apud Horat. III. od. 20. v. 5. aliosque. sed Medorum pugnaces ire per hostes hic procul dubio corruptum est, licet illud Valerii Flacci loco aliisque vulgatam tolerari posse notet Patruus meus ad Virg. IX. Aen. 400. qui tamen Medorum hostes pro Medis ipsis dici improbat, & hic potius legendum credit, pugnaces ire per enses. Janus Helvetius, amicitiae & eruditionis nomine non ita pridem dilectum, nunc desideratum caput, conjecerat ire per arcus, ut Libri hujus El. 3. 17. Tela fugacis equi, & braccati militis arcus. Sed diu est, quod in notis ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 250. emendandum existimaverim, Medorum pugnaces ire per hastas, quum in Epigrammate, quod Hadriano adscriptum fuit, illic substituerem,

Non jaculo Medus, non arcu vincere Parthus.

pro miles, ut perperam in vulgatis legebatur. hastas autem ad alterum hostes propius accedit. hastis ac sagittis praefertim valuisse Medos, notum est. infra El. X. 11.

Neve tua Medae latentur caede sagittae.

pugnaces hastae Medorum exprimunt Graecorum μακρὴν ἵππην in pugna Ajax & Hectoris ad naves, apud Homerum II. O. 742. & δὲ ἐπὶ συμμαχίᾳ in versibus apud Pausan. Lib. IV. cap. 32. & tales hastae Parthorum pugnaces optime describuntur a Dione Cassio in pugna Parthorum & Crassi Lib. XL. cap. 22. Hanc vero conjecturam dudum in notis ad Antholog. Lat. d. I. propositam, antequam Marklandi ad Propertium annotationes nactus essem, postea laetus vidi eidem Critico sagaci in mentem venisse: nam ad libri sui marginem adscripterat, „ Qui sunt hi hostes „ Medorum? Lege,

„ Vel tibi Medorum pugnaces ire per hastas.

„ pugnaces hastas vocat Medorum, pro hastis „ pugnacium Medorum. pro pugnaces in Palatino Gebhardi pugnantes. pugnatos ex MS. legebat Palmerius in Spicilleg. p. 318. ut ex Groningano adfert Broukhufus, pro depugnatos. qualia exempla dedit Rupertus ad Valer. Max. pag. 311. sed nihil tamen innovandum.

16. A.

Atque onerare tuam fixa per arma domum:
Et tibi ad effectum vires det Caesar, & omni
Tempore tam faciles insinuentur opes;
Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras,
30. Velorum plenos subtrahis ipse sinus.

Crede

26. *Atque onerare tuam fixa per arma domum*] *Aus. onerare* in aliis apud Lat. Latinum, *ho. notare* contra metri legem in Groningano, & meo priore. *honerare* in altero. an forte *ornare*? ut apud Manilium Lib. IV. 180.

Hoc habet hoc studium postes ornare superbos Pellibus, & captas domibus praefigere praedas.

ubi *praefigere*, ut *fixa per arma*, proprio verbo, de quo egregia observavit Broukhufius. Silius Ital. XIV. 652.

Hic Agathocleis aedes ornata tropaeis.

& ita hic legendum censuit Cl. Schraderus Remend. cap. VIII. pag. 150. & 151. qui sic Heinsum, Franciumque, & ante eos Dempstium etiam correxisse notavit. in fragmento Epigrammatis antiqui de Publ. Scipione, Tom. I. Anth. Lat. pag. 204.

Desine Roma tuos postes ornare tropaeis.

ubi de more, quo spoliis armisque post victoriam relatae domos ornabant, quae *hostiles praeferebant exuvias*, ut loquitur Tibullus, multa pro Scaligero adversus Hier. Columnam, id negantem, notavi. & adde Cerdam ad Virg. II. Aen. 504. p. 226. & copiose Des. Heraldum Lib. I. Digression. cap. 13.

27. *Et tibi ad effectum vires det Caesar*] *ad effectum* Beroaldus ac Guyetus. sed *ad effectum* praefero, hoc est cum successu, ex voto. infra El. XXII. 10.

Semper & effectus promeruerunt bonos.

ubi *effectus* etiam in nonnullis codd. Lib. I. El. 10. 28.

Hoc magis effectum saepe fruarere bono.

ubi vide quae notavi. *dat Caesar* in primo Leid. Heiniano, D'Orvill. primo, & meo. sed alterum requiritur licet v. 14. & *insinuentur* seq. versu.

29. *Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras*] elegantiam verbi *colligis*, quam non recte intellexisse interpretem Gallicum notavit Broukhufius, larga exemplorum copia illustravit Heinsum ad Virgil. XII. Aen. 863. *umbras* de vita a strepitu remota, & luci atque aulae splendori opposita, recte Passeratius explicat. licet de hortis capiat Broukhufius, in quos secedere, cum procul negotiis esset, amabat Maecenas. & huc referat illud Auctoris Eleg. in Obiit. Maecen. v. 16. Tom. I. Anthol. Lat. p. 259.

Majus erat potuisse tamen, nec velle triumphos: Major res, magnis abstinuisse, fuit.

Maluit umbrosam quercum, Nymphasque cadentes,

Paucaeque pomosi jugera certa soli.

Pierides Phoebumque calens in mollibus hortis, Sederat argutas garrulus inter aves.

30. *Velorum plenos subtrahis ipse sinus*] *Velorumque auris* male Guyetus. *Velorum & plenos*, aut *Velorum & tentos attrahis*, vel *contrahis*, Heinsum. *contrahis* certe non displicet. ut apud Horat. II. od. 10. 23.

Contrahes vento nimium secundo Turgida vela.

Ovidius I. ex P. Ep. 8. 72.

*Ab nimium est, quod, amice, petis, modera-
tius opta:*

Et voti, quasso, contrahere vela tui.

III. Trist. 4. 32.

*Tu quoque formida nimium sublimia semper,
Propositiue memor contrahere vela tui.*

vide illic notas. & ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 509. ubi in Epigrammate veteri,

contrahere vela,

Et te litoribus cymba propinqua vehat.

subtrahis tamen Cel. Ruhnkenio praeferebatur. ut Graecis, *ισκιν σπινται*.

Cccc

31. ma.

Crede mihi, magnos aequabunt ista Camillos
Judicia, & venies tu quoque in ora virum.

Caesaris & famae vestigia juncta tenebis:

Maecenatis erunt vera tropaea fides.

35. Non ego velifera tumidum mare findo carina.

Tuta sub exiguo flumine nostra mora est.

Non flebo in cineres arcem fidisse paternos

Cadmi, nec semper praelia clade pari.

Nec

31. magnos aequabunt ista Camillos
Judicia &c.]

Judicia male in codice meo priore, Aldi utraque, Juntina, Colin. & Grasser. quod tamen probasse videtur Livinejus, & exponit tuae virtutis argumenta. Sensus est, publica populi R. judicia magnis Camillis aequabunt res bello ac pace a te gestas. nisi ista judicia ad Maecenatem ipsum referri praestet, magnis nempe Camillis parem te faciet vita in sublimi fortuna moderata, judiciis tuis splendidae praelata. ea fere notione, qua apud Ovid. Ep. III. 100. Semper judiciis ossa verenda meis. ubi plura exempla notae subpeditant. temeraria Acidalii emendatio, aequabunt ista triumphos, merito a Broukhufio damnata, refutatur satis ex Lucano Lib. II. 544.

O rabies miseranda Ducis! quum fata Metellis,
Te, Caesar, magnisque velint miscere Camillis,
Ad Cinnae Martioque venis.

ut secundo versu pro magnis Metellis ex MS. praefendum conjicit Patruus meus, & hoc loco confirmat. ibidem Ducis nomen corruptum videtur, adeoque admittendam esse Clercquii emendationem in Specim. I. ad Lucan. pag. 82.

O rabies miseranda! piis quum facta Camillis &c.
& praestat cum Bentlejo rabies infanda.

33. Caesaris & famae vestigia juncta tenebis] videtur in Neapol. fastigia Fruterius, ut consecerat etiam Palmerius, sed quem recte refutarunt Passeratus & Broukhufius. in famae vest. juncta D'Orv. pr. haec famae Heinsius.

34. Maecenatis erunt vera tropaea fides] vel Maecenatis tropaea jungenda sunt, vel sensus hujus loci est, fides Maecenatis, Augusto semper praestita, unde Lib. II. El. I. 38. de Maecenate, Et sumta & posita pace fidele caput, erit illi pro tropaeis bellicis, & quidem veris, quoniam ipse bello abstinere, nec laude militari

cenferi maluit, ut supra dixit v. 23. & sequ. licet vera fides etiam conjungi possit Marklando videretur. de quo ambigit etiam Passeratus. sed prius malim.

36. Tuta sub exiguo flumine nostra mora est] Tota in omnibus fere codd. Perreji, Colotiano, tribus Vaticanis, duobus Leidd. utibus Voss. uno D'Orv. meo utroque, & vetustis edd. Tuta in sec. D'Orvill. Tuta sub exiguo est flumine nostra ratis Groning. ratis etiam in v. c. Perreji, & pro varia lect. superscr. in altero D'Orvill. & sic Francius. Tuta sit exiguo flumine nostra ratis Guyetus. ut in aliis legi testatur Lat. Latinus. Heinsius vero, Ludis (vel Ludat) in exiguo flumine nostra ratis. quod probare videtur Cel. Herm. Cannegieterus Lib. II. Observ. Jur. R. cap. 4. p. 154. certe favet huic emendationi illud Ovidii II. Trist. 329.

Non ideo debet pelago se credere, si qua
Audet in exiguo ludere cymba lacu.

quod ex hoc loco imitatum esse Nasonem notat Patruus meus ad Lib. I. Met. 689. sed quia tumidum mare findere praecedit, & supra v. 3. tam vastum mittis in aequor, cum Scaligero Tuta sub exiguo flumine malim, oppositionis causa. quod etiam recepit editor Elect. Ettenf. Minor. p. 122. Lib. II. El. 3. 11.

Tranquillo tuta descendis flumine cymba.

quo loco ratis etiam hic firmari potest. & sic supra El. 2. 22.

Non est ingenii cymba gravanda tui.

Alter remus aquas, alter tibi radat arenas.

Tutus eris. medio maxima turba mari.

ubi vide.

37. Non flebo in cineres arcem fidisse paternos
Cadmi, nec semper praelia clade pari.]

Non phebi in D'Orvill. pr. & Askew. quod ex glossa Inrepsit. pro fidisse in plerisque codd. MSS.

&

Nec referam Scaëas, & Pergama Apollinis artes,
40. Et Danaum undecimo vere rediisse rates,
Moenia quum Grajo Neptunia pressit aratro
Victor Palladiae ligneus arcis equus.

Inter

& priscis edd. *sedisse*. unde *sedisse* in cineres, pro in cineribus, capiebat Tennulius ad Frontin. Lib. I. Strat. c. 12. 22. J. Doula P. ad marg. ed. Rovill. conjecerat *cessisse*. Sed *sedisse* placebat Heinso, & optime adstruxit Broukhufius, quod probabat etiam Francius, sed in loco Taciti malebat *in ignem considerent*. apud Statium Lib. V. Silv. 3. 199. *nec dum rogus ille Deorum Siderat* edidit Marklandus, & in notis suis p. 310. hoc nostri loco firmavit. utrumque tamen probum esse censet editor Elect. Etonenf. *fidere* & *sedere* passim confusa, & *subsidera* a librariis vulgo corruptum esse, saepe docuerunt viri docti. vide Patru mei notas ad Lucan. I. 207. & ad Lib. V. 226. & J. Arntzenii ad Plin. Paneg. cap. XVI. 5. adde quae notata sunt ad Lib. I. El. 8. 12. quia tamen parum refert, utrum *sedisse* an *sedisse* scribatur, de quo vide Bänemann. ad Lactant. VII. 3. *sedisse* hic non mutandum censebat Cel. Ruhnkenius, & ex hoc loco corrigendum putabat in Epigr. veteri Tom. I. Anth. Lat. pag. 457. *Sederunt arces, cecidere palatia divum*. pro *Cesserunt*, ut in vulgatis, firmabatque loco Taciti Lib. II. Ann. 4. *Sedisse invictos montes*. ubi vide Cel. Ernestum. idem Heinsius praeterea correxerat *arcem paternam*. certe *in cinerem*. *arces sedisse paternas* in nonnullis codd. *cineres paternos* exponit Scallger, pro cineribus, quibus causa pater fuit Oedipus. sed mire dictum agnoscit editor Elect. Etonenf. Minor. & interpretatur, arcem Cadmi *sedisse* in cineres, Epigonorum manibus succensam, patrum suorum ultioni. altero versu *nec semper praelia*, ut in multis MSS. absurde Passeratius per *ipsum semper praelia*, exponit, ut ubique fere talia ingerit. melius profecto *septem praelia* cum Lipsio. ut Lib. I. El. 7. 17.

— — *longe miser agmina septem
Flebis in aeterno furda jacere situ.*

& *septem praelia* Marklandus exponebat septem praeliatores seu Duces, *in laetitia*. Ovidius IV. ex P. Ep. 8. 53.

Quis Thebas septemque Duces sine carmina nosset.
sed *fratrum praelia* idem Marklandus praefert, & ita hic legendum se alibi pluribus probatum dicit in notis ad Statium d. l. utrumque tamen *fratrum* vel *septem praelia* fastidit editor Elect. Etonenf.

39. *Nec referam Scaëas, & Pergama Apollinis artes,*

Et Danaum undecimo vere &c.]

ita edidit Broukhufius. *arces* enim & *decimo*, errore pertinaci in omnibus fere codd. & edd. vetustis. sed *arcem Cadmi*, *Apollinis arces*, & mox *Palladiae arces* minus concinno recurso non in merito improbat. *Pergama* vocat *artes Apollinis*, poetarum loquendi modo, quia ab Apolline structa, *artesque* dici opera, quae quis condidit, exemplis idem Broukhufius probat, quibus adde illud Horatii Lib. IV. od. 8. 5.

— — *divite me scilicet artium,*

Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas.

sic *Dianae artes* de venatione, vide notas ad Gratii Cyneg. v. 1. & 151. *opus* etiam vocant. ut Neptuni & Apollinis *opus* de Troja apud Ovid. XII. Met. 586.

*Irrita qui mecum posuisti moenia Trojae,
Ecquid ut has jam casuras aspicias arces &c.
Fivit adhuc, operis nostri populator, Achilles.*

ad quem locum vide Ciofan. *Trojanorum murorum opus*, *Neptuni & Apollinis maxima monumenta* vocat Dictys Cretenf. V. de B. Troj. c. XI. *arces* vero hic commodiorem habent locum, quam *arces*, licet *Palladis arces*, & sim. saepe de Athenis. vid. Bentlej. ad Horat. Lib. I. od. 7. 5. immerita igitur verborum acrimonia in Broukhufium hic investus est Electorum Etonensium editor. recte enim ille *undecimo vere*, quia post *castra decem annorum*, ut infra vocat El. X. v. 25. seu belli Trojani decennium, proximo sequentis anni vere domum rediit Graecorum clas. sis. pro *Scaëas* in aliis *Satras* legi notat Lat. Latinus. *Scaëas* Trojanæ urbis portae, Homero & Virgilio memoratae, per quas equum transiisse referunt. vide Servium ad Virg. II. Aen. 612. & adde Hesychium in *Σκαίης πύλην*. & Holsten. ad Steph. Byzant. pag. 296.

41. — — *Graja Neptunia pressit aratro
Victor Palladiae &c.]*

castit aratro in altero Regio, vitiose. *artis equus* in plurimis codd. *artis opus* in aliis. sed recepta lectio proba est, licet ea non opus esse pronuntiet editor Elect. Etonenf. Hyginus fab. 108. de equo Trojano: *Priamus equum in arcem Mi-*

Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
Et cecinisse modis, Coë poeta, tuis.

45. Haec

nervae duci inperavit. & paullo post, Quem cum in arceam statuisissent Achivi, ex equa exierunt &c. lignei enim, seu abiegni, ut supra vocat El. VII. 25. equi dolo arx Palladia victa est. & eleganter victor equus, ut apud Ovid. IV. Trist. IO. v. 98.

Abstulerat decies praemia victor equus.

male igitur *Victor* conjecerat Heinsius.

43. *Inter Callimachi sat erit placuisse libellos*]
Novi, cui *jacuisse* hic legendum videbatur ex El. 3. huj. Libr. 29.

Ut tuus in scemno jactetur saepe libellus.

sed *placuisse*, quia hac in re frequens & proprium verbum est, non videtur sollicitandum. sic Lib. I. El. 7. 11.

Me laudent doctas solum placuisse puellae.

Ovidius Lib. II. Am. 4. 20.

*Est quae Callimachi prae nostris rustica dicat
Carmina: cui placeo, protinus ipsa placet.*

Lib. I. ex P. Ep. 5. 77.

Finge legi, quodque est mirabile, finge placere.

Horatius Lib. IV. od. 3. in fin.

Quod spero, & placeo, si placeo, tuum est.

Martialis Lib. II. Ep. 86.

Me raris juvat auribus placere.

& Lib. IV. Ep. 87.

Ut docto placeas Apollinari.

hinc de histrionibus & citharoedis, *cantavit, saltavit, placuit*. quasi ex formula. vid. ad Tom. I. Anth. Lat. p. 624.

44. *Et cecinisse modis, Coë poeta, tuis*] *Dore* poeta ex Petri Scriverii emendatione edidit Broukhustius. ut Lib. II. El. 25. 44. idem legabat Scriverius, *Inque tuos ignes, Dore poeta, veni*. sed utroque loco *dure* poeta praefert Jo. If. Pomanus Lib. II. Analect. cap. 2. ut in plerisque

codicibus MSS. legitur, Colotiano, primo Vatic. Mentel. Exc. Scalig. Heinsiano, Regia, Colbertinis, Borrich. Groning. Askew. binis Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & mela, cum primis edd. Veneris, Reg. Lep. & Volsci. Scaligero placebat *pure* poeta, & Dalecampio ad Athenaeum Lib. IX. p. 401. ad quam lectionem defendendam frustra laborabit, qui adferet illa, quae Bentlejus notavit ad adstruendam codicis Vigorniensis scripturam apud Horat. A. P. 99. *Nec satis est pura esse poemata, dulcia sunt*. illa enim hujus loci non sunt. sed omnium optime Beroaldus videtur emendasse, *Coë poeta*, ut Callimacho adjungat Philetam, quos duos prae ceteris expressit noster. hinc Beroaldi lectio in reliquis edd. translata fuit. sic passim Philetas vocatur *Cous*, non *Dorus*, ut Scriverio corrigendum videbatur non tantum binis illis locis, modo indicatis, sed etiam Lib. II. El. 1. 41. *Nec mea conveniunt Dore praecordia versu*. sed *dure* illic longe aptius, quam ut *durus* poeta hic vocetur Philetas, qui propter amatoriam carmina potius mollis dicens. & sic vir eruditus saeculi praecedentis, cujus manus ad Scaligeri Castig. in Propert. p. 216. adscripserat: „*Malim illud Coë, si modo librum MS. habeat adscriptorem. Per Coum poetam facilius intellexeris Philetam, quam per puerum. nam hoc nimis latum est. illud minus. & ita Ovid. III. Artis 329. ubi Coi poetae est Philetas, qui Cous.*“ Editor Elector. Etonenf. Minor. p. 123. *Dore* poeta. quidem rejicit, quia Scriverii emendationi adplaudens Broukhustius sic ediderat, sed in eo vellicando dam modum excedit, ipse absurdissimam proponit conjecturam *diye* Philetas. quam se pluribus probaturum addit, nisi a praelo exclusus fuisset. bonum factum, quod inutili conamine abstinuerit. & merito illud exploisit etiam Cl. Schraderus Emend. cap. V. p. 98. vera lectio est,

Et cecinisse modis, Coë poeta, tuis.

Idque Guyeto & Passeratius etiam probatum fuit: sic enim ipse Propertius hujus libri El. I. init.

Callimachi manes, & Coi sacra Philetas.

Ovidius III. A. A. 329.

*Sis tibi Callimachi, sit Coi nota poetas,
Sis quoque vinefi. Tria Musa jenu.*

ubi

45. Haec pueri curent, curent haec scripta puellae,
Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.

Te

ubi forsitan *Coi nota Philetas* restituendum: Rem.
Am. 760.

*Callimachus fugito, non est inimicus Amori,
Es cum Callimacho tu quoque, Coe, nocet.*

Statius Lib. I. Sylv. 2. 252. ut in nonnullis
codd. MSS. & edd. vetustis legitur,

— hunc ipse *Coe* plaudente *Philetas*,
Callimachusque senex, Umbroque Propertius
antro,

Ambissent laudare diem, nec tristis in ipfis
Naso Tomis, divesque foco lucente Tibullus.

sed illic praeferunt alii, *choro plaudente*, quam-
quam *Coe* plaudente defendat Parrhasius in Qua-
sit. per Epist. pag. 120. Coos cives intelligens,
primamque correptam contendens, quas tamen
producenda, quia *ΚΩ* Graecis est. & ita Ber-
zartius, quem sequitur Marklandus, primam in
Coe recte corripi defendens exemplo Marcelli
Empir. de Medic. v. 5. *Quodque Coe docuit se-
nior*. sed cuius auctoritas Propertio & Ovidio
minime aequanda est. saepe enim Marcellus
ille poeta barbarus in metrum peccat, & in ca-
stigatoribus edd. legitur, *Quod Coe docuit senior*.
ut igitur Statio integra servetur metri lex, facili
unius vocis transpositione legi posset,

— ipse hunc *Coe* plaudente *Philetas*.

quod qui mutarunt, numerum magis sonorum
existimarunt, si scriberent, hunc ipse *Coe* plu-
dente, de prima in hac voce propter duas voca-
les securi. hinc etiam Battis, quam Philetas ver-
sibus cantatam patet ex Elegia Hermesianactis
apud Athanasium Lib. XIII. cap. 8: *Coe* passim
poetis dicitur. Ovidius *l. Trist. El. 6. init.*

*Nec tantum Clario Lyde dilecta poetae,
Nec tantum Coe Battis amata suo est.*

& Lib. III. ex P. Ep. I. 57.

*Nec te nesciri patitur mea pagina, qua non
Inferius Coe Battide nomen habes.*

in contextu itaque hic edendum censui, *Coe* poe-
ta, praesertim quum in Aldinis, Juntina, Coli-
naei, Mureti, Rovillii, Gryphianis, Canteri,
Grafferi, ceterisque post Beroaldum edd. id
receptum fuerit.

45. *Haec pueri curent, haec curent scripta puel-
lae*] Nescio quare sine ulla hiatus necessitate,
qui in Propertio minime frequens est, sic edide-
rit Broukhufius, *Haec curent pueri, haec cure-
rent*, Scaligeri editionem secutus. quod patebit
clarius, si varias codd. MSS. lectiones specta-
mus. *Haec curant pueros, haec curant scripta*
puellas in Regiis, Colbertinis, Borrich. Groning.
Askew. binis Leidd. tribus Voss. utroque D'Or-
vill. meis, & vetustis edd. *Haec pueri curent*,
haec curent scripta puellae in v. c. Ant. Perreji,
primo & secundo Vatic. quod placet. sed prae-
tuli, *Haec pueri curent, curent haec scripta*
puellas. ut malebat etiam Francius. Broukhufius
orae ed. Colin. conjecturam Heinii adscrip-
serat,

Haec curent pueri, versent haec scripta puellas.

sed repetitio vocis *curent* hic non inveniusta vi-
detur. ut se virginibus puerisque cantare cum
Horatio dicat: acute etiam Guyetus & Passera-
tius coniecerant,

Haec urant pueros, haec urant scripta puellas.

quod sua venere non caret. saltem omnes has
varietates praestant prae lectione a Broukhufio
exhibita. altero versu, & *mihi dona ferant*
in suo codice legi notat Scaliger. quod o-
tiam est in Voss. tertio, & Askew. Virgilius
III. G. 22.

*Ipse caput tonsae foliis ornatus olivae
Dona feram, jam nunc sollemnes ducere pompas
Ad delubra juvat.*

Ovidius Epist. I. 22.

Grata ferunt Nymphae pro satvis dona maritis.

& Epist. VI. 77.

Dona feram templis, vivum quid fasena parde?

IV. Fast. 545.

Ille patris Genio sollemnia dona ferebat:

ubi vide notas. & Broukhuf. ad Tibull. Lib. IV.
Carm. I. 8.

Cccc 3

47. Te

Te duce, vel Jovis arma canam, coeloque minantem
Coeum, & Phlegraeis Oromedonta jugis:

Celsaque Romanis decerpta palatia tauris

50. Ordinar, & caeso maenia firma Remo:

Eductosque pares silvestri ex ubere reges.

Crescet & ingenium sub tua iussa meum.

Pro-

47. *Te duce vel Jovis arma canam, coeloque*
minantem
Coeum, & Phlegraeis Oromedonta
jugis]

Caeum corrupte in Borrich. *Coeum* pr. D'Orv. *Coeum* in meo secundo. in Heinsiano & meo prior initium hujus versus *Coeum* & *Phlegraeis* desiderabatur. *Oromodonta* Neap. *Oromadonta* Askew. *Oredomonta* Borrich. Mentel. Leid. prim. & quartus Voss. *Orodomanta* meus primus. *Oromodonta* Vossian. prim. & D'Orv. *Phlegraeis* *Oromodonta* meus alter. *Coei* gigantis nomen Claudiano bene restituerunt viri docti, Lib. III. de R. P. v. 347. & Valerio Fl. Lib. III. 224. de quo vid. Parrhaf. in Quaesit. per Epist. pag. 187. *minacem* in Menteliano & Leidensi primo. idque praefereendum omnino suadent loca Horatii a Broukhusio producta. *minax* enim & *minans* passim confunduntur. vide ad T. II. Anth. Lat. pag. 501. & hoc quoque probat Etonensium Electorum editor. ab hoc Gigante *Oromedonte* nomen simile monti inpositum animadvertit Casaub. Lect. Theocr. cap. IX. ad cuius locum (Idyll. VII. 46.) Scholia notant montem esse in insula Co, (quae cum campis Phlegraeis nihil commune habet) dictum ab *Oromedonte*, illius insulae Rege. rarissima est apud veteres hujus nominis mentio, nisi quod Cilix Syennensis *Oromedontis* filius minoretur Herodoto Lib. VII. cap. 98. p. 549. sed *Oromedontis* Gigantis qui meminere, praeter nostrum, non succurrit: nam recentiores poetae Itali, quorum loca adfert Vulpus, Propertium secuti sunt.

49. *Celsaque Romanis decerpta palatia tauris]* *decerta* Mentel. & pr. Leid. sed in ceteris omnibus sine ullo scripturae vitio *decerpta*, id est depasta. & sic adfert Nestor in Vocabulario in *palatium* p. 155. Innuit enim prima Romae exordia, quae se cantaturum dicit, quando in monte Palatino pascentes tauri & vaccae gramina de-

tondebant. unde Lib. IV. El. 1. 4.

Atque ubi navali stant sacra palatia Phoebæ,
Evandri profugae procubuerunt boves.

Ovidius III. A. A. 119.

Quae nunc sub Phoebæ ducibusque palatia ful-
gent,

Quid nisi araturis pascuæ bubus erant?

Tibullus Lib. II. El. 5. 25.

Sed tunc pascebant herbose palatia vaccae,
Et stabant humiles in Jovis arce caesae.

cum quo loco hunc Propertii confert Patruus meus ad Ovid. III. Met. 408. & vide hic Passeratium. sed nec minus ad rem facit alter Tibulli locus eadem Eleg. v. 57.

Carpite nunc tauri de septem montibus herbas,
Dum licet, hic magnae jam locus urbis erit,

sic carpere gramina passim de pecoribus pascentibus. infra El. XV. 16. *Quos carpant nullas, me vigilante, ferae.*

51. *Eductosque pares silvestri ex ubere reges]* *Deductosque* male in Borrich. Heinsiano, & meo priore. & *arbore* pro *ubere* in Mentel. Groning. cum Gebhardi Commeliniano. quod hic locum habere non potest, licet ex *arbore*, pro nemore & silva dixerit El. II. 13. indicat Romulum & Remum, *pares*, seu gemellos fratres, lupae ubere in silva nutritos, & respicit illud Virgilii Lib. VI. Aen. 765.

Quem tibi longaevo serum Lavinia conjux
Educat silvis regem, regumque parentem.

educere vero pro alere, educare, obvium. vid. Drakenb. ad Silium IX. 434. sequente versu etiam noster in animo habuisse videtur illud Virgilii Lib. III. G. 41. ad Maecenatem:

Interea Dryadum silvas saltusque sequamur
Intactos, tua, Maeconas, haud mollia iussa.
Te sine nil altum mens inchoat.

53. Pro-

Prosequar & currus utroque ab litore ovantes,
Parthorum astutae tela remissa fugae.

55. Clau-

53. *Prosequar & currus utroque ab litore ovantes*] ex hoc loco firmatur lectio apud Virg. III. Georg. v. 31. quem, ni fallor, hic ante oculos habuit Propertius:

— *Fam nunc sollemnes ducere pompas
Ad delubra juvat. & seqq.
Addam urbes Asiae domitas, pulsumque Niphatem,
Fidentemque fuga Parthum versisque sagittis,
Et duo rapta manu diverso ex hoste tropaea,
Bisque triumphatas utroque ab litore gentes.*

eui loco hic adhaesisse Propertium Cerda etiam notavit. nam male illic in aliis *diverso a litore*. quod ex praeced. *diverso ex hoste* repetitum. *utrumque vero litus Orientis & Occidentis* exponit Servius. ut saepe *Solis utrumque latus*; *Solis utramque domum* eodem sensu vocant poetae. & ita hic capiebat Passeratius, qui explicat *Eo & Hesperio litore*. sic *utrumque Oceanum* poetae passim velut ex formula dicunt. vid. Cl. Schraderi Emend. cap. IV. pag. 83. sed recte notavit Patruus meus, apud Virgil. intelligendum esse mare mediterraneum, quod Dalmatiam, & Oceanum, qui Cantabriam adluit, ut per duo tropaea indicet bellum Dalmaticum & Cantabricum, quae sola per se ipse gessit Augustus. neque aliter hic intelligendum arbitror. *Prosequar* autem est, honoris causa comitabor. ut Lib. IV. El. 6. 61. *Prosequitur cantu Triton*. quod saepe in *Persequor* corruptum fuit. vid. ad Ovid. Epist. XI. 119. Ep. XVII. 245. I. Am. 4. 62. & Bentlej. ad Horat. Lib. I. Sat. 9. 16.

54. *Parthorum astutae tela remissa fugae*] copulam desiderasse videtur Heinsius, quia coniecerat *Parthique astutae, Parthicaque astutae*, vel *Parthorum ac tusae*, quod ultimum Passeratius etiam in mentem venerat, vel *Parthorum astutae telare missa fugae*, vel *tela dedisse*. sed has ejus conjecturas satis superciliose rejecit Gebhardus, licet vulgatam bene tueatur. *astuta fuga* optime de Parthis, ut Lib. IV. El. 3. 66.

*Subdolis & versis increpat arcus equis.
Sed, tua sic domitis Parthae telluris alumniis
Pura triumphantes hasta sequatur equos.*

ubi *versis equis* adhaeret Virgilii loco, paullo ante prolato, *Fidentemque fuga Parthum*, ver-

sisque sagittis. vide illic Valentem Guellium. id. que imitatur Boethius Lib. V. Metr. 1.

*Rupis Achaemeniae scopulis, ubi versa sequentum
Pectoribus figit spicula pugna fugax.*

Justinus Lib. XLI. cap. 2. prope finem. de Parthis: *pugnant autem procurrentibus equis aut terga dantibus, saepe etiam fugam simulant, ut incautiores adversum vulnera insequentes habeant.* ubi vitte Berneggerum. Florus Lib. IV. cap. 10. 3. de iisdem: *Gens praeter armorum fiduciam callida, simulat trepidationem, & in campos fugam.* ubi Freinshemius hic legit, *Parthorum astuta tela remissa fuga*. sed quod jure inprobat Gronovius Lib. I. Observ. cap. XI. p. 101. ut autem hic *astuta fuga*, sic *mentitam fugam* vocat Valer. Fl. VI. 699. ad Virgiliana respiciens:

Nunc fuga conversas spargit mentita sagittas.

Ovidius Lib. I. A. A. 210.

*Tergaque Parthorum, Romanaque pectora dicam,
Telaque, ab averso quae jacit hostis equo.
Quo fugis, ut vincas? quid victo, Parthe, relinquis?*

Parthe, malum jam nunc Mars tuus, onera habet.

Seneca Oedipo v. 118.

*Vidit & versas equitis sagittas,
Terga fallacis metuenda Parthi.*

& Thyeste v. 384.

*Telis, quae procul ingerit
Parthus, cum simulat fugam.*

quae loca hic tuentur *astutam fugam*. & hinc Bentlejus acute restituit Horatio Lib. II. od. 13. 17.

*Miles sagittas & reducem fugam
Parthi.*

pro vulgata *celerem fugam*. supra hoc Lib. El. 3. 17.

Tela fugacis equi, & braccati militis arcus.

Ovid. Rem. Am. 155.

*Ecce fugax Parthus, magni nova causa triumphis,
Fam videt in campis Caesaris arma suis.*
plura

55. Claustraque Pelusi Romano subruta ferro,
 Antonique graves in sua fata manus.
 Mollia tu coeptae fautor cape lora iuventae,
 Dexteraque inmissis da mihi signa rotis.
 Hoc mihi, Maecenas, laudis concedis: & a te est,
 60. Quod ferar in partes ipse fuisse tuas.

ELEG.

plura vide apud Ciofanum ad Lib. II. Trist. 228. Gebhardum ad h. l. Interpr. ad Nemesian. Cyn. v. 74. & Steph. Stephanium ad Saxon. Grammi. Lib. V. Hist. Dan. pag. 129. & hinc fallaces Parthi. vide Bentlej. ad Lucan. III. 265.

55 *Claustraque Pelusi Romano subruta ferro* ita ex verissima Palmerii & Lipsii emendatione edidit, & multis confirmavit Broukhussus. idque probasse videtur Passeratius. nec aliter Guyetus, Heinsius, & Marklandus coniecerant. male enim *castra* hic in omnibus fere MSS. & vetustis edd. ut adfert etiam Nestor in Vocabulario pag. 142. & 158. eadem variatione apud Statium V. Theb. 561. *Librati saliant portarum in claustra maelares*. ubi *castra* in MSS. Petronius Carm. de Bello Civ. cap. 121. Satyr.

Et Libyae cerno, & tua, Nile, gementia claustra.

ut recte pro *castra* viri docti restituerunt, quos etiam vide ad cap. 89. pag. 429. Barth. ad Stat. III. Theb. 27. & N. Heins. ad Vellej. Paterc. Lib. I. cap. 3. §. 3. ubi *Corinthum*, quae antea fuerat *Ephyre*, *claustra Peloponesi continentem*, in *Isthmo condidit*. Sueton. Vesp. c. 7. *Alexandriam transit*, ut *claustra Aegypti obtineret*. *subdita* perperam in Borrichiano, Heinsiano, Voss. quarto, & meo priore. *Pelusi* male in MSS. & edd. antiquis. altero versu *Antonii* vitiose in Mentel. Borrich. meo utroque, & aliis codd. ac prisca edd. quod non adderem, nisi scirem, incogitanter secundam hac in voce a nonnullis recentioribus fuisse correptam.

57. *Mollia tu coeptae fautor cape lora iuventae* *Mollis* in plerisque codd. & antiquis edd. quibus accedunt duo Leidd. tres Voss. D'Orv. secundus, & meus uterque. quod absurdum, sive librarij de Maecenatis mollitie somniaverint, sive *mollis coeptae iuventae* male conjunxerint. neque tamen hoc solis librariis adscribendum, nam & ita exposuit Passeratius. sed optime refutatum est a Broukhussio, qui *mollia* substituit, quam pulcherrimam emendationem vocat Etonensium Elestorum editor, & ab eo in contextum esse admissam non indignatur. vide etiam notas ad Ovidium Lib. I. A. A. 10. certe *mollia lora* conveniunt *coeptae iuventae*, ut saepe apud poetam, *coeptae flore iuventae*. v. Markland. ad Statium Silvas p. 278. & quae notavi ad Tom. II. Anth. Lat. p. 165. *mollia dona*, in aliis legi testatur Lat. Latinius.

59. ——— & a te est,
 Quod ferar in partes ipse fuisse tuas]

est desideratur in plerisque MSS. Marklandus ita intelligendum notaverat, quod fuerim in partibus tuis, hoc est, quod ad tuum exemplum vitam meam & scripta quoque conformaverim. ut apud Ovid. II. ex P. Ep. 2. 103.

*Tota domus petit hoc. nec tu potes ipse negare,
 Et nos in turbas parte fuisse tuas.*

esse autem in partes, pro in partibus, minime insolens locutio, qua notione esse pro ire, venire dicitur. vide hic Passeratium, & notas ad Petron. cap. 42. p. 189.

E L E G. VIII.

Mirabar quidnam misissent mane Camenae,
 Ante meum stantes sole rubente torum.
 Natalis nostrae signum misere puellae,
 Et manibus faustos ter crepuere sonos.
 5. Transeat hic sine nube dies, stent aëre venti,
 Ponat & in sicco molliter unda minas.

Ad-

ELEG. VIII. v. 1. *Mirabar quidnam misissent mane Camenae*] quid me visissent Guyeto emendandum placebat. Heinsius quoque ad Claudiani Epithal. Palladii v. 56. hic legebat visissent, & paullo post signum visere. sic apud eundem Consul. Mallii v. 278.

— nec limina nostri
 Consulis, & semper dilectas visimus aedes.

Heinsio tamen sic emendanti aegre adensum prae-
 bet Broukhufius, cui, si quid mutandum esset,
 potior habenda videbatur Passeratii & Livineji
 conjectura visissent. sed misissent rectum, & non
 sollicitandum est. intelligendum enim de somnio,
 quod Musae mane, ante poëtae torum stare visae,
 miserunt, ut missum omen Silio XIII. 509.

— & missum laetabere bello Omen.

Statius IX. Theb. 631.

¶ Quod si vera sopor miserae praesagia mittit.

ita mittere simpliciter pro nunciare, saepe apud
 Ciceronem. vide Manut. ad Lib. V. ad Fam.
 Epist. 29. init. & Graevium ad Lib. III. ad Attic.
 Ep. 19. in fin. Recte etiam in hoc Propertii du-
 bio; ut ait, loco mittere pro significare, licet
 mox sequatur signum misere, intelligendum esse
 notat Cortius ad Cic. II. ad Fam. Ep. 8. tertio
 igitur versu signum misere etiam mutari non opus
 est. & male illic signumque dedere in D'Orv. sec.
 miserere vitiose in meo sec. mittere signum, pro
 dare. ut apud Virg. I. Georg. 229.

Haud obscura cadens mittet tibi signa Bodea.

quod hoc Propertii loco illic firmat Patruus meus.

Seneca Thyeste v. 957.

Mittit luctus signa futuri
 Mens, ante sui praesaga mali.

& Hippol. 82.

En, Diva favet. signum arguti
 Misere canes.

quod autem v. 2. sole oriente etiam Heinsius con-
 jecerat, neque hoc admittendum esse patebit ex
 ipsius Heinsii notis ad Claud. Consul. Olybr.
 & Prob. v. 4. rubente etiam praeferebat Fran-
 cius, & bene vindicavit Broukhufius. adde notata
 ad Tom. II. Auth. Lat. p. 301. *Mirabar* saepe in
 initio, etiam apud alios. vide ad Petron. cap.
 69. p. 344. Elegiae hujus principium imitatus
 est P. Lotichius Lib. III. El. 17.

*Mirabar, quidnam, missos post aëre nimbos,
 Mox fieret pulso clarior imbre dies,*

Ceterum de titulis, qui in MSS. & edd. ve-
 tutis praefixi singulis Elegiis habentur, quid ju-
 dicandum sit, vel ex hoc solo specimine notasse
 sufficiat, quod in Regiis & meo codice secundo
 inepte inscribatur haec Elegia de NIOBE. quia
 v. 8. ejus fit mentio. Est enim Elegia in Nata-
 lem Cynthiae, ut ex v. 3. & fine, manifestum
 est. sic infra El. IX. in medio carmine v. 21.
 nova incipit Elegia de SEMIRAMI, quia illic Se-
 miramidis meminit. & El. XIII. post v. 10.
 alia quoque in MSS. Elegia a prioribus separata
 inchoatur cum epigraphe, FABULA ANTHIOPAE.

4. *faustos ter crepuere sonos*] somnos corrupte in
 meo priore. elegantiam locutionis illustravit
 Marklandus ad Statii Silvas p. 191.

6. *Ponat & in sicco molliter unda minas*] Po-
 net male in Neap. primo Leid. & D'Orvill. nam
 Dddd prae-

Adspiciam nullos hodierna luce dolentes,
 Et Niobae lacrimas supprimat ipse lapis.
 Alcyonum positis requiescant ora querelis,
 10. Increpet absumtum nec sua mater Ityn.
 Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis,
 Surge, & poscentes iusta precare Deos.

Ac

praecedit *stent aëre venti*. licet *stant* in Voss. pr. & Leid. *minax* in Borrich. Leid. sec. D'Orv. primo, & meo altero. *Ponat* & *insuetas* Hein-
 sius coniecerat. sed in *ficco*, pro in *litore*, in
 terra. vide Graev. ad Cic. pro Plancio cap.
 XVI. p. 586. imitatus est hunc locum Lotichius
 Lib. IV. El. 6. 10.

*Nec liquidum nigrae contristent aethera nubes,
 Ponat & hiberni frigoris aura minas.*

Ovidius Epist. VII. 49.

*Jam venti ponent, strataque aequaliter unda
 Caeruleis Triton per mare curret equis.*

8. Et Niobae lacrimas supprimat ipse lapis] Et
Niobe lacrimas suppr. ipsa suas in Heiniano &
 meo priore. *ipse suas* Mentel. prior. Leid. &
 Voss. *Niobe lacr. f. ipse lapis* in aliis, & pri-
 mis edd. hoc est *Niobes*, ut in sec. Leid. tribus
 Voss. & Groning. *Niobe l. f. ipsa suas* probabat
 Heinsius in Notis p. 724. & Francius adscripserat
 id Ovidianum esse, forte respiciens ad Lib. V.
 Trist. 12. 8.

Et Niobe festos ducat us orba choros.

sed vera Propertii manus est,

*Et Niobae (vel Niobes) lacrimas supprimat ipse
 lapis.*

lapis Niobae, ut *λίθος* Graecis, pro statua, quo-
 modo *lapis Parius*, de Praxitelis statua, supra
 El. VII. 16. ubi vide. ita de eodem Niobes la-
 pide in Siplyo Homerus II. Ω. 617. *Ἐθα λίθος
 πρὶ Ἰώνων θιῶν ἐν κήδισσι πόντον.* ad illam enim
 Niobes in Siplyo statuam hic respicit, quae
 semper lacrimantem Nioben è longinquo refe-
 rebat, & ideo elegantius est, ut *ipse Niobae la-
 pis supprimere lacrimas* dicatur. supra Lib. II:
 El. 16. 8.

*Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
 Sollicito lacrimas depluit e Siplyo.*

ubi Niobe pro ejus signo ponitur, vide quae illic
 notavi. Sed non omittendum, quod me admonuit

Cel. Ruhnkenius, observasse Annam Fabri, to-
 tum hunc locum a Propertio expressum esse ex
 illis Callimachi Hymno in Apoll. v. 18. & seqq.

Εὐφραεὶ καὶ πόντος &c.

Οὐδὲ τίς τις Ἀχιλλῆα κλύεταί αἶψα μήτηρ.

Καὶ μὲν ὁ δακρυόεις ἀναβάλλεται ἄλγος πέτρος,

Ὅς τις ἐν Φρυγίᾳ διερὸς λίθος ἐτήριεται,

Μάρμαρον ἀντὶ γυναικὸς εἰς ἑρὸν τι χαίσσης.

quem locum in margine ed. Scalig. etiam Fran-
 cius adposuerat. illic enim verbis *Εὐφραεὶ καὶ
 πόντος* respondent illa, *Ponat & in ficco molli-
 ter unda minas*. cum *Οὐδὲ τίς τις Ἀχιλλῆα κλύ-
 εταί*, mutata historia conveniant illa, *Increpet
 absumtum nec sua mater Ityn*. & tres reliquos
 versus de statua Niobes lacrimante *Καὶ μὲν ὁ
 δακρυόεις &c.* respiciunt haec, *Et Niobae lacrimas
 supprimat ipse lapis*. quae Doufa Fil. etiam com-
 paravit. & hinc manifestum est, *lapis*, ut *λίθος*
 Callimacho, non tentandum esse.

9. Alcyonum positis requiescant ora querelis]
Alcyon corrupte in Borrich. *Ascinoum* Askew.
 ad genium Propertianum forte adcommodatius
 erit, si legamus,

Alcyones positis requiescant ora querelis.

ut Graeco loquendi more *requiescant ora dictum*
 sit, quomodo Lib. II. El. 18. 25.

Jupiter Alcmenas geminas requieverat Arctos.

ubi vide Scalig. & El. XXV. 75.

Quamvis ille suam lassus requiescat avenam.

Calvus in Jō apud Servium ad Virg. Ecl. VIII. 4.

Sol quoque perpetuos meminit requiescere cursus.

vide & Jo. If. Pontani notas ad Senecae Herc.
 Oct. v. 1586. & Dausqueji ad Basil. Seleuc.
 pag. 90.

11. Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis,
 Surge, & poscentes iusta precare Deos]

Tuque id in Voss. quarto. *Tu quoque cara* in Pa-
 la.

Ac primum pura somnum tibi discute lymphæ,
Et nitidas presso pollice finge comas.

15. Dein

latino Gebhardi. qui recte rejicit Passeratii conjecturam, *Tuque o cura mihi*. dein *felicibus edita poenis* in Heiniano. *poenis* Mentel. *Parcis* legendum videbatur Withofio in Præmetiis Critic. pag. 73. sed invito, ut opinor, Propertio. nam *felicibus pennis* dictum pro omine fausto, vide Broukhuf. & Torrent. ad Horat. Lib. I. od. 6, 2. ubi adfert, *At tu cara mihi*. & ita recte hoc in loco explicuit Valens Guellius ad Virg. III. Aen. 361. *pennis* avium, pro felici augurio, ex volatu avium capto. ut apud Ovid. I. Fast. 448.

Nunc pennis veras nunc datis ore notas.

& I. Trist. 8. 50.

Linguas servatas pennas dixit avis.

sic *πέρυγες ἀνὰ δαίμονας* Callimacho Hymn. in Lavacr. Pallad. v. 124. ubi vide Theod. Graevium, & hic Doufam Fil. *bona alite*, & contra *sinistra avi*, pro felici vel infausto augurio. vid. N. Heinf. Lib. IV. Advers. cap. 1. p. 563. & ad Catull. p. 650. & *κακοῖς οἰωνοῖς*, ut *ὄρνις* pro malo vel bono omine, passim Homero, aliisque. de quo vid. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Jov. v. 68. & Stanlej. ad Aeschyl. VII. contra Theb. v. 603. adde eruditorum Interpr. notas ad Valer. Fl. Lib. I. 233. & ad Gratii Cynege. v. 204. ex hoc etiam loco firmatur N. Heinfii conjectura apud Tibull. II. 2. 21.

Hac venias Natalis avi, prolemque ministros.

id est, hoc felici augurio. seq. versu vitiose *potentes* in Heiniano, & meo priore. *præsentantes* Passeratius. sed *poscentes iusta* videntur jungenda. de quo frustra idem ambigit, addens *iusta* ad Cynthiam posse referri, utpote quae suum unicuique tribuat. sed non inmerito Passeratio adversatur Gebhardus. nam *iusta poscere* melius dicuntur Dii, præsertim, ut die natali pro vita sibi servata gratias illis agat, & preces ac vota in sequentium annorum felicitatem suscipiat. per *Deos* vero *iusta poscentes* viri docti manus in ora ed. Scalig. adscripserat intelligendos esse manes, & remittebat ad Th. Marcillii notas in aurea Carm. Pythag. v. 3. ubi occurrit,

Τὴς τε κατὰ δαίμονας εἴβη δαίμονας, ἔννομα πίζων.
sed quod ab hoc loco alienum arbitror. *Genitales*

potius *Deos* intelligi malim, quia de natali Cynthiae agitur. unde *Juno* cognomine *Natalis*, cui feminae die natali sacrificabant, intelligitur a viris eruditis apud Tibull. IV. 6. init. hos autem Genitales Deos ut hominum rerumque creatores venerabantur. ut *DIS GENITALIBVS* epigraphæ est in numo Crispinae apud Vaillant Tom. II. Num. Imp. p. 192. & *DIS GENITORI-BVS* in alio Pertinacis Tom. I. p. 105. ed. Rom. quomodo Diana *Genetyllis* erudite a Bentejo restituta est Horatio Carm. Sec. post. libr. Epod. v. 13.

13. *Ac primum pura somnum tibi discute lymphæ* *At primum* in Palatino Gebhardi. *somnum lymphæ discute* Gebhardus in notis ad h. I. & Lib. I. Antiq. Lect. cap. 5. exponit de lavatione matutina, quæ e lecto surgentes ora oculoque aqua abstergebant, & residuum somni torporem discutebant. Sed huic rei aptius fuisset *ablue*. sic apud Lucianum in Amoribus T. II. p. 440. & *ἵδ' ὕδατος ἀκράτω νάματι τὸν ὕπλιν ἀποινδύναι κάρων*. & pag. 447. *τὸν ἐπὶ τῶν ἀμμάτων ἐπὶ λοιπὸν ὕπνῳ ἀποινδύναι ὕδατι λιτῶν*. Hic vero *discutere* somnum, est, visa nocturna, si quid forte sinistri ea portenderant, expiare, lymphæ fluviali vel fontana diluere & lustrare. de qua somniorum per aquæ ablutionem expiatione vide hic Passeratium, & ad Lib. IV. p. 600. Casaub. ad Persii Sat. III. p. 187. Durant. Casell. Lib. II. Varlar. cap. 2. p. 58. & Dorleans ad Tacit. p. 154. id *procurare semina* Tibullo Lib. I. El. 5. 13. *discutere* igitur est remove, avertere. ut Lib. II. El. 20. 20. *Quum mihi discussis talia visa metus*. vid. Siezmänn. ad Boëth. Lib. I. Metr. 3. & notas ad Petron. cap. 47. pag. 229. & seq. altero versu *terso pollice* vel *resseo* conjecerat Heinsius. sed *presso pollice* ad comas colligendas, & distincto ordine ponendas aptius verbum, pro arte inhibito pollice, ne laedat. ut Lib. II. El. 1. 10. *Miramur, faciles ut premat arte manus*. ubi vide *genas* in aliis esse testatur Lat. Latinus. *finge comas* ut apud Ovid. Lib. I. Am. 14. 2. legebat Heinsius.

Fingere quam possis, jam tibi nulla coma est.

pro *Tingere*. quod inter alia hoc quoque loco illic adstruit.

Dddd 2,

15. Dein

15. Dein qua pridem oculos cepisti veste Propertii,
Indue, nec vacuum flore relinque caput.
Et pete, qua polles, ut sit tibi forma perennis:
Inque meum semper stent tua regna caput.
Inde coronatas ubi thure piaveris aras,
20. Luxerit & tota flamma secunda domo:
Sit mensae ratio, noxque inter pocula currat,

Et

15. *Dein, qua pridem oculos cepisti veste Propertii*] *Dehinc* in Mentel. & primo Leid. quam varietatem hoc in loco notavit Patruus meus ad Suet. Tib. 20. ubi *dehinc* etiam in MSS. pro *dein*. ut saepe, supra Lib. II. El. 2. 14.

Dehinc domiti post haec aequa & iniqua ferunt. vide Bentlej. ad Horat. Epod. XVI. 65. *pridem* bene restituit Broukhusius, pro *primum*, ut olim edebatur, & in omnibus fere MSS. legitur. *oculos* deest in D'Orv. sec. in aliis etiam *cepisti* pro *cepisti*, vitiose. vid. Sciopp. IV. Susp. Lect. Ep. 18. *pridem* pro jam diu. de quo vide ad Lib. II. El. 7. 1. *Te qua primum oculos in meo secundo*, & in margine *Denique* pro varia lectione vel glossa. intelligit vestem illam, qua induta erat Cynthia, quum primum sibi visa, oculos poetae ad amorem sui adtraheret, quam *ostrinam tunicam* vocat Lib. II. 22. 26. *suos oculos cepisse* hic dicit Cynthiam, cujus oculis se captum dicit Lib. I. El. 1. init. *Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis*. ubi vide. id auferre dicit Medea apud Ovid. Epist. XII. v. 36.

Abstulerant oculi lumina nostra tui.

& rapere Lib. II. Am. 19. 19.

Tu quoque, quae nostros rapuisti nuper ocellos.

17. *ut sit tibi forma perennis*] *fama* in Regiis. *ut sit mihi fama perennis* D'Orvill. sec. *forma perennis*, ut Lib. II. El. 21. 57.

Nec forma aeternum aut cuiquam fortuna perennis.

vers. seq. in eodem D'Orvill. *sunt tua regna*, pro *sint*. *stent tua regna* optime, pro *maneant*. de quo vide supra ad El. 3. huj. Lib. v. 24. *stent tibi male* in Heinsiano, & meo priore. Lib. IV. El. 7. 50.

Longa mea in libris regna fuere tuis.

regna autem & regnum tenere in his rebus de imperio puellarum in amantes, vel de eo, qui in amore potior est, poetis frequens. vide Heins. ad Ovid. Rem. Am. v. 299. Broukhus. ad Tibull. Lib. I. El. 7. 75. & quae notavi ad Lib. I. El. 8. 31. eo sensu etiam Gruterus Lib. XIV. Susp. inedit. cap. 8. exponit in loco Tibulli Lib. II. El. 6. 41. *regnum ipse tenet*. & ex aliis ejusdem ac Propertii locis id illustrat. totum vero hoc distichon deest in Neapol. & Voss. tertio.

20. *Luxerit & tota flamma secunda domo*] *Luxerit* Leid. & Voss. pr. Heinsian. Askew. & meus. *Fulserit* Heinsius. an *flamma secunda* forte de altero sacrificio, Laribus facta, intelligendum sit, haesito. aliter vulgari significatione *flamma secunda* exponenda est de flamma ex ara fausto omine in altum surgente. ut vult Passeratius. eo sensu Ovidius Lib. V. Trist. El. 5. 11. de natali Uxoris;

*Da mihi thura, puer, pingues facientia flammis,
Quodque pio fustum stridat in igne merum.*

coronatas aras illustrat Barth. ad Stat. X. Th. 598.

21. *Sit mensae ratio, noxque inter pocula currat*] *Sic mensae* in meo sec. *noxque* in Borrich. Regiis, Mentel. Leidensi primo, primo & quarto Voss. meo priore, & priscis edd. *curat* Borrich. Mentel. & meus uterque. sed in vet. cod. Ant. Perreji corrupte *vesque*. unde legendum arbitror, *voxque inter pocula cantet*. certe *voxque* clare legitur in Colotiano, & tribus Vaticanis. & *nox* minus apte hic memoratur, quia *nocturnis* sequitur. notum illud Ovidii Lib. I. A. A. 595.

Si vox est, canta: si mollis brachia, sata.

vocem enim & cantus in convivii hilarioribus plerumque jungunt, & *choreis* atque instrumentis

Et crocino nares murrheus ungat onyx.

Tibia nocturnis succumbat rauca choreis,

Et sint nequitiae libera verba tuae.

25. Dulciaque ingratos adimant convivium fomnos.

Publica vicinae perstrepat aura viae.

Sit

musicis addunt poëtae. pari lectionis varietate apud Ovid. Epist. III. 116. restituerunt viri docti,

— citharae voxque Venusque juvant.

ubi noxque antea edebatur. vide illic notas. & sic cantum vocum, nervorum & tibiarum, nocturnis conviviis adjungit Cicero, loco infra producendo, ex Orat. pro Rosc. Amer. cap. 46. forte etiam Sit mensae statio corrigendum. ut in Epigr. veteri Tom. I. Anth. Lat. p. 502. Hic statio est tacitis dicta Cupidinibus. statio enim de voluptatis sede etiam dicitur, ut inter varias vocis hujus significationes docet Bernartius ad Stat. I. Th. 148.

22. Et crocino nares murrheus ungat onyx] haec corruptissima leguntur in codd. MSS., & librorum aberrationibus valde deformata. crocinonaris mureus Borrich. naris Mentel. & Voss. pr. in Heinsiano, & meo primo lacuna est. t..... mureus. in altero Et croci nonaris mureus. & in margine crocum pro varia lect. receptam lectionem firmat Nestor in Vocabulario suo pag. 94. Heinsio pro nares legendum videbatur crines. quod placet. capillos enim, ut notum est, in convivii luxu perfundeant unguentis, quorum odore grato pascebantur nares, non illinebantur. quo refert Callimachi Fragm. XII. a Cel. Hemsterhusio sic suppletum:

Πῶν ἀπ' ἐσλγῶν αἰὲν ἀλειφῶν κρίν.

quod sic verti potest,

Unguentum semper pingue capillus olet.

Ovidius III. Met. 555.

Sed madidus myrrha crinis, mollesque coronae.

pingui madidus crinis amomo Senecae Thyest. 948. noster Lib. I. El. 2. 3.

Aut quid Orentea crines perfundere myrrha.

Tibullus Lib. III. El. 4. 28.

Stillabat Syrio myrrhea rore coma.

ut legebat Muretus pro myrtea. sed inprobante Cl. Heynio. Horatius Lib. II. od. 7. 8.

— coronatus nitentes
Malobathro Syrio capillos.

Sappho apud Ovidium Epist. XV. 76.

Non Arabo noster rore capillus olet.

& alibi passim. hinc mulieres eleganter Luciano in Amorib. T. II. p. 441. dicuntur ἄλλῃ Ἀραβίαν χιτῶν ἐκ τῶν τριχῶν ἀποπύργου. de crocino unguento praeter ea, quae notavit Broukhufius, vide Marcillum ad Marcial. Spectac. Epigr. 3. operose Spanhem. ad Callim. Hymn. in Apoll. v. 83. & de frequenti croci usu in conviviis lautioribus eruditos Luciani Interpretes in Nigrino, Tom. I. pag. 72 — 74. cujus tamen verba εἰ γὰρ τοῖς τῇ προῇ τῶν ἰσὺν καὶ πόδα χαίρουσιν, ὑπὸ τῇ ῥινὶ μάλιστα ἔχρησιν αὐτοῖς εἰσφύδα, & locus Diogenis Laërtii a Solano productus, nares ungat, pro unguenti crocini odore repleat, tueri possent.

23. Tibia nocturnis succumbat rauca choreis] insumbat Heinsio placebat. sed rauca exigit succumbat, id est canendo lassā deficiat, choreasque saltantium destituat. ut supra El. I. 54.

Et defessa choris Calliopea meis.

sic enim recte exposuit Passeratius. ita somno succumbere lumina dicuntur Ovidio Epist. XII. 49. & III. A. A. 767. seq. versu Et sine nequitiae olim conjecerat Broukhuf. quia paullo ante v. 21. Sit mensae ratio.

26. Publica vicinae perstrepat aura viae] sic edere malui, consentientibus omnibus fere codd. ut Ant. Perreji, Fruterii, Scaligeri, Menteliano, Neapol. Vaticano sec. & quinto, Groning. Palatinis & Commeliniano Gebhardi, duob. Leidd. tribus Voss. D'Orvill. utroque, & meis. aura forte melius esse notavit Scaliger, licet nonnulla pro altera lectione ara adferat.

Dddd 3

per-

Sit fors & nobis talorum interprete jactu,
 Quem gravibus pennis verberet ille puer.
 Quum fuerit multis exacta trientibus hora,
 30. Noctis & instituet sacra ministra Venus:

Annua

perstrepet aura in aliis haberi notavit Lat. Latinus. Guyetus legebat, *vicina perstrepet aura via*. cui etiam *ara* non inprobatur, ut Passeratius. quod praeter Regios codices etiam est in primis edd. & sic legitur in ed. Beroaldina, licet in notis nihil memoret. id si reciperetur, intelligendum esset de aris, quae in compitis erant. sed *coronatae arae* jam supra v. 19. praecesserant; & *arae* vix convenit verbum *perstrepet*. jure igitur rejectum fuit a Broukhussio, qui tamen *ora* ex N. Heinsii conjectura contextui male inseruit. exemplum enim desidero, quo probetur apud ullum bonae aetatis scriptorem veterem occurrere *ora viae publicae*. *aura* emendaverat etiam Marklandus in margine ed. Graevianae, in qua *ara. aura viae vicinae* vel intelligenda videtur de sermonibus ac strepitu turbae concurrentis, & faustis viciniis adclamationibus. ut popularis *aura* pro favore & adplausu populi. vel cantu, tibia, & convivii hilaritate omnis vicina *perstrepet*. ut apud Cicer. pro Roscio Amer. cap. 46. animi & aurium *caussa* tot homines habet, (forte alit leg. nam *suntus & effusiones* sequuntur, & modo praecessit, *familiam quantam habeat*) ut quotidiano cantu vocum, & nervorum & tiliarum, nocturnisque conviviis tota vicinitas *personet*. *perstrepet* in Neapol. Leid. sec. Voss. pr. & tert. utroque D'Orv. & meo altero. hinc *percrepet* eliciendum videbatur L. Santenio, & conjecturam firmabat loco Ciceronis V. in Verr. cap. 13. ubi praecedunt convivia mulierum, locum illum litoris *percrepare* totum mulierum vocibus, cantuque symphoniae. Lucem his foeneratur adpositus Horatii locus Lib. III. od. 19. 20.

Insanire juvat: cur Berecynthiae

Cessant flamina tibiae? &c.

Parcentes ego dexteris

Odi: sparge rosas. audiat invidus

Dementem strepitum Lycus,

Et vicina seni non habilis Lyco.

praeced. versu *convicia* scriptum fuisse ab ipso poeta conjicit Broukhussius. ut juvenum & puellarum cantus & jocosae disteria intelligantur. vide

infra ad Eleg. 23. v. 21. idque adeo placebat Cel. Ruhakenio, ut textui reddendum censeret. ejus notas vide ad Aquil. Roman. pag. 144.

27. *Sit fors & nobis talorum interprete jactu,
 Quem gravibus pennis &c.]*

gravius legebant Beroaldus & Guyetus. id est, quis nostrum majori igne ardeat. *poenis* male in Heinsiano & meo primo. de ritu, quo in conviviis fortiebantur, quo quis ordine & loco suos amores proponeret, intelligit Torrentius ad Horat. Lib. I. od. 27. 10. nam inter pocula moris etiam erat apud veteres profiteri, quo quis vulnere, qua sagitta periret, ut idem ait Horatius. vide supra ad Lib. I. El. 9. v. ult.

29. — *multis exacta trientibus hora,
 Noctis & instituet sacra ministra Venus]*

fuerit multis laxata trientibus ora in Askew. forte pro *fuerint lassata*. in meo utroque codice distinguitur, *exacta trientibus hora Noctis, & instituet &c.* sed vulgatum videtur praefendum, ut convivii hora primo versu intelligatur, & in altero *noctis sacra* jungantur. haesitat enim Passeratius, an *ministra noctis* an *sacra noctis*, vel *sacra ministra noctis*, quibus noctu operantur, intelligat. pro *ministra* Heinsius conjiciebat *sequestra*. ut aliis veterum locis banc vocem etiam restituit in notis ad Ovid. I. Fast. 287. certe *sequester*, *magister*, & *minister* saepe confunduntur. vid. ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 169. sed *ministra Venus*, quae opem sacris his nocturnis ferat. ut de dextra sua Leander apud Ovid. Epist. XVIII. 24.

Est tamen & sensus apta ministra mei.

& Cydippe Epist. XXI. 114.

Lumina propositi facta ministra mei.

sic tabellas, quibus amores suos amicae indicaverat, *fidas sibi ministras* vocat Lib. I. Am. XI. 27. ut recte viri docti emendarunt. *instituet sacra* &

Annua solvamus thalamo sollemnia nostro,
Natalisque tui sic peragamus iter.

ELEG.

marita Venus tentaverat Marklandus, sacra ma-
rita conjungens. ut infra El. XIX. v. 16.

Pollueritque novo sacra marita toro.

& Lib. IV. El. 3. 11.

Haecne marita fides? hoc patris sunt mihi
noctes?

sic Juno *sacris praefecta maritis* Ovidio Epist.
XII. 87. & elegantiae causa *toros maritos, fo-*
edus maritum, & sim. multis veterum locis red-
didit Heinsius ad Ovid. Epist. XIV. 19: haec
vero Marklandi emendatio si admittatur, codd.
MSS. distinctio *hora Noctis*, praeferenda vide-
tur. de *trientibus*, quatuor unciarum poculis, un-
de & *triental* ipsum poculum dicitur, vide Ca-
saub. ad Pers. Sat. III. v. 100.

31. *Annua solvamus thalamo sollemnia nostro*
thalamo & sollemnia in Colbertinis, meo cod.
secundo, ed. Venet. 1487. Volki, Beroaldi,
utraque Aldina, Junt. Colln. Gryph. 1551. &

1561. Christ. Plantin. 1560. & Grafferi. vitio *e*
thalamo & somnia in Venet. 1475. & Regiens.

32. *Natalisque tui sic peragamus iter*] *ter per-*
agamus, in Leid. pr. & Voss. ut est in ed. Be-
roaldi, & in MS. Sambuci legi testatur Modius
in Novantiq. Lect. p. 82. sic Lib. II. El. 24.
22. etiam in multis codd. habetur,

Noctibus his vacui ter faciamus iter.

ubi *reficiamus* editur. *peragere iter natalis* ex-
ponit Broukhufius, diem natalem sollemniter
transigere. ut *peragere iter vitae, mortis iter*
adire, & sim. alibi apud nostrum. sic in Epi-
grammate veteri,

Septem annis Successus iter fatale peregi.

ut legendum notavi in Anth. Lat. T. II. pag.
24. & 25. Virgilius IV. Aen. 653.

Vixi, & quem dederat cursum fortuna, peregi.

iter vitae aestuosae etiam dixit Valer. Max.
Lib. VIII. cap. 8. 1.

ELEG. IX.

Quid mirare, meam si versat femina vitam;
Et trahit addictum sub sua jura virum?

Crimi-

ELEG. IX.] Plurima in Elegiis Propertii male digesta Viri eruditi non inmerito queruntur. praesertim Lipsius Lib. II. Var. Lect. cap. 25. qui saepe in Criticis suis scriptis, multos poetarum nostri versus aliter disposuit. Sed majoribus ausis Scaliger transpositionibus plurimis totas Elegias melius connectere tentavit, in cujus tamen nimiam audaciam passim graviter, saepe etiam inmerito, multi invehuntur. Exempla aliquot locorum male cohaerentium dedit Cl. Schraderus Emend. cap. V. pag. 91. & seqq. & vide quae ex Broukhuffi notis MSS. dedi ad Lib. IV. El. 8. init. Sed ex his multa ad Episdiorum genus, in quibus extra materiem inceptam egrediuntur Elegiaci poetae, retulit Tarquinius Gallutius in Comment. de Elegia cap. XII. & in exemplum proponit hanc Elegiam, in cujus initio incipit Poeta ab amoris servitio, cui obnoxius erat, deinde deflectit ad Virorum Illustrum & Deorum exempla, qui feminarum imperium subierunt, & pergit postea ad Antonii & Cleopatrae amores, pugnamque Actiacam, neque ad argumentum principio Elegiae inceptum redit. Rectum hac in re judicium est eruditi Britanni in Miscell. Observ. Tom. II. p. 103. In Propertii poematibus aliquando connectio non invenitur, quod partim ascribo ipsi poetae, qui hoc modo scribere amabat, sed partim quoque contextui corrupto, perditis aliquot versibus, & quibusdam extra ordinem turbatis. Id vero in plurimis Propertii locis, etiam illis, quos alii praeterierant, obtinere saepe in hoc Commentario observavi.

v. 1. Quid mirare, meam si versat femina vitam] si vexat femina curam legebat Hein- sius. sed refragantibus omnibus codicibus & edd. antiquis, & invito, ut opinor, ipso Propertio, cui hoc verbum usitatissimum est, & gravem habet emphasin. vide Broukhuf. ad h. l. & supra ad El. VI. 12.

Non est certa fides, quam non injuria versat.
Lib. II. El. 18. 47.

Quanta illum toto versant suspiria lecto.
infra El. XV. 12.

Spesque timorque animum versat utroque meum.

ubi vexat etiam in aliis MSS. in quibus frequenter haec verba confunduntur. Medea apud Ovid. Epist. XII. in fine:

Videtur ista Deus, qui nunc mea peccata versat.

Lib. I. Am. 2. 8.

Et possessa ferus peccata versat Amor.

Livius Lib. II. cap. 45. 5. nunc indignatio, nunc pulor, peccata versare, & ab intestinis avertere malis, ubi alterum ex eodem Lib. XXV. 3. locum adfert Drakenborchius, cui simul metus pudorque animum versabat. Valer. Max. Lib. V. cap. 1. 10. sic mortalium negotia fortuna versat. & Lib. VIII. 9. ex. ext. 2. Pericles egit urbem & versavit arbitrio suo. ubi etiam vexavit in MSS. Horatius Lib. II. Epist. 2. 90.

— argutos versat furor ille poetas.

ut reposuit Bentlejus, pro vexat. & hoc sensu versare restituendum videtur Ennodio Hymn. II. v. 4.

Quem nec procella turbidus
Si versat ima motibus,
Potest fugare a peccatore.

ubi nunc vertat vel verrat legitur. plura vide in notis Patru mei ad Ovid. Lib. II. Am. El. 2. 29. & El. 19. 15. Graevii ad Cic. de Amic. cap. 26. in fin. & Cortii ad Sallust. Jug. c. 14. §. 9. sic κολιδεν Graecis. ut apud Aristoph. Ecclez. 208. ἀπὲρ Αἰσίου κολιδεται. vid. Bergler. ad Alciph. Lib. I. Epist. 23. & hanc lectionem imitatione sua hic probasse videtur Janus Secundus Lib. I. El. V. init.

Una meas igitur versabit femina curas?
Unaque mi risus, unaque fletus erit?

seq. versu adductum, male in Voss. quarto. ut in hac Eleg. v. 32. adductos in sua regna patres, in multis etiam codicibus est adductos, ubi in sua jura legebat Heinsius. sub sua signa in aliis hic legi norat Lat. Latinus. quod sua venere non destituitur. tamquam in castris Cynthiae milita-

re

Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
Quod nequeam fracto rumpere vincla iugo?

5. Venturam melius praefagit navita noctem:
Vulneribus didicit miles habere metum.

Ista ego praeterita jactavi verba juventa:
Tu nunc exemplo disce timere meo.

Colchis

re se dicat. ut de Macro Tibullus Lib. II. El. 6. 6. ad Cupidinem,

*Ure puer, quaeſo, tua qui ferus otia liquit:
Atque iterum erronem ſub tua ſigna voca.*

3. *Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis*] Carminaque in Mentel. Palatino, & Commeliniano Gebhardi, Leid. primo, & tertio Voſſ. ſolita permutatione. ut Lib. I. El. 18. 9. *Quid tantum merui? quae te mihi crimina mutant?* ubi carmina etiam in variis codd. MSS. Paſſeratio perperam probante, ut illic notavi. ſed tam hoc quam illo loco crimina poni pro criminationibus, recte notat Goldaſtus ad Doſitheum Lib. III. pag. 39. infra v. 27. *quid raptum in crimina divos?* ubi carmina etiam in MSS. vide & notata ad Lib. I. El. 12. 1. ſeq. verſu ſolvere vincla in aliis apud Lat. Latinum.

5. *Venturam melius praefagit navita noctem*] ita Beroaldum ſecutus recte edidit Broukhufius, quod confirmatur a v. c. Perreſi, primo, ſec. & quinto Vatic. tribus Voſſ. & ſecundo D'Orv. neque aliter adfert Neſtor in Vocabulario pag. 107. b. & ita legendum jam monuit Palmerius in Spicileg. p. 806. Tom. IV. Fac. Crit. ut nox pro tempeſtate dicatur, quomodo apud Virg. I. Aen. 93. — *ponto nox incubat atra.* vid. Paſſerat. ad Lib. I. El. 17. p. 223. favere poſſet Senecae locus in Thyeſt. 959.

*Mittit luſus ſigna futuri
Mens ante ſui praefaga mali,
Inſtat nautis fera tempeſtas.*

ſed mortem tumentur codex Fruterii, Mentel. Palat. Commel. Heinſian. Groning. Borrich. duo Leidenſes, primus D'Orvill. meus uterque, cum primis aliisque vetuſtis edd. idque etiam probabat Marklandus. qui praeterea legebat,

Venturam vetulus praefagit navita mortem.

ſed dubito an loca proferri poſſint, ubi vetulus non ſine contentu aliquo dicatur. itaque Livinejo adquiſcendum videtur, qui exponit melius nempe, quam rudes & inexperti maris. *Venturas* Caras conjecerat Heinſius. nimia licentia.

5. *Vulneribus didicit miles habere metum*] Neſcio quos codices (nullos enim memorat) ſecutus fuerit Broukhufius, qui modum edidit. metum exhibent omnes mei, nullo excepto, & editiones priſcae. idque propugnat timere diſticho ſeq. *Tu nunc exemplo diſce timere meo.* Francius quoque dubitabat, an habere modum ita ſimpliciter poſſet dici. Suam igitur conjecturam contextui inferuit, & locutionem Latinam eſſe exemplis probavit. quibus addere potuerat e noſtro infra El. XVII. 4. *Nescitis captae mentis habere modum. & habere modum aequè recte dicitur, ac habere finem, terminum, & ſim.* vid. Patruſ mei Comm. ad Phaedr. Prolog. Lib. V. mit. *ſtatuerè modum* El. ſeq. v. 39. *Erroriſque ſui ſit ſtatuiſſe modum.* ſed & metum habere proba locutio eſt. Ovidius II. ex P. Ep. 7. 6.

Saepe ſupervacuos cogit habere metus.

metus itaque vulnerum militi non temerario ſine ullo ejus dedecore cauſa eſt, cur modum habeat. Silius Ital. XV. 52.

— *aberunt ſitis aſpera, & hauſtus
Sub galea pulvis, partique timore labores.*

ſic editur vulgo. *paſtique* Heinſius. ſed lege cum Patruo meo *partique labore timores.* neque aliter hoc in loco adfertur in Lexico L. L. Fabriano in habere, ad refutandum Lambinum, qui habere timorem a C. Nepote nove dictum exiſtimabat. cujus locus eſt in Alcib. cap. 3. itaque non ſolum ſpem in eo habebant, ſed etiam timorem.

8. *Tu nunc exemplo diſce timere meo*] cavere placebat Grutero Lib. X. Suſpic. cap. 8. pag. 501. in Miſcell. Lipſ. Nov. P. III. p. 501. ubi & apud Tibullum III. 6. 44. legit,

— *felix, quicumque dolore
Alterius diſces poſſe cavere tuo.*

pro carere. & ſic ibidem Gulielmius Quaerſt. Plautin. p. 375. quod minime improbandum videtur. certe illic in veteri ſuo codice *cavere tuos* legi

Eccc

- Colchis flagrantem adamantina sub juga tauros
 10. Egit, & armigera praelia sevit humo.
 Custodisque feros clausit serpentis hiatus,
 Iret ut Aesonias aurea lana domos.
 Ausa ferox ab equo contra oppugnare sagittis

Maeotis

legi notaverat Scaliger in Adversariis MSS. alterum tamen in loco Tibulli praetulit Broukhufus. Hic vero nihil contra MSS. auctoritatem tentandum est.

9. Colchis flagrantem adamantina sub juga tauros
 Egit, & armigera praelia sevit humo]

ita hunc locum adfert etiam Nestor in Vocabul. pag. 175. *flagrantis* in Mentel. Borrich. meo utroque, & primis edd. *armifera* praeter Livinejum etiam Guyeto placebat. quod parum interest, & haec semper fere conmutantur. ut infra El XI. 53. *laurigero* & *laurifero vertice*. *saevit* vitiose in Aldinis, Colinaei, Gryphii, aliisque edd. comparat haec Barthius, & non tam duriter dicta censet, quam illud Statii Lib. I. Theb. 8. ubi Cadmum vocat

———— Martis operis

Agricolam, infandis condentem praelia fulcis.

ferere praelia cum illo Virgilii Lib. VII. Aen. 339. *ferere crimina belli* confert Valens Guellius. sed hoc in loco *ferere praelia*, notat praellatores humo armigera producere, & optime illustratur a Valerio Flacco Lib. VII. 608. seqq.

———— plena sic semina dextra

Spargere gaudet agris, oneratque novalia bello. &c.

*Bellatrix tunc gleba quati, pariterque creari
 Armarique phalanx, totisque insurgere campis.*

ubi haec Propertiana imitatum fuisse Valerium, Batruus meus notavit. vide & J. Doussae F. notas in Propert. cap. XII. p. 115. notum illud Hypsipyles ad Jasonem apud Ovid. Epist. VI. 11.

Seminibus jactis segetes adoleffe virorum,

Inque necem dextra non eguisse tua.

Bervigilem spoliis pecudis servasse draconem,

Rapta tamen forti velleris fulva manu.

2 v. 33.

Vipereos dentes in humum pro semine jactos,

Et subito natos arma tulisse viros.

Terrigenas populos civili Marte peremptas

Inpleffe actatis fata diurna suae.

& Medae Epist. XII. 45.

Semina praeterea, populos genitura, juberis

Spargere devota lata per arva manu.

Qui peterent secum natis tua corpora telis,

Illa est agricolae messis iniqua suo.

Lumina custodis succumbere nescia somno

Ultimus est aliqua decipere arte labor.

ubi *custodem velleris aurei serpentem* etiam vocat, & *velleris fulva*, ut hic *aurea lana*, pro quo *laurea* prave in tertio Vossiano. sic Jason *auratae velleris dives ovis* eadem Hypsipyles Epist. v. 2. &, ut hic, *aurea lana* Epist. Medae v. 128. & III. Fast. 876.

Pervenit in Colchas aurea lana domos.

quod ex hoc loco imitatus videtur. sed mirari hac in re licet genium Gebhardi, qui Lib. I. Antiq. Lect. cap. 20. in loco Manilii Lib. IV. 513. emendabat, de ariete vellus illud aureum transevente,

———— testis tibi Laniger ipse,

Cum vitreum findens auravit velleris pontum.

Orbatumque sua Phryxum per fata sorore

Phasidos ad ripas & Colchida tergo revexit.

inescatus fuit novitate verbi *auravit*, quod sine exemplo est. ubi etiam negligentia summa, & adversante metro, in ed. Delphinica excusum est. *Phryxum per freta*. sed vulgata lectio *aurato velleris dives ovis*. neque cum Bentejo substituendum *tranavit pectore*. male etiam illic in nonnullis MSS. & ed. Ald. *torga revexit* simili errore, quo apud nostrum Lib. II. El. 20. 6.

Qualem purpureis agitatam fluctibus Hellen,

Aurea quam molli tergo revexit ovis.

ubi *torga revexit* vitiose in codd. ut illic notavi,

13. *Ausa ferox ab equo contra oppugnare sagittis*] ita recte in Menteliano, ut ex uno Colbertino adfert Broukhufus, quod non insuper habendum notat, & explicat de Penthesilea, ut vicem Graecis Trojam oppugnantibus referret, sagittas in eorum classem injiciente.

quo

Maeotis Danaum Penthesilea rates.

15. Aurea cui postquam nudavit cassida frontem,
Vicit victorem candida forma virum.

Om-

quo respicit Cydippe apud Ovid. Epist. XXI. 117.

*Non ego confiteram sumta peltata securi,
Qualis in Iliaco Penthesilea solo.*

ubi consistere, ut hic contra oppugnare. male in reliquis omnibus codd. & edd. vetustis legitur quondam oppugnare. sed contra oppugnare longe efficacius, ἀντιπαύσθαι, ut contra stare de Eryce apud Virgil. V. Aen. 414. His magnum Alciden contra stetit. Seneca Epist. LXXVIII. Istud quod premit, quod impendit, quod urget, si subducere te coeperis, sequetur, & gravius incumbet; si contra steteris, & obniti volueris, repelletur. contra ire Statio IX. Th. 16. aut saevos Libya contra ire leones. altero versu pro Maeotis in plerisque MSS. Injedis, ut in v. c. Perreji, Meatel. Scaligeri Excerptis, primo & sec. Vatic. Borrich. Groning. Heinsiano, duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & primis Venetis edd. Regiensi, & Volsi, qui tamen in notis, Maeotis, quoniam e Scythia venerat, ubi est palus Maeotis. sive ita emendaverit, sive in suis invenerit codd. male igitur Heinsius ex hac MSS. scriptura ad marg. ed. Ald. conjecerat Injedis, sagittis nempe. sed epitheton hoc initio minoris versus, praecedente substantivo sagittis in fine hexametri, valde serpit ac pedem trahit. in altera autem lectione Maeotis Penthesilea Propertium agnosco. & vestigium hujus scripturae est in cod. Askew. in quo corrupte meotis. neque aliter jam excusum fuit in Beroaldina, utraque Aldi, Juntina, Colinael, Gryphii, Grasseri, ceterisque edd. Injedis ex aliis profert Lat. Latinius. Danaas emendabat Francius.

15. Aurea cui postquam nudavit cassida frontem,
Vicit victorem & seqq.]

sic omnes exhibent codices, (nisi quod fronte in Borrich.) & Nestor in Vocab. pag. 29. ubi hunc locum adfert, pro exemplo, quo haec cassida primo casu, pro cassis dicatur, pariter ac Charisius, cujus verba habentur in Broukhustii notis, hoc quoque Propertii, & alio Virgilii versu idem probat Lib. I. Gramm. Instit. pag. 79. cui adde Priscian. Lib. VI. p. 689. & 708. ed. Putsch. apud Statium quoque Lib. IV. Theb. 302. in MSS. legitur,

*His arcus, his tela sudas, his cassida crines
Integit, Arcadii morem tenet ille galati.*

ubi in vulgatis, hic casside crines Integit. vid. Voss. Lib. I. de Analog. cap. 29. & Cerdam ad Virg. XI. Aen. 775. ibidemque Pierium, qui hunc quoque Propertii locum non praeteriit. sic chlamyda pro chlamys Apulejo Lib. X. pag. 233. ed. Pricaei: ephibica chlamyda sinistrum tegebat humerum. Scaliger autem ad Manilium p. 507. ita hunc locum adfert:

Cujus ut auratam nudavit casside frontem.

vicio memoriae, ni fallor, nam in nullo MS. aut vetusta ed. id legitur. hunc forte versum respiciebat Ovidius VIII. Met. 32. de Minos,

Cum vero faciem demto nudaverat aere.

sensus enim est, cui postquam levata aurea cassis nudam faciem ostendit. sic Pyrrhum in castris, multitudini eum videre cupidae, detracta casside & reposita, agnitum esse scribit Plutarchus in ejus vita pag. 389. B. altero versu Vicit victorem candida forma suum in Vaticano quinto. quomodo conjecerat Marklandus, ut apud Rutilium Lib. I. Itin. v. 398.

Victoresque suos natio victa premit.

pari varietate apud Ovidium Epist. XX. 70.

*Hesione Telamon, Briseida cepit Achilles,
Utraque victorem victa secuta virum.*

ubi suum praefert Ciofanus. sed alterum ex hoc Propertii versu tuetur Heinsius, qui Lib. III. Advers. cap. 2. simile oxymoron restituit corrupto Senecae loco Herc. Oet. 753.

—— qui domuit feras

Mille, ille victor vincitur. merito dolet.

in vulgatis, qui domuit feras, Ille ille victor, vincitur, moeret, dolet. elegantis hujus locutionis exempla plura vid. apud Ciof. ad Ovid. Epist. IX. 2. & adde quae dedi ad Anthol. Lat. T. I. p. 45. 317. & 533. candida virgo conjecerat Francius, quia formae sequitur. Quod autem Broukhustius ex his verbis colligat, Propertium indicare, Achillem, certamine cum Penthesilea facto victorem, vivam cepisse hanc viraginem, captivaeque forma contactum, eam deinde in amoribus ac deliciis habuisse, nullo veterum testimonio firmari potest, qui omnes tradunt, eam hac pugna ab Achille interfectam, sed postquam casside, seu galea ex ejus capite demta vultum & pulchritudinem Penthesileae in-

Eccc 2

tue,

Omphale & in tantum formae processit honorem

Lydia Gygaeo tincta puella lacu,

Ut qui pacato statuisset in orbe columnas,

20. Tam dura traheret mollia pensa manu.

Per-

tueretur, adconitum stetit, & graviter indoluisse quod interfecisset, & non potius sibi uxorem servasset, & sic, licet mortua, virorem formae venustate vicisse, sive, ut de Hercule dicit Delanira, *Viorem viidae succubuisse*, eleganter dici potest; hunc vero amorem sibi exprobrantem Thersiten interfecisse. vide Scholiastae Homeri & Sophoclis loca apud Potter. ad Lycophr. v. 999. ubi etiam Meursii notas consule.

17. *Omphale & in tantum formae processit honorem*] ita edidi ex veterum membranarum auctoritate. copulam enim & inferunt Mentel. quintus Vatic., primus Leid. & Voss. tertius. nam in ceteris *Omphale in*, quo vitio inquinatos etiam olim fuisse alios codices patet, quia sic adfert Octavian. *Mirandula in Viridar.* Illustr. Poët. fol. 184. b. & sic in antiquis edd. *Omphaliae in Regiis*, & meo secundo. *Miror Broukhufium*, metro adversante, edidisse *Omphale in tantum*. neque id incuriae typi adscribendum, quia sic etiam adfert ad Lib. IV. El. 9: 50. & quia codici suo adscripserat, *mediam in hac voce corripit auctor est nescio quis M. Herrichen, ipso fine Thesauri Fabriani*. sed quicumque ille fuerit, non erravit, & ideo potius hiatum hoc in versu statuit. secunda enim in *Omphale* corripienda est, ut patet ex illo Diotimi Epigr. Graeco,

Χαῖρε μοι, ἄβρι κόπασσι, ἢ Ὀμφάλῃ ποτὶ Λυδίῃ
Λυσσαμένη φιλέτης ἔλθεις ἐς Ἡερκλίους.

& Sophocle in *Trachinilis* v. 256.

Κείνος δὲ περὶ τοῖς Ὀμφάλῃ τῇ βαρβαρῇ.

frustra igitur ex hoc loco eam produci posse contendunt alii. vide Lexicon Fabri Gesnerianum. Guyetus hic tentabat, *Omphalie*, vel *Omphalia*, sine dubio quia *Omphaliae* etiam in codd. aliis legitur, ut in *Regiis* & meo altero haberi, modo notavi. sed eo non opus est. & recte rejecit Cl. Schraderus Emendat. cap. VIII. p. 152. Heinsius, deleta *Omphales* nomine, conjecerat,

An non in tantum formae processit honorem

Lydia Gygaeo tincta puella lacu.

vel lota puella lacu, quod ed. Aldinae adscripserat. ut per *Lydiam* puellam subintelligatur. Om-

phale, cuius nomen a glossatore insertum putabat. & sic vocatur Ovidio Lib. II. Fast. 356.

Ridet amatorem Lyda puella suum.

sed *Λυδῆς Ὀμφάλῃ* etiam in loco Diotimi modo producto. neque *Omphales* nomen facile a librariis insertum puto. de Gygaeo lacu, prima producta, vide Nestorem in Vocabulario pag. 61. & 161. & Passeratium ad h. l. p. 468. & p. 535.

19. Ut qui pacato statuisset in orbe columnas,

Tam dura traheret mollia pensa manu]

statuisset hoc in versu, & mox statuit N. Hein- sio inconcinnum, & alterutrum corruptum esse videbatur. itaque hic posuisset malim, quam mox *Persarum posuit Babylona Semiramis urbem*, cum Cl. Schradero Emendation. cap. VIII. p. 153. non quod posuit urbem recte dictum ignorem, de quo vide notas ad Ovid. II. Met. 13. sed quia illic videtur auctor in animo habuisse illud Virgilii I. Aen. 373. *Urbem quam statuo, vestra est*. idque etiam praetulisse videtur Patruus meus ad Lib. II. Aen. 295;

— his moenia quare,

Magna pererrato statues quae denique ponto.

& sic passim de primo urbis conditore. Justinus Lib. XII. 10. 6. *Ibi in monumento rerum a se gestarum urbem Barcem condidit, arasque statuit*. Aufonius. Clar. Urb. XIII. 17.

Aurea qui statuit Capitoli culmina Caesar.

sic apud Vellej. Paterc. Lib. I. cap. 1. §. 2. *tres ibi urbes statuit*. in cuius cap. 2. §. 6. *Utica constituta est*, pro condita, quae vox illic ter repetitur, legebat Cel. Rubnkenius. & ita hic profert Nestor in Vocabul. in *Babylon* p. 176. b. Suetonius Caes. 85. *solidam columnam in foro statuit*. sic utrumque verbum variatur supra Lib. II. El. 5. 17.

Templa Pudicitiae quid opus statuisset puellis.

ubi in aliis posuisse. seq. versu pro *Tam dura* in meo priore *Fam dura*, ut ex suo codice etiam Heinsius. *dura* male in Neapol. Deianira apud Ovidium Epist. IX. 79.

Ah quoties, digitis dum torques stamina duris,
Praevalidae fusos conminuere manus.

Sta-

Perfarum statuit Babylona Semiramis urbem,

Ut solidum cocto tolleret aggere opus;

Et duo in adversum inmissi per moenia currus,

Ne possent tacto stringere ab axe latus.

25. Duxit & Euphraten medium, qua condidit arces,
Iussit & imperio surgere Bactra caput.

Nam

Statius Lib. I. Achill. 260.

— *si Lydia dura*

Pensa manu, mollesque tulit Tirynthius hastas.
vid. ad Lib. IV. El. 9. 50. Marklandus, cui sensus videbatur imperfectus, coniecerat, *Huic dura*, id est hujus Omphales gratia. *trahere* obvium hac in re verbum illustrat Grangaeus ad Juvonal. Sat. II. 54.

21. *Perfarum statuit Babylona Semiramis urbem,
Ut solidum cocto tolleret aggere opus*

Nova hinc Elegia cum titulo DE SEMIRAMI incipit in codd. Regiis, meo secundo, primisque edd. *orbem* pro *urbem* in iisdem Regiis MSS. & priscis edd. altero versu *Et solidum* in meo priore & Heiniano. *solitum* Voss. tert. *agger* Voss. sec. & meus prim. *ager* primus Voss. *coctus* *tolleret agger*, Askew. unde, si forte *tolleret aggere opus* aures offendat, legi posset, *Ut solidum coctus tolleret agger opus*. hoc est *cingeret*. Ovidius Lib. IV. Met. 57.

— *ubi dicitur olim*

Cocclibus muris cinxisse Semiramis urbem.

ad quem locum vide Ciofani & Patru mei notas. Justinus Lib. I. cap. 2. §. 7. *Haec* (Semiramis) *Babyloniam condidit, murumque urbi cocto latere circumdedit, arenae vice bitumine interstrato.* vide & Dressem. ad Joseph. Iscan. Lib. I. de B. T. 492. sed suspectum hunc locum habuit Heinsius in Epist. ad Graev. T. IV. Syllog. pag. 532. quia Babylon Assyriae potius, quam Persica urbs fuerit. an igitur *Assyriam* statuit emendandum? hinc Lucanus Lib. VIII. 299.

*Bactraque Medorum sedem, murisque superbam
Assyrias, Babylona, domos.*

ubi *Bactra* similiter inproprie *Medorum sedes* dicuntur. sed haec apud poetas saepe promiscue posita occurrunt. vide illic Patru mei notas. nihil itaque hic innovandum, quia Babylon in jus Persarum cessit, ac deinde Parthis subdita fuit, hinc & *Babylon Persae* eidem Lucano Lib. VI. 449:

23. *Et duo in adversum inmissi per moenia currus,
Ne possent tacto stringere ab axe latus*

Ut duo v. c. Perreji, Colot. prim. & sec. Vatic. *missi* in iisdem & Exc. Scal. Heiniano, Borrich. Askew. Groning. Leid. sec. tribus Voss. utroque D'Orv. & meis. & sic Heinf. sed mutavit Broukhuf. & edidit *inmissi*. quamquam supra El. I. huj. Libr. v. 13. idem tueatur, *Quid frustra missis in me certatis habenis.* pro *inmissis*, ut in aliis. vide illic notas, & infr. v. 64. *inmissi* etiam pro *missi* duriusculum videbatur Francio. rectius tamen hic videtur *missi*. Semiramis nempe, ut paullo ante *statuit*. & sic in Mentel. Leid. pr. & edd. Aldinis, Colinaei, Gryphii, Grasseri, aliisque. & ita coniecerat Marklandus, favetque lectio *missi* in primis edd. *duo* pro *duos*, ut *ambo* pro *ambos*, & sim. saepe apud Virg. aliosque. seq. versu *Nec possent* in Regiis, Colbertinis, Mentel. Neap. duob. Leidd. Voss. tribus, utroque D'Orv. & meo priore. *Non* quint. Vatic. *Nec possem* Borrich. pro *tacto* male in sec. Leid. *tactito*. dein *stringier axe* legebat Heinsius ad oram ed. Ald. & in Epist. ad Graev. d. I. ut *torquerier* supra El. 4. 39. vid. ad h. L. El. XI. 43. sed optime se habet vulgata, hoc sensu, ne *duo currus in adversum*, seu quadrigae sibi obviam factae, possent latus stringere ab axe tacto, vel, ut Passeratius, ne currus possent praetereundo latus contingere, aut in se incurrere. quod egregie illustratur loco Curtii Lib. V. cap. 1. §. 23. quem adfert Ciofanus ad d. I. Ovid. ubi Babylonem a Semiramide conditam describit: *Murus instructus laterculo cocclis, bitumine inlitus, spatium 32 pedum latitudine amplectitur. Quadrigae inter se occurrentes sine periculo commovere dicuntur.*

25. *Duxit & Euphraten medium, qua condidit arces,*

Iussit & imperio surgere Bactra caput.

Auxit in Heiniano, & meo primo. *ab Euphraten* Voss. tert. *quam condidit* in meo altero. *quo* Askew. *medium, quam condidit, arci* Heinsius. recte. nam *inter arcem & aedificia, a muro arcis remota, Euphrates interfuit, magnaeque molis cre-*
Eccc 3.

Nam quid ego heroas, quid raptem in crimina divos?
Jupiter infamat seque suamque domum.

Quid? modo quae nostris opprobria vexerat armis,
30. Et famulos inter femina trita suos,

Con-

pidinibus coërcetur, ut ibidem subjungit Curtius. errat enim Sidonius Apollinaris, qui *Tigrin* pro Euphrate hac in re memorat Carm. IX. 22.

*Non costam Babylona personabo,
Qui largam fluvio patens alumno
Inclusum bibit hinc & inde Tigrin.*

ut illic notavit Jacobus Sirmondus. *quas* con-
cit Marklandus, latinitate, ut notaverat, postu-
lante, medium arcium, quas condidit. *medium*
Euphraten dixit Propertius, ut in illo Catulli
Carm. LXVII.

— *cumque juvenus*
Per medium classi barbara navet Athen.

altero versu *capta* pro *Bactra* in Voss. tertio.
furgere imperio caput explicat Passeratius, caput
suum inter reliquas imperii urbes tollere; vel
adfurgere imperio Babylonis. *furgere* quidem de
operibus extructis, & jam florere incipientibus,
frequens est. vid. Weitz. ad Valer. Fl. I. 499.
& notas Patruj mei ad Ovid. Epist. VII. 11.
qui tamen illic hunc locum non adfert inter
exempla, ubi *furgere* de crescentibus urbibus
dicatur: neque id sine ratione, nam hunc Pro-
pertii versum ipsi suspectum fuisse mihi con-
stat, quia ed. Broukhufianae adscripserat, le-
gendum esse *subdere*. cujus si forte auctoritas
nunc tanti vix videatur, ostendit saltem, inter
literatos homines eum fuisse, qui historiae stu-
duerit. ex Diodoro enim Siculo noverat *Bactra*
dolo Semiramidis in potestatem Nini incidisse.
& haec quoque certissima emendatio in mentem
venit Cl. Schradero Emend. cap. VIII. p. 155.
ubi explosis Scaligeri & Passeratii explicatio-
bus, historiae congruenter corrigit,

Fussit & imperio subdere Bactra caput.

de *Bactris* vide Domit. Calderin. ad Stat. III.
Sylv. 2. 136. & Spanhem. ad Callimach. Hymn.
in Dian. v. 37. p. 155.

27. *quid raptem in crimina divos?*] hoc prae-
tuli ex Leid. secundo, quarto Voss. Heiniano,
& meo priore. & huic lectioni favent illi codi-
ces, in quibus vitiose quidem *carmina*, ut in
uno Regio & tertio Voss. sed tamen adjuvant
scripturam *crimina*. in reliquis *crimine*, ut edi-
dit Broukhufius. sequente versu dicitur Jupiter
se suamque domum infamare, scilicet, quia ser-

vierit tot mulieribus, quae in eum exercuerunt
imperium. quod hujus Elegiae argumento con-
venit, quae in multis codd. & edd. verustis in-
scribitur DE IMPERIIS FEMINARVM. ut autem
hic *se suamque domum infamare* dicitur Jupiter,
ita de cumulatis Neronis sceleribus Octavia apud
Senecam v. 251.

Morumque vitiis nomen Augustum inquinat.
& sic de Helena Eurip. Orest. 1156.

Ἡ Τυνδαρίς καὶς, ἡ κερκὴς Ἥρα.
& de Clytemnestra infra El. XVII. 20.

— *propter quam tota Mycenis*
Infamis stupro stat Pelopea domus.
pro *raptem* male in Voss. tert. *captem*.

29. — *nostris opprobria vexerat armis,*
Et famulos inter femina trita suos.

vexeris in omnibus fere codd. & Leid. sec. trl.
bus Voss. utroque D'Orv. meis, & primis
edd. *vixerit* corrupte in cod. Scalig. sed ex Gro-
ningano *vexerat* edidit Broukhuf. quod & in
Menteliano legebatur, & Guyeto probatum fuit.
oppobria duxerat armis, vel *dux foeda opponitur*
armis conjecerat Heinsius in Notis p. 625. quod
nimium a vulgata recedit. neque *oppobria* solli-
citanda sunt. intelligit enim spadones, generis
humani *oppobria*, quos hic *famulos* Cleopatrae
subactores vocat, hoc est *contaminatum turpium*
Virorum gregem, ut dicit Horatius Lib. I. od.
37. 9. si ve ut emendabat Bentlejus,

Contaminato cum grege turpium
Opprobriorum.

quod hoc Propertii loco firmat. sic *spolia oppro-*
brii de turpium amorum exuviis exponunt infra
El. XI. 12. *Et spolia opprobrii nostra per ora*
vehit. Cel. tamen Ruhnkenius per *oppobria* in-
telligebat milites Cleopatrae tam turpes & inbel-
les, ut Romanis pudori esse debeat contra illos pu-
gnasse. altero versu *Hei famulos* Acidalius, *Heu*
Livinejus, & ex Passeratii MSS. Guyetus. in-
probante Heinso in Notis, qui *Ut famulos*
praeferebat. sed nihil corrigendum. Et hic ma-
jori emphasi dicitur quam *etiam*. illa ipsa Cleo-
patra inter famulos etiam suos trita & subacta
vid. Broukhuf. ad Lib. II. El. 19. 32. pro *trita*
in aliis *tracta* legi notat Lat. Latinus.

32. Con-

Conjugii obſcoeni pretium Romana popoſcit
Moenia, & addictos in ſua regna patres.
Noxia Alexandria, dolis aptiſſima tellus.

Et

32. *Conjugii obſcoeni pretium Romana popoſcit
Moenia, & addictos in ſua regna patres]*

Hanc lectionem ſecutus ſum, plerisque viris doctis probatam, Rubenio videlicet Lib. II. Eleſtor. cap. 2. Ryckio in notis ad Tacit. XIII. Ann. 19. pag. 205. Freinſhemio ad Florum IV. XI. §. 2. Gronovio Lib. II. Obſerv. cap. XXV. Broukhufio tam ad h. l. & ad Eleg. praeced. v. 57. quam in notis ad Tibull. III. El. 6. 15. p. 343. in plerisque enim MSS. hic legitur, *Conjugis obſcoeni*, Antonii nempe, ut praeter alios in binis Leidd. tribus Voſſ. Borrich. Groning. D'Orvill. utroque, & meis codd. ac priſcis edd. *Conjugis obſcaenae* tamen praefert N. Heinfius in Notis Propertianis, idque vehementer patri ſuo Dan. Heinfio probatum addit, ex loco Flori Lib. IV. cap. 2. quem hic etiam adfert Broukhufius, *mulier Aegyptia ab obſco Imperatore pretium libidinum Romanum imperium petiit*. ubi tamen *pretium libidinum* aequae hic tueri poſſet *Conjugii obſcoeni pretium*, quam *Conjugis obſcaenae*. Nam optime Cleopatra hic *Romana* dicitur popoſciſſe *pretium conjugii obſcoeni*, ut Oenone apud Ovidium Epift. V. 243.

Nec pretium ſupri gemmas aurumve popoſci.

pretium enim hic eſt ipſa conjugii obſcoeni merces. ut Gygi nuptiarum *pretium* caedes Candauhis dicitur Juſtino Lib. I. cap. 7. in fin. ubi vid. Graevium. ſic Octavia in Poppaeam declamans apud Senecam v. 132.

*Odioque noſtri flagrat, & pretium ſupri
Juſtae maritum conjugis captat caput.*

optime huc faciunt illa Lucani Lib. X. 355. & ſeqq.

*Invaſit Cleopatra domum, nec prodita tantum,
Sed donata Pharos — nubet ſoror inſipia fratri,
Quae Latio jam nupta duci eſt, (ſic legend.)
interque maritos*

Diſcurrens Aegypton habet, Romamque meretur.

hinc *dotalem Romam* de Cleopatra dicit Auſtor Eleg. in Obiit Maec. 53.

*Hic modo miles erat, ne poſſet femina Romam
Dotalem ſupri turpis habere ſui.*

& poëta optimus in Epigrammate de Maevio, fratrem interficientem in hoc bello Civili,

*Venerat ſoum quatiens Antonius orbem,
Et conjuncta ſuis Parthica bella gerens,
Dotalemque petens Romam Cleopatra Canopo:
Hinc Capitolino ſiſtra minata Jovi.*

vide quae ad utrumque locum notavi Tom. I. Anthol. Lat. pag. 264. & 314. eleganter Sidorius Apollin. Carm. V. 458.

— in bella mariti

*Dum venit a Phario dotalis turba Canopo:
Cum patria Cleopatra ferex circumdata ſiſtro,
Milite vel piceo fulvas onerata carinas
Dorida diffuſam premeret Ptolemaide gaza.*

ubi vide Savaronis notas pag. 68. Manilius Lib. I. 913.

*Nec dum finis erat; reſtabant Actia bella
Dotali commiſſa acie, repetitaque rerum
Alea, & in ponto quaefitus reſtor Olympi:
Femineum ſcanda jugum cum Roma pependit,
Atque ipſa Iſiaco certarunt fulmina ſiſtro.*

ut reſtituit Bentlejus pro *pompa pependit*. & haec egregie illuſtrat Triſtanus Tom. I. Comment. pag. 59 ſic Statio Lib. II. Th. 430. *Inachiae dotalis regia donec Conjugis*. altero verſu *addictos in ſua regna* in Voſſ. quarto, Heinfiano, Askew. & meo priore. quod etiam ex aliis praefert Lat. Latinius. *jura* emendaverat Heinfius ex veſtiglis cod. Modiani, in quo *rura*. idque nonnullis forte placeret ex v. 2. hujus Eleg. *Et trahit additum ſub ſua jura virum*. ubi etiam *additum* in MSS. legi notavi. ſed hic *regna* praefero, quia id Cleopatrae invidioſius eſt.

33. *Noxia Alexandria, dolis aptiſſima tellus]* ita recte edidit Broukhufius, & hanc veram vocis ſcripturam ex antiquis monumentis probavit. *Alexandria* enim in plerisque codd. ut in Neapolit. Mentel. Regiis, Colbertinis, Heinfiano, primo Leid. duobus Voſſ. primo D'Orv. meo utroque, & in marg. Groning. *Alexandrina* in Borrich. Askew. Leid. ſec. tertio Voſſ. altero D'Orvill. & vetuſtis edd. ut *Alexandrina tellus* jungantur. & ſic correxerat Marklandus. ſed *Alexandrea* in Colotiano, ut etiam Perrejus in marg. ed. Ald. ſcribendum adnotaverat. nec ali-

Et toties nostro, Memphi, cruenta malo,
 5. Tres ubi Pompejo detraxit arena triumphos.
 Tollet nulla dies hanc tibi, Roma, notam.

Iffent

ter adfert Nestor in Vocabular. pag. 9. b. &
 p. 452. apud Horatium IV. od. 14. 35.

*Portus Alexandria supplex
 Et vacuum patefecit aulam.*

& hoc ubique e Nummis, codd. MSS. & aliis monumentis praetulerunt Viri docti, ut & *Antiochea*, *Seleucea*, &c. vid. Ursinum ad Cicer. I. ad Fam. Ep. 4. Lib. II. Ep. 10. Manut. & Muret. ad VIII. Philip. 8. Gifan. ad Lucret. p. 315. Barth. ad Stat. IV. Theb. 717. Bosium ad Nepotis Reges cap. ult. & prae ceteris operose N. Heins. ad Virgil. I. Aen. 201. sic apud Paulinum Nat. XI. Felicis v. 84. recte ex codice Bononiensi edidit Mingarellus,

*Marcus Alexandria tibi datus, ut bove pulso
 Cum Jove &c.*

Noxia vero *Alexandrea*, ut Lucano Lib. VIII. 825. Noxia civili tellus *Aegyptia* fato. & ideo forte *delis aptissima* tellus dicitur, quia illic perfidia & dolo Ptolemaei interiit Pompejus, ut indicatur mox v. 35. & J. Caesar ipse ejus infidias aegre evasit. vel quia fallax & veteratoria erat gens, ut fraudibus & versutis vaferrima Aegyptiorum natio tota veteribus describitur. vide Davis. ad Hirt. de bello Alexandr. cap. 7.

35. *Tres ubi Pompejo detraxit arena triumphos* Tres tibi Voss. tert. *disfraxit* primus Leid. hos tres Pompeji triumphos, de Sicilia recepta & Africa subacta primum, alterum de Hispania, tertium de mari piratis purgato, post victum Mithridatem, egregie ex variis Ciceronis locis hic illustrat Passeratius. illis praefertim Albini vel Alcuini versibus, qui ex Lib. I. Rer. Roman. leguntur apud Priscianum Lib. I. p. 741. ed. Putsch.

*Ille cui ternis Capitolia celsa triumphis
 Sponte Deum patuere, cui freta nulla repostos
 Abscondere sinus, non tutae moenibus urbes.*

quod fragmentum sub Pedonis Albinovani nomine adfert Scaliger ad Catalect. vet. Poët. pag. 251. memoriae lapsu, ni fallor. hinc caput Pompeji, tribus coronis triumphalibus *Aegyptia*

perfidia spoliatum dicit Valer. Max. Lib. V. cap. 1. 10. Manilius Lib. I. 791.

*Scipiadaeque duces, fatum Carthaginis unum,
 Pompejusque orbis domitor, per tresque triumphos
 Ante Deum princeps.*

ubi per *Deum* intelligunt Caesarem. sed pro absurda ista lectione Bentlejus reponendum monuit *Ante diem*. ante aetatem legitimam primos adeptus honores. quam tamen emendationem optimam jam occupavit Livinejus in notis ad h. l. *arena* pro litore exponitur ab eodem Passeratius, ut Pompejum in ipso litore occisum innuat. de qua vocis *arenae* significatione vid. ad Lib. I. 8. 11. eodem sensu apud Lucanum Lib. VIII. 712.

*Arce tamen Pharias visitor quam tangat aenas,
 Pompejo raptim tumulum fortuna paravit.*

Idque firmat ejusdem Manilii locus Lib. IV. 50.

*Quis te Niliaco periturum litore, Magne,
 Post vietas Mithridatis opes, pelagusque receptum,*

Et tres emenso meritis ex orbe triumphos.

Cum jam etiam posses alium cognoscere Magnum.

quem locum optime exposuit Gronovius in Diatr. Stat. cap. 1. pag. 4. ingeniosa tamen est N. Heinsii conjectura, *Tres ubi Pompejo detraxit verna triumphos*. ut Pothinus intelligatur, Ptolemaei Regis eunuchus, qui juveni Ptolemaeo caedem Pompeji suavit, & adjutoribus Achilla & Septimio caput Pompeji M. amputavit. ut egregiis versibus describit Lucanus Lib. VIII. v. 483. & seqq. hinc Claudianus I. in Eutrop. 480.

— *heu semper Ptolemaei noxia mundo
 Mancipia! en alio laedor graviore Pothino.*

& in hujus Pothini factus domini jussu peractum, sed deterius Antonii, Ciceronem perdentis, scelus invehitur Martialis Lib. III. Ep. 66. & Lib. V. Ep. 70. vide quae notavi ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 341. & infra ad Lib. IV. El. 6. 21. mox pro *Roma* Guyetus legebat *hanc tibi, Magne, notam*, ut ad Pompejum ipsum referatur, nam sequentia ad illum spectant. quibus innuit, Pompejo melius fuisse, si in campis Pharsalicia occubuisset, etiam

¶

Issent Phlegraeo melius tibi funera campo ;
 Vel tua si Socero colla daturus eras.
 Scilicet incesti meretrix regina Canopi,
 40. Una Philippeo sanguine inusta nota,

adultera Ausa

si socero Caesari colla ferienda dedisset, simili fere colore, quo Scaeva apud Lucan. VI. 158.

— non parvo sanguine Magni
 Ista dies iexit: peterem feliciar umbras
 Caesaris in vultu; testem hunc Fortunae negavit.
 Pompejo laudando cadam.

sed majus Pompejo fuisse dedecus, quod ad Caesaris adventum Romam reliquerit, & in Dyrrachium, ac deinde turpi fuga in Aegyptum se contulerit, & Ptolemaeo se supplex in tutelam crediderit, Alexandrinæ perfidiae mox victima facta, unde de Pompejo Ovidius IV. ex P. Ep. 3. v. 41.

Quid fuerat Magni majus? tamen ille rogavit:
 Submissa fugiens voce Clientis opem.

huic explicationi favent illa Petronii in Carm. de Bello Civili cap. 123. Satyr.

— gemino cum Consule Magnus,
 Ille tremor Ponti, saevique repertor Hydaspis,
 Et piratarum scopulus, modo quem ter ovantem
 Jupiter horruerat, quem fracto gurgite Pontus,
 Et veneratus erat submissa Bosporus unda,
 Pro pudor! imperii deserto nomine fugit,
 Ut Fortuna levis Magni quoque terga videret.

& cap. 124.

— nescis tu, Magne, tueri
 Romanas arces, Epidamnia moenia quaere,
 Thessalicoque sinus humano sanguine tinge.

ita epim recte a viris doctis restitutum est, pro Romanas arces, Epidauria moenia quaere. licet arces etiam legatur in cod. Scaligeri Cujaciano, sed alterum recte probavit illustris Jo. Buharius, & in priore loco ex MSS. optime praefert, saevi quoque terror Hydaspis. Sed haec ad Guyeti conjecturam stabiliendam sufficient, quae non est rejicienda, cum quia sequens distichon Issent Phlegraeo &c. Vel tua si Socero ad Romam referri non possunt, tum quia saepe librarii illud Magni cognomen, si simpliciter de Pompejo occurrat, vel corruerunt, vel ejecerunt, alla voce supposita. nisi quis defendere velit vulga-

tam eo sensu, ut Romam ipsam pudere deberet fati Pompeji, qui adversus Caesarem Romanam libertatem defensor invalido nec amplo satis exercitu instructus contra eum tenderit, ut ipse queritur inter Ciceronis Epist. ad Attic. Lib. VIII. Ep. 12. adeoque Martem adversum expertus succubuerit, ne sepulcro quidem in patria conditus. unde in Epigrammate veteri de inscriptis claris, Tom. I. Anthol. Lat. pag. 204.

Litore diverso Libyae clarissima longe

Nomina vix ullo condita sunt tumulo.

Magnus, & humano major Cato, quam precui a te

Aspicis heu cineres, Roma, jacere suos.

Lucanus Lib. VIII. 686.

Hac facie Fortuna tibi Romana placebas:

Nec satis infando fuit hoc vidiſſe tyranno,

Vult sceleris superesse fidem.

Neque illam Guyeti conjecturam admittendam censebat Cel. Ruhenius, cui videbatur contextus ostendere, hinc infamiam non redundare in Pompejum, sed in Romam, quae talem perfidiam inultam impunitamque dimiserit. pro funera campo in cod. Askew. vulnera, & pro Issent in Borrich. Effent.

40. Una Philippeo sanguine inusta nota] adusta in Regijs, Colbertinis, duob. Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. & meis, nec aliter in vetustis edd. ante Scaligerum, qui inusta ex suo codice recte correxit, ut ed. Aldinae etiam adscripserat Perrejus, quod multis firmat Broukhuf. adusta notam in Borrich. Heinsiano, & meo priore. Heinsius conjecerat, Unica Pellaea, vel Et Ptolemaeo. sed Philippeo forte pro Graeco, vel Macedonico, unde descendunt Ptolemaei. Ptolemaeus enim Lagi filius creditus fuit Philippo patre genitus. vide Curtium Lib. IX. cap. 8. §. 22. & illic notas Fréinsheimii. sic Pellaea Canopus, & similia epitheta longius petita non raro occurrunt. vid. Broukhuf. infr. ad El. XI. v. 6. dein sanguine inusta nota, pro sanguini, modus est loquendi nostro usitatus. Lib. I. El. 8.

F f f f

22.

Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubim,
 Et Tiberim Nili cogere ferre minas;
 Romanamque tubam crepitanti pellere fistro,
 Baridos & contis rostra Liburna sequi;
 45. Foedaque Tarpejo conopia tendere saxo,

Jura

22. *Quin ego, vita, tuo limine acerbo querar.*
 quod pro limini exponit Scaliger, & similibus
 exemplis firmat. eod. Libr. El. 18. 12. *Limine*
formosus intulit illa pedes. Lib. III. El. 4. 24.
insultat, Lygdame, morte mea, pro mihi mor-
 tuo. Lib. IV. El. 8. 10. *Quum tenera angui-*
no creditur ore manus. pro ori, ut recte Sca-
 liger, qui eodem modo etiam capiebat El. IV.
 huj. Libr. v. 20.

Est poenae feryo rumpere teste fidem.

pro feryo testis. Tibullus Lib. III. El. 4. 84.
Nec tantum crimen peccare inesse tuo. in Epigr.
 vet. Tom. II. Anth. Lat. pag. 567. *ne ligneus*
igne Hic Deus ignavis praebear agricolis. pro
 igni, ut illic legit idem Scaliger, ubi vide. & ad-
 de Muncker, ad Argum. Met. Ovid. Lib. XI.
 fab. 10. p. 779.

41. *Ausa Jovi nostra latrantem opponere Anu-*
bin.] *Musa* corrupte in Groning. *opponere* in
 D'Orv. sec. toto hoc loco respicit noster ad
 Virgil. VIII. 697. egregia pugnae Aetiacas de-
 scriptione:

Hinc ope barbarica Phariisque Antonius armis:
Victor ab Aurorae populis & litore rubro
Aegyptum viresque Orientis, & ultima secum
Boatra: vehit, sequiturque (nefas) Aegyptia
conjux seqq.

Regina in mediis patrio venit agmine fistro.
Omnigenaunque Deum mensura, & latrator
Anubis

Contra Neptunum & Fenerem contraque Mi-
nervam

Tela tenent:

ubi vide Valentem Guellium. & confer haec
 Propertiana cum illis Lucani. Lib. X. 60. &
 seqq. de Cleopatra:

Romano non casta malo &c.
Hesperios auxit tantum Cleopatra furores:
Terruit illa suo, si fas, Capitolia fistro,
Ex Romana petis inbelli: signa: Conopa.

44. *Baridos & contis rostra Liburna sequi.]*
Baridos corrupte in Voss. quarto. *cunctis* in
 primo Leid. Voss. D'Orv. pr. Askew. *compis* in
 sec. D'Orv. *carnis* conjecerat Heinsius. sed nihil
 mutant ceteri codd. & edd. vetustae. neque ali-
 ter adfert Nestor in Vocabul. pag. 74. & 157.
contis, seu hastis gravioribus, *Baridos*, Aegyptiacae
 navis majoris, sequebatur Antopii & Cleopatrae
 classis rostra Liburna Romanorum. his *contis* ferreo-
 acumine munitis naves propellebant. vide Suet.
 Tiber. 62. & Callig. c. 32. *nostra Liburna* in
 quarto Voss. adeo, ut sic forte etiam in suis co-
 dicibus invenerit Victorius X. Var. Lect. cap. 9.
 nam typi vitium esse putat Broukhafius. ita certe
 etiam adfert Canterus ad Lycophr. pag. 32. ed.
 Steph. *rostra* tamen *Liburna*, ut legendum,
 agnoscunt reliquae omnes membranae & edd.
 priscae. ita de Cleopatrae morte Horatius Lib.
 I. od. 37. in fine:

Saevis Liburnis scilicet invidens
Privato deduci superbo
Non humilis mulier triumpho.

rostra igitur *Liburna* ideo dicit, quia in pugna
 Aetiacae Liburnis usus est Augustus, quarum ve-
 locitate praesertim victum esse Antonium tradit
 Vegetius Lib. IV. c. 33: illius enim classis, pon-
 dere magis quam virtute insignis, & centenis ali-
 remigans, invito mari labeatur, ut ait noster
 Lib. IV. El. 6. 47. de Liburnis vide Gorium
 ad Tom. I. Inscr. Flor. pag. 245. & de *Baride*,
 Aegyptia navi, merentur legi, quae ad hunc
 Propertii locum notarunt Grangaeus ad Prudent.
 contra Symmach. p. 167. Pignorius ad Mensam
 Iliac. pag. 71. Brodaeus ad Anthol. Graec. Lib.
 III. Tit. 32. Ep. 18. pag. 420. ed. Obfop.
 Potterus ad Lycophr. v. 747. & Jac. Gronovius
 ad Herodot. Lib. II. pag. 886.

45. *Foedaque Tarpejo conopia tendere saxo.]* *ca-*
nopis Borrich. Leid. sec. & tert. & Harlejanus
 Musei Britann. *conopsea* in Colot. Vatic. sec.
 Regis, Colbertina, Askew. Voss. pr. & quart.
 Gro

Jura dare & statuas inter & arma Mari.
 Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures,
 Nomine quem simili vita superba notat?

Groning. Heinsian. utroque D'Orv. & meis, cum primis edd. in aliis antiquioribus *canopea*, sed *conopeia* admitti nequit, quia primae producuntur syllabae. *Κανόπειος* vel *κανόπειος*. vide Vossium Lib. II. Art. Gram. cap. 33. recte *conopia* scribi, si penultima corripitur, ut hoc loco, *conopea*, si producat (ut hic male edidit Broukhufius) monet Bentlejus ad Horat. Epod. IX. v. 16. & vide Heinsium ad Virg. I. Aen. 201. male igitur hic penultimam in *canopea*, abiectione literae *i*, correptam censent Taubman. ad Virgilii Culicem initio, & Daufquejus ad Silium Ital. pag. 749. de canopiis vide Barth. in Glossar. Lat. Barb. apud Ludewich. Reliq. MSS. T. III. p. 157. Aestuant valde docti Interpretes tam Horatii, quam Propertii, an *canopia* haec Aegyptiorum fuerint toralia, seu lectorum stragulae, an linea velamina ad culices arcendos, an vero parietum tegmina, seu tapetia, de quibus adcurate egit Illustris Cuperus in Epist. ad Almelo. edita in Miscell. Lips. Nov. Vol. III. pag. 692. & seqq. qui optime per *canopia* intelligit tentoria, praesertim propter *tendere* hoc in loco; ut inhuat, Cleopatram in tali tentorio sedentem Romanis *jura dare* voluisse in ipso Capitolio, ut sequenti versu dicitur.

46. *Jura dare & statuas inter & arma Mari*] ita recte edidit Broukhufius, quomodo Perrejus in marg. ed. Ald. correxerat ex vet. cod. idque legitur in Colotiano, primo & sec. Vatic. nam in ceteris codd. & edd. Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque, omissa est copula *&*, idque propugnant, qui confugiunt ad solitam cantilenam de ultima, natura brevi, ante duas consonas producta, diversarum aetatum poetas confundentes, de qua licentia vid. ad T. I. Anth. Lat. p. 75. & 610. sed plurimis exemplis contrarium apud veteres obtinere ostendit Barthius ad Claudian. Bel. Gild. v. 136. hinc *Jura daret* in Regiis MSS. & primis edd. merito, itaque id rejecit Broukhufius, licet Vulpus, qui sine copula edidit, eum aliter notet censuisse in Commentario ad Tibullum Lib. I. El. 5. 28. ubi probavit *Pro segete spicas*, ejecta copula *&*. idem tamen apud eundem Tibull. I. 7. 40.

non admisit lectionem

— tua si bona nescis
 Servare, frustra clavis, inest foribus.

sed restituit interjectionem ab aliis male omissam, *ah frustra*, eique in repetita editione nuper obsecutus est Cl. Heynius. in multis etiam codd. & edd. antiquis hic legitur *mari*, litera minori, tamquam Cleopatra diceretur mari seu Oceano *jura dare* inter statuas & arma, quae in Capitolio erant. inde in aliis enata est scriptura *mori*. ut in Askew. secundo Leid. Voss. tert. & quarto. sed *Mari* vere correctum est, ut intelligantur statuae & tropaea Marii, quae a Sylla disiecta restituit Caesar, & Capitolio intulit, teste Suet. Caes. cap. XI. & ita haec capienda notavit Fruterius in Epist. ad Canter. inter Epist. a Gabbema collectas pag. 637. ubi vitiose *Canopaeo* editum. vide & Just. Rycquium de Capitol. Rom. cap. 28. circa finem.

47. *Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures*] in plerisque codd. MSS. quibus accedunt duo Leidenses, totidem Voss. primus D'Orv. & meus, & in edd. praeis legitur *Tarquini*. quomodo scripserunt, qui secundae syllabae metuebant. sed vide notas Patru mei ad Virg. VI. Aen. v. 818. *factas* vitiose in Voss. quarto. Conferendus totus hic locus cum illis, quae ex Ciceronis Oratione in Antonium, adfert Dio Cassius Lib. XLIV. cap. 32. pag. 441. ed. Reimar. quae verba infra exhibenda erunt ad v. 58.

48. *Nomine quem simili vita superba notat*] *Omne* in meo cod. secundo, sed in ejusdem margine pro varia lectione *Nomine*. & hunc receptae lectioni favent codices, in quibus corrupte *Nemone* vel *Nemine*. quae *simili* in Neap. Heinsiano, Borrich. & meo primo. dein *tulit* pro *notat* in Voss. quarto. in nonnullis *vocat*, ut in quinto Vatic. & ed. Scalig. forte id mutatum fuit, quia *nota* bis praecesserat v. 36. & 40. *notet* in meo secundo, Borrich. Leid. Heinsiano. sed *notat* recte in Regiis, Groning. ceterisque, & primis aliisque

Fiff 2

22.

- Si mulier *patienda* fuit? cape, Roma, triumpham,
 50. Et longam Augusto salva precare diem.
 Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili:
 Accepere tuae Romula vincla manus.

Brachia

antiquis edd. Idque merito placebat Guyeto, nam infamiae dedecus hoc verbum indicat. hinc forte apud Servium ad Virg. XI. Aen. 15. corrigendum est, apud majores superbia ingens facinus fuit, adeo ut Tarquinius pro multis sceleribus Superbi notam acceperit. in vulgatis nomen, & huc adludens superbos Tarquini fasces vocat Horat. Lib. I. od. 12. 85. vide Freinsheim. ad Florum Lib. I. cap. 7. & Jo. Arntzen. ad Pacati Paneg. cap. XX. p. 64.

49. Si mulier *patienda* fuit? Sed mulier in Mentel. Borrich. primo Leid. & Voss. tamquam invidiosa pudendaque exprobratione. Et mulier in Heiniano, ac meo priore, *rapienda* in primo Leid. ac Mentel. vulgata optimo nexu dependet a praecedentibus. Quid nunc Tarquini &c. Si mulier *patienda* fuit. vide Gruter. Lib. IX. Supplic. cap. 6. triumphos cod. Scalig. mox longum diem in Neapol. Heiniano, Leid. sec. Voss. pr. & tert. utroque D'Orvill. meis, & primis edd.

51. Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili? timidi Mentel. Heinian. sec. Leid. pr. & tert. Voss. Groning. utroque D'Orvill. & mei, quod Passeratio probatum fuit, & Modio in Novantiquis Epist. XVIII. p. 84. sed timidi in ceteris MSS. ac vetustis edd. quod elegantius, ut Antonio & Cleopatra terrore correptis, & in fugam actis, ipse etiam Nilus timuisse dicatur. & hoc recte vindicavit Broukhuisius. Auctor Elegiae in Obit. Maec. v. 47. Tom. I. Anthol. Lat. pag. 262.

Militis. Eoi fugientia terga secutus,
 Territus ad Nili dum ruit ille caput.

ut legendum notavi, non diu fugit, inveniusta repetitione post fugientia terga, noster infra Lib. IV. El. 6. 63.

Ille petit Nilum cymba male mixta fugaci.
 similiter de Sex. Pompejo victo, & in Aegyptum fugiente. Auctor Octaviae v. 519.

Magnus ductum
 Superatus acri, puppibus Nilum petit
 Fugae paratis, ipse periturus brevi.

quem locum de Antonio & Cleopatra male exponit Gruterus. sed de Pompejo e Sicilia fugato melius intellexit Rutgersius Lib. I. Var. Lect. cap. 15. quam ejus cladem noster inquit Lib. II. El. 1. 28.

Aut canerem Siculae classica bella fugae.

corrupte hic vada pro vaga in Mentel. Neap. & primo Leid. vana vitiosius in Voss. quarto. vaga vel cava legendum adscripserat Francius, ut latentes oras vocat Horatius Lib. I. od. 37. 23.

52. Accepere tuae Romula vincla manus] vincula Roma male in Askeviano. tuas manus in altero Regio. Nea cepere coniecerat Marklandus, & alterum falsum esse notaverat. quia nempe Augustus Cleopatram in triumphum ducere quidem cogitavit, sed vivam avehere, & Romanum deferre non potuit. Horatius Lib. I. od. 37. 20. de Antonio & Cleopatra ab Augusto victis:

Redegit in veros timores

Caesar, ab Italia volentem

Remis adurgens. — daret ut carentis.

Fatale monstrum.

Verum, licet captiva in manus Romanorum non inciderit Cleopatra, neque ipsa in triumphum ducta sit, non tamen haec simpliciter capienda opinor, sed a Romanis victam, captam, & ad voluntariae necis desperationem fuisse adactam, indicari, vel potius respexerit Propertius ad id, quod Plutarchus in Antonio pag. 955. & Dio Cassius Lib. LI. cap. 19. & 21. tradunt, triumphum Octaviano de Cleopatra concessum, ejusque mortuae imaginem ferculo inpositam inter ceteros captivos in triumphi pompa circumlatam fuisse, quia, ut hoc dedecus evitaret, atrum corpore conbiberat venenum, Saevis Liburnis scilicet invidens, Privata deduci superbo. Non humilis mulier triumpho, ut in fine ejusdem Odae ait Horatius, ubi Scholiastes antiquus notat: Cleopatra metu capta, ne duceretur in triumphum, corpori suo serpentes apposuit, quorum veneno interiret. additque: Livius refert Cleopatram, quum ab Augusto capta, indulgentius de industria tracta-

Brachia spectavi sacris admorsa colubris:

Et trahere occultum membra soporis iter.

55. Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda,

Nec ducis addiduo lingua sepulta mero.

Septem

retur, dicere solitam, Non triumphabor. quæ verba in Livio frustra hodie quaeras. sed pluribus hac de re egit eruditissimus & Celeberrimus Medicus atque Anatomicus Jo. Baptista Morgagnus, duabus Epistolis, in quibus de genere mortis Cleopatrae disseruit, post Ejus Opuscul. Miscell. pag. 21. — 23. ubi meminuit statuæ antiquæ, in qua aspis brachio ejus adligata, & vinculi constrictione ad morsum irritata conspicitur, qualem Cleopatrae imaginem, in Augusti triumpho gestatam, indicari hic a Propertio existimat.

53. Brachia spectavi sacris admorsa colubris] Spectasti idem conjecerat Marklandus, propter præcedentia fugisti, & tuæ manus. sed recte Beroaldo refertur ad ipsum Propertium, ut dicat; se imaginem illam in Augusti triumpho circumlatam vidisse, quæ referebat aspidem brachio Cleopatrae adnotam. amorfa in Groning. adresa Heinsius. sed quod postea rejecit, & adinorfa probavit in notis ad Vellej. Pat. Lib. II. cap. 87. p. 462. ubi pectora hoc in versu male editum est, nisi scripturæ vitium sit. aliter enim id favere posset illorum opinionem, qui censuerunt Cleopatram pectori seu mammae admovisse aspidem: ut exhibetur apud Leon. Augustinum in Gemmis Antiq. N. LXXXVIII. & Gorlaeum in Dactyloth. P. 2. N. 146. & sic aspidem mammae admovens conspicitur. Cleopatra in statua, quæ ex Museo Baudelotii edita est in Valesianis pag. 100. sed hunc hodiernorum etiam picturæ errorem castigavit Drakenb. ad Silium Lib. II. 417. adinorfa vero probatur etiam ex Orofio Lib. VI. cap. 19. Cleopatra postquam se ad triumphum servari intellexit, voluntariam mortem petens, serpenter, ut putatur, morsu in sinistro tacta brachio, exanimis inventa est. ubi malum sinistro ista brachio, quæ adhaerent Vellej. Patercul. verbis d. t. Ad Cleopatra, frustratis custodibus, irritata aspidem, morsu sane ejus, expers muliebri metus, spiritum reddidit. hinc apud Statium Lib. II. Sylv. 2. 119. forte cum Heinso legendum,

Anguisferamque domum, blando qua morsu veneno
Atque Ausonias fugit Cleopatra catenas.

mersa in vulgatis, nisi quis cum Marklândo præferat blando qua mersa veterno, quia morsu aspidis letalem soporem induci tradunt veteres. cui emendationi favet sequens hujus loci versus, Et trahere occultum membra soporis iter. quæ feliciter imitatus est D. Heinsius Lib. I. El. 3. p. 154.

— nec cenchræde mittor aspis,
Quæ bene Romanum dedecus ulta fuit,
Cum male tentatum duxit Cleopatra soporem,
Et gelidum traxit corpore mortis iter.

pro sacris Beroaldo fixis placuisse videtur. sed sacris recte alii exponunt, quia Isidi sacrae erant aspidem; & ideo forte Cleopatra talem aspidem sibi adferri jussit, quia se inferias Antonii sui Manibus ferro, adeoque Isidi sacra facere velle simulabat. soporem autem pro veneno, somnum ultimum inducente, optimis veterum exemplis illustravit Broukhufius, ut sæpe sopores dicuntur pharmaca quævis soporifera. vide Barth. ad Stat. VI. Th. 235. & ejusdem Broukhufii notas ad illa Tibulli IV. 4. 9. ad Phœbum,

Sanctæ vent, tecumque feras, quicumque sopores,
Quicumque & cantus corpora fessa levant.

licet illic sopores præferret D'Orvillus, & præclare de Tibullo meritis Cl. Heynius, quamquam alterum se tueri posset ex Lib. I. El. 2. init. ubi vinum, velut medicamen soporiferum, sibi dari jubet,

Adde merum, vinoque graves conpesce dolores,
Occupet ut fessi lumina vitæ sopor.

eadem varietate apud Columellam Lib. X. 179. ex emendatione Heinssiana,

Famque salutaris properet lactuca sopori,
Tristia qui relevet longi fastidia morbi.

pro salutaris sapore, ut olim in vulgatis.

55. Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda,
Nec ducis addiduo lingua sepulta mero]

ita similitudini suæ locum hunc restituerunt viri docti. Non hoc Roma fuit in v. c. Perreji, Mentel. secundo Vatic. & Neap. hoc etiam in Borrich. Regis,

Septem urbs alta jugis, toto quae praefidet orbi,
Femineas timuit territa Marte minas.

Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa Camilli?

60. Et modo Pompeja Bosphora capta manu?

Han-

gis, Colbestinis, primo Leid. tribus Voss. binis D'Orvill. & meis. altero versu perperam quoque in iisdem codd. & Harleiano, cum priore edd. *Dixit & assiduo*. sed *Nec Ducis assiduo* optime emendarunt Passeratius & D. Heinſius, quam patris sui restitutionem laudavit filius Nicolaus ad Vellej. Patenz. Lib. II. cap. 87. qui etiam tentaverat, *Et dux, assiduo lingua sepulta mero*. per adpositionem. vel, *Vinctaque & assiduo*: ut in illo Virgilii II. G. 94. *Tentatura pedes olim, vincturaque linguam*. vide ejus notas ad Propert. p. 726. quod tamen parentis ejus conjecturae non videtur praefendum. id certum, respici ad ebriosum Antonium, quem eo nomine passim traducit Cicero. & hinc Horatius Lib. I. od. 37. 14. de Antonio ab Octaviano fugato,

*Mentemque lymphatam Mareotico
Redegit in veros timores.*

ubi Commentatoris veteris & aliorum Interpretum sana est explicatio de vino Mareotico, quidquid dissentiat Crucquius, qui per *Mareotica* intelligit Aegypti regnum. sed praeterea non possum quae libro suo adscripserat Marklandus: „Dixit & assiduo est Codicum lectio, pro qua ediderunt ex Heinſii conjectura, Nec Ducis assiduo, longius a scriptura librorum. Mallem minore mutatione, Dux & ab assiduo &c. per partes probabo fuisse. sepulta ab assiduo mero, ut Virgil. *torrida semper ab igne*. noster Lib. IV. 3. 39. *Quae tellus sit lenta gelu, quas putris ab aestu, lingua vero pro linguosus (si ita loqui liceat) vel dicaculus. & sic infra El. XI. ad finem, Cassandra vocatur lingua. sic gula, venter, & sim.* Haec tamen parum mihi persuadent, non adulescendum esse D. Heinſii emendationi.

57. — toto quae praefidet orbi,
Femineas timuit territa Marte minas]

aei in Leid. sec. & Voss. primo. sed in reliquis codd. & edd. vetustis constanter toto. ut nullas debita curae pro nulli Lib. I. El. 20. 35. ubi vide. sic apud Minuc. Fel. cap. XI. *Quid quod toto orbi & ipsi mundo cum fideribus suis minantur incendium*, pro toti orbi vindicavit Daviscus.

mox edita Marte conjiciebat Marklandus. ut apud Aufon. *patre edita caelo*. id enim augere indigentiam rei addebat, ut urbs *odius Marte* timeret minas femineas. sed rejiciunt hanc emendationem sequentia, in quibus veterum Heroum bellica virtus seculo suo exprobrata satis ostendit, Romanos eo tempore Cleopatrae Marte, plus quam eos decebat, territos fuisse, ut necum etiam sentiebat Laur. Santenius. vitiose in meo secundo *territa in arce*. deest autem hic minor versus in Neapolitano.

59. Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa
Camilli?
Et modo Pompeja Bosphora capta manu?]

totum hoc distichon, quod in plerisque codd. MSS. & vetustis edd. legebatur sub finem hujus Elegiae post v. 68. optime huc revocarunt viri eruditi, ut jam monuit Passeratius pag. 475. & post eum Broukhusius, qui sensum loci bene exposuit. his enim versibus infectatur poeta in bellem Romanorum animum, qui feminam Cleopatram & Antonium timebant, quam antea hostes multo magis imperio formidandos vicerant, tamquam nunc Martia proles deesset. & haec conferri merentur cum illis, quae ex Ciceronis Oratione in Antonium exhibuit Dio Cassius Lib. XLV. cap. 32. pag. 441. ed. Reimar. ubi iisdem fere coloribus in Antonium, regium Caesari diadema inponere adnissum, invecus inducitur, rogatque, num id passuros sperasset Romanos, qui Tarquinium urbe ejecerant, Manlium Capitolii arce praecipitarent, Pyrrhum fractis viribus ex Italia fugaverant, Antiochum repulerant. & seqq. quibus similia habentur in Philipp. II. cap. 34. *ideone L. Tarquinium exabus, Sp. Cassius, Melius, M. Manlius vocati, ut multis post seculis a M. Antonio, quod fac non est, Rex, Romae constitueretur? eodem colore, quo supra noster v. 47. Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures? non aliter sapio, ac si noster ista Tulliana, ut saepe cum imitatur, in animo habuisset. huc vero exprobrationi, oppositis Heroum exemplis, vim & elegantiam addere, ubi nunc Scipiadae classes? ubi*

Hannibalis spolia? & victi monumenta Syphacis?
Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes?

Cur-

ubi signa Camilli? & seqq. notavit Bronkhufius, quem exclamandi usum egregie illustrat Heiafius ad Ovid. Epist. IV. 150. & ad Epist. XII. 103. Non solus igitur Broukhufius hoc distichon locum movit, quem ob id reprehendit Vulpus, & post v. 68. retinuit, addita explicatione admodum contorta. Janus autem Doufa P. margini ed. Rovillianae adscripserat, *Quid Camilli signa hoc in loco faciant, mihi vero divinare non est promtum. sed recte Passeratius refert ad signa, quae Romanis elade Ailianst adempta erant a Gallis, a Camillo autem recepta, adducto Virgilii loco VI. Aen. 825. quem sine dubio cogitabat Propertius:*

*Quin Dacies, Drusosque procul, saevumque securi
Adspice Torquatum, & referentem signa Camillum.*

ubi vide Servium, qui dicit Camillum Gallis interemptis aurum omne recepisse & signa. seq. versu Aut modo in Mentel. Neap. quinto Vatic. Borrich. Groning. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. & meo. sec. ut ex aliis adfert Lat. Latinius. Aut modo Pompeji in suo codice legi notat Scaliger. Aut ubi Pompeji in Regis, Colbertinis, & primis aliisque editionibus vetustis. quod non displicet. Bosphore Neap. & alter meus codex. Heinsius in Notis p. 726. Bosphore capte, vel aperte, vel adacte coniecerat. Tuque ubi ad marginem ed. Ald. de Pompeji Magni filio, seu Pompejo minore, intelligendum notaverat Doufa.

62. Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes? Est Pyrrhi prim. Vatic. facta vitiose in Mentel. primo Leid. & aliis codd. fracta Pyrrhi gloria, ut fractae Tarquinii secures supra v. 47. & de Mucio Scaevola & Porfena apud Auctorem Cullis v. 365.

*Mucius & prudens ardorem corpore passus,
Legitimi cessit cui fracta potentia Regis.*

ita Scaliger pro Legitime. & legitimum Regum intelligit Porfenam, ad oppositionem scribae, seu illegitimi Regis, vel pseudoPorfense, a Scaevola Interfecti. cum Heinsio potius legendum Einiimi Regis. & praeced. vers. prudens

etiam mendosum suspicor. sed versus istos spurios & institios censendos parum abest, quia Cl. Heynio adfentiar.

63. Curtius expletis statuit monumenta lacunis] vitiose Curtius in Regis, Colbertinis, Mentel. Borrich. Groning. Askew. primo & quarto Voss. priore Leid. ac meo, cum vetustis edd. Venet. Reg. Lep. Aldina utraque, Juntina, Mureti, Gryphiana 1551 & 1561. sed jam in Vossii editione Curtius legebatur, ut deinde in Colinaei, Rovillii, Canteri, Antverp. Christoph. Plantini, Gryph. 1573. Grafferi, aliisque edd. excusum est. cur autem Curtius in voraginem terrae insiliendo hiatus implens, monumenta hic statuisse dicatur, optime docet insignis Varroinis locus IV. de L. L. pag. 36. ubi historiam ipsam diversis modis traditam narrans, haec addit: *Proclis relatum, in eo loco, (foro nempe) dehisce terram, & ex Scto ad haruspices relatum, esse responsum, deum Manium Postulationem postulare, id est, civem fortissimum eodem mitti tum quemdam Curtium, virum fortem, armatum ascendisse in equum, & a Concordiae versum, cum equo in eum praecipitatum; eo facto locum coisse, atque ejus corpus divinitus humasse; & reliquisse genti suae monumentum. ubi locus ille hians, & mox Curtium insilientem condens, divinitus, hoc est Deorum numine, eum humasse, seu humo obruisse, & genti Curtiae monumentum reliquisse dicitur. quod huic versui optime convenit, & per monumentum illud intelligo aram, illo in loco, ubi lacus Curtius erat, sacratam de qua vide Drakenb. ad Livium VII. cap. 6. §. 5. & hanc aram, divinosque honores in medio foro quotannis Curtio factos, innuit Suidas in Αἰβριον, ubi historiam hanc ex anonymo Scriptore refert his inter alia verbis: Κέρτιος, ὁπὲρ ἐφθάρη τε κάκις, καὶ τῷ ψυχῷ ἄριστος, ἴφθιμνος βέλτερος τῶν ἄλλων τῷ Σιβυρίῳ. Τιμωσάτω γὰρ οὐκ ἄρῃ χαῖμα πάλαι ἀνδρὶς ἀρετῶν, — καὶ τυττω εἶπον, τὰ τε ὅπλα περιέδωκε, καὶ εἰς τὸν πολεμικὸν ἵππον ἀνίστη. — ἀτίκτως ἐλάσσει κατὰ τὴν χάριν τοι. σπυλθῶσις δὲ τῆς γῆς, πρῶτος τιμῆς τῆς ἀνδρὶ κατὰ μέσση ἀγορῇ θυμῶσι ἀπὸ πᾶν ἴσος ἐπιτελεῖ δέγωντας τὸν τε τόπον Αἰβριον ἐκάλεσαν, θυμῶν εὐκοδομήσαντες. ἔξ δὲ καὶ Βιργίλλιος τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο. haec ultima Scaligero ineptam merito censentur, quia tantum abest, ut a Curtio Aenei-*

Curtius expletis statuit monumenta lacunis;

Admisso

Aeneida orsus fuerit Virgilius, ut ejus semel tantum in Culice meminerit. Kustero Sibyllae folla esse videbantur. Sed sede sua mota, & transponenda esse ad superiora, Τιμωτάτων ὃ ἔτι χιῶμα πόλεος ἀνδρὸς ἀρετῇ, (ἔξ ὃ δὴ καὶ Βιργιλίου τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο) καὶ ταῦτα εἰπόν &c. conjeci in Praefatione ante Virgilium, ut illa a glossatore Grammatico, ipso forte Suida, inserta fuerint post ἀνδρὸς ἀρετῇ, quia arma virumque Aeneidos Virgilianae initium est. neque enim sunt Scriptoris illius, e quo hanc historiam narrat Suidas, & quae de Curtio, sensum oraculi, ut *inijcerent in voraginem, quo Romani plurimum valerent*, interpretante per arma virique virtutem dicit, confirmat Livius d. I. & haec transpositio in verbis Suidae optime probatur ex loco Valerii Max. Lib. V. cap. 6. §. 2. *Curtius & animi & generis nobilissimus adolescens, interpretatus, Urbem nostram virtute armisque praecipue excellere, militariis insignibus ornatus equum conscendit, eumque vehementer admotis calcantibus praecipitem in illud profundum egit &c.* quibus subjungit, *Magna postea decora in foro Romano fulserunt, nullum tamen hodieque pietate Curtii erga patriam clarius obversatur exemplum.* Quod autem Scaliger in Conjectan. ad Varron. pag. 62. neget ullam apud alios scriptores arae Curtio positae existere mentionem, illius tamen meminisse alii existimant. Ovidium, Lib. VI. Fast. 403.

*Curtius ille lacus, fidas qui sustinet aras,
Nunc solida est tellus, sed lacus ante fuit.*

ubi aras pro ara, more suo ponit, licet Saturni aram ex loco P. Victoris intelligere videatur Neapolis, & N. Heinsius ad Lib. I. F. 13. Sed quod locum illum Λίβητος dictum adjungat Suidas, id coelo Latino incognitum jure adfirmat Scaliger. adeoque vel nugatur Suidas, vel vitiosa scriptura enata fuerit ex Λάκω, nempe Κέρτιος, ita enim Plutarchus in Romulo p. 28. in fin. de antiquo Curtio Sabino agens: ὁ μὲν ἐν τόπῳ δι' ἐκείνους ἔτι νῦν Κέρτιος Λάκω ὀνομάζεται. cum quo confer locum ex L. Calpurnii Pisonis Lib. I. Annal. a Varrone ibidem productum, & relatam inter Fragmenta Historicor. vet. pag. 218. post Sallustium Vassii. & de voce Λάκω vide J. Vorfili notas ad Sulpic. Sever. Lib. I. cap. 18. pag. 64. historiam vero ipsam inter fabulas illic recenset Livius, unde fama

vetus dicitur Auctori Culicis v. 361. ut locum constituit Scaliger:

*Hic & fama vetus numquam moritara per aevum
Curtius, e mediis quem quondam sedibus urbis
Devotum bellis consumpsit gurgis inundans.*

in vulgatis, *consumpsit gurgitis haustus.* unde Heinsius, *Devotum inferni consumpsit gurgitis haustus.* certe bellis manifeste corruptum est. & sic famosus lacus Statio Lib. I. Silv. 1. 68.

*Ipse loci custos, cujus sacra vorago
Famosusque lacus nomen memorabile servat.*

vel servant cum Heinso. quin & lacus ipse Curtius ab antiquo Curtio Metto, qui contra Romulum pro Sabinis certans in paludem cum equo incidit, monumentum pugnae dicitur etiam Lysio Lib. I. cap. 12. §. 10. hinc Curti nobile letum legendum esse apud Horat. I. od. 12. 35. censet Bentlejus. quod tamen illic non immerito improbat Cuninghamius Animadv. in Horat. Bentlej. cap. X. circa fin. qui potius pro Tarquinii emendandum censet *Funii fasces, dubito an Catonis nobile letum.* ut Junio Bruto libertatis vindici Cato jungatur. Sed de hoc Horatii loco, & virorum doctorum ad illum conjecturis cum cura egit vir eruditissimus, literis fato praematurato ereptus, Jac. van Vaassen egregis Animadv. Hist. Critic. ad Fastos Rom. Sacros cap. 2. §. 4. pag. 72. & seqq. Haec sufficiant ad intellectum locutionis, qua Curtius expletis lacunis monumenta statuisse hic dicitur. Sed priore disticho etiam occurrunt *vidi monumenta Syphacis.* & mox iterum *statuit monumenta*, qualia, licet non semper mutanda concedam, elegantiam tamen minime augent, & millies librariorum verba proxime antecedentia vel sequentia in aliorum locum substituisse notat Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. pag. 154. Itaque si talia ex glossatorum confusione orta, voce rebus oportuna commutari possint, facilem emendationem non repudiuros censores haud tetricos sperare licet. Hic igitur substituendum videtur:

*Nunc ubi Scipiadae classes? ubi signa Camilli?
Aut ubi Pompeja Bosphora capta manu?
Hannibalis spolia? & vidi documenta Syphacis?
Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes?
Curtius expletis statuit monumenta lacunis;
Admisso Decius praelia rupit equo.*

COR-

Admisso Decius praelia rupit equo.

65. Coelitis

continuata in seculi sui invidiam inertiae exprobratione. ubi nunc similia virtutis Romanae, qualis erat Scipionis, *documenta*? Debellati enim a Scipione Hannibalis victique Syphacis spolia *documenta* dabant gloriae avitae, voce eleganti & usitatissima. Ovidius Lib. I. Met. 415.

Et documenta damus, qua simul origine creti.
apud quem eadem in MSS. confusio Lib. III. 579.
O periture, tuque aliis documenta dature
Morte.

ubi *exempla* vel *monimenta* in MSS. quorum apud me Excerpta sunt, & in variantibus codicum Palatinorum, a Gebhardo edit. Bersmannianae adscriptis. Claudianus II. in Rufin. 307.

— non te documenta priorum,
Non exempla vetant?

quod praetulit Heinſius, pro *monimenta*, ut antea edebatur. Seneca Troad. v. 5.

— non unquam tulit
Documenta Fors majora, quam fragili loco
Starent superba.

& hanc conjecturam facilius opinor probaturos esse, qui legerint Gronovium, Livio aliisque veterum locis hanc vocem, & locutionem *documentum statuere*, egregie restituentem Lib. IV. Observ. cap. XI. p. 175. & seqq. cujus de hac phrasi tot exemplis probata adnotationes dubium tamen me reddunt, an non potius praecedente disticho *monimenta Syphacis*, & hoc in versu legendum sit,

Curtius expletis statuit documenta lacunis.

statuit nempe *documenta* verae in patriam pietatis. Certe alterutro in versu *documenta* videntur reponenda, quae pro exemplis rerumque probatis speciminibus apud Suetonium, Tacitum, aliosque, & *virtutis documenta dare*, & *documentum esse*, apud optimos auctores occurrunt, de quo frustra dubitabat Berneggerus ad Justin. Lib. V. cap. 9. recte enim id dici docent loca a Dukero producta ad Florum Lib. IV. cap. 10. & sic *Hannibalis spolia*, & *victi monimenta Syphacis* possent intelligi de antiquissimis monumentis, Scipioni ob hanc virtutem postis, quorum epigrammata edidi Tom. I. Anth. Lat. pag. 208. 209. Eligant igitur viri eruditi, & iudices idonei,

quo in versu *documenta* aptius admittenda videantur, nam *monimenta* hic bis repeti inconcinnius, adensuros fore mihi blandior.

64. *Admisso Decius praelia rupit equo*] *Et Decius misso* in Voss quart. Heinſiano. Askew. & meo priore. *Ac Decius misso* in Menteliano, duobus Leidd. tertio Voss. & meo secundo. *Ac Decius misso* in primo Voss. sec. D'orv. & vetustioribus edd. ut *misso* pro *inmisso* dicatur, quod multis locis tuetur Heinſius in Notis pag. 726. ut v. 23. hui. Eleg. *Et duo in adversum misso per moenia currus* legitur in MSS. pro *inmisso*. & El. I. huius Libr. v. 13. *misso in me certatis habentis*. ubi vide. Mirari licet perversum viri ceteroquin eruditissimi Jani Gruteri gustum, qui Lib. VII. Suspic. cap. XI. hic tmesin Proptio ingerit, & legit,

Ad - Decius - misso praelia rupit equo.

pro *Admisso*. & simile ejusdem tmeseos exemplum ab eodem Grutero invitis Musis obtrusum notabimus infra ad El. XI. 10. tales vero argutiae, melioris aetatis poetis, Elegiacis praesertim, perperam saepe invecitae ad palatum Broukhuffii minime etiam faciebant. vide quae notavi ad Iotich. pag. 458. Recte igitur Scaligeri lectionem *Admisso Decius* recepit Broukhuffius, & adposito Ciceronis loco firmavit ex Lib. II. de Finib. c. 19. *Decius, cum se devoveret, & equo admisso in mediam aciem Latinorum irruebat*. Adde illud ex Auctore Rhetoricor. ad Herenn. Lib. IV. cap. 44. *Decius, qui se devovisse dicitur & pro legionibus in hostes inmisso medios*. ubi lege se *inmisso*. nam in Leidd & Voss. MSS. *se in hostes inmisso*, vel *inmisso*. pro quo intulisse ex Leid. sec. praefert Quidendorpius, possis etiam *in hostes irrupisse*, vel *irruisse*, ut in illo Ciceronis loco. *Concitato equo* apud Livium Lib. V. cap. 6. *Decius caput suum pro salute Reip. devovit, ac protinus concitato equo in medium hostium agmen irrupit*. & Senecam Epist. LXVII. *Decius se pro Rep. devovit, & in medios hostes concitato equo mortem petens irruit. admissos equos etiam hoc sensu Albinovan. Epic. Drusi v. 320. Terruit admissos sanguinolentos equos*. Hyginus fab. 243. *Semiramis Babylonia equo admisso in pyram se conjecit*. ut recte pro *amisso* legit Dresenius ad Joseph. Isc. Lib. I. 242.

G G G G

65. Co-

65. Coclitis abscissos testatur semita pontes.

Est cui cognomen Corvus habere dedit.

Haec Dî condiderunt, haec Dî quoque moenia servant:

Vix timeat salvo Caesare Roma Jovem.

Leucadius versas acies memorabit Apollo.

70. Tan-

65. Coclitis abscissos testatur semita pontus] Coclitis abscissos in Neap. abscissos D'Orv. prim. forte hic innuitur semita, qua Horatius Cocles tendit ad pontem sublicium contra impetum Portenae defendendum, quae inde ab eo Coclitis semita dicta fuerit, ut Hercules semita de via, quam non procul a Bajis ad traducendos Geryonae boves fecerat Hercules, & ab illo nomen habuit. vide ad Lib. I. El. XI. 2. hanc Coclitis semitam tempore Propertii adhuc superfuisse colligit Cel. Ruhnkenius ex Dion. Halic. V. p. 290. qui narrat Romanos pontem illum sublicium, qualis olim fuerat, ad suam usque aetatem in aeternam rei memoriam conservasse, & huc referebat elegantissimum Santenii locum Manilii Lib. I. 779. *Et Romana ferens quas texit, moenia Cocles. ubi legebat petens. vel, ut alius vir doctus, ferox qui texit.* firmabatque ex uberiore Claudiani descriptione VI. Conf. Hon. 463.

— non tela retardant:

Obiice non haesit fluvii. sic ille minacem
Tyrrenam labente manum pro ponte repellens
Trajecit clypeo Thybrin, quo texerat urbem,
Tarquinio mirante, Cocles, mediisque superbus
Porcennam respexit aquis.

gerens tamen in aliis est. quod referunt ad coronam muralem Coclitis propter moenia urbis servata donatam. Ceterum huic semitae Coclitis forte vicinum fuit illud agrorum spatium, quod in virtutis presium Coclitis fuit oblatum, quantum uno die circumarari posset. Id enim eum accepisse adfirmant Dionysius Halic. Livius, alique, quamquam hunc terrae tractum repudiasset Coclitem, nonnulli contendunt. quibus adscribitur Muretus Lib. XIX. Variar. Lect. cap. 18. vide Drakenb. ad Liv. Lib. II. cap. 10. §. 12. recte igitur adscripsit Masklandus, de sensu huius loci quaerendum. innuere videtur viam aliquam vel vicum, qui a Coclitis nomen habuit. Sed rationem nominis nemo adfert. Addi de Horatio Coclitemerentur verba inediti Schollastae Vossiani ad Juvenal. ad Sat. VIII. 264. *Cocles Horatius in ponte Tiberis stans solus hostibus obstitit, usque*

quo a tergo ejus Romani pontem excinderent, & postea armatum se in Tiberim misit, atque ad suos natavit vulneratus in coxa, cumque improperaret ut quidam, quod claudus esset, respondit, per singulos gradus meos recorder triumphi mei. ubi pro improperaret ex melioris aetatis usu scribendum esset exprobraret.

66. Est cui cognomen Corvus habere dedit] ita emendavit & edidit Broukhusius, quod quia a secundo codice Vaticano confirmatur, retinui. nam in ceteris omnibus MSS. & edd. antiquis *Et cui cognomen Corvus habere dedit*, Corvint nempe, ut dicti sunt posterius M. Valerii Corvini de qua re notissima adferam tantum verba Schollastae Persii sic emendanda ad Sat. II. 72. *originem trahens ab Valerio Messala, qui septies fuit Consul, qui cum a quodam Gallo ad monomachiam in praelio vocaretur, corvus super galeam in capite ejus sedet, & victo hoste Corvinus vocatus est.* in editis enim male legitur ab Aurelio Messala. Ovidius Lib. I. Fast. 602.

Aut Corvi titulos auxiliaris habent.

Manilius d. I. v. 780.

Et commilitio velucris Corvinus adeptus

Et spolia & nomen, qui gestat in alite Phoebum.

ubi *Et cum militia* in aliis. unde *commilitia* legabatur Passeratius in notis ad hunc versum. deinde quod *gestat ab alite Phoebi* Heinsius ad Petron. cap. 122. circa fin. Gronovius Lib. III. Observ. cap. XI. p. 534. *quem gessit in alite Phoebi.* jungens *commilitio Phoebi*, & exponens, quem forma alitis gessit in galea confidentem. sed quod rejicit Bentley, & vulgatam tuetur.

67. Haec Dî condiderunt &c.] condiderunt in Regiis, Colbertinis, Mentel. Borrich. Groning. Askew. duobus Leidd., Voss. tribus, utroque D'Orvill. meis, & antiquiss. edd. usque ad Scalligeranum, in qua condiderunt, ut legendum etiam monuit Passeratius. sequente versu *Vix timeat male in D'Orvill. pr. salvo Principe*, tamquam ex formula Romanis usitata dicitur. ut in loco

70. Tantum operis belli sustulit una dies.
At tu, sive petes portus, seu, navita, linques;
Caesaris in toto sis memor Jönio.

ELEG.

loco Martialis, quem profert Passeratius, & ex hoc versu expressum notat, Lib. VII. Ep. 59. ad Jovem:

*Tarpeiae venerande rector aulae,
Quem salvo Duce credimus Tonantem.*

& ita passim salvo Caesare apud Ovidium. vide infra ad v. 21. hinc in Nuno Diocletiani apud Trist. Tom. III. Comment. p. 339. SALVIS AVGV. ET CAES. FELIX CARTHAGO, quod hoc loco illustrat. qualis epigraphe etiam est in Numis Constantii Chlori & Constantini Magni apud eundem pag. 535.

70. *Tantum operis belli sustulit una dies* bello vel bellis Heinf. quod tamen a nullo codice firmatur. imitatus hic forte Propertius fuit, ut saepe alibi, Nam Ciceronis pro Sulla cap. 26. *Haec diu multumque & multo labore quaesita una eripuit hora.* ea significatione hora & dies dicuntur pro insigni illius diei ac temporis clade, vel victoria. ut apud Lucan. VI. 158.

— non parvo sanguine Magni
Ista dies ierit.

Statius VIII. Theb. 663.

Tydeos illa dies: illum fugiuntque tremuntque. ubi vide Barth. Auctor Elegiae de Spe. v. 36. Tom. I. Anth. Lat. pag. 535. de Mario:

*Haec illum Libyae penetrare in litora victae
Fuffit: & o Superi! quis fuit ille dies!
Quo Marium vidit pariter Carthago jacentem.
Tortis par illis nulla ruina fuit.*

ubi vide quae notavi. memorabat praec. vers. in Groningano. *tantum operis*, ut Lib. III. Et. 2. 4.

Tantum operis nervis hūscere posse meis.

72. *Caesaris in toto sis memor Jönio* ita in omnibus codd. & edd. antiquis, pari consensu: quod praefero, pro ubicumque in mari vageris, unde non ausus fui cum Broukhusio conjecturam P. Francii *tuta* in contextum recipere: quamvis utraque vox saepe a librariis fuerit permutata.

ut apud Ovid. Epist. IX. v. 15. restituit Hein-
sius, *Se tibi pax terras, tibi se tuta aequora de-
bent.* pro tota. quod tamen in ipso contextu re-
tentum est. Epist. XIX. 208.

Tum placidas tuto pectore finde vias.

ut nunc emendatum est. cum antea *toto* legere-
tur. Lib. V. Trist. 5. 18. *tutum per mare navis
eat.* apud Valer. Fl. I. 306.

— dumque aequare tuto

Currimus.

ut Gronovio corrigendum videbatur. aliis *toto* probantibus; similia vide in notis Drakenb. ad Silium Lib. X. 312. passim autem hae voces ita variantur in MSS. ut saepe dabites quid eli-
gendum. ut apud Horatium Lib. I. od. 17. 5. praeculit Bentlejus,

*Impune totum per nemus arbutos
Quaerunt latentes.*

pro *tutum*. ceterum *Jönio* hic genere masculino, Graecorum more, poni censet Jan. Rutgersius in Venus. Lest. cap. X. p. 287. sed tam hoc in loco. quam in aliis, quae adfert, post-
rum exemplis, aequae neutro quam masculino genere accipi potest. & infra Bl. XX. 19.

*Deinde per Jönium vectus quum fessa Lechaes
Sedarit placida vela phajelus aqua.*

Statius I. Theb. 15.

— cur non expaverit ingens

Jönium.

ubi certe neutrum est. & sic *Aegeus*, vel *Aegeum*. Lib. III. v. 434.

— magnoque volantes

Injicit Aegeo.

aliisque in locis. vide supra ad huj. Libr. El. V. v. 11. est autem secunda in hoc nomine sem-
per corripienda, quia Graecis *Ἰόνιος*, non *Ἰόνιον*, ut saepe perperam in MSS. vide Davil. ad Maxim. Tyr. Diss. XXXIX. pag. 636.

Gggg 2

ELEG. X.

Postume, plorantem potuisti linquere Gallam?
 Miles & Augusti fortia signa sequi?
 Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
 Ne faceres Galla multa rogante tua?
 5. Si fas est, omnes pariter pereatis, avari;

Et

ELEG. X. v. 1. *Postume, plorantem potuisti linquere Gallam*] rumpere in D'Orvill. sec. & mox *fortia facta* in sec. Leid. & Voss. quarto. *Augusti fortia signa* conjungenda sunt. nam male Passeratius *miles Augusti* connectebat. AD POSTVMVM vel AD POSTVMVM DE GALLA inscribitur in codd. MSS. & edd. vetustis. conferenda est Elegia tertia Libri IV. quae sub Arethusae nomine scripta est Lycotae, seu Aeliae Gallae ad hunc Postumum, & Tibulli Eleg. 6. Lib. II. de Macro militiam amoribus praefereute. in quo argumento haec Elegia optimis recentiorum ingenii ad imitationis artificium pulchros praebuit colores. vide Jani Secundi Lib. II. El. XI. Dan. Heinssii festivissimam Elegiam ad Didericum Douglam inter Juveniles El. VI. & Petri Lotichii Secundi Lib. I. Eleg. 2.

3. *Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi*] recte *spoliati* notat Broukhufius positum esse pro *spoliandi*, seu, quum Parthos spoliaveris, ut fingat jam victos esse Parthos, sic saepe etiam alibi noster loquitur. supra El. 3. huj. Lib. v. 37. *Videtur cum victis pariter miscemur Indis*. licet Indi adhuc vincendi essent. vide etiam Broukhuf. ad Lib. II. El. 10. 49. non igitur opus est cum Francio *spoliandi* in ipso textu corrigere. quamvis in cod. Askewiano *Tantine ulla tibi spoliandi* legatur. *Tantine illa fuit* in Heinssiano. *Tantine gloria Parthi spoliati*, eodem modo hic dictum, quo Lib. IV. El. 3. 63.

Ne, precor, adscensus tanti sit gloria Batris.

4. *Ne faceres Galla multa rogante tua*] facias in meo secundo. ceteri codices nihil variant. *Ne fugeres* Heinssius. sed non male Passeratius illud *Ne faceres* refert ad superiora *linquere Gallam*. qui verbi hujus usus veteribus non infre-

quens. Ovidius I. Am. El. 3. 11.

At Phoebus, comitesque novem, vitisque reperto
Hoc faciant, & me qui tibi donat, Amor.

ubi *Hoc faciant* ad praecedens *comendunt* referendum. apud eundem Epist. XX. v. 35.

Audaces facie cogimur esse tua.

Tu facis hoc, oculisque tui &c.

Hoc flavi faciunt crines, & eburnea cervice.

vide notas ad Epist. I. 103. Tibullus Lib. I. El. 9. 21.

Cantus & d' curru Lunam deducere tentat:

Et faceret, si non aera repulsa sonant.

Haec nonnihil quidem Passeratii expositionem adjuvant. absurde alii *faceres multa* conjungunt. sed reliqua *Galla multa rogante tua* insuavissimum reddunt versum, & valde serpunt. Puto excidisse phrasin. Propertio *anatam*, & forte legendum esse,

Ne faceres, Galla multa rogante, moram.

sic Lib. I. El. 12. 2.

Quod faciat nobis conscia Roma moram.

ubi plura hujus locutionis exempla dedi. *quarere in amore moram* ibid. El. XIII. 6. idem igitur innuit, quod ipse Propertius Cynthiae abeunti, Lib. I. El. 8. init.

Tunc igitur demens, nec te mea cura moratur? infra hac Eleg. v. 24.

Postumus alter erit miranda conjuge Ulixe,
Non illi longae tot nocuere morae.

negante in aliis legi testatur Lat. Latinius.

5. *Si fas est, omnes pariter pereatis, avari*] Marklandus in libri sui margine *Si fas est* exponebat, Si liceat ita precari. melius Passeratius *fas per divos* interpretatur. ut Lib. I. El. 11. v. 19. *Mi neque amare aliam, neque ab hac discedere fas.*

Et quisquis fido praetulit arma toro.
 Tu tamen injecta tectus, vesane, lacerina
 Potabis galea fessus Araxis aquam.
 Illa quidem interea fama tabescet inani,
 10. Haec tua ne virtus fiat amara sibi.
 Neve tua Medae laetentur caede sagittae,

Ferreus

fas est. vide Acronem & Porphyr. ad Horat. Lib. I. od. 19. v. 3. & 13. & Lambin. ad Lib. IV. od. 4. 22. qui & in loco Tibulli Lib. I. El. 10. 23. videtur praetulisse *Nec tibi celanti fas sit peccare*, pro quo *spes sit* reposuit Broukhufius. eodem sensu *nefas*, *advaros*, de eo, quod fieri non potest, apud eundem Lib. I. od. 24. in fine: *levius sit patientia Quidquid corrigere est nefas*. ubi eundem Lambinum vide. & sic in formula illa *Scire nefas* Lib. I. od. XI. init. ubi plura Bentlejus. seq. vers. vitiose in D'Orv. sec. Et quicumque.

7. *Tu tamen injecta tectus, vesane, lacerina*] in *tecta* separatim Mentel. Regii, unus Colbert. Borrich. Leid. sec. Voss. tert. & quart. meus secundus, ut in primis edd. *interea* in altero Colbert. Scalig. cod. Groning. D'Orv. sec. & meo priore. *intecta* Neap. *intexta* Askew. Harlejanus Musei Britannici, Vatic. pr. & quint. Heinsius *huic texta*, Gallae nempe, conjecerat. uxores enim maritis in bella tendentibus lacernas texebant. ut Lib. IV. El. 3. 18. *Textitur haec castris quarta lacerna tuis*. ubi vide. sed *texta tectus* ingratissimum reddit sonum. *injecta* igitur non modo, ut supra Lib. II. 22. 21.

Atque ita mi injecto dixerunt rursus amictu.

pro *vesane* in Regiis & altero Colbertino *versare*. vitiose *vesare* in primis edd.

8. *Potabis galea fessus Araxis aquam*] *Notabis* corrupte in Borrich. & male *fixus* D'Orvill. pr. hoc loco firmatur vera lectio apud Tibullum Lib. II. El. 6. 8. *Ipse levi galea qui sibi potet aquam*. ubi vide Cl. Heynium p. 134. ed. sec. *portet* edidit Broukhufius. *Potabis* etiam, non *Portabis* hic recte legit Dempsterus Lib. III. Etrur. Reg. cap. 61. sed memoriae nimium confusus Salmasius ad Spartian. Hadr. cap. 13. pag. 127. male adfert,

Et fesso galea qui tibi portet aquam.

similis varietas est in loco Claudiani III. Conf.

Honor. v. 49. *In galea potare nives*. ubi in aliis *portare*. vide quae notavi ad Auct. Eleg. in Obit. Maecen. v. 58. *Potasti galea dulce jubante merum*, Tom. I. Anthol. Lat. p. 265. ad hunc morem castrensem refer etiam illud Claudiani in Bel. Get. 532. *galeisque Padum vittricibus hausit*. & Statii Lib. III. Theb. 663.

Hostilem Ismenon galeis, Dircenque bibemus. ubi Scholiastes adfert illud Lucani IX. 510.

— concitus ira

Excussit galeam, suffecitque omnibus unda.

9. *Illam quidem interea fama tabescet inani*] *curae* vel *flamma* Heinsius, quod ultimum etiam est in Vossiano codice, quemadmodum apud Virg. IV. Aen. 218. Vossius legebat *flammamque fovemus inanem*. pro *famamque*. sed quam lectionem receptam merito Patruus meus hoc ipso Propertii loco tuetur, & hic interpretatur, licet tu nomen & decus militia Caesaris referas, Galla tamen, quia haec virtus te quotidianis exponet periculis, fama inani tabescet curis confecta. seq. versu *Haec utinam virtus male in primo Leiden. ne fiet* in Regiis, Voss. tert. meo primo, & priscis edd. *nec fiet* in Colbertinis. *amara sibi* Livinej. Heinf. & Francius, quod firmatur a quinto Vatic. secundo Leid. & Voss. tertio, idque in textum recepi pro tibi. vide Patruj mei notas ad illud Ovidij Epist. XIX. 88.

— sic tu temerarius esto,

Ne miserae virtus sit tua flenda mihi.

quod ex hoc Propertii loco expressum videtur.

11. *Neve tua Medae laetentur caede sagittae*] sic in omnibus codd. & edd. vetustis. unde igitur Caelius Secundus Curio in Foro Romano, seu L. L. Thesauro, in *linio*, adfert, *liniantur caede sagittae*? quod mirari etiam videtur Vossius Lib. III. de Analog. cap. 35. p. 143. ubi dicit se in cunctis edd., & vetusta Regii Lep. reperisse *laetentur*. sed plura hac de re notavit Gggg. 3. Ea

Ferreus armato neu cataphractus equo.
 Neve aliquid de te flendum referatur in urna.
 Sic redeunt, illis qui cecidere locis.

15. Ter quater in casta felix, o Postume, Galla:

Mo-

Patruus meus ad Quintilian. Decl. XIII. cap. 5. p. 277. de Medis sagittis vide supra ad El. VII. 25. ubi legendum conjeci, *Vel tibi Medorum pugnaces ire per hastas.*

12. *Ferreus armato neu cataphractus equo*] *aurato* in duobus Leidd. tribus Voss. Askew. Borrich. Groning. binis D'Orvill. meisque, & primis reliquisque edd. antiquis. *Ferreus nec aurato neu* in Harlejano Musei Britann. *aerato* vel *armato* Heinsius, qui etiam in marg. ed. Ald. conjecit *Aereus aerato*: vide de hoc loco Lipsium Lib. III. de Milit. Rom. Dial. 4. p. 131. qui Doufæ Fil. *aerato* pro *aurato* illic probasse videtur. sed rejicit hoc. & *aurato* propugnat Dausquejus ad Silium pag. 323. & Scriverius in adnotatione MS. quam suis ad Vegetium notis inseruit Quidendorpius Tom. IX. Miscell. Observ. pag. 93. ut *ferreus* eques Parthorum equo Postumi *aurato*, id est aureis bullis, ephippis, & sim. insigni opponatur, eoque capto non laetetur. equum vero Postumi hic minime intelligendum opinor, sed Parthici cataphractarii militis equum, quem vovet, ne caede Postumi etiam laetetur, quæ ex præced. versu repetenda, *armato* tamen bene tuetur Broukhufius, qui *armatum equum* intelligit de cataphracti militis equo, vario munimine & armorum pondere contra vulnera hostilia testis, ut, præter aliorum loca ab eo producta, patet ex Vegetii descriptione Lib. III. cap. 23. *Cataphracti equites propter munimina, quæ gerunt, a vulneribus quidem tuti, sed propter impedimentum & pondus armorum capi eos facile est. & hinc testis equi, muniti, & operiti passim vocantur in locis veterum, qui cataphractos hos equites vel clibanarios describunt. vid. illic Stewech. pag. 212. 213. Demster. ad Claudian. II. in Rufin. 355, & Freinsheim. ad Curt. III. XI. 15. ne addam, ipsam vocis originem testum seu armatum equum indicare. auratos tamen defendit Vulpius. sed non persuadet. Neque etiam admittere possum Marklandi conjecturam, licet ingeniosam, qua in notis ad Max. Tyrium pag. 715. legebat,*

Sericus armato neu cataphractus equo.

eamque firmabat ex Lib. IV. El. 3. 8. ubi Arethusa, id est, Galla, Lycotæ, sive huic Postumo, scribit,

*Te modo viderunt iteratos Bactra per ortus,
 Te modo munito Sericus hostis equo.*

quo in loco *munitus equus* etiam *armatum* hic adserit. sed *Ferreus cataphractus* eques defenditur ex fragmento Sallustii apud Nonium Marc. p. 536. in quo equites *Cataphracti ferrea omnes specie dicuntur. præter Servii verba, & Claudiani, cui simulacra ferrea vocantur, a Broukhufio producta, etiam huc facit illud Modesti in libro de Vocabulis Rei Militaris pag. 111. Alii contra elephantos, cataphractos milites in miserunt, ita ut in brachiis eorum, vel in cassidibus, vel humeris aculei ingentes ponerentur ex ferro. quo in loco clibanarii, ut apud alios, etiam vocantur. de qua voce hic consulenda est J. Doufæ Filii nota, quæ Patri perperam tribuitur in ed. majori Parisina p. 757. ubi ex Turnebi Adversariis adfert verba ex Onomastico inedito P. Daniellis, *Clibanarii quasi tunica ferrei. quod etiam inveni in meis Excerptis MSS. ex Glossis ejusdem P. Daniellis, & in Glossario antiquissimo Biblioth. Leidensis post Isidorum, Clibanari, quasi tunicae ferri. ut in alio ejusdem Bibliothecæ legitur. apud Papiam vero, Clibanari quasi tunica ferrea. sed de his vide Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. cap. 56.**

13. — flendum referatur in urna.
Sic redeunt, illis qui cecidere locis]

Si credent vitiose in Regiis, Neapol. meo secundo, & primis edd. quæ cecidere in Mentel. Leid. pr. & meo altero. *sic cecidere* Borrich. confer illud Nisi ad Euryalum apud Virg. IX. Aen. 208. — ita me referat tibi magnus evantem Jupiter &c *Si quis in adversum raptas casusve, Deusve, Te superesse velim. & seqq. vide Livinejum & Passerat. ad h. l.*

15. *Ter quater in casta felix, o Postume, Galla]* in cara prim. Leid. *felix in casta*, ut apud Ovid. Epist. XVII. 50. *Felix in culpa qua Jove dico* ego.

Moribus his alia conjuge dignus eras.
 Quid faciet nullo munita puella timore,
 Quum sis luxuriae norma magistra tuae?

Sed

ego. ubi vide notas. seq. vers. inciderat aliquando, legendum cum interrogationis nota, *Moribus his illa* (vel *tali*) *conjuge dignus eras?* sed adfirmandi modo dicit, Postumum *moribus his*, id est tantae duriitiae maritum, (ut mox v. 20.) qui castam conjugem relinqueret, & arma fido toro praeferret, *alia* conjuge dignum fuisse. eodem significato, licet alia in re, quo apud Ovidium III. ex P. Ep. 2. in fin. *Conveniens istis moribus esse puta*. locutionis elegantiam *his moribus*; hac tua indole, optime illustravit Gronovius ad Senecae Epist. VII.

17. *Quid faciet nullo munita puella timore*] Miror Heinsum hic legendum censuisse, *nullo munita puella marito*. idque non adduxisse loco Ovidii III. Am. 8. 63. *Me prohibet custos, in me timet illa maritum*. sed nihil potius mutandum. timor hic simpliciter, subintellecto *custodum timore*. quod additur Lib. II. El. 18. 70. *Custodum & nullo septa timore placet*. ubi male alii *timore* propugnant, & inter illos Jac. Gronovius ad Arrian. de Exp. Alex. Lib. IV. 7. p. 160. vide illic notata. & de *custodibus* puellas vel alios observantibus, adde D'orleans ad Tacit. p. 608. & Muret. ad ejusdem Lib. III. Ann. 28. sic infra El. 12. 23. *Nec timor, aut ulla est clausulae tutela puellae*. quod frustra ab interpretibus sollicitari ipse notat Heinsius ad Ovid. III. Am. 4. 30. loco simillimo:

Non probe sit, quam vir servat, sed adultera, cara est.

Ipse timor pretium corpore majus habet.

Itemque de Galla hic innuit noster, quod Cynthiae scribit Lib. II. El. 5. in fine:

Nam nihil invitas tristes custodia prodest:

Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

vulgata autem lectio optime firmatur loco Apuleji Lib. IX. Met. p. 188. ed. Pricaei: *uxorem generosam, eximia formositate praeditam, mira custodia munitam, domi suae quam cautissime cohibebat*. talis custos puellae Graecis *ἐπίσκοπος*, *ἐπίσκοπος*. vide Toupilii notas ad Longin. pag. 159.

18. *Quum sis luxuriae norma magistra tuae?*] ha ex Scaligeri emendatione edidit Broukhusius. eo sensu, quid faciet Galla, a te non custodita sed relicta, quum ipse eam deferens, viam luxuriae

patefacias, ac sui juris praestes. in codd. MSS. plerisque, Regiis, Colbertinis, Mentel. Askew. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. mels, ac vetustis edd. constanter legitur, *Quum sit luxuriae Roma magistra tuae*. nisi quod *suae* in v. c. Perreji, Colotiano, & tribus Vatic. & ita legendum videtur. nisi quod *suae* malim pro *tuae*. neque enim haec lectio a librariis provenit. quoties non Romam luxuriae inculcat noster? infra El. XI. 4.

Luxuriae nimium libera facta via est.

Cum sit luxuriae Roma ministra tuae in aliis legi notat Lat. Latinus. Scaligeri emendationem etiam inprobabat Marklandus, cujus adnotatio hic inseri meretur: „*Scaliger ex conjectura edidit norma magistra, & eum deinde alii secuti. sed nec explicarunt, nec quidem potuerunt. omnes MSS habent Roma, non norma. minima mutatione in optimum sensum,*

„*Quid facies nullo munita puella timore,*

„*Quum sit luxuriae Roma magistra tuae.*

„*Gallam adloquitur. quid boni expectandum a te est, quum nullum custodem habeas, & quum Romae sis, quae urbs te quasi manu duces ad luxuriam, optima magistra luxuriae tuae. Sed ne metuas, Postume, a corruptore. Gallam enim munera non expugnabunt. vel potes retinere vulgatam, modo pro sis legas sit, & Roma, & suae pro tuae. suae erit ejus. ut apud Ovid. I. ex P. 7. 48. Si sua per vestras victa sit ira preces.* Sed quum sermo ad Postumum dirigatur in praecedentibus & sequentibus, incommode ad Gallam hoc disticho interjecto referuntur verba, si facies & luxuriae tuae legamus, quapropter, alio colore poetico adhibito, non adspernandum forte, si quis substituendam conjiciat,

Quid faciet nullo munita puella timore,

Quum sit luxuriae forma magistra suae.

ut innuat Gallae pulchritudinem insidulis corruptorum expositam & obnoxiam esse. ut in illo Ovidii Epist. XVI. 282.

Hanc faciem culpa posse carere putes?

Aut faciem mutes, aut sis non dura necesse est.

Lis est cum forma magna pudicitiae.

forma & norma saepius in MSS. permutantur. vid. ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 53. *forma magistra*

gistra

- Sed securus eas. Gallam non munera vincent,
 20. Duritiaque tuae non erit illa memor.
 Nam quocumque die saluum te fata remittent,
 Pendebit collo Galla pudica tuo.
 Postumus alter erit miranda conjuge Ulixes.
 Non illi longae tot nocuere morae.
 25. Castra decem annorum, & Ciconum mons, Ismara, Calpe,
 Exustaeque tuae mox, Polypheme, genae.

Et

gistra eadem elegantia dicitur, qua *artes magistrae*, *iussa magistra*, & sim. vid. Heinf. ad Ovid. Epist. XV. 83. & Drakenb. ad Silium III. 387. hinc apud Apulejum de doctrina Platon. Lib. II. p. 266. ed. Colv. de virtutibus, quae solis disciplinis traduntur, & magis ratione discuntur. ubi in aliis & magistratone discuntur. quod vocabulum pluribus adstruit Salmastius in Exerc. Plin. p. 336. sed veteres edd. *magistra* ratione. & sic video existare in Delphinica pag. 600. quod firmant & exigunt sequentia. similia vide in notis ad T. II. Anth. Lat. pag. 674.

19. *Gallam non munera vincent*] munere in primo Leid. & Voss. rivales nempe vel proci.

21. *saluum te fata remittent*] recte hanc lectionem vindicavit Broukhusius, non *sanum*, ut in primis easque secutis edd. idque firmatur a Perreji codice, Colotiano, primo ac sec. Vatic. Neap. Excerpt. Scalig. Borrich. Heinsiano, Mentel. aliisque codd. recte omnino. nam *saluum* de vita superstitie, *sanum* de valetudine dicunt. supra El. IX. 68.

Vix timeat salvo Caesare Roma Jovem.

Eleg. praeced. v. 50.

Et longam Augusto salva precare diem.

Ovidius II. ex P. 3. 98.

Ut tibi sit, salvo Caesare, salva domus.

& Ep. 5. 11.

Optastique brevem salvi mihi Caesaris iram.

eadem varietas apud Naxonem eundem Lib. I. Trist. El. I. 19.

Vivere me dicis; saluum tamen esse negabis.

& El. 2. 72.

Quod periit, saluum jam caput esse potest.

ubi MSS. utroque loco *sanum*. & in ultimo nunc *caput*. unde Heinsius nunc *caput*.

25. *Castra decem annorum, & Ciconum mons, Ismara, Calpe, Exustaeque tuae mox, Polypheme, genae*]

Nihil hic fere variant codices, aut editiones antiquae, nisi quod *Ciconum mons* male in primo Vaticano. licet id Volsco placuerit, qui intelligebat Cicones, ab Ulixie interfectos. sed *mons* Ismarus hac in re plerisque memoratur. hinc *Ismaria vallis* nostro Lib. II. El. 10. 6.

Aut possim Ismaria ducere valle feras.

Ismaria calpe in meo utroque, & *Exustaeque* in Askewiano. *Ismarus* mons *Ciconum*, & urbs, vel *Ismara*. Stephanus Byzant. *Ἰσμάριος πόλις ὁρῶνται, τῶν Κικόνων*. ubi vide Berkelium. & Barth. ad Stat. VI. Th. 108. ad Cicones enim adpulit Ulixes post decennalem Trojae obsidionem, seu *castra decem annorum*, & armis contra eos sumtis oppidum Ismara expugnavit. vide Probum ad Virg. II. G. 37. & Passerat. ad Tibull. Lib. IV. pag. 95. Sed mirum videri possit, neminem Interpretum animadvertisse, unde primo Ulixis post excisum Ilium errori hic subjungatur *Calpe*, adeoque antequam ad Circen, Lotophagos, Scyllam & Charybdin, & Sirenas pervenerit, ad Herculis Columnas, seu Gaditanum fretum, hoc est *Calpen*, deflexerit. Si enim illos Ulixis errores, quos ipse Alcinoos enarrat, evolamus apud Homerum (Odys. IX. & X. & horum librorum veluti epitomen, Hygini fab. CXXV. quaeque contra Eratosthenem, Homeri censori, longa de his Ulixis erroribus digressione disputat Strabo I. Geograph. tum Aufonii Periochas

Et Circae fraudes, Lotosque, herbaeque tenaces,

Scyl-

riochas Odysseae; Auctoris incerti Fabulas Homeric. de Ulixis erroribus, a Jo. Columbo editas, Tibullum Lib. IV. Carm. I. v. 54. & seqq. & ex recentioribus Cluverium Lib. II. Sicil. Antiq. cap. 17. ubi omnes Ulixis errores ex veteribus scriptoribus erudite recensuit, patebit. Ulixem primum ad Ciconas navigasse, & post Ismara expugnata, Lotophagos adiisse, inde Cyclopos; ubi multis ejus sociis a Polyphemo devoratis, inebriato Cyclopi oculum ardente trunco excussit, tum ad Aeoli aulam, Laestrygonas, & Circen tendisse, deinde ad Sirenas adpulisse, naufragioque delatum Aeam ad Calypsonem pervenisse, & seqq. quamquam hunc tamen ordinem ab omnibus, praesertim poetis, non ubique observatum fatear, neque ab aliis: quemadmodum Parthenius in Eroticis cap. 2. ex Philetai Historicis, seu ἐκ τῶν ἱστορικῶν, (hunc enim operis titulum fuisse recte notavit Galeus, non ut Latinus Interpres ad Hermen.) Ulixem circa Siciliam, Tyrrhenum & Siculum mare vagantem, uno quasi saltu ad Aeolum trajecit, nulla tamen Calpes mentione facta, qui mons in extrema Hispania ad fretum Gaditanum sive Herculeum, hodie Gibraltaricum, est. Valde igitur suspecta mihi est lectio *Ismara*, *Calpe*. quid enim *Calpe* cum his Ulixis erroribus commune habeat, viderint alii. nam quod Beroaldus & Passeratius adnotent, Ulixem vagis his erroribus circumactum etiam Hispaniam adiisse, quia hic memorabatur *Calpe*, probandum esset; fateretur enim Passeratius, nihil ea de re apud Homerum exstare, ut hoc quoque silent Auctores, quos supra indicavi, & Ulixes ipse, errores suos memorans, apud Sabinum Epist. I. Respons. ad Penelopem. recte Cluverius d. I. pag. 474. affirmat, *extra Columnas Herculis vagatum fuisse Ulixem adfirmatu perquam absurdum est, quando tot & tam claris documentis interno mari errores ejus adferri possint. Ut igitur hac in re veterum filum sequamur, parum abest, quin emendandum arbitrer*,

Castra decem amorum, & Ciconum mons, Ismara, Cyclops,

Exustaeque tuae mox, Polypheme, genae.

sic enim exigere videtur errorum Ulixiorum series, ut post Cicones sequatur *Cyclops*, hoc est Cyclopum gens, (ut mox per *Lotos* indicantur *Lotophagi*) adeoque *Cyclops* hic pro Cyclopiibus dicatur, adjecta Polyphemi mentione, & ideo

Exustae mox, Polypheme, genae sequuntur, quia non diu postquam ad Cyclopos venisset, Polyphemum occaecavit Ulixes, ut vindicaret socios in avidam ejus alvum congestos. vide Euripidis Cyclopem. idque egregiis versibus narrat Achaemenides apud Ovidium XIV. Met. 166. & seqq. male itaque vocem *mox* corruptam putabat Marklandus: conjecerat enim *trux Polypheme*, vago nimis & vulgari epitheto. Favere etiam huic conjecturae posset illud Horatii A. P. v. 145. *Antiphaten, Scyllamque, & cum Cyclope Charybden*. sive id de solo Polyphemo, vel gente Cyclopum intelligas, quos adiit Ulixes, lisque Scyllam & Charybden addit, ut hoc loco Propertius. sic apud Tibullum Lib. IV. 1. 55. in codice Corvini vetustissimo legebatur: *Nec vauis Cyclops coepos avertere cursus*. pro vulgato *Lotos*. quod tamen recte illic receptum est. In voce autem *Calpe*, literis non multum abeuntibus, vestigia *τῶν Cyclops*, seu *Cyclops*, satis latere, facile deprehendet, qui librorum in codd. MSS. menda habet perspecta, sic in a depravatis, unde, literis transpositis, mons *Calpe* profluxit ab iis, qui Herculeum cum Ulixes confuderunt. Ceterum hos eisdem Ulixis errores, veterum vestigia premens, sic descripsit Joannes Pedionaeus Constantinus, Lib. I. de Claris Veterum Oratorib. in Ulixes, pag. 2. cujus versus vel ideo adfero, ut poeta, non suo merito fere ignoratus, Musarum cultoribus magis innotescat,

Ille etenim immenso laudum succensus amore.

Nil satis ingenio credidit esse suo.

Innuans superat Laestrygonas, Antiphatenque,

Qua secat Artacias nobilis unda vias.

Ille ferus Ciconas vittricibus occupat armis,

Ac vehit Aeolios per freta summa Notos.

Ille etiam dirus, Cyclops, tibi contigit hospes,

Luminis effossi dum tibi causa fuit.

Solus & Aeaeae vitavit pocula Circes,

Atra venenosa pocula mixta manu &c.

Cimmerias etiam tenebras, & Tartara vidit,

Tartara vix ipsi tuto adeunda Jovi.

Non rabiem Scyllae timuit, fremitumque Charybdis,

Non Atlantiadas perfida regna Deae.

Audax ignotas penetraverat advena terras.

Audax infans murmura caeca freti. & seqq.

quo loco aemulatur illa Tibulli Lib. IV.

Hhhh

Carm

Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas.

Lam-

Carm. I. 57.

Vexit ut Aeolios placidum per Nerea ventos,
Incultos adiit Laestrygonas, Antiphatenque,
Nobilis Artacie gelida quos inrigat unda,
Solum nec doctae verterunt pocula Circes. & seqq.

sic enim versus duo priores interpungendi & male illic in aliis legebatur *Mobilis Artacie*. sed *Nobilis* praelatum fuisse eidem Pedioneo, ex hac ejus imitatione patet. Ceterum hanc meam conjecturam ut nemini invito obtrudere velim, ita & aliam, quae amicissimo Laur. Santenio in mentem venit, erudito cum lectore hic lubens communicabo: sic enim ille suis ad me literis: „*Illud quidem dubio caret, Ulysses reliqua*“ „*Thraciae Siciliae oram Orientalem legisse, & a*“ „*meridie ad Septentrionem perrexisse, non contra.*“ „*ut docet Virgilii locus III. Aen. 689. ubi*“ „*Aeneas ait:*

— vivo praetervehor ostia saxo
„*Pantagiae, Megarofque sinus, Thapsumque*“ „*jacentem.*“
„*Talia monstrabat relegens errata retrorsum*“ „*Litora Achaementides, comes infelicis Ulixi.*“
„*ubi vero loci primum in Sicilia adpuleris,*“ „*et si minus certum est, tamen probabile,*“ „*illum mox Odyssae portum subisse, (quem*“ „*reffe Cicero V. Verr. cap. 34. ex MSS.*“ „*restituit Graevius, insuper habita, credo,*“ „*Bocharti sententia. vid. Ernesti Ind. Geogr. v.*“ „*Edissa) per litus enim Siculum vagatus, ibidem*“ „*loct, nempe Odyssae, fanum exstruxit Hecuba,*“ „*noctu se exterrenti & Hecubam ulciscen-*“ „*ti; ipsi vero Hecubae, quam insolenter habue-*“ „*rat, cenotaphium, portui autem & promonto-*“ „*rio, adventu suo & mansionem celebrato, nomen*“ „*suum indidit, & Ὀδυσσεὺς ἄρπας vocavit,*“ „*Κάρπας καλυπτήν πρὸς, ὕπτιον ἰσὺν πλοίου*“ „*Παχέως. ut haec omnia docet Tzetzes ad Ly-*“ „*cophr. v. 1030. & ex eo Cluverius Lib. I.*“ „*Sicil. Ant. cap. 14. p. 190. Itaque in Pro-*“ „*pertio muto duas literas, & legendum con-*“ „*jicio,*

„*Castra decem annorum, & Ciconum mons,*“ „*Ismara, Cacre,*“ „*Exustaeque tuae trux, Polypheme, genae.*“
„*nam Odysscam appellavit Ulysses, quae olim*“ „*Cacre fuit dicta. cujus apud neminem forte*

„*mentio occurrit, quia omnes Homerum secuti*“ „*sunt, nullam ejus mentionem facientem, sed Pro-*“ „*pertius, ut saepe, alios hic quoque respexerit*“ „*Scriptores, qui Tzetzae tempore forte adhuc su-*“ „*pererant.*“ eruditam equidem conjecturam lau-
do, sed an solius Tzetzae auctoritas ei sufficiat, dubito.

27. Et Circae fraudes, Lotosque, herbasque
tenaces] Circae Borrich. & Groning. Circe in
meo sec. sed Circae Latina terminatione bene
correxerit Broukhufius, & in illo Horatii Lib. I.
Epist. 2. v. 23. de Ulixo:

Sirenium voces & Circae pocula nosti.

non Circes. & sic saepe in MSS. neque aliter in
codd. apud Ovid. IV. Fast. 70.

Dux quoque Neritins testes Laestrygonas exstant:
Et quod adhuc Circae nomina litus habet.

vide etiam Broukhuf. supra ad Lib. II. El. 7.
83. & de hac scriptura Bentley. ad Horat. Epod.
XVII. 17. & ad Lib. II. Sat. 5. 76. per *Lotos*
& *herbas tenaces* innuit Ulixis iter ad *Lotophagos*,
qui focis ejus dulcissimam oblivionis her-
bam lotum dederunt gustandam, qua inescati,
reditus cogitationem deposuere, & illic se
detineri patiebantur, unde non sine causa *her-*
bas tenaces vocat, sed ab Ulixo ad classem vi re-
tracti sunt. vide Homerum Odyss. I. 92. & seqq.
& Anonym. de Ulixis errorib. cap. 1. hinc
Tibullus,

Nec valuit Lotos coeptos avertere cursus.

28. Scyllaque, & alternas scissa Charybdis
aquas] Scyllaque alternas in meo primo. *scissa*
vitiose in Mentel. aqua Borrich. & Heinianus. *al-*
ternas aquas dixit, ut Lib. II. El. 20. 54.

Crede mihi, nobis mitescat Scylla, nec unquam
Alternas revomet vasta Charybdis aquas.

haec ita describit Tibullus, dicto loco, sed a
viris doctis valde vexato,

Illum inter geminae nartem confinia mortis
Nec Scyllae saevo conterruit impetus ore,
Quum canibus rabidas inter freta forberet undas,
Nec violenta suo consumpsit more Charybdis.

ubi pro Scyllae saevo ore, vel scaevo, ut est in
MSS. Morellius in Scholiis ad Senecam Lib. II.
de

- Lampetis Ithacis verubus mugisse juvencos,
 30. (Paverat hos Phoebos filia Lampetie.)
 Et thalamum Aeaeae flentis fugisse puellae,
 Totque hiemis noctes, totque nataffe dies.

Ni-

de Benef. pag. 3. emendat *seno ore*. reliqua sic
 constituebat Crusius in Probab. Critic. p. 264.

*Nec Scyllae saevo conterruit impete turbo,
 Quae canibus rabidis infesta reverberat undas,
 Nec violenta sua conjunxit morte Charybdis.*

audacibus & satis infelicibus mutationibus. om-
 nium optima videtur Cl. Heynli conjectura,

Quum canibus rabidas succincta refereret undas.
 quam egregie firmat Ovidii locus Epist. XII. 123.

*Aus nos Scylla rapax canibus misisset edendos,
 (Debit ingratis Scylla nocere viris)
 Quaeque vomit fluctus totidem, totidemque re-
 sorbet,*

Nos quoque Trinacriae supposuisset aquas.

& XIII. Met. 730.

*Scylla latus dextrum, laevum inrequieta Cha-
 rybdis
 Infestant, vorat haec raptas revomitque carinas;
 Illa feris atram canibus succingitur alvum.*

vide Drakenb. ad Silium Lib. II. 307.

29. *Lampetis Ithacis verubus mugisse juvencos,
 Paverat hos Phoebos &c.]*

monstra scripturae in his nominibus propriis
 prae se ferunt codices. *Lamphatiae* vel *Lampha-
 thiae* Scythicis veribus in Reglis, Colbertinis,
 Mentel. Heiniano, Harleiano. Musci Britann.
 Leid. pr. Voss. tribus, D'Orvillanis, meisque,
 & primis edd. unde Heinianus inferebat copulam
Lampetidae ac Ithacis. *Lamphatiae* *divictis* in
 Askewiano. in aliis vetustis edd. *Lampetier*,
 ut edidit Broukhusius. *Ithacis* *verubus* *mugisse*
juvencos *Lampetis*, exprimit Homericum Od.
 M. 395.

— *πρία δ' ἄμφ' ὁλοῖς ἱμεμέναι
 Ὀπταλῖα τε καὶ Ἄρμα. ὅσων δ' ὅς γινετο φωνή.*

quia nempe boves sacros, quos Soli pascebat
 filia ejus Lampetie, (vid. Apollon. Rhod. Lib.
 IV. 971. & seqq.) a sociis Ulixis, fame pressis,
 eoque absente *verubus* *Ithacis*, id est Ulixis, ad-

fixos, dum assabantur, mugitus edidisse tradunt.
 sive ut Anonymus de errorib. Ulix. cap. IX.
*μεμνηνάς δὲ τὰ κριὰτα ἐν ὁλοῖς. καὶ φωνὴν δὲ
 τῶν βοῶν γίνεσθαι, ὅποια αὐτῶν τῶν τελευτήσαντων. πασίων*
Solis violata vocat Tibullus. vid. Ptolemaeum
 Flavium Conjectaneor. cap. VI. Tom. I. Facis
 Critic. facile igitur carere possumus Vulpii intel-
 pretatione, ut intelligamus juvencos Lampetis
 per pascea errantes mugitus edidisse, quo cede-
 rent in alimentum sociorum Ulixis, quod a sen-
 su alienum esse satis ostendunt illa *verubus* *mugisse*
juvencos.

31. *Et thalamum Aeaeae flentis fugisse puellae,
 Totque hiemis noctes, totque nataffe dies]*

mira pro nomine *Aeaeae* proprio varietas est in
 codd. MSS. *Caeae* in Borrich. *Caeae* D'Orv. sec.
aeae Neapolit. Voss. prim. & meus. *ceae* Askew.
athias Leid. sec. tres Voss. & pr. D'Orv. *Aeaea*
 autem non de Calypso sed Circe intelligendum,
 & aliquid humani hic passum esse Propertium
 notat Livinejus. *Et thalamus Atlanteae fugisse*
puellae conjecerat Passeratius p. 482. sed postea
Aeaeae retinendum existimat, & de domo Calyp-
 sus Aeaea intelligit. vide ad Tom. II. Anthol.
 Lat. p. 540. Hyginus fab. 125. de Ulix: *Ex*
his locis errans naufragio facto, sociis omissis ena-
tavit insulam Aeaeam. Calypso Atlantis filia nym-
pha, quae specie Ulixis capta anno toto eum retin-
uit, neque a se dimittere voluit. ubi nonnulli Ogy-
giam. quia Aeaeam Circes insulam faciunt alii.
 unde hic tamen *Ogygiae* nimia Critices licentia
 non substituendum, quia in *Ogygia* habitans
 Calypso dicitur. vid. ad Lib. I. El. 15. 10.
 sed vide illic Munckeri notas p. 189. mox *Tot*
noctes hiemis D'Orvill. sec. *Tot hiemis noctes*
 Askew. Heinianus legebat, *Totque hiemes noctu*,
 totque nataffe die. sed vulgata recte se habet.
 respicit illud Homeri Odyss. M. 447.

*Ἐνθεν δ' ἐνήμεας φερόμεν. δεκάτη δὲ με νύκτι
 Νῆστον ἐς Ὀγυγίην πάλαιον θείω. ἔνθα Κάλυψ' ἔ-
 ναιον ἰσχυρότατον.*

vacasse vitiose in codd. Reglis, uno Colbertino,
 & primis edd. *notasse* in meo secundo, & altero
 Hhhh 2 Col.

Nigrantesque domos animarum intrasse silentum;
Sirenum furdo remige adisse lacus.

35. Et veteres arcus leto renovasse procorum,
Errorisque sui sic statuiffe modum.

Nec

Colbert. sed in margine *nataffe*. quae vera lectio est. ut apud Hyginum d. l. *naufragio facto enatavit in insulam Aeaëam. natate* enim verbum proprium de naufragis. ut supra Kl. V. 8.

Et nova longinquis piscibus esca natat.

Lib. IV. El. 1. 116.

Et natat exuviis Graecia pressa suis.

Tibullus IV. 1. 70. de his Ulixis erroribus:

Illum inter geminae nantem confinia mortis.

nisi illic pro navigantem posuerit. vide hic Passeratium, Rutgerium Venus. Lect. cap. VIII. pag. 275. & Patruj mei notas ad Ovid. Epist. XIX. 186.

33. *Nigrantesque domos animarum intrasse silentum*. Nescio unde in ed. Gryph. an 1551. inrepperit *Migrantesque*. nisi typi error sit. de hoc Ulixis ad inferos descensu ita Tibullus,

*Vidit, ut inferno Plutonis subdita regno
Magna Deum proles levibus discurreret umbris.*

ut a viris doctis nunc restitutum est, & ex Palatinis a Gebhardo, probante Cupero in Apoth. Homer. pag. 21. neque enim feliciter rem egit Jo. Columbus, qui in notis ad Auct. Incert. de Error. Ulix. cap. VI. pag. 117. emendabat,

*Vidit, ut in furvo Plutoni subdita regna
Magna Deum proles levibus discurreret umbris.*

quod illic non mutandum in *mediis umbris*. neque de lectionis sinceritate dubitandum est. *leves* enim *umbras* eleganter vocat manes heroum, seu tenues umbras, in inferno oberrantes. Valer. Fl. I. 783. neque enim ante *leves niger avehit umbras Portitor*. vid. ad Lib. I. El. 4. 9.

34. *Sirenum furdo remige adisse lacus* Ignoscant mihi Broukhufii manes, si neque hoc in loco ejus conjecturam *Sirenum latus*, quam in contextu ipso reposuit, admiserim, sed veterem Propertio reddiderim lectionem *Sirenum lacus*. cum quia sic in omnibus fere MSS. & edd. ve-

tustis habetur, tum quia *latus Sirenum adisse* recte dici vix potest, & in singulis, quae adfert exemplis, nullum est, ubi *latus* ponitur adjunctum nomini proprio, ut hic *Sirenum*, sed vel regionis, vel adjectivum additur. recte igitur *latus terrae*, sed non *latus Sirenum*. pro quo praestaret *sinus* vel *laves*. sed non opus est. *lacos* conjicit Cl. Schraderus. qui etiam Lib. IV. XI. 8. legebat *Obserrat herbosus lurida porta locos*. pro *rogos*. in prima autem Broukhufii editione post Solini locum haec legebantur, quae in curis secundis omissa sunt: *sane apud Pelorum sedes suas habuisse dicuntur Sirenes, ubi non facile possis tibi lacum praefigurare*. sed recte exposuit Passeratus, intelligens Alam Siculi maris partem, quae Sirenum sedem ambiebat. haec ante oculos habuisse videtur Juvenalis Sat. IX. in fine:

*Adfixit ceras illa de nave petitas,
Quae Siculos cantus effugit remige furdo.*

& huc faciunt quae notata sunt ad Festi Avieni Epigramma de Sirenibus ab Ulixe evitatis ac praeteritis, T. I. Anth. Lat. pag. 113. & seqq. Miror vero Marklandum istam Broukhufii emendationem adprobasse. nam ed. Graev. adscripterat: „bene Broukhufius substituit *latus*. Arg. „VII. 417.

„ *Insula Sicanium juxta latus Aeoliamque
„ Erigitur Lipare.*

„ ita legendum. vulgo Liparen. atqui *Liparae* „ *officina erat Vulcani*. unde Juvenal. Sat. XIII. „ 45. *nectare tergens Brachia Vulcanus Liparae* „ *nigra taberna*. alibi forte *fusus probabo*. Sed in illo Virgillii loco eadem obtinet ratio, qua, ut paullo ante dixi, *latus* additum habet regionis nomen.

35. *Et veteres arcus leto renovasse procorum,
Errorisque sui sic statuiffe modum*.

Et veteres artus lecto in uno Colbertino. *lecto* etiam in Neap. Borrich. Mentel. Heinſiano, primo Leid. tribus Voss. utroque D'Orv. meo priore, & praeſcis edd. *artus* male in Scaligeri Excerptis, Men.

Nec frustra. quia casta domi perfederat uxor.
Vincet Penelopes Aelia Galla fidem.

ELEG.

Menteliano, & meo utroque. *Et veterum arcus lecto* in uno Regio. *Et veteres arcus lecto* in alio, & Harlejano Musei Britann. *revocasse* in v. c. Perreji, Colotiano, Vatic. pr. Borrich. Mentel. Groning. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo primo, ut passim haec verba permutantur. & ita in aliis legi notat Lat. Latinus. sed *renovasse* a Broukhussio bene vindicatum est propter additum epitheton *veteres*, & confirmatum a Marklando ad Stæti Silvas pag. 212. *arcus veteres* sibi renovasse Ulixem, ut procos uxoris ulcisceretur, inepta esset lectio, sed *arcus*, quibus olim erat usus, domum redux renovavit, acriusque tendit, quum procos inter convivii pocula sagittis interficeret. illustrabunt haec, quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 541. ita ipse Ulixes in Epist. I. Sabini Respons. v. 127.

*Forſitan ante dapes, interque vacantia vina,
Ultoris pharetris utile tempus erit.*

ejus loci primus versus & constructione *ante dapes* & *inter vina*, & obscuritate laborat, quum *vacantia vina* sine dubio corrupta sint. *ante dapes*, *inter fragrantia vina* optime conjecit Patruus meus. de locutione *Erroris modum statuisse* vide ad Lotich. p. 662. & supra ad El. 9. huj. libr. v. 9. Tibullus de Ulixem d. l. v. 78. *Finis & erroris miseri Phasacia tellus*. Corcyra enim erro-

rum Ulixis terminus fuit, antequam Ithacam rediret.

37. *Nec frustra. quia casta domi perfederat uxor,
Vincet Penelopes Aelia Galla fidem.*]

Haec frustra Mentel. Borrich. quint. Vatic. prim. Leidd. tres Voss. uterque D'Orv. & meus primus. dein *Vincit* in binis Leidd. Voss. tribus, & utroque D'Orv. *Penelopen* in Vatic. quinto. *Penelope* in Neap. & meo altero. *Penelopae* Voss. quart. & uterque D'Orv. *Vincit Penelopes* in primis aliisque edd. vetustis. *Laelia* autem in Borrich. Groning. sec. Leid. tertio & quarto Voss. secundo D'Orv. meo utroque, & lisdem edd. *Lalia* in primo Leid. Voss. & D'Orv. sed recte post alios *Aelia* scribendum firmat Broukhussius. erroris originem non addidit, quam fuisse puto, quia *Aelius Gallus*, cujus apud veteres multa mentio, *L. Aelius Gallus* dictus fuit, pro quo, ut passim in ejusmodi nominibus propriis, *Laelius* scriptum fuit ab aliis. & inde *Aelia* & *Laelia* gens confusa, ita saepe ex nota illa *L.* peccatum fuit a librariis, qui multos *Laelios* sine praenominis disjunctione veterum locis obtruserunt, quia *L. Aelii* vocabantur. vide Vinetum ad Suet. Illustr. Gramm. cap. 2. in fin. & init. cap. 3. Jan. Gulielmum Quaest. Plautin. pag. 239. Interpretum notas ad Gellium Lib. X. cap. 21. & Oudend. ad Frontin. Lib. IV. cap. 5. §. 14. init.

ELEG. XL

Quaeritis unde avidis nox sit pretiosa puellis,
 Et Venere exhaustae damna querantur opes?
 Certa quidem tantis caussa & manifesta ruinis:
 Luxuriae nimium libera facta via est.
 5. Inda cavis aurum mittit formica metallis,
 Et venit e rubro concha Erycina salo.

Et

ELEG. XL.] DE AVARITIA ET LVXV, vel LVXV-
 RIA, MATRONARVM inscribitur in codd. MSS.
 ut in Regiis, Colbertinis, Mentel. Borrich.
 meisque duobus, & primis edd. in aliis, DE
 AVARITIA PVELLARVM.

v. 2. *Et Venere exhaustae damna querantur opes*
Venerem in Regiis, Groning. Askew. duobus
 Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. & meis,
 primisque edd. nec non Aldinis, Juntina, Coli-
 naei, Gryphii, aliisque. quam lectionem probat
 Beroaldus. sed Volscus *Venere exhaustae* jam
 praetulit. quod a Mentelliano, secundo Vaticano,
 & Borrichiano firmatur. *exhausto* in Neapol.
Venerem exhaustae damna sequantur opes quosdam
 legere testatur Gebhardus.

3. *Certa quidem tantis caussa & manifesta*
ruinis] *Certe equidem* male in Aldinis, Juntina,
 Colinaei, Gryphii, aliisque edd. sed in primis
 Venetis, Reg. Lep. Volsci & Beroaldi jam le-
 gitur, *Certa quidem tantis caussa est manifesta*.
 ut in meis etiam codd. habetur, nisi quod *est*
 desit in Askew. sed in utroque D'Orvill. & meis
 extat. recte *Certa quidem t. e. & manifesta* edi-
 dit Broukhufius, ut in Mentel. aliisque codd. &
 ex Palatinis ac Commelini libro probatum fuit
 Gebhardo, qui alterum *Certe equidem t. caussa*
est, a paedagogis interpolatum notat. & tamen
 illud tuetur Passeratius. recepta lectio etiam pla-
 cuisse videtur Cl. Heynio Observ. ad Tibull.
 Lib. II. El. 4. 29. p. 115. ed sec. seq. versu
lubrica ex Posthiano cod. hoc est Groningano,
 adfert Livinejus, & Palmerius in Spicileg. pag.
 307. idque placebat Guyeto. sed *libera* cum
 Broukhufio praefero, propter ea quae sequun-
 tur v. 11. usque ad v. 14. & de luxuriae licen-

tia, quae Romae tunc invaluerat, passim queri-
 tur nostris. vid. supra ad El. X. v. 18.

5. *Inda cavis aurum mittit formica metallis*
 corrupte in secundo D'Orvill. *Inde cavis aurum*
mutat formosa. mittere proprium est de mercibus
 externis, & luxuriae instrumentis altunde adve-
 ctis. Lib. II. El. 18. 77.

Et quas Euphrates & quas mihi misit Orontes.
 Ovidius Lib. I. Fast. 341.

Tura nec Euphrates, nec miserat India costum.
 Tibullus Lib. II. El. 2. 4.

Quos tener e terra divite mittit Arabs.
 in Epigrammate veteri de elephanto Tom. I.
 Anthol. Lat. pag. 439.

Quam dives nostris India misit agris.
 ubi vide quae notavi. & quae Patruus meus de-
 dit ad Ovid. III. A. A. 213. & ad Lib. II.
 Met. 366. de formicis Indicis, quae vulpibus
 majores terram auro mixtam fodere dicuntur,
 ex eaque Indis aurum fieri, vide quae ex Mega-
 sthene adfert Arrianus Libro Rer. Indic. pag.
 329. ed. Gronov. sed bonae fidei traditionem
 esse merito dubitat Cel. Wesselingius ad Hero-
 dot. Lib. III. 102. §. 86.

6. *Et venit e rubro concha Erycina salo*] hanc
 lectionem tuetur Broukhufius, licet fateatur *con-*
cham Erycinam epitheto longe petito dici, quam
 lem epithetorum abusus pluribus exemplis etiam
 illustrat ad huj. Lib. El. IX. v. 9. *concha* qui-
 dem *Erycina* hic habetur in plerisque vetustiss.
 edd. & a Beroaldo sic dicta exponitur a Venere
Erycina, quae ab Eryce Siciliae monte, ubi
 Ve-

Et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores,
Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.

Haec

Veneris templum, nomen habet vide Comment. ad Numism. Sicula pag. 391. vel *Erycina concha* dicitur, quia concha Veneri est sacra. ut explicat A. Schottus Lib. III. Observ. cap. 21. Sed quia non minima codd. MSS. pars favet lectioni *concha Erythraea*, ut legendum jam monuit Beza, illud non videtur rejiciendum cum Marklando ad Stat. IV. Silv. 6. 20. propter *rubro sale*. ita certe in Excerptis codicis Scaligerani, in quibus *Erythraea*. cujus scripturae vestigia sunt in Vaticano quinto, in quo *Eritria*. *Eriena* in Menteliano & primo Leid. & clare *Eritrea* pro varia lectione in margine secundi mei codicis. Tibullus Lib. III. El. 3. 17.

*Quidve in Erythraeo legitur quae litore concha,
Tintaeque Sidonio murice lana juvat?*

Martialis Lib. VIII. Ep. 28.

Cedet Erythraeis eruta gemma vadis.

a rubro hic praefert Broukhufius ad similem ejusdem Tibulli locum Lib. II. El. 4. 29.

*Hic dat avaritiae stimulos: hinc Coa puellis
Vestis, & a rubro lucida concha mari.*

in omnibus tamen codicibus hoc loco e *rubro* pari consensu; & suffragantur Mentelianus ac primus Leid. in quibus & *rubro*. In Commeliano Gebhardi *mari* legitur pro *salo*. quod hoc Tibulli loco posset firmari, & e nostro Lib. I. El. 14. 12. *Es legitur rubris gemma sub aequoribus*. sed parum refert. similia vide apud Relandum Diff. de mari rubro seu Erythraeo P. I. Diff. Miscell. pag. 71. & 72. & Broukhuf. ad Tibull. IV. 2. 19.

7. Et Tyros ostrinos praebet Cadmea colores,
Cinnamon & multi pastor odoris Arabs]

ita legitur hoc distichon in omnibus Propertii codd. MSS. & edd. antiquis, sine ulla scripturae diversitate. neque primo versui movenda est controversia, quem e suis libris sic etiam adfert Nestor in Vocabulario pag. 162. sed minor versus viris eruditis de mendo suspectus fuit. Nonnullis forte videbatur *Arabs multi odoris* dictus esse, ut *odoratus Arabs* in Constitutione veteri, quam sub Constantini nomine edidit Scaliger Lib. II. Lect. Aufon. cap. 24. sed meliorem &

integriorem sub titulo Honorii & Theodosii produxit Sirmundus ad Sidon. Apollin. pag. 147. & seq. ubi de Arelatensis Provinciae fertilitate: *Quidquid enim dives Oriens, quidquid odoratus Arabs, quidquid delicatus Assyrius, quod Africa fertilis, quod speciosa Hispania, quod fortis Gallia potest habere praeclarum, ita illic affatim exuberat, quasi ibi nascentur omnia, quae ubique constat esse magnifica*. sed non puto ita locutum esse Propertium, aut alium seculi Augustei poetam. ne dicam *pastor* hic absurde intrusum esse ab illis, qui Arabes olim pastores, seu scenitas, fuisse legerant. hic enim tantum ad odoratas Arabum messes respicitur. notum illud Tibulli Lib. II. El. 2. 4.

*urantur odores;
Quos tener e terra divite mittit Arabs.*

& praesertim Lib. IV. Carm. 2. 15. loco insigni & cum his comparando:

*Sola puellarum digna est, cui mollia caris
Vellera det fucus bis madefacta Tyros;
Possideatque, mesit quidquid bene olentibus arvis
Cultor odoratae dives Arabs segetis;
Et quascumque niger rubro de litore conchas
Proximus Eois colligit Indus equis.*

quo in loco Tyros versicolores vestes, & Arabis odoratas segetes mittere etiam dicitur. ut infra El. XII. 27.

*Non Tyriae vestes errantia lumina fallunt:
Est neque odoratae cura molesta comae.*

noster supra Lib. II. El. 22. 17.

Adflabunt tibi non Arabum de gramine odores.

& quae plura de Arabia odorum divite apud Poeta obvia. verba igitur vel sic exponenda & *Arabs pastor praebet cinnamon multi odoris*, vel ulcus latet in voce *pastor*. ut sagaciter deprehenderunt Guyetus & N. Heinsius, quorum primus felicissime divinaverat,

Cinnamon & multi coston odoris Arabs.

praebet nempe, e praecedenti versus repetito alter vero, copula addita,

Cinnamane, & multi coston odoris Arabs.

sed

Haec etiam claufas expugnant arma pudicas,
10. Quaeque terunt fastus, Icarioni, tuos.

Ma-

sed praefero *cinnamon* & *coston*, utrumque terminatione Graeca. quae palmaria certe emendatio est: ut *coston*, quam vocem & alibi vitia-
runt librarii, cinnao optime jungat poeta. sic thuri additur Lib. IV. El. 6. 5.

Costum molle dato, & blandi mihi thuris honores.
quod imitatione eleganti expressit Sannazarius
Lib. I. El. 4. 12.

*Da costum, myrrhamque focis, quaeque orbe
remoto*

Cinnama per rubras navita veſtat aquas.

ita thuri, amomo, myrrhae, & cinnamo etiam *costum* immiscet Ovidius Lib. X. Met. 308. qui locus hanc restitutionem prae ceteris confirmat,

— *ſit dives amomo,*
Cinnamaque, costumque ſuam, ſudataque ligno
Thura ferat, floresque alias Panchaſta tellus;
Dum ferat & myrrham.

ubi *costum ſuam* dicit, tamquam telluri Panchaſtae, seu Arabiae, propriam. & sic thuri ac croco *costum* adiungit Lib. I. Fast. 341.

Thura nec Euphrates, nec miſerat India costum,
Nec fuerant rubri cognita ſila croci.

cinnama & *costum* etiam jungit Claudianus Epithal. Honor. v. 95.

Hic caſtae matura ſeges, Panchaſtaeque turgent
Cinnama, nec ſicca frondeſcunt vimina coſto.

ubi *acantho* cum Heinſio reponere neceſſarium non videtur. Statius Lib. V. Silv. 3. 41.

— *nam Sicanii non mitior halat*
Aura croci, diſtes nec ſic tibi rara Sabaei
Cinnama, odoratas nec Arabi decerpiſit ariſtas.

hinc beatorum *cinnami ſilvis Arabes* dicit Seneca Oedipo v. 117. Sed pluribus veterum locis non opus eſſe opinor, quibus praeclaram & viris eruditis ultro ſe adprobaturam emendationem confirmari neceſſe ſit.

9. Haec etiam claufas expugnant arma pudicas,
Quaeque terunt fastus, Icarioni, tuas]
clauſas vitioſe in Mentel. & primo Leid. in cor-

ruptiſſima Neapolitani codicis a man. pr. ſcriptura *nitas* quid lateat, divinando adſequi non poſſum. id certum, *clauſas* minime ſollicitandum, ſed Marklandum non male praeferre *clauſas puellas*, pro *pudicas*. ut infra El. XII. 23.

Nec timor, aut ulla eſt clauſae tutela puellae.

& Lib. III. El. 2. 49.

Ut per te clauſas ſciat excantare puellas.

ubi male Livinejus *expugnare*, forte ex hoc loco. ſed eodem ſemper modo loqui poetas quis cogit? neque enim illic *excantare* loco movendum, neque hic *expugnare*, cuius verbi elegantiam illuſtrat Barthius ad Stat. IV. Th. 363. Sed alter verſus variis codicum lectionibus virorumque doctorum conjecturis & explicationibus magis agitatus eſt. *Haecque terunt* in v. c. Perreji, primo & ſec. Vaticano. *ſerunt* Askewian. *gerunt* Guyetus, & Scioppius IV. Suſp. Lect. cap. 18. *Quaeque terunt* adfert Neſtor in Vocabulario pag. 160. b. *Icarione* in Borrich. Mentel. duobus Leidd. pr. & tert. Voſſ. Askew. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. *Icarioni* ſec. Vatic. *fauſtus* vitioſe in Groning. *Quae referunt*, vel *Quae ſuperant* coniecerat Heinſius, vel *Quaeque iterant*, aut *aequant*. Vulpius tam ad h. l. quam ad Lib. I. El. 7. 9. *terunt faſtus* exponit, quae faſtus & ſeveritatem Penelopes in repudiandis prociſ imitantur. ut *faſtus* ſaepe apud noſtrum de amicarum ſuperbia ac deſpectu. infra El. 15. 3. *inſanae Veneris componere faſtus*. ubi vide Paſſeratium pag. 508. & ad Lib. I. El. 13. pag. 205. Sed magis peculiari, & Propertio praefertim amata. ſignificatione *faſtus* pro repulſa ac contentu amicarum, hic intelligi poſſe videtur, ut infra El. XVII. 11.

Teſtis Cretaei faſtus quae paſſa juvenei.

& El. XXIII. 35.

Excluſa inque vicem faſtus patiere ſuperbos.

Lib. I. El. 13. 27.

Nec tibi praeteritis paſſa eſt ſuccedere faſtus.

Lib. II. El. XI. 13.

Nec mihi jam faſtus opponere quaeris iniquos.
Lib.

Matrona incedit census induta nepotum,
Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.

Nulla

Lib. IV. El. 5. 42.

Nempe tulit fastus ausa rogare prior.

In quibus locis *fastus* hac significatione velut Propertio propria, neque cum aliis communi, occurrere notat Lipsius Lib. II. Var. Lect. c. 22. vide & Dausquejum ad Silium Ital. p. 454. Graev. ad Cic. pro Milon. cap. 16. p. 858. & Interpretes ad Patron. cap. 96. dein Passeratius *terunt* hic interpretatur, contundunt Penelopes superbiam. Broukhufius positum notat pro obtulerunt, seu proterunt, hoc est, vincunt, superant: sed improbante Marklando, qui adscripserat hunc sensum esse: „haec arma seu dona expugnant, minuunt, & mitigant etiam tuam ferociam, o Penelope. Quaeque idem est quod Haecque. ut quorum pro horum Lib. I. El. 19. 5. & ita passim Propertius, more Graecorum. Hoc non animadverso lapsus est in explicatione hujus loci Vir. Cl.“ exemplis a Broukhufio productis addi potest illud Claudiani Lib. I. in Rufin. 229. jurata D'orum Majestas teritur. sed gerunt *fastus* verissima lectio videbantur Cel. Ruhnkenio. ut apud Lucanum X. 100. quantosne tumores Mente gerit famulus? Ut. vero pateat, solam eruditionem Criticis non sufficere ad poetas veteres feliciter emendandos, nisi etiam iudicii felicitas acumine, & praesertim artis poeticae cultu ipsi excellent, insigne specimen praebet Janus Gruterus Lib. VII. Suspicion. cap. XI. ubi mirifica conjectura hic emendat,

Con — que — terunt *fastus*, Icarioni, tuos.

hoc est conterunt. nec minus eleganter tmesitatem fecit Propertium supra El. IX. 64.

Ad — Decius — misso praelia rupit equo.

pro *Admisso equo*. Nollem viro de literis praeclare merito haec excidissent. meliore genio Broukhufius tales tmeses in poeta nostro illic non admittit, & licet eas in Propertio non novas dicat Gruterus, nullum tamen exemplum simile, quo id probetur, producere quis umquam poterit. bina enim ista loca sic fingit & format ipse, non distinguens inter Ennii, Lu-

cretii, similisque aetatis dictionem antiquatam, aliorumve musam fere pedestrem, & inter Augustei aevi poetas eligiacos; quo depravato gustu ad Gruteri exemplum Gebhardus alitque eo tempore acti infelicititer saepe illorum versus deturparunt. certe in Elegis ad Augustei seculi genium exactis tales tmeses absurde adhibentur. vide quae notavi ad Lotichium pag. 458. inferioris quidem aetatis poetae Christiani hac tmesium technopaignia saepe sibi indulserunt. ut observat Davisius ad Commodian. Instruct. XLVIII. pag. 241. & recentioris temporis versificatores insulsi; quos suo sale lepidissime perfricuit Broukhufius, scripto admodum festivo, sub titulo Rutgeri Hermannidae, contra Jac. Gronovium edito pag. 25. & 26.

II. *Matrona incedit census induta nepotum*] *inducta* male in Borrich. & Voss. tertio. *induta census nepotum* elegantissime de hac matronarum Romanarum luxuria dictum, & eodem modo, quo Ovidius Lib. III. A. A. 172. loco cum his comparando:

*Femina procedit densissima crinibus emtis,
Proque suis alios efficit aere suos. & seqq.
Quid de veste loquar? nec vos, segmenta, requiro.
Nec quae his Tyrio murice lana rubet.
Cum tot prodierint pretio leviores colores;
Quis furor est, census corpore ferre suo?*

sic de Paride Epist. XIII. 58.

*Venerat, ut fama est, multo spectabilis auro,
Quique suo Phrygias corpore ferret opes.*

census nepotum Ant. Perrejus dubitabat in annotationibus MSS. ad ed. Ald. marginem, an de patrimonio posterorum, nepotum suorum, an vero de luxuriosorum amantium, vel prodigorum opibus, qui *nepotes* dicuntur, intelligendi sint. sed procul dubio indicat sobolis ac posteritatis patrimonium luxu matronarum, adteri & profundi ornatu corporis. Seneca de vita beata cap. 17. *Quare uxor tua locupletis domus censum in auribus gerit.* ubi vide Lips. Plinius Lib. XXXIII. cap. 1. multis modis luxuria variavit, gemmas addendo exquisiti fulgoris, censuque opimo aures

lilll

me-

Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi:

Aut si qua est, pretio tollitur ista mora.

15. Felix Eois lex funeris una maritis,
Quos Aurora suis rubra colorat equis.

Nam-

onerando. hinc aures gemmis baccisque oneratae.
vide eundem Lips. ad Senecam de Const. Sap.
cap. 14. sic *patrimonia in auribus ferre saepe*
apud veteres. ut notat J. Gruterus Lib. XI.
Suspici. inedit. cap. 10. ubi in Plauti loco pro-
bat Doussae emendationem,

Quasi non fundis exornatae incederint.

& *fundis* pro fundorum pretiis exponit. per *spo-*
lia opprobrii exuvias turpium amorum intelligit
Passeratius, quod firmari posset ex Ovidio Ep.
XVII. 114.

Nec spoliū nostri turpe pudoris habet.

opprobrium legitur in primo Leidensi & Vossiano.
ut sit interjectio,

Et spolia (opprobrium!) nostra per ora vehit.

sic infra v. 55.

Te (scelus!) accepto Thracis Polymestoris auro.

sic (*indignum*) parenthesis inclusum Horatio resti-
tuit Bentlejus ad Lib. II. Sat. 5. 79. similia plu-
ra vide ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 196. &
supra ad Lib. II. El. 12. 45. sed id huic loco
convenire vix arbitror. Forte alia hic latet lectio,
adeo ut a mente poetae non alienum existimem,
si legeretur,

Et spolia Oceani nostra per ora trahit.

hoc est, conchas gemmasque ex Oceano seu li-
tore alieno petitas, auribus insertas publice per
omnium ora circumducit, ut *per ora trahere* in
loco Iustini, quem adfert Passeratius, sub finem
Lib. XVI. *captivos in triumphum modum per ora*
civium trahit. Hanc conjecturam adjuvat locus
Senecae Patris in Excerpt. Controv. Lib. II. cap.
5. *Num premit censum onerosa sumptibus, &*
ut seculi mos est, in deterius luxu fluente mulie-
bris ambitio insanit? Numquid gemmas & ex
alieno litore petitos lapillos? & Ovidii, qui ve-
nuste luxum istum depingit in Medie. Fac. v. 19.

Vultis odoratos positu variare capillos,
Conspiciam gemmis vultis habere manum.

Induitis collo lapides Oriente paratos,
Et quantos oneri est aure tulisse duas.

gemmas vero Oceani spolia vocari elegantiae
poeticae est. hinc Tibullus IV. 2. 19.

Et quascumque niger rubro de litore conchas
Proximus Eois colligit Indus equis.

& ad hanc conjecturam firmandam Cel. Ruhnke-
nius conferebat illud Suetonii Callig. 45. *ut con-*
chas legerent, spolia Oceani vocans, Capitellum
Palatioque debita. sic flores & fruges spolia agre-
stia, & arbores montium & silvarum spolia. vi-
de Heinss. ad Claudian. II. R. P. 139. & notas
ad Ovid. Epist. XVI. 107.

13. Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi:
Aut si qua est, pretio tollitur ista mora]

Passeratius haec explicat de rapacitate impudica-
rum, munera & pretia flagitantium, ac profusio-
ne amantium, & illas poscendi, hos vero dandi
modum excedere illum vero errasse, & poscere hic
de stupro compellare intelligendum esse notaverat
Broukhuisius ad B. Fabri Thesaurum in poscere.
Passeratio tamen auscultandum arbitror. ipsa mora
in omnibus fere MSS. & edd. antiquis, & sen-
sus est, viso pretio statim paratam esse puellam,
ut se amatori det, & sui copiam praebent. ut
mora seq. Eleg. XII. 26. *longas nulla repulsa*
morae. Et si quā est legebat Livinejus.

16. Quos Aurora suis rubra colorat equis] ita
recte, non aquis, omnes fere exhibent codices
& editiones veteres. ut Lib. IV. El. 3. 10.

Ustus & Eo decolor Indus equo.

ubi Eoa aqua in multis eodd. vid. istic Broukhu-
sium, & quae ibidem notavi. hunc locum res-
pexisse videtur Grotius pag. 279. Poëmat.

Quaque Magellanum colibent freta fervida
mundum,
Quaque procellosas Java colorat aquas.

17. Num-

Namque ubi mortifero jacta est fax ultima lecto,
 Uxorum fufis stat pia turba comis:
 Et certamen habent leti: quae viva fequatur
 20. Conjugium: pudor est, non licuiffe mori.

Gau-

17. Namque ubi mortifero jacta est fax ultima lecto,
 Uxorum fufis &c.]

fax in Borrichiano. *humida* in Mentel. & primo Leid. quod provenit ab illis, qui *ultima* scripserant. *fax ultima* de taceda rogali, quae nuptiali faci opponitur. vide ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 466. & infra ad Lib. IV. El. XI. 46. deinde pro *positis comis*, ut ex solo Groningano edidit Broukhufius, in omnibus aliis codd. *fufis* legitur. ut in Borrich. Askew. Leidensibus duobus, tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & antiquis edd. hoc igitur revocavi. *passis* Palmerius, quae correctione non opus esse censet Gebhardus, & ex Palatino priore adfert *faxis*, unde *laxis* conjicit. sed nec illa emendatione res indiget. *tonsis* conjecerat Francius. sic enim moris fuisse apud populos Orientis patet ex iis quae notat Freisheim. ad Curtium Lib. X. §. 17. & Schefferus ac Perizonius ad Aelianum Lib. VII. Var. Hist. cap. 7. certe *tonsis* magis accederet ad codicum scripturam *fufis*, ut *tonsis* fuerit exaratum.

19. Et certamen habent leti, quae viva fequatur Conjugium &c.]

sic praetulit Broukhufius. *laeti* in Groningano & meo secundo. quod nonnihil favere posset Lipsio legenti *laetae*. quamquam, si id admittatur, magis placeret, *Et certamen habent: laeta est, quae viva fequatur Conjugium*. idque prae ceteris juvare possent Ciceronis verba, a Broukhufio producta, de hac Indarum mulierum pietate in viros, ritumque funebri, hodie illic adhuc usitato, *Mulieres vero in India, cum est cujusvis illarum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt &c. quae est vidrix, ea laeta, prosequenti- bus suis, una cum viro in rogam inponitur. illae viduae mactatae discedunt. non aliter certe ac si haec Tulliana pressa pede hic secutus fuisset Propertius. & sic ex Cicerone Valerius Maximus, cujus locum etiam adfert, mortuo marito in certamen judiciumque veniunt, quam ex iis maxime dilexerit: vidrix gaudio exultans, deducta- que a necessariis, laetum praefereus vultum, con- fugis se flammis superjacet &c. Superatae cum tristi-*

*tia & maerore in vita remanent. utriusque ultima verba expriment id, quod Propertio dicitur, pudor est non licuisse mori. quod praestat lectioni codicis Groningani, in quo non potuisse. In lectionis alterutrius electum dubios nos reddit Pomp. Mela Lib. II. cap. 2. §. 30. ubi eadem fere de Thracum mulieribus refert: Super mortuorum virorum corpora interfici, simulque sepeliri, votum eximium habent, & quia plures simul singulis nuptae sunt, cujus id sit decus, apud iudicatos magno certamine adfessant. (hoc leti certamen propugnat) Moribus datur, estque maxime laetum, cum in hoc contenditur, vincere. (id favet lectioni *laeta est, quae viva fequatur*) Maerent aliae vocibus, & cum acerbissimis planctibus efferunt. Oudendorpio placebat,*

Et certamen habent: leto quae viva fequatur Conjugium

Nescio qua tamen elegantia magis se commendat, *Et certamen habent leti*. ut mortis certamen inter se iniisse dicantur: quam locutionem tuentur Servii verba ad Virg. V. Aen. 95. de iisdem Indis feminis: *Fuit haec Majorum consuetudo*, (quae adjuvant Schotti conjecturam in loco Melae, *Majoribus datur*, pro moribus) sicut hodieque apud Indos est, ut quoties reges moriebantur, cum his dilecti equi, vel servi, & una de uxoribus charior circa rogam occisi incenderentur, inter quas de hoc ipso erat magna contentio. quae ultima ad mortis certamen refero, licet aliter olim censuerim ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 185. ut certamen leti hic dictum sit, quomodo certamen amoris Ovidio II. ex P. Ep. 2. 89.

Quidquid ab his superest, venit in certamen amoris.

& certamen fertilitatis in Eleg. de Nuce, v. 8. certamen adulandi apud Senecam VI. de Benef. cap. 30. sed adulandi certamen est, & unicum amicorum officium, una contentio, quis blandissime fallat. eodem sensu Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam, pro, facto veluti certamine contendite de me occidendo Lib. II. El. 7. 77. de hoc autem Indorum more vide plura apud Bernard. Realinum in Adnot. ad varios Auctores cap. IX. pag. 363. Tom. II. Part. CII.

Ardent viatrices, & flammae pectora praebent,
 Inponuntque suis ora perusta viris.
 Hic genus infidum nuptarum: hic nulla puella:
 Nec fida Evadne, nec pia Penelope.

Fe-

Critic. Scheffer. ad Aelian. Lib. VII. c. 18. Rupert. ad Valer. Max. p. 292. Davissum in notis ad Cic. V. Tuscul. 27. p. 402. Laur. Gambaram Ecl. I. pag. 306. Poëmat. & Jo. If. Pontanum Descript. Amstel. pag. 190. quas-
 cumque sequatur male in Askewiano.

21. *Ardent viatrices, & flammae pectora praebent*
Gaudent legendum censuit Passeratius, & ante eum Henr. Stephanus, quos secutus Broukhuisius id in contextum admisit, quia bis idem dici credebant. *Ardent. & flammis pectora praebent.* Saepem quidem poëtae illud *gaudent* simpliciter ponunt, vel alio vocabulo addito, ut hic *gaudent viatrices.* vide exempla apud D'Orvill. ad Charit. p. 276. & seqq. sed magis tautologon esset, *Gaudent viatrices*, si paullo ante emendatio Lipsiana, Ciceronis & Valer. Maximi locis corroborata, *Et certamen habent laetae, quae viva sequatur*, praefertatur. licet illam ut vanam rejiciat Gebhardus. Si vero certamen leti non sollicitetur, *Ardent viatrices* minime immutandum videtur, praesertim quum id tueantur omnes codices, quorum Excerptis utor, & vetustae editiones. neque opus videtur illud *ardere* eo sensu capere, quo jam igne conburi dicantur, sed de cupiditate, qua post certamen a iudicibus de amoris praerogativa diremtum, fervent, & morae impatientes sunt, ut in rogam mariti insiliant. ut *ardere in pugnam*, & sim. Sane H. Stephani emendationem etiam inprobavit Gruterus, cujus hac de re animadversionem, ex schedis ineditarum ejus Suspicionum descriptam lectoribus invidere nolim. ita enim ille:
 „ H. Stephanus Lib. V. Schediasm cap. 10. non
 „ videt, quo modo queat ferri, dici prius quidem
 „ Ardent, posterius vero flammae pectora praebent.
 „ quare cum hic figuram, quam ὕπερ
 „ πότερον vocant, locum habere credat, conjicit,
 „ Gaudent viatrices. non male, si liceret invitis
 „ libris esse licentioso. MSS. etiam tres, quas
 „ consului, vulgato Ardent subscribunt. quod hic
 „ sane optime quadrat. ut nimirum prius narret
 „ ardere ipsas, postea modum addat, quo gau-
 „ dentes & lubentes ad finem usque ardeant;
 „ quod inde pateat, quum se flammae non subtra-

„ hunt, sed ultro pectora ei praebant, & ora
 „ jam perusta admoveant virorum oribus. talis au-
 „ tem explicatio poëtae non hic supervacua est,
 „ cum saepe videmus homines appetentes inisse
 „ pericula, sed cum ea propius admoventur. poe-
 „ nitet incepti, ac quovis se modo iis eximere cu-
 „ perent, si possent modo. Verum esse, quod dico,
 „ docebit Josephus Lib. VII. Bell. Ind. cap. 2.
 „ folio 290. & iterum folio 346. item Domitius
 „ ille, qui venenum biberat, & postea cupiebat
 „ restitui. vide Senecam. sic & Euripid.
 „ Aulide v. 1492. ad hanc vero Gruteri ex-
 „ plicationem probandam unice facit locus Senecae
 „ in Medea v. 639. a Passeratio indicatus,

„ *Vivus ardentem recubans in Oeta,*
 „ *Praebuit sacris sua membra flammis.*

23. *Hic genus infidum nuptarum: hic nulla puella*
 Hoc genus in Neapol. Borrich. Heinliano, primo & tert. Voss. utroque D'Orv. & meis. Hinc genus in vet. libris haberi testatur Passeratius. innupta puella in meo secundo. puella est in Regis, Colbertinis, aliisque codd. & primis edd. Sed hoc loco reponendum, *hic nulla pudica est.* ut suadent sequentia *Nec fida Evadne, nec pia Penelope.* & sic etiam suis ad me literis conjecerat Cel. Herm. Cannegieterus. contraria mutatione supra v. 9. Marklandus legebat *clausas expugnant arma puellas*, pro *pudicas*. Heinlianus conjecerat,

Hic genus haud fidum nuptarum, haud ulla puella.

sed absque necessitate. an forte *Hic genus invisum*, vel *infandum*? quia *fida Evadne* sequitur.

25. *Felix agrestum quondam pacata juvenus, Divitiae quorum messis & arbor erant*

optime Jan. Gullielmii in Quaest. Plautin. pag. 239. legebat *pagana juvenus*. ut exigit vox *agrestum*. *pacata* exponit Passeratius, in pace & otio degens. sed nullo exemplo id confirmat. *pacata gens*, aut *publica res*, ut *pacata aequora*, quae antea commota & turbata, paci & tranquillitati

25. Felix agrestum quondam pacata juvenus,
Divitiae quorum messis & arbor erant.
Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo,

Et

litati reddita sunt. ut Lib. III. El. 9. 19.

Ut qui pacato statisset in orbe columnas.

pagana juvenus pro rustica, aevi optimi Latinitate dicitur. ut vel ex solo patet Cic. pro domo cap. 28. *Nullum est in hac urbe collegium, nulli pagani, aut montani, qui non modo de salute mea, sed etiam de dignitate decreverint.* ubi Manutius *paganos* intelligit illos, qui pagos extra urbem, sed in agro tamen Romano, inhabitabant, tribus enim rustica nobilior. Ovidius Lib. I. Fast. 670.

*Pagus agat festum. pagum lustrate coloni;
Et date paganis annua liba fecis.*

sed ne dubites ita hoc in loco legendum, testis sit ipse Propertius Lib. IV. El. 4. 74.

*Annua pastorum convivia, lusus in urbe,
Quum pagana madent fercula deliciis.*

altero versu, *Divitiae quarum* in omnibus fere codicibus & vetustis editionibus. quomodo scripserunt, quia *juvenus* praecesserat, sed vel ad *agrestes* referri potest, vel inter illa reponi exempla, in quibus frequens ista generis & numeri mutatio est. sic praecedente *caterva* sequitur qui apud Claudian. praef. ad Lib. I. in Rufin. 17.

*Convenit ad nostram sacra caterva lyram,
Qui stabilem servant Augustis fratribus orbem;
Iustitia pacem, viribus arma regunt.*

ubi vid. Patru mei notas, & ad Ovid. I. Met. 162. ubi multa hujus elegantiae exempla adferuntur.

27. *Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo* } *Illis munus erat* in unius Colbertini margine, Fruteril cod. quinto Vatic. Askew. Borrich. Mentel. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. primo D'Orv. & meo. *Illis munus decussa* in meo altero, omisso verbo *erat*. *munus erant* in Colotiano, Neap. Palatino Gebhardi, Livineji codice, primo & secundo Vatic. Voss. quarto, & secundo D'Orvill. & in aliis apud Lat. Latinum. quae lectio si admittatur, intelligenda sunt mu-

nera ex agris vel arboribus ad amorem illecebras innocentes missa. ut explicat Beroaldus, qui etiam edidit *Illis munus erat*. nec aliter in edit. Doussarum. sic apud Virg. Ecl. III. 68. & seqq.

*Parta meae Veneri sunt munera. —
Quod potui, puero silvestri ex arbore lecta
Aurea mala decem misi, cras altera mittam.*

ubi *aurea mala* Cydonia exponit Musonius, quod Propertii loco firmari posse notavit Patruus meus. & eo modo haec intelligebat J. Bapt. Pius ad Lucret. Lib. V. 963. qui tamen adfert *Illis pompa fuit*. huc facere possent illa apud nostrum Lib. II. El. 25. v. 69.

*Utque decem possint corrumpere mala puellam,
Missus & inpressis haedus ab uberibus.
Felix, qui vili pomo mercaris amores.*

& eo inclinasse videtur Heinsius, qui legendum conjecerat,

Illis poma (vel dona) suo decussa Cydonia ramo

poma nempe in munus, & canistra rubis plena dare. sed lectio ista, *Illis munus erat* nata fuit ex seq. versu *Et dare puniceis* &c. licet idem Heinsius, in notis ad Ovid. I. Met. v. 105. adferat,

*Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo,
Et de puniceis plena canistra rubis.*

certe in primis edd. Venetis, Reg. Lep. Volsci, utraque Aldi, Juntina, Colinaei, Rovill. Gryphii, Mureti Aldina, Scaligeri, aliisque excusum est, *Illis pompa fuit*. quod Cel. Ruhnkenius conferebat cum illo Plauti apud Macrob. II. Sat. 12. *cujus haec ventri paratus pompa?* sed aliud latere credebat. & hoc recepit Broukhuis, qui *Illis munus erant* vel *erat* rejicit, quia *erant* in fine praeced. versus legitur. Sed quod addat, *est enim pompa in circo aliud quam munus in arena*, vix percipi potest, nisi addam, ea spectare Passeratium, qui translata esse locutionem putabat a pompa Circensi ludorum sacrorum. & ferculis, quae in pompa triumphali circumferebantur. Sed melius haec de *agrestium* simplicitate in visu intelligi possent, quibus tota

III 3

mea.

Et dare puniceis plena canistra rubis;
Nunc violas tondere manu, nunc mixta referre
30. Lilia vimineos lucida per calathos:

Et

mensarum pompa, & ferculorum adparatus constabat frugibus e terra natis, & arborum fructibus, pomis, malis, ficis, rubis, & sim. quas epulas dare convivis solebant. unde Juvenalis Sat. XI. 117.

*Illa domi natas nostraque ex arbore mensas
Tempora viderunt.*

ubi mensas, quarum fercula messis & arbor erant, vocat domi natas, locutione eleganti, quam Justinus & Servius locis etiam restituendam notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 440. & hanc explicationem juvare posset nostri locus, paullo ante prolatus,

*Annua pastorum convivia &c.
Quum pagana madent fercula deliciis.*

Si quis tamen praeferat illis munus erat, vel erant, & ad munuscula a puellis rusticis ad juvenes amatores, vel ab illis ad virgines sibi conciliandas missa referat, non refragabor, quia huic interpretationi favent, quae sequuntur v. 33.

*Illis tum blanditis furtiva per antra puellae
Oscula silvicolis emta dedere viris.*

& sic pagana juvenus de folis virginibus & puellis rusticis capienda, & Divitiae quarum praeferendum esset. discussa Cydonia in Neapolitano.

18. Et dare puniceis plena canistra rubis] rubris vitiose in Voss. pr. & tert. D'Orvill. utroque, & Askew. rosis in antiquis editionibus legi testatur Spanhem. de Praest. & Usu Numism. Tom. I. pag. 323. idque praeferre videtur, quia rosae saepe puniceae vocantur. quas vero antiquas editiones adhibuerit Vir eximius, vellem indicasset, nam in omnibus & singulis vetustioribus unanimi consensu rubis inventi. Solus Passeratius notat, „ Si legitur rosis Puniceis. sic Horatius „ Lib. IV. od. 10. Puniceae flore prior rosae. nullam tamen editionem aut codicem vetustum memorans. rubis itaque suum tueatur locum, & mora intelligantur. ex rubetis decerpta, ut monet Patruus meus ad Ovid. I. Met. 105. — & in duris haerentia mora rubetis. quod firmatur

ex Lib. IV. M. 127. Puniceo tinguit pendentes mora colore.

29. — nunc mixta referre
Lilia vimineos lucida per calathos]

missa in aliis codd. ut edidit Broukhusius, sed quae posterioris aevi scriptura est. inde in nonnullis membranarum missa, ut in Heinsiano, Groningano, & meo priore, idque ex Commellino libro adripit Gebhardus, & interpretatur, recitatio, nondum vieta ac marcida. musteum profecto interpretem! mixta violis lilia intellige. dein vimineos calathos optime emendarunt Fruterius, Palmerius in Spicileg. p. 807. N. Heinsius Lib. I. Advers. cap. 9. in notis ad Ovid. IV. Fast. 435. ubi calathos e vimine textos vocat poeta, & in notis Propertianis p. 727. vide quae notavi ad Lotich. Lib. IV. El. 3. 43. p. 263. sic igitur edendum censui. certam emendationem facit imitatio Auctoris Copae v. 16. Tom. I. Anthol. Lat. pag. 714.

*Et quae virgineo libata Achelois ab amne
Lilia vimineis adtulit in calathis.*

quo loco etiam hic utitur Broukhusius ad firmandam Palmerii conjecturam, licet ipse virgineos ediderit. plura ibidem notavi. vimineum textum vocat Martialis Lib. III. Ep. 58.

*Et dona matrum vimineo ferunt texto
Grandes proborum virgines colonorum.*

Columella Lib. X. v. 305.

*Et vos agrestes, duro qui pollice molles
Demetitis flores, cano jam vimine textum
Sispiriculum ferrugineis cumulate hyacinthis.*

ubi raro jam vimine conjecerat Heinsius. viminea cista dicitur eidem Lib. XII. cap. 54. in quadratam cistam vimineam, quae neque spisse, solide tamen, & crassis viminibus contexta sit, raris composito. in his enim calathis vimineis flores frugesque ferebantur a rusticis. hinc apud Virg. Ecl. II. 45.

— tibi lilia plenis
Ecce ferunt Nymphas calathis.

noster

Et portare suis vestitas frondibus uvas,
 Aut variam plumae versicoloris avem.
 His tum blanditiis furtiva per antra puellae
 Oscula silvicolis emta dedere viris.

35. Hinulei pellis totos operibat amantes,

Alta-

noster Lib. II. El. 12. 52.

*Ac veluti folia arentes liquere corollas,
 Quae passim calathis strata natant vides.*

& sic calathos fugibus & floribus repletos in pompa Cereris frugiferae circumferebant virgines. de quibus vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer. init. p. 652. 653. *virgatos* igitur *calathos* licet in aliis codicibus legi, & a Catullo sic etiam dictos, notet Passeratius, non facile admisserim.

32. *Aut variam plumae versicoloris avem* in Reglis & primo Colbert. *pluricoloris*, quod & in v. c. Perreji, & priscis edd. *viricoloris* in Neapol. altero Colbert. Voss. quarto, & Askew. *varicoloris* in Mentel. Groning. Heinfsian. primo Leid. Voss. & meo priore. unde *varicoloris* coniecerat Heinfsius. sed *plumae versicoloris* unice vera est scriptura. supra El. V. 64.

Effulto pluma versicolore caput.

Virgilius Dedicatione Aeneidos, Tom. I. Anth. Lat. pag. 38. & 39.

*Marmoreusque tibi, Dea, versicoloribus alis
 In morem pictae stabit Amor pharetra.*

ubi male Scaliger tibi *diversicoloribus alis*. *diversicolor* enim merito improbat. plura ibidem de hac voce notavi. & vid. Heinfs. ad Ovid. XI. M. 610. *versicolores alas* etiam Cupidini illic datas recte probavit Cel. Valckenarius ad Euripid. Hipp. 1268. cui Amor *ποικιλόπτερος* dicitur. per *variā avem* columbam, vel picam, vel perdicem hic intelligunt, quae inter ejusmodi munuscula amatoria rustica. vide notas ad Petron. cap. 85. Ovidius XIII. Met. 831.

*Nec tibi deliciae faciles, vulgataque tantum
 Munera contingent, damae, leporeque, capraeque,
 Parva columbarum, demtusque cacumina nidus.*

II. A. A. 269.

*Quin etiam turdoque licet, missaque columba,
 Te memorem dominae testificare tuae.*

ubi hoc in loco columbam, non vero perdicem significari notat Parruus meus. *variā avem* in aliis legi testatur Lat. Latinus. sed male. *variā* enim *avem* vocat, cui diversorum colorum plumae inductae sunt. vide Bentlej. ad Horat. A. P. v. 2. sic *lynxes Bacchi variae* Virgilio III. G. 264. vid. Cl. Henr. Cannegiet. ad Avien. Fab. XV. p. 106. qui *varias aves* Tibullo Lib. I. El. XI. 10. vindicat adversus Broukhufium ad Fab. XL. p. 218. easque sic dici contendit, ut *variae columbae, lynxes, tigres, pardis*, pro, maculis variis distinctae. Ovid. Epist. XV. 37.

*Et variis albae junguntur saepe columbae,
 Et niger a viridi turtur amatur ave.*

picta perdix Martiali dicitur Lib. III. Ep. 58. *varia pica*, nec nigra nec candida. vide ad T. II. Anthol. Lat. p. 445. si vero quis cum L. Santenio *variā avem*, ut in aliis habetur, pulchram exponere malit, ne *varia* & *plumae versicoloris avis* pleonasmus adpareat, non refragabor. praecedente versu *vestitas frondibus uvas* illustrat Heinfsius ad Ovid. I. Fast. 153.

35. *Hinulei pellis totos operibat amantes*] *varia* hic turbant codices. in Reglis & uno Colbert. *Atque hynuli pellis*, vel *hynuli*, ut in primis edd. *Atque hinuli* Mentel. duo Leidd. pr. & tert. Voss. D'Orv. sec. & meus. *hinuli* vel *hinnuli* in aliis. *Atque hinnulis* Askew. *Atque humili* in Neap. Borrich. altero Colbert. D'Orv. pr. & meo priore. *Atque humilis* Voss. quart. Palat. & Commel. Gebhardt, Heinfsian. Groning. & in aliis apud Lat. Latinum. *Atque inuli pellis* adfert Nestor in Vocabulario pag. 95. & p. 143. b. ubi *operibat* pro *operiebat* positum notat. *Atque* delevit Scaliger, & emendavit *Hinulei pellis*. sed *Hinnulei pellis*, quia *Hinnulus* ex Grammaticorum placitis est, veram esse scripturam notat J. Rhodius ad Scribon. Larg. pag. 44. optime Jungermannus cum hoc Propertii loco contulit illa Longi Lib. I. Fastoral. pag. 24. ubi similes ludi pistorales describuntur, *πίπτος ἱερφαῖτο κλάδης, καὶ τῇ νηρίδι*

Altaque nativo creverat herba toro.
Pinus & incumbens latas circumdabat umbras,
Nec fuerat nudas poena videre Deas.

Cor-

ἰζόμενα &c. Patruo tamen meo hic legendum videbatur *At vituli pellis*, ut *vitulina* & *hinulina* mantica, vel pellis, confunduntur in loco corruptissimo Gratii Cyneg. v. 339. ubi vide Interpretum notas. pro *totos* Heinſius *positos* coniecerat. id est, jacentes. quod blandiri posset. sic enim apud Ovid. Epist. IV. 98.

*Saepe sub illicibus Venerem Cinyraque creatum
Sustinuit positos quaelibet herba duos.*

sed *totos amantes* forte dixerit Propertius, ut Lib. II. El. 12. 28.

Masculus & totum femina conjugium.

& singulari usu saepius a nostro hanc vocem adhiberi, sed ab aliis non raro mutatam, multis exemplis probat Cel. Hemſterhuſius ad Lib. II. El. 13. 49. quibus hic locus addi potest.

36. *Altaque nativo creverat herba toro*] *Multaque* Vatic. quintus. Heinſius legebat,

Altaque nativos praebuit herba toros.

ex Ovidii loco Epist. V. 14.

Mixtaque cum foliis praebuit herba torum.

sed iisdem verbis utrumque loqui non opus est, & creverat satis defenditur ab addita voce *Alta*. *nativus torus* eleganter pro naturali, nulla arte composito. Seneca Hippol. 538.

— *filva nativas opes,
Et opaca dederant antra nativas domos.*

Ovidius III. Met. 160.

*Cujus in extremo est antrum nemorale recessu,
Arte laboratum nulla. — nam pumice vivo
Et levibus topiis nativum duxerat arcum.*

sic moles nativa Epist. V. 61. & V. Fast. 149. cui *Faſta manu moles* opponitur Lib. XI. Met. 729. vide Drakenb. ad Livium Lib. II. cap. 5. §. 4. p. 255.

37. *Pinus & incumbens latas circumdabat umbras*] corrupte occurrens *lentas* in Voss quarto. *lentas* in v. c. Perreji, Mentel. Borrich. Groning. Neap. Vatic. primo & sec. Helmslano,

Voss. & meis, & ed. Vossel. *lenta umbra* D'Orvill. sec. *lactas* in Regii, Colbertinis, Puccii codice, quem Ant. Perrejus contulit, & primis edd. Venetis & Reg. Lep. & sic Douſa P. & Guyetus. *lacta circumdabat umbra* Heinſius. ut Lib. IV. El. 9. 29.

Populus & longis ornabat frondibus aedem.

sed *lactas* in Beroaldina, Aldinis, Juntina, Colin. Gryphii, aliisque. ut etiam in ed. Graev. correxerat Marklandus. & hoc optime tuetur Broukhufius. vitiose autem *undas* in Borrich. ut passim in aliis veterum locis peccarunt librarii. vide Drakenb. ad Sillum IV. 681. ubi *umbras* ponit pro arboribus lata umbra patulis. ut *frondentibus umbris* eidem Lib. XII. 354. & Lib. XIV. 302. *multas nemorum consumserat umbras*. videtur autem hoc in loco Propertius respexisse illa Theocriti Idyll. v. 48.

— *καὶ ἂν οὐκ ἔδιν ἰμοῖα
Τῇ δ' ἔτι τῶν βαδνὸν δὲ καὶ ἂν πῖτος ἐψέδῃ νότον.*

38. *Nec fuerat nudas poena videre Deas*] Lipsio emendanti *Et fuerat nudas poena videre Deas*, recte non adplaudit Broukhufius, quamquam non rejiciat Douſa P. in notis ad Propert. p. 137. 138. conferens cum illo Horatii Lib. I. Sat. 2. 101.

— *Cois tibi poena videre est
Ut nudam.*

Sed qui locus valde differt. & ipse ac Scaliger notant hic adludi ad fabulam Aëtaeonis, adeoque retinenda est lectio, *Nec fuerat poena*, nempe seculi probitate ac simplicitate, quando inpune Deas videre nudas fas erat, sine ultionis metu. hujus coloris sunt illa Eleg. seq. v. 19.

*Inser quos Helene nudis capere arma papillis
Fertur, nec fratres erubuisse Deos.*

sed postea Deos videre sine poena se non posse, crediderunt veteres. vide Oudend. ad Lucan. III. 424 sic Tiresias vates, Pallada nudam cum vidisset, oculorum usum amisit. vid. Lib. IV. El. 9. 57. eo autem sensu saepe *poena* dicitur. vide ad Lib. I. El. 13. 10. ubi *vices eadem* notione ponit notavi, quod optime firmatur

- Corniger Idaei vacuum pastoris in aulam
 40. Dux aries saturas ipse reduxit ovēs.
 Dique deaeque omnes, quibus est tutela per agros,
 Praebant versis verba secunda focus.

Et

tur loco Horatii Epod. V. 88.

*Venena, magnum fas nefasque, non valent
 Convertere humanam vicem.*

ubi vide Bentlejum.

39. *Corniger Idaei vacuum pastoris in aulam
 Dux aries saturas ipse reduxit ovēs.*

hanc restitutionem Antonio Volsco deberi, eumque hac laude minime fraudandum esse notavit Broukhufius, in codicibus enim MSS. antea legebatur nullo sensu, *Corniger atque Dei*, quod e nostris etiam habetur in Reglis, Colbertinis, Scalgeri Excerptis, Neapolitano, Mentehiano, Heinsiano, Borrich. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. D'Orvill. pr. & meo utroque. *Cornigerique Dei* in altero D'Orvill. corruptissime in Askewiano, *congrunger atque Dei. Cornigeri atque Dei* Palmerius, Panem seu Faunum intelligens. Quia vero in primis ante Volsco editionibus Venetis an. 1475. 1487. & Reg. Lepid. 1481. *Corniger atque Dei* fuerit inpressum, & primus Volsco in ed. Venet. an. 1488. qua utor, correxerit *Corniger Idaei*, atque in notis *Idaeum pastorem* explicuerit de Paride in Ida monte cum Oenone sub arboris umbra jacente, dum aries gregem ad stabulum reducebat; in Beroaldi autem Veneta an. 1487. *Corniger atque Idae*, & in altera ejusdem Venet. 1520. *Corniger Idaei* legatur, dubium forte lectorem id facere possit, an primus Beroaldus *Corniger atque Idae* excoGITaverit, quia sic edidit in Veneta anni 1487. uno anno illam Volsco antecedente, & deinde in altera an. 1520. ex Volsco habeatur *Corniger Idaei*. sed quia in notis suis Beroaldus nullam mutationis, ut solet, reddiderit rationem, aliam Volsco editionem illam Venetam an. 1488. forte antecessisse suspicor, ac proinde Volsco integram hujus emendationis adorem relinquendam esse arbitror. eo enim Beroaldum tempore posteriorem fuisse ex M. Antonio Sabellico notat Broukhufius ad Lib. IV. El. 6. inf. hinc in reliquis edd. veteres, Aldi utramque, Juntinam, Colinaei, Rovillianam, Gryphii, ceterasque derivatum fuit *Corniger Idaei* &c. non opus itaque est

cum Heinsio conjicere *Corniger atque sui vacuum pastoris in aulam*. aula vero hic nihil aliud quam stabulum notat, more Graecorum. ut ex Theocriti loco notavit Scaliger, qui est ex Idyll. XI. 12.

Ποδάκι τὰς οἷς ποτὶ τ' αὐλῶν αὐτὰν ἀπ' ἔρβου
 Χλωρῆς ἐν βοτάνῃς.

cui adde ex Idyll. XXV. 99.

— οἷς δὲ κατ' αὐλῆς ἐλίζοντο.

& Id. XXVII. 36.

Τύχαις μοι θαλάμῳ, τύχαις καὶ δῆμα, καὶ
 αὐλῆς.

& sic αὐλῶν apud Apollon. Rh. II. 142. & III. 592. vid. Vltit & aliorum notas ad Gratii Cy-neg. 167. seq. versu pro ipse Heinsius con-jecce-rat sponte. ut Lib. I. El. 2. 10.

Et veniant hederae sponte sua melius.

sed ipse, quia caper dux gregis, ut apud Virg. Ecl. VII. 7.

Vir gregis ipse caper decerraverat.

ex hoc loco firmatur Heinsii conjectura apud Ti-bullum Lib. I. El. XI. 10.

Securus saturas dux gregis inter ovēs.

pro varias. ut in aliis. pro quo Cl. Heynius *Se-curas aries dux gregis* malebat. eidem hircus *dux pecoris* Lib. II. El. 1. 58. & Luciano in Dialo-go IV. Jovis & Ganym. cap. 2. fin. ἔχομεν δὲ τὸν τριετή, τὸν μέγαν, (κρίον) ὃς ἡγεῖται αὐτῶν τῶν βοτάνων.

41. *Dique Deaeque omnes, quibus est tutela
 per agros,
 Praebant versis verba secunda focus]*

prior versus est ex imitatione Virgilii I. Georg. 21.

*Dique Deaeque omnes, studium quibus arva
 tueri.*

ut notavit illic Valens Guellius, & ex Homero de-
 Kkk

Et leporem, quicumque venis, venaberis, hospes,
Et si forte meo tramite quaeris avem.

45. Et

deductum addit. alter valde dubiae lectionis est. *versis focis* e Scaligero edidit Broukhussius, & *verrere focum* ad religionem pertinere dicit. sed quia hoc nonnihil dubii facit an *versis* a *verrendo* vel *vertendo* sit, eo sensu *terfis* quoque legi posset. Certe Palmerii *tescis focis*, pro incultis vel Passeratii *vescis focis*, sive exiguis. vel *vestris jocis*, pro vestris ludicris merito rejicit, ut fecerat Gebhardus. *ustis* Guyetus. in omnibus fere membranarum & editionibus antiquis antea legebatur *vestris focis*, ut agrestes adloquatur. *nostris* in Heinsiano, & Borrich. dein Scaliger ex suo codice *verba secunda*, in cuius tamen Excerptis pro varia lectione *ferena*. *verba secunda*, licet alio sensu, etiam apud Ovid. I. A. A. 584. sed *vestris verba benigna focis* in Regiis, Colbertinis Mentelliano, duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & priscis edd. ut *verba benigna* Lib. I. El. 10. 24. Marklandus autem conjecterat *vela benigna*. ut apud Ovid. III. Fast. 790. *Et des ingenio vela secunda meo*. sed quod dein reject, & hic *vota secunda* potius legendum credebatur ex alio Ovidii loco, ubi pastorem ad Deam Palem *vota concipientem* inducit. Lib. IV. Fast. 745. & seqq. usque ad v. 778. neque male N. Heinsius in Not. ad Propert. p. 729. legebat,

Se dederant festis turba benigna focis.

verba & *vota* in MSS. confusa vid. ad Ovid. II. Am. 6. 58.

43. Et leporem, quicumque venis, venaberis, hospes,

Et si forte meo tramite quaeris avem.

Et me Pana tibi comitem &c.

Sive petas calamo praemia &c.]

locus non levi manu tractandus. primum verum, ita ut exhibui, interpunxi, qui in omnibus antea edd. prava distinctione *Et leporem quicumque venis venaberis*, laborabat. unde *venis venaberis* offendeat Heinsium, quia *venaberis* corruptum ei videbatur, sequente *quaeris*, ideoque conjiciebat, *quicumque venis venarier*, infinitivo apud nostrum non insolito. supra El. IV. 39. *consimili inpositum torquerier ignis*. & sic idem legebat El. IX. huj. Lib. 24. *Ne possent talis stringier axe latus*. ita admittit Virgilio

IX. 231. *curarier* Horatio Lib. II. Epist. 2. 151. Sed sensum ei redditum puto, ita ut distinx. corrupte in codd. MSS. *veneraberis*, ut in tertio Voss. Askew. meoque secundū. *quicumque veneraberis*, omisso *venis*, in primo Leid. venationem vero & aucupium hic intelligi, manifestum est, ut Lib. II. El. 15. 23.

*Haec igitur mihi sit lepores audacia molles
Excipere, & structo figere avem calamo.*

ubi vide. & Gronovii notam ad Plaut. Capt. 1. 2. 81. loco mendoso, nam in vulgatis illic legitur,

I modo venare leporem: nunc Cerim tenes.

ub *erem tenes* corrigit Salmasius, & proverbii speciem esse notat. de qua emendatione vide Vilitii notas ad Nemesian. Cynege. v. 57. sed quia haec vox alibi vix occurrit, Camerarii conjecturam quis non praeferat,

I modo venare leporem, i, rem tenes.

ut apud Horat. Lib. I. Epist. 7. 71.

Post nonam venies, nunc i, rem strenuus auges altero versu si deerat Mentelliano. *Et qui forte idem correxerat* Heinsius, invito, ni fallor, Propertio, cui si forte frequens est ad imitationem Graecorum ei *τοῦτον* aliis, si fors tulit. quam locutionem, apud veteres scriptores alibi quoque depravatam, bene exponit, & Ciceroni atque Ovidio restituit Muretus XVI. Var. Lect. cap. 9. Lib. I. El. 5. 9. *Quod si forte Ausis non est contraria nostris*. Lib. II. 1. 85. *Si te forte meo ducet via proxima busto*. & alibi. *ovem male* in quinto Vatic. pro *avem*. dein parva pro *Pana*. corrupte in Mentel. Harlemano Musei Britannici, pr. Leid. & Voss. tert. & *sive petes* in Neapol. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. & meis codd. ac primis edd. *potes* Borrich. & Askew. in quo etiam *cones*. Heinsius tentaverat,

Et tibi Pana Deum comitem per rura vocato.

vel *comitem me jure vocato*. a qua conjectura abstinuisset, ut puto, si ante oculos habuisset duo Epigrammata Graeca, quae antea inedita, neque in Anthologiae Graecae Volumine exstantia, pri-

45. Et me Pana tibi comitem de rupe vocato:
Sive petas calamo praemia, sive cane.

At

primus produxit Salmasius ad Solinum Tom. II. pag. 1088. ed. Paris. primum Leonidae Tarentini, ex quo fere ad verbum haec desumisse Propertium dicit, alterum Satyri poetae, his versibus, qui adscribendi sunt conparationis causa:

Ως αὖτε τῷ Πάνῃ, ΛΕΩΝΙΔΑ ΤΑΡΑΝΤΙΝΟΥ.

Εὐάγρει λαγύθῃρᾳ, καὶ εἰ πιτεῖν ἀδιάκῃ
Ἰξεντὸς ἤκει τῶν ὑπὸ διασθῇ ὄρεσ.
Καί μὲ τῶν ὀλέθρων, λῶν κρημνῶν βόαςιν
Πᾶν, συναγρεύσῃ καὶ κυσὶ, καὶ καλάμοις.

addit Salmasius versionem Latinam ex tempore, ut ait, effusam, cum qua conferre juvabit hanc H. Grotii, descriptam ex Mantissa IV. ineditae Viri maximi Epigrammatum Graecorum Interpretationis:

Sis felix, seu tu leporem, sive aëre praedam
Quaeris, ad haec montis qui juga bina venis.
Et me Pana tibi summa de rupe vocato:
Et calamis epifer sum bonus & canibus.

alterum ΣΑΤΥΡΟΥ quoque adjungendum.

Εἴτε σὺν ὀρεσίφοιτον ὅπῃ καλάμιδα παλύνῃς
Ἰξὼν ὀρεβάτιν, ὅτε λαγοκτενίης,
Πᾶν κάλει. καὶ Πᾶν λαοῖς πῶδες ἔχῃ φάινει
Σύνθεσιν ἀκλίαν Πᾶν ἀνάγει καλάμῃν.

quod ibidem vertit Salmasius, his vero numeris Grotius,

Seu leporem captas, seu per juga devia montis
Vescato calamo fallere quaeris avem.
Pana voca. Pan hirta cani vestigia monstrat.
Pan facit, ut tacita crescat arundo manu.

tertium his addam, a Salmasio non exhibitum, BRYCII Epigramma de Pane, similis argumenti, quod legitur Lib. IV. Anthol. Gr. Tit. XII. Ep. 84. p. 476. ed. Obsop.

Εὐτοχα θροβόλειτι κυναίται, ὃ ποτὶ ταύτων
Πανὸς ὀρεβάτιν νεωσφόροι σκοπιᾶν,
Οἷτε λῖναι βαινῶν πεποιθότες, οἳ τε σιδάρε,
Οἳ τε καὶ Ἰξεντῶ λαθροβόλῳ δόνακι.
Καί μὲ τις ὑμῶν ἐπιβασάτω. εἰδὰ ποτ' ἄγρῳ
Κοσμεῖν, καὶ λόχῳ, καὶ λίαν, καὶ καλάμῳ.

quod elegantissimis his versibus idem Grotius reddidit:

Venator facili laeteris & ubere praeda,
Horrida montivagi qui loca Panis adis:
Seu sunt lina tibi, seu sunt venabula cordi,
Seu struſtos avibus celat arundo delos:
Meque etiam venare tua prece. nam dare possum
Successum ferro, retibus & calamis.

Sed haec sufficiant ad Graecas venteres cum Musa Propertiana conferendas. Restat aliud inquirendum, an quatuor hi versus suo hic loco positi legitimum occupaverint sedem, & cum praecedentibus ac sequentibus recte cohaereant. Mihi incidit suspicio, eos aliunde divulsos aberrasse, & transponendos esse Lib. IV. El. 2. de Vertumno, ubi commodius inferi possunt post v. 34. hoc ordine conjuncti:

Cassibus inpositis venor: sed arundine sumta
Faunus plumoso sum Deus aucupio.
Et leporem, quicumque venis, venaberis hospes,
Et si forte meo tramite quaeris avem.
Et me Pana tibi comitem de rupe vocato:
Sive petas calamo praemia, sive cane.

illic enim loquitur Vertumnus, seque inter alias formas etiam Venatorem & aucupem induere dicit, adeoque ad has Dianae artes invitat venandi cupidos: in hac autem tota Elegia poeta ipse loquitur, & luxuriam puellarum sui temporis, antiquae simplicitati oppositam, describit. ad quem igitur referenda sunt ista, *Et si forte meo tramite, Et me Pana tibi comitem?* &c. tota certe p̄ter de hac venatione tam absurdum hic invast locum, ut pannum male confutum referat, sed Vertumno illic optime conveniat. Ejecto igitur hoc utroque disticho, & in illum, quem dixi, locum reposito, praecedentes & sequentes versus sic melius cohaerebunt:

Atque Deaeque omnes, quibus est tutela per
agros,
Praebant versis verba secunda focis.
At nunc desertis cessant sacraria lucis.
Aurum omnes viſta jam pietate colunt.

sic enim his versibus aptissima constabit sententia, eademque erit de neglectis Diis aliisque virtutibus posthabitis querela, qualem supra loco

Kkkk 2

cor-

At nunq̄ desertis cessant sacra lucis.

Aurum omnes victa jam pietate colunt.

Auro pulsa fides, auro venalia jura:

50. Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.

Torrida sacrilegum testantur limina Brennum,

Dum petit intonsi Pythia regna Dei.

At

corrupto & obscuro reddere tentavi Lib. II. El.

V. 27. Ita ut emendandum conieci:

*Templa pudicitia quid opus stauisse puellis,
Si cuius nuptae quidlibet esse licet & seqq.
Non istis olim variabant testa figuris,
Tunc paries nullo &c.*

*Sed nunc emeritum velavit aranea fonum,
Et mala desertos occupat herba Deos.*

Sed haec quidem ad locum hunc in ordinem redigendum, versusque incommode hic insertos aptiori sede collocandos dicta sufficiant, album virorum doctorum calculum sperantia, quae nemini Interpretum, & ne ipsi quidem Scaligero, qui tot versus in poëta nostro confusos & male aberrantes transposuit, animadversa fuisse miror. nisi quod post v. 42. aliquid deesse suspicatus sit Heinſius.

48. *Aurum omnes victa jam pietate colunt]* *vincta* ex suis codicibus adfert Octav. Mirandula in Viridar. Poët. fol. 184. b. quod in nullis meorum Inveni. sed similiter apud Ovid. I. Met. 149. *Vincta jacet pietas.* & XV. 173. *ne pietas sit vincta cupidine ventris.* vid. Bentlej. ad Horat. III. od. 27. 34. post hunc versum in aliquot codd. MSS. & edd. quae Aldinas secutae sunt, inseritur distichon adulterinum,

*Aurea nunc vere sunt secula, plurimus auro
Venit honor. auro conciliatur amor.*

ita enim in Menteliano, primo Leidensi, aliisque, & irrepsit in Aldi utramque, Juntinam, Colinaei, Gryphii, Scaligari, Wecheliani, aliasque. sed absunt hi versus institui & margini ab aliquo olim adscripti, a codd. Regiis, Colbertinis, Neapol. primo & sec. Vatic. Borrich. Groning. codd. Livineji, primisque edd. Venetis, Reg. Lep. Volſci, Beroaldi, Mureti, Rovillii, Canteri, & Douſarum. & recte. nam auctorem habent Ovidium Lib. H. A. A. 277. ut notavit etiam Menagius ad Amintam Tassi pag. 258. in nota. autem Broukhufii non leve typi

vitium morari lectorem posset, ubi dicit hoc distichon a ceteris omnibus codd. abesse, neque comparere etiam in editionibus priscis. non dubito in ejus autographo fuisse, neque comparere etiam &c. mox *venalia rura* in primo Leid. & Voſſ. & *mos sine lege* in meo secundo, sed mox in marg. hunc autem Propertii locum ante oculos habuisse videtur Rutilius Lib. I. Itiner. v. 357. & seqq.

*Materies vitiis auro letale parandis,
Auri caecus amor ducit in omne nefas.
Aurea legitimas expugnant munera tascas,
Virgineosque sinus aureus imber emittit.
Auro vincta fides munitas decipit urbes,
Auri flagitiis ambitus ipse furit.*

confer Pauli Silentarii Epigramma Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 29. de Danaë, & haec ibidem inter alia,

*Χρυσὸς ἄλως ῥητῆρας, ὅλως κλέιδας ἐλίσχων.
Χρυσὸς ἐπιγνάμπτει τὰς σοβαροβλεφάρας.*

ubi pro *ῥητῆρας* Obsopaeus legendum censet *ῥητῆρας*, vincla, habenas: quod & in suis codicibus invenisse videtur Grotius, quia vertit:

*Auro claustra patent, auro frena abnuis, auro
Flectitur & prisci si qua supercilii est.*

& probavit etiam Casaubon. Lect. Theocrit. c. XVI. p. 273.

51. *Torrida sacrilegum testantur limina Brennum,*

Dum petit intonsi Pythia regna Dei.]

Horrida codex Fruterli, Borrich. Heinſian. & meus primus. corrupte *Torrida sacril. testatur lumina rhenum* apud Octav. Mirandulam in Viridar. Poët. fol. 181. b. *culmina* conjecerat Heinſ. ad oram ed. Ald. sed ex scriptis *limina* praefert in Notis Propertianis p. 728. ut legisse Petreji. Tiam notaverat Douſa. & hanc Heinſii emendatio.

At mons laurigero concussus vertice diras
Gallica Parnafus sparfit in ora nives.

55. Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.

Tu

dationem *culmina* vel *limina* tuetur Patruus meus in Diss. de Jove Fulg. p. 342. ut ipsum templi culmen vel limen fulmine percussum intelligatur, quod tamen veteres historiam hanc describentes non memorant. Marklandus etiam *limina* correxerat. ita certe in Neapol. Borrich. Groning. aliisque. *testatur lumina* in primis edd. *lumina* etiam in primo D'Orvill. & meo secundo. idque probat Passeratius, nam *torrida lumina* exstas, genas interpretatur. Sed, sive *Horrida* ex eodd. MSS. admittamus, vel *Torrida* ex aliis, legendum potius videtur *fulmina*. sic enim Pausanias in Phocicis Lib. X. cap. 23. ubi sacrilegam hanc Brenni, Gallorum Ducis, expeditionem ad spoliandum Delphici Apollinis in monte Parnaso templum, adcurate describit: *βρονταί τε καὶ παραναί συνεχεῖς ἐγίνοντο, καὶ οἱ μὲν ἐξέπληον τὸν τε τῶς Κελτύς.* &c. & ingentem Gallis horrorem incussisse tempestatem, terrae motu, multa nivis & grandinis vi, ac frigore intensissimo comitatum, refert Justinus Lib. XXIV. cap. 7. & 8. ubi haec inter alia: *praesentiam Dei & ipsi statim sentire; nam & terrae motu portis montis abrupta Gallorum stravit exercitum. Insecuta deinde tempestas est, quae grandine & frigore saucios ex vulneribus absumpsit.* e quibus optimam lucem accipiunt sequentia *At mons laurigero concussus vertice diras G. P. sparfit in ora nives.* ubi *diras nives* non *duras*, ut male in aliis, recte tuetur Broukhuisius, & ex libro Commelini praefert Gebhardus, quod firmant A. Perreji codex, Borrichianus, Mentel. Neapolitanus, Groning. Harlejanus Musei Britann. & alii. licet Elector. Minor. Etonens. editor. p. 124. per *duras nives* intelligi posse notet grandinem & nivem concretam. & sic Marklandus. de nive autem in ora Gallorum sparfa Cic. de Divin. cap. 37. *contigisse Brenno dicitur, ejusque Gallicis copiis, quum fano Apollinis Delphici nefarium bellum intulisset, — ut nive Gallorum obrueretur exercitus.* de re ipsa vide etiam Scholia antiqua ad Callimach. Hymn. in Delum v. 171. & Spanhem. ad v. 185. de Brenni ipsius interitu auctores differunt. Valer. Max. Lib. I. cap. 1. Brennum in ipso Apollinis templo in pietatis poenas luisse refert. unde firmari pos-

sent *limina*. Pausanias & Diodorus Siculus vero sibi ipsum manus desperatas post caesum apud Delphos exercitum intulisse tradunt. Justinus eum pugione vitam finivisse narrat. dein *Pythia* templa vel tigna conjecerat Heinssius, *πύθια Φοῖβου τήραμα* vocat Euripides in Hippol. 536. *Phitia* vitiose in meo priore. ut reliqua etiam corrupte in MSS. habentur. omnes tamen *Pythia* tuentur, neque mutare ausim, licet *ditia* legendum censeat Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. p. 157. propter celebratos templi Delphici thesauros. *Aut mons* in Regiis, & Colbertinis, pr. Voss. & priscis edd. *mox* in meo secundo *aurigero* Neap. Borrich. Mentel. Heinssian. primus Leid. Voss. pr. & quartus uterque D'Orvill. & unus Colbert. in quo etiam *Callida Parnasi*. ut est apud Octav. Mirandulam in Viridar. Poët. fol. 184. ed. Reg. Lepid. & Volsci. quod inde venit, quia in aliis *Callica* scriptum fuit, ut excusum est in prima Veneta 1475. *Parnafus* Neap. Vatic. & quint. Mentel. Heinssian. Leid. pr. Groning. *Parnasi* D'Orv. pr. *Parnassi* meus sec. *mox arma* in duob. Leidd. tribus Voss. Askew. utroque D'Orv. meo altero, & apud Oct. Mirandul. adeoque *Gallica Brenni arma* pro ejus exercitu dicantur. ut Lib. IV. El. 2. 52. *Atque Sabina feri contudit arma Tati.* & El. 4. 30. *Et formosa oculis arma Sabina meis.* sed *ora* praefert Broukhuisius ex cod. Groning. quem etiam vide ad Lib. IV. 4. 32. probante Elector. Etonens. editore; quamvis dissentiente Marklando, qui codici suo adscripserat, *arma Gallica* significare *armatos Gallos*, more Propertio admodum familiaris, & praeterea miraculum etiam augere potentiam Dei, si dicas illum nullis aliis testis contra armatos Gallos usum fuisse praeter *grandinem* vel *nives duratas*, & ideo dicere *sparfit*, quasi ludendo, non *torfit*. arva male in Borrichi.

55. Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.]

Et scelus, inversis prioris voculae literis, in omnibus fere codd. & edd. vetustis. in Palatino E scelus. unde Gebhardus He vel Hei scelus. Kkkk 3 Hein-

Tu quoque, ut auratos gereres, Eriphyla, lacertos,
Dilapsis nusquam est Amphiarus equis.

Proloquar, atque utinam patriae sim vanus aruspex:

60. Frangitur ipsa suis Roma superba bonis.

Certa

Heinsius coniecerat,

*Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
Nutrite hospitio &c.*

sed nihil muto. *Mitis in hospitio non P. tuo*
Askewianus. *scelus Polymestoris* pro Polyme-
store ipso exponit Guellius ad Virg. VII. Aen.
650. & Lipsius Lib. I. Var. Lect. cap. 19. lucem
his dat ejusdem Virgillii locus Lib. III. Aen. 49.

*Hunc Polydorum auri quondam cum pondere
magno*

*Infelix Priamus furtim mandarat alendum
Threicio Regi.*

*Ille, ut opes fractae Teucrum, & Fortuna re-
cessit,*

*Fas omne abruptis, Polydorum obruncat, &
auro*

Vi potitur.

& ut hic Polydori Eriphylen adjungit, ita &
Ovidius Elegia de Nuce v. 109.

*Præda malo, Polydore, fuit tibi: præda ne-
fandae*

Confugis Aenium misit in arma virum.

sic editur vulgo. & de Amphiarao divinardi pe-
ritissimo exponit Ciofanus. sed *Ausonium* in
Menteliano & Politiani codice unde *Aesonium*
vel *Argolicum* adscripserat N. Heinsius. de Eri-
phyla vid. supra ad Lib. II. El. 13. 29. mox
Dilapsus in duobus Leidd. Voss. quarto, se-
cundo D'Orvill. & meo. indicatur terrae hiatus,
quo Amphiarus perfidia uxoris Eriphyles, pro-
misso aurei monilis munere, ab Adrasto corrup-
tae, proditus cum curru absorptus interit. hinc
in oraculi versibus apud Athenaeum Lib. VI.
pag. 232. *Ἀμφιάραον ἔγχευ' ἐπὶ γῆν αὐτοῖσι σὺν
ἱπποῖσι.* vid. Sophoclis Electram. v. 840. & illic
Scholiast. & Statium VII. Theb. 780. seqq. —
ubi quod Barthius fabulam Amphiarai cum histo-
ria sacra Datami & Abirami in terrae hiatus de-
jectorum, non absurda, ut ait, conjectura com-
parari notet, acutioribus ingeniis probandum
vel inridendum relinquo.

59. *Proloquar, atque utinam patriae sim vanus
aruspex*] *verus aruspex* in uno Regio, in alte-

ro *sis verus.* in Colbertinis etiam *verus*, sed in
alterius margine adscriptum pro varia lectione
falsus. *verus* etiam in Borrich. Groning Voss.
pr. & quarto, priore D'Orvill. & meo secundo.
& sic apud Octav. Mirandulam in Viridar. Poët.
fol. 184. & in primis casque secutis edd. vetu-
stis. sed contra mentem poetæ. *vanus aruspex*
recte in cod. Perreji, Colotiano, primo, sec. &
quinto Vatic. & Menteliano, ut ex suo codice
etiam legendum monet Heinsius in notis Pro-
pertianis p. 728. quod merito a Broukhusio
praefertur & sic Livinejus. Chariclea apud Helio-
dorum Lib. II. pag. 85. ed. Bourdel. *καλὸν ἀμ'*
ἴκα γι ἀλαθὲς μᾶλλον ἢ τὸ ἴτερον, — *ἰγὰ δὲ
ψευδομαντῆς ἀποφανδαίλω.* neque aliter legisse
Sannazarium colligere licet ex ejus imitatione
Lib. II. El. 9. 26.

*Atque utinam mea me fallant oracula vatem,
Vanus & a longa posteritate ferar.*

Atalanta apud Statium IX. Theb. 629.

*Hei mihi cur penitus (simque augur casus
futuri)*

*Cur penitus, magnaque interpreter omine quor-
cum.*

alterum versum *Frangitur ipsa suis Roma super-
ba bonis* confer cum istis Livii, egregia Operis
praefatione, ubi de Roma dicit, *ab exiguis profe-
cta initis eo crevit, ut jam magnitudine laboret sua.*
& mox, *jam pridem praevalentis populi vires se ipsae
conficiunt.* Horatius Epod. XVI. 2. *Suis & ipsa
Roma viribus ruit.* & hanc in rem aliquot Epi-
grammata habentur in Tom. I. Anth. Lat. pag.
457. & seqq.

61. *Certa loquor, sed nulla fides. neque enim
Ilia quondam*

Verax Pergameis Maenas habenda malis.]

loquar in Heinsiano. ut apud Ovidium, qui haec
imitatur, Epist. XVI. 60.

Vera loquar, veri vix habitura fidem.

ubi vide Heinsii notas. contra apud Virg. IV.
Aen.

Certa loquor, sed nulla fides. neque enim Ilia quondam
 Verax Pergameis Maenas habenda malis.
 Sola Parin Phrygiae fatum componere, sola

Falsa-

Aen. 12. *Credo equidem, nec vana fides.* plurimorum vero codicum auctoritate edidi, *neque enim Ilia quondam*, licet Broukhufius *enim* eiecerit, hiatu admisso, probante Cuninghamio, Anim. in Horat. Bentlej. p. 192. qualem etiam nostro ingerit supra & hoc in loco probaverat Cuningham Animad. ad Horat. Bentlej. cap. XII. pag. 192. clare enim in Voss. pr. & quarto aliisque *neque enim Ilia*, quibus adstipulantur membranae, in quibus *neque N. Ilia*, ut in Askew. & meo altero, vel *neque n. Ilia*, hoc est *enim*, ut in sec. Leid. tertio Voss. & meo prior. *nec n. Ilia* in altero D'Orv. *enim* vero hac nota *n* in scriptis plerumque exemplaribus exarari, unde saepe tamen vitiosae inreperunt scripturae, monet Bentlej. ad Horat. II. Sat. 3. 192: ubi restituit, *quid n? neque enim hoc facis Argis. habenda* pro *habita* intelligebat Marklandus. ut supra h. Lib. El. VI. v. 39. *fraudandae vel furandae copia noctis*, pro *furatae*, exponunt. & apud Cic. I. de Offic. cap. 1. *habendis praeceptis* pro *habitis*. *Phoebas* praesente Passeratlo, cujus vetus liber habebat *Phoebus*, edidit Broukhufius, licet *Maenas* in omnibus sit codd. & edd. vetustis, quod ideo revocavi in textum; & ita profert Guellius ad Virg. II. Aen. 246. & alia Graecorum auctorum loca producit ad v. 343. *insano Cassandrae incensus amore*, in quibus *Βάχλω* vocant. sic fatidica Cassandra *Maenas* dicitur apud Senecam Agamem. 715. *verba nunc cluso male Custodit ore, Maenas impatiens Dei. verax Maenas*, ut apud Tibull. I. 2. 41. *ut mihi verax Pollicita est magico saga ministerio*. In priore autem Virgilii loco nonnullae editiones, ut minor Heinsii Ultrajectina, prava distinctione laborant hoc modo,

*Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris
 Ora Dei jussu, non umquam credita Teucris.*

quod fabulae adversatur, quum ita interpungendum sit, ut illic Patruus meus monuit,

*— fatis aperit Cassandra futuris
 Ora, Dei jussu non umquam credita Teucris.*

Apollo enim repulsam Cassandrae aegre ferens effecit, ut vera praediceret Cassandra, nemo tamen ei fidem haberet. vid. Apollodor. III.

Bibl. XI. §. 5. Servium ad illum Maronis locum. Canteri Prolegomena ad Lycophronis Casandram, Delrii Comment. ad Senecae Troadas pag. 420. ex illo autem Virgilii loco *nec credita* hic legendum conjicit Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. p. 159. sed *Ilia* hinc ejici nolum, non minus quam in loco Ciceronis, ubi fragmentum de Vestalis somnio ex Ennio adfert Lib. I. de Divin. cap. 20. *narrat enim & apud Ennium Vestalis Ilia*. ut optime restituit Hier. Columna, probante Davilio, pro *Vestalis illa*. *Ilia* autem pro *Ilensis* vid. notas Scaligeri. & sic apud Horat. Carm. Sec. v. 37. — *Iliaeque Litus Etruscum tenere turmae*.

63. *Sola Parin Phrygiae fatum componere* factum Borrich Voss. quartus, primus D'Orv. *Phrygium factum* Leid. & Voss. pr. *dum ponere* vel *cum ponere* Heinsius. *componere* explicat Passeratius pro perniciem machinari. ut *componere fraudes* Lib. II. El. 2. v. 6. ubi notata vide. sed hic innuit a fato destinatum esse, Parin fore exitium Trojae, pestem Pergamo, ut dicitur in versibus poetae antiqui apud Cic. I. de Divin. cap. 21. qui inter Tragicorum incertorum fragmenta habentur pag. 161.

*Ibi ex oraculo voce divina edidit
 Apollo: puerum, primus Priamo qui foret
 Post illa natus, temperaret tollere:
 Eum esse exitium Trojae, pestem Pergamo.*

& ad hoc Trojae fatum & Cassandrae vaticinium referendum est insigne fragmentum Tragici veteris, quod ibidem adfert Cicero cap. 31. sed adeo adhuc corruptum circumfertur, ut data hac occasione illud ex ineditis Hug. Grotii ad veterum Tragicorum Fragmenta Emendationibus hic proferre, operae pretium videatur. ita enim de eo Vir Maximus. „ Ex Alexandra Attii esse „ hoc fragmentum non dubito. Non cohaerent „ autem hi versus. Sed cum Cassandra Deo „ plena esset, dixit de ea Hecuba,

„ Sed quid oculis videre visa est derepente ar „ dentibus?

„ Hic jam Cicero infert: ubi illa paulo ante sa „ piens virginali modestia, quae non sunt Attii. „ Quas-

Fallacem patriae serpere dixit equum.

65. Ille furor patriae fuit utilis, ille parenti.
Experta est veros irrita lingua Deos.

ELEG.

„ Quærit Cicero quomodo tam subito mutata
„ sit, quæ ante tam modeste ac virginaliter lo-
„ quebatur? quod ostendit productis verbis,
„ quæ paullo ante Cassandra pronuntiaverat ad-
„ huc fui potens: quos quidem versus integros
„ legi eo magis refert, quia teneros esse & mol-
„ les & moratos, hoc est plenos *versus*, ipse Tul-
„ lius prædicat. Sic igitur eos legemus:

„ *Mater optima, ac tu multo mulier melior*
„ *mulierum,*

„ *Misera sum superstitiosis harolationibus,*
„ *Meque Apollo fatiis fandis dementem invi-*
„ *tam ciet.*

„ *Virgines æquales, patris me mei fatum pudet*
„ *Optimi viri: mea mater, tui me miseret,*
„ *mei piget.*

„ *Optimam progeniem Priamo peperisti extra*
„ *me: hoc dolet,*

„ *Med obesse, illos prodesse, me obstaré, illos*
„ *obsequi.*

„ Cassandra modo matrem, modo Andromacham, modo virgines *ἰσχυράς* alloquens, con-
„ queritur sortem suam, quod invita cogatur
„ enuntiare mala fata patris ac matris, quodque
„ eo nomine invisa sit omnibus. *tui & mei le-*
„ *genda per ὀνείδην*, ut fieri solet. Quæ se-
„ quantur in eadem Tragoedia, pronuntiavit
„ Cassandra postquam affari coeperat. In Ora-
„ tore Ciceronis *fatum pudet*, pro *fatorum le-*
„ *gendum* puto, deleta voce *meorum*. cui non
„ video qui hic locus sit. hæc autem vel ideo
„ in specimen harum Grotii in Fragmenta ista,
„ multis mendis adhuc obstita, Adnotationum hic
„ adduxi, quia in istis versibus constituendis Tur-
„ nebus, Lambinus, alique admodum defudarunt.

64. *Fallacem patriae serpere dixit equum*] *sepe*
„ *reduxit* in Askewiens. in quo ne quid latere
„ videatur, sciendum est, simili scripturae errore
„ ita exaratum fuisse a librario, qui Lib. II. El.
„ 20. 6. *terga revexit ovis*, pro *tergore vexit*, ut
„ sæpe alibi etiam peccatum est. pro *serpere* Hein-
„ sius coniecerat *surgere*, vel *patriae irrepere*. Co-
„ gitaveram aliquando *scandere*. ut apud Virg. II.
„ Aen. 237. *scandis fatalis machina muros*. sed ni-
„ hil potius tentandum. nam forte *serpere*, ab
„ *ἔρπειν*, hic significationem habet *ire, venire*,
„ ut sæpe apud Græcos, de quo vide Cupерum
„ Lib. I. Observ. cap. 2. prope finem.

65. *Ille furor patriae fuit utilis, ille parenti*] inter-
„ interrogationis signum in fine hujus versus po-
„ nendum censet eruditus Britannus in Observ.
„ Miscell. Vol. II. T. 1. pag. 113. quia furor ille
„ Cassandrea non fuit utilis patriae sed fatalis, ne-
„ que parenti Priamo. sed in nota adposita D'Or-
„ villius *fuit* exponit pro *erat* vel *fuisse*, si Tro-
„ jani Cassandrea credidissent, & sic fere Passer-
„ rati.

66. *Experta est veros irrita lingua Deos*] *seros*
„ pro *veros* edidit Broukhusius ex conjectura. Quod
„ Heinssio etiam placebat, & præterea *Sed sprete est*.
„ *seros* nempe *Deos* invenit irrita, seu non credita,
„ Cassandrea vaticinatio. infra Lib. IV. El. 1. 51.

Aut si Pergameae sero rata carmina vatis
„ *Longævum ad Priami vera fuere caput.*

Virg. V. Aen. 524.

Seraque terrifici cecinerunt omina vates.

sic de Amphione & Zetho, Jovis filiis sero agni-
„ tis, infra El. XIII. 35.

Sera tamen pietas, natis est cognitus error.

veros tamen tumentur omnium apud me codicum
„ Excerpta, & editiones primæ, ac Volsi in qui-
„ bus *Experta veros*, deficiente *est*. ut in quinto
„ Vaticano. sed in Aldinis, ceterisque *Experta est*
„ *veros*. itaque recepi. infra Lib. IV. El. 1. 94.

Fatales pueri, duo funera matris avaras,
„ *Vera, sed invito, contigit ista fides.*

vera vates Ovidio Epist. V. 123. *Ah nimium*
„ *vates miserae mihi vera fuisti.* & Epist. XVI. 123.
„ *Vera fuit vates. dictos invenimus ignes.* hinc
„ *verus* pro veridico, vaticinandi perito. ut apud
„ eundem Epist. XVIII. 119. *Si qua fides vera*
„ *est*, quod pro veridico viri docti exponunt, ut
„ Terent. And. II. 5. 12. *Sum verus*, id est, ut
„ Donatus interpretatur, *veridicus sum*. vid. Sal-
„ massii notam ad Plauti Mil. Glor. IV. 8. 57. &
„ quæ notavi ad Lib. I. El. 9. 7. per *veros Deos*
„ intellige Apollinis hac de re oraculum Cassandrea
„ præscriptum, ut in fragmento Tragici poetæ,
„ supra productum ex Cicer. I. de Divin. cap. 21.

Ibi ex oraculo voce divina edidit Apollo &c,
„ vel *voce* divinam, ut legit Davissius,

ELEG. XII.

Multa tuae, Sparte, miramur jura palaestrae,
 Sed mage virginei tot bona gymnasii:
 Quod non infames exercet corpore ludos
 Inter luctantes nuda puella viros.

5. Quum

ELEG. XII. v. 1. *Multa tuae, Sparte, miramur jura palaestrae*] inepte in nonnullis codd. ut in Regiis Colbert. & meo secundo, primisque Venetis Reg. Lep. & Volsi edd. AD SPARTVM, vel AD SPARTHVM, ut in secundo Vaticano & Borrich. inscribitur haec Elegia, ex hoc primo versu *Multa tuae, Sparte*, tamquam vocandi casus a *Spartus* esset. melius in Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque edd. AD SPARTEN DE LVDIS LACONICIS. DE CONSUETVDINE SPARTANORVM titulus est in primo meo codice. primo versu *Uta* in Mentel. & Voss. unde Heinsius *Unſa*. sed littera initialis M omiſſa fuit, postea adpingenda, ut passim in MSS. *Saepe tuas* in Heinſiano & meo priore. *Spartae* in Voss. pr. & utroque D'Orvill. *mirabar* sec. Leid. Askew. & alter D'Orvill. *miratae* Neap. *mirantur* in Regiis, Colbertinis, & primis edd. *mirari* vero hic usu eleganti notat spectare cum admiratione & quodam stupore. vide ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 456. Adſentiri non possum Broukhufio, qui ex conjecturae suae arbitrio edidit *miramur jure*, nam *jura* constanti consensu non tantum in omnibus, quotquot adhibui, codicibus, nullo excepto, & vetustis edd. (a Broukhufio, etiam dissentiebat Marklandus, qui libro suo adſcripserat, *jura palaeſtrae* recte, non *jure* quemadmodum edidit Vir Cl.) sed & ita legendum patet ex fine hujus Elegiae, v. 33.

Quod si jura fores pugnaſque imitata Laconum. neque aliter adfert Caellius Rhodighus Lib. XVIII. Lect. Antiq. cap. 1. certe *jura palaeſtrae*, id est leges & instituta & *bona gymnasii*, sic melius conveniunt.

3. *Quod non infames exercet corpore ludos*
Inter luctantes nuda puella viros]

laudes olim legebatur in iisdem membranis & editis antiquis. eadem variatione, qua apud Ovid.

X. Met. 182. *aſuſque cupidine ludi vel laudis.* sed bene Aurati emendationem Cantero probatam, Lib. II. Nov. Lect. cap. 14. & quam in sua editione expreſſit Scaliger. amplexus est Broukhufius, & jure ac merito Rob. Titium in locis suis Controversis lectionem veterem pervicaciter tuentem, neque a Scaligero sub Yvonis Villiomari nomine meliora edoctum, in Adſertionibus reſpiſcentem, exploſit. ei etiam objecit Scioppius Lib. I. Veriſim. cap. 14. locutionem *exercere laudes* numquam probari poſſe, Latinam eſſe. Sed laterem lavarunt. nam idem ille Titius, erroris tenax, hanc crambem denuo recoxit, contra Scioppium acriter inſurgens in Libris Locor. Controv. apud me ineditis, quos prioribus addere deſtinaverat, jaſtans ſimul, *ſe corium Scaligero iſtac de re deſtricuiſſe, eandemque ſe operam Scioppio praeflare, quia ſic aſtuos ſolebat.* sed non niſi ampullas & inania contumacis arrogantiae verba effudit. veram lectionem *ludos* probat Ovidiana imitatio Epiſt. XVI. 150. quem locum oportune etiam proſert Broukhufius, ubi de Helena Paris,

Mors tuae gentis nitida dum nuda palaeſtra
Ludis, & es nudis femina mixta viris.

ſic de eadem Helena infra v. 19.

Inter quos Helene nudis capere arma paſillis
Fertur, nec fratres orubuiſſe Deos.

& hinc apud Lucianum Dearum Judicio Tom. I. pag. 264. ed. noviff. de eadem: *γυμνὰς τὰ πολλὰ καὶ παλαιὰ*. ubi vide Interpretes. quia vero *laudes* male in edd. vetuſtis legebatur, hinc eodem modo locum hunc etiam adſerunt plurimi, qui de agonibus gymnasticis ſcripſerunt, praeter Hier. Mercurialem Lib. I. de Arte Gymnaſt. cap. 7. apud quem *exercet corpore ludos*, ſive ex MS. cod. ſive ex ſua emendatione. *nudas* autem virgines Spartanæ ſimul cum viris luctatas fuiſſe

5. Quum pila veloci fallit per brachia jactu,
Increpat & versi clavis adunca trochi.

Pul-

fuisse innuit etiam Euripides in *Andromach.* v. 595. ubi vide Barnes. & Passerat. ad h. l. quo in loco castitatem Laconicarum hac in re desiderat Euripides, & tamen *non infames ludos* vocat Propertius, nimirum quia eos non libidinosae voluptatis causa, sed corporis & virium confirmandarum causa exercebant, idque ex Lycurgi instituto, nam apud *Lacernas virgines palaestra, Eurotas, Sol, pulvis, labos, & militia in studio erat*, ut dicitur in veteris poetae versibus apud Cicer. II. Tusc. Quaest. cap. 14. vide Cragium Lib. III. de Repub. Laced. Tab. IX. §. 4. neque etiam pudore simul cum vestibus deposito ita nuda luctabantur, ut oculis non suis constaret honos, sed subligaculis *αἰτὰ ἀιδέα* testae ut athletae etiam tali cingulo apud Graecos utebantur. vide Scholia & notas ad Thucyd. Lib. I. cap. 6. P. Fabrum Lib. II. Agonist. cap. 2. & 3. constet igitur virginibus Spartanis sua castimonia veteribus passim laudata, etiam si nuda cum viris luctarentur. vide Cl. Schraderi *Animadv.* ad Musaeum cap. X. p. 199.

5. Quum pila veloci fallit per brachia jactu,
Increpat & versi clavis adunca trochi]

Non pila in Heiniano. *velocis jactus* in omnibus codicum MSS. Excerptis, Mentel. Regiis, Colbertinis, Heiniano, Neapol. Borrich. Groning. primo Leid. & quarto Voss. D'Orvillianis, meo utroque, & edd. vetustis, nisi quod *veloces* in sec. Leid. tertio Voss. & Askew. Guyetus legebat,

*Nec pila veloci fallit cum brachia jactu
Increpat aut versi &c.*

adversi in Heiniano, Askew. & meo priore. *veloci jactu* ex correctione Scaligeri edidit Broukhuf. sed *velocis jactus* praefert Passeratius, & exponit de pila, quae velociter jacta inter manus effugit. *clavis adunca* N. Heinio Lib. III. Advers. pag. 478. exponitur, quae aliis simpliciter *aes* vocatur. sic certe Martiali Lib. XI. Ep. 22. *arguto qui sonat aere trochus*. sed uberiorem huic loco lucem adfudit Jo. Schefferus Lib. I. de Re Vehic. cap. 6. pag. 57. & seqq. qui *clavam aduncam* non conjungit, sed intelligit clavem, seu ansam (quam tenebant illi, qui trochum vollebant currentes) increpare versi trochi adunca,

id est, strepitum vel sonum dare per *adunca trochi*, seu annulos ferreos, in trocho volubili dispositos, qui eo circumrotato sonitum edebant, ut *Cederet argutis obvia turba trochis*, quomodo Martiali dicitur in Apophoretis Ep. 167. sic *increpare* pro sonitum dare, Lib. IV. El. 3. 66.

Subdolus & versis increpat arcus equis.

IV. 7. 12.

Pollicibus fragiles increpuere manus.

idque clarius lectorum oculis facit, subjecto trochi ipsius typo, ex Hier. Mercuriali Lib. III. de Arte Gymnast. cap. 8. desumpto, unde patebit, hoc exercitii Spartani genus simile fuisse ludo Batavis nostris pueris usitato. *increpare* passim Propertius cum casu quarto adhibet. Lib. I. El. 17. 6.

Adspice quam saevas increpet aura minas.

III. 8. 10.

Increpet absumentum nec sua mater Ityn.

& Lib. III. El. 8. 4.

Et manibus faustos ter crepuere sonos.

saepe autem *pila & trochus*, etiam inter Iusos Romanos, conjunguntur apud Ovidium aliosque. & apud Horat. A. P. 380.

Indolensque pilae, discive trochive quiescit.

qua in re depravatissimum Martialis locum egregia emendatione restituit N. Heinio Lib. III. Advers. cap. XI.

Et pila jam, tereti jam subit orbe trochus.

pro absurda lectione, qua antea edebatur,

Et pilata redit jamque hibitque cohors.

idque firmat Nasonis locus Lib. III. Trist. 12. 20.

Nunc pila, nunc celeri volvitur orbe trochus.

ubi *orbis trochi* dicitur, qui aliis *rota* est. ut ex Glossariis antiquis, aliisque scriptoribus ibidem docet Schefferus. & sic in meo Glossario MS. Vossiano, & alio Leidensi post Isidori Etymologiae: *Trochus, genus rotae ad lusum*. Emendandus Pa-

Pulverulentaque ad extremas stat femina metas,

Et patitur duro vulnera pancratio.

Nunc ligat ad caestum gaudentia brachia loris,

10. Missile nunc disci pondus in orbe rotat.

Gyrum

Papias in hac voce: ubi enim legitur; *Trochus rota vel quoddam instrumentum rotundum ludi. curius dicitur, restituendum canthus dicitur.* sic enim apud Martialem in Apophoretis Ep. 166.

Iste trochus pueris, at mihi canthus erit.

ut bene correxerunt V. D. pro *castus*. & vide de hac voce Casaub. ad Persium Sat. V. 70. pag. 403. & seq. Quod autem Broukhufius notet puellas Romanas a pilae lusu abstinuisse, verum est, si de pilis virorum, quae *celeres*, & *veloces* vocantur, capiamus, ut in Ovidii versibus, quos adfert ex III. A. A. 383.

Materia ludunt uberiore viri:

Sunt illis celeresque pilae, jaculumque trochique.

sed hae pilae diversae a *pilis levibus*, seu vitreis, reticulo aperto effusis, quarum lusum puellis ibidem commendat v. 361. ubi vide Patru mei notas.

7. *Pulverulentaque ad extremas stat femina metas,*

Et patitur duro vulnera pancratio.]

stat femina in D'Orvill. pr. *dat* in ed. Beroaldi, ut jungantur *dat* & *patitur vulnera*. sed male. nam primo versu *cursum* seu *decursum* in pulvere, indicat, altero *pancratium*, seu ludum e pugilata & lucta compositum. quem nonnulli cum Pentathlo male confuderunt. quos bene refutavit Gothofredus ad l. 7. §. 4. ff. ad Leg. Aquil. N. Heinsius coniecerat *crudo pancratio*. cui favere posset illud Virgilii III. G. 20.

Curfibus & crudo decernet Graecia caestu.

ubi *duro* in cod. Romano legi testatur Pierius. & Lib. V. Aen. 69.

Seu crudo fudit pugnam committere caestu.

ubi Servius explicat *crudeli* aut *duro* quia *ex corio duro fit*. sed non opus est, & vulgatam probasse etiam videtur Grotius in versione Epigrammatis, Alcaei, Lib. IV. Anthol. Gr. pag. 435. & Obsop.

*Ἀπὲρ παρ' αἰματόντα χερσὶν ἀπείλοτο πυγμᾶς
ἔρτια, καὶ γοργῇ μάχῃ παγκράτιος.*

*Laverat a contra certantis sanguine caestus,
Et dederat duro vulnera pancratio.*

in codd. Regiis prima Veneta 1475. & Reg. Lep. ed. *Panerato*. quod quidem in Aldinis, aliisque subsecutis edd. correctum, sed litera majori *Pancratio* excusum, tamquam viri nomen proprium esset, idque fraudi fuit Ant. Perrejo, qui margini Aldinae ed. adscripserat pro lemmate *Pancratius*. ridiculo satis errore; cui similes commiserunt saepe alii vitiosis illius aetatis editionibus decepti. sed forte hoc nec natum est, quia in vetustis Senecae editionibus Lib. V. de Benef. cap. 3. legebatur *Lacedaemonii vetant suos Pancratios caestu decernere*. tamquam *Pancrati* diceretur pro *Pancratistae*. ita certe verba Senecae adfert Beroaldus ad h. l. ubi de pancratio agit, pro, *vetant suos pancratio aut caestu decernere*. ut recte in edd. emendatis. ubi de pancratio ejusque discrimine a caestu agit Lipsius. illud autem locum sine dubio Rob. Titius Lib. IV. Locor. Controv. cap. 1. ubi dicit se in suis ad Senecae libros de Benefic. Commentariis, jam absolutis & propediem edendis, ostensurum Lacedaemonios palaestrae operam non dedisse. quibus argumentis id egerit, dijudicare nobis integrum non est, quum in lucem isti commentarii, si recte memini, non prodierint, quos etiam memorat in notis ad Calpurn. Ecl. III. 79. pancratio igitur & caestu pugnare apud Lacedaemonios interdictum fuisse, ex illis Senecae verbis Propertio contrariis, colligunt, de quo etiam vide P. Fabrum Lib. I. Agonist. cap. 9. & 12. Nolim tamen cum Broukhufio eo decurrere, ut dicatur Propertius *pro libertate poetica plusculum hic sibi indulgisse*. Senecae enim verba non indicant Spartanis numquam pancratii aut caestuum usum fuisse concessum. sed quia crudelior erat hic ludus, deinde apud eos vetitum, verosimile sit. adeo ut diversa uterque tempora respexerit.

9. *Nunc ligat ad caestum gaudentia brachia loris
Missile nunc disci pondus &c.]*

pendentia brachia in Borrich. Heinlian. & meo primo. unde *splendentia*, oleo nempe, ut *uncta*; *nitida palaestra* passim, elicere liceret. vel eo
LIII 2 sensu

Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,
Virgineumque cavo praetegit aere caput.

Et

sensu capi possunt, ut in illo Horatii Lib. I. od. 19. 6.

Urit me Glyceræ nitor

Splendentis Pario marmore purius.

flaventia conjecerat D'Orvill. propius ad vulgata accederet, *Candentia*, ut in margine codicis mei dudum conjeceram, antequam viderem sic etiam emendasse Gruterum Lib. X. Suspic. cap. 7. in Miscell. Nov. Lips. Vol. III. P. 3. pag. 496. perpetuo fere brachiorum vel humerorum epitheto. supra Lib. II. El. 18. 5. *Sive aliquis molli deducit candida gestu Brachia*. vide Bentlej. ad Horat. I. od. 2. 31. & quae notavi ad Numism. Sicul. pag. 398. sic mox *niveum latus*. *gaudentia* tamen, ut edidit Broukhusius, suos quoque codices & vetustas habent editiones, quibus se tueantur. & sic apud Valer. Fl. I. 1. 109.

— *facilesque humeris gaudentibus arcus*
Gestat Hylas.

ubi in hoc Propertii loco Broukhusium vindicasse *gaudentia brachia* probavit Patruus meus. idque etiam defendit Struchtmeyerus in Animadv. Critic. pag. 101. quod autem hic *ligare* de caestibus dicitur, id *innescere* est Virgilio V. Aen. 424.

Tum fatus Anchisa caestus pater extulit aequos,
Et paribus palmas amborum innexuit armis.

multa vero ad hunc locum facientia de caestu & pancratio dedit Lud. la Cerda ad Virg. V. Aen. v. 379. T. II. p. 541. 542. *caestum* in contextu dedi, quia vocem hanc cum diphthongo scribendam indicat Servius ad Virg. V. Aen. 69. *caestus* per diphthongum pugilum arma significat: habet etiam numerum pluralem, & est formae quartae. formam ejus cognoscere, unde ligamenta colligantur, volupe erit ex Tabula apud Hier. Mercurialem Lib. II. de Art. Gymnast. pag. 155. & notis Steph. Stephanii ad Saxon. Gramm. Lib. III. Hist. Dan. pag. 84. & seqq. & ex Numism. antiquis, in quibus caestu pugnans Eryx conspicitur, de quibus egi in Comment. ad Numism. Sic. p. 397. & seq. ab hac autem caestuum lucta *mastrucophori* Lacones apud Prudentium II. contra Symmach. 516. ubi vid. N. H. insimul

ceterum *pilae*, *trocho*, *pancratio*, & *caestibus* hic *discum* adjungit, ut apud Horatium A. P. 380. unde hoc ipso Propertii loco Patruus meus firmat lectionem codicis Francofurtensis in versu corrupto Ovidii II. Trist. 486.

Ecce canit formas alius jaculusque pilarum,
Hic artem disci praecipit, ille trochi.

ubi *Hic artem nandi* perperam in vulgatis. Illud *pondus disci missile*, ut *Spartani pondera disci* etiam vocat Martialis in Apophor. Ep. 162., optime percipi potest ex illius typo apud Hier. Mercurial. Lib. II. de Arte Gymn. cap. 12. p. 167. 169. & 170. & in Gudii Inscriptt. Ant. pag. CIX. Insc. 8.

11. *Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit*] Inusitatum loquendi genus esse merito notavit Passeratius, & *gyro pulsat equos* coniecit. sed rectius se habet Latini Latini varians lectio: *Circum pulsat equis*, atque ita Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. p. 159. legendum conjicit, per circum intelligens hippodromum. *equo gyros glomerare* aliis dicitur v. Bentlej. ad Manil. V. 421. *revinxit* male in Mentellano. de hac locutione vide Marklandi notas ad Statium p. 279.

12. *Virgineumque cavo praetegit aere caput*] ita ex Livineji codice edidit Broukhusius, quum in omnibus manu exaratis & excusis libris primis edd. *protegit* constanter legatur, nisi quod *praetegit* etiam in solo Voss. quarto. veterem scripturam repudiandam non arbitror. Ovidius II. A. A. v. 614.

Ipsa Venus pubem, quoties volamina ponit,
Protegitur laevae semireducta manu.

pro *aere* nescio unde in ed. Doussarum inrepperit ore, nisi typi vitium sit. quod in nulla alia ed. invenit. *aes* pro *galea aerea*, ut infra El. XVI. 25.

Ille licet ferro cautus se conlat & aere,
Mors tamen inclusum protrahit inde caput.

Ovid. VIII. Met. 32.

Cum vero faciem demto nudaverat aere.

13. Et

Et modo Taygeti crines adpersa pruina
Sectatur patrios per juga longa canes.

15. Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
Thermodontiacis turma lavatur aquis.

Qua-

13. Et modo Taygeti crines adpersa pruina
Sectatur patrios per juga longa canes]

hoc distichon sequenti postponitur in plerisque codd. MSS. & editionibus primis, ceterisque ante Scaligeranum. sed praecedere debere in suae ed. margine monuit Canterus. certe Taygeti mentio & Spartanas puellas, earumque venatum spectat, non ad Amazonas. est enim Taygetus Laconices mons. sic enim scribendum apud Vibium Seq. ut *Eurotas Laconices* fluvius apud eundem, non *Laconiae*. vide Maussacum ad Plutarch. de Fluminib. pag. 305. in illo autem monte venatum exercuisse Spartanos, vel unus Virgilii locus indicio est, ubi Taygeti canes memorat Lib. III. G. 44. qui celebres fuisse videntur, ut hoc loco patrios canes virginibus Spartanis tribuit. verum Sectatur procul dubio corruptum est, & nollem ex hoc Propertii versu Heinsius apud Ovidium Epist. IV. 42. reposuisset *Sectari celeres per juga longa canes*, pro *Hortari*; ex cuius imitatione hic potius emendare debuisset, *Hortari celeres per juga longa canes*. ut fecit Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. p. 160. & seq. hortamur enim canes, ut feras investigent & cursu consequantur, ut loquitur Seneca Epist. 76. quod hortatibus instigare dicit Ovid. III. Met. 242. monere noster supra Lib. II. El. 15. 20.

Incipiam captare feras & reddere pinu
Cornua, & audaces ipse monere canes.

sed sectamur feras, ut praeda nobis fiant. sequi cursu feras Auctori Octaviae v. 409. Silius Ital. XIV. 262.

Seu filvis sectere feras, seu retibus aequor
Verrere, seu coelo libeat traxisse volucrum.

ubi vide eruditorum notas. Horatius Lib. I. Sat. 2. 106. *leporem venator ut alta In nive sectetur*. Seneca Lib. I. de Clement. cap. 16. *idem facit venator, qui instituit catulos vestigia* (ferarum additur in cod. MS. Amstel.) *sequi, quique jam exercitatus utitur ad excitandas vel persequendas feras*. adde Cel. Valckenar. ad Euripid. Hippol. 215. & quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. p. 614.

16. Thermodontiacis turma lavatur aquis] inveterato errore in multis codd. MSS. & editionibus vetustis *Thermodontiacis*, ut in Voss. pr. & quarto. D'Orvill. pr. meo secundo, aliisque, & omnibus fere excusis. *Thermodontiacis* rectius in Heinisiano. sed *Thermodoonteis* in primis edd. quod accedit ad veram lectionem *Therm. doonteis*, quam praefero ex Mentel. Leid. pr. Groning. & Palatino Gebhardi. qui recte monuit *Thermodon* dici, producta secunda, non vero *Thermodoon*. & ita scribendum jam saepius ab aliis fuit monitum, secundamque corripere non posse, quia Graecis *Θερμῶντα*. sic in Inscriptione insigni, Herculis gesta continente, apud Donium Cl. I. N. 98. pag. 34. Sponium aliosque, 'ΕΠ' ΑΜΑΖΩΝΑΣ ΗΑΘΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΡΜΩΝΤΑ ΠΟΤΑΜΟΝ ΕΝΙΚΑΞΕ. plura vide apud G. Vossium Lib. II. de Arte Gram. cap. 33. pag. 300. Guellium ad Virg. XI. Aen. 659. Ciosan. ad Ovid. IX. Met. 188. cuius codex apud nostrum etiam exhibet *Thermodoonteis*; & quae ad hunc locum notavit Broukhufius. male igitur Graevius ad Justin. II. cap. 4. utrumque dici posse existimabat. aliter enim docent Ovidii, & hic ipse Propertii locus, quos in notis Gronovius illic adfert. sic & infra Lib. IV. El. 4. 69. recte nunc editur,

Illa ruit, qualis celerem prope Thermodonta
Strymonis abscissos fertur aperta sinus.

licet in MSS. *Thermodoonta*. ut vitiose etiam in ultima Vibii Sequestri editione, *Thermodoon Colchos & Amazonas dividit*. pro *Thermodon*. quod recte in cod. MS. D'Orvilliano. & hoc quidem toties jam a viris doctis notatum non denuo inculcandum putassem, nisi vitiosa MSS. & edd. veterum scriptura insignes etiam & primos in his literis viros elusisset, ut in hunc errorem impingerent, ut de Jo. Joviano Pontano monuit Broukhufius, cui addere licet principem inter lyricos recentiores post Horatium Poëtam Sarbievium, qui in hac voce etiam lapsus est Lib. II. od. 1.

Te bellicosus Thermodontii
Regnator Hebri, te sibi destinat
Peltatus Eurotas, & asper
Argolicis Achelous hastis.

LIII 3

Qualis & Eurotae Pollux & Castor arenis,

Hic victor pugnīs, ille futurus equis.

Inter quos Helene nudis capere arma papillis

20. Fertur, nec fratres erubuisse Deos.

Lex

quos tamen qualescumque naevos non ideo notare fas est, ut inanem inde laureolam captemus, sed, ut addit fere Broukhufius, memores semper fateamur, nos vel ideo cum magnis Viris ne quidem comparandos esse. deinde pro nudatis mammis aliquando conjeceram lunatis bellica parmis, ut parmas pro peltis posuerit. praesertim quia nudis papillis de Helene mox sequitur. Silius Ital. Lib. VIII. 432.

— ubi mille per agmina virgo
Lunatis acies meditatur Martia peltis.

fed utrumque se tueri potest loco Virgillii, quem forte ante oculos habuerit noster, Lib. I. Aen. 490.

*Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis
Penthesilea furens, mediisque in millibus ardet
Aurea subnectens exsertae cingula mammae
Bellatrix, audetque viris concurrere virgo.*

pro turba, ut corrigendum recte jam monuit Janus Gulielmius in Quaest. Plautin. pag. 240. male in plerisque MSS. & edd. vetustis legitur turba. frequenti errore. ut apud Ovid. Lib. II. Amor. 13. 18.

Qua cingit lauros Gallica turba tuas.

ubi antea turba legebatur. vide illic Heinsum, & praesertim ad Lib. III. A. A. v. 2. turba vagantur in meo secundo. sed in hac comparatione Spartanarum virginum per juga Taygeti, & Amazonum turba ad fluvium Thermodonta venantium, non inmerito eundem Heinsum offendisse videtur turba lavatur aquis, & ideo emendandum censebat Thermodontis turba vagatur agris, vel equis. prius omnino probandum videtur. vagari enim per montes & agros, venatoribus proprium verbum. Ovidius X. Met. 535.

*Per juga, per fluvias, dumosque saxa vagatur,
Nuda genas, vestem ritu succincta Dianae,
Hortaturque canes.*

& hoc optime convenit cum Virgillii loco, quem respexisse Propertium modo notavi, v. 502.

de Didone :

*Qualis in Eurotae ripis, aut per juga Cynthi
Exercet Diana choros: quam mille secutae*

*Hinc atque hinc glomerantur Oreades: illa
pharetram*

Fert humero, gradiensque Deas sapereminet omnes.

id noster ad Pollucem & Castora retulit,

Qualis & Eurotae Pollux & Castor arenis.

ubi pro arenis in v. c. Perreji, Colotiano, primo & sec. Vaticano, unoque Vossii ad undas, quod admitti posset. inepte Athenis in meo secundo. henis in Heiniano & meo priora. habent in Regiis. Colbertinis, Mentel. Borrich. Neapol. Groning. duobus Leidd. & utroque D'Orv. quod librariis debetur arenis scribentibus. habentis etiam legitur in primis edd. Venetis, Reg. Lep. & Beroaldi, idque Passeratius referendum putabat ad lora pugilum & equorum habenas. sed arenis emendandum jam notavit Volsius. ut arena passim pro litore vel ripa apud nostrum. vide ad Lib. I. El. 8. 11. neque male hic conjecerat Francius: *Qualis in Eurotae — arenis*, vel ad arenas. ad Eurotam vero exercitia palaestrae Laconicae instituebantur, ut notat Barthius ad Stat. VIII. Theb. 432. huic loco simile est illud Horatii Lib. II. Sat. 1. 26.

*Castor gaudet equis, ovo prognatus eodem
Pugnis.*

& utrumque id hausisse ex Homero II. r. 237. Κάτορ δ' ἐκπόδαμον, καὶ πύξ ἀγαθόν, Πολυδύκτωρ Ἀυτοκαρυγίτην, notavit Ciofanus ad Ovid. VIII. Met. 301. Tibullus Lib. IV. 3. 5. & 11.

Sed procul abducit venanti Delia curas.

O pereant silvae deficientque canes. & seqq.

Sed tamen ut tecum liceat, Cerinthe, vagari,

Ipsa ego per montes retia torta feram.

19. *Inter quos Helene nudis capere arma papillis
Fertur, nec fratres erubuisse Deos.]*

Helena Mentel. & prim. Leid. ut Circa, Pene- lopa & sim. de quo alibi. capillis male in uno Col-

Lex igitur Spartana vetat secedere amantes,

Et licet in triviis ad latus esse suae.

Nec timor, aut ulla est clausae tutela puellae;

Nec gravis austeri poena cavenda viri.

25. Nullo praemisso, de rebus tute loquaris

Ipse tuis: longae nulla repulsa morae.

Non

Colbertino, Mentel. Leid. pr. & eod. G. Vlammingii armata capillis in meo secundo. capere fertur, pro cepisse, etiam si sequatur erubuisse, qualia exempla adfert Bentlejus ad Horat. I. od. 16. 14. erubuisse cum casu quarto etiam infra dixit Lib. IV. El. XI. 42.

— nec ulla Labe mea vestros erubuisse focos.

vide Cerdam ad Virg. II. Aen. 542. fratres duos legebat Fruterius, forte cogitans Homericum Ἀυτοκαταγινώσκω; gemellos fratres, sed fratres Deos agnoscunt omnes codices & vetustae editiones, & optime stabilivit Broukhufius, sic CASTORI ET POLLUCI DIIS MAGNIS in vetusta Inscriptione apud Gruter. pag. xcvi. 9. seqq.

22. Et licet in triviis ad latus esse suae] ad latus isse legendum cum Heinio.

23. Nec timor, aut ulla est clausae tutela puellae] Non timor Mentel. & unus Colbert. ulla clausae in meo priore. Broukhufius sibi vix adparere notans, quo referatur timor, legendum conjiciebat, Nec timor est ulli clausae tutela puellae. sed non opus est bene tamen exponit, amatoribus timendos non esse custodes, quo minus iis aditus pateat ad puellas Lacaeas. ita timor simpliciter eodem sensu Eleg. X. hujus Lib. v. 17. Quid faciet nullo munita puella timore, ut legendum, non marito cum Heinio. Vide quae illic notavi. Lib. II. El. 18. 70. Custodum & nulla septe timore placet. quomodo in melioribus MSS. non timore. Cl. Schraderus Animadv. ad Musaeum. Cap. XIX. p. 335. intelligebat, nullum parentum aut virorum esse timorem pro puella, ipsos puellae non timere, aut arcta custodia eas continere. Passeratius referebat ad cognatorum, invidorum aut rivalium timorem. Sed frustra hunc locum ab interpretibus sollicitari notat Heinio ad Ovid. III. Am. 4. 30. clausa puella etiam supra El. 2. 49. ut per te clausas sciat excantare puellas. & El. XI. 9. Haec etiam clausas expugnant arma puellas.

25. Nullo praemisso, de rebus tute loquaris Ipse tuis] male & contra omnes libros scriptos & editos Fruterius emendabat promisso. neque probro Heinii conjecturam, quam ed. Aldinae margini adleverat, Nulli impermissum: de rebus &c. optime Passeratius intelligit de famulo, vel puero, adventus tui nuntio, qui de aditu sciscitetur. quo refer illud Theophrasti in Charact. pag. 66. καὶ προκαταλαβὼν δι' ἐκείνους πορεύεται τὸν ἑρῆντα ὅτι ἔρχεται. ubi vid. Casaub. pag. 120. Tibullus Lib. I. El. 3. 89.

Tunc veniam subito, ne quisquam nuntiet ante
Sed videar coelo missus adesse tibi.

ad quem locum in notis suis Broukhufius offendit id moris aequae fuisse inter amantes, quam conjuges. de rebus tute loquaris in omnibus MSS. & edd. antiquis, nisi quod tute in duobus Leidd. forte librarius tuta loquaris voluerit, ut est in Palatino Gebhardi, qui id perperam amplexus est. nam illud tute non sollicitandum esse, ex Passeratii & Broukhufii notis constabit. locus Prisciani, quem adfert, est ex Libro XII. p. 947. ed. Putsch. sic in fragmento Alphii Aviti ex Lib. II. Virorum Excellentium, quod edidi Tom. I. Anthol. Lat. pag. 452. Seu tute mavis obfides, Seu tute captivos aves. ut legend. pro habes, particulam hanc Ovidio etiam restituendam putabat Oudendorpius, Epist. XX. 155. loco corrupto:

Nam quod habes & tute, manu verba altera pacti.

sed invito, ut opinor, poeta. in vulgatis legitur & tu humani verba. in Cod. Leid. Nam quod habes, habes & tu verba altera pacti. unde forte corrigi posset,

Nam quod ames, habes & tu verba altera pacti,
Non erit idcirco pars tua causae meae.

ut dicat Acontius, licet Cydippen ames, & alterius pacti foedus, cogente patre, tecum inierit, prima tamen mihi se pepigit. de rebus tuis loquis recte

Non Tyriae vestes errantia lumina fallunt,
 Est neque odoratae cura molesta comae.
 At nostra ingenti vadit circumdata turba,
 30. Nec digitum angusta est inseruisse via.
 Nec quae sint facies, nec quae sint verba rogandi
 Invenias. caecum versat amator iter.

Quod

recte Passeratius interpretatur de amoribus tuis.
 ita capiendum illud Martialis Lib. V. Ep. 62.

*Res uxoris agit: res nullas Crispulus iste:
 Res non uxoris, res agit iste tuas.*

27. *Non Tyriae vestes — Est neque odoratae
 cura molesta comae* Nec Tyriae in Voss. quarto,
 Borrich. Groning. Heiniano, Askew. & meo
 primo. altero versu, *Sed neque odoratae* Heinf.
Ast neque in illius codice & meo priore. *odoratae*
 in quarto Voss. *adhortatae* vel *adoratae* in Ex-
 cerptis Scalig. *odoratae domi* placebat Marklando.
odoratae domi est quidem in Groning. binis Leidd.
 tribus Voss. Askew. duobus D'Orv. & meis
odoratae domus in Vatic. secundo. quod intelligi
 posset, ut illud Plauti *aedes olent arabice*. id est
 Arabum unguentis. & haec lectio probatur a Jano
 Gulielmo in Quæst. Plautin. pag. 240. *adornatae*
domi in quinto Vatic. sed *odoratae comae*, ut in
 Reglis ceterisque codd. praefendum cum Can-
 tero, Heinio, aliisque, idque egregie confirma-
 vit Broukhuius. conferenda haec sunt cum illis,
 quae supra El. XI. 7.

*Et Tyros ostrinas praebet Cadmea colores,
 Cinnamon, & multi coston odoris, Arabs.*

male igitur Passeratius ex vitiosa codicis *odiratae*
 scriptura divinabat *obiratae* nempe puellae, prop-
 ter cuius iram domi molesta sibi cura sit. sed, ut
 saepe in his fluctuabat, Canteri conjecturam *odo-
 ratae comae* tamen probabat.

29. *At nostra ingenti vadit circumdata turba*
Ut nostra in primo D'Orvill. *Et nostra* in Hein-
 siano & meo primo. *ingenis* corrupte in Neapol.
vadit cum fastu nempe & magnis passibus. ut
 Lib. II. El. 18. 69. *Contra rejecto quae libera*
vadit amittu. incedit Lib. II. El. 2. 58. & *in-*
cedit vel Jove digna soror. & supra El. XI. v. 11.
Matrona incedit aensu intuta nepotum. vid. Bar-
 thium ad Stat. VIII. Th. 296. & plerumque
 huic verbo inesse significationem concitati gres-

sus, notat Patruus meus in Comment. ad Phaedr.
 Lib. IV. fab. 17. 12. deinde pro *angusta via*
 Heinsius coniecerat *angustas serae*. sed quod ab
 hoc loco alienum puto. sensus enim est, Vadit
 & tanto comitum grege se stipat euntem, &
 pressa incedit, ut digitum quidem interserere
 non sit, hoc est non liceat. *non est* pro datur,
 non licet, imitatione Graecorum. vide ad Lib.
 II. El. 8. 25. *dignum* pro *digitum* vitiose in
 Mentel. & primo Leid.

31. *Nec quae sint facies; nec quae sint verba
 rogandi
 Invenias.*

fit facies Leid. sec. Voss. tert. & meus primus.
Nec quae sint partes Heinsius. sed praefero al-
 teram ejus emendationem *Nec qui sint aditus*.
 quod praecedentibus magis accommodatum est.
 Gebhardus ex Commelini libro adfert *Nec quae
 sint faciles*. quod favet conjecturae Patru mei,
 qui in notis ad Nemesian. Cynege. 94. p. 370.
 tentabat,

Nec quae sit facilis, nec quae sit acerba roganti.

vel, *nec quae det verba roganti*. quod postremum
 praeferebam. nam *verba dare* in rebus amoris fre-
 quens apud poetas. ut saepe apud Ovidium vi-
 de notas ad Lib. II. Trist. 138. apud quem in
 hac locutione corruptus adhuc locus est Epist.
 XXI. v. 121. ubi Cydippe Acontio scribit,

*Verba, quid exsultas, tua si mihi verba dederunt;
 Sumque parum prudens capta puella dolis.*

ubi *verba* bis repetita, diversa significatione,
 acumen facere admodum putidum & minime
 Nasonianum, recte viri docti notant. si modo
 Nasonem Epistola illa auctorem habeat. Conje-
 ceram, *Verba, quid exsultas, tua si mihi acerba
 fuerunt*. sed melius forte geminatio ista statuenda
 est provenisse a librario, qui in margine codicis
 a glossatore adscriptum invenerat, *Verba dare*
fals-

Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum,
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

E L E G. XIII.

Sic ego non ullos jam norim in amore tumultus,
 Nec veniat sine te nox vigilanda mihi.
 Ut mihi praetextae pudor est velatus amictu,
 Et data libertas noscere Amoris iter.

5. Illa

fallere, decipere. & hinc contextui bis verba inserta fuisse, ut forsitan auctor ipse scripserit,

Poma, quid exsultas, tua si mihi verba dederunt.

Ideoque addiderit *capta puella dolis: Cydippen pomum, pomum Schoenetide cepit* &c. dein rogando in D'Orv. sec. & ita in margine libri sui conjecerat Marklandus, illa locutione, ut adscriperat, qua *solvendo non esse* dicitur. quod minus placet. *rogare* proprium verbum, pro, ad amores sollicitare, de quo vide ad Lib. I. El. 5. 32. pro *caecum* corrupte in Regiis codd. & primis edd. *tecum.* & corruptius in Groningano *orator pro amator. caecum iter*, ut de Amoris vulneribus Lib. II. El. 1. 76.

Unde tamen veniant tot mala, caeca via est.

33. *Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum* Neap. *pugnas imitata* in Mentel. Borrich. Voss. primo & meo. *inimica* in Voss. pr. & quarto, Borrich. *leonum inepte* in Neapol.

ELEG. XIII.] AD CYNTHIAM DE LYCINNA praefigitur in Regiis, Colbertinis, Borrich. meo secundo, aliisque codd. & edd. vetustis. AD CYNTHIAM EXCVSATIO LYCINNAE in meo priore.

V. 1. *Sic ego non ullos jam norim in amore tumultus* Hic ego Neap. non nullos in Borrich. Voss. tert. & quarto, meis duobus, & primis edd. *jam nolim multos* Groning. & alter D'Orv. a manu sec. *jam nolim nolim* Askew. *jam nullos norim hoc in amore* in sec. Leid. Broukhufius legebat, *Sic ego jam nolim nullos* &c. mox *Haec*

veniat pr. Leid. *Hic veniat* pr. D'Orv. *veniat nox vigilanda* more Propertiano, pro, sit. ut apud Tibull.

— *quum fletu nox vigilanda venit.*

ita *venire* pro *esse* saepius apud nostrum. Lib. II. El. 25. v. 81.

Non tamen haec ulli venient ingrata legenti.

& aliis in locis. vide Pontanum ad Macrob. Lib. III. Saturn. cap. 10. & Menag. ad Tassi *Amin-tam* pag. 213. qui tamen male huc refert locum ex Lib. II. El. 14. 34. *Mi formosa sat es, si modo saepe venis.* illic enim *venire* est sui copiam dare. ut ad illum locum exemplis probavi.

3. *Ut mihi praetextae pudor est velatus amictu*] Scalizero adhaerens *exvelatus* edidit Broukhufius, delectionis varietate nihil notans, nulloque scriptoris veteris prolato exemplo, ubi *exvelatus* reperitur. videamus veterum membranarum scripturas, quarum insignis hic diversitas est. in Regiis & Colbertinis *Ut mihi praetexta pudor est velatus amicus*, sed in altero codice margini alla manu adscriptum legebatur, *Ut mihi praetextae pudor est velatus amictu.* corrupte in Borrichiano, *Ut mihi praetexta pudorem velatus amicus.* in Neapol. *praetexti pudor est velatus amictus.* *praetextae* in primo Leid. Voss. pr. & quarto. & meo utroque. *pudor est velatus* in duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orv. & meo secundo. *pudor* omittitur in meo priore, in quo legitur, *praetexta vellatus amictus.* & sic fere in Heinsiano. *amicus* in pr. & sec. Leid. tribus Voss. & primo D'Orvill. *amictus* in meo & D'Orv. sec. *est velatus*

M m m m

5. Illa rudes animos per noctes conscia primas.
Inbuit, heu nullis capta Lycinna datis.
Tertius haud multo minus est quum ducitur annus,
Vix memini nobis verba coisse decem.

Cuncta.

latus etiam in Askew. Ut mihi praetexta pudor est velatus amictus in Menteliano, & primis edd. est velatus amictus in Commeliniano Gebhardi, qui est spoliatus in aliis esse testatur. in Palatino autem est sublatus: in nullo horum omnium codicum, ut vides, illud exvelatur conspicitur. sed plerique conspirant in est. velatus. hos igitur in textu secutus sum. in Aldinis quoque, Juntinæ, Colinaei, Gryphii, aliisque, Ut mihi praetextae pudor est velatus amictus. Guyeto legendum videbatur, pudor est elatus. quod mihi me absurdum, ut mox sepebit. sic extinctus pudor Virgilio IV. Aen. v. 322. quod. perit pudor Plauto est in Bacchidib. III. 3. 81. & alio sensu effere verecundiam Ciceroni VII. ad Fam. Ep. 18. sed blanditur valde Heinsii conjectura, quam Asidinae ed. adleverat, Ut mihi praetexta pudor est ablatus amictus. id est postquam posui cum praetexta pudorem, & toga liberiore induta praetextam mutavi. ut recte exponit Livinejus. & ideo addit, Et data libertas noscere Amoris iter. five, Ut data libertas, non ineleganti repetitione, cum v. c. Perreji. hoc est, quod Ovidio dicitur Lib. III. Fast. 779.

— vestis quoque libera per te:
Sumitur, & vitae liberioris iter.

infra Lib. IV. El. I. 134.

*Mox ubi bulla rudi demissa est aurea colla,
Mors & ante Deos libera sumta toga est.*

vide Casaub. ad Persum Sat. V. p. 375 & 377. Amoris iter more Propertiano, ut Ovidio vitae liberioris iter, pro aetate, qua amori indulgeri adsolet. quod Italici poëtae in usu esse notavit Menagius ad Casae Poëmata Carm. IV. pag. 9. Janus Doufa P. huic loco ad marginem ed. Rovillianae ista adscripserat, quae in notis ejus editis non comparent: „Ego punctum istud post iter inducendum & priori disticho appingendum „puto, duo enim haec disticha inter se cohaereant „neesse est, ut sit sensus poëtae; postquam ex „ephæbis excessi. animumque ad puellarum amores adpellere custode tandem amoto licuit. prima „Lycinna virum me fecit, eique me in disciplinam tradideram, cum qua tamen deinceps nec

„joco nec serio ullum sermonem habui, postquam „tui amoris compas factus sum, tantum abest ut „istuc quod tu me infirmulas, aut cum ea aut „cum quavis alia commercium habuerim, atque „hoc est, quod mox subjicit, Tertius haud multo „minus est etc. nobis, hoc est mihi et Lycinnae tuae.

5. Illa rudes animos per noctes conscia primas
Inbuit, heu nullis capta Lycinna datis]

rudes annos Fruterius. sensus est, me rudem amoris, & in hac palæstra tironem, inbuit, nullis muneribus victa, sed ipsa commercii hujus conscia, & non invita, quamquam cognita intellet Cl. Schraderus *Emend. esp. VIII. p. 362.* nam haec indicant Propertium cum Lycinna prius consuevisse, quam cum Cynthia. pro datis. in Voss. tertio, & Harlejano Mœstel Britannici, malit. unde forsitan *dotis* posset corrigi. sed *dati* pro muneribus recte exponunt Passeratius & Broukhufius. vide notas ad Ovid. I. ex P. Ep. 7. 66. & ita Marklandus, qui adscripserat, „dati pro muneribus. utraque conjungit Ovidius III. A. A. 654.

„Munera, crede mihi, capimus hominesque „Deosque;
„Placatur donis Jupiter ipse datis.

„sic rogatis pro petitionibus Fast. V. 193. optatis pro votis, in Ibide v. 68. ut & noster „Lib. II. El. 21. 43. Pro quibus optatis sacro „me carmine damno. Ceterum anno aetatis vigesimo hanc Elegiam scripsisse Propertium inde colligo, quia paullo ante sumtae sibi togae virilis meminit, quam anno aetatis XVII. indutam Scaliger, Salmasius, Gruchius, alique ostendunt, & mox addat, Tertius haud multo minus est quum ducitur annus. ubi aut multo Leid. sec. Voss. pr. & tert. Askew. D'Orv. uterque, & in primis edd. ac codd. Colbert. nisi quod haud. in alterius margine. cum multo vitiose in Borrich. & meo primo. dicitur male in Mentel. Voss. pr. & quarto, meoque priore. in quo & eodem quarto Voss. *vobis verba.* Heinsius autem *verba* fuisse correxerat. ut innuat, se jam tres annos Cynthiae addidit, ne locutum quidem esse cum Lycinna.

9. Cuncta.

Cuncta tuus sepelivit amor: nec femina post te

10. Ulla dedit collo dulcia vincla meo.

Testis erit Dirce tam vero crimine faeva,

Nycteos

9. *Cuncta tuus sepelivit amor:*] amarum, inquit, amores obscuravit & ex animo deleuit meus erga te amor: quod ideo noto, ut hic locus vindicet veram lectionem apud Ovid. Rem. Am. 484. de Briseide, altero Agamemnonis post Chryseida amore:

*Dixit; & hanc habuit solatia magna prioris;
Et prior est cura cura sepulta nova.*

ubi Heinſius codici ſuo adſcripſerat *repens*. Il-
cet id in editis ejus notis non legatur. ſed verbi
elegantiam illic Patruus meus illustravit. & con-
firmat hic locus illud apud nostrum Lib. I. El. 17.
v. 19.

Illic ſi qua meum ſepeliſſent fata dolorem.

ubi in codd. *peperiſſent*. Ovidius Epist. VII. 92.

Et mihi concubitus fama ſepulta foret.

Ariadne Epist. X. 76.

*Vivimus & non ſum, Theſeu, tua. ſi modo
vivis*

Femina, perjuri fraude ſepulta viri.

ubi vide notas. idem Lib. I. ex P. Ep. 5. 85.
tunc, cum mea ſepulta eſt. Petronius in
Fragmentis p. 675.

Transverſoque rapit fama ſepulta probris.

Catullus Carm. LXVII.

Tecum una tota eſt noſtra ſepulta domus.

patria ſepulta noſtro Lib. I. El. 22. 3.

*Si Peruſina tibi patriae ſunt nota ſepultae
Italiae duris funera temporibus.*

mox illa dedit in Borrich. & meo primo, in quo
etiam verba pro *vincla*, ut & in Heinſiano,
quod ex praecedenti diſticho male repetitum.
vincla hoc ſenſu paſſim apud poetas & proprium
ea in re *vinciendi* verbum eſt. Tibullus Lib. I.
El. 1. v. 55. *Me retinent vincitum formosae vincla
puellae.* ubi vide Broukhuf.

11. *Testis erit Dirce tam vero crimine faeva &c.]*
Nova hic in meo ſecundo codice incipit Elegia
ſub titulo FABULA ANTHIOPAE. ut in codd. Col-

bertinis, eademque his verſibus praefigitur epi-
graphie in Harlejano Muſei Britannici, in quo
legitur, HISTORIA ANTHIOPE. ſimiles codicum
MSS. titulos, ſeparatis Elegiis inſcriptos, quan-
do hſtoriae vel Fabulae inferuntur, ſupra etiam
notavi ad h. L. El. VIII. init. & El. IX. v. 21.
Testis erit Dirce, ſeu Dircae, tertio caſu, ad-
fert Beroaldus, ut Cynthiam teſtem Dircae fu-
turam dicat de veritate ejus atrocitatis in Antio-
pen. ſed in omnibus tamen codicibus *Testis erit
Dirce* legi ſubjungit. in primis edd. corrupte
Testis erit durae. forte pro *Dircae*. & *laevae* in
primo Leid. ad Voſſ. *ſcaeva* in meo priore. *cri-
mine ſervae* in Excerptis Modii. Guyeto hic ali-
quid deeſſe videbatur. & Broukhufius in prima
editione vacuum reliquit ſpatium inter hunc &
praecedentem verſum, atque in notis ſuſpicatur
deſiderari hic aliquot diſticha, licet in MSS ut
etiam in meis, omnia uno tenore continuata
habeantur. Senſum vero optime expoſuit, Pro-
pertium nempe, poſtquam confeſſus eſſet, ſe pri-
mitias commercii liberioris libaſſe cum Lycinna,
ſed ei vale dixiſſe, poſtquam Cynthiae amorem
inbibiſſet, pro Lycinna deprecatorem intercedere,
ne ſaevire vellet in eam, pro feminarum more
atque ingenio, quae rivaes puellas acerbius ul-
ciſſantur, quod Dirces exemplo demonſtrat, ut
paſſim in Heroïdum Epistoſis hanc earum ſaevi-
tiam in pellices, Deianirae praefertim propter
Omphalen ab Hercule amatam, & Medae ob
Creuſam ab Jaſone ſibi praelatam, depingit Ovi-
dus. Admiſſa hac loci hujus expoſitione, valde,
ut opinor, oportuna, non opus erit jaſturam
aliquot diſtichorum hic ſtatueret, ſed duorum
tantum verſuum, qui circa finem hujus Elegiae
occurrunt, tranſpoſitione, haec ita connectere:

*Cuncta tuus ſepelivit amor; nec femina poſt te
Ulla dedit collo dulcia vincla meo.*

*At tu non meritam parcas vexare Lycinnam,
Nescit veſtra ruens ira referre pedem.*

Testis erit Dirce & ſeqq.

idque firmat ſimilis plane locus infra El. XVII.
3. & ſeqq.

Vas ubi contemni rupiſtis frena pudoris,

Nescitis captae mentis habere modum & ſeqq.

Testis, Cretaei ſaltus quae paſſa juvenci &c.

M m m m 2

Dirce

Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.

Ah

Dirce igitur testis erit, solere vos feminas nulum irae modum ponere, aut pedem referre, si semel in pellices ruere incepistis. sive ut de mulierum incontinentia dicit infra El. XVII. 3.

*Vos ubi contemti rupistis frena pudoris,
Nescitis captae mentis habere modum.*

Illic autem amoto isto disticho nullus sententiae erit hiatus, sed ibidem omnia sic bene cohaerent:

*Antiopae cognosce Jovem, tibi gloria Dirce.
Ducitur &c.*

*Prata cruentantur Zethi, victorque canebat.
Paeani Amphion rupe, Aracynthe, tua.*

Fabula nulla tuas de nobis concitet aures. &c.

nam post poenas Dirces, quas propter injuriam Antiopae factam luit, descriptas, obtestatur Cynthiam, ne miserabili hoc exemplo admonita ac deterrita aures nimium credulas praebat vago & sinistro de suis & Lycinnae amoribus rumori. Sed haec scripseram, quum inspecta Vulpii editione, vidi eandem ipsi, ut saepe fit, transpositionem in mentem venisse, sed de reliquis suo loco non positis nihil admonuit. quod autem Broukhusii explicationem de vero crimine fugillet, ei injurius est, nam confirmatur ex loco Ovidii III. Trist. El. 2. 5.

Nec mihi quod lusi vero sine crimine, prodest.

ubi vide notas. saepe enim *verum* pro *justo* & aequo poni docent exempla a Broukhusio producta, quibus addantur notae Lambini & Davisi ad Cic. II. Academ. 6. p. 76. & 77. Ceterum transpositionem illam adeo certam opinor, ut eam fere in contextum admissem, quod toties a Scaligero factum, ne admonito quidem lectore. Sed & alii in hac Elegia versus male collocati videntur, quos ab omnibus, ni fallor, Interpretibus secure praeteritos miror. quatuor nimirum illi, qui nunc sequuntur post v. 31. *Ac veluti magnos &c.* usque ad v. 34. *Sic cadit inflexo &c.* sine idoneo cum ceteris connexu. Melius cohaerebunt omnia, si eos hunc in ordinem redigamus,

*Saepe vago Afopi sonitu permota fluentis
Credebat dominae pone venire pedes.*

*Ac veluti, magnos quum ponunt aequora motus,
Eurus in adversos definit ire natos,*

*Litore si tacito sonitus rarefcit arenae:
Sic cadit inflexo lapsa puella genu.*

sed hic excidisse opino versus nonnullos, quibus poeta descripserit, quomodo duos filios pepererit Antiopae, in silva expositos, sed a pastore inventos & enutritos, ad quos postea se conferens Antiopae, ab iis non agnita, sed repulsa fuit. quod suadet copula sequentium,

*Et durum Zethum, & lacrimis Amphiona malleum
Experta est stabulis mater abacta suis.*

Sera tamen pietas; natis est cognitus error. & seqq.

ad haec rite dijudicanda, & ad Elegiae totius intellectum, sciendum est, Antiopen, Nyctei filiam, Lyci Thebanorum Regis uxorem, ab Epopeo vitiatam; a marito ejectam, ducta in uxorem Dirce, quae Lycum tamen clam cum Antiopae consuefcere suspicata, eam carceris tenebris inludit, & captivam indignis vexavit modis (vid. v. 13—8.) Injuriae impatiens Antiopae, catenis ruptis fugit in montem Cythaeonem (vid. v. 23 & seqq.) & a Jove foecundata Zethum atque Amphionem peperit, e quibus Zethus matrem ignorans fugitivam stabulis suis non recepit, (v. 30.) sed cognito errore per senem pastorem, qui gemellos expositos clam educaverat, matremque edocti, Lyco interfecto, Dircen indomito tauro vinctam, perque Thebanum agrum tractam necarunt. (vid. v. 35—42.) Haec in gratiam eorum, quibus Mythica non adeo explorata, breviter addidi, quae copiosius tradita sunt ab Apollodoro. Lib. III. Bibl. cap. 5. §. 5. Pausaniam Lib. II. cap. 6. Hyginum Fab. VII. & Scholiaften Statii ad Lib. IX. Theb. 423. & Lib. II. Ach. 66. sed diverso modo fabulam tradentes. & quam Nyctei filiam illi faciunt, aliis Afopi filia est. vid. Homer. Od. A. 259. cujus versus Pausanias illic adfert. Hinc duas statuerunt, unam Nyctei, alteram Afopi filiam, Amphionis & Zethi matrem. vide Scholiaften. Apoll. Rh. I. 735. & Patruum mei notas ad Ovid. II. Met. 592. ex quo patet saepe cum Nyctimene confusam fuisse. adde de fabula ipsa Passeratium tam ad h. l. quam ad Lib. I. El. 4. p. 159. & Columnnam ad Ennium pag. 292. ubi fragmenta ex Euripidis Antiopa exhibet, quae illustravit Barnesius ad Eurip. Fab. Addenda pag. 519. sed majore eruditionis copia Cel. Vaikenarius Diatrib.

Ah quoties pulchros uffit regina capillos,
Molliaque inmites fixit in ora manus.

15. Ah quoties famulam pensis oneravit iniquis,
Et caput in dura ponere iussit humo.

Saepe

trib. ad *Fragm. ex Euripid. Antiopa* cap. VII. Inter Tragicos Latinos etiam Antiopen scripserat Pacuvius, inter cujus Fragmenta, ex Nonio Marcello & aliunde collecta ab Henr. Stephano in *Fragm. Poët. Vet.* p. 238. & a G. J. Vossio inter *Vet. Tragicor. Fragm.* pag. 49. primum occurrit, *Salvete gemini mea propages sanguinis*, quae verba Antiopes opinor a filiis agnitae. duo sequentia continent querelas matris de injuria, quam a Dirce perpeffa erat. tertium *Nonne hinc vos prope stabulis amolimini*, verba sunt duri Zethi, matrem ignotam, cum pastore ad eum se conferentem, e stabulis suis abigentis. deinde *Miserabiliterque increpare dictis saevis incipit*, ad Dircen referenda, captivam Antiopen convitiis & mipsis vexantem. & ad alium Pacuvii ex hoc dramate locum respicit Persius Sat. I. v. 78. *Antiopa aerumnis cor lustrificabile fulta*, ubi irridet versum Pacuvii, in quo Antiopam *cor lustrificabile aerumnis fultam* dixerat, ut metaphoram duram *aerumnis fultam*, pro, undique cinctam & oppressam & *cor lustrificabile* sugillaret. videt illic Casaubonum. Haec opinor lucem aliquam Elegiae huic Propertianae, & emendationibus, quibus loca nonnulla adfecta indigent, proponendis adferent.

12. *Nycteos Antiopen accubuisse Lyco*] vitiose *Dycteos* in Neap. & *aut iopen* in primo Leid. de *Antiope Nyctide* vide ad Lib. I. El. 4. 5. *accubuisse Jovi* in Vaticano quinto, Leid. sec. Voss. tert. & Askewiano: quod in suis etiam codicibus invenit & probavit Beroaldus. ut respexerit ad Antiopes & Jovis amores. sed referendum potius videtur ad vindictam Dirces, quae Antiopen cum viro suo Lyco clandestinum commercium habere suspicata, atrociter in eam saevit.

13. *Ah quoties pulchros uffit regina capillos*] totum hoc distichon omissum est in editione Graevii nomen prae se ferente. primus codex Regius ex duobus unum facit distichon,

Ah quoties pulchros &c.
Et caput in dura &c.

pro *uffit* in secundo Leidensi, Askew. & unius Colbertini margine *traxit*. ut in secunda Aldi, Gryphii, & Wechel. ed. sed *uffit* legitur in Groning. primo Vatic. Neap. sec. Palat. & Commel. apud Gebhardum, ed. Veneta 1475. Reg. Lep. prima Aldi, Juntina, Colin. Rovill. Canterl., aliisque. & huic lectioni favent codices & edd. veteres, in quibus *jussit*, ut Regius alter Voss. quartus; Heinianus, unus Gebhardi Palatinus, meus primus, ed. Veneta 1487. & Vossii, Hein. sius conjecerat *carpsit*, *securit*, *vellit*, vel *vulsit*. ut El. XXIII. 33. *Vellere tum cupies albos a stirpe capillos. vulsit* quoque Rob. Titius: sed quem castigavit Scaliger, sub Yvonis Villiomari nomine, pag. 22. & 23. cui tamen oblatravit in Assertionibus Lib. I. cap. 16. altero versu *imittens* in Neap. Borrich. duobus Leidd. primo & tertio Voss. utroque D'Orvill. meo priore, & Palatinis Gebhardi. *fixit* in Commel. Groning. & D'Orv. sec. indicat id, quod de irata Cynthia, Propertium cum Phyllide ac Teta deprehendente, Lib. IV. El. 8. 57. *Phyllidos iratos in vul-tum conjicit unguis*. ubi *ignes* in aliis edd.

15. *famulam pensis oneravit iniquis*] *impenfis* male in Mentel. primo Leid. & meo secundo. quod ex ultima praecedenti vocis litera *m* profuxit. Dircen enim, ut dominam, Antiopae pensa in lanificio graviora quam ceteris ancillis quasillariis dedisse innuit. ut Lib. IV. El. 7. 37.

Et graviora rependit iniquis pensa quasillis.

idque a Theseo deprecatur Ariadne apud Ovid. Epist. X. 90.

*Tantum ne religer dura captiva catena,
Neve traham serva grandia pensa manu.*

solebant enim herae ancillis, quas duriter habebant, pensa iniquo & majori pondere partiiri. id *famulas velleribus fatigare* vocat Valer. Fl. II. 138. quam lectionem recte Zinzerlingus & alii defendunt pro *litoribus*, nam sequitur *longo mulcens insomnia penso*. & hoc praetulisse videtur Gebhardus ad h. l. qui plura notavit de pensis lanae.

M m m m 3

Saepe illam inmundis passa est habitare tenebris,

Vilem jejunae saepe negavit aquam.

Jupiter Antiopae nusquam succurris habenti

20. Tot mala? corrumpit dura catena manus.

Si Deus es, tibi turpe tuam servare puellam?

Invocet Antiope quem nisi vineta Jovem?

Sola

lanae ab hera adtributis. hinc longa stamina & gravia pensa jungit Tibullus Lib. I. El. 3. 86.

Deducat plena stamina longa colo.

Ac circa gravibus pensis adfixa puella
Paulatim somno fessa remittat opus.

17. Saepe illam inmundis passa est habitare tenebris] de foedo & tenebris horrido carcere exponunt. sed latebris conjecerat Heinſius ad marginem ed. Ald. vel cavernis in notis ad Propert. p. 730. quod contumeliam auget, idemque significat quod Lib. II. El. 18. 66.

Cernere uti possis vultum custodis avari,
Captus & inmundae saepe latere casa.

ubi notata vide. idem cubitare pro habitare correxerat. ut cavernulam incubare apud Apulejum Lib. VII. Met. in cod. Florentino legi testatur Pricaeus in notis pag. 252. sed codices nihil mutant.

19 Jupiter Antiopae nusquam succurris habenti
Tot mala? corrumpit dura catena manus]

corrupte securus in Borrich. Heinſiano, & meo priore. amanti in Excerptis Scalig. Heinſius locum sic constituiebat,

Jupiter Antiopae nusquam succurris egenti?
Corrumpit teneras dura catena manus.

nimia certe emendandi libertate. habenti tot mala minime sollicitandum est, ut monuit etiam Broukhufius. & recte Marklandus in libri sui margine „ exponit pro patienti tot mala, Graecorum more, quibus ἔχων pro πάσχω frequens. ut πόνος ἔχων Luciano in Hermotimo (Tom. I. p. 741. ed. noviss.) quod mox vocat πόνος ἀνέχοντες (pag. 746.) Sophocles Philoct. (v. 187.) ἀνέχοντα μεμνημένα ἔχων. hinc est quod Aristophanes dixit Οἷος πένοντες ἀναδὲν εἰς τὰ πρῶματα in Equit v. 187. pro Οἷος ἔχων. sic aoster infra hac Eleg. v. 40. in multis mortem

„ habitura locis. & Lib. IV. El. ult. v. 13.
„ Num minus inmites habui Cornelia Parcat.
corrumpit in Askewiano.

21. Si Deus es, tibi turpe tuam servare puellam? Si Deus est in cod. Fruter. primo D'Orvill. meo utroque. & primis edd. tibi deest in Voss. pr. turpe tibi Askew. ibi turpe Voss. tert. servare puellam ex Borrichiano, Groning. & Commeliniano Gebhardi edidit Broukhufius, probante Patruo meo ad Valer. Fl. VII. 387. ubi simili varietate pro vulgata,

— nec turpe viro servire precanti?

simili oppositione: praefert, nec turpe virum servare precantem. dubitatque, an servire alicui pro consulere alicujus vitae ac salutis, satis Latinum sit, quod notat etiam Cellarius in Anti-Barb. pag. 215. quamquam tamen servire alterius commodis dixerit Terentius Hecyr. III. 5. 45. & in Prolog. Heaut. v. 50. & eo sensu apud nostrum Lib. IV. El. 1. 60.

Sed tamen exiguo quodcumque e pectore rivi
Fluxerit, hoc patriae serviat omne meae.

ubi vide Passeratium p. 559. servare igitur Broukhufius & Patruus meus hic praeferunt, & similibus exemplis confirmant, quibus adde illud Ovidii Lib II. Am. 19. 47.

— nisi tu servare puellam
Incipis, incipiet desinere esse mea.

Epist. XXI. 58.

Me precor, ut serves, perdere velle velis.

ubi legendum videtur, perdere posse. ut Epist. XII. 75.

Perdere posse sat est, si quem juvet ipsa potestas,
Sed tibi servatus gloria major ero.

apud Tibullum Lib. I. El. 2. v. ult. nec te posse carere velim. fragmentum vero Medae Nasonianae

Sola tamen, quaecumque aderant in corpore vires,
Regales manicas rupit utraque manu.
25. Inde Cithaeronis timido pede currit in arees.
Nox erat, & sparso triste cubile gelu.
Saepe vago Afopi sonitu permota fluentis.
Credebat dominae pone venire pedes.

Et

nae apud Quintilian. Lib. X. cap. 1. *Servare potui, perdere an possim rogas*, adumbratum videtur à versu ex Pacuvii *Armorum* Judicio apud Sueton. Caes. cap. 84.

Mon' me servasse, ut essent qui me perirent:
vel ex Euripidis Iphigen. in Tauris v. 975:

Εἰ μή με σάβου Θούος, ὅς μ' ἀπαύειν.

vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 149. Hoc tamen in loco amplector potius aliorum codicum & editionum veterum lectionem, tibi turpe tuam servire puellam. sine interrogationis nota. ita enim in duobus Leidens. Voss. primo ac tertio, meoque secundo, printis Venetis, Reg. Lep. Volsi, Beroaldi, Mureti, Aldina utraque, Junta, Colinei, Gryphii, Rovilliana, & reliquis. & hoc praeferebat Cel. Valckenarius ad Euripid. *Fragin* Antiop. pag. 65. ea autem lectione probata servire simpliciter capiendum, pro captivam, vinculis addictam, (nam *vincta* sequitur) & Dirces ancillam quasillariam esse, ut paullo ante v. 15. quod certe Jovi turpe erat, si Antiopae a se amatae non succurreret. sic *Hercules Omphalae servisse* dicitur Terentio *Eum*. V. 8. 3. & *servire puellae* Ovidio *Epist.* XX. 90.

*Ipsa tibi dicas, ubi videris omnia ferre,
Tam bene qui servit, serviat ille mihi.*

& Lib. II. Am. 17. 1.

Si quis erit, qui turpe putet servire puellae.

seq. versu *Advocat* in sec. D'Orvill. *Invocat* in primo. & *vincta* in Neapol. Regis, Borrich. Gronig. primo & quarto Voss. uno Leid. utroque D'Orv. meo secundo. & primis edd. *vincta* in meo priore. *vita* in Leid. pr. & Mentel.

24. rupit utraque manu] vid. ad h. L. El. 2. 26.

25. *Inde Cithaeronis timido pede currit in arees*] Unde Borrich. *tumido pede* in secundo D'Orvill. sed *timido* satis vindicant sequentia *sonitu permota*, & *Credebat dominae pone venire pedes*.

26. *Nox erat, & sparso triste cubile gelu*] haec constans codicum scriptura est. *parso* in Groning. ut in Posthiano, qui idem codex est, invenit Palmerius, unde ille *parso* legebat absurda conjectura. vide Gebhardum. innuit terram gelu constrictam & duram, in qua dormire cogebatur. unde supra v. 16. *Et caput in dura ponere jussit humo*. sic *cubile* eo sensu Lib. II. El. 20. 34. *Prova cubile mihi, seu mihi puppis erit*. satis libere hunc versum imitatus est Broukhuis in *Juvenilibus* pag. 427. Poem.

*Nam mihi vicinam dum spello ex aggeris
Wuerdam,*

Nox erat, & primo sparso praena gelu.

27. *Saepe vago Afopi sonitu permota fluentis
Credebat dominae pone venire pedes.*

Afopi vel *Aesopi* librariorum incuria est in Neap. Borrich. Askew. primo Leid. Voss. & D'Orv. pari fere scripturae errore corruptum fluminis hujus *Afopi* pro *Aesopi* nomen optime *Antimachi* versibus apud Harpocration. in *Adiprasum* restituit Maussacus. & Euripidis *Supplicibus* v. 1150. reddidit Toupius Emend. ad Suidam P. II. p. 189. de *Afopo* vid. Scholiast Apollon. Rh. I. 117. Rittershus. ad Opptan. Cyneg. v. 25. & de aliis ejusdem nominis fluminibus Spanhem. ad Callim. Hymn. in Del. v. 78. de prima autem vocis syllaba producta, non brevi, notas ad Ovid. VII. Met. 616. dein *pene venire pedes* in Heinisiano & meo utroque. sed *pone* significat, timuisse Antiopen dominam Dirce sibi a tergo instare. ut Hero apud Ovid. *Epist.* XIX. 54.

*Auribus interdum voces captamus, & omnem
Adventus strepitum credimus esse tui.*

TL.

- Et durum Zethum, & lacrimis Amphiona mollem
30. Experta est stabulis mater abacta suis.
 Ac veluti magnos quum ponunt aequora motus,
 Eurus in adversos definit ire notos,
 Litore si tacito sonitus rarefcit arenae:
 Sic cadit inflexo lapsa puella genu.
35. Sera tamen pietas, natis est cognitus error.
 Digne Jovis natos qui tueare senex.

Tu

Tibullus Lib I. El. 7. 68.

*Haec foribusque manet noctu me adfixa, pro-
 culque*

Cognoscit strepitus me veniente pedum.

ita passim quemcumque strepitum vel in boni
 ominis signum, vel in metu hostili, credebant
 indicium esse adventantis illius, quem adfutu-
 rum sperabant vel timebant. vide quae notavi
 ad Lotichium pag. 61.

29. Et durum Zethum, & lacrimis Amphiona
 mollem

Experta est stabulis mater abacta suis]

Heu durum Guyetus. *Nec durum* Heinsius, quod contra auctoris. & fabulae mentem est, nam revera *durum* seu *trucem*, ut vocat Seneca Herc. Fur. 916. Zethum experta est Antiope cum pastore, a quo educata erat, ad eum se conferens, sed a stabulis ejus abacta, quia matrem esse non agnoscebat, unde supra huc retuli fragmentum ex Pacuvii Antiopa, *Nonne hinc vos propere stabulis amolimini.* corrupte *durum lethum* in primo Voss. *Zetem* in v. c. Perreji, & secundo Vaticano. et deest D'Orvill. sec. at *lacrimis* Marklandus. *lacrimans* Guyetus, quod non displicet, Antiope nimirum, lacrimis admitti precata. *durum* enim Zethum & *mollem* Amphiona opponit, propter ingenii utriusque diversitatem. neque opus est *lacrimis mollem* Amphiona dici, licet de eo, qui facile aliorum calamitati illacrimatur, exponat Passeratius. *tabulis* praeterea, ex concursu literarum *st* in praeced. vocula est, male in Neap. Borrich. Groning. Askew. Voss. prim. & quarto, priore D'Orv. meo utroque & primis edd. & sic in Colbertinis, sed in alterius margine *stabulis*,

31. *Ac veluti magnos quum ponunt aequora motus]* *fluctus* in Vaticano quinto Borrich. Groning. Askew. Voss. tertio, & D'Orvill. sec. in quo etiam componunt *aequora fluctus*. ut in illo Virgilii *motus praestat componere fluctus*. sequentem versum Patruus meus comparavit cum illis Lucani Lib. II. 459.

— tumidis inmittat fluctibus Eurum,
 Quamvis ista novo, ventum tenuere priorem
 Aequora, nubiferoque polus quum cesserit Euro,
 Vindicat unda Notum.

33. *Litore si tacito sonitus rarefcit arenae]* sic *tacito* in Regiis, Borrich. Groning. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & vetustis edd. tamquam ad *veluti* v. 31. referendum esset. *si* Mentel. *si tacito* correxit Scaliger, quod est in Groningano. *quum tacito* in v. c. Perreji, primo & sec. Vatic. cum in Color. tert. & quart. Vatic. *Litore sedato* conjecerat Heinsius. seq. vers. *Hic cadit* in Heinsiano, & meo priore. Si in meo altero. tum *lassa* in Groning. Voss. tert. & quarto Commelliano, & meo primo. *Ut cadit inflexo laxa* Askew. ut in Palatino Gebhardi. sic *lapsa* & *lassa* passim commutantur. vide ad Lib. IV. El. 4. 62.

35. *Sera tamen pietas, natis est cognitus error]* *Vera* Borrich. *Sola tamen p. natis et* Askew. et etiam in D'Orv. sec. ut Guyetus & Heinsius. *cognitus ordo* in Groning. Leid. sec. Voss. tert. & meo sec. *sed error.* in utriusque marg. *ordo* probatur a Gebhardo, qui seriem totius rei gestae exponit. sed alterum recte tuetur Broukhusius. *senes* in Heinsiano & meo priore.

37. Tu

- Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
 Vinxerunt Dircen sub trucis ora bovis.
 Antiope cognosce Jovem: tibi gloria Dirce
 40. Ducitur, in multis mortem habitura locis.
 Prata cruentantur Zethi, victorque canebat
 Paean Amphion rupe, Aracynthe, tua.
 At tu non meritam parcas vexare Lycinnam.
 Nescit vestra ruens ira referre pedem.
 45. Fabula nulla tuas de nobis concitet aures.
 Te solam & lignis funeris ustus amem.

ELEG.

37. *Tu reddis pueris matrem, puerique trahendam
 Vinxerunt Dircen sub trucis ora bovis.*

pueros matri Leid. sec. Voss. quart. Askew. D'Orvill. uterque, & superscript. in Voss. tert. *puerisque trahendam* Voss. quart. *Vexerunt* in uuo Regio, Neap. & primis edd. tauro alligatam Dircen ex Apollodoro recte notavit Barth. ad Stat. III. Th. 204. & sic Hyginus fab. 7 & 8. *juuencum* vocat Seneca Phoeniss. 20. ut verissime correxit Gronovius. de hoc Dirces fato vide Titium & Barth. ad Nemesian. Cyn. v. 20.

40. *in multis mortem habitura [locis]* obitura Heinsius. sed recte Passeratius exponit de lacerato Dirces corpore multis locis sparso. ut de Absyrto a Medea dissecto, & in viis, per frustra sparso Ovidius III. Trist. El. 9. 28.

— *divulsaque membra per agros
 Dissipat, in multis invenienda locis.*

41. *Prata cruentantur Zethi, victorque canebat
 Paean Amphion rupe, Aracynthe, tua]*

Parca in primo Voss. Heiniano, & meo priore. *Parca cruentatur* vitiose in Mentel. primo Leid. & Borrich. *cruentatur* etiam in Voss. quarto, primo D'Orv. & meo. *Parca* in Regiis, Colbertinis, utroque D'Orvill. & meo sec. *Parca cruentabat Zetus* in quinto Vatic. *porta* Voss. quart. *laeti* corrupte in primo & quarto Voss. Livinejus aliter distinguens legebat. *Prata cruentantur, Zethi victorque canebat* &c. Bernaldus Zetho, pro a Zetho. sed *Zethi prata* exponit Passeratius, in quibus armenta sua pascere sole-

bat ad montem Cythærona, ubi traxta fuit Dirce, duri praesertim Zethi jussu, dum interim Amphion cytharædus in Aëtaeo Aracyntho laetum paeana canebat. ut altero versu indicatur, quem illustrant notata ab Ursino & Valente Guellio ad Virg. Ecl. II. 24. cujus loco & huic Propertiano egregiam prae ceteris lucem contulit Palmerius Grentemeseñlius, ad quem Broukhusius lectorem remittit.

43. *parcas vexare Lycinnam]* *procax* in altero Regio.

44. *Nescit vestra ruens ira referre pedem]* *ire* male in Neap. *furens* conjiciebat Heinsius. sed *ruens ira* est, quæ omnem vim suam exercet: Horatius Lib. I. od. 19. 9. *In me tota ruens Venus.* & Lib. III. od. 4. 57.

*Quid contra sonantem Palladis aegida possint
 ruentes.*

vid. Cel. Valckenar. ad Euripid. Hippol. pag. 214. & de locutione *referre pedem* Jureti notas ad Symmach. p. 195.

45. *Fabula nulla tuas de nobis concitet aures]* *concinet* Voss. quart. *conciat* in meo sec. *iras* conjecerat Marklandus. ut Virg. II. Aen. 591. *quis indomitas tantus dolor excitat iras.* Lib. IX. 694 *inmani concitus ira Dardaniam ruit ad portam.* & Lib. X. 263. *spes addita suscitât iras.* sed retineo vulgatam, non tantum, quia *ira* in praeced. versu. sed quia illam omnes codices confirmant, nisi quod *artes* in primo Leid. ut Lib. I. El. 1. 17.

*In me tardus Amor non ullas cogitat artes.
 Nnnn hoc*

E L E G. XIV.

Nox media, & dominae mihi venit epistola nostrae:
 Tibure me nulla jussit adesse mora.
 Candida qua geminas offendunt culmina turres,
 Et cadit in patulos Nympha Aniena lacus.

5. Quid

hoc autem loco aures optime se habent. & sensus est, ne aures tuas facile praebeas sinistris aliorum sermonibus. Lib. II. El. 16 13.

De te quodcumque ad surdas mihi dicitur aures.

& El. 23. 73.

*Nuper enim de te nostras me laedit ad aures
 Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.*

seu nostras pervenit ad aures, ut praefendum esse illic notavi.

46. *Te solam & lignis funeris ustus amem*] *Solam & te lignis funeris ustus* Guveto placebat. sed non opus est, si ita distinguatur, ut edidi.

ELBO. XIV. v. 2. *Tibure me nulla jussit adesse mora*] sic ex binis suis MSS. edidit Broukhufius. quod a Menteliano, Heiniano, & meo primo firmatur. sed in reliquis omnibus MSS. & edd. vetustis *missa*, quibus etiam adstipulantur Leid. sec. tres Vossiani, Askew. uterque D'Orvill. & meus secundus. *nulla* etiam *mora* in locis Virg. Ovidii, ac Terentii, quos adfert Broukhufius; alio sensu dicitur, ut & Lib. III. ex P. Ep. 4. 96 *nullas dant tibi bello moras*. & alibi, sed *missa mora* hic ponitur pro omissa, ut *mitte moras* poetis non raro dicitur, & *mitte hanc de peiore curam* Aen. VI. v. 85. saepius enim *mittere* pro *omittere* apud veteres. vide Passeratium. unde recte agunt qui apud Horat. Lib. III. od. 29. 11. legunt,

O mitte mirari beatas.

Fumum & opes strepitumque Romae.

non, ut vulgo adversus metrum editur, *Omitte*. primo versu Heinsius, *en dominae*. sed praeterea

etiam forte legendum & distinguendum,

*Nox media: en dominae mihi venit epistola
 nostrae*

Tibure, quae missa jussit adesse mora.

Cynthiae epistola venit Tibure, ubi illa tunc degebat. venire autem epistola dicitur de subito ejus adventu. ut apud Statium Lib. IV. Sylv. 8. 36.

*Protinus ingenti non venit nuntia cursu
 Litera.*

ubi vide Barth. & notas ad Ovid. Epist. XV. 4.

4. *Et cadit in patulos Nympha Aniena lacus*] *lympa* male in Groning. Askew. D'Orvill. fec. & reliquis codd. & edd. Aldinis, Juntina, Muræti, Colinaei, Gryphii, Scaligeri aliisque. sed *nympha*. in uno Regio & altero Colbertino (nam primus hic definit Colbertinus) & in primis edd. Venetis, Reg. Lep. & Volsci, ut legendum, quia id figuratius & recte tam hic praetulit Broukhufius, quam supra Lib. II. El. 23. 49.

Et leviter nymphis tanta crepitantibus urbe.

ubi male etiam *lympis* est in aliis. idque in hoc Propertii loco. ut poetis magis usitatam, pro lata insigni exemplorum copia, probarunt N. Heinsius ad Ovid. Epist. V. 31. & Bentlejus ad Horat. Lib. III. od. 13. 15. & sic in multis codd. infra El. 21. 26. *Potique Pollucis nympha salubris equa*. ubi in aliis *lympa*. vitiose *ameona* in Groning. pro *Aniena*. & corrupte in meo secundo *Cadent in patulas. cadere nympha* hic dicitur, ut *nymphas cadentes* pro *canentes* legit Cl. Schraderus apud Auctorem Elegiae in Obiit. Mae.

5. Quid faciam? obductis committam mene tenebris?

Ut timeam audaces in mea membra manus.

At si haec distulero nostro mandata timore,

Nocturno fletus saevior hoste mihi.

Peccavam semel, & totum sum pulsus in annum.

10. In me mansuetas non habet illa manus.

Nec

Maecen. v. 33. Tom. I. Anth. Lat. pag. 259.

Maluit umbrosam quercum, Nymphasque cadentes,

Paucaeque pomosi jugera certa soli.

apud nostrum Lib. II. El. 23. 48.

Flumina suspensio quoque Anione cadunt.

ut pro sopito Marone emendasse Märklandum, illic notavi. sic apud Florum Lib. II. cap. 7. §. 10. *annem per abrupta cadentem* legit Graevius, pro *vadentem*. Seneca de Brev. vitae cap. 9. *velut ex torrente, rapido, nec semper casuro.* quod male sollicitat Lipsius, & *curfuro* perperam Latin. Latinus. deinde *specus* hic praeferebat Heinſius ad d. l. Ovidii, & in notis Propertianis p. 730. pro *lacus*. ut in loco Frontini de Aquaeduct. Lib. I. pag. 227. ed. Keuchen. *ubi inter annem & specum confisteret & liqueretur aqua.* quae corrupta sic emendabat, *ubi in terreno specu*, vel, *in subterraneo specu*. idem Frontinus Lib. II. pag. 246. *Inperitis vero aquariorum, deducuntium eum (Anionem) in alienos specus, frequentius quam explemento opus erat.* sed & *lacus* bene se habent, ut per *lacus* intelligantur receptacula aquarum ad usum hominum & bestiarum, in quae nympha Aniena cadebat. idem Frontinus de Anione pag. 247. *Anionis quoque novi vitia excindi posse vidit. Omissa enim flumine repeti ex lacu, qui est super villam Neronianam Sublacensem, ubi limpidissima est, fuisse.*

5. Quid faciam? obductis committam mene tenebris?

Ut timeam audaces in mea membra manus]

obductis Mehtel. & pr. Leid. obductis Heinſius. mox Et timeam Guyetus. cum vel Qui timeam Heinſius, vel Nec. forte legendum,

An timeam audaces in mea fata manus?

idque ex imitatione Ovidii, qui haec ante occu-

los habuisse videtur Lib. I. Am. 6. 9. loco adposito:

At quondam noctem, simulacraque vanatimebam:

Mirabar, tenebris si quis iturus eras.

Risit, ut audirem, tenera cum Matre Cupido,

Et leviter, fies tu quoque fortis, ait.

Nec mora, venit Amor, non umbras nocte volantes,

Non timeo strillas in mea fata manus.

illa enim ex hoc Propertii loca adumbrata esse ibidem notavit Patruus meus, & *audaces manus* de latronibus exponit in curis secundis ad Petron. cap. 21. & *Aut timeam* hic legit. haeret enim Propertius, an noctis tenebris se committat, aut domi se contineat prae timore graffiatorum & sicariorum.

8. *Nocturno fletus saevior hoste mihi]* saevior in Heinſiano & meo priora.

9. *Peccavam semel, & totum sum pulsus in annum]* Peccarim Guyetus. peccarem in nonnullis edd. & *tum sum* in Askewiano. more scriben. di *tum* pro *totum*. *passus* in uno Regio, Mentel. & pr. Leid. *portus* Neapol. deinde *non habet ulla* male in meo secundo. *totum annum* hic capte de longo tempore; quo sensu *annus* & *annuus* saepe occurrunt. Tibullus Lib. II. El. 5. 109. *jaceo dum sauctus annui.* quod recte Cl. Heynius confert cum loco nostri Lib. I. Bl. 1. 7.

Et mihi jam toto furor hic non deficit anno.

Virg. Ecl. VII. v. 43.

Si mihi non haec lux toto jam longior anno est.

& *nox annua*, pro anni instar longa, non obvia valde loquendi ratione, Ovidio Epist. XI. 29,

Nec somni faciles, & nox erat annua nobis.

Leander Epist. XVIII. 25.

Septima nox agitur, spatium mihi longius anno.
Nunc 2 vide

Nec tamen est quisquam, sacros qui laedat amantes.
Scironis medias his licet ire vias.

Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris,
Nemo adeo, ut noceat, barbarus esse volet.

15. Luna ministrat equis. demonstrant astra salebras:

Ipse

vide Vlitium ad Gratii Cynege. v. 399. & quae notavi ad Lotich. pag. 510. simile huic loco est illud Ovidii, ubi se quoque in Corinnam peccasse, idque multorum dierum absentia luisse dicit Lib. II. A. A. 169.

*Me memini iratum dominae turbasse capillos.
Hei mihi quam multos abstulit ira dies.*

12. *Scironis medias his licet ire vias*] Ita ex emendatione Heiniana edidit Broukhufius, nam in plerisque antea codd. & edd. antiquis legebatur, *media si licet ire via*. & sic in Groning. duobus Leidd. Voss. tertio, & meo secundo. sed *vias ire* aequè rectum ac *via*. vide ad Lib. I. El. 1. v. 18. & Lib. II. 19. 50. sic *ambulare vias* Ovidio vindicavit Heinsius, Lib. I. Fast. v. 122. *media scilicet ire via* in Neapolitano, Askew. primo & quarto Voss. & binis D'Orvill. sic licet v. c. Perreji prim. & sec. Vatic. *sim licet ipse* in codice Heinssii, qui ipse legebat, *media, si libet, ire via*. ut amatores adloquatur. de *Scirona latrone* vide ad Ovid. Epist. II. 69. VII. 444. & Salvagn. ad Ibin. 410. petras Scironias intelligit Beroaldus. de quibus vide Steph. Byzant. in *Σκίρ*. & Scholiastr. ac Barnes. ad Euripid. Hippolyt. 979.

13. *Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris*] confer Tibullum Lib. I. El. 2. v. 27. & seqq.

*Quisquis amore tenetur, eat tutusque sacerque
Qua libet, insidias non timuisse decet.*

*Nam mihi pigra nocent hibernae frigora noctis;
Non mihi, quum multa decidit imber aqua.*

*Non labor hic laedit, referet moda Delia postes.
Et vocet ad digiti me taciturna sonum.*

in cujus loci ultimis versibus falli Interpretes, qui de signo nocturno per digitorum concupationem, intelligunt, ad quam Delia fores amatori referare se velle ostendat, notat Kusterus ad Aristoph. Eccles. v. 36. & de signo, quo amatores solebant fores puellarum, ad quas admitti cupiebant, digitis leviter scalpere, exponit. quod tamen valde dubito, an Broukhufianae explica-

tioni praeferendum sit, propter *digiti sonum*, nam digitis sonitum, quendam edentibus signum sui adventus clandestinum ante fores dabant.

14. *Nemo adeo, ut noceat, barbarus esse volet*] *deus ut noceat* Borrich. Heinssian. Askew. Leid. sec. tres Vossiani, duo D'Orvill. & meus uterque. *Deo*. Amori nempe, quod probatum fuit viris doctis. Amorem enim clypeum certum & inviolabilem statuebant, unde mox. Amor facies in tenebris praeberet dicitur. vide D'Orvill. ad Chariton. pag. 89. & sic legebat Hadr. Relandus. simili scripturae varietate *adeo* & *deo* in aliis quoque auctorum veterum locis confusa fuisse patet ex Miscell. Observ. Vol. IV. T. I. pag. 62. passim autem apud veteres contra Deos arma ferre, illisque se opponere, nefas & *adversus*, occurrit. Tibullus Lib. I. El. 7. 30. *Fussit Amor, contra quis ferat arma Deos?* Justinus Lib. II. cap. 12. *ut intelligerent, quam nullae essent hominum adversus Deos vires.* *Magaera* apud Claudian. I. in Rufin 86.

*Signa quidem, o sociae, Divos ad tollere contra
Nec fas est, nec posse reor.*

hoc tamen in loco vulgatam praeferre jubet verborum structura, *nemo adeo barbarus volet esse ut noceat*, amatori nempe, iter facienti. *barbarus esse valet* in sec. D'Orvill.

15. *Luna ministrat equis*] sic ex uno cod. Regio edidit Broukhufius, firmatque è nostri loco Lib. II. El. 18. 35. *Adspice uti coelo modo Sol, modo Luna ministret.* eadem quidem constructione apud Statium VII. Theb. 752. *Ipse sedens telis pariterque ministrat habenis.* ubi vido Barthium. & in Epigr. vet. Tom. II. Anth. Lat. Lib. III. Epigr. 114. *cineri thura ministrat Amor.* sed in ceteris omnibus codd. & edd. antiquis, *Luna ministrat iter.* quibus consentiunt duo Leidd. tres Voss. Askew. uterque D'Orvill. & met; & quidquid est prisca eorum edd. nec aliter adfert Nestor in Vocabul. p. 455. b. pari loquendi modo, quo Lib. IV. El. 6. 4. *Et Cyrenaeas*

- Ipse Amor accensas praecutit ante faces.
 Saeva canum rabies morsus avertit hiantes.
 Huic generi quovis tempore tuta via est.
 Sanguine tam parvo quis enim spargatur amantis
 20. Inprobus? exclusis fit comes ipsa Venus.
 Quod si certa meos sequerentur funera casus,
 Talis mors pretio vel sit emenda mihi.

Adfe-

venaeas urna ministret aquas. eodem colore Leander apud Ovid. Epist. XVIII. 59.

Luna mihi tremulum lumen praebat cuncti,
 Ut comes in nostras officiosa vias.

16. Ipse Amor accensas praecutit ante faces] excutit in quinto Vaticano. percalit, ut volebat Passeratius, recte damnavit Broukhufius. percutit in plurimis codd. & duobus Leidd. tribus Voss. Askew. binis D'Orvill. & meis, cum primis ceterisque praeis edd. quod concutere est Senecae Oedipo v. 500. Concutit taedas geminus Cupido. & sic hoc in loco conjecerat Francius. sed adfentior etiam N. Heinsio praecutit legenti. quod & Guyetus volebat, & Marklandus, ut Cupido fingatur subire ministerium illius, qui facem in tenebris praefert. ut in Epigrammate Valerii Aeditui,

Quid faculam praefers, Phileros? qua nil opus nobis.

Ibimus. hoc lucet petere flamma satis.

vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 670. & 671. & ad Tom. II. pag. 139. & confer Moschi Idyll. VIII.

Ἐπεὶ τῆς ἰσχυρῆς χάριτος χάρις Ἀφροδισίας &c.
 Καὶ μοι ποτὶ παῖδρα Κῶμον ἄγοι
 Ἀντὶ σιλαναίας τὸ διδὼ χάρις &c.
 Ἀντὶ ἰσχυρῆς καλὴν δὲ τ' ἱμερομήνην συνεῖδ' αὖ.

quae hic imitatus videtur Propertius. sic praelucere pro faces praeferre in loco Statii Lib. I. Sylv. 2. 89. cui saepe natanti praeluxi. ubi in ed. Lindenbr. Praeluxi, sed alterum recte vindicat Patruus meus in notis ad Sueton. Aug. cap. 29. ubi praelucere de famulo lumina gerente.

27. Saeva canum rabies morsus avertit hiantes] Saeva in Heinsiano & meo priore. avertit D'Orvill. sec. avertat in meo altero. in quo hiantis, ut in Mentel. & primo D'Orv. cuncti

conjecerat Marklandus. de canibus in via occurrentibus potest capi, vel, quod malim, de canibus ad limina puellarum custodiae causa excubantibus. infra Lib. IV. El. 5. 71.

Et canis in nostras nimis experrecta dolores,
 Quum fallenda meo pollice claustra forent.

vide quae notavi ad Tom. H. Anth. Lat. p. 293. dein quo vis disjuncta voce in meo secundo, cuius in Voss. tertio. amantium generi quovis tempore tutam esse viam innuit. vitiose autem data via est in Borrich. Voss. pr. & quarto, Heinsiano, Askew. primo D'Orvill. & meo. seq. versu quid enim Askew. tum fit comes in Mentel. primo Leid. & meo a man. pr. expulsus etiam legi posset pro exclusis, ut supra v. 9. totum sum pulsus in annum. sed vide ad Lib. I. El. 5. 20.

21. Quod si certa meos sequerentur funera casus,
 Talis mors pretio vel sit emenda mihi.]

Quid si malim cum Heinsio. ut saepe aliis in locis haec commutata sunt. quod patet ex plurimis exemplis, quae dedi ad T. II. Anth. Lat. p. 271. & supra ad Lib. I. El. 5. v. 25. & sic forte legendum eadem Eleg. v. 9.

Quid si forte tuis non est contraria votis?
 At tibi curarum millia quanta dabit.

in hujus vero formulae usu Quid si animadvertendum est, cum indicativo eam poni, si affirmantis sit, cum subjunctivo, si optantis, docet Bentlejus ad Horat. Lib. I. Epist. rd. 8. vulnera casus in eod. Regio pro casus Marklandus conjecerat cursus, id est, iter. indicato Cicero nis loco pro Leg. Manil. cap. 12. cujus haec verba sunt. Quis enim unquam aut obeundi negotii, aut consequendi quaestus studio, tam brevi tempore tot loca adire, tantas cursus conficere potuit &c. altero versu cum eodem Heinsio, alii que praestiterit, Tali mors pretio, ut est in Nann 3 quinto

Adferet huc unguenta mihi, fertisque sepulcrum
Ornabit custos ad mea busta sedens.

25. Dî faciant, mea ne terra locet ossa frequenti,
Qua facit assiduo tramite vulgus iter.
Post mortem tumuli sic infamantur amantum.
Me tegat arborea devia terra coma.
Aut humet ignotae tumulus vallatus arenae.
30. Non juvat in media nomen habere via.

ELEG.

quinto Vatic. Leid. pr. & Aldina Mureti editione. & sic legebat Marklandus, & Cel. Valckenarius ad Eurip. Hippol. v. 441. pag. 214. *Tali mors spatio* Mentel. & prim. Leid. recte vero locum hunc cum illo Virgilii Lib. IX. Aen. 206. comparavit Valens Guellius,

*Est hic, est animus lucis contemptor, & illum
Qui vita bene credat emi, quo tendis, honorem.*

23. *Adferet huc unguenta mihi*] hoc in primo Leid. & Voss. tertio a man. fec. *haec* legebat Guyetus. Cynthla nempe. totus hic versus deest in Neapolitano.

25. *Dî faciant, mea ne terra locet ossa frequenti,
Qua facit assiduo &c.]*

nec terra in Regiis, Mentel. Borrich. Askew. duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orv. meo priore, & ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsch. in ceteris *ne terra*. nimium acuta & longe quaesita sunt, quae ad hunc Propertii locum de superstitione veterum in abscondendis funebribus suis monumentis notavit Fr. Mar. Bonada Differt. VI. ad Carm. ex Antiq. Lapid. illustrata Vol. II. pag. 93. magnificos enim tumuli honores, & sepulcra omnibus conspicua passim deprecantur poëtae tam veteres quam recentiores. vide hic Broukhusium. & quae notavi ad Lotichium pag. 230. & seqq. & ad Tom. II. Anth. Lat. p. 140.

29. *Aut humet ignotae tumulus vallatus arenae,
Non juvat in media nomen habere via.]*

humet ignotae cumulis Vallatus arenae in v. c. Fruterii & Passeratii, secundo Leid. quinto Vaticano, & Neapol. *humet* etiam in sec. D'Orv. corrupte in meo altero cod. *Aut ignotae humor cumulis vallatus arenae. humor* in Heinisiano &

meo priore. *tumulus* in altero Regio. Mentel. Groning. Voss. tert. ut legebat Guyetus. *cumulus* Voss. quartus, uterque D'Orvill. ut in primis edd. Hinc quia *humet* & *cumulis* vel *cumulus* in illis codd. MSS. legitur, non incommode recipi posset,

Aut humet ignotae cumulis vallatus arenae.

tumuli enim praeced. disticho. *cumulis arenae vallatus* pro cincto. ut optet sibi tenue monumentum arenarum suggestu in modum valli cinctum. de elegantia verbi *vallare* vide notas ad Ovid. Epist. IV. 159. sed praecipue Heinis. ad Claudian. II. de Laud. Stilic. 247.

Inde Caledonia vallata Britannia monstro.

ut recte quidem restituit pro *velata*. sed mendum in voce *monstro* reliquit. in quo alii etiam Interpretes haerent. Emendandum forte *Caledonia vallata Britannia* muro. Britanni enim a Caledoniis seu Scotis muro disjuncti jam olim. ut notum est. *ignotae arenae*, ut apud Virg. V. Aen. fin.

Nudus in ignota, Palinure, jacebis arena.

ultimo versu *Me juvat* in meo secundo, contra poëtae mentem. *nomen habere* hic non est, celebrari fama. sed *nomen* hic significat epitaphium, sepulcri inscriptionem. ut Lib. II. El. v. 82.

Et breve in exiguo marmore nomen ero.

& sic in libri sui ora Marklandus, adnotato Ovidii loco ex Lib. III. Fast. 66.

Non juvat in paucis nomen habere casis.

ad finem hujus Elegiae commode adjungi posse partem Elegiae X. Libri II. a v. 17. seqq. quod illic cum praecedentibus male cohaeret, ibidem notavi.

E L E G. XV.

Nunc, o Bacche, tuis humiles advolvimur aris.
 Da mihi bacchato vela secunda, pater.
 Tu potes insanae Veneris conpescere fastus,
 Curarumque tuo fit medicina mero.

5. Per

ELEG. XV.] Inter Musae Propertianae, quae supersunt, monumenta, non ultimo loco censenda est haec Elegia, instar Hymni in Bacchum referens: in quo argumento foecunda Italorum ingenia feliciter etiam se exercuerunt, sed diverso metri genere, quod Galliambo carmine ad Catulli imitationem Marullus Lib. II. Hymnor. Carm. 6. Flaminius Lib. I. Carm. XIV. & praesertim Muretus praestiterunt, qui ex hoc Propertii Carmine multos colores venuste aemulatus est. Galliambo in Bacchum, quem inseruit Commentario ad Catull. pag. 85. b. & seqq. ed. Aldi, nam in nulla Mureti Poëmatum, ne quidem in ultima Thomae editione editum comparat, in quo tam artificiose Catulli genium expressit, ut ex eo nonnulla pro ipsius Catulli versibus produxerit Delrius Comm. ad Senecae Oedipum v. 493. pag. 116. hisdemque etiam Mureti versibus deceptus fuerit Germanus Valens Pimontius, qui Virgilium Lib. II. G. 392. ex illo Catulli, ut credebatur, loco sua desumisse existimavit. ut de eo notat Vulpus ad initium Galliambi Catulliani de Cybele & Atti Carm. LXII. his tertium ejusdem argumenti Galliambum notaverat Broukhufius exstare apud Jul. Caes. Scaligerum in Hypercritico seu Poëtices Lib. VI & in Georgii Anselmi Poëmatibus pag. 186. simile tramita insistentes, sed numeris Elegiacis, Propertii vestigia secuti sunt o Batavis nostris Daniel Heinssius, cujus Hymnus ad Bacchum exstat in illius Monobiblo Eleg. XV. p. 236. Poëmat & de ingenii palma cum patre successu invidendo contendens Nicolaus Heinssius, insigni & eruditissima Elegia, quae exstat inter ejus carmina Juvenilia Lib. I. El. IX.

v. 2. Da mihi bacchato vela secunda, pater] *pacato* in plerisque MSS quibus accedunt Leid. sec. quartus Voss sec. D'Orv. & meus uterque & sic in edd. primis, easque secutis Aldinis, Juncina, Collinaei, Gryphii, aliisque. unde pa-

oatus Heinssio placebat. eum vide ad Ovid. IV. Met. v. 31. *bacchato* edidit Broukhufius ex suo codice, quod firmatur a Menteliano & primo Leid. eoque spectat libri Groningani scriptura *baccato*. Sed quia forte *bacchato* hic ex praecedente *Bacche* suppositum fuit, licet vox optima sit, non male etiam legi posset, *Da mihi lymphato*. eleganti & propria voce de illis, qui allicujus numinis Bacchi praesertim, oestro contacti aguntur. ut in versibus poetae veteris apud Cicer. I. de Divina, cap. 36.

Flexanima tamquam lymphata, aut Bacchi sacris commota.

Catullus Carm. LXV. 154.

Qui tum alacres passim lymphata, monte fuebant.

Ovidius Halieut. v. 49.

*Aut vani quatiunt semper lymphata timores,
 Aut trahit in praecipit non sana ferocia mentis.*

Seneca Troad. v. 34.

*Quaecumque Phoebas ore lymphato furens,
 Credi Deo vetante praedixit mala.*

& Herc. Oct. 245.

— conceptum ferens

*Maenas Lyaeum, dubia quo gressus egat,
 Haesit parumper: tum per Herculeos latus
 Lymphata rapitur.*

ubi vide Delrii Comm. pag. 311. & adde D. Heinss. & Drakenb. ad Silium Lib. I. 459. & Bentlejum ad Horat. Lib. I. od. 37. 14.

3. Tu potes insanae Veneris conpescere fastus] *componere curas* in Askewiano. *componere etiam* ex suis Palarinis & Commeliniano profert Gebhardus. & *fluctus* o suis Passeratius, quod non displicebat Broukhufio.

5. Per

5. Per te junguntur, per te solvuntur amantes.

Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.

Te quoque enim non esse rudem testatur in astris

Lyncibus in coelum vecta Ariadna tuis.

Hoc

5. *Per te junguntur, per te solvuntur amantes*] Certe junguntur in nonnullis MSS. & meo prior. quae & aliis in locis commutantur. vide Patruī mei notas ad Calpurn. Ecl. V. 10. & supra ad El. VI. huj. Lib. v. 1. sed hic quidem elegantissimam repetitionem *per te* Propertio adimi nollem, quales ei valde amatas fuisse patebit ex illis quae notavit Passeratius ad Lib. I. pag. 189. locum hunc forte respexit Ovidius Lib. II. A. A. 385.

Hoc bene compositos, hoc firmos solvit amores.

ubi in aliis *rumpit*. mox *Tu vinum* in Voss. & *delue* in Mentel. ac primo Leid.

7. Te quoque enim non esse rudem testatur in astris

Lyncibus in coelum vecta Ariadna tuis.]

Teque horum non esse rudem conjecerat Hein- sius. sed aliud huic loco insidere mendum diu suspicatus sum. *rudis* quidem simpliciter pro integro & amorum inexperto recte dici non nego. Lib. I. El. 9. 8. *Atque utinam posito dicar amore rudis*. ubi vid. Gebhardum, & Passerat. p. 180. Lib. IV. El. 3. 12.

Hacne marita fides? hae pactae sunt mihi noctes?

Quum rudis urgenti brachia vecta dedi.

rudis animi supra El. XIII. 5. *mulier non rudis* Phaedro Lib. II. Fab. 2. 3. *rudis Ismene* Statio VII. Th. 535. alia locutione *rudis ad Veneris furtum* Ovidio Epist. XVII. 141. & *rudis ad partus* Epist. XI. 48. sed vel ideo non tolluntur ea, quae in hac vulgata lectione me offendunt *testatur in astris*, & *in coelum vecta*, quae bis idem dicunt, neque ad varietatem geminatae praepositionis amoven- dam sufficit, si ex MSS. codd. reponamus *ad coelum*, ut est in Regiis, Colbertinis, Menteliano, Neap. Groning. Askew. Hein- siano, primo Leid. Voss. pr. & quarto, utroque D'Orv. meis, & prae- cis edd. Du- dum est, quod in notis ad Lotich. pag. 667.

conjecerim legendum,

Te quoque enim non esse rudem testatur amoris Lyncibus in coelum vecta Ariadna tuis.

hoc est quod Ariadna ipsa Baccho dicit apud Ovid. III. Fast. 501.

Nec noceat quod amo: neque enim tibi, Bacche, nocebat,

Quod flammis nobis passus es ipse tuas.

emendationem vero confirmabam ex Avien. Ar- teis, ubi de eadem hac Ariadna v. 197.

Adspice ceu rutilis vibret lux Gnosia flammis, Haec quondam Bacchi monumentum fulget amoris,

Haec Ariadnei capitis testatur honorem.

quo loco forte nonnulli etiam propugnare pos- sent sententiam aliorum, qui non ipsum Ariad- nen, sed ejus tantum Coronam in coelum esse relata- m contendunt. de quo vide Scalig. ad Manil. pag. 412. *rudem amoris* dicit, ut aliis *rudis armorum*, *rudis operum*, *rudis somni*, & sim. vide Hein- s. ad Ovid. VII. Met. 213. & quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. p. 697. su- pra Lib. II. El. 5. 22.

Nequitiaeque suae noluit esse rudes.

& El. XXV. 82.

Sive in amore rudis, sive peritus erit.

pro *Lyncibus* Hein- sius ad Ovid. III. Fast. 414. adfert *Tigribus*. sic Lib. I. A. A. 550. ubi Ariad- nam a Baccho in coelum vectam describit:

Jam Deus e curru, quem sumnum texerat uvis, Tigribus adjunctis aurea lora dabat.

sed sine codicis ullius consensu quid opus erit inmutare, quum res eodem redeat, & *lynxes* ae- que aliis memorentur Bacchi curru adjunctas, quam tigres. XIII. Met. 413.

Vecta racemifero lyncas dedit India Baccho.

& hinc Baccho lynces seu pantherae passim ad- jun-

- Hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
 10. Funera sanabunt, vel tua vina, malum.
 Semper enim vacuos nox sobria torquet amantes,
 Spesque timorque animum versat utroque meum.
 Quod si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
 Arcessitus erit somnus in ossa mea :
 15. Ipse seram vites, pangamque ex ordine colles,
 Quos carpant nullae, me vigilante, ferae.

Dum-

funguntur in Numis vetustis. vide ad Numism. Sic. p. 356. & 486. seqq. ut autem hic Baccho Propestius, ita Dianae veteres amores in memoriam revocat Laender apud Ovidium Epist. XVIII. v. 61. & seqq. Ceterum eadem absurditate librarii in codd. MSS. tam hoc in loco quam Lib. II. El. 2. 28. pro *Ariadna* scripserunt *Adriana*, ut est in Menteliano, Neapol. primo Leid. duobus Voss. uno D'Orvill. & meo priore. sic passim prurientes monachi recentiora amicorum nomina pro vetustis ejusdem soni reposuerunt. exempla dederunt Broukhufius ad h. Lib. El. XX. 16. & Patruus meus ad Ovid. III. A. A. 35. ubi *Adriana* etiam pro *Ariadna* in MSS. legebatur.

12. *Spesque timorque animum versat utroque meum*] *animo* in uno Colbert. pr. Leid. Voss. pr. & quarto, uno D'Orv. & meo utroque. sed *animum* in sec. Voss. & altero D'Orv. in quo etiam *utrumque*. *Spesque timor qui animum versat utroque modo* in Regio priore. *animo versat utroque modo* in primis aliisque vetustioribus edd. & cod. Askew. ut adferunt etiam Octav. Mirandula in Viridar. Poët. & Albertus Eyb in Margarita Poët. cap. XIII. *utroque modo* etiam est in duobus Leidd. tribus Voss. primo D'Orvill. & meo utroque. Heinsius in marg. ed. Ald. in qua etiam *animo versat utroque modo*, coniecerat *animas*, ut in primo Vatic. *animum versat utrumque meum* in v. c. Perrejt, primo. sec. & quinto Vaticano. *animum vexat utrumque meum* Groning. vera procul dubio est lectio recepta *animum versat utroque meum*. mutata a librariis, qui *utroque* simpliciter poni pro *utrimque*, vel ab utraque parte, hinc illinc, ignorabant. Ovid. Ep. X. 19. *Nunc huc, nunc illuc, & utroque, sine ordine, curro*. ubi non opus est cum Francio aut Vlitio *retroque* vel *iterumque* reponere. Rem. Am. 443.

Sessa bipartita cum mens discurret utroque. ubi *utrimque* in Palatino. Lib. X. Met. 376.

Ituc levis atque illuc, momentaque sumit utroque ubi etiam *utrimque* in MSS. quae glossa est. *versat* vero, non *vexas*, legendum. ut in Medea. Epist. 12. Nafoniana v. 211. *qui nunc mea perora versat*. vide supra ad El. IX. 1.

13. — tuis per fervida tempora donis.
Arcessitus erit somnus &c.]

Arcessitus, inveterato plerumque in MSS. errore, hic in omnibus fere codd. & edd. vetustis. sed *arcessitus* scribendum ubique esse, dudum & saepe a viris doctis monitum est. *somnus* autem *arcessitus* eleganter dicitur, arte quæsitus, ut hic beneficio vini. vide notas Interpretum ad Petron. cap. XXXVII. *fervida tempora* firmare possent conjecturam N. Heinsio in loco Flor. Lib. II. cap. 10. in fin. *quum subinde crapula, & capitis fervore lapsaret*. pro errore. ubi vide Graevii notas.

15. *Ipse seram vites, pangamque ex ordine colles*] *seram* male in Mentel. & Leid. primo. Tibullus Lib. I. El. 1. v. 7. *Ipse seram teneras: maturo tempore vites*. *serere* enim de vitibus & arboribus etiam dicitur. vide notas ad Nemesian. Ecl. II. 51. dein *peragamque* in eodem Leid. Mentel. & Groning. *pangamque ex ordine cultas*, (*vites* nempe). *Quas carpant* legebat Heinsius. Guyetus vero *Ipse seram colles, pangamque ex ordine vites*, *Quas carpant*. forte quia apud Virg. Ecl. I. v. 74. *pone ordine vites*. ubi vide la Cerdam. hinc saltem patet *colles* non inmerito visam iis corruptam esse lectionem. Melius placet Patru mei conjectura ad Calpurn. Ecl. II. 49. *Pangamque ex ordine caules*. ut *coles* pro *caules*.
 Qooo. scrip-

Dummodo purpureo spument mihi dolia musto,
Et nova pressantes inquinet uva pedes.

Quod

scriptum fuerit, & inde alii fecerint *colles*. per *caules* vero intelligantur sarmenta vel palmites, quae semper ex ordine pangebantur, ut ex Rei Rusticae Scriptoribus ibidem docet, ac prolixè in notis suis hanc loci Propertiani emendationem confirmat. quibus deinde, ad librariorem morem, quo *caules*, *coles*, vel *colles* scribebant, adstruendum, margini adscripserat locum Martialis Lib. XII. Ep. 25.

*Quod mihi non credis veteri, Thelesine, sodali,
Credis colliculis, arboribusque meis.*

ubi *colliculis* in nonnullis codd. ut edidit Scri-
verius. hoc est *cauliculis*. in agris enim Martia-
lis verosimilius est *caules* fuisse, quam *colles*.
codiculis in Thuanæo. Quos capiant in Aske-
wiano. sed *carpere* & *decerpere* in his propria.
vid. supra ad El. VII. 49. Doufa notaverat,
hic respici ad fabulam notissimam de capro, qui
vitem adroserat. de quo Ovid. I. Fast. 357.

*Rodę caper vitem, tamen hinc, cum stabis ad
aram,*

In tua quod spargi cornua possit, erit.

opinor Propertium, aequè ac Ovidium, hic in
animo habuisse notum illud Eveni distichon,
quod legitur apud Suet. Domit. cap. 14. *Κῆρ με
φάρης ἐνὶ πίζῳ*, &c. de quo præter Politia-
num Miscell. cap. 26. vide A. Schottum ad
Proverb. Graec. pag. 369. & in hanc sententiam
ineditos jambos Graecos ex disticho isto expres-
sos adfert Barthius Lib. XXXV. Advers. cap. 17.

17. *Dummodo purpureo spument mihi dolia
musto*] *Fam modo*, vel *Demodo* correxisse Gu-
yetum testatur Heinſius in notis Propertianis
pag. 731. sed quis ferat illud *Demodo* Propertio
obtrudi. Ipse, ni fallor, praeferret,

Da modo purpureo spument mihi dolia musto.

hoc est, Fac modo. ut in illo Horatii Lib. I.
Epist. 16. 61. *Da mihi fallere, da iustum san-
ctumque videri*. & centies apud poetas. Tum,
modo coniecerat Marklandus. sed *Dummodo* po-
tius retinendum. ut ostendent plurima exempla
in notis Heinſii ad Ovid. II. Am. 16. 20. pro
spument male *numerem* in Regiis, & Palatinis
Gebhardi. & huic lectioni favet compendiosa
Neapol. codicis scriptura, in quo *Nũm.* & alio-

rum *numen*. ut in Modli Excerptis. in Aske-
wiano *purpuree numeram*. in Veneta 1475. Reg.
Lep. Volſci, prima Aldi, Juntina, ac Colli-
nael etiam *numerem mihi*. & *Dum modo* separa-
tis vocibus, ut in meo cod. secundo. sed in Ve-
neta 1487. & Beroaldina *spument mihi*. quod
secutus Aldus in secunda ed. Gryphius & alii.
Neque facile elegans hoc verbum Propertio
eripi vellem. *spumare* enim tam de vino dolis
condito dicitur, quam fervescente & fallente in
poculis. supra Lib. II. El. 24. 40.

*Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
Spumet & aurato mollius in calice.*

Valerius Fl. I. 260.

*Illum nec valido spumantia pocula Baccho
Sollicitant.*

spumantem pateram habes apud Virg. I. Aen.
739. & de vindemia Lib. II. G. v. 6. *spumas
plenis vindemia labris*. quod cum hoc Propertii
loco confert Valens Guellius. Columella sub
finem Lib. X. de Re Rustica:

*Ferveat ut lacus & multo completa Falerno
Exudent pingui spumantia dolia musto.*

& sic *spumantia pocula* Valerio Flacco Lib. I.
816. ut pro *fumantia* legit Heinſius. Lucanus
Lib. X. 163.

gemmasque capaces
*Excepere merum, sed non Mareotides uvas,
Nobile sed paucis sentium cui contulit amnis
Indomitum Meroë cogens spumare Falernum.*

ubi vide Patruſ mei notas. novi qui illic *fuma-
re Falernum* emendaret, ut in illo Tibulli Lib.
II. 1. 27.

*Nunc mihi fumosos veteris proferte Falernos
Consultis, & Chio solvite vincla cado.*

sed contra codicum auctoritatem neque apud
Lucanum, neque hoc in loco aliquid tentandum
videtur. *mea dolia* in v. c. Perreji.

18. *Et nova pressantes inquinet uva pedes*]
pressantis in Neap. Mentel. Scaligeri Excerptis,
Volſiano pr. Askewiano, meo secundo, & pri-
mis edd. ut & Volſci ac Beroaldi. *presentis* vi-
tiosè in Groning. sed *pressantis* vel *pressantes* in

- Quod superest vitae, per te, & tua cornua, vivam:
 20. Virtutisque tuae, Bacche, poëta ferar.
 Dicam ego maternos Aetnaeo fulmine partus,
 Indica Nysaeis arma fugata choris:
 Vesanumque nova nequidquam in vite Lycurgum:
 Pentheos in triplices funera grata greges.

Cur-

in Aldinis, Juntina, Colinaei, Rovillii, Gryphii, & reliquis. quod poëticum magis. eleganter inquinat pedes, quia calcatae uvae novae pressura pedes reddebat sordidos. unde Autumnus Ovidio Lib. II. Met. 29. calcatis sordidus visis. Columella Lib. X. 43.

Cum satur Autumnus, quassans sua tempora pomis,
 Sordidus & musto spumantes exprimit uvas.
 ubi vide Schoettgenium. ad hoc autem uvarum pressandarum officium Bacchum ipsum eleganter invitat Virgil. II. G. 7.

Huc pater o Lenae, veni; nudataque musto
 Tingué novo mecum direptis crura cothurnis.

20. Virtutisque tuae, Bacche, poëta ferar] feram male in Heiniano, & virentisque corrupte in Voss. quarto. eleganti locutione se optat factorum patris Bacchi antistitem esse. & hoc loco firmari potest, codicum MSS. lectio apud Ovidium, ubi de se, & arte quam lectori praecipit, Lib. II. Am. El. 1. v. 2. Ille ego nequitiae Naso poëta tuae. pro meae. vide illic Heinf. ita noster Lib. I. El. 7. 14. Ardoris nostri magne poëta. & similia vide in notis Patru mei ad Nasonis Lib. III. Am. El. 9. 5. versu praeced. Francius conjecerat, per te & tua munera vivam. ut dona v. 13. sed vulgatam vindicat Ovidii locus Lib. III. Fast. 499. ad Bacchum,

Ceperunt matrem formosi cornua tauri,
 Me tua: at hic laudi est, ille pulendus amor.
 Quod superest in te in primis edd.

21. Dicam ego maternos Aetnaeo fulmine partus] aetneo fulmine in meo secundo. in altero cod. Regio aeterno. ut in primis aliisque edd. atento D'Orvill. pr. Eitneo maternos Askew, sed Aetneo fulmine in sec. & quinto Vaticano, ceterisque codd. bene N. Heinsius legebat, Aetnaeo a fulmine partus, Indaque Nysaeis &c. ut

res diversae disjungantur. lucem egregiam huic loco contulit Delrius Comment. ad Senecae Oedip. v. 403. & seqq. p. 105. 106. cujus verus cum his Propertianis contulit.

23. Vesanumque nova nequidquam in vite Lycurgum:
 Pentheos in triplices funera grata greges.]

fulmina grata D'Orv. sec. quod repetitum ex praecedentibus Aetnaeo fulmine. tracta in aliis legi notat Passeratius, sed ipse rapta conjicit, quod placebat etiam Guyeto, qui triplices greges de Ino, Agave, & Autonoë interpretatur. sed alii de Inus & Autonoë materterarum, & matris Autonoë, gregibus intelligunt. quod convenit Ovidio III. Met. 711 — 728. carpta greges vel in triplices funera sparsa rogos. legebat Heinsius. Lycurgum vesanum in vise, pro in visum, eodem loquendi modo, quo apud Ciceronem pro Dejotar. cap. 5. ex MS. Colon. praefert Graevius, in eo tyrannum inveniri, pro in eum. de Lycurgo hoc Thracium, vino abutentium, vites excindente vide praeter alios Delrium ad Senecae Oedip. v. 471. Barth. ad Stat. IV. Theb. 386. & Matth. Aegyptium ad Sc. de Bacchanal. pag. 94. & 95. sed plura de eo notavi ad Catonis Diras v. 8. Tom. II. Anthol. Lat. p. 652. ubi duo Epigrammata ex Anthol. Graec. huc facientia ex versione Grotiana produxi, quorum primum Philippi etiam Latinis numeris jam expressit J. Bapt. Pius ad Valer Fl. Lib. I. 729. fol. xxxv. b. ed. an. 1519. His addam nunc Epigramma Leonidae Lib. I. Anthol. Gr. Tit. XX. Ep. 5.

Ἀποθελεῖς καρπὸν ἀποτίμεμα. ἀλλὰ πεπείρωσ
 Πάντας. Μὴ σκληροῖς τύπτει με χειρὸν δούλου
 Μνήσκει καὶ Βάκχος ἐνὶ οὐρί τοι τάκριν
 Ἔργα. Λυκούργος μὴ λαβέτω σε τέχνη.

ut primum distichon emendandum censuit Lennepius ad Coluthum Lib. II. cap. 3. pro πάντας, vel πάντες, & τύπτει quod ferri nequit proprie
 0000 2

25. Curvaeque Tyrrhenos delphiaum corpora nautas
 In vada pampinea desiluisse rate.
 Et tibi per mediam bene olenti flumine Naxon,
 Unde tuum potant Naxia turba merum,

Can-

ter in fine: idque firmat H. Grotius, qui codd. Palatinis usus est; sic enim interpretatur:

*Sponte mea soleo dare, cum maturuit, uvam,
 Quid miseram saxis turba proterva petis?
 Ulterum Bromium nescis? fata Lycurgi?
 Contemni graviter fert sua dona Deus.*

utriusque autem Lycurgi & Pentheos fata saepe, ut h. l. conjungunt poëtae. vide Horat. Lib. II. od. 19. 15. Ovidium IV. Met. 22. & Lib. V. Trist. El. 3. 39.

25. Curvaeque Tyrrhenos delphinum corpora
 nautas
 In vada pampinea &c.]

In corpora D'Orvill. sec. mox corrupte In vada fluminaque in Harleiano Musei Britannici. *desiluisse* in Neapol. *disiluisse* in primis & aliis vetustis edd. sed *desiluisse* vera est scriptura in hoc verbo, & *transiluisse* pro *transiluisse*. vide ad Tom. I. Anth. Lat. p. 540. fabulam ipsam de Tyrrhenis nautis, Bacchum dormientem e litore auferentibus, & alio, quam in insulam Naxon, ut iusserat, devehentibus, sed ad tigres iis objectas consternatis, in fluctus se praecipitantibus, & mox in delphinos mutatis, sua elegantia descripsit Ovidius III. Met. 629. & seqq. ut alios mittam. hinc delphinas Tyrrhenos greges vocat Statius I. Achill. v. 56. ubi vide Barth. & Huet. ad Manil. Lib. V. 418. *curva* autem vel *panda* corpora perpetuo apud Poëtas epitheto, de delphinibus. vide notas ad Ovid. Epist. XVIII. 131. & Bentley. ad Lucan. V. 552. ita hac eadem in re Seneca Oedipo v. 466.

Et sequitur curvus fugientia carbasa delphin.

hanc autem verborum constructionem esse Tyrrhenosque nautas, factos curva corpora delphinum, *desiluisse* pampinea rate, notaverat Marklandus. intricatior certe verborum est structura per appositionem Tyrrhenos Delphinum corpora explicat Passeratius. an forte Tyrrhenos Delphinum corpora nautas. non enim addi nautas necesse est,

quod ex ipsa fabula satis notum, quam narrat Hyginus Fab. 134. cujus verba lucem pampineae rati optimam adferunt: Tyrrheni, qui postea Tusci sunt dicti, cum piraticam facerent, Liber pater impubes in navem eorum conscendit, & rogat eos, ut se Naxum deferrent. &c. Liber ut vidit in proposito eos permanere, remas in thyrsos commutavit, vela in pampinos, rudentes in hederam. deinde leones & pantheras profluorunt, quae ut viderunt, timentes in mare se praecipitaverunt — & quisquis se praecipitaverat, in delphini effigiem transfiguratus est.

27. Et tibi per mediam bene olenti flumine Naxon & seqq.] ita correxit Scaliger pro bene olentia flumina, ut in primis & reliquis antiquioribus legebatur editionibus, & sic in omnibus meis codicum MSS. excerptis, quibus accedunt uterque Regius, unus Colbertinus, duo Leidd. tres Voss. & uterque D'Orvill. cum meis. *Fusaque per mediam* Heinsius. quod displicet. Sentium loci sua interpunctione clariorem reddidit Scaliger, *Et tibi per med. ben. fl. Naxon, (unde tuum pot. Nax. turba merum) Candida laxatis onerato col. cor. Cinget Bass. Lydia mitra comas.* nam tibi onerato colla corymbis mitra cinget comas connectenda sunt. unde patet male Passeratium legisse *onerabo*, licet ita in quinto Vaticano, forte quia praecessit *Dican*, & sequitur *cinget*, *manabit*, *series*, &c. neque valde adridet emendatio Marklandi *lascivis corymbis* pro *laxatis*. quia apud Horat. I. od. 36. 20. *Lascivis hederis ambitiosior. lassatis* solita scripturae varietate in Excerptis Scalig. & D'Orv. sec. praeterea, *potat noxia turba* in Groning. *portat noxia Askew. potat maxima* in uno Regio. *noxia* etiam in Mentel. primo Leid. sec. D'Orv. & meo primo. sed *potant Naxia turba* in ceteris, ut jam in primis easque secutis edd. legitur. *Naxos* enim Baccho sacra, ut notum. unde passim Bacchus cum cantharo, ad vineam florentem, & cum thyrso conspicitur in Naxiorum Nummis. vide ad Numism. Sic. pag. 410. deinde *cingit* in Mentel. Regiis, Voss. quarto, utroque D'Orv., meis, aliisque codd. & primis edd.

- Candida laxatis onerato colla corumbis
 30. Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.
 Laevis odorato cervix manabit olivo;
 Et feries nudos veste fluente pedes.
 Mollia Dircaeae pulsabunt tympana Thebae:
 Capripedes calamo Panes hiantes canent.
 35. Vertice turrigero juxta Dea magna Cybebe

Tundet

31. *Laevis odorato cervix manabit olivo*] *Lenis* in Groning. D'Orv. sec. *Levis* v. c. Fruter. meus sec. & alii cum vetustis edd. sed *Laevis* in Leidenfi primo ut haec passim variantur. vid. Bentlej. ad Horat. A. P. v. 26. *Cujus odorato manebat cervix* Askew. cum Callimachi versibus ex Hymn. in Apoll. 38. & 39. confert Cel. Ruhenkenius ad illius Fragm. XII. p. 422.

32. *Et feries nudos veste fluente pedes*] *udos* legebant Fruterius & Heinsius. *nitidos pedes* Passeratius. quod rejicit Broukhussius, & haec intelligit de Baccho descendente de lacu, injecta sic temere veste, ne frigus eum labore defessum ac sudantem laedat. Sed hic ad fabulam transit poeta, in qua nulla vindemiae ratio; describitque Bacchum, ut ad Ariadnen accesserit, cujus supra mentionem fecerat v. 8. utque ipse poeta vindemiator (vid. v. 18.) caneret omnia illa de Bacchi actis, hic memorata. *feries nudos pedes veste fluente* per hypallagen exponere necesse non est, pro feries vestem fluentem nudis pedibus. nam similiter in loco Valerii Flacci, quem Broukhussius profert, Lib. I. 385. *punico cui circumfusa cothurno Palla imos ferit alta pedes*. ubi vide notas Patruj mel, qui hunc locum ad lectionem vulgatam illic vindicandam adfert. ad hanc fluentem Bacchi vestem seu laxum syrma, refer illud Albinov. Eleg. in Obit. Maecen. v. 57. seqq.

*Bacche, coloratos postquam devicoris Indes,
 Potasti galea dulce jubante merum.*

*Et tibi securo tunicae fluxere solutae:
 Te puto purpureas tunc habuisse duas.*

ubi vide notata.

33. *Mollia Dircaeae pulsabunt tympana Thebae*] hoc versu *cymbala* potius revocanda videntur, ut El. seq. v. 6.

Cymbala Thebano concrepuisse Deo.

Lib. IV. El. 7. 61.

— *quaque aera rotunda Cybebes,
 Mitratisque sonant Lydia plebs choris.*

mox autem v. 36. reponendum,

Tundet ad Idaeos tympana rauca choros.

ut notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 502. sic enim Ovidius IV. Fast. 183. de Cybeles Sacerdotibus:

Ibunt seminares & inania tympana tudent.

quae copiose illustravit Perizon. ad Aelian. Lib. IX. Var. Hist. c. 8. pag. 538. 539. ibidem *Tundet ad Idaeos* &c. verissime a Scaligero restitutum, quod loco Ovidii firmatur, & *fundens* sequitur. & sic correxerat Fruterius, pro *Fundet*, quod in multis codd. etiam nostris, & vetustissimis edd. unde *Fundet* male adfert Valens Guellius ad Virg. IX. Aen. 112. ubi *Idaei chori* etiam occurrunt, ut h. l. nam *thoros* hic male in cod. D'Orv. priore. quod autem Marklandus ad Statil Silvas pag. 325. hoc Propertii versu illic probet emendationem suam *Tundo chelyn*, differre opinor, quia *tundere chelyn* non aequè dicitur, ac *tundere cymbala*. melius convenit illud Virgillii IV. G. 64.

Tinnitusque cie, & matris quate cymbala circum.

ubi *tinnitus* cymbalis datur, ut apud Apulejum VIII. Met. pag. 143. ed. Colv. *Inibi vir principis, eximie Deum reverens, tinnitu cymbalorum & sonitu tympanorum, cantusque Phrygi mulcentibus modulis excitus, procurrit obviam.* Si quis tamen vulgatae adquiescendum existimet, non refragabor.

35. *Vertice turrigero juxta Dea magna Cybebe*] *turrigero* corrupte in Voss. & *turigero* in uno Colbertino. eadem in MSS. confusio apud Ovid.

Oooo 3

Tundet ad Idaeos cymbala rauca choros.
 Ante fores templi crater antistitis auro
 Libatum fundens in tua sacra merum.
 Haec ego non humili referam memoranda cothurno,
 40. Qualis Pindarico spiritus ore tonat.
 Tu modo servitio vacuum me siste superbo,
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput.

ELEG.

Ovid. IV. Fast. 219. de Cybebe:

*At cur turrata caput est ornata corona?
 An Phrygiis turres urbibus illa dedit?*

ubi *thurifera* in Petaviani, Vossiani, & alior. codd. apud me Excerptis. sed quia mox v. 224. *turrigeram Deam* vocat, *turrata* pro *turrifera* recte reposuit Heinſius, Ut *turritam matrem* X. Met. 696. *Deam turritam* noster Lib. IV. El. XI. 52. ut passim alii. vide hic notas Passeratii, & de origine *turrigeri* Cybeles verticis Arnob. Lib. V. p. 159. & 165. ibidemque Stewechii Electa. *iusta* autem vitiose in ed. Scalig. dein *cibele, cibello, cibille*, solita depravatione in libris manu exaratis. sed *Cybebe* scribendum a plerisque viris doctis probatum est. vide ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 30.

37. *Ante fores templi crater antistitis auro
 Libatum fundens &c.*

craterque in Borrich. Heinſiano, & meo priore. *cratere* Groning. *cratera* Vatic. quint. *craterae* D'Orvill. sec. Heinſius legebat, *cratere antistes* & *auro*, vel *aureo*. ut in noto Virgillii II. G. 192. *pateris libamus & auro*. pro *pateris aureis*. sed eodem fere redit vulgata *crater antistitis auro*, pro *crater sacerdotis tui aureus*, vel *antistes ex cratere aureo fundens*, aut *fundet*, ut legi etiam posset, quia in hac sede pentametri etiam saepius apud alios producit syllaba, sequente licet vocali. *crater auro* pro *aureus*, ut Lib. II. El. 23. 11. *Auro solis erat supra fastigia currus*. ubi male alii *Aurea*. vide illic notata.

40. *Qualis Pindarico spiritus ore tonat*] frequenti commutatione *sonat* in Mentel. Groning. Heinſiano, Voss. Ashew. meo priore D'Orvill. sec. a manu pr. sed in quo *tonat* superscr. ut jam in primis, ceterisque vetustioribus edd. hac refer illud Petronii Sat. cap. 2. *quam Pin-*

darus novemque Lyrici Homericis versibus tonare timuerunt. ut egregie illic restituit Heinſius, pro *canere*, quod codicis Cujaciani, a Scaligero collati, apud me excerpta ibidem confirmant. vide illic ejusdem & Patru mei notas. & ad Claudian. Conf. Probin. & Olybr. v. 208. Martialis Lib. VIII. Ep. 3. *Aspera vel paribus bella tonare modis*. Focas carmine de vita Virgillii v. 100. T. I. Anthol. Lat. pag. 370.

*Inde cothurnato Teucrorum praelia versu
 Et Rutulam tenuit.*

ubi vide quae notavi. & hoc est quod Horatio Lib. IV. od. 2. v. 7. dicitur *immensusque ruit profundo Pindarus ore*. pro altera lectione facere possit, illud Sapphus apud Ovid. Epist. XV. 30. de Alcaeo:

*Nec plus Alcaeus, confors patriaeque lyraeque,
 Laudis habet, quamvis grandius ille sonet.*

nisi & illic tonet praestiterit.

41. *Tu modo servitio vacuum me siste superbo
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput*

Tu mihi Mentel. & prim. Leid. *Tu quoque* D'Orvill. sec. colorem hinc deduxit Marc. Ant. Flaminius in fine optimi Galliambi ad Bacchum, imitatione Catulliana scripti, Lib. I. Carm. XIV.

— *tuo mihi saltem munere liceat
 Rabidi furorem amoris conspescere, pater, &
 De servitio gravi dominae vivere vacuum.*

ultimo versu *vincere caput sopore* Francius possetum pro *vincere* adscripserat. idque etiam Passeratio, sed haesitanti, in mentem venerat. sic quidem *vinctus* & *devinctus somno* passim occurrunt. de quo vide Heinſ. ad Ovid. XI. Met. 238. sed & *vincti somno ocelli* Lib. III. Fast. 19. Tibullus Lib. I. El. 2. init.

*Adde merum, vinoque graves conspescere dolores,
 Occupet ut fessi lumina vitta sopor.*

ubi

E L E G. XVI.

Clausus ab umbroso qua ludit Pontus Averno,
Fumida Bajarum stagna tepentis aquae,

Qua

ubi male alii *vinſa*. nam alterum propter *feſſi* longe praeferendum, quia *viſa ſomno lumina* dicuntur, quae curis agitata ſopori quidem obnituntur, ſed fatigata tandem a ſomno obrepente ſuperantur. ideoque optime *viſa* illic Gebhardus & Broukhuiſius tuentur. *vinſa* vero, alto ſomno oppreſſa, & fere ligata. quam diſtinctionem pro ratione rei, de qua agitur, ſemper obſervandam notavi. ad Tom. I. Anth. Lat. p. 642. eo ſenſu etiam intellexiſſe Scaligerum, patet ex ejus Interpretatione Graeca, qua vertit,

Καὶ μίλιον δάμνη κάμναι τῷτο κάρη.

δάμνη enim eſt ſomno obruo, domo. ut apud Apollon. Rhod. Lib. II. 419.

Οὐ κίφως ἔδρυτο· παρὰ· ἀναιδὴ δάμναται ἵασι.

totam nempe hanc Elegiam Graecis numeris reddidit, quae legitur inter poemata ſelecta, ex poetis Latinis Graece ab eo verſa, poſt Viri Illuſtris Poemata Latina pag. 99. ed. Scriver. Ex his igitur patet, perperam J. Douſam in margine ed. Rovill. conjeſſiſſe *ſeſpere*, pro *ſeſpere*, ut vinum intelligatur.

ELEG. XVI.] in codd. MSS. huic Elegiae praefigitur titulus, QVOD MORS SIT INEVITABILIS, vel MORTEM ESSE INEVITABLEM, ut in Regis, Colbertino, Mentel. Borrich. meo utroque, & vetuſtiſſ. edd. ſed in veteri cod. Ant. Perreji, DEFLETVR MORS MARCELLI. illius nempe Marcelli, qui Octaviae ſororis Auguſti filius, Juliam unicam ejus ſillam habuit deſponſatam, & pontificatu atque aedilitate curuli ornatus fuit, ſed in matura aetate obiit, cujus mortem notis egregiis verſibus deſievit Virgilius VI. Aen. 862. & ſeqq. ubi verba Serui quibus ſcribit Marcellum anno aetatis decimo octavo obiiſſe in Bajano, vitioſa in numero eſſe notat Broukh. infra ad v. 15. *Occidit & miſero ſiterat vigefimus annus*, unde vigefimo aetatis anno vita functum patet. fata huius Marcelli quaſi per ſaturam collegit Beroaldus ad h. l. &

Muretus Commentar. ad Tacit. Lib. I. Annal. pag. 63 — 65. ed. Ingolſtad 1604. nam in edd. Taciti vulgatis iſta Mureti non leguntur. & adde Glandorpil Onomaſt. p. 233. ubi tamen male legitur, eum anno aetatis XXIII. obiiſſe. ſubmerſum fuiſſe in ſinu Bajano innuit noſter v. 9. quod praeter Propertium a nullo veterum tradi notavit Scaliger, & ab Auguſti medico Antonio Muſa aquarum frigidarum lotionibus, ſeu *ψυχρολουσίαις*, poſt balnei uſum fuiſſe eneſtum, docet ex Dione Caſſio Lib. LIII. cap. 30 pag. 725. ed. Reim. ſed Propertium hoc in gratiam Liviae Auguſtae inmutaſſe, quae Marcellum nimis carum omnibus & honoratum eſſe invidens, eum clauſtino mortis genere de medio tolli curaverit; non vero Bajis, ſed in Stabiano extinctum eſſe affirmat, quod refutat Lipſius ad Tacit. Lib. I. Annal. cap. 3. certe corruptis Servii verbis erravit Scaliger, apud quem edebatur, *perit decimo octavo in Stabiano, cum aedilitatem gereret*. ſed in *Bajano* legendum recte monuit Broukhuiſius. plura de huius Marcelli morte, & anno ejus fatali, notavit Patruus meus ad Virg. Ecl. IV. init.

v. 1. *Clausus ab umbroſo qua ludit Pontus Averno,*
Fumida Bajarum stagna tepentis aquae]

locus varie agitatus. *Clausus* legitur in Regis, uno Colbert. duobus Leidd. Voſſ. tertio, Borrich. Groning. primo D'Orvill. meo utroque, & priſcis edd. *Laufus*, omiſſa litera initiali, Voſſ. pr. & D'Orv. ſec. in Askewiano, *Laufus ab umbroſo — portus*. Guyetus tentaverat *Clausus ad umbroſum qua ludit pontus Avernum*, Heinſius vero variis conjeſturis locum ſollicitavit, *Obvius umbroſo*, *Haustus ab umbroſo*, vel *Julius umbr. qua ludit portus*, de quo portu Julio apud Bajas, inmiſſo in Lucrinum & Avernum lacum mari, vid. Suet. Aug. 16. ſed deinde nihil mutandum, hoc eſt, editionum veterum lectionem *Clausus* retinendam recte judicavit, nam *Plaufus* ex ed. Scallig. dedit Broukhuiſius, quod

Qua jacet & Trojae tubicen Misenus arena,
Et sonat Herculeo structa labore via:

5. Hic

quod in Scalgeri Excerptis, quarto Voss. & uno Gebhardi Palatino legitur. Itaque *Clausus* contextui restituendum existimavi, quia *Bajani* portus vel *Lucrini* lacus hic est descriptio, & *claudi* proprie talia dicuntur loca, objectis contra maris vim molibus. vide quae ad loci hujus illustrationem contulit Patruus meus ad *Rutil.* Lib. I. 247. & ad illud *Lucani* Lib. I. 421.

— qua litore curvo

Molliter admissum claudit Tarbellicus aequor.

adde quae notavi supra ad Lib. I. El. XI. II. deinde pro *ludit* in v. c. *Perreji* & secundo *Vatic.* *ludit*, pro *alludit*, ut in *Vatic.* primo. *Auratus* vero, *Lambinus*, & *Canterus* ad *Lycophr.* v. 694. & Lib. II. Nov. Lect. cap. 14. legunt *qua alludit pontus Averno*, & sic excusum in ed. *Doussurum* *Raphelengiana*, indicatur enim *Bajarum* situs, *Averno* lacu, *Miseno* promontorio, & via *Herculea* definitus *alludit* nempe *stagna* tepentis aquae *Bajarum*, aliter olim *Frutesius*, qui in *Epistola* ad *Canterum* in collectione *Gabbemae* pag. 831. *pontum ludere*, non *alludere*, exponit eo sensu, *pontum clausum* ab *umbroso Averno ludere*. sed eodem fere redit, an *ludit* vel *adludit* legatur, modo intelligamus, *pontum*, seu mare *Cumanum*, adluere *stagna* *Bajarum*, utriusque locutionis exempla, non praeterito hoc *Propertii* loco, dedit eruditissimus *Istus Hermannus Cannegieterus* Lib. II. *Observ. Jur. Rom.* cap. 4. p. 154. 155. *umbrosum Avernum* vocat propter lacum hunc densa arbore obumbratum. *Silius Italicus* Lib. XII. 121.

Stagna inter celebrem nunc mitia monstrat. Avernum,

Tum tristi nemore atque umbris nigrantibus horrens,

Et formidatus volucris, letaeae vomebat

Suffuso virus coelo.

quem locum optima luce adfundunt *Servii* verba ad Lib. III. *Aen.* 443. *Divinosque lacus & Averno sonantia silvis*. ubi haec notat, *hic lacus ante silvarum densitate sic ambiebatur*, ut *exhalans inde per angustias aquae sulphureae odor gravissimus supervolantes aves necaret*. unde & *Avernus dictus est*, quasi *ἄπνους*: quam rem *Augustus Caesar* intelligens, dejectis silvis, ex pestilentibus

amoena reddidit loca. quae *Serviana* etiam hic tumentur lectionem *Scaligeri*. *Fumida Bajarum stagna* probante *Guyeto* & *Heinsio*, pro *Humida*, ut in plerisque codd. & vetustis edd. quibus accedunt duo *Leidenenses*, tres *Voss.* uterque *D'Orvill.* & mei. *Lucretius* Lib. VI. 748.

Aut in aquam, si forte lacus substratus Averno est.

Qualis apud Cumas locus est montemque Veserum,

Oppleti calidis ubi fumant fontibus aëthes.

Ovidius I. A. A. 256.

Quid referam Bajas, praetextaque litora velis,
Et quae de calido sulfure fumat, aquam.

Statius Lib. III. *Sylv.* 2. 17.

Bajanosque sinus & foeta tepentibus undis Litora.

sic fumifer Aponus, fumidus Phlegeton, fumans Padus, & sim. vide *Patru* mei notas ad *Valer.* El. Lib. VIII. 452. male igitur *Passeratius*, *Scaligero* semper fere obloquens, *Humida* descendit, licet *otiosum epitheton* dicat. de *Averno* lacu vide *Valentem Guellium* ad *Virg.* VI. *Aen.* v. 242. & plura apud *Cluverium* Lib. IV. *Ital. Antiq.* cap. 2. pag. 1127. & seqq.

3. *Qua jacet & Trojae tubicen Misenus arena*]
Trojae tubicen *Passeratius* pro *tubicine Trojana* exponit, sed fere *liticen* e *Statio* praefert. *Trous tubicen* *Heinsius*, vel potius *Eubolca arena*, id est *Cumano litore*, *Bajis* vicino, quod optime adstruit in notis *Propertianis* pag. 732. de *Miseno* hujus, *Aeneae tubicinis* fato vide *Virg.* VI. *Aen.* 162. 212—235. mox per *viam Herculeo labore structam*, quam *sonare* dicit, forte quia lapidibus strata erat, intelligit *aggeres*, quibus a lacu *Lucrino* mare arcebatur, ab *Hercule* factos, unde *vias Herculeas* vel *Herculanæ semitae* nomen habuerunt. de qua vide *Cluver.* Lib. I. *Ital. Antiq.* cap. 18. pag. 152. & Lib. IV. cap. 2. pag. 1122. nec repetam hic, quae de illis notavi ad Lib. I. El. XI. ipso initio.

Ecquid te mediis cessantem, Cynthia, Bajis,
Qua jacet Herculeis semita litoribus.

&

5. Hic ubi, mortales dextra quum quaereret urbes,
Cymbala Thebano concrepuere Deo:
At nunc invisae magno cum crimine Bajae,
Quis Deus in vestra constitit hostis aqua?

His

& de hoc aggere Herculeo Statii locum ex Lib. V. Sylv. 3. 164. intelligebat Domitius Calderinus, licet aliter eum emendet, & de Baulis Herculeis, vel Herculanis exponat Marklandus in Notis pag. 307.

5. *Hic ubi mortales dextra cum quaereret urbes* pro *quaereret* Beroaldus emendavit *conderet*, id est aedificaret, quia Pompejos, & Herculanum in Campania condidit Hercules. & ita in v. c. Perreji, Colotiano, primo & secundo Vaticano quidem legitur, sed recte id rejecerunt Scaliger ex Broukhusius, & *quaerere* pro acquirere occupare, interpretantur. & sic intelligebat Gruterus in notis ad Senecam auctoribus Epist. I. pag. 575. ed. Commelin. quod autem addat Poeta *dextra quaereret*, id ad vim militarem refert idem Broukhusius, prolato Sallustii loco ex Jugurth. cap. 4. in fin. *populus Romanus quascumque urbes & agros manu ceperat*. ubi Cortius in notis dicit *inter alia non adeo accommodata* id ab eo produci vitiose *cum quaereret urbes* in Harlejano Musaei Britannici. *dexter* in Colbertino. Heinsius in ora ed. Ald. *verteret* consecerat. Sed vellem Broukhusius explicuisset, quomodo *urbes mortales* hic dicantur. Vulpus multa congeffit, ut elegantissimum epitheton esse ostenderet, quia urbes & oppida *nasci* ac *mori* aequae homines, saepe apud veteres dicuntur, acumine, ni fallor, vago & nimis longe quaesito, atque a poetae mente hic valde alieno; id enim omnibus urbibus, regniisque commune, ut intereant; sed unicum pro operosa & loco huic parum conveniente philosophia suffecisset ex poeta veteri exemplum, apud quem *mortales urbes* dicantur. Passeratius & Guyetus *mortalis* legunt, cum Hercules adhuc mortalis quaereret urbes. & haec scriptura est in primo & quinto Vaticano, meo secundo, & primis edd. idque forte nonnihil adstrui posset Fragmento CCLXXI. Callimachi, in quo *ἑδμήσατο ἄστυ μορτοῖ. mortales nos oppida condidimus*. simplicissima autem videtur emendatio Cl. Schraderi, qui legebat *mortali dextra*. ut Lib. II. El. 23. v. 106.

Atque mortali deligere astra manu.

& apud Virg. IX. Aen. v. 95.

*Mortaline manu factae immortale carinae
Fas habebant.*

Sed aliud mendum hic latere suspicatus est N. Heinsius, cujus ingenium in emendandis poetis antiquis Criticae sagacitatis exemplum est. in Notis enim Propertianis p. 733. existimabat olim forte exaratum fuisse *Mortalis dextro*, & propter elisionem tres excidisse literas, adeoque scribendum,

Hic ubi Marte Italas dextro cum quaereret urbes.

quia verosimile est, Herculem, de quo hic agitur, isto in tractu expugnasse urbes, si Pompejis, Campaniae civitate, post victum & extinctum Geryonem victor ex Hispania redux triumphavit, ut testatur Servius ad Virg. VII. Aen. 662. & sic in vicinis Phlegraeis campis Gigantas superavit. neque dubitandum videtur urbi a se expugnatae, Pompejos inter & Neapolim, Herculanii nomen inditum fuisse. vide Cluverium Lib. IV. Ital. Antiq. cap. 3. pag. 1154 & 1155. propter illas autem victorias dicit Umber, *Hic, ubi, cymbala Thebano Deo, seu Herculi, concrepuere*, seu in hoc Campaniae tractu, Hercules cymbalis crepitantibus colebatur, ut bene explicuit Beroaldus. ita apud Ovid. III. Fast. 740.

Aeriferae comitum concrepuere manus.

quod verbum illic, hoc ipso inter alia Propertii loco, recte vindicavit Heinsius, cum in aliis MSS. esset *cum crepuere*. male in meis codicibus Juniani Excerptis *cum strepuere*. vide & Douglas praescidan. ad Petron. Lib. I. cap. XI.

7. *At nunc invisae magno cum crimine Bajae* ideo *crimine*, quia illic Marcellus interit. ut Lib. II. El. 21. 2. *Tam formosa tuum mortuus crimen erit*. ubi vide quae notavi locutionem *magno cum crimine* multis exemplis confirmavit Cunninghamus Anim. in Horat. Bentley. cap. VI. pag. 145.

Pppp

9. His

His pressus Stygias vultum demersit in undas;
 10. Errat & in vestro spiritus ille lacu.
 Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi
 Mater, & amplexo Caesaris esse focos?
 Aut modo tam pleno fluitantia vela theatro,
 Et per maternas omnia gesta manus?

15. Oca

9. *His pressus Stygias vultum demersit in undas*] N. Heinsius ad oram ed. Aldinae adscripserat aliquid deesse huic Elegiae, quia Marcelli nomen nusquam exprimitur. Guyetus etiam ante hunc versum multa desiderari censebat, & hoc distichon habebat suspectum; improbante tamen Heinsio in notis pag. 733. *His pressus* in Mentel. primo Vatic. Excerpt. Scalig. Borrich. Groning. Askew. primo Leid. tribus Voss. utroque D'Orv. & primis add. *It. pressus* in ed. Volscl. sed haec indicant literam initialem vel turbatam vel omisam. *Hic pressus* Guyetus. sed *His*, aquis nempe Bajanis, depressus ad undas Stygias vultum demisit, ut recte exponit Heinsius. *demisit* enim in quinto Vatic. Borrich. Groning. tribus Voss. D'Orvill. utroque, meis, & primis add. *demersit*, ut edidit Broukhuius, confirmatur a cod. Regio. simile illud de Daphne apud Theocritum Idyll. I. 140.

— χαί Δάφνις ἔβα ῥέον, ἔκλυε δινὰ
 τῆς Μύσας φίλον ἔδρα, τὸν εἰρήφρονι ἀπὸ χερσὶ
 quod hoc Propertii, & Ovidii loco, a Broukhuius hic prolato, illustrat Cel. Valckenarius. eadem variatione apud Silium lib. V. 17. *Littore correptum stagnis demisit Agyllae* ubi *demersit* Heinsius. vide istuc Drakenborchii notas. & sic *demittere* & *demergere* alibi quoque haud raro commutata docent notae Interpretum ad Ovid. VI. Met. 664. XV. 105. & ad Ibin v. 387. & Oudend. ad Lucan. III. 41. qui *demersit* hoc in loco etiam probat.

11. *Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi*
Mater, & amplexo Caesaris esse focos?

quid optima in Askew. forte pro *quidve optima*. repetitione non invenusta. *profuit illi Mater* in Neap. a man. pr. Marpello ante diem defuncto matrem Octaviam nil profuisse dicit eodem modo, quo hunc locum imitatus Ovidius, Epico-

dio Tibulli Lib. III. Am. El. 9. 21.

Quid pater Ismario, quid mater, profuit Orpheus?

Seneca de Octavia Neronis, v. 285.

— cur a patrie
 Pelliter aude? sancta quid illi
 Prodest pietas, Divusque pater?
 Quid virginitas, castusque pudor?

& in hanc sententiam Horatius Lib. IV. odi. 7. 23.

*Cum semel occideris, & de te splendida Minos
 Fecerit arbitria;
 Non, Torquate, gentis, non te fortunata, non te
 Restituit pietas.*

mox pro *amplexo*. in Regiis. Colbertino, Borrich. Groning. duobus Leid. tribus Voss. primo D'Orvill. & mea, ac vetustis edd. *amplexum*. ut legitur etiam apud Octavian. Mirandul. in Viridar. Poët. fol. 184. b. vitiose *amplexus cineres* pro *Caesaris* in Excerptis Scaligeri, unde ille *amplexo* correxit, quem secutus est Broukhuius; & probavit N. Heinsius ad Ovid. Eleg. de Nuce v. 107. ubi hoc loquendi genus pluribus exemplis vindicavit. recte idem Scaliger hunc locum intelligebat de Marcelli adoptione in familiam Juliam, quae ante focos seu lares domesticos fiebat, sancta toga libera. vide ad Lib. IV. 1. v. 132. sed Passeratius ad vineulum adfinitatis cum Augusto Caesare referre maluit, qui filiam Juliam ei desponsavit.

13. *Aut modo tam pleno fluitantia vela theatro*
fluitantia in primo Leid. de adilitate Marcelli, quam gessisse eum testatur Servius. intelligit Heinsius. Marcellum enim iussisse theatra & fora velis laeis obumbrari contra Solis calorem, & Plinio hic notat Passeratius. de his theatrorum vultu Ovidius Lib. I. A. A. 103.

Tunc neque memberes pendebant vela theatro.
 &

15. Occidit, & misero steterat vigesimus annus.
 Tot bona tam parvo clausit in orbe dies:
 I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos,
 Stantiaque in plausum tota theatra juventa.
 Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
 20. Gemmea sint ludis: ignibus usta dabis.
 Sed tamen huc omnes: huc primus & ultimus ordo.
 Est mala, sed cunctis ista terenda via.

Ex.

& noster Lib. IV. El. I. 15.

Nec sinuosa cavo pendebant vela theatro.

ubi *sinuosa* vocat, quae hic *fluitantia*. vide & Bulenger. Lib. I. de Theatro cap. 18. & de theatro Marcelli, quod dedicavit Augustus, Freinshem. ad Tacit. III. Ann. 64. seq. versu *maternos manes vitiosissime* in ed. sub Graevii nomine excusa. Passeratius haec exponit, quia aedilitatis suae administrationem Octaviae commiserat Marcellus, cum adversa valetudine luctans. sed propter omnia, per maternas manus gesta, potior videtur Ant. Volsi interpretatio, quia porticum, templum, Bibliothecam, & ludos sub Marcelli nomine mater Octavia dedicavit. certe Plutarchus vita Marcelli in fine, testatur in huius memoriam & honorem matrem ejus Octaviam Bibliothecam dedicasse, Augustum vero theatrum, quod nomine Marcelli inscriptum, a quo tamen diversus est Dio Cass. Lib. XLIX. cap. 43. fin. ubi vide Reimari. notas.

15. *Occidit, & misero steterat vigesimus annus*] *Ut misero* Heinsius, & mox quam parvo. *sat erat* corrigendum censuit Livinejus. sed infeliceiter. nam *steterat* annum aetatis vigesimum fuisse Marcello ultimum vitae terminum notat. ut contra Catroem aliosque de anno Marcelli fatali fluctuantes notat Patruus meus ad Virg. Ecl. IV. init. dein *parvo orbe* de exiguo vitae spatio capiunt Beroaldus & Passeratius.

17. *I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos*] male animo in meo priore. locum hunc imitatus est Ovidius Epist. IX. 105. *I nunc, tolle animos, & fortia facta recense. & centum finge triumphos* in Manteliano, ut de Colbertino testatur Broukhussius. sed *tecum* vindicat Heinsius in Notis pag. 733. idque praefert Patruus

meus Comment ad Phaedr. Lib. II. fab. 5. 25. *finge tumultum perperam* in quarto Vossiano.

18. *Stantiaque in plausum tota theatra juventa*] *stantia* qui cod. Reg. impulsu Voss. tert. in *plausu* duo. Leide. Mantel. & primo Voss. sed alterum vindicat illud Phaedri Lib. V. fab. 7. 28.

Lactare incolamis, Roma, salvo Principe
In plausus consurrexum est.

respicitur ad ritum, quo olim stabant in theatris, sed dein sedebant, & plaudentes consurgebant. vide quae notavit Mercerus ad Aristaeneta pag. 267. pro *juvent* conjecerat Heinsius *move* vel *fove*. aut in *plausum suum*, vel *tuum*. sed nihil mutandum recte notat Broukhussius. *tota te theatra* in Askew.

19. *Attalicas supera vestes, atque omnia magnis*
Gemmea sint ludis: ignibus usta dabis]

Italicas male in D'Orv. pr. *supra vestes* correxerat Heinf. in ora ed. Ald. deinde in primo cod. Regio, *Gemmea sint nudis ignibus*. in altero. *Gemmae sint ludis ignibus*. *Semina sunt* in Excerpt. Scalig. & meo secundo. unde *Segmina* Scaligerum adscripsisse notaverat Heinsius. *Geminae* vel *Geminae sint nudis* in primis edd. *Gemmea sint: nudis ignibus* in Harlejano Musaei Britann. *nudis* etiam in Leid. sec. Voss. pr. & tert. Borrich. Heiniano, & meo priore. *laudis* D'Orv. sec. *usta* ex MSS. praetuli, licet *ista* ediderit Broukhussius. sed sequitur, *ista terenda via*.

21. *Sed tamen huc omnes, huc primus & ultimus ordo*
Est mala, sed cunctis ista terenda via.]

Est tamen apud Octavian. *Mitrandulam*. Heinsum offendisse videtur ellipsis primo distichi hujus
 Pppp 2

Exoranda canis tria sunt latrantia colla:

Scandenda est torvi publica cymba senis.

25. Ille licet ferro cautus se condat, & aere:

Mors tamen inclusum protrahit inde caput.

Nirea non facies, non vis exemit Achillem,

Croesum aut, Pactoli quas parit humor, opes.

At

versu huc omnes. nullo alto addito, ideoque
conjecerat *Vadimus* vel *Tendimus* huc omnes.
ut in illo Orphei apud Ovid. X. Met. 34.

Tendimus huc omnes: haec est domus ultima.

& Albinovani Epicedio Drusi v. 359. loco ad-
posito,

*Fata manent omnes. omnes expectat avarus
Portitor, & turbae vix satis una rasis.*

*Tendimus huc omnes: metam properamus ad
unam.*

Omnia sub leges Mors vocat atra suas.

hoc omnes in duobus Regiis, uno Colbert. Nea-
pol. Groning. Leid. sec. Voss. pr. Askew. D'Orv.
primo, & meo sec. & primis edd. hic Voss. tert.
huc a man. sec. in meo priore. hic primus &
ultimus ordo Voss. tert. dein *terenda via est* in
plerisque codd. quibus accedunt Askew. Leid.
pr. Voss. pr. & quart. duo D'Orv. & meus pri-
mus, ac vetustissimae edd. in quibus *Et mala*.
tenenda pro varia lectione in margine mei secun-
di, vera lectio, *Est mala, sed cunctis ista te-
renda via. mala via*, quae ad mortem ducit. vi-
de ad Ovid. II. Am. El. XI. 1.

24. *Scanderula est torvi publica cymba senis]*
curvi in v. c. Fruterii, & quarto Voss. unde
Heinsius *furvi*. *torti* in. uno Colbert. & meo
secundo. *troci* Neapol. unde in marg. ed. Gry-
phianae conjecerat Heinsius. *Et scandenda tru-
cis. publica* autem *cymba* Charontis est, quae
non *autem* in fragmento Hermesianactis apud
Athenaeum. Lib. XIII. p. 597.

*Ἐν δὲ Χάρων κοινὴ θλαστὴ εἰς ἄνθρωπον
τὴν καὶ τὴν ἄνθρωπον.*

ut restituit eruditissimus Lennepius Animadv. ad
Coluth. pag. 162. laudante, & cum hoc versu
Propertiano conferente Cel. Rubenkenio in Epist.
It. Critic. pag. 74. his similia sunt ista Horatii.

Lib. II. od. 3. 25.

*Omnes eodem cogimur: omnium
Verjatur urna, serius, acutus
Sors exitura, & nos in aeternum
Exsilium inpositura cymbae.*

& od. 14. 9.

*scilicet omnibus,
Quicumque terrae munere vescimur,
Enaviganda, sive reges
Sive inopes erimus coloni.*

25. Ille licet ferro cautus se condat & aere
humidus in Leid. sec. & marg. Voss. tertii. forte
pro *timidus*. *tondat* vitiose in Leid. & Voss. pr.
ferro & aere pro *galea ferrea*. ut *aes* pro *caste*.
de. ut supra El. XII. 12. *Virgineumque cavo*
praetegit aere caput. Facit huc Sallustii locus in
Fragm. Lib. I. Histor. pag. 418. *Estne viris re-
liqui aliquid quam solvere injuriam, aut mori per
virtutem? quoniam quidem unum omnibus finem
natura vel ferro sepeis statuit*. ubi vide Dousam,
qui protrahet seq. versu adfert, ut conjecerant
etiam Livinejus & Marklandus.

27. *Nirea non facies, non vis exemit Achillam,
Croesum aut, Pactoli &c.]*

vitiose *Ferrea non facies* in Heinsiano & meo
primo *Terea* in Borrich. *Nerea* in plerisque codd.
Mentel. Neapol. Leid. pr. tribus Voss. utroque
D'Orvill. Askew. Harlejano Musei Britann.
meo secundo, ut in primis edd. & apud Osta-
tan. Mirandulam. *Nireus* formae specie insignia
ex Homero notus Iliad. B. 673.

Νῆρεος, ὃς καὶ Νῆρεος ἀντὶ τοῦ Ἰλίου ἔλαβε.

ad quam locum respicit Ovidius Lib. II. A. A. 109.

*Sis licet antiquo Nireus adamatus Homero,
Naladumque tener crimine raptus Hylas.*

ubi *Nereus* etiam in multis codd. sed vide illuc
Hein.

- At tibi, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 30. Huc animae portent corpus inane tuae.
 Qua Siculae victor telluris Claudius, & qua
 Caesar ab humana cessit in astra via.

ELEG.

Heinsii notas, qui *Nirei* nomen conjectura ingeniosa Apulejo etiam restituit, quam confirmare potuerat loco *Nasenis*, ubi similiter *Thersiten* & *Nirea* opponit, IV ex P. Ep. 13. 15.

*Tam mala Thersiten prohibebat forma latere,
 Quam pulchra Nireus conspiciendus erat.*

recte etiam monet *adamatus* non esse mutandum in *laudatus*; respiciens Tan. Fabrum, sic emendantem Lib. I. Epist. Crit. 55. quem etiam refutavit Davif. ad Cic. Lib. I. Acad. cap. 13. non vix corrupte in Menteliano. deinde probanda forte est codicis quinti Neapolitani, Regii, & Voss. primi scriptura,

Cresum haud, Paëoli quas parit humor, opes.

ut adfert etiam Octavian. Mirandula. idque Guyeto & Heinsio placebat, in cujus codice non legatur. pro *parit* in uno Colbertino, Leid. & meo primo *premit*, quod etiam in margine secundi mei MS pro varia lectione habetur. in Askewiano autem *qua fluit humor*. e glossa, ni fallor. vel ex Horatio desumptum est Epod. XV. 20.

*Sis pecore & multa dives tellure licebit,
 Tibique Paëdoli fluat.*

29. At tibi, nauta, pias hominum qui trajicis
 umbras,
 Huc animae portent corpus inane tuae]

Locus corruptissimus, ad quem sanandum parum opis conferunt codices antiqui. a quo enim verbo pendet illud *tibi*? & quis sanus sensus in illis, *portent animae tuae*? Fruterius adscripserat, *id est venti*. venti igitur tui, Charon, corpus inane Marcelli, tibi adferant, optat. quae nam haec loquendi sribligo? per *animas tuas* intelligit etiam Passeratus aut ventos, qui vela cymbae tuae impellunt; aut umbras, quas tu cymba vehis, quaeque remigant, & tibi abundare notat. At cito conjecerat Guyetus, & *Huc animae*. sed ita praestaret, *At tu* &c. *Huc animae* portes corp. in. *suae*. ut video Marklandum etiam conjecisse. *Huc animae corpus portet in*

cod. Regio. in meo priore legitur *in anne* pro *in amne*. ut non dissimili scripturae varietate apud Statium IX. Theb. 602. *Ergo ut inane nefas merso ter crine piavit* ubi *ut amne*, vel *in amne* in MSS. pro vera scriptura *Ergo ut mane nefas* &c. Sed ne moremur, locum hunc adfectum egregie sanavit Heinsius conjectura ingenio perspicacissimi Critici dignissima,

Duc animae, Porthmeu, corpus inane suae.

navita Porthmeus passim Charon poetis vocatur. ut in Epigr. vet. apud Fabrettum pag. 702. *Sae fuerat, Porthmeu, cymba vexisse maritum.* & in Epitaphio Ariadnae, quod edidi Tom. II. Anth. Lat. pag. 40. & 41.

Vexit aqua Porthmeus, terra hic habet cineres.

ubi multa de hoc Charontis nomine notavi. de conferendus quoque Cl. Valkenarius diatr. ad Eurip. c. xxv. p. 280. & huic lectioni optime convenit *qui trajicis umbras*. nam *trajicere* verbum nauticum, Graecis *προβήματα* & *διαπροβήματα* vid. Valent. Guellium ad Virg. VI. Aen. 536. idemque verbum a Graecis etiam transferri ad res amatorias, ut *προβήματα φιλάμην*, docet; quod elegantissimo Agathiae epigrammate a se verso illustrat. de quo etiam vide Jungerman. ad Long. Pastor. pag. 222. dein *corpus animae suae inane* pro Marcelli cadavere, ut apud Ovid. II. (Met. 611. *vitam cum sanguine fudit Corpus inane animae frigus letale secutum est.* & Lib. XIII. 488.

Quae corpus complexa animae tam fortis inane.

in Epitaphio veteri apud Gruterum pag. MLI. 2.

Hic vitae metas & inania membra reliquit.

& saepe *corpus inane* de cadavere. vide Salvagn. ad Ovidii Ibin v. 154 Ingeniosissima hac emendatione admissa etiam corrigendum puto *At tu*, pro *At tibi*, adeoque totus locus sic in integrum restituendus,

*At tu, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 Duc animae, Porthmeu, corpus inane suae.*

hoc sensu, Transfer, o Charon, Marcellum in campos Elysios, in quos pias umbras trajicis, &
 Pppp 3

E L E G. XVII.

Objicitur toties a te mihi nostra libido.
 Crede mihi, vobis imperat illa magis.
 Vos, ubi contemti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captae mentis habere modum.
 5. Flamma per incensas citius sedaret aristas,

Flu-

& quo Claudius Marcellus, ex ejus majoribus, qui captis Syraculis Siciliam domuit, & Caesar concesserunt, quia in familiam Julianam adoptatus fuit hic Marcellus. sic *Claudius* simpliciter, pro Claudio Marcello, etiam occurrit Lib. IV. El. 10. 39. & *Κλαύδιος* apud Dion. Cassium Lib. LXI. 17. fin. ubi hic *Siculae telluris victor* etiam indicatur. *At tu* nostro familiare est. ut supra El. 5. 71.

At tu, saepe Aquilo, numquam mea vela videbis.

El. IX. 71. *At tu, siue petes portus* &c. El. XIII. 43.

At tu non meritam parcas vexare Lycynnam.

& saepe alibi. vide Bentlejum ad Horat. Epod. XV. 17. *umbras* autem, *corpus*, & *animam* hic cumulat. de quo vide Cuperum in Apoth. Homer. pag. 20. 21 *retrahit umbras* in uno Regio. Ceterum ante hoc distichon in multis codd. & edd. vetustis inferuntur duo versus, qui nunc leguntur Lib. II. El. 7. 7.

Hic olim ignaros luctus populavit Achivos,

Atridae magno quum stetit alter amor.

ultimo versu cessit ad astra in Regio.

ELEG. XVII. v. 3. *Vos ubi contemti rupistis frena pudoris,*

Nescitis captae mentis habere modum.

Ut semel inpositi rupistis adfert Lipsius ad Senec. I. de Benef. cap. 10. nescio an ex veteri aliquo codice, vel potius memoriae vitio. *Contemti pudor* est neglectus, seu praeteritus pudor, ut dicitur Ovidio Lib. II. Trist. 410. quod recte illic vindicant eruditorum notae. praesertim vero illud *Vos* eleganter adhibetur, quando aliquid sinistri ac mali moris objicitur, quod sexui proprium & ingenitum sit, & optimi hic repetitur post praeced. versum, *vobis imperat illa magis.*

quod opponit *nostrae* virorum libidini, aberrant enim hic codd. MSS. in quibus *nobis*. ut mox v. 9. *nostros reprehendere curjus male* in Colbertino, pro *vestras*. & Lib. II. El. 24. 42.

Est quiddam quod vos quaerere cogat Amor.

ubi male etiam *nos* in aliis codd. simile illud supra El. XIII. 44.

Nescit vestra ruens ira referre pedem.

ubi vide Passeratium. Lib. II. El. 7. 69.

Sed vobis facile est verba componere fraudes,
Hoc unum didicit femina semper opus.

& El. XXII. 32.

Me similem vestris moribus esse putas?

sic saepe apud Ovidium Epist. I. 75.

Haec ego dum stulte meditor, (quae vestra libido)

Esse peregrino captus amore potes.

ubi vide notas. Ep. XVII. 40.

Verbaque dicuntur vestra carere fide.

& part sententia Lib. I. A. A. 281.

Fortior in nobis nec tam furiosa libido est.

Legitimum finem flamma virilis habet.

mox pro *captae mentis* Heinsius conjecerat *castae* vel *cupidae*. quod probare non possum. *capta mens* est furor, insania amoris, quae vos tamquam mente captas reddit. unde *mente* vel *animi captus* frequens occurrit. & hinc *captus amator*, qui oestro amoris ictus & lymphatus praeceps impellitur. *captas mentes*, amore nimirum, etiam de Pyramo & Thisbe dixit Ovidius IV. Met. 62. *captis ardebant mentibus ambo.*

5. *Flamma per incensas citius sedaret aristas]*
sedetur in plerisque MSS. & edd. antiquis, quibus consentiunt duo Leidd. tres Vossiani, uterque D'Orv. & mel. nec aliter apud Otfavian. Mi-

Fluminaque ad fontis sint reditura caput:
 Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
 Praebeat hospitio saeva Malea suo:
 Quam possit vestros quisquam reprehendere cursus,
 10. Et rabidae stimulos frangere nequitiae.
 Testis, Cretaei fastus quae passa iuvenei
 Induit abiegnae cornua falsa bovis.

Testis

Mirandulam in Viridar. Poët. fol. 185. *sedatur* in Askewiano. ex Palatino tamen Gebhardi Broukhussius recepit *sedaret*, pro *sedaretur*. cui sic etiam praeiverat Berneccerus in notis ad Justin. lib. XXXVI. cap. 2. productis aliis huius locutionis exemplis. *levi unius literae mutatione malum sedavit*, pro, cessaverit, ut conveniat cum proximo *sint*; licet hanc temporum mutationem satis frequentem poetis esse, notet Gebhardus. idque probavit, & hoc loco suam in Severi Aetna v. 480. *liquor ille magis sedare magisque* &c. firmavit D'Orvillius in Siculis cap. XIV. p. 239. ubi vulgo *servare*. pro quo *fervere* Scaliger. sic navis *sedare vela* dicitur infra El. XX. 20. *quoniam fassa Leontaei Sedavit placida vela phaeelus aqua*.

7. Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis

Praebeat hospitio saeva Malea sup.

portum male in Mentel. Leid. sec. & tertio Voss. *portum* Syrtilibus dat, ut mox *hospitum* Maleae. *saeva* in meo priore. *Syrtes* & *Malea* etiam conjunguntur apud Virgil. V. Aen. 193.

— nunc illas promite vires,

Nunc animas, quibus in Gaetul's Syrtilibus usi,
 Tonioque mari, Maleaeque sequacibus undis.

quibus locis egregie firmatur emendatio Hein-
 siana apud Ovid. II. Athor. El. XI. 19. ubi
Maleam inter alia periculosa & naufragis famo-
 sa loca restituit ex codice Regio:

Et vobis alii ventorum praelia narrent;

Quas Scylla infestet, quasve Charybdis aquas:

Et quibus emineant violenta Ceraunia saxis:

Quo lateant Syrtes, quove Malea finis.

pro inepta lectione, qua olim edebatur, *Quo lateant Syrtes magna minorque finis*. de media au-
 tem syllaba in voce *Malea*, vel longa vel brevi,
 vide Nestorem in Vocabul. pag. 83. b. & Val-
 lentem Guellium ad d. I. Virgilii.

9. *Quam possit vestros quisquam reprehendere cursus* possint in Heiniano & meo priore. *no-
 stros* male in Colbertino. *reprehendere* primus
 D'Orvill. meus secundus, ed. Béroaldi, Gryph.
 1551. & Plantiniana Raphelengii, ut legendum
 putabat Livinejus. *reprehendere* in Groningano
 cod. primis edd. Venetis, Reg. Lep. Volsi,
 Aldinis; Juntina, Colin. Gryphii 1573. Canteri
 & Rovilliana; cui adscripserat Doufa pater,
nota antiquam significationem in verbo *reprehendere*,
de se, quod hoc loco pro retinere seu conpescere
positum videtur, & quod retinere est apud Ovi-
dium. male in quinto Vaticano *deprehendere*. apud
 Octavian. *Mirandulam deprehendere* pag. 185. Vi-
 ridar. Poët. *reprimere*; metro adversante, in
 Heiniano, meoque primo. nisi glossa sit. recte
 igitur *reprehendere* pro retro *prehendere*. re-
 trahere ut exponit Guyetus ad Terent Adelph.
 IV. 4. pag. 242. seq. seq. versu *rabidae* in om-
 nibus fere codd. & edd. vetustis. sed *rabidae* in
 D'Orvill. altero a man. sec. ut correxerat Dou-
 fa, & bene firmavit Broukhussius. supra El. VI. 11.

Quae mulier rabida jactat convicia lingua.

ubi vide.

12. Induit abiegnae cornua falsa bovis.
 Testis Thessalico &c.

abiegnae bovi in Reglis, Fruterii cod. Mentel.
 Borrich. Groning. Askew. duobus Leidd. tribus
 Voss. utroque D'Orvill. & meis. quod ineptum
 Livinejus pronuntiat. *abiegnae bovi* in primis
 aliisque vetustioribus edd. & apud Octavian. Mi-
 randulam, quod praefert Passeratius. de Paphlago;
 quae cum tauro concubuit, nota est fabula, sed
 quod Vossius sequentia *Testis Thessalico flagrans*
Salmonis Enipeo &c. de Amymone intellexerit;
 quae cum Neptuno, Deo in fluvium Enipeum
 converso, ut male addit, coeierit, graviter errat.
 deceptus fortan fuit alio nostri loco Lib. II.
 El.

Testis Theſſalico flagrans Salmonis Enipeo,
Quae voluit liquido tota ſubire Deo.

15. Crimen & illa fuit patria ſuccenſa ſenecta
Arboris in frondes condita Myrrha novae.
Nam quid Medae referam, quo tempore matris
Iram natorum caede piavit amor?

- Quidve Clytemneſtrae, propter quam tota Mycenis
20. Infamis ſtupro ſtat Pelopea domus?
Tuque o Minoa venumdata, Scylla, figura,
Tondens purpurea regna paterna coma.

Hanc

El. 20. 47.

*Sed non Neptunus tanto crudelis amori,
Neptunus fratri par in amore Jovi.
Testis Anymone, latices cum ferret in arvis,
Compreſſa, & Lerna pulſa tridente palus.*

illa enim fabula longe altius Neptuni amor continetur, ut ex notis ad illum locum patebit. ſed hic intelligitur Tyro, Salmonei filia, ab eodem Neptuno, adſcita Enipei fluminis forma, unde liquidum Deum vocat, compreſſa. de qua noſter Lib. 1. El. 13. 21.

*Non ſic Haemonio Salmonida mixtus Enipeo
Taenarius facilis preſſis amore Deus.*

ubi vide quae notavi. Quae vovit, pro voluit coniecerat Heinſius in ora ed. Ald. pro tota ſubire Guyeto placebat nupta vel nuda. ſine ulla neceſſitate. viros doctos, qui pro ſubire apud Feſtum, in voce ſuillum legendum ſurire contendunt, ut notat Paſſeratiuſ, verbo de feminis prurientibus apud priſci aevi ſcriptores uſitato, Propertio tamen illud ingerere non voluiſſe opinor.

15. Crimen & illa fuit patria ſuccenſa ſenecta
Arboris in frondes &c.]

Crimine in Groning. Crimen at illa fuit in Leid. & Voſſi primo. de Myrrha ſenis Cinyrae patris inceſto amore ſuccenſa res e fabulis nota, & elegantiffima Ovidii deſcriptione Lib. X. Met. 298. & ſeqq. pro Arboris in frondes condita forte ſcriptum fuerit Arboris in troncos condita, hoc eſt truncos. non enim in frondes arboris, ſed in ejus corticem & truncum abdita fuit. id

firmant illa apud Naſonem v. 491. & ſeqq.

*Porrigitur radix, longi firmamina trunci, &c.
ſamque gravem creſcens uterum perſtrinxerat
arbor,
Peſſoraeque obruerat, collumque operire parabat.
Non tuiſt illa moram: venientique obvia ligno
Subſedit: merſitque ſuos in cortice vultus.*

& hinc obduſto cortice preſſa dicitur Myrrha eodem Lib. I. A. A. 286. & ita de Atti in pinum condito, eodem Lib. X. 105. truncoque induruit illo. novem pro novae vitioſe in Neapol.

17. Nam quid Medae referam, quo tempore
matris

Iram natorum caede piavit amor?

Medeam, & mox Clytemneſtram, & Teque, o Minoa &c. legebat Guyetus. ut ad haec ſingula repetatur referam. ſed Medae & Clytemneſtrae non mutandum, nam ex praecedenti diſticho crimen ſubintelligendum eſt. dein Tuque, o Minoa, nempe infamis, quod praeeſſerat. matrem male in Groning. & ira in D'Orvill pr. piavit autem eſt piaculo ſatiavit iram. Auſtor Ciris v. 155. Furundo infelix nequidquam jura piaſſes. vide Valentem Guellium ad Virg. VI. Aen. 379.

19. ——— propter quam tota Mycenis
Infamis ſtupro ſtat Pelopea domus

Mycenes Heinſius.

21. Tuque o Minoa venumdata, Scylla, figura,
Tondens purpurea regna paterna coma.]

Condens Borrich. Tundens in primo Leid. an forte prodens vel Tradens. ut ipſa Scylla apud Ovid.

Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti!

Nise, tuas portas fraude reclusit Amor.

25. At vos, innuptae, felicius urite taedas;

Pendet Cretaea tracta puella rate.

Non

Ovid. VIII. Met. 90.

— proles ego regia Nisi
Scylla, tibi trado patriosque meosque penates.
Praemia nulla peto, nisi te. cape pignus amoris
Purpureum crinem. nec me nunc tradere cri-
nem,
Sed patrium tibi crede caput. scelerataque dextrâ
Munera porrexit.

sed praestat forte, ut totus locus sic consti-
tuatur,

Tuque o Minoae venundata, Scylla, figurae,
Tondens purpuream, regna paterna, comam.

ut per adpositionem comam Nisi purpuream vocet
regna paterna quia ab hoc fatali crine depende-
bat incolumitas regni & vita Nisi, ut apud Ma-
niliū Lib. V. v. 302. de Philoctete:

Hic sortem pharetram Trojae bellique gerebat.

ut pharetram Philoctetis, vocet sortem Trojae
bellique. pharetra praefert Bentlejus. in vulgatis
Hic autem, vel Hic ortam, ut in cod. Gembl.
& sic Marklandum codici suo adscripsisse video;
Mallem purpuream comam. & ita Dorvillius,
ut me per epistolam monuit. eleganter autem
Scylla hic dicitur cum patris, capillis simul re-
gnum ejus tondere. ut Lib. IV. El. XI. 38. Sub
quorum titulis Africa tonsa jaces. ubi in multis
codd. MSS. tunsa. sed vide illic notas. venun-
data Minoae figurae, quia Minois pulchritudine
capta regnum & Patrem Nisum, abscisso ejus
purpureo crine, velut venalia obtulit. a formae
enim specie describitur Minos apud Ovid. v. 24.

Seu caput abdiderat cristata casside pennis,
In galea formosus erat; seu sumserat auro
Fulgentem clypeum, clypeum sumfisse dece-
bat. & seqq.

quem locum imitatus est pseudoGallus Elegia ab
Aldo primum vulgata, cujus initium, Non fuit
Arjacidum &c. v. 25. inter Poëm. Vet. Pithœi
pag. 419.

Filius Europae Minos, seu poneret arcum,
Sive comam premeret casside, pulcher erat.

Non prius è muris pugnantem Regia virgo
Viderat, ac dirus crimina jussit amor.
Acer Amor Deus est: foetas domet ille leaenas.
Excuset fasinus vindice Scylla Deo.

sic scribe cum Heinssio. feras vitio metri editur.

24. Nise, tuas portas fraude reclusit amor]
tuas arces adfert Octavian. Mirandula, sine du-
bio ex aliquo codice veteri, in Viridar. Poët.
fol. 185. verso. sed recte portas in omnibus
meis codd. MSS. Excerptis, & vetustis edd.
quod firmat Ovidius d. L. v. 41.

Turribus e summis in Gnoscia mittere corpus
Castra, vel aeratas hostis recludere portas.

& sic de simili proditiōe Tarpejae, quae Tatius
Romam prodere, sed pari exitu, amore percita
cogitavit, infra Lib. IV. El. 4. 85.

Prodiderat portaeque fidem, patriamque ja-
centem:

Nubendique petit, quem velit ipse, diem.

25. At vos, innuptae, felicius urite taedas;
Pendet Cretaea tracta puella rate.]

Sensum loci recte exposuit Passeratius, pro
laetioribus auspiciis nubite. hoc est quod Cana-
ce apud Ovid. Epist. XI. 105.

Nubite felices, Parca meliore, sorores.

pro pendet vitiose prendet in primo Voss. &
D'Orvill. In codice Regio, Pendet in cretâ
tracta puella rate. testis in Askewiano. pendet
tracta sanissima lectio est. Scylla ipsa apud Ovid.
v. 141. seqq.

Insequar invitum, puppinque amplexa recurvam
Per freta longa trahar. vix dixerat. infiliis
undas;

Gnoscicaeque haeret comes invidiosa carinae.

Auctor Ciris v. 386.

Ergo metu capiti Scylla est inimica paterno,
Tum coma Sidonio florens succiditur ostro:
Tum suspensa novo ritu de navibus altis
Per mare caeruleum trahitur Niseta virgo.

ubi vide Scalig. & nuperas Cl. Heynii notas.

Q 999

28. Vi-

Non tamen inmerito Minos sedet arbiter Orci.
Victor erat quamvis, aequus in hoste fuit.

ELEG. XVIII.

Credis eum jam posse tuae meminisse figurae,
Vidisti a lecto quem dare vela tuo?
Durus, qui lucro potuit mutare puellam.

Tan-

28. *Victor erat quamvis, aequus in hoste fuit*
male in multis edd. vetustis distinguitur,

Victor erat, quamvis aequus in hoste fuit.

ut in Aldi utraque, Juntina, Colinaei, Rovillii, & Gryphii. licet Minos Megaram & Nisum fraude Scyllae vicisset, aequus tamen in hoste fuit, punito virginis scelere. *aequus in hoste pro in hostem.* ut *lenis in hoste* Ovidio Lib. V. Trist. 2. 36.

Saepe suo victor lentis in hoste fuit.

contra *feros in altis*, pro *in altis*, & *sin. vesanum in vite Lycurgum* supra dixit Eleg. XV. 23. ubi vide. & plura de hac enallage apud Cerdam ad Virg. II. Aen. 541. Gronov. ad Senec. IV. Nat. Quaest. praef. pag. 742. Perizon. ad Valer. Max. IV. 1. 10. & in notis Patral mei ad Ovid. IX. Met. 274. & ad Quinctil. Decl. XV. 6.

ELEG. XVIII.] Nova hic Elegia a praecedenti separata, sed cum sequenti connexa, habetur in plerisque codd. & edd. antiquis, cum inscriptione DE CONTEMPTORE VEL CONTEMPTIO-
NE AMICAE. vel AD NOVAM AMICAM. Broukhufius ex his quinque distichis, quae in sola Scalligeri editione adhaerent antecedenti, unum de-
dit Elegidion, majoris carminis fragmentum esse existimans, licet antea conjecisset non incom-
mode ea rejici posse in finem El. XVI. Lib. II. Mihi ex omnium fere membranarum auctori-
tate, & primum reliquarumque veterum editio-
num cum illis consensu his decem versibus non
absurde adjungi posse sequentem Elegiam, ve-
rissimam videtur.

3. *Durus, qui lucro potuit mutare puellam.*
Tantisne in lacrimis Africa tota fuit?

Vexatissimus hic locus est. *Tantisne in lacris* ex emendatione Gronovii Lib. III. Observ. cap. 17. edidit Broukhufius, quam vel memorare, vel laudare in notis, & non contextui inferere, praestitisset, sed potius veterem codd. MSS. & edd. lectionem exhibere, in quibus fere omni-
bus legitur, *Tantisne in lacrimis*. quod revo-
candum censui. *lucro* enim versu antecedente, & hic *in lucris*, sine ulla repetitionis virtute aut venustate & ingrato sono recurrunt. illa certe qui *lucro potuit mutare puellam* jam satis manifestant, rivalem istum, in quem hic invehi-
tur poeta, lucrum amoris praetulisse, quia forte nactus erat provinciam Africam, aut munus in ea luculentum, & sientem deseruisse Cynthiam, ut de praetore Illyrico Lib. II. El. XIII. & de Postumo Gallam linquente hoc Libro III. El. X. Virorum tamen eruditione insignium conjecturas recensamus, quod ratio notarum exigit. *Tanti-
ne*, vel *Tantisne illecebris* Lucas Fruterius divi-
naverat. Valens Guellius Pimontius initium hujus Elegiae explicans docto Commentario ad Virg. IV. Aen. 413. putat Propertium hoc versu respicere ad historiam Aeneae, quem nec lacri-
mis nec precibus Dido, ejusque soror Anna, aut tota Carthago, a navigatione dimovere potuerunt. *Ire iterum in lacrimas, iterum ten-
tare precando Cogitur.* & *supplex animos sub-
mittere amoris*. eo igitur modo hic rivalem poeta adducit in odium puellae, quae nullis lacrimis eum a professione advocare potuerit, eaque amatorem illum discedentem largiore sietu persecuta fuerit, quam Dido & tota olim Africa abeuntem Aeneam. quo, sensu vetus lectio.

Tan-

Tantine in lacrimis Africa tota fuit?

5. At

Tantine in lacrimis omnino admittenda esset. Simile quid ad loci hujus explicationem contulerat Andreas Schottus Lib. II. Observ. cap. 26. sed a Gronovio operose explosus, probante tamen ejus correctionem *Tantine*, ut interrogantis sermo sit. Gronovii tamen emendationi non penitus adquevisses Broukhufium colligo, quia ipse vix ulla, ut ait, literarum inmutatione refingere malebat,

Tantine, ut lacrimas, Africa tota fuit?

& sic ad marginem libri sui conjecerat Marklandus. neque aliter emendasse N. Heinsum testatur Patruus meus ad illud Ovidii Epist. I. 4.

Vix Priamus tanti, totaque Troja fuit.

id profecto longe melius, quam altera ejus conjectura, *Tantine in gaxis*, proposita in notis Propertianis post Adversaria pag. 735. favet certe huic lectioni illud Tibulli, quod adfert, Lib. II. El. 7. 23.

*Desino, ne dominae luctus renoventur acerbi.
Non ego sum tanti, ploret ut illa semel.*

Illam tamen Broukhufii conjecturam, quae etiam Heinssii est, & explicationem vehementer exagitat Perizonius ad Sanctii Minerv. Lib. IV. pag. 572. & 573. qui in lacrimis tuetur, & exponit per ellipsin participii *ens* ante praepositionem *in*, & locutionis hujus similia profert exempla, quum tu in lacrimis esses, propter amatoris abutit. ejus observatis addi posset illud Apuleji Lib. II. Met. p. 126. *quidam moestas in lacrimis.* & ex veteri Inscriptione apud Fabretum pag. 235. ME RELINQUERES IN LACRIMIS. Sabinus Epist. I. 51. *si sunt in fletibus ora.* haec tamen observatio Grammatica non tanti erat, ut notae suae illa odio & succo lologinis atrae inlita adderet verba: *Haec operosius declarare volui, ut ostenderem, quam graviter ille & inscite contaminaveris aliquando suos Auctores, immittenda temere in textum, quae confidentissimis asseverationibus perperam vera jactabat.* non obstante tamen odio hoc Perizonii judicio, Broukhufii emendationem & interpretationem utroque pollice laudavit Marklandus, Criticus certe Perizonio non inferior, qui non tantum

eam in notis ad Stadii Silvas pag. 269. probavit, sed & olim in sua Propertii editione sic se editurum promisit, eo sensu, An tanti erant omnes provinciae Africae reditus, ut tu vel unam lacrimulam profunderes? Tantum differunt suffragia illorum, qui nullo partium studio ducti de virorum doctorum meritis ex aequo judicant ab aliorum iniquitate, qui odio vel obrectationis pruritu occaecati malignitate turgentia de aliis ferunt suffragia. Donec igitur locum hunc alii felicius curent, ceteris correctionibus atque interpretationibus praefendum videtur,

Tantine, ut lacrimas, Africa tota fuit?

praesertim quia haec formula *Tanti est*, vel *Non est tanti*, Propertio, velut proverbii vicem obtinens, valde amata est. similis plane investiva in eos qui, lucro amores postponentes, sientes amicas deserunt, supra hoc Libro El. 10. 3.

*Postume plorantem, potuisti linquere Gallam?
Miles & Augusti fortia signa sequi?
Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
Ne faceres Gallia multa rogante tua?
Si fas est, omnes pariter pereatis avari,
Et quisquis fido praetulit arma toro.*

quos versus miror pro sua sententia corroboranda cum hoc loco non comparasse Broukhufium: & huc advocari merebatur illud ex Lib. I. El. 6. 13.

*An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
Atque Asiae veteres cernere divitis?
Ut mihi deducta faciat convicia puppi
Cynthia, & insanis ora notet manibus.
Osculaque opposito dicat sibi debita vento,
Et nihil infido durius esse viro.*

eodem Libro El. 8. 5. in similem rivalem opulentiorum,

*Et tibi jam tanti, quicumque est, iste videtur,
Ut sine me vento quolibet ire velis?*

quod similis coloris est, ac initio hujus Elegiae,

Vidisti a lecto quem dare vela tuo.

& Lib. II. El. 17. 14. 1

Vidit amatorem pandere vela suum.

Q999 2

5. At tu, stulta, Deos, tu fingis inania verba.

Forfitan ille alio pectus amore terit.

Est tibi forma potens, sunt castae Palladis artes,
Splendidaque a docto fama refulget avo.

For-

sic ne tibi sit tanti Lib. II. El. 13. 55.

Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis.

& Lib. IV. El. 3. 63.

Ne precor adscensis tanti sit gloria Baëris.

Ovidius Epist. IX. 10.

— cui nox (sic creditur) una

Non tanti, ut tantus conciperere, fuit.

Remed. Am. 749. 750.

Non tamen hoc tanti est, pauper ut esse velis.

At tibi sit tanti, non indulgere theatris.

& saepe apud alios. vid. Markland. ad Statium p. 312. & in hac locutione poetarum Latinorum loca, in quibus frequens illud *non tanti*, cum Graecorum *ὅτι*, vel *ὅτι* *λυσίτελει*, confert Cel. Valckenarius ad Euripid. Hippol. pag. 213.

5. At tu, stulta, Deos, tu fingis inania verba
Forfitan ille alio pectus amore terit]

pro tu in primo Leideni ubi. an forte librarius voluit tibi? dein terat in Mentel. Neapol. Borrich. duobus Leidd. primo & tertio Voss. priore D'Orvill. meo & primis edd. teret in Voss. quarto. sic *forfitan* cum subiectivo passim apud Ovidium. vide Heinii notas ad Epist. IV. 53. & Patru mei ad Petron. cap. 130. sic apud Statium Lib. I. Th. 559. in MSS. legitur *Forfitan* — *exquirant animi*. pro *exquirunt*. & sic saepe apud Livium. vide Drakenb. ad Lib. V. cap. 52. §. 5. non tamen perpetuo id obtinet, praesertim apud nostrum. sic Lib. II. El. 7. v. 60.

Forfitan & de me verba fuere mala.

& El. 12. 54.

Forfitan includet crastina fata dies.

& Lib. III. El. 22. 11.

Forfitan haec illis fuerant mandata tabellis.

ubi fuerint Heinii. Quod autem idem Heinii hic coniecit, *Forfitan ille alio tractus amo-*

re perit, probare non possum. Est enim imitatio Callimachi Epigr. XXVI.

Νῦν δ' ὁ μὲν ἄλλης δὲ θέρσας περὶ, τῆς δὲ παλαιῆς
Νυμφῆς, (ὡς Μεγαρίαν) ἔ' λόγῳ, ἔ' ἀριθμῶς.

quod sic vertitur,

Nunc alio cor amore terit, miseraeque puellae,
Ceu Megarae, ratio est nulla, nec ullus honor.

Passeratius pag. 525. varie explicat & terit verbum libidinis obscenioris esse notat, ut Lib. II. El. 9. 30. *famulos inter femina trita suos*. ubi ejusdem notas vide. simili modo exponunt illud Juvenalis Sat. IX. 4. *dum Rhodopes uda terit inguina barba*. & ita hoc in loco capiebat Gonsalvus ad Petron. cap. 81. p. 131. sed praestat potius intelligere, pro alterius amore contabescere, quod *alterius amore mori* dicitur Ovidio Lib. II. Am. 7. 10. *alterius dicor amore mori*. vel simpliciter pro aliam amare. vide notas Patru mei ad Petron. cap. 91. pag. 440.

7. Est tibi forma potens, sunt castae Palladis artes,

Splendidaque a docto fama refulget avo]

Est ubi in primo Leid. *Est tibi* Neapolit. Cynthiam a formae pulchritudine, doctrina, & generis gloria laudat, quae avum jactare poterat Hostium, belli Histrici scriptorem, quod opus versibus constituisse patet ex fragmentis a Macrobio Lib. VI. Saturn. cap. 3. & 5. ex Lib. II. productis, & a Festo ex Lib. I. in voce *Tesqua*, quod fragmentum optime digessit Scaliger. vide hic Passeratium & Broukhufium, qui recte refutat Vossium, Cynthiae patrem fuisse Hostium perperam scribentem. ab illo avo suo ipsa Cynthia proprio nomine vocabatur *Hostia*, non autem, ut male alii censent, *Hostilia*, in quo errore etiam versatur Nestor in Vocabulario pag. 43. in Cynthus. cum scribit, *Propertium amasiam suam Cynthiam vocasse*, quae proprio nomine *Hostilia* dicebatur. sed id satis refutavi ad initium hujus operis. *forma potens*, ut Lib. II. El. 4. 28. *Cynthia forma potens*, *Cynthia forma levis*. ubi vide quae notavi, & de Cynthiae doctrina ac poeseos peritiis ad Lib. I. El. 2. 27.

9. For-

Fortunata domus, modo sit tibi fidus amicus.

10. Fidus ero. in nostros curre, puella, sinus:

E L E G. XIX.

Nox mihi prima venit: primae data tempora noctis.

Longius in primo, Luna, morare toro.

Tu quoque, qui aestivos spatiosius exigis ignes,
Phoebe, moraturae contrahe lucis iter.

5. Foedera sunt ponenda prius, signandaque jura,
Et scribenda mihi lex in amore novo.

Quam

9. *Fortunata domus, modo f. t. f. amicus.*

Fidus ero. in nostros curre, puella, sinus.]

Fidus ego Heinſius malebat. & ſic Marklandus, qui praeterea in notis ad Statii Silvas pag. 308. legebat,

Fortunata nimis, modo fit tibi f. amicus.

Fidus ego.

ſed domus bene ſe habet, ni fallor, quia avi Hoſſii mentio praecellerat. deinde ſinus recte viri docti praetulerunt, quod a cod. Heinſiano, Borrich. & meo priore firmatur. nam thoros male in reliquis codd. quibus conſentiunt duo Leidd. duo D'Orvill. Askew. & meus ſecundus, cum priſcis editionibus.

[ELEG. XIX.] ſuperiori adneſcit in omnibus fere ſcriptis & editionibus vetuſtis, quibus conſentiunt Regii codices, Mentelianus, Askew. Groning. duo Leidd. tres Voſſiani, uterque D'Orvill. & mei, in quibus ſecundum diſtichon priori, & quintum quarto praeponitur, ut nonnullos etiam in Elegiae hujus initio verſus aliter ordinat Lipſius Lib. V. Antiq. Leſt. cap. 20. Heinſius vero carminis hujus principium ſic legendum conjecerat,

Nox mihi prima venit! primae rata tempora noctis.

Longius in primos, Luna, morare toros.

vel in primo polo aut choro. primae date tempora noctis in Neapol. Excerpt. Scalig. Askew. Heinſian. Voſſ. pr. & tert. utroque D'Orvill. & meis.

3. *Tu quoque, qui aestivos spatiosius]* Tu quoque per Mentel. *spatiosus* in Regio, primo D'Orvill. meo utroque, & primis edd.

5. *Foedera sunt ponenda prius, signandaque jura]* condenda Heinſius forte quia ponere foedera ipſi videbatur locutio rarior. An ponere foedera dicit, ut ponere jura, ſupra El. VII. 24. Et liceat medio ponere jura foro. & Lib. IV. El. 9. 64. Ponit vix ſiccis triſtia jura labris. Praeferrem tamen, *Foedera sunt pangenda prius.* verbo eleganti & proprio, ſed ſaepe corrupto vel a librariis ejeeto, ubi pactum foedus, pactae nuptiae, pacta fides, pacta jugalia, pacta connubialia, & ſim. memorantur ut egregie oſtendit Heinſius ad Ovid. VII Met. 700. & XI. 135. cujus alias animadverſiones, quibus hoc verbum multis veterum locis corruptis reddidit, memorat Graevius in notis ad Florum Lib. I. cap. 15. pangere pacem Livio Lib XXXVII. cap. 19. §. 2. pro peragere reſtituerunt viri docti. vide illic notas Drakenborchii. & ad Lib. XXXVIII. cap. 37. §. 7. ubi pactum foedus. pactae noctes noſtro Lib. IV. El. 3. 11. ceterum jungenda hic ſunt, foedera ponenda, (vel pangenda) prius, antequam multae cedant ſermonibus horae. ſic Lib. II. El. 14. 12.

Illum ſaepe ſuis decedens fovit in ulnis,

Quam prius adiunctos ſedula lavit equos.

pro priuſquam & praecedente prius, ſequentem quam ante ut hoc loco, eod. Lib. El. 19. 65.

Aut prius infecto depoſcit praemia curſu,

Septima quam metam triverit ante rota.

Q 999 3

TL

Quam multae ante meis cedant sermonibus horae,
Dulcia quam nobis concitet arma Venus.

Haec Amor ipse suo constringet pignora signo:

10. Testes fidereae tota corona Deae.

Nam-

Tibullus Lib. I. El. 3. 9.

*Delia non usquam, quae me quam mitteret urbe,
Dicitur ante omnes consuluisse Deo.*

ubi vide Broukhuf. Scaliger vero hoc distichon
Foedera sunt &c. sequenti postpositum malebat.
pro signandaque jura Bentleius signataque adfert
ad illud Lucani Lib. III. 302.

*Non Graja levitate fidem, signataque jura,
Et caussas, non fata, sequi.*

quod cum hoc loco confert. ubi Modius *sacra-
taque-jura.* ut apud Virg. II. Aen. 157.

Fas mihi Grajorum sacrata resolvere jura

ubi *secreta* legit Gutherius Lib. I. de Offic. Dom.
Ang. cap. 33. & sic alii. sed recte vulgatam illic
vindicat. Patruus meys. quae etiam legitur apud
Proban Falcon. in Centon. Virgil. in V. Test.
cap. XVI. 10. & licet *sacrata jura* etiam saepe
apud alios dicantur, *signata* tamen plus notant,
pacto nempe sancita, & signo inposito firmata ut
ad d. I. Lucani recte distinguit Oudendorpius,
adeoque & hoc loco *signandaque jura* praestat,
non *sacrata*. scribenda male exponebat Fruterius.
nam *scripta* & *signata jura* inter se differre, ae-
que ac *scripta* & *signata testamenta* in Jure, non
opus est probare. Livius Lib. I. cap. 20. *eique
sacra exscripta exsignataque adtribuit.* hic autem
tabulae nuptiales signatae intelliguntur. vide
Scholiast. Juvenal. ad Sat. II. 119. & Sat. III.
82. tales innuit Petronius cap. 109. *Eumolpus,
castigato vehementissime Lyca, tabulas foederis
signat, quae haec formula erat, Ex tui animi
sententia.* ubi vide Gonsalium. seq. versu *lex in
amore nova* in D'Orvill. sec. & Groning. *Est
scribenda mihi Francius.*

7. *Quam multae ante meis cedant sermonibus
horae]* Quum te ante meis cedant Mentel. *Quam
ante cedent* in primo Leidensi cedens D'Orvill.
pr. cedens in Regio, Neapol. Borrich. Groning.
Heinsiano, binis Leidd. tribus Voss. utroque

D'Orv. meo priore, & primis edd. quod adju-
vat conjecturam Heinsii, *meis se dent sermonibus
horae.* dein *alma Venus* male in uno Colbertino,
Regio & meo secundo. Huic autem disticho
sequens praepositur in cod. Regio.

9. *Haec Amor ipse suo constringet pignora signo:
Testis fidereae tota corona Deae.]*

hoc distichon praecedenti anteponunt omnes fe-
re codices, quibus accedunt Mentel. duo Leidd.
tres Voss. uterque D'Orvill. & mei cum edd.
vetustis, & in singulis legitur, *Testis fidereae
tota corona Deae.* sed recte *Testes tota corona*
repositum est. & ex suo codice tota praetulit
Passeratius, probante Guysto. tota etiam male
in Askew. *corona* hic pro multitudine astrorum,
Lunam comitata, non autem Corona Ariadnea,
ut absurde Volsus & Beroaldus. in cujus erro-
ris partem venit etiam Delrius Comment. ad
Senec. Herc. Fur. v. 18. p. 219. & Lipsius
Lib. V. Antiq. Lect. cap. 20. qui versum hunc
transferebat post 13. & pentameterum illic se-
quentem *contineant nobis* &c. huc retrahebat.
sed *corona* siderum cum Luna lucentium hic in-
telligenda. Theocritus Idyll. II. in fine:

Ἰαῖος Σιλαναία λιπαρόχρους. χαίρει δ' ἄλλοι
Ἀείρεις, εὐκῆλοιο κατ' ἀντρογα νυκτὸς ὀπαδοί.

male igitur N. Heinsius tam ad Ovid. I. Fast.
287. quam ad Valer. Fl. Lib. I. 46. hic repo-
nendum censebat *fiderei chori*, addens, non ad-
sequi se, quid per *fidereae Deae coronam* intelli-
gendum sit. sed Lunae siderum Reginae astra,
velut ignes minores, innui, quae currum ejus
comitantur & cingunt, satis patet ex loco Theo-
criti, & Tibulli Lib. II. El. 1. v. 87.

— jam nox jungit equos, currumque
sequuntur

Matris lascivo sidera sulva chore.

& hoc bene adstruit Broukhufius, praefertim
loco Petronii cap. 100. ubi *Luna innumerabili-
bus sideribus comitata* occurrit. cui adde illud ex
car-

Namque ubi non certo vincitur foedere lectus,
Non habet ultores nox vigilanda Deos.
Et quibus inposuit, solvit mox vincla libido.
Contineant nobis omina prima fidem.

Ergo

carmine in Trojae halosin apud eundem cap. 89.

*Plena Phoebe candidum extulerat jubar,
Minora ducens astra radianti face.*

Boëthius Lib. I. Metr. 2. v. 9. *Visebat gelidae
sidera Lunae.* ubi tamen Luna pro Nocte potest
intelligi. ut saepe alibi. Marklandus vero se-
quentia codici suo adscripserat: „ forte legen-
dum, *Testis fidereae tota corona Deae.* Coronam
„ fidereae Deae, seu Lunae, vocat sidera. *coro-*
„ *na* proprie significat multitudinem, quas cir-
cumstat & cingit aliquem. Catullus Carm. LIV.

„ *Risi nescio quem modo in corona.*

„ Virgil. IX. Aen. 508.

„ *Qua rara est acies, interlucetque corona,
Non tam spissa viris.*

„ hinc apud Ovid. III. Fast. 449.

„ *Famque ubi caeruleum vallabunt sidera coelum.*

si ea sit vera lectio. hinc Lunae velut Reginae
fidereae acies cedere dicuntur Claudiano Consul.
Probin. & Olybr. v. 22. vide Barth. ad Stat.
VIII. Theb. 274. Nolle etiam Heinſius sub-
junxiſſet ibidem in notis ad Vaser. Fl. astra
hic testes invocari horarum adloquiis amatoriiis a
Propertio datarum, nam ita eum haec cepiſſe
patet ex Notis post Adversaria pag. 735. ubi
adfert locum ex Lib. II. 7. 91. *Sidera sunt testes
& matutina pruina.* quod plane contra poetarum
mentem, & loci venustatem est. eleganti enim
ſiſtione ad nuptiarum ritus respiciens dicit foe-
dus suum cum Cynthia pactumque nuptiale signo
Cupidinis, & testibus Sideribus, Lunae velut
ministris, confirmatum & conſtrictum fuiſſe.
constringet in Askew. Groning. duobus Leidd.
primo & tertio Voſſ. utroque D'Orville. Hein-
ſiano, & meo priore *constringit* Borrich. *con-*
stringet Livinejus.

II. *Namque ubi non certo vincitur foedere lectus,
Non habet ultores nox vigilanda Deos]*

Famque ubi in Heinſiano, & meo priore. vin-

clatur Neapol. *sociatur* vel *ſanctitur* foedere Hein-
ſius. quod aptius foederis verbum, ut paullo
ante *Foedera sunt condenda* idem legebat, pro
ponenda, vel *pangenda*, ut conſeci. *foedus* autem
de amoris commercio frequens apud noſtrum eſt.
ut docent exempla ex Propertio producta ab
Abramo ad Cic. pro Coelio cap. XIV. p. 340.
ed. Graev. pro *nox vigilanda* in v. c. Perreſi,
primo & ſecundo Vaticano, *violanda*. quod fa-
vet Heinſio conſectanti *nox violata*. ſed & *nox*
vigilanda ſupra El. XIII. 2.

Nec veniat ſine te nox vigilanda mihi.

& Tibullo Lib. I. El. I. 64.

*Quid Tyria recubare toro ſine amore ſecundo
Prodeſt, quum ſtetu nox vigilanda venit.*

vigilanda autem pro *vigilata* poſitum adſcripſerat
Marklandus, indicato Ovidii loco I. A. A. 735.

Attenuant juvenum vigilatae corpora noctes.

13. *Et quibus inposuit, solvit mox vincla libido.
Contineant nobis omina prima fidem.]*

At quibus in Heinſiano & meo priore. nox vin-
cla in uno Regio. in altero *nox vincla cupido*.
quod ultimum non diſplicet, ſi *nox* legatur. Il-
cet *nox* in omnibus fere codd. MSS. & edd.
vetuſtis. niſi quod *nox* in Colotiano, primo &
quinto Vaticano. Cupidini enim levitatem illam
ſaepe tribuunt poetarum, ut amantium vincula con-
ſtringat, & mox iterum ſolvat. ſive ut Lib. II.
El. 14. 5.

— ſaepe Cupido

Hinc malus eſſe ſolet. cui bonus ante fuit.

ideo *ventosae* Cupidini alas fuiſſe additas dicit
Lib. II. El. 9. 7.

*Scilicet alterna quoniam jaſſamur in unda,
Noſtraque non ullis permanet aura locis.*

idem de Baccho ſupra El. XV. 5.

Per te junguntur per te ſolvantur, amantes.

eſt

15. Ergo qui tactas in foedera ruperit aras,
Pollueritque novo sacra marita toro;
Illi sint, quicumque solent, in amore dolores,
Et caput argutae praebeat historiae.

Nec

noxi *Contineant* corruptum arbitror, licet omnes interpretes adquefcent locutioni, qua *omina continere fidem* satis languide dicuntur. Forte legendum *Contineant vobis omina prima fidem*. id est stabilem perpetuamque firment, & non interruptam reddant. Claudianus Lib. I. de Laud. Stilic. init.

*Continuant Superi pleno Romana favore
Gaudia, successusque novis successibus urgent.*

saepe enim hoc verbum cum aliis conmutatum est in multis veterum locis apud Ovid. III. Amor. El. 6. 10. *quid nostri continuasse diem*. ut in melloris notae codicibus legitur pro *conferuisse*. cum *conferere* confunduntur Lib. XIV. Met. 240. ubi vide Heinfil notas. & cum *conferre* Lib. II. Fast. 243. pro *omina* in multis codd. & plerisque edd. antiquis *omnia*. sed *omina* in v. c. Perreji, primo & secundo Vaticano, & Heinfiliano, ut ubique fere haec variantur. *omina* vero hic emendandum jam monuit Canterus Lib. I. Novar. Lect. cap. 8. & Valens Guelius ad Virg. I. Aen. v. 350.

15. *Ergo qui tactas in foedere ruperit aras*] *tactas* ex cod. Passeratii praetulit Broukhusius, pro *passas*, ut legitur in omnibus membranis & edd. praeis. quibus adstipulantur duo Leidd. tres Voss. Askew. duo D'Orvill. & meus uterque. quod pro *fixas* exponit Vulpus in prima edit. in iisdem scriptis omnibus, excepto uno Vossiano quarto, etiam in *foedera*. quod non mutandum fuisse in *foedere*, ut reddidit Broukhusius, & in primis edd. legitur, monet Oudendorpius ad Lucan. II. 151. quem vide. in Aldinis vero, Juntina, Colinaei, Gryphii, ceterisque in *foedera* excusum est. *rumpere* autem *aras* interpretatur Broukhusius, pactum conventum in *aras* sollemniter sanctum *rumpere*. Vellem unicum addidisset exemplum, unde doceremur, veteres sic locutos esse. *luserit* vel *riferit* coniecerat Heinfilius. Sed forte locus ita constitutus est.

Ergo qui tactis haec foedera ruperit aris.

qui ruperit haec foedera] postquam aris tactis sancta sunt. *foedera rumpere* obvia locutio est. *aras rumpere* sine exemplo, ut puto. Favent conjecturae haec Virgiliana, quae nostro forsitan obversabantur, Lib. XII. Aen. 200. & seqq.

*Audiat haec genitor, qui foedera fulmine sancit:
Tango aras, medioque ignes, & numina testor.
Nulla dies pacem hanc Italiam, nec foedera
rumpet.*

Phaedra apud Ovidium Epist. IV. 17.

Non ego nequitia socialia foedera rumpam.

sic tactis aris jurat Hercules. apud Statium Lib. III. Sylv. I. 184.

*Sic ait: & tangens surgentem altaris ignem &c.
Et Styga, & aetherii juravit fulmina patris.*

& passim alibi. de *aris* in quocumque foedere & iurejurando *tactis* vide Modii & Bernecceri notas ad Justin. Lib. XXIV. cap. 2. 8. Dausquej. ad Silium Ital. pag. 5. & Abram. ad Cic. pro Balbo cap. 5. pag. 528. ubi de hoc etiam Graecorum ritu cum mentionem fecisset Cicero, in fine capituli subiungit de Cn. Pompejo: *Hunc quisquam foedera scientem neglexisse, violasse, rupisse dicere audebit? dein toro tuo pro novo toro* in Voss. tertio.

17. *Illi sint, quicumque solent, in amore dolores & seqq.*] Dubito an versuum horum intellectus satis omnibus pateat. supra dixerat v. 14. *Contineant nobis omina passa fidem*. utrique igitur violati & rupti foederis poenam hic constituit. hoc disticho contineri opinor poenam Cynthiae in Propertium, qua cum famae iactura malis rumoribus ansam & libelli erotici historiae materiem praeberet. ut Lib. I. El. 15. 24.

*Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
Tu quoque uti fieres nobilis historia.
Accipit & trabeas, argutae praemia dextrae.*

iure igitur experiretur id, quod de Cynthia dixit.

Nec flenti dominae patefiant nocte fenestrae.
20. Semper amet, fructu semper amoris egens.

ELEG.

dixerat ipse Lib. II. El. 23. 71.

*Sed de me minus est: famae jactura pudicae.
Tanta tibi miserae, quanta mereris, erit.
Nuper enim de te nostras pervenit ad aures
Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.*

huic imprecationi simile illud Lib. II. El. 14. 31.

Illis sub terris fiant mala multa puellae &c.

noct patefactae nocte fenestrae in Groningano.
illo autem versu inter pacti foederis leges sta-
tuit, ut flenti & excluso fenestrae dominae
nocte non patefiant. quod Cynthiae minatur
infra El. XXIII. 35.

*Exclusa inque vicem fastus patiere superbas:
Et quae fecisti, facta quæreris anus.*

tum Propertius gravem illum in amore dolorem
sentiat, ut semper amet, sed numquam amica
potiatur. eo sensu, quo in Apuleji *Λιχορδία*,
Tom. I. Anthol. Lat. pag. 660. quod Petronio

perperam tribuit Passeratius, *Amare licet, si
potiri non licet.* & apud Ovid. Epist. XV. 96.

Non ut ames, oro, verum ut amare finas.

& III. Met. 405.

Sic amet iste, licet, sic non potiatur amato:

his ita praeiverat Anacreon Od. XLVI.

*Χαλεπὸν τὸ μὴ φιλεῖν,
Χαλεπὸν δὲ καὶ φιλεῖν.
Χαλεπότερον δὲ πάντων,
Ἀποτυγχάνειν φιλήντα.*

in contrarium sensum hunc Propertii versum
imitatum esse Janum Secundum Lib. I. El. XI.
in fine, patet ex ejus loco, quem adfert Brouk-
husius. & quem Doufa quoque margini ed. Ro-
villianae adscripserat. de participio *egens* in ul-
tima pentametri sede, quod a nonnullis impro-
batur, vide eundem ad Tibull. III. 4. 46. &
quae notavi ad Lotich. IV. El. I. 29,

E L E G. XX.

Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas,
 Ut me longa gravi solvat amore via.
 Crescit enim assidue spectando cura puellae.
 Ipse alimenta sibi maxima praebet Amor.
 Omnia sunt tentata mihi, quaecumque fugari
 Possit: at ex omni me premit ille Deus.

Vix

ELÉG. XX. v. 1. *Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas*]. *Nunc iter* in Heiniano & meo priore, *proficisci iter* Passeratius dictum putat, ut *ire viam*, sed simile locutionis huius exemplum desidero. Distinctione adjuvari posset hic versus,

Magnum iter. ad doctas proficisci cogor Athenas.

Non dissimile colore, licet inverso verborum ordine, de Caesaris Augusti professione ad Indos, supra El. 3. init.

Arma Deus Caesar dices meditatur ad Indos &c.
Magna viae merces.

taedio amoris adversi hic doctas Athenas petit, longe aliter ac Lib. 1. El. 6. 13.

Ah pereat, si quis lentus amare potest?
An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
Atque Asiae veteres cernere divitias.

quo etiam in loco doctas Athenas perpetuo velut epitheto vocat. vid. Meurs. de Fortun. Athen. cap. VIII. pag. 64.

3. *Crescit enim assidue spectando cura puellae*] Legendum forte *puellam*. spectando nempe. hinc mox v. 10.

Quantum oculis, animo tam procul ibit amor.

fixis igitur oculis intentum haerendo in puella, curam sibi crescere indicat. quia, ut eleganter dicit Musaeus de Leandr. & Herus Amorib. v. 94.

ὀφθαλμὸς δ' ὁδὸς ἔστιν. ἀπ' ὀφθαλμοῦ βολάν
 κάματος ἐλθούσιν, καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδόν.

& similia vide in locis Heliodori & Ach. Tatii apud Gebhardum ad h. l. cura autem hic de amoris aestu, quod nostro frequentissimum, ut alibi notatum est. & vide Barth. ad Claudian l. in Eutrop. 362. altero versu maliam, *Inde alimenta sibi maxima praebet Amor*. nam *me premit ipse* vel *ille*, mox sequitur. sic apud Auctorem Epigrammatis veteris in *Charites* Tom. I. Antholog. Lat. pag. 54.

Inde altitur nudus placida sub matre Cupido,
Inde voluptates, inde alimenta Dei.

& haec respexisse videtur Ovidius Lib. II. Amor. El. 19. 24.

Sic mihi durat amor, longosque adolescit in usus:
Hoc juvat, haec animi sunt alimenta mei.

5. *Omnia sunt tentata mihi, quaecumque fugari*
Possit. at ex omni me premit ille Deus]

tentanda in quinto Vaticano. tentata modis in Heiniano, & meo primo. unde Francius, *omnia sunt tentata, modo quocumque &c.* sed proba est recepta lectio. pariter Ovidius l. Met. 190.

Cuncta prius tentata, sed inmedicabile vulnus.

hinc omnia facere, omnia experiri, velut proverbiali locutione dicuntur. vide Gonsalium ad Petron. cap. 107. deinde *Ex omni* in Vatic. quinto, Groning. Leid. sec. Voss. quarto, duobus D'Orvill. Askew. & meo secundo. *ac ex omni* cod. Reg. hoc est, *at*, ut in ceteris codd. & priscis edd. Heinsius in Notis Propertianis pag. 735. legebat,

Omnia sunt tentata mihi, quaecumque fugare
Possint, ast omni me premit igne Deus.

idem

Vix tamen aut semel admittit, quum saepe negavit:

Seu venit, extremo dormit amicta toro.

Unum erit auxilium: mutatis, Cynthia, terris,

10. Quantum oculis, animo tam procul ibit amor.

Nunc

idem ad oram ed. Ald. conjecerat, at en, vel ecce, omni me premit igne. vel denique at exsomnem me premit usque Deus. pro insomnem. & sic in notis ad Virg. VI. Aen. 556. in vulgata nullum sensum esse addens. quam tamen sic sollicitandam non omnes forte aduent. quacumque fugari possit, Deus nempe, sive animo expelli possit Cupido, mutari necesse non videtur. ex omni, subintell. parte, ut quacumque, pro quocumque modo, vel quacumque arte, ut pro ille vel ipse legitur in Excerptis Scaligeri. ita apud Catullum Carm. LXV. v. 251.

At pater ex alia flrens volitabat Jachus.

ut in codd. MSS. legitur, quod ex alia parte exponit Passeratius, & cum ex omni hoc in loco confert. ipse Deus in omnibus fere scriptis & editis antiquis. sed recte ille ex aliis correctum. vid. ad Lib. II. El. 20. 42. & sic emendaverat etiam Marklandus, vel usque. quod & Hein- sius conjecerat. praesertim me premit igne non placet. neque illud premit sibi eripi facile pate- retur Propertius ipse. quod urguet vel instat aliis dicitur, inposito velut pede. ut Lib. I. El. 1. 4. Et caput inpositis pressit Amor pedibus. quod illic multis illustravi. & Libri ejusd. El. IX. v. 24.

Nullus Amor cuiquam faciles ita praebuit alas,
Ut non alterna prefferit ille manu.

vide & Cel. Valckenarium ad Euripid. Hippol. v. 443. p. 214. & Diatrib. ad Ejusd. Fragm. cap. XV. p. 156.

7. Vix tamen aut semel admittit, quum saepe negavit:

Seu venit, extremo dormit amicta toro.]

admittat in Colbertino. saepe negaris in Neapol. Heiniano, Leid. sec. tribus Voss. primo D'Orv. & meo. rogarit in altero D'Orvill. & rogarim pro varia lect. superscriptum. solvit pro dormit in Borrich. Heiniano, & meo priore. dormit amica in Regiis, Colbertino, Askew. duobus

Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis, ac primis, aliisque vetustis edd. venit amica in Palatino Gebhardi. amicta bene correctum fuit a Scaligero. priore versu conjecerat Vix ea me aut semel admittit. Sed mollior est N. Heinii conjectura, Vix tandem aut semel admittit. ta- men enim & tandem saepe inter se confundun- tur. admittere amoribus proprium, & poetis frequens adeo verbum est, ut ab augurandi arte & admissoriis avibus id repetere cum Broukhu- sio necesse non sit. Lib. I. El. 16. 19.

Cur numquam referata meos admittis amores.

Lib. II. El. 13. 68.

Nunc decimo admittor vix ego quoque dic.

Ovidius Lib. I. Am. 6. 72.

Qualiscumque vale, sentique abeuntis amorem,
Lente, nec admissio turpis amante, vale.

III. A. A. 605.

Cum melius foribus possis, admitte fenestra.

& passim alibi. minore versu Seu venit vel no- tat, sui dat copiam. ut Lib. II. El. XI. 20. Sic hodie veniet, si qua negavit heri. ubi vide, & ad El. 14. 24. vel praefendum hic videtur, Seu veni, ut de se loquatur poeta, quod melius convenit q̃ admittit. nec dormire potest amicta, cum venit ad amatorem, sed quum rogata eum admittit. recte igitur veni etiam hoc in loco ma- lebat Koppiersius Observ. Philol. cap. XI. p. 147. adde Broukhuf. infra ad El. XXII. v. 15. sed quod veterem lectionem amica re- ducendam existimet, & de socia lecti amica, quae simul cum ea in extremo toro dormiebat, intelligat, non probo. cur amictam seu vestitam in toro averfaretur Cynthia, satis patet ex Eleg. XII. Lib. II.

10. Quantum oculis, animo tam procul ibit amor] haec cum senario veteris poetae apud Aristaeonem Lib. I. Epist. 12. prope finem,

Φίλος τοσοῦτον, ὅσον ὀφθαλμοῖς τις ἰσχυρίσθαι

Rrrr 2

con:

Nunc agite, o socii, propellite in aequora navem,

Remorumque pares ducite sorte vices:

Jungiteque extremo felicia lintea malo:

Jam liquidum nautis aura secundat iter.

15. Romanae turres, & vos valeatis amici,

Qualiscumque mihi tuque puella vale.

Ergo ego nunc rudis Hadriaci vehar aequoris hospes,

Cogar & undifonos nunc prece adire Deos.

Deinde--

confert Mercerus in notis pag. 235. quem locum, & similem Achillis Tatii etiam hic adfert Gebhardus pag. 274.

11. *Nunc agite, o socii, propellite in aequora navem,*

Remorumque pares ducite sorte vices.]

Ita recte emendatum est pro *aequore*, ut est in v. c. Fruterii, Neapol. Leid. pr. duobus Voss. primo D'Orvill. & meo sec. navis enim in *aequora propellitur* vel ventorum vel remigum ope. quo respicit Cicero IV. Tusc. cap. 5. *Quaerebam igitur, utrum panderem velaoratiōi statim aneam ante paululum dialecticorum remis propellerem.* vide notas Oudend. ad Lucan. IX. 319. *navim praeterea hic quoque agnoscunt codex Scalig. Heinsian. Leid. sec. Voss. tert. & quart. D'Orv. sec. & meus primus, ut ex Groning. adfert Broukhuf. deinde pari sorte legebat Heinsius. quod ad aequales remigum ordines referendum. de quibus vide Scheffer. Lib. II. de Milit. Nav. cap. 2. vel quia sorte ducti pariter, seu per pares vices remigabant. vide Serv. ad Virg. III. Aen. 510.*

13. *Jungiteque extremo felicia lintea malo]*
Duciteque Groning. *Jungite & extremo* in Voss. quarto. ut scribere potuisset Propertius, sed suo judicio usus alterum praetulit. sic supra Lib. II. El. 23. 67. legendum,

Spargereque alterna communes caede penates.

ut in primo Leidensi, & secundo meo codice est. male enim illic elisionem insuavem putabat Broukhufius: quem tamen non offendit illud Tibulli Lib. I. El. 3. 34.

Reddereque antiquo menstrua thura Lari,

neque ingratum auribus existimavit Lib. IV. El. 4. 20.

Interque oblitae excidit urna manus.

pro *Inter & oblitae*. idque imitatione sua optime poetae Itali sequuntur, tam in trisyllabis quam bisyllabis. vide quae notavi ad Lotichium Lib. IV. El. 5. 86. pag. 301. & supra ad Lib. II. El. XI. 26.

14. *Jam liquidum nautis aura secundat iter]*
Nam liquidum in Regio, Borrich. meo priore. & antiquis edd. sed recte *Jam* in v. c. Perreji, Colotiano, Neapol. primo Vaticano, Mentel. Excerpt. Scalig. Groning. & reliquis *secundat* in Regio. *serenat* in D'Orvilliano secundo. *perperam*. vulgatum enim firmatur a Nonio Marcello in *secundare* p. 169. ed. Mercer. ubi hunc Propertii versum adfert; ex quo etiam patet *Nam liquidum* frustra in aliis codd. MSS. & edd. haberi. Ovidius Epist. XIII. 136. *Blandaue compositas aura secundet aquas.* Justinus Lib. XXVI. cap. 3. § 4. *quum secundante vento celeriter Cyrenas advolasset.* quod *secunda navigatione pervehi* dicitur Tacito II. Ann. cap. 8. & hinc *secundare*, in genere, felicem exitum dare. Papias in Vocabulario, *Secundat, prosperat, in bonum vertit.* vide Drakenb. ad Statium VIII. 124.

18. *Cogar & undifonos nunc prece adire Deos]*
Cogar in meo primo. *undifonos* Marklandus ad Statii Silvas p. 276. quia *undifonum* potius de litore, scopulo, & sim. dicitur, quae undis adlisa strepitum vel sonum edunt. *undosi* vero Dii marini, ut Thetis *mater aquosa* Ovidio. sed vulgatam vindicavit D'Orvillius Tom. II. Miscell. Observ. pag. 74. docens *undifonos* dici deos marinos, praesertim quando in tempestate inve-

Deinde per Jonium vectus quum fessa Lechaeo

20. Sedarit placida vela phaselus aqua:

Quod superest, sufferte pedes, properate laborem,
Isthmos qua terris arcet utrumque mare.

Inde

invocantur, ad imitationem Graecorum, quibus Neptunus ἀλιδυπος, & βαρύκτυπος vocatur, quod Moschi, Orphci, & aliorum exemplis probat. de navigaturis Deos marinos invocantibus vide Interpretes ad Petron. cap. 99. fin. & quae dedi ad Lib. I. El. 17. 18. ubi Tyndaridas, seu Dioscuros praefertim invocatos fuisse notavi, & adde locum Ovidii Lib. I. Trist. El. 10. 45.

*Vos quoque Tyndaridae, quos haec colit insula,
fratres,*

*Mitte, precor, duplici numen adesto viae &c.
Vos facite, ut ventos, loca cum diversa petamus,
Illa suos habeat, nec minus illa suos.*

praeced. versu Heinſius conjecerat,

*Tergo ego nunc rudis Hadriaci vehar aequoris.
ut tergum aequoris de plana ejus superficie poetis
saepe dicitur. Claudianus Idyl. VI. 35.*

*Turbidus impulsu venti quum spargitur aer,
Glaucouque fumiferae terga jerenat aquae.*

ubi lege spumiferae. dorsum maris Virgilio Lib. I. Aen. 110. sic & tergum terrae. de quo vid. Barth. ad Stat. VII. Th. 795. neque tamen receptam lectionem sollicitandam opinor.

19. Deinde per Jonium vectus quum fessa Lechaeo
Sedarit placida vela phaselus aqua]

Locus difficillior, quam primo videri possit intuitu. *vector* enim, ne dicam *vehar* modo praecessisse, unde pendeat, vix adparet. an *vector* phaselus, genere masculino, ut in noto Catulli versu, Ep. 4. Phaselus ille, quem videtis hospites, *Ait fuisse navium celerrimus.* & sic infra Lib. IV. El. 7. v. 59. *Ecce coronato pars altera vestra phaselo.* ceteri tamen femineo genere hanc vocem efferunt. dubium quoque, an *fessa vela*, an vero *fessa phaselus* jungenda. dura enim elipsis & loquendi ratio, ut suppleatur quum repetitio, quum *vector* ero, & quum phaselus vela *sedarit.* an fonte in voce *vector*, latet *pelagus*?

per *Jonium pelagus.* licet *Jonium* simpliciter, non addito *mare*, saepe occurrat. de quo vide Rutgers. Venus. Lect. cap. X. & quae supra notavi ad El. IX. v. ult. an vero *ventis fessa* vel *cursu fessa* posset substitui? ut apud Ovid. Rem. Am. 813.

— *fessae date ferta carinae:*

Contigimus portum, quo mihi cursus erat.

altero versu Heinſius conjecerat,

Crediderit placidae vela phaselus aquae.

sed contra poetarum mentem. hujus enim loci sensus est, quum maritimo itinere usque ad Lechaum promontorium confecto, quod superest viae, pedibus absolvam. sic enim sequitur, *Quod superest, sufferte pedes* &c. *Lychnaeo* in Neapol. Voss. pr. & quart. utroque D'Orvill. *Lyceo* in Mentel. meo secundo. & primis edd. *Lycae* in Regiis, *Licheo* Askew. & Colbertino. vera scriptura *Lechaeo.* ut recte primus Beroaldus ex vitiosa ante se lectione *Lyceo* restituit, quem de hoc portu Lechaeo videre operae pretium erit. est enim Lechaum promontorium Isthmo vicinum in sinu Corinthiaco, ex quo in pontum Ino se praecipitavit. unde *Inoum Lechaum* dicitur Statio Lib. II. Sylv. 2. 35. *si subeas Ephyres Baccheidos altum Culmen, ab Inoo fert semita tecta Lechaeo.* apud quem in hoc nomine eadem codicum MSS. corruptela est Lib. VII. Theb. v. 97. ubi vide Barth. & hanc vocem mendoſo Scylacis loco optime restituit Jac. Gronovius, pag. 34. Peripli: μετὰ δὲ Μυγαρέας ἡ Κόρινθος, πόλις ἐστὶν, ἱερὸν, Λίχαιον, ἰσθμὸς. pro vitiosa lectione, ἱερὸν αἰγρον. *fessa Lechaei* legebant Guyetus & Heinſius. phaselus in meo altero, ut in multis Catulli editionibus.

21. Quod superest, sufferte pedes, properate laborem,

Isthmos qua terris arcet utrumque mare]

Quod superest sufferre pedes, in Neap. Askew. Voss. quarto, utroque D'Orv. & meo primo. *properare laborem* in v. c. Fruter. & primo Voss.

Rrrr 3

suff-

Inde ubi Piraei capient mea lintea portus,
Scandam ego Theſeae brachia longa viae.

25. Illic

sufferre pedes, properare Groning. transpositis
verbis *properate pedes, sufferre laborem* legit
Struchtmeyerus Animadv. Crit. pag. 102. certe
sufferre laborem defendi posset ex Statio Lib.
XII. Th. 407.

*Eia agite, inceptum potius, jam sidera pallens,
Vicino turbata die, perferte laborem.*

nihil ad hunc locum notavit Broukhufius, sed
receptam lectionem ei praelatam fuisse, patet
ex hac illius imitatione in Juvenilib. pag. 453.
Poëm.

*Tunc vero sufferre viri, properate laborem,
Candidaque ad portus vertite vela suos.*

22. *Isthmos qua terris arcet utrumque mare*
ita recte edidit & multis veterum locis stabilivit
Broukhufius. neque aliter legitur in Neapol.
Mentel. Heinſiano, Voff. pr. aliisque codd. &
in Veneta utraque, Reg. Lep. Voſci ac Be-
roaldi edd. perperam *utrinque* vel *utrimque* in
Voff. quarto, Groning. Borrich. D'Orvill. sec.
Aldi utraque, Juntina, Colinaei, & Gryphii.
sed *utrumque mare*, Aegeum nempe & Jonium,
bene probavit Heinſius in Notis Propertianis
p. 736. & ad Ovid. VII. Met. 394. & sic saepe
eidem Naſoni Epist. IV. 105.

*Aequora bina suis oppugnant fluctibus Isthmon.
Et tenuis tellus audit utrumque mare.*

ubi Slichtenh. tentabat *claudit*, quamquam pro
vulgata faciant loca Senecae & Statii, quae ad-
fert Heinſius si quid illic mutandum ex hoc Pro-
pertii loco, quem passim imitatur, *arcet utrum-
que mare* etiam posset legi. *distinere* vocat Ep.
VIII. 69.

Qua duo porrectus longe freta distinet Isthmos.
& Epist. XII. 104.

Quique maris gemini distinet Isthmos aquas.
repellere Lib. VI. Fast. 495.

*Et spatio contracta brevi, freta bina repellit,
Unaque pulsatur terra duabus aquis.*

sic in fragmento ex Attii Atreo, quod inter ejus
fragmenta a Stephano & Vossio non est prola-
tum, apud Senecam Epist. 80.

*Qua ponto ab Helles atque Jonio mari
Urgetur Isthmos.*

& hinc eadem Epist. XII. 25. *Ephyren*, seu
Corinthum, *bimarem* vocat, ut *Isthm bimarem*
VI. Met. 419. de hoc Isthmo Corinthiaco in
Peloponneso vide plura apud Sponium Tom. II.
Itiner. p. 224. & Whelerum Tom. II. p. 531.
& seqq.

23. *Inde ubi Piraei capient mea lintea portus,
Scandam ego Theſeae brachia longa viae*

veterem lectionem sic inmutavit Broukhufius ex
solo Groningano & Gebhardi Palatinis. in ce-
teris autem codd. & edd. vetustis *capient me li-
tora portus*. quibus consentiunt duo Leidd. tres
Voff. uterque D'Orvill. & mei. *lintea* forte huc
inveſtum & repetitum fuit, quia supra v. 13.
dixerat *fungiteque extremo felicia lintea malo*.
& quia v. 18. usque ad 20. maritimi itineris
fit mentio. sed quibus v. 21. & 22. addit iter
terrestre, *qua* seu quatenus pedibus a Corintho
vel Lechaeo promontorio ad portum Aegeli ma-
ris ire sit coactus. nam si terra possent iter fa-
cere, mari se non committebant. sic terrestre &
maritimum iter jungit Lib. I. El. 6. 33.

*Seu pedibus terras, seu portum carpere remis
Ibis.*

ita de se Ovidius Lib. I. Trist. 10. 23.

*Nam mihi Bistonios placuit pede currere campos,
Helleſpontiacas illa relegit aquas.*

& adposite El. X. 5.

*Aut postquam bimarem cursu superavimas
Isthmum,
Alteraque est nostrae summa carina fugas.*

& licet hic iterum indicet se navigium conscen-
disse, quo Piraeum & Athenas contendit, quo
minus tamen antiquam servemus lectionem *ca-
pient*

25. Illic vel stadiis animum emendare Platonis
Incipiam, aut hortis, dux Epicure, tuis.

Per-

piens me litora portus, nihil obstat, licet Broukhufius *litora portus* absonum & frigidulum censet, ita tamen etiam Catullus dixit Epith. Pel. & Thetid. v. 74.

Egressus curvis e litoribus Piraei.

ubi *litora* pro portu. vid. ad Lib. II. El. XI. 29. altero versu non male etiam legi posset,

Prendam ego Theseae brachia longa viae.

prendere enim elegans verbum de adpellentibus, qui manibus fere portum vel terram tangunt & adripiunt. vide notas Patru mei ad Valer. Fl. VII. 84. p. 588. & ad Ovid. II. Am. 9. 32. dein pro *Theseae* absurde *Thesaliae* in Voss. quarto. de contractione hac *Theseae* pro *Thesiae* vide Bentlej. ad Horat. I. Sat. 2. v. 90. *brachia* haec viae *Theseae*, seu muros a Piraeo ad Athenas ducentes, bene illustrant Passeratius & Broukhufius & vide Strabon. IX. pag. 605. ed. Almelov. & Meursium in Piraeo cap. 2. pag. 6. & seqq. semper autem *Piraeum* scribendum non *Piraceum* περαιος Graecis. vide Guyetum ad Terent. Eun. III. 4. p. 82. & Muretum ad Platon. Lib. I. de Republ. p. 622.

25. Illic vel stadiis animum emendare Platonis
Incipiam, aut hortis, dux Epicure, tuis.]

sic edidit Broukhufius, rejecta lectione, quae olim in omnibus MSS. & editis obtinebat, *studiis animum emendare Platonis*. quibus adscriptulantur duo Leidd. tres Voss. Askew. uterque D'Orvill. mei, & quidquid est veterum editionum. id *studiis asperioribus mentem formare*, vel *firmare*, ut legit Bentlejus, vocat Horatius Lib. III. od. 24. 54. quia tamen *studium linguae* mox sequitur, inconcinna & politissimo poeta indignam repetitionem, censens Broukhufius, primum in notis MSS. forte a Propertio *spatiis* scriptum fuisse conjecit, idque postea corruptum in *stadiis*, deinde abiisse in *studiis* opinabatur. sed in notis editis praetulit *stadiis*, & velut certissimam lectionem in contextu exhibuit, locutione ex palaestra & gymnasio ad philosophorum scholas translata, utraque certe

vox alibi etiam confusa est. vid. Cl. Rubnk. ad Rutil. Lup. II. p. 77. Lambin. ad Auct. Rhetor. ad Herenn. Lib. III. cap. 6. p. 140. ubi emendat *quoniam in eodem virtutis stadio sunt*. pro *studio*. & Lib. IV. cap. 3. restituit *Sic ut in stadium artis rhetoricae prodire non audeant*. ubi etiam *studium* in plerisque MSS. sed illo in loco *stadium rhetoricae* (deficiente *artis*) confirmatum inveni a meo antiquissimo codice, quem demum post edita haec Rhetorica opuscula nactus sum. priore loco dubia erat scriptura. sic apud Claudian. II. de Laud. Stilic. 129.

— opibusque fluens, & pauper eodem
Nititur ad laudem studio.

ubi *stadio*, quod 75 Nititur melius convenit. malebat Patruus meus, si codices addicerent, & Broukhufii emendationem in hoc Propertii loco laudat. Vulgatam tamen lectionem olim probasse videtur Broukhufius, ut colligi potest ex Carminib. ejus Juvenilib. pag. 425. ubi haec ita imitatur,

— Illic vel studiis animum emendare severis
Inciperem, & rerum semina prima sequi.

deinde *docte Epicure*, ut in omnibus scriptis & excusis libris legebatur, quod & mei codices servant, non minus eum offendeat, quia *docte Menandre* sequitur, quam hoc in loco *studii*, & mox *studium linguae*. edidit itaque & multis veterum locis corroboravit, *dux Epicure*, hoc est auctor, signifer, princeps sectae. praesertim, quia ab eruditione apud veteres non laudatur Epicurus, quamquam ejus doctrinam defendat Gassendus de vita & morib. Epicur. Lib. VIII. cap. 2. & 3. ea de re vide Interpretes ad Petron. cap. 132. & nonnulla huc facientia notavi ad Lotich. Lib. II. El. 3. pag. 98. Egit etiam de hoc Propertii loco eruditus Britannus in Miscell. Observ. Vol. II. pag. 114. qui tentabat, relicto hiato,

— studiis animum emendare Platonis
Incipiam, hortis aut Epicure tuis.

putatque locum corruptum fuisse ab illis, qui credebant versum sic stare non posse ubi in nota subiecta Patruus meus tentat reponere *hortis*

Persequar aut studium linguae, Demosthenis arma,
 Librorumque tuos, docte Menandre, sales.

Aut

sis note Epicure tuis, observatque docti epitheton, Epicuro datum, non adeo ad eruditionem referendum esse, quam ad illud philosophiae genus, quod sectabatur Epicurus, ut quisque in sua arte doctus dicitur. idque pluribus adstruit Gulielmus Vlamingius, inedito, sed luce publica dignissimo, Commentario ad Boëthium Lib. III. de Conf. Philos. metro XI. in fine. ad hortos denique Epicuri referendus Plinii locus Lib. XIX. cap. 4. Jam quidam hortorum nomine in ipsa urbe delicias, agros, villasque possident. Primus hoc instituit Athenis Epicurus hortorum magister. ut illic legitur in MSS. quod nescio cur alii mutaverint & in contextu resposuerint, otii magister. quod & placuit Schotto Lib. IV. Tusc. Quaest. cap. 5. p. 295. ubi plura de hortis Epicuri, apud poetas Latinos, quorum plerisque sectae Epicureae facit, saepe memoratis. & vide Jac. Pontanum Lib. VII. Philocaliae cap. 10. p. 233.

27. Persequar aut studium linguae, Demosthenis arma,
 Librorumque tuos, docte Menandre, sales.]

Prosequar in Excerptis Modii, Askewiano. sed persequar hic positum est pro simplici sequar, more Ciceronis. vide Graevium ad Lib. II. de Offic. cap. 24. p. 276. aut deest Mentelliano & primo Leidensi. deinde & Demosthenis arma inseritur in primo Vaticano, Regio, & primis edd. ante Aldinas. sed male. studium linguae, seu eloquentiam vocat Demosthenis arma, per adpositionem. ut in Epigrammate Petronii Tom. I. Anthol. Lat. pag. 582. legendum conjeci,

— & ingentis quatiat Demosthenis arma,
 Hinc Romana manu circumferat; oraque Grajo
 Exonerata (vel Exornata) seno, madeant suffusa sapore;
 Grandiaque indomiti Ciceronis verba minetur.

ut utriusque linguae eloquentiam excolendam inuat. alterum versum variis modis emendare tentarunt viri eruditi. certe tuos librorum sales, pro sales tuorum librorum, corruptum esse non du-

bito, ne dicam librorum Menandri mentionem ineptam esse, & fere puerilem. sed & docte Menandre merito etiam viris doctis displicet, quia praecedat docte Epicure. nam dux Epicure ex sola Broukhufii conjectura editum est. Guyeto in mentem venerat Graecorumque vel Graecorumque tuos. Heinsius in ora ed. Ald. coniecerat — Demosthenis arma Libera, sumque tuos. sed in notis ad Propert. pag. 736. culte Menandre legebat, vel Ludorumque tuos, quod ultimum ipse aliquando conieceram, vel Mimorumque. culte Menandre, vel comite, etiam D'Orvillius proposuerat in Miscell. Observ. Vol. II. pag. 115. Menandre est a recto casu Graeco Menandre. ut apud Ovid. Lib. I. Am. 15. 18.

Dum fallax servus, durus pater, improba lena
 Vivent, dum meretrix blanda Menandrus erit.

quo in loco Nestor in Vocabul. pag. 82. b. ubi de Menander & Menandrus, Maeander & Maeandrus agit, ex suis codicibus adfert, Vixerit & meretrix blanda, Menandrus erit. Isidorus Lib. I. Orig. cap. 6. Nomina media dicta, quia ex parte Graeca sunt, & ex parte Latina. eadem & notha, quia corrumpunt ultimas syllabas, manentibus prioribus, ut apud Graecos Alexandros, Menandros. apud nos Alexander, Menander. ita enim in optimo cod. MS. Groningano. in vulgatis apud Latinos vero. Veljeus Paterculus Lib. I. cap. 16. priscam illam & veterem sub Cratino, Aristophane, & Eupolide comoediam; ac novam comicam Menandrus, aequalesque ejus aetatis magis quam operis, Philemon ac Diphilus invenere intra paucissimos annos. sic Phaedrus & Phaedrus, Amber & Cimbrus, & sim. vide Patru mei praefat. ad Phaedrum, ejusque notas ad Claudian. IV. Conf. Hon. 446. proprie autem Menandri sales, non jocos vocat quia hujus Comici prae ceteris sales ita veteribus laudati fuerunt, ut dicerentur tincti & inundati esse eodem mari, ex quo orta fuit Venus, teste Plutarcho in Comparat. Aristophanis & Menandri, quod elegans illius dictum plurimos admiratores & imitatores habuisse constabit ex Menagianis Tom. III. pag. 49. & seqq.

29. Aut

- Aut certe tabulae capient mea lumina pictae,
 30. Sive ebore exactae, seu magis aere manus.
 Aut spatia annorum, aut longa intervalla profundi
 Lenibunt tacito vulnera nostra situ.

Seu

29. *Aut certe tabulae capient mea lumina pictae,
 Sive ebore exactae, seu magis aere manus]*

seu magis arte manus legebat Livinejus. Heinsius etiam seu magis aere juvenit. sed male uterque. picturas & signa ex ebore vel aere vocat manus artificum, nam saepe manus de illorum laudatis operibus dicunt veteres, ut *χείρας* Graeci. Statius Lib. I. Sylv. 3. 47.

*Vidi artes, veterumque manus, variisque metalla
 Viva modis.*

& v. 50.

*Quidquid & argento Mentor, vel in aere My-
 ronis*

Lufft, & enormes manus est experta colossos.

ut legit Marklandus. quem vide pag. 42. & notas Interpretum ad Petron. cap. 83. tales tabulae pictae & imagines eboreae vel aereae Graecis *κατακτινασκού εικόνες* vocantur. de quibus vide Cuperum Lib. II. Observ. cap. 19. quem ad eas illustrandas hoc Propertii loco non usum fuisse miror. Sallustius Catil. cap. XI. §. 6. ibi primum insuevit exercitus Rom. signa, tabulas pictas, vasa caelata mirari, ea privatum ac publice rapere. & cap. XX. §. 12. cum tabulas, signa, toreumata emunt, nova diruunt, alia aedificant. Sueton. Caes. 47. Gemmas, toreumata, signa, tabulas operis antiqui semper animosis. sine comparavit. Aut ebore Guyetus. exactae manus, ut supra El. VII. 10. Exactis Calamis se mihi jactat equis. ubi vide.

31. *Aut spatia annorum, & longa intervalla
 profundi*

Lenibunt tacito vulnera nostra situ.]

aut longa in Regiis Mentel. Askew. duobus Leidd. tribus Voil. utroque D'Orv. meis, & omnibus fere reliquis codd. & edd. vetustis. Ideoque sic edidi, non & longa, ut in ed. Scalig. & Broukh. ut correxerat etiam Marklandus. sed repetitionem illam passim quoque in Horatio ex codd. MSS. recepit Bentlejus, quem

vide ad Lib. III. od. 19. 11. Epod. IX. 34. Epod. XI. 4. & Lib. I. Sat. I. 8. arvarum in aliis legi notat Passeratius, quod ut mendosum recte rejecit, & spatia annorum. de temporis longinquitate exposuit. ita hoc Libro El. I. 62.

Annorum aut istu, pondere victa, ruent.

Longi intervalla profundi conjecerat Heinsius in marg. ed. Ald. dein tacito situ verissime emendavit D. Heinsius ad Silium VIII. 20. ut filius ejus in marg. ed. etiam conjecerat. & ita olim jam correctum fuisse patet, quia Ant. Perrejus eidem editioni adscripserat situ in aliis esse. D. Heinii tamen emendationem, ut ei pro more obloqueretur, inprobavit Dausquejus ad Silium pag. 328. in MSS. tamen omnibus & edd. antiquis situ reperi, quod probat Passeratius, & tacito situ interpretatur clanculum, nemine advertente, me dissimulante. ut Lib. II. El. 19. 70. In tacito cohibe gaudia clausa situ. vide ad Lib. I. El. 5. 30. hoc tamen in loco situ admittendum videtur. neque de eo dubitare debuit Broukh. huius, licet lectionem illam excogitatum initio notae probet firmetque. sic Lib. I. El. 7. 18.

Flebis in aeterno furda jacere situ.

& Lib. IV. El. 5. 70. & immundo pallida mitra situ. neque aliter hic legebat Marklandus, adnotato Ovidii loco Lib. V. Trist. 12. 2.

Ne pereant turpi pectora nostra situ.

situs enim de iis omnibus dicitur, quae tractu annorum paullatim minuuntur vel deteruntur, Ovid. I. Am. El. 12. 30.

— nisi vos cariosa senectus

Rodat, & immundo cera fit alba situ.

unde optime etiam hic convenit epitheton tacito, seu lento situ. Ceterum lenibunt hoc in loco Jonston Aristarch. Anti-Bentlej. P. II. pag. 38. opposuit Bentlejo ad Horat. Lib. III. od. 23. 19. neganti futura quartae declinationis in ibo occurrere apud aevi Augustei scriptores. & sic cupibat, audibat, & sim. de quibus vide Guyetum ad Terent. Ennuch. IV. 1. pag. 88.

SSSS

33. Seu

Seu moriar, fato, non turpi fractus amore.
Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

ELEG. XXI.

Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
Tulle, Propontiaca qua fluit Isthmos aqua.
Dindymus, & sacrae fabricata juvenca Cybebae,

Rap.

33. *Seu moriar, fato, non turpi fractus amore &c.*] Aut moriar Guyetus. *facto* Mentelian. *fretus amore* in Regio. *turpofactus* vitiose in quarto Voss. *fractus* est amoribus debilitatus & exhaustus. quem vocis usum bene illustravit Stephanus ad Saxon. Gramm. Lib. I. pag. 51. *mox* *Atque erit* Heinsius. in secundo autem D'Orvilliano legitur,

Atque erit illa mihi non inhonesta dies.

et Lib. II. El. 20. 58.

Exitus hic nobis non inhonestus erit.

contra eod. Libro El. 7. 89.

*Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura;
Mors inhonesta quidem, tu moriere tamen.*

ELEG. XXI. v. 1. *Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos &c.* duo priora hujus Elegiae disticha ab interpolatore esse putabat Guyetus. cur quaeso? oportet sane interpolatorem illum totum ad genium Propertianum factum fuisse. an *Isthmi* mentio Cyzico addita eum offenderit, nescio. hic autem Isthmus diversus ab Isthmo Corinthiaco in praec. Eleg. v. 22. sed Editor Elestor. Minor. Etionens. pag. 126. ubi hanc Elegiam etiam alii Propertianis inseruit, notat absurda esse, quae in hunc locum ab Interpretibus scripta sunt de Isthmis, a quibus longe sita erat Cyzicus, non enim vulgari sensu Isthmon hic capiendum, sed intelligendum esse fretum illud, quo dividitur a continenti Cyzicus, pontibus tamen conjuncta, quod Aeschyli & Apollonii Rhod. locis confirmat. cur autem *frigida* hic vocetur *Cyzicus*, inquit Broukhufius, & Is. Vossium secutus notat *frigidam* dici ratione aëris admodum crassi, qui difficulter hieme

calefiat, licet aestate, si calefactus sit, plurimum faciat aestum. Sed verisimilius videtur, *frigidam* vocari *Cyzicum* propter maris vicinitatem, unde aurae & spiritus frigidiores. sic *gelidum verticem* monti Cyllenae tribuit Virgilius VIII. Aen. 139. quem non longe a mari abfuisse patet ex Sophoclis Ajac. v. 701. *jam multas* legebat Heinsius, & *Propontiacae aquae*. quod placet, si de freto Propontidis capiamus. hinc Ovidius Lib. I. Trist. El. 10. 29.

*Inde Propontiacis haerentem Cyzicon oris,
Cyzicon, Haemoniae nobile gentis opus.*

ubi de Cyzico vide eruditorum notas. vitiose autem *Cyrus* in codd. Regiis. *Cirricus* in Voss. pr. *Garricus* in Mentel. & Groning. *Cirzicus* Borrich. *Cizicus* Neapol. *Cinzicus* Askew. ut & in aliis Propertii codicibus haberi testatur Waffius Addendis ad Thucyd. pag. 676. ubi plura de hac urbe & insula diligentissime disserit.

3. *Dindymus & sacrae fabricata juvenca Cybebae*] *sacra fabricata inventa* in omnibus etiam meis codd. & edd. vetustis. & apud Nestorem in Vocabulario in *Dindymus*, quod tueretur Scalliger, & exponit fabricas apud Cyzicenos celebratas, *inventa* in illius Excerptis. *Dindyma* qua *Argiva* in v. c. Perreji. *Dindyma* qua *Argivam fabricata juvenca Cybele est* in secundo Vaticano. quod favet Heinso conjicienti, *Dindymaque Argivae fabricataque templa Cybebae*. quia Strabo templum Cybebes ab Argonautis conditum tradit. vel *Dindymaque ac Phrygiae* legebat. eum vide in notis Propertianis pag. 736. Guyeto autem placebat *Dindymaque Argivae qua sunt templa alta Cybellae*, vel, *qua jurgunt templa Cybellae*. Passeratius ex simili veterum codd. l. 820.

Raptorisque tulit qua via Ditis equos.

5. Si te forte juvant Helles Athamantidos urbes,
Nec desiderio, Tulle, movere meo.

Tu licet adspicias coelum omne Atlanta gerentem,
Sectaque Persea Phorcidos ora manu,

Gerionae stabula, & luctantum in pulvere signa

10. Herculis Antaeique, Hesperidumque choros:

Tu-

lectione divinaverat, *Dindyma qua Argivae sunt templa sacrata Cybelae*, vide Gebhardum. Sed Broukhufius merito recepit If. Vossii restitutionem, eamque auro contra non caram vocat, qui in Observ. ad Catull. pag. 161. legendum monuit *sacrae fabricata juvenca Cybellae*, quam laudat etiam Waffius, & a cod. MS. Rich. Meadii confirmari testatur in Addendis ad Thucyd. pag. 676. Propertium vero respicere putat Vossius ad juvencam marmoream, quae vifcebatur in facello Matris Deum Cybebae, quod erat in antro Locrinae, montis Cyziceni, in quo magnae matri & Attini fiebant taurobolia, de quibus vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 32. & 33.

4. Raptorisque tulit qua via Ditis equos] sic legitur in Mentel. Vaticano primo, Borrich. Groning. Heiniano, & primis edd. ut paulo ante, *qua fuit Isthmus aqua. quae via* in Aldi utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque. quod etiam Guyeto placebat. respicitur ad Proserpinam, a Plutone seu Dite raptam, cui Cyzicus sacra erat. unde in Lusibus liberis Ep. 77. Tom. II. Anth. Lat. p. 550.

*Hennae Cererem nurus frequentant:
Raptam Cyzicos ostreosa Divam.*

ut recte pro Cocitos restituerunt viri eruditi. vide illic notata. mox *Et desiderio* in plerisque codd. & edd. antiquis, sed in Colotiano, primo & quinto Vaticano, recte *Nec desiderio*, ut ex Groningano emendavit Broukhufius, qui malebat *desiderio mei*. tuo male in Vatic. quinto.

7. Tu licet adspicias coelum omne Atlanta gerentem, & seqq] *ferentem* Mentel. & prim. Leid. Sensum horum versuum an recte adsecuti sint Interpretes, dubito, qui hic est. Licet Hellefonti urbes, Gorgonas sive Hesperides insulas, & Balearides, Geryonae habitationem, & Tingin ab Antaeo aedificatam, & Hesperidum hortos,

&c. perlustres, tamen nihil invenies, quod Romae comparari possit. facit huc illud Plinii Lib. V. cap. 1. *Ibi regia Antaei, certamenque cum Hercule, & Hesperidum horti*. vide totum illud caput, ubi etiam Atlantis, Persei & Herculis sequitur mentio: sic enim postea, *per Aetololum gentem iter est ad montem Africae vel fabulosissimum Atlantem*. & mox, *Haec celebrari auctores prodidere praeter Herculi & Perseo laborata ibi*. Quapropter legere etiam hic malim *Hesperidumque domos*, non *choros*, aut *thoros*, ut male in Voss. quarto. Virgilius Lib. II. G. 115. *Eosque domos Arabum*. supra Lib. I. El. 6. 4. *Uteriusque domos vadere Memnonias*. & Lib. II. El. 8. 20. *Et domus intus te tremis Arabiae*. ubi vide.

8. Sectaque Persea Phorcidos ora manu] Phorcidos corrupte Neapol. a manu pr. *Taetaque* in Heiniano. *Sertaque* in primo Leid. *Tetaque* in meo priore. an forte *Caesaque*? Lucanus Lib. IX. 677. ubi Perseum ope Palladis Medusam adgredientem describit:

*Ipsa regit trepidum Pallas, dextraque tremante
Perseos averſi Cyllenida dirigit Harpen,
Lata colubriferi rumpens confinia colli.
Quos habuit vultus lunari vulnere ferri
Caesa caput Gorgon!*

vel ibidem ex vestigiis codicum, in quibus *Itha colubriferi*, cum Heinio legendum, *Secta colubriferi rumpens confinia colli*. ut hoc in loco.

9. Gerionae stabula, & luctantum in pulvere
signa
Herculis Antaeique &c.]

Geryonis Regius, Colbertinus, Mentelianus, Neap. Borrich. Groning. duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orvill. mei, & Askew. in quo male *luctantem*. sed *Gerionae*, ut recte edidit Broukhufius, jam in primis, ceterisque vetustis editionibus

Tuque tuo Colchum propellas remige Phasim,
 Peliacæque trabis totum iter ipse legas,
 Qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 In faciem prorae pinus adacta novae:
 15. Et si qua Ortygii visenda est ora Caystri,

Et

nibus legitur. de qua scriptura vide Guellium & N. Heins. ad Virg. VIII. Aen. 202. Patru mei notas ad Sueton. Tiber. cap. 14. & quae dedi ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 325. & 326. *signa luctantum in pulvere* de statuis, in quibus Hercules lucta cum Antaeo conspiciebatur, exponi posse, notavit Passeratius. certe Praxitelem inter alias statuas etiam fecisse Herculis labores, iisque expressam hanc illius & Antaei luctam, testatur Pausanias Lib. IX. cap. XI. p. 733. quae & in plurimis Numis antiquis exhibetur, quos indicavi in Comm. ad Numism. Sic. pag. 399. Sed rectius idem Passeratius subjungit, per *signa* indicari vestigia luctae velut in pulvere exstantia impressis pedibus, & toto utriusque corpore, quem videre operae pretium erit. hanc vero explicationem optime firmant Statii versus, quos adfert, Lib. VI. Theb. 899. de hac ipsa Herculis & Anaei lucta.

Tandem pressus humi, pronamque extensus in alvum.

Sternitur, & longo maestus post tempore surgit, Turpia signata linquens vestigia terra.

cujus loci primo versu pro *pressus* in MSS. & cod. Gul. Vlamingii, quem aliquando contulit Cel. Drakenborchius, legitur *pectus*, ut excusum in ed. Gronoviana, unde in *pectus humi*, *pronamque extensus in alvum* legebat Heinsius. sic *signa* de vestigiis & indicis corporis loco impressis, apud nostrum Lib. II. El. 22. 36.

*Apparent non ulla toro vestigia presso
 Signa, volutantes nec jacuisse duos.*

de admirabili poetae artificio, quo in minoris versus numeris ipsa fere lucta haec syllabarum elisione exprimitur, egregia sunt, quae observavit Broukhuisius.

11. *Tuque tuo Colchum propellas remige Phasim* recte *Colchum*, id est *Colchicum*, correxerunt viri docti, quod firmatur a v. c. Perreji, primo

& sec. Vaticano, Mentel. Borrich. Groning. Heinsiano, ceterisque codd. & primis edd. non *Colchon*, ut in Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque. *propellere* proprium de remis. ut El. praeced. v. 11.

Nunc agite, o socii, propellite in aequora navem;
 ubi vide Passerat. & ad h. l. & Oudendorp. ad Lucan. IX. 319.

13. *Qua rudis Argoa natat inter saxa columba &c.]* *Argea* in Voss. tert. Askew. & meo secundo. ut alibi etiam peccatum, & *Argoa* atque *Argea* confusa sunt. vide Scalig. ad Culicem v. 342. mirifica autem lectio est in quinto Vaticano *Argoduce natat*. quae ex glossa venit, qua in margine aliquis notaverat, navi Argo ad saxa, vel cautes Symplegadam concurrentes, viae ducem fuisse columbam, supra Lib. II. El. 20. 39.

*Et qui movistis duo litora, quum rudis Argus
 Dux erat ignoto missa columba mari.*

ubi vide quae notavi. *intra saxa* in Askewiano, *pinus ad ossa* vitiose in Colbert. & in marg. *adepta. in novae prorae faciem adacta* dicitur pinus, quia Argo prima fuit navis, quae aequor tentare fuit ausa. & *adacta* hic ponitur pro *exstruanti* recte explicat Forcellinus in lexico voce *Adoretur*.

15. *Et si qua Ortygii visenda est ora Caystri]* hanc If. Vossii in Observ. ad Pompon. Melam. Lib. I. cap. 17. pag. 85.) emendationem in contextu recepit, multisque propugnavit Broukhuisius. repudiata altera ejusdem Vossii ad Catull. pag. 108. conjectura, *Et si qua Phrygii*, quae certe priori postponenda, licet ipse Vossius eam praeferret: *Ortygium* vero *Caystrum* exponit, quia *Ortygiae*, seu Epheso, vicinus est Cayster fluvius. *Phrygium*, quia in Phrygia, aequae ac Maeander, inde etiam *Phrygius* dictus, oritur. Sed videamus codd. veterum diversas lectio-

Et qua septenas temperat unda vias :
Omnia Romanae cedent miracula terrae.
Natura hic posuit, quidquid ubique fuit.

Armis

lectiones in uno Regio, *Et si qua Ogygiae*. in altero, *At si qua Origiae*. ut in primis edd. id Askewiano & meo utroque, *orige visenda*. *Et qua Origae* in v. c. Perrejo, secundo Vatic. Scaligeri Excerptis, Mentel. Heinsiano, Borrich. Groning. duobus Leidd. tribus Voss & binis D'Orvillii. in primo Vaticano *Et si qua Origi*. in aliis ejusdem Bibliothecae, *Si quane Lygaei*, *Si quave Gygaei*. vel denique, *Si quave olorigeri*. *Et qua Gygei* in utraque Aldi, Juntina, Colinaei Rovill. Gryphii, aliisque. quod ex editione Volsi an. 1488. petiit esse indignatur Broukhusius, Volsco plerumque iniquior, nam ille in notis monuerat alios *cycnei* vel *olorigeri* legere. sed *Gygaei* in editione Brixiana an 1486. jam exstare notavit, & hanc lectionem recepit editor Elect. minor. Etonens. Scaliger reponebat, *Et si quadrigae visenda est ora Caystri*. & per *quadrigam Caystri* intelligebat quatuor urbes Ephesi nobiliores, Ephesum, Smyrnam, Colophonem, & Miletum. quod nimis longe quassum & contortum videtur. & absurdam hanc interpretationem vocat Editor Elector. Minor. Etonensium. inde tamen Guyetus formabat, *Et si quadrijugi*, id est quadruplicis. Heinsius vero in notis Propertianis pag. 737. tentabat, *Quave Ephiraeaei*, vel, *Aut qua Smyrnaei*. vel, *Si qua & olorigeri*, aut, *Si qua & cycnei*. & de *Cycneo Caystro* remittebat ad Dalecampii notas in Plinium Lib. V. cap. 29. *cycnei Caystri* etiam conjecerat Lipsius Lib. I. Var. Lect. cap. 2. & hoc ultimum prae ceteris virorum doctorum conjecturis calculo suo probavit Spanhemius, Broukhusio laudatus, ad Callimach. Hymn. in Dian. v. 257. pag. 357. ed. noviss. illud itaque praefendum videtur, vel *olorigeri Caystri*, quo epitheto Padum insignivit Claudian. Epist. II. 12. passim enim apud poetas *Caystrum*, & vicinum Maeandrum, frequentare dicuntur olores. vid. Dionys. Perieg. v. 833—837. & Avieni Descript. Orbis v. 996—1001. unde *Caystrius ales* dicitur olor Ovidio Lib. V. Trist. I. 11. id pluribus probare, otio esset abuti.

16. *Et qua septenas temperat unda vias*] temperet Borrich. & Heinsian. minas pro vias in eodem Heinsiano & meo priore. id quum in suo

codice etiam reperisset Broukhusius, de septem Nili ostiis intelligendum notavit, refutans Paseratium & Cerdam, qui de Gange ceperant, rogans, *quid Gangi cum Propontide, cum Phasi, cum Caystro*? Possent & ad Maeandrum, qui vicinus Caystro fluvius est, haec referri, qui temperat aquas, seu fluminis sui vias, per errores & flexus, quae si recte fluerent, in mare cito laberentur. itaque temperat aquas, ut auriga equos frenis. male enim Guyetus perforat, quia temperat mox sequitur v. 22. *septenas* autem, vel incerto numero vocaverit vias, pro multis. ut terque quaterque supra El. V. hujus libr. v. 6. *Obruis infano terque quaterque mari*. vel *centenas* legendum, eodem significato, pro plurimas, innumeras. sic *centenas* Antonii classis naves vocat Lib. IV. El. 6. 47.

*Nec te quod classis centenis remiget alis,
Terreat.*

ita in codd. MSS. supra El. XVI. v. 17.

In nunc, tolle animos, & centum finge triumphos.

pro tecum finge. sed rectius haec & verius de Nilo exponit Broukhusius, quod & in margine ed. Canteri legitur. & vias, non minas, quod male etiam recepit Elector. Minor. Etonensium editor, optime de fluminis ambagibus noster dicit. pariter vias Maeandro tribuit supra Lib. II. El. 25. 36.

*Atque etiam ut Phrygio fallax Maeandria campo
Errat, & ipsa suas decipit unda vias.*

sic puras fluminis ire vias Tibullo Lib. I. El. 10. 36. & ita *ιδέων* de Alpheo flumine apud Dionys. Perieg. v. 410. & de Pactolo v. 831.

17. *Omnia Romanae cedent miracula terrae
Natura hic posuit, quidquid ubique fuit*

cedant Heinsius, & mox *quidquid ubique nitet*, vel *sui est*. sed nihil tentandum ostendit imitatio Ovidii Lib. I. A. A. 56. de Roma: *Haec habet, ut dicas, quidquid in orbe fuit.*

Ssss 3

22. viāri-

Armis apta magis tellus, quam commoda noxae,
 20. Famam, Roma, tuae non pudet historiae.
 Nam, quantum ferro, tantum pietate potentes
 Stamus: victrices temperat illa manus.
 Hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Umbro
 Tramite, & aeternum Marcius humor opus.

25. Al.

22. *victrices temperat illa manus*] ita edendum censui, tam auctoritate codicum, quam virorum eruditorum consensu. *illa* enim, *pietas* nempe, quae praecedat, & vi armatae opponitur, legitur in quinto Vaticano, Borrich. Leidenfi secundo, & Askewiano, recte omnino. *ira* enim non temperat victrices manus, sed incitat & acuit. ut Ovidio Lib. I. Amor. 7. 66. *Quamlibet infirmas adjuvet ira manus. sed pietas, ratio, & virtus in ipsa victoria irae moderatur.* ut de Justitia & Clementia in locis Nafonis ex Lib. I. Pontic. & Rutillii Lib. I. Itin. a Broukhufio hic productis. rectius itaque pietas hic *manus victrices temperare* dicitur, adeoque *illa* legendum confirmat alius Ovidii locus Epist. I. 86. ubi de increpantis Icarii ira dicit Penelope,

*Ille tamen pietate mea, precibusque pudicis,
 Frangitur, & vires temperat ipse suas.*

quamquam & illic *ira* coniecerat Heinsius. alii inde. vide istic notas, unde patebit, Bersmannum censuisse Ovidium eo loco hunc Propertianum imitari. pro altera tamen lectione etiam stat Gronovius ad Statii Lib. I. Theb. 112. p. 377. & Heinsius illi accedens in notis Propertianis p. 737. eamque Gruterus ineditis Suspicionum Schedis confirmare conatur loco Livii Lib. XXXVII. cap. 53. in Rhodiorum oratione ad Romanos: *Inducetis in animum negare Eumenis cupiditati, quod iustissimae irae vestrae negastis.* & Claudiani Lib. I. in Eutrop. 364. licet alio sensu,

— *lenis facilisque moveri
 Supplicibus, mediaque tamen molliissimis ira.*

ut autem in vulgata lectione *ira* dicitur *victrices manus temperare*, ita *vires* suas *frangere* Ovidio Lib. I. Trist. 1. 94.

— *si cuncta videbis
 Alia, si vires fregerit ira suas.*

Seneca Consol. ad Helviam cap. 1. de animi dolore: *Exspectabam itaque, dum ipse vires suas frangeret, & ad sustinenda remedia mord mitigatus, tangi se ac tractari pateretur.* Lib. I. de Clem. cap. 19. *Utinam quidem eadem homini lex esset, & ira cum zelo suo frangeretur. eadem notione hic temperare manus victrices dicitur ira.* ut apud Cic. pro Marcello cap. 3. *nulla est tanta vis, quae non ferro ac viribus debilitari frangique possit. animum vincere, iracundiam cohibere, victoriam temperare &c.* ubi *victo temperare* male Gruterus. nam cum casu quarto etiam Ovidio d. 1. *vires temperat ipse suas.* neque etiam opus est cum Heinsio apud Nafonem Lib. I. Amor. 3. 10. emendare, *Temperat & sumtu parvus uterque parens.* pro *sumtui*. ubi recte vulgatam *sumtus* tuetur Patruus meus, quae hoc etiam loco firmatur. Nihilominus *temperat illa, pietas* nimirum, ut modo dixi, hic praefendum existimavi cum Lipsio & Jo. Mario Mattio, quorum loca indicavit Broukhufius, qui initio notae lis adensus, alterum tamen mox locis Ciceronis defendit. sed *illa* hic legendum etiam censuit Canterus in marg. ad Plantin. & Lipsio obsecutus Passeratius, dubitat editor Elect. Minor. Etonef. p. 128. sed *illa* tamen retinuit, quia sic in uno libro legi edoctus erat. plures vero in hanc lectionem consentire codices, paullo ante notavi. la Cerda ad Virg. VI. Aen. 854. & Cl. Heynius ad Tibull. L. II. El. VI. v. 2.

23. *Hic Anio Tiburine fluis, Clitumnus ab Umbro*

Tramite, & aeternum Marcius humor opus]

Almo male in meo secundo. *Tiberine* Groning. Askew. Palat. Leid. sec. Voss. tert. & alter D'Orvill. *Tiburtine* in Heinsiano, & meo priore. *Tiburine* Mentel. Commel. Borrich. hoc est *Tiburne* quod in Neap. & edd. Venetis, Reg. Lep. & Beroaldi. & sic Scalig. & Guyetus, ut *Tiburinus Anio* dicatur quomodo Tuscus Tiberis, & sim. vide hic Passeratium. *Tiburne fluis* legebat Mark.

25. Albanusque lacus socii Nemorensis ab unda,
 Potaque Pollucis nympha salubris equo.
 At non squamoso labuntur ventre ceraestae,

Itala

Marklandus, & Elector. Minor. Etonensium editor. ut habetur in ed. Volsi, utraque Aldi, Juntina, Colinaei, Rovill. Gryph. & Canteri, ut in quibusdam codd. legi testatur Beroaldus. Tiburte fuit placebat Cl. Schraderi Emend. cap. VIII. p. 163. idque admittendum videtur, ut aqueductum ex regione Tiburti, hoc est Tiburtina, memorat Suet. Calig. 21. ubi vide Torrent. qui Tiburtem agrum ex Livio, Tiburtem viam Horatio, & villam in Tiburte ex Cicerone adfert. Anionem enim, vel Anienem, per Tibur- sinorum fines decurrere, & in Tiberim defluere dicit Vibius Sequester de Flumin. pag. 7. hinc quia in Tiberim defluit, Tiberinus, vel Tiburi- nus recte etiam dicitur Anio, quia Tiburis Ar- gei pomifer arva rigat, ut de Anione dicit Ovid. III. Am. 6. 46. vel pomifera arva, ut legit Bentlejus ad Horat. I. od. 7. 14. vide infra ad Lib. IV. El. 7. 81. & plura de Anione apud Cluver. Lib. II. Ital. Ant. cap. 10. pag. 711. & seqq. & Dempster. Lib. II. Etrur. Reg. cap. 15. fues male in Askew. Groning. Voss. pr. & quar- to, meoque secundo. dein Liturnus in Voss. pr. Litumnus Neap. & Borrich. mox Martius humer vitiose hic quoque scribitur in omnibus fere codd. & edd. vetustis, pro Marcus, ut passim; de quo vide ad h. L. El. 1. 52.

25. Albanusque lacus socii Nemorensis ab unda] Albanus lacus & socii in Regiis, Mentel. Leid. primo, tribus Voss. primo D'Orvill. meo utro- que, & priscis edd. Albanus lacus at socii As- kew. Albanusque lacus socia in v. c. Perreji, Co- lotiano, primo & quinto Vaticano. Francius conjecerat,

Albanus lacus, & socia Nemorensis, ab unda.

& unda Groning. umbra male in Mentel. Hein- sian, Leidensi primo & meo. de utroque hoc lacu Albano & Nemorensi, quos socios vocat, quia ex iisdem fontibus oriuntur, vide hic Scalig. & Passeratium. sed Scaligerum refutavit edi- tor Elector. Minor. Etonens. p. 129. eumque errasse in utriusque lacus situ, & Juturnae sca- turigine, rejecta etiam ejus emendatione in loco Strabonis, & meliora docuisse Cluverium notat, (Lib. II. Ital. Ant. cap. 10. prope fin.) legen-

dumque censet. socia (vicina) Nemorensis in unda. ut ab derivatum fuerit ex fine praecedentis ver- sus ab Umbo.

26. Potaque Pollucis nympha salubris equo] ita correxerunt viri docti, pro lympha, quod in plerisque codd. & edd. vetustis. & sic Hein- sius ad Ovid. Epist. V. 31. vide supra ad El. XIV. 4. intelligi fontem Juturnam, cujus aquam saluberri- mam Castoris & Pollucis equi biberunt, eaque se abluerunt (licet solum Pollucis equum Cylla- rum dictum memoret) post victoriam ab A. Postu- mio Dictatore ad lacum Regillum relatum, mo- nuerunt Beroaldus, Passeratius, & pluribus ad- struxit Broukhufius, recte hac referens nummum gentis Postumiae, a Torrentio ad Sueton. Ner- c. 1. productum, in quo Dioscuri equites hasta- ti, ex hoc fonte equos suos refocillant. quem ex eadem hac historia exposuerunt Vaillantius in Num. Antiq. Fam. Rom. Tom. I. pag. 305. & Morellius in Thesouro Fam. Rom. Tom. I. p. 358. ad Tab. I. N. 3. de eodem Juturna fonte etiam Beroaldus capiebat locum nostri ex Lib. IV. El. 4. 14.

— ubi nunc est Curia septa
 Bellicus ex illo fontem bibebat equus.

27. At non squamoso labuntur ventre ceraestae] labuntur in Colbertino, Mentel. Leid. primo, Voss. meo secundo, prima ed. Veneta, & Reg. Lep. sed labuntur recte in altera Veneta, Volsi, Beroaldi, Aldinis, Juntina, ceterisque edd. verbo serpentibus proprio. in solo Askewiano legitur squamosa veste, forte pro pelle squamosa serpentum ceraestarum, quae lectio non adspernan- da, & ni fallor elegantior est, quam ut librariis suam debeat originem. sic enim vestis pro ser- pentum pelle non semel apud Lucretium occur- rit. vide Gebhardi notas ad Tibull. I. 4. 35. pag. 36. respicere autem videtur Propertius il- lud Virgilii, loco mox indicando, ubi inter lan- des Italiae mala illa recenset, quibus non est obnoxia,

Nec rapit immensos orbes per humum, neque
 tanto

Squameus in spiram tractu se colligit anguis.

ubi

Italia potentis nec furit unda novis.

Non hic Andromedae resonant pro matre catenae;

30. Nec tremis Ausonias, Phoebe fugate, dapes.

Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes,

Exitium nato matre movente suo.

Pen-

ubi Servius notat: *sunt quidem serpentes in Italia, sed non tales, quales in Aegypto, & Africa.* forte in animo uterque habebat illud serpentis monstrum exitiabile, quo Atilii Reguli exercitus ad Bagradam in Africa fuit infestatus, *centum in ulnas porrectum*, ut vocat Silius Ital. VI. 151. & seqq. ubi multo cum artificio serpentem illum describit. tales igitur serpentes, seu cerastras, specie pro genere posita, Romano solo non infestos esse innuit, ut nec Italum aequor belluis marinis, vel, si ora cum Aurato legatur, omnem Italicae regionem monstris inmanibus seu in usitatissimis ac novis, non commoveri addit. de cerastris his praeter Beroaldi & Passeratii notas ad hunc locum, vide Harduinum ad Plinium VIII. cap. 23. & praesertim Conr. Gesnerum Lib. V. Hist. Anim. pag. 64. & seq. sub finem Tom. III. ubi squamosa pelle insignis conspicitur cerastris.

28. *Italia potentis nec furit unda novis]* nec fuit una in omnibus fere codd. MSS. Regiis, Colbertino, Askew. Borrich. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & primis aliisque vetustis edd. *fuit unda* in v. c. Perreji, ut legebat Fruterius, & Canterus. *furit* ex suo cod. Scaliger quod recepit Passerati. *potentis nec facit ora novis*, id est, non apta est, Auratus non male, Sappho apud Ovid. Epist. XV. 8. *Non facit ad lacrimas barbitos ulla meas.* ubi *ad lacrimas facit*, ne quis alia constructione dici objiciat, etiam tertio casu apud nostrum h. libro El. I. 20. *Non faciet capiti dura corona meo;* & in aliis veterum locis, apud Heinsium ad Ovid. Epist. II. 39. *furit* tamen cum Passeratio, vel *fuit unda* cum Fruterio se praesferre notat Valens Guellius ad Virg. II. G. 154. & recte observat, nostrum toto hoc loco in animo habuisse egregios Virgilii versus, quibus illic in laudes Italiae se effert, illos autem cum his Propertianis inter se conferre, quos non adscribo, quia prolixiores sunt, Musarum cultoribus volupe erit.

30. *Nec tremis Ausonias, Phoebe fugate, dapes]* Ausoniis Askew. Phoebe, *fugare* in primo Vatic. Borrich. Groning. Heinsiano, primo Leid. tribus Voss. meo priore, & primis edd. innuit cruentas caenas Thyesteas, & hunc forte locum respicit Ovidius Epist. XVI. 206.

Non dabimus certe socerum tibi, clara fugantem Lumina, qui trepidos a dape vertat equos.

vel, cui *trepidos Sol dape vertat equos.* ut legit Heinsius, qui memoriae vitio illic in hoc Propertii loco adfert, *Nec fugis Ausonias.* pro *Nec tremis.* quod minime tentandum. sic enim Lib. I. El. 15. 38. *Nec tremis admissae conscia nequitiae.*

31. *Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes, Exitium nato matre movente suo.]*

cuique in meo priore. *cuicumque* D'Orv. pr. *Nequicquam* in primis edd. *absentis* in Aldi utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque. sed recte *absentes* in Mentel. Borrich. Groning. Heinsiano, aliisque melioris notae codd. *absentes ignes.* ut de eodem hoc Meleagro, ad cuius fabulam hic respicit, Ovidius in Ibis v. 601.

Natus ut Althaeae flammis absentibus arsit, Sic tuus ardeat stipitis igne rogas.

ubi vide Salvagn. hinc apud Manilium Lib. V. 176.

Te, Meleagre, colunt flammis absentibus ustum, Reddentemque tuae post mortem mutua matri.

ut certissima conjectura pro *habitantibus*, vel *latitantibus*, restituit Gronovius, probante Bentlejo, cuius notas illic vide. *arserant* vitiose Borrich. Heinsian. & meus primus. deinde pro *movente* in Voss. tertio *parante* ut in ed. Beroald. Gryphii, Rovilliana, Canteri, Raphelengiana Doufarum, aliisque. sed *movente* in v. c. Fruteriis, Regiis, Colbertino, primo & quinto Vatic. Neapol. Borrich. Groning. ceterisque membra-

nis

Pentheae non saevae venantur in arbore Bacchae:
 Nec solvit Danaas subdita cerva rates
 35. Cornua nec valuit curvare in pellice Juno,
 Aut faciem turpi dedecorare bove.
 Arboreasque cruces Sinis, & non hospita Grajis
 Saxa, & curvatas in sua fata trabes.

Haec

nis: cui scripturae favent codices & edd. primae, in quibus *monente*, ut in Venetis, Reg. Lep. Volsi, & Colinaei. corrupta vero codicis Askewiano lectio *inducente* inrepsit ex glossa, qua librarius *movente* exposuerat, *exitium inducente*. aequae ac *parante* in aliis codd. glossam similem sapit. nam *movere exitium* hic commode exponi potest, pro fatalis exitii auctorem esse. Tibullus Lib. I. El. 7. 56.

Et canit eventus, quos Dea magna movet.

ut legit Gebhardus, & apud Ovidium Lib. II. Met. 639. *fatorum arcana movebat*. eum vide Lib. II. Crepund. cap. 5. p. 69. ubi plura de hac significatione verbi *movere* notavit. licet *monet* in Tibullo praetulerit Broukhufius, sic *movere* & *parare bella* passim variantur in MSS. apud Ovid. Epist. III. 123. III. Am. 12. 4. Remed. v. 2. & *commovere certamina*, pro excitare, incendere. de quo vid. Drakenb. ad Silium XIV. 141. *matre parante sua* conjecerat Marklandus. ut supra El. VIII. v. 10.

Increpet absumentum nec sua mater Ityn.

& Ovid. II. A. A. 66.

Erudit infirmas ut sua mater aves.

33. *Pentheae non saevae venantur in arbore Bacchae*] *saevae* in sec. Leid. Heinsiano, & meo priore. ut saepe alibi apud nostrum codices hanc vocem plerumque a librariis ejectam retinent. *in arbore*, pro in silva. ut hoc libro, El. II. 13. *Quum me Castalia speculans ex arbore Phoebus*. ubi vide. de Penthei a Maenadibus discepti fato confer cum hoc loco Theocritum Idyll. XXVI. v. 10. & seqq. & Ovidium sub finem Lib. III. Metam. *Danaïs* in sec. D'Orvill.

35. *Cornua nec valuit curvare in pellice Juno* &c.] *non valuit* in Mentel. Groning. Leid. pr. & sec. Voss. pr. & tert. totum hoc distichon

abest a primo D'Orvilliano. & certe non bene haec cohaerent, aut procedunt cum sequentibus. neque hoc in versu *cornua curvare*, & mox *curvatae trabes* valde concinna recurrunt. Aberrasse hos versus suspicor, & forte spectare ad Lib. II. El. 21. post vers. 20. ubi haec Jo. Ino, Andromede, & Callisto memorantur, & singularum fati aliquid honorificum vel non indecorum additur, & Junonis initio Elegiae & v. 13. etiam praecedat mentio: illic igitur eo ordine si inserantur hi versus, non incommodum ibidem occupare locum videri possint:

Jo versa caput primos mugiverat annos:

Nunc Dea, quae Nili flumine vacca bibit:

Cornua nec valuit curvare in pellice Juno,

Aut faciem turpi dedecorare bove.

Ino etiam prima terras &c.

Hanc miser inplorat navita Leucothea.

Andromede monstribus &c.

Haec eadem Persei nobilis uxor erat.

Callisto Arcadios &c.

Haec nocturna suo fidere vela regit.

forfan & aliis videbuntur haec transponi posse eod. Lib. El. 24. post v. 14. sed prior locus videtur aptior. *turpi bovi* in omnibus fere MSS.

37. *Arboreasque cruces Sinis, & non hospita Grajis*
Saxa &c.]

truces vitiose in Voss. tert. & primis edd. ante Bercaldum. nec minus corrupte *Synis* in quarto Vaticano. *senis* in quinto, Mentel. Heinsiano, Askewiano, duobus Leidd. Voss. pr. & tert. utroque D'Orvill. & meis. in uno Regio, *Arboreas cruces senis & non hospita*. in altero, *Arboreasque truces senis & in hospita. cruces* etiam in Excerpt. Scalig. *saevus* Voss. quart. *saevus & inhospita Grajis* in ed. Veneta prima, & Reg. Lep. ut in ed. Brixienti haberi notavit Elector. Minor. Etonenf. editor. p. 130. *Sinis* in sec. Venet. Canteri, & Doufarum Raphelengiana
 T t t t Scinis

Haec tibi, Tulle, parens, haec est pulcherrima sedes:

40. Hic tibi pro digna gente petendus honos.

Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum

Spes, & venturae conjugis aptus amor..

ELEG.

Scinis correxit Beroaldus, ut est in ed. Volsi, Aldi utraque, Juntina, Colinel, Rovill. Gryph. Mureti Aldina, aliisque. *Saxaque curvantes* male in Borrich. Voss. primo, D'Orvill. & meo. *curvatas* in v. c. Perreji, qui ex illa lectione forsitan hic intelligebat Procrusten, de quo narrat Hyginus fab. XXXVIII. eum hospiti, si longior esset, lectum minorem dedisse, & reliquam corporis partem extensam praecidisse, sed brevioris staturae hospites, lecto longiore dato, incudibus suppositis extendisse, & dein interfecisse quod tamen alios de Sinide tradere, notat illic Munckerus. sed his *trabes* non conveniunt. pro quibus *curvatas toros* substituere, nimis forte temerarium esset, ut tres istos Tyrannos Sinin, Scyronem & Procrusten conjungit. Sed alii Interpretes *curvatas* has in sua damna *trabes* referunt ad *Scinin*, arboribus adductis homines adligantem, & remissis dilacerantem, per *inhospita Grajis Saxa* latronem Scyronem, hospites e scopulis praecipitantem, & *curvatas in sua fata trabes* exponunt, quia Theseus eadem ad arbores alligatas & reductas poena Sinin necavit. unde Ovidius Lib. VII. Met. 440.

*Occidit ille Sinis, magnis male viribus usus,
Qui poterat curvare trabes, & agebat ab alta
Ad terram late sparsuras corpora pinus.*

ubi Heinsius & alii ex melioribus codd. etiam praefereunt *Sinis*, pro *Scinis*, ut hic quoque Broukhufius. & sic apud eundem Nafonem Epist. II. 69. ubi Phyllis eadem haec tria monstra, crudelitate insignia, a Theseo interfecta, memorat:

*Cum fuerit Scyron lectus, torvusque Procrustes,
Et Sinis, & tauri mixtaque forma viri.*

ubi etiam *Scinis* in multis codd. & edd. vide Salvagn. ad Ibin v. 411. Delr. & Demster. ad Claudian. I. in Ruf. 252. Muncker. ad Hygin. d. fab. 38. Cel. Valckenar. ad Euripid. Hippol. v. 977. p. 268 & Mezeriacum Comment Gall. ad secundum Nafonis locum. Quod autem Livi-

nejus quaedam hic desiderari suspicatus fuerit ex eo patere opinor, distichon ei visum fuisse male cum his cohaerere, quod loco alieno hic insertum modo notavi, & hinc puto Marklando locum hunc visum esse obscurum & corruptum, ut adscripserat. nam quod Broukhufius repetenda existimet *non valuit curvare*, Sinidi non convenit. Sed accusativos hic vagos esse, *arbores cruces, saxa, & curvatas trabes*, cum quibus verba e superioribus connecti commode non possint, animadvertit D'Orvillius ad Chariton. pag. 708. *non hospita Grajis saxa* illustrat Marklandus ad Statii Silvas pag. 183.

40. *Hic tibi pro digna gente petendus honos* parandus in tertio Voss. & pro varia lectione superfer. *creandus*. sed reliqui codd. & edd. veteres in vulgatam consentiunt. *Hinc tibi* legebat Marklandus, exponens, Hinc tibi petendi sunt honores, Consulatus, praetura, &c. quemadmodum splendor & dignitas gentis & familiae vestrae postulat.

41. *Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
Spes, & venturae &c.]*

ad eloquium cursus in aliis legi patet ex notis Passeratii. Heinsius conjecerat, *Hic tibi ad eloquium via fert*. a recepta lectione minus recederet, *Hic tibi ad eloquium vires. cives ad eloquium* pro, eloquentes, capiebat Fruterius, ut *Sobrius ad lites* Lib. IV. El. 2. 29. sed rectius interpretari videtur Passeratus, Hic cives erunt, qui eloquentiam tuam audiant, vel quos facundia tua juvare possis. *ampla nepotis spes* in Borrich. Heiniano, & meo priore. *nepotes* Mentel. ut in marg. ed. Ald. conjecerat Heinsius. per adpositionem, nepotes tibi, ampla spes. sed editum praefero propter sonum ingratiorem *nepotes spes*. filii vero & nepotes passim parentum *spes* dicuntur. vid. ad T. II. Anth. Lat. p. 67. & 68. *aptus amor* in omnibus meis codd. non *aktus*. ut in ed. Scalig.

E L E G. XXII.

- E**rgo tam doctae nobis periere tabellae;
 Scripta quibus pariter tot periere bona!
 Has quondam nostris manibus detraxerat usus,
 Qui non signatas jussit habere fidem.
 5. Illae jam sine me norant placare puellam,
 Et quaedam sine me verba diserta loqui.
 Non illas fixum caras effecerat aurum:

Vul-

[**EL. XXII.**] Hac Elegia forte indicantur tabulae ad Cynthiam missae, quae cum ab ea essent remissae, perditae fuerunt. hinc v. 11. conjicit, quae in illis scripta esse potuerint, *Fersican* haec illis fuerant mandata tabellis &c. confert Ovidium, qui ex hac Elegia nonnulla imitatus est Lib. I. Amor. El. 12. ubi iuvetur in tabellas suas, a Corinna remissas, quibus aditum negaverat. nostrum è recentioribus feliciter aemulatus est D. Heinsius, non dissimilis argumenti de carminibus amissis Elegia inter Ejus juvenilia El. IV. tales tabellae amatoriae memorantur Horatio Epod. XII. 2. & Juvenali Sat. IX. 36. & de ejusmodi tabellis seu pugillaribus vide Walchium in Actis Literar. Jenens. Vol. V. pag. 136.

2. *Scripta quibus pariter tot periere bona!* quot periere bona! emendaverat Heinsius, quod alteri lectioni praefendum videtur, & sic coniecerat Marklandus.

3. *Has quondam nostris manibus detraxerat usus, Qui non signatas jussit habere fidem]*

manibus vitiose pro manibus in primo Voss. mox *Qui modo* in meo priore. *signatis jussit adire fidem* in Excerpt. Scalig. sensum loci hunc esse adscripserat Ant. Perrejus, *habere fidem ut crederentur, & agnoscerentur a me scriptae etiam sine nota signi.* Marklandus sequentia ad horum intellectum adnotaverat: *Diu has (tabulas) habueram, & tam bene notae erant pro meis, ut, licet meum nomen inibi non signatum fuisset, fides tamen eis haberetur, utpote a me venientibus. &*

fidem habere hic dici, ut Lib. II. El. 19. 18. *sed multos non habuisse fidem.* Heinsius vero, legebat,

Has quondam in nostros manibus detraxerat usus, Quae non signatas &c.

ut de Cynthia intelligatur. quod firmari posset ex v. 11. & seqq. ubi quae his tabellis inscripta fuisse suspicatur, ad Cynthiam spectant; licet etiam de istis tabellis, ultro citroque missis, & quibus remissis responsum inscriberetur, adeoque de Propertii ipsius pugillaribus, possit intelligi, quos adeo detraxerat continuo usu, qui fidem illis faceret, ita ut facile ex isto iudicio, toties ante jam missae cum essent, agnosceret Cynthia, a qua venirent, etiam si poetae nomen non adscriptum, neque ejus sigillo signatae essent. locum hunc imitatus est P. Louichius Secundus Lib. III. El. IX. 20.

Tu veterum dulces scriptorum fume libellos, Adritos manibus quos juvet esse meis.

5. *Illae jam sine me norant placare puellas, Et quaedam sine me &c.]*

placare puellam in Voss. quarto, & D'Orvill. sec. ut ad solam referatur Cynthiam. mox *aeque eadem*, voce in duas syllabas contracta, Heinsius. ut supra El. IV. 36.

Hac eodem rursus, Lygdame, curra via.

vide ad Lib. IV. El. 7. 7. sed *quaedam verba diserta* tabellis his melius convenire videntur.

T t t t 2

8. Vul-

Vulgari buxo sordida cera fuit.

Qualescumque mihi semper mansere fideles,

10. Semper & effectus promeruerē bonos.

Forſitan haec illis fuerant mandata tabellis :

Iraſcor, quoniam es, lente, moratus heri.

An tibi nescio quae viſa eſt formoſior? an tu

Non bene de nobis crimina ficta jaciſ?

15. Aut dixit: Venias hodie, ceſſabimus una :

Hospitium tota nocte paravit Amor.

Et

8. *Vulgari buxo sordida cera fuit*] *Vulgari e buxo collata cera* conſecerat Heinſius. ſed *sordida* hic praefero, quia longo manuum uſu detritae, ut dixerat v. 3. *sordes* contraxerant hae tabellae, ex vili tantum buxo factae. *buxa cerata* Prudentio Perilſtroph. Hymn. IX. v. 49.

10. *Semper & effectus promeruerē bonos*] *effectus* male in Askew. & D'Orvill. ſec. Ovidius II. Am. 3. 16. *Non caret effectū, quod voluere duo.* ſupra El. VII. 17. *Et tibi ad effectum vires dat Caesar.* ubi *effectum* etiam in aliis MSS. & Lib. I. 10. 28. *Hec magis effectū ſaepe fruiſe bono.* ubi *effectū bono*, ut h. l. quamquam tamen hic fere probem cod. Voſſiani lectionem *effectus promeruerē ſuos.* pro *felices*, & *optatos.* ut *ſuos Deos habere, ſuis ventis navigare*, & ſim. pro *fauentibus* & *propitiis*, apud poetas frequentiſſima ſunt. vid. Parrhaſ. Quaeſ. per Epist. pag. 56. & quae notavi ad Lotich. p. 251.

11. *Forſitan haec illis fuerant mandata tabellis*] *fuerint* emendauerat Heinſius. ut paſſim *forſitan* cum ſubſunctivo. ſed non ſemper apud noſtrum. vide ſupra ad El. XVIII. 6. ſequentia ſunt *Cynthiae* verba, quae tabulis remiſſis, ſed deperdiſtis, ab ea fuiſſe inſcripta conſicit. *moratus heri* in Excerptis Scalig. quod idem ac *heri*. vid. ad Lib. II. El. 18. 1.

13. *An tibi nescio quae viſa eſt formoſior?*
an tu

Non bene de nobis crimina ficta jaciſ?]

An tibi Voſſ. pr. *Aut* Voſſ. tert. ſed *An* pro *via* leſione ſuperſcr. *Et tibi* in meo priore, ut legebat Guyetus. eleganti artificio *nescio quae* Lycinna nōpe, vel alia quacumque, ſed

quam nominare deſignatur *Cynthia*, contentus cauſſa. ut *Oenone* apud Ovid. Epist. V. 127.

Illam de patria Theſeus (niſi nomine fallor)
Nescio quis Theſeus, abſtulit ante ſua.
Dido Epist. VII. 124.

Mille procis placui: qui me colere, querentes
Nescio quem thalamis praepoſuiſſe ſuis.

altero verſu *Nen bona de nobis* in omnibus fere MSS. & edd. antiquis. ſed *Non bene* reſtituit Heinſius ad Ovid. I. Trist. El. 7. 15. & ſic Guyetus. qui etiam legebat *& tu. de nobis* deſunt in meo priore. *de meritis* in ſec. Leid. & Voſſ. tertio. pro *crimina* in margine ſec. D'Orvill. *omina. carmina* in Regio. *jacere crimina* hic dicitur, ut Lib. II. 1. 87. *mutae jace verba ſavillae.* & ſic *jacere voces, jacere contumelias*, & ſim. vid. Zinzerling. Promuſſ. Crit. cap. 48.

15. *Aut dixit: Venias hodie, ceſſabimus una:*
Hospitium tota nocte paravit Amor.]

Aut dixi in Regio, primo Vatic. & primis edd. *dixi* Neap. Colbert. Askew. primus Leid. Voſſ. prim. & quartus, & in D'Orv. pr. ac meo utroque. *Haud dixi* Guyetus. *venies* etiam in Regio, Colbert. Borrich. Groning. duobus Leidd. tribus Voſſ. utroque D'Orv. & meis, ac priſcis edd. *ceſſavimus* Askew. primus & quartus Voſſ. uterque D'Orvill. & mei. ſed *ceſſabimus* in pr. & ſec. Vatic. Colbert. Mentel. Groning. ceterisque. Heinſius ad ed. Ald. in qua *venies* & *ceſſavimus*, ut in aliis, correxerat.

— *venias hodie, ceſſabimus una:*
Hospitium tota nocte parabit Amor.

ceſſabimus etiam in primis edd. quo ſenſu *hospitium* hic capiendum ſit, patebit. ex nota Paſſeratii ad Plaut.

Et quaecumque volens reperit non stulta puella,
Garrula quum blandis ducitur hora dolis.

Me miserum, his aliquis rationem scribit avarus,

20. Et ponit duras inter ephemeridas.

Quas si quis mihi retulerit, donabitur auro.

Quis pro divitiis ligna retenta velit?

I puer

Plaut. Trinum. III. 2. 47. eodem, quo hic Cupidinem, ministerio Venerem instruit noster supra El. 8. 30.

*Cum fuerit multis exacta trientibus hora,
Noctis & instituet sacra ministra Venus.*

ex quo loco parabit, ut correxerat Heinſius, firmari poteſt.

17. Et quaecumque volens reperit non stulta
puella,
Garrula quum bl. duc. hora dolis.]

quaecumque dolens in Askew. duobus Leidd. tribus utroque D'Orvill. meis, neque aliter in primis aliisque antiquis edd. quod defendit Struchtmeyerus Lib. II. Anim. Critic. cap. 2. pag. 103. alio sensu dolens, pro irata, hic accepisse videtur Douſa P. quia huic verſui adſcripſerat illud Virgilii Lib. I. Aen. 9. Quidve dolens Regina Deum. ſed volens recte emendavit, & edidit Broukhuiſius; pro cupiens, parata. ut apud Ovid. III. Am. El. 7. 5.

Nec potui cupiens, pariter cupiente puella.

Idque probat Cl. Heynius ad Tibull. p. 266. ſolens conſecrerat Guyetus. melius cum Heinſio legeretur, Et quodcumque doli reperit, ea tamen lege, ut in minore verſu ex illius codice emendetur blandis ducitur hora jocis pro dolis. quod & MSS. Perreji, & primo ac ſec. Vaticano firmatur, ejuſque lectionis veſtigia ſunt in Askewiano, in quo locis. ſed recepta hac Heinſii emendatione dicitur praeterea corrigendum cenſet Cl. Schraderus Emend. cap. VIII. p. 164. pro condicitur, ut in illo Terentii, His nuptiis diſtus eſt dies. de qua verbi dicere ſignificatione vide quae notavi ad T. I. Anth. Lat. pag. 502.

19. — his aliquis rationem ſcribit avarus,
Et ponit duras inter ephemeridas]

his laqueis in Heinſiano & meo primo. ipſe

Heinſius conſecrerat, tabulis rationem inſcribit avarus. rationes Marklaudus. ſcripſit in Leid. & Voſſ. pr. avari in multis MSS. ut binis Leidd. tribus Voſſ. Askew. utroque D'Orvill. meis, & primis, ceteriſque edd. antiquis. ſed avarus in Colot. Vatic. ſecundo, & Groning. ut Auratum legiſſe notaverat Douſa. quod firmatur ex imitatione Ovidiana Lib. I. Am. El. 12. 26.

*Inter ephemeridas melius tabulaſque jacerent,
In quibus abſumtas ſerret avarus opes.*

dein dias ephemeridas v. c. Fruter. quinto Vatic. Mentel. Borrich. Askew. duobus Leidd. tribus Voſſ. Heinſiano. utroque D'Orv. & meis. rigidas Heinſius. ponet in eodem Heinſiano, & meo priore. quod ſi admittatur, etiam ſcribet verſu praeced. legendum eſt.

21. Quas ſi quis mihi retulerit, donabitur auro.
Quis pro divitiis ligna retenta velit?]

Quas mihi ſi quis retulerit in Askew. & ſec. D'Orvill. & praeterea attulerit in eodem Askewiano. Haſ ſi quis Francius. quod probo. ne Quas & Quis vicino duorum verſuum initio recurrant. inſtar praeconis Propertius proponit mercedem inventori, ſi quis deperditas tabulas ad ſe referat, idque columnae, ut moris erat, proponere ac promulgare famulum jubet. huc reſer illa Apuleji, quae velut formulae hac in re uſitatae ſpeciem exhibent, Lib. VI. Met. pag. 93. ubi Mercurius ad Pſychem fugitivam e latibulis excitandam praeconis officio fungitur: ſi quis a fuga retrahere, vel occultam demonſtrare poterit fugitivam regis filiam, Veneris ancillam, nomine Pſychem, conveniat retro metas Murtias Mercurium praedicatorem, accepturus indicii nomine ab ipſa Venere ſeptem ſuavia, & unum blandientis adpulſum linguae longe mellitum. quae cum his Propertianis contulit Colvius pag. 78. ibidemque indicavit Moſchi locum, quem ante notas ejus inſpectas etiam exemplari meo adſcripſeram ex initio feſtivi ſimi Idyll. 3.

I puer, & citus haec aliqua propone columna:
Et dominum Esquilis scribe habitare tuum.

ELEG.

Idyll. I. ubi simili colore Venus fugitivum Amorem quaerens, instar praeconis, perditum filium inclamans, illi, qui eum reperisset, munus osculi sui, & qui adduxisset, aliquod majus *εὐπεριον* pollicetur. quae elegantissime imitatus est D. Heinsius Elegia illa, supra memorata, qua carmina aliquot amissa deplorat, pag. 497. & 498.

*Interea tamen haec foribus praefigite nostris,
Porticus aut si quae publica forte patet.
Si quis habes Heinsii teneras monumenta tabellas,
Blandaue festiva carmina ducta manu;
Basia bina Venus roseis furtiva labellis,
Spondet. Et his si quid dulcius esse potest.
& seqq.*

conferri merentur notata a Gónsalio aliisque Interpretibus ad Petron. cap. 97. & Meursio in Mantissa ad Libr. de Luxu Rom. cap. 22. illud vero Moschi elegantissimum *Fugitivi Amoris* Idyllium multos ex Italis poetas imitatione sua vel interpretatione aemulatos fuisse notavit Menagius ad Amintam Tassii v. 32. quos inter praeteritum nollem Angelum Politianum, qui totum Latinis numeris reddidit, inter Poëmata

sua pag. 622. post ejus Opera ed. Basil. 1553. Ceterum pro *ligna retenta* in plerisque codd. MSS. *signa* legitur, ut in Regiis, Colbertino, Neapol. Mentel. Heinsiano, Askew. Borrich. Groning. duobus Leidd. primo & tertio Voss. utroque D'Orv. & meis, cum edd. Venetia, Reg. Lep. & Volsi. sed recte Marklandus hanc lectionem argutam magis quam veram esse notaverat. *ligna* primus emendavit Beroaldus, unde in Aldinas, Juntae, Colinaei, Gryphii, ceterasque derivatum fuit, ut edidit etiam Broukhousius. sed de quo monitum lectorem oportebat. *ligna* vel ideo praefendum, quia supr. v. 8. dixit tabellas has e buxo vulgari fuisse, adeoque aureo muneris non comparanda inventori aut retinenda. mox *I puer, i, citus* haec legebat Francius, non male, quia id celeritatem iussu peragendi auget. ita saepe in aliis veterum locis id restituit Heinsius. de quo vide ad Tom. I. Anthol. Lat. p. 510. an vero *Exquiliis* vel *Esquiliis* scribendum, vide Dausquej. Orthogr. P. II. pag. 126. & Demster. in Paralip. ad Rosin. Lib. I. cap. 8. & de hoc urbis Romae vico praeter Passerat. ad h. l. pag. 540. Torrent. ad Morat. Epod. V. 100. p. 357. & 94 Lib. I. Sat. 8. 14. pag. 495.

E L E G. XXIII.

Falsa est ista tuae, mulier, fiducia formae,
 Olim oculis nimium facta superba meis.
 Noster amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes;
 Versibus insignem te pudet esse meis.
 5. Mixtam te varia laudavi saepe figura;
 Ut quod non esses, esse putaret amor.

Et

ELEG. XXIII.] AD CYNTHIAM SVPERBIEN-
 TEM inscribitur in Regio, & priscis edd. AD
 AMICAM SVPERBIENTEM in Borrich. & meo
 priore. pro quo corrupte in Colbertino, AD
 AMICAM SENTIENTEM. AD AMICAM IMPVDICAM
 in Menteliano. AD CYNTHIAM in meo secundo.

v. 2. *Olim oculis nimium facta superba meis*] omnino legendum, *oculis nimium facta superba tuis. non meis.* suos enim oculos laudare, Propertio putidum esset. sed Cynthiae oculis jam olim se captum & passim, & statim ab initio fatetur Lib. I. El. 1.

*Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis
 Intactum nullis ante cupidinibus.*

Facebant igitur absurdae, nescio cujus, conjecturae, quas auctore non nominato hic adfert Gebhardus, *O oculis nimium* &c. ut superbam factam innuat Cynthiae joci nugisque Propertii, numquam ei serilis sed fictis, vel *O titulis* quia versibus suis eam laudaverat. vel etiam *O logulis*, aut denique *Ellogiis*. quae ridicula sunt. sic melius esset cum Cl. Schraderi Emend. cap. VIII. pag. 164. *Olim elegis* reponere. ut mox sequitur, *Versibus insignem te pudet esse meis. fiducia formae.* bene a Gebhardo illustratur, ut *fiducia laudis* de Ulixee Ovidio XII. Met. 625. *mulier* denique hic per contemptum dici notaverat Marklandus indicato Euripidis loco, Med. 614. *Καὶ ταῦτα μὴ δίδου μαρμαίς, γύναι.* & Athenaei Lib. IV. cap. 4. in animo habens, ni fallor, illud ex Alexidis Thrasone, quod ibidem adfert Athenaeus,

Ὁ πόθος εἶδον ὅτι κερύειν, γύναι.

notum illud Horatii Epod. XII. 1.

Quid tibi vis, mulier, nigris dignissima batris.

4. *Versibus insignem te pudet esse meis*] jam pudet legebat Heinsius. *me* nempe pudet, quo sensu capiebat etiam J. Douss P. qui adscripserat; pudet me, quod te versibus meis insignem fecerim. Passeratius quoque notaverat *me* (subintelligendum esse, quo sensu, te insignem meis versibus esse, me pudet, recte servari potest lectio vulgata, in jam cum Heinso non mutata vel nunc pudet, ut in notis MSS. olim conjecerat Broukhufius. male igitur Gebhardus *te pudet* ad Cynthiae referebat, & cum interrogationis nota legebat,

Versibus insignem te pudet esse meis?

5. *Mixtam te varia laudavi saepe figura;
 Ut quod non esses, esse putaret amor.*

Fictam te Heinsius. ut conjecerat etiam Marklandus. sed Passeratius *mixtam* exponit, quia in forma concilianda, ut candor rubori aequetur, multa miscenda sunt. *tam varia* in primo D'Orvill. altero versu *saepe putaret* male in sec. Leid. primo Voss & tertio in marg. meoque secundo quod ex vers. praeced. male repetitum fuit. *putarat* Neapol. *esse putaret* amor idem Heinsius conjecerat. male Francius *esse putere tamen.* Amor, puellarum vitia in virtutes convertens, sibi plures in te animi & corporis dotes esse fingebat, & fuco adscito pulchrior videbaris, quam re vera eras. imitatus hunc locum est Ovidius Lib. III. Am. El. 14. 14.

Teque probam, quamvis non eris, esse putem.

quaesitus enim candor est fuci arte adsumtus, non naturalis, ut *quaerere* eo sensu apud Naso- nem III. A. A. 199.

Scitis & inducra candorem quaerere cera;

Sanguine quae vero non rubet, arte rubet.

Et color est toties roseo collatus Eoo ;
Quum tibi quæsitus candor in ore foret.

Quod mihi non patrii poterant avertere amici,

10. Eluerè aut vasto Theffala saga mari.

Haec ego non ferro, non igne coactus, & ipsa
Naufragus Aegaea vera fatebar aqua.

Correptus saevo Veneris torrebar ahenò :

Vinctus eram versas in mea terga manus.

15. Ecce

id autem naturae decus mercato perdere cultu, vel medicato aut fucato vultu, ut conjeci, vocat noster Lib. I. El. 2. 5. hinc idem amoris magister Lib. III. A. A. 225.

*Cur mihi nota tua causâ est candoris in ore?
Claude forem thalami, quid rude proditis opus?*

9. Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
Eluere aut vasto &c.

Cum mihi in libro Commelini, unde Gebhardus tentabat Cum me non patrii. Quae mihi Guyetus, & avertere pro avertere, avellere in Voss. tertio. portant pro poterant vitiose in Voss. pr. deinde Eluere recte in omnibus codd. MS. & editis vetustis praeter ed. Gryph. 1551. in qua Eluere. sed in altera Gryphil 1573. Fluere in Neap. & Askew. Eluere ut in ceteris, etiam primis edd. ut legendum. Ovidius I. Am. El. 14. 40. Non anus Haemonia perfida lavit aqua. ubi vide notas. Eluere & vasto in cod. Regio. Marklandus adscripserat illud Sophoclis Oed. Tyr. (v. 1250)

Οἶμαι γὰρ ἔτι δὲ ἴσον ἔτι θῶρον δὲ
Νέψυ καὶ ἀναμῶ τῆνδ' ἔειπεν.

vide Livineji notas ad h. l.

11. Haec ego non ferro, non igne coactus, & ipsa
Naufragus Aegaea vera fatebar aqua]

ferri prim. D'Orvill. ferrum & ignem hic conjungit, ut Lib. I. El. 1. 27. Fortiter & ferrum, saevos putiemur & ignes. at ipsa sec. Vatic. ut ipsa in Colotiano. altero versu verba in omnibus scriptis editisque antiquis legebatur ante Passeratium, qui primus vera restituit. & sic Guyetus. de quo dubitandum non est. frequenter haec in MSS. confunduntur, etiam apud nostrum. vide ad Lib. I. El. 8. 22. & sic apud

Tibullum Lib. III. El. 2. 7. Claudian. II. in Eutr. 470. Juvenal. Sat. I. 161. aliosque. vide notas Patruj mei ad Ovid. Epist. XVIII. 119. & ad Phaedrum Lib. II. fab. 6. 14. facebor in v. c. Fruterii, Regijs, Colbertino, Askew. Borrich. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. meo priore, & primis aliisque vetustis edd.

13. Correptus saevo Veneris torrebar ahenò] saevo in Heinsiano & meo primo. terrebar in Mentel. primo Leid. & pr. Voss. perperam. terrebar in meo secundo. Meleager Epigr. inedito ex cod. Scaligeri & Vossiano,

Ὀπτασθ' ἄλλῃ τύφειδ' ὑποκαρμίνι οὐ
Ἄκρος ἐπὶ ψυχῆς ἐστὶ μάγνηρος ἱσός.

ubi Ὀπτασθ' & Scaliger in margine correxerat. locus hic tueri posset Palmerii emendationem supra El. IV. huj. Libr. v. 39.

Me quoque consimili inpositum torrerier igni. pro torquerier. & ita torrere hac in re potius frequens. ut Horatio Lib. I. od. 33. 6.

Insignem tenui fronte Lycorida
Cyri torret amor.

Lib. III. od. 9. 13.

Me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornithi.

& od. 19. 29.

Me lentus Glyceræ torret amor meae.

deinde Vinctus eram male in primo Leid. Voss. & utroque D'Orvill. ut in primis aliisque vetustis edd. praeter Rovillianam & Gryphil utramque. in ceteris MSS. & editis Vinctus. ut dudum restitutum est. Ovidius III. ex P. Ep. 2. 72.

Evincti geminas ad sua terga manus.

bue

15. Ecce coronatae portum tetigere carinae,
 Traiectae Syrtes, anchora jacta mihi est.
 Nunc demum vasto fessi resipiscimus aestu,
 Vulneraque ad sanum nunc coïere mea.
 Mens Bona, si qua Dea es, tua me in sacra condito.
 20. Exciderint furdo tot mea vota Jovi.

Rifus

huc refer illud Tibulli Lib. I. El. 9. 5.

*Ipsa Venus magico religatum brachia nodo
 Perdocuit multis non sine verberibus.*

ubi *religatum*, ut apud Senecam Epist. 55. *quem cupiditatum suarum infelicitas religavit.* ut legitur in cod. MS. Biblioth. Amstelæd. pro *relegavit*.

15. *Ecce coronatae portum tetigere carinae &c.]* hoc distichon sequenti postponendum olim censebat Broukhufius, sensu id exigente, quod tamen in notis editis non memoravit.

17. *Nunc demum vasto fessi resipiscimus aestu]* *insano* pro *vasto* coniecerat Heinſius, quia *vasto mari* praecessit v. 10. sed *insano aestu*, & *ad sanum*, quae vera lectio est, magis adhuc offendit, eodem in disticho positum. *requiescimus* malebat Francius. obstantibus omnibus MSS. & vera lectio latet in vitiosa Askewiani codicis scriptura *resempſimus*.

18. *Vulneraque ad sanum nunc coïere mea]* suam Propertio lectionem reddidi, quam tuentur omnes fere mei codices, quibus accedunt Regius, Askew. duo Leidd. tres Vossiani, uterque D'Orvill. & mei, in quibus constanter *Vulneraque ad sanum*, vel *Vulnera & ad sanum*, ut in Menteliano. neque aliter in primis, easque subsecutis edd. antiquis, nulla excepta, *ah sano* vel *ad planum* coniecerat Heinſius in notis Propertianis pag. 738. remittens ad curas suas secundas in Ovid. Rem. Am. v. 623. quae tamen in editis ejus notis non leguntur. ex solo Groningano *Vulnera & ad sanum* edidit Broukhufius, & exponit de vulneribus bene sperari jubentibus, quum ad sanum maturuerint. id licet Palmerio & Grutero etiam probatum addat, magis tamen medicum, quam poetam sapere vi-

detur. *ad sanum coïere* idem notat, quod *ad sanitatem venit curatio* in loco Phaedri, quem adfert, qui est ex Lib. V. fab. 6. 12. ubi recte Scioptus contra Palmerium Gruterumque hoc in loco *ad sanum* defendit. ita *ad plenum*, vel *in plenum*, *in tutum*, *ad vanum*, & sim. adjectivo neutro pro substantivo, nostro non infrequens. supra hoc Lib. El. 3. 50.

Cornibus in plenum mensura Luna redit.

ubi vide Passeratium. *in incertum* Lib. II. El. 20. 36.

Velaque in incertum frigidus Auster agat.

in vanum Ammiano Marcell. Lib. XXI. 6. *cunctis cum eo in vanum excussis.* adde notata ad Lib. II. El. 13. 45. Marklandus notaverat *ad sanum* hic dici eodem modo, ut *eis araidis*, pro *eis araidum* Sophecli in Philoct. (v. 84.)

19. *Mens Bona, si qua Dea es, tua me in sacra condito]* *Mens bona si qua Deo est* vitiose in Regiis, Mentel. Neap. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. & mox *Exciderant* in iisdem codd. *Exciderent* edd. primae. *Exciderunt* in aliis. sed *Exciderint* Livinejus, quod praefert etiam Heinſius ad Ovid. Epist. XX. 188. sensum hujus versus sic exponebat Marklandus: *Hactenus satis sit tot mea vota excidisse, neglecta fuisse vel oblita Jovi.* recte. sic *furda* negligere aure preces dicitur Jupiter supra Lib. II. El. 13. 48. *tua me in sacra condito* ex conjectura Heinſii edidit Broukhufius, quum in scriptis & editis vetustis legeretur *in sacra dono*. quod & omnes mei codices servant. Sed Marklandus adscripserat, „ se minore mutatione emendare *tua me in sacra pono*, id est, dedico, confecro tibi me „ ipsum velut *ἀνάθημα*, rem tibi sacram, utpote „ tua

Vvvv

„ tua

Rifus eram positus inter convivia mensis,
Et de me poterat quilibet esse loquax.
Quinquē tibi potui fervire fideliter annos:
Ungue meam morso saepe querere fidem.

25. Nil moveor lacrimis: ista sum captus ab arte.
Semper ab insidiis, Cynthia, flere soles.
Flebo ego discedens, sed fletum injuria vincit.

Tu

„ tua ope, o Bona Mens, ex maximis periculis
„ servatam. pono autem proprium esse huic rei
„ verbum, ut alibi apud nostrum (Lib. II.
„ El. XI. 27)

„ Has pone ante tuas tibi, Diva, Propertius acies
„ Exuvias.

„ ubi vide notas Broukhuffi. Graecis ἀναθήματα
„ & τίθημι. tua in sacraia, quia in templis
„ haec ἀναθήματα figebantur. Haec Marklandus.
Sed licet ista verbi ponere pro dedicare, & con-
secrare, noxissima significatio sit, dubito tamen
valde, an conjectura ista huic loco conveniat,
eique non potius praeferenda sit Heiniana tua
me in sacraia condo, verbo non minus eleganti,
& sacraia oportuno, quia condi res sacrae di-
cuntur, quae profanorum oculos celantur. Gellius
Lib. I. Noct. Att. cap. 10. libri tres in sacra-
rium conditi. Plinius Lib. XXXIII. cap. 1. §. 6.
Conditus ille, ut res rara, velut e sacraio promi-
tur. Varro in fragmento Lib. III. de vita P. R.
apud Nonium Marcell. in lateres p. 520. lateres
argentei atque aurei in aerarium conditi. haec
addi possunt plurimis aliis veterum locis a Brouk-
huffio productis. in Bonae igitur Mentis adytum ad-
mitti petit, quae veteribus pro Dea fuit culta
vid. Lips. ad Senec. Epist. X. Casaub. ad Pers.
Sat. II. v. 8. & Cuperum Lib. II. Observ. cap.
17. p. 250. 251. elegantissimus de Bona Mente
locus est apud Senecam Epist. XXVII. prope
finem: Bona Mens nec commodatur, nec emitur,
& puto, si venalis esset, non haberet emtorem.
ut recte emendavit Lipsius, & in suam editio-
nem recepit Gronovius, quod a cod. MS. Bi-
blioth. Amstelæd. firmatur, non commendatur.
ut simili varietate apud Cic. pro Archia cap. 8.
Ennius sanctas appellat poetas, quod quasi Deo-
rum aliquo dono atque munere commodati nobis
esse videantur. ubi commodati recte castigasse Gu-

lielmium, & probasse Gruterum, notavi ad
Lib. I. El. 2. 27. pag. 30.

24. [Rifus eram positus inter convivia mensis].
Haec praecedentibus connectenda monuit Scali-
ger. quod confirmat votus Ant. Perreji codex
& sic jam existat in ed. Volsi, prima Aldi,
Juntina, & Colinei. Sed in omnibus codd. MSS.
quorum Excerptis utor, & editionibus, Venetis-
Reg. Lep. Beroaldina, Gryphii, Rovilliana;
aliique, nova incipit Elegia cum epigrapha AN-
CYNTHIAM. corrupte *issus* in Menkel. *Missus*
eram in primo Leid. *Vissus eram* in cod. Ant.
Perreji, Regii, Scaligeri Excerptis, Groning.
Leidenſi sec. Voss. tertio & quarto, meoque
priori, & in Aldi utraque, Juntina & Colinei.
Rifus eram in primo Vaticano, edd. Venetis,
Reg. Lep. Volsi, Beroaldi, Rovill. & Gryphii
ut ex Scaligerana recte edidit Broukhuffius.

Rifus eram positus inter convivia mensis.

Rifus autem more Graecorum pro *Ridiculus*
poni, adscripserat Marklandus. sic enim illis
γίλας pro γελῶ. πάντα γίλας ἐπὶ πάντα
κόμῳ. id est πάντα γέλοια. Lucianus (Dialog.
Mort. XIV. §. 5.) ταῦτα γίλας ἐπὶ τοῖς ἀνδρά-
σι. versu idem notaverat similem colorem
esse in illo Ovidii Epist. IX. 48. *Et mater de
te quaelibet esse potest.*

24. [Ungue meam morso saepe querere fidem].
roſe Heinſius. ut Lib. II. El. 3. 3. etiam le-
gebat, *Et saepe innesitos corrodas dentibus un-*
guas. ubi tamen vulgatam potius retinendam
notavi. annis in Voss. tert. Heinſiano, & meo
priori.

27. [Flebo ego discedens, sed fletum injuria
vincit] vincet in v. c. Perreji, *Flebam ego Guye-*
tua

Tu bene conveniens non finis ire jugum.
Limina jam nostris valeant lacrimantia verbis,

30. Nec tamen irata janua fracta manu.

At

tus. *Flerem* Heinsius. sed *Flebo ego discedens?* cum interrogandi signo, malebat Struchmeyerus in Animadv. Critic. cap. 2. pag. 104. ut in illo Horatii Epod. VI. *Inulsus ut flebo puer?* v. seq. *ire jugum*, ut in cod. Fruterii, secundo & quinto Vatic. Groning. Excerptis Scalig. & Heinsiano. non autem *esse jugum*. ut in primo Leid. Voss. tertio, meo secundo, & plerisque aliis codd. & edd. vetustis. & ita e MSS. Guyetus. Lib. I. El. 5. 2. *Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.* passim vero *ire & esse* inter se commutantur. vide Broukh. ad Tibull. I. 10. 36. *Et bene conveniens non finit ire jugum*, legendum esse margini ed. Rovill. adscripserat Doufa P. praeced. versu in Menesiano *Semper infidiis*, omisso ab an forte in absorptum a prima syllaba vocis *infidiis*, & repeti neglectum fuit, pro in *infidiis*. hoc est, quum Cynthia in *infidiis* est, seu mihi infidias struit, & ad lacrymas, feminis semper paratas, confugit, ad quas oculos suos erudiit. nisi ab *infidiis* dixerit, pro, post infidias. de quo praepositionis hujus usu vide Marklandum ad Statii Silvas pag. 26. & notas Interpretum ad Ovid. Epist. V. 152. ab *infidiis* Cynthia flere solet in quarto Vossiano.

29. *Limina jam nostris valeant lacrimantia verbis*]. *Limina* male in primo Vatic. Regio Mentel. Borrich. Heinsiano, Voss. tert. & quarto, D'Orvill. secundo, meo utroque. sed *Limina* constanter in primis, ceterisque vetustis edd. Broukhufius, ut vulgatam tueatur, lacrimantia nostris verbis Cythiae *limina* exponit inlacrimantia, seu exclusi amatoris misericordia tacta, adeoque *limina* verbis ejus collacrimantia dicantur, quibus saepe commodaverat verba ut secum etiam lacrimarentur. quod tamen satis contortum videtur. Heinsio quoque lacrimantia verbis *limina* displicuisse videntur, & ideo nostris *halantia fertis* legendum monuit ad Ovid. VIII. Met. 675. & Lib. I. Advers. cap. 9. in fine, editam lectionem insulsam, nec satis Latinam esse dicens. hac emendatione admitta de fertis ac corollis officio Cynthiae adpensis intelligendum est. vide ad Lib. I. El. 16. 7. sic variis florentia

limina fertis Virgilio IV. Aen. 202. Tibullus Lib. I. El. 2. 14.

*Te meminisse decet, quae plurima voce peregi
Supplice, quum possi florea ferta darem.*

vulgatae tamen vestigiis propius forte insistemus, si reponatur,

Limina jam lacrimis valeant manantia nostris.

ut *limina* — *manantia lacrimis* dicantur, quomodo *torus manare lacrimis* Ovidio Epist. X. 55.

Incumbo, lacrimisque toto manante profusus.

sic Lib. I. Am. El. 6. 18.

*Adspice, & ut videas, inmitia claustra relaxa,
Uda sit ut lacrimis janua facta meis.*

eodem, ni fallor, sensu *udas Chrysidis fores* dixit Persius Sat. V. 167. ubi vide Casaub. Ipsa ferta etiam amantes lacrimis irrigabant, foribusque appendebant. ut in epigrammate Asclepiadae Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 117.

Αὐτῷ μοι τέφανοι παρὰ δάκρυι ταῖςδε κρηματὲς
Μίμντε, μὴ προπιτῶς φύλλα τιναστομῶροι,
Οὐς δακρύοις κατέβρεξα. (κάτομβρα γὰρ ἔμμα)
Α' μ' ὅτ' ἀνοργομένη αὐτὸν ἴδῃσι θύρας,
Σπάζει ὑπὲρ κεφαλῆς ἑμῆς ὕδρον, ὡς ἂν ἀρμενον
Ἡ ξανθὴ γὰρ κόμη τὰμὰ δάκρυα πίη.

quae sic vertit Hugo Grotius :

*His mihi suspensae foribus remanete corollae,
Nec folia in terram tam cito decutite.
Tincta meis lacrimis (namque humida semper
amantum
Lumina) sed veniet cum meus ille foras,
Tunc stillate meum supra caput illius imbrem,
Ipsa meos fletus ut coma flava bibat.*

VVVV 2

sic

702 SEX. AVRELI PROPERTII

At te celatis aetas gravis urgeat annis ;
Et veniat formae ruga sinistra tuae.

Vel-

sic de Iphide, amore Anaxaretis saucio Ovidius
XIV. Met. 708.

*Interdum madidas lacrimarum rore coronas
Postibus intendit, posuitque in limine duro
Molle latus, tristisque serae convicia fecit.*

& v. 733.

— *Et ad postes ornatos saepe coronis.
Humentes oculos Et pallida brachia tendens.*

his autem liminibus, quae, si Heinsii conjectura
admittatur, fertis ornata erant, seq. versu ad-
jungitur janua, manu irata fracta, eodem modo,
ut apud Ovidium III. A. A. 71.

*Nec tua nocturna frangetur janua rixa,
Sparsa nec invenies limina mane rosa.*

& Rem. Am. 31.

*Efficce nocturna frangatur janua rixa,
Et tegat ornatas multa corona fores.*

quibus locis emendatio Heinsiana halantia fertis
non parum confirmatur. supra Lib. I. El. 16. 7.
ubi queritur janua Tarpejae,

*Nunc ego nocturnis pоторum saucia rixis,
Pulsata indignis saepe queror manibus.
Et mihi non desunt turpes pendere corollae.
Semper, Et exclusi signa jacere faces.*

ubi vide quae notavi. & ad Lib. II. El. 15.
5. Nulla neque ante tuas orietur rixa fen-
estras. fracta autem janua securibus nempe
& facibus admotis, ut apud Theocritum Idyll.
II. 127.

*Εἰ δ' ἄρα μ' ὠθεῖτε, καὶ ἂν θύρῃ εἴχεται μοχλῶ,
Πάντως καὶ πείλους καὶ λάμπας ἔνδοι ἰφ' ὀμίας.*

fracta igitur optime iratae manus convenit, ne
quis taeta legendum conjiciat ex loco Claudiani
simillimo Lib. I. in Eutrop. 93. raro pulsatur
janua taeta. ubi factu in cod. Voss. ut in MSS.
apud Horat. I. od. 25. 2.

— *quatiunt fenestras.
Taetibus crebris juvenes protervij.*

unde Rutgerfius & Heinsius *Taetibus*. sed recte
vulgatam *IBibus* tuetur Bentlejus, licet ipse *ve-*
Bibus conjecisset.

31. *At te celatis aetas gravis urgeat annis* Tē
festinatis conjecerat Heinsius ad marginem ed.
Ald. sed nihil temere immutandum. celare an-
nos dicitur fomina, quae, licet florem aetatis
amiserit, adicititia tamen elegantia formam
qualemque adoptare nititur. Phaedrus Lib. II.
Fab. 2. 5.

*Aetatis mediae quemdam mulier non rudis.
Tenebat, celans annos elegantia.*

quod hoc ipso Propertii loco Patruus meus illu-
strat. venuste Tibullus Lib. I. El. 9. 41. loco
cum his conferendo:

*Heu sero revocatur amor, seroque juvenas,
Quam vetus infecit cana senecta caput.
Tum studium formae, coma tum mutatur, ut
annos
Dissimulet viridi cortice tincta nuci.
Tollere tunc albos cura est a stirpe capillos,
Et faciem deinta pelle referre novam.*

ubi dissimulare annos vocat., quod celare no-
stro est.

32. *Et veniat formae ruga sinistra tuae* veniant
Borrich. Voss. quartus, & meus primus. eadem
Rhodopae superciliosae inprecatur Rufinus Lib.
VII. Anthol. Gr. Ep. 134.

*Ἡ ποτὶ καὶ εἰσφάνης αὐτῷ θυρῶν ὑπερικερμαδωμένη.
Ὁργισθεῖσα πατὴρ τοῖς σοβαροῖς ἔχουσιν.
Ὡς ἰνιδίς, καὶ γῆρας ἀνελπίς, ἰλδοτε θάνατον,
Σπένδοντε. καὶ ἂν ἡμεῖς πείσονται τῇ Τροάδι.*

id est, interprete Grotio,

*Illius exornem fertis si limina, flores
Calcat in humano protinus illa pede.
Triste veni senium, rugaeque accurrite: vobis
Aut nulli Rhodopeu flectere posse datum.*
apud:

Vellere tum cupies albos a stirpe capillos,
Et speculo rugas increpitante tibi.

35. Ex-

apud Horatium Lib. IV. od. 10. 2.

*Insuperata tuas cum veniet pluma superbiae,
Et quae nunc humeris involitant, deciderint
comae.*

ita legitur vulgo. & forte *plumam* illic vocat, qui nostro & Tibullo *albi capilli* sunt. *bruma* tamen legebat Bentlejus. sed, si quid illic mutandum, praeferenda videtur conjectura Marklandi in Explic. Vet. aliquot Scriptor. post Euripid. Supplic. p. 259.

Insuperata tuae cum veniet ruga superbiae.

quod hoc Propertii versu firmat. cuius locum pulchre imitatus est Janus Secundus Lib. I. El. 5. 35.

*Nam tibi quid profit faciem corrumpere rugis?
Hae venient fronti, nec mora longa, tuae, &c.
Tempus erit, cariola specu cum lumina condas,
Canus & in gelido vertice crinis erit.
Tunc frustra labris pallentibus oscula quaeres,
Atque aliquem obtusis figere luminibus.
Nulla corona tuos ornabit florida postes,
Cantabit muto limine nullus amans.*

vide etiam ejus Epigr. XXXIV. in Gelliam. altera vero conjectura in Horatii loco, ibidem a Marklādo memorata, *veniet poena superbiae*, firmari posset ex Tibullo Lib. I. El. 9. 81.

At te poena manet, ni desinis esse superba.

33. *Vellere tum cupies albos a stirpe capillos]* tunc cupies in Borrich. Heinsiano, & meo prior. *cum cupies* primus Leid. & quartus Voss. *quam cupies* Heinsius. *cupias* Mentel. duo Leidd. tertius & quartus Voss. uterque D'Orvill. & meus secundus. *cum capias* Neapol. & Colbertinus. *tum cupias* Fruterius. *annosa a stirpe* in Palatino Gebhardi. quod blandiri nonnullis possit. sed recepta lectio in reliquis servatur codd. eamque firmat scriptura cod. Askewiani, in quo *albosa stirpe*, litera *a* tantum praeced. voci male adhaerente. sed praesertim eam tuetur locus

Tibulli, paullo ante productus, ex Lib. I. El. 9. 45.

*Tollere tunc albos cura est a stirpe capillos,
Et faciem demta pelle referre novam.*

ubi ex hoc loco *Vellere* mallet, si codices adicerent, quod majoris emphasis est, praesertim propter *a stirpe*. quod *funditus evellere* vocat Phaedrus Lib. II. fab. 2. 10.

— nam *funditus*
Canos puella, nigros anus evellerat.

a stirpe autem *capillos vellere*, est simul cum *stirpe*. ut apud Virg. I. G. 20.

Et teneram ab radice ferens, Silvane, cupressum

hoc est quod de clava sua ex Helicone evulsa dicit Hercules apud Theocrit. Idyl. XXV. v. 210.

— οὐδὲ πικρὴν ἀλαχέρῃς ἱκανὰ ῥίξῃς.

34. *Et speculo rugas increpitante tibi]* *A speculo* in Regiis, Mentel. Scalig. cod. Askew. primo Leid. & primis, aliisque vetustis edd. *E speculo* in Colotiano, & primo Vaticano. quod pro *ad speculum*, rugas tibi increpans, capiebat Doufa P. sublata distinctione in praeced. versus fine. *Et speculo* Borrich. & Beroaldi liber, quam veram lectionem dicit Passeratius. *Ah speculo* cod. Scalig. sec. Leid. Heinsian. Voss. tertius, uterque D'Orvill. & mei. *Has speculo rugas* Heinsius. sed ex codicum vestigiis in quibus *A* vel *Ah* scribitur, praestaret *At speculo rugas increpitante tibi*. vel pro *Et speculo* legendum *Sed speculo*, ut omissa fuerit litera initialis, ut passim in MSS. hoc est, licet a radice canos evelleret, attamen speculum rugas tolli nescias ei exprobraturum, si illud consuleret. hoc est quod de se dicit Anacreon od. XI.

Λίγυσσι αἱ γυναῖκες,
Ἀνακρίων, γίγναι εἶ,
Λαβὼν ἱσοπτερον ἄθροον
Κόμας μὲν ἐκείτ' ὕσας,
Ψιλὸν δὲ σὺν μέτωπον.

VVVV 3

E

35. *Exclusa inque vicem fastus patiere superbos :*
Et quae fecisti, facta quereris anus.

Rap-

& quod anus facta queritur Laïs in Epigrammate
 Juliani Lib. VI. Anthol. Gr. Tit. 8. Ep. 2.

Λαῖς ἀμαλδυνθεῖσα χρόνῳ περικαλλία μαρμάρῳ,
 Γηραιήν εὐγύει μαρτυρίᾳ ποτὶδαν.
 "Εἶθ' οὐ πικρὸν ἔλεχον ἀπειχθήσασα κατόπισθε,
 "Αἰθετο διστολή τῆς πάρος ἀγλαΐης
 Ἀλλὰ σὺ μοι Κυθέρεια δίχ' αὐτῆτος ἱταΐρον
 Δίσκον, ἢ κὶ μαρμὰρ σὴ χρόνον ἢ τροχόν.

quae Latinis numeris ita reddidit Grotius :

*Laïs ut amisit decerptam tempore formam,
 Rugarum indicium triste videre timet.
 Censuram speculi, qua saepe superbiit, odit.
 Sume, ait, hoc pulchrae tu Dea culta mihi.
 Te decet hic orbis socius, Cytherea juventae:
 Quippe potest aetas nulla nocere tibi.*

fic de eadem Laïde Claudianus I. in Rutrop.
 v. 90. & seqq.

*Haud aliter juvenum flammis Ephyreâ Laïs,
 E gemino dotata mari, cum ferta refundit
 Canities, jam turba procax, noctisque recedit
 Ambitus, & raro pulsatur janua tactu;
 Seque reformidat speculo damnare senectus.*

ubi vide Barthii & aliorum notas. Ovidius Me-
 dic. Faciei v. 45.

— formam populabitur aetas,
*Et placidus rugis vultus aratus erit.
 Tempus erit, quo vos speculum vidisse pigebit,
 Et veniet rugis altera causa dolor.*

& Lib. III. Trist. 7. 33.

*Ista detens facies longis vitiabitur annis:
 Rugaeque in antiqua fronte senilis erit &c.
 Cumque aliquis dicet, Fuit haec formosa, dolebis:
 Et speculum mendax esse querere tuum.*

ubi mallem *Nec speculum*. id est speculum tibi
 non illudere, sed rugas & senium tibi ante ocu-
 los ponere agnosces. vide etiam quae notavi ad
 Lotichium pag. 546.

35. *Exclusa inque vicem fastus patiere super-
 bos] inque vices* in Leid. fec. Voss. pr. & tertio,
 Meinsiano, D'Orvill. primo, & meo. ut saepe

variant codices. apud Horatium Lib. III. od.
 28. 9. in MSS. est,

Nos cantabimus in vices. pro invicem.

utrumque veteribus usitatum, sed non pro-
 miscue, nam *invicem* rectius apud eundem Lib.
 I. od. 25. 9.

*In vicem moechos anus arrogantes
 Flebis.*

ubi *In vices* aures offenderet propter concursum
 tot vocum in literam sibilantem desinentium.
 ideoque & hoc in loco *inque vicem* praeferen-
 dum. & apud Lucanum Lib. I. 61.

— positis sibi consulat armis,
Inque vicem gens omnis amet.

ubi *Inque vices* ingratus sonaret. metri causa
 apud Ovidium IV. Met. 191. *Inque vices il-
 lum, testis qui laesit amores.* sed ex libris me-
 lioribus *Inque vicem* in multis ejusdem locis
 praefert Heinsius ad ejusdem libri v. 68. cujus
 notas illic vide. eadem metri causa *Inque vicem*
 apud Horat. Lib. I. Sat. 3. 141.

Inque vicem illorum patiar delicta libenter.

disjunctum vero *in vicem*, pro *invicem* melius
 scribi, & ille Horatii & hic locus docet, ut
 passim quoque interjecta copula *Inque vicem*
 apud Ovidium. vicibus etiam, non in vicibus,
 recte dici patebit ex notis ad Ovid. Lib. I.
 Met. 626. Totum vero hunc Propertii locum
 sine dubio ante oculos habuit idem amoris prae-
 ceptor Lib. III. A. A. 69. eleganti imitatione :

*Tempus erit, quo tu, quae nunc excludis
 amantem,*

Frigida deserta nocte jacebis anus:

Nec tua nocturna frangetur janua rixa:

Sparsa nec invenies limina mane rosa.

Quam cito (me miserum!) laxantur corpora rugis,

Et perit, in nitido qui fuit ore, color!

Quasque fuisse tibi canas a virgine fures,

Spargentur subitae per caput omnes comae.

vide H. Stephanum Diatrib. in Horat. pag. 79.
 & 80. & confer cum his Agathiae Epigramma
 Lib.

Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
Eventum formae disce timere tuae.

S E X.

Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 71. quod hoc ipso Propertii & Ovidii loco illustrat Huetius in notis ad Anth. Graec. post ejus Poëm. editis pag. 45. dein *patiari* & seq. versu *queraris*, est in omnibus fere scriptis & editis vetustis. *Ut quae fecisti, falsa queraris*, in meo secundo.

37. *Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
Eventum formae disce timere tuae*]

fatalis in v. c. Fruterii, Regiis, Askew. Mente!. Borrich. Groning. Heinsiano, duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. ante Aldinas, in quibus *fatalis*, ut in subsequentibus. non enim *fatalis pagina* jungenda, sed *diras tibi fatales*, hoc est, a fati tibi desti-

natas. de quo elegant vocis usu vide Patru mel Comment. ad Phaedrum Lib. II. fab. ult. v. 18. *pagina* autem pro carmine, nostro frequens est. v. Lib. II. El. 17; 1. El. 25. 89. III. 1. 18. & Et. 2. 21. eodemque sensu intelligendum apud Calpurn. Ecl. 1. 20.

Sed quatenam sacra descripta est pagina fago.

nam v. 25. *descriptas versus*, & *carmen* v. 32. vocat. *Eventum dominae* perperam in meo codice secundo. bene hunc locum imitatus est Broukhussus in Juvenilibus, pag. 441. Poëm.

*Haec ego non fallax cecini praeludia vates.
Eventum fortes credite habere meas.*

SEX. AVRELI PROPERTII ELEGIARVM

LIBER QVARTVS.

ELEG. I.

Hoc quodcumque vides, hospes, qua maxima Roma est,
Ante Phrygem Aeneam collis & herba fuit.
Atque ubi Navali stant sacra palatia Phoebō,
Evandri profugae procubuere boves.

5. Ficti-

*ELEG. I. V. I. Hoc quodcumque vides, hospes, qua
maxima Roma est,
Ante Phrygem Aeneam collis & herba fuit.]*

quae maxima Roma est in v. c. Perreji, Colotian.
Vatican. pr. & sec. *quam maxima* Mentel. Gron-
ning. Leid. prim. Voss. tert. & quart. uterque
D'Orvill. mei, & primae aliaeque vetustae edd.
quod tuetur editor Elector. Etonens. Major.
pag. 160. quibus haec Elegia inserta est. sed *qua
maxima Roma est* recte Scioppius, J. Doufa P.
Gronovius, Guyetus, alique correxerunt. &
Gebhardus Lib. I. Antiq. Lect. cap. 5. sic &
infra v. 9. correxerat Heinsius,

Qua gradibus domus ista Remi se fastulit olim.
Ovidius III. Fast. 71.

*Fam modo qua fuerant silvae, pecorumque re-
cessus,
Urbs erat.*

vide notas Patru mei ad Lib. III. Am. 15. 12.
& ad Rutil. Lib. I. 112. & quae dedi ad Loti-
chium Lib. II. El. 4. 53. p. 103. initium Ele-
giae imitatus est idem Ovidius Lib. V. Fast. 93.

*Exsul ab Arcadiis Latior Evander in agros
Veneras, inpositos adtuleratque Deos.*

*Hic, ubi nunc Roma est, orbis caput, arbor
& herbae,
Et paucae pecudes, & casa rara fuit.*

& forte uterque in animo habebat illud poëtae
vetustioris apud Varron. IV. de L. L. pag. 11.

*Hic ubi nunc est Roma septem montium demissior.
Infimus locus.*

ubi vide Scaligerum.

3. *Atque ubi Navali stant sacra palatia Phoebō,
Evandri profugae procubuere boves.]*

Ac vel Ast ubi Gebhardus. *Phoebes* vitiose in
Regio, (in quo etiam *navalis*) primis edd. &
apud Nestorem in Vocabul. pag. 155. *Navalis
Phoebus* ideo, quia templum hoc Apollinis ab
Augusto, devicta Aegypto, exstructum & orna-
tum fuit columnis aereis ex rostris navium
subactarum. ut exponit Valens Guellius ad Virg.
VI. Aen. 69. cui suffragatur Cerda ad Lib. III.
Georg. 29. p. 359. sic fere Ovidius III. A. A. 119.

*Quae nunc sub Phoebō ducibusque palatia fulgent;
Quid, nisi araturis pascua bubus erant.*

&

5. Fictilibus crevere Deis haec aurea templa:

Nec fuit opprobrio facta sine arte casa.

Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat,

Et Tiberis nostris advena bubus erat.

Quo

& similis coloris sunt ista Lib. II. Fast. 279.

*Transiit Evander silvestria numina secum.**Hic ubi nunc Urbs est, tum locus Urbis erat.*

& Lib. VI. Fast. 401.

*Hoc, ubi nunc fora sunt, udae tenuere paludes,
Amne redundatis fossa madebat aquis.**Atque ubi navali sacrata palatia* Voss. quart. a
man. sec. Francius autem conjecerat,*Stant ubi navali sacrata palatia Phoebo.**concubere* in Regiis, primo Vatic. Colot. Neap.
v. c. Fruter. Palatinis Gebhardi, Mentel. Bor-
rich. Groning. Askew. Leid. pr. Voss. quart.
D'Orvill. utroque, & meo secundo, cum pri-
mis edd. Aldina 1502. Collinaei. quod probat
Heinsius. sed *procubere* in quinto Vatic. ed.
Ald. 1515, Rovill. Gryphii utraque, & aliis, quod
recepit Broukhufius. Virgilius Ecl. VIII. 87.— *qualis cum fessa juvencum**Per nemora atque altos quaerendo bucula lucos
Propter aquae rivum viridi procumbit in ulva.*Valer. Fl. III. 557. *gratos avidus procumbit ad
amnes.* ad quem vide notas Lib. VII. 496.5. Fictilibus crevere Deis haec aurea templa:
*Nec fuit opprobrio facta sine arte casa.]*librariorum aberrationes sunt, quae in codd.
MSS. exhibent vel *fuis* pro *Deis*, vel *dies*, vel
Diis, quod ultimum peccat in metrum, quia in
Diis prima producitur, in *Deis* corripitur. respi-
cit autem illud Virgilii VIII. Aen. 347.*Hinc ad Tarpejam sedem & Capitolia ducit,
Aurea nunc, olim silvestribus horrida dumis.*altero versu *Non fuit opprobrio* in primo Leid.
D'Orvill. & meo secundo, cum primis & multis
aliis vetustis edd. *Haec fuit* in Regio. sed *Nec
fuit* in Neapol. Heinsiano, & Borrichiano, ut
ex MS. Livineji Guyetus. innuit autem primi
temporis simplicitate casam exiguum, sine ullo
ornatu factam, non fuisse dedecori aut despectui.
Ovidius II. Trist. 445. *Nec fuit opprobrio cele-**brasse Lycorida Gallo.* in Askewiano autem co-
dice *facta habitare casa.* id forte petatum fuit ex
alio nostri loco Lib. II. El. 13. 20.*Atque utinam Romae nemo esset dives, & ipse
Serraminea posset Dux habitare casa.*sed alterum hic longe magis Propertii genium
sapit. *facta sine arte casa* est ut de simplicibus
olim spectaculis Ovidio Lib. I. A. A. 106. *Sce-
na sine arte fuit.* casam hic pro quacumque domo
tenui nec splendida, capere videtur Barthius ad
Claudian. pag. 1143. sed forte respicit Proper-
tius ad celebratam Romuli casam. & egregie huc
faciunt illa Ovidii I. Fast. 197. & seqq.*Pluris opes nunc sunt, quam prisca temporis annis
Dum populus pauper, dum nova Roma fuit.
Dum casa Martigenam capiebat parva Qui-
rinum,**Et dabat exiguum fluminis ulva torum
Jupiter angusta vix totus stabat in aede,
Inque Jovis dextra fictile fulmen erat.*ubi vide Interpretum notas. & haec illustrantem
Gebhardum Lib. I. Antiq. Lect. cap. 5. & huc
referri potest illud Senecae Epist. XXXI. in fin.
*Finges autem non auro, non argento, non potest
ex hac materia imago Deo exprimi similis. Cogita
illos, cum propiti essent, fictiles fuisse.* & ita
fictilis Jupiter & Hercules a Tarquinio Prisco
factus memoratur Plinio Lib. XXXV. cap. 12.
de hac autem Romuli casa vide Lipsium ad Se-
necae Conf. ad Helv. cap. 9. pag. 79. Ryckium
de Capit. Rom. & Broukhuf. ad Tibull. II.
5. 26.7. Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat,
*Et Tiberis nostris advena bubus erat.]*vitiose *Tarpetusque* in Neap. & *sonabat* in Voss.
quarto, Heinsiano, & meo priore. *tonabat de
rupe nuda* intelligendum de monte Tarpejo, an-
tequam illic Capitolium esset conditum, ex qua
rupe tempestates & fulmina oriri credebantur.
vide Barthium ad Claudian. p. 726. sed plura in
Patru mei Dissert. de Jove Fulgur. cap. XIV.
pag. 318. minore versu *advena Tibris* tamquam
XXXX pere-

Quo gradibus domus ista Remi se sustulit olim,
 10. Unus erat fratrum maxima regna focus.
 Curia, praetexto quae nunc nitet alta Senatu,
 Pellitos habuit, rustica corda, patres.
 Buccina cogebat priscos ad verba Quirites.

Cen-

peregrinus, ut apud Ovid. II. Fast. 68.

Qua petit aequoreas advena Tiberis aquas.
 & Lib. III. 524.

Haud procul a ripis, advena Tibri, tuis.

& huc faciunt, quae ipse Tiberis apud eundem
 Nasonem Lib. V. Fast. 639. & seqq.

Haec loca desertas vidi sine moenibus herbas:

Pascebat sparsos utraque ripa boves.

Et quem nunc gentes Tyberim noruntque ti-
mentque,

Tunc etiam pecori despiciendus eram.

Arcadis Evandri nomen tibi saepe refertur,

Ille meas remis advena torfit aquas.

advena Oceanus Valerio Flacco Lib. I. 588.

— *Libya cum rumperet advena Calpen*
Oceanus.

ubi fluminibus aliis hoc epitheton etiam apud
 poetas dari, ex notis Patru mei patebit. *bobus*
 in Menteliano, Heiniano, duobus Leidd. Voss.
 tert. D'Orv. sec. meo priore, primis & Volsci
 ac Beroaldi edd. prima Aldi 1502. Juntina, Co-
 linaei, & prima Gryphii, sed *bobus* in Neap.
 Vatic. quinto, Borrich. Groning. Aldina secun-
 da, Rovilliana, Gryphii altera Canteri, aliis-
 que. idque à viris doctis fide meliorum membra-
 narum passim receptum fuit. *advena tutus* in
 D'Orvill. primo, ut legendum censebat olim
 Galeottus Martius, refutatus a Roberto Titio,
 probante Broukhusio, cujus notas hic consule.

9. *Quo gradibus domus ista Remi &c.]* Qua
 Vatic. quintus & Palatinus Gebhardi, ut ad
 marg. ed. Ald. correxerat Heinsius. & ex cod.
 MS. Editor. Elect. Etonens. Major. Quod Neap.
 pol. Qui in Excerpt. Scalig. *gradibus* Livinejus
 adverbialiter intelligit pro gradatim, sensim. quod
 pluribus firmat Passeratius, & *Remi domum* Ro-
 mam ipsam explicat. sed de casa vel tugurio
 Faustuli, geminorum fratrum educatoris, Volscus
 & Beroaldus intelligunt. Broukhusius vero hunc

versum ita distinguendum adscripserat,

Quo gradibus domus ista Remi se sustulit! olim
Unus erat fratrum &c.

quod in editis ejus notis non conparet.

11. *Curia, praetexto quae nunc nitet alta Senatu,*
Pellitos habuit, rustica corda, patres.]

hunc locum elegantissimis versibus aemulatus vi-
 detur Ovidius III. A. A. 113. & seqq.

Simplicitas rudis ante fuit, nunc aurea Roma
Edomiti magnas possidet orbis oper.

Adspice, quae nunc sunt Capitolia, quaeque
fuerunt;

Alterius dicas illa fuisse Jovis.

Curia, Concilio quae nunc dignissima tanto est,
De stipula, Tatius regna tenente, fuit.

praetextum Senatum quo sensu Propertius dixe-
 rit, licet *praetexta* Senatoribus non fuerit pro-
 pria, exponit Ferrarius Lib. II. de Re Vest.
 cap. 4. p. 141. ut nempe a parte nobiliori to-
 tum Senatum *praetextum* adpellaverit, quia in eo
 omnes magistratus praetextati erant, vel a tuni-
 ca latis clavis purpureis praetexta. *pellitos patres*,
 agrestes, pellibus, instar aratorum vel pastorum,
 indutos interpretatur Passeratius. sic *pellita Ge-*
tarum Curia Claudiano Bel. Get. 481. quod de
 vestium genere & honoris insigni, non autem de
 tegmine contra coeli injuriam, intelligendum
 monet Harduinus ad Plinium XXXIII. cap. XI.
 pag. 69. & 87. huc forte referendus est Catonis
 vestitus, qualem describit Lucanus Lib. II. 386.

Hirtam membra super Romani more Quiritis
Induxisse togam.

hoc autem distichon sequenti postponitur in non-
 nullis codd. apud Lactantium, qui hunc locum
 adfert Lib. II. Instit. Div. cap. 6. ut illic notat
 Gallaeus. idque de codice Gothano etiam testa-
 tur Heusingerus Lib. I. Emend. cap. 2. pag. 31.

13. *Buccina cogebat priscos ad verba Quirites]*
primos Quirites Francius. *ad verba* hic ad concio-
 nem notare adscripserat Ant. Perrejus. Heinsius
 vero

Centum illi in prato saepe Senatus erant.
 15. Nec sinuosa cavo pendebant vela theatro.
 Pulpita sollemnes non oluere crocos.

Nulli

vero coniecerat, ad septa, & mox in prati saepe, hoc est, sepes includebat congregatos Quirites in comitiis, quae septa etiam ovilia dicebantur ut notum est. vid. Demster. ad Rosin. Lib. VI. in fine: & infra ad El. 4. 13. huc referendus Isidori locus, qui paullo aliter hunc versum, & male sub Persii nomine sic adfert, *Buccina jam priscos cogebat ad arma Quirites.* eum vide Lib. XVIII. Orig. cap. 4. ut de comitiis centuriatis, quae exercitus speciem referebant, capiat. Sed agit de Senatu extra urbem in agris convocato. quo spectat locus Livii de Fulvio Flacco Lib. XXVI. cap. 10. qui, Hannibale urbem premente, *Senatum frequentem circa portas Coelinae Esquilinaeque in foro contineri iussit, si quid in tam subitis rebus consulto opus esset.* ita de populo per buccinam convocato Philargyrius ad Virg. Il. G. 382. loco corrupto: *compita, ut Trebatio placet, locus ex plurimis partibus in se, vel in easdem partes ex se via, (ex semita Barthius) atque itinere dirigens, &c. ubi pagani agrestes, buccina convocati, solent certa insere consilia.* ubi Trebatio est ex emendatione Salmasii & Vossii, pro mendosa lectione vulgata *relatio.* Lutatius Barthius. sed VER. FLACCO potius coniecit P. P. Justus Specim. Observ. Critic. cap. XI, pag. 35. confer Dionys. Halicarn. Lib. II. pag. 83. & Passeratium ad h. l. Broukhusius huic versui adscripserat illud Lucilii ex Lib. XXVI. Sat. pag. 66. ed. Fr. Doussae: *Rauco concionem sonitu, & curvis cogant cornibus.* seq. versu recte erant emendarunt viri docti, *centum illi a Romulo lecti patres, in prato coeuntes, erant Senatus,* non erat, ut in omnibus meis codd. & edd. praeclis. sed *erant* in cod. Gothano etiam legi ait Heusingerus, & in margine ed. Ald. correxerat Heinsius, quod & probabat Marklandus, adscripto Ovidii loco Lib. IV. Fast. 544. *tres illi tota fuere domus.* & sic edidit Broukhusius, licet dissentiente Bunemannio ad d. l. Lastantii locum. & non sine verborum contumelia Broukhusium ea propter exagitat Editor Elect. Etonenf. Major. qui censet *erant* potius reponendum v. 10. *Unus erat fratrum maxima regna focus.* sic tamen apud Lucan. VII. 543 emendabat Bentlejus *Hi, populus, Romanus erunt.* non *Hic pop. R. erit.* male igitur Livine-

ius illa *Senatus* erat, legebat. Ayrmannus vero coniecerat *Ac humili in prato saepe Senatus erat.* minus feliciter.

15. *Nec sinuosa cavo pendebant vela theatro,
 Pulpita sollemnes non oluere crocos.]*

Non sinuosa Guyetus, ut seq. versu repetitio sit *non oluere.* pro *cavo* in quinto Vatic. suo. quod etiam est in D'Orvill. pr. & meo secundo. locum hunc aperte imitatur Ovidius Lib. I. A. A. 103.

*Tunc neque marmoreo pendebant vela theatro:
 Nec fuerant liquido pulpita rubra croco.*

ut notat etiam Valesius ad Ammian. Marcell. Lib. XIV. cap. 6. pag. 33. pro *crocos* vitiose *trochos* in Regio. intellige de croco aqua diluto, & per fistulas latentes in altum emissio, qui roris instar descendens, populum in theatro reficiebat. Seneca Epist. 90. *qui invenit quemadmodum in inmensam altitudinem crocum latentibus fistulis exprimat.* vide Lipsium de Amphith. cap. 15. qui de his theatrorum velis plura illic notavit, & de privatarum aedium velis ad Senecae Epist. 80. ad crocum in theatro sparsum & vela respicit etiam Martialis Lib. IX. Ep. 38.

*Lubrica Corycio quamvis sint pulpita nimbo,
 Et rapiant fortes vela negata Noti.*

& de grato croci odore Lib. XI. Ep. 9.

*Lapsa quod externi spirant opobalsama trunci,
 Ultima quod curvo quae cadit aura croco.*

ut ex cod. MS. Pirkhaimerii restituit Gronovius Diatr. Stat. pag. 405. pro *Lassa* quod *hesterni* sp. opob. drauci. quam emendationem inpense laudat Salmasius Epist. XLIV. pag. 95. *curvum crocum* illic etiam nonnulli de theatro croco per fistulas emissio, & instar curvi arcus decidentem, exponunt, sed improbante Gronovio. de croco in theatro sparso vide etiam Beroaldum ad Suet. Ner. cap. XXV. Marcilium ad Martialis Amphith. pag. 19. & 20. & Oudend. ad Lucan. IX. 808.

XXXX 2

18. Quum

Nulli cura fuit externos quaerere divos,
 Quum tremere patrio pendula turba sacro.
 Annuaque accenso celebrare Palilia foeno,
 20. Qualia nunc curto lustra novantur equo.
 Vesta coronatis pauper gaudebat asellis.
 Ducebant macrae vilia sacra boves.

Parva

18. *Quum tremere patrio pendula turba sacro* fremeret in Menteliano, Excerptis Modii seu Groningano. pro *pendula turba* Livinejo & Guyeto placebat *credula*. quod merito rejicit Hein-
 sius, & *pendula* exponit, quae ab alicujus ore pendet: vel suspensa Deorum metu & religione, ut Passeratius. *extremos divos* male in primo D'Orvill.

20. *Qualia nunc curto lustra novantur equo* curvo in v. c. Ant. Perreji, Regii, Mentel. Scaligeri Excerptis, Heiniano, Borrich. primo Leid. Voss. pr. & tert. meoque priore, & edd. primis Venetis, Reg. Lepid. & Beroaldina, *mu-
 sile* in primo Vaticano, sed *curto* jam edidit Volscus. & explicuit de equo, qui in campo Martio quotannis inmolabatur Marti, cujus caput abscissum in Regiae parietem figebatur, cauda ejus illuc, sanguine adhuc destillante, etiam delata. vide Passeratium. qui tamen de Equitum censione lustrica, seu quinquennali, potius intelligendum arbitratur, *curtumque equum* exponit, qui auribus, vel cauda, decoris gratia, mutilatus erat. de populi lustratione quinquennali intelligunt Beroaldus & Scaliger. in secundo autem D'Orvilliano erat *Curti*, addita singulari hac glossa de Metto Curtio: *ad ejus similitudinem fiebant quidam ludi*. locum obscurum esse adscripserat Marklandus. ad cujus illustrationem haec ad oram ed. Ald. subjecerat Ant. Perrejus: „*lustra vocat Palilia, quia in his lustrabatur*
 „*urbs*. Ovidius (IV. Fast. 731.)

„*I, pete virginea, populus, suffimen ab ara:*
 „*Vesta dabit, Vestae munere purus eris.*
 „*Sanguis equi suffimen erat, vitulique favilla,*
 „*Tertia res durae culmen inane fabae.*
 „*Pastor oves saturas ad prima crepuscula lustrat.*
 „*tunc, inquit, foeno accenso tantum lustrabant,*
 „*nunc equi sanguine. curvo autem equo dixit,*
 „*cernuo, incurvatoque. sic fere Beroaldus, qui*
 „*curvo* in aliis codd. legi notat, facta adlusionem ad equi inmolationem, qui curvatus mactabatur.

sed Scaliger de equo Octobri, seu caviari hostia capiebat, quae quinto quovis anno inmolabatur, notatque Propertium hic sacrificium equi Octobris cum Palilibus confudisse. vide ejusdem notas ad Festum in *caviari hostiae*. de quibus ad h. l. etiam agit Passeratius. Sed ista ab hoc loco aliena esse censet Editor Elect. Etonenf. Major. pag. 161. praecedenti versu *accensum foenum* exponit alius nostri locus de his Palilibus infra El. IV. 71.

*Quumque super raris foeni flammantis acervos
 Trajicit immundos ebria turba pedes.*

sed nihil hac de re addo, quia ritum illum transilendi ignem, e foeno & stipulis excitatum, egregie illustravit Casaubonus ad Persii Sat. I. 72. pag. 115. & 116. *celebrare pro celebrare capit* Editor Elector. Eton. Major.

21. *Vesta coronatis pauper gaudebat asellis,
 Ducebant macrae vilia sacra boves.]*

matres pro *macrae* praeter Gebhardi Palatinum & Commelinianum etiam est in cod. Heiniano. *sacrae* in Askewiano. sed *macras boves* recte Broukhufius exponit aratro & opere adtenuatas. *ducere vero sacra*, ut Graecis *ἱερά ἄγειν*, est ex imitatione Virgilii VIII. Aen. 665.

— *castae ducebant sacra per urbem.
 Pileatis matres in mollibus.*

unde forte *matres* huc in nonnullos codices irrepsit. ibidem Guellius hoc in loco etiam *sacrae boves* adfert. sed in corrupta scriptura *matres* latet vera lectio *macrae*. *julia sacra* in Neapolitano. priore versu *coronatos Vestae asellos* recte viri docti comparant cum illo Ovidii Lib. VI. Fast. 311.

*Venit in hos annos aliquid de more vetusto,
 Fert missos Vestae pura patella cibos.
 Ecce, coronatis panis dependet asellis;
 Et velant scabras florida farta molas.*

Vestae autem delictum est asinus apud Auctorem Copae v. 26. ut restituerunt viri docti. ubi vide quae notavi Tom. II. Anth. Lat. pag. 716.

24. *Pastor*

Parva saginati lustrabant compita porci :

Pastor & ad calamos exta litabat ovis.

25. Verbera pellitus setosa movebat arator,
Unde licens Fabius sacra Lupercus habet.

Nec

24. *Passer & ad calamos exta litabat ovis*] ita constanter in omnibus codd. MSS. nisi quod *thalamos* in Heinsiano, & in solo meo secundo *excalitabas*, quod firmaret opinionem Galeotti Martii, qui in libro de Doctrin. promisc. cap. 39. ita reponendum censebat, alios traducens, qui receptam lectionem substituerunt, quasi Latinitati rectae vim fecisset Propertius, quod *litare exta* dixerit, pro *Deos extis litare. excalitare* autem frequentativum compositum facit a *calare* pro *vocare*. forte id hausit ex prima ed. an. 1472. in qua *excalitabat oves* legi notavit Vulpius. sed in utraque Veneta, Reg. Lep. Volsci, Beroaldi, Aldinis, ceterisque edd. antiquis excusum est *exta litabat ovis*. favere quidem nonnihil ei posset, quod in Glossario Arab. Lat. pag. 704. ed. Vulc. legitur, *Excalo, elicio*, ubi Scaliger suo codici adscripserat *Propert.* sine dubio hunc locum respiciens; adeo ut *excalitare* dictum esset a Propertio, ab *excalo, excalare*; & *excalitare* notaret frequenter elicere, seu calamis vel fistulis oves evocare. elegantius exprimit El. IV. 5.

— quo dulcis ab aestu
Fistula poturas ire jubebat oves.

sed jam Passeratius, & post eum Broukhussius. monstrum hoc verbi ad aruspices deferendum judicarunt, meritoque explosērunt, & *exta litabat ovis* recte dici docuerunt, remque ipsam optime illustrarunt. & locutionem *exta litare*, ut *sacra litare*, *hystias litare*, & sim. etiam vindicarunt. sic apud Lucanum Lib. I. 632. — *neque enim tibi, summo, litavi Jupiter, hoc sacrum*. quod recte contra Heinsium hoc sacro emendantem, Patruus meus tuetur. vulgatam etiam hoc in loco agnovit Valens Guellius ad Virg. IV. Aen. 50. Laelius Bisciola Lib. II. Horar. Subsec. cap. 22. & praesertim Delrius Comm. ad Senecae Herc. Fur. v. 1038. p. 290. addens versum, hunc Propertii apertiore esse, quam ut *fista excalitanis* voce a Galeotto Martio depravari debuerit. Certe quis ferat tale vocabulum, cuius exemplum neque in aliis Glossariis, editis, vel ineditis, neque apud Papiam aut Nestorem in Vocabulariis, aut Januam in Catholico, similisve vetustissimos Lexicographos, inveni, ut

neque Cangius, aut Carpenterius in Operis Cangiani Supplemento, ne unum quidem vel ex infimi seculi scriptore aliquo locum produxerunt, ubi tam portentosum occurrat verbum, multo minus, ut apud ullum melioris aetatis scriptorem existeret, Augustei aevi poetae obtrudi vel ingeri. praecedentem versum ad capitalia sacra, in quibus Laribus optimus immolabatur porcus, refert Vossius Lib. I. de Idolol. Gent. cap. XI. prope fin. ubi adde Passerat. ad h. l. & eruditos Interpretes ad Suet. Aug. cap. 31. ubi *ludi Compitalicii*, & *sacrum Lupercale* etiam junguntur.

25. *Verbera pellitus setosa movebat arator,*
Unde licens Fabius sacra Lupercus habet]

Vellera in Vaticano quinto. ut legendum coniecit rat Heinsius. Ovidius Lib. V. Fast. 102.

Semiscaper coletis cinctis, Faune, Lupercis,
Cum lustrant celebres vellera festa vias.

ubi *verbera* in cod. D'Orvill. alisque. quae lectio hic quoque locum suum tueatur. ut per *verbera* intelligat scuticas, seu tergora Lupercorum caprina, quibus plagas inferebant. sic enim utroque & Ovidii & hoc Propertii loco exponit Cerda ad Virg. II. Aen. 529. & *Verbera movebat* hic prae ceteris firmatur e Silio Ital. XIII. 328.

Dextera lascivit caesa Tegeatide capra
Verbera laeta movens festa per compita cauda.

ubi *Verbera foeta*, seu foecunda, emendabat Heinsius, quia Lupereis, se verberandas ad fertilitatem conciliandam praebebant matronae steriles. & hinc Broukhussius, quia *foetosa* hic in primo ejus codice legebatur (ut in Heinsiano, & meo priore) *foecunda* scribendum coniecit. altero versu *Unde Lyceus Fabius* in primis edd. Venetis, & Reg. Lep. quod provenit ex vitiosa scriptura *lycent*, ut excusum est in ed. Volsci & Beroaldi, qui in notis suis referebat ad Panem seu Faunum Lyceum. sed recte id absurdum esse notavit Barthius ad Stat. I. Silv. 6. 93. *ciens Fabius* coniecerat Heinsius. sed *licens* ut in reliquis.

XXXX 3

Nec rudis infestis miles radiabat in armis;
Miscebant uſta praelia nuda fude.

Prima galeritus poſuit praetoria Lucmo :

30. Magnaque pars Tatio rerum erat inter oves.

Hinc Tities Ramneſque viri Lucereſque coloni:

Quatuor hinc albos Romulus egit equos.

Quippe

quis edd. vetuſtis, Aldinis, Juntina, Colinei, Gryphii, aliſque, hic eſt, protervus ac petulans Lupercus. ut ipſe notat Heinſius ad Sabini Epist. I. 49. ubi *vina licentia*, pro *liquentia*, hoc quoque loco confirmat. & ad ed. Ald. marginem notaverat Ant. Perrejus, *vetus codex habet unde licens Fabius, id eſt petulans. Fabius dictos eſſe Lupercos Remi, Quintilios Romuli docet Ovidius in Faſtis* (Lib. II. 377.) Editor vero Eleſtor. Etoneſ. Major p. 162. legendum exiſtimabat,

Unde Lycea Fabi ſacra Lupercal habene.

pro habet in ſecundo D'Orvill. erat.

27. *Nec rudis infestis miles radiabat in armis*]
Et rudis in Heinſiano, meoque prior. hoc loco inter alia Bentlejus confirmat N. Heinſii emendationem apud Horatium Lib. III. od. 8. 19.

Medus infestis sibi luſuofus Diſſidet armis.

pro *infestus sibi luſuofus*. ſed diſſentiente Cuninghramio Animadv. in Horat. Bentlej. cap. XI. p. 170. recte etiam hoc verſu Propertiano Cel. Drakenborchius adſeruit veram lectionem apud Silium Ital. Lib. VIII. 469.

Is primam ante aciem piſtis radiabat in armis.

vide notata ad Lib. I. El. 15. 7. & adde Oudend. ad Luc. VII. 214. mox *praelia faſta* in primo Leid. Voſſ. D'Orvill. & meo utroque. ſed *nuda praelia* vindicarunt Paſſeratiuſ & Broukhuf. & exponunt praelia, quae ſine juſtis armis aut ferro peraguntur. forte tamen melius eſt, ut cum doctiſſimo Ant. de Rooy in Spicileg. Critic. cap. XV. pag. 88. legamus *praelia cruda*, ſine juſto ordine acta. ſimili variatione Barthiuſ apud Statium IX. Theb. 20. legebat,

Illis cruda odia & feritas jam non eget armis.

ubi etiam *nuda odia* in vulgatiſ circumfertur, conſentientibuſ codd. MSS. *uſta fude* Valenſ Guelliuſ conſert cum illo Virgili VII. Aen. 524. *Stipitibus duris agitur, ſudibuſque praecuiſis.*

29. *Prima galeritus poſuit praetoria Lucmo &c.]*
galeratus vitioſe in uno Regio. *Ligmen* in Askew. & meo ſecundo. *Lucmon* Colotian. *Lygmon* in Regiis, Colbertino, Heinſiano, Livineji Vaticano, duobuſ Leidd. tribuſ Voſſ. utroque D'Orvill. meo prior, & priſciſ edd. *Lucmo* vera ſcriptura eſt, ex *Lucumone* contracta. ut monuit Scaliger & Turnebuſ Lib. XXVI. Adverſ. cap. 53. vide Scoppaſ Collectanea cap. 18. Demſter. Lib. II. Etrur. Reg. 46. & Felician. Buſſi Iſtor. di Viterbo Lib. I. pag. 4. & 5. qui haec & ſequentia cum cura illuſtrarunt. mox *rerum pars magna* eſt divitiarum Tatii praecipua pars erant oves. vide Cuperuſ Lib. II. Obſerv. cap. 6. pag. 196. pro *Tatio* in Neap. *tacito*. nec minus vitioſe *ſtatuit* in Excerpt. Scalig.

31. *Hinc Tities, Ramneſque viri, Lucereſque coloni:*

Quatuor hinc albos Romulus egit equos]

Tatiens Leid. ſec. & primuſ D'Orvill. *Hinc Tatiens, Rhamniſque viri, Lucereſque coloni* adfert Neſtor in Vocabular. pag. 125. corruptiſſime in Askewiano, *Hinc tatiens ramneſ viri Lucereſque Soloni*. ut *soloni* etiam eſt in Neapol. Leid. ſec. primo ac tertio Voſſ. & Palatino Gebhardi, qui ex Commeliniano adfert *Lucereſque Sabini, Ticiens* in Groning. *Ticiens* in meo utroque. quod propiuſ accedit ad veram ſcripturam *Titiens*, ut in utraque Veneta, Reg. Lep. Voſſci, & aliis aliis vetuſtiſ edd. *tatiens* in Beroaldina, ſed *Titiens* probabat etiam Marklanduſ. & vide Cluveriuſ Lib. III. Ital. Antiq. p. 857. 858. & Heinſiuſ ad illud Ovidii Lib. III. Faſt. 131. de Romulo :

Quin etiam partes totidem Titiensibuſ idem,

Quoſque vocant Ramneſ, Luceribuſque dedit.

ubi nota primam in *Luceres* productam, quae hic corripitur. *Hinc Tatii* praefert Demſter. Paralip. ad Roſin. Lib. I. cap. 12. ſequenti verſu *Quatuor hinc albos &c.* prolepiſin eſſe ſtatuant

- Quippe suburbanae parva minus urbe Bovillae,
 Et, qui nunc nulli, maxima turba Gabii,
 35. Et stetit Alba potens, albae suis omine nata,
 Hac, ubi Fidenas longe erat ire, via.
 Nil patrium, nisi nomen, habet Romanus alumnus:
 Sanguinis altricem nunc pudet esse Lupam,

Huc

tunt viri docti, quia Romulus non quadrigis, multo minus albis equis triumphavit. vide Dukeri notas ad Florum Lib. I. cap. 5. prope finem. quia autem albis equis post Vejios captos triumphasse dicitur Camillus, hinc fuerunt, qui hic emendarent *Quatuor hinc alter Romulus egit equos*. Camillus nempe, post Gallos urbe expulsos quasi alter Romulus dictus. vide Broukhuf. ad Tibull. I. El. 8. 8. ubi de albis vel niveis quadrigis triumphalibus agens, notat ejus moris originem hic ad Romulum a Propertio referri, sed verius ad Camillum referendum esse.

33. *parva minus urbe Bovillae*] absurdam lectionem *violae* pro *Bovillae*, ex literarum transpositione & vocis ignorantia ortam, etiam exhibent omnes mei codices. *parvae* in aliis, & seq. vers. *Gabi. parva minus* singulari loquendi usu, quem egregie illustravit J. Fr. Gronovius Lib. II. Observ. cap. 1. *parvae* placet Passeratius, ut *minus parvas* seu majores, tunc ipsa Roma fuisse Bovillas, urbi vicinas, exiguum aetate Propertii oppidulum, innuat. de Bovillis vide Cluverium Lib. III. Ital. Ant. pag. 917. & de Gabiis pag. 954. Locum vero hunc intellectu difficilem sic corrigere tentat Elector. Etonenf. Maj. editor p. 163.

Quippe suburbanae, parva metus urbe, Bovillae. hoc sensu, Bovillae steterunt suburbanae, cum parva esset urbs Roma, vel cum amico anonymo interpretatur, *minus suburbanas* fuisse Bovillas, parva adhuc urbe, id est, longius distans, quae nunc, inaedificato quidquid agrorum interjacebat, ipsa factae sunt suburbia. mox qui tunc nulli J. Doufa P.

36. *Hac, ubi Fidenas longe erat ire, via*] *Atque ubi* Voss. tert. sed *Hac* superscr. pro *via* lect. *Hac tibi* in Heinsiano, & meo priore. *Hac ubi* referendum notat editor Elector. Etonenf. ad Bovillas, Gabios, atque Albam, ut intelligatur illud Tiberis litus, ubi Latium; Alba

enim longa non ista via petebatur, qua Fidenas ibant. *isse* v. c. Perrej. sec. & quint. Vatic. Neapol. & Leid. sec. cum tertio & quarto Voss. *ipse* Voss. pr. & Borrich. *vias* in duobus Leidd. tribus Voss. Groning. utroque D'Orv. meis. & priscis edd. quod probat Behotius Lib. III. Apoph. cap. 4. in fin. ubi locutionem *ire vias* illustrat. de qua vid. supra ad Lib. II. El. 19. 50. *longa erat ire via* Colot. & duo Vaticani. *Hanc ubi Fid. longe erat isse vias* in Askewiano. *longa via* vel *longae viae* Heinsius. ut J. Auratum etiam coniecisse notat Passeratius. ante paullo *albae e suis* in sec. Leid. *Fidenas* prima producta, ut apud Silium XV. 90. *modo Roma minanti Impar Fidenae*. & sic apud alios. sed corripitur. Virgilio VI. Aen. 773. *Hic tibi Nonentum, & Gabios, urbemque Fidenam*. vide de hac urbe Cluverium Lib. II. Ital. Ant. cap. 9. pag. 654.

37. *Nil patrium, nisi nomen, habet Romanus alumnus:*

Sanguinis altricem nunc pudet esse Lupam]

Nil patrii coniecerat Heinsius, *sanguinis* nempe, quod sequitur. sed praestaret forte, *Nil, patrium nisi nomen, habet. mox non pudet* in v. c. Perreji & Fruterii, Neap. prim. Vatican. Mentel. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. *non putet* in uno Regio & Colbertino, primo & quarto Voss. meo secundo, & primis edd. *putat* quintus Vatic. & prim. D'Orvill. *non putat esse Lupam*, Romanus nempe a simplicitate avita degener, legit J. Doufa Fil. *nunc putet esse lupam!* Ayrmannus. & vers. seq. *Haud melius* in altero Regio. *non pudet ire lupam. non pudet esse* etiam in Palat. & Commel. Gebhardi, unde ille cum interrogationis nota, *non pudet esse lupam?* sed praestat forte,

Sanguinis altricem num pudet esse Lupam?

sic Lib. II. El. 17. 3. legebat Heinsius:

Sed tibi num videor Dodona verior augur?

ubi de vocula hac, saepius alibi in MSS. apud nostrum vitata, plura notavi.

40. O

Huc melius profugos misisti, Troja, penates.

40. O quali ducta est Dardana puppis ave.
 Jam bene spondebant tunc omina, quod nihil illam
 Laeferat abiegni venter apertus equi:
 Quum pater in gnati trepidus cervice pependit,
 Et verita est humeros urere flamma pios.

45. Tunc

40. O quali ducta est Dardana puppis ave.]
 En quali vesta est v. c. Perrej. prim. & sec.
 Vatic. Heu quali ducta est. in Regijs, Colbertino,
 & primis edd. Heu quali vesta est in Neap. Bor-
 rich. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque
 D'Orv. & meis. advesta est Heinſius, ducta etiam
 edidit Volſcus. sed vesta Beroaldus, unde in
 Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque
 edd. propagatum fuit. En quali editor Elect.
 Etonenf. Maj. Aeneas itineris ducem columbam
 hic dat poëta, ut navi Argo, & profugis ac ter-
 ras quaerentibus Heroibus saepe aves praevias
 tribuunt veteres. vide hic Broukhuf. & quae no-
 tata sunt ad Lib. II. El. 10. 40.

41. Jam bene spondebant tunc omina, quod
 nihil illam
 Laeferat abiegni &c.]

omnia solito errore in variis codd. & primis edd.
 licet ita legerit Turnebus Lib. XXIII. Advers.
 cap. 6. huic omina, vel cuncta omina Heinſius,
 qui etiam margini ed. Ald. adscripserat huic nu-
 mina. sed nihil muto. infra v. 67. date candida
 eives Omina. ubi etiam Omnia in MSS. illam
 vero hic mendii suspectam vocem recte censuit
 editor Elector. Etonenf. Major. quia ad Trojam
 referri non potest, adeoque praeced. versu cor-
 rigebat,

O quali vesta est Dardana pubis ave!

pro pubes. quod merito inprobat Cl. Schraderus
 Emend. cap. IX. & melius legit quod nihil illos
 Laeferat abiegni &c. nimirum penates. quibus
 supersticibus Troja nondum funditus eversa
 existimabatur. pro abiegni in Voss. quarto ar-
 mati. in meo secundo ambigui. & in marg.
 pro varia lectione al. ambiegni. supra Lib. III.
 El. 1. 25.

Nam quis equo pulsas abiegni nosceret arces?
 ubi plura notavi.

43. Quum pater in gnati trepidus cervice pependit,
 Et verita est humeros urere flamma pios.]

Tum pater in cod. Fruterii, Askew. Groning.
 quinto Vatic. & meo primo. Cum pater in se-
 cundo. trepidus vero reponendum censui ex con-
 sensu omnium fere codd. MSS. Ita enim legitur
 in v. c. Perreji, Neap. primo Vatic. Regijs,
 secundi Colbertini margine, Borrich. Groning.
 Askew. Leid. sec. D'Orv. meo utroque, & pri-
 mis edd. Venetis, Reg. Lep. Volſci ac Beroal-
 di. tremidus in Mentel. Leid. pr. & Colbert. sec.
 a man. pr. ut intremidum apud Stat. XI. Th. 325.
 in suis MSS. invenit, neque inprobavit Barthius.
 sic & intremidus in quarto codice Mediceo est
 apud Ovid. XV. Met. 100. ubi intrepidus ro-
 tius in aliis MSS. inpavidus in vulgatis. & sic
 fremida turba in MSS. apud eundem Lib. V.
 Met. 2. quod miror Heinſio fere probatum fuisse,
 ut flammidus, albidus, vapidus, rubidus & sim.
 ex aliis adfert. sed ex nullo melioris aevi scrip-
 tore aut poëta, & ideo alteram lectionem fremidus
 turbae recte illic Patruus meus vindicavit. Suum
 itaque Barthio relinquens judicium recte vocem
 tremidus Latinae civitatis expertem suspicatur
 Broukhufius, qui tamen male edidit tremulus.
 quod denum, nescio unde, in Aldinas, earum-
 que sequaces editiones inductum est. & mox
 sequitur v. 49. tremulae cortina Sibyllae. infel-
 citer Gebhardus in nati intremulus, hoc est, val-
 de tremulus. cogitabat noster locum Virgilii Lib.
 II. Aen. 683. & seqq.

Ecce levis summo de vertice visus JAM
 Fundere lumen apex, tactuque innoxia molli
 Lambere flamma comas, & circum tempora pasci.
 Nos pavidi trepidare metu, crinemque flagrantem
 Excutere, & sanctos restinguere fontibus ignes.
 At pater Anchises &c.

ut illic notavit Valens Guelhus. sic de piis
 Fratribus Catanensibus, pari facinore, quo An-
 chisen Aeneas, ex incendio urbis parentes hu-
 meris

45. Tunc animi venere Decii, Brutique secures,
Vexit & ipsa sui Caesaris arma Venus.

Arma

meris inpositos eripientibus Claudianus Idyll. VII. 9.

*Nonne vides, ut saeva senex incendia monstret?
Ut trepido genetrix invocet ore Deos?
Exerit formido comam.*

trepidus igitur hic praetuli. Sed & versu seq. malim,

Sed verita est humeros urere flamma pios.
simile illud Nasonis Lib. I. ex P. El. I. 33.

*Cum foret Aeneae cervix subiecta parenti,
Dicitur ipsa viro flamma dedisse viam.*

pari modo Claudianus eodem Epigrammate v. 3. de iisdem fratribus Catanensibus:

*Iusta quibus rapidae cessit reverentia flammae,
Et mirata vagas reppulit Aetna faces.*

& Severus in Aetna v. 631.

*Erubuere pios juvenes adtingere flammae,
Et quacumque ferunt illi vestigia, cedunt.*

ad quem Severi locum plura notavi in Comment. ad Numism. Sic. pag. 317. ubi nummos Catanae, Fratrum illorum pietatem exhibentes, illustravi. ad Aeneam vero Anchisen patrem Trojae incendio exportantem, referendus est Statii locus Lib. III. Sylv. 3. 188.

*Felix, cui magna patrem cervice vehenti
Sacra Mycenaeae patuit reverentia flammae.*

ubi patuit reverentia flammae, quod Claudiano ex illius imitatione est, cessit reverentia flammae. ut Severo etiam cedere flammae dicuntur. nostro urere verita est flamma. Ceterum hunc Propertii locum imitatus est Sannazarius venustissimo Epigrammate XVI in gemmam suam, inter Sinuessae rudera repertam, quae Aeneae, patrem Anchisen e Troja portantis, pietatem exhibebat, ubi in fine:

*Haec est Iliacos pietas spectata per ignes,
Cum verita est profugos laedere flamma Deos.*

Adde Claudii Minois notas ad Alciati Emblem. 194. p. 659. Constantin Landum Explic. vet.

Numism. pag. 7. & Jo. Chrysof. Scarfo in Epist. Ital. qua vet. monum: illustr. pag. 84.

45. Tunc animi venere Decii] Hinc magni venere Decii Heinſius conſecerat, vel Hinc gemini, aut Hinc manes venere Decii, ut manes Camilli apud Juvenal. Sat. II. 154. quid Fabricius, manesque Camilli? sed animi non ſollicitandum, & ſi quid reponendum, mallet proſecto, Tunc animi crevere Decii, nam in omnibus fere MSS. Decii pro Decii. adeoque unum Decium pro utroque ponat, ut Brutus ſecures. crevere autem pro vires ſuſceperunt. & ſic corrigendum videtur apud Ovid. Epist. XVI. 73. ſubitoque audacia crevit. pro vulgata venit. inſignis hanc in rem locus eſt Manilii Lib. I. 782. & ſeqq.

———— Romamque Camillus
Servando poſuit, Brutusque a Rege receptae
Conditor; & Pyrrhi per bella Papirius ultor;
Fabricius, Curiique pares; & tertia palma,
Marcellus, Coſſusque prior de rege necato:
Certantes Decii votis, ſimileſque triumphis.

ut correxerat Bentlejus, pro Certantesque Decii votis. quia, ut addit, in nominativo plurali non coaleſcere ſolet ſyllaba. quod conſecturam meam Tunc animi crevere Decii, pro Decii, adjuvaret ſed ex vulgata lectione refutaretur, ut ſupra v. 34. maxima turba Gabii.

46. Vexit & ipsa sui Caesaris arma Venus]
Rexit ad oram ed. Ald. conſecerat Heinſius, ſed poſtea Duxit praetulit ex loco Petronii cap. 124.

———— primumque Dione
Caesaris arma ſui ducit.

ut illic pro aſſa ad h. l. emendavit Paſſeratiuſ. Vexit tamen hic ſedem ſuam tueri poteſt propter v. 40. O quali ducta eſt Dardana puppis ave. ut ſingat Venerem Aeneae comitem in claſſe, quae Troja profugus in Latium tendit. & ideo ſuam avem, columbam nempe, ducem itineris fecerit ut Aeneae & Anchiae e Troja excedentibus Stellam, multa cum luce vias ſignantem. de coelo miſit Jupiter apud Virg. II. Aen. 693. & ſeqq. ea igitur nave Caſari Arma reſurgentiſ Trojae, ſeu Romae, viſtricia portaverit Dione.

Xyyy

47. Arma

Arma resurgentis portans victricia Trojae.

Felix terra tuos cepit, Jule, Deos.

Si modo Avernalis tremulae cortina Sibyllae.

50. Dixit Aventino rura pianda Remo:

Aut si Pergameae sero rata carmina vatis.

Longaevum ad Priami vera fuere caput.

Vertite equum Danaï: male vincitis. Ilia tellus

Vivet, & huic cimeri Jupiter arma dabit.

55. Op-

47. *Arma resurgentis portans victricia Trojae,
Felix terra tuos cepit, Jule, Deos.*

resurgenti in priore Palatino Gebhardi. *resurgenti* *Trojae*, (*renascentis* Horatio Lib. III. od. 3. 61.) ut infra v. 71. *Dicam Troja cades, & Troja Roma resurges.* & hinc *recidiva Pergama*, non *rediviva*, Virgilio recte adseruit Valens Gellius, Lib. X. Aen. 58. Ovidius Lib. I. Fast. 523. *Vixit tamen vinctus, eversa quoque Troja resurges.* apud quem Epist. VII. 11. ex codd. MSS. *Patruus meus praetulit,*

*Nec nova Carthago, nec te surgentia tangunt
Moenia.*

pro *crefcentia*. & ita ROMA RESURGENS in Numis Vespasiani, & Alex. Severi & ROMA RENASCENS in Galbae, Vitellii, & Nervae Numis. mox *tuos cepit habere Deos* in Heinisiano, & meo primo.

49. *Si modo Avernalis tremulae cortina Sibyllae* Si modo vera, vel Si modo certa olim, quia vera sequitur, vel denique, Si modo Averno olim conjecerat Heinisius. sed vulgatam servo. innuit Sibyllam Cumaeam rura sanguine Remi Aventini pianda, & jam inde a Priami temporibus futurum imperium Romanum praedixisse. vide Barthium ad Claudian. Bel. Gild. v. 29. p. 371. *Avernalis* his vocatur Cumaea Sibylla, ut apud Statium Lib. V. Sil. 3. 172.

Sic ad Avernalis scopulos, & opaca Sibyllae

Antra rogatae veniebant undique gentes:

Ille minas Divum, Parcarumque acta canebat.

ut idem legebat Heinisius, non ad *Avernales scopulos*, & opaca &c. recte Broukhuisius huc contulit Virgilii locum ex Lib. III. Aen. 441.

*Huc ubi delatus Cumaeam accesseris urbem,
Divinosque lacus, & Averno sonantia fivis,
Insanam votum adspicies, quae rupe sub ima
Fata canit &c.*

sed quod auctoritate Servii Sibyllam illuc memoratam Phemonoeen fuisse addat, obstat Pausaniae locus Lib. X. cap. 12. ubi ex Hyperocho Cumano Sibyllam Cumaeam Demo nomine adpellatam scribit. mox *Duxit male* in cod. Regio. *vera pianda* legendum videbatur Ayrmano.

51. *Aut si Pergameae sero rata carmina vatis
Longaevum ad Priami vera fuere caput.*

data carmina Groning. vitiose *nata* in Borrich. Mentel. primo Leid. Voss. & meo. *crimina* in D'Orv. pr. & quinto Vatic. *sero rata* Cassandreae carmina, seu vaticinia, jussu Apollinis diu non credita Teucris, sed sero tamen rata facta, quum vera fuisse firmaret excidium Trojae. vide supra ad Lib. III. El. XI. 66. *Experta est seros*, (vel veros) irrita lingua Deos. *Longaevi* in cod. Regio. *Longum* corrupte in D'Orvill. pr. ad *Priami caput*, pro ad Priamum, exponit Marklandus, adscripto Ovidii loco in Ibin. v. 6.

Artificis perit cum caput Arte sua.

idemque adnotaverat, sequentia *Vertite equum Danaï* &c. esse Cassandreae verba ad Priamum & Graecos. recte omnino, & sic fere Passeratius, nam ad hunc Regem, patrem suum, mala quaevis de excidio & cladibus Trojae vaticinans Cassandra, totum fere obscurissimum, instar oraculorum, Lycophonis Poematis argumentum est; in cujus statim initio ad Priamum sermonem instituit haec verax Pergameis Phoebus habenda malis, ut noster loquitur.

53. *Vertite equum Danaï: male vincitis. Ilia tellus*

Vivet, & huic cineri &c.

Ilia tellus Vincet in secundo Leid. Voss. tertio, & ed. Scalig. simili fere repetitione, qua apud Ovid. VIII. Met. 509. *male vincitis, sed vincite, fra-*

55. Optima nutricum nostris Lupa Martia rebus,
Qualia creverunt moenia lacte tuo!
Moenia namque pio conor describere versu,
Hei mihi, quod nostro parvus in ore sonus.
Sed tamen exiguo quodcumque e pectore rivi
60. Fluxerit, hoc patriae serviat omne meae.
Ennius hirsuta cingat sua dicta corona:
Mi folia ex hedera porrige, Bacche, tua.

Ut

fratres. idque nonnihil firmari posset ex Evandri praedictione de futura Romae magnitudine apud Ovidium Lib. I. Fast. v. 515 — 530. ubi inter alia:

*Vista tamen vinces, everfaque Troja refurges.
Obruet hostiles ista ruina domos.*

*Urite vidices Neptunia Pergama flammis:
Num minus hic toto est altior orbe cinis?*

*Jam pius Aeneas sacra, & sacra altera patris,
Adferet, Iliacos excipe, Vesta, Deos.*

quia tamen in Regiis, uno Colbert. Borrich. Groning. ceterisque codd. & vetustiss. edd. *vivet* constanter legitur, refragari noli in Broukhufio lectionem istam aptis exemplis tuenti, cui licet obloquatur editor Elector. Etenim illius tamen conjecturam *Ilias urna Vivet* virorum eruditum caleulum ablaturam diffido. *arma dedit* in Heinsiano & meo priore. *haec cineri Jupiter ar-
ma dabit* ad oram ed. Ald. conjecerat Heinsius.

57. *Moenia namque pio conor describere versu
Hei mihi, quod nostro parvus in ore sonus.]*

Moenia numne pio conor describere in v. c. Perreji, Colot. primo & sec. Vatic. *conor* etiam in Mentel. Neap. Borrich. sec. & quinto Vatic. Excerpt. Scalig. duobus Leidd. Palatino & Commel. Gebhardi, tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. & *disponere* in Groning. Leid. sec. tribus Voss. duobus D'Orv. & meo secundo, cum edd. priscis, nam in primo meo cod. *describere*, ut in Mentel. Heinsiano, & Commeliniano Gebhardi, quod praetulit Broukhufius. *moenia* autem, ut Ovidius, hic vocat. primum Romuli vallum, ut *muros* appellat infr. v. 66. sic & alii; ac Livius, ad quem vide Drakenborchii notas, Lib. I. cap. 7. §. 2. altero versu, *quod nostro est* in duob. Leidd. tribus Voss. Askew. utroque D'Orv. meis, & edd. antiquis. *quam nostro est* conjecerat Francius. expressa haec esse ex illo Callimachi *Maid*

an' ipsi dixerit ut *propter* *moenia*, notavit Cel. Ruhenkenius ad illius Fragm. clxv. pag. 505. contra Ovidius III. Amor El. I. 64. *Jam nunc contacto magnus in ore sonus.*

59. *Sed tamen exiguo quodcumque e pectore rivi
Fluxerit, hoc patriae serviat omne meae.]*

At tamen in Heinsiano & meo priore. *Si tamen* in Excerpt. Modii seu Groning. *quicumque e pectore rivi Fluxerint* Askew. *quodcumque est pectore* Voss. quart. Groning. & D'Orv. sec. *quodcumque rivi dicitur* exiguitas augendae causa, ut apud Virg. I. Aen. 78. *Tu mihi quodcumque hoc regni. non regnum.* ubi vide Patru mei notas. *e pectore nostro* Heinsian. & meus primus. *& patriae* correxerat Fruterius, *id patriae* Heinsius. dein *serviet* in Regio. Neap. Mentel. duobus Leidd. tribus Voss. D'Orv. pr. & meo sec. ita apud Ovid. IV. ex P. Ep. 8. 65. ubi hunc Propertii locum imitatur:

*Si quid adhuc igitur vivi, Germanice, nostro
Restat in ingenio, serviet omne tibi.*

ubi etiam *si quid vivum*, & *serviat* in aliis codd. & edd. idem Lib. V. Trist. El. 9. v. ult.

*Dumque (quod o breve sit!) lumen solare videbo,
Serviet officio spiritus iste tuo.*

vide ad Lotichium Lib. II. El. 2. 68. ex illis autem locis patet *servire* pro commodis & utilitati alterius invigilare, recte dici, licet id minus Latinum nonnulli existiment. de quo supra ad Lib. III. El. 13. 21.

61. *Ennius hirsuta cingat sua dicta corona] hirsutam coronam* Ant. Perrejus ad marg. ed. Ald. exponebat lauream. & sic Passeratius, qui *hirsutam* ex frondibus hirsutis & asperis contextam, quales myrti & lauri sunt, interpretatur. sed optime Broukhufius ad duram incommutam, rudem
Yyyy 2 Ennii

Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi.

65. Scandentes si quis cernet de vallibus arces,
Ingenio muros aestimet ille meo.

Roma fave, tibi surgit opus. date candida cives
Omina, & inceptis dextera cantet avis.

Sacra, diesque canam, & cognomina prisca locorum:

70. Has meus ad metas sudet oportet equus.

Dicam

Ennii Musam referebat, ut recte etiam Livius, *hirsutam coronam*, hispidam, & nulla arte plexam intelligens. ut *hirsutos* Ennii *Annales* vocat Ovidius II. Trist. 259. ubi videt Patru mel notas, e quibus patebit Pitiscum hic a Broukhussio rideri, licet eum nomine non indicet, qui *hirsutos* libidinosos explicabat, qualem Passeratii errorem idem Broukhussius notavit ad Lib. I. El. 1. 12. *dicta sua* pro libris, ut mox v. 63. vel carmina sua, interpretantur. an forte *scripta* reponendum? ad alterum versum de hederam multa poetarum corona, quia in Bacchi tutela sunt, concessit Clofianus ad Ovid. Lib. I. Trist. El. 7. 2.

63. *Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris*] Conjeceram *stupefacta* in notis ad Lib. II. El. 10. v. 7. *Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu*. neque poenitet conjecturae, postquam vidi Marklandum hoc eodem in versu sic emendasse ad oram ed. Graev. adscripto Virgilii loco (Ecl. VIII. 3.) *quorum stupefactae carmine lynces*. Si quis tamen vulgatam praeferat, cum Passeratio exponat de tumore superbis proprio, ut Lib. II. 19. 15.

Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem.

& sic de laetitia non vulgari *tumefactus* Lib. III. El. 4. 3.

Num me laetitia tumefactum fallis inani.

65. *Scandentes si quis cernet de vallibus arces* &c.] *quisquis* in Vatic. quinto, D'Orvill. primo & meo secundo. *cernis* in cod. Fruterii, Regio, altero Leid. tribus Voss. Heiniano, D'Orvill. sec. & meo priore. *cernis* in primo D'Orv. *de collibus* Scioppius in *Paradoxis Literariis*. mox *Ingenium muris aestimet ille meum*

conjecerat Marklandus. sed parum referre arbitrator. eadem fere infra v. 125. de Mervania Umbriae, patriae suae,

*Scandentisque arcis consurgit vertice murus.
Murus ab ingenio notior ille tuo.*

aestimet in Borrich. Askew. & meo secundo. deinde *date candida cives Omnia* in variis codd. & edd. antiquis, in *testis* pro *inceptis* in Mentel. Leid. pr. meo secundo. & ed. Mureti Aldina, Canteri, Doufarum Raphelengiana, & Graevii nomen venditante, ne in hac una sic legi cum editore Elector. Etonens. existimes. in cujus libelli sexta editione, vitio typi, in *testis* in ista Graeviana ed. excusum esse male notatur. ipse vero in textu dedit *inceptis*. alterum vero defendi posset ex Tibullo Lib. I. El. 6. 16. ubi de fur-
nesta ave,

*Hanc volitent animae, circum sua fata querentes
Semper, & e testis strix violenta canat.*

inceptis tamen est in Borrich. Groning. ceterisque codd. & vetustioribus edd. nec non in libro Commelini, & Palatinis Gebhardi membranis, ex quarum rasura in voce *dextera* ipse educebat *dextra recantet avis*.

70. *Has meus ad metas sudet oportet equus*] *tendat* aliquando conjecerat Heinsius. *surgat* male in Voss. quarto. sed est imitatio Virgilii Lib. III. G. 202.

*Hic vel ad Elei metas & maxima campi
Sudabit spatia.*

ubi *Circi* pro *campi* Virgillum scripsisse suspicatur Marklandus ad Stat. Lib. V. Silv. 2. 21. p. 259. quia Servius *ad fines Circi* exponit; & huc conjecturae firmandae causa addit Marklandus.

Dicam, Troja, cades, & Troja Roma resurges:
 Et maris & terrae longa pericla canam.
 Quo ruis imprudens vaga dicere facta Properti?

Non

dus, si Virgilius *maxima campi spatia* dixisset. Hoc est, jugera, aratorem potius quam cursorem descripsisset equum. sed ita intelligere vetat addita vox *Elei*, nam *Eleus campus* est Circi circumscriptio. *Sudare* autem verbum è re Circensi vel militari desumptum. eodemque sensu apud Claudian. *Bel. Get. 280. alio desudant Marte cohortes. sudare enim & sudor* militari labori proprium. vid. Drakenb. ad Silium IV. 435. & *arma sanguine sudantia* saepe apud poetas. vid. eundem ad Lib. II. 455.

II. Dicam, Troja, cades, & Troja Roma resurges:
 Et maris & terrae longa pericla canam.]

distichon hoc praecedenti praeponendum censet Marcilius ad Horat. pag. 49. ubi & alios hujus Elegiae versus transponit. in variis codd. & edd. vetustis legitur post v. 108. sed ubi locum alienum occupasse monuerunt Livinejus, & Passeratius, qui Scaligeri traiectionem, ita ut nunc recepta est, probat, & insignem ceteroquin temporum perturbationem fore notata qua pronepos Condus & Trojae excidium, & Arriae filiorum interitum, & fata Propertii praedixerit, si illic legerentur hi duo versus, qui ad Propertium ipsum referendi sunt. *Vista en Troja cades* ad ed. Ald. marginem conjecerat Heinsius. *Troica Roma* in omnibus fere MSS. & priscis edd. sed *Troja* dudum viri docti apud Virgil. Ovidium, aliosque scriptores correxerunt. deinde *Et maris & terrae longa pericla canam* edendum censui ex Heiniano & meo priore, non *longa sepulcra*, ut in ed. Broukhufii excusum est. & sic emendandum, & in sua editione se exhibiturum esse, notat Marklandus ad Statii Silvas pag. 214. quia aperta imitatio est Virgilii Lib. X. 57. *Totque maris vastaeque exhausta pericula terrae.* & sic ipse noster Lib. II. 20. 64. *Et maris & terrae caeca pericla viae.* ubi tamen *terrae viae* corruptum & cum Heinio emendandum *durae*, vel *vastae* ex Virgilio legendum, notavi. intelligi hic Graeco-Graecos, qui terra marique perierunt, notavit Livinejus. sed referre malim ad Aeneae errores, quibus Troja profugus sacra & penates Latio Romaeque, tamquam Trojae resurgenti, post

longae viae pericula invenit. sic enim supra v. 31.

*Huc melius profugos misisti, Troja, penates.
 O quali ducta est Dardana puppis ave.*

huc refer illa Tibulli Lib. II. El. 5. 39. & seqq.

*Impiger Aenea, volantis frater Amoris,
 Troja qui profugis sacra vehis ratibus,
 Jam tibi Laurentes adsignat Jupiter agros,
 Jam vocat errantes hospita terra Lares.
 Troja quidem tum se mirabitur, & sibi dicet
 Vos bene tam longa consuluisse via.*

73. Quo ruis imprudens vaga dicere facta Properti? varie hunc locum sollicitarunt viri eruditi, neque parum variant codices scripti & editi. *imprudens* in uno Regio, in quo etiam *vage discere sacra*, Properti, ut in v. c. Perreji, Colot. pr. & sec. Vatic. in Colbertino & D'Orvill. pr. *vaga discere fata. vage dicere fata* Neap. & Borch. in altero Regio *vaga dicere verba*, ut in Leid. pr. *vaga dicere fata* in cod. Fruterii, Leid. sec. Voss. pr. & tert. Heiniano, D'Orvill. sec. meo utroque. *facta* Voss. quart. a man. sec. *vaga facta* vel *facta* Heinsius. Marcilius ad Horat. pag. 43. ex MSS. legit, *Quo ruis, imprudens, age dicere.* Livinejo placebat, *Quo ruis imprudens? fuge dicere facta*, Properti. Sed amplector etiam N. Heinii emendationem, ad Ovid. III. A. A. 672. Lib. I. Advers. cap. 2. & in Epist. ad Graev. Tom. IV. Sylloges Epist. pag. 299. quam in contextu dedit Broukhufius,

Quo ruis imprudens vaga dicere facta Properti?

eamque certam esse dicit D'Orvill. ad Charit. pag. 773. *facta* etiam conjecerat Heinsius. *Quo ruis imprudens* confert Casaubonus cum illo Perz. si Sat. V. 143.

quo deinde insane ruis? quo?

Quid tibi vis?

Marklandus ad horum & sequentium versuum intellectum codici suo adscripserat: *inducitur nova persona Horus Babylonius, Hori filius, qui primo Propertii magniloquentiam reprimat, deinde peritiam suam in praedictionibus jactat & exemplis*
 Yyyy. 3.

Non sunt ah dextra condita fila colo.

75. Aversis Charifin cantas: averfus Apollo
Poscitur invita verba pigenda lyra.

Certa

plis confirmat, postremo vitam & fortunam Propertii praedicat. Ant. Perrejus ed. Aldinae adleverat, Inducit Genethliacum deterrentem a gravi scriptione.

74. Non sunt ah dextra condita fila colo] ita edidit Broukhufius. a dextra in quint. Vatic. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo primo. in secundo a dextro colo, ut in Regiis, altero Colbert. Borrich. Groning. Askew. & edd. vetustis. Non sunt tam dextro Heinſius. candida autem cur textui inferuerit Broukhufius, causam non video. in omnibus enim codd. scriptis condita. quibus consentiunt Borrich Groning. Leidenſes, Voſſiani, D'Orvilliani, ac mei. cum priscis edd. hoc itaque repositul condere fila de stamine minus recte dictum addit Broukhufius. sed probam locutionem esse constabit ex notis Patru mei ad Valer. Fl. I. 531. ad Ovid. HI. A. A. 672. & Lib. I. Fast. 186. ubi condita fila quae hic dicuntur, confert cum illo Statii Lib. I. Silv. 2. 23. dies Parcarum conditus albo vellere. simile est componere fatum apud nostrum Lib. III. El. XI. 63.

Sola Parin Phrygiae fatum componere, sola
Fallacem patriae serpere dixit equum.

Marklandus etiam adscripserat male editum fuisse candida, additis his veterum locis. „ sic condere „ fata Virgilio X. Aen. 35. aut cur nova condere „ fata. condere secula Lib. VI. 793. conditum „ genus humanum Justino Lib. II. c. 6. condere „ festa Ovid. VI. Fast. 24. ubi forte legendum, „ Cui placuit numeris condere festa tuis. pro Cum „ placuit. & ut hic condita fila, sic facta stamina IV. Trist. I. 64. haec ille. ultimo tamen Ovidii loco mallet.

Stamina de nigro vellere tracta mihi.

vel ducta.

75. Aversis Charifin cantas: averfus Apollo
Poscitur invita verba pigenda lyra]

optimam hanc N. Heinſii emendationem recepit Broukhufius corruptissimae enim codd. MSS. & vetustissimarum Ald. lectiones locum valde deturpaverant. Accersis lacrimis cantas in Neapoli duo-

bus Leidd. tribus Voss. Heinſiano, utroque D'Orvill. & meo primo. nisi quod lacrimas in Neap. & D'Orvill. pr. cantus in primo Leid. & Neap. canis Voss. quart. Arceſſis lacrimis cantus, adversus in Groning. Arceſſis lacrimas cantus adversus Ap. in Askewiano. Fluctuat valde & se torquet Passeratius, ut veterem edd. lectioni, Accersis lacrimis cantus, adversus Apollo. (quod & in Venetis Reg. Lep. Volici & aliis antiquis edd. est) commodum aliquem sensum adfigat & absurda satis est Theod. Marcili conjectura, qui in notis ad Horat. p. 43. legebat, An cretus lacrimis cantas. Beroldus emendabat, Aversis Musis cantas, quod sic improbat Scaliger, ut notet, si omnibus hoc modo omnia pervertere in bonis scriptoribus licet, nihil est quod in illorum scriptis difficultatem nobis pariat. & ex suo codice adfert Arceſſis lacrimis Charites. quod ultimum Charites etiam est in sec. Leid. neque tamen Beroldus solo audacioris ingenii ductu sic divinas se videtur, sed forte membranas veteres inspexit, in quibus ita invenerit Certe in v. a. Perreji, Colotiano, primo & secundo Vaticano clare legitur Aversis Musis cantas, averfus Apollo est. & sic in quinto Vatic. sed in quo Aversis, & pro cantas in eodem charites. cantus in secundo. adversus Apollo in duobus D'Orvill. & meo altero. Heinſius olim divinaverat in margine ed Ald. Aversae Lachesi cantas. sed postea Aversis Charifin cantas: averfus Apollo Poscitur &c. praetulisse videtur. eum vide in notis Propertianis p. 740. in Epist. ad Graev. Tom. IV. Syllog. p. 299. & Lib. I. Advers. cap. 2. ubi multa in hac Elegia emendat. & praeclearam hanc Heinſii restitutionem inpenſe laudarunt Marklandus ad Statii Silvas pag. 74. & D'Orvillius ad Charit. pag. 773. Aversis enim firmatur ex Ovidii III. Am. 12. 17.

Aversis utinam tetigissem carmina Musis.

Charifin praeterea inhaeret codicibus, Charites. & Graecus ille datrius genio Propertii convenit, ut Dryasin, Troasip, Lemniasin, & sim. vid. Heinſium ad Ovid. III. A. A. 672. ubi hunc locum sanavit, & Salmasium de L. Hellenist. pag. 142. averfus Apollo etiam melius, quam adversus repetitionis causa. ut averſi Diis & adversi saepe con-

Certa feram certis auctoribus; aut ego vates.

Nescius aerata signa movere pila.

Me

confunduntur, licet differant vid. ad Lib. I. lll. 1. v. 8. & Markland. ad Statii Silvas p. 282. & *Poscitur* recte idem Heinſius reſtituit pro eo quod in omnibus antea ſcriptis excuſſique *Poscis ab invita*, ut praeter alios in duobus Leidd. tribus Voſſ. primo D'Orvill. & meo utroque. & ſic adfert Neſſor in Vocabular. pag. 106. b. *Poscis* & Palatinus Gebhardi, Askew. & D'Orv. ſec. ſed *Poscitur*, ut in illo Horatii Lib. I. od. 32. 1. etiam correxerunt viri eruditi, *Poscimur, ſi quid vacui ſub umbra Luſinus*. ubi vide Bentlejum, & Grævium in Epist. ad Heinf. pag. 302. ita apud Statium XI. Theb. 365. in cod. ſaurinenſi legitur *ſic annuus paſſa fidemque Poscimur* pro *Poscimus*. & in MSS. apud Plinium Lib. VII. Epist. 17. *Lyrica quae non leſtorem, ſed chorum & Lyram Poscuntur*. invita *Lyra* confirmare poteſt veram leſtionem a viris doctis reſtitutam Ovidio III. Am. 9. 24. *Dicitur invita concinuisse Lyra*, ubi antea male *invicta* edebatur. *verba pingenda* vtiſſe in Palatino, & primis edd. Palmerianum *pagenda* merito rejecit Gebhardus. *pingenda verba*, quorum Apollinem & ipſum Propertium pigebit. Ovidius Epist. VII. 110. *Adde fidem, nulla parte pigendus eris*. & Epist. V. 44. *Praeterito magis eſt iſte pigendus amor*. ut pro *pudendus* ex cod. Puteaneo caſtigavit Heinſius; cujus notas illic vide.

77. — aut ego vates Nescius aerata signa movere pila] ſic legitur etiam in Regiis Borrich. Groning. utraque ed. Veneta, Reg. Lep. Voſſci in ipſo contextu (ſed in notis *haud*) utraque Aldi, Juntina, & Gryphii. ſed *haud ego* in Colot. Vatic. pr. ſec. & quinto, Leid. ſec. Voſſ. tert. altero D'Orv. & ed. Beroald. Colin. Rovill. Mureti Aldina, Canter. Scalig. Douſar. Rapheleſg. aliſſque. prius tamen a Paſſeratio & Broekhuſio adſeritur loco Virgilii X. Aen. 630.

Nunc mares inſonem gravis exitus: aut ego veri Vana feror.

ubi etiam *haud* in aliis MSS. ut ſemper fere haec variantur. ſed ſenſu ſaepe unum pro altero requirente. vide notas ad Lib. III. Aen. 43. ita hoc in loco *aut* viris doctis praefarendum videtur, ut minuat artis ſuae jaſtantiam; aut ego vera praedicam, aut geneſthiacae & aſtologiae inopertus ſum, & verfare neſcio ſigna coeleſtia in pila aerata, ſeu ſphaera ex aere rotunda, ut re-

ſte exponit Paſſeratio, *pilam aeratam* Gellio Lib. III. cap. 10. vocari *κρηματιν ſphaeram*, notavit viri eruditi manus ad oram ed. Scaligeranae, & ſequentia, ſubſcripto *Th. Marcilii* nomine addiderat, „ *σφαῖρα κρηματιν* ex cinceſſis, quae „ *σφαῖρα καλῶν* Luciano in Nigrino (Tom. I. „ pag. 41. ed. Heinf. h.) *καλῶν* ſcilicet *καλῶν*, „ ac ſi populariter diceret, ex ſilo *ὀρθοῦ* hali. ſic „ muſicum inſtrumentum *ἐν καλῶν καλῶν* „ Theodoreto de Provid. pag. 48. apud Lucianum locus ille in mendo; nam ſcriptum ibi „ *καλῶν σφαῖρα*. Rob. Titius crp. 17. Lib. II. „ Loc. Controv. corrigit in correſte *Calani ſphae-* „ *ra*. Nec Scaliger in Titium expedit. Mens „ itaque Propertii eſt. Non ſum ego vates ru- „ dis ſphaerae, ſive inſcijs Aſtologiae, *movere* „ *ſigna aerata pila* eſt ſigna Zodiaci *movere*, „ *vertere*, ut ſolitum Aſtologis, in pila ſive „ ſphaera aerata, ſive *ἐν καλῶν καλῶν*. qualis „ motatio illa ſignorum ſive curſus infra v. 103. „ & ſeqq. quae forte ſunt illa, quorum indicium facit Joh. Brodaeus in notis ad d. I. Luciani, ubi ſcribit, Theod. Marcilium de hac ſphaera *καλῶν* plura moniturum. alteram vero leſtionem *haud ego vates Nescius* tueri poteſt Homeri locus, e quo haec & ſequentia videntur deducta eſſe, ubi Halitherſes vates & augur Ithacenſibus praedicat, Ulixem poſt peractos errores in patriam rediturum, & de prociſ uxoris vindictam ſumturum, adfirmatque ſe vaticinandi artem bene edoctum certa ſeu vera dixiſſe, eaque ab eventu *fidem* inveniſſe, ut hic etiam Horos jaſtat in libris ſuis *nil prius eſſe fide*, ſeu veritate. & v. 88. *meam firmant nunc duo buſſa fidem*. quomodo conjectaneis ſuis fidem acquirebant veridici. Locus eſt Lib. II. Odyſſ. 170. & ſeqq.

Ὁδὲ γὰρ ἀτείρτες ματιέσσομαι. ἀλλ' εὖ εἰδώς.
Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημι τελευτήθειν ἅπαντα,
ὥς οἱ ἐμυθίομαι. —
Ὅτι κατὰ πολλὰ παθόντ', ἐλίσσεται; ἀπὸ πάντας
ἰταίους, &c.
Οἴκῳ δ' ἐλπίσθ' αἶψα. τάδε δὲ τοῖς πῶτος τελέσθ' αἶψα.
& huic regerens Eurymachus ſuam quoque augurandi doctrinam longe majorem adfirmat v. 180.
Ταῦτα δ' ἔγωγε σὺ ποτὶν ἀμείνων ματιέσσομαι.
Ὅμιθες δὲ τε πολλοὶ ὕπ' ἀγῶας ἡλίοιο.
Φοιτῶν. — additque v. 187.
Ἀλλ' ἐν τοῖς ἱερῷ, τότε καὶ τετελεσθῆναι ἔσται.

79. Me

Me creat Archytæ soboles Babylonius Horos,

80. Horos, & a proavo ducta Conone domus.

Dū mihi sunt testes, non degenerasse propinquos,

Inque meis libris nil prius esse fide.

Nunc pretium fecere Deos & fallitur auro

Jupiter, obliquae signa iterata rotæ.

85. Dixi

79. *Me creat Archytæ soboles Babylonius Horos, Horos, & a proavo ducta Conone domus]*

Horops, *herops*, vel *Orops* in meis MSS. Leid. pr. & sec. Voss. pr. tert. & quarto, sec. D'Orv. melsque. *orops* Borrich. *Oros* Colot. & pr. Vatic. *heros* Neap. a man. sec. *Orops* Regil. Groning. Mentel. Heinfsian. & primæ edd. *Herops* in cod. Harlej. Musci Britann. *Arch. proles B. orops* in Askewiano. *Horus*, vel *Horos*, Astrologi nomen, genus se deducere jactans ab Archyta, Geometra insigni, cujus mentio apud Horat. I. od. 28. 2. ubi vid. Torrent. mox *Oros* et Regius, vel *Horon* et. in primo Leid. Voss. pr. & quarto, D'Orv. sec. *Herops* & Leid. sec. & Voss. tert. a man. sec. sed *Heron* et a man. pr. *Horon* v. c. Fruter. *Oros* Groning. Borrich. *Oros* et Colot. pr. & quint. Vatic. *Horon*, at Heinfsius in Epist. ad Graev. Tom. IV. Syllog. p. 297. probante Graevio Ep. seq. vel *Heroum* a proavo in marg. ed. Ald. Marklandus adscripserat, „ *Diu est quod* „ *vidi legendum esse*, *Horon*, ex sensu. *Horos* „ *Babylonius creavit me Horon*, *id est filium* „ *suum*, & *eiusdem nominis. sum Horos* ab „ *Horo confirmat codex D'Orvillii*, & *prima ed.* „ *an. 1472. pro Conone male in primo Leid.* Voss. Heinfsiano, & meo utroque *canone*. de *Conone* vide Cerdam, Guellium, aliosque interpretes ad Virg. Ecl. III. 40. & ad notas suas ineditas ad Catull. Carm. I. XIII. 7. remittebat Broukhusius, in quibus alios indicavit, qui de *Conone* egerunt. & vide ibidem Vulpium. deinde *Babylonius Horos* non a patria sed professione dicitur. ut in Epigr. vet. Tom. I. Anth. Lat. pag. 32.

Perfidicque Mithrae Antistes Babylonie templi. ut recte observavit Cl. van Goens ad Porphy. de Antro Nymphar. pag. 16. & ad hunc locum monuerat Scaliger.

81. *Dū mihi sunt testes, non degenerasse propinquos]* *sint testes* in Borrich. Commeliniano

Gebhardi, & primo Voss. ut variant etiam codices apud Ovid. Epist. XVII. 142.

— nullaque fidelem

(*Dū mihi sint testes*) *lufimus arte virum.*

ubi *sunt testes* in aliis. recte *degenerasse propinquos* in Regio, Neap. quinto Vatic. Mentel. Voss. Heinfsiano, Groning. aliisque codd. male *propinquis* in primis, & reliquis vetustis edd. quod posterioris ævi scriptoribus magis usitatum esse, ostendunt exempla a Broukhusio producta. sed *degenerare* cum casu quarto melioris seculi scriptores dicere amant. vide Heinfs. ad Ovid. III. ex P. Ep. I. 45. & in Epist. ad Graev. Tom. IV. Syllog. p. 297. & adde Barthium ac Marklandi notas ad Stat. Lib. III. Silv. I. v. 160.

83. *Nunc pretium fecere Deos &c.] In pretium* Borrich. D'Orvill. pr. & meus sec. & sic in ed. Beroald. Perrejus adscripserat sensum loci hunc esse, *Lucratur ex mendaciis suis astrologiae & planetarum, quæ ipsi non ad verum, sed ad libidinem consulentium proferunt.* pis. his fere similia adscripserat ed. Scaligeranae eadem manus erudita, addito Marcilli nomine: *At nunc infidi sunt Genethliaci, & auro accepto aut spe præmii respondent illi Planetarii Jovem esse in horoscopo, qui Saturnus est. hinc Jupiter ipse auro fallitur & Deos, id est planetas, Saturnum, Jovem, alios sibi mercimonium fecere. & signa iterata obliquae rotæ, id est orbis signiferi, cuius duodecim signa identidem iterantur, nempe a primo puncto in primum punctum arietis.* vide etiam hic Vulpii notas. seq. versu forte legendum,

— & fallitur auro

Jupiter. obliquae signa iteranda rotæ.

ut major distinctio ponatur post *Jupiter*. Zodiacum signari idem Perrejus notaverat, & sic Livinejus, & Passeratius ad v. 104. hujus Elegiae. *iterata* vero Zodiaci signa Vulpus exponit duplicata, quæ sex ad Boream, sex ad Austrum vergunt. in multis autem codicibus MSS. & edd. hic

85. Dixi ego quum geminos produceret Arria natos ,
 (Illa dabat natis arma vetante Deo.)
 Non posse ad patrios sua pila referre penates.
 Nempe meam firmant nunc duo busta fidem.
 Quippe Lupercus, equi dum faucia protegit ora,
 90. Heu sibi prolapsō non bene cavit equo.
 Gallus at in castris dum credita signa tuetur,
 Concidit ante aquilae rostra cruenta suae.
 Fatales pueri, duo funera matris avarae,
 Vera, sed invito, contigit ista fides.

95. Idem

hic sequuntur versus 105. usque ad v. 108. quos excipiunt v. 71. & 72. sed de ordine horum versuum vide Th. Marcilium ad Horat. Lib. II. od. 17. pag. 49. qui ita disponendos censet, ut exhibuit Broukhufius, ita ut post hunc versum sequatur, *Dixi ego quum geminos* &c. & post v. 104. etiam collocat Marcilius v. 105. *Felicesque Fovis stellae* &c. cum tribus sequentibus. ut edidit Scaliger.

85. *quum geminos produceret Arria natos*] *Atia* Mentel & Leid. pr. *Accia* in meo secundo. *produceret* in solā Gryphii ed. an. 1551. inveni, quum tamen in omnibus scriptis editisque antiquis constanter *produceret* legatur. illam igitur Gryphianam oportet secutam esse Wechellianam Francofurtensem, unde Gebhardus operam lusit, quum in notis *produceret* legendum monuit. non recte Passeratius interpretari videtur, quum Arria filios suos ad bellum sequeretur, verbo funesto, praedixisse astrologum, fore ut salvi domum non redirent. nam *produceret* est prosequeretur, honoris causa comitaretur extra domum, Ovidius Epist. XIII. 139. & seqq. loco simillimo:

*Ipse suis manibus forti nova nupta marito
 Inponet galeam, barbaraque arma dabit.
 Arma dabit: dumque arma dabit, simul oscula
 sumet.*

(*Hos genus officii dulce duobus erit.*)

Producetque virum; dabit & mandata reverti:

Et dicet: Referas ista, face, arma Fovi.

ubi de hac significatione verbi *producere* vide Patruī mei notas. & ad Valer. Fl. V. 382. *deducere* Senecae de Tranq. Anim. cap. XI. de Sejano, *Quo die illum Senatus deduxerat, populus in frusta divisi.* de quo vid. Broukhuf. ad Tibull. I. 4. 80. & Oudend. ad Cic. II. de Invent. cap. 1. *dabit natis* in primo D'Orvill. & meo secundo.

87. *sua pila referre penates, Nempe meam firmant* &c.] *sua pila* Mentel. Leid. pr. Voss. & D'Orvill. sec. *Nempe* recte servant codices, non *Namque*, licet haec saepe inter se commutentur. amat noster hanc vocem in certa affirmatione. infra El. V. 42. *Nempe tulit fastus ausa rogare prior.* & El. XI. 4. *Nempe tuas lacrimas litora furda bibent.* vide Patruī mei notas ad Ovid. II. Met. 474.

89. *Quippe Lupercus, equi dum faucia protegit ora*] optime Heinſius & Marklandus emendabant *eques dum faucia protegit ora*, hoc puto sensu, dum ipse equo insidens, sed vulneratus, ora sua protegit, equum regere & flectere ita neglexit, ut eo prolapsō ipse etiam ceciderit. vulgata lectio quam incommoda sit, ex contorta Passeratii expositione colligere licet. qui *Lupercus* nomen viri Romani, non sacerdotis esse, monuit, & mox *Gallum*, Luperi fratrem, qui signifer, dum commissam sibi Aquilam tuetur, corrui. *tibi prolapsō* Borrich. Groning. Voss. pr. & meus.

91. *Gallus at in castris* &c. *Concidit ante aquilae rostra cruenta suae*] *Gallus* & in utroque D'Orv. & meo secundo. mox *signa cruenta* in Borrich. Groning. secundo Leid. Voss. pr. & quarto, & in tertio pro varia lectione superscr. meoque priore. nec aliter laudat hoc distichon Donatus in vita Virgillii.

93. *Fatales pueri*] *Ferales* Heinſius ex conjectura.

94. *Vera, sed invito, contigit ista fides*] in uno vitiose in primo D'Orv. & meo altero. legendum cum Heinſio *invitae*, matri nempe, aliter vulgata referenda ad aretalogum, ut ille dicat,
 Z z z z

ma-

95. Idem ego, quum Cinarae traheret Lucina dolores,

Et facerent uteri pondera lenta moram,

Junoni votum facite inpetrabile, dixi.

Illa parit. libris est data palma meis.

Hoc neque arenosum Libyae Jovis explicat antrum,

100. Aut sibi commissos fibra locuta Deos.

Aut

maluisse se libros suos fide caruisse. *constitit* mallem pro *contigit*. male *concidit* in priore Gebhardi Palatino.

95. *quum Cinarae traheret Lucina dolores*] *Cinyrae* Groning. *Cinarae* Neapol. *Cynarae* in meo priore. *concinarae* in Venet. 1475. & Reg. Lep. *Cinaram* hanc eandem esse, quam amavit Horatius, notat Scaliger. certe similis nominis puella ei memoratur Lib. IV. od. 1. 4. & od. 13. 21. aliisque in locis. sed recte codici suo adscripserat Broukhussius, eodem jure *Lalagen* Horatii Lib. I. od. 22. 23. & Lib. II. od. 5. 16. eandem esse, cujus meminit noster infra El. VII. 41. Sine dubio ab antiquioribus puellis nomina amicorum suarum deducere amabant veteres.

96. *Et facerent uteri pondera lenta moram*] *humeri* vitiose in Borrich. Heinssiano, & meo priore. ex hoc loco forte apud Ovid. Epist. XI. 38. ex MSS. praefendum,

Jamque tumescebam vitiati pondere ventris,
Pigraque furtivum membra gravabat onus.

primus versus est ex conjectura Patru mei, quia *venter* rectius dicitur *pondere tumescere*, quam *pondera ventris tumescere*, licet etiam legi posset,

Jamque tumescebat vitiatus pondere venter.

ut Epist. XVI. 44.

Jam gravidus justo pondere venter erat.

& sic forte corrigendum apud Martialem Spectator. Ep. XIV.

Sus fera jam gravior maturi pondere ventris.

non *pignora*. licet alibi *pignora uteri* apud postas occurrant. altero versu *Aegraque* in vulgatis Ovidii editionibus circumfertur. sed *Pigraque* in meis codicum Lovan. & Hafnienf. Excerptis. ut Lib. II. Am. 13. 20.

Quarum tarda latens corpora tendit onus.

97. *Junoni votum facite inpetrabile, dixi*] *Junonis facite votum* in Mentel. primo Leid. Voss. pr. & quarto, binis D'Orvillii, ac meis. *Junonis* etiam in Regils, & Askew. quomodo in aliis saepe locutionibus variatur in MSS. ut *ad vota Herculi* vel *Herculis reddenda* apud Justin. Lib. XI. c. 10. & *Herculi* vel *Herculis decumas ferre* Lib. XVIII. cap. 7. & sim. vide ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 361. mallem vero hic emendari *Junoni votum facito*, ut ad *Cinaram* referatur. quod suadent sequentia, *Illa parit*. neque Passeratii conjecturam probō, *votum facite, inpetrabite, dixi*. quum ipse ē Plauto. & Livio, exempla adferat, e quibus constat *inpetrabile* vocem esse probam. de qua vide Dur. Casellium Lib. I. Variar. cap. 9. & Vales. ad Ammian. Marc. XIV. 8. neque sequenti versu cum N. Heinssio reponendum *verbis meis*; *libros* enim aretalogus vocat praedictiones e libris suis petitas. ut supra v. 82. *Inque meis libris nil prius esse fide*. inepte *labris* in codd. Regils. & *data palma* in Borrich. & Heinssiano.

99. *Hoc neque arenosum Libyae Jovis explicat antrum*] *Hoc quoque* in Borrich. Heinssiano, & meo priore. *Libyci Jovis* in Regio, secundo Leid. & Voss. tert. ut in Aldina altera, Rovill. Gryph. Canter. Rapheleng. Doufaram, aliisque. Ovidius in Ibin v. 315.

Utque Jovis Libyci templum violare parantis.

& sic Vossius Lib. II. de Idol. Gent. cap. XI. & D. Heinssius ad Sillum. Lib. I. 88. cujus filius apud eundem v. 189. illius libri, praetulit *Primi duكتورum Libyes* pro *Libyci*. *Jovis Libiae* verbis male transpositis, in ed. Venet. 1475. & Reg. Lep. pro *Libyae Jovis*, quod in Mentel. Heinssian. Leidensib. Vossianis, Groning. Borrich. prima Ald. Juntina, & Collin. *Libie* Neapolit. *Libyae genus* in Voss. quart. *Libys Jovis explicet antrum* ad oram ed. Ald. conjecerat Heinssius. in notis autem Propertianis pag. 741. emendabat.

Hoc neque arenose Libye Jovis explicet antra.

ad

Aut si quis motas cornicis senserit alas :

Umbra neque haec magicis mortua prodit aquis.

Adspicienda via est coeli, versusque per astra

Trames, & ab Zonis quinque petenda fides.

105. Felicesque Jovis stellae, Martisque rapacis,

Et grave Saturni sidus in omne caput.

Quid

ad loci huius illustrationem faciunt, quae notavit Broukhuf. ad Tibull. Lib. I. El. 9. 3. *arenosum* Jovis Ammonis in Libya *antrum* vocat, ut Catullo Carm. VII. *Oraculum Jovis inter aestuosi*. ubi vide Vulpium, & Dausquejum ad Sillium Ital. pag. 155. dein *fibra locuta* opponitur *mutis* & *tacentibus fibris*, quae mali ominis signa portendebant ut Sillio Ital. I. 138. *fibraeque repente Conticuere*. ubi vid. D. Heinf. Ovid. Lib. VII. Met. 600.

Fibra quoque aegra notas veri monitusque Deorum Prodiderat.

vide supra ad Lib. II. El. 21. 36.

101. *motas cornicis senserit alas*] *senserat* in Groning. & primo Voss. illustrant hunc locum quae observat Spanhemius ad Callimach. Hymn. in Pall. v. 124. pag. 715.

102. *Umbra neque haec magicis mortua prodit aquis*] *Umbraque ne magicis* in Colbertino, Mentel. primo Leid. & meo secundo. *Umbra neque* & v. c. Perreji. *Umbraque nec magicis* in primo Regio. D'Orvill. priore, & ed. Murēti. *Umbra neque a magicis* in altero. *Umbra neque e magicis* in primo & sec. Vatic. *Umbra nec haec* in quinto. *Umbra nec in* Borrich. *Umbrae quae* Neapol. *Umbrae quae* Turnebus XXIII. Advers. 6. *prodita venit* in Askew. *Umbraque cui magicis* Heinsius. per *magicas aquas* quid intelligendum, obscurum esse dicit Barthius ad Stat. III. Theb. 559. ad hydromantiam referunt Cassaub. ad Apulej. Apolog. pag. 154. & Pricaeus pag. 110. de aqua Avernali, seu Stygia, qua magae in factis suis utebantur, quaque adsperebant ea, quibus nocere volebant, capiendum monuit Patruus meus ad Ovidium Lib. I. Am. 14. 40.

103. *Adspicienda via est coeli, versusque per astra Trames, & ab Zonis quinque petenda fides.*]

versusque in Mentel. Borrich. Colbert. Heinfia.

no, Askew. primo Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis *ursusque* corrupte quidem in secundo Leid. sed quod faver Heinso *sursusque* conjicienti ad oram ed. Ald. *via coeli* optimè illustratur a Passerat, ut *passim coeli, Solis, & siderum viae* dicuntur poëtis, apud quos saepe *vices* substituērunt alii. vide Patru mei notas ad Virg. I. G. 418. & Drakenb. ad Sillium Ital. Lib. XV. 812. nihil tamen hic variant codices, neque apud Virg. II. G. 477.

— *coelique vias & sidera monstrant.*

Manilius Lib. I. 525. de Sole, *nec mutare vias & in ortum vertere cursus*. & plus semel apud eundem diverio nonnihil sensu *Solis & anni viae* notant extremos terminos. Virgil. VI. Aen. 797. *Extra anni solisque vias*. Minutius Felix cap. 6. *sic imperium suum ultra solis vias & ipsius Oceani limites propagavit*. vid. ad Tom. I. Anth. Lat. p. 186. sequente versu *& a stellis quinque* emendat Scaliger, quia Zonae non faciunt ad genethliacem, sed stellae. Eum vide in notis ad h. l. & ad Manil. p. 384. sed Janus Doufa Fil. erudita nota ostendit nihil mutandum, & Zonas hic pro ipsis stellis, sive earum orbibus, poni, vel planetis quinque, quia in harum numerum septenarium Solem & Lunam non admiserunt veteres. locis ab eo prolatis adde illud Senecae Lib. II. Nat. Quaest. cap. 32. *quinque stellarum potestatem Chaldaeorum observatio excipit. Quid tu? tot millia siderum judicas otiosa lucere?* vide & Cicer. I. Tuscul. Disp. cap. 28. *petenda fides* in meo cod. secundo.

105. *Felicesque Jovis stellae, Martisque rapacis*] hoc & sequens distichon, quod antea in codd. MSS. & edd. vetustis legebantur supra post v. 84 huc transposuit Scaliger, & Th. Marcellius ad Horat. pag. 49. & hunc ordinem recepit Broukhufius. *stellas* in Reglis, Groning. Askew. primo Leid. tribus Voss. utroque D'Orv. & meis. *rapaces* emendabant Livinejus & Marklandus. propter praecedens *Felices*.

Zzzz 2

107. Quid

Quid moveant Pisces, animosaeque signa Leonis,
 Lotus & Hesperia quid Capricornus aqua.
 Exemplum grave erit Calchas: namque Aulide solvit
 110. Ille bene haerentes ad pia saxa rates.
 Idem Agamemnoniae ferrum cervice puellae
 Tinxit, & Atrides vela cruenta dedit.
 Nec rediere tamen Danai. tu diruta fletum
 Supprime, & Euboicos respice, Troja, sinus.

15. Nau-

107. *Quid moveant Pisces, anim. signa Leonis.*]
moneant legendum putabat Livinejus. idque a
 tertio & quarto Vossiano: meo secundo, & libris
 Passeratii confirmatur, & ab edit. Beroaldina. id-
 que Guyeto placebat. eo sensu *movere* pro praed-
 dicere saepe occurrit, de auguriis, prodigiis,
 oraculis, & sim. sed passim cum *movere* permuta-
 tur. Virg. I. G. 353.

*Ipse Pater statuit, quid menstrua Luna moneret,
 Quo signo caderent Austri.*

ubi in aliis *movere*. vide illic notas. sic apud Ovi-
 dium II. Met. 639. *fatorum arcana monebat* ex
 MSS. praeferebant viri docti, pro *movebat*, vel
canebat. & apud Lucanum Lib. I. 631.

— *superi, quaecumque monetis
 Pandere me populis.*

ut legitur in MSS. pro *movebis*, quod tamen
 tam in illo quam hoc Propertii loco, *Quid mo-
 veant Pisces*, tuetur, & exemplis aliis adstruit
 Oudendorpius. apud Statium Lib. III. Sylv. 2.
 52. legebat Gronovius, *quavis monet ominis
 horror* pro *moveb*, quod multis tamen defendit
 Marklandus, qui huic etiam versui adscripserat,
movere hic idem notare, quod *captare* apud no-
 strum Lib. III. El. 3. 51. *quid flamine captet
 Euris*. Virgilio Lib. I. G. 462. *quid cogitet hu-
 midus Auster*. & *parare* eodem sensu Lib. II.
 Aen. 121.

— *quid fata parent, quem poscat Apollo.*
ita enim legendum censebat, non cui fata parent.

108. *Lotus & Hesperia quid Capricornus aqua*]
Lactus ex suo MS. secundo edidit Broukhufius.
 cui ex nostris codicibus favent Mentelianus, pri-
 mus Leid. & quartus Voss. sed in reliquis omni-
 bus, & edd. vetustis *Lotus* suum locum constan-
 ter possidet. *lotus aqua Hesperia*, id est, Hesper-
 io mari merfus, quia Capricorno occasum seu

occidentis partes assignant. vide hic Livinejum
 & Scaligerum tam in notis ad h. l. quam ad Ma-
 nil. pag. 361. & optime hanc lectionem defen-
 dit Withofius in Miscell. Observ. Novis Tom. I.
 pag. 146. 147. ubi in loco Manilii Lib. V. 67.
 similiter emendat *lotus ab undis Heniochus*. fir-
 matque ex Seneca in Hippol. v. 750. *modo lo-
 tus undis Hesperus*. quo loco *lotus* hic etiam tue-
 tur Vulpus Germanicus in Arateis v. 288. da
 Capricorno:

*Cum primum Aegocero semper properare videtur
 Oceano merfus sopitas condere flammis.*

& auctor Epigrammatis veteris de XII. signis in
 Zodiaco, T. II. Anthol. Lat. pag. 321.

Dum surgit Cancer, Capricornus mergitur undis.
 Propertio igitur suam scripturam restituendam
 censui.

109. *Exemplum grave erit Calchas: namque
 Aulide solvit &c.*] in meo utroque male sic in-
 terpungitur, *Exemplum grave erit: Calchas &c.*
 & in secundo *nam quae*. mox pro *rates* in quinto
 Vaticano & Voss. tertio *trabes*. de Aulidis porta
 classibus & navibus solventibus iniquo vide quae
 Scaliger notavit supra ad Lib. III. El. 5. 53. ubi
 simul illustrat locum Senecae in Medea v. 622.
 ad quem vide Gronov.

113. *Nec rediere tamen Danai. tu diruta fletum
 Supprime, & Euboicos respice, Troja,
 sinus.*]

Supprime, Troja male repetitur in Borrich-
 Heinfiano, & meo priore. *Euboicos*, seu Capha-
 reos, *sinus* vocat, quas *cautes Euboicas* Virg. XI.
 Aen. 260.

— *scit triste Minervae
 Sidus & Euboeae cautes, ultorque Caphareus.*
 quae illic Graeco Bassi Epigrammate & Propertii
 loca

115. Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes,
 Et natat exuviis Graecia pressa tuis.
 Victor Oïlide, rape nunc, & dilige vatem,
 Quam vetat avelli veste Minerva sua.
 Haecenus historiae. nunc ad tua devehor astra.

120. In-

locis optime illustrat Valens Guellius. *finum Euboeum* etiam dixit Ovidius in Ibin. v. 342.

*Viscera sic aliquis scopulus tua figat, ut olim
 Fixa sub Euboeo Graja fuere sinu.*

& Sabinus Epist. I. 76.

*Illum Troja virum non laeserat: ille furem
 Nauplion, Euboeos transferatque sinus.*

& huc loco vicem commentarii praebet Auctor Culicis v. 354.

*Inmoriturque super fluctus & saxa Caphare,
 Euboeas & per cautes, Aegeaque late
 Litora, cum Phrygiae passim vaga praeda pe-
 remtae*

Fluctuat omnis in aequoreo jam naufraga tractu.

ubi vide Scaligerum. & confer nostrum Lib. III. El. 5. 54. & seqq.

*—— classem non solvit Atrides,
 Pro qua mactata est Iphigenia mora:
 Saxa triumphales fregerunt Capharea puppes,
 Naufraga quum vasto Graecia tracta salo est.*

de Nauplii dolo, ignibus accensis Graecorum classem in perniciem adtrahente, illic nonnulla notata sunt, quibus adde Meurs. ad Lycophr. v. 385. & Broukhuf. ad h. l. ultorem ignem in uno Regio exuviis suis Neapol. duo Regii, Colbertinus, Mentel. Modianus seu Groning. duo Leidenfes, tres Voss. uterque D'Orvill. & mei, cum primis edd. En natat Heinſius.

117. Victor Oïlide, rape nunc, & dilige vatem,
 Quam vetat avelli veste Minerva sua]

O Iliade in Regiis, Colbertino, Mentel. Excerpt. Scalig. Heinſiano, Askew. duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orv. meisque, & Veneta 1475. Reg. Lep. ac Volſci edd. quibus fere consentit cod. Neapol. in quo Oiliade. ut corrigebat Passeratius. Oïlide in Beroaldina, utraque Aldi, Juntina, Colin. Rovill. Gryph. aliisque. Oiliade victor in Groningano, quod ex Poſthiano, qui idem codex est, etiam adfert Livinejus,

sed lectionem ineptissimam vocat. *dilige navem* in primo Leid. *vatem* in Voss. pr. *rape nunc & dilige raptam* in Vatic. quinto, & Beroaldi codicibus. Cassandram nempe, quam rapuit Ajax Oilius, vel *Oileus* nomine Patris ita dictus, licet ipse Ajax non fuerit vocatur. de qua vocis scriptura vide Heinſ. ad Ovid. XII. Met. 622. & Patru mei notas ad Gratii Cyn. v. 103. unde patet recte editum *Victor Oïlide. raptam nunc dilige vatem* Heinſius Lib. I. Advers. cap. 2. *dirige* vitiose in Askewiano. *Quem vetat male* in Regiis, Colbertino, & primis edd. pro *veste* in v. c. Ant. Perreji *sele*, ut in Colotiano, primo & sec. Vatic. & libris Passeratii, qui ex aliis etiam profert *avelli ex aede*. sed quod glossema opinor lectionis *sele*. idque Heinſius in suis etiam codd. invenisse testatur Lib. I. Advers. cap. 2. cui hoc praefendum videtur pro *veste*, quod defendit Broukhufius, & de amiculo, quo contextum erat Palladis simulacrum, interpretatur. *aedes* vero & *sedes* passim inter se permutantur, ubi de templis vel locis, quae a Diis incoluntur, & *sedes* eleganter dicuntur, sermo est. vide notas eruditorum interpretum ad Ovid. X. Met. 229. & ad Claudian. Epith. Honor. v. 254. *seym*, seu *domum*, vocat Lycophron Cassandra v. 361. ubi vide Canteri & Meursii notas. & quae hic *sedes Minervae* est Propertio, eadem in re *templum* & *adyta* dicit Virg. II. Aen. 404.

*Ecce trahebatur passis Priamela virgo
 Crinibus à templo Cassandra, adytisque Minervae.*

ad hunc Cassandreae raptum, navemque Ajacis ira Palladis naufragium passam, refert Domit. Calderinus illud Statii Lib. II. Silv. 7. 50.

*Nocturnas alii Phrygum ruinas,
 Et tarde reducis vias Ulixi,
 Et puppem temerariam Minervae,
 Trita vatibus orbita, sequantur.*

119. nunc ad tua devehor astra] *devehor* in Neapol. hoc est, *devehar*, ut in Regiis, Colbertino, Groningano, duobus Leidd. tribus Voss. Heinſiano, utroque D'Orv. meis, & primis edd.

Zzzz 3

non

120. Incipe tu lacrimis aequus adesse novis.

Umbria te notis antiqua penatibus edit.

Mentior? an patriae tangitur ora tuae?

Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo,

Et lacus aestivis intepet Umber aquis;

125. Scandentisque arcis confurgit vertice murus,

Murus ab ingenio notior ille tuo.

Offa-

non ad tua in Voss. tertio. altero versu *tu lacrimis aequus adesse tuis* exsensu ipso correxerat Marklandus, & *tuis lacrimis* interpretabatur tuis fatis lacrimosis vel lugubribus, quae in sequentibus praecinit vates; addens, saepe has voces in MSS. commutari. *tum lacrimis* Voss. tert.

121. *Umbria te notis antiqua penatibus edit*] *notis* corrupte in Heinisiano & meo priore. *natis* D'Orv. sec. sed in Menteliano & primo Leidensi legitur, [*notis. noti penates* & mox *tenuis lares* v. 128. an bene hic convenient viderint alii. deinde Marklandus legebat,

— an patriae tenditur ora tuae,
Qua nebulosa cavo &c.

123. *Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo,*
Et lacus aestivis intepet Umber aquis.]

Quam nebulosa in meo utroque, & Heinisiano, ex quo suo vetusto, ut ait, codice sic legit ad Claudian. I. in Rufin. v. 383. ut *rorare*, pro *irrorare*, ponatur cum quarto casu. quemadmodum *manare*, *judare mella*, & sim. de quibus vide ad Anthol. Lat. Tom. I. pag. 10. sed recte Broukhufus *Qua* praefert, pro, quo loco, qua parte, Mevania patriam tuam campo nebuloso irrorat. Heinisianam emendationem etiam rejecit Schurzleisch. in notulis ad Th. Donnolam de Patr. Propertii pag. 39. qui *rorat* non eo sensu, quo alii, ad rorem refert, quem vetant nebulae, sed ad loci declivitatem, & *qua* de loco seu ea parte intelligit. In cod. Regio, *Quam nemorosa cavo rotat*. corrupte, ut & in meo priore *canis rotat*. sequenti versu, *Et facer aestivis intepet imber aquis* in primo Vaticano, & Perreji codice. ut in suis MSS. invenisse Jo. Metellum scribit Scioppius in Paradoxis Liter. Epist. XIII. aegre licet credente Broukhufio, tale quid haberi in codicibus, qui ad hunc usque diem eruditae innotuerunt. *imber* etiam in Voss. tertio *Et*

labor Leid. sec. *aestivus* Voss. pr. *Ut lacus aestivis intepet* vitiose in Heinisiano, & meo priore *uber* in Askew. sec. Leid. & altero D'Orvill.

125. *Scandentisque arcis confurgit vertice murus,*
Murus ab ingenio notior ille tuo]

Locus variis difficultatibus, ad Propertii patriam spectantibus, obnoxius. *Scandentisque axis* in plerisque codd. & Vaticano quinto, Askew. Leid. sec. tribusque Voss. & ed. Volsi ac Berroaldi, qui per *axem* clivum adsurgentem intelligunt. & sic in Aldi utraque, Juntina, Colin. Rovill. Gryphii, aliisque. *Scandentisque asis* in Neapolitano, Groning. primo Leid. & D'Orvill. sec. primis edd. Venetis, & Reg. Lep. quod ex codice Puccii etiam adscripserat Ant. Perrejus, addens, *forte nomen oppiduli sui natalis, positi in vertice montis*. Gyrardus Dial. IV. de Hist. Poët. adfert hoc modo,

Scandentisque Assis confurgit vertice murus.

idemque conjicit supra v. 65. legendum,

Scandentem si quis cernet de vallibus Assem.

licet ipse fateatur audaciorem esse conjecturam. refert autem ad *Assisiam* vel *Effisiam*, (*Axim* vel *Assim* dictam) unde ortum adfirmat Propertium. *Assis* etiam nomen montis proprium videbatur Lipsio, a quo dictum oppidum *Assisum* Propertii patriam statuit, Lib. V. Antiq. Lect. cap. 10. sed quem refutavit Scaliger, qui *axes* pro collibus aut clivis editis capit, & non Mevaniam, sed Ameriam, Propertii patriam, intelligendam, multis contendit. Scaligero non sine verborum acrimonia se opposuit Scioppius in Paradoxis Literariis, negatque *axes* illa significatione apud ullum optimi aevi scriptorem occurrere, neque Ameriam, intelligi posse & praeterea *facer imber* non *lacus Umber* versu praeced. idem.

Ossaue legisti non illa aetate legenda
 Patris, & in tenues cogeris ipse Lares.
 Nam tua quum multi versarent rura juvenci,
 130. Abstulit excultas pertica tristis opes.
 Mox ubi bulla rudi dimissa est aurea collo,
 Matris & ante Deos libera sumta toga:

Tum

ex vetustis exemplaribus legit. cujus partibus
 adhaeret Vulpus in Prolegomenis primae edi-
 tionis. forte Tudertinum fuisse Propertium ad-
 scripserat Heinſius ad v. 65. huj. Eleg. remit-
 tens ad Silium Ital. VI. 645. illis versibus:

*Devezum lateri pendet Tuder, atque ubi latet
 Projecta in campis nebulas exhalat minertes,
 Et sedet ingrentem pascens Mevania taurum.*

Scandentique altus in Perreji cod. & primo Va-
 ticano, ut ex MSS. Jo. Metelli Scloppius d. l.
 & sic codex Isaaco Vossio inspectus. Sed haec
 omnia operose discussit Thaddaeus Donnola in
 libro de patria Propertii §. XL. usque ad §. XCII.
 qui Hispellum ejus natale solum fuisse ducit, de
 quo plura in fronte hujus editionis ad initium
 Libri I. notata sunt. arcis contra Scaligerum
 praefert etiam Huetius ad Manil. III. 351.
 Heinſius etiam ad oram ed. Ald. conjecerat *Can-*
dentisque arcis, vel, *Scandentis saxi*. altero versu
 male in Excerptis Scalig. & D'Orvill. secundo,
Murus ab ingenio notior ille meo. quod petiitum
 ex v. 65. huj. Eleg. hic enim loquitur aretalo-
 gus, quem scommate pulcherrimo ad illa ipsius
 Propertii verba,

*Scandentes si quis cernet de vallibus arcis,
 Ingenio muros aestimet ille meo.*

hic adludere, & tacite poetae jactantiam per-
 fringere notaverat Marklandus. *Purus ab inge-*
nio vitiose in Heinſiano & meo priore.

128. *in tenues cogeris ipse Lares*] *congeris*
 vitiose in Borrich. & tertio Voss. colligis in
 Regio. *esse Lares* Voss. quart. & Askew. *isse*
 in v. c. Perreji, primo & sec. Vatic. ac D'Orv.
 sec. quod & Lipsio placuit. & Palmerio ex MS.
 in Spicilegiis pag. 812. *ire* legisse Meursium no-
 tat Gebhardus, sed cum aliqua viri eruditissimi
 contumelia. *ipse* in primis aliisque antiquioribus
 edd. quod recte a Broukhufio probatur. *Matris*
 in Heinſiano & meo primo.

129. *Nam tua quum multi versarent rura ju-*
venci,
Abstulit excultas pertica tristis opes.]

non multi in meo secundo. an voluit librarius
Quum tua non multi? sed huic lectioni obstant
excultae opes. fervarent in Colbertino. *terga vi-*
titiose in Askew. altero versu male in Voss. quar-
 to *occultas. & corrupte Parthica* in meo altero,
 & *partica* in Askewiano. Salmassius ad Solin.
 Tom. I. pag. 673. profert,

Abstulerat patrias pertica tristis opes.

& perticam de groma agrimensoria exponit. Ant.
 Perrejus orae ed. Ald. adscripserat, „*an de hasta*
 „*auctionaria belli civilis loquitur, an de pertica*
 „*manipulari, ut directionem militarem signifi-*
 „*cet.* Ovid. (III. Fast. 117.)

„*Pertica suspensos portabat longa maniplos,*
 „*Unde manipularis nomina miles habet.*

male etiam Lipsius Lib. III. Variar. Lect. c. 23.
 explicat tamquam bona patris Propertii hastae
 fuissent subjecta, quum agros militibus assigna-
 tos, eique ablatos fuisse indicet. ut in Valerii
 Catonis Diris v. 45.

*Pertica quae nostros metata est inopia agellos,
 Qua nostri fines olim, cinis omnia fiant.*

ubi memoriae vitio Scaliger in hoc Proper-
 tii versu adfert, *Abstulerat miseris*. vide
 quae illic notavi Tom. II. Anthol. Lat. p.
 658. 659.

131. *Mox ubi bulla rudi dimissa est aurea collo,*
Matris & ante Deos libera sumta toga]

dimissa in majori codicum & veterum editionum
 numero. licet Marklandus *dimissa* praeferret ut
 edidit Broukhufius, hoc est, collo adempta, exu-
 ta. & hoc probat Marcilius ad Pers. pag. 126.
 ante

Tum tibi pauca suo de carmine dictat Apollo,
Et vetat infano verba tonare foro.

135. At tu finge elegos, fallax opus: haec tua castra:
Scribat ut exemplo cetera turba tuo.
Militem Veneris blandis patiere sub armis,

Et

ante Deos matris ad sacra in Capitolio peracta refert Berneccerus ad Suet. Aug. cap. 26. pag. 133. collo matris absurde ab aliis jungi notavit Passeratius. sed Matris ante Deos notat, ante lares & penates Matris, quibus in materna domo bullam auream puerilem adpendisse & dedicasse, & ante eosdem Lares liberam seu virilem togam ex matris arbitrio induisse, innuitur, patre jam mortuo, ut patet ex v. 127. vide Turneb. Lib. XXIII. Advers. cap. 6. Casaub. ad Persium Sat. V. v. 30. p. 376. & 377. & Abram. ad Cic. pro Caelio cap. 4. p. 297. 298. ita de Marcellij adoptione in familiam Juliam, quae ante lares domesticos fiebat, sumta virili toga, locum nostri ex Lib. III. El. 16. 12. amplexo Caesaris esse focos, interpretabatur Scaliger. togam vero puram, deposita bulla aurea & praetexta, die tyrocinii induiebant pueri ingenui ex voluntate patris, vel, eo defuncto, ex arbitrio matris vel tutorum, ut notum est. tunc enim vitae liberioris iter ingrediebantur, unde libera dicebatur haec toga virilis. supra Lib. III. El. 13. 3.

Ut mihi praetextae pudor est velatus amictu,
Et data libertas noscere amoris iter.

ubi vide notata, & Passeratium ad h. l.

133. Tum tibi pauca suo de carmine dictat
Apollo,
Et vetat infano &c.]

de crimine cantat in Regio. forte legendum de culmine dictat. de vertice montis Parnasi. receptam lectionem suo de carmine Marklandus exposnebat pro de suis carminibus, mutato numero. cantat etiam pro varia lectione in Excerptis Scallig. Leideni altero, & in margine tertii Voss. ac secundo D'Orvill. Sed vide ad Lib. II. El. 1. 3. ubi pari variatione in MSS.

Non haec Calliope, non haec mihi dictat Apollo.

quod illic etiam praetulit pro cantat. deinde pro infano foro perperam foco in Voss. tertio, toro in altero D'Orvill. imitari videtur Virgilium

Lib. II. G. 502.

Insanumque forum & populi tabularia vidit.

quod cum hoc loco etiam confert Valens Guellius. elegantiam verbi tonare illustrant Heinssii notae ad Claudian. Consul. Pros. & Olybr. v. 208. & vide quae supra notavi ad Lib. III. El. 15. 40.

135. At tu finge elegos, fallax opus] Et tu in Regio altero, Colbertino, & Borrich. Ac tu in D'Orvill. primo, & meo sec. Aut Groning. sed recte: At tu in Colot. & primo ac sec. Vatic. felix opus olim conjecerat Broukhussius. sed rejecisse postea videtur. pellax opus Heinssius emendabat in notis ad Virg. IV. G. 443. aptum nempe ad puellas exorandas. & sic apud Horatium Lib. III. od. 7. v. 20. legebat Bentlejus, Et peccare docentis Pellax historias movet. pro Fallax. ubi plura de hac voce. Ita passim pellax Ulixes, pro fallax, Virgilio aliisque saepe restituere amabat Heinssius. de quo vide ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 540. dein Scribat & exemplo in sec. Leid. & Voss. tertio cetera verba in primo D'Orvill.

137. Militiam Veneris blandis patiere sub armis] phiare in Mentel. Regio, Groning. & primo Leid. in quo etiam eras in fine seq. versus. sub annis primum in Aldinis, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque edd. excusum comparuit. nam in cod. Perreji, secundo Vatic. Mentel. Heinssiano, utraque Veneta, Reg. Lep. Volsi, & Beroaldi ed. sub armis legitur. quod recte praetulit Gebhardus, & edidit Broukhussius, quia hoc & seq. disticho perpetua est a re militari translatio. & remittit ad Ovidii Lib. I. Am El. 9. qua tota Elegia castra Amoris & Martis elegantissime conferuntur. hinc mereri sub Amore apud eundem Lib. II. El. 9. 23.

Me quoque, qui toties merui sub amore puellae,
Defunctum placide vivere tempus erat.

sed

Et Veneris pueris utilis hostis eris.
Nam tibi victrices, quascumque labore parasti,

140. Eludet palmas una puella tuas.

Et bene quum fixum mento decusseris uncum,
Nil erit hoc. rostro te premet ansa suo.

Illius

sed de sinceritate locutionis *mereri sub amore puellae* non inmerito illic in notis suis dubitat Patruus meus, cum *mereri sub aliquo* frequens sit, ideoque emendat,

Me quoque, qui toties merui sub Amore, puella Defunctum &c.

ut *defunctus* puella dicatur, quomodo *defungi amore, defungi militia*, & sim. *defunctus* puella est, qui puellis nuper idoneus Horatio. id certe praefendum conjecturae Marklandi, qua in notis ad Statium Lib. IV. Silv. 5. pag. 217. scribendum censet.

Me quoque, qui toties merui sub Amore, duello Defunctum &c.

quod probabo, quamprimum aliquis ostendat Ovidium usquam *duelli* voce usum fuisse, aut ullum aevi Augustei poetam elegiacum. idem Marklandus orae codicis sui Propertiani adscripserat, observandum esse in hoc disticho occurrere octo voces in *is* exeuntes. talia homoioteleuta saepe apud alios poetas inveniuntur, quorum numerum hic non inibo, sed uno tantum huic non dissimili defunzar exemplo, in quo eodem in disticho quinquies idem est sonus apud Tibulum Lib. I. El. 8. 13.

— *tacitis qui leniter undis,
Caeruleis placidus per vada serpis aquis.*

altero versu utilis hospes eris in tribus Vaticanis.

139. Nam tibi victrices, quascumque labore parasti,
Eludet palmas una puella tuas.

Nam tibi v. c. Perreji, & primus Vatic. *victrici* labore Heinsius, forte quia tibi *victrices* palmas tuas inconcinne existimabat. id certe valde inconcinnum adfentior. sed vel ideo emendandum arbitror,

Eludet palmas una puella duas.

Eludit in Neap. Borrich. Mentel. Excerpt. Sca-

lig. Heiniano, Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. in codd. Regiis *eludit* & *eludat*. quod ultimum etiam est in primis aliisque vetustis edd. *Elidet* in quinto Vatic. oppositione inter *unam* & *duas* non inveniunt. ut praedicat horoscopus, Cynthia solam de Lycinna, aliaque ejus Phyllide, quas primis annis amarat, triumphaturam. hinc Lib. II. El. 1. 57.

Una meos quoniam praedata est femina sensus.

certe triumphum insignem de Propertio, cum duabus puellis Teia & Phyllide deprenso, egit Cynthia, quod elegantissima Elegia describitur infra hoc libro El. VIII.

141. *Et bene quum fixum mento decusseris uncum*] *Ut bene* in Colotiano, primo & quinto Vatic. *confixum* in eodem Colot. primo, secundo, & quinto Vatic. Perreji codice, Mentel. Groning. Heiniano, Regiis, Colbertino, Borrich. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. & meo priore. *merito pro mento* in Excerpt. Scalig. Borrich. Voss. pr. & tert. Heinian. & meo primo. *confixum merito discussit* in meo secundo. *confixo merito discussit* in altero D'Orvill. & superfer: *confixum mento. discussit* etiam in utroque Leid. tribus Voss. Askew. & primis edd. in quibus etiam *confixum merito. discussit* vel *discussit* in aliis. *discussit* tamen non admitendum. illustrant hunc locum, quae notarunt Th. Marcilius & Casaub. ad Persium Sat. V. 160. & vide Crucquium ad Horat. I. od. 35. 20. ubi adfert, *Ut bene cum fixum mento discussit uncum. discussit* etiam producit Abramus ad Cic. I. Philip. cap. 2. & *fixum discussit uncum* probasse videtur Heinsius ad Ovid. Lib. I. Am. 6. 25. *decussit* optimum videtur. dein *Nil premit hoc* in Mentel. primo Leid. & D'Orv. & meo secundo. *haec* in v. c. Fruter. & primo Vatic. & mox *nostro te premet ansa* in Mentel. Askew. Heinian. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. *nostro te premet ansa tuo* Neapol. *mento te premet* D'Orvill. sec. *premit* in Regiis, & pro varia lect. *premet* ut in Borrich.

Aaaaa

143.

- Illius arbitrio noctem, lucemque videbis,
 Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet.
 145. Nec mille excubiae, nec te signata juvabunt
 Limina: persuasae fallere rima fat est.
 Nunc tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 Vel licet armatis hostis inermis eas,
 Vel tremefacta cavo tellus diducat hiatu.
 150. Oëtipedis Cancrî terga sinistra time.

ELEG.

143 ——— noctem, lucemque videbis,
 Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet]

lucemque subibis Heinſius. Gutta quidem in Vatic. quinto, & meo ſecundo. nunc niſi iuſſa Neap. iuſſa D'Orvill. pr. iuſſae lacrimae, ut apud Martial. Lib. I. Ep. 34.

Si quis adest iuſſae proſiliunt lacrimae.

& Ovid. Epist. II. 52.

Credidimus lacrimis, an & hae ſimulare docentur?
 Hae quoque habent artes, quaeque iubentur,
 eunt.

145. Nec mille excubiae, nec te ſignata juvabunt
 Limina, perſuſae fallere rima ſat eſt.]

Nec nullae excubiae Mentel. Leid. pr. Voſſ. quart. & meus ſec. ut in primis edd. nec ter ſignata Excerptis Scalig. ſignata forte dicit obſignata, clauſa; ut explicat etiam Gruterus Lib. III. Suſpic. cap. 9. in fin. Lumina in Neap. Regio D'Orv. pr. meo altero, & primis edd. perſuade Borrich. Heinſian. & meus prior. pro rima vitioſe prima in Mentel. Modian. Neap. Borrich. duobus Leid. tribus Voſſ. utroque D'Orvill. & meis, cum primis edd. ſupra Lib. I. El. 16. 27.

O utinam trajecta cava mea vocula rima
 Percuſſas dominae vertat in auriculas.

ubi vide notata. & ad Lib. II. El. 13. 72.

Aut per rimofas mittere verba fores.

49. Vel tremefacta cavo tellus diducat hiatu]
 cavum in v. c. Perreji, Colotiano, primo & ſec. Vatic. diducat in Neap. & Borrich. deducat

hiatum duo Leidd. tres Voſſ. uterque D'Orvill. & meus ſecundus cum primis edd. te ducat Heinſius. vera lectio diducat hiatu, ut edidit Broukhuſius. & ſic praetel Groningani in Voſſ. quarto, & meo primo. Auctor Octaviae v. 725.

Diducta ſubito patuit mihi
 Tellus hiatu.

ubi ſubducta male in Leidensi, & Trajectino a manu pr. vide Ciofani & Patruſi mei notas ad Ovid. VIII. Met. 586.

150. Oëtipedis Cancrî terga ſiniſtra time] Oëtipitis contra terga in meo ſecundo, ſed in margat. oëtipedis. contra etiam in primis edd. & cave pro time in primo D'Orv. meoque altero. cautus in Commeliniano Gebhardi. Oëtipedem Cancrum vocat, ut Ovid. I. Faſt. 313.

Oëtipedis fruſtra quaeruntur cornua Cancrî:
 Praeceptis occiduas ille ſubivit aquas.

Ὀκτίπυς πάγυις in Epigrammate Statylli Flacci Lib. VI. Anthol. Graec. Tit. 3. Ep. 14. Lucem huic loco optimam conciliant, quae viri eruditi manus adnotaverat ad ed. Scaligeranae marginem, addito Marcellii nomine: „ Tangit genituram Propertii Babylonius ille, ſub ſigno „ nempe Cancrî, nam is teſtudine oritur ſive „ tergo. cuius quae terga vocat, Manilius teſtudinem dicit Lib. II. (v. 199.) bene ibi „ Scaliger teſtam & teſtudinem ψαλίδι eſſe notat, ſed non exprimit mentem Manilii poetae ſul, diſtinguentis ortus Tauri & Gemiorum, Cancrî. at oportuit. nam ex ortu „ illius varietate pendent natalitia praediſta & „ apoteleſmata. ſiniſtra vero cancrî orientis „ terga dicit, quia ſidus Cancrî infelix, ut „ patet ex Julio Firmico Lib. VIII. cap. 20. par.

E L E G. II.

Quid mirare meas tot in uno corpore formas?
 Accipe Vertumni signa paterna Dei.
 Tuscus ego, & Tuscis orior: nec poenitet inter
 Praelia Volsanos deseruisse focos.

5. Haec

„ partes pleraeque omnes Cancrī infaustae.
 „ Manilius Lib. IV. (459.)

„ *Nec Cancrī prima immunis, nec tertia pars est.*
 „ *Nec sexta, octavae similis, decimaeque peracta*
 „ *Prima rapit &c.*

„ *Oëipes* Cancer capiendus chellis exceptis,
 „ nam hae si numerentur, Cancrī decem
 „ pedes sunt. possunt tamen *Oëipedes* vocari
 „ Cancrī abusione, chelis quoque ipsis adnu-
 „ meratis. *Oëipes* enim pro *multipes* dicitur.
 „ Glossae *ἐκτάπης*, *millepes*. & in Excerptis,
 „ *Polypus*, *ἐκτάπης*. Item, *καλύπης*, *ἐκτάπης*,
 „ *Poulypus*, *Multipes*. Sensus igitur loci est,
 „ Propertio neque naufragium, neque bellum, nec
 „ terrae biatum timendum, sed Cancrī signum in-
 „ faustum ei cavendum esse, sive id illius gentu-
 „ rae sidus fuerit, ut censet etiam Beroaldus, sive
 „ Cynthiae astrum natale, ut putat Passeratius.

ELEG. II.] FABVLA VERTVMNI inscribitur in
 plerisque codd. & edd. antiquis. DE NEO VER-
 TVMNO in meo primo. confer cum hac Elegia
 Ovidium XIV. Met. 642. & seqq. scriptum esse
 hoc carmen a Propertio in statuam Vertumni,
 in ejus templo, unde prospectus patebat in forum
 Romanum, ut patet ex v. 6. notat Hotoman.
 ad Cic. I. Verr. cap. 59. pag. 559. ed. Graev.
 ubi in verbis Asconii Pediani legitur *Signum*
Vertumni in ultimo vico Thaurario est, sed corri-
 gendum *vico Turario*. quod firmat Acronis Ho-
 ratii Scholiastae locus, quem adfert Broukhufius
 ad v. 50. ubi & inscriptionem marmoris Ver-
 tumno positi, & in isto vico Tusco inventi pro-
 ducit. de qua agit Hagenbuch. Epist. Epigraph.
 pag. 516. vide & Cruſii probab. Critic. p. 139.
 nonnulla ad hanc Elegiam notavit editor Eleſtor.
 Etonenf. Minor. pag. 131 & seqq. Commenta-

rius vero ille Jo. Annii Viterbienſis in *Ver-
 tumnionam Propertii* (hunc enim titulum
 praefixit) quem memorat Vulpus, sed non in-
 merito hominem fanaticae eruditionis & strigosa
 Latinitatis vocat, editus exstat in ed. Parisiensi
 in fol. an 1604. ubi pag. 805. & seqq. insertus
 habetur post Beroaldi adnotationes, qui in eo
 egit, ut ostenderet Vertumnum cum Jano eum-
 dem esse, & omnia Jani ac Vertumni epitheta
 Noecho convenire. qualia acumina nugacia sua
 libenter relinquimus auctori.

1. *Quid mirare meas tot in uno &c.*] Qui mi-
 rare Heinſius & Oudendorpius, ut in aliis li-
 bris esse testatur Passeratius. vid. & Cl. Schra-
 der. cap. V. Emend. p. 90. & sic Marklandus,
 id est, *tu qui miraris*. & addiderat, „ Scio
 „ istud Lib. III. El. 9. 1.

„ *Quid mirare meam si versat femina vitam.*
 „ sed ibi est alia ratio. Horatius (Lib. I. od. 5. 1.)
 „ *Qui multa gracilis te puer in rosa. Quis mi-
 rare* in primo D'Orvill. *signa paterna mei* in
 Borrich. Heinſiano, & meo priore. pro *paterna*
 in Regio, primo D'Orvill. & meo secundo pe-
 tenda.

3. *Tuscus ego & Tuscis orior, nec poenitet inter
 Praelia Volsanos &c.*]

a *Tuscis orior* in primo Vatic. & *Tuscis* Askew.
 Groning. D'Orv. sec. *Tuscus ego, Tuscis orior*
 D'Orv. pr. in Regiis. Colbertino, meoque secun-
 do, *Thuscus ego, Thuscis &c. et, vel e Tuscis*
orior Heinſius. male Broukhufius edidit, *Tuscus*
ego, Tuscis orior. & quamvis nihil difficultatis
 aut mendae in hac lectione statuat Gebhardus,
 ultima tamen in *ego* non producitur apud Proper-
 tium, nisi locis corruptis, ut notatum est ad
 Aaaaa 2 Lib.

5. Haec me turba juvat: nec templo laetor eburno:
 Romanum satis est posse videre forum.
 Hac quondam Tiberinus iter faciebat: & ajunt
 Remorum auditos per vada pulsa sonos.
 At postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 10. Vertumnus verso dicor ab amne Deus.
 Seu, quia vertentis fructum praecepimus anni,

Ver-

Lib. I. El. 8. 31. edidi itaque *Tusci ego & Tusci orior*, ut ad marginem ed. Graev. etiam correxerat Marklandus. metri igitur causa hic inferendum erat *& Thuscis vel & Thuscis orior*. quamquam Latinitatis ratione *Thuscis orior* aequè rectum sit ac *& Thuscis*. ut docent Livii & Horatii loca a Broukhufio producta. quibus adde, quae notavit Drakenb. ad Livium Lib. II. 6. 1. dein *Praedia* coniecerat Heinſius. *Volſinos* in quinto Vatie. v. c. Perreſi & Borrich. *Volſanios* in Regiis, Neapol. meo ſecundo, & primis edd. *Volſcinos* in altero Leid. Voſſ. tertio, & D'Orv. ſec. *Volſcanios* Askew. ſed *Volſanos* in Mentel. Heinſiano, Groning. & meo primo (vid. Demſter. Etrur. Regal.) *Cluſinos* in primo Vaticano. quod ſoli Voſco verosimiliter videbatur. *Volſinos* praetulit editor Eleſtor. Etonenſ. Minor.

5. *Haec me turba juvat*] *Haec mea turba* in Neapol. *Nec me turba juvat* primus Leid. tres Voſſ. & meus uterque, ut legebat Ayrmannus. *Ne me* Leid. ſec. *Haec me templa juvant* D'Orvill. pr. *Nec me tura juvant* coniecerat Paſſeratus, praeferens tamen Lipſianum *Haec me turba juvat*. quod a Colbertino, uno Regio Colot. Vatie. pr. & ſec. Groning. & primis edd. firmatur. *laetor* in Mentel. & duobus Leidd. id eſt, *oblaetor*, ut legiſſe Annium Viterbienſem notat editor Eleſtor. Etonenſ. Minor. *satis &* in Leid. & Voſſ. pr.

8. *Remorum auditos per vada pulsa sonos*] *per vada pulsa* in Mentel. & primo Leid. unde quis *ſalſa* poſſet elicere. ſed *pulſa* optime ſe habet. ita apud Horatium A. P. v. 65. *ſteriliſſe palus pulſataque remis* emendavit Marklandus in Explic. vet. Script. poſt notas ad Eurip. Suppl. pag. 262. 263. pro eo quod nunc editur *prius aptaque remis*. & ſic legendum coniecerat Cunningham Animadv. in Horat. Bentl. p. 209. &

210. aut *verſataque vel dudum aſſataque*. in Epitaphio, quod inferui T. II. Anth. Lat. pag. xi.

Non ego caeruleam remo pulſabo carinam.

ut apud Gruterum, Fabretum, alioſque legitur pro *ſulcabo*. Ovidius Lib. IV. Trist. El. 1. 30.

*Quique ferens pariter lentos ad peſtora remos
 In numerum pulſa brachia verſat aqua.*

Tibullus Lib. II. El. 5. 34.

*At qua Velabri regio patet, ire ſolebat
 Exiguus pulſa per vada linter aqua.*

ubi *pulſa aqua* egregie pro inepta aliorum leſione *pulla*, id eſt, parva, vindicatur a Broukhufio, probante Cl. Heynio, quod a meis codicis Schefferiani excerptis illic firmatur.

10. *Vertumnus verso dicor ab amne Deus*] reſpicere volunt Propertium ad ſtatuum Vertumni ab Agrippa poſitam in ripa Tiberis, quum ille alveum vertiſſet, vel quia Vertumnus lacum Curtium in Tiberim averterit. Ovidius VI. Faſt. 410.

*Nondum conveniens diverſis ille figuris
 Nomen ab averſo ceperat amne Deus.*

vide G. Fabricium ad Horat. p. 126. & hic Paſſeratum pag. 574. 575. paullo ante *tandem conſeſſit* apud Annium legi notat editor Eleſtor. Etonenſ. Minor. *rurſum conſeſſit* Ayrmanno placebat. ſuis *campum* (vel *ſpatium*) *conſeſſit* *alumnis* legebat Heinſius. *Campum Martium* intellige, quem ambit Tiberis, Varro IV. de L. L. pag. 12. *Itaque Tiberis amnis, qui ambit Martium campum & urbem. Oppidum Interamna diſtum.*

11. *Seu quia vertentis fructum praecepimus anni*] ſic v. c. Fruter. Mentel. Leid. pr. & meus ſo-

Vertummi rursus creditur esse sacrum.
Prima mihi variat viventibus uva racemis,
Et coma lactenti spicea fruge tumet.

15. Hic

secundus. *percepimus* in sec. Leid. Voss. tertio & quarto, altero D'Orvill. meo primo, aliisque & primis ac ceteris vetustis edd. sed alterum recte admisit & exemplis probavit Broukhusius. adde Heinssii notas ad Ovid. Epist. XVII. 107. & ad IV. Fast. 940. qui *praecepimus* ex cod. Voss. & Menteliano etiam praefert Lib. I. Advers. cap. 2. ut de primitiis fructuum, quae Diis agricolis offerebantur, quos inter etiam Vertumnus erat, intelligatur. vid. Gebhard. I. Crep. 1. *Praecepimus* etiam legi posset. ut apud eundem Ovid. Epist. XX. 143. *Quis tibi permisit nostras praecerpere messes.* ubi similis in MSS. varietas. vide illic notas.

12. *Vertummi rursus creditur esse sacrum* creditis in plerisque codd. quibus accedunt Askew. Groning. Borrich. duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orv. mei. & edd. primae. *creditur* in v. c. Perreji. mendum procul dubio in voce *rursus*. *vulgus credidit* in aliis MSS. legi notat Passeratius. *Vertumnus rursus* apud Annium haberi notat editor Elect. Etonef. Min. & ipse tentat *Vertummi*, *rus hunc credidit esse sacrum*, eo sensu, homines rustici crediderunt hunc anni vertentis fructum sacrum esse Vertummi. sed quis unquam *rus credidit* pro rusticis dixerit, probari nequit. addit autem, amicum se admonuisse legendum esse, *Vertummi fructum credidit* &c. ingrata vocis *fructum* iteratione. Ayrmanno etiam corrigendum videbatur.

Seu (subintell. dicor) quia vertentis fructum
praecepimus anni,
Vertumno fructus creditur esse sacer.

Vertummi rus se credidit esse sacrum corrigit Heinssius Lib. I. Advers. cap. 2. ut *rus Vertummi sacrum* dicatur pro *Vertumno sacrum*. de quo vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 361. & quae supra notata sunt ad El. I. huj. Lib. v. 97. idem tamen Heinssius *Vertummi Thuscus credidit* etiam coniecerat in notis Propertianis pag. 741.

13. *Prima mihi variat viventibus uva racemis,
Et coma lactenti spicea fruge tumet*
hoc loco Heinssius opportune stabilivit emenda-

tionem suam apud Silium Ital. Lib. VII. 208.

*Uviseris late florebat Massicus arvis
Miratus nemora & viventes sole racemos,*

pro *lucentes*. quae voces alibi etiam confunduntur. vid. Markland. ad Statii Silvas p. 65. ubi *viventes racemos* hoc in loco recte explicat illis Horatii Lib. II. od. 5. 10.

— jam tibi lividos
*Distinguet Autumnus racemos
Purpureo varios colore.*

sic enim vere restituit Bentlejus, & hoc Propertii versu adstruit, non *varius colore*. Auctor Epigrammatis Graeci de Vere (quod *Meleagro* in MSS. tribuitur) sub finem Lib. I. Anthol. Gr. Tit. 91. v. 11.

Ἡ δὲ δ' ἰδάζουσι φρεσὶ φάλαγγας ἀνθρώπων
Ἄνδρες βοτρυόεντες ἐρεψάμενοι τριχὰ νισσῶ.

quod sic vertit Hugo Grotius :

*Velatque hedera caput & vivente racemo
Nisaei celebrant ovantes orgia mystae.*

cujus elegantissimi epigrammatis integram interpretationem Grotianam dedi in notis ad T. II. Anth. Lat. p. 351. praefarendam, ni fallor, Rittershusianae ad Opplan. Lib. I. Halieut. pag. 200. & 201. sic *viventes uvae*, *liventia pocula*, & sim. saepe apud poetas. & *pruna nigro liventia fuco* apud Ovid. XIII. Met. 817. ubi etiam *lucencia* male in codd. MSS. ut saepe hoc verbum a librariis in alia fuit mutatum, atque e MSS. restituendum Martiali Lib. XIV. Ep. 157. *Nec tantum pullo viventes vellere lanas.* pro *lucentes*. vel *lucentes*, ut in aliis. *variat* Gr. *περιβάλλω* exponebat Doufa P. notis MSS. ad marg. ed. Rovillianae. de usu verbi *variare* absolute positi praeter Passeratium ad h. l. vide Cunningham ad Horat. Bentleji pag. 264. minore versu *lactenti* vitiose in Voss. quarto. *lactenti* in tertio, & Leid. sec. *spicea fronde* pro varia lectione in Exc. Scalig. respexisse videtur, poeta illud Virgillii Lib. I. G. 315.

Frumenta in viridi stipula lactentia turgens.
vide Heinss. ad Ovid. XIV. Met. 633. his autem
Aaaaa 3 tem

15. Hic dulces cerasos, hic autumnalia pruna
 Cernis & aestivo mora rubere die.
 Infitor hic solvit pomosa vota corona,
 Quum pirus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama nocet. alius mihi nominis index.
20. De se narranti tu modo crede Deo.
 Opportuna mea est cunctis natura figuris:
 In quamcumque voles verte, decorus ero.
 Indue me Cois, fiam non dura puella:
 Meque virum sumta quis neget esse toga?

25. Da

tem versibus indicari frugum primitias quae Vertumno libabantur, recte docuit Broukhufius ad Tibull. Lib. I. El. I. v. 18.

*Et quodcumque mihi pomum novus educat annus,
 Libatum agricolae ponitur ante Deo.*

ubi agricolam Deum non de quocumque ruris numine, sed solo Vertumno exponit. & sic Heinsius Lib. I. Adverf. cap. 2. pag. 8. qui etiam ad Terminum, de quo proxime praecesserat apud Tibullum, referri posse censebat.

15. autumnalia pruna] poma in Borrich. Voss. quarto, Heinsiano, & meo priore. & sic adfert Bernard. Cyllenius ad Tibull. Lib. I. El. I. 8. sed sequitur pomosa corona. & pruna, quod & in Mentel. & reliquis codd. recte tuetur Broukhufius, adducto inter alia hoc loco ex Copae Auctore v. 18.

*Sunt & caseoli, quos juncea fiscina fecat:
 Sunt autumnali cerea pruna die.*

vide quae illic notavi. ibidem sequitur v. 21.

Sunt & mora cruenta, & lentis uva racemis.

ubi cruenta vocat mora, quae Propertio rubere hic dicuntur.

18. Quum pirus invito stipite mala tulit] Quum prius corrupte in Borrich. Heinsiano, Askew. & primis edd. sed recte Beroaldus emendavit pirus. quia respicit ad infitionem, de qua loquitur Virgilius Lib. II. G. 33.

*Et saepe alterius ramos impune videmus
 Vertere in alterius, mutatamque insita mala
 Ferre pirum.*

Volsus etiam licet in illius editionis textu prius legatur, in notis tamen suis pirus agnoscit, quum exponit pirus tulit mala, malum in pirum adoptatur. in muto stipite. Vatic. quintus, & primus D'Orvill. in juncto in Colot.

19. Mendax fama nocet] vaces in quinto Vatic. primo D'Orv. & meo secundo. voces in Voss. pr. minore versu Gebhardum veranti pro narranti, ex vestigiis cod. Pal. in quo varianti, reponentem merito expoluit Broukhufius.

22. In quamcumque voles verte, decorus ero] ita recte editur, figuram nempe, male enim in sec. Leid. & tribus Voss. In quacumque. ut ex codice Livineji Guyetus, & ex Commeliniano praefert Gebhardus, in Heinsiano & meo primo quemcumque. in Palatino primo D'Orvill Askew. & meo secundo In quacumque. proba est recepta lectio In quamcumque voles verte. ut infra v. 47.

*Quod formas unus vertebat in omnes.
 ubi vide.*

23. Indue me Cois, fiam non dura puella:
 Meque virum sumta &c.]

Cois in Neapol. primo Leid. primo & quarto Voss. & meo utroque. Caets in primis edd. fiam modo dura puella in quarto Voss. sed male. non dura puella est facilis. non rustica, nec votis adversa, quia Coas vestes gerere erat libidinosa. rum; de molli incessu capit Doufa probante Livinejo. vide ad Lib. I. El. 2. altero versu prae-tuli Meque virum sumta quis neget esse toga? licet Atque virum ex editionibus antiquis ediderit Broukhufius, cui scripturae proxime accedit Borrichianus, in quo Aeque virum. Jamque virum in

25. Da falcem, & torto frontem mihi conprime foeno:
 Jurabis nostra gramina secta manu.
 Arma tuli quondam, &, memini, laudabar in illis:
 Corbis in inposito pondere messor eram.

Sobrius

in cod. Perreji, & primo ac secundo Vatic. sed *Meque virum* agnoscit longe major scriptorum codicum & editionum priscarum numerus. ita enim in Colbertino, altero Regio, quinto Vaticano, duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. idque quinque codicum auctoritate probat Marklandus, ad Statii Silvas pag. 289. & se ita editurum promittit. recte igitur me in ipso Propertii textu sic exhibuisse opinor, praefertim quum ita jam editum fuerit in Aldina secunda an. 1515. Gryphianis 1551. 1561. Mureti Veneta 1558. Lugdunensi Rovilliana 1559, Canteri, Doustarum Raphelengiana, & Wecheliana.

25. *Da falcem, & torto frontem mihi conprime foeno*] *Da facilem* vitiose in Askew. sensum loci optime exponunt, quae ad oram libri sui adnotaverat Lucas Fruterius, translata a Ger. Falkenburgio in editionis Mureti exemplar, quod est in Biblioth. Leidensi: „*Veteres, quum illis, quae vulgo ferimus, capitiis & pileis carerent, & vel nudo capite essent, vel caput cucullo vestis operirent, idcirco in magno aestu, qui foenum secabant, contra ardorem solis caput torto foeno tegebant. itaque ex foeno torto foenifecem Propertius significavit. sed haec totidem verbis leguntur apud Turneb. Lib. XXIII. Advers. cap. 6. dein germina male in Voss. tertio. gramina facta in D'Orvill. pr. meo altero, & primis edd. semina facta in Groning. & secundo D'Orv. in cuius tamen margine gramina secta. quae verissima lectio. falx enim non convenit illi, qui femina jactit. & sic Ovidius XIV. Met. 645 de Vertumno:*

*Tempora saepe gerens foeno religata virenti
 Defectum poterat gramen versasse videri.*

gramina secta etiam Lib. II. El. I. 74. *Non Perimedea gramina secta manu.*

27. *Arma tuli quondam, &, memini, laudabar in illis:*

Corbis in inposito pondere messor eram.]

Non displicet conjectura P. Francii, qui legendum putabat, *Arma tuli quondam, memi-*

ni, & laudabar in illis. Marklandus adscripserat, *argutius esset in armis. ut Virg. Aen. II. 314. Arma amens capio, nec sat rationis in armis. sed forte simplicitati Propertianae illud melius convenit.* locutionem in illis armis nempe, seu quum arma gererem, armatus essem, egregie illustrent quae praeter Passeratium ad h. l. notarunt Heinsius & Patruus meus ad Ovid. VIII. Met. v. 313. ubi bene restituerunt primis Nestor in armis. & vid. Withof. in Specim. Gunther. pag. 42. *arma tuli* se Vertumnus inter alias species adsumtas, quum ad Pomonam aditum quaereret, indicat etiam Ovidius XIV. M. 651. *Miles erat gladio, piscator arundine sumto.* altero versu in illis *messor eram* mendum latere olim suspicatus fuit Broukhusius, nam codici suo adscripserat: *atqui messorum egit disticho praecedente. latet hic mendum.* sed in editis notis nihil ea de re monuit. *messis* in Voss. tertio. An hinc legi posset *messis erat*? quia messum in corbe colligebant. & primo loco forte frondatorem innuit torto foeno etiam caput a solis ardore defendentem, hoc autem disticho messorum. quod colligo ex illis Ovidii, quae vindicant locutionem receptam, Lib. XIV. Met. 643.

*O quoties habitu duri messoris aristas
 Corbe tulit, verique fuit messoris imago.*

& v. 649.

Falce data frondator erat vitisque putator.

Corbis ab inposito. in Colot. & quinto Vatic. D'Orvill. pr. & meo secundo. ut correxerat Heinsius, vel *at inposito. opposito* in primo Regio. *Corbis inposito* Borrich. & Askew. neglecta repetitione 7a in, nam in cod. Perreji, Menteliano, Colbertino, altero Regio, Groningano, primisque edd. Venetis, Reg. Lep. Volsci & Beroaldi, *Corbis in inposito. Corbis & inposito* in Aldi utraque, Juntina, Colinaei, Gryphii, aliisque. sed recte Broukhusius *in inposito* tuetur, & loquendi elegantiam exemplis illustrat: quibus adde quae adfert Heinsius ad Valer. Fl. Lib. I. 486. & ad Lib. V. 349. qui hic tentaverat *Corbis item inposito.* alterum *in inposito* praeferebat Marklandus, non *at neque et*, ut alii. idque non in.

- Sobrius ad lites: at quum est inposita corona,
 30. Clamabis capiti vina subisse meo.
 Cinge caput mitra, speciem furabor Jäcchi:
 Furabor Phoebi, si modo plectra dabis.

Cassibus

inprobat Electorum Etonensium editor, sed vel hic *inposito*, vel sequente versu *inposita* suspectum habet. & certe mox v. 33. iterum sequitur *Cassibus inpositis*. & v. 46. *flos inpositus fronti*. an forte hic substitui posset, ut abundantiam mellis suae solito majorem jaceret:

Corbis in inposito pondere messor eram.

29. Sobrius ad lites: at quum est inposita corona,
 Clamabis capiti vina subisse meo]

Sobrium ad lites Turnebus Lib. III. Advers. cap. 23. & Lib. XIII. cap. 6. exponit caussidicum, seu aptum ad causas & advocaciones. & eo fere sensu Vossius jam interpretabatur *interdum in patronum* (vertebar nempe) *sobrius*, ab eo interdum sumpta corona male *sobrium* convivam me putabis. adde Torrent ad Horat. Lib. I. Epist. 19. 8. de locutione ipsa *Sobrius ad lites*, ut *Lygdamus ad cyathos*, & sim. praeter ea quae Turnebus dedit, vide etiam quae notavi supra ad Lib. III. 21. 41. sed praefero potius Passeratii interpretationem, ut profiteatur Vertumnus, se litibus & jurgiis, quae ebriosorum sunt, abstinere, si sobrius esset, sed quum coronatus Baccho indulgeret, in jurgia primum. Heinssium quoque offendisse videtur *inposita corona*, propter praecedens *inposito pondere*, & conjecerat, at quum mihi sumpta corona est. sed mox sequitur *arundinae sumpta*. pro *clamabis* in Heinssiano & meo priore *Furabis*. quod male repetitum ex v. 26. pro *subisse* in Groning. Askew. & tertio Voss. *jubeisse*. ut Livinej.

31. Cinge caput mitra, speciem furabor Jäcchi:
 Furabor Phoebi, si modo plectra dabis.]

pro mitra in Borrichiano myrta. sed sinceritatem receptae lectionis tuetur Ovidius XIV. M. 654. de Vertumno:

Ille etiam plectra redimitus tempora mitra.

& Baccho mitra optime convenit. supra Lib. III. El. 15. 30. hymno ad Bacchum:

*Candida laxatis onerato colla corymbis.
 Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.*

pro Jäcchi vitiose in Regiis *Achiivi & Achei*. quorum unum etiam est in primis edd. alterum in omnibus fere codd. ut in Neapol. Excerpt. Scalig. Groning. Borrich. Askew. primo Leid. pr. & quarto Voss. secundo D'Orv. & meo utroque. altero versu *Si mihi plectra dabis* legebat Francius. huic loco simile, est illud Sapphus apud Ovid. Epist. XV. 23.

*Sume fidem & pharetram, fies manifestus Apollo:
 Accedant capiti cornua, Bacchus eris.*

& conferri merentur quae in Epitaphio eleganti occurrunt ex Fabretto aliisque edito in Tom. II. Anthol. Lat.

*Si libeat thyrsus gravidis onerare corymbis,
 Et velare comam palmite, Liber eris.
 Pascere si crinem & lauro redimire capillos,
 Arcum cum pharetra sumere, Phoebus eris.*

hoc autem disticho forte aptius sequeretur post v. 24. illo ordine,

*Indue me Cois, fiam non dura puella:
 Meque virum sumta quis neget esse toga?
 Cinge caput mitra, speciem furabor Jäcchi:
 Furabor Phoebi, si modo plectra dabis.*

Speciem Jäcchi pro forma ponit. vid. Rhodium in I. exico Scribon. p. 443. forte tamen hic melius esset,

———— *faciem furabor Jäcchi.*

quia mox sequitur, *Est etiam aurigae species Vertumnus* Ovidius XI. Met. 653.

—— *positisque e corpore penis
 In faciem Ceycis abit, formaque sub illa
 Luridus.*

frequenter enim *species & facies* inter se commutantur in MSS. ut patebit ex locis Virgilii IV. G. 361. Ovidii Epist. II. 91. XV. Met. 252. Lucani VI. 758. Manilii Lib. I. 836. & apud alios passim. vel mox scribendum *Est etiam aurigae facies Vertumnus*. ut olim conjecerat Broukhusius.

33. Cassi-

Cassibus inpositis venor: sed arundine sumta

Faunus plumoso sum Deus aucupio.

35. Est etiam aurigae species Vertumnus, & ejus,
Trajicit alterno qui leve pondus equo.

Sup-

33. *Cassibus inpositis venor: sed arundine sumta
Faunus plumoso sum Deus aucupio.*

Cassibus assumtis venor, at in Askew. quod forte non spernendum propter frequentem vocis *inpositis* in hac Elegia recursum, ut notavi supra ad v. 27. *ast* in Regio. corrupte *verior* in Borrich. & *verior* in meo priore. Fauai, qui aucupii Deus est, formam se induere dicit Vertumnus *sumta arundine*, ut piscatore Vertumnus describens Ovidius d. l. v. 651. *Miles erat gladio, piscator arundine sumta*. qua in re calamus vocat noster mox v. 37. *pisces calamo praedabor*. sic calamus de aucupio idem Ovidius Rem. Am. 802.

—— alite capta

Aut lino aut calamis praemia parva sequi.

ubi imitatur nostrum Lib. III. El. XI. 46.

Sive petas calamo praemia, sive cane.

possis etiam *arundine struata*. ut Lib. II. El. 25. 24.

*Haec igitur mihi sit lepores audacia molles
Excipere, & struato figere avem calamo.*

optima N. Heinsii hoc in versu conjectura, quam Aldinae editioni adscripserat,

Faunus viscoso sum Deus aucupio.

quae egregie etiam adstrui potest loco Petronii cap. 109. *Ecce etiam per antennam pelagiae consederant volucres, quas testis arundinibus peritus artifex tetigit. Illae viscatis illigatae viminibus deferantur ad manus*. ubi Gonsalvus *viscatum* illud *aucupium* bene illustrat, & inter alia Graecum Erycii Epigramma adfert, in quo *ἰξυτὴς δῖναξ*, *viscosa arundo*, dicitur, Lib. IV. Anthol. Gr. Tit. 12. Ep. 84.

Οἱ τε λῖνοις βαίνοντι πεποιδότες, οἱ τε σιδάρε, οἱ τε καὶ ἰξυτῇ λαθροβόλῃ δῖνακι.

quos versus male reddentem Interpretem castigat Gonsalvus. plura de hoc aucupio vide ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 178. Ceterum quatuor versus, qui apud nostrum Lib. III. El. XI. v. 43. & v. 43. usque ad v. 45. loco non suo

aberrarunt, hic collocandos esse, illic suspicatus sum, ut ad venatorem & aucupem Vertumnus referantur, eo ordine,

*Cassibus inpositis venor: sed arundine sumta
Faunus plumoso sum Deus aucupio.*

Et leporem, quicumque venis, venaberis, hospes.

Et si forte meo tramite quaeris avem:

Et me Pana tibi comitem de rupe vocato:

Sive petas calamo praemia, sive cane.

sic enim & Fauni & Panis figuram induet Vertumnus, sive aucupio sive venatu opus sit.

35. *Est etiam aurigae species Vertumnus, & ejus
Trajicit alterno qui leve pondus equo.*

sed etiam in Regio. *auriga* in Heinsiano, & meo primo. *Est etiam aurigae speciem* coniecerat Heinsius, vel, quia semper in prima persona hic de se loquitur Vertumnus, *Est etiam aurigae specie*. pro *& ejus* in variis MSS. & edd. *priscia* & *haelus*, vel *aelus*, aut *elus*, tanquam ejus librariorum auribus ingratum sonasset. unde infeliciter Passeratius formabat *& ollus* pro *& ille*. certe ejus vocem velut humi serpentem, a Virgilio aliisque poetis Epicis numquam adhibitam, Elegiacis rarissimam, ex Horatii Lyrico carmine ejecit Bentlejus ad Lib. III. od. XI. 18. unico tantum producto Ovidii loco Lib. III. Trist. 4. 27. licet Nasonem bis hac vocula usum addat. alter illius locus est Lib. VIII. Met. 16. *saxo sonus ejus inhaesit*. ubi in duobus MSS. legi *saxo sonus haesit in illo*, Patruus meus notavit, qui licet vocem non facile adhibendam in carminibus agnoscat, tamen non temere etiam sine codicum auctoritate apud veteres ejiciendam censet, producens alium Tibulli locum Lib. I. 7. 25. & ipsius Propertii, ubi etiam in fine versus, ut b. l. occurrit, infra El. 6. 67.

*Atque hinc traxit Phoebus monumenta, quod ejus
Una decem vicit missa sagitta rates.*

Addi potest tertius Ovidii locus Lib. IV. ex P. Epist. 15. 6.

A meritis ejus pars mihi nulla vacat.

Bbbbb

neque

Suppetat hoc, pisces calamo praedabor, & ibo
Mundus demissis institor in tunicis.

Pastorem ad baculum possum curvare, vel idem

40. Sirpiculis medio pulvere ferre rosam.

Nam

neque refugit Gratius Cyneg. v. 224.

— si qua est, qua fallitur ejus
Turba loci.

sic hujus apud Virg. IV. G. 321. quae gurgitis
hujus Ima tenes, & Ovid. IV. Met. 744. tachu-
que induruit hujus. cum quoque initio periodi
non raro adhibuisse Virgilium notavi ad Tom.
I. Anthol. Lat. pag. 396. noster Lib. III. El.
18. init.

Credis cum jam posse tuas meminisse figurae.

recte igitur Bentlejus hoc in loco Propertii ejus
sine sententiae dispendio non posse abesse ani-
madvertit, sequente praesertim qui. ut apud Ho-
ratium Lib. IV. od. 8. 18. Ejus, qui domita
nomen ab Africa Lucratus. minore versu desul-
torem. intelligi manifestum est. de quo vide Cael.
Rhodiginum Lib. XXI. Lect. Antiq. cap. 30.
Scalig. ad Manil. p. 391. & Lipsium Lib. III.
de Milit. Rom. pag. 147. Trajicit adverso in
cod. Regio. Trajicit alternos qui leve pondus
aquis Heinsius in ora ed. Ald. pro leve pondus
Cl. Schraderus Emend. cap. ix. p. 166. leve cor-
pus malebat. ut in margine libri sui etiam cor-
ruperat Marklandus. & sic olim Broukhufius le-
gendum suspicabatur, sed postea rejecit, & pon-
dus ideo hic dici adnotavit, quia isti desultores
erant armati.

37. Suppetat hoc, pisces calamo praedabor]
corrupta scriptura est in nonnullis codd. in quibus
Suppes. ut in Montel. primo Leid. Heinssio-
no, & meo priore, in quo suppletum Suppetat
a manu secunda. Suppetat Borrich. suppetat
Neap. Heinsius in marg. ed. Ald. conjecerat
Suppor huic. Suppetat, hoc pisces calamo &c. Pas-
seratius, subintellecto si suppetat. sed rectius
idem Heinsius & Marklandus Suppetat hic, ca-
lamus nempe. suppetat enim hic est, si usu ve-
niat. & ita edidisse Annium Viterb., nec aliter
legere debuisse, qui interpunxerant Suppetat hac,
pisces &c. notavit editor Elect. Etonens. Minor.
qui ipse interpungit: Suppetat; hoc pisces &c.
Suppetat huc calamus, pisces praedabor Guyeto

placebat. deinde mundus institor, pro eleganti
& nitido, ut contra immundae Sabinae Ovidio
Lib. I. Am. 8. 39. quomodo praefert Heinsius
pro incultae, & hoc loco firmat. & tunicis in
D'Orvill. pr. tunicis demissis vide Ferrar. Lib.
III. de Re Vest. cap. 6. p. 190.

39. Pastorem ad baculum possum curvare] sic
legitur in primo & quinto Vaticano, & ex cod.
vetusto protulit ac probavit Passeratius. quod se-
cutus est editor Elect. Etonens. Minor. & ita
conjecisse Francium notavit, atque adensus est
Broukhufius, licet curvare ediderit, ut placuit
olim Palmerio in Spicilegiis pag. 187. & Turne-
bo Lib. III. Advers. cap. 23. & Lib. XXIII.
cap. 6. quod in multis MSS. & primis, aliisque
vetustis edd. etiam extat. & sic Casaub. ad Suet.
Tib. cap. XI. circa fin. ubi locutionem verbi
curvare cum quarto casu illustrat. Valens Aci-
dalius ad Vellej. l. I. c. 95. & jam olim
Volscus curvare pastorem ita interpretatus est, ut
dicat Vertumnus, se Pana fieri posse, cum li-
buerit, quia Pan curat oves, oviumque magistros.
& inde pecoris Deus & armentis custos Pan dicitur
Ovidio II. Fast. 271. 277. aliter Heinsius,
cui id minus Latinum videbatur, ideoque Pastori
ad baculum possum certare emendabat Lib. I. Ad-
vers. cap. 2. & in notis Propertianis p. 742. hoc
est, Pastori certare. possum ejus formam habi-
tumque exhibendo. idem quoque Francius ten-
taverat formare. sed quod minus adridet. curvare
vera lectio est, quae Marklando etiam se com-
mendabat, ut habitum pectoris baculo incum-
bentis referat. Ovidius IV. Trist. El. I. v. 11.

Effusus ut incubuit baculo jaxeve resedit
Pastor, arundineo carmine mulcet oves.

Pastor me ad baculum. possum curvare, legabat
Ayrmannus.

40. Sirpiculis medio pulvere ferre rosam] Sirpi-
culis in plerisque codd. & vetustis edd. nisi quod
Sepiculis in Neap. Sirpiculis in Colot. Sirpicu-
lus in uno Regio, Askew. secundo Leid. primo
& quarto Voss. & sec. D'Orvil. de Sirpiculis
seu.

Nam quid ego adjiciam, de quo mihi maxima cura est,
 Hortorum in manibus dona probata meis?
 Caeruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre
 Me notat, & junco brassica vineta levi.

45. Nec

Seu canistris vimineis, a *serpando*, seu ligando dictis, vide hic Beroaldum, & Interpretes ad illud Columellae Lib. X. v. 305.

*Et vos agrestes, duro qui pollice molles.
 Demetitis flores, cano jam vimine textum
 Stipiculum ferrugineis cumulate hyacinthis.*

ubi *Stipiculum* scribitur in vetustissimo S. Germani codice. pro *cano* autem *raro vimine* conjecterat Heinsius. *ferre rosam* D'Orvillius exponerat, coronis nempe faciendis, quarum cum multus fuerit in urbe usus & in his rosarum, hinc verosimile videri notaverat, nonnullos agrestes visitasse floribus, quos in urbem adportabant. certe Ovidius non obscure indicat Romae peculiarem vicum fuisse ubi coronae neceiebantur, Lib. VI. Fast. 791.

*Lucifero subeunte lares delubra tulerunt,
 Hic ubi fit docta multa corona manu.*

Plinius XXXV. 11. Glyceram memorat, quae venditando coronas sustentaverat parpertatem. *medio pulvere* pro media aestate, vel media via pulverulenta exponit Passeratius, sed Propertium, de Circolequi, ubi ludorum spectatoribus rosae alique flores vendebantur, notat Vulpus. certe Ant. Perrejus ed. Aldinae etiam adscripserat, *an medio pulvere, media arena theatri. ibi enim florales divendebant rosam.* & haec explicatio adjuvari posset loca Ciceronis I. in Verr. cap. 95. ex quo patet in Circum maximum iter fuisse ex vico Tusco ac signo Vertumni.

41. *de quo mihi maxima cura est*] sic in Broukhusii editione, ex cod. Borrich. & Groning. ex hanc lectionem probabat Marklandus ex imitatione Ovidii Lib. IV. Trist. 3. 17. *Esse tui memorem, de quo mihi maxima cura est.* in aliis fama. ut in primo Leid. & pr. D'Orv. fama est in meo secundo. maxima vis est. in v. c. Fruterii. quorum mihi Francius. quod autem Broukhusius interpretetur de Vertumni obsequio adversus Pomonam, non sine causa rejicitur ab editore Elector. Etonenf. Minor. pag. 125., quia nunc non de amoribus Ver-

tumni, aut varis figuris ab eo adsumtis, ut aditum sibi ad eam pararet, & *caperet spectatae gaudia formae*, ut ait Ovidius, sed de oleribus hortorum agitur, & ideo intelligit curam quovis mense saepius redeuntem ob infinitas sationes & messes hortenses, prae quibus simplex & rara arborum cura. *Tortorum in manibus* inepte in Groningano. ex hoc loco patet Vertumnium hortis eorumque proventui etiam praefuisse. quo referebat Heinsius locum Columellae Lib. X. 308. *Mercibus ut vernis dives Fortumnus abundet.* ut emendandum pro *Portumnus* notat Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 9. quod jam monuit Baptista Pius, & in novissima editione receptum est. Hoc autem distichon & duo sequentia a librariis sua sede mota, & transponenda post v. 18. censet Cl. Schraderus Emend. cap. ix. pag. 167. 168.

43. *Caeruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre*

Me notat &c.]

adfert hunc versum Nestor in Vocabulario pag. 34. in *caeruleus*, & pag. 40. b. in *cucumis*. & imitatur auctor Copae v. 22. Tom. I. Anthol. Lat. p. 715.

Est pendens junco caeruleus cucumis.

ubi vide. *caeruleus cucumis* est flavus ac caereus, non cyaneus. de quo vid. Micyll. ad Ovid. III. A. A. 184. ad hunc locum Gorius in Observ. ad Donii Inscript. pag. 731 & 74. refert Tabulam IX., in qua Vertumnale sacrum exhiberi censet, quia illic etiam *cucumeres, cucurbitae, & brassicae* habentur. Tabula ipsa meretur inspicere, inserta Inscriptionum illarum Operi pag. 143. altero versu *Me necat* in meo secundo. An forte *Me vocat*? id est curam meam postulat. hortorum enim maximam sibi curam esse dixerat. deinde *junco brassica juncta levi* in meo altero codice & primis edd. Heinsius vero ad ed. Aldinae marginem legendum conjecterat, & *tunica brassica vineta levi.* „ ut *tunicae bulborum* Statio, & *tunicatum caepe. tunicae oculorum* Plinio Lib. XI. 37. & XII. 19. *tenuis tunicae* Virgilio II. Georg. Juvenali Sat. XIV. Bbbbb 2 „ tu-

45. Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter
Inpositus fronti langueat ante meae.
At mihi, quod formas unus vertebat in omnes,

Nomen

„ *tunica Lupini. & tunicae testicularum* Celfo Lib. VII. 24. Sed vulgatam *juncus* non sollicitari jubet locus ille ex Copae auctore modo prolatus. nam *juncus* in fascem flores, olera, & alia ligare solebant. Ovid. IV. Fast. 870.

Textaque composita juncea vincla rosa.

Columella Lib. X. 306.

Fam rosa distendat contorti stamina junci.

intelligit autem brassicae caput expansum *juncus* vinctum. cujus usus propter levitatem flexilem in vinciendo vel texendo erat multus. sic *vimine junci detexta fiscella* Tibullo Lib. II. El. 3. 15. *Tunc fiscella levi* (*levis* ad h. l. legit Passeratius) *detexta est vimine junci*, ubi vid. Broukhuf.

45. *Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter
Inpositus fronti langueat ante meae]*

Hoc etiam loco usus est Heinsius ad stabiliendam egregiam in Ovidio emendationem Lib. II. A. A. 115. *Nec violae semper, nec stantia lilia florent. hiare enim de floribus patulis passim apud poetas. vide quae notavi ad Lotich. pag. 103. ubi haec ita imitatur:*

*Nec lego purpureos in ferta recentia flores,
Nec mihi flos pratis mollibus ullus hiat.*

pro *decenter* Heinsius conjecerat *recenter*. *Inposuit* corrupta in Mentel. & Leid. pr. *inponere flores fronti* pro caput praecingere & coronare floribus vid. Bentlej. ad Horat. Lib. I. od. 7. 7. uno versu hoc distichon expressisse Janum Secundum notavit Doufa P. (Lib. I. Eleg. Sollem. 2. pag. 22.)

Inpositae fronti mecum languete corollae.

47. *At mihi, quod formas unus vertebat in omnes]* distichon hoc Guyeto suspectum fuisse notat Heinsius. vellem causam addidisset Guyetus. *Et mihi* in primo & sec. Vatic. sic *mihi* editio Annii Viterb. *At mihi* Ayrmannus. *vertebat* in Leid. sec. *formas in omnes* se unum verti hic dicit Vertumnus, ut apud Ovid. XIV. Met. 685. *formasque apte fingetur in omnes. & multas figuras ei tribuit v. 652. per multas aditum sibi saepe*

figuras Reperit. XI. Met. 653.

*In faciem Ceycis abit, formaque sub illa
Luridus.*

vel, ut olim edebatur, *sumtaque figura. noster supra v. 21.*

*Opportuna mea est cunctis natura figuris:
In quamcumque voles verte, decorus ero.*

corruptus est Senecae locus de Periclymeno in varias formas, instar Vertumni, a Neptuno converso, in Medea v. 636.

Sumere innumeras solitum figuras.

quod repugnat Sapphici versus legibus. Reponendum arbitror,

Sumere inversas solitum figuras.

nam *innumeras* depravatum fuit ex simili sono praecedentis verbi *Sumere*. imitatur autem illud Ovidii XII. Met. 557. de eodem:

— cui posse *figuras*

*Sumere, quot vellet, rursusque reponere sumtas,
Neptunus dederat.*

sic *sumere vultus* de Fortuna Lib. V. Trist. EL. 8. 18. *formas* autem Vertumno restituendas opinor elegantissimo Tibulli loco Lib. IV. 2. 13.

Talis in aeterno felix Vertumnus Olympo

Mille habet ornatus, mille decenter habet.

ubi *decenter habet* ex Ovidii imitatione esse notarunt Doufa & Broukhufius. sed nihil mendicare suspicati sunt, ut nec alii poetae cultissimi editores vel interpretes. In minoris versus secunda sede alteram desiderari puto vocem, quae variam Vertumni figuram augeat, praesertim quum in Sulpicia non solum ornatum, sed non unam venustatis, & diversam decoris dotem, qua conspicienda omnium oculos in se convertebat puella, enumerat in praecedentibus. in vulgata autem lectione *mille decenter habet* vel repetendum *ornatus*, vel aliud quid subintelligendum, aut *ornatus* non modo *habere*, sed & illos *decenter habere* innuitur. Quanto aptior inter Sulpiciam & Vertumnum & elegantior erit comparatio, si ductum vulgatae lectionis secuti reponamus, *Mille habitus, formas mille decenter habet.* naqua-

Nomen ab eventu patria lingua dedit:
 Et tu, Roma, meis tribuisti praemia Tuscis:
 50. (Unde hodie vicus nomina Tuscus habet.)
 Tempore quo sociis venit Lucumonium armis,
 Atque Sabina feri contudit arma Tati.

Vidi

neque enim *habes* repeti necesse est, in quo la-
 tet *habitus*, cujus ultimam syllabam retraho ex
 sequente *ornatus*, & ex supersticiis quatuor li-
 teris *orna* apertis ejusdem vocis vestigiis, ultro
 elicere *formas* quis mecum dubitabit? certe non
 tantum *ornatus*, sed magis adhuc *habitus* & *for-*
mae, quas varia mutatione adoptat, Vertumno
 conveniunt. sic *habitu* ei aptat Ovidius XIV.
 Met. 643.

O quoties habitu duri messoris aristas
 Corbe tulit.

eidemque omnes formas adscribit v. 685. & pas-
 sim apud poetas *habitus* & *forma*, *habitus* & *vul-*
tus, *habitus* & *ora* conjunguntur, Lucan.
 VIII. 666.

— nihil ultima mortis

Ex habitu vultuque viri mutasse fatentur.

sed prior vox *habitus* saepissime a librariis fuit
 deturpata, ut multis exemplis probat Heinsius
 Lib. II. Advers. cap. 12. pag. 372. & in notis
 ad Tacit. & corruptis aliquot Statii locis *habi-*
tum reddidit Marklandus in notis ad ejus Silvas,
 pag. 121. & 289. *habitu* & *formam* etiam con-
 jungit Gellius Lib. XIV. cap. 1. *formae* vero,
 seu *figurae* optime Vertumno dantur, ut ex no-
 stri & Ovidii locis, initio hujus notae prolatis
 patet, quae propriae de varia corporum ac per-
 sonarum mutatione dicuntur. notum illud initio
 Metamorph. Nasonis, *mutatas dicere formas*.
 idemque opus ipse vocat, *mutatae ter quinque vo-*
lumina formae. versam formam dicit Lib. IV. 131.
 ubi notas vide. Habeat igitur pro *ornatu* Ver-
 tumnus apud Tibullum *habitus* & *formas* ei con-
 gruas. & hanc meam emendationem, vel, si
 mavis, conjecturam, egregie confirmat auctor
 Epigrammatis veteris, qui aperte ista Tibulliana
 imitatur, editi Tom. I. Anthol. Lat. pag. 617.

Cum quatit & caudam Junonius explicat ales,
 Mille oculos, gemmas mille decenter habet.

ubi similiter duos ornatus, qui pavonis caudam
 addunt magis insignem, cumulat, ut varios

Vertumni *habitus* & *formas* cum diversa Sulpiciae
 pulchritudine ac decore, oculorum nempe ardo-
 re, incessu eleganti, solutis vel comitis crinibus,
 ac vestitu non eodem, melius quam solos *orna-*
tus confert Tibullus.

48. Nomen ab eventu patria lingua dedit] pa-
 tria longa in Askewiano. ab eventu Passeratius
 exponit ab effectu, a vertendo nempe, quia
 quae efficiuntur, eveniunt. sed certissimam putó
 Cl. Schraderi restitutionem, qui Emend. cap.
 IX. pag. 169. hic reponendum judicabat,

Nomen (vel Nomina) Vertumni patria lingua
 dedit.

praesertim quia in hac eadem Elegia similes a
 Vertendo, nomine suo addito, reddit causas,
 ut v. 10. & 11.

— Vertumnus verso dicor ab amne Deus.

Seu, quia vertentis fructus praecepimus anni,
 Vertumni Tuscus credidit esse sacrum.

corruptae igitur lectioni patrocinium ne quis pe-
 tat ex illis Donati ad Terent. Hecyr. Act. I.
 Sc. 2. 121. Saepe res eveniunt aliter quam vo-
 lumus, & ideo Vertumnus colitur, qui (f. quia)
 praestit rebus vertentibus. nam illic corrigendum,
 Saepe res vertunt aliter, quam volumus. ut pas-
 sim res bene vel male vertere dicuntur. praeser-
 tim quia in ipso Terentii textu est,

Di vortant bene, quod agas.

49. Et tu, Roma, meis tribuisti praemia Tuscis]
 At tu in Askew. duobus Leidd. primo & tertio
 Voss. utroque D'Orvill. meis, & primis edd. &
 sequente versu, Unde hodie Tuscus nomina vicus
 habet. in Borrich. sec. Leidensi, primo, tertio,
 & quarto Voss. Heiniano, meoque priore.

51. Tempore quo sociis venit Lucumonium armis,
 Atque Sabina fert contudit arma Tati.]

Socii veniet in aliis edd. venit sociis Lycomediis
 in cod. Regio. Lucumoniis edendum censui, ut
 Bbbbb 3

Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
Atque hostes turpi terga dedisse fugae.

55. Sed

legendum jam monuit Scoppa Collect. cap. XVIII. & Turnebus Lib. XXVI. Advers. cap. 35. Idque Annii Viterbiensis auctoritate recepit editor Elector. Etonens. Major. sed majoris ponderis sunt illa Servii ad Virg. V. Aen. 560. ubi ex Varrone tradit, *Romulum dimicantem contra Titum Tatium, a Lucumonibus, id est Tuscis, auxilia postulasse, unde quidam venit cum exercitu, cui, recepto jam Tatío, pars urbis est data: unde in urbe Tuscus dictus est vicus.* quibus in verbis illud quidam forte a librariis ignavis suppositum fuit pro nomine proprio, quod vel nesciebant vel in exemplari, unde descriptebant, legere vix poterant, & quia e Varrone haec desumpsit Servius, forte proprium ex eo nomen substituendum erit, & pro unde quidam legendum a *Lucumonibus, id est, Tuscis, auxilia postulasse.* Lucumo, vel Lucumo Vibennus venit cum exercitu. nam unde illic bis inepte repetitur. sic autem Varro Lib. IV. de L. L. vid. edit. Vertranii pag. 14. *In Suburana regionis parte princeps est Coelius mons, a Coelio Vibenna, Tusco duce nobili, qui cum sua manu dicitur Romulo venisse auxilio contra Sabinum Regem.* & paullo post, *Ab eis (Tuscis) dictus vicus Tuscus, & ideo ibi Fortunnum stare, quod is Deus Etruriae.* in editione Scaligeri habetur contra Sabinum Regem. male enim in vetustioribus contra Latinum, vel Latium regem. unde Tatium emendari posset. Lucumo dicitur supra El. I. huj. Lib. v. 29.

Prima galeritus posuit praetoria Lucmo,
Magnaue pars Tatío rerum erat inter oves.

sed plura ad hunc locum dedit Felicianus Buffi in Historia Viterbi, Italice scripta, Romae edita, pag. 5. & seqq. ubi ostendit hic *Lucumonius*, non vero *Lycomedius* legendum esse. *Lucumopius* Ayrmanno in mentem venerat. contulit male in Borrich. duobus Leidd. Voss. primo, Heinisiano, & meo sec. ut in Palatino, sed contulit recte tuetur Gebhardus. contulit arma Thraci in Regio. Tacit in Borrich. & meo secundo.

53. Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
Atque hostes &c.]

labentes galeas ad marg. ed. Ald. conjecerat Hein-
sius: non probó. labentes acies sunt inclinatae. ut

versas acies dixit Lib. III. El. 9. 69.

Leucadius versas acies memorabit Apollo.

infra El. IV. 57. *Commisissas acies ego possum solvere. tela caduca a fugientibus abjecta interpretatur Passeratius.* sed cassa & nullo inpetu torta rectius exponit Bentlejus ad Horat. III. od. 4. 44. ubi pro fulmine caduco substituit *corusco*. licet vulgata illic defendi possit ex iis, quae ad hunc locum Passeratius, & Patruus meus ad Ovid. III. Am. 6. 91. notarunt. *tela* igitur *caduca* sunt irrita, quae manu emissá hostes non laedebant, ut *preces caducae*, nil proficientes, vanae. vid. Neapolin ad Ovid. I. Fast. 181. & Salvagn. ad Ibin v. 88. *auspicia caduca*, infausta, si quid inauspicato excidisset. ut explicuit Casaub. ad Theophr. Charact. cap. *πρὶ δὲ τοῦ ἔργου* pag. 312. & ad Suet. Galb. cap. 18. hoc sensu *verba caduca* Ovidio Epist. XV. 208. & *vota cadunt*, quae irritó successu concipiuntur. vid. supr. ad Lib. I. El. 17. 4. minore versu *Totque hostes* Francius. sed, si quid corrigendum, altera ejus conjectura *Vidi hostes* praefenda esset. quia haec repetitio ad genium Propertii est. ut Lib. I. El. 13. v. 14.

Vidi ego, me, quaeſo, teste negare potas?
Vidi ego te toto vincum languescere collo.

Lib. IV. El. 5. 59.

Vidi ego edonati victura rosaria Paesii & seqq.
& v. 65.

Vidi ego rugoso tussim concreſcere collo.

sic & apud Ovidium Lib. I. Amor. El. 2. v. 11. & 12.

Vidi ego jactatas mota face creſcere flammæ,
Et vidi nullo concubiente mori.

Atque hostes non dubito hic repetitum ex praeced. pentametro *Atque Sabina feri &c. turpi fuga* legebat Passeratius. sed in locis Virgillii, quae adfert, *fuga* regitur a *versa*, ut in illo ex Lib. IV. G. 85.

At hos versa fuga victor dare terga coëgit.

ubi tamen Heinſius *fugae* malebat ex Ovid. XIII. Met. 870. *Terga fugae dederat conversa.* & in al-

55. Sed facias, divum fātor, ut Romana per aevum
 Transeat ante meos turba togata pedes.
 Sex superant versus. te, qui ad vadimonia curris,
 Non moror. haec spatiiis ultima meta meis.
Stipes acernus eram properanti falce dolatus,
 60. *Ante Numam grata pauper in urbe Deus.*
At tibi, Mamuri, formae caelator ahenae,
Tellus artifices ne terat Osca manus:

Qui

aleno Virgillii loco fuga versus agere hostes. occurrat fugas dare terga passim apud Ovidium aliosque.

55. Sed facias, divum fātor, ut Romana per aevum &c.] Broukhufius codici suo adscripserat, lege Sic facias. id est. ita tu facias, o Jupiter, ut Romani tot jam partis victoriis aeterna fruamur terrene. hoc dicit ex occasione memoratae victoriae de Tatio Rege Sabiniarum. quae tamen in editas notas non transtulit. ut tua Roma, in sec. D'Orvillii, & turba togata in illius utroque codice. pedes recte ad Vertumnii statum, seu figuram refert Passeratius. ut Lib. II. El. 8. 26.

Ut caput in magnis ubi non est tangere signis.
 Ponitur hic imus ante coronam pedes.

ubi vide quae notavi.

58. haec spatiiis ultima meta meis] ultima creta Scaligero placebat, & Lipsio Lib. V. Antiq. Lect. cap. 10. quod in multis quidem codicibus habetur, ut in Neap. Mentel. Livineji Vaticano, primo Leid. tribus Voss. meo secundo, & primis edd. Venetis, Reg. Lep. & Volscl. eoque ducunt MSS. in quibus certa, ut in Borrich. Leid. sec. Heinsiano, & meo priore. sed meta in reliquis, & vetustis post Beroaldinam editionibus, & Volsclus, licet in textu editionis ejus sit creta, in notis tamen meta habet, addens, translationem esse a currentibus in stadio. & hanc lectionem recte tuetur Broukhufius, veterumque locis confirmat, quos inter eum praeteriisse miror illud Ovidii Lib. III. Am. El. 15. v. 2.

Quaere novum vatem, tenerorum mater Amorum,
 Raditur hic Elegis ultima meta meis.

quod recte contra Juretum in notis ad Symmach. Lib. I. Epist. 39. illic etiam ultima creta legen-

tem vindicat Heinsius, & in hoc Propertii loco non admittere videtur. vide quae notata sunt ad Lib. I. El. 3. v. ult. ubi etiam pro lacrimis ultima meta meis Scaliger malebat ultima creta. In meo autem primo huius spatii, hoc est huius, pro hic spatii. quod illo Ovidii loco se commendare posset: sed ex vetenti codice Ant. Perrejus hic adscripserat ultima creta, addens; in ceteris huius tabulis scribebant, quasi lectionis varietatem a multo alio productam invenit.

59. *Stipes acernus eram properanti falce dolatus,*
Ante Numam grata &c.]

Stipes acernus in multis MSS. & edd. vetustis, locum hunc adfert Nestor in Vocabul. pag. 5. in acen & acernus, & pag. 48. ubi de voca. *ahenae*, ejusque prima correpta. vide hic Passeratium. An forte ad haec, licet alia in re, oculos habuit Calpurnius Ecl. I. v. 21.

Sed quatenam sacra descripta est pagina fago,
Quam modo nescio quis properanti falce notavit?

simile illud de Priapi simulacro apud Horat. Lib. I. Sat. 8. init.

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum:
Cum faber, incertus scammum faceretne Priapum,
Maluit esse Deum.

mox *Ante tamen grata* in Mentel. & primo Leid. sed *Ante Numam* indicat jam Romuli tempore Vertumnum pro Deo cultum.

61. *At tibi, Mamuri, formae caelator ahenae*
Tellus artifices ne terat Osca manus:]

corrupte in ed. Volscl, *At tibi Marmurii formae caelator ahenae*. Marmurii etiam in ed. Reg. Lep. Mamurii in Veneta 1475. sed Mamuri recte in Venet. 1487. Beroaldina, Aldi, Juntae, &

*Qui me tam dociles potuisti fundere in usus.
Unum opus est, operi non datur unus honos.*

ELEG.

& ceteris vetustioribus. secundam in Mamuri a Propertio produci, quam tribus locis corripit Ovidius III. Fast. v. 383. 389. & 392. notavit Broukhufius, idemque ed. Aldinae adscripserat Perrejus. *Mamurios* Graecis est. aereum hoc fuisse Vertumni signum, a Mamurio caelatum, hic locus docet, ut aerea fuerunt ancilia sacra, ab eodem fabricata. vide Marklandum ad Statii Silvas pag. 275. altero versu *me terat* in meo altero. *me terat ossa* in cod. Regio. *nec terat ossa* D'Orvill. sec. *ossa* etiam in Askew. *ne premat* ex conjectura Livinejus. forte sic etiam legit Volscus, qui exponit, *non te premat tellus patria sed levis tua ossa adoperiat*. hoc est quod apud nostrum Lib. I. El. 17. 24. *Tum mihi non ullo pondere terra foret*. explicat hos duos versus Turnebus Lib. XXIII. Advers. cap. 6. sed longe alio sensu; ut optet Vertumnus, ne Mamurios artifex unquam è luto scitilia signa faciat, sed semper statuas ex aere, quia apud Oscos praecipuae erant figulinae. prior tamen Livineji explicatio videtur praeferenda, quae Beroaldo & Passeratius etiam placuit, cum quo tamen non timere de tanto viro, quantus Turnebus fuit,

eum insigniter in hoc loco exponendo nugari. vide & de hoc loco Camillum Peregr. de Campan. Felic. Diff. IV. §. 5.

63. *Qui me tam dociles potuisti fundere in usus.
Unum opus est, operi non datur unus
honor.]*

Quod me in quinto Vatic. D'Orvill. pr. & meo sec. *docilis* in meo utroque, & plerisque codd. atque edd. vetustioribus. *facilis* in tertio Vossiano. sed *dociles usus* indicant sollertiam artificis, usu vocis eleganti, ut patebit ex nota Patru mei ad Calpurn. Ecl. 1. 18. *findere* in D'Orvill. sec. *infundere* in Mentel. & primo Leid. *fundere* proprium verbum de statu ex aere liquefacto ductis. vide hic Passeratium. ultimo versu amplector Marklandi conjecturam,

Unum opus: est operi non datur unus honos.

non dissimile illud ipsius Mamurii apud Ovid. III. Fast. 389.

*Tum sic Mamurios: Merces mihi gloria detur,
Nominaque extremo carmine nostra sonant.*

E L E G. III.

Haec Arethusa suo mittit mandata Lycotae,
Quum toties absis, si potes esse meus.

Si

[ELEG. III.] in codd. MSS. habetur titulus a librariis praeclusus, EPISTOLA ARETHUSAE AD LYCOTEM, ut in Regiis, meo secundo, aliisque, & praeclis edd. ARETHUSA LYCOTHE S. PL. in Heinsiano, & meo primo. in Borrichiano ARETVSE AD LYCOTEM. mirifice Volsus in argumento hujus Elegiae notat, *Lycotam hunc secutum Tiberii castra, qui in Armeniam & Parthos interat expeditionem. annis quatuor ab urbe abfuerat. reliquerat statim post nuptias uxorem Arethusam, quae hac Epistola mariti absentiam queritur, & conjugii fidem promittit.* Valde mihi blanditur Passeratii sententia, sub Arethusae nomine latere Aeliam Gallam, & per Lycotam (seu Lycotam, ut praetulisse videtur) intelligendum esse Postumum, de quibus supra Lib. III. El. 10.

*Postume, plorantem potuisti linquere Gallam?
Miles & Augusti fortia signa sequi, & seqq.*

Idque ex comparatione utriusque Elegiae manifestum erit. Quod autem N. Heinsius initio notarum ad Nasonianas Heroïdum Epistolas, ejusque auctoritate Broukhuius, adfirmavit, *Epistolam Arethusae ad Lycotam, quae apud Propertium exstat, ad imitationem Ovidii conscriptam fuisse, ut illius nimirum exemplo simile scribendi genus aemularetur, invitum ab utroque rei poeticae arbitro peritissimo dissentire cogor.* fundum opinionis ponunt in loco Nasonis Lib. III. A. A. 345.

*Vel tibi composita cantetur Epistola voce;
Ignotum hoc aliis ille novavit opus.*

ubi novavit est ab aliis neglectum & omissum. rursus in usum induxit, non vero primum invenisse indicat, ut male illic Micyllus censet. Potius videtur statuendum, Ovidium lecta hac una Propertii Elegia excitatum fuisse, ut justum opus Heroïdum adgrederetur & quum Propertius Romanae feminae epistolam felici adeo successu scripserat, Nasonem pro ubertate ingenii exco-

gitasse & composuisse epistolas illustrium feminarum ex temporibus heroïcis petitarum quale opus aliis ignotum se novasse sine falsa jactantia profiteri potuit. huic argumento addit Vulpus (qui & in Prolegomenis suis ab Heinsii sententia dissentit) in secundis Notarum curis rem optime hic agens, Ovidium similiter totam Eleg. 8. Lib. I. Amor. quae invectiva est in anum Dip-sadem, imitatum fuisse ex Propertii nostri Eleg. V. hujus Libri, scriptam in similem tenam Acanthidem; & Falborum libros scribere cogitasse, quum valde ei placuissent nonnullae Propertii Elegiae de Rerum Romanarum origine. hoc in libro exstantes; quemadmodum El. XVIII. Lib. II. qua se multarum amoribus obnoxium proficitur Propertius, Ovidio simile argumentum Lib. II. Am. El. 4. suppeditasse, in Prolegomenis idem censet Vulpus. Sed controversiam omnem dirimit aetas Nasonis, qui loco insigni Lib. IV. Trist. El. 10. testatur Propertium saepe Elegias sibi recitasse, Tibullum Gallo, Tibullo Propertium, se vero Propertio in scribendis Elegiis successisse, quantumque ab his serie temporis fuisse, & Lib. II. Trist. v. 445. & seqq. quum Gallum, Tibullum & Propertium memorasset, v. 467. subjungit: *Hic ego successi* &c. & hoc quoque ordine se post Tibullum, Gallum, & Propertium recenser Lib. V. Trist. El. 1. 15. loco vexatissimo, quem integritati restituere conatus est J. H. Withofius in Praemet. Critic. cap. X. pag. 139 — 142. Ex his igitur constare opinor, Propertium minime hac Elegia imitatum fuisse Ovidium, sed huic potius scribendi amplioram dedisse materiem, quod praecipue patet ex innumeris locis, quae ex Propertio passim imitatum esse Nasonem, toties in hoc Commentario notavi, quorum Broukhuius, licet diligentissimus utriusque poetae lector, nullam fecerat mentionem; quod vel ideo adcuratius egi, quia mineram & alios viros dictos, illorum loca conferentes, in eo saepe versatos fuisse errore, ut notarent Propertium ex Ovidio suos derivasse colores.

C c c c c

v. l. Haec

Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit,
Haec erit e lacrimis facta litura meis.

3. Aut

v. 1. *Haec Arethusa suo mittit mandata Lycotae,
Quum toties ab sis, si potes esse meus.
Si qua tamen tibi lecturo &c.]*

Haec initio deest in primo & quarto Vossiano, Venetâ 1475. Reg. Lep. & Volsi edd. *Hac* in Aldi secunda. deinde *Ne toties ab sis* in Heiniano, meo priore, & Vossiani tertii margine. an forte legendum,

Cum toties ab sis, qui potes esse meus?

Qui totiens ab sis perperam Guyetus. non dissimile illud Sapphus apud Ovid. Epist. XV. 204.

*Abstulit omne Phaon, quod vobis ante placebat,
Me miseram! dixi quam modo paens meus!*

& pari colore idem Naso Lib. I. ex P. Epist. 3. init.

*Hanc tibi Neso tuus mittit, Rufine salutem:
Qui miser est, ulli si suus esse potest.*

Ex hoc autem Elegiae Propertianae principio Janus Doufa Pater colligi posse existimabat, duos versus deesse Epist. XI. Canaces Ovidianae, Macareo scriptae, quae sic incipit,

*Si qua tamen caecis errabunt scripta lituris,
Oblitus a dominae caede libellus erit.*

quae ex secundo hujus Epistolae disticho adumbrata sunt: & ita jam olim alios censuisse adparet, quia in nonnullis Ovidii edd. praefixum fuit hoc distichon, quod desiderari putabant:

*Aeolis Aeolidae, quam non habet ipse, salutem.
Mittit, & armata verba notata manu.
Si qua tamen caecis &c.*

Sed illud ex interpolatorum officina provenisse recte quidem notant Micyllus & Heinsius, & addere potuissent, desumptum esse ex initio Epist. 3V. Phaedrae ad Hippolytum:

*Qua, nisi tu dederis, caritura est ipso salutem
Mittis Amazonio Cressa puella viro.*

vel ex Byblidis Epistola ad Caunum Lib. IX. Met. 599.

*Quam, nisi tu dederis, non est habitura, salutem
Mittis amans.*

quibus etiam locis rejicitur Guyeti emendatio,

meo initio mandata Lycotae. Sono auribus ingratis. Singulâ autem artificio Ovidius Canacen, in ipso velut mortis confinio constitutam, tam abrupto initio Epistolam suam inchoantem inducit propter animum ex incestus crimine desperatum, ex crudeli patris Aegoli munere, seu gladio, quo se ipsa interficeret, misso, ex nuntio adlato de partu suo exposito & feris bestiis in escam dato: qualem animi vehementius agitati confusionem non requirit haec Arethusae Epistola, qua mariti Lycotae absentiam tantum queritur, dum militiae operam daret, sollicita, ne pactam conjugii fidem laederet. & hinc non sanguine oblita, seu maculatam, epistolam, ut Canace, sed e lacrimis suis factas lituras excusat Arethusa, ut Briseis apud Ovid. Epist. III. 3.

Quascumque aspicias, lacrimas fecere lituras.

Haeserunt viri docti ad initium Epistolae Naso-diae, a vocibus illis *Si qua tamen* incipientis, tamquam illud tamen indicium esset nonnulla praecessisse, unde Guyetus male *Si qua notae* tantaverat: sed tale *ἀντιπρόδρομος* elegantiae causa adhiberi, non praecedente licet, quamvis, et si, vel sim. docent notae ad illum locum, idque contra Bentlejum, Terentii locum male ideo emendantem, multis exemplis probat Vir eruditus in Miscell. Observ. Vol. III. T. III. p. 388. & hoc veterum artificum poeticum, quo in acerbissimo dolore carmina tam conciso initio lectori rem abripiunt, recte imitati aliquando sunt recentiores, praesertim Angelus Politianus initio egregii Epicedii in funere Albieriae, & Broukhussius Epicedio in obitu Theodori Graevii, fuit J. G. Graevii, immaturis exsequiis elati. Sed desino.

3. *tibi lecturo pars oblita deerit*] vitiose in Leid. & Voss. primo *oblitura*. Heinsius vero conjecerat,

Si qua tamen tibi lecturo fors oblita deorunt.

sed sequentia *Haec erit e lacrimis facta litura* vulgatam tuentur. *Haec est* in Askewiano. forte quia erunt sequitur. *oblita* pro a lacrimis deleta vel madefacta, vocem a libraris non raro corruptam vix eruditi saepe restituerunt. ut apud Ovid.

5. Aut si qua incerto faller te litera tractu,
Signa meae dextrae jam morientis erunt.
Te modo viderunt iteratos Baetra per ortus;
Te modo munito Sericus hostis equo;
Hibernique Getae; pictoque Britannia curru;
10. Ustus & Eoo decolor Indus equo.

Haecne

Ovid. IV. Met. 97.

— ecce recens

Caede locum bonum sperantes oblita rictus.

ubi male in MSS. *spumanti ferrida rictu. oblitus parricidio* Ciceroni XI. Philip. 12. *oblitus musto* Tibullo II. 5. 85. deinde docet hic locus, ut alios praeteream, semper apud aevi melioris poetas *deus* & *deus*, prima longa, duobus constare syllabis, quod non monerem, nisi recentiores frequenter in eo peccassent. vide Gronovii Gustum ad Statii Lib. II. Thebaid. 551. pag. 381. Barth. ad Lib. VIII. 236. & X. 230.

5. *Aut si qua incerto faller te litera tractu]* *At si qua* in meo secundo. *At* in aliis edd. pro *tractu* Heinſius malebat *ductu*. quod probat. sic enim *literas ducere*, pro formare, scribere, & *taepe ductus literarum* veteribus dicuntur. vide notas ad Quintilian. Lib. I. cap. 1. pag. 20. in fine minoris versus *erant* in Gronoviano. ut apud Ovid. Epist. Canaces v. 2. pro *Oblitus a domine caede libellus erit*, in cod. Bernensi *eat*. forte *pro erat*.

8. *Te modo munito Sericus hostis equo]* mira in hoc proprio nomine est codicum veterum diversitas. *Noricus* est in v. c. Perreji, primo & sec. Vaticano, ut castigandum censebat Voſſius. *Noricus* in aliis. *Herricus* in Mentel. & Regio. *Tu modo munitus hericus* Borrich. Neapol. Askew. Harlejanus Musei Britan. Leid. sec. Voſſiani tres, D'Orv. sec. & meus primus. cum priscis edd. in meo secundo *munitus hericus*. Scaliger *Beticus* ex suo cod. probabat. *Sericus* ex Beroaldi emendatione receptum est, pro *Parthicus*; quia *Seres* & *Baetra* etiam apud alios junguntur, ut docent loca a Broukhuffio adducta. neque enim placet *Ibericus*, ut in marg. ed. Scalig. conjecerat manus erudita. *Rhaeticus* legendum censebat Tristatus Tom. I. Comment. pag. 474. intelligens *Rhaetos* auspiciis Augusti

per Tiberium & Drusum victos. quam expeditionem innuit Ovidius II. Trist. 226.

*Nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda;
Rhaetica nunc praebent Thraciaque arma
metum.*

& hanc Tristiani conjecturam adjuvat codex Askewianus, in quo *Raeticus*. & illi codices in quibus *Hericus*.

9. *pictoquo Britannia curru]* *pictaque Britan-* *nia carne* conjecerat Cl. Herm. Canegieterus. sed *picto vultu* malebat Cl. Schraderus Emend. cap. IX. p. 170. utrumque admitti potest, quia Britanni veteres non tantum vultum, sed & totum corpus caeruleo colore fucabant, de quo vid. If. Voſſii Observ. ad Pomp. Melam III. pag. 5. circa finem. & sic *Britannia picta* genes Claudiano II. de Laud. Stil. 248.

10. *Ustus & Eoo decolor Indus equo]* *Eos aqua* in omnibus fere MSS. & edd. vetustis, in quibus etiam *discolor* pro *decolor*. Gruterus Lib. XVI. Suspic. inedit. cap. 10. scribit se *Eos equo* allquando substituisse pro *Eos aqua*, ut *ustus* dicatur *Indus a Sole*, cujus equus unus *Eoi* nomine dictus est. Ovidius II. Met. 153.

*Interea volucres Pyrois, Eous, & Aethon
Solis equi, quartusque Phlegon, hincitibus aurae
Flammiferis implent.*

Sed postea se repudiasse addit, quia praecedens distichon in eandem vocem terminetur, sed discolendum aliis relinquens, an Indiae aquae urant homines aut atro colore inficiant. haec ipsa Gruteri verba sunt. & tamen Gebhardus in notis pag. 286. adfirmat, Gruterum desideratissime *Suspicionum opere docuisse, aqua etiam homines plurimum plerumque colorari*. cum tamen neque in editis, aut ineditis hujus operis libris, quos ipse ex schedis ejus autographis, e Bibliotheca Remonstrantium apud Amstelodamenses a Santonio meo

Ccccc a

Haecne marita fides? hae pactae sunt mihi noctes?

Quum rudis urgenti brachia victa dedi.

Quae mihi deductae fax omen praetulit, illa

Traxit ab everso lumina nigra rogo.

15. Et

meo eripis, aliquando descripsi, illud docuerit, sed id disquirendum aliis reliquerit. sic & Broukhufius hoc Philosophis tractandum committit, sed quia nobis cum poëta res est, illud poëtica explicandum addit, & *Eois equis* vel *Eos equo* cum Passeratio praefert, adductis Tibulli & aliorum poëtarum locis, qui nigrum Indorum colorem semper Soli, numquam aquae adscripserunt. in primo tamen Tibulli loco ex Lib. IV. El. 2. 20. quod adfert,

*Et quascumque niger rubro de litore conchas
Proximus Eois colligit Indus equis;*

ex sola Scaligeri emendatione est. nam *aquis* in MSS. & editis antiquissimis legitur. & hoc praefert Cl. Heynius in Observ. ad Tibull. pag. 388. neque nos dubitare sinit Ovidius III. A. A. 130.

*Vos quoque non caris aures onerate lapillis,
Quos legit in viridi decolor Indus aqua.*

quo loco *decolor* hic quoque vindicatur, quod recte tuetur Broukhufius. cui tamen minime refragari velim, ut *Indus Eos equo* usus Propertio dicatur. vel *Eois equis*. & sic Heinsius in notis Propertianis p. 743. nam & Ita Ennius VI. Annal. apud Macrobi. Lib. VI. Saturn. cap. 2. — *Et laetus Eois Euris equis*. noster supra Lib. III. El. XI. 16. de Indis:

Quos Aurora suis rubra colorat equis.

ubi vide quae notavi. & ad Lotich. pag. 154. & Tom. I. Anthol. Lat. p. 318.

II. Haecne marita fides? hae pactae sunt mihi noctes? *Et pactae sunt mihi noctes*. olim edebatur. *hae nam pactae mihi noctes* in v. c. Perrelli, Colot. & sec. Vatic. unde Heinsius *hae pactae nam mihi noctes? Et pacatae mihi noctes* in Mentel. Regio uno, Colbertino, Borrich. Heinssano, meo priore, corrupte in Neapolitano *Et parce avia mihi noctes. Et paccatae* in primo Leid. quarto Voss. sec. D'Orv. *Et paratae* superfer. in Leid. *Et peccatae* Askew. *Et haec sunt pactae mihi noctes* D'Orv. prim. *Et pactae sunt mihi noctes* in altero Regio. *Et pactae jam mihi*

noctes Voss. pr. ut correxerat Marklandus: *hae sunt pactae mihi noctes* in Leid. sec. Voss. tertio & meo altero. *Et pactae sunt mihi noctes* in primis & aliis vetustioribus edd. *pactae heu ubi nunc mihi noctes* legit Heinss. ad Ovid. Epist. IV. 150. vel, *ubi pactae jam mihi noctes?* Lib. I. Advers. cap. 2. simile illud Hypsipyles Epist. VI. 41.

*Heu ubi pacta fides? ubi connubialia jura?
Faxque sub arsisuros dignior ire rogos?*

marita fides, ut *sacra marita* Lib. III. El. 19. 16.

Pollueritque novo sacra marita toro.

ubi vid. Broukhuf. & sic *faces maritae*, *torus maritus*, *maritum foedus*, & sim. Ovidio passim dicuntur. ut saepe ad illum notavit Heinssius. altero versu *ingenti* in pr. & quarto Voss. Commeliniano Gebhardi, & Borrich. *brachia nuda* in Askew. sec. Leid. & in margine tertii Voss. *victa brachia dare* idem, quod frequenter apud poëtas *victas manus dare in vota*. ut Cydippe apud Ovid. Epist. XXI. 240.

Daque libens victas in tua vota manus.

vide hic Passeratii notas pag. 586. & infra ad El. ult. v. 84. pag. 710.

13. — *deductae fax omen praetulis, illa
Traxit ab everso lumina nigra rogo]*

deducti fax-omen pertulit in D'Orvill. sec. protulit prim. Voss. Livinejus legebat *fax lumen praetulis*, firmabatque ex Senecae Octavia v. 25.

*Ille illa meis tristis Erinnye
Thalamis Stygios praetulit ignes.*

sed quia facem nuptialem colore poëtis sollemnifingit ab igne rogali raptam, ideo pronubam infauftum omen sibi praetulisse dicit, ut Proserpina nam igne rogali fulgurantem inducit Statius Lib. I. Theb. 112. quod ut male ominosum illic illustrat Barthius. sic de Hymenaeo. non felix omen Orpheo adferente Ovid. X. Met. 5.

*Adfuit ille quidem, sed nec sollemnia verba,
Nec laetos vultus, nec felix adtulit omen.*

109

15. Et Stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis
Vitta data est: nupsi non comitante Deo.
Omnibus heu portis pendent mea noxia vota.
Texitur haec castris quarta lacerna tuis.

Occi-

Josephus Istanus Lib. II. de Bel. Troj. 149.
de Hesione infaustum torum praefagiente,

— Stygioque satas Acheronte sorores
Funestas gessisse (sic scribend. non cessasse) fa-
ces: heu caeca futuri
Quam sacrum patris paritura nepotibus hostem!

pro everso in Excerptis codicis Scaligerani averso.
In Modiano seu Groningano averso. unde ar-
suro rogo legebat Heinſius. sic apud Ovidium
Epist. VI. 42. Faxque sub arsfuros dignior ire
rogas. II. Metam. 620. XIV. Metam. 747. IV.
Trist. I. 102. IV. Fast. 853. Albinov. ad Liv.
v. 169. Tibull. I. 1, 75. Stat. XII. Theb. 572.

15. Et Stygio sum sparsa lacu] male Guyetus
E Stygio. copulanda haec sunt praecedentibus,
& sparsa lacu Stygio est, aqua Stygia sum ad-
spersa, quia in nuptiarum sollempnitate, ut in
omnibus sacris, aqua lustrali adspergebantur.
vide Livinejum.

17. Omnibus heu portis pendent mea noxia vota.
Texitur haec castris quarta lacerna tuis]

pendebant noxia vota in Excerpt. Scallg. pendent
mea maxima vota in Mentel. & primo Leid. pen-
dent obnoxia vota legebat Heinſius: quo sensu
videtur cepisse Ant. Perrejus, qui adscripserat
noxia poni pro obnoxia. quid si legamus mea pen-
dent anxia vota? de vitae tuae salute, & de fo-
lici reditu sollicita Lib. I. El. 15. 17.

Non sic Aesoniden rapientibus anxia ventis.
Hyppolyte varuo constitit in thalamo.

& Lib. II. 16. 2.

Quid fies abducta gravius Briseide, quid fies.
Anxia captiva tristius Andromacha.

ita in margine libri mei dudum emendaveram,
quum postea inspectis Passeratii notis vidi con-
jecturam hanc ab ejus codd. confirmari. deinde
Texeris male in primo Vossiano. indicatur ritus
ille, quo solebant veteres matronae viris suis
ad bellum profectis lacernas texere, ut Lucretia

Collatino apud Ovid. N. Fast. 745.

Mittenda est domino (nunc nunc properate puellae)
Quam priimum nostra facta lacerna manu.

vide Gebhardi notas. mater Euryali apud Virg.
IX. Aen 488.

Veste tegens, tibi quam noctes festina dieſque
Urguebam, & tela curas solabar aniles.

de Illa Tiberi pallam texente Claudianus Consul.
Probin. & Olybr. v. 224.

Palla graves humeros velat, quam neverat uxor
Ilia, percurrrens vitreo sub gurgite telas.

ut pro Illi recte praeter Delrium emendarunt
Demsterus ad Rosin. Lib. I. cap. 1. & Torrent.
ad Horat. I. od. 2. 17: lacerna vero usque olim
in castris fuisse Romanos, hic locus, ut alios
mittam, docet. hinc Scholiaſtes Persii ad Sat. I.
v. 54: notat, Lacerna pallium ſimbriatum, quo
olim ſoli milites utebantur. quae ad verbum ut
pallium, describit ex Isidoro Lib. XIX. Orig.
cap. 24. & recte olim ſoli milites, quia sub Imp-
etiam in urbe lacernis uti sunt, unde toga depo-
ſita vix diſtinctio veſtitus erat inter ſervos & li-
beros, licet togarum uſum reducere voluerit
Augustus. vide Salmaſ. ad Tertull. de Pallio
pag. 81. & ſeqq. erat autem breve indumentum
quod pectus & brachia tegebat. vide Scriber. ad
Martiaſ. pag. 189. & Rubenium Lib. II. Elect.
cap. 12. Ceterum imitatus est hunc locum poeta
Cornellii vel Aſinii Galli nomen vendicans in
Elegia (cujus initium Non fui Arfacidum &c.)
quae vulgo praefigitur ante PſeudoGalli vel
Maximiani Elegias v. 50:

Quin etiam argento puroque intexitur auro
Altera jam castris parva (passa Heinſius) la-
cerna meis.

ut recte pro intexit in auro legit Ferrarius P. II.
Lib. I. de Re Vest. pag. 2: quamquam ita jam
ediderit Pithoeus in Catalectis p. 420. illam vero
Elegiam suo tempore Florentiae editam, sed a
Manutio fictam notavit Passeratus in notis ad
h. l. p. 588. utalunq; mentiri auctoris, Corn.
Cecce. 3. Galli

Occidat, inmerita qui carpsit ab arbore vallum.

20. Et struxit querulas rauca per ossa tubas:
Dignior obliquo funem qui torqueat Ocno:
Aeternusque tuam pascit, aselle, famem.

Dic

Galli nomen suspicatus est Rob. Tiddus ad Nemesiani Ecl. II. 99. & in fucum posteritati factum obtrusis sub Galli nomine istis Elegiis Maximiani, scriptoris barbari, & ut ait, *tantum non stercorei*, expulso Rapini iudicio, graviter invehitur Broukhusius supra ad Lib. II. El. 25. 92. non inmerito igitur eam *supposititiam* & *recentis scriptoris commentum* vocat Patruus meus ad Ovid. Epist. I. 4.

19. Occidat, inmerita qui carpsit ab arbore vallum] Occidet male in Voss. quarto. pro inmerita corrupte in primo D'Orvill. *minerva*. in qua tamen scriptura aliquid forsan latet, *inventa*, vel sim. *inmerita* tamen *arbore* non sollicito, hoc est quae non merebatur ramis suis propterea mutilari. infra El. IV. 21. *Saepe illa inmeritae causata est omnia Lunae. qui corpersit arbore* in Palatino, D'Orvill. secundo, & Askew. *quae carpsit Meapoli. in arbore* alti. Heinsius vero coniecit *quis sepsit*, vel *resit ab arbore vallum*. est enim mala imprecatio in illam, qui primus castra munivit vallo, & sepsit, stipitibus ex arbore decerptis, rasis seu dotatis. eum vide Lib. III. Advers. cap. 14. pag. 510. hoc est quod infra El. IV. 7. dicit

—— vallo praecingit aeterno,
Fidaque suggesta castra coronat humo.

dein *rauca per ossa* in Vatic. quinto & D'Orvill. sec. *aera* in v. c. Perreji, Colot. primo & sec. Vatic. ut in aliis codd. legi etiam testatur Passeratius. vulgatum exponunt de tubis vel tibiis ossibus seu cornetis, quibus antiquissimo tempore, sed postea aeneis, utebantur. noster Lib. III. El. 2. 41.

*Nil tibi sit rauco praetoria classica cornu
Flare.*

vide hic Volscum & Beroaldum. & Barthium ad Stat. VI. Th. 404.

21. Dignior obliquo funem qui torqueat Ocno:
Aeternusque tuam pascit, aselle, famem.]

Signior in Heinsiano & meo priore. Oblito Fructus, & pro satuo vel extremo capiebat. sed

recte Livinejus *obliquo* exponit de positu corporis illorum, qui funes torquent, & in illam partem, qua torquetur funis, incumbunt. *torquet aeno* Mentel. Groning. Palatinus Gebhardi, Heinsian. Voss. tert. & Askew. *torqueat aeno* Commelinianus, Horrich. Leid. sec. primus & quartus Voss. cum meo secundo. quod confirmat *Ocno* legendum, ut recte quidem notat Gebhardus, sed nescio quam Colinaei editionem memorat, in qua legatur,

Dignior obliquum funem qui torqueat aeno.

nam in illa, qua utor, Parisiis apud Simonem Colinaeum excusa an. 1529. cui variantes lectiones de Heinsiano exemplari adscripsit Broukhusius, & in edit. 1534. editum inveni,

Dignior obliquo funem qui torqueat ocno.

omnq in codd. Regiis, Colbertino, & primis edd. Venetis, Reg. Lep. & Volsci quomodo Robertus Titius Lib. II. Locor. Controv. 15. legendum contendit, locumque hunc, repudiato Pollitiano, qui in Miscellaneis cap. 81. ex loco Plinii de pigro Ocno, exposuerat, mire interpolavit, *ornum* pro torno seu instrumento ex arbore ocno, quo spartum, cannabina, vel aliam materiam in funes contrahabant, explicans, sed false propterea a Villiomaro seu Scaligero castigatus est Animadv. in Titium pag. 42. & 43. & in Sylva Carminum pag. 23. Poem. & licet in Assertionem suam pag. 50. & seqq. contra Scaligerum Titius sententiam suam mordicus tueatur, neminem tamen sibi adficientem invenit. Recte puto Beroaldum, Volscum, Pollitianum, Passeratium, aliosque intellectum loci exposuisse e Plinii loco Lib. XXXV. c. 11. §. 40. ubi tradit, in tabula Socratica pictum fuisse Ocnum funes torquentem, quos continuo ardebat asellas, & tamen Ocnum tam obliquae fuisse inertiae, ut asinum non abigeret, adeoque instar Danaëdum, continuato labore irritum se fatigasse, quam poenam Arethusa hic imprecatur primo valli & tubae castransis seu belli inventori. eo facit proverbium Iovium *ὁ ἀνὴρ ὁλοῦς οὐρανὸν τῷ ὄρνιθι βάπτειν*, quod refert Pausanias Lib. X. pag. 868. 869. Legi etiam merentur quae ad loci huius

Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos?

Num gravis inbelles adterit hasta manus?

25. Haec noceant potius, quam dentibus ulla puella

Det mihi plorandas per tua colla notas.

Diceris & macie vultum tenuasse, sed opto,

E desiderio sit color ille meo.

At mihi quum noctes induxit vesp̄r amaras,

30. Si qua relicta jacent, osculor arma tua.

Tum queror, in toto non fidere pallia lecto,

Lucis

ius illustrationem contulerunt Turnebus Lib. VIII. Advers. cap. 1. Scalig. ad Catalect. p. 187. Leopardus Lib. IX. Emend. cap. XI. Erasmus Adagio ocnos funem torquet pag. 153. 154. Scipius Lib. I. Veris. cap. 14. Claud. Minos ad Alciati Emblem. gr. Demsterus ad Rosin. Lib. V. cap. 29. p. 370. Gesnerus Lib. I. Hist. Anim. pag. 19. Harduinus ad Plinium T. V. p. 231. & 233. ad quem Hermolaus Barbarus scribit Romae exstare duo marmora in quibus Ocnus fabula incisâ videbatur.

23. Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos] dum teneros in Regiis, Colbertino, Mentel. Borrich. Heinsiano, primo Leid. primo & quarto Voss. meo secundo, & primis edd. cum in Askew. hoc loco confirmatur codicis Ambrosiani lectio apud Ovidium Epist. IV. 21.

Scilicet ut teneros urunt juga prima juvencos.

pro laedunt, quod è glossemate natum. vide Bentlej. ad Horat. Lib. I. Epist. 13. 6. & quae notavi in Addendis ad Lotich. pag. 663. & ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 311.

25. Haec noceant potius, quam dentibus ulla puella] potius noceant in cod. Regio. puellae. Nec noceant, & puellae in Voss. pr. alterum versum illustrent quae notabuntur infra ad El. V. 39.

27. Diceris & macie vultum tenuasse, sed opto, E desiderio sit color ille meo.]

macie in Excerpt. Scalig. collum tenuasse in Mentel. tribus Voss. Heinsiano, & meo priore, in quibus duobus vitiose etiam collum tenuisse, ut & in Borrich. sed alterum adhaeret Virgilio

IV. G. 254. horrida vultum deformat macies. ut macie tenuasse eidem Lib. III. 129. Dicitur & macies conjecerat Heinsius. simile illud Canaces apud Ovid. Epist. XI. 27. Fugerat ore color, macies adduxerat artus. deinde Ut desiderio Mentel. Leid. pr. & Voss. quart. Et desiderio Leid. sec. primus Voss. D'Orvill. alter, meus primus, & edd. priscæ. color iste in primo Leid. D'Orv. meo & primis edd. in se in sec. D'Orvill. & Askew. desiderio mei multis Ciceronis exemplis legi etiam posse docet Broukhusius, quamquam & alterum non damnet. & sic conjecerat Lib. III. El. 21. v. 6. Et desiderio, Tulle, movere mei, pro meo. nam si propria loquendi observetur ratio, desiderium mei notat desiderium erga me, desiderium meum indicat amorem, quo te reducem videre desidero. sed illa promiscue poni ac confundi notat Passeratius tam ad d. l. ex Lib. III. El. 21. 6. quam ad Lib. I. El. penult. v. 3. p. 241. sic tua cura pro cura tui apud Claudian. Bel. Get. 96. Consultitur dum Roma tibi, tua cura coëgit Inklusis aperire fugam. alia dedit Davif. ad. J. Caes. I. de B. G. 4.

29. At mihi quum noctes induxit vesp̄r amaras] Et mihi nunc noctes in primo Leid. indixit Askew. reduxit ex Palatinis Gebhardus. sed quod merito rejecit Broukhusius propter locutionem inducere noctem, veteribus usitatissimam. noctes amaræ nostro saepe de illis, quas insomnes sibi transigi queruntur amantes. vide ad Lib. I. El. 1. 33.

31. in toto non fidere pallia lecto] scindere vitiose in meo secundo. dura sibi strata, neque in lecto pallia sua sedere queritur, ut Ovid. I. Amor. El. 2. init. pallia autem sunt lectorum stragulae & vestimenta. vide Lipsium ad Senec. Epist. 67.

32. Lu.

Lucis & auctores non dare carmen aves.
Noctibus hibernis castrensia pensa laboro,
Et Tyria in radios vellera ducta suos.

35. Co-

32. *Lucis & auctores non dare carmen aves*
per auctores lucis aves recte Passeratius & Broukhusius intelligunt gallos, diei adventantis praenuntios, quos nondum canere queritur Antheus, dum noctes amaras & insomnes traheret, *matutinas alites* vocat Lib. I. El. 16. 46. ubi vide *matutinas* notavi. recte etiam notat Broukhusius auctores lucis dici gallos, pro, lucis praenuntios, ut *graculus aquae auctor* Ovidio, quod bene tueretur contra Heinsum, *augur* emendantem. Haec autem ideo adnoto, quia locutio haec in propria aetate fuit Grutero, ideoque locum emendatrice conjectura sollicitandum censuit. Lectori igitur non ingratum fore arbitror, si proferam quae ad hunc locum animadvertit in libris Suspicionum ineditis, ubi Lib. XV. cap. 14. haec occurrunt:
„ Illud Senis apud Plautum, *Prisquam Galli cantent*, revocavit mihi in mentem versum
„ Propertii Lib. IV. El. 3.

„ *Lucis & auctores non dare carmen aves.*

„ non satis proprie dici videbantur galli auctores
„ lucis. quare confugebam ad suspensiones, quae
„ non abhorrebant ab *Lucis & Aurorae non dare carmen aves*. sic Ovidius Lib. II.
„ Met. (597).

„ *Non vigil ales ibi cristati cantibus oris*
„ *Evocat Auroram.*

„ Sed tamen inclinare magis videbantur ad istud,

„ *Lucis & auctori non dare carmen aves,*

„ ut promiscue dicatur de quibusvis avibus, non
„ peculiariter de gallo. Sicut & illa Lib. I. El. 16.

„ *Haec ille, & si quae miseri novisti amantes.*
„ *Et matutinis obstreperat alitibus.*

„ quamvis tamen haec argute de gallis solis dicantur, quae sane lucis aves. Martialis Lib. XIV. Epigr. ultimo

„ *Surgite: jam vendit pueris jentacula pistor,*
„ *Cristataeque sonant undique lucis aves.*

„ Prudentius (Hymn. I. Cathem. init.)

„ *Ales diei nuntius*
„ *Lucem propinquam praecinis.*

„ Ovidius Lib. I. Fast. (455.)

„ *Nocte Deae nobis cristatus caeditur ales,*
„ *Quod tepidum vigili provocat ore diem.*

Sed neutram Gruteri emendationem probare possum, nam in prima videtur magis inpropria esse locutio, ut Galli dicantur *Lucis & Aurorae aves*, quam *lucis auctores*, hoc est, praenuntii, licet *Aurorae* in aliis legi testatur Latinus Latinius. & valde differt Ovidii locus, in quo galus *evocare Auroram* eleganter dicitur. aliis *provocare, praecinere diem*. vide ad Eleg. de Phoenice v. 46. post Claudian. altera magis, conveniret poetae Christiano, ut galli dicantur ante lucis adventum carmen dare *Lucis auctori*, sive Deo, qui *lucifator* dicitur Prudentio Hymno III. Cathem. init. ubi in vetustissimo meo cod. Ramondano *lucis auctor* & in marg. *lucis fator*. & aves in genere intelligendae essent. omnes matutinae alites. ut eidem Prudentio Hymno I. v. 13.

Vox ista, qua strepunt aves
Stantes sub ipso culmine,
Populo antequam lux emicet.

„ dare carmen hic dicuntur galli, ut Ovidio Lib. Fast. 767.

„ *Jam dederat cantum lucis praenuntius ales.*

34. *Et Tyria in radios vellera ducta suos* ita recte a viris eruditis restitutum pro *gladiis*, ut legebatur in codd. MSS. & edd. vetustis. in quam lectionem licet conspirent Askew. Groning. duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orv. & mei cum reliquis codd. *radios* tamen agnoscunt v. c. Perreji, Colotianus, & primus ac secund. Vaticanus. quod optime vindicavit Broukhusius. deinde *vellera fecta* male in duobus Leidd. tribus Voss. binis D'Orvill. meo utroque & prisca edd. sed *texta* in aliis MSS. ut ex codd. If. Vossii, in quibus etiam *radios*, legendum adscripserat Oudendorpius. N. Heinsum in notis Propertianis p. 744. ex vet. codice legebat *in radios vellera texta*, vel *peta*, aut *neta*. sed Lib. II. Advers. cap. 4. p. 236. & in notis ad Valer. Fl. VI. 223. *in radios texta*, vel in *calathos vellera* *lecta*

35. Cogor & e tabula pictos edificere mundos,
Qualis & haec docti sit positura Dei.

Et

lecta suos emendabat. ut *legere fila* passim apud Poetas. Broukhufius e conjectura edidit *vellera ducta. lanas enim ducere, & stamina deducere filo*, non minus obvia locutio. quod probavit & multis adstruxit Patruus meus ad Ovid. Lib. I. Am. 14. 7. & huic lectioni firmandae plurima alia ex Ovidio, Catullo, & Tibullo adferri possent exempla, sed textui sine ulla codicum auctoritate conjecturas inferere, temerarium semper judicant viri eruditi. quia igitur *secta* in plerisque codd. MSS. & vetustis edd. legitur, unius literae *s* in *l* mutatione, *lecta* praefendum censui, quod propius scripturae veteri inhaeret, quam ex *secta* formare *sucta*, & inde *ducta*, reponere. Ceterum *Noctibus hibernis* quod Arethusam fingat *pensa sua laborare*, ut Lycotae in castris degenti lacernas texeret, augeat laudem continentiae matronalis, quia lanificio ac telae operam dabant nocturno tempore. unde in loco Valerii Flacci. ut emendabat Heinsius

— cui plurima telis
Pervigilat nocturna soror, cultusque laborat.

sic Lucretia lanificio cum ancillis *lumen ad exiguum nocte operatur* apud Ovid. II. Fast. 743. & hinc Tibullus Lib. I. El. 3. 85.

— postaque lucerna
Deducat plena stamina longa colu.
Ac circa gravibus pensis adfixa puella
Paullatim somno fessa remittat opus.

35. Cogor & e tabula pictos edificere mundos] hoc distichon sequenti postponitur in multis codd. MSS. & edd. vetustis. sed ita ut reposuit Broukhufius, etiam se adolescentem jam collocandum censuisse notat Vulpus. Conor conjecturat Broukhufius. Cogor tamen melius Arethusae convenit, quae ut inquireret in situm & distantiam locorum longinquorum, in quibus militabat Lycotas, utque sciret, quid sibi de reditu ejus sperandum foret, cogebatur tabulas geographicas oculis perlustrare, quas absque desiderio absentis mariti non curaret. *cognoscere pro edificere* in aliis legi testatur Latinus Latinus p. 63. non male forsan, quia mox sequitur *Et disco, qua parte fluat* &c.

36. Qualis & haec docti sit positura Dei] *positura* & rumpit in Voss. pr. *voci posituras*, licet

non valde obvias, controversiam ne quis moveat cavent Passeratii & Broukhufii notae. Sensus loci non eodem modo Interpretes exponunt. Volfcus intelligebat de Arethusa, discere cupidam, quo pacto mundum Deus disposuerit. Passeratus mundum ipsum *Deum doctum*, seu sapientem, ex Stoicorum sententia dici existimabat, quod satis absurdum videtur; licet hoc sibi etiam in mentem aliquando venisse dicat Vulpus; sed postea *doctum Deum* solem sive Phoebum omnia scientem interpretatus est. Hoc demum est poetas poetice explicare! de Deo autem rerum omnium fatore & mundi conditore intelligere, Philosophiae & rerum naturalium indagatori decentius esset, quod studium, postquam amoribus defunctus esset, senectuti suae se destinasse proficitur noster Lib. III. El. 3. 45.

Atque ubi jam Venarem gravis interceperis aetas,
Sparseris & nigras alba senecta comas;
Tum mihi Naturae libeat perdiscere mores,
Quis Deus hanc mundi temperet arte domum

ex quo loco forte Dei mundum disponentis mentio huc irrepsit, & ad Arethusam, amore viri tabescentem, incommode relata fuit. sed vel ideo Lynceum, amores infantentem, irridet Lib. II. El. 25. 27.

Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
Proderit, aut rerum discere posse vias?

talis vero sapientia minus apte cadit in feminam mariti sui absentiam impatientius ferentem, ut de puellis dicit noster Lib. II. El. 25. 51.

Harum nulla solet rationem quaerere mundi,
Nec cur fraternis Luna laboret equis.

Arethusa igitur ex amoris adfectu tabulas vel mappas geographicas inspicere coacta à Propertio fingitur, ut situm locorum, in quibus militabat maritus, cognosceret, si forte, licet more Romano feminis in castra non pateret aditus, desiderium viri absentis pertaesa eum sequi vellet. ut v. 47.

Nec me tardarent Scythiae fuga &c.

An igitur philosophari, & in machinam totius mundi a Deo conditi inquirere, convenit feminae, quae, ut taedium solitudinis leniret, lanificio

Dddd

Et disco, qua parte fluat vincendus Araxes,
Quot sine aqua Parthus millia currat eques.

Quae

hio unice operam dabat, & instar castae Penelopes ab Ulixæ relictae, uxoris domisedae officio fungebatur, & id tantum studebat, ut sibi, *quaerenti spatiofam fallere noctem, Lassaræ viduas pendula tela manus*. Haec, ni fallor, lectoribus vel poeticae gnaris persuadebunt a sano sensu, & argumento Epistolae, quod in amoribus versatur, valde aliena esse, adeoque receptae hactenus lectionis sinceritatem non inmerito in dubium vocari posse. Sed cum codices scripti & editiones primæ nullam hic opem adferant, dubius hæreo, & ad conjecturas confugio. An forte scripserit poeta,

*Cogor & e tabula pithas ediscere mundos,
Qualis & hæc doctis sit positura viris.*

ut per viros doctos intelligat geographiae peritos, qui tabulas illas, universi posituram indicantes, confecerunt, quales Anaximandri Milesii, & aliorum habebant. de quibus vide Broukhufii notas, & adde Zonaram Tom. II. Annal. in Domitiano. in vocibus autem *Dei & Viri* alibi etiam aberrasse librarios, patet ex locis Ovidii Epist. IV. 56. & XV. Met. 104. Hoc si minus placeat, locumque a descriptoribus Monachis, de Deo creatore cogitantibus, gravius vulneratum quis existimet, substituere posset,

Qualis & hinc longis sit positura viis.

ut positura pro locorum distantia & situ dicatur, seu positione, quemadmodum loca sub hoc vel illo coeli cardine posita dicuntur, hoc est sita. vel si quis positurae vocem in poeta Elegiaco minus ferat, quam in Lucretii poemate de Rerum Natura, liberiore conjectura divinare ei liceret,

Quave sit hinc longis puppis itura viis.

sive, quo itinere maritimo ad te per terras longas, id est longinquas conferre me possem. & huic respondeat mox, quod de reditu Lycotæ vovet, v. 40.

Vensus in Italiam qui bene vela ferat.

& ideo fluminis Araxis mentio subjungitur, ut ex locorum & fluminum indagatione itineris cursum detegeret. pari fere colore, quo in Epistola

Penelopes Ovidiana aliquis in mensa, tamquam in tabula, Trojanæ regionis situm depingit. v. 31. & seqq.

*Aque aliquis posita monstrat fera praeclia mensæ,
Pingit & exiguo Pergama tota mero.
Hæc ibat Simois, hic est Sigeta tellus,
Hic steterat Priami regia celsa senis.*

Quia vero has conjecturas ipse audaces & nimis longe quaesitas agnosco, neque facile eas alicui obtrudi velim, meam tantum de hoc loco sententiam peritis rerum poeticarum & poetæ nostri exactoribus proposui, ut in re dubia certius quid excogitent & constituent. Ceterum hunc Propertii & illum Ovidii locum pulchro imitationis artificio aemulatus est Jacobus Wallius Eleg. III. Olivæ Pacis pag. 243. Poëmat.

*E tabula nuper veteres ediscere clades
Mens fuit: in tabula maximus orbis erat.
Spektabam terras, quas Sol, quas frigus adurit:
Spektabam portus, velivolamque mare. & seqq.
Sed mihi quo tabulae? me convenientius illis
Effossus regum pulvis & urna docet.
Hoc ego terrarum tractus in pulvere pingam,
Pingimus ut modica regia castra mero.*

38. Quot sine aqua Parthus millia currat eques? equus in omnibus fere codd. & edd. vetustis. quibus consentiunt duo Leidenses, tres Voss. uterque D'Orvill. & mei, cum Harleiano Musei Britann. & Askewiano a man. sec. & sic legebat Livinejus, & in margine libri sui Marklandus. idque firmari posset ex Ovidio Lib. V. Fast 592. de Parthis:

*Quid tibi nunc solitæ mitti poss terga sagittæ,
Quid loca, quid rapidi profuit usus equi?*

parum itaque differre puto an *equus Parthus* vel *eques* hic legatur, non illam tamen ob causam, ut cum Broukhufio statuamus, veteres & hominem equo insidentem, & equum ipsum promittens *equitem* dixisse, quod multis refutavit Patruus meus ad Virg. III. G. 117. neque apud Jul. Caesarem II de B. C. cap. 39. facile dānaverim, *capti homines equique*. ubi *equites* quo præferunt alii, nisi per homines intelligamus peduces,

- Quae tellus sit lenta gelu, quae putris ab aestu,
 40. Ventus in Italiam qui bene vela ferat.
 Adfidet una soror, curis & pallida nutrix
 Dejerat hiberni temporis esse moras.

Felix

aites, sic *equus* & *equus* dubiae lectionis est apud Minuc. Fel. cap. 7. ubi vide eruditorum notas. sed quia vix interest, an *equus* vel *equus* Parthicus dicatur aliquot millia in siccis & aridis illis locis currere posse sine aqua potu, sitinque diu tolerare posse. hunc enim loci huius sensum esse, Passeratio facile adfentior prae magni Sciligeri interpretatione, qui equum Parthicum sine aqua tantum viae currere exponebat sine strigatione ad emittendam urinam. Sed haec aliter intelligebat eruditus antistes Cordubensis Martinus de Roa Lib. VI. Singular. cap. 7. qui rejecta Scaligeri sententia refert ad morem, quo equis ex cursu longo vel rapido fatigatis & sudantibus aqua frigida infundebatur. sed quod ab hoc loco alienum arbitror. simpliciori sensu haec cepisse Hadr. Relandum patet inde, quod codici suo edit. Broukhustianae adscripserat locum Apollonii Dyscoli cap. XXV. Hist. Mirab. Ἀνδρῶν Ἀργείων ἰδιῶν πολλὰ καὶ ἀλμυρὰ καὶ ἔρηρὰ, δι' ὧν τῷ βίῳ ἀδύνατος καὶ ἄπικτος διαίτης. & videndum esse Dlog. Laërtium in vita Pyrrhonis, addiderat.

39. Quae tellus sit lenta gelu, quae putris ab aestu,] *lentam gelu tellurem* Pruterius exponebat pigram. in Excerpt. cod. Scaligerani pura. forte pro dura. Sed If. Vossius ad Catullum pag. 214. *lentam* explicat lubricam. dein *putris ab aestu* ex imitatione Virgilii est, Lib. I. G. 44. *Zephyro patris se gleba resolvit.* inquirebat igitur in regiones sub diversis Zonis vel frigida vel torrida sitis, in quibus marito Lycotae vel cum frigore vel calore nimio luctandum esset.

41. Adfidet una soror curis, & pallida nutrix,
 Dejerat &c.]

Adfit in primo Voss. *Affidat* corrupte in Mentel. & primo Leid. fidelitatis & solatii verbum est *adfidere*. Petronius cap. CXI. *Adfidebat* aegrae fidelissima ancilla, simulque & lacrimas commodabat lugenti. Apuleius Lib. I Metam. pag. 30. ed. Delphin. *Adfidebat pedes ejus uxor.* dein *pallida nutrix* in plerisque membranis, quibus accedunt Leidenenses, Vossiani, D'Orvilliani, & mei. & in

vetustis edd. ut utraque Aldi, Juntina, Colin. Gryphii, Rovill. Scalig. Canteri, & Doufarum Raphelengiana, distinguitur,

Adfidet una soror, curis & pallida nutrix.

quod praetuli, & sic adfert Gebhardus Lib. I. Antiq. Lect. cap. 23. qui ab *affidendo* nutrices *affidas* dictas censet. est autem proprium verbum de iis, qui vel aegris vel adfictis auxilii vel solatii causa adsunt. vide notas ad Ovid. Epist. XX. 134. *callida nutrix* Broukhustius textui ingessit ex emendatione Heinssii ad Ovid. VI. Met. 576. ubi *pejerat* profert, ut in omnibus fere MSS. & edd. antiquis legitur. sed ad marginem ed. Ald. emendandum adscripserat *Dejerat.* & sic Livinejus. quod amplexus est Broukhustius, & notionem verbi *dejerare* pro sancte adfirmare exemplis recte illustravit. Apuleius. Lib. X. Met. *His & similibus altercati conviciis, dejerans uterque, nullam se prorsus fraudem, nullam denique subreptionem fecisse.* sed & falsum *dejerare*, vel, ut in cod. Regio est, *dejurare* dixit Geilius, Lib. I. cap. 3. ubi vid. Gronov. & Patru mei notas ad Suet. Ner. cap. 28. idem tamen Broukhustius in loco Catulli Ep. 49. haesitabat an legendum esset *Per consulatum dejerat Patintus.* sed postea *pejerat* praetulit ex Cic. in Vatin. cap. 1. Papias in Vocabulario: *Dejurat, satis jurat, verum jurat.* forte *Dejerat.* idem corrigendus in *Egerare*, ubi legitur, *Egerare, spernere, detestari.* scribendum enim *Ejerare.* ut in Glossis MSS. Leidens. *Ejerare, dispernere, detestari.* *callida vero nutrix*, ut correxit Heinssius, magis mihi probaretur, si de amore clandestino & furtivo ageretur, ut passim in incestis Canaces, Byblidis, Myrrhae, & similibus amoribus nutrices astutae, vasmae, & rerum consciae ab Ovidio inducuntur, sed *pallida*, quae vetus codicum & edd. lectio est, hic aptius convenit Arethusae, cum qua soror & nutrix curarum & sollicitudinis de Lycotae vita vel reditu particeps, & timore pallida rectius sedere fingitur. talis Penelope apud Ovid. Epist. I. v. 11. & seqq.

Quando ego non timui graviora pericula veris?
 Res est solliciti plena timoris amor.

Dddd 2

In

Felix Hippolyte! nuda tulit arma papilla,
Et textit galea barbara molle caput.

45. Romanis utinam patuissent castra puellis!

Essem militiae farcina fida tuae.

Nec me tardarent Scythiae juga, quum pater altas
Africus in glaciem frigore nectit aquas.

Omnis

*In te fugebam violentos Troas ituros,
Nomine in Hecoreo pallida semper eram.*

fic utraque haec vox mutatur apud Sabinum Epist. I. 54. *Et coeptum revoces callida semper opus.* ut illic aptius, quia ad Penelopes dolum retextae lanae respicitur, emendavit idem Hein- sius, pro *Pallida*. eadem igitur non ubique con- veniunt.

43. — nuda tulit arma papilla,
Et textit galea barbara molle caput.]

mamilla in Borrich. Heinſiano, & meo priore. deinde *barbare mole caput* in primo Leid. unde cum Gebhardus etiam *mole* in Palatinis reperisset, id avide amplexus est, & *galeas mole* legendum censet, atque ideo dici putat, quia hu- jus Amazonis galea aerata & gravis erat. sed comparatio tantum ducitur a femina militante, cui *molle caput* convenit, quae cum *barbara* esset, ideo magis queritur puellis Romanis castra non patere, de quo vide D'orleans ad Tacitum pag. 119. Rittershus. ad Guntheri Ligurin. Lib. VII. 282. pag. 139. & quae notavi ad Lib. II. El. 6. 15. mox *Essem militiae* conjecerat Heinſius.

47. Nec me tardarent Scythias juga, quum pa- ter altas

Africus in glaciem frigore nectit aquas.]

initio hujus distichi adhaeret Virgilio Ecl. X. 50.

— non me ulla vetabunt

Frigora Parthenias canibus circumdare saltus.

ut notat illic Valens Guellius. sed in reliquis non exigua verae lectionis constituendae diffi- cultas est. *Atlas* pro *altas* in v. c. Perreji, secun- do & quinto Vaticano, & primis edd. *niger At- las* in eod. sec. Vatic. pro *pater* corrupte in pri- mo Voss. *pater*. sed in Groningano cum *parat abas*. quae scriptura versu seq. *nectere* exigeret, ut Heinſius in notis Propertianis pag. 744. qui etiam conjecerat cum *pater altas*, non mirum igitur

est, Livinejum codicis Posthiani, hoc est Gro- ningani, lectionem *parat* ineptam pronuntiasse, quia sequitur *nectit*. Cum vero *pater Africus*, quem pro Septemtrione poni exemplis proban- dum esset, vix dici posset Scythiae flumina in glaciem constringere, hinc Janus Helvetius olim mecum communicaverat emendandum sibi videri.

— quum pater altas,
Thraſcias in glaciem frigore nectit aquas.

Thraſcias ventus Graecis dicitur, qui Latinis *Circius*. vide Jo. Bapt. Plum in Adnot. Poster. cap. 78. Tom. I. fac. Crit. & Brodaeum ad Lib. I. Anthol. Graec. pag. 105. hinc in Epigr. veteri de Ventis Tom. II. Anth. Lat. p. 387.

Circius hinc dextro gelidus circum tonat antro:
Thraſcian Graeci propria dixerunt loquela.

ubi hanc amici eruditissimi conjecturam memo- ravi. vel legebat *Thracius in glaciem* &c. ut Aquilo intelligatur, quomodo apud Horatium Lib. I. od. 25. 11.

Thracis bacchante magis sub interlunia venso.
Lucanus Lib. I. 389.

— piniferi Boreas quum *Thracius* Offus
Rupibus incubuit:

sed quia *pater* Aeolo potius, (qui *ventorum pa- ter* dicitur Horatio Lib. I. od. 3. 3.) quam ven- to cuicumque convenire censebat Eldikius, alia conjectura hunc locum sic refigendum judicabat,

— quum *Pater alta*
Adſtrictas glacie frigore nectit aquas

ut *Pater* fit Jupiter, quo nomine Virgilio, Ho- ratio, aliisque saepe insignitur, & hoc confere- bat cum illo Horatii Lib. III. od. 10. 7.

Ventis & positas ut glaciem nives
Puro numine Jupiter.

Sed quia duo casus similes *glacie frigore non*
valde

Omnis amor magnus; sed aperto in conjuge major.
50. Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem.

Nam

valde eleganter junguntur, neque in glaciem Propertio eripi vellem, locum his tentaminibus bene constitutum adfirmare non ausim. *pater Africus* mendi sedem faciunt procul dubio, & forte frigore, quod abesse potest, a librariis additum fuerit. Hinc quum pro *pater* optimus codex Groninganus parat nobis suppeditet, non incommode substitui posse videtur,

*Nec me tardarent Scythiae juga, quum parat altas
Arcticus in glaciem nectere ventus aquas.*

ut *Arcticus ventus*, Boreas, propius inhaereat voci *Africus* & *ventus* ex *nectit* non violenta certe mutatione eliciatur. *ventus* enim necessario addi debet *Arcticus*, ut in loco Horatii, *Thracio bacchante magis vento*. contra loco non suo a librariis *Aquilo ventus* ingestus fuit nostro Lib. II. El. 4. 4. Qui felicior loco adfecto medicinam adtulerit, lubenter ei adsurgam. *nectere aquas in glaciem*, ut in Epigr. Asmeni de quatuor anni tempestatibus T. II. Anth. Lat. p. 343.

Labentes haec durat aquas, haec flumina nectit.
quod alligare ibidem Bassilio,

Vis hiemis glacie currentes alligat undas.

ubi vide quae notavi. Idque frigore jungere vel vincire aquas aliis dicitur: ut Pompejanus Epigrammate de anni glacie concreto, *postquam tristis hiems frigore junxit aquas. vel vinxit*, ubi plura.

49. Omnis amor magnus, sed aperto in conjuge major

Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem]

Marklandus codici suo adscripserat, *Non recte capio veritatem hujus sententiae*, obscurum certe est, cur, dicat *amorem in aperto conjuge majorem esse*. Passeratius in loci corrupti explicatione valde aestuat, & *apertum conjugem* dici putat, quia etiam amantes citra legitimas nuptias se vocant *conjuges*, moechus autem testis amator, sed maritus apertus, ideoque *conjugem apertum* interpretatur manifestum, & in MSS. legi *apto in conjuge* testatur, ac bene convenientem amorem exponit. sed tales coactae interpretationes loci obscuritatem & corruptelae suspicionem augent. procul dubio eum fefellerit scripturae compendium

apto, id est, *aperte*, hinc tamen, in *apta conjuge* deduxit Cl. Schraderus Emend. cap. IX. pag. 171. & hanc correctionem suam loci incommodis, quia *conjux apertus* non convenit, & *amor in conjuge* pro *erga maritum* non recte dicitur, mederi adfirmat. sed quam facile transpositis literis ex *sed aperto*, deletis tantum a & p, elici potest vera, nisi mihi blandior, versus restitutio, si legamus,

Omnis amor magnus, deserta in conjuge major.

id enim optime Arethusae, a marito Lycota relictae, congruit. & hoc est illud quod supra Lib. II. El. 24. 43.

*Semper in absentes felicior aestus amantes:
Elevat adfidos copia longa viros:*

Briseis apud Ovid. Epist. III. 82.

*Ibis & (o miseram!) cui me, violente, relinques?
Quis mihi desertae mite levamen erit?*

Epist. V. 75.

Sic Helene doleat, desertaque conjuge ploret.

Sappho Epist. XV. 155.

Ales Ilyn, Sappho desertos cantat amores.

& passim in Epistolis Ovidianis Heroïdes se desertas cum queruntur, majorem amoris aestum manifestant. ideo addit Propertius, *Venerem ipsam hanc facem ventilare*, ut magis vividam reddat, & eo ardentius luceat, quomodo flamma & ignis vivere, & contra mori pro extingui saepe a poetis dicitur. vide Lambin. ad Lucret. IV. 924. Heinss & Patruï mei notas ad Ovid. VII. Met. 77. face enim commota & agitata flamma vivit & augetur, non mota moritur seu extinguitur. eleganter Ovidius Lib. I. Am. El. 2. 11.

*Vidi ego jactatas mota face crescere flammam,
Et vidi nullo concubiente mori.*

sic vivere ipse amor dicitur Nasoni Lib. II. A. A. 101.

Non facient, ut vivat amor, Medelides herbae.

ubi dures in MSS. quae glossa videtur. Vincat
Dddd 3

Nam mihi quo, Poenis si purpura fulgeat ostris,
Cryſtalluſque ſuas ornet aquoſa manus?

Omnia

male in aliis. Rem. Am. 732.

*Ut paene extinctum cinerem ſi ſulphure tangas,
Vivet, & e minimo maximus ignis erit.*

Ventilare autem hoc loco eſt, quod quaterent, concutere Lib. I. El. 3. 10. Et quaterent ſera nocte facem pueri. & quaſſare Petronio cap. 97. Intrat ſtabulum praeco cum ſervo publico, facem fumoſam magis, quam lucidam quaſſans. Douſa P. adſcripſerat locum Plinii Lib. IV. Epist. ut enim faces ignis aſidua concuſſione cuſtodiantur, diſmiſſae aegerrime reparantur, ſic & dicentis calor & audientis intentio continuationem ſervat, intercapedine & quaſi remiſſione languet. verſum hunc ita ut legitur adfert etiam Neſtor in Vocabulario pag. 130. b. in ventilare. Ignem igitur majorem Arethuae amori, & ſimul carmini Propertiano, addere poteſt haec emendatio prae languida illa & frigida aperti vel apti conjugis explicatione, eamque adjuvant non parum praecedentia Eſſem militiae ſarcina fida tuae. Nec me tardarent Scythiae juga, &c. quo minus nempe eo ſides & amor ſuus in Lycotam ſequeretur, pari colore, quo Lib. II. El. 23. 53.

Quo fugis, ah demens? nulla eſt fuga. tu licet uſque

Ad Tignatū fugias, uſque ſequetur amor.

51. Nam mihi quo, Poenis ſi purpura fulgeat ostris,

Cryſtalluſque ſuas ornet aquoſa manus]

Poenis tibi & ſeq. verſ. Cryſtalluſque tuas, in omnibus artea codd. MSS. & editis legebatur, unde plerique Interpretes haec ad Lycotam retulerunt. ſi correxit Heinſius ad Ovid. I. ex P. 5. 79. te purpura Neap. quod margini codicis ſui etiam adſcripſerat Marklandus. ſuas Broukhufius ex ſua emendatione, non autem à codice aliquo veteri, in textu dedit, hoc eſt manus, quae eam geſtant. meas tamen ex cod. Neapolitano praeferrem. Sed in explicatione loci fluctuant valde viri eruditi, Paſſeratius cryſtallum capiebat de vaſe vel poculo cryſtallino, quo manus Lycotae ornaretur, cum biberet, & aquoſam cryſtallum interpretatur, quae conſtat ex aqua & humore gelu concreto. ſic fere Vol-

ſcus & Beroaldus. Chryſolithuſque vel Berylluſque ſuas coniecit Heinſius Lib. I. Adverſ. cap. 2. ut infra El. VII. 9. Et ſolitam digito beryllum adederat ignis. qui haec ad ſe referri ab Arethufa, non ad Lycotam, exiſtimat. Broukhufius de pila cryſtallina, quam manu verſabat Arethufa, intelligebat, ſed talem pilam manu tenebant puellae Romanae aeſtatis calore, ad refrigerandum, (de quo ſupra ad Lib. II. El. 18. 60.) hanc vero Arethuae epistolam hieme ſcriptam indicat v. 42. Dejerat hibernis temporis eſſe moras. Recte igitur Vulpius, qui in prima editione de capulo enſis Lycotae cryſtallino, vel de ſpeculo cogitaverat, ſecundis curis, a Broukhufio diſſentiens, explicuit de annulo, cui beryllus, vel adamas, vel alia gemma cryſtallo ſimilis fuerit inſerta, & aquoſam interpretatur (Iſidor. XIII. 16.) gemmam coloris valde diluti, aquam marinam Italis dictam. certe nihil ad rem faciunt quae contulit Paſſeratius, ut aquoſam cryſtallum illuſtret. vera vocis viſ & notio explicanda eſt ex ſeptem Claudiani Epigrammatibus Latinis de Cryſtallo cui aqua inerat, vel, ut Graecis ejuſdem duobus Epigrammatibus praefigitur, *eis* *Κρύσταλλος ἰνὸς ὕδατος ἵχθυος*. vide Claverium ad Claudian. Ep. VI. & ſeqq. qui alterum Graecum *Εἰς ὕδατος, Κρύσταλλος, ἰχθυος* &c. ſic Latino reddidit,

*Quis lapidi cognate latex te ſtringere quivis
Parte tui? Boreas. quis ſoluſſe? Notus.*

ſed elegantius Muſa Grotiana, in Graecis vertendis feliciffima,

*Dic aqua ſub lapidis glaciali tegmine, quo tu
Conpaſſa es Borea, vel reſoluta Noto?*

primum vero ſic interpretabatur vir maximus,

*Adris ingenio glacies ſortita figuram
Exhibet inmenſum nobis in imagine mundum,
Aethera qui fluctus pelagi complectitur in ſe.*

utrumque Graecum legitur Lib. IV. Anthol. Gr. Tit. 18. Ep. 2. & 3. recte igitur Hadr. Re-landus margini edit. Broukhufianae adſcripſerat, aquam cryſtalli adpellant gentes Orientales ſplendorem, uti nos ab iis edocti aquam gemmae dicimus.

53. Om.

Omnia furda tacent: rarīs adsueta Kalendis

Vix aperit clausos una puella lares.

55. Glaucidos & catulae vox est mihi grata querentis:

Illa tui partem vindicat una tori.

Flore

53. *Omnia furda tacent: rarīs adsueta Kalendis*
Vix aperit clausos una puella lares.

Omnia in quarto Vossiano. sed *omnia* hic eo sensu quo El. seq. v. 83. *Omnia* praebant somnos. *rarisque* in singulis fere codicum veterum apud me Excerptis, & edd. vetustis. *rarisque* asuta in Askewiano. sed hic quoque locus tenebris obitus est, si ad lectionis vulgatae sensum intelligendum Interpretes consulamus. *Kalendas* *raras* Passeratius ad h. l. exponit paucas vel raro venientes, sed annuas, seu quotannis semel redeuntes, intelligit ad Eleg. VIII. 4. p. 656. ubi *horam rarae morae* Broukhussius etiam interpretatur, *cujus copia semel dumtaxat in anno fit*. Volscus *raras Kalendas* explicat quae vix semel quoque mense Arethusae domesticos lares aperiunt. alia commenti fuerunt Beroaldus, ceterique. haerebat etiam ad hunc scopulum Marklandus, nam adscripserat, *Quaere de hoc loco, & quae nam sint rarae Kalendae. an scribendum sit Martiis Kalendis? quo die munera accipiebant feminae.* id puto ei ex nota Passeratii in mentem venit, qui de muneribus ad feminas Kalendis Martiis missis agit pag. 503. sed irrita haec conamina arbitror. Ad sanandum grave ulcus huic versui inflictum feliciore successu Heinsius ingenii sui critici sōroxīm adhibuit, quum emendaret,

—— radiis adsueta colisque
 Vix aperit clausos una puella lares.

ut innuat Arethusa, nec sibi janitorem neque ancillam, ad fores aperiendas in promptu esse; quamquam sensus mihi altus videatur, nempe vix una ex ancillis meis lanificio adfuetis & unice intentis domum aperit, me sola a te relicta. id jubent praecedentia hujus Elegiae v. 18.

Textitur haec castris quarta lacerna tuis.

& v. 33.

Noctibus hibernis castrensis pensa laboro,
Et Tyria in radios vellera lecta suos.

ubi de radiis in textrina vide Broukhussium.

Haec praeclara & Heinso dignissima emendatio, quae legitur in ejus Adversariis Lib. I. cap. 2. & notis Propertianis p. 744. ansam praebuit Struchmeyero in Animadv. Crit. p. 166. Wakero in Amoen. Liter. pag. 103. & Cl. Schraderi Emend. cap. IX. pag. 172. ut hoc in loco emendarent,

—— lanisque adsueta colendis.

sed quamvis *lanas colere* probe dictum concedam, Heinsonianum tamen *colisque* praeferendum videtur, praesertim propter Virgilii locum a Cl. Schraderi adductum ex Lib. VII. Aen. 805. de Camilla:

—— non illa colo, calathisque Minervae.
 Femineas adsueta manus.

quem locum si ante oculus habuerit Propertius, calathis adsueta colisque non male etiam hic legi posse videtur. praeterea idem Heinsius coniecerat *Limina furda tacent.* vel *Faneta furda tacent.* quod autem *arvis colendis* antea tentaverat, & Graevius *agris colendis*, in T. IV. Syll. Epist. p. 227. 29. aliena sunt, & cum emendatione modo laudata non comparanda.

55. *Glaucidos & catulae vox est m. g. q.*
Illa tui partem vindicat una tori]

optime sic emendavit Scaliger, pro lectione codd. MSS. & edd. veterum, *Graucidos*, ut etiam in meorum codicum Excerptis habetur, quod Beroaldus dictum existimat a γραῖς, vetula. *Graucidos* Mentel. Leid. pr. & meus secundus. sed *Glaucidos* nomen catulae suae inposuit Arethusa a glaucis, seu caesiis, ejus oculis, ut Minerva γλαυκῶπις Ἀθήνη Homero passim dicitur. vide Gellium Lib. II. cap. 26. frustra tentavit Heinsius *Raucidula & catulae vox*. licet in secundo Regio *Raucidos*. nam in Colbertino & primo Regio *Graucidos*. ut in ceteris. *querenti* in D'Orvill. sec. altero versu *tore* legitur in Mentel. Excerptis Scalig. Neapol. Groning. primo Leid. & Voss. D'Orvill. sec. & le-

Flore facella tego, verbenis compita velo,
 Et crepat ad veteres herba Sabina focos.
 Sive in finitimo gemuit stans noctua tigno,
 60. Seu voluit tangi parca lucerna mero:
 Illa dies hornis caedem denuntiat agnis,
 Succinctique calent ad nova lucra popae.

Ne

meo utroque, cum uno Palatino Gebhardi, & primis edd. *Illā mihi partem* in altero Palat. frustra Passeratius *sibi partem vindicat*. neque probo Gebhardi conjecturam legentis, *Illā tuam partem vind. una toro*.

59. *Sive in finitimo gemuit stans noctua tigno,
 Seu voluit tangi parca lucerna mero]*

in *furtivo* Regii, meus secundus, & primae edd. Venetae, Reg. Lep. Aldinae, Juntinae & Colinaei, *finitimo* in Vaticano sec. & ceteris codd. atque ed. Beroaldina, Gryph. Rovill. & Canteri. vitiose *genuit* in primo Voss. Borrich. & D'Orvill. pro *tigno* conieceram *testo*, in domus culmine. ut apud Virg. I. G. 402.

— de culmine summo

Nequidquam feros exercet noctua cantus.

sic hae voces & aliis in locis variantur. ut apud Cicer. pro domo cap. 23. *Caementis ac testis testorum meorum*, ubi in edd. vet. *testis*, sed *tignis* in MSS. quod illic praefendum. vide Gruteri & Graevii notas. & Heins. ad Ovid. XIV. Met. 534. & IV. Fast. 233. ubi hoc in loco praeferre videtur *tigno*, pro tabulato, ut *tigna cava* infra El. VI. 50. adde Markland. ad Statii Silvas pag. 47. altero versu pro *voluit* Scaliger ad Ciri v. 344. adfert *metuit*, quod in aliis legi, vel *doluit*, notat Passeratius, sed utrumque rejicit, & *voluit* tuetur, eo sensu, seu lucerna jam fere extincta mero injecto flammam alii & resuscitari exegit. ut apud Ovid. Epist. XIII. 114.

Ut solet adfuso surgere flamma mero.

inde vero omina captasse, praesertim si lucerna infuso mero sternutando crepitaret, patet ex Epist. XIX. 151. & seqq.

Sternuit & lumen (posito nam scribitur illo)

Sternuit, & nobis prospera signa dedit.

*Ecce merum nutrix faustos instillat in ignes;
 Cras erimus plures, inquit, & ipsa bibit.*

vide Passeratium ad h. l. pag. 594. & huc spe-

stat elegans Epigramma Lib. VII. Anthol. Graec. N. 179.

Ἦδη φίλτατε λύχνε τρίς ἔπληρες ἡ τάχα τετραπλῶ
 Ἐς θαλάμῳς ἤξην Ἀντιγόνῳ προλιγύεις.
 Εἰ γὰρ ἅμαξ εἰς τόδ' ἐτάμενον; οἷος Ἀπῆλλον,
 Θνητοῖς μάντις ἴσῃ καὶ σὺ πᾶσι τριπόδι.

quod his Latinis numeris reddidit Hugo Grotius,

*Jam sternutasti ter fida lucerna: venisse
 Antigona ad nostrum, te mihi vate, torum?
 Si signum res ipsa probat, ceu magnus Apollo
 Tu quoque fatidicos stabis apud tripodas.*

tingi autem praefero pro *tangi*, cum quia id rei huic magis proprium est, tum quia sic legitur in v. c. Perreji, Colotiano, tribus Vaticanis, & tertio Voss. licet alterum probasse videatur Scribnerius ad Martialem pag. 149. & Heinsius ad Ovid. IV. Fast. 740. J. Doussa P. editioni Canteri adscripserat *tingi*, & notaverat interpretationem hujus moris ex Ovidianis exemplis pendendam, adscripto versu ex d. Epist. XIX. 153. *Ecce merum nutrix* &c. & altero ex Lib. I. ex P. Ep. 3. 10.

— sic ad tua verba revixi,

Ut solet infuso crescere flamma mero.

sed ubi in vetustis edd. legitur *flamma redire*, & in aliis *vena redire*, quod viri docti praetulerunt.

61. *Illā dies hornis caedem denuntiat agnis,
 Succinctique calent ad nova lucra popae]*

hornis eadem in Groning. & D'Orvill. sec. *ornis* in bink Leidenfib. & Vossianis, & pro *agnis* vitiose etiam *ignis* in Voss. quarto. *succinctaeque* perperam in plerisque MSS. & edd. vetustis, ut & *cadunt* in Mentel. duobus Leidd. & tertio Voss. *calant* in altero D'Orv. sed optime ad *nova sacra* in v. c. Perreji, Colot. & primo ac sec. Vatic. & sic adfert Turnebus XVIII. Adv. vers.

Ne, precor, adscensis tanti sit gloria Baëtris,

Raptave

verf. cap. 5. & Hermol. Barbarus Castig. ad Plinium Lib. VII. cap. 12. pag. 434. vide Abramum ad Cic. pro Milon. c. 24. p. 893. *Succintheque cadent ad tua Askew.* unde legi posset *Succintheque calent ad tua sacra popae.* Miror Broukhufium hunc locum interpretari de victimis novis, quibus Arethusa purgatura erat malum omen gementis noctuae, & lucernae deficientis. eo referenda puto, quae praecesserant, *Flora facella tego* &c. *Et crepat ad veteres herba Sabina focos.* quod tamen dislichon melius praecedenti anteponeretur hoc modo:

*Sive in fœnitimo gemuit stans noctua tigno,
Seu voluit tangi pœrca luerna mero;
Flora facella tego, verbenis compita velo,
Et crepat ad veteres herba Sabina focos.*

Sed magis adhuc miror, nemini Interpretum suboluisse, duos hos versus *Illa dies hornis* &c. sede sua motos & infra collocandos esse post versum 70. ubi longe aptius post mentionem redditus Lycotæ sequerentur isto ordine:

*Incorrupta mei conserva foedera læti.
Hac ego te sola lege redisse velim.
Illa dies hornis caedem denuntiat agnis,
Succintheque calent ad nova sacra popae.
Armoque quum tulero portae votiua Capenae.
&c.*

vel ad tua sacra ex cod. Askewiano. sic enim elegantissime respiciet ritum, quo solebant amicis vel maritis, e longinquo itinere, & bellica praesertim expeditione domum redeuntibus, tenerum agnum, juvenum in epulas caedere, vel ad sacrificium immolare. Horatius Lib. I. Epist. 3. v. ult.

Pascitur in vestrum reditum votiua juvenca.

& eo refer illud ejusdem Flacci ad Pompejum, de militia reducem, Lib. II. od. 7. 17.

*Ergo obligatam redde Jovi dapem,
Longaque fessum militia latus
Depens sub lauro mea.*

ubi per dapem obligatam intelligit sacrificium, Jovi votum. quo loco Patruus meus firmare potuisset conjecturam suam apud Ovid. XIII. Met. 589. — non ut delubra dapesque Des mihi sacrificas. pro dieisque. Vide quam bene tunc omnia cohaerebunt: Arethusa nempe, si Lycotas

conservato læti foedere intemerato, revertetur, vovet ei hornum agnum in sacrificium pro salvo reditu, additque se vota, quae portis adfixa pro felici ejus expeditione & reditu se suscepisse dixerat v. 17. persoluturam, ut in Penelopes Epistola apud Ovid. Epist. I. 27. *Grata ferunt Nymphae pro salvis dona maritis.* ita Arethusa nunc reducis mariti arma bello defuncta in aede Martis extra portam Capenam (Veneris Erycinae illic templum fuisse adscripserat Heinsius) suspensuram se dicit addita subscriptione, SALVO GRATA PVELLA VIRO. ubi eriges tituli vim, si pro GRATA reponas SALVO SALVA PVELLA VIRO. ut in illius salute suam quoque salutem positam iannat. ut apud Ovid. II. ex P. Ep. 3. 98.

*Sed si sola mihi dentur tua vota, precabor,
Ut tibi sit salvo Caesare salva parens.*

& Epist. XX. 112.

Et salvam salva te cupit esse fide.

ita Tibullus se salvum ac felicem, si salva fuisset puella, dicit Lib. I. El. 5. 19.

*At mihi felicem vitam, si salva fuisses,
Fingebam demens.*

ipse Propertius tale votum pro Cynthia suscipiens Lib. II. El. 21. 41. seqq.

Si non unius, quaeso, miserere duorum:

Vivam, si vivet: si cadet illa, cadam.

Pro quibus optatis sacro me carmine damno:

Scribam ego, per magnum salva puella Jovem.

& pro Corinna Ovidius Lib. II. Am. 13. 25.

Ipse ego thura dabo fumosis candidus aris,

Ipse feram ante tuos munera vota pedes:

Adjiciam totulum, SERVATA NASO CORINNA.

& Lib. I. El. XI. 27.

Subscribam; Veneri, fidas tibi Naso ministrae

Dedicat.

quibus in locis nomen tuum proprium subscribit Naso, ut moris erat, de quo vide Interpretum notas ad Justin. IX. 7. 13. ubi Olympias gladium, quo percussus erat Philippus, Apollini consecrat, subscripto MYRTALES nomine, quod antea gesserat. sic & Propertius hic scribere potuit.

Essee

tulp.

Raptave odorato carbasa lina duci,
 65. Plumbea quum tortae sparguntur pondera fundae,
 Subdolan & versis increpat arcus equis.

Sed

tulisset, salvo salva ARETHUSA viro. nam in altero loco salva puella non est subscribentis nomen adeoque illic minus recte Cynthia salva poneretur. forte tamen cum Heinio praestiterit Armaque cum tuleris, ut innuat Lycotam ipsum e bello reducem, arma, quibus usus erat, in aede Martis prope portam Capenam suspensurum, titulo ab Arethusa subscripto. illam vero dicitur, reditus Lycotae, quanto ardore voveat, adparet eo quod ipsos popas ad haec ejus sacra instituenda jam succinctos, id est, paratos calere dicat. succincti enim poprie sunt *ἐκκλιστοι*, ad agendum expediti, Ovid. IV. Fast. 319.

Nominis esse potes succinctus caussa minister.

& Lib. IV. 413.

A bove succincti cultros remoyete ministri.

Lucanus Lib. I. 612.

Cornua succincti premerent cum torva ministri.

& passim alibi. vid. B. Plum ad Lucret. I. 91. & Gonsal. ad Petron. p. 56. unde patet quam infelicitate Beroaldus, quia succinctae male in MSS. legebatur & editionibus primis, succinctas popas existimaverit a poeta dictas pro minutis victimis, vel pinguioribus extis. Sed virum in primo iterarum diluculo magnum decepit Codicum vel editionum, quibus utebatur, corruptela.

63. Ne, precor, adscensis tanti sis gloria Baetris,
 Raptave odorato &c.]

Nec precor in utroque D'Orvill. Te precor Borrich. adscensis recte a viris doctis restitutum est pro lectione, quae in aliis obtinebat codd. & in Valatinis membranis inventa fuit a Gebhardo, quamque non ineptam vocat, accensis. sic quidem in sec. D'Orvill. etiam legitur, sed alterum optime tuetur Broukhuius, &, ut alii Interpretes, intelligit de Arethusa maritum admonente, ne gloriae & laudis ardore primus hostium moenia adscendat. sed aliter cepisse Doufam P. patet ex ejus annotatione, qua margini ed. Rovill. adscripserat, adscensis recte, nam

adscendimus in Orientem. sed alterum rectius videtur, quia de rei militaris virtute ac praemio hic agitur. gloria Parthis perperam in Askewiano. quod satis rejicitur ex v. 7. hujus Elegiae, Te modo viderunt iteratos Baetra per ortus. altero versu laudo conjecturam Heinii ingeniosissimam Raptave Oronteo. ut Orontem myrrha Lib. I. El. 2. 3. Aut quid Orontea crines perfundere myrrha. cum vide Lib. I. Advers. 2. pag. 12. ubi censet, Propertium respexisse expeditionem G. Cassii Longini, qui tempore Crassi in Syria Quaestor. post ejus cladem, collectis exercitus reliquiis, Osacem praefectum regium ad flumen Orontem superavit, testibus Dione, Plutarcho, Cicerone, aliisque. Orontae duci etiam orae ed. Ald. adleverat: sed prius praefero. de carbasinis vestibus, quibus Arabes & Indii utebantur, intelligendum adscripserat Ant. Perrejus: & sic Beroaldus, Passeratius, alique. sed si antecedens versus ad moenia hostilia primum adscensa spectet, ut recte capiunt Interpretes, Raptave non adeo ad vestes duci odorato ademptas, quam ad ejus vexilla militaria, luxus caussa e carbasa, auro & purpura distincto, facta, vel ad ejus praetorium velis pretiosis expansum possent referri. vexilla autem hostibus erepta in donum bene meritis data fuisse patet ex Sillo Ital. XV. 261.

65. Plumbea quum tortae sparg. pondera fundae
 Subdolan & versis increpat arcus equis]

spargantur & increpet in Voss. quarto, utroque hujus distichi versu videtur duo Virgilii loca in animo habuisse, primum ex Lib. VII. Aen. 686. pars maxima glandes Liventis plumbi spargit. quod illic cum hoc Propertiano confert Valens Guellius, ut & minorem versum cum Lib. III. G. 31. Eidentemque fuga Parthum, versisque sagittis. de hac Parthorum pugnandi ratione, a Scythis desumpta, vide supra ad Lib. III. 7. 54. Parthorum astutae tela remissa fugae. in cod. Regio verbera fundae. quod forte petatum ex Virg. I. G. 309. Stuppea torquentem Balaris verbera fundae. Silius Ital. Lib. I. 314. Hic crebram fundit Balaris verbera glandem. pondera tamen hic non puto, nam sic eodem libro Silius v. 523. librataque pondera plumbi Cortatim jaciunt.

67. Sed,

Sed, (tua sic domitis Parthae telluris alumnis
Pura triumphantes hasta sequatur equos!)
Incorrupta mei conserva foedera lecti.

70. Hac ego te sola lege redisse velim.
Armaque quum tulerò portae votiva Capenae,
Subscribam, *Salvo grata puella viro.*

ELEG.

67. *Sed, (tua sic domitis Parthae telluris alumnis
Pura triumphantes hasta seq. equos)*

ita haec distinxit Broukhufius. in primis ac vestustioribus aliis edd. excudebatur *Sed tua fit domitis*, ut in Venetis, Reg. Lep. Volsci, Aldi utraque. Juntina, aliisque. *Sed tua fit* vitio typi in ed. Collin. *fit domitis* aetiam in meo cod. secundo. *Sed tua sic* correxit Beroaldus, nulla tamen interpunctione addita. *Sic tua, sic domitis* Heinsius ad oram ed. Ald. *Sed tua subdomitis* Guyetus. *Et tua sic dominis per te pro Parthae* in meo priore, & Borrichiano. dein, *triumphantis* in Mentel. Exc. Scalig. Borrich. Askew. Voss. Heiniano, meo utroque, & primis edd. Arethufam hic dehortari Lycotam à certaminis discrimine notat Valens Guellius ad Virg. VI. Aen. 760. & ideo *puram hastam* incruentam & innoxiam exponit. sed videtur potius ei victoriam de Parthis relatum adprecari & in virtutis bellicae praemium *hastam puram* ominari, quas

puram dicebatur, quia sine cuspidē ferrea erat, & inter dona militaria, viris fortibus concessa, non minimi erat honoris. vide Passeratium ad h. l. pag. 596. & quae viri eruditi notarunt ad Silium Ital. XV. 261.

— tunc hasta viris, & Martia cuique
Vexilla, ut meritum, & praedae libamina dantur.

70. *Hac ego te sola lege redisse velim*] post hunc versum inferendum esse distichen, quod supra legitur v. 61. *Ille dies horis caedem denuntiat agnis* &c. illic conjeci, ut reduci marito, sed casti conjugii lege servata, promittat agnorum tenellorum sacrificium, ad quod popas jam succinctos seu paratos esse fingit, longe alio sensu, quam quo explicarant Interpretes, vota quoque sua portae Capenae adfixa, addita pro salvi viri reditu inscriptione, se persoluturam; ubi plura ad Elegiae hujus finem notavi.

E L E G. IV.

Tarpejum nemus, & Tarpejæ turpe sepulcrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.
Lucus erat felix hederofo consitus antro,

Mul-

ELEG. IV.] FABULA TARPEJAE inscribitur in Regiis, Borrichiano, meo secundo, & antiquis edd. DE MORTE TARPEJAE in meo priore. loca plurima in hac Elegia emendat Heinſius Lib. I. Adverſ. cap. 2. & multa ad ejus illustrationem contulit Juſtus Ryckius de Capitol. Rom. cap. III.

1. *Tarpejum nemus, & Tarpejæ turpe ſepulcrum*
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.]

Tarpejum turpe ſepulcrum Voſſ. quart. *Tarpeja rupe* emendabat D. Heinſius ad Silium Lib. I. 541. quem ad eundem locum pro more reſutat Daufquejus in Comment. pag. 47. & *turpe ſepulcrum* infame propter Tarpejæ proditorem ac perſidiam dici notat, ut jam expoſuerat Paſſeratinus. & hoc agnoſcunt omnes codices & veteres edd. vide Broukhuſium, qui Tarpejam in Capitolio ſepultam docet ex Varrone, cujus verba D. Heinſio favere quidem poſſent, ex Lib. IV. de L. L. pag. 13. *Hic mons ante Tarpejus dictus, & virgine Veſtali Tarpeja, quæ ibi ab Sabineis necata armis & ſepulta: ejus nominis monumendum relictum, quod etiam nunc ejus rupes Tarpejum appellatur ſaxum.* *Tarpeja in rupe* patrem ſuum emendaſſe dicit Nicolaus filius ad Ovid. II. ex P. I. 57. qui ipſe in margine ed. Ald. præterea conjecerat: *Tarpeja vepre ſepulcrum.* ſed recte facere videntur illi, qui receptam lectionem non tentandam cenſent. *crimen & ſcelus* vocatur ejus proditio v. 41. & 87. præſertim quia æternos ignes exſtingui paſſa erat hæc virgo Veſtalis. vide v. 43. & 92. id vero capital non tantum morte luendum, ſed vivam Virginem terræ inſoſſam fuiſſe, notum eſt. recte igitur *turpe* ejus *ſepulcrum* dixit Propertius. *Fabor* pro canam, deſcribam, exemplo Virgilii I. Aen. 261.

Hic tibi, fabor enim, quando hæc tæ cura remordet.

antiqui Jovis, ut Lib. II. El. 23. 18.

Et canere antiqui dulcia furta Jovis.

ubi vide. dein *lumina* perperam in Heinſiano & meo priore. per *limina Jovis* intelligit Capitolii portas a Tarpeja apertas. ut v. 85. *Prodideras portæque fidem.* hinc de eadem Silii Ital. XIII. 843. *paſſis reſeravit clauſtra Sabinis.* ideo autem hic antiquus *Jupiter* dicitur, ut fingat eum jam tunc habuiſſe templum in Tarpejo monte, quod poſtea demum a Tarquinio ædificatum. ut cenſet Ryckius de Capitol. Rom. cap. 8.

3. *Lucus erat felix hederofo conſitus antro]* *ederofo conſitus* in plerisque MSS. & edd. antiquis, ut in Groning. duobus Leidd. tribus Voſſ. utroque D'Orv. meis, ſed *conſitus* in Colot. & primo ac quarto Vaticano. ut legebant Fruterius, Canterus, Bentlejus ad Horat. III. od. 10. 6. & qui pluribus exemplis id adſtruit N. Heinſius Lib. II. Adverſ. cap. 12. pag. 297. & in notis Propertianis pag. 745. qui præterea *herboſo* legebat ex veſtigiiſ unius codicis Voſſiani, in quo *ederofo*. vel etiam *umbroſo* conjecerat ad marg. ed. Ald. *conditus* tamen ex loco Aeliani tuetur Vulpius. Valeat autem Guyetus cum *umbroſa ancra*, quam gemmam antiquatam etiam noſtro inferere tentabat Lib. I. El. I. 11. ſed merito irriſus a Broukhuſio, quem vide, & quæ illic ipſe notavi. Ceterum hic intelligi lucum Streniæ, ex quo verbenas felicitis arboris primus accepit Rex Tatius, cenſet Pignorius in Symbolis Episto-licis pag. 199. de quo Metellus in Quirinalibus Carm. V.

*Rex dignis procerum dabat,
Urbi quas Latias tum juveni dedit
Rex Titus Tatius prior
Feſtas accipiens paupere munere
Verdenas ſtudio patrum,
Solers territat quas creas aureas,
Servant dona tamen notam
A luco veteri nominis Sireniæ.*

+ Adhuc

Multaque nativis obstrepat arbor aquis.

5. Silvani ramosa domus, quo dulcis ab aestu

Fistula poturas ire jubebat oves.

Hunc Tatius fontem vallo praecingit acerno,

Fidaque suggesta castra coronat humo.

Quid

4. *Multaque nativis obstrepat arbor aquis*] *Multa ubi* in Colotiano. quod nescio quo modo blanditur. & sic ed. Doussarum Raphelengiana, & Parisina an 1604. in fol. quamquam pro altera lectione sit locus nostri infra El. IX. 30.

Populus & longis ornabat frondibus aedem,
Multaque cantantes umbra tegebat aves.

Obstrepat ales aquis legebat Heinssius, & aptis poetarum locis adstruit. cui favent praesertim illa ex Virgilii Culce v. 144.

At volucres patulis residentes dulcia ramis
Carmina per varios edunt resonantia cantus,
His suberat gelidis manans e fontibus unda &c.
Et quamquam geminas avium vox obstrepat aures.
vel legebat *Motaque nativis obstrepat arbor aquis.*
obstrepat eodem sensu apud nostrum Lib. I. El. 16. 46.

Et matutinis obstrepat alitibus.

& Lib. II. El. 16. 6.

Non tam nocturna volucris funesta querela
Attica Cecropiis obstrepat in foliis.

praeterire non possum, quae ad hunc versum Graevianae editioni adnotaverat Marklandus:
„ Hinc emendo Horatium Epod. II. 27. *Fon-*
„ *tesque lymphis obstrepunt sonantibus.* pro quo lege
„ *Frondeque.* ut hoc loco *arbor obstrepat aquis,*
„ ita ibi *frondes obstrepunt lymphis & aquae* paul-
„ lo ante meminerat Horatius. vide locum. clare
„ confirmat hanc emendationem Rutilius alicubi
„ in Itinerario. sed liber nunc non est ad ma-
„ num. haec ille. Eandem hanc apud Horatium
emendationem proposuit, & hoc loco firma-
vit in Explic. vet. locor. post Euripidis Suppli-
ces p. 253. & 254. sed pro Heinssiana conjectu-
ra facere posset Rutilii locus Lib. I. 112.

Quid loquar inclusas inter laquearia silvas,
Vernula qua vario carmine ludit avis.

pro vulgata *arbor* illud Nemesiani Ecl. I. 30.

Dic age, sed nobis ne vento garrula pinus
Obstrepat.

& Calpurnii Ecl. II. 55.

Jam resonant frondes, jam cantibus obstrepat arbor.

5. *Silvani ramosa domus*] *Sillani* corrupte in Neapol. *domus* pro *lucio.* ut apud Senec. A-
gam. 676.

6. *Fistula poturas ire jubebat oves*] *videbat* in Borrich. Askew. Heinssiano, Voss. pr. D'Orv. sec. & meo priore.

7. *Hunc Tatius fontem vallo praecingit acerno*] *Nunc Tatius* Mentel. & Voss. pr. *Hunc fontem Tatius* Voss. tert. *Hic Tatius fontem* Guyetus. quod placet. quo enim *Hunc* referas, nihil antecessit. nisi in *poturas* fons indicetur. *praecinxit* Groning. & D'Orv. sec. simile illud de Aenea apud Virg. VII. Aen. 159.

Moliturque locum, primasque in litore sedes
Castrorum in morem, pinis atque aggere
cingit.

acervo Borrich. *acuto* Heinssianus & meus primus. sed *fontem vallo cingere* Heinssio minus placebat, ideoque *montem* legebat. certe *Hunc Tatius fontem* petitum videtur ex v. 15. *Hinc Tarpeja* Deae *fontem* libavit. & forte per *montem*, ut conjicit Heinssius, rupem Tarpejam, cujus mentio praecedit initio Elegiae, intelligi praestiterit, ut totum *montem Tarpejum* castris praecinxisse dicatur Tatius. pro *Fidaque* in aliis *Fistaque.* sic enim in ed. Mureti Aldina. *Fixaque* ex conjectura Canterus & Passeratius. *castra figere, figere tentoria*, ut *moenia figere* Ovidio Epist. VII. 119.

Urbem constitui, lateque potentia fixi
Moenia.

ubi tamen viri docti de locutione dubitant, an *figere moenia* probae Latinitatis sit & ideo vel *jeci* vel *struxi* legendum conjiciunt. sed ex Virgiliana imitatione illic emendandum, *lateque pa-*
Eeeee 3 sensia

Quid tum Roma fuit, tubicen vicina Curetis

10. Quum quateret lento murmure fava Jovis?

Atque ubi nunc terris dicuntur jura subactis

Stabant Romano pila Sabina Foro.

Murus erant montes: ubi nunc est Curia septa,

Bellicus ex illo fonte bibebat equus.

15. Hinc

tantia vidi Moenia notavi ad Lib. II. El. 25. 63. Et sua suggesta adfert Salmas. ad Tertull. de Pall. pag. 364. *congesta* in Askew.

9. *Quid tum Roma fuit*] *Quid cum Roma fuit* in primo Voss. & meo sec. sed in quo nihil latet unde aliquid mutandum sit. vide Markland. ad Stat. III. Sylv. I. pag. 134. Ayrmannus vero legebat & interpungebat,

— suggesta castra coronat humo,

Qua tum Roma fuit.

deleta interrogationis nota in fine distichi. altero versu *quereret* in Borrich. Heiniano, & meo primo. *facta Jovis* in D'Orvill. pr. & meo secundo.

12. *Stabant Romano pila Sabina Foro*] ita recte editur, licet in Neapol. Regio, Modiano, primo D'Orvill. & meo secundo *foco*. sed *foro* in ceteris MSS. & primis, aliisque vetustioribus edd.

13. *Murus erant montes: ubi nunc est Curia septa*] locus procul dubio corruptus, sequente enim versu *ex illo fonte* referri vix possunt ad v. 7. *Hunc Tatiis fontem*. illic enim montem cum Heinio legere praestiterit. *erat* in Mentel. pro *montes* in Borrich. Heiniano, & meo primo *fontes*. sed in Colotiano, & primo. Vatic. *Murus erat fons hic*. quod favere posset Passeratius. *Purus erat fons hic* legenti. D. Heinio ad Silium Ital. Lib. I. 541. emendabat, *Murus erant montes, ubi nunc est Curia, septem*. ut de Roma septem montibus insidente capiatur. Josephi Castalionis lectio, *ubi nunc est Curia, septa*, nempe, ubi olim septa seu castra Sabinarum erant, nunc Curia est, alia interpretatione posset admitti, si intelligamus de septis, quibus olim Romulus in pratis incluserat Quirites ad Comitia, vel Patres ad agendum Senatum. ut Eleg. I. huj. Lib. v. 12. & seqq.

Curia, praetexto quae nunc nitet alta Senatu, *Pellites habuit, rustica corda, Patres.*

Buccina cegibat priscos ad verba Quirites.

Centum illi in prato saepe Senatus erant.

ubi *priscos ad septa Quirites*, & in prati sepe, coniecisse N. Heinio notavi. possent etiam hic *septa* de boum stabulis intelligi, ubi antiquo tempore *Evandri profugae procubere boves*. ut ibidem initio Elegiae dicitur. sed prius malim, quia de loco Curiae agitur. idem N. Heinio Lib. I. Advers. cap. 2. legebat,

Purus erat fons hic, ubi nunc est Curia, Vestae.

quia aliter obscurum est, cui Deae aquam e fonte libaverit Tarpeja. vel potius,

Purus erat fons hic, ubi nunc est Curia, saepe Bellicus ex illo fonte bibebat equus.

& hanc conjecturam ceteris suis & aliorum praeponebat. certe *illo fonte* exigere videtur, ut *fontis* mentio praecedat. quamvis sic ter, tribus in versibus, eadem vox recurrit, quam ob causam Passeratius emendationem *Purus erat fons hic* rejecit Broukhuisius. *fontem* vero Juturnae intelligit Beroaldus, ex quo Castoris & Pollucis equi post victoriam ad lacum Regillum relatum biberunt. vide ad Lib. III. El. 21. 26. non mirum igitur Tarpejam ex *Puro fonte*, Passeratius haec si lectio admittatur, libasse aquam ad Deae Vestae sacra. mox *Hic Tarpeja Deae* Groning. & D'Orvill. sec. *Hunc* legebat Ayrmannus. sic supra v. 7. *Hic Tatiis fontem* praeferebat Guyetus. qui male hoc in loco *Hic Tarpeja Dei fontem* corripbat, & ad fontem Silvani referebat. Heinio vero conjecerat,

Hinc Tarpeja Deae rorem libavit.

offensus sine dubio nimio vocis *fontis* recursu. *fidilis urna* apud Ovid. III. Fast. 14. loco simili de Ilia Vestali ad sacra peragenda ex amne Numico aquam petente:

Ilia Vestalis (quid enim vetat inde moveri?) Sacra lavaturas mense petebat aquas.

Ven.

15. Hinc Tarpeja Deae fontem libavit: at illi
 Urguebat medium fictilis urna caput.
 Vidit arenosis Tatium proludere campis,
 Pictaque per flavas arma levare jubas.
 Obstupuit regis facie, & regalibus armis,
 20. Interque oblitus excidit urna manus.
 Saepe illa inmeritae caussata est omina Lunae:
 Et sibi tinguendas dixit in amne comas.

Saepe

*Ventum erat ad molli declivem tramite ripam,
 Pontur e summa fictilis urna coma.*

ubi hunc Propertii locum adfert etiam Neapolis. sed ex verbis Servii, ab Heinſio illic productis, hic, pro Juturnae fonte, intelligi eundem fontem Numicum colligi posset, quia addit, *Numicus ingens antea fluvijs, paulatim decreſcens, in fontem redactus est.* — *Vestae libari non nisi de hoc fluvio licebat.* Livius tantum dicit Tarpejam cum Tatio de prodenda urbe *passam esse*, quum aquam forte *jacris* (Vestae nempe) *extra moenia petitem ierat.* hanc vero urnam medio capite gestasse hic fingitur Tarpeja, ut de Amydone latice ferente Lib. II. El. 20. 47. ubi vide Gebhardi notas p. 213. 214. post hunc versum in multis codd. & edd. vetustis sequitur distichon, quod Broukhūsus aptiore loco transponendum censuit post v. 90. multum improbante Vulpio, qui putat illis duobus versibus *Et satis una malae potuit* &c. si hic retineantur, contineri quamdam *πρόληψιν* eorum, quae de prodizione Tarpejae deinceps adduntur.

17. *Vidit arenosis Tatium proludere campis]* *proludere velis* Pruterius. *perludere* in edd. antiquis. *praeludere* in v. c. Perreji, & pro varia lectione in Excerpt. Scalig. *proludere* in cod. Puccii, Colot. Neapol. Vatic. quinto Mentel. Voss. Heinſiano, Borrich. & Groning. idque praefert Heinſius ad Ovid. III. A. A. 515. quamquam in diversa abeant viri eruditi, an in ejusmodi locutionibus *proludere* an *praeludere* praefendum sit. ut saepe notatum est; vide notas Patru mel ad Virg. XII. Aen. 106. & ad Rutil. I. Itin. 257. *producere* in D'Orvill. sec. & Askewiano.

18. *Pictaque per flavas arma levare jubas]* *vias* vitiose in cod. Regio, & primis edd. Ovidius II.

Am. 16. 50.

Ipsa per admissas concute lora jubas.

Pictaque in Heinſiano & meo primo. ipse Heinſius conjecerat *picta aera levare*, ut galeam aeream intelligat, & ad jubas referatur. vel legebat,

Itaque per flavas ora levare jubas.

ut *jubae flavae* intelligantur de caesarie Tatii, quam ventus in ora ejus equitantis reverberabat. sed vulgatam minime sollicito. *picta arma* etiam Silio Ital. Lib. VIII. 468.

Is primam ante aciem pictis radiabat in armis.

20. *Interque oblitus excidit urna]* *Inter* & *oblitas* in cod. Perreji Colot. primo & sec. Vatican. & Askew. sed suum Propertio numerum eripiunt, qui talia mutant, & ut sibi videntur, mollire tentant. quare miror Broukhūsium, artificii Propertiani adeo gnarum, alterum nostri locum hoc Libro El. 8. 14. *Clamante agricolae, fertilis armus eris.* ut duriusculum neque pro poetae nostri venustate, damnaſſe, & mutare voluisse in *Clamante agricola.* sed vide quae notavi ad Lotichium pag. 217. & in Addendis pag. 687. ita saepe aliis in locis corruerunt poetae nostri versus, in quibus elisionem propter copulam putabant insuavem. vide ad Lib. II. El. 23. 67. *excidit urna* stupefactae Tarpejae optime convenit. ut apud Tibullum Lib. IV. El. 2. 4.

— at tu, violente, caveto,

Ne tibi miranti turpiter arma cadant.

ubi vide Broukhūs.

21. *Saepe illa inmeritae caussata est omina Lunae
 Et sibi tinguendas dixit in amne comas.]*

causata est D'Orv. sec. *lumina Lunae* ex Pontani cod. notaverat Perrejus. ut in Excerpt. Scalig. Vatican.

Saepe tulit blandis argentea lilia Nymphis,
Romula ne faciem laederet hasta Tati.

25. Dumque subit primo Capitolia nubila fumo,
Retulit hirsutis brachia secta rubis.

Et sua Tarpeja residens ita flevit ab arce
Vulnera, vicino non patienda Jovi.

Ignes

Vatic. pr. & sec. Groning. Askew. Leid. sec. Voss. tert. & altero D'Orvill. *crimina* in Mentel. & primo Leid. *omnia* in Heinsiano, meo secundo. & primis edd. sed *omina* in ceteris vetustioribus. & sic in Voss. tert. vel *cornua* in margine. *omina* autem firmantur ex illis, quae notavit Heinsius ad Sabini Epist. III. 82. deinde *tinguendas finxit* ex eodem Pontani codice adscripserat Perrejus, ut legitur etiam in primo & sec. Vatic. quod procul dubio praefereendum vulgatae dixit. & placebat Heinsio Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 13. & ex MS. Puccii in notis Propert. pag. 746. sed pro *Puccii codice*, cujus variantes idem etiam adscripserat Perrejus, *Pontani* codicem, ab altero diversum, voluisse Heinsium, ex ipsa ed. Ald. in qua illae codicum veterum lectiones a Perrejo excerptae habentur, mihi patuit.

24. *Romula ne faciem laederet hasta Tati*] locus hic favere posset Passeratius paullo ante v. 19. *Obstupuit Regis facie* explicanti de vultu Tatii formoso, & oris decore, licet Broukhuius *faciem* potius intelligat de toto corporis habitu & forma rege digna, quae non adeo in vultu, quam in apta membrorum omnium compositione consistit, & ad oris pulchritudinem non est referenda: sed hic praecipue sollicita est Tarpeja, ne hasta Romuli laederet faciem vultumque Tatii, cuius decore obstupescit in Regis Sabini amorem exarsit. & ideo Nymphis alba lilia saepe tulisse fingitur. sic infra v. 32. *Dum captiva mei conspicer ora Tati*. & huc refer illud Caesaris in praelio Pharfalico pugnantis, suisque praecipientis, *miles, faciem feri*. quod nonnulli exponunt, ut praecipue mucrones converterent in ora militum & ducum elegantius comitorum, quam viros militares decebat, vid. Joh. Jov. Pontanum Lib. V. de Prudent. pag. 397. seq. quamquam id alii sensu valde diverso intelligant. ut videbis apud Rutgers. Lib. I. Var. Lect. cap. 4. & Freinsheim. ad Florum IV. cap. 2. §. 50.

25. *Dumque subit primo Capitolia nubila fumo*] ita in codd. MSS. & edd. vetustis. sed in aliis

libris legi *primis flammis* testatur Passeratius, & de prima noctis face explicat. quamquam dubitanter aliam antea proposuerat interpretationem, ut de vespera intelligatur, quando ad coenam adparandam fumus e tecto surgit. Perrejus adscripserat *prima facie nobis*. forte pro *face*. favere posset illud Virgilii Ecl. I. 83. *Et jam summa procul villarum culmina fumant*. ubi Servius, *id est, ad vesperam coena praeparanda*. sed alia excogitavit criticum Heinsii acumen, cui, quia *Capitolia fumo nubila* ei displicebant, scripsisse Propertius videbatur,

Dumque subit primo Capitolia nubila Eo.

vel *Capitolia lubrica fumo*. ut in illo Virgilii Lib. VIII.

Galli per dumos aderant, arcemque tenebant.

lubrica fumo, ut mox v. 47. *Lubrica tota via est*. eum. vide Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 13. & in notis Propertianis p. 746. ubi etiam tentabat, *primo Capitolia in invia fumo*, ut de Capitoliiis apud eundem Maronem,

Aurea nunc, olim silvestribus obfusa dumis.

sed videtur postea adquevisse vulgatae, & *primo fumo* de matutina caligine intellexisse. ad quod tempus referendus v. 61.

Et jam quarta canit venturam buccina lucem.

Marklandus vero conjecerat *primo somno*, hoc est, prima nocte. *traherent cum fera crepuscula noctem*, ut ait Ovid. I. Met. 219. & de *somno* pro nocte, remittebat ad notas suas in Statium. id forte firmari posset ex v. 63.

Experiar somnum: de te mihi somnia quaeram.

mox *brachia septe* in Voss. pr. & D'Orvill. sec. a manu pr. sed alterum optime vindicatur ab Heinsio ad Ovid. I. Met. 509. *crura rubetis scindere* dixit Calpurnius Ecl. III. 5.

28. *vicino non patienda Jovi*] *compatienda* in Excerpt. Scalig. Leid. sec. Voss. tert. a manu sec. D'Orvill. pr. & meo sec. *Jovis* Askew.

29. *Ignes*

30. Ignēs castrorum, & Tatiae praetoria turmae,
Et formosa oculis arma Sabina meis,
O utinam ad vestros sedeam captiva penates,
Dum captiva mei conspicer ora Tatī.
Romani montes, & montibus addita Roma,
Et valeat probro Vesta pudenda meo.

35. Ille

29. *Ignēs castrorum, & Tatiae praetoria turmae,
Et formosa oculis &c.*

vitiose *tacitae* in Groning. & Voss. pr. forte pro *Tacitae*, hoc est *Tatiae* ut v. 7. *Tacitus* pro *Tatius* in Askewiano legebatur. per *ignēs castrorum* intelliguntur vigilum ignes in praetorio ex more rei militaris Romanorum. vide Rutgerium ad Horat. pag. 418. post Leet. Venusinas. & de his castrorum ignibus Patruī mei notas ad Valer. Fl. IV. 755. & ad Ovid. XII. M. 149. imitatus est hunc locum Petrus Lotichius Secundus Lib. I. El. 4. 45.

Ignēs castrorum, vosque hostibus undique cincti &c.
altero versu *Et famosa* in Neapolitano, Colbertino, Groningano, Palatino Gebhardi, & Askewiano, sollempni confusione.

31. *O utinam ad vestros sedeam captiva penates,*
ad nostrum male in Colbertino. & minus bene adversos Gebhardus. ut *sedere adversos*, seu hostiles, *penates* dicatur, cum casu quarto, quomodo alibi apud nostrum, *lassus requiescat avenam*. & *geminas requieverat Arctas*. quod merito rejecit Gronovius Lib. IV. Observ. cap. 6. pag. 86. qui in notis ad Gellium Lib. II. cap. 23. hinc firmat emendationem suam in versu Caecili, *qui quasi ad hostes captus liber servio*. pro *ab hoste*. sedere proprium lugentium, supplicantium, & captivorum verbum bene hic illustravit Passeratius. infra El. V. 37. *Supplex ille sedet*. Lib. II. El. 21. 45. *Ante tuosque pedes illa ipsa adperta sedebit*. vide Bernartii notas ad Stat. XII. Theb. 550. hinc in Numis vetustis captivi ad tropaea sedentes conspiciuntur. de quo vide ad Lib. III. El. 3. 18. *Et subter captos arma sedere Duces*. ubi plura idem Passeratius notavit. & vide Lud. la Cerdam in Advers. Sacris cap. 177. sic & in Numis cadentis Imperii, ut in raro & eleganti Licinii Junioris Numo, duo captivi sedent ad tropaeum, seu labarum, quem exhibet Trifan. Tom. III. Comment. pag. 484. in alio

Constantini apud eundem pag. 550. & Crispi p. 566. 567.

32. *Dum captiva mei conspicer ora Tatī*
N. Heinſius ad Ovid. I. Fast. 260. tam hoc in loco, quam supra v. 24. *Titi* rescribendum iudicabat, illic autem Broukhufius *Titi* edidit, hic vero *Tati*. sed quia in omnibus fere codd. MSS. & edd. antiquissimis *Taci*, vel *Tacii*, hoc est *Tatī*, vel *Tatii*, utroque loco constanter legitur, ideo etiam *Tatī* edidi, praesertim quia in tota hac Elegia ubique *Tatium* non praenomine *Titum* vocat. v. 7. *Hunc Tatius fontem vallo praecingit acerno*. v. 17. *Vidit arenosis Tatium proludere campis*. v. 29. *Tatiae praetoria turmae*. v. 87. *At Tatius, neque enim sceleri dedit hostis honorem*. & sic supra El. II. 52. *Atque Sabina feri contudit arma Tati*. vide & Dorleans ad Tacitum p. 134. *conspicor esse* in Mentel. & primo Leid. captiva nempe, quod pro *captivam esse* per Graecismum interpretabatur Scaliger, inprobante Passerat. *suspicio esse* in Palatino Gebhardi. *esse* etiam pro *ora* in altero Leid. utroque D'Orvill. meo secundo, & primis aliisque vetustis edd. *arma* in Borrich. Groning. Excerpt. Scalig. pro varia lectione, & in Voss. pr. ac tertio, meoque priore. *ora* recte emendavit J. Fr. Gronovius, ad d. I. Ovidii, laudante Heinſio, & in textum recipiente Broukhufio.

33. *Romani montes, & montibus addita Roma*
Septeni montes conjecerat Heinſius, *addita* in Groning. & utroque D'Orvill. ut in ed. Beroaldina. sed alterum adhaeret Virgilio III. Aen. 336. *Pergamaque, Iliacamque jugis hanc addidit arcem. montibus edita Roma* Heinſius, id est, imposita, & altior septem jugis. quod nonnihil firmari posset ex Lib. III. 9. 57.

Septem urbs alta jugis, toto quae praefidet orbi.

& Ovidio Lib. I. Trist. El. 5. 69.

Sed quae de septem totum circumspicit orbem

Montibus, imperii Roma Deūmque locus.

fffff

35. Ille

35. Ille equus ille meos in castra reponet amores,
 Cui Tatius dextras collocat ipse jubar.
 Quid mirum in patrios Scyllam saevisse capillos?
 Candidaque in saevos inguina versa canes?

Prodita

35. *Ille equus ille meos in castra reponet amores*] ita edendum censui, nam ex sola Doufae P. conjectura *reponet* edidit Broukhuisius, licet Livinejus, inprobata Doufae emendatione, nihil mutandum notasset. certe in omnibus fere MSS. & primis ceterisque edd. vetustis *reponet*. quibus consentiunt singulorum codicum meorum. *Excerpta*, nisi quod in Askewiano *reducet honores*. *reponet* etiam hic tuetur Patruus meus ad Suet. Tib. cap. 18. & ad Virg. IX. Aen. 502. & sic adfert Valens Guellius ad Lib. III. G. 86. *meos amores* recte Broukhuisius exponit me amantem, ut optet Tarpeja illo dilecto Tati equo in castra ejus vehi. sic amor pro amante passim, ut Graecis *ἔγος* v. Q'Orvill. Charit. p. 194.

cuaria palmis. ita enim illic praefero, non *tractu*, propter locum Senecae Lib. 1. de Clem. cap. 16. de equo, *fiet enim formidolosus & contumax, nisi eum tactu blandiente permulseris*. ubi blande & *actu* in MS. cod. Biblioth. Amstelredamensis. *dextras tamen jubar* hic probavit Turnebus Lib. VIII. Advers. cap. 1. eo sensu, ut jubae equi a Tatio ita positae fuerint, ut in dextrum armum pronae caderent, idque firmat eodem Virgilii loco, paullo ante indicato, III. G. 86.

Densa juba, & dextro jactata recumbit in armis.

ubi etiam Cerda hic *dextras* legendum monuit. ita apud Nafonem Lib. II. Met. 674. de Ocyrho.

— *utque vagi crines per colla jacebant, in dextras abiecti jubar.*

& in hac explicatione Turnebo consentit Passeratius. sed *dextra* probasse videtur Guellius, quia sic adfert. & hoc praeferebat Marklandus. Europa a tauro rapta *jubar* ejus *dextra*, laeva amictus retinuisse fingitur ab eodem Ovidio V. Fast. 607.

37. Quid mirum in patrios Scyllam saevisse capillos?
 Candidaque in saevos inguina versa canes?

patrios capillos agnoscunt omnes MSS. & editi veteres, *patri* male in ed. Gryph. 1551. dein *saevisse* & *saevos* eodem disticho cumulari inventum esse nemo non sentit. *saevos* in Heinsiano, & meo priore. *foedus* legebat Heinsius. possis etiam *tetros*. aut cum Ovidio *rabidos* Lib. I. A. A. 331.

Filia purpureos Niso furata capillos
Pubâ premit rabidos inguinibusque canes.

aptissime Tarpejam, Capitolium ejusque praefectum Sp. Tarpejum, patrem suum, Tatio & Sabini prodentem, confert cum facinore Scyllae, patrem Nisum abscisso purpureo eius capillo, prodentem Minoi, urbem Alcatheon obfidenti, cujus amore erat capta, ut describit Ovidius Lib. VIII. Met. init. & Virgilius toto Ciris

36. *Cui Tatius dextras collocat ipse jubar*] *Qui Tati* *dextras collocat ipse comas* in Excerpt. Scalig. sed *comas* glossator adscripsisse videtur, ut *jubar* equi explicaret. *colligat* vel *comperit* Heinsius. sed *collocat* Passeratius recte explicat, pro apte disponit. *dextra* legitur in aliis. & sic adfert Guellius ad d. I. Virgilii III. G. 86. Quid si pro *dextris* reponamus *pexas jubar*? ut respiciat ad ritum, quo amabant Heroës veteres equorum dilectorum *jubar* ipsi manu sua ponere & pectere, collumque plaudere & mulcere. unde *depexas jubar* & *plausa colla* de equis generosis dicit Ovid. I. A. A. 630.

Quadrupedes inter rapidi certamina cursus
Depexaeque jubas, plausaque colla, juvant.

ubi male *Depressaeque* legit Clercquius Prodromo ad Lucanum pag. 37. Virgilius XII. Aen. 85.

Circumstant properi aurigae, manibusque lacessunt
Pectora plausa cavis, & colla comantia pectunt.

hinc *plaudere equum* est manu percutere & palpare. vid. Casaub. ad Persium pag. 515. Auctor Elegiae in Obitum Maecen. v. 127. *Tu mulcere jubam, cum jam torisset habenas*. vide Heinsium ad Ovid. II. Met. 867. & Drakenb. ad Silium Ital. Lib. IV. 265. id *tactu mulcere* vocat Gravius Cyneg. 362. *Sed tactu inpositis mulcent pe-*

Prodita quid mirum fraterni cornua monstri,
 40. Quum patuit lecto stamine torta via?
 Quantum ego sum Aufoniis crimen factura puellis,
 Inproba virgineo lecta ministra foco?
 Pallados extinctos si quis mirabitur ignes,
 Ignoscat: lacrimis spargitur ara meis.

45. Cras

Cris carmine. noster Lib. III. EL. 17. 21.

Tuque o Minoa venundata, Scylla, figura,
 Tondens purpurea regna paterna coma.
 Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti,
 Nise, tuas portas fraude reclusit amor.

Candida inguina debet Virgilio Ecl. VI. 75.

Quid loquar aut Scyllam Nisi, quam fama secuta est,
 Candida succinctam latrantibus inguina monstribus.

sive, ut alii, legunt,

Scyllam Nisi, aut quam fama secuta est.

ut duas Scyllas unam Nisi, alteram Phorci filiam
 distinguat, quas hic confundit Propertius, quum
 Scyllae Nisi tribuit inguina in canes versa, quod
 Scyllae Phorcidos fabulae convenit. notum est
 in hunc errorem Ovidium etiam incidisse tam
 loco paullo ante producto, quam Lib. III. Am.
 12. 21. & Epist. XII. 124. utriusque distinctionem
 manifestam facit Hyginus Fab. 148. & 149.
 qua de re vide notas doctorum ad Gellium Lib.
 II. cap. 6. p. 134. sed operosius N. Heinsum
 ad Sabini Epist. I. 33.

39. Prodita quid mirum fraterni cornua monstri,
 Quum patuit lecto stamine torta via?]

mendose in primis edd. *frater in cornua monstri*,
 ut in Veneta 1475. Reg. Lep. & Volsci. sed in
 Veneta 1487, Beroaldina, & reliquis *fraterni*
cornua monstri. Minotauri nempe. dein *recto* *stamine*
in primo & sec. Vaticano. recto stamine
certa via v. c. Perreji. lento stamine D'Orvill.
sec. certa via etiam in Regio. recto, vel recto,
stamine Fruterius Epist. ad Canterum inter Epi-
stolas a Gabbema collectas pag. 637. lecto stami-
ne minime sollicitandum. sic enim de hoc filo
suo ipsa Ariadne apud Ovidium Epist. X. 103.

Nec tibi, quae reditus monstrarent, fila dedissem,
 Fila per adductas saepe relecta manus.

ut pro *recepta* illic melius legit Heinsius, & hoc
 Propertii loco firmat. vide etiam illius & Cio-
 fani notas ad Lib. VIII. Met. 173. & ad III.
 Fast. 462. *torta via* est inflexa per ambages La-
 byrinthi, cujus curva testā vocat Phaedra apud
 Ovid. Epist. IV. 60. & Ariadne Epist. X. 71.

42. *Inproba virgineo lecta ministra foco*] per-
 peram videtur Livinejus *lecta ministra* interpre-
 tari, si legar *inproba Vestalis fuisse* in Annali-
 bus nempe Populi Romani. eo sensu, quo apud
 Ovid. III. ex P. Ep. 2. 30. *a memori posteritate*
legar. lecta hic de Virgine Vestali pro *electa*,
 vel, ut proprium erat verbum, *capta*. sic apud
 Livium Lib. I. cap. 3. in fin. *fratris filiae Rheae*
Silviae per speciem honoris, quum Vestalem eam
legisset, perpetua virginitate spem partus adimit.
 & cap. 20. de Numa: *Virginesque Vestae legit;*
Alba oriundum sacerdotium. vide hic Passeratium.
 praecedenti versu *crimen factura* locutio proba
 est, de qua vid Salmas. ad Lamprid Commod.
 cap. 7.

43. *Pallados extinctos si quis mirabitur ignes*
Pallidos & tintos corrupte in primo Vossiano.
 Lipsio Lib. III. Var. Lect. cap. 8. dum juvenis
 esset, emendanti *Pallidus*, hic insultant plerique,
 idque ut temerarium & ineptum traducit Livi-
 nejus. sed forte ansam huic conjecturae ipsi de-
 derunt codices MSS. in quibus talem vel non
 multum inde abeuntem scripturam invenerit. ut
 hic *Pallidos* in Voss. sic supra Lib. II. EL. 23.
 v. 86. *Turpia quum faceret Palladis ora tumor.*
 ubi *palladus* in MSS. hunc Lipsii errorem a Pas-
 seratio etiam castigatum, recoquit Matth. Aeg-
 yptius in Epistolis pag. 169. quasi ignoraverit
 Lipsius *Pallada & Vestam* eandem esse, & prae-
 ter ignem aeternum etiam a Vestalibus custodi-
 tum fuisse Palladium. quod satis ipsi notum erat
 vel ex illo Ovidii Lib. III. Trist. EL. I. 29.

Hic focus est Vestae: qui Pallada servat & ignem.
 ut recte illic substitutum esse, pro *Hic locus est*,
 Fffff 2 ex

45. Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe:

Tu cave spinosi rorida terga jugi.

Lubrica tota via est, & perfida: quippe tacentes

Fallaci celat limite semper aquas.

O utinam magicæ nossem cantamina Musæ!

50. Haec quoque formoso lingua tulisset opem.

Te

ex his versibus Propertianis manifestum est. vide etiam Barthium ad Stat. II. Theb. 739. & Lud. D'Orleans ad Tacitum pag. 34. Candidius & magis ingenue egit Broukhufius, dum notat Lipsium proveciori ætate in Syntagmate de Vesta cap. 9. errorem correxisse, & recte exposuisse. ut egregie etiam fecit Janus Doufa Pater Paralipomenis notar. ad Propert. p. 139. & 140. Nescio an huc referri possit, quod Is. Vossius ad Catulli Carm. I. per *Patroam virginem* prolixa nota contendat intelligendam esse Vestam, non Minervam Atheniensium, sub cujus tutela erant Romani, ejusque ope inplorata omnia auspicabantur, & tamen in fine notæ observat, ut apud Athenienses Minerva patroa dicebatur, ita apud Romanos dictam esse Vestam. quod ipsum indicio esse possit, a Catullo igitur per *patroam Virginem* intelligi Pallada. Sed longe plura ad illum Catulli locum, & an illic *patrona*, vel *patrima*, aut cum aliis *perenna*, vel cum H. Grotio in notis marginalibus MSS. ad Stat. III. Achill. 151. (qui liber est in Bibl. Leidensi) *paterna virgo*, id est, Pallas, legendum sit, adjici possent, si hujus loci essent. Ceterum hoc in loco Propertium, ut sæpe alibi facit, colorem desumpsisse ex verbis Ciceronis Orat. pro Fontejo, cap. 17. notavit Broukhufius. pariter etiam modo utriusque locum imitatum esse Jacobum Wallium in Oliva pacis, adscripserat Franciscus. Credo eum indicasse hos Wallii versus ex Eleg. IV. istius Poëmatis pag. m. 247.

Di melius! medioque precor destricta Senatu

Excidat adonito perfida fida manu.

Nec Capitolinis servatos arcibus ignes

Extingui videat sanguine Vesta tuo.

45. Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe:

Tu cave spinosi &c.

& rumor ait Voss. pr. *lustrabitur urbe* in Askewiano. *Tu cave* recte emendatum est a viris eruditis, pro *cape*, quod in omnibus fere MSS. &

edd. vetustis. vid. Heins. ad Ovid. II. A. A. 531. verba esse Tarpejæ ad Tatium, cui amans cavet, notaverat Ant. Perrejus. dein *rorida*, ut edidit Broukhufius, etiam est in Mentel. Colbertino, Neap. Borrich. Groning. Voss. pr. Heinsiano, Harlejano Musei Britannici, D'Orvill. pr. aliisque. & sic Fruterius. *rosida* in codd. Regiis & primis edd. *rosida* in utraque Aldi, Juntae, Mureti, Colin. Rovill. Canteri, Doufarum Raphel. & Gryphii an. 1561. & 1573. nam in prima Gryphiana 1551. excusum *rosida*. vide ad Lib. II. El. 23. 28. *Rosida muscosis antra tenere jugis*. ubi similis in scriptis & editis est varietas.

49. *O utinam magicæ nossem cantamina Musæ*] *certamina* male in D'Orvill. fec. & Palatino Gebhardi. *cantamina Lunæ* Voss. tert. Passeratius per *Musam* intelligit carmen seu cantamen, adeoque *cantamina magicæ Musæ noscere* optat Tarpeja, ut formoso Tatio talem tulisset opem, qualem Medea carminibus suis præstitisse Jasoni jactat apud Ovidium Epist. XII. Rogat autem Passeratius, *quæ est Musa magica, an Urania. magne* Neapol. forte pro *magæ*, aberrante librarii calamo. Quid si scripserit Propertius?

O utinam sagæ nossem cantamina Maræ!

ut *saga Theffala* supra Lib. III. El. 23. 10. *Maræ cantus, naenia Maræ*, & sim. apud poetas passim. Ovidius II. A. A. 102.

Mixtaque cum magicis naenia Maræ sonis.

ut egregie restituit Heinsius, pro *mersa venena*, cujus notas si quis consulat, non difficilem forsitan huic conjecturæ præbebit ad sensum, quam ne multis aliorum exemplis confirmem, otium faciunt veterum poetarum loca ab eo ibidem prolata. altero versu *Hac quoque*, id est, hac via legebat Marklandus.

51. Te

Te toga picta decet: non quem, sine matris honore,
Nutrit inhumanae dura papilla lupae.
Sic hospes, pariamne tua regina sub aula,

Dos

51. *Te toga picta decet: non quem sine matris honore*

Nutrit inhumanae dura papilla lupae.]

docet vitiose in primo Voss. *Nutrit humanae* in aliis libris apud Gebhardum, qui tamen id minime probat, sed rejicit, quia perstringi putat barbaros mores Romuli ex inhumana lupae educatione. unde efferos homines a lupa nutritos dici protitum est. & hoc sensu intellexisse Broukhusium, ex adductis ab eo poetarum locis patet, quos inter versus aliquos nescio cujus, ut ait, ex pulcherrimo Scazonte,

Num te laena montibus Libystinis &c.

sed inposuit memoria Viro in Catulli lectione versatissimo, illius enim sunt versus ex Carm. LXI. Mihi vero minime displicet ista librorum aliorum lectio non tantum a Gebhardo, sed & Passeratio memorata. *Nutrit* enim hic requiri videtur, & forte *humanam* ideo vocaverit *lupam*, quia ubera gemellis fratribus, e furtivo Iliac coitu editis ac projectis, praebuit, & in eo humana fuit, sed *sine matris honore*, seu, cum summo matris dedecore, quia lupa matris vices, *dura* licet *papilla*, in illis nutriendis suscepit. adeoque laudabile epitheton lupae additum matris infamiam eleganti oppositione auget. male enim J. Doufa P. ad marginem ed. Rovill. honore exponebat officio & usu. hinc supra El. I. buj. Libr. v. 55.

*Optima nutricum nostris Lupa Martia rebus,
Qualia creverunt moenia lacte tuo!*

& ideo mores sui temporis, pristinae simplicitati adversos, notans ibidem v. 37.

*Nil patrium, nisi nomen, habet Romanus
alumnus:*

Sanguinis altricem nunc pudet esse lupam.

& hanc Lupae, gemellorum nutricis, *humanitatem*, sic describit Livius Lib. I. cap. 4. *Tenet fama, quum fluitantem alveum, quo expositi erant pueri, tenuis in sicco aqua destitisset, lupam sitientem ex montibus, qui circa sunt, ad puerilem vagitum cursum flexisse: eam summissas infantibus adeo mitem praebuisse mammas, ut lin-*

gua lambentem pueros magister regis pecoris invenit, qui locus hanc lectionem non parum adjuvat. quantumvis retinendam esse alteram censet Vulpus. pro *dura papilla* Heinsius coniecit *cruda*. *dura* est in illius codice & meo primo. sed *dura* non mutandum. Lib. II. El. 7. 14.

Nutritus durae, Romule, lacte lupae.

Guyeti igitur conjectura *Nutrit inmanis carere* possumus. de *toga picta*, seu triumphali, quam hic Romulo tribuit, licet a Tarquinio Prisco vel Tullo Hostilio demum introducta sit, vide Aldi Manutii Quaest. per Epist. III. 1. pag. 278. Tom. IV. Facis Critic. & Cael. Calcagninum Lib. III. Epist. I. pag. 34.

53. *Sic hospes, pariamne tua regina sub aula]* turbant hic admodum codd. vetusti. &, ut vere notat Scaliger, varie hunc locum cruciarunt βιβλοςρίβλιν. Si conjux, pariamne tua Regina sub aula in sec. Vatic. & v. c. Perrelli, qui ex Pontani libro etiam adscripserat, *Sic hospes patiari una regnem ipsa sub aula*. & sic fere in primo Vaticano, nisi quod in eo, *patiare tua*. in Modiano seu Groningano, *Sic hospes pariam tua ne regina sub aula*. in Mentelliano, *Sic hospes peream tua ne*. Si *sim hospes* cod. Fruter. *Sic hospes pariamne* Excerpt. Scalig. qui germanam hanc lectionem esse adfirmat. *patriamne* Voss. pr. *pariam nec te* Borrich. & Voss. quart. *poriam tua ne* Leid. prim. quod & superscriptum in tertio Voss. *tua pariamne* Leid. sec. *pariam ne te* in in Heinssiano. *patiar tua mi* D'Orv. secundus. in primo, *pariam quam te*. *patiare* in cod. Regio & meo altero. Si possum *spatiare* in Colotiano. quod favere posset conjecturae N. Heinssii, quam ed. Aldinae adscripserat, *Dic hospes: spatiare tuam Regina sub aulam*. adscripto Ovidii versu, ex Epist. Paridis, *Ibis Dardaniat ingens Regina per urbes*. & sic idem Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 14. addito Virgilii loco Lib. II. An. ibi *parto Regina triumpho*. In edd. Venetis, Volsci & Beroaldi, *Sic hospes patiari tua regina sub aula*. ut in Aldinis, Juntina, Colin. Gryph. aliisque. in Canteri Plantiniana, *Si sim, hospes, patiari tua regina sub aula*. Gebhardus ex Com-
Fffff 3 melini

Dos tibi non humilis prodita Roma venit.

55. Sin

melini membranis adfert,

Sic hospes pariam duce te regina sub aula.

quod amplectitur, & exponit, te mihi duce ac marito futuro, peregrina sive hospes ego Tarpeja regina faciam pulchra te prole parentem. sic fere Passeratus, nisi quod hoc amplius conjiciat, *Dic, hospes, parianne tua regina sub aula.* & *sub aula*, pro *in aula* exponit. vel *Sic*, ea nempe conditione, ut prodita Roma tibi in dotem cedat. Ayrmannus legebat, *Sive hospes pariamve tua.* & ita Marklandus. *pariamve* etiam conjecerat D'Orvillius, & exponebat, „ *Sic est* „ precantis vel contestantis. dixerat *toga picta*, „ *Et* magis decere Tatium, quam Romulum. „ addit, ut hoc opto, victo Romulo, ut in „ duaris ipse toga picta, sic ego vel hospes, „ vel ut Regina a te recipiar. Ita in loco difficili constituendo non parum torquent se viri docti, & tamen parum profligant. neque etiam satisfacit eruditus Britannus in Miscell. Observ. Vol. II. Tom. I. pag. 115. qui interpretatur, *Num ego, si sic sis hospes, si me in tuas manus tradam, prodita patria, tua uxor ero.* ubi in nota subiecta Patruus meus Heinianam emendationem probat, *Dic, hospes, parianne.* quam Passeratio etiam in mentem venisse, modo notavi, ut *hospes* ad Tatium referatur, vel cum Scaligero legit, *Dic, hospes pariamve tua.* ut Tarpeja intelligatur, merito tamen dubitans, an hospes sensu substantivo pro *hospita* recte dicatur. Scaligero adquevit Broukhufius, locumque intactum reliquit. sic enim in notis MSS. *rectissime hunc versum restituit Scaliger, monstra lectionum habent & scripti & inpressi codices.* Sed longe alio modo, & quidem simplicissima curatione versum adfectum sanandum existimo. Tot enim variantium lectionum farragini causam dedisse unicam vocem *hospes*, eamque & librariis & eruditis Criticis tantum negotii facessivisse opinor. nam sive *hospes* ad Tarpejam, sive ad Tatium adcommodetur, sensum commodum non reddit. Praecedentia Tarpejam de vita ac incolumitate Tatii sollicitam, dum pugnaretur, manifestant, ideoque se opem ipsi, vel per incantationes magicas, ferre posse vovet. Loco obscuro & mendoso lucem ac medicinam adferemus, si restituamus,

*Sis sospes, pariamque tua Regina sub aula,
Dos tibi non humilis prodita Roma venit.*

ut in aulam Regis Tatii, post praelii pericula sospitis, Reginam non sterilem admitti se roget, matremque se ab eo futuram ometur, quo magis Tatium saluum & superstitem fore optat, ut sobolis quaerendae causa connubio stabili cum eo jungatur, in dotem Regi offerens Romam a se proditam. additque *Sin minus*, hoc est, si hac conditione oblatae proditoris uti, & sic ultro eam recipere in aulam nolit, rapi Tarpejam jubet, ut Romulo virginum Sabinarum raptum rependat, & vicem ei referat, quod adjungit in ardentissimi amoris signum. Sic omnia sensum sanum, & colorem vere poeticum habebunt, non dissimile illud Hyppolytes ad Jasonem apud Ovidium Epist. VI. 117.

*Dos tibi Lemnos erit, terra ingeniosa colenti,
Me quoque res tales inter habere potes.
Nunc etiam peperit: gratare ambobus, Jason,
Dulce mihi gravidae fecerat auctor opus.*

Conferendus est nostri locus de Scylla, similem dotem, regnum Nisi paternum, pari facinore Minoi spondente, Lib. III. El. 17. 21. & seqq.

*Tuque o Minoa venundata Scylla figura,
Tendens purpurea regna paterna coma.
Hanc igitur dotem uirgo desponderat hosti,
Nise, tuas portas fraude reclusit amor.*

Formula autem illa *Sis sospes* hic valde opportuna in ejusmodi voto & promisso dotalis Romae. sic Medea Jasoni incolumitatem sua ope partam, tamquam dotem, adtulisse, in memoriam revocat apud Nasonem Epist. XII. 199. & seqq.

*Dos ubi sit, quaeris? campo numeravimus illo,
Qui tibi, laturo vellus, arandus erat &c.
Dos mea, tu sospes: dos est mea Graja juvenis.
I nunc, Sisyphias, inprobe, confer opes.*

& de eodem post multa pericula exhausta salvo, & victore, eadem Epist. v. 127.

*Sospes ad Haemonias victorque reverteris urbes.
Pontur ad patrios aurea lana Deos.*

Votum igitur Tarpejae est, ut praelio sospes de Romulo triumphet Tatius, similiter fere ut de Crasso Lucanus Lib. II. 552.

— *Parthorum utinam post praelia sospes,
Et Scythicus Crassus victor remeasset ab oris.* sed

55. Sin minus; at, raptae ne sint inpune Sabinae,
 Me rape, & alterna lege repende vices.
 Commissas acies ego possum solvere: nuptae,
 Vos medium palla foedus inite mea.
 Adde Hymenaeae modos: tubicen fera murmura conde:
 60. Credite, vestra meus molliet arma torus.
 Et jam quarta canit venturam buccina lucem;

Ipsa

sed & aliis in rebus *Sis sospes* frequens bene precantis formula est. Ovid. IV. F. 525.

Sic tibi, quam raptam quereris, sit filia sospes.

Lib. IV. Trist. El. 9. 13. de Augusto:

Et patriam, modo sit sospes, speramus ab illo.

I. ex P. Ep. 7. 15.

Cetera sit sospes cultorum turba tuorum.

Lib. II. Ep. 8. 45.

Sic tibi vis sospes, sic sint cum prole nepotes.

& apud alios passim. ejusdemque notionis est *Sis felix*. de qua vide Brissón Lib. I. de Form. §. CXIII. pag. 62. & quae notavi ad Lib. I. El. 7. 3.

55. Sin minus, at, raptae ne sint inpune Sabinae,
 Me rape, &c.]

ita ex Gryphiana edidit Broukhufius, quum male in codd. MSS. & edd. vetustis *Si minus* legeretur. ut in omnibus fere meis librorum MSS. excerptis, & primis edd. vitiose *Si manus aut* in Groning. praeter Gryphianam tamen *Sin minus* etiam excusum est in Aldina secunda an 1515. Canteri Plantiniana 1569 & Doufarum Raphelengiana 1592. aut *raptae* in Borrich. Heinsiano, & Neap. a man. pr. tribus Voss. & meo priore. ac *captae non sint* in secundo. *captae* in Regiis codd. ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsci. locutionem *rependere vices* illustrant notae Heinsii ad Ovid. I. Am. 8. 80.

57. Commissas acies ego possum solvere: nuptae,
 Vos medium palla foedus inite mea.]

Commissas D'Orvill. prim. sed recte Passeratius *commissas acies* exponit jam conflantes & maximum conferentes. ita apud Lucanum Lib. IV.

489. legebat Bentejus;

*Ut cum commissas acies sua tela tenebris
 Involvunt.*

quod autem hic *commissas acies solvere* Propertio dicitur, id Livio *infestas acies dirimere* Lib. I. cap. 13. passim in Heinsiano. & meo priore. vide ad Lib. II. El. 25. 18.

58. Vos medium palla foedus inite mea] palla deest in eodem Heinsiano & meo primo, neque se capere, quid *palla* hic denotet, adscripserat D'Orvillius. peplum Junonis, quo nubentes se tegebant, intelligit D'Orleans ad Tacitum p. 599. *Parca mea vel thalamo meo* conjecerat Heinsius in notis Propertianis pag. 747. *palma*, id est, manu mea, legendum censebat Cl. Schraederus. *meo flammeo* interpretabatur Ant. Perrejus ad oram ed. Ald. sed recte forsan exposuit Volsus, vos meo cum Tatio conjugio foedus firmetis. Nubentis puellae stola matrimonii pignus adhibebatur in sponsione. palla igitur matrimonii insigne. Horatius Epod. V. 65. de Medae munere ad Creusam misso;

*Cum palla, tabo munus inbutum, novam
 Incendio nuptam abstulit.*

vid. Marcilium ad Apulej. Florid. pag. 20. *inire* in codd. Regiis.

59. Adde, Hymenaeae, modos] *Ede* conjecerat Heinsius ad oram ed. Ald. sed in notis Propertianis Guyetum sic emendantem rejicit. mox *Cedite* ad oram libri sui Jan. Doufa P. *Credite* male in Voss. tert.

61. Et jam quarta canit venturam buccina lucem] cum hoc Propertii loco confert Scaliger, & explosa Mariang. Accursii expositione, optime explicat illud Aufonii in Grypho ternario v. 26. *ter clara instantis Eoi Signa canit serus depenso Marte satelles*. de quatuor castrorum vigiliis buccina indicatis omnia nota sunt, & abunde

Ipsaque in Oceanum fidera lapsa cadunt.

Experiar somnum: de te mihi somnia quaeram:

Fac venias oculis umbra benigna meis.

65. Dixit & incerto permisit brachia somno,
Nescia se furiis accubuisse novis.

Nam

de de iis egerunt Stewech. ad Veget. p. 179. 180. Delrius ad Senec. Trag. pag. 456. Bosius ad Nep. Eum. cap. 9. Schellius ad Polyb. de Castris p. 188—190. & Dausquejus ac Drakenb. ad Silium Ital. IV. 89.

62. *Ipsaque in Oceanum fidera lapsa cadunt* *Spissaque in Oceanum* Heinsius ad marg. ed. Ald. *fidera lapsa* in Groniug. duobus Leidd. Voss. tribus, utroque D'Orvill. & meis, quibus consentiunt reliqui codices, & omnes, fere edd. vetustae. vide Valentem Guellium ad illud Virgilii II. Aen. 9. *suadentque cadentia fidera somnos*. & Heinfs. ad Ovid. II. Fast. 635. & hanc lectionem aptis veterum locis stabilivit Broukhufius, simul tamen codicis Borrichiani scripturam, in quo *lassa* legitur, ita confirmans, ut in illam inclinasse videatur. sed alterum vindicavit Patruus meus ad Ovid. II. Trist. 85. utraque vox passim in codd. MSS. permiscetur. *laxa* in Askew. *prona fidera* vocat noster Lib. I. El. 16. 23. ubi aliis *plena* placebat. quod recte improbavit Marklandus ad Statii Silvas pag. 234. & pluribus illic in notis *fidera prona* vindicavi. locum hunc imitatus est Lotichius Lib. II. El. 8. 74.

Da mihi vina, puer, lenes faciensia somnos,
Donec in Oceanum fidera prona cadant.

ubi vide quae in Addendis notata sunt pag. 680.

63. *Experiar somnum: de te mihi somnia quaeram:*
Fac venias oculis umbra benigna meis]

oculis venias in D'Orv. pr. & meo secundo. minorem versum expressit Lotichius Lib. III. El. 3. v. 58.

Tu quoque si veterum memor est & pulvis amorum,

Occurras oculis saepe videnda meis.

vide illic notarum Addenda pag. 684.

65. — *& incerto permisit brachia somno,*
Nescia se furiis accubuisse novis.]

promittit Mentel. & Leid. pr. *permittit* Voss. quart. *lumina* vel *pectora* somno Marklandus ad

Statii Silvas in praef. pag. 10. *incerto somno* cur dicat, ratio peti potest ex notis Broukhufii ad illud Tibulli Lib. II. El. 1. 90.

Postque venit tacitus fuscis circumdatus alis
Somnus, & incerto somnia vara pede.

ubi *fürvis alis* & *somnia pigra* legebat Heinsius ad Silium Ital. III. 682. & ad Claudian. II. in Rufin. 325. altero versu ex editione Scaligeri Broukhufius dedit *Nescia ne fariis* duplici negatione, pro *se furiis*. depravata codd. MSS. & veterum impressorum lectio est *nesariis*, ut in Regiis, Colbertino, Groning. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. & utroque D'Orvill. vel *nephariis*, ut in Borrich. & meo primo, ac priscis edd. id tamen viris doctis inposuit. nam sic locum, tamquam sana lectio esset, adfert Pincierus Lib. IV. Parag. cap. 24. & quod majus est inde deceptus Beroaldus magno satis errore adfirmat *nesaria* absolute dici pro flagitiis, sacra polluentibus. sed Propertium duplici vitio metrico obruit una in voce. unde alii ex hac corrupta lectione putarunt primam in *nesarius* produci posse, quae brevis est, secunda longa, Horatio aliisque. ut optime monuit J. Baptista Pius in Anot. Post. cap. XXV. pag. 423. Tom. I. Fac. Crit. Gruter. & vide Vossium Lib. II. de Art. Gramm. cap. 20. quod insigne praebet specimen, in quos scopulos ex vitiosis editionibus impingere possint viri eruditi, licet sua aetate maximi, quae certe laus Beroaldo debetur. veram lectionem esse *Nescia se flammis accubuisse novis*, contendit ibidem Baptista Plus, sensumque loci bene exposuit. Tarpejam nempe Vestalem, aeterni ignis custodem, nunc *novis flammis*, amore Tatii ardentem, agitari, sed nesciam se accubare duabus flammis, ignis nempe Vestalis & incesti amoris. & haec lectio firmatur a Colotiano, quam ex Pontani codice etiam adscripserat Perrejus. & sic editum fuit a Passeratio, ut adfert etiam ad Lib. I. El. 3. p. 151. sed in notis ad h. l. praefert *se furiis accubuisse* & sic Livinejus. N. Heinsius ad marginem ed. Ald. conjecerat, *se furiis succubuisse novis*. *vanis* est in quinto Vaticano.

67. Nam

Nam Vesta, Iliacae felix tutela favillae,
 Culpam alit, & plures condit in ossa faces.
 Illa ruit, qualis celerem prope Thermodonta
 70. Strymonis abscissos fertur aperta sinus.

Urbi

67. Nam Vesta, Iliacae felix tutela favillae,
 Culpam alit, & plures condit in ossa
 faces.]

Culpa mali in Mentel. & Leid. primo. Curam
 alit Heinſius ad oram ed. Ald. qui tamen vul-
 gatam Culpam alit recte contra Guyetum, cui
 inepta videbatur locutio, tuetur. pluris in Ex-
 cerptis Scalig. pro faces in D'Orvill. sec. focos.
 diras faces conſecerat Heinſius, quem plures faces
 offendiſſe videntur. neque id inmerito, quam-
 quam diras faces nimium ab altera ſcriptura re-
 cedit. Si leſionem illam duorum codicum Culpa
 mali, quae eadem fere literarum elementa ha-
 bet, a librariis non proſectam quis opinetur,
 forte ſubſtituere poſſet,

Culpa mali, impuras condit in ossa faces.

ut Cauſſa mali tanti conjux Virgilio VI. Aen. 93.
 impuras autem faces Veſtali virgine indignas &
 inceſtas intellige. Sed nihil adfirmo. alit enim
 eleganter dictum, ut apud Virg. IV. Aen. 2.

At Regina gravi jam dudum ſaucia cura
 Vulnus alit venis, & caeco carpitur igni.

ubi adpoſita ad hunc locum ſunt Servii verba:
 Vulnus alit, id eſt, curam paſcit, & bene adlu-
 dit ad Cupidinis tela, ut paullo poſt ad ſaculam,
 caeco carpitur igni: nam ſagittarum vulnus eſt,
 facis incendium. cura, amore intolerabili, quem
 ferre non poſſet, & cura, quod cor urat. quae
 Heinſianam emendationem Curam alit nonnihil
 juvare poſſent. forte ad hanc Iliacam favillam
 reſpexit Ovidius Lib. III. Faſt. 423.

Ignibus aeternis aeterni numina praefunt
 Caesaris, imperii pignora juncta vides.
 De veteris Trojae dignissima praeda favilla,
 Qua gravis Aeneas tutus ab hoste fuit.

vide illic Heinſium. Iliacos focos vocat VI. F.
 456. & Troicum ignem Statius Lib. I. Sylv. 1. 35.

69. — qualis celerem prope Thermodonta
 Strymonis abſciſſos fertur aperta ſinus]
 aperte imitatur Virgilium XI. Aen. 659. Qualis
 Threicii cum ſumina Thermodontis pulſant, &

piſis bellantur Amazones armis, &c. imitatio-
 nis comitem habet Silium Ital. II. 73.

Quales Threiciae Rhodopen Pangaeaque luſtrant
 Saxoſis nemora alta jugis, curſuque fatigant
 Hebrum innupta manus. — religata fluentem
 Heſperidum dono crinem, dextrumque feroci
 Nuda latus Marti, & fulgentem tegmine laevam
 Thermodontica munita in praelia pelta
 Fumantem rapidis quatiebat curſibus axem.

quibus in locis recte eruditi Interpretes correxe-
 runt vulgarem librariorum errorem, inſigni per-
 tinacia ubique fere in omnibus veterum aucto-
 rum locis Thermodonta, & Thermodontica ſcri-
 bentium, ſecunda brevi, quae producenda eſt,
 quod licet jam ſaepeſ monitum ſit a viris doctis,
 a nonnullis tamen adhuc negligitur. pari modo
 hic loci in plerisque codd. MSS. & edd. antiquis
 legitur Thermodonta. & Lib. III. El. 12. 16.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
 Thermodontiacis turma lavatur aquis.

ubi plura notavi. in loco autem Sillii Italici dex-
 trumque feroci Nuda latus Marti firmat Brouk-
 huiſii emendationem abſciſſos fertur aperta ſinus,
 eleganti Graeciſmo pro abſciſſo ſinu, quod in
 meis etiam codicibus, & vetuſtioribus excuſis
 habebatur. ſed alterum longe elegantius. Ovidius
 Lib. I. Faſt. 408.

Altera diſſuto peſtus aperta ſinu.

Claudianus Conſul. Prob. & Olybr. v. 87.

Dextrum nuda latus, niveos exſuta lacertos.

Joſephus Iſcanus Lib. II. de B. Troj. 608 Nu-
 da humeros, exſerta ſinus. ſed a Volſco & Be-
 roaldo Strymonis exponitur Maenas, quae Bacchi
 orgia per infaniam celebrabat. quibus Vulpius,
 certe Scaliger etiam hic difficultatem movet ro-
 gatque, quomodo Strymonis prope Thermodontem?
 An ibi Thermodon, ubi & Strymon? Itane Ana-
 zon dicitur Strymonis? mentoſam igitur hanc
 vocem ſuſpicabatur, quod & Guyeto viſum fuit,
 ſed an abſciſſi ſinus, ſeu mammae, Maenadi con-
 veniunt? Amazonem intelligi adſcripſerat ed.
 Gggg Aldj

Urbi festus erat. dixere Parilia patres.

Hic primus coepit moenibus esse dies.

Annua pastorum convivium, lusus in urbe,

Quum pagana madent fercula deliciis.

75. Quum-

Aldineo Ant. Perrejus: *Strymonis de Amazone intelligi se ferente in bellum abscisso nempe sinu ob exertam mammam. neque causam video, cur Strymonis non dici possit Amazon, pro Thracia aut Threissa, quia Strymon aequae ac Thermodon Thraciae fluvius, ut ex Strabone, Geographis aliis, & Vibio Sequestro constat. de quo vide Barth. ad Stat. Lib. I. Sylv. 1. 21. & Passerat. supra ad Lib. III. El. 12. p. 495. hinc toties Threissa vel Threiciae vocantur Amazones vid. Vinetum ad Auson. Epigr. I. & N. Heinfs. Lib. III. Advers. cap. 16. ruit vero & fertur etiam conjungit Ovidius, loco a Broukhusio indicato, Lib. II. A. A.*

*In ferrum flammisque ruit, positoque decore
Fertur, ut Aonii cornibus ista Dei.*

Impetus nempe indicandi causae, ut Virgilio XI. Aen. 678. *Equo venator Iapyge fertur. & alibi*

Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

71. ——— *dixere Parilia patres,
Hic primus coepit moenibus esse dies]*

Parilia quidem hic est in v. c. Perreji, & Neap. quod veterum Grammaticorum auctoritate in contextu praetulit Broukhusius, idque scripti agnoscunt codices apud Plinium teste Harduino Tom. III. p. 583. vide quae ex Varrone Scholiastes vetus Persii notat ad Sat. I. 72. & Valens Guellius ad Virg. III. G. 2. *Palilia* tamen edit Broukhusius El. I. hujus Libri v. 19.

Annuaque accenso celebrare Palilia foeno.

Idque hic loci omnes nostri tumentur codices, & edd. vetustae, quod ab aliis praefertur, quia pastorum Deae Pali haec sacra fiebant, ut notum est. vid. Drakenb. ad Livium Lib. XI. c. 2. notas ad Suet. Calig. cap. 16. & prae ceteris Heinfs. ad Ovid. IV. Fast. 721. *matres* in cod. Heinfsiano. deinde *Hinc primus coepit moenibus ire dies* legebat Heinfsius, in marg. ed. Ald. vel *isse* ad Ovid. IV. Fast. 727. quod malim. ut apud

Rutll. Lib. I. Itin. 200. idem legebat Heinfsius, ——— *ipse videtur,*

Quem sibi Roma facit, purior ipse dies.

pro esse. & alibi saepius haec, etiam apud nostrum, permutantur. *primum* vero ab his Palilibus, quae celebravit Romulus, Urbis diem incepisse, quod dicat Propertius, respicit ad Romae diem natalem XI. Kal. Maji, de quo praeter alios vide Ciofan. ad Ovid. XIV. Met. 774.

73.

———— *lusus in urbe,
Quum pagana madent fercula delictis]*

luxus in Heinfsiano, quod & in D'Orvill. secundo superscriptum erat. *urbem* Leid. alter. *divitiis* in omnibus fere codd. & edd. priscis. sed *delictis* recte emendavit Heinfsius, & edidit Broukhusius, ut in codd. suis invenerat Beroaldus. Idque & praeferebant Francius & Marklandus. frequentem harum vocum permutacionem esse constabit ex notis ad Tom. I. Anthol. Lat. 42. & 595. *scilicet* etiam conjecerat Heinfsius, forte propter additum *madent*, ut pocula agrestium intelligantur. notum illud Tibulli Lib. I. El. 1. 29. seqq.

Adfuit Divi, neu vos de paupere mensa

Dona, nec e puris spernitis scilicet.

Scilicet antiquus primum sibi fecit agrestis

Pocula, de facili conposuitque luto.

forte autem hic intelligit Pastorum ludos *Cernualia* dictos, de quibus illud Varronis fragmentum adfert Nonius Marc. in *cernuus. etiam pellis bubulas, oleo perfusas percurrebant, ibique cernuebant a quo ille versus vetus est in Carminibus: Sibi pastores ludos faciunt coriis Consualia.* Sic enim locum legendum monet Cerda ad Virgil. II. G. 384. quem verum veterem ex Carminibus forte Saliaribus adfert Nonius; quid autem intelligat Varro per *carnes bubulas, oleo perfusas*, optime explicat ille Virgilii locus, *atque inter pocula laeti Mollibus in pratis unctos saliere per utres.* cui lucem optimam adferunt, quae notavit Gorius ad Tom. II. Inscript. Florent. pag. 105. & seqq.

75. Quum-

75. Quumque super raros foeni flammantis acervos.
Trajicit inmundos ebria turba pedes.
Romulus excubias decrevit in otia solvi,
Atque intermissa castra filere tuba.
Hoc Tarpeja, suum tempus rata, convenit hostem.
80. Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.

Mons

75. *Quumque super raros foeni flammantis acervos
Trajicit inmundos ebria turba pedes.*]

inmundas dapes male legebatur olim in MSS. & edd. priscis. ut habent etiam codicum meorum Excerpta, quibus consentiunt duo Leidd. tres Vossiani, Askew. uterque D'Orvill. & mei. pedes tamen in Colotiano & primo Vaticano. Inepta enim locutio *trajicere dapes*. & hanc lectionem firmat Ovidius Lib. IV. Fast. 781. de his Palilibus :

*Moxque per ardentes stipulae crepitantis acervos
Trajicias celeri strenua membra pede.*

ubi inmundos pedes hic legendum monuit Hein-
sius. & hoc sua imitatione probasse videtur San-
nazarius Lib. I. El. 2. 11. & seqq. versibus ele-
gantissimis :

*Plenaque pellitus lustrabit ovilia pastor,
Ponet & agricolis rustica liba Deis.
Stabant capripedes abiegnro robore Fauni :
Stabit & indocta falce dolata Pales &c.
Tum milium, & niveo statuet fumantia lacte
Pocula, votivas concipietque preces ;
Et ter transiliet flammantes potus aristas,
Ter quoque non tardo rustica turba pede.*

& sic de eodem hoc pastorum festo Tibullus
Lib. II. El. 5. 87.

*At madidus Baccho sua festa Palilia pastor
Concinet. a stabulis tunc procul este lupi.
Ille levis stipulae sollemnes potus acervos
Accendit. flammis transilietque sacras.*

ex quo loco forte hic pro raros acervos cum Passera-
tio substitui posset sacros, quia hi ludi Deae erant
sacri. plura de hoc Palilium ritu, & inde dedu-
cto, posterioribus etiam temporibus, more transi-
liendi per ignem, expiationis causa, vide apud Ca-
saub. ad Persium pag. 115 & 116. & Octav. Fer-
rarium Lib. II. Elect. cap. 24. eleganter vero
haec sacra pastoritia in suo Arcadiae dramate Ita-
lico descripsit Jacobus Sannazarius. *flammans foe-
num* hic dicitur, quod accensum supra El. I. 19.

sic verbum *flammare* hoc sensu licet non ubique
obvium, est in MSS. apud Ovid. II. Met. 297.

Vixque suis humeris flammantem sustinet axem.

Lib. XIII. 421. *patriae flammantia tella relin-
quunt.* pro *fumantia*. & XIV. 534. *incurvae
flammabant transstra carinae.* ubi vid. Heinf.

77. ——— excubias decrevit in otia solvi,
Atque intermissa castra filere tuba]

hoc loco firmari posset vulgata lectio apud Ovid.
Epist. XIII. 116.

Languida laetitia solvar ab ipsa mea.

neque illic opus esse *tristitia* substituere. *solvi in
otia*, & *gaudia*, est genio hilariter, *tristitia* om-
ni amota, indulgere. sive ut Statius Lib. V.
Sylv. 3. 33.

———— vix haec in munera solvo
*Primum animum, tacitisque situm depellere
curis.*

ita solutus gaudio, luxuria, & sim. vide Inter-
pretes ad Petron. cap. 79. *festo remissus* infra
v. 81. ita *solvere*, pro in laetitiam permovere,
apud Martialem Lib. IX. Ep. 29. de muno :

*Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
Solvere qui Curios, Fabriciosque graves.*

Innuit igitur id quod Ovidio dicitur Lib. II.
Fast. 724.

*Dum vacat, & metuunt hostes committere pugnam,
Luditur in castris, otia miles agit.*

intermissa D'Orvill. pr. & in secundo *castra mo-
vere* pro *filere*.

79. ——— convenit hostem,
Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.]

pulchre ad rem faciunt ista Silii Italici Lib.
XIII. 842.

———— hostibus arcem

*Virgo (immane nefas) adamato prodidit auro
Tarpeja, & pactis referavit claustra Sabinis.*
Ggggg 2 ubi

Mons erat adscensu dubius, festoque remissus.

Nec mora, vocales occupat ense canes.

Omnia praebebant somnos. sed Jupiter unus

Decrevit poenis invigilare suis.

85. Prodiderat portaeque fidem, patriamque jacentem:
Nubendique petit, quem velit ipse, diem.

At

ubi quod *aurum*, & *passa* memorat, intelligit connubium Tatii, & Sabinorum armillas. Livius Lib. I. cap. XI. *Sp. Tarpejus Romanae praeerat arci. Huius filiam virginem auro corrumpit Tatius, ut armatos in arcem accipiat, &c. Additur fabulae, quod vulgo Sabini aureas armillas magni ponderis brachio laevo, gemmatosque magna specio annulos habuerint, pepigisse eam quod in sinistris manibus haberent, scuta illi pro aureis donis congesta.* Ovidius I. Amor. El. 10. 49.

*Non fuit armillas tanti pepigisse Sabinas,
Ut premerent sacrae virginis arma caput.*

Scholastæ Ineditus Vossianus ad Juvenalis Sat. VI. 47. *Tarpejus mons dictus a Tarpeja filia Tarpeji Consulis, quae ibi sepulta est. Cum enim tota Roma olim praeter Capitolium capta esset, illudque obsideretur ab hostibus, haec interrogans quid sibi darent, si portam aperiret, illisque respondentibus, quidquid vellet; illa dixit, sibi sinistrarum manuum ornamenta dari, id est, armillas, quibus easdem pollicentibus, aperuit januam clavibus paternis, quas ipsa servabat. Tum illi ingressi porrexere ei scuta sinistrarum manuum, quibus est oppressa ibique sepulta.*

81. *Mons erat adscensu dubius*] deest hoc distichon in D'Orvill. *adscensu* in meo secundo. forte *accessu* voluit librarius. sed *adscensu* optime se habet. Lib. IV. El. 3. 63.

Ne precor adscensis tanti sit gloria Baëris,
ubi etiam *accensis* vel *accessis* in MSS.

83. *Omnia praebebant somnos. sed Jupiter unus
Decrevit poenis invigilare suis*]

Marklandus codici suo adscripserat legendum *Omnia praebebat somnus.* idque se olim explicaturum addiderat. qua egregia conjectura Marklandus hunc forte sensum loco dare voluit: *somnus faciebat, ut omnia occupatu facilia essent, somnus omnia velut in manus hostium dabat.* quod

certe vulgatae praestat, quae non nisi coacte hunc in modum explicari posset, dum Romulidae festo Palilium in otia hilariora soluti, securius agunt, & excubias negligunt genio indulgentes, post convivia, pocula inter & saltantium choreas peracta, eo facilius in somnos labuntur, hac occasione captata Tarpeja certum proditiōis successum sibi spondet per tacitae noctis silentia, ut supra El. III. v. 53. *Omnia surda tacent.* & votis ejus favere videbatur rei oportunitas, nisi solus Jupiter, excubiis somno oppressis, pro salute Romae custodienda vigilasset, poenis suis de Tarpejae proditiōe sumendis intentus. unde patet perperam in multis codd. & edd. antiquis legi *poenis tuis*, & Passeratium exponere *invigilare tuis poenis*, excubare, ut te ulcisceretur. sermo enim ad Tarpejam non dirigitur. Haec autem colores suos debent Homero, initio Iliad. B.

*Ἄλλοι μὲν γὰρ τοῖς τε καὶ αἰεὶς ἱπποκρυπαὶ
ἔδον πανύχλιος· Δία δ' οὐκ ἔχε νύδυμος ὄππῃ.*

85. *Prodiderat portaeque fidem, patriamque jacentem*] *portae fidem* dixit, ut Ovidius Lib. III. Am. El. 1. 50.

*Per me decepto didicit custode Corinna
Liminis adstrikti sollicitare fidem.*

nam sic optime pro *forem* restituit Heinsius, & hoc Propertii loco firmavit. *patriamque jacentem* in Askewiano. cui lectioni favere nonnihil possent *castra silentia* v. 80. & ubique fere haec verba in MSS. confunduntur. sed recte Passeratius *jacentem patriam* explicat, sives somno vinoque sepultos, ut supra *in otia solutos*, & *festoque remissos* dixit. Hypermaestra apud Ovidium Epist. XIV. 33.

*Jamque citò vinoque graves somnoque jacentes,
Securumque quies alta per Argos erat.*

ubi v. 57. *Quin age, dumque licet, fortes imitare
sorores perperam* in cod. Jun. Scriveriano, aliisque MSS. & edd. legitur, pro *dumque jacet*. *notum*

At Tatiſius, neque enim ſcleri dedit hoſtis honorem,
Nube, ait, & regni ſcande cubile mei.

Dixit, & ingeſtis comitum ſuperobruit armis.

90. Haec, virgo, officiis dos erat apta tuis.

Et

tum illud Lib. III. A. A. 795. *Turpe jacens mulier, multa madefacta Lyaea*, apud Auctorem Octaviae v. 455. *Calcat jacentem vulgus*, remiſſum, torpentem exponit Heinſius Lib. III. Adverſ. cap. 14. p. 507. & non ſollicitandum monet. Delrius enim *placentem* male conjecerat. deinde *quem velit ipſe, diem*, edidi, Tatiſius nempe, ut correxerant etiam Heinſius & Marklandus, non *ipſa*, Tarpeja, ut edidit Broukhufius.

88. *Nube, ait, & regni ſcande cubile mei]* *thori ſcande* in Askew. Heinſius conjecerat *leſi*. *Regium meum cubile* interpretabatur Marklandus. ut Regum cubilia erant altiora, hinc apud Virg. XII. Aen. 144.

Magnanimi Jovis ingratum adſcendere cubile.

ubi Valens *Guellius ex Graecis poëtiſ*, apud quos *εὐκαίπατος* eodem ſenſu frequens, id illuſtrat. vulgaria autem erant humilliora & depreſſa. vide Senec. Epift. V. & illic Lipſ. eſt autem hic contraſtus loquendi modus, pro, non tantum cubile, ſed & regni ſolum mecum concende, & thalamum & regnum mecum communia cape. eodem modo quo Lib. III. El. 17. 22. de Scylla,

Tondens purpurea regna paterna coma.

hoc eſt, detonſo patris Niſi capillo Scylla ſimul ejus regnum prodidit. & ita paullo ante *prodere portae fidem* exponi etiam poteſt, portam reſorare & fidem patri debitam prodere.

89. *Dixit, & ingeſtis comitum ſuperobruit armis]* *ingreſſus* in Borrich. Heinſiano, ac meo priore. *ingreſſus* Voſſ. prim. *ingeſſus* Mentel. & prior Leid. *superhorruit* D'Orvill. ſec. voluerunt forte librarii *ingreſſu comitum*. ut in verbis Scholiaſtae Voſſiani ad locum Juvenalis ſupra productis: *tum illi ingreſſi portexere ei ſcuta ſiniſtrarum manuum*, quibus eſt oppreſſa. ſed *ingeſtis armis* ſinceriffima lectio eſt. ut *ingerere haſtas* Virg. XII. Aen. 330. aut *raptas fugien-*

tibus ingeris haſtas. & Silius Ital. IX. 327.

— *coelumque & ſidera pendens*
Abſtulit ingeſtis nox denſa ſub aethere telis.

apud Livium quoque Lib. I. cap. 51. in fin. *cratte ſuperne injeſta, ſaxiſque ingeſtis mergitur*, & in ſecundo Leid. haberi monet Drakenb. quem etiam vide ad ejuſdem Lib. IX. c. 35. 4. *Romanus contra nunc tela nunc ſcuta, quibus eos adfaſim locus ipſe armabat, ingerere*. vide Curtium ad Salluſt Jug. cap. 60. & Patruſ mei Comm. ad Phaedr. Lib. III. fab. 2. 3. *congeſtis armis* de eadem hac Tarpeja Ovid. XIV. Met. 777.

— *feſtiſque Palilibus urbis*
Moenia conduntur, Tatiuſque patreſque Sabini
Bella gerunt: arcisque via Tarpeja recluſa
Digna animam poena congeſtis exſuit armis.

Livius Lib. I. cap. XI. *Accepti obrutam armis necavere &c. eo ſcuta illi pro aureis donis congeſta*. ubi *obrutam armis* etiam dicit, ut hoc loco *superobruit armis*, & Florus Lib. I. l. §. 12. *Sabinis proditae portae per virginem: nec dolo, ſed puella pretium rei, quae gerebant in ſiniſtris, poterat. dubium clypeos, an armillas. Illi ut & fidem ſolverent, & ulciſcerentur, clypei obruere*. ad quem locum in editione Graeviana exhibetur inſignis ille denarius gentis Tituriae, in quo conſpicitur Tarpeja, Sabinorum duorum ſcutis obruta, arreſtis praee horrore comis. qualem ediderunt Urſinus, Vaillantius, alique. vide & Ryckium de Capitol. Rom. cap. III. pag. 13. hanc vero proditione dignam mercedem, juſſu Tati Tarpejae datam, recte Broukhufius conſert cum Piſidice, quae Achillis, Methymnam, Leſbi urbem, obſidentis, amore correpta, nuptias etiam pacta, & urbem & patrem prodidit, ſed lapidibus a victore obruta fuit. qua de re verſus eſt Leſbiacis poëtae veteris deſumptos ex Parthenii Eroticiſ cap. XXI. adfert Delrius Comm. ad Senecae Troadas v. 205. pag. 431. quos ita ut Th. Galeus in notis ſuis emendavit, etiam correſtos a Scaligeri manu inveni ad marginem ed. Commelinianae. mox *Nec virgo male* in Borrichiano.

Gggg 3

81. Et

Et satis una malae potuit mors esse puellae,
 Quae voluit flammis fallere, Vesta, tuas?
 A duce Tarpejo mons est cognomen adeptus.
 O vigil, injustae praemia fortis habes.

ELEG.

91. *Et satis una malae potuit mors esse puellae, Quae voluit &c.*] hoc distichon, a Broukhufio huc revocatum, in MSS. codd. & excusis libris antea legebatur post v. 16. *Haud satis* in v. c. Perreji, Colotiano, primo & sec. Vaticano. *An satis una mali potuit mors esse puellae?* vel *Haud satis* Heinſius Lib. I. Advers. cap. 1. pag. 13. ut innuat mortem sceleri Tarpejae non suffecisse propter prodicionem, & extinctos aeternos Vestae ignes, hinc ipsa Tarpeja supra v. 41.

*Quantum ego sum Ansonis crimen factura puellis,
 Inproba virgineo lecta ministra foco.*

93. *A duce Tarpejo mons est cognomen adeptus.
 O vigil, injustae praemia fortis habes.*]

Locus non tantum obscurus, sed procul dubio etiam corruptus. *A duce Tarpeja* in Excerptis Scaligeri, & Voss. quarto. sed licet *Tarpejo*, vel *Tarpeja* cum Passeratius legatur, quod probabat etiam Francius, neutri certe dux convenit, sive de Sp. Tarpejo, Arcis praefecto, virginis patre, sive de Tarpeja ipsa, quae ductu suo Tatium in arcem admiserit, intelligamus. non invitis igitur Musis mihi videtur Andreas Bassanus, duabus Epistolis, ad Vulpium scriptis, ejusque commentario insertis, hic emendandum censuisse, *A nece Tarpejae mons est cognomen adeptus*. neque enim a Tarpejo ejus patre, sed a Tarpeja illic sepulta nomen habuisse montem Tarpejum Festi verbis docet. eam in rem pluribus inquit Just. Rycquius de Capitol. Rom. cap. 3. Sed non minori difficultati obnoxius est ultimus versus, in quo exponendo valde aestuasse Passeratium notat Broukhufius, quem tamen non felicius hic versatum esse opinor, dum vocem *vigil* refert ad canes, Capitolii custodes, quos Tarpejam ferro necasse, ne latratu rem proderent, dixerat v. 82. & quod addat, Propertium duas historias de canibus a Tarpeja occisis, & tempore M. Manlii Capitolini punitis confuisse, plane *improbius* est. fuerunt etiam, qui

ad Jovem referri posse existimarent propter v. 84.

— *sed Jupiter unus
 Decrevit poenis invigilare suis.*

neque satisfacit Heinſius, qui conjecerat *Quae vigil, Tarpeja* nempe, ex praec. versu. Francius conjecerat, *O vigil, hic justae, vel haec justae*. & notaverat, *vigil* non satis commode de canibus accipi posse. Sed has turbas commovit, ni fallor, unica vox *vigil*, quam in mendo cubare dudum suspicatus sum; & conjeceram *virgo*, quum inspectis Heinſii notis vidi id Guyeto etiam in mentem venisse. id vero si admittatur, nondum tamen rem confectam, sensumque explanatum habebimus. quid enim hic significabit *injustae sortis praemia habere?* (*invisae* legitur in primo Leid.) sive de Tarpejo patre aut Tarpeja filia, sive de canibus, vel de Jove intelligendo hoc saxum volvamus, ad irritum res redibit laborem. saepe vexatissimis locis tutissima curatio petitur a simpliciore medicina; ea propter hic non ad interpretationes anxie quaesitas & contortas, sed ad levem mutationem confugiendum existimo. Norunt, qui codices manuscriptos tractarunt, quam frequens *sortis, mortis, & martis* confusio sit in plurimis veterum locis. pro *sortis* igitur scriptum a librariis fuisse *mortis* suspicor, sed depravantibus meliorem & fortasse veram ipsius auctoris manum, quem nobis dedisse opinor,

O virgo, injusti praemia Martis habes.

hinc enim sanus & apertus eruitur sensus, & sermo dirigitur ad Tarpejam ipsam, quae licet in rei nefariae memoriam mons Tarpejus ab ea ibidem sepulta (unde initio Elegiae *Tarpejae turpe sepulcrum*) cognomen adeptus sit, tamen dicitur *injusti* vel *invisi* ex cod. Leid. *Martis praemia* a Tatio retulisse, quum prodicionis scelere non justis pughetur armis, & proditio quidem ab hoste ametur utilitatis gratia, sed proditor ipse odio & detestationi sit. hinc supra v. 87.

*At Tatio, neque enim sceleri dedit hostis honorem,
 Nube, ait &c.*

&

E L E G. V.

Terra tuum spinis obducatur lena sepulcrum,
Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim:

Nec

& in hac historia Livius Lib. I. cap. XI. §. 8. *Accepti obrutam necavere, seu ut vi capta potius arx videretur, seu prodendi exempli causa, ne quid usquam fidum proditori esset.* jure igitur Tullius ipse paullo ante dixit, *Haec, virgo, officii dos erat apta tuis.* eodem modo Scyllam, Megaram urbem & patrem Nisum prodentem, dignum proditoris praemium accepisse describit noster Lib. III. El. 17. 20. & seqq.

Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti!
Nise, tuas portas fraude reclusit Amor. &c.
Non tamen inmerito Minos sedet arbiter Orci.
Victor erat quamvis, aequus in hoste fuit.

Qui felicius nodum hunc extricaverint ac solverint, illis lubentissimo animo adfurgam.

EL. V.] AD LAENAM inscribitur in plerisque codd. & edd. antiquis. EPISTOLA AD LENAM in v. c. Perreji. & Regio. DE MORIBVS ET DISCIPLINA ACANTHIDIS LENAE in Heiniano & meo priore. Conferenda Ovidii Elegia VIII. Lib. I. Amor. quae investiva est in lenam, ejusdem quidem argumenti, sed coloribus multo artificio variatis. injurios enim Nasoni fuit Vulpus, qui in prima editione Elegiam ejus ex Propertio more *pueri dictata excipientis* derivatam notabat ad v. 29. hujus Eleg. sed in curis secundis, quae sapientiores vulgo feruntur, recte id delevit. elegantissimis etiam versibus in lenam invehitur Tibullus Lib. I. El. 6. 12. & seqq. & Lib. II. El. 7. 26. usque ad fin. Utriusque poetae loca cum his Propertianis componere, poeticae voluptatis est.

v. 2. *Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim*] non inmerito illud *quod non vis* inconcinnius, & ad elegantiam Propertii non accedere judicabat Heinsius. & frigidum videbatur Broukhusio, qui conjicit enatum esse ex vitiosa scriptura *quod ne vis*, pro quo olim scriptum fuerit *quod metuis*, ideoque legendum censet,

Et tua, quam meruit, sentiat umbra sitim.

Minori molimine refingi posset,

Et tua, quod nolis, sentiat umbra sitim.

sic Lib. I. El. 7. 16.

Quod nolim nostros evoluisse deos.

apud Ovidium Epist. XX. 100.]

Cum sua, quod nolim, numina laesa videt.

ut recte e MSS. restitutum fuit, vel *nolis*, Dea nempe, pro, *quod non vult*. ubi de hac formula in avertendo omine veteribus usitata legendae interpretum notae. ita *quod nolim* Clceroni frequens. vide Lib. II. ad Fam. Ep. 3. VII. ad Att. Ep. 17. & alibi. ingeniosa quidem, sed a vulgatae vestigiis nimium recedens est Heinssii conjectura Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 14. qua emendabat,

Et vetula invisam sentiat umbra sitim.

elegantissima autem haec imprecatio in manes bibacis vetulae. hinc infra v. 73. *Sit tumulus* (vel ut legendum reor *Sit tumulto*) *lenae curto vetus amphora collo.* confer tria quatuorve Epitaphia Graeca in temulentas anus, quae calicem inanem, & Bromii munere vacuum tumulto suo adpositum queruntur, Lib. III. Anthol. Gr. Tit. XX. praesertim vero cum hoc versu Propertiano convenit illud Antipatri Sidonii in vetulam multibibam Maronida, Ep. 2. in cujus fine eam de insolita & invita siti sic querentem inducit:

Ἐν τῷ αἰάζει καὶ ὅπ' ἤριον, δεῖ τὸ βάκχῳ
Ἀρδρῶν ἢ βάκχῳ πλήρες ἔπειν τάρφῃ.

quod sic vertit Obsoepaeus:

*Unum hoc deplorat, quod sic Scyphus aptus Faccho
Ad tumultum Bacchi munere sit vacuus.*

neque minoris elegantiae est sequens Argentarii Ep. 4. in Aristomachen, quae spiritum omnem, multo calice antea sustentatum, nunc contabuisse querens ad Minoea se convertit, ut saltem

videtur

Nec sedeant cineri manes, at Cerberus ultor
Turpia jejuno terreat ossa sono,

5. Docta

urnam ministrari juberet, qua ex Acheronte latices sitienti sibi hauriret,

Εἶπε τὰδε Μίνωϊ πάλας: φίρε κάλπην ἱλαφρώ.
Οἶσω κυάνεον τῶξ Αἰχέοντος ὕδαρ.
Καὺτῃ παρθενίῳ ᾧ ἀπώλεσα. τῦτο δ' ἔλεξε
Ψευδὺς, ἵν' αὐγάζῃ καὶν φθιμῶντι πίδαον.

quod sic vertit H. Grotius:

*Alloquitur Minoas: levem mihi da precor urnam,
Ut nigro latices ex Acheronte feram.
Virginitas etiam periit mihi. finxerat illud,
Nempe ut & umbra tamen dolia conspiceret.*

sed tertio versu vitiosam lectionem secutus male interpretatur, *Virginitas etiam periit mihi.* recte παρθένιον emendat Munckerus ad Antonin. Liber. cap. XI. & ideo vertendum est,

Ipse meum occidi nam sponsum. &c.

ut Danaïdum scelus suo conparet, similemque poenam fundendi aquam velut in dolium pertusum sibi inprecetur. contra sobriorum cineribus & ossibus vina infundebant. ut in Epitaphio veteri Tom. II. Anth. Lat. pag. 284.

Ossibus infundam, quae nunquam, vina, bibisti.

ubi vide.

3. *Nec sedeant cineri manes, at Cerberus ultor
Turpia jejuno terreat ossa sono:]*

cedant Fruterius. id est, insurgant in tuos cineres. *Nec se dent cineri manes* Heinsius Lib. I. Advers. cap. 2. ne te admittant, vel ne se propitios praestent; ibidemque hanc phrasin *se dare*, etiam nostro, infra El. VIII. 78. aliisque auctorum veterum locis restituit, quam saepe a librariis ejectam vel vitiatam negari non potest, ut constat ex notis Marklandi ad Statii Silvas pag. 57. & vide quae dedi ad Tom. I. Anth. Lat. p. 581. & 637. hic tamen eam minus recte inculcari, receptamque lectionem, quam omnes codices & editiones veteres agnoscunt, non sollicitandam arbitror. Optat enim, ut manes lenae non quiescant simul cum ejus cinere, sed errent

ac vagentur, adeoque cineri ejus non insideant tamquam sepulcri custodes, sed eos effugiant, ut ipse Heinsius postea ibidem pag. 16 exponit vulgatam *sedeant* servans. vide etiam hic *Livinejum & Passeratium*, qui recte legendum censebat, *at Cerberus ultor*, optima oppositione, quod in textu reposui, quia id a v. c. Perreji, Colotiano, & duobus Vaticanis firmatur, & adstipulatur Askewianus, in quo *sed Cerberus ultor*. quod autem Gebhardus scribit *Passeratium legere at Cerberus ore*, in illius notis non inveni, & ultor verissima lectio est, quam omnes codices scripti & editi tuentur. inepta certe locutio esset *Cerberus ore terreat jejuno sono*. quae si ex vitiosis codd. huc irreplisset, bene de poeta mereretur, qui ultor ex emendatioris libro reponeret. dein *tergemino sono* maluisse Wasium notaverat Marklandus. ut apud Virg. VI. Aen. 417.

*Cerberus haec ingens latratu regna trifauci
Personat.*

Ovid. VII. Met. 414.

*Cerberon abstraxit, rabida qui concitus ira
Implevit pariter ternis latratibus auras.*

Seneca Thyeste v. 676. in descriptione infernae sedis:

——— *Saepe latratu nemus
Trino remugit.*

Innumera poetarum loca potuisset addere, in quibus *Cerberi trifaucis* mentio & *tria* ejus ora passim occurrunt, Sed quae hic nihil ad rem faciunt, ne quid de nimia mutatione vocis *jejuno* in *tergemino* addam, optimo enim judicio sitienti Acanthidis umbrae jejuno ore adlatrare Cerberum, eamque terrere fingit Propertius. jejunorum enim & esurientium canum gravis ululatus. *terreat ora* male etiam in Excerpt. Scalig. Leid. sec. & Voss. tert. adhaeret Virgilio VI. Aen. 401.

——— *licet ingens janitor antro
Aeternum latrans exsanguis terreat umbras,*

ubi vide Valentis Guellii notas.

5. Docta

5. Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem,
Concordique toro pessima semper avis.
Penelopen quoque neglecto rumore mariti
Nubere lascivo cogeret Antinoo.
Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,
10. Et volucris nidis esse noverca suis.

Quip-

5. *Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem,*
Concordique toro pessima semper avis.]

Nocte vitiose in D'Orvill. primo & meo secundo, in quo etiam mollire. Veneri mollire vaganti in Excerptis Scalig. sed negantem absolute ponit, ut saepe in re amoris apud Ovidium. sic I. A. A. 344.

Vix eris e multis quas neget una tibi,
Quae dant, quaeque negant, gaudent tamen esse rogatae.

vide notas ad Lib. XIII. Met. 741. *Concordique choro* Groning. deinde *pessima semper anus* in v. c. Perreji, Colotiano, binis Vaticanis, Regio, Borrichiano, Heiniano, tribus Voss. D'Orvill. sec. & meo priore. & ita ex MSS. legit Dominicus Marius ad Ovid. I. Am. El. 8. 2. qui hanc Elegiam passim cum illa Nafoniana confert. sic etiam edidit Beroaldus. sed in Veneta utraque, Reg. Lepidi, Volsci, Aldinis, Juntina, Colin. Rovill. Gryph. ceterisque *pessima semper avis*. hoc est, sinistra augurii, infausi ominis. quod recepit Broukhusius, & probasse videtur Marklandus, qui adscripserat locum Aristophanis Plut. τὸν ἀνδρῶν, καὶ τὸν ἑστῶν τῶν θεῶν. ita certe *ἑστῶν* eodem sensu Graecis passim dicitur. vid. Heinium IV. Advers. c. 1. p. 563. & in notis ad Catull. p. 650. & quae notavi ad Lib. III. El. 8. 11. *avis* etiam hic praetulit Doufa P. nam margini ed. Rovill. adleverat *pessima avis* omen sive auspiciu est, quam veteres *malam* & *scaevam* avem appellitare erant soliti.

7. *Penelopen quoque neglecto rumore mariti*
Nubere lascivo cogeret Antinoo.]

Penelopen quod in primo Voss. forte pro *quae*, ut volebat Guyetus. *maritum* Mentel. & Leid. pr. *marito* vel *maritae* rumore Passeratius. *Penelopen* *maritam*, vel *puicam*, Heinianus. pro *Antinoo* in Voss. quarto, & meo primo *Alcinoo*. *Antinoo*

timacho D'Orvill. sec. & in marg. *Autolico*. sed *Antinous* hic intelligitur proculus Penelopes, quae tamen illum odio prae ceteris insigni prosequabatur, quia reliquis protervior erat, & a reduce Ulixo primus omnium interfectus dicitur Homero; unde hic *lascivus Antinous* vocatur. & hunc enumerat Penelope inter illos, de quibus apud Ulixem queritur in Epist. Ovidiana v. 92.

Quid tibi Pisandrum, Polybumque, Medontaque dirum,
Eurymachique avidas, Antinoique manus,
Atque alias referam?

ubi similiter *Alcinooque* in cod. Reg. *Antinoique* vel *Antenorique* in aliis. Aufonius Perioch. Odyss. XXII. de Ulixo: *Quum primum omnium confecisset Antinuum, qui audacia & petulantia ceteros superaverat.* ubi Mariangelus Accursius in loco Ovidii ex Homero Odyss. X. 242. emendabat, *Quid tibi Pisandrum, Polybum, Amphimedontaque dirum.* quia hunc proculum cum Pisandro & Polybo etiam enumerat Homerus, quod miror Heinio scrupulum movisse propter Sabini Epist. Respons. v. 47.

Certe ego cum Antinuum, Polybumque Medontaque legi.

Illic enim Homericus loci auctoritate substitui etiam posset, *Polybum Amphimedontaque legi.*

9. *Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,*
Et volucris nidis esse noverca suis.]

velud in Mentel. & primo Leid. in quibus etiam male *inducere ferrum*, ut in cod. Regio, Palatinis Gebhardi membranarum, & primis edd. sensum loci sic exponebat Marklandus, „ Si illa velit, „ magnes non ducet ferrum, & quaelibet avis „ negliget suos pullos, hoc est, mutabit leges „ naturae. „ *ducere ferrum* est adtrahere, ut Orpheus *duxisse feras & silvas* passim dicitur. neque opus est cum Gebhardo *inducere* pro non ducere, ut *invidere* pro non videre, hic interpretari.

Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas,
 Stantia currenti diluerentur aqua.
 Audax cantatae leges inponere Lunae,
 Et sua nocturno fallere terga lupo,

15. Possit

pretari. Et volucris indis corrupte, & inversis literis, in Heiniano, & meo priore. *nidos* pro pullis ponunt poetæ & alii auctores veteres, ut saepe notarunt viri docti. vide Barth. ad Claudian. p. 471. Cerdam ad Virg. XII. Aen. 475. p. 728. Lindenbrog. ad Ammian. Marc. Lib. XXII. cap. 15. p. 368. Marklandum ad Statii Silvas pag. 179. & quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. p. 139. adde locum Josephi Icani Lib. III. de B. Troj. 431. — non fulminis ales sic gemit elinguis inopina silentia nidi. sic enim scribendum, non e linguis ut contra Virgil. XII. Aen. 475. de hirundine: *Pabula parva legens, nidiisque loquacibus escas.*

II. Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas,
 Stantia currenti &c.]

ut Collinas in v. c. Perreji, & primo Vaticano. ad Collirias in Vossianis & Askew. Coltrinas Borrich. moverit in Regio. D'Orv. sec. & Borrich. moverit hebrus in Heiniano, & meo primo. moverit Passeratus non improbat, pro perite sciverit ac tenuerit. ut Tibullo Lib. I. El. 2.

Sola tenere malas Medae dicitur herbas.

mox Stantia agnoscunt Neap. Borrich. Groning. Mentel. Excerpt. Scalig. Heinian. & alii codd. cum primis edd. quod recepit Broukhufius, & Stantia exponit arboris frutices, ac segetes crescentes, & supra terram stantes, quae subitis imbribus ad interitum dantur. & sic fere Passeratus, qui Stantia explicat, exstantia, excelsa perfunderentur fluviis retro ascendentibus. sed idoneis optimi aevi exemplis adstrui vellem Stantia hac notione simpliciter sic dici, quia veteres malunt *obvia quaeque*, vel sim. dicere, & sic praestaret *diruerentur*. ut saepe nimbi & torrentes fluviiorum, ventique turbines dicuntur *obvia quaeque*, *arbuta*, & sim. praecipiti raptu diruere. vid. ad T. I. Anth. L. pag. 566. Volscus exponebat, *induceret fluvium praecipitem, ubi est summa siccitas*. eo sensu mallem Stantes torrenti diluerentur aquae. Beroaldus exponebat, *solida terra in aquam converteretur, mutata rerum natura*. Sane Stantia hic legitur in primis

edd. Venetis, Rep. Lep. Volsci, Beroaldi & prima Aldina, eamque secuta Juntina & Colinaei. sed in secunda Aldi editione *Stagnaque currenti*, ut in Gryphianis 1551. 1573. Rovilliana 1559. Antwerp. Christ. Plantin. 1560. & 1569. aliisque. Stantia in ed. Doussarum Rapphelegiana, & Scaligeri. Sed totum locum conclamatum, & inter utrumque versum nonnulla excidisse suspicabatur Heinsius Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 18. qui emendabat,

Quippe ut Collinas ad fossam admoverit herbas,
 Stagna & currenti deficientur aqua.

hoc est, etiam stagna deficientur aqua, si Collinas, seu malas herbas ex sepulcretis prope portam Collinam lectas, ad fossam vel scroben magicam admoverit, sacris Stygalibus operata. vel Collinas ad fossam civerit umbras, & altero versu, *Saxa in currentes dissolventur aquas*. Vulpius Stantia explicat paludes & stagna, in quibus torpet aqua, quae, si velit saga, subito deriventur, & more vivorum fluminum discurrant. sed eadem ratione Stantia simpliciter recte dici posse dubito, quas stantes paludes vocat Horatius. Quia igitur ut Collinas in MSS. & Stagnaque in variis edd. vetustis legitur, prae ceteris conjecturis forte praestiterit,

Quippe ubi Collinas ad fossam admoverit herbas,
 Stagna a currenti diluerentur aqua.

ut Stantia ex Stagna a derivatum fuerit. nisi loci sensum veramque lectionem adhuc in obscuro latere statuamus.

13. Audax cantatae leges inponere Lunae,
 Et sua nocturno fallere terga lupo.]

Quamquam in diversa non abeant scripti aut edicti veteres, nisi quod linguae pro Lunae in margini codicis Askewiani, amplector tamen emendationem Cel. Valckenarii in Epist. Crit. ad Matth. Rover. pag. 55. legentis,

Ausa excantatae leges inponere Lunae.

praesertim propter illa Horatii Epod. V. 49.

15. Possit ut intentos astu caecare maritos,
Cornicum inmeritas eruit ungue genas.

Con.

de Canidia :

*Quae fidera excantata voce Thessala
Lunamque coelo deripit.*

forte etiam apud Apulejum in Apolog. pag. 48. emendandum : Igitur ad praescriptum opinionis & famae, confinxere puerum quempiam carmine cantatum, remotis arbitris, secreto loco, arcula & lucerna, & paucis conscriptis testibus ubi incantatus sit, corruisse, postea nescientem sui, excantatum. non, ut nunc editur, excitatum ubi Pri-caeus in Notis pag. 109. ex Varrone adfert, ubi vident se cantando ex arca (sic legit, non ara) excantare non posse, diripere incipiunt. hinc locutione ab hac excantatione magica ad amores translata noster supra Lib. III. El. 2. 49.

Ut per te clausas sciat excantare puellas.

quod optime pro aliorum codicum languida lectione, exorare vindicavit Broukhufius, cujus notae plura suppeditabunt, & ad Tibull. Lib. I. El. 9. 19. simile de lena Philaenide est illud Martialis Lib. IX. Ep. 30.

*Quae nunc Thessalico Lunam deducere rhombo,
Quae sciet hos illos vendere lena toros?*

mox fallere terga lupo pro simulare, recte exponit, & ad λωκυδανίαν refert Valens Guelius ad Virg. I. Aen. 672. 684. de qua vide Hier. Mercurialem Lib. VI. Variar. Lect. cap. 20. & huc spectat illud, Virg. Ecl. IX. 97.

*His ego saepe lupo fieri, & se condere silvis
Moerin, saepe animas imis excire sepulcris,
Atque fatas alio vidi traducere menses.*

sic fallitur auro Jupiter, pro simulatur a mathematicis, exponit Vulpius supra hoc Lib. IV. El. I. 83. nocturnum vero lupo λυκίπρον λέων dicit Oppianus, ut notat G. d'Arnaud Lect. Graec. Lib. II. cap. 10.

15. Possit ut intentos astu caecare maritos,
Cornicum inmeritas eruit ungue genas.]

Posse & Leid. sec. tres Voss. duo D'Orvill. & meus uterque cum vetustis edd. Possit ut v. c. Perreji, & duo Vaticani. Possit & ra tensos in Mentel. & primo Leid. an voluit librarius Possit & iratos? vel adtentos? Possit & intentos arcu

in Askewiano. sed intentos bene se habet, id est instar Argi suas custodientes. ut Lib. I. El. 3. 19.

*Sed sic intentis haerebam fixus ocellis,
Argus ut ignotis cornibus Inachidos.*

vide Gruterum Lib. IX. Susp. cap. 13. ita apud Silium Ital. Lib. VII. v. 362. Quam multa intentus coelo sub nocte serena fluctibus e mediis sulcator navita Ponti Astra videt. ut illic praefertur Dausquejus, & Cerda ad Virg. V. Aen. 853. sed ab aliis rejicitur ut supposititium pro adfixus. pro caecare male in Regio certare. inmeritas genas constanter tuentur omnes codices scripti & editi. nam ex sola conjectura Broukhufius edidit emeritas, hoc est, veteres & annosas, deducta locutione e re castrensi, ut emeritum rogam, qui desit ardere, dixit noster infra El. XI. 98. potuisset etiam addere emeritum vinum pro vetusto dici Josepho Ifcano Lib. I. v. 254. Sed tales conjecturas in notis proponere satius erat, quam in ipso contextu exhibere. antiquam igitur lectionem reduxi, & inmeritas expono, quae oculis ut orbarentur, nihil erant meritae, sed innocentes. supra El. III. 19.

Occidat, inmerita qui carpsit ab arbore vallum.

El. IV. 21.

Saepe illa inmeritae causata est omina Lunae.

Lib. II. El. 3. 3.

Et saepe inmeritos corrumpas dentibus ungues.

Lib. IV. El. 7. 66. de Andromede, nec meritas frigida saxa manus. Horatius Lib. I. od. 17. in fine:

*Et scindat haerentem coronam
Crinibus, inmeritamque vestem.*

Lib. II. Sat. 3. 17.

*Culpantur frustra calami inmeritusque laboras
Iratis natus paries Dis atque poetis.*

Lib. I. Epist. 14. 12.

Scultus uterque locum inmeritum causatur iniquus.

& alibi saepe recte igitur a Broukhufio dissentit, & inmeritas genas hic praefert Patruus meus ad Hhhhh 2

Ne-

Consuluitque striges nostro de sanguine, & in me
Hippomanes foetae semina legit equae.

Exornabat opus verbis, ceu blanda perurat,

20. Saxosamque terat sedula culpa viam :

Si

Nemesian. v. 195. ubi etiam de proverbio illo *cornicum oculos configere*, quod diverso ab aliis modo explicat Conr. Gesnerus de Animalib. Lib. III. pag. 291. & de vario ejus intellectu vide Interpretes ad Quintilian. Lib. VIII. cap. 3. §. 12. sed quod ad hunc locum attinet, recte ad eundem Quintilian. locum observare videtur Gesnerus, hic agi de venefica, quae dicitur *erueri genas cornicum*, ut maritum caecum reddat ad furta & amores conjugis, atque inde *oculos configere cornici*, si quis fallit hominem alioquin intentum & cautissimum. *genas* pro oculis, de ave dici non tam frequens, quam de hominibus, quod apud poetas tritissimum.

17. Consuluitque striges nostro de sanguine & in me
Hippomanes foetae semina legit equae.]

Consuluit striges male in Mentel. Leid. primo & D'Orvill. sec. primam enim corripit vetant metri leges, dein *Hippomenes* in Neapol. Leid. pr. & Voss. D'Orvill. & meo sec. *Hippomenes* D'Orv. prim. *Hippomenes foeta semina legit aqua* in Borrichiano, de veneno hoc equae in libidinem concitatae omnia nota, & abunde a viris doctis illustrata. confer Guellium ad Virg. III. G. 282. & IV. Aen. 515. Salmaf. ad Solin. pag. 939. Meursii Spicileg. ad Theocr. pag. 12. Interpretes Tibulli Lib. II. 4. 58. & Jacobon. Adpend. ad Fonteij. de prisca Caesior. gente pag. 92.

19. Exornabat opus verbis, ceu blanda perurat.] Locus obscuritate perplexus. *Exornabat* in Regiis, Neapol. Mentel. Groning. Heiniano, duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis, cum edd. Veneta 1475. Reg. Lep. Volsi, & Beroaldina, Rovilliana, Gryphii 1561. & 1573. & Canteri. *Exornabit* sec. Vatic. *Exorabit* v. c. Perreji, Excerpt. Scalig. Vatic. quint. Askew. & Veneta 1487. sed *Exornabat* in utraque Aldi, Juntae, Colinaei, Gryphii 1551., ceterisque edd. quae vera lectio est, licet *Exorabat* nauci non esse putaverit Broukhufius, neque etiam Passeratius, ut dicat lenam puellae persuadere conatam, ut *operis*, seu concubitus copiam alicui faceret, sed *verbis* suum lenandi opus callide anus

exornasse dicitur, ut de simili vetula Ovidius Lib. I. Amor. El. 8. 20.

*Haec sibi proposuit thalamos temerare pudicos,
Nec tamen eloquio lingua nocento caret.*

notum illud Terentii Eun. II. 1. 8. *munus nostrum ornato verbis*. & hinc forte stabiliri posset elegans Graevii & Perizonii emendatio in P. Melae prooemio: ubi orbis situm describere vocat *inpositum opus*, *facundiae minime capax*, &c. & quod, si non ope ingenii ornatis, at ipsa sui contemplatione pretium operae adtendentium absolvat. ubi in vulgatis ingenii orantis sensu absurdum legitur. eadem scripturae diversitate apud Silium Ital. XI. 552. tot titulis totque *exornata tropaeis*, ut nunc legitur ex Modii & Heinssii emendatione, pro *exornata*, quod olim edebatur, sed forte illic praestiterit conjectura Patroi mei, quam codici suo adleverat, *exarmata*. mox *ceu blanda perurat* in mendo cubare opinor. seu *blanda* est in prisca edd. usque ad Beroaldinam. *perures* in Mentel. Excerpt. Scalig. Heiniano, Borrich. Askew. duobus Leidd. Voss. pr. & quarto, D'Orvill. priore, & meo. *praeretur* in v. c. Perreji, & duobus Vatic. *perurerat* Neapol. *perires* in Voss. tertio, & secundo D'Orvill. *pararet* conjiciebat Livinejus. Wakkerus in Amoen. Litter. cap. XII. pag. 104. tentabat *ceu blanda pererrat*. & sic fere Struchtmeijerus Animadv. Crit. Lib. II. cap. 12. p. 165. cui *perurat* ideo corruptum videtur, quia obscurum est, quo refertur. requiritur certe vox, quae cum *peruras* jungatur, itaque verbum *perurat* minime sollicitandum, sed *blanda* vitiosum esse videtur, manifestam enim comparisonem exigit locus, quid perurat lena? Legendum suspicor,

Exornabat opus verbis, ceu (vel us) corda perurat.

corda nempe puellae amoris face incendat. quod *exstimulare* inf a v. 29. *pericula urere* Ovidio IX. Met. 624. & centies apud poetas.

20. Saxosamque terat sedula culpa viam] neque hic versus a corruptela inanis est. ferat in omnibus codicum meorum excerptis, & primis ante

Si te Eoa, Doroxanium juvat aurea ripa,
Et quae sub Tyria concha superbit aqua:

Eu-

Beroaldum edd. *Saxsa facit* in primo D'Orvill. delin *sedula turba* in Colotiano, Vatic. quinto, & Voss. quarto. Livinejus intelligebat sacram viam, lapidibus stratum, quam sibi terendam sorgebat exposcendae Deum pacis. hunc innuit Broukhufius, interpretationem istam abiciens, qui rectius cum Scaligero existimat proverbii speciem esse, de re ardua ac difficili, in qua versabatur lena, ut animum puellae ad amores incenderet. *sedula lympa* est in Borrichiano, quod placebat Wakketo Amoen. Liter. d. l. eo sensu, quo saxa crebro guttarum ictu teri & cavari dicuntur. adscripseram codici meo pro *culpa* forte legendum *cupa* vel *copa*, tunc non inspectis Heinssii Adversariis Lib. I. cap. 2. pag. 18. ubi sic emendandum monuit, vel *subdola copa*, ut in Notis legit p. 748. & hanc viri perspicacissimi emendationem palmariam vocat Struchtmeyerus in Animadv. Criticis, *sedula* autem firmatur ex Ovidii & Tibulli locis, quae in Adversariis adfert Heinssius.

21. Si te Eoa, Doroxanium, juvat aurea ripa.] Locum hunc in bonis libris stellatum, prope clamatum, & varie cruciatum a Grammaticis, merito vocat Turnebus Lib. XXI. Advers. cap. 16. prope finem. Variantium lectionum monstra, in codd. MSS. obvia, seu membranarum hallucinationes memorare non libuit Broukhufio, quia extra oleam nimis spatium ei videbantur, & ideo locum intactum praeteriit. Eas tamen adscribere non taedeat, ut videamus an ex hoc velut sterquilino nonnihil auri colligi possit, vel ut vulgari, quod huic versui inflicto est, medicinam inde eliciant, quibus me sagacius divinandum acumen criticum est. *Doroxantium* est in v. c. Perreji, primo & sec. Vaticano. *Si te Coa derorantem juvat* in Menteliano. in aliis *deroratque* vel *decorantemque*. in Reglis, *Si te Eoa juvat derorantem aurea ripa*, ut editum in Veneta utraque, Reg. Lep. & Beroaldi. *Si te aeoa doroxanthum juvat*, in Modii Excerptis, seu Groningano. *Si te Eoa derisantium juvat* codex Scaligeri. *sed te Eoa* Voss. quart. deficiente voce sequenti, & relicto hiatus. *Si te Coa derorantem* prim. Leid. *doroxantium* vero legitur in Voss. tertio. *derorantium* Voss. pr. & pr. D'Orvill. *decoratum* in meo priore. *decorantum* in altero. J. Doufa Pater ed. Rovillanae adscripserat, Auratum legere *Si te*

Eoa juvat Nabatharumque aurea ripa, idque ex veteri quodam codice, in quo *Dabatharumque* scriptum occurrebat, ut Indos intelligat. quod forte non rejiciendum videretur. in Volsi editione, *Si te Eoa juvat debarumque*. ut in notis legendum dicat, quia *Debas* populi Arabiae post Nabathaeos, per quos flumen labitur, quod auri strigilem defert; additque alios *Oritarum* emendare, qui sunt Caramaniae populi, a quibus non procul fuit Bitanis, flumen auro fertile, *sed Debarum* praefert, eo sensu, si te delectant aurea ornamenta, vel aurum, quale in Debarum ripis legitur, si purpurea vestis &c., non te facilem amatoribus praebeas. hinc forte deceptus Loydus in Lexico Geogr. & Poet. scribit *Debas* esse Arabiae populos, qui *Debasae* hic a Propertio dicuntur, & adfert, *Si te Eoa juvat, Debarumque aurea ripa*. ita certe in prima Aldi, ejusque sequaci Juntina, legitur excusum, & in ed. Colinaei. *Doroxantiumque aurea ripa* in altera Aldina, Gryphii, Canteri, aliisque (*Doroxantiumque* in Kovilliana) quod in nonnullis codd. haberi etiam testatur Beroaldus, scribens *Doroxantes* esse Indiae populos, ubi aurum vehunt flumina, ad Curtium auctorem provocans. idque, non nominato Beroaldo, iisdem verbis adfirmat Livinejus. sed nihil tale apud Curtium invenitur. ut nec apud Arrianum, tam in Expeditionum Alexandri, quam Rerum Indicarum opere. verba Beroaldi ita se habent: *Sunt autem Doroxantes Indiae populi, ubi aurum flumina vehunt, ut auctor est Curtius*. respicit procul dubio locum Curtii ex Lib. VIII. cap. 9. ubi Indiae incolae & luxum describit §. 18. *Aurum flumina vehunt, quae leni modicoque lapsu segnes aquas ducunt. gemmas margaritaeque mare litoribus infundit*. *Doroxantes* vero populi illic non memorantur. Turnebus excogitavit, *Si te Eoa, Doroxanium*, vel *Doroxanium*, ut sit nomen proprium amicae, quemadmodum *Acanthis* lenae est. *Doroxantium* vero improbat, quia haec nominis forma mulieri non convenit. & optime quidem Turnebum emendasse, Gebhardi iudicium est. Scaliger *Dorixanium* legebat, existimans nomen puellae comice sic fingi, ut *Philomafium*, & sim. Illius certe terminationis nomina femininarum, originis Graecae, plerumque sunt blanditiarum causa conficta, & saepe amantium vel conjugum propria. ut *Erotium*, *Philenium*, *Philotium*, *Glycerium*,
Hhhbb 3

Eurypylique placet Coae textura Minervae,
Sectaque ab Attalicis putria signa toris:

25. Seu

vium, *Sophronium*, & sim. de quibus vide Murator. ad Anecd. Graec. pag. 64. & Tom. I. Anecd. Lat. pag. 147. & adde quae notavi ad Antholog. Lat. Vol. II. pag. 118. Haec autem omnia usque ad v. 61. sunt vetulae ipsius verba ad puellam, quam lenociniis suis illaqueare studet, ideoque illam blando *Doroxanii* nomine appellare, fingendum est. Nic. Heinio tamen nomen illud proprium, a Turnebo vel Scaligero formatum, displicuisse videtur: variis enim conjecturis aliter loco corrupto mederi conatur in notis ad Propert. pag. 748. Sed quarum neutra scopum ferit, & manifestant tantum, conjecturas nimis longe quaesitas, vel anxie excogitatas, raro felicissimas esse. Si liceat mihi a tantis Viris, habito tamen honore semper illis debito, discedere, pro nomine illo *Doroxanium*, quod textui ingessit Broukhufius, malle simpliciore via codicum MSS. vestigia premere, quo nos ducunt. In scriptura eum illa, quae in cod. tertio Vossiano conparet, *dorogantum*, forte latet ipsius Gangis auriferi Indiae fluvii nomen, quod vel ideo non displiceret, quia tot nomina propria sequentes versus, ubi pretiosa puellis adpetita describit, velut grandiore spiritu adsunt, & quum reliquae lectionum varietates pleraeque in *antum*, vel *atum*, desinant, inde forte *avidam* elici posset, adeoque sic refingi,

Si te Eoa avidam Gangis juvat aurea ripa.
vel hoc modo:

Si te Eoa avidam doni juvat aurea ripa.

ut Ganges subintelligatur, & ex *Doroxanium*, vel dicta Vossiani cod. scriptura *dorogantum*, transpositae murentur syllabae. sed prius praefero. sic *avidae* passim poëtis dicuntur puellae, lucro & donis inhiantes. ut nostro Lib. III. El. XI. 1.

Quaeritis unde avidis nox sit pretiosa puellis.

vel latet alterius fluvii Indici auriferi nomen, librariorum inperitia ejectum, (ut plurima Indiae loca & flumina eadem de causa ex scriptis veterum evanuerunt) quod in aliarum membranarum lectione *Doroxanium* delitescat, sed non minus obscurum, quam *Δοροάνης* Hercules ab Indis dictus, teste Hesychio, de cujus nominis

ratione valde illic aestuant Interpretes. Fuerit forte olim in India fluvius *Dorosanii*, vel contracta voce *Dorjani* nomine dictus, a quo Hercules sit cognominatus, quod constare posset, si superessent tot veteres scriptores Graeci, qui Indica, & de Fluminibus scripserunt, quales memorat Arrianus & (nisi hi ficti sint) Auctor libelli de Fluminibus, qui Plutarcho tribuitur, & plures alii, quos in Prolegomenis Notarum recenset Maussacus, & Raderus ad Curtium d. I. Sed praestiterit potius manum continere ab ulcere insanabili. non tamen cum Guyeto nodus hic Gordius ense secandus est, qui totum distichon spurium pronuntiabat. Id tantum addam, haec Propertiana, quibus lena animum puellae ad dona captanda instruit, comparanda esse cum loco Tibulli Lib. II. El. 4. 27. & seqq.

*O pereat, quicumque legit viridesque smaragdos,
Et niveam Tyrio murice tinguit ovem.
Hic dat avaritiae stimulos: hinc Coa puellis
Vestis, & e Rubro lucida concha mari.*

talem doni avidam Cynthiam describit noster Lib. II. El. 13. 15.

*Cynthia non sequitur fasces, non curat honores;
Semper amatorum ponderat illa sinus &c.
Ergo muneribus quivis mercatur amorem,
Jupiter, indigna merce puella perit.
Semper in Oceanum mittit me quaerere gemmas
Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro.*

ubi per *amatorum sinus* intelligit illum togae sinum, in quo pecuniam gerebant. idemque innuit quod apud Ovid. Lib. I. Am. 8. 37.

*Cum bene dejectis gremium spectaris ocellis,
Quantum quisque ferat, respiciendus eris.*

ubi vide notas. ejusmodi sanguifugas & amatorum spoliatrices exagitat noster Lib. III. El. XI. vide Gebhardum Lib. III. Crepund. cap. 22.

23. *Eurypylique placet Coae textura Minervae,
Sectaque ab Attalicis putria signa toris.*

Nihil variant codd. MSS. nisi quod *Euripidique* in Excerpt. Modii. *placent textura* in Askew. *Choeae* in Neap. & meo utroque, sed mira videtur locutio, *textura Minervae Coae Eurypylis*, quae

35. Seu quae palmiferae mittunt venalia Thebae,
Murreaque in Parthis pocula cocta focis :
Sperne fidem, provolve Deos, mendacia vincant,
Frange & damnosae jura pudicitiae.

Et

quae corrigi potest levi mutatione Heinſiana, Lib. I. Adverſ. cap. 2. pag. 19.

Eurypyliſque placet Coae textura Minervae.

Eurypylis textura, pro *Eurypylea*, ab Eurypylo, Rege Coe. de quo late agunt eruditorum Interpretum notae ad Ovid. VII. Met. 363. & XIII. 357. deinde pro *Seſtaque* in v. c. Perreji, Colotiano, duobus Vaticanis, & Regio, *Textaque*, ut correxerat Marklandus. Heinſius vel *Seſta* vendita exponebat, & per *ſigna* imagines in tapetibus expreſſas intelligebat, vel conjecerat *Netaque in Attalicis*, aut,

Leſtaque ab Attalicis putria vela tortis.

forſan vela Aegyptiaca intelligenda ſunt, de quibus agunt eruditi Interpretes ad Claudian. I. in Eutrop. 355.

35. Seu quae palmiferae mittunt venalia Thebae,
Murreaque in Parthis pocula cocta focis.]

quam in duobus Leidd. Voſſ. tert. & quarto Askew. & vetuſtis edd. ſed quae in v. c. Perreji. Colot. duobus Vaticanis. & D'Orvill. altero a manu ſec. ut legendum monuit Livinejus. quem Voſſ. prim. qui in Heinſiano, & meo priora. dein *Muricaque* in Excerpt. Scalig. *Aureaque* Borrich. *pocula cocta* in omnibus MSS. & vetuſtis edd. ut adfert etiam Neſtor in Vocabular. pag. 85. Intelligi autem Aegyptiaca & Parthica pocula volunt, *murrina cocta*, non gemmea. vide Scaligeri curas ſecundas, & J. Douſae Patris notas pag. 140. Turnebus Lib. VIII. Adverſ. cap. 1. putat Propertium cenſuiſſe, myrrhea vaſa ſcſtilla in fornace cocta fuiſſe. ſed ab eo diſſentit Caſp. Hofmannus Lib. III. Var. Leſt. 29. qui ex Plinio coſtationem naturalem, non artificioſam intelligendam ſcribit, & ſuis adfert pro focis, quod illi ſententiae anſam praeſtuit. *focis* tamen conſtans omalium veterum librorum lectio eſt. praefigitur autem illic apud Hofmannum hic verſus, *Densa juba & dextro ſaſtata recumbit in armo*, qui ex Virgilio praecedat apud Turnebum, ſed alio ſpectat. unde patet eum non inſpecto ipſo Propertii textu Turnebum fuiſſe ſecutum. *pocula cocta*

ſuis adfert Salmaſius in Exerc. Plinian. pag. 267. ed. Pariſ. qui in Addendis pag. 1341. putat. • Propertium hic confuſiſſe Parthica ſeu Carmanica murrina cum vitreis murrinis, quae in Aegypto coquebantur. Sed plura huc ſacilentia praeter Paſſeratium, alioſque hujus loci Interpretes, dabunt D'Orleans ad Tacitum pag. 253. Bello-nius Lib. II. Obſerv. cap. 71. & Barth. ad Statium Lib. I. Th. 330.

27 *Sperne fidem, provolve Deos*,] ſenſus eſt, ſimul cum fide Deos ipſos viola, eoſque ſocci habens pedibus velut a ſacrariis proturbare ne dubites. ut recte notionem verbi *provolve* hic exponit Paſſeratiuſ. Janus Douſa P. editioni Rovillianae adſcripſerat verſus ex Epigrammate Graeco, (quod legitur Lib. IV. Anthol. Gr. Tit. X. Ep. 22.)

Ἀργείης Ἑλῆνης ἱερόις τόπος, ἢ ποτὶ βύτης
Ἥρας, τοὶ ξίνοι Ζῆνα παρωράμευς.

Id eſt, interprete Hugone Grotio,

Haec Helenae pulchra effigies, quam paſtor ab
Ida

Hospitii violans jura, Jovemque, rapit.

28. *Frange & damnosae jura pudicitiae*] *Franget* in Leid. ſec. Voſſ. quarto, Heinſiano, & meo priora. *Frange &* v. c. Perreji, primus & ſec. Vatic. Excerpt. Scalig. Groning. *Frangens* Neap. Borrich. Voſſ. pr. & tert. meoſque ſecundus, & priſcae edd. Venet. 1475. Reg. Lep. & Voſſci. *Frangat* D'Orvill. prim. hoc eſt, *Frange at. Frange ac* Venet. an. 1487. *Frange age* conjecerat Heinſius. *Cedant* vel *caedant damnosae*. in Beroaldina, Aldina utraque, Juntina, Colinaei, Rovillana, Gryphii, Canteri, aliſque. hinc Gebhardi ingenium fabricare conabatur,

Caede & damnosa dura pudicitiae.

ut *dura pudicitiae* dicat, quomodo *levitatis dura* Lib. I. El. 15. Init.

Saepe ego multa tuae levitatis dura timebam.

duro ſane palati ſtupore.

29. Et

Et simulare virum, pretium facit. utere caussis;

30: Major dilata nocte recurret amor.

Si tibi forte comas vexaverit utilis ira,

Post modo mercata pace premendus erit.

Denique ubi amplexu Venerem promiferis emto,

Fac simules puros Isidis esse dies.

35. In.

29. *Et simulare virum, pretium facit. utere caussis*] locus Heinſio de corruptela ſuſpectus, ideoque conſecerat, *ſimulare metum*, nempe ne maritus ſuperveniat. quo ſenſu ſine emendatione ulla capere poſſumus, pro *ſimulare virum* adventurum, & ſic locum intellexiſſe videtur Ant. Perrejus, nam margini ed. Ald. adſcripſerat, *metu mariti*. & ſic Livinejus. neque aliter Janus Douſa in Schediaſmate Succid. p. 72. explicabat, & haec conferebat cum alio noſtri loco Lib. II. El. 18. 75.

Nec dicet. Timeo, prope jam ſurgere, quaſo: Infelix, hodie vir mihi rure venit.

ubi vide quae notavi. aliter Paſſeratiuſ, qui interpretabatur, fingere te nuptam, vel tibi maritum eſſe, augebit quaeritum, qui ab amatoribus, nuptas carius adpetentibus, major eſt. ſed *dilata nocte* priorem explicationem confirmat, ut ſe propter metum interventuri mariti excuſando, differat noctem, & ita magis amatorem incendant, ut *differre ſpem Veneris* Ovidio XI. Met. 306. neque altera Heinſii emendatio, qua *Exſtimulare virum* legebat Lib. I. Adverſ. cap. 2. vel *Et ſimulare iram* in Notis Propert. p. 748. neceſſaria eſt, quia mox ſequitur, *utilis ira*. idem in Aldidinae ed. ora conſecerat *pretium dabis. pretium fecit* vitioſe in cod. Heinſiano. *urere* in meo priore. *utere clauſis*, & mox decurret, male in priſcis edd. *cauſſas* recte Douſa P. pro cauſſationibus ſeu praetextibus hic poni adſcripſerat. ne quis *clauſas* puellas intelligat, ſeu domi cuſtoditas. ut Lib. III. El. 2. 49.

Ut per te clauſas ſciat excantare puellas,

ubi *cauſſas* eadem aberratione ſcripſit codicis Mentellani librarius. Iena enim hic puellam, non amatorem, inſtruit. pro minore verſu *Major dilata nocte* &c. in primo cod. D'Orvill. locum occupavit verſus buj. Eleg. 56. *Ipfius tibi fit ſurda ſine arte lyra. delata in Mentel. & pr. Leid. recurrit D'Orv. ſeq.*

31. *Si tibi forte comas vexaverit utilis ira,*] rectius in Modiano ſeu Groningano diſtinguitur, *Si tibi forte comas vexaverit: utilis ira.* quare interpungendum,

Si tibi forte comas vexaverit, utilis ira eſt.

ut Heinſio etiam placebat Lib. I. Adverſ. cap. 2. pag. 19. eo nimirum ſenſu, ſi forte tibi capillos amator a te aſperatus invaſerit, utili quaerit gratiam iram prae te feres, ut pace pretio pacto redintegrata mox eum in ordinem redigas. *utilis ira* corrupte in Voſſ. tertio. *vexare comas*, ut apud Ovid. I. Am. 14. 24.

Heu mala vexatas quanta tulere comas.

Juvenalem Sat. XI. 187.

Vexatasque comas, & vultum auremque calentem,

ſic *carpere crines* in Ira apud noſtrum ſupra Lib. II. El. 4. 23. mox *premendus eris* a Paſſeratio varie exponitur, vel urgendus, vel mulgendus, ut *ubera preſſare*, vel denique onerandus damnis. mihi potius videtur *premendus* poni pro vexandus, vel pro reprimendus, frenandus. ut in Epigrammate veteri Tom. I. Anth. Lat. pag. 657,

Dum ſtupet, ac novus eſt, & adhuc non novis amore,

Parce: premendus erit, cum veteranus erit.

ubi notas vide.

33. *amplexu Venerem promiferis emto,*] antea corrupte in primo Voſſiano.

34. *Fac ſimules puros Isidis eſſe dies.*] *Fac puros ſimules* D'Orvill. pr. *Fac puros.... ſideris eſſe deos* in meo ſecundo, relicto hiato. *ſimiles* in Neap. Borrich. meo primo, & vetuſtis edd. *ſidens* in omnibus codd. ut in ſingulis meis, & edd. priſcis legebatur ante Heroaldum, qui primus *Isidis* legendum recte monuit. male enim Voſſius notavit, translationem a ſereno Sole eſſe. de praetextu

35. Ingerat Apriles Jöle tibi; tundat Amycle,
 Natalem Majis Idibus esse tuum.
 Supplex ille sedet: posita tu scribe cathedra
 Quidlibet. has artes si pavet ille, tenes.

Sem-

textu illo, quo amantibus copiam sui negabant puellae, tamquam propter Iſidis caſtum ſecubaturae, in cujus tamen fano Veneri magis, quam Iſidi, puellae & lenae operabantur. vide quae notata ſunt ad Lib. II. El. 15. 10. & adde Triſtanum Tom. I. Comm. pag. 286. notas ad Ovid. I. A. A. 78. & Valeſiana pag. 179. *puros dies* dicit, quia id proprie vocabant *pure ſe habere*. vide Douſam ad Plaut. Aſinar. IV. 1. 61. & Scalig. ac Sciopp. ad Priapej Ep. XIV. hinc in loco Tibulli vexata Lib. I. El. 3. 11. ubi nunc legitur,

*Illa ſacras pueri ſortes ter ſuſtulit, illi
 Reſulit e triviis omina certa puer.*

inutili certe vocis pueri & puer repetitione, forte reponendum

*Illa ſacras pure ſortes ter ſuſtulit, illi
 Reſulit e triviis (vel e trinis cum Broukhuiſio)
 omina certa puer.*

ut eadem Eleg. v. 25.

— *pureque lavari
 Te memini & puro ſecubiſſe toro.*

[*ſe dies* ex MSS. Paſſeratij Guyetus.

35. Ingerat Apriles Jöle tibi; tundat Amycle,
 Natalem Majis Idibus eſſe tuum.]

tundat non ſine cauſſa viris doctis corruptum videtur. *tibi tendat* in uno Vaticano. *tondat omicula* in D'Orvill. pr. & meo ſecundo. *condat* in margine ed. Ald. adſcripſerat Ant. Perrejus, id eſt, ponat diem tuum natalem Idibus Majis. Heinſius in ejuſdem libri ora conjecerat, *Ingerat Apriles Jöle, contendat Amycle.* vel *& addat Amycle.* in Notis vero pag. 749. *praetendat Amycle.* vel *Ingerat Apriles Idus tibi, ſuret Amycle aut mandet Amycle.* ex quibus conjecturis praeferram *contendat Amycle*, quia id a quarto Vaticano firmatur. ſingat *Amycle* Wakkerus in Amoen. Liter.

cap. XII. p. 105. Eldikius vero, ſuis ad me literis, legebat,

Ingerat Apriles Jöle: te obtundat Amycle.

obtundere enim eſt ſaepe idem dicere ac repetere, ut exponit Donatus ad Terent. *malis Iſidibus* corrupte in omnibus fere MSS. ſed in Voſſ. primo & quarto recte *Majis*. vide hic Paſſeratium & Vulpium, qui bene monent haec conferenda cum Ovidianis Lib. I. A. A. 405. & ſeqq.

*Sive dies aderit natalis; ſive Kalendae,
 Quas Venerem Marti continuaſſe juvat:*

& paullo poſt v. 417.

*Magna ſuperſtitio tibi ſit natalis amicae:
 Quaque aliquid dandum eſt, illa ſit atra dies.
 Cum bene vitaris, tamen auferet. invenis artem
 Femina, qua cupidi carpat amantis opes.*

& v. 429.

*Quid? quaſi natali quum poſcit munera libo;
 Et quoties opus eſt, naſcitur illa ſibi?*

37. Supplex ille ſedet: poſita tu ſcribe cathedra
 Quidlibet.] Supplex ille adeat male Heinſius conjecerat. ſubintelligitur enim *ſi ſedet*. de verbo ſedere, ſupplicibus proprio, vide ſupra ad El. 4. huius Libr. v. 31. *tu ſede* vitioſe in Voſſ. tert. *Quilibet* in meo utroque. *Quid libet* in vetuſtis edd. *Quod libet* Voſſ. prim. & tert. quod favet Gebhardo in notis ad Lib. II. El. 5. 18. ſeparatis vocibus legenti *Quod libet. tenes* eleganti ſignificatione, pro totus tui erit arbitrii, eumque irretitum & velut captivum habes. ut *teneri* dicuntur convicti, qui ad anguſtias, elabendi adempta ſpe, adducuntur. Cic. V. Verr. cap. 51. ſin. *quae ſi dicas, tenebere*. Ovid. VII. Met. 742. *me, perfida, teſte teneris. paves* in Voſſ. pr. ipſe in tertio. de cathedris ſeminarum ad ſcribendum poſitis vide hic Paſſeratium.

IIIII

39. Sem-

- Semper habe morsus circum tua colla recentes ,
 40. Litibus alternis quos putet esse datos.
 Nec te Medae delectent probra sequacis:
 Nempe tulit fastus ausa rogare prior.
 Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
 Quum ferit astutos comica moecha Getas.

45. In

39. *Semper habe morsus circum tua colla recentes ,
 Litibus alternis quos putet esse datos.*

circa tua colla edidit Broukhuf. ut in vetustioribus edd. sed circum euphoniae causa praetuli ex Voss. tertio. vide infra ad El. VI. v. 6. *Litibus alterius* in v. c. Perreji, & tribus Vaticanis. *Lutibus* vel *Ritibus* coniecisse Guyetum, notavit Heinsius, qui legebat *Dentibus alterius*, ex Tibullo Lib. I. El. 7. 14.

— quia livor abiret,
Quem facit inpresso mutua dente Venus.

quod etiam adjuvare posset Ovidii locus Lib. I. Am. El. 7. 42.

*Aptius inpressis erat os vivere labellis,
 Et collo blandi dentis habere notam.*

& Lib. III. El. 14. 34.

*Cur plus, quam somno, turbatos esse capillos,
 Collaque, conspicio, dentis habere notam?*

& noster ipse supra El. III. 25.

— quam dentibus ulla puella
Det mihi plorandas per tua colla notas.

intelliguntur hic enim morsus illi ex lascivia & rixis amatoriiis ac petulantibus collo inpressi. de quibus vide ad Lib. III. El. 6. 21. *quo putet* in Palatino priore, quod non inconcinnum videtur Gebbaro.

41. *Nec te Medae delectent probra sequacis:* ita in Colot. Neap. Vatic. primo, Groning. Heinsiano, Vossianis, & reliquis. in plerisque edd. vetustis *Non te. delectant* in Askewiano. *Medae probra*, pro Medea probrosa, quae alium, Jasonem nempe, ultro secuta est, exponerebat Marklandus. perperam igitur *ausa negare* in Menteliano. vide ad Lib. II. El. 25. 8. ubi legendum conieci, *Calchis* & *ignotum sponsi facuta Virum*.

43. *Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
 Quum ferit astutos comica moecha Getas.*

speciosa in v. c. Perreji, duobus Vatic. Excerpt. Scalig. secundo Leid. primo & tert. Voss. & altero D'Orvill. quod cum in suis membranis etiam reperisset Gebhardus, inde pro suo his in rebus gustu ei placuit *Thais speciosa*. & ne quis sensu nequiore id intelligat, caute explicat, quae multo temporis spatio & promissis differat amantes, ut eorum cupiditatem irriter, quo sensu *speciosam* recta Latinitate dici puellam, uno saltem exemplo probandum esset. *prosa* in D'Orv. prim. id est *praeosa*, ut clare in primo Vatic. quod in codicibus aliis etiam a se inventum Beroaldo placere potuit, sed invito Broukhufio, qui recte vulgata tuetur, & *pretiosam* Thaidem interpretatur noctes suas magno vendentem. & sic Heinsius in notis pag. 749. Marklandus emendaverat, *Sis potius*. cui ex D'Orvilliani codicis scriptura *praeosa* non parum arridebat, & de hac voce querendum adscriperat. neque id sine causa. nam vocabuli huius exempla ex Augustei aevi scriptore desidero; *pretiosa* igitur non sollicitandum pro mundi male in *Regio blandi*, & peius nudis in uno Vatic. quae tamen scriptura verae lectioni *mundi* favet. *Meandri* vitiose in Voss. tert. quod mihi in mentem vocat locum Tertulliani de Pallio cap. 4. ubi vulgo legitur; *Prorsus si quis Maeandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat, audiat pone se quod & Comicus, qualem demens iste chlamydem disperdit?* ubi Salmastius legebat *Menandrico fluxu*, quam firmabat loco Phaedri de elegantia & munditie Menandri, qui eum *vestitu adfluente* vocat. idque non improbat Lud. la Cerda in notis ad Tertullian. pag. 50. post Adversaria Sacra. minus bene Fr. Junius in Notis suis pag. 59. legit *Menandri consfluxu*, ut respiciat confluentis populi multitudinem, qualis fuit Athenis, quum Menander Comoediam suam Thaida spectandam exhiberet, & eo referebat illud nostri Lib. II. El.

45. In mores te verte viri: si brachia jactat,
I comes, & voces ebria jungit tuas.
Janitor ad dantes vigilet: si pulset inanis,
Surdus in obductam somniet usque feram.

Nec

El. 5. 3.

*Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in qua populus lufit Erichthonius.*

sed quod valde alienum est, quia clare de luxu vestium delicato agit Tertullianus, & merito id etiam refutat Marcellus in suis notis pag. 94. notatque in illo nostri loco non populi spectantis, sed in Thaide ludentium amatorum copiam intelligi. Tertullianus vero videtur Virgilium ante oculos habuisse V. Aen. 250.

*Visorichlamydem auratam, quam plurima circum
Purpura Macandro duplici Meliboea cucurrit.*

mundum vero Menandrum, unguentis delibutum exponit Broukhufius, sed epitheton hoc potius ad sermonis elegantiam refert Patruus meus ad Phaedrum Lib. V. fab. 1. 12. quem etiam vide ad Ovid. III. A. A. 479. ubi *blanda* & *munda* verba similiter confunduntur; & sequente versu firmat explicationem suam loci ejusdem Nasonis Lib. III. A. A. 332. *Cuive pater vafri luditur arte Getae*, ubi Menandrum potius quam Terentium intelligi docet. & recte *ferit astutos Getas*, translatione de ludo gladiatorio deducta, exponit Broukhufius de moecha vaferrima servum fraudulentum fallente & emungente. nam *astutos Getas* dixit, ut *pellax Geta* vocatur Aufonio in Technopaegnio p. 486. ed. Toll. ubi vide notas. sic enim illic legitur in codd. MSS. non *servus Geta*, aut *bellax*, ut Tollius, qui tamen *pellax* mox bene defendit. vide Heins. ad Virg. IV. G. 443. ita *ridiculum Getam* apud Sedulium initio Carminis Paschalis verissime viri docti, duce J. Fr. Gronovio, ad Menandri vel Terentii Comoediam referunt. *comis amica* Gu-yeto legendum videbatur.

45. In mores te verte viri: si brachia jactat,
I comes &c.]

morem tert. Voss. tu verte in Voss. quarto. *brachia jactat* ex conjectura Heinsiana edidit Broukhufius, & in notis suis ita adstruit, ut fere difficile sit adfensum non praebere. utrumque etiam

in ebriorum turba jungit Ovid. III. Fast 535.

*Illic & cantant, quidquid didicere theatris,
Et jactant faciles ad sua verba manus.*

quin & confirmari posset alio nostri loco Lib. II. El. 18. 5.

*Sive aliquis molli deducit candida gestu
Brachia, seu varios incinit ore modos.*

sed *brachia* a nullo codice aut ed. vetusta confirmatur. Marklandus adnotaverat veram lectionem esse *cantica*, non bene a Broukhufio ex Heinsii conjectura mutatam in *brachia*. & sic *cantica* contra Heinsium praefert Cuningham. in Horat. Bentlej. cap. XIV. pag. 254. ut admoneatur puella succinendum esse, si vir canere incipiat. quod suadent sequentia *voces jungit tuas*. & hoc quoque defendit Eruditiss. H. Boltius in Silva Critic. pag. 80. & 81. & ad hunc locum Vulpus.

47. Janitor ad dantes vigilet: si pulset inanis,
Surdus in obductam somniet usque feram.]

pulset in sec. Leid. & Voss. tert. Legendum videtur,

Janitor ad dantem vigilet: si pulset inanis.

ad dantem, amatorem, si grande ferat pretium, ut loquitur Tibullus Lib. II. El. 4. 33.

*Sed pretium si grande feras, custodia victa est:
Nec prohibent claves, & canis ipse tacet.*

Apulejus Apolog. pag. 84. *neque enim ulli ad introitum metus est, nisi qui pretium marito non adtulit*. quod cum hoc Propertii & illo Tibulli loco confert Pricaeus in Notis p. 168. ut *danti* opponatur *inanis*, qui vacua manu janitorem exorare frustra nititur, ut aditum ad puellam concedat. nisi *dantes* studio dixerit, ut divites & munificos numero plures admitti innuat, *inane* vero vix unum aut alterum. hoc est quod dicit Ovid. II. A. A. 280.

*Ipse licet Musis venias comitatus, Homere,
Si nihil adtuleris, ibis, Homere, foras.*

IIIII 2

quem

Nec tibi displiceat miles non factus amor;

50. Nauta

quem Nafonis locum juvabit conferre cum elegantissimo Antipatri Theſſalonicenſis epigrammæ, cujus particulam ex Mureti Scholiis tantum dedit Broukhufius ad Tibullum, Lib. VII. Anthol. Gr. Ep. 162.

Πάντα καλῶς, τό γε μὴν χρυσὴν ἔτι τῇ Ἀφροδίτῃ,

Ἐξοχα καὶ πάντων εἶπεν ὁ Μαιονίδης.

Ἐν μὲν γὰρ τὸ χάραγμα φίλης φίλος, ὅτε θυμὸς

Ἐν ποσὶν, ὅτε κύων ἐν προθύροις δίδεται.

Ἐν δ' ἑτέρῳ ἄλλης, καὶ ὁ Κέραιος ὁ πλειόντα

Οἱ πάντες, πεινῶν ὥς ἀδικεῖτε μένοι.

cui versionem Grotii subjungam:

Omnia Maconides cecinisse bene: nil tamen
unquam

Tam bene, quam quando est aurea dicta Venus.

Si tuleris nummos, nullus te janitor intus

Ire vetat, vinculus nec canis ante fores.

Si nihil, ipse fugat vos Cerberus: o periniquae

Divitiae, facitis quot mala pauperibus!

ubi in fine pro πεινῶν quod Obſopaeus Πικρὸν legendum conjiciat, dicti acumen tollere videtur; queritur enim poeta solis tantum pecuniosus patere januas puellarum, poetas vero, non tam beatos, excludi. hinc noster mox addit v. 55.

Qui versus, Coae dederit nec munera vestis,
Istius tibi sit surda sine arte lyra.

ubi non inepte in nonnullis codd. *surda sine aere lyra*. ut edidit Broukhufius, quod praeferebam, nisi paullo ante praecessisset, v. 50.

Nauta nec adterita, si ferat aera, manu.

mox in *obducta sera* legendum adscripserat Marklandus. & „in *obducta sera* somniet intelligebat „pro *obducta sera*, ut Lib. I. El. 1. 20. in *magis sacra piore focis*, pro, *magicis focis*. ubi „& alia notavit. vel in *obducta sera* exponebat „ad aut *juxta sera obductam*. ut Lib. I. El. 3. 6.

Qualis in herboſo concidit Apidano.

„id est, *juxta*. Ovid. II. Fast. 832. de Lucretia:

Et cadit in patrios sanguinolenta pedes.

Vir summus Jo. Fred. Gronovius Diatr. Stat.

cap. 51. pag. 336. ita exponit: Si somniet inclinat in seram, jaceat acclivis serae obductae, ceu somniet. sed illum carpit & refutat Emericus Cruceus in Frondatione, seu Antidiatribe cap. VIII. qui locum hunc aliter interpretatur. Verba ejus, quia libellus rarissimus in paucorum manibus est, adponam: *inprobae lenae verba sunt, quibus monet inperare ostiario, ut excludat amatores vacuis manibus ad se interdiu ventitantes. Admittat, inquit, pecuniosos & liberales, sed si quis pulset januam aere dirutus, illum excludat janitor, seque simulet nihil audire quasi surdum, sitque dormienti ac simulanti similis usque in seram obductam, id est, usque ad noctem. Sera enim obducitur noctu, cum fores clauduntur obditis pefulis, vectibus aut repagulis, quae interdiu solent removeri, ut facilius januae aperiantur. Sed ipse verum loci sensum non adsecutus est, dum intelligit de amatore ad janitorem interdiu veniente, qui, si nihil attulerit, somnum simulabit usque ad seram obductam, cum fores clauduntur, hoc est, usque ad seram vesperam seu noctem. Mihi probanda videtur scriptura cod. Vossiani quarti, in quo *obductam*, non vero cum Heinſio legendum esse *adductam*. quod idem significaret ac *adpositam seram*, vel *admotam*, ut alius in locis emendat ad Ovid. III. Am. 14. 10. *sed obductam seram* hic intelligo seram veniente die remotam. ut innuat, janitorem, quem, nullo munere amator non interdiu, sed nocte adductum quaerens, suum reddere conatur, somnum tota nocte simulaturum usque ad tempus matutinum, donec sera abducatur, & elapso introitus tempore abire cogatur amator inanis, hoc est *ἀνὰ γυμνῶς*; sed dantibus januam tota nocte patentem & reſeratam, ut de divite praetore Illyrico Lib. II. El. 13. 6.*

Nunc sine me plena sunt convivia mensa,
Nunc sine me tota janua nocte patet.

talem janitorem amanti iniquum innuit Ovidius III. A. A. 587.

Obde forem; & duro dicat tibi janitor bre,
Non potes. exclusum te quoque tanget amor.

ubi *duro aere* Gronovio placuisse miror, ut de catenis ostiarii intelligatur, quod satis ex addito verbo dicat refutatur. neque cum Withofio in Miscell. Observ. Novis Tom. I. pag. 145. illic: *Kade*.

50. Nauta nec adtrita, si ferat aera, manu.
Aut quorum titulus per barbara colla pependit,
Cretati medio quum saluere foro.

Aurum

Vade foras substituendum puto, cum recepta le-
ctio vindicari possit ex notis Heinssii ad Lib. II.
A. A. 636. inanis autem amator danti hic ele-
ganter opponitur, ut apud Apulejum in Apolog.
pag. 85. ed. Pricaei: *qui amplam stipem mulieri
detulerunt, nemo eos observat, suo arbitratu ad-
scendunt, qui inaniore venere, signo dato pro
adulterisprehenduntur, & non prius abeunt,
quam aliquid scripserint.* quae ultima quam ali-
quid scripserint, id est syngrapha de ampliori
mercede caverint, egregie illustrantur ex Patru-
l mei notis ad illud Ovidii l. A. A. 428.

*Si non esse domi, quos des, cau[ss]abere nummos,
Litera poscetur. &c.*

49. Nec tibi displiceat miles non factus amori;
Non tibi v. c. Fruter. miles modo factus codex
Perreji, secundus Vatic. Borrich. & Groning.
non factus est in Menteliano, Voss. Heinssiano,
Palatinis & Commeliniano Gebhardi, & antiquis
edd. quod probasse videtur Marklandus, addita
hac interpretatione, „non factus usu & exerci-
tatione non edoctus, opponitur *q[ui] natus*. As-
conius Pedianus ad ista Ciceronis in Verrem
„de praet. urb. p. 89. „Homo factus ad istius
„libidines, in nascendo fors est &c. clare distin-
„guit Ovidius II. Pont. 3. 71.
„Et quod eras aliis factus, mihi natus amicus.

Haec ille. vide quae notavi ad Lib. I. El. 6. 29.
militi vero hic addit *nautam*, ut innuat quemcum-
que admittendum, si gravis aere accedat. ut *instito-
ris* & *nautae* dona Pythiadae data memorat Simoni-
des Lib. VII. Anthol. Graec. Ep. 12. quod
hoc etiam Propertii loco, aliisque illustrat Hue-
tius in notis ad Anthol. Gr. post ejus Poëmata
a Graevio editis pag. 43.

51. Aut quorum titulus per barbara colla pependit,
Cretati medio quum saluere foro.]

pro Cretati in omnibus fere codd. MSS. & edd.
vetustis legitur *Caelati*, vel *Celati*. & ad margi-
nem ed. Ald. adscripserat Ant. Perrejus, *vena-
litos & stigmaticos significat. venalitiis in cata-*

*sta proscriptionis titulus appendebatur in collo.
Stigmatici traducebantur per forum & celebra
urbis loca ad exemplum.* Scaliger *Caelatos* creta
signatos interpretatur, & egregie illustrat ritum,
quo servi venales expositi a praecone jobebantur
saltare in circulum, & currere per forum, cum
cujus nota confer quae habet Casaubonus ad
Suet. Aug. cap. 69. & adde D'Orvill. ad Charit.
pag. 147. id autem factum fuisse, ut ab emtoribus
accuratius inspicerentur, contra Scaligerum docet
Gronovius Diatr. Stat. cap. XVI. pag. 85. *toto*
vitiose in Voss. tertio. perperam *Elati* legendum
videbatur N. Heinssio ad Valer. Fl. II. 270. &
Lib. I. Advers. cap. 2. pag. 20. qui praeterea
in notis ad Propert. pag. 749. conjecerat *Calati*,
vel *Clamati*, aut denique *Venales cum saluere.*
saluere in Voss. primo. *saluere* in Neapol. Leid.
sec. Voss. tertio & quarto, & D'Orvill. sec.
quod praetuli pro *saluere*, ut edidit Broukhufius.
& passim in aliis veterum locis probantur viri
docti vid. ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 540. 541.
de titulo venalium mancipiorum, collis adpenso,
vide Claver. ad Claudian. I. in Eutrop. 41. Ca-
saub. ad Suet. de Illustr. Gramm. cap. 4. & eru-
ditos Interpretes ad Petron. cap. 29. hinc *titulus*
pro inscriptione ac tabella cujusque rei venalis.
de quo Heinssius ad Ovid. Rem. Am. v. 301.
& haec inscriptio cauterio inurebatur servis fu-
gitivis, si venderentur, quae minime eos com-
mendabat. verba Aedilitii edicti huc facientia,
adfert Scaliger, quae habentur apud Gellium Lib.
IV. cap. 2. ubi monuit Jac. Gronovius in eo le-
gendum esse TITVLVS SCRIPTORVM SINGVLO-
RV M VTEI SCRIPTVS SIT. PRO SERVORVM SINGV-
LORVM. quia voce illa opus non fuisse existi-
mat propter praecedentia QVI MANCIPIA VEN-
DVNT. sed merentur legi, quae ad verba edicti
illius Aedilitii scripsit Jacobus (Janus male in
notis Broukh. editur) Durantius Casellius Lib. I.
Variar. c. 10. ipsos autem servos *caelatos*, id est,
cauterio inustos, seu *dynabros*, hic exponit Jo.
Rhodius ad Scribon. l. arg. p. 310. quod tamen
huic loco non convenire recte censet Broukhu-
sius. non enim de servis e fuga retractis, ideo-
que stigmaticis, hic agitur, sed quibuscumque
venalitiis, quorum *pedes gypsati* erant in signum
lilli 3. emtio

Aurum spectato, non quae manus adferat aurum.

Versibus auditis quid, nisi verba, feres?

55. Qui versus, Coae dederit nec munera vestis,
Istius tibi sit furda sine arte lyra.

Dum

emtionis & in catasta exponebantur. vide H. Columnam ad Ennium pag. 203. notas Interpretum ad Cic. VII. ad Fam. Ep. 6. & ad illud Tibulli Lib. II. 6. v. ult.

— quem saepe coëgit
Barbara gypsatos ferre catasta pedes.

Viris eruditis a Broukhufio illic indicatis etiam addantur, quae de gypsatis servorum pedibus & catasta, scripserunt Dom. Calderinus ad Statii Silvas pag. 37. ed. Lindenbr. Gruterus Lib. XIV. Suspici. ined. cap. 8. Holstenius ad Passion. Perpet. & Felic. pag. 131. & Cel. Valckenarius ad Ammon. pag. 44. Senium igitur loci huius ita intelligendum edit. Rovillianae adscripserat Janus Doula Pater, quae lectori non invidebo: *Nec eos quidem, inquit, amatores asperneris & refugas, quos titulo de collo pendente venales in foro hastae suppositos, vel ad lapidem praeconis, ut venum irent, non solum stantes, verum etiam quod fieri adsolet, cum grex venalium venditur, saltantes in foro serviliter videris, quos quidam ad speciem omni mangonio pingere & caelare omni lenecinio solent venalitarii. Alii occultare intelligunt. In foro saltare ingenuo turpe erat, quod servitia, cum venibant, faciebant. medio autem foro, ut in illo Martialis, Quam nudus medio si spatere foro. ex quibus patet, lectionem Caelati etiam Doulae probatam fuisse. licet Passeratium, & Casellium secutus Broukhufius ediderit Cretati, ut in ed. Graev. etiam correxerat Marklandus. quod firmare potest locus Juvenalis, ubi albas talium servorum pedes vocat, Sat. I. 111. quod Scholiastes Vossianus ineditus melius explicat, quam vulgatus: *Pedibus albis cum dicit, discernit nobiles a servis. sed Caelatos rejecta tamen Scaligeri Interpretatione, de servis e fuga reductis & stigmatibus iniustis, contra Passeratium & Broukhufium vindicavit Vulpius in curis secundis minus superciliose quam in prima editione.**

54. quid, nisi verba, feres?] feram in Voss. tertio post hunc versum in v. c. Perreji, Excerptis Modii, Vossiano, Heinsiano, altero Regio, Askewiano, meo utroque, & praeiis edd. infer-

ritur primum distichon ex Lib. I. El. 2.

*Quid juvat ornato procedere, vita, capillo?
Et tennes Coa veste movere sinus.*

sed Coa veste novare sinus legitur in cod. Perreji, tenere in Regio, & antiqq. edd. id autem inde provenit, quia hic Coae vestis mentio fit, ut & supra v. 23.

55. Qui versus, Coae dederit nec munera vestis,] *Quid versus D'Orv. prim. dederat Voss. tert. ne munera Voss. pr. Coae vesti coniecerat Broukhufius, & exponit, qui versibus suis non addiderit aurum ad emendam Coam vestem. quod comparat cum illo Nafonis Lib. I. A. A. 429.*

Quid? quasi natali quam poscit munera libo.

nempe, munera ad emendum libum. sed recte vulgatam ferri etiam posse addit. aurum enim jam praecesserat, & huic subjungit pretiosas vestes, ut passim apud poetas, quando puellas auri & vestium muneribus inhiantes describunt. vide quae notata sunt ad Lib. II. El. 13. 18.

56. Istius tibi sit furda sine arte lyra] ita reposui ex Borrichiano, Voss. pr. & quarto, meo priore, & omnibus vetustis edd. licet sine aere ex Groningano ediderit Broukhufius, ut ex Pothiano, qui idem codex, adfert Livinejus, & ex priore Palatino, & Commeliniano Gebhardus. idque in sua editione dedit Canterus. & ita legendum jam monuit Ant. Volsus. aere etiam est in v. c. Perreji, Colot. Vatic. pr. sec. & Neapol. & ita in aliis vet. libris esse testatur Achill. Statius ad Catull. Ep. LXX. in Rufum illo versu,

Non si illam rarae labefactes munere vestis.

& huic lectioni favere posset cod. Askew. in quo sine era. Sed alterum recepi, quia paullo ante v. 50. praecessit,

Nauta nec adtrita, si ferat aere, manu.

vide supra ad v. 47. adsentientem habeo Marklandum, qui margini codicis sui adleverat, recte arte. male aere edidit Broukhufius. & hoc unice verum

Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus,
Uttere, ne quid cras libet ab ore dies.

Vidi

verum esse, adfirmat eruditiss. Wakkerus in Amoen. Liter. pag. 105. aure in Mentel. cui similis scriptura Leid. primi, in quo *aturae*. id enim librarius ex *furda* elicuit. *furda* autem *lyra* hic ponitur pro *muta*. ut Lib. I. El. 7. 18. ad Ponticum:

*Longe castra tibi, longe miser agmina septem
Fiebis in aeterno furda jacere situ.*

ubi tamen *muta* legendum conieci. *οὐρανὸν* *αἰθέρα* vocat Callimach. Hymn. in Apoll. v. 12. vel per hypallagen dicitur pro *ipsa ad lyram* *nihil dantis sis furda*, ut exponit Valens Guellius ad Virg. V. Aen. 278. *Ipsius* in omnibus fere MSS. & edd. vetustis, ut adfert etiam Ach. Statius. hic versus in cod. primo D'Orvill. locum suum mutaverat cum secundo hujus Elegiae versu, *Et tua, quod non vis*, &c. ubi hunc non minore librarii incuria habet insertum. totum vero hunc locum conferre juvabit cum illis Ovidii Lib. II. A. A. 161. & seqq.

*Non ego divitibus venio praeceptor amoris.
Nil opus est illi, qui dabit, arte mea.
Secum habet ingenium, qui, cum libet, Accipe, dicit.
Cedimus. inventis plus placet ille meis.
Pauperibus vates ego sum, quia pauper amavi.
Quum dare non possem munera, verba dabam.*

ubi ex MSS. Puteaneo & Scaligerano praefero *inventis plus vult ille meis*. quod & in cod. Huydecoperiano inveni, in quo etiam *verba dedi*, *verba* autem *dare* illic Nafoni est, quod nostro, *Verbis auditis; quid, nisi verba, feres?*

57. Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus,

Uttere, ne quid cras libet ab ore dies.]

veniat sanguis corrupte in Voss. pr. *vernare* elegantissime dicitur *integer aevi sanguis*, ut ait Virgilius, & simile est illud Tibulli Lib. I. El. 9. 47.

*At tu, dum primi floret tibi temporis aetas,
Uttere. non tardo labitur illa pede.*

& Lib. I. El. 7. 37.

*Nescio quid furtivus amor parat. utere quaeso,
Dum licet. in liquida nat tibi linter aqua.*

& Ovidii Lib. III. A. A. 62.

*Dum licet, & veros etiam nunc editis annos,
Ludito: eunt anni more fluentis aquae.*

ubi *veros annos* ex hoc Propertii versu conjiciebat Heinsius. *dum rugis integra frons est*, vel *dum rugis integra es*, *annis Uttere* conjecerat Heinsius in notis ad Propert. p. 749. Egit de hoc loco Robertus Titius Lib. II. Locor. Controv. cap. 8. & licet fateatur commodum sensum ex vulgata lectione elici posse, ex libro tamen Marcelli Cervini, ejusque conjectura, praefert:

*Dum vernat sanguis, dum rugis integer, annis
Uttere, ne quid cras libet ab ore dies.*

ut *sanguis integer rugis* dicatur. quod Latinitatem admittere, recte negat Villomarus Animadvers. in Titium pag. 33. defendere tamen conatur Titius in Assertionibus pag. 41. & locutionem probare adnuitur noto Virgilii versu Lib. II. Aen. 638. *vos o, quibus integer aevi Sanguis*. ubi vide Val. Guellium. id vero sensu communi caret. quid enim differant *sanguis rugis integer*, & *annus rugis integer*, vel pueri vident. *annus* pro aetate ponitur, ut apud Gratium Cynege. *inventaque simplicis anni. annis* in cod. Pontani, & sec. Vatic. altero versu lectionem nunc receptam *ne quid cras libet ab ore dies* confirmant omnes membranae veteres. quo tendunt corruptarum quoque scripturarum vestigia. nam *qui cras libet ab ore* in Menteliano. *quid eras libet ab ore* in Heinliano. *ne quid eras etiam* in sec. Vatic. sed in ceteris *ne* vel *nos quid cras libet ab ore dies*, ut in Neap. v. c. Fruterii, Borrich. Groning. Askew. Leid. pr. tribus Voss. D'Orv. utroque, & meo primo, in quo tamen *libet*, ut in prioribus Leid. Volsi vero interpolationem, qua rectius ei legendum videbatur, *ne quis eat liber amore dies*, reject Broukhufius. & probavi olim in notis ad Lotichium pag. 546. illum tamen eoduxisse videntur editiones, quae ad suam usque aetatem prodierant, nam in Veneta 1475. & Reg. Lep. 1481. excusum est, *nec quid eras liber ab ore dies*. unde non difficile fuit substituere *ne quis eat liber amore dies*. quod a genio Propertii abhorrere, non auctim dicere. neque alter editum in Beroaldina, Aldi utraque, Juntina, Colinaei, Rovilliana, Gryphii, ceterisque edd.

&

Vidi ego odorati victura rosaria Paesti,

60. Sub matutino cocta jacere Notq.

His animum nostrae dum versat Acanthis amicae,

Sed

& Scaligerana. in editione tamen omnium princeps alteram lectionem haberi, testatur Vulpus.

59. Vidi ego odorati victura rosaria Paesti,
Sub matutino cocta jacere Noto.]

nihil variant codices, neque Nestor in Vocabulario p. 107. ubi hunc versum adfert, nisi quod *odorati* ex Modianis Excerptis notaverat Hein- sius. cui pro *victura rosaria* legendum videbatur *vix orta*, quod si a codice quodam confirmaretur, lubens amplecterer. praecedentibus enim optime adiungitur comparatio a rosa mane vix se exferente, sed brevi post vel nimio solis ardore vel venti turbine disiecta & marcida facta. quod pulchra imitatione expressit auctor Idyllii de Rosa Tom. I. Anth. Lat. pag. 703.

Vidi Paestano candere rosaria cultu
Exoriente novo roscida Lucifero.
Rara pruinosis canebat gemma frutetis,
Ad primi radios interitura die.

adde elegans Argentarii Epigramma Lib. VII. Anth. Gr. N. 172.

Ἰσίδας ἰδὼν ποταμὸν, καὶ αἱ δὲ δούλῃσι μέγας εὐδίας,
Ἐγὼ πο, καὶ δὴ καὶ χερσὶ φίλῃσι εἴφασον.
Ὁ, οὐ μὴ δάμωρα, παραγέμενος ὃ πρὸς εὐ
Ὀψέω, ἡμετέρῃσι σύμβολον ἡλικίας.

quod sic vertebat H. Grotius :

Quamquam Arabum messes somnus tuus, Ibas,
halat.
Sis vigil, & capias haec, rogo, fecta manu.
Si sapias, haec nostrae tibi sint aetatis imago:
Sic hodie florent, cras sine honore jacent.

praesertim in vernae aetatis pulchritudine describenda saepe Paesti rosaria poetis memorantur. exempla dedit Erythraeus Indice Virgiliano in *rosaria Paesti biferi* ex IV. G. 11. quod imitatus Martialis Lib. XII. Ep. 31. *Prataque nec bifero cessura rosaria Paesto*. vide quae notavi ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 751. Paestum enim, Calabriae olim civitas, cujus nunc nisi tenues ruinae sunt. rosis praesertim, bis in anno florentibus, celebrata fuit. unde illius urbis numi antiqui

rosis insigniti sunt. ejus reliquias eleganti elegia descripsit Berardinus Rota, Patricius Neapolitanus, Lib. III. El. 8. pag. 21. & seqq. Carminum, Neapoli editorum 1572. *cocta* vero nonnullis de mendo suspecta sunt. unde *cuncta* tentabat Wakkerus in Amoen. Liter cap. XII. p. 106. *striata* legendum videtur Eldikio. sed *cocta* defendi possunt ex iis, quae notavit Salmasius ad Lamprid. Alex. Sever. cap. 59.

61. His animum nostrae dum versat Acanthis amicae,

His animus in Neap. Mentel. primo Leid. Voss. pr. & quarto, ac D'Orvill. primo. *His animos* in nonnullis codd. ut legit Passeratius infra ad El. VII. 11. *animam* in aliis. *animis* in meo utroque, & primis edd. *His animum* Borrich. *animum vestrae* Groning. de eleganti usu verbi *versare* vide notata ad Lib. III. El. 6. 19. & El. 9. 1. Lacunam sequentis versus libri scripti & antiquitus excusi, absque ullo hiatus indicio, sic omnes fere supplent,

Per tenues ossa sunt numerata cutes.

quod somnium otiosi monachi esse adscripserat Broukhufius. Scaliger enim notaverat, *Quidam hunc versum ἰβελίζοντο, & mihi certe ἡ γυνὴ videtur*. sed forte tamen hic pannus institutus non est, & suspicionem praebere possit, unum & alterum excidisse versum, in quibus subitam, sed optatam lenae mortem descripserit. Ponamus itaque illorum, qui desiderantur, versuum hunc ultimum fuisse,

Ossaque per tenues sunt numerata cutes.

vel per tenuem cutem. ut de se Ovidius Lib. IV. Trist. El. 6. 40.

Nam neque sunt vires, nec qui color ante solebat:
Vixque habeo tenuem, quae tegat ossa, cutem.

id proverbii speciem habebit, quo macilenti, famelici & aetate exhausti dicuntur *vix ossibus haerere*, non nisi ossa & pellem esse, vel, per cutem ossa inspicenda perlucere, ut in locis Plauti

Sed cape torquatae, Venus o regina, columbae
Ob meritum ante tuos guttura secta focos.

65. Vidi ego rugoso tussim concrefcere collo,
Sputaque per dentes ire cruenta cavos:
Atque animam in tegetes putrem exspirare paternas.
Horruit argenti tegula curta foco.

Ex-

Plauti a Passeratîo productis. Sensus quidem adsequi, sed non ipsos Propertii versus ex tenebris excitare, quis posset, si hoc vel simili modo interpolare liceret,

*His animum nostrae dum versas Acanthis amicae,
Ipsa repentinò corruit ista malo:
Concidit exsuccas macie consumta medullas,
Ossaque per tenues sunt numerata cutes.*

In quibus *exsuccas*, vel *exsuccas*, consumta medullas vetulae Acanthidi optime conveniunt, ut de Canidia Horatius Epod. V. 37.

*Exsucca uui medulla, & aridum jecur
Amoris esset poculum.*

Voto igitur Veneri, cujus merito & beneficio id adscribit, soluto, (quod tamen distichon non incommode forsan in finem Elegiae transponi posset) mortem vetulae elegantissimis coloribus deinceps depingit, & quia puellae paulo ante lena dixerat, *Vidi ego odorati visura rosaria Paefsi* — jacere, eo adludens subjungit,

*Vidi ego rugoso tussim &c.
Sputaque per dentes &c.
Atque animam in tegetes & seqq.*

Sed haec tantum exercitii poetici, non autem temere supplendi poetæ veteris caussa, a me scripta sint, qui loci mutilati medelam felicioribus ingeniis excogitandam libenter relinquo, contentus, si illorum, quae interierunt, sensum non inepte divinaverim.

63. *Sed cape torquatae, Venus o regina, columbae &c.*] eleganter Veneri maectat palumbem, quam per columbam torquatam intelligit. ut docent Interpretum notae ad Petron. cap. 85. & Bentlejus ad Horat. Lib. I. od. 2. 10. Veneri enim columbae inmolabantur, ut notum vel ex illo Ovidii Lib. I. Fast. 452.

Uritur Idaliis alba columba focis.

ubi vid. N. Heinsium, & Lib. I. Advers. cap. 1.

65. *Vidi ego rugoso tussim concrefcere collo,
Sputaque per dentes ire cruenta cavos:
Atque animam in tegetes & seqq.]*

Haec & sequentia vividam referunt descriptionem anus egentissimae, quae excreando putrem animam cum sanguine mixtam evomit in paternas tegetes. ideo *sputa cruenta* dicit, id est, sanguine & sanie foedata. unde *periculosam salivam* vocat auctor Carminis Liberi Ep. XXVI.

*Confectusque, macerque, pallidusque, &c.
Defecit latus, & periculosam
Cum tussi miser expuo salivam.*

ubi vide notas, T. II. Anth. L. p. 502. & convenit huius lenae similis descriptio aridae & exsuccae feminae ibidem Ep. XXXIII.

*Cujus viscera non aperta Tuscus
Per pellem poterit videre aruspex:
Quae succo caret, ut peresa pumex,
Nemo viderit hanc ut expuente:
Quam pro sanguine pulverem scobemque
In venis medici putant habere.*

talem Aelliam dentium reliquias cum tussi expuente descriptit Martialis Lib. I. Ep. 20.

*Si memini fuerant tibi quatuor, Aelia, dentes,
Expuit una duos tussis & una duos.*

ubi *Expulit* in codd. MSS. In aliis *Abstulit*. mox animam exputare ex conjectura Gebhardi velut certa & minime arbitraria edidit Broukhufius. sed *sputa* & *exputare* junctim minus concinne ponuntur, praesertim cum omnium codicum & edd. veterum consensus *exspirare* tueatur, exemplo Virgilii XI. Aen. 883.

*Moenibus in patriis, atque inter tuta domorum
Confixi exspirant animas.*

singulorum igitur librorum MSS. & editorum auctoritatem conjecturae Gebhardianae praetuli, cujus duo Palatini eandem lectionem servant, & mei omnes, quibus proxime accedit Leidensis

Kkkkk

Exsequiae fuerunt rari furtiva capilli

70. Vincula, & immundo pallida mitra situ:

Et

sis secundi scriptura *expiare. tegetes patrimas* in meo secundo. reliqui consentiunt in *paternas*. male enim in tribus Vaticanis *patentes*, quod a Beroaldo & Passeratio in codd. etiam inventum recte repudiavit Broukhusius. auget enim vetulae egestatem, si *tegetes*, quae plebis infimae & mendicorum supellex erat, a patre hereditarias habuerit, & cubile ei praeberint, quo nihil dici potuit mordacius. ut contra *paternum salinum* laudi est illi, qui in honesta simplicitate parvo contentus vivit, apud Horatium. & *testa paterna*, nato merum fundens, Tibullo Lib. I. El. XI. 48. *tegetem* alii de exili tugurio dici volunt aut mendici casula, & semper de ultima egestate. ita *teges* pro stria ex calamis, ῥῖψ Graecis, vid Flor. Christian. ad Aristoph. Pacem v. 698. Juvenalis Sat IX. 140.

— quo fit mihi tuta senectus
A tegete & baculo.

ubi Scholiafles MS. Vossianus: *id est, tugurio & baculo, per quod suam ostendit paupertatem a tegete, a mendicitate paupertatis.* deinde *pocula curva* in Borrich. Groning. Leid. pr. Heinssimo, & priscis edd. *pocula curva* Vatic. sec. *pocula curva* in Voss. quarto & meo primo, & sic in Regils & Colbertino *pergula*, *pocula* vel *parvula* hic variantur. *pergula curva* in Askew. *pergula curva* Colot. & quint. Vatic. *pergula curva* in tribus Vatic. & Perreji cod. *pergula curva* in Mentel. duobus Leidd. Voss. tert. & meo sec. in cujus margine pro varia lectione *parvula*. Scaliger tam in Castig. ad h. l. quam Lib. II. Lect. Aufon. cap. 12. *pergula* praefert, & intelligit de paupertatis habitaculo, arundinibus tecto. vera lectio est *algenti tegula curva* foco. ut recte cum Salmasio ad Tertull. de Pall. p. 296. & N. Heinssio ad Ovid. II. Fast. 645. recepit, & de contracta tegula, in qua igniculum habebant egeni, exponit Broukhusius. in tali enim testa foculum gestasse pauperes, indiget etiam Petronii locus cap. 136. ubi vide Interpretum notas. & adde illud Ovidii VI. Fast. 316.

Suppositum cineri panem focus ipse parabat,
Strataque erat tepido tegula quassa solo.

infra El. VII. 22.

Lestis & obiectum tegula curva caput.

quare ibidem v. 46. *ignem testa* dicitur. ubi vide Passeratium. *Horrui* igitur non cum Passeratio intelligendum, quasi pergula haec cum horrore adspexerit talem vetulae exitum, sed referendum est ad extremam lenae inopiam, quae frigore & inedia consumta fuerit, adeoque ipsa testa igne destituta indicatur, quod patet ex *foco algenti*. & sic passim *horre*, *horror* & *horridus*, de frigore, vid. Heins. ad Ovid. II. Am. El. 16. 19. & II. A. A. 213. ubi similiter *horre* *algenti* manus coniunguntur,

Saepe etiam dominae, quamvis horrebis & ipse,
Algentis manus est calfacienda sinu.

ad quem locum hunc Propertii versum adferens eodem modo intelligendum ostendit.

69. Exsequiae fuerunt rari furtiva capilli
Vincula, & immundo pallida mitra situ.]

fuerunt in plerisque codd. & edd. vetustis. *Exsequias* ierunt Heinssius Lib. I. Advers. cap. 2. in fine. *pallida* in omnibus membran. & editis. *pallia* in Neap. Heinssio tamen *squallida* placebat. quae voces frequenter commutantur. vid. ad Lucan. Ithypthallicos Tom. II. Anth. Lat. Epigr. XXVI. & Ep. 83. v. 16. Broukhusius *pallida* propugnat, & exponit mitram, quae longo situ colorem luridum induerat. sed ab eo dissentit Patruus meus in notis ad Lucan. Lib. V. 628. & *squallida* praefert, quia *immundo sinu* additur, & *pallida* poterat esse mitra sine sordibus, ita Bentejus ad Lucan. pag. 98. In loco Virgilii VIII. Aen. 197. emendat, *Ora virum tristi pendebant squallida tabo.* pro *pallida*. quod illic a codice Mediceo firmatur. *sinu* pro *situ* male in Voss. pr. *mitra* autem lenae huius apte tribuitur, quae vetularum propria erat, ut notavit Scaliger ad initium Copae, praefertim quia bibacula & Baccho dedita erat. unde de Baccho noster supra El. 2. 31.

Cinge caput mitra, speciem furabor Jäcchi.

& Lib. III. 15. 30.

Candida laxatis onerato colla corymbis
Cinget Bassaricas Lydia mitra comas.

& apud alios passim.

71. Et

Et canis in nostros nimis experrecta dolores,
 Quum fallenda meo pollice claustra forent.
 Sit tumulus lenae curto vetus amphora collo:
 Urgeat hanc supra vis, caprifice, tua.

75. Quif-

71. *Et canis in nostros nimis experrecta dolores,
 Quum fallenda meo pollice claustra forent.*

Et canis in Excerpt. Modii & D'Orvill. sec. *experrecta* in Neap. Borrich. Askew. Heiniano, Leid. sec. Voss. pr. & quarto, secundo D'Orv. & meo priore. *expellata* in Leid. pr. Voss. tert. & primo D'Orvill. pro *experrecta*, ut bene in vetustis edd. optima fictions praecipuum pompae exsequialis in lenae funere locum assignat cani, *nimis experrectae*, hoc est nimium vigilaci, adeo que votis suis obstanti, ne januam dominae pollice admoto referaret, quum aditum ad eam quaereret. sive ut Tibullo dicitur Lib. I. El. 7. 32.

Instabat tota cui tua nocte canis.

ubi de his canibus ad limina impudicarum custodibus vide Broukhusium, & adde quae notavi ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 293. *coltra forent* in Mentel. & primo Leid. *culta* in altero. *cultura* in Borrich. uno Regio, Voss. tert. & quart. cum meo priore. *clara* in Regio altero. *cultura* prim. Voss. sed *caltra* in v. c. Perreji, Neap. Vatic. sec. Colbertino, D'Orvill. utroque, & meo secundo. unde litera una transposita vera patet lectio *clatra*. ut in Colot. & primo Vaticano legitur. & sic jam Beroaldus, vel *claustra*, sed alteram lectionem venustiore dicit, cui propter Grammatici Capri, *clatros* tantum agnoscantis, auctoritatem non auscultavit Broukhusius. sed vide Scheffer. ad Petron. cap. 56. p. 279. ubi hunc quoque locum adfert, in quo *clatra* etiam legit Andr. Querneus Egrejio, cap. VI. pag. 33. eandemque vocem restituit Sillo Ital. Lib. I. 569. ubi vide N. Heinf. & ad Claudian. II. Conf. Stilic. 272. Volsus autem totum hoc distichon adulterinum, inopportune huic loco insertum, & abjiciendum pronuntiat, nulla ratione reddita, propter quam obtemperandum esset iusto ejus nimis supercilioso, quum reliquis elegantia nihil cedat.

73. *Sit tumulus lenae curto vetus amphora collo:]*
cinto vel *cinto* in Voss. pr. & Groning. unde scribo Heinsius. ut apud Virg. de Sileno, *Et gravis adrita pendebat cantharus ansa*. Sed impro-

prie dictum videtur, ut amphora vetus collo trito totus lenae tumulus sit. Legendum videtur,

Sit tumulo lenae curto vetus amphora collo.

pro in tumulo adposita sit amphora, sed curto collo, ne bibacitati suae indulgere posset, sed sitiret lenae temulentae umbra, ut initio hujus Elegiae:

*Terra tuum spiritus obducit, lena, sepulcrum,
 Et tua, quod non vis, fovit tumba fides.*

ubi vide Epigrammata, quae ex Anthologia Graeca illic prodaxi, emendationem hanc confirmantia, in quibus vacuus & nallo Bacchi munere impletus scyphus in tumulis vetularum bibacium potius describitur. receptam tamen lectionem tueri etiam posset illud in Mortada, anam bibacem, eodem Lib. III. Anth. Gr. Tit. 20. Ep. 1.

*Μορτάδα τ' ἰσραῖς με διαπόσσει πρὸς λαοῖς
 Ἀφρονὶ ἀκρίτη σπασσάμεν κύλικος,
 Οὐ κίβδη φθιμένη βαίη κόνις. ἀλλὰ πίδαξ μοι,
 Σύμβολον ἰσθροσύνης, τερπνὸς ἔπει τάρως.*

quod sic vertit H. Grotius:

*Mortada, quae Bromii toties ad pracla solebam
 Ducere purpureo pocula plena mero,
 Nunc tenuis me terra tegit: sed dulce sepulcrum
 Est mihi, qui signat gaudia nostra, cadus.*

male igitur Volsus interpretatus est de amphoris, in quibus cineres recondabantur.

74. *Urgent hanc supra vis, caprifice, tua.]*
hunc supra in plerisque codd. MSS. & edd. vetustis, tumulum nempe. Heinsius conjecerat, *Urgent hunc umbrae vis, caprifice, tuae*. ut voveat caprificum umbra sua tumulo gravem fore. caprificum saxis enasci solitam imprecatur lenae, ut tumulum ejus premat, ut apud Tibullum Lib. I. El. 4. 54. *urget ossa lapis*. vel potius perfringat, & destruat. haec enim caprifici vis est. Martialis Lib. X. Ep. 2.

Marmora Messalae findit caprificus.

Kkkkk 2

ubi

75. Quisquis amas, scabris hoc bustum caedite saxis,
Mixtaque cum saxis addite verba mala.

ELEG.

ubi *scindit* in cod. Modian. Horatius Epod. V.
27. de Canidia:

*Fubet sepulcris caprificos erutas,
Fubet cupressus funebres.*

ubi Acro Scholiastes: *Caprificus species est fici silvestris, adeo penetrabilis, ut saxa etiam sepulcrorum perrumpat.* Sed plura huc facientia vide apud Turnebum Lib. XXIII. Advers. cap. 6. Casaub. ad Persium Sat. I. pag. 85. & Marci-Humi pag. 18. Gatakerum in Adversar. Postum. cap. XXXIV. pag. 786. & in Chevræanis P. 2. p. 227.

75. *Quisquis amas, scabris hoc bustum caedite
saxis,
Mixtaque cum saxis addite verba mala.]*

Quisquis amat male in Heinssano, & meo priore.

caedito & *mox adfice* in plerisque codd. MSS. & edd. antiquis. quod mutarunt, quia id requirere vocem *quisquis* putabant, cui tamen plurale saepissime adjungitur, ut notum est. vide hic Broukhufium. recte igitur jam monuit Livinejus *caedite* & *addite*, non *caedito* & *adfice* legendum esse. vel *addito*, ut in vetustis edd. huic *bustum* Heinssius. confer cum hoc loco illud Horatii Epod. V. 97.

*Vos turba vicatim, hinc & hinc saxis petens
Contundet obscaenas anus.
Post, insepulta membra differens lupi,
Et Esquilinas alites.*

& de lapidatione sepulcrorum locum Dionysii Halic. Lib. III. pag. 158. ed. Wechel. & Jaegerium Lib. II. de Jure Manium cap. 15. p. 266.

E L E G. VI.

Sacra facit vates, sint ora faventia sacris,
Et cadat ante meos ista juvenca focos.
Serta Philetæis certent Romana corymbis,
Et Cyrenæas urna ministret aquas.

5. Costum

ELEG. VI.] DE SACRIFICIO inscribitur in v. c. Perreji, Reglis, Colb. Borrich. & meo priore. praecedenti connectitur in D'Orvill. pr. & meo secundo, in quibus post v. 10. nova incipit Elegia, praescripto titulo AD JOVEM decem priores versus etiam in aliis codd. & primis edd. separatim editi cum epigraphæ DE SACRIFICIO. reliqua aliam quoque Elegiam DE CAESARE inscriptam constituunt. Sed jam in ed. Volsci omnia uno tenore juncta exhibentur, ut in Aldinis, Junctina, ceterisque, in quibus titulus est DE JUVENA ACTIACA NAVALI. inserta quoque, additis notis nonnullis, legitur in Electis Etonens. Major. pag. 163 & seqq.

ante quem in omnibus codicibus & ad suae aetatis tempora excusis editionibus inepte legebatur *Philippeis*. ut est etiam in cod. Colbertino, uno Regio, Neapolitano, Mentellano, Borrichiano, Heinsiano, Askewiano, duobus Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. optime igitur & verissime Volsus ex ingenio emendavit *Philetæis*, & hoc modo interpretatus est, nam merentur ejus verba adponi, quia editio Volsci in paucorum manibus est: „*duo hi versus mercede leguntur. nos ita castigamus:*

„Cera Philetæis certet Romana corymbis,
„Atque Cyrenæas urna ministret aquas.

V. 1. *Sacra facit vates, sint ora faventia sacris, Et cadat ante meos ista juvenca focos.]* facit vates Voss. prim. & quart. in quibus etiam sunt orta. dein *Et cadet* in D'Orv. prim. & meo altero. *En cadit* legebat Marklandus. tuos Voss. quart. *pedes pro focos* pro varia lect. in Excerpt. Scalig. *ista juvenca* etiam saepe Ovidio dicitur. vide Heinsii notas ad Lib. I. Fast. 720. Sed omittere nolo, quae in notis suis MSS. ad Elegiae hujus initium adnotaverat Broukhufius: *Videtur haec Elegia scripta fuisse circa dedicationem Apollinis Palatini, uti & Horatii ode Lib. I. 37. non tamen eo anno quo parata est victoria Actiaca, quod recte observatum a Tanaq. Fabro Not. ad Horat. p. 310: & Lib. II. Epist. p. 144. ejusdem aetatis videtur El. XIII. Lib. II. quibus addiderat: Haec quidem olim sic videbantur. nunc autem hanc Elegiam esse tempore posterioriorem evincit v. 81. qui conferri debet cum Inscriptione antiqua, quam exhibet Rupertus Epist. 28. ad Retines. p. 129:*

3. *Serta Philetæis certent Romana corymbis, Et Cyrenæas urna ministret aquas.]*

Hujus loci restitutio debetur Antonio Volsco,

„*provocent, inquit, nostri libelli in canendi Osa-vii rebus Philetam Coum, atque dicendi mini-strum habeant Callimachum Cyreneum, quos diximus Propertium aemulari. Cera Romana, elegia Latina, diximus ceratis tabellis majores nostros scribere consuevisse.*” Codicibus tamen vetustis deceptus scribebat *Atque Cyrenæas*, ut legitur etiam in v. c. Perreji, & duobus Vaticanis. prima enim in hac voce producit. sed *Philetæis* etiam firmatur a secundo Vaticano, in quo *Philethæis*, & quinto, in quo *phileteis*. & hanc emendationem insigni cum gloriatione a se inventam propinat Beroaldus, quem tamen post Volscum scripsisse in Propertium, ex testimonio M. Antonii Sabellici probat Broukhufius, Volscumque sua laude non fraudandum notat. Philetas igitur Coum indicatur, & cum Callimacho seq. versu conjungitur, ut Lib. II. 25. 31. & Lib. III. El. 1. init. ubi vide. Hac autem sola, eaque palmaria emendatione compensavit Volsus errores, quos in illa literarum elegantiorum, quae suo seculo demum illucescere coepit, aurora commisit, & nonnullis aliis minime infelicis ingenti conjecturis (quas indicavi supra ad Lib. II. El. 2. 32.) non tam male de Propertio fuit meritis, ut saepe ei *putidum caput & sinistram* acu

Kkkkk 3

5. Costum molle date, & blandi mihi thuris honores,
Terque focum circa laneus orbis eat.

Spar-

acumen objecerit Broukhusius. noster supra Lib. III. El. 3. in fine:

*Talia Calliope, lymphisq; a fonte petitis
Ora Philetaea nostra rigavit aqua.*

hunc locum cogitabat D. Heinſius in Monobiblo El. VI. p. 217. Poëm. ubi de Propertio:

*Felix in roſeis ſemper qui tempora fertis,
Inque Philetæis ſemper habet foliis.*

praeterea in iisdem modo memoratis codicibus *Cera P. certet Romana*, quod in omnibus vetustis ante Scaligerum edd. legitur, qui recte substituit *Serta*, de cujus emendationis probitate dubitare non debebat ipse vir illustris, & pro vulgata lectione *Cera* aliquid addere; ut de poetæ imagine intelligatur, dicatque suam imaginem cum Philetææ effigie certare. Infelicissimum editoris Electorum Etonensium Majorum conatum, quo in specimen facultatis suæ criticae hic legebat: *E'dra Philetæis certet Romana corymbis*, ex merito castigavit Cl. Schraderus Emend. cap. V. p. 98. quod forte ei in mentem venit ex Scaligeri verbis, quibus sensum lectionis vulgatae *Cera* explicans, addit, poetam indicare, *ederas suas cum corymbis Philetææ certare*. & hinc Propertio vocem inficere contractas ingerere tentavit. sed potius ex Passeratii notis hausit, qui *edra* in veteri libro legi testatur. & recte Broukhusius *edram* hanc veteri isti libro redonatum libenter volebat. *Cyrenæas* male in Leld. sec. & meo. *Cirreneas* in Borrich. *Atque Cyrenæas* in v. c. Perreji, & duobus Vatic. ut primam in hac voce corripit Carullus Carm. VII. ubi id Callimachi & Hermesianactis exemplis confirmat Scaliger; sed quod I. Vossius illic notet, corripit etiam a Virgilio in Elegia ad Messalam, *humiles & adire Cyrenas*, aliter legi constabit ex notis ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 301. *urna minister* in ed. Reg. Lep. utraque Aldi, Juntina, & Colinaei, quod miror, cum jam in Veneta an. 1475. *ministret* excusum habeatur. *ministret* in Heinſiano & meo priore.

5. Costum molle date, & blandi mihi thuris honores,

Terque focum circa laneus orbis eat.

manus pro thuris in secundo D'Orvill. turvis vi-

tiſe in Askew. & meo priore. *blandum thuris* Broukhusio dici potius videtur propter suavem odorem, quam quod Diis gratum eſſet. sed aliter cenſuiſſe videtur Heinſius ad Ovid. Epist. V. 60. ubi comparat cum Horatiano *blandior hoſtia* Lib. III. od. 23. 18. ut Naſoni etiam dicitur Lib. V. Fast. 300. *Et pro delictis hoſtia blanda fuiſt*. ubi grata in Moreti codice, quæ gloſſa eſt. Miror vero Broukhuſio alterum verſum non expoſitum fuiſſe de vitta, qua cingebatur ara, & quidem lanea. Virgilius Ecl. VIII. 64. *& molli cinge hæc altaria vitta*. ubi Servius, *lanea ſcilicet*. & ita intellexit Paſſeratiuſ, cujuſ auctoritas ſi cum permovere non potuiſſet, certe debuiffet Caſauboni Lect. Theocrit cap. 3. & poſt illum Graevii Lect. Heſiod. cap. 23. qui recte hunc locum explicarunt. *coronatas aras* vocat noſter Lib. III. El. 8. 19. neque tantum aras, ſed & Deorum imagines, vittis laneis coronabant. de quo vide P. Nannium Lib. VII. Miſcell. cap. 16. Forte etiam reſpexiſſe potuit ad Ereſionen, vel Pyanepſia, Athenienſium feſtum, Apollini ſacrum. in quo ramus lana coronatus ferebatur ad aedem Apolliniſ. de quo vide Jo. Bapt. Pium in Adnot. Poſter. cap. LXXV. ſed operoſius Meurſium in Graecia Feriata Lib. V. pag. 241. & ſeqq. & Barneſ. ad Homer. Epigr. 48. recte præterea Paſſeratiuſ *orbem laneum* interpretatur vittam laneam in orbem circumactam, ut capillorum cirros *orbem tortum* vocat Ovidiuſ I. Am. 14. 26. & hanc ejuſ explicationem ſequitur Grangæuſ ad Juvenal. Sat. XII. 85. ubi male *orbis erit* hoc in verſu adfert pro *eat*. *circum* quidem non male Demſteruſ ad Roſin. Lib. IV. cap. 9. legit. nam ſic apud Virgil. I. G. 345.

Terque novas circum felix eat hoſtia fruges.

& VIII. Aen. 285.

*Tum Salis ad cantus, incenſa altaria circum,
Populeis adſunt evincti tempora ramis.*

ſed *Terque focum circum* euphoniaſ cauſſa vitaiſſe videtur Propertiuſ. eandem ob cauſſam infra in hæc Eleg. v. 62. corripbat Marklanduſ & Franciuſ,

Plauſerunt circum libera ſigna Deoſ.

pro *circa*. contra apud Senec. Herc. Fur. 149. ubi recte legebatur *turbaque circum Confuſa ſo-*
nat

Spargite me lymphis, carmenque recentibus aris

Tibia Mygdoniis libet eburna cadis.

Ite procul fraudes: alio sint aëre noxae:

10. Pura novum vati laurea mollit iter.

Musa, Palatini referamus Apollinis aedem:

Res est, Calliope, digna favore tuo.

Cae-

nat, ita scriptum ab aliis fuisse soni variandi gratia, censet Gronovius, & circa praetulit. simile exemplum in Oedipo v. 312.

An latera circa serpit incertus viae.

ubi circum in cod. Traject. nam hic frequens illius voculae usus est. ut in loco Tibulli, de quo supra ad El. IV. v. 15. & sic El. V. 39. praetuli, *Semper habet morsus circum tua colla recales*, non, *circa tua colla*. ut in aliis.

7. — carmenque recentibus aris

Tibia Mygdoniis libet eburna cadis.]

Mygdonis modis in v. c. Perreji, Colot. & tribus Vaticanis. sed *cadis* in ceteris codd. & edd. vetustis, quod placebat Beroaldo, qui *cadis*, de vino Apollini libato intelligebat, vel *modis* legebat. sed Passeratius de tibia Phrygia explicabat, quia Mygdones, & Phryges vicini sunt, probante Casp. Bartholino de Tibiis Veter. Lib. III. cap. 7. p. 412. & 413. Scaliger in notis ad h. l. *Cados* interpretabatur populum urbemque Mygdoniae, & tibiā Mygdoniis *Cadis* dici existimabat, ut *vinum Lesbō, hospes Zacyntho*, & sim. hoc etiam modo intellexisse videtur Casaubonus ad Strabon. Lib. XII. ubi Cadorum populorum cum fiat mentio, in Notis suis pag. 220. hunc Propertii locum adposuit. antea idem Scaliger in Comm. ad Aetnam, seu Catalect. Vet. Poët. pag. 118. de Pithaulis, & quidem doliorum seu cadorum tibicinibus, exposuerat. quem, nomine licet non expresso, traduxit Salmast. ad Vopisc. Carin. cap. 19. p. 821. qui alterum praetulit, ut *Cados* de Lydiae urbe intelligamus, & respicisse postea, ac melioribus locum dedisse Scaligerum, (in notis nempe ad h. l.) addit. ibidem Scaliger addit *Tibia Mygdoniis cantat eburna cadis*. sed *libet* unice vera lectio est, quae a Vossianis quatuor, binis Leidd. utroque D'Orv. meo codice & reliquis membranis firmatur, & quia *libet* tibia hic dicitur, de tibicine, libationibus accinente, quem *ορχήστρα* Graeci vo-

cant, accipiendum notavi ad Inscript. marmoris Reginensis, post D'Orvillii Sicula editi, pag. 572. ubi plura huc facientia, si tanti sint, videri possunt. Sed Marklandus in margine ed. Graev. conjecerat legendum *Mygdoniis modis*, ut in nonnullis codd. legi modo indicavi. idque firmabat ex Luciano in Harmonide p. 585. (Tom. I. pag. 851. ed. noviss.) Ovidii Lib. I. A. A. 508. IV. Fast. 214. in Ibin v. 454. & Martialis Lib. XI. Ep. 85. quibus in locis *Phrygi modis*, ut passim alibi, memorantur.

9. — alio sint aëre noxae:

Pura novum vati laurea mollit iter.]

pro *Pura* in Borrich. *Aura*. & movis pro *mollis* in Menteliano.

11. *Musa, Palatini referamus Apollinis aedem.*]

Nova hic Elegia est in plerisque codd. & edd. antiquis cum titulo DE CAESARE, vel AD JOVENEM. ut in meo secundo, sed in primo, DE ATTICA (scrib. ACTIACA) VICTORIA ET TEMPO APOLLINIS. vide ad initium Elegiae. *referemus* in multis MSS. & primis edd. Sed legendum *referamus*, id est, aperimus, templum Apollinis Palatini, idque requirere videntur sequentia, *Caesaris in nomen ducuntur carmina*, non *ducentur*. eleganter autem poeta, velut sacerdos Apollinis, aperire se hoc templum fingit, & carmina in Augusti laudem victoriamque ejus Actiacam Romulae genti praecinere. ut Horatius Lib. III. od. 1.

— carmina non prius

Audita Musarum sacerdos

Virginibus puerisque canto.

intelligit hic *aedem* seu templum Apollini Aetio in Palatio, seu demo Augusti Palatina, conditum, vid. Rutgersii notas ad Horat. post Venufin. Lect. pag. 420. & 421. & operosius de hac Palatini Apollinis aede agentem Bentlejum ad Carm. sec. v. 65. & ad Lib. II. Epist. 2. 92. & de hac aede Palatini Apollinis confer notata ad

Caesaris in nomen ducuntur carmina: Caesar
 Dum canitur, quaeso, Jupiter ipse vaces.
 15. Est Phoebi fugiens Athamana ad litora portus,
 (Qua sinus Joniae murmura condit aquae.)
 Aetia Julaeae pelagus monumenta carinae,
 Nautarum votis non operosa via.

Huc

ad Lib. II. El. 23. quaeque ad illius Illustrationem contulit Silvester Lursenius in Dissert. de Templo Apollinis Palatini. seq. vers. digna furore in Voss. pr.

13. Caesaris in nomen ducuntur carmina:] dicuntur in quinto Vaticano. sed ducuntur in reliquis codd. & edd. vetustis. quod Gul. Vlamingius interpretabatur, ut innuat poeta, se Palatino Apollini ducere sua carmina, quae in laudem Augusti Caesaris scripserat. ut apud Horat. Lib. I. Epist. 3. 17.

Scripta Palatinus quaecumque recepit Apollo.

sic spolia opima Jovi ducuntur apud Ovid.

Ducite & ultori bina tropaea Jovi.

& plura se notasse addiderat ad Persii Prolog. v. 7.

Ad sacra vatum carmen adfero nostrum.

sed quia v. 69. dicit *Bella satis cecini*, ideo ducuntur pro scribuntur rectius exponitur. ut Lib. I. El. 7. 1.

Dum tibi Cadmeae ducuntur, Pontice, Thebae,
 Armaque fraternae tristia militiae.

ubi etiam dicuntur in multis MSS. vide illic notata. ducuntur etiam hic praetulit Passeratius. illud *Jupiter ipse vaces* dupliciter intelligebat Ant. Perrejus, qui ed. Aldinae adscripserat, vel, quos aduentus praebear & faveas, vel, vaces a cantibus Musarum, quae paulisper, dum canitur Caesar, tibi accinere desinant.

15. Est Phoebi fugiens Athamana ad litora portus,
 Qua sinus Joniae murmura condit aquae.]

Athamanta in Voss. pr. Athamani in cod. Reg. Askew. & priscis edd. vide hic Passerat. & notas Interpretum ad Ovid. XV. Met. 311. deinde *Qua famis vel sanus* in Voss. pr. famis in quarto. & Samos in marg. tertii. sinus hic ut El. I. buj. Libr. v. 114. Eubeici sinus. ubi vide. & in

loco Servii ad seq. vers. producendo, de Leucate: in promontorio Epiri, juxta Ambraciam, sinum & civitatem. portus igitur hic se subtrahat ad litora Athamana, seu Epirotica Phoebi, ut *Aetia litora Phoebi* Lib. II. El. 25. 61. ubi maris Jonii murmura conpescit. sic enim intelligenda sunt verba hujus & sequentis distichi, quibus locum pugnae Aetiae describit. non opus igitur cum Heinio substituere,

Est Phoebi efficiens Ath. ad litora portus,
 Qua sinus Joniae marmora condit aquae.

17. Aetia Julaeae pelagus monumenta carinae,
 Nautarum votis non operosa via.]

quamquam ita in scriptis & editis habeatur libris, locum tamen corruptelae suspectum habuit Marklandus, qui mendi sedem in voce *pelagus* latere recte censuit, pro qua scriptum fuerit *Leugas*, hoc est, *Leucas*. idque se pluribus probaturum adscripserat. idem indicavit ad Statii Silvas pag. 307. & in Explic. vet. locor. post Euripid. Suppl. pag. 257. quum igitur ejus notis Propertianis destituimur, optimam conjecturam fulciamus auctoritate Virgilii VIII. Aen. 675.

In medio classes deratas, Aetia bella
 Cernere erat: totumque instructo Marte videres
 Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus.

ubi Servius: in promontorio Epiri est mons *Leucate*, quod quia saxa (forte *Leucate*, qui quod saxa &c.) nuda in cacumine habuit, ex horum candore *Leucates* appellatus est. & lucem utrique versui egragiam conciliat alter Maronis locus Lib. III. 274.

Mox & Leucatae nimbo cacumina montis
 Et formidatus nautis aperitur Apollo.

ubi notanda sunt ejusdem Servii verba: *Leucate* est mons altissimus, prope peninsula, in promontorio Epiri, juxta Ambraciam, sinum & civitatem: quam Augustus *Nicopolin* appellavit, videtur illis

- Huc mundi coëre manus. stetit aequore moles
 20. Pinea, nec remis aequa favebat avis.
 Altera classis erat tenero damnata Quirino,
 Pilaque feminea turpiter apta manu.

Hinc

illic Antonio & Cleopatra. ibi & templum Aethiacum in promontorio Apollini consuevit, & ludos Aethiacos. ibidemque Valens Guellius *formidatum nautis Apollinem* cum hoc loco Propertiano, quo *nautarum votis non operosam viam* vocat, contulit. quod tamen ita intelligendum, ut olim *formidatus nautis* fuerit hic portus propter asperitatem loci saxosi, non, ut addit Servius, quia illic moris erat, aliquem de nautis inmolari, nunc vero *nautis viam non operosam* dicat Propertius propter portum ab Augusto munitum, nautisque faciles aditus tunc praebentem. vide hic Passeratium. per *Juleam* vero *carinam* Augusti classem intelligendam, quia a Julio Caesare reliqui Imperatores Juli & gens *Julaea* adpellati sunt, notat Colomesius in *καμυλ.* Liter. cap. XXII. sic de Germanico Ovidius II. ex P. Ep. 5. 49.

*Surgit Juleo juvenis cognomine dignus,
 Qualis ab Eois Lucifer exit aquis.*

& ipse Augustus passim in nummis & Inscriptionibus vetustis C. IVL. DIVI F. C. N. CAES. vocatur. ut prae reliquis in illa, quam adfert Rupertus Epist. XXVIII. ad Reines. p. 130. & 131. HOC ANNO EX A. D. IIII. NON. SEPT. QVO DIE APVD ACTIVM VICTVS EST M. ANTONIVS M. F. M. N. IIIVIR R. P. C. II. C. IVL. DIVI. F. C. N. CAESAR OCTAV. VII. IMPERII INITIVM IMP. CAES. DIVI F. C. N. OCTAV. VII. QVI IN HOC HONORE APPELL. EST AVG. ET M. VIPSANIVS L. P. C. POTESTATEM. IN. DECENNIVM ACCEPIT. Ex his patet, aequo animo nos carere posse conjectura Ayrmanni, cui pro *pelagus* legendum videbatur *plangens*. *Aethium Juleae* Guyetus, quod Passeratius etiam coniecerat sed *Aethia* monumenta jungenda sunt, hoc est monumenta viatoriae navalis Augusti Caesaris, *Accia* scribitur in meo secundo, ut in antiquis codicibus fere passim legi notat Pierius ad primum Virgillii locum, quocumque usque ad libri finem componenda est haec Propertii Elegia, qua cum Epicorum poetarum principe de ingenii palma contendisse videtur, & utrumque pulcherrima clas-

sis Cleopatrae & Antonii descriptione è recentioribus aemulatus est Sidronius Hoeschius Lib. I. Eleg. 2.

19. *Huc mundi coëre manus. stetit aequore moles
 Pinea, nec remis aequa favebat avis.*

Nunc mundi male in pristinis edd. *conere* pr. Voss. *coiere moles* in Heiniano & Borrichiano. *ne remis* D'Orv. pr. *favebit* in secundo. *favebat aquae* Vatic. quint. *equis* in tribus Voss. sed *avis* recte in ceteris & antiquis edd. vide supra ad El. V. 6.

21. *Altera classis erat tenero damnata Quirino,
 Pilaque feminea turpiter apta manu.*

seucre Quirino etiam in codicum meorum excerptis, Neapolitano, primo Vaticano, Regio secundo, Colbertino, Groning. Harlemano Musaei Britann. duobus Leidd. Voss. tert. & quarto, vetustioribus edd. & primo meo codice ac secundo, in cuius tamen margine *tenero* pro varia lect. *tenero dampnata* Askew. primus Beroaldus *tenero* emendavit, laudante Broukhufio. ut effeminatus Antonius intelligatur. sed damnavit editor Elector. Etonensium Major. locumque sic interpretatur, *Classes usae sunt auspiciis nequaquam paribus: altera enim in gratiam Quirini, cujus pila femineis manibus deturpaverat, Teucris oriundi, & eisdem orto divis, Augusto faventis, ejus, inquam, in gratiam tristi a superis ave damnata est.* Haec ille. sed de ipso Antonio intelligere praestat, qui dicitur *Quirinus* pro Romano, ut a Romulo *populus Quirini* vocantur Romani. vide notas ad Ovid. I. Fast. 69. Bentleyj. ad Horat. IV. od. 15. 9. & Illustr. Buherium ad Cic. II. de Nat. Deor. c. 24. Longe tamen aliam, & a recepta multum diversam, lectionem suppeditat, licet corruptam, codicis Menteliani, quem omnium librorum MSS. optimum judicarunt Heinsius & Broukhufius, scriptura, in quo legebatur, *tenero damnata Perino.* in qua scriptura quin verum lateat, nondum tamen a me inventum, nullus dubito.

LIII.

dam.

Hinc Augusta ratis, plenis Jovis omine velis,
Signaque jam patriae vincere docta suae.

25. Tandem acies geminos Nereus lunarat in arcus :
Armorum radiis picta tremebat aqua.

Quum

damnata classis recte ab eodem Broukhufio con-
fertur cum alio nostri loco Lib. II. El. 13. 38.

Cerne ducem, modo qui fremitu complevit inani
Albis damnatis aequora militibus.

infra El. VII. 46.

Ducet damnatas ignes testa manus.

ita apud Joseph. Istanum Lib. II. 121.

Damnatis quas Cecus oper absconderat antris.

ut legendum pro *Damnantis*. *damnatae* nosse
infra El. XI. 15. altero versu *Pilaque feminea*
turpiter acta manu praefendum videatur, quod
licet rejecerit Broukhufius a Colotiano tamen,
tribus Vaticanis, Voss. pr. Borrich. Groning.
D'Orvill. pr. & Askewiano firmatur, & in ed.
Aldinae margine conjecerat Heinſius. nec aliter
adfert Dausquejus ad Silium Ital. pag. 421. non
opus igitur est cum Marklando emendare *femi-*
nae turpiter acta manu. pro *manus*. ut Lib. I.
El. XI. 12.

Alternas facilis cedere lymphæ manus.

* Lib. II. El. I. 68.

Tantaleae poteris tradere poma manu.

23. Hinc Augusta ratis, plenis Jovis omine
velis,
Signaque jam patriae vincere docta suae.]

male Hic in Excerptis Modii. ab una parte erat
classis Antonii, cujus remis non aequa favebat
avis, ab altera Augusti, cui favebat Jupiter. sic
Avis aëlis Jovis avem, aquilam pro Jovis omine
dixit Theocritus Idyll. XVI. 72.

— αἰετός αἰετός ἴππος,
Ἰππὸς καὶ ῥόδι ὄψων.

* XXVI. 31.

Ἐν αἰετὶ αἰετὶ καὶ ἴππῳ αἰετὶς ἴππος.

deinde vincere patriae suae Marklandus expone-

bat *vincere pro patria sua*. ut mox v. 39. *sibi*
militat arcus. & v. 76. *Bacche, soles Phoebo fer-*
tilis esse tuo. est elegantissimus loquendi modus,
qualis apud Justinum Lib. II. cap. 8. de Pissi-
trato: *quasi sibi, non patriae, vicisset, tyranni-*
dem per dolum occupat. & hinc praefendum
apud Claudian. praef. Conf. sec. Stilic. v. 16.
de Scipione:

Quumque triumpharet gemina Carthagine victa,
Hanc vindex patri vicerat, hanc pariter.

ad gloriam patris vindicandam. ubi in *illis patriae*,
plura notavi ad vetus epitaphium Ruffi Verginii.
T. I. Anth. L. p. 219.

Imperium adseruit non sibi, sed patriae.

Passeratium itaque sic exponentem frustra Brouk-
hufius traducit, tamquam pessime rem egerit,
sed videtur ipse, quum Antonium bello Perusino
ex senatus auctoritate hostem judicatum, atque
illo in bello profligatum fuisse notat, duos An-
tonios confundere, quum Perusinum a fratre
Triumviri Luc. Antonio motum fuerit, quod qui
Antonio Triumviro adscripserunt, decepti sunt
loco Flori Lib. IV. cap. 5. cujus errorem illic
Salmasius & Freinshemius notarunt.

25. Tandem acies geminos Nereus lunarat in
arcus :
[Armorum radiis picta tremebat aqua.]

aciem, praeter codices Broukhufio memoratos,
etiam habent Mentelianus, Neapol. Colbertinus,
duo Leidd. tres Vossiani, & meus uterque. sed
acies in reliquis. an forte *acies geminas*? Anto-
nii & Octaviani. ut dicat, utramque aciem ordi-
natam fuisse in formam Lunae corniculatae. pro
Nereus corrupte *Lineus* in Mentel. Borrich.
duobus Leidd. & Vossianis, in quorum primo
msus in marg. & adscriptum, *l. Nereus. nervis*
in Voss. pr. & D'Orvill. *nervis lunarat* in Neap.
& meo secundo. altero versu *Armorum & radiis*
in multis codd. quibus consentiant primus Leid.
& Voss. uterque D'Orv. meus secundus, & pri-
mae

Quum Phoebus linquens stantem se vindice Delon,
(Nam tulit iratos mobilis ante Notos)

Adstitit Augusti puppem super: & nova flamma

30. Luxit in obliquam ter sinuata facem.

Non

mae add. *Armorumque* Leid. sec. & alter Voss. sed copulam omittunt Borrich. Groning. Heinsianus, Voss. quartus, & meus primus. deinde *Armorum radiis ista tremebat aqua praeterendum* videtur, pro *piſſa*, ut clare in meo secundo legitur. & ita conjecerat Dausquejas ad Silium Ital. Lib. XIV. 210. pag. 614. & Heinsius in notis ad Propert. pag. 750. ut innuat Solis radios armorum auratorum fulgore in aqua repercussos, seu *auro resurgere fluctus*, ut ait Virgilius in pugnae Aetiae descriptione, loco supra prolato ad v. 17. faveat huic lectioni illud Lucani Lib. VII. 214.

Miles ut adverso Phoebi radiatus ab istis.

& apud Tibullum Lib. I. El. I. 49.

Sed Canis aetivos istis vitare sub umbra.

legebat Bentlejus ad Horat. Lib. I. Sat. 6. 126. pro *ortus*, sic *istis Solis*, pro quo in aliis *factus*. vid. ad T. II. Anth. L. pag. 390. Marklando etiam *ista* legendum videbatur, nam codici suo adscripserat; „mallem *ista*, sic Sotinus cap. 33, „*quae radiis ista Solis coelestis arcus ex sese facit speciem*, sic *istis radiorum Solis* Lucretio, „*plura vide in notis Heinsii & Burmanni ad* „*Ovid. Metam. V. 389. Armorum radiis pro* „*armis radiantibus, pulcre vero ista tremebat* „*aqua, quasi metueret has armorum corymbationes.*

27. Quum Phoebus linquens stantem se vindice Delon,

(Nam tulit iratos mobilis ante Notos.)]

pro *linquens* in Voss. quarto *vincens*, male omnino. nam *linquens Delon* hic dicitur, ut *Peleus linquens Tempe* & *Cranona* Catullo Epith. Pelei & Thetid. v. 287. ubi vide Scaligerum, & eadem carmine v. 35. *linquunt Phthiotica Tempe, Cranonisque domos*, *stantem linquens* Leid. sec. & Voss. tert. seu pro *se* in D'Orv. pr. *se iudice* solita confusione in Mentel. Borrich. Modii Excerptis, Heinsiano, duobus Leidd. tribus Voss.

utroque D'Orvill. & meo priore. *Delon* corrupto in *Veneta* 1475. mox *mobilis una* in aliis. & Groning. a man. sec. *illa* v. c. Perreji, & sec. Vatic. *unda* in Neap. Vatic. primo, Regis, Colbertino, duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & priscis edd. ut in marg. ed. Ravill. pro *unde* correxerat Doufa P. *nobilis unda* prave in Askewiano. *Non tulit iratos mobilis unda Notos* legebat Lipsius Lib. II. Ant. Lect. 20. ut dicat, Apollinem ventos iratos in Antonium duxisse. sed contra poetarum mentem, Verissima est recepta lectio,

Stantem se vindice Delon,
Nam tulit iratos mobilis ante Notos.

& sic Francius legebat. Delos enim, antea ventorum furorē passa, mobilis in mari natabat, sed ab Apolline terrae revincta, & stabilis facta est. & hoc locis Virgilii & Senecae bene vindicavit Broukhufius, cujus animadversionibus addo Barthium Lib. XLIX. Advers. cap. 5. & quae notavi ad vetus Epigramma Tom. I. Anth. Lat. pag. 460.

Delos jam stabili revincta terrae
Olim purpureo mari natabat,
Et mox levis hinc & inde vento
Ibat fluctibus inquieta summis;
Mox illam geminis Deus caenis
Hac alta Gyro ligavit, illac
Constanti Mycone dedit tenendam.

hunc vero locum refero ad opinionem veterum, qua credebant Apollinem partem anni Delum incolere, & alteram, Delo relicta, apud Lyciam degere. & forte *linquentem Delon Apollinem* dicit, ut exprimat Callimachi *ἄλκον ἐκδημῶσαν*, Hymn. in Apoll. v. 13. ubi vide Interpretes.

29. Adstitit Augusti puppem super: &c.] *pup-
pim* Mentel. Neap. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis. mox male *simulata* pro varia lect. in margine codicis mei secundi. *Luxit obliquam ter sinuante* in Askewiano.

LIII 2

31. Non

214 SEX. AVRELI PROPERTII

Non ille adtulerat crines in colla solutos,
Aut testudineae carmen inerme lyrae.
Sed quali adspexit Pelopeum Agamemnona vultu,
Egeffitque avidis Dorica castra rogis.

35. Aut qualis flexos solvit Pythona per orbes
Serpentem, inbelles quem timuere lyrae.

Mox

31. Non ille adtulerat crines in colla solutos, &c.

Sed quali adspexit Pel. Agam. vultu,]

Non adspernanda videtur Vossiani tertii lectio *crines in terga solutos*. ut intelligantur intonsi Apollinis crines longa cervice in tergum fluentes, quales in monumentis antiquis comato Phoebo dantur. vide Broukhuf. ad Tibull. Lib. III. El. 4. 27. & notas ad T. I. Anth. L. p. 683. sic apud Lucanum Lib. V. 143.

*Stringit vitta comas, crinesque in terga solutos
Candida Phocaica complebitur infula lauro.*

Adtulerat autem non caput proluxa caesarie ornatum, neque cytharam tenens, tamquam *Σωρὴ* sed vultum adtulit ira tremendum quo adspexit Antonium, non aliter ac quo intuebatur Agamemnonem in bello Trojano, & super Augusti navem addidit, arcu & pharetra infestus Paean, ut describitur Homero II. A. 45.

Τὸς ἄριστον ἔχον ἀμφηΐφια τὴν παρέρχον.

talis enim diverso hoc adfectu animatus passim inducitur Apollo, etiam in Nummis antiquis. vide ad Numism. Sicul. pag. 327. Non dissimili loquendi elegantia de Popillio a Senatu R. ad Antiochum missio dixit Cicero VIII. Phil. cap. 8. *Senatus enim faciem secum adtulerat, auctoritatem R. R.* quod fere, ut alibi saepe, imitatus videtur Propertius. Haec igitur referenda ad Deos, quum irati hominibus adparent forma truculenta & solito majores. quod bene illustravit Broukhufius ad Tibull. III. 6. 22. & eruditiss. Wakerus in Amoen. Liter. cap. VI. circa finem.

34. Egeffitque avidis Dorica castra rogis.] Egiſſetque vitiose in Neap. Voss. pr. & quarto Askew. D'Orvi. sec. meo utroque. & edd. Venetis, Regiensis ac Volsici. sed recte viri docti Egeſſit exponunt caedibus evacuavit, multis summis exhaustis, ut jam monuit Beroaldus. &

vide Barth. ad Stat. I. Theb. 37. ubi egeſſas alternis moribus urbes cum hoc loco composuit. Seneca Agam. 612.

*Vidimus patriam ruentem nocte funesta,
Cum Dardania tellus Dorici raperetis ignes.*

Dorica nex Trojae fatalis, qua equus in moenia adtractus est, non *Durica*, Valerio Fl. II. 573. *Dorica castra*, ut Virgilio VI. Aen. 88. nec *Dorica castra Defuerint. Dorici ignes* vide Macilium ad Martial. Ep. XXIII. Amph. pag. 50.

35. Aut qualis flexos solvit Pythona per orbes
Serpentem, inbelles quem timuere lyrae.]

ſeſſor corrupte in D'Orv. pr. Titana Askew. *Serpentum* male in ed. Graev. jungenda enim sunt *Pythona serpentem per orbes flexos*, seu flexis gyris volutantem. ut saepe in numis antiquis contorti in gyros conspiciuntur serpentes. quum timuere in Vatic. quinto. Ayrmannus vero interpungebat,

— flexos solvit Pythona per orbes,
Serpentem inbelles quum timuere lyrae.

sed absque necessitate. *inbelles quem cecinere* Guyeto placebat. cui venuere Heinſio. *timuere* forſan non male reponeretur. ut apud Ovid. IX. Met. 241. ex MSS. praefarendum videtur, *tremuere Dei pro vindice terrae*. non *timuere*, ut in vulgatis. & apud Martialem Lib. V. Ep. 24. *Hermes, quem tremis Helius, sed unum. pro timet.* & sic alibi non semel haec confunduntur. vide quos laudat Drakenb. ad Silium IV. 603. *inbelles lyras* exemplo Horatii Lib. I. od. 6. 10. pro lyris laudes pacis canentibus exponit Barthius ad Stat. II. Th. 389. sed hoc in loco *lyrae*, & paullo ante *carmen inerme lyras* offendeant editorem Mector. Etionens. Major. qui ex illius versus propinquitate *lyrae* hic repetitum censebat, legendum conſtans, *quem timuere deae*, Musae nempe. Marklandus adscripserat,

Mox ait, o longa mundi servator ab Alba,
 Auguste, Hectoreis cognite major avis,
 Vince mari: jam terra tua est. tibi militat arcus,
 40. Et favet ex humeris hoc onus omne meis.
 Solve metu patriam, quae nunc te vindice freta
 Inposuit prorae publica vota tuae,

Quam

perat, „ inbelles lyrae pro Musae inbelles. ut
 „ lyra pro lyrista alibi. & ὕληρος Μῦσα Ari-
 „ stoph. in Ranis v. 231. & musa pro poeta
 „ Ovidio ex Pont. IV. 3. 16. palma pro victo-
 „ re Virg. V. 339. Ceterum artificii poetici
 observandi causa non inutile fuerit cum hoc lo-
 co comparare versus Senecae in Troadib. v.
 444. & seqq. ubi Hectoris umbra conjugii adpa-
 res describitur:

*Cum subito nostros Hector ante oculos stetit,
 Non qualis ultro bella in Argivos ferens,
 Nec caede multa qualis in Danaos furens,
 Non ille vultus flammaceum intendens jubar,
 Sed fessus ac dejectus, & sietu gravis,
 Similique nostro, squalida obiectus coma.*

39. *Vince mari: jam terra tua est. tibi militat
 arcus,
 Et favet ex humeris hoc onus omne meis.]*

mare Voss. quart. nam terra tua est Mentel. &
 primus Leid. utrumque probum est. idem de
 Hercule Deianira apud Ovid. Epist. IX. 13.

*Respice vindicibus pacatum viribus orbem,
 Qua latam Nereus caerulus ambit humum.
 Se tibi pax terrae, tibi se tuta aequora debent.*

sic enim legenti Heinio adfentiendum videtur,
 pro se tibi pars terrae, tibi se tota aequora de-
 bent. quod firment ejusdem notae ad Virg. VI.
 Aen. 604. & locus Senecae Medea v. 637. de
 Hercule,

*Ipse post terrae pelagique pacem,
 Post feri Ditis patefacta regna &c.*

hinc Alcmena Herculem vindicem terrae pelagi-
 que vocat apud eundem in Herc. Oet. 1837.
 adde Drakenb. ad Silium II. 483. dein mihi
 militat arcus in Groning. & Voss. pr. male. tibi
 militat, in tuae spem gratiae. ut supra v. 24.
 patriae vincere. seq. versu maiim, En favet ex

humeris hoc onus omne meis. Vossiani enim codi-
 cis primi librarius quum scriberet hoc onus esse meis,
 procul dubio voluit hoc onus ecce meis. sed prius
 praefero, quia hoc onus omne magis Propertia-
 num est. Lib. I. El. 14. 5. Et nemus omne satae
 intendat vertice filvas. Lib. III. El. 5. 28. Et
 tibi protumulo Carpathium omne mare. III. 21. 7.
 Tu licet adspicias coelum omne Atlanta gerentem.
 IV. 1. 60. hoc patriae serviat omne meae. infra
 El. 8. 6. tale iter omne cave.

41. — quae nunc te vindice freta
 Inposuit prorae publica vota tuae.]

prorae suae in primo & quarto Vossiano. quod
 non facile rejiciendum, ut innuat navem Augu-
 sti praetoriam, velut Reipublicae ipsius navem
 esse. publica vota referunt ad vota, quae in pro-
 ris navium adfixa erant statuae illius Dei, cujus
 tutelae navis erat credita. vide D'orleans ad
 Tacitum pag. 298. Colvium ad Apulej. pag. 152.
 Rutgersium Lib. V. Variar. Lect. cap. 5. pag.
 463. Sentlebius in notis ad Catulli Phasel.
 pag. 55. Dressem. ad Joseph. Iscan. Lib. III. 175.
 ut alios plures taceam. & hoc etiam loco usus est
 Stanleyus ad Aeschyl. Sept. contra Theb. v. 214.
 ut utranque navis partem habuisse παράσημον,
 Deosque tutelares prorae inpositos fuisse osten-
 deret. de quo non una aut eadem est virorum
 eruditorum opinio, his tutelam in puppi, aliis
 in prora navium fuisse contententibus, & παρά-
 σημον, cum Tutela confundentibus, quam non uni
 difficultati obnoxiam materiam, diversaeque sen-
 tentias egregie excussit & pertractavit Joannes
 Enschedijs, auctor eruditae Dissertationis de Tu-
 telis & Insignibus Navium, Leidae ante paucos
 abhinc annos sub Cel. Ruhnkenii praesidio ven-
 tilatae, ubi in cap. 11. pag. 33. de hoc etiam
 Propertii loco contra Stanleyum egit. Sed forte
 laudanda est Livineji conjectura, cui legendum
 videbatur,

Inposuit prorae publica Fata tuae.
 LIII 3

qno

Quam nisi defendes, murorum Romulus augur
Ire Palatinas non bene vidit aves.

45. Et nimium remis audent, proh turpe, Latinis,
Principe te, fluctus regia vela pati.

Nec

quomodo & codici meo, non inspectis Livineji
notis, adscripseram ut intelligantur publica Ro-
mae populiue Romani fata, seu Fortuna, qui-
bus, tamquam navis Augusti Deis tutelaribus, in-
fra v. 49. Centauri, proris classis Antomii & Cleo-
patrae adpicti, opponuntur. unicuique autem genti
ac populo, quia & Heroibus, sua Fata erant
adtributa, majora & minora, de quibus copiose
egit Patruus meus ad Ovid. Epist. I. Heroïd.
28. ad Lucanum Lib. V. 189. & VII. 113. his
eadem illa Pop. Rom. Fortuna, quae cum virtute
de condendo imperio Romano certasse dicitur
Floro in prooemio: unde saepius in Numis ve-
tustis B. P. R. Fata vel Fortuna Pop. Ro-
mani. vide Spanhem. ad Julian. Orat. I. pag.
300. Ursin. & Abram. ad Cic. II. Philip. 35.
p. 581.

43. Quam nisi defendes, murorum Romulus
augur
Ire Palatinas non bene vidit aves.]

Quae in altero Regio, Colbertino, & ed. Venet.
1475. Reg. Lep. & Volsci: ut ad publica vota
referatur, & ita ex ed. Brixiana adfert editor B-
tonenf. mihi defendens in Excerpt. Modianis
murorum Romulus auctor in Regio secundo, quod
in uno codice, nescio an Regium hunc ex
Broukhusio indicet, haberi notat editor Elect.
Btonenf. & sic legebat Ayrmannus, & ante eum
Bentlejus ad Horat. Lib. III. od. 3. 65. qui op-
timis exemplis hanc lectionem adstruxit. & olim
ita conjecerat Heinsius in ed. Aldinae margine,
sed postea deleverat, forte quia mox v. 33. so-
quitur temporis auctor. augur tamen videtur sup-
positum propter Palatinas aves, sive augurium
Romuli in colle Palatino. sed murorum augur
an eadem ratione, & casu secundo recte dictum
sit, qua infra temporis auctor Apollo, vellem
docuissent Passeratius & Broukhusius. longe enim
ista differunt, neque paria essent, etiam si illic
temporis augur diceretur: nam eo in versu tem-
poris auctor est suavor utendi occasione & oppor-
tunitate temporis. Tempus adest, committe rates
-ego temporis auctor, neque enim recte illic Pas-

seratio temporis auctor exponitur Apollo, origo,
fons, & parens aevi, quia Sol, idem ac Apollo,
annum conficit, cui explicationi firmandae si-
quis patrociniū quaereret ex Nemesiani Cynegi
104. ubi Janus temporis auctor dicitur, ut recte
emendatum est, pro sanus, operam perderet. Ne-
que eos adjuvat Ciceronis locus, in quo Romu-
lus optimus augur occurrit. quod aliis etiam
exemplis probare potuissent. sed is ipse Cicero-
nis locus, ex Lib. I. de Divin. cap. 2. alteram
lectionem propugnat, quia illic urbis parens Ro-
mulus dicitur. ut bene observat Bentlejus, &
similiter murorum parentem, murorum factorem. Si-
llo Italico dici, atque exemplo Virgilii, cui Trojas
Cynethius auctor Apollo, hic murorum auctorem
adpellari Romulum ostendit. murorum auctor sana
magis ratione & Latinitate vocatur Romulus, quam
murorum augur ut templi auctor, pro conditore,
Ovidio IV. Fast. 347. & auctor sanguinis, ge-
neris, & sin. passim, de eo qui primam originem
dedit. sic Lib. II. El. 7. 13. tu criminis auctor
Nutritus durae, Romule, lacte lupae. murorum
igitur auctor Romulus est aeternae urbis forma-
tor. ut Tibullo Lib. II. El. 5. 23.

Romulus aeternae nondum formaverat urbis
Moenia, consorti non habitanda Remo.

ut recte edidit Broukhusius, & a cod. MS. Schef-
feriano conprobatur. male enim Ach. Statius for-
maverat. vide ad Claudian. I. R. P. 236.

45. Et nimium remis audent, proh turpe, Latinis,
Principe te, fluctus regia vela pati.]

Et nomen vitiose in primo D'Orvill. & meo sec.
in cujus margine lumen pro varia lectione. En
nimium in Vatic. secundo. remos Leid. sec. &
Voss. tert. dein vetus lectio fuit prope turpe, ut
est etiam in Mentel. Reglis, Groning. duobus
Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & multis codd.
cum edd. antiquis. unde audent quoque conjec-
rat Heinsius. Doula in marg. ed. Rovill. distin-
guebat audent prope, turpe, Latinis. sed e suo
codice Scaliger edidit proh turpe. ut in primo
Vatic. & a Lipsio correctum fuit Lib. II. An-
tiq.

Nec te, quod classis centenis remigat alis,
Terreat: invito labitur illa mari.

Quod-

tiq. Lect. cap. 20. frustra reclamante Etoneus. Elector. editore. scribendum ex Perreji & Puccii codice ac Vatic. sec. *pro turpe!* & interpungendum, *Et, vel En, nimium remis audent, (pro turpe!)* de quibus interiectis exclamationibus vide ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 204. frustra igitur aestuat Passeratius an jungenda sint vel *nimium fluctus audent, vel nimium prope, Italia* nempe. Legendum praeterea *Latinos fluctus*. vel cum Marklando emendandum & distinguendum est,

*En! nimium remis audent! prohi turpe, Latinos,
Principe te, fluctus regia vela pati!*

ut oppositio sit inter *Latinos fluctus, & regia vela*, seu inter Romanos & Regios, dicatque, turpe esse in Romano mari videre & pati naves regias, ut eadem indignatione *secepta* vocat infra v. 58. non dissimilis oppositio est Lib. II. 34. 30. *Turpis Romano Belgicus ore color.* & haec explicatio egregie adjuvatur loco Ovidii, qui nostrum imitatus videtur Lib. II. Trist. 205.

*Fas prohibet Latio quemquam de sanguine natum,
Caesaribus salvis, barbara vincla pati.*

pro *Principe te* corrupte Incipit in D'Orv. pr. tamquam, omissis prioribus literis, & transpositis in vocula *te* voluisset librarius, Incipit & *fluctus* &c. *Vindice te* in Askewiano. quod petitum ex v. 27. Idem Marklandus *principe te* explicabat, *Dum tu princeps es, sub te principe.* hoc enim nomen *Augustus* adsumsit. illum vero *Principis* titulum non habuit Augustus, nisi de mum sexto suo Consulatu, Collega M. Agrippa. vid. Tanaq. Fabri notae ad Horat. p. 294.

47. *Nec te, quod classis centenis remigat alis,
Terreat, invito labitur illa mari.*

pro vulgato *remiget*, Leid. sec. & Voss. tertius a manu sec. exhibent *remigat*, ut legendum monuit Cl. Schraderus Emend. cap. IX. p. 173. quia mox sequitur *Quodque vehunt. centenis alis* est ex imitatione Virgiliana Lib. X. Aen. 207. *centenaeque arbore fluctum Perberat.* ubi vide Valentem Guellium. *alas* pro vellis capiebat J. Doufa. sed de remis ipsis intellegit Canterus ad Lycophr. v. 25. cui perperam

insultare Rob. Tisium, notat ibidem Meursius, & hoc quoque in loco *alas* de remis accipit. & invito in sec. Leid. & multo in Mentel. quinto Vatic. Borrich. Groning. Heinsiano, primo Leid. tertio & quarto Voss. D'Orv. sec. & meo priore. invideo in Regio. Colbert. ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volscl. quod forte quis probare posset, tamquam certam sponderet victoriam. sed praefero invito ex Veneta 1487. Beroaldina, & reliquis. hoc est, immanes classis Antoniae moles navium ferre negante, sive, ut declamatorio more Florus dicit noto loco, & a Broukhusio supra ad v. 19. prolato, *quas non sine gemitu maris & labore ventorum ferebantur.* elegantiori certe gravitate Virgilius VIII. Aen. 692. de numerosa Antonii classis mole,

— pelago credas innare revolsas
Cycladas, aut montes concurrere montibus altos.
Tanta mole viri turris puppibus instant.

Petronius Carmine de Bello Civ. cap. 121. Satyr.

*Tam fragor armorum trepidantes personat aures,
Et Libyae cerno, & tua Nile, gementia claustra,
Aethiacoque finis, & Apollinis arma fremunt.*

vel *tunensis*, ut Ill. Joh. Bukerio placebat. Ceterum aemulatus haec est Statius Lib. III. Silv. 1. 110.

*Nec te, quod solidus contra riget umbo maligni
Montis, & immenso non umquam excisus ab aevo,
Terreat; ipse adero, & conamina tanta juvabo.*

quae cum hoc loco contulit Marklandus. & recentioribus feliciter Propertianis vestigiis insit N. Heinsius Lib. I. El. 10. pag. 26.

*Causa tibi, coelum tibi militat, adjuvat ipse.
(Vincere quid dubitas?) adjuvat ipse Deus.
Neu te millenis externet caedibus alis,
Barbaraque innumero remige mota ratis.*

& alio colore Broukhusius Lib. II. El. 6. p. 32.

*Neu te, quod dari provincia plena laboris,
Summa quod est humeris sarcina magna tuis,
Quodque fremunt terga retrocum fronte manipuli,
Terreat. auctores mens habet ista Deos.*

taliam autem recentiorum poetarum, sed optimam

- Quodque vehunt prorae Centauros saxa minantes:
 50. Tigna cava, & pictos experiere metus.
 Frangit, & adtollic vires in milite caussa:
 Quae nisi iusta subest, excutit arma pudor:
 Tempus adest, committe rates: ego temporis auctor

Ducam

rum, exempla, oblata occasione, vel ideo plus semel huic commentario inferenda duxi, ut ingenuae & ad poetices laudem adspiranti juvenuti in oculos incurrant sinceræ & artificiosæ veterum imitationis, non autem furtivæ compilationis, specimina.

49. Quodque vehunt prorae Centauros saxa minantes,
 Tigna cava, & pictos experiere metus.]

sic recte ex Guyeti conjectura edidit Broukhusius, quum in MSS. & vetustis editionibus legatur *Centaurica saxa*, ut intelligatur figura Centauri, ingentia saxa projicere minantis, in prora navis Antonii & Cleopatras depicta, quæque ab ea forsan nomen habuerit. ut apud Virg. V. Aen. 122. *Sergestusque — Centauro invehitur magna, Scyllaque Cleanthus Caerulea.* & Lib. X. 195. *Ingentem remis Centaurum promovet.* ubi Servius: *aut nomen navis, aut qui erat in navi pictus.* vid. Erythraeum Indice Virgiliano in *Scylla*. & de nominibus, quæ imponebantur navibus a tutelis & insignibus, Reines. Comm. ad Inscript. Ant. Cl. VIII. 46. Ant. Perrejus ed. Aldinae adscripserat, ideo *Centaurica saxa*, quia adpicta erat *Centauremachia puppi Reginae*. quod ex Beroaldo hausit. minus placet Heinssii conjectura *Centaurica monstra*, quia Centauris saxa magis conveniunt, ut vel ex solo Ovidii loco Lib. XII. Met. 283. quem Passeratius adfert, patet. *Centaurea saxa* Askew. *Ceraunica* corrupte in primo D'Orv. *Centauria* in Neap. a m. pr. forsan pro *Centauri*, quia *minantis* in plerisque aliis codd. ut in Colb. Mentel. Borrich. Heinssiano, primo Leid. & Voss. D'Orvill. altero, meo priore, & utraque ed. Veneta, Reg. Lep. ac Volsci. *minante* vitiose in Aldina utraque, Junt. & Colln. omissa litera ultima, pro *minantes*, ut est in Beroaldina, Rovill. Gryph. Canter. aliisque. *minantis* in meo sec. sed in margine *minantes* pro varia lect. *Centaurica signa* conjecterat Marklandus, & quia hæc ut inanes formidines contemnit vocat; adnotaverat per

Centauros vere dementiam significasse veteres, remittens ad Aristoph. Plutum v. 349. & Nubes v. 38. sed credo ipsius animo obversatum fuisse locum ex Nubib. v. 345. & 349. & *κέντρον* insultare pro ferociter & insane, in Ranis dixit v. 38. *Centaurica* vero mutari non debere addiderat. *Signa cava* in Borrich. sed male. vide Heinss. ad Ovid. XIV. Met. v. 534. *experiare* in Voss. pr. meo sec. & ed. Venet. 1475. Reg. Lep. Volsci, Aldinis, Junt. Colin. & Gryph. sed *experiare* in Excerpt. Modii, Neap. Vatic. quinto, Borrich. ed. Venet. 1487. Beroald. & Rovill. & sic Guyetus. quod recte admisit Broukhusius. initio hujus distichi *Quaque vehunt* in Colotiano, & primo Vaticano. *Quique* in Colbertino. sed *Quodque* pro quamvis, et si, bene exposuit Vulpius. de qua vocis significatione, sequente semper Indicativo, unde *remigat* paullo ante scribendum notavi, plura dedi ad T. II. Anth. L. p. 484. & 551.

51. Frangit, & adtollic vires in milite caussa,
 Quae nisi iusta subest, excutit arma pudor.]

discutit in Askewiano. male. singularem verbi *excutere* elegantiam & vim illustrat Broukhusius ad Tibull. II. 6. 12. *iustam belli causam* animos plerumque addere Martemque lacessere, frequens apud veteres effatum est. Confer cum hoc loco illa Nafonis VIII. Met. 58. & seqq.

*Iusta facit certe pro nato bella peremto,
 In causaque valet. Causamque tuentibus armis,
 Ut puto, vincemur.*

& illud Laodamiae Epist. XIX. 75. de Menelao Helenam armis a Paride repente:

*Irruat, & causa quem vincit, vincat & armis.
 Hostibus e mediis nupta petenda viro est.
 Causa tua est dispar. tu tantum vivere pugna.*

vide praeter ea, quæ hic notarunt Gebhardus ac Broukhusius, Abramium ad Cicer. pro Ligar. cap. IX. p. 218. & Bentlej. ad Lucan. II. 599.

53. ego temporis auctor] vide supra ad v. 43.
 55. Dixe

Ducam laurigera Julia rostra manu.

55. *Dixerat, & pharetrae pondus consumit in arcus.*

Proxima post arcus Caesaris hasta fuit.

Vincit Roma fide Phoebi, dat femina poenas:

Sceptra per Jonias fracta vehuntur aquas.

At

55. *Dixerat, & pharetrae pondus consumit in arcus.* pharetrae pondus consumit & arcus Gronov. & D'Orvill. sec. Conjeceram aliquando consumit in istius. sane elegantissimus loquendi modus est pharetram consumit in arcus, vel istius, cujus particulae vltim optime, hujus loci non oblitus, exposuit Gronovius Diatr. Stat. pag. 336. pondus pharetrae dictum, pro pharetra ponderosa, sagittis plena. ut supra v. 40.

Et favet ex humeris hoc onus omne meis.

consumit vero pro exinanivit. ut apud Joseph. Iscanum Lib. VI. de Bel. Troj. 783. consumitis pariter moriuntur in armis. consumit igitur omne pharetrae pondus in arcus exprimit auxilium Apollinis divinum, quo gravissimis istibus in gratiam Augusti percussit Antonii & Cleopatrae naves; nam cogitabat, ni fallor, illa Virgillii in pugnae Aetiaca descriptione, VIII. Aen. 704. versibus exlimis:

*Altius haec cernens arcum intendebat Apollo
Desuper: omnis eo terrore Aegyptus & Indi,
Omnis Arabs, omnes vertebant terga Sabaei.
Ipsa videbatur ventis Regina vocatis
Vela dare, & laxos jam jamque inmittere funes.
Illum inter caedes pallentem morte futura
Fecerat ignipotens undis & Japyge ferri.*

non poterat sane vividis magis coloribus depingi vis illa & effectus Apollinis omne pharetrae suae pondus in arcus consumentis. quo solo istu Cleopatra cum Antonio exitium classis suae senserunt, unde mox vulnere isto humanas vires superante,

Illa petit Nilum cymba male nixa fugaci.

& Phoebi *Una decem vicit missa sagitta rates* v. 68. praecipue in arcus consumit Graecorum more dictum, qui ἀναλίσκων eis eodem modo adhibent, & optime Valens Guellius illud Virgillii ex Lib. VII. Aen. 301.

Absumtae in Teucros vires coelique marisque.

hoc loco illustrat, sed adfert consumpsit, additque similiter poëtam Graecum queri in se arcum

pharetramque Amoris exhaustam & consumtam, eis iavtōn φάρτρην ἀταλμάρην ἔρωτος. Forfan in animo habebat illud Pauli Silentiarum Lib. VII. Antholog. Graec. Ep. 49.

Μηκέτι τις πῆλξεν πόθον βίβλος ἰοδόκη γδ
Εἰς ἐμὴ λάβρος ἔρωτος ἐκείνων οὐκ ἔλιν.

quod sic vertit H. Grotius:

*Flammea ne quisquam timeat jam tela: pharetram
In mea nam vacuum vulnera fecit Amor.*

& haec Apollinis pharetram in arcus exhaustantis descriptio etiam comparari potest cum illo Leonidae de arcu Cupidinis in se exinanito, eodem Libro Ep. XIX.

Οὐκ ἀδικῶ τὸν ἔρωτα γλυκὺς. μετρώμεναι μὲν
Κύπριν. βίβλημα δ' οὐ δολίον κίερας.
Καὶ πᾶς τεφρῶμαι. θερμῷ δ' ἔπι θέρμῳ ἰάλλει
Ἀτρεκτον. λαφρῶ δ' ἂν ἔσεν ἰοβόλος.

hoc est, eodem Interprete,

*Per Venerem, res dulcis Amor. quem laedere
nolim.*

*Sed qui me ferit, perfidus arcus erat.
Sum cinis en totus. tamen ecce sagitta sagittam
Subsequitur: pharetrae nec datur ulla quies.*

56. *Proxima post arcus Caesaris hasta fuit.* sic edidit Broukhussius ex emendatione N. Heinsii, quem vide ad Ovid. II. Fast. 751. & Valer. Fl. I. 144. & ita Guyetus, quum in editionibus antea vulgatis legeretur *hasta fuit*, quod certe languidius, & licet hoc in omnibus codicibus MSS. constanter habeatur, *fuit* tamen praeferendum videtur, etiam si vetet & intercedat Vulpus.

57. *Vincit Roma fide Phoebi, dat femina poenas:* editiones principes, easque secutae hoc modo interpungunt,

Vincit Roma, fide Phoebi dat femina poenas.
in aliis,

Vincit Roma, fide Phoebi, dat femina poenas.
M m m m m sed

At pater Idalio miratus Caesar ab astro,
 60. Sum Deus, en nostri sanguinis ista fides.
 Prosequitur cantu Triton, omnesque marinae
 Plausuerunt circa libera signa Deae.

Illa

sed prius longe praeferendum, fide enim Phoebi vincere hic dicitur Roma, quia Apollo supra promiserat Augusto v. 39.

Vince mari: jam terra tua est. tibi militat arcus.
 nisi fide pro auxilio Phoebi Augusto opem adferentis, interpretari quis malit.

59. At pater Idalio miratus Caesar ab astro,
 Sum Deus, en nostri sanguinis ista fides.]

Et pater in Borrich. utraque Aldi, Juntina, Colln. & Gryph. Aut pater in Harlejano Musei Britannici. sed At pater in Mentel. Heinsiano, Groning. & reliquis fere omnibus MSS. quibus consentiunt primae editiones usque ad Beroaldinam. Idalio vitiose in cod. Neap. miratur in Mentel. Groning. Leid. pr. tres Voss. Askew. D'Orvill. utroque, & meis, cum priscis edd. de astro illo Idalio, seu Dioneo in antiquis Jul. Caesaris numismatibus obvio, de quo veterum Scriptorum loca huc contulit Broukhufius, vide Tristandum Tom. I. Comm. pag. 92. minore versu, est nostri sanguinis in Colot. Vatic. pr. & quinto, & utroque D'Orvill. & nostri in binis Leidd. Voss. tribus, meo priore, & primis ceterisque edd. antiquis. & vestri in meo secundo. est vestri D'Orv. pr. Marklandus adscripserat, forte legendum, Et, (vel En) nostri sanguinis iste, fides. hoc sensu, Deus sum: & iste ex sanguine nostro probat hoc. sed addiderat, nihil tamen temere mutandum, adposito Valerii Flacci loco ex Lib. I. 383. Hic vates, Phoebique fides non vana parentis, Mopsus. fides hic, diversa significatione ac paullo ante v. 57. ponitur pro indicio & signo, quo aliquid probetur. ut apud Justin. XIII. 1. ut mortis ejus fides adfuit. & XVII. 1. fides ostentis non defuit. vide Patru mei notas ad Ovid. XII. Met. 365. & ad Lucan. VIII. 688. lucem etiam huic loco adferunt, quae notavit Castalio Dec. V. Observ. cap. 3. ubi de Caesare non ab Augusto, sed ab Antonio ad Senatum referente, stella seu astro Idalio optionem populi confirmante, inter Deos relato differit.

61. Prosequitur cantu Triton, omnesque marinae
 Plausuerunt circa libera signa Deae.]

Persequitur male in D'Orvill. sec. prosequi enim hic, ut alibi, verbum honoris est. ut Lib. III, El. 7. 53.

Prosequar & currus utroque ab litore evantes.

ubi vide. dein blanditur admodum lectio, quam ex suo optima notae cod. MS. adfert & probat Dempsterus Lib. III. Etrur. Reg. cap. 67. circa fin.

Prosequitur concha Triton, omnesque marinae
 Plausuerunt &c.

ut innuat, Tritonem, Dearum marinarum comitatu cinctum, triumphali sonitu victoriam Augusti celebrare, quod confirmat opportunis poetarum locis, in quibus Tritones tamquam tubicines suis conchis accinentes Heroibus inducuntur. alia de Tritone, concha canente, veterum loca vide apud Cerdam ad Virg. X. Aen. 207. & adde Maring. Accurf. ad Ovid. I. Met. 331. Facit huc locus Claudiani insignis, quo Tritonem omnemque Dearum marinarum chorum nuptiis Honori adplaudentem describit in illius Epithalamio v. 153.

Prosequitur late volucrum comitatus Amorum,
 Tranquillumque choris quatitur mare & seqq.

simulque enumerat singulas maris Deas sua munera per Venerem sponsae Honori mittentes, & Tritonem, qui v. 132. concha Libycum circumtonat aequor. receptae lectioni favere posset locus Senecae in Troadibus v. 202. ubi non dissimili colore, de nuptiis Polyxenae: Tritonum ab alto cecinit hymenaeum chorus. & illa Statii quae ibidem adfert Gronovius, Lib. I. Achill. 55.

cantique quieto
 Armigeri, Tritones eunt.

mox circum libera signa, pro circa, euphoniae gratia, legebant Francius & Marklandus. de quo vide supra ad Eleg. VI. 6.

63. Illa

Illā petit Nilum cymba male nixa fugaci,
Hoc unum, jussu non moritura die.

65. Dī melius! quantus mulier foret una triumphus,
Ductus erat per quas ante Jugurtha vias.

Actius

63. *Illā petit Nilum cymba male nixa fugaci,
Hoc unum jussu non moritura die.*

visō in Heinſiano, & Askew. *visō non peritura*
in Borrich. & meo priore. *nocitura* Voss. quart.
quod de Cleopatra hoc in loco dicit Propertius,
& supra Lib. III. El. 9. 51.

Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili &c.

de Antonio Lib. II. El. 13. 37.

*Cerne ducem, modo qui fremitu conplevit inani
Adia damnatis aequora militibus,
Hunc infamis amor versis dare terga carinis
Fussit, & extremo quaerere in orbe fugam.*

& Auctor Elegiae in Obiit. Maecen. v. 47. Tom.
I. Anth. L. p. 262.

*Militis Eoi fugientia terga secutus,
Territus ad Nili dum fugit ille caput.*

Hoc unum recte supplet Passeratius, Hoc unum
triumpho Augusti deerat, quod Cleopatra mor-
tem non fuerit adepta die, quo eam plectere
destinaverat Augustus, postquam Reginam hanc
in triumphum duxisset, sed ipsa sibi mortem an-
tea intulerit. tales *Spaxuloyia* Propertio fre-
quentes sunt, ut mox *Ductus erat per quas ante*
Jugurtha vias, pro si ducta foret Cleopatra per
eadem vias, per quas ductus erat Jugurtha. sic
El. XI. huj. Libr. v. 13.

Si fuerint castae, redeunt in colla parentum.

ubi deest oppositio, sed si incestae & impudicae
fuerint, plectuntur, ut supplet Vulpus. quod au-
tem *visō* pro *jussu* hic in nonnullis MSS. sit,
non infrequens est, & saepe illud *jussu* in aliam
vocem commutatum fuisse, patet ex nota insigni
J. Fr. Gronovii ad Senecae Med. 668.

65. *Dī melius! quantus mulier foret una
triumphus,
Ductus erat per quas ante Jugurtha vias.*

tantus in Colbertino. quantum Voss. tert. illud
Dī melius hic poni in voto optantis, quum sem-
per hujus formulae usus sit in deprecatione ma-

lorum ac calamitatum, animadvertit Broukhu-
sius, neque id alibi sibi lectum notat. non tamen
sine exemplo esse docent Ovidii & Lucani lo-
ca, quae adfert Livinejus. sed & solita depre-
candi significatione exponi possit, si cum Passera-
tio & Vulpio hi versus ironice dicti intelligan-
tur, ut innuat, turpe nomini Romano, & exi-
guam Augusto fore gloriam, si de muliere trium-
pharet, ideoque Deos *jussisse*, alio die eam mo-
rituram, ne tam villis triumphus Romanum no-
men dedecoraret. Dubito tamen valde, an ita
capiendum sit, nam quia haec Aegypti Regina,
cum Antonio Romam sibi dotalem reddere me-
ditata fuit, tanti profecto erat, praesertim si
simul cum Antonio, Reipublicae hoste, in trium-
phum duceretur, certe non infra majestatem
Imperatoriam habuit Augustus, quum morte
properata hoc ejus votum eluisset Cleopatra,
imaginem hujus feminae in triumpho circumdu-
cere. vide ad Lib. III. El. 9. 49. & seqq. Si
mulier patienda fuit, *cape, Roma triumphum*,
quin & superbum hujus mulieris triumphum vo-
care, Romano nomini non indecorum habuit Ho-
ratiū Lib. I. od. 37. in fine, de Cleopatra:

*Deliberata morte ferocior:
Saevis Liburnis scilicet invidens
Privata deduci superbo
Non humilis mulier triumpho.*

similem in his loquendi modum Propertianum,
qualis paullo ante occurrit v. 64. notandum ad-
scripserat Marklandus, ita enim supplendum, *si*
ducta foret per vias, per quas antea (seu olim,
non vero *ante currum*, ut Passeratius etiam ex-
plicabat) *ductus erat Jugurtha*, & per vias illas
intelligendam esse Viam Sacram, per quam age-
bantur triumphantium rotae. quo spectat nostri
locus Lib. II. El. 1. v. 31. & seqq.

*Aut canerem Aegyptum & Nilum, quum tra-
tus in urbem*

*Septem captivis debilis ibat aquis:
Aut Regum auratis circumdata colla catenis,
Adiaque in Sacra currere rostra Via.*

ubi vide quae notata sunt, & ad Lib. III. El. 3. 22.
M m m m m 2 67. Actius

Actius hinc traxit Phoebus monumenta, quod ejus:

Una decem. vicit missa sagitta rates.

Bella satis cecini: citharam jam poscit Apollo.

70. Victor, & ad placidos exiit arma choros.

Candida nunc molli subeant convivio luco,

Blan-

67. Actius hinc traxit Phoebus monumenta,
quod ejus

Una decem vicit &c.]

Rhoebi in Voss. quarto, & tertio pro varia lect. Heiniano, Borrich. & meo primo. quid ejus in ed. Ven. 1475. & Regiens. quot ejus. ed. Volsi vincit in Colbertino, & Voss. quarto. Sed lectionem illam quod ejus una decem vicit missa sagittas rates, Broukhusium valde olim offendisse patet ex his, quae libro suo, Notarum primitias continente, inscripserat; „putida est „haec lectio, & versum reddis insuavem. quod „illic lego. si tamen vulgatam retineamus, ejus „una sagitta erit per enallagen, pro ejus unius „sagitta. ut supra v. 55. arcus pro arcum. porro „quid sibi velit cum suis decem ratibus, prorsus ignoro. constat enim ex historiis, immensam „istam Antonii & Cleopatrae classem toto mari „fuisse disjectam; erat autem ducentarum non „minus navium, inmani & portentosa mole, videndus Florus cum cura, & ceteri qui hoc bellum descripserunt. Beroaldus & Volsus haec „ad verbum capiunt. sed quid inde efficiatur, non „video. vel si ad verbum haec capi debent, intelligenda de dedicatione navium captarum. vide „Dionem apud Gonsalium de Salas ad Petron. „p. 333. Videtur postea sententiam mutasse, quia in editis haec non leguntur, digna tamen videbantur, quae hic memorarem. si illud ejus nimis humile & putidum in elegis censuerit, ignorare tamen non poterat, usum illius etiam Tibullum, aliosque, & ipsum Propertium non refugisse ut contra Bentlejum, voculam hanc a carminibus etiam removens, ostendit, hoc ipso loco non omisso, Patruus meus ad Ovid. VIII. Met. 16. & vide quae supra notavi ad hujus Libri Eleg. II. v. 35. decem illae rates etiam nonnihil sollicitum habuisse videntur Passeratium; notat enim de decem ratibus, ictu sagittae visis nihil Plutarchus in Antonio, nec Dio Lib. 50. Dionis locus quem adfert Gonsalium ad Petronii carmen de Bello Civ. cap. 121. Satyr. est initio Lib. 51. ubi memorat Augustum Apollini triremem, quadriremem, & alia navium genera usque

ad decirem, ex captis navibus consecrasset. & templum Apollinis Actii ampliasset, Ludos quinquennales instituisse, & illic urbem Nicopolim condidisse. quo referri hic possent Actia Monumenta. Haec igitur numero indefinito, poeta rum more, capienda, nam si una tantum Apollinis sagitta decem Antoniae classis naves tantum vicisset, putidum esset fingere Phoebum hoc uno tantum telo emissio totum pharetrae suae pondus consumpsisse in arcus, ut supra v. 55. vel si ad verbum intelligenda, coloris poetico sua tamen constabit sana mens, victis decem Antonii navibus ictu unius sagittae, ab Apolline ex arcu emissae, totam ejus classem panico terrore ita correptam fuisse, ut, Augusto & classis ejus ducibus reliquas conficientibus, tota Regia classis fuerit dissipata, & in fugam acta. sic enim hac in re Virgilius VIII. Aen. 704.

Actius haec cernens arcum intendebat Apollo
Desuper; omnis eo terrore Aegyptus & Indi,
Omnis Arabs, omnes vertebant terga Sabaei.

69. Bella satis cecini: citharam jam poscit Apollo
Victor, & ad placidos exiit arma choros.]

Bella satis teum in Veneta 1475. Regiens. & Volsi ed. jam deest D'Orvill. exiit in Heiniano & meo primo. choros D'Orv. pr. & in mei. secundi margine pro varia lect. ad placidos exiit arma choros in Palatino legi, notat Gebhardus ad Lib. II. pag. 229.

71. Candida nunc molli subeant convivio luco.] subeam v. c. Perreji, primus & sec. Vaticanus, ut conjecerant Heinsius & Broukhusius. pro luco in primo Vatic. Baccho. ut apud Tibullum Lib. I. 10. 61. convivio ducere Baccho. lecto Ayrmannus. idem Heinsius legebat.

Candida (vel Candida) nunc molli subeam convivio ludo.

ludo etiam placebat Livinejo, probante Patruo meo ad Valer. Fl. Lib. I. 251. quod firmari posset e Virgilio III. G. 379. Hi noctem lu-

do

Blanditaeque fluant per mea colla rosae.
Vinaque fundantur praelis elisa Falernis,
Terque lavet nostras spica Cilissa comas.

75. In-

do ducunt. & IX. Aen. 338. — si protinus
illum *Aequasset* nostri ludum. sic *noctem ducere*
ludo Claudian. Epithal. Pall. 97. Valer. Fl. I.
294. *Famque mero ludoque modus*. ita passim con-
vivia & ludus junguntur. Silius Ital. XV. 273.

Tum vacui caris vicino litore mensas
Instituunt; festoque agitant convivia ludo.

Juvénalis Sat. XI. 177.

Nostra dabunt alios hodie convivia ludos.

Statius Lib. V. Theb. 195.

Conticuere chori, dapibus ludoque recenti
Fit modus.

ut autem hic Propertius post egregiam pugnae
Aetiacae descriptionem subiungit, ea propter
genio indulgendum per convivia, ludos, & Lae-
ticiae datorem, & se totum in hilaritatem ef-
fandit, idemque sibi poscit, quod Euripideis ver-
sibus habetur apud Polybium pag. 667. ed.
Casaub.

Καὶ καλλιχόρους ἀοιδῶν
Φιλοσφάτους τε κάμους.

eodem modo Horatius Lib. I. od. 37. hanc ip-
sam Augusti victoriam de Cleopatra & Antonio
relatam lyrae aptans initio odes,

Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus: nunc saltaribus
Ornare pulvinas Deorum

Tempus erat dapibus, sodales. & seqq.

72. Blanditaeque fluant per mea colla rosae.]
Haec est Scaligeri emendatio a Broukhufio re-
cepta, quae innititur loco Plinii Lib. XXV.
cap. 2. *Radice silvestris rosae, quam Cynorrhodon*
vocat, blanditam sibi adpectu in frutectis;
nam quod ex Tibullo Lib. I. El. 4. 65. adferat,
& edidit Scaliger,

Blanditis vult esse locum Venus ipsa querelis:
Supplicibus miseris fletibus ipsa favet.

addeo recedit ab elegantia Tibulliana, ut locum
illum a Scaligero corruptum fuisse jure illic

agnoscat Broukhufius, qui emendatius quidem
edidit,

Blanditis vult esse locum Venus ipsa: querelis
Supplicibus, miseris fletibus illa favet.

sed neque ita personatos esse versus Tibulli
opinor, quem, si genium ejus capio, scripsisse
non dubito,

Blanditis vult esse locum Venus ipsa, querelis
Supplicibus, & miseris fletibus illa favet.

Scaligeri etiam vestigia, tam in hoc nostri, quam
Tibulli loco, pressio pede male secutus est Geb-
hardus Lib. III. Crepund. cap. XI. & Passera-
tius ad h. l. Est enim longe alia hujus loci ratio.
Blanditaeque in plerisque codd. & vetustioribus
edd. quibus paria faciunt Regius, Colbert. Gro-
ning. duo Leidd. tres Voss. & uterque D'Orvill.
Blandiciaeque in Askew. & meo primo. Blandi-
dusque duo Vaticani, & v. c. Ant. Perreji,
qui etiam adscripserat Pontanum legisse *Blandu-*
saque fluent, cogitabat, ni fallor, fontem *Blan-*
dusiae, vel, ut ex vetustioribus codicibus prae-
tulit Bentlejus, *Bandusiae*, Horatio celebratum
Lib. III. od. 13. init. quem vocat *dulci mero*
dignum, non sine floribus. nomen certe rosae ce-
lebrioribus proprium requiri videtur, & blan-
ditur admodum Lucae Fruterii conjectura, quam
transcripserat Ger. Falcoburgius in suum librum,
qui est in Biblioth. Leidensi.

Blandinaeque fluant per mea colla rosae.

addideratque, *Blanda urbs est Brutiorum & Lu-*
caniae, utraque floribus abundans. G. Fabrici
III. Partit. Gramm. eandem quoque emenda-
tionem marginal. ed. Rovillianae adleverat Janus
Doula P. de hoc oppido *Blanda* videt Cluver:
Lib. IV. Ital. Antiq. cap. 14. pag. 1263. & hanc
emendationem admittam lubenter, si *Blandina-*
rum rerum celebritas aliquo veteris scriptoris
loco probata occurrat. *fluent* in Mentel. & pri-
mo Leid:

73. Vinaque fundantur praelis elisa Falernis,
Terque lavet nostras spica Cilissa comas.]

plenis Falernis in Borrich & Heinsiano. *praelis*
elixa Askew. *Perque lavet* in Neap. Borrich.
M-m-m-m-3. Askew.

75. Ingenium potis irritat Musa poëtis.

Bacche, soles Phoebo fertilis esse tuo.
Ille paludosos memoret servire Sicambros:

Cepheam

Askew. Voss. pr. D'Orvill. secunda & meo. quod si in suis codd. reperisset Gebhardus, sine dubio amplexus fuisset tanquam meseos gemulam *Perque lavet pro perlavet. Terque velet* in Voss. quarto. dein *spica calissa* Mentel & Askew. *Calisa* in Borrich. Heins. & meo primo. *Cylissa* in secundo, ut in vetustiss. edd. vel *Cylisca*. *spica* haec *Cylissa* viris doctis diversarum opinionum campum aperuit. *Crocum*, cujus Cilicia ferax, erudita animadversione intellexit Scaliger; & ante eum Volsus, licet dubitanter, nam *Syrisca* etiam legendum conjecit, de nardo *Syriaco* explicans. nardinum unguentum, ex *spica nardi* confectum, exposuit Beroaldus. unde & sic per *spicam Cylissam* indicari nardinum unguentum, margini ed. Ald. adscripserat Ant. Perrejus, Beroaldum procul dubio secutus. crocinum unguentum, quo comas perfundebant, intelligi Passeratius placebat, quod rejicit editor Elector. Etouens. Maj. p. 168. quamquam id minime absurdum videatur, pro nardo, cum insigni verborum in Scaligerum contumelia, digladiatus est Joannes Faber, Bambergensis, Medicus Romanus, in Disputatione de Nardo & Epithymo, Scioppio suo inscripta, & edita Romae 1607. Scaligeri tamen sententiam amplectuntur Ciofanus & Neapolis ad Ovid. I. Fast. 76. & N. Heinsius, qui vitio memoriae hunc Propertii locum sic adfert,

Et lavet accensas spica Cylissa comas.

manu aberrante & confundente cum *accensis foëis*, a Nasone illic memoratis, quia croci etiam usus in sacrificiis. eidem quoque Scaligero suum calculum adjecit Salvagnius Boëssus ad Nasonibin v. 202. sed Hieron. Mercurialis, Medicorum Italorum vir olim eruditissimus, non quidem de mero croco, sed potius de crocino unguento, quod in Cilicia laudatissimum, exponit Lib. VI. Variar. Lect. cap. 7. licet addat, non inconcinne etiam de nardo intelligi posse, ut sub *spicae Cylissae* nomine nardum Syriacum innuerit poëta, quod Volsco placuisse modo notavi. plura dabunt Turnebus Lib. VIII. Advers. cap. 2. & Salmastius ad Solin. p. 747. & seqq. sed singulorum diversas sententias rerum harum peritis discutendas relinquamus.

75. *Ingenium potis irritat Musa poëtis.*] *positis irritat* male in Neap. Regio, Colbert. Borrich. Groning. Excerptt Scalig. primo Leid. Voss. pr. & quarto, D'Orv. sec. meo priore, ed. Veneta 1475. Rhegiensi, ac Volsi. Aldi prima, Juntae, & Colinei, & sic adfert Nestor in Vocabular. pag. 71. sed *potis* in cod. Vatic. sec. ed. Ven. 1487. Aldina secunda, Mureti, Rovill. Gryph. Canteri, & aliis. *potus* pro temulentis, vinosis, etiam dixit Lib. I. El. 16. 5.

Nunc ego nocturnis potorum saucia rixis.

& IV. El. 8. 32. *potae non satis unus erit.* Ovid. III. Fast. 542. *senem potum pota trahebat anus.* ita *potus pastor* Tibullo Lib. II. El. 5. 89. & ibid. v. 101.

Ingeret hic potus juvenis maledicta puellae.

& saepe apud alios. non opus igitur *positis* cum Passeratius defendere ex alio nostri loco Lib. I. El. 3. 15.

Subjeto leviter positam tentare lacerto.

ubi *posita lacerto*, seu, *cubito subnixae*, ut dicitur Auctori Culicis v. 348. alio significato ponitur, ut ex notis patebit. *irritat* recte Scaliger, Livinejus, & Passeratius, dissidentibus licet scriptis & editis. *Phoebo tuo fertilis* Marklandus exponebat in gratiam Phoebi, fratris tui, ut apud Virg. VII. Aen. 724. *Turnoque feroces Mille rapit populos.* id est, in gratiam Turni. vide supra ad v. 24. *patriae vincere delecta suae.*

77. *Ille paludosos memoret servire Sicambros:]* Illa D'Orv. pr. *sevire* Voss. quart. Groning. Askew. & D'Orv. sec. *Licambros* in Borrich. & meo primo. *Sycambros* in primo Leid. & priscis edd. *Sygambros* scribendum praeferunt viri eruditi. vide Interpretes ad Ovid. I. Am. 14. 49. & Valesiana pag. 91. & hos plerumque cum Suevis & Britannis confusos notat Oudeend. ad Suet. Aug. cap. 21. pag. 187. vide supra ad Lib. II. El. 14. 25. dein *Cephean Merom* Neap. *Cephean hic Myron* in Excerpt. Modii. *mirum* meus primus. *mirum* Borrich. *Cephean* in Mentel. & Leid. pr. *Cepheam hinc merorin* ed. Ven. 1475.

Cepheam hic Meroën, fuscaque regna canat.
Hic referat sero confessum foedere Parthum:

80. Reddat signa Remi: mox dabit ipse sua.
Sive aliquid pharetris Augustus parcat Eois,
Differat in pueros ista tropaea suos.
Gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas:
Ire per Euphraten ad tua busta licet.

85. Sic

1475. & Regiensis, Aethiopum populos innuit. Ovidius IV. Met. 668. *Aethiopum populos, Cepheam conspicit arva.* ubi *Cepheam Meroën* hoc in loco adfert Heinsius. subintelligitur autem ex praeced. versu *servire*, in servitutem redactos esse canat. per *fusca regna* Indos indicare videtur, vel Aegyptios. Tibullus Lib. II. 6: 37.

Illi sint comites fusci, quos India torret.

noster Lib. II. El. 24. 15.

An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis.

ubi vide. *fuscaque signa* male in Voss. quarto, Heiniano, & meo priore. *fusca* horum populorum *regna* vocat, quae poëtis *sole perusta* passim dicuntur. vid. supra ad El. III. huj. Lib. v. 10. hinc *Meroën in perustam Syënen recedere* dicit Macrob. II. in Somn. Scip. cap. 8. *Meroën vero sedem Aegypti* vocat P. Mela Lib. III. c. 9. init. ubi vide Vadianum & I. Vossium.

79. *Hic referat sero confessum foedere Parthum.*
Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua.

Hinc referat sero in primis edd. *Hoc referat* pr. Leid. *Hec referat sero* in meo. sec. *confessum* Askew. *cedere Parthum* D'Orvill. sec. variis conjecturis hunc locum sollicitabat Heinsius in notis ad Propert. p. 750. vel enim tentabat *confessum foedera*, aut *sero confectum foedere*. vel *Hic referat Seras, confessum & foedera Parthum*. vel denique *Hic referat sero confecta in foedera Partho Reddere signa Remi*. e quibus, *sero confectum foedere* prae ceteris placet. vel, *Seras, confessum & foedera Parthum*. ut Lib. III. El. 3. 5. pulchre emendavit,

Seras & Ausoniis venient provincia virgis,
Adjuvcent Latio Partha tropaea Fovi.

confectum voluerat quoque Livinejus. conferenda autem haec sunt cum illis Virgilii VII. Aen.

606. de Romanis:

Sive Getis inferre manu lacrimabile bellum,
Hircanisve Arabisve parant, seu tendere ad
Indos,
Auroramque sequi, Parthosque repescere signa.

ubi vide Valentem Guellium. *Reddit signa Groning.* ut legebat Ayrmannus. *ipsa sua* Voss. quart. de signis Parthorum receptis vide ad Lib. III. 3. 70.

81. *Sive aliquid pharetris Augustus parcat Eois,*
Differat in pueros ista tropaea suos.

Sive aliquis in plerisque codd. Neapol. Mentel. Groning. Heiniano, Borrich. Askew. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. meis, & priscis edd. usque ad Beroaldinam, in qua *aliquid*, ut in reliquis. *Sive aliqua* v. c. Perreji, & duo Vaticani. *parcat* in Voss. quarto, & meo primo. *parcit* in Heiniano. *Deferat* D'Orvill. pr. *Differet* correxerat Francius. quod probò. sensum recte Interpretes exponunt *Differet in pueros*, filios seu progeniem suam, & quidem, ut puto, intelligit Cajum Caesarem, Agrippae filium, qui adoptatus ab Augusto in Parthos expeditionem suscepit. nisi per *pueros* simul etiam Germanicum & Tiberium ab eo adoptatum intelligamus. Facit huc adpositus Ovidii locus Lib. I. A. A. 179. & seqq. ubi forte haec Propertii respicit:

Parthe, dabis poenas: Crassi gaudete sepulsi,
Signaque barbaricas non bene passa manus.
Ultor adest: primisque ducem proficitur in annis:
Bellaque non puero tractat agenda puer. &c.
Auspiciis animisque patris, puer, arma movebis:
Et vinces animis auspiciisque patris.

ubi vide eruditorum notas. e quibus patebit *Crassi busta* hic inproprie dici, quia *Crassi* insepulti honore tumuli caruerunt; unde *nudos Crassorum cineres*

85. Sic noctem patera, sic ducam carmine, donec
Injiciat radios in mea vina dies.

ELEG.

cineres vocat Lucanus Lib. IX. 64. vide Patru-
mei notas ad ejusdem Lib. I. 11.

85. Sic noctem patera, sic ducam carmine, donec
Injiciat radios in mea vina dies.]

Sic vocem male in Voss. pr. & D'Orvill. fallam
carmine referre Passeratium notat editor Elest.
Etonens. quod tamen apud Passeratium non reperi.
ducere vel producere noctem patera, ludo, vel can-
tibus, elegantissima locutio est, pro extendere,
proferre. vid. ad Lib. I. El. 4. 39. & El. XI. 5.
Virgil. III. G. 379. Hi noctem ludo ducunt.
Josephus Hcanus VI. de Bel. Troj. 777.

At quibus in mensas noctis productior usus,
Aut verbis vigilata quies.

ubi legendum, Aut ludis vigilata quies. quod
suadet locus Hygini Fab. 108. da hac eadem
Trojanorum caede. quum noctu lusu atque vino
lassi obdormissent &c. & hoc firmatur ex eodem
poeta Lib. HI. 208.

Plebs quoque Junoni celebres confluxerat Argos,
Ludificum ductura diem.

ita scribend. non celebrem. Statius VIII. Th. 219.
vario producant sidera ludo. Valer. Fl. I. 251.

Dulcibus adloquiis ludoque educite noctem.

ubi multa vide in notis Patru mei. Irradiat me-
dios vitiose adfert D'Orleans ad Tacit. p. 381:
in mea jura corrupte in Heiniano, & meo pri-
mo. elegantissimi hujus distichi colorem sic de-

pingit Tibullus Lib. I. El. 10. 81.

Illam saepe ferunt convivia ducere Baccho,
Dum rota Luciferi provocet orta diem.

quem locum & hunc nostri Janus Gruterus Lib.
XIV. Suspici. inedit. cap. 4. confert cum illo
Plautino Menaechm. Act. I. Sc. 2. 62.

Inde usque ad diurnam stellam crastinam pa-
tabimus.

Virgil. IX. Aen. 335. & seqq.

— qui plurima nocte
Luserat insignis facie, multoque jacebat
Membra deo victus: felix, si protenus illum
Aequasset nocti ludum, in lucemque tulisset.

simile illud Horatii Lib. III. od. 21. fin.

Divaeque producant lucernae,
Dum rediens fugat astra Phoebus.

quod cum Alcaeï versibus, & Epigrammate ve-
teri ex Anthol. Graec. Lib. VIII. contulit Rut-
gerf. in Venufin. Lect. cap. IV. p. 255. pari lo-
cutione Aristophanes Pluto v. 744.

— καὶ τὴν νύχθ' ὅλην
Ἐργαγόρεσσιν, εἰς διαλαμψὲν ἡμέραν.

huc refer illud Senecae Epist. 59. cum illos non
inter vna defecit. ubi vitia in MSS. & cod Bi-
blioth. Amstelaed. quod male praefert Lipsius.
qui his aptiora; cum de tempestivis conviviis
agit, dedit ad Tacit. XIV. Annal. Excurf. A.
in fine. & adde veterum loca in notis Gebhardi.

E L E G. VII.

Sunt aliquid manes: letum non omnia finit:
Luridaque evictos effugit umbra rogos.

Cynthia

ELEG. VII. v. 1. *Sunt aliquid manes:*] DE CYNTHIA vel AD CYNTHIAM inscribitur in codd. MSS. & edd. antiquis. in Borrichiano, QVOD ANIMA SIT IMMORTALIS. in meo priore, QVALITER VMBRA CYNTHIAE IAM DEFUNCTAE APPARUIT SIBI IN SOMNIS. ex Homero Iliad. t. v. 65. & seqq. ubi Patrocli umbra Achilli adparet, Propertium hic multa imitatum esse, notavit Valens Guellius ad Virgil. V. Aen. 99. pag. 294. & Bernardinus Realinus Adnot. in Varios Script. cap. X. Non suo loco legi hanc Elegiam, idque cuius patere ex proxime sequenti, notaverat Broukhufius. Ex hoc versu patet apud Juvenalem Sat. II. 149. legendum,

Esse aliquid manes, & subterranea regna.

non aliquos, ut recte etiam notavit Schurzschius. & Sat. I. 74. ex cod. Voss. & Basileensi, *Si vis esse aliquid.* Ovid. VI. Met. 542. *si nomina Divum sunt aliquid.* & Lib. I. Am. 12. 3. *Omina sunt aliquid,* ubi vide notas. Quintilianus Prooem. Lib. I. pag. 10. *Est certe aliquid consummata eloquentia.* Sed plura de hac locutione dabunt Heinssii & aliorum notae ad Ovid. Epist. IX. 106. Epist. XII. 31. & III. A. A. 755. vide etiam Passeratium, qui hanc lectionem copiose firmat in notis ad h. l. sed eum alibi legisse *Sunt igitur manes,* notat Gebhardus, in cuius Palatino priore, *Sunt aliqui manes.* pro *omnia* Ciofanus ad Ovid. IV. Trist. X. 86. adfert: *nomina.*

2. *Luridaque evictos effugit umbra rogos.*] Illos omnes MSS. cum editionibus melioribus habere *Lurida* notat Broukhufius, quod de meis etiam codicibus adfirmare possum, si excipias unum Vaticanum quintum, in quo *Lucida*, ut praeter Venetam 1475 quam solam memorat, etiam est in Regiensi, utraque Aldi, Juntina, Colinei, Gryphiana 1551. Antverp. Christ. Plantini 1560. & Lugdunensi Jacobi Grasseri

1607. & ita legisse Auratum notaverat Doufa P. Ant. Perrejus Aldinae ed. adscripserat: *Legi etiam potest Lucida umbra, id est anima clarorum marium evincit rogos, & superat post mortem.* Gutherius etiam *Lucida* probabat Lib. II. de Jure Manium cap. 16. p. 275. ideo quia umbrae pellucidae fulgore suo aedes complere fingebantur. vera tamen & bene a Passeratio & Broukhufio adserta est lectio *Lurida umbra*, quae propria umbrarum, cadaverum, & rerum quarumque feralium vox est. idque probasse videtur Delrius, quia sic adfert in Comm. ad Senecae Troadas pag. 451. & ita Livinejus & Gebhardus, & ante eos Volscus ac Beroaldus. infra El. XI. 8.

Obferat herbosos lurida porta rogos.

Tibullus Lib. III. El. 3. in fin.

*Me vocet in vastos amnes, nigramque paludem
Dives in ignava luridus Orcus aqua.*

eadem variatio apud Auctorem Culicis v. 46.

Lurida qua patulos velabant gramina colles.

ubi *Lucida* in MSS. deinde *evinctos* in Neapol. Mentel. Borrich. Heinssiano, Harlejano Musei Britann. Leid. sec. Voss. tribus, utroque D'Orvill. & meis. sed ex primis edd. id tantum reperi in Venet. 1487. reliquis *evictos* constanter tuen-
tibus; quos Broukhufius interpretatur plane victos, extinctos, mortuos. sed videtur proprie accipiendum. umbra enim evincit rogam effugiendo, seu ex igne rogi evolando. vide hic Passeratium, qui testatur in aliis libris *exstructos* vel *evinctos* legi, unde ex utraque lectione *extinctos* vel *exstructos* conjiciebat. utin ora ed. Gryphianae, cui Neap. & aliorum codicum variantes adscripserat, etiam conjectit N. Heinssius. ultimum probari posset loco simillimo Ovidii, quo hunc

Nnnnn

imi-

328 SEX. AVRELIi PROPERTII

Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,
Murmur ad extremae nuper humata viae.

5. Quum mihi somnus ab exsequiis penderet amaris,
Et quererer lecti frigida regna mei.

Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillos,
Eosdem oculos: lateri vestis adusta fuit.

Et

imitatus videtur, IV. Trist. El. 10. v. 86.

*Si tamen extinctis aliquid, nisi nomina, restat,
Et gracilis struictos effugit umbra rogos.*

ubi Ciofanus hoc in versu *lucida & evictos* adfert: hinc passim in Numis antiquis, in Imperatorum defunctorum & Augustarum honorem cussis, quorum epigrapha est consecratio, conspicitur rogos pulchro artificio exstructus, e quo effugit anima, quae in vertice vel aurigis in altum vehitur, vel a pavone aut aquila ex ara evolante ad sidera fertur. cuius ritus originem exponit Tristanus Tom. I. Comment. pag. 587. & Meursius ad Lycophr. v. 261. pag. 57.

4. *Murmur ad extremae nuper humata viae.*] ita in omnibus fere codd. MSS. & edd. antiquis nisi quod *Marmor* in Excerpt. Scalig. & D'Orvill. altero a manu sec. ut Lipsius, Bruterius, & Guyetus, qui per *marmor* intelligebat viam marmore stratam. sed recte Heinsius in Notis Propertianis pag. 751. observat vias non marmore, sed silicibus stratas fuisse. cui placebat lectio codicis veteris a Passeratius memorata

Margine in extremae nuper humata viae.

id est in ripa Anienis, ubi via extrema desinit. ut in Epitaphio Cynthiae v. 86. hujus Elegiae, *Accessit ripae laus, Aniene, tuae.* neque inelegans videtur haec lectio, quam praetuli olim in notis ad Lotichium pag. 348. certe Lipsianum *marmor* merito rejecerunt Passeratius & Broukhufius, qui ex inscriptione veteri in ponte Salario super Anienem, haec adfert.

Calcamus rapidas subiecti gurgitis undas.

Et libet iratae cernere murmur aquae.

quod epigramma integrum edidi in T. I. Anth. L. p. 473. *Murmur ab* in Askewiano.

5. *Quum mihi somnus ab exsequiis penderet amaris,*] ita recte hic versus exhibetur in cod.

Neapol. Colbertino, Menteliano, aliisque notae melioris, qui suos Propertio servarunt numeros, quos magis sonoros reddere sibi visi sunt, qui transposuerunt,

Quum mihi ab exsequiis somnus penderet amaris.

ut habetur in Regiis, Borrich. Groning. Leid. sec. duobus Voss. D'Orvill. sec. aliis, & plerisque edd. antiquis, in quibus etiam *amoris*, pro *amaris*, ut recte emendantem Livinejum laudat Broukhufius. quod a quinto Vaticano firmatur. *exquiliis* etiam vitiose in Veneta 1475. Reg. Lep. & Volsi, & mox *lethi* pro *lethi* in D'Orv. sec. Tales autem transpositiones verborum saepe nostro ingesserunt, quibus aures ad numeros Propertianos non erant factae, ut aliis etiam in locis plus semel notavi. vid. ad Lib. I. El. 7. 4. & ad Lib. II. El. 24. 9. & simili perveritate in Tibullo etiam grassatos fuisse correctores intempestivos, optime animadverit Cl. Heynius ad illius Lib. II. El. 6. 20. pag. 136. non tamen semper id mutare petuerunt, si obstarat lex metri. ut infra h. Eleg. v. 37.

Et graviora rependis iniquis pensa quasillis.

penderet de somno dubio & incerto, quem verbi usum illustrant Patru mei notae ad Quinctilian. Lib. VII. 4. p. 631. *frigida lecti regna* imitatur P. Lotichius Lib. III. El. 5. 4.

Inmatura mens cum fieri fata puellae.

Et desolati frigida regna tori.

7. *Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillares.
Eosdem oculos &c.]*

Eosdem in Neap. Vatic. sec. Regiis, Colbertino, Mentel. Excerpt. Scalig. Askew. Borrich. Groning. primo Leid. Voss. prim. & quart. utroque D'Orv. meo secundo, & priscis edd. usque ad Aldinas, ceterasque, in quibus recte *Eosdem.* & sic adfert Nestor in Vocabul. p. 153. b. per sy.

Et solitam digito beryllon adederat ignis,

10. Sum-

synaeresin enim in duas syllabas contrahitur. ut Lib. II. El. 7. 88.

Hoc eodem ferro stillos uterque oritur.

& El. 20. 43.

Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris.

III. 4. 36.

Hoc eodem rursus, Lygdame, curve via.

& sic legendum putabat Heinsius Libro eodem El. 22. 6.

Atque eadem sine me verba dispersa loquit.

vide Valent. Guellium ad Virg. XII. Aen. 847. Barnef. ad Euripid. pag. 516. & Mureti notam ad Catulli Priapeum T. II. Anth. L. p. 569. ita in versibus Morakibus, Catonis nomen frustra jactantibus, Distich. XVIII.

Non eodem cursu respondent ultima primis.

ubi vide Interpretes. & apud Paulinum Natal. XII. Felicis v. 327.

Et totidem lectos eadem de grege minores.

ut mendose ex cod. Ambros. edidit Muratorius, sed recte eadem de gente ex cod. Bononiensi Mingarellus restituit. Haec autem referenda ad opinionem veterum, qua credebant manes & umbras, eodem habitu adparere, quo e vita excefferant. & adhaeret nosse illis Homeri d. I. II. 4. 66.

Πάντ' αὐτῶ μύθησσι τε καὶ ὕμνοις καὶ ἀνέμοις,
καὶ φωνῇ καὶ τῶν αἰσῶν καὶ ἰσχυρῶν ἔργοις.

Talis Hector bijugis raptatus, aterque Cruor pulvere. Aeneae adparet apud Virg. II. Aen. 270. & seqq. quem pressio pede imitatus Seneca in Troadib. v. 443. & seqq. neque alter umbra Deiphobi, laceri crudeliter ora, eidem Aeneae se sistit Lib. VI. Aen. 495. Tibullus Lib. I. El. XI. 37. de illis qui bello interierunt, ex emendatione Heinssiana:

*Illic exesque genis usoque capillis
Errat ad obscuros pallida turba lacus.*

vide illic Cl. Heynii notas p. 84. praesertim

Lib. II. El. 7. 21.

*Ne tibi neglecti viderent nova somnia manes,
Maestaque sopitae stet soror ante torum.
Qualis ab excelsa praecipit delapsa fenestra
Venit ad infernos sanguinolenta lacus.*

ubi pluribus poetarum locis id illustravit Broukhousius. veterum vestigia secutus est non inelegans Scriptor Passionis Perpetuae & Felicitatis pag. 14. & 15. sordido vultu, & colore pallido, & vulnus in facie ejus, quod cum moreretur, habuit.

9. Et solitam digito beryllon adederat ignis.] solitus v. c. Fruter. solitum in omnibus codd. & edd. vetustis. beryllon Neap. solitam bene correxit Heinsius. Lib. I. Advers. cap. 2. & in notis Propertianis pag. 751. ut supra El. III. 52. etiam legendum existimabat Beryllusque tuas ornet aquosa manus. intellige anulum beryllo insignem, quem Cynthia solita erat quotidie gestare, quum viveret, unde hunc locum cum illo Ovidii VI. Met. 686. confert Janus Douša,

—— horridus ira,
Quae solita est illi, nimiumque domestica.

ad morem, quo conburendorum cadaverum digitis gemmae indui solebant, hunc locum adversus Kirchmannum exponens refert Th. Bartholinus in Antiqq. Danicis Lib. II. cap. 10. pag. 504. & vide Franc. Victorium in Dissert. Glyptograph. cap. VI. pag. 13. Annulos tamen morituris deductos fuisse, & hic tantum humatam indicari Cynthiae specie viventis adparere poetarum, errore Harduini graviter castigato, contendit Celeb. D'Orvillius ad Charit. pag. 140 sed ignoscant mihi Decessoris eruditissimi manes, si ejus sententiae non subscribam, quia ob stare videntur vestis adusta, & beryllon igne adesa, quae non humatam, sed rogo consumtam indicant, & tamen sana est poetarum fictio, Cynthiae iisdem oculis, iisdemque capillis, quibus elata erat, antea quam pyrae inponeretur cadaver, sibi in somnio visam fuisse. ademerat male in Regio, Voss. pr. meo secundo, & ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsi. vulgatam adjuvat vitiosa cod. Askewiani scriptura adderat, & editionis Collinaei aderat, calami & typi errore. recte igitur contra Auratum, obederat legentem, alteram lectionem.

Nnnnn 2

exem.

10. Summaque Lethaeus triverat ora liquor.
Spirantisque animos, & vocem misit: at illi
Pollicibus fragiles increpuere manus.
Perfide, nec cuiquam melior sperande puellae,
In te jam vires somnus habere potest?
15. Jamne tibi exciderunt vigilacis furta Suburae,

Et

exemplis tuetur Broekhusius. quibus adde illud
Ovidii Lib. I. Am. 15. 41.

— cum mo supremus adederit ignis.

ubi vide Heinsum, & Marklandum ad Statii
Silvas p. 297.

10. Summaque Lethaeus triverat ora liquor.]
perperam explicat Passeratius, paulatim faciem
inminuerat. Lethaeos latices saepe bibendo.
melius Cl. Schraderus Emend. cap. IX. p. 174.
& 175. emendabat. tinxerat ora liquor, ut requi-
runt summa ora, additque, Sannazarium sic etiam
legisse, probari ex illius imitatione Lib. I. El.
VI. 20.

Te non inmemorem carae fore conjugis umquam,
Esse Lethaeus tingeret ora liquor.

vel tinxerat ora color hic legendum conjicit.
quum tamen omnes codd. MSS. & edd. veteres
unanimes consensu triverat tucantur, illud forte
melius cohaeret cum praecedentibus vestis adusta
fuit, & beryllon adederat ignis, ut aliquid passa etiam
fuerint adrita summa ejus ora, seu labella, ab
aqua Lethaea, quam libaverat, non autem saepe
inbiberat; sic enim amatoris sui obliuia pe-
nitius potasset, & inepte fingeretur cum eo hac
Elegia adeo exposulare pro ihdole, & asperitate
ingenii, quam vividis adeo coloribus saepe de-
scribit Propertius.

11. Spirantisque animos, & vocem misit: at illi.
Pollicibus fragiles increpuere manus.]

Spirantes in nonnullis codd. & editionibus ve-
tustis. hoc est iracundos, & multa minantes ani-
mos seu animose locuta est, ut Guyetus. sic
magna spirare de superbia & fastu, Lib. II. 12.
54. ubi vide notata. & ita profert Grangaeus ad
Juvenal. Sat. XIII. 114. sed spirantisque animos,
quod plures numero habent membranae, & co-
dex Harlejanus Musei Britannici, praeferendum,
hoc est, quales viventis fuerant animi & ferocia:
vide hic Passeratium. Spirantesque oculos in As-
lewiano. animas Eruterius varie conjecerat.,

Suspiransque animas vix vocem emisit. vel Suspi-
ransque animo. aut Suspiransque imo, pectore sci-
licet, vel denique, Spirantemque minas ita vocem
emisit. quod ultimum ceteris conjecturis praefer-
rem, si quid mutandum esset. suspiransque animas.
Heinsius Suspiriumque v. c. Perreji. vocem mis-
tere vel emittere veteribus frequens. ut docent
loca a Passeratio & Vulpio producta. & vide Pa-
trui mei notas ad Petron. cap. XIX. p. 65. & ad
Phaedr. IV. 10. 4. Idem Heinsius legebat, Suspi-
ransque animo vix vocem emisit, & illi Pollice bis-
fragiles increpuere manus. eum vide Lib. I. Ad-
vers. cap. 3. & in Not. Prop. p. 751. pollices,
seu digitos cum pollice junctos crepitando iracun-
diam indicabat, & fragiles manus dicit, quales
erant mortuorum. Doussae explicationem Lib. I.
Praecid. cap. 8. firmant notae Erhardi ad Petron.
cap. 17. ubi similiter Quartilla manibus inter se
usque ad articulorum crepitum contritis iram effun-
dit, & ita recte etiam hunc locum exposuit Jac.
Gutherius Lib. II. de Jure Manium cap. 16. pag.
281. refutatque Scaligerum de gestu illorum, qui
se componebant ad dicendum, explicantem.

13. Perfide, nec cuiquam melior sperande puellae,
In te jam vires somnus habere potest?]
nequicquam in D'Orvill. primo & meo. speranda
Mentel. Heinsian. Borrich. & meus prior. spe-
randae in altero. Scaliger ad Catalecta pag. 17.
priorem. versum contulit cum illo ex auctore:
Culicis v. 131. ubi legit,

Perfida lamentanda diu mala, perfide multis,
Perfide Demophoon. & nunc desende puellis.

sic enim tertius hic versus, qui in vulgatis exem-
plaribus desideratur, legitur in codice Petaviano.
& nunc desende puellam in vetustis edd. sed
quem ut supposititium rejecit eruditissimus Hey-
nius. minor hujus loci versus exprimit illud Pa-
trocli ad Achillem apud Homerum d. I. v. 69.

Εὐδης, αὐτὰρ ἱμεῖο λιλασσόμενος ἱππεύ, Ἀχιλλεύῳ

15. Jamne tibi exciderunt vigilacis furta Su-
burae,] exciderant plerique codd. cum Leidensis,
Voss.

Et mea nocturnis trita fenestra dolis?
 Per quam demisso quoties tibi fune pependi!
 Alterna veniens in tua colla manu.
 Saepe Venus trivio commissa, & pectore mixto
 20. Fecerunt tepidas pallia nostra vias.
 Nec crepuit fissa, me propter, arundine custos:
 Laesit & objectum tegula curta caput.

Fos-

Vossianis, utroque D'Orvill. & meis, ac vetustis edd. *vigilantis testa* in Leid. pr. Voss. duobus, primo D'Orvill. & meo. *vigilantis testa subire* in Regiis codd. Veneta 1475. Reg. Lep. & Volsci. *vigilantis testa subire Ven.* 1487. *subire* etiam in Voss. pr. & D'Orvill. & meo secundo. *vigilantis furta suburbanae* in Neap. Colbert. Borrichi Groning. *vigilantis recte* in v. c. Perreji, Neap. Scalig. Excerpt. Leid. & Voss. pr. ut frequens haec confusio est vid. ad Tom. I. Anth. Lat. p. 307. idque jure praetulit Broukhufius. & *Suburam vigilancem* de canum frequentia, quae ad aedes meretricum in regione Suburana habitantium vigilabant, exposuit ad Tibull. I. 7. 32. hinc *Suburanae puellae* de inpuclis, quarum frequentes illic erant cellae. vid. ad Tom. II. Anth. L. p. 514. *vigilantis scorta suburbanae* Heinſius. qui *vigilantis* ex libris veteribus hic scribendum monuit ad Ovid. II. Met. 779. sed bene *furta* de clandestinis amoribus, ut passim, intelligit idem Broukhuf. *Suburrae* male in Voss. pr. D'Orvill. pr. meo secundo, & edd. antiquis. *Subura* enim semper scribendum. neque etiam placet cum Heinſio *nocturnis trita fenestra* sonis pro dolis. quod satis refellitur ex versu seq. *demisso quoties tibi fune pependi.* ut maritum nempe falleret. sic Lib. II. El. 22. 18.

Et quaecumque volens reperit non stulta puella,
 Garrula quum blandis ducitur hora dolis.

17. *Per quam demisso quoties tibi fune pependi!* dimisso male in sec. Leidenſi. in animo habebat illud Virgilii Lib. II. Aen. 262. *Demissum lapsi per funem.* ubi vide Val. Guellium. adpositus est Ciceronis locus II. Philip. cap. 18. de libidine Antonii: *Quoties te poter ejus (Curionis) domo sua ejecit, quoties custodes posuit, ne limen intrares? cum tu tamen nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas de mitterere, quae fugitia domus illa diutius ferre non potuit.*

19. *Saepe Venus trivio commissa, & pectore mixto Fecerunt tepidas pallia nostra vias.*

commixta est in duobus Leidd. Voss. tert. & quarto, utroque D'Orv. & meis. *commissa est* Voss. prim. *commista* Vatic. quint. *cum mixta* Colotian. *quum mista* primus Vatic. *commissa* vera lectio est. quam bene ex Posthiano, seu Groningano, amplexus est Modius in Novantiquis pag. 85. & N. Heinſius ad Ovid. Rem. Am. 407. *trivio* pro in trivio. ut in MSS. apud Ovidium Lib. I. Am. 12. 13. *Projeſtae triviis jaceatis, inutile lignum.* *tempore mixto* Voss. tert. & D'Orvill. sec. *est tempore* Askew. altero versu *trepidat* vitiose in Mentel. Regio, primo Leid. duobus Voss. utroque D'Orvill. & meo secundo: sed *tepidas* recte Heinſius ad Ovid. d. I. quod firmatur ex alio Nafonis loco Epist. X. 54.

Strataque, quae membris intepuere tuis.

idem Lib. I. Advers. cap. 3. haec ita constituit,

Saepe Venus trivio commissa est: pectore mixto Fecerunt tepidas &c.

pro *pallia* in quinto Vatic. Regio, Colbert. Menteliano, primo Leid. D'Orvill. & meo secundo *peſſora*. *trepidat peſſora* etiam in duabus Venetis edd. & Reg. Lep. *tepidas peſſora* ed. Volsci: sed *tepidas pallia* in Beroaldina, Aldinis, ceterisque:

21. *Nec crepuit fissa, me propter, arundine custos: Laesit & objectum &c.*

distichon hoc in multis codd. D'Orvill. primo, meo utroque, & variis edd. vetustis legitur post v. 26. Locus obscurior est. *Nec deluit* in v. c. Perreji, primo & sec. Vaticano. *fissa* ex Regiis codd. edidit Broukhufius, quod a Colotiano & quinto Vaticano firmatur. *fixa* enim legebatur in Mentel. Scalig. Excerpt. Heinſiano, Borrichi. Groning. Askew. Harleiano Musei Britannici duobus Leidd. tribus Voss. D'Orvill. sec. & meo priora

Nnnnn 3

Foederis heu taciti! cujus fallacia verba

Non

priore, cum Veneta 1475. Reg. Lap. Volsci, Aldi utraque, Juntina, Colinaei, Gryph. 1551. & 1561. Grasseri, Scaligeri aliisque edd. sed in Veneta 1487. Beroaldina, Rovillii, Maretii Aldina 1558. Antverpiensi Christ. Plautin. 1560. Canteri 1569. Gryphiana 1573. & Douferum Raphelengiana 1592. *fissa* excusum est. quod probabat Scaliger, & Heinſius in Notis p. 751. qui de arundine diffiſa, qua ſervi vapulabant, intelligit. eadem varietate apud Virg. IX. Aen. 413. *fisso transſit praeſcordia ligno*. ut reſoſuit idem Heinſius pro *fisso*. & vide illic Pierium. Huius lectuſionis ſenſum de oſtiarii virga expoſuit Janus Douſa Pater, laudatus a Broukhuiſio, reſectis Beroaldi, Paſſeratii, Torrentii interpretationibus. ut illa arundine, prope oſtium pendente, Propertium prae ira non percuisse caput janitoris dicat Cynthia. ſic *plagarum crepitus* apud Juvenal. Sat. XIV. 25. ut legit Broukh. ad Tibull. IV. 1. 59. pro *ſtrepitus*, ut eſt in vulgatis. de tali *arundine*, ut noſtro & aliis vocatur haec virga, vide Lipſium ad Senec. de Conſt. Sap. cap. XIV. Gronov. ad Plauti Aulul. III. 3. 6. & Interpretum notas ad Petron. cap. 98. & 134. D'Orvillius autem, verſum hunc non ſuo loco collocatum cenſens, ſenſum quem ei adſinxit Douſa, non admittendum credebat, cui *fissa arundo* ſignificare videbatur, quod *hians calamus* Lib. III. 15. 34. ideoque Torrentii expoſitionem de ſepulcri cuſtode, & in funere ſuo, ut tenuiore, nequidem calamo aut arundine, pro tuba ac tibia cantatum fuiſſe, ut capiebat etiam Livinejus p. 163. amplectebatur, & propter hic poni pro *juxta* notaverat, & ſequente verſu indicari injuriam, qua funus Cynthiae erat adfectum, quia non aderat cuſtos. Sed haec aliter intelligebat Livinejus, qui notat Cynthia exprobrare Propertio, ſibi deſunctae fractam mutilatamque teſtam ſub capite poſitam, cum debuifſet poſtea amator pulvillum mollem ſubjicere. Sed de funere ſuo hic nondum loqui Cynthia, de quo egit infra v. 25. & ſeqq. putabat Broukhuiſius, & in notis MSS. animadvertebat, eam indicare, tam caute & circumſpecte ſe amorem cum Propertio exercuiſſe, ut numquam depreheſa fuerit domo abſuiſſe, & ideo janitorem numquam eam ob cauſſam arundine, quae ad cellam adſtabat, caeſum fuiſſe, aut tegulam o ſuis teſtis in caput ejus conſectam fuiſſe. & ſic fere Scaliger explicabat & diu ante Ant. Voſſeus. ut in

Illo Javenalis Sat. III. 262.

*Reſpice mure alia ac diverſa pericula nobis:
Quot ſpatium teſtis ſublimibus, unde cerebrum
Teſta feris, quoties rimata & curſa fenestris
Viſa cadunt.*

Heinſio tamen Lib. I. Adverſ. cap. 3. pag. 33. hoc referendum videbatur ad ipſam Cynthia, quae iſtu tegulae, per cuſtodem e teſto miſſae, mortem oppeterit, inſtar Pyrrhi, qui eodem ſato interit. Cynthiae enim non integrum fuiſſe exire de nocte, quia ſub matris cuſtodia vivebat, & ſororem domi, habebat. ut patet ex Lib. II. El. 5. 12. vitio memoriae *In noſtrum cecidit tegula* adfert Salmaſi ad Tertull. de Pall. p. 296. longe aliter & quidem de exiguo vel nullo ſeretri honore ſibi habito queri Cynthia, intellexiſſe videtur Douſa Pater, nam ed. Canteri margini, in quo *ſeretri* legitur, adſcripſerat locum Ovidii II. Faſt. 535.

*Parva petunt Manes. pietas pro divite grata eſt
Munere. non avidos Styx habet ima Deos.
Tegula projeſtis ſatis eſt velata coronis,
Et ſparſae fruges, parcaque mica ſalis.*

& illud Furii Bibaculi de Valer. Catone Grammatico (T. I. Anth. Lat. p. 421.)

*Quem tres coliculi, & ſelibra farris,
Racemi duo tegula ſub una
Ad ſummam prope nutriant ſenetiam.*

ubi *tegula* de paupertino teſtorio dicitur. in Ciceronis autem loco, quem in notis editis adfert Broukhuiſius, ut *crepandi* verbum in verberibus proprium illuſtret, ex V. Verr. c. 62. non *crepitem plagarum*, ſed *ſtrepitum* legi in duobus codd. MSS. monet Jac. Gronovius ad Gellium Lib. X. cap. 3. ubi locus ille adfertur. pro *cuſtos* Ayrmannus legendum cenſebat *poſſis*. quod non nihil adſtrui poſſet ex Senecae Epist. 80. *non crepuit ſubinde oſtium*. & Petronio cap. 99. *adhuc loquebatur, cum crepuit oſtium inpuſſum*. Sed de oſtuario intelligi praefat. de quibus cuſtodibus vide eruditorum notas ad Cic. II. Philipp. pag. 467. ed. Graev. *te propter* in Voſſ. tertio, & Askewiano. ut legebat Marklandus hoc ſenſu, tua gratia portitor ſiluit, nec *fissa* arundine crepuit, quando te vidit ad meam fenestram. quae omnium explicationum optima videtur. nam ſine dubio

Non audituri diripuerunt Noti.

25. At mihi non oculos quisquam inclinavit euntes;
Unum inpetrassem, te revocante, diem.

De-

dubio janitori in hunc usum data erat haec arundo, ut illius crepitu admoneret, si quis ad ostium veniret, cujus ingratum fore introitum noverat. *Laesit ut* Heinſius. *abjectum caput* Guyetus. ut ex veteri libro profert Passeratius. & sic edidit Vulpius.

23. *Foederis heu taciti! cujus fallacia verba* &c.] N. Heinſio Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 22. emendandum videbatur,

Foederis heu taciti sic (vel dic) *cur fallacia verba* &c.

sed recte Scaliger Graecorum more dictum notavit, *οἱμοι τῶν σπιδῶν*. sic *φῖ*, cum casu secundo. Lucianus in Timone cap. 7. p. 114. *φῖ* *τῆς ἀμύνης*. & cap. 35. p. 158. *φῖ* *τῶ τῶν*. in Gallo pag. 731. *φῖ* *τῶ λόγῳ*. Aristoph. Thesmoph. 252. *φῖ* *τῆς ἀρετῆς*, *heu fuliginis*. & apud alios saepe.

25. *non oculos quisquam inclinavit euntes;*] *oculus* Neap. a man. pr. *inflammavit* in D'Orv. sec. & Palatino Gebhardi. *inclinavit* corrupte in Voss. tert. hoc est *inclinavit*; ut in Excerpt. Scalig. Heinſiano, Groning. Askew. D'Orvill. primo, meo utroque, & ed. Venet. 1487. quam lectionem ex aliis libris etiam adfert & defendit Gebhardus, seq. vers. *te revocante*, & *euntes oculos* exponit, quos *fugientes* Ovidius, *lumina morte natantia* Albinovanus vocat. vide Barth. ad Statium XI. Theb. 558. *inclinavit* est in quinto Vatic. Mentel. Regiis, ed. Venet. 1475. Reg. Lep. Volsci, Beroaldi, Aldinis, Junt. Colin. Rovill. Gryph. aliisque. idque probabat Ant. Perrejus in marg. ed. Ald. & Beroaldus praetulisse videtur, & Janus Doufa, qui adscripserat *inclinavit* dici pro *clausit*, quod morientibus faciebant propinqui, adscripto Ovidii loco Lib. III. Trist. Eleg. 3. v. 43.

*Nec mandata dabo, nec cum clamore supremo
Labentes oculos condet amica manus.*

quo loco stabilitur Scaligeri explicatio hujus loci de ritu claudendi oculos morientis cum nominis

illius inclamatione, ut intelligebat etiam Jac. Gutherius Lib. I. de Jure Manium cap. 13. pag. 82. & vide hic Passeratium. emendatio tamen Scaligeri *inclinavit* inprobatur ab Heinſio ad Ovid. VII. Met. 155. *euntes* legitur in Neap. a man. pr. Excerptis Scalig. Regiis, Askew. binis Leidd. tribus Voss. primo D'Orvill. meis, utraque Venet. Reg. Lep. Volsci, Beroaldi, Gryph. & Rovill. *euntes* in Aldinis, Junt. Colin. Grasser, aliisque. hoc est *euntes*, ut clare in D'Orvill. sec. & sic legi vult Seldenus Lib. II. de Synedriis cap. 7. *ut euntes oculi* sint animam expirantis, qui *Labentes* Ovidio dicuntur. *euntes*, mihi nempo, (*ad regnum*, ut in marg. ed. Canteri) legebat Hadr. Relandus, firmabatque loco Homeri Odys. A. 425.

— *ὦδὲ μοι ἔτλη ἰόντι παρ' εἰς αἰδῶς
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμούς· ἰλίον, οὐκ οἱ τόμ' ἱππῶν.*

hiantes legebat quidem Barthius, & N. Heinſius ad Ovid. II. A. A. 115. VII. M. 155. Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 22. & ad Valer. Fl. VIII. 66. eoque refert adpositum Senecae locum in Troadib. v. 788. *patulos viventis oculos claudere*. Sed hanc conjecturam in notis memorare & laudare praestat magis, quam contra omnium codicum MSS. & edd. veterum auctoritatem cum Bronkhuffio in ipsum auctoris contextum invenire. antiquam igitur lectionem exhibui.

26. *Unum inpetrassem, te revocante, diem.*] Vir doctus in ora codicis sui non recte hujus loci sensum percepisse videtur, quum adscriberet: *quid miri si uno die non dormisset? an sub die noctem comprehendis?* & si hic esse supplendum. *oculi* praeced. versu explicandi eo, quo dixi, sensu. & hic *utinam* subintelligendum. & respicit procul dubio ad Protefilum, quem defunctum uxor Laodamia unum diem a Fatis inpetra- vit. vide Heinſium ad Ovid. Epist. XIII. 25. & quae notavi ad Lib. I. El. 19. 7. supra Lib. II. El. 10. 57.

*Sed frustra mutos revocabis, Cynthia, manes.
Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui?*

27. De-

Denique quis nostro furvum te funere vidit?

Atram quis lacrimis incaluisse togam?

Si piguit portas ultra procedere, at illud

30. Jussisses lectum lentius ire meum.

Cur ventos non ipse rogis, ingratis, petisti?

Cur nardo flammae non oluere meae?

Hoc

27. Denique quis nostro furvum te funere vidit?
Atram quis lacrimis incaluisse togam?

Curvum legebatur antea in omnibus fere codd. & antiquis editionibus, & pro hac voce *curvum* vitiose in ed. Volsi ac Veneta 1487. sed Beza roaldus in notis suis *curvum* legendum monuit, hoc sensu, quis vidit te in meo funere curvatum & capite in terram inclinato, in signum veri luctus, sic *incurvari* & *inflecti* de illis, qui adversa & tristitia patiuntur. Gr. *καμπύλωται* vid. Casaub. ad Persil Sat. I. v. 91. & sic legit etiam Valens Guellius ad illud Virgilii XI. Aen. 645. *duplicitaque virum transfixa dolore*, & dolore contractum explicat. hanc quoque lectionem probabat Gulielmus Vlamingius, sed hoc loco respici putabat ad ritum quo legebant ossa, quod absque corporis incurvatione fieri non poterat, adeoque idem notaret, ac quis te vidit ossa mea legentem? Idque faciebant nigris vestibus induti. Tibullus Lib. III. El. 2. 17.

*Pars quae sola mei superabit corporis, ossa
Incinctae nigra candida veste legant.*

ubi *Incinctae* pro *Non cinctae* male capit Meursius libro de Funere pag. 115. vide ad Ovid. Epist. IV. 87. eademque ratione *curvus arator* dicitur. vid. Broukhuf. ad Tibull. II. 3. 7. adiuvat hanc scripturam Lucani locus Lib. VIII. 821.

*Haud procul est ima Pompeji nomen arena
Depressum tumulo, quod non legat advena rebus.*

Heinsianae tamen conjecturae *furvum*, id est lugubribus indutum, quam recepit Broukhufius, favet *atra toga* versu seq. ubi *inmaduisse* in v. c. Perreji, & primo ac sec. Vaticano. vide Heins. Lib. I. Advers. c. 3. p. 33. & ad Ovid. III. Met. 273. & sic Bernardinus Realinus Adnot. in varios Auct. cap. X. Tom. II. Facis Critic. sed alterum tuetur Broukhufius.

29. Si piguit portas ultra procedere, at illud
Jussisses lectum lentius ire meum.]

utro in Askewiano. increpat Cynthia Propertium

quod extra urbem exsequias suas usque ad rogum non fuerit comitatus. vide Casaub. ad Sueton. Tiber. cap. 32. Bernardin. Realinum d. I. & hic Livinej. at *illud* in omnibus meis codd. & edd. fere plerisque antiquioribus. probante Doufa P. ultra portas nempe. sed *illud* excusum est in ed. Mureti Aldina 1558. Rovill. Canteri Plantiniana 1569. Ant. Gryph. 1573. Scaligerana, & Doufarum Raphelengiana, ut in marg. ed. Ald. correxerat Heinsius, quod recepit Broukhufius, subintellecto nempe, at illud saltem jussisses, ut funeris mei exsequias lentius irent, & torus mortualis non tam celeriter ad rogum ferretur, at *illud* hic etiam contra Doufam praefert Livinejus tam in notis ad h. l. quam ad Plinii Paneg. cap. 73. inter Paneg. veteres pag. 306. docetque id exprimere Graecorum *τὸ δι' ἡμέρας*. altero versu corrupte in Menteliano *lectum illuissis*. *Jussisses* Voss. sec. *lectum illuissis* Voss. pr. *Jussisses* vitiose in Gryphiana 1551. Sed non penitus spernenda est lectio illorum codicum, in quibus habetur, *Jussisses lethum*, (vel *letum*) *lentius ire meum*, ut in v. c. Perreji, secundo Vatic. D'Orvill. pr. meo sec. ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsi. suo enim more *lethum*, mors, fata, pro cadavere, vel mortuo, etiam alibi dicitur Propertio Lib. II. El. 10. 22. *Nec sit in Attalico mors mea nixa toro*. Lib. I. El. 17. 11. *An poteris siccis mea fata reponere ocellis*, quod non mutandum, & *fata mea recte* Heinsius in Epistolis MSS. ad Graev. p. 207. exponit meam mortem, me mortuum. Lib. II. El. 10. 39. *Tu quoque si quando venies ad fata, memento Hoc iter ad lapides, cara, venire meos*. pro ad sepulcra Lib. I. El. 19. 2. *extremo debita fata rogo*. & *funus* pro cadavere Lib. I. El. 17. 8.

Haecce parva meum funus arena teget.

31. Cur ventos non ipse rogis, ingratis, petisti?
Cur nardo flammae non oluere meae?]

uentum in Leid. pr. & Heinsiano. *dedisti* coniecerant Fruterius, & Heinsius. qui praeterea ad marg.

Hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos
Injicere, & fracto busta piare cado.

35. Quae

ad marg. ed. Ald. adscripserat,

Curve unguenta rogis non spissa, ingrata, petisti. vel dedisti.

aut etiam non missa, ingrata, litasti. & sic fere in Adversariis d. I. pag. 23 addens ventos istos huc male advocatos, inmane quantum huic rogo molestos esse, nec se videre, quo pertineant. Idem in Notis Propertianis p. 751. etiam tentaverat *Cur breve thas non ipse rogis* &c. hoc est, exiguum thuris. sed frustra. Beroaldus ex parte verum sensum sic exposuit, *Cur, quando cadaver meum comburebatur, non optasti, ut venti flarent.* sed male addit, ut ignem festinguere. verius dixisset, ut ignem flatu suo incenderent, quo citius cadaver consumeretur. vide Passeratium & Vulpium. & hoc in ipso literarum diluculo jam vidit Ant. Volsus, qui interpretatur ventos, ut celerius absumeret, si confestim incensa pyra corpus absumeretur. optime vero Realinus in Adnot. ad Q. Calabri haec illustravit. Certe dubitandum non est; Propertium hic in animo habuisse ista Homeri (Il. 4. 194.) quae etiam adfert Scaliger, ubi Achilles, quum Patrocli cadaver igne non comburetur, Boream Zephyrumque precatur,

Οὐδὲ πύρρην Πατρόκλου ἐκαίετο τιθεῖσθαι.
Εἴθ' αὖτ' ἄλκ' ἐόντι ποδάρεκ' δῖος Ἀχιλλεύς.
Στάς ἀπάνευθε πυρὴς, δαίε' ἤρ' αἰέμοισι,
Βορὴν καὶ Ζεφύρου. &c.

ὅθεν τὰχιστα πύρρην φλεγυδαίετο νεκρὸν. vide Gu-therium Lib. I. de Jure Manium cap. 26. p. 158. qui cum Homeri versibus hunc locum etiam composuit. & adde Claud. Molinetum in Museo S. Genovevae pag. 37. hinc constat *petisti* non mutandum esse in *dedisti*. in altero autem Q. Calabri loco Lib. V. circa fin. Thetis Dea fingitur e mari mittere venti flatum ad Ajacis cadaver, ardenti rogo inpositum, consumendum. his addi potest adpositus Nonni locus Lib. XXXVII. Dionys. v. 72. & seqq. ubi Bacchus Ophielten, socium expeditionis Indicae, defunctum, rogo in silva inponit, sed igne pyram non satis corripiente ventum Eurum implorat, ut ro-gum incenderet,

Πυρκαῖη δ' ἐπίθηναι, ὅππ' πῖλιν ἀγριὰς δαί,
Οὐδὲ πύρρην φθιδίμην περιδιδόμεν ἀπτόμερον πῦρ.
Ἄλλὰ δῖος Φαίδωτος ἰσχυρὸς ἄμμα ταύσας

Ἀγχιφύκης, ἐκάλειται ἰδίῳ Εὐρον ἀλγύν
Πυρκαῖης ἐπικυρτοὶ ἄγειν ἀντίπνοον αὐγέω.

minore versu. *Cur nardon flammae non oluere* legebat Lipsius Lib. II. Var. Lect. cap. 12. sed dissentit ab eo N. Heinsius ad Ovid. Epist. XV. 76. ubi similiter *olere* cum casu sexto, *Non Arabe noster rore capillus olet.* quod & aliis exemplis firmat. quibus adjice quae dedit Ciofanus ad Lib. V. Met. 405. ubi hoc loco in omnibus scriptis editisque libris *nardo* legi testatur. sic Erythraeus Indice Virgiliano in reddent. nostro tamen alterum hic potuit placuisse, quia utrumque *olere unguenta* & *unguentis* recte dicitur. ut El. I. huj. Lib. v. 16. *Pulpita sollemnes non oluere crecos.* unguentum nardinum felici conjectura pro *marcidum*, veteri Epigrammati, edito T. I. Anth. p. 477. restituit Cel. Ruhnkenius ad Rutilium Lupum pag. 102. quamquam *unguento Parthico* illie etiam legi posset ex Plinio Lib. XIII. c. 1. & 2.

33. Hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos
Injicere, & fracto busta piare cado.]

grave erit male Voss. pr. *Nec grave...* relicto spatio vacuo, in D'Orvill. sec. a man. pr. *Nec grave* & erat Askew. Heinsius legebat, *Aut hoc si grave erat.* Sed vulgatam praefero, si interrogationis nota adponatur, *Hoc etiam grave erat?* ut increpationis aculeum augeat. grave illo sensu quo apud Ovidium III. Trist. El. 3. 75.

At tibi, qui transis, ne sit grave, quisquis amast;
Dicere, Nasonis molliter ossa cubent.

hyacinthos perperam de gemmis intellexit Volsus, & errat Passeratius, qui Beroaldum de floribus hyacinthis interpretantem reprehendit. & male Passeratium sequitur Th. Bartholinus in Antiq. Danicis Lib. II. cap. 10. p. 504. inde etiam in errorem ductus videtur Broukhufius, qui mirifice locum sic exponit, *grave tibi fuit, inquit Cynthia, hyacinthos meos in rogam meum injicere, ut tremarentur mecum.* utpote quorum pretium, id si fecisses, periisset tibi, nullo inde ad te emolumento redituro. sed de floribus hic capiendum, non de gemmis. vix enim credibile de pretiosis lapidibus hic agi, quod regiae magis erat

Ooooo

35. Quae modo per viles inspecta est publica noctes,
Haec nunc aurata cyclade signat humum.
Et graviora rependit iniquis pensa quasillis,
Garrula de facie si qua locuta mea est.

Nostra-

erat opulentiae. de annulo Cynthiae, qui beyllo fulgebat, igne rogi adesta, jam supra mentio erat facta v. 9. sed praesertim obstant illa nulla mercede, quae indicant flores, quos exiguo pretio comparare potuisse Propertium dicit, ut saltem floribus his bustum suum adpersisset, aut rogo eos iniecisset, & nonnihil vini vel e fracto cado in cineres suos fudisset. referenda igitur haec ad ritum funebrem notissimum, quo coronas floreas, unguenta, vinum & alia rogo vel sepulchro ingerebant. quae etiam conjungit Lucianus in Contemplant. pag. 519. εἰσπαύει τὰς λίθους, καὶ χρίσει μύρον. οἱ δὲ καὶ πυρὴν νικαντες, παίεισι τὴν ταύτην τὰ πολυτελέα δῆκτια, καὶ εἰς τὰ ὀνύχια οἶον καὶ μελίκαρτος ἐγχύουσιν. ubi vide doctorem Interpretum notas. recte igitur Marklandus codici suo adscripserat, significat optinet, florem hyacinthum, cujus color etiam huic rei proprius. ferrugineos hyacinthos vocat Virgilius Ecl. IV. 183. de hyacintho flore & gemma vide Becichemi Quaest. Epistol. cap. 79. busta piare, ut expiare manes Ciceroni in Pison. cap. VII. p. 627. ed. Graev. & eo sensu sacra piare de Manibus intelligunt viri docti apud nostrum Lib. I. El. 1. 20. ubi vide. Sed pro fracto cado Marklandus conjecerat σταβες busta piare cado. qua voce utitur Plautus Curc. Act. I. Sc. 2. 6.

Tu mihi staβe, tu cinnamomum, tu rosa.

sed vocem hanc Propertio non magis inferendam puto, quam cum Jac. Gronovio apud Auctorem Elegiae de Phoenice v. 89. Procinus in σταβες corpus notabile nido. ubi vide quae notavi. idem Marklandus etiam tentaverat, & Phario busta piare cado. ut apud Statium Lib. II. Silv. I. 161.

Pharii que liquores Arsuram lavere comam.

35. Quae modo per viles inspecta est publica noctes,
Haec nunc aurata cyclade signat humum]

adscripserat Marklandus forte aliquid reconditius latere, & inspecta est publica per Graecismum dici, ut ἀντὶ καὶ χερσὶς, visus est benevolus, &

καὶ φθὶς ἀφθὺς apud Sophocli. Oed. Tyr. p. 160. supra El. VI. 38. Heclores cognite major avis. idem addiderat: Quomodo vero inspecta est publica? per viles noctes, id est, noctibus vilibus, villi pretio locatis. Sed neque id loco huic convenire arbitror. post hoc distichum in codd. MSS. & edd. vetustis versus aliquot transponuntur, & hic collocantur duo disticha, quae infra occurrunt v. 43. usque ad v. 46. Lygdamus uratur &c. Ducet damnatas &c. quos excipiunt illa. Quae modo per viles & seqq. usque ad finem Elegiae. Sed cohaerebunt melius, si legantur eo ordine, quo eos disposuit Cl. Schraderus Emend. cap. IX. p. 175 — 178. ut Lib. III. El. 13. 5. per noctes primas pro noctibus primis. publica igitur est, quae omnibus communis, nota ac famosa aliis dicitur. vid. ad Tom. I. Anth. L. pag. 438. Passeratius alique notant respici ad morem, quo venales meretrices nudeae proflabant, ut publice ab emtoribus inspicerentur, verbo de rebus & mercibus venalibus proprio. sed viles noctes hanc explicationem non admittunt. deinde verrit humum profertur in Thesouro L. L. Fabiano in Cyclas, quod tamen in nullis codd. aut edd. vetustis legitur. & forte petium est ex Ovid. XI. Met. 166.

Verrit humum Tyrio saturata murice palla.

de cyclade veste feminarum tenuissima & fluente vide Salmas. ad Trebell. Poll. XXX. Tyrann. cap. 29. p. 331. & ad Vopisci Saturn. cap. 9. & Torrent. ad Sueton. Calig. cap. 52.

37. Et graviora rependit iniquis pensa quasillis,] refundit in Borrich. Heinsiano, Leid. sec. Voss. primo & tert. meo sec. D'Orvill. pr. Et graviora pendit Askew. graviora fundit in meo primo, ed. Venet. 1475. Reg. Lep. & Volsi. sed rependit in Venet. 1487. Beroald. Aldinis, ceterisque, quae sanissima lectio est. ancillae enim quasillariae persa rependit hera, poenae causa, quum ea reneri jubet, vel injusto pondere adpendit. Ovidius Epist. IX. 78. Aequaque famulae pensa rependit herae. Lib. III. El. 13. 15. Ah quoties famulam pensis oneravit iniquis. Janus Doufa P. adscripserat

Nostraque quod Petale tulit ad monumenta coronas,

40. Codicis inmundi vincula sentit anus.
Caeditur & Lalage tortis suspensa capillis,
Per nomen quoniam est ausa rogare meum.

Lyg-

scripserat illa Donati ad Terent. Andr. I. 1. 9.
— a parvulo ut semper tibi Apud me iusta &
clemens fuit servitus. ubi haec notat: iusta, in
qua nihil iniquum iubetur, moderata, aequalis,
cui contrarium ait Virgil. & iniquo pondere
rastris. &, In iusto sub fasce viam dum carpit.
ex quibus verbis hunc Propertii locum interpre-
tandum esse addiderat. graviora pensa, ut apud
Ovid. Epist. X. 90.

Neve traham serva grandia pensa manu.
& Tibullum Lib. I. El. 3. 87.

Ac circa gravibus pensis adfixa puella
Paulatim somno fessa remittat opus.

qui talem ancillam praestum quasillo scortam vocat.
Lib. IV. 10. 4. At graviora hic legit Marklan-
dus ad Statii Silvas p. 243. ubi plura de verbo
dependere.

39. — quod Petale tulit ad monumenta coronas,
Codicis inmundi vincula sentit anus.]

ita in Regis, Colbert. Neap. Mentel. Borrich.
Groning. D'Orvill. ceterisque codd. & priscis
edd. sed corollas in Aldi utraque, Juntina, Colin.
Rovill. Gryph. Grasseri, aliisque. ad monu-
menta corollas, hiatu relicto, desunt in Voss.
quarto. Nostraque Petale, omisso quod, Men-
tel. Leid. pr. Askew. & meo priore. prima
in Petale, male producta. Petale in priscis edd.
Parale vitiose in ed. Graevii nomen iactante.
videtur haec Petale vetula Cynthiae ancilla fuisse,
quam singit a pellice, quam se mortua amabat
Propertius, catena codici, seu ligneo stipiti, in-
serta vincam ad iniquius laniicium damnatam
fuisse, quia ad sepulcrum suum coronas tulerat.
hic enim verus loci hujus sensus, optime a Pas-
seratio illustratus loco Juvenalis Sat. II. 54.
& seqq.

Vos lanam trahitis, calathisque peracta refertis
Vellera: vos tenui praegnantem stamine fusum
Penelope melius, levius torquetis Arachne,
Horrida quale facit residens in codice peller.

ubi Scholiae verba rem expediunt: pellicem

insequens gravioribus poenis domina, catena vin-
dam infligit codici, atque ita iubet facere pensa.
& ante Passeratium eodem illo Juvenalis loco
hos Propertii versus exposuit Janus Parthasius
in Quaest. Epistol. pag. 38. & 39. ed. Steph.
recte etiam Turnebus Lib. XXIII. cap. 21. do-
cet ligneum stipitem, fuisse qui adligabatur pedi-
bus servorum, si quid deliquerant. diversas alio-
rum de hoc codice, vel caudice, sententias re-
censens, distinguit a robore seu mala mansione,
& cum Juvenalis loco hunc quoque conferens.
quod firmare potuisset nostri poetae loco infra
El. VIII. 80.

Lygdamus in primis, omnis mihi causa querelae,
Veneat, & pedibus vincula bina trahat.

male igitur Volsus Codicem exponit cistellam
ex junco, a similitudine caulae equinae dictam.

41. Caeditur & Lalage tortis suspensa capillis,
Per nomen quoniam est ausa rogare meum.]

Caecior corrupte in Leid. pr. Caeditur male in
nonnullis codd. & edd. vetustis. in quibus etiam
Lalage, & mortis vitiose in Voss. quarto. Lalage
etiam nomen est feminae, quae ancillam orna-
ttricem propter capillos male comtos, speculo
percussit & verberavit, apud Martialem Lib.
II. Ep. 66.

Hoc facinus Lalage speculo, quo viderat, ulta est,
Caeditur, & scitis ista Plecusa comis.

ut optime ex hoc loco, quem imitatus est Mar-
tialis, emendavit N. Heinsius ad Albinov. Epi-
ced. Druf. v. 98. pro eo quod vulgo editur,

Et cecidit scitis ista Plecusa comis.

& hanc emendationem pluribus egregie adstruxit
Lib. III. Advers. c. 15. p. 321. intelliguntur
enim utroque loco flagella ex capillis, tamquam
in funem contortis facta, (qualia Furiarum fla-
gella ex tortis serpentibus poetae saepe memo-
rant) quibus dominae in ancillas, ornatrices,
praesertim, saeviebant. de quibus agit I. Vossius
ad Catull. p. 224. & 225. ubi in loco Martialis
ex cod. Thuanico praefert saevis comis, ut fla-
gellum

Q o o o o 2

Lygdamus uratur. candescat lamina vernae.

(Sensi ego, quum insidiis pallida vina bibi.)

45. Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas,

Ducet damnatas ignea testa manus.

Te

gellum e. crinibus intelligatur, non autem lace-
ratae comae, quod illic a quarto codice Vossiano
firmatur. talia *intorta verbera* vocat Tibullus Lib.
I, El. 10. 22. male igitur Passeratius intelligebat
de Lalage, e. crinibus suspensa, nec melius Be-
roaldus per capillos tractam exposuit. pro *rogare*
in Mentelliano, Groning. Leid. pr. Voss. tertio
negare. quam lectionem ineptam esse merito cen-
set Livinejus.

43. *Lygdamus uratur. candescat lamina vernae.*
eandem in Borrich. & Leid. pr. *candescant lu-
mina verna* in Excerpt. Scalig. pro varia lectio-
ne *campefcant* corrupte in D'Orvill. locum obscu-
rum esse adscripserat Marklandus. Hoc & se-
quens distichon nullo jure sedibus suis ejectum
esse, docti jam ante me suspicati sunt. Scaliger
existimat *μύρον* esse ex persona novae Propertii
amicae. sed Cynthiae ipsius verba sunt, nam in
praecedentibus queritur de illis, quae ex an-
cillis suis aut pedissequis injuste a pellice sua
tractabantur. sed Lygdamo, vernae, a quo insidiis
petita erat, poenas debitas ipsa praescribit, il-
lum enim oderat. ut eundem plecti jubet infra
El. VIII. 79.

*Lygdamus in primis, omnis mihi causâ querelae,
Veneat, & pedibus vincula bina trahat.*

hunc igitur non tantum flagellis caedi, sed &
candentis ferri lamina, exuri, notamque servilis
infamiae ei imponi inperat. ut apud Juvenalem
Sat. XIV. 22. de servo:

Uritur ardenti duo propter lintea ferro.

Chariton Aphrodisiensis Lib. I. cap. 5. pag. 8.
de Chaerea irato & tormentis in ancillas & pe-
dissequas animadvertente: *ἴτι δὲ καὶ οὐδὲν καὶ
τιμωρῶν αὐτῶν ἵμαδι τὴν ἀλγίστην.* & Lib. III.
cap. 4. pag. 50. *καὶ οὐδὲν δὲ καὶ τιμωρῶν
ἀντιχρὶ ἐπὶ πλῆθους* ubi vide D'Orvillii Animadv.
pag. 295. alio colore Tibullus, puero suo iratus
Solis ardori, ut exuratur, se eum expositurum.
denuntiae Lib. I. El. 10. 15.

*Jam mihi persolvat poenas, pulvisque decorem
Detrahet, & ventis horrida facta coma.*

*Uretur facies, urentur Sole capilli,
Deteret invalidos & via longa pedes, seqq.
Ure meum potius flamma caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verberare terga seca.*

ubi vide Broukhuf. Ceterum hoc Propertii versu.
candescat lamina vernae defendi potest lectio apud
Cic. V. in Verr. cap. 63. *Quid cum ignes can-
dentesque laminae, ceterique cruciatus admoveban-
tur?* ubi *ardentes* ex Gellio & libris nonnullis.
MSS. praeferunt alii. sed *candentes* legi jussit
Lambinus ad illud Horatii Lib. I. Epist. 15. 36.
*Scilicet ut ventres lamina candente nepotum Dice-
ret urendos.* Silius Ital. Lib. I. 171. de famulo
excruciato: *Non ignes, candensque chalybs, non
verbera passim Ictibus innumeris lacerum scinden-
tia corpus, Carnificesve manus.* ubi de lamina
candente, quo urebantur fontes, plura veterum
loca adfert Daufquejus in Comm. pag. 21. &
inter illa hunc quoque Propertii & illum Clce-
ronis, in quo etiam *candentes* praetulisse videntur.

44. *Sensi ego, quum insidiis pallida vina bibi.*
vena in Mentel. *vena bibit* Leid. pr. *pallida vina*
Passeratius interpretatur, pallidis seu luridis ve-
nenis mixta. Heinsius conjecerat *pulla venena*
bibi, ut *nigra, atra, & pieca venena* Ovidio,
& *vernae insidiis* conjungebat. ita *pallentia philtera*
eidem Lib. II. A. A. 105. non *pallentia*, ut in
allis codd. forte tamen *pallida* ad ipsam Cynthiam
posset referri, quae sentiens insidias, quum vina
biberet, palluit. sic *pallere venenis* Nasoni Lib.
VII. M. 209.

—— currus quoque carmine nostro
Pallet avi, pallet nostris Aurora venenis.

infra El. VIII. 54.

Palluerunt ipso labra soluta mero.

45. *Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas,
Ducet damnatas ignea testa manus.]*

Locus a codicum MSS. librariis & Interpretibus
non parum agitato. *Aonius arcana colat* in Vati-
cano quinto, & utroque D'Orvill. *Ut Nomas*
cod. Scalig. *At Nomas* Groning. Heinlian. &
MSS.

Te patiente meae conflavit imaginis aurum?
Ardeat e nostro dotem habitura rogo.

Non

meus primus. ut legebat Passeratius. *An Nomas* Guyetus. *archanas tollat vesana* Askew. *arcana colat versura* in Regio. colat etiam in D'Orvill. pr. *prodat* in v. c. Perreji, Colot. & tribus Vatic. *salinas* in Mentel. Neap. Borrich. Heinssiano, duobus Leidd. Voss. tert. D'Orvill. sec. & meo utroque. *salutes* Voss. quart. mox *Dices* in Regiis Colbertino, duobus Leidd. tribus Voss. Groning. Askew. duobus D'Orvill. & meo secundo. *Dites* in primo. *Duset* Excerpt. Scalig. *Lieset* corrupte in Borrich. & *Dicque* in Neap. *texta* Voss. quart. Sensum loci obscurioris non eodem modo exponunt eruditi Commentatores. *arcanas salivas* Volsus explicat *venenum*, quod in arcanis habetur. Beroaldus intelligebat, Nomada veneficam, quae salivis utebatur ad expiationes, quas in sinu ter exspuebant, legitque *Dic et*, separatis voculis, ut adloquatur Propertium, dic, ut testa ignea urat manus noxias, vel Cynthiam ab eo petere supplicium de servo Lygdamo sumi & ancilla Nomade, a quibus venenata pocula sibi erant data, quodise inter bibendum sensisse ait, adeoque Lygdamus cauterio tamquam veneficus uratur, & Nomas manifestet venena, illa quae in arcanis habuit; quod indicare cogatur per testam ignitam, qua manus sceleratae, quae venena sibi porrexerint, urantur: ideo etiam legit *prodat*, (typi vitio probat editum est) & *salivas*, vinum venenatum exponit, quia auctore Plinio (Lib. XXIII. 1.) sua cuique vino saliva est. cui explicationi favere quidem posset illud nostri infra El. VIII. 38. *Et Methymnaei Graja saliva meri*. sed illic malim *salivam* de vini salientis spuma intelligi. Passeratius propinatum amoris poculum explicat. Priorem Beroaldi interpretationem, & subintellecto *si*, hunc sensum praeferrem, si Nomas salivas suas arcanas, quibus fascinationes repelli credebant, cum ter in sinum despuerent, tollat seu amoveat, ignea testa *dicet* manus damnatas; hoc est scelestas indicabit manus, quae venenum miscuerunt. eo significato *damnatus* nostro non infrequens. vid. supra ad El. VI. 21. *salivas vero lustrales* a Persio memoratas Sat. II. 32. quas huc advocat Beroaldus, alienas ab his veneficarum salivis esse, sed ad infantium recens natorum diem lustricum spectare, patebit ex Casauboni in illum locum commentario. *arcanae salivae* de magicis intelligen-

dae, ut *arcana sacra* de veneficiis, quae silentio nostris fiunt. vide Martin. de Roa, eruditum Hispanum Cordubensem Lib. VI. Singular. cap. XI. p. 505. & 506. de ritu illo magico *despuendi in sinum* avertendi mali ominis causa, vide Broukhufium, & quos laudat, ad Tibull. I. 2. 54. & his adde Brodaeum ad Lib. IV. Anth. Gr. pag. 481. ed. Obsop. Scaligerum ad Catalect. p. 295. & loca Theocriti apud Octav. Cajetanum Ifag. ad Hist. Sicul. cap. X. §. 8. pag. 73. *Dices* vero pro testabitur, indicabit, ex usu Propertiana est. vide ad Lib. I. El. 20. 4. *Ducet* ut edit Broukhufius, a Scaligero est, qui exponit igne filatim liquefaciet. sed codicum MSS. auctoritatem sequi malui. & rejectis Scaligeri lectionem Gebhardus, qui non male huc adfert illud nostri Lib. II. El. 23. v. 78.

Testis eris, puras, Phoebe, videre manus.

ubi *Testis eris* idem notat ac *Dices* & sic Livinejus. de priore versu confer Cl. Schrader. cap. Emend. p. 178.

47. *Te patiente meae conflavit imaginis aurum?*
Ardeat e nostro dotem habitura rogo.

meae imaginis aurum recte. Doussa in marg. ed. Canteri, & in suo libro Marklandus exponebant auream mei imaginem, effigiem ex auro. de anulo aureo, imaginem Cynthiae insignito, intelligit Bonada Tom. II. Carmin. vet. ex Lapid. Collect. pag. 69. altero versu *Audax e nostro* v. c. Perreji, Colot. & duo Vaticani. *Ardent ex* vel *Ardent e nostro* in Regiis Colbert. Borrich. Leid. sec. Voss. pr. & tert. D'Orv. utroque, & meo primo. *Ardent* & Mentel. & Leid. pr. *Ardenti nostro* Askew. in aliis *Ardente ex*. *Ardeat e nostro* ex suo codice Scaliger. Livinejus cum Mureto praefert *Ardenti e nostro*, putatque Cynthiam exagitare, Propertium passum fuisse, ut aurum, quod sibi crematum oportuit, tamquam dotem Nomas auferret. & hanc lectionem Guyetus praeferebat & Passeratius prae illa, quae in aliis habetur, *Parthenie e nostro*. sed in nullo codice e nostris vel ed. prisca hanc lectionem reperi. si solam excipias Jac. Grasseri editionem, in qua sic excusum legitur. & illius nutricis suae meminit demum Cynthia infra v. 74. Vulpius refert ad novam Propertii amicam ex

O o o o o 3

ardenti.

Non tamen infector, quamvis mereare, Properti,
 50. Longa mea in libris regna fuere tuis.
 Juro ego Fatorum nulli revolubile stamen,
 Tergeminusque canis sic mihi molle sonet:

Me

ardenti Cynthiae rogò omnem ornatum suum, tamquam spolia & dotem habitura. sic fere Beroaldus. Sed haec ad Nomada referenda puto, de qua praecedente disticho; & recte Heinſius in notis ad Propert. p. 752. videtur suspicari in lectione *Ardent*, vel *Ardenti*, latere nomen ancillae; ideoque in marg. ed. Aldinae conjecturat *Arne*, vel *Acme*, de nostro dotem habitura rogo. Marklandus vero legebat, *Altera & e nostro* &c.

50. Longa mea in libris regna fuere tuis.] meli perperam in Excerpt. Modii, secundo Leid. tertio & quarto Voss. & D'Orvill. sec. mea regna vocat Cynthia, tam quia in aeternum servitium se ei devoverat Propertius, unde Lib. III. El. 8. 18.

Inque meum semper stent tua regna caput.

quam quia in versibus Propertii velut principatum obtinuerat. sic enim ipse noster Lib. III. El. 23. 3.

Noster amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes:
 Versibus insignem te pudet esse meis?

& ejusdem Libri El. 1. 55.

Fortunata meo si qua es celebrata libello,
 Carmina erunt formae tot monumenta tuae.

hac in re regna habere elegantissimi usus locutio est. vide hic Passeratium, & quae notavi in Ad- dendis ad Lotichium pag. 675. sive ad Lib. II. El. 4. 70. ubi hunc Propertii versum poeta cul- tissimus sic imitatur,

Esse mei memores ripae, Nymphaeque sorores,
 Longa mea in vestris regna fuere locis.

51. Juro ego Fatorum nulli revolubile stamen,
 Tergeminusque canis, sic mihi molle sonet.]

revocabile vel revolubile carmen legebatur olim in codd. MSS. & vetustis edd. cum Palatinis & Commeliniano Gebhardi & Beroaldi codice, quibus consentiunt Neapolitanus, Mentelianus, Heinſianus, duo Leidenses, totidem Vossiani,

D'Orvilliani, & mei, cum Reglis, Colbertino, & Askewiano. *revolubile fatum* in quarto Voss. *revocabile carmen* edidit & tueri conatus est Vulpius, quia canere aequè Parcarum est ac nerè. quamquam nulli *revolubile carmen* etiam intelligi posset pro Parcarum stamine, non a canendo, sed *carendo* seu carminando lenam. vide Scalig. ad Tibullum pag. 144. Heinſ. ad Claudian. II. in Eutrop. 458. & quae notavi ad Tom. II. Antholog. Lat. pag. 267. sed *fatorum nulli revolubile stamen* optime tuetur Bröukhusius, praesertim loco Tibulli Lib. I. El. 8. init.

Hunc cecinere diem Parcae, fatalia nentes
 Stamina, non ulli dissoluenda Deo.

in loco autem Senecae, quem adfert ex Herc. Fur. v. 559.

Evincas utinam jura ferae Stygis,
 Parcarumque colos non revocabiles.

ubi in aliis etiam est *remeabiles*, sine ulla haesitatione admitto ejus conjecturam *non revolubiles*. praesertim quia sic ipse Seneca eodem dra- mate v. 181.

Durae peragunt pensa Sorores,
 Nec sua retro fila revolvunt.

aliis etiam exemplis, hanc lectionem probavit Marklandus ad Statil Silvas pag. 291. Statius VII. Theb. 772.

— inmites scis nulla revolvere Parcas
 Stamina.

Ovidius Lib. II. Met. 653.

— triplicesque Deae tua fila revolvunt.

ut emendavit idem Heinſius pro *resolvunt*. ubi & in hoc Propertii versu *revolubile* restituit. & pluribus Lib. II. Advers. cap. 1. pag. 201. Albino- vanus Epicedio Drusi v. 444.

Sed rigidum jus est, & inevitabile mortis,
 Stant rata, non ulla fila revolvenda manu.

ut recte Heinſius pro *tenenda*. & sic *retexere fila* de Eurydice Orpheus apud Ovid. X. Met. 31. *Eu.*

Me servasse fidem. si fallo, vipera nostris

Sibilet in tumulis, & super ossa cubet.

55. Nam gemina est sedes turpem sortita per amnem,
Turbaque diversa remigat omnis aqua.

Una

Eurydice oro properata retexite fila. recte igitur *revolubile flamen* edidit Broukhufius, sed quod alterum versum minorem inmutaverit & ex sola Heinſii conjectura in textu ipſo dederit,

Tergeminumque canem, sic mihi molle sonet.

nō inmerito inprobabat Marklandus, qui codici ſuo adſcripſerat, „ vera lectio eſt, *Tergeminus*, „ *que canis ſic mihi molle ſonet.* quam Cl. Broukhufius mutavit in *Tergeminumque canem.* ſine ulla cauſa. certe *Tergeminusque canis* in omnibus meorum Codicum Excerptis, quibus utor, & Askewiano, duobus Leidd. tribus Voſſ. utroque D'Orvill., & meo priore, cum priſcis edd. veterem igitur ſuo auctori lectionem reſtitui. *sonet* in Heinſiano & meo priore. votum hoc ex veterum opinione qua credebant piis animis nullos latratus edere Cerberum. Statius Lib. II. Silv. 2. 183.

Pone metus, letique minas deſiſſe vereri:

Ilum nec terno latrabit Cerberus ore.

Nulla ſoror flammis, nulla adjuſgentibus hydris Terrebit.

Lib. III. Silv. 3. 26.

Felix et (leg. ter cum Heinſio) nimium felix,
plorataque nato

Umbra venit. longe Furiarum ſibila, longe
Tergeminus cuſtos.

& paſſim alibi. vide hic Broukhufium. hinc noſter Lib. III. El. 16. 23.

Exoranda Canis tria ſunt latrantia colla,
Scandenda eſt torvi publica cymba Senis.

Exoranda nempe, ne latratu umbram terreat,
ſed molle ſonet.

53. — *ſi fallo, vipera noſtris*
Sibilet in tumulis, & ſuper oſſa cubet.]

ſi falſo male in Heinſiano & meo priore. infra El. XI. 27.

Ipsa loquor pro me. ſi fallo, poena ſororum
Infelix humeros urgueat urna meos.

ubi *ſi fallor* perperam in plurimis MSS. vide ad

Lib. II. El. 16. 16. Hunc quoque locum, ut alia plura, imitatus eſt Petrus Lotichius Secundus, eximia illa Elegia de Obſidione Magdeburgenſi, Lib. II. El. 4. 61.

Majorum tumulos ſacraſque Tuiſtonis umbras

Teſtor, & haec tacito ſidera fixa polo;

Me ſervasse fidem. ſi mentior, ultima numquam,

Quae patior, tantis hora ſit ulla malis.

mox corrupte *ſcilicet in tumulis* in Voſſ. quarto. *ſi libet* Askew. deinde ab ipſius Propertii manu vellem eſſet Heinſii conjectura, vel a codd. MSS. firmaretur, *Strix ſuper oſſa cubet.* non enim poterat Cynthia, ſi falleret, avem magis inſauſtam, viperæ junctam, oſſibus ſuis incubam inprecari, quæ hominum inſertina nocte comedere, & ſepulcretis inſidere credebatur, ſupra Lib. III. El. 4. 29.

Et ſtrigis inventae perbuſta jacentia plumae,

Cinſaque funeſto lanea vitta toro.

ubi vide Broukhuf. & quae ibidem notavi. ſic funeſtiſſimi ominis, ſi domui ſtrix inſideret. quod lenae inprecatur Tibullus Lib. I. El. 6. 16:

Hanc volitens animae circum ſua fata querentes
Semper, & e teſtis ſtrix violenta canat.

ubi conjeceram aliquando *& e buſtis ſtrix violenta canat.* licet parum referat. de noctua buſtis & teſtis inſidente Virgilius XII. Aen. 863.

Quae quondam in buſtis aut culminibus deſertis.
Nocte ſedens, ſerum canis inportuna per umbras.

55. *Nam gemina eſt ſedes turpem ſortita per amnem,*
Turbaque diverſa remigat omnis aqua.]

partita in Colotiano. quod non rejciendum exſtimat Paſſeratius. *quaefita* in Borrich. Heinſiano, Groning. Leidenſi & meo primo. quam lectionem non rejciendam notat Broukhufius. *ſortita* probabat J. Douſa & adſcripſerat diſpartita ductis ſortibus ex urna illa caput omnium capace, ultimis ſortibus. *geminas ſedes* conjecerat Heinſius.

Una Clytaemnestrae stuprum vehit, unaque Cressae
Portat mentitae lignea monstra bovis.

Ecce

Heinsius & ante eum Passeratius, qui de duplici apud inferos piorum & iniorum habitazione ac via intelligit, quo referri possunt illa Catonis apud Sallustium Catil. cap. 52. ubi memorat, C. Caesarem *falsa existimasse ea, quae de inferis memorantur, diverso itinere malos a bonis loca tetra, inculta, foeda atque formidolosa habere.* ita duas inferni sedes distinctas eleganter depingit Tibullus Lib. I. El. 3. ubi de altera infortunata v. 67.

*At scelerata facit sedes, in nocte profunda
Abdita, quam circum flumina nigra sonant.*

ubi necesse non est tacet *sedes* emendare cum Crusio in Probabil. Critic. pag. 9. Sed innuitur hic potius gemina, seu diversa sedes, quae in cymba Charontis turbae vectorum assignatur, ut ex sequentibus manifestum est. Graevius vero in Epist. ad Heins. Tom. IV. Syllog. pag. 226. sic interpretatur: *Nam gemina turba sortita est sedes, scilicet diversas per turpem amnem, & omnis illa turba remigat diversas undas.* vel praefert nonnullarum edd. lectionem *partita*, hoc sensu, est *gemina* sive duplex sedes, piorum & iniorum, *partita*, sive *deserta*, per turpem amnem, Cocytum seu Styga, ut apud Horat. Lib. I. od. 13. sedes discreta piorum sortita tamen mihi praefereendum videtur. & si codices addicerent, mallem *tristem amnem* pro *turpem*, quamvis illam lectionem probasse videatur Broukhusius in notis ad Tibull. Lib. I. El. XI. 36. quia hunc locum illic confert cum istis Albii versibus,

*Non seges est infra, non vinea culta; sed audax
Cerberus, & Stygiae navita turpis aquae.*

ubi antea edebatur *puppis*. in Excerptis Lipsii *navita pullus*. Ipse vero in notis suis MSS. antea coniecerat *navita putris*. quod in editis rejecisse videtur. ut vero illic ostendat *turpis* epitheton ad res infernas aptum, frustra Virgilii descriptionem inferni adfert Broukhusius, in qua *turpis Egestas* dicitur, epitheto etiam extra Orcum egestati proprio. ut ibidem praecedat *tristis Senectus*, quo tamen argumento non uteretur ad *tristem amnem* hic firmandum. sed & ipse Tibulli versus, *Non seges est infra, non vinea culta, & Sallustiana*, quae supra etiam produxi, ubi inferorum loca tetra, inculta, foeda, ac formidolosa appellantur propugnare videntur, *tristia* proprio epitheto

dici, seu inamoena & horrida, quaecumque ad sedes infernas spectant. quin & ipse Broukhusius *Parcas*, & Deos infernales, resque omnes Inferorum epitheto peculiari *tristes* dici observat ad ejusdem Tibulli Lib. III. El. 3. 35. quapropter ex loco Virgilli de Charonte quem adfert, ex Lib. VI. A. 315. *Navita sed tristis, nunc hos, nunc accipis illos*, praestaret in priore Tibulli loco legere, & *Stygiae navita tristis aquae*. *tristem* igitur hic amnem de Cocyto vel Styge, quam paludem nigram, & aquam ignavam ibidem dicit Tibullus. Virgilius VI. Aen. 438.

Fas obstat, tristisque palus inamabilis unda.

ubi *tristem undam & inamabilem paludem* Pierius dici notat, quam *εὐχυσπ* de Acheronte vocavit Homerus. sic *tristia Tartara* IV. Aen. 243. *tristia inferni regna* Horatio III. od. 4. 46. & apud alios passim. *tristis* vero & *turpis* frequenter confundi saepe notarunt viri eruditi. vide Heins. ad Claud. I. in Rufin. 324. Drakenb. ad Silium XII. 185. & Patru mei notas ad Lucan. IX. 391. deinde *navigat* in Regio, Colbertino, Mentel. Borrich. Groning. Heinsiano, primo Leid. & meo, ed. Venet. 1487. & Beroaldina. sed *remigat* recte in Venet. 1475. Reg. Lep. Volsi, utraque Aldi, Junt. Colin. Rovill. Gryphii, Grasseri, aliique. defunctorum enim animae in cymba Charontis remigabant. vide hic Broukhus. & quae notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 11. seu ad elegantissimum Epigr. XIII. v. 21. cujus partem e Grutero hic profert Broukhusius. *amnis aqua* male in Heinsiano, & meo priore.

57. Una Clytaemnestrae stuprum vehit, unaque
Cressae
Portat mentitae &c.]

Clymestere in Neapol. altera *Cressae* in plerisque codd. & edd. vetustis. quibus accedunt duo Leidd. tres Voss. uterque D'Orvill. & mei. quod ex seq. disticho petitum recte notat Broukhusius. *unaque classe* in margine tertii Voss. & *fera Cressae* in quinto Vaticano. *atraque* in v. c. Perreji. Colot. tribus Vaticanis, & ed. Beroaldina. *albaque* in aliis legi scribit Passeratius. ut *alba vacca* jungatur albo tauro, quod recte rejicit Gebhardus. *unaque* ex Livineji conjectura recepit Broukhusius. ut una & eadem navis Clytaemnestram

Ecce coronato pars altera vecta phaselo,
60. Mulcet ubi Elyfias aura beata rofas.

Qua

nestram & Pasiphaën vehere dicatur, quemadmodum altera Andromeden & Hypermnestram, quia *sedes geminas* & diversas per annum luridum turba omnis fortita est.

59. *Ecce coronato pars altera vecta phaselo,
Mulcet ubi Elyfias aura beata rofas.*]

Festa coronato conjiciebat eruditissimus Eldikius, sed vulgata servari jubet illud nostri Lib. III. El. 23. 15.

Ecce coronatae portum tetigere carinae.

parta phaselo in Neap. Excerpt. Scalig. Commeliniano Gebhardi, Borrich. Harlejano Musel Britann. Leid. sec. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, ed. Regiensi, Venet. 1475. Volsi, Aldi utraque, Junt. Colin. & Graeseri. *passa* in priore Palatino. *parta phasello* Askew. *vesta* Vatic. sec. sed *vesta*, praeter codices a Broukhufio indicatos, in v. c. Perreji, Colot. primo Vatic. Fruter. Mentel. ed. Venet. 1487. Beroaldina, Antv. Christ. Plant 1560. Canteri & Doufar. Raphaeleng. *vesta* ed. Muret. & Rovill. mox *elias* corrupte in cod. Scal. Mentel. Leid. pr. & D'Orv. sec. a m. pr. *Elyfias* Neap. *elias* Askew. *effusas* adfert If. Vossius ad Catull. pag. 154. vide ad Lotich. pag. 651. *turba beata* male in Commeliniano Gebhardi. passim enim poëtis *mulcere* flores & plantas, seu nutrire dicuntur *aurae*, Zephyri, vel rore matutino Eos, ut in illo Catulli loco ex Carm. Nupt. v. 41.

*Ut flos in septis secretus nascitur hortis,
Quem mulcent aurae, firmat Sol, educat imber.*

sc in Epith. Pelei & Thetid. v. 89.

*Quales Eurotae progignunt flumina myrtus,
Aurave distinctos educit verna colores.*

& v. 282.

— quos propter fluminis undas
Aura parit flores tepidi fecunda Favoni.

sed haec e Graecis Latinisque poëtis praeclare illustravit Cel. Valckenarius ad Euripid. Hippol. v. 78. hinc in camporum beatorum descriptione

Tibulliana, cum his conferenda; v. 59.

*Hic choreae cantusque vigent, passimque vagantes
Dulce sonant tenui gutture carmen aves.
Fert castam non culta seges, totosque per agros
Floret odoratis terra benigna rosis.*

Valer. Fl. Lib. I. 843.

— donec silvas & amoena piorum
Deveniant, camposque, ubi Sol, totumque per annum
Durat aprica dies, thiasique, chorique virorum,
Carminaque, & quorum populi jam nulla cupido.

& talem sedis Elyfiae felicitatem, obvia apud veteres poëtas descriptione, depingere etiam conatus est auctor Graeci Epigrammatis, seu Epitaphii, a P. Aelio Abascanto filiae Aeliae Protasae positi, quod viciosissime in prima Gruteri edit. Commeliniana, sed emendatius in ultima pag. dcciii. i. sic editum est:

Ὀὐκ ἴσταντες, Πρώτη, μετίβηες δ' εἰς ἀμείνονα χῶρον
Καὶ νύκτας μακάριον νύκτας θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ,
Ἔειθα καὶ Ἡλυσίῳ πεδίων σκιερὰς γένηθας
Ἀνέσθου ὅτε μαλακαῖσι πακῶν ἐκτίσθαι ἀπάντων.
Οὐ χερμὸν λυπεῖ σ', ἢ καὶ μὲν, ἢ νύκτας ἐνοχλοῖ,
Οὐ πεινῆς, ἢ δίψης ἔχεις. ἀλλ' ἐδὲ ποθεῖς
Ἀνθρώπων ἔτι σοὶ βιοτὸς. ζῶεις γὰρ ἀμύκτατος
Ἀνθρώποις ὅτε καθαρίσιν Ὀλύμπῳ πλῆσιον ὄντας.

neque etiam sine mendis exstat apud Fleetwoodum in Syllog. Infer. Antiq. p. 251. & uno versu deficiente apud Murator. Tom. II. Thef. pag. mxxvi. 4. unde miror Gorium Tom. II. Inscript. Florent. pag. 119. primam Gruteri editionem secutum fuisse. Addidit autem eruditissimi Ant. Mar. Salvinii versionem Latinam metricam, cum qua Musarum studiois volupe erit comparare hanc Hug. Grotii interpretationem ineditam:

*Non equidem extincta es, Prote, meliora petisti
Sed loca: jamque arvis gaudes habitare beatiss,
Elyfium festis persultans laeta choreis,
Floribus uber ubi tellus, ignara malorum.
Non te saeva lues laedit, nec bruma, nec aestas,
Esuries tibi nulla, sitis tibi nulla, nec aevi
Est desiderium nostri. nam libera vivis
Lumine in aethero, rerum vicina parenti.*

Ppppp

61. Qua

Qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cybebes,
Mitratilque sonant Lydia plectra choris.
Andromedeque, & Hypermnestre sine fraude maritae
Narrant historiae pectora nota suae.

65. Haec

61. *Qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cybebes,*] ex corruptissimis codd. MSS. & edd. veterum lectionibus haec ita sanarunt viri eruditi. *numerosa fides* vitiose in Voss. tertio. *numerosa fides*, seu cithara, dicitur, quia ad varios numeros & modos percutitur. quo sensu res *numerosae*, quae variis partibus constant. de qua vocis elegantia vide notas ad Tom. II. Anth. L. pag. 264. deinde *quaque errat turba Cybelles* in v. c. Perreji, Vatic. pr. & quint. Regiis, & Vossiano quarto a man. sec. ut in ed. Veneta 1487. Beroaldina, Rovill. Gryph. 1573. & Canteri. *qua quaeratur ut unda Neap.* Groning. Leid. sec. Voss. pr. & sec. D'Orv. pr. meoque altero. *qua quaeratur ne unda Askew.* quae quaeratur in unda Cybelles Colbert. in Veneta 1475. Regiensis, & Volsci *qua quaeratur in unda Cybelles Muratiusque sonant.* *qua quaeritur unda Cybelles* Mentel. Leid. pr. ed. Ald. utraque, Junt. Colin. Gryphiana 1551. & 1561. Antverp. Christ. Plant. 1560. & Grasseri. *qua quaeratur in unda Cybelles* in Heinsiano, & meo priore. *qua quaeratur in unda Borrich.* sed *quaeritur qua buxa* in Colotiano. *qua buxus* & *unda* Pontani codex, unde forsitan non male legi posset, *qua buxus* & *aera Cybebes.* recepta lectio *aera rotunda* auctores habet Scaligerum & Turnebum Lib. XXIII. cap. 7. eamque ex Vaticano & Urfini codice probavit Lipsius Lib. II. Antiq. Lect. 20. ut hac forma Cybebes cymbala passim in monumentis antiquis conspiciuntur. & sic in ed. Scalig. & Doussarum Raphelengiana. *aere recurva* coniecit Passeratius, quod inridet Gebhardus. *quaque aera incurva* Heinsius Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 23. idque se pluribus adstruxisse in curis secundis ad Prudent. Hymn. X. Peristeph. v. 200. addit. illae autem secundae curae nunc desiderantur, sed in editis notis ex cod. Rottendorphiano illic emendabat, *Per multa Matris aera plorandus spado.* pro *Matris sacra.*

63. *Andromedeque & Hypermnestre, sine fraude maritae,*
Narrant historiae pectora nota suae.]

Andromedeque & Hypermnestrae male in meo secundo, & v. 67. de scriptura aliorum codicum

Hypermnestre vide Voss. II. de Anal. cap. 2. p. 662. & Broukhuf. supra ad Lib. III. El. XI. 55. Hic vero concinnius scribetur *Andromedeque & Hypermnestra.* ne utrumque nomen ejusdem sit terminationis, & ultima in *Hypermnestra* producatur, ut saepe. de quo alibi. *sine fraude maritae* coniecerat Heinsius. sed non opus, *maritae sine fraude*, viris suis fideles. altero versu *Historiae noceant* in Mentel. & primo Leid. unde colligi posset in aliis transpositas fuisse voces, *Historiae narrant.* *corpora nota* ex suo codice Scaliger pro *nota* vitiose in D'Orvill. pr. *nocte.* *pectora nota* a Regiis, Colbertino, & reliquis meis codd. & edd. vetustis firmantur. Marklandus coniecerat, *Narrant historias, pectora nota, suas.* & *pectora* intelligebat, ut apud Virgil. II. Aen. 349. *juvenes, fortissima frustra pectora.* Ovid. V. Fast. 71. *Romulus hoc vidit: selectaque pectora, Patres Dixit: ad hos Urbis summa relata novae.* & IV. Trist. 10. 94.

— ad vos studiosa revertor
Pectora, qui vitae quaeritis acta meae.

tempora tentaverat Ayrmannus. *foedera nota* Heinsius. Vulpinus in prima editione per *corpora* intelligebat summam gestorum, quomodo *historiae, doctrinae corpus*, pro summa, vel pudenti, ut ait, ac minima mutatione legebat,

Narrant historiae corpora nota sua.

hoc est, *pulchritudinem corporum suorum* historiarum pervulgatam. Non multum tamen huic conatui ipse videtur tribuisse, quia addit, *sed non ausim.* metuo enim ea censura notari, quae saepe alios castigo. quae verba in curis secundis omisit, proposita tamen eadem interpretatione & emendatione. Non indigent censura operosa, quia eas commemorare, refutationis instar habet. Mihi prae ceteris virorum doctorum conjecturis probandum videtur, ut cum Livinejo & Schotto legatur, *Narrant historias pignora nota suae*, quod propius accedit ad codd. MSS. lectionem *pectora.* ut Perseus sequente disticho, & Hypermnestre propter pietatem Lynceo praestitam, velut fidi amoris

65. Haec sua maternis queritur vivere catenis
 Brachia, nec meritas frigida saxa manus.
 Narrat Hypermnestre magnum ausas esse sorores:
 In scelus hoc animum non valuisse suum.
 Sic mortis lacrimis vitae sanamus amores.
 70. Celo ego perfidiae crimina multa tuae.

Sed

amoris pignora dicantur. infra El. XI. 12.

*Quid mihi conjugium Paulli, quid curtus
 avorum*

Profuit? aut famae pignora tanta meae?

historiae vocis in ejusmodi rebus frequens Pro-
 pertio usus est. Lib. I. El. 15. 24. *Tu quoque
 uti fieres nobilis historia.* Lib. III. El. 19. 18.
Es caput argutae praebat historiae. & El. 21. 20.
Famam Roma tuae non pudet historiae. Ovidius
 II. Am. 4. 44. *Omniis historiis se meus aptat
 amor.* vide supra ad Lib. II. El. 1. 16. *Maxima
 de nihilo nascitur historia.*

65. Haec sua maternis queritur vivere catenis
 Brachia,]

sic optime Scaliger, & Lipsius Lib. II. Antiq.
 Lect. cap. 20. restituerunt, pro vitiosa plurimo-
 rum codicum & edd. antiquarum scriptura, *Haec
 summa aeternis*, in quam conspirant etiam Regii,
 Colbert. duo Leidd. tres Vossiani, Askew. duo
 D'Orvill. & mei, praeter solum Groninganium,
 qui veram servavit lectionem, a Broukhusio ope-
 rose vindicatam, quem miror praeteriisse ipsius
 Propertii locum ex Lib. III. El. 21. 29.

Non hic Andromedae resonant pro matre catenae.

male igitur contra Lipsium alteram scripturam
 defendit Livinejus, & Andr. Schottus Lib. II.
 Observ. cap. 57. sed recte *Haec sua maternis*
 tuetur etiam Gebhardus.

67 Narrat Hypermnestre magnum ausas esse
 sorores:

In scelus hoc animum non valuisse suum.]

hoc modo legitur & interpungitur in MSS. &
 edd. vetustis. Heinsius Lib. I. Advers. cap. 3.
 pag. 24. volebat,

*Narrat Hypermnestra magnum ausas esse sorores
 In scelus: hic animum non valuisse suum.*

ut in *scelus* esse dictum sit, quomodo apud Na-

sonem VI. Past. 526.

— & furis in scelus esse piget.

sed distichum hoc sanum esse existimo. pro
non valuisse perperam in Heinssiano & meo
 priore *non violasse. animum non valuisse in hoc
 scelus* est, animum sceleris inparem non potuisse
 illud peragere. *valere in mare* apud nostrum Lib.
 III. El. 5. 58.

In mare cui soliti non valere doli.

& *valere in poenam* Ovidio Lib. I. Am. 7. 26.

Et valui poenam fortis in ipse meam.

ubi vide Patru mei notas, & doctorum Interpre-
 tum ad Cic. I. Catil. cap. 6.

69. *Sic mortis lacrimis vitae sanamus amores.]*
 sensum & loquendi modum hoc in versu vix ca-
 pere me fateor. Passeratius exponit, *sic mede-
 mur vulneribus amoris, quae in vita accepimus.*
 & pro medicina illius mali sunt lacrimae, notat-
 que in aliis libris legi *solumur*, quam lectionem
 ut indubitata contextui inseruit Broukhusius,
 verbo quidem poetis hac in re proprio, de quo
 praeter exempla ab eo producta vide alia apud
 Titium ad Nemesian. Ecl. IV. 19. & adde quae
 notavi ad Lotich. pag. 223. *Satiamus ex Palati-
 no* profert Gebhardus, quod etiam in duobus
 Vaticanis legitur, ut *faciamus* ex v. c. in mar-
 gine ed. Ald. notaverat Perrejus. praevallet ta-
 men apud me plurimum codicum numerus, in qui-
 bus *sanamus amores*, ut in ceteris omnibus MSS.
 quorum Excerptis utor, Regiis, Colbert. Men-
 tel. Askew. Borrich. Groning. duobus Leidd.
 tribus Voss. utroque D'Orvill. meis, & quidquid
 est antiquarum editionum. Hanc igitur scriptu-
 ram veterem auctori reddendam censui. Sed
 hac curatione non absolvitur loci procul dubio
 aegri medicina. quis enim *mortis lacrimas*, & *vi-
 tae amores* dixerit, ignoro, sed provenisse hanc
 Ppppp 2 lectio-

Sed tibi nunc mandata damus. Si forte moveris,
 Si te non totum Doridos herba tenet.
 Nutrix in tremulis ne quid desideret annis
 Parthenie: patuit, nec tibi avara fuit.

75. De-

lectionem arbitror a sciolo glossatore, acumen in oppositione *mortis* & *vitae* quaerente. neque rem expedit Passeratius, qui *mortis*, *mortuorum Manium* exponit. talis enim interpretatio eo magis corruptelam confirmat. quam subodoratus est Heinſius, quum conjiceret, *Sic ortis lacrimis*. neque *vitae amores* satisfecisse videntur Marklando, qui tentaverat, *vitae sanamus amara*, cujus conjecturae rationem se in Notis redditurum adscriperat, adnotato loco ex Lib. I. El. 10. 17.

Et possum alterius curas sanare recentes.

pro *Sic* melius in Heinſiano & primo meo codice *Hic*. pro *vitae* in Groningano *in te*. Mihi videntur haec ita restitui posse,

Sic (vel *Hic* e MSS.) *moestis lacrimis veteres sanamus amores.*

moestis lacrimis non magis otiosum aut nimis vulgare est epitheton, quam *moestis fletibus* Lib. I. El. 5. v. 15. *Et tremulus moestis orietur fletibus horror*. talia plura epitheta substantivis suis adinſa amant poëtae veteres, ut *moestus dolor*, *pavidus timor*, *muta silentia*, *liquidæ aquae*, & sim. sed tamen ita, ut vim vocis adpositæ augerent. de quibus vide Patruſ mei notas ad Ovid. II. Met. 66. & quae dedi ad Lotichium Lib. I. El. 8. 27. *veteres amores* etiam ex more poëtarum conjeci. Catullus Ep. XCVII.

Cum desiderio veteres renovamus amores.

Tibullus Lib. II. El. 4. 47.

Atque aliquis senior veteres veneratus amores.

Ovidius V. Met. 576.

Fluminis Elei veteres narravit amores.

audactus hariolari vix audeo,

Post mortem lacrimis veteres sanamus amores.

ut Lib. III. El. 14. 27.

Post mortem tumuli sic infamantur amantum.

alia excogitent, quibus feliciter acumen Criticum est. minore versu *Caelo* male in vetustis edd. *Cedo ego Askew. Calleo perfidiae* in D'Orvill. sec. & *carmina* in primo. mox *Haec tibi nunc mandata damus* Heinſius.

72. *Si te non totum Doridos herba tenet.*] *Colchidos*. in v. c. Perreji cum primo & sec. Vaticano, ut legebat Demſterus ad Rosin. Lib. II. Antiq. cap. 10. & ad Claudian. I. in Ruf. 153. ut ad Medeam referatur. quod jam ante eum occupasse Volſcum & Beroaldum notavit Broukhuiſius, sed rejecit. *Claridos herba* Askew. quod accedit ad *Chloridos*, ut in Borrich. duobus Leidd. tribus Voſſ. & utroque D'Orvill. *Sed te non totum Colchidos* in ed. Voſſci. *Cloridos* in meo secundo, & priscis edd. vel *Chloridos*, ut in Aldinis. Juntina, Colin. & sequentibus. *Doridos* in cod. Scaligeri, Heinſiano, & meo priore. quod praetulit, & amicae novae Propertii nomen censuit Broukhuiſius. *Et te non totum* Heinſius.

73. *Nutrix in tremulis ne quid desideret annis*
Parthenie: patuit, nec tibi avara fuit.]

potuit in Neap. Vatic. quinto, Mentel. Borrich. Heinſiano, Leid. secundo, tribus Voſſ. utroque D'Orv., meo primo, & edd. antiquioribus, in quibus etiam *sibi avara*. *Parthoniae potuit* in meo sec. & ed. Voſſci. *potuit* etiam Askew. in quo male in *teneris*. *amara*. v. c. Perreji, cum duobus Vatic. *potuit nec sibi avara fuit* in uno Regio. *patuit nec tibi amara fuit* in altero. *amara* defendi posset ex Ovidio Epist. XVIII. v. 115. *Atque ita cunctatus monitu nutricis amarne*. ut legebat Heinſius, licet monitu *amaro* rectius alii praeferant. *patuit* recte Guyetus ad Terent. Heaut. II. I. p. 125. interpretatur, *faciles adiutus praebuit, obsequens fuit*. & in illo Terentii loco legit,

Mea est patens, procax, magnifica.

pro *potens*. sed Boeclero conjecturam illam improbane. sic apud Ovid. II. Am. 19. 25. *Pin-guis amor, nimiumque patens*, ut pro *potens* emendo

75. Deliciaeque meae Latris, cui nomen ab usu est,
Ne speculum dominae porrigat illa novae.
Et quoscumque meo fecisti nomine versus,
Ure mihi. laudes define habere meas.

Pelle

emendavit Heinſius, cuſus notae illic plura exempla ſubpeditant. idemque Lib. I. A. A. 63. ex cod. MS. praeferebat, *Sive cupis juvenem; juvenes tibi mille patebunt.* pro *placebunt.* & latiori ſenſu *patere* dicitur puella, quae facilem ſui copiam praebet. de quo vide ad T. I. Anth. L. pag. 350. & T. II. p. 525. neque aliter hoc in loco *patuit* intelligebat Marklandus, qui libro ſuo adſcripſerat, *facilis tibi accuſſus, obviuſ & expoſituſ fuiſt.* ut apud Plinium in Episto- lis. — & contra *difficileſ adituſ* apud Horat. Lib. I. Sat. 9. 56. Nescio quem Plinii locum innuerit, niſi forte ex Lib. V. Epist. 19. *ſcribaſ tuuſ, ut illi villa, ut domuſ pateat.*

75. *Deliciaeque meae Latris, cui nomen ab usu est,* Latris vitioſe in Leid. ſec. Voſſ. pr. & tert. D'Orv. pr. & meo utroque. *Lathis* in uno Regio. in altero *lachrymis.* quod etiam eſt in Mentel. Leid. pr. ed. Ven. 1475. & Regienſi. *Latrys* ed. Voſſei. *Lathris* in Beroaldina. ſed *Latris* recte in utraque Aldi, Junt. Colin. Mur- ret. Rovill. Gryph. Graſſeri, ceteriſque. *Latris* enim, cui nomen ab uſu, Graecis eſt *Λάτρις, Λάτρυδις, ἀπὸ τοῦ λατρεύειν.* de cuiuſ nominis ratione videnda ſunt, quae notavit Cel. Val- kenaeriuſ Animadv. ad Ammon. Lib. II. cap. 4. pag. 99. Januſ Douſa ed. Rovillianae adſcrip- ſerat, vide *ridiculum hoc loco errorem Scaligeri in Martialis verſu corrupendo.* Notaverat ni- mirum Scaliger in prima & altera editione, an- cillas, quas in deliciis habebant, *abras* Atticis vocatas, producto Martialis loco, ex Lib. III. Ep. 42. in quo corrigebat,

*Lomento, rugas uteri quo condere tentas,
Pella, tibi ventrem non nihil abra linis.*

pro vulgata, quam ineptam dicit, *tibi ventrem,* non mihi *laba linis.* neque hanc viri magni emendationem probavit Scriveriuſ, qui eam au- dacem & temerariam vocat. Sed in curiſ ſecun- diſ, ſeu poſtrema ed. in Bibliop. Commel. an. 1600. excuſa, haec delevit Scaliger. *ab uſu*

eſt edidi, quia ſic in pleriſque MSS. & edd. vetuſtiſ. altero verſu *Nec ſpeculum Leid. pr. porriget Mentel. illa meae* in uno Regio.

77. *Et quoscumque meo fecisti nomine versus,
Ure mihi.]*

meo nomine pro *meo nomini* dictum notat Voſſiuſ Lib. II. de Analog. cap. 10. & ſic Scioppiuſ in Inſtit. Gramm. pag. 135. quod ſaepe Propertio uſitatum notavi ad Lib. III. El. 9 40. Heinſiuſ conjecerat *Ure tibi.* Sed forte meliuſ erit, ſi interpungamuſ,

*Et quoscumque meo fecisti nomine versus,
Ure, tibi laudes define habere meas.*

explicat hunc locum Valenſ Guelliuſ ad Virg. XI. Aen. 194. & reſert ad veterum ſuperſtitio- nem, qua defunctiſ cariffima pignora rogo fune- reo injiciebant, adeoque Cynthiae umbra Propertium roget, ut comburat omneſ de ſe ſcriptoſ verſuſ, eumque obreſtetur, ut encomia tot verſibuſ ejuſ ſibi ſacrata, tamquam gratiffimaſ inferiaſ, ad maneaſ ſuoſ placandoſ rogalibuſ igni- buſ injiciat. quod minime rejiciendum videtur. ſic enim in ſuo etiam funere ipſe Propertiuſ Cynthiam rogat Lib. II. El. 10. 25.

*Deſit odoriferiſ ordo mihi lancibuſ; adſint
Plebeji parvae funeris exſequiae.*

*Sat mea ſat magna eſt ſi treſ ſint pompa libelliſ:
Quoſ ego Perſephonae maxima dona feram.*

ubi *treſ libelloſ*, quoſ exſequiſ ſuiſ inferiaſ exigit, ad treſ ſuoſ Amorum libroſ nonnulli re- ferunt, ſed intelligi potiuſ Mimnermi, Calli- machi, & Philetae carmina, quae adſiduo uſu contriverat, notavi ad Ejuſd. Elegiae v. 17. hoc autem in loco noſter reſpicere videtur ad illa Homeri Iliad. X. circa finem, ubi Hectorem ab Achille dilaceratum lugenaſ mater, omnia ejuſ pretioſa, nulli uſui ampliuſ futura, igne combu- renda tradit:

Ἄλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ καλέῳ,
Ὀδὴν τοὶ γ' Ὀφίλοε.

Ppppp 3

79. Pelle

Pelle hederam tumulo, mihi quae pugnante corymbo
80. Mollia contortis adligat ossa comis.

Pomosis Anio qua spumifer incubat arvis,
Et numquam Herculeo numine pallet ebur.

Hoc

79. *Pelle hederam tumulo, mihi quae pugnante corymbo*

Mollia contortis adligat ossa comis.]

Velle hederam tumulo Heinſius, & ante eum Paſſeratiuſ conſecerant. *fluvio* corrupte in Borrich. Heinſiano, & meo priore. multo Voſſ. quart. ſed *Pelle* non videtur ſollicitandum. hederæ obumbrari tumulum ſuum vetat, quia veteres ſepulcra ſua virgultis & vepribus obtegi deprecabantur. de quo more vide quæ notavi ad Epigramma vetuſ in Tom. II. Anth. Lat. pag. 133. & 134.

Ne patiare meis tumulis increſcere ſilvas,
Sic tibi larga Ceres dona det, & Bromiuſ.

contra Anacreontis tumulo corymbos hederæ floſcere adprecatur Antipater Sidoniuſ Lib. III. Anthol. Graec. Tit. XXV. Ep. 46. in ſequentibus exponendis valde æſtuat Paſſeratiuſ. nam *mihi quæ pugnante corymbo* interpretatur, *racemis & uvis hederæ mihi inimicis & infeſtis.* *pugnans* igitur *corymbus* eſt infeſtuſ. & conſpicit ora legendum, hoc eſt *inplexis hederæ crinibus*, vel denique *corymbo* & *comis contortis* duplicem eſſe ablativum. tam contortæ explicationeſ plerumque produnt difficultatem in locis difficilibus & mendofiſ bene enodandis. non enim dubito *pugnante corymbo* corruptum eſſe. conſeceram aliquando *pallente corymbo*, ut in illo Virgillii Ecl. III. 39.

Diffuſos hederæ veſtiſ pallente corymbos.

Sed nunc magis adridet, ut reponatur,

— *mihi quæ pungente corymbo*

Mollia contortis adligat ossa comis.

nam *pungente* & *pugnante* ſcripturae diſcrimine minus differunt, hoc ſenſu, ne hederæ corymbiſ, ſeu ramorum acuminibus pungentibus mollia oſſa laedat, & comis ſuiſ contortis ac ſerpentibus implicet. *Mollis* vel *Molli* perperam in variis codd. MSS. cum *totiſ comis* male in Mentel. & Leid. pr.

81. *Pomofiſ Anio qua ſpumifer incubat arviſ,]*
ita nunc reſtitutum fuit a Broukhuffio, adplaudente Bentlejo ad Horat. Lib. I. od. 7. 14.

quam in omnibus ſcriptis & editis antea legere-
tur *Ramofiſ Anio qua pomifer incubat arviſ.* neque defenditur hæc lectio ex alio noſtri loco buj. Libr. El. IV. 5. *Silvani ramoſa domuſ.* nam æque abſurdum hic eſt *arva* dici *ramoſa*, quam fluvium *pomiferum*. & ideo Bentlejuſ etiam diſcedit a N. Heinſio, qui apud Ovidium Lib. III. El. 6. 46. emendabat, de Aniene,

— *qui per cava ſaxa volutans*
Tiburis Argei pomifer arva rigaſ.

& reponere malebat *pomifera arva*, ut apud Silium Ital. IV. 225.

Quoſque ſub Herculeiſ tacturno flumine muris
Pomifera arva creant.

ubi vide Drakenborchium. ſed Bentlejo oblocutus eſt Rich. Johnſon in Ariſtarch. Anti-Bentl. pag. 47. eumque ſecutus J. Clericuſ Tom. VII. Bibl. Ant. & Nov. P. I. pag. 94. & 95. ita *pomifer annuſ* pro autumno, apud Horat. III. od. 23. 8. *Pomiferi grave tempuſ anni.* ut legit Marklanduſ ad Statii Silvaſ pag. 35. ſic apud noſtrum Lib. I. El. 2. 11. conſectura verofiſſimi etiam emendabat Heinſiuſ, *Surgat & in ſolite pomifer arbutuſ antriſ.* ubi vide quæ notata ſunt. dein *ſpumifer* recte etiam repositum fuit a Broukhuffio, laudante Marklando Epist. Critic. ad Fr. Hariuſ pag. 35. id autem epitheton in Ovidii loco ſupra prolato ſervari malunt viri eruditi, quia illic de rapidiſ fluviiſ agit. & recte, ibidem hic amniſ, quem *per cava ſaxa volutum* ait, mox v. 51. *rapidiſ animoſuſ ab undiſ* dictuſ. & *præcepſ* Horatio eſt. nam ex alta catacacta Anio apud oppidum Tibur præcipitatur. vide Cluver. Lib. II. Ital. Ant. cap. 10. pag. 714. ſeq. verſu *fallit ebur* male in Mentel. & Leid. pr. *Qua niveuſ Herc. num. pallet ebur* ad marg. ed. Ald. conſecerat Heinſiuſ. ſed *numquam pallet ebur* minime tentandum, quia Tibure, aëriſ beneficio, ſemper candere & numquam pallescere ebur tradunt veteres, & vulgatam præ ceteriſ tuetur Siliuſ Italicuſ Lib. XII. 229.

Quale micat, ſemperqueſ novuſ eſt, quod Tiburiſ aura
Pascit, ebur.

quo

Hoc carmen media dignum me scribe columna,
Sed breve, quod currens vector ab urbe legat:

85. *Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra.*

Accessit ripae laus, Aniense, tuae.

Nec tu sperne piis venientia somnia portis.

Quum pia venerunt somnia, pondus habent.

Non

quo loco aliisque rem optime illustravit Broukhusius. cui adde Fr. Junium Lib. III. de Pictur. Vet. cap. XI. pag. 290. 291. Herculeo nomine male in Mentel. primo Voss. aliisque.

83. *Hoc carmen media dignum me scribe columna,
Sed breve, quod currens vector ab urbe legat.]*

Hic carmen in Mentel. Borrich. Heinſian. duobus Leidd. tribus Voss. & D'Orv. sec. Askew. & priscis edd. I, carmen correxerat Heinſius, ut saepe hanc voculam aliis veterum poetarum locis reddidit. de quo vide ad Tom. I. Anth. Lat. p. 510. *Non carmen* D'Orv. pr. ut opponantur, non me dignum, sed breve carmen. dignum media in Voss. tert. sed breve in omnibus MSS. & editis. ut Lib. II. El. 1. 82.

Et breve in exiguo marmore nomen ero.

vide Neapol. ad Ovid. III. Fast. 548. Sed bene negligenter in ed. Graeviana. deinde currus vector in Borrich. Heinſiano, Voss. pr. & quarto, meoque priore. unde forte legendum currus vector vel vector. sic Lib. II. El. 1. 85.

Si te forte meo ducet via proxima busto,

Effusa caelatis siste Britanna jugis:

*Fallaque illacrimans mutae jace verba favillae,
Huic misero fatum dura puella fuit.*

vector male in D'Orvill. pr. lector in sec. a man. pr. Janus tamen Douſa in margine ed. Rovill. currens vector exponerat, cursim ac properanter praeternavigantes legant, seu oculo praetereunte, ut apud Horat. Lib. I. od. 28. 36. licebit injecto ter pulvere curras. id est, naviges porro. procul dubio in animo habebat illud Ovidii III. Trist. El. 3. 71.

*Quosque legat versus oculo properante viator,
Grandibus in tumuli marmore caede notis.*

& sic fere Passeratius.

85. *Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra
Accessit ripae laus, Aniense, tuae.]*

Tiburtina jacet hic vel hac in Regis, Voss. quarto, D'Orvill. sec. a man. pr. & meo priore. *Tiburina jacet hac* Mentel. Voss. pr. *Tiberina jacet hac* prim. Leid. Si *Tiburina jacet hac aurea* Colbert. *Hac Tyburtina* Borrich. *Tiburtina jacet hic adra* in Askew. Sed *Tiburtina jacet hic* Neap. & meus secundus. *Tyburina jacet hac* ed. Ven. 1475. Regiensis, & Volsi. *Tiburtina jacet hic Venet.* 1487. & Beroaldi. *Hac Tiburnia jacet secunda* Aldi. sed *Hac Tyburtina* in prima, Junt. & Collin. in ceteris *Hic Tiburtina*. altero versu *laus & Amene* Neap. & Voss. pr. *laus Aniane* in meo sec. sed *Anienus* fluvii aequae nomen ac *Anio*, quia *Anienus* illius Deus est. vid. Cluver. Lib. II. Ital. Ant. cap. 10. pag. 712. & Marklandum ad Statii Silvas pag. 50. eleganter hunc locum imitatus est Livinus Meyerus Lib. IV. El. 7. pag. 340. de Jac. Wallio defuncto:

*Illic praeteriensque leget flebitque viator,
Quae meus ad tumulum carmina scribet amor:
Illic sacri recubant Heliconia peñora Walli,
Accessit ripae gloria, Lissa, tuae.*

87. *Nec tu sperne piis venientia somnia portis* &c.] *vehementia* male in Voss. pr. intelligit corneam Somni portam, ex qua piis vera somnia veniebant, ut falsa ex eburnea. quo respicit auctor Epigrammatis in *Aëria* Callimachi, Lib. III. Anthol. Graec. Tit. XXV. Ep. 402.

Ω μίγν Βασιλάας νοῦν περίνοτον ὄντας,
ἢ εἴ τινα κέρων ἰδίῳ κέρωντος ἴφους,
Τοῖα γὰρ ἄμυν ἴφους ἄτ' ἐπ' ἀπὸς ἀνέρος ἴφους,
Ἀμφὶ τὴν ἀθανάτων, ἀμφὶ τὴν κούβης. &c.

hoc est, interprete Grotio:

*Accipe Bastiadae sapientia somnia vatis,
Non ebur haec, verum cornea porta dedis.*
Quippe

Nocte vagae ferimur. Nox claufas liberat umbras,

90. Errat & abjecta Cerberus ipse fera.

Luce jubent leges Lethaea ad stagna reverti.

Nos vehimur. vectum nauta recenset onus.

Nunc

*Quippe ignota prius seclis mortalibus edunt,
Sive Deum sobolem, seu canit ille Deos.*

ubi haec notat Schollastes: τῶν γὰρ ἀνείρων τὰ μὲν
ἐκ κινήτων, ὡς φησὶν Ὀμηρος, ἀληθῆ. τὰ δὲ ἐξ
ἐλπίστων ἀπατάλλ. vide illic Brodae notas. &
huc refert Delrius illud Claudiani Praef. in VI.
Conf. Hon. v. 22.

— nec me mea lufit imago,
Irrita nec falsum fomnia mifit ebur.

Statius Lib. V. Silv. 3. 288.

*Inde tamen venias melior, qua porta malignum
Cornea vincit ebur. fomnique in imagine monstra,
Quae solitus.*

ubi vid. Barth. Aufonius, ex Virgillii imitatione,
in Ephemeride pag. 106. ed. Toll.

*Et geminas numero portas, quae fornice eburno
Semper fallaces glomerat super aëre formas:
Altera, quae veros emittit cornea visus.*

& ita hunc Propertii locum explicat Valens
Guellius ad Virg. VI. Aen. 893. ubi plura de
his Somni portis ex Homero aliisque Graecis
scriptoribus notat. adde hic Passeratium, Rit-
tersh. ad Oppian. III. Cynege. 46. & quae notavi
ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 365. Vulpus tamen
hic non adludi ad geminas illas Somni portas
cenfet, sed ad pias portas, per quas iustorum
umbris ad Elysios campos aditum patere crede-
bant, quas describit Valerius Fl. circa finem
Lib. I. sed apud quem nulla somniorum mentio,
ut hoc in loco.

89. Nocte vagae ferimur. Nox claufas liberat
umbras,] vage ferimur in meo secundo. noctiva-
gas umbras, interdiu claufas, innuit. manes enim
defunctorum nocte errare fingeant, ut notum
est, quo referendus Lucretii locus sed corruptus,
Lib. IV. 793. p. 133. ed. Gifan.

*Scilicet arte madent simulacra & docta vagantur,
Nocturno facere ut possint in tempore ludos.*
ita emendavit Turnebus laudante Rittershusio

ad Oppian. Hal. V. 603. p. 334. eamque lectio-
nem Broukhufius adprobasse videtur, quia locum
contulit cum illo Tibulli Lib. II. El. 4. 12.

Omnia jam tristi tempora felle madent.

Lambinus tentaverat, *Scilicet arte valent.* sed fe-
licius emendabat N. Heinsius,

Scilicet artem eadem simulacra edocta.

vel, *Scilicet arte eadem simulacra & ducta.*
hinc in Inscriptione antiqua apud Gruter. pag.
DCCLXXXVI. 5.

ITA PETO VOS MANES SANCTISSIMI
COMMENDATVM HABEATIS
CONJVGEM
MEVM CARVM ET VELITIS
HVIC INDVLGENTISSIMI ESSE
HORIS NOCTVRNIS
VT EVM VIDEAM
ET ETIAM ME FATO SVADERE
VELIT VT ET EGO POSSIM
DVLCIVS ET CELERIVS
AD EVM PERVENIRE.

ubi FATV in aliis. sed AD FATV SVADERE recte
legit Gronovius Diatr. Stat. pag. 123. FATO
SVO ADDERE Boxbornius Quaest. Rom. IX. qui
hanc Inscriptionem explicat, & cum hoc loco
Propertiano confert. plura vide apud Meursium
ad Lycophr. v. 1225. pag. 96. ubi vitio memo-
riae hos versus sub Tibulli nomine adfert. quin
& defunctorum animae volitare, & quos vivos
oderant, infestare credebantur. vide Broukhuf.
ad Tibull. I. El. 6. 15. & Interpretum notas ad
Ovidii Ibin hoc loco stabiliri posset emen-
datio Cl. Heynii apud Tibull. III. 2. 15.

*Praefatae ante meos manes, animamque va-
gantem.*

quam tamen in curis secundis rejectit, quia &
ipfos Deos nocte vagari in terra sibi persuade-
bant. de quo vide Graevii Lect. Hesiod. cap.
XVI. pag. 83.

93. Nunc

Nunc te possideant aliae: mox sola tenebo.

Mecum eris, & mixtis ossibus ossa teram.

95. Haec postquam querula mecum sub lite peregit,
Inter complexus excidit umbra meos.

ELEG.

93. Nunc te possideant aliae: mox sola tenebo.
Mecum eris, & mixtis ossibus ossa teram.]

Nec te possideant aliae male in D'Orvill. pr. & meo secundo. Ne te in Neapol. sensus est, licet nunc aliae te possideant, mox, cum post fata tua huc veneris, sola te fruar. qua in re elegantissimum verbi tenere usum esse, videbis in notis Broukhufii ad Tibull. I. 6. 3. unde patet errare Passeratium, qui *mecum eris* significatione amatoria exponit: ut *esse cum aliqua*, pro coire, concumbere, quomodo intellexisse etiam videtur J. Doufa, quia orae ed. Rovill. adscripserat, *Catullianum*, & *porantiquae* notae locutio, una aut simul *esse cum aliqua*. hanc vero interpretationem repudiant illa, *mixtis ossibus ossa teram. mecum eris* idem hic notat, quod in vetusto Epigrammate, edito Tom. II. Anth. Lat. pag. 262.

Semper ero tecum, & me si sepe occupet,
umbram

Te umbra petam: ergo umquam ne metus abs
te abeam.

quod his versibus Propertianis illic illustravi. neque aliter intelligendum in Inscriptione, quam ad suam explicationem firmandam male adfert Passeratius: SI NON RESPONDES, NON RESPONDEBIT DESIDERIVM TVI PER QVOD IPSA MECVM SEMPER ES. sic etiam censuisse Marklandum video, qui libro suo adleverat, *formula letalis. quam fuisse explicabo. moestis ossibus* male in D'Orvill. sec. & Askew. *ossa feram* conjecerat Hein- sius. sed *teram* bene exposuisse videtur Passera-

tius, & vide notas Patru mel ad Petron. cap. 91. qui *terere* hic eodem sensu, quo *mecum eris* Passeratius, capiebat. sed malim ad simplicem illum amoris adfectum de ossium & cinerum mixtura referre. ut in noto Albinovani loco, Epi- cedio Drusi, v. 163. *Miscebor cinerique cinis atque ossibus ossa*. Lucianus in Amoris Tom. II. pag. 449. *οἱ οἱ δὲ ἀναμίζοντας οἷα, μὴδ τῶν κερῶν κῆρυ ἀπ' ἀλλήλων διακρίνας*. vide hic Broukhuf. & quae notavi ad Lib. I. El. 15. 21.

95. querula sub lite peregit,] huic lectioni, quam probabat etiam Heinsius, consentiunt Ro- gius, Colbartinus, pluresque codices, & primae edd. sed non omnes omnium libri, ut scribit Broukhufius, eam agnoscunt. nam *sub voce* in sec. Leid. & D'Orv. primo, cum ed. Ven. 1487. Beroald. Aldi utraque, Junt. Colin. Rovill. Gryph. Grasseri, ceterisque, quorum multae ex eodd. MSS. expressae sunt. Ovidius Lib. II. A. A. 308.

Quod juvat, & querula gaudia voce notes.
Seneca Herc. Oet. 1672.

Superosque & ipsum vocibus pulsans Jovem
Inplevit omnem voce feminea locum.

ubi repetitio ejusdem vocis non bella videbatur Broukhufio, & ideo in margine ed. Gronov. conjeceras *questibus* vel *plandibus*. noster Lib. III. El. 4. 18.

Retulit & querulo jurgia nostra sono,
sub luce in Askew.

ELEG. VIII.

Disce quid Esquilias hac nocte fugarit aquosas,
Quum vicina novis turba cucurrit agris.

Lanu-

ELEG. VIII.] Elegantissimam hanc, sed plurimam in locis valde vexatam Elegiam primae editiones in duas distribuunt partes, quarum primae titulus inscribitur DE CYNTHIA ET DRACONE. altera inchoatur a v. 29. *Phyllis Aventinae* &c. praefixa epigrapha DE MAGNO CYNTHIAE AMORE ERGA SE. Ita enim habetur in utraque Veneta, Regienfi, & Beroaldina & in Regia, Colbertino, Borrichiano, aliisque codd. eadem primae partis inscriptio est in sequentibus editionibus, sed secunda hunc praefert titulum DEPREHENSVM PROPERTIVM CVM PHYLLO ET THEIA AMICIS A CYNTHIA, VAPVLASSEQUE AB EA OMNES VEREMENTER. sic enim in Aldi utraque, Iuntina, Oolinei, Rovillii, Gryphii, aliisque. in binis autem codd. Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meis praefigitur, DE CONCVRSV SVO CVM PHYLLO ET THEIA, ET QVALITER SIT DEPREHENSVS. Sed illa superioribus connectenda esse recte monuerunt Canterus Lib. V. Novar. Lect. cap. 3. & Lipsius Lib. II. Var. Lect. cap. 18. jamque in ed. Volsci una tantum Elegia fuit exhibita, ut in Vet. cod. Perreji, primo & secundo. Vaticano. Sed praeterire non possum aut lectorem celare, quas de constitutione hujus Elegiae olim animadvertit Broukhusius, in notis ejus editis non exhibita: Multa hic videntur trajecta. primum distichum nihil ad rem facit. descriptio illa itineris Lanuvii (est imperfecta & mutila) terminatur cum versu 26. deinde narrare incipit jocularem omnino historiam, & turbatas voluptates suas inopinato Cynthiae adventu, quam ille etiamnum Lanuvii esse credebat. hoc enim est illud Lanuvii ad portas &c. ridiculi enim sunt, qui hinc spurci aliquid expiscantur. illi ergo primi duo versus inchoant Elegiam posteriorem, subsequentibus istis, v. 27. Cum fieret nostro &c. hoc, puto, modo posteriora pulcre sibi cohaerent. quod si verum non est, aliunde petenda erit medicina. recte omnia esse conjuncta censet Gul. Canterus. vide Livinijum, Gebhardum, Sigonijum ad Livium Lib. VIII. & Gronovium Lib. III. Observ. cap. 27. ubi etiam Lanuvium non esse Laurentum

contendit contra Scaligerum. vide Rupertum ad Valer. Max. pag. 97. Lipsius ab his versibus, Quum fieret nostro toties initium facit novae Elegiae. & hunc ordinem servat in sua editione Doussa Fil. certe separatos fuisse in vet. libris has duas Elegias testatus est jam olim Lud. Caellius Lib. IV. Antiq. Lect. cap. 7. nos quoque vidimus in nostris codicibus. qui initium novae Elegiae faciunt a v. 29. Phyllis Aventinae &c. Beroaldus contendit ex vers. 22. unam esse Elegiam, neque divellendam in duas. Scriptam Volsens asserit post mortem Cynthiae. utinam vir ille uberius nobis historiam reliquisset vitae Propertianae. videtur enim cum ipso Nauta vixisse admodum familiariter, adeo certe sunt quae traditis atque explorata.

V. I. Disce quid Esquilias hac nocte fugarit aquosas,] vulgatam hanc lectionem multo molimine interpretari conatur Passeratius, sed ita ut locum fere reddat magis obscurum. sic enim exponit: Accipe cur Esquiliae ipsae fugerint, sedibus suis convulsae nocte praeterita, cur nemo remanserit Esquilis, in qua regione habitabat Propertius, adeo ut locus ipse Lanuvium fugatus dicatur, actis in fugam incolis. quod quam contortum sit, nemo non perspicit. Cum N. Heinio legendum videtur,

Disce quid Esquilias hac nocte agitarit aquosas.

hoc est, turbaverit, motus conciverit. ut turbare & agitare conjungit Seneca in Troad. 434.

— turbat atque agitat Phrygae

Communis iste terror.

sic agitari ventis & fluctibus dicitur commotum mare, & qui tempestatibus jactatur. Lib. II. El. 20. 5.

Qualem purpureis agitatam fluctibus Hellen.

& curis, spectris, ac furiis agitari, pro inquietari. vide ad Albinov. Epic. Drusi v. 325. Broukhus. ad Tibull. Lib. I. 7. 51. hinc noto Vlt.

Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis,
Hic ubi tam raræ non perit hora moræ.

5. Qua

Virgillii versu *Poenis agitur Orestes* ut legendum non *scenis*. Poenas enim Eumenides & Furias vocant. vide Hemsterh. ad Lucian. T. I. pag. 469. ubi etiam p. 471. Minois tribunali adstare dicuntur, Ποναί, & ἀλάρτοι, & ἑρινόες. & adde locum ex ejusdem Luciani Amoribus T. II. pag. 450. τὰς Ὀρίων λαυινίας ποινὰς ἢ δαδὴς ἰδέσθαι μᾶλλον. & ventis agitari dicuntur nemora & arbores, pro concuti. vide ad Ovid. Epist. XIV. 39. & quæ id genus alia sunt.

2. *Quum vicina novis turba cucurrit agris.* Haec est Scaligeri lectio, formata ex codice suo in quo scribebatur, *Quum vicina meis arva cucurrit agris*. nisi quod *aurea* pro *arva* emendat, ut sensus sit, *aurea strepitus verberavit aures viciniae*. ut Lib. III. El. 8. v. 26. *Publica vicinas perstrepat aurea viæ*. in nullo tamen codice MS. *aurea* comparet. per *novos* autem *agros* intelligi notat Esquilias, ubi agros excolere incepit Maecenas, ibidemque habitasse Propertium patet ex Lib. III. El. 22. v. ult. *Et dominum Esquilis scribe habitare tuum*. & hanc lectionem probabat Livinejus. *meis turba* est in Regijs, Colbert. Voss. quarto, ed. Ven. 1475. Regiens. Volscei, utraque Aldina, Juntae, Colin. Rovill. Gryph. Grafferi, aliisque, quod retinet Passeratius, & exponit de vicinorum frequentia se effundente ad anguis Lanuvini spectaculum. *novis* in Vaticano quinto, Mentel. Groning. & alijs codd. ut in Venet. 1487. & Beroaldina. & huic lectioni favent codd. in quibus vitiose *nabis* scribitur, ut in Voss. pr. Borrichiano, Heinsiano, & alijs.

3. *Lanuvium annosi vetus est tutela Draconis.* *Lavinium* hic quoque in MSS. frequenti, apud poetas confusio, sed metro adversante, vide Heins. ad Ovid. VI. Fast. 60. & notas Interpretum ad Suet. Aug. 72. praesertim vero Cluverium Lib. III. Ital. Antiq. p. 936. & 937. *Lavinium* vitiose in meo secundo, ed. Venet. 1475. & Regiens. *Lannuinum* in ed. Volscei, & corruptius *Famhuinum* in cod. Askew. *Lanuvii* v. c. Perreji, *Lanuvio* correxerat Heinsius. sed proba locutio *Lanuvium est tutela Dra-*

conis, quia tutela etiam dicitur de eo, qui in alterius patrocinio est. ut in Carminib. Liberis Ep. 77.

*Est tutela Rhodos beata Solis,
Gades Herculis, humidumque Tibur.*

ubi vide quæ notavi. & adde hic Passeratium, & Rittersh. ad Gunther. Lib. III. pag. 70. Dracones vero tanquam Deos tutelares in hoc Latii oppido Lanuvio cultos fuisse observat Muratorius ad Tom. I. Thef. Inscript. pag. cvi. 4. ubi ara votiva occurrit cum hac epigraphæ,

CARPVS AVG. L.
PALLANTIANVS
SANCITIS
DRACONIBVS.

quæ Inscriptio etiam legitur apud Donum CK I. Inscr. Antiq. N. 59. & quæ eruditissimus Gorius illie notavit conferenda sunt cum alia illius observatione ad ejusdem classis Inscr. 126. in qua DEMETRIVS LOCO TVTELAM POSVIT legitur: quod exponit de Genii signo, in loci tutelam posito, & Lanuvii Tutelam seu Genium fuisse Draconem, indicato hoc Propertii loco animadvertit. & hæc cum Plutarchi loco ex Parællelis jam olim contulit Turnebus Lib. VIII. Advers. cap. 2.

4. *Hic ubi tam raræ non perit hora moræ.* *Hic ubi tartareas* Vatic. quint. *tartareas* etiam in marg. cod. Regii, D'Orvill. pr. ed. Ven. 1487. & sic emendandum monuit Beroaldus, ut sit sensus, Draconem recubare in eo antro, per quod descensus est ad inferos, ubi nulla cessat hora, qua non illac descendant in Tartara umbræ defunctorum, sed quod rejecit Broukhusius. & *joculare Beroaldi commentum* vocavit Gebhardus. Haec autem lectio ex ed. Beroaldina derivata est in utramque Aldinam, Juntae. Colin. Gryph. 1551. & 1561. Grafferi, & Doufarum Raphelengianam. & hinc, ut puto, *Tænaræ* legebat Heinsius in notis ad Propert. p. 753. *tardatæ* conjecerat Auratus. sed *tam raræ* in v. c. Perreji, Colotiano, primo & sec. Vatic. Mentel. Groning. Heinsiano, Vossiano, Leidensibus, Qqqq 2

5. Qua facer abripitur caeco descensus hiatu,
 Qua penetral, (virgo, tale iter omne cave.)
 Jejuni serpentis honos, quum pabula poscit
 Annua, & ex ima sibila torquet humo.
 Talia demissae pallent ad sacra puellae:
 10. Quum tenera anguino creditur ore manus.

Ille

sibus, Veneta 1475. Regiensis, Volsci, Rovilliana, Canteri, Antverpiensi Christoph. Plantini 1560. & Gryphiana 1573. vid. Jo. Olivae Addenda ad Exercit. in marmor Isiac. pag. 109. & 110. & hanc lectionem praeferunt Broukhuis & Vulpus. parit ora Voss. pr. perit ora Heinssianus. *nox perit* Askew. ora etiam in D'Orvill. sec. & meo priore. *mora* hoc in loco pro requie & desidia exponitur a Marklando ad Statii Silvas p. 221. & 222. quod ideo se notare addit, quia istius significationis exempla non alibi occurrere meminerat. Sed *mora* hic est tempus, quo illic morantur. Ovidius Epist. VII. 74.

Grande morae pretium tuta futura via est.

& III. Am. 13. 5.

1. *Grande morae pretium, ritus cognoscere, quamvis
 Difficilis clivis huc via praebet iter.*

quod cum Heinssio mutari nolim in *Grande loco meritum*. sic enim *morae pretium* Lib. II. Am. 14. 26. *Est pretium parvae non leve visa morae.* & Virgil. IX. Aen. 232. *Rem magnam, pretiumque morae fore.* tam raras Guyetus exponebat quia raro hoc spectaculum exhibebatur. quod habuit a Turnebo Lib. VIII. Advers. cap. 2. sed annuum fuisse patet ex v. 8. & ideo rarum hic pro singulari potius intelligendum opinor.

5. *Qua facer abripitur caeco descensus hiatu,
 Qua penetral, (virgo, tale iter omne cave.)*

Qua satus in Gebhardi Palatino priore. *abripitur* in sec. Leid. Voss. tert. & altero D'Orvill. *abripitur* in Voss. pr. *aripitur* D'Orv. pr. *arripitur* in meo priore. corruptissime in Askewiano, *Qua focer obrepitur caeco descensus.* non inmerito haec mendi suspecta fuerunt Heinssio, qui conjecerat,

Qua patet abruptus caeco descensus hiatu.

quod mihi valde blanditur. Virgil. VI. Aen. v. 126.

—— *facilis descensus Averno,
 Noctes atque dies patet atri janua Ditis.*

sic *patentem Taenaron*, propter hiatum, per quem descensus ad inferos, dixit Valer. Fl. Lib. I. v. 364. ubi vide notas. & v. 578.

—— *tum Tartarus ipse
 Bis patet in praeceptum tantum, tenditque sub
 umbras.*

hunc locum procul dubio habebat in animo Delrius ad Claudian. II. in Rufin. 365. ubi notat Propertium respicere ad Draconem arte mechanica formatum, qui gladium ore gerebat, oculis fulgore rutilantibus, cui virgines misellae ac jamjam in specum inopinato lapsurae devovebantur. minore versu *Qua penetral, (virgo &c.)* ex emendatione Scaligerana edidit Broukhuisius, nam in omnibus codd. MSS. & edd. vetustis, *Qua penetrat virgo, tale iter omne cave.* Heinssio placebat, *Haec penetrat virgo.*

7. *Jejuni serpentis honos, quum pabula poscit
 Annua, & ex ima sibila torquet humo.]*

Lavini serpentis in Heinssiano & meo primo. *quo pabula poscit* Askew., imitatus haec est Valerius Flac. Lib. VIII. v. 60. & seqq.

*Ipfus en oculus. & lumina torva draconis
 Adspicis: ille suis haec vibrat fulgura cristis;
 Meque pavens contra solam videt, ac vocat ultro,
 Ceu solet, & blanda poscit me pabula lingua.*

ut illic notarunt Interpretes. ex una in Neap. Voss. primo & quarto, utroque D'Orvill. & meis codd. cum ed. Veneta 1475 Regiensis, & Volsci. *eximia* Leid. prim. quod venit ex voce junctim scripta *exima*, ut in Askewiano pro *ex ima*. ut est in Venet. 1487. Beroaldina, Aldinis, Juntina, Collin. Rovill. Gryphianis, ceterisque edd.

10. *Quum tenera anguino creditur ore manus.]*
temere in Regiis, Colbert. Heinssiano, binis Leidd. Voss. pr. & tertio, D'Orv. pr. & meo secundo. ut adfert Scaliger ad Catalect. p. 217. & ore pro ori exponit, quomodo *limine* pro *limini*

Ille sibi admotas a virgine corripit escas:
Virginis in palmis ipsa canistra tremunt.

Si

mini Lib. 1. El. 18. 12. & sanguine pro sanguinis Lib. III. 9. 40. ubi vide. tremere in Voss. quarto, Heiniano, Askew. D'Orvill. sec. & meo primo. an *trepido* voluerunt librarii? nam praecedit *pallens ad sacra puellae*, & sequitur *Virginis in palmis ipsa canistra tremunt*. vid. ad Anthol. Lat. T. II. pag. 458. id certe melius quam *tremere*, casta voce, Gebhardi palato probata. sed *tenera* ex suo libro recte Scaliger ad h. 1. deinde *anguineo* male in quinto Vaticano, Leid. sec. Voss. tert. & quarto a m. sec. sed *anguineo* bene in aliis codd. & meo utroque, quod ex Groningano etiam adfert & probat Broukhuisius. & sic semper scribendum, nam metro alterum adversatur. vide quae notavit Patruus meus ad Ovid. IV. Trist. 7. 12. & ad Quinctilian. Lib. XI. cap. 3. pag. 1035. Prudentius Hymno Vincentii v. 176. *Anguina verba exhibilat*. & idem in Hamartig. v. 114. & *anguino medicans nova semina succo*. ut recte edidit Heinssius, & a vetustissimo meo cod. Egmondano firmatur. apud Columellam Lib. II. cap. 9. *Quidam cucumeris anguinei humorem expressum & ejusdem tritam radicem diluunt aqua*. ubi *cucumeri sanguine*, & a man. sec. *sanguini*, in cod. S. Germani, sed *cucumeris anguini humorem* in libri sui margine correxerat Heinssius, & sic alibi apud eundem auctorem scribendum notaverat. male igitur *anguineo ore* in ed. Beroaldi, Veneta 1487. & Doussarum Raphelengiana. ut in prima sua editione Vulpus, adferens vitiosam lectionem ex Catulli Epith. Pelei & Thetid. v. 193. *Eumenides quibus anguineo redimita capillo*. meliora enim docere eum potuit If. Vossius in Observ. p. 215. ubi vitium illud tam in Catulli quam aliorum poetarum locis correxit. idem tamen Vulpus in altera ed. *anguino* dedit, sed tamen *anguineo* in omnium principe editione legi notavit, tamquam non improbare. sed hoc jam correctum est in ed. Venet. 1475. Volsci, Aldi utraque, Junt. Mureti, Colin. Rovill. Gryphianis, Grasseri, Christ. Plantini Antverpiensis, Canteri, aliisque, in quibus *anguino* recte excusum legitur, ut apud omnes poetas veteres, ubicumque alterum in vitiosis codd. & edd. occurrat, castigandum est, & in poetis recentioribus, inemendata antiquorum Scriptorum exemplaria secutis.

11. Ille sibi admotas a virgine corripit escas:
Virginis in palmis ipsa canistra tremunt.]

in *virgine* Askew. colligit *escas* in quinto Vati. & primo D'Orvill. & meo secundo. ut in ed. prima legi notat Vulpius, quod tamen in nullis aliis vetustioribus reperit. sed *corripit* elegantissimum verbum de serpente jejuno & esuriante, *escas* avide captante. ut apud Phaedr. Lib. 1. Fab. 1. 13. *Atque ita correptum lacerat*. & Fab. 2. 25. *dente aspero Corripere coepit singulas*. videt hic Passeratium, qui male notat alteram illam lectionem, colligit tantumdem valere. certe non idem valeret in loco Virgilii, quem adfert; Lib. VI. Aen. 422. de ossa Cerbero admota,

— ille fame rabida tria guttura pendens
Corripit obiectam.

ex his Propertianis loca Apuleji & Tertulliani exponit, mutuamque illi illustrationem adfert Lindenbrogius in notis ad Catalect. vet. Poet. pag. 314. sive ad Albinovani Epiced. Drusi v. 136. Sed prae ceteris haec optima luce adfunduntur ex Numo rarissimo gentis Metuae e Lanuvio oriundae, in quo virgo Lanuvina serpente e canistro pascit, apud Ursinum in Fam. Rom. pag. 176. N. 3. & Vaillant. Tom. II. Tab. XCVI. N. 4. & ex aliis ejusdem typi Numis in gente Papia & Roscia apud eundem Ursin. p. 196. N. 6. & pag. 240. Vaillantium pag. 199. & Morellium Thesaur. Fam. Rom. T. I. p. 364. tum ex gemma Iaspide Regis Galliae, in qua festum hoc Lanuvinum repraesentatur, apud Marlettum optimo de Gemmis incisio opere Gallico Tom. II. Num. LXV. & hinc in Numismatibus vetustis Deae Salutis e patera serpentem pascentis, vel serpentem comitem adjunctum habentis, typum conspici docuerunt eruditissimi antiquarii, praesertim Tristatus Tom. I. Comment. pag. 67 r. & Anton. Augustinus Dial. II. Antiq. in *Salus* pag. 29. quales egregie illustravit peritissimus rei numariae veteris Interpres Gallus de Boze, libro optimo de Dea Salute pag. 23. & seqq. & peculiari Dissertatione Guß. Musgrave, edita Oxoniae 1716. Numus vero Faustinae Graecus in urbe Ulpia Pausanias, quem adfert & cum cura exponit Tristatus, convenit cum meo rarioris Alexandri Severi

Q9999 3

veri

Si fuerint castae, redeunt in colla parentum:

Clamantque agricolae, Fertilis annus erit.

15. Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis:

Causa fuit Juno, sed mage causa Venus.

Appia

veri ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩΝ, in quo similiter Dea Salus e patera, quam manu sinistra tenet, serpentem pascit, qui recensetur etiam apud Vaillant in Numis Graecis Imp. Rom. pag. 137. prope fin. & in Museo Theupoli pag. 1026. eodemque typo Dea Salus conspicitur inter Signa & Statuas antiquas, Romae exstantes, a Francisco Perrierio an. 1638. illic editas, N. 65. sed quae in Indice male exponitur Virgo Vestalis aut Circe. neque contemnendam operam huic Elegiae Propertianae, & festo Lanuvino, Junoni hospitae sacro, contulit Josephus Roccus Vulpinus in Veteri Latio Profan. Tom. V. Lib. VIII. cap. 4. pag. 53. & seqq. sed levitorem Jo. Oliva in Exercit. ad Marmor Isiac. cap. VII. pag. 55.

14. *Clamantque agricolae, Fertilis annus erit.* nihil variant codd. veteres, nisi quod in Gronoviano *Clamant agricolae. clamantque agricolae* in ed. Veneta utraque, & Regiensis. Miror autem Broukhusio versum hunc duriusculum, nec pro venustate poetae nostri habitum fuisse, ideoque legendum existimasse *Clamante agricola*. numerus enim vere Propertianus est, ejusdemque formae, qua supra hoc Libro El. 4. 20. *Interque oblitae excidit urna manus*. non *Inter & oblitae*. vide quae notavi in Addendis ad Lotichium pag. 687. *Clamant agricolae*, laetitia propter bonum fecunditatis omen exsultantes. Graecis ἀλαλῆεν. vide Casaub. ad Athen. Lib. VII. cap. 10. Tibullus Lib. I. El. 1. 28.

— *quam circum rustica pubes*

Clamet: 30 messes, & bona vina date.

annus hic, ut saepe alibi, pro ubere anni proventu. Graecis ἐννεμία. vid. Hesych. Lex. in hac voce. ἀφρον Homero Il. A. 171. ἀφρονος ἀφρονος. ubi vid. Scholiast. Hesiodus 177. οἱ ἀφρονες. 24. Ζηνοῖ δὲ τὴν γαστέρα γαστέρα. Eis ἀφρονος οὐκ ἐδωκεν. Ovidius III. Am. 10. 37.

Sola fuit Crete fecundo fertilis anno,

Omnis, qui viderat se Dea, massis erat.

& V. Fast. 263.

Si bene floruerint oleae, nitidissimus annus.

Pomaque proventum temporis hujus habent.

& sic forte legendum apud Tibullum Lib. II. El. 1. 21. ubi nunc editur,

*Tunc nitidus plenis confusus rusticus agris
Ingeret ardenti grandia ligna feno.*

ubi areis Scaliger, horreis Guyetus. sed *plenis annis* substituendum arbitror, pro laeto & fertilis proventu. *pleni successibus anni* Nasoni VIII. M. 473. sic in felicitatis voto apud eundem Tibull. Lib. II. El. 5. 82.

*Et succensa sacris capiet bene laurea flammis,
Omne quo felix, & sacer annus eat.*

quod cum hoc loco illic contulit Broukhusius. vide notas ad Valer. Fl. Lib. V. 424. ubi recte Zinzerlingus ex cod. MS. in loco Statii IX. Theb. 406. emendavit *Tyrios melior venit annus in agros*. pro corrupta lectione *annis*. quod illic codd. meorum MSS. excerpta confirmant. & sic ex MSS. emendavit Gronovius Diatr. Stat. p. 157. & mihi confusione apud Plinium Paneg. cap. XXXI. §. 6. *stupebant agricolae plena horrea, quae non ipsi referissent, quibusque de campis illa subvecta messis, quae in Aegypti parte alius annus*. ut recte viri docti praeferunt, aliis licet *annis* taentibus. ut de Nilo intelligatur. sic *annum Pharium* pro annona Aegyptiaca exposuit Claverius apud Claudian. Bel. Gild. v. 57. Ovidius *labor perit irritus anni*. plura vide apud Oudeod. ad Lucan. III. 68. & Markland. ad Statii Silvas pag. 71.

15. *Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis:
Causa fuit Juno, sed mage causa Venus.*

detorsis in Voss. pr. *detonsis* in primo D'Orv. & Borrich. *setosis mannis* Heinsio legendum videbatur, hoc est jubatis. sed *detonsis mannos* vocat, quibus ademptae forcipe erant jubae, ramos, pexos & ornatos, vide hic Passeratium, & Scalig. ad Catalect. pag. 243. *advecta* rectius in sec. Vatic. Mentel. & Groning. ut emendaverat Janus Doufa P. *devecta* in cod. Scalig. *mannis* recte a Beroaldo restitutum est, quum in vetustis codd. & ed. legeretur *detonsis avecta est Cynthia ab annis*.

Appia dic, quaeſo, quantum te teſte triumphum
 Egerit, effuſis per tua ſaxa rotis,
 Turpis in arcana ſonuit quum rixa taberna:
 20. Si ſine me, ſamae non ſino labe meae.

Specta-

niſi. ut in Neap. Vatic. pr. & ſec. Mentel. Bor-
 rich. Heinfiano, Askew. Harleiano Muſei Bri-
 tann. duobus Leidd. tribus Voſſ. meo utroque,
 & vetuſtis edd. Venera utraque, Regienſi &
 Voſſci, qui abſurde interpretatur *primos adoleſcen-
 tiae annos, quando capilli Diis ſacrantur. ad an-
 nos* in Groningano, in Colbartino & Regio ad-
 veſta eſt *Cynthia ab annis*. ſed in margine alia
 manu adſcriptum *mannis*. & ita etiam emenda-
 tum eſt in editionibus Beroaldinam ſecutiſ, Al-
 dinis nempe, Juntina, Colinaei, Gryphianis,
 Canteri, & Graſſeri, & reliquis niſi quod in
 ed. Mureti, Rovillii, & Antverpienſi Chriſt.
 Plantini *ab annis* excuſum fuerit. *mannis* quoque
 ex ingenio conjecerant Fruterius & Livinejus.
 his enim utebantur matronae carpentis vectae.
 Ovidius II. Am. 16. 49.

*Porroque quamprimum rapienſibus eſſeda mannis
 Ipſa per admiſſas conſeute lora jubas.*

In fragmento Helvii Clnae apud Gellium Lib.
 XIX. cap. 13:

Bigis rheda capite citata mannis.

ut recte emendatum pro *manis*. & forte illic *rapi*
 corrigendum propter *citata*. ut in loco Ovidii ſu-
 pra prolato, *rapienſibus eſſeda mannis*. vide de
mannis plura apud Paſſeratium & Gebhardum ad
 h. I. & Steph. Stephanium ad Saxonem Gramm.
 pag. 69. *Cauſſa ſuis Juno*, pro praetextu ſuper-
 ſtitioſis Lanuvinae, ſed vera cauſſa erat Veneris
 capienda voluptas. ut apud Ovidium Lib. I.
 Am. 8. 74.

Et modo quae cauſſas praebet, Ipſis erit.

vide Broukhuf. ad Tibull. I. 7. 26. ideo autem
 hoc praetextu utebatur Cynthia, quia illud Dra-
 conis Lanuvini ſacrum Junoni Soſpitae, vel
 Siſpitae, ſiebat. cui quovis anno Conſules Ro-
 mani ſacrificabant in hoc municipio. ut innuit
 Scholiaſtes Ciceronis in argumento Orat. Milo-
 nianae pag. 782. ed. Graev. *Inter ea Milo factus
 eſt diſſidator Lanubii ut ſacrificium faceret Junoni
 Opito (lego Soſpitae) & Flamines procrearet.*
 quod autem Junonem Soſpitam vel Lanuvinam
 pelle caprina teſtam innuat Cicero I. de Nat. D.

cap. 29. quem locum adfert Broukhufius, con-
 firmatur a Numis antiquis Familiar. Rom. in
 gente Mettia, Papia, Thoria, aliſque, e La-
 nuvio oriundis, in quibus Junonis Soſpitae ca-
 put pelle caprina teſtum conſpicitur. vide Span-
 hem. Tom. II. de Praeſt. & uſu Numiſm. pag.
 200. qui *Siſpitam* non *Soſpitam* hanc Lanuvinam
 Junonem vocandam ex monumentis vetuſtis do-
 cet Tom. I. ejuſdem Operis Diſſ. II. pag. 124.
 de hac Junone Janus Douſa P. ſequentia ad ora in
 ed. Canteri adſcripſerat: „ *Junonem Soſpitam*
 „ intelligit. quae antiquis ſiſres dicta, teſte
 „ Feſto. Haec Lanuvii magna religione culta,
 „ ut docet Livius. Simulacrum ejus cum pelle
 „ caprina & hafta & ſcutulo & calceolis re-
 „ pandis. Cic. *Lanuvinis*, inquit, *civitas data*
 „ *ſacraque ſua reddita cum eo, ut aedes lucuſque*
 „ *Soſpitae Junonis communis Lanuvinis munici-*
 „ *pibus cum Populo Ro. eſſet.* Quare ſaepe apud
 „ eundem & alios legimus, miſiſſe Romanos
 „ Lanuvium, qui ſacrificio faſto Junonem
 „ Siſpitam placarent. Roſinus Lib. II. Antiq.
 „ Rom. cap.

17. *Appia dic, quaeſo &c.*] recte monet LE-
 vinejus Appiae viae hic fieri mentionem, quia
 per illam Lanuvium tendebatur. unde eruditi
 Britanni conjecturam laudavi in vexato noſtri
 loco Lib. II. El. 23. 44. de Cynthia idem hoc
 iter voluptatis cauſſa inſtituente:

*Curve te in Herculeum deportant eſſeda Tibur,
 Appia cur toties te via Lanuvium?*

addatur hic locus illis, in quibus *Appia* ſimpli-
 citer pro *via Appia* occurrit. de quo vide ad
 Tom. I. Anth. Lat. pag. 448. ſed male N. Hein-
 ſius *Appias*, *Appiades*, in locis Ovidii ad viam
 Appiam retulit. ut notavit Bentlejus ad Horat.
 Lib. I. od. 22. 14. & teſte Askew.

20. *Si ſine me, ſamae non ſine labe meae.*] *Nec
 ſine me* in primo Leid. *Deſine me* Voſſ. pr. *Seſ
 ſine me* Mentel. *Nec ſine me, ſamae nec ſine labe
 meae* Guyetus, merito improbante Heinfio. *ſamae
 tuae* in Vaticano quinto: unde forte legendum
ſamae non ſine labe ſuae. tota enim exprobratio
 viſa

Spectaculum ipsa sedens primo temone pendit,
 Ausa per inpuros frena movere locos.
 Serica nam taceo volfi carpenta nepotis,
 Atque armillatos colla Molossa canes.

25. Qui

via Appia tamquam teste advocata, in Cynthiae
 libidinem cadit, sic Lib. II. El. 23. 71.

*Sed de me minus est. famae iactura pudicae
 Tanta tibi miserae, quanta mereris, erit.*

praeced. versu *Turpis Aricina* ex v. c. adfert
 Gebhardus. confer Cl. Schrader. C. v. Emend.
 p. 90.

21. *Spectaculum ipsa sedens primo temone pendit,
 Ausa per inpuros fr. mov. locas.]*

Spectaculum in plerisque codd. *Spactandum* cod.
 Scalig. eadem varietate qua infra v. 56. ubi *Spe-*
ctaculum eodem modo ac hic loci, adjunctam habet
 indecorae actionis significationem, ut nempe
 conspiciendam se omnibus praeberet ipsa aurigae
 scamno insidens, prona in temone pendens, &
 verberemantos increpans. quod adposse viri do-
 cti conferunt cum loco Phaedri Lib. III. fab. 6.

*Musca in temone sedit, & mulam increpans:
 Quam tarda es? inquit, nam vis citius pro-*
gredi. &c.

*Respondit illa: verbis non moveor tuis;
 Sed istum timeo, sella qui prima sedens
 Fugum flagello temperat lento meum.*

ubi Patruj mei conjecturam *Tergum flagello* fir-
 mat locus Ovidii Lib. III. Am. 2. 11.

Et modo lora dabo, modo verbera terga notabo.

& Statii Lib. VI. Theb. 523.

Verberibusque jubar & terga laceffit habentis.

Inpuros jocos in Excerptis Modii, Leid. sec. &
 D'Orvi. altero, & ed. Venet. 1475. Reglensi,
 ac Volsi. ut ad marginem libri sui coniecerat
 Marklandus, & *per inpuros jocos* exponebat, *in-*
ter jocos obscenos. cocos in Askew. sed *per inpu-*
ros locos quod currum egisse dicatur Cynthia,
 auget ejus petulantiam, sive e via Suburana,
 vel lutosâ Via Sacra, profectam intelligat, sive
 Esquilias pluvialis aquosâs, sive ab Appia via de-
 flexerit per loca sordidiora, & a communi tramite
 devia, in tabernam Aricinam. vide hic Passer-
 ratium.

23. *Serica nam taceo volfi carpenta nepotis,
 Atque armillatos colla Molossa canes.]*

locus obscurissimus, & veterum codd. MSS. at-
 que editorum corruptelis valde olim foeditus.
 eorum Variantes scripturas aliis forte ad felicio-
 res conjecturas profuturas hic colligere non ta-
 debit. *Sic auriga trahit volfi carpenta nepotis* in
 cod. Pontani. ut *auriga* sit Cynthia. Si rogas
amphraeta vel si carpenta nepotis in Colotiano,
 & primo Vatic. in aliis Vaticanis *Sirnia* num
 cepit, *Siriga nam talto*, vel *Siriga non talto*,
 ut in Borrich. Heinsiano, & meo primo, in Re-
 gio & Colbertino, *Siriga nam capto Volsi car-*
penta nepoti, & in margine, *Serica non taceo*
volsi carpenta nepotis, & in altero Regio, *Ser-*
ica nam taceo. in Askewiano *Sirringa nam trahto*
volsi carp. nepotis. in Harlejano Musei Britann.
Siringam trahto volsi carpenta nepotis. *Siriga nam*
capto volsi Mentel, ed. Venet. 1475. & Re-
 glensis. *Siriga nam capto* cod. Scalig. *Serica nam*
capto Volsi Groning. *Siriga — nepoti* Neapol.
Siriga nam talto ambo Leidd. Voss. pr. & quart.
 & meus secundus. *Siringam trahto* Voss. tert. *Si-*
ringam trahto volsi carp. nepote uterque D'Orv.
 & ed. Venet. 1487. *volsi* in sec. Leid. Voss.
 tert. & D'Orv. sec. Si rogas *amphraeta volsi carp-*
entis ed. Volsi; qui sic in notis emendandum
 censuit, addita interpretatione absurda. primus
 Beroaldus commodum loco sensum dedit emen-
 dando *Serica nam taceo volsi carpenta nepotis*,
 & interpretatus est, „ Cynthia abjecto pudore
 „ ibat in curru, nec aurigae mupia obire vere-
 „ batur: taceo autem illa carpenta fuisse *nepotis*,
 „ hoc est luxuriosi, *volsi*, id est, molliis &
 „ evirati, quibus serico velamento decoratis
 „ Cynthia vehebatur.” hanc vero lectionem se-
 cutus Aldus, Junta, Colinaeus, Gryphius, Can-
 terus, Grasserus, aliique. & sic legebat Auratus.
 primus Turnebus Lib. VIII. Advers. 2. & post
 eum Scaliger, Beroaldi commentum ut nugato-
 rium explodens, emendandum censuerunt, *Stri-*
ga, nam capto. ut Cynthiae ipsius verba sint.
Strigare autem dicuntur equi, quum interquiescunt,
 cui contrarium *refrigare*, quod verbum Senecae
 Epist. 4. restituendum monet Scaliger. idque pla-
 cuisse

25. Qui dabit immundae venalia fata saginae,
Vincet ubi erasas barba pudenda genas.

Quum

cuisse videtur J. Douſae P. ad marginem ed. Rovill. in qua editum *Siriga nam capto*, & Marklandus in ed. Graeviana, in qua *Serica nam taceo*, hanc Scaligeri lectionem substituerat, adeoque probaverat. Sed recte Broukhufius monuit sic turbari orationis seriem, quia per totam Elegiam solus loquitur poëta, & praeterea hac correctione peccari in leges metri, quia *Strigare* primam corripit, de quo verbo vide notata ad Anth. Lat. Vol. I. pag. 311. 312. & Cl. Schraderum Praefat. ad Emend. pag. 36. & 137. Scaligerum vero pungit Gebhardus, tamquam ille Turnebo hanc lectionem sublegisset, quum notat, *magnum Turnebum depositum hunc locum perſaſſe primum, idque alios frustra ad se trahere conatos esse*. Scaligerum quoque in prima sua editione male secutus Vulpius edidit *Striga*, nam *capto*, notans Cynthiae verba ad rhedarium esse, cui strigare seu equos cohibere jubet, ut postea majori incitatione currant & adsequantur nepotis, seu decoctoris luxuriosi, carpenta. sed haec omnia a sensu loci alienissima. aurigantem enim ipsam Cynthiam paullo ante innuit. Recte igitur in altera editione Vulpius sententiam mutavit, & commodae Broukhufii explicationi adquevit, quem *polito & limato* iudicio de hac tota Propertii Elegia omnium optime promeritum ingenue laudat. Salmasii vero conjecturam *Syrice nam taceo*, seu minio Syrico inducra carpenta ideo etiam rejecit Broukhufius, quia Syricum inter colores ignobiles reponit Plinius. neque probasset, ut puto Heinſianam, qui in Notis Propertianis p. 753. legebat *Histrice jam taceo*, id est histrionica. Illius igitur Elegiae hujus integrae expositione contenti sumus, donec meliora adferant alii. de paralepsi illa *nam taceo*, & aculeato ejus sensu quae animadvertit, adde notata ad T. II. Anth. Lat. pag. 558. & de armillatis canibus grandioribus, quorum rhedae adcurrentium colla molossa armillis, e brachiis suis demtis, lasciviae causa exornasse Cynthiam recte interpretatur, adde Viliii notas ad Gratii Cynege. v. 401.

25. Qui dabit immundae venalia fata saginae,]

Qui dabit Voss. pr. & quart. *facta* D'Orv. pr. & ed. Ven. 1487. *farta* in Vatic. quinto. ed. Aldi utraque, Junt. Colin. Gryph. 1551. Antwerp. Christ. Plantini, Graſſeri & Douſar. Raphaelengiana. *farcta* in ed. Volsi, qui interpretatur, *vendet farctas & opimas aves ex saginario*. Beroaldus dupliciter exponit, *nepos ille vulsus & mollis, qui in Cynthiae curru nunc gestatur, quum ceperit esse barbatus, efficietur fartor, & vendet farcimina ganeonibus & helluonibus*. hinc sumferunt interpretes Galli, quos irridet Broukhufius. sed si *farta* legatur, forte de popina intelligi posset, & *immunda sagina* referri ad meretrices, quae in popina alebantur, vel ad exoletas, quas ex popina alebat nepos ille vulsus. Alteram vero Beroaldus interpretationem proponit, prima veriore, qua *dare venalia fata immundae saginae* explicat, mortem are venalem gladiatoriae arenae, quia ludo gymnastico auctorati inmodice alebantur, ut cibis validioribus saginati fortius digladiarentur, adeoque Propertius innuat, glabrum illud Cynthiae delictum aliquando operam suam lanistae locaturum, ut se turpissimo hoc quaestu saginet. ita intellexit Turnebus Lib. VIII. Advers. 2. Scaliger ad h. l. & ad Manilium Lib. IV. 225. illo versu, *Nam caput in mortem vendunt & funus arenae*. neque aliter Janus Douſa Lib. IV. Explan. Plautin. c. 24. & A. Schottus Lib. V. Observ. cap. 9. vide etiam Passeratium & Vulpium. *immuni arenae* legit Heinſius in notis ad Propert. p. 754. ubi in loco Manilii emendat *munus arenae* pro *funus*. recte igitur *venalia fata* in cod. Neapol. Mentel. altero Regio, Colbert. Askew. Harlejano Musei Britann. Borrich. Heinſiano, Groning. Leidensibus, Vossianis, altero D'Orvill., & meis, cum ed. Ven. 1475. Regienſi, Mureti, Rovillii, Gryphiana 1573. & Canteri. mox *vincis* Askew. & *crassas genas* male in Veneta utraque, & Regienſi. *erasae genae* optime *vulso* & *mollis nepoti* conveniunt, quas virilem barbam asperiozem invito vestitum dicit. sive ut auctor Carm. Ithyphall. Ep. 3. (T. II. Anth. Lat. p. 481.) *Cum teget obſeſſas invida barba genas*.

Rrrrr

27. Quum

Quum fieret nostro toties injuria lecto,

Mutato volui castra movere toro.

Phyllis Aventinae quaedam est vicina Dianae,

30. Sobria grata parum: quum bibit, omne decet.

Altera

27. *Quum fieret nostro toties injuria lecto,
Mutato volui castra movere toro.*]

haec praecedentibus recte connexa viri docti notarunt, quia post memoratos Cynthiae amores cum inberbi decoctore, quem voluptatis comitem in hoc itinere Lanuvino adsumferat, ista injuria permotus poeta indicat, se torum mutare, castra movere, seu cum aliis puellis pervigillum Veneris celebrare constituisse. unde patet male in multis codd. MSS. & edd. antiquis novam hic inchoari Elegiam. ut monuit etiam Livinejus. *injuria* hac in re frequens Propertio vox. ut Lib. I. El. 3. 35.

*Tandem te nostro referens injuria lecto
Alterius clausis expulit e foribus.*

& El. XVIII. 23.

An tua quod peperit nobis injuria curas.

Euripid. Med. 1369.

Ἄλλ' ὅρμῃ, εἴτε σοὶ ποδῶντες γάμοι.

vide ad Lib. III. El. 6. 19. dein *Mutato* in Mentel. binis Leidd. Voss. tert. D'Orv. pr. *Mutato* in cod. Scallig. qui id probat, & Heinsiano, Voss. quarto, D'Orvill. sec. meo utroque. prima Ald. Junt. Colin. & Grasseri *voluit* in Neap. duobus Vatic. Borrich. Askew. sec. Leid. Voss. tribus, utroque D'Orv. & meo priore. *Mutato voluit* in Groning. utraque Veneta, Regiensis, & Volsi, *Multa rato voluit* Voss. pr. *mutato toro* recte legi patet ex v. 87.

Atque ita mutato per singula pallia lecto.

sic & alibi *mutare* & *mutare* confusa sunt. vid. ad Tom. II. Anth. Lat. 528. & quae de variata verbi *mutare* constructione illic notavi. quibus adde Bentlejum ad Horat. Lib. II. od. 16. 19. ubi tamen legendum potius videtur,

——— *quid terras, alio calentes
Sole, mutamus patria? quis exsul
Se quoque fugit?*

de quo vide ad Lotich. pag. 48. Idque prae ceteris firmat Virgilii locus II. G. 512.

*Exfilioque domos & dulcia limina mutant,
Atque alio patriam quaerunt sub sole jacentem.*

29. *Phyllis Aventinae quaedam est vicina Dianae,
Sobria grata parum: quum bibit, omne
decet.*]

Phyllis Avent. q. e. amica Dianae in Borrich. Heinsiano, & meo primo. dein *quum dabit*, pro *bibit*, male in D'Orvill. sec. sensus est, si vino madida sit, venustatem ei addit Laetitia datur. ut Lib. II. El. 24. 36.

Jam bibe, formosa es: nil tibi vina nocent.

Ovidius Lib. X. Met. 266.

Cuncta decent; nec nuda minus formosa videtur.

ubi *cuncta decent*, ut hic *omne decet*. quam locutionem multis exemplis contra Bonciarium, adfirmantem *omne* vi substantiva, numero singulari, inusitatum esse, bene tuetur Broukhufius. hinc apud auctorem Eleg. in Obit. Maec. v. 110. T. I. Anth. L. p. 276. *omne perita* vindicavi adversus Salmasium *omniperta* emendantem, ut *omnipotens, omniscius*, & sim. quod tamen adeo probare videtur Menckenius in Miscell. Lips. Nov. T. III. p. 165. ut hac voce *omnipertus* Lexica augenda judicet, quia *peritus* cum casu quarto *omne*, vix recte dici existimat. sed Graecismus est. qualem Horatio Lib. III. od. 8. 5. adstruxit Bentlejus, *Docte sermones utriusque linguae. pro sermonis*. ut in aliis. *omne decet* eleganter, ut Graecis *πάντα πείρω*, omnia quae agit, decora & gratiosa cum venustate agit. Ovidius II. Am. 5. 43.

Spectabat terram; terram spectare decebat.

Moeſta erat in vultu, moeſta decenter erat.

& Lib. I. A. A. 533.

Clamabat flebatque simul, sed utrumque decebat.
ubi

Altera Tarpejos est inter Teia lucos,
 Candida, sed potae non satis unus erit.
 His ego constitui noctem lenire vocatis,
 Et Venere ignota furta novare mea.
 35. Unus erat tribus in secreta lectulus herba.
 Quaeris concubitus? inter utramque fui.

Lygdamus

ubi placebat male in cod. Huydec. quae glossa est. sic Cynthia licet furibunda tamen decens infra v. 52. plura vide ad Tom. I. Anthol. Lat. pag. 632.

31. Altera Tarpejos est inter Teia lucos,
 Candida, sed potae &c.]

inter est Neap. Inter Tarpejos est altera Teia lucos in D'Orvill. & meo priore. Heinio non inmerito displicebat Candida, ideoque sublata in fine versus prioris distinctione, quae in priscis edd. non adposita est, legebat, Tarpejos est inter Teia lucos Condit. habitans nempe in cellula vel taberna, quae erat in mediis lucis inter Capitulum & Campum, ut Phyllida prope templum Dianae, quod in monte Aventino erat, habitasse indicat. vel Cognita, nota ac famosa. est enim mediae significationis vox. Lib. I. El. XI. 17.

Non quia perspecta non es mihi cognita fama.

Lib. II. El. 2. 16.

Cognitus Iphicli subripuisse boves.

& El. 22. 33.

— sat eris mihi cognitus unus.

potis male in D'Orvill. primo. erat in secundo.

33. His ego constitui noctem lenire vocatis.] linire in ed. Veneta 1475. Brixienfi, & Volsci. vocatis ad se has puellas, non sine emphasi, & sensu liberiore, dixit. ut apud Horatium Lib. III. od. 6.

Sed iussa coram non sine consilio
 Surgit marito; seu vocat inceptor,
 Seu navis Hispaniae magister,
 Dedecorum pretiosus entor.

sed in cod. Neap. hic legitur venire vocatis, quae lectio forte irrepit ex nota glossatoris, qui vac-

as explicuerat venire iussis, instar domini iubentis, illisque coenae & concubitus gaudia addicentis, tempore locoque constituto, ut noctem sibi, quia a Cynthia solus erat relictus, amaram lenirent. Ovidius Epist. III. 100.

Saeptus in dominum serva vocata torum.

ubi vide Heinium. noster supra Lib. II. El. 19. 73.

Quamvis te persaepe vocet, semel ire memento.

ubi praecedenti vocare respondet verbum ire, ut accedere, velut ex herilis imperii mandato, post vocare sequitur apud Horat. II. Sat. 3. 262. Nec nunc, cum me vocet, ultro Accedam. ita interpungendum, non, cum me vocet ultro, Accedam. Cicero pro Flacco cap. 38. Quare si quis illuc me vocat, venio. & Paradox. v. 2. vocat? veniendum est. ita post citari sequitur venio apud Ovidium Epist. VII. 101. seqq.

Hinc ego me sensi noto quater ore citari:

Ipse sono tenui dixit, Elissa, veni.

Nulla mora est: venio, venio tibi debita conjur.

ubi pro citari in Juniano, Palatino & Scriveriano codice est vocari. & sic aliis in rebus vocare & venire respondent. vid. Broukhuf. supra ad Lib. I. El. 14. 14. vocare autem optime binis his scortillis convenire, & inde Catullo vocatines ad convivia dici Ep. 48. Quae sunt in triviis vocationes, notavit Passeratius. de quo vid. J. Gulielmi Verisim. cap. XVIII. & Torrent. ad Suet. Callig. cap. 39. furta notare male in D'Orvill. pr. & meo secundo. ignota Venere explicabat Marklandus, quam non ante expertus erat, vel peregrina. quo sensu saepe hac voce nostrum uti notaverat.

35. Unus erat tribus in secreta lectulus herba.
 Quaeris concubitus? inter utramque fui.]

Unus erat ternis secreta Francius. sed quomodo herba?

Rrrr 2

Lygdamus ad cyathos, vitrique aestiva supellex,
Et Methymnaei Graja faliva meri.

Nilo-

herba? quam lectionem Interpretibus olim probatam miror. Scaliger notat, *nulla erat herba*, sed proverbialiter dictum esse, ut *Chloridos herba* supra El. praec. v. 72. id irridet quidem Passeratus, sed ipse nihil melius adfert. Vulpus intelligebat torum ex herba constructum. ut Lib. III. XI. 36.

Ataque nativo creverat herba toro.

cui explicationi non conveniunt *valvae*, quas memorat v. 51. *totas resupinat Cynthia valvas*. an per illas horti januae intelligendae? An legendum *secreto horto* vel *arvo*? nam indicatur hic locus a domo Propertii remotior. Sed praestat cum N. Heinsio Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 24. & in Notis Propert. p. 754. *secreta lectulus umbra*. ut pro umbraculo vel tentorio capiatur. eadem confusio infra v. 75. *Tu neque Pompeja spatibere cultus in umbra*. ubi etiam *herba* in MSS. & ita hae voces variantur in MSS. apud Ovid. III. A. A. 694. X. Met. 533. & Virg. Ecl. III. 55. ubi vide Patru mei notas. *umbras* vero pro tabernaculis poni patet ex Festo, ubi dicit, *Umbræ vocabantur Neptunalibus casae frondeae pro tabernaculis*. & *umbras* dici mercatorum *arvas*, seu tabernacula, in quibus merces exponebantur, docet Casaub. ad Theophrast. Charact. pag. 335. & ad Athenaeum Lib. V. cap. 6. *trichilam* vocat auctor Copae v. 8. *Et trichila umbriferis frigida arundinibus*. ubi plura ad hunc locum notavi. minore versu *concubitus* non de coitu libidinis, sed de ordine jacendi in toro conviviali intelligendus, inter utramque enim medium, loco quippe honoratiore, se accubuisse innuit, ut recte explicuit Passeratus, idque docent sequentia, in quibus post epulas inter vina notae melioris, & instrumenta tibicinis, crotalistræ, ac tibiae a pumilione saltante inflatae, cyathos ministrante Lygdamo, peractas ad aleae lusum pergit, quem inter dum vocis cantu, & nudato pectore eum ad ampliorem voluptatem adlicere tentant scortilla, subito interveniente Cynthia deprenditur miser, elque voluptatis suae poenas dat, pace non redintegrata, nisi quum perfolvisset id, quod illam capere oportebat, sed interscipere maluissent hae Thaidæ. & ita hunc versum intelligendum movuit Broukhufius ad hujus Lib. El. I. v. 4. eodem

sensu *cubare de jaccubitu* ad mensam, in loco Tibulli Lib. I. El. 7. 17. & seqq.

*Neu juvenes celebret multo sermone caveto;
Neve cubet laxo pectus aperta sinu.
Neu te decipiat nutu, digitoque liquorem
Ne trahat, & mensae ducat in orbe notas.*!

tales epulas sub tentorio actas describit Tibullus Lib. II. El. 5. 95. seqq.

*Tunc operata Deo pubes discumbet in herba,
Arboris antiquae qua levis umbra cadit.
Aut e veste sua tendunt umbracula fertis
Vincta, coronatus stabit & ante calix.
At sibi quisque dapes & festas exstruet alte.
Cespitibus mensas, cespitibusque torum.*

ubi similiter *herba* & *umbra* in codd. MSS. variatur, in quibus legitur,

— *discumbet in umbra
Arboris antiquae, qua levis unda cadet.*

quod ex alio Tibulli loco interpolatum recte rejicit Broukhufius.

37. — *vitrique aestiva supellex,
Et Methymnaei Graja faliva meri.]*

sic optime emendatum a Scaligero pro vitiosa librorum scriptorum & editorum lectione *utrique aestiva*. quod in omnibus meis veterum codd. Excerptis etiam exstat. *utrumque extiva* corruptius in meo secundo. sed *vitrique aestiva supellex* firmatur unice ex imitatione Auctoris Copae v. 29.

*Si sapiis, aestivo recubans te prolie vitro,
Seu vis crystallo ferre novos calices.*

quo loco eadem luxuriae instrumenta sic describit, ut haec Propertiana in animo habuisse videatur. dein *Est Methymnaei* in Colbertino. *Graeca faliva* in Mentel. Excerpt. Scalig. Borch. Groning. Heinsiano, Askew. Harlej. Musei Britann. duobus Leidd. tribus Voss. D'Orvill. sec. & meo priore. cum ed. Ven. 1475. Regiensis & Volsi. *grata faliva* in Colbert. primo D'Orvill. & meo sec. ed. Ven. 1487. Beroald. Aldina utraque, Junt. Colln. Mureti, Rovill. Gryphianis,

Nilotes tibicen erat, crotalistris Phyllis,
40. Et facilis spargi munda sine arte rosa.

Nanus

nis, Canteri, Antverp. Christ. Plant. Grafferi, aliisque. quod e loco Plinii licet retineri posse notet Passeratius, cum Palmerio tamen *Graja* probat. & sic Guyetus & Heinsius. idque praeferebat Janus Doufa P. ad marginem ed. Rovill. notabatque eandem depravationem esse in loco Ovidii Lib. I. A. A. 686. & illic legendum,

Grajaque in Iliacis moenibus uxor erat.

pro *Grata*. *Methumei* in Askew. *Methineei* Borrich. *Methinei* in meo primo, aberratione librorum. de vino optima notae Methymnaeo, quae civitas insulae Lesbii erat, vide Servium & Philargyr. ad illa Virgiliti Lib. II. G. 90.

*Non eadem arboribus pendet vindemia nostris,
Quam Methymnaeo carpit de palmitis Lesbos.*

Silius Lib. VII. 211.

*Tmolus & ambrosiis Ariusta pocula succis,
Ac Methymnae ferax lacubus cessere Falernis.*

vide Tristatum Tom. II. Comment. pag. 280. ubi inter alia notat, quotannis illic odoratum fuisse Bacchi caput, quod in Methymnaeorum numo conspici censet Liebe Gotha Numar. pag. 187. sed quem integriorem produxit Pellerinius Tom. III. Num. Pop. & Urb. Tab. CIII. N. 6. ubi etiam alios exhibet Methymnae numos, in quibus illud Bacchi caput hedera cinctum, & cantharus cum uvis dependentibus conspicitur. *grata saliva cadi* perperam adfert J. Bapt. Pius ad Lucret. IV. 642. *salivam* pro gustu & sapore grato dici notant Salmast. ad Solin. Tom. II. p. 1282. & Casaub. ad Perf. Sat. VI. p. 483. quamquam de spuma vini salientis alba etiam intelligi possit. vide ad Eleg. praec. v. 45.

39. *Nilotes tibicen erat, crotalistris Phyllis*] Haec est Scaligeri restitutio, vel *Niletes*, seu Aegyptius. quum in libris MSS. & edd. vetustis legeretur *Nile tuus tibicen erat*. quod in omnibus etiam meis codd. & editionibus praeis, quas consului. nam Aegyptios pueros, praesertim Alexandrinos, seu *Pharia de puppe loquaces delicias*, ut vocat Statius, adhibebant ad mensam, qui instrumentis musicis, cantu, dieteris jocis-

que procacibus convivas delectarent. de quibus vide Interpretes ad Petron. cap. 31. Herald. ad Arnob. Lib. IV. p. 164. & Salmast. ad Capitolini Verum cap. 8. Recte igitur *Nilotes tibicen*, ut Scaliger emendandum monuit, receptum est. in Vaticanis legitur: *Hile* vel *Ille*. Sed non aequae feliciter res ei cessit, quum in altero versus huius membro legendum existimaret, *crotalistris Phyllis*, ut Memphis vel Syennetica crotalistris intelligatur, e Phyllis, insula ad Syenen oriunda, adeoque patriae nomen utrique detur, & *crotalistris Phyllis* eo loquendi modo dicatur, quo *hospes Zacyntho*, & sim. id nollem viro Illustri excidisset, neque probasset Broukhussius. obstat enim prima syllaba, quae brevis est. ut recte animadvertisse D'Orvillium, notat Patruus meus ad Lucan. Lib. X. 313. vulgata tamen *Phyllis* mihi de mendo suspecta est, neque enim verosimile videtur poetam huic crotalistris idem dedisse nomen, quod puellae, quacum voluptuabatur. *Phyllis* exaratur in nonnullis MSS. Latet igitur forte aliud feminae nomen; an *Phidys*? quale est in Alcaei Epigr. Lib. III. Anth. Gr. Tit. XII. N. 19. vel an *Phryne*? ut a celebri *Phryne* Thepsia sic dicta fuerit, nam amabant ex antiquo & remotiori tempore talia nomina inponere. pro *crotalistris* in v. c. Perreji; Colot. & duobus Vatic. *choropsaltris*. *choralistris* Neapol. Mentel. Regii, Colbert. Groning. Borrich. Heinsian. & vetustis edd. *chorolaftra* Askew. *coralistris* in utroque D'Orvill. & meis. *chorolistris* primus Leid. *coloristris* Voss. tert. in aliis vitiosus. sed verissime *crotalistris* emendavit Turnebus Lib. VIII. Adv. cap. 18. quem hic paullo acerbius perstringit Scaliger, qui eandem sibi adolescenti emendationem excogitatam notat. *crotalistris* est, quae *crotala*, seu *crepitacula* & cymbala, manibus percutit, a quibus diversa erant scabilla, quae pedibus adligata motu personabant. quales feminas cymbala, crotala, ac tympana percutientes e vetustis monumentis conspiciendas exhibuit Sponius in Miscell. Erud. Antiq. pag. 21. talis crotalistris Quintia describitur in Carm. Liberis Ep. XXVI.

*Cymbala cum crotalis, pruriginis arma, Priapo,
Ponit, & adducta tympana pulsa manu.*

Rrrrr 3

*

Nanus & ipse suos breviter concretus in artus

Jactabat truncas ad cava buxa manus.

Sed neque suppletis constabat flamma lucernis,

Recidit inque suos mensa supina pedes.

45. Me

& talis Syrisca Copa initio Elegiae incerti sed vetustissimi poetæ:

*Copa Syrisca, caput Graja redimita mitella,
Crispum sub crotalo docta movere latus.*

ubi plura huc facientia notavi. & adde Christ. Gotl. Schwarzium in Miscell. Polit. Hum. pag. 110. & 111. qui refutat Scaligerum, Copae initium de utre inflato male interpretantem, & de arundine fissa capiendum docet. hinc desumpta eleganti translatione Ciconia crotalistris avis, a sonitu instar crotalorum crepitante, dicitur, ut in Petronii Epigrammate ibidem Turnebus optime emendavit, cujus verba in notas Erhardi ad ejus Satyr. cap. 55. pag. 270. relata sunt.

41. *Nanus & ipse suos breviter concretus in artus
Jactabat truncas ad cava buxa manus.*

Magnus etiam in plerisque meis codd. Reg. Colbert. Mentel. Borrich. Askew. duobus Leidd. Voss. tribus, utroque D'Orvill. & meis, & in utraque Veneta, Regiensi, & Volsi, qui notat nonnullos male jocularis nomen existimare qui se ita colligat in artus, ut exiguae staturae videatur. Neimus in Neapolit. hoc est Mimus, ut editum in prima Aldi, Junta, Colinaei, & Grasseri. sed Nanus primus restituit & edidit Beroaldus, unde in Aldi secundam, Mureti, Rovilli, Gryphianas, Plantinianas, Capteri, & reliquis translatus fuit. & sic legi in Voss. quarto a man. sec. testatur Oudend. ad Suet. Tib. cap. 61. p. 447. dein concretus, ut edidit Broukhusius, est etiam in Regiis, Colbert. Askew. & reliquis meis codd. cum priscis edd. curvatus ex suo codice praetulit Scaliger. contractus in aliis. quod Guyeto placebat. ut apud Ovid. XIV. Met. 95. Membraque contraxit. tenuatus nostro Lib. II. 18. 21. Sed tibi si exiles videor tenuatus in artus. & supra El. III. 27. Diceris & macie vultum tenuasse. concretus probatur a Barthio ad Stat. Lib. I. Silv. 6. 59. & Lib. VII. Th. 171. ubi suos artus explodit, & legit Nanus & insultos brevior concretus in artus.

quod recte rejecit Broukhusius. nam suos artus obvia notione dicit, pro, sibi proprios. vide etiam quae ad loci hujus illustrationem dedit I. Vossius Observ. ad Pomp. Melam Lib. III. c. 8. p. 295. qui curvatus cum Scaligero probasse videtur, & truncas manus exponit. concretus in antro Voss. pr. minore versu choraulen describi notat Salmas. ad Vopisc. Carin. cap. 19. pag. 820. & ad ejusd. Aurelian. cap. 6. p. 427. quod firmatur ex Graeca Inscriptione monumenti, cujus ex Boissardo meminit Broukhusius, sed quam produxerat jam Scaliger cum hac epigraphe ΜΥΠΙΝΝΟΙ ΝΑΝΟΙ ΧΟΡΑΥΑΗ. existat apud Gruter. jactare manus ad cava buxa pro saltare ad tibiam exponit la Cerda in Advers. Sacris cap. 141. pag. 331. quod probandum videtur. buxus enim de tibia mensis adhibita. Ovidius IV. Met. 30.

*Femineae voces, impulsaque tympana palmis,
Concavaque aera sonant, longoque foramine
buxus.*

& XII. 158.

*Non illos citharæ, non illos carmine regum,
Longave multifori delectat tibia buxi.*

& Lib. I. ex P. Ep. 1. 45. pro sistro Phrygiique foramine buxi. Ceterum ad horum ac praecedentium illustrationem referri potest Insigne monumentum vetus, in quo vir & uxor in lecto ad mensam decumbunt, adstantibus duobus pocillatoribus, musicorum turba, puella cymbalum, pueroque symphoniaci duplicem tibiam tenente, quod exstat apud Montfaucon Tom. III. Antiq. Lib. III. cap. 1. pag. 66.

43. *Sed neque suppletis constabat flamma lucernis,
Recidit inque suos mensa supina pedes.*

conferenda haec sint cum simillimo Petronii loco Satyr. cap. XXII. alii circa pedes discumbentium sparsi jacebant, alii parietibus adpliciti, quidam in ipso limine conjunctis marcebat caputibus: luxuriae quoque humore defecta, tenuis & extramum

45. Me quoque per talos Venerem quaerente secundos,
Semper damnosi subfiluere Canes.
Cantabant furdo, nudabant pectora caeco.

Lanu-

mum lamen spargebant. — cecidit etiam mensa cum argento. ubi vide Interpretum notas. & ad Sueton. Tib. cap. 19. quoties lucubrante se decideret lumen & extingueretur. lucernae igitur hic non suppletæ, ut supra El. III. v. 60. Seu voluit tangi parca lucerna mero. lucernam jam dormitantem vocat Ovidius Epist. XIX. 195. ubi vide notas. veteres enim non solitos fuisse extinguere lucernas, sed sponte defecisse, notat Scaliger ad Cirlin v. 344. mensa autem hic ex petulantia jam languescere eversa, sed ex rixa supra Lib. III. El. 6. 3. perperam vero in multis codd. MSS. & edd. vetustis Decidit, & pejus Reddit et in Voss. quarto. id nempe mutarunt, qui de syllabæ modulo solliciti erant, quæ producitur in similibus verbis compositis. neque opus erat rettulit, reppulit, repperit cum aliis syllabæ metuentibus scribere. ut centies, a viris doctis monitum est. vide Heinf. ad Ovid. Epist. XIV. 46. Patruī mei notas ad Lib. I. Am. 7. 62. Drakenb. ad Siliū Lib. I. 309. Oudend. ad Lucan. Lib. III. 113. & ad Lib. IV. 747. qua in re multorum errores operose castigavit Cl. Schraderus præfatione ad emendationum Librum pag. 41. & seqq non tamen cum Broukhuisio ingerendum esse nostro Lib. II. El. 24. 22. Nobis illorum refaciamus iter, recte illic, ni fallor, notavi.

45. Me quoque per talos Venerem quaerente secundos,
Semper damnosi subfiluere Canes.]

secundo Neapol. Voss. pr. & quart. *clamosi* male in Askewiano. cur Canes in talorum jactu fuerint *damnosi*, ex loco Aristotelis disquirat Caesarius Rhodiginus Lib. Lect. Antiq. cap. 27. & Fromondus ad Senecæ Apocoloc. pag. 827. N. 134. sed quem Senecæ locum vexatissimum de hoc infelici talorum jactu jam ante Fromondum explicuerat Rutgerius Lib. IV. Variar. Lect. cap. 17. vide etiam Casaub. ad Pers. Sat. III. 49. qui *damnosam* caniculam vocat. Ovidius Lib. II. A. A. 206.

*Seu jacies talos, vitam ne poena sequatur,
Damnosi facito stent tibi saepe canes.*

& II. Trist. 474.

*Quid valeant talis, quo possit plurima jactus
Figere, damnosos effugasque canes.*

vide etiam Delril Comment. ad Senecæ Herc. Fur. pag. 247. Markland. ad Statii Silvas p. 245. & quæ notavi ad T. I. Anth. Lat. pag. 718. ubi hoc Propertii loco vindicavi illud Auctoris Copae v. 37. *Pone merum & talos, pereant, qui crastina curant.* ubi *calathos* conjecerat Heinsius. Sed de his, atque omni talorum ludo copiose disseruit Ferrarius Lib. I. Elest. cap. XVI. p. 58 — 67. & de singulis talorum vel tesserarum jactibus lucrosis vel adversis copiose disseruit Dan. Sauterius in Palamede, sive de Tabula Lusoria, Lib. I. cap. 28.

47. Cantabant furdo, nudabant pectora caeco.] respicere videtur illud Virgilii Ecl. X. 8. *Nos canimus surdis.* Ovidius Lib. III. Amor. El. 7. 61.

Quid juvat, ad furdas si cantet Phemius aures.

48. Lanuvii ad portas heu mihi solus eram.] Suam mentem poetæ invito dant, qui in obscuræ hujus loci explicatione intempestive ingeniosi esse nituntur, quos inter est Janus Gruterus, ex ejus Lib. XXIII. Suspicionum ineditar. cap. 7. hic adponam illius animadversionem valde jocularē. Postquam enim in loco Plauti Trucul. Act. II. Sc. II. 20. *Laviniae hic sunt, quas aves, victoriarum, haestasset, an cum Bosio rescribendum Lanuvii, an vero retinendum Laviniae, & notasset, Lanuvium non tantum urbem signare posse, sed & eam quoque corporis partem, qua sita sunt pudenda, quæque Graeci Κοχῶλυ vocant, subjungit ista: „ Quod adtinet ad illa „ Propertii Lib. IV. El. VIII. Lanuvii ad portas &c. adsentior Turnebo & Bosio portas „ Lanuvii capi pro pube muliebri, quia in voce Lanuvii allusio quaedam ad lanuginem. at „ interim videatur, an etiam pro solus legi queat „ lorius, meo animo non prorsus incite. præcipue cum meminerim lori ejus, qui in aqua, „ apud Petronium cap. 57. item ejus quod canit „ Martialis Lib. X. Ep. 55. Loro cum similis „ jacet remisso. hæc intelligentibus si non nimium*

Lanuvii ad portas heu mihi solus eram.

Quum

„ mium , certe satis , quare taceo .” His vero subiungit eodem Libro cap. 9. „ Quae paullo „ prius de *Lanuvii portis* dixi , cum sint , qui „ negent *portam* ea significatione venire , id pro- „ bare conabor , sic sane cepit lepidissimus poë- „ tarum Tibullus , jambo ad Priapum , *Araneo- „ sus obsidet fores situs* . ita enim lubens legerim . „ sic liberi Carminis Auctor ,

„ *Fam pridem stator hic libidinosus ,*
„ *Alternis ineundo & exeundo ,*
„ *Porta te faciet patientiorem .*

„ Catullus ,

„ — — patente porta
„ *Percurrent mugilesque raphanique .*

„ eo alludere videtur meretrix illa apud Plau- „ tum Trucul. Act. IV. Sc. 4. 17.

„ *Cogitato mus pusillus quam sit sapiens bestia ,*
„ *Aetatem qui uni cubili numquam committit*
„ *suam ,*
„ *Quia si unum ostium obsideatur , aliud per-*
„ *suum fugium gerit .*

Haec Gruterus . quae satis manifestant , quam absurde de poetarum elegantissimis , etiam liberioribus , judicare possint Viri ceteroquin eruditissimi , si semel vel ex depravato sui seculi gustu , vel aliorum auctoritate abrepti adliterationibus vel adlusionibus verborum longe quaesitis , & plerumque ridiculis , iudicii sui acumen hebetaverint , & ingenium inquinaverint . Praeiverat Grutero sic deliranti Caelius Rhodiginus Lib. IV. Antiq. Lect. cap. 7 & ad hanc *Lanuvii portam* pariter haesit D'Orleans ad Tacitum pag. 393. ut Rhodigini vestigia perperam quoque secutus est Joseph. Rocc. Vulpus in Vet. Lat. Profan. Tom. V. Lib. VII cap. 4. pag. 12. In partem nugarum etiam venit Fr. Guyetus , qui pro *solus eram* , non cum Grutero *lorus* coniecit sed *Gallus eram* , ut obcoenum subsit , & adludat ad lanosum muliebre pudendum . Sed haec & similia fastidioso contemptu ipse repudiaret & exsibilaret Propertius . Jam in ipsis literarum renascentium tenebris Ant. Vossius simplicem illam , quae plerumque veritatem habet comitem , hujus loci explicationem dedit *quum de Cynthia cogitabam* . & Beroaldus haec verecundius ita in-

terpretatus erat : *Hic versus indicat hanc Ele- „ gam non esse a superiore disjungendam , qua docuit* *Cynthiam ad sacra Lanuvinii draconis spectanda* *processisse . ait poeta , se , quamvis inter duas me-* *retricularum , tamen solum fuisse desiderio absentis* *Cynthiae , instar amantium qui soli esse videntur* *sine amica , & , cum esset Cynthia Lanuvii , illa* *erat animus poetae , juxta illud Plautinum , si* *domi sum , foris est animus .* Janus etiam Doula P. editionis Rovillanae margini adscripserat , nihil aliud quam *Lavinii portas* , hoc est , *Cyn-* *thiam meam Lavinium profectam cogitabam* , ita- *que mihi evenit , quod Tibullus sibi etiam usu* *venisse dicit (Lib. I. El. 6. 4.)*

Saepe aliam tenui , sed jam , cum gaudia adirem ,
Admonuit dominae deseruitque Venus .

Graevius etiam & N. Heinsius in Epistolis mu- *tuis* Tom. IV. Syllog. pag. 326. & 327. obcoe- *nam* hic adlusionem quidem rejecerunt , sed Heinsius illas *Lanuvii portas* a sciolo quodam hic incultatas ex v. 3. & substituendum opinabatur ,

Laneus ad portas hei mihi solus eram .

ut *laneus* pro invalido & infirmo dicatur , neget- *que* poeta se duabus puellis , vino madidis , pa- *rem* suffecisse . sed desidero exemplum , quo *Laneus* hoc sensu apud melioris aevi poetam dicti *proberetur* : neque placet alla ejus conjectura ed. Aldinae adscripta , *Ludibrium ad portas* , vel *Fam* *nihili ad portas* . Servetur itaque recepta lectio , sed ea lege , ut simplicem & honestiorem sententiam , etiam cum Passeratius & Vulpio , amplectamur , neque Propertium tam futiliter potuisse insanire , in animum inducamus . Id addam tantum pro lectione *solus* , in qua acumen oppositionis , licet medius inter duas dis- *cumberet* , minus etiam placet , forte legendum esse , *Lanuvii ad portas hei mihi totus eram* . ut dicat , totum se in cogitatione de Cynthia , ut quae *Lanuvii* erat , defixum fuisse , & licet cantantium & pectora nudantium meretricularum lenociniis adliceretur , illas tamen intactas reliquisse , quum Cynthiae suae meminisset , quod eleganti venustate exprimit Tibullus , loca a Doula adscripto . sic passim totus in aliqua re esse dicitur , qui illam unice meditatatur . Ovid. VI. Met. 586. *poetaeque in imagine tota est & VI.*
Fast.

- Quum subito rauci sonuerunt cardine postes,
 50. Et levia ad primos murmura facta lares.
 Nec mora, quum totas resupinat Cynthia valvas,
 Non operosa comas, sed furibunda decens.
 Pocula mi digitos inter cecidere remissos,
 Palluerunt ipso labra soluta mero.

55. Ful-

Past. 251. In prete totus eram. Tibullus Lib. IV. 6. 3.

Tota tibi est hodie, tibi se lactissima comit.

ubi laudare non possum Fruterii & aliorum conjecturam legentium *Lota*. licet eam admittere videatur Jungermannus ad Poliu. Lib. I. cap. 1. pag. 16. sic *totus Dei*, in Dei potestate positus, ab eo inspiratus, Valerio Flacco Lib. I. 207. recte vindicarunt viri docti, quorum notas consule.

49. Quum subito rauci sonuerunt cardine postes,
 Et levia ad primos murmura facta lares.]

Cum subiti aerato conjecerat Heinsius, me non probante. raucum sonitum dicti edidisse januae postes, subito a superveniente Cynthia cardine moto apertae. vulgatam tuetur & illud Ovidii Lib. I. Am. 6. 48. quod e nostro expressum videtur;

*Fallimur? an verso sonuerunt cardine postes,
 Rauceque concussae signa dedere fores.*

ex quo loco hic etiam legi posset ad primas fores. licet primos lares Passeratius exponat primam aedium partem. *canes* in Borrichiano, Heinssiano, & meo priore. forte *ad fidos canes*. id est vigiles. ut respiciatur ad canes, qui in tali commercio amatorio vigiles ostiarii adhibebantur. Tibullus Lib. II. El. 4. 32.

— hinc clavim janua sonit,
 Et coepto custos liminis esse canis.

ubi vide Broukhuf. Sed praeterea conjeceram *Nec levia* &c. nam certe non levia fuisse inruentis & furibundae Cynthiae murmura, verosimile sit. idque confirmatur a Colotiano, & primo Vaticano.

51. Nec mora, quum totas resupinat Cynthia valvas,

Non operosa comas, sed furibunda decens.]

um totas in primo D'Orvill. & meo secundo,

ut ex prima editione Vulpus. *quin totas* in Askew. *motas* vel *emotas valvas* malebat Heinsius. sed *totas* ab ipso Propertio ad augendam Cynthiae vehementiam videtur scriptum fuisse. *Non operosa comas* in omnibus MSS. & edd. vetustis. *comas* Graecismo Propertiano correxit & edidit Broukhufius. infra El. IX. 52. *Punico canas stamine vineta comas*. sic in Epigrammate veteri de Arethusa Tom. I. Anth. Lat. pag. 632.

Nunc adstricta comas, nunc resoluta comas.

& pag. 648.

Hesperie teneras effictosa manus.

aperta sinus supra El. IV. 70. *pectus aperta* Lib. II. El. 2. 60. & similia passim obvia. *furibunda decens*, etiam cum furit, decora & venusta. vide supra ad v. 30. & sic Ovidio I. Am. 14. 21.

Tum quoque erat neglecta decens.

imitari videtur illud Theocriti Idyll. XXIII. 14.

Τῇ δὲ χαλᾷ τὸ πρῶτον ἀνέπετο. φῶγι δ' ἀπὸ χροῦ Ἰσθμὶ τᾷς ἱρῆς ἀφανίσθη. ἀνὰ τῇ ἑστῇ ἦν καλὴ.

quem locum ab aliorum conjectura legentium — *φῶγι δ' ἀπὸ χροῦ Ἰσθμὶ τᾷς ἱρῆς ἀφανίσθη*, vindicavit D'Orvillius Animadv. ad Charit. pag. 497.

53. Pocula mi digitos inter cecidere remissos.] *recidere* in D'Orv. primo & meo altero. Haec expressa videntur ex Homero Odyss. x. v. 9—17. ubi cum Ulixes Antinoo, uxoris proco, poculum manu forte tenenti supervenisset, & sagitta eum percussisset, — *δῖπας δὲ οἱ ἑκπῶς χερσὶς ἐλαβέν*. Paris apud Ovidium Epist. XVI. 251.

Dum stupeo visis (nam pocula forte tenebam)

Tortilis e digitis excidit ansa meis.

3333

quem

55. Fulminat illa oculis, &, quantum femina, saevit.
Spectaculum capta nec minus urbe fuit.

Phyl-

quem locum cum hoc nostri versu etiam attulisse video Cel. Ruhrnium ad illa Lyoonis apud Rutilium Lupum pag. 112. Non prius poculum ex pignibus emittit, quam somnus oppressit bibentem, ac dissolutis artubus, ipsum poculum suapte natura dormienti excidit. ubi ex somnolentia poculum manibus excidisse dicitur, ut statimina Heroni apud Ovidium Ep. XIX. 197.

Stamina de digitis cecidere, sopore remissis.

quo loco digitos sopore remissos vocat, ut hic ex trepidatione remissos digitos Propertius. Similiter Mulcibero depresso apud eundem Ovidium Lib. IV. Met. 175. Et mens, & quod opus fabrilis dextra tenebat, Excidit. minore versu Palluerunt ex Livineji & Doufæ Filii sententia edidit Broukhufus, quum antea in codd. MSS. (quod & in meis fere omnibus) Palluerantque legeretur. spisso mero Heinsius.

55. Fulminat illa oculis, &, quantum femina, saevit.] ita interpungendum censui. saevit quantum femina dictum, alia in re Opisto II. Met. 434.

Illam quidem contra quantum modo femina possit.

Illam quidem pugnat.

& femina ea emphasi, qua Lib. XIV. Met. 384.

Laesque quid faciat, quid amans, quid femina, diste.

& Virgilio Lib. V. 6. notumque furens quid femina possit. elegantissima est haec furibundae Cynthiae descriptio. & fulminare ea notione, qua Ovidio Lib. I. Am. 8. 15. — oculis quoque pupula duplex Fulminat, & gemino lumen ab orbe venit, sed praecipue haec conferenda sunt cum illis ex Lib. II. A. A. 373. & seqq.

Sed neque fulvus aper media tam saevus in ira,

Fulmineo rabidos quum rotat ore canes;

Nec lea, quum catulis lassentibus ubera praebet:

Nec brevis ignaro vipera laesa pede:

Femina quam, socii deprensa pellice lecti,

Ardet, & in vultu pignora mentis habet.

Seneca Medea v. 379.

Nulla vis flammæ, tumidæque ventis

Tanta, nec teli metuenda torti,

Quanta, cum coniux viduata tectis

Ardet & odit.

& his veterum vestigiis feliciter insistit poeta inter recentiores optimas, in exemplum elegantissimae imitationis proponendus Livinus Meyerus, qui vividis admodum coloribus haec Propertiana in animo habens iram femineam sic depinxit, Lib. II. de Ira pag. 55. & 56.

Femina, grande malum, stimulis agitata furoris,

Vindictæ cupidas aptat acerba manus. &c.

Scilicet hinc genus hoc Bacchas dixere furentes,

Penthes quas Regem dilantasse ferunt.

Crede mihi, raro didicerunt parcere laesae:

Purè Hecubam dixit fabula prisca canem. &c.

Eccè subito tota violentior illa Medusa,

Astera fert rapta cominus arma colu.

Nec mora: turbati, rapiantur fronte capilli,

Nudaque subducta brachia veste patent.

Et maledicta volant Aetnaeis plura favillis,

Ut motant Briareus Enceladusque tatus.

Hoc plebs more furis. meminit matrona decori.

Illo supercilio, cum subit ira, tonat.

Fulminat illa oculis, & longa silentia servat,

Verbaque majestas pondus habere facit.

quem totum locum sane elegantissimum vel ideo hic adfero, ut juventuti Musarum studiosae magis innotescat & commendetur poeta, manu addidua versari & diligenti lectione volvi dignissimus.

56. Spectaculum capta nec minus urbe fuit.] Hic quoque ut supra v. 21. Spectaculum in variis codd. MSS. Spectandum in Borrich. & meo utroque. simile illud Virgilii II. Aen. 746. Aut quid in eversa vidi crudelius urbe. Ovidius Lib. I. Trist. 3. 26. Haec facies Trojae, cum caperetur, erat. & XII. Met. 225. captaeque erat urbis imago. Seneca Lib. I. de Clem. 26. Sed putas tantam esse crudelitatem, quale ejus regnum est? non aliud, quam captarum urbium forma, & terribilis facies publici metus. Chariton Aphrodis. Lib. I. cap. 5. τὸ πρῶτον ἵππς πόντος ἀνδρῶν. ubi vide D'Orvill. pag. 56. qui in loco Taciti XIII. Ann. 25. rejicit Lipsii emendationem, in medium captae civitatis naus agebatur. & vulgatam captivitatis non mutandam censet. sed Lipsio favet ejusdem Taciti locus Lib. IV. Hist. cap. 1. ubique lamenta, conclamationes, & forma captae urbis, ut testis legit Vertranus pro fortuna eodem

Phyllidos iratos in vultum coniecit ignes.
Territa vicinas Teia clamat aquas.

Lu-

dem Lipsio probante. *forma enim captae urbis*, ut *captarum urbium forma* Senecae, & *facies Trojae captae* Ovidio, locis modo productis, & ita in loco Sallustii apud Servium ad Virg. VIII. Aen. 557. *speciem captae urbis efficere discedentes*.

57. *Phyllidas iratos in vultum coniecit ignes.*] *ungues* ex Colbertino, Groningano, & Gebhardi Palatinis edidit Bronkhufius. & sic in ed. Ven. 1487. Beroaldi, secunda Aldi, Mureti, Rovillii, Gryphianis, Caeteri, Antwerp. Christ. Plantini, & Doufaram Raphelengiana. sic passim *ungues*, in ora coniecti, memorantur poetis in ira seminea. Ovidius II. A. A. 452.

*Ille ego sim, eujus laniet furiosa capillos,
Ille ego sim, teneras cui petat ungue genas.*

supra Lib. III. El. 13. 13.

*At quoties pulchros uffit regina capillos,
Molliaque inimides fixit in ora manus.*

vide Boltii Silvam Critic. pag. 83. & quae notavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 502. sed hoc quidem in loco, praesertim quia mox v. 64. ipsius Propertii ora unguibus fauciare dicitur, *ignes praetuli cum Scaligero*, jubente etiam majori codicum & vetustarum editionum numero. sic enim legitur in primo & quinto Vatic. Mentel. Excerpt. Scalig. Borrich. Heinssiano, primo Leid. Voss. & meo. *ignes* etiam in Groningani margine, sed eadem manu, ut in marg. cod. Reg. & Colbert. pro varia lectione. neque aliter in Veneta 1475. Regienf. Vossel, prima Aldi, Junina, Colln. & Grasseri. & sic Passeratius ad Lib. III. El. 6. 7. p. 449. *irati ignes* recte dicuntur, qui ab iratis inmissi. ut *irata sitis* El. seq. 62. *Nec tult iratam janua clausa sitim*. Lib. III. El. 6. 4. *Proiectis irata cymbia plena manu*. ut legendum illic notavi. *saevos ignes* vocat Ovidius III. A. A. 567.

*Nec franget postas, nec saevis ignibus uret,
Nec dominae teneras adpetes ungue genas.*

idque jubet versus sequens *Teia clamat aquas*, quod *ignibus* melius respondet. quae de causa *ignes* e codice Vaticano etiam probat Lipsius Lib. II. Antiq. Lect. cap. 20. dissentiente licet

Heinsio in Notis ad Propert. pag. 754. & Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 24. sed pro altera lectione etiam pugnat illud quod praecessit *Fulminat illa oculis*. & quod sequitur *Speſtactum capta nec minus urbe fuit*, tanquam capta & incensa urbe Roma a Gallis. male igitur Heinsius fuit, ut ad ipsum Propertium referatur, pro fuit, ut supra v. 21. *Speſtactum ipſa ſedens* de Cynthia.

58. *Territa vicinas Teia clamat aquas.*] *Teia* vocabat in Mentel. Borrich., Heinssiano, Leid. pr. & pro varia lectione in secundo, tribus Voss. & meo primo. *petebat* in quinto Vatic. D'Orvill. pr. & meo altero quae glossata sunt. *clamat* in cod. Regio & in ed. Beroaldina. sed *Teia* trisyllabum etiam est supra v. 31. & recte in primis aliisque edd. vetustis *Teia* vel *Theta* clamat aquas. *clamare aquas*, adferri jubere tanquam incendium esset, καλῶν ὕδωρ, ut καλῶν δεινὰ καὶ πίδακας, clamare vincula, & compedes. vide Salmat. a. Achill. Tartum pag. 657. & hic Passeratium ac Vulpium Aristophanes Thesmoph. v. 248. ὕδωρ, ὕδωρ, ὁ γυναικῶν Livius Lib. I. cap. 39. *Puero caput cecidisse ferunt multorum in conspectu*. *Plurimo igitur clamore inde ad tantae rei miraculum orso excitatos reges*. & quoniam quidam familiarium aquam ad restringendum ferret, ab Regina resantum. Petronius cap. 78. *Unus servus libitinaris illius tam valde insonans, ut totum concitaret viciniam*. Itaque vigiles, qui custodiebant vicinam regionem, rati ardere Trimalchionis domum, effregerunt januam subito, & cum aqua securibusque tumultuari suo jure ceperunt. Seneca Lib. I. de Clem. 25. sub finem; *Sub uno aliqua testa flamma adparuit, familia vicinique aquam ingerunt*. hinc manifestum est, praecedente versus *ignes* non *ungues* legendum, locum hunc aliter exponit Struchmeyerus Lib. II. Anim. Crit. cap. XII. p. 168. & refert ad ritum, quo turbatis ac perturbatis aquam injiciebant refocillandi causa. idque Teiam clamasse. ita apud Ovidium Epist. XIII. 26. *Vix mater gelida moesta refecit aqua*. & plus semel apud Plautum, aliosque, pro *aquas* in D'Orvill. sec. a manu pr. *aves*, sed in v. c. Perreji anus, quod probabat Heinsius Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 24. & in notis ad Propert. p. 754. ut vetularum opem invocaverit in vicinia.

S s s s s 2

59. Lu-

- Lumina sopitos turbant elata Quirites,
 60. Omnis & insana semita nocte sonat.
 Illas, direptisque comis, tunicisque solutis,
 Excipit obscurae prima taberna viae.
 Cynthia gaudet in exuviis, victrixque recurrit,
 Et mea perversa sauciat ora manu:

65. In

59. *Lumina sopitos turbant elata Quirites,
 Omnis & insana semita nocte sonat.*

Novi qui *Murmura* hic conjecerat pro *Lumina*, sed *elata* melius ad *Lumina* referuntur. nocte se domo proripiebant luminibus elatis, excitantes omnem viciniam somno *sopitam*, seu dormientem. vid. ad Petron. cap. 22. hic enim verus loci sensus est, in quo constituendo valde laborat Passeratius, dubitatque an *Allata* vel *illata* legendum. quod specie quodam defendi posset. & Phaedro Lib. III. fab. 10. 24.

*Dum quaerunt lumen, dum concurrat familia,
 Irae furentis impetum non sustineps &c.
 Lucerna adlata.*

ubi Heinſius *illata*. qui ſicetiam apud Ovid. VIII. Met. 668. corrigit *illatus crater*, notatque *inferre craterem*, ut *inferre lucernam*. qualis varietas etiam Lib. X. 473. *illato lumina vidit*. quod vindicant Patruſ mei notae, pro *allata*. ut in aliis libris. Sed *elata* e domo *lumina* hic non ſollicitanda. & hinc in minore verſu cum Fruterio & Paſſeratio legendum *insana ſemita voce ſonat*. & ſic Heinſius Lib. I. Adverſ. cap. 3. pag. 24. & in Notis pag. 755. idque merito praefert Cl. Heynius ad Tibull. pag. 32. ed. ſec. ſupra Lib. III. El. 6. 2.

Vocis & insanae tot maledicta tuas.

ubi vide. dein *sonat* in Vaticano quinto, & Leidensi secundo. ut Lib. IV. 1. 134. *Et vetat insano verba tonare fora*. & in loco Petronii paullo ante producto: *Unus servus tam valde insonuit*, ut totam concitaret viciniam. Ceterum hoc distichon praecedenti anteponendum videtur, quia sic melius, ni fallor, omnia cohaerebunt, si hoc ordine versus collocentur,

*Phyllidos iratos in vultum conjicit ignes,
 Territa vicinas Teta clamat aquas:
 Illas, direptisque comis tunicisque solutis,
 Excipit obscurae prima taberna rigae.*

*Lumina sopitos turbant elata Quirites:
 Omnis & insana semita voce sonat.
 Cynthia gaudet in exuviis &c.*

Illam igitur male in Mentel. Excerptis Modit, Borrich. primo Leid. Voss. pr. & tertio, *Illaque* in quarto. *Illas* D'Orv. pr. & ed. Venet. 1487. sed *Illas* recte in reliquis MSS. & edd. vetustis, ut ad utramque, Phyllida & Tetam, referatur. nam male Volſcus *Illam* in notis retulit ad ſolam Phyllida, licet in ejus editionis con-textu *Illas* legatur.

61. *Illas direptisque comis, tunicisque solutis.
 Excipit obscurae.*

Direptis comis bene contra Paſſeratum, *disruptis* emendantem, vindicat Gebhardus. *Accipit* in Askew. ut *Excipere* & *accipere hospitio* variantur. vide ad Ovid. Epist. XII. 29. & l. Fast. 788.

63. *Cynthia gaudet in exuviis, victrixque recurrit,
 Et mea perversa sauciat ora manu.*

Hic suum Propertio numerum magis artificiosum quam qui olim in codd. MSS. & edd. antiqua erat, *Cynthia in exuviis gaudet*, ex codice Groningano reddidit Broukhuisius. quales perperam ab aliis saepe mutatos & transpositis verbis corruptos multis exemplis indicavi in notis ad Lotich. pag. 266. 267. & in Addendis p. 692. vide etiam supra ad Lib. I. 7. 4. Lib. II. 24. 9. & ad huj. Libri Eleg. VII. 5. corrupte *exiguus* in Voss. pr. *eximius* in ed. Ven. 1475. Regiens. & Volſci. *exequiis* in Voss. quarto. In quo & primo cucurrit. mox forte scripserat poeta, *Et mea formosa sauciat ora manu*. nam, licet *furi-bunda*, *decens* tamen erat Cynthia. ut supra v. 53. sic Lib. III. El. 5. 6.

Et mea formosis unguibus ora nota.

id certe praeferrem, si a codice aliquo firmaretur, quam *praeversa* cum Guyeto, vel *praeiosa* aue-
 re.

65. Inponitque notam collo, morsuque cruentat:
 Praecipueque oculos, qui meruere, ferit.
 Atque ubi jam nostris lassavit brachia plagis,
 Lygdamus ad plutei fulcra sinistra latens
 Exuitur, geniumque meum prostratus adorat.
 70. Lygdame, nil potui: tecum ego captus eram.

Sup-

vesana manu cum Heinio. vide tamen an per-
 versa defendi possit exemplis, quae habet For-
 cellinus in Lexico. unguibus, vel manu jau-
 ciare, ut Ovidio III. A. A. 708. *tenuis a pectore*
vestes Rumpit, & indignas faucibus ungue genas.
 & hoc quoque loco potuisset Heinio adstruere
 codicis Regii fidem Lib. I. A. A. 21. *quamvis*
mea faucibus arcu Pectora. nam vulneret illic mi-
nus concinnum, quia mox sequitur vulneris
ultor. ero.

65. Inponitque notam collo, morsuque cruentat:
 Praecipueque oculos, qui meruere, ferit.]
 inponere hic comparabat Janus Doufa P. cum
 illo Lucili, Cui saepe inposit mille plagarum in
 die. & Ciceronis Lib. I. ad Attic. Ep. Sed ta-
 men, ut te de Rep. consolet, non ita, ut sperarunt
 mali, tanta inposito Roip. vulnere, alacris exsul-
 tat improbitas in victoria. morsuque malo in
 D'Orvill. pr. Lib. III. El. 6. 21.

In morso aequales videant mea vulnera collo,
 Me doceat livor mecum habuisse meam.

ubi vide & ad Lib. IV. 3. 26. oculos ferit in
 omnibus codd. MSS. & edd. vetustis. Heinio
 tamen Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 24. & in No-
 tis pag. 755. placebat, oculos, qui meruere, pe-
 tit. quod firmabat loco Tibulli Lib. I. El. 7. 76.
 — oculos adpetat illa meos. & Horatii Epod. V.
 Petamque vultus umbra curvis unguibus. addere
 potuisset illud Ovidii III. Am. 328. *Nos petit*
invisa Palladis hasta manu. Lib. II. A. A. 452.
Ille ego sim, teneras. cui petat ungue genas.
 & III. 568. *Nec dominae teneras adpetet ungue*
genas. Praefero tamen oculos ferit, quod plus
est quam petit. notum illud Caesaris ad suos di-
ctum, miles faciem feri. Ovidius XII. Met. 479.

Nudaque Phyllei juvenis ferit ora sariissa.

utrumque verbum apud eundem Lib. III. Am.
 3. 35.

Jupiter igne suo lucos jaculatur & arces,
 Missaque perjura tela ferire vetat.
 Tu meruere peti.

ubi locutionem petere fulmine variis exemplis
 adstruit Heinio. *ἀντὶ τῆς ἐπὶ τῶν* vocat
 Chariton Lib. III. cap. 10. ad quem vid. D'Or-
 vill. & pag. 561. *qui meruere*, ut in illo Ovidii
 Lib. I. Am. 7. 1. *Adde manus in vincla meas,*
meruere catenas. quid meruere male in Askew.

68. Lygdamus ad plutei fulcra sinistra latens
 Exuitur, geniumque meum prostratus adorat.]

corrupte plutei frustra in quinto Vatic. ed. Ven.
 1475. Reglensi, & Volsi. fusca Neapol. Vatic.
 primus & sec. Exc. Scalig. duo Leidd. primus
 & tert. Voss. ambo D'Orvill. & mei, cum Ve-
 net. 1487. fusca sinistra latens in v. c. Perreji,
 Mentel. Heiniano. sed fulcra jam correxit Be-
 roaldus. jacens est in iisdem edd. ante Beroaldi-
 nam, Aldina utraque, Junt. Colin. Gryphianis,
 Grasseri, & Douarum Rapheleng. sed latens in
 Colotiano, primo Vatic. Mentel. Groning.
 Heiniano, ceterisque codd. & Passeratianis
 cum ed. Beroald. Ven. 1487. Mureti, Rovill.
 Canteri, & Antverp. Christ. Plantini. quod
 praestat. ut apud Horatium Lib. II. Epist. 2. 15.

In scalis latuit metuens pendentis habenas.

cadens vitiose in Vossiano tert. de lecti pluteo
 vide Torrent. ad Suet. Calig. cap. 26. deinde
 Eruiat in Neapol. & meo secundo, hoc est e
 latibulis protrahitur: quod probabat Guyetus,
 & Heinio in Notis ad Propert. p. 755. ubi
 bonis exemplis locutionem firmat, & Lib. I.
 Advers. cap. 3. pag. 25. quibus adde quae ad-
 fert Passeratus. excitare vocant alii, seu jacen-
 tem surgere jubere, de quo vide Cel. Ruhrke-
 nium ad Rutil. Lup. pag. 105. hinc non inepte
 etiam est Neapolitani & secundi mei codicis
 lectio protrahitur, pro prostratus, licet hoc 70
 adorat melius conveniat. mox tunc ego captus
 eram in primo D'Orvill. genium meum adorat,
 ut in illo Tibulli Lib. IV. 5. 8.

Mutuus adfit amor. per te dulcissima furta,
 Perque tuos oculos, per geniumque rogo.

Sass 3

71. — tum

Supplicibus palmis tum demum ad foedera veni,
 Quum vix tangendos praebeuit illa pedes.
 Atque ait. Admissae si vis me ignoscere culpaе,
 Accipe, quae nostrae formula legis erit.
 75. Tu neque Pompeja spatiabere cultus in umbra,
 Nec quum lascivum sternet arena forum.

Colla

71. — tum demum ad foedera veni,
 Quum vix tangendos praebeuit illa pedes.]
 cum demum Voss. pr. venit in Mentel. Groning.
 Heinsiano, primo Leid. tribus Voss. utroque
 D'Orvill. & meis. Cynthia nempe. Cui vix in
 Colot. Vatic. pr. & sec. Excerpt. Scalig. Hein-
 siano, tribus Voss. D'Orv. pr. & meo utroque.
 tangendos vero, osculandos & amplectendos
 pedes miseris & supplicibus praebere frequens
 est. ut Paris apud Ovidium Ep. XVI. 270.

Amplectique tuos, si patiare pedes.

II. A. A. 534.

— nec ad teneros oscula ferre pedes.

IX. Met. 685.

*Invito potui circumdare brachia collo,
 Amplectique pedes, adfusaque poscere vitam.*

pedes vero osculandos dare, extremae superbiae
 & arrogantiae signum, auctorem habere Caligula-
 lam, docent notae ad Dion. Cassium Lib. LIX.
 cap. 27. p. 933. hunc versum in animo habebat
 Lotichius Lib. III. El. 3. 60.

*Saeptus in somno redeat tua dulcis imago,
 Fidaque tangendos praebeat umbra manus.*

75. Tu neque Pompeja spatiabere cultus in umbra,
 in verbo male Voss. prim. vide supra ad v. 35. cultus
 hic pro bene ornato, vestitus elegantioribus in-
 duto, exponitur ab interpretibus. Sed forte hic
 quoque legendum Pompeja spatiabere lentus in um-
 bra. quod libro suo etiam adscripserat Francius,
 ut apud Ovidium I. A. A. 67.

Tu modo Pompeja lentus spatiare sub umbra.

ubi latus in MS. Huydecop. pro varia lectione.
 ut in aliis etiam codd. vide illic notas. Martialis
 Lib. XI. Ep. 48.

Cur nec Pompeja lentus spatiatur in umbra.
 quod ex hoc loco desumptum esse notat Hein-
 sius

ad d. I. Ovidii, & Cl. Schraderus Emend. cap.
 VI. p. 128. Spatiari proprium hac in re ver-
 bum, quia ambulabant in his porticibus, quarum
 columnae per spatia erant distincta, ut supra Lib.
 II. 23. 3. Tota erat in spatium Poenis digesta co-
 lumnis. Ovidius Epist. XXI. 97. Et modo por-
 ticibus spatior. umbram vero passim de hac por-
 ticu dicunt. ut Lib. II. El. 23. 45. Scilicet um-
 brosis sordet Pompeja columnis Porticus. Martialis
 Lib. V. Ep. 10. Sic veterem ingrati Pompejam
 quaerimus umbram. ut illic levi correctione scri-
 bendum ex hoc loco, & sonus auribus incom-
 modus ingrati Pompeji vitetur. tales umbras in
 porticibus, ambulationis causa, innuit Claudianus
 Lib. II. in Eutrop. 409.

*Pulcher, & urbanae cupiens exercitus umbrae,
 Adfidus ludis, avidus splendore lavacris,
 Non soles imbrese pati.*

ubi Pulcher it urbanae &c. legendum cum Mark-
 lando ad Statil Silvas pag. 10. totum vero hunc
 locum, quo Propertium ab ambulatione in hac
 porticu, & a foro, arena, quum ludi essent gla-
 diatorii, sparso, velut ab amoris alieni fomen-
 tis, arcet Cynthia, ante oculos habuisse videtur
 Ovidius Lib. II. Trist. 281. & seqq.

— ludi quoque semina praebent
 Naquitiae, tolli tota theatra jube:
 Peccandi causam quae multis saepe dederunt,
 Martis quum durum sternit arena forum.
 Tollatur Circus; non tuta licentia Circi:
 His sedet ignoto juncta puella viro.
 Cum quaedam spatientur in hac, ut amator eadem
 Convenias. quare porticus ulla patet?

ubi sternit arena forum, ut hic quoque est in
 Exc. Scalig. Groning. Heinsiano, Voss. pr. &
 quarto, pro sterner. addi potest non dissimilis
 locus ex Lib. I. A. A. 163.

*Hos aditus Circusque novo praebebit amori,
 Spansusque sollicito tristis arena foro.
 Illa saepe puer Veneris pugnabit arena.
 Et qui spectavit vulnera, vulnus habet.*

Ce-

Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum,
Aut lectica tuae fidat aperta morae.

Lygdamus in primis, omnis mihi caussa querelae,
80. Veneat, & pedibus vincula bina trahat.

Indixit

Ceterum Lipsius de Amphith. cap. XIV. minorem hunc versum cum sequente conjungens, hoc modo distinguit, legitque,

Et quum lascivum sternet arena forum,

Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum.

ut sensus sit, ne ludos gladiatorios ita spectes, ut obliquo capite, & cervice retrofluxa, cupidos oculos conjicias in feminas, quae summa cavea seu loco superiori spectant, ipse in parte Theatri inferiore constitutus. & sic exposuit J. Doufa P. in Schediasm. Succid. ad Propert. pag. 72 & 73. & optime contulit cum illis Ovidii Lib. II. Am. 7. 3.

Sive ego marmorei respexi summa theatri,

Eligis e multis, unde dolere velis.

ad summum obliqua theatri Guyetus, merito improbane Heinſio.

78. *Aut lectica tuae fidat aperta morae.* Sed et in omnibus fere codd. MSS. & edd. vetustis. quibus accedunt Askew. duo Leidd. Voss. pr. & tert. uterque Dorvill. & mei. quam lectionem, rejecto Lipsio, qui correxerat *tuae fit ad aperta morae*, tuctur Passerius, & aperta praefertens exponit. ne lectica tua, hoc est lecticarii tui, fodare cogantur, si in via a te detineantur morando, quando ea aperta cum puella obvia saepius colloqueris, quae capite in tuam lecticam inserto tecum garriat. & sic fere Schefferus Lib. II. de Re Vehic. cap. 5. pag. 94. Broukhuisius *fidat* edidit, Palmerium secutus, & *operta*; hoc sensu, ne lectica aliqua clausa, in qua amicorum tuarum una vehatur, fidat, aut humi deponatur, ut cum illa delicias garriendo agas, lecticariis interim interjurgentibus. *operta* quidem est in Borrich. Heinſiano, & aliis codd. *tua fidat operta mora* legebat D'Orleans ad Tact. pag. 188. id est, dum moras neſtis, lectica ne fidat. quod probasse videtur la Cerdà in Notis ad Tertullian. de Pall. cap. IV. pag. 53. post Sacra ejus Adversaria editis. Sed alia via huic loco moderi tentavit Heinſius, qui Lib. I. Adverſ. cap. 2. pag. 14. & in Notis Propertianis pag. 755. emendabat,

Aut lectica tuae se det aperta morae.

hoc est, ne quid te moretur lectica aperta per viam praeteriens, in qua vehatur aliqua puella. *se det* in libri sui margine etiam conjecerat Marklandus, & adscripserat „*tuae morae, tibi* „*moranti.* ut Virg. IV. Aen. 407. *Castigatque* „*moras,* pro *morantes.* legendum quoque *operta* „& *se det operta.* pro *opertam,* ut alibi, *Sic* „*mihi te referas levis,* pro *levens.* exempla passim in nostro." suppetias certe huic lectioni ferunt, quae de locutione *se dare* notavit ad Statil Silvas pag. 57. eamque passim multis veterum locis per librariorum corruptam indicavi ad Tom. I. Anth. Lat. pag. 581 & 637. Jam antea Heinſium *se det* hic legendum, sed *operta* probans, conjecerat etiam Gruterus Lib. XIII. inedit. Suspici. cap. 6. hoc sensu, nec te moretur *operta lectica,* dum inquiris, quae in ea. aut dum inspicere concupiscis. Mihi quoque *Sidas* a librariis, illud *se det* non intelligentibus, formatum, sed *aperta* praefereendum videtur, quod legitur etiam in cod. Askew. utroque Dorvill. meo secundo, & primis edd. ut jubeat Cynthia, cave ne lectica tua sit aperta, hoc est, ne luminaria, dum lectica veheris, in alias puellas obvias petulanter conjicias, aut mora facta cum iis colloquaris. de *aperta lectica* vide Abram. ad Cic. II. Philip. 24. pag. 511. & sic *aperta* & *operta sella* etiam variantur apud Sueton. Aug. 53. Sed praeter ceteris legi merentur quae de lectica duplice, aperta & lecta, earumque forma, & servis lecticariis, eruditis animadversionibus scripsit Lipsius Lib. I. Elect. cap. 19. ubi tamen ipse de sua hujus loci conjectura *fit ad aperta morae,* propter verbum *fit,* sequente vocali productum, haesitare videtur.

79. *Lygdamus in primis, omnis mihi caussa querelae,*
Veneat, & pedibus vincula bina trahat.]

Veniat male in Leid. sec. & Voss. tert. *Venerat* Borrich. Leid. pr. Voss. pr. & quart. cum medio priore. *Venerit* in primo D'Orv. meo altero, & prisc. edd. *trahit* Voss. pr. *Lygdamum,* querelae causam, quia Phyllida & Teiam Propertio lenohis insular concinnaverat & adduxerat, etiam

Indixit leges. respondi, Ego legibus utar.

Riferat imperio facta superba dato.

Dein quemcumque locum externae tetigere puellae,

Suffiit, & pura limina tergit aqua.

85. Im-

infectatur supra El. VII. 43. *Lygdamus uratur*, *candescat lamina verna*. ubi & Petalen poena servili adfectum queritur, v. 40. *Codicis immundi vincula sentis anus*. quam hic indicit Lygdamo servo, *pedibus vincula bina trahat*. hoc est duos truncos caudiceos pedibus ligatos trahat, & ad ergastulum damnetur. *Veneat*, & in pedibus Groning. aut *pedibus* Fruterius.

81. *Indixit leges. respondi, Ego legibus utar.*
Riferat imperio facta superba dato.]

Iegem in D'Orvill. primo & meo secundo, ut supra v. 74.

Accipe quae nostrae formula legis erit.

sed *leges* hic praestet, quia sequitur *legibus utar*. est autem *indicere leges* proprium inperantibus, & eleganter ad regnum puellarum in amatores transfertur. vide Broukhuf. ad Tibull. I. El. 7. 75. deinde interpungere malim, licet parum differat, *respondi ego, legibus utar*. vel cum Heinio *respondi, en legibus utar*. & minoris verfas initio scribendum opinor, *Risit at imperio &c. tacta superba* D'Orvill. pr. a man. sec. pro *dato* Heinii *rato*. Francini *novo*. citra necessitatem.

83. *Dein quemcumque locum externae tetigere puellae,*
Suffiit, & pura limina tergit aqua.]

quocumque Leid. sec. & tres Voss. hoc est *quocumque*, ut in ed. Venet. 1475. Regiensi, Volsi, prima Aldi, Junt. Colin. & Grasseri. Unde *quocumque* Guyetus & Heins. ad oram ed. Ald. quod firmari posset ex Cicer. pro Cluent. cap. 68. *Nemo erat illorum, quin expiandum illum locum esse arbitretur, quocumque illa iter fecisset: nemo, quin terram ipsam violari vestigiis consecratae matris putaret.* sed *quemcumque* in Venet. 1487. Aldi secunda, Beroald. Mureti, Rovill. Gryphianis, Canteri, Christoph. Plant. & Doussarum Rabeleng. minore versu *Suffiit* vere emendatum est, in qua voce recte scribenda multum respicitaverunt codicum scriptorum libraril. *Suffi-*

it & *pura limina* ex Pontani libro adscripserat Perrejus. *Sufficat* & Neapol. *Suffiat* & primus Vatic. *Suffuat* & secundus, & alter D'Orvill. in cujus margine *Fumicat*. *Suffocat* & quintus Vatic. Leid. sec. D'Orvill. pr. & meus secund. *Sufficiat* Mentel. Borrich. Gron. tres Voss. & meus primus. in cod. Regio *Suffiit* vel *Sufficit* pro varia lect. *Sufficiat* Askew. *Sufficit* & ed. Ven. 1475. Regiensi & Volsi, qui in notis jam monuit pro *Suffocat* emendandum *Suffiit*. vitio typi editum fuit *Suffiit*, nam addit, *hoc est expiat*. & sic legendum etiam censuit Beroaldus, & interpretatur, *Cynthia factis sufficionibus purgavit lectum, quem tetigerant Phyllis & Tela, tamquam suo contactu cuncta polluisent.* Nollem certe illustrem Scaligerum, quod invitum addo, Beroaldo, quem primum sic emendasse dicit, licet huic praeiverit Volsius, se opposuisse, & codicis sui scripturam *Suffocat* defendisse, subiecta hac adnotatione, *suffocare, secunda longa veteres Grammatici deducunt a faucibus, eadem correpta a foco, suffocare ergo hic est augere*, itaque sic edidit. Sed sine ullo veterum exemplo est, ut ea significatione *suffocare* Latinis dicatur, qua Graecis *αυγαρειν*. Prave igitur hoc in loco *Suffocat* nonnulli propugnant, ut recte notavit Pincierus Lib. II. Parerg. cap. 45. male igitur in prima sua editione sic dedit Vulpius. & frustra hanc lectionem tuetur J. F. Noltenius Lexico L. L. Antibarb. pag. 362. in hunc scopulum inperite impegit Clericus, quum in Severi Aetna v. 319. rejecta Scaligeri emendatione, velut audaciori, sic corrigit, ut staret versus, sed pede nimium vacillante,

Pugnantes & suffocat intus, ut unda profundo.

quum in Aldina recte legeretur, *Pugnantes suffocat & intus*. idque notarunt eruditi Lipsienses in Actis ad an. 1703. pag. 499. Sic in versibus illis, quos sub Propertii nomine falso adfert Schollastes Ovidianus Ibis v. 463.

Suffocabat humo vivos Cassandrus, idemque,
Et non inmerito, passus ab ipse suis.

hinc & *focare*, pro *angere*, cruciare. Glossae veteres MSS. *Angit, sollicitat, focat*. vide Rhodum

Imperat & totas iterum mutare lacernas,
Terque meum tetigit sulfuris igne caput.
Atque ita mutato per singula pallia lecto,
Et sponda & toto movimus arma toro.

ELEG.

dium de Acia cap. VII. pag. 107. Suffit, & hinc adfert Heinſius ad Ovid. II. Faſt. 23. ubi de ritu tergendi & purgandi domum, omnis cauſa, agit. Sed ad lib. V. Faſt. 675. legit,

Suffit, & pura limina ſparſit aqua.

ſuffire pro purgare etiam eſt apud Seren. Sammon. v. 26.

Illoſ etiam rânſ ſuffire memerito.

in luſtrationibus autem aqua praefertim adhibebatur. Cic. II. de Leg. cap. 10. *inceſtum adſperſione aquae tollitur.* lumina male in Mentel. Askew. binis Leidd. tribus Voſſ. meoque priore.

85. *Imperat & totas iterum mutare lacernas, Terque meum tetigit sulfuris igne caput.]*

lotas Heinſius ad Petron. cap. XXX. & notis ad Propert. pag. 117. quod probo in luſtrationis ritu, praecedente aqua, qua veſtes etiam purificabant, ut obſervat Caſaub. ad Theophr. cap. *περί καθαριζουσιν* pag. 292. pro mutare Broukhuiſius ad h. l. & ad Tibull. I. El. 5. 11. legebat *luſtrare*, probante Marklando. ſequitur enim *mutato lecto*, quod admitti poteſt. vel hic potius *lotas iterum mundare lacernas* legendum, & mox *mutato, lecto*, retinendum, pro quo illic *mundato* conjiciebat Heinſius. *lacernas* vitioſe in Neap. Reg. Colbert. Groning. Askew. & aliis codd. de ritu expiationis, quae sulfuris igne fiebat, vide Heinſium ad Ovid. IV. Faſt. 740. Meurf. *lxxerc.* Crit. P. II. cap. 17. Broukh. ad Tibull. 1. 5. 11. & Demſter. Lib. I. de Etrur. Reg. cap. 2.

87. *Atque ita mutato per singula pallia lecto,]* Ad quae male in Voſſ. quarto. *mundato* Heinſius. quod praecedentia requirere videntur. & forte *mutato* petatum ex v. 28. *Mutato* volui caſtra movere toro. ſed ſervari poteſt vulgata, ſi paullo ante *lotas mundare lacernas* ſubſtituatur, ut illic notavi. *per ſtragula* Heinſius,

88. *Et sponda & toto movimus arma toro.]* Haec eſt N. Heinſii emendatio, quam dedit in notis ad Ovid. Epift. VII. 5. Lib. I. Adverſ. cap. 3. pag. 26. & Notis ad Propert. p. 756. vel noto toro. *lotu toro* adſcripſerat J. Douſa P. alias vero lectiones ſuppeditant ſcripti & editi. *Reſpondi & tuto* V. C. Perreſſi & Neapol. *Reſpondi & toto ſolvimus arma toro* in duobus Leidd. tribus Voſſ. binis D'Orvill. & meis. & ſic in omnibus edd. vetuſtis. ſed *Reſpondi*, forte liberior petiit ex v. 81. *Reſpondi ego legibus utar.* Marklandus locum ſic conſtituebat,

*Atque ita mutato per singula pallia lecto
Et ſpondis, toto movimus arma toro.*

vel potius retinebat *ſolvimus*. & ſolvere arma exponebat *finire bellum, pacem facere.* tum noto toro, adſueto concubitu. conjecturae Heinſianae, *Et ſponda*, quam in textum etiam recipit Vulpius, favet illud Ovidii III. Am. 14. 26. *Spondaque laſciva mobilitate tremuit.* Auctor Epigrammatis veteris Tom. I. Anth. Lat. p. 649. ex ejuſdem Heinſii emendatione,

*Sit torus & lecti genius ſecretaque ſponda,
Quis tenera in noſtrum veneris arbitrium.*

aliter locum hunc emendabat Patruus meus, qui conjecerat,

Respondere novo protinus arma toro.

hoc ſenſu, arma quae antea non habebat volutatus cum meretriculis, ut Petronius cap. 130. nunc reſponderunt, id eſt valuerunt, opusque peregerunt. ita reſpondere Ovid. Ep. XV. 197.

Non mihi respondent veteres in carmina viri.

& ita ille ſaepe. Finem Elegiae hujus egregie illuſtrant illa Naſonis Lib. II. A. A. 461 & ſeqq.

Oſcula da flenti: Veneris da gaudia flenti.

Pax erit: hoc uno ſolvitur ira moro.

Cum bene ſaevieris, cum certa videbitur hoſtis,

Tum pete concubitus ſuedera: mitis erit.

Illic depoſitis habitat Concorſia telis:

Illo (crede mihi) Gratia nata loco eſt.

Tttt

E L E G. IX.

Amphitryoniades qua tempestate juvencos
Egerat a stabulis, o Erythea, tuis,
Venit ad invictos nemorosa Palatia montes,
Et statuit fessos, fessus & ipse, boves.

5. Qua

[ELEG. IX.] DE HERCVLE inscribitur in Reg. Colb. & priscis edd. HERCVLES in meo priore. DE HERCVLE ET MORTE CACI in Borrichiano, aliisque codd. & ed. Aldi utraque, Junt. Colin. Rovill. Gryph. aliisque. DE HERCVLE ET CACHO (pro CACO) in meo cod. secundo. confari ad hujus Elegiae intellectum debet Virg. VIII. Aen. 193. & seqq. Ovidius Lib. I. Fast. 543. & seqq. & Lib. V. 647. seqq. & Livius Lib. I. cap. 7. & nonnulla ad carminis hujus illustrationem contulit Jo. Bapt. Suarezius Lib. III. Antiqq. Gaditanar. cap. 2.

v. 1. *Amphitryoniades qua tempestate juvencos
Egerat a stabulis, o Erythea, tuis.*

Amphitryonides Mentel. Heinsian. & meus primus. o *Erythee* in omnibus fere codd. MSS. Vatic. quinto Mentel. Excerpt Scalig. Heinsiano, Leid. pr. Voss. pr. & quarto, D'Orv. pr. & meo. *Erythea* Vatic. pr. *Erythrae* Leid. sec. & Voss. tert. *Eritee* Groning. *Erythras* in meo sec. *Erythrae* Vatic. alter, *Erichthee* ed. Ven. 1475. Regiensis, & Völsch. *Erythraea* ed. Benckd. & *Erythraea* corrigendum monuit Scalliger. ora *Erythea* Heinsius Notis ad Propert. p. 756. *Erythrae* male in Askew. & aliis scribitur, tamquam ab Erythra Rege, unde & Erythreum mare dictum volunt. de quo vid. Ferdin. de Cordova in Didasc. Multipl. cap. 49. sic apud Siliam Ital. Lib. XVI. 195.

*Herculeas Erythia ad litora Gades
Cum studio pelagi, & spectandis aestibus undas
Venistum.*

ut bene correctum pro *Erythrae*. vide illic eruditum Interpretum notas. *Erythoidas boves*. vocat Ovid. I. F. 543. & *Erythoida praedam* Lib. V. 649. ut tam illic, quam *Erythia* hoc loco legendum jam monuit Turnebus Lib. XXIII.

Advers. cap. 7. Oppianus Lib. II. Cynec. 109.

Καίτοι, τὰς φάτις Ἰουσι Διδε γόνου 'Ηρακλῆα
Καρτερόν, ἀλλὰ τοῦτ' ἀγέμεν πάρος ἐξ 'Ερυθρίας.

ubi de fabula ipsa vide Rittershus. eadem scripturae macula est in Apostolii Proverb Gr. Cent. II. 80. 'Ηρακλῆς γὰρ διαπεραγυρόμενος ἐπὶ τὰς 'Ερυθρίας βῆς, ἰσὶν τῇ λαοτῇ ἐχρήσατο, ἰσὺ δὲ, τῇ βοῳάλῃ. ubi Pantinum male vertentem in *Erythraeam insulam* jure quidem reprehendit Tristanus Tom. II. Comm. pag. 333. sed hunc quoque errasse, cum urbem Joniae intelligit, notavit Patruus meus ad d. L. Ovid. I. Fast. 543. & ἐπὶ τὰς 'Ερυθρίας in Apostolio corrigendum monuit. recte vero apud Athenaeum Lib. XI. cap. 5. circa finem, ubi Hercules poculo, seu cymba ad poculi formam facta Erythream navigasse narratur, editam est ἡρώτα πορεύεται ὁ 'Ηρακλῆς ἐς τὴν διπλὴν τῶν ἐς τὴν 'Ερυθρίαν. sed plura de Erythia, unde Gersonne boves adduxit Hercules, debet Bochartus Lib. I. Geogr. Sacra. cap. 34. pag. 611.

3. *Venit ad invictos nemorosa Palatia montes,
Et statuit fessos, fessus & ipse, boves.*

in *adductos* in Mentel. Heinsian. Commelin. Gebhardi, Leid. pr. Voss. pr. & quart. meoque priore. *Venit & adductos* Groning. quam lectionem ineptissimam merito vocat Livinejus. & ad *junctas* D'Orv. pr. & meus alter. in *adjunctas* Voss. tert. & D'Orvill. sec. & ad *visas* Neapol. & Colbert. in *avistas* Askew. ad *invistas* in omnibus priscis edd. *Venerat in vistas*, vel *Venit ut ad vistas*, aut *Venit in evistas* Heinsius Lib. II. Advers. cap. 6. p. 253. ut *evisti montes* sine superati. *pecorosa* in Askew. Leid. sec. utroque D'Orvill. meo altero, aliisque codd. & vetustis edd. *Pcosa* Leid. pr. sed *nemorosa* in quinto Vatic. Borrich. Heinsiano, meo priore, ceterisque.

Ovid.

5. Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque
 Nauta per urbanas velificabat aquas.
 Sed non infido manserunt hospite Caco
 Incolumes, furto polluit ille Jovem.
 Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
 10. Per tria partitos qui dabat ora focos.

Hic

Ovidius Lib. I. A. A. 105.

*Illic quas tulerant nemorosa Palatia frondes
 Simpliciter positas, scema sine arte fuit.*

& IV. Fast. 815.

*— alter inquit nemorosi saxa Palati:
 Alter Aventinum mane cacumen adit.*

vide Heinsii & Patui mei notas ad Lib. III. Fast. 71. intelligit autem Palatinum & Aventinum montes. minore versu *fessus ut ipse Franciscus. fessas boves correxerat* Marklandus. & mox v. 12. *Aversas cauda traxit in antro boves.* ut infra v. 18. *Bis mihi quasitae, bis mea praeda boves.* & Eleg. I. huj. Lib. v. 4. *Evandri profugas procubuerunt boves.* Ovid. I. Fast. 546. *Incusstoditae lacta per arva boves.* Lib. V. 692.

Se memor Ortygias surripuisse boves.

VI. 80. *huc captas adpulit ille boves. vaccas Tiberas vocat* ibid. v. 519. & de hoc Caco in Ibin v. 490. *Proditus inclusae Cacus ab ore bovis.* Virgilius VIII. 263. hac eadem in re: *Abstrusaeque boves, abjurataeque rapinae. boves Iberos dicit* Lib. VII. 663. ubi *Iberos* in aliis codd. sed usitatus esse per femininum dicere, notat Pierius.

5. *Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque Nauta per urbanas velificabat aquas.*

Et qua Velabra suo frangebant flumina Mentel. corrupte *Et qua libra* Leid. pr. *Quamve libra meus sec. stagnabat* D'Orv. & *meus alter. frangebant flumina* in Colbert. *flumina quoque* in Neap: & primo Leid. *quoque* etiam in Voss. pr. & quarto, utroque D'Orvill. & meo secundo. atque ita laudat Cyllen. ad Tibull. I. V. 33. Ovidius VI. Fast. 405.

Qua Velabra silent in circum ducere pompas.

Tibullus Lib. II. El. 5. 33

*At qua Velabit regio patet, in solibus
 Exiguus pulvis per rada linter aqua.*

ubi de Velabris qui scripserint, indicat Broukhuius.

8. *furto polluit ille Jovem.*] locum male olim legebatur in scriptis & editis libris. sed *Jovem* agnoscunt v. c. Perreji, Colot. Vatic. pr. sec. & quint. Mentel. Exc. Scalig. Groning. & ceteri mei codices. & ita Lipsius Lib. II. Antiq. Lect. cap. 20. probante Heinsio in Notis ad Propert. p. 756. & Gebhardo ad h. l. neque alter Modius in Novantiq. Epist. XVIII. pag. 58. qui *Jovem Juvor*, seu hospitem, intelligit, ut monuerat Scaliger. & vide Heinsium Lib. I. Advers. cap. 17. pag. 183. qui *Jovem* hic pro jure hospitii poni notat. praec. versu *ordine Caco pro hospite* in Colbertino.

9. *Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
 Per tria partitos qui dabat ora focos.*

Ingens Cacus erat in quinto Vatie. vitiose in plerisque codd. *Insula.* ut in Neap. Regio, Colbert. Mentel. Askew. Voss. pr. & quarto, D'Orvill. sec. meo utroque, & ed. Ven. 1475 Regiensis, ac Volsci. quod favet quidem lectioni *Incola.* sed *Accola* legendum monuit Cl. Schraderus Emend. cap. IX. pag. 178. productis plurimis veterum locis, in quibus *incola* male pro *accola* editum fuit. quod unice firmatur ex simillimo Livii quem addert loco, Lib. I. cap. 7. ibi *quum cum (Herculem) cibo vinoque gravatum sopor oppressisset, pastor accola ejus loci, nomine Cacus, ferox viribus, capus pulchritudine beum,* & seqq. *aversos coudis in speluncam traxit. petitos pro partitos* in Askewiano. pro *focos*, ut ex Groningano edidit & bene adstruit Broukhuius, *sonas* in omnibus fere MSS. & edd. sed *focos* etiam agnoscit Voss. primus & quartus. & ita legentem Palmerium laudat Gebhardus. hinc Caco ab Hercule interfecto *extinctos faucibus ignes* tribuit Virg. VIII. Aen. 267. notat autem Broukhuius se cum Passeratius nitrari *Cacum a Propertio factum fuisse trifaucum ac tricipitem*
 Tttt 2 in

878 S E X . A V R E L I I P R O P E R T I I

Hic, ne certa forent manifestae signa rapinae,

Aversos cauda traxit in antra boves.

Nec sine teste Deo. furem sonuere iuveni:

Furis & implacidas diruit ira fores.

15. Maenatio jacuit pulsus tria tempora ramo

Cacus: & Alcides sic ait, Ite boves.

Her-

in Mentelliano *quae dabit*, an forte legendum *quod dabit*? ut intelligat tria ora antri, per quae flammam evomebat Cacus. non enim dicere ausim cum tergemino Geryone Cacus a nostro confusum esse, quia Alcides etiam *Tergemini nece Geryonae spoliisque superbus*, ut ait Virgilius. versu seq. Sic ne certa in Borrich.

12. *Aversos cauda traxit in antra boves.*] *Adversos* male in D'Orv. pr. Virgilius VIII. Aen. 209.

Aque has, ne qua forent pedibus vestigia vestis, Cauda in speluncam tractos, versisque viarum Indiciis raptos, juxta occultabat opaco.

vindicat hic locus lectionem apud Ovidium Lib. I. Fast. 550. de Hercule boves raptos quaerente:

Nulla videt taciti quaerens vestigia furti: Traxerat aversos Cacus in antra boves.

ubi *feros* in aliis. idque ex vestigiis MSS. Ciofani, in quibus *ferox* legebatur, ut & in cod. D'Orvilliano est, substituit Gruterus Lib. X. Susp. cap. 1. in Miscell. Lips. Nov. P. III. pag. 496. sed *boves* illic imitatione Martialis praetulit Patruus meus, collato hoc Propertii loco, & quia ibidem mox *feris* sequitur. Livius d. l. Lib. I. cap. 7. de Caco: *quum avertere eam praedam vellet, quia, si agendo armentum in speluncam compulisset, ipsa vestigia quaerentem dominum eo deductura erant, aversos boves caudis in speluncam traxit.* talis conspicitur Cacus aversos boves caudis in antra sua trahens in gemma Regis Galliae apud Begerum ad Florum Lib. I. pag. 6. & Mariettum Tom. II. Operis Gall. de Lapid. incis. N. 89. pariter de Mercurio Apollinis boves rapiente Homerus in ejus Hymno v. 76.

Πλασθιδας δ' ἤλαυε διὰ ψαμαθώδεια χάρων,
ἵχνη ἀποερίψας.

quem locum a Passeratius etiam productum video. *Aversos*, pro furto ablatos & interceptos, inter-

pretari quis posset, quia *avertere* verbum est furti. ut apud Virgil. d. l. v. 208.

Quatuor a stabulis praestanti corpore taures Avertit.

ubi Servius exponit, *abegit, respexit ad praedam, quae averti dicitur.* vide Passerat. ad Catull. pag. 33. & 34. sed malim de bobus aversis, & cauda in speluncam adtractis, intelligere. vide Cerdam ad illum Virgilii locum Tom. III. pag. 180.

14. *Furis & implacidas*] Lege cum Guyeto & Heinssio *Furis at*. in Borrich. & meo priore *implacidas. fores implacidas saevas & immites* exponit Passeratius, quia nempe crudelis latronis insignia speluncae ejus erant adfixa, sive ut ait Ovidius, I. Fast. 4. v. 557.

Ora super postes adfixaque brachia pendent, Squalidaque humanis ossibus albet humus.

& Virgilius VIII. Aen. 196.

— *foribusque adfixa superbis Ora virum tristi pendebant pallida tabo.*

Furis, nomine Caci non expresso, in opprobrium, quod additur apud Virg. v. 205. *At furis Caci mens effera.* ut pro *furiis* recte vindicavit Broukhufius, in cujus notis verba Servii, (aliis interpositis, quae ad finem notae rejicienda erant) turbata a typographis exhibita sunt. vide illic Pierium. qui *furis* bene etiam tuetur. sed monere uterque neglexit *furiis* illic paullo post sequi, *Alcidae furiis exarserat atro Felle dolor.* unde forte primo loco *furiis* inrepsit.

15. *Maenatio jacuit pulsus tria tempora ramo*] *ramo Maenatio* pro clava Herculeae. ut Lib. I. El. I. 13. *Ipse etiam Hylaei percussus vulnere rami.* ubi vide. hinc in numismate gentis Antiae conspicitur Hercules clavam, qua Cacus percussus, manu tenens, cujus typum dedit Begerus ad

Herculis ite boves, nostrae labor ultime clavae,
Bis mihi quaesitae, bis mea praeda boves:
Arvaque mugitu sancite boaria longo.

20. Nobile erunt Romae pascua vestra forum.

Dixerat, & sicco torret fitis ora palato,
Terraque non ullas foeta ministrat aquas.
Sed procul inclusas audit ridere puellas.
Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus.

25. Fe-

ad Florum pag. 6. sed male Salmas. ad Capito-
linu. Anton. Pium cap. XII. p. 279. adfert *Eleo
percutissus tempora ramo*. mox *eia ait*, vel *ite*,
ait, *ite boves* Heinſius. sed propius forte vestigiis
vulgatae *Sic ait*, quae corrupta videtur, insiste-
ret, si legeretur, & *Alcides*, hinc, *ait*, *ite bo-
ves*. ex hac Caci spelunca excedite. prius exara-
tum fuerat *hic*, unde sic transcripserunt.

17. *Herculis ite boves, nostrae labor ultime cla-
vae*,] totum hoc distichon deest D'Orvill. secundo.
Scis mihi vitiose in nostro secundo. *bis quaesitus*
sibi boves & iteratam praedam dicit Hercules,
quia primum Geryonae eas abduxerat, deinde a
Caco sibi ademptas vindicaverat. *bis mihi praeda*
in Voss. pr.

19. *Arvaque mugitu sancite boaria longo.*
Nobile erunt Romae pascua vestra forum.]

Arvaque male in D'Orvill. pr. *sancita* Vatic.
quint. *sanate* Voss. pr. & quart. *boaria* in Vatic.
quint. Neapol. Excerptis Modii, Leid. sec.
Voss. pr. & tert. D'Orvill. & meo altero. altero
versu *Nobile erit* in plerisque MSS. meo utro-
que, & antiquis edd. ut in prima editioe de-
derat Broukhufius. sed Francio admonente *erunt*
in curis secundis praetulit. recte *pascua erunt*
forum Romae, (nempe boarium) ut El. I. huj.
Libr. v. 14. *Centum illi in prato saepe Senatus*
erant. ut recte emendatum, pro *erat*. vide quae
illic notavi. & sic Lib. III. El. XI. 27. in variis
legitur, codd. MSS. *Illis munus erant decussa*
Cydonia ramo. pro vulgato *Illis pompa fuit*.
Omnia messis erant Ovidio III. Am. El. 10. 38.
& similia dabunt notae Heinſii ad Rem. Am.
164. *pascua nostra*, in omnibus fere antiquis edd.
& Voss. quarto, quod arreptum ex codicum scri-
ptura *vestra*, ut in Borrich. nam *pascua vestra*
recte in Colot. Neap. Vatic. sec. & quint. Men-

tel. Regio, Colbert. Groning. & reliquis codd.
ut in editione principe legi testatur Vulpus &
sic in Venet. 1487. adloquitur enim boves.

21. *Dixerat, & sicco torret fitis ora palato*,]
torquet fitis in v. c. Fruter. Neap. Vatic. sec.
& quinto, Mentel. Askew. Palat. & Commel.
Gebhardi, binis Leidd. tribus Voss. utroque
D'Orvill. meisque. sed *torret* in omnibus edd.
vetustis. quod tueretur Broukhufius, & multis
poëtarum exemplis adstruit, *torrere*, loquendi
ratione ab igne deducta, de siti eleganter dici.
passim vero haec verba inter se commiscuntur,
ut in loco Statii Lib. IV. Th. 724. *tantum fitis*
horrida torquet. ubi *torret* in MSS. & Lib. X. 45.
torquet spes irrita fauces. ubi etiam *torret* in co-
dicibus. sic *torquere* de fame apud Martialem
Lib. I. Ep. 78. *Aut torfit lenta tristitia fata fame*.
& Phaedrum Lib. I. fab. 26. 9. *torquet convi-
viam fame*. & passim in aliis locutionibus eadem
lectionis variatio obtinet. de quo vide ad Lib.
III. 4. 39. pro *foeta* in D'Orvill. pr. *fera festa*
Groning. quod ex Postbiano, qui idem codex,
etiam adfert Livinejus, sed merito ineptum vo-
cat. *foeda* legisse Auratum, pro squalida & sicca,
notaverat J. Douſa. *fissa* Guyeto placebat. *mi-
nistret* in Voss. pr. D'Orv. sec. a man. pr. &
meo altero.

24. *Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus*,]
abundare praepositionem notaverat Marklandus,
& adscripserat locum Catulli ex Carm. de Atys
v. 3.

Aditque opaca filvis redimita loca Deae.

Lucus at vel *ubi umbroso* Heinſius. intelligit in
lucum religioso, qui multis arboribus in orbem
plantatis silvam efficiebat, sacrarium femineae
seu Bonae Deae, nullis viris adeundum, fuisse.
vide hic Passeratium.

T tttt 3

27. De-

25. Femineae loca clausa Deae, fontesque piandos,
 Impune & nullis sacra resecta viris.
 Devia puniceae velabant limina vittae:
 Putris odorato luxerat igne casa.
 Populus & longis ornat frondibus aedem:
 30. Multaque cantantes umbra tegebat aves.
 Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam,
 Et jacet ante fores verba minora Deo.
 Vos precor o, luci sacro quae luditis antro,
 Pandite defessis hospita fana viris.

35. Fon-

27. *Devia puniceae velabant limina vittae:
 Putris odorato &c.]*

lumina in Borrich. Heinsiano, Leid. sec. Voss. pr. & tert. meoque secundo. & ita hunc locum adfert Passeratius ad Lib. III. El. 3. 11. pag. 424. ubi *lumina Vestae* pro igne ejus aeterno, adeoque per *lumina vittis velata* hic arae ardentes, vittis coronatae essent intelligendae. sed rectius in notis ad h. 1. *limina* exponit sacrarii ipsius fores, ut diebus festis templa & arae vittis solebant coronari. vide Bernart. ad Stat. V. Theb. 678. pag. 93. *mitras* in Vatic. quinto & D'Orvill. pr. in quo *velabat limina mitrae*. mendose *vittae* in duobus Leidd. *vittae* in meo sec. altero versus *Thuris odorato igne* conjecerat Heinsius. quamquam pro vulgata addiderat Horatii *fanum putra Vacuariae* Lib. I. Epist. 10. 49. ut sacrarium hoc devium, vetustate fero collapsum innuat.

31. *Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam,
 Et jacet ante fores verba minora Deo.]*

Huc ruit in Excerpt. Modianis. *congesta pulvere* etiam in Neapol. Voss. pr. D'Orv. pr. & meo utroque. ut *pulvis Etrusca* Lib. I. 22. 6. & *horrida pulvis* Lib. II. 10. 35. minorem versum iunitatus est Ovidius Epist. XII. 184. *Nunc animis audi verba minora tuis.* & VI. Met. 367. *nec dicere sustinet ultra verba minora Deo.* ut notat Heinsius ad Epist. XII. 110.

33. *Vos precor o, luci sacro quae luditis antro,
 Pandite defessis hospita fana viris.]*

lucis in variis codd. MSS. & edd. vetustis. qui *luditis* in Voss. tertio, utroque D'Orvill. & meo primo. *sacro quae luditis umbra* Guyetus. altero versus major scripturae varietas in membranis.

hospita resqua in v. c. Perreji, qui notaverat in aliis legi *testa*. sic certe in Color. Vatic. pr. & sec. *vana viis* Neapol. & Askew. *offis vestra* in Regis, Colbert. Borrich. Heinsiano, & meo primo. *hospita vestra* Mentel. Groning. Leid. pr. cum priscis edd. *vina* Leid. sec. & Voss. tert. *vis* etiam sec. Leid. tres Voss. & ambo D'Orvill. *hospita vana* in primo & quarto Voss. & priore D'Orvill. ut in suis etiam codicibus invenerat Lipsius Lib. II. Ant. Lect. cap. 20. sed unde infelicissima conjectura haviolabatur legendum *hospita nana*, id est, parva. quod firmare conatur versus veteris poetae, *ingenii nana per salicis*. sed veteris illius poetae versus adfert mendosissimum. est autem ex phalaucia Helvii Cinnae, qui legitur apud Gellium Lib. XIX. cap. 13. sed deceptus fuit Lipsius vitiosis editionibus in quibus corruptissime excusum est,

*Ac nunc me genii nana per salicis
 Bigis rheda caput citata navis.*

pro *mannis*. & sic eos adfert H. Stephanus in Fragm. Poët. Vet. pag. 413. sed dudum emendarunt viri docti *Geniana per salicis*. laet certe nomen proprium. vide P. Scriverii Anecd. Philol. pag. 16. quis vero *nana* pro *parva* Propertio obrudi vellet? in scriptura *vana* est vera lectio *fana*, f in v mutata, ut recte emendavit Scaliger, probante Passeratius, & N. Heinsius Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 26. *hospita resqua*, ut in aliis libris MSS. vel *testa* ex Varrone & Festo placuerant Gebhardo, neque rejicit hanc lectionem Passeratius. sed Broukhufius recte quidem reperit non *annare Propertium* vocabulis uti *randidis atque obsoletis*, quo magis miret vix elegantissimo max verbum *circare*, Scaligero praesunte, vehementer placuisse.

35. Fon-

35. Fontis egens erro, circoque sonantia lymphis.

Et cava suscepto flumine palma sat est.

Audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem?

Ille ego sum: Alciden terra recepta vocat.

Quis

35. *Fontis egens erro, circoque sonantia lymphis.
Et cava suscepto flumine palma sat est.]*

ita Scaligerum emendantem secutus edidit Broukhusius, quod manifesto vitiosum est, aut a Propertii ipsius manu venire nequivit. quo enim referas *sonantia*? Miror praeterea *circo* pro *erro*, ut *circare* pro *περιδύειν* Graecis, Broukhusii ingenio placere hic potuisse, qui paullo ante *hospita resca*, ut legebat Gebhardus, ideo rejiciebat, quia non erat Propertius vocabulis uti rancidis atque obsoletis. an igitur *circare*, in poetis praefertim elegiaco aevi Augustaei, non minus inter rancida & obsoleta verba reponendum est? ne dicam *erro* & *circo* ejusdem significationis male cumulari. *circansque* etiam conjecerat Scaliger. unde forte sic locum adfert Maussacus ad Plutarch. de Flumine. pag. 221. idem hoc verbum Gebhardus etiam invito Propertio ingerere tentabat Lib. II. El. 21. 25. Callisto Arcadius *circaverat* urbs per agros. pro sanctissima lectione vulgata erraverat. non cogitabat igitur Broukhusius illa, quae ad Lib. I. El. 1. 11. contra Gebhardum, *ancras* poetarum nostro obtrudentem, scribit, *nitidissimum postam non debere conspurcari foetuinis ignobilium Grammaticorum*. neque in memoriam revocabat vir elegantissimus, quod de absurdo judicio Gebhardi, vocabulum seculi non optimi verare nostro etiam inferentis ad Lib. IV. El. 2. 20. pronuntiaverat: *numquam iis feliciter procedit, qui sive in recensione auctorum veterum, sive in monumentis proprii ingenii, varias variarum aetatum loquendi formas confundere solent, ut olim multa jura coquus, nullo habito delictu. ex merito etiam Gebhardum cascorum plerumque & antiquatorum verborum foetores captantem, & melioris aevi scriptoribus inducentem, castigavit Withofius in Specim. Gueber. pag. 121. Miror magis eundem Broukhusium sibi tam parum constituisse. In notis enim ad hunc locum scribit, *illud circo, a Scaligero postlimini jure in Latium reductum, vehementer placet. Glossis antiquis ibi laudatis nihil est aptius, nihil simplicius. utque verbo huic ex Glossariis deducto, auctoritatem addat majorem, ex Vegetio huc advocat circitores vel circatores in castris adhibitos. de quibus vide**

quae notavi ad Tom. II. Anth. Lat. pag. 252, & 495. & de *circare* vel *circitare* Guyetum ad Terent. Andr. 1. Sc. 2. pag. 11. Scaligero tamen, idem hoc verbum *circare* reponenti in Tibullo Lib. I. El. 3. 77. *Tantalus est illic, & circat stagna*. non obsecutus est Broukhusius, quamquam addat, se idoneis auctoritatibus hoc verbum in notis ad hunc Propertii locum firmasse. sed idoneas illas auctoritates desidero, neque Glossaria, vel Vegetii *circatores* sufficere existimo, et poetarum nostro *circare sonantia lymphis* dicatur Hercules. displicuisse etiam Scaligeranum *circoque sonantia* videtur N. Heinsio, qui Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 26. & in Notis ad Propert. p. 756. nihil commodi sensus hunc versum prae se ferro observat, quia *sonantia* vocem adpositam non habet, ad quam referatur, ideoque corrigendum consuebat, *Fontis egens erro per tesqua* (vel *rura*) *sonantia lymphis*. & de *tesquis* plurima illic adnotavit. Sed neque hoc modo ulcus perfanatum opinor. Livinejus emendabat *circa resonantia*, & se in compositis saepe aliorum poetarum in loca per librariorum ejectum ostendit. Sed huic quoque obstat *resonantia* ad aliam vocem referri non posse. *circa* est in novem codicibus & vetustis edd. quod verum esse adscripserat Marklandus. forte in ultima littera vocis *circa* latet prima alterius vocis, quae exciderit, ut olim scriptum fuerit *circandra*, & legendum,

Fontis egens erro circum antro sonantia lymphis.

nam praecessit *sacro* quae *luditis antro*. quae repetitio a Propertio aliena non est. *Fontis egens ferro* corrupte in Askewiano dein versu sequenti *Vel cava*, aut *Sed cava* malim. *fulmine* & omissa voce *palma*, vitiose in meo primo. *flamina* in edd. praeferis.

37. *Audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem?
Ille ego sum &c.]*

sustinet in Mentel. uno Leid. Heinsiano, & meo priore. pro *tergo* mallet collo, si per membranas liceret. ut apud Ovidium Epist. IX. 57.

*Vidit in Herculeo suspensa monilia collo;
Collo, cui coelum sarcina parva fuit.*

Sc

Quis facta Herculeae non audit fortia clavae?

40. Et numquam ad notas irrita tela feras?

Atque

sic enim legendum, elegantissima repetitione, ut in cod. MS. haberi notat Heinſius, non *Illo*, cui coelum &c. Seneca Herc. Fur. 72.

*Mediusque collo sedit Hercules polus.
Inmota cervix fidera & coelum tulit.*

locum hunc imitatus est Flaminius Carmines de Hyla & Hercule Lib. II. Carm. 6.

*Audiſtine, humeris coelum qui ſuſtulit altis,
Auſus & inferni regna ſubire Dei?*

& eadem interrogationis vi illud *Audiſtine* ad exemplum Propertii adhibuit Fracaſtorius pag. 169. Carminum:

*Audiſtine umquam ſublimis nomen Olympi?
Audiſtine Jovis, tonitru qui fulmina torquet?*

& Jo. Bapt. Amaltheus pag. 75.

*Audiſtine olim Inachiae fera fata puellae?
Addidit heu miſerae cornua durus Amor.*

ſimilis autem color eſt in illis Hippolyti apud Ovidium XV. Met. 497.

*Fando aliquem Hippolytum veſtras, (puto) con-
ſigis aures,
Credulitate patris, ſceleratas fraude navercae,
Occubuiſſe neſci. mirabere, vixque probabo:
Sed tamen ille ego ſum.*

pro terra recepta vitioſe ſuſcepta in Neapolit. recepta eſt recuperata, in poteſtatem redacta. vide Patruſ mei notas ad Vellej. Paterc. II. cap. 5. ed. ſec.

39. Quis facta Herculeae non audit fortia clavae?
Et numquam ad notas irrita tela feras?

pro audit in cod. Voſſ. tert. ſentit unde forte, quia *Audiſtine* praecedat, melius legeretur *non ſenſit*. verbo magis efficaci, & huic ipſi fabulae de Caco valde convenienti, de quo paulo ante v. 15.

Maenalis jacuit pulſus tria tempora ramo.

ut Lib. II. El. 1. 65.

*Myſus & Aemonia juvenis qua caſpide vulnus
Senſerat, hac ipſa caſpide ſenſit opem.*

& El. VIII. 22.

*Et ſi qua extremis tellas ſe ſubtrahit oris,
Sentiet illa tuas poſtmodo capta manus.*

Ovidius Epist. IX. 46.

*Arbiter Euryſtheus irae Junonis iniquae
Sentitur nobis, iraque longa Deae.*

& Ep. XII. 180. ubi praefero codd. MSS. & primarum edd. lectionem,

*Rideat, & Tyrio jaceat ſublimis in oſtro
Flebit: & ardore ſentiet uſta meos.*

prae altera ſcriptura vincet *aduſta*. non enim venenatis Medae donis tantum *aduſta*, ſed penitus *uſta* conflagravit Creuſa. Claudianus III. de R. P. v. 60.

*Sentiet iratum procul aegide, ſentiet iſtum
Fulminis.*

ubi vide Patruſ mei notas. altero verſu *notas* ex conjectura ſua edidit Broukhuiſius, cui favet corrupta Voſſ. ſec. & quarti ſcriptura *novas*, quum in plurimis codd. ut in duobus Leid. Voſſ. tert. Askew. D'Orv. ſec. & meo priore legatur *natas*, ut in vetuſtis edd. *varias* in uno Vatic. Regio, & D'Orvill. pr. quod non diſplicebat Marklando. Sed recipienda videtur primi Vatican. primi Voſſiani, & Commeliniani codicis lectio *vaſtas*: quam adjuvat Neapolitanus, in quo *vatas*. id enim perpetuum fere apud poetas epitheton eſt ferarum majorum, quales ab Hercule ſubactae. ſupra Lib. II. El. 15. 21.

Non tamen ut vaſtos auſim tentare leones.

ubi vide. atque ita Paſſerat. & adſtruit Cl. Schraeder. Emend. p. 91. in meo autem altero codice *vacuas*, & in marg. pro varia lectione *notas*. *Seratas* conjecerat Heinſius Lib. I. Adverſ. cap. 3. pag. 27.

41. At-

Atque uni Stygias hominum luxisse tenebras?

Quod si Junoni sacrum faceretis amarae,
Non clausisset aquas ipsa noverca suas.

45. Sin aliquam vultusque meus, setaeque leonis
Terrent, & Libyco sole perusta coma:
Idem ego Sidonia feci servilia palla
Officia, & Lyda penfa diurna colu.

Mollis

41. *Atque uni Stygias hominum luxisse tenebras?* homini in Neap. Mentel. Colbert. Borrich. Groning. duobus Leidd. tribus Voss. utroque D'Orv. & meis. *cessisse tenebras* conjecerat Hein-
sius. sequentis versus lacuna sic suppletur in Col-
bert. Heinliano, binis Leidd. tribus Voss. D'Orv.
pr. & meo,

Accipit haec fesso vix mihi terra patet.

qui versus occurrit infra v. 66. *Accipite haec fesso* &c. Borrich. Groning. Leid. sec. Voss. tert. & D'Orv. sec. ut in priscis edd. *Accipit hic fesso* D'Orv. pr. *Accipit hic fesso vix m. t. patet* in meo secundo. *Accipe haec fesso* &c. in Askewiano. *Accipit* & Neap. *At post haec* v. c. Perreji, Colot. Vatic. pr. ac sec. *Accipite hunc* legebat Livinejus. Francius suppleri posse adscriperat hoc versu, qui cum praecedenti satis cohaereret,

Oraque tergimini conticuisse canis.

non malo certe artificio, si a codice quodam MS. confirmaretur.

43. *Quod si Junoni sacrum faceretis amarae.* Quid si Vaticanus pr. & prior Vossian. ut reponendum ex scriptis monet Heinlius d. l. Adversar. pag. 27. sic alibi saepe haec formula, *Quid si* apud nostrum a librarlis mutata est in *Quod si*. vide ad Lib. I. El. 5. 25. & ad Lib. III. 14. 21. *feceritis* in Voss. tert.

45. *Sin aliquam vultusque meus, setaeque leonis Terrent.*

aliquem male in Regia. Mentel. Excerpt. Scag. Borrich. Heinliano. binis Leidd. tribus Voss. utroque D'Orvill. meis edd. & priscis edd. ad-

loquitur enim puellas in hoc sacrario Bonae Deae operantes. *setaeque* corrupte in D'Orvill. pr. *Sole prausta* in cod. Scalig.

47. *Idem ego Sidonia feci servilia palla Officia, & Lyda penfa diurna colu.*

palma Voss. tert. *Symonia* vitiose in Neapol. Ovidius Epist. IX. 101.

Haec tu Sidonia potes insignitus amicu Dicere? ubi frustra Heinlius *Mygdonio*. Statius X. Theb. 643.

— sic *Lydia conjux*
Amphitryoniadem exutum horrentia terga
Perdere Sidonios humeris videbat amicus.

Seneca Herc. Fur. 467.

Fortem vocemus, cujus ex humeris leo
Donum puellae factus, & clava excidit,
Fulsitque pictum veste Sidonia latus.

de molli cultu, quo Herculem Deianira induit, vide locum Auctoris Elegiae in obitum Maecen. v. 77. Tom. I. Anth. Lat. pag. 69. quem bene corrigit doctissimus Wakkerus in Amoen. Liter. cap. V. pag. 28. proprie autem dicit *Officia*. nam haec sunt ministeria servilia. vide Bentlej. ad Cic. V. Tuscul. 20. pag. 83. pro *Lyda colu* in plerisque MSS. & edd. antiquis *Lydo colo*. de quo vide Vossium Lib. I. de Analog. cap. 21. sed alterum recte praetulit Broukhufius. Valer. Fl. VI. 445. *Dutque alias sine lege colus.* & v. 645. *cum diva supremas Rumpit iniqua colus.* Juvenalis Sat. XIV. 249. *sed grave tardas Exspectare colus.* Rutilius Lib. I. 134.

Solaque fatales non vereare colus.
Vvvvv

Sta-

Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
50. Et manibus duris apta puella fui:

Tali-

Statius Lib. III. Silv. l. 179.

Parcarum fila renebo Extendamusq; colus.

ubi vide Marklandi notas pag. 141. qui plura exempla dabit, licet parum interesse addat, an *colus* vel *colus* plurali numero dicamus. *Lyda* autem est *Maeonia*. corrige Papiam in Vocabulario: *Meonia labia juxta fryges*. ubi legendum, *Maeonia*, *Lydia*, juxta *Phryges*.

49. *Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
Et manibus duris apta puella fui.*

locus corruptissimus. cepit me in Heinisiano, & meo priore. pro cepit N. Heinisius conjecerat *sepsit*. mallem *cinxit*, ut Francio etiam placebat. Ovidius Epist. IX. 65.

*Nec tene Maeonia, lascivae more puellae,
Incingi Zona deducuisse prius?*

& Lib. II. Fast. 320.

Dat teretem Zonam, qua modo cincta fuit.

Auctor Epigrammatis veteris de Hesperiae fascia Tom. I. Anth. Lat. pag. 648.

Et pulchro pulchras strophio praevincta papillas.

altero versu valde mendoso idem Heinisius ad Ovid. Lib. I. A. A. 161. & in notis ad Propert. p. 757. emendabat,

Et manibus duris apta tabella fuit.

& per *tabellam* intelligit *siabellum*, quo modo Hercules ventifaverit *Omphake*, quod officium ferve *Lydae* puellae ab *Alcide* praestitum describit Lib. II. Fast. 370.

*Aurea pollebant rapidos umbracula Soles,
Quae tamen Herculeas sustinere manus.*

hac significatione *tabella* etiam occurrit Lib. I. Am. El. 2. 30.

*Vis tamen interea faciles arcessere ventos,
Quos faciat nostra nota tabella manu.*

posset etiam legi,

Et manibus duris acta tabella fuit.

siabella vocantur nostro Lib. II. El. 18. 39.

*Et modo parvoni caudae siabella superbi,
Et manibus dura frigus habere pala.*

ubi alia notavi. *umbracula* dicuntur Ovidio II. A. A. 209.

Ipsae tene distenta suis umbracula virgis.

umbellas alij vocant. Graeci *παιδιά*. de quibus plura notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. pag. 371. vide etiam locum Plutarchi de Hercule apud Casaub. ad Suet. Aug. 82. & Cel. Valckenarium ad Theocrit. Adoniaz. pag. 344. Sed hoc quidem in loco aliud Herculis officium, Ianae nempe texendae, in *Omphale* parthenona factum, intelligi opinor, verumque hoc modo restituendum esse,

Nec manibus duris apta quasilla tali.

quam conjecturam firmare videtur alter Propertii locus de eodem Hercule Lib. III. El. 9. 20.

*Ut qui putato statisset in orbe columbris,
Tum dura traheret mollia pensa manu.*

talis describitur Hercules apud Ovidium Lib. II. A. A. 217.

*Ille fatigatae perimendo monstra novercae,
Qui miravit Troiam, quod prior ipse tulit,
Inter Joniacas calathum tenuisse puellas
Creditur, & lanas excoluisse rudes.*

& Epist. IX. 75. & seqq.

*Non fugas, Alcide, quicquam mille laborum
Rasitibus calathis inpassuisse manu?
Crassaque robusto deducis pollice fila,
Aequaque famulae pensa rependis heros.*

ubi *pensa* repentis, ut apud nostrum Lib. IV. El. 7. 37.

Et graviores repentis inquis pensa quasillas.

Cic. III. Phil. cap. 4. ut recte emendavit Faërus, *At vero hujus domi inter quasilla pendebatur curum*. pro *inter ancillas*. per *quasilla* enim intelligit *ancillas* tantum nentes. neque aliter il-

- Talibus Alcides: at talibus alma Sacerdos,
 Puniceo canas flamme vincta comas:
 Parce oculis, hospes, lucoque abscede verendo,
 Cede agendum, & tuta limina linque fuga.
55. Interdicta viris metuenda lege piatur,
 Quae se submota vindicat ara casa.
 Magno Tiresias adspexit Pallada vates,
 Fortia dum posita Gorgone membra lavat.
 Di tibi dent alios fontes: haec lympa puellia
60. Avia secreti limitis una fluit.
 Sic anus: ille humeris postes concussit opacos,
 Nec tulit iratam janua clausa sitim.

At

illum Ciceronis locum adferunt Servius ad Virg. Ecl. II. 46. & Isidorus lib. XIX. Orig. 49. *quasillarias* igitur ancillae servitium subisse Herculem indicabitur, si hoc modo locus emendetur. de his autem ancillis quasillaribus vide Scallig. ad Tibull. IV. 10. §. notas Interpretum ad Petron. cap. 132. & Spanhem. ad Callimach. pag. 652.

51. *Talibus Alcides, at talibus alma sacerdos, & talibus* Voss. quart. Groning. & uterque D'Orvill. unde ultima littera ex praecedenti voce *Alcides* repetita scribendum videtur, sed *talibus*.

53. *Parce oculis hospes, lucoque abscede verendo, Cede agendum, & tuta limina linque fuga.* Ita in omnibus MSS. & editis libris legatur ante Broukhusium, qui ex sola tantum conjectura sua edidit *lucoque ago cede verendo*. repetitione quidem non inveniuntur cum sequente *Cede agendum*, sed quam emendationem in notis proponere, quam textui inserere, praestat. Marklandus quidem conjecerat etiam *ago cede*. sed simul adscripserat verius esse *absiste*. ut Virgilio VI. Aen. 259.

— *procul ite profani, Conclamnat vates, satoque absistite luco.*

quod valde placet. *Parce oculis*, hic notat, oculos avertit. ut apud Tibullum Lib. I. El. 2. 33.

Parcite luminibus, Du vir, seu femina fas Obvia.

ubi vide Broukhus. & Cl. Heynium, sed hic

tamen majori emphasi dicitur, ut oculis suis parceret Hercules, ideoque sacra Bonae Deae, viris interdicta, non adiret, quia mares ad illa penetrantes oculis privari credebat veterum superstitio. vide Behotium Lib. II. Apophor. cap. 9. pag. 88. idque Herculem admonet sacerdos exemplo vatis Tiresiae, cui *magna* constitit Pallada nudam & se lavantem vidisse. ita enim recte viri eruditi mox v. 57. restituerunt, pro antiqua lectione *Magnam Tiresias adspexit Pallada vates*. ut in plurimis codd. MSS. & editis. vide Politian. Miscell. cap. 80. & Acidalii notas ad Curtium Lib. VIII. cap. XI. §. 24.

56. *Quae se submota vindicat ara casa.* submota casa exponi potest, remota. vid. Passeratium ad h. l. & Oudead. ad Lucan. V. 71. sed N. Heinsius ad Ovid. III. Am. El. 14. 10. & in notis ad Propert. p. 757. legebat, *Qua sese admota vindicat ara fera. aut innota fera.* ut mox *janua clausa* v. 62. & apud Tibullum Lib. I. El. 2. 6.

Clauditur & dura janua fulta fera.

60. *Avia secreti limitis una fluit.* liminis perperam in vetustis edd. in quibus & plerisque MSS. male etiam *fuit*, sed *fluit* recte Heinsius, & ante eum Fruterius tam in Verisimilibus, loco a Broukhusio indicato, quam in Epistola ad Canterum, edita inter Epistolas a Gabbema collectas pag. 637. *secretis* D'Orvill. pr.

61. *Sic anus: ille humeris &c.* Haec anus: in Heiniano. sed supra v. 16. *& Alcides sic ait, ite boves.*

Vvvvv 2

63. jam

At postquam exhausto jam flumine vicerat aestum,
Ponit vix ficcis tristia jura labris.

65. Angulus hic mundi nunc me mea fata trahentem
Accipit: haec fesso vix mihi terra patet.

Maxima quae gregibus devota est Ara repertis,
Ara per has, inquit, Maxima facta manus,
Haec nullis umquam pateat veneranda puellis,

70. Herculis eximii ne sit inulta fitis.
Sancte pater salve, cui jam favet aspera Juno:
Sancte, velis libro dexter inesse meo.

Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
Sic Sancum Tatii conposuere Cures.

ELEG.

63. jam flumine vicerat aestum,] liquerat aestum
in D'Orvill. secundo a manu pr. sed vicerat
tuentur illa, quae notavit Bentlejus ad Horat.
Lib. II. Epist. 1. 6. p. 620.

65. nunc me mea fata trahentem Accipit:] hinc
mundi Groning. vix me legit eruditiss. Wakke-
rus in Amoen. Liter. cap. XII. p. 108. sed
praec. vers. vix ficcis, & mox vix mihi terra
patet, ter repetita voce vix, ab ipso auctore scri-
ptum dubito. mea facta frequenti confusione in
MSS. fata trahere pro aegre differre, vide ad
Tom. I. Anth. Lat. p. 531. & Tom. II. pag.
84. Accipito Heinsius.

67. Maxima quae gregibus devota est Ara re-
pertis,] Maxima quae & gregibus Voss. quartus.
Maximaque in meo priore. de hac Ara Maxima
legenda est Dissertatio Xaverii Matthaei Inter
ejus Exercitationes Neapoli an. 1759. editas,
ubi de hoc Propertii loco agit pag. 145. & ad-
de notas J. Fr. Gronovii & Drakenborchii
ad Livium Lib. I. cap. 7. §. 12. pro gre-
gibus repertis malim receptis, a Caco nempe
retractis.

69. Haec nullis umquam pateat veneranda
puellis,
Herculis eximii ne sit inulta fitis.]

veneranda in omnibus fere meis codd. MSS. &
edd. antiquis. sed temeranda in ed. Ald. margine
legendum adscripserat Heinsius, idemque mo-
nuit Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 28. & vide il-
lius notas ad Ovid. II. ex P. Ep. 2. 27. Brouk-

hussii supra Lib. II. El. 15. 21. & quae dedi ad
T. II. Anth. Lat. pag. 23. minorem versum
scripti nonnulli codices corruptissimum exhibent.
Hercule exterminium nescit in Voss. pr. & meo
secundo, sed in quo nescit, in qua scriptura vi-
tiosa forsitan aliquid latet. Herculis extremum
D'Orvill. pr. vulgata eximii est in meo priore.
Herculis externi Heinsius in notis ad Propert.
pag. 757. vel Herculis aeternum Lib. I. Advers.
cap. 3. pag. 28. certe eximii a manu postea
non profuxisse videtur, & melius conveniret
Herculis invicti, si membranae adjuvarent, per-
petuo illius epitheto. & ideo repulsa invicti Her-
culis non debebat inulta esse, de quo heroum ad-
fectu vide Freinshem. ad Flor. III. cap. 3. §. 18.

71. Sancte pater salve, cui jam favet aspera
Juno:
Sancte, velis libro dexter inesse meo.]

cum jam favet Voss. pr. pro inesse Guyetus ex
MSS. Passeratii malebat adesse. quod hic sua
etiam imitatione probasse videtur Lotichius Lib.
IV. El. 6. 167.

Sancte puer salve, tibi candida solvimus ora,
Sancte, velis populo dexter adesse tuo.

73. Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat
orbem,
Sic Sancum Tatii conposuere Cures.]

Hunc quoniam Borrich. Colbert. Groning. Leid.
pr. Voss. & D'Orv. cum meo sec. Hinc Meis-
sius. dein sanxerat in Regio. Leid. sec. utroque
D'Orvill. Askew. & pristis edd. sanxerit in
Hein-

E L E G. X.

- Nunc Jovis incipiam caussas aperire Feretri,
 Armaque de ducibus trina recepta tribus.
 Magnum iter adscendo, sed dat mihi gloria vires,
 Non juvat ex facili lecta corona jugo.
 5. Inbuis exemplum primae tu, Romule, palmae
 Hujus, & exuviis plenus ab hoste redis.

Tem-

Heinsiano, & meo priore. mox *Hic Sanctum* pro *Sic* Heinsius. *Sanctum Tatiae* in omnibus fere MSS. & edd. vetustis. quibus consentiunt duo Leidd. tres Voss. D'Orv. pr. & meus sec. *Tatiae manus* in Colbertino & altero Regio. *Sanctum Tatiae comp. cures* in Askewiano. *composuere manus* Leid. & meus primus. *cures* pro *Cures* D'Orv. sec. a manu pr. *Tatii Cures* verissima lectio est. quamquam Scaligero adversetur Passeratius, qui *Tatiae* praefert. sed vide Cluverium Lib. II. Ital. Ant. pag. 675. & Heins. ad Ovid. II. Fast. 135. & de *Sanco* Hercule, praeter illos, quos laudat Broukhussius, Scalig. ad Varron. pag. 32. Cluver. Lib. II. Ital. Ant. pag. 643. & notas Interpretum ad Phaedr. Lib. V. fab. 4. 1.

EL. X.] QUALITER APPELLETUR JVPITER FERETRIUS inscribitur haec Elegia in Borrichiano. QVARE JVPITER SIT DICTVS FERETRIUS in meo codice primo, ut fere in priscis edd. DE JOVE FERETRIO in meo secundo. Ad illius Illustrationem, & de spoliis opimis, a tribus ductibus, Acronte per Romulum, Tolumno Viciente per tribunum Cossium, & a Virgumaro per Claudium Marcellum relatis, ac Jovi Feretrio dedicatis, praeter Interpretes ad hunc locum, & ad Manil. Lib. I. v. 785. Rutgersius Lib. IV. Var. Lect. cap. 7. Wouwer. & Rigalt. ad Minuc. Fel. cap. XXI. pag. 129. & 130. ed. Davif. Freinshem. ad Flor. Lib. I. cap. 1. §. XI. alioque, multa egregia contulit Perizonius in Animadv. Histor. toto cap. VII. Scripsisse vero Propertium hanc Elegiam occasione templi Jovis Feretrii, ab Augusto instaurati arbitratur

Vulpius, quod verosimile videtur. Eam quoque eruditus Britannus inseruit Electis Minorib. Etonens. additis paucis notis, pag. 136 — 140. & ad Propertii exemplum, carmen operosum, cui titulus est JVPITER FERETRIUS, scripsit inter Anglos poeta non contemnendus Nicolaus Alenus Essentianus, dedicavitque Eduardo Semauro, Herfordiae Comiti, editum post Arati Phaenomena, Latinis versibus ab eo reddita, Paris. 1561. 40. in quo multa hujus Elegiae imitatio est: neque dissimili argumento Jovis STATORIS originem, optima Propertii imitatione, descripsit elegantissimus inter Brabantinos poeta Livinus Meyerus Lib. IV. Eleg. 5. utrumque cum hoc carmine conferre Musarum cultoribus volupe erit.

4. ex facili lecta corona jugo.] e facili in Neap. Groning. Askew. Leid. sec. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo secundo. *lecta* in primo, & Heinsiano.

5. Inbuis exemplum primae tu, Romule, palmae
 Hujus, & exuviis plenus &c.]

Inbuis v. c. Perreji, primus & sec. Vatic. D'Orvill. pr. & meus sec. *Inbuere* in Colotiano. *inducere* & *inbuere* in aliis etiam veterum locis saepe permutata. vid. ad T. I. Anth. Lat. p. 514. omnibus exemplum in Heinsiano, & meo priore. mox *exuvie* in Borrich. Askew. Voss. pr. & utroque D'Orvill. *ex vivo* Neap. *eximie* in duobus Leidd. Voss. tert. & quarto, Groning. meoque primo, & antiquis edd.]

V V V V V 3

7. — per-

Tempore quo portas Caeninum Acronta petentem
Victor in eversum cuspide fundis equum.

Acron Herculeus Caenina ductor ab arce,

10. Roma, tuis quondam finibus horror erat.

Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirinis,
Ipse dedit, sed non sanguine sicca suo.

Hunc videt ante cavas vibrantem spicula turres
Romulus, & votis occupat ante ratis.

15. Jupiter, haec hodie tibi victima corruet Acron.
Voverat. & spoliolum corruit ille Jovi.

Urbis

7. — portas Caeninum Acronta petentem
Victor in eversum &c.]

od. 15. 9. ausus spoliare male in Menael. &
primo Leid.

Caeninum in primo & quarto Voss. D'Orvill. pr.
Caenina in meo utroque. sed rectius cum diph-
thongo scribi, ut apud Graecos, monuit Brook-
husius. & mox Caenina ductor ab arce. vide
Cluver. Lib. II. Ital. Ant. pag. 664. 665. Schurs-
selsch. Notit. Biblioth. Vinar. p. 233. & Dra-
kenb. ad Livium Lib. I. 10 pag. 54. Acronta
etiam recte praetulit Brookhusius. quod firmatur
a Neap. Mentel. Excerpt. Scal. Borrich. Gron-
ing. aliisque codd. & priscis edd. eadem for-
ma, qua *Daci Cotifontis agmen* ex MSS. apud
Horat. Lib. III. od. 3. pro *Cotifontis* scribendum.
notavit, quod praestulit etiam Bentlejus. faveat
corrupta cod. Voss. tertii Scriptura, in quo *Ache-
ronta*. sic igitur corrigendum etiam apud Lucium
Ampellum cap. XXI. ubi *Romulus de Acrone*
Caeninum Rege spolia opina retulisse legitur.
petentem in meo secundo, *petentes* D'Orvill. pr.
mox *Victor nec versum* in Neap. Voss. pr. &
quart. Askew. D'Orvill. sec. & meo altero. &
intensa cuspide D'Orv. pr.

13. Hunc videt ante cavas vibrantem spicula
turres
Romulus, & votis occupat ante ratis.]

Nunc videt Borrich. Voss. pr. & meus utroque.
Hunc vidit vitiose in priscis edd. *vibrantem* in
Neapol. Excerpt. Scalig. Groning. Voss. tert. &
quarto, utroque D'Orvill. & meo secundo. quae
verba passim confusa in codd. MSS. Ovid. VIII.
Met. 373.

— ambo vibrata per auras
Haerum tremulo quatiebant spicula mota.

Seneca Hippol. 48. *Tibi libretur missile telum.*
ubi *vibratur* in cod. Ultraject. & ita frequenter
in aliis veterum locis. vid. Heinf. ad Ovid. Epist.
III. 125. Lib. II. Advers. 19. p. 365. & Merk-
landum ad Statii Silvas pag. 248. & 266. qui
bene inter utrumque verbum distinxit. *occupat*
ante ratis in Neap. Mentel. Askew. Borrich.
duobus Leidd. tribus Voss. altero D'Orvill. &
meis. sed in secundi codicis margine *Deas* pro
varia lectione. *votis occupat ante ratis* in priscis
edd. sed *votis ratis* vera lectio est. vide Heinf.
ad Ovid. IV. Met. 387. *occupat*, pro adgreditur,
invadit Acronta occidendi animo. ut supra El.
IV. 82. *vocales occupat ense canes*. mox *hic hodie*
tibi vis. corruat *Acron* legendum videtur cum
Heinsio Lib. I. Advers. cap. 3. *Voverat & spo-
lium*: corruit ille Jovi. male distinguunt in
meo utroque.

10. tuis, quondam finibus horror erat.] *hector* in
cod. Scaligeri, cui id valde placuisse miror, ut
Acronem dicat Romae, tamquam Graecis Hector,
metuendum fuisse.

11. ex humeris ausus sperare Quirinis.] *Quirini*
perperam in omnibus fere codd. & edd. vetustis,
sed recte *Quirinis* in cod. Scalig. ut edidit Brook-
husius, cuius notas vide, & adde Bentlej. ad
Horatii locum ab eo prolatum, & ad Lib. IV.

17. Ur-

- Urbis, virtutisque parens sic vincere suavit,
 Qui tulit aprico frigida castra lare.
 Idem eques & frenis, idem fuit aptus aratris,
 20. Et galea hirsuta comta lupina juba.
 Picta nec inducto fulgebat parma pyropo:
 Praebabant caesi baltea lenta boves.
 Nec dum ultra Tiberim belli sonus: ultima praeda
 Nomentum, & captae jugera pauca Corae.

25. Cossus

17. Urbis, virtutisque parens sic vincere suavit,
 Qui tulit aprico &c.]

virtutemque in primo Voss. hoc est virtutumque, ut in D'Orvill. primo, & meo sec. quod placebat Marklando. dein, Qui tulit a porco monstruosa lectione in Neap. aperto Voss. pr. sed a prisco in Heiniano & meo priore. v. 19. idem & fuit Livinejus. vid. Cl. Schrader. Emend. pag. 89.

20. Et galea hirsuta comta lupina juba.] cui galea in v. c. Perreji, Colot. & primo Vatic. Stat galea Heinianus in notis ad Propert. p. 758. hirsutis juba ex Groningano reperti posset, quia hunc versum propter tot voces in a desinentes vitiosum censent. vid. G. Fabricium Lib. VI. de Re Poët. II. 10. ubi similem ex Ovidio locum addfert, XVll. Her. 190.

Flamma recens parva sparsa resedit aqua.

sed magis adhuc aures offendere debent illa Senecae in Herc. Fur. 848. & seqq.

Tanta per campos agitur flammæ
 Turba: pars tarda gradiens fenestra,
 Tristis, & longa satiata vita.

ubi longae satiata vitae in suo libro correxerat Broukhuisius. male igitur Guyetus apud nostrum Lib. III. El. 8. 26. legebat, Publica vicina perbrepat aura via. pro victuæ viae. galeam vero hanc lupinam, ejusque ornatum, illustrant quae congestit Stewechius ad Veget. Lib. II. 16. pag. 109. 110.

21. Picta nec inducto fulgebat parma pyropo:] Picta in Heiniano, & meo primo. neque inducto in Neapol. Groning. Askew. Leid. sec. tribus

Voss. primo D'Orvill. & meo secundo. palma Borrich. flamma Groning. Voss. pr. & quart. sed quod positum ex voce fulgebat. illustrant haec quae notavit Dauquejus ad Silium pag. 67. mox laesi boves male in D'Orv. sec.

23. Nec dum ultra Tiberim belli sonus: ultima praeda
 Nomentum, & captae jugera pauca Corae.]

distichon hoc sequenti postponitur in nonnullis codd. & edd. vetustis. quod recta argumentatione probat & Cl. Schrader. p. 181. Emend. jugera pauca praetulit Broukhuisius, quod certe melius quam parva, ut in Leid. sec. & Voss. tert. vide illius notas ad Tibull. Lib. I. El. 1. 2. olim hic edebatur jugera terna Corae. quod probatum fuit Lipsio Lib. II. Antiq. Lect. 20. ut habetur in v. c. Perreji, Colot. & duobus Vaticanis. & huic lectioni favent codices, in quibus terra. ut in Neap. Regio primo, Colbert. Askew. Borrich. Groning. Leid. pr. duobus Voss. & D'Orv. pr. trita in primo Vatic. & altero Regio, unde trina Heinianus conjecerat. capta in Mentel. Heiniano, & meo primo. unde Guyetus capta jugera pauca Corae legebat. chorae in binis Leidd. & Voss. pr. ac tertio. & Askew. Coram a Dardano conditam scribit Martian. Capella Lib. VI. p. 206. ubi Coritum emendabat G. Fabricius ad Horat. Lib. I. od. 18. sed Coram illic constanter servant variorum codd. MSS. apud me excerpta. & sic Plinius Lib. III. cap. 5. vide Salmast. ad Solin. pag. 43. & Cluverium Lib. III. Ital. Ant. cap. 8. pag. 1017. & de Nomento eundem Lib. II. cap. IX. p. 666. cui adde Gorii notas ad Doni Inscr. Ant. pag. 169.

25. Cossus

25. Cossus at insequitur Vejentis caede Tolumni,
 Vincere quum Vejos posse laboris erat.
 Et Veji veteres & vos tum regna fuistis,
 Et vestro posita est aurea sella foro.
 Nunc intra muros pastoris buccina lenti
30. Cantat, & in vestris ossibus arva metunt.
 Forte super portae dux Veius adstitit arcem,

Collo-

25. *Cossus at insequitur Vejentis caede Tolumni,
 Vincere quum Vejos posse laboris erat.*

Cossus & inde sequitur *venientis* in D'Orvill. pr. *Veienti* in secundo. *venientis* etiam in Borrich. & Voss. tert. *Veiens* hic Lar Tolumnius dicitur, quia Vejentium Rex erat, a Cosso occisus. hinc Priscianus & Charisius, *Lar*, *Lartis*, si significat Imperatorem Vejentium, quem maculavit Cossus. vide Graevium ad Cic. IX. Philip. cap. 2. ubi *Lartes Tolumnius Vehientium* rex scribitur in cod. MS. Huydecoperiano. de eo vide Serv. ad Virg. VI. Aen. 842. & Luc. Ampelium in Libro Memoriali post Florum edito cap. XXI. *Tolumnium* perperam ab aliis adpellari notat Dempsterus Lib. II. Etrur. Reg. cap. 52. ubi haec pluribus illustrat. dein *Vincere tum Vejos* Voss. quart. *laboris erat.* subintellecto *res*, pro difficultis tunc erat laboris, ut Virgilio *Tantae molis erat.* pro res tantae molestiae, tam ardua. ut notaverat Marklandus. sic *quantum est laboris*, apud Phaedrum Lib. II. fab. 8. 24. ubi vide Patru mei Comment. Silius Ital. Lib. III. 582. id vocat,

Magnae molis opus, multoque labore parandum.

27. *Et Veji veteres, & vos tum regna fuistis,
 Et vestro posita est aurea sella foro.*

sic legi in Palatino & Commeliniano Gebhardi testatur Freinsheimius ad illa Flori Lib. I. cap. 12. §. 11. *Hoc tunc Veji fuere: nunc fuisse quis meminit, quae reliquiae? quod vestigium. Laborat Annalium fides, ut Vejos fuisse credamus.* ubi etiam vide Rupertum. neque aliter in Mentel. Leidd. Vossianis, Regio, Colbert. aliisque codd. habetur. *& vos quoque regna fuistis* conjecerat Heinsius. Sed utroque pollice probo & amplector quod in Voss. quarto legitur, *& Volscum regna fuistis.* ut e Vaticano Lipsius Lib. II. Ant. Lect. cap. 20. licet repudiaverit Broukhuius. & ad hanc lectionem vestigia praebent &

nos manu ducunt codices, in quibus *vos cum*, ut de suo primo testatur Broukhuius, & in Borrich. Heiniano, & meo utroque existat. *An regna Volscorum* a poeta recte dici poruerint, constabit ex libro Ant. Ricchi de Regno Volscorum (*Reggia de Volsci*) qui Lib. II. cap. 3. ubi de Cora, patria sua, disserit, ita hunc locum adfert, pag. 302.

Et Veji veteres Volscorum regna fuistis.

& sic Cluverius Lib. III. Ital. Ant. cap. 8. pag. 1018. cur *veteres Veji* hic dicantur, epitheto non otioso, causam dat Famianus Nardinus de Vejo antiquo P. I. cap. 7. pag. 85. qui adfert *& vos tum regna fuistis.* O *Veji veteres, & vos tum regna fuistis* ex cod. Groningano probat Cl. Schraderus Emend. cap. IX. p. 181. *Vos Veji veteres tum Volscum regna fuistis* legebat Guyetus. *Volscum regna* etiam adfert Fabrettus ad Inscr. Ant. cap. III. pag. 129. ubi de Vejorum interitu. idque etiam probasse videtur Dempsterus, quia sic locum hunc producit Lib. II. de Etrur. Reg. cap. 2. ubi *ex aurea illa sella*, sequente versu memorata, reges in Etruria jus dixisse colligit, quamquam eodem libro cap. 52. *& tunc vos regna fuistis* adfert, *praeda fuistis* in edd. vetustis.

29. *pastoris buccina lenti* laet in aliis. sed vide Patru mei notas ad Virg. Ecl. X. 19. mox *arma* in Mentel. Borrich. Heiniano, duobus Leidd. Voss. pr. & quarto. *ferunt* D'Orvill. pr. in *vestris ossibus*, pro inter vestra ossa, exponebat Marklandus. ut apud Virg. I. Georg. 495. *metunt*, relicta lacuna, deest in Heiniano & meo priore. illustrat hoc distichon Epigramma Graecum de ruinis Mycenarum in Anthol. Graeca.

31. *dux Veius adstitit* *Veiens* reponit Dempster. Lib. IV. de Etrur. Reg. cap. 10. pag. 48. ut

- Colloquiumque sua fretus ab urbe dedit.
 Dumque aries murum cornu pulsabat ahenō,
 Vineaque inductum longa tegebat opus,
 35. Cossus ait, Forti melius concurrere campo.
 Nec mora fit: plano sistit uterque gradum.
 Dī Latias juvere manus. defecta Tolumni
 Cervix Romanos sanguine lavit equos.
 Claudius Eridanum trajectos arcuit hostes,
 40. Belgica cui vasti parma relata ducis

Vir.

ut paullo ante v. 25. *Veientis caede Tolumni.* mox *factus* in primo Leid. *fractus* in Mentel. unde Heinsius legebat,

Colloquiumque sua fractus ab urbe petit.

34. *Vineaque inductum longa tegebat opus.*] *Vinea qua inductum* in Borrich. meo priore, aliisque codd. sed recte *Vinea qua ductum* in Colot. Neap. Borrich. Askew. primo Leid. tribus Voss. utroque D'Orvill. & meo secundo. & sic legebat Cl. Schraderus, firmabatque loco Lucani Lib. III. 487. quem vide ad v. 491. *co-gebat* in Regio. *regebat* in primo Voss. & meo secundo. de vinea, sub qua pluteis testa latentes milites muros fodiendo subruiebant, vide Lipsium Lib. I. Pollorc. Dial. 7. Barth. ad Stat. T. II. p. 949. & Interpretes ad Lucan. III. 487.

35. *Forti melius concurrere campo.*] *Concurrite* in Borrich. & meo primo. *fortes* legebat Marklandus.

36. *Nec mora fit: plano sistit uterque gradum.*] *Sit* in primo Leid. & meo. *gradu* in plerisque MSS. & editis antiquis. *Nec mora: se pleno sistit uterque gradu* legebat Guyetus. Sed *sistit uterque gradum* correxerat Heinsius ad oram ed. Ald. *pleno sistit uterque gradu* in notis ad Propert. pag. 758. ubi locutionem *pleno gradu* rei militari propriam multis exemplis illustrat. eundem vide ad Ovid. Lib. II. ex P. Ep. 7. 77. ubi plura de hac lectione se in notis ad h. l. daturum promisit. *figit uterque gradum* coniecerat Marklandus. ut apud Valer. Fl. Lib. VII. 550. Ammian. Marcell. Lib. XVI. p. 148 sed Virgil. VI.

Aen. *Siste gradum* &c. utrumque enim probum est. *pleno gradu* etiam Lipsium legisse notavit Broukhusius, qui tamen *plano sistit uterque gradum* praetulit, quod non nihil juvari posset loco Senecae Thyest. 927. *Stabilem in plano figere gressum.* vel si *plano gradu* probetur, sistit pro sistitur, cum Gronovio exponit. quem sequitur editor Elector. Eton. Minor. p. 138 & *gradum* ab aliis reponi inprobat.

37. *defecta Tolumni Cervix*] *decepta* in primo Leid. & Voss. tert. a man. sec. *decerpta* Voss. quart. *Columni* vitiose meus secundus, in cuius margine ad *Latias manus* legebatur *al. Romuleas*. Sed quae glossa est. unde tamen quis forte emendare posset,

Romuleas juvere manus Dī, secta &c.

sed minime id opus est. altero versu non male Guyetus legebat *Romanos sanguine lavit agros*.

39. *Claudius Eridanum trajectos arcuit hostes, Belgica cui vasti parma relata ducis*]

Claudius a Rheno legebatur antea in MSS. & antiquis, ut habetur etiam in meorum Codicum excerptis, & mox *Belgica cum vasti*. in Cod. Scalig. *Belligera vasti*. Unde vir illustris legebat *arcuit hostes Belligerans, Vasti* &c. possit etiam *arcuit hostes Belligir. at vasti* &c. *Bellica cui vasti parma* Guyetus & Heins. ut Lib. II. El. 19. 44. *Et vetus in templo bellica parma vacat.* iidem *Celtica* coniecerant, *palma pro parma* in Mentel. Heinsiano Leid. pr. & Voss. tert. pro varia lectione. Sed *Eridanum* ex Guyeti emendatione bene reduxit Broukhusius. intelligitur

XXXX

Virdumari. genus hic Rheno jactabat ab ipso,
 Nobilis e tectis fundere gesa rotis.
 Illi virgatis jaculantis ab agmine braccis
 Torquis ab incisa decidit unca gula.

45. Nunc

glitur Claudius Marcellus, qui de Virdomaro Gallorum Rege occiso spolia opima retulit. vide Ampellii libr. Memor. post Florum Cap. XXI. Serv. ad Virg. VI. Æn. 860 & quae ad illius verba notavit Perizon. Anim. Hist. cap. VII. p. 258. & seqq. huc referendus gentis Claudiaee numus, in quo Jovi Feretrio haec spolia Marcellus Claudius offert, qui exhibitus est in Floro Graevii Lib. I. c. I. pag. 16. & ad Lib. II. cap. 4. in fine, ubi haec ita narrat: *Virdomaro Rege Romana arma Vulcano promiserant; aliofium vota ceciderunt. Occiso enim rege, Marcellus tertio post Romulum patrem Feretrio arma Jovi suspendit.* idem hic Marcellus Claudius simpliciter vocatur Lib. III. El. 17. 31. recte huc viri docti referunt illud Silii Ital. III. 587.

Hinc Fabius, gratusque mihi Marcellus opimis.

41. *Virdumari genus hic Rheno jactabat ab ipso,
 Nobilis e tectis fundere gesa rotis.]*

corruptissime hoc *Virdumari* nomen exhibetur in codd. MSS. editionibus priscis, & apud Scriptores veteres. *Britomani* in v. c. Perreji, primo & sec. Vatic. *Virtomani* Neap. & Askew. *Virdomati* Borrich. Heins. & meus primus. *Verto-*
mani Leid. sec. & D'Orv. alter. *Uncomani* Voss. prim. & prim. D'Orvill. cum meo secundo, in cuius margine *Butomani* pro varia lectione. *Virdomari* in Leid. priore, & Voss. tert. *Viridomarus* scribitur apud Serv. ad Virgil. VI. Æn. 856. *Viridomarus* apud Luc. Ampelium cap. XXI. *Virdomarus* scribendum censet Fr. Fabricius ad Orosium Lib. IV. 13. vide & Dausquej. ad Silium Ital. pag. 19. corrupte *VIRDONIAEVS* in Inscriptione apud Sponium in Miscell. Erud. Antiq. pag. 243. & *VIRDONARIVS* in eadem Inscriptione. apud Murator. Tom. II. pag. 870. 3. ubi vide. adde Maffejum in Museo Veron. pag. 120 & 121. & Comitem Caylus in Antiq. Tom. III. pag. 426. *Virdumari* in aliis Marmoribus. deinde Broukhufius praetulit *Rheno*, quod in plerisque codd. MSS. & edd. antiquis, ut a flumine Rheno, tamquam divina origine, generis sui originem deductam jactaverit Virdu-

marus. sed in libris Passeratii *genus hic Brenno jactabat ab ipso*. quod firmari posset exemplo Cryxi apud Silium Ital. IV. 150. *Ipse tumens atavis Brenni se stirpe ferebat Cryxus.* & ita legebat N. Heinsius, qui Rheno inde scriptum fuisse censet, quia *Brenni* nomen in antiquis exemplaribus per simplex *n* exarabatur *Breni*, ut *Sisena*, *Porfena*, & sim. ita apud Rutilium Lib. I. lin.

Virtoris Breni non distulit Allia poemam.

ubi male in quibusdam edd. *Poeni*. ut notaverat Heinisius. qui Lib. I. Advers. cap. 3. pag. 28. totum locum sic constituebat:

*Claudius a Rheno trajectus arcuit hostes,
 Bellica cum vasti parma relata Ducis
 Virdumari: genus hic Brenno ducebat ab ipso
 Mobilis erectis fundere gesa toris.*

variis etiam modis hos versus restituere tentarunt Heinisius & Graevius Epistolis mutuis Tom. IV. Syllog. p. 428. & seqq. ad pag. 435. ubi *erectis toris* exponit brachio exserto, & quia raro Propertius sententiam claudere solet initio sequentis hexametri, nomen *Virdumari*, qui satis indicatur versu praecedente, a librariis inculcatum in textum irrepsisse, scribendumque, *Indomitum genus hic Brenno ducebat ab ipso* opinabatur. si vero *rotis* praeferatur, scribendum *e tectis rotis* seu curru, tecto & constrato, ibidem Graevio proponit, qui id probasse videtur & Gallos aequae ac Belgas e tali curru vel covino constrato pugnasse ostendit pag. 435. *aeratis rotis* etiam conjicit Heinisius pag. 441. ut *falcigeras rotas* intelligat. *gesa* vel *gaesa* quae fuerint tela, optime exponit eruditissimus Emanuel Martinus Lib. II. Epist. 13. pag. 45 — 47. *caesa* vel *cesa* vitiose in MSS. unde corrigendus Papias in Vocabulario: *Cesa sic appellant hastas Galli*. scribendum enim *Gaesa*.

43. *Illi virgatis jaculantis ab agmine braccis.
 Torquis ab incisa decidit unca gula.]*

locus varie agitur. pro *jaculantis* in Leid. sec. est

45. Nunc spolia in templo tria condita. caussa Feretri,
 Omne quod certo dux ferit ense ducem.
 Seu quia victa suis humeris huc arma ferebant,
 Hinc Feretri dicta est ara superba Jovis.

ELEG.

est *jaculatus*, in Voss. quarto & meo pr. *jaculatis*. in *agmine* & *inguine* variant hic codd. *jaculanti ex agmine* in v. c. Perreji; & in duobus Vaticanis, *jaculantis ab inguine* Edit. Reg. Lep. Volsi, Beroald. Aldinae. *illi jaculantis ab agmine* Scaliger capiebat ~~ex agmine~~ pro *illius*. forte accipi posset ut apud Ovidium Epist. V. v. 45. *nostros vidisti stentis ocellor.* ubi vid. Heins. sed idem Heinsius Scaligeri explicationem repudians ad Ovid. VI. Metam. 311. legit:

Illi virgatis jaculanti ex inguine braccis.

vel pro *illi* substituit: *spicula ad oram Aldinae. jaculantur ab inguine braccis* Valef. ad Ammian. Marcellin. Lib. XXV. c. 1. *ab inguine* tuetur etiam Casaubonus illo Persii: *ducentis ab inguine telum* Sat. V. v. 4. p. 363. alteram lectionem: *virgatis velantibus inguina braccis* laudat Passeratius, vide & Graev. Epist. p. 437. *velantibus* agnoscunt etiam collationes Angeli Colotii. *virgatae bracciae* sunt versicolore, maculis distinctae, vid. notas ad Claudian. I. de Laud. Stilic. v. 66. Sil. Ital. IV. 155. *auro virgatae vestes.* de torque *unca* confer Heins. ad Ovid. I. Amor. 6. 25. Cuningh. in Horat. Bentl. p. 304. ubi & decidet.

45. Nunc spolia in templo tria condita. caussa
 Feretri,
 Omne quod certo dux ferit ense ducem.

Haec spolia in Voss. pr. & meo sec. *feretur cor-*

rupte in Heinsiano, pro *Feretri*. sed alter vetus merito videbatur Heinsio corruptus. qui legendum conjiciebat,

— *caussa Feretri*

Nominis, ut certo, &c. vel Nominis, exerto dux ferit &c.

pro *Omne* etiam *crimine* in Voss. pr. & D'Orvill. pr. pro *certo* in D'Orvill. pr. est *circo. ense latus* in cod. Scallig. *ante ducem* in vetustis edd. sed *ense* in v. c. Perreji, Neap. Colot. duobus Vaticanis, Borrich. aliisque. Heinsianam vero emendationem confirmat ejusdem Perreji codex, & sec. Vatic. in quibus *Nominis est*.

47. *Seu quia victa suis humeris huc arma ferebant,* quis *victa* Leid. pr. *haec arma* in omnibus fere codd. MSS. sed *huc* recte a Broukhusio emendatum, nempe in Jovis Feretri templum. vel *huic*, Jovi, cum Heinsio. duplicem hanc nominis *Feretri* causam, vel a *feriendo* hoste, vel quia in templum Jovis Feretri spolia opima *ferebant*, pluribus exponunt Daufquejus ad Silium pag. 147. & Freinshemius ad Florum Lib. I. cap. 1. §. XI. imitatus est hunc locum Ovidius Lib. V. Fast. 565.

Hinc videt Iliaden humeris ducis arma ferentem.

vide Märklandum ad Statii Silvas pag. 273. *mox Sic Feretri* Heinsius.

ELEG. XI.

Define, Paule, meum lacrimis urgere sepulcrum,
Panditur ad nullas janua nigra preces.
Quum semel infernas intrarunt funera leges,

Non

ELEG. XI.] EPIGRAMMA IN PAVLVM inscriptio est in Burmanni codice priore. AD PAVLVM in altero, in Borrich. Colot. & plerisque editt. vetustis. CORNELIA AD PAVLVM in D'Orvill. priore. CORNELIA MARITVM ALLOQVITVR in v. c. Perreji, Vaticano primo & secundo. CORNELIA AD PAVLVM MARITVM in Beroaldinis editionibus. CORNELIA PAVLO in Muretinis & Plantinianis. Intelligitur Cornelia nata ex Scipione & Scribonia, secunda Augusti uxore, conjux L. Aemilii Pauli, viri Consularis & Cenforii, cujus historiam egregie illustravit Jac. Perizonius in Animadv. histor. & Epistol. ad Morellium. mortua esse creditur Cornelia A. V. C. 738. fratre Scipione Cos. & forte ab Augusto vitrico oratione funebri laudata (vid. v. 60.) Hanc posteritati commendavit Propertius epicedio, quod ea verborum elegantia & sententiarum sublimitate conscriptum est, ut illud Elegiarum Reginam vocare haud dubitaverit Cl. Valckenarius, cujus nos iudicium & in hac Literarum parte sequimur & veneramur. Ceterum in acerba amicissimi Burmanni morte hoc quoque mihi, qui nunquam de Propertianis versibus edendis cogitaveram, accidit incommodum, quod hoc loco doctissimi viri manus desit, meaeque discipuli industriae reliqua est illa Elegia, in qua prope triginta Eruditi, neque ii postremi ordinis, sic elaborarunt, ut vix quicquam, in quo ingenium experiri possem, reliquum fecerint. vel sic tamen Magnorum Virorum sententias referre juvabit.

v. 2. *nigra*] alias *dura* vel *dira*, Latinus Latinus in biblioth.

3. *Quum semel infernas intrarunt funera leges,*] ordo hujus & adhaerentium distichorum, quem exhibui, est in omnibus ad unum codicibus scriptis & editionibus, Scaligerana antiquioribus, quae, pariter ac codices, in tota hac elegia ne versum quidem loco moverunt. haec, de quibus agimus, disticha ipse Scaliger intacta reliquit.

C. Barthius l. 44. Advers. c. 26. sic constituebat:

*Cum semel infernas intrarunt funera leges,
Nempe tuas lacrimas litora surda bibent.
Te licet orantem fuscae Deus audiat aulae,
Non exorato stant adamante viae.*

Francius autem & Broukhussius ita:

*Te licet orantem furvae Deus audiat aulae,
Nempe tuas lacrimas litora surda bibent.
Quum semel infernas intrarunt funera leges,
Non exorato stant adamante viae.*

quin & Kopplerius, juvenis eruditus, cap. XII. Observ. Philol. se initium hujus carminis integritati restituisse putabat hoc modo:

*Define, Paule, meum lacrimis urgere sepulcrum,
Nempe tuas lacrimas litora surda bibent.
Te licet orantem furvae Deus audiat aulae,
Panditur ad nullas janua nigra preces.
Quum semel infernas intrarunt funera leges,
Non exorato stant adamante viae.*

Eligat ordinem, quem suo quisque ingenio placere deprehenderit; me non poenitet eum, qui antiquorum librorum fide nititur, sequi. in nostro autem ordine versu secundo intelligenda erit sepulcri janua, ut apud Ovidium Lib. III. Trist. El. 2. v. 24.

*Hei mihi! quod nostri toties pulsata sepulcri
Janua, sed nullo tempore aperta fuit.*

Albinov. ad Liv. v. 69.

Vix, posito Agrippa, tumult bene janua clausa est.

Orci autem janua mox memoratur v. 8. *infernas intrarunt funera leges*, exponebat Marklandus, cum semel mortui leges & jurisdictionem infernam subierunt. neque offendeat haec locutio Toupium in notis ad Theocr. Id. II. v. 34. Mihi quoque *intrare leges* nihil aliud videtur esse, quam:

Non exorato stant adamante viae.

5. Te licet orantem fuscae Deus audiat aulae,
Nempe tuas lacrimas litora furda bibent.

Vota

quam intrare locum, ubi leges sunt. Caesar de bello Civ. III. 83. *quum turmae insidias intravissent*. similiter Sil. Ital. L. X. v. 289.

— *nec mores tam parva intramus imago.*

Val. Flacc. V. v. 483.

Cyaneos intrare fragores.

Stat. Theb. V. v. 428.

— *mensas intrare minores.*

Huc etiam pertinent formulae, *intrare fumum & flammam, intrare tenebras*, &c. neque diversis generis est illud *medias irrumpere milite leges*, quod Bentlejus reddidit Lucano Lib. I. v. 323. Exquisitus igitur videtur, quam quod Burmannus meus in notis ad Lotich. T. I. p. 305. restituendum censebat:

Infernas intrarunt funera sedes.

quamvis Ovidius sic locutus sit III. Metam. 504.

Postquam est inferna sede receptus.

& Lib. XIV. v. 155.

Sedibus Euboeam Stygiis emergit in urbem.

Quod etiam adstruit Cl. Schraderus Emend. cap. IX. p. 181. atque ita olim Heinsius, sed postea improbavit. *semel* eximie de iis dicitur, quae non iterantur. vid. Oudend. ad Lucan. III. 296. qua vi tolerari potest vox apud Claudian. Bell. Get. v. 115.

4. *Non exorato stant adamante viae.*] hunc versum satis obscurum judicat Cl. Valckenarius in prior Theocriti editione ad Idyl. II. v. 34. qui locus, si illic Plutonium cum Editore intelligimus, non satis commode ad nostrum illustrandum ab aliis adhibetur. Marklandus *vias adamante factas* interpretabatur, *feres firmiter obfetas*; & ideo stant dici, quod firmitatem denotat. Virgilius VI. Aen. 552. de inferno,

Porta adversa ingens, solidoque adamante columnas.

— *stat ferrea turris ad auras.*

Ovid. IV. Met. 452.

Carceris ante fores, clausas adamante, sedebant.

vid. Graev. Lestion. Hesiod. p. 95. *non exorato* Marklandus exponerebat inexorando, insuperabili. & Fruterius *exorando* codici suo adscripserat. pro *viae* Heinsius in Not. ad Propertium conjecterat *fores* vel *seras*, quod et si postea damnavit, tamen verum videri posset, cum *adamantinas mortis* & *aeneas seras inferorum* ex Tertulliano de resurrect. carn. c. 44. notaverit Th. Munckerus ad Hygini fab. XXII. sed vulgatum *viae* non sollicitandum esse, ostendit Alcaei epigramma Anthol. III. p. 408.

Ἐλλήν δὲ μίλαθρα Διονύσοιο χορεύει,
Εὐτὶ σιδηρεῖν αἶμον ἵβης Ἀΐδου.

5. *Te licet orantem fuscae Deus audiat aulae.*] *Me licet* Borrich. *fuscae* edidi, quod ferri potest, legiturque apud Mirandulam & in omnibus codicibus & editt. antiquis, quorum si vel unus ad dixerat, recepissem *furvae*, Heinsii conjecturam tam in Notis Propert. quam ad Ovid. III. Metam. 273. Hoc ipse Heinsius & Broukhufius hoc loco egregie docent, proprie dici de rebus inferis. Editor quidem Elektor. Eton. Maj. ait, sibi non deesse poetarum loca, quibus *fuscae* adhibere Propertium potuisse defendat; vellem, ea indicasset. Apulejus Metam VI. p. 185. *de quo fontis atris fuscae defluunt undae*, & *Stygiae irrigant paludes*. de vocibus *fuscus* & *furvus* permutatis vide Burm. ad Claudian. II. in Rufin. v. 325. quorum posterius Tibullo etiam L. III. El. IV. v. 55. substituere aliquando volebat Broukhufius in notis penes me ineditis. istud autem ex Prudentio ejiciendum videtur Cathem. Hym. II. v. 59. & cum codice Egmondano legendum:

Sunt multa fucis inlita.

6. *Nempe tuas lacrimas litora furda bibent.*] litora intelligit ripas paludis Stygiae. Virg. VI. Aen. 425.

Evaditque celer ripam irremeabilis undae.

XXXXX 3

ubi

Vota movent Superos. ubi portitor aera recepit,
Obferat umbrosos lurida porta rogos.
Sic moestae cecinere tubae, quum subdita nostrum
10 Detraheret lecto fax inimica caput.

Quid

ubi ripam vocat, quae hic litora dicuntur, ut saepe apud veteres *litus* de fluvio & contra *ripa* de mari. ita Charon ab unda Stygia Aeneam adlocutus VI. Aen. v. 388. ait:

Quisquis es, armatus qui nostra ad litora tendis.
ut in codicibus illic legi monet Heinſius. vulgo, *flumina*. addi poſſunt Seneca In Herc. in Oeta v. 1917. Statius Lib. II. Sylv. I. 189. confer h. l. Passeratium & p. 232. Heinſ. ad Ovid. VI. Epist. 54. & Cl. Schrad. ad Musaeum p. 61. *litora lurda* ad Graecos comparantem vide Cl. Valckenarium apud Koppiersium p. 153. de Orco non exorabili Virg. II. Georg. 491. Albinov. Epiced. Druffi v. 427. Excerpta Stobaeana Grotii p. 485. & seqq. & Valckenar. l. c.

7. *Vota movent Superos. ubi portitor aera recepit,* aera sunt obolus emortalis, Charontis naulum, de quo vide Colvium ad Apulejum p. 80. & Hemſterh. ad Lucian. T. I. p. 422. de portitore, Erythraeum Indic. Virg. in h. v.

8. *Obferat umbrosos lurida porta rogos.* herboſos, quod edidit etiam Broukhuiſius ſenſu mihi incognito, eſt in Burmanni codice priore, Francii primo, in Groningano, Excerpt. Modii, in Heinſii codice, in Menteliano, Borrich. Neapol. in Edit. Veneta 1475, Rheg. Lep. Volſcina, Aldina utraque, Juntina, Colinaeanis, Gryphianis, Scaſſigeranis, Graſſeri & Wecheliana; at *umbrosos* habent Voſſianus primus, alter Burmanni, D'Orvill. prior, v. c. Ant. Porreji, Vaticanus prim. & ſec. (vide & Heinſ. p. 30. Adverſ.) atque ita exhibent Vicentina 1481. Beeroaldinae, Muretina, Rovilliana, Plantiniana, utraque Raphelengiana & Paſſeratii; & probat Graev. Tom. IV. Syllog. p. 221. ita & Douſa P. & Marklandus ſuis exemplaribus adſcripſerant, quorum hic praeterea legebat.

Obſidet umbrosos *lurida* Parca locos.
vel Poena, Tiſſiphonen intelligens adſcripto Virgilii loco VI. Aen. 555.

Tiſſiphoneque ſedens, palla ſuccincta cruenta,
Veſtibus exſomnis ſervat nocteſque dieſque.

locos defendit ex uſu Propertiano etiam Cl. Schraderus cap. IX. Emend. p. 183. *charos* volebat Koppiersius, & olim N. Heinſius, ut primo *goros*, dein *rogos* ſcripſerint librarii. Nec minus tamen mihi probatur correſſio Hemſterhuiſii, legentis ad Lucian. T. I. p. 423.

Obferat umbrosos lurida porta domos.
appoſito Noſtri loco III. X. 33.

Nigrantesque domos animarum intraſſe ſilentium.

favet Val. Flacci locus ſimilis L. I. v. 781.

Tergeminam dum placat heram. Stygiaſque ſupremo

Obſecrat igne domos. jam jam exorabile retro
Carmen agens. neque enim ante leves niger ave-
hit umbras

Portitor, & cunctae primis ſtant faucibus Orci.
ubi pro *obſecrat* Schottus *obſerat* legit. de porta, hic memorata, conferenda ſunt, quae de *πύλαις* notat Cl. Valckenarius ad Eurip. Hippol. v. 1445. p. 321. ſic *Disis limina*, Statius XII. Theb. v. 558.

Stygiaeque a limine portae,

Ceu ſator Eumenidum, aut Lethaei portitor amnis,
Summovet.

vid. Goldaſtum ad Columb. p. 83. *lurida*, proprie de rebus infernis. vid. Broukh. ſupra ad El. VII. v. 2 de hoc verſu agunt quoque in literis MSS. Graevius & Heinſius, quae ex bibliotheca Burmanniana in publicam Leidenſem translatae ſunt.

9. *Sic moestae cecinere tubae, quum &c.] ſenſum loci hunc eſſe, adnotat Marklandus: Hanc legem mihi indixit cantus iſte tubae funerae, cum rogo iſte accendebatur & corpus cremabatur. mox lectus eſt torus funebriſ, ſeu rogo. ſupra*

Namque ubi mortifero jacta eſt fax ultima lecto.

pro quum cod. D'Orvill. habet *dum*, quod notandum. Douſa P. in initio verſus cenſebat ſenſum poſtulare *ſat*. ſed ſic ſervant omnes codd. & edd. quod omnino tenendum, quia Cornelia huc uſque repetiit, quae in genere de mortalitate & ſati

Quid mihi conjugium Pauli, quid currus avorum
Profuit, aut famae pignora tanta meae?
Num minus immites habui Cornelia Parcas?
En sum, quod digitis quinque levatur, onus!

15. Dam-

facti necessitate in ejus naenia cantata erant, hoc demum versu de se locutura. quae observatio etiam facit, ut hoc distichon sequentibus non postponendum existimem.

11. *Quid mihi conjugium Pauli, quid currus avorum Profuit,*]

Proficit male in D'Orvill. pr. supra Lib. III. El. XVI. v. 11.

Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi Mater, & amplexu Caesaris esse fecas?

lege & Albinov. Epiced. Drusi v. 41. Inter alios avos respicitur quoque ad Scipionem Aemilianum, qui Numantiam evertit. cujus aureum currum triumphalem praedicat etiam Juvenalis Sat. VIII. init.

Stemmata quid faciunt, quid prodest, Pontice, longo

Sanguine censer, pidesque ostendere vultus Majorum, & stantem in curribus Aemilianos? Si coram Lepidis male vivitur, effigies quo Tot bellatorum, si luditur alic pernox Ante Numantinos?

12. *aut famae pignora tanta meae?*] vid. Burmannum supra ad El. VII. v. 64. Heinsius in Notis Propertian. „ forte: *thalami pignora tanta, mei.* lege: *formae pignora tanta meae.*” Equidem famae servo.

13. *Num minus immites habui Cornelia Parcas?*] licet in codicibus omnibus & in edit. Ven. 1475. Rheg. Lep. Volscina, in Beroaldina 1500, ab Avautio curata, invenerim *Non minus*, recte tamen ex unico codice Groningano edidisse videor *Num minus*, quod jam receperunt Vicentina, Beroaldinae, Aldinae, Juntin. Colinaeus, Gryphius, Muretus, Rovillius, Plantinus, Scaliger, Raphelengiana, Grassier. Passer. & Broukhuisius, quem vide, hanc dictionis formam confirmantem, ad Lib. II. El. 23. v. 90. Passer. p. 335. & Burmannum ad Lib. II. El. 18. 30.

apud Ovid. Epist. XI. v. 17. quem locum ex his adumbratum notavit Scaliger;

*Quid juvat adnotam per avorum nomina coelo
Inter cognatos posse referre Jovem?
Num minus infestum, funebria munera, ferrum
Feminea teneo, non mea tela, manu?*

olim *Non minus* etiam legebatur. vide illic Heinsum. simile quoque notaverat Doussa esse Ovidianum XVIII. Her. v. 173.

*Quid mihi, quod lato non separor aequore, prodest?
Num minus hoc nobis tam brevis obstat aqua?*

habuit Scaliger edidit ex conjectura, quod ejus Excerptis, uno tantum codice confirmatum est, & receptum a Raphelengio, Passeratio & Broukhuisio. reliqui: *habuit.*

14. *En sum, quod digitis quinque levatur, onus.] Et sum* codd. tantum non omnes, & editiones pleraeque, quod defensorem nactus est Editorem Elector. Eton. propter lenitatem, quam dicit & simplicitatem. solus Groninganus, isque non sine litura, *En*, quod primam in textum, quem vocant, admisisse invenio Rovillianam 1559. Eam recte meo sensu secutae sunt Plantiniana, Raphelengiana editiones, Passeratus & Broukhuisius. idem probant Guyetus & Fruterius. pro *En sum* Colbertinus, *ipsum*. Codices etiam fere omnes habent *legatur*, quod probatum est Heinso ad Ovid. X. Her. 150. de offilegio intelligenti. sed *levatur* in codd. Groningano, & Burmanni priore legitur & in editionibus antiquis omnibus, quod de urna cinerea, quae facile una manu gestetur, recte exposuisse videntur Interpretes ad hunc locum, Casaubonus ad exemplar suum, quod in bibliotheca Leidensi servatur; Burmannus ad Loetich. T. I. p. 390. idem probabat quoque Marklandus. Noster Lib. II. El. 7. 52.

Maximaque in parva sustulit esse manu.

Ovid. III. Amor. IX. 40.

— jacet ecce Tibullus.

Vix manet e tanto, parva quod urna capis.

Scor

15. Damnae noctes, & vos vada lenta paludes,
Et quaecumque meos implicat unda pedes,
Immatura licet, tamen huc non noxia veni.

Det

Seneca Herc. in Oct. v. 1762.

— ecce vix totam Hercules
Complevit urnam. quam leve est pondus mihi!

Prudentius Hymn. X. Cathem. 144.

Non si cariosa vetustas
Dissolverit ossa favillis,
Fueritque cinisculus arens
Minimi mensura pugilli.

Venantius Honorius Elegia de Paschate v. 69.

Indignum est, cujus claudantur cuncta pugillo,
Ut tegat inclusum rupe vetante lapis.

Epigramma vetus apud Muratorium Thef. Inscript. p. MCCCLXX. 12.

Et satis ad manes sufficit urna meos.

vid. Withof. Specim. Gunther. p. 135. Vossianus sextus bibliothecae Leidens. n. 81. habet *legetur*, unde lubens legerim *levetur*, levare possit. Cornelia ubique de exsequiis suis, tamquam de re praeterita, non praesenti loquitur.

15. Damnae noctes, & vos vada lenta paludes,] Damnae sunt infelices, tristes. Stat. VIII. Theb. v. 21.

Forte sedens media regni infelicitis in arce
Dux Erebi.

Virg. VI. Aen. 534. trifles sine sole domos, loca turbida vocat.

16. Et quaecumque meos implicat unda pedes,] Nec codices, nec editiones variant in hoc loco. pro unda Cl. Schraderus cap. IX. Emend. p. 183. conjicit *ulva*. quam egregiam conjecturam meritis laudibus extulit Burmannus ad Lotich. T. I. p. 363. & doctè confirmavit, magnam quoque veritatis speciem ei conciliat Diodori Zonae epigramma in Antholog. ined.

Αἰὲς δὲ ταύτης καλαμῶδους ὕδατι λίμνης
καπνίσσας κενῶσι βῆριν ἐλαστομένῳ.

& Virg. IV. Georg. 478.

Quos circum limus niger, & deformis arundo
Cecyti, tardaue palus inamabilis unda
Alligat.

eandem vocem Ovidio Heinsius restituit, Statius Marklandus Lib. V. Sylv. 3. v. 283. Quamvis hoc mihi quoque blandiatur & prae vulgato se commendet, alterum tamen non prorsus spreverim. potuit enim Propertius, praeter Styga paludem, etiam cogitasse reliqua inferorum flumina. Tibullus III. III. 37.

Me vocet in vastos amnes, nigramque paludem
Dives in ignava luridus Orcus aqua.

Virg. VI. Aen. 369.

Flumina tanta paras, Stygiamque innare paludem.

unde & apud nostrum legi possit:

— & vos vada lenta Paludis.

Statius VIII. Theb. v. 18.

Tunc regemunt pigrique lacus, ustaeque paludes,
Umbriferaeque fremunt fulcator pallidus undae.

nec male unda videri posset dici *implicare pedes*, cum & *alligare* dicatur. Virg. VI. Aen. 439.

Fas obstat, tristisque palus inamabilis unda
Alligat, & novies Styx interfusa coërcet.

17. Immatura licet, tamen huc non noxia veni.] Immutata unde in Raphelengianam A. 1592. malum pedem intulerit, ignoro; nam Traiectina 1680 in censum editionum venire vix meretur. Doussarum igitur non sponte editioni illud obrepserit. nam prior Raphelengiana an. 1587 agnoscit *Immatura*, quod codices omnes editionesque constanter servant. tamen hic in Borrichiano, Heiniano & Burmanni priore, sed in ceteris, huc. amoliri autem Corneliam a se suspicionem criminis, propterea quod ex opinione veterum praematura morte extincta sit, docent Barthius Lib. XLIV. Advers. cap. 26. & Broukhufius; quorum hunc male huc retulisse lapidem antiquum, de homicidio agentem, jam olim monuit Burmannus ad Tom. II. Anth. Lat. p. 241.

18. Det

Det pater hic umbrae mollia jura meae.
Aut, si quis posita judex sedet Aeacus urna,
20. In mea sortita vindicet ossa pila.

Adfi-

18. *Det pater hic umbrae mollia jura meae.*] *Det* est in cod. Francii primo, Groningano, & Mentellano, & in editionibus omnibus. *Dat*, sive *Da* superscripto *et*, in Vossian. tertio & quarto, *Dat* in Borrich. *Et* in Leidensi secundo. *pater* exstat in omnibus codicibus, & editionibus, nullo excepto; *pr.* in D'Orvill. secundo, & Vossiano bibl. Leid. n. 81. per *Patrem* Livi-nejus intelligit Rhadamanthum; Graev. Tom. IV. Syllog. p. 229 & Interpretes fere omnes Plutonem, qui & inferis jura dat apud Statium VIII. Theb. v. 22.

*Forte sedens media regni infelicit in arce
Dux Erebi, populos poscebat crimina vitae.*

adde ibid. v. 28. Et qui ita absolute pro *Plutone* dixerit, deprehendisse mihi videor Tibullum I. III, 51. ubi immaturam mortem deprecatur:

*Parce, Pater! timidum non me perjuria terrent,
Non dicta in sanctos impia verba Deos.
Quod si fatales jam nunc explevimus annos,
Fac lapis his scriptus stet super ossa notis:
Hic jacet immitti consumtus morte Tibullus,
Messalam terra dum sequiturque mari.*

eundem Orcum vocat III. III. v. ult. & *Pater* in nostri loco magis etiam Plutonem significare potest, quum inferos adloquitur Cornelia. Est tamen valde elegans conjectura & grandem sensum parit, quae legitur in Koppiersii Observat. Philol. p. 156.

Deprecor huic umbrae mollia jura meae.

huc in Groningano, *huic* invenitur in Francii cod. pr. Heinisiano, Mentel. Excerptis Modii, duobus Regiis, Borrich. & in editionibus Scaligeri & Broukhufii. quod & Marklandus probat. *hinc* malebant Doufa & C. Barthius. mihi placuit *hic*, quod est in Vossiano primo, Burmanni altero codice, binis D'Orvill. Colbertino & Askew. in editionibus omnibus, quae ante Scaligerum prodierunt. nec Scaligero obsecuti sunt Raphaelengius, Grafferus, Passeratius, Gebhardus. Illud *hic* dupliciter accipi potest, vel *hic*, quo dixerat modo se venisse, ut simile sit illis Turni verbis apud Virg. XII. Aen. 646.

— vos o mihi Manes
Este boni: quoniam superis aversa voluntas.

*Sancta ad vos anima, atque istius infelicia culpae
Descendam, magnorum haud umquam indignus
avorum.*

vel *dixerunt*, *hic Pluto*, quem cerno. quae explicatio nimis saepe negligitur, praesertim in poematis dramaticis, quale hoc est, quod tractamus. *mollia jura* dicit aequa, benigna, propitia. Cic. I. Catil. cap. 12. *qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt*. quae *jura meliora* Statio dici VIII. Theb. v. 28. putabat Barthius. contra *tristia jura* Dei inferni dixit Albinov. ad Liv. v. 440.

— neque omnes
Mutarunt avidi tristia jura Dei.

jura dare similiter Minos dicitur in epitaphio, quod ex Fabretto p. 233. aliisque Burmannus edidit Tom. II. Anthol. pag. 11.

Nec Minos mihi jura dabit grandaevus.

19. *Aut, si quis posita judex sedet Aeacus urna,
In mea sortita vindicet ossa pila.*]

At si adfert Nestor. in Vocabul. p. 150. quod volebat Graevius in Epist. ad Heinl. Tom. IV. Syllog. p. 224. *Nam si*, idem p. 217. *si quid* Heinsius conjecisse videtur ex epistola Graevii ibid. p. 224. pro *Aeacus* Koppiersius *aequior*, cum & *Aeacus* v. 21. fratrum nomine contineatur, ubi vide. In versu sequenti pro *mea* primus Leid. & D'Orvill. secund. habent, *me*. idem Leid. *sortitus*. in omnibus porro editionibus, excepta Broukhufiana, legitur *judicet*, quod & plerique codices exhibent, Groninganus *iudicet*, ad quam scripturam alii quoque codices accedunt. Excerpta Modii tamen, Borrich. & Leidensis unus *vindicet*, *vedicat* autem Francii primus & Burmanni codex, & Heinisius, quarum lectionum integerrimam existimem, modo Heinssii simplex correctio admittatur:

Is mea sortita vindicet ossa pila.

In ossa judicet Latinis auribus inauditum est; *In ossa vindicet* rectum quidem & Latinum, sed *puniendi* notione, quae nec huic loco, nec Cornelianae innocentiae convenit. intelligo, sententia sua defendat, culpa absolvat. hanc urnam

Yyyyy

Aeaci

Adsideant fratres. juxta Minoia fella, &
Eumenidum intento turba severa foro.

Sisyphæ

Æaci memorat Statius Lib. III. Sylv. 3. 15.

Inferna rigidum timet Æacon urna.

& Lib. II. 1. 219.

Immensis urnam quatit Æacus umbris.

ubi *infernus umbris* vel *immensis ulnis* Heinſius divinabat. illam Minoi dat, ubi & *urnae sortes*, Claudianus II. de R. P. 332.

Urna nec incertas versat Minota sortes.

sic in Epigr. Anth. Lat. Tom. II. p. 283.

Sorte mea inferni judicis urna vacat.

ortita passive sumi, *forte ducta*, docet eximius Lexicographus Forcellinus in h. v. vocem *pila* egregie hic explicat & vindicat Asconius in argumento Miloniana Ciceronis p. 780. ed. Graev. *lex jubebat, ut coram accusatore ac reo pilae, in quibus nomina judicum inscripta essent, aequarentur: dein rursus postera die sortitio judicum fieret.* conferendus Gronov. ad Senecae Herc. Fur. v. 732. 744. Ceterum alii aliter hunc locum ceperunt. Heinſius in Not. Prop. tentabat etiam:

In mea sortitam vindicet ossa pyram.

vel in Adversar. p. 30. *sortita pyra*, utrumque inprobat Graev. Tom. IV. Syllog. Epist. p. p. 221. 226. & 229. ipse Graevius Heinſiusque ibid p. 229. & 232.

In mea sortitus vindicet ossa pia.

vel *sortito*. Koppiersius p. 157:

Me meo sortitus vindicat ossa lapsa.

21. *Adsideant fratres.* &c.] *Assideat* legitur in Heinſii cod. *juxta* in duobus vel tribus. inter *juxta* & *Minota* Vaticanus prim. & sec. Interferunt *et*, omittuntque in fine hexametri, ubi & deest in Groningano, D'Orvill. sec. Menteliano, Regiis, Burmanni altero & editionibus, quae Scaligeranam praecesserunt, habent in ultima sede *et* D'Orvill. pr. Heinſian. Vossianus Heinſii, Mentel. v. c. Perreji, Borrich. & editiones Scaligeri & quae post eum prodire. *Minotida fellam* est in Colot. Vatic. primo, Groning.

Burmanni primo & Heinſiano, quod receperunt Muretus & Canterus, & probarunt Heinſius & D'Orvillius & Graevius Tom. IV. Syllog. p. 224. Heinſius etiam p. 414. Advers. sui codicis lectionem laudat: *juxta & Minotida fella.* *Minota fella* legitur in Mentel. D'Orvillianis, Scaligeri cod. & reliquis codd. inque omnibus aliis editionibus, tam post, quam ante Muretum excusis. malim legere:

Assideat frater juxta, & Minota fella.

ne nunc Adsefforem faciat Æacum, quem modo judicem quaestionis fecit. Statius VIII. Theb. v. 27.

*Juxta Minos cum fratre verendo
Jura bonus meliora monet, regemque truentum
Temperat.*

Conf. Burm. ad Sueton. Tiber. c. 33. Livinejus conjecerat:

Assideant fratris juxta Minota fella.

quod non intelligo. ordo autem hujus & praecedentis distichi non est permutandus, ut judici ante Assessores locus concedatur. in brevi versu nihil variant nec codd. nec editiones, nisi quod Excerpta Modiana prae se ferant *in toto pro intento*, cod. Askew. *foco pro foro*. si recepta lectio sana sit, intelligendae erunt Furiae non adsidere judicibus in tribunali, sed illis adesse tamquam apparitores, ipsae nunc a verberibus abstinentes & umbris silentium facturae, ut exaudiatur Cornelia. sic Claudianus, Proserpina ad inferos adventante, canit Lib. II. v. 335.

*Verbera nulla sonant, nulloque frementia luctu.
In pia dilatis respirant Tartara poenis.
Non rota suspensum praeceps Ixiona torquet:
Non aqua Tantaleis subducitur invida labris.*

& paucis Interjectis:

*Oblitae scelerum, formidatque furoris,
Eumenides cratera parant, & vina feroci
Crine bibunt.*

Ita *intenta silentia* occurrunt apud Valer. Flacc. Lib. IV. v. 257. Graevius olim tentaverat *intendat foro* p. 224. Tom. IV. Sylloges; sed postea consensit Heinſio, erudite illud *intento foro* explicanti.

- Sisyphæ, mole vaces, taceant Ixionis orbes,
 Fallax Tantaleo corripere liquor.
 25. Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras,
 Et jaceat tacita lapsa catena fera.

Ipsa

plicanti, & apposito Statiano V. Sylv. 2. 101. *erigere foro* defendenti. vide ibid. p. 226. & 229. Utinam Heinſiana explicatio superesset! Ipſe enim Heinſius Lib. I. cap. III. Adverſ. p. 29. in eo Statii loco pro *foro* corrigit: *Erigeretque toros*. Statii Lib. VIII. Theb. v. 24. dicuntur Furiae *circumſtare* folium inferni judicis; *adſtare* Luciano T. I. p. 471. In tanto legendum proponit Paſſeratiuſ. neſcio an *indictio* ſubſtituendum ſit. *forum* Stygium apud poëtas ſaepe occurrit. Fruſtrius adſcripſerat huic verſui, *admodum*.

23. *Sisyphæ mole vaces, taceant Ixionis orbes,* *aeſſent* in v. c. Perreji, Colot. Vatic. prim. & ſecundo, quod placebat Heinſio & Graevio Tom. IV. Sylloges p. 224. & 233. ſed *taceant* eſt in reliquis codd. & editionibus, quod idoneis exemplis adſtruxit Paſſeratiuſ. vid. & Cl. Heyn. ad Virg. Tom. IV. p. 233. Ovid. X. Metam. v. 42. dixit.

— *ſtupuitque Ixionis orbis.*

idem Heinſ. in Not. Prop. p. 60. tentat: *jaceant*. cum toto hoc loco rei poëticae ſtudioſos Senecam comparaviſſe non pigebit in Medea v. 740. ſeqq.

24. *Fallax Tantaleo corripere liquor.* *Tantaleae* Voſſ. quart. *Tantaleae* Burmanni codex pr. & Heinſian. *Tantaleuſ* Excerpt. Mod. Voſſiuſ Lib. II. de Analog. cap. 9. non aliter at Scaliger & Broukhuiſiuſ ad h. l. Tantaleo, dandi caſu Graeco, a *Tavταλίδης* accipiebat. ſed cui non arrideat Aurati & Heinſii conjectura, legentium:

Fallax, Tantaleo corripere ore, liquor.

certe Graevio vehementer arritit Tom. IV. Syllog. p. 224. ibid. p. 233. & Burmanno ad Anth. Lat. T. II. p. 10. Heinſiuſ eam firmat loco ſimili Lib. II. El. XIII. v. 61.

*Vel tu Tantalea moveare ad flumina ſorte,
 Ut liquor arenti fallat ab ore ſitim.*

25. *Cerberus & nullas hodie petat improbus*

umbras,] ſimillima ſunt loca Statii Lib. III. Sylv. 3. 25.

*Felix & nimium felix, plorataque nato
 Umbra venit. longe Furiarum ſibila, longe
 Tergeminuſ-cuſtoſ.*

Lib. V. I. 251.

*Nempe times, ne Cerbereoſ Priſcilla tremiſcat
 Latratuſ. tacet ille piiſ.*

Sylv. III. 278.

*At voſ umbrarum Reges, Ennaeque Juno.
 (Si laudanda precor) taedas auſerte, comasque
 Eumenidum: nullo ſonet aſper janitor ore.*

IV. Theb. 487.

— *nec lucis egenteſ
 Cerberuſ occurſu capituſ deterreat umbruſ.*

ut in MS. Taurinenſi pro *deterreat*.

26. *Et jaceat tacita lapsa catena fera.*] pro *Et* amplector Koppiertſii inventum: *Sed*. eadem conſuſa videbiſ infra v. 97. *laxa*, vel & *laſſa*, eſt in codicibus tantum non omnibus, & in editione Veneta principe 1472. *laxa* conjecerat etiam ad oram Rovillianae Auratuſ, idque probabat Broukhuiſiuſ in altera editione. ſed *lapsa* eſt in reliquis editionibus, & validum adjumentum habet in Petronii loco non diſſimili, cap. XVI. ab aliis jam hic laudato: *ſera ſua ſponte delapſa cecidit*. ubi vide Gonſal. de Salas. ſimilem conſuſionem vide ſupra h. L. El. IV. v. 62. *tacita ſera* dixit, ut Statiuſ VIII. Theb. v. 56.

Ferrea Cerbereae tacuerunt limina portae.

ut ediderunt Barthiuſ & Gronoviuſ. *patuerunt* male in MSS. & ed. Lindenbr. nam verſ. ſeq. *patuiſſe*. *Tartareae* pro *Cerbereae* illic Heinſiuſ, qui tamen apud noſtrum *patula* conjecerat in ora Aldinae.

Yyyyy a

27. *Ipsa*

Ipfa loquor pro me. si fallo, poena sororum,
 Infelix humeros urgeat urna meos.
 Si cui fama fuit per avita tropaea decori,
 30. Afra Numantinos regna loquuntur avos.

Alterā .

27. *Ipfa loquor pro me, si fallo, poena sororum.* loquar vult Heinf. in Not. ad Prop. quod & sibi visum, & nihil eo certius esse, ait Graev. Tom. IV. Syllog. p. 224. ita plane D'Orvill. sec. habet, sed solus; idem codex, *fallar*, reliqui fere omnes & editiones antiquae, *fallor*; Vaticanus tamen primus, Groninganus & Askew. *fallo*, quod primum excusum invenio apud Muretum, quem optimus quisque editor dein secutus est. esse formulam, eamque Propertio valde familiarem, docet Brissou. de Formul. Lib. VIII. §. VIII. confer Burmannum supra ad Lib. IV. El. 7. v. 53. Doufa P. adscripserat Ovid. IX. Metam. v. 373.

*Viximus innocuae: si mentior, arida perdam,
 Quas habeo, frondes.*

adde notas ad Lotichium. Tom. I. p. 89.

28. *Infelix humeros urgeat urna meos.* in Askew. solo male legitur *una*, quod quondam volebat Goldastus in notis ad Isidor. de praelat. Princ. p. 117. Furiarum unam intelligens, forte doctus a Volsco. sed cum interpretibus ad hunc locum facit Burmannus ad Val. Flacc. VII. 147. de Danaïdum dolio pertuso capiens, & ita intellexit Panfa in facundo Molsae epicedio, ubi hunc locum sic imitatur:

*Eumenides procul, atque Erebi procul omnia
 monstra,*

*Nec Phlegethontaeae flamma minetur aquae.
 Non rota, non saxum, non vultur terreat, absint
 Belides infames, Tantaleusque labor.*

29. *Si cui fama fuit per avita tropaea decori.* pro *avita* Scaligeri excerpta pro varia lectione habent, *amoena*. Modii excerpta dant *proavita*, quod & servant Beroaldinae quatuor, quinta 1520 mutavit in *peravita*, quod in plerisque codicibus & editionibus veteribus & posterioribus conspicitur. porro *trophaea decori* in v. c. Perreji, in Groning. D'Orvill. Beroaldinis editionibus, Aldina 1515, Muretinis, Plantinianis, Raphelen-

gianis, Passeratii & Broukhussii. *decora trophaea* D'Orvill. pr. Scaligeri Excerpta & Vicentina. *decora trophaei* vel *trophet* Burmanni codex uterque, & Francii, Borrichian. Vatic. sec. Mentelian. Leid. pr. Vossian. prim. Vossianus Heinssii, Brixien. Volsci, Scaligeri & Grasseri editio, cum quibus consentit *decora trophaei* Venetae 1475. & *decoras trophet* Rheg. Lep. & Aldinae 1502. Hic forte verum vidit Caspar Barthius Lib. XLIV. Adv. c. 26. legens:

Si cui fama fuit proavis decorata trophaeis.
 quod & elegantissimum censet Burman. ad Ovid. IV. Her. 158. si quem vero *proavus* pro *proavus* offenderit, cum Francio & Koppiersio legat, *proavum*.

30. *Afra Numantinos regna loquuntur avos.* Haec est magni Scaligeri restitutio ex antiqua lectione *Atra*, quae reperitur in ejus Excerptis. *Afra* confirmatur a margine codicis Colbertini. idque certum vocat Graev. Tom. IV. Syllog. p. 221. Scaligerum sequitur Broukhussius. Juvenal. Sat. VI. v. 169.

*Malo Venusinam, quam te, Cornelia, mater
 Gracchorum, si cum magnis virtutibus adfers.
 Grande supercilium, & numeras in dote
 triumphos.*

*Tolle tuum precor Hannibalem, victumque Sy-
 phacem*

In castris, & cum tota Carthagine migra.

Sera Burmanni cod. prior, Francii, Heinssii, Borrich. Vatic. sec. *Era* Voss. quart. *Etra* habet Vossianus cod. Heinssii: *Aera* duo Leid. Vossian. tert. Modii excerpta sive Groning. Mentel. Colbert. Regius. Askew. Harlej. Venet. 1475. Rheg. Lep. Volsus, Aldus. Et Auratus conjecerat:

Aera Numantinos prisca loquuntur avos.

Vera in D'Orvill. pr. v. c. Perreji, Regio, Vicentina, Beroaldinis, Colinaeana 1534, Muretinis, Plantinianis, Rapheleng. Grasseri. Passerat. quod non longe dissidet a Lipsii *versa*, quia Scipio,

Altera maternos exaequat turba Libones,
 Et domus est titulis utraque fulta suis.
 Mox, ubi jam facibus cessit praetexta maritis,
 Vinxit & adspersas altera vitta comas,
 35. Jungor, Paule, tuo, sic discessura, cubili.
 In lapide hoc uni nupta fuisse legar.

Testor

Scipio, ad quem genus referebat Cornelia, Numantiam evertit, Lib. IV. Antiq. Lect. cap. 4. Idque ipsum *versa* habebat Vatican. prim. Color. margo v. c. Perreji & Vatican. sec. *vestra* Livinejus cogitaverat. Et Numantinos est in Burmanni altero & Vossian. prim. Verbum autem loquuntur offendere videtur, Poëtam cogitasse verba Ennii ad Scipionem Africanum, apud Trebell. Poll. in Claud. cap. 7. *Quantam statuum faciet Populus Romanus, quantam columnam, quae vestras gestas loquatur?* Eadem etiam in animo habuit fortasse Cicero, quum de eodem Scipione scriberet, Acad. IV. 2. quum historiae loquantur.

31. *Altera maternos exaequat turba Libones,* Exaequar Leid. alter. exaequet Excerpta Modii. *hisce aequat* conjicit Heins. in ora Aldin. *his aequat* Koppleri. quod an necesse sit, dubito. Libones legendum esse, monuit Beroaldus ad Sueton. Aug. cap. 62. licet haec Beroaldi nota in Graevii editione omissa sit, existat in Edit. A. 1506. & ita jam edidit Volscus, omnesque infecuti; ego in solo invenio Groningano, reliqui codices omnes habent *ligones*, & ed. Ven. 1475. Rheg. Lep. Vicentina, imo ipse Beroaldus in ed. 1487 adhuc in textu habet *liguones*, sed in notis corrigit, quod receperunt in poëtae verba posteriores Beroaldinae. vide Daufquej. ad Sil. Ital. p. 232. nec novum esse Romanis materno etiam genere gloriari, docet Periz. Animadv. Hiflor. cap. 3. p. 155. *turba*, imaginum, inquit Castubonus. Amicus autem vetus legendum conjiciebat:

Altera maternos exaequant aera Libones.

eo sensu, quo Claudianus Conf. Prob. v. 18.

Nec quisquam Procerum tentat, licet aere vultu

*Florat, & claro cingatur Roma senatu,
 Se iactare parem.*

34. *Vinxit & adspersas altera vitta comas.* Vinxit Borrich. vivat Colbert., sed *vinxit* in margine, quod in reliquorum textu est. *adspersas*, in veteri codice a se lectum, admittere jubet Lipsius Excurso ad Tac. III. Annal. ipso fine. certe in v. c. Perreji & Vatican. primo & sec. legitur: *juxxit & aspersas. acceptas* est in reliquis codicibus, & quod mireris, in omnibus editionibus, sola Broukhufii excepta. *adspersas* exponitur de ritu nuptiali, quo nubentium crines aqua adspergebantur, ex nostro Lib. IV. El. III. v. 15.

*Et Stygio sum sparsa lacu, nec vesta capillia
 Vitta data est: nuppi non comitante Deo.*

Lib. III. El. 12. 13.

— *crines adspersa pruina.*

Heinsius, etiam in ora Aldinae, tentabat: *Srinxit & exspersas*, vel *obnuptas*, vel *inassuetas*, vel & *Vinxit & adstriktas*. Guyetus exceptas. Martialis Lib. X. Ep. 63.

Bis mea Romano spectata est vitta Terento.

ut pro vita legit Lips. ad Sueton. Tit. cap. 4. de matronali & virginali vitta vide Broukhufium h. l.

35. *Jungor, Paule, tuo, sic discessura, cubili.* Pro sic cod. Regius & Ed. Rheg. Lep. Veneta-1475. Vicent. Vols. habent *cum*. Leidenfis prim. & Mentel. *descensura*.

36. *In lapide hoc uni nupta fuisse legar.* nihil variant codd. nec editt. Et lapide Guyetus. Ut lapide Graevius Tom. IV. Syll. p. 222. & Heins. in ora Aldinae & alibi. pro hoc divinabat huic Marcellius ad Horat. p. 91. alique, quod improbat Broukhufius in notis ineditis. Amicus Eruditus:

In lapide o uni nupta fuisse legar!

Yyyyy 3

legor

Testor majorum cineres tibi, Roma, verendos,
Sub quorum titulis Africa tonsa jacet:

Et Persen, proavi simulantem pectus Achillis,

40. Quique tuas proavo fregit Achille domos.

Me

legor mavult Koppiersius. Univirae celebrantur apud Gruter. Inscript. p. 307, 3. p. 305. 2. & saepe in Graecis titulis. Epigramma in Anthol. ined.

Μανόγαμος θύρακα, δικά δ' ἐν ζωῶνι ἴτη ζῶ
Νυμφικῇ, ὑποκρίνεις καρπὸν αἰετῶν.

Et harum laudes, praeter Interpretes ad h. locum & Koppiersio laudatos, persecuti sunt Interpret. ad Minuc. Felic. p. 226. Piccart. Peric. Crit. p. 27. Gronov. diatrib. Stat. p. 289. Marklandus ad Stat. Sylv. p. 242. & Burmannus ad Anthol. Lat. Tom. II. pag. 127.

37. Testor majorum cineres tibi, Roma, verendos.] praestantissimam primus recepi codicis Groningani lectionem, verendos, quae & in margine Colbertini comparet & apud Latinum Latinium. favet quoque Ovidius III. Her. v. 103.

Per tamen ossa viri, subito male testis sepulcro,
Semper judiciis ossa verenda meis.

vide Drakenborch. ad Liv. v. 28. §. 4. ceteri, colendos, quod a glossatore profectum arbitror.

38. Sub quorum titulis Africa tonsa jacet:] facit edendum censui ex codice Burmanni pr. Heinssii & Borrich. quod & Francio placuerat. alii omnes jaces. tonsa legitur in plerisque codd. & editt. antiquis, etiam Beroaldinis A. 1487. 1491. & 1493. sed Avantius in edit. 1500 mutavit in tonsa, quod inde omnes editiones habent, firmatum optimis codicibus Borrich. Groning. Mentel. Broukhussii sec. & Colbertin. & imitatione dulcissimi Molsae ad Caesarem v. 4.

Postque graves pelago exhaustos terraque labores,

Quis auxit titulos Africa tonsa tuos.

unus Scaliger edidit, tanta, idque ex codice. nota in mentem venerat Passeratius, testa Verburgio. tonsa de ritu tendendi captivos docte explicavit Broukhussius; & sic Marcellius ad Horat. pag. 75. Delrius ad illud Claudiani I. in Ruf. 379.

— debellatasque draconum

Tonsa comas, imo borathri condere recessu.

vide P. Viatorii Var. Lect. XXVIII. 9. Brodaeus notas ad Anthol. Gr. p. 439. 440. Linden-

brog. ad Paul. Warnefrid. pag. 286. & Heinss. ad Ovid. I. Fast. 645. Rob. Titii expositionem castigavit Villiomarus pag. 130. eique frustra oblocutus est Titius in Assertionem pag. 148. & seqq. sed forte non est, quod tonsa ad morem servilem adstringamus. Ita enim bellica clades aliquando significatur. veluti Epigr. de Epaminonda apud Pausan. in Boeot. p. 565.

Ἡμετέραις βελαῖς Σπαρτὴ μὴ ἐκείρωτο δόξαν.

quod Citero vertit V. Tufcul. 17.

Consiliis nostris laus est attonsa Laconum.

39. Et Persen, proavi simulantem pectus Achillis,

Quique tuas proavo fregit Achille domos.]

cur ita ediderim, mox rationes reddam. suspicor vero poetam scripsisse:

Te Perseu, proavi simulantem pectus Achillis,
Quique tuas proavo fregit Achille domos.

quod a codicum lectione & orationis contextu proxime abesse videtur. Corneliam non testari Persea, sed ipsum, qui fregit Persea & ejus domos, observat Editor Elektor. Etoneus. quomodo autem Macedonum Reges, atque adeo Perseus, ad Achillem genus retulerint, docet Heynius, Germaniae suae ornamentum, ad Virg. VI. Aen. 840 ubi idem Perseus, & victor ejus L. Aemilius Paulus Macedonicus intelligi possunt:

Eruct ille Argos, Agamemnoniasque Mycenae,
Ipsumque Aeaciden, genus armipotentis Achilli.

Persen est quidem in plerisque codd. & Edit. sed Perseu in Vatic. prim. & sic conjecit Beroaldus, editumque est in quatuor prioribus Editionibus, quae ejus habent commentarios. porro simulantem edidit primus, credo, Beroaldus, & in nota praetulit τῷ simulantem. Eum secutae sunt Editiones posteriores ad unam omnes, & simulantem trium optimae notae codicum auctoritate & erudita adnotatione defendit Broukhussius, & Modius p. 86. atque ita Vet. Liber apud Passeratium, nescio an Propertius voluerit punge- re Persea, quod falso Achillis animos, non fecus ac genus, ostentabat. Ipse Perseus ad patrem

Phi-

Me neque censurae legem moluisse, nec ulla
Labe mea nostros erubuisse focos.

Non

Philippum apud Livium Lib. XL. cap. 9. ait: *Non, nequidquam isti unum Demetrium filium te habere, me iudicium & pellice genitum adpellant.* ita & simulare Maronem dixit Phocas in vita Virg. v. 49. & hanc sententiam egregie defendit Heinſius ad Vellej. I. IX. §. 4. probatque Graevius Tom. IV. Syllog. p. 227. & 229. ubi hic repetitionem vocis *proavus* damnat, sed quae mihi, si eundem Achillem respiciat, magnam videtur spirare elegantiam. fatendum tamen *stimulantem* esse in omnibus aliis codicibus, & editionibus, quae Beroaldum antecesserunt; (de editione principe mihi non satis constat.) quod antiqui illi Interpretes interpretabantur: ignavia sua vexantem proavum Achillem mortuum; quod dubito, an cuiquam probaverint. majori solertia Lipsius in notis ad Vellej. I. VI. inde formabat:

Et Perſen proavo ſtimulantem peſtus Achille.
exponebatque: excitantem se ad magna proavo Achille. atque ita Freinſhem. ad Curt. Lib. IV. 6. §. 29. ex Silio Lib. XV. v. 291. de Philippo, Perſei noſtri patre:

*Hic gento egregius, veteriſque ab origine regni,
Aeacidum ſceptris, proavoque tumebat Achille.*

Idem Lib. III. 648.

*Emenſis aderat Garamantum lactus harenis
Boſtar, & ut viſo ſtimulabat corda Tonante.*

& Lib. XIV. 94.

Pyrrhus origo dabat ſtimulos, proavique ſuperbum

Aeacidae genus, atque aeternus carmine Achilles.

conf. ad Apulej. Lib. I. pag. 80. & hoc tuetur Heinſ. in Notis ad Prop. p. 760. ad oram Aldinae & in Adverſ. p. 31. vel, *ſtimulatum peſtora*, Graeciſmo, & de ſuperbia Perſei exponit. quod non improbat Graevius pag. 224. Tom. IV. Sylloges, modo codices ſuffragentur. pro *Achillis* legitur *Achilli* in Heinſiano, Voſſiano Heinſii, Burmanni altero. In brevi verſu omnes codices habent *proavo*, etiam Broukhufiani & Heinſiani. vid. p. 31. Adverſ. ita & editio Vicent. & Beroaldina 1520; *proavos* legitur in Voſſ. quart. & D'Orvill. ſec. contra *proavus* in uno Groningano invenimus cum Broukhufio, & in omnibus omnino editionibus, etiam Be-

roaldinis, quas voco, quatuor prioribus. Beroaldus tamen in notis legere jubet, *proavo*, quod & neceſſarium facit adjunctum *Achille*, ſexto caſu; nam ut illud vocandi caſu ab *Achillis* accipiatur, cum Guyeto ad Terent. Heaut. Act. 5. Sc. V. p. 187. aut per apocopen dictum pro *Achillen* cum Voſſio, aut Munckero ad Anton. Lib. cap. 34. pag. 227. admitti nequit, quandiu nulla exempla poetarum proferantur. Ultimam vero in Achille, vocativo, hoc loco male vulgo corripi, ſenſerat Paſſeratiuſ, quamquam corruptis locis deceptus, poſſe corripi putaverat; monuit Heinſ. p. 31. Adverſ. & Cl. Schrad. p. 152. Emend. conf. & Heinſ. & Burm. ad Ovid. V. Metam. v. 242. conjecerat quoque Heinſ. in Adverſar. p. 31.

Quique ſuo tumidas fregit Achille domos.

vel in Epistoſis ad Graev.

Quique ſuo fretas fregit Achille domos.

vid. Graev. p. 224. Ceterum mirum videri non debet, Corneliam hic L. Aemiliuſ Pauluſ Macedonicuſ obteſtari, quem non tantum affinitate per marituſ, ſed procul dubio etiam cognatione tangebatur, cum & Africanuſ Major in matrimonio habuerit Aemiliam, M. Aemiliuſ Lepiduſ aliam Corneliam, & Pauli Macedonici filiſ ab Africano Minore adoptatuſ fuerit. inde infra v. 53. Aemiliam Veſtaleſ memorat. Conf. & ſupra ad v. 11. Ita & Q. Maximuſ ex utraque gente, Pauluſ & Africanuſ, originem ducebat. vide Cic. in Vatin. c. 11.

41. *Me neque cenſurae legem moluiſſe,*] in Regio, Harleiano, Vicentina & Beroaldiniſ quatuor, eſt *moluiſſe*, in D'Orvill. pr. *in oſſiſſe*, unde Marklanduſ formabat *violaiſſe*, quod & Heinſiuſ ad oram Aldinae & ad Raphaeleng. notaverat, ſed hoc deleto ſubſtituerat *ſoluiſſe*. Cenſura hic ſumi poſſet pro gravitate & integritate morum. Caſaubon. ad Trebell. Pollion. in Gallieno c. 3. & Salmaſ. ad Capitollin. Antonin. cap. 22. p. 376. & hac ſignificatione poſſim ea vox occurrit apud Hiſtor. Aug. Scriptores; vide Spartian. in Peſcenn. Nigr. cap. 7. & Vulcatuſ in vita Caſſii cap. 12. & 13. hinc de Valeriano dicit Trebelliuſ Pollio in ejus vita cap. 1. eum ita vixiſſe, *ut vita ejus videretur eſſe cenſura.* unde fuere, qui temere illum Cen-

Non fuit exuviis tantis Cornelia damnum: .

Quin & erat magnae pars imitanda domus.

45. Nec mea mutata est aetas: sine crimine tota est.

Viximus insignes inter utramque facem.

MI

Censorem fuisse crediderint. Ovid. V. Fast. 70.

*Verba quis auderet coram sene digna rubore
Dicere? censuram longa senectū dabat.*

¶ tamen Cornelia hic Censorem aliquem respexit, crediderim illam non maritum Paulum Lepidum cogitasse, cujus Censuram infra v. 67 cum magna laude memorat, sed potius aliquem ex Majoribus, quos modo obtestata est; vel ex Corneliis, vel & ipsum Paulum Macedoniam, cujus Censura adeo fuit insignis, ut de ejus muneris dignitate Plutarchus in istius praecipue vita egerit. Cornelia igitur se specimen Censurae Majorum diceret. In minore versu qui ante Scaligerum *vestros* ediderit, nemo est; licet illud reperiatur in ejus excerptis, Francii codice, & variantibus apud Latinum Latinum. ceteri, *nostros*, quod in Groningano, primo Leid. Borrich. Mentel. Colbert. Regiis. Itaque in textum reduxi, cum & Majores non vocandi casu invocaverit. *focos* vocat *Lares*, qui ad focum stabant, vid. Cl. Ernest. Clav. Cic.

43. Non fuit exuviis tantis Cornelia damnum:] Codex Burmanni alter & Voss. sec. habet:

Confuit eximii stantis Cornelia damni.

fuit in omnibus codd. & edd. praeter Scaligeri librum, erat suppositantem, quod ipse cum Broukhufio recepit. Unde non tulit Heinſio in mentem venit in Not. *exuvii stantis* Vossianus Heinſii, *tantis* deest in prim. Leid. & Mentel. *damni* Vossian. prim. Vossianus Heinſii & D'Orvill. prim. *dandum* Voss. quart. & D'Orvill. sec. *damno* cogitaverant Marklandus & Douſa P. sed ostendit Passeratius, casum rectum pro dandi casu positum esse. pudori titulis & imaginibus majorum, explicabat idem Douſa; & κατ'εὐχὴ Casaubonus. Graecis etiam in usu est, & λαβή. *exuviae* Passeratius monstrat esse victorias, triumphos. Claudianus Laud. Serenae. v. 46.

*Claram Scipiadam tacent Cornelia gentem,
Sequitur minus jactet Libycis detata tropaeis.
Cardine tu gemino laurus praetendis avitas:
Inde Caledoniis, Australibus inde parentum
Cingeris exuviis.*

Francius suspicabatur Propertium scripsisse: *exuviis damnum Cornelia tantis*. certe ita debuit scribere, ait Broukhufius in notis, quas habeo, ineditis.

44. *Quin & erat magnae pars imitanda domus.*] ex solo Groning. solus Broukhufius recepit *erat et*, cui viro quis aurium judicio se comparare ausit? reliqui codices & Editores *et erat*. & hoc vindicabat Marklandus illo Virgilii VI. Aen. 778.

*Quin et ovo comitem sese Mavortius addet
Romulus.*

eandem formulam bis Vellejo asseruit Cl. Ruhnken. Lib. I. cap. 1. §. 3. & Lib. II. cap. xciv. §. 4. huic favet quoque lectio veteris c. Perreji, Colot. & Vatic. prim. & sec. *Quin et eram*, quam cum Heinſio praeferam vulgatae. *erit* vir doctus excogitavit apud Koppiersium.

45. *Nec mea mutata est aetas: sine crimine tota est.*] *est* in fine abesse potest, judice Koppiersio. nec habetur in D'Orvill. pr. nec in Vicentina, nec Beroaldinis quatuor prioribus. Eldikii inventum est:

— *sine crimine totam
Viximus,*

illa *sine crimine* illustrant notae Bentleji ad Horat. I. Epist. 7. 56.

46. *Viximus insignes inter utramque facem.*] Non vulgaris notae est conjectura, *insontes*, quam Burmannus exemplari suo adscripserat, ut Dryope apud Ovidium IX. Metam. v. 373.

— *patior sine crimine poenam,
Viximus innocuae, si mentior, arida perdam,
Quas habeo, frondes.*

utraque *fax* est nuptialis & rogalis. ut & conjunguntur Lib. IV. El. 3. v. 13. Ovid. Ep. XXI. 172.

Et face pro thalami fax mihi mortis adest.

vide

Mī natura dedit leges a sanguine ductas:

Ne possim melior iudicis esse metu.

Quamlibet austeras de me ferat urna tabellas,

50. Turpior adfessu non erit ulla meo.

Vel

vide Delrium in comment. ad Senec. Herc. in Oct. v. 1658. pag. 321. & Pricaeum ad Apulej. p. 240. seq. id illustratur monumento sepulchrali Lucii Visellii, quod Parisiis olim illustravi, edito in Museo S. Genovevae pag. 35. ubi duae faces in utroque marmoris latere indicant. Visellium XXII annos vixisse inter nuptias & funus, ut explicat Molinetus pag. 41. adde Gorium Tom. II Inscr. Florent. pag. 22.

47. *Mī natura dedit leges a sanguine ductas:*] *diſas* Heinſius, cui adſentiebat Graevius Tom. IV Syllog. p. 222. ſed eum reſellit Broukhufius. Gratiſ Cynege. v. 154.

— *moreſque ab origine ducti.*

Ovid. IX Met. 264.

— *nec quidquam ab origine ductum*

Matris habet.

frequens verbum de origine generis. ut *domus ab Agenore ducta* III. Metam. 257. Stat. IX. Theb. 446.

Nī mortalis ego, & tibi ductus ab aethere sanguis. Noster ſupra; a *proavo ducta Conone domus.* cum huius loci ſententia convenit Theocr. Idyl. XVII v. 13.

Ἐκ πατρὸς οἷος μὲν ἐν τελέσσει μέγα ἔργον
Ὁ Λαγίδας Πτολεμαῖος.

Cic. pro Mur. cap. 31. *Est illud quidem exemplum tibi propositum domi; sed tamen naturae similitudo illius ad te magis, qui ab illo ortus es, quam ad unumquemque nostram pervenire potuit.* In hanc mentem possis apud Plutarch. de Gen. Socr. p. 576. legere: ὁρᾷς, ὅτι φύσει πρὸς τὸ καλὸν, ὃ καὶ ὑπὸ τῶν νόμων ἀγόμενος, τὴν μέγιστον ὑποδύεται κίνδυνον ἰκανῶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ut praecedens syllaba illud ὅχι absorberit. Clem. Alexand. Strom. I §. 29 p. 427 τὸν ἄμα τῇ γένεσι φύσει νόμον. ubi vulgo φύσει. pulchre ex veterum sapientum placitis haec illustrat Guellius ad Virg. VII Aen. 203 pag. 375. Fruterius adſcripserat: *ab ingenio Majorum*; Casaubonus: *ego sum φύσει σπουδαῖα.*

48. *Ne possim melior iudicis esse metu.*] *Nec est* in Francii primo & Heinſii, & editione

Brixienſi; in reliquis omnibus, numero infinitis: *Ne possim* ex ſua conjectura & Francii edidit Broukhufius, ſolus, nullo codice confirmante. hoc editor Elector. Eton. infeliciſſimum vocat, qui ex collatione libri Bodlej. proferat, *Ne possim*, uti invenitur in Leid. ſec. Voſſ. tert. & quart. Burmanni pr. Vicentin. Beroldinis, Aldinis, Muretinis, Plantinianis, Scaligeranis, Rapheleng. Graſſer. Paſſerat. & Wechel. Idque non ſollicitandum eſſe, conſentiebant Heinſ. & Graev. Tom. IV Syllog. p. 224. *poſſis* in Burmanni altero, D'Orvill. ſec. Voſſiano, Heinſii, Colbert. Regis, Askew. Venet. 1475. Rheg. Lep. Brix. Voſſ. unde *Nec poſſis* Guyeto placebat. *Ne poſſem* in Leid. pr. Menteliano, Groning. quod Livinejus & Cl. Wakkerus probabant.

49. *Quamlibet austeras de me ferat urna tabellas,*
Turpior adfessu non erit ulla meo.]

Cod. D'Orvill. pr. *Quilibet.* codices fere omnes, nec nulla editio, habent *Quaelibet.* Livinejus legere jubet: *Quamlibet*, quod ſuo calculo probant Guyetus, Graevius Tom. IV. Syllog. p. 227, editor Elector. Maj. qui in uno *Qualibet* invenerat, Heinſ. in Adverſ. p. 32. ubi Excerpta etiam Italica ſic habere monet, & Cl. Schrader. Emend. c. V. p. 89. Cum & in Colotiano & Vatic. ſec. exſtet, & ſenſus ita exigere videatur, Livinejo obſecutus ſum. pro *de me* Guyeto placuit *demum*, Koppiertſio *in me.* In altero verſu *Turpior* nititur codice Heinſiano, & Heinſii Voſſiano, D'Orvill. duobus, Francii, Burmanni altero, Groningano, & pluribus, ni fallor, & editionibus omnibus; *adfessu* codicibus Guyeti apud Heinſ. in Not. p. 760 & Palmerii libro apud Gebhardum; primus, qui Propertio reddiderit, occurrit Muretus, quem ſecutae Plantinianae, Raphell. Paſſerat. & Broukhuf. quorum duo ultimi haec verba acceperunt de more, quo in iudiciis amici ſe adſidebant. non equidem is ſum, qui formam iudicalem repudiem; verosimilius tamen opinor, reſpexiſſe Corneliam ad ſedem, quae ſibi, iudicio abſolutae, apud inferos adſignaretur, & quae nulli cognatae, caſtimoniae laude clarae, eſſet decori. Corneliarum propria & quaſi domeſtica laus

Zzzzz

Vel tu, quae tardam movisti fune Cybeben,
 Claudia, turritae rara ministra Deae.
 Vel cui, commissos quum Vesta reposceret ignes,
 Exhibuit vivos carbasus alba focos.

55. Nec

laus pudicitia. Virgilius VI. Aen. 431. & seqq.
Nec vero hae sine sorte datae, sine iudice sedes,
Quaestor Minos urnam movet.

Formosae addident formosis, Cynthia prima inter
 Heroidas Mœonias, sceleratae sceleratis. Propert.
 supra El. VII. v. 55 & seqq. Tibull.
 Lib. I. El. 3. Lucian. dialog. XVIII Mortuor.
 Amphiarus fatidicus juxta Parcas apud Statium
 Lib. VIII Theb. 191.

Anne sedes hilaris juxta, tua numina, Parcas?
 fatendum tamen, vocem *adseffus* non alibi me re-
 perisse. videamus reliquas variantes & Doctorum
 conjecturas. *ascessu* in D'Orvill. sec. *accessu* in
 Vaticano prim. uno Regio, in Beroaldinis edit.
 in Colotianis duobus apud Heinfs. p. 232 Tom.
 IV Syllog. *ascensu* in Leidd. duob. Voss. tert.
 & quart. Mentel. Groning. Borrich. Vatic. sec.
 Askew. *assensu* in Vossian. prim. Burmanni duo-
 bus, Francii cod. D'Orvill. prim. in Veneta 1475,
 Rheg. Lep. Vicent. Volsi, Ald. Muret. Scalig.
 & Graffer. *Tristior* est in v. c. Perreji, *At prior*
 in Excerptis Modii. *illa* in sec. Leid. & Voss. tert.
Tristior vel *Turpior asseffu* probabat Lipsius Lib.
 4. c. 1. Antiq. Left: de confessu iudicum intelli-
 gens. *Turpior a sensu* Barthius, quem refellit
 Burm. ad Anth. Lat. Tom. II p. 77. *At prior*
e sexu, coniecerat Heinfs. ad oram Aldinae; *At*
prior probat Graev. Tom. IV. Syllog. p. 227.
 & 229. *e censu* Graevio memoratum, aliquando
 Heinfsius, sed delevit. Idem, *Strictior* vel *Castior*
e sexu, vel:

Strictior ad census non erit ulla meos.

quod defendit in Adversar. p. 32 & de tabellis
 diribitoris comitiorum capit. vel, *Strictior at*
sexus non erit ulla mei. vide ejus Notas, Ad-
 versar. & Epistolas p. 233, 234, 236. Tandem
 Eruditiss. Eldikius:

Quaslibet austeras de me ferat umbra tabellas,
Tristior ad sensum non erit ulla meum.

umbraeque nobiliores ad iudicum munus vocari,
 monstrat ex Senec. Herc. in Oct. v. 1557. in e-
 dem sede *umbra* divinaverat Broukhusius in No-
 ais MSS. & Cl. meus. Wassenbergius.

51. *Vel tu, quae tardam movisti fune Cybeben,*
Claudia, turritae rara ministra Deae.]

variantes in hoc disticho memorare non est tanti.
fune intelligi potest de zona, vel cingulo, quo
 navem a Claudia attractam esse, narrant aucto-
 res, laudati ab Heinfsio ad illud Claudian. de
 Laud. Seren. v. 18.

— flumine ducens:

Claudia, virgineo cunctantem crine Cybeben.

ubi aliquando Heinfsius tentabat *fune*; sed mo-
 nitus postea, etiam capillum hac in historia ne-
 morari, se errasse adfirmat. apud Silium Ital.
 Lib. XVII. v. 40 eadem Claudia:

Testis, Diva, veni & facili me absolve carina.
Tam secura capit funem.

rara constanter servant codices & editiones. *cara*,
 multis probatum, solus edidit Broukhusius ex
 conjectura Heinfsii ad Ovid. IV Fast. 219 &
 in Not. Prop. sed rectius sapuit Heinfsius, qui
 sua ipse vineta caedens exquisitum illud *rara*
 ex Nostri locis pulchre defendit. vide ejus &
 Graevii Epist. p. 233 & 234. *ministra*, ut Ca-
 tullus Carm. LXIII v. 69.

Ergone Deam ministra & Cybeles famula ferar.

de Claudia non poenitebit contulisse, quae ha-
 bent Dukerus ad Liv. XXIX, 14, 12. & Dra-
 kenborchius ad Sil. L. I. v. 33 ad illam refe-
 renda est inscriptio apud Maffejum in Museo
 Veronensi pag. xc & cclii. si vera est Burmanni
 conjectura supra Lib. II El. 21 v. 22. adde
 Matth. Aegyptium ad S. C. de Bacchan. pag.
 78 & 79.

53. *Vel cui, commissos quum Vesta reposceret*
ignes,
Exhibuit vivos carbasus alba focos.]

Vel cui, commissos magno consensu editiones &
 Groninganus. pro *vel cui* Harlej. *cujus*. pro *cui*
 etiam *cujus* in Leid. sec. Voss. prim. tert. quart.
 D'Orvill. duob. pro *commissos* habent *rasos* Bur-
 manni cod. alter, Vossianus prim. Vossian.
 Hein-

55. Nec te, dulce caput, mater Scribonia, laesi.
 In me mutatum quid, nisi fata, velis?
 Maternis laudor lacrimis, Urbisque querelis,
 Defensa & gemitu Caesaris ossa mea.
 Ille, sua nata dignam, vixisse sororem
 60. Increpat: & lacrimas vidimus ire Deo.

Et

Heinsii, D'Orvill. prim. *yaſos* D'Orvill. sec. & Leid. sec. *hyaſos* Askew. *laſos* Voſſ. quart. ex-
ſtinſos Harlej. & Voſſ. tert. *latet aliquid*, ad-
 ſcripſit Marklandus, forte *cujus caſtos*. pro *alba*
 eſt *alta* in marg. alterius codicis Burmanni. cur
 autem *alba* dicatur, vide apud Paſſeratium, hunc
 locum egregie de Aemilia, exſtincti ignis rea
 & a Veſta abſoluta, exponentem, & apud Guel-
 lium ad Virg. V. Aen. 744. & Claver. ad illud
 Claudiani Bel. Get. 232

— *quid carmine poſcat*
Fatidico cuſſos Romani carbaſus aevi.

55. Nec te, dulce caput, mater Scribonia, laesi.
 In me mutatum quid, nisi fata, velis?]

In plerisque codd. eſt *Strabonia*, ut in Veneta
 etiam 1475, Rheg. Lep. Vicent. & Brixien. *Scri-*
bonia tamen in duobus D'Orvill. quod jam recepe-
 runt Voſſeus & Beroaldus, primi commentatores,
 eoſque inſecuti. intelligitur Scribonia, Libonis
 ſoror, uxor aliquando Auguſti. vide Periz. Epi-
 ſtol. ad Morell. de Num. Conſul. pag. 222. &
 Morellii ipſius Theſ. Fam. Rom. T. I p. 375.
 de ea legi merentur, quae congeſſerunt eruditi
 interpretes Suetonii in Aug. c. 62. ceterum
 reſpicit forte Virgil. IV Aen. 492.

Teſtor cara Deos, & te, germana, tuumque
Dulce caput.

brevi verſui adſcripſerat Fruterius: *quid praeter*
fata in me mutatum cupias? ſcil. mortem meam
graviffime fers. conf. Behot. Lib. I. c. 14. Apo-
 phor. & Burm. ad Tom. I. Anth. Lat. p. 285.

57. Maternis laudor lacrimis, Urbisque querelis,
 Defensa & gemitu Caesaris ossa mea.]

pro querelis apud Latinum Latinum, tumultu.
Deſſenſa in Vicentina, *Deſenſa* eſt in omni-
 bus codd. nullo excepto, quod teſtatur Lip-

ſius quoque & Heinf. Adverſ. p. 33. etiam
 in Ven. principe 1472 & in Ven. 1475.
 Rheg. Lep. imo in ipſius Voſſei editione 1488;
 ſed hic in notis ait: *emenda, deſleta*; quod ha-
 bent omnes Beroaldinae, Aldinae, Muretinae,
 Plantinianae, Raphelengg. Graſſer. Paſſer. Wechel.
 idque tuetur Guther. Lib. II de jure Man. cap.
 4. conf. eund. p. 213. ſed bene habet, quod
deſleta ejecit Scaliger, eumque ſecutus Brouk-
 huſius, quem vide. *Deſuſa* Lipſ. Lib. IV Antiq.
 Leſt. c. 1. jure a Paſſeratio & Gutherio impro-
 batur. oratione funebri Corneliæ ab Auguſto
 laudatæ, ſuſpicari quis poſſet, unde *Deo*, Caſari
 Auguſto, lacrimas dicat iſſe. obſtat tamen Tran-
 quilli hac de re ſilentium. judice Marklando,
 imitatur hunc locum Albinovanus Epiced. Druſi
 v. 465.

Denique laudari ſacrato Caſaris ore
Emerui, lacrymas elicuique Deo.

Idem,

Et voce & lacrimis laudavi, Caesar, alumnus.
 pro mea in cod. Regio eſt mei.

59. Ille, sua nata dignam, vixisse sororem
 Increpat: & lacrimas vidimus ire Deo.]

haec vera mihi videtur hujus loci ſcriptura, ple-
 riſque etiam codicibus nixa. queritur Auguſtus,
 vixiſſe, non amplius vivere, ſororem, dignam
 ſua nata, i. e. Corneliæ ſororem dignam Julia
 Albinov. ad Liv. v. 343

Femina digna illis, quos aurea prodidit aetas,
Principibus natis, Principe digna viro.

Increpat, conqueritur, ut Lib. III El. VIII v. 10

Alcyonum poſitis requieſcant ora querelis,
Increpet abſumtum nec ſua mater Ityn.

Magnus Scaliger olim interpretabatur: *Caſarem*
ſolere praedicare, me (Corneliæ) fuiſſe dignam,
 Zzzzz 2 quas

Et tamen emerui generosos vestis honores,
Nec mea de sterili facta rapina domo.
Tu, Lepide, & tu, Paule, meum post fata levamen!

Con-

quae illius filia essem, non sororem Juliam, tot impudicis factis suis infamem. cum Scaligero facit Passeratius, & Lipsius Lib. IV Antiq. Lect. c. 1. quorum hic proinde praefert lectionem codicis Coloziani:

*Ille suam natam indignam vixisse sorore
Increpat.*

quae lectio conspicitur etiam in v. c. Perreji & pr. & sec. Vatic. nisi quod hi pro indignam habeant in digna. In lectione quidem Scaligerana aut constructio sibi non constabit, aut intelligenda erit soror Augusti, quae digna sit esse sua nata, quod quale sit, vides. praeterea non videtur Propertius tam importune Augusto filiae dedecus exprobraturus fuisse, sed potius eam laudando adulaturus. In quo Princeps Elegiographus si peccarit, habet multorum exempla, quibus se defendat. & hoc tempore Julia, femina singularis ingenii, a multis colebatur, relegata demum annis circiter quatuordecim postea. Cl. Wakker. in Amoën. Lit. legebat:

*Ille sua nata dignam vixisse sorores
Increpat.*

intelligens *Parcas*, quas sic absolute dictas, non memini me legere; testor tamen, ne cui injuriam faciam, *sorores* exhibere codicem Palatinum papyraceum. nescio an tanti sit monere, Heinsum in Notis velle:

*Ille sua natam dignam vixisse sorore
Increpat.*

61. Et tamen emerui generosos vestis honores.] Nulla est varietas nec codicum, nec editionum in toto disticho. In initio versus Sed vult Koppius; Ovid. tamen III Amor. El. I. v. 47.

*Et tamen emerui plus, quam tu, posse, ferendo
Multa.*

Beroaldus, cum quo faciunt Livinejus, Turnebus, Broukhufius, Behotius, Graevius, &

editor Elect. Major. intellexit hic vestem matronalem, matribus scilicet trium liberorum concessam, cum & duos natos & filiam memoret Cornelia. ad quam Interpretationem facit versus minor. Passeratius referebat ad funus Censorium, vel ad jus matronarum stolas habendi. Scaliger ex hoc loco eliciebat, efferri solere ornamentis Consularibus matronas, quorum filii magistratus curules gessissent. Scaligero obloquitur Bonada in Dissert. de novissimis Connubii affectibus, quam dedit Tom. II Carm. ex lapidib. collect. ubi p. 57. hunc locum explicat de stola seu tunica talari, zona cincta, manicisque instructa, & p. 62 generosos honores exponit coronam capiti impositam. Sed, cum nemo eorum testibus satis locupletibus causam instruxerit, prius medicina, quam interpretatio quaerenda. Heinsius in Adversar. p. 33 sic legebat:

Et tanti emerui generosos testis honores.

apud quem in notis occurrunt quoque, qui *venris* legerint. uti *venier* pro infante apud Horatium Ep. 17 v. 50, ubi vide Bentlejum. *generosae vestis* adridebat Burmanno, idemque Koppius. mihi placet, *stirpis*. confer ad h. L. Lactantium Gallaei p. 156.

62. Nec mea de sterili facta rapina domo.] rapina nonnulli cum Claverio ad Claudian. II de Rapt. Prof. 236. acceperunt de matrimonio Corneliae, cum more antiquo rapi simularetur virgo a marito; sed alii rectius de vi factorum ineluctabili, quia immatura aetate obiit, ut infra v. 66. Fuit, qui utramque interpretationem simul hic admitteret, quod perquam commodum. *sterilem domum* Graevius Tom. IV Syll. p. 227. comparat cum Homeri *δῆμος ἡμετέρος*, de quo lege Cl. Ruhnken. ad Timaei lex. Platon. p. 160. *toto* etiam Heinsius tentat p. 33 Advers.

63. Tu, Lepide, & tu, Paule, meum post fata levamen!] Tu. tu ex Groningano primus recepit Broukhufius, ut videtur, rectissime. ita etiam

Condita sunt vestro lumina nostra sinu.

65. Vidimus & fratrem sellam geminasse curulem:

Con-

etiam in Colotiano. idem probat Graevius Tom. IV Syllog. p. 224. reliqui codices omnes & editiones, ingenti numero, *Te-te*, quod pendeat a sequenti *vidimus*. porro respicit forte illud Virg. M. Aeneid. 709.

— omnis curae casusque levamen.

64. *Condita sunt vestro lumina nostra sinu.*] pro vestro in Askew. nostro. lumina in D'Orvill. pr. lumina est in Vossiano Heinsii, D'Orvill. sec. Menteliano, Burmann. altero, Scaligeri Excerptis, Colotiano, Groning. apud Latin. Latinum, ed. Vicent. Beroaldinis, Scaligeri posteriore, Raphelengg. Passer. Broukh. lumina vestra in codd. Fulvii & Mureti apud Lips. Lib. IV Antiq. Lect. c. 1. numina est in Burmanni cod. pr. in Heinsian. Regio, edit. Venet. 1475. Rheg. Lep. Vols. Aldi, Muret. Plantin. Scaligeri priore, Graesser. Wechel. quod tueretur Guther. Lib. II de jure Man. cap. IV p. 181. nie in Askew. Fruterius & Heinsius etiam legendum conjecerunt: *Condita sunt* nostro nomina vestra sinu; quod horum virorum elegantia non indignum. Scaliger in prima editione in notis edidit quoque:

Condita sunt vestra lumina nostra manus.

quod fugit Heinsium ad Ovid. III Trist. 3. 44, Graevium, p. 227: Francium, & Marklandum, idem tentantes. Hoc ritu certe nihil vulgati. Nec valde refrager hanc lectionem praeferebantibus. confunduntur quoque hae voces apud Claudian. de bell. Gild. v. 394. vide ibi Heins. verum tamen non facile Broukhufium, qui vulgatam, omnibus codicibus & editionibus subnixam, defendit, deferendum cenfeo. potuit fieri, ut maritus, frater, mater vel soror etiam Julia, quae omnes erant superstites, clausserint oculos Corneliae, in sinu filiorum positae: quo sensu non inepte ab alio jam huc adhibitum sit Callimachi illud: in manibus sive in amplexu: Epigr. 42.

Καὶ μὲν τὴν ἐνὶ σπλάγχνοισι δὲ ἀποτὸν, ἀντίμω' ἵκταν
Ἐγγύς ἐν χερσίν, ἵπνε χαλκόν.

confer D'Orvillium ad Chariton. p. 98. quid? quod oculos clausuri morientem sinu tenerent; ut fere eadem res sint. Albinov. qui totum actum describit, ad Liv. v. 89. seqq.

Tu tamen extremo moriturum tempore fratrem:

Vidisti: lacrimas vidit & ille tuas.

Adfigique suis moriens tua pectora sensit,

Et tenuit vultu lumina fixa tuo:

Lumina coerulea jam jamque natantia morte,

Lumina, fraternas jam subitura manus:

At miseranda parens suprema neque oscula fixit,

Frigida nec fovit membra tepente sinu.

65. *Vidimus & fratrem sellam geminasse curulem:*] fratrem Scipionem Cos. A. U. 738 plerique intelligunt, solus Livinejus C. Claudium Marcellum; quod vellem ex historia probasset, ut de cognatione inter gentem Corneliam aut Aemiliam & Claudiam constaret. ita enim supra v. 52. mentio Claudiae & ad generis ostentationem opportune facta esset, nec sola esset Claudia, quam ex memoratis Propertio in hoc epicedio ad Corneliae Majores referre non possis. habet Muratorius Thef. Inscr. p. 952. n. 8. lapidem, in quo Aemilia & Claudia gens conjungi videntur: FAVSTVS MARCELLAE PAVLI PISTOR. *sellam geminasse curulem* plerique explicant, duos magistratus Curules gessisse. ut dixit Ovid. III ex Ponto IV v. 99.

— geminabit honorem.

Filius, & junctis, ut prius, ibit equis.

eosque continuos hic intelligit Gévert. ad Stat. I Sylv. 3. p. 18. videtur autem hoc distichon ab omnibus codd. & editt. suo loco positum; saltem non transponendum post v. 60, ita:

— & lacrimas vidimus ire Deo.

Vidimus & fratrem &c.

nam in v. 60. *vidimus* notat, se vidisse, cum jam funus esset, ut apud Albinov.

Et sensu exsequias funeris ipse mei.

in nostro autem versu 65. *vidimus* notat, se vidisse.
Zzzzz 3.

912 SEX. AVRELI PROPERTII

Consule quo facto, tempore rapta soror.
Filia, tu specimen Censurae nata paternae,
Fac teneas unum, nos imitata, virum.

Et

disse vivam; quod ambiguitatis vitium posita, niam in Parental. Ep. XXIII.
si quis alius, praestantis iudicii, vitasset.

Amisisti specimen qui genitoris eras.

66. *Consule quo facto, tempore rapta soror.* Soror, ipsa Cornelia, soror Consul; nam male nonnulli de Corneliae sorore accepisse videntur. pro facto Askew. pacto. pro soror, Harlej. fuit, unde fui tentari queat. Koppiersius proposuit:

Consule quo, festo tempore, rapta soror.

tempore alii interpretantur, tempestive, opportune, fratris viso Consulatu. ex tempore conjecterat Fruterius, Heinsius quoque ad oram Aldinae. tempore editor Elektor. Eton. censebat glossema esse, & pro eo Heins. in Not. ad Propert. tu mea vel, tu modo. Idem ad oram Aldinae & in Epist. ad Graev. (vid. ibi p. 229 & p. 233) & Broukhussius toti loco medicinam magis violentam adhibebant:

Consule quo fati crimine rapta soror.

colores poeticos variavit Albinov. v. 139

Nunc primum aspiceris. Consul victorque parenti.

*Sic mihi, sic miserae nomina tanta refers?
Quos primum vidi fasces, in funere vidi;
Et vidi everfos, indiciumque mali.
Quis credat? matri lux haec moestissima venit,
Qua natum in summo vidit honore suum.*

67. *Filia, tu specimen Censurae nata paternae,* in optimis quindecim nostris, vel quorum excerptis utimur, codicibus est, *specimen*, & in Vicentina, postquam immerito ab editionibus exulavit usque ad Scaligerum, qui in pristinam sedem illud revocavit, & assensores invenit Raphelengium, Passerat. Broukh. qui & defendit. idque antea Lipsius Lib. IV Antiq. c. 1. & ad Tacit. III Annal. c. 4. ex codicibus restituendum monuerat in quatuor codd. & editionibus reliquis est *speciem*. Ita *morum specimen* pro *speciem* Burmannus restituit Epitaphio veteri Tom. II Anth. Lat. p. 281, ubi vide & ad pag. 246. sic apud Auso:

apud quem in Epigram. LX de bucula Myronis, legebat Heinsius,

Viva tibi specimen vacca Myronis erit.

pro *species*. lege J. quoque Schulting. ad Senecae Controv. pag. 60. nata ex ejusdem Lipsii conjectura recepit Broukhussius, & ante eum Raphelengius, & qui hunc expressit, Douza filius; cui fidem faciunt cod. Heinsii, ejusdem Vossianus, Mentellianus, Groning. Francii, Borrich. Colbert. nata Voss. tert. duo D'Orvill. Harlej., & Editores alii. & *specimen-nata* defenderat Graev. Tom. IV Syll. p. 221. Heins. in Not.

Filia, da specimen Censurae nupta paternae.
vel *pacta*. sed satius est in vulgata acquiescere.

68. *Fac teneas unum, nos imitata, virum.* torum suspicabatur legendum Marklandus, suam lectionem tuetur Propertius supra El. 7

Nunc te possideant aliae, mox sola tenebo.

Hoc autem & duo sequentia disticha Scaliger trajecit post versum 96, *Prole mea Paulum sic juvet esse senem*. nullam, cur ita fecerit, nec ipse rationem reddens, nec quisquam eorum, qui trajectionem eam secuti sunt. itaque fuit, qui eam nulla de causa factam esse, censuerit. sed cum Cl. Schraderus, vir in hac poetarum Latinorum crisi primarius, eam transpositionem probaverit rationibus speciosis additis, a me, quare a viro, mihi conjunctissimo, licet invitatus, discedam, rationem merito quis exigit. ait Cl. Schraderus Emen-dat cap. IX p. 184. „Versus hujus Elegiae foe-
„ diffime perturbati sunt. Ipsa ratio tamen Criti-
„ cos docere poterat, eam sic contextam fuisse,
„ ut Cornelia, virum solata, causam oraret,
„ causaque perorata, liberos illi commendaret,
„ ipsosque officii & pietatis, patri praestandae,
„ admoneret. Itaque laudandus est Scaliger,
„ quod versus: *Filia, tu* &c. qui in scriptis
„ libris

Et serie fulcite genus. mihi cymba volenti.
70. Solvitur, aucturis tot mea fata malis.

Haec:

„libris ante commendationem liberorum collo-
cantur, in finem carminis rejecit. sed hoc
„amplius ultimi versus ponendi sunt ante ver-
„sus, *Nunc tibi commendo.*” Sed primo Ami-
cum eruditissimum rogatum velim, quare, si
Cornelia, sterilitatis turpitudinem a se amolitu-
ra, v. 63. duos filios memoraverit in causa
agenda, non filiam quoque memorare possit. &
cur, cum in Scaligerana transpositione de filiis qui-
dem, sed nondum de filia mater locuta sit, di-
cat, totam catervam in exequias suas venisse?
nam v. 97 & 98 Scaliger & Cl. Schraderus
conglutinant verbi 66. Imo vero egregia animi
sentia & exempla pietatis erga liberos & amoris
erga maritum, post mortem etiam superstitis,
in ipsa causae actione iudicibus ad sui commen-
dationem, atque adeo toti posteritati exponit &
ostentat. sed praeterea Scaligeri & Cl. Schraderi
ordo hoc quoque habet incommodi, quod eo ad-
missio non commendetur patri filia, quia nulla
ejus mentio commendationem praecessit; nec mo-
neatur novercam ferre, nec adeo ipsi mater vitam
longaevam appretetur, quam filiis vovet v. 95.
nec filia sit inter testes, qui matrem ad sepul-
crum fleverint v. 99. quas salebras omnes, si
vulgatum codicum ordinem retineamus, evitabi-
mus; denique nihil opus erit confugere ad du-
rum illud *fulcito* in v. 69, aut ad Heinssii expli-
cationem: *fulcite, tu ac vir* (cujus nulla mentio
fieri potuit in hoc carmine); sed *fulcite* conti-
nuata oratione ad omnes liberos referetur.

69. *Et serie fulcite genus. mihi cymba volenti*
pro *Et Withofio* placuit *Vos* in Encaen. Crit.
p. 321. *fulcire* est in Voss. i. quod volebat etiam
Heins. ad oram Aldin. & in Advers. p. 34. ut
sit pro *fulciare*, sive *fulciatur*. *fulcito* Graev.
Tom. IV Syllog. p. 227, 229, 233. sed
vide ad vers. praeced. *cymba*, ut Virg. IV
Georg. 506.

Ille quidem Stygia nabit jam frigida cymba.

70. *Solvitur, aucturis tot mea fata malis.* In
hac tam contaminata Elegia, nescio an versus
sit depravator. Editiones ultra viginti & codi-
cem Groninganium secutus, edidi id, cui nullus
subest sensus, cum in nullo codice aut editione
lectionem invenerim, quae intelligi posset. Aquam
sibi haerere fateatur Lipsius Lib. IV Lect. Antiq.

c. i. depravatissimum locum vocat Heinssius
in Adversar. p. 34. obscurissimum Marklan-
dus. Burmannus etiam editioni Broukhussianae
adscripterat: editam hic lectionem non capio.
Fruterius explicabat: lubens moriar, ne plura,
si supervivam, videam mala. quo fere modo
Beroaldus. sed recenseamus codicum & Erudi-
torum lectiones. *auctoris* D'Orvill. pr. *unturis*
Scalig. Excerpt. *unturis* Askew. & Harlej. *vin-*
aturis Leid. sec. *juncturis* Heinssian. & Burmanni
pr. ut apud Lipsium etiam, ubi alii duo: *solvar*
juncturis, unus, *solvit* (quod sane exquisitius, quam
solvitur) *juncturis*. *unturis* est in Leid. pr. in
Voss. prim. tert. quart. Burmanni altero, D'Or-
vill. sec. Vossiano Heinssii, Mentel. Modii
Excerpt. Borrich. edit. Ven. 1475. Rheg. Lep.
& Volsi. *solvit venturis* habent pr. & sec. Vatic.
v. c. Perreji, Colot. alius vero Colotianus apud
Lips. habet: *Solvitur haud ullis stant mea fata*
malis. quod Excerpta quoque Italica agnoscunt.
quae Lipsio supposita videbatur lectio. Graevius
tamen p. 230 Syllog. Tom. IV inde exculpē-
bat: *Solvitur, haud ullis post mea fata malis*. Idem
p. 227 divinaverat, *Solvitur aucturis non mea*
fata malis, conf. Heins. ibid. p. 233, qui in Ad-
vers. p. 34 tentabat *ursuris*, & in ora Aldinae,
ubi etiam *aucturis*: nec tamen sese hinc ex-
pedire fatebatur vir ingeniosissimus pariter &
candidissimus. Passeratius in ipso poeta edidit:
aucturis malis. sed in signatura notarum: *un-*
aturis meis, quod credo illum hausisse ex
Brixienfi editione. eandem lectionem probat Gu-
yetus. Editor Elect. Eton. tentabat:

Solvit, lucturis tot mea fata meis.

sane non infeliciter, nisi quod nimis suorum
luctus Corneliae causa esse non debuerit, cur
morte gauderet. quod si haec sententia placeat, vi-
deri possit Propertius in animo habuisse nobile So-
lonis dictum apud Stobaeum Serm. CXXI. p. 610.

Μαρί μοι ἀλλαντος θάνατος μέλοι, ἀλλὰ φίλοις
Καλλίποισι θάνατον ἄλγιστα καὶ τοιαχέ:

quod Cicero vertit I Tuscul. c. XLIX.

*Mors mea ne careat lacrimis: linquamus amicis
Mocrorem, ut celebrent funera cum gemitu.*

quid vetat, quo minus ipse quoque symbolam
conferam meam?

Solvit, venturis tot mea fata vadis.

ms.

914 SEX. AVRELIi PROPERTII

Haec est feminei merces extrema triumphī,
Laudat ubi emeritum libera fama rogum.
Nunc tibi commendo, communia pignora, natos.
Haec cura & cineri spirat inusta meo.

75. Fungere maternis vicibus, pater. illa meorum
Omnis erit collo turba ferenda tuo.
Oscula quum dederis tua flentibus, adjice matris.
Tota domus coepit nunc onus esse tuum.
Et, si quid doliturus eris sine testibus illis,
80. Quum venient, ficcis oscula falle genis.

Sat

mea fata dicit, i. e. me fatis agitatam, quibus-
cum luctari potuit matrona nobilissima, focero
olim a Triumviris proscripito, matre autem ab
ipso Caesare repudiata. sic *nostros amores* pro
nos amantes L. II XXI. 39.

Una ratis fati nostros portabit amores,
Caerula ad infernas velificata lacus.

conferantur etiam, quae infra ad ultimum ver-
sum notabo. pro *fata* in Heinssano & Borrich.
est *facta*. pro *malis* Palmerius legerat, *bonis*.

72. *Laudat ubi emeritum libera fama rogum.*
Emeritum regum Broukh. supra ad El. V hu-
jus Libri v. 16. explicat, rogum, qui defuit ar-
dere. conf. Heinss. ad Ovid. XV. Metam. 186.
immeritum reponebat Marklandus, quod argutum
nimis. pro *rogum* volunt *torum* Cl. Schrader.
Emend. p. 184. & Koppiers.

73. *Nunc tibi commendo, communia pignora,*
natos.

Haec cura & cineri spirat inusta mea.]

adhaeret Maroni II Aen. 789.

Samque vale, & nati serva communis amorem.
pari modo mater apud Charitonem Lib. VIII
cap. 4. p. 134. *εἰς γὰρ τῇ ψυχῇ μετὰ τοῦ διὰ
τῶν καὶ τοῦ νῦν, ἐν παρακαταστάσει σοὶ ἐντρέφει
τι καὶ παιδεύει αἰτίας ἡμῶν.* ubi quae porro ad-
dit de noverca, *μηδὲ λάβει δὲ πείραν μητρίας* &
cet. cum sequentibus Propertianis v. 85 com-
parat D'Orvillius in Anlmadv. p. 682. *inusta*
magnam vim habet. Cic. II. de Orat. c. 45.
„ omnes il motus, quos orator adhibere volet
„ iudici, in ipso oratore impressi esse atque
„ *inusti* videbuntur.

75. *Fungere maternis vicibus, pater.]* concinit
illud Alceſtidis Euripideae v. 377

Ὁδὸν γὰρ τοῦδε ἀντ' ἐμῆς μητρὸς τέταταις
quem primus Scaliger comparavit.

77. *Oscula quum dederis tua flentibus, adjice*
matris.

Tota domus coepit nunc onus esse tuum,]

matrem conparet in cod. Burmanni pr. Heinssil,
Francii, duobus Broukhufii, & edit. Vicent.
sed elegantior est lectio, *matris*, quam Beroal-
dus in textum recepit, cum in nota dicat: *adjice*
mater; legendum est matris. & Beroaldo nemo
non Editorum obedivit, quod mihi quoque faci-
endum putavi, praesertim codice Groningano
clare *matris* exhibente. *mr* & *mater* est in co-
dicibus numero infinitis, & in edit. Venet. 1475,
Rheg. Lep. Brix. Volsci. *onus* hic dicitur, quae
sarcina Ovidio III. Trist. 14. & ex Ponto I. 2,
147, ut Marklandus observat.

79. *Et, si quid doliturus eris sine testibus*
illis,

Quum venient, ficcis oscula falle genis.]

Sed in initio volebat Burmannus. *Fle* Withof.
Encaen. Crit. p. 221. *quid* — *eris* ab omnibus
ad unam editionibus, sed a nullo, quod sciam,
codice, nisi a Groningano, (forte ab excerptis
etiam codicum, qui cum editionibus consentie-
bant,) confirmatur; reliqui nira pertinacia ser-
vant *quis erit*. in minore versu, *fige* in Voss. ter-
tio, sed solo, quod favet Koppiersio, ita ex
ingenio refingenti. Burmannus rogabat, an
fige? quod idem vir ingeniosissimus ad Anthol.

Sat tibi sint noctes, quas de me, Paule, fatiges:
Somniaque in faciem credita saepe meam.

Atque, ubi secreto nostra ad simulacra loqueris,
Ut responsurae singula verba jace.

85. Seu tamen adversum mutarit janua lectum,

Sede-

thol. T. I. p. 162. restitui volebat Val. Flacco
VIII. v. 483. pro *stringunt*.

Hei mihi, cur nullos fingunt tua lumina fletus?
Ut me mox merita morituram patris ab ira
Diffimules?

Cl. autem Rubnkenius:

Hei mihi! cur nullo tinguntur lamina fletu?

ut apud Ovid. II. Metam. 621. & Stat. VI.
Theb. 385. Quod si inter hos Latinitatis Duum-
viros, quorum in amicitia & in eruditione paria
in me merita agnosco, judex federe debeam,
Rubnkenio feliciter hoc loco rem cessisse, arbi-
tror. Necdum tamen apud Propertium illud *falle*
damnare ausim; Passeratius defendit illo Nostri:

Et sua nocturno fallere terga lupo.

simile est Ovid. XVI. Her. 240.

Ah! quoties lacrimis venientibus ora reflexi?
Ne causam fletus quaereret ille mei.

& pulcherrimus Plinii locus L. III. Epist. 16.
Cum diu cohibita lacrymae vincerent, prorump-
rentque, egrediebatur; tunc se dolori dabat. *sa-*
tiata, fectis oculis, composito vultu redibat, tan-
quam orbitatem foris reliquisset.

81. Sat tibi sint noctes, quas de me, Paule,
fatiges:

Somniaque in faciem credita saepe meam.]

sint in Excerpt. Modii, Groningano, & Vatic.
sec. quod primus edidit Scaliger, dein Raphe-
leng, Douza, Passerat. & Broukh. reliqui co-
dices & Edit. *sunt*. *fatigas* est in D'Orvill.
pr. Burmanni altero, & in Vossiano Hein-
slii. mox pro *credita* Voss. tert. & quart. prae-
bent *tradita*, quod erat quoque in Commelin.
Gebhardi, & juvat optimam Graevii conjectu-
ram, *reddita*, i. e. data p. 222. & 224 Tom.
IV Syllog. Douza P. adscripsit Plautinum: *In*
faciem versus Amphitryonis Jupiter. & Propert.

Arboris in faciem condita Myrrha novae.

ceterum totus hic locus forte ductus ex Euripid.

Alcest. v. 355. & seqq.

Σοφὴ δὲ καὶ τικτόων δίμας τὸ οὖν
Εἰκαδὶν, ἐν λίκτροισι ἐπαθέρται,
ὦ, προσπίπτει, καὶ περιπτύσσων χείρας,
Ὀνομα καλῶν σὸν, τῇ φίλῃ ἐν ἀγκάλῃς.
Δέξω γυναῖκα, καί περ ἐκ ἔχων, ἔχων.
Τυχρὰν μὲν εἶμαι τίρψιν ἀπ' ὀμῶς βάρος
Τυχρῆς ἀπαντλοῖν αὖ. ἐν δ' ἐπιράσει
Φοιτῶντά μ' εὐφραίνει αὖ. Ἦδ' ὡς φίλον
Καὶ νυκτὶ λούσων, ὅστις αἰ παρὴν χρόνον.

nam ex hac scena Propertium multa in hoc car-
mine, & Ovidium XIII. Her. v. 155, sum-
fisse, crediderim. conf. ibid. v. 305 & seqq.

83. Atque, ubi secreto nostra ad simulacra lo-
queris,

Ut responsurae singula verba jace.]

loquaris in uno Voss. quart. *tace* plerisque codd.
& editiones, Volsinam quoque, ad Beroaldum
usque tempora obsedit, qui *jace* recipiendo po-
sterioribus editoribus omnibus praeiit. idque
firmatur codice Groningano & ab ipso Aurelio
nostro Lib. II. El. VII. v. 38. Lib. IV. El. IX.
v. 32. ubi *jacere verba* usurpat. confer Douzam ad
Catulli ultimum Epigramma, & Anth. Lat. T. I.
p. 600. porro Marklandus notat „solent mor-
„ tuorum vel absentium imagines, velut praesen-
„ tes, alloqui. Ovid. XIII. Her. 152.” qui lo-
tus ex hoc expressus est. plura hujus moris exem-
pla, praeter laudatum Euripidis, vide apud Ana-
creon. Od. XXVIII. Ovid. VII. Heroid. v. 99.
101. Rem. Amor. 724. Stat. III. Sylv. 3. v. 200.
seqq. Apulej. Lib. VIII. Metam. p. 157. confer
Barthium Advers. Lib. IV. c. 22. & notas ad Silium
VIII. 91. ad hoc refer gemmam apud Mariette
Tom. II. *des pierres gravées*, ubi uxor J. Cae-
saris sedens ejus imagunculam adloquitur. crede-
bant autem veteres haec simulacra adnuere, vel
negare. D'Orvill. ad Charit. p. 169. quomodo
autem ab his antiquis Magistris proficere possint
recentiores poëtae, qui doceri velit, legat Bal-
thaf. Castilionum in Carmin: quinque illustr.
poët. p. 345.

85. Seu tamen adversum mutarit janua lectum,]
primus Scaliger ad Festum v. *Putus*, & post eum

Aaaaa

plu-

Sederit & nostro cauta noverca toro:
Conjugium, pueri, laudate & ferte paternum.

Capta dabit vestris moribus illa manus.
Nec matrem laudate nimis; collata priori

90. Vertet in offensas libera verba suas.
Seu memor ille mea contentus manserit umbra,
Et tanti cineres duxerit esse meos:
Discite venturam jam nunc sentire senectam,
Coelibis ad curas nec vacet ulla via.

95. Quod

plurimi; docuerunt, intelligendum esse lectulum, ex adverso januae in atrio positum, qui nova nupta domum ducta mutabatur, ex insigni loco Alconii ad cap. 5 Miloniana: „Omni vi janua expugnata, & imagines Majorum dejecta, & lectulum adversum uxoris ejus Corneliae, cujus castitas pro exemplo habita est, fregerunt: itemque telas, quae ex veteri more in atrio texebantur, diruerunt.” quem locum hic repetisse, nemo, credo, mihi vitio vertet, cum & de matrona ex eadem gente Cornelia, & quae affinis amita nostrae erat, agat. de hoc lectulo geniali, qui post nuptias adversus vocabatur, praeter eos, quos alii laudaverunt, vide Torrent. ad Horat. Lib. I. Epist. I. v. 87. p. 628. Wouwer. ad Petron. cap. XXVI. p. 88. & 89. Et Forcellinum Lexic. Latinit. v. lectus.

86. Sederit & nostro cauta noverca toro:] *cauta* est in omnibus codd. & Editt. Heinsius tamen ad Ald. & Francius proposuerunt *torva*. vir doctus in Observ. Miscell. Vol. 2. p. 116 *paſſa* vel *ducta*, ibid. *casta* D'Orvillius, qui tamen existimat, *cauta* posse exponi, privignorum curam gerens, quae cavebit, ne male audiat. vide eundem ad Chariton. p. 682. intelligo, sibi a privignis metuens.

88. Capta dabit vestris moribus illa manus.] non aliter laudat hunc versum Albertus ab Eyb in Margar. poet. cap. XII. in fine. in solo Colbertino est *noſtris*. *noſtri* in Leid. pr.

90. Vertet in offensas libera verba suas.] *Portes* in Regio, Venet. 1475, Rhag. Lep. Volſci, quod Heinſ. in Notis monet factum esse ex *vortet*.

91. Seu memor ille mea contentus manserit umbra,

Et tanti cineres duxerit esse meos.]

pro umbra Kopplierſius urna. quod ego vulgata

non mutarim. Lib. I. El. XIX.

*Sed cupidus falſis attingere gaudia palmis
Theſſalis antiquam venerat umbra domum.
Illic quicquid ero, ſemper tua dicar imago.
dixerit nonnulli, ſed plerique duxerit.*

93. Discite venturam jam nunc sentire senectam.] Ovidius III. Art. 59.

Venturae memores jam nunc eſſote ſenectas.

ſentire omnes ſcripti editique. quod quomodo explicandum ſit, non facile dicas. Amicus editoris Bleſt. Eton. excogitavit *lenire*, quod Kopplierſius & Cl. Schrader. Emend. p. 183. multis exemplis adſtruxerunt. Heinſius in Notis ad Propert. & ad oram Aldinae, *ſarcire* vel *ſancire*, ut IV. IX, 73. vel *fulcire*, vel *ſepire*, quorum ultima eſſent proxima Lucretiano Lib. IV. v. 1250 — *gnatis munire ſenectam*, nec tamen his deterius eſſe judico, quod in mentem venit Cl. Waſſenbergio, eruditioſis & amicitiae nomine permagni a me faciendo:

Discite venturae jam nunc ſervire ſenectae.

eandem vocem alii Propertii loco reſtituit Celſ. Valckenarius cap. VII. diatrib. Eurip. p. 65. docuitque in hac ſede a Noſtro frequenter pont. *ventura ſenectae* in duob. D'Orvill. ut plerumque in codicibus ſcribitur.

94. Coelibis ad curas nec vacet ulla via.] *ne pro nec* Heinſius, probante Graevio Tom. IV. Syllog. p. 227. Forte ſcripſerit:

Coelibis a cura ne vacet. ulla dies.

nempe a curando coelibes. nam *valet ulla vias*. Neap. tam Voſſii, quam Heinſii manu.

95. Quod.

95. Quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos!
 Prole mea Paulum sic juvet esse senem.
 Et bene habet. numquam mater lugubria sumsi.
 Venit in exsequias tota caterva meas.
 Causa perorata est. flentes me, surgite testes,
 100. Dum precium vitae grata rependit humus.

Moribus

95. Quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos!

Prole mea Paulum sic juvet esse senem.]

est omittitur in Voss. tert. & Modii Excerpt. agnoscitur a Groningano aliisque. *juvet* habent codices omnes, & edit. Vicent. & Beroald. & Broukhuf. quod probant Graev. Tom. IV. Syllog. p. 222. & Marklandus. reliquae *juvat*. Heinf. ad Aldinam: *Di! juvet. prole mea*, pro proli, Guyet. apud Heinf. in Not.

97. *Et bene habet. numquam mater lugubria sumsi.*] inchoatur versus per *Et* in editionibus omnibus, in D'Orvill. duobus, &, ut suspicor, in aliis multis codicibus, quorum lectiones cum editionibus consentientes, a viris doctis non erant adnotatae. per *En* in Colot. Vatic. prim. & apud Latin. Latinum, quod etiam Passerat. profert. per *Si* in Leid. pr. Voss. quart. Burmanni pr. Heinfsii, Mentelian. Modii Excerpt. Groning. Borrich. per *Sed* in Excerpt. Scalig. quod placuit Marklando, Burmanno ad Lotich. p. 294. & Cl. Schradero p. 184; *At* Koppiersio, omnibus ordinem diversum a nostro secutis. Equidem praetuli *Et*, quoniam hic nihil triste praecessit, sed laetatur Cornelia, contingere, quod optaverat, liberos non in juventute decessisse, atque adeo sibi superstitibus esse. particulas *et* & *sed* crebro in codicibus confundi, nemo criticorum ignorat. Ita *et* pro *sed* Tibullo restitui velim. Lib. I. El. V. v. 20. & Lib. III. El. I. v. 21. edit. Broukh. porro, quod mireris, codices nescio an omnes, & editiones, quae Volscum & Beroaldum antecesserunt, habent *lubrica*, vel *lubricia*, vel *lubrigia sumptum*. Volsus, qui *lugubria sumpsi* edidit, scribit ad hunc versum „omnes codices, quotquot observare potui, mendam habent, vos nunc castigat” Beroaldus: „corrigen- dum cenfeo, *lugubria sumsi*, & ita existimo, scripsisse Propertium” quod adstruit Ovidii & Quintiliani loco. an igitur ex praeclara alterutrius, vel

utriusque conjectura, ut par erat, posteriores omnes ediderunt: *lugubria sumsi*? praestantissimus tamen ille Groninganus hic quoque veram lectionem exhibet. *bene* in Leid. pr. & Borrich. repetitur post, *habet. numquam* etiam bis legitur in nonnullis codd. & edit. a Burmanni pr. & Heinfsii *numquam mater* absunt. in Voss. pr. & Groning. *unquam. mater* abest a Scal. Excerpt. Ordinem versuum, quem ex vetustis libris praesentavi, pro me vindicet editor Elector. Etonenf. „specta, quam non male jungantur” hi duo versus cum superioribus. longam vi- tam liberis suis precata, grato animo & spe bona commemorat, omnibus eam huc usque superum munere propagatam. Adeo trajectio- ne opus non erat.

99. *Causa perorata est. flentes me, surgite testes, Dum precium vitae grata rependit humus.]*

pro *Dum* in Borrich. cum. *rependit* Burmanni prior, Heinfsian. Borrich. pro *me* Heinfsius ad Aldinam scribebat: *jam. ad surgite* Fruterius comparavit cum Plautino: *lumbos surgite*; sed talem observationem luci publicae nunquam exposuisset vir recti iudicii, meliorem ipse proferens in Epist. ad Canter. p. 637 a Gabbema edita, nempe quod flentes sedere solebant. Maximianus El. VI. in fine.

Infelix, cum jam desieto funere, surgo.

pro *vitae* Heinfsius, forte *vittae. vitae rependit* conjungit Marklandus ad Stat. Sylv. p. 243. non *precium vitae*, ut Broukhufius, qui *humum* intelligit de inferis. nescio an rectius editor Elect. Etonenf. de terra proprie dicta, ut quietem respiciat Cornelia, & voveat, ut ossa molli- ter cubent; Idem legebat:

Tum pretium vitae grata rependat humus.

a quo non abhorret mens Volsi, qui tangi putat genus.

Aaaaaa a

Moribus & coelum patuit: sim digna merendo,

Cujus

genus sepulturae, proprium Corneliae genti, quae Ciceronis adhuc tempore non cremabatur. vide Manut. ad Cic. pro Arch. c. 1X. Koppiersius:

Dum pretium vitae grande rependis honos.

101. *Moribus & coelum patuit: sim digna merendo,*] potuit sint D'Orvill. pr. *an* Borrich. *sim* Fruterius allevit. *merendo*, an, ut Virg. VI. Aen.

Quique sui memores alios fecere merendo.

sed ipse fortasse Propertii mentem non satis capio.

102. *Cujus honoratis ossa vehantur aquis.*] ultima Corneliae & Propertii vox non minimas turbas excitat. *equis* est in Voss. pr. Burman. altero, D'Orvill. pr. Scalig. excerpt. Vossiano Heinsii, Modii excerptis & Groning. v. c. Perreji, Colot. Vatican. pr. & sec. edit. Vicentin. Volschi, Scaligeri, ambabus Raphelengianis, & Passer. Scaliger, qui *equis* probat, censet, matronas, quae filios curulibus magistratibus functos relinquerent, efferri honorariis vestibus, curru & sella curuli. *honoratis* interpretatur Praetoria. quod si vir magnus ex eruditionis suae thesauris vel unum exemplum moris, quem memorat, depromisset, sane non esset, cur amplius de sensu hujus loci solliciti essemus. Beroaldus quoque in notis explicat: *equis triumphalibus*. Heinsius in notis: *tensa vehatur equis*. Graevius ibidem, & Tom. IV Syllog. p. 221. & 222 *ora vehantur equis*, & refert ad tensam, vel currum, quo in pompa circensi traducti sint propinqua cognationis mortui, qualem Liviae decrevit Claudius apud Sueton. C. XI. Marklandus alleverat q. &:

Cuja coronatis ossa vehantur equis.

quae ultima Marklandi conjectura tanto viro non satis digna videtur. *equis* ineptum judicat Livinejus. alterum, *aquis* testibus nititur, nec numero paucioribus, nec minus locupletibus; codicibus Leidd. duob. Voss. tert. & quart. Borrich. Mentel. Burmanni pr. D'Orvill. sec. Heinsiano, Francii, margine Colbertini, Regiis, Askew. Harlej. Edit. Veneta 1475. Rhag. Lep. Brixiensis, Beroaldinis, Aldinis, Colinaeanis, Gryph. Muretinis, Plantinianis, Grasseri. & hanc lectionem probat Lip.

sius ad Tacit. Livinejus, & superiori praefert Turneb. XXIII. Advers. c. 7; plerique moti loco Nostri supra El. VII. v. 55. & seqq. (ubi lege cum Heinsio: *Nam geminas sedes turpem est &c.*)

*Nam gemina est sedes turpem sortita per amnem,
Turbaque diversa remigat omnis aqua,
Una Clytaemnestrae suprum vehit, unaque Cressae
Portat mentis lignea monstra bovis.
Ecce coronato pars altera vincta phaeo,
Mulcet ubi Elyfias aura beata rosas.
Qua numerosa fides, quaque aera rotunda Cybebes,
Mitratisque sonans Lydia plebs choris,
Andromedaeque & Hypermnestre, sine fraude maritae,*

Narrant historiae peiora nota suas.

vide supra ad v. 50. & 70. Fruterius probabat adscripto:

Flebilis ad manes jam natat umbra mea.

haec me quoque moverunt, ut priori antepone-rem, & in Poetae verba referrem. Douza ex Fabricii Monumentis p. 86. adscripserat:

— exsultans unda perenne vehit.

Francius: *umbra vehatur aquis*. sed egregie h. l. Broukhuisius & Hemsterh. ad Lucian dial. selectos p. 14. docent, *ossa* notare ipsos inanes. nihilo tamen minus praefero elegantissimum Heinsii inventum, licet nullo codice firmatum, *avis*, qui proprie *honorati* dicuntur, quod his aquis vix convenit. Huic etiam conjecturae vel maxime favet Albinovani imitatio v. 330.

*Ille pio (si non temere haec creduntur) in arvo
Inter honoratos excipietur avos.*

Heinsii conjectura in textum recepta Broukhuisius, *honoratis ossa vehantur avis*, explicat: „manes sui vehantur in Elysiū apud avos suos” quod vereor ego, ut Latine sic dici possit. ad hanc mentem vero, ab Heinsiana lectione non longe aberrans, Amicus eruditus volebat:

*Moribus Elysiū patuit. tam digna merendo,
Cujus honoratis ora fruuntur avis.*

suam lectionem ita Heinsius Adversar. p. 34. exponit: „cujus ossa in majorum meorum condantur monumento.” ubi praeterea docet, viros hono-

Cujus honoratis ossa vehantur aquis.

ADDEN.

honoratos dici triumphales aut Consulē; Vel-
lej. I. c. XI. Idem Heinſius in eundem ſenſum
in Notis ad Albinov. v. 330. ad Aldinam & in
Not. & apud Broukh. correxerat; *fruantur avis*, vel
ferantur avis i. e. inferantur ad avos, tumulis
avorum. Albinovanus ad Liv. v. 162.

*Quod licet, hoc certe tumulo ponemur in uno,
Druse, neque ad veteres conditus ibis avos.*

ab Hemſterhuſio ad Lucian. dial. ſelect. p. 14.
laudatur „ultima & erudita elegantiffimi Brouk-
„huſii nota in Propertium ad ultimum ver-
„ſiculum, memorabili emendatione reſtitutum.”
Certe magnum ſolatium apud veteres tam Roma-
nos, quam Graecos, tumuli avorum participem
eſſe. Demoſth. contr. Eubulid. p. 1320. *ἐκτείνω*
καὶ ἀντιβολῶ ὑμᾶς διὰ τούτου τῶν ἀγῶνα ἀπέδοτέ
μοι θάψαι εἰς τὰ πατρῶα μνήματα, καὶ μὴ με πα-
λύσῃτε. confer Tacit. III. Annal. c. 4. Boiffard.
Tom. 6. Antiq. p. 18. Inde vero indigni pro-
pinqui arcebantur. Iſaeus de Aſtyphil. he-
red. p. 242. *ἐπίσκηψε τοῖς οἰκείοις μὲντοι ποτὶ*
Ἰάσον ἰλθεῖν τῶν Θυδῖππου ἐπὶ τὸ μῆμα τὸ ἱανυῶ.

Idem ibid. p. 251. *ἂν αἱδρῆς, ἂν τι ἄλλο ψυφίσσῃται,*
σπρίψαθαι, ὁπόσον αἰτίαι γιγνέσθαι. πρῶτον μὲν
τοὺς ἐχθρούς Ἀστυφίλῳ ἐπὶ τὰ μνήματα ἵναι, καὶ
ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἑαίνει ποιῆσαι. Ita apud Dionys.
Halicarn. Lib. III. Antiq. p. 158. pater filiae
corpus *ἔτ' ἐν τοῖς πατρῷοις τεθῆναι μνήματι ἐπὶ*
τρύφῃ, & apud Sueton. c. 101. testamento Au-
gustus Julias, filiam neptemque, si quid his ac-
cidisset, vetuit sepulchro suo inferri. adde J.
Tollium ad Cic. pro Arch. not. 78. Offendere
tamen adhuc potest *ferri avis* pro ad avos. unde
forte ipse Heinſius in Epist. MS. ad Graevium
& ad Raphelengian. *ſeantur avis.* & Burman-
nus, *petantur.* poſſis etiam, *terantur avis*, i. e. ossi-
bus avorum premantur, arcte juncta ſint, ſive
commiſceantur. Noſter ſupra El. VIII. v. 94.

*Nunc te possideant aliae, mox sola tenebo,
Mecum eris & mixtis ossibus ossa teram.*

El. II. v. 62.

Tellus artifices ne terat ossa manus.

A D D E N D A

A D L I B. I.

Ad Tit. Propertii Cynthiam

Pag. 2. Col. a. lin. 2. post haec verba, qui putat Hostiliam dictam fuisse, adde:] quamquam Nestor in Vocabulario suo p. 43. in Cynthur, etiam scribat, Propertium amastiam suam Cynthiam vocasse, quae proprio nomine Hostilia dicebatur.

ibid. Col. b. lin. 4. post haec, ad Virg. VII. Aen. 697. adde:] de quo vid. Deimster. Lib. II. de Etr. Reg. cap. 44.

E L E G. I.

Pag. 6. Eleg. I. v. 1. Tum mihi constantis defecit lumina fastus, in not. col. a. lin. 6. post verba, probante Broukhufio, adde:] & vide Salmaf. ad Tertull. de Pall. p. 365.

ibid. ad eund. v. 3. in nota col. a. lin. 27. post εἶπας adde:] & sic legendum ex MSS. apud Martian. Capell. Lib. IX. p. 306. Ed. Grot. Tu modo quae mando oculos dejecta decoros Reconde mentis intimo. ubi perperam editur delecta. vid. Drakenb. ad Sil. Ital. VIII. 73.

ad eund. vers. 3 & 4. Tum mihi constantis defecit lumina fastus, Et caput inpositis pressit Amor pedibus.] Miror, in hac tam expedita sententiâ plerosque Interpretes implicatos obhaesisse; quibus eo facilius condonandum videtur, quod ipse Broukhufius post longas ambages ad verum pervenerit. nam Gebhardus sane, cui proficitur adfentiri, aliter ac deterius intellexit. Atqui nihil est certius, quam haec ad Amorem pertinere, qui, postquam Cynthia Propertium suis oculis cepisset, de animo ejus ante invicto, nullisque Cupidinibus obnoxio, triumphum egerit: Fastus enim constans illorum est, qui nullis precibus blanditiarumque machinis in amorem flectuntur, (ὑπερήφανος & ὑπερηφανία Graeci & Xenophon.) quam esse vocis illius in hac Veneris militiâ virtutem, praesertim apud Propertium, nemo nescit. vid. I. 13, 27. III. 17, 11. & omnino J. Fr. Gronov. Obs. IV. 10 p. 449. tum lumina constantis fastus vultum victoris, at-

que amatoria Venerum lenocinia ex alto spernentis significant; quae si deijciantur, & in terram demissa pudorem susceptaeque servitutis conscientiam testentur, jam de libertate scilicet actum est. Venuiste Graeci ἐρῶδες ἐφθαλμοὺς celsis victoribus, ipsamque animi fiduciam vultu patefacientibus adscribunt: ut in illâ vere Laconicâ Archidami adhortatione apud Xenoph. Hell. VII. p. 362. v. 20 ἄνδρες πολῖται οὗτοι ἀγαθοὶ γινόμενοι, ἀπαβλίψαμεν ἐρῶδες ὄμματα. Nimirum istos Laedaemoniorum oculos constantis fastus deiecit parumper clades illa Leuctrica, Epaminondae virtute imposita: Mox sequitur, Πανσώμους αἰχμηόμενοι καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας. &c. Cujus generis plura collegit Criticorum aetatis nostrae Princeps R. Bentlejus ad Hor. I. od. 3. Egregiè Pindarus Nemeor. Od. X. v. 75. Ἀργεῖ μὴ κρύπτειν φάος ὀμμάτων. peropportune Schol. οὐδὲ κάτω βλέπειν καὶ κρύπτειν ἑαυτοῦ τὸ ἐλευθεροῦ. οἱ γὰρ νικῶντες μετὰ παύσης αἰῶν βλέποντες βαδίζουσι. Similem in modum victoribus tribuitur & ingenuae erectaeque indolis hominibus ὑψαυχεῖν. quod pariter ad eos etiam pertinet, qui nullis periculis aut calamitatibus fracti rectum caput contra tollunt: vide Plutarch. Tom. II p. 541. Sic πλοῦτες τὴν αὐχίαν ἔχουσι, καὶ τὸ φρόνημα ἐγείρει apud Philostr. de V. A. F. VII. p. 303. & 321. fastuosi juvenis & libertatem spirantis δὲ ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ φρονούσα. Ex adverso subacti & servi dicuntur αὐχίνα λοξὸν ἔχειν, quemadmodum in Theognidis Gnom. v. 535.

*Οὐτοὶ δουλεῖν κεφαλὴν εὐθείᾳ πίφουσι,
Ἄλ' αἰεὶ σκολιῶ, καὶ αὐχίνα λοξὸν ἔχει.*

Id distichon Philo Judaeus habet p. 888, sed auctoris nomine celato. hinc figura loquendi pene sacra, τράχηλον ἱπταίρει τῶν τεταπεινωμένων apud Arrian. Epiet. III. 26. p. 372. Contraria ratione Nemesis Dea ultra modum elatis infesta Γαυρούμενοι αὐχίνα κλίνει, ut ad lyram olim fuisse cantatum Synesius ostendit Ep. 94. Eundem habet utum διαυχεῖν ἔδειξαι, ut eo in verbo Seidas docet ex Eunapio: nam, quod ex Theophylasto Si-

Simocatta posuit in *Δαίτῃ & Ζήνῳ, βασιλεὺς Περσῶν, ἀρροβατῶν, καὶ μετῴρων τὸν αὐχίνα μίρην*, paululum diversi generis est, habitumque corporis designat, indicem arrogantis atque odiosae superbiae: parum discrepae Ildori Pelusiotae III. Ep. 224. *αὐχίνα ὑψοῦν καὶ ἐπ' αὐχίαν βαδίζειν*, atque Adamantii in Physiogn. II. p. 216. *αὐχυνήντα ἐν ταῖς ὁδοῖς περιβλίπτειν*, quam ille notam esse naturalem judicat ὕβριος καὶ ὑπερφάνης καὶ μοιχισμοῦ. Eadem potestas in mente fuit Claudiano in Rufin. II, 447.

*Adspiciat, quisquis nimium sublata secundis
Colla gerit:* ———

Plebem vulgo simili locutione dixisse, *mentum alicui tollere*, patet ex Petronio cap. 43. Haec sane, nisi fallor, proderunt ad elegantiam Propertii capiendam II, 11, 11.

At dum demissis supplex cervicibus ibam.

Eversas cervices dixit Terent. Heautont. II. Sc. III. v. 131. consule illic Faëm. Vide igitur, ut in orbem redeam, quam concinne Poëta noster adjunxerit:

——— *constantis dejecit lumina fastus,
Et caput inpositis pressit Amor pedibus.*

quod post Barthium recte a militari victorum contumelia traductum notat Broukhusius. Sed Propertii venustatem quis melius interpretetur, quam Propertius ipse? eum vide quaeso II, 23, 59. &c. in primis ista:

——— *Et tollere nusquam
Te patietur humo lumina capta semel.*

en dejectos oculos, & lumina capta! conf. N. Heinf. ad Claudian. I. in Eutrop. 136. Tib. HEMSTERHUSIUS.

Pag. 8. Eleg. I. v. 5. *Donec me docuit castas odisse puellas.* in nota. col. a lin 2. ad calcem paginae post 1727. edita adde:] vel potius *castas* scriptum per abbreviationem pro *Castalias*, & sic dispositum fuisse versum censet: *Donec Castalias docuit me odisse puellas.* Marklandus autem libro suo adscripserat: *negligere se &c.*

Pag. 10. Eleg. I. v. 9. *Milanion nullas fugiendo, Tulle, labores.*] hunc Milanionem Propertio memoratum eundem esse, cujus mentio apud Aristoph. Lyfistr. 786. censet Flor. Christian.

Ibid. v. 10. Saevitiam durae contudit fastidos.] sic contundere fastus, iram, & sim. vid. Cuningh. in Bentlej. Horat. p. 373.

Ibid. lin. 43. post haec, ubi illas bene

distinguit, adde:] & Rittersh. ad Oppian. II. Cynege. v. 26. pag. 49.

Pag. 11. Eleg. I. v. 12. *Ibat Et hirsutus ille ferire feras.] pro videre* N. Heinsius *ferire*: conjectura probabilis, & Ovidio nixa Art. II. *Saepe fera torvos cuspide fixit apros.* locus est huic persimilis de hoc eodem Milanione. paterer equidem in Propertium inferri, si vel unus de melioribus Codex suffragaretur. nunc, ne noceat nimiae libertatis exemplum, vulgatum potius servavero, praesertim, quia commodam interpretationem haud aspernatur: ibat enim Milanion venatum, Atalantaque junctus comes, ut amorem ejus obsequio demereretur, sylvas ferasque visabat. Est etiam in eo *Ibat videre*, quem Graeci dicunt *ιδιωτισμός*, & proprietatem quaedam Latini sermonis, perinde atque in ipsis *Eo, venio visere*, quorum exempla ex Plauto, Terentioque produxit Passeratius. Ceterum *Florens Christianus*, qui ad Aristophanis Lyfistr. v. 786. hoc nostri Poëtae loco utitur, cum Comici Melanionem, *Μελανίωνα*, & hunc de fabula *Μελανίωνα* eisdem censet, vehementer fallitur, quantumcumque Vetus Scholiastes ipsi faveat. HEMSTERHUSIUS.

Pag. 12 col. b. lin. 30] pro *ἔπος* lege *ἔπες*, & dele *λαοίσι δρύες* ex Callimacho.

Pag. 15. Eleg. I. v. 20. *Et labor in magicis sacra piare facis.]* In apertissimis etiam quam facile sit falli, documento est Broukhusii nota: *Douza per sacra manes Et umbras defunctorum intelligit. Sacra piare Guyetus exponit, Deos per sacra piare*: frustra Douzam calculo suo juvat Broukhusius; nam utrique sine dubio male. Sane quibus fiduculis ex adductis Suetonii, Nostrique locis, sacra significare manes, confici queat, ego quidem nullus video: nam, quod Passeratius, qui piare interpretatus fuerat placare, ad sacra dubitanter notat, an Deos? aequae est alienum, nullaue idonea veterum auctoritate firmatum. Atqui *sacra piare* usu vetusto nihil aliud, quam sacra pie sollennique ritu facere: nihil autem alienum fecisse videri debet Propertius, qui locutionem, honestiorem, sanctioribusque sacris propriam, magis ac veneficis aptaverit; parum enim commode suae servisset causae, si sacra, quorum opem implorabat, duriore vocabulo violasset. Similiter C. Julius apud Festum in *Prophetas, piare sacra*, ut recte dedit Jos. Scaliger. pius est *ἀγνός*, & *piare*, quod notat Servius Fuldenis ad Aeneid. I. 382. antiqui purgare dicebant, inde etiam *piamina*, quibus expurgant homines. Censor. de D. N. cap. 22. *Februum*, quidquid piat, purgatque. hinc mul-

multiplex usus in verbo *piare*, etiam apud nostrum III, 8, 19. ubi ture piaveris aras. IV, 7, 35. fracto busta *piare* cado. nam cetera congerere nihil attinet. (Tacit. Ann. III. 25. 4. *precabatur piator patris manes*) contra impius, impurus, pollutus, & *impiare*, funesta contagione polluere; Serv. ad Aeneid. VI, 8. nam ipsa *impiant*, quae agnoscimus. Apulejus, quanquam horridus Africano tumore, doctus tamen & Veterum diligens aemulator, Metam. I. p. 110. cruore humano aspersum, atque *impia-*
sum. expendendum Epigr. III. p. 112.

Forte facit patriis dum sua vota sacris.

& Seneca de Benef. III. p. 693. *complexus sacra & puates Deos*. HEMSTERHUSIUS.

Pag. 18. Eleg. I. v. 25. *Et vos, qui sero lapsus revocatis, amici,*] Mihi legendum videtur *Aut vos, qui sero* &c. jubet, ut ego quidem arbitror, sententiae iusto ordine decurrentis nexus; attende enim:

In me tardus amor non ullas cogitat artes &c.

At vos, magae, dominae mentem convertite nostrae &c.

Aut vos, ——— amici
Quaerite non sani pectoris auxilia.

Ego fortiter instrumenta exscindendo & exurendo amor admota perpetiar, modo libertas sit in Cynthiam duram & ingratham egerendi, quae ira mihi, amatori spreto ac repulso subministraverit. sensum ut uberius explicarem, Interpretes fecerunt, quorum fere, qui hunc attigerunt locum, nemo est, quin aliqua in parte peccaverit. Nam Barth. Adv. III. c. 11. e, nescio quibus, antiquis Editionibus restituentem, quae *velit* illa, & absurdissime interpretantem, prudens praetereo: ceterum *velit* an *volet* legas, cicco non redemerim. *Ferrum & ignes* medicorum, quibus malum penitus insidens & sanas partes noxia contagione trahens extirpent, atque exurant. Jambl. V. P. I. 34. *φρυγιδιτίον πάτη μαχαίρη καὶ περιεσπότης πυρὶ καὶ σιδέρῳ ἀπὸ μὲν σώματος ἴσον, ἀπὸ δὲ ψυχῆς ἀμάθειαν*, quae ex Lydis ad Hipparchum Epistolā sunt deformata, quam totam posuit I. 78. Hinc *τίμνω* καὶ *καίω* dicuntur. Xenophon K. A p. 217. v. 22. καὶ γὰρ ἱατροὶ τίμνωσι καὶ καίουσι ἐπ' ἀγαθῶ. neque aliter Cebes p. 79. Seneca Agamem. v. 152.

Et ferrum & ignis saepe medicinae loco est.

apposite Tertullian. Scorp. p. 621. B. *Et est plane quasi saevitia medicinae de scalpello, de-que cauterio, de sinapis incendio: non tamen locari & inuri & extendi idcirco malum, quia*

dolores utiles adfert. Sic Demosthenes Aristogitonem civem pessimum urbe expelli volebat, *ἀνὰ ἱατροὺς ἴσαν καυθεῖν, ἢ φρυγιδιτίον, ἢ τῶν ἀναισθητικῶν τι καὶ ἰδῶσιν, ἀπὸ καυθεῖν, ἢ ἄλλως ἀπὸ νοσήσιν*. Propertius etiam utilem hunc medicinae dolorem non respemidabat, dum modo solutus amoris vinculis ore libero in crudelem Cynthiam inveheretur. His perpensis, in facili erit animadvertere, duo poni a poeta nostro, quae cum utraque simul consistere nequeant, alterutrum ut sibi succedat, precatur: primum, Vos, magae, Cynthiae mentem flectite: alterum, si incantationibus Cynthia non cedat;

Aut vos ——— amici
Quaerite non sani pectoris auxilia.

Si dubitas etiam, non refugio, quin Propertium capiamus arbitrum, III, 23, 10.

Quod mihi non patrii poterant avertere amici,
Eluere aut vasto Thessala saga mari.

HEMSTERHUSIUS.

Pag. 20. Eleg. I. v. 31. *Vos remanete, quibus facili Deus adnuis ore,*] Ego non video, cur aure plurimorum codicum lectio mutari debeat: nec metus est, si retineatur, ne Deum formosissimum faciamus Silenum aut Midam. commoda verborum structura ab hac eum turpitudine nullo negotio defendet. quid enim? non tu Latine dicas & rectissime, *Deum facili aure*, qui propitias aures votis applicet? contra quam Horatianus ille

Jupiter ——— nec se fore posthac
Tam facilem dicat, votis ut praebat aurem.

& apud Nostr. II, 13, 48.

—— *surda negligit aure preces.*

quid porro? absurdumne videbitur, ut Deum facili aure dicamus adnuere? haud opinor; nam si jungas *aure annuere*, haec Propertii sane non culpa est, cui id quidem in mentem venire non potuit, sed interpretum. Jam tu, credo, venustissime Vlamingi, mecum facies, nihilque esse causae judicabis, cur veterem lectionem, nulliusque in pulcherrimum Amorem injuriae ream, deferamus. HEMSTERHUSIUS.

Pag. 21. Eleg. I. v. 36. — *neque adfucto mutet amore locum.* in not. col. b. lin. 36. post haec, *marita toro*, adde:] & sic conjecerat Eldikius, ut sit oppositio *τῷ adfucto*.

ELEG. II.

E L E G. II.

Pag. 26. Eleg. 2. v. 10. *Et veniant hederas sponte sua melius.*] versus 10. de Virgilio sumtus, monente Cl. Schrader c. VII. Emend. p. 144.

ibid. ad eund. v. 10.] Vetus liber Ach. Statil. Ut. hujus lectionis, etsi nullus ceterorum codd. adstipuletur, rationem haberi oportuit, hoc saltem primo versu. Nam binis sequentibus *Et legatur*, an *Us*, parum interest, quanquam illud malim: satis est adstipulari Propertium, quem, suadeo, auctorem sequamur, II, 18, 35.

Adspice, uti coelo modo Sol, modo Luna ministrat.

22, 37.

Adspice, ut in toto nullus mihi corpore surgat Spiritus. —

25, 55.

Adspice mo &c. ut regnem mistas. &c.

Mox v. 11. Vir summus R. Benti. ad Horat. I. od. XII. 45. praefert *animosior* vel *frondosior* arbutus, ne indecora repetitio *formosa* v. 9. & *formosius* cultissimum Poëtam dehonestet: equidem haud ignoro, multis emendationibus istam vitandae repetitionis necessitatem praerexi, neque intercedo, quo minus in quibusdam locis valeat. idem tamen affirmare non vereor, quantumvis delicatulas ac fastidiosas aures hoc quasi vitium offendant, haud pauca vel in ipso Propertio reperiri loca, ubi vocis intra brevem orationis ambitum repetitae correctionem nemo siue magnae temeritatis culpā tentare sustineat: hic etsi vulgatā lectione contentus sim, si quis tamen maluerit *formosior*, ut *ποικιλωτέρων*, non refragabor. HEMSTERH.

ibid. 26. Eleg. 2. v. 11. *Surgat & in solis formosius arbutus antris.* in not. col. b. lin. 3. ad calcem pag. post haec, in margine libri *sui conjecerat*, adde:] vid. & Cl. Schrader. Emend. c. v. p. 101.

ibid. Linea ultima; & adde] Davis. ad Cic. II. Acad. cap. 1. p. 55.

Pag. 27. Eleg. 2. v. 13. *Litora nativos per se dens picta lapillos*, in not. col. a. lin. 3. post, quod probavit adde] Casaub. ad Spartiani Adrian. cap. 13. fin. pag. 131. &

Id. ibid. lin. 32. post haec, *collustrata delabant*, adde:] rejicit tamen hanc conjecturam Cl. Schrader. Emend. p. 102.

ibid. v. 13. *Ingentes turbas dedit hic versiculus*, idque adeo propterea, quod gravissimae labis suspicionem mirificā Veterum librorum varietas injiciat. Profecto non est, cur fastidiamus probatam Barthio lectionem:

*Litora nativis collucent picta lapillis,
Et volucres nulla dulcius arte canunt.*

potuit enim jure suo noster ab oratione aliorum pendente transire ad absolutam: quod si quis arbitretur concinnius fore ut haec cum praecedentibus, *veniant*, *surgat*, *sciat*, congruant, in proclivi erit refingere

Littora nativi collucent picta lapilli &c.

collucent, inquam, verbo perquam opportuno, cujus sedes in picturis est propria. Cic. Orat. 36. *In picturis alios horrida, inculta, abdita & opaca; contra alios nitida, lacta, collustrata delabant.* Hoc tamen pro certo vendicare nolim, videtur enim a longo jam tempore labes profundior inolevisse; Propertio tamen indignum esse, non arbitror. HEMSTERHUSIUS.

ibid. v. 15. *Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe* &c. in not. col. b. lin. 31. post haec, 1759. pag. 8. adde:] plura vide apud J. Meursium in Miscell. Laconic. Lib. II. c. 15. ubi *Hilaira* hic legendum etiam monuit, & pluribus firmavit.

Pag. 29. Eleg. 2. v. 23. *Non illis studium vulgo conquirere amantes*, in not. col. a. lin. 39.] praefeream potius Eldikii conjecturam, *Non illis studium rivo conquirere amantes.* ut Lib. II. Eleg. 14. 27. *An, si coeruleo quaedam sua tempora fuco tinxerit, idcirco coerulea forma bona est?*

Pag. 30. Eleg. 2. v. 28. *Aoniamque libens Calliopea lyram*,] vid. Wopkenf. ad Sedul. Lib. V. 23.

E L E G. III.

Pag. 34. Eleg. 3. v. 15. *Subjuncto leviter positam tentare lacerto*, in not. col. b. lin. 33.] forte etiam *tentare* hic latiore sensu pro sollicitare ad amplexum, posset exponi, ut Tibullo Lib. I. El. 3. 73. *Illic Junonem tentare Ixionis ausi* &c. ubi vid. Broukhuf. & notas ad Ovid. I. A. A. 273. & huic Latinorum verbo *tentare* adfuit est Graecorum *πειράω*, de quo vid. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 217.

Bbbbbb

Pagi

Pag. 35. Eleg. 3. v. 16. *Osculaque admota sumere ad ora manu*: in not. col. b. lin. 3.] *sumere oscula* mollius, quam capere aut rapere. Ovid. Ep. XIII. 137. *Arma dabit, dumque arma dabit, simul oscula sumet*. aliter *furtim*, vel *turpiter* sumere additur, ut Ep. XX. 145. *mea turpiter oscula sumis*. II. Am. 53. El. V. *ne tam bona (oscula) sumserit alter*, ubi vid. Heins.

Pag. 38. Eleg. 3. v. 24. *Nunc furtiva cavis poma dabam manibus*. in not. col. b. lin. 23. post *Lib. XXXVII. adde*] *Var.*

ibid. lin. 33.] & hoc loco firmatur lectio apud eundem Lib. XIV. M. 350. *Obstupuit, cecidere finu, quas legerat, herbae*. ut recte emendarunt VV. DD. pro, *cecidere manu*.

Pag. 41. Eleg. 3. v. 34. *Sic ait in molli fixa zero cubitum*.] *Hic ais*, volebat Cl. Wassenbergius, ut in eadem persona, quam vocant, oratio continuetur.

Pag. 43. Eleg. 3. v. 43. *Interdum mecum graviter deserta querebar*.] sic priscæ edd. *interdum* graviter mecum deserta querebar &c. neque ulla est legitima mutandi ratio: vetat Propertius 11, 12, 3. *Nam modo nudatis &c. Interdum tunica duxit operta moram*: Optime procedunt, *nam modo, rursus, interdum*. Auctor Moreti v. 28. *interdum fessae succedit &c. modo carmina cantat &c. Interdum clamat Scybalen*: sic enim legendum puto: *interdum* pro *interea*, quod vulgatur, e cod. veteri profert & probat Scaliger. Corn. Nepos Att. cap. 20. nullus dies intercessit, quo non Caesar ad Atticum scriberet, & *modo* aliquam ei quaestionem Poëticam proponeret, *interdum* jocans &c. sed *interdum*, certe, inquit Broukhusius, quum in proximo subsequatur *saepe*, quem hic sensum facit? quæ sane difficultas quid sibi velit, ego vix capio. Sensus est, nisi forte totus hallucinor, plane perspicuus: *interdum* ego, tela lyraque sepositis, quæ animum ægrum recreare non poterant, querebar moras tuas sæpe longas in externo amore. Hoc scilicet, & merito Cynthiam urebat, quod, se neglectâ, Propertius aliis puellis vacaret, idque sæpius. his autem malis confectam Cynthiam oppressit sopor:

Illâ fuit lacrymis ultima cura meis.

HEMSTERHUSIUS.

Pag. 44. Eleg. 3. v. 45. *Dum me jucundis lapsam sopor inpulit alis*. in not. col. a. lin. 32. post *dicitur*: adde;] quod hic ad verbum reddidisse Propertium, notat Cl. Heynius ad Tibull. d. 1.

ibid. v. 46. *Illâ fuit lacrimis ultima cura mea*. in not. col. b. lin. 26. post *incidit*.] & sic

adfert D'orleans ad Tacitum pag. 22. sed Tibullo perperam hunc versum tribuens.

ibid. ad eund. v. 46.] Magnopere viris doctissimis displicet ista *cura*, Scaligero *creta*, Heinsio, quem pro more Broukhusius sequitur, *meta*, substituentibus: ita cunctis pene suffragiis illud vocabulum, quasi male ominatum, hinc longe in exilium abire iubetur. Ego medicos advocandos censeo, qui vocem latinam, sibi que notissimam in integrum ac pristinas sedes restituant; neminem profecto præterit medicorum cura, curare, curatio, quorum testes citare Celsum, Columellam, aliosque supervacuum puto: quemadmodum autem morbis, sic & dolori ac lacrymis cura commode adhibetur: curam igitur intellige medicinam, atque id Cynthiam dicere velle existima, soporem fuisse lacrymis suis post cetera incassum tentata remedium ultimum. Varro apud Non p. 480. v. 30. Horat. II Ep. 11, 136. Seren. Samm. v. 33. & Comm. Vindician. de Medic. v. 8. Lactant. de M. P. c. 33, 2, 5. HEMSTERHUSIUS.

ELEG. IV.

Pag. 45. Eleg. IV. v. 1. *Quid mihi tam multas laudando, Basse, puellas* in not. Col. a. lin. 28.] *C. Caesius Bassus* Poëta lyricus memoratur Persio Sat. VI. init. ubi vide Glossas veteres & Marcilium.

Pag. 48. Eleg. IV. v. 14. *Gaudia sub tæcita ducere veste libet*.] pro *libet* Livinejus legebat *licet*, monente Cl. Schradero.

ibid. v. 15. *Quo magis & nostros contendis solvere amores*, lin. 30. post, *quo magis, at nostros*. adde;] sic apud Gunther. Lib. IX. Ligur. 349. recte emendat Ritterbusius, *Hoc magis urgentes, quo regia signa propinquis Finibus, & magnas metuebant Caesaris iras*. pro quod regia.

ibid. v. 16. *Hoc magis accepta fallit uterque fide*. col. b. lin. 11. post *adducta Marklandus*. adde;] Eldikius vero, *Hoc magis adferta stabit uterque fide*.

ibid. lin. 16. post *Fulpii notas*. adde;] & Gonsalium ad Petron. cap. 108.

Pag. 49. Eleg. IV. v. 26. *Quam, sibi cum rapto cessat amore Deus*. in not. col. b. lin. 24. post *reponeretur Venus*. adde;] id est, concubitus.

ibid. lin. 29. post *haec, dormiet ipsa Venus*. adde;] & sic conjecerat etiam Eldikius, adscripto Catulli loco Carm. LXIII. v. 15.

Estne novis nuptis odio Venus?

ELEG. V.

ELI. V.

Pag. 50. Eleg. 5. v. 1. *Invide, tu tandem voces compesce molestas*, &c. in not. col. b. lin. 19. post haec, cui sumus, adde;] alterum versum mendosum & sic corrigendum esse, censebat Eldikius, *Te sine nos cursu*, quo sumus, ire parum est? *Te sine*, absque te amorum focio. dein parum est, ut lib. II. Eleg. 18. 36. *Sic etiam nobis una puella parum est*. & lib. III. 5. 46. *Quid meritum dicas, cui sua terra parum est*. vide quae de hac formula notavi ad Tom. II. Anthol. Lat. p. 532.

ibid. ad eund. v. 1.] Vereor, ut hujus mentem Elegiae, totumque complexum satis intellexerint Interpretes. Gallus Propertium pallidum, atque emaciatum irridebat, ipse deliciarum Veneris expers & contemptor. quo tamen nostrum pungeret, eorum amoribus interventurum sese minabatur, ipsamque Cynthiam, cujus potestatem parvi pendebat, ut liquet ex v. 31, tentaturum: nam quod magnus Scaliger Gallum precatorem sibi apud Cynthiam & rogatorem assumfisse existimet, id nullo plane vestigio deprehendas. Invidium igitur Gallum appellat, qui bene compositi paris cursum interpellare non vereretur, eumque voces istas molestas compescere jubet: debortatur autem illum a proposito ac deterret; primum vehementiam iratae Cynthiae & importunas voces non toleraturae ob oculos ponendo, tum, si vel maxime votis ejus iniqua non foret Cynthia, amoris miseras expingendo: neque enim dubium esse, quantumvis de forma ac potestate Cynthiae secius existimet, quin, si ad illum ignem propius accesserit, amoris victas manus sit daturus: *Ille feros animis adligat una viros*. Haec si vera sunt, ut opinor, jure contendere mihi posse videor v. 3. legendum esse *meae sentire furores*: Cynthiae nimirum, tibi molestisque tuis vocibus iratae, furibundum animum: hoc sane liquet ex v. 7, 8. *illa non familis est vagis puellis*, ut temere tentari possit, *Molliter irasci, nec sciet illa tibi*: Cynthiam ut laudibus perpetuis efferat noster, impotentis tamen animi fuisse feminam & superbe iracundam minime dissimulat; hinc expertae verbera saevitiae, tot jurgia, illaque gravis rixa venustissime descripta IV, 8. Deinde recte *mea*: saepe Terent. Propert. El. seq.

Ille meam mihi se jam denegat —

& VIII, 34; 42, 44. τὴν αὐτὴν Aristae. I. I.

p. 6. pariter tua infra IX. 22.

Et nihil iratae posse negare tuae.

Hor. Carm. I, 15, 22. *non hoc pollicitus tuae*; Helenae: sic etiam: *ad latus esse suae* III, 12: 22 & 29. *at nostra ingenti* &c. Sed tu, cultissime Vlamingi, qui Latinas elegantias habes perspectissimas, horum exemplorum gratiam mihi facis. HEMSTERHUIS.

Pag. 51. Eleg. V. v. 3. *Quid tibi vis insane? meos sentire furores?*] *duores* in exemplari M. Anton. Pocchi.

Pag. 51. Eleg. V. v. 9. *Quod si forte tuis non est contraria votis*,] porro jam patet, quam commode lectum fuerit v. 9. in vetustis edd.

Quod si forte tuis non est contraria votis.

quem profecto sensum tota Elegiae *οἰκονομία* postulat: Scaligerum probavit Broukhussius: at considera, quaeſo; maximi viri interpretationem: *aut pone illam mihi pro te precanti victas manus dedisse*; hoc illud est, quod dixi, nullius argumentis, nulla ne quidem specie nixum Gallum orasse Propertium, ut sibi pararius esse vellet & proxeneta apud Cynthiam: duram sane conditionem, & os impudens Galli, qui hoc tantum oneris amico suo imponere non dubitaverit! Verum non diffiteor, in illa scripti libri, quam Scaliger protulit, lectione summo opere mihi placere *ausa*, vocem in hoc loco convenientissimam, & praecipuae virtutis: quare levi manu lubens refinxero, *quod si forte ausis non est contraria vestris*. quod ego non vereor, ne Propertio indignum videatur. HEMSTERHUIS.

Pag. 52. Eleg. 5. v. 10. *At tibi curarum millia quanta dabit*. in not. col. a lin. 10. post, *pro quot millia*. adde;] ut saepe *santa* & *quanta*, pro *tot* & *quot*. Manil. III. *Et quantis in utroque modis tollentur ad ortus*. ubi vide Scalig. p. 403. Rittershus. ad Guntheri Ligur. Lib. IV. p. 88.

Pag. 56. Eleg. 5. v. 25. *Quod si parva tuae dedevis vestigia culpa*. in not. col. b. lin. 29.] v. ad Lib. III. El. 14. 21.

Bbbbbb 2

ELEG. VI.

E L E G. VI.

Pag. 59. Eleg. VI. v. 3. *Cum quo Rhiphaeos possim conscendere montes.* in not. col. b. lin. 8.] vid. Callimachi Fragm. CCXV.

Pag. 60. Eleg. VI. ad eund. v. 3. in not. col. a. lin. 28. post, *ad inaccessas.*] Horatius Epod. 1.

— *te vel per Alpium juga,
Inhospitalem & Caucasum,
Vel occidentis usque ad ultimum finum
Forti sequemur pectore.*

Pag. 61. Eleg. VI. v. 9. *Ilta meam mihi se jam denegat,* mihi sese denegat v. c. in libro Pocchi.

Pag. 63. Eleg. VI. v. 17. *Osculaque opposito dicat sibi debita vento.* in nota col. a. lin. 40. post haec, *amatore sibi debita.* adde,] ut *verba sibi debita*, Protefilao, quo absente imaginem ejus adloquebatur Laodamia apud Ovid. Epist. XIII. 153.

*Illi blanditias, illi tibi debita verba
Dicimus.*

ibid. col. b. lin. 16. post haec; Petron. cap. 55. pag. 274. ubi *ventus textilis* pro veste pellucida. vide Huetii notas ad Anth. Graec. pag. 10. post ejus Poem. & adde Lud. la Cerda ad Tertull. de Pallio cap. IV. p. 47.

ibid. lin. 32. post, *eriperet*] Silius Ital. XII. 633. *debebis nimirum hiemisque procellis Unum, Roma, diem.*

Pag. 64. Eleg. VI. v. 20. *Et vetera oblitis jura referre foris*] suo hic maluissim, quam N. Heinssii judicio, Broukhussius fuisse usus: revocanda est vetus lectio,

Et vetera oblitis jura refer sociis.

praecedenti versu cur diceret: *conare antestre*, gravis erat causa; eleganter enim ad laudem Tulli patris pertinet, cujus imperium tam fuerit justum, ut vix sperari possit, alium successorem ad eandem laudem facile perventurum: Verum hic, si Tullio dicat, *conare vetera jura referre*, diffidere se amici virtuti ostendet, quod certe absurdum, & ab elegantia Propertii alienum: quare per me factum testum sit illud, *jura refer sociis*. si aetatis illius historiam excutere liberet, pluribus haec confirmare & multa de Tullio, aliis indicta, proferre in promptu erat; sed utriusque nostrum tempori parco. HEMSTERHUSIUS.

Pag. 65. Eleg. VI. v. 22. *Semper at armatae cura fuit patriae.*] praetulerò, si per alios licet,

Semper at armata cura fuit patriae: tibi armato: Tu tuam aetatem, quae amori nunquam cessavit, in armis transigisti, ut patriam defenderes: *armata* patria quid sibi velit, non intelligo, si vel maxime Romanos, armis civilibus inter se concurrentes, interpreteris, huc tamen illa figura nihil faciet: firmat emendationem meam v. 29. ubi aliud sibi vitae genus & imbelliorem militiam a fati attributam testatur. HEMSTERH.

Pag. 66. Eleg. VI. v. 26. *Hanc animam extremam reddere nequitiae.*] *militiae*, exemplar. Pocchi.

Pag. 68. Eleg. VI. v. 29. *Non ego sum laudi, non natus idoneus armis:* in nota col. a. lin. 30. post haec; *simili fere colore.* adde:] quo Sappho apud Ovid. Epist. XV. v. 79. usque ad 84. *ibid.* lin. penult.] Livius, Lib. X. 22. *Esse praeterea viros natos militiae, factis magnos.* imitatus est Janus Doufa P. Lib. I. Epigr. ad Co. talen.

*Non ego sum Martis natus lassare triumphos,
Perque feras acies aera tubaque sequi;
Ista juvent alios. Veneris mihi castra secuto
Sufficit in gremio bella movere tuo.*

Pag. 69. Eleg. VI. v. 31. *At tu, seu mollis qua tendit*] Æonia, seu qua.] vid. Cael. Rhodigin. Lib. VII. Lect. Antiq. cap. 10. pro *tendit* exemplar Pocchi habet, *tendit*.

E L E G. VII.

Pag. 70. Eleg. VII. v. 1. *Dum tibi Cadmeae dicuntur, Pontice, Thebae.*] sic & Nestor adfert in Vocabular. pag. 172. b.

Ad eund. vers. 1.] prave mutatum dicuntur in ducuntur, ut vere monuit magnus Bentlej. ad Hor. I. od. VII. 9. vellem Broukhussius explicatione Scaligerana, quae saltem tolerabilis est, fuisse contentus: quamvis, ut perinde dici possit *ducere* Thebas, & arma fraternae militiae, atque *ducere* epos vel *carmina*, minime concedam: nunc, dum illam multo majorem elegantiam, quae Scaligerum latuit, eruere conatur, Propertio figuram affingit, quam ipse vir cultissimus suis in carminibus nunquam usurpasset: vide enim mentem sui poetae quemadmodum exponat: dum tu, o Pontice, everfas Thebas e rudibus suis excitas, & novas iterum condis, dumque nova arma fabricas impiis fratribus &c. arma etiam ducuntur. igitur *ducuntur* alio longe sensu & transato potestatis modo capiendum est, si jungas, Cadmeae Thebae, nimirum e rudibus suis excitantur, & novae iterum conduntur, longe alio, si pertineat ad

arma.

arma fraternae tristitia militiae, scilicet fabricantur: hocine tam durum schema, ut homini Romano in mentem venerit? Cras credam. HEMST.

Pag. 73. Eleg. VII. v. 4. *Sint modo fata tuis mollia carminibus*, in fine not. adde:] & vide infra ad Lib. II. Eleg. 24. 9.

ibid. col. b. lin. 14.] contra, *aditum pracludere* ad amores, apud Petron. cap. 87. *Quum ob hanc offensam praclusissem mihi aditum, quem feceram, iterum ad licentiam redii.*

Pag. 74. Eleg. VII. v. 9. *Hic mihi conteritur vitae modus, haec mea fama est.*] haec in animo habebat Jac. Wallius Eleg. VI. Olivae Pacis, init.

Non ego bella canam, nec, si me Musa Poëtis Inserat, hinc famam carininis ire velim.

Pag. 75. Eleg. VII. v. 12. *Pontice, & injustas saepe tulisse minas.*] manus, exemplar Pocchi.

Pag. 75. Eleg. VII. v. 15. *Te quoque si certo Puer hic concusseris arcu.* in not. col. a. lin. penult. adde:] vide Pricaeum ad Apulej. III. Met. p. 146.

Pag. 76. Eleg. VII. v. 16. *Quod nolum nostros evoluisse Deos:* in not. col. a. lin. 7. post haec; *quod libenter ei redonamus.* pro, *heu & voluisse*, scribe:] licet ita etiam conjecerit.

ibid. v. 17. *Longe castra tibi, longe misera agmina septem* &c. in not. col. b. lin. antepenult. post haec, *passim desideres.* adde:] forte *surda* hic explicandum, ut Lib. IV. El. 5. 56. *Illius tibi sit surda sine arte lyra.*

E L E G. VIII.

Pag. 83. Eleg. VIII. v. 7. *Tu pedibus teneris postas fulcire pruinas?* in not. col. b. lin. 40. post haec; *sine exemplo est.* adde:] licet hoc quoque probaverit Hoelzlinus ad Apollon. Lib. III. v. 1159.

Pag. 84. Eleg. VIII. ad eund. v. 7. *Tu pedibus teneris* &c. in not. col. a. lin. 39. post haec; *restituit Lambinus* adde:] ita vero hic dudum conjeceram, antequam vidissem eodem modo legendum coniecisse doctiss. Ant. de Rooy in Specim. Critic cap. XV. prolato eodem Lucretii loco. — & col. b. lin. 11. post *de Laud. Stil.* 401. adde:] Oudend. ad Lucan. v. 503.

Pag. 83. Eleg. VIII. ad eund. v. 7. *Tu pedibus teneris postas fulcire pruinas,*] vix a me impetro, ut *ruinas*, lectionem tot Codd. firmatam, proferbam: quamvis enim coeli, grandinis *ruinae* in usu sint vulgatissimo, tamen hoc in loco metus non erat, ne omissa voce *coeli* minus intellige-

rentur, cum opportune subiiciat Propertius, *insolitas ferre nives*: verum, quoniam hac in re tantopere pertendunt, vincant per me licet, & pruinas obtineant Eruditissimi Viri. In eandem concessit sententiam Jer. Hoelzlin. ad Apollon. Argon. III, 1159. tam non dubitandum est, quin & olitor non nunquam commode loquatur: sed hoc in eo praecipuum, quod ipsam locutionem *postas fulcire pruinas* rectissime interpretetur, in jacente pruinâ niti pedibus; comparetque verbum illud cum Graeco *ἰπέδων*. solent enim illi *ἰπέδων* *ὑπὸ τοῦ ποδὸς τοῦ γῆς*. quod solertissimus Graecorum imitator Propertius sine dubio expressit. Scaligerum illa verbi vis non praeteriit, quae in compositis *insulcire*, *consulcire* & *offulcire* perspicua est. quare non assentior J. Fr. Gronovio, Viro omnium pene, qui hoc in studiorum genere floruerunt, Latinae linguae peritissimo, cum diatr. ad Sylv. Stat. p. 357. Virum Illustrissimum falli contendit: ipse autem sic explicat: *fulcire* utique est, injectas habere: quare additur *postas*: qui enim per pruinas nivesque incedunt, eorum pedes hauriuntur, atque ita recte *pruinas* superjectas fulcire dicuntur. Non cepit vir praestantissimus nativam virtutem *τοῦ postas*, quae recte a Broukhusio declarata est, unde liquet non esse jungenda, pedibus teneris *postas*, sed *fulcire* pedibus ac premere ruinas. Addit vir magnus, velut priori explicationi diffidens: aut fulciunt pruinas, quae sub nudo Jove pernoctantibus infunduntur, aut circumfunduntur: id ut alias eleganter dici possit, hic certe a pedibus teneris omnino refutatur. HEMSTERH.

Pag. 86. Eleg. VIII. v. 9. *O utinam hibernae duplicentur tempora brumae;* in not. col. a. lin. 8. post haec; *edendum census*, adde:] licet iusta mutandae lectionis causa non appareret Cl. Schradero Emend. p. 105. quem vide. & Broukhusius illam &c. — & lin. 18. post haec; *vide Graevium* p. 210. adde:] in ora probare etiam videtur H. J. Arntzenius ad Sedul. III. 86. *oram* pro litore exponens.

Pag. 84. Eleg. VIII. v. 11. *Nec tibi Thyrrhena solvatur funis ab ora,*] Scaliger mutavit ordinem versuum, Broukhusio quidem cum aliis subscribente, sed libris refragantibus: porro Broukhusii eruditas aures offendit *Thyrrhena arena*: Ego, servato Codicum ordine, huic etiam incommodo mederi conabor; itaque totum locum esse constituendum censeo:

Nec tibi Thyrrhenâ solvatur funis ab ora

Neve inimica meas eleveit aura preces:

Bbbbbb 3.

Aique

*Atque ego non videam, tales subfidere ventos,
Cum tibi provectas auferet unda rates.
Ut me defixum vacuū patiaris arenā,
Crudelem infestā saepe vocare manus.*

nisi quis praehabuerit:

Et me defixum vacuū patieris arenā &c.

arend sane hoc versu tam commode sententiam ornat, ut nihil supra, quippe quae tristissimae solitudinis & aridae vastitatis imaginem excitet, quod utique miseriam amatoris, qui solus in arenoso litore destitutus abeuntem amicam suam prospiciat, mirifice augeat. *Gigantea litoris ora* XX, 9. *arena vacua* II, 19, 43. Lucan. 8, 62. *HEMSTERH.*

Pag. 87. Eleg. VIII. v. 15. *Et me defixum vacua patiaris arena.] ut me legebat Livinejus, monente Cl. Schradero.*

Pag. 88. Eleg. VIII. v. 18. *Sit Galatea tuae non aliena viae.] idem innuit, quod Ageanacti Mitylenam naviganti novetur apud Theocr. Idyll. VII. 61. 62.*

ibid. v. 19. *Ut te felici provecta Ceraunia remo &c.] Et te vult Livinejus & Broukhussius, indicante Cl. Schradero Emend. p. 87. & 91.*

ibid. ad eund. v. 19.] Eldikius solo ingenio adjunctus codicis Vossiani lectionem: *utere excogitaverat.*

Pag. 89. Eleg. VIII. v. 21. *Nam me non ulae poterunt corrumpere taedae.] Lib. II. 5. 21.*

Illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos.

Pag. 92. Eleg. VIII. v. 27. *Hic erit: hic jurata manet, rumpantur iniqui.] Novam hic Elegiam esse faciendam censebat Lipsius Lib. II. Var. Lect. 18. ut priori discessum Cynthiae queratur, sed hac Elegia gaudeat eam mutasse mentem, & a navigatione in Illyriam deslitterit, sed improbante Broukhussio.*

Pag. 95. Eleg. VIII. v. 35. *Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae, &c. in not. col. a. lin. 26. post haec; ad Statii silvas pag. 200. adde:] Virg. 4. G. 59. Eliadum palmas Epirus equarum. & hoc autem loco apud Valer. Fl. 1. 389. legi posset Dives & Elis equis. pro vulgata, Et levis Elis equis, in qua lectione concursus ille trium vocum in is desinentium Heinke valde ingratus videbatur.*

ELEG. IX.

Pag. 100. Eleg. IX. v. 7. *Me dolor & lacrimae merito fecere peritum. in not. col. b. lin. 10. post haec. ad Valer. Flac. Lib. V. v. 4. adde:] & quae habet eruditiss. Wakkerus in Amoen. lit. cap. 3. cum quo tamen nolim in loco Virgilii. III. Aen. 434. substituere, animum si verus implet Apollo pro veris implet, quae sanissima lectio est.*

Pag. 102. Eleg. IX. v. 17. *Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni.] Nae tu Gebhard. Lib. III. Crepund. 20.*

ibid. v. 12. *Carmina mansuetus lenia quaeris Amor. in not. col. a. lin. 17.] Haec vero passim in veterum locis permutari exemplis probat Bentlej. ad Horat. A. P. 26.*

Pag. 103. Eleg. IX. v. 19. *Tunc magis Armenias cupies accedere tigres. in not. col. a. lin. 5. post, refutat; adde:] Goth. Richter in specim. Observ. Critic. pag. 56. 57.*

Pag. 104. Eleg. IX. v. 27. *Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos] subcludere v. c. apud Pocchum.*

ELEG. X.

Pag. 109. Eleg. X. v. 8. *Et mediis coelo Luna ruberet equis: in not. col. a. lin. 29.] de Lunae equis, uno albo, altero nigro, v. Muretum ad Platon. Lib. I. de Repub. p. 630.*

ELEG. XI.

Pag. 115. Eleg. XI. v. 2. *Qua jacet Herculeis semita litoribus. in not. col. a. lin. 4. post haec, apud Cic. V. Verr. c. 12. & 33. adde:] in litore enim genio indulgere solebant veteres, quod ἀντάγειν dicebant Graeci. vid. Patruī notas ad Quinctil. lib. VII. 3. pag. 622.*

Pag. 119. Eleg. XI. v. 12. *Alternae facilis cedere lymphe manu: in not. col. a. lin. 14. post, & secundo Voss. adde:] recte Heynius contulit cum illo Tibulli III. 5. v. 30.*

*At vobis Tuscae celebrantur numina lymphae,
Et facilis lenta pellitur unda manu.*

ibid. Eleg. XI. v. 13. *Quam vacet alterius blan-*

blandos audire susurros] *Quam* juvet alterius tones, v. c. apud Pocchum.

Pag. 121. Eleg. XI. v. 21. *An mihi non major carae custodia matris &c.* in not. col. a. lin. 33. adde:] Muretus etiam non reject.

Pag. 123. Eleg. XI. v. 29. *Litora quas fuerunt castis inimica puellis.* in not. col. b. lin. 7.] vid. Daufquejum ad Silium Ital. p. 484. 485. & de his Bajis, luxuriae sinu, vide Juret. ad Symmach. p. 195. — & lin. 22. post, & *sim.* vide; adde:] Daufquej. ad Silium p. 510.

E L E G. XII.

Pag. 124. Eleg. XII. v. 2. *Quod faciat nobis conscia Roma moram?* in not. col. b. lin. 3. adde:] & sic Eldikius, cujus adliterationis complura exempla collegit Vossius Lib. IV. Inst. Orat. cap. 2. Sect. 4. sed *conscia Roma* a Criticis non mutandum, jam monuit Delrius Comm. ad Senec. Hipp. pag. 167.

Pag. 126. Eleg. XII. v. 9. *Invidiae fuimus: num me Deus obruit?* an quae *Leſſa* Prometheis dividit herba jugis? in not. col. a. lin. 18. post haec; ad Rutil. Lib. I. 191. adde:] de pharmaco Prometheo veteribus dicto, exponit Caellius Rhodigipus Lib. VII. Lect. Antiq. cap. 21.

Pag. 126. Eleg. XII. ad eund. vers. 9. *Invidiae fuimus: num me Deus obruit?* mihi librorum, teste Broukhufio, scriptura placet, *nunc me Deus obruit*: an quae *leſſa* Pr. dubitat, utri causae adsignet animum Cynthiae mucatum, Deorum iniquitati, felicitatem suam imminuenti, an malis graminibus ac veneficiis. Donec gratus eram, inquit, tam fortunata fuit inter nos amoris mutui conjunctio, ut invidiae fuerim, & inclementia divini numinis obrutus: nisi potius existimandum sit, Cynthiam magicis veneficiis coactam a me discessisse. Id sibi Veteres persuaserunt, esse vim quamdam numinis divinam, quae attenuaret, atque attereret tum singulis in hominibus, tum in populis ac civitatibus, quicquid felicitate, potentia, egregisque atque invidendis dotibus supra modum rerum humanarum atque fines excellere videretur, atque eveſtum esse: haec eadem vis superbis humanarum legum aequitatisque contemptoribus suoque se pede non metientibus acerrima vindex imminebat: non *νίμω* tantum & *Ἀδρασίαν*, sed &

φθόνον Graeci vocant: idque potissimum est intelligendum in illa vulgata boni omnis formula *ἀπὸ τοῦ δὲ φθόνου*, quam usurpant, si quid elatius locuti Deos ultores metuerent. apud Herod. I. 32. Solon ad Croesum, *ἐπιστάμενοι μετὰ θεῶν πᾶν ἐν φθοιρῶν τι καὶ ταραχῶδες, ἐπιστάμενοι ἀνθρωπίνων πραγμάτων πένε*. me de rebus humanis interrogas, cui exploratum est, numen divinum nimiae felicitati & magno fastu suffultae esse infestum, ad gravissimasque mutationes inducendas proclive, hoc enim est *ταραχῶδες*. rem clarius exponit Ionica Musa c. 34. *μετὰ δὲ Σόλωνα εἰχόμενοι ἔλαβον οὐ θεῶν νίμω· εἰς μεγάλην Κροῖσόν, ὡς εἰκάσαι, ὅτι ἐνέμισεν ἐν αὐτῷ εἶναι ἀνθρώπων ἀπάντων ἐλβιάτατος. ἐν θεῶν* cum Codice Mediceo scribas, an *ἐν θεῶν*, parum interest; utrumque Veteribus usitatum: posterius haud alio sensu Aeschilo placuit Pers. 362. Agam. 956. virtutem istius locutionis in Thucydide VII. 77. nec Scholiastes antiquus, nec interpretes ceperunt, ubi Nicias inter alia, quibus percussos inopinata clade Athenienses erigit, ac melius sperare jubet, *ἢ τῶν θεῶν ἐπιφθόνου ἰσχυρόταται, ἀπεχρῶντος ἤδη τιτιμαρμήθου*. & *μοχ*: καὶ ἡμᾶς εἰδὲς οὖν τὰ τε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἰλατίζου ἡπιάτερα ἔχον. οἴκτου γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἀξιώτεροι ἢ δὲ ἰσμῶν ἢ φθόνου, utrobique ille *μειπτὸς* & *μειψίς*, hic *invisi*, & *odium*. Latini pariter invidiam appellant: ut alia praetermittam, egregius est Quintilianus locus prooem. Lib. VI. 10. ubi immaturam filioli, ingenio supra vota atque aetatem praecoci, mortem acerbissime deflet: *Observatum fere est, celerius occidere festinatam maturitatem, & esse nescio quam quae spes tantas decerpit, invidiam, ne videlicet ultra, quam homini datum est, nostra provehantur.* haud dissimilia suppedabit H. Vales. ad Ammian. Marcell. XIV, 11. Ex his intelligere non est difficile, quam invidiam, & quo sensu *Deum se obruisse* dixerit Propertius. HAMSTERHUSIUS.

ibid. ad eund. v. 9. col. b. lin. 29. adde:] aliter Wakkerus, qui in Amoen. Lit. cap. XII. legebat, *Invidiae fuimus. Nunc me Deus obruit.* olim, cum Cynthiae eram gratus, invidiam retuli, nunc, ab ea rejectus, a Deo obrutus sum.

Pag. 128. Eleg. XII. ad eund. v. 9. *Invidiae fuimus &c.* in not. col. a. lin. 1. post, pag. 84. & 85. adde:] ita intellige Illud Euripidis in Orest. 972. *φθόνος ἐν αἵματι θεῶν*, quod male vertit Barnesius, *Invidia nunc cepit divinitus.* innuit enim Deorum invidiam sustulisse totam Pelopis domum.

ibide

ibid. v. 11. *Non sum ego, qui fueram.* col. a. lin. 30. post *antea legebatur*, adde:] sic Ep. XIX. 91. *sis tamen hoc potius, quam quod prius esse solebas.* vid. Patr. ad Phaedr. V, fab. ult. v. 9.

ibid. ad eund. v. 11. col. b. lin. 3. post, *Anth. Lat.* p. 457. adde:] elegantiam locutionis de mutato felicitatis statu, similibus aliis exemplis illustrat Gronov. ad Arrian. Lib. VII. de Exp. Alex. cap. 9. p. 284. ita de se Ovidius IV. Trist. El. 1. 99. *Quum vice mutata quid sim fuerimque recorder, Et tulerit quo me casus, & unde, subit.* ut recte emendavit Heinsius pro, *quis sim.*

Pag. 129. Eleg. XII. v. 17. *Aut si despectus potuit mutare colores.*] si quis legendum existimarit, aut qui despectus &c. me quidem iudice rem acu tetigerit: nam sunt quoque translati &c. velut additum enthymema spectari debet, quemadmodum modo, *Non nihil adspersis &c.* HEMSTERH.

Pag. 129. Eleg. XII. ad eund. v. 17. *Aut, si despectus potuit mutare colores.* in not. col. a. lin. 26. post, *Aut qui* adde:] despectus, vel despectus &c.

E L E G. XIII.

Pag. 131. Eleg. XIII. v. 3. *At non ipse tuas imitabor, perfide, voces.* in not. col. a. lin. 8. post, *convicia notant.* adde:] & malos rumores. Ovid. Ep. XVII. 150. *sensi mala murmura vulgi, Et quasdam voces retulit Aethra mihi.*

Pag. 133. Eleg. XIII. v. 15. *Vidi ego te toto vinctum languescere collo.*] in not. col. b. lin. 29. adde:] sed vulgatam tuetur locus Catulli Carm. XXXV. v. 8. & seqq.

*Quamvis candida millies puella
Euntem revocet, manusque collo
Ambas injiciens roget morari.*

& hoc eleganter convenit puellae, quae tamquam ex jure domini amatori abiturienti injicere manus dicitur.

Pag. 135. Eleg. XIII. v. 23.

*Nec sic coelestem flagrans amor Herculis Heben
Sensit ab Oetaeis gaudia prima jugis.*

In not. col. b. lin. 26. adde:] de rogo illo Herculis Oetaei vid. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 112. — & lin. 32. post haec, *vide hic Broukhuf.* adde:] Lucianus Dial. Mortuor. XVI. p. 402. *αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν ἑρῶνι τοῖς θεοῖς οὔνεσι — καὶ ἔχει καλλίσφρονι Ἥβην.* quod hoc loco illustrat Cel. Hemsterhusius.

Pag. 136. Eleg. XIII. v. 25. *Una dies omnes potuit praecurrere amantes:] Deis — amatas Eldikius suis ad me literis.*

E L E G. XIV.

Pag. 141. v. 16. *Nulla mihi tristi praemia sunt Venere:]* vid. ad Ovid. I. Amor. 10. 11.

Pag. 143. *Quid relevant variis serica textilibus?* col. a. post, *illic notas,* adde:] sic in loco Lucani Lib IX. 153. restituit Marklandus Epist. Crit. pag. 150. — *tumulis evulsus Amasis, Et Pharii reges.* pro, *Atque alii.*

ibid. v. 23. *Quae mihi dum placata aderit, non ulla verebor Regna &c.] Lyda etiam divinaverat Eruditiss. Eldikius.*

E L E G. XV.

Pag. 147. El. XV. v. 10. *Desertis olim flevrat aequoribus.* notae adde:] alio modo huic loco succurrere tentavit Clercquius in Specim. I. ad Lucan. pag. 55. sed cujus medicina modum excedit. Lenior correctio est Eldikii; *Desertis olim fecerat aequoribus.* qui & hujus & sequentis pentametri verba transponenda esse censebat.

Pag. 148. Eleg. XV. v. 21. *Conjugis Euadne miseros elata per ignes.]* Id scilicet ab Heinio & Broukhusio, utrisque poetarum elegantiarum callentissimis, expectandum fuit, ut pro *miseris ignibus* hoc loco *seros* reponerent: invitis sane Musis, & multum reclamante Propertio. Suntu *ignes feri rogales*, quemadmodum *supremi & extremi* 1992. equodnam ab hoc epitheto tam communi & ad omnem rogam aequae pertinenti sententiae Propertianae decus accedat? verum *miseros ignes* cum audio, mox miserabilis ille rogas Capanei in mentem venit, ipsiusque Euadnes, quae marito superstes vivere non potuit, miserimus ille saltus. retineamus ergo: *miseros* elata per ignes. HEMSTERH.

Pag. 150. Eleg. XV. v. 26. *Cynthia, & oblitus parce movere Deos.]* nihil attinebat probam lectionem, cui codices & scripti & editi suffragantur, loco movere; praesertim, cum ipse Broukhusius post alios commode exponat, *laccessere*, irritare, ad iram & vindictam perjurii commovere: cum quo si componas *monere*, languidum videbitur. HEMSTERHUS.

Pag. 152. v. 41. *Quis ego nunc pereor, simili moniturus amantes.]* Tibullus Lib. III. 6. 43.

*Vos ego nunc moneo. Felix, quicumque dolore
Alierius discas posse carere tuo.*

quod cum hoc loco confert Cl. Heynius.

ELIX.

E L E G. XVI.

Pag. 153. v. 5. *Nuno ego nocturnis potorum faucibus rixis,*] huc refer locum Apuleji in Apolog. pag. 84. Ed. Pricaei. *diebus ac noctibus ludibrio juvenutis janua calcibus propulsata, fenestrae cantibus circumstrepitae.*

Pag. 154. v. 8. *Senper, & exclusi, signa jacere faces.*] vid. Andr. Querneum Egrejor. cap. IV. p. 30.

Pag. 156. Eleg. XVI. v. 17. *Janua, vel domina penitus crudelior ipsa,* col. a. post verba, infra ad Eleg. XX. v. 4. adde:] idem in mentem venit Eldikio, qui somibat loco nostri II. XX. 45. *Sed non Neptunus tanto crudelis amori.*

Pag. 157. v. 23. *Me meliae noctes, me sidera pronu jacenem,* col. b. post haec verba, *Facebo hic stratus.* adde:] vide Kuster. ad Aristoph. Ecclef. 956.

Pag. 159 v. 29. *Sit licet & saxo patientior illa Sycamo.* adde:] *potentior* vitiose adfert Delr. Comm. ad Senec. Herc. in Oet. v. 143.

Pag. 160. v. 36. *Vidua mei nunquam, janua, muneribus,*] *munere viduus Amor,* Tibullus III. 6. 4.

Pag. 162. Eleg. XVI. v. 46. *Et matutinis obstrepat alitibus.*] Prudentius Hymn. 1. Cathen. 13. *Vox ista, qua strepunt aves, Stantes sub ipso culmine, Paulo ante quam lux emicet.*

E L E G. XVII.

Pag. 163. Eleg. XVII. v. 1. *Et merito, quoniam potui fugisse puellam,*] *procellam* v. c. apud Pocchum.

Pag. 163. Eleg. XVII. v. 3.

*Nec mihi Cassiope solito visura carinam est,
Omniaque ingrato litore vota cadunt.*]

Eldikius legebat:

*Nec mihi Cassiope solito visura carinam est
Lumine, at ingrato litore vota cadunt.*

Pag. 165. v. 11. *An poteris fletis mea fata reponere ocellis?*] v. Bentlej. ad Horat. I. od. 3. 18.

Ibid. Eleg. XVII. v. 5. *Quin etiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti.* col. a. post, *paginae suppeditant.* adde:] defendit quoque hunc versum Cl. Schraderus Emend. p. 105.

Ibid. v. 14. *Primus, & invito gurgite fecit*

iter.] *invito gurgite,* ut apud Lucanum Lib. II. 194. corrigit Bentlejus — *Cum rudis Argo Misceuit ignotas temerato gurgite gentes.* pro litore.

Pag. 167. Eleg. XVII. v. 21. *Ille meo caros donasset funere crines:* col. b. post haec; II. Theb. 256. p. 416. adde:] & adde Brokæum ad Anthol. Gr. Lib. III. p. 319. & Bernart. ad Stat. VI. Th. 195.

E L E G. XVIII.

Pag. 169. Eleg. XVIII. v. 4. *Si modo sola queant saxa tenere fidem.* col. b. post verba, *desistitque locis.* adde:] Lib. III. Met. & *solis ex illo vivit in antris.*

Ibid. v. 5. *Unde tuos primum repetam mea Cynthia fastus.*] his versibus Propertium Graeca Theocriti expressisse Idyll. II. v. 64. monuit Eldikius.

Pag. 170. Eleg. XVIII. v. 9. *Quid tantum merui? quae te mihi crimina mutant?*] per crimina hic intelligi criminationes, quibus alii odium Cynthiae sibi confaverant, notat Goldastus ad *Diosch. Lib. III. p. 39.* merui igitur ponitur pro peccavi, ut saepe hoc verbum in pejorem partem occurrit. vid. Cl. Heynii *Observ. ad Tibull. Lib. II. El. 4. 5.* pag. 113. ed. repetitae. confer etiam ad Lib. III. IX. v. 3.

Pag. 172. Eleg. XVIII. v. 23. *An, tua quod peperit nobis injuria curas,*] Francius probabat Lipsii correctionem, *At — quot.*

Pag. 174. Eleg. XVIII. v. 32. *Nec deserta tuo nomine saxa tacent.*] Nulla MSScriptorum fide nititur illata in Propertium lectio, quae illud etiam habet incommodi, quod *tuo nomine* haud satis concinne locum tueatur: at quid mollius est veteri scriptura, quid delicatius?

Sed qualiscumque es, resonent mihi, Cynthia, sylvae,

Nec deserta tuo nomine saxa vacent:

ubi *tuo nomine vacent* rectissime, quemadmodum seq. Eleg.

Ut meus oblito pulvis amore vacet.

III. VIII. 16.

— *Nec vacuum flore relinque caput.*

Recipit autem hic versiculus duplicem intellectum: etenim exponere licet: *Deserta:* atque aviae rupes tuum nomen, saepius a me ingratum
Cccccc natum

natum, reddant ac repercutiant: vel forte melius interpretabere: Nec deserta saxa, fidem amoris mei testatura, nomine tuo inscripto careant. quemadmodum v. 22. *Scribitur & vestris Cynthia corticibus: Ἰδιον ἱμασῶν ἦν*, inquit Schol. Aristoph. ad Acharn. v. 144. τὰ τῶν ἱμασίων διόματα γράφειν ἐν τοῖς τοίχοις ἢ δένδροις ἢ φύλλοις αὐτῶν, ὁ δὲ καλῶς. sequitur id Callimachi distichon, quod Scaliger ad v. 22. adnotavit: verum operae pretium est, ut vitium, quod haec tenus insidet, eximatur:

Ἀλλ' ἐν δὲ φλοιῶσι κεκοσμημένα τόσσα φέροιτε,
Γράμματα, Κυδίππῃ δὲ ἱέρουσι καλῶν.

apud Schol. est ὡς ἱέρουσι. bene Scaliger δὲν. tum φύλλοις κεκοσμημένα. Vir summus R. Benti. in Fragm. Callimach. n. Cl. φλοιῶσι κεκοσμημένα, qui simul admonuit, ex Callimachi Cydippe hos versus esse defuntos: verum ut taceam in φλοιῶσι κεκοσμημένα γράμματα haud satis ad Graeci sermonis genium videri conveniens, sine controversia rectum est, quod posui: nam & Glaucus a praefantissimo Viro citatus, κατὰ φλοιῶν γράμματα ἐπέλαψεν, & quod emendationem meam in tuto collocat, Aristaeon. I. Ep. 10. p. 46. αἶψα, ἢ δένδρα, καὶ τοῦς ὅμοιους γένοιτο καὶ φανῇ, ἅπας ἂν εἴπατε μένοι, Κυδίππῃ καλῶν. ἔγουν τοσαῦτα κατὰ τῶν φλοιῶν ἐγκεκοσμημένα φέροιτε γράμματα, ὅσα τῇ Κυδίππῃ ἱπονομάσει καλῶν. eadem vides, detracta metri lege, verba: & sane nobilis est praeter ceteras, atque aurea haec epistola, quae propterea majoris est momenti, diligentiorique curâ perpoliri meretur, quod ex Callimachi Cydippe, mutatis in pedestrem orationem versibus, expressa videatur, & contracta: quam meam opinionem non tantum hoc Callimachi distichon extra omnem dubitationis aleam ponit, & eliminatus epistolae stylus, in quo color nitet poeticus, & solutis lege verbis musicus subest spiritus: Ovidius etiam, etsi suo ingenio satis dives & contentus, si conferre libuerit, quaedam imitatus fuisse deprehendetur. HEMSTERHUS.

ELEG. XIX.

Pag. 176. v. 7. *Illic Phylacides jucundae conjugis heros*: col. a. post haec verba, *Hyginus fab. 103. & 104. adde:*] vide & Vinet. ad Aulon. Cap. cruc. v. 35.

Ibid. ad eund. v. 7. col. b. post haec, Ovid. Epist. XIII. 35. adde:] quo in loco *Phylacides matres* in *Phylletides* non esse cum Heinio mutandum, monet Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 427.

Pag. 178. Eleg. XIX. v. 15. *Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia forma Gravior:*] *Harum* legebat etiam Francius, qui hinc confirmabat conjecturam suam, qua supra, El. XV. 35. *Hos tu iurabas praeferebat*, pro *Quas*.

Ibid. ad v. 16. & tellus hoc ita iusta finat post haec intelligere notavit, adde:] Coelius Rhodiginus Lib. XXIII. Lect. Antiq. cap. 19. existimabat respicere Propertium ad Menandrum, qui *δικαιον γῆδος* vocat justam terram, quae tantum & amplius reddit, quantum accepit.

Pag. 179. Eleg. XIX. v. 18. *Cara tamen lacrimis ossa futura meis*. col. b. post haec verba, *quis ferat?* adde:] sive *meis* vel *tuis* legatur, utrumque Francio durlusculum videbatur. sed *lacrimis* &c.

Ibid. ad eund. v. 18.] Cara tamen simulacro ossa futura meo, i. e. *imagini* tentabat Eldikius.

Ibid. v. 19. Quas tu viva mea possis sentire favilla,] Eldikius: *Quum tu viva meam possis sepelire favillam.*

Ibid. ad eund. v. 19.] Valeat Aurati conjectura prae codicum consensu: viva vim habet, nam modo, *longae fata senectutis*, & in hoc ipso disticho clarior est Propertianae favillae ac mortis oppositio. HEMSTERH.

ELEG. XX.

Pag. 183. Eleg. XX. v. 4. *Crudelis Minyis dixerit Ascanius*. col. a. post verba, *testimonium perhibebit*, adde:] & sic idem Scaliger apud Catull. Ep. 85. de Arrio, emendabat *Sic mater-nus avus dixerit, atque avia*. & eo sensu *Dicere* Lib. IV. El. 7. 46. *Dicet damnatas ignea testamans*.

Ibid. Eleg. XX. v. 6. Thiodamanteo proximus ardor Hylae. col. b. post haec verba, *ad Lib. III. Georg. v. 6. adde:] Proximus ardor Hylae*, id est, qui forma non inferior esset Hylae, ut recte exponit Cl. Heynius ad Tibull. p. 161. Ed. sec.

Pag. 184. Eleg. XX. v. 8. & 11. *Huic tu, sive leges*, — *Nympharum semper cupidas defende rapinas*.] Pocchus habet: *Hunc tu, sive leges* — *Nympharum semper cupidis defende rapinis*.

Pag. 185. Eleg. XX. v. 13. *Ne tibi sit duras montes, & torrida saxa* col. b. post haec, *edd. vetustioribus*, adde:] quod Francio etiam videbatur simplicius.

Ibid. ad eund. v. 13. post lacus sequuntur. adde:] eum vide in notis ad h. l. & ad Paneg. Vet. pag. 309.

Pag.

Pag. 188. Eleg. XX. v. 26. *Hunc super & Zetes, hunc super & Calais* col. a. post haec verba, *tibi adde pennas*, adde:] Oppianus II. Cynege. 623. Παῖδες Βορρῶν Ζήτης Καλαῖς τε. ubi de his Boreae filiis, ex raptu Orythiae natis, vide Rittersh.

Ibid. Eleg. XX. v. 27. *Oscula suspensis instabant carpere plumis*, post haec, *adventur Bruchusius* adde:] & sic Francius.

Pag. 189. Eleg. XX. v. 31. *Jam Pandioniae cessat genus Orithyiae:]* Orithyian a Borea raptam ad Ilium fluv. tradit Paus. Lib. I. c. 19. vid. Inscr. insignis columnae, Herculis aëta continentem, apud Donium Cl I. pag. 34.

Pag. 193. Eleg. XX. v. 44. & seqq. *Innixus dextro plena trahens humero.*] Hic ego non diffiteor elegantissimam esse N. Heinii correctionem, dignamque videri, quae a Propertio fuerit profecta: tantum non formulae locum habet apud Latinos, *humero exserto*, qua in locutione illustranda omnium diligentiam superavit Jos. Wasse ad Sallust. B. C. p. 133. 134, quamobrem facile patior, venustum hoc perspicacis ingenii specimen in notis extare; verum, ut e vestigio in ipsum Propertium inferatur, renuit negitatque Sabellus: neque enim vulgata lectio, a qua nulli codices dissident, tam videtur inepta, tam omni commodo sensu destituta, ut ex occupatis injuriis sedibus supposititii foetus more exturbari debeat: nam quid in istis, quaeso, vel Propertium vel Latinam linguam dedecet,

Innixus dextro plena trahens humero.

scilicet hoc Propertio negabimus, ut *humerum* pro brachio ponat: ego sane nihil a sua libertate, quae tantopere placet, alienum fecisse puto; deinde Apollonium in oculis habuisse, cum haec pangeret Propertius, vere Scaliger & Rutgersius observarunt: atqui Apollonius, quod nec Scaligerum praeterit, hic habet, *λέχρῃς ἐπὶ χρῆμα φθίς*. id autem significat, obliquo corpore proclinatus, altera manu ut inniteretur, altera, pone dextram, aquam bauriret: hunc proxi corporis, & in dextram partem inclinati habitum tam opportune praepingit vetus Propertii lectio, ut ego, haud secus ac Gronovius, acerrimus Latini sermonis judex, facile sim hoc Catone contentus. Eundem praestantissimum virum pepulit in sequentibus divina, me si roges, Rutgersii emendatio: Operae pretium erit, venustissime Vlaminge, ut sine molestia iudicium feras, ipsos versus adducere:

*Prolapsum leviter facili traxere liquore,
Tum sonitum, rapti corpore, fecit: Hyla,*

*Cui procul Alcides iterat; responsa sed illi
Nomen ab extremis fontibus aura refert.*

qui modum numerosque elegiaci apud Graecos metri habent exploratos, vix a se poterunt impetrare, quin in Rutgersii sententiam pedibus eant: transitus ille & *παρὲς βασις εἰς τὸν ἱπόμενον εἶχε* Hyla, cui procul Alcides iterat, prorsus genii Graeci, quem, ut ubique Propertius, sic isto praesertim in carmine aemulatur: vid. v. 26, 27. tum illud etiam percommode cadit, quod sonitum rapti corpore fecit, de sonitu prolantis in aquam Hylae intelligi debeat, cum alias exponere necesse habeant, clamorem dedit, vocem misit Hylas: quod, quantumcumque magnus Gronovius contendat, non perficiet, quin durum videatur, & abhorrens: non adeo Propertii vena exaruerat, ut, hoc si voluisset dicere, verbis non multo magis propriis & accommodatioribus expressisset: porro quantum in illo venustatis: *responsa nomen refert*, figura vel inprimis Propertiana, de qua post plura nobis erunt dicenda: Herculi iteranti, *Hyla, Hyla*, Echo nihil aliud resonat, & responsi vice refert, quam id ipsum nomen, Hyla, Hyla. Ego causam dicere non nolui, cur Rutgersiana correctio, ipsa mutationis facilitate commendabilis, mihi mirifice arrideret: quod si quis ab opinione mea discedere, vulgataeque lectioni subscribere maluerit, nullus equidem intercedo, quippe qui certum habeam, gustu quodam in percipiendis Veterum elegantis exercitato haec talia potius dijudicari, quam conquisitis studiose argumentis. HEMSTERHUS.

Pag. 196. Eleg. XX. v. 49. *Cui procul Alcides iterat responsa:* col. a. post haec verba, *fontibus aura refert.* adde:] & hinc ab Hercule frustra Hylam toties clamante venit Graecorum proverbium *Ἥλας κρυγάζει*, de quo vide Proverbia, ex Suida collecta, Cent. XIII. 77. & XIV. 7.

ELEG. XXII.

Pag. 199. Eleg. XXII. v. 3. *Si Perusina tibi patriae sunt nota sepulcrat* col. d. post haec, *Epod. IX. v. 26.* adde:] sic Cannas tumulum Hesperiae dixit Silius Italicus Lib. I. 50. ubi vid. Drakenb.

Pag. 199. v. 6. *Sis mihi praecipuas pulvis Etrusca dolor.* col. b. post haec verba, *Anthol. Lat. pag. 32. & 147.* adde:] & Lambin. ad Lucret. IV. 924. pro, *Sis Ferrarii liber habet, Quae.*

CCCCC 2

Pag.

Pag. 200. v. 10. *Me genuit, terris fertilis uberibus.* col. b. post haec, *retulit uberes*, adde:] vid. Dorleans ad Tacitum pag. 144.

A D L I B. II.

E L E G. I.

Pag. 201. v. 3. *Non haec Calliope, non haec mihi dicit Apollo,* col. a. post haec, *repudiatum fuerit*, adde:] & hanc lectionem, *dicit*, adstruit Cl. Schraderus cap. V. Emend. loco Boëthii Phil. I. M. 13. *Ecce mihi lacerae dicant scribenda Camenae.*

Pag. 202. Eleg. I. v. 3. *Sive illam Cois fulgentem incedere totis,* col. b. post haec, *cod. Vossiano*, adde:] & Livineji Vaticano.

Pag. 203. Eleg. I. v. 7. *Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos.*] V. Huetii notas ad Anthol. Gr. pag. 45.

Pag. 203. Eleg. I. v. 9. *Sive lyrae carmen digitis percurrit eburnis,*] *lyra* legendum: Ovidius ab ipso Broukhussio adductus: Dum ferit Ausonia carmina culta lyra. Mox si regat scriptum foret, ego quidem illud premit minime desiderarem, infra Eleg. 25, 80. Graeci *χῆρα ἰσιβάλλειν* & *χρησθεῖς* vocant: Saepius Antemon apud Athen. XIV. p. 637. HEMSTERH.

Pag. 204. ad eund. v. 9. col. b. post haec, *potius dicuntur.* vide. adde:] Bentlej. ad Horat. Lib. I. od. 13. 2. & Cuningham. Anim. ad Horat. Bentlej. cap. XIV. p. 249. & seqq.

Pag. 204. Eleg. I. vs. 10, *Miramur, faciles ut premit arte manus* in not. col. b. post haec, *Anth. Lat. p. 709.* adde:] & plura de hoc loco apud Struchmeyer. Animadv. Critic. Lib. II. cap. 1. p. 88-90. qui legebat.

Sive lyra carmen digitis percussit eburnis, Miramur faciles ut regat arte manus.

adde Cl. Schrad. Emend. p. 114. & 114.

Pag. 206. Eleg. I. vs. 19. *Non Ossan Olympo inpositum, ut coelo Pelion esset iter,* in not. col. a. post haec verba, *pro ad coelum.* adde:] v. ad Valer. Fl. I. 565. *durum vobis iter & grave coeli Institui.* ubi & in aliis, *coelo.*

Pag. 207. Eleg. I. v. 28. *Aut canerem Siciliae classica bella fugae.*] vid. Rutgers. I. Var. Lect. cap. 15. pag. 65.

Pag. 208. Eleg. I. v. 31. *Aut canerem Aegyptum & Nilum, quum trahas in urbem &c.* in not. col. a. post haec, *lentior ibat aquis.* adde:] metrum Cl. Schraderus Emend. p. 115. tra-

jectis oculis legit:

*Aut Ptolemaeae litora capta Phari.
Et canerem Aegyptum & Nilum.*

ne Aegyptus a Pharo disjungatur.

Ibid. Eleg. I. v. 34. Aethiæque in Sacra currere rostra via. adde:] *Aethiæ in Sacra* male adfert D'Orleans ad Tacit. p. 191.

Pag. 209. Eleg. I. vs. 37. *Thesæus infernis, Superis testatur Achilles, Hic Ixioniden,* in not. col. a. post haec, *locis intellexisse*, adde:] forte cogitabat illud Virgilii VI. Aen. 781. de Romulo,

Et pater ipse suo Superum jam signat honore.

& in eadem sententia fuisse videtur Muretus, qui notat, *Achillem ad Superos propter virtutem evectum esse.* Sed *superare* &c.

Ibid. Eleg. I. v. 40. Intonet angusto pectore Callimachus, in not. col. b. post haec, *meoque primo.* adde:] licet id retinendum censuerit Ayrmanus.

Pag. 210. Eleg. I. vs. 42. *Caesaris in Phrygiis condere nomen avos.* in not. col. b. post haec, *ab hac loco aliena sunt,* adde:] nam apud Horatium Lib. II. Epist. I. 16. meliori jure *numen* recepit, & multis exemplis adstruxit Bentlejus, ubi *numen* de vivente adhuc Augusto dicitur. vide. etiam Oudend. ad Lucan. VII. 459. Sed *condere* &c.

Pag. 211. Eleg. I. vs. 46. *Qua pote, quisque in ea conterat ante diem.* in not. col. b. post haec; pag. 215. - 218. adde:] & Cel. Valkenarium in diatrib. ad Euripid. Fragment. Dramat. perdit. cap. VIII. frag. 76.

Ibid. Eleg. I. vs. 47. Latus in amore mori, laus altera, si datur uno Possè frui &c. post haec, *altero in uno.* adde:] in sequentibus autem versibus hujus & aliarum Elegiarum, ipsisque Elegiis retinendum esse antiquum veterum editionum ordinem censebat Ayrmanus.

Pag. 211. Eleg. I. v. 49 & 50.

*His saltem ut tenear jam finibus: aut mihi si quis
Venerit alter amor, acrius ut moriar.]*

pro, saltem Fr. Puccius legendum conjecit, *pretor*, quod agnoscit quoque Pocchus; in fine autem longi versus pro si Puccius emendaverat ne, atque ita legere jubet Pocchus & Ferrarius.

Ibid. Eleg. I. vs. 60. Solus amor morbi non amat artificem. in not. col. b. post haec, *non amat artificem.* adde:] conf. Cl. Schrad. Emend. c. VI. p. 117.

Ibid.

Ibid. Eleg. I. ad eund. v. 60. post haec verba, *Facere pulvillo amant.* adde:] vide Bentlej. ad Lib. I. Sat. 4. 87. & ad Lib. I. Epist. 14. 9.

Pag. 213. Eleg. I. v. 61. *Tarda Philoetae sanavit crura Machaon:*] vid. Ovid. V. Trist. 2. 13.

Ibid. Eleg. I. vs. 62. *Phoenicis Chiron lumina Phillyrides.* lin. ult. post haec verba, & D'Orvill. secundo. adde:] vide Valkenar. Diatrib. ad Eurip. Fragm. C. XXIV. p. 268.

Pag. 214. Eleg. I. v. 63.

Et Deus exstinctum Creffis Epidaurius herbis Restituit patriis Androgeona focis.]

ad hos versus notatur in libro Ferrarii: Alius sic ex cod. vet.

Fertur & exstinctum Creffis Epidaurius herbis. Hippolytum patriis restituisse focis.

Pag. 215. Eleg. I. v. 69. *Dolia virgineis idem ille repleverit urnis*] ulnis, habet Pocchus.

Pag. 217. Eleg. I. vs. 83. *Maecenas, nostra spes invidiosa juventae,* in not. col. a. post haec verba, *flagret nostra juvenus.* adde:] sic nostri pro Romanis saepe, vide Bentlej. ad Horat. III. 6. 10.

ELEG. II.

Pag. 221. v. 11. *Ac veluti primo taurus de- tractat aratro* &c.] Horat. II. od. 5.

Nondum subacta ferre jugum valet

Cervice, nondum munia comparis

Aequare, nec tauri ruentis

In Venerem tolerare pondus.

Ibid. Eleg. II. ad eund. v. 11. in not. col. b. post haec, Lib. I. Sylv. 2. 45. adde:] his autem versibus Guyetus illustrat illa Terentii Heaut. V. 5. v. 14. *haec, dum incipias, gravia sunt, dumque ignores: ubi cognorís, facilia.*

Pag. 222. Eleg. II. v. 14. *Dehinc domiti post haec aequa & iniqua ferunt.*] de voce dehinc in unam syllabam contracta vide Bentl. ad Horat. Epod. XVI. v. 65.

Pag. 223. Eleg. II. v. 20. *Lilia non domina sint magis alba mea.*] Puccius emendaverat, *domina ut sint,* & hoc Pocchus suppeditat.

Pag. 224. Eleg. II. v. 25. *Nec si qua Arabio lucet bombyce puella,*] Puccius restituit: *Nec si quando Araba lucet bombyce puella,* eandemque scripturam adnotat Pocchus.

Pag. 225. Eleg. II. vs. 29. *Et quantum, Aeo- lio quum tentat carmina plestro* col. b. post haec, verba, adstruebat loco Claudiani. adde:] Epithal. Honor. v. 235.

Pag. 228. Eleg. II. v. 35 & 36.

Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus Aureus argutum sternuit omen amor.]

fratris tui membranae, *Non tibi* &c. *Aridus a- fertuit*, quod & Scaliger ex suo codice notavit sine interrogatione. primum non dubito, quin legi debeat, *Nam tibi nascenti* &c. illo usu particulae perquam eleganti: nihil est mirum, tantis te dotibus tamque egregiis excellere, *nam tibi nascenti sternuit omen Amor*: deinde non dissimulo, haud paulo mihi meliorem videri vulgata lectionem illam, quam Pontanus ex Macrobio concinnatam rationibus haud poenitendis fulcivit: Epitheton illud *aureus*, quantumcunque metalli pretiosissimi titulo praefulgeat, si cum altero comparetur, hic certe longe deterius est: etenim ad sententiam poetæ juvandam nihil habet praecipui, cum contra *Candidus* non nudum quoddam ac gravis sonorum sit epitheton, verum opportune significet Amorem faventem ac propitium, quod quam suo loco sit positum, ubi fausti ominis sit mentio, non est cur multis porro non me praeterit, quam interpretationem recipiat *argutum omen*. Sed hoc equidem contendo, argutius hic poni & multo venustius, *augustum omen*: considera quæso, sequentia, *Haec tibi contulerunt coelestia munera Divi* &c. jam me verum dixisse fateberis: istae dotes tantae in Cynthiam ab ipsi Diis collatae, neque humani partus dona, merebantur profecto *augustum omen*. ceterum quem saepe solet, expressit Noster. Eid. VII 96.

Συγχίδα μιν Ἐρωτες ἐπίπταται. —

ibique mox sequitur:

Ἐσθλὸς ἀνὴρ μὲν Ἀριστὶς, ὃν οὐδὲ κιν αὐτὸς ἀείδω

Φοῖβος δὲν φόρμυγγι παρὰ τριπόδισσι μεγάροισι.

quod tu cum istis compone, *Par Aganippæae ludere docta lyrae.* Eid. XVIII, 16.

Ὅλβιε γαμβρ', ἀγαθὸς τις ἐπίπταται ἱρχομένη τῇ Εἰς Σπάρταν.

ubi mirifice positum *ἀγαθὸς τις*, sive cum D. Heinsio capias *ἀγαθὸν δαίμονα*, sive, quod mihi potius probatur, virum probum & *δαίμονα* cu-

CCCCC 3

jus ministerio Dii non nolint omen alicui faustum significare. HEMSTERHUS.

Pag. 228. Eleg. II. ad eund. vs. 35. *Num tibi nascenti primis mea vita, diebus, Aureus argutum sternuit omen amor.* in not. col. a. post haec verba, Guyetus, *Quam tibi*. adde; *Nam tibi*, Ayrmannus. *nascenti*, Wopkenius Obs. Miscell. Tom. X. p. 48.

Ibid. ad eund. v. 36. vid. Cl. Schraderi Emend. p. 120.

Pag. 230. Eleg. II. vs. 39. *Gloria Romanis una es tu nata puellis: Romano accumbes prima puella Jovi.* in not. col. b. post haec, *probare non possum*, adde: nihil emendandum, & *Romano loco* per Hypallagen pro *Romana accumbat primo puella loco*, vel *Romano toro*, legendum censet Struchtmeijerus Anim. Crit. Lib. II. cap. I. pag. 92.

Pag. 232. Eleg. II. v. 43. *Hac ego nunc mirer si flagret nostra juvenus?* Puccius correxuit: *Hanc ego, nunc mirer, si flagret nostra juvenus?* quod etiam Pocchus agnoscit, & confirmat ipse Propertius Lib. I. Eleg. XIII. v. 23. *Nec sic coelestem flagrans amor Herculis Helen, vide* Forcellin. Lexic. Latin.

Pag. 233. Eleg. II. vs. 49. & 50.

Digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles, Vel Priamo belli causa probanda fuit.

Propertius aliorum commentis foedatus, cui, si veterem lectionem (*Vel Priamus*) servamus, ingenii sui sententiaeque ratio multo melius constat: miratus fuerat, cur puellae forma Europam, Asiamque lento bello collisisset: nunc adhibita in consiliam Cynthiae pulchritudine, Paridem ac Menelaum juxta pro sapientibus habet, hunc, quia raptam Helenam reposcebat, illum, quia reddere negabat: & sane facies istiusmodi digna, pro qua tum Achilles, Graecorum, qui ex Europa venerant, omnium fortissimus, tum Priamus, florentissimus in Asia Imperii Rex, obirent, causa belli justa & probanda. quid videtur? Satinne haec concinne cohaerent? an etiam nunc praeposterae liberalitatis & aliena Propertio donantis causam esse probandam existimabis? Passeratius a vero parum abfuit. HEMSTERHUS.

Pag. 234. Eleg. II. v. 52. *Hic dominam exemplo ponat in arte meam.* in not. col. a. post haec verba, *in deliciis*, adde:] & Salmast. ad Hist. Aug. pag. 32. qui *inonte* pro *ante* capit.

Ibid. Eleg. II. v. 53. *Sive illam Hesperis, sive illam ostendat Eols.* in not. col. b. post haec

verba, — *forma secunda redit*, adde:] eo tendebat, etiam Janus Doufa Pater, quum in fronte editionis Canteri Plantiniana adscriberet, se acumen hujus sententiae Propertianae ad hunc modum constituere maluisse. *Cur haec in terris species divina moratur? pro facies humana.*

Pag. 235. Eleg. II. v. 56. *Jupiter, ignore pristina furta tua.* in not. col. a. post haec, *scripserit audet*, adde:] *imploro* conjecit Eldikius.

Ibid. Eleg. II. v. 58. *Corpore, & incedis vel Jove digna soror.* post haec verba, *ubi vide Gellium*, adde:] & Cl. Schraderum in Anim. ad Musaeum, cap. VII. pag. 171.

Pag. 237. Eleg. II. v. 63. *Mercurio & sanctis fertur Boebeiis undis Virgineum Brimo composuisse latus.* in not. col. a. post haec verba; Sylv. 2. 109. adde:] sed *Sais* fuit nomen ipsius oppidi in Aegypto, in quo quidem colebatur Minerva, non sub nomine *Saidis*, sed *Neithae*, ut docuit Jablonski in Pantheo Aegyptiaco Lib. I. cap. 3. errarunt igitur, qui hic *Saidis* nomen Minervae obtruserunt.

Ibid. Eleg. II. ad eund. v. 63. col. b. post haec pag. 666. *Ed. Almelov.* adde:] sic *Offsae rupes*, ab hoc monte *Offa*, Lucano VII. 483. ubi alii *Oetaeae*.

Pag. 238. Eleg. II. v. 67. *Hanc utinam faciem nolis mutare vetustas.* in not. col. b. post haec verba, *nil nisi nomen retineo*, adde:] vide Steph. Stephan. ad Saxon. Gramin. Lib. VI. Hist. Danic. p. 149.

Pag. 239. Eleg. II. v. 68. *Et si Cumaeae saecula vatis aget.* in not. col. a. post haec verba, *tu quoque Delphobem*, adde:] hinc *Sibylla* pro muliere valde annosa, & *Sibylla vivacior* proverbii vicem obtinet. vid. Brodaeum ad Lib. III. Anth. Graec. Tit. XII. N. 18. p. 331.

ELEG. III.

Pag. 239. Eleg. III. *Multa prius dominae &c.* in not. col. b. post verba, *confusionis vitandae causa*, adde:] de hujus loci connexione vide & Cl. Schrad. Emend. p. 119.

Pag. 241. Eleg. III. v. 7. *Nam cui non ego sum fallaci praemia vati,* col. b. post haec verba, *somnia versat anus*, adde:] & hoc firmatur alio Martialis loco ex Lib. XI. Ep. 50. *Expict ut somnos garrula saga tuos.*

Pag. 241. Eleg. III. v. 12. *Quid tibi tam parvilitoris unda nocet?* pro *tam* Puccius emendavit, *jam*.

ELLE.

ELEG. IV.

Pag. 244. Eleg. IV. v. 4. *Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus eris.* in not. col. b. post haec verba, alio *trajice tela tua.* adde:] quem locum imitatus est Strozza filius, Lib. I. Amor. ubi loquitur Cupido pag. 64. b. ed. Ald.

Haec olim memorare dabo, nec parva sequetur Gloria; nunc allo te mea tela vocant.

Pag. 245. Eleg. IV. v. 9. *Nunc est ira recens; nunc est discedere tempus.* in not. col. b. post haec verba, *merito inprobat Broukhufius.* adde:] Cl. Schrader. Emend. p. 118.

Pag. 246. Eleg. IV. v. 21. *Nec tibi perjure scindam de corpore vestem.* in not. col. b. post haec verba; in *Woff.* quarto. adde:] quod probat Cl. Schrad. Emend. p. 121.

Pag. 247. Eleg. IV. v. 26. *Cujus non hederas circumferere capus.* in not. col. b. post haec verba, *hederas sequaces.* adde:] quod imitatus est Macrobius Lib. I. Saturn. cap. 19. de Bacchi simulacro: *quum thyrsus tenet, quid aliud quam latevis telum gerit, ejus mucro hedera lambente protegitur.*

ELEG. V.

Pag. 250. Eleg. V. v. 5. *Nec quas deletas potuit componere Thebas.* in not. col. a. post haec verba, *quam disjettas,* adde:] idem Schraderus videtur voluit malle ex codice Vulpil Bononiensi, quam potuit.

Ibid. El. V. ad eund. v. 5. col. b. post haec verba, *Ep. 4. vide &*, adde:] Coel. Rhodigin. Lib. XIV. Lect. Antiq. cap. 15. &.

Ibid. Eleg. V. v. 5. *Oscula ne desint, qui tibi jure ferant.* post haec, *occasiones pelle&us.* adde:] vide Patruj notas ad vitam Tiberij cap. 34.

Pag. 253. Eleg. V. v. 17. *Templa Pudicitiae quid opus statuisset puellis?* in not. col. a. post haec. de Pudicitiae templis, adde:] V. Tristan. T. I. Comm. p. 437.

Pag. 255. Eleg. V. v. 26. *Tum paries nullo crimine pictus erat.* in not. col. a. post haec, *viminetus erat.* adde:] de istis tabellis vel picturis, turpia amorum schemata exhibentibus, vide Spanheim. Tom. II. de Praest. & Us. Num. pag. 522. seq.

ELEG. VI.

Pag. 259. Eleg. VI. v. 8. *Quam possem nuptae perdere amore faces.* col. a. post haec verba, Heinsius in *adversariis*, adde:] in Not. pag. 239.

Ibid. ad v. 9. *Anne ego transirem tua limina clausa maritus:* post haec, *libri sui margine,* adde:] quod firmari potest ex illis, quae notat Bentlejus ad Horat. Lib. I. od. 12. 35.

Pag. 259. Eleg. VI. v. 11. *Ah mea tum quales caneret tibi tibia somnos,* N. Heinsius intervenit, ne veterem & plane venustam lectionem hic legeremus; nimis eum certe fastidiosum esse oportet, cui distichon illud non sapiat:

Ahmeatum quales caneret tibi, Cynthia, somnos, Tibia, funesta tristior illa tuba.

Tu caneret praegnantem potestate cape, canendo faceret & concillaret, cujus generis exemplorum ingens apud utriusque linguae Scriptores est copia. Tum in hoc *ad9* vehementius exprimendo ipsius Cynthiae nomen tam concinne poni, ut, si sustuleris, magna venustatis pars intereat, quis non animadvertit? *HEMSTERBUS.*

Pag. 261. Eleg. VI. v. 15.

Quod si Romanae comitarent castra puellae, Non mihi sat magnus Castoris iret equus.

Paulo etiam post v. 15. Scaligeri correctionem, Heinfsianae antepone non vereor; quippe quae aptius prioribus versiculis jungatur, & sententiam rotundiores efficiat: supra conditionem est meae sortis gnatos praebere patriis triumphis; de nostro sanguine miles nullus in castra mittetur: quod si Romanae puellae castra frequentarent, Non mihi sat magnus &c. Experire jam, si placet, an aequae commode sensus in Heinfsiana lectione procedat. Nec nulla est pristina lectionem defendendi facultas, dummodo comitarent scribatur, ut vera castra Propertius opponat umbratili Amoris militiae; nam Passeratij in contrarium plane partem abeuntis opinio abhorret: sed hac quidem in re, quoniam ipse mihi dissi&do; contendere non lubet. Ceterum, quin ad L. Juliam haec Elegia pertineat, nulla superfit amplius dubitandi ratio, eruditissima perfecit viri consultissimi J. G. Heineccij cura; is idem versiculum illum *Uxor me nunquam* &c. contra quam vulgus interpretum capere solet, peracute exponit laudatissimi operis p. 47. quae verba quin hic exscriberem, praeterire non potui. *HEMSTERBUS.*

Eleg.

ELEG. VII.

Pag. 264. Eleg. VII. v. 7. *Hic olim ignaros luctus populavit Achivos*, in not. col. b. post haec verba *sibi constat*, *honestum*, adde:] Seneca Lib. I. de Clem. 19. *Noluit illum natura nec saevum esse, nec ultionem magno constantem petere.*

Pag. 265. Eleg. VII. v. 17. *Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles* col. t. post haec verba, *repetita per arma est*, adde:] *abducere enim proprium hac in re verbum esse*, docet Graevius ad Cl. V. Yerr. c. 13 p. 321.

Pag. 266 Eleg. VII. v. 19. *Viderat ille fugas, fractos in litore Achivos*] Memorantur Codices, qui praeferant, *Viderat ille Phrygas* &c. hoc filo ad Propertianam manum perveniri posse existimo: Tu etiam atque etiam considera, hic versiculus an felicissimâ Poëtae nostri venâ sit indignus:

Viderat ille Phrygas, fractis, in litore, Achivis.

Fervere & Hectorâ Dorica castra face.

conf. N. Heins. ad Ovid Her. I. 42. sane, quid Achilli, heroï præferoci, magis intolerandum videri potest, quain, fractis Achivis, Phrygas, navium stationi imminentes in litore conspiceret: istos tamen hostiles insultus & furentis Hectoris faces generosus animus ut impune transmitteret, ereptâ Briseidis dolor imperavit. HEMSTERHUS.

Ibid. Eleg. VII. ad eund. v. 19. Cl. Wassenbergio non secus ac Fruterio simplicitate sui se commendabat: *fuga fractor.* quod comparabat cum Virgiliano XII. 1.

Turnus ut infractos adverso Marte Latinos Defecisse videt.

& cum Homeri loco Iliad. 300-370. unde haec sumta sunt.

Pag. 267. Eleg. VII. v. 21. *Viderat informem multa Patroclon arena.* in not. col. a. post haec verba, vide illic notas, adde:] Silius Ital. IV. 241. *Ictu quadrupedis fulva porrectus arena.*

Ibid. ad eund. v. 21 post haec; Lib. II. Sat. 2. 112. adde:] idem apud Lucan. Lib. VIII. 442. *si regna times porrecta sub Aëtro pro projecta.*

Pag. 268 El. VII. v. 27 *Inferior multo quum sim vel matre, vel armis.* in not. col. a. post haec verba; *multum in D'Orvill. adde:]* quod non penitus rejiciendum, quia saepe *multum* comparativis adicitur pro multo vid. J. Vorst. ad Sulpic. Sev. Lib. I. c. 7. pag. 23.

Pag. 270. Eleg. VII. v. 41. *Penelope poterat bis denos salva per annos.* col. a. post haec verba, *conjecerat Marklandus*, adde:] eandem lectionem variantem notaverat etiam Latin. Latinus, mo-nente Cl. Schradero.

Pag. 271. Eleg. VII. v. 51. *Foedavitque comas, & tanti corpus Achillei.*] Siccavitque habet etiam Ferrarii liber. ceterum in initio notae pro, *Siccavitque comas*, lege, *Siccavitque comis.*

Ibid. Eleg. VII. v. 58 *Quum tibi nec Peleus aderat, nec caerulea mater*, in not. col. a. post haec, *quod & Guyeto placebat*, adde:] & Douzâ & Cl. Schradero Emenrl. p. 123.

Pag. 272. Eleg. VII. v. 59 *Quin etiam multo duxisti pocula risu.*] *ducere pocula* pro haurire, frequens. v. Ovid. ad Lucan. IV. 199.

Pag. 273. Eleg. VII. v. 63. *Haec mihi vota tuum propter suscepta salutem*, in not. col. b. post, *utitur ille meis*, adde:] & sic eleganter pro pſittaco suo aegrotante vota suscepisse Corinnam fingit Ovidius II. Am. El. 6. 43

Quid referam timidæ pro te pia vota puellæ, Vota. procelloso per mare raptâ Noto

Pag. 275. Eleg. VII. v. 69. *Sed vobis facile est verba & componere fraudes.* in not. col. a. post haec verba, *simulata pare*, ubi vide. adde:] sic *vultus componere famae* Tibullo IV. 7. 9.

Ibid. Eleg. VII. ad eund. vers. post haec, *quem vide p. 179 adde:]* illustrat hoc dictum de feminis Coelius Rhodiginus Lib. XIV. Lect. Antiq. cap. 14.

Pag. 275. Eleg. VII. v. 71. & seqq.

Non sic incerto mutantur flamine fyrtes, Nec folia hyberno tam tremefacta. Nato; Quam cito foeninea non constat foedus in ira, Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.]

pulchre hinc imitationis, sed variata comparatione, colorem defunxit Livinus Meyerus Lib. II. de Ira pag. 54.

Non magis adparat variata coloribus Iris, Solis ab adversis cum rubet arcus equis: Quam varie dubia facies mutatur in ira, Formaque diversas accipit una notas.

Pag. 277. Eleg. VII. v. 85. *Et sua cum miseræ commiscuit ossa puellæ*, in not. col. b. post haec verba, *pro puellæ ossibus* adde:] ut in Infer. antiqua apud Gruter. p. dccxv. 10.

OSSA MEA IN ARAM MIXTA CVM FILIAE (nempe OSSIBVS) VNA REQUIESCVNT.

Pag.

Pag. 278 Eleg. VII. v. 91. *Sidera sunt testes & matutina pruina* &c. usque ad finem Elegiae.] Hos versus alieno loco positos, vel singulare carmen constituere censet Cl. Wakkerus in Amoen. Liter. cap. XII. p. 76. separatam Elegiam, e quatuor tantum distichis constantem, fuisse vix opinor, sed non incommode adjici posse ad finem Elegiae XIII. hujus Libri.

E L E G. VIII.

Pag. 281. Eleg. VIII. v. 16. *Piærides, magni erit oris opus.*] erat, quod Broukhufius edidit, minime respondet vicinis; requirebatur enim est; Propertius autem, ni fallor, dederat — magni nunc eat oris opus. sic L. III. l. 8.

Exauius tenui pumice versus eat.

E L E G. IX.

Pag. 288. Eleg. IX. v. 5. *Fecit & humano corde volare Deum.* in not. col. a. post haec; ἀνθρωπίνῳ. adde:] quod tamen melius expressum iri judicabat Eldikius, si legeretur:

Fecit & humano hic ore volare Deum.

Pag. 290. Eleg. IX. v. 8. *Si pudor est, alio trojice tela tua.*] simili colore in Meleagri Epigr. 108. in fin. ad Cupidinem,

Ἄλλ' ἴσ' ὁ δυσκίνητος λαβὼν δ' ἐπὶ πύφῃ παύειλα,
Ἐκπίπτει ταχὺς εἰς ἱέρους πτέρυγας.

id est Grotio interprete,

*Jam restator tibi: pedibus talaria nece,
Inque alios alas plaudere disce tuas.*

Pag. 291 Eleg. IX. v. 21. *Quam si perdidideris, quis erit qui talia cantet?*] Puccius substituit, prodideris.

Ibid. Eleg. IX. v. 23. *Quae cadut & digitos & lumina nigra puellae,*] pro *Quae* Puccius corrigit *Quum*; Pocchus autem habet variantes lectiones, *qui*, & in sequenti pentametro *canat*, vel etiam *quum*.

E L E G. X.

Pag. 295. Eleg. X. v. 17. *Quandocunque igitur nostros nox claudet ocellos.*] Jam summo pere mirari subit, usquam ab Heinio discessisse Broukhufium: quid, quaeso, causae dicet, cur *mors* mutandum videatur in *nox*? immo, se-

quitur statim apud Nostrium:

Nec sit in Atalico mors mea nixa toro.

unde liquet, probam & veram esse Heinii correctionem: ea lex si statuatur, ut intra quintum sextumque versum in Poëtis idem vocabulum recurrere non debeat, quantum adhuc Criticis laboris est exhaustiendum: non jam loquor de hoc artificioso repetitionum genere, a quo sapientius tota sententiae venustas ac vigor pendet. Sed plane retinendum *mors*, quod tanto suavius est, quia mors apud Poëtas non raro personam gerit: vide modo Euripideam Alcestidem. Perro haec cum superioribus incommode satis cohaerere Broukhufio libens adsentior: verum quem in locum opportuniorem migrare debeant, nunc subtilius anquirere supersedebo, ne iusto longior tibi fabulam contexam, & hac epistolari libertate abuti videar: illud autem, quod in propinquo positum est, monere non gravabor, sedecim praecedentes versus si priori Elegiae connectantur, nihil fore omnino, quod ad elegantiam carminis desiderari queat. HEMSTERHUS.

Pag. 296. Eleg. X. ad eund. v. 17. *Quandocunque igitur nostros nox claudet ocellos*, col. b. post haec verba, & *ordini restituenda*, adde:] ab Hemsterhusio in diversa etiam abie Cl. Schrad. Emend. p. 126.

Pag. 297. Eleg. X. v. 19. *Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa*, col. a. post haec, *plura dabunt*, adde:] Lipsius Lib. I. Elect. cap. 29.

Pag. 298. Eleg. X. v. 25. *Sat mea sat magna est si tres sint pompa libelli:*] Puccius in margine exemplaris legendum conjiciebat: *Sat sit magna mei si tres sint pompa libelli.*

Pag. 300. Eleg. X. v. 39. *Tu quoque, si quando venies ad fata, memento Hoc iter ad lapides cana venire meos*, col. b. post haec, *secutis vetustiorib. edd.* adde:] & hanc lectionem exponit Behotius Lib. III. Apoph. 4. pag. 140.

Pag. 301. Eleg. X. ad eund. vers. 40. col. a. post haec, *ac lapides* &c. adde:] pro *lapides* malebat *manes* Eldikius.

Ibid. Eleg. X. ad eund. v. 40 post haec, *illic notavi*, adde:] frequenter enim adire solebant sepulcra eorum, quos in vita caros habuerant. vide Salmast. ad Capitolin. M. Aurel. Antonin. cap. 3. pag. 298. ubi *Hoc iter* etiam adfert.

Pag. 302. Eleg. X. v. 45. *Nam quo tam duibiae servetur spiritus horae?*] Puccius restituit *servatur*; Pocchus etiam ait: *leg. servatur.*

Pag. 302. ad v. 46. *Nestoris est visas post tria secla cinis.* col. b. post haec verba, *fata tria*. Ddddd

seclisenex, adde:] cum quo-Epigr. Graeco hunc Propertii locum etiam contulit Behot. Lib. III. Apoph. 10.

Pag. 303. Eleg. X. v. 47. *Quis tam longae-
vae meminisset fata senectae* &c.] formam emen-
dationis Heinſianae cui ſi habet noſter Lib. III.
El. VI. v. 9.

Cui nunc ſi qua data eſt fraudandae copia noſtis.

E L E G. XL

Pag. 306. Eleg. XI. v. 2. *Quum caderent
magnae Laomedontis ſpes*. col. b. poſt haec, *magni
Laomedontis ero*. adde:] ſic corrige apud Gunther.
Lib. IX. v. 350. & *magni metuebant Caesaris
iras*. non magnas.

Pag. 306. Eleg. XI. v. 5. *Nec ſic Electra,
ſalvum quum adſpexit Oreſten.* Nec non Electra,
Ferrarius adnotavit.

Pag. 309. Eleg. XI. v. 15. *Atque utinam non
tam ſero mihi nota fuiſſet Conditio*. cineri nunc
medicina datur. col. a. poſt haec, *ſoliditatis eſſe*
adde:] hinc emeritis etiam hoc in loco adſert
Rhodius in Lexico Scribon. pag. 407.

E L E G. XII.

Pag. 313. v. 2. *Leſtule, deliciis faſte beate
meis!* imitatus eſt Janus Secundus Lib. II. El.
8. init.

*Leſtule, qui domini lentum ſine compare dulci
Pondus habes, nullis conſcie deliciis.*

Ibid. col. a. poſt haec verba. *Ald. Rovill. &
Gryph.* adde:] quod probat Cl. Schrad. Emend.
p. 137.

Pag. 314. Eleg. XII. v. 9. col. b. *Quam multa
appoſita narramus verba lucerna?* adde:] narra-
mus, & paullo ante *mutamus*, pro *narravimus*
& *mutavimus*, exponit Guyetus ad Terent.
Adelp. III. 3. p. 221.

Pag. 315. Eleg. XII. v. 11. *Non juvat in coeco
Venerem corrumpere motu.* adde:] Huetium ad
Anthol. Graec. pag. 44. poſt ejus Poem.

Pag. 316. Eleg. XII. v. 22. *Viderit hoc, ſi
quam jam peperiffe pudet*. col. a. poſt haec, *dicit
Heinſius in notis p. 691.* adde:] Ayrmannus
Scaligeri emendationem ita diſtinguebat, *Viderit
hoc ſi quis, jam peperiffe putet.*

Pag. 317. Eleg. XII. v. 25. *Atque utinam hae-
rentes ſic nos vincere catena Velles.* adde:] *Venus
o vincere Eldikius ſuis ad me literis, ut El. ſeq.
v. 13. At tu nunc noſtro Venus o ſuccurre dolori.*
Mox dele verba: *illa Dea tentabat Cel. R. Venus
nempe.*

Pag. 318. Eleg. XII. v. 30. *Verus amor nul-
lum novit habere modum.* adde verſum poëtae
veteris *ex is ipſus, ſic ex ad ipſa.* vid. Rit-
tersh. ad Guntheri Ligur. Lib. VII. 333.
pag. 140.

Pag. 320. v. 41. & ſeqq. *Qualem ſi cuncti vel-
lent decurrere vitam, &c.* haec Propertiana pul-
cherrimis, ſed oppoſitis parodiis ad genium Pro-
pertii feliciter expreſſis, aemulati ſunt Arn. Dei-
nius & Lipſius. quem vid. lib. III. Antiq. Lect.
p. 163. 164.

Ibid. v. 42. *Et preſſi multo membra jacere
mero.* imitatus eſt Virgilium IX. Aen. 336.
— *multoque jacebat Membra deo viſus.*

Pag. 322. Eleg. XII. v. 48. *Laeſerunt nullos po-
cula noſtra Deos.* adde:] Martialis Lib. X. Ep. 48.

Nec facient quenquam pocula noſtra reum.

Tibull. I. 3. 52.

— non me perſuria terrent,
Non diſta in ſanctos impia verba Deos.

Pag. 324. Eleg. XII. v. 53. *Sic nobis qui nunc
magnum ſpiramus amantes*, col. a. poſt haec, *aliis-
que Edd. legatur*, adde:] & apud Alb. Eyb. in
Margarita Poëtic. cap. XIII. *magna loqui Tibul-
lo Lib. II. 6. 11. & Ovidio IX. Met. pudit modo
magna locutum.*

E L E G. XIII.

Pag. 331. Eleg. XIII. v. 34. *Nec tetigit cam-
pi, nec mea Muſa juvat.* col. a. poſt haec, & *mao
utroque*. adde:] & ſic ex duobus Palaenis legit
Gebhardus Lib. III. Crepund. cap. 20.

Pag. 333. Eleg. XIII. v. 42. *Ille, qua vicit,
conſtat arma manu.* adde:] vid. inſignem Rutili
locum Lib. I. Itin. 69 & ſeqq.

Mitigat armatas viſtrix Clementia vires,

Convenis in mores numen utrumque tuas.

Hinc tibi certandi bona parcendique voluptas,

Quos timuit, ſuperat, quos ſuperavit, amat.

Pag. 334. Eleg. XIII. v. 40. & 50. *Vidiſtis
moto ſonitus procurrere coelo? Fulminaque aethe-
ria diſſiluiſſe domo?* Melius Propertio fore
credidit Broukhuſius, ſi Heinſii lectionem reſti-
tueret, *moto procurrere coelo*: rationem audi.
Procurrero verbum eſt militare, tonitrua vero te-
la ſunt armati Jovis, argute ſane, nec tamen nimis
apte; nam in exemplis quidem agmina, cohortes
procurrunt, non tela, quod tamen oſtendi debebat,
ſi hac figurâ tonitrua, ſonituſve coeleſtes pro-
curre-

currere dici possent: miror equidem alteri verbo, *motum coelum*, eundem honorem non fuisse habitum, ut venustas ejus ab usu castrensi repeteretur; solet enim Broukhufius, quippe miles, hinc ductis translationibus mirifice delectari, iis etiam in locis, ubi haud inviti cultissimo Viro illius elegantiae gratiam fecissemus: vide modo, quae de vocabulo *deducere* notantur ad 11, 19, 45. Quod si liberalius forte, quam oporteat, concedam, satis castigata dici *tonitrua*, *fremitus praecurrere coelo*, nunquam tamen illius locutionis proprietatem a militum procursionibus derivatum ivero. At verum quam erat in propinquo positum: nam *percurrere* hac eadem in re auctores habet Lucretium & Virgilium, *procurrere* haecenus nullo: illi quidem, *magnum percurrunt murmura coelum*, & *igneae rima Percurrit nimbos*; Sed nihil omnino vetat, quo minus Latine dicas, *toto percurrunt murmura coelo*; vel illud Terentii docuerit; *continuo ad te properans percurro ad forum*: verum quid exemplis opus est in re clara? Tum illud mihi animadvertite, quam opportune & ad ipsam naturam *toto percurrere coelo* dicantur tonitrua, quorum murmur, si violentius intonuerit, revera per totam illam, quae nos cingit, aëris plagam devolvi videtur. Porro singularis quaedam virtus est in vocula *totus*, quae, dum universum aliquod complectitur, vehementiam significat, atque orationi nervos addit: multa suppetunt in hanc rem, sed Propertio solo contentus ero: I, 13, 15. *Vidi ego te toto vincum languescere collo*, & II, 2, 57. *& maxima toto Corpore*: eleganter enim corporis membris saepius adjungi solet, eamque formulam Veteribus debet Apul. Met. VIII. p. 203. *quadrupes toto tergo supinatus*: & IX. p. 217. *curso me proripio totis pedibus*. Noster II. 12. 28. de casto columbarum foedere:

Masculus, & totum femina conjugium.

quod tenellum ac molle jure merito tuetur Broukhufius adversus aliorum temeritatem: 13. 64. de Sisypho:

Difficile ut toto monte volutet onus.

III, 17. 14.

Quae voluit liquido tota subire Deo.

IV. 8, 51. *totas resupinat Cynthia valvas*. Si quis hoc in loco *motus* reponeret, is profecto jugularet illum, quem praepingit Propertius, furibundae Cynthiae, omnesque simul januas exultantis, impetum. eadem ratio prohibet, ne N.

Heinsium audiamus vs. 85.

Imperat, & totas iterum mutare lacernas.

is ad Petron p. 117. abstinere non potuit, quin vitii accusaret hanc *vulgatam* non tantum, sed omnium etiam Codicum lectionem, *refingeretque totas*: nos longe aliter arbitramur, & vim fieri probissimae scripturae censemus. Quin apud alios etiam pluribus in locis iniquas Criticorum manus haec vox fuit experta: simillima Sillii Italici verba III, 205.

*Te strages nemorum, te moto turbida coelo
Tempestas &c.*

Praetenduntur codd. mss. quorum tamen pauci mihi liceat servare vulgatum: *te toto turbida: tempestas utique toto coelo turbida concipi nequit*, quin omne, quae patet, coelum fuerit commotum. IV, 244.

*Ceu Geticus Boreas, totum cum sustulit imo,
Icarium fundo victor mare* —

ingeniosissimus Jer. Marklandus p. 51. *tortum* reponit, nec tristi nota configere veretur illud *totum*, ut ineptum & iners epitheton: bona verba, quaeso; mihi plane secus videretur: imo fundo totum mare tollere egregium est, & praecipua quadam virtute praeditum, eoque magis, quod *imo* accedat, praeterquam quod Virgilium imitetur Aen. I. 88.

*Incubere mari, totumque a sedibus imis
Una Eurysque Notusque ruunt* —

Sed & hic Marklandus, quamvis jam minus confidenter: iterum legerem *tortum*: deprecor juxta cum omni librorum copia hanc temeritatem. Hinc facile liquet, quae sit animi mei sententia de Lucani loco V, 600.

*Jam te tollente (Corum alloquitur,) furebat
Pontus, & in scopulos totas erexerat undas.*

ubi vir idem praestantissimus *tortas* legit. Pariter est retinendum in Silio XVI, 319.

Et toto prima emicuit vix ungula cornu:

Si Heinsianum, *moto cornu*, adsciscas, tota, me quidem judice, loci venustas intercidit. Nec melius eruditissimo Davissio successit in Cicerone de Nat. Deor. II. p. 192. & Manilio,

*Ejus & ipse manet religatus corpore toto:
— & toto mergentem corpore corpus
Explicat.*

quae mihi ex vero dicta tantopere placent, ut *torto* haud

D d d d d 2

haud invitus caream; neque enim, quia saepius torti serpentes dicantur, ideo his etiam in locis idem epitheton mox est ingerendum. Similis error N. Hensii in Claudiano I. in Rufin. 66.

Sic fata cruentum

Mugit, & tortos serpentum erexit hiatus:

Poëtae quidem licet tortos s. hiatus pro tortorum s. h. sed quanto nervosius, quod ante legebatur, totos s. e. hiatus; quantum rictu, latissime patente, hiare poterant: si Graecos in partes vocare animus esset, quibus solennia sunt ὄλοις τοῖς κύμασι, ἢ λῶν τῷ σῶματι, ἢ λῶν τῇ θάλασσῃ ἀναπαράσσει &c. certius haec confirmare in facili foret. Jam tu, credo, elegantissime Vlamingi, vulgatum illud toto non commutaveris Heiniano modo.

Quid porro commeruerat verbum defluisse, ut loco cedere cogeretur? fulmina nempe minus defiliunt aetherea domo, quam diffiliunt? imo rectissime defiliunt, quemadmodum.

Exiliuntque cavis elisi nubibus ignes.

apud Ovidium Metam. VI, 696. vid. ad Lib. VIII. 340. diffiliunt potius nubes ruptae, & divolsa capaxis moenia mundi: quod tamen non ita dico, ut poëtae licere non videatur hanc usurpare phrasin; sed defluisse hoc certe in loco vehementius esse contendo, & ad Propertii mentem magis appositum: videntur enim ad poënas, perjurio puellarum imponendas, in terram defilire, quo pertinet illud egregium:

Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.

Verum hic quidem major erat mutandi ratio; nam Codd. restitutae lectioni suffragantur. Sed ego tantam eorum auctoritatem non agnosco, quae adversus sententiae vim & concitatam poëtae cogitationem valere debeat: praeterquam quod librariorum inscitia saepius haec inter se verba commutentur: quod apud Ciceronem est in Miloniana c. 29. defluisset, Serv. ad Aen. III, 416. perperam adducit diffilisset: ita definire & diffilire, defringere & diffringere &c. in vetustis libris promiscue scribuntur. HEMSTERHUSIUS.

Pag. 336. Eleg. XIII. v. 57. Mentiri noxem, promissis ducere amantem, col. a. post haec, vide & supra ad El. VI. 21. adde:] eadem notione Graecis διὰ ψυγῆς poni docet G. d'Arnaud Animadv. Critic. cap. 31. pag. 175.

Pag. 337. v. 64. Difficile ut toto monte volutet onus. prono Eldikius, ut supra I. 3, 26.

Pag. 338. Eleg. XIII. v. 67. Quem modo felicem, invidia admirante, ferebant, col. a. post haec verba, adversante vel indignante. adde:] vel adlustrante, ut apud Silium Italicum VIII. 292. nigro adlustraverat ore Victorum invidiae. ubi vid. Drakenb.

Pag. 339. Eleg. XIII. v. 71. Nunc licet in trivis sicca requiescere Luna, col. b. post haec, silente recte rejicit. adde:] de Lunae lumine, quiescentibus gravi, exponit Behotius Lib. II. Apoph. 18.

ELEG. XIV.

Pag. 340. v. 6. Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.] vid. Gebhard. Lib. II. Crepuud. cap. 14.

Pag. 340. Eleg. XIV. v. 7. Quid si jam canis mea caneret annis.] Hoc, tam invenustum schema castigatis Broukhufii auribus ut satisfecerit? Scilicet, quo leviori culpa peccaret, praeiveras magnus Scaliger: at vitium hujus orationis sagacissimum illud Bentleji acumen non effugit ad Horat. II. Od. V. 13. qui rescribendum monet, canis aetas mea curreret annis: hoc et si sine controversia lectione vulgata multo sit accommodatius, haud tamen ita placer, ut persanatum esse locum in animum inducam: videtur ulcus aliquod inveteratum in recessu latere, quod nemo melius, si δούρατος πλάσῃ tentet, animique nervos intendant, quam ipse vir praestantissimus indagaverit. HEMSTERHUSIUS.

Ibid. ad eund. v. 7. col. b. post haec, aliisque vetustis Edd. adde:] quod ceteris lectionibus praefert Wakkerus in Amoen. Liter. cap. XII. pag. 78.

Pag. 34. Eleg. XIV. v. 12. Quam prius abjunctos sedula lavit equos. col. b. lin. 14. post haec, positum notens, adde:] vid. Pricaeum ad Apulej. Apolog. p. 28.

Pag. 342. Eleg. XIV. v. 17. Cui majora senis Tithoni gaudia vivi, col. b. post haec, Tam majora Livinejus, adde:] tam in notis ad h. l. quam ad Paneg. Vet. p. 345.

Ibid. Eleg. XIV. v. 18. Quam gravis amisso Memnone luctus erat.] de Memnone corrige locum Papias in Vocabulario, ubi legitur, Memnon Tithonis & Aurorae filius, rex Judaeorum fuit vel Aethiopiae. scribe, rex Indorum.

Pag. 343. Eleg. XIV. v. 24. Frater ego, & tibi sim filius unus ego.] fratris & filii nomina nequitiae obtexebant. de quo vid. Lips. Lib. II. Var. Lect. I. & quae notavi ad Anth. Lat. T. II. Scriver. Anecd. Philol. cap. V. Davis. ad Minuc. Fel. cap. 9.

Ibid. Eleg. XIV. v. 25. Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,] infectus Batavas Cl. Schraderus praef. ad Emend. p. XXVI.

Pag. 344. Eleg. XIV. v. 28. Tinxerit, idcirco coerulea forma bona est? Pinxerit. Cl. Wakkerus Amoen. Liter. cap. XII. p. 79.

Ibid. Eleg. XIV. v. 32. Quae mentita suae vertit inepta comas. col. b. post haec verba,

sed

sed nihil immutari praestiterit, adde:] & sensum loci, repudiata etiam Struchtmeyeri emendatione, bene ibidem exposuit Wakkerus.

Pag. 346. Eleg. XIV. v. 38. *Et terram rumor transiit & maria:]* Francii conjecturam, *transvolat*, firmare posset locus Ovidii VI. Fast. 527. *Rumor (ut est velox) agitat per volat alis.*

E L E G. XV.

Pag. 349. Eleg. XV. v. 12 *Et vitem docta parere falce comas.* col. a. post haec, *non immemor illustravis*, adde:] vid. & Bentlej. ad Lucan. lib. 269. ubi legit *docta gens aspera freno pro moto.*

Pag. 349. Eleg. XV. v. 14. *Hoedus ubi agrestes corruebat ante focos]* Pucius restituit; *corruebat.*

Pag. 350. Eleg. XV. v. 19. *Incipiam captare feras, & reddere pinu Cornua,* col. a. post haec verba, ad Catullum pag. 54. adde:] Jungerman. ad Longi Pastoral. Lib. II. pag. 212.

Ibid. ad eund. vers. 19. col. b. post haec, ad Gratii Cyneg. v. 75. adde:] & Scriver. in Anecd. philol. cap. 21. ubi optime agit de lineis, sive funiculis e lino, quae variis avium plumis distincta, aves in retia adliebant.

Ibid. ad eund. vers. 19. col. b. post haec verba, cervos, aliasque feras. adde:] vid. Coellium Rhodigin. lib. XVI. Lect. Antiq. cap. XI.

Pag. 351. Eleg. XV. v. 21. *Non tamen ut vastos ausim tentare leones,* col. a. post haec verba, *attentare in Voss. tertio.* adde:] quod amplectitur Cl. Schraderus Emend. c. VI. p. 127. pro ut in Ferrarii libro legitur *ant.*

Ibid. ad eund. vers. 21. col. b. pro his verbis, Quas tentare Tethyn ratibus, scribe: *Quas tentare Thetin ratibus,* & adde:] & ita hoc verbum restituendum Josepho Meano Lib. I. 139. de expeditione Argonautica:

*O qui magnanimo domuisti remige fluctus,
Qui freta, qui ventos primi libastis.*

ubi legebam *tentastis.* & v. 169.

*Tentatura vadum medias minor alnus in undas
Mittitur.*

ubi nunc legitur *Consultura.* ut apud Ovid. I. A. A. 437. *Cera vadum tentet rasis infusa tabelis.* Valer. Fl. 4. 97. *inexpertos tentare rudentibus Auctros.* ut recte Heinl. pro parentibus. *tentare aequora* Ovidio Ep. VII. 57.

Pag. 352. Eleg. XV. v. 24. *& strueto figere avem calamo.]* Hic certe, antequam vetus & percommoda lectio de possessione deiceretur,

duo fuerant accuratius ad liquidum deducenda, *strueto calamum* in illo, quod voluit, aucupii genere a veteribus usurpari, & *figere* pro *desigere* &, illigatam visco, reddere immobilem, satis Latine dici, quorum neutrum a quoquam eorum, qui de crescente arundine scripserunt, est factum: immo, si vel ista satis patèrent, quae causa tam gravis foret, cur a meliore codd. numero discederemus; nam haecenus quidem nullus est productus, nisi is, quem Passeratius inspexit, qui *strueto calamo* patrocinetur: quare nos tantisper, dum ista decidentur, *strueto calamum* Propertio vindicamus, atque interpretamur, sagittam expeditam, atque e coryto depromptam, quae figantur aves: *stringere* de gladiis tralaticium ad alias etiam res, quae expediuntur, & ad praesentes usus parantur, eleganter adhibetur:

— *strueto stat proximus armiger arcu.*

apud Val. Flacc. V, 580. ubi suo in Codice Burmannus *strueto* legi notat.

Stringere fulmineo venabula cominus hosti.

apud Auson. Ep. IV, 30. *strueto telis* Claudian. de III. Conf. Honor. V, 11. hoc fundamento nititur pulcherrima Bentleji emendatio in Hor. 1. od. 6. *praelia virginum, strueto in Juvenes unguibus acrium:* nam quod in vulgata lectione *sestis* unguibus *ἐξυμνος* nonnulli ingerunt, vereor, ne *ἐξυμνος* istud dimidia sui parte multatum aptius in hanc figuram conveniat. Modo *temerare* leones dedit Broukhuisius ex unico, quantum scimus, Groningano: certioribus saltem exemplis illam locutionem firmari oportuisset, nam quae adferuntur, aliorum spectant: ut *temerare legatos* rectissime dici concedam; eorum enim apud cunctas gentes sanctissima sunt jura, haud tamen idcirco probavero, si quis eodem jure *temerare hostem* pro temere aggredi dicere se posse contendat. Burmannus igitur ad Valer. I, 529. veterem scripturam propugnat, hic quidem, ut mihi videtur, recto iudicio: quid enim notius, quam eandem in hoc verbo saepius esse potestatem, quae sit in petere, adoriri, aggredi? febres, morbi, frigora *tentant* corpus, ut ex Celso & Horatio constat:

At penitus notum si tentent crimina.

I. Ep. 18. 80. apud nostrum est supra IX, 19:

Insatos isto satius tentare veneno.

& I. El. IV, 25. *tentari damno.* quae cuncta, si quid video, ejectam a Broukhuisio lectionem facit.

Dddddd 3

tis in tuto collocant. Contrariam plane in partem Barthius in Silio peccavit II, 472. dum *temerare*, verissimam lectionem, in *tentare* convertit. Haud equidem diffiteor esse loca, in quibus utrumvis scite usurpetur: veluti Gratio Cyn. 63. *pro istis — ille aggeribus tentare superbis Æthera*, (Grotium ita legentem probō) & *matres ausi troctare* [f. *attrectare*] *Deorum*, si libuisset, integrum fuerat scribere,

Aggeribus temerare superbis Æthera &c.

verum nisi animus me fallit, potestate non parum diversa: etenim *aethera tentare* valet adori-ri atque oppugnare structis in altum montibus; *temerare vero coelum*, certis legibus victam naturae necessitatem temere violare, ac coelum haud secus ac rem sacram negatamque hominibus affectare: neque aliter illo in loco, quem Broukhufius adduxit, venustissime Statius.

— inde ferebant

*Nubila suspensio celerem temerasse volatu
Persea —*

Verissime Lutatius: violasse, ut sibi vindicarent, quod homini natura non dederat. HEMSTERHIUS.

Pag. 353. Eleg. XV. v. 26. *Integit, & nivos abluist unda boves.* col. a. post haec verba, *albos foetus creant.* vide, adde:] Dausquejum ad Silium Ital. p. 358. 359 &c.

Ibid. Eleg. XV. v. 31. *Quin ego in adfida mutem tua nomina lingua,* col. b. post haec, *laude dignum contulerunt,* adde:] & jam olim in hoc loco enucleando multum se torfit J. Bapt. Pius in Adnot. Poster. cap. XXV. qui de fascinatione alicujus invidi, dum voluptate sua cum Cynthia frueretur, Propertius, e loco Catulli explicare conatus est.

E L E G. XVI.

Pag. 357. Eleg. XVI. v. 11. *In te ego & aeratus rumpam, mea vita, catenas* col. a. post haec verba, *Valer. Max. Lib. V. cap. 9. §. 3.* adde:] sed *in te*, casu quarto pro sexto, exponit Fruterius Lib. III. Verif. cap. 6. pro tui causa. ut adfirmet, se, licet catenis victus & Danaë turri inclusus esset, tamen in gratiam dominae haec omnia perrupturum.

Pag. 361. Eleg. XVI. v. 35. *Hoc mihi perpetuo jus est, quod solus amator* col. b. post haec verba, *perpetuum jus est Lipsius,* adde:] Lib. II. Var. Lect. 12.

E L E G. XVII.

Pag. 362. Eleg. XVII. v. 5. *Tot noctes periere, nihil pudet? adspice, cantat Liber:]* Ovid. Epist. XVII. 86. *Nil pudet hunc.*

Pag. 365. Eleg. XVII. v. 17. *Nunc quoque, qui restet, jam pridem quaeritur alter.* col. b. post haec verba, *Guyetus & Heinsius,* adde:] & sic Douza P. qui editioni Rovillianae adscripserat. „ *Non intelligo: quid enim est Alter,* „ *nisi forte amor pro amica subaudiatur, aut certe* „ *legendum altera.*

E L E G. XVIII.

Pag. 366. ad Titul. Eleg. XVIII. optime cohaerere cum superiore notat Livinejus. Schrad. Emend. p. 89.

Pag. 367. Eleg. XVIII. v. 6. *Sed varios incinit ore modor.* col. b. post haec verba, *incinit probat,* adde:] & plura de hoc verbo notavit Juretus ad Symmach. pag. 202.

Pag. 368. Eleg. XVIII. v. 14. *Quod quaeris, quare non habet ullus amor?* Ayrmannus *Quin quaeris, quare non caveatur amor.* nimia fanelicentia.

Ibid. Eleg. XVIII. v. 15. *Cur aliquis sacris laniat sua brachia cultris?* v. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 233. & MSS. ad Tibull. I. 4. 64. & Eleg. 7. 53.

Ibid. col. b. post verba, *hic non placet,* adde:] Nisi potius hoc ita intelligas cum eodem viro celeb. exerceo quidem Venerem, sed sine ulla corporis fatigatione.

Pag. 370. Eleg. XVIII. v. 24. *Officium totae nocte valere meum.]* Ovid. *Ter Libas offici:] continuata meo.* Douza P.

Pag. 372. Eleg. XVIII. v. 41. *Nam melius duo defendunt retinacula navem,* col. b. lin. 6. post haec verba, *firmatas retinentibus.* adde:] forte tamen per *retinacula* intelligi debent gubernacula, quae bina in veterum navibus fuisse docet Graevius in Lect. Hesiod. cap. IX. vide interpretes ad Luciani Toxarin T. II. p. 512. 513.

Pag. 374. Eleg. XVIII. v. 50. *Quem, quae scire timet, dicere plura jubet.* col. b. post haec verba, *eum timet, dicere,* adde:] *dicere plura juvat,* Ayrmannus.

Pag. 376. Eleg. XVIII. v. 59. *Et modo pavonis caudae flabella superbi,]* cur,

Pavonis caudae flabella superbi.

pro, *superbae*, praesertim cum ad manus esset Poetae Hispani locus XIV, 67.

Aliis eximiae cauda superba fuit. HEMSTERH. *superbae* probat quoque Cl. Schrader. Emend. p. 128. quem vide.

Pag.

Pag. 379. Eleg. XVIII. ad v. 67. *Quam care semel in toto nox vertitur anno?* col. a. post haec verba, *ejus Animadversiones.* adde:] ita etiam conjecerat Ayrmannus.

Pag. 379. Eleg. XVIII. v. 67. *Quam care semel in toto nox vertitur anno?* veritur Broukhufio displicuit: jure merito: Vereor tamen, ut conjectura, quamvis ingeniosa verum attigerit; lege:

Quam care semel in toto nox venditur anno?

Illud *care* adjunctum prorsus emendationem firmat: nemo autem non, ut sciat, quid sit *noctem vendere*, explicatione mea facile carebit. hoc tam videtur in proclivi positum, ut mihi in mentem venisse primo vix credam. HEMSTERHUS.

Ibid. Eleg. XVIII. v. 68. *Alh pereant, si quos janua clausa juvat.*] quod in Leidensi secundo conspicitur, *si quas*, ingenii felicitate legendum divinaverat Cl. Wassenbergius, quia loquitur poeta de mulierum nobilium fastu & avaritia, eamque causam esse ait, cur viles quaerat & obvias v. 98.

Pag. 379. Eleg. XVIII. v. 70. *Custodum & nullo septa timore placet.*] Hic ubi libris fuerat obtemperandum, & quidem plane consentientibus, vulgatam & deteriolem lectionem anteposuit Broukhufius: quam enim venustum illud & molle?

Custodum nullo septa timore.

quam sollicitare ad Venerem ac tentare netno, custodum frequentia deterritus, timeat, quaeque ipsa hoc molesto comitatu libera peccare non reformidet. HEMSTERH.

Pag. 381. Eleg. XVIII. v. 85. *Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis:*] Pro tam Puccius emendabat, jam.

E L E G. XIX.

Pag. 383. Eleg. XIX. v. 15. *Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem.* col. b. post haec verba, *aliique vindicavit.* adde:] *Quodāzē* Graecis. vid. Cl. Ruhnken. ad Timaei Lexic. Platon. p. 173. & Toup. ad Longin. pag. 198. qui adfert illud Cic. II. Tusc. 18. *His tu praesentibus gemere & te jactare non audebis profecto.*

Pag. 384. Eleg. XIX. v. 17. *Dura est, quae multis simulatum fingit amorem.* col. a. post haec verba, *positum monuit Scaliger,* adde:] quem etiam vide in Conject. ad Varron. pag. 202.

Pag. 385. Eleg. XIX. v. 33. *Noli nobilibus, noli conferre beatis.* col. a. post haec, ad Propert. p. 699. adde:] & Advers. p. 348.

Ibid. ad eundem vers. 37. col. b. post haec verba, *litteris eruditiss. Elisikius,* adde:] ut Cicero ad Div. L. XIII. Ep. 32. utramque vocem conjungit: In Halesina civitate, tam lauta, tamque nobili.

Ibid. Eleg. XIX. ad v. 38. *Excludi quoniam fors mea, saepe venis.*] pro quoniam Ferrarius habet *quem jam.*

Ibid. ad eund. v. 38. col. a. post haec, *quod minus aridet,* adde:] *Evolvitur quoniam fors mea, saepe veni,* conjecerat Ayrmannus.

Pag. 386. v. 39. *Ista meis fiet notissima forma libellis:*] fiat Ayrman.

Pag. 387. Eleg. XIX. v. 47. *Et si secula forent antiquis grata puellis* col. b. post haec, *primis edd. legebatur,* adde:] *Haec si* Heinsius.

Pag. 388. ad eund. vers. 47. col. b. post haec verba, *limina capta Jovis,* adde:] denique eruditissimus Wakkerus aliter locum emendat, legitque, *Essem ego, quod nunc sum: tempore vincor ego.* eo sensu, si haec secula antiquis etiam puellis placerent, non alius tamen corrupto hoc aevo essem, quia fide & amore veteres viros aequo, sed solo tempore vincor.

Pag. 389. Eleg. XIX. v. 54. *Caucasias etiam si pateremur aves?*] imitatus est Janus Secundus Lib. II. El. 5. p. 31.

Haec quicumque potest nullo perferre dolore, Idem Caucasias & tolerabit aves.

Pag. 390. Eleg. XIX. v. 55. *Sed tamen & scabra teritur robigine mucro Ferreus &c.*] de Robigo Deo quas adfert Vett. Inscr. Broukhufius, vide apud Phil. a Turre in Monum. vet. Antii de Diis Aquilei. pag. 316. & notas doctor. ad Columell. Lib. X. v. 342.

Pag. 390. Eleg. XIX. ad eund. v. 55.] de Heinii sententia Broukhufius scripsit: *Sed tamen & scabra teritur &c.* cum veteres tamen omnes scripti Codices & inpressi praefèrent: *Sed tamen obstitam: teritur &c.* Nam quod in aliis Codicibus est *obstitam*, in aliis *obstita*, librariis aberrantibus acceptum referri debet: quemadmodum & libris in antiquis exaretur, ut prior *littera* supernotantum

tantum ductu sequenti addita oculos pene frustretur, neminem, in his versatum fugit: quoque inducta superne lineola, quae saepius vel obliteratur, vel ab ipsis descriptoribus omissa fuit, significari solet. Quid igitur? prisca lectione nihil verius: Propertius iniquae Cynthiae injuriis irritatus melius existimat, ut extincto amore ingratam deferat: hoc propositum, etsi difficile sit, obnitendo tamen & animum obfirmando, id enim est *obstistere*, ad ultimum vinci posse, non desperat; quippe cum & ferrum rubigine teratur, & silex parvo liquore: verum mox irriti atque in vanum abituri se consilii auctorem reprehendit, *At nullo dominae* &c. in quibus equidem, quid desideretur, perlibenter edoceri velim. In hac autem elegia constituenda, quod Principi viro solenne est, mirifice sibi indulsit Scaliger, & ante disjuncta, ordine satis imperiose mutato, conjungere non est veritus: ego tametsi laceras pluribus in locis & male cohaerentes Propertii reliquias ad nos pervenisse non diffitear, huic tamen praecipiti consilio suffragari nequeo, nec dubito, quin, si vir maxime longius ad deliberandum spatium sumisset (nam se ne mensem quidem integrum in hocce tres Poetas impendisse nobis imputat) plurima multo aliter digressisset: sed ista diligentius ad examen revocare, nunc quidem haud decrevi. HEMSTERHUS.

Pag. 391. XIX. v. 57. *At nullo dominae teritur sublimine amor,* sublimine nondum auctores habet tam certos, ut in Romanarum vocum numerum adscribendum videatur: quae cum & Davissio sententia sedeant, egregia sane conjectura refinxit, molimine ad Ciceron. de N. D. p. 103. quo non video, quid melius excogitari possit, cum & probe Latinum sit, & ad Propertii mentem appositissimum: hoc tantum, rectius, me quidem judice, conjungi *dominae amor*, quam *dominae molimine*. HEMSTERHUS.

Pag. 391. Eleg. XIX. ad eund. v. 57. &c. *At nullo dominae teritur sublimine amor, qui Restat, & inmerita &c.* *At nullus dominice teritur sublimine amator, Perstat, & inmeritas.* Ayrmannus.

Pag. 392. Eleg. XIX. v. 61. *Tu quoque, qui pleno fastus adsumis amore,* col. a. post haec, ut Douza, adde:] & Ayrmannus, qui post *Credule?* signum interrogationis ponebat.

Pag. 393. Eleg. XIX. v. 66. *Septima quam metam triverit ante rota.* col. b. post haec verba, *Wechel. aliisque*, adde:] idque probatum fuit Bebotio Lib. II. Apoph. cap. 19.

Ibid. ad eund. vers 66. post haec, *Observ. rap.* 27. adde:] Bernart. ad Stat. V Theb. 469.

Pag. 394. v. 78. *Vidistis fusco. ducit uterque color:*] forte hunc locum respiciebat Ovid. I. Am. 14. 9.

Nec tamen ater erant, nec erat tamen aureus illis, Sed quamvis neuter, mixtus uterque color. vide etiam Epigr. Graecum Lib. VII. Anthol. Gr. N. 176.

Ibid. Eleg. XIX. v. 68. *Si quis venit sero, magna ruina venit.* col. a. post haec, *pondere magna venit*, adde:] Joseph. Icanus Lib. I. 38. — *premit ultio noxas Tunc gravior, cum tarda venit.* sic lege, non *fremis*, ut editur.

Pag. 395. Eleg. XIX. v. 81. *Illeque plebejo, vel sit sandicis amictu,* col. b. post haec, *de L. L.* pag. 30. adde:] & Casaub. ad Vopisc. Aurelian. cap. 29.

Ibid. Eleg. XIX. v. 84. *Una sit & cuivis femina multa mala* post haec, *& sic Scaliger*, adde:] favet hoc Ayrmanno legenti *Una sat & cuivis*.

E L E G. XX.

Pag. 398. Eleg. XX. v. 9.

Quae tum ego Neptuno, quae tum cum Castore fratri,

Quaeque tibi excepi tum Dea Leucotheae?

col. a. post haec, *ut in primis edd.* adde:] quod probat Lipsius Lib. V. Ant. Lect. 20.

Pag. 400. Eleg. XX. v. 23. *Non si Cambyse redeant, & flumina.* Croesi, col. b. post haec verba, *Verisim.* cap. 4. pag. 47. adde:] Sic in Epigrammate Leonidae Lib. III. Anth. Gr. Tit. VI. Ep. 58.

Ὁ πρὶν καὶ Γύγη παρσιεύμενος ἄλβον, ὃ τὸ πρὶν
Βυκάμων, ὃ πρὶν πλῆστος αἰπολοίης.

*Qui modo Paoli Gygen aequabat arenis,
Dives & armentis lanigeroque greege.*

ut vertit Grotius.

Ibid. Eleg. XX. v. 28. *Qui dare multa potest, multa & amare potest*, post haec verba, ad Lotich. p. 355. & 493. adde:] *multa & amare* etiam adfert Alb. Eyb. in Margarita, Poët. cap. XIII.

Pag. 401. Eleg. XX. ad eund. v. 28. *Qui dare multa potest, multa & amare potest:*] col. b. in not. pro verbis: *ut multa ex prima versus parte repetatur,*

tatur, scribē: ut multa ex prima versus parte, scribāe oculo aberrante, in hanc sedem repetitum sit.

Pag. 403. Eleg. XX. v. 39. *Et qui movistis duo litora, quum rudis Argus Duxerat ignoto missa columba mari.* col. a. post haec, *concursum Argus*, adde:] ubi concurrere dicuntur haec cautes, ut apud Juvenal. Sat. XV. 20.

*Nam citius Scyllam vel concurrentia saxa,
Cyaneis plenos & tempestatibus utres.*

ut legend. non *procurrentia*, ut adfert Dausquejus ad Silium p. 628.

Ibid. Eleg. XX. ad eund. v. 39. *Et qui movistis duo litora*, col. a. post haec, *Symplegadas elijarum*, adde:] sequentia ad h. l. notaverat Ayrmannus tamen. „*Procul dubio scriberent, dum, Et qui novistis duo litora &c. sensus* „ inde oritur elegans, cum dicuntur novisse litora ventii, quae Argonautae ighoraverunt. Minus vero eleganter venti dicuntur movere litora.

Pag. 405. Eleg. XX. v. 54. *Alternas revomet vasta Charybdis aquas*, col. b. post haec verba, *ter vomat illa fretum*, adde:] Ayrmannus ad hunc locum ista notaverat: „ hic versus a me levissimus mutatione duarum literarum nativo splendore suo restitutus est:

*Crede mihi nobis mitescet Scylla, nec umquam,
Alternante vacans vasta Charybdis aqua.*

„ pro vacans scriptum erat vorans, in quo se tantopere eruditos viros torfisse miror. Eam, denique pro felicissima juvenilium reputo. Ego infelicissimam censeo.

ELEG. XXI.

Ibid. Eleg. XXI. v. 3. *Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Juno.* Tibull. IV. 2. 3. *Hoc Venus ignoscet.* apud nostrum autem pro tibi Puccius correxerat, ibi.

Pag. 410. Eleg. XXI. v. 2. *Tam formosa tuum mortua crimen erit.* col. a. post haec, *condita Myrrha novae.* adde:] Ovid. H. Am. XI. v. 35. *Vestrum crimen erit talis iactura puellae.*

Pag. 412. Eleg. XXI. v. 17. *sed tibi vexatae per multa pericula vitae*, col. b. post haec, *luseris lautissime*, adde:] de quo loco vide Hemsterh. ad Lucian. Tom. I. p.

Pag. 414. Eleg. XXI. v. 21. *Ino etiam prima terras aetate vagata est: Hanc miser implorat navita Leucotheen*, col. b. post haec, *ubi in mar-*

more, adde:] quod Romae adhuc existare memorat Keisslerus in Itiner. Tom. II. pag. 211.

Ibid. ad v. 23. *Haec eadem Persei nobilis uxor erat*, col. b. post haec verba, Voss. & meo secundo, adde:] v. 24. pro *erat* malit Eldikius *ovāt* propter praecedens *implorat*, & sequens *regit*.

Pag. 415. v. 34. *Et deus, & durus vertitur ipse dies*, id est, mutatur. vid. Patruī notas ad Valer. Fl. II. v. 572.

Pag. 417. Eleg. XXI. v. 37. *Et jam Luna negat toties descendere coelo*, col. a. post haec verba, *de quo vide ad Lib. I. Eleg. I. v. 19.* adde:] nollem Heinſio idem quoque hoc in loco intellectum fuisse in notis ad Sabin. Epist. III. v. 83.

Pag. 419. Eleg. XXI. v. 45. *Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebat*, col. a. post haec verba, *nocte silente dedit*, adde:] vid. Tristan. Tom. I. Comment. p. 443.

Pag. 421. Eleg. XXI. v. 55. *Et quaecumque erat in numero Romana puella*, col. a. post haec verba, *harum in numero*, adde:] sic & Ayrmannus.

Ibid. Eleg. XXI. v. 57. *Nec forma aeternum, aut cuiquam est fortuna perennis*, col. b. post haec verba, *Gebhardi codicibus & aliis*, adde:] *Nec forma aeterna, aut cuiquam &c. Ayrmannus.*

Ibid. ad eund. vers. 57. post haec verba, *fers sua Marklandus*, adde:] sed vulgatum tuentur loca veterum, in quibus frequens occurrit haec gnome, apud H. Stephanum Lib. V. Schediasm. cap. 13.

Ibid. Eleg. XXI. v. 59. *Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo* post haec verba, *quod placebat Marklando*, adde:] & Cl. Schraderō Emend. c. VII. p. 132.

Ibid. Eleg. XXI. v. 60. *Munera Dianae debita rede choros*: Heinſii conjecturam *tholo* dat Ferrarii liber.

Pag. 422. Eleg. XXI. v. 62. *Potivas noctes & mihi solve decem.* col. b. post haec verba, *in solo D'Orv. secundo*, adde:] quod tamen defendi posset adposito Plauti loco *Asinar. IV. v. 62. Si forte pure velle habere se dixerit, Tot noctes redditat spurcas, quot puras habuerit.*

Ibid. ad eund. vers. 62. post haec verba, *ubi vide Broukhufium*, adde:] ultimis versibus, in quibus supplicatio est ad Jovem pro Cynthia aegrotante, indecentius elegiam hanc finire, & singulare carmen esse, censebat Cl. Wakkerus in Amoen. Lit. cap. XII. p. 82.

Pag. 425. Eleg. XXII. v. 15. *Quae quum Si doniae nocturna ligamina mitrae*: pro *Quae quum Puccius* dat *Cum tu.*

EEEEEE

ELEG.

E L E G. XXII.

Pag. 427. Eleg. XXII. v. 27. *Ibat & hinc castae narratum somnia Vestae.* col. a. post haec verba, non parum agitated, adde:]

Ibat & huic castae narratum somnia Vestae.
Neu tibi, neve mihi quae &c.

profert D'orleans ad Tacitum pag. 155.

Pag. 427. Eleg. XXII. v. 29. *& seqq. Talis visa mihi somno demissa recenti.* Prava distinctio loci venustatem obscurat; lege:

Talis visa mihi somno demissa recenti,
(Heu quantum per se candida forma valet!)
Quo tu, matutinus, ait, speculator amicae?
Talis visa mihi, ait.

hunc versum 30. parenthesi includendum monuit etiam Douza pater. HEMSTERHUS.

Pag. 429. Eleg. XXII. v. 36. *Signa volutatis nec jacuisse duos.*] mirum in modum placet Farnesiani Codicis lectio, quam Lipsius in Antiquis Lect. probat, *signa volutantes nec jacuisse duos*, nulla vestigia pressio toro apparent, nec signa, quibus deprehendatur, duos jacuisse volutantes: quam sit proprium in hac nequitiae palæstrâ *volutari*, illi norunt, qui veteres norunt. *Libidinoso & volutabundo in voluptatibus*, e Cicerone de Rep. Nonius habet p. 491. utriusque verbi *volutari* & *voluptari* commutatione nihil est in scriptis Codd. frequentius, ut monuit Burmannus ad Petron. c. 79. p. 393. ex Graev. ad Justin. XII, c. 16. a quo, licet invitum, dissentire me facit proprietas, quae major in *volutari* apparet, quam in altero verbo; ita Burmannus: at si virum optimum & humanissimi Graevii simillimum hac curâ liberavero, ecquid erit pretii? nihil est, hac quidem in parte, ut invitum a magno Doctore dissentiat, cum in eadem versetur opinione planissime: postquam enim Graevius apud Justinum, Quinctilianum & Apulejum in veteribus libris atque Edd. *voluptari* pro vulgato *volutari* extare docuisset, ista totidem verbis addit: probo tamen ubique lectionem Editorum librorum: aperte significans, siquidem ego satis Latine intelligo, *volutari* prae altero sibi placere: haesisse tamen in eodem videri potest luto G. Cuperus Obs. IV, p. 116. verum, ut ad institutum redeam, quemadmodum Propertio, oratione legitime distinctâ, prodesse volui, sic & Aristaeneto, cujus egregium locum

Broukhufius hic adnotavit, eandem adhibere medicinam, nulla est invidia, praesertim cum elegantissimo interpreti Josiae Mercero tantillum vitium fraudi fuerit: sic igitur lege: *Γυναικὲς ἐν προσμυθεύοντα ἴδον μοιχὸν ἴδον ἰχθύος, οὐλῶ συμβάν, ὁ ταύτης ἀνὴρ ἐξ ἀλλοδαπῆς ἀφιγμένος ἱκοῦνται τὴν θύραν.* quorum hic sensus est: Mulier cum moechum volutantem secum adhuc domi haberet, maritus ejus forte fortuna peregre rediens januam pulsabat. *οὐλῶ συμβάν*, cum ita res cecidisset, absolute ponitur a Graecis, ut *δόξαν, ἰδὼν* &c. in Eunapio crebrum. vid. p. 5. 206. neque aliter ab eo ponitur p. 122. *ὅπως ἐπὶ ταχέως.* Mox in Aristaeneto scribendum: *ἴν' ἐρωμένη ἀντιτάξει, παντὶλῶς συγχίονσα τὸ ἱερὸν τοῦ δευτέρου σώματος.* vulgo *ἰντάρ.* & *ἱερὸν*, quasi ab *ἰρίων*, cum sit ab *ἱρίδων*, notetque vestigium illud, quod pressio toro fultus adulter facit. HEMSTERHUS.

Pag. 429. Eleg. XXII. v. 37. *Adspice, ut in toto nullus mihi corpore surgat Spiritus.* col. b. post haec verba, *pro corpore*, adde:] Marklando accedit Cl. Schrader. Emend. p. 121.

Pag. 430. Eleg. XXII. v. 38. *Spiritus, admisso notus adulterio,* col. a. post haec verba, *& Patruus meus conjecerat*, adde:] Eldikius: *Lividus admisso morsus adulterio.*

E L E G. XXIII.

Pag. 431. Eleg. XXIII. v. 3. & v. 6. *Tota erat in spatium Poenis digesta columnis.*] Ego, quicquid Broukhufius conetur, quid sibi velit porticus Poenis columnis in spatium digesta, vix assequor: quare mihi religio est; omnium membranarum fidem insuper habere; praesertim cum nulla sit idonea praeae lectionis sollicitandae causa: porticus erat Poenis columnis speciose digestis ornata. HEMSTERHUS.

Pag. 433. Eleg. XXIII. v. 6. *Marmoreus tacita carmen hiare lyra.* col. a. post haec verba; *quod & in codd. Regiis.* adde:] exprimit enim Gracum *χαλὴν*, & imitatur Callimach. Hymn. in Apollin. v. 24. de statua Niobes: *Μάρμαρον ἀντὶ γυναικὸς διζυρόν τι χαλόν.* quod cum hoc Propertii loco contulit Cel. Ernestius; ex quo Propertii loca &c.

Ibid. Eleg. XXIII. ad eund. v. 6. Versus ille cultissimo Sannazario imposuit, qui parum inspecta Poetae nostri proprietate, id sibi licere arbitra-

bitratus est; ut similem ad formam scriberet
I El. 11. II. El. 2.

Altilius docto pectore carmen hiet.

iterumque:

Incipiet posito carmen hiare mero:

quae pravâ aemulatione ad Propertianam phrasin
efformata haud satis Latine dici, egregie Brouk-
hufius animadvertit. poterat quidem Actius alte-
rius etiam loci praesidio se tueri III, 2, 4.

Tantum operis nervis hifcere posse meis:

sed vix induci possum, ut credam, hanc scrip-
tionem a Propertio fuisse profectam: dixerit
aliquis, Graecos imitatum videri, quorum
χαράσσει pro *χαρσσει*, capere, complecti, acci-
piatur: verum illi tum dumtaxat usurpant, si
quid magno ac patente hiatu circumdatum con-
tineatur: quocirca legendum arbitror:

Tantum operis nervis dicere posse meis:

nam dicere saepius ad Poëtas propriâ virtute
pertinet. R. Benti. ad Horat. I. Od. VII,
v. 9. neque est, ut quis in voce tam cognita,
tamque pervulgatâ vitium adhaesisse miretur;
moveri poterat hic scrupulus, si nullis similibus
exemplis testatissima foret librariorum inscitia.
Ceterum haec tenella,

Marmoreus tacitâ carmen hiare lyra.

Cyrenensi Callimacho Callimachus Umber debuit:
is enim mellitissimis versibus, Hymn. Apoll. 24.
de Niobe in lapidem versâ:

*Καὶ μὲν ὁ δακρυόεις ἀναβάλλεται ἄλγος πέτρος,
Ὅς τις ἐνὶ Φρυγίᾳ λίθος ἐτήριπται.
Μάρμαρον ἀντὶ γυναικὸς οἰζυρόν τι χαϊεύσας.*

Nioben expressit in ipso marmore labiis hianti-
bus ita compositam, ut jam nunc quoque flebi-
les querelas moliri videretur; quam verborum
elegantiam minime perspexit H. Stephanus.
HEMSTERHUS.

Pag. 436. v. 21. *Qui videt, is peccat: qui
non & viderit, ergo Non cupiet:* imitatur Calli-
mach. Hymn. in Apoll. v. 10.

Ὅς μὲν ἴδῃ, μίγας ἔστος, ὃς ἐκ ἴδῃ, λυγρὸς ἐκείνος.
is, qui non viderit, ergo Non cupiet. Wakkerus
Amoenit. lit. cap. XII. p. 83.

Pag. 435. Eleg. XXIII. v. 20. *Denique ut ad
Trojae tellâ volavit avis* col. a. post haec verba,
hoc in loco optime firmat, adde:] ad Trojam

fiâ volavit avis. quia falsa avis Ovidio dicitur
XVII. Her. v. 56. v. 1. Amor. II. v. 4. & Sa-
bino Epist. III. v. 41.

*Ibid. Eleg. XXIII. v. 22. Non cupiet: facti
crimina lumen habet.* col. b. post haec verba,
eodem in versu repetitur. adde:] licet uno etiam
in disticho similiter repetatur Lib. I. El. 16. v.
21. & 22.

*Nullane finis erit nostro concessa doleri
Tristis & in tepido limine somnus erit?*

Pag. 437. Eleg. XXIII. v. 31. *si tamen
Oeagri quaedam compressa figura* col. b. post haec
verba, *dicit Lib. I. El. 4. v. 9. adde:]* nunc
video hanc emendationem patruo etiam in mentem
venisse ad Quintil. Declam. XV. p. 307.

*Ibid. ad eund. vers. 31. post haec, in meo se-
cundo, adde:]* vid. Cl. Schrad. Emend. p. 118.
porro in initio hujus versus pro *si* liber Ferrarii
habet *sic*, pro *compressa* V. C. Puccil, *com-
pressa*.

Pag. 438. Eleg. XXIII. v. 36. *Nam sine te
nostrum non valet ingenium.* nil valet, restituit
Puccius.

Pag. 439. Eleg. XXIII. v. 39. *Quum videt
accensis devotam currere taedis,* col. b. post haec,
de Repub. pag. 628 - 630. adde:] Delr. Comm.
ad Senecae Hippol. 442.

*Ibid. ad eund. vers. 39. post haec verba, in
Dian. v. 11. p. 169. adde:]* de nemore hoc
Aricino vid. Cluver. III. de Ital. Ant. p. 921.
& seq.

Ibid. Eleg. XXIII. v. 41.

*Nam quid Praenestis dubias, o Cynthia, sortes?
Quid petis Aeaei moenia Telegoni?*

col. b. post haec, *Inscript. Florent. pag. 265.
adde:]* Suaresium Lib. I. Praenestes Ant. cap.
14. apud quos male *Aeaei* in minore versu &c.

*Ibid. Eleg. XXIII. v. 41. Nam quid Praene-
stis dubias, o Cynthia, sortes? &c.* col. a. post
haec verba, *Lucrinaeque domus, & seqq. adde:]*
Aeaeum Telegonum dici ab insula Aeaea, quam
mater ejus Circe incolebat, monet Cluver. III.
Ital. Ant. pag. 943. de qua insula *Aeaea* idem
adcurate agit p. 996. & seqq.

Pag. 440. Eleg. XXIII. v. 43. *Curve te in Her-
culeum deportant effeda Tibur?* post haec, *Anth.
Lat. pag. 549. adde:]* & adde Juret. ad Sym-
mach. pag. 194.

Eeeee 2

Pag.

Pag. 440. v. 44. *Appia cur toties tevia ducit animum?* te, pia; Wakker. pag. 85.

Pag. 443. [Eleg. XXIII. v. 49. *Et leviter nymphis tota crepitantibus urbe,*] Tot leviter nymphis refinxit Puccius, & agnoscit Ferrarii liber.

Ibid. v. 52. *Non urbem, demens: lumina nostra fugis.* urbe excedens Wakker. pag. 87. male.

Pag. 445. Eleg. XXIII. v. 65. *Num jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas,* col. b. post haec verba, *Tunc dura* Heinsius At, adde:] tu.

Ibid. ad eund. vers. 65. post haec, v. c. *Passeratii*, adde:] & Beroaldi.

Pag. 447. Eleg. XXIII. v. 75. *Sed te non debes inimicae credere linguae,* col. b. post haec verba, *inimicae credere linguae*, adde:]

Sed tu non debes inimicae credere linguae.

Wakker. ibid. p. 89.

Pag. 451. Eleg. XXIII. v. 98. *Cur haec tam diyes? quis dedit? unde dedit?* col. b. post haec verba, *stuprorum ex agwine*, adde:] sed examine pro turba fere innumera; ut propria vox de apibus. sic *Deorum examen* pro turba gentilium numinum apud Minuc. Fel. cap. 22, ubi Saturnum principem hujus generis & examinis, Deorum nempe, vocat. pro stuprorum in Ferrarii libro legitur *stultorum*.

Pag. 452. Eleg. XXIII. v. 101. *Haec eadem ante illam impune & Lesbia fecit.* col. a. post haec verba, & *Lesbia fecit*, adde:] Scalig. haec eadem haec.

Ibid. ad eund. vers. 101. post haec, *Emend.* p. 136. & seqq. adde:] & pag. 153.

Ibid. Eleg. XXIII. v. 103. *Qui quaerit Tatos veteras, durasque Sabinas post haec, in Neap. & Askew.* adde:] alii *Salios* apud Passerat.

Ibid. ad eund. vers. 103. col. b. post haec *Observ. c. 7.* adde:] ut & *Emend.* cap. 7. p. 138.

Pag. 453. Eleg. XXIII. v. 108. *Hic mos Saturno regna tenente fuit.* col. a. post haec, *His* in D'Orvill. altero, adde:] punctum collocabat Douza post hunc versum. vide & Cl. Schrader. *Emend.* p. 138.

Pag. 454. Eleg. XXIII. v. 117. *Quod si tu Grajas, seu sis imitata Latinas,* col. a. post haec, certe *es mirata*, adde:] ex Latini Latini bibliotheca.

Ibid. ad eund. v. 117. col. b. post haec, *si pudor est*, ubi vide, adde:] male igitur J. B. Pius in *Annot. Poster.* cap. 150. & hoc Propertii & Valer. Flacci loco ancipitem esse syllabam contendit.

E L E G. XXIV.

Pag. 459. Eleg. XXIV. v. 29. *Icare, Cecropiis*

merito jugulate colonis.] Lucian. Dial. Dēbr. XVIII. p. 249. Τὸ γὰρ Ἰκάρου, ὃ πρότερον ἴδωκε τὸ κλέμα, οἱ θυμώτεροι διέφθικον, παλαιότες τὰς διαίχλας. ubi observat Heunsterh. *Icarium* Graecis semper, sed *Icarum* Latinis dici.

Ibid. v. 31. *Tu quoque, o Eurytion, vino, Centaure, peristi:*] & *Eurytion* dat Puccius.

E L E G. XXV.

Pag. 467. Eleg. XXV. v. 31. *Tu satius Minois meliorem imitere Philetam,* col. b. post verba; levioribus apta, adde:] Ovid. X. *Metam.* 150.

Jovis est mihi saepe potestas

Disa prius, cecini plestro graviore Gigantas, Sparaque Phlegraeis vidricia fulmina campis, Nunc opus est leviora lyra: puerosque canamus Dilectos superis, inconcessisque puellas Ignibus attonitas moruisse libidine poenam.

Ipsa Elegia apud Ovid. III. *Amor.* I. alt.

Non ego contulerim sublimia carmina nostris,

Obruit exiguas regia vestra fores.

Sum levis, & mecum levis est, mea cura, Cupido.

Non sum materia fortior ipsa mea.

confusa melius & levius vide ad Lib. I. Eleg. XVII. v. 15. Ceterum Heinso adhaerens Cl. Wassenbergius pro *satius* sub&stuebat *face*, formam antiquam Catullo & Ovidio usurpatam, atque adeo adfectatam Propertio.

Pag. 468. Eleg. XXV. v. 32. *Et non inflatis somnia Callimachi.* Magnis in hunc locum meritis, quicquid non unam in partem commissum est, facile Scaliger expiavit, illud enim, *Lucrati*, prorsus admirabile ac verissimum; tum, quod somnia Callimachi τὰ Αἴτια esse docuerit, ne plura commemorem: Veram, quando tenerimum elegiaci carminis scriptorem, renitente atque invito Propertio, inflatum facit, id sane neminem, qui causam diligentius inspexerit, probaturum existimo: quid enim? ut hoc in mentem venerit Propertio? tu melius feceris, si Philetas Amores, quam si obscurissimum poema Callimachi Aetia imiteris: Propertio, inquam, qui Callimachum & Philetam ita conjungit, ut hos propemodum solos imitari se profiteatur: sensit hanc difficultatem Scaliger, sed amotam credidit, si diceret, ab Aetis Callimachi deterreret Lynceum, sive Ponticum, non item ab Amoribus aut Elegiis: at si, vel uno de tot veteribus teste, ostenderit, Aetia Callimachi opus esse morosum atque obscurum, vicerit & causam obtineat: nam Martialis locus X. 4. diversissimam habet sententiam: & quis tandem obscuritati

ritati si esset locus in illo Poëmate, ubi Veterum fabularum morumque rationes exponerentur: hocine de Callimacho, quem ab arte potissimum Ovidius commendat, suspicari quis ausit? Sed alia quoque Vir maximus nimium prope-rans haud satis feliciter tractavit: quorsum enim, *Non rursus*, cum cuncti Veteres defendant, *Nam rursus?* ut scilicet interpretationi, si verum amamus, alienae fulcrum supponere-tur: „ Non tibi licet rursus tractare, quae Cal-limachus tractavit: Callimachus enim ea om-nia in *Alcivis* tractaverat & fabulam Acheloi, & „ Maeandrum fluvium & Nemea ad Archemori „ exsequias: nam haec in Aetiis tractata fuisse „ ostenderit vel unum verbum *Rursus*, quo „ utitur: si enim ab eo rursus tractantur, a „ Callimacho ergo antea tractata fuerant. HEM-STERHUSII EPISTOLA EXPLICIT.

Pag. 469. Eleg. XXV. v. 34. *Luxerit ut ma-gno fractus amore liquor.* col. a. post haec, *ad Numism.* Sic. pag. 388. adde:] plura de hoc loco Wakkerus pag. 90. & 91. ubi notat Cel. Hemsterhusio placuisse,

Nam rursus licet Aetoli referas Acheloi:
Fluxerit ut magno fractus amore liquor.

Pag. 469. Eleg. XXV. v. 36. *Errat, & ip-sa suas decipit unda vias.* Errat, & ipsa suas resuat unda vias. Wakkerus pag. 91.

Pag. 469. Eleg. XXV. v. 37. *Qualis & Adraſti furis vocalis Arion &c.* col. b. post haec verba, *Adraſti equo adfert*, adde:] Bernar-tius & idem Barthius &c.

Pag. 470. Eleg. XXV. v. 39. *Amphiaradæ nil profuit fata quadrigae*, col. a. post haec ver-ba, *ad Stat. I. Th. 399.* adde:] vide etiam Ma-sei Guarnaccii Monum. Etrusc. Tab. XII. & quae illic notavit Gorius pag. 55.

Ibid. Eleg. XXV. v. 41. *Desine & Aeschyleo componere verba cothurno*, col. b. post haec, *The-baïca scripserat*, adde:] & hanc lectionem prae-altera *Achilleo*, ut edidit Broukhufius, praetulit etiam Cl. Wakkerus Amoen. Liter. cap. XIX. p. 92. & 93.

Pag. 472. Eleg. XXV. v. 46. *Despicit & ma-gnos recta puella Deos.* col. a. post haec, *in marg. Voss. tertii*, adde:] an forte Despuit re-ponendum, ut saepe librarii hoc verbum ejec-e-runt substituto notiore Despicit. vid. Rigalt. ad Mithuc. Felic. cap. 8. pag. 71. & Davis.

Ibid. v. 47. *Sed non ante gravis taurus fuc-cumbit aratro*, col. b. post haec, *interpretatur Broukhufius.* adde:] & sic Gebhardus Lib. II. Crepund. cap. 17.

Pag. 474. Eleg. XXV. v. 53. *Nec si post*

Stygias aliquid restabit ad undas, col. b. post haec, *Oceano, inferis*, adde:] *post Stygias undas* ab alijs explicari post mortem, ut Lucret. II. v. 43. probat Eldikius. Seneca Troasin v. 390. — *nec amplius, Furatos superis qui tetigit la-cus, usquam est.* sed vel sic ad abundat. Ceterum memorari meretur ingeniosa Eruditissimi Wassen-bergii conjectura:

Nec si post Stygias aliquid restabimus undas.

qui observabat praeterea, saepius a librariis cor-ruptum esse hoc elegans vereque Latinum lo-quendi genus. In Ovidii Metam. Lib. V. v. 313. olim legebatur: *Cereris sunt omnia munus.* sed codicum meliorum lectionem: *Cereris sumus om-nia munus*; egregie optimoque jure probavit pro-bus ille elegantiarum arbiter N. Heinsius. sic idem repudata in Trist. Lib. II. v. 513. lectione deteriore, *utitur*, recepit, quod liber Got-torpianus offerebat: *Totus quibus utimur orbis.* Eodem jure forte elegantissimus Broukhufius lib. III. Eleg. VII. v. 20. pro *sequitur* re-stituit:

Naturae sequimur femina quisque suae.

ubi vide.

Pag. 478. Eleg. XXV. v. 79.

Tale facis carmen docta testudine, quale Cynthius impositis temperat articulis.

rectius distinguit Wassenbergius:

Tale facis carmen, docta testudine quale Cynthius impositis temperat articulis.

Pag. 480. Eleg. XXV. v. 91. *Et modo for-mosa qui multa Lycoride Gallus.* passus Wak-ker. Amoen. Liter. cap. XII. p. 94. Galli no-mine omisso, qui satis designatur. sed quod in ceteris Poëtis hic memoratis locum etiam habere posset, etiamsi eorum nomina non fuissent ad-dita. sed cur Varronis, Catulli, Calvi nomina etiam exprimit, satis ceteroquin ex his quae adduntur nota?

A D L I B. III.

E L E G. I.

Pag. 481. Lib. III. Eleg. I. v. 1. *Callima-chi manes.* & *Cri sacra Philetæ*:] Cl. Wassen-bergius, *Colim fama, Phileta.* Solet aliquando Propertius ita genitivos adhibere contractos.

Pag. 487. Eleg. I. v. 29. *Delphobumque, Helsumque, & Poludamanta sine armis.* col. a. post

Reeee 3

a. post haec verba, ad *Silium Ital.* XII. 212. adde:] de locutione *sub armis*. vid. Spanhem. T. II. de Pr. & Uf. Num. p. 318.

Pag. 489. *Eleg.* I. v. 40. *Gaudeat ut solito taeta puella sono.*] Puccius emendavit, *Gaudeat & solito*.

Pag. 490. *Eleg.* I. v. 45. & seq. *Quin etiam, Polypheme, fera Galatea sub Aetna &c.*] *ferox* — *aquas*, Cl. Wakker. *Amoen. Lit.* cap. XII. p. 28.

Pag. 491. *Eleg.* I. v. 49. *Quod non Taenariis dumus est mili fulta columnis*, col. b. post haec, *sed culta cum Heinsio legendum*, adde:] & vid. Gebhard. *Lib.* III. *Crepund.* cap. 24.

Pag. 493. *Eleg.* I. v. 57. *Nam neque Pyramidum sumus ad sidera ducti*,] Petronius *Carm. de Bello Civ.* cap. 120. *Satyr. Aedificant auro, sedesque ad sidera mittunt*.

E L E G. II.

Pag. 497. *Eleg.* II. v. 11. *Hannibalemque Lares Romana sede fugantes*, col. b. post haec verba, *Indigetes dicti*, de quibus vide, adde:] *Deir. Comm.* ad *Senec. Thyest.* v. 264.

Pag. 501. *Eleg.* II. v. 29. *Ergo Musarum & Sileni patris imago*,] *Ferrarii liber habet, Illic Musarum*.

Pag. 502. *Eleg.* II. v. 35.

Haec hederas legit in thyrsos, haec carmina nervis

Aptat; at illa manu textit utraque rosam.

col. b. post haec verba, ad *Calp. Ecl.* III. 75. adde:] *Ovid. II. F.* 294.

Nectar erat palmis hausta duabus aqua.

Nemesian. Ecl. III. v. 94.

E L E G. III.

Pag. 506. *Eleg.* III. v. 5. *Seres & Ausoniis venient provincia virgis*, col. a. post haec, *Passeratius & Gebhardus adde:]* & sic *Dorleans* ad *Tacit.* cui *Sera Provincia* exponitur per *serica* sed haec *palmaria* &c.

Pag. 507. *Eleg.* III. v. 8. *Et solitum armigeri ducite munus equi.*] *Ad* — *currite Eldik.* ut citatae orationis vis defectu copulae intendatur.

Ibid. *Eleg.* III. ad eund. v. 8. col. b. post haec verba, *sumta deo est*, adde:] *sumere certa-*

mina, sumere iras &c. *Markl. ad Stat.* p. 310. ubi *Poetae suo, duce Gronovio, adferuit, furias Latiae sumere secures*, pro *senfere*.

Pag. 511. *Eleg.* III. v. 24. *Stant mihi cum domina praelia dura mea*, col. a. post haec verba, *bellum gerere*, adde:] eum vide tam in notis ad h. l. quam ad *Paneg. Vet.* p. 340. indicante *Cl. Schrader* *Emend.* p. 88.

Pag. 512. *Eleg.* III. v. 29. *O prima infelix fingenti terra Promethæo*, col. b. post haec verba, *praecordia Titan*, adde:] *Martialis Lib.* X. *Ep.* 39. *Picta Promethæo diceris esse luto*.

Pag. 513. *Eleg.* III. v. 31. *Corpora disponens mentem non vidit in arte*, col. b. post haec, *Tom. I. Anth. Lat. pag. 514.* adde:] *addidit* tamen hic non mutandum, sed retinendum puto, si legamus, *ignem non addidit arti*, ut in loco *Horatii, Fertur Prometheus addere principi Lino coactus particulam vndique Dissectam* &c. *Tibullus Lib.* II. *El.* 4. v. 36. *Quale bonum multis addidit ille malis*: ut teste *Douza*, aliisque pro attulit, *abdidit*. vide illic *Broukhuf.* *disponens vero corpora idem quod Graecis διακρίσας ἀνθρώποις*, ut observat *Dausquejus* ad *Basil. Seleuc.* pag. 23.

Pag. 515. *Eleg.* III. v. 37. *Victor cum vicis pariter miscbimur Indis. Consule cum Mario* &c. col. a. post haec verba, *de exsule Consul*, adde:] *Claudian. IV. col. Honor.* 640.

Sis precor adsiduus Consul, Mariique relin- quas.

Et senis Augusti numerum.

Ibid. *Eleg.* III. v. 40. *Optima mors, porca quae venit apta die*, col. b. post haec verba, & meo priore, adde:] *parca* debetur *Scaligero*, & probatur a *Gataker* ad *Antonin.* XII. v. 23. pag. 356.

Pag. 515. *Eleg.* III. v. 41. *Me juvat in prima coluisse Helicon juventa*, col. b. post haec verba, & sic *Marklandus*, adde:] & *Cl. Schrader.* cap. VII. *Emend.* p. 145. qui & hos versus ad *Virgilianos* esse conformatos monet.

Pag. 516. *Eleg.* III. v. 44. *Et caput in verna semper habere rosa*, col. a. post haec verba, *D'Orvillius ad Charit.* pag. 97. adde:] & confer *Stratonis Epigramma* apud *Rutgerf. Lib.* IV. *Var. Lect.* pag. 411.

Καὶ τριάντοις κεφαλὰς πυκασόμεθα, καὶ μωρίσωμεν &c.

cum *D. Heinsii* versione illic adposita. *semper* vero cum *Marklando* non sollicitandum, quia in eo praesertim regnabat luxuria, ut *rosas* semper

per, media etiam hieme intempestivas, haberent, sique in conviviis se coronarent. vide Luciani Nigrinum T. I. p. 73.

Pag. 519. Eleg. III. v. 63. *Aut Alcmaeoniae furiae, aut jejunia Phinei.*] Anne Alcmaeoniae furiae, an jejunia Phinei, J. P. sic notatum erat in Ferrarii libro, ubi J. P. significat, credo, Jovianum Pontanum; ceterum Puccius conjecturat quoque, Anne.

Pag. 520. Eleg. III. v. 67. *An fixa in miserar descendit fabula gentes,* col. a. post haec verba, olim conjecterat Broukhufius; adde:] & Francius.

Ibid. Eleg. III. v. 69.

Exitus hic vitae superet mihi. Vos quibus arma Grata magis, Crassi signa referte domum.]

col. b. post haec verba, ad Tab. XVII. p. 297. 298. adde:] vide & Lib. VI. F. 465.

Crassus ad Euphraten Aquilas, natumque suosque Perdidit, & leto est ultimus ipse datus.

Parthe, quid exjuitas? dixit Dea, signa remittes:

Quique necem Crassi vindicet, ultor erit.

E L E G. IV.

Pag. 521. Eleg. IV. v. 1. *Dic mihi de nostra, quae sentis, vera puella.*] Puto si scripsisset quae sentis, non additurum fuisse vera. neque etiam tam postulabat Propertius, ut alicui opinionem explicaret Lygdamus, quam ut simpliciter verique, quomodo se Cynthiae res haberent, utque illa affecta esset, enarraret. Leni ergo manu corrigendum arbitror:

Dic mihi de nostra quaerenti vera puella.

WASSENBERGIUS.

Pag. 521. Eleg. IV. ad eund. vers. 1. col. b. post haec, *Adelphis Aët. V. Sc. 9.* adde:] Martialis Lib. IX. Ep. 87. — modo liberum esse jussi Nasti. servulus is mihi paternus. ut legendum monuit N. Heinsius ad Petron. cap. 53.

Pag. 522. Eleg. IV. v. 6. *Majoremque metu servus habere fidem,* col. b. post haec, scriptura metuens, adde:] quae tamen Francio probabatur.

Pag. 523. Eleg. IV. v. 11. *Nec speculum strato ridisti, Lygdame, lecto?* col. b. lin. 18. post haec, male in meo secundo, adde:] Non speculum Francius.

Pag. 524. Eleg. IV. v. 14. *Scriniique ad lecti clausa jacere pedes,* col. a. post haec, ad

Suet. Aug. cap. 78. adde:] & ad Perf. Sat. I. v. 12. & 53.

Ibid. Eleg. IV. v. 16. *Carpebant, modio nebat & ipsa loco?* col. b. post haec verba, inter ancillas neret, adde:] idque praetuliſſe videtur Francius, cui simplicius videbatur medio loco; id est, in medio domus, vel media inter ancillas ipsa.

Pag. 525. Eleg. IV. v. 19. *Est poenae servo rumpere teste fidem.*] per interrogationem haec legenda putabat Francius.

Pag. 526. Eleg. VI. v. 22. *Ac qualem nulla dicere habere domo?* col. a. post haec verba, mutuo amore junctam, adde:] Aequalem etiam non displicebat Francio.

Pag. 526. Eleg. IV. v. 21. *Ille potest nullo miseram me linquere facto? Ac qualem nulla dicere habere domo?* col. a. post haec, parem habere, adde:] vel rivalem, ut infra El. VI. 21. In morſo aequales videant mea vulnera collo.

Pag. 529. Eleg. IV. v. 28. *Et lecta exſectis unguibus ossa trahunt.* col. a. post haec verba, ad Tibull. Lib. I. El. 2. 46. adde:] hos versus ita legit Eldikius:

Illum turgentis sanie portenta rubetae, &

Exusta Aeaeis ignibus ossa trahunt;

Et strigis inventae per busta recentia plumae.

ut plane convenient cum Horatianis mox laudandis, & cum Martiale V. XXXVIII. 14. *Adhuc recenti tepet Erotion busto.*

Ibid. Eleg. IV. v. 29. *Et strigis inventae per busta jacentia plumae,* post haec, ad Propert. p. 719. adde:] recentia etiam conjecterat Francius.

Pag. 530. Eleg. IV. v. 39. *Me quoque consimili impositum torquerier igni furabo,* col. b. post haec, Palmerio hic placebat, adde:] quod & praeferebat Francius.

E L E G. V.

Pag. 534. Eleg. V. v. 11. *Di maris, Aegri quos sunt penes aequora, Venti,* col. b. post haec, editionem irrepſit, adde:] probante Francio.

Pag. 535. Eleg. V. v. 14. *Adtulimus longas in freta vestra manus,* col. b. post haec, longaeque manus, adde:] castas vel puras malebat Francius, si liceret.

Pag. 536. Eleg. V. ad eund. vers. 14. col. a. post

haec & illic Brodae notat, adde:] *comas quoque*
Ekkius, qui exponere non dum tonfas more
 virili. Nemesian. Ecl. II. v. 77. Stat. L. II.
 Sylv. VI. 44. Broukh. ad Tibull. I. IV. 34.

Pag. 536. Eleg. V. v. 16. *In me caeruleo fuscina*
sumpta Deo est. caeruleo est fuscina sumpta Deo in
 aliis apud Lat. Latini.

Pag. 538. Eleg. V. v. 21.

Pacte, quid aetatem numeras? quid cara natanti
Mater in ore tibi est? non habet unda Deos.

col. a. post haec, *vixi maturior annis*, adde:]
 vid. ad Ovid. I. A. A. 183.

Pag. 540. Eleg. V. v. 34. *Et tu materno*
saeta dolore Thetis] *Theti* emendaverat Puccius,
 quod in textum fuerat admittendum.

Pag. 541. Eleg. V. v. 37. *Reddite corpus hu-*
mo, postaque in gurgite vita, col. b. post haec,
iusta facere dicebantur, adde:] quo refer illud
 Horatii Lib. I. od. 28. 23. *At tu, nauta, va-*
gae ne parce malignus arenae Offibus & capiti
inhumato Particulam dare.

Pag. 544. Eleg. V. v. 49. *Ventorum est,*
quodcunque paras, col. b. media: & *procellis a-*
tur diripiendum, haec verba delenda sunt.

Pag. 544. Eleg. V. v. 52. *Quae notat Ar-*
gynni poena natantis aqua] Ferrarii liber habet:
Qua notat Argynni poena natantis aquas, apud
 Puccium v. c. *Argynni*.

Pag. 548. Eleg. V. v. 63.

Sed thylae thalamo, aut Oriciae terebinthi
Effulso pluma versicolore caput.]

col. a. post haec, *vide Passeratium*, adde:] tale
 est illud Poetae veteris T. I. Anth. Lat. p. 549.

Aut testudinea jacere lecto,
Aut pluma latus abdidisse molli,
Aut auro bibere & cubare cocco.

Intelligit igitur lectos & pulvillos plumeos, ad
 luxum & mollitiem a Romanis adhibitos. de qui
 bus vid. Barth. ad Stat. Lib. I. Sylv. 2. 59.

E L E G. VI.

Pag. 550. ad Tit. *Elegiae VI.* hujus Elegiae
 versus valde perturbatos esse, notat Livinejus.
 vid. Cl. Schrad. p. 89.

Ibid. Eleg. VI. v. 1. *Dulcis ad extremas fue-*
rat mihi rixa lucernas, col. a. post haec verba,

portans vestigia rixae, adde:] Martialis Lib. IX.
 Ep. 38.

O quae praelia, quas utrinque pugnas
Felix lectulus & lucerna vidit.

Ibid. ad eund. v. 1. post haec, *ad lucernas*,
 adde:] forte tamen Heinsum offendit *Dulcis*
rixa, & notaverat Marklandus, quomodo tot
maledicta, si dulcis rixa. quod certe perpendi
 meretur, & sequitur *furibunda mensam propellis*,
 & alia dulci rixae contraria. An igitur praestat,
Tristis ad extremas fuerat mihi rixa lucernas?

Pag. 550. Eleg. VI. v. 2. *Vocis & infanae*
tot maledicta tuae, col. b. post haec, *Patruus*
meus notat, quem vide, adde:] & apud Tibull.
 II. El. 5. 101. *Ingerit hic posus Juveneris male-*
dicta puellae, ubi in MSS. *mala dicta*.

Pag. 553. Eleg. VI. v. 11. *Quae mulier ra-*
bida jactat convicia lingua, col. a. post haec
 verba, *Livinejus etiam in mentem venerant*, adde:]
 quod tamen improbat Cl. Schrader. Emend. c.
 VIII. p. 149. legitque:

Quum mulier rabida jactat convicia linguae;
Aut Veneris &c.

Pag. 559. Eleg. VI. v. 38. *Sit socer aeternum*
nec sine matre domus] pro *socer* & *matre* Ferra-
 rius dat: *sacer* & *Marte*.

E L E G. VII.

Pag. 563. Eleg. VII. v. 10. *Exaltis Calamis*
se mihi jactat equis, col. b. post haec verba,
Artific. Veter. pag. 42. adde:] & Calamidis
 opus Sofandram memorat Lucianus in Imaginib.
 T. II. p. 462. & 464.

Pag. 565. Eleg. VII. v. 13. *Argumenta ma-*
gis sunt Mentoris addita formae, col. b. post
 haec, in *Aneid. Philol. pag. 69. adde:]* & *Fr.*
Junium Lib. III. de Pict. Vet. cap. 1. pag. 146.
 qui per *argumenta* hoc in loco formas ipsas &
 sigilla intelligenda existimat.

Pag. 566. Eleg. VII. v. 15.

Phidias signa se Jupiter ornat eburno,
Praxitelem Parius vindicat urbe lapis.

col. a. ad hunc vers. *Phidias signo &c. adde:]*
 de sinceritate hujus lectionis dubitasse videtur
 Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 11.

Pag. 576. Eleg. VII. v. 54. *Parthorum astu-*
tae tela remissa fugae, col. a. post haec, *ad Lib.*
 II. *Trist. 228. adde:]* Rittersh. ad Oppian. III.
 Cyneg. 401.

ELEG.

E L E G. IX.

Pag. 587. Eleg. IX. v. 13. *Ausa ferox ab equo contra oppugnare sagittis*, adde:] *contra pugnare* Ovidio II. Met. 434.

Pag. 594. Eleg. IX. v. 44. *Baridos & sontis rostra Liburna sequi*, col. b. post haec verba, Lib. IV. El. 6. 45. adde:] vide Fabricii notas ad Dion. Cass. Lib. 54. pag. 616.

Pag. 595. Eleg. IX. v. 46. *Jura dare & statuas inter & arma Marti*, col. a. post haec, *reſte edidit Broukhufius*, adde:] & putabat Livinejus.

E L E G. X.

Pag. 606. Eleg. X. v. 12. *Ferax armato neu cataphractus equo*, col. a. post haec, *ad Silium* pag. 323. adde:] *Cerda ad Tertullian. de Habit. mulier. cap. 7. p. 370.*

Pag. 610. El. X. v. 25.

Castra decem annorum, & Ciconum mons, Ifmara, Calpe,

Exustaeque tuae mox, Polypheme, genae, col. b. post haec verba, *forte adhuc supererant*, adde:] „*Cacram autem nomen antiquum Punit, cum esse, censet S. Bochart. l. c. XXIX. Phaeleg. & Canaan.*”

Ibid. ad eund. v. 25. post haec, ei sufficiat dubito, adde:] *Eldikius reponerat: Ciconum domita Ifmara clade. ut conveciat historiae Homer. Odyss. v. 39.*

*Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνιασι πύλασσιν,
Ἰσμάρην. ἐνθα δ' ἵγ' ὄνι πόλιν Ἰπρυδοῖ, ἄλινα δ' αὐτὰς.*

Pag. 611. Eleg. X. v. 31.

*Et thalamum Aetiae stentis fugisse puellae,
Totque hiemis noctes, totque nataſſe dies.*

col. b. post haec, *tres Voss. & pr. D'Orv. adde:] aequoreae volebat doctiss. Eldikius, ut Ovid. II. Art. 123.*

E L E G. XI.

Pag. 627. Eleg. XI. v. 3. *Quod non infames exercet corpore ludos*, Demisterus Lib. III. de Etrur. Reg. cap. 74. p. 421. notat: *laudes, vetus lectio, quam male tuetur Rob. Titius IV.*

Locor. Controv. c. 1. Ivo vero Villomarus legit infames ludos, non bene. Optima enim vetus lectio, nam luctam non esse infamem laudem, quis non intelligit?

Pag. 630. Eleg. XI. v. 59. *Proloquar, atque utinam patriae sim vanus aruspex*, col. b. post haec verba, *interpretor omne quercum*, adde:] unde *verus* in codices irrepsit, vide apud Cl. Schrad. Emend. p. 118.

Pag. 632. Eleg. XI. v. 65. *Expertaeſt veros irrita lingua Deos*, col. b. post haec, *quae notavi ad Lib. I. El. 9. 7. adde:] seras improbat* quoque in Obf. Miscell. Vol. II. p. 113.

E L E G. XII.

Pag. 637. Eleg. XII. v. 16. *Thermodontiacis turma lavatur aquis*, col. b. post haec verba, *veram lectionem Thermodontis*, adde:] sic Muretus Ed. 1558. in erratis legi jubet, & Rovill. A. 1559.

E L E G. XIII.

Pag. 643. Eleg. XIII. v. 40. *Ducitur, in multis mortem habitura locis*, Heinſius; *incultis mortem obitura locis*, quem vide etiam Advers. p. 92.

Ibid. Eleg. XIII. v. 41. Prata cruentantur Zethi, victorque canebat, Guyetus malebat etiam, *Zetho*; pro quo Cl. Schrader. Emend. p. 163. scribi volebat, *late*. Eldikius autem, *laetum victorque canebat* Pacana, ex Virg. VI. Aen. 657.

E L E G. XV.

Pag. 649. Eleg. XV. v. 2. *Da mihi bacchato vela secunda, pater*, col. b. post haec, *scriptura bacato*, adde:] unde ante Broukhufium sic emendavit Palmerius, vid. Cl. Schrader. c. 5. Emend. p. 91.

E L E G. XVI.

Pag. 663. Eleg. XVI. v. 29.

*At tibi, Nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
Huc animae portent corpus inane tuae,*

col. a. post haec verba, *ad Horat. Epod. XV. 17. adde:] Navita Porthmeu juncta offendebant tamen Eldikium, qui legebat,*

*At sipe, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
Huc animae partes corpus inane suae.*

fffff

Nec

Nec praefidium Heinſianae emendationi exiſtimabat eſſe in loco Petronii c. 121.

— *Vix navita Porthmeus*

*Sufficiet ſimulacra virum traducere cymba.
Claffe opus eſt.*

quippe ubi *unica Porthmei* reſtituebat, ut fere apud Albinov. ad Liv. v. 357.

E L E G. XIX.

Pag. 674. Eleg. XIX. v. 15. *Ergo qui taſtas in foedera ruperis oras*, col. b. poſt haec, *taſtis ſancita ſunt*, adde:] vel *pia foedera cum Eldikio*.

E L E G. XX.

Pag. 682. Eleg. XX. v. 26. *Incipiam, aut hortis, dux Epicure, tuſſi*, col. a. poſt haec verba, metro XI. in fine, adde:] *doſſe*, defendit quoque Cel. Valckenarius in Obſ. Philol. Koppiertſil p. 172. & ſeqq.

E L E G. XXI.

Pag. 690. Eleg. XXI. v. 28. *Itala portentis nec fuit unda novis*,] Ferrarii liber, *fuit ora*.

Pag. 692. Eleg. XXI. v. 40. *Hic tibi pro digna gente petendus honos*] *Hinc* emendaverat Puccius, procul dubio ex unico Vallae codice.

E L E G. XXII.

Pag. 695. Eleg. XXII. v. 18. *Garrula quum blandis ducitur hora dolis*, col. a. poſt haec, emendatione *dicitur*, adde:] quod habet liber Groninganus.

L I B. IV.

E L E G. I.

Pag. 707. Eleg. I. v. 5. *Fiſtilibus crevere Deis haec aurea templa*,] vide Trilleum Lib. IV. Obſerv. Crit. cap. 6. p. 330.

Pag. 711. Eleg. I. v. 26. *Unde licens Fabius ſacra Lupercus habet*,] *licens* 1.º e. *licentioſus*, libidinoſus. vid. Euſt. Swartium Lib. I. Analeſt. cap. XI.

Pag. 722. Eleg. I. v. 81. *De mihi ſunt teſtes, n n degeneraſſe propinquos*, col. b. poſt haec, Lib. III. Silv. I. v. 160. adde:] & Zinzerling. Promulſ. Crit. cap. XIII.

Pag. 725. Eleg. I. v. 102. *Umbra neque haec magicis mortua prodit aquis*,] Ferrarii liber, *Umbra nec e magicis*.

Pag. 729. Eleg. I. v. 131. *Mox ubi bulla*

rudi dimiſſa eſt aurea collo] deponeretur haec bulla aurea anno aetatis XVI. & domeſticis Laribus conſecratur. vide de ea Fr. Ficoronii Diſſ. Ital. Romae editam A. 1732.

Pag. 731. Eleg. I. v. 142. *Nil eris hoc. roſtro te premet anſa ſua*,] Pocchus: *Nil eris hoc. voto te premet auſa ſua*.

Pag. 732. Eleg. I. v. 149. *Pel tremefaſſa cavo tellus diducat hiaſu*,] Pocchus & Ferrarius habent, *cavum*.

E L E G. II.

Pag. 733. Eleg. II. *Quid mirare meas tot in uno corpore formas?*] de Vertumno vide Marianum de Etrur. Metrop. cap. XIII. & Demſter. Lib. I. Etrur. Reg. cap. 15. ubi in loco Aſconii legit in ultimo vice *Tuſco eſt pro turario*. adde eundem Lib. II. cap. 6 & 47. Sed praefertim vide Gorium Tom. II. Muſei Etruſci pag. 8. ad Tabulam II. in qua Verturani imago cum Propertii deſcriptione conveniens.

Pag. 738. Eleg. II. v. 31. *Cinge caput mitra, ſpeciem furabor ſacchi*, in not. col. b. lin. 25. poſt verba, *Scribon. p. 443. adde:] ſic Lib. I. Eleg. X. de Hyla*:

Eſt tibi non infra ſpeciem, non nomine diſpar. vid. Euſt. Swartium Lib. I. Analeſt. c. 13.

Pag. 745. Eleg. 2. v. 58. *Non moror. haec ſpatiis ultima meta meis*,] pro meta Pocchus ſupeditat, *cura*.

E L E G. IV.

Pag. 772. Eleg. IV. v. 35. *Ille equus, ille meos in caſtra reponet amores*,] Puccius correxerat, *reponat*.

E L E G. V.

Pag. 794. Eleg. V. v. 34. *Fac ſimiles pueros Iſidis eſſe dies*,] in nota col. b. legitur: *ſidens in omnibus codd. tu, quaero, repono: ſideris in omnibus codd.*

E L E G. VI.

Pag. 808. Eleg. VI. v. 6. *Terque focum circa lanceus orbis eat*,] *lineus*, Pocchus.

E L E G. VIII.

Pag. 875. Eleg. VIII. v. 88. *Et ſponda & toto movimus arma toro*,] Puccius emendavit, *Diſpondi & tuto ſolvimus arma toro*: „ addique „ hanc interpretationem: *Deſpondi in verba & „ leges ab ea dictas, atque ita ſolvimus arma „ fininus rixam, reconciliati pace Venerea in tuto toro, jam pacato, nec ut ante infeſto.* Poc-

Pocchus notaverat hanc variantem: *In sponda & toto, & fortasse ita legendum esse, suspicatus erat.* Ferrarius habebat, *Descendi.*

E L E G. IX.

Pag. 886. Eleg. IX. v. 64. *Ponit vix siccis tristia jura labris.*] pro *vix* Pocchus dat, *vis.* & ita corrigebat Puccius.

Ibid. Eleg. IX. v. 67. *Maxima quae gregibus devota est ara repertis*] pro *quae* Pocchus adnotat, *qua.*

E L E G. X.

Pag. 892. Eleg. X. v. 42. *Nobilis e testis fundere gesta rotis.*] *Mobilis* habet vetus codex apud Pocchum, & Perrejum.

E L E G. XI.

Pag. 894. ad Eleg. XI.] in libro M. Ant. Pocchi inscriptio legitur: CORNELIA MARITUM ALLOQUITUR. in exemplari MS. membranaceo Venantii Lupacchini: EPIGRAMMA IN PAVLUM.

Pag. 895. Eleg. XI. v. 4. *Non exorato stant adamante viae.*] *οδῶν* dixit Euripid. in *Alceft.* v. 262.

Ἄγχι μὲν, ἄγχι μὲν τις, ὃν ὄρασι;

Νεκρῶν ἰς αὐλὰν, ὃν ἔφρουσι κοιμηγυῖοι βλῖπαν
πληρωθὲς ἄδαι;

Τί μίσεις; ἄφιν· οἶκον οὐδὲν ἂν δειλιωτάτα
προβαίω.

Pag. 896. Eleg. XI. v. 8. *Obsecrat umbrosos lauida porta rogos.*] *Obsecrat* est in cod. Lupacchini. *umbrosos* pro *herbosos* emendaverat etiam Fr. Puccius; & *umbrosos* legitur inter variantes Pocchi & Minturni.

Pag. 896. Eleg. XI. v. 9. & 10.

Sic moestae cecineret tubae, quum subdita nostrum

Detraheret lecto fax inimica caput.

notae adde:] talem naeniam Theffalis imperasse Admetum existimem apud Eurip. in *Alceftide* v. 424. qui locus Propertium non latuit.

Cho. Ἀδμετ', ἀνάγκη τάδε συμφορὰς φέρειν.

Ὁς γὰρ τι πρῶτος, ὡδὲ λοιδοῖος βροτῶν,

Γυναικὲς ἰοδ' ἄγ' ἡμπλακες. γίγινωσκε δὲ

Ὡς πᾶσιν ἡμῖν καταβαλεῖν ἰφίλειται.

Adm. Ἐπίταμι γο, καὶ ἄφω κακὸν τόδ' ἔστι

προτίπλ' ἔστι δ' ἰτιμώμεν πάλαι.

Ἀλλ', ἐφορᾷ γὰρ τῶδε θήσομαι νεκρῶ,

Πάρισι. καὶ μίοντις, ἀντιχέουσι

Παῖδ' αὖτ' ἄνδ' ἀπέναντ' ἑσθ'.

Pag. 897. Eleg. XI. v. 12. *Profuit, aut famae signora tanta meae?*] *famam* hic vindicat

etiam & explicat pudicitiam Burmannus supra ad I. XI. 17. *sanctae* habent membranæ Lupacchini.

Pag. 897. v. 13. *Num minus immitec habui Cornelia Parcas?*] pro *Num* Pocchus notat, *Non.* habui pro *habuit* jam emendaverat Puccius.

Pag. 898. Eleg. XI. v. 15. *Damnatae noctes & vos vada lenta paludes,*] *Damnatae o noctes;* profert Pocchus.

Pag. 898. Eleg. XI. v. 16. *Et quaecunque meos implicat unda pedes,*] Uti hic Cl. Schraderus, ita Marklandus pro *unda* volebat *ulva* restituere Propertio I. XIV. 1.

Pag. 899. v. 18. *Det Pater hic umbrae mollia jura meae.*] Puccius, qui patrem etiam intellegebat Ditem, correxerat *hinc.*

Ibid ad v. 20. *In mea sortita vindicet ossa pila.*] In meo codex Lupacchini.

Pag. 900. Eleg. XI. v. 21 & 22. *Adsideant fratres. juxta Minota fella, & Eumenidum intento turba severa foro:*] *Minotida fellam* v. c. apud Minturnum. apud Pocchum copula inferitur inter *intento* & *turba*, ita:

Minota fella,

Eumenidum intento & turba severa foro.

Puccius eam in fine longi versus collocaverat.

Pag. 901. Eleg. XI. v. 23. *Sisyphæ, mole vaces, taceant Ixionis orbes:*] pro *taceant*, V. C. apud Pocchum & Minturnum habet, *cessent*, Ferrarii liber *jaceant*.

Pag. 902. v. 27. *Ipsa loquor pro me. si fallo, poena sororum:*] pro *loquor* & *fallo*, Puccius emendaverat, *loquar* & *fallo*. Pocchus etiam supeditat, *loquar*, quod fuerat recipiendum; agnoscit quoque codex Lupacchini.

Pag. ead. v. 29. *Si cui fama fuit per avita tropaea decori:*] pro *pavita decorat trophei* Puccius correxerat, *pavita decora tropheis.* in Lupacchini membranæ est: *decora tropaei*. Vetus autem codex apud Pocchum & Minturnum legit: *Si cui fama fuit pavita trophea decori.* Editio princeps 1472. *decori trophea.*

Ibid. v. 30. *Afra Numantinos regna loquuntur avos.*] pro *Aera* vetus codex Puccii habebat *vera*, ipse legebat *versa*, quod Minturnus etiam annotavit. apud Pocchum autem alia lectio extat, *sera*, alia veteris codicis, *vera*. Ipse autem legendum censebat, *versa* pro *everfa*.

Pag. 903. Eleg. XI. v. 31. *Altera maternos exaequat turba Libones:*] *Libones* correxit Puccius. membranæ Lupacchini & editio princeps servant, *ligones.*

Ffffff 2

Pag.

Pag. 903. v. 34. *Vinxit & adspersas altera vitta comas.*] *adspersas* pro *acceptas* emendaverant etiam Puccius & Minturnus, & invenerant in suis libris Pocchus & Ferrarius.

Ibid. v. 35. *Junger, Paule, tuo, sic discessura, cubili.*] pro *sic*, *sive cum*, editionis Rheg. Lep. & editionis principis lectione, Puccius emendavit, non, explicans, cum proposito unas tui duntaxat novisse tædas.

Pag. 904. v. 38. *Sub quorum titulis Africa zona jacet.*] *tunsa* est in cod. Lupacchini, apud Minturnum & in editione principe.

Ibid. v. 39. *Et Persen praavi simulantem pectus Achillis.*] quod dixi pro *Et* legendum esse *Te*, nunc addo, eandem inversionem locum olim habuisse supra Lib. III. Eleg. XI. v. 55. ubi nunc editur

*Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
Nutrit in hospitio non, Polydere, pio.*

nam illic omnes fere codices & edd. vetustas dant: *Et scelus*; sed rectam scripturam servat Ferrarii liber, & restituerat Puccius, sine dubio ex Bernardini Vallae antiquissimo codice. ceterum *simulantem* hoc loco etiam emendaverat Puccius pro lectione Rheg. Lep. *stimulantem*, adscripto, restor ipsum *Aemilium*, qui proavus meus Macedonas fregit. Lupacchini liber: *Persen* — *stimulantem*.

Pag. 906. v. 44. *Quin & erat magnae pars imitanda domus.*] *Quin & eram* emendaverat Puccius, nec aliter exstat in V. C. Pocchi & Minturni. erat & in cod. Lupacch.

Pag. 907. Eleg. XI. v. 48. *Ne possim melior judicis esse metu.*] pro *Nec possis* Puccius correxerat: *Ne passim*, & *possem* Pocchus adnotaverat.

Ibid. Eleg. XI. v. 49. *Quamlibet ausloras, de me ferat urna tabellas.*] ex v. c. Pocchus etiam notat, *Quamlibet*, id est, quantumvis, & *Quamlibet* adnotaverat Minturnus. *Quilibet* Lupacch. cod.

Ibid. Eleg. XI. v. 50. *Turpior assensu non erit ulla meo.*] pro *Turpior assensu* Puccius legendum conjecerat *Tristior*, quod inter variantes, Pocchi quoque invenio, & *turpior accessu*. cod. Lupacchini habet *a sensu*, Minturnus *assensu*.

Pag. 909. El. XI. v. 55. *Nec te dulce caput, mater Scribonia, laesi.*] *Scribonia* restituit etiam Puccius. *Strabonia* habet cod. Lupacchini, & Ed. Pr.

Ibid. Eleg. XI. v. 59. *Ille, sua nata dignam, vixisse sororem increpat.*] Pocchus ait: hic versus ita exstat in vet. cod. *Ille suam natam indignam vixisse sorore*: eodemque modo legitur in Ferrarii libro, inter Puccii varias lectiones, & in v. c. Minturni.

Pag. 910 v. 63. *Tu, Lepide, & tu, Paule, meum post fata levamen!*] *Tu*, pro *Te* ad Aldinam. 1502. notaverat quoque Minturnus.

Pag. 911. Eleg. XI. v. 64. *Condita sunt vestro lumina nostra sinu.*] *lumina* agnoscit Ferrarius, & emendat Puccius.

Pag. 912. Eleg. XI. v. 67. *Filia, tu specimen censurae nata paternae.*] *specimen*, dant Pocchus & Ferrarius, & restituit Puccius, adnotavit quoque Minturnus & excudit Princeps editio. Lupacchini membranae; *Filia tu specimen censura* nota.

Pag. 913. Eleg. XI. v. 70. *Solvitur, ausuris tot mea fata malis.*] Pocchus sic scribit: „*Sol. vit venturis*, ita habet quidam codex. In alio, vero legitur, *Solvitur haud ullis stant mea fata, malis*; stant pro constant.” ultimam lectionem habet etiam v. c. apud Minturnum & Puccius, qui addit Ovidianum;

Heu quanto regnis nox stetit una tuis.

ex alio codice Minturnus profert, *unduris*, quod liber Lupacchini & Princeps editio habent.

Pag. 914. Eleg. XI. v. 77. *Oscula quum dederis tua stentibus, adjice matris.*] *matris* in textu emendabat Puccius; *mater* dat cod. Lupacch. abice *mater* Ed. Pr.

Ibid. Eleg. XI. v. 79. *Et, si quid doliturus eris sine testibus illis.*] *illa* cum *illis* mutabat Puccius.

Pag. 915. Eleg. XI. v. 81. *Sat tibi sint noctes, quas de me, Paule, fatiger.*] pro *sunt* Puccius emendaverat *sint*, & habet Pocchus.

Pag. 917. Eleg. XI. v. 96. *Prule mea Paulum sic juvet esse senem.*] *si juvet*, apud Pocchum; *juvet* Puccius dat, & cod. Lupacch. & Ed. Pr.

Ibid. Eleg. XI. v. 97. *Et bene habet, numquam mater lugubria sumpsi.*] Pocchus legere jubet, *En bene habet*, nec aliter Minturnus adscripsit cod. Lupacch. Si. Editio Pr. habet *lugaria sumptum*. Puccius scripsit, *lugubria sumpsi*.

Ibid. v. 100. *Dam precium vitae grata rependit humus.*] *rependat* cod. Lupacch.

Pag. 918. v. 101. *Moribus & coelum potuit, sim digna merendo.*] *merenda* Puccius explicat, *merito morum*.

Pag. 919. Eleg. XI. v. ult. *Cujus honoratis ossa vehantur aquis.*] *vehantur equis*, Ferrarius & v. c. in Pocchi exemplari, & cod. Lupacch. *vehantur etiam* Puccius. *equis* Minturnus.

INDEX

I N D E X

I N N O T A S

A D

P R O P E R T I V M.

A longa die pro post longam vitae diem.	343	Adlicere, pro deliciis suis ad se trahere.	437
Ab. pro post.	701	Admirari pro obstupere cum invidia ad alicujus	
Abantes populi a Graecis Alibantes dicti.	115	felicitatem, ut Gr. <i>θαυμάζειν</i> .	338
Euboei.	115	Admissum adulterium de violata pudicitia.	430
Abducere pro abripere.	938	Admittere amoribus proprium.	677
Abiectus unda pro ad undam.	139	Admovere manum.	34
Abjuncti pro a jugo solutis.	341	Adnuere ore facili.	20
Abrepta puella.	130	Adonem ut <i>Adonis</i> Gr.	304
Acanthus de quacunque flexura.	565	Adorare pro orare.	59
Accedere de locis periculosis.	102	Adfidere fidelitatis & solatii verbum.	757
Acceptum imperium.	69 & 70	Adfiduae minae.	180
Accumbere pro concumbere.	231	Adpersae comae de ritu, quo nubentium crines	
Achaemeniae sagittae pro Parthicis.	292	aqua adspergebantur.	903
Achillei pro Achillis.	271	Adspice quot submittat, non submittit.	25 & 26, 165
Achilles ob Briseida abreptam a bello Trojano		Adstricta frons de subducto & contracto superci-	
abstinens.	266	lio.	380
Achilles in muris evertendis valens, in navibus		Adterere ossa, de amore corpus consumente.	106
cremandis Hector.	371	Adversa in ora mittere.	265
Acrior ira.	104	Adversi & averfi Dii confunduntur.	9, 720
Acrius subire.	104	Advertere aures tardas.	22
urere, urgere, de amore.	ibid.	Adjectiva geminata.	145
Aetiaca pugna	476, 810	neutra pro substantivis.	699
monumenta.	811	Adjungere bigas.	342
Ad. pro contra, adversus.	383	Aeacus formarum apud Inferos iudex.	46
Adcubuisse simpliciter apud Propertium non sine		Aeaea insula.	949
exemplo.	450	Aedes & sedes permutantur.	727, 731
Adeo & ideo confusa.	136	Aegeum absolute pro mari Aegeo.	535
elegantè insertum.	136	Aegyptii solis ardore fusc.	457
Adire mortem.	406	Aegyptiorum gens fallax.	592
Aditum ad dominam carminibus quaerere.	73	Aelia & Laelia gens.	613
Aditum praeccludere ad amores.	927	Aelia dentium reliquas cum tussi expuens.	803
		Fffff 3	Aemilia,

Aemilia, extincti ignis rea, a Vesta absoluta.	909	Amictus fluxi.	23
Aeneae errores	719	— de tegumento, quo caput velabant.	426
Aequales de paribus vel rivalibus.	555	Amicus praestat amanti.	133
Aequare & conferre conjuncta.	387	Ammonis Jovis oracula.	100
Aequora vasta.	535	Amor pingitur puer.	287
Aequum jugum.	562	— Deus pacis.	511
Aequus in hoste pro in hostem, lenis in hoste,	668	— pro amante passim.	772
ferox in aliis pro alios.	668	— assuetus.	21 & 22
Aes Corinthiacum.	512	Amores in juventute canendi, bella provectiore	281
— pro galea aerea.	630	aetate.	551
— casside.	662	Amoris rixae.	636
Agamemnon natantem Argynnum videns & de-	545	— iter.	636
periens.	15	Amphiarus terrae hiatu simul cum curru absorp-	470, 630
Agedum.	64	tus.	630
Agere forum vel conventum.	651	— divinandi peritissimus.	538
Agger Hercules.	303	Anchorae apud veteres ex saxo vel ingenti la-	885
Aggeres Iliaci, propugnacula a Graecis in Trojae	114	pide.	214
obsidio ex Nestoris consilio constructa.	14	Ancillae quasillariae.	210
Aggeribus & litoribus mutata.	330	Androgeus ab Aesculapio vitae restitutus.	184
Agitare artes	852	Angustum pectus.	442, 849
— vestigia, agere, imprimere & facere	763	Aniena unda cum Clitumno juncta.	67, 302
nova signa.	735	—	67
Agitari:	817	Animam ponere.	53, 246
Agni & juveni immolandi ritus	516	— extremae nequitiae reddere.	206
Agricolae Deus de solo Vertumno.	163	— virtute bellica.	206
Alae de remis.	592	— viresque de mentis & corporis praestan-	206
Albae fenestae nigrae comae opponuntur.	243 & 244	tia.	829
Alcyones aves.	368	Annulus beryllo insignis.	856
Alcyonia reducere de composita tempestate.	898	Annus pro anni ubere proventu.	801
Alexander crudelitatem Achillis, qua Hectorem	57	— pro aetate.	162
necavit, aemulatus.	169	Anser obstrepens.	5
Alexandrea noxia.	244	Ante mala, semper, amans, & sim. per figuram	311
Alio pro aquilo.	54	—	473
Aliquid & quiddam, vocibus poetae in rebus	162	Ante fores jacere de agmine amantium aptius,	249
amoris plus intelligunt, quam exprimunt.	261	quam ante pedes.	471
Alligare.	264	Antimachus Homero comparatus.	70
Alta verba pro confidentiae plena.	320	Antimachi opera deperdita.	787
Alter in alterius locutio elegantissima.	441	Antinous ab Ulixae interfectus.	638
Alterius & alternis confusa.	213	Antiope Nyctei filia.	596
— amore fastum puellarum vindicant	56	Antonius & Cleopatra.	817
Poetae.	36	Antonii classis.	483
Alterna & aeterna confusa.	792	Antra inspirationibus accommodata.	280
Altum spirare.	389	Aonius vel Ausonius equus pro Haemonio.	29
Amantes mortem subire praeferunt, quam ab ami-		Apelles pictor Veneris nudae ἀνὰ νομήν.	563
cis divelli.		Apellis & Calamidis opera.	22
— se Diis aequant in amore felici.		Aperire fores tardas.	814
Amas vel amo in fine pentametri.		Apollinis crines intonsi.	432
Amat Poëta ad Graecorum exemplum usita-		Apollo Palatinus in medio templi, non in vesti-	Appia
tissimum.		bulo seu porticu.	
Amator exclusus, non admissus.			
— neglectus.			
Amatorum sinus.			
Ambulare, ire iter.			

Appia via.	857	Afcanius crudelis Minyis dictus ob Hylam a	
Aptare pro adnectere.	134	Nymphis raptum.	<i>ibid.</i>
Aptata labra pro optatis.	134	Afcraei fontes de Hippocrene & Aganippe, ex	
Aquae magicae.	725, 729	quibus Poëtae majores bibere fingeantur, mi-	
— ductus Marcius.	492	nores e Permeſſo.	285
Aquator Hylas, non amator.	187	Afcraeus Poëta.	478
Arabia intacta pro nondum subjugata	282	Agnus Vestae delictum.	710
— & India non raro junguntur.	<i>ibid.</i> 282	Aſſertum imperium pro acceptum.	79
— odorum dives.	615	Aſtuta fuga.	525
Arabum gramina.	425	Aſtuti Getae.	797
Arabium limen pro domo opulentiori.	142	Aſtutus pro arguto.	173
Araneis obducta pro inculta.	255	At initio orationis eleganter.	182
Araneofus ſitus.	<i>ibid.</i>	At eleganter in Inprecationibus.	254
Arata Lydia.	69	Atalanta Jaſidos, a Schoenel filia diverſa.	10
Aratra pro arvis.	69	— curſu velox.	13
Arbor pro nemore & ſylva.	574, 691	Attracia ora.	91 & 92
Arbores ſponte ſua natae.	27	Atrida & Atrides promiſcuae.	306
Arbores ſerendi in domus vertice recentioris		Auctor de conditore.	816
temporis uſus.	140	Aucupium viſcatum, quod ſtruſta vel crescente	
Arbuti foetus.	26	arundine ſit.	352
Arbutus pomofior.	26	— — — — —	739
Arcana ſacra.	809	Auferre rates proveſtas, de unda.	87
Arcus certus.	75	— & rapere de oculis.	580
Arcu certo concutere.	<i>ibid.</i>	Aufugere cum caſu quarto male.	106
Ardere aliqua elegantius, quam caſu 4 ^{to} .	131	Auguria & omina felicia ex natalibus.	229
— in aliqua	131, 135	Auguſtus ſub Apollinis imagine cultus.	432
— — pugnam.	620	Aura popularis.	582
Arelatenſis provinciae fertilitas.	615	— pro ſono vel voce.	408
Arena vacua.	85, 86, 928	— puellae pro voce ejus benigna & nitore.	<i>ibid.</i>
— villis.	541	— & hora permutantur.	412
— pro litore.	592, 632	Auratae trabes.	491
Argonautica Varronis Attacini.	479	Aurea urna.	404
Arion equus Adraſtum exitio eripuit.	469	— lana.	586
— vocalis, voce humana praeditus.	<i>ibid.</i>	Aure facili adnuere.	912
Arma Gallica pro armatis Gallis.	629	Auro pro ex auro, aureus.	434
Armata patria.	55 & 66	Auſa plurali numero	925
Armatus equus de cataphraſti militis equo.	606	Auſoniae virgae, ſeu faſces pro potentia Roma-	
Armeniae tigres.	102	na.	506
Armiger equus.	507	Auſpicla caduca.	744
Armis ſuis ſe defendere de puella, iratum ama-		Autarii populi.	92
torem pulchritudine ſua placante.	246	Autarici — Illyriae.	92
Armorum radiis pro armis radiantibus.	313	Auxiliares herbae.	19
Arria natos ad bellum producents.	723	Ave & vale in ſepulchralibus monumentis.	81
Arripere pro comprehendere.	424	Avernalis Sibylla.	716
Ars ſimpliciter apud Poëtas Latinos.	293	Avernum adhuc exiſtat.	117
Arſinoe Berenices filia mortuum Adonin flori-		Avertere.	878
bus ornans.	298	Axe pro ante vel arte.	393
Arte pro artiſcioſe.	473		
Artifices lateris pro mimicorum motuum ma-			
giſtris.	25		
Aſcanius Bithyniae vel Myſiae lacus.	183		

B.

Babylon a Semiramide condita.	589
Bacchus, pater chori.	451
Bactra	

Bacra neutro plurali.	292	Camara de opere laqueato vel fornicato.	498
Bajae aquae, pro Bajanis.	69, 123	Camillus albis equis post Vejōs captos triumphans.	713
Bajae tepidae.	112	Canae gaeae pro senis barbata facie.	343
Bajae voluptatum theatra.	113, 114	Cancris signum.	733
Bajarum litora.	114	Candesceret pro caneret.	340
Batavi flavi dicti, quia ut Germani comas spuma quadam inficiebant.	343	Candidus pro aureus.	228
Beati pro locupletibus, ut Gr. <i>εὐδαίμονες</i> .	385	Candor falsus.	28
Blanda urbs.	823	———— quaesitus.	<i>ibid.</i>
Blanditiae de quibusvis amorum illecebris.	106	Canere pro praedicere saepissime.	529
Bona de animi dotibus, non de pulchritudine.	230	Canes ostiarii.	867
Boötes serus ve Arctophylax.	518	Canopia Aegyptiorum toralia.	595
Bovillae suburbanae.	713	Capere ocellis.	6
Brachia jactare.	797	Capilli fūco tincti, medicati.	24
<i>Βραχυλογία</i> Propertio frequentes.	821	———— lapsi, sparsi.	146
Briseis cadaver Achillis lavans.	305	Capillos tinguendi ritus.	344
Britanni, Belgae & Galli promiscue positi.	344	Capta mens, animo & mente captus.	664
Bulla aurea deponeretur anno aeratis XVI.	956	Captivae aquae, flumina.	208
Busta cruenta de Achille ob Polyxenam ad sepulchrum inmolatam.	300	Captus amator.	5
Busta piare.	836	Caput Propertio de fontibus fluviorum.	319
Bustum contemptum, exiguum, pro villi & plebejo.	180	Cara, vita, & sim. frequenter apud Propertium interseruntur.	301
Buxus de tibia mensis adhibita.	648	Carmen pro incantatione magica.	212
		———— inscriptione ac titulo in votis usitatum.	418
		Carmina dictare.	29
		———— donare.	<i>ibid.</i>
		———— pro praedictionibus.	80
		Carpere poma pro tradere.	215
		———— crines.	217, 794
		Casa Romuli sine arte facta.	328, 707
		Cassandra fatidica, Maenas dicta.	631
		———— Teucris non credita.	716
		Cassida pro cassis, chlamyda pro chlamys.	587
		Cassiope, Epiri continentis portus, quae Cassiopae Corcyrae colonia.	164
		Castalius fons.	498
		Castor & Pollux.	27, 633
		Castra pro expeditionibus.	261
		———— navalibus, statione,	266
		Casus mutatio.	88
		Catanenses fratres.	715
		Cathedrae ad scribendum positaе.	795
		Caules, palmites.	652
		Cautum pro docto.	289
		Cecropia avis, lusciniā.	356
		Cedere cum sexto casu.	119
		Cedit aqua remorum impulsu.	119
		Celare annos.	702
		Celeres lintres tardis navibus oppositi.	118, 139
		Censura pro integritate & gravitate morum.	905
			Cen-

C.

Cadaver, sepulchrum, de eo cui vita vix constat.	216
Cadentes lacrymae.	180
Cadentia sidera de majori noctis parte transfacta.	158
Calere pro evenire, de bono successu.	530
Cadi Mygdonii.	809
Caduca pro cadentia.	451
Caeca via pro obscura.	216
———— de occultis & incertis.	<i>ibid.</i>
Caedes pro sanguine, saepe apud Poetas.	267
Caelati servi.	799
Caerula ratis de cymba Charontis.	418
Caesari titulus Magni sollennis.	258
Calamus de aucupio.	739
Calathi pro calicibus.	323
———— viminei.	622
Calcere pede inposito.	6
———— nivem scopulum, viam.	83
Calliope sub figura fluvii Oeagri ab Apolline compressa.	437
Calvus poeta.	479

Centaurea saxa.	Pag. 818	Commodatur bona mens.	30
Cerastae.	690	Commodatus a fortuna.	30
Cernualia pastorum ludi.	780	Commovere certamina pro excitare.	691
Certa hasta.	75	Componere crines hesternos.	145
Certe puella 180. de Cynthia in ira pertinace.	463	_____ pro restituere, condere.	250
Certamen leti, amoris, fertilitatis.	619	_____ fingere, machinari.	275
Certe & per te. unum pro altero a VV. DD.	257, 289	Composita pax, pro conficta, simulata. 210, 275	
substitutum.	428	_____ fronde, pro lecti accubatorii specie &	
Certior pro constantior & fidelior.	99	_____ foliis & frondibus strata.	187
Chaoniae columbae.	136	Compositi ocelli.	46
Charon, Deus dictus.	349	_____ lecto.	ibid.
Chori agrestium Bacchanalium tempore vinde-	608	Composuisse pro colisse, concubuisse Poëtis fre-	
miarum ducti.	306	quens.	238
Ciconum mons Ismarus.	199	Conari aliquid pro male precari.	353
Cineri medicina datur, locutio proverbialis.	299	Conchae pro baccia.	96
Cinis atra, usta, in Epitaphiis antiquis.	83	Concipere gaudia, spem, amorem.	308
_____ simpliciter pro mortuo.	90	Conclatere artes.	14
Circumsusa pruinis.	869	Concredere pro alicujus fidel aliquid commit-	
Citati nautae, pro nomine vocati.	546	tere.	109
Clamare aquas, vincula, compedes.	892	Concubitus de ordine jacendi in toro convalli.	862
Classis Graecorum dolo Nauplii in cautes Eu-	184	Concurrere de cautibus.	947
boicas adacta, & naufragio absorpta.	800.	Concutere arcu.	75
Claudii Marcelli de Virdomaro, Gallorum Rege	620	Condere pro celebrare.	212
occiso, spolia relata.	206	_____ arma.	333
Clausula domus.	14	_____ fata, secula, festa, conditum genus hu-	
Clavis adunca.	ibid.	manum.	720
Clitumni flumen.	128	Condit pro condere solet.	333
Cōa vestis.	33, 736,	Conditio, pro voluptatis passione, vox ma-	
Coclitis semita.	300.	trimonio propria, seu pro ratione, via, ac	
Coelo pro ad coelum.	620	modo.	309
Cogitare male, pro fallaciam animo occultare.	206	Configere mentem.	16
_____ artes.	ibid.	Committere, commissa laetitia.	48, 375
Cognoscere noctes.	128	_____ credere verba famulo.	375
Cogor adire vel conor.	33	Componere pro fingere simulare.	93
Colcha & Colchica venena.	212	_____ libellos tristes.	102
Collucere floribus.	27	_____ pro conspescere.	133
Collustrare de picturis proprium.	923	_____ fraudes.	631
Colores, pro floribus versicoloribus.	26	_____ satum.	720
Columbae aliaeque aves coloniarum conditoribus,		Conquirere amantes cultu, furo.	29
vel nova regna quaerentibus viam aperuisse		Conscendere & descendere de utrisque toris	
singuntur.	403	proprium.	142
Columbae Veneri immolatae.	803	Conscindere collum tauris, alius frangere tauri-	
Columbae purpureae pro porphyreticis.	491	rum colla.	284
Coma pro capite.	343	Conscius in lacrimis, facinoribus.	108
Comae lapsae.	37	_____ cum tertio casu.	108
_____ flavae.	235	Considere & consistere permutata.	92
_____ effusae pro lapsis.	306	Conspergere aras fletibus.	49
Cominius (Lucius) possessor monumenti sepul-		Consulto, certa ratione.	474
chralis Propertii.	2	_____ fulmina mittere.	335
Cominus ire.	486	Consumere pharetrae pondus.	819
Comites Musae a Poëtis passim invocatae.	492	Contemnere aras fletibus.	49
Commiscere ossa ossibus, summum amoris indi-		Contendere pro jurgia exercere.	339
cium.	277	Contestus simpli. pro sorte sua contentus.	549
Commisae acies.	777	Conterere vitas modum.	74
		G z z z z z	Con.

Conterere tempus in studiis.	74	— alas expandere dicitur, quum propitius	
Contra oppugnare, contra stare.	587	favet.	103
Contra pugnare.	955	— alas inhibet, quum tardus venit.	103
Contrarius votis.	51	— ventofus pro levi, inani, & inconstanti.	288
Convertere mentem.	15, 18	— amantium vincula constringens.	673
— mores.	16	Cupidinis alas praecifae, ne in coelum evola-	
Convicia pro difteriliis jocosis.	582	ret, sed apud homines tamquam in exilio de-	
Convivia cum ludis juncta, passim.	823	geret.	289
Cora a Dardano condita.	889	— in Deos & homines imperium & ty-	
Corollae putres, arentes, squalore & situ lan-		rannidem passim conjungunt Poetae.	462
guidae ac jaentes.	153	Cupit poscere pro cupide poscit.	377
Corona de multitudine astrorum.	673	Cura mea pro amica.	463
Coronae & floris brevi marcentes, cum vitae		— ultima.	44
humanae fragilitate comparatae.	323	— unica.	44
Coronae Musarum e rosis textae.	502	— de amoribus passim.	110, 312, 676
Coronae post convivium flaccidae factae, sponte		— pro mutati amoris sollicitudine.	172
cadentes.	323	— de medicina, morbis & dolore.	924
Coronae Diis oblatae ante fores templi pende-		Curare, pro aliquo numero ac pretio habere.	
bantur.	311		316
Coronas adpendendi ad fores amicarum ritus		Currus, quo se efferunt Poetae.	483
illustratus.	154	Curtius in aquam cum equo insiliens.	508
Coronas floreas, unguenta, vinum & alia, rogo		Custodes puellarum.	607
vel sepulchro ingerendi ritus.	836	Cybellae juvenca marmorea.	684
Coronatae arae.	580	Eyclas, vestis.	837
Corpus positum, de exanimi cadavere.	34	Cyni, Veneris currum trahentes.	503
— — pro dormiente.	34	Cymba parvula pro lintre.	118
— inane, de cadavere.	663	Cynthia, Propertii, amica proprio nomine Hostia	
Corrumperе aquas nectare, pro vino aquas mi-		dicta.	1 & 2
scere.	459	— Sapphoni comparata.	225
— Venerem.	315	— per quinque annos a Propertio amata.	263
— spem, pro perdere.	ibid.	Cytaeaea carmina, pro Incantationibus magicis	
— in rebus amoris.	89, 254	Medaeae.	18
— dentibus, pro corrodere.	239	Cytaeis Medea, non Citheis.	215
Gous Poeta.	572	Cyzicus frigida.	684
Graftina nox, praeteritae succeden's.	308		
Crepare de verberibus proprium.	832		
Crepitus de fonitu graviore.	240		
Creta saluberrimarum herbarum copia insignis.	214	D:	
Cretaea Ida.	486	Damnatae noctes, ii felices.	298
Creusa beneficiis Medaeae penitus uita.	245	Damnatum, mortui addictum.	408
Crimen pro nota mutati amoris.	170	Dare poma manibus.	38
— — criminacione.	391, 585, 931	Debarum ripae.	791
Crines Gorgonei apud Poetas passim.	236	Debata fata.	173
Crudelis cum tertio casu.	156	— conjux, a fati's destinata.	173
— qui nullis lacrimis movetur, ut	Gr.	Decedere, de luna, sole & astris.	341
adamas & adamantes.	186	Declinare lumina fomino oppressa.	205
Crytallus aquosa.	760	Decurrere vitam.	320
Cubantium habitus.	41	Decursus & cursus vitae.	ibid.
Cubare de adcubitu ad mensam.	862	Dedecore restitutum pro decreto.	449
Cucumis caeruleus.	741	Deducere lunam reluctantem curru.	17
Culpa de amoris delicto.	56	— a re militari desumptum.	382
Cumaeae vatis secula agere.	239	— vestem in ira & luctu.	524
Cupido, saevus, improbus, & malus puer.	34,	— lunam coelo.	14, 417
	106		De

Deducta voce, est tenui, molli.	460	Distiones de oraculis.	99
Defendere & arcere eadem verbi significatione	185	Diducere ocellos vacuos.	104
— se suis armis.	246	— amantes pro separare.	104
Deficere mihi & me.	8, 9, 90	Diducere complexus pro divellere a complexi-	195
—	93	bus.	367
Defigere mentem, animum.	16	— brachia pro pandere, extendere.	317
Definire & diffinire, defringere & diffringere	942	Dies ultimus, de fato.	49
promiscue.	156	Differre pro traducere, infamare.	942
Deflere pro supra modum flere.	182	Differri pro infamari.	846
Defluere de illis; quae memoria elabuntur.	731	Difficilis aditus.	868
Defungi puella, ut defungi amore, militia.	722	Digit remissi.	556
Degenerare cum casu quarto, meliora seculi.	929	— loquaces.	97
Dei ultores.	757	Digito coelum tangere.	216
Dejerare pro sancte adfirmare.	5	— monstrantur, qui publice notantur.	137
Dejicere lumina.	6	Digna Jove, de Juno.	707
— aures.	318	Diis primam producit, Deis corripit.	349
Deludi dicuntur agricolae terra sterili.	6	Dionysia agrestia.	265
Demittere lumina.	660	Dira pro inhumana.	643
— & demergere commutata.	137	Dirce tauro adligata.	122 & 123
Demulcere verbis.	950	Discidium & dissidium permutata.	579
Deorum examen pro turba gentilium numinum.	284	Disponens corpora Gr. διατάσσων ἄνθρωπων.	952
Deorum simulacra qui venerabantur, eorum ca-	96	Disponere capillos.	146
put & pedes tangebant.	96	Dissidere pro distare.	125
Deos in rebus prosperis agnoscebant.	134	Dissimulare annos.	40
— adversis negabant.	464	Diversa ripa.	110
Deponere animam labris.	520	Diversi & divisi confusa.	110
Deprecari pro amovere.	256	— amantes.	40
Descendere in gentes.	146	Diversum litus.	127
Deserta sana.	14	Dividere, pro diducere, solvere.	773
Desidia pro quiete ad ludum &c.	942	Divinae aquae, divino beneficio indicatae &	404
Desidiosus amor.	951	profluentes.	173
Desluisse, vindicatum pro dissiluisse.	194	Divini & sacri fontes.	39
Despuit a librariis saepe rejectum.	153	Dixit, scripse, pro dixisse, scripsisse.	183
Destituere & deferere, commutata.	358, 447	Dixerit pro testis erit, confirmabit.	676
Desunt pendere, locutio illustrata.	221	Doctae Athenae.	601
De te, pro ad te quod adinet.	49	Documenta statuere, dare.	99 & 100
Detrahere pro detestare, ipsissima vetustatis	173	Dodoneae oracula.	99
scriptura.	821	Dodonaei Jovis templum.	252 & seq.
Deus pro Cupidine.	571	Domifedae, de feminis limen viri absentis cu-	264
Di, venusta interjectio a Graecis in admiratione	521	rantibus.	532
& indignatione usitata.	98	Domus & locus confusa.	25
Di melius!	99	— pro domesticis & ancillis.	167
Dianae artes, de venatione.	516	Dona Veneri pro salute amicorum oblata.	792
Dic mihi, formula non semper injuriosa.	100	Donare crines, in re funebri.	814
Dicebam tibi, formula in praemonitionibus usi-	201	Doni avidus.	ibid.
tata.		Dorica castra.	ibid.
Dicere pro praedicere.		— nox.	792
— describere, canere.		Dorici ignes.	792
Diel rudis pro rudis esse.		Doroxanum male textui ingestum.	95
Distare carmina.		Dotale regnum.	95
		Dotalis tellus, servus, pro dote uxoris.	240
		Dubla & dura confusa.	Du-
		Gggggg 2	

- Dubius pes, de amatore, an abire velit, haesitante. 240
- Ducere suspiria. 39
- gaudia. 47
- notam in ore, macula os deformare. 55
- grave carmen. 70
- arces, muros, moenia. 71
- verba longa mora. 108 & 109
- diem. 117
- brachia de natante. 118, 396
- virides annos. 138
- somnos, cui opponitur, trahere noctem. 140
- fetus. 152
- feras carmine. 293, 490
- amantem, pro spe inani lactare. 336.
- pro delectare & capere. 384
- sacra. 395
- literas pro formare, scribere. 710
- lanas. 749
- pocula, pro baurire, frequens. 755
- ferrum. 938
- de origine, passim. 787
- pro capere, adicere. 927
- pro deducere, repetere. 262
- Quellum apud Ovidium, Tibullum & Horatium non obvium. 523
- Dumosi montes, dumosa saxa apud Poetas passim. 293
- Dura corona, de carmine epico. 173
- Durare laborem, vias, aequor, & sim. pro suscitare. 210
- Durare animum. 42
- horam, id est, punctum temporis, momentum horae. 42
- pro pati. 62
- pro obdurare. 159
- Durior faxis, sordior scopulis, de iis qui amantum preces non exaudiunt, passim apud Poetas. 391
- Durus Deus, vehementer imperans. 159
- Dux, de quibuscunque viris illustribus & Heroibus. 328
- E.**
- Eburni digiti, & marmorei ob candorem. 204
- Ecquis, et quid, et quando & ecquando variatum. 112
- Educere annos, ut ducere. 278 & seq.
- pro alere, educare. 574
- Effluere, de illis quae memoria excidunt. 182
- Effugere blanditias, amorem. 106
- Ego ultimam apud Augusti aevi poetis producit. 93 & 94, 733
- Electra, ultima longa. & sim. ut Hypermetra, Phaedra, Leda, &c. passim. 307
- ut fratrem defunctum fleverat, postea saluum adspexit. 307
- Elei equi. 95
- Elevare de aura, pro auferre. 86
- Elis celebrata certamine equorum curuli. 95
- Elliptes ex priori vel posteriori sensu subintellegendae. 359
- Elysiacae sedis felicitas. 843
- Emeritae pro annosis. 255, 789
- noctes. 255
- Emeritum restitutum pro immerito. 255
- Emeritus torus pro vacuo, emeriti anni de milite veterano. 255
- Emungere vel carpere, pro aliquem opibus spoliarere. 325
- En age, & eja age permutata. 15
- En indignationi interveniens. 273
- Enipeus Haemonius pro Thessalico. 135
- fluvius Thessaliae. ibid.
- Enses & ignes confusi. 198
- Eois & Eoos prima brevi & producta. 334
- Eoum gelu de matutinae pruinae frigore. Gr. 158
- Eous pro lucifero. ibid.
- Ephyrea Lais, ab Ephyra, ubi nutrita, ita adpelata. 249
- Epicureorum opinio de inferno. 519
- Ergo pro autem. 501
- Ergo secundam apud aevi Augusti poetarum nunquam corripit. 532
- Erinnes, Sapphoni aequalis, Poëtriae Graecae, nomen restitutum pro aequievis vel quicquid &c. 226
- Erinnyes Tragicae. 360
- Eripere, permutatum cum abripere. 263
- Errare de capillis solutis fluitantibus. 203
- Erubescere cum quarto casu. 613
- Erythia. 875
- Erythraea concha. 615
- Es seq. vocali semper corripitur. 454
- Esquiliae. 852
- Esse in partes pro in partibus, esse pro ire, venire. 576
- Est quiddam, similiter ut est aliquid. 461
- Et initio orationis eleganter. 347
- Et & sed in Codd. confusa. 917
- Et merito, formulas instar. 163
- Et quis & ecquis. 113
- Eubolcus sinus. 726, 730
- Eurypylos textura, unde. 793
- Evadne pro marito vicariam mortem subit. 219
- Evantes chori, quorum dux Ariadna. 225
- Eventus bonus, Deus. 113
- Ever.

Everſae cervices.	921	Falx docta de perito putatore.	340
Evolare proprie de iis, qui evadere tentant.	290.	Fama pudica.	125
Exacti equi, qui multa arte elaborati.	563	— narrans pro garrula.	346
Excantare pro exorare.	783	— vaga.	ibid
Excidere aevo pro mori.	533	Famae alas tribui uſitatiffimum, quibus rumores	
Excipere proprie in venatu.	352	citiffime transferebantur.	346
Excire animas ſepulchris.	17	Fas eſt mihi vel me.	129
Excitare.	871	Faſtus pro faſtidio, repulſa puellae.	5, 616
Excuffae faces de facibus exſtinctis, quas excluſi		— conſtans de iis, qui nullis blanditiarum ma-	
amatores ante amicorum fores projiciebant.	154	chinis in amorem ſeſtuntur.	920
Excutere.	818	Fata vel fortuna populi Romani.	816.
Exercere noctes amaras.	21	— trahere.	886
Exilitas pedum in puellis laudata.	291	Fata longae ſeneſtae.	179
Expellere e foribus.	41	— pro cadavere.	297
Expensus graſus eſt compoſtus.	240	Fatales dirae pro a fatiſ destinatae.	705
Expiationis ritus.	875	Fatalia lumina de ignibus Veſtae.	508
Explere noctes amaras pro inſomnes.	336	Fatigare terras rumoribus vagis, de Fama.	354
Explorare ſomnia pro volvere ac revolvere.	241	Fatum mollius.	73
Exponere de pictoribus opera ſua publice ex-		Fax ultima de taeda rogati.	619
hibentibus.	234	Femina de matrona illuſtri.	269
Exſertare caput tenebris emendatum pro exone-		Feminea ira pro indole.	275
rare.	110.	Fera Aetna pro horrida & inculta.	490
Exſpirare animam.	893	Percula pompae triumphalis.	510
Exterere nives.	83	Ferire oculos.	878
Externus amor.	43	Ferre male pedes errantes.	32
Extrema pars furoris pro minima.	47	Ferri de iis, qui publice traducuntur.	242
— linea.	47	Fibrae tacere, dicuntur quae non litant.	416
Extremae gentes.	19	Fiſtilia ſimulacra.	501
Extremae orae pro remotis veluti in ultimo orbis		Fidena Urbs.	713
termino.	283	Figere veſtigia planta ancipiti.	32
Extremus & externus confuſa.	333	— lumina in aliquo vel aliquem.	36
Extremus pulvis de cinere in una condito, quan-		— oculos.	36
do manes ciebant.	168	— caſtra.	767
		— tentoria.	767
		— moenia.	ibid
		Figurae leves.	46
		Fingere pro falſo inſimulare.	124
		Fixa vel ſpiſſa correctum pro nixa.	161
		Flabelli uſus aeſtatis tempore.	376
		Flamma ſecunda, quae fauſto omine in altum	
		furgit.	580
		Flare pro carmine epico ſonare.	101
		Flatus de jaſtantia & vaniloquentia.	393
		Flava coma, Poëtiſ paſſim.	235
		Flavus, epitheton de fluviis, apud Poëtas frequens.	
			271
		Flere pro dolere.	335
		— animi commotioris indicium, & velut for-	
		mula.	245
		Fletus tremuli, moeſti.	57
		Flumina & montes pro populiſ paſſim.	457
		Focare pro angere, cruciare.	874
		Focus pro penetibus.	524
		Foedus de amoris commercio.	67
		Foenus magnum, duplex.	81

F.

Fabula turpis.	57		
Facere ſomnos.	260		
Facere moram.	124, 604		
— contra mores.	452		
Facès de nuptiis vel quibuſvis amoribus.	89,		
	259		
— & coronae juguntur.	504		
Faciem quaerere, pro faciei ornatum conciliare.	146		
	238		
Facies, non pro vultu aut forma, ſed pro tota			
perſona, ut Gr. εἶδος.	738		
Facies & ſpecies commutantur.	203		
Faciles manus ſunt agiles & volubiles.	846		
— aditus.	478		
Facilis puella.	525		
Factum de admiſſo & culpa.	93		
Falſa gaudia.	270		
Falſus eleganti ſignificatu.	318		
— partus, qui arantes eludit.			

[illegible]

Historia vox Propertio peculiaris.	845	Illic, de inferis & campis Elysiis.	178
— de re, quae rumores excitat.	205	Imagines pictae parietibus adfixae.	251
— de amoribus hominum sermone	tristis.	— absentium, velut praesentes, alloquendi	915
Homerus antiquus.	72	Imago de gentilitiis majorum imaginibus in pompa funebri praelata.	297
— Poëtarum Epicorum Princeps.	72	Implere, polluere.	922
Honestas pro nobili.	293	In lacrymis pro inter lacrymas.	159
Hora pro exiguo temporis spatio.	269	In te pro propter te.	356
Horam durare.	62	In te stat pro in tua potestate est.	312
Horos, astrologi nomen.	722	In thyrsos pro in usum thyrsorum.	502
Horridus tremor.	54	In vanum pro in mare.	333
Horror tremulus.	54	In incertum, in plenum, in longum & sim. neutra apud Propertium frequentis usus.	334
Hortus riuus & irriguus, promiscue.	192	In terris de viventibus, sub terris vel terras de infernis, priori oppositum.	337
Hosibus eveniat, solita poëtis formula.	555	In adversum Pirithoum pro in ora ejus adversa.	265
Humani pro hominibus.	542	In vicem disjunctim melius, quam invicem.	704
Humus formosa.	26	In vestris ossibus pro inter vestra ossa.	890
Hylaeus Centaurus, in <i>Pfili</i> , <i>Pfili</i> , aut <i>Pfyli</i> a librariis corruptus.	13	Inachiae heroïnæ.	137
Hylas Herculis invicti comes.	187	Inanis amator.	798
— sub undas tractus.	194, &c.	Inbelles lyrae.	814
Hypasus.	125	Incautum passive, quod caveri non potest, Gr. ἀφροντος vel ἀφρόλακτος.	217, 289
I.			
Jacere in situ aeterno.	77	Incidere non minus, quam accidere in rebus calamitosi.	150
Jacere ad pedes de supplicibus aut mancipiis servilibus.	248	Incipient revocare pro revocabunt Graeco more, apud Propertium frequens.	319
— verba, querelas.	170, 269, 915	Inclinare pro claudere.	833
— crimina.	694	Inclinatae mammae pro flaccidis.	316
Jacta, est projecta, jactata.	449	Increpare pro sonitum dare.	628
Jactare brachia.	797	Indarum mulierum pietas in viros.	619
Jactatae late, vel ex alto de manibus.	37	Indicativi usus apud Poëtas frequentissimus.	188
Jactu certus, est jaculo vulnerare peritus.	476	Indicere forum vel conventum.	64
Jacuisse paludibus pro ad paludes.	305	Inducere noctem.	753
Jam pridem pro ante longum tempus.	263	Induere & inbuere permutata.	887
Jason Medae necis filiorum exprobandi.	152	Infecta manus.	87
Jocarii boves de septemtrionibus.	459	Infecti Britanni, comis colore adscititiae & peregrino tinctis.	343
Jocsa Maenas.	553	Inferni & offensi Dii a librariis permutati.	560
Jocsa juvenca.	807	Inferorum loca, tristia, horrida &c. appellata.	842
Jocaeus pastor.	625	Inferre craterem.	870
Ignes castrorum.	771	Inflexis genibus substitutum pro inpressis gradibus.	161
Ignes feri vel miseri.	930	Infra specie pro speciem.	133
Ignoscere cum quarto casu.	235	Infringere vires.	142
Ignotae manus pro latronibus.	198	Ingenia pro Poëtis.	79
Ignotus pro externo, peregrino.	463	Ingenii bona.	25
Iliaca favilla.	779	Ingenius color pro nulla arte factus.	46
Illiaci foet.	ibid.	Ingerere multa mala.	770
Iliadas longas condere, pro opus diffusum scribere.	205	Ingratus data munera sua non sentiens.	39
Illas malorum de magno calamitatum numero.	ibid.		10.
Ilion neutro genere apud Homerum & Virgilium.	487		
Ille & substitutum pro illic.	175		
— magnitudini & nobilitati assignatur.	176		

Lauta sacra seu taurus sacrificiis panperibus e-	181
thure opposita.	284
Jaxa pro soluta, non adstricta.	430
Lectus pro uxore, & torus Gr. more. 253,	328
— lucubratorius.	524
Legere flores dicuntur Dii vel Nymphae passim.	425
— poma.	451
— fila.	755
— ossa.	833
Leges indicare inperantibus proprium.	874
Legisse in gremio puellae pro praelegisse.	294
Lenior & levior passim a librariis confusa	263
Lenta puella, respectu procorum frustra	fore
pulsantium.	310
— quae non facile irascitur.	555
Lenti amatores pro frigidis.	62
Lentus amare.	62
Lesbia a Catullo amata, dicta Clodia, post mariti	
Metelli mortem vita fuit dissolutissima.	448
Iethaea aqua.	830
Lethum, mors, fata, pro cadavere.	834
Leucates nimbofus.	338
Leucotheë, non Leucothoa.	413
Levare recte repositum pro juvare.	144
Levare pro consolari.	107
Leves numeri de Elegis.	78, 467, 950
Leves figurae.	46
— & ignobiles accusatores.	46
Levis anima.	46
— pro leni & facili.	170
Leviter queri pro quasi suppressa voce increpare.	43
Libare oscula.	35
Liber esto, formula manumissionis.	531
Limen pro domo.	138
Limina puellarum cum Lotophagis & Sirenibus	
ab Ovidio comparata.	259
Lino velati sacra peragebant.	419
Litare exta, ut sacra litare.	711
Litora praetexta velis.	114
— praetenta pro praetextis.	114
Litore (in) genio Indulgebant veteres.	Gr.
ἀντάχην.	928
Litus de fluvio, contra ripa de mari.	896
Liventes uvae, liventia pocula.	735
Longe esse.	77
Longinquus amor.	67
— tam de loco, quam tempore.	534
Loqui magna.	940
Lucernae extremae, contra vigiles.	550
— de nocte.	ibid.
Lucretia inter famulas lanam ducens.	524
Lucrinus lacus.	117
Ludere idem ac luctari.	
— & lusus in rebus amoris passim.	250
Lumina dejectis lacrymis turpia, pro effietis,	
defletis.	170
— turgida substitutum pro turpia.	ibid
— facti crimen habentia.	436
Luna pro nocte, ubique.	673
Lupus nocturnus.	780
Lurida dicuntur omnia inferni.	417, 827, 896
— umbra.	827
Luxuria Romanarum matronarum.	617
Luxus & lusus confunduntur.	448
Lycurgi & Pentheos fata a Poëtis conjuncta.	654
Lyda regna, pro opulento Croesi regno.	144
Lydia restitutum pro Lybia.	69
Lygdamus.	521
M.	
Macrae boves, aratro & opere adtenuatae	
	710
Maecenatis origo regia.	561
Maeonides pro Mutis.	415
Magno stare, pro ingenti damno esse.	940
Magnum spirare.	264
Mala de deformitate tam corporis, quam mentis.	
	25
Mala herba, de inutili.	256
Malorum & mulorum confusa.	139
Mamurius artifex.	746
Manare mella, rorare favos.	286
Manes defunctorum nocte errantes.	850
Manibus non certis.	32
Manni detonsi.	855
Manfucta litora.	168
Manu pro manu.	119
Manus longae in puellis commendatae.	235
Marcelli adoptio in familiam Juliam.	661
Marcere pro cura amoris tabescere.	108
Mare cernere, videre, noscere, pro mari se	
credere.	59
Maril consulatus.	515
Marita fides sacra.	750
Maritae faces,	ibid.
Maritae sine fraude.	844
Maritum foedus.	750
Matutam vocant Latini, quam Graeci Ἀννασίμω.	
	398
Matutina pruina.	278
Matutinae aves.	162, 754
H b h h h h	Maxim.

Maxima toto corpore, de augustiore corporis proceritate instar deae.	235	Mixtas inter conviva puellas, pro mixtus inter puellas.	475
Medae sagittae.	606	Mixti ignes pro cineribus, una junctis.	149
Medea & Perimede cum Circe conjuncta.	215	Mixtum & permixtum in Codd. antiquioribus, non <i>mixtum</i> & <i>permixtum</i> .	54
— nocturna ob sacra, quae noctu fiebant. <i>ibid.</i>		Mixtus & moestus confusa.	54
Medeae probra pro Medea probrosa.	796	Moestae lacrimae.	846
Mediae noctes ad imitationem Graecorum <i>μεσσην</i> <i>μεσην</i> .	157, 459	Moestus dolor.	<i>ibid.</i>
— de parte noctis, quae post mediam noctem sequitur.	158	Molle fatum.	73
Mediae viae pro frequentia hominum celeberrima- mae.	553	Mollia litora.	168
Medii equi pro medio coelo.	109	— ferta ad carmen elegiacum relata. 210,	484
Medorum hastas substitutum, pro hostes Medo- rum.	568	— jura.	899
Melampus ab Iphiclo captus &c.	222	— lora.	576
Memnoniae domus.	60	Mollis versus de amatorio.	77, 210
Memorare, pro grandiloquo sermone, ut epico carmine narrare.	488	Molliter sine strepitu.	301
Mens in capite, velut in arce, posita.	513	Monere pro praedicere.	726, (730)
Mensam propellere est mensam evertere.	580	Monobiblos, titulus Lib. I. Elegiarum Proper- tii, quod recentiores imitati.	1
Mentum alicui tollere.	921	Montes nudi pro nullo gramine obducti.	173
Mercatus vultus.	24	Morae longae.	43
— cultus.	<i>ibid.</i>	— pretium.	854
Mercurius Proserpinae amator.	237	Moram facere.	124
Mereri sub aliquo.	731	Morari fata.	173
Merui pro peccavi.	31	Morbi artifex.	25
Methymnaeum vinum.	863	Mores pro morositate ac fastu.	150, 166
Meus non tam familiaritatis, quam iudicii signum.	281	— pro indole.	607
Mi pro mihi Propertio amatum.	129, 426	Mors apud Poetas non raro personam gerit.	296, 939
Melanon & Atalanta.	10	Mors mea pro cadavere meo.	297
Milicia & militare in rebus amoris.	69	— retinendum, non nox.	919
Millia quanta pro quot millia.	52, 125	Morsus in rixa amatorum dati.	556, 796
Mimnermus Philetiae & Callimacho, adjunctus.	467	Move sine.	23
Ministra Cybeles.	908	— pro lacerare, irritare.	110, 351
Ministrare de Sole & Luna.	371	— locutio derisoria a dor- mientibus, e somno excitata.	150
Mirabar, saepe in initio.	577	— exitium.	691
Mirum ni & si, utrumque in usu apud veteres.	268	Mulcere de aura.	843
Misene nobilibus.	116	Mulcere vulnera.	480
Miserum & miserabile, parentesi inclusa, ele- ganter inserta.	322	Mulcere & mutare confusa.	860
Mistis a librariis in Codd. recentioris aetatis exaratum pro mixtis & inde ingestum <i>moestis</i> ,	54, 135, 297	Mulier per contemptum dicitur.	697
Mittere pro omittere.	644	Mulieres, cum facibus ardentibus in nemus Dia- nae euntes.	439
— in ora adversa.	265	Mulsa vulnera pro permulsa.	480
— habenas.	484	Multum comparativis additum pro mulco.	938
— verba pro loqui.	556	Munda verba.	797
— pro nunciare, significare.	577	Mundus institor.	740
— de somnio, missum omen.	<i>ibid.</i>	Mundus Menander.	797
— pro dare.	<i>ibid.</i>	Munera ferre.	57
— de mercibus externis.	614	Munychias pro Dulichias.	236
		Musis melior pro acceptior.	467
		Muta avena.	77
		— jacere.	<i>ibid.</i>
		Muta flumina, de fluminibus nullo strepitu in mare se devolventibus.	151
		Muta.	

Muta & multa confusa.	151	Nivem calcare.	83
— favilla, ut Gr. <i>καὶ φῶς καὶ σποδία</i> .	218	Nives exterere.	83
Mutare brachia.	314	Nives superare, super ire.	84
— & motare confusa.	314	Nixus, inclinatus.	194
Mutato colore pro variato praetextu.	61	Nobilis, pro famosa, turpi.	155
Muti manes.	218	Nocitura pro nocentia.	212
Myronis aerea & argentea signa.	565	Noctes amarae.	21
Mytilenaea lyra pro Aganippea.	225	— spatiosae.	129
		— de quocunque amoris ac nequitiae com- mercio.	155
		— pruinosae.	158
		— pro noctu.	426
		Noctivagos ope servorum domum reducendi ri- tus.	422
		Nodum collo isicere, desumptum ex arte Gym- nastica.	424
		Nomen pro laude.	74, 210
		— proprium illius, qui dedicabat, expressum.	310
		— pro nobilitate.	359
		— de sepulchri inscriptione.	648
		Nomina saxi inscribendi mos.	174
		Non non repetitum.	230
		Non est, Graecorum more <i>ὅτι</i> , locutio elo- gans.	284
		Nos, initio versus ad oppositionem praecedentium more Propertiano.	316
		Noscere loca, mare.	59
		Nosse iter.	20
		Nostra aura pro secunda, favente.	288
		Nostra & nota saepe confunduntur.	81
		Nostris pro Romanis.	935
		Nostros amores pro nos amantes.	914
		Nota pro celebrata.	244, 293.
		Notam facere pro infamare.	124
		Notare ora manibus.	87
		Notum sepulchrum.	80
		Nova quærere, de levi amatore.	133
		Nox pro morte, frequens apud Poëtas.	317
		Nox & dies si jungantur omne tempus significat.	537
		Nox pro tempestate.	585
		Nox annua pro anni instar longa.	645
		Noxia pro obnoxia.	751
		Nudi montes pro nullo gramine obditi.	173
		Nullae pro nulli tertio casu rarius.	191, 598
		Num & nunc passim confusa.	232
		— minus, ubique fere vitiatum.	450, 897
		— eleganter iteratum.	451
		Numantini avi.	902
		Numerari pro aestimari, censeri.	421
		Numerosa lyra.	224
		Numerosae res.	844
		Hhhhhh a	Numes
N.			
Narramus pro narravimus.	940		
Natare de naufragis proprium.	612		
Nati inter ferrum & arma.	69		
Nativus torus.	624		
Natura creatrix, epitheton passim a Lucretio naturae tributum.	369		
Natus armis, idoneus.	69		
— in armis.	ibid.		
Naufragorum tumulis inscripta.	542		
Navalis Phoebus.	706		
Navium nomina masculino etiam genere efferuntur, praesertim si a nomine artificis.	186		
Navis alvia de Cybele Dea & Claudia.	414		
Naxos Baccho sacra.	654		
Ne tibi sit adire pro ne adieris.	185		
Nectere arma, est bella ex bellis cumulare.	513		
— aquas in glaciem.	759		
Nedum eleganter pro non modo, seu non modo non.	46		
Negare regna pro recusare.	94		
Nempe, in affirmatione.	723		
Nequitiae caput pro nequam.	381		
Nescit abesse pro semper adest.	331		
Nexa alterius lacerto-repositum pro nixa.	160		
— pro vincta.	ibid.		
Ni pudor est.	107		
Ni nos pro ne.	257		
Niger liquor.	548		
Nigra de infernis.	318		
Nigri equi albis Solis & niveis equis oppositi.	319		
Nil agere, locutio proverbialis de irritato conatu.	446		
Nilus tepens, ob ferventissimum Solis ardorem in Africa.	455		
Nimium felix pro felicissimus.	452		
Niobae lapis.	578		
Niobe a Sipylo pro Niobe Sipyloia, ut Magnesia a Sipylo.	355		
Nisi vita & regni incolumitas unde dependebat.	667		

Numeros Propertianos, ab Ovidianis diversos, saepe transponendo corruerunt viri docti, 73
 Numerose saltare proponitur, pro formose. 224
 Numero & in numero esse, utrumque. 421
 Numicus fluvius. 769
 Nutare est vacillare. 387
 Nymphae Thyniades pro Bithynia. 191

Q.

Qblita fora. 65
 Qbliti foculi. *ibid.*
 Obistere, obniti & animum obfirmare. 946
 Obstare votis de fortuna adversa. 51
 Obstitum secunda producta, est obliquum, viola tum & de coelo tactum. 390
 Obterere laudem, maiestatem. 65
 Obtrita consuetudo, pro desueta. 65
 ——— fora. *ibid.*
 Obtundere, saepe idem dicere. 795
 Occupare pro adgredi. 888
 Occurrere & obitare conjuncta. 182
 Occurrere, adversari. *ibid.*
 Oculi tumentes sietu vel lacrimis. 55
 Odores pro aromatibus passim. 426
 Ogygia aequora. 147
 Olerum cum casu sexto. 835
 Omne decet, omne perita. 860
 Omnia alicui esse. 121, 253
 ——— esse, pro primam auctoritatem sibi arrogare. 122
 ——— restitutum pro ominat. 164
 ——— rerum. 262
 ——— facere, experiri, locutio proverbialis. 588
 Operata & operta in Codd. MSS. variata. 418
 Opponere manus oculis. 63
 ——— anse oculos. *ibid.*
 Oppositus ventus. *ibid.*
 Optare ventos ferentes. 166
 Optima mors, de cito venienti. 515
 Ora de carminis Epici gravitate. 496
 Orationis obliquae in tertia persona, & deinde directae in secunda, exempla. 460
 Orbem (redire in) carminis. 500
 Orbis lapsus. 808
 Orci janua. 894
 Ore pro ori, limine proximini. 854
 Orgia de variis concubitus modis. 254
 Gracia terebinthus. 547
 Grigos Dardania. 88
 Grithyla, secunda producenda, ut Ilihyta. 189, 404, 539
 ——— a Borea rapta ad Ilium fluvium. 933

Ozonte myrrha. 23
 Os magna sonaturum. 206
 Os magnum eleganter oppositum 7° humili 281
 Oscula furtiva. 38
 ——— mea pro mihi debita. 42
 ——— lacrimis mixta. 161
 ——— fixa. 161
 Ossa sinu tenere. 165
 ——— nulla. *ibid.*
 ——— minuta pro contusa. 306
 Ossa Boebei, palus Thessaliae ad Ossa montem. 237
 Ossa rupes. 936
 Ossium & cinerum mixtura. 851, 938
 Ostendere pro ostentare vicissim. 234
 Ostentare de pictoribus opera sua publice exhibentibus. *ibid.*
 Ovidii aetas, & quibus successit. 747

P.

Pactolus adjective. 69
 ——— liquor. *ibid.*
 Paestum, Calabriae civitas, rosis, bis anno florantibus, celebrata. 802
 Pagana juvenus. 621
 Pagasaea navis ab urbe Pagasae. 186
 Pagina de carmine. 362
 Palatinae aves. 816
 Palilia sacra. 719, 780
 Palla, matrimonii insigne. 777
 Palescere in quadam. 130
 Pallor amoris signum. 171
 Paludes simpliciter pro aquis, unde liquidae paludes. 305
 Pancratium e pugillatu & luctu compositum. 629
 Pangere foedus. 671
 Paraclausithyra carmina. 156
 Paraclausithyri carminis formula, qua sinebant cantantes, *παράκλαυθρον*. 157
 Parce oculis. 885
 Parere nomen ac famam ex arte. 564
 Paries pictus nullo crimine, ex quo nulla pendet stuprorum pictura. 255
 Parma in templo Diis consecrata exasilis militum stipendiis. 386
 Paro pro emo, comparo. 572
 Parrhasii tabulae. 564
 Parthae sanguine repositum pro patrio. 262
 Parthorum pugnandi ratio a Scythiis desumpta. 764
 Parthus & patius in veterum locis confusa, *ibid.*
 Parum est. 925
 Pastores fistulas suas Pani dedicantes. 501
 Pa.ex.

Pater de Plutone.	899	Phrygii avi de Trojanorum gente.	210
Patere & jacere confusa.	112	Phryne multis procis beata.	350
Patrare non nisi de re flagitiosa & obscena.	382	Piamina.	921
Pauca & multa jugera, non parva & magna.	519	Piare busta, sacra; jura.	15, 921, 922
Pectus & corpus confusa.	368	Pila & trochus, inter lusus Romanos.	628
Pedes osculandi & tangendi ritus.	872	— aerata.	721
Pege nomen proprium fontis.	190	Pilae celeres & veloces.	629
Pellax corrigitur pro fallax.	730	Pinni in venatione adhibiti.	350
Pelliti Patres.	708	Pinus Arcadio Deo amica.	171
Pendere in ala, in novacula.	189	Piraeum scribendum, non Pitaeum.	681
— & suspendere, proprie de opere fornicato, vel faxis erosio.	443	Placare puellam.	698
Penelope telam, ut procos eluderet, semper retextens.	270	Placitis praelatum & placidis.	187
Penitus comparativo junctum.	156	Plaudere equum, est manu percutere & palpare.	773
— superlativo.	ibid.	Plejadum chorus.	519
Pennae felices pro omine fausto.	579	Pleno gradu, rei militari proprium.	891
Pensa graviora.	837	Plenus amor de secundo amore.	392
Peraequae, vocula apud optimos Auctores usitatissima.	411	Plumae & pennae permutantur.	188
Per artem pro arte.	490	Plumae lecti & pulvilli ad molliciem & luxum a Romanis adhibiti.	954
Per aevum pro in perpetuum.	495	Pluralis numeri elegans usus, licet ad unum instituitur sermo.	272
Percussus pondere.	13	Plurali utuntur veteres de duobus, per praepositionem cum conjunctis.	515
Percurrere diversas fenestras.	39 & 40	Pocula lacrymis mixta.	54
— lyram digitis.	203	— in re magica usitatissima.	216
— toto coelo dicuntur tonitrua.	941	Poetae in nominibus amicorum fictis numeros & syllabas, quae in veris nominibus sunt, observant.	2
Percussus ab arbore teli.	13	— recentiores cum antiquis collati.	196
Percutere lyram digitis de carmine graviore.	204	— Latini in nominibus Graecis nunc longa corripunt, nunc breviter producant.	361
Perdite amare.	130	— Itali recentiores Propertium secuti.	574
Perdix picta.	623	Polluere faciem lenociniis & coloribus.	23
Perducere noctes duras.	42	Polyphemi carmina.	491
Perdurare noctes.	42	Polyyllaba a Propertio ad imitationem Graecorum formata.	733
Perrhaebus Pindo vicinus.	518	Pomifer annus pro autumnno.	248
Periculum pro procella.	145	Pomifera arva.	848
Perire aliqua pro perdit amare, rectius, quam aliquando.	47, 315	Pomiferi horti.	26
Perjuris mare periculosum statuebant.	536	Pomosa corona, arva.	26
Per se provenire pro sponte sua.	27	Pomosi horti.	26
— dire.	ibid.	Ponat inante pro anteponat; cultori Latio inusitatum.	234
Perses & Xerxes in MSS. commutantur.	206	Pondus pharetrae pro pharetra ponderosa.	819
Perspecta fana pro spectata.	120	Ponere vota pro dedicare.	349
Pertendere pro pertinaci mente perdurare.	315	— vitam, animam.	406
Perusinum bellum.	199	Portare, in somniis, mala quaedam portendentibus, usitatissimum.	39
Petale.	837	Porticus & campus, quo conveniebant amantes.	375
Petere fulmine.	871	— distinctis spatiis ornata signis vel stans antiqui operis.	452
Phaeacae silvae.	492	— Pompejana ad deambulationes extructa.	442
Pharii odores.	144	H h h h h 3.	P o s c a
Phariis textilibus correctum pro variis.	143		
Philomela avis Antica & Pandionia Poëus dicta.	256		
Phylacides matres.	912		
Phlegraeus campus, pugna Gigantum contra Jovem & Herculem nobilitatus.	184		

Poscere & reposcere cum quanto casu eleganter.	217	Prodita pro deserta, relicta.	259
Poscere pro jure aliquid exigere.	564	Producere vitam, pro extendere.	42
Positae nives sunt coelo delapsae, in terra jacentes.	83	—— sermonem, convivium multo vino.	42
Positi pro mortuis.	34, 541	Producere pro prosequi, comitari.	723
—— jacentibus.	34	Producere noctem patera.	826
Positum caput pro conjuncto.	310	Projecta ossa, inhumata, insepulta.	200
Positus pro vino prostratus, languidus ac lentus.	475	Projectae rates.	87
Possē & nosse commutata.	58	—— res, quae nullius pretii.	200
—— repetitum.	82	Projectum & porrectum a librariis confusa.	267
—— pro audere.	152	Promere, judicare & exercere justitiam de eo, qui de jure respondet.	568
Posteritas de sequentium seculorum hominibus.	488	—— faces.	275
Potare in longam noctem.	109	Prometheus Caucaaso adligatus.	513
Potatio in inensa.	461	Pronomen additum energiam auget.	396
Potens amator, ceteris in amore potior.	401	Propelli ventis, de navi.	87
Poterer aequē ac potirer Veteribus usitatum.	274	—— in altum, contra referri, de navi.	536
Poti, pro temulentis, vinosis.	824	Properent, fausta ominantibus frequens formula.	283
Potuit domuisse pro domuit.	13, 163, 325	Propertia gens celebratissima.	2
Praebere natos triumphis, est procreare filios milites.	260	Propertii Patria in quinque Umbriae civitatibus statuitur.	2
Praecordia pro animo, & ingenio.	210	—— — edita & illustrata cum tabula antiqua de Hispello, seu colonia Julia.	3
Praelia cruda, sine ordine acta.	712	—— — & 4	
Praepositio verbis, ex eadem compositis, addita.	290	Propertio perperam datum cognomen <i>Nautae</i> .	1
Praeteriti viri pro amissi & defuncti, quos Graeci vocant <i>ειρημνίαις</i> & <i>παροικημνίαις</i> ἄνδρας.	104	Propertium imitatur Lucanus.	169
Praeteritum pro neglecto.	255	Propertius — Theocritum.	186, 338.
Praetextus senatus.	708	—— — Rufinum.	320, 323.
Precibus crudelior ipsa domina, de janua, ad preces domina ipsa furdore.	156	—— — Ciceronem.	406, 562, 774
Premere pedem collo.	6	—— — Callimachum.	670
—— caput pedibus inpositis.	<i>ibid.</i>	Prophetiae facere dicuntur, quod futurum praenuntiant.	72
—— alas, habenas.	104, 205	Propinquus de cognatis & adfinibus, non de patre.	200
—— currum, frena manu.	104	Propria bona, pro naturali pulchritudine.	24
—— manus, pollicem.	205	Proprii triumphus de bellis civilibus, quibus opponuntur iusti triumphus.	321
Prendere de adpellentibus.	681	Proprium nomen interponunt, quando cum animo loquuntur, idque secunda vel tertia persona.	276
Pressae herbae.	428	Propulsa carina.	87
Pressum gramen.	<i>ibid.</i>	Prosequi pro honoris causa comitari.	574, 820
Pro vano verba cadunt.	111	Proserpina a Plutone rapta.	685
Probae puellae, amatoribus suis fideles.	347	—— ad Inferos adventans.	900
Probitas pro fide & constantia.	358	Protesilai ab Inferis ad uxorem iter.	75 & 176
Procedere ornato capillo.	22	Proteus ad Capreas, Bajas vicinas, habitans.	115
Procellae nocturnae pro vehementissimis.	538	Provestae rates.	87
Procellere & propellere confusa.	551	Proveli ventis, de navi.	87
Prochyta Insula.	116	Provolvere Deos, violare.	793
Procumbere genibus positus.	161	Proxima pro proxime Graeco more.	200
Prodire ornatis comis.	22		Pu-
—— & procedere de puellis, cum pompa in publicum prodeuntibus.	395		

Publica cymba.	662	Quod fueram pro qui fueram.	128
Pädicitiae templa, unum patriciae, alterum plebejæ.	253	Quoi pro cui in antiquioribus MSS.	194
Paellæ lucripetæ a Poëtis traducuntur.	96		
Pueri pro famulis vel servis.	275		
Palvillis, pluma versicolore fartis, caput inponebant.	516		
Pulvis extremus de cinere, in urna condito, quando manes ciebant.	168		
Puræ frontes, pectine purgatae.	368		
Puri dies.	795		
Purpurei fluctus.	397		
Puto apud Poëtis passim ironice insertum.	399		
Putres corollæ, squalore & situ languidæ ac jacentes.	153		
Putris in genere de re pro derelicta habita, squalida & impunda.	154		
Putris & turpis confusa.	154		
Pyramidum sumtus, Pyramides magno sumtu constructæ.	493		

Q.

Qua, qua, eleganter repetitum.	334		
Quærere auxilia.	19		
aditus faciles per carmina.	73		
faciem pro faciei culturam conciliare.	146, 697		
Tyndaridas optatos, pro non invenire faventia fidera, non videre.	166		
pro cogitare, capere, operam dare, Veteribus usitatum.	220		
pro acquirere, occupare.	659		
Quæsitus candor.	697		
Quam prius, & quam ante, disjunctim.	341		
Quære ad finem Elegiæ Propertio frequens.	181		
ne tibi sit, formula passim usitata.	336		
Quasilla mutatum cum puella.	884		
Quatere facem.	33		
Querelæ locis inanimatis factæ.	169		
Queri pro cum querimonia loqui.	89 & 90		
Quernis corticibus correctum pro vestris.	172		
Quilibet & quod libet passim turbata.	265		
Quid restat, ad malorum cumulum indicandum.	365		
Quid si, formula permutata cum quod.	647		
Quies dura inculto tramite,	173		
æterna de morte.	317		
Quietis mater.	414		
Quirinus pro Romano.	811		
Quo magis, hoc magis.	118		
		R.	
		Rabidum os.	558
		Rabies restitutum pro acies.	321
		Radiare pectus, lapillis, auro, gemmis &c.	146
		verbum elegantissimum de armis, aqua, & sideribus splendentibus.	147
		Rapere & surripere de forma, quæ vel invitum ad se trahit.	395
		Rara puella, ministra.	97, 928
		lingua.	552
		Rarum pro singulari.	854
		Rafos crines correctum pro caros. &c.	167
		Recepta est recuperata, in potestatem redacta.	882
		Recta & honesta junctim.	181
		Rectum, quidquid bonum & honestum.	ibid.
		Rectus homo, homo in consiliis capientis promptus & constans.	ibid.
		Rectus & certus in MSS. variata.	ibid.
		Reddere preces, pro deferre preces ad alterum.	157
		vicem de mutuo amicorum auxilio.	157
		de bonis creditis.	ibid.
		Referre pedem.	643
		Reges pro viris illustribus.	561
		Regna & regna tenere de iis, qui in amore præferuntur.	94, 330, 580
		puellæ quæ in amatores exercet.	ibid.
		habere.	840
		Relatio pro legatorum renuntiatione.	522
		Relegere idem ac retexere.	270
		Relevare humanum genus pro oppressum erigere.	144
		Remo minuto magis poeticum, quam remis minutis.	117
		Repetere a foribus.	41
		Rependere pensa.	837
		vices.	777
		Repetitiones iteratae.	81, 82, 207, 312
		Reponere fata, subintelleto tumulto.	165
		Requiescere, exquisite.	94
		Residere de ventis pro quiescere.	86
		Respondere pro valere.	875
		Restare pro superesse.	365
		resistere sæpe.	391
		Retexere fila.	840
		Retinacula, id est, gubernacula.	944
		Revocare liquores ad caput idem, quod rursus fluere.	319
		Revo.	

- Revocare verbum elegantis usus, ut & in vitam moribundorum amantium animas revocari saepe fingunt Poëtae. 409
 — Idem ac renovare, in memoriam reducere. 150
 Revolubile stamen. 840
 Rejicere amictum de illis, qui se nudant. 379
 Rhombi usus. 527
 Riguus & irriguus promiscue. 192
 Rhiphaei & Rhippei montes Scythiae. 59
 Rhiphaea bruma. 59
 Ritus pro ridiculus. 700
 Rogare pro ad amores sollicitare. 635
 Rogis & jugis permutata. 58 & 135
 Rosa vernans de recenti. 516
 Ros de summa maris aqua. 396
 Rota amori aequae ac Fortunae tribuitur utriusque vicissitudine. 268
 Rotae externae. 28
 Rotae de curru, quo se vehi jactant Poëtae. 499
 Rudis simpliciter pro rudis amorum. 100
 — armorum, operum, fomi. 650
 Rugae arare corpus dicuntur. 340
 — emeritae. 341
 Ruit saepe rō fuit praeferendum. 268
 Rumpere foedera. 674
 Rumpi invidia. 92
 Rumpi simpliciter. *ibid.*
- S.
- Sabini a morum severitate laudati. 452
 Sacra via, per quam vehebantur Imperatores triumphantes. 208
 — de manibus ipsis. 481
 — piare. 921
 Saepe pro saepe a librariis substitutum. 87 & 88
 Saevas & feras commutata. 132
 Sais nomen oppidi in Aegypto. 936
 Salinum paternum. 804
 Saliva pro gustu & sapore. 863
 Salivae arcae. 839
 Salmonis nomen corruptum in MSS. 135
 Salvus de vita superstitē, sanus de valetudine. 608
 Sanctus pudor. 403
 Sat est pro satis est, passim apud Propertium. 345
 Sauciare unguibus vel manu. 871
 Saxosa via. 791
 Saxum Sicanum. 159
 Scagvus vox elegans, sed a librariis ejecta. 267
 Scaligeri transpositiones versuum in Propertio his culpatae, ab illis laudatae. 136, 239 & seqq. 256, 263
 Sciat currere pro currat. 26
 Scindere & rescindere vestem. 247
 Scipionis Aemiliani currus triumphalis. 897
 Scopuli Ceraunii. 325
 Scribere in vino & aqua. 411
 Scripta pro carminibus. 291
 Se jactare. 563
 Se dare. 373
 Sectari feras. 631
 Secubare pro otari. 386
 Secula annique pro annosis seculis. 388
 Seculo major de eo, qui temporis sui vitilis & contagio non abripitur. 155
 Seculum pro temporis, quo vivitur, mala consuetudine ac moribus. 155
 Secutulejae de feminis, quae viros sponte sequuntur. 463
 Sed illi, formula Propertio in fine versus amata. 195
 Sedere supra colla. 7
 — de locis planis. 200
 — pro lacrimis non moveri. 308
 — honestis matronis tribuitur. 345
 — de lugentibus proprium. 771, 795
 Segnina ungulum e cadaveribus lecta. 528
 Semel de iis, quae non iterantur. 895
 Semita pro via. 112
 Semper mutatum in insertum. 208
 Sepe pro saepe. 378
 Septa ovilia de comitibus centuriatis. 709
 Septima lunae orbita pro septimo ejus cursu. 359
 Sepulchra lauri vel myrti umbra testata. 299
 — eorum adibant, quos in vita caros habuerant. 939
 — de urbibus & regionibus subactis, & sim: rebus, oblivione deletis. 199
 Sepulta patria. *ibid.*
 — pro obscuratis. 276
 Sequester, magister, & minister confunduntur. 582
 Sequi bella pro persequi, narrare. 283
 Serere praelia. 586
 Seri ignes de supremis rogis. 148, 529
 Sertae coronae. 460
 Serus & miser confusa. 31
 Servare pro cavere, ut Graeci φυλάττειν. 196
 Servire servitutem. 45, 65
 — & servitium in amoribus passim. 400
 — puellae. 641
 — pro alterius utilitati invigilare. 717
 Si

Si fallo, formula Propertio familiaris.	902	Sopor pro veneno, somnum inducens.	597
Sibylla pro muliere valde annosa, hinc Sibylla vivacior.	937	Spargere pro variare.	516
Sicca luna de die intermenstruo.	339	Spartanae virgines.	628
Siccare comas in ritu funebri.	271	Spartanum exercitum.	ibid.
Sidera prona.	778	Spatia annorum de temporis longinquitate.	683
— & amnes in sacris magicis juncta.	17	Spatiosae noctes.	128
— de sole ac luna.	18	Speculari de infidiatore proprium.	498
— cadentia, lapsa, de majori noctis parte transacta.	158	Spica Cilissa.	824
Sidisse in cineres.	570	Spirare magnum.	234, 831
Sidonia vestis.	327	— quietem pro spirando lenem somnum ducere.	32
— mitra pro Tyria vel purpurea.	425	Spiritus pro suspirio.	160, 429
Signata jura, quae pacto sancita sunt.	673	— de constantiae jactatione, ut fortia verba.	219
Sila, Bruttiorum nemus.	184	Spolia hostilia, curru triumphali vecta.	208
Simplicibus verbis pro compositis saepe utitur Propertius.	329	— prorae navium laureatarum adfixa in victoria maritima.	509
Singularis numerus saepe praestat plurali. 23, 117.	299	— agrestia.	618
Singultantia verba.	54	Spumantia pocula.	652
Singultum, singultus.	ibid.	Spumare tam de vino doliis condito, quam saliente in poculis.	652
Sinis, Sciro, & Procrustes.	692	Sputa cruenta.	803
Sinistra avis de omine infausto.	579	Stamen pro carmen.	204
Sis fospes, sis felix, & sim. passim.	777	— & carmen permutata.	ibid.
Sistere aquam fluvii.	18, 490	Stamina longa & gravia pensa conjuncta.	640
Situs de omnibus, quae annorum tractu minuuntur.	683	Stare de anchora, in qua stabant naves, unde Stationes.	275
Sola de Penelope proprie, tam diu a viro desertata.	270	— pro quiescere.	511
Sola saxa, similiter ac loca desertata.	169	Statuisse & potuisse permutata.	253
Solem innocentiae testem vel vindicem invocandi ritus.	448	Sterilis domus.	910
Solus pro viduo.	270	Sternuit corruptum passim a librariis in stertuit.	228
— deserto.	130	Streniae lucus.	766
Solutae violae.	323	Strigare, contrarium restringere.	858
Soluti crines de gentibus subactis, quae pompam triumphalem comitabantur.	322	Strigis plumae in arte magica adhibitae.	529
Solvere amores devotionibus, carminibus, herbis & sim.	16, 48.	Strix domui insidens.	841
— coronas, pro demere nodos, quibus ligantur.	37	Studia severa, contra mitia Poëtis propria.	221
— vela noto.	168	Stulta, lenis admonitionis vel exprobrationis causa eleganter insertum.	229
Solvere vitam, solvi pro mori, & soluti pro defunctis, passim obvia.	276	Stulte amare.	401
— & persolvere vota, passim apud Propertium.	392	Stupere de subita animi agitatione.	521
Solvi gaudio.	122	Stygia arundo pro cymba Charontis arundinea.	407
— in otia.	781	Stygio Jovi adscribitur pulchrarum virginum obitus.	231
— tristitia.	122	Sub armis.	952
Somnus ingratus.	39	Sub carmine pro ad carmen.	416
— pro intempestivo.	39	Sub vertice montis pro in vertice.	191
— amarus de somno interrupto & turbato.	348	Subducere amores.	97
— arcessitus pro arte quaesitus.	651	— ocellos vacuos.	104
— primus de prima nocte.	770	— & seducere confusa.	104
		— pro avertere.	262
		Subire torum.	143
		Subit ducere.	117
		Sublimen, connexa voce, inferius limen.	391
		Sub-	

Submissae cervices, elatae vel sublimi cervici oppositae.	308
Submittere animos amori.	53
Subponere lacertos.	34
Subpositus campus pro humili.	200
Subsidere de ventis, pro quiescere.	86
Subsidio & subsidium esse; subsidio & auxilio vel subsidium & auxilium venire, utraque locutio apud Poetas usitata.	399
Subtrahere colla jugo, de tauro aratrum detractante.	283
———— vires.	370
Suburanae puellae.	831
Subjectare stimulos lasso.	78
Subjectus amori.	53
Subjicere lacertos.	34
———— pro monere, in memoriam revocare.	78
———— stimulos.	ibid.
Succumbere genu flexo.	161
———— somno dicuntur lumina.	581
Sudare e circensi vel re militari desumptum.	719
Sufficere pro suppeditare.	78
Suffire pro purgare.	875
Suffocare secunda longa.	874
Sui nescius, de amatore ob puellae morbum.	274
Suis sibi armis nocere.	246
Sulcare pruinas.	83
Sumere inermis pro inermia.	35
———— oscula.	35, 924
———— venena pro bibere.	339
———— bellum.	507
———— oscula, mollius quam rapere.	924
———— iras, certamina.	952
Summa, simpliciter.	564
Suos Deos habere, suis ventis navigare pro faventibus.	288, 694
Superae orae, infernis oppositae.	209, 419
Superare montes, aequor.	84
———— pro superesse, restare.	474, 520
Supercilium subductum.	281
Sura nuda, id est, cothurno ad summam suram inducto.	349
Surdus & mutus confusa.	76
Surge anima, quando se ipsos exstimulant.	281
Surgere pro verticem extollere.	434
———— de operibus exstructis & florere incipientibus.	590
Surire de feminis prurientibus.	666
Suspensio pede ire.	523
Susurrare, pro submissa voce loqui.	119
Sylvae pro arboribus.	139 & 140
Syncopae plurimae.	39
Syrtes dubiae.	275
———— & Malea, conjuncta.	665

T.

Tabellae de literis, inter amantes frequentibus.	362
———— amatoriae.	693
———— & picturae, turpia amatorum schemata exhibentes.	937
Tabescere vacuo lecto.	160
———— cura, amoris nempe.	ibid.
Tabulae pictae & imagines eboreae vel aereae.	683
Tacere de janua, quae, non reclusa, moto cardine stridorem non dat.	156
Tacita sera.	901
———— vestis.	48
———— lyra de statua.	433
Taciti venti.	86
Taedae de quibusvis amoribus.	89
Tale mutatum in <i>Telamoni</i> .	235
Taleque, saepeque & sim. ad genus Propertianum, quod imitati optimi ex recentioribus.	318
Tamen pro tandem.	244
———— & tandem confusa.	677
Tangere coelum digito.	97
———— divos.	ibid.
———— pro vulnerare, percutere.	476
Tanta & quanta pro tot & quot.	925
Tantali labor.	215
Tanti est, saepissime apud Propertium.	669
Tarda crura de claudo, ut Gr. <i>βραδέε</i> .	213
Tardus & surdus commutata.	14, 98
———— ad munera.	14
———— amor.	78
Tarpeja puella.	153
Tarpejae sepulchrum.	766
Taurus, major victima.	284
Taygetus Laconices mons.	631
Testum de omni, qua tegimur, structura.	402
Teges pro storia ex calamis.	804
Tegetes paternae.	804
Tegula de paupertino testorio.	862
Tela caduca, preces caducae.	744
Telephus ab Hercule vulneratus.	214
Tellus iusta.	178
Temerare, violare.	351, 943
Temperare testudinem articulis impositis.	205
Tempora dura.	74
Tenere puellam.	851
———— ossa sinu.	165
Teneris correctum pro vestris.	172
Tentare gradus.	32

Tem.

Tentare lacerto pro manu adtractare, seu tactu explorare.	34
— pro laceffere.	351
— sollicitare ad amplexum, Gr. <i>σπῆναι</i> .	923
Tepidum limen, mutatur in rigidum limen.	157
Ter quater, terque quaterque pro saepius, formula usitatissima.	533
Terra de pulvere arenae.	539
Terrae, seu gentes, Imperio Romano opponuntur.	232
Terrenus homo.	543
Terrestre & maritimum iter conjunctum.	680
Testor te pro detestor, Sectors te pro insector &c.	329
Tetigit & juvat variatum in uno versu non raro.	331
Thais Menandrea, Menandri comoedia decantata.	250
— pretiosa.	796
Thamyris & Thamyran, utrumque.	369
Theatris (in) stabant, dein sedebant, & plaudentes consurgebant.	661
Thebaica Pontici deperdita.	70
Thebani Fratres.	279
Thermodon, non Thermodoon, secunda producenda.	631, 779
Theproti regnum, ab Abantibus occupatum.	115
Thessalis umbra de Protefilao.	177
Thiodamanteus Hylas a patre Thiodamante.	183
Thura ferre.	349
Tibia, de nuptiali, qua nova nupta noctu domum ducebatur.	260
Tiburnus Anio.	688
Tithoni senectam pro Tithonem senem.	341
Titulus pro inscriptione & tabella rei venalis.	799
Toga pura.	730
— picta.	774
Tollere lumina.	6
Tolumnius, Rex Vejentium.	890
Tonare bella.	209
Tori mortuales.	297
Tormenta animi.	534
Torquere lumina lacrimis turgentia, idem quod fletu oculos corrumpere, cruciare.	197
— de fame.	879
Torquet & torret confusa.	531
Torrere de sui, locutio ab igne desumpta.	879
Torta via.	773
Torus & lectus pro marito.	223, 272
Totae horae pro omnibus horis.	424
Toto pro toti.	191
Totus & tutus variantur.	603
— in aliqua re esse.	866
— vim orationi addit.	941

Tradita repositum pro redita.	155
— pro traducta, infamata.	155
Trahere vestigia ebria.	32
— quietem pro noctem extendere.	140
— laborem pro lente laborare.	ibid.
— fata pro diutius extendere.	ibid.
Trahere umbras.	663
Transcendere, & conscendere confusa.	142
— limen domus pro transire.	ibid.
Transpositiones versuum. 373 & seqq.	386, 556, 627, 637, 691, 763, 837, 870, 894
Tremulas correctum pro teneras.	172
Trepidare, de jugo amoris ferendo inadaptis.	222
Trepidus & trepidare non semper de timido, sed de incerto & dubio.	ibid.
Trientes de quatuor unciarum poculis, unde triental ipsum poculum.	583
Tumens oculi, ut Theocrito <i>καλοιδιόωντες</i> .	259
Tumida lumina pro udis, majori emphasi.	259
Tumor oculis, cordi, & animo tribuitur in dolore, ira, invidia, aliisque gravioribus affectibus, quo sensu tumere Gr. <i>σίδαιεν</i> usitatum.	259
Tumultus pro bellis.	281
Tundere cymbala.	655
Tunicae solutae, fluentes.	23
Tuo corpore pro Te, more Graecorum.	409
Turba maris pro turbatibus & fluctibus.	500
Tutela de eo, qui in alterius patrocinio est.	853
Tyro, Salmonei filia, inter antiquas forma laudatissima.	420
Tyrrheni nautae.	654

U.

Uberes terrae, adjective.	800
Ulixis errores.	609
Ullae pro ulli, tertio casu.	191
Ultima cura.	44
— vota.	45, 66
— mors, fax.	66
— nox, dies de morte.	ibid.
Ulla correctum pro unda.	898
Umbra pro funere.	891
— & herba confunduntur.	860
Umbrae leves de manibus.	612
— nobiliores, ad judicium munus vocatae.	908
— pro tabernaculis.	860
Undisoni dicuntur Dei marini.	678
Ungues in ora coniecti, de ira feminae.	868
Uni pro unius.	191
Unica cura.	44
Univirae celebratae.	904
Utere pectora.	790
Uiiii 2	Urna

Urna propositum pro ultra.
 — cinerea.
 Urnae sortes.
 Ut ajunt, locutio proverbialis.
 Utraque fax est nuptialis & rogalis.

V.

- V**acare amore.
 Vacua arena.
 Vacui ocelli.
 — amantes pro derelictis. 130, 314
 Vacuum pectus. 104
 Vacuus tempore, pectore.
 Vadere in hostes.
 Vagare aequae ac vagari.
 Vagari per montes, venatoribus proprium. 632
 Vagus rumor. 133
 Valere in mare, in poenam. 845
 Variare, absolute positum. 735
 Vastus, epitheton proprium de feris majoribus. 351
 Vates pro interprete, doctore. 336
 Veti veteres. 890
 Vel, augendi significati.
 Velare fusco amictu. 44
 Vellere capillos a stirpe. 703
 Vellicare de vindicta femineae in rivalem, Graece *ἐμύδαρον*. 245
 Venalia fata. 859
 Vendere pro jactare. 23
 Veneris & Anchisae coctus in monte Ida. 450
 Venire sub jura.
 — in ora, esse in ora. 201
 — pro sui copiam praebere. 309, 345
 — de ortu solis, vel lunae, deficere de occasu. 517
 Venti Thraces pro Etesia.
 Venti cum Diis invocati.
 Ventilare facem.
 Ventosae alae de Cupidine.
 Ventosus pro levi, inani, inconstanti. *ibid.*
 Venus nostra.
 —, formosae dea invidiosa.
 Verba jucunda, facunda.
 — acerba in expostulationibus.
 — pro blanditiis & illecebris.
 — levis pro in verbis levis, variabilis.
 — pro disterilis jocosis.
 — & vota in MSS. confusa.
 — dare in rebus amoris.
 — diserta.
 — caduca.
 Verbera saevitiae, linguae.
 Verbera intorta. 36
- 187 Verberare convicio. 36
 897 Verbum ex ore profugit. 55
 900 — quod in priori membro desideratur, ex sensu supplendum. 464
 331 Vergat repositum pro vertat. 159
 907 Veri peritus, pro vaticinandi peritus. 100, 632
 — & veraces de vatibus vel vaticinantibus. 100
 — nati, genuini, spurilis oppositi. 272
 Verni anni. 801
 130 Verrere & vertere confusa. 321
 85 Versare pro agitare, vexare. 802
 104 — pro animo saepe volvere. 240
 314 — pro sollicite inquirere, perscrutari. 241
 104 — fatigare, agitare. 373, 534
 21 Versari lecto. 143
 60 Versata vita, fatigata, vexata. 412
 361 Verrere aquam fluviis. 18
 632 Vertumnus, in varias formas mutatus, 733
 133 seqq.
 845 Verus pro puro & non fucato. 272
 735 — — justo & aequo. 638
 351 Veste sub injecta, superjecta, interposita. *ibid.*
 336 Vestem, singulari numero, magis poeticum. 246
 890 Vestis tacita, tecta. 48
 137 Vexare comas. 794
 44 — & versare permutata. 412
 703 Vexilla in donum bene meritis data. 764
 Vellicare de vindicta femineae in rivalem, Graece *ἐμύδαρον*. 245
 859 Vices de fortunae vicissitudinibus. 132
 23 — de poenis. 132
 450 — exigere. *ibid.*
 99 — & viae confunduntur. 151
 201 Victa somno lumina. 656
 309, 345 Victores & victi eleganter juncti. 515
 517 Victoris alae in vetustis monumentis datae. 289
 87 Viles noctes. 837
 534 Villa thura. 285
 760 — dona de levioribus munusculis. 377
 288 Vincere pro praetervehi. 88
ibid. — aequor, montes. 84, 88
 21 — patriae, id est pro patria. 812
 178 Vincire aquas, frigore jungere. 759
 30 Vincula puellae. 60
 87 — subire. 103
 137 — nequere, noscere. *ibid.*
 247 Violare, violenter efficere. 76
 314 Vires dare in carmina. 281
 625 Vireta, circa virorum illustrium sepulchra confita. 481
 634 Virgatae bracciae, vestes. 893
 693 Virides anni. 138
 744 Visa de tabulis pictis, non valde obvia. 254
 36 Visellii monumentum sepulchrale. 907
 838 Vitae nostrae pro nobis. 30 & 31
 Vitare

Vitare malum.	21	Voluptari & volutari confusa.	429
Vittati capilli.	22	Volutari, in nequitiae palaestra.	948
Vivere vitam.	45	Vota debita ferre.	162
—— & ducere aetatem, commutata. <i>ibid.</i>		— ante itineris ingressum.	164
—— de marmoribus & picturis, artificiose fa-		— cadunt pro funduntur irrita.	<i>ibid.</i>
ctis, passim.	433	— Castori & Poluci pro itineris incolumitate	
Vivō radicatus pro penitus ad vivum.	481	a navigantibus facta.	166
Vocare manu de gestibus manuum.	87	— caduca.	744
—— & vacare in MSS. confusa.	439	Vox ultima.	538
Vocem mittere vel emittere.	830	Vulnera multa pro permulsa.	480
Voces plures, in eundem sonum desinentes, male		Vultus subductus, est gravis & austerus.	281
cumulatae.	37, 79		
Voces non tacitae sunt convicia, aperte prolata.	48		
—— pro conviciis.	130		
Volo, de iis, qui alacri animo ad aliquid susci-			
piendum se aptant.	281		
Volucres marinae, pelagicae dicuntur.	539		

Z.

Zetes & Calais, Boreae filii, ex raptu Orythiae	
nati.	188, 933
Zamaragdi scriptura.	333
Zonae pro ipsis stellis.	725

INDEX

AUCTORVM VETERVM

- A.**
- A**chilles Tattus. 14, 33.
Aelianus. 13
Aeschylus. 557
Albinovanus. 36, 51, 54 bis, 77, 82, 155, 161, 167, 222, 297, 307, 415, 454, 538, 555, 601, 655, 662, 840, 851, 894, 909, 911, 918
Alcaeus. 629
Anacreon. 33, 71, 141, 281, 400, 459, 516, 518, 675, 703
Anthologia Graeca. 7, 22, 29, 36, 40, 248, 249, 284, 355, 356, 358, 376, 393, 397, 414, 424, 438, 444, 472, 495, 514, 533, 541, 542, 544, 546, 547, 548, 549, 629, 701, 702, 704, 735, 739, 760, 793, 798, 802, 805, 819, 849, 867, 946
Anthologia Latina, passim.
Antoninus Liberalis. 195
Apollodorus. 27, 450, 469
Apollonius Rhodius. 88, 186, 189, 194 bis, 656
Apulejus. 2, 28, 31, 41, 54, 188, 193, 224, 607, 655, 695, 757, 789, 797, 931
Aristaenetus. 948
Aristophanes. 10, 51, 211, 282, 283, 394
Aristophon. 289
Aristoteles. 419
Alconius Pedianus. 64
Atheneus. 10, 44, 67, 248, 288, 411, 429, 470, 504, 630, 697, 882
Auctor Eleg. de Phoenice. 426
Auctor Eleg. de Ciris. 410, 498, 666, 667
Auctor Eleg. de Copae. 39, 309, 622, 710, 736
Auctor Eleg. Panegyrici in Pisonem. 66, 204, 110, 600
Auctor Eleg. Culicis. 26, 71, 173, 188, 206, 278, 332, 631
Auctor Eleg. Octaviae. 317, 321, 534, 596, 783
Auctor Eleg. Moreti. 43
Auctor Eleg. de Rosa. 158
Auctor Eleg. in obit. Maecenatis. 26, 31, 204, 242, 516, 569, 593, 596, 644, 821
- A**uctor dialogi de Cl. Oratoribus. 36, 139, 239, 338, 465, 588
Auctor Eleg. de Spe. 603
Auctor Eleg. de carminis liberi. 803
Auctor Epigramm. Veter. de XII. signis in Zodiaco. 726
Auctor Epigr. de Vere. 735
Auctor Rhëtor. ad Herenn. 485, 601, 850, 912
- B.**
- B**asilus. 264
Bion. 271, 298, 304, 306, 352
Boëthius. 22, 492, 673
- C.**
- C**aesar. 275
Callimachus. 34, 294, 341, 468, 515, 578, 581, 670, 910, 932
Claudianus ubique.
Columbanus. 514
Columella. 32, 116, 500, 597, 622, 652, 741
Curtius. 486, 791
- D.**
- D**emosthenes. 919, 922
Diogenes Laërtius. 316
Dionysius Halicarn. 919
- E.**
- E**nnius. 20, 59, 513
Epigrammata Graeca ab H. Grotio versa. 7, 21, 37, 40, 126, 134, 142, 154, 196, 214, 227, 248, 249, 285, 289, 302, 315, 320, 323, 341, 355, 356, 358, 376, 390, 393, 397, 408, 424, 438, 444, 459, 472, 495, 514, 533, 541, 542, 544, 546, 547, 548, 549, 627, 628, 629, 701, 702, 704, 735, 760, 786, 793, 798, 802, 805, 819, 843, 849, 939, 946
Euripides. 35, 152, 160, 167, 196, 230, 253, 274, 276, 282, 330, 364, 271, 418, 446, 486, 590, 641, 697, 815, 957
- F. Festus.**

INDEX AVCTORVM VETERVM. 225

- F.**
Festus. 64
Florus. 9, 265, 275, 282, 331, 447, 575, 783, 892
Frontinus. 645
- G.**
Gallianus interpretes. 47
Gellius. 700
Germanicus. 520, 543, 726, 726
Gratius. 59, 351, 740
Guntherus. 26
- H.**
Heliodorus. 45, 418, 630
Hermesianax. 33, 573
Herodotus. 292
Hesychius. 115
Homerus. 28, 30, 35, 55, 144, 147, 334, 420, 450, 459, 484, 486, 546, 567, 611, 632, 662, 721, 782, 829, 830, 833, 835, 847, 878, 955
Horatius omnibus fere paginis.
Hyginus. 27, 277, 518, 601, 611, 654
- I.**
Iosephus Iscanus. 487, 558, 750, 779, 811, 819, 943, 946
Isidorus. 682, 709
Julianus. 704
Julius Caesar. 43
Justinus. 69, 380, 522, 538, 546, 575, 588, 618, 629, 678
Juvenalis. 1, 18, 32, 36, 53, 61, 193, 260, 278, 284, 285, 303, 335, 358, 366, 401, 429, 512, 527, 550, 612, 622, 673, 837, 883, 897, 902
- L.**
Lactantius. 65
Livius. 9, 50, 62, 65, 69, 88, 107, 150, 255, 380, 483, 522, 525, 554, 584, 601, 673, 709, 773, 775, 782, 783, 785, 869, 877, 878
Lucanus. 17, 32, 45, 78, 80, 85, 87, 88, 154, 155, 168, 169, 237, 258, 261, 275, 292, 297, 334, 402, 416, 460, 474, 506, 514, 543, 570, 589, 590, 593, 594, 641, 652, 672, 685, 758, 776, 931
Lucianus. 168, 173, 216, 249, 319, 358, 408, 485, 579, 581, 627, 700, 836, 851, 853, 930, 950
- Lucilius.**
Lucretius. 65, 84, 154, 161, 220, 244, 390, 516, 850, 709, 871
- M.**
Macrobius. 480, 513, 917
Mabius. 81, 250, 280, 421, 459, 481, 496, 515, 516, 526, 569, 586, 591, 592, 602, 690, 725, 725
Martialis. 1, 9, 62, 63, 154, 162, 169, 202, 225, 231, 240, 270, 294, 344, 347, 366, 380, 434, 440, 481, 486, 495, 521, 550, 554, 572, 603, 615, 622, 709, 724, 728, 732, 754, 789, 803, 805, 837
Maximus Tyrius. 99
Maximianus (vulgo Pseudo Gallus.) 128
Menander. 331
Minutius Felix. 725, 745
Moschus. 36, 282, 290, 657
Musaeus. 626
- N.**
Nemesianus. 36, 80, 220, 280, 318, 350, 434, 482
Nepos. 385
Nestor ubique.
Nonnus. 825
- O.**
Oppianus. 876, 933
Orpheus. 189
Ovidius omnibus fere paginis.
- P.**
Papias ubique.
Pausanias. 27, 28, 358, 408, 504
Perfius. 25, 155, 222, 247, 285, 509, 719
Petronius. 15, 21, 24, 37, 43, 48, 63, 89, 137, 166, 238, 240, 258, 265, 273, 313, 317, 323, 329, 346, 367, 461, 462, 464, 484, 502, 535, 541, 550, 563, 593, 637, 673, 725, 760, 817, 864, 869
Phaedrus. 15, 34, 512, 703, 870
Philetas. 409
Pindarus Thebanus. 203, 470, 920
Plautus. 38, 235, 274, 538
Plinius. 293, 492, 526, 532, 617, 682, 685, 741, 760, 915
Plutarchus. 212, 504, 600, 907
Pollux. 23
Pomponius Mela. 267, 619, 790
Priscianus. 592
Probus. 193
Prudentius. 47, 457, 754, 898, 931
- Q. Quin-**

986 INDEX AVCTORVM VETERVM

Q uintilianus	Q. 47, 182, 279, 391	Suetonius.	20, 79, 89, 143, 164, 184, 219, 242, 259, 263, 274, 293, 432, 461, 576, 588, 641, 683
R epositus.	R. 40	Suidas.	599
Rutilius.	118, 166, 178, 442, 448, 452, 628, 767, 780, 868, 883, 892, 940	Synestius.	516
S abinus.	S. 16, 57, 223, 233, 267, 270, 449, 462, 727, 727	T acitus.	2, 46, 49, 155, 554
Salustius.	275, 659, 662, 683, 842	Terentius.	150, 242, 268, 335, 358, 392, 435, 790, 846, 942
Seneca Philosophus passim.		Tertullianus.	796, 922
Seneca ubique		Themistius.	288
Serenus Sammonicus.	875	Theocritus ubique.	
Severus.	715	Theophrastus.	241, 633
Sidonius Apollinaris.	188, 591	Tibullus omnibus fere paginis.	
Silius Italicus.	36, 43, 44, 77, 78, 83, 147, 198, 200, 209, 242, 271, 297, 310, 333, 334, 352, 404, 416, 443, 461, 490, 506, 509, 510, 514, 546, 585, 658, 729, 733, 779, 781, 848	V .	
Solinus.	813	Valerius Flaccus passim.	
Sophocles.	20, 162, 196, 230, 272, 337, 381, 398, 447, 487, 588, 698	Varro.	599, 334, 744, 766, 780
Stattus omnibus paginis.		Vegetius.	606
Stephanus Byzantinus.	518	Vellejus Paterculus.	156, 515, 561, 576, 597, 682
Strabo.	29, 78, 518	Venantius Honorius.	898
		Vibius Sequester.	125, 292
		Virgilius, omnibus paginis.	
		X .	
		Xenophon.	78, 318, 922

INDEX

I N D E X

AVCTORVM RECENTIORVM.

A.		
Abramus.	448	
Accursius (Mariangelus).	33, 787	
Acidalius.	463	
Afta Lipsiensis.	27, 271	
Aegyptius (Matthiacus).	773	
Alardus.	195	
Alenus Essentianus (Nicol.).	887	
Amaltheus (Jo. Bapt.).	10, 38, 182, 192, 193, 196, 882	
Angerianus (Hieronymus).	20	
Arntzenius (Jo.).	452	
Auratus (Joan.).	338	
Avancius (Hieronymus).	526	
Ayrmannus (Christoph. Frederic.)	26, 27, 35, 43, 44, 47, 51, 53, 55, 83, 89, 90, 103, 156, 161, 163, 170, 258, 354, 768, 934	
B.		
Baptista (Pius).	13, 19, 87, 944	
Barnefius, refutatus.	149	
Barthius (Caspar).	1, 2, 7, 8, 10, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 33, 44, 47, 48, 53 bis, 54, 57, 61, 70, 75, 78, 90, 99	
Bassanus (Andreas).	784	
Beaumontius.	384	
Begerus.	31	
Bembus (Petr.).	454, 538	
Bennerus (Joan. Herm.).	243	
Bentlejus (Richardus).	2, 22, 26, 31, 40, 42, 47, 69, 71 bis, 72, 105, 198, 199, 204, 273, 280, 340, 570, 584, 590, 647, 613, 848, 932	
Berneggerus.	187	
Beroaldus (Philippus).	13, 18, 28, 29, 92, 49, 64, 76, 153, 162, 198, 242, 720, 788	
Bochartus.	72	
Bochius.	542	
Boltjus (Henricus).	797	
Bonciarius.	860	
Boschius (Hieronym.).	425	
Brasicanus.	70	
Brodaeus (Joan.).	7, 172	
Broekhusius (Janus) ubique.		
Buherius (Jo.).	593, 817	
Burmannus (Petrus) passim.		
Bynaeus.	364	
C.		
Caelius Rhodiginus.	74	
Camerarius.	626	
Campahus (Jo. Ant.).	67, 157	
Cannegleiterus (Herman.).	25, 41, 172, 243, 305, 355, 386, 620, 658	
Canterus (Gul.).	13, 15, 36, 94, 216, 275, 320, 817	
Capacius (Jul. Caesar).	116	
Carrión (Ludov.).	39, 291	
Casaubonus.	35, 38, 44, 50, 65, 72, 153, 222, 259, 285, 710	
Cassellius (Jac. Durant.).	38, 799	
Castalion (Joseph.).	768	
Castellus (Petr.).	339	
Cerda.	26, 61, 68 bis, 77, 88, 167, 346	
Chishull.	536	
Clofianus.	10, 18, 28, 261, 278, 589	
Claverius.	53, 99, 213, 281, 760	
Clerici Bibl. ant. & nov.	18	
Clerquius (Esra.).	17, 80, 401, 570	
Cluverius.	117, 609	
Colotius (Angelus).	47	
Columbus (Joan.).	52, 612	
Colvius.	83, 695	
Cortius.	43, 110	
Cotta (Joannes).	197	
Crucaeus (Emericus).	798	
Crucquius.	598	
Crusius.	67, 611	
Cuperus (Gisb.).	68, 231	
D.		
Damkenius (Bern.).	514	
Dausquejus.	54	
Davisius.	43	
Dekkers.		
Deinius.		

- Delnius (Arnoldus). 940
 Delrius. 59, 177, 214, 216, 322, 854
 Demsterus. 803
 Donatus. 36, 46, 53, 837
 Donnola (Thaddaeus). 2, 199, 200 refutatus
 D'Ouvillius omnibus paginis.
 Douza P. 14, 20, 26, 28, 33, 35, 40, 44,
 50, 51, 63, 69, 73, 76 bis, 89, 94, 159,
 313, 381, 408, 411, 453, 525, 541, 636,
 599, 695, 760, 764, 800, 857, 926, 944
 Douza (Janus fil.). 35, 45, 50, 68, 77, 82,
 170, 173, 203, 251, 302, 313, 323, 376,
 388, 407, 725
 Drakeborchius (Arnold). 5, 9, 22, 27, 31,
 43, 46, 54, 59, 62, 77 bis, 78, 88, 99,
 147, 219, 712
 Dukerus. 147
- E.**
- Eldikius (E. Hab.) 161, 188, 222, 257,
 284, 303, 329, 338, 344, 369, 385, 388,
 413, 441, 467, 490, 493, 494, 498, 758,
 795, 843, 906, 908, 923, 924, 930, 931,
 999, 940, 953
 Elesta Eponeusia. 198 bis 431 passim
 Enchedius (Joannes). 815
 Erhardus. 63, 66
 Ernstius (Henr.). 47, 235
 Eyb (Albertus). 562, 900
- F.**
- Faber (Tanquilus). 5, 32, 95
 Faber (Joannes). 824
 Fabricius (Georg.) 567
 Faernus. 229
 Falcoburgius (Ger.) 823
 Famianus (Nardinus). 890
 Ferrarius. 88
 Flaminus. 168 bis, 182, 187, 192, 195,
 346, 656, 882
 Fontaninus (Jul.). 50, 184
 Fracastorius. 882
 Francius (Petrus) passim.
 Freinshemius. 575, 890
 Fruterius (Lucas). 15, 17, 19, 20, 26, 35,
 49, 54, 62, 63, 66, 70, 76, 159, 198,
 737, 823
- G.**
- Gabbema. 54
 Gallatius (Tarquinus). 544
 Gavellus. 98
- Gebauerus. 272
 Gebhardus ubique.
 Gesnerus. 122
 Gevartius. 2
 Gifanius. 235
 Glandorpheus. 2
 Gonsalvus. 152, 166, 315
 Graevius. 41, 62, 65, 70, 75, 83, 86, 87,
 142, 164 bis, 165, 188, 842
 Gronovius (Jo. Fr.) 9, 10, 35, 38, 46, 49,
 54, 62, 63, 65, 72, 77, 83, 125, 348, 798
 Gronovius (Jacobus). 148, 173, 690
 Grotius (Hugo). 6, 66, 158, 190, 648
 Grudius (Nicol.) 7, 22
 Gruterus (Janus). 7, 15, 38, 159, 173, 258,
 337, 421, 429, 458, 620, 749, 754
 Gudius. 32, 314
 Guellius (Valens). 34, 42, 76, 82, 83, 187,
 192, 203, 298, 321, 335, 847
 Gulielmus (Janus). 30, 224, 332, 405, 567,
 620
- Gyrardus. 10, 45, 70
 Guyetus. 13, 20, 30, 32, 47, 43, 44, 51, 59,
 61, 62, 65, 66, 75, 82, 147, 150, 172, 439
- H.**
- Hagenbuchius. 355
 Harduinus. 18, 29
 Haverkampius. 67
 Haymius. 31
 Heinsius (Dan.) 7, 54, 59, 119, 157, 187,
 193, 372, 597, 696, 808
 Heinsius omnibus fere paginis.
 Heineccius. 262
 Helvetius (Janus). 13, 445, 568
 Hemsterhusius. 5, 15, 18, 19, 20, 27, 43,
 44, 50, 51, 64, 65, 66, 71 bis, 72 bis,
 83, 85, bis, 128, 129, 136, 140, 150, 179,
 203, 227, 228, 266, 296, 318, 325, 379,
 466, 919, 920, & seqq. ubique.
 Heskin. 134, 436, 581
 Heypius. 26, 44, 55, 103, 148, 229, 373,
 398, 508, 595, 597, 625, 695
 Hofmannus (Casp.). 23
 Hofschius (Sidronius). 563, 811
 Hubertinus. 167
 Huetius (P. D.) 488
- I.**
- Janua (Joan.). 522
 Janus Secundus. 1, 5, 7, 9, 24, 47, 49, 55,
 67, 96, 103, 134, 213, 223, 286, 304,
 325, 386, 394, 407, 415, 423, 443, 444,
 475, 516, 703, 940, 945
 Junius

AUCTORVM RECENTIORVM. 989

Janus (Hadrianus).
Junius (Franciscus).

145
796

K.

Keuchenius. 44
Kooten (Theod.). 29
Koppierius. 171, 213, 257, 269, 468, 526, 677
Kuhnus. 10, 222

L.

Lambinus. 18, 84, 157, 213, 681, 850
Lengermannus. 9
Latinus Latinus. 40, 44, 45, 59, 110, 243, 472
Lennepius. 26, 44, 66, 169, 245, 299, 400, 653
Lernutius (Janus) 81, 280
Lindenbrogius. 42
Lipsius (Justus). 5, 24, 30, 38, 44, 49, 69, 65, 70, 74, 76, 78, 153, 154, 170, 172, 182, 543, 729, 940
Livinejus. 16, 19, 32, 34, 35, 36, 37, 40, 42, 63, 64, 69, 76, 87, 89, 158
Loëns (Nicolaus). 259
Longchamps. 350
Lotichius (Petr. Secundus). 16, 20, 38, 51, 57, 73, 81, 91, 100, 107, 109, 113, 145, 166, 201, 294, 296, 359, 404, 407, 411, 446, 484, 540, 577, 693, 771, 778, 841, 886
Loydus. 797
Lutatus. 16

M.

Mabillon. 116
Macrobius. 44
Malaspina. 46
Manutius. 46, 61
Martellinus (Ann.). 5
Marcilius (Theod.). 47, 720
Marcklandus passim. 7
Mariettus. 23
Marius. 23
Marshallus (Pamphilius). 8
Menckenius (Fred. Otto). 9
Mercerus. 20
Mercurialis (Hieron.). 628, 824
Merula. 35, 497
Meursius. 28
Meyerus (Livinus). 551, 849, 868, 938
Micellus. 10, 13, 23, 35, 415

Modius (Franc.). 106, 458
Molfa. 904
Montfauconius. 2, 166, 258
Morgagnus (Jo. Bapt.). 50, 597
Munckerus (Thom.). 14, 90, 786
Muretus. 13, 14, 26, 29, 41, 43, 47, 76, 77, 151, 250, 522
Mufgrave (Gulielm.). 855

N.

Naugerius (Andreas). 10, 62, 270, 352
Nicolaus Nicolai. 9

O.

Observationes Miscellaneae. 69, 82, 94, 147, 177, 247
Obsopaeus. 258, 266, 289, 785, 798
Oudendorpius (Franc.). 32, 40, 58, 60, 87, 147, 192, 215, 243, 261, 284, 292, 405, 431, 514, 528, 539, 619, 633

P.

Palmerius. 23, 35, 63, 81, 89, 169, 172
Parrhasius (Janus). 28, 115, 545
Passeratus ubique.
Paulinus Nolanus. 511
Pedionius Constantinus (Joannes). 609
Pembroekianum Museum. 31
Peregrinus (Camillus). 116
Perizonius. 10, 13, 669
Perrejus (Ant.). 26, 43, 83, 154, 185, 242, 440, 442, 693, 710, 712, 720, 722, 729, 733, 777, 799, 810
Pierius. 15, 54, 69, 135
Pius Bononienfis (J. Caesar). 216
Pierfonus. 174, 400, 498
Platina. 67
Politianus (Angelus). 2, 101, 163, 748
Pontanus (Jo.). 63, 97, 113, 117, 158, 172, 247, 389, 395
Pontanus (Jo. Jov.). 156, 182, 195, 196
Pricaeus. 13, 41, 159, 789
Puccius (Francisc.) a pag. 934 -- 958 passim.

Q.

Querneus (Andreas). 263

R.

Rapinus. 182
Realinus (Bernard.). 10
Kkkkkk 2 Relan.

990 INDEX AVCTORVM RECENTIORVM.

Relandus (Hadrianus).	243, 441, 757, 760	Strozza filius.	937
Rhodius (Joan).	799	Struchtmeijerus.	344, 467, 679, 790, 869, 934, 936
Ruhnkenius (David).	8, 29, 32, 39, 49, 77, 90, 93, 101, 106, 115, 122, 149, 153, 172, 228, 254, 259, 262, 283, 299, 308, 322, 338, 354, 364, 369, 392, 426, 446, 450, 468, 490, 512, 535, 563, 569, 578, 590, 717, 835, 915	T.	
Roa (Martinus de).	757	Taubmannus.	26
Roverius (Jacobus).	168	Titius (Robertus).	35, 38, 243, 319, 627, 801
Rutgerius (Janus).	182, 187, 195, 603	Tollius.	39
Ryckius (Justus).	760	Torrenius.	14
S.		Torrentius.	13, 49, 89, 481
Salmasius.	38, 70, 476, 605, 627	Toupius.	253, 303
Salvagnius.	67	Triflanus.	404
Sannazarius.	6, 8, 67, 74, 114, 115, 116, 142, 168 bis, 217, 228, 239, 281, 498, 616, 630, 715, 781, 830	Turnebus.	27, 66, 69, 190, 243, 738, 772, 791, 837, 859
Santenius (Laurentius).	55, 98, 151, 176, 260, 295, 303, 311, 331, 343, 358, 371, 401, 415, 432, 449, 467, 494, 516, 518, 539, 559, 602, 610	V.	
Sarbievius.	631	Vaassen (Jac.)	600
Scaliger ubique.		Valckenarius.	34, 51, 75, 146, 183, 235, 287, 450, 623, 788, 894, 896, 916
Schefferus (Joan.).	189	Valestus (Hadr.).	59, 69
Schurzleischius (Henr. Leon.).	2	Valestus (Henr.).	101
Schlaegerus.	7	Valla (Laurentius).	15
Schottus (Andreas).	5, 24, 46, 89, 90, 101, 150, 269, 467	Verburgius.	8, 28
Schraderus (Joan.) ubique.		Verheykuis (Henr.).	183
Schultingius (Joh.).	72, 155	Vibius Sequester.	480
Schwarzius (Gotl.).	864	Victorius (Petr.).	38, 164
Scioppius.	30, 47, 62	Villiomarus.	801
Scrivierus (Petr.).	39, 146	Vlamingius (Gulielm.).	539, 682, 810, 833
Seberus.	23	Vlitius (Jan.).	23, 439
Sena (la).	137	Volfus (Apt.).	10, 49, 61, 72, 73, 76, 92, 108, 226 & seqq., 242, 357, 738, 807, 835
Servius.	26, 28, 29, 59, 65, 71, 78 bis, 79, 83, 158, 163, 189, 217, 224, 270, 278, 288, 323, 338, 341, 349, 353, 596, 619, 630, 658, 690, 744, 779, 810	Vossius (Isac.).	2, 9, 35, 38, 45, 70, 150, 454
Sichterman.	261	Vulpus.	8, 32, 33, 48, 64, 65, 71, 72 bis, 76, 85, 164, 304, 426
Strmondus (Jacobus).	590, 615	W.	
Spanhenius.	13, 24, 29, 99, 434	Waddellus.	17, 370
Stephanus (Henr.).	101	Wakkerus (Jac. Ph.).	447, 790, 886, 939, 945, 947
—— (Rob.).	511	Wallius (Jacobus).	561, 756, 774, 927
Szolbergius.	567	Wartonus.	192
		Wassenbergius.	164
		Wildius.	31
		Withofius.	95, 243, 458, 494
		Wouwerius.	163, 166

ERRATA.

E R R A T A

Paginat 627, 628, 629, 630, 631 & 632
typorum vitio bis occurrunt & secundo in indi-
ce notantur 627 β. 628. β. & c.

Pag. 6. col. a. lin. 23. *spektabis*, lege: *spektaris*.

Pag. 13. lin. 25. in not. col. a. *vetustis*, lege:
vetustis.

Pag. 14. lin. 28. in not. col. b. *τέχνη*, lege:
τέχνη.

Pag. 15. lin. 1. in not. col. b. *Μακρυς*, lege:
Μακρυς.

Pag. 16. lin. 15. in not. col. b. *Tullure*, lege:
telhure.

Pag. 38. lin. 13. in not. col. b. post XXXVII.
adde: *Var.*

Pag. 43. lin. 23. in not. col. a. *mimine*, lege:
minime.

Pag. 45. lin. 2. in not. col. b. *mesquo*, lege:
meisque.

Pag. 46. col. a. lin. 25. *Maconias*, lege: *Mueonias*.

Pag. 47. lin. 33. in not. col. b. *licet*, lege: *licet*.

Pag. 51. lin. 38. in not. col. b. *Heinf.*, lege:
Heinf.

Pag. 53. lin. 10. in not. col. a. post *dicis* adde:
Tibullus.

Pag. 73. lin. 23. in not. col. a. 22. lege: 2.

Pag. 76. lin. 5. in not. col. a. *voluisse*, (bis)
lege: *voluisse*.

ibid. lin. 7. c. 111. lege: c. 11.

& *ibid.* lin. 7. in not. col. a. *heu* & *voluisse*,
dele & lege: *licet ita etiam conjecerit*.

ibid. lin. 21. *Phylus* lege: *Phyllis*.

Pag. 81. lin. 31. in not. col. b. *adversus*, lege:
adversus.

Pag. 83. lin. 6. in not. col. a. *lotus*, lege: *locus*.

Pag. 85. col. a. lin. 32. *nolles*, lege: *molles*.

Pag. 105. lin. 7. in not. col. a. *numine*, lege:
nomine.

Pag. 110. col. a. prope finem, *tonebris*, lege:
tenebris.

Pag. 111. col. b. *Graecissimo* lege: *Gracissimo*.

Pag. 129. col. a. lin. 19. *fiere*, lege: *fieri*.

Pag. 134. lin. 28. in not. col. a. *quae*, lege: *quod*.

Pag. 142. lin. antep. in not. col. b. *rura*, lege:
rura.

Pag. 158. lin. 7. in not. col. a. *ubi*, lege: *ubi*.

Pag. 173. lin. 22. in not. col. a. *divinos* & *sa-*
cro fontes, dele: & *sacros*.

Pag. 175. ad calcem pag. col. b. *dis*, lege: *Servius*.

Pag. 177. lin. 27. in not. col. a. *Protifilao*,
lege: *Protefilao*.

Pag. 190. lin. 2. in not. col. b. *in quinto*, lege:
in quinto.

Pag. 191. vers. 44. *Nixus*, lege: *Yanixus*.

ibid. lin. 27. in not. col. b. *patris*, lege: *pratis*.

Pag. 193. in not. col. b. v. 8. *restituendum*,
lege: *restituendum*.

Pag. 203. col. a. v. 8. J: ... L: ..., lege: *Lin-*
guae Latinae.

Pag. 204. lin. 28. in not. col. a. *percurrere*, lege:
percurrere.

Pag. 210. in not. col. b. lin. 27. *anquioribus*,
lege: *antiquioribus*.

Pag. 213. lin. 36. in not. col. a. *artificem*, lege:
artificem.

Pag. 221. in not. col. a. lin. 12. *aratro in duo-*
bus, lege: *aratra*.

Pag. 223. col. a. lin. 24. *fieret*, lege: *fieret*.

Pag. 237. lin. 43. in not. col. b. *Lucanus*, lege:
idem Lucanus.

Pag. 247. lin. 32. in not. col. b. A. A., lege:
Eleg.

Pag. 270. lin. 2. in not. col. a. *infra*, lege:
infra.

ibid. lin. 21. in not. col. a. *meretrix*, lege:
regina.

id. ibid. *poteſt*, lege: *poterat*.

Pag. 277. lin. 7. in not. col. b. *ut*, lege: *ſic*.

Pag. 292. col. a. non longe a fine. pro: *altera*
loci hujus emendatio: lege: *alteram loci hujus*
emendationem.

Pag. 367. lin. 6. in not. col. a. *altero versu Col-*
bert. lege: *altero Colbert*.

Pag. 376. lin. 24. in not. col. a. *pertuleris*, lege:
pertuleris.

id. ibid. lin. 27. in not. col. a. *habet*, lege: *habet*.

Pag. 389. lin. 5. in not. col. b. *ſatius*, lege: *ſatis*.

Pag. 401. lin. 4. in not. col. b. *repetatur*. lege:
repetitum fuerit a descriptoribus.

Pag. 424. col. a. lin. 18. *lacavit*, lege: *locavit*.

Pag. 431. lin. 9. in not. col. a. *incipiebat*, lege:
incipiebat.

Pag. 432. lin. 10. in not. col. b. *Augustii*,
lege: *Augusti*.

Pag. 433. lin. 19. in not. col. a. *ex hoc Pro-*
pertii loco, deleantur.

Pag. 437. lin. 17. in not. col. b. *ἀρχαῖον*, lege:
ἀρχαῖον.

ibid. lin. 30. *cumc*, lege: *mcu*.

ibid. lin. 35. *figura*, lege: *figura*.

Pag. 439. col. a. lin. 14. *vagabis*, lege: *vagaris*.

Pag. 443. lin. 8. in not. col. a. V. lege: v.

Pag. 445. lin. 11. in not. col. b. *At dure*, lege:
At t. dure.

ibid. *Passeratii*, lege: *Passeratii* & *Beroaldi*.

kkkkk 3.

Pag.

E R A

- Pag. 446. lin. 1. in not. col. b. adnotavit, lege: adnotavit.*
Pag. 467. lin. 22. in not. col. b. Tu satius Musam, lege: Tu, satius, Musam.
Pag. 469. lin. 6. in not. col. b. adfert, lege: adfert Bernartius &
Pag. 479. lin. 40. in not. col. b. &, deleatur.
Pag. 481. col. b. med. imitantes, lege: imitandos.
Pag. 482. lin. 37. in not. col. b. firmat, lege: firmat.
Pag. 483. col. a. media: ingrossi, lege: ingressi.
Pag. 495. in tit. El. II. lege: El. I.
Pag. 498. lin. 12. in not. col. b. athers, lege: aethere.
Pag. 506. lin. 17. in not. col. a. haec enim, lege: seu haec.
Pag. 515. col. a. versu ult. pro tantum, lege: tam.
Pag. 521. col. a. v. 9. puellas, lege puella.
Pag. 522. col. b. ultra mediam. male, lege: malo.
Pag. 523. col. a. media fore: vix quidem, lege: vix equidem.
Pag. 554. col. b. ad v. 19. exemploris, lege: exemplaris.
- Pag. 564. lin. 16. in not. col. a. nom, lege: nom.*
Pag. 565. lin. 5. in not. col. b. & deleatur.
Pag. 592. lin. 2. 15. lege: 33.
Pag. 602. lin. 1. in not. col. a. pontus, lege: pontes.
Pag. 610. lin. 4. in not. col. b. Tietzas, lege: Tzetzas.
Pag. 622. lin. 26. in not. col. a. 18. lege: 28.
Pag. 636. lin. 13. in notis col. b. 362. lege: 162.
Pag. 669. lin. 16. col. b. de deleatur.
Pag. 675. lin. 1. fenestras, lege: fenestras.
Pag. 687. col. a. lin. 21. quasitum, lege: quasitum.
Pag. 720. col. b. prope finem, dativus, lege, dativus.
Pag. 724. col. b. ad v. 99. utque Javis: lege: utque Jovis.
Pag. 762. lin. 9. col. a. Juntinae, lege: Juntina.
Pag. 809. col. a. lin. 12. Mygdomus, lege: Mygdonis.
Pag. 858. col. b. lin. 7. trahi, lege: trahit.
Pag. 954. col. b. signa, lege: signa.

135a, B6803

Handwritten text, possibly a signature or name, appearing as "H. M. ..."

